www.e-rara.ch

Szent Biblia

Károlyi, Gáspár

Nyomtattatott Basileában, 1751. Esztendóben

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: https://doi.org/10.3931/e-rara-102252

[Altes Testament]

www.e-rara.ch
Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

Visual Library

AZ Ó
TESTAMENTOM'
KÖNYVEINEK RENDI.

És azok, a' verſeknek végein, minémü jegyekkel jegyezteſſenek-fel, 's kinek-kinek közzülök hány réſzeik legyenek, hányadik Levélen kezdödjenek.

	Rész.	Levél.
Móſes' I. Könyve.	50.	1
— II. —	40.	55
— III. —	27.	98
— IV. —	36.	129
— V. —	34.	174
Jóſué' Könyve.	24.	213
Birák' Könyve.	21.	239
Rúth' Könyve.	4.	264
Sámuel' I. Könyve.	31.	268
Sámuel' II. Könyve.	24.	302
Királyok' I. Könyve.	22.	331
Királyok' II. Könyve.	25.	365
Krónikák' I. Könyve.	29.	396
Krónikák' II. Könyve.	36.	425
Eſdrás' Könyve.	10.	461
Néhémiás' Könyve.	13.	471
Eſther' Könyve.	10.	486
Jób' Könyve.	42.	494
Sóltárok' Könyve.	150.	524
Példa-beſzédek' Könyve.	31.	597
A' Prédikátor' Könyve.	12.	624
Enekek éneke.	8.	632
Eſaiás Prótét. Könyve.	66.	636
Jérémiás Prof. Könyve.	52.	688
Jérémiás' Siralmi.	5.	745
Ezékiel Prof. Könyve.	48.	750
Dániel Prof. Könyve.	12.	800
Hóſeás Prof. Könyve.	14.	816
Jóel Prof. Könyve.	3.	824
Amós Prof. Könyve.	9.	827
Abdiás Prof. Könyve.	1.	833
Jónás Prof. Könyve.	4.	834
Mikeás Prof. Könyve.	7.	836
Náhum Prof. Könyve.	3.	840
Habakuk Prof. Könyve.	3.	842
Sófóniás Prof. Könyve.	3.	844
Aggéus Prof. Könyve.	2.	847
Zakariás Prof. Könyve.	14.	849
Malakiás Prof. Könyve.	4.	858

Az illyen jegyek: *, †, **, ‡, §, mutatnak azokra a' Sz. Irásbéli helyekre, mellyek, vagy azon, vagy hasonló értelmüek, vagy meg-magyarázzák, vagy-meg próbállyák, vagy leg-alább valami kevés világoſságot nyújtanak azon Sz. Irásbéli hellyek' értelmére, a' mellyekbe találtatnak.

MÓSES

MÓSES ELSÖ KÖNYVE;
MELLY
A' TEREMTÉSRÖL VALÓ KÖNYV.

Ez Elsö Könyvben Móses meg-irja e' Világnak és e' Világon az Anya-szent-egyháznak kezdetét, nevekedését, tudományát, és Isteni-szolgálatját. Nevezet szerint pedig irja Adámnak, Nóénak, Abrahámnak, Isáknak, Jakóbnak, és Józsefnek Históriáját, mellyben be-foglal két ezer három-száz hatvan-nyolcz esztendöt.

ELSÖ RESZ.

E' Világnak hat napokon lett teremtetése.

KEZDETBEN * teremté † Isten a' mennyet és a' földet. * *r.* 2: 4. 5. † *Sólt.* 33: 6. *és* 136: 5. *Tsel.* 14: 15. *és* 17: 24. *'Sid.* 11: 3. *Job.* 34: 4.

2. A' föld pedig vala ékesség nélkül való és puszta, és setétség vala a' mélységnek színén, és az Urnak Lelke táplálja vala a' vizeket.

3. Akkor monda az * Isten: Légyen világosság, és lön világosság. * 2 *Kór.* 4: 6.

4. Es látá Isten hogy jó vólna a' világosság, és * el-választá a' világosságot a' setétségtöl. * *Esa.* 45: 7.

5. Es nevezé a' világosságot napnak, és a' setétséget éjtszakának: és lön az estve és a' reggel, elsö nap.

6. Az után monda az Isten: * Légyen ki-terjesztetett *erösség* a' viz között, melly el-választja a' vizeket a' vizektöl. * *Jér.* 10: 12. *és* 51. 15.

7. Es szerze az Isten ki-terjesztetett *erösséget*, melly el-választaná * a' ki-terjesztetett *erösség* alatt való vizeket, a' ki-terjesztetett *erösség* felett való vizektöl: és úgy lön. * *Sólt.* 148: 4.

8. Es a' ki-terjesztetett *erösséget* az Isten nevezé égnek: és lön az estve és a' reggel, második nap.

9. Az után monda az Isten: * Gyüljenek egybe az ég alatt való vizek egy helyre, hogy tessék-meg a' száraz, és úgy lön. * *Iób.* 38: 8. *Sólt.* 33: *és* 136: 6.

10. A' szárazt pedig nevezé Isten földnek: a' vizeknek sokaságát tengernek: és látá Isten, hogy ez jó *vólna*.

11. Monda annakfelette az Isten: Hozzon a' föld gyenge füveket, maghozó füveket, gyümölts-fákat: mellyek, az ö nemek szerint való gyümöltsöket hozzanak, mellyekben légyen az ö magvok e' földön, és úgy lön.

12. Hoza annakokáért a' föld gyenge füveket, mag-hozó füveket az ö nemek szerint, és gyümölts termö fákat, mellyekben *vala* az ö nemek szerint való magvok: és látá Isten, hogy az jó vólna.

13. Es lön az estve és a' reggel, harmadik nap.

14. Az után monda az Isten: * Légyenek világositó állatok az égnek ki-terjesztésén, hogy külömbséget tegyenek a' nap között és az éjtszaka között: és legyenek jelei bizonyos idöknek, napoknak, és esztendöknek. * *Sólt.* 136: 7.

15. Légyenek, *mondok*, világositó állatok * az égnek ki-terjesztésén, hogy világosittsák a' földet: és úgy lön. * *Jér.* 31: 35.

16. Szerze azért az Isten két * nagy világositó állatokat: a' nagyobbik világositó állatot, hogy világositana nappal: a' kisebbik világositó állatot hogy éjtszaka világositana: és tsillagokat is. * *Sólt.* 136: 7-9.

17. Es helyhezteté az Isten azokat az égnek ki-terjesztésén, hogy a' földet meg-világositanák.

18. Es hogy vezéri lennének a' napnak és az éjtſzakának, és különbſéget tennének a' világoſság és ſetétſég között: és látá Iſten hogy az jó vólna.

19. Es lön az eſtve és a' reggel negyedik nap.

20. Az-után monda az Iſten: Hozzanak a' vizek úſzó-élö állatokat, és a' madarak repeſſenek a' föld felett az égnek ki-terjeſztélének ſzínén.

21. Teremte azért az Iſten nagy tzethalakat és minden úſzó-élö állatokat; mellyeket à' vizek hoztanak az ö nemek ſzerínt, és minden repesö ſzárnyás állatokat az ö nemek ſzerínt: és látá Iſten, hogy az jó vólna.

22. Es meg-áldá az Iſten azokat mondván: * Gyümöltsözzetek és ſokaſodjatok, és töltsétek-bé a' tengernek vizeit; a' repesö állatok-is pedig ſzaporodjanak a' földön. *r. 8: 17.

23. Es lön az eſtve és a' reggel, ötödik nap.

24. Az-után monda az Iſten: Hozzon a' föld az ö nemek ſzerínt való élö állatokat, barmokat, tſúſzó-mászó állatokat, és földi vadakat az ö nemek ſzerínt: és úgy lön.

25. Teremte azért az Iſten az ö nemek ſzerínt való földi vadakat, és barmokat az ö nemek ſzerínt, és a' földön tsúſzó-mászó minden állatokat az ö nemek ſzerínt: és látá Iſten, hogy az jó vólna.

26. Az-után monda az Iſten: Teremtsünk embert a' mi * ábrázatunkra, és a' mi haſonlatoſſágunkra: és uralkodjék a' tengernek halain, az égen repesö madarakon, a' barmokon és mind az egéſz földön és a' földön tsúſzó-mászó minden állatokon.

* *Al.* 5: 1. 1 *Kór.* 11: 7. *Ef.* 4: 24. *Kol.* 3: 10.

27. Teremte azért Iſten embert az ö képére, az Iſtennek képére teremté azt: férjfiúvá * és aſzſzonyi-állattá teremté öket. * *Mát.* 19: 4.

28. Es meg-áldá Iſten öket, és monda nékiek az Iſten: Gyümöltsözzetek, és ſokasodjatok, és töltsétek-bé a' földet, és hajtsátok azt birodalmatok alá: és uralkodjatok a' tengernek halain, az égnek repesö madarain, és a' földön tsúſzó-mászó minden állatokon.

29. Es monda az Iſten: Imé adtam néktek minden mag-hozó füvet, melly * vagyon az egéſz földnek ſzínén, és minden gyümölts-termö és mag-hozó fát: hogy azok légyenek néktek eledeltekre. * *Al.* 9: 3.

30 A' földnek pedig minden *vadainak, és az égnek minden madarainak, és a' földön tsúſzó-mászó minden állatoknak, a' mellyekben élö lélek vagyon, a' földnek minden füvét *adtam* eledelekre: és úgy lön. * *Sólt.* 104: 14.

31. Es minekutánna meg-tekintette vólna Iſten valamit teremtett vala, imé igen jó * vala. Es lön az eſtve és a' reggel, hatodik nap. * 5 *Móſ.* 32: 4.

II. RESZ.

A' hetedik napnak meg-ſzentelterése: a' ſzent házaſſágnak ſzereztetése.

1 AZért el-végezteték a' menny * és a' föld, és azoknak minden ſeregeik. * *Eſa.* 40: 26.

2 Mikor pedig el-végezte vólna az Iſten heted napon az ö alkot mányát a' mellyet tſinált vala, * a' hetedik napon meg-ſzünék minden tſinálmányától, mellyet tſinált vala.

* 2 *Móſ.* 20: 11. *és* 31: 17. 5 *Móſ.* 5: 14. *Sid.* 4: 4.

3 Es meg-áldá az Iſten a' hetedik napot, *az az*, meg-ſzentelé azt; mivelhogy azon ſzünt vólna meg minden ö tſinálmányának tſinálásától, mellyet teremtett vala az Iſten, hogy azt el-végezné.

4 Ezek a' mennynek és a' földnek kezdeti, a' mikor teremtettek, (a' melly idöben, *mondom*, az UR Iſten teremté a' földet és a' mennyet.)

5 Es a' mezönek minden fájának, melly az elött nem vólt a' földön, és minden mezei fünek, melly az elött nem vólt. Mert *még* az UR Iſten nem botsátott vala esöt alá a' földre, és ember nem vala, ki a' földet mivelte vólna.

6 A' földböl-is femmi nedveſſég nem jött vala *még* fel, hogy a' földnek egéſz ſzínét meg-nedvesítette vólna.

7 Formálta vala pedig az UR Iſten az embert a' földnek porából, és lehellett vala az ö orrába életnek lehelletét, és * úgy lött az ember élö lélekké.

1 *Kór.* 15: 45. 47.

8 Es ſzépen plántákkal fel-ékeſített vala az UR Iſten egy kertet Edenben Nap-kelet felöl, holott helyheztété az embert a' mellyet formált vala.

9 Es nevelt vala az UR Iſten a' földböl mindenféle fát, mellyben az embernek ſzeme gyönyörködhetnék, és melly eledelre jó vólna, az életnek-fájátis * a' kertnek közepette, és a' jónak 's gonoſznak tudáſának fáját. * *Jel.* 2: 7.

10 Folyóviz jö vala pedig ki Edenböl e' kertnek meg-nedveſítéſére; és onnét oſzol vala el, úgy hogy négy folyó viznek lenne fejévé.

11 Az elsönek neve Pishon: ez a' melly meg-kerüli a' Haviláhnak egéſz földét, holott terem arany.

12 Es annak a' tartománynak aranya igen jó: ott vagyon Bdelliom *nevu fa*, és Onix nevü drága-kö.

13 A' mátodik folyóviznek pedig neve Gichon: ez a' melly meg-kerüli az egéſz Chus földét.

14. A'

14 A' harmadik folyóvíznek neve Hiddékel: ez a' melly foly Assiriának Napkelet felöl való részére. A' negyedik folyóvíz pedig Eufrátes.

15 És vévé az UR Isten az embert, és helyhezteté azt az Edennek kertében, hogy azt mivelné és őrizné.

16 Es az UR Isten meg-tíltá az embert, ezt mondván: E' kertnek minden fájának gyümöltsében szabadon egyél.

17 De a' jónak és gonoszsznak tudásának fájának gyümöltsében ne egyél, *tudnillik* im e' fának gyümöltsében: mert valamelly napon abban éjendel, halálnak halálával haisz-meg. *

* *Róms* 5: 12.

18 Az UR Isten pedig ezt-is mondotta vala: Nem jó az embernek egyedül lenni: szerzek nékie segítőt, melly mindenkor ő elötte légyen.

19 Mert mikor az UR Isten formálta vólna a' földből a' mezei minden vadakat, és az égen repesö minden állatokat, és Adámhoz vitte vólna, hogy látná minémü névvel nevezne minden állatokat: (mert valaminémü nevet adott Adám minden állatnak, az annak neve.)

20 És mikor Adám minden barmoknak, égi madaraknak, és minden mezei vadaknak neveket adott vólna; az Adámhoz nem talált vala hasonló segítöt.

21 Annakokaért az UR Isten botfáta nagy mély álmot Adámra, és el-áluvék, és egy öldala tetemét ki-vévén húsſal tölté-bé annak a' helyét.

22 Es azt a' tsontot * mellyet az UR Isten ki-vett vala az Adámból épité asszonyi-állattá: és vivé azt az Adámhoz.

* 1 *Kór.* 11: 8.

23 Es monda Adám: Immár találtam hozzám hasonló társat, ki az én tsontombol való tsont, és az én testemből való test: ez neveztetik asszonyembernek, mert e' férjfi-emberből vétettetett.

24 Annakokáért * el-hagyja a' férjfiú az ö attyát és az ö annyát, és ragaszkodik feleségéhez: és léſznek egy testé.

* *Mát.* 19: 5. *Márk.* 10: 7. 1 *Kór.* 6: 16. *Ef.* 5: 31.

25 Valának pedig ök * mind ketten mezítelenek, Adám és az ö felesége: és nem ízégyenlik vala. * *resz.* 3: 7.

III. RESZ.

Mint lett az elsö embernek esete: minémü igéretet tett Isten annak fel-vétele felöl: és hogy ki-uzetett a' kertböl.

1 A' kígyó pedig minden mezei vadnál, mellyet az UR Isten teremtett vala, ravaſzb vala, melly monda az asszonyi-állatnak: Azt-is mondotaé Isten, hogy e' kertnek fáinak semmi gyümöltsében ne egyetek?

2 És monda az asszonyi-állat a' kigyónak: A' kertnek fáinak gyümöltsében éſzünk.

3 De im e' fának gyümöltsében melly a' kertnek közepette vagyon, az Isten mondá: Ne egyetek ebből, *ingyen* se illeſſétek azt; hogy valamimódon meg ne haljatok.

4 * Akkor monda a' kigyó az asszonyi-állatnak: Nem haltok-meg halálnak halálával. * 2 *Kór.* 11: 3.

5 De tudja az Isten *, hogy valamelly napon éjéndetek arról a' fáról, megnyíllnak a' ti ſzemeitek, és ollyanok léſztek mint az Istenek, jónak és gonoszsznak tudói. * *Ján.* 8: 44.

6 Mikor azért látná az asszonyiállat hogy jó vólna annak a' fának gyümöltse enni, és hogy *igen* kedves vólna a' ſzemnek, és kívánatos vólna a' böltseſségnek meg-nyeréſéért, szakaſzta annak gyümöltséből, és meg-evé: * és ada az ö férjének-is hogy véle edgyütt *enné*, és az-is evék. * 1 *Tim.* 2: 14.

7 Akkor mind a' kettőnek meg-nyíllatkozának ſzemeik, és meg-esmérék hogy mezitelenek * vólnának: és fige fának leveleit fonván egyhe, tſinálának magoknak környül-kötöket.

* *resz.* 2: 25.

8 Es mikor hallanák az UR Isten' nek ſzavát zengeni a' kertben annak a napnak ízele mentébe; el-rejté magát Adám és az ö feleſége az UR Isten előtt a' kertnek fái között.

9 Kiáltá pedig az UR Isten Adámot, és monda nékie: Hol vagy?

10 Ki monda: a' te ſzodat hallám e' kertben, és meg-félemlém, mivelhogy mezitelen vagyok, azért rejtezém-el.

11 Monda pedig *az Isten*: Kitſoda mondá meg tenéked hogy mezitelen vólnál? avagy nem ama' fának gyümöltſében ettéle, mellytől meg-tíltatalak vala hogy abban ne ennél?

12 Akkor monda Adám: im ez asszonyi-állat, mellyet én mellém adál, ö az, a' ki nékem ada annak a' fának gyümöltsében, és évém.

13 Es akkor monda az UR Isten az asszonyi állatnak: Mitſodát tſeleketél te? És monda az asszonyi-állat: Ama' kígyó * tſala meg engemet, és úgy evém. * *Jel.* 12: 9.

14 Monda azért az UR Isten annak a' kígyónak: Mivelhogy ezt mivelted, átkozott légy minden barmoknak, és mezei vadaknak felette, a' te haſadon járj, és minden életednek rendében a' port * egyed. * *Esa.* 65: 25. *Mich.* 7: 11.

15 Annakfelette, ellenkezést ſzerzek te közötted és ez asszonyi-állat között, a' te magod között és az ö magva

között: az meg-rontja * tenéked fejedet, és te is mardosod annak farkát.

* 1 *Ján.* 3: 8.

16 Az aſzſzonyi-állatnak monda: Meg-ſokaſitom felette igen a' te fájdalmidat, a' te méhedben való fogadáſodnak fájdalmit-is, fájdalommal ſzülöd magzatidat. Söt * annakfelette a' te akaratod a' te férjed birodalmában léſzen, és néki birodalma léſzen rajtad.

* 1 *Kór.* 14: 34. 1 *Tim.* 2: 11. 12. 1 *Pier.* 3: 6.

17 Az Adámnak pedig monda: Mivelhogy engedtél a' te feleſéged ſzavának, és ettél ama fának gyümölcſéből, mellytől meg-tiltottalak vala, mondván, ne egyél e' fáról: Légyen árkozott * a' föld te éretted, nagy fáradſágos munkával egyed annak gyümölcſét életednek minden napjaiban.

* *Róm.* 8: 20.

18 És töviſſet és bogáts-kórót * teremjen tenéked; és a' mezönek füvét egyed. * *rész.* 4: 12.

19 A' te ortzádnak veritékével egyed a' te kenyeredet, mig nem földdé léſzeſz, mert abból vétettél: * mert por vagy, és porrá kell lenned.

* *Sölt.* 146: 4.

20 Nevezte vala pedig Adám az ö feleſégét Evának: mivelhogy minden élö *embereknek* Annya vólna.

21 Es mikor tsinált vólna az UR Iſten Adámnak és az ö feleſégének börböl ruhákat, mellyekbe öket öltöztetné:

22 Monda az UR Iſten: Imé az ember ollyanná lett, mint mi közzülünk egy, jót és gonoſzt tudván. Moſtan annakokáért *reá kell gondolnunk* hogy az ö kezeit ki-nyújtván, ne végyen az életnek fájának gyümölcſében, és abban ne egyék, hogy mind örökké éljen.

23 Ki-küldé azért ötet az UR Iſten az Edennek kertéből, hogy mívelné a' földet a' mellyből vétetett vala.

24 Es minekutánna ki-üzte vólna az embert, helyheztete az Eden kertének bé-menetele felöl Kérubimokat, és villogó két-élü fegyvert, az élet-fája útjának örizetire.

IV. RESZ.

Kain és Abel ſzületéſek, ennek ama' miatt lett halála: Kain nemzetsége, és a' Szent Gyülekezetnek kezdete.

1 EZ után az Adám eſméré az ö feleſégét az Evát, ki minekutánna fogadta vólna méhében és ſzülte vólna a' Kaint, monda: Nyertem férjfiat az Urtól.

2 Azután ismét ſzülé az Abelt amannak attyafiát. Es az Abel vólt juhoknak páſztora, a' Kain pedig vólt ſzántó-vetö ember.

3 Lön pedig ſok napok után mikor a' Kain a' földnek gyümölcſéböl Iſtennek ajándékot adna:

4 Az * Abel-is az ö juhainak elsö fajzásából és azoknak kövériböl adna ajándékot: hogy az Iſten tekintene az Abelre és az ö ajándékára.

* *Sid.* 11: 4.

5 Kainra pedig és az ö ajándékára nem tekintene: melly dologért a' Kainnak haragja igen fel-gerjede, és megváltozék az ö ſzíne.

6 Akkor monda az UR Kainnak: Miért gerjedett-fel a' te haragod? és miért változott-meg a' te ábrázatod?

7 Hogyha jól tselekedel avagy nem léſzeſzé kedves? Hogyha pedig nem jól tselekedéndel, a' te bünöd *avagy nem* az ajtó elött nyugoſzike? Es annak az ö indúlatja te ellened, és tenéked hatalmad vagyon ö rajta.

8 Es ſzóll 's beſzéll vala Kain az Abellel, az ö attyafiával és mikor a' mezön vólnának, támada Kain Abelre az ö attyafiára, és * meg-ölé ötet.

* *Mát.* 23: 35. 1 *Ján.* 3: 12. *Júd.* 11.

9 Es monda az UR Kainnak: Hol vagyon az Abel a' te atyádfia? Ki monda. Nem tudom, avagy örizöje vagyoké én az én atyámfiának?

10 Monda pedig *az Iſten:* Mit tselekedtél? a' te atyádfiának vére kiált * én hozzám a földröl. * *Sid.* 12: 24.

11 Moſtan annakokáért átkozott légy: *ki-rekeſztetett* e' földröl, melly megnyitotta az ö ſzáját hogy bé-venné a' te kezedböl a' te atyádfiának vérét.

12 Mikor a' földet míveled, ne adjon néked gyümölcſöt, bújdosó és vándorló légy a' földön.

13 Akkor monda Kain az Urnak: Nagyobb az én büntetésem hogy nem mint azt el-hordozhatnám.

14 Imé el-üzſz engemet moſt e' földnek ſzínéröl, és a' te ortzád elött el-kell rejteznem, bújdosó és vándorló léſzek a' földön: mellyböl az következik, hogy valaki én reám találkozik, meg-öl engemet.

15 Es monda nékie az UR: Söt inkább valaki meg-öléndi Kaint, hétſzerte inkább, meg-büntettetik. Es az Iſten meg-bélyegezé Kaint, hogy ſenki valaki találná ötet, meg ne ölné.

16 Ki-menvén annakokáért Kain az Urnak ortzája elöl, lakozék Nodnak tartományában, az Ednnek Napkelet felöl való réſzében.

17 Es eſméré Kain az ö feleségét, ki fogada méhében, és ſzülé a' Hánochot, és épite városſt, és nevezé azt az ö fiának nevéröl Hánochnak.

18 Es lön Hánochnak fia Irád: Es Irád nemzé Mechujáelt: Mechujáel pedig nemzé Methuſáelt, és Methuſáel nemzé Lámechet.

19 Lámech pedig vön magának két feleſéget: az elsönek neve vólt Háda, a' máſiknak pedig neve Tzilla.

20 Es

20 Es szülé Háda a' Jábált: ez vólt találója minden fátorban lakozóknak, és a' barom tartásnak mesterségének.

21 Ennek pedig attyafiának Júbál vólt neve: ez vólt találója á hegedülésnek és lantolásnak mesterségének.

22 A' Tzilla is pedig szülé a' Tubálkáint, ki tanitá az értzből és vasból való mivnek mesterfégét: és a' Tubálkáinnak húgát a' Nahamát.

23 Akkor monda Lámech az ö feleségeinek: óh Háda és Tzilla, halljátok meg az én szómat, a' ti füleiteket adjátok az én beszédemnek Lámechnek feleségei: *bizony* ha valamelly erös férjfiútól sebet vennék-is, vagy valamelly vaftag ifjútól kéket, meg-ölném azt még-is.

24 Ha Kainért *hétképpen áll az Isten boszszút, Lámechért hétven-hét-szerte inkább. * *v.* 15.

25 Az Adám pedig ismét esméré az ö feleségét, ki szüle nékie fiat, és nevezé annak nevét * Sethnek: mert adott, *úgymond*, énnékem az Isten más magot az Abelért, kit meg-öle Kain.

* *rész.* 5: 3.

26 Sethnekis lön fia, kit neveze Enósnak: akkor kezdeték az Urnak neve segitségül hivatni.

V. RESZ.

Az özönviz előtt való Atyáknak életek és halálok: Enóchnak az égbe ragadtatása.

1 EZ az Adám nemzetségének elöszámlálása. A' melly napon teremtette vala Isten az embert, az Isten * hasonlatosságára teremtette vala ötet.

* *Fel.* 1: 26. *Al.* 9: 6.

2 Férjfiúvá * és aszszonyi-állattá teremtette vala öket, és meg-áldotta vala öket, és nevezte vala az ö neveket embernek, a' melly napon teremtetének. * *rész.* 1: 27.

3 Elt vala pedig Adám száz harmintz esztendöt, mikor nemzené az ö fiát az ö képére és hasonlatosságára, és nevezné annak nevét Sethnek.

4 Es voltak az Adámnak * napjai minekutánna Sethet nemzette, nyóltz száz esztendök, mellyekben nemzett fiakat és leányokat. * 1 *Chrón.* 1: 1.

5 Es illyen módon az Adámnak minden napjai, mellyekben élt, vóltanak kilentz-száz és harmintz esztendök: és meg-hala.

6 Ele pedig Seth száz öt esztendöt, és nemzé az Enóst.

7 Es éle Seth minekutánna nemzé Enóst, nyóltz-száz hét esztendeig: mellyekben nemze fiakat és leányokat.

8 Es illyen módon a' Sethnek minden napjai, kilentz-száz tizen-két esztendök lönek: és meg-hala.

9 Ele pedig az Enós kilentzven esztendöt, és nemzé a' Kénánt.

10 Es éle Enós minekutánna nemzé Kénánt, nyóltz-száz tizen-öt esztendeig: mellyekben szüle fiakat és leányokat.

11 Es illyen módon az Enósnak telyes napjai, kilentz-száz és öt esztendök: és meg-hala.

12 Ele pedig Kénán hetven esztendöt, és nemzé Mahalaléelt.

13 Es éle Kénán minekutánna nemzé Mahalaléelt, nyóltz-száz negyven esztendeig: mellyekben nemzett fiakat és leányokat.

14 Es lönek a' Kénánnak minden napjai, kilentz-száz tiz esztendök; és meg-hala.

15 Ele pedig Mahalaléel hatvan-öt esztendöt, és nemzé Járedet.

16 Es éle Mahalaléel minekutánna nemzé Járedet, nyóltz-száz harmintz esztendöt, és nemze fiakat és leányokat.

17 Es lönek a' Mahalaléelnek minden napjai, nyóltz-száz kilentzven-öt esztendök, és meg-hala.

18 Ele pedig Járed száz hatvan-két esztendöt, és nemzé Enóchot.

19 Es éle Járed minekutánna szülé Enóchot, nyóltz-száz esztendöt: és nemze fiakat és leányokat.

20 Es lönek a' Járednek telyes napjai, kilentz-száz hatvan-két esztendök: és meg-hala.

21 Ele pedig Enóch hatvan-öt esztendöt, és nemzé Mathuséláht.

22 Járt pedig az Enóch * fzüntelen az Istennel, minekutánna nemzette vólna Mathuséláht, három-száz esztendeig, és nemze fiakat és leányokat.

* *Jud. v.* 14 *rész.* 6: 9. *v.* 17: 1.

23 Es lönek az Enóchnak tellyes napjai, három-száz hatvan-öt esztendök.

24 Es mivelhogy Enóch fzüntelen Istennel járt vala, * nem találták fohol, mert az Isten fel-ragadá ötet.

* *Sid.* 11: 5.

25 Ele pedig Mathusélah száz nyóltzvan-hét esztendöt, és nemzé Lámechet.

26 Es éle Mathusélah minekutánna nemzé Lámechet hét-száz nyóltzvan-két esztendöt: és szüle fiakat és leányokat.

27 Lönek azért a' Mathuséláhnak minden napjai, kilentz-száz hatvan-kilentz esztendök: és meg-hala.

28 Ele pedig a' Lámech száz nyóltzvan-két esztendöt, és nemze fiat.

29 Es nevezé azt Noénak, ezt mondván: E' vigafztal meg minket a' mi fáradtságunkban, és kézi munkánkban való nyomorúságunkban e' földön, mellyet meg-átkozott az UR.

30 Es éle Lámech minekutánna nemzette Nóét, öt-száz kilentzven-öt esztendöt: és nemze fiakat és leányokat.

31 Es lönek a' Lámechnek minden napjai, hét-ſzáz hetven-hét eſztendök: és meg-hala.

32 Es mikor vólna Nóé öt-ſzáz eſztendös, nemzé Semet, Chámot, és Jáfetet.

VI. RESZ.

Az embereknek Iſtentöl közönséges el-ſzakadáſok: az özönviz él-jövetele felöl való jövendölés, és a' Bárka keſzíttetésére indító parantsolat.

1 Lön pedig hogy mikor meg kezdettek vólna ſzaporodni az emberek a' földnek ſzínén, és azok leányokat nemzettek vólna.

2 Láták az Iſtennek fiai az embereknek leányit, hogy ſzépek vólnának, és vönek magoknak feleségeket mindazok közzül, a' mellyeket kedvelnek vala.

3 Annakokáért monda az UR: Soha többé az én Lelkem nem vetekedik az emberek felöl, mivelhogy teſtek; mindazáltal engedek nékiek *meg-térésre* ſzáz húſz eſztendöt.

4 Akkor az idöben valának a' földön nagy Oriások, azután-is pedig vóltak, mikor az Iſtennek fiai edgyesülének az embereknek leányival, kik ſzülének azoknak *magzatokat*: Ezek ama' hatalmasok, kik régen híres neves emberek vóltak.

5 Es látá az UR hogy az embereknek gonoſzságok ſok vólna e' földön, és az ö ſziveknek * minden indúlatja és gondolatja ſzüntelen tsak gonoſz vólna.

* *Al.* 8: 21. *Jér.* 17: 9.

6 Meg-báná azért az UR hogy az embert teremtette vólna a' földön, és az ö ſzívében bánkodék azon.

7 Es monda az UR: El-törlöm az embert a' mellyet teremtettem, a' földnek ſzínéröl, mind embert, barmokat, tsúſzó-máſzó állatokat, és az égen repesö madarakat; mert bánom hogy azokat teremtettem.

8 De a' Nóé kegyelmet nyere az UR elött.

9 A' Nóénak pedig dolga igy vólt: a' Nóé igáz férjfiú és tökélletes vala az idöben való emberek között, az Iſtennel jár vala ſzüntelen a' Nóé.

10 Nemze pedig a' Nóé három fiakat, Semet, Chámot, és Jáfetet.

11 A' föld pedig meg-fertéztetett vala Iſten elött, és a' föld hamiſſággal rakva vala.

12 Tekinte azért Iſten a' földre, és imé meg-fertéztetett vala; mert minden teſt meg-fertéztette vala az ö útát a' földön.

13 Annakokáért monda Iſten a' Nóénak: Minden teſtnek vége el-közelget én elöttem, mivelhogy e' föld bé-tölt hamiſſággal ö miattok: azért imé én el-veſztem öket mind az egéſz földdel egybe.

14 Tſinálj magadnak Bárkát Gófer fából, ſok hajlékokat tſinálj a' Bárkában, és fenyö viaſzſzal meg-öntsed azt belöl és kívül.

15 Illyen formára tſináljad pedig azt: A' Bárkának hoſzſza három-ſzáz ſing légyen, a' ſzéleſſége légyen ötven ſing, és a' magaſſága harmintz ſing.

16 Világos ablakokat tsinálj a' Bárkán, és egy ſingnek hoſzſzasága ſzerint végezd-el azt felyül, ajtót pedig óldalúl tsinálj a' Bárkán, alsó, közép, és harmad padlások légyenek benne.

17 Es imé én hozok e' földre özönvizet, hogy el-veſzeſſek minden teſtet, mellyben vagyon élö lélek az ég alatt: valami e' földön vagyon, meg-hal.

18 Mindazáltal te veled kötéſt téſzek, hogy bé-menny * te a' Bárkába, te és a' te fiaid, a' te feleséged és a' te fiaidnak feleségeik te veled egybe.

* 1 *Pét.* 3: 20.

19 Es minden teſtnek élö állatjából, mindenböl feleſt vigy bé a' Bárkába, hogy veled edgyütt életben tartaſſanak meg: *tudniillik* hímet és nöſtényt.

20 A' madarak közzül az ö nemek ſzerínt, a' barmok közzül az ö nemek ſzerínt, és e' földnek tsúſzó-máſzó állati közzül az ö nemek ſzerínt: minden állatokból felesek mennyenek bé te hozzád, hogy éljenek.

21 Te pedig minden eledelt, melly meg-enni jó, ſzerezz magadnak, és takard-bé, hogy légyen néked eledeledre és azoknak.

22 Mellyet a' Nóé meg-tselekedék. Mind akképpen * tselekedék a' mint Iſten néki meg-parantsolta vala.

* *Sid.* 11: 7.

VII. RESZ.

Nóénak háza-népével és a' meg-maradandó oktalan állatokkal a' Bárkába költözéſe, és az özönviznek el-indúlása, melly e' világot el-borítja.

1 Monda azért az UR a' Nóénak: Menny-bé te és mind a' te egéſz házad-népe a' Bárkába: mert tégedet láttalak * igaznak lenni én elöttem e' moſtani emberek között. *r.* 6: 9.

2 Minden tiſzta állatból hetet-hetet vigy bé, hímet és nöſtényt; de a' melly állatok tiſztátalanok. azokból kettöt-kettöt, hímet és nöſtényt.

3 Az égi madarakból-is hetet-hetet, hímet és nöſtényt, hogy azoknak magvok maradjon-meg az egéſz földnek ſzínén.

4 Mert hét nap el-múlva esöt botsátok e' földre negyven napig és negyven éjjig: és el-törlök minden állatot, mellyet teremtettem, a' földnek ſzínéröl.

5 Tselekedék azért Nóé mind a' ſze-

szerint a' mint az ÚR néki meg parantsolta vala.

6 A' Nóé pedig hat-száz esztendös vala, mikor az özönvíz vólt a' földön.

7 Bé-méne azért Nóé, * és az ö fiai, az ö felesége, és az ö fiainak feleségeik ö véle a' Bárkába, az özönvíz elött. * *Mát.* 24: 38. *Luk.* 17: 27.

8 A' tiszta barmok közzül, és a' tisztátalan barmok közzül, a' madarak közzül, és minden földön tsúszó-málszó állat közzül.

9 Kettö-kettö méne bé Nóéhoz a' Bárkába, hím és nöstény: a' mint Isten meg-parantsolta vala Nóénak.

10 Lön pedig hogy heted napon meg-indúlna az özönvíz a' földön.

11 A' Nóé életének hat-századik esztendejében, második hónapban, ez hónak tizen-hetedik napján, a' mélységes örvényeknek fejei meg-szakadának ugyan azon napon, és az égeknek tsatornái meg-nyilatkozának.

12 És lön esö a földre negyven napig és negyven éjjig.

13 Azon napon ment vala bé Nóé, Sem, Chám, és Jáfet Nóénak fiai, a' Nóé felesége és az ö fiainak három feleségeik ö véle a' Bárkába.

14 Ök és minden vadak az ö nemek szerint, és minden barom az ö neme szerint, és minden tsúszó-málszó állat melly tsúszik-málz a' földön, az ö neme szerint, és minden repesö állat az ö neme szerint, minden madarak, minden szárnyas állatok.

15 Menének azért Nóéhoz a Bárkába minden testböl, mellyben élö lélek vala felesen.

16 Az-az: A' mellyek bé-mentenek, hím és nöstény ment-bé minden testböl, a' mint parantsolta vala Isten ö néki: és az ÚR ö reájok bé-zárlá az ajtót.

17 Mikor azért ez özönvíz negyven napig vólna a' földön; elöször annyira nevekedének a' vizek, hogy fel-vehetnék a' Bárkát, és a' fel-emelkednék a' földröl.

18 Annakutánna a' vizek nagy eröt vévén és meg-nevekedvén felette igen e' földön, a' Bárka jára a' vizeknek szinén.

19 Azután mikor a' vizek felette igen nagy eröt vettek vólna a' földön, minden magas hegyek bé-boríttatának mellyek az egész ég alatt vagynak.

20 Tizen-öt finggel nevekedének a' vizek fellyebb a' hegyeknél, mineku-tánna a' hegyek bé-boríttattak vala.

21 Es meg-hala minden földön járó test, mind madár, mind barom, mind vad, és földön málszó minden állat: és minden ember. * * *Luk.* 17: 27.

22 Mindenek valamellyeknek orrokban élö léleknek lehelleti vala, mindenek valamellyek szárazon laknak vala, meg-halának.

23 El-törle azért az Isten minden állatot melly vala a' földnek szinén, embertöl fogva mind baromig, málszó állatig és repesö állatig, mindenek el-töröltetének e' földröl; és csak Nóé * marada és a' kik ö véle valának a' Bárkában. * 2 *Pét.* 2: 5. *Boles.* 10: 4.

24 Es eröt vönek a' vizek a' földön, száz ötven napokig.

VIII. RESZ.

Az özönvíz elmúlik: a' föld meg-szárad: Nóé ki-jö a' Bárkából: Az Istennek áldozik hálá-adó áldozattal.

1 MEg-emlékezék pedig az Isten Nóéról, és minden vadról, minden baromról, mellyek ö véle valának a' Bárkában: és botsáta az Isten szelet a' földre, hogy a' vizek meg-szünnének.

2 Es mikor a' mélységnek fejei, és az égnek tsatornái bé-zároltattakvólna, és az égböl való zápor-eső meg-tiltatott vólna.

3 El-távozának a' vizek a' földnek szinéröl, szüntelen menvén, és meg-szállának a' vizek száz ötven nap múlva.

4 Annyira hogy meg-nyúgovék a' Bárka heted hónapban, annak a' hónak tizen-hetedik napján, az Ararát hegyei közzül *edgyen.*

5 A' vizek pedig mennek vala és szállanak vala mind a' tizedik hónapig; elsö napján a' tizedik hónak, meg-tettzének a' hegyeknek tetejei.

6 Es negyven nap el-múlván, meg-nyitá Nóé a' Bárkának ablakát, mellyet tsinált vala.

7 Es ki-botsáta egy hollót, melly ki-menvén ide 's tova jár vala, miglen meg-száradnának a' vizek a' földön.

8 Botsáta azért ki galambot-is, hogy meg-látná, ha meg-szabadúlt vólna a' földnek szine a vizektöl.

9 De mikor e' galamb az ö lábainak nyugalmat nem talált vólna, meg-tére ö hozzája a' Bárkába; mert vizek valának az egész földnek szinén, és ö kezét ki-nyújtván meg-fogá azt, és bé vévé azt magához a' Bárkába.

10 Vára pedig az-után hét napokat, és ismét ki-botsátá azt a' galambot a' Bárkából.

11 Es meg-jöve ö hozzája a' galamb eftvére, és imé egy le-szakaszstott olajfa levél vala annak szájában. Meg-esméré azért Nóé hogy meg-szabadúlt vólna a' földnek szine a' vizektöl.

12 Vára mindazáltal még-is hét napokat, és ki-botsátá azt a' galambot, melly többé ö hozzája visza nem tére.

13 Es lön hat-száz egy esztendöben,

az elsö hónak elsö napján, el-száradának a' vizek a' földröl, és el-fordítá Nóé a' Bárka fedelét, és széllyel néze; és imé meg-száradott vala a' földnek színe.

14 Másod hónapban pedig, a' hónak hufzon-hetedik napján tellyességgel meg-száda a' föld.

15 És szólla Nóénak az Isten, mondván.

16 Jöjj ki e' Bárkából, te és a' te feleséged, a' te fiaid és a' te fiaidnak feleségeik te veled.

17 És minden vadat melly te veled vagyon minden testnek neméből, mind madarakat, mind barmokat, és minden földön máfzó állatokat hozz ki te veled; járjanak e' földön, gyümöltsözzenek és fokasodjanak e' földön.

18 Ki-jöve annakokáért Nóé és az ö fiai, az ö felesége, és az ö fiainak feleségeik ö véle.

19 Minden vadak, minden máfzó állatok, minden repesö állatok, és minden földön mozgó állat, az ö nemek szerint ki-jövének a' Bárkából.

20 És épite oltárt Nóé az Urnak, és vön minden tiszta állathól, és minden tiszta repesö állathól, és áldozék égö-áldozattal azon az oltáron.

21 És illatozá az UR azt a' kedves illatot; és monda az UR az ö szivében: Nem átkozom-meg többé a' földet az emberért, jóllehet az embernek szivének * gondolatja gonosz az ö ifjúságától fogva; és többé el nem vesztem mind az élö állatokat, a' mint *most* tselekedtem. * *Fell.* 6: 5. *Mát.* 15: 19.

22 Ennekutánna míg * a' föld léfzen, vetés és aratás, hideg és meleg, nyár és tél, a' nap és az éjtszaka meg nem szünnek. * *Jér.* 33: 20. 25.

IX. RESZ.

Az Isten Nóét áldással vigasztalja: ö vele és minden állatokkal kötött frigyének jeléül állatja a' szivárványt. Chám gonoszúl tselekezik és meg-átkoztatik.

1 ANnakfelette meg-áldá Isten Nóét és az ö fiait, és azt mondá nékiek: * Gyümöltsözzetek, és fokasodjatok, és töltsétekbé a' földet.

* *Fell.* 1: 28. *és* 8: 17.

2 Es töletek való félelem és rettegés légyen minden földi vadakon, minden égi madarakon: mind a' földön járó minden állatok, mind a tengernek minden halai, a' ti kezeitekbe adattattak.

3 Minden mozgó és élö állat légyen néktek eledeltekre: mint e' földnek füvét *azoknak*, azonképpen adtam * mind azokat néktek.

* *Fell.* 1: 29.

4 De a' húfit az ötet elevenítö vérrel * meg ne egyétek. * 3 *Mós.* 17: 14.

5 Bizonyára pedig a' ti véretekért, mellyben vagyon a' ti élö lelketek, bofzfzút állok, minden vad állaton bofzfzút állok azért: * és az emberen, s' minden ö attyafián bofzfzút állok az embernek lelkéért. * 2 *Mós.* 21: 12. 28

6 *A' ki az embernek vérét ki-ontja, ember által ontattlék-ki vifzontag annak vére; mert az ö ábrázatjára teremtette Isten az embert.

* *Mát.* 26: 52. *Jelen.* 13: 10.

7 Ti pedig * gyümöltsözzetek és fokasodjatok, fzaporitsatok és fzaporodjatok a' földön.

* *Fell* 1: 28. *és* 8: 17.

8 Es szólla az Isten Nóénak és az ö fiainak ö véle, ezt mondván.

9 En pedig imé * szövetséget fzerzek ti veletek és a' ti utánnatok való magvatokkal. * *Esa.* 54: 9.

10 Es minden élö állatokkal mellyek veletek vagynak, a' madarak közzül, barmok közzül, és a' földnek minden vadai közzül, mellyek veletek vagynak: a' Bárkából ki-jött állatoktól fogva a' földnek minden vadaigl'an.

11 Szövetséget tészek, *mondok*, ti veletek, hogy foha ezután minden testet nem vész özönviz miatt; és nem léfzen foha többé özönviz a' földnek elvesztésére.

12 Es monda az Isten: Ez léfzen a' fzövetségnek jele, mellyet én vetek én közöttem és ti közöttetek, és minden élö állat között, melly ti veletek vagyon, mind örökké való időkre.

13 Az én Ivemet helyheztettem a' felhökben, melly az én közöttem és e' föld között való fzövetségnek jele léfzen.

14 Es léfzen hogy mikor felhökkel az eget bé-fedezem a' föld felett, akkor meg-tetfzik az én Ivem a' felhöben.

15 Es meg-emlékezem az én fzövetségemröl, melly vagyon én közöttem és ti közöttetek, és minden testböl való élö állat között: és nem léfzen ennekutánna özönviz a' földnek el-vesztésére.

16 Mert mikor lejénd az én Ivem a' fellegekben, meg-tekintem azt hogy meg-emlékezzem az örökké való kötésröl Isten között és minden élö állat között, minden testel egybe, melly a' földön vagyon.

17 Es monda az Isten Nóénak: Ez a' fzövetségnek jele, mellyet vetettem én közöttem és minden test között melly vagyon a' földön.

18 Valának pedig a' Nóé fiai, kik a' Bárkából ki-jöttek vala: Sem, Chám és Jáfet. A' Chám pedig a' Kanaánnak attya.

19 Ezék a' Nóé három fiai, kik által ismet el-fzaporodék az egéfz föld.

20 Es kezde Nóé fzölöt plántálni, mi-

mivelhogy a' földnek mivelésére adta vala magát:

21 Es minekutánna ivott vólna annak borában meg-részegedék, és az ö fátorának közepette meg-mezitelenité magát.

22 Es mikor látta vólna a' Chám a' Kanaánnak attya az ö attyának mezitelenségét, meg-mondá az ö két attyafiának az úttzán.

23 Akkor Sem és Jáfet az ö felsö-ruháját vévén, magoknak ketten vállokra veték, és hátra-menvén ö hozzá járúlának, és bé-fedézek az ö attyoknak mezitelenségét: az ö orczájok pedig mivelhogy el-fordíttattak valának, nem láták az ö attyoknak mezitelenségét.

24 Fel-serkenvén pedig a' Nóé a' borból, meg-tudá a' mit tselekedett vólna ö véle az ö kiffebbik fia.

25 Es monda: Átkozott léfzen a' Kanaán, fzolgáknak fzolgája léfzen az ö attyafiai között.

26 Annakutánna monda: Áldott az UR, Semnek Iftene, és a' Kanaán fzolgájok légyen nékiek.

27 Szaporíttsa az Iften a' Jáfetet, és lakozzék a' Semnek fátoriban, és légyen a' Kanaán nékiek fzólgájok.

28 Ele pedig a' Nóé az özönviz után három-száz ötven eſztendöt.

29 Es így vóltak a' Nóénak tellyes napjai, kilentz-száz ötven eſztendök: és meg-hala.

X. RESZ.

A' Nóé három fiainak fzaporodáſok, és minden népeknek azoktól való terjedéſek.

1 EZek pedig a' Nóé fiainak, Semnek, Chámnak, és Jáfetnek nemzetségi, kiknek az özönviz után lettek fiai.

2 Jáfetnek * fiai: Gómer, Mágog, Mádai, Jáván, Thúbal, Méſech és Thirás. * 1 *Chrón.* 1: 5.

3 A' Gómer fiai pedig: Aſchenáz, Riſáth, és Togárma.

4 A' Jávánnak pedig fiai: Eliſah, Thárſis, Citthim és Dodánim.

5 Ezektöl oſztattak meg azután a' pogányoknak tartományai az ö földökben, kinek-kinek az ö nyelve fzerínt; az ö nemzetségekben való tselédjek fzerínt.

6 Chámnak pedig fiai: * Chús, Mitzráim, Pút, és Kanaán.

* 1 *Chrón* 1: 8.

7 A' Chúsnak pedig fiai: Séba, Hávilah, Sábthah, Ráhámah, Sabthéka. A' Rahamáhnak pedig fiai, Schéba és Dédán.

8 Annakfelette Chús nemzé Nimródot, ez kezde hatalmaſſá lenni a' földön.

9 Ez hatalmas vadáſz vala az Ur élött, azért fzokták mondani *példa beſzédben: Ez* ollyan hatalmas vadáſz az UR élött, mint a' Nimród.

10 Es az ö birodalmának kezdete vólt Bábel, Erech, Achád, és Kálne, a' Sinhárnak földében.

11 E földröl ment azután Aſſiriába, holott épité Ninivét, Rechoboth vároſt, és Kaláht.

12 Es Réſent Ninivé között és Kalah között: az *a' Ninivé* felette igen nagy város.

13 A' Mitzráim pedig nemzé ezeket: Lúdimot, Anamimot, Lehabimot, és Naphthuchimot.

14 Pathruſimot és Káſſluchimot, honnan ſzármaztak a' Filiſtéuſok, és a' Káfthorimot.

15 Kanaán pedig nemzé Sidont az ö elsö-ſzülöttét, és a' Chéthet.

16 A' Jébuſéuſt, Emorréuſt, és a' Girgaséuſt.

17 A' Chivvéuſt, Harkéuſt, és Sinéuſt.

18 Arvadéuſt, Tzemaréuſt, Hamathéuſt; és azután el-terjedének a' Kananéusoknak tselédi.

19 Vólt pedig a' Kananéusnak határa, Sidonból a' mellyen mennél Gérárba, mind Gázáig, és onnét ismét a' mellyen kell menni Sodomába, Gomorába, Admáhba és Séboimba mind Lésáiglan.

20 Ezek a' Chámnak fiai az ö tselédjek fzerínt, az ö nyelvek fzerínt, az ö földökben az ö népek között.

21 Továbbá a' Sémnekis lönek *magzati*, az Eber minden fiainak attyoknak, a' Jáfetnek, ki leg-nagyobb vala, attyafiának.

22 * A' Sémnek *azért* fiai: Elám, Aſſúr, Arfaksád, Lúd és Arám.

1 *Chrón.* 1: 17.

23 Arámnak pedig fiai: Us, Hul, Gether, és Mesch.

24 Arfaksád pedig nemzé Sélaht, Sélah pedig nemzé Ebert.

25 Az Ebernek-is lönek két fiai: Az egyiknek neve Péleg, mivelhogy ennek idejében oſzlott meg a' föld; az ö attyafiának pedig neve Joktán.

26 Joktán pedig nemzé Almodádot, Sélefet, Hasarmávethet és Jerachot.

27 Hadarámot, Uzált, és Diklát.

28 Obált, Ahimáélt és Sebát.

29 Ofirt, Havilát, és Jobábot: mind ezek Joktán fiai *vóltanak*.

30 Es vólt ezeknek lakások Mésától fogva mellyen mennél Séfárba, mind a' Napkeleti hegyekig.

31 Ezek a' Semnek fiai az ö tselédjek fzerínt, az ö nyelvek fzerínt: az ö földökben, az ö népek között.

32 Ezek a' Nóé fiainak tselédi az ö nemzetségek fzerínt az ö népek között; és ezektöl fzaporodának-el a' népek e' földön az özönvíznek utánna.

XI. RESZ.

A' Babilon tornya kezd épülni : a' nyelvek öszve elegyednek : a' Sem maradéki mind Ábrámig elö számláltatnak.

1 MInd az egész föld pedig egy nyelven szóll vala, és a' szollásnak beszéde egy vala.

2 És mikor Nap-kelet felöl ki-indúltak vólna, találának a' Sinhár földében egy mezöt, és lakozának ott.

3 És mondának egymásnak : Jer tsináljunk téglákat, és égessük jól meg : és a' téglák kö gyanánt valának ö né kiek, és az enyv, mész gyanánt.

4 Mondának annakokáért : Jertek épittsünk magunknak várost és tornyot mellynek magassága az eget érje, és *illyen módon* szerezzünk magunknak nevet: mert né-talám el-ofzlunk az egész földnek színére.

5 Le-szálla pedig az UR hogy látná azt a' várost és a' tornyot, mellyet épitének vala az emberek fiai.

6 Es az UR mondott vala : Imé e' nép egy, és mindnyájan nékiek egy nyelvek vagyon ; és mivelhogy ezt kezdették mostan mivelni, ezután semmi meg nem tarthatja öket, hogy szinte ezenképpen ne tselekedjenek mindeneket, a' mellyeket *vakmeröképpen* el-végeztek tselekedni.

7 Nó *azért* szálljunk-alá, és veszessük eszét ott az ö nyelveknek : hogy egymásnak beszédét meg ne értsék.

8 *Illyen módon* szélesztette vala-el öket az UR onnét, az egész földnek színére : és meg-szünének épiteni azt a' várost.

9 Annakokáért nevezé *minden* annak nevét Bábelnek ; mivelhogy az UR ott vesztette vólna eszét az egész földnek nyelvének, és az Ur onnét szélesztette vólna-el öket az egész földnek színére.

10 Ezek a' Semnek * nemzetségi. A' Sem száz esztendös korában nemzé Arfaksádot, az özönviz után két esztendövel. * *1 Chron.* 1 : 17.

11 És élt a' Sem minekutánna nemzette Arfaksádot öt-száz esztendeig, és nemzett fiakat és leányokat.

12 Az Arfaksád éle harmintz-öt esztendöt, és nemzé a' Sélát.

13 És éle az Arfaksád minekutánna nemzette Sélát, négy-száz és három esztendöt, és nemzett fiakat és leányokat.

14 A' Séláh pedig éle harmintz esztendöt, és nemzé az Ebert.

15 És éle a' Séláh minekutánna nemzé Ebert, négy-száz három esztendöt, és nemzett fiakat és leányokat.

16 Ele pedig Eber harmintz-négy esztendöt, és nemzé Péleget. *

* *1 Chron.* 1 : 19.

17 Es éle Eber minekutánna nemzé Péleget, négy-száz harmintz esztendöt, és nemze fiakat és leányokat.

18 Ele pedig Péleg harmintz esztendöt, és nemzé Réut.

19 Es éle Péleg minekutánna nemzé Réut, két-száz kilentz esztendöt, és nemzett fiakat és leányokat.

20 A' Réu pedig éle harmintz-két esztendöt, és nemzé a' Sérugot.

21 És éle a' Réu minekutánna nemzé a' Sérugot, két-száz hét esztendeig, és nemze fiakat és leányokat.

22 Ele pedig Sérug harmintz esztendöt, és nemzé a' Náchort.

23 És éle a' Sérug minekutánna nemzé Náchort, két-száz esztendöt, és nemze fiakat és leányokat.

24 Ele pedig Náchor huszon-kilentz esztendöt, és nemzé a' Thárét.

25 Es éle Náchor minekutánna nemzé Thárét, száz tizen-kilentz esztendöt, és nemze fiakat és leányokat.

26 Ele pedig Tháré hetven esztendöt, és nemzé Ábrámot, Náchort, Hárant.

27 Ezek azért a' Thárénak nemzetségi. A' Tháré nemzé Ábrámot, Náchort és Hárant. A' Hárán pedig nemzé Lótot.

28 Meg-hala pedig Hárán az ö attyának Thárénak szemei elött, az ö születésének földében *tudnillik* Chaldéának *városában*, UR *nevü városban*.

29 Vönek pedig magoknak feleségeket Ábrám és Náchor : az Ábrám feleségének neve *vólt* Sárai ; a' Náchor feleségének neve Milchah Háránnak leánya, melly Hárán attya vólt Milchának és Jiscáhnac.

30 A' Sárai pedig meddö vala, és nem vala nékie magzatja.

31 Fel-vévé pedig Thárá Ábrámot az ö fiát, és Lótot a' Háránnak fiát az ö unokáját, és a' Sárait az ö menyét, az Ábrámnak az ö fiának feleségét, és kijövének edgyütt a' Chaldeának UR *nevü városából*, hogy mennének Kanaánnak tartományába, és mikor jutottak vólna Háránba, ott maradának.

32 Es lönek a' Tháré életének napjai két-száz öt esztendök, és meg-hala Tháré Háránban.

XII. RESZ.

Ábrám Istentöl hazájából a' Kanaán földére ki hivattatik, onnét Egyiptomba költözik, holott felesége töle el-vétetik ideig ; de viszsza adatik.

1 EZt mondotta vala pedig az UR az * Abrámnak : Eredj-ki a' te földedböl, a' te rokonságid közzül, a' te atyádnak házából, a' földre a' mellyet mútatándok néked. * *Sid.* 11 : 8.

2 Es nagy nemzetségnek attyává tészlek tégedet, és meg-áldalak tégedet ; és fel-magasztalom a' te nevedet ; és *immár* légy áldás.

3 Meg-

3 Meg-áldom azokat a' kik tégedet meg-áldának, a ki pedig meg-átkoz tégedet, meg-átkozom azt; és e' földnek minden nemzetségi * meg-áldatnak te benned. * *Al.* 18: 18. *Tsel.* 3: 25.

4 Mikor pedig Abrám ki-menne *Háránból*, a' mint az UR mondotta vala nékie, a' Lótis el-méne ö véle: az Abrám pedig hetven-öt esztendös vala, mikor ki-méne Háránból.

5 Es fel-vévé Abrám az ö feleségét a' Sárait, és az ö attyafiának fiát, a' Lótot, és minden jószágát, marháját, mellyet kereftek vala, és minden személyeket, mellyeket szerzettek vala Háránban, kik el-indulván hogy mennének Kanaán földére, végezetre oda jutának.

6 Es által-méne Abrám a' földön mind Sichemig, a' Moréhnak tserfás mezejéig: a' Kananéusok valának pedig akkor abban a' tartományban.

7 Annakokáért meg-jelenék az UR az Abrámnak, és monda nékie: A te magodnak adom e' tartományt; és építe *Abrám* ott öltárt az Urnak; ki meg jelent vala néki.

8 Az-után el-méne onnét a' hegyre, *melly* Béthelnek Napkelet felöl *való részére vagyon*, és ott voná fel sátorát; Béthelt Napnyugotra, és Háit Napkeletre hagyván, és ott öltárt építvén az Urnak, az ö nevét segitségül hivá.

9 Es el-méne Abrám, szünetlen menvén a' *Kanaán földének* Dél *felöl való részére.*

10 Vala pedig azon a' földön éhség: annakokáért alá-méne Abrám Egyiptomba, hogy ott élne mint egy jövevény: mert nagy éhség vala a' *Kanaán* földén.

11 Es mikor el-közelgetett vólna Egyiptomhoz, monda a' feleségének Sárainak: Imé moftan látom hogy te szép ábrázatú aszszonyi-állat vagy.

12 Es ez következhetik, hogy az Egyiptombéliek látván tégedet, *azt* mondják: ez ennek felesége; 's meg-ölnek engemet, és tégedet elevenen meg-tartanak.

13 Mondjad azért, kérlek, *hogy* én húgom vagy; hogy te éretted jól légyen az én dolgom, és az én lelkem éljen te éretted. * *r.* 20: 13. 26: 7.

14 Lön annakokáért, hogy mikor bé-menne Abrám Egyiptomba, látnák az Egyiptombéliek hogy felette igen szép ábrázatú vólna az az aszszonyi-állat

15 Es látván ötet a' Faraó föfö szolgai, ditsérék a' Faraónak, és el-vivék azt az aszszonyi-állatot a' Faraó udvarába.

16 Ki az Abrámmal jól-tön ö érette, és valának ö nékie juhai, ökrei, szamári, szolgai, szolgáló-leányi, nöftény szamári és tevéi.

17 Meg-veré pedig az UR Faraót felette igen nagy tsapásokkal, és az ö udvara népét-is a' Sárai-ért az Abrám feleségé-ért.

18 A' Faraó annakokáért az Abrámot hívatván, monda *nékie*: Miért mivelted ezt én velem? Miért nem mondottad meg énnékem hogy ez tenéked feleséged *volna?*

19 Miért mondottad ezt: En húgom? hogy arra nézve ötet magamnak feleségül venném. Moftan annakokáért imhol a' te feleséged, vedd magadhoz *ötet* és menny-el.

20 Es parantsolatot ada Faraó ö felöle mind az ö szolgainak, kik el-botsáták ötet, és az ö feleségét, és minden *marháját* valamelly övé *vala.*

XIII. RESZ.

Abrám és Lót ki-jönek Egyiptomból: el-válnak egymástól: Az Isten másod-szor igéri Abrámnak a' Kanaán földét, és az ö magvának meg-szaporodását.

1 FEl-jöve annakokáért Abrám Egyiptomból, ö és az ö felesége, és minden valami ö jószága 's *marhája* vala; a' Lót-is ö véle egyetembe *Kanaánnak* Dél felöl való tartományába

2 (Az Abrám pedig igen gazdag vala barmokkal, ezüstel és arannyal.)

3 Es a' melly úton elö-ment vala azon úton fel-jöve a' Dél feiöl való tartományból mind Béthelig, a' helyig hollott elöfzlzör néki fátora vala, Béthel és Hái között.

4 Az öltárnak helyére, * mellyet ott elöfzlzör tsinált vala; és ott az Abrám az URnak nevét segitségül hivá.

* *Fel.* 12: 8.

5 A' Lótnakis pedig ki az Abrámmal jár vala, valának juhai és ökrei, és fátorai.

6 Es immár az a' föld nem szenvedheti vala öket, hogy edgyütt lakánnak, mert sok jószágok 's marhájok vala, és edgyütt nem maradhatnak vala.

7 Honnét támada versengés az Abrámnak barom-pásztori között és a' Lótnak barom-pásztori között: mert a' Kananéusok és a' Perizéusok laknak vala akkor azon a' földön.

8 Monda azért Abrám a' Lótnak: Kérlek hogy ne légyen versengés én közöttem és te közötted, avagy az én pásztorim között és a' te pásztorid között: mert atyafiak vagyunk.

9 Avagy mind ez egész föld nintsené te elötted? Kérlek váljál-el tölem; ha bal-kézre menéndefz, én jobb-kézre mégyek; ha pedig jobb-kézre menéndefz, én bal-kézre mégyek.

10 Fel-emelvén azért Lót az ö szemeit, látá hogy a' Jordánnak minden tér-mezeje vizes föld vólna: mert minekelötte el-vefztette vólna az UR Sodomát és a' Gomorát, ollyan vala mint az URnak kertje,

kertje, és mint az Egyiptomnak földe, a' Soárnak minden környéke.

11 Es választá magának Lót a' Jordánnak egész mezejét, és méne Lót Napkelet felé; és *illyen módon* el-válának egymástól.

12 Az Abrám lakozik vala a' Kanaánnak tartományában, és a' Lót lakik vala a' mezö-városokban, és sátorát mozditá *szintén* Sodomáig.

13 Jóllehet a' Sodomának * lakosi gonoszok vólnának, és az UR ellen felette igen vétkesek. * *Ezek.* 16: 49.

14 Az UR pedig monda az Abrámnak, minekutánna el-válék Lót ö töle: Emeld fel mostan a' te szemeidet és tekints a' helyröl a' holott vagy, Eszakra, Délre, Napkeletre és Napnyugotra.

15 * Mert mind ez egész földet a' mellyet látsz, néked adom, és a' te magodnak mind örökké. * *Fel.* 12: 7. *Alább.* 15: 18. *és* 26: 4. *Tsel.* 7: 5. 5 *Mós.* 34: 4.

16 *Es ollyanná tészem a' te magodat mint a' földnek pora, hogy-ha valaki meg-számlálhatja a földnek porát, a' te magod-is meg-számláltathatik. * *Róm.* 4: 18. *Sid.* 11: 12.

17 Kelj-fel és járd-el ez országot az ö hosszára és szélességére: mert néked adom azt.

18 Elébb mozdítá azért sátorát az Abrám, és el-menvén lakozék a' Mamrénak tér-mezején, melly Hebron mellett vagyon: és ott az URnak épite óltárt.

XIV. REST.

Lót rabságra vitetik, de meg-szabadíttatik: a' gyözedelmes Abrám a' Melchisédektöl áldást vészen.

1 Lön pedig Amrafelnek Sinhár Királyának, és Arióchnak Elasár Királyának, Chédorlaomernek Elám Királyának, és a' Thidálnak a' pogányok Királyának idejekben.

2 Hadat támasztának ezek a' Sodomabéli Béra Király ellen, a' Gomorabéli Birsa Király ellen, az Admabéli Sibna Király ellen, a' Sebojimbéli Seméber Kiraly ellen, és a' Béláhnak Királya ellen, melly Bélah az, a' mellyet Soár*nak hivnak.*

3 Mind ezek egybe gyülének Siddimnek völgyében, melly *immár mostan* a' Sós tenger.

4 Tizenkét esztendeig szolgáltak vala a' Chédorlaomer *Király*nak, és tizen-harmadik esztendöben ellene támadtak vala.

5 Tizen-negyedik esztendöben azért eljöve Chédorlaomer, és a' Királyok, kik ö véle *valának*, *és* meg-verék az Oriásokat Astheróth Kárnaimban, és a' Zuzéusokat Hámban, és az Eméusokat a' Kirjáthaim mezejében.

6 Es a' Horéusokat az ö hegyeken, a' Seir hegyén, mind a' Páránnak mezejéig, melly vagyon a' puszta mellett.

7 Es meg-térvén menének Hen Mispátba (melly most a' Kádes) és el-pusztíták az Amalékitáknak minden tartományokat, és az Emorréusokatis, kik laknak vala Háseson-thamárban.

8 Annakokáért ki-méne a' Sodomának Királya, a' Gomorának Királya, Admáhnak Királya, Sebojimnak Királya, Beláhnak, az az Soárnak Királya, és meg-ütközének azokkal a' Siddimnek völgyében.

9 *Tudniilik*, Chédorlaomerrel Elámnak Királyával, és Thidállal a' pogányok Királyával, Amrafellel a' Sinhárnak Királyával, és Arióchkal az Elasárnak Királyával, négy Király öt *Király* ellen.

10 A' Siddimnek völgye pedig bövölködik vala enyvnek vermeivel. El-futamodának pedig a' Sodomának és a' Gomorának Királya, és elének azokba; a' többi pedig el-futának a' hegyekre.

11 Es el-vívék Sodomának és Gomorának minden gazdagságát, és minden eledeleket; és el-menének.

12 El-vivék Lótotis az Abrám attyafiának fiát *minden* marhájával egybe, és el-menének; mert a' Lót lakik vala Sodomában.

13 El-jöve pedig egy, ki el-szaladott vala, és meg-mondá az Eber nemzetéböl való Abrámnak, ki lakik vala az Emorréus Mamrénak, az Escholnak és a' Hánernek attyafiának mezején, kik az Abrámmal szövetséget szerzettek vala.

14 Meg-hallá azért Abrám hogy az ö attyafia fogságba esett vólna, és felfegyverkeztete az ö házában nevekedett szolgai közzül viadalhoz háromszáz tizen-nyóltzat, és utánnok méne mind Dánig.

15 Es meg-osztá seregét azok ellen éjtszaka, ö és az ö szolgai, és meg-vervén üzék öket mind Hobáig, melly Damaskusnak bal-kéz felöl való részéröl vagyon.

16 Es viszsza-hozván minden gazdagságot, a' Lótot-is az ö attyafiát az ö jószágával egybe viszsza-hozá, annakfelette aszszonyi-állatokat és *sok* népet.

17 Ki-méne annakokáért a' Sodomának Királya ö eleibe, minekutánna meg-tért vólna ö Chédorlaomernek és az ö véle való Kiralyoknak meg-veréséböl, a' Sávénak völgyébe, melly király völgyé*nek neveztetik.*

18 A' Melchisédek * pedig a' Sálemnek Királya vün *Abrám* eleibe kenyeret és bort, és ö mivelhogy a' magasságos erös Istennek Papja vala: * *Sid.* 7: 2. 3.

19 Meg-áldá ötet, és monda: Aldott az Abrám az erös magasságos Isten elött, a' mennynek és a' földnek Birája elött.

20 Es

20 És áldott az erös magaſſágos Iſten, ki a' te ellenlégidet adta a' te kezedbe. Ada * azért *az Abrám* tizedet mindenekböl ö nékie.

* *Sid.* 11 : 2. 4. 6.

21 Es monda a' Sodomának Királya az Abrámnak : Add-meg énnékem a' népet, és egyéb nyereſéget végy magadnak.

22 Akkor monda Abrám a' Sodoma Királyának : Fel-emeltem az én kezemet az Urhoz, a' magaſſágos erös Iſtenhez, a' mennynek és földnek Birájához :

23 Hogy ſemmit abban a' mi tiéd tſak egy fonal ſzálat-is, vagy egy ſarúkötöt el nem vészek, hogy ne mondhaſſad azt : En gazdagítottam meg az Abrámot.

24 Azoktól meg-válva a' mit meg ettenek e' ſzolgák, és e' férjfiaknak részeken kivül kik én velem eljöttek vólt : az Aner, Eſchol, Mamré, ök vegyék ki az ö réſzeket.

XV. RESZ.

Az Iſten ſzövetséget köt az Abrámmal, és az ö magvának meg-ſzaporodása felöl tött igéretét meg erösíti.

1 EZeknek utánna ſzólla az UR az Abrámnak látás által, * ezt mondván : Ne félj Abrám : En paisod vagyok tenéked, a te jutalmad felette igen bövséges. * *Sólt.* 18 : 3.

Eſa. 41 : 10.

2 Es monda az Abrám : UR am Iſten, mit adnál énnékem, holott én magzatok nélkül élek, és az a' kire az én házam ſzáll, e' Damaskusbéli Eliézer ?

3 Ismét monda Abrám : Imé énnékem nem adtál magot, és imé az én házamban nevekedett ſzolgám léſzen az én örökösöm.

4 Es imé ſzólla az UR ö néki, mondván : Ez nem léſzen a' te örökösöd ; hanem a' ki ſzármazik te töled, a' léſzen a te örökösöd.

5 Es ki-vivé ötet, és monda : * Tekints fel moſtan az égre és ſzámláld meg a' tſillagokat, ha azokat megſzámlálhatod : és monda nékie : Igy léſzen a' te magod. * *Rom.* 4 : 18.

6 Es * hün az Iſtennek, és az tulajdoníttaték ö néki igaſſágára. * *Rom.* 4 : 3.

7 Es monda néki : En vagyok az UR ki tégedet ki-hoztalak a' Châldeának *városából*, Urból, hogy néked adnám e' földet hogy birnád azt örökség ſzerint.

8 Monda pedig az Abrám : Uram Iſten, miröl tudhatom meg hogy e' földet birni fogom ?

9 Es felele neki : Hozz énnékem három eſztendös üſzöt, három eſztendös ketskét, és három eſztendös koſt, gerlitzét és galamb fiat.

10 El-hozván azért mind azokat, ketté vagdala azokat, és mindeniknek fele *részét* a' máſik fele *része* ellenébe helyhezteté ; de a madarakat ketté nem vagdalta vala.

11 Es mikor a' madarak esnének e' tagokra, az Abrám el-üzi vala azokat.

12 Mikor pedig a' Nap immár el-nyúgodnék, az Abrámra mély álom esék ; ímé pedig nagy félelem és ſetétség vévé ötet környül.

13 Es monda *az UR* az Abrámnak : * Bizonnyal tudjad hogy a' te magod jövevény léſzen az idegen földön, és ſzolgálnak az idegen földön valóknak, és öket nyomorgatják, négy-ſzáz eſztendeig. * *Tsel.* 7 : 6. 2 *Mós.* 12 : 40.

14 Es azt a' népet is a mellynek ſzolgálnak, én meg-ítélem, és annakutánna * ki-jönek ök nagy gazdagsággal.

* 2 *Mós.* 3 : 22. 12 : 35. 37.

15 Te * pedig a' te atyáidhoz mégy, *nagy* békeſſéggel, és el-temettetel jó vénségben. * *rész.* 25 : 7. 8.

16 * Es ök negyedik ember nyom elmúlva ide meg térnek : mert az Emorréusoknak hamiſſágok még bé nem tölt.

* 2 *Mós.* 12 : 40.

17 Es lön hogy mikor a' Nap immár el-ment vólna és ſetét éj vólna ; imé egy füſtölgö kementze látták, és tüzes világoſſág, melly által mégyen vala az el-vagdaltatott *tagok* között.

18 Ez napon tett az UR ſzövetséget az * Abrámmal, *ezt* mondván : A' te magodnak adom e' tartományt, az Egyiptomnak folyó vizétöl fogva, mind ama' nagy Eufrátes folyóvizig.

* *Fell.* 12 : 7. *es* 13 : 15. *Al.* 26 : 4. 5 *Moſ.* 34 : 4. 2 *Chron* 9 : 26.

19 A' Kenéusokat, Kenizéusokat, és a' Kádmonéusokat.

20 A' Hitthéusokat, Perizéusokat, az Oriásokat.

21 Az Emorréusokat, Kananéusokat, Girgaséusokat és a' Jebuséusokat.

XVI. RESZ.

Hágár Sáraitól az Abrám mellé hálótársúl adatik : terhbe esvén Aſzſzonyát nem becsüli : ki üzetik : viſzſza jö, és az Ismaelt ſziili.

1 ES mikor a' Sárai az Abrám feleſége nem ſzülne nékie, vala nékie egy Egyiptomból való Szólgáló-leánya, kinek neve vala Hágár

2 Monda azért Sárai Abrámnak : Imé moſtan az UR bé-zárlotta az én méhemet hogy én ne ſziiljek ; kerlek menny-bé az én ſzolgáló-leányomhöz, talám az által meg épülök : és engede Abrám a' Sárai ſzavának.

3 Vévé azért Sárai az Abrám feleſége az Egyiptombéli Hágárt az ö ſzolgáló-leányát, tíz eſztendövel azután hogy

Abrám

Abrám a' Kanaán földén kezdett vala lakni, és adá azt Abramnak az ö férjének feleségül.

4 Es bé méne Hágárhoz, ki fogada az ö méhében: és mikor látta vólna ö hogy fogadott vólna méhében, nem vala betsületi az ö afszfzonyának ö elötte.

5 Annakokáért monda Sárai az Abrámnak: néked köfzönöm az én rajtam esett bofzfzúságot. En adtam az én fzólgáló-leányomat te mellédi, és mivelhogy látja hogy terhbe esett, semmi betsületem nintsen elötte: tészen itéletet az Iften én közöttem és te közötted.

6 Monda pedig Abrám Sárainak: Imé a' te fzólgáló-leányod a' te kezedben vagyon, azt miveljed véle a' mi tenéked tetfzik. Nyomorgatja vala azért Sárai ötet, és el-futa ö elötte.

7 De mikor az URnak Angyala találta vólna ötet a' forrás mellett a' puſztában, ama' forrás mellett, melly vagyon a' Súrra menö út mellett.

8 Monda: Hágár Sárainak fzólgáló leánya, honnét jöfz és hová mégy? Es az monda: A' Sárainak az én afzfzonyomnak elötte futok én.

9 Akkor monda néki az URnak Angyala: Térj meg a' te afzfzonyodhoz, és alázd-meg magadat az ö kezei alatt.

10 Es annakfelette monda néki az URnak Angyala: Igen meg-sokafitom a' te magodat, annyira hogy foksága miatt meg nem fzámláltathatik.

11 Azután monda néki az URnak Angyala: Imé te nehézkes vagy, és fzüliz fiat; nevezed azért ötet Iſmaélnek, mivelhogy Iften meg-hallotta a' te nyomoruságodat.

12 Az pedig léfzen fene ember: az ö keze léfzen mindenek ellen, és mindenek keze ö ellene; és minden ö attyafiainak ellenekbe lakozik.

13 Es nevezé Hágár az Urnak nevét ki ö véle fzóllot vala: Te vagy Iften ki látfz engemet: Mert ezt mondja vala: Avagy moſtis nem az engem látó után látoké?

14 Annakokáért nevezé azt a' * forráft Lachairoi-nak (*az-az, élö engem látónak*) melly vagyon a' Kádes és Béred között. * *Al.* 24: 62. *és* 25: 11.

15 Szüle azért *Hágár Abrámnak fiat, és nevezé Abrám az ö fiának nevét, a' kit fzüle Hágár, Iſmaelnek.

* *Gal.* 4: 22.

16 Abrám pedig vala nyóltzvan-hat eſztendös, mikor Hágár fzülé Iſmaelt.

XVII. RESZ.

Iften az Abrámnak és Sárainak neveket el-változtatván a' környülmetélkedéſſzerzi, és az Isák születése felöl igéretet tészen.

1 MIkor pedig Abrám kilentzven-kilentz eſztendös vólna, meg-jelenék Abrámnak az UR, és monda nékie: En vagyok az erös mindenható Iften, járj * én elöttem fzüntelen, és légy álhatatos. * *rész.* 6: 9.

2 * Es az én fzövetségemet helyheztetem én közöttem és te közötted; és tégedet felette igen meg-fzaporitlak.

* 2 *Móſ.* 2: 24. 6: 4.

3 Es le-borúla Abrám az ö ortzájára, és fzólla ö véle az Iften, mondván.

4 En felölem, imhol az én fzövetségem te veled, hogy * léfzefz te fok nemzetſégeknek attya. * *Róm.* 4: 17.

5 Es nem hivattatik a' te neved ezután Abrámnak, hanem a' te neved léfzen Abrahám, mert fok népeknek attyává tettelek tégedet.

6 Es meg-sokafitalak tégedet felette igen; azt mivelem hogy fok népek fzármazzanak te töled; Királyok-is fzármaznak te töled.

7 Es helyheztetem az én fzövetségemet én közöttem és te közötted, és a' te magod között te utánnad az ö nemzetségekben örökké való fzövetségül, hogy légyek tenéked Istened, és a' te magodnak te utánnad.

8 Es adom tenéked és a' te magodnak te utánnad azt a' földet mellyen jövevény vóltál, *tudniillik*, a' Kanaánnak egéſz földét örökké valo birodalmúl; és léfzek nékiek Istenek.

9 Annakfelette monda Iften Abrahámnak: Te pedig az én fzövetségemet meg-örizzed, te és a' te magod te utánnad az ö nemzetségekben.

10 E' *pedig* az én fzövetségem, én közöttem és ti közöttetek és a' te utánnad való magod között, mellyet megkell tartanotok, hogy ti közöttetek minden férjfiú környül-metéltefſék.

11 Környül-metéljétek pedig a' ti férjfiúi teſteteknek börének eleit, * és az léfzen az én közöttem és ti közöttetek való fzövetségnek jele.

* *Tsel.* 7: 8. *Róm.* 4: 11.

12 * Minden férjfiú annakokáért nyóltzad napon az ö fzületése után környül-metéltefſék ti közöttetek a' ti nemzetségtekben, *akár* házatokban nevekedett fzolga, *akár* pénzen vett, *akár* mi idegenek közzül való, a' ki nem a' te magodból való. * 3 *Móſ.* 12: 3. *Luk.* 2: 21

13 Környül-metéltefſék, mondok, mind házadnál nevekedett fzolgád, mind pénzen vett fzolgád; és léfzen az én fzövetségem a' ti teſteteken örökké való fzövetségül.

14 A' környül-metéletlen férjfiú pedig, a' ki az ö férjfiúi teſtének börét környül nem metéli, bizonnyal el-töröltetik az ö népe közzül ez okért, *mert* fel-bontotta az én fzövetségemet.

15 Annakfelette monda Iften Abrahámnak: A' te feleségednek Sárainak ne

ne hivjad nevét Sárainak, mert Sára az ö neve.

16 Es meg-áldom ötet, és adok ö töle néked fiat, meg-áldom, *mondok*, ötet, és léfzen népekké, *nemzetségeknek* Királyai fzármaznak ö töle.

17 Akkor borúla Abrahám az ö ortzájára, és mosolyogván monda az ö fzivében: Avagy fzáz efztendös embernek léfzené gyermeke? Avagy Sára kilentzven efztendös léven fzülneté?

18 Es monda Abrahám az Istennek: Vajha Ismael élne te elötted.

19 Kinek monda az Isten: Kétség nélkül a' te feleséged * Sára fzül teneked fiat, és nevezed azt Isáknak, és meg-erösítem az én fzövetségemet ö véle örökké való fzövetségül az ö utánna való magvának.

* *rész.* 21: 2.

20 Ismael felöl-is meg-halgattalak tégedet, * imé meg-áldom ötet, és gyümölcsözövé téfzem ötet, igen meg-sokafitom ötet; tizenkét Fejedelmeket nemz, és nagy néppé téfzem ötet. * *r.* 21: 13.

21 Az én fzövetségemet pedig megerösítem Isákkal kit *néked fzül a' Sára ez idö-korban a' más efztendöben.

* *rész.* 21: 1. 2.

22 Es mikor el-végezte vólna véle való befzéllését, fel-méne az Isten Abrahámtól.

23 Vévé azért Abrahám Ismaelt az ö fiát, és minden házában fzületett *fzolgákat*, és a' kiket pénzen vett vala, minden férjfiat ki az ö házából való vala, és ugyan azon napon az ö férjfiúi testeknek börének elejét el-mettzé a' mint ö véle fzóllott vala az Isten.

24 Abrahám pedig kilentzven-kilenez efztendös vala, mikor ö maga az ö férjfiúi testének elejét el-mettzé.

25 Ismael pedig az ö fia tizen-három efztendös vala, mikor az ö ferjfiúi testének börének elejét el-mettzék.

26 Mind egy napon metéltetett-környül Abrahám és Ismael az ö fia.

27 Es minden ö háza-népe, házánál fzületett *fzolga*, és minden idegentöl vett *fzolga*, ö véle edgyütt környül-metéltetének.

XVIII. RESZ.

Abrahám fzállásán Angyaloknak gazdálkodik: kik közzül egy (a' Jehova) meg-dorgálja Sárát hihetetlenségéért, és meg-jelenti Abrahámnak Sodoma vefzedelmét, mellynek meg-maradásáért könyörög Abrahám.

1 MEg-jelenék pedig ö nékie az UR a' Mamrénak mezején, és ö ül vala az ö fátorának ajtajában; mikor a' nap immár fel-melegedett vólna.

2 Es mikor fel-emelte vólna az ö fzemeit, tekinte és imé * három férfiak állanak vala ö elötte, kiket mikor látott vólna, futamodék azoknak eleikbe a' fátornak ajtajától, és meghajtá magát a' föld felé. * *Sid.* 13: 2.

3 Es monda: Jó Uraim, ha kedves vagyok te elötted, kérlek ne kerüld-el a' te fzolgádat.

4 Hozzanak, kérlek, egy kevés vizet, és mofsátok meg a' ti lábaitokat, és nyúgodjatok ez fa alatt.

5 Azon-közbe hozok egy darab kenyeretis, és erösítsétek-meg *étellel* a' ti fziveiteket, azután úgy mennyetek-el, mivelhogy én hozzám ti fzolgátokhoz bétértetek. Es mondának: Tselekedjél úgy a' mint fzóllál.

6 Azért fietséggel bé-menvén Abráham a' fátorba Sárához, monda: Hamar fiefs, végy három mérték femlye lifztet, gyúrd-meg és fütsi pogátsákat a' hamu alatt.

7 Abrahám pedig futa az ö barmainak nyájához, és hoza gyermekdéd kövér borjút, és adá a' fzolgának, ki fiete azt el-kéfzíteni.

8 Es illyen módon véven vajat és tejet, és a' borjút, mellyet kéfzített vala, azokat eleikbe tévé: ö pedig áll vala a' fa alatt ö mellettek, és evének.

9 Es mondának nékie: Hol vagyon Sára a' te feleséged? Ki felele: Im ez fátorban vagyon.

10 * Monda pedig *azok közzül egy*: Kétség nélkül meg-térek te hozzád ez idökorban *efztendö mulva*, és imé a' te feleségednek a' Sárának fia léfzen. Sára pedig halgat vala a' fátornak ajtajában, melly *vala az Angyalnak* háta megett.

* *Fell.* 17: 19. *Ál.* 21: 2. *Rom.* 9: 9.

11 Abrahám * pedig és Sára vén emberek valának és idösök; és Sárában meg-fzünt vala az afzfzonyi-állatoknak terméfzetek.

* *Fell.* 17: 17. *Heb.* 11: 11.

12 Mosolyodék azért Sára ö magában, mondván: Minekutánna megvénhedtem mimódon adnám magamat telti gyönyörüségre? Annakfelette az én Uramis meg-vénhedett.

13 Akkor monda az UR Abrahámnak: Miért mosolyodék a' Sára ezt mondván: Vallyon lehetségesé hogy én fzüljek holott én meg-vénhedtem?

14 Avagy el-titkoltathatiké valami az UR elött? A meg-mondott idöre meg-térek te hozzád ez idökorban, és léfzen Sárának fia.

15 Sára pedig meg-tagadá, mondván: Nem mosolyodtam, mivelhogy fél vala. De monda *az UR*: Nem mondafz igazat, mert mosolyodtál.

16 Azután fel-kelvén onnét azok a' férfiak, Sodoma felé néznek vala. Abrahám pedig mégyen vala vélek hogy öket el-kéfzné.

17 Es monda az UR: * Avagy el-tit-

titkoljamé én Abramhámtól a' mit akarok tselekedni? * *Amos* 3 : 7.

18 Abrahámtól *mondom* kitöl nagy és hatalmas nép fzármazik; és * kiben meg-áldatnak a' földnek minden nemzetségi. * *Fell.* 12 : 3. *Al.* 22 : 18. *es* 26 : 4. *Tsel.* 3 : 25. *Gal.* 3 : 8.

19 Mert tudom hogy ö meg-parantsolja az ö fiainak és az ö házanépének ö utánna, hogy meg-örizzék az Urnak útát, és tselekedjenek igafságot és itéletet, hogy meg-adja az UR Abrahámnak a' mit néki igért. *

* *Fell. v.* 18. 22 : 17.

20 Monda azért az UR: a' Sodomának és Gomorának kiáltása mivelhogy meg-sokasodot, és az ö bünök igen meg-nehezedett.

21 Alá-mégyek most és még-látom, ha az én hozzám jutott kiáltás fzerint valóba úgy tselekedtenek: hogy ha nem, hogy meg-tudjam.

22 Mikor pedig a' férfiak onnét el-mentenek vólna, menének Sodomába; Abrahám * pedig még az UR elött áll vala. * *rész.* 19 : 27.

23 Es hozzá járúlván Abrahám, monda: Avagy el-veſztedé az igazatis a' gonoſzſzal egybe?

24 Talám vagynak ötven igazak abban a' városban, avagy el-veſztedé és nem kedvezſzé a' helynek az ötven igazakért a' kik vagynak a' városban?

25 Távol légyen töled hogy illyen dólgod tselekednél, hogy el-veſzeſſed az igazat az Iftentelennel, és úgy járjon az igaz mint az iftentelen; távol légyen ez töled: avagy ez egéſz földnek * bírája nem tselekednéké itéletet? * *Rom.* 3 : 6. *Job.* 34 : 17.

26 Es monda az UR: * Ha találándok Sodomában a' városon belól ötven igazat, mind az egéſz helynek megkegyelmezek azokért. * *Jer.* 5 : 1.

27 Es felelvén Abrahám, monda: Im most kivánnék fzóllani az én Uramnak, noha én por és hamu vagyok.

28 Talám az ötven igazaknak léſzen öt hijok; avagy el-veſztedé az egéſz várost ez ötért? Es monda: Nem veſztem-el ha találándok ott negyven-ötöt.

29 Ismét fzólla *Abrahám:* és monda; Talám találtatnak ott negyvenen; és monda: Nem veſztem-el e' negyven-ért.

30 Es monda *Abrahám:* Kérlek ne haragudjék meg az én Uram ha fzólok: Talám találtatnak ott harmintzan, Felele *az UR:* Nem veſztem-el ha találok ott harmintzat.

31 Monda ismét: Imé még kivánnék fzollani az én Uramnak; Talám találtatnak ott húſzan. Felele *az UR:* Nem veſztem-el ez húſz-ért.

32 Monda végezetre: * Ne haragudjék kérlek az én Uram ha fzóllok tsak egyfzer: Talám találtatnak ott tizen. Felele: Nem veſztem-el e' tizért. * *Bir.* 6 : 39.

33 Es elméne az UR, minekutánna el-végezte vólna Abrahámmal való beſzéllését; Abrahám pedig meg-téré az ö hellyére.

XIX. RESZ.

Az Iſten el-veſzti Sodomát és Gomorát minden tartományaikkal egybe: Megtartja Lótot; de a' felesége só bálványá változik. Vétkezik az ö leányival, kiktöl ſzületnek Móab és Ammon.

1 ES mikor ama' két * Angyal Sodomába jutott vólna eſtve, Lót ül vala Sodomának kapujában, kiket mikor látott vólna, fel-kelvén eleikbe méne, és az ö orczájával a' föld felé hajla. * *rész.* 18 : 16. 17.

2 Es monda: Moſtan immár én Uraim kérlek, térjetek a' ti fzolgátoknak házához, és háljatok ott, * moſſátok meg-lábaitokat; és reggel fel-kelvén úgy mennyetek-el a' ti útatokra. Kik mondának: Nem mégyünk, hanem az úttzán hálunk. * *r.* 43 : 24. *Bir.* 19 : 21.

3 * De mikor igen kénſzeritené öket, bé-téryen ö hozzája bé-menének az ö házába, és fzerze nékiek lakodalmat, és pogátsákatis ſüte, és evének: * *Sid.* 13 : 2.

4. Minekelötte pedig le-fekünni mennének, a' városnak *férfiai, tudniillik* a' Sodomának férfiai környül-vévék a' házat, kitsinytöl fogva nagyiglan mind az egéſz kóſſég a' városnak *égy* ſzélétöl fogva *a' más ſzéléig.*

5 Es fzóllíták Lótot, mondván néki: Hol vagynak ama' férfiak, kik te hozzád jövének ez éjjel? Hozd-ki azokat mihozzánk, hogy esmérjük öket.

6 Akkor ki-méne ö hozzájok Lót az ajtó eleibe és maga után bé-zárlá az ajtót.

7 Es monda nékiek: Kérlek atyámfiai, ne tselekedjetek *illyen* gonoſſágot.

8 Imé vagynak énnékem két leányim kik még férfiat nem esmértenek, kihozom azokat ti hozzátok, és tselekedjetek azokkal a' mint néktek tetszik, tsak hogy ez emberek ellen ne vétkezzetek, mivelhogy ezek jöttek az én házamnak árnyéka alá.

9 Kik felelének: Eredj-el innét. Ismét mondának: Ez egyedül itt a' mi városunkban jövevény lévén, ö fzabnaé minékünk törvényt? Majd gonoſzbúl tselekedünk te veled hogy nem azokkal. Es reá rohanának arra a' fér-

férfiúra a' Lótra felette igen, és az ajtót akarják vala bé-rontani

10 És ki-nyújtván azok a' férfiak az ö kezeket, bé-ragadák Lótot magokhoz a' házba, és az ajtót bé-zárlák.

11 A' férfiakat pedig kik a' ház ajtaja előtt állanak vala meg-verék vaksággal kitsinytől fogva nagyiglan, annyira hogy az ajtónak keresésében meg-fáradnának.

12 És mondának a' férfiak Lótnak: Vagyoné itt e' városban valaki hozzád tartozó, akar vöd, akar fiaid és leányid? Mindeneket kik te hozzád tartozók; vigy-ki e' helyből.

13 Mert mi *majd* el-veszt jük e' helyet, mivelhogy ezeknek kiáltások nagy az UR előtt; mert az UR küldött minket hogy el-veszessük e' *várost*.

14 Ki-menvén azért Lót, szólla az ö vöinek, kik az ö leányit el-vötték vala, és monda: Keljetek-fel, mennyetek-ki e' helyből, mert majd el-veszti az UR e' várost; de az ö vöinek látták tsak tréfálódni.

15 És mikor a' hajnal fel-jött vólna, az Angyalok erőltetik vala Lótot, mondván: Kely-fel, vegyed feleségedet és a' te jelen való két leányidat, hogy el ne veszíz e' városnak büntetésében.

16 És mikor késedelmeznék, fogák a' férfiak az ö kezét és az ö feleségének kezét és két leányinak kezeket, mivelhogy az UR kedvezne ö néki: és ki-vivék ötet és hagyák ötet a' városon kivül.

17 És mikor ki-vitték vólna öket, monda *az egyik*: szaladj-el, tarts-meg a' te életedet, hátra ne tekints, és fohol ez egész mezön meg ne állj, ama' hegyre szaladj, hogy el ne veszíz.

18 És monda Lót nékiek: Ne édes Uram.

19 Imé monstan a' te szolgád kedvet talált te előtted, és nagygyá tetted a' te irgalmasságodat, mellyet tseleked-tél én velem az én életemnek megtartásában. En pedig ném szaladhatok ama' hegyre, nétalám el-ér engemet a' veszedelem, és meg-halok.

20 Imhol közel vagyon egy város, hadd fussak oda, kitsiny *város* az, hadd szaladjak kérlek oda, lám kitsiny város az; hogy éljen az én lelkem.

21 Monda azért nékie: Im megtekintelek e' dologban-is, hogy el ne veszessem azt a' várost a' mellyről szóllottál.

22 Siess, szaladj oda: mert nem tseleked-hetem addig semmit mig oda nem jutsz: azért nevezék azt a' várost Soárnak.

23 A' Nap immár fel-támadott vala, mikor Lót Soárba juta.

24. * És botsáta az UR Sodomára és Gomorára kénköves tüzet az Urtól az égből. * *Luk.* 17: 29. 2 *Pét.* 2: 6, 7, 8. *Jud. v.* 7. *Ezech.* 16: 48. *Hos.* 11: 8, *Jerém.* 50: 40. *Es.* 13: 19.

25 És el-süllyeszté a' városokat, és mind azt az egész lapátzot, és mind a' városoknak lakosit, a' földnek füvét-is.

26 És * mikor az ö felesége hátra tekintett vólna, ló bálvánnyá változék. * *Luk.* 17: 32.

27 És fel-kele Abrahám reggel, *és* oda a' helyre *méné*, * holott az Ur előtt állott vala. * *rész.* 18: 22. 23.

28 És mikor tekintett vólna Sodoma és Gomora felé, és mind az egész lapátznak tartománya felé; látá hogy fel-menne annak a' tartománynak füsti, mint a' kementzének füsti.

29 És lön mikor el-veszténé az Isten annak a' lapátznak városit, meg-emlékezék az Isten Abrahámról, és ki-küldé Lótot a' veszedelemből, mikor el-süllyeszténé a' városokat a' mellyekben lakott vala Lót.

30 Lót pedig fel-méne Soárból hogy lakoznék a' hegyen, és ö véle édgyütt az ö két leányi, mert fél vala lakni Soárban, és lakozék egy barlangban, ö és az ö két leányi.

31 És monda az ö nagyobbik leánya a' kisebbiknek: A' mi atyánk megvénhedett, és nintsen e' földön férfiú ki mi hozzánk bé-jöhetne az egész földnek szokása szerint.

32 Nofza adjunk bort innia a' mi atyánknak, és háljunk ö véle, és támaszszunk magot a' mi atyánktól.

33 Adának azért innia bort az ö attyoknak éjszaka, és bé-menvén a' nagyobbik hála az ö attyával, ö pedig nem érzé meg, sem azt mikor az melléje fekünnék, sem azt mikor felkelne.

34 Másod napon pedig monda a' nagyobbik a' kisebbiknek: Imé én ez elmúlt éjjel háltam az én atyámmal: adjunk bort innia nékie ez éjjelis, és mennyhé, hálj ö véle, és támaszszunk magot a' mi atyánktól.

35 Adának azért az éjtszaka-is az ö attyoknak innia bort, és fel-kelvén a' kisebbik-is hála az ö *attyával*; ö pedig nem érzé-meg sem mikor az oda fekünnék, sem mikor fel-kelne.

36 És teréhbe esének a' Lót két leányi az ö attyoktól.

37 És szüle a' nagyobbik fiat, és nevezé azt Moábnak, ez a' Moábitáknak attyok mind e' napiglan.

38 A' kisebbik-is szüle fiat, és nevezé azt Benhamminak, ez a' Hammonitáknak attyok mind e' mái napiglan.

XX. RESZ.

Sára Abrahámtól el-vétetik de tiszta viszsza adatik: Abimélek háza-népe az Abrahám könyörgése által meggyógyíttatik.

1 ES el-menvén Abrahám * innét Dél felöl való tartományba, lakozék Kádes és Súr között, és lakék mint jövevény Gérarban. * *rész.* 12: 9.

2 Es monda Abrahám Sára felöl az ö felesége felöl: En húgom ö: * El-külde azért Abimélek a' Gérárnak Királya, és el-viteté Sárát.

* *rész.* 12: 13.

3 Méne pedig Abimélekhez Isten álomban éjtszaka, és monda nékie: Imé ezennel meg-halfz ez aſzſzonyiállát-ért a' mellyet el-hozzattál, mivelhogy ö nékie férje vagyon.

4 Abimélek pedig nem illette vala *Sárát*, és monda: Uram az igaz és ártatlan népet-is meg-ölödé?

5 Avagy nem ö mondottaé énnékem: én húgom ö; *Sára*-is pedig azt mondotta *énnékem*: én bátyám ö: az én ſzivemnek ártatlanságában, és az én kezeimnek tiſztaságában miveltem ezt.

6 Es monda az Iſten nékie álomban: En-is tudom hogy a' te ſzivednek ártatlanságában mivelted ezt, azért tartóztattalak én-is, hogy ne vétkeznél én ellenem: azért nem engedtem hogy illetnéd azt.

7 Moſtan azért add-meg az embernek az ö feleségét, mert Próféta ö; * és imádkozik te érretted, és élſz: hogyha pedig meg nem adándód, tudd-meg hogy bizonnyal meg-halſz, mind te, mind pedig valami hozzád tartozó. * *Sólt.* 105: 15

8 Fel-kele azért Abimélek reggel, és elö-hivatá minden ſzolgait, és megbeſzéllé mind ez beſzédeket az ö hallásókra, és azok igen meg-rémülének.

9 Azután hivatá Abimélek Abrahámot, és monda nékie: Mit tselekedtél mivelünk? Es mit vétkeztem te ellened? hogy én reám és az én orſzágomra illyen nagy bünt hoztál; ollyat tselekedtél ellenem; mellyet nem kellett vólna tselekednod.

10 Annak-felette monda Abimélek Abrahámnak: Mitsodára nézve mivelted e' dolgot?

11 Felele Ábrahám: Mert igy gondolom vala: Bizony * nintsen az Iſteni félelem ez helyen; meg-ölnek azért engemet az én feleségem-ért.

* *Sólt.* 36: 2.

12 Bizonnyal pédig énnékem hugom-is, mert az én atyámnak leánya, de nem az én anyám leánya; és énnékem adatott feleségül.

13 Es mikor az Iſten ki-bújdoſtata engemet az én atyámnak házából, akkor mondám ö néki: Illyen irgalmaſſágot tselekedjél én velem, mindenütt vala-hová mégyünk, * azt mondjad én felölem; én bátyám ez.

* *Fell.* 12: 13.

14 Akkor Abimélek vön juhokat, ökröket, ſzolgákat és ſzolgáló-leányokat, és adá *azokat* Abrahámnak, és meg-adá néki Sárát az ö feleségét.

15 Es monda Abimélek: Imé az én tartományom te elötted vagyon: a' hollot teneked jónak tetſzik ott lakjál.

16 Sárának pedig monda; Imé adtam a' te bátyadnak ezer ezüſt *Siklust*: Es imé ö mind azoknak ſzemeiknek bé-fedezője, kik te veled vagynak, mind pedig egyebeknek; és ezután okos légy.

17 Könyörge azért Abrahám az Iſtennek, és meg-gyógyitá Iſten Abimeléket, és az ö feleségét, és az ö ſzolgáló-leányit hogy ſzülnének.

18 Mert az UR erőſſen bé-zárlotta vala az Abimélek háza-népének méhét, Sárá-ért az Abrahám feleségé-ért.

XXI. RESZ.

Születik Isák: környül-metéli ötet Abraham: ki-üzi Hagárt Ismaellel egyhe; lakozik Ismael a' puſztában: Abimélek frigyet ſzerez Abrahámmal.

1 EZek után meg-látogatá az UR Sárát, a' mint mondotta vala, * és az UR akképpen tselekedék Sárával a' mikeppen ſzóllott vala,

* *Fell.* 17: 19. *és* 18: 10.

2 Mért fogada az ö méhében és ſzülle Sára † Abrahámnak fiat az ö vénségében, †† azon időben mellyet mondott vala *néki* az Iſten.

† *Sid.* 11: 11. †† 18: 10. 14.

3 Es nevezé Abrahám az ö fiát, a' ki néki ſzülletett vala, a' kit néki ſzült vala Sára, Isáknak.

4 Es környül-metélé Abrahám az ö fiát Isákot, mikor nyoltzad napi vólna, a' mint parantsolta * vala néki az Iſten. * *rész.* 17: 10.

5 Abrahám pedig ſzáz eſztendös *vala*, mikor néki ſzülete Isák az ö fia.

6 Es monda Sára: Nevetéſt ſzerzett az Iſten énnékem: Valaki azt hallándja, én velem edgyütt nevetvén örül.

7 Iſmét monda, Kitsoda mondotta vólna Abrahámnak hogy Sára fiakat ſzoptatna? mivelhogy az ö vénségében ſzültem fiat.

8 Mikor pedig fel-nevekedett vólna a' gyermek a' téjtöl el-válaſztaték; és Abrahám ſzerze nagy lakodalmat, a' melly nap a' téjtöl el-válaſztaték Isák,

9 Mikor látta vólna pedig Sára az Egyiptom-

Egyiptombéli Hágárnak fiát, mellyet szült vala Abrahámnak, hogy tsúfolná *Isákot*.

10 Monda Abrahámnak: * Küld-el e' szolgáló-leányt mind az ö fiával egybe, mert nem lészen örökös e' szolgáló-leánynak fia az én fiammal Isákkal edgyütt. * *Sid.* 11: 18. *Rom.* 9: 7.

11 Abrahámnak pedig e' dolog felette igen nehéznek tetszik vala, az ö fiá-ért.

12 De monda az Isten Abrahámnak: Ne tessék néked nehéznek a' gyermeknek és a' szolgáló-leánynak dolga: Valamit mondot néked Sára engedj az ö szavának, * mert Isákról neveztetik néked a' te magod.

* *Gal.* 4: 34.

13 Mindazáltal a' szolgáló-leány fiát-is nagy néppé tészem *, mivelhogy ö te magod. * *v* 18.

14 Fel-kele azért Abrahám jó reggel, és vön kenyeret és egy tömlö vizet, és adá Hágárnak, fel-vetvén azt az ö vállára, a' gyermeket-is *vévé*, és ki-botsátá a' szolgáló-leányt. Ki el-méne és bújdosék a' Beerséba puſztájában.

15 És mikor a' viz el-fogyott vólna a' tömlöböl, letévé a' gyermeket egyfa alatt.

16 És el-menvén le-üle ellenébe *a' gyermeknek* távol, úgymint egy kéz-ivböl való lövésnyire: mert azt mondja vala: Nem akarom látni mikor a' gyermek meg-hal, és ellenébe ülvén, nagy fel-zóval síra.

17 Meg-hallá pedig Isten a' gyermeknek szavát, azért az Istennek Angyala szóllítván mennyböl a' Hágárt, monda néki: Mi lelt téged Hágár? Ne félly, mert az Isten meghallotta a' gyermeknek szavát a' *helyböl* a' hol vagyon.

18 Kelj-fel, vedd-fel a' gyermeket és fogd kézen ötet, mert én nagy néppé * tészem ötet. * *v.* 13.

19 És meg-nyitá Isten az ö szemeit, és láta, egy kút-fejet, oda méne azért és meg-tölté a' tömlöt vizzel, és innia ada a' gyermeknek.

20 És vala Isten a' gyermek-kel, lakik vala pedig a' puſztában, és vala kéz-ives.

21 Lakozék *mondok* a' Párán puſztájában, és vön néki feleséget az ö annya Egyiptom földéböl.

22 És lön az időben, * hogy szóllna Abimélek és Pichól az ö seregének hadnagya Abrahámnak illyen szókkal: Az Isten vagyon te-veled, mindenekben valamellyeket tselekefzel-

* *rész.* 26: *v.* 26.

23 Mostan azért esküdjél-meg énnékem az Istenre itt, hogy sem én ellenem, sem fiam, sem unokám ellen álnoklágot nem tselekefzel, hanem a' minémü irgalmaſſággal tselekedtem én teveled *ollyam irgalmaſſággal* tselekefzel én-velem és e' tartománnyal, mellyben jövevény vóltál.

24 És monda Abrahám: En megesküszöm.

25 Meg-dorgálá pedig Abrahám Abiméleket a' kút-ért, mellyet erövel elvöttek vala az Abimélek szolgai.

26 És monda Abimélek: Nem tudom kitsoda mivel te e' dólgot; te-is nem mondottad meg-énnékem, nem-is hallottam ez előtt *e' dolgót*, hanem e' mai napon.

27 Vön azért Abrahám juhokat, barmokat, és adá Abiméleknek; és ök ketten szövetséget szerzének.

28 És állata Abrahám az ö nyájjából hét juhot fél-felé.

29 És monda Abimélek Abrahámnak: Mire valók e' hét juhok a' mellyeket fél-felé állatál?

30 És felele Abrahám: Hogy el-vegyed e' hét juhokat én tölem; hogy légyenek énnékem bizonyságúl, hogy én áſtam ezt a' kútat.

31 Azért nevezék egyenlö akarattal azt a' helyet * Beersebának, mivelhogy mind ketten ott esküdtenek vala meg. *rész.* 26: 33.

32 És minekutánna szövetséget töttek vólna Beersebában, fel-kele Abimélek és Pichol az ö népének hadnagya, és meg-térének a' Filiſtéusok tartományába.

33 És ültete Abrahám fákat Beersebában, és ſégitségül hiva ott az örökké való erös URnak nevét.

34 És a' Filiſtéusok tartományában ſok ideig lakék Abrahám mint jövevény.

XXII. RESZ.

Az Isten Abrahámnak parantsollya hogy Isákot meg-áldozza, kit mikor Abrahám meg-akarna ölni, meg-tiltatik Istentöl hogy azt ne mivelje: és meg-áldatik engedelmeſségé-ért.

1 ÉS lön ezeknek utánna, az Isten meg-késérté Abrahámot: és monda nekie: Abrahám, ki felele: imhol vagyok én.

2 És monda: Vegyed monſtan a' te fiadat, ama' te edgyetlen-edgyedet a' kit ſzeretſz, *tudniillik* Isákot, és menny-el a' Morijának földére, és * áldozd-meg ott ötet égö-áldozatúl a' hegyek közzül edgyen, a' mellyet mondándok néked.

* *Sid.* 11: 17.

3 Fel-kele azért Abrahám jó reggel, és meg-nyergelé az ö ſzamárát, és vevé maga mellé két ſzolgaját, Isákot-is az ö fiát; és mikor az égö-áldozathoz fákat hasogatott vólna, fel-

kele és el-indúla a' helyre, mellyet néki mondott vala az Isten.

4 Harmad napon fel-emelé az ö szemeit Abrahám, és látá távol a' helyet.

5 És monda Abrahám az ö szolgáinak: Maradjatok itt a' szamárral, én pedig és e' gyermek el-mégyünk amoda, és minekutánna imádkozándunk, meg-térünk hozzátok.

6 Vévé azért Abrahám az égö-áldozatra való fákat: és adá azokat Isáknak az ö fiának vállára. ö maga pedig vifzi vala kezében a' tüzet, és a' fegyvert, és úgy mennek vala ketten edgyütt.

7 És meg-fzóllítván Isák Abrahámot az ö attyát, monda: *Edes* Atyám. Ki monda: Im hol vagyok *édes* fiam. Es monda *Isák*: Imhol vagyon a' tüz és a' fa; de hol vagyon az áldozatra való állat?

8 Felele Abrahám: Az Isten gondot vifel az égö-áldozatra való állatra *édes* fiam: és mennek vala ketten edgyütt.

9 És mikor juttotak vólna a' helyre, mellyet Isten néki mondott vala, kéfzite ott Abrahám oltárt, a' fát reája raká, és * meg-kötözé Isákot az ö fiát, és fel-veté ötet az oltárra, a' fára fellyül. * *Iak.* 2 : 21.

10 Es ki-nyújtván Abrahám az ö kezét, vévé az ö fegyverét hogy az ö fiát meg-ölné.

11 Akkor fzóllitá ötet az Urnak Angyala az égből, és monda: Abrahám Abrahám; ki-felele: Imhol vagyok én.

12 Es monda: Ne nyújtsad-ki a' te kezedet e' gyermekre, és ne bántsad ötet: mert moft esmértem-meg hogy féled te az Istent, hogy nem kedvezél a' te fiadnak, a' te edgyetlen-edgyednek én érettem.

13 És mikor fel-emelte vólna Abrahám az ö fzemeit, látá, *hogy* egy kos akadott-meg fzarvánál fogva a' fzövevényben háta megett, és el-menvén Abrahám élö-hozá a' koft, és azt áldozá-meg égö áldozatúl az ö fia helyett.

14 Annakokáért nevezé Abrahám azt a' helyet illy névvel: Az UR gondot visel. Azért mondják moft is *példa beszédben.* Az Urnak hegyén gondot viselnek róla.

15 Szóllitá azután az Urnak Angyala Abrahámot másod-fzor-is az égből.

16 Es monda: * En magamra eskülzöm azt mondja az UR: Mivelhogy e' dolgot tselekedéd, és nem kedvezél a' te fiadnak, a' te edgyetlen-edgyednek. * *Luk.* 1 : 73.

17 Hogy gazdagon meg-áldalak tégedet, és bövségesen meg-sokafitom a' te magodat mint az égnek tfillagait, és mint a' tenger partján való fövényet, és * a' te magod örökség fzerint birni fogja az ö ellenségeinek kapuit. * *rész.* 24 : 60.

18 * Es meg-áldatnak a' te Magodban a' földnek minden nemzetségi, mivelhogy engedtél az én befzédemnek. * *Felli* 12 : 3. *és* 18 : 18. *Al.* 26 : 4. *Tsel.* 3 : 25. *Gal.* 3 : 8.

19 Meg-téve azért Abrahám az ö fzolgaihoz, és fel-kelének és edgyütt el-menének Beersebába, mert lakozék Abrahám Beersebában

20 Es lön mind ezeknek-utánna meg-mondák Abrahámnak. Am (*ugy mond*) a' Milcha-is fzült fiakat Náchornak a' te atyádfiának.

21 Uzt elsö-fzülöttét, és Búzt annak attyafiát, és Kémuelt az Arámnak attyát.

22 Chésedet, Házót, Pildáft, Jidláfot, és Béthuelt.

23 Béthuel pedig nemzé Rebekát. E' nyóltz *fiakat* fzülé Milcha Náchornak az Abrahám attyafiának.

24 Az ö agyassa-is kinek neve Reuma *vala*, fzülé nékie Tebát, Gachámot, Thachaft, és Mahakát.

XXIII. RESZ.

Meg-hal Sára, kit Abrahám firat, és a' Kanaán földén bizonyos arrón vett temetö helyen el-temet.

1 VAla pedig Sárának élete fzáz huszon-hét esztendö: ez *esztendök* vóltak a' Sára életének esztendei.

2 Es meg-hala Sára Kirját Arba *nevü városban*, (melly *most* Hebronnak* *hivattatik*) a' Kanaánnak tartományában, és bé-méne Abrahám hogy firatná és kesergené Sárát. * *Bir.* 1: 10.

3 Fel-kele azután Abrahám az ö halottja elöl, és fzólla a' Chéth fiainak, *ezt* mondván:

4 Idegen és jövevény vagyok ti közöttetek: Adjatok * nékem temetésre való örökséget közöttetek, hogy temeffem-el az én halottamat *ki* én elölem *el-vetetett.* * *Tsel.* 7 : 5.

5 Felelének pedig a' Chéth fiai Abrahámnak mondván ö nékie:

6 Halgasd-meg a' mi befzédünket jó Uram: Iftentöl való Fejedelem vagy mi-közöttünk, a' mi temetö-helyeink közzül a' melly leg-tifzteffégesb, abban temeffed-el a' te halottadat, fenki mi közzülünk meg nem tiltja az ö temetöhelyét, hogy ott ne temetnéd-el a' te halottadat.

7 Fel-kele azért Abrahám, és meghajtá magát annak a' tartománynak népének, *tudnillik*, a' Chéth fiainak.

8 Es fzólla ö vélek ezt mondván: Ha azt akarjátok hogy én el-temeffem az én ortzám elöl *el-vett* hálottamat, halgaffatok-meg engemet, és esedezzetek

zetek én érettem Efron előtt a' Sohárnak fia előtt.

9 Hogy adja nékem a Makpelában *köböl kivágott* temetö-helyét, melly az ö mezejének szélében vagyon: igaz árrán adja nékem azt, ti közöttetek temetésre való örökségül.

10 A' pedig az Efron ül vala a' Chéth fiai között. Felele azért az Efron Hitthéus Abrahámnak, a' Chéth fiainak hallásokra, mind azoknak *tudniillik*, a' kik bémennek vala az ö városának kapuján, *ezt* mondván:

11 Nem úgy *szerető* Uram, hald meg az én *szómat*: azt a' mezöt néked adom, és a' melly *köböl vágott* temetö-hely abban *vagyon* néked adom, az én nemzetségemböl való nép előtt néked adom azt, hogy el-temessed a' te halottadat.

12 Akkor meg-hajtá magát Abrahám, annak a' tartománynak népe előtt.

13 Es szóllitá Efront annak a' tartománynak népének hallására, ezt-mondván: Ha te vagy *az*, a' *ki nékem adod* a' *mezöt*, *kérlek* hald-meg *beszédemet*; meg-adom a' mezönek árrát, *kérlek* vedd-el tölem; *azután* el-temetem ott az én halottamat.

14 Ismét felele Efron Abrahámnak, mondván nékie:

15 *Szerető* Uram halgasd-meg az én *beszédemet*: A' föld négy-száz ezüst Sikluſt ér, én közöttem és te közötted *való barátságra nézve*, mitsoda ez; Azért temesd-el a' te halottadat.

16 * Engede azért Abrahám Efronnak, és meg-adá Abrahám Efronnak mérték szerint azt a' péntz, mellyet mondott vala a' Chéth fiainak hallásokra, *tudniillik* négy-száz ezüst Sikluſokat, minémükkel élnek vala a' közönséges adásban vévésben.

**rész.* 50: 13.

17 Es ezenképpen * az Efron mezeje melly Makpelában vagyon, melly Mamrénak ellenébe vagyon mind a' *köböl vágott* temetöhellyel egybe melly abban vagyon, és minden fákkal mellyek *valának* a' mezöben, és annak egéſz határában körös-környül, *Abrahámé lön.* * *Tsel.* 7: 16.

18 *Es* örökségül Abrahámnak *adattaték* a' Chéth fiainak ſzemek előtt, és mind azoknak ſzemek előtt kik az ö városának kapuján bé-mennek vala.

19 Azután el-temeté Abrahám az ö feleségét Sárát a' Makpela mezejének *köböl vágott* koporsójában a' Mamré ellenébe, melly *most* Hebronnak *mondatik* a' Kanaánnak tartományában.

20 Mineküttánna az a' mezö és abban való *kö* koporsó Abrahámtól megvétetett vólna a' * Chéth fiaitól örökség ſzerint való temetö-helynek.

**rész.* 50: 13.

XXIV. RESZ.

Isák az Eliézer által Méso-potámiából hozatott Rebekát vészi magának feleségül.

1 ABrahám pedig immár vén ember vala *és* idös: és az UR mindenekben meg-áldotta vala Abrahámot.

2 Monda azért Abrahám az ö házának öregbik ſzolgájának, ki ö néki minden hozzá tartozó jószágával bir vala: * Tégyed moſtan a' te kezedet az én tomporom alá. * *rész.* 47: 29.

3 Hogy meg-esküſſelek tégedet az URra, a' mennynek Iſtenére, és a' földnek Iſtenére, hogy nem vészſz feleséget az én fiamnak a' Kananéusoknak leányi közzül, kik között én lakom.

4 Hanem el-mégy az én földembe, és az én rokonságim közzé, és *onnét* vészſz az én fiamnak Isáknak feleséget.

5 Monda pedig ö néki az a' ſzolga: Talám nem akar az a' leányzó én-velem el-jöni e' földre, viſzſza vigyemé azért a' te fiadat a' földre a' honnét ki-jöttél?

6 Kinek felele Abrahám: Meg-lásd, az én fiamat oda viſzſza ne vigyed.

7 Az UR a mennynek Iſtene, ki engemet ki-hozot az én atyámnak házából, és az én rokonságimnak földökböl; a' ki-*is* énnékem ſzóllott, és a' ki énnékem meg-eskütt, ezt mondván: * A' te magodnak adom ezt a' földet; el-botsátja az ö Angyalát te előtted, és onnét végy az én fiamnak feleséget.

* *Fell.* 12: 7. *és* 13: 15. *és* 15: 18. *Al.* 26: 4.

8 Hogy-ha nem akar a' leány te veled el-jöni, ment *ember* léſzſzez ez eskütésemtöl: tsak-hogy az én fiamat oda ne vigyed.

9 Veté azért a' ſzolga az ö kezét az ö Urának Abrahámnak tompora alá, és meg-esküvék néki e' dolog felöl.

10 És mineküttánna vött vólna a' ſzolga tiz tevéket az ö Urának tevéi közzül hogy el-menne; (mert az ö Urának minden gazdagsága annak kezében vala) Fel-kelvén el-méne Mésopotámiába, a' városba, mellyben Náchor lakik vala.

11 Es még-nyúgotá a tevéket a' város kivül egy kút-fönél, eltve felé, mikorba *tudniillik* ki ſzoktak vala menni *a' leányzók* viz meríteni.

12 És monda *a' ſzolga*: Uram, én Uramnak Abrahámnak Iſtene, adjad hogy nyerjem-meg azt ma *a' mit én kívánok*, és tselekedjél irgalmaſſágot az én Urammal Abrahámmal.

13 Imé én állok e' viznek forrása mellé, és e' városnak lakoſinak leányi

ki-jönek viz meriteni.

14 Légyen azért ez: Hogy a' leányzó a' kinek azt mondándom; Hajtsd-meg a' te vedredet, hogy igyam, és az azt mondándja: igyál, sőt annakfelette a' te tevéidet-is meg-itatom: *Légyen az*, a' kit szerzettél a' te szolgádnak Isáknak, és ezen esmérjem-meg, hogy irgalmasságot tselekedtél az én Urammal.

15 Es azonképpen lön: *Mert* minekelőtte el-végezte vólna a' befzédet, * imé a' Rebeka ki-jö vala, melly született vala Béthuelnek a' Milchah fiának, *melly Milchah* Náchornak az Abrahám attyafiának felesége vala: és az ö vedre vala az ö vállán.

* *rész.* 22: 23.

16 A' leányzó pedig felette fzép ábrázatú vala, és férfiútól nem esmértetett fzüz, ki a' forrásra alá-méne, és meg-meritvén az ö vedrét, fel-jö vala *a' forrástól.*

17 Akkor a' fzolga eléibe futamodván, monda: Kérlek adj innom énnékem egy kevés vizet a' te vedredből.

18 Ki monda: Igyál jó Uram és hamar le-ereſztvén a' vedret az ö kezére, innia ada néki.

19 Es minekutánna innia adott vólna néki, monda: A' te tevéidnekis meritek *vizet*, mig eleget nem ifznak.

20 Es nagy fietséggel ki-töltvén az ö vedréből a' vizet a' váluba, el-futamodék ismét a' forrásra hogy meritene, és merite mind az ö tevéinek.

21 Azonközbe a' fzolga álmélkodik vala ö rajta, *és* veſzteg halgatván *gondolkodik vala azon*, hogy meg-tudhatná, hogy ha az UR meg-fzerentséütette vólnaé az ö útát, vágy nem.

22 Es minekutánna el-végezték vólna a' tevék az italt, vön-elö a' * fzolga egy arany függöt, melly fél fikluſt nyom vala, *mellyet ada a' leány ortzájára*, és két arany peretzet a' *leánynak* karjaiba, melly tiz arany fikluſt nyom vala. * *v.* 47.

23 Es monda: Kitsoda leánya *vagy* te? Kérlek mond-meg nékem: Vagyoné a' te atyádnak házában ott hálásra való helyünk?

24 Kinek felele a' leány: Béthuelnek Milchah fiának leánya vagyok *, melly *Béthuelt* fzült *Milchah*, Nachornak. * *rész.* 22: 23.

25 Azután monda: Mind fzalma, mind abrak elég vagyon mi nálunk, és hálásra való hely-is vagyon.

26 Meg-hajtá magát azért az a' férfiú, és imádá az URat.

27 Es monda: Áldott az UR. az én Uramnak Abrahámnak Iſtene, ki nem vonta meg az ö irgalmaſságát és igaz mondását, az én Uramtól; mert engemet ez *én* útamban az UR vezérlett az én Uram attyafiainak házokhoz.

28 El-futa azonközbe a' leányzo, és meg-mondá az ö annya házában a' mint e' dolog lött vólna.

29 Rebekának pedig vala báttya, kinek neve Lában vala; fietséggel kiméne azért Lában a' férfiúhoz a' forráshoz.

30 Mert mikor látta vólna a' függöt; és az arany peretzeket az ö húgának karjain, és hallotta vólna az ö húgának Rebekának befzédit, hogy *ez* mondaná: Igy 's igy fzólla nékem az a' férfiú, úgy méne-ki a' férfiúhoz, és imé ö all vala a' tevék mellet a' forrásnál.

31 Es monda: Jöjj-bé * Iſtennek áldott embere; mit állafz itt kin, holott én néked házat kéfzítettem, és helyet a' tevéknek. * *Solt.* 115: 15.

32 El-bé-méne azért a' házhoz és a' tevékröl le-fzedé a' terhet, és ada *Lában* a' tevéknek fzalmát és abrakot; és vizet az ö lábainak és a' férfiaknak lábaiknak meg-mosására kik ö véle valának.

33 Es mikor ételt tettek vólna ö eleibe, monda: Nem eſzem, mignem meg-mondom az én befzédemet. Monda azért *Lában*: Mondd-meg.

34 Monda azért: En az Abrahám fzolgája vagyok.

35 Az UR pedig igen meg-áldotta az én Uramat, annyira hogy igen felnevekedett: mert adott néki juhokat, barmokat, ezüſtöt, aranyat, fzolgákat, fzolgáló-leányokat, tevéket, fzámárokat.

36 Es fzült Sára az *én* Uramnak felesége fiat az én Uramnak, az ö vénségében, és *az en Uram* minden jófzágát 's marháját annak * adta.

* *rész.* 25: 5.

37 Es esküvéſſel kötelezett az én Uram engemet mondván: Ne végy feleséget az én fiamnak a' Kananéusoknak leányi közzül kiknek földökben én lakom.

38 Hanem az én atyámnak házához menny, és az én rokonságim közzé, hogy *onnet* végy feleséget az én fiamnak.

39 Mikor pedig azt mondanám az én Uramnak: Nétalám nem akar én velem el-jöni az a' leányzó.

40 Monda nékem: Az UR kinek elötte én fzüntelen jártam, el-hotsátja az ö Angyalát te-veled, és meg-fzerentsésiti a' te útadat, hogy vehefs feleséget az én fiamnak az én nemzetségem közzül, és az én atyám házából.

41 Akkor fzabadúlfz-meg az én eskütésemtöl *mellyel kötelezt elek*, mikor az én nemzetségem közzé jutándafz; és

és ha nem adnak *leányzót*, meg-szabadúlfz az én eskütésemtöl.

42 Minekutánna azért ma a' forráshoz jutottam vólna, mondék: URam, én Uramnak az Abrahámnak Istené, ha te moftan meg-szerentsésited az én útamat a' mellyen én járok:

43 Imé én állok e' forrás mellet; *légyen azért ez*, hogy a' melly leányzó ki-jö víz meríteni, a' kinek azt mondom: Adj innom nékem egy kevés vizet a' te vedredböl.

44 Es az ezt feleléndi: Te-is igyál a' te tevéidnek-is meritek; az légyen a' feleség, mellyet rendelt az UR az én Uram fiának.

45 Minekelötte pedig el-végeztem vólna az én szivemben a' befzédet, imé Rebeka ki-jö vala, kinek vállán vala az ö vedre, ki a' forrásra alá-menvén merite, és mondék néki: Adj innom kérlek.

46 Ö pedig azonnal le-erefzté az ö vedrét és monda: Igyál, föt a' te tevéidnek-is inniok adok; ivám annakokáért; 's a' tevéknek-is inniok ada.

47 Kérdém pedig ötet és mondék: Ki leánya vagy? ö felele: Béthuelnek Náchor fiának leánya vagyok, kit Milchah szült vala ö néki; és úgy adám a' függöt az ö órtzájára, és az arany peretzeket az ö karjaiba.

48 Meg-hajtván azért magamat, imádám az URat, és áldám az URat, az én Uramnak Abrahámnak Istenét, ki engem igaz úton hordozott, hogy az én Uramnak attyafiának leányát vénném az ö fiának *feleségül*.

49 Monftan annakokáért, ha kegyelmeffeget és tökélletefféget akartok az én Urammal tselekedni, mondjátok-meg: hogy-ha nem, azt-is mondjátok-meg: hogy térjek vagy jobb, vagy bal-kézre.

50 Akkor felelének Lábán és Béthuel, és mondának: Az UR tól vagyon e' dolog: Nem mondhatunk ellened vagy jot vagy gonoszt.

51 Imé Rebeka te elötted vagyon, vegyed, menny-el; és légyen felesége a' te Urad fiának, a' mint az UR elvégezte.

52 Es minekutánna hallotta vólna az Abrahám szolgája azoknak befzédeket, meg-hajtá magát a' földig az URnak.

53 Hoza azert elö, a' szolga, ezüst és arany edényeket és ruhákat, és adá azokat Rebekának; drága ajándékokat ada az ö battyának-is és az ö annyának.

54 Evének azért és ivának, ö és a' férfiak kik ö vele válának, és ott hálának *az éjtszaka*: Reggel pedig mikor fel-költek vólna, monda: Botsáfsatok-*viszsza* engemet az én Uramhoz.

55 Monda pedig a' *Rebeka* battya és annya; *Hadd* légyen velünk a' leányzó egynéhány napokon, bátor tsak tiz napig, azután mennyen-el.

56 *A' szolga pedig* monda nékiek: Ne késleljetek-meg engemet, holott az Ur meg-áldotta az én útamat; botsásfatok-el azért engemet hogy mennyek az én Uramhoz.

57 Mondának akkor: Hivjuk elö a' leányt és kérdiük-meg ötet.

58 Szólliták azért Rebekat, és mondának néki: Akarfzé el-menni e' férfiúval? és monda: El-mégyek.

59 El-botsátván azért Rebekát az ö húgokat, és az ö dajkáját, és az Abrahám szolgáját, és a' férfiakat kik véle valának.

60 Meg-áldák Rebekát, mondván néki: Mi húgunk vagy, fzaporodjál ezer-fzer való ezerig, és birja a' te magod * az ö ellenséginek kapuját.

* *rész.* 22: 17.

61 Fel-kelvén azért Rebeka és az ö fzolgálo-leányi, és a' tevékre felülvén követék azt a' ferfiát; és felvévén a' fzolga Rebekát, el-méne.

62 Isák pedig vifzfza-jö vala a' Lachai Roi forrástol *; ö pedig lakik vala a' *Kanaán* földének Dél felöl való réfzében.

* *Fell.* 16: 14. *Al.* 25: 11.

63 Mert ki-ment vala Isák hogy imádkoznék a' mezön immár eftve fele, ki mikor az ö fzemeit fel-emelte vólna, látá jöni a' tevéket.

64 Rebeka-is pedig fel-emelvén az ö fzemeit, látá Isákot, és le-fzálla a' tevéröl.

65 Mert mikor kérdené a' fzolgától, Kitsoda ama' férfiú a' ki a' mezön elönkbe jö? Azt felelte vala a' fzolga; Az az én Uram; és ragadván palaltját be-fedezé magát.

66 Meg-befzélé azért a' fzolga Isáknak minden dolgait a' mellyeket tselekedett vala.

67 Bé-vivé pedig Rebekát Isák a' Sárának az ö annyának fátorába, és el-vévé Rebekát hogy néki felesége lenne, és fzereté ötet: és ekképen meg-vigafztaltatek Isák az ö annya *hólta* után.

XXV. RESZ.

Abrahám Ketúrától született fiai: halála és el-temettetései: Ismael nemzetsége: Iákób és Esau fziletések: és ez mint adta-el elsö-fziletési méltóságát.

1 ABrahám pedig vön magának feleséget, kinek neve Ketúrah vala.

2 Ki * fzülé néki Zimránt, Joksánt, Médánt, Midiánt, Isbákot, és Suachot. * 1 *Chron.* 1: 32.

3 Joksán pedig nemzé Sébát, és Dédánt.

dant. Dédánnak pedig fiai valának: Assiurim, Létusim, és Leummim.

4 Midiánnak pedig fiai: Efah, Efer, Hánok, Abida, és Eldaah: Mind ezek Ketúráhnak fiai.

5 Valamie pedig Abrahámnak vala, * mind azokat Isáknak adta vala.

* *rész.* 24: 36.

6 Az ö ágyasinak pedig fiainak, a' melly ágyasi néki valának, ada Abrahám ajándékokat, és el-választá azokat az ö fiától Isáktól még-éltében Napkelet felé, Napkeleti tartományba.

7 E' pedig az Abrahám életének esztendeinek ideje, a' melly esztendőkig élt, száz hétven-öt esztendök.

8 Es el-fogyatkozván meg-hala Abrahám jó vénséggel meg-elégedvén; és az ö népéhez * takarittaték.

* *rész.* 15: 15. 35: 29.

9 El-temeték azért ötet Isák és Ismael az ö fiai a' Makpelah temetö helyben, az Efronnak Chitthéus Soár fiának mezejében, melly Mamré ellenébe vagyon.

10 A' mezöben mellyet vett vala Abrahám a' Chéth flaitól: ott temettetett-el Abrahám és az ö felesége Sára.

11 Minekutánna pedig meg-hala Abrahám, meg-áldá az Isten az ö fiát Isákót; Lakozék pedig Isák a' Lachai Roi, (*az-az, engem látó élőnek*) * forrásánál * *Ism.* 16: 14. *és* 24: 62.

12 Ezek pedig az Abrahám fiának Ismaelnek nemzetségi, melly: *Ismaelt* szült vala az Egyiptombéli Hágár a' Sára szolgáló-leánya Abrahámnak.

13 Ezek azért az Ismael fiainak nevek. az ö nevek szerint az ö nemzetségek szerint, az Ismaelnek * elsö-szülötte Nébajót, az után Kédar, Abdéel, és Mibsám. * 1 *Chron.* 1: 29.

14 Es Misma, Dúmah, Massa.

15 Hadár, Théma, Jétur, Náfis, és Kedmah.

16 Ezek az Ismael fiai, és ezek azoknak neveik az ö falujokban, udvarokban, * tizen-két Fejedelmek az ö nemzetségek szerint. * *Fell.* 17: 20.

17 Ezek pedig az Ismael életének esztendei, száz harmintz-hét esztendök; és el-fogyatkozék, 's meg-hala, és az ö népéhez takarittaték.

18 Lakoztanak pedig Haviláhtól fogva mind Súrig, melly Egyiptus ellenébe vagyon, mind az útig a' mellyen Assiriába mennek; és az ö attyafiai * elött hólt-meg. * *Fell.* 16: 12.

19 Ezek pedig az Isáknak Abrahám fiának nemzési: Abrahám nemzé Isákot.

20 Isák pedig negyven esztendös vala mikor Rebekát a' Siriából való Béthuel leányát, (melly Siria a' vizek között vala) a' Siriából való Lábánnak húgát, feleségül vette vala magának.

21 Es könyörge Isák az URnak az ö feleségé-ért, mivelhogy meddö vala, és az UR meg-kegyelmeze néki; * fogada azért Rebeka az ö felesége méhében.

* *Rom.* 9: 10.

22 Tusakodnak vala pedig magok közt a' fiak az ö méhében; annakokáért *azt* mondá: Ha igy *lészen*, miért *fogadtam az* én *méhemben?* El-méne azért hogy meg-kérdené az URat.

23 Es monda az UR ö néki: Két nemzetség *vagyon* a' te méhedben; és két külömbözö népek származnak a' te méhedböl, edgyik nép a' másiknál erösebb léfzen, és a' nagyobbik szolgál a' kissebbiknek.

24 Es mikor betöltek vólna a' szülésnek napjai, imé kettös gyermekek találtatának az ö méhében.

25 A' melly elöször születék, vala posgás és mindeneftül szörös mint egy lasnak; és nevezék azt Esaunak.

26 Azután születék annak attyafia, és az, az ö kezével tartya *vala az Esaunak farkát; azért nevezék azt Jákóbnak. Isák pedig hatvan esztendös vala mikor ezeket szülé *Rebeka.*

* *Hose.* 12: 3.

27 Fel-nevekedének azért e' gyermekek, és az Esau tudós vadász és mezei ember vala; Jákób pedig szelid ember és sátorban lakozó vala.

28 Szereti vala azért Isák Esaut, mert annak vadászása *kedves vala az* ö szájának; Rebeka pedig szereti vala Jákóbot.

29 Föze pedig Jákób valami pépet, és meg-jöve Esau *nagy* fáradva a' mezöröl.

30 Es monda Esau Jákóbnak: Engedjed hogy, egyem e' veres *étekben*, mert *igen* meg-fáradtam, annakokáért nevezék ötet Edomnak.

31 Felele Jákób, Add-el énnékem tehát, ma a' te elsö-születésednek igasságát.

32 Es monda Esau: * Imé én halni mégyek, (*mindennap vadászni menven a' halálhoz közel vagyok*) mit használ azért nékem az én elsö-születésem?

* *Esa.* 22: 13.

33 Es monda Jákób: Esküdjél-megtehát nékem ma, és meg-esküvék néki: * és el-adá az ö elsö-születését Jákóbnak. * *Sid.* 12: 16.

34 Jákób azért ada Esaunak kenyeret, és lentséböl fözött pépet, ki évék és ivék, és fel-kelvén el-méne: és *illyen módon* meg-utálá Esau az ö elsö-születését.

XXVI. RESZ.

Isák az Abimélek tartományában Isten igéretét és áldását vészi: Kesértetet szenved

Szenved a' felesége miatt: El-küldi ötet Abimélek az ö tartományából: háborog a' viz miatt a' Filisthéusokkal. Azután Abimélek szövetséget szerez ö vele.

1 LÖn pedig *nagy* éhség abban a' tartományban, az előbbi éhség után * melly vala Abrahám idejében. Elméne azért Isák Abimélekhez a' Filisthéusok Királyjához Gérérba.

* *rész.* 12 : 10.

2 Mert meg-jelentt vala nékie az UR és ezt mondotta vala: Ne menny-alá Egyiptomba, hanem lakjál azon a' földön mellyet mondándok tenéked.

3 Lakjál *mint jövevény* e' tartományban, és léłzek te veled és megáldalak téged; mert tenéked és a' te magodnak adom mind ezeket a' tartományokat, hogy meg-eröffitsem amaz én esküvésemet, mellyel megesküdtem Abrahámnak a' te atyádnak.

4 Meg-sokasítom a' te magodat-is mint az égnek tsillagit, és a te magodnak adom mind ezeket a' tartományokat: * és meg-áldatnak a' te magodban e' földnek minden nemzetségi.

Fell. 12: 3. *és* 22: 18.

5 Mivelhogy engede Abrahám az én szómnak; és meg-örizte a' mit parantsoltam meg-örizni, *tudnillik* az én parantsolatimat, rendeléſimet, és az én törvényimet.

6 Lakozék azért Isák Gérárban.

7 Es mikor annak a' helynek lakosi tudakoznának az ö felesége felöl, azt mondja vala: ö én húgom. Mert fél vala *azt* mondani; én feleségem: hogy meg ne öljenek *úgymond* engemet e' helynek lakosi Rebeká-ért; mert igen szép abrázatú vala.

8 Es történek mikor sok ideig lakott vólna ott Isák, hogy Abimélek a' Filisthéusoknak Királyjok ki-tekintvén az ablakon, látná Isákot játzodni Rebekával az ö feleſégével.

9 Hivatá azért Abimélek Isákot, és monda: Imé bizony te feleséged ö, miért mondottad *tehát*: En húgom; Es felele néki Isák: Mert ezt gondolám: Nétalám meg-ölnek érette.

10 Es monda Abimélek: Miért mivelted ezt mivelünk? Eshetett vólna ez, hogy a' kösſég közzül hált vólna valaki a' te feleségeddel, és hoztál vólna mi reánk bünt.

11 Parantsola azért Abimélek mind az egéſz kösſégnek, ezt mondván: Valaki ez embert vagy ennek feleségét illeténdi, kétség nélkül meg kel halnia.

12 Es vete Isák azon a' földön, és lön rajta abban az eſztendőben ſzáz annyi; * annyira meg-áldá ötet az UR.

* *Luk.* 8: 8.

13 Es meg-nevekedék az a' férfiú, és elébb-elébb mégyen vala, ſzüntelen gyarapodván; mig nem felette igen meg-nevekednék.

14 Es vala ö néki *sok* apró és öreg barma, és sok ſzolgája, annyira hogy irégykednének ö reája a' Filisthéusok.

15 Es mind a' kútakat mellyeket az ö attyának ſzolgai áſtak vala az Abrahámnak az ö attyának idejében, megrekeſzték a' Filisthéusok, és földdel bé-tölték azokat.

16 Es monda Abimélek Isáknak. Menny-el mi közzülünk, mert fokkal hatalmasbá lettél minállunknál.

17 El-méne azért onnét Isák, és az ö ſátorit fel-voná Gérárnak völgyében, és ott lakék.

18 Es ismét meg-ásá a' kútakat Isák, mellyeket áſtak vala az ö attyának Abrahámnak idejében, mellyeket az Abrahám hólta után bé-töltöttek vala a' Filisthéusok, és azon nevekkel nevezé azokat, a' melly neveket azoknak adott vala az ö attya.

19 Es mikor az Isák ſzolgai abban a' völgyben ásnának, találkozának ott élő viznek forrására.

20 Háborgának pedig a' Gérárnak páſztori az Isáknak páſztorival, *ezt* mondván: Miénk ez a' viz. Annakokáért nevezé a' kútat Eſeknek, mivelhogy ö véle azért háborgottak vala.

21 Azután mikor más kútat áſtak vólna, azért-is háborgának, nevezé azért a' kútat Sithnának.

22 Es el-menvén onnét, mikor más kútat áſott vólna, nem háborgának azért, annakokáért nevezé azt Rehobóthnak, mert azt mondja vala: Immár tágas határokat adott az UR minékünk, hogy gyarapodhaſſunk e' tartományban.

23 El-méne pedig onnét Berſebába.

24 Es meg-jelenék néki az UR azon éjtſzaka, és monda: En vagyok az Abrahámnak a' te Atyádnak Iſtene: Ne félj, mert te veled vagyok, és megáldalak tégedet, és meg-sokasítom a' te magodat Abrahám-ert az én ſzolgám-ért.

25 Epite azért ott óltárt, és ſegitségül hivá az URnak nevét, és felvoná ott az ö ſátorát; azután ásának ott az Isák ſzolgai kútat.

26 Abimélek pedig el-méne ö hozzája Gérárból, és az Ahuzáth ki-néki barátja vala, és Pichol az ö ſeregének Hadnagyja.

27 Es monda nékiek Isák: Miért jöttetek én hozzám, ha engemet gyülöltök ti, és ki-küldöttetek engemet ti közzületek?

28 Kik felelének: Bizonnyal láttuk hogy az UR vagyon te veled, és *ezt* mondók, légyen esküvés moſtan mi

köztünk, mi köztünk *mondóm*, és te közted: Azért készek vagyunk te veled frigyet szerzeni.

29 Hogy minket semmi gonoszszal nem illetsz, miképpen hogy mi ingyen sem illettünk tégedet, és miképpen csak jót tselekedtünk veled, és elbotsáttunk téged békeséggel: Te *azért* most Istennek áldott embere *engedj ennek*.

30 Minekutánna * azért lakodalmat szerzett vólna nékiek, és ettek 's ittak vólna: *rész.* 31: 54.

31 Fel-kelvén jó reggel egymásnak meg-eskü vének, és el-botsátá őket Isák, kik el-menének ö töle békeséggel.

32 Ugyan azon napon el-jövének az Isák szolgai, és *hírt* mondának néki a' kut felöl a' mellyet áltak vala; és mondának néki: Találtunk vizet.

33 És nevezé azt Sibáhnak: Azokáért annak a' városnak neve Beersébah mind e' mai napiglan.

34 És mikor Esau negyven esztendös vólna, vévé magának feleségül a' Jehudithot, a' Beéri, Chitthéus leányat, és a' Bosmáthát az Elon Chitthéus leányát.

35 * Kik kesergetik vala Isáknak és Rebekának szíveket.

* *Al.* 27: 46.

XXVII. RESZ.

Jákób Isáktól az Esau áldását el-vévén, ennek fenyegetözése miatt az annyától Mésó-potámiába küldetik.

1 ÉS lön hogy mikor meg-vénhedett vólna Isák, és meg-homályosodtak vólna az ö szemei, annyira hogy nem látna, szóllitá az ö nagyobbik fiát az Esaut, és monda nékie: *Edes* fiam, ki felele ö néki: Imhol vagyok.

2 És monda: Imé meg-vénhedtem, *és* nem tudom az én halálomnak napját.

3 Kérlek annakokáért vegyed a' te fegyveridet tegzedet és kézivedet, és ki-menvén a' mezöre vadászszz énnékem vadat.

4 És tsinálj énnékem az én kedvem szerint való étket, és hozd-elö énnékem hogy egyem; és áldjon-meg tégedet az én lelkem minekelötte meghalnék.

5 (Rebeka pedig hallja vala mikor Isák az ö fiának Esaunak szóllna.) Elméne azért Esau a' mezöre, hogy vadászna vadat, mellyet hozna az ö attyának.

6 Rebeka pedig szóllitá Jákóbot az ö fiát, mondván: Imé hallám hogy a' te atyád szólla a' te bátyádnak Esaunak mondván:

7 Hozz énnékem vadat, és tsinálj énnékem kedvem szerint való étket, *mellyet* meg-egyem, azután áldjalak meg tégedet az UR előt, minekelötte meg-halnék.

8 Mostan azért *édes* fiam engedj az én szómnak, abban a' mit én parantsolok tenéked.

9 Menny-el kérlek a' juhok közzé, és hozz onnét énnékem két jó ketske gödölyét, hogy azokból tsináljak ételt a' te atyádnak, a' mint ö szereti

10 Hogy. el-vivén azt a' te atyádnak, egyék, hogy meg-áldjon tégedet, minekelötte meg-halna.

11 De monda Jákób Rebekának az ö annyának: Imé az én bátyám Esau szörös ember, én pedig sima vagyok.

12 Nétalám az én atyám meg-tapogat engemet, és *félek rajta hogy* azt *ne* ítélje én felölem, hogy meg akarom ötet tsalni; és *illyen módon* átkot és nem áldást hozzak magamra.

13 Kinek monda az ö anyva: En rajtam légyen a' te átkod *édes* fiam, tsak engedj az én szómnak, és menny-el 's hozz nékem *gödölyéket*.

14 El-menvén azért, el-hozá, és vivé az ö annyának; és készíte az ö annya étket, a' mint szereti vala az ö attya.

15 Annakutánna Rebeka az ö nagyobbik fiának Esaunak drága ruháit vévén, mellyek ö nála az ö házában valának, fel-öltözteté Jákóbot az ö kisebbik fiát.

16 És ketske gödölyéknek börével-bé-boritá az ö kezeit, és az ö nyakának simaságát.

17 És adá az étket a' mellyet készített vala, kenyérrel egybe, Jákóbnak az ö fiának kezébe.

18 És az ö attyához menvén, monda: *Edes* atyám, Es ö monda: Imhol vagyok: Kitsoda vagy te, *szerelmes* fiam?

19 Monda Jákób az ö attyának: En *vagyok az* Esau a' te elsö-szülötted, akképpen tselekedtem a' mint parantsoltad, kelj-fel mostan, ülj-le és egyél az én vadászásomban, hogy meg-áldjon engemet a' te lelked.

20 És monda Isák az ö fiának: Hogy találkoz-*hattál reá* illy hamar *édes* fiam? És felele: Mert az UR a' te Istened hozta elömbe.

21 És monda Isák Jákóbnak: Jer ide, hadd tapogassalak-meg tégedet édes fiam; *hogy ha* te vagyé az? az én fiam Esau vagy nem?

22 Oda méne azért Jákób Isákhoz az ö attyához, ki meg-tapogatván ötet, monda: E' szo Jákób szava, de e' kezek, Esau kezei.

23 És nem esmérheté-meg ötet, mivelhogy az ö kezei ollyanok valának mint Esaunak az ö báttyának kezei, szörösök; annakokáért meg-áldá ötet.

24 És

24 Es monda: Te vagyé az én fiam Esau? Felele Jákób: En vagyok.

25 Es *Isák* monda: Hozd-elö *édes* fiam, hadd egyem az én fiamnak vadászásában, hogy az én lelkem áldjon-meg tégedet; és oda vivé *az étket* és evék; bort-is vive nékie és ivék.

26 Es monda neki Isák az ö attya: Jer ide *édes* fiam, és tsókolj-meg engemet.

27 Oda méne azért és meg-tsókolá ötet: és mikor meg-érzette vólna az ö ruháinak szágát, meg-áldá ötet, és monda: Imé az én fiamnak illatja olyan, mint a' mözönek illatja, mellyet meg-áldott az UR.

28 * Adjon azért az Isten tenéked az égnek harmatjában, és a' földnek köverségében, és a' gabonának és bornak bövségében. * *Sid.* 11: 20.

29 Szolgáljanak tenéked népek, és hajoljanak-meg te elötted nemzetségek, légy a' te atyádfiainak Urok, és a' te anyádnak fiai meg-hajoljanak te elötted: a' * ki tégedet meg-átkoz, légyen átkozott, és a' ki meg-áld, légyen áldott. * *Fell.* 12: 3.

30 Es mikor el-végezte vólna Isák a' Jákóbnak áldását; és Jákób tsak ment vólna-ki az ö attyának Isáknak elöle; az ö báttya Esau meg-jöve az ö vadászálából.

31 Meg-kéfzítvén azért ö-is az étket, az ö attyának eleibe vivé, és monda az ö attyának: Keljen-fel az én atyám, és egyék az ö fia fogta vadban, hogy áldjon-meg engemet a' te lelked.

32 Es monda néki az ö attya Isák: Kitsoda vagy te? Es monda: En vagyok a' te fiad, a' te elsö-fzülötted az Esau.

33 Akkor Isák felette igen álmélkodék, és monda: Kitsoda tehát, és hól vagyon az a' ki az ö töle fogott vadban hoza ennékem, és mindenben öttem minekelötte te meg-jönel, és a' kit én meg-áldottam? Bizonyára a' léfzen áldott.

34 Es mikor hallotta vólna Esau az ö attyának befzédét, nagy és igen keserves kiáltáffal fel-kiálta, és monda az attyának, áldj-meg engemet-is, *édes* atyám.

35 *Isák* pedig monda: A' te ötséd jöve-el álnokságal és ö vivé-el a' te áldásodat.

36 Monda azért *Esau:* Igazán nevezték Jákóbnak az ö nevét, mert immár másod-fzor tsalt-meg engemet, az én * elsö-fzületésemnek méltóságát-is el-vévé, moftan pedig áldásomat-is elvette. Es monda: Nem tartotálé nékem-is valami áldáft?

* *Fell.* 25: 33.

37 Felele Isák és monda Esaunak: Imé Uradda töttem ötet tenéked, és minden attyáfiait adtam néki fzolgakúl, gabonával és borral meg-gazdagitám ötet; mit miveljek azért immár te-veled *édes* fiam?

38 Monda Esau az ö attyának: Avagy tsak egy áldásod vagyoné tenéked *édes* atyám? * Áldj-meg engemet, énis, atyám, *fiad vagyok*; és fel-emelvén fzavát Esau fir vala. * *Sid* 12: 17.

39 Felelvén azért Isák az ö attya, monda néki: Imé * köver földön léfzen a' te lakásod, és az égnek harmatjából onnét fellyül *léfzen a' te áldásod.* * *Sid.* 11: 20.

40 Es fegyvereddel élfz, és a' te ötsédnek fzolgája léfzfz: mindazáltal léfzen olly idö hogy te-is uralkodol, és az ö igáját nyakadról le-veted.

41 Gyülöli vala azért *nagy gyülölséggel* Esau Jákóbot az áldás-ért mellyel meg-áldotta vala ötet az ö attya, és monda Esau fzivében: * El-jönek az én atyámnak halálán való keserves napok, és *akkor* meg-ölöm az én ötsémet Jákóbot. * *Obad. verf.* 10.

42 Mikor pedig meg-mondották vólna Rebekának, az ö nagyobbik fiának Esaunak befzédit, el-küldvén magához hivatá az ö kiffebik fiát Jákóbot, és monda ö néki: Imé Esau a' te bátyád ezzel vigafztalja magát, hogy meg-öl tégedet.

43 Azért *fzerelmes* fiam, engedj az én befzédemnek, és fel-kelvén fzaladj Lában-hoz az én bátyám-hoz Háránba.

44 Es maradj ott egy kevés ideig ö nála, mig a' te bátyádnak haragja el-múlik.

45 Es mig el-vévén te rólad az ö haragját, él-felejtkezik arról a' mit ö véle tselekedtél, azután el-küldvén haza hozatlak tégedet; miért fofztatnám-meg mind kettötöktöl egy napon.

46 Isáknak pedig monda Rebeka: El-úntam * életemet a' Chitthéusoknak leányi miatt. Ha Jákób feleséget véfzen a' Chitthéusok közzül, minémüek ezek-is *az Esau feleségi* e' földnek leányi közzül; mit hafznál nékem az én életem? * *Fell.* 26: 35.

28: 8.

XXVIII. RESZ.

Jákób Méso-potámiába indúl, útjában látja a' mennyei lajtorját, mellyel megerösödék az Isten igéreti felöl, és fogadáft téfzen az Urnak.

1 ELö-hivatván azért Isák Jákóbot hogy ötet meg-áldaná, parantfolá néki ezt mondván: Ne végy feleséget a' Kananéusoknak leányi közzul.

2 Hanem kelj-fel, és * menny-el Méso-potámiába Béthuelnek a' te anyád attyának házához, és onnét végy magadnak feleséget, Lábánnak a' te anyád battyának leányi közzül.

* *Hoſ.* 12: 12.

3 Az erös minden-ható Isten pedig áldjon-meg tégedet, szapóritson és fokasitson-meg tégedet, hogy nagy sok *néppé* légy.

4 Es * adja néked az Abrahámnak áldását, tenéked *mondom*, és a' te magodnak te veled egybe; hogy örökség szerint birjad a' földet mellyen jövevény vóltál, mellyet az Isten adott az Abrahámnak. * *Tsel.* 7: 5.

5 El-botsátá annakokáért Isák Jákóbot hogy menne Méso-potámiába Lábánhoz a' Siriabéli Béthuelnek fiához, Rebekának, Jákób és Esau annyoknak báttyához.

6 Látván annakoká-ért Esau hogy Isák meg-áldotta vólna Jákóbot, és el-botsátotta vólna ötet Méso-potámiába, hogy onnét venne magának feleséget: és hogy mikor ötet áldaná, meg-tiltotta vólna ötet, mondván: Ne végy feleséget a' Kananéusoknak leányi közzül.

7 Es hogy Jákób az ö attyának és annyának beszédének engedvén elment vólna Méso-potámiába.

8 Es látván Esau hogy a' Kananéusoknak leányi gonoszoknak láttatnának Isáknak az ö attyának előtte.

9 El-menvén Esau az Ismael nemzetsége közzé, az Ismaelnek az Abrahám fiának leányát a' Mahaláthot a' Nébajóthnak húgát az *élébbi* feleségein kivül, magának feleségül elvévé.

10 Kiméne azért Jákób Beersébából, hogy menne Háránba.

11 Es juta egy helyre, holott meghála, mivelhogy a' nap le-ment vala; és annak a' helynek kövei közzül *edgyet* vévén feje alá téve; és ugyan azon helyen hála.

12 Es álmot láta, Imé egy lajtorja áll vala a' földön, mellynek magassága az eget éri vala és imé az Istennek Angyali * fel-mennek vala és alájönnek vala azon. * *Ján.* 1: 52.

13 * Es imé az UR a' lajtorjára könyöklött vala, és *ezt* mondja vala: En *vagyok* az UR Abrahámnak a' te atyádnak Istene, és az Isáknak Istene; ezt a' földet a' mellyen nyúgoszol, tenéked adom és a' te magodnak.

* *Al.* 35: 1. *és* 48: 3.

14 * Es a' te magod ollyan léfzen mint a' földnek pora, annyira hogy kiterjedfz Nap-nyúgotra, Nap-keletre, Efzakra és Délre; és † te benned és a' te magodban áldatnak-meg a' földnek minden nemzetségi. * *Móf.* 13: 16. † *Fell.* 12: 3. *és* 18: 18. *és* 22: 18. *és* 26: 4.

15 Annakokáért imé én te-veled *vagyok*, hogy meg-örizzelek tégedet valahova menéndefz, és meg-hozzalak téged ezen földre; mert ei nem hagylak tégedet, mignem bé-tellyefitem a' mit tenéked fzóllottam.

16 Es mikor fel-ébredett vólna Jákób az ö álmából, monda: Bizony itt vagyon e' helyben az UR, de én nem tudtam.

17 Meg-rémüle annakokáért és monda: Melly rettenetes a' hely; e' *hely* nem egyéb hanem Istennek háza, és ez a' mennyeknek kapuja.

18 Es fel-kélvén Jákób reggel, * vévé azt a' követ mellyet feje alá tett vala, és fel-emelé azt oszlopnak, és † olajt tölte felyül reája.

* *Al.* 31: 13. † *Al.* 35: 14.

19 Es nevezé azt a' helyet Béthelnek, mert az előtt annak a' városnak Lúz *vala* neve.

20 Annakfelette Jákób fogadáft tön *ezt* mondvan: Ha az Isten én-velem lejénd, és ha meg-öriz engemet ez úton a' melliyen én *most* mégyek, és ha ételemre való kenyeret adánd, és öltözetemre való ruhát.

21 Es *ha* meg-térénden békefséggel az én atyámnak házához, és *ha* az UR én Istenem lejénd:

22 Tehát e'kö, mellyet oszlop gyanánt fel-emeltem, Isten háza léfzen, és valamit adándafz énnékem, annak tizedét néked adom.

XXIX. RESZ.

Jákób érkezik Háránba, holott Lábánnak szolgál 14. esztendeig annak két leányi-ért: Lea fiakat szül, Ráchel magtalan.

1 ANnakutánna fel-kelvén Jákób, elméne a' Napkelet felé való tartományba.

2 Es fzéllyel tekinte, és imé *egy* kút *egy* mezöben, és imé ugyan ott a' kút mellett három sereg juhok féküfznek vala. Mert abból a' kútból fzoktak vala a' juhokat meg-itatni, és a' kútnak fzáján nagy kö vala:

3 Szokások vala pedig ez, hogy mind a' juhokat edgyüve hajtván felvennék a' követ *a pafztorok* a' kútnak fzájáról, és a' juhokat még-itatván, ismét a' kútnak fzájára, helyére tennék a' követ.

4 Es monda Jákób ö nékiek: Honnét válók vagytok atyámfiai; Es mondának: Háránból válók vagyunk.

5 Es monda nékiek: Esmériteké Lábánt Nachornak fiát? kik felelének: Esmérjük.

6 Az-után monda nékiek: Egéfségben vagyoné? kik mondának: Egéfségben vagyon, és Ráchel az ö leánya imhol jö a' juhokkal.

7 Es monda *Jákób*: Imé még nagyidö *vagyon*, nintsen ideje hogy mind a' juhok egybe gyüljenek; ezeket a' juhokat

juhokat itatſátok-meg, és el-menvén legelteſſétek.

8 Kik felelének: Nem lehet addig mígnem mind ide gyüjtetnek a' juhok, és mígnem el-vétzik *a' páſztoroké*, e' követ a' kútnak ſzájáról, azután *úgy* itatjuk a' juhokat.

9 Es mikor még vélek beſzéllene *Jákób*, el-érkezék Rachel az ö attyának juhaival, mellyeket ö legeltet vala.

10 Mikor pedig Jákób látta vólna Ráchelt, Lábánnak az ö annya bátty-ának leányát, és a' Lábánnak az ö annya bátty-ának juhait, *a' kut*-hoz járúl-ván Jákób el-fordítá a' kútnak ſzájá-ról a' követ, és meg-itatá Lábánnak az ö annya bátty-ának juhait.

11 Es meg-tsókolván Jákób Ráchelt, nagy fel-ſzóval * ſíra. * *rész.* 23 : 4.

12 Es meg-jelenté Jákób Ráchelnek, hogy ö attyáfia vólna az ö attyának, és hogy Rebekának fia vólna. Annakokáért el-futa Ráchel és meg-mondá *ezeket* az ö attyának.

13 Mikor azért a' hirt halotta vólna Lábán Jákób felöl az ö húgának fia felöl; nagy ſietséggel eleibe menvén meg-ölelé és meg-tsókolá ötet, és bé-vivé ötet az ö házába, és meg-beſzélé Lábánnak mindeneket.

14. Kinek monda Lábán: Bizony én * tsontom és teſtem vagy; és lön ö nála egy hónapig. * *Bírac.* 9 : 2.

15 Azután monda Lábán Jákóbnak: Avagy *illiké* hogy énnékem ingyen ſzolgálj, *noha* én atyámfia vagy? Mond-meg énnékem, mit *kívánſz* a' te *ſzolgálatodnak* jutalmába.

16 Valának pedig Lábánnak két leányi: a' nagyobbiknak neve Lea, a' kiſſebbiknek neve Ráchel.

17 Leának pedig gyenge ſzemei valának: de Ráchel ízép formájú és ízép ábrázatú vala.

18 Annakokáért Jákób ſzereti vala Láchelt, és monda *Lábánnak*: Szolgállak * tégedet hét eſztendeig Ráchelért a' te kiſſebbik leányod-ért.

* *Hoſ.* 12 : 12.

19 Kinek monda Lábán: Jobb hogy néked adjam ötet hogy nem mint más férfiúnak: maradj én nállam.

20 Szolgála azért Jákób Ráchel-ért hét eſztendöket, mellyek ö néki kevéseknek láttatnak vala, mivelhogy ötet *felette igen* ſzereti vala.

21 És monda Jákób Lábánnak: Add-meg énnékem az én feleségemet; mert el-jött az idö, hogy bé-mennyek ö hozzá.

22 Es bé-gyüjté Lábán annak a' helynek minden népét, és ſzerze lakodalmat.

23 Eſtve pedig, vévé *Lában* az ö leányát Leát, és bé-vivé ötet *Jákób*-hoz, ki be-méne ö hozzá.

24 Es adá Lábán ö néki az ö ſzolgáló-leányát Zilpát, hogy az ö leányának Leának ſzolgáló-leánya lenne.

25 Es reggelre kelve *meg-esmértetek* Lea. Monda azért *Jákób* Lábánnak; Mit tselekedtél én velem? Avagy nem Ráchel-ért ſzolgáltalaké én tégedet? Miért tsaltál-meg azért engemet?

26 Kinek felele Lábán: Nem ſzokott úgy lenni itt minállunk, hogy a' kiſſebbiket adják-el a' nagyobbik elött.

27 Töltsd-bé ennek *menyegzöi lakodalmának* * hetét, azután néked adjuk azt-is a' te ſzolgálatod-ért, mellyel ſzolgálſz én nállam még más hét eſztendeig. * *Bir.* 14 : 12-17.

28 Akképpen tselekedék azért Jákób, bé tölté a' Leának *menyegzöi lakodalmának* hetét: azután néki adá Lábán Ráchelt az ö leányát feleségül.

29 Es adá Lábán az ö leányának Láchelnek, az ö ſzolgáló-leányát Bilhát, hogy néki ſzolgáló-leánya lenne.

30 Es bé-menvén Jákób Ráchelhez is, inkább ſzereté Láchelt hogy-nem Leát, és ſzolgála ö nála még más hét eſztendeig.

31 Es minekutánna látta vólna az UR hogy Lea utálatos vólna, megnyitá annak méhét, de Láchel magtalan vala.

32 Fogada azért Lea az ö méhében és ſzüle fiat, kit nevéze Rúbennek, mert azt mondja vala: Meg-látta Iſten az én nyomorúságomat; azért immár ſzeretni-fog az én férjem engemet.

33 Azután ismét terhbe esék és ſzüle fiat, annakokáért monda: Mivelhogy az Iſten meg-hallotta hogy én utálatos vagyok, azért adta énnékem ezt-is: azért nevezé azt Simeonnak.

34 Annakutánna ismét az ö méhében fogadván ſzüle fiat, és monda: Immár az én férjem ragaſzkodik én hozzám, mert ſzültem néki három fiakat; azért nevezé azt Lévinek.

35 Ismét azután terhbe esék, és fiat ſzülvén, monda: Immár az URnak hálákat adok, azért nevezé azt * Júdának, és meg-ſzünék a' ſzüléſtöl.

* *Mark.* 1 : 2.

XXX. RESZ.

Láchelnek és Leának egymás ellen való irígységek és tusakodások: Jákóbnak tsudálatos ſzerzödése Lábánnal.

1 ES mikor látná Láchel hogy ö nem ſzülne *magzatokat* Jákóbnak, irígykedni kezde Láchel az ö nénnyére, és monda Jákóbnak: Adj énnékem magzatokat, mert ha nem *adándaſz*, meg-halok.

2 Fel-gerjede azért a' Jákób haragja Láchel ellen, és monda. Avagy Iſten *vagyoké* én, ki meg-tartóztatta a' *te* méhednek gyümöltsét?

3 Es

3 Es monda *Ráchel:* Imhol az én szolgáló-leányom Bilha, menny-bé ö hozzája, hogy szüljön *kit én fel-tartsak* az én térdeimen, és én-is ö általa meg-épüljek.

4 Adá azért néki az ö szolgáló-leányát Bilhát feleségül; és bé-méne ahoz Jákób.

5 Es fogada az ö méhében Bilha, és szüle Jákóbnak fiat.

6 Es monda Ráchel: Meg-itélte az én igyemet az isten, és meg-halgatta az én *könyörgésemnek* beszédét, és adott énnékem fiat: azért nevezé azt Dánnak.

7 Ismét fogada az ö méhében, és szüle Bilha a' Ráchel szolgáló-leánya második fiat Jákóbnak.

8 Es monda Ráchel: Nagy tusakodással tusakodtam az én nénémmel, de meg-győztem ötet: azért nevezé azt Naftalinak.

9 Látván pedig Lea hogy ö meg-szünt vólna a' szüléstöl, hasonlóképpen vévé az ö szolgáló-leányát Zilpát, és adá azt Jákóbnak feleségül.

10 Es szüle Zilpa a' Leának szolgáló-leánya fiat Jákóbnak.

11 Es monda Lea: sereg (*had*) jö: és nevezé azt Gádnak.

12 Szüle Zilpa a' Leának szolgáló-leánya más fiat-is Jákóbnak.

13 Es monda Lea: Jól vagyon dolgom; mert az aszszonyi-állatok engemet bóldognak mondanak: és nevezé azt Asernek.

14 El-méne pedig Rúben gabona aratáskor, és találá a' mezön Dudaimokat, és vivé azokat az ö annyának Leának. Es monda Ráchel Leának: Adj énnékem a' te fiadtól hozott Dudaimban.

15 Kinek fele *Lea:* Avagy kitsíny dolognak tetszik tenéked, hogy el-vetted én tölem az én férjemet, hánem *annak-felette* az én fiamtól hozott Dudaimokat-is el-akarod venni? Es monda Ráchel: Háljon te-veled tehát ez éjjel a' te fiadról *hozott* Dudaimok-ért.

16 Mikor azért Jákób estve a' mezöröl jöne-haza, eleibe méne Lea, és monda: én-velem hállz: mert meg-bérlettelek tégedet az én fiamtól *hozott* Dudaimokon; és ö-véle hála *Jákób* az éjtszaka.

17 Es meg-halgatá Isten Leát, ki fogada az ö méhében, és szüle Jákóbnak ötödik fiat.

18 Es monda Lea: Meg-adta az Isten az én jutalmamat, minekutánna adtam az én szolgáló-leányomat az én férjemnek: azért nevezé azt Issachárnak.

19 Es ismét terhbe esék Lea, és szüle hatodik fiat Jákóbnak.

20 Es monda Lea: Meg-ajándékozott az Isten engemet jó ajándékkal ez úttal. Immár én velem lakozik az én férjem; mert szültem nékie hat fiakat, azért nevezé azt Zebulonnak.

21 Annakutánna szüle leányzót, és nevezé azt Dinának.

22 Meg-emlékezék pedig az Isten Ráchelröl; és meg-halgatá ötet az Isten, és szülövé tévé ötet.

23 Terhbe esék azért, és szüle fiat, 's monda: El-vette az Isten az én gyalázatomat.

24 Es nevezé azt Jósefnek, mondván: Adjon az UR énnékem más fiat-is.

25 Es lön hogy minekutánna szülte vólna Ráchel Jósefet, monda Jákób Lábánnak: Botsáss-el engemet, hadd mennyek-el az én helyembe, és az én földembe.

26 Add-meg nékem az én feleségimet és az én magzatimat, kik-ért szolgáltam te nálad, hadd mennyek-el, mert te tudod az én szolgálatomat, a' mellyel szolgáltalak tégedet.

27 Es monda néki Lábán: Ha engemet kedvelsz hagyj *békét annak*, én meg-tapasztaltam, hogy meg-áldott engemet az UR te éretted.

28 Es ismét monda: Mondd-meg a' te szolgálatodnak jutalmát énnékem, és meg-adom *tenéked.*

29 Monda pedig *Jákób* ö néki: Te tudod mimódon szolgáltalak tégedet, és mennyi vólt a' te barmod az én pásztorságom alatt *mikor elö-ször hozzád jöttem.*

30 Mert a' kevés a' mi vólt néked én elöttem, fokaságra terjedett, és meg-áldott a' Jehova tégedet az én lábam mellett; és immár mikor viselék gondot én-is az én házamról?

31 Es monda Lábán: Mit adjak tenéked? Felele Jákób: Ne adj nékem semmit; ha ezt miveled én velem, ismét legeltetem és örizem a' te juhaidat:

32 Minden juhaidat meg-járom ma, és el-szakasztom a' szeplös és tarka juhokat, és mind a' feketéket a' juhok között, azonképpen a szeplös és tarka ketskéket, és az *olyan légyen ezután az én* jutalmam.

33 Es bizonyságot tészen én rólam az én igasságom ezután te elötted, mikor el-jövendesz hogy meg-láss az én jutalmamat. Valamelly szeplös, vagy tarka, vagy fekete nem lejénd az én juhaim és ketskéim között, bátor lopónak mondj engemet.

34 Es monda Lábán. Bátor úgy légyen: Vajha a te beszéded szerint lenne.

35 El-választá azért azon napon a' szeplös és tarka kosokat, és mind a' szeplös és tarka ketskéket, *tudniillik* a' mel-

mellyekben valami fejérség vala, és minden feketét a' juhok közzül, és adá azokat az ö fiainak kezekhez.

36 És *Lábán* három nap járó földni közt vete ö maga között és Jákób között; és Jákób legelteti vala a' Lábánnak több juhait.

37 És Jákób vön zöld nyár, mogyoró, és geſztenye veſzſzöket, és megtarkálá azokat fejéresen, hogy a' veſzſzöknek meg-tetſzenék a' fejére.

38 És helyheztete a' meg-tarkált veſzſzöket a' juhok eleibe az itató válukba, a' mellyekből a' juhok ſzoktak vala innia, hogy a' juhok azokra nézve fogadnának.

39 És a' juhok fogadnak vala a' veſzſzök felett, és ellenek vala a' juhok tsepegetett lábúakat, ſzeplösöket, és tarkákat.

40 Annakuttánna külön ſeregbe ſzakaſztá ezeket a' bárányokat Jákób, és a' Lábán juhainak seregét artzal forditja vala a' tarka és fekete bárányokra; és az ö maga juhainak seregét külön-ſzakaſztva tartja vala, és azokat nem forditja vala artzal a' Lábán juhaira.

41 És mikor Jákób a' juhoknak javait idejekorán egybe-botsátja vala a' kosokkal, akkor a' tarka veſzſzöket azoknak a' juhoknak eleikbe helyhezteti vala az *itató-helyen való* válúkba, hogy a' veſzſzök felett fogadnának.

42 De mikor késön botsátja vala egybe azokat, nem helyhezteti vala *a' válukba a' veſzſzöket*, és *illyen módon* az idején való ellések Jákóbé valának, a' késö ellések pedig Lábáné.

43 Annakokáért meg-nevekedék az a' férjfiú igen-igen; és valának nékie ſok juhai, ſzolgáló-leányi, ſzolgai, tevéi, és ſzamári.

XXXI. RESZ.

Jákób Méso-potámiából Lábán hire nélkül el-indul, feleségeivel, gyermekivel, és minden marhájával: Lábán utánna mégyen: feddödik véle; de végre megbékelvén, egymáſtól meg-válnak.

1 MIkor azért hallotta vólna Jákób a' Lábán fiainak beſzédeket, kik ezt mondják vala: Valamje vólt a' mi atyánknak mind el-vette Jákób; és a' mi atyánk joſzágából ſzerzette mind e' gazdagságot

2 És látta vólna Jákób a' Lábán ortzáját, hogy nem ollyan *indulattal* vólna hozzája mint annakelötte.

3 És mivelhogy *illyen módon* ſzóllott vólna az UR Jákóbnak: Térj-meg * a' te atyáidnak földére, és a' te rokonságid közzé, és léſzek te-veled.

**v.* 13.

4 El-küldvén *annakokáért* Jákób, kihivatá magához Ráchelt és Léát a' mezöre az ö juhai-hoz.

5 És monda nékiek: Látom a' ti atyátoknak ortzáját hogy nintsen ollyan *indulattal* hozzám, mint ennek-elötte: és az én atyámnak Iſtene meg-jelent énnékem.

6 Ti pedig tudjátok, hogy a' ti atyátoknak az én tellyes eröm ſzerint ſzolgáltam,

7 És hogy a' ti atyátok álnokúl tselekedett én-velem, és az én ſzolgálatomnak jutalmát tiz-ſzer * változtatta-el; mindazáltal az Iſten nem engedte hogy nékem kárt tehetſſen.

** v.* 41.

8 Mikor azt mondotta: A' ſzeplös bárányok légyenek a' te ſzolgálatodnak jutalma, mind a' juhok ſzeplösöket ellenek vala. Ha azt mondotta: A' tarkák légyenek a' te jutalmod, a' juhok mind tarkákat ellenek vala.

9 Annakokáért Iſten vette-el * a' ti atyátoknak juhait, és ö adta énnékem.

** v.* 16.

10 Mert mikor a' juhoknak egybe botsátásoknak ideje el-jö vala az én ſzemeimet fel-emelvén látom vala álomban hogy a' juhokat hágják vala, tarka lábú, ſzeplös és tsepegetett ſzínü kosok.

11 Akkor monda nékem az Iſtennek Angyala álomban: Jákób. És felelék: Imhol vagyok.

12 És ö monda: Emeld-fel a' te ſzemeidet és láſſad, hogy a' melly kosok a' juhokat hágják, azok mind tarka lábúak, ſzeplösök és tsepegetett ſzínüek. Mert láttam valamit veled tselekedett Lábán.

13 * En vagyok amaz erös *Iſten*, a' Béthelnek *Iſtene*, a' holott olajt töltél a' kö-oſzlopra, és a' holott fogadáſt tettél nékem. Móſtan *azért* kelj-fel, menny-ki e' földröl, és térj-meg a' te rokonságidnak tartományába.

** Fell.* 28: 18.

14 És felele Ráchel és Léa, és mondának néki: Vallyon vagyone minékünk valami reſzünk és örökségünk a' mi atyánknak házában.

15 Avagy nem úgy tartotté minket mint idegeneket? mert minket eladott *teneked*, és meg-emészté a' mi pénzünket.

16 Mert mind ez a' * gazdaság, mellyet Iſten vett-el a' mi atyánktól, miénk és a' mi fiainké. Móſtan azért valamit tenéked az Iſten mondott, *azt* tselekedjed. † ** v.* 9. † *v.* 13.

17 Fel-kelvén azért Jákób, és az ö fiait és feleségeit fel-vévén, tevék hátára helyhezteté öket.

18 És el-vivé minden nyáját, és minden keresményét, valamellyet keresett vala, és minden juhait mellye ke

ket szerzett vala Méso-potámiában, hogy meg-térne az ö attyához Isákhoz a' Kanaánnak földébe.

19 Lában pedig el-ment vala a' juhok nyírni; azonközbe el-lopá Ráchel az ö attyának bálványit.

20 Jákób-is orozva méne-el a' Siriabéli Lábánnak híre néikül, mivelhogy *fenki* nem jelentette vólna meg néki hogy ö szaladna.

21 Es illyen módon el-szalada ö minden jószágával, és fel-kelvén általméne az *Eufrátes* fólyó-vizén, és Gilead hegye felé tarta.

22 Es mikor harmad napra megmondották vólna Lábánnak hogy Jákób el-futott vólna.

23 Maga mellé vévén az ö rokonit, hét napi járó földig üzé ötet; és eléré ötet a' Gilead hegyén.

24 Es mínekutánna az Isten a' Siriabéli Lábánnak meg-jelent vólna éjtszakai álomban, ezt mondotta vala nékie: Meg-lásd hogy Jákóbnak ne * szólj se jót se gonoszt. * *v.* 29.

25 Mikor azért él-érte vólna Lában Jákóbót, és a' mint Jákób az ö sátorát azon a' hegyen fel-vonta vala, Lában-is azon Gilead hegyén az ö rokonságával egybe fel-voná satorait.

26 Es monda Lában Jákóbnak: Mit tselekedtél, hogy orozva * jöttél-el én hirem nélkül, és el-hoztad az én leányimat, mintha fegyvereddel nyerted vólna azokat? * *v.* 20.

27 Miért futottál-él titkon, és miért jöttél-el tölem orozva? és nem mondottad meg-nékem, hogy botsátottalak vólna tégedet örömmel, ének szóval, dob és hegedü-szóval.

28 Es nem engedted-meg nékem hogy az én fiaimat és leányimat megtsókolgattam vólna, moštan *bizony igen* bolondúl tselekedtél *hogy ezt mivelted.*

29 Vólna eröm hozzá hogy titeket meg-büntetnélek; de a' ti atyátoknak Istene tegnap éjtszaka meg-szóllita engemet, ezt mondván: Meg-lásd * hogy ne szólj Jákób ellen vagy jót vagy gonoszt. * *v.* 24.

30 Hogy-ha pedig immár úgyan elakartál jöni, mivelhogy nagy kívánsággal kivánkoztál a' te atyádnak házához? miért loptad-el az én Istenimet?

31 Felelvén pedig Jákób, monda Lábánnak: *Azért jöttem titkon*, mert féltem, mert gondolom vala hogy talám el-vészed a' te leányidat én tölem erövel.

32 A' kinél pedig meg-találándod a' te Istenidet, ne éljen *az.* A' mi rokonságink előtt lásd-meg ha valami marhád vagyon én nállam, és ha vagyon; viddel. (Mert nem tudja vala Jákób, hogy Ráchel lopta vólna-el a' bálványokat.)

33 Bémenvén azért Lában a' Jákóbnak sátorába, és a' Leának sátorába, és a' két szolgáló-leánynak sátorokba, nem találá *meg az ö Istenit*; és ki-menvén a' Leának sátorából, méne a' Ráchel sátorába.

34 (Ráchel pedig vette vala a' bálványokat, és rejtette vala el egy tevének nyergében, és azokon fellyül üle,) és meg-hányá Lában mind az egész sátort, és nem találta vala meg *azokat.*

35 Mert azt mondotta vala Ráchel az ö attyának: Ne haragudjék az én Uram, hogy fel nem kelhetek te előtted: mert aszszonyi-állatoknak szokások *szerint* vagyon *most* nékem *dolgom*, és mikor mindeneket meg-hányt vólna, nem találá a' bálványokat.

36 Akkor fel-gerjede a' Jákóbnak *haragja, annyira hogy* feddödvén Lábánnal azt mondaná nékie: Mitsoda vétkem vagyon, és mitsoda bünöm, hogy én utannam jöttél?

37 Mivelhogy minden házi-eszköz marhámat fel-hánytad, a' mit találtál a' te házi marhád közzül valót, hozd elö az én rokonim, és a' te rokonid eleibe, hogy mi közöttünk ketten tégyenek itéletet.

38 Immár * húsz esztendeje hogy te nálad vagyok, a' te juhaid és a' te kets-kéid meg nem vetettenek, és a' te nyájjadnak kosait én nem ettem.

* *v.* 41.

39 A' mellyet a' *vadak* meg-szaggattak, azt haza nem vittem, hanem én fizettem-meg, mert az én * kezemből kívántad azt meg, *azonképpen* a' mit vagy nappal vagy ejjel el-loptanak.

* 2 *Mós.* 22: 12.

40 Néha nappal a' nagy hévség emésztett-meg, éjtszaka a' hideg; és az álom az én szemeimtöl távúl vólt.

41 Ez húszadik esztendeje hogy a' te házadnál vagyok; szolgáltam tenéked tizen-négy esztendeig a' te két leányid-ért, és hat esztendeig a' te juhaid-ért: Az én szolgálatomnak pedig jutalmát tiz-szer-is * változtattad-el.

* *v.* 7.

42 Es ha az én atyámnak Istene, az Abrahámnak Istene, és az Isáknak félelme velem nem vólt vólna, bizony moštan-is üresſen botsátanál-el engemet, *de* az Isten az én nyomorúságomat és az én kezeimnek munkáját tekintette-meg, *mikor* meg-feddet *tégedet* tegnap-éjjel.

43 Felelvén pedig Lában, monda Jákóbnak: E' leányok én leányim, és e' fiak én fiaim, és e' sereg juhok-is enyímek: annakfelette valamit látsz mind enyim; mit véthetnék pedig az én leányimnak, avagy az ö mag-

magzatjaiknak a' kiket ſzültenek.
44 No azért veſsünk ſzövetséget
ketten, melly légyen bizonyságúl én
közöttem és te közötted.
45 Es vön Jákób *egy* követ, és fel-
emelé azt jegyül.
46 Es monda * Jákób az ö attyáfiai-
nak, Szedjetek köveket: és gyüjtének
köveket, és tſinálának *nagy* rakáſt;
és evének azon a' rakáſon. * *v.* 23. 54.
47 Es nevezé Lábán azt illy névvel:
Jégár Sahadutha. Jákób pedig nevezé
illy névvel; Gálhéd.
48 *Mert mivelhogy ezt* mondotta
vala Lábán: E' rakás *legyen* bizonyság
ma én közöttem és te közötted, azért
nevezé *Jákób-is* Gálhédnek.
49 Annakfelette, Mitzpának-is neve-
zé, mivelhogy azt mondotta vala *Lá-
bán:* Az Iſten légyen itélö biró én kö-
zöttem és te közötted minekutánna
egy-máſtól el-válunk.
50 Ha az én leányimat nyomorga-
tándod, és ha az én leányim kivül
több feleségeket vejéndeſz, ſenki nin-
tsen miközöttünk; *hanem* meg-lásd,
mert az Iſten bizonyság én közöttem
és te közötted.
51 Ezeknek-felette monda Lábán
Jákóbnak; Imé e' rakás *kö*, és imé ez
oſzlop mellyet raktam én közöttem és
te közötted.
52 Bizonyság e' rakás, és bizony-
ság az oſzlop, hogy én nem mégyek
e' rakás *kö* mellöl te hozzád, te-is
nem jöſz én hozzám e' rakás mellöl,
és ez oſzlop mellöl, gonoſz ſzán-
dékkal.
53 Az Abrahámnak Iſtene, és a'
Náchornak Iſteni tégyenek itéletet kö-
zöttünk, és azoknak attyoknak Iſteni:
Es meg-esküvék Jákób az ö attyának
Isáknak félelmére.
54 Akkor Jákób barmokat ölete-
meg ott a' hegyen, és az ö rokonságit
lakodalomba híva, kik mikor ettek
vólna ugyan ott a' hegyen hálának.
55 Annakutánna fel-kele Lábán reg-
gel, és meg-tsókolgatván az ö fiait és
léányit meg-áldá öket, és el-menvén
haza méne Lábán az ö helyére.

XXXII. RESZ.

*Angyalok jönek Jákób eleibe; ki félvén
követeket és ajándékot küld Esaunak:
az Iſtennel tusakodik kit meg-gyöz.*

1 JAkób pedig el-indúla az ö útán, és
az Iſtennek Angyali eleibe-mené-
nek ö néki.
2 Es monda Jákób mikor azokat
látta vólna: Iſten ſerege ez; annako-
káért nevezé azt a' helyet * Macha-
naimnak. * *Joſ.* 13: 26.
3 Azután külde Jákób követeket ö
maga elött Eſauhoz az ö báttyához,
az Edomitáknak tartományokba, Seir-
nek földébe.
4 Es parantsola a' követeknek ezt
mondván: Igy ſzólljatok az én Uram-
nak Esaunak: Ezt mondja a' te ſzol-
gád Jákób: Lábánnál vóltam mint jö-
vevény, és ott laktam mind ez ideiglen.
5 Vagynak pedig énnékem ökreim
és ſzamárim, juhaim, ſzolgaim, és
ſzolgáló-leányim, melly dolognak hirré
adására küldöttem *te hozzád* en Uram-
hoz, hogy te elötted kedvet találnék.
6 Es meg-térének Jákóbhoz a' köve-
tek, mondván: El-mentünk vala a'
te atyádfiához az Esauhoz, ki-is tené-
ked élödbe-jö, és övéle vagynak négy-
ſzáz férjfiak.
7 Meg-félemlék pedig Jákób és fe-
lette igen meg-háborodék; annako-
káert a' népet a' melly ö véle vala, a'
juhokat, barmokat és a' tevéket kêt
ſeregbe ſzakaſztá.
8 Mert ézt mondja vala: Ha az Esau
el-jövénd az edgyik ſeregre és azt levá-
gándja, a' máſik sereg meg-ſzabadúl.
9 Annak-felette monda Jákób: Oh
én atyámnak Abrahámnak Iſtene, és
az én atyámnak Isáknak Iſtene, Uram
ki énnékem azt mondád: Eredj haza *
a' te földedbe, a' te rokonságid közzé,
és jól téſzek te-veled. * *rész.* 31: 13.
10 Kiſſebb vagyok minden te jóté-
teményidnél, és igaſſágodnál, mellyet
tselekedtél a' te ſzolgáddal: mert egy
páltzával mentem vala által a' Jordán
vizén, moſtan pedig két ſeregem
vagyon.
11 Szabadíts-meg; kérlek, enge-
met az én bátyámnak kezéböl, az
Esaunak kezéböl; mert félek ö töle,
hogy el ne jöjjön és el-veſzeſſen enge-
met, és az anyát az ö fiaival egybe.
12 Te pedig azt montodottad: Jól-
téſzek te veled, és a' te magodat ol
lyanná téſzem mint a' tengernek fö-
venye, melly meg nem ſzámláltat-ha-
tik az ö ſokasága miatt.
13 Es ott hála az ejtſzaka: és vá-
laſzta abbol a' mi kezénál vala aján-
dékot az Esaunak az ö báttyának.
14 Két-ſzáz ketskéket, és húſz ba-
kokat; két-ſzáz juhokat és húſz ko-
sokat.
15 Harmintz ſzoptatós tevéket fiai-
val egybe; negyven teheneket, tiz tul-
kokat; húſz nöſtény ſzamárokat tíz
vemhékkel egyetembe.
16 Es adá az ö ſzolgainak kezekbe
minden nyájat külön-külön, és monda
az ö ſzolgainak: Mennyetek-el én elöt-
tem, és mindenik ſereg között közt
hagyjatok.
17 Es parantsola az elsönek, mond-
ván: Ha az én bátyám Esau elöl ta-
láland tégedet, és meg-kérdénd tége-
det, ezt mondván: Ki ſzolgája vagy?

Hová mégy? Es kié ez elötted való marha?

18 Akkor azt mondjad: A' Jákóbnak a' te fzolgádnak *fzolgája vagyok*: ez az ajándék mellyet *elöl* küldött az én Uramnak Esaunak, és imé ö maga-is mi utánnunk vagyon.

19 Ugyan azont parantsolá a' máfiknak, a' harmadiknak, és mindeneknek kik a' fereg nyájjak után mennek vala, *ezt* mondván: Illyen modon fzoljatok Esaunak mikor reá-találándotok.

20 Annakfelette ezt-is mondjátok: Iméjákób-is a' te fzolgád mi utánnunk vagyon. Mert illyen modon gondolkodik vala *Jákób*, Meg-engeltzelém ötet ez ajándékkal, melly elöttem mégyen, és azután léfzek fzembe véle, talám kedves léfzen fzemélyem elötte.

21 Ekképpen el-botsátá az ajándékot elöl; ö maga pedig hála az éjjel a' feregnél.

22 Fel-kelvén pedig azon éjtfzaka, vévé az ö két feleségit, az ö két fzolgáló-leányit, tizen-egy magzatival egybe, és által-méne a' Jábbóknak révén.

23 Es minekutánna azokat vévén által-költöztette vólna a' vizen, azután által-költözteté mindenét valamie vala.

24 Marada annakokáért Jákób tsak egyedül, és tusakodik vala ö véle egy * férfiú, mind addig mig-nem meghajnallanék. * *Hoſ.* 12: 3. 4.

25 Ki mikor látná hogy Jákóbon femmi eröt nem vehet, illeté az ö tsipöjének forgó-tsontját, és a' Jákób tsipöjének forgó-tsontja helyéből kifzamodék, mikor a' *férifiú* tusakodnék ö véle.

26 Es monda: Botsáfs-el engemet, mert a' hajnal fel-jött. Es monda *Jákób*: Nem botsátlak-el tégedet mignem meg-áldáfz engemet.

27 Annakokáért monda nékie: Kitsoda a' te neved? Felele: Jákób.

28 Es monda az *Angyal*: Nem *tsak* Jákób léfzen ez-után a' te neved, hanem Izrael. Mert ha az Iften ellen diadalmas vóltál, az emberek ellen-is diadalmas léfzefz.

29 Es meg-kérdé Jákób, és monda: Mond-meg, kérlek, a' te * nevedet. Felel az: Miért kérded az én nevemet? Es meg-áldá ötet ugyan-ott.

* *Bir.* 13: 17. 18.

30 Annakokáért nevezé azt a' helyet Jákób, Peniélnek: mert látám úgymond, az Iftent * fzinröl fzinre, és nem halék-meg. * *v.* 24. 28.

31 Es azonközbe a' Nap fel-jöve, mig átal-méne a' Peniélen, és ö az ö tsipójére fántál vala.

32 Annakokáért nem étzik az Izrael fiai mind e' mai napig a' tsipönek forgó-tsontja mellett való inat, mivelhogy illette vala *az Angyal* a' Jákób. nak tsipö-tsontját, és a' forgó-tsontnak inát.

XXXIII. RESZ.

Jákób fzémbe léfzen Esauval, kitöl jó fzemmel láttatik: azt meg-ajándékozza: azután mégyen Suchótba, és onnét Sechembe.

1 Jákób pedig fel-emelvén az ö fzemeit, latá, és imé Esau jö vala, és négy-fzáz féfiak ö véle, és megofztá az ö gyermekit Léa mellé,Ráchel mellé, és az ö két fzolgáló-léanyi mellé.

2 Es az ö fzolgáló-leányit azoknak fiaival egybe elsö helyen helyhezteté, azután Leát és az ö gyermekit, utólsó helyenRáchelt és Józefet.

3 Ö maga pedig *Jákób* elöttök mégyen vala, és hét-fzer hajla-meg a' földig, mig a' báttyához jutna.

4 Esau pedig eleibe futamodék önéki, és meg-ölelé ötet, és az ö nyakára ragafzkodék, 's meg-tsókolá ötet, és *akképpen* * firának. * *rész.* 29: 11.

5 Azután Esau fel-emelvén az ö fzemeit, látá az afzfzonyi-állatokat és a' gyermekeket, és monda: Kitsodák ezek? Tiéidé? Ki felele: Ezek én gyermekim, kiket az Iften adott a' te fzolgádnak.

6 El-közelgetének annakokáért a' fzolgáló-leányok és azoknak gyermeki, és meg-hajták ö magokat *Esau elött.*

7 El-érkezék Lea-is az ö fiaival, és meg-hajták magokat; annakutánna eljöve Józef és Ráchel, és ök-is meg-hajták magokat.

8 Es monda *Esau:* Tiédé mind az egéfz fereg, a' mellyet elöl találék? Es felele: Hogy az én Uramnak elötte kedvet találjak *azért küldöttem azokat.*

9 Es monda Esau: Ennékem elég marhám vágyon *jó* ötsém, légyen tiéd a' te marhád.

10 Monda pedig Jákób: Ne *veſdmeg* kérlek, ha találtam kedvet miſtan te elötted; hanem vedd-el az én ajándékomat az én kezemböl: mert a' te ortzádat nem kölömben látom, mint-ha az Iftennek ortzáját látnám, mivelhogy kegyelmesen fogadál engemet.

11 Vedd-el kérlek, az én ajándékomat, mellyet hoztam tenéked, mivelhogy az Iften kegyelmesen tselekedett én-velem, és mindenféle jófzággal bövölködöm: Kénfzerité azért ötet, és el-vévé *az ajándékot.*

12 Azután monda Esau: Indúljunkel, mennyünk-el, és én te elötted mégyek.

13 Felele

13 Felele néki *Jákób*: Az én Uram jól tudja hogy e' gyermekek gyengék, és hogy énnékem szoptatós jûhaim és ünöim vagynak, mellyeket ha tsak egy nap felettébb hajtanak, mind meghalnak a' barmok.

14 Mennyen-el kérlek, az én Uram az ö szolgája elött, én-is lassan el-mégyek a' mint az én elöttem való sereg mehet, és mint az én gyermekim mehetnek, mignem az én Uramhoz jutok Seirbe.

15 Akkor monda Esau: Kérlek engedd-meg, hogy hagyjak te-veled *egynehányat* e' nép közzül melly én velem vagyon. Ki monda: Miért hagynal? Elég énnékem hogy kédvet találtam az én Uram elött.

16 Meg-téré azért ugyan azon napon Esau az ö útán Seir fele.

17 Jákób pedig méne Suchótba *holott* épite magának házat, és az ö barmainak hajlékokat, annakokáért nevezé azt a' helyet Suchotnak.

18 Annakutánna méne Jákób minden bántás nélkül * Séchembe, melly vala a' Kanaán földében, mikor jöne Méso-potámiából, és tábort jára a' város ellenébe. * *Jós.* 24: 32. *Tsel.* 7: 16.

19 Es megvévé azt a' mezönek részét a' holott sátorát fel-vonta vala a' Chámornak fiaitól, *melly Chámor* Séchem attya vala, száz garason.

20 Es épite ott óltárt, és nevezé azt illy névvel: Izraelnek erös Istene.

XXXIV. RESZ.

Dina el-ragadtatván meg-szeplösíttetik: melly gonosz tselekedet-ért a' Séchembéliek a' Jákób fiaitól tsalárdúl megöletnek.

1 KI-méne pedig * Dina a' Leának leánya, mellyet szült vala Jákóbnak, hogy látná annak a' tartománynak leányit. * *rész.* 30: 21.

2 Es mikor látta vólna ötet Séchem, a' Chivvi Chámornak, annak a tartománynak Fejédelmének fia, el-ragadá ötet, és ö véle hálván, meg-szeplösíté ötet.

3 Es ragaszkodék az ö lelke Dinához a' Jákób leányához, és meg-szeré té a' leányzót, és szóll vala a' leányzónak édes beszédekkel.

4 Szólla pedig Séchem Chámornak az ö attyának mondván: Végyed énnékem feleségül ezt a' leányzót.

5 Jákób pedig meg-hallá hogy megszéplösítette vólna *Séchem* Dinát az ö leányat, (az ö fiai pedig a' mezön valának a' barommal:) és vésztegségben lön Jákób mig azok meg-jönének.

6 Kiméne azért Chámor a' Séchemnek attya Jákóbhoz hogy szóllana övéle.

7 De mikor a' Jákób fiai meg-jöttenek vólna a' mezöröl, meg-hallván *e' dolgot* felette igen bánkodának azok az emberek, és igen meg-haraguvának hogy illyen nagy gonoszságot tselekedett vólna *Séchem* az Izrael ellen, hogy a' Jákób leányát meg-szeplösítette vólna, melly *dolog*nak nem kellett vólna lenni.

8 Szólla azért Chámor ö vélek mondván: Az én fiamnak Séchemnek lelke ragaszkodott a' ti leányotoknak *lelkéhez*, kérlek *annakokáért titeket*, adjátok azt néki feleségül.

9 Es szerezzetek mivélünk fögörságot: a' ti leányitokat adjátok minékünk, és a' mi leányinkat vegyétek magatoknak.

10 Es maradjatok mi közöttünk; e' föld lészen a' ti birodalmotokban, lakjátok azt, és munkálodjatok azon és birjátok azt.

11 Séchem-is monda a' *Dina* attyának és az ö báttyainak: Hadd találjak * kedvet elöttetek, és valamit mondándotok nékem, meg-adom.

* *rész.* 33: 15.

12 Akarmelly nagy jegy-ruhat és ajándékot *kívánnyatok* én tölem megadom valamint mondjátok nékem, *csak* adjátok énnékem a' leányzót feleségül.

13 Felelének pedig a' Jákób fiai Séchemnek és Chámornak a' *Séchem* attyának, és szóllának álnokúl, mivelhogy meg-szeplösítette vólna Dinát az ö húgokat.

14 Es mondának nékiek: Nem mivel-hetjük e' dolgot hogy a' mi húgunkat adjuk * környül-metélletlen férjfiúnak: mert ez minékünk gyalázat vólna. * *rész.* 17: 10. 11.

15 Mindazáltal engedünk néktek illy okkal: ha mi hozzánk hasonlatosok léfztek, és környül-metéltetik ti köztetek minden férjfiú.

16 Igy a' mi leányinkat néktek adjuk, és a' ti leányitokat magunknak véfzszük, ti köztetek lakozúnk, és vele tek egy néppé léfzünk.

17 Hogy-ha nem engedéndetek minékünk hogy környül-metélkednétek, fel-véfzszük a' mi leányunkat és el-mégyünk.

18 Es tetszék azoknak beszédek Chámornak, és Séchemnek a' Chámor fiának.

19 Es nem halasztá az ifiú ezt véghez vinni, mivelhogy felette igen szereti vala a' Jákób leányát. (Vala pedig *Séchem* az ö attyának háza-népe között mindeneknél betsületesb.)

20 El-méne annakokáért Chámor és Séchem az ö fia az ö városoknak kapujába; és szóllának az ö városoknak férjfiaival, mondván;

21 Ez emberek *az idvig* békefséggel

lakoztak mi-velünk, akarnak lakozni a' mi földünkön és azon munkálódni; e' föld mivelhogy elég széles, ám lakjanak rajta, az ö leányikat végyük magunknak feleségül, és a' mi leányinkat adjuk nékiek.

22 De illy okkal akarnak mi-velünk ez emberek edgyütt lakni, hogy egy néppé légyünk, hogy-ha minden férjfiú környül-metéltetik mi közöttünk, miképpen hogy ök-is környül-metéltettek.

23 *Minden* juhok és *minden* jószágok és minden ö barmok nemde nem miéink léfzneké? tsak hogy engedjünk nékiek hogy lakhafsanak mi közöttünk.

24 Engedének annakókáért Chámornak és Séchemnek az ö fiának, mindenek valakik az ö városoknak kapuján ki-mennek vala, és környülmetélé magát minden férjfiú, vala melly az ö városoknak kapuján kimégyen vala.

25 Harmad napon azért mikor a' febnek fájdalmában vólnának; a' Jákób két fiai Simeon és Lévi a' Dinának báttyai vönek fegyvereket, és *nagy* bátorsággal bé-menének a' városba, és minden * férjfiat meg-ölének.

* *rész.* 49: 6.

26 Annakfelette Chámort-is és az ö fiát Séchemet fegyverrel meg-ölék, és el-vivék Dinát a' Séchem házából, és ki-menének.

27 A' Jákóbnak *pedig több* fiai esének a' meg-ölettettekre, és el-dúlák a' várost, mivelhogy meg-fzeplösítették vala az ö húgokat.

28 *Es* juhokat, barmokat, fzamárokat, és valami jószágok vala a' városban és a' mezön *mind* el-vivék.

29 Minden gazdagságokat-is, minden ö gyermekeiket és feleségeiket fogva el-vivék és el-prédálák, és valami az ö házokban vala.

30 Annakokáért monda Jákób * Simeonnak és Lévinek: Meg-haboritottatok engemet, *és* útálatoffá tettetek e' földnek lakofi előtt, a' Kananéusok és Perizéusok előtt, és *mivelhogy* én kevés magammal *vagyok*, ha én ellenem fel-gyülnek, le-vágnak és el-töröInek engemet mind házam-népével egybe.

* *rész.* 49: 6.

31 *Ök* mondának: Avagy mint tifztátalan személlyel úgy kelletté a' mi húgunkal gonoszúl élni?

XXXV. RESZ.

Jákób Iften parantsolatjából Béthelbe indúl; Meg-hal Débora: meg-jelenik Iften Jákóbnak, és meg-áldja ötet: meg-hal Ráchel-is: Ruben meg-fzeplösíti Bilhát: meg-hal Isák.

1 MOnda pedig az Iften Jákóbnak: Kelj-fel, eredj-fel Béthelbe, és telepedjél-le ott; és tsinálj ott óltárt amaz erös Istennek, a' ki * meg-jelenek tenéked, mikor Esau † *előtt* a' te bátyád előtt futnál. * *Fell.* 28: 13. † *rész.* 27: 42. 43. 44.

2 Akkor monda Jákób az ö házanépének és mind azoknak kik véle valának: Hányjátok-el * az idegen Isteneket kik köztetek vagynak, és tifztitsátok-meg magatokat, és változtaffátok-el öltözetiteket. * *Józs.* 24: 23.

3 Azután keljünk-fel és *úgy* menyünk-fel Béthelbe, hogy tsináljak ott óltárt annak az erös Istennek, ki meghalgatott engemet az én nyomorúságomnak napján, és velem vólt az úton a' mellyen jártam.

4 Adák annakokáért Jákóbnak mind az idegen Isteneket kik nálok valának; és az ö fülökön való függöketis, és el-rejté azokat Jákób a' tserfa alatt, melly vala Séchemnél:

5 Es el-indúlának: Es az Istennek félelme vala a' városokon, mellyek valának ö környülök, és nem üzék a' Jákób fiait.

6 Juta azért Jákób Lúz *nevü városba* (melly vagyon Kánaán tartományában, melly *immár* Béthel*nek nevezték*,) és mind a' fokaság melly ö-véle vala.

7 Es épite ott óltart, és nevezé a' helyet El-Béthelnek; mivelhogy ott* jelent vala meg néki az Iften mikor az ö báttya előtt futna. * *r.* 28: 13. 19.

8 Es meg-hala Débora a' Rebekának dajkája, és el-temették Béthel mellett egy tserfa alatt, és nevezé *Jákób* azt a' helyet, Allon-Báchuthnak.

9 Meg-jelenék pedig ismét az Iften Jákóbnak mikor Méso-potámiából haza térne, és meg-áldá ötet.

10 Es monda nékie az Iften: A' te neved Jákób: Nem neveztetik többé a' te * neved *tsak* Jákóbnak, hanem Izrael-*is* léfzen a' te neved; Nevezé azért ötet Izraelnek. * *Fell.* 32: 28.

11 Annakfelette monda nékie az Iften: En *vagyok* a' mindenható erös Iften, nevekedjél és fokasodjál, nép és népeknek gyülekezete fzármazik te töled; és Királyok fzarmaznak a' te ágyékodból.

12 Es e' földet a' mellyet adtam Abrahámnak és Isáknak, tenéked adom, *az-az*, e' te magodnak adom te utánnad e' földet.

13 Es fel-méne ö töle az Iften a' helyből a' holott ö-véle fzóllott vala.

14 Emele * pedig ott a' helyen Jákób, a' holott Iften fzóllot vala véle, kö-ofzlopot jegyül: és áldozék azon híg áldozattal, és önte arra olajt.

* *Fell.* 28: 18. 20. 22.

15 Es

15 Es nevezé Jákób azt a' helyet, a' melly helyen szollot vala Iſten ö-véle, Réthelnek.

16 Es el-menének Béthelből, és valának Efratától még úgymint egy mérföldre, és szüle a' Ráchel, és a' szülésben nagy fájdalmat szenvede.

17 Es mikor a' szülésben fájdalmat szenvedne, monda nékie a' bába: Ne félj*, mert most-is fiad léſzen.

* 1 *Sám.* 4: 20.

18 Mikor pedig az ö lelke ki-menne (mert meg-hala) nevezé azt Benóninak, de az attya nevezé Benjáminnak.

19 Meg-hala * annakokáért Ráchel, és el-temetteték az úton a' mellyen mennek Efratába, melly moſtan Bethlehemnek neveztetik. * *Al.* 48: 7.

20 Es állata Jákób oſzlopot az ö temetése felett: az mondatik mind e' mai napiglan Ráchel temetése oſzlopának.

21 Azután el-méne Izrael, és ſátorát fel-vonà a' Héder tornyán túl.

22 Lön pedig ez, hogy mikor Izrael lakoznék abban a' tartományban, a' Rúben * el-menvén hálna Bilhával az ö attyának ágyas feleségével, mellyet meg-halla az Izrael. Valának pedig a' Jákób fiai tizen-ketten. * *Al.* 49: 4.

23 A' Leának fiai: * Jákóbnak elsö-szülötte Rúben, azután Simeon, Lévi, Júda, Iſſakhár, Zebulon.

* *Al.* 46: 8. 2 *Mós.* 1: 2.

24 Ráchel fiai: Józef és Benjámin.

25 A' Ráchel ſzolgáló-leányának Bilhának fiai: Dan és Nafthali.

26 A' Lea ſzolgáló-leányának Zilpának fiai: Gád, Aser. Ezek a' Jákób fiai, kik ſzülettek néki Méso-potámiában.

27 Végezetre juta Jákób Isákhoz az ö attyához Mamréba, Kirját-Arba *nevü városba*, melly *moſt* Hebron*nak neveztetik*, holott az Abrahám és Isák jövevények vóltanak.

28 Valának pedig az Isáknak *életének* napjai ſzáz nyólczván eſztendök.

29 Es meg-hala * Isák lelkét ki-botsátván, és takarittaték az ö elei-hez, mikor vén vólna és *hoſſzú* élettel megelégedett vólna; és el-temeték ötet az ö fiai, Esau és Jákób. * *r.* 25: 8. 9.

XXXVI. RESZ.

Esau nemzetsége

1 EZek pedig az Esaunak nemzetségi, ki *Edom*nak hivattatik*.

* *v.* 8. *rész.* 25: 30.

2 Esau vett vala magának feleségeket a' Kananéusok leányi közzül: Adát a' Cittheus Elonnak leányát; és Aholibámát Ánának leányát, ki a' Sibhon Chivéus leánya vólt.

3 Es Bosmátát az Ismael leányat, Nébajóthnak húgát.

4 Szülé * pedig Adah Esaunak Elifázt: és Bosmáta ſzülé Réhuelt.

* 1 *Chron.* 1: 35.

5 Ahólibámah pedig ſzülé Jéuſt, Jalámot, és Koráchot. Ezek az Esau fiai kik ſzülettek néki a' Kanáan földén.

6 Es fel-vévé Esau az ö feleségeit, az ö fiait, és az ö leányit, és minden házabéli lelkeket, minden juhait, barmait, és minden jószágát 's marháját, mellyet keresett vala Kanáan földében, és el-ment vala más földre az ö attyafiának Jákóbnak haza jövetelének elötte.

7 Mert ſok marhájok vala, hogy edgyütt nem lakhatnának, és az a' föld a' holott mint jövevények úgy laknak vala, el nem ſzenvedheti vala öket, az ö barmok*nak ſokságá-ért*.

8 Es lakozék * Esau a' Seir hegyén. Ez Esau pedig az Edom. * *Jos.* 24: 4.

9 Ezek azért az Esaunak, az Edomi*ták* attyoknak * nemzetségi a' Seir hegyén. * *v.* 40. 41.

10 Ezek az Esau fiainak nevei: Elifáz Adának Esau feleségének fia. Réhuel Bosmátának Esau feleségének fia.

11 Elifáznak fiai *vóltak*: Thémán, Omár, Tzefó, Gathám, és Kénáz.

12 Az Elifáznak pedig az Esau fiának ágyasa vala a' Thimna ki az Elifáznak ſzülé az Amáleket: Ezek az Adának Esau feleségének fiai.

13 Ezek pedig a' Réhuel fiai: Nacháth, Zérách, Samma, Mizza: Ezek vóltanak Bosmátának az Esau feleségének fiai.

14 Az Ahólibámának pedig Esau feleségének Anah leányának, ki Sibhon leánya vólt, fiai ezek, kiket ſzüle Esaunak: Jéhus, Jálom, és Korách.

15 Ezek pedig az Esau fiai közzül való Fejedelmek: Az Elifáznak Esau elsö-ſzülöttének fiai ezek; Thémán hertzeg, Omár hertzeg, Tzéfo hertzeg, Kénáz hertzeg.

16 Kórách hertzeg, Gathám hertzeg, Amálek hertzeg: Ezek vóltak Elifáztól való Fejedelmek az Edomnak tartományában; és ezek az Ada fiai.

17 A' Réhuelnek pedig az Esau fiának fiai ezek: Nacháth hertzeg, Zérách hertzeg, Samma hertzeg, Mizza hertzeg. Ezek vóltak Réhueltöl való Fejedelmek az Edomnak tartományában; ezek a' Bosmátának az Esau feleségének fiai.

18. Ezek pedig az Aholibámának az Esau feleségének fiai: Jéhus hertzeg, Jálám hertzeg, Kórách hertzeg. Ezek az Aholibámától Esau feleségétöl az Anah leányától való Fejedelmek.

19 Ezek az Esau fiai, és ezek az ö töle *való* Fejedelmek; ez Esau az Edom.

20 A' Horéus Seirnek * pedig fiai

kik ott a' földön lakoznak vala ezek: Lotán, Sobál, Sibhón, Hána.

* 1 *Chrón.* 1: 38. 14: 6.

21 Dison. Etzer, Disán: Ezek a' Horéusoknak Fejedelmi, Seirnek fiai az Edomnak tartományában.

22 A' Lotánnak pedig fiai vóltak: Hóri, Héman, és a' Lotánnak húga, Timna.

23 A' Sobálnak pedig fiai ezek: Hálván, Manaháth, Hébal. Séfó, Onám.

24 Sibhónnak pedig fiai ezek: Aja és Hána, ez a' Hána, ki az ölzvérek *fajzásának módját* találta a' puſztában, mikor az ö attyának Sibhónnak ſzamárit őrizné

25 Hánának pedig fiai ezek: Dison és Aholibáma Hánának leánya.

26 Disonnak fiai ezek: Hemdán, Esbán, Ithrán, Chérán.

27 Etzernek fiai ezek: Bilhán, Zahaván, Hákán.

28 Disánnak fiai ezek: Húz és Arán.

29 A' Horéusok közzül való Fejedelmek pedig ezek, Lotán hertzeg, Sobál hertzeg, Sibhón hertzeg, Hána hertzeg.

30 Dison hertzeg, Etzer hertzeg, Disán hertzeg. Ezek a' Horéusok közzül való Fejedelmek az ö fejedelemségek ſzerint, a' Seirnek tartományában.

31 Ezek * pedig a' Királyok kik uralkodtanak az Edomnak tartományában, minekelőtte az Izrael fiai között Király uralkodnék. * 1 *Chrón.* 1: 43.

32 *Előſzör* Király vólt Edomba Béla Béhornak fia, kinek városának neve Dinhába vólt.

33 Minekutánna meg-hólt Béla, uralkodott ö helyében Jóbáb Zeráchnak fia, ki Botzráből való vólt.

34 Minekutánna meg-hólt Jóbáb, uralkodott ö helyében Chusám, ki Témán földéből való vólt.

35 Chusám hólta után uralkodott ö helyében Hadád a' Bédád fia, ki a' Midiánitákat a' Moábiták mezején megveré, kinek az ö városának neve vala Hávith.

36 Hadád hólta után, uralkodott ö helyében Sámla Masrekából való.

37 Sámla hólta után uralkodott ö helyében Saul, ki vólt az *Eufrátes* folyó-víz mellett valóRechoboth *városból.*

38 Saul hólta után uralkodott ö helyében Báhál-Chanán Achbor fia.

39 Báhál-Chanánnak Achbor fiának hólta után, uralkodott ö helyében Hadár, és az ö varosának neve Pahu; az ö feleségének pedig neve Mehetabéel, ki Mézaháb leányának Matrédnek leánya vala.

40 Ezek pedig az Esau nemzetségéből való hertzegeknek neveik az ö tsel-

lédjek, helyek, és nevek ſzerínt: Timna hertzeg, Hálva hertzeg, Jéteth hertzeg.

41 Ahólibáma hertzeg, Ela hertzeg, Pinon hertzeg.

42 Kénáz hertzeg, Témán hertzeg, Mibtzár hertzeg.

43 Magdiel hertzeg, Hirám hertzeg. Ezek az Edomnak Fejedelmi az ö lakások ſzerínt. az ö örökségeknek földében. Az Esau az Edomitaknak * attyok. * *v.* 9.

XXXVII. RESZ.

Józef vádolja báttyait az attyának: Lát álmokat: Irígykednek reá az ö báttyai: a' kútba vetik: az után el-adják: ſíratja ötet Jákób.

1 LAkozék pedig Jákób * az ö attyának bújdosásának földen, Kanaán földén. * *Sid.* 11: 9.

2 Es ezek a' dolgok lettek a' Jákób háza-népe között. Józef mikor tizenhét eſztendös vala, az ö báttyaival egybe öriz vala juhokat, és vala a' gyermek a' Bilhának és a' Zilpának az ö attyának feleségínek fiaival, és azoknak az ö gonoſz életek felöl való hireket az ö attyának meg-mondja vala Józef.

3 Az Izrael pedig minden fiainál inkább ſzereti vala Józefet; mívelhogy vénségének fia vólna; és *ſzép* tarka ruhát tſináltatott vala nékie.

4 Mikor pedig eſzekbe vették vólna az ö báttyai, hogy az ö attya ötet minden báttyainak felette ſzeretné, gyülölik * vala ötet, annyira hogy ſzép ſzóval néki nem ſzóll-hatnának.

* *rész.* 49: 23.

5 Láta pedig Józef álmot, *mellyet* mikor meg-beſzéllet vólna az ö báttyainak, annál inkább gyülölik vala ötet.

6 Mert azt mondja vala nékiek: Hajjátok-meg kérlek az én álmomat mellyet én láttam.

7 Imé kötünk vala egy mezöben kévéket; és imé az én kevém fel-kele és fel-álla; imé pedig a' ti kévéitek környül-állanak vala, és az én kévém élött még-hajolnak * vala. * *rész.* 42: 6.

8 Es mondának néki az ö báttyai: Avagy királyunk léſzeſzé minékünk; Vagy mi rajtunk uralkodni fogſzé? Annakokáért annál-is inkább gyülölik vala ötet az ö álmá-ért és az ö beſzédi-ért.

9 Azután más álmot-is láta, es meg-be-ſzéllé azt az ö báttyainak, *ezt* mondván: Imé más álmot-is láttam; Imé a' Nap, és a' Hóld, és tizen-egy tſillagok én elöttem meg-hajolnak vala.

10 Meg-beſzéllé az ö attyának-is és az ö battyáinak, és meg-dorgálá ötet az

az ö attya, és monda néki: Mitsoda álom ez a' mellyet láttál? Avagy el-mégyünké, én és a' te anyád és atyádfiai hogy meg-hajtsuk magunkat te elötted a' földig?

11 Irégykednek * vala azért réája az ö báttyai; az ö attya pedig e' dolgot elméjében tartja vala. * *Tsell.* 7: 9.

12 Mikor pedig el-mentek vólna az ö báttyai az ö attyoknak juhainak örizéséré Séchembe.

13 Monda Izrael Jósefnek: A' te báttyáid avagy nemSéchemben örizikié *a' juhokat?* Jöfzte azért hogy küldjelek-el tégedet ö hozzájok. Ki monda: Imé *jelen vagyok.*

14 Es monda néki: Menny-el, lásdmeg ha békeségben vagynak a' te bátyáid, és a' juhok, mondd-meg nékem. El-küldé azért ötet Chebronnak völgyéből, és méne Séchembe.

15 Találá pedig ötet, mikor a' mezöben bújdosnék, és meg-kérdé egy ember, *ezt* mondván; Mit kereſz?

16 Ki monda: Az én bátyáaimat keresem, kérlek mondd-meg nékem holott örizik a' barmot?

17 Es monda az ember: El-mentenek innét, mert hallám hogy azt mondák: Mennyünk Dóthánba. Elméne azért Jósef az ö báttyai után; és meg-találá öket Dóthánban.

18 Kik mikor látták vólna ötet távol, minekelötte közzelébb ment vólna hozzájok, el-végezék hogy ötet meg-ölnék.

19 Mert ezt mondották vala egymásnak: Imhol jö amaz álóm-látó.

20 Jer öljük-meg annakokáért ötet, és veſſük egyik ó kútba, és azt mondjuk hogy a'gonofz fene vad ette-meg ötet, és meg-latjuk mit hafznált az ö álma.

21 Mellyet mikor Rúben hallott vólna, *igyekezék azon hogy* ötet megmentené azoknak kezekből, Es monda: * Ne öljük-meg ötet.

* *Al.* 42: 22.

22 Es ezt monda vala Rúben: Ne óntsátok-ki az ö vérét, *hanem* veſſétek ötet az ó kútba, melly itt a' puſztában vagyon, de meg ne öljétek. *Ezt pedig azért mondja vala* hogy ötet azoknak kezekből meg-fzabaditaná, és ötet meg-adná az attyának,

23 Es lön mikor jutott vólna Jósef az ö báttyaihóz, meg-foſzták ötet az ö ruhájától a' *ſzép* tarka ruhától melly rajta vala.

24 Es meg-ragadván ötet veték egy ó kútba: az a' kút pedig üres vala, és nem vala viz benne.

25 Le-ülének pedig hogy ennének; és mikor fel-emelték vólna az ö ſzemeiket, láták, és imé egy fereg Ismaéliták jönek vala Gileádból, azoknak tevéi viſznek vala füſzer-ſzámokat, balſamomot, és mirhát, kik mennek vala hogy azokat vinnék Egyiptomba.

26 Es monda Júda az ö attya-fiainak: Mi hafznunk *lészen benne* ha megöléndjük a' mi atyánk-fiát és el-titkolándjuk az ö vérét?

27 Jer ádjuk-el ötet ez Ismaélitáknak, és ne öljük-meg, mert mi atyánkfia, mi teſtünk: kinek engedének az ö attya-fiai.

28 Es mikor a' kereskedö Midiánitak azon el-mennének, kivonák Jósefet az ó kútból, és el-adák ötet azoknak az Ismaélitáknak húſz ezüſt pénzen, kik el-vivék * Jósefet Egyiptomba. * *Sölt.* 105: 17. *Tſel.* 7: 9.

29 Mikor pedig Rúben az ó kúthozment vólna, és nem vólna Jósef a' kútban, meg-fzaggatá a' maga ruháit.

30 Es meg-térvén az ö attya-fiaihoz, monda: Nintsen a' gyermek, és én hová légyek.

31 Vévék annakokáért a' Jósef ruháját, és meg-ölének egy ketske fiat, és annak vérével meg-feſték a' ruhát.

32 Es el-küldék azt a' tarka ruhát, és vivék az ö attyokhoz, és mondának: Ezt a' ruhát mi találtuk, esmérd-meg ha a' te fiadnak ruhájaé vagy nem.

33 Ki meg-esméré azt, és monda: Az én fiamnak ruhája, * a' gonofz fene vad ette-meg ötet, el-fzagattatván el-fzaggattatott a' Jósef. * *Al* 44: 28.

34 Es meg-fzaggatá Jákób az ö maga ruháit, és gyáſz ruhába öltözvén ſiratá az ö fiát lok ideig.

35 Fel-kelének pedig az ö fiai mindnyájan, és mind az ö leányi hogy vigaſztalnák ötet, és nem akara meg-vigaſztaltatni, mert *ezt* mondja vala: Sirván mégyek * az én fiamhoz a' koporsóba; és ſiratá ötet az ö attya.

* *rész.* 42: 38.

36 A' Midiánitak * pedig el-adák ötet Egyiptomba a' Faraó fö-ſzólgájának a' Pótifárnak, a' vitézlö népeknek Fejédelmének. * *rész.* 39: 1.

XXXVIII. RESZ.

Júda a' Jákób fia meg-házasodik: gyermeki léznek: vétkezik Thámárral az ö menyével.

1 ES lön akkor az idöben, hogy a' Júda el-menvén az ö attya-fiaitól, térne egy Hadullámbéli férjfiúhoz, kinek neve vala Chira.

2 * Es meg-látá ott Júda egy Kánaánbéli férjfiúnak leányát, kinek neve vala Suah, és azt feleségül vévén magának, béméne hozzája. * 1 *Chron.* 2: 3.

3 Ki fogada az ö méhében és ſzüle fiat, és nevezé azt Hérnek.

4 Es az másodſzor-is terhbe esvén

szülé fiat, és nevezé azt Onánnak.

5 Azután Ismét *terhbe esvén* szüle fiat, kit neveze Séláhnak, és vala Chezibben mikor ö ezt szülé.

6 Vön pedig Júda feleséget az ö elsö fiának Hérnek, kinek neve vala Thámar.

7 * Es mikor a' Hér a' Júdának elsö fia gonosz vólna az URnak szeme előtt, meg-ölé ötet az UR.

* 4 *Mós.* 26: 19.

8 Annakokáért monda Júda az Onánnak: Eredj-bé te a' te bátyádnak feleségé-hez, és a' te bátyád helyébe vedd feleségül azt, és a' te bátyádnak támaszsz magot.

9 Tudja vala pedig az Onán hogy nem övé lenne az a' mag, annakokáért valamikor az ö báttyának feleségéhez be-mégyen vala, a' földre *botsátván*, el-veszti vala a' *magot*; hogy az ö báttyának magot ne támasztana.

10 Es gonoszságnak tetszék az URnak szemei előtt a' mit ez tselekedik vala; annakokáért megölé azt-is.

11 Es monda Júda Thámárnak, az ö menyének: maradj özvegyen addig a' te atyád házában, mig az én fiam Séláh meg-nevekedik. Mert igy gondolkodik vala: Nétalám ez-is meghal, mint az ö báttyai. El-méne azért Thámár, és marada az ö attya házában.

12 Es mikor sok napok múltanak vólna-el, meg-hala Suah a' Júda feleségе, és hogy magának vigasztalást venné, el-méne az ö juhainak nyiróihez az ó barátyával az Hadullámbéli Chirával, Thimnába.

13 Meg-mondak pedig Thámárnak mondván: Ám a' te ipad Thimnába mégyen az ö juhainak nyirésére.

14 *Thámár* azért le vetvén az ö özvégységének ruháit, bé-boritá magát fedéllel, és magát el-titkolá és leüle a' kettös út-félen, a' melly *mégyen* Thimnába; mert látja vala hogy meg-nevekedett vólna a' Séláh, és ötet nem adták vólna annak feleségül.

15 Látván pedig azt Júda, alitá azt tiszta-talan személynek lenni, mivel-hogy bé-fédezte vala ortzáját.

16 Hozzá téve azért ahoz az útról, és monda: Engedd-meg kérlék hogy mennyek-bé te hozzád, (mert nem tudja vala hogy az ö menye vólna:) Es monda *Thámár:* Mit adsz énnékem ha meg-engedem hogy velem közösülly?

17 Es felele: Küldök néked az én juhaim közzül egy ketske fiat. Es az monda: *Meg-engedem a' mit akarsz*, ha zálogot adsz mig azt meg-küldöd.

18 Monda azért *Júda*: Mitsoda a' zálog mellyet adjak tenéked? Felele; a' te gyüröd, a' te kézkenöd, és a' páltza, melly a' te kezedben vagyon. Oda adá azért néki, és bé-méné hozzája, és *Thámár* terhbe esék ö töle.

19 Azután fel-kelvén *Thámár* elméne, és le-veté a' fedelet mellyel magát bé-boritotta vala, és fel-vévé magára az ö özvegységének ruháit.

20 Es meg-küldé Júdá a' ketske fiat az ö Hadullámbéli barátjától hogy a' zálogot meg-kérné az aszszonyi-allattól és nem találá azt.

21 Es meg-kérdé a' helynek férjfiait, mondván: Hol vagyon ama' tiszta-talan személy, melly a' kettös út-félen ül vala? Es azok mondának: Nem vólt itt tiszta-talan személy.

22 Meg-téré pedig a' Júdához, és monda: Nem találám azt meg. Annakfelette a' helynek lakosi-is azt mondák: Nem vólt itt *ugymond* tiszta-talan személy.

23 Es monda Júda: Tartsa magának, hogy valamiképpen meg ne gyaláztatsúnk; imé én meg-küldöttem vólt a' ketske fiat te pedig nem találtad-meg ötet.

24 Es úgy mint három hónap múlván, meg-mondák Júdának, illyenképpen: Thámár a' te menyed paráználkodott, és a' paráznaságból terhbe esett. Es monda Júda: Vigyétek-ki ötet, és * égettéssék meg.

* 5 *Mós.* 22: 23. 24.

25 A' pedig mikor ki-vitetnék külde az ö ipához *ezt* izenvén; Attól a' férjfiútól vagyok terhes a' kiéi ezek. Es *ezt-is* mondá: Esmérd-meg kérlek, kiéi ezek, a' gyürö, a' * kézkenö, és a' páltza- * *v.* 18.

26 Meg-esmére azért Júda, és monda: Igazb én nálamnál, mert nem adám ötet az én fiamnak * Séláhnak: de nem esméré *Júdá* többé azt. *v.* 11.

27 * Es lön mikor *Thámár* a' szülésre juta, imé kettös gyermekek valának az ö méhében. * 1 *Chron.* 2: 4.

28 Mikor pedig szülne, és azoknak edgyike a' kezét kinyújtotta vólna; a' bába veres fonalat vévén, köté azt a' kezére annak, mondván: E' jött-ki elöször.

29 De mikor a' bé-vonta vólna az ö kezét, imé annak attyá-fia jöve-ki. Es monda a' *bába:* Mimodon találhattál magadnak rést a' ki.jövetelre *. Es nevezé azt Péretznek. * *Mat.* 1: 3.

30 Es annakutánna ki-jöve az ö attya-fia a'kinek kezére veres fonalat kötöttek vala; és nevezé azt Zeráchnak.

XXXIX. RESZ.

Az Isten meg-áldja Pótifárt Jósef-ért: ki annak feleségétöl bunre kénszerittetvén nem enged: vádoltatik: tömlötzbe vettetik; de ott-is Isten vele vagyon.

1 Továb-

1 TOvábbá Jósef vitetett vala Egyiptomba; és meg-vette vala ötet * az Ismáelitáktól, kik ötét oda vitték vala, egy Egyiptombéli ember Pótifár, Faraónak fö ízólgája, a vitézlö népéknek Fejedelme * *rész.* 27 : 28

2 * Es vala az UR Jóseffel, és jó szerentsés vala, és lakik vala az ö Egyiptombéli Urának házában.

* *Al. v.* 21. *Tsel.* 7 : 9.

3 Látá pedig az ö Ura hogy az UR vólna ö-véle, és hogy valamit tselekednék az UR szerentséssé tenné ö általa.

4 Talála azért Jósef kedvet az ö Ura előtt, és ízolgál vala nékie; és az ö házán fövé tévé; és mindeneket valamie vala, az ö birodalmába ada.

5 Es miólta fö gondviselövé tévé ötet az ö házan, és minden marháján, az UR meg-áldá az Egyiptombéli embernék házát Jósef-ért: és az URnak áldása vala minden jószágán, mind házában 's mind a' mezön.

6 Mindeneket azért valamie vala Jósefre biza; és nem vala semmire gondja, miképpen Jósefnek, hanem tsak az ételre. Jósef pedig szép formájú és tekintetü vala.

7 Ezeknekutánna pedig, az ö Urának felesége veté szemeit Jósefre, és monda: Hálj velem.

8 Ki nem akarván engedni monda az ö Ura feleségének: Imé az én Uramnak semmi gondja nintsen azokra mellyek az ö házában vagynak, hanem mindeneket a' mellyek övéi vóltak az én kezembe bizott.

9 Nintsen senki én nálamnál nagyobb az ö házában: és semmit én tőlem meg-nem tiltott hanem tsak tégedet, mivelhogy te ö felesége vagy; mimódon mivelném azért e' nagy gonoszságot, vétkezvén az Isten ellen?

10 Mikor pedig minden napon ízóllana az afszonyi-állat Jósefnek, és nem engedne nékie hogy véle hálna és véle edgyesülne.

11 Történék egy napon hogy a' házba menne Jósef valami dolga tenni; és senki nem vólna a' házban a' háznépe közzül.

12 Meg-ragadá *azért* az afszonyi-állat a' Jósef ruháját ezt mondván: Hálj én velem, és ö ott hágyván ruháját az afszonyi-állat kezében, elfuta és ki-méne.

13 Es mikor látta vólna az afszonyi-állat hogy az ö ruháját kezében hagyta vólna, és ki-futott vólna.

14 Szóllitá a' ház-népet és monda azoknak illyen módon: Láfsátok, Sido férjfiat hozott a' mi házúnkba *az én Uram* hogy meg-szégyenitene minket: mert én reám jöve hogy én velem hálna, és kiáltek nagy szóval.

15 Es mikoron az hallotta vólna hogy kiáltottam vólna fel-szóval, az ö ruháját el-hagyá az én kezembe, és el-futván ki-méne.

16 Meg-tartá azért az ö ruháját mágánál miglen az ö Ura haza jöne.

17 Kinek illyen szókkal ízólla, mondván: El-jöve én hozzám a' Sidó ízolga, a' kit nékünk hoztál, hogy engemet meg-szégyenitene.

18 Es mikor kiáltottam vólna fel-szóval, az ö ruháját itt hagyá, és kifuta.

19 Mikor pedig hállotta vólna az ö Ura, az ö feleségének beszédit a' mellyeket mondott vala, ezt mondván: Illyen dolgokat tselekedék én rajtam a' te ízolgád: fel-gerjede az ö haragja.

20 Vévé azért Jósefet az ö Ura, és Veté ötet a' * tömlötzbe, a' mellyben a' Király foglyai valának, és ott lön a' tömlötzben. * *Sólt.* 105 : 18.

21 Az * UR vala pedig Jóseffel, és kegyelmesen tselekedék ö vele, és a' tömlötztartó előtt-is kedvessé tévé ötet.

* *Tsel.* 7 : 9.

22 Es a' tömlötztartó mind azokat a' foglyokat kik a' tömlötzben valának, bizá Jósefre, és valamit ott tselekesznek vala, mind ö tselekesi vala.

23 Es semmi gondja nem vala a' tömlötztartónak azokra a' mellyek birodalmában valának, mivelhogy az UR vólna Jóseffel, és valamit tselekesik vala, az UR szerentséssé tészi vala.

XL. RESZ.

Meg-magyarázza Jósef a' tömlötzben a' pohárnaknak és a' sütönek álmokat.

1 TÖrténék ezeknek utanna hogy az Egyiptombéli Királynak pohárnakja, és a' sütője vétkeznének az ö Urok ellen az Egyiptombéli Király ellen.

2 Meg-haraguvék azért Faraó mind a' két fö ízólgájára, *tudnillik* az fö pohárnakra és a' fö sütöre.

3 Es vetteté azokat a' vitézlö népeknek Fejedelmeknek tömlötzébe, *tudnillik* a' tömlötzbe, a' mellyben Jósef fogva vala.

4 Es a' vitézlö népek Fejedelme fövé tévé azokon Jósefet, és ízolgál vala nékiek, és lönek fogságban egy esztendeig.

5 Es mind ketten látának álmot ugyan azon egy éjjel, az Egyiptombéli Királynak mind pohárnakja mind sütője, kik a' tömlötzben fogva valának: melly álom meg-jelentené mi következnek mind a' kettőre.

6 Méne azért ö hozzájok reggel Jósef, és meg-tekinté öket, és imé bánkodnak vala.

7 Es meg-kerdé a' Faraó fö ízolgait,

kik ö véle edgyütt az ö Urának házánál a' tömlötzben fogva valának *ezt* mondván: Miért vagytok most illyen szomorúak?

8 Kik felelének néki: Almot láttunk és nintsen ki meg-magyarázná azt. Es monda nékiek Józef: Avagy nem Istenéé az *álomnak* magyarázási? mondjátok meg nékem *az álmot.*

9 Meg-befzélé azért a' fö pohárnak az ö álmát Józefnek, és monda nékie: Almomban látok vala előttem egy fzölö-tövet.

10 Es a' fzölö-tön valának három vefzfzö-fzálak, és a' meg-zöldellék, meg-virágozék, és annak gerezdjei meg-érlelék a' fzölö-fzemeket.

11 A' Faraó pohára pedig vala az én kezemben, és én a' fzölöt fzakafztom vala és a' Faraó pohárába fatsarom vala, és a' pohárt adom vala a' Faraó kezébe.

12 Es monda néki Józef: Ez annak a' magyarázatja, a' három vefzfzö-fzál, három nap.

13 Harmad nap múlva Faraó felmagafztalja a' te fejedet, és helyedre állat tégedet, és adod Faraó kezébe a' pohárt, az előbbi fzokás fzerint, mikor ö pohárnakja vólnál.

14 De meg-emlékezzél én rólam mikor néked jól léfzen dolgod, és tselekedjél, kérlek, irgalmaffágot én velem, hogy én rólam meg-emlékezzél a' Faraónál, és engemet e' tömlötzből meg-fzabadíts.

15 Mert lopva hoztanak-el engemet a' Sidók földéröl, itt-is femmi gonofzságot nem tselekedtem, hogy a' tömlötzbe vetettek.

16 Látá pedig a' sütö mefter-is hogy jól magyarázta vólna meg az álmot, és monda Józefnek: En-is álmomban látok vala az én fejemen három fejér kosárt.

17 A' felsö kosárban pedig valának a' Faraónak minden féle sült étkei, és a' madarak éfzik vala azt az én fejemen való kosárból.

18 Es felelvén Joséf, monda: Ez annak a' magyarázatja: a' három kosár, három nap.

19 Harmad nap múlván Faraó megemlékezik a' te fejedről, és tégedet fel-akafztat akafztó fára, és a' te teftedet te rólad le-éfzik a' madarak.

20 Harmad napon azért, melly napon fzületett vala Faraó, lakodalmot fzerze minden ö fzolgáinak, és megemlékezék a' fö pohárnakról és a' fö fütöröl a' több fzolgai között.

21 Es a' pohárnak mefter helyére állatá a' bor töltésre, és a' pohárt Faraó kezébe adja vala.

22 De a' sütö mefter fel-akafztatá: a' miképpen nékik magyarázta vala Józef.

23 Es nem emlékezék meg a' pohárnak mefter Józefröl, hanem el-felejtkezék ö róla.

XLI. RESZ.

Faraó álmot lát, mellyet meg-magyaráz Józef, es Egyiptomi Fejedelemmé tétetven az Orfzágra gondot visel: feleséget veszen.

1 KEt esztendö múlván Faraó láta álmot, mint-ha állana egy folyó-viz mellett.

2 Es imé a' folyó-vizböl jönek vala ki hét fzép és kövér tehenek, mellyek éfznek vala a' motsáros helyen.

3 Ismét azok után más hét tehenek jönek vala ki a' folyó-vizböl, rútak és öfztövérek; mellyek állanak vala amá' tehenek mellett a' folyó-viz partján.

4 Es el-nyelék a' rút és öfztövér tehenek ama' hét fzép és kövér tehenéket; és fel-serkene Faraó.

5 Mikor el-alutt vólna, másod-fzor-is álmot láta, és imé hét gabona fejek nevekednek vala egy fzáron, tellyesek és fzépek.

6 Es imé nevekednek vala azok után hét vékony gabona fejek, mellyeket a' Napkeleti fzél el-fzáraztott vala.

7 Es el-nyelék a' hét vékony gabona fejek a' hét kövér és tellyes gabona fejeket: és fel-serkene Faraó, és imé az álom *elmélyében vala.*

8 Reggelre kelvén pedig meg-háborodék magában, és el-küldvén, egybe hivatá Egyiptomnak minden jövendömondóit, és minden böltseit: és megbefzéllé nékiek Faraó az ö álmát, de nem vala fenki, ki meg-magyarázná azokat Faraónak.

9 Szólla annakokaért a' pohárnak mefter Faraónak illyen módon: Az én büneimröl emlékezem én e' mái napon.

10 Faraó meg-haragutt vala az ö fzolgaira, és engemet és a' sütö-mestert vettetett vala a' vitézek hadnagyjoknak tömlötzébe.

11 Látánk pedig álmot * mind egy éjjel, én és az: mindenikünk a' fzerint, a' mint következett, látánk álmot.

** rész. 40: 5.*

12 Es *vala* velünk ott egy Sidó ifjú a' vitézek hadnagyjoknak fzolgája, kinek mikor meg-befzéllettük vólna, meg-magyarázá minékünk a' mi álmainkat, mindenikünknek az ö álma fzerint magyarázá-meg.

13 Es a miképpen meg-magyarázá mi nékünk, fzinte azonképpen történék *dolgunk*, engemet helyemre állata *Faraó*, amazt pedig fel-akafztatá.

14 * El-külde azért Faraó és hivatá Józefet, és nagy hamarsággal kihozák ötet a' tömlötzböl, és meg-beretválkozván el-változtatá ruháit, és

méne

méne Faraóhoz. * *Sólt.* 105 : 20.

15 Es monda Faraó Józefnek : Al mot láttam és nintsen ki meg-magyarázná azt : En pedig hallottam te felöled, a' ki azt mondaná hogy te az álmot meg-érted, és meg-tudod magyarázni.

16 Es felele Józef Faraónak, mondván : Nintsen erömben az *álom magyarázás* : hanem az Isten jelent a' Faraónak meg-maradására való dolgokat.

17 Monda azért Faraó Józefnek, Alomban *látám*, hogy állok vala egy folyó-viz partján.

18 Es imé a' folyó-vizből ki-jönek vala hét kövér és szép tehenek, mellyek észnek vala a' motsáros helyen.

19 Imé ismét azok után más hét tehenek jönek vala ki, vékonyak, felette igen rútak és ösztövérek, kikhez hasonló rútakat én nem láttám egész Egyiptomnak földén.

20 Es el-nyelék ez ösztövér rút tehenek, az elébbi hét kövér teheneket.

21 Es jóllehet a' kövér tehenek amazoknak gyomrókban vólnának, mindazáltal ingyen sem tetszik vala meg hogy gyomrokban vólnának, mert ugyan rútak valának azok mint szinte az elött. Es fel-serkenék.

22 Azután ismét láttam álmomban, és imé hét gabona fejek nevekednek vala egy szárón, tellyesek és szépek.

23 Imé ismét azok után nevekednek vala hét kitsiny gabona fejek, vékonyok, mellyeket a' nap-keleti szél megszáraztott vala.

24 Es el-nyelék a' vékony gabona fejek, a' hét szép gabona fejeket. Megbeszéllém *ezeket* a' jövendö-mondóknak, és nem lön senki ö közzülök ki meg-magyaráz-hatná.

25 Es monda József Faraónak : A' Faraó álma mind egy : a' mit Isten akar tselekedni, azt jelentette meg Faraónak.

26 A' hét szép tehenek, hét esztendök, hasonlatosképpen a' hét szép gabona fejek, hét esztendök : az alom mind egy.

27 A' hét ösztövér és rút tehenek pedig mellyek azok után jöttek ki, azok-is hét esztendök, és a' vékony hét gabona fejek mellyeket meg-száraztott vólt a' nap-keleti szél; *hasonlatosképpen* lészen az éhségnek hét esztendeje.

28 Es a' mit mondék Faraónak, *hogy* a' mit Isten akar tselekedni, megjelentette azt Faraónak.

29 Imé hét esztendök jönek, mellyekben egész Egyiptomban nagy bőség lészen.

30 Azoknak utánna következnek hét esztendök *mellyekben lészen* éhség, annyira hogy el-felejtkeznek a' *nagy* bőségröl, *melly vólt* Egyiptomnak földén, és meg-emésztí az éhség a' földet.

31 Es nem tetszik-meg az elébbi bőség e' földön az éhségnek miatta melly azután lészen, mert nagy lészen.

32 Hogy pedig kétszer látta Faraó az álmot, *azt jelenti*, hogy Istennél el-végezet dolog ez, és siet az Isten azt véghez vinni.

33 Mostan annakokáért rendeljen Faraó bölts és eszes férjfiat, kit az Egyiptomnak földén gondviselövé tégyen.

34 Rendeljen Faraó tiszttartókat az országon, és az Egyiptomnak lakositól végye a' gabonának ötödét a' hét bö esztendökben.

35 Es a' következendö bö esztendöknek minden termését takarják-bé, és a' gabonát takarják a' Faraó birodalma alá, és az élést tartsák-meg *a' Faraónak minden* városiban.

36 Es légyen az élés e' tartománynak táplálására a' hét esztendei éhségnek idején, mellyek következnek az Egyiptom földén, hogy el ne veszszen e' föld annak az éhségnek miatta.

37 Es tetszék e' beszéd Faraónak és minden ö szolgainak.

38 Monda azért Faraó az ö szolgainak : Avagy talál-hatnánké ehez hasonló férjfiat, kiben az Istennek lelke vólna ?

39 Es monda Faraó Józefnek : Mivelhogy mind ezeket az Isten tenéked jelentette-meg, nintsen te hozzád hasonló eszes és bölts.

40 * Te légy az én házamon fö gondviselö, és minden én népem a' te befzéded szerint járjon : tsak az egy királyi székkel haladlak meg tégedet.

* *Sólt* 105 : 20. 21. 22. *Tsel.* 7. *verſ.* 10.

41 Monda annakutánna Faraó Józefnek : Imé mind az egész Egyiptomnak földén Fejedelemnek tettelek.

42 Es ki-vévén Faraó a' maga gyüröjét a' maga újjából adá azt Józefnek újjába ; és fel-öltözteté ötet bibor ruhákba, és arany láncot vete az ö nyakába.

43 Es ülteté ötet az ö második szekerébe. Ezt kiáltják vala pedig ö elötte : Abrech ; *az-az, ifjú avagy gyenge atya.* Es *Fejedelemmé* tévé ötet *mind* az egész Egyiptomnak földén.

44 Es monda Faraó Józefnek : En vagyok Faraó ; mindazáltal a' te akaratod nélkül senki sem kezét sem lábát fel nem emeli az egész Egyiptomnak földén.

45 Es nevezé Faraó Józefet Tzafénát Pahneáchnak, és adá néki feleségül Asenáthot, a' Pótiferának On *nevü városnak* Fejedelmének leányát : Es ki-méne József Egyiptomnak földére.

46 (Jósef pedig harmintz esztendös vala, mikor állana az Egyiptombéli Faraó Királynak elötte.) Ki-méne azért Jósef Faraó elöl, és általmene egész Egyiptomnak földén;

47 Es termett a' föld a' hét bö esztendökben gabonát *nagy* böséggel.

48 Es meg-gyüjté a' hét esztendönek minden élését, melly vala Egyptiomnak földén, és helyhiezteté az éléſt a' városokba, minden mezönek termését takará a' városba, a' melly körül a' mezö vala.

49 Es takara Jósef felette sok gabonát, mint a' tengernek fövenye, annyira hogy meg nem számláltathatnék: mivelhogy száma nem *vala*.

50 Jósefnek pedig * lönek két fiai, minekelötte el-jöne az éhségnek esztendeje, mellyeket szüle néki Asenáth az On *nevü városnak* Fejedelmének a' Pótiferának leánya. * *rész.* 48: 5.

51 Es nevezé Jósef az ö elsö-szülöttét Manassénak: mert, *úgymond*, el-felejtette én velem Isten minden nyomorúságomat, és az én atyám házát.

52 A' másodikat pedig nevezé Efraimnak: mivelhogy, *úgymond*, megszaporított Isten engemet az en nyomorúságomnak földében.

53 El-telének annakokáért a' böségnek hét esztendei, melly *böség* vala Egyiptomnak földén.

54 Es * el-kezdének közelgetni az éhségnek hét † esztendei, mint megmondotta vala Jósef: és vala éhség minden tartományokban; de egész Egyiptom földében elég kenyér vala.

* *Sölt.* 105: 16. † *rész.* 45: 6.

55 Végezetre meg-éhezék egész Egyiptom földe-is, és ki-ált vala a' nép Faraóra a' kenyér-ért. Monda pedig Faraó mind az Egyiptombélieknek: Mennyetek Józsefhez, és a' mit mond, azt mivelyétek.

56 Es nagy éhség vala mind az egész földön. Meg-nyitá azért Jósef mind a' *gabonás házakat*, mellyekben a' gabona vala, és arúlja vala az Egyiptombélieknek: mert meg-nevekedett vala az éhség Egyiptom földében.

57 Es a' földnek minden lakosi mennek vala Egyiptomba hogy *gabonát* vennének Jóseftöl; mert mind az egész földön nagy éhség vala.

XLII. RESZ.

A' Jósef háttyai Egyiptomba jutnak, kikkel Jósef keményen bánik: Zálogba hagyván Simeont, hazájokba térnek, és Jákóbnak a' dolgot megbeszéllik.

1 LAtván pedig Jákób hogy Egyiptomban gabona vólna, Monda Jákób az ö fiainak: Mit néztek egymásra.

2 Es monda, Imé hallom * hogy Egyiptomban gabona vagyon: mennyetek-le oda, és végyetek minékünk onnét gabonát, hogy éljünk és ne haljunk-meg. * *Tsel.* 7: 12.

3 Le-menének annakokáért a' Jósefnek tiz báttyai hogy vennének gabonát Egyiptombán.

4 De Benjámint a' Jósef öttsét nem botsátá-el Jákób az ö báttyaival: mert ezt mondá: Nétalám meg-hal *az úton*.

5 El-menének azért az Izrael fiai, hogy vennének gabonát azokkal egybe a' kik oda mennek vala, mert a' Kanaán földén azon éhség vala.

6 Jósef vala pedig annak a' tartománynak Ura, és ö adja vala a' gabonát a' tartománynak minden népének. El-jutának azért Jósefnek báttyai, és artzal * ö elötte a' földre le-borulának. * *rész.* 37: 7.

7 Es látá Jósef az ö battyait, és megesméré öket de idegennek mutatván magát ö nékiek, kemény beszédekkel szólla nékiek, és monda nékiek. Honnét jöttetek? Felelének: Kanaán földéröl jöttünk gabona venni.

8 Meg-esméré pedig Jósef az ö bátyait, de amazok nem esmérék-meg ötet.

9 Azért meg-emlékezék Jósef az ö álmairól mellyeket azok felöl álmodott * vala. És monda nékiek: Kémek vagytok ti, kik azért jöttetek hogy e' tartománynak erötlen részeit meg-lássátok. * *rész.* 37: 5. 7. 9.

10 Kik felelének neki: Nem *vagyunk* Uram *kémek*, hanem a' te szolgaid jöttenek gabona venni.

11 Mi mindnyájan egy ember gyermeki vagyunk: igaz emberek vagyunk, *Soha* nem vóltak kémek a' te szolgaid.

12 Kíknek ismét monda: Nem úgy vagyon, hanem azért jöttetek hogy e' földnek erötlenségét meg-lássátok.

13 *Amazok* mondának: Mi te szolgaid tizen-ketten *mind* atya-fiak vagyünk, egy embernek fiai, Kanaánnak földében; és imè a kissebbikünk az attyával vagyon most, edgyikünk pedig ugyan nintsen.

14 Jósef pedig monda nékiek: Ez az a' mit mondék néktek, *hogy* kémek vágytok.

15 Ez légyen a' bizonyság: Ugy éljen Faraó, hogy ki nem mentek addig, mig ide nem hozzátok a' ti kissebbik atyátok-fiát.

16 Küldjetek-el ti közzületek edgyet, hogy hozza ide a' ti atyátok-fiát; ti addig légyetek fogva, és láttassék-meg a' ti beszédeteknek igassága: hogy-ha pedig nem, úgy éljen Faraó hogy ti kémek vagytok.

17 Annakokáért fogságba veté öket har-

harmad-napig.

18 Monda pedig ö nékiek Jósef harmad napon: Ezt mivelyétek, hogy éljetek: az Istent én-is félem.

19 Ha igazak vagytok, edgyik atyátok-fia maradjon a' ti fogságtoknak házában; ti pedig mennyetek-el, vigyetek gabonát a' ti házatok-népének éhségének el-távoztatására.

20 A' ti kissebbik atyátok-fiát pedig * hozzátok én hozzám, és igaz lésznek a' ti beszédetek, és nem haltok-meg: akképpen tselekedének azért ök. * *Al.* 43: 5.

21 Es mondának vala egymásnak: Bizony vétkeztünk a' mi atyánk-fia ellen, mert látók az ö leikének keserüségét mikor minékünk könyörgene, és nem halgatók-meg ötet; azért következett mi reánk e' nyavalya,

22 Felele pedig Rúben nékiek, mondván: Avagy * nem mondom valaé néktek, hogy ne vétkezzetek a' gyermek ellen: és nem fogadátok? azért imé az ö vérét-is *most* keresik rajtunk. * *Fél.* 37: 21, 22.

23 De azok nem tudják vala hogy értené Jósef, mert tolmáts által szóllnak vala,

24 Es el-fordúlván ö tőlök sírá: Aztutan ismet hozzájok fordúlván szólla ö nékiek, es meg-tartóztatá ö közzülök Simeont, és meg-kötözteté azt ö eléttök.

25 Meg-parantsolá pedig Jósef, hogy meg-töltenék azoknak edényeiket gabonával, és meg-adnák azoknak pénzeket mindeniknek az ö sákjába, és adnának nékiek élést az útra: így tselekedék azért ö vélek.

26 Es fel-vetvén gabonájokat az ö szamáraikra, el-menének onnét.

27 Es meg-óldá egy az ö sákját hogy az ö szamárának adna abrakot a' szállásón, és meg-látá az ö pénzét; melly vala az ö sákjának szájában.

28 Es monda az ö atya-fiainak: Meg-adták nékem az én pénzemet, és imé az én sákomban vagyon. Megrémülének annakokáert, és el-álmél kodván mondának egymásnak: Mitsoda ez a' mit Isten tselekedett mi-velünk?

29 Azután mikor juttottak vólna az ö attyokhoz Jákóbhoz Kanaánnak földére, meg-beszéllének mindeneket nékie a' minémü dólgok ö rajtok estenek vólna, *ezt* mondván;

30 Az a' férjfiú annak a' tartománynak Ura, *nagy* kemény beszédekkel szólla minékünk, és minket *fogságba* vetett vala, mint annak a' földnek kémeit.

31 Es mondánk néki: Igaz emberek vagyunk, *soha* nem vóltunk mi kémek.

32 Tizen-ketten vagyunk atya-fiak, a' mi atyánknak fiai, az edgyikünk ugyan nintsen, a' kissebbikünk pedig mostan a' mi atyánkkal *vagyon* Kanaán földében.

33 Es monda minékünk az a' férjfiú a' földnek Ura: Ezen esmérem-meg hogy igazak vagytok; edgyik atyátok-fiát hagyjátok itt, és a' ti házatok népének éhségének el-távoztatására vigyetek gabonát, és mennyetek-el.

34 Es hozzátok én hozzám a' ti kissebbik atyátok-fiát, hogy meg-tud-hassam hogy nem vagytok kémek, hanem igaz emberek: azután a' ti atyátok-fiát meg-adom néktek, és ez országban keresked-hettek.

35 Es mikor az ö sákjokat meg-üresítenék, imé mindeniknek tsomó pénze az ö * sákjában vala. Látván pedig ök és az ö attyok az ö pénzeknek tsomóját, meg-félemlének. * *v.* 25.

36 Es monda nékiek az ö attyok Jákób: Engemet meg-fosztottatok *az én magzatimtól;* a' Jósef nintsen, Simeonis nintsen, Benjámint-is el-viszitek? mind ezek meg-emésztenek engemet.

37 Monda azért Rúben az ö attyának illyen szókkal: Az én két fiaimat meg-öljed, ha ötet meg nem hozom tenékéd, add kezembe ötet énnékem, és én meg-hozom ötet tenéked.

38 Es monda: Nem mégyen-le *oda* az én fiam ti veletek, mert az ö báttya meg-hólt, és ö maga maradott, ha történnék néki halála az úton a' mellyen el-mentek, az én vénségemet *nagy* keserüséggel botsátanátok a' koporsóba.

XLIII. RESZ.

Le-mennek ismét a' Jákób fiai Egyiptomba Benjáminnal egybe, kiket (a' Simeont-is el-botsátván) Jósef meg-vendégel.

1 AZ éhség pedig el-hatalmazott vala abban a' tartományban.

2 Mikor azért meg-etették vólna a' gabonát, mellyet hoztanak vala Egyiptomból: monda ö nékiek az ö attyok: Mennyetek-el ismét, szerezzetek minékünk egy kevés élést.

3 Es monda nékie Júda illyen szókkal: *Nagy* erös esküvéssel meg-mondá minékünk az a' férjfiú, Nem látjátok, úgymond, az én ortzámat, hanem-ha a' ti atyátok-fia veletek lészen.

4 Ha azért el-botsátod a' mi atyánkfiát mi-velünk, el-mégyünk és vészünk néked élést.

5 Hogy-ha el nem botsátod, nem mégyünk, mert az a' férjfiú meg-mondá minékünk, * nem látjátok az én ortzámat, hanem ha a' ti atyátok-fia veletek lészen. * *rész* 42: 20.

6 Es monda az Izrael: Miért tselekedtetek

kedtetek íllyen gonoszúl én velem, hogy meg-mondottátok annak a' férjfiúnak, hogy néktek még atyátokfia vólna?

7 Felelének azok: Nagy szorgalmatossággal tudakozott az a' férjfiú mi felöllünk, és a' mi nemzetségünk felöll, ezt mondván; Elé még a' ti atyátok? vagyoné több atyátok-fia? Es e' bészédek szerint feleltünk néki. Miképpen tud-hattuk vólna meg hogy azt mondja minékünk: Hozzátok ide a' ti atyátok-fiát?

8 És monda Júda Izraelnek, az ö atyjának: Botsásd-el azt a' gyermeket én vélem, azután fel-kelünk és el-mégyünk, hogy éljünk és ne haljunk-meg mind mi, mind te, és a' mi gyermekink.

9 En kezes lészek érette, az én kezemtöl kérd elö: Ha meg nem hozom ötet te hozzád, és ötet te elödbe nem állatom, mindéltig bünös légyek te elötted.

10 Bizony ha nem késtünk vólna, ezideig két-szer-is meg-jöhettünk vólna.

11 És monda nékiek Izrael az ö atyjok? Ha úgy *kell lenni*, ámbátor légyen úgy; Vegyetek e' földnek válogatott gyümöltsében a' ti edényeitekben, és vigyetek ajándékot annak a' férjfiúnak: egy kevés balsamomot, egy kevés mézet, füszer-számokat, mirhát, diót, mondolát.

12 Más pénzt-is vigyetek veletek, a' melly pénzt meg-hoztatok a' ti szájatoknak szájokban, azt-is vigyétek-meg: talám valami vétekbül esett, *hogy azt meg-hoztátok.*

13 A' ti atyátok-fiát-is vegyétek-fel, és fel-kelvén mennyetek-el ismét ahoz a' férjfiúhoz.

14 Az erös minden-haló *Isten* pedig engedje hogy kedvet találjatok annál a' férjfiúnál, és botsássa viszsza ti-veletek a' málik atyátok-fiát, ezt-is a' Benjámint; En pedig ha meg-fosztatom *az én gyermekimtöl*, légyek meg-fosztatott.

15 Annakokáért minekutánna azok az emberek vették vólna az ajándékot, és két-annyi pénzt az ö kezekbe, és a' Benjámint; fel-kelvén el-menének Egyiptomba, és állának Jósef éleibe.

16 Minekutánna pedig látta vólna Jósef ö-velek Bénjámint, monda az ö házának gondviselöjének, Vidd-bé amaz embereket a' házba; és öletsél ételre való állatokat, és készits lakodalmat, mert én velem ebédlenek ez emberek *ma* délben.

17 Es akképpen tselekedék az a' férjfiú, a' mint Jósef parantsolta vala, és bé-vivé azokat az embereket a' Jósef házába.

18 Es meg-félemlének azok az emberek minekutánna bé-vitték vólna öket a' Jósef házába, és mondának: A' pénzért hozzattattúnk ide-bé, melly elöször a' mi szákjainkba tétetett vólt, hogy ez okkal patvart találjon hozzánk; reánk támadjon, és minket rabokká tégyen, és a' mi szamárinkat.

19 Es menének a' Jósef házának gondviselöjéhez, és szóllának ö néki a' haznak ajtaja előtt.

20 Es mondának: Kérünk *szeretö* Uram, halgasd-meg a' mi bészédünket: * Ennekelötte-is el-jöttünk vala gabona venni. * *Fell.* 42: 3. 5.

21 Mikor pedig a' szállásra jutottúnk vólna, és a' mi szákjainkat mególdoztuk vólna, imé mindenikünknek pénze az ö szákjának szájában vala épen, meg-hoztuk azért azt *ismét* mi velünk.

22 Annakfelette más pénzt-is hoztunk velünk hogy gabonát végyünk; nem tudjuk kitsoda tette a' mi pénzünket a' mi szákjainkba.

23 Es felele: Nem lészen semmi nyavalyátok, ne féljetek; a' ti Istentek és a' ti atyátoknak Istene adta néktek a' pénzt a' ti szákjaitokba, a' ti pénzetek az én kezemhez jött; Es ki-hozá ö hozzájok Simeont.

24 Bé-vivé azért az a' férjfiú azokat az embereket a' Jósef házába, és ada nékiek vizet, és meg-mosák az ö lábaikat, abrakot-is ada az ö szamáraiknak.

25 Es el-készíték az ö ajándékjokat addig mig Jósef bé-jöne délben; mert meg-értették vala hogy ö-véle ennének ebédet.

26 Haza jöve azért Jósef, és bé-vivék ö hozzá az ö házába az ö ajándékjokat, és meg-hajlának ö * elötte szinte a' földig. * *rész.* 37: 7. 9.

27 Es meg-kérdvén öket az ö egészségek felöl, monda: Egészségben vagyoné a' ti vén atyátok, a' ki felöl énnékem szóllottatok, és élé még?

28 Kik felelének: Egészségben vagyon a' te szolgád a' mi atyánk, és még-él. Es meg-hajolván ö elötte tiszteliik vala ötet.

29 Es fel emelvén az ö szemeit látá Benjámint az ö attya-fiát, az ö annyának fiát, és monda: Ezé a' ti kissebbik atyátok-fia a' ki felöl * nékem szóllottatok vala? Es ezt-is mondá: Az Isten légyen kegyelmes tenéked *szeretö* fiam! * *rész.* 42: 13.

30 Akkor siete Jósef, (mert megindúlt vala az ö szive az ö öttséhez) és keres vala helyet holott * sírna; bé-méne azért az ö ágyas-házába, és ott sírá.

* *rész.* 45: 2.

31 Azután meg-mosván az ö ortzáját, ismét ki-méne; és meg-tartóztatá magát, 's monda: Hozzátok-el az étket.

32 Es el-hozák néki külön, azoknak-is

nak-is külön, és az Egyiptombéliek-nek-is, kik véle ízoktak vala enni, külön: Mert nem élznek az Egyiptombéliek edgyütt a' Sidókkal, mert az utálatos az Egyiptombéliek előtt.

33 Lé-ülének annakokáért ö elötte, az elsö-szülött az ö elsö-születése szerint, és a' kisebb az ö ideje szerint; és azok az emberek ö magokban ezen álmélkodnak vala.

34 Es ö maga elöl *Józef* az ö étkéből ád vala azoknak részt: de Benjáminnak a' többi részénél öt-szerte többet ád vala, és jól-lakván ö-véle, megrészegedének.

XLIV. RESZ.

El-botsátván Józef az ö báttyait, a' Benjámin szákjába téteti az ö ivó pohárát: Viszsza-hozatja őket az útról: meg-akarja tartóztatni Benjámint: Júda mentsége.

1 AZután parantsola *Józef* az ö házának gondviselőjének, mondván: Töltsd-meg ez embereknek szákjaikat gabonával a' mennyit el-vihetnek: és mindeniknek pénzét tegyed az ö szákja szájába.

2 Amaz-én ezüst pohároмat pedig tégyed a' kisebbik szákjába mind az ö gabonájának árrával égybe. Es tselekedék az a' Józefnek parantsolatja szerint.

3 Es reggel mihelyt meg-virrada, el-botsáttatának azok az emberek, az ö szamáraikkal egybe.

4 Mikor pedig ki-mentek vólna a' városból, és még nem mészsze vólnának, monda Józef az ö házának gondviselőjének: Kelj-fel, menny utannok amaz embereknek: mikor pedig el-érénded őket, ezt mondjad nékiek: Miért hogy a' jó helyébe gonoszszal fizettetek?

5 Avagy nem azé *a' pohár* mellyből az én Uram iszik? Ebből meg-esmérheti ö *minémü emberek légyetek*: gonoszúl tselekedtétek, a' mit tselekedtetek.

6 Mikor azért el-érte vólna őket, akképpen szólla ő nékiek.

7 Kik felelének néki: Miért szóll az én Uram illyen dolgokat? Távol légyen a' te szolgaidtól, hogy illyen dolgot tselekednének.

8 Imé a' pénzt a' mellyet találtúnk a' mi szákjainknak szájokban, meg-hoztuk tenéked Kanaán földéből: mimódon loptúnk vólna azért a' te Urad házából ezüstöt vagy aranyat?

9 Valakinél meg-találtatik a' te szolgaid közzül, meg-haljon az: annak felette mi-is szolgai lészünk az én Uramnak.

10 Es monda: A' miképpen mondottátok bátor úgy légyen; Valakinél meg-találtatik, légyen az nékem szolgám, ti pedig légyetek ártatlanok.

11 Sietvén annakokáért le-rakák az ö szákjaikat a' földre, és mindnyájan edgyenként meg-óldák az ö szákjaikat.

12 Es meg-keresé a' nagyobbiktól fogva mind a' kisebbikig; és meg-találák a' pohárt a' Benjámin szákjában.

13 Azok pedig ruházokat meg-hásogatván meg-terhelék mindnyájan szamáraikat, és meg-térének a' városba.

14 Juta azért Júda és az ö attya-fiai a' Józef házához, (ki még a' helyről el-nem ment vala) és ö elötte artzal a' földre le-borúlának.

15 Es mondá nékiek Józef: Mi dolog ez a' mit tselekedtetek? Avagy nem tudjátoké hogy ez illyen ember mint én vagyok, bizonyosképpen megtudhatja a' mit meg-kell tudni?

16 Es monda Júda: Mit mondhatunk az én Uramnak? Mit szólljunk és mivel igazítsuk magúnkat? Az Isten módot találtt a' te szolgaidnak bünöknek büntetésében. Imé mi az én Uram szolgai vagyunk, mind mi, mind az, a' kinek kezében a' pohár találtatott.

17 Ki-felele: Távol légyen én tőlem hogy azt tselekedjem: hanem a' kinek kezében találtatott a' pohár, az légyen én szolgám ti pedig békességgel mennyetek-el a' ti atyátokhoz.

18 Es a' Júda ö hozzá járúla, és monda: *Szeretö* Uram, légyen szabad énnékem te szolgádnak, hogy szólljak az én Uramnak: Ne gerjedjen-fel a' te haragod a' te szolgád ellen: mert te hasonlatos vagy Faraóhoz *méltósággal*.

19 Az én Uram kérdette vala az ö szolgait, illyen módon: Vagyoné néktek atyátok, vagy atyátok-fia?

20 Akkor mi azt felelök az én Uramnak: Vagyon nékünk egy vén atyánk, és egy gyermek, ki az ö vénségében lett, kinek báttya meg-hólt, és csak az egy maradott az ö annyától, kit az ö attya felette igen szeret.

21 Es azt mondád a' te szolgáidnak: Hozzátok én hozzám azt, hogy láttam az én szemeimmel.

22 Mi pedig azt mondók az én Uramnak: Nem távoz-hatik-el az a' gyermek az ö attyától; mert ha el-távozik az ö attyától, meg-hal *az attya*.

23 * Es ezt mondád a' te szolgaidnak: Ha a' ti kisebbik attyátok-fia el nem jö tiveletek, ne láttátok az én orczámat. * *Fél.* 42: 20.

24 Mikor annakokáért a' te szolgádhoz, az én atyámhoz fel-mentünk vólna, és az én Uramnak beszédit meg-beszéllettük vólna:

25 Monda akkor a' mi atyánk: Men-

Mennyetek-el viszontag, és végyetek nékünk *egy* kevés gabonát.

26 Mi azt felelök: Nem mehetünk-le: hogy-ha pedig a' mi kisſebbik atyánk-fia mi-velünk léſzen, el-mégyünk; mert ama' férjfiúnak ortzáját nem láthatnók, ha a' mi kisſebbik atyánk-fia mivelünk nem lenne.

27 Es monda a' te ſzolgád, az én atyám, minékünk: Ti tudjátok hogy az én feleſégem nékem csak két fiat ſzült.

28 Az elsö minèkutánna én tölem ki-méne, a' ki felöl azt mondom vala, * hogy bizony a' vadak ſzaggatták-el, azt nem láttam attól fogva.

* *Fél.* 37 : 33.

29 Hogy-ha ezt-is el-viſzitek én elölem, és valamimódon meg-haland; az én vénſégemet nagy * keserüſséggel juttatjátok a' koporsóba. * *r.* 42 : 38.

30 Ha annakokáért menéndek a' te ſzolgádhoz az én atyámhoz, és e' gyermek nem lejénd mi-velünk (mivelhogy felette igen ſzereti ötet.)

31 Minekutánna meglátja hogy e' gyermek nintsen mi-velünk, meg-hal, és a' te ſzolgaid, a' te ſzolgádnak a' mi átyánknak vénségét nagy keserüſséggel juttatják a' koporsóba.

32 Hanem; mivelhogy a' te ſzolgád e' gyermek-ért az ö attyánal kezes lett, illyenképpen: Ha ötet meg nem hozom te hozzád, az én atyám elött bünös légyek tellyes életemben.

* *Fél.* 43 : 9.

33 Maradjon itt azért e' gyermek helyébé a' te ſzolgád, hogy légyen ſzolgája az én Urámnak, és e' gyermek mennyen-el az ö báttyaival.

34 Mert mimódon mennék-fel az én atyámhoz, ha e' gyermek én-velem nem lenne? Hanem-ha az én atyámnak nyomorúságát akarnám látni, a' melly reá következnék.

XLV. RESZ.

Józef meg-esmértetvén magát az ö attya-fiaival meg-vigaſztalja öket: általok az Attyát Egyptomba hivatja minden háza-népével egybe.

1 NEm tartóztathatá Józef tovább ö magát: mikor azért ſokan állanának ö elötte, kiálta hogy minden ember kimenne, és nem maradá ſenki ö-véle ottben, mikor magát meg-esmérteté Józef az ö attya-fiaival.

2 Annakutánna fel-ſzóval síra, annyira hogy hallanák az Egyiptombéliek, és meg-hallaná a' Faraó * házanépe-is. * *v.* 16.

3 Es monda Józef az ö attya-fiainak: En vagyok a' Józef, élé még az én atyám? Es nem felel-hetének az ö attya-fiai önekie, mert el-rettentek vala ö elötte.

4 Monda azért Józef az ö attya-fiainak: Jöjjetek ide közelebb én hozzám kérlek, kik közelebb menének. Es monda: * En *vagyok* a' ti atyátok-fia a' Józef, kít el-adtatok vala ti pénzen Egyiptomba. * *Tſel.* 7 : 13.

5 * Moſtan annakokáért ne bánkodjatok, és azon ne ſzomorkodjatok, hogy engemet ide adtatok; mert a' ti meg-maradáſtok-ért küldött-el Iſten engemet ti elöttetek.

* *Al.* 50 : 20. 21.

6 Mert immár az éhségnek e' földön két eſztendeje múlt-el; de még öt eſztendö * vagyon, mellyben ſem ſzántás, ſem aratás nem léſzen.

* *rész.* 41 : 54.

7 Az Iſten küldött-el engemet ti elöttetek, hogy én általam meg-maradhatnátok a' Földön, és meg-tartaná a' ti életeteket tsudálatos ſzabaditáſſal.

8 Annakokáért nem ti küldöttetek engemet ide, hanem az Iſten, ki engemet Faraónak attyává tett, és minden háza-népének Urává, és egéſz Egyiptomnak orſzágán Urrá.

9 Sietvén mennyetek-fel az én atyámhoz, és ezt mondjátok néki: Ezt mondja a' te fiad Józef, Az Iſten engemet egéſz Egyiptomnak Urává tett, jöjj-le én hozzám, ne kéſſél.

10 Es a' Gósen földén lakozol, és én hozzám közel léſzſz, mind te, mind fiaid, és a' te fiaidnak fiai, a' te juhaid, barmaid, és valami jószágod vagyon.

11 Es táplállak ott tégedet, (mert a' drágaságnak öt eſztendeje vagyon még hátra) hogy meg ne halj éhhel te, a' te házad-népe, és valamid vagyon.

12 Es imé a' ti ſzemeitek látják, és az én atyámfiának a' Benjáminnak ſzemei, hogy az én ſzájam ſzóll tinéktek.

13 Befzéljétek-meg azért az én atyámnak minden én ditsöségemet, *melly vagyon* Egyiptomban, és valamit láttatok. Sieſſetek azért és * hozzátok ide az én atyámat. * *Tſel.* 7 : 14.

14 Es az ö öttsének Benjáminnak nyakára esék és ſira; Benjámin-is ſira a' *Józef* nyakán.

15 Es meg-tsókolá mind az ö attya-fiait és ſira ö rajtok; azután *bátorságál* ſzóllának 's befzéllének az ö attya-fiai ö-vele.

16 Es * el-méne e' dolognak hire a' Faraó házába, hogy el-jöttek vólna a' Józef attya-fiai; és tetſzék e' dolog mind Faraónak, mind az ö ſzolgainak. * *v.* 2.

17 Es monda Faraó Józefnek: Mondd-meg a' te atyád-fiainak: Ekképpen tselekedjetek: A' ti barmaitokat terheljétek-meg, mennyetek-el haza Kanaán földébe.

18 Es vegyétek-fel a' ti atyátokat és minden tselédeteket és jöjjetek én hoz-

hozzám; És néktek adom Egyiptom *földének* válaſztot réſzét, és e' földnek ſirját éſzitek.

19 Imé meg-parantsoltam néked, *hogy meg-hagyjad nékik:* Ezt miveljétek, vigyetek veletek Egyiptom földéből ſzekereket a' ti gyermekeiteknek és feleségeiteknek, és vegyétek-fel a' ti atyátokat, 's jöjjetek-el.

20 Es ne gondoljatok a' ti házi éſzköz marhátókkal; mert az egéſz Egyiptom' földe javának réſze tiétek leſzen.

21 Akképpen tselekedének azért az Izrael fiai; és ada nékiek ſzekereket Józef a' Faraó parantsolatja ſzerint; éléſt-is ada nékiek az útra.

22 Mindeniket meg-ajándékozá egy-egy öltözö ruhával: Benjáminnak pedig ada három-ſzáz ezüſt pénzt, és öt öltözö ruhát,

23 Az ö attyának-is ezeket küldé: Tiz ſzamárt meg-terhelve Egyiptombéli ſzépſéggel, és tiz nöſtény ſzamárt, kik vilſznek vala gabonát, kenyeret, és egyéb éléſt az ö attyának az útra.

24 Es el-botsátá az ö attya-fiait és elmenének, kiknek meg-parantsolta vala: hogy az úton egybe ne veſzénnek.

25 Fel-jövének azért Egyiptomból; és menének Kanaán földére az ö attyokhoz Jákóbhoz.

26 Kinek mikor ezt mondották vólna; Józef még-él, és ö uralkodik egéſz Egyiptom földén, az ö ſzive el-lankada, és nem hiſzi vala az ö beſzédeket.

27 De mikor meg-beſzélették vólna Józefnek minden beſzédit a' mel, lyeket ſzóllott vala, és a' ſzekereketis látta vólna, mellyeket Józef küldött vala ö érette, az ö attyoknak Jákóbnak lelke meg-élede.

28 Es monda az Izrael: Elég nékem hogy még Józef az én fiam el; el-mégyek és meg-látom ötet minekelötte meg-halnék.

XLVI. RESZ.

El-indúlván Jákób Egyiptomba érkezik, kit Józef meg-örvendeztet; és az ö egéſz háza-népére gondot visel, kik ſzam ſzerint meg-iratnak.

1 EL-indúla azért Izrael minden hozzá tartozóval, és méne Beersebába: és áldozék áldozatokat az ö attyának Isáknak Istenének.

2 Es ſzólla Iſten az Izraelnek éjtſzakai látásban, és monda. Jákób, Jákób. Ki felele: Im-hol vagyok,

3 Es monda: En vagyok az erös Iſten, a' te atyádnak Istene: Ne félj Egyiptomba le-menni; mert nagy néppé téſzlek ott tégedet.

4 En lemégyek veled Egyiptomba, és onnét ismét kétség nélkül én felhozlak; és Józef fogja-bé tenéked a' te ſzemeidet.

5 * Fel-kele azért Jákób Beersebából, és el-vivék az Izrael fiai Jákóbot az ö attyokat, és az ö gyermekeiket és feleségeiket a' ſzekerekben, mellyeket Faraó küldött vala ö érette.

* *Tsel.* 7: 15.

6 Es el-vivék az ö juhaikat, és minden marhájokat, mellyeket Kanaán földében gyüjtöttek vala, és * jutának Egyiptomba, Jákób és minden ö magva. * *Jós.* 24: 4. *Sólt.* 105: 23. *Esa.* 52: 4.

7 Az ö fiait és unokáit ö-véle egybe, az ö leányit és fiainak leányit, és minden ö magvát véle egybe el-vivé Egyiptomba.

8 Ezek pedig az Izrael fiainak nevek, kik bé-mentek Egyiptomba: Jákób *tudnillik* és az ö fiai: * Jákóbnak elsö-ſzülötte Rúben.

* 2 *Mós.* 16: 14.

9 Rúbennek fiai: Chánoch, Pallu, Chetzron, Chármi *. * 2 *Mós.* 6: 14.

10 * Simeonnak pedig fiai: Jémuel, Jámin, Ohád, Jachin, Tzohár; és Saul a' Kanaáni feleségétöl.

* 2 *Mós.* 6: 15.

11 * Lévinek fiai: Gerson, Kéhat, Mérári. * 2 *Mós.* 6: 16.

12 * Júdának pedig fiai: Hér, Onán, Séla, Péretz, Zérách; de meg-hólt vala Hér és Onán a' Kanaán földén. † Péretznek pedig fiai: Chetzron és Chámul. * *Fell.* 38: 3. 4. 5.

† 1 *Chr.* 2: 5.

13 Iſsachárnak pedig fiai: Thóla, Puvah, Jób, Simron.

14 Zebulonnak fiai: Séred, Elon, Jahléel.

15 Ezek a' Leának fiai, kiket ſzült vala Jákóbnak Méso-potámiában, és Dinát az ö leányát. Minden fiainak és leányinak ſzámok, harmintz-három lélek.

16 A' Gádnak pedig fiai. Sifjon, Chaggi, Suni, Esbon, Héri, Aródi és Areéli.

17 * Asernek fiai: Jimnah, Jisvah, Jisvi, Bériha, és Sérách az ö húgok: Bérihának fiai: Chéber és Málchiel.

* 1 *Chr.* 7: 30.

18 Ezek a' Zilpának fiai, kit Lábán adott vala Leának az ö leányának; és ez tizen-hat lelkeket ſzülé Jákóbnak.

19 Ráchelnek a' Jákób feleségének fiai: Józef és Beniámin:

20 Es ſzülettetének * Józefnek az Egyiptom földében Manaſſé és Efraim: kiket ſzült néki Asenáth a' Pótiferának. On *városnak* Fejedelmének leánya. * *rész.* 41: 50. 51. 52.

21 * Benjáminnak fiai: Béla, Bé-

ker, Asbél, Géra, Nahamán, Echi, Rós, Muppim, Chuppim, Ard.

22 Ezek a' Ráchelnek fiai kik fzülettek Jákóbnak. mindeneftöl tizennégy lelkek.

23 Dán fiai: Chufim.

24 * Naftalinak fiai: Jachtzél, Gúni, Jéser, Sillém.

* 4 *Móf.* 26: 48. 49.

25 Ezek a' Bilhának fiai, *kit adott vala Lábán Ráchelnek az ö leányának; és ezeket fzülte Jákóbnak mindeneftöl hét lelkek. * r.* 29: 29.

26 Mindeneftöl a' kik Jákóbbal Egyiptomba mentenek-be, kik az ö agyékából fzármaztanak, a' Jákób fiainak féleségeiktöl meg-válva, vóltak hátvan-hát lelkek.

27 Józefnek fiai pedig kik Egyiptomban fzülettek, két lelkek: A' Jákób házának azért lakoli kik Egyiptomba mentek vala, mindnyájan hetven * lelkek *valának.*

* 5 *Móf.* 10: 22

28 El-botsátá pedig Júdát maga elött Józefhez, hogy minekelötte oda érkeznék, a' Gósen földén néki helyet fzerzenének: Jútának azért Gósen földébe.

29 Es el-kéfzitvén Józef az ö fzekerét, eléibé-mene Izraelnek az ö attyának Gófenbe; és minekutánna mégláttа vólna *Jákób* Józefet, esék *Jákób* Józefnek nyakára, es fira az ö nyakán fok-ideig.

30 Es monda Izrael Józefnek: Immár örömeft meg-halok, mivelhogy láttalak téged, hogy még-élfz.

31 Józef pedig monda az ö attya-fiainak, és az ö attyának háza-népének: Fel-mégyek és tudtára adom Faraónak; és ezt mondom nékie, Az én atyám-fiai és az én atyámnak házanépe, kik Kánaán földében valának-jöttenek én hozzám.

32 Azok pedig az emberek Juh-pásztorok, mert barom tartó emberek vóltak; az ö juhaikat-is, barmaikat, és mindeneket el-hozták.

33 Mikor pedig Faraó hivatánd titeket. és kérdéndi: Mitsoda munkás emberek vagytok?

34 Azt feleljétek: Barom tartó emberek vóltak a' te fzolgaid gyermekségünktöl fogva mind ez ideig, mind mi, mind a' mi atyáink: hogy lakhaffatok a' Gósennek földén: mert minden barom pásztor utálatos * az Egyiptombélieknél. * *rész.* 43: 32.

XLVII. RESZ.

Józef bé-viszen egynéhányat az ö bátyai-közzül a' Király eleibe, azután az ö attyát-is: a' Gósen földén letelepiti öket, és táplálja az éhségnek idején: az egész Egyiptom földét gabonán vészi-meg Faraó-számára: Meg-betegszik Jákób, és megesküttetvén Józefet, hogy temetni kiviszi az ö testét Kanaán földére.

1 EL-méne azért Józef, és tudtára adá Faraónak, és monda: Az én atyám és atyám-fiai, az ö juhaikal, és mindenekkel valamiek vólt, jöttek ide Kanaán földéröl, és ám Gósen földén vagynak.

2 Az ö attya-fiainak-is félet, *tudnillik* öt embereket maga mellé vön, kiket állata Faraó eleibe.

3 Es monda Faraó a' *Józef* attya-fiainak: Mitsoda munkás emberek vagytok ti? Kik feleléndek Faraónak: Juh pásztorok a' * te fzolgaid, mind mi, mind a' mi atyáink. * *rész.* 46: 34.

4 Es mondának Faraónak: Hogy ezen a' földön lakozzunk azért jöttünk, mert a' te fzolgaid barmaiknak mintsen élések, és nagy éhség vagyon a' Kanaánnak földén: kérünk azokáért hadd lakjanak a' te fzolgaid a' Gósen földén.

5 Es fzolla Faraó Józefnek, mondván; A' te atyád és a' te atyád-fiai jöttenek te hozzád.

6 Ez Egyiptomnak földe elötted vagyon; ez orfzágnak leg jobb réfzében adj helyet a' te atyádnak és a' te atyádfiainak, lakozzanak a' Gósen földén: ha pedig látándod hogy vagynak ö közöttök ierény emberek, tégyed azokat gond-viselökké az én barmaimon.

7 Bévivé Józef Jákóbot-is az ö attyát, és állatá ötet Faraó eleibe, és köfzönté Jákób Faraót.

8 Akkor monda Faraó Jákóbnak: Hányak a' te életednek élztendeinek napjai?

9 Monda pedig Jákób Faraónak: Az én bújdosásomnak * esztendeinek napjai-fzáz és harmintz esztendök; kevesek és nyomorúságosok vóltak az én életemnek esztendeinek napjai, és nem érték-el az én atyáimnak életeinek esztendeinek napjait, a' mellyekben ök bújdoftak. * *Sidó* 11: 9. 13.

10 Es minekutánna meg-áldótta vólna Jákób Faraót, ki-méne Faraó elöl.

11 Rendele azért Józef lakásra való helyet az ö attyának és az ö attya-fiainak, és ada nékiek örökséget Egyiptomnak földében, annak a' tartománynak leg-jobb réfzében a' Ramehses * földén; mint Faraó meg-parantsolta vala. * *v.* 6. 27.

12 Es táplálja vala Józef az ö attyát és attya-fiait, és az ö attyának mindenháza-népét kenyérrel, *mint* a' kis gyermekeket *fzokták táplálni.*

13 Es kenyér nem vala az egész földön, mert igen nagy éhség *vala*, és el-alélt

alélt vala Egyiptom földe, és a' Kanaán földe az éhségnek miatta.

14 Bétakará pedig Jósef valami pénz találtatik vala Egyiptomnak és Kanaánnak földén a' gaboná-ért a' mellyet azok vésznek vala; és bé-vivé Jósef a' kintset a' Faraó tárházába.

15 Es mikor el-fogyott vólna a' pénz Egyiptomnak és Kanaánnak földeröl, az egész Egyiptom Jósefhez méne, mondván: Adj minékünk kenyeret, mire hagysz meg-halnúnk szemed láttára, ha immár pénzünk el-fogyott?

16 Es monda Jósef: Adjátok nékem a' ti barmaitokat, és adok néktek kenyeret a' ti barmaitok-ért, ha pénzetek el-fogyott.

17 Vivék azért az ö barmaikat Jósefhez és ada nékik Jósef eleséget a' lovak-ért, juhok-ért, ökrök-ért és szamárak-ért: és táplálá öket kenyérrel abban az esztendöben az ö minden barmaik-ért.

18 Mikor pedig az az esztendö elmúlt vólna menének ö hozzája más esztendöben, és mondának néki: Nem titkol-hatjuk-el az én Uramtól, hogy bizony el-fogyott pénzünk, és minden barmunknak nyájja az én Uramnál *vagyon*, nem maradott semmi egyéb a' mit az én Uramnak adnánk a' mi testünknél és földünknél.

19 Miért halunk meg-szemed láttára? mind magunkat mind földünket árossá tészszük, végy-meg minket és a' mi földünket kenyéren, és lészünk mind mi, mind földünk Faraó szolgai, és adj magot hogy éljünk 's ne haljúnk-meg, és a' föld ne pusztúljon-el.

20 Meg-vévé azért Jósef mind egész Egyiptom földét, mert az Egyiptombéliek mind el-adák az ö mezejeket, mivelhogy az éhség nagy eröt-vett vala rajtok; és a' föld lön Faraójé.

21 A' népet pedig el-költözteté bizonyos városokba, Egyiptomnak edgyik határától fogva a' másik határáig.

22 Tsak a' Papok földét nem vévémeg; mert Faraó élést rendelt vala a' Papoknak, és azzal táplálják vala magokat a' mit Faraó ád vala: annakokáért nem adák-el az ö örökségeket.

23 Es monda Jósef a' népnek: Imé meg-vettelek titeket e' mái napon, és a' ti földeteket Faraónak. Ihol magot *adok*, vessétek-bé a' földet.

24 Es a' gabonából adjatok Faraónak ötöd részt; a' négy rész légyen tiétek, a' földnek veteményére és éléstekre, mind magatoknak mind házatokbélieknek, és hogy gyermekitek ehessenek.

25 Kik felelének: Te tartottad-meg minékünk a' mi életünket: az én Uram mivelje mi-velünk e' jó-téteményt hogy légyünk Faraónak szolgai.

26 Es Jósef törvénnyé költé mind e' mái napiglan Egyiptomnak földéröl, hogy Faraónak ötöd részt adnának, tsak a' Papok földe nem vólt Faraójé.

27 Lakozék azért Izrael Egyiptom földében a' Gósen * földén, és ott meg-öröködének, és meg-nevekedének 's meg-szaporodának felette igen. * *v.* 11.

28 Jákób pedig élt az Egyiptom földében tizen-hét esztendeig, és vóltak az ö életének esztendeinek napjai száz negyven-hét esztendök.

29 Es el-közelgetének az Izrael halálának napjai, és hivatá az ö fiat Jósefet, 's monda nékie: Ha én te elötted kedves vagyok, kérlek, tégyed a' te kezedet az én * tomporom alá, és tselekedjed én-velem ez jó-téteményt és hivséget; Ne témes-el, kérlek, engemet Egyiptomban. * *rész.* 24: 2.

30 Hanem minekútánna el-aluszom az én atyáimmal, vigy-ki engemet Egyiptomból, és temess-el engemet az ö koporsójokban. Monda azért *nékie*: En a' te beszéded szerint tselekeszem.

31 Es monda: Esküdjél-meg énnékem, és meg-esküvék nékie: Es az Izrael hálákat ada *Istennek* le-borúlván az ö ágyának fejére.

XLVIII. RESZ.

Jóséf meg-látogatja az ö beteg attyát; Jákób fiaivá fogadja a' Jósef fiait Efraimot és Manassét, és meg-áldja öket.

1 ES ezeknek utánna, meg-mondák Jósefnek, imé a' te atyád beteg; és el-vivé ö magával az ö két fiait Manassét és Efraimot.

2 Es tudtára adák Jákóbnak mondván: Imé a' te fiad Jósef te hozzád jö: és magát meg-erösitvén az Izrael, fel-üle az ágyon.

3 Es monda Jákób Jósefnek: Az erös minden-ható Isten * meg-jelenék nékem Lúzban, a' Kanaán földében, és meg-álda engemet. * *Fell.* 28: 13.

4 Es monda énnékem: Imé én meg-nevellek tégedet, meg-sokasitalak * tégedet, és sok népü-sereggé tészlek, e' földet-is a' te magodnak † adom té utánnad örökké való örökségül.

* *rész.* 28: 14. † *r.* 28: 13.

5 Annakokáért a' te két fiaid, * kik te néked születtek Egyiptom földében, minekelötte te hozzád jönék Egyiptomba, én fiaim; Efraim és Manassé, mint szinte Rúben és Simeon, én fiaim légyenek. * *Fell.* 41: 50. 52.

6 A' te fiaid pedig kik azok után születtetnek, tiéid lésznek, és az ö báttyaiknak nevek alatt foglaltassanak-bé az ö örökségekben.

7 Mikor * Méso-potámiából jönék, meg-hala Ráchel Kanaán földén az úton, mikor még egy mér földnire vólnék Efratától, és el-temetém öket ott az Efrata úta mellet, melly *Efrata* immár most Bethlehemnek neveztetik. * *Fell.* 35: 19.

8 Es látá Izrael a' Jósef fiait, és monda: Kitsodák ezek?

9 Felele Jósef az ö attyának: Az én fiaim a' kiket Isten nékem itt adott. Es monda: Allasd elömbe kérlek öket, hogy áldjam meg öket.

10 Az Izraelnek pedig ízemei homályosok valának a' vénségnek miatta, és nem lát-hat vala. Es eleibe állatá nékie öket, és meg-tsókolgatá 's mag-ölelgeté öket.

11 Es monda Izrael Jósefnek: Nem reménlettem hogy soha téged láfsalak, és imé az Isten meg-adta látnom magodat-is.

12 El-vévé azért Jósef azokat az ö *attyának* térdei elöl, és a' földre artzal le-borúla.

13 Vévé pedig Jósef mind a' kettöt, és állatá Efraimot magának jobb-keze felöl, Izraelnek pedig bal-keze felöl, Manaſſét pedig ö magának bal-keze felöl, Izraelnek jobb-keze felöl, és azokat közel vivé ö hozzája.

14 Ki-nyújtván pedig Izrael az ö jobbkezét tévé Efraimnak fejére, ki kiſſebb vala, az ö bal-kezét pedig Manaſſénak fejére, és meg-ismére az ö kezeivel, hogy Manaſſé elsö-ſzülött vólna.

15 Es * meg-áldá Jósefet 's monda: Az Isten kinek elötte jártanak az én atyáim, Abrahám és Isák, az Isten a' ki taplált engemet az én ſzületésemnek idejétöl fogva, mind e' napiglan.

* *Sid.* 11: 21.

16 * Ainaz Angyal a' ki meg-ſzabaditott engem minden gonoſztól, áldja meg e' gyermekeket, és hivattaſſék ö rajtok az én nevem, és az én atyáimnak, Abrahámnak, és Isáknak nevek, és mint a' halak ſzaporodjanak e' földön. * *rész.* 31: 11. 13. 28: 20. 21. 32: 9-12.

17 Látván pedig Jósef hogy az ö attya jobb-kezét Efraim fejére tenné, nem tetſzék nékie, és meg-fogá az ö attyának kezét, hogy Efraim fejéröl Manaſſé fejére tenné.

18 Es monda Jósef az ö attyának: Nem úgy *ſzerető* atyám? mert ez elsö-ſzülöttem, a' te jobb-kezedet ennek fejére tégyed.

19 Nem akará pedig az ö attya, és monda: Tudom jó fiam, *jól* tudom, ez-is *nagy* néppé léſzen, és igen meg-nevekedik; de az ö öttse nálánál inkább meg-nevekedik, és az ö magvából ſok népek ſzármaznak.

20 Es meg-áldá öket azon a' napon, *ezt* mondván: Az Izrael, te benned áld-meg *egyebeket* illyen módón: Az Isten tégyen ollyanná tégedet mint-müvé tette Efraimot és Manaſſét. Es Efraimot Manaſſénál fellyebb valóvá tevé.

21 Ezt-is mondá Izrael Jósefnek: Imé én meg-halok; és az Isten ti veletek léſzen és haza viſzen titeket a' ti atyáitoknak földökre.

22 En pedig adok tenéked egy darab réſzt a' te atyád-fiainak réſzeknek felette, * mellyet az Emoréuſtól vettem fegyveremmel és kézivemmel.

* *rész.* 33: 19.

XLIX. RESZ.

Jákób az ö halála óráján, Isten lelke által jövendöt mond az ö tizen-két fiainak nemzetségeknek jövendö állapotjokról, és a' Meſſiás el-jövetele felöl: azután parantsol temetése felöl, és meg-hal.

1 Szóllitá azért Jákób az ö fiait, és monda: Gyüljetek *ide*, és megjelentem tinéktek a' mi következendö reátok az utólsó időben.

2 Gyüljetek-egybe, és halljátok Jákóbnak fiai, halljátok, mondok, Izraelt a' ti atyátokat.

3 Rúben én * elsö-ſzülöttem, te én erösſégem, és az én erömnek elsö ſengéje, *ki* méltóſsággal és hatalommal elsö *voltál vólna.* * *rész.* 29: 32.

4 De mivelhogy hajlandó vóltál, mint a' viz, nem léſzſz elsö, mert * a' te atyádnak ágyára hágtál, akkor meg-fertéztetted azt az én ágyamat fel-hágván *arra.* * *Fell.* 35: 22.

5 Simeon és Lévi atyá-fiak, álnokságnak fegyvere vólt az ö * ſzerzödések a' *ſzechemitakkal.* * *rész.* 34: 13. 14. 15. 25.

6 Ez ö titkos tanátsokban réſzes ne légy én lelkem, és az ö gyülekezetekkel ne edgyesüljön az én ditsöségem; mert az ö búsúltokban meg-ölték a' férjfiakat, és az ö indúlatjok ſzerint el-ronták a' várost.

7 Atkozott az ö haragjok, mert vakmerö vólt, és az ö búsúlások, mert kegyetlen vólt: annakokáért el-oſztom öket a' Jákób *maradéki* között, és * el-ſzéleſztem az Izrael *maradéki* között.

* *Józ.* 19: 1. *és* 21: 5.

8 Te Júda, tégedet tiſztelnek * a' te atyád-fiai, a' te kezed léſzen a' te ellenſégidnek nyakokon, a' te atyádnak fiai meg-hajolnak te elötted.

* 1 *Chr.* 5: 2.

9 *Mint a'* gyermekdéd oroſzlán a' Júda, a' gyakorta való diadálomnak általa fel-nevekedel *ſzerelmes* fiam: mikor le-hajol és le-fekſzik mint a' him oroſzlán, és mint a' nösteny oroſz-

lán,

lán, kitsoda költi-fel ötet?

10 Nem vétetik-el Júdától a' birodalom, és a' törvénytévő az ö maradékjától, míg nem el-jö a' * Messias, és ſok népek gyülnek ö hozzája.

* *Mát.* 2 : 6. *Jan.* 1 : 42.

11 Köti az ö ſzamárát a' ſzőlö-tőhöz, és az ö ſzamárának vemhét a' nemes ſzőlö-töhöz : az ö ruháját moſſa a' borban, és az ö öltözetit a' ſzőlönek levében.

12 Az ö ſzemei piroſſak léſznek a' bornak miatta, és az ö fogai fejérek a' tejnek miatta.

13 A' Zebulon a' tenger partján lakozik, *és léſzen* a' hajóknak ki-kötö helye *az ö lakása*, és az ö határa léſzen mind Sidon *városig*.

14 Iſſáchár, *ollyan mint az* erös ſzamár, ki a *határa vetet* kettös terh alatt fek-ſzik.

15 Mert látván hogy jó *dolog* a' nyúgodalom, és hogy az ö földe kies, meg-hajtja hátát a' terh hordozáſra, és adofizetö léſzen.

16 A' Dán itélöje léſzen a' népnek, mint akarmelly az Izrael nemzetségi között.

17 Léſzen a' Dán *ollyan mint a'* mérges kígyó az úton, és az áspis az ösvényen, melly meg-marja a' lónak ſarkát, hogy a' rajta ülö *ember* hátra eſſék.

18 A' te ſzabadításodra várom az URnak ſegítségét.

19 Az *ellenség* fereggel háborgatja a' Gád *nemzetségét* ; de végezetre ö diadalmas léſzen.

20 Az Aſernek kenyere kövér *léſzen*, és ö ád gyönyörüséges gyümöltsöket a' Királyoknak.

21 Naftali ollyan léſzen mint a' kibotsáttatot ſzarvas. és ékes beſzédü léſzen.

22 A' Józſef *ollyan mint a'* termö ág, *mint a'* forrás *viz* mellet való termö ág, *sőt mint két* ágak, mellyeknek mindenike a' kö-falnak magaſſágát fel-haladja.

23 Jóllehet keseriüséggel illették és lövöldözték * ötet, jollehet gyülölték ötet a' lövöldözök. * *r* 37 : 4. 18-27.

24 Mindazáltal az ö kéz-ívének ereje által meg-maradott és meg-erösödtek az ö kezeinek karjai, a Jákób erös *Iſtenének* keze * által, annakokáért *lett az* Izraelnek páſztora *és* köve.

* *rész.* 50 : 20.

25 A' te atyádnak erös Iſtene által *mondom hogy vagynak ezek* a' ki téged ſegél, és a' minden-hatótól, ki meg-áldott tégedet mennyei áldásokkal ottfen, és itt alatt való földi áldásokkal, emlöknek és méhnek áldáſival.

26 A' te atyádnak áldáſi, (mellyek erösbek az én atyáimnak áldásoknál) mind örökké légyenek Józſefnek fején, és az ö attya-fiai közzül válaſztatottnak tetején.

27 A' Benjámin *ollyan léſzen*, *mint a'* a ragadozó farkas, reggel ragadományt éſzik, és eſtve ſákmányt oſzt.

28 Mind ezek az Izraelnek tizenkét nemzetségi, és ez a' mit ſzóllott nékiek az ö attyok, mikor öket megáldaná, a' mint mindeniknek az ö áldása vólna.

29 Annakutánna parantsola nékiek, és monda nékiek : *Mikor* én az én népem közzé ſzámláltatom, temeſſetek engemet az én atyáimmal ama' *köböl vágot* : koporſóba, melly a' Chittéus Hefronnak földén vagyon.

30 * Abba a' koporsóba, melly vagyon a' Makpelának mezején ; melly a' Kanaánnak földén Mamré ellenében vagyon, mellyet meg-vett Abrahám mind a' mezövel egybe a' Chittéus Hefrontól, hogy az lenne néki temetésre való örökség.

* *Fell.* 23 : 16, 17.

31 Holott temették-el * Abrahámot és Sárát az ö feleségét, Iſákot és Rebekát az ö feleségét, a' Leát-is ott temettem. * *Tſel.* 7 : 16.

32 Annak a' mezönek és a' temetöhelynek *örökségében*, melly *temetö-hely* ott vagyon, *melly vétetett* a' Chéth fiaitól.

33 Es mikor el-végezte vólna Jákób az ö fiainak való parantsolását, lábait az ágyra fel-tévén : ki-múlék * e' világból ; és *illyen módon* az ö népei közzé takaríttaték. * *Tſel.* 7 : 15.

L. RESZ.

Józſef az ö attyának hóltt teſtét ki-viſzi Egyiptomból, és el-temeti az Abraham temetö-helyén : Meg-követik ötet az ö báttyai, kiknek igeri magát mindén jóval : meg-eskutteti öket hogy az ö hólt teſtét ki-viſzik Egyiptomból, azután meg-hal.

1 AKkor Józſef esvén az ö attyának ortzájára ſira ö rajta, és tsokolgatá ötet.

2 Es mikor meg-parantsolta vólna Józſef az ö ſzolgainak az orvosoknak, hogy drága kenetekkel meg-kennék az ö attyát ; drága kenetekkel megkenék az Izraelt.

3 Es mikor el-múltak vólna a' negyven napok, (mert annyi napjoknak kell azoknak bé-telni a' kik drága kenetekkel meg-kenettetnek) ſiratták ötet az Egiyptombéliek hetven napig.

4 Mikor pedig el-múltak vólna az ö ſiratásának napjai, ſzólla Józſef a' Faraónak udvara népével, mondván : Ha én kedves vagyok ti előttetek,

szólljatok kérlek Faraónak, ezt mondván:

5 Az én atyám még-esküttetett * engemet, illyen módon: Imé *én rövid napon* meg-halok; az én koporsómban mellyet én ki-vágtam magamnak Kanaán földében, ott temess engemet. Annakokáért kérlek, hadd menjek-el, és temessem-el az én atyámat, az-után meg-térek.

* *rész.* 47: 29. 30. 31.

6 Kinek monda Faraó: Eredj-él és temesd-el a' te atyádat, miképpen meg-esküttetett tégedet.

7 Fel-méne azért Józef az ö attyának temetésére; és ö véle edgyütt fel-menének mind a' Faraó szolgai, az ö háza-népének és Egyiptom földének minden Vénei.

8 A' Józefnek-is egész háza-népe, és az ö báttyai, és az ö attyának háza-népe; csak az ö gyermekeiket, juhaikat, és barmaikat hagyák a' Gósen földén.

9 Fel-menének annakfelette ö véle szekerek-is és lovagok, és vala az felette igen nagy féreg.

10 És mikor jutottak vólna Atád *nevü* mezöre, melly a' Jordán vize mellet vagyon, felette igen nagy és keserves sirállal sirának ott: és *Józefis* siratá az ö attyát heted napig.

11 Annakokáért látván a' tartománynak lakosi, a' Kanaánnak népe azt a' siráft az Atád nevü mezön, azt mondják vala: Nagy sirások ez az Egyiptombélieknek: annakokáért nevezteték, az a' hely Abel Mitzraimnak, *az-az*, *Egyiptomiak Siralmának*, melly a' Jordán *vize* mellet vagyon.

12 Akképpen tselekedének azért *Jákóbbal* áz ö fiai, a' miképpen meg-parantsolta vala nékiek.

13 * Mert el-vivék ötet az ö fiai Kanaánnak tartományába, és el-temeték ötet a' Makpela mezönék temetö helyében, mellyet vett vala Abrahám mind a' mezövel egybe temetö helynek örökségének † a' Chittéus Hefrontól Mamrénak ellenébe.

* *Tsel.* 7: 16. † *Fell.* 23: 16. 17.

14 Annakutánna meg-tére Józef Egyiptomba, mind ö, mind az ö attyafiai, és mind azok kik ö-véle el-mentek vala az ö attyának temetésére, minekutánna el-temette vólna az ö attyát.

15 Látván pedig a' Józefnek báttyai hogy meg-hólt vólna az ö attyok, ezt mondják vala: Talám gyülölni fog minket Józef, és meg-büntet minket ama' gonosz-ért * a' mellyet véle tselekedtünk. * 1 *Mós.* 37: 28.

16 Azért küldének Josefhez; hogy *azt* meg-mondanák nékie: A' te atyád meg-parantsolta minékünk az ö hólta elött *ezt* mondván.

17 Igy szólljatok Józefnek: Kérünk tégedet botsásd-meg a' te atyádfiainak gonoszságokat és bünöket, mert gonoszül tselekedtek te ellened. Mostan azét kérünk engedj-meg a' te atyadnak Istenének szólgainak bünöknek. Józef pedig sir vala, mikoron ök ö néki szollanának.

18 Járúlának pedig ö hozzája az ö attya-fiai-is, és ö elötte le-borúlának, és mondának: Imé mi te szolgáid *vagyunk*.

19 Kiknek monda Józef: Ne féljetek: avagy Isten gyánant *vagyoké* én?

20 Ti gondoltatok vala én ellenem gonoszt, *de* Isten gondolta azt jóra *forditani*, hogy tselekednék úgy a' mint most *vagyon*, hogy sok népet tartana-meg éz életben.

21 Mostan annakokáért ne féljetek: En táplálótok lészek, mind néktek, mind a' ti gyermekiteknek. Ekképpen meg-vigasztálá öket, és szólla nékik az ö kedvek szerint.

22 Lakék pedig Józef Egyiptomban, mind ö, mind az ö attyának háza-népe: éle pedig Józef-száz és tíz esztendöt.

23 Es látá Józef Efraimtól harmad izen való fiait; Máchirnak-is Manasse fiáinak lettek gyermeki, kik fel-neveltettek Józef kebelében.

24 Akkor monda Józef az ö attya-fiainak: En *rövid napon* meg-halok, az Isten pedig bizonnyal meg-látogat * titeket és ki-viszen titeket e' földről, a' földre melly-ért meg-eskütt Abrahámnak, Isáknak és Jákóbnak.

* *Sid.* 11: 22.

25 Meg-eskütteté azért Józef az Izrael fiait, mondván: Mikor az Isten titeket látogatván meg-látogat, * el-vigyétek innét veletek az én tetemimet.

* 2 *Mós.* 13: 19. *Józ.* 24: 32.

26 Meg-hala azért Józef-száz * tíz esztendös korában, kit drága kenetekkel meg-kenének és koporsóba helyheztetének Egyiptomban. *v.* 22.

Móses elsö Könyvének vége.

MÓSES

MÓSES MASODIK KÖNYVE;

MELLY A' SIDOKNAK *EGYIPTOMBOL VALO* KIJÖ-VETELEKRÖL *IRATOTT KÖNYV.*

Meg-irja itt Móses az Izrael nemzetségének Faraó Király által való sanyargattatását, annak tsudálatos meg-szabadittatását, az Isten törvényinek ki-adatását: mellyben be-foglal száz negyven egy esztendőnek históriáját: Mert

Józef halálától fogva, Móses születéséig, vagyon 60
Móses születésétől fogva az Egyiptomból való ki-jövetelig, vagyon. 80. 2*Mós.* 7. 7
A' ki-jöveteltől fogva az Isten sátorának fel-készítéséig vagyon. 1. 2*Mós.* 40.

Esztendő.

Summa 141. *esztendő*

I. RESZ.

Nyomorgattatások az Izrael fiainak Egyiptomban.

1 EZEK az Izrael fiainak nevek kik bé-mentenek vala Jákóbbal Egyiptomba: mindenik pedig tselédestől ment vala bé:

2 Rúben, Simeon, Lévi, Júda.
3 Isachár, Zebulon, Benjámin.
4 Dán, Naftali, Gád, Aser.
5 Mind azok a' lelkek pedig mellyek Jákóbnak agyékából származtak vala, hetvenen valának. Józef pedig Egyiptomban vala.

6 És meg-hala Józef és minden ö attya-fiai, az az egész *egy idöbéli* nemzetség.

7 Az Izrael fiai pedig * nevekedének, nagy sokasággal születtetének, meg-szaporodának, felette igen el-hatalmazának, és a' föld ö-vélek eltelék. * *Tsel.* 7: 17.

8 Azonközben új * Király támada Egyiptom országán, ki Józefet nem esmérte vala. * *Tsel.* 7: 18.

9 Ki monda az ö népének: Imé az Izrael fiainak népe *igen* sok, * és mi nálúnknál hatalmasb. * *Sólt.* 105: 24.

10 Jer tselekedjünk ö ellenek *valami* okossággal, * hogy ne szaporodjanak, mert ha *valamimódon* had támad, *felö hogy* a' mi ellenséginkhez ne adják magokat, és hadakozzanak ellenünk, és el ne mennyenek e' földröl. * *Tsel.* 7: 19.

11 Rendelének azért ö ellenek sattzoltató Tiszttartókat, hogy a' népet *szolgálattal* terhelnék, és épite *az Izrael népe* Faraónak kints-tartó városokat, Pithomot és Rahámsest.

12 De mennél inkább sanyargatják vala a' *népet*, annál inkább nevekedik vala, és sokasodik vala *annál inkább: annyira* hogy *magokban* háborgának az Izrael fiai*nak elö-menetelek*-ért.

13 Jóllehet az Egyiptombéliek az Izrael fiait *nagy* kegyetlenséggel kényszeritenék szolgálni.

14 És kesergetnék az ö életeket kemény szolgálattal, sár *keveréssel*, tégla *tsinálással*. és minden mezei szolgálattal, 's minden *egyéb* dolog-tétellel, mellyben az ö szolgálatjokkal élnek vala *nagy* kegyetlenséggel.

15 És parantsolá az Egyiptomnak Királya a' Sidó bábáknak, kik közzül edgyiknek Sifra, a' másiknak, Puha vala neve.

16 És monda: Mikor a' szülésnek idéjen a' Sidó aszszonyi-állatokkal léfztek, ha látándjátok hogy fiat szülnek, meg-öljétek azt; ha pedig leányt szülnek, meg ne öljétek.

17 De azok a' bábák félék az Istent, és nem tselekedének úgy a' mint parántsolta vala nékiek az Egyiptomnak Királya; hanem élevenen meg-tartják vala a' gyermekeket.

18 Hivatá annakokáért az Egyiptomnak Királya a' bábákat és monda nékiek: miért miveltétek ezt, hogy a' gyermekeket elevenen meg-tartanátok?

19 Felelének pedig a' bábák Faraónak: Mert a' Sidó aszszonyi-állatok nem ollyanok mint az Egyiptombéliek; mert vastagok azok, és minekelötte hozzájok menne a' bába, annakelötte szülnek.

20 Annákokáért jól tön Isten azokkal a' bábákkal, és a' nép igen megsokasodék, és igen el-hatalmazának.

21 Mivelhogy pedig a' bábák Istent félék, annakokáért azoknak házok *népét* meg-szaporitá.

22 Meg-parantsolá azért Faraó minden ö népének, mondván: Minden férjfiúi * magot, a' melly születik, a' folyó-vizbe vessétek, minden leányzó magot pedig elevenen meg-tartsatok. * *Tsel.* 7; 19.

II. RESZ.

Móses születése és külömb-külömb állapötja.

1 EL-méne pedig egy Lévi nemze-

tségéből *valo* férjfiú, és vön magának feleséget *ugyan azon* Lévi nemzetéből.

2 * Terhbe esék pedig az afzfzonyi-állat és fzüle fiat. Ki mikor látta vólna, hogy fzép *gyermek* vólna; el-rejté azt három hónapig.

* *Al.* 6: 20. 4 *Mós.* 26: 59. *Sid.* 11: 23.

3 Es mikor tovább el nem tikol-hatná azt, fzerze annak gyékényből egy ládátskát, melivet ennyvel és fenyövíafzfzal meg-önte. és abba helyhez, tetvén a' gyermeket, el-veté a' folyóviznek partján a' fásasba.

4 All vala pedig az ö nénnye távol, hogy meg-látná mint lenne dolga a' *gyermeknek*.

5 A' Faraónak pedig leánya alá-méne hogy mosódnék a' folyó-vizben, és annak fzolgáló-leányi járnak vala a' viznek partján, és *minekutánna* látta *vólna* a' ládátskát a' lásasnak közepette, el-küldé az ö fzolgáló-leányát és ki-hozatá * azt. * *Tsel.* 7: 21.

6 Es *mikor* meg-nyitotta *vólna*, látá a' kis gyermeket; és ímé a' kis gyermek fir vala; és könyörülvén rajta, monda: A' Sidok gyermeki közzül való ez.

7 Es monda a' *gyermeknek* nénnye a' Faraó leányának: El-mennyeké hogy egy fzoptatós afzfzonyi-állatot hivjak a' Sidó afzfzonyi-állatok közzül, *ki* a' gyermeket fzoptaffa tenéked?

8 Felele a' Faraó leánya? Eredj-el. El-méne azért a' leányzó, és hivá a' gyermeknek annyát.

9 Es monda nékie a' Faraó leánya: Vidd-el e' gyermeket, és tartsd-fel ezt énnékem, és én meg-adom *néked* a' te jutalmadat: és el-vivé az afzfzonyi-állat a' gyermeket, és fzoptatá azt.

10 Fel-nevekedék pedig a' gyermek, és vivé azt a' Faraó leányának, és fia gyanánt tartja vala azt, és nevezé azt Mófesnek; mert azt mondá: A' vizből vettem-ki ötet,

11 Lön pedig azokban a' napokban mikor Móses fel-nevekedett vólna; ki-méne az ö attya-fiaihoz, és látá az ö fanyarúfágokat, látá *azt-is* hogy egy Egyiptombéli ember verne egy Sidó férjfiat az ö attya-fiai közzül.

12 Es mikor ket-felé tekintett vólna, és látta vólna hogy fenki nem *vólna ott*, meg-ölé az Egyiptombéli embert, és el-rejté azt a' homokban.

13 Azután másod napon ki-menvén; imé két Sidó férjfiak versengenek vala, és monda annak a' ki bünös va, la, Miért vered a' te atyád-fiat?

14 Es *az* felele: Kitsoda tett tégedet Fejedélemmé és Bíróvá mi rajtunk? Avagy meg akarfzé engemet-is ölni, a' mint meg-ölé az Egyiptombéli *embert*? Meg-rettene azért Móses és monda: Bizony meg-tudták azt a' dolgot.

15 Meg-hallá Faraó-is e' dolgot, és Móseft halálra keresteti vala, de * el-futa Móses Faraótól *való féltében*, és lakozék Midiánnak földében, és le-üle *egy* kútnál. * *Tsel.* 7: 20.

16 *Valának* pedig a' Midiániták Papjának hét leányi, kik el-jöttek vala és *vizet* meritvén meg-töltötték vala a' válukat, hogy meg-itatnák az ö attyoknak juhait.

17 Es el-jövének a' pásztorok-is, és azokat el-üzék, akkor Móses fel-kelvén fegitséggel lön a' *leányoknak*, és azoknak juhainak inniok ada.

18 Es *mikor* mentek *vólna* Réhuelhez az ö ösökhöz, monda: Mi az oka hogy moft illyen hamar meg-jöttetek?

19 Es mondának: Egy Egyiptombéli ember oltalmaza minket a' pásztorok ellen, annakfelette minékünk *vizet-is* meritett, és a' mi juhainkat meg-itatta:

20 Es monda az ö unokainak: Hol *vagyon* az? miért botsátottátok-el azt a' férjfiat? hivjátok-elö ötet, hogy egyék kenyeret.

21 Es Mósesnek akaratja lön rajta, hogy ez emberrel edgyütt maradna, és adá Mósesnek *felesegül* Tziporát az ö unokáját.

22 Es fzüle * fiat, és nevezé azt Gerfomnak, mert *azt* mondá: Jövevény vóltam az idegen földön.

* *Al.* 18: 3.

23 Es mikor fok napok múltak vólna-el, meg-hala az Egyiptomnak Királya, és fohafzkodnak vala az Izraél fiai a' nagy fzolgálatnak * miatta, és kiáltnak vala: a' fzolgálat miatt való kiáltások pedig fel-méne Isten eleibe. * 4 *Móf.* 20: 15. 16.

24 Es meg-hallá Isten az ö kiáltásokat, és meg-emlékezék Isten az Abrahámmal, Isákkal, és Jákóbbal *tett* * kötéséről. * 1 *Móf.* 15: 14. 46: 2-4.

25 Es meg-tekinté Isten az Izraél fiait, és meg-érté Isten *az ö nagy nyomorúságokat*.

III. RESZ.

Mósesnek hivatala az Izrael népének ki-fzabadítására.

1 Móses pedig örizi vala az ö ipának, Jethrónak, a' Midiániták Papjának juhait, és hajtá a' juhokat a' puſztán túl, és juta az Istennek hegyéhez, a' Hórebhez.

2 Es meg-jelenék nékie az URnak Angyala † tüznek lángjában *egy* tſipke-bokorban, és tekinte oda *Móses*, és ímé a' tſipke-bokor ég vala, de a' tſipke-bokor meg nem eméſztetik vala. † *Tſel.* 7: 30. 32.

3 Monda azért Móses: oda térek, és meg-látom e' nagy tsudálatos látáſt. hogy

hogy a' tsipke-bokor meg nem emésztetik.

4 Látván pedig az UR hogy oda térne *Móses* meg-látni *azt*, szóllitá ötet Isten a' tsipke-bokorból, és monda: Móses, Móses. Ki felele: Imhol vagyok.

5 Es monda *az Isten*: Ne jöjj ide közel, * öldd-le a' te sarudat a' te lábaidról, mert a' föld mellyen állasz, szent föld. * *Jos.* 5: 15.

6 Es monda: Én * *vagyok* a' te atyádnak Istene, Abrahámnak Istene, Isáknak Istene, Jákóbnak Istene. Annakokáért el-rejté Móses az ö ortzáját, mert fél vala Istenre nézni.

* *Mát.* 22: 32.

7 Es monda az UR: * Bizonnyal láttam az én népemnek nyomorúságát melly *vagyon* Egyiptomban, és a' sattzoltatók miatt való kiáltásokat meg-hallottam és meg-tudtam az ö fanyarúságokat. * *Tsél.* 7: 34.

8 Le-szállottam azért hogy megszabaditsam ötet az Egyiptombéliek, nek kezekből, és ki-hozzam arról a földről, jó és széles földre; téjjel mézzel folyó földre a' Kananéusoknak, Chittéusoknak, Emoréusoknak, Perizéusoknak, Chivéusoknak, és Jébuséusoknak helyekbe.

9 Mostan pedig imé az Izrael fiainak kiáltások én hozzám jutott, és láttam a' nagy nyomorúságot, mellyel nyomorgatják öket az Egyiptombéliek.

10 Annakokáért mostan jövel ide, és el-küldelek tégedet Faraóhoz, és hozd-ki az én népemet az Izrael fiait Egyiptomból?

11 Es monda Móses az Istennek, Kitsoda *vagyok* én hogy Faraóhoz menyek, és ki-hozzam az Izrael fiait Egyiptomból?

12 Es felele: En te-veled lészek, és ez a' jelensége hogy én küldöttelek tégedet: Mikor ki-hozándod e' népet Egyiptomból az Istennek szolgálni fogtok ez hegyen.

13 Es monda Móses az Istennek: Imé én el-mégyek az Izrael fiaihoz, és *azt* mondom nékiek: A' ti atyáitoknak Istene küldött engemet ti hozzátok. Ha azt mondándják nékem: Kitsoda annak neve? mit feleljek nékiek?

14 Es monda Isten Mósesnek: EHEJE *nevem*, *mert én* vagyok. Es monda: Igy szóllj az Izrael fiainak: AZ EHEJE küldött engemet ti hozzátok.

15 Es Ismét monda Isten Mósesnek: Igy szóllj az Izrael fiainak: A' ti atyáitoknak URA Istene, az Abrahámnak Istene, Isáknak Istene, Jákóbnak Istene küldött engemet ti hozzátok. Ez az én nevem * mind örökké, ez az *én nevem*, *mellynek által az emberek* meg-emlékeznek rólam *minden* nemzetségről nemzetségre.

* *Esa.* 42: 8.

16 Menny-el, és gyüjts-egybe az Izraelnek véneit, és mondd *ezt* nékiek: A' ti atyáitoknak URa Istene meg-jelent énnékem, az Abrahámnak, Isáknak és Jákóbnak Istene, *ezt* mondván: Meg-emlékeztem ti rólatok, és *arról* a' mit veletek tseleked-tek Egyiptomban.

17 Annakokáért mondottam: Kivisszlek titeket az Egyiptombéli nyomorúságból a' Kananéusnak Chitthéusnak, Emoréusnak, Perizéusnak, Chivéusnak és Jebuséusnak földökre, téjjel és mézzel folyó földre.

18 Es engednek a' te szódnak: Te pedig és az Izrael vénei menyetek az Egyiptomnak Királyához, és igy szólljatok néki: A' Sidóknak URa Istene meg-jelentt minékünk. Mostan annakokáért kérünk, hogy menyünk harmad-napi járó földre a' puszтába, hogy áldozzunk a' mi URúnknak Istenünknek.

19 En pedig tudom hogy nem engedi az Egyiptombéli Király hogy el-menyetek, hanem-ha hatalmas kézzel *kénszerittetik*.

20 Ki-nyújtom azért az én kezemet, és meg-verem Egyiptomot minden tsudálatos dolgaimmal, mellyeket ott tselekeszem; és azután el-botsát titeket.

21 Es kedveszé tészem e' népet az Egyiptombéliek előtt, és lészen hogy mikor ki-mentek *Egyiptomból*, ne menyetek üresszen.

22 Hanem * kérjen az aszszonyi-állat az ö szomszéd-aszszonyától, ezüst és arany edényeket, és ruhákat; *mellyekbe* öltöztesztétek a' ti fiaitokat és a' ti leányitokat, és Egyiptomot megfosztszátok. * *Al.* 11: 2. *és* 12: 35.

IV. RESZ.

Móses küldetik Egyiptomba, Arón melléje adatik.

1 AKkor felelvén Móses, monda: Imé nem hiszнek énnékem, sem az én beszédemnek nem engednek; mert azt mondják: nem jelent-meg néked az UR.

2 Monda azért néki az UR: Mitsoda az, a' mi a' kezedben vagyon? felele *Móses*: Veszsző.

3 Es monda *az UR*: Vesd a' földre azt. Es el-veté azt a' földre, és változék kigyóvá: és Móses el-futamodék elötte.

4 Monda pedig az UR Mósesnek: Nyújtsd-ki a' te kezedet, és fogd-meg a' farkát. *Ki* az ö kezét ki-nyújtván meg-fogá azt, és változék veszszövé kezében.

5 Hogy hidgyék hogy meg-jelent tenéked az ö attyaiknak URa Istene,

az Abrahámnak Istene, Isáknak Istene és Jákóbnak Istene.

6 Monda pedig ismét néki az UR: Botsássad a' te kezedet kebeledbe, és dé-botsátá kezét az ö kebelébe, és ismét kivoná *kebeléböl*, és imé az ö keze poklos vala mint a' hó.

7 Monda annakfelette: Tégyed ismét kebeledbe a' te kezedet: ki kebelébe tévé az ö kezét, és ki-vévé azt kebeléböl, és imé meg-tisztúlt vala mint egyéb teste.

8 Es léfzen, hogy ha nem hiándenek tenéked, és nem engedéndenek az elsö tsudának befzédének, hifznek a' második tsudának befzédének.

9 Es léfzen, hogy ha nem hijéndenek e' két jelenségnek-is, és nem engedéndenek a' te befzédednek, akkor merits vizet a' * folyó-vizböl, és öntsed a' fzárazra. Es változnak a' vizek a' földön vérré, a' mellyeket meritettél a' folyó-vizböl. * *rész.* 7: 20.

10 Es monda Mósés az URnak: *Kérlek* URam, *ne küldj* engemet *oda: mért* nem vagyok ékefsén-fzólló, ez elött fem vóltám foha, fem pedig miólta a' te fzolgáddal befzélleſz; hanem késedelmes vagyok a' fzóllásra mivelhogy bántatott az én nyelvem.

11 Kinek felele az UR: Kitsoda teremtette az embernek fzáját? Avagy ki téfzi *az embert* fiketté, vagy némává, vagy látóvá, vagy vakká? avagy nem éné *ki* UR *vagyok?*

12 Annakokáért menny-el, és én léfzek a' te fzáddal, * és meg-tanitlak tégedet mit fzóllj.

* *Mát.* 10: 19. *Luk.* 21: 14.

13 Es monda: Kérlek URam küldjed azt a' kit illik küldened.

14 Es fel-gerjede az URnak haragja Móses ellen, és monda: Avagy nem * atyád-fiaé tenéked a' Lévi nemzetségéböl való Aron! Tudom hogy ö ékefsen-fzólló; és imé ö néked elödbe † kijö, ki mihelyt meg-lát tégedet, örvendez fzivében. * *r.* 6: 20. † *v.* 27.

15 Te fzóllj önékie, és adjad fzájába e' befzédeket, és én léfzek a' te fzáddal és az ö fzájával, és meg-tanitlak titeket mit *kelljen* tselekednetek.

16 Es ö fzólljon te helyedben a' népnek, és ö léfzen tenéked fzájad gyanánt, te pedig önéki léfzefz *ugymint* Isten gyanánt.

17 E' vefzfzöt pedig végyed kezedbe, mellyel tsudákat tégy.

18 El-méne azért Móses, és meg-tére az ö ipához Jethróhoz, és monda nékie: Kérlek *engedd-meg nékem hogy* mennyek-el az én atyám-fiaihoz Egyiptomba, és láſſam-meg ha még élnek. Es monda Jethró Mósesnek: Eredj-el békeſſéggel.

19 Mert *azt* mondotta vala az UR Mósesnek Midiánban: Eredj-el haza Egyiptomba: mert meg-hóltak mind azok, a' kik téged halálra keresnek vala.

20 Es fel-vévé Móses az ö feleségét, és az ö fiait, és ülteté öket fzamár hátára, és haza méne Egyiptomba, és el-vivé Móses az Isten * vefzfzejét-is kezében. * *v.* 2. 3. 17.

21 Es *ezt-is* mondotta vala az UR Mósesnek: Mikor el-indúlſz hogy Egyiptomba haza menny, meg-lásd hogy mind azokat a' tsudákat mellyeket te réád bíztam, meg-miveljed Faraó előtt; és én * meg-keményitem az ö fzivét, hogy ne botsáſſa-el a' népet. * *rész.* 7: 12. 13. 20. 22.

22 Ezt mondjad azért Faraónak: Ezt mondja az UR, En fiam * *és en* elsö-fzülöttem az Izrael. * *Hoſ.* 11: 1.

23 Es én mondám néked: Botsásdel az én elsö-fzülöttemet hogy fzolgáljon én nékem, és nem akarád ötet elbotsátani: *annakokáért* ímé én megölöm a' te fiadat, a' te elsö-fzülöttedet.

24 Es lön az úton, egy fzálláson eleibe méne nékie az UR, és akarja vala ötet * meg-ölni. * 1 *Móſ.* 17: 14.

25 Tzippora azért ragada egy éles kéſt, és el-mettzé az ö fiának fzemérem teſtének elsö-börét, és *Mósesnek* lába eleibe veté, és monda: Az *ön fiamnak* vérével *váltott* férjem vagy te énnékem.

26 Es meg-fzünék ö töle *az UR.* Vérnek férjének mondotta vala pedig akkor *Móſeſt*, a' környül-metélkedésért.

27 Az UR pedig meg-parantsolta vala Aronnak: Eredj eleibe Mósesnek a' puſztába: ki el-menvén eleibe méne néki az Isten * hegyénél, és meg-tsókolá ötet. * *rész.* 3: 1.

28 Akkor meg-befzélle Móses Aronnak, az Istennek minden dolgait, mellyek-ért ötet küldi vala, és mind azokat a' jeleket, mellyeket parantsolt vala hogy tselekednék.

29 El-menvén azért Móses és Aron, egybe-gyüjték az Izrael fiainak minden Véneit.

30 Es mikoron Aron meg-mondotta vólna mind azokat a' befzédeket, mellyeket fzóllott vala az UR Mósesnek, és azokat a' tsudákat tselekedné a' nép előtt.

31 Hün a' * nép: és mikor hallották vólna hogy az UR meg-látogatta vólna az Izrael fiait, éz meg-tekíntette vólna azoknak nyomorúságokat, lé-borúlván hálákat adának *Istennek.* * *r.* 3: 18.

V. RESZ.

Elsö dólga Móscsnek Faraónál.

1 ANnakutánna el-menének Móses és Aron, és mondának Faraónak:

nak: Ezt mondja az Izraelnek URa Istene: Botsásd-el az en népemet, hogy énnékem innepet ſzenteljének a' puſztában.

2 És monda Faraó: Kitsoda * az UR, hogy engedjek az ö beſzédének, és el-botsáſſam az Izraelt? Az URat-is nem esmérem, az Izraelt-is nem botsátom-el. * *Job.* 21: 15.

3 És mondának: A' Sidóknak Istene meg-jelent minékünk: kérünk *engedd-meg hogy* mennyünk harmad-napi *járó* földre a' puſztába, hogy áldozzunk a' mi URunknak Istenünknek, hogy meg ne büntesſen minket dög-halállal vagy fegyverrel.

4 És monda azoknak az Egyiptomnak Királya: ôh Móses és Aron, miért késlelitek meg a' népet az ö munkájokban? mennyetek-el dolgotokra.

5 Ezt-is mondja vala Faraó: Mivelhogy a' földnek népe ſok, *ahoz való biztostokban* vonſzátok-el a' népet a' munkától.

6 És parantsola Faraó a' napon a' népnek pállérinak és elöttök járóinak, illyen módon:

7 Ennekutánna polyvát a' népnek ne adjatok, a' tégla tſináláshoz mint ennekelötte, ö-magok mennyenek-el, és keresſenek magoknak polyvát.

8 Mindazáltal a' tégla ſzámot, mellyet ennekelötte tſináltak, ugyan reájok vesſétek, azt le ne ſzállitsátok: mert hivalkodnak, és azért ki-áltanak, *ezt* mondván: Mennyünk-el áldozzunk a' mi Istenünknek.

9 Terheltesſenek-meg dologtétellel a' férjfiak, hogy abban légyenek foglalatosok, és ne bizzanak hazugságnak beſzédiben.

10 Ki-menének azért e' népnek ſattzoltatói és az ö elöttök-járók, és mondának a' népnek illyen ſzókkal: Ezt mondja Faraó, En nem adok néktek polyvát.

11 Ti-magatok mennyetek-el, keresſétek polyvát a' holott találtok, mert ugyan nem kisſebbittetik-meg semmivel a' ti munkátok

12 És el-ofzla a' nép egész Egyiptomnak földén, hogy gyüjtenének pozdorját a' polyva helyébe.

13 És a' pallérok kénſzerítik vala öket *ezt* mondván: Végezzétek-el a' ti munkátokát a' *minden* napi *reátok vetett tégla* ſzámot az ö napján, mint ſzinte mikor polyvát adtanak.

14 És meg-veretteténck az Izrael fiai elött járók kiket a' Faraó palléri rendeltek vala azok elött, *és ezt* mondják vala: Miért nem tellyesitettétek-bé a' reátok vetett tégla ſzámot, ſem tegnap ſem ma, mint ennekelötte?

15 Annakokáért el-menének az Izrael fiainak elöttök-járói, és kiáltának Faraóra illyen módon: Miért tselekedel igy a' te ſzolgaiddal?

16 Polyvát nem adnak a' te ſzolgaidnak, és *azt* mondják minékünk: Tſináljatok téglát: és ímé a' te ſzolgaid verettetnek, maga a' te néped bünös *hogy polyvát nem adnak.*

17 És monda *Faraó:* Tsak hivalkodtok *és* henyéltek, azért mondjátok: Mennyünk-el, áldozzunk az URnak:

18 Annakokáért mennyetek-el munkálódjatok, polyvát ugyan nem adnak; a' tégla ſzámot pedig, *mellyet reátok vetnek,* bé adjátok.

19 Mikoron látták vólna az Izrael fiainak elöttök-járói, hogy *az* ö *állapotjok* nyomorúltúl vólna, mivelhogy azt mondanák, hogy a' minden-napi reájok vetett tégla ſzám ſemmiben alább ne ſzálljon.

20 Elö-találván Móseſt és Aront, mikor amazok ki-jönének Faraótól: ellenek tamadván.

21 Mondának nékik: Láſſa-meg az UR a' ti *dolgotokat,* és itélje-meg, kik minket utálatosokká tettetek Faraó elött, és az ö ſzolgai elött, és fegyvert adátok az ö kezekbe hogy minket meg-ölnének.

22 És Móses az URhoz fordúlván, monda: URam, miért nyomoritád *igy* e' népet? Miért küldöttél engemet ide?

23 Mert az idötöl fogva hogy bémentem Faraóhoz, hogy a' te nevedben *néki* ſzólnék, e' népet *annál-is inkább* nyomorgátja: és te ugyan nem ſzabaditád-meg a' te népedet.

VI. RESZ.

Ujjonnan küldetik Móses Faraóhoz.

1 ÉS monda az UR Mósesnek: Majd *immár* meg-látod mit tselekeſzem Faraóval: mert hatalmas kéz által *kénſzerittetvén* botsátja-el öket, és hatalmas kéztöl *kénſzerittetvén* üzi-ki öket az ö földéböl.

2 És ſzóllítván Isten Móseſt, monda nékie: En *vagyok* az UR.

3 És meg-jelentettem magamat Abrahámnak, Isáknak, és Jákóbnak a' * minden-ható erös Istennek *nevében*: de az én Jehova † nevemben nem jelentettem-meg magamat nékiek.

* 1 *Mos.* 17: 1. 16. 17. *r.* 21: 2. *Sid.* 11: 11. † *v.* 6. 7. 8. *Ezek.* 20: 5. 6.

4 Mert ſzövetséget tettem ö-vélek; hogy nékiek adnám Kanaánnak földét, az ö bújdosásoknak földét, a' mellyen jövevények vóltak.

5 Annakfelette én hallottam az Izrael fiainak kiáltásokat, kiket az Egyiptombéliek ſzolgálattal nyomorgat-

gatnak: és meg-emlékeztem az én szövetségemröl.

6 Annakokáért mondd-meg az Izrael fiainak: En *vagyok az* UR, és ki-viszlek titeket Egyiptomnak terhes szólgálatjából, és meg-mentelek az ö szolgálatjoktól, és meg-szabadítlak titeket az én káromnak kinyújtása által, és nagy itéletek által.

7 Es én népemmé fogadlak titeket, és lészek néktek Istentek, és meg-tudjátok, hogy én vagyok a' ti URatok Istentek, ki Egyiptomnak igájától meg-mentelek titeket.

8 Es bé-viszlek titeket a' földre, melly-ért *meg-esküttem*, hogy * adnám azt Abrahámnak, Isáknak, Jákóbnak: és adom néktek azt örökségül: En *vagyok az* UR. * 1 *Mós.* 15:18. 28:13.

9 Szólla pedig illyen módon Móses az Izrael fiainak, de nem halgatának Móseshez az ö lelkeknek *nagy* keserüsége miatt, és a' *nagy* kemény szolgálátnak miatta.

10 Annakokaért szólla a' Jehova Mósesnek illyen módon:

11 Eredj-bé, szóllj Faraónak az Egyiptombéli Királynak, hogy botsássa-el az Izrael fiait az ö földéböl.

12 Es szólla Móses az UR elött, mondván: Imé az Izrael fiai nem hallanak-meg engemet; mimódon hallana-meg azért Faraó engemet, ha én * környül-metéletlen ajakú vagyok.
* *rész.* 4: 10. 7: 1. 2.

13 Es szólla az UR Mósesnek és Aronnak, és parantsola nékiek *hogy az* Izrael fiaihoz *mennének*, és az Egyiptombéli Faraó Királyhoz, hogy az Izrael fiait ki-hoznák Egyiptom földéböl.

14 Ezek *pedig* az ö attyoknak házok-népeinek fejei: Rúbennek * az Izrael elsö-szülöttének fiai: Chánoch, Pallu, Chetzron, Chármi. Ezek a' Rubennek tselédi. * 1 *Mós.* 46: 9.

15 * Simeonnak fiai, Jémuel, Jámin, Ohád Jákin, Tzohár, és Saul a' Kananeabéli aszszonytól való. Ezek a' Simeon tselédi. * 1 *Mós.* 46: 10.

16 * A' Lévi fiainak pedig nevek az ö nemzetségek szerint ezek: Gerson, Kéhát, és Mérári. A' Lévinek pedig életének esztendei *vóltak* száz harmintz-hét esztendök. * 1 *Mós.* 46: 11

17 * Gerson fiai: Libni, Simhi, az ö tselédjek szerínt. * 1 *Chr.* 6: 17.

18 * Kéhátnak fiái: Amrám, Itzhár, Chebron és Huziel. A' Kéhát életének pedig esztendei vóltak, száz harmintz-három esztendök.
* 1 *Chron* 6: 18.

19 * Mérári fiai: Machli és Musi. Ezek a' Lévi tselédi az ö nemzetségek szerint. * 1 *Chr.* 6: 19.

20 * Az Amrám pedig vévé feleségül magának Jóchebédet az ö attyának húgát, ki szülé néki az Aront és Mósest. Es az Amrám életének esztendei *vóltak* száz hármintz-hét esztendök. * 4 *Mós.* 26: 59.

21 Az Itzhárnak fiai: Kórách, Néfeg, és Zichri.

22 Huziel fiai: Misael, Eltzáfán, Sitheri.

23 * Es az Aron feleségül vévé magának Elisebát, az Aminádáb leányát, Nahassonnak húgát, ki-szülé nekie Nádábot, Abihut, Eleázárt és Ithámárt. * 4 *Mós.* 3: 2.

24 Kóráchnak pedig fiai: Assir, Elkánah, Abiasáf. Ezek a' Koráchitáknak tselédi.

25 Az Eleázár az Aron fia vön magának feleségül *edgyet* a' Putiel leányi közzül, ki szülé néki Fineást. Ezek a' Léviták atyainak fejei az ö tselédjek szerint.

26 Ez az Aron és * Móses, kiknek parantsolá a' Jehova: Hozzátok ki az Izrael fiait Egyiptom földéböl, az ö seregek szerínt. * *v.* 20.

27 Ezek a' kik szólltak az Egyiptomi Faraó Királynak, hogy ki-hoznák az Izrael fiait Egyiptomból: ez a' Móses és Aron.

28 Es lön *ugyan* azon napon monda az UR Mósesnek az Egyiptom földében.

29 Szólla, *mondok*, az UR Mósesnek, mondván: En *vagyok* az UR: Meg-mondjad Faraónak az Egyiptomi Királynak mind azokat a' mellyeket én szóllok tenékéd.

30 Es Monda Móses az UR elött: Imé én * környül-metéletlen ajakú vagyok, és hogy halgatna meg engemet Faraó? * *rész.* 4: 10. 7: 1. 2.

VII. RESZ.

Második és harmadik dolgai Mósesnek Faraónál.

1 ES monda az UR Mósesnek: Imé Isten képébe * állattalak téged Faraó éleibe, Aron pedig a' te atyádfia, légyen te szó-szóllód. * *r.* 4: 16.

2 Te mondd-meg mind azokat a' mellyeket én parantsolándok tenéked; Aron pedig a' te atyád-fia mondja meg azokat Faraónak, hogy botsássa-el az Izrael fiait az ö földéböl.

3 En pedig * meg-keményitem Faraónak szívét, és meg-sokasítom az én jeleimet és tsudaimat Egyiptomnak földén. * *r.* 4: 21. 7: 2. 13. 14.

4 Es nem halgatja-meg a' ti beszédeteket Faraó, és ki-nyújtom az én kezemet Egyiptomra: ki-hozom az én seregimet, az én népemet az Izrael fiait Egyiptomnak földéböl nagy itéletek által.

5 Es meg-tudják az Egyiptombéliek,

liek, hogy én vagyok az UR, mikor ki-nyújtándom az én kezemet Egyiptomra, és ki-viéndem az Izrael fiait ö közzülök.

6 Annakokáért Móses és Áron akképpen tselekedének, a' mint parantsolta vala nékiek az UR.

7 Móses pedig nyóltzvan esztendös *vala*, Áron nyoltzávan-három esztendös, mikor Faraónak fzólltak.

8 Es monda az UR Mósesnek és Aronnak, illyenképpen.

9 Mikor Faraó fzólláná néktek illyen módon: mútaffatok valami tsudát: Akkor ezt mondjad Aronnak: Végyed a' te vefzfzödet, és vesd-el Faraó elött, *és* változik kigyóvá.

10 Bé-méne azért Móses és Áron Faraóhoz, es úgy tselekedének a' mint az UR parantsolta vala: El-veté Áron az ö vefzfzejét Faraó elött, és az ö fzolgai elött, és változék kigyóvá.

11 Hivatá pedig Faraó-is a' böltseket és varaslókat, és *azok-is az Egyiptomnak böltsei az ö varaslások által akképpen tselekedének.

* 2 *Tim.* 3: 8.

12 Mert el-veté mindenik az ö vefzfzejét, és változának a' vefzfzök kigyókká: de az Áronnak vefzfzeje el-nyelé azoknak vefzfzejeket.

13 Es meg-keményité magát a' Faraó fzíve, és nem engéde nékiek, a' mint az UR mondottá vala.

14 Monda azért az UR Mósesnek: Meg-keményedett a' Faraó fzíve, nem akarja e' népet el-erefzteni.

15 Eredj Faraóhoz reggel. imé a' vizek mellé mégyen-ki, és állj ö eleibe a' folyó-viznek partjára, és a' vefzfzöt a' melly kigyóva változott vala, végyed kezedbe.

16 Es ezt mondjad nékie: A' Sidóknak URa Iftene küldött engemet te hozzád *e' parantsolattal*: Botsásd-el az én népemet, hogy fzolgáljanak nékem a' puftában, és imé ez ideig nem engedtél.

17 Ezt mondja *azért* az UR: Ezen tudod-meg hogy én *vagyok* az UR: Imé én meg-fujtom az én kezemben *való* vefzfzövel a' folyó-vizet, és változik vérré.

18 Es a' folyó-vizben *való* hal meghal, és a' folyó-viz büdös léfzen: és az Egyiptombéliek irtóznak a' folyóviznek italától.

19 Monda azért az UR Mósesnek: Mondjad az Aronnak, Végyed a' te vefzfzödet, és nyújtsd-ki a' te kezedet Egyiptomnak vizeire, azoknak folyó-vizeire, patakira, tavaira, és minden víz-állához, és vérré változnak; és léfzen vér egéfz Egyiptom földén, mind fa mind kö *edényekben*.

20 Es akképpen tselekedének Móses és Áron, mint az UR parantsolta vala *nékiek*. Es fel-emelvén a' vefzfzöt, meg-fújtá Faraó elött, és az ö fzolgai elött a' folyó-vizet, és változának mind a' vizek a' folyó-vizben vérré.

21 A' hal pedig a' folyó-vizben meghala, és büdös lön a' folyó-víz, *annyira* hogy az Egyiptombéliek a' folyóvizből nem ihattanak; és mind az egéfz Egyiptom fzólón vér vala.

22 Az Egyiptombéli böltsek-is azonképpen tselekedének az ö varaslásokkal, és meg-keményíté magát Faraó fzíve, hogy ne halgatna azokhoz, a' mint az UR fzólott vala.

23 Es el-fordúla Faraó és méne házába, és femmit nem gondola ezzel-is.

24 Az Egyiptombéliek pedig áfának *kutakat* a' folyó-viz környül hogy innának; mert nem ihatják vala a' folyó-vizet.

25 Es hét napig tarta az URnak oftora a' folyó-vizen.

VIII. RESZ.

Negyedik, ötödik és hatodik dólga Mósesnek Faraónál.

1 ES monda az UR Mósesnek: Eredj-bé Faraó-hoz és mondd meg-nékie: Ezt mondja az UR: Botsásdel az én népemet, hogy fzolgáljon énnékem.

2 Hogy-ha el nem akarod botsátani? Imé én meg verem minden te határodat békákkal.

3 Es a' folyó-víz békákkal foly, és fel-mennek és bé-mennek a' te házadba, a' te háló,házadba, és a' te ágyadra, a' te fzolgaidnak házokba, a' te népednek *házokba*, a' te fütökementzeidbe, a' te tefztádba.

4 Mind te reád és a' te népedre, 's mind a' te fzolgaidra támadnak e' békak.

5 Es monda az UR Mósesnek: Mondjad az Arronnak. Nyújtsd-ki a' te kezedet a' te vefzfzöddel a' folyóvizekre, patakokra, a' tókra, és hozz békákat az Egyiptom földére.

6 Es ki-nyújtá az ö kezét Áron Egyiptomnak vizeire, és jövének ki békák és el-lepék Egyiptom földét.

7 Es a' böltsek-*is* hasonlatosképpen tselekedének az ö varaslásokkal; és hozának békákat Egyiptom földére.

8 Es hivatván Faraó Mófeft és Áront, monda: Kérjétek az Urat hogy végye-el rólam; és az én népem-röl a' békákat; és el-botsátom a' népet hogy áldozzanak az URnak.

9 Es monda Móses Faraónak: Dítsekedjél én felettem, és *mondd-meg* mikorra imádkozzam te éretted, és a' te fzolgaid-ért, és a' te néped-ért, hogy el-vétessenek a' békák te töled és a' te házaidtól;

házaidtol; és tsak a' folyó-vízben maradjanak.

10 Felele *Faraó*: Hólnaprá. Es monda *Móses*: *Légyen* a' te beſzéded ſzerínt: hogy meg-tudjad, hogy nintsen *ollyan Iſten* mint a' mi URunk Iſtenünk.

11 Es el-távoznak a' békák te töled, a' te házaidtól, ſzolgaidtól, és a' te népedtöl: és tsak a' folyó-vizben maradnak.

12 Ki-méne azért Móses és Aron Faraótól: és ki-álta Móses az URhoz, hogy el-venné a' békákát, mellyeket Faraóra botsátott vala.

13 Es tselekedék az UR Mósesnek beſzéde ſzerínt, és ki-halának a' békák a' házakból, falukból és mezökböl.

14 Es rakásra hányák azokat, és a' föld el-büzhödék.

15 Mikoron pedig Faraó látta vólna hogy *meg-ſzabadult vólna*, meg-keményíté az ö ſzívét, és nem engede nékiek: miképpen az UR mondotta vala.

16 Es monda az UR Mósesnek: Mondjad az Aronnak: Nyújtsd-ki a' te veſzſzödet, és fújtsd-meg a' földnek porát, és változik tetvekké az egéſz Egyiptom földén.

17 Kík akképpen tselekedének: mert Aron ki-nyújtá kezét az ö veſzſzejével, és meg-sújtá a' földnek porát: és lönek tetvek az emberekben és barmokban: a' földnek minden pora változék tetvekké egéſz Egyiptom földén.

18 A' böltsek-is hasonlatos-képpen tselekedének az ö varáslások által hogy tetveket hoznának-ki, a' *földböl*; de nem mivel-heték: Valának azért tetvek az emberekben és a' barmokban.

19 Mondának azért a' böltsek Faraónak: Ifteni-hatalom ez. Es meg-keményíté magát a' Faraó ſzíve, és nem hallá-meg azoknak beſzédeket: miképpen az UR meg-mondotta vala.

20 Monda azért az UR Mósesnek: Kelj-fel reggel, és állj Faraó eleibe, (ímé a' vizek mellé mégyen-ki) és *ezt* mondjad néki: Ezt mondja az UR, Botsásd-el az én népemet, hogy ſzolgáljon énnékem.

21 Mert ha el nem botsátándod az én népemet, ímé én botsátok te reád, a' te ſzolgáidra és a' te népedre, és a' te házaidra minden-féle *ártalmas* bogarakat, és bételnek az Egyiptombéliekneк házaik minden-féle bogarakkal, a' föld-is a' mellyen ök *vagynak*:

22 Es meg-válaſztom azon a' napon a' Gósen földét mellyen az én népem lakik, hogy ne légyen ott ſemmi *ártalmas* bogár: hogy meg-tudjad hogy én vagyok az UR mind a' ſzéles földön.

23 Es válaſztáſt tészek az én népem között, és a' te néped között: hólnap léſzen e' jelenség.

24 Es akképpen tselekedék az UR: mert jöve minden-féle *ártalmas* bogaraknak neme Faraó házára, az ö ſzolgainak házokra, és egéſz Egyiptom földére, és a' föld meg-veſze a' ſok-féle *ártalmas* bogarak miatt.

25 Hivatá azért Faraó Móseſt és Aront, és monda: Mennyetek-el, áldozatok a' ti Iſtenteknek ezen a' földön.

26 Es monda Móses: Nem illik hogy úgy tselekedjünk: mert a' mi az Egyiptombéliek elött útálatos, *azt* áldoznók a' mi URunknak Iſtenünknek; *hogy-ha pedig* azt áldoznók ö elöttök a' mitöl ök iſzonyodnak, avagy nem meg-köveznéneké minket?

27 * Harmad-napi járó földre megyünk a' puſztába, és áldozunk a' mi URunknak Iſtenünknek, a' mint parantsolta minékünk. * *Fell.* 3: 18.

28 Es monda Faraó: En el-botsátlak titeket, hogy áldozzatok a' ti URatoknak Iſtenteknek a' puſztában, de meſzſzebb ne mennyetek: imádkozzatok én érettem.

29 Felele Móses: Imé én ki-mégyek te töled, és kérem a' Jehovát és el-távozik *minden ártalmas* bogár Faraótól, az ö ſzolgaitól, és az ö népétöl hólnap, többé meg ne tsúfoljon Faraó, el nem botsátvan a' népet hogy áldozzék az URnak.

30 Es kiméne Móses Faraótól, és könyörge az URnak.

31 Es tselekedék az UR a' Móses beſzéde ſzerínt; és el-vön Faraóról, az ö ſzolgairól és az ö népéröl *minden ártalmas* bogarakat, és *tsak* egy-is nem marada.

32 Es meg-keményíté Faraó az ö ſzívét ez útal-is, és nem botsátá-el a' népet.

IX. RESZ.

Hetedik, nyóltzadik és kilentzedik dolgai Mósesnek Faraónal.

1 ÉS monda az UR Mósesnek: Mennj-bé Faraóhoz, és ſzóllj nékie: Ezt mondja a' Sidóknak URA Iſtene, Botsásd-el az én népemet hogy ſzolgáljon nékem.

2 Hogy-ha el nem akarod botsátani, és még-is meg-tartoztatod öket:

3 Imé az UR keze léſzen a' te mezei barmaidon, lovaidon, ſzamáraidon, tevéiden, ökreiden, juhaidon, igen nagy dög-halál.

4 Es válaſztáſt téſzen az UR az Izraelnek barmai között, és az Egyiptom*béliek* barmai között, és az Izrael fiai *barma* közzül egy-is nem halmeg.

5 Es idöt vete a' Jehova *nékie* mondván: Hólnap miveli ezt az UR e' földön.

6 Es meg-tselekedé az UR e' dolgot

másod

másod napon, és meg-hala Egyiptomnak minden barma: de az Izrael fiainak barmok közzül nem hala-meg egy-is.

7 Es el-külde Faraó: Es imé egy-is nem hólt vala meg az Izraelitáknak barmok közzül; És meg-keményité magát Faraó szive, és nem botsátá-el a' népet.

8 És monda az UR Mósesnek és Aronnak: Végyetek a' kementzéből *egy* marok hamvat, és vesse-fel azt Móses az égbe Faraó előtt.

9 Es porrá léfzen egéfz Egyiptomnak földén, hogy mind az embereken mind a' barmokon légyenek hójagos fekélyek, egéfz Egyiptom földén.

10 Vönek azért hamvat egy kementzéből, és meg-állának Faraó előtt: Akkor fel-veté azt Móses az égbe, és támadának mind az embereken, mind a' barmokon hójagozó fekélyek.

11 Es nem áll-hatnak vala Móses előtt a' böltsek a' fekélyeknek miatta: mert valának fekélyek mind a' böltseken, 's mind az egéfz Egyiptombéliekben.

12 Es meg-keményité az * UR Faraónak fzivét, és nem engede ö nékiek, miképpen fzóllot vala az UR Mósesnek. * *rész.* 7: 12. 13.

rész. 8: 15. 31. 32. 34.

13 Es monda az UR Mósesnek: Kelj-fel jó reggel, és állj Faraó eleibe, és mondd *ezt* néki: Ezt mondja a' Sidóknak URA Iſtene, Botsásd-el az én népemet hogy fzolgáljon énnékem.

14 Mert én ez úttal botsátom az én oſtorimat a' te fzivedre, a' te fzolgaidra, és a' te népedre; hogy meg-tudjad hogy nintsen én hozzám hasonlatos az egéfz földön.

15 Mert ki-nyújtom moſtan az én kezemet és meg-verlek tégedet és a' te népedet dög-halállal, és ki-vágattatol e' földröl.

16 Bizonyára pedig azért támafztottalak tégedet, hogy meg-mútatnám te benned az én * hatalmamat: és hogy hirdeſſék az en nevemet az egéfz földön. * *r.* 3: 19. 20. *Róm.* 9: 17.

17 Te még-is ellene állafzé az én népemnek, és nem *akarodé* el-botsátani?

18 Imé én botsátok hólnap ekkorra *a' földre* igen nagy kö-esöt, mellyhez hasonló nem vólt Egyiptomban a' napságtól fogva hogy fundáltatott, mind ez ideig.

19 Moſtan annakokáért küldj-el, *és* hajtasd-bé *minden* barmodat és mindenedet valamid a' mezöben *vagyon*: Minden ember és barom valamelly találtatik a' mezöben, és házba nem vitetnek, kö-esö-*vel veretnek agyon és* meg-halnak.

20 A' ki *annakokáért* a' Faraó fzolgai közzül meg-rettene az UR beſzédétöl, fzolgait és barmait házba rekeſzté.

21 De a' ki az UR beſzédével nem gondola, hagyá az ö fzolgait, és barmát a' mezön.

22 Es monda az UR Mósesnek: Nyújtsd-ki a' te kezedet az égre, és léfzen kö-esö egéfz Egyiptom földén az emberekre, barmókra, és a' mezönek minden füvére, az Egyiptom földén.

23 Fel-emelé azért Móses az ö veſzfzejét az égre, és az UR támafzta menny-dörgéseket és kö-esöt, és tüz fzálla-le a' földre: és *illyen modon* az UR botsáta esöt kövel elegy az Egyiptom földére.

24 Es lön kö-esö, és tüz a' kö-esövel elegy nagy böséggel, mellyhez hasonló nem vólt egéfz Egyiptom földén, miólta emberek kezdettek rajta lakni.

25 Es el-vere a' kö-esö egéfz Egyiptom földén mindent valami a' mezön *vala*, mind embert, mind barmot; a' mezönek-is minden füvét el-veré a' kö-esö, és minden mezön való fát egybe ronta.

26 Csak a' Gósen földén, holott *valának* az Izrael fiai, nem vólt kö-esö.

27 El-külde azért Faraó és hivatá Móſeſt és Áront, és monda nékiek: Vétkeztem ez úttal; az UR igaz, de én és az én népem bünösök *vagyunk*.

28 Kérjétek az URat légyen elég *immár*, hogy ne légyen *azután* menny-dörgés és kö-esö: el-botsátlak titeket, és tovább ne maradjatok.

29 Es monda néki Móses: Minekutánna ki-menéndek e' városból, fel-emelem az én kezeimet az URhoz, és a' menydörgések meg-fzünnek, és többé kö-esö nem léfzen hogy meg-tudjad hogy az URé a' föld.

30 De te *felöled* és a' te fzolgaid *felöl*, *bizonnyal* tudom, hogy: ugyan nem féltek a' Jehova Iſtennek fzínétöl.

31 A' lent pedig és az árpát el-verte vala *a' kö-esö*, mivelhogy az árpa meg-ért vala, a' len pedig meg-binbózott vala.

32 A' búzát pedig és a' roſt nem verte vala-el, mivelhogy késö vetések vólnának.

33 Kiméne azért Móses Faraótól a' városból, és ki-terieſzté az ö kezeit az URhoz: és meg-fzünének a' menny-dörgéſek, és a' kö-esö, és nem lön *többé* esö a' földre.

34 Látván pedig Faraó, hogy meg-állott vólna az esö, a' kö-esö és a' menny-dörgés, ismét vétkezék, és meg-keményité fzívét, ö és az ö fzolgai.

35 Es meg-keményedék a' Faraó fzíve, és nem botsátá-el az Izrael fiait, a'

a' mint parantsolta vala az UR Móses által.

X. RESZ.

Tizedik dolga Móſesnek Faraónál, és a' tezen-edgyediknek kezdete.

1 ES monda az UR Mósesnek: E-redj-bé Faraóhoz, mert én megkeményitettem az ö ſzivét és az ö ſzolgainak ſzíveket, hogy ezeket a' jeleket tselekedném ö közöttök.

2 Es hogy beſzéljed ezeket a' te fiadnak füleiben és a' te fiadnak fiának, a' mellyeket tselekedtem Egyiptomban, és a' jeleket a' mellyeket tselekedtem ö közöttök: és meg-tudjátok hogy én *vagyok* az UR.

3 Es béména Móses és Aron Faraóhoz, és mondának nékie: Ezt mondja a' Sidóknak URA Iſtene: Meddig nem akarod meg-alázni magadat én elöttem: Botsásd-el az én népemet hogy ſzolgáljon nékem.

4 Hogy-ha nem akarod el-botsátani az én népemet, ímé én hozok hólnap a' te orſzágodra ſáskát.

5 Es el-borítja a' földnek ſzínét, és ſenki a' földet nem lát-hatja, és megemészti a' meg-menekedet maradékot, a' mi maradott néktek a' kösöktöl, és minden zöldellö fát-is megemészt a' mezöröl.

6 Es bé-töltik a' te házáidat, és minden ſzolgaidnak házaikat, és minden Egyiptombélieknek házaikat; minémüeket nem láttak a' te atyaid, ſem a' te atyáidnak attyai, miólta e' földön vóltak, *mind*e' mai napiglan, és el-fordúla, 's ki-méné Faraótól.

7 Mondának pedig a' Faraó ſzolgai ö nékie: Meddig léſzen ez ember minénkünk bántásunkra? Botsásd-el a' népet hogy ſzolgáljának az ö URóknak Iſteneknek: még-is nem vettedé eſzedbe hogy Egyiptom el-veſzett?

8 Es viſzſzá hivák Mósest és Aront Faraóhoz, kiknek monda: Mennyetek-el ſzolgáljatok a' ti URatoknak Iſtenteknek, Kitsodák a' kik el-mennek?

9 Es monda Móses: A' mi gyermekeink-kel és véneink-kel mégyünk, a' mi fiaink-kal, leányink-kal *mégyünk*, juhaink-kal és barmaink-kal mégyünk: mert az URnak innepet kell ſzentelnünk.

10 Monda azért nékiek: Bátor úgy légyen a' Jéhova veletek, ha elbotsátlak titeket mind gyermekeitöl: *mert* akarki-is látja hogy valami gonoſzra igyekéztek.

11 Nem úgy *légyen*, *hanem* mennyetek-el ti férjfiak és ſzolgáljatok az URnak: mert azt kivántátok *én tölem*, és el-üzé öket elöle Faraó.

12 Es monda az UR Mósesnek: E-meld-fel a' te kezedet Egyiptom földére a' ſáská-ért, és jöjjön fel Egyiptom földére, és eméſzſze-meg a' földnek minden füvét, valami a' köesötöl maradott.

13 Ki-nyújtá azért Móses az ö veſzſzejét Egyiptom földére, és az UR támaſzta a' földre nap-keleti ſzelet, *melly* mind egéſz nappal és egéſz éjjel fúva: reggel lön és a' nap-keleti ſzél fel-hozá a' ſáskát.

14 Es fel-jöve a' ſáska egéſz Egyiptom földére, és le-ſzálla nagy ſürüséggel az Egyiptomnak minden határin: annakelötte ollyan ſáska nem vólt, ezután ſem léſzen ollyan.

15 Es el-boritá az egéſz tartómánynak ſzínét, és a' föld meg-homályosodék, és a' földnek minden füvét meg-évé, a' fának-is minden gyümölcsét, mellyet a' kö-esö hagyott vala: és ſemmi zöldellö nem marada a' fákban, és a' mezönek füvében egéſz Egyiptom földén.

16 Akkor ſietvén hivatá Faraó Móſeſt és Aront, és monda: Vétkeztem a' ti URatok Iſtentek ellen, és ti ellenetek.

17 Moſtan annakokáért botsásd-meg tsak ez egy-ſzer az én bünömet, és kérjétek a' ti URatokat Iſtenteket, hogy végye-el én rólam ezt a' halált.

18 Es ki-méne Faraó elöl, és könyörge a' Jehovának.

19 Es fordíta a' Jehóva nagy erös nap-nyúgoti ſzelet, és fel-emelé a' ſáskát, és veté azokat a' veres tengerbe: nem marada tsak egy ſáska-is egéſz Egyiptom földén,

20 Es meg-keményíté az UR a' Faraó ſzivét: és ném botsatá-el az Izrael fiait.

21 Es monda az UR Mósesnek: Nyújtsd-fel a' te kezedet az égre, és léſzen ſetétség Egyiptom földén, mellyet ugyan meg-tapaſztal-hatnak.

22 Es ki-nyújtá Móses az ö kezét az égre, és lönek felette igen nagy ſetétségek Egyiptom földén három napokon.

23 Nem látták egymáſt, és ſenki az ö helyéböl fel nem költ három napokon. De az Izrael minden fiainak világoſſág vala az ö lakó helyekben.

24 Akkor hivatá Faraó Móſeſt, és monda: Mennyetek-el és ſzolgáljatok az URnak, tsak a' ti juhaitok barmotok maradjon *itt*, a' gyermekeket-is bátor el-vigyétek.

25 Es monda Móses: Söt inkább adnod kell minékünk áldozatra való barmokat-is, hogy *azokat* meg-áldozzuk a' mi URúnknak Iſtenünknek.

26 *Annakokáért* a' mi barmunk-is el-jö velünk, egy köröm ſem marad-el:

el : mert azokból vészünk a' mi URúnknak Istenünknek szolgálatra : mi pedig nem tudjuk a' *barmoknak* mellyik *féle nemé*-vel áldozzunk az Urnak, míg nem oda jutunk.

27 Es meg-keményíté az * UR a' Faraó szivét, és nem akará öket el-botsátani. * *r.* 9 : 12.

28 Es monda néki Faraó : Eredj-el tőlem : meg-lásd hogy többé az én ortzámat né lássad : mert valamelly napon az én ortzámat látod meg-halsz.

29 Felele Móses : Igazán szóllál, Nem látom többé a' te ortzádat.

XI. RESZ.

El-végezése a' Móses tizen-edgyedik dolgának Faraónal.

1 MErt mondotta vala az UR Mósesnek : Még egy tsapást hozok Faraóra és Egyiptomra, azután el-botsát titeket innet : *és* mikor el-botsát, ugyan kénszerit hogy el-menyetek.

2 Szóllj mostan a' népnek füleibe, hogy kiki *mind* kérjen * az ö barátjától-és *minden* aszszonyi barátjától, ezüst edényeket és arany édényeket. * *r.* 3 : 21. 12 : 36.

3 Es kedvesse tévé az UR a' népet az Egyiptombélieknek elötte. Móses-is nagy *betsületes* ember vala az Egyiptom földén a' Faraó szolgai előtt, és a' köfség előtt.

4 Es monda Móses *Faraónak* : Ezt mondja az UR : Mikor éj-félkor *lejénd*, én által-mégyek egész Egyiptomnak földén.

5 Es meg-hal minden elsö-szülött Egyiptomnak földén, Faraónak elsö-szülöttétől fogva, ki ül az ö királyi székiben, mind a' malom *hajtó* szolgáió-leánynak elsö-szülöttéig, és minden oktalan állat*oknak* elsö-fajzás*ok meg-hal.*

6 Es lészen nagy kiáltás egész Egyiptomnak földén, mellyhez hasonló nem vólt, és nem lészen.

7 De az Izraelnek minden fiai ellen tsak az eb sem mozditja az ö nyelvét, sem az ember ellen, sem a' barom ellen : hogy meg-tudjátok hogy külömbséget tett Isten az Egyiptombéliek között, és az Izrael között.

8 Es mind ezek, a' te szolgaid én hozzám jönek, és én elöttem meg-hajolnak, mondván : Eredj-ki * te, és mind a' nép melly te hozzád halgat. Azután ki-mégyek : Es ki-méne Faraó elöl nagy haraggal. * 12 : 31. 33.

9 *Miképpen* meg mondotta vala az UR Mósesnek : Nem halgatja-meg Faraó a' ti szótokat, hogy meg-sokasítsam az én tsudáimat az Egyiptomnak földén.

10 Es *ekképpen noha* Móses és Aron ezeket a' tsudákat tették vólna Faraó elött ; *mindaz-által* meg-keményité az UR Faraónak szívét, *annyira* hogy el ne botsátaná az Izrael fiait az ö földéből.

XII. RESZ.

A' Húsvéti-báránynak rendelése : Az Izrael fiainak Egyiptomból ki-jövése.

1 SZóllot vala pedig az UR Mósesnek és Aronnak az Egyiptom földében, *ezt* mondván :

2 Ez hó ti nálatok minden havaknak kezdete *légyen*, első hó légyen tinéktek az esztendönek havai között.

3 Szóljatok az Izraelnek egész gyüle-kezetének, mondván : Ez hónak tizedik *napján* minden ember válasszon *egy* bárányt az atyáknak házok szerint, *az-az* házanként *minden gazda egy* bárányt

4 Hogy-ha a' ház-*népe* kevés vólna a' báránynak *meg-ételére*, *a' gazda* és az ö házához közel való szomszédja végyenek *ketten egy bárányt* az ö házoknépének száma szerint : minden ember *annyi személyt* végyen meliéje, a' mennyi elég a' báránynak meg-ételére.

5 A bárány *pedig* ép, hím, és esztendös légyen néktek : *mellyet* vagy juhok közzül, vagy a' ketskék közzül válasszatok.

6 Es ez hónak tizen-negyedik napjáig légyen nálatok örizet alatt, és meg-öljék azt mind az Izrael egész gyülekezetének serege, a' két estve között.

7 Es végyenek annak vérében, és a' melly házban azt meg-észik, annak az ajtajának két mellyékét, és a' felsö küszöbét hintsék-meg azzal.

8 Meg-egyék pedig a' *bárány*nak húsát azon éjjel tüzve, és a' kovász-nélkül való kenyereket, keserü *füvek*kel egyék meg azt.

9 Semmi fületient abban meg ne egyetek, és vizben föttet ; hanem füllet, a' fejét a' száraival és bélivel együtt *egyétek*.

10 Reggelre abban semmit ne hagyjatok ; hogy-ha valami maradna reggelre benne, tüzzel égessétek-meg.

11 Illyen módon egyétek pedig-meg : A' ti derekaitokat fel-övezzétek, a' ti sarnitok lábaitokban *legyenek*, és páltzátok kezetekben, és *nagy* sietséggel egyétek, *mert* az URnak páschája az.

12 Mert által-mégyek az Egyiptom földén az éjjel, és meg-ölök minden elsö-szülöttet Egyiptomnak földén, az embertöl fogva mind az oktalan állatig : és én Jehova az Egyiptomnak minden Istenin meg-mutatom az én itéletimet.

13 Es a' vér léfzen néktek jelül a' házakban, a' mellyekben ti lejéndetek, és mikor látándom a' vért, él-mégyek mellöletek, és akképpen nem léfzen ti köztetek tsapás a' vefzedelemre, mikor én *az elsö-fzülötteket* vágom az Egyiptom' földén.

14 Es e' nap emlékezetben légyen ti nálatok, és ezt innepnek fzenteljétek az URnak a' ti nemzetségtek között, örökké *meg-állandó* végezés fzerint meg-fzenteljétek azt.

15 Hét napon egyetek kovász-nélkülvaló kenyeret: még az elsö napon ki-hányjátok a' ti házaitokból a' kovászt. Mert valaki ejéndik kovászoft az elsö naptól fogva a' hetedik napig, ki-töröltetik az a' lélek az Izrael közzül.

16 Az elsö napon-is fzent gyüléftek *légyen*, a' hetedik napon-is fzent gyüléftek légyen: fémmi munka azokon ne tétefsék; hanem a' mi ételére való minden léleknek, tsák azt *léfzen fzabad* meg-kéfzítenetek.

17 Meg-tartsátok azért a' kovásznélkül való kenyereknek *napját*; mert azon a' napon hoztam-ki a' ti feregiteket Egyiptomnak földéböl: meg-tartsátok *mondok* e' napot *minden idöben* örökké való végezés fzerint.

18 * Az elsö hónak tizen-negyedik napján eftve egyetek kovász nélkülvaló kenyereket, *ugyan ezen* elsö-hónak huszon-egyedik napjának eftvéjén. * 3 *Mós.* 23: 5.

19 Hét napon kovász ne találtaffék a' ti házaitokban: mert valaki kovászoft ejéndik, ki-töröltetik az a' lélek az Izrael közzül, akar jövevény *légyen*, akar lakos.

20 Semmi kovászoft ne egyetek, kovász-nélkül-való kenyeret egyetek minden ti lakó helyeitekben.

21 Elö-hívá * azért Móses az Izraelnek minden véneit, és monda nékiek: Válaffzatok és végyetek magatoknak bárányokat a' ti tseléditek fzerint, és áldozzatok Páschát. * *Sid.* 11: 28.

22 Végyetek *egy* kötés isópot-is, és mártsátok az edényben *való* vérbe, és hintsétek-meg az ajtónak felsö küfzöbét és a' két mellyékét az edénybéli vérrel; ti közzületek pedig fenki az ö házának ajtaján ki ne mennyen reggelig.

23 Es az UR által-mégyen Egyiptomnak meg-büntetésére, és mikor látándja a' vért az ajtónak felsö küfzöbén és a' két mellyékén, el-mégyen az UR az ajtó mellett, és nem engedi, hogy a' pufztító bé-menjen a' ti házatokba öldöklésre.

24 Meg-tartsátok azért e' dolgot, hogy légyen tenéked és a' te fiaidnak örök *végezés fzerint való rend-tartás.*

25 Es mikor bé-menéndetek a' földre, mellyet az UR ád néktek, a' mint meg-igérte, akkor meg-tartsátok e' tzerémóniát.

26 Mikor pedig a' ti fiaitok *azt* mondándják néktek: Mitsoda ez a' ti tzerémóniátok?

27 Akkor *azt* mondjátok: az UR Pálchájának áldozatja, ki az Izrael fiainak házok mellöl el-ment Egyiptomban, mikor Egyiptomot meg-büntette, és a' mi házainkat meg-öltalmazta. Es a' nép fejét meg-hajtván, hálákat ada.

28 Annakokáért el-menének, és tselekedének az Izrael fiai akképpen, a' mint meg-parantsolta vala az UR Mósesnek és Áronnak.

29 *Annakokáért* éj-félkor az UR meg-öle minden elsö-fzülöttet Egyiptomnak földében, Faraónak elsö-fzülöttétöl fogva, ki az ö fzékiben ül vala, a' tömlötzben való fogolynak elsö-fzülöttéig: az oktalan állatoknak-is minden elsö fajzását *meg-ölé.*

30 Fel-kele azért Faraó az éjtfzaka, és mind az ö fzolgai és az egéfz Egyiptom, és támada nagy kiáltás Egyiptomban: mert egy ház-is nem vala, mellyben halott nem vólna.

31 Es hívatá Faraó Móseft és Áront éjtzaka, és monda,* Keljetek-fel, mennyetek-ki az én népem közzül, mind ti, mind az Izrael fiai, és mennyetek-el fzolgáljatok az URnak, a' mint mondjátok. * *r.* 11: 1.

32 A' ti juhaitokat-is és barmaitokat vigyétek-el, a' mint * kivántátok; és mennyetek-el, és imádkozzatok én érettem-is. * *Fell.* 10: 26.

33 Es az Egyiptombéliek kénfzerítik* vala a' népet, hogy fietséggel kimennének a' földröl, mert *azt* mondják vala: *Majd* mindnyájan meg-halunk. * *r.* 6: 1. 11: 8.

34 Es a' nép az ö téfztáját, mielötte meg-kelne, dagafztóit ruhájában kötözvén, vízi vala hátán.

35 Az Izrael fiai pedig tselekedének a' Móses befzéde fzerint; mert kérének az Egyiptombéliektöl, ezüst edényeket, arany edényeket és *fok drága* ruhákat.

36 Mert az UR kedveffé * tette vala a' népet az Egyiptombéliek előtt, hogy költsön adnának nékiek: *és illyen módon* meg-fofzták az Egyiptombélieket. * *Fell.* 3: 21. *es* 11: 2.

37 Es el-menének az Izrael fiai * Rahmésesböl Suchótba, úgymint hatfzáz ezer gyalog erös férjfiak kitűny gyermekek nélkül.

* 4 *Mós.* 33: 3.

38 Sok elegy *nép-is* jöve-ki vélek, *fok-juhok*, ökrök és felette fok barmok.

39 Es

39 Es ſütének a' liſztből, mellyet Egyiptomból hoztanak vala, kovaſznélkül-való pogátsákat; mert kovaſzſzal nem egyelíttetet vala meg: mivelhogy Egyiptomból *ugyan* * ki-üzték vólna *őket*, és *ott ſemmit* nem mulathattak vólna, és tsak útra való eleséget-is nem kéſzít-hettek vala magoknak. **v.* 31. 32. 33.

40 Az Izrael fiainak pedig lakások, a' kik Egyiptomban laktanak, *vólt* * négy-ſzáz harmintz eſztendö.

* *Gal.* 3: 17.

41 Mikor pedig a' négy-ſzáz harmintz eſztendö bé-tölt vólna, ugyan azon egy napon jövének-ki az URnak minden ſeregei Egyiptomnak földéből.

42 *Mélto hogy* az URnak ſzentelteſſék az az éjtſzaka, mellyen ki-hozta öket Egyiptomból, ez az URnak ejtſzakája, mellyet meg-kell tartaniok minden Izrael fiainak az ö nemzetségekben.

43 Es monda az UR Mósesnek és Aronnak: E' *légyen* a' Páſchának *megételének* rend-tartása: Egy idegen ember-is ne egyék abban.

44 Akárkinek pedig pénzen vett *ſzolgája*, minekutánna ötet környülmeteléd, azután egyék abban.

45 A' jövevény és a' béres, ne egyék abban.

46 Egy házban egyék-meg, *ſemmit annak* húsában a' házból ki ne vigy, és annak * tsontját meg ne törjétek.

* 4 *Mós.* 9: 12. *Ján.* 19: 36.

47 Mind az egéſz Izraelnek gyülekezete meg-tselekedje azt.

48 Hogy-ha idegen *ember* bújdoſik ti köztetek, ki az URnak Páſchát akarna kéſzíteni, környül-metélteſſék *elöſzör* azok közzül minden férjfiú, azután *ugy* kezdjen ahoz, és légyen olyan, mint azon a' földön lakozó: *De* egy környül-metélkedetlen ſe egyék abban.

49 Mind egy törvénye légyen a' lakosnak és a' jövevénynek, a' ki ti közöttetek lakozik.

50 Es meg-tselekedék az Izrael minden fiai, a' mint parantsolta vala az UR Mósesnek és Aronnak, úgy tselekedének.

51 Es ugyan azon egy napon hozáki az UR az Izrael fiait Egyiptomnak földéből, az ö ſeregek ſzerint.

XIII. RESZ.

Az elsö-ſzülötteknek fel-ſzentelteteſé: a' gyermekeknek a' ſzabadúlásról tanittatása: az Izrael fiainak útai.

1 SZólla az Iſten *ismét* Mósesnek és monda:

2 Minden * elsö-ſzülöttet énnékem ſzentelj, valami meg-nyitja az ö annyának méhét az Izrael fiái között, akar az emberek, akar a' barmok közzül, enyim az.

* 4 *Mós.* 3: 13. *Luk.* 2: 23.

3 Monda azért Móses a' népnek: Meg-emlékezzetek e' napról, mellyen Egyiptomból, a' ſzolgálatnak házából ki-jöttetek. Mert hatalmas kézzel hozott-ki onnét titeket az UR: Es ne egyetek kovaſzos kenyeret.

4 Ma mentek ki Egyiptomból, az Abib *nevü* hónaphan.

5 Mikor pedig bé-vijénd titeket az UR a' Kananéusoknak, Chitthéusoknak, Emoréusoknak, Chivéusoknak és Jebuséusoknak földökre, mélyröl meg-eskütt a' ti atyáitoknak, hogy azt néktek adja, téjjel és mézzel folyó földet, ebben a' hónapban tselekedjétek e' tzérémóniát.

6 Hét napon egyél kovaſz-nélkül való kenyereket, a' heted napon az URnak ſzent innepe vagyon.

7 Kovaſztalan kenyeret hét napon egyetek, és ne látſſék ti köztetek kovaſzos kényér, ſe pedig mind az egéſz te határodban ne találtaſſék kovaſz.

8 Es a' te fiadnak azon a' napon meg-belſéljed, *ezt* mondván: Azért *tselekédjük ezt, hogy meg-emlékezzünk arról*; a' mit az UR tselekedett én velem, mikor ki-jönék Egyiptomból.

9 Es légyen az tenéked *mint-egy* kezeden való jegyül, és emlékezetül a' te ſzemeid elött, hogy az URnak törvénye légyen a' te ſzádban, hogy hatalmas kéz által hozott-ki az UR tégedet Egyiptomból.

10 Es meg-tartsad e' rendeléſt minden eſztendöben, az ö idejében.

11 Es mikoron bé-vijénd tégedet az UR a' Kananéusoknak földökre, a' miképpen meg-eskütt néked és a' te atyáidnak, és azt tenéked adándja.

12 *Akkor, valami az ö annyának méhét meg-nyitja, az URnak ki-válaſzſzad, és minden baromnak, a' melly tiéd, az elsö fiai, *tádnialljk* a' hímek, az URé *légyenek*,

* *rész.* 34: 19. 4 *Móſ.* 8: 17.

13 A' ſzamárnak minden elsö fiát meg-váltsad egy ketske fiún, hogy-ha meg nem váltod, ſzegd-meg a' nyakát: az embernek pedig elsö-ſzülöttét a' te fiaid között, meg-váltsad.

14 Mikor pedig a' te fiad tégedet másod napon kérdénd, mondván: Mi *dolog* ez? *Azt* mondjad nékie: *Nagy* hatalmas kézzel hozott-ki minket az UR Egyiptomból, a' ſzolgálatnak házából.

15 Es mikor Faraó meg-keményítette vólna magát, hogy minket el ne

botsátotta meg-öle az UR minden elsö szülöttet Egyiptomnak földén, az embernek elsö-szülöttétöl fogva, mind a' baromnak elsö-fajzásáig; annakokáért adok az URnak minden elsö-szülött hímet: az én fiaimnak pedig elsö-szülöttét meg-váltom.

16 Es légyen *mint egy* kezeden való jegyül, és homlokon-függö gyanánt a' te szemeid elött, mert hatalmas kéz által hozott-ki minket az UR Egyiptomból

17 Es mikoron ki-botsátotta vólna Faraó a' népet, nem vivé az Isten öket a' Filiſtéusok földének utára; mivelhogy közel vala: mert az Isten *ezt* gondolja vala, nétalám meg-bánja a' nép *hogy Egyiptomból* ki-jött, ha látándja a' hadat, és hátra térnek Egyiptomba.

18 Annakokáért vivé az Isten a' népet a' veres tengér puſztájának kerengö útán, és fegyveres kézzel jövének-ki az Izrael fiai Egyiptom földéböl.

19 El-vivé Móses a' Józef tsontjait-is véle: mert meg-eskütvén meg-eskütte vala az Izrael fiait, mondván: * Az Isten meg-látogatván meg-látogat titeket; és az én tetemimet felvigyétek innét veletek.

* 1 *Móſ.* 50: 25. *Jóſ.* 24: 32.

20 El-menvén * azért Suchótból, tábort járának Ethámban a' puſztának végében. * 4 *Móſ.* 33: 6.

21 Es az UR mégyen vala elöttök nappal * felhönek oſzlopában, hogy vezérlené öket az úton: éjjel pedig tüznek oſzlopában. hogy világoſſágot szerzene nékiek, hogy éjjel és nappal mehetnének.

* *Al.* 40: 38. 4 *Móſ.* 14: 14. 5 *Móſ.* 1: 33. *Neh.* 9: 12. 19. *Sólt.* 78: 14. *és* 105: 39. 1 *Kór.* 10: 1.

22 Nem távozott-el a' felhönek oſzlopa nappal, sem a' tüznek oſzlopa éjjel a' nép elöl.

XIV. RESZ.

Kergettetések az Izrael fiainak az Egyiptombéliektöl, és meg-szabadúlások.

1 SZólla pedig az UR Mósesnek: *ezt* mondván.

2 Szóllj az Izrael fiainak, hogy térülvén az útból, szálljanak-meg Pihachiróth elött Migdol között és a' tenger között, Báaltzéfon ellenében: *és* az ellenében járjatok tábort a' tenger mellett.

3 Es azt kezdi mondani Faraó az Izrael fiai felöl: El-tévelyedtenek e' földön, a' puſzta környül-fogta öket.

4 Es meg-keményítem Faraónak szívét, és utánnok mégyen nékiek; meg-ditsöittetem Faraóban és minden ö seregeiben: és meg-tudják az Egyiptombéliek hogy én vagyok az UR: és úgy tselekedének.

5 Meg-mondák azért az Egyiptom Királyának, hogy a' nép *ugyan* futva menne: és meg-fordúla Faraónak és az ö szolgainak szívek a' nép ellen, és mondának: Mit tselekedénk hogy el-botsátók az Izraelt, hogy ne szolgálna minékünk.

6 El-kéfzíté azért az ö szekerét, és melléje vévé a' népét.

7 Vón *ánnák felette melléje* hat-száz válaſztott szekereket, és Egyiptómnak minden szekereit: és mind azokon *rendele* hadnagyokat.

8 Es meg-keményíté az UR az Egyiptombéli Faraó Királynak szívét, és utánnok méne az Izrael fiainak; az Izrael fiai pedig mennék vala nagy hatalommal. * * 4 *Móſ.* 33: 3.

9 * Es az Egyiptombéliek utánnok menvén el-érék öket a' holott a' tenger mellet meg-szállottak vala, Faraó szekerének minden lovai, lovagjai, és az ö serege Pihachiróth mellett Báaltzéfon ellenében. * *Jóſ.* 24: 6.

10 Es mikor Faraó el-közelített vólna, fel-emelék az Izrael fiai az ö szemeiket, és imé az Egyiptombéliek utánnok menvén *valának*; és mikor felette igen még-rémültenek vólna, ki-áltának az Izrael fiai az URhoz.

11 Es mondának Mósesnek: Avagy nem *vóltaké* Egyiptomban koposók, hogy minket *ide* hoztál hogy meg-halnánk e' puſztában: Mit tselekedél mivelünk hogy ki-hoztál minket Egyiptomból?

12 Avagy nem ezé a' mit mondunk vala néked Egyiptomban, mikor *azt* mondjuk vala: Hagyj békét nékünk, hogy szolgáljunk az Egyiptombéliknek, mert jóbb vólt vólna nékünk szolgálnunk az Egyiptombélieknek, hogy-nem-mint e' puſztában meg-halnunk.

13 Es monda Móses a' népnek: Ne féljetek, légyetek veſztegségben, és nézzétek az URnak * szabaditását, a' mellyet ma tselekeſzik veletek: mert a' melly Egyiptombélieket ma láttatok, soha többé azokat nem látjátok.

14 Az UR hadakozik ti érettetek: ti légyetek veſztegségben. * v. 27-31.

15 Es monda az UR Mósesnek: Mit ki-áltaſz én hozzám? Szóllj az Izrael fiainak hogy indúljanak-el.

16 Te pedig emeld-fel a' te veſzſödet, és nyújtsd-ki a' te kezedet a' tengérre, és azt válaſzd *kér-felé*, és menyenek-bé az Izrael fiai a' tenger *közepébe* a' szárazon.

17 En pedig, imé én meg-keményítem az Egyiptombélieknek szíveket; és bé-mennek ö utánnok, és meg-

meg-ditsöittetem Faraóban, és minden ö seregében, szekereiben, és lovagjaiban.

18 Es meg-tudják az Egyiptombéliek hogy én vagyok az UR, minekutánna meg-ditsöittetem Faraóban, az ö szekereiben és az ö lovagjaiban.

19 El-méne annakokáért az Istennek * Angyala a' ki az Izrael táborának elötte mégyen vala, és a' sereg után *kezde menni*: es a' felhönek ofzlopa-is *a' melly* † ellöttök *jár vala*, elméne; és a' sereg után álla.

* *Jos.* 5: 14. † *v.* 13: 21.

20 Es álla az Egyiptombélieknek és az Izraelnek tábora közzé: és *amazoknak* vólt homályos felhö és feretség, *ezeknek* pedig az éjtfzakát megvilágofitja vala, *annyira hogy* az egész éjtfzaka egymáshoz nem közelíthettek.

21 Es fel-emelé Mófes az ö kezét a' tengerre, és az UR nap-keleti erös fzélnek mind egész éjtfzaka *való fúvásával* a' tengert el-hajtá, és a' tengert meg-fzáraztá, minekutánna a' *tengernek* vizei * ketté váltak vólna.

* *Jof.* 4: 23. *Sólt.* 78: 13. *és* 106: 9 *és* 114: 3.

22 * Bé-menének annakokáért az Izrael fiai a' fzárázon a' tengerbe, és a' vizek nékiek mind jobb-kezek felöl mind bal-kezek felöl *valának úgymint* kö-falak.

* 1 *Kór.* 10: 1. *Sid.* 11: 29.

23 Es az Egyiptombéliek követvén öket, utánnok menének a' tengerbe, Faraónak minden lovai, fzekerei, és lovagjai.

24 Hajnalkor pedig tekínte az UR az Egyiptombéliek táborára a' tüznek és felhönek ofzlopából, és meg-rontá az Egyiptombéliek táborát.

25 Es el-vévé az ö fzekereknek kerekeinek forgását, hogy nehezen mehetnének, és mondának az Egyiptombéliek: Fuffünk-el az Izrael elött; mert az UR hadakozik ö érettek az Egyiptombéliek ellen.

26 Es monda az UR Mósesnek: Emeld-fel a' te kezedet a' tengerre, hogy a' vizek térjenek-meg az Egyiptombéliekre, az ö fzekereikre és lovagjaikra.

27 Es fel-elmelé Móses az ö kezét a' tengerre, és meg-téré a' tenger reggel az ö elébbi állapotjára. Az Egyiptombéliek futnak vala a' víznek eleibe: de az UR bé-rekefzté öket a' tengerbe.

28 * Meg-térének azért a' vizek, és el-boríták a' fzekereket, a' lovagokat, és Faraónak minden seregeit, mellyek ö utánnok bé-mentek vala a' tengerbe: tsak egy-is nem marada ö bennek.

* *Sólt.* 106: 11.

29 De az Izrael fiai fzárazon járának a' tenger közepében, és a' vizek nékiek mind jobb felöl, mind bal felöl valának kö-fal *gyanánt*.

30 Es meg-fzabadíta azon a' napon az UR Izraelt az Egyiptombéliek kezéből: és látá az Izrael a' meg-hólt Egyiptombélieket a' tenger parton.

31 Látá annakfelette az Izrael az URnak nagy hatalmaſſágát, mellyet tselekedék az Egyiptombéliek ellen: és félé a' nép az URat, és hivének az URnak és Mósesnek az ö fzolgájának.

XV. RESZ.

Hálaadó éneke Mósesnek: A' keserü viz meg-édesíttetik.

1 AKkor Móses és az Izrael fiai ezt az éneket éneklék az URnak, és fzóllának mondván: Eneklek az URnak, mert az ö nagyságos hatalmaſſágát meg-jelentette, a' lovakat és a' lovagokat a' tengerbe veſzté.

2 * Én erőſſégem és én énekem az UR: mert engemet meg-fzabadita: Ez az én erös Iſtenem, ezt ditsérem, ez az én atyámnak Iſtene, azért fel-magafztalom ötet.

* *Sólt.* 118: 14. *Jeſa.* 12: 2.

3 Az UR erös hadakozó: UR az ö neve.

4 A' Faraónak fzekereit és az ö seregét a' tengerbe vetette: és az ö válogatott hadnagyi, a veres tengerbe merültek.

5 A' tengernek örvényi boritották el öket: a' mélységbe fzállottanak mint a' *nehéz* kö.

6 A' te jobb-kezed URam fel-magafztaltatott: a' te *nagy* erödnek általa: a' te jobb-kezed URam meg-rontotta az ellenséget.

7 Es a' te nagyságodnak fokságában meg-rontottad a' te ellenségidet; a' te haragodat reájok botsátottad, és el-nyelé öket mint a' pozdorját.

8 Es a' te orrod fzelének általa egybe-gyültenek a' vizek, és a' viznek folyafi rakásba állottak, a' tengernek * közepette még a' mélységes vizek-is meg fagytanak. * *rész.* 14: 21. 22.

9 Az ellenség *azt* mondá: Utánnokmégyek, el-érem öket, a' nyereséget meg-ofztom, bé telik *azoknak gazdagságokkal* az én lelkem, fel-emelem az én fegyveremet, az én kezem el-veſzti öket.

10 A' te fzeledet meg-indítád, és a' tenger béboritá öket, fenékre mentek mint az ón a' nagy vizekben.

11 Kitsoda az Iſtenek között ollyan mint te *oh* URam? Kitsoda ollyan nagyſágos fzentséggel mint te, nagy félelemmel ditsérendö, és tsudálatos *dolgok*nak tselekedöje;

12 Ki-nyújtottad a' te jobb-kezedet, és el-nyelé öket a' föld.

13 El-vezérled a' te irgalmaſſágodnak általa ezt a' népet, *a' mellyet* megſzadadítottál: el-vezérled a' te hatalmas erödnek általa, a' te ſzent lakó helyedre.

14 Minekutánna meg-hallják ezt a' népek, meg-háborodnak: a' fájdalom környül-vészi a' Paleſtinának lakóit.

15 Akkor meg-háborodnak az Edomnak Fejedelmi, a' félelem környül-vészi a' Moábnak erőſſeit: a' Kanaánnak minden lakoſi el-lankadnak *a' félelem miatt.*

16 Eſik ö reájok félelem és rettegés, a' te karodnak nagysága miatt megnémúlnak mint a' *kövek*, a' míg által-mégyen a' te néped URam, míg által-mégyen e' nép, mellyet meg-ſzabadítottál.

17 Bé-vifzed öket, és meg-plántálod öket a' te örökös hegyeden, a' helyen, a' mellyet kéſzítettél *oh* URam, hogy *ott* lakozzál, a' ſzent helyen URam, *mellyet* a' te kezeid *meg* erősítettek.

18 Az * UR uralkodik mind örökkön örökké. * *Sólt.* 146: 10.

19 Mert a' Faraónak lovai, az ö ſzekereivel és lovagjaival bé-mentenek a' tengerbe, és az UR reájok borította a' tengernek vizeit: Az Izrael fiai pedig ſzárazon jártak a' tengernek közepette.

20 Es a' Mária Próféta-aſzſzony, Aronnak * nénnye, vön dobot az ö kezébe, és ki-menének ö utánna mind az aſzſzonyi-állatok dobokkal és ſípokkal. * 4 *Móſ.* 26: 59.

21 Es monda nékiek Mária: Enekeljetek az URnak: mert nagyságos dolgokat tselekedett, a' lovat mind a' rajta ülővel egybe a' tengerbe vetette.

22 Es el-indíta Móses az Izraelt a' veres tengertől, és menének a' Súr *nevü* puſztába, és mikor harmad napig mentek vólna a' puſztán, nem találának vizet.

23 Es mikor jutottak vólna Márah * *nevü helyre*, nem ihatják vala a' Márának vizeit, mivelhogy azok keserüek valának: azért nevézék azt Márának. * 4 *Mós.* 33: 8.

24 Annakokáért morog vala a' nép Móses ellen, *ezt* mondván: Mit igyúnk?

25 Mikor azért kiáltott vólna az URhoz, mutata néki az UR egy fát, mellyet minekutánna a' vízbe vetett vólna, meg-édeſedének a' vizek: és *ugyan* ott törvényt és parantsolatot ada az Izraelnek, minekutánna ott meg-késérté ötet *az Iſten.*

26 Es monda: Ha a' te URadnak Iſtenednek befzédének engedendeſz, és azt tselekeſzed a' mi kedves az ö ſzemei előtt, és az ö parantsolatit halgatándod, és meg-őrizendéd minden ö ſzerzéſit, nem botsátok te reád a' betegségek közzül egyet-is, mellyet az Egyiptombéliekre botsátottam: mert én vagyok az UR; te gyógyítód.

27 Jutának pedig * Elimbe, és ott *valának* tizen-két források és hetven pálma fák, és ott a' vizek mellet tábort járának. * 4 *Mós.* 33: 9.

XVI. RESZ.

Az Izrael fiainak Iſtentől fürjek adatnak: Ismét manna.

1 ELimből pedig el-menvén, az Izrael fiainak minden ſokaságok, juta a' Sin puſztájába, melly az Elim között és a' Sinai között vagyon, a' második hónapnak tizen-ötödik napján, annakutánna hogy Egyiptomból ki-jöttenek vala.

2 Es zúgolódék az Izrael fiainak egéſz gyülekezete Móſes ellen és Aron ellen a' puſztában.

3 Kiknek mondának az Izrael fiai: Vajha az UR keze által emészttettünk vólna meg az Egyiptom' földében, mikor a' fazék hús mellett ülünk vala, és mikor elég kenyeret éſzünk vala: mert ki-hoztatok minket e' puſztába, hogy mind e' ſokaságot meg-ölnétek éhséggel.

4 Es monda az UR Mósesnek: Imé én adok néktek kenyeret mennyből, és mennyen-ki a' nép, és ſzedjen abban minden nap egy napra valót, hogy kéſértsem-meg öket, ha járnak é az én törvényemben vagy nem.

5 Hatod napon pedig annyit kéſzítsenek bé-vinni *az eledelben*, hogy kétannyi légyen az, mint a' mennyit minden napra viſznek.

6 Monda annakokáért Móses és Aron az Izrael minden fiainak: Eſtve meg-tudjátok, hogy az UR hozott-ki titeket Egyiptomból.

7 Es reggel meg-látjátok az URnak ditsöségét: mert meg-hallotta ö az UR ellen való zúgolódáſitokat: Mert mi mitsódák *vagyunk*, hogy mi ellenünk zúgolódtok?

8 Es monda Móses: Mikoron az UR adánd tinéktek ez eſtve húſt enni tetek, és reggel kenyeret; hogy bé-teljetek, *akkor bizonyságot tészen, hogy* hallotta az UR a' ti zúgolódáſitokat, mellyekkel ö ellene zúgolódtatok. Mert mi mitsodák *vagyunk?* Nem mi ellenünk vagynak a' ti zúgolódáſitok, hanem az UR ellen.

9 Es monda Móses Aronnak: Mondd-meg az Izrael fiainak minden gyülekezetének: Mennyetek az UR eleibe; mert meg-hallotta a' ti zúgolódáſitokat.

10 Es lön mikoron ſzóllana Aron az Izrael fiainak minden gyülekezetének, tekintének a' puſzta felé, és imé az URnak ditsöségét láták a' felhőben.

11 Mert

11 Mert szóllot vala az UR Mósesnek illyenképpen:

12 Hallottam az Izrael fiainak zúgolódását, szólj nékiek illyen módon: A' két estve között estek hust, és reggel meg-elégíttettek kenyérrel, és meg-tudjátok, hogy én vagyok a' ti URatok Istentek.

13 Estve annakokáért fürjek jövének-fel, *annyira hogy* a' tábort el-lepék, reggel pedig harmat szálla *alá* a' tábor körül.

14 Es mikor a' harmat szállás megszünt vólna, * imé *vala* a' pusztának színén apró gömbölyeg, apró mint a' dara a' földön. * 4 *Mós.* 11: 7.

15 Mellyet mikor láttak vólna az Izrael fiai, mondának egy-másnak: Mán ez, mert nem tudják vala mi vólna. Monda azért Mósés nékiek: Ez a' * kenyér, mellyet az UR ád néktek ételtekre. * *Ján.* 6: 31.

16 E' *pedig* a' mit az UR parantsolt: kiki mind szedjen abban annyit a' mennyit meg-ehetik; minden före egy Gómerrel a' ti *hozzátok tartozó* lelkeiteknek száma szérint, minden embér szedjen azoknak *szükségekre*, kik az ő sátorában vagynak.

17 Es akképpen tselekedének az Izrael fiai; és szedének *némelly* többet, *némelly* kevesbet.

18 Azután meg-mérik vala a' Gómerrel, és nem vala * több azé, a' ki sokat *szedett vala*, sem pedig kevesebb azé, a' ki keveset *szedett vala: hanem* mindené annyi vala, a' mennyivel meg éri vala. * 2 *Kor.* 8: 15.

19 Es monda Mósés nékiek: Senki abban más napra semmit ne hagyjon.

20 Es nem engedének Mósesnek, mert némellyek hagyának abban reggelre, és féreg terme benne, és megbüzhödék: azért meg-haragvék azok ellen Mósés.

21 Szedék annakokáért azt minden napon reggel, a' mennyit minden meg-ehetik vala: *mert* minekutánna a' nap fel-melegedik vala, el-ólvad vala.

22 Hatod napon pedig két annyi kenyeret szednek vala, minden före két Gómerrel; és el-jövének a' Gyülekezetnek Fejedelmi mindnyájan, és meg-mondák *azt* Mósesnek.

23 Es monda nékiek: ez az, a' mit az UR mondott: Az URnak *tiszteséggére szenteltetett* Szent Szombatnak nyúgalma *vagyon* * hólnap, a' mi kenyeret sütnétek, süssétek meg: és a' mit föznétek, főzzétek-meg *ma*: mindent pedig, a' mi meg-marad *hatod napon*, el-tegyétek magatoknak *azt a' heted napi* szükségtekre. * *r.* 35: 2.3.

24 Es el-tészik vala a' maradékot más napra, a' mint Mósés parantsolta vala, és nem büzhödött-meg, sem pedig féreg nem vólt benne.

25 Es monda Mósés: Egyétek-meg ma azt, mert ma az URnak Szombatja *vagyon*: ma nem találjátok azt a' mezőn.

26 Hat napon szedjétek azt: heted napon Szombat *vagyon*, nem találtok akkor.

27 Es lön heted napon, mikor *némellyek* a' nép közzül ki-mentek vólna, hogy szednének *Mánt*, nem találának.

28 Es monda az UR Mósesnek: Meddig nem akarjátok meg-őrizni az én parantsolatimat és törvényimet?

29 Vegyétek észetekbe, hogy az UR rendelte néktek a' Szombatot, és ő azért ád néktek hatod napon két napra való kenyeret: minden ember azért otthon légyen, senki az ő helyéből ki ne mennyen heted napon.

30 Es nyúgoszik vala a' nép heted napon.

31 Nevezé pedig azt az Izrael háza Mánnak: melly olyan *vala* * mint a' Kóriándromnak magva, fejér, és ollyan izü, mint a' mézes pogátsa.

* 4 *Mós.* 11: 7.

32 Es monda Mósés: Ez az ige, mellyet az UR parantsolt: Tölts-meg egy Gómert a' *Mannával*, hogy megtartassák az a' ti utánnatok valóknak; hogy lássák a' kenyeret, mellyel tartottalak titeket a' pusztában, minekutánna ki-hoztalak titeket Egyiptom' földéből.

33 Es monda Mósés Aronnak: Végy egy edényt, és *egy* tellyes Gómer Mánt tölts abba, és tedd-el azt az UR eleibe, hogy meg-tartassák az a' ti utánnatok valóknak.

34 A' mint parantsolta vala az UR Mósesnek, el-tévé azt Aron az *Istennek jelen való vóltának* Bizonysága előtt, hogy az meg-tartatnék.

35 Az Izrael fiai pedig evének Mannát negyven esztendeig, míg a' lakott földre * jutának, *a' mellyen lakniok kell vala:* Mannát evének mind addig, míg a' Kanaán földének határába jutának. * *Jós.* 5: 12.

36 A' Gómer pedig az Efának tizedrésze.

XVII. RESZ.

A' kősziklából víz ered: Az Amálekiták meg-győzetnek.

1 EL-menvén *azért* az Izrael' fiainak minden sokasága Sin pusztájából, az ő útok *és szállások* szerint az URnak parantsolatjára tábort járának Rafidimban, holott nem valának vizek, hogy a' nép ihatnék.

2 Annakokáért a' nép Mósessel versengvén *azt* mondják vala: * Adjatok vizet minékünk, hogy igyunk. Es

monda nékiek Móses: Miért feddöztök énvelem? Miért késértitek az URat? * 4 *Mós.* 20: 2, 4.

3 Szomjúhozik vala azért ott a' nép a' víznek *szüksége* miatt, és zúgolódék a' nép Móses ellen, és monda: Miért hoztál-ki minket Egyiptomból? hogy meg-ölnél engemet, gyermekimet, és barmaimat szomjúval?

4 És kiálta Móses az URhoz mondván: mit tselekedjem e' néppel? Ha tsak valami-kevéssé *halasztod segitségedet*, engemet meg-köveznek.

5 Monda azért az UR Mósesnek, Eredj-el a' nép előtt, és az Izraelnek Vénei közzül is végy mellédi: a' te * vefzfzödet-is, melliyel a' vizet † meg-sújtottad, végyed kezedbe, és eredj-el.

* 2 *Mós.* 4: 2. 3. 17. † *r.* 14: 16.

6 Imé én állok te előtted amott, ama' Hóréb hegyén való kőfziklára, és sújtsd-meg a' * kőfziklát, és vizek jönek-ki abból, hogy a' nép igyék. És úgy tselekedék Móses az Izrael Vénei szemek előtt. * 4 *Mós.* 20: 8. *Sólt.* 78: 15. 1 *Kór.* 10: 4.

7 És nevezé azt a' helyet Massának és Méribának, az Izrael fiainak zúgolódások-ért. és hogy az URat késértették vólna, *ezt* mondván: Vagyoné az UR mi köztünk vagy nintsen?

8 El-jöve pedig az * Amálek *nemzetsége* és hadakozék az Izrael ellen Rafidimban. * 5 *Mós.* 25: 17. 18.

9 És monda Móses Jósuénak: Válaszfz minékünk férjfiakat és menny-él, vijj-meg az Amalekkel. Hólnap én a' halomnak tetejére állok, és az Istennek * vefzfzeje kezemben *léfzen.* * *rész.* 4: 20.

10 És Josué úgy tselekedék a' mint mondotta vala néki Móses, hadakozék az Amálek ellen: Móses pedig, Áron, és Húr fel-menének a' halomnak tetejére.

11 És lön, mikor Móses fel-emeli vala az ö kezét, az Izrael diadalmat véfzen vala: mikor pedig az ö kezét le-erefzti vala, az Amálek véfzen vala diadalmat.

12 Mikor *azért* Mósesnek kezei-el fáradtak vólna, hozának *egy* követ, és ö alája tevék, hogy arra üllne: Áron pedig és Húr tartják vala az ö kezeit, egy felöl egyik, más felöl máfik: és mind két kezeit fel-emelve tartá mind nap-nyúgotig.

13 És meg-rontá Josué az Amáleket, és az ö népét fegyver élivel.

14 És monda az UR Mósesnek: Ird-meg * ezt emlékezetre könyvbe, és mondd-meg ezt Jósuénak; hogy mindenestől el-törlöm † Amáleknek emlékezetét-*is* az ég alól.

* 5 *Mós.* 25: 17. 19. † 1 *Sam.* 15: 2. 3. 7.

15 És épite Móses óltárt, és nevezé *azt* illy nevvel: A' JEHOVA *EN* ZASZLÓM.

16 Mert *azt* mondja vala, *Bizonyára* az URnak kéze vagyon az ö királyi fzékén, *hogy* az UR mind örökké hadakozik az Amálek *nemzetsége* ellen.

XVIII. RESZ.

Jethró Papnak értelmes tanáts-adáfa.

1 ÉS meg-hallá Jethró a' Midiánita*k* Papja *a'* Móses ipa, mind azokat a' mellyeket tselekedett vala Iften Mófesfel, és Izraellel az ö népével, hogy ki-hozta vólna az UR *az* Izrael *népet* Egyiptomból.

2 És fel-vévé Jethró a' Móses ipa Tzipporát a' Móses feleségét, minekutánna azt *Móses az attya házához* botsátotta vólna.

3 És az ö két fiait-is *fel-vévé*; kik közzül egyiknek nevè Gersom *vala*, mert azt mondotta vala *Móses*: * Bújdosó vóltam az idegen földön.

* *Fell.* 2: 22.

4 A' máfiknak pedig neve Eliézer: mert *azt mondotta vala*, Az én atyámnak Iftene fegitségül vólt nékem, és meg-fzababitott engemet a' Faraó fegyverétől.

5 El-juta pedig Jethró a' Móses ipa, és az ö fiai, és felesége Móseshez a' puſztába, holott taborban vala az Iften * hegyénél. * *r.* 3: 1.

6 És meg-izené Mósesnek: En Jethró a' te ipad mégyek te hozzád, és a' te feleſéged, és ö vele az ö két fiai.

7 És ki-méne Móses az ö ipa eleibe, és meg-hajtá magát, és meg-tsokolá ötet: és meg-kérdék egymáſt békeſſégek felöl; azután menének az ö fátorába.

8 És meg-befzéllé Móses az ö ipának mindazokat a' mellyeket tselekedétt vala az UR Faraóval és az Egyiptombéliekkel az Izrael-ért, és minden nyavalyájokat melly az úton találta öket, és *mimódon* fzabaditotta vólna meg öket az UR.

9 És örvendeze a' Jethró mind azo*kon* a' jó*kon* a' mellye*ket* tselekedett vala az UR Izrael*el*, kit meg-fzabadita az Egyiptombéliek kezéből.

10 És monda Jethró: Áldott az UR, ki meg-fzabaditott titeket az Egyiptombéliek kezéből, és a' Faraó kezéből, a' ki meg-fzabaditotta e' népet az Egyiptombéliek keze alól.

11 Moſt esmértem-meg * hogy nagy az UR minden Iſteneknél felette, mert azon † büntetéſſel *büntette-meg öket*; a' mellyel

mellyel kevélyen tselekedtek vólt ellene. * *rész.* 14: 18.

† *Fell.* 1: 10. 16.

12 Es vön Jethró a' Móses ipa égő áldozatra, és *egyéb* áldozatra *való állatokat hogy áldoznék* az Istennek: azután el-jövé Áron és az Izraelnek minden Vénei hogy kenyeret ennének *a'* Móses ipával Isten elött.

13 Es lön másod napon le-üle Móses, hogy törvényt tenne a' nép között; és áll vala a' nép Móses elött reggeltöl fogva mind estvéiglen.

14 Mikor pedig látta vólna a' Móses ipa mind azokat a' mellyeket ö tselekednék a' néppel, monda: Mi dolog ez a' mit te tselekedel a' néppel? Mi az oka hogy te magad ülsz, és mind az egész köfség áll te elötted, reggeltöl fogva mind estvéiglen?

15 Es felele Móses az ö ipának: Mert a' nép én hozzám jö hogy az Isten akaratját meg-értse *en tölem.*

16 Es mikor *valami külsö* dolgok vagyon, én hozzám jönek, és törvényt tészek az ember között és felebarátja között; és meg-jelentem *nékiek* az Istennek végezéfit és az ö törvényit.

17 Es monda a' Móses ipa ö nékie: Nem jó a' dolog a' mellyet te tselekefzel.

18 El-fogyatkozván el-fogyatkozol mind te, 's mind ez a' nép a' melly teveled *vagyon*: mert eröd felett való dolog ez, nem tseleked-heted azt te magad.

19 Most *azért* * fogadd-meg az én fzómat, tanátsot adok tenéked, és az Isten veled lészen. Te a' népnek viseld gondját az Isten elött, hogy az ö igyeket vigyed az Isten-hez.

* 5 *Mós.* 1: 9.

20 Es tanítsad öket az *Isten* rendelésire és törvényire, és mondd-meg nékiek a' melly úton kelljen járniok, és a' dolgot a' mellyet kelljen tselekedniek.

21 Te pedig válafzfz az egész nép közzül erös férfiakat, isten-félöket, igaz-mondókat, kik gyülölik a' telhetetlenséget, és tégyed azokat elöttök járókká, ezeredesekké, fzázadosokká, ötvenedesekké, és tizedesekké.

22 Azok tégyenek itéletet a' népnek mindenkoron: minden nagy dolgot te elödbe hozzanak, és minden kitfiny dolgot ök itéljenek-meg: és a' te terhedet meg-könnyebbitik, ha azt veled együtt hordozzák.

23 Ha ezt a' dolgot mivelénded, és az Isten parantsol tenéked, meg allhatfz: még mind ez a' nép-is helyére mégyen békefségben.

24 Engede azért Móses az ö ipának * befzédének, és mind azokat tselekedé a' mellyeket mondott vala. * *v.* 21.

25 Es válafzta Móses az egész Izraelböl erös férfiakat, és Fejedelmeké tévé azokat a' nép között, ezeredesekké, fzázadosokká, ötvenedesekké, és tizedesekké.

26 Kik a' nép között mindenkor itéletet téfznek vala: a nehéz dolgokat Mósesre vifzik vala; a' kis dolgokat ök itélik vala meg.

27 El-botsátá pedig Móses az ö ipát, és el-méne az ö *lakó* földébe.

XIX. RESZ.

El-kéfzítése a' népnek a' törvénynek meg-halgatására.

1 HArmadik hónapban annakutánna hogy az Izrael fiai ki-jöttek vala Egyiptom földéböl, azon napon (*hogy Rafidimból ki-indúlnának*) jútának a' Sinai pufztájába.

2 Mikor azért Rafidimból ki-menvén jutottak vólna a' Sinai pufztájába, és táborok vólna a' pufztában, (*mert* tábort jártak vala ott az Izraeliták a' hegynek ellenébe.)

3 * Fel-méne Móses az Istenhez; és kiálta az UR ö néki a' hegyröl *ezt* mondván: Ezt mondjad a' Jákob háza-népének, és *igy* fzóllj az Izrael fiainak. * *Tsel.* 7: 38.

4 * Ti láttátok mit tselekedtem az Egyiptombéliekkel, és *mimódon* hordoztalak titeket faskeselyünek fzárnyain, és titeket magamhoz juttattalak. * 5 *Mos.* 29: 2.

5 Mostan annakokáért ha figyel meteffléggel halgatándjátok az én beízédemet, és meg-tartándjátok az én fzövetségemet, énnékem léfztek minden népeknek felette kiváltképpen való népem * mért enyim mind az egész föld. * 5 *Mof.* 7:6. *Sólt.* 24:1.6.

6 * Ti pedig léfztek énnékem papi orfzágom, és fzent népem. Ezek a' beízédek, mellyeket *akarom hogy* megmondj az Izrael fiainak.

* 1 *Pét.* 2: 9.

7 El méne azért Móses, és fzóllitá a' népnek Véneit, és eleikbe adá mind ezeket a' beízédeket, mellyeket az UR néki parantsolt vala.

8 Felele pedig az egész fokaság egyenlöképpen, és mondának: Valamit az UR mondott * meg-tseleked-jük: és meg-mondá Móses az URnak a' népnek *minden* beízédét.

* *Jóf.* 24: 21. 24.

9 Akkor monda az UR Mósesnek: Imé én te hozzád mégyek nagy fürü * felhöben, hogy hallja a' nép mikor te-veled fzóllok, és hidgyenek tenéked mind örökké: minekutánna megmondotta vólna Móses az URnak a' nép beízédét. * *v.* 16. 20.

10 Es monda *ismét* Mósesnek az UR: Eredj-el a' néphez hogy * meg-

szenteljed öket ma és hólnap, és hogy meg-mossák az ö ruháikat. * *Jós.* 3: 5.

11 Hogy légyenek készek harmád napra: mert harmad napon le-száll az UR, mind az egész népnek szeme lattára, a' Sínai hegyre.

12 Es határt rendelj e' népnek körös-környül, *ezt* mondván: Meg-láss tátok, hogy ez hegyre fel ne mennyetek, és a' *hegynek* szélét-is ne érjétek: valami érendi a' hegyet, meg-ölettessék.

13 *Senkinek* keze azt ne illesse, *hanem* kövezvén meg-köveztessék, vagy lövöldözvén meg-lövöldöztessék, akar barom, akar ember *légyen*, ne éljen; mikor a' kürtnek *egy forman való* hoszúszu zengését *halljátok*, *azután mindenek* fel-mehetnek a' hegyre.

14 Le-szálla azért Mózes a' hegyről a' néphez; és meg-szentelé a' népet, *kik* meg-mosák az ö ruháikat.

15 Minekutánna meg-mondotta vólna a' népnek: Légyetek készek harmad napra, és a' ti feleségitekhez ne közelitsetek.

16 Es lön harmad napon mikor meg-virradot vólna, lönek * mennydörgések és villámások, és nagy fürü felhö a' hegyen, és igen nagy trombita-szó, *annyira hogy* mind az egész táborbéli nép rettegne. * *Sid.* 12: 18.

17 Es ki-vivé * Mózes a' népet az Isten éleibe a' táborból, és meg-állának a' hegy alatt. * 5 *Mós.* 4: 10.

18 * Az egész Sínai hegy pedig füstölög vala, mivelhogy le-szállot vólna arra az UR tüzben, és fel-mégyen vala annak a' füsti, mint *egy* kementzének füsti, és mind az egész hegy reng vala igen. * 5 *Mós.* 4: 11.

19 Es a' kürtnek szava *mind inkább* nevekedik vala, a' * Mózes szóll vala, és az Isten felel vala néki szóval. * *Sid.* 12: 19.

20 Le-szállott vala pedig az UR a' Sínai hegyre, a' hegynek tetejére, és fel-hivá az UR Mósest a' hegynek tetejére, és fel-méne Mózes.

21 Es monda az UR Mósesnek: Eredj alá, mondd-meg a' népnek hogy által ne hágják a' *határt*, *hogy fel-jöjjenek* az UR látni, és sokan ö közzülök meg-haljanak.

22 Söt még a' Papok-is, kik az UR eleibe mennek, meg-szenteljék magokat, hogy az UR meg ne rontsa öket.

23 Es monda Mózes az URnak: Nem jöhet-fel a' nép a' Sínai hegyre, mert te meg-mondottad minékünk illyenképpen: Vess határt a' hegynek, és szenteld-meg azt.

24 Es monda az UR ö néki: * Eredj menny-alá, és *azután* jöjj-fel te, és az Áron te-veled; a' Papok pedig és a' köfség által ne hágják a' *határt*, hogy fel-jöjjenek az URhoz; hogy el ne veszesse öket.

25 Es alá-méne Mózes a' sokaság közzé, és szólla ö vélek.

XX. RESZ.

A' Tiz parantsolat ki-adatik a' Sínai hegyről.

1 ÉS az Isten szóllá mind ezeket az igéket, mondván:

2 ÉN * VAGYOK A' TE JEHOVA ISTENED, ki az Egyiptomnak földéből a' szolgálatnak házából ki-hoztalak tégedet: * 5 *Mós.* 5: 6.

3 Ne legyenek tenékek én előttem *idegen Istenid. * *Jós.* 24: 14.

4 * Ne tsinálj magadnak faragott képet, és semmi hasonlatosságot *azoknak formájára*, mellyek ott fen az égben *vagynak*, se azoknak *formájára*, mellyek a' földön *itt* alatt *vagynak*, se azoknak, mellyek a' vizekben a' föld alát vagynak.

* 3 *Mós.* 26: 1. *Sólt.* 97: 7. *Esa.* 40: 18. 25.

5 Ne hajolj-meg azok előtt, és ne tiszteljed azokat; mert én vagyok a' te Jehova Istened erös hoszúszú-álló, ki meg-büntetem az atyáknak vétkeket a' fiakban, harmad és negyed *iziglen*, *azokban* a' kik gyülölnek engemet.

6 Es irgalmasságot tselekszem ezeriglen azokkal, a' kik engemet szeretnek, és meg-tartják az én parantsolatimat.

7 A' te Jehova Istenednek * nevét hijába ne vegyed, mert nem hagyja a' Jehova büntetés nélkül azt, a' ki az ö nevét hijába veszi.

* 3 *Mós.* 19: 12. *Mát.* 5: 33. 34.

8 Meg-emlékezzél a' * Szombat napról, hogy azt meg-szenteljed.

* *Ezéc.* 20: 12. *v.* 35: 2.

9 * Hat napokon munkálódjál, és minden dolgodat el-végezzed;

* *Al.* 23: 12. *és* 34: 21.

10 Heted napon a' te Jehova Istenednek* Szombatja *vagyon:* semmi dolgot ne tégy, se te, se fiad, se leányod, se szolgád, se szolgáló-leányod, és *semmi* barmod, se a' te jövevényed, melly a' te kapud között *vagyon.* * *v.* 16: 33.

11 Mert hat * napon teremté a' Jehova a' mennyet és a' földet, a' tengert és minden azokban való állatokat, és meg-nyúgovék heted napon: azért meg-áldá a' Jehova a' Szombatot, és meg-szentelé azt.

* 1 *Mós.* 2: 2.

12 Tiszteljed a' te * atyádat és a' te anyádat, hogy hoszúszú ideig élj a' földön, mellyet a' te Jehova Istened ád teneked. * *Ef.* 6: 2.

13 Ne * ölj. * *Mát.* 5: 21. 22.

14 Ne * paráználkodjál.

* *Mát.* 5: 27. 28.

15 Ne

15 Ne * orozz. *r. 22:1. *Efes.* 4:28.
16 Ne mondj a' te felebarátod ellen hamis tanúságot. * 5 *Móf.* 19:16-21.
17 Ne * kivánjad a' te felebarátodnak † házát: ne kivánjad a' te felebarátodnak feleséget, se szolgáját, se szolgáló-leányát, se ökrét, se szamárát, és semmit, a' melly a' te felebarátodé.
* *Róm.* 7:7. † 5 *Mós.* 5:21.
18 Mind az egész sokaság pedig látja vala a' menny-dörgéseket, a' villámásokat, a' kürtnek szavát és a' hegynek füstölgését, és ezeket látván a' nép, meg-rémülének, és távol állának.
19 Es mondának Mósesnek: * Szólly te minékünk és engedünk; ne szólljon minékünk az Isten, hogy meg ne haljunk. * *Sid.* 12:19.
20 Felele pedig Móses a' népnek: Ne féljetek; mert azért jött az Isten, hogy titeket meg-késértene, és hogy az ö félelme légyen ti elöttetek, hogy ne vétkezzetek.
21 Távol * álla azért a' nép: Móses pedig közelebb méne a' felhöhöz, mellyben az Isten *vala*. *r. 19:16.17.
22 Es monda az UR Mósesnek: Ezt mondjad az Izrael fiainak: Ti láttátok, hogy a' mennyböl szólottam tinéktek:
23 Ne tsináljatok *azért* én mellém *semmit*: ezüst Isteneket, vagy arany Isteneket ne tsináljatok magatoknak.
24 Földböl tsinálj énnékem óltárt, és azon áldozzad a' te égö és hálá-adó áldozatodat, a' te juhaidat és ökreidet: és valamelly helyen parantsolom, hogy az én nevemröl meg-emlékezzetek, te hozzád mégyek és meg-áldalak tégedet.
25 Hogy-ha köböl tsinálsz nékem óltárt, ne tsináljad faragott* *köböl*: mert *mihelyt* a' te kö-faragó vasadat arra vétended, *azonnal* meg-fertézteted azt.
* 5 *Móf.* 27:5. *Jóf.* 8:30. 31.
26 Grádits on-is ne menny az én óltáromra, hogy a' te szemérmed fel ne fedeztessék annál.

XXI. RESZ.

Külsö dolgokról való polgári törvények.

1 Ezek pedig az itéletre *való törvények*, mellyeket akarom *hogy* eleikbe adj.
2 Ha Sidó rabot vejéndesz, hat esztendeig szólgáljon; a' * hetedik esztendöben szabadon botsássad ingyen.
* 5 *Móf.* 15:12. *Jér.* 34:14.
3 Ha *tsak* az ö testével ment vólt te hozzád, ismét *tsak* az ö testével menny-ki töled; hogy-ha pedig félesége vólt, az ö felesége-is ki-mennyen véle.
4 Ha az ö ura adott annak feleséget, és szülénd néki fiakat vagy leányokat, a' felesége fiaival egybe légyen a' gazdájé; ö pedig mennyen-ki az ö testével.
5 Hogy-ha mondván mondándja a' * szolga: Szeretem az én uramat, az én feleségemet és fiaimat, nem akarom a' szabadságot; * 5 *Móf.* 15:16.
6 Vigye azt az ö ura a' Birákhoz, azután állassa azt az ajtóhoz, vagy az ajtó mellyéke mellé, és az ö ura fúrja által annak fülét törökkel; és legyen néki rabja mind örökké.
7 Mikor pedig valaki az ö leányát szolgálatra pénzen el-adja, ne botsáttassék úgy ki, mint a' *rab* szolgák.
8 Ha az urának szemei elött gonoszoknak *tetszik az*, *ugyannyira*, hogy azt magának nem jegyzi, tehát engedje hogy váltassék-meg: ne légyen szabad el-adni azt idegen embernek, mert álnokúl tselekedett ö vele.
9 Hogy-ha az ö fiának jegyzi azt, tselekedjék azzal az *el-házasított* leányzóknak törvénye szerint.
10 Ha *pedig* mást vejénd magának *azon felyül*; annak ételét, ruházatját és a' házasságban való igasságát alább ne szállitsa.
11 Ha ez három *dolgot* nem tselekeszi azzal, botsássa-el ingyen minden fizetés nélkül.
12 A' * ki valakit *úgy* verénd, hogy az meg-haljon, meg-öletteségék a' *gyilkos*. * 3 *Móf.* 24:17.
13 De a' ki nem leselkedett *az ö felebarátja után*, hanem az Isten vetette azt annak keze eleibe, helyet * rendelek néked, a' hova az *ollyan ember* szaladjon. * 4 *Móf.* 35:11.
5 *Móf.* 19:3. *Jóf.* 20:23.
14 Mikor pedig valaki felebarátjára szándékozik, és meg-öli azt álnoksággal, az én óltáromtól-is el-vonjad az *ollyon embert* halálra.
15 A' ki az ö attyát, vagy annyát meg-veréndi, meg-öletteségék.
16 Az ember-lopó, *ki* vagy el-adta az *embert*, vagy kezében kapják azt, meg-öletteségék.
17 A' ki az ö attyának vagy annyának gonoszt mondánd, * meg-öletteségék. * 3 *Móf.* 20:9. *Peld.* 20:20. *Mát.* 15:4. *Márk.* 7:10.
18 Hogy-ha valakik egybe veszsnek, és valaki az ö felebarátját üténdi kövei vagy öklével, és meg nem haland, hanem ágyba esik;
19 Ha fel-kelénd és kinn-járánd páltzáján, ártatlan légyen az, a' ki meg verte vólt; de ugy, hogy fekvése *miatt való kárvallását* meg-fizesse, és *azt* gyógyitván meg-gyógyittassa.
20 Mikor pedig valaki meg-veri rabját, vagy szolgáló-leányát páltzával, és meg-hal keze miatt, meg-büntettetvén meg-büntetteségék.
21 De ha egy nap vagy két nap élénd *a' vereség után*, ne büntetteségék meg: mert pénzen *vett szolgája az*.

22 Hogy-

22 Hogy-ha pedig a' férjfiak egybe veſznek, és valamelly terhes aſzſzonyi-állatot meg-sértenek, úgy hogy idö elött ſzülni kelljen, de *azert* nem következik *abból ſemmi* veſzedelem, büntettetvén meg-büntetteſſék, a' mint az aſzſzonyi-állatnak férje *akarja*, a' Birák*nak itéletek* ſzerint.

23 Hogy-ha pedig halál következik *abból*, annak életé-ért fizeſſe a' gyilkos a' maga életét.

24 * Szemet ſzem-ért, fogat fog-ért, kezet kéz-ért, lábat láb-ért.

* 3 *Móſ.* 24: 20. 5 *Móſ.* 19: 21. *Mát.* 5: 38.

25 Egetéſt égetés-ért, ſebet ſeb-ért, kéket a' kék-ért.

26 Ha valaki az ö ſzolgájának vagy ſzolgáló-leányának ſzemét üténdi, *úgy* hogy az ki-veſzſzen, az ö ſzemé-ért botsáſſa azt ſzabadon.

27 Hogy-ha az ö ſzolgájának fogát, vagy ſzolgáló-leányának fogát ki-üténdi, botsáſſa-él azt ſzabadon az ö fogá-ért.

28 Ha *valamelly* ökör meg-öklelöndi a' férjfiat vagy az aſzſzonyi-állatot, úgy hogy meg-haljon azt az ökröt kövekkel * verjék agyon, és annak húsát meg ne egyék: az ökörnek pedig ura ártatlan *légyen*. * 1 *Móſ.* 9: 5.

29 Hogy-ha pedig az ökör annakelötte-is öklelös vólt, és meg-mondották *azt* annak urának, mindazáltal azt örizetben nem tartotta; ha férjfiat vagy aſzſzonyi-állatot ölénd-meg az ökör, kövekkel verjék azt agyon, az ura-is pedig meg-öletteſſék.

30 Hogy-ha az ö életének váltságával akarják büntetni, az ö életének váltságá-ért fizeſſen mind annyit a' mennyit kivánnak rajta.

31 Úgyan ezen törvény ſzerint büntetteſſék, ha valakinek fiát vagy leányát ökleléndi-meg.

32 Ha pedig rabot avagy ſzolgáló-leányt öklel-meg az ökör, adjon *annak ura* harmintz eziüſt ſikluſt a' *rabnak* urának, az ökröt pedig kövekkel verjék agyon.

33. Ha valaki vermet nyitánd-meg, vagy valaki *ö maga* ásánd vermet, és *az után* nem fedi azt bé, és *annakokáért valakinek* ökre avagy ſzamára elik abba.

34 A' veremnek ura pénzel elégítse-meg azt: a' meg-hólt *állat* pedig azé légyen.

35 Ha valaki ökre más ember ökrét meg-ökleli, úgy hogy meg-haljon: adják-el az eleven ökröt és annak az árrát oſzſzák-meg, *hasonlatosképpen* a' meg-hólt *ökröt*-is oſzſzák-meg.

36 Vagy ha meg-mondották az elött hogy az ökör öklelös, mindazáltal az ö ura örizet alátt nem tartotta, adjon az ökör-ért ökröt, a' meg-hólt *ökör* pedig azé légyen.

XXII. RESZ.

Külsö dolgokról való pólgári törvények.

1 HA valaki lopánd ökröt vagy juhot, és meg-öléndi vagy el-adándja azt, egy ökör-ért adjon öt ökröt, és egy juh-ért * négy juhot.

* 2 *Sám.* 12: 6.

2 Ha az orvot a' háznak meg-ásásában kapják, és a' vereség miatt meghaland, a' *ki azt verte*, halálra ne itéltetteſſék.

3 Hogy-ha pedig a' Nap fél-kelve *verte a' lopót*, halálra itélteſſék: *a' lopó*, meg-fizeſſe *a' mit el-lopott*: ha meg nem fizet-het, adják-el az ö lopásá-ért.

4 Hogy-ha pedig *éppen* a' lopott marhát kezében kapják, akar ökör, akar ſzamár, akar juh légyen, ha azok elevenek léſznek, két-annyit adjon a' *lopó*.

5 Ha valaki kárt téſzen *más emberenek* ſzölejében vagy ſzántó-földében, és az ö barmát a' más *ember* ſzántó-földére botsátja kárt tenni: az ö földének javából, és ſzölejének leg-jobb terméſéből elégitse meg a' *káros embert*.

6 Ha tüz támad, és a' *tüz* tövishe akad, és meg-égeti a' gabonának rakáſit, vagy a' fen-álló gabonat, vagy mezönek terméſet, fizetvén meg-fizeſſe a' *kárt*, a' ki a' tüzet támaſztotta.

7 Mikor valaki az ö felebarátjának adánd pénzt vagy edényeket tartani, és annak házából el-orozzák a' *marhát*: ha a' lopót meg-találják adjon két-annyit.

8 Ha a' lopót meg nem találják, a' háznak gazdáját vigyék a' Birák eleibe, *és eskuſſék-meg*, hogy ha az ö felebarátjának marhájához nem nyúlté.

9 Akármi felöl légyen versengés, *akár* ökör felöl, *akár* ſzamár felöl, *akár* juh felöl, *akár* öltözet felöl, vagy *akár*-mi el-veſzett *marha* felöl; mikor valaki azt mondándja, *kérségnélkül* ez a' *lopó*; mind a' kettönek igye a' Birák eleibe viteſſék; és a' kit a' Birák bünöſſé téſznek, adjon két-annyit az ö felebarátjának.

10 Ha valaki adánd az ö felebarátjának ſzamárt, vagy ökröt, vagy juhot, vagy valami egyeb állatot tartani, és meg-haland, vagy meg-sértetik, vagy ellenségtöl el-hajtatik, úgy hogy ſenki nem látta.

11 Böſzáttaſſék e' dolog a' két ember közzött az Istenre való esküvésre, hogy az ö felebarátjának marháját el nem lopta *amaz*, a' *kinél a' marha vólt*, és *a' marhának* ura meg-elégedjék

jék *annak hitén*, ne fizessen *az semmit*.

12 Hogy-ha * el-lopván el-loptak töle a' *marhát*, meg-fizessen az urának.
* 1 *Móf.* 31 : 39.

13 Ha *vadaktól* szaggattatván * szaggattatott-el, hozza annak *valami részét* bizonyságúl, ne fizesse-meg a' szaggatottat. * 1 *Móf.* 31 : 39.

14 Ha pedig valaki *költson* kér *barmot* az ö felebarátjától, és az meg-sértetik vagy meg-hal, annak urának távol létében : meg-fizesse a' *kárt*.

15 Ha *pedig* a' *baromnak* ura vele *együtt lejénd*, *semmit* ne fizessen : ha béres az, mennyen béribe.

16 * Ha valaki valamelly szüz leányzót el-hitet, melly másnak nem jegyeztetett, és azt meg-szeplöfiti, adja-meg jegy-ruháját, és végye-el azt feleségül. * 5 *Móf.* 22 : 28. 29

17 Ha nem akarja annak attya a' leányzót néki adni, a' leányzóknak jegy-ruhájok szerint adjon annak pénzt.

18 A' varásló *és szem-fény-veszt*ö aszszonyi-állatot, ne hagyjad-élni.

19 * Valaki barommal vétkezéndik, meg-halván meg-haljon.
* 3 *Móf.* 18 : 23. *és* 20 : 15.

20 A' ki idegen Isteneknek * áldozik és nem csak az egy Jehovának, meg-ölettessék. * 5 *Móf.* 17 : 2--5.

21 Jövevényen * hatalmat ne tselekedjél, és azt meg ne nyomoritsd : mert *ti-is* Egyiptom földén jövevények voltatok. * 3 *Móf.* 19 : 34.

22 * Egy özvegyet vagy árvát-is ne nyomoritsatok-meg. * *Zak.* 7 : 10.

23 Ha *pedig* nyomoritván meg-nyomorgatod : (mert ha én hozzám kiáltván kiált, meg-halgatván meg-halgatom annak kiáltását.)

24 Fel-gerjed az én haragom, és el-veszteltek titeket fegyverrel, és a' ti feleségeitek özvegyek léfznek, és a' ti gyermekitek árvák.

25 Ha pénzt ad'z * költsön az én népemnek, a' szegénynek a' *ki* teveled *vagyon*, ne kivánj rajta *usorát*, mint az usorás *szokot tselekedni*.
* *Sólt.* 15 : 5. *Ezech.* 18 : 8.

26 Ha a' te felebarátodnak ruháját zálogba * el-vejénded, a' Napnak lemente előtt meg-adjad azt néki.
* 5 *Móf.* 24 : 12. 13.

27 Mert csak az az ö öltözete, testének az a' leple, a' mellyben hál : és léfzen, ha én hozzám kiált még-halgatom : mert én Irgalmas vagyok.

28 * A' Fejedelmeket ne átkozzad : és a' te néped között való Fejedelemnek gonoszt ne mondj.
* *Tsel.* 23 : 3. 4. 5.

29 A' te meg-ért gabonádnak, és borodnak első sengéjét ne halogaffad *meg-adni* : * a' te fiaid közzül az elsöszülöttet nékem adjad.
* *Fell.* 13 : 2, 12.

30 Ekképpen sáfarkodjál a' te ökreidből és juhaidból ; hét napon légyen az ö annyával, † nyóltzad napon nékem adjad azt.
† 3 *Móf.* 22 : 27.

31 Szent emberek légyetek én elöttem : a' mezön el-fzaggattatott *állatnak* * húsát meg ne egyétek, *hanem* az ebnek vessétek azt.
* 3 *Móf.* 22 : 8.

XXIII. RESZ.

A' boszfzúság-tételekről : ellenségink kel való jótételről : az itéletekről : a' veteménynek a' mezön való hagyásáról : Szombatról, és a' három nagy Innepekről, 's a' t.

1 *Hamis és* hazug hirt ne költs *a' te felebarátod ellen* : és a' hamis embernek segitségül ne légy hogy hamisfan *mellette* meg-esküdnél.

2 Ne követsed a' fokaságot a' gonoszra, és ne fzóllj a' törvényben a' fokaság mellé hajolván, az *igáz itéletnek* el-forditására.

3 * A' fzegénynek fzemélyére ne nézz az ö törvényében.
* 3 *Móf.* 19 : 15.

4 Ha találkozol a' te * ellenségednek búdosó ökrére avagy fzamárra, hajtsd haza nékie. * 5 *Móf.* 22 : 1.

5 Ha látándod hogy a' terh alatt fekfzik annak fzamára a' ki téged gyülöl, avagy nem léfzefzé annak segitséggel ? Emeld-fel azt ö vele együtt.

6 A' te fzegényednek igafságát * el ne forditsad az ö törvényében.
* 5 *Móf.* 27 : 19.

7 A' hamis * befzédtöl el-távozzál, és az ártatlant 's az igazat meg-ne öljed ; mert nem hagyom büntetés nélkül a' hamisfat. * *Peld.* 19 : 5.

8 * Ajándékot ne végy : mert az ajándék meg-vakitja a' fzemeseket-is, és az igazaknak itéleteket el-forditja.
* 5 *Móf.* 16 : 19.

9 * A' jövevény *embert* meg ne keseritsed ; mert ti *jól* tudjátok a' jövevényeknek mint légyen az ö dolgok, † mivelhogy ti-is jövevények voltatok Egyiptom földében.
* *Fell.* 22 :, 21. † 5 *Móf.* 24 : 17. 18.

10 * Hat esztendeig vessed-bé a' te földedet, és takard-bé annak hafznát.
* 3 *Móf.* 25 : 3.

11 A' hetedik *esztendö*ben *kimn* hagyjad azt, és meg-ereszfzed azt *a' te vetésedet*, hogy a' te népednek fzegényi egyék-meg azt ; a' maradékát pedig egye-meg a' mezönek vada ; ekképpen tselekedjél fzölöddel és olaj *termö hegyeid*del-is.

12 * Hat napon tégyed dolgaidat, és

és heted napon nyúgodjál: hogy nyúgodjék a' te ökröd, szamárod, és † meg-nyúgodjék a' te szolgáló-leányodnak fia és a' jövevény.

* *Fell.* 20: 9. † *Al.* 31: 16. 17.

13 Mindeneket, a' mellyeket parantsoltam néktek. *nagy szorgalmatossággal* meg-tartsatok. Az idegen Istenek nevét ne emlitsétek, és ne hallattassék *az* a' ti szátokból.

14 *Minden* esztendöben három-szor szentelj nékem innepet.

15 A' pogátsák innepét meg-tartsad; hét napon egyél kovász-nélkül való kenyeret, (* a' mint meg-parantsoltam néked,) az Abib nevü hónapban: mert akkor jöttél-ki Egyiptomból: † és üres *kézzel senki* ne láttassék én elöttem.

* *Fell.* 13: 4, 6, 7. † *Al.* 34: 20.

16 A' te mezei veteményed' szengéje' aratásának innepét-is *meg-tartsad*: és a' te mezei majorságodnak bé-takaritásának innepét-is, *melly szokott esni* az esztendönek végén, *meg-szenteljed.*

17 **Minden* esztendöben három-szor minden férjfiú fel-mennyen az UR Jehova eleibe.

* 5 *Mós.* 26: 16. *Al.* 34: 23.

18 Az én áldozatomra való báránynak vérét addig ki ne ontsad, mig a' kovászt ki nem hányod házadból: és ne maradjon *te nálad* az én áldozatomra való báránynak kövére reggelig.

19 Mindennek * az eleit, és a' te földednek elsö gyümöltsét, a' te Jehova Istenednek házába vigyed. Ne fözdmeg a' gödölyét az ö annyának tejében. **Al.* 34: 26.

20 Imé én el-botsátom az *én* * Angyalomat te elött, hogy meg-örizzen téged e' *te útadban*, és bé-vigyen téged a' helyre, mellyet *én* készitettem.

* *Al.* 33: 2.

21 Meg-óltalmazzad magadat attól, és engedj annak befzédének, meg ne boszszontsad ötet: mert nem szenvedi el a' ti gonoffágtokat; mert az én nevem vagyon ö rajta.

22 Mert ha halgatván halgatándod az ö befzédét, és mind azokat tselekedénded, a' mellyeket mondok; gyülölöje léfzek azoknak, a' kik téged gyülölnek, és ellensége léfzek a' te ellenségidnek.

23 Mert az én Angyalom te elötted mégyen, és bé-viszen téged az Emoréusnak, Chittéusnak, Perizéusnak, Kananéusnak, Chivéusnak és Jébuséusnak *földére*, és ki-gyomlálom azokat.

24 Ne imádjad azoknak Isteneket és ne tiszteljed azokat, és ne tselekedjél az ö tselekedetek szerint; hanem eltörvén el-törjed azokat, és *apróra* rontván el-rontsad az ö bálványokat.

25 Hanem tiszteljétek a' ti Jehova Istenteket, és meg-áldja a' te kenyeredet és vizedet: és el-vészek ti közzületek minden betegséget.

26 Nem léfzen *semmi* a' te földedben, a' melly * el-hányná gyümöltsét idö elött, sem pedig meddö nem léfzen: *és* a' te életednek napjait bétöltöm. * 5 *Mós* 7: 14.

27 Az én félelmemet botsátom-el elötted, és minden népet, a' melly közzé mégy, el-rettentek; és minden ellenségidet el-futamtatom te elötted.

28 * Darásokat botsátok-el te elötted, kik a' Chivéust, Kananéust és Chittéust, ki-üzzék te elöled.

* *Jós.* 24: 12.

29 Nem üzöm-ki elöled *mind* azokat egy esztendöben, hogy a' föld el ne puszttúljon, és meg-sokasodjanak te ellened a' mezönek vadai.

30 Lassan-lassan üzöm-ki azokat elöled, mig meg-szaporodol és a' földet bir-hatod.

31 A' te határodat ki-vetem a' veres tengertöl fogva a' Filistéusok tengeréig, és a' pusztától fogva az *Eufrátes* folyó-vizig: mert ti kezeitekbe adom a' földnek lakosit, és azokat ki-üzöd te elöled.

32 * Ne tégy szövetséget, se azokkal, se azoknak Isteneikkel.

* 5 *Mós.* 7: 2.

33 Ne *engedjed hogy* lakjanak a' te földeden, hogy tégedet ellenem való bünbe ne ejtsenek: hogy-ha az ö Isteneket tiszteled, melly dolog néked *nagy* botránkozásra lenne.

XXIV. RESZ.

A' szövetségnek meg-erösitése: Móses ismét fel-megyen a' Sinai hegyre.

1 ES monda *az Isten* Mósesnek: Jöjj fel az URhoz te és Aron, Nádáb és Abihu, és az Izraelnek Vénei közzül hetvenen, és *nagy* távol hajtsátok-meg magatokat *én elöttem.*

2 Es tsak Móses mennyen az URhoz, amazok pedig oda ne közelgesselnek; a' nép-is ne jöjjön-fel ö véle.

3 El-menvén azért Móses a' *hegyről* minekutánna meg-befzéllette volna a' népnek az URnak minden befzédit és minden törvényit; és az egész nép egyenlö szóval felelvén, *azt* mondották volna: * Minden befzédeket, valamellyeket parantsolt a' Jehova megtselekedjük. * *Fell.* 19: 8.

4 Meg-irá Móses az URnak minden befzédit: és fel-kelvén jó reggel épite óltárt a' hegy alatt, és tizenkét oszlopokat, az Izraelnek tizen-két nemzetségi szerint.

5 Azután el-küldé az Izrael fiainak ifjait, kik áldozának égö-áldozatokat, és

és ölének hálá-adó-áldozatokat a' Jehovának, tulkokat.

6 Es Móses vévé azoknak *az áldozatra való barmoknak* véreknek felét, és tölté a' medentzékbe: a' vérnek pedig felét tölté az óltárra.

7 Azután vévé az Isten törvényének könyvét, és el-olvasá a' népnek hallására, kik mondának: Mindeneket meg-tselekedünk, a' mellyeket az UR parantsolt, és engedünk.

8 Es minekutánna vette vólna Móses a' vérnek *többit*, meg-hinté *azzal* a' népet és monda: Ez a' fzövetségnek vére, mellyet az UR tett ti veletek, mind ezek a' befzédek fzerint. *

* *Sid.* 9: 20.

9 Azután fel-méne Móses, Aron, Nádáb, Abihu, és az Izraelnek Vénei közzül hetvenen;

10 Es láták az Izraelnek Istenét, és az ö lábai alatt vala úgymint Safirus köböl tsináltatott állat, minémü az ég mikor tiszta.

11 Az Izrael fiainak pedig Véneit nem ölé-meg *az UR: mert jöllehet*, látták *vólna* az Istent, *mindazáltal* ettek és ittak *azután*.

12 Akkor monda az UR Mósesnek: Jöjj-fel én hozzám a' hegyre, és légy ott, és adok teneked kö táblákat, a' törvényt és a' parantsolatokat, mellyeket irtam, hogy azokra meg-tanítthaffanak.

13 Fel-kele azért Móses és Jósué az ö fzolgája, és fel-méne Móses az Isten hegyére.

14 A' Véneknek pedig monda: Maradjatok minékünk itt, mig meg térünk ti hozzátok: Imé Aron és Húr ti veletek *vagynak*; a' kinek valami igye léfzen, ö hozzájok mennyen.

15 Akkor fel-méne Móses a' hegyre, (és a' felhö el-borítá a' hegyet.

16 Es lakozék az URnak ditsösége a' Sinai hegyen.) és bé-fedezé azt a' felhö hat napokon, és fzóllitá heted napon Mósest a' felhö közepéböl.

17 Es az URnak ditsöségének látása *olyan vala* a' hegynek tetején, mint az égö tüz az Izrael fiai fzemek elött.

18 Es bé-méne Móses a' ködnek közepébe *minekutánna* fel-ment vólna a' hegyre; és lön Móses a' hegyen negyven nappal és negyven éjjel. *

* *Al.* 34: 28. § *Mós.* 9: 9. *és* 18.

XXV. RESZ.

A' Sátornak fel-épitésére való marhák: fzövetség' ládája: Aztal: Gyertyatartó, s' a' t.

1 AKkor fzóllitá az UR Mósest *ezt* mondván:

2 Szólj az Izrael fiainak hogy végyenek *az ö marhájokból, és adjanak* nékem ajándékot; minden embertöl, a' kinek fzive fzabad akaratja fzerint hajol az *adásra*, végyetek nékem ajándékot.

3 E' pedig az ajándék, mellyet ö tölök végyetek; aranyat, ezüstöt és rezet

4 Kék felymet, veres felymet, karmafin fzinü felymet, fejér felymet, ketske fzört,

5 Vereffen feltett kos böröket, borz böröket és Sittim fákat,

6 A' gyertya-tartóba való olajt, kenetnek olajjába való árómákat, és a' jó illatnak *tsinálásához-is* fü-fzerfzámokat,

7 Onix köveket és foglalni való köveket az Efódnak, és a' *nagy Papnak* mellyén *való* ékeffégnek *meg-kéfzitésére*.

8 Es kéfzitsenek nékem *fzent* Hajlékot, hogy ö közöttök lakozzam.

9 Mindeneftöl úgy tsináljátok a' mint meg-mutatom teneked a' fzent Hajléknak formáját, és annak minden edényinek hasonlatoffágát.

10 Tsináljanak egy ládát * Sittim fából; harmad-fél fing *légyen* annak a' hofzfza, más-fél fing a' fzéleffége, más-fél fing a' magaffága-is.

* *Al.* 37: 1.

11 Meg-borítsad azt tiszta arannyal, mind kivül mind belöl meg-borítsad azt, és azon fellyül mind köröskörnyül tsinálj arany pártázatot.

12 Es önts annak négy arany karikákat-is, és azokat tsináld *a' ládának* négy fzegeletire, egyik öldalára-is két karikát, a' másik öldalára-is két karikát.

13 Tsinálj rúdakat-is Sittim fából, és azokat-is meg-boritsad arannyal.

14 Es a' rúdakat botsáffad a' láda öldalán *való* karikákba, hogy azoknál *fogva* hordozzák a' ládát.

15 A' ládának karikáiban álljanak a' rúdak, el nevegyék onnét.

16 Es helyhezteffed a' ládában a' * Bizonyságot, mellyet ezután néked adok. * *v.* 31: 18. 1 *Kir.* 8: 9.

17 Tsinálj * kegyelemnek táblájátis tiszta aranyból: harmad-fél fing légyen a' hofzfza, a' fzéleffége más-fél fing légyen. * *Al.* 37: 6.

18 Tsinálj két Kérubimokat-is, a' kegyelem táblájának két végére, a' *táblával egybe egy* merö arányból.

19 Es tsináljad az egyik Kérubimot *a' kegyelem táblájának* egyik végére innét; a' másik Kérubimot a' másik végére onnét: a' kegyelem táblájából formáljátok-ki a' *két* Kérubimokat annak két végén.

20 Es a' *két* Kérubimok az ö két fzárnyokat ki-terjefzfzék fenn, *úgy hogy* a' kegyelemnek tábláját az ö fzárnyokkal bé-fedezzék, és egymásra nézzenek;

nek; a' Kérubimoknak ortzájok a' kegyelemnek táblájára nézzenek.

21 Ezt pedig a' kegyelemnek tábláját, a' ládán * fellyül tégyed, és a' ládába tégyed a' Bizonyságot, mellyet néked adok ezután. * *Sidó* 9 : 4. 5.

22 Ott lészek te-veled szembe, és szóllok te-véled a' kegyelemnek táblájáról a' két Kérubimok közzül, melly vagyon a' Bizonyság-tételnek ládáján fellyül, mind azok felöl a' mellyeket te általad parantsolok az Izrael fiainak.

23 Tsinálj *annak felette* * asztalt-is Sittim fából: két sing légyen hosszasága, szélessége egy sing, magassága más-fél sing. * *Al.* 37 : 10.

24 Es azt bé-borítsad tiszta arannyal, és annak a' környékén tsinálj arány pártázatot.

25 Tsinálj az asztalnak környékére égy tenyérni *széles* karájt-is, és a' karájon fellyül helyheztessed az arany pártázatot.

26 Annakfelette tsinálj négy arany karikákat, mellyeket annak négy lábainak négy szegeletire tsinálj.

27 Tsak szintén a' karájon alól légyenek a' karikák, mellyekbe a' rúdakat botsássák hogy hordoz-hassák az asztalt

28 Azokat pedig a' rúdakat Sittim fából tsináljad, és arannyal bé-borítsad, és hordozzák az asztalt azoknál fogva:

29 Annakfelette az *asztalnak* tálait, temjén-tartóit, *ezeknek* fedeleit és tisztitóit, mellyek mind az asztalon áljanak; tiszta aranyból tsináljad.

30 Es tégy arra kenyereket, mellyek mindenkor én elöttem álljanak

31 * Tsinálj annakfelette gyertyatartót tiszta aranyból; merö aranyból vert légyen a' gyertya-tartó: annak szára, ága, pohárkái, tálatskái, és virági azon *egy merö arany*ból légyenék. * *Al.* 37 : 17.

32 Hat ágai légyenék az óldalán: egy felöl-is három ág, más felöl-is három ág.

33 Az egyik ágán *légyenek* mondolának formájára formáltatott három tálatskák, gombjával és virágával egybe: a' másik ágán-is mondola formára tsináltatott három tálatskák, gombjával és virágjával egybe: illyen módon légyen a' gyertyatartónak *mind a'* hat ága.

34 A' gyertyatartónak *szárán légyen* mondola formára tsináltatott négy tálatska, gombjaival és virágival egyetembe.

35 Es a' két ága alatt *egy* gomb *légyen* abból, a' *másik* két ága alatt-is *egy* gomb *légyen* abból, és *harmadik rendbéli* két ágai alatt-is egy gomb légyen abból: *igy* légyen a' gyertyatartónak mind a' hat ki nevekedö ága.

36 Annak mind gombjai mind szárai a' derekából légyenek: mindenestöl az egy merön *vert légyen*, tiszta aranyból.

37 Tsinálj het szövétneket-is a' *gyertya-tartó*hoz, melly szövétnekeket magassan helyheztess, hogy *a' gyertyatártó* minden felé világosságot adjon.

38 Gyertya hamva-vévöjét-is, és annak a' köpüit tiszta aranyból *tsináljad.*

39 Egy tálentom tiszta aranyból tsináljad á' *gyertyatartót*, minden edényivel egybe.

40 Meglássad pedig hogy tsináljad arra a' formára *és példára*, * melly tenéked mútattatott ez hegyen.

* *Tsel.* 7 : 44. *Sid.* 8 : 5.

XXVI. RESZ.

A' szent Hajléknak minden részei.

1 A' * Sátort pedig tsináljad fejér viszszált selyemböl, kék selyemböl, veres és karmasin szinü selyemböl tsináltt tiz kárpitból, Kérubim formákat tsinálj a' kárpitokon szép mesterséggel. * *Al.* 36 : 7, 8.

2 Egyik kárpitnak hoszsza légyen huszon-nyóltz sing, és egyik kárpitnak szélessége négy sing, egy mértéke *légyen* mindenik kárpitnak.

3 Öt kárpitot foglalj egybe, egyiket a' másikkal ismét a' *mas* öt kárpitot *külön* foglaljad egybe. egyiket a' másikkal.

4 Tsinálj kék selyemböl mint-egy szemetskéket-is az elsö kárpitnak szélén, a' melly felöl a' másikkal egybe kell foglalni; a' másik külsö kárpitnak-is a' szélén a' holott a' harmadik rendbéli kárpittal egybe kell foglaltatni, *akképpen tsinálj szemetskéket.*

5 Ötven szemetskéket tsinálj egyik kárpiton; ötven szemetskéket tsinálj a' másik kárpit szélén-is a' holott egybe kell foglalni a harmadikkal; egymás ellenébe légyenek *szépen* tsinálva a' szemetskék.

6 Tsinálj ötven arany horgotskákat-is *mindenik kárpitra*, és a' horgotskákkal foglald egybe a' kárpitokat, hogy egy Sátor légyen.

7 Ezeknek-utánna tsinálj ketske szörböl * kárpitokat a' Sátórnak bé-fedezésére, tizen-egy kárpitot tsinálj ollyant. * *Al.* 36 : 13.

8 Egyik kárpitnak hoszsza harmintz sing *légyen*, szélessége pedig négy sing: mind a' tizen-egy kárpitnak egy mértéke *légyen.*

9 Az ötét a' kárpitoknak külön foglald egybe, és hatát külön; és a' ha-

to-

todik kárpitot meg-kérfzerezzed a' Sátornak ajtaja ellenébe.

10 Tsinálj pedig ötven fzemetskéket-is az egyik külsö kárpitnak fzélén, a' holott egybe kell foglalni a' másikkal: azonképpen a' másiknak-is a' fzélén, a' holott égybe kell a' harmadikkal foglalni.

11 Tsinálj ötven réz horgotskákat-is, mellyeket bé-vefs a' *másik kárpiton való* fzemetskékbe, és foglald egybe a' kárpitokat, hogy légyen egy Sátor.

12 A' mivel a' Sátornak kárpitjai bövebbek, *tudniillik* az *egyik* bövebb kárpitnak fele, a' *fzent* Hajléknak hátúlsó réfzén botsáttaffék alá.

13 A' mivel *pedig* a' Sátor' kárpitjai hofzfzabbak, *tudniillik* egy felöl-is egy finggel, más felöl-is egy finggel, a' *fzent* Hajléknak óldalán botsáttaffék alá, mind egy felöl mind más felöl, hogy bé-fedje azt.

14 Tsinálj a' Sátornak * fedelet-is meg-vereffitett kos börböl: *Mind ezeknek felette pedig* tsinálj fedelet a' *Sátornak* borz börböl-is fellyül.

* *Al.* 36: 18.

15 Tsinálj a' *fzent* Hajléknak fenálló * deſzkákat-is Sittim fából.

* *Al.* 36: 20.

16 A' deſzkának magaſſága tiz fing légyen: a' fzéleſſége pedig egyik deſzkának más-fél fing légyen.

17 Mindenik deſzkának két tsapja *légyen egyik* végén, lajtorjának formájára alkotva egymás ellenébe: a' *fzent* Hajléknak minden deſzkáit igy tsinájad.

18 Tsinájad pedig e' deſzkákat a' *fzent* Hajléknak: Del felöl való réfzére húfz deſzkákat tsinálj.

19 Es a' húfz deſzka alá negyven ezüſt talpat tsinálj, két talpat egy deſzka alá, az ö két tsapja fzerint, és két talpat a' másik deſzka alá, a' két tsapja fzerint.

20 A' *fzent* Hajléknak Eſzak felöl való másik oldalának-is húſz deſzkát *tsinálj*.

21 Es azoknak-is negyven ezüſt talpat; két talpat egy deſzka alá, más deſzka alá-is két talpat.

22 A' hajléknak pedig Nap-nyúgot felöl való oldalának tsinálj hat deſzkát.

23 Es a' Hajléknak fzegelet pártázatjára két deſzkát tsinálj mind a' két fzegeletin:

24 Mellyek alól mind a' tetejéig kettőſek légyenek egy karikában foglaltatván; igy tsinájad a' két deſzkát a' hajléknak két fzegeletin.

25 Légyen azért nyóltz deſzka, és azoknak tizen-hat ezüſt talpok: két talp egy deſzka alatt, és két talp a' más deſzka alatt.

26 Tsinálj rúdakat-is Sittim fából, öt *rúd légyen* a' Hajléknak egyik óldalának deſzkáihoz.

27 Es öt rúd a' hajléknak máſik óldalának deſzkáihoz; és a' Hajléknak Nap-nyúgot felöl való óldalának deſzkáihoz-is öt rúd.

28 A' középsö rúdat a' deſzkáknak közepin botsásd által, *hogy* egyik végétöl fogva a' *Hajléknak*, máſik végéig *erjen*.

29 A' deſzkákat pedig meg-borítsad arannyal, és arany karikákat-is tsinálj a' deſzkákba, mellyeken által botsáſſad a' rúdakat; a' rúdakat pedig meg-boritsad arannyal.

30 Illyen módon épitsd-fel azt a' Sátort, annak hafonlatoſſágára, * melly néked ez hegyen mútattatott.

* *Fell.* 25: 40. *Tſell.* 7: 44.

31 Tsinálj * fuperlátot-is kék felyemböl, veres felyemböl, karmafin fzínü felyemböl, és fejér viſzfzált felyemböl, fzép meſterséggel tsinájad azt Kerubimoknak *képeivel elegy*.

* *Al* 36: 34.

32 Es függeſzfzed azt négy Sittim fából tsinált oſzlopra, mellyek arannyal bé-boritattak légyenek, arany horgai és négy ezüſt talpai *légyenek*.

33 Es a' horgokra függeſzfzed azt a' fuperlátot, és oda vigyed a' fuperlátonbelöl a' Bizonyság-*tételnek* ládáját; és az a' fuperlát válaſztja-el néktek *a' hajléknak elsö réfzét*, mellyet Szentnek *neveznek*, a' *belsö réfzétöl, mellyet* Szentek-fzentének *neveznek*.

34 Annakfelette helyheztefſed a' kegyelemnek tábláját a' Bizonyság-*tételnek* ládáján fellyül, a' hajléknak belsö réfzébe.

35 Es az *arany* aſztalt helyheztefſed a' fuperláton kivül, és a' gyertyatartót az aſztal ellenébe a' hajléknak Dél felöl való réfzébe; az aſztalt pedig Ejſzak felöl való réfzébe helyheztefſed.

36 Tsinálj * fuperlátot-is a' hajléknak ajtajára kék felyemböl, veres karmafin fzínü és fejér viſzfzált felyemböl fzép meſterséggel.

* *Al.* 36: 36. 37.

37 A' fuperlátnak pedig tsinálj öt oſzlopot Sittim fából, mellyeket arannyal meg-boríts, azoknak horgai-is aranyból *légyenek*: és önts azoknak rézböl öt talpat.

XXVII. RESZ.

Egö-áldozati óltár: tornáz: világoſitásra való olaj.

1 TSinálj * óltárt-is Sittim fából; öt fing *légyen* a' hoſzfza, a' fzéleſſége-is öt fing *légyen*, négy-fzegü légyen az óltár, és a' magaſſága három fing *légyen*.

* *Al.* 38: 1.

2 *Az óltárnak* négy szarvát-is tsinálđ *ugyan ollyan fából* az *óltárnak* négy szegeletin, és az *óltárt* meg-boritsad rézzel.

3 Tsinálj fazekait-is annak hamvának *ki-hordására*, lepröit, *szénnek való* medentzéit, horgas villáit és fogóit: minden szerszámit rézből tsináljad.

4 Tsinálj annak roſtélyt-is rézből mint-egy hálót: és annak négy szegeletire tsinálj a' háló felett négy karikákat-is rézből.

5 Es helyhezteſſed a' *roſtélyt* az óltárnak üregségébe belöl *el*-alá, úgy hogy a' roſtély az óltárt félig fel-érje.

6 Tsinálj rúdakat-is az óltárnak Sittim fából, és azokat rézzel boritsd-meg.

7 Es a' rúdakat botsáſſad a' karikákba, és légyenek *azok* a' rúdak az óltárnak két óldalában, mikor hordozzák azt.

8 Hézagon tsináld azt deszkákból; a' mint mútatta tenéked *az UR* a' hegyen, ugy tsinájlátok.

9 Tsinálj a' *szent* Hajléknak pitvarjait Dél felöl, * fejér vizſzált selyemből tsinált kárpitokból, egyik óldalának hoſszra *légyen* száz ſing.

* *Al.* 38: 9.

10 Annak *légyen* húsz oszlopa, és azoknak húsz réz talpai, *és* ezeknek horgai karikáival *egybe* ezüſtből *légyenek*.

11 Ezenképpen Ejszak felöl való óldalának a' hoſszra légyen száz ſing kárpit, annak-is húsz oszlopa, húsz réz talpa: *és* azoknak horgai és karikái ezüſtből.

12 A' pitvarnak széleſſége pedig a' Nap-nyúgot felöl való *óldalán légyen* ötven ſing kárpit: annak tiz oszlopai és tiz talpai.

13 A' pitvarnak Nap-támadat felöl való széleſſége-is *légyen* ötven ſing.

14 De *ezt a' pitvarnak Nap-kelet felöl való részét úgy tsinálják, hogy* egy felöl *légyen* tizen-öt ſing kárpit: annak három oszlopa és három talpa.

15 Más felöl-is *légyen* tizen-öt ſing kárpit: annak-*is* három oszlopa és három talpa.

16 A' pitvarnak pedig kapuján *légyen* kék ſelyemből, veresből, karmaſin színü és fejér vizſzált ſelyemből meſterséggel tsinált húsz ſing ſuperlát: annak négy oszlopa és *az oszlopoknak* négy talpai légyenek.

17 A' pitvarnak minden oszlopai körös-környül ezüſt veszszökkel övezteſſenek-meg, azoknak horgai ezüſtből, talpai rézből *légyenek*.

18 A' pitvarnak hoſszra száz ſing *légyen*, a' széleſſége ötven *ſing* mindenütt, a' magaſsága öt ſing: vizſzált fejér ſelyemből *tsinálts kárpit légyen*, és azoknak *oszlopinak* talpai rézből.

19 A' *szent* Hajléknak minden szolgálatja mellé való edényi, és minden szegei annak, *mind* a' pitvarnak szegeivel egybe, rézből *légyenek*.

20 Te pedig parantsold-meg az Izrael' fiainak, hogy adjanak tenéked tiſzta és *szépen* meg-tört * fa-olajt világosítani, hogy szüntelen *minden napon* a' *szent* Hajlékban *abból* világoſſágot szerez-heſſenek. * 3 *Móſ.* 24: 2.

21 A' Gyülekezetnek hajlékában a' ſuperláton kivül, melly a' Bizonyság-*tétel ládájának* előtte *vagyon*, helyhezteſſe * azokat Áron és az ö fiai, *hogy égjenek azok* eſtvétől fogva mind reggelig az UR előtt. Örökké való rendtartások *légyen az* az ö maradékok között, *mellyet meg-kell tartaniok* az Izrael' fiainak. * 3 *Móſ.* 24: 3.

XXVIII. RESZ.

Áron Papi méltósága és öltözeti felöl való parantsolatok.

1 TE pedig hivasd * hozzád a' te atyád-fiát Áront, és az ö fiait övéle *egybe*, az Izrael' fiai közzül, hogy énnékem Papim légyenek, Áron, Nádáb, Abihu, Eléázár, Ithamár, az Áronnak fiai. * *Sid.* 5: 4.

2 Es tsinálj szent ruhákat Áronnak a' te atyád-fiának ditsőségre és ékeſſégre.

3 Te annakokáért parantsold-meg a' bölts meſtereknek, kiknek *elmétjeket* böltseségnek-ajándékával meg-ékeſitettem, hogy tsináljanak Áronnak *öltözö* ruhákat, az ö fel-szentelésére, hogy énnékem Papom légyen.

4 Ezek pedig a' ruhák, a' mellyeket tsinálniok kell: Hósen, Efód, bő rántzos ruha, szoros szemetskés alsó ruha, süveg és öv: *ezeket* a' szent ruhákat tsináljak Áronnak a' te atyád-fiának és az ö fiainak; hogy énnékem szolgáljanak a' papi tiſztben.

5 Annakokáért adjanak ezeknek aranyat, kék ſelymet, veres, karmaſin színü és fejér ſelymet.

6 Es az Efódot tsinálják aranyból, kék, veres, karmaſin színü és fejér ſelyemből szött meſterséggel.

7 A' vállán való két *szárnyait úgy tsinálják, hogy* a' két * vége egybe kaptsoltat-haſſék. * *rész.* 39: 4.

8 Az Efódnak pedig szorítója * a' melly az *Efódon vagyon*, mint szinte a' *ruhája* aranyból, kék, veres, karmaſin színü és vizſzált fejér ſelyemből *tsinált* légyen. * *rész.* 39: 5.

9 Annakutánna végy két Onix követ, és mesd-fel azokra az Izrael' fiainak neveiket.

10 Hatának nevét egyik köre, a' hatának nevét a' máſik köre, az ö szülteléknek *rendi* szerint.

11 Kö-

11 Kö-mettzö' müvével, *mint* a' petsétet *szokták* mettzeni, *úgy* mettzesdfel e' két kövekre az Izrael' fiainak neveiket, arany boglárokban foglalván azokat.

12 És helyhezteſſed e' két követ az Efódnak vállára, *mellyek légyenek* az Izrael' fiairol való emlékezetnek kövei, hogy hordozza Áron azoknak neveket az UR előtt, az ö két vállain emlékezetnek okáért.

13 Tsinálj annakokáért *két* boglárokat aranyból, *mellyekbe a' két követ foglaljad.*

14 Tsinálj egyarányú két tiſzta-arany lántzot-is meg-tekerített *arany veſzſzökből*, és foglaljad *azokat* a' meg-fodorított *arany* lántzokat a' boglárokhoz.

15 Annakutánna tsinálj itéletnek * Hósenét, drágalátos meſterséggel, mint ſzinte az Efódot, akképpen tſináld azt-is aranyból, kék, veres, karmaſin ſzinü és fejér viſzſzált ſelyemből.

* *Al.* 39 : 8.

16 Négy-ſzegü légyen *és* két-ſzeres: egy arasz *légyen* annak a' hoſzſza, egy arasz a' ſzéle-is.

17 És foglálj abba drága köveket négy renddel. E' *légyen pedig* a' rend: Sárdonix, Topáſius, Kárbúnkulus, az első rend.

18 A' második rend: Smaragdus, Safirus, Jáspis.

19 A' harmadik rend: Linkúrius, Achátes, Amethiſtus.

20 A' negyedik rend: Chrisolitus, Onichinus, Bérillus: *mellyek mind* aranyba foglalva légyenek az ö helyekben.

21 Ezek pedig a' kövek légyenek az Izrael' fiainak nevek ſzerint tizen-ketten, mindeniknek neve ſzerint megmettzve: *a' mint* a' petsétet *szokták* mettzeni, légyen mindeniknek neve a' tizen-két ág ſzerint.

22 Es e' *ſzent* Hósenhez ſzabjad amaz egy-arányú *két arany* lántzokat, *mellyek* tiſzta arányból *tſináltattak* fodorítva.

23 Tſinálj két arany karikát-is e' *ſzent* Hósennek, és a' két karikát tſináljad a' Hósennek két ſzegeletire.

24 Es a' két fodorított arany *lántzot* vonjad a' két karikákba, *melly két karikák vagynak* a' *ſzent* Hósennek *két* ſzegeletin.

25 A' két lántzoknak pedig *más* két végét foglaljad a' két boglárhoz; és helyhezteſſed az Efódnak vállain elöl.

26 Tſinálj két arany karikát-is, mellyeket tsinálj a' *ſzent* Hósennek két *alsó* ſzegeletire, belöl, az Efód felöl való két-ſzerezésének ſzegeletire.

27 *Más rendbéli* két arany karikát-is tsinálj, és helyhezteſſed azokat oda alá egymás ellenébe az Efódnak két óldala felöl való réſzébe, a' ruhának ſzoritói mellett, az övezönek felette.

28 És *illyen módon* ſzorítsák a' Hósent az ö karikáinál fogva, az Efódon való karikákhoz, kék ſelyemből tsináltt ſinórral, hogy az Efódnak övezöjén fellyül légyen, és el ne válaſztaſſlék a' Hósen az Efódtól.

29 Hogy hordozza Áron az Izrael' fiainak neveket az ítéletnek *ſzent* Hósenjében az ö ſzivén, mikor a' Szent *hajlékba* bé-mégyen, emlékezetre az UR előtt ſzüntelen.

30 Annakutánna helyhezteſſed az ítéletnek Hósenjébe az Urimot és a' Thummimot, hogy légyenek az Áronnak ſzivén, mikor bé-mégyen az UR eleibe, és hordozza Áron az Izrael' fiainak ítéletit az ö ſzivén az UR előtt mindenkor.

31 Az Efód *alatt való* bö * ránzos ruhát-is tsináljad egéſzſzen kék ſelyemből. * *rész* 39 : 22.

32 Es a' felsö réſzén közép-aránt légyen azon *egy* lik *a' fejének való*, *és* annak a' liknak ſzéle körös-környül két-ſzerezve légyen, mint a' páncélnak lika, hogy meg ne ſzakadjon.

33 Es ennek az alſó prémjére tsinálj pómagránát *formájára való gombokat*, kék, veres és karmaſin ſelyemből az ö prémjére mind körös-környül: és ezek közzé *tsinálj* arany tsengettyüket-is mind környül.

34 *Egy* arany tsengettyü, és *azután egy* pómagránát *formájára tsináltt gomb*, *ismét egy* arany tsengettyü, és *egy* pómagránát a' ruhának az allyán mind környül.

35 Es légyen az Áronon, mikor *az Iſteni* ſzolgálatban *foglalatos*, hogy annak tsengését hallják, mikor bé-mégyen a' Szent-*helyb*e az UR eleibe, és mikor ki-mégyen, hogy meg ne haljon.

36 Tsinálj * lánnát-is tiſzta aranyból, és mesd-ki azon mint a' petsétmettzö, *ezt*: SZENTSEG A' JEHOVANAK. * *Al.* 39 : 30.

37 Mellyet köſs kék ſelyemböl tsinált ſinórra, hogy a' ſüvegen légyen, légyen a' ſüvegnek elsö réſzén.

38 Es *illyen módon* légyen az Áronnak homlokán, hogy Áron minden ſzent *állatok*nak vétkét elvégye, mellyeket az Izrael' fiai ſzentelnek, minden ajándékoknak, *és minden* ö tölök ſzentelt*állatok*nak. Légyen azért ſzüntelen a' homlokán, hogy azok az UR előtt kedvesek légyenek.

39 Tſinálj *ſzoros* * *alsó rúhát-is*, verſelye ſzemnek formájára meg-tzifrázatott ruhát fejér ſelyemböl. A' ſüvegett-is fejér ſelyemböl tsináljad: a' párta-övet-is tsináljad ſzép meſterséggel. * *Al.* 39 : 27.

40 Az Áron fiainak-is tsinálj ruhákat és tſinálj párta-öveket-is, ſüvege-

ket-is tsinálj nékiek *az* ö ditsőségére és ékeſſégére.

41 Azután öltöztesd-fel azokba Aront a' te atyád-fiát, *és az* ö fiait ö véle együtt: es meg-kenvén öket, szenteld-meg az ö szolgálatjokat, és szenteld-meg ö magokat-is, hogy énnékem Papim légyenek.

42 Tsinálj nékiek imegmásokat-is gyóltsból, az ö szemérmeknek bé-fedezéſére, az ö vékonyoktólfogva mind az ö tomporokig.

43 Es légyenek az Aron *Papon* és az ö fiain, mikor a' Gyülekezetnek sátorába bé-mennek, vagy mikor az óltárhoz járúlnak, hogy szolgáljanak *nékem* szentségben, hogy az ö bünöknek *büntetését* hordozván meg ne haljanak: örökké való szer-tartás *légyen ez* az Aronnak és az ö magvának ö utánna.

XXIX. RESZ.

Papi-szentelés: Szünetlen való áldozat: Isten lakó helye.

1 EZt miveljed pedig ö vélek, mikor öket meg-szenteled hogy énnékem Papim légyenek. Végy * egy tulkot *a' barmok közzül*, és szeplönélkül való két kost, * 3 *Mós.* 8:

2 Es kovász-nélkül-való kenyereket, és olajjal egyelített kovásztalan lepényeket, és olajjal meg-kentt kovásztalan pogátsákat: azokat *pedig* búzalisztből tsináljad.

3 Es azokat egy kosárba tévén, vidd-fel azokat a' kosárban, *azonképpen* a' tulkot és a' két kost.

4 Azután állassad Aront és az ö fiait a' Gyülekezet' sátorának ajtaja eleibe, és mosd-meg öket vizzel.

5 Es végyed *ama'* ruhákat és öltöztesd-fel Aront az alsó szoros ruhába, az Efód alatt való bö ruhába; az Efódba a' Hósennel egybe, és övezdbé ötet az Efódnak övével.

6 Es a' süveget az ö fejére tévén, tégyed a' süvegen fellyül a' szent koronát.

7 Azután végyed a' kenetnek olajját, és töltsd az ö fejére, és kend-meg ötet.

8 *Ezeknekutánna* állasd-elö az ö fiait-is; és öltöztesd-fel öket az ö ruháikba.

9 Es övezd-bé öket párta-övel, Aront és az ö fiait, és süvegeket-is tégy fejekbe, hogy a' Papság övék légyen örökké-való végezés szerint: igy szenteljed-meg az Aron szolgálatját és az ö fiainak szolgálatjokat.

10 Annakutánna állasd a' tulkot a' Gyülekezetnek sátora eleibe, és tegyék az ö kezeket Aron és az ö fiai a' tuloknak fejére.

11 Es öld-meg a' tulkot az UR elött, a' Gyülekezet' sátorának ajtajánál.

12 Azután végy a' tuloknak vérében, és az óltárnak szarvaira hintsed *azt* a' te újjaiddal: a' *több* vért pedig mind töltsd az oltárnak fundamentomára.

13 Es végyed a' tuloknak kövérét, melly a' bélit bé-fedezi éppen, és a' májján való kövért-is; és a' két veséjét a' rajtok *lévö* kövérrel egybe, és égesd-meg *azokat* az óltáron.

14 A' tuloknak pedig húsát, bőrét és ganéját égesd-meg tüzzel a' táboron * kivül: bün-*ért való áldozat* ez.

* *Sid.* 13:11.

15 Annakutánna végyed a' kosnak egyikét, és Aron az ö fiaival egybe tégye az ö kezét a' kosnak fejére;

16 Es meg-ölvén *azt* a' kost végyed annak vérét, és azt hintsd az óltárra körös-környül.

17 A' kost pedig vagdald darabjaira, mosd-meg a' bélit és lábait, és tégyed fellyül annak tagaira és fejére.

18 Azután égesd-meg az egész kost az óltáron, az URnak égészen égetett áldozatja az, kedves illat, az URnak tüzes áldozatja.

19 Annakutánna végyed a' másik kost, és tegyék az ö kezeket Aron és az ö fiai annak fejére.

20 Es *minekutánna* meg-öl*ének* e' kost, annak vérében vévén, hintsd-meg azzal az Aronnak és az ö fiainak jobb-fülöknek gombáját, és az ö jobb-kezeknek és jobb-láboknak hüvelykét: és a' *több* vért *mindenestül* hintsd az óltárra körös-környül.

21 Azután végy a' vérben, melly az óltáron *lészen*, és a' kenetnek olajjában, és hintsd-meg Aront és az ö ruháit, az ö fiait és az ö fiainak ruháikat ö-véle; és *illyen módon* szent lészen ö és az ö ruhái, mind pedig az ö fiai, és az ö fiainak ruháik *szentek lésznek* ö-véle.

22 Ezeknekutánna végyed a' kosnak kövérét, a' farkát, a' bélit béboritó kövérét és májjának kövérét, a' két veséjét á' rajta lévó kövérével egybe, a' jobb lapotzkáját: mert felszentelésnek kosa az.

23 *Végy* egy kalátsot-is, és egy olajos béleſt, egy pogátsát a' kovásznélkülvaló kenyereknek kosárából, melly az UR elött *vagyon*.

24 Es mind *ezeket* rakjad az Aronnak kezeire, és az Aron fiainak kezeikre, és azokat az UR elött ingatáſſal ingasd-meg.

25 Azután el-vévén azokat kezekből, égesd-meg az óltáron, egészen égó áldozatúl és kedves illatúl, az UR elött. Az URnak tüzes áldozatja ez.

26 Ismét végyed az Aron fel-szenteléſe

telése kosának ſzegyét, és *minekutánna* fel-emelénded fel-emelésül az UR előtt, légyen az a' te réſzed.

27 *Illyen módon* ſzenteld-meg a' fel-emeltetett ſzegyet, és fel-emeltetett lapotzkát, melly *tudniillik* ingattatott és fel-emeltetett, az Aronnak és az ö fiainak fel-ſzenteléseknek kosának tagai közzül.

28 Es légyen * Aroné és az ö fiaié örökkévaló végezés ſzerint az Izrael fiaitól; mert fel-emelés az mikor fel-emelés léſzen, az Izrael fiaitól, az ö hálá-adó áldozatjokból *való* fel-emelt réſzek az URé *léſzen*. *3 *Móſ.* 7:31 34.

29 Az Aronnak pedig ſzent öltözetei, légyenek az ö fiaié ö utánna, hogy meg-keneteſſenek azokban *öltöztetven*, és meg-ſzenteltetteſſék azokban az ö ſzolgálatjok.

30 Hét napokon öltözzék azokba, a' *ki* Pap *lejend* Aron helyében az ö fiai közzül, a' ki bé-menendö léſzen a' Gyülekezetnek ſátorába, hogy ſzolgáljon a' Szent *helyen*.

31 A' meg-ſzentelésnek kosát pedig végyed, és főzd-meg annak húsát a' Szent helyen.

32 Es a' kosnak húsát egye-meg Aron és az ö fiai a' * kenyérrel egybe, melly a' kosárban vagyon, a' Gyülekezetnek ſátorának *ajtajánál*.

* *3 Móſ.* 8:31.

33 *Azok* egyék meg; *mondok*, ezeket, a' kikért az engeſztelés lett, az ö ſzolgálatjoknak és ö magoknak meg-ſzentelésére. Idegen pedig, a' *ki nem Áron' háza-népe közzül való*, ne egyék azokban; mert ſzent *állatok*.

34 Hogy-ha valami meg-marad a' ſzentelésnek húsában, vagy a' kenyérben reggelig, tüzzel égesd-meg a' maradékot: ne egyék-meg; mert ſzent *állat*.

35 Az Aronnal azért és az ö fiaival igy tselekedjél, mind a' miképpen néked meg-parantsoltam: hét napon *végezzed-el az* ö fel-ſzenteléseket.

36 Minden napon pedig egy tulkot ölj-meg a' bünért *és* annak el-törléséért, és a' bünnek tiſztulásá-ért *való áldozatnak vérével* hintsd-meg az óltárt: mivelhogy bünnek tiſztulásá-ért való áldozatot ſzerzeſz azon: és mégkenjed azt, hogy meg-ſzenteltteſſék.

37 Hét napon áldozzál az óltáron *annak* meg-tiſztulásá-ért, és *úgy* ſzenteljed-meg, és léſzen *illyen módon* az óltár felette igen ſzentséges *állat*, valami * illeti az óltárt ſzent léſzen.

* *Mát.* 23: 19.

38 Illyen *áldozatot*-is ſzerezz pedig az óltáron: minden napon ſzüntelen két barányokat, eſztendösöket.

39 Egyik bárányt reggel áldozzad meg, a' máſik bárányt meg-áldozzad a' két eſtve között.

40 Annakfelette minden báránnyal egy Efának tized réſz femlye *liſztet*, *melly* meg-egyelíttetett *légyen* egy Hinnek negyed réſze *ſzépen* meg-törött olajjal, és *ismét* egy Hinnek negyed réſze borral, itali áldozatúl.

41 A' máſik bárányt *mikor* a' két eſtve között meg-áldozod, a' reggeli *báránynak* áldozatja ſzerint tselekedjél, és annak olajjának és borának *mértéke* ſzerint, jó illatú *és* tüzes áldozatúl az URnak.

42 Szünetlen áldozat *légyen ez*, a' ti utánnatok valók között-is, a' Gyülekezet ſátorának ajtajánál az UR előtt, holott ti veletek ſzembe léſzek, hogy te veled ott ſzólljak.

43 Ott léſzek ſzembe az Izrael' fiaival, hogy meg-ſzenteltteſſék az én ditsöségemmel *a' hely*.

44 Meg-ſzentelem a' Gyülekezetnek ſátorát és az óltárt: Aront-is és az ö fiait meg-ſzentelem, hogy énnékem Papim légyenek.

45 Es lakozom az Izrael' fiai * között, és léſzek nékiek Iſtenek.

* *2 Kór.* 6: 16.

46 Es meg-látják, hogy én ö Jehova Iſtenek vagyok, ki öket Egyiptom' földéből ki-hoztam, hogy ö közöttök lakánám. En *vagyok* az ö Jehova Iſtenek.

XXX. RESZ.

Illat-tételre való oltár: adakozás a' ſz: Sátor épitésére: kenet és illat tsinálás.

1 TSinálj * jó illat-tételre való óltárt-is, Sittim fából tsináljad azt.

* *Al.* 37: 25.

2 A' hoſzſza egy ſing *légyen*, ſzéleſſége-is egy ſing, négy-ſzegü légyen, és magaſſága két ſing *légyen*: ſzarvai-is ugyan azon *fából légyenek*.

3 Es borítsd-meg azt tiſzta arannyal, mind a' felsö réſzét mind az öldalát körös-környül, és a' ſzarvait: arany koronát-is tsinálj reája körös-környül:

4 *Annak felette* két arany karikát-is tsinálj reája az ö koronája alatt, mind a' két öldalának *ſzegeletin*, és azokon botsáſſanak által rúdakat, hogy azoknál fogva hordozzák azt.

5 A' rúdakat pedig tsináljad Sittim fából, és azokat arannyal meg-borítsad.

6 Es helyheztеſſed azt a' ſuperlát előtt, melly a' Bizonyság-*tételnek* ládája előtt *léſzen*, a' kegyelem tábláji ellenébe, melly a' Bizonyság-*tételnek ládája* felet *léſzen*, holott ſzembe léſzek te veled.

7 Hogy az Aron drága állatokból való illatot tégyen azon minden reggel, mikor a' ſzövétnekhez lát, *ákkor* ſzerezze a' jó illatot.

8 Azonképpen mikor Aron a' két

estve között meg-gyújtja a' szövétneket, szerezzen jó illatot, szünetlen *való* illat-tétel *légyen* az UR elött *minden* nemzetségtek között.

9 Egyéb idegen illatot ne tégyetek azon, se egészen-égő-áldozatot, se eledeli, se itali-áldozatot ne áldozzatok azon.

10 Csak tisztúlást szerezzen Áron annak szarvain egy-szer minden esztendöben, a' bünöknek tisztúlásá-ért való áldozatnak véréböl egy-szer egy esztendöben tisztúlást szerezzen azon, a' ti utánnatok valóknál. A' Jehovának elötte szentséges dolog ez.

11 Ezeknekutánna szólla az UR Mósesnek, mondván:

12 Mikor az Izrael' fiainak számoknak * summáját bé-vészed, akkor minden ember meg-adja az ö életének váltságát a' számláláskor az URnak, hogy csapás ne essék rajtok, mikor megszámlálod öket. * 4 *Mós.* 1: 2.

13 Ezt adják *pedig:* Minden a' ki meg-számláltatik a' szent Siklusnak felét adja, (e' Siklus *pedig* húsz pénzt *részen*) e' szent Siklusnak felét adja ajándékon az URnak.

14 Minden *valaki* meg-számláltatik húsz esztendöstöl fogva, és a' ki annak felette *vagyon*, meg-adja ez ajándékot az URnak.

15 A' ki gazdag ne adjon többet, a' ki szegény az-is ne adjon kevesebbet a' fél Siklusnál, hogy adjanak ajándékot az URnak, hogy a' ti lelkeiteknek kegyelmes légyen.

16 Es *minekutánna* el-vejénded az Izrael' fiaitól az ö tisztúlásoknak pénzét, tedd-el azt a' Gyülekezetnek sátorának szolgálatjára: és légyen az Izrael' fiainak emlékezetekre az UR elött, hogy a' ti lelkeiteknek kegyelmes légyen.

17 Annakutánna szólla az UR Mósesnek, mondván:

18 Tsinálj egy mosdót-is rézböl, mellynek a' lába-is réz légyen, mosodásra: és helyhezteffed azt a' Gyülekezetnek sátora között és az óltár között, és abba tölts vizet;

19 Hogy Áron és az ö fiai abból mossák kezeiket és lábaikat.

20 Mikor bé *akarnak* menni a' Gyülekezet' sátorába, meg-mosódjanak a' vizben, hogy meg ne haljanak: vagy mikor az óltárhoz *akarnak* járúlni hogy szolgáljanak, *és* tüzes áldozattal áldozzanak az URnak.

21 Meg-mossák, *mondok* az ö kezeiket, lábaikat, hogy meg ne haljanak: és örökké-való szertatások légyen *ez* ö nékiek, *Áron*nak és az ö magvának nemzetségröl nemzetségre.

22 Ismét szóllítá az UR Mósest, mondván:

23 Te végy drága szereket, a' *tiszta igaz* hig mirrhában öt-száz *Siklus* erött, jó illatú fa-héjat fél ennyit, *tudni. illik* két-száz ötven *Siklus* erött, és jó illatú fü-szálat két-száz ötven *Siklus* erött.

24 Káliát öt-száz *Siklus árrút*, a' *mi*némü a' szent Siklusnak mértéke, és egy Hin fa-olajt.

25 Es tsinálj abból szent kenetnek ólajját, drága kenetet, a' kenet tsinálóknak mesterségek szerint. Szent kenetnek olajja légyen *az*.

26 Es kend-meg azzal a' Gyülekezetnek sátorát és a' Bizonyság-*tételnek* ládáját.

27 Az asztalt és annak minden edényit, a gyertya-tartót és annak edényit, és a' jó illatnak óltárát.

28 Az egészen égö áldozatnak óltárát-is, és annak minden edényit, a' mosdót és annak lábát.

29 *Illyen módon* szenteld-meg azokat, hogy szentségek szentségévé légyenek: Valami illeti azokat, szent légyen.

30 Az Aront-is fiaival egybe megkenjed; és *úgy* szenteld-meg öket, hogy nékem Papim légyenek.

31 Az Izrael' fiainak pedig szóllj illyen módon: Szent kenetnek olajja légyen ez énnékem, a' ti utánnatok valóknál-*is*.

32 Embernek testét azzal-meg ne kenje *senki*, vagy ahoz hasonló kenetet *senki* ne tsináljon; szent-*állat* az; *azért* ti elöttetek-*is* szent légyen.

33 Valaki ahoz hasonló kenetet tsinál, vagy valaki azzal idegen *embert* kenénd-meg, *a' ki nem Papi rendöl volna*, ki-töröltetik *az az* ö népe közzül.

34 Monda ismét az UR Mósesnek: Végy füst-fazereket, gyantát, Onixot, Galbanát, Spikinárdot és tiszta temjént, egyenlö mértékkel.

35 Es tsinálj abból jó illatozó szerszámot, kenet-tsináló mesterségével egybe egyelítettet, tiszttát *és* szentet.

36 Es abban törj apróként, és abból tégy *a' jó illatnak óltárán jó illatot*, a' Bizonyság-*tételnek ládája* elött a' Gyülekeztnek sátorában, a' holott teveled szembe lészek, szentségek' szentsége légyen *ez* ti közöttetek.

37 Ehez hasonló illatot magatoknak ne tsináljatok; *mert* ez az URnak szenteltetett jó illat.

38 Valaki hasonló illatot tsinál ehez illatozásra, ki-gyomláltatik az ö népe közzül.

XXXI. RESZ.

Epitö mestere a' Szent Hajléknak: Szombat: Táblái a' törvénynek.

1 ES szólla az UR Mósesnek, *ez* mondván:

2 Imé *én* nevezet szerint * hivtam a' Bé-

a' Bésaléelt, a' Húr fiának az Urinak fiát a' Júda nemzetségéből,

* *Al.* 35 : 30.

3 Es bé-töltöttem azt Istennek Lelkével, böltseséggel, értelemmel, tudománnyal és minden mesterséggel.

4 Hogy gondoljon mindent, valamit aranyból, ezüstből, rézből *mesterséggel* kell tsinálni.

5 Es hogy *tudjon* köveket mettzeni, foglalni, fát *mesterséggel* faragni: *és* hogy minden féle mívet *mesterséggel* tsináljon.

6 Es én, imé az Aholiábot-*is*, az Achisamáknak fiát, a' Dán nemzetségéből melléje adtam: *és ezeken kívül* minden bölts ſzívünek adtam böltseséget ſzívébe, hogy mind azokat megtsinálják, a' mellyeket *én* parantsoltam teneked.

7 *Tudniillik* a' Gyülekezetnek * Sátorát, a' Bizonyság *tételnek* ládáját, a' kegyelemnek tábláját, melly a' ládán fellyül *vagyon*, és a' *ſzent* Hajléknak minden edényit. * *r.* 33 : 7.

8 Az aſztalt és annak *minden* edényit, a' gyertya-tartót tiſzta *aranyból*, és minden edényit, és a' jó-illatnak óltárát.

9 Az egéſzen-égö áldozatnak óltárát és annak minden edényit, a' mosdót és annak lábát.

10 A' ſzolgálathoz való ruhákat, az Áron Papnak ſzent öltözetit, és az ö fiainak öltözeteket, *mellyekbe öltözniek kell, mikor* a' Papi tiſztben vagynak.

11 A' kenetnek olajját, és a' ſzerekből tsinált jó illatra való ſzer-ſzámokat a' *ſzent* hajléknak, a' mint teneked parantsoltam mind azonképpen meg-tsinálják.

12 Monda annakfelette az UR Mósesnek, illyen módon:

13 Te ſzóllj az Izrael' fiainak, mondván: Mindazáltal az én Szombatimat meg-tartsátok; mert jel az * én közöttem és ti közöttetek nemzetségről nemzetségre, hogy meg-tudjátok hogy én vagyok a' Jehova, *ki* titeket megſzentellek. * *Ezech.* 20 : 12.

14 Meg-tartsátok azért a' Szombatot; mert ſzent *dolog* az ti közöttetek. *Valaki* meg-rontja azt, * meg öletteſſék, mert valaki azon dolgot tejénd, annak lelke ki-gyomláltatik az ö népei közzül. * 4 *Mós.* 15 : 32. 36.

15 Hat napon tégyenek dolgot, heted napon nyúgodalomnak Szombatja *vagyon* a' Jehovának ſzentelтetett *nap*: valaki Szombat napon dolgot tészen, meg-öletteſſék.

16 Meg-tartsák azért az Izrael' fiai a' Szombatot, meg-ſzentelvén a' Szombatot nemzetről nemzetre örök ſzövetség *ſzerint*.

17 Én közöttem és az Izrael' fiai között örökké való jel ez; * mert hat napon teremtette a' Jehova a' mennyet, földet, heted napon pedig meg-ſzünt és meg-nyúgodott. * 1 *Mós.* 2 : 2-3. *rész.* 20 : 8.

18 *Végezetre*, mikor véle való beſzéllését el-végezte vólna a' Sinai hegyen, adá Mósesnek a' Bizonyságnak * két tábláit, az Iſten újjával irt kö táblákat. * *Al.* 32 : 15. 16. 5 *Mós.* 9 : 10.

XXXII. RESZ.

Öntött borjúval való bálványozás.

Mikor pedig a' nép látná, hogy Mósés késnék a' hegyről le-ſzállani, egybe gyülvén Áron ellen, mondának nékie: Kelj-fel *és* * tsinálj minékünk Iſteneket, kik mi elöttünk járjanak; mert nem tudjuk mint lön dólga ama' férjfiúnak Mósesnek, ki minket Egyiptom' földéből ki-hoza. *Tſél.* 7 : 40.

2 Es monda nékiek Áron: Szedjétek-le az arany függöket, mellyek *vagynak* a' ti feleségiteknek fülein, a' ti fiaitoknak és leányitoknak *fülein*, és hozzátok én hozzám.

3 Le-ſzedé azért mind az egéſz fokaság az arany függöket az ö magok fülökről, és vivék Aronhoz,

4 Mellyeket el-vön az ö kezekből, és formálá azt betü-vésővel *bizonyos formára*, és tſinála abból * öntött borjú képet. Es mondának: Ezek a' te Iſtenid Izrael, kik ki-hoztak tégedet Egyiptom' földéből. * *Sólt.* 106 : 19.

5 Mellyet mikor látott vólna Áron, óltárt építe az előtt, és kiálta Áron, mondván: Hólnap a' Jehovának innepe *vagyon*.

6 Fel-kelvén azért másod napon jó reggel, áldozának égö-áldozattal és hálá-adó-áldozattal-is: és * le-üle a' nép enni és inni; azután fel-kelének játzodni. * * 1 *Kor.* 10 : 7.

7 Szólla pedig az UR Mósesnek, *mondván*: Eredj menny alá; mert a' te néped, mellyet ki-hoztál Egyiptom' földéből, meg-fertéztette *magát*,

8 Hamar el-távoztak az útról a' mellyet parantsóltam nékiek, Borjú képet öntöttek magoknak és azt tiſztelték, áldoztak nékí, és azt mondották: * Ezek a' te Iſtenid Izrael, kik tégedet ki-hoztanak Egyiptomnak földéből. * 1 *Kir.* 12 : 28.

9 Monda *annak felette* az UR Mósesnek: Látám e' népet, és imé ö * kemény nyakú nép.

* *Al.* 33 : 3. 5 *Mós.* 9 : 13.

10 Azért hagyj békét nékem, hadd gerjedjen-fel az én haragom ö ellenek és töröljem-el öket: Tégedet pedig nagy * néppé tészlek. * 4 *Mós.* 14 : 12.

11 Annakokáért Mósés engeſztelvén az ö URának Iſtenének *meg haragúti*

gutt ortzáját, monda: Miért gerjedne URam a' te haragod a' te népedre, mellyet ki-hoztál Egyiptomnak földéből, nagy erövel és hatalmas kézzel?

12 * Miért mondanák az Egyiptombéliek, mondván: Alnoksággal vivéki öket, hogy el-veſztené öket a' hegyek között, és hogy el-törlené öket e' földnek ſzinéről? Múljek-el a' te búsúlásod *nak haragja*, és változtasd-el a' gonoſzt, *mellyet* a' te néped ellen *gondoltál*. * 4 *Móſ* 14: 13. 16.

13 Emlékezzél-meg Abrahámról, Isákról, és Izraelről a' te ſzolgaidról, kiknek * meg-eskütdél te-magadra, és *ezt* mondottad nékiek: Meg-sokaſitom a' ti magotokat mint az égnek ſtillagit: és mind azt az egéſz földet, a' mellyről ſzólltam, a' ti magotoknak adom, és *azt* örökségül birják *mind* örökké. * 1 *Móſ* 15: 18. *és* 26: 4. *és* 28: 13.

14 Es el-változtatá az UR a' * veſzedelmet, mellyet mondott vala hogy tselekednék az ö népével. **v* 10: 13.

15 Es el-fordúlván alá indúla Mósses a' hegyről, és a' Bizonyság-tételnek két táblái *válának* kezében, melly táblákna mind két réſze meg-iratott vala, mind egy felöl, mind más felöl.

16 A' táblák pedig * Iſten kezének ſtínálmányi valának, az irás-is Iſten irása vala, *melly* ki-mettzetett vala a' táblákra. * *Fell.* 31: 18. 5 *Móſ* 9: 10.

17 *Mikor* pedig Jósué hallotta vólna a' népnek kiáltásának ſzavát, monda Mósesnek: Viadalnak ki-áltása *vagyon* a' táborban.

18 Ki-felele: Nem dialdalmasoknak, ſem meg-gyözetteknek ki-áltása *ez*, *hanem* éneklésnek ſzavát hallom én.

19 Es mikor közelgetett vólna a' táborhoz, látá a' borjú *képet* és a' tántzolásokat, és fel-gerjede Mósesnek haragja, és el-veté kezéből a' táblákat, és el-töré azokat a' hegy alatt.

20 Azután vévén a' borjú *képet*, mellyet ſtínáltak vala, tüzzel * megégeté, és apróra rontá mig-nem porrá lenne, és a' vizbe hintvén azt, parantsolá, hogy onnét innának az Izrael' fiai. * 5 *Móſ.* 9: 21. 7: 5.

21 Es monda Mósses Aronnak: Mit tett *e'* nép tenéked, hogy *illyen nagy* bünbe keverted öket?

22 Felele Aron: Ne gerjedjen-fel az én Uramnak haragja: tudod hogy e' nép *igen* * gonosz. * *v.* 9.

23 Mert *azt* mondák énnékem: Tſinálj Iſteneket * minékünk, kik mi előttünk járianak; mert ama' férj-fiúnak a' Mósesnek, ki minket Egyiptom földéből ki-hozott, nem tudjuk mint lön dolga. * *v.* 1.

24 Kiknek felelék: Kinek *vagyon* aranya? Szedjétek-le *magatokról*: és *azonnal* adának nékem *aranyat*, *mellyet mikor* a' tüzbe vetettem vólna, e' borjú *kép* * formaltaték *belőle*. * *v.* 4.

25 Mikor *azért* látná Mósses, hogy a' nép meg-foſztatott vólna; mert Áron meg-foſztotta vala öket, az ö ellenségek között való fzidalomra.

26 Meg-álla Mósses a' tábornak kapujában, és monda: Valaki az URé, én hozzám *jöjjön*, és gyülének ö hozzá mind a' Lévi fiai,

27 Kiknek monda: Ezt mondja az Izraelnak URA Iſtene: Kössön mindenitek fegyvert az ö óldalára, *és* mennyetek által 's jöjjetek viſzſza a' táborban; egyik kaputól fogva a' másik kapuig, és kiki mind ölje-meg az ö attya-fiát, barátját és rokonságát.

28 A' Lévi fiai pedig a' Mósses beſzéde ſzerint tselekedének, és el-húla azon a' napon a' nép közzül, úgymint három ezer férjfiú.

29 *Mert* Mósses *ezt* mondotta vala *az-előtt*: A' ti kezeiteket ſzenteljétek ma az URnak, kiki mind az ö fiában és az ö attya-fiában, hogy meg-áldjon ma titeket.

30 Es másod napon monda Mósses a' népnek: Ti nagy bünt tettetek, *annakokáért* moſt fel-mégyek az URhoz, talám a' ti bünéiteknek kegyelmet nyer-hetek.

31 Meg-téré azért Mósses az URhoz, és monda: Kérlek! Ez a' nép nagy bünt tett *te ellened*; mert aranyból ſtínált magának Iſteneket.

32 Moſtan azért botsásd-meg ezeknek bünöket; hogy-ha meg nem botsátod, törölj-ki * engemet a' te könyvedből, *a'* mellyet irtál. * 4 *Móſ.* 11: 15.

33 Es monda az UR Mósesnek: A' ki vétkezett én ellenem, azt törlöm-ki az én könyvemből.

34 Moſtan azért eredj-el: vidd-el e' népet a' hova mondottam néked: Imé az én Angyalom * elötted el-mégyen: Es az én meg-látogatáſomnak napján ezt-is az ö bünöket meg-látogatom.
* *Eſa.* 63: 9.

35 Annakokáért *mikor* az UR a' népet *azután bünteti vala*, e' *bün-et-is* bünteti * vala, hogy tiſzteltték vólna a' borjú képet, mellyet Áron ſtínált vala. * 4 *Móſ.* 11: 4. 33.

XXXIII. RESZ.

Mósses könyörög Iſtennek a' nép-ért.

1 MEg-mondotta *vala* pedig az UR Mósesnek: Eredj, menny-fel innét te, és e' nép, mellyet ki-hoztál Egyiptom' földéből, a' földre mellyet esküvéſſel *igértem* Abrahámnak, Isáknak és Jákóbnak *, *ezt* mondván: A'

A' te magodnak adom azt. * 5 *Móf.* 34: 4.

2 (Es botsátok te elötted * Angyalt, és ki-üzöm a' Kananéusokat, Emoréusokat, Chittéusokat, Perizéusokat, Chivéusokat és Jebuséusokat:) *23:20.

3 A' téjjel mézzel folyó földre: de ti köztetek nem mégyek-fel; * mert *igen* kemény nyakú nép vagy, és talám meg-emésztenélek tégedet az úton.

* *Fell.* 32: 9. 5 *Móf.* 9: 13.

4 *Minekutánna* pedig a' nép hallotta vólna ezt a' gonosz beszédet, sírásnak adák magokat; és senki nem tévé-fel az ö ékeſſégét.

5 (*Mert ezt* mondotta vala az UR Mósesnek: Mondd-meg az Izrael' fiainak: Ti kemény nyakú nép *vagytok*, egy szempillantásban, *ha* te közötted el-menéndek, meg-emésztelek tégedet. Azért moſtan vesd-le a' te öltözetedet rólad, azután meg-látom mit *kell* tselekednem veled.)

6 Hanem meg-fosztták magokat az Izrael' fiai az ö ékeſſégektöl, a' Hóreb hegyétöl fogva.

7 Móses pedig a' Sátort vévén, felvonó azt a' táboron kivül, meſzſze eltávozván a' tábortól, és nevezé azt Gyülekezet ſátorának, és valaki az URat meg-*akarja vala* kérdeni, annak ki *kell vala* menni a' Gyülekezet ſátorához, melly a' táboron kivül *vala*.

8 Es lön mikor Móses bé-mégyen vala a' Sátorba, az egész ſokaság felkél vala, és kiki mind az ö ſátorának ajtaján áll vala; hogy néznék Mósest hátúl míg a' Sátorba bé-menne.

9 Es mikor Móses bé-mégyen vala a' Sátorba, a' felhönek oszlopa le-szálla vala, és meg-áll vala a' Sátornak ajtaján és szóll vala Mósessel.

10 Annakokáért *mikor* látta *vólna* mind az egész ſokaság, hogy a' felhö oszlop a' Sátornak ajtaján állana, felkelvén az egész nép az ö ſátoroknak ajtajától meg-hajolnak vala.

11 Szóll vala pedig az UR Mósessel színről * színre, miképpen ſzokott ember ſzóllani barátjával: és *mikor Móses* a' táborba mégyen vala, az ö ſzolgája az ifjú Jóſué, † Núnnak fia, nem távozik vala el a' Sátorból.

* 4 *Móf.* 12: 8. † *Jóſ.* 1: 1.2.

12 Es mondá Móses az URnak: Nézſze, te *azt* mondod nékem, viddel ezt a' népet: de te nem mondottad meg nékem kit botsátaſz-el én velem: maga *mindazáltal azt* mondottad *énnékem*: nevezet ſzerint esmérlek tégedet, és annakfelette: kedvet találtál az én ſzemeim elött.

13 Moſtan annakokáért ha kedvet találtam a' te ſzemeid elött, mútaſd-meg nékem a' te útaidat, hogy esmérjelek-meg tégedet *azon*, hogy kedvet találtam te elötted. *Azt-is* gondold-meg, hogy e' nép te néped.

14 Es monda: Az én ortzám mennyené-el *veletek*, hogy én tégedet megnyúgoſſalak?

15 Monda *Móses* nékie: Ha a' te ortzád nem jár *mi elöttünk*, ne vigy-ki minket e' *hely*böl;

16 Mert mitsodán esmér-hetjük-meg, hogy én, és a' te néped kedvet találtunk te elötted? Avagy nem ezené ha velünk * léſzeſz? *Illyen módon* válaſztatunk-el, én és a' te néped minden néptöl, melly e' földnek ſzínén *vagyon*.

* 5 *Móf.* 4: 7.

17 Monda azért az UR Mósesnek: Meg-mivelem azt-is a' mit kivántál; mert az én ſzemeim elött kedvet találtál, és téged nevezet ſzerint esmérlek.

18 Es *mikor még-is azt* monda *Móses*: Kérlek *URam*, mútasd meg a' te ditsöségedet énnékem.

19 Monda: En azt mivelem, hogy az én ditsöségem a' te ortzád elött mennyen-el, és te elötted *nyilván* kiáltom a' Jehovának nevét: Es könyörülök, * a' kin könyörülök, kegyelmes léſzek, a' kinek kegyelmes léſzek.

* *Róm.* 9: 15.

20 (*Mert azt* mondja vala: Nem láthatnád az én ortzámat; mert nem láthat engemet egy ember-is élvén.)

21 Es monda az UR: Imé itt vagyon egy hely, és állj ott a' köſziklán,

22 Es mikor az én ditsöségem elmégyen, a' köſziklának hasadékjába állatlak tégedet, és az én kezemmel bé-fedezem a' te ſzemeidet, mig el-múlom *onnét*.

23 Azután az én kezemet el-véſzem rólad, és hátúl meg-látſz engemet, de az én ortzámat nem lát-hatod.

XXXIV. RESZ.

Ujjonnan tſinált két kö táblája a' tiz parantsolatnak: meg-újjítása a' ſzövetségnek.

1 ES monda az UR Mósesnek: Kéſzíts két kö táblákat, hasonlatosokat az * elébbiekhez, hogy irjam-fel azokra azon beſzédeket, a'mellyek vóltak az elsö táblákon, a' mellyeket el-törtél. * *rész.* 32: 16--19.

2 Es légy kéſzen hólnap reggelre, hogy reggel jöjj-fel a' Sínai hegyre, és elömbe állj nékem ott a' hegynek tetején.

3 De *azért* senki te-veled fel * ne jöjjön, és senki ne láttaſſék ez egész hegyen: juhok-is avagy ökrök ne legeltesſenek ez hegy alatt. * *r.* 19: 12.13.

4 Mikor azért kéſzített vólna két kö-táblákat, az elébbiekhez hasonlatosokat, fel-kelvén reggel, fel-méne Móses a' Sínai hegyre, a' mint az UR parantsolta vala, és kezébe-vévé a' két kö-táblát.

5 Akkor le-szálla az UR fel-höben, és ott álla ö-véle, és * nevezet szerint kiáltá a' JEHOVÁNAK nevét;

* *Fell.* 33: 19.

6 Mert az UR *onnét* az ö ortzája elöl el-múlván, kiálta *illyen módon:* JEHOVA, JEHOVA, erös, irgalmas és kegyelmes Isten, késedelmes a' haragra, nagy irgalmasságú és igasságú,

7 * Ki meg-tartja irgalmasságát ezeriglen, el-véfzi a' hamisságot, a' vétket, a' bünt: a' bünöst büntetés nélkül nem hagyja, † meg-látogatja az atyáknak álnokságokat a' fiakban, és a' fiaknak fiaiban harmad és negyed íziglen. * *Fell.* 20: 6. † *Jér.* 32: 18.

8 Es Móses nagy fietséggel földre hajtván fejét le-borúla, *és imádá az URat*,

9 És monda: URam, ha te elötted kedvet találtam, kérlek járjon az UR mi-velünk; *és* mivelhogy kemény nyakú nép ez, légy kegyelmes a' mi vétkeinknek és gonofzságunknak, hogy légyünk mi te * örökséged.

* *Zach.* 2: 12.

10 Felele *az UR:* Imé én fzövetséget fzerzek mind a' te néped elött, *és* tsuda dolgokat tselekefzem, mellyek nem lettek az egéfz földön, fem a' pogány népek között, és meg-látja mind a' fokaság, a' melly között te vagy, az URnak tselekedetit; mert tsudálatos léfzen, * a' mit én tselekfzem te veled.

* *Joſ.* 10: 12. 13.

11 Te tartsd-meg a' mit ma parantsolok tenéked. Imé én ki-üzöm te elöled az Emoréust, Kananéust, Chittéust, Perizéust, Chivéust, Jébuséust.

12 Meg-láſſad hogy * fzövetséget ne vefs annak a' földnek lakosával, a' mellyre mégy, hogy te közötted botránkozásodra ne légyen.

* *Fell.* 23: 32. 33. 5 *Móſ.* 7: 2

13 Hanem az ö óltáraikat el-rontsátok, az ö bálványaikat el-törjétek és berkeiket ki-vágjátok.

14 Mert nem *illik hozzád, hogy* idegen Isten elött meg-hajóllj; mert az URnak neve bofzfzú-álló, bofzfzú-álló Erös Isten ö.

15 *Meg-lásd, mondok,* hogy fzövetséget ne fzerezz annak a' földnek lakosával, hogy mikor az ö Isteneit követvén paráználkodik és áldozik az ö Isteninek, tégedet el ne hitefsen, hogy egyél az ö áldozatjában.

16 Es ne végy az ö leányik közzül * feleséget a' te fiaidnak, hogy mikor paráználkodnak az ö leányik az ö Isteneket követvén, *valamimódon azt* ne miveljék, hogy a' te fiaid-is paráználkodjanak, azoknak Isteniket követvén.

* 1 *Kir.* 11: 2.

17 Ne tsinálj magadnak öntött Isteneket.

18 A' pogátsáknak innepét meg-tartsad; hét napon egyél kovász-nélkül való kenyereket, * a' mint meg-parantsoltam tenéked, *bizonyos* időn, *tudni-illik* Abib *nevü* hónapban; mert Abib honapban jöttél-ki Egyiptomból.

* *Fell.* 12: 15. *és* 23: 15.

19 Valami az annyának * méhét meg-nyitja, enyim, és minden te barmod, valamelly vagy a' te tehenidnek vagy juhaidnak első-fajzáſának mondatik. * *Fell.* 13: 2.

20 De a' fzamárnak elsö vemhét egy juhon váltsd-meg, ha meg nem váltod, fzegd-meg a' nyakát. A' te fiaid közzül minden első-fzülöttet * meg-válts, és *fenki* üresſen † én elömbe ne jöjjön.

* *Fell.* 13: 13. 15. † 5 *Móſ.* 16: 16.

21 Hat napon munkálkodjál, heted napon meg-fzünjél, a' fzántásnak és aratásnak idején-*is* meg-fzünyél.

22 A' * heteknek innepét-is, a' gabonafengének aratásakor meg-fzenteljed: A' mezei gyümöltsnek bé-takarásának innepét-is *meg-fzenteljed* minden eſztendönek végén.

* *Fell.* 23: 16.

23 * Három-fzor minden eſztendöben minden férjfiú jelen légyen az URnak, az Izrael' Jehova Istenének elötte. * 5 *Móſ.* 16: 16.

24 Mert ki-üzöm a' pogányokat te elöled, és meg-fzélesítem a' te határodat: Es fenki nem ki-vánnya a' te földedet, mikor fel-menéndefz, hogy a' te URadnak Istenednek elötte megjelennyél *minden* eſztendöben háromfzor.

25 Az én áldozatomnak * vérét ki ne ontsad, mikor *a' te házadban* kovász vagyon, és Husvét innepének áldozatja ne maradjon te nálad reggelig.

* *Fell.* 23: 18.

26 *Mindennek* az * eleit, a' te földednek elsö fengéinek, a' te URadnak Istenednek házába fel-vigyed. † Ne fözd-meg a' gödölyét az ö annyának tejében. * *Fell.* 23: 19. 5 *Móſ.* 26: 2. † *Fell.* 23: 19.

27 Es monda az UR Mósesnek: Irdmeg ezeket a' beſzédeket; mert e' beſzédek fzerint tettem fzövetséget teveled és az Izraellel.

28 Es lön ott az URral *a' Sinai hegyen*, * negyven éjjel és negyven nappal kenyeret nem ett, vizet fem ivott, mikor az UR a' † táblákra irá e' Szövetségnek beſzédit, ama' tiz beſzédeket. * *Fell.* 24: 18. 5 *Móſ.* 9: 9, 18. † *Fell* 31: 18. 20: 1.

29 Es mikor Móses a' Sínai hegyröl le-fzállana, (a' Móses kezében *valának pedig* a' Bizonyság-*tételnek* két táblái, mikor a' hegyröl le-fzállana) nem tudja vala Móses, hogy az ö ortzájának böre fénlenék; mivelhogy az

Isten-

Istennel szóllott vólna.

30 *Annakokáért* mikor látta vólna Aron és az Izrael' fiai Móses't, hogy imé az ö ortzájának böre fénlenék, félnek * vala ö hozzá menni. * 2 *Kór.* 3:7.

31 *De mikor* Móses hivná öket, hozzá menének, Aron és mind a' Gyülekezetnek Fejedelmi, és szólla vélek Móses.

32 Azután az Izrael' fiai-is mindnyájan hozzá járúlának, kiknek megparantsolá mind azokat, a' mellyekről ö véle az UR szóllot vala a' Sinai hegyen.

33 Miglen pedig el-végezte vólna Móses vélek való beszédét, az ortzájára * fedelet tészen vala.

* 2 *Kór.* 3 : 13.

34 És mikor Móses az UR eleibe mégyen vala hogy véle szóllana, elvészi vala *ortzájáról* a' fedelet, míg ki-jöne: Ki-jövén pedig *Isten elöl úgy* mondja vala meg az Izrael' fiainak, a' mit néki parantsolt vala *az UR.*

35 Mert *mikor* az Izrael' fiai a' Móses ortzáját *nézik vala*, látják vala hogy fénlik az ö ortzájának böre: *Annakokáért* Móses *azt* a' fedelet az ö ortzájára boritja vala, míg *nem az Isten eleibe* menne, hogy ö véle szóllana.

XXXV. RESZ.

Szombat: Adakozás a' hajlék építésére: A' hajléknak építö-mestere.

1 MIkor *azért* egybe-gyüjtötte vólna Móses az Izrael' fiainak egész gyülekezetét, monda nékiek: Ezek a' dolgok, a' mellyeket parantsolt az UR, hogy tselekedjétek azokat.

2 Hat napon tégyetek dolgot; *minden* heted nap pedig tinéktek szent légyen, az UR nyúgodalmának Szombatja. Valaki azon dolgot, tészen * meg-ölettessék. * 4 *Mós.* 15 : 32. 36.

3 Ne gerjesszetek tüzet a' ti házaitokban a' Szombat' napján.

4 *Annakutánna* szólla Móses az Izrael' fiainak egész gyülekezetének, illyen szókkal: Ez a' dolog, a' mellyet az UR parantsolt *néktek, ezt* mondván:

5 Végyetek a' ti jószágtokból ajándékot az URnak, a' kinek szive * szabad akaratja szerint indúl, az adjon ajándékot az URnak, aranyat, ezüstöt, rezet, * *Fell.* 25 : 2.

6 Kék selymet, veres selymet, karmasin szinü selymet, fejér selymet és ketske *szört*,

7 Kosoknak veressen festett böröket, borz böröket és Sittim fát,

8 Olajt világositani, árómákat a' kenetnek olajjának, és a' jó illat-tételnek fü-szereket,

9 Sárdonix köveket, foglalni való köveket az Efódnak és a' fö Pap mellyén való ékességnek.

10 És a' kik ti közzületek böltsek, jöjjenek elö, hogy tsinálják-meg mind, a' mit az UR parantsolt.

11 *Tudni-illik a'* Hajlékot, annak sátorát és fedelét, gombjait, deszkáit, rúdait, oszlopait, talpait.

12 A' szent ládát, annak rúdait, a' kegyelemnek táblájával egybe, és a' a' Sátornak fedöjét.

13 Az asztalt és annak rúdait, és minden szerszámát, és a' szent kenyerekhez *való edényeket*.

14 A' világositani való gyertya-tartót és annak edényit, szövétnekit, és világositani való olajt.

15 A' jó-illatnak öltárát és rúdait, a' kenethez való olajt, és drága-szerekböl való illatot, a' hajléknak ajtajára ajtó fedelet.

16 Az egészen égö-áldozathoz való öltárt, annak réz rostélyát, rúdait és minden edényit, mosdót lábával egybe.

17 A' pitvarnak kárpitjait, oszlopait, talpait, és a' pitvar kapujának fedelét.

18 A' Hajléknak szegeit, a' pitvarnak szegeit, azoknak köteleivel egybe.

19 Szolgálathoz való ruhákat, hogy azokban szolgáljanak a' szent hajlékban, az Áron szent ruháit, és az ö fiainak ruháikat, hogy *azokban* szolgáljanak a' papi tiszthen.

20 Ki-méne azért az Izrael' fiainak egész gyülekezete Móses elöl.

21 És meg-tére minden férjfiú, a' kit az ö szive indita, és a' kinek szabad akaratja vala, és hozának ajándékot az URnak, a' Gyülekezet' hajlékának mivére, és annak minden *edényinek* mivére, és a' szent öltözeteknek *meg-tsinálására*.

22 És el-jövén a' férjfiak az aszszonyi-állatokkal egybe, a' kit *tudniillik* az ö szive indított, hoznak vala *az aszszonyi-állatok* kaptsokat, fülön függö ékességeket, gyürüket, függö öveket, minden arany edényeket: minden férjfiú pedig a' ki ajándékot hoz vala, aranyat hoz vala az URnak.

23 És minden ember, a' kinek mije vala, viszen vala *ajándékot*, kék selymet, veres selymet, karmasin szinü selymet, fejér selymet, ketske szört, kosnak meg-veressitetett böreit, borz böröket.

24 Minden, a' ki ezüstöt vagy rezet viszen vala, azt adja vala ajándékón az URnak, és valakiknél Sittim fa találtatik vala, *azt* viszik vala az *Isten* szolgálat*jára való Hajléknak* szükségére.

25 Annakfelette mindenek, a' kik az aszszonyi-állatok közzül böltsek valának, *ö magok* az ö *tulajdon* kezekkel fonának, és *ajándékba* fel-vivék a' mit fontak vala, ugy mint kék selymet,

met, veres, karmasin színü és fejér selymet.

26 Azok pedig az aszszonyi-állatok, a' kiknek abban vala böltseségek, fonának ketske-*szört*.

27 A' Fejedelmek pedig hozának Onix köveket, foglalni való köveket, az Efódnak és a' Hósennek.

28 Illatozó-szert-is * és olajt a' lámpáshoz, a' kenethez és a' jó-illatnak szer-számihoz. * *rész.* 25: 6.

29 Minden férjfiak és aszszonyi-állatok, a' kiket az ö szivek önként indita, hogy *ajándékot* vinnének az egész tsinálmánynak *fel-épitésé-ért*, mellyet az UR parantsolt vala Móses által, hogy építenének, adának szabad akaratjokból ajándékot az URnak az Izrael' fiai.

30 *Akkor* monda Móses az Izrael' fiainak: Imé az UR nevezet szerint * hivta Bésaléelt, a' Húr fiának az Urinak fiát, a' Júda' nemzetségéből.

* *Fell.* 31: 2, 3.

31 Es bé-töltötte azt Istennek Lelkével, böltseséggel, értelemmel, tudománnyal és minden mesterséggel;

32 Hogy gondoljon * *mesterséges* találmányokat, *és tudjon* mivelni aranyból, ezüstből, rézből; * *rész.* 31: 4. 5.

33 Es követ faragni a' kö-foglalásokra, és fát faragni: és minden tudományban mesterséggel mivelni.

34 Annak felette *ezzel-is* meg-ajándékozta, hogy *egyebeket* tanit-hassón, mind ö, mind Aholiáb az Achisamáknak fia, a' Dán nemzetségéből.

35 Bé-töltötte *az* ö *elméjeket* böltseséggel, hogy tudjanak minden mesterséget mivelni, faragni, varrani, szöni, kék selyemmel, veres, karmasin színü és fejér selyemmel, és hogy találjanak és tsináljanak minden bölts mesterséges ékes találmányt.

36 *Te* azért Bésaléel és Aholiáb, és minden bölts férjfiak, kiknek az UR adott böltseséget és értelmet, hogy tudnátok tsinálni a' *Szent*-Hajléknak szolgálatja mellé való minden elzközöket, mind a' mint az UR parantsolta, *mind azokat* meg-tsinálják*tok*.

XXXVI. RESZ.

A' Szent Sátort építeni kezdik.

1 HIvá *annakokáért* Móses Bésaléelt és Aholiábot, és minden bölts férjfiat, kinek szivébe az UR adott vala tudományt, valakit az ö szive fel-indita, hogy oda menne annak a' mivnek meg-mivelésére.

2 Es el-vévék Mósestől mind azt az ajándékot, mellyet az Izrael' fiai hoztak vala, az Isteni szolgálatra való Szent-hajléknak fel-épitésére. *Mindazáltal* még-is minden reggel szabad akaratjok szerint viszsnek vala ajándékot ö hozzája.

3 Annakokáért el-jövén mind azok a' böltsek, a' kik a' Szent-hajléknak minden mivén munkálódnak vala, az ö mivektől, mellyet tsinálnak vala.

4 Szóllának Mósesnek illyen módon: Többet hord a' nép ajándékba, hogy nem mint a' mennyi kell a' szolgálat mivére, a' mellyet parantsolt az UR hogy tsináljunk.

5 Meg-parantsolá azért Móses, hogy meg-kiáltanák a' táborban: *Senki* ezután se férjfiú se aszszonyi-állat ne hozzon ajándékot a' Szent hajléknak mivére. Es *illyen módon* meg-tsinék a' nép, hogy ne vinne *több ajándékot*.

6 Mert az egész mivnek el-végezésére elég ajándékot hoztak vala, annyira hogy feletébb-is vólna.

7 A' böltsek azért mindnyájan, a' kik *a' Sátoron* mivelnek vala, meg-késziték a' * hajlékot tiz kárpitból viszált fejér selyemből, kék, veres és karmasin színü selyemből, Kérubimoknak *képeivel* azokat himezö munkával meg-ékesitvén. * *Fell.* 26: 1.

8 Minden kárpitnak a' hoszsza huszon-nyóltz sing *vala*, a' szélessége miuden kárpitnak négy sing *vala*: mind egy mértéken *valának* a' kárpitok.

9 Es ötét a' kárpitnak egybe foglalák, egyiket a' másikkal, a' mas rendbéli öt kárpitokat-is egybe foglalák, egyiket a' másikkal.

10 Tsinálának kék selyemből szemetskéket-is ez elsö kárpitnak szélén, a' melly felöl a' másikkal egybe kellene foglalni: hasonlatosképpen a' *több* kárpitoknak a' külsö szélén, a' melly felöl más kárpittal egybe kellene foglaltatni.

11 Az elsö kárpiton ötven szemetskét tsinálának, *hasonlatosképen* ötven szemetskét tsinálának a' *másik* kárpitnak szélén, a' holott a' másikkal egybe kell vala foglaltatni: a' szemetskék *pedig ugy tsinaltattak vala, hogy* egymás ellenébe vólnának.

12 Tsinálának ötven arany horgokat-is, és azokba vetvén a' szemetskéket egybe foglalák a' kárpitokat, egyiket a' másikkal, és *illyen módon* lön egy hajlék.

13 Tsinálának * kárpitokat kétske *szörböl-is* a' hajlékra való fátornak, tizen-egy kárpitot tsinálának illyent.

* *Fell.* 26: 7.

14 Egyik kárpitnak hoszsza harmintz sing vala, és minden kárpitnak szélessége négy sing: mind egy mértéken *vólt* a' tizen-egy kárpit.

15 Es egybe foglalá külön e' kárpitoknak ötét, és hatát külön.

16 Tsinálának ötven szemetskéket-is a' kárpitnak külsö szélén, a' melly felöl

felöl egybe kellene foglalni · ismét ötven szemetskéket tsinálának a' második kárpit' szélén, a' melly felöl egybe kellene a' másikkal foglalni.

17 *Annak felette* ötven réz horgotis tsinálának a' Sátornak egybe foglalására, hogy egy lenne.

18 Tsinálának * fedelét-is a' Sátornak, meg-veresittetett kos börökböl, és azon fellyül *tsinálának* fedelet borz börökböl. * *Fell.* 26 : 14.

19 Tsinálának * álló deszkákat-is ez Hajléknak Sittim fából. * *Fell.* 26:15.

20 Tiz sing *vala egyik* deszkának a' hoszszasága, más-fél sing pedig mindenik deszkának a' szélessége.

21 Mindenik deszkának két tsapja vala, mellyek egy-más ellenébe rendeltettek vala mint a' gráditsnak léptsöi : illyen módon tsinálák a' Hajléknak minden deszkáit.

22 A' Hajléknak pedig Dél felöl való öldalára húsz deszkát tsinálának.

23 Es a' húsz deszka alá negyven ezüst talpat tsinálának : egy deszkának két talpat, másik deszkának-is két talpat, mindenik deszkának az ö kettös tsapja szerint.

24 *Hasonlatosképpen* a' Hajléknak málodik öldalán Ejszak felöl tsinálának húsz deszkát.

25 Es negyven ezüst talpat azok alá, két talpat egy deszka alá, *azonképpen* más deszka alá-is két talpat.

26 A' Hajléknak Napnyúgoti szegelete felöl, tsinálának hat deszkát,

27 *Annak felette* két deszkát tsinálának a' Hajléknak szegeletire a' két öldalain,

28 Mellyek alól kettösök valának, és azonképpen mind a' tetejéig kettösök valának, mellyek egy karikával foglaltattak vala egybe : ekképpen tselekedének mind a' két szegeleten való deszkákkal.

29 *Illyen módon* nyóltz deszkák valának és azoknak tizen-hat ezüst talpai, minden deszka alatt két-két talpak.

30 Tsinálának rúdakat-is Sittim fából, ötöt a' Hajléknak egy felöl való öldalának deszkáinak.

31 Es öt rúdakat a' Hajléknak másik öldalának deszkáinak, és öt rúdakat a' Hajléknak Nap-nyúgot felöl való deszkáinak két szegeletire.

32 *Mind ezek között* a' középsö rúdat *úgy* tsinálák, hogy a' deszkáknak közepin, egyik végétöl fogva mind a' másik végéig által-menne.

33 A' deszkákat pedig arannyal béboritá és azoknak karikáit aranyból tsinálá, mellyeken által-botsátának a' rúdakat, a' rúdakat-is pedig arannyal meg-boritá.

34 Meg-tsinálá a' * fedelet-is kék selyemből, veres és karmasin szinü, és meg-viszszált fejér selyemből, himezö művével tsinálák azt, Kérubimoknak *képeivel meg-ékesitvén.* * *Fell.* 26 : 31.

35 Es tsinálának annak négy oszlopokat Sittim fából; és azokat arannyal meg-boritá, azoknak pedig a' horgai-is aranyból *valának* : és önténeк az *oszlopok*nak négy ezüst talpakat

36 Meg-tsinálá a' Sátor ajtajára való * héjazatot-is, kék, veres, karmasin szinü és viszszált fejér selyemből, himezö művével. * *Fell.* 26 : 36.

37 Es annak öt oszlopait, horgaikkal egybe : és azoknak az oszlopoknak gombjait és övezetit arannyal béboriták, azoknak öt réz talpait-is *megtsinálák.*

XXXVII. RESZ.

A' Hajlékhoz való mindenféle szerszámok meg-tsináltatnak.

1 Meg-tsinálá Bésaléel a' * ládát-*is* Sittim fából : harmad-fél-sing *vala* a' hoszszа, a' széle más-fél sing, a' magassága-is más-fél sing.

2 Es bé-boritá azt tiszta arannyal, mind belöl, mind kivül, és tsinála annak arany pártázatot mind környül : * *Fell.* 25 : 10.

3 Es önte annak négy arany karikát a' négy szegeletire : egyik oldalára-is kettöt, másikra-is kettöt.

4 Tsinála rúdakat-is Sittim fából, és meg-boritá azokat arannyal.

5 Es bé-botsátá a' rúdakat a' láda öldalán való karikákba, hogy *azoknál fogva* hordóz-*hat*nák a' ládát.

6 Meg-tsinálá a' * kegyelemnek tábláját-is tiszta aranyból ; harmad-fél sing vala a hoszszа, más-fél sing a' szélessége. * *Fell.* 25 : 17.

7 Tsinála két kérubimokat-is aranyból merön, a' kegyelem' táblájának két végére.

8 Egyik Kérubot egyik végére innen, a' másikat a' másik végére onnan : a' kegyelemnek táblájából veréki a' Kérubimokat, a' *táblának* két végén.

9 A' Kérubimok pedig ki-terjeszteték vala az ö szárnyaikat fel-felé, ugy hogy az ö szárnyaikkal bé-fedeznék a' kegyelem' tábláját: és artzal egybe valának a' Kérubimok, úgy hogy nézzenek a' kegyelemnek táblájára.

10 Meg-tsinálá az * asztalt-is Sittim fából: két sing *vala* a' hoszszа, a' széle egy sing, magassága más-fél sing. * *Fell.* 25 : 23.

11 Es bé-boritá azt tiszta arannyal, és tsinála annak arany pártázatot környül.

12 Tsinála egy arasznі széles rekeszt-is annak *mind* környül : és a' rekeszen

rekeſzen *fellyül* tſinálá*nak mind* környül pártázatot aranyból:

13 Önte annak négy arany karikákat-is, mellyeket tſinála a' négy lábainak négy ſzegeletire.

14 A' rekeſzen alól valának a' karikák, mellyeken a' rúdakat által kellene botsátani, hogy az aſztalt hordoz-*hat*nák.

15 Tſinála rúdakat-is Sittim fából, és azokat meg-borítá arannyal, hogy *azokon* hordoznák az aſztalt.

16 Meg-tſinálá az aſztalra való eſzközöket-is: tálait, temjénezöit, tiſztitóit, és ezeknek fedeleit tiſzta aranyból.

17 Meg-kéſzíté a' * gyertya-tartót-is tiſzta aranyból, merön veré a' gyertya-tartót: annak talpa, mindenik ága, tálatskái, gombjai és pohárkái mind ugyan azon *egy merö arány*ból *valának.* * *Fell.* 25: 31.

18 Annak hat ágai valának a' két óldalán: egy felöl-is három ága, más felöl-is három ága.

19 Három tálatskák formáltattak vala mondolának formájára egyik ágán, gombjával és pohárkájával egybe: *azonképpen* a' máſik ágán háróm tálatskák formáltattak vala mondolának formájára, gombjával és pohárkájával egybe, igy ſzármaztak vala ki a' gyertya-tartónak mind a' hat ágai, *mellyek* az oldalán *valának.*

20 A' gyertya-tartón*ak* pedig *ſzárán* négy tálatskák *valának*, mellyek mondolának formájára tſináltattak vala, *és annak felette* gombjai és pohárkái.

21 Es *mindenik* két ága alatt gomb *vala, a' máſik* két ága alatt *más* gomb, a' *harmadik renden való* két ága alat-is gomb vala, *tudni-illik* mind a' hat ága alatt, mellyek a' gyertya-tartónak oldalából valának.

22 Azoknak gombjok és ſzárok a' derekából verettettek vala, mind az egéſz gyertya-tartó tiſzta aranyból való egy verés vala.

23 Tſinála abba hét ſzövétneket-is és azoknak *hamva* fogóit, köpüit tiſzta aranyból.

24 Egy tálentom tiſzta aranyból tſinálá a' *gyertya-tartót*, minden hozzá tartozó eſzközökkel egybe.

25 Meg-tſinálá a' jó illathoz * való óltárt-is Sittim fából: hoſzſza annak egy ſing, ſzéleſſége-is egy ſing, négy ſzegü; magaſſága pedig két ſing vala, ugyan azon *fá*ból valának ſzarvai-is.
* *Fell.* 30: 1. 2.

26 Es bé-borítá azt tiſzta arannyal, *tudni-illik annak* felit, az óldalait köröskörnyül, és a' ſzarvait; és tſinála környül rajta arany-pártázatot.

27 Két-két arany karikákat-is tſinála a' pártázat alatt, a' két óldalán való két ſzegeletin, mellyen által kellene botsátani a' rúdakat, hogy azokon hordoznák azt.

28 Es tſinála rúdakat-is Sittim fából, és azokat meg-borítá arannyal.

29 A' ſzent kenetnek * olajját-is meg-tſinálá, és a' tiſzta illat-ſzerekböl való jó illatot patikárosnak meſterſége ſzerint. * *Féll.* 30: 22. 25.

XXXVIII. RESZ.

A' hajléknak egyeb ſzerſzámi-is meg-tſináltatnak; Aranynak, ezüſtnek, és réznek ſummája.

1 MEg-tſinálá az * egéſzen égö-áldozathoz való óltárt-is Sittim fából; öt ſing *vala* a' hoſzſza, öt ſing a' ſzéleſſége, négy-ſzegü, és a' magaſſága három ſing. * *Fell.* 27: 1--8.

2 Es tſinála ſzarvakat az *óltár*nak, a' négy ſzegeletin, ugyan azon *fá*ból vóltak *tſinálva* a' ſzarvai, és azt bé-borítá rézzel.

3 Annakfelette az óltárnak minden ſzerſzámit meg-tſinálá, fazekait, ſzitóit, medentzéit, horgas villáit, ſzénhez való ſerpenyöit; minden szerſzámit rézböl tſinálá:

4 Tſinála az óltárnak roſtélyt-*is* rézböl, mint-egy hálót, melly annak a' hézagában *vala*, az allyától fogva a' közepéig.

5 Önte négy karikákat-is a' réz roſtélynak a' négy ſzegeletin, mellyekbe botsátanák a' rúdakat.

6 Es tſinála rúdakat-is Sittim fából, mellyeket rézzel meg-boríta.

7 Es a' rúdakat bé-botsátá a' karikákba az óltárnak óldalain, hogy azokon hordoznák azt, *és* hézagon tſinálá azt deſzkákból.

8 Meg-tſinálá a' * mosdót-is rézböl, és annak lábát-is rézböl: az aſzſzonyiállatoknak tükörökböl, mellyek nagy ſereggel ſzoktanak vala gyülni, a' Gyülekezet' ſátorának ajtaja eleibe:
* *Fell.* 30: 17. 18.

9 * A' pitvart-is meg-tſinálá, *mellynek* Dél felöl jóbbra ſzáz ſing kárpit vala *az óldala*, fejér viſzſzáltt ſelyemböl *tſináltt.* * *Fell.* 27: 9.

10 Azoknak húſz oſzlopai, és húſz réz talpai: az oſzlopoknak horgai, és azoknak karikái ezüſtböl *valának.*

11 Ejſzak felöl *való óldala*-is; ſzáz ſing *kárpit vala:* azoknak húſz oſzlopai és húſz talpai rézböl: az oſzlopoknak horgai és karikái ezüſtböl *valának.*

12 Nap-nyúgot felöl való réſze pedig ötven ſing kárpit vala: azoknak tiz oſzlopa, és tiz talpa: az oſzlopoknak horgai és karikái ezüſtböl valának.

13 Es a' Napkelet felöl való réſze ötven ſing *kárpit vala.*

14 Egy

14 Egy felöl tizen-öt ſing kárpit vala, három oſzlopai és azoknak három talpa.

15 És más felöl a' pitvar ajtajának mind egyik mind máſik felén, tizen-öt ſing kárpit, *és* azoknak három oſzlopa, három talpa.

16 A' pitvarnak minden kárpitjai körös-környül, vifzſzáltt fejér ſelyemből *tſinált kárpitok voltak.*

17 Az oſzlopoknak talpai rézből *voltak*, az oſzlopoknak horgai és karikái ezüſtből, az *oſzlop*oknak fejei ezüſttel borittattak. A' pitvarnak pedig minden oſzlopai ezüſt vefzökkel voltak övezve.

18 A' pitvarnak pedig ajtajának ſuperlátja, ſzép meſterſéggel, kék, veres, karmaſin ſzinü és vifzſzáltt fejér ſelyemből tſinált kárpit volt, mellynek hoſzſza húſz ſing volt, magaſſága pedig a' ſzélére öt ſing volt, a' pitvarnak kárpitjainak magaſſágának mértéke ſzerint.

19 És azoknak négy oſzlopai és négy talpai értzből, horgai ezüſtből, az oſzlopok fejeinek boritása mind a' karikákkal egybe ezüſtből.

20 A' Hajléknak pedig és a' pitvarnak ſzegei értzből valának mind körös-környül.

21 Ezek a' Bizonyság-tételnek hajlékának meg-ſzámlált réſzei, mellyek meg-ſzámláltattak Móſes hagyásából az Áron Pap fiának Ithamárnak általa, hogy azokat a' Léviták öriznék.

22 Bésaléel pedig a' Húr fiának az Urinak fia a' Júda nemzetségéből *való*, tſinálta mind azokat, a' mellyeket parantsolt vala az UR Móſesnek.

23 És ö véle együt Aholiáb, az Achiſamák' fia, Dán nemzetségéből *való*, ki-bölts meſter vala faragásban, ſzövésben, varrásban, és mivelni kék, veres, karmaſin ſzinü és fejér ſelyemből.

24 Mindeneſtöl pedig az arany, a' melly a' Szent-helynek tſinálására költ, mellyet a' nép adott vala ajándékon, huſzon-kilentz tálentom, és hét-ſzáz harmintz Siklus, a' ſzent Siklus*nak mértéke* ſzerint.

25 Az ezüſt pedig, mellyet a' meg-ſzámláltatott gyülekezet adott vala, ſzáz tálentom, ezer hét-ſzáz hetven-öt Siklus, a' ſzent Siklus ſzerint.

26 Minden ſzemély, a' melly meg-ſzámláltatott vala, a' ki tudniillik húſz eſztendös vólna és annál fellyebb, kik * hat-ſzáz három ezeren, öt-ſzázan és ötvenen valának, adtak vala fél-fél Sikluſt, a' ſzent Siklus ſzerint.

* 4 *Móſ.* 1 : 46.

27 Az ezüſtnek ſzáz tálentomából önték a' Hajléknak deſzkáinak, és a' ſuperlát oſzlopinak talpait, ſzáz talpat ſzáz tálentomból, egy tálentomból egy talpat.

28 Az ezer hét-ſzáz hetven-öt *Siklus*ból tſinálák az oſzlopoknak horgait, és azoknak gombjait azokból boritákmeg, az oſzlopokat-is azokból övezékmeg ezüſt vefzőkkel.

29 Az értz pedig, a' mellyet ajándékon adtak vala, hetven tálentom, és két ezer négy ſzáz Siklus *nyomó*.

30 Abból tſinálák a' Gyülekezet hajléka' ajtajának talpait, az értz óltárt, az óltárban való értz roſtélyt, és az óltárhoz való minden ſzerſzámokat.

31 A' pitvarnak-is oſzlopinak talpait mind körös-környül, és a' pitvar ajtajának oſzlopinak talpait abból tſinálák: annakfelette a' Hajléknak és a' tornátznak minden ſzegeit körös-környül.

XXXIX. RESZ.

Papi öltözetek tſináltatnak. A' hajléknak minden műve el-végeztetik.

1 A' Kék ſelyemből pedig, veres és karmaſin ſzinü ſelyemből tſinálának öltözö * ruhákat a' Szent-hajlékban való ſzolgálatra: Aronnak-is tſinálának ſzent ruhákat, a' mint az UR meg-parantsolta vala Móſesnek.

* *rész.* 30 : 10.

2 Az * Efódot tſinálák arányból, kék, veres, karmaſin ſzinü és vifzſzáltt fejér ſelyemből. * *Fell.* 28 : 6.

3 Mert arányból lánnákat verének, és azokból metélének vékony arany fonalakat, hogy *azokat* ſzönék közösleg a' kék ſelyem, veres, karmaſin ſzinü és fejér ſelyem közzé ſzép meſterſéggel.

4 Az *Efód*nak vállait ugy tsinálák, hogy egybe illenének, hogy a' két vége egybe kaptsoltat-hatnék.

5 A' ſzorító-is, melly az *Efód*nak óldalán vala, ugyan azon drága ſzerſzámból vólt, mint az Efód: tudni-illik arányból, kék, veres, karmaſin ſzinü és fejér vifzſzáltt ſelyemből, a' mint az UR parantsolta vala Móſesnek.

6 Es minekutánna két Onix köveket-is foglaltak vólna aranyba, mellyeket petsét mettzönek meſterſégével mettzettek vala meg, az Izrael' fiainak nevek ſzerint.

7 Helyhezteték azokat az Efódnak két vállára, hogy az Izrael' fiainak neveiknek emlékezeti-ért való kövek lennének, miképpen az UR parantsolta vala Móſesnek.

8 Meg-kéſzíté a' * Hósent-is ſzép meſterséggel mint az Efódot arányból, kék, veres, karmaſin ſzinü és vifzſzáltt fejér ſelyemből. * *Fell.* 28 : 15.

9 Négy-ſzegü vala és két-ſzeres a' Hósen; egy arafz vala a' hoſzſza, egy arafz a' ſzéleſſége-is.

10 Es négy rend köveket foglalának

nak abba. A' rendi *pedig illyen vala:* Sárdius, Tópásius, Kárbunkulus, az elsö rend.

11 A' második rend: Smaragdus, Safirus, Jáspis.

12 A' harmadik rend: Linkúrius, Achátes, Ametistus.

13 A' negyedik rend: Chrisolitus, Onichinus, Berillus: mellyek mind áranyba foglaltattak vala az ö helyekben.

14 Azok pedig a' tizen-két kövek, az Izraelnek tizen-két fiainak nevek szerint *rendeltettek vala*, és kö-mettzönek mesterſége által meg-mettzetett vala mindenik az ö neve szerint, a' tizen-két nemzetſégnek *neve szerint.*

15 Es tſinálának ez Hósennek egy arányú tekervényes lántzokat-is tiszta aranyból.

16 Es *minekutánna* tſináltak *vólna* két arany gombokat, és két arany karikákat: a' két arany karikákat foglalák a' Hósennek két szegeletire.

17 Es foglalák a' két arany lántzot a' Hósennek két szegletin való két arany karikákba.

18 Az arany lántzoknak pedig két felsö végét foglalák a' két arany gombokhoz, mellyek az Efód' vállának elsö részén valának.

19 Tſinálának más két arany karikát-is, mellyeket a' Hósennek más két szegeletire foglalának, a' belsö részének szegeletire, melly vala az Efódon fellyül.

20 Hasonlatosképpen tſinálának két arany karikákat, mellyeket foglalának az Efódnak elöl való két oldalára oda alá, egy-más ellenébe, a' holott az Efódnak szoritója vagyon az övén fellyül.

21 Es köték a' Hósent az ö karikáinál fogva az Efódnak karikái-hoz, kék selyemböl tsinált sinórral; hogy az Efódnak övén fellyül vólna, és el ne válaſztatnék a' Hosen az Efódtól, a' mint parantsolta vala az UR Mósesnek.

22 Meg-tſinálá az Efód alá való * böv ruhát-is, melly mindeneſtöl kék selyemböl szövettetett vala.

* *Fell.* 28 : 31.

23 Es annak a' bö ruhának közepin likat-is tſinála, mint-egy páncélnak minémü lika szokott lenni, és azt meg-két-szerezé, hogy meg ne szakadna.

24 Es annak a' ruhának alsó peremjére tsinálának pómagránát *formájára* való gombokat, kék, veres karmaſin szinü, és viſzſzált fejér selyemböl.

25 Tſinálának tsengettyüket-is tiszta aranyból, és helyhezteték azokat a' pómagránát *formájára tſinált* gombok közzé, a' ruhának alsó peremjére környül.

26 Egy tsengettyü és egy pómagránát, és *ismét* egy tsengettyü és egy pómagránát a' ruhának peremjén környül, hogy abban szolgálnának, a' mint az UR parantsolta vala Mósesnek.

27 Ezek után tsinálának * ruhákat fejér selyemböl, szövésnek mesterſége szerint, Aronnak és az ö fiainak.

* *Fell.* 28 : 39.

28 A' süveget-is * *meg-tſinálák* minden ékeſſégével egybe fejér selyemböl, és az imegmásokat-is viſzſzált fejér selyemböl. * *r.* 28 : 40.

29 Az övet-is * viſzſzált fejér selyemböl, és kék, veres, karmaſin szinü selyemböl szép mesterséggel, a' mint az UR parantsolta vala Mósesnek. * *r.* 28 : 40.

30 A' szent koronának * lánnáját-is meg-tſinálák tiszta aranyból, és fel-mettzék petsét-mettzönek mesterſége szerint reá ezt: SZENTSEG AZ URNAK. * *Fell.* 28 : 36.

31 Es vonának abba kék selyemböl *tſinált* sinórt, hogy azzal a' süvegen fellyül kötnék, a' mint az UR parantsolta vala Mósesnek.

32 El-végezteték azért a' Gyülekezet * sátorának egész müve, mellyet az Izrael' fiai mind a' szerint tſinálának, a' mint az UR parantsolta vala Mósesnek. * *rész.* 33 : 7.

33 Es vivék a' Hajlékot Móses-hez, minden ahoz tartozó szer-számokkal egybe, karikáit, táblái, rúdait, oszlopait, és azoknak talpait.

34 A' veres kos börböl tſinált kárpitot-is, és a' borz börböl tſináltt kárpitot, és a' Szent-hajléknak ſuperlátját.

35 A' Bizonyság-tételnek ládáját, annak rúdait, és a' kegyelemnek tábláját.

36 Az aſztalt * és annak minden edényit, és a' szent kenyeret. * *r.* 31: 8.

37 A' tiszta aranyból tſinált gyertya-tartót, annak szövétnekit és minden szer-számit, a' világositani való olajjal egybe.

38 Az arany óltárt, a' kenetnek olajját, az árómákból tſinálttt jó illatú állatot, és a' Hajlék' ajtajára való ſuperlátot.

39 Az értzböl tſinált óltárt és annak értz roſtélyát, rúdait és minden edényit, a' mosdót és annak talpát.

40 A' pitvarnak kárpitjait, oszlopjait, talpait; és a' pitvar' ajtajára való fedelet, annak köteleit, szegeit, a' Hajléknak és a' Gyülekezetnek sátorának minden szolgálatjára való eſzközeit.

41 A' szolgálat-hoz való * ruhákat, hogy

hogy azokban szolgálnának a' Szent *hajlékban*, a' szent ruhákat az Áron Papnak, és az ö fiainak ruháikat, hogy azokban szolgálnának a' Papi tiszt-ben.

42 A' miképpen parantsolta vala az UR Mósesnek, akképpen tsinálák az Izrael' fiai mind az egész müvet.

* *rész.* 31 ; 10.

43 És *mikor* látta *vólna* Móses mind az egész müvet, mellyet tsináltak vala, és hogy mindenestöl fogva úgy tsinálták vólna, a' mint az UR parantsolta vala; meg-áldá öket Móses.

XL. RESZ.

Fel-állíttatik a' Sátor, és az URnak ditsösége meg-jelenik.

1 SZólla pedig az UR Mósesnek, mondván:

2 Az elsö hóban, annak a' hónak elsö napján, állasd-fel a' Hajlékot, a' Gyülekezetnek sátorát.

3 Azután vidd-bé oda a' Bizonyságtételnek ládáját, és a' láda eleibe vond-fel a' fedelet.

4 Azután vidd-bé az asztalt * és azt rendeld-el. Vidd-bé a' gyertya-tartót-is, és gerjezd-meg annak lámpáit.

* *rész.* 26 : 35.

5 És helyhezteſſed a' jó-illatnak arany öltárát, * a' Bizonyságtételnek ládája elött, azután vond-fel a' Hajléknak ajtajára való fuperlátot.

* *rész.* 26 : 35. 36.

6 Azután helyhezteſſed az egészen égö-áldozatnak öltárát a' Gyülekezet' sátora' Hajlékának ajtaja elött,

7 A' mosdót pedig helyhezteſſed a' Gyülekezetnek sátora között, és az öltár között, és azt töltsd-meg vizzel.

8 Azután állasd-fel körös-környül a' * pitvart, és a' pitvar' ajtaját fuperláttal vond-bé. * *rész.* 27 : 16.

9 Annakutánna végyed a' kenetnek olajját, és kend-meg a' Hajlékot, és valami abban vagyon: és *illyen módon* szenteld-meg azt, és annak minden szerszámit, hogy szent légyen.

10 Meg-kenjed az egészen égö áldozatnak öltárát-is, és annak minden szerszámit: illyen módon szenteld-meg az öltárt, hogy az öltár légyen szentséges.

11 A' mosdót-is, mind talpával egybe meg-kenjed, és úgy szenteld-meg azt.

12 Azután állaſſad Áront és az ö fiait a' Gyülekezet' sátorának ajtaja eleibe, és mosd-meg öket vízzel.

13 És fel-öltöztetvén Áront a' szent ruhákba, meg-kenvén ötet szenteld-fel, hogy énnékem a' Papságnak tiszt-ben szolgáljon.

14 Az ö fiait-is elö-állatván, öltöztesd-fel öket az ö ruhájokba.

15 És kend-meg azokat-*is* mi[illegible]7 az ö attyokat, hogy énnékem a' Papi tiszt-ben szolgáljanak, és az ö meg-kenetések léſzen ö nékiek örökké való Papság, az ö utánnak valóknál-is.

16 A' mint azért az UR parantsolta vala, mindenestöl akképpen tselekedék Móses.

17 Mert a' második esztendönek * elsö hónapján, a' hónak elsö napján, fel-állaták a' Hajlékot. * 4 *Mós.* 7: 1.

18 Fel-emelé azért Móses a' Hajlékot, és minekutánna annak talpait renddel helyheztette vólna, a' deszkákat-is fel-állatá, a' rúdakat-is állábotsátá azokon, oszlopait-is fel-emelé annak.

19 Azután fel-terité a' Hajlékra *a' kárpitokból tsinált* sátort, és annak fedelét-is feljül reá terité, a' mint parantsolta vala az UR Mósesnek.

20 A' Bizonyságtételnek *táblái*-is vévén helyhezteté a' ládában, a' rúdait-is az *oldalán való karikákba* tévé, és a' ládán fellyül helyhezteté a' kegyelemnek tábláját.

21 Azután bé-vivé a' ládát a' Hajlékba, és a' fuperlátot ki-terjeſzté a' láda eleibe, hogy a' Bizonyságtételnek ládáját bé-fedezné, mint az UR parantsolta vala Mósesnek.

22 Az asztalt-is bé-vivé a' Gyülekezet' Sátorába, és helyhezteté azt a' hajléknak Eſzak felöl való réſzére a' fuperláton kivül.

23 És a' kenyereket el-rendelé * az asztalon az UR elött, a' mint az UR meg-parantsolta vala Mósesnek.

* *rész.* 25 : 30.

24 És a' gyertya-tartót helyhezteté a' Gyülekezetnek sátorában az asztal ellenébe, a' hajléknak Dél-felöl való réſzére.

25 És annak lámpáit meg-gyújtá az UR elött, a' mint az UR parantsolta vala Mósesnek.

26 Az arany öltárt-is helyhezteté a' Gyülekezetnek sátorában, a' fuperlát eleibe.

27 És drága áromákból való illatot tön azon, a' mint az UR meg-parantsolta vala Mósesnek.

28 A' Hajlék ajtajának fuperlátját-is felvonà.

29 Az egészen égö áldozatnak öltárát-is helyhezteté a' Gyülekezet' Sátora' Hajlékának ajtaja eleibe, és áldozék azon egészen égö és eledeli áldozattal, a' mint meg-parantsolta vala az UR Mósesnek.

30 A' mosdót-is helyhezteté, a' Gyülekezetnek Sátora között és az öltár között, és azt meg-töltè vizzel hogy abból mosdanának.

31 És moſſák vala abból, Móses, Áron és az ö fiai az ö kezeiket és lábaikat,

32 Mikor bé akarnak vala menni

a' Gyülekezet' sátorába, és mikor az óltárhoz akarnak vala menni, megmosódnak vala, mint az UR meg-parantsolta vala Mósesnek.

33 Azután fel-állatá a' pitvart a' Hajlék környül és az óltár környül, és a' pitvarnak ajtajának süperlátját-is fel-voná, és illyen módon el-végezé Móses azt az egész alkotmányt.

34 Es bé-fedezé a' felhö a' Gyülekezetnek sátorát, és az URnak ditsösége bé-tölté a' Hajlékot.

35 Annyira hogy Móses nem mehetne-bé a' Gyülekezetnek sátorába, minekutánna * a' felhö el-borította vólna; mert az URnak ditsösége fedezi vala bé a' Hajlékot. * 4 *Móf.* 9 : 15. 1 *Kir.* 8 : 10.

36 Es mikor a' felhö * fel-tiszttúl vala a' Hajlék-ról, az Izrael' fiai ki-indúlván az ö helyekböl, minden ö útjokban eléb mennek vala.

* 4 *Móf.* 9 : 15--23.

37 Ha pedig a' felhö el nem távozik vala; ök-is nem mennek vala ki helyekböl, mind a' napig, a' mellyen eltávozik vala.

38 Mert az URnak * felhöje vala a' Hajlékon nappal; éjtszaka pedig vala azon tüz, az egész Izrael' háza-népének láttára, minden ö útjokban.

* 4 *Móf.* 14 : 14. 5 *Móf.* 1 : 33. *Neh.* 9 : 19. 1 *Kor.* 10 : 1.

Móses Második Könyvének vége.

MÓSES HARMADIK KÖNYVE;

A' LÉVITÁKNAK *EGYHÁZI SZOLGÁLATOKRÓL IRATOTT KÖNYV.*

Itt Móses a' ki-jövetelnek második esztendejébéli elsö hónak elsö napjától fogva, a' második hónak elsö napjáig lett dolgokat irja-meg. 2 Mós. 40 : 17. 4 Mós. 1 : 1. *Nevezet szerint pedig azokról ir, mellyek a' Tzerimóniákról való törvényre néznek.*

I. RESZ.

Egö-áldozatok.

1 SZóllitá áz UR Mósest, és beszélle ö véle a' Gyülekezetnek sátorából, ezt mondván:

2 Szólj az Izrael' fiainak és parantsold-meg nékiek: Valaki ti közzületek az URnak áldozni akar; barmokkal, ökrökkel és juhokkal áldozzék.

3 Ha egészen égö áldozattal áldozik öreg barmokból; hímmel és éppel áldozzék: A' Gyülekezet' sátorának ajtaja eleibe vigye azt, szabad akaratjából az UR elött.

4 Es az ö kezét tégye az égö-áldozatra való baromnak fejére, hogy kedves légyen *Istennek* ö érette, az ö megtiszttulására.

5 Azután ölje-meg azt a' tulkot az UR elött, és az Áron fiai a' Papok annak a' vérét vévén, hintsék mind környül az óltárra, melly a' Gyülekezet' sátorának ajtaja elött léfzen.

6 Annakutánna vonja-le a' börét az egészen égö-áldozatra való baromnak, és vagdalja azt rétzekre.

7 Es az Áron Pap fiai gerjeszszenek tüzet az óltáron, és rakjanak fát a' tüzre.

8. Azután az Áron fiai a' Papok rendeljék-el a' tagokat, a' fejét és a' kövérit a' fákra, mellyek rakattak az óltáron való tüzre.

9 Annak bélit-is és szárait mossa-meg vízzel, és akképpen áldozza-meg mind azokat a' Pap, az óltáron egészen égö-áldozatúl. E' tüzzel egészen megégettetett áldozat, kedves illatú léfzen az UR elött.

10 Ha pedig a' nyájból juhok-kal vagy ketskék-kel akar valaki áldozni egészen-meg-égetendö áldozatot, hímmel és éppel áldozzék.

11 Es ölje-meg azt az óltárnak Észak felöl való óldalánál az UR elött, és az Áron' fiai a' Papok hintsék annak vérét az óltárra mind környül.

12 Es el-darabolván azt részekre a' fejével és kövérivel egybe, rendelje a' Pap azokat a' fákra, mellyek *rakattatnak* az óltáron való tüzre.

13 A' bélit-is és szárait mossa-meg vízzel, és áldozza-meg mind azokat a' Pap, meg-égetvén az óltáron egö-áldozatúl. *Es* az URnak kedves illatú tüzes áldozat léfzen.

14 Hogy-ha pedig valami madárral akar áldozni valaki egészen meg-égetendö áldozatot, gerlitzékkel vagy galamb fiakkal áldozzék.

15 Mellyet a' Pap az óltár-hoz vivén, és meg-tekeritvén a' fejét, szakaszszza-meg a' nyakát, és égesse-meg az óltáron, minekutánna annak vérét ki-botsátja az óltárnak óldalára.

16 Es minekutánna annak begyit kivévén minden rútságával egybe, veténdi azt az óltár mellé Nap-kelet felöl való hamunak helyére.

17 Es azt meg-halitándja szárnyaival egybe, úgy hogy egymáftól el ne fza-

szakaíszsza a' tagotskákat, égesse-meg a' Pap azt az óltáron, a' fákon fellyül, mellyek a' tüzön vagynak: Egészen tüzzel meg-emészletetett kedves illatú áldozat ez az UR előtt.

II. RESZ.

Szabad akaratból való eledeli áldozatok.

1 MIkor pedig valamelly ember Minhát akar áldozni az URnak, semlye liszt-ből áldozzék, és arra öntsön olajt, és temjént tégyen fellyül reá.

2 Es vigye azt az Áron' fiaihoz a' Papokhoz, és a' Pap végyen egy marokkal a' semlye lisztben az olajjal egyetembe, a' temjént pedig mind el-végye, és égesse-meg az óltáron emlékezetének oká-ért; ez tüzzel meg-égetett áldozat, kedves illatú lészen az UR előtt.

3 A' mi pedig meg-marad ez áldozatra való * ajándékban, Áron és az ö fiaié légyen; ez tzentséges áldozat lészen az URnak tüzes áldozati között.

* *v.* 10.

4 Hogy ha pedig a' Minhát kementzében sültből akarja áldozni valaki, légyenek semlye liszt-ből fütött kovász nélkül való olajos lepények, vagy olajjal meg-kent kovász nélkül való pogátsák.

5 Ha pedig a' te áldozatod serpenyöben főzött Minha lészen; olajjal megegyelíttetett kovász nélkül való semlye lisztből légyen.

6 Szaggasd darabokra azt, minekutánna olajjal meg-egyelíted: és így Minha lészen.

7 Ha pedig a' te áldozatod roštélyon sültből lészen, olajjal meg-egyelítetett semlye lisztből légyen.

8 És ezekből tlináltatott ajándékot vigyed az URnak, és azt a' Papnak be-mútatván, vigye azt a' Pap az óltárhoz.

9 Es végyen a' Pap ez eledelre való áldozatból emlékezetre valo részt, és égesse-meg azt az óltáron: tüzzel megemészletetett jó illatú áldozat ez az UR előtt.

10 A' mi pedig meg-marad ez áldozatra való Minhából, Áron * és az ö fiaié légyen: tzentséges áldozat lészen ez, az URnak tüzes áldozati között.

* *rész* 6: 16. 17. 18.

11 Minden Minha, mellyet az URnak ajándékoztok, kovász nélkül való légyen: mert semmi kovászt és mézet nem áldoz-hattok az URnak, a' tüzes áldozatok között.

12 A' Gyümöltsnek első sengéinek áldozati között, fel-vihetitek * azokat az URnak: de a' Minhának áldozatjában az óltárra ne vigyed, *hogy abból* jó-illátú áldozatot *szereznél.* * *r.* 23: 17.

13 A' Minhának pedig minden féle áldozatját sóval meg-sózzad: és a' te Minhádból soha el ne maradjon a' te Istenednek szövetségének sava, minden te áldozatodban só légyen.

14 Ha a' te gabonádnak sengéjéből akarsz Minhát áldozni az URnak, a' tüznél meg-száraztott új gabona fejekből áldozzál, és a' tellyes gabona főnek meg-tört gabonájából áldozzad a' te gabonádnak sengéjének Minháját.

15 Tölts olajt reá, tégy temjént reá, Minha ez.

16 Illyen módon áldozzék a' Pap, a' meg-törött gabonának jó illatjával, az olajjal, és egészen a' temjénnel: Tüzes áldozat ez az UR előtt.

III. RESZ.

Hálá-adó áldozatok.

1 HOgy-ha hálá-adó áldozat lészen valamelly embernek áldozatja, ha az ö öreg barmai közzül áldozik, akar hímmel akar nősténnyel: ép barmot vígyen az UR eleibe.

2 Es tégye az ö kezét az ö áldozatjára való barmának fejére, és a' Gyülekezetnek sátora előtt ölje-meg azt, és az Áron' fiai a' Papok öntsék annak vérét az óltárra minden környül.

3 Annakutánna a' *Pap* áldozzék * tüzes áldozatot az URnak, ez hálá-adó áldozatból, tudni-illik annak a' baromnak kövérit, melly a' bélin vagyon, és egészen a' kövérit, melly a' béli közzött *vagyon.* * 2 *Mós.* 29: 13.

4 Annakfelette mind a' két veséjét, és a' köveréget, melly a' veséken vagyon, és melly a' baromnak bélin vagyon, és a' kövért, melly a' májjon vagyon, a' vefével egybe végye-el,

5 Es * égesſék-meg mind azt az Áron fiai az óltáron egészen égő áldozatúl, a' fákon, mellyek a' tüzre rakattattak: tüzes és jó illatú áldozat ez az UR előtt. * 2 *Mós.* 29: 14. *r.* 6: 12.

6 Hogy-ha pedig valaki apró baromból akar áldozni az URnak hálá-adó áldozatot, akár hím akár nőstény lészen az; ép és makula nélkül való légyen.

7 Ha juhból lészen az ö áldozatja, áldozza azt az UR előtt.

8 Es tégye az ö kezét az ö áldozatjának fejére, azután ölje-meg azt a' Gyülekezet' sátorának előtte, és az Áron' fiai öntsék a' vérét az óltárra mind környül.

9 Annakutánna áldozzék az URnak ez hálá-adó áldozabó: tüzes áldozatot tudni-illik annak kövérit, a' farkát egészen, mellyet a' háta gerézdi végénél vágjon-el, és a' hasá-hoz ragadott kövérit, és minden kövérit, melly a' béli-hez ragadott,

10 Es a' két veséit, a' veséken és

a' bélen való kövérrel egybe, és a' máj körül való kövérséget, mind a' veséivel egybe el-végye.

11 És azt égesse-meg a' Pap az óltáron : tüzes áldozatnak eledele az URnak elötte ez.

12 Hogy-ha pedig valaki ketskével áldozik, áldozza azt az UR előtt,

13 És tégye az ö kezét annak fejére, és ölje-meg azt a' Gyülekezetnek sátora előtt, és öntsék az Áron' fiai annak vérét az óltárra környül.

14 Annakutánna áldozzék az ö áldozatjá-ból tüzes áldozatot az URnak: *tudni-illik* a' kövérit, melly a' bélit bé-fedezi, és a' melly a' béli-hez ragadott.

15 Annakfelette a' két veséit, a' kövért, melly a' veséin *vagyon*, és melly a' bélin *vagyon*, és a' májja mellett való kövért, mind a' veséivel egybe el-végye.

16 Mellyeket a' Pap égessen-meg az óltáron ; tüzes áldozatnak jó illatú eledele ez az UR előtt. Mindén kövérség az URé *légyen.*

17 És örökké állandó szertartás légyen minden lakó helyetekben a' tiutánnatok valóknal, hogy * semmi kövért és vért meg ne egyetek.

* 1 *Mós.* 9 : 4. *r.* 17 : 10.

IV. RESZ.

Tudatlanságból esett bünök-ért való áldozatok.

1 SZólla ismét az UR Mósesnek, mondván :

2 Szóllj az Izrael' fiainak, ezt mondván : Ha valamelly ember vétkezéndik az Istennek parantsolati ellen, olly vétkekkel, mellyeket nem kell tselekedni, és a' parantsolatok közzül vala-mellyiknek tilalma ellen tselekedéndik.

3 *Mint :* Ha a' ki Pappá kenettetett, vétkezéndik, és azzal okot adánd a' népnek romlására : hozzon az ö bünné-ért, a' mellyet tselekedett, az URnak egy ép tulkot bün-*ért való áldozatra.*

4 És vigye a' tulkot a' Gyülekezet' sátorának ajtaja eleibe, az UR eleibe, és tégye az ö kezét a' tuloknak fejére, és a' tulkot ölje-meg az UR előtt.

5 És végyen a' meg-kenetettett Pap a' tuloknak vérében, és vigye-bé azt a' Gyülekezetnek sátorába.

6 Annakutánna mártsa a' Pap az ö újját a' vérbe, és hintsen abból hétszer az UR előtt, a' Szent-hajléknak süperlátja előtt.

7 És tégyen a' Pap abban a' vérben, a' jó-illat tétel' óltárának szarvára az UR előtt, melly óltár *vagyon* a' Gyülekezetnek sátorában : a' vérnek többit öntse az égö áldozatnak óltárának fundamentomára, melly a' Gyülekezet' hajlékának ajtaja előtt vagyon.

8 Annakutánna a' tuloknak, mellyet a' bün-ért való áldozatra vitt-fel; minden kövérit végye-el, tudni-illik a' bélen, és a' bél körül való kövérséget.

9 A' két veséit-is azokon való kövérséggel egybe, a' bélhez való kövérséget: és a' melly kövér a' májja mellett vagyon, mind a' veséivel egybe el-végye.

10 Miképpen a' * hálá-adó áldozatnak tulkából vészik : és azokat égesse-meg a' Pap az egészen égö áldozatnak óltárán. * *r.* 3 : 1-5.

11 A' tuloknak pedig börét, és a-húsát, fejével és lábaival egybe, bélit és ganéjját :

12 És mind az egész tulkot vigyeki a' táboron kivül tiszta helyre, a' hová az áldozatoknak hamuját töltik : és égesse-meg azt rakás fán tüzzel, ott égesse-meg a' hová a' hamut töltik.

13 Hogy-ha pedig az Izrael' fiainak egész gyülekezete vétkeződik, és a' gyülekezettől a' vétek el-titkoltatott; és valamit tselekedéndenek az URnak valamellyik parantsolatja ellen, mellyet nem kellett vólna tselekedni, annyira hogy méltók légyenek büntetésre.

14 Mikoron meg-tudatik a' bün, a' mellyet tselekedtek a' parantsolat ellen : a' Gyülekezet áldozzon egy tulkot a' bün-ért, és vigye azt a' Gyülekezetnek sátora eleibe.

15 És a' Gyülekezetnek vénei vesszék az ö kezeiket a' tuloknak fejére az UR előtt, és ölje-meg azt a' Pap az UR előtt.

16 Annakutánna a' válaszlatott fö Pap vigyen-bé annak a' tuloknak vérében a' Gyülekezetnek sátorába.

17 És bé-mártván a' Pap az ö újját a' vérbe, hintsen a' vérben hét-fzer az UR előtt, a' süperlátnak előtte.

18 Annakfelette abban a' vérben tégyen az óltárnak szarvára-is, melly az UR előtt a' Gyülekezetnek sátorában *vagyon :* azután a' vérnek többit töltse az égö-áldozat' óltárának fundamentomára, melly a' gyülekezet' sátorának ajtaja előtt vagyon.

19 A' tuloknak pedig minden kövérit végye-el, és égesse-meg az óltáron.

20 És mindenestől fogva úgy tselekedjék azzal *a' Pap,* mint az ö maga' büné-ért való tulokkal, és meg-tiszti-tja a' gyülekezetet a' Pap, és megbotsáttatik nékik. * *v.* 3-12.

21 Ki-vigye a' tulkot a' táboron kivül, és meg-égesse azt, miképpen meg-égette az elsö tulkot. A' gyülekezet

lekezet' büné-ért való áldozat ez.
22 Ha Fejedelem vétkezéndik, és az ö URának Iſtenének parantsolatja ellen tselekedéndik valamit, mellyet nem kell tselekedni, és vétkezéndik tudatlanságból.
23 Vagy pedig más mondotta-meg nékie a' bünt, a' mellyet tselekedett, vigyen áldozatra egy ép makula nélkül való ketske-bakot.
24 Es tégye az ö kezét a' baknak fejére, és ölje-meg azt ott a' helyen, a' holott meg-ſzokták ölni az egéſzen-meg-égetendö áldozatra való barmot: az UR elött bün-ért való áldozat ez.
25 Es végyen a' Pap az áldozatra való baromnak vérében az ö újjával, és az égö-áldozatnak óltárának ſzarvaira tégye azt; a' többit a' vérnek töltse az égö-áldozatoknak óltárának fundamentomára.
26 A' kövérit pedig mind égeſſe-meg az óltáron, mint a' hálá-adó áldozatnak kövérit; és *akképpen* meg-tiſztítja azt a' Pap az ö bünétöl: és meg-botsáttatik néki.
27 Ha pedig a' föld' népe közzül valamelly köz ember vétkezéndik tudatlanúl, és az URnak valamellyik parantsolatja ellen valamit tselekedéndik, mellyet nem kell tselekedni, és vétkezéndik.
28 Mikor meg-esméréndi a' bünt, a' mellyet tselekedett, vigyen áldozatra az ö büné-ért egy nöſtény ketskét, éppet és makula-nélkül valót.
29 Es tégye az ö kezét ez bün-ért való áldozat' fejére, és ölje-meg azt a' bünt, a' holott az égö-áldozatra való barmok meg-ſzoktak öletni.
30 Annakutánna végyen a' Pap annak vérében az ö újjával, és tégye az egö-áldozat' óltárának ſzarvaira, a' vérnek többit töltse az óltárnak fundamentomára.
31 Azutan végye-el * minden kövérit, mint ſzokták a' hálá-adásra való áldozatnak kövérit el-venni: és azt égeſſe-meg a' Pap az óltáron, jó illatú áldozatúl az URnak. Ekképen tiſztítsa-meg azt a' Pap, és meg-botsáttatik annak. * *Fell.* 3 : 9.
32 Ha pedig juhot viſzen az ö büné-ért való-áldozatra, nöſtényt és éppet vigyen.
33 Es kezét tégye annak a' bün-ért való áldozatnak fejére, és ölje-meg azt azon helyen, a' holott a' Pap meg-ſzokta ölni az egéſzen meg-égetendö áldozatra való barmot.
34 Annakutánna végyen a' Pap annak vérében az újjával, és tégye az égö áldozatnak óltárának ſzarvaira: a' vért pedig mindeneſtöl töltse azon óltárnak fundamentomára.
35 Azután végye-el mindeneſtöl a' kövérit, mint el-véſzik a' hálá-adó áldozatra való juhnak kövérit, és égeſſe-meg azt a' Pap az óltáron jó illatú áldozatúl az URnak: Ekképpen tiſztítsa-meg azt az embert a' Pap az ö bünétöl, a' mellyet tselekedett, és meg-botsáttatik néki.

V. RESZ.

Külömbkülömb-féle bünök-ért való áldozatok.

1 HA valamelly ember vétkezéndik, az az: Ha hallotta a' káromló beſzédet, és ö bizonyság lehetne hogy látta, vagy hogy bizonnyal tudja: ha meg nem mondja azt, annak a' bünnek büntetését hordozza.
2 Vagy ha valaki illet valami tiſztátalan állatot, akar tiſztátalan vadnak, akar valami tiſztátalan állatnak, akar tiſztátalan féregnek hólt teſtét, és azt nem tudná, tiſztátalan léſzen és vétkezett.
3 Vagy-ha illeti az embernek akarmi tiſztátalanságát, mellyel meg-fertéztetik, és azt nem tudta, hanem azután értette-meg; vétkezett.
4 Vagy-ha az ember esküſzik, az ö ſzájából ki-ſzalaſztván hogy gonoſzt vagy jót tselekedik, annak minden tiſztátalansága ſzerint, mind a' ſzerint, a' mint az ember ſzokott esküvéſſel hirtelen ſzóllani, és azt nem tudta, hanem azután vette eſzébe, hogy valamellyik *beſzédé*ben vétkezett.
5 Ez illyen ember, mivelhogy valamellyik beſzédében vétkezett, ſzükség hogy meg-vallja azt, a miben vétkezett.
6 Azért vigyen áldozatot az ö büné-ért az URnak, a' bünért *mondom*, a' mellyel vétkezett, egy nöſtény juhot avagy ketskét az ö nyájjából, az ö büné-ért, és tiſztítsa meg ötet a' Pap az ö bünéböl.
7 Hogy-ha nintsen arra való ereje, hogy juhot vagy ketskét vihetne áldozatra, vigyen az ö büné-ért való áldozatra két gerlitzét vagy két galamb fiakat az URnak, az egyiket a' bün-ért való áldozatra, a' máſikat egéſzen-meg-égetendö áldozatra.
8 Es vigye azokat a' Paphoz, és elöſzör áldozza-meg azt, a' melly a' bün-ért való áldozat, és annak a' fejét a' nyak-tſigájánál meſſe-meg, úgy hogy el ne ſzakaſzſza.
9 Es a' bün-ért-való áldozatnak vérében hintsen az óltár óldalára, és a' vérnek többit nyomja-ki az óltár fundamentomára. Bün-*ért való-áldozat* éz.
10 A' máſikat egéſzen égeſſe-meg égö áldozatúl, úgy a' mint * ſzokás; és illyen módon meg-tiſztítja a' Pap az embert a' büntöl, a' mellyet tselekedett, és meg-botsáttatik néki. * *r.* 1 : 15

11 Hogy-ha arra-is nintsen ereje, hogy két gerlitzét, vagy két galambfiat vigyen áldozatra; vigyen áldozatra az, a' ki vétkezet, egy Efa femlye liſztnek tized-részét: ne tégyen ahoz olajt, ſe pedig temjént; mert bün-*ért való-áldozat* ez.

12 Mellyet mikor a' Paphoz viſzen, a' Pap végyen abból egy tellyes marokkal, az embernek *Iſten előtt való* meg-emlékezeti-ért, és égeſſe meg a' tüzön, hogy légyen tüzes áldozat az UR előtt: Bün-*ért való-áldozat* ez.

13 Igy tiſztítsa-meg a' Pap az *embert* az ö bünéből, mellyel vétkezett valamellyikben ama' *bünök* közzül, és meg-botsáttatik néki. A' *liſztnek maradéka* légyen a' Papé, mint a' Minhának * *maradéka.* * *rész.* 2: 1. 3.

14 Azután ſzólla az UR Mósesnek, és monda:

15 Ha valaki gonoſzságot tselekedéndik és vétkezéndik tudatlanúl, elvévén valamit azokban, mellyek az URnak ſzenteltettek, vigyen *áldozatot* az ö vétké-*ért* az URnak, egy ép koſt az ö nyájjából, a' mint te betsülöd *a' kárt* ezüſt Siklusokra, a' Szent Siklus * ſzerint, hogy légyen az, a' vétek-*ért való-áldozat.* * 2 *Móſ.* 30: 13.

16 Es a' mit vétkezett, tudni-illik, hogy az *Iſtennek* ſzenteltettet *el-vette*, azt meg-fizeſſe, annakfelette ötöd részt tégyen hozzája, és adja azt a' Papnak. Igy a' Pap meg-tiſztítja azt a' bünért-való áldozat által, és meg-botsáttatik néki.

17 Hogy-ha valamelly ember vétkezéndik, és tselekedéndik valamit az UR parantsolati ellen, mellyet nem kell tselekedni, és elzébe nem vette, jóllehet bünös *légyen*, és az ö büné-ért méltó légyen büntetésre:

18 Vigyen az ö nyájjából egy ſzeplő nélkül való koſt az ö büné-ért való-áldozatra a' Paphoz, ahoz képeſt a' mint te betsülöd *az embernek bünet*, és tiſztítsa-meg a'Pap az embert az ö vétkéből, mellyet tselekedett tudatlanságból, elzébe azt nem vévén, és meg-botsáttatik néki.

19 Bün-*ért való-áldozat* ez, mivelhogy az UR ellen vétkezett vólt.

VI. RESZ.

Egö áldozat: Eledeli és bün-ért való-áldozat.

1 SZólla ismét az UR Mósesnek, 's monda:

2 Mikor valamelly ember vétkezéndik * és gonoſzságot tselekeédéndik az UR ellen, *tudni-illik* ha meg-tagadja felebarátjának nála le-tett pénzét, vagy hogy kereskedésben való társaságra felebarátjától pénzt nem vett, vagy *ha meg-tagadja*, hogy erövel és patvarral nem vette-el másnak marháját:

* 4 *Móſ.* 5: 6. 7. 8.

3 Vagy ha el-veſztet marhát talált, és azt meg-tagadándja, vagy valami dolog-ért hamiſſan meg-esküſzik, mindenben valamelly dolgot az ember bün nélkül nem tseleked-hetett.

4 Mivelhogy azért bünt tett és vétkezett, mind azt, a' mit erö hatalommal vett-el, vagy álnoksággal tsalt-el, mind pedig a' nála le-tettet, mellyet meg-tagadott vólt, mind az el-veſzett és meg-találtt marhát adja-meg.

5 Akarmi légyen a' minn meg-eskütt vólt hamiſſan, fizeſſe-meg azt, a' mit ért: és annakfelette a' marhának ötöd része a' mit tenne, azt fizeſſe annak, a' kié a' marha vólt, azon napon, a' mellyen az ö bünéről vallaſt téſzen a' bün-ért való áldozat által.

6 Az ö büné-*ért való áldozatra* pedig vigyen az URnak az ö nyájjából egy ép koſt a' Paphoz, a' bünnek betsüje ſzerint, hogy a' bün-ért azt meg-áldozza

7 Es igy tiſztítsa-meg a' Pap azt az UR előtt, és meg-botsáttatik néki mind az, a' mit tselekedett és a miben vétkezett.

8 Szólla ismét az UR Mósesnek, ezt mondván:

9 Parantsolj Aronnak és az ö fiainak, és mondd-meg: Ez az egéſzen-meg-égtendö-áldozat felöl való törvény: Neveztetik pedig egéſzen-egö áldozatnak, mivelhogy egéſzen megégettetik tüzzel, melly az óltáron ég mind egéſz éjtſzaka virrattáig; mert az óltáron való tüznek ſzüntelen égni kell, és nem kell hagyni hogy * el-aludjék. * *v.* 13.

10 A' Pap öltözzék az ö ſzoros ruhájába, és az imegmált-is végye-fel az ö teſtére, és tiſztítsa-el a' hamvat, mikor tanúnna a' tüz meg-emészteti az óltáron az áldozatot, és töltse a' hamvat az óltár mellé.

11 Azután veſſe-le azt a' ruhát, öltözzék más ruhába, és vigye-ki a' hamvat a' táboron kivül tiſzta helyre.

12 A tüzet pedig, melly az óltáron vagyon, tápláljják az óltáron, el ne aludjék, hanem gondot viseljen a' Pap reája, hogy minden reggel égjen a' fa az óltáron, és minden egéſzen megégetendö áldozatot arra rendeljen, és azon áldozzék hálá-adásra való köverségeket-*is*.

13 A' tüz ſzünetlen tápláltaſſék *fával* az óltáron, és ne hagyják el-alunni.

14 E' pedig a' * Minhának törvénye: Az Aron' fiai*nak akar-mellyike* áldozza azt az UR előtt az óltáron.

* *rész.* 2: 1. 4 *Móſ.* 15: 4.

15 Es végyen a' Minhának ſemlye liſztében egy tellyes marokkal: azonképpen az olajban-is *végyen*: a' temjént

jént pedig, melly a' Minhán *vagyon*, mindeneſtöl *el-végye*, égeſſe-meg az óltáron: annak füſti, kedves illat az UR elött.

16 A' mi pedig a' *Minhára való liſzt*-ben marad, Áron és az ö fiai egyék-meg, kovász nélkül való pogátsákban egyék-meg a' Szent-helyen, a' Gyülekezet' pitvarában egyék meg azt.

17 Ne ſüſſék *azt* kovászſzal, mert nékik adtam azt, *hogy* ö réſzek *légyen* az én tüzes-áldozatimból: ſzentséges állat az, mint a' bün-*ért* és vétek-*ért való áldozat*.

18 Az Áron' fiai közzül tsak a' férfiak egyék azt. Örökké való ſzer-tartás légyen ez a' ti utánnatok valók közt, az URnak tüzes áldozati felöl. Valami illeténdi azokat, ſzentséges légyen.

19 Szólla ismét az UR Mósesnek, és monda:

20 Ez az Áronnak és az ö fiainak áldozatjok, mellyet az URnak áldozzanak mindenkor, mikor valamelly ö közzülök fel-ſzenteltetik: egy Efa ſemlye liſztnek tized réſze Minhának áldozatjára, mellynek felét reggel, felét eſtve áldozza.

21 Serpenyöben olajjal főzze-meg, ſzépen fel-hójagozva vigye-fel, és a' meg-főtt Minha darabokat áldozza az URnak jó és kedves illatúl.

22 A' melly Pap az *Áron'* helyebe az ö fiai közzül meg-kenettetik, az mivelje ezt: örökké való ſzer-tartás *légyen ez*, az URnak mindeneſtöl meg-égetteſſék;

23 Mert a' Pap' Minhájának mindeneſtöl meg kell égetteni, nem kell *abban ſemmit* * meg-enni. *r. 2: 1-10.

24 Szólla ismét az UR Mósesnek, és monda:

25 Szóllj Áronnak és az ö fiainak, 's ezt mondjad: *E' légyen* a' bün-*ért-való-áldozatnak* törvénye: a' melly helyen meg-ſzoktak ölni az egéſzen meg-égetendö áldozatra való barmot, azon helyen * öljék-meg a' bün-*ért való áldozatnak barmat* az UR elött; *mert* ſzentséges az. *r. 1: 11.

26 A melly Pap meg-áldozza a' bün-*ért való áldozatot*, az egye meg azt, a' Szent-helyen egye-meg, a' Gyülekezet' ſátorának pitvarában.

27 Valami annak az áldozatnak húsát éri, ſzent légyen, és ha annak vérében valami a' ruhájára eſik valakinek, azt a' ruhának réſzét, a' mellyre a' vér esett, moſſa-meg a' Szent helyen.

28 Es a' föld-fazekat, a' mellyben azt főzték, el-törjék; hogy-ha pedig értz fazék lejénd, meg-vakarják és vizzel meg-moſſák.

29 A' Papi *nemzet*ben tsak a' férfiak égyék-meg azt; ſzentséges állat az.

30 Valamelly bün-ért való-áldozatnak vérében bé-viſznek a' Gyülekezetnek ſátorába, a' bünnek a' Szent-helyen való el-törlésére, azt meg ne egyék *a' Papok-is*, hanem tüzzel * meg-égetteſſék. *r. 16: 27. *Sid.* 13: 11.

VII. RESZ.

Vétek-ért való, es hála-adó áldozatok.

1 E' légyen a' vétek-ért való áldozatnak törvénye; ſzentséges dolog az.

2 A' melly helyen *ſzoztak* meg-ölni az egéſzen meg-égetendö áldozatra való barmot, *ugyan ott* öld-meg a' vétek-*ért való áldozatnak barmat*. Annak pedig vérét hintsed az óltárra körös-környül.

3 Mindeneſtöl pedig annak kövérit meg-áldozzad, a' farkat-is, és a' melly kövér a' belet bé-fedezi.

4 A' két veséit-is, és azokon való kövért, melly a' bél mellet vagyon, és a' májja mellett való kövér hártyát, mind a' veséivel egybe el-végye,

5 És égeſſe-meg azokat a' Pap az óltáron égö áldozatúl az URnak. Vétek-*ért való áldozat* ez.

6 A' Papi nemzetben tsak a' férfiak egyék azt, a' Szent-helyen egyék-meg; *mert* ſzentséges állat.

7 Mint a' büné-*ért való áldozat*, úgy *légyen* a' vétek-*ért való áldozat-is*, mind a' két rendbéli áldozatnak ugyan azon egy régulája légyen. A' Papé légyen, a' ki azt meg-áldozta.

8 Az egéſzen égö áldozatot pedig a' melly Pap áldozza, annak a' baromnak höre, a' mellyet meg-áldozott, azé légyen, tudni-illik a' melly Pap azt meg-áldozta:

9 Ismét minden Minha, mellyet kementzében sütnek, és a' mellyet ſerpenyöben vagy roſtélyon kéſzítenek, a' Papé légyen, a' ki azt áldozza.

10 Annakfelette minden olajos vagy ſzáraz Minha, Áron' fiaié légyen mint egyiké úgy a' máſiké.

11 E' pedig a' hála-adó áldozatnak törvénye, mellyet az URnak áldoznak:

12 Ha hála-adás-ért áldozik valaki; a hálá-adásnak áldozatjával együtt, áldozzék kovász nélkül valo * olajos lepényeket, és olajjal meg-kent pogátsákat, és ſerpenyöben meg-rántott ſemlyéböl való pogátsát, az olajjal gyúrtt lepényekkel egybe. *r. 2: 4-7.

13 A' béleseknek kiville kovázos kenyeret-is * vigyen az áldozatra; az ö jó elö-menténck hála-adó áldozatjával egybe. *r. 2: 12.

14 Es *mind* ezekböl áldozzanak az URnak egy kenyeret, mellyet ö elötte fel-emeljenek, és az légyen a' Papé, a' ki a' hálá-adásra való áldozatnak vérét el-hinti.

15 A' jó elömenetel-ért való hálá-adásnak áldozatjának húsát, ugyan az áldozatnak napján meg-egyék, fenki abban ne hagyjon reggelig.

16 Hogy-ha fogadásból, vagy szabad akaratból vagyon az áldozat, a' melly napon áldozza azt valaki, azon napon meg-egyék; a' mi meg-marad benne, másod napon egyék-meg.

17 A' mi pedig annak az áldozatnak húsában tovább maradna, harmad napon tüzzel égetteſſék-meg;

18 Mert ha valaki a' jó élömenetel-ért való hálá-adó áldozatjának húsában ejéndik harmad napon, nem léſzen kedves az, a' ki áldozta azt, és attól nem vélzi *az UR* jó néven, útálatos léſzen *az áldozat*, és valaki ejéndik ábban, az ö bünének büntetését hordozza.

19 Es azt á' húſt, a' melly valami tiſztátalan állatot illeténd, meg ne egyék; *hanem* tüzzel égeſſék-meg: e' kivül a' hálá-adó áldozatnak húsát, minden, a' ki tiſzta *a' Papok közzül*, eheti *ſzabadon*.

20 Mert valaki ejéndik a' hálá-adó áldozatnak húsában, melly az URé, tiſztátalan * lévén, az ollyan ember ki-gyomláltatik az ö *nemzetségének* népe közzül. * *rész.* 15 : 3.

21 Mikor valaki illet valami tiſztátalan állatot, akar tiſztátalan embert, akar tiſztátalan barmot, vagy akarmit, a' mi útálatos vólna, annak utánna eſzik a' hálá-adó áldozatnak húsában, melly az URé, ki-gyomláltatik az az ember az ö *nemzetségének* népe közzül.

22 Szólla ismét az UR Mósesnek, és monda:

23 Szóllj az Izrael' fiainak, ezt mondván: Az ökörnek, a' juhnak és a' ketskének ſemmi kövérit-meg ne egyétek.

24 A' meg-hólt állatnak és *vadtól* meg-ſzaggattatott állatnak kövérivel él-hettek akarmi külsö egyéb ſzükségtekre, de ſemmiképpen azt meg ne egyétek.

25 Mert valaki meg-ejéndi afféle állatoknak * kövérit, méllyekből az ember tüzzel meg-eméſztetendö áldozatot ſzerez, az az ember, a' ki azt meg-ejéndi, ki-gyomláltatik az ö *nemzetségének* népé közzül. * *r.* 3 : 17.

26 Hasonlatosképpen ſemmi * vért még ne egyetek a' ti lakó helyeitekben, ſe madárnak, ſe baromnak vérét. * *r.* 17 : 10.

27 Valaki meg-ejéndik valami vért, bizonyára az az ember ki-gyomláltatik az ö *nemzetségének* népe közzül.

28 Szólla ismét az UR Mósesnek, és monda:

29 Szóllj az Izrael' fiainak, ezt mondvan: A' ki az URnak áldozik hálá-adó áldozattal, ö *maga* vigye az URnak az ö áldozatját, *tudniillik*, a' hálá-adásra való-áldozatot.

30 Az ö maga tulajdon keze hozza az URnak tüzés áldozatjára *való*, *tudniillik* a' kövérit a' ſzegyével egybe, a' ſzegyét *azért*, hogy az UR előtt meg-ingattaſſék.

31 Annakutánna a' Pap égeſſe-meg azt a' kövért az öltáron; a' ſzegye pedig légyen Aroné és az ö fiaié.

32 A' jobb-lapotzkáját-is a' hálá-adó áldozatra való baromnak a' Papnak adjátok, hogy azt fel-emelje.

33 A' ki az Áron fiai közzül a' hálá-adó áldozatnak vérét és kövérit meg-áldozza, azé légyen annak *a' baromnak* jobb-lapotzkája;

34 Mert a' meg-ingattatott * ſzegyet, és a' fel-emeltt *jobb*-lapotzkát ki-válaſztottam az Izrael' fiainak hálá-adó áldozatjokból, és adtam az Áron Papnak és az ö fiainak, örökké megállando végezés ſzerint, az Izrael' fiaitol *vejendö reſzül*. * 2 *Móſ.* 29 : 28.

35 Ez a' meg-kennettetett Áronnak, és az ö meg-kenettetett fiainak *réſzek* az URnak tüzzel meg-eméſztendö áldozatiból, a' naptól fogva, mellyen parantsolta *Móſes* * hogy ſzolgálnának a' Papi tiſztben az URnak.

* 2 *Móſ.* 28 : 1.

36 Melly *réſzt* parantsolt az UR hogy nékiek adnának az Izrael' fiai, a' melly napon meg-kente öket *Móſes*, örökké való rend-tartás ſzerint, minden ö utánnok valók között.

37 Ez az egéſzen meg-égetendö áldozatnak, a' Minhának, a' bün-ért és a' vétek-ért való-áldozatnak, a' Papok ſzentelésének áldozatjának, és a' hálá-adó áldozatnak törvénye,

38 Mellyet parantsolt az UR Móſesnek a' Sínai hegyen, a' melly napon parantsóla az Izrael' fiainak, hogy áldoznának néki a' Sínai *hegynek* puſztájában.

VIII. RESZ.

Áronnak és az ö fiainak fel-ſzentelteték.

1 SZólla az UR Mósesnek mondván:

2 Végyed az * Áront és az ö fiait ö véle egyetembe, és az öltözeteket, a' kenetnek olajját, és bün-ért *való-áldozatra* egy tulkot, két kosokat és egy kosár kovátſztalan kenyereket. * 2 *Móſ.* 29 : 1. 2. 's a' t.

3 Es mind az egéſz ſokaságot gyüjtsd egybe, a' Gyülekezet fátorának ajtaja eleibe.

4 Es akképpen tselekedék Móſes, a' mint az UR parantsolta vala néki: és gyüle mind az egéſz ſokaság a' Gyülekezet' fátorának ajtaja eleibe.

5 Akkor monda Móſes a' Gyülekezetnek: Ez a dolog, mellyet az UR parantsolt tselekedni.

6 És elö állatván Móses Aront és az ö fiait, meg-mosá öket vizzel.

7 És fel-öltöztetvén Aront a' fzoros ruhába, bé-övezé ötet az övel, és azon fellyül reá adván a' bö felyem ruhát, az Efódot-is reá adá, és bé-övezvén az Efódhoz való övel, megfzoritá ötet.

8 És az Efódon fellyül fel-tévé a' Hófent, és abba tévé az * URIMOT ES A' THUMMIMOT. * 2 *Móf.* 28: 30.

9 Annakutánna fel-tévé a' fejébe a' süveget, és elöl, a' süvegen fellyül tévé az arany * lánnát, a' fzent koronát, a' mint parantsolta vala az UR Mófesnek. * *r.* 28: 36.

10 Vévé Móses a' kenetnek olajját-is, és meg-kené a' fzent-hajlékot-minden benne valóval egybe, hogy megfzentelné azokat.

11 És meg-hinté azzal az öltárt-is hét-fzer, és meg-kené azt-is minden hozzá tartozó fzer-fzámokkal egybe, a' mosdót-is *meg-kené* a' talpával egybe, hogy azokat meg-fzentelné.

12 Az Aron fejére-is tölte a' kenetnek olajjában, és meg-kené ötet, hogy meg-fzentelné ötet.

13 Azonképpen elö állatá Móses az Aron' fiait-is, és fel-öltözteté azokat-is az ö öltözetekbe, és bé-övezé öket az övel, sügevet-is tön fejekbe, a' mint az UR parantsolta vala Mófesnek.

14 Azután elö-hoza egy tulkot a' bün-ért való áldozatra, és Aron az ö fiaival egybe a' bün-ért való-áldozat' tulkának fejére tévé az ö kezét.

15 És *minekutánna azt* meg-ölte *vólna*, Móses annak vérében tön az ö újjával az öltárnak fzarvaira mind körül, és meg-tifztitá az öltárt, és a' többi vért töltè az öltárnak fundamentomára: hogy meg-fzentelné azt minden bünökböl való meg-tifztúlásra.

16 Azután vévé mind azt a' kövérséget, melly annak a' bélin vala, és a' májja mellett való kövérséget, mind a' két veſéjét és azoknak kövérséget, és meg-égeté Móses azokat az öltáron.

17 A' tulkot pedig, az-az, annak börét, húsát és ganéját meg égeté tüzzel a' táboron kivül, * a' mint az UR parantsolta vala Mófesnek.

* 2 *Móf.* 29: 14.

18 Azután elö-hozá az egéfzen-meg-égetendö áldozatra való koſt, és Aron Pap és az ö fiai tévék az ö kezeiket annak fejére.

19 Mellyet minekutánna meg-ölt vólna, Móses hinté annak a' vérét az öltárra körös-környyül.

20 És a' koſt réfzekre vagdalván, meg-égeté Móses a' fejét, a' tagait és a' kövérit.

21 Minekutánna meg-moſta vólna vizzel a' bélit és a' lábait, ekképpen meg-égeté Móses mind az egéſz koſt az öltáron. Az UR haragjának megengeſztelésének tüzzel egéſzen meg-égettetett jó-illatú áldozatja ez, * a' mint az UR parantsolta vólt Mófesnek. * 2 *Móf.* 29: 18.

22 Azután elö-hozá a' máſik koſt-is, a' Papok ſzentelésének áldozatjára való koſt, és tévék Aron és az ö fiai az ö kezeiket annak fejére.

23 Mellyet mikor meg-ölt vólna, vön Móses annak vérében, és meg-kené azzal azAron' jobb-fülének gombáját, és jobb-kezének és jobb lábának nagyobbik újját.

24 Elö-állatá az Aron' fiait-is, és azoknak-is jobb-füleiknek gombáit, és jobb-kezeiknek és lábaiknak nagyobbik újjait meg-kené Móses a' vérrel, azután a' több vért töltè Móses az öltárra mind környyül.

25 És minekutánna vette vólna annak a' kövérit, a' farkát és egéſzen a' bélin való kövérit, a' májja mellet való kövérit, és a' két veséit kövérivel egybe, és a' jobb-lapotzkáját.

26 És a' kováſztalan kenyereknek koſárából, melly az UR elött vala *mikor* vett *vólna* egy kováſz-nélkül való lepényt, és egy olajos béleſt, és egy pogátsát; raká mind azokat a' *kos*nak kövérire és a' jobb-lapotzkájára.

27 És mind ezeket az Aronnak és az ö fiainak kezeikre rakván, azokat az UR elött vélek meg-ingattatá.

28 Azután el-vévén azokat az ö kezeikböl, meg-égeté azokat az öltáron égö-áldozatúl. A' Papok ſzentelésének jó illatú áldozati ezek, mellyek az URnak tüzzel meg-égettettek.

29 El-vévé pedig Móses annak a' ſzegyét, mellyet az UR elött meg-ingata, melly a' Móses réſze lön a' megſzentelésnek áldozatjából, a' mint az UR * parantsolta vala Mófesnek.

* 2 *Móf.* 29: 26.

30 Annakutánna Móses véve a' kenetnek olajjában, és a' vérben, melly az öltáron vala, és meg-hinté azokkal Aront és az ö ruháit; az ö fiait, és az ö fiainak ruháikat ö véle együt: És ékképpen meg-ſzentelé Aront és az ö ruháit; az ö fiait, és az ö fiainak ruháikat ö véle együtt.

31 Azután meg-hagyá Móses Aronnak és az ö fiainak: Főzzétek meg e' kosnak ajtaja előtt, és ott egyétek-meg azt; és e' kenyeret, melly a' meg-ſzentelésnek *kenyereinek* koſárában vagyon, miképpen meg-parantsoltam, ezt mondván: Aron és az ö fiai egyékmeg azt. * 2 *Móf.* 29: 32.

32 A' mi pedig meg-marad ez húsban és a' kenyérben, tüzzel egeſſétek-meg.

33 De a' Gyülekezetnek sátorának ajtaján kivül ne menjetek heted napig, mind az napig, mellyen bé-tellyesednek a' ti meg-szenteltetésteknek napjai. Mert hét napokon szenteli-meg az UR a' ti szolgálatotokat.

34 A' miképpen ma tselekedett, azonképpen parantsolta az UR hogy tselekedjünk, a' ti meg-tisztúlástokra.

35 Azért a' Gyülekezetnek sátorának ajtajánál légyetek éjjel és nappal heted napig, és szorgalmatoson megtartsátok, a' mit az UR parantsolt megtartani, hogy meg ne haljatok; mert így parantsolta nékem.

36 Áron annakokáért és az ö fiai mind akképpen tselekedének, a' mint az UR nékik parantsolta vala Móses által.

IX. RESZ.

Aronnak elsö áldozatja; mellyet az URtól való tüz emészt-meg.

1 ÉS nyóltzad napon, szóllíta Móses Áront és az ö fiait, és az Izraelnek véneit.

2 Es monda Aronnak: Végy egy gyermekdéd tinót bün-ért *való-áldozatra*, és egy kost egészen-meg-égetendö áldozatra, mellyek épek légyenek, és azokat vigyed az UR eleibe.

3 Az Izrael' fiainak-is szóllj, ezt mondván: Végyetek egy ketske-bakot bün-ért *való áldozatra*, és egy esztendös borjút és juhot, épeket, egészen-meg-égetendö áldozatra.

4 Es egy ökröt és kost, hogy azt hálá-adó áldozatúl meg-áldozzátok az URnak: és olajos Minhát. Mert ma az UR meg-jelenik tinéktek.

5 Minekutánna azért meg-szerzették vólna, a' mellyeket Móses parantsolt vala, vivék azokat a' Gyülekezet' sátora eleibe, és mind az egész fokaság elö-jövén állának az UR eleibe.

6 Es monda Móses: Ez a' dolog, mellyet az UR párantsolt, meg-tselekedjétek azt, és meg-jelenik néktek az URnak ditsösége.

7 Es monda Móses Aronnak: Jöjj ide az óltárhoz, és elöször* a' te bünödért *való áldozatodat*, és a' te egészen-meg-égetendö áldozatodat áldozzad-meg, magadnak és a' népnek tisztúlására. Azután készítsd-el a' népnek áldozatját-is, és az ö meg-tisztúlások-ért áldozzál, a' mint az UR parantsolta.

* *Sid.* 7: 26. 27.

8 Áron annakokáért az óltárhoz járúlván, meg-ölé az ö borjúját, az ö bünéért való áldozatra.

9 Es az Áron' fiai ö hozzája vivék annak vérét, és az ö újjait abba mártván, tön abban az óltár' szarvaira; a' többit a' vérnek tölté az óltár fundamentomára.

10 A' kövérit pedig, a' veséit és a' májja mellett való kövért meg-áldozá a' bün-ért az óltáron, a' mint az UR néki parantsolta vala.

11 A' húsát pedig és a' börét megégeté a' táboron kivül.

12 Azután meg-ölé az ö egészen meg-égetendö kosát: kinek mikor az Áron' fiai elö-vitték vólna annak vérét, el-hinté azt az óltar környül.

13 Hasonlatosképpen minekutánna a' kosnak tagjait és fejét elö-vitték vólna néki, hogy azokat meg-áldozná az óltáron;

14 Minekutánna meg-mosá annak bélit és lábait, meg-égeté azokat egészen az óltáron.

15 Azután kezde a' kösségnek áldozatjához, és elöször vévé a' népnek bünének *áldozatjá-ért való* bakot, mellyet meg-ölvén meg-áldoza a' bün-ért, mint elöször az ö büné-ért való áldozatot áldozta vala.

16 Azután elö-hozá az egészen-meg-égetendö áldozatra való barmokatis, és meg-áldozá azokat a' szokás szerint.

17 A' Minhát-is elö-hozá, és abból egy tellyes marokkal vévén meg-égeté az óltáron, a' reggeli* áldozattól külön. * 2 *Mós.* 29: 38. 39.

18 Ezeknek felette meg-ölé a' népnek hálá-adó áldozatjára való ökröt-is és a' kost, és mikor annak vérét az ö fiai elö-vittek vólna nékie, el-hinté azt az óltár' környékén.

19 Azután mikor elö-vitték vólna az ökörnek és kosnak kövérit, a' farkát, a' bélin való köverséget, a' veséit és máj mellett való kövért;

20 Helyhezteték a' köverségeket a' szegyekre, és meg-égeté az óltáron a' köverségeket.

21 De a' szegyeket és azoknak jobb lapotzkájokat Áron meg-ingatá az UR elött, a' mint *az UR* parantsolta vala Mósesnek.

22 Ezeknekutánna Áron fel-emelvén az ö kezeit a' népre, meg-álda öket, és le-szálla *az óltárról* minekutánna a' bün-*ért való áldozatot*, az egészen-meg-égö áldozatot, és a' hálá-adásnak áldozatját el-végezte vólna.

23 Annakutánna méne Móses Aronnal egybe a' Gyülekezetnek sátorába, és *mikor* ki-jönének *onnét*, *hogy* a' népet meg-áldanak, meg-jelenék az URnak ditsösége mind a' fokaságnak.

24 Mert az UR elöl tüz jöve* alá, és meg-emészté az óltáron az egészen meg-égetendö áldozatot és a' köverségeket: *mellyet* mikor a' fokaság látott vólna, fel-kiáltván artzal le-borúlának. * 1 *Kir.* 18: 38. 2 *Chrón.* 7: 21.

X. RESZ.

Büne és büntetése Nádábnak és Abihúnak: Papokra nézö parantsolatok: Aronnak maga mentsége Mósesnél.

1 VEvék pedig az Aron' fiai, Nádáb és Abihú az ö temjénezöjöket, tévének azokba tzenet; és azon felyül jó illatra való tzer-tzámot, és az UR eleibe vivének idegen tüzet, mellyet nem parantsolt vala nékik *az VR.*

2 Annakokáért tüz jöve-ki az UR elöl, és meg-emészté azokat, és * meghalának az UR elött. * 4 *Móf.* 3 : 4. *és* 26 : 61. 1 *Chrón.* 24 : 2.

3 Es monda Móses Aronnak. Ez a' mit tzóllótt az UR, ezt mondván: A' kik én hozzám közel vagynak, azokban tzenteltetem-meg, és mind a' fokaság elött meg-ditsöittetem

4 De Aron temmit nem tzólla. Es tzóllitá Móses Misaelt és Elsafánt, az Uzzielnek * az Aron attya' báttyának fiait, és monda nékiek: Jertek, vigyétek-ki a' ti atyátok-fiait a' Szent helyröl a' táboron kivül.

* 2 *Móf.* 6 : 18. 22.

5 El-jövének azért, és ki-vivék öket ugyan azon öltözetekben a táboron kivül, a' mint Móses parantsolta vala.

6 Es monda Móses Aronnak, és Eleázárnák és Ithamárnak az *Aron'* fiainak: * A' ti fejeiteket meg ne mezitelenítsétek, ruháitokat meg ne tzaggaffátok, hogy meg ne haljatok, és az egész Gyülekezet ellen ne gerjedjen-fel *az* UR *haragja*, hanem a' ti atyátok-fiai, az Izraelnek egész nemzetsége, sirjanak a' tüzön, mellyet az UR gerjeztett. * *Ezech.* 24 : 17.

7 A' Gyülekezet' fatorának ajtaja elöl-is el ne távozzatok, hogy meg ne haljatok; mert az UR kenetének olajja vagyon ti rajtatok. Kik a' Mósesnek belzéde tzerint tselekedének.

8 Es tzólla azUR Aronnak 's monda:

9 Bort és részegítö * italt ne igyál te, vagy a' te fiaid veled együtt, mikor bé-akartok menni a' Gyülekezet' fatorába, hogy meg ne haljatok; örökké való tzer-tartás légyen az a' ti utánnatok valóknál. * 4 *Móf.* 6 : 3. 4. *Bir.* 13 : 7.

10 Hogy meg-választ-hassátok a' tzent dólgokat és állatokat, az egyéb közönséges dólgoktól és állatoktól, a' tiszta állatokat a' tisztátalanoktól.

11 Es hogy tanit-hassátok az Izrael' fiait mind a' törvényekre, a' mellyeket az UR tzóllott nékiek Móses által.

12 Szólla pedig Móses Aronnak, és Eleázárnak és Ithamárnak az *Aron'* meg-maradott fiainak: Vegyétek-el ez Minhát, melly meg-maradott az URnak tüzes áldozatitól; és * egyétek-meg azt kovász-nélkül való kenyerekkel ez óltár mellett; mert tzentséges állat az. * *r.* 6 : 16-18.

13 Azért egyétek azt a' Szent-helyen: mert te jutalmad és a' te fiaidnak jutalma az URnak tüzzel megemésztetett áldozatiból; mert * igy parantsolta *az UR.* * *rész.* 2 : 3.

14 A' meg-ingattatott fzegyet pedig, és fel-emeltt lapotzkát meg-egyétek tiszta helyen, te és a' te fiaid és leányid veled együtt; mert tenéked és a' te fiaidnak jutalmúl * adattak azok, az Izrael' fiainak hálá-adó áldozatjokból. * 2 *Móf.* 29 : 28.

15 A' fél-emeltt lapotzka és a' meg-ingattatott fzegy, mellyeket a' tüzzel meg-emésztendö kövérségekkel visznek-fel, hogy azokat az UR elött mutogassák: a' légyen te jutalmad és a' te fiaidé örökké való törvény szerint, a' mint az UR parantsolta.

16 Es mikor Móses a' bün-*ért áldoztatott* bak felöl szorgalmatoson tudakoznék; meg-érté, hogy a' *Nádábra és Abihura-fzóllatt* tüz emésztette vólna meg. Azért fel-gerjede az ö haragja Eleázar és Ithamár ellen, az Aronnak meg-maradott fiai ellen, és monda:

17 Miért nem ettétek-meg a' bün-*ért való áldozatot* a' Szent-helyen? Mert szentséges állat az, holott néktek adta azt az UR a' népnek bünének hordozása-ért, és annak el-törlésé-ért, az UR elött.

18 Imé nem vitetett bé annak *az áldozatnak* vére a' Szent-hajlékba; *azért* meg kellett vólna ennetek a' Szent-helyen, a' mint én * parantsoltam vala. * *rész.* 6 : 26.

19 Monda Aron Mósesnek: Imé ma áldozták-meg az ö bünök-*ért való áldozatot* és az egészen-meg-égö-áldozatot az UR elött, nékem pedig melly nagy keserüségem esék: Ha meg-ettem vólna ma a' bün-ért való áldozatot, vallyon kedves lett vólnaé az UR elött?

20 Mellyet mikor hallott vólna Móses, jóvá hagyá az *ö feleletit.*

XI. RESZ.

Különbség a' tiszta és tisztátalan állatok között, a' meg-ételre és meg-illetésre nézve.

1 SZólla ismét az UR Mósesnek, és Aronnak, ezt mondván:

2 Szólljatok az Izrael' fiainak ezt mondván: Ezek az állatok * mellyeket *szabad leszen* meg-ennetek, a' földnek minden oktalan állati közzül. * 5 *Móf.* 14 : 4. 5. *Tsill.* 10. 14.

3 Valamelly állatnak haladt a' körme, és a' körmé hafadása kettös és kéröt rág az oktalan állatok közzül, azt

azt meg-egyétek.

4 Mindazáltal ezt meg ne egyétek az *állatok* közzül, * mellyek tsak kéröt rágnak, és azok közzül, mellyeknek tsak meg-hasadott a' körmök: a' tevét, mert *jóllehet* kéröt rág, de meghasadott körme nintsen, *azért* tiſztátalan légyen néktek. * 5 *Móſ.* 14: 7.

5 A' hörtsököt, mert *jólleher* kéröt rág, dé meg-hasadott körme nintsen, tiſztátalan légyen néktek.

6 A' nyúlat, mert *jóllehet* kéröt rág, de meg-hasadott körme nintsen, tiſztátalan légyen néktek.

7 A' diſznót, mert *jóllehet* hasadt a' körme és a' körme hasadása kettös, de kéröt nem rág; légyen azért tinéktek tiſztátalan.

8 Ezeknek húsokban ne egyetek, és hólt teſteket ne illeſſétek; légyenek tinéktek tiſztátalanok.

9 Ezt egyétek-meg pedig a' vizben lakó állatok közzül: Valamelly állatnak a' vizekben, a' tengerben, a' folyó-vizekbén ſzárnya és héja vagyon, azt meg-egyétek.

10 Valamellynek pedig ſzárnya és héja nintsen, a' tengerben és a' folyóvizekben, mind azok közzül, mellyek úſznak és élnek a' vizben, útálatos légyen néktek.

11 Annyira útálatosok légyenek néktek, hogy azoknak húsokban ne égyetek, és azoknak hólt teſtek-is útálatos légyen ti elöttetek.

12 Valaminek nintsen ſzárnya vagy héja a' vizekben, útálatos légyen ti elöttetek.

13 A' ſzárnyas állatok közzül légyenek tinálatok útálatosok, meg ne egyétek, útálatosok ezek: a' keselyü, ö yv, kánya.

14 A' ſas, és a' héjja az ö nemével egybe.

15 Minden holló az ö nemével egybe.

16 Strutz, bagoly, kakuk, karoly az ö nemével egybe.

17 Éjjeli varjú, hattyú, huhogatóbagoly.

18 Ökör-bika, publikán madár, gém.

19 Eſzterag, ſzarka az ö nemével egybe, büdös-babuk és denevér.

20 Valamelly ſzárnyas állat négy *lábon* jár, útálatos légyen ti nálatok.

21 Mindazáltal meg-egyétek a' négy *lábon* járó ſzárnyas állatok közzül azollyant, a' mellynek hoſzſzú lábai vagynak, mellyekkel a' földön ſzökdétsel-het.

22 Ezek *pedig* az *ollyan állatok* közzül, *a' mellyek* meg-egyetek: Arbe az ö nemével, Solhán az ö nemével, Chargol az ö nemével, Chagáb az ö nemével.

23 Egyéb ſzárnyas állat, mellynek négy laba vagyon, útálatos légyen ti nálatok.

24 Es ezekkel meg-fértéztetitek magatokat. Valaki illeténdi azoknak hólt teſteket, tiſztátalan léſzen eſtvéig.

25 Es valaki azoknak hólt teſteket hordozza, meg-moſſa az ö ruháit, és tiſztátalan légyen eſtvéig.

26 Minden állat, a' mellynek körmén hasadás vagyon, de mindeneſtöl két réſzre nem hasadott és kéröt nem rág, tiſztátalan légyen ti nálatok; valaki illeténdi azt, tiſztátalan légyen.

27 Minden állat, valamelly a' négy lábú állatok között, a' tenyeren jár, tiſztátalan légyen ti elöttetek. Valaki az ollyan állatoknak hólt teſteket illeténdi, tiſztátalan légyen eſtvéig.

28 Es a' ki az ollyan állatoknak hólt teſteket hordozándja; meg-moſſa az ö ruháit és tiſztátalan légyen eſtvéig: Tiſztátalanok légyenek *azért* ti elöttetek.

29 A' földön maſzó állatok közzül pedig tiſztátalanok légyenek ti elöttetek ezek: A' menyét, egér, a' béka az ö nemével egybe.

30 A' süldiſznó, Chaméleon, gyék, tſiga és vakondak.

31 Ezek tinéktek tiſztátalanok minden maſzó állatok közzül: valaki illeténdi azokat, minekutánna meg-halnak, tiſztátalan légyen eſtvéig.

32 Es minden állat, valamellyre ezek-közzül valamelly eſik az ö hólta után, tiſztátalan légyen, akar faedény, akar ruha, vagy bör, vagy ſák lejénd, akarmi edény, mellyel az ember valamit tselekeſzik; a' vizbe tétetſſék, és tiſztátalan légyen eſtvéig, azután tiſzta légyen.

33 Annakfelette minden tserép edény, valamellybe ezek közzül valamelly eſik, valami abban léſzen, tiſztátalan leſzen, és az edényt el-törjétek.

34 Minden eledel, mellyet megſzoktak enni, tiſztátalan léſzen, ha a' *tiſztátalan* vizet töltik réa; és minden ital, mellyet iſznak *tiſztátalan* edényböl, tiſztátalan léſzen.

35 Es minden, valamire eſik azoknak hólt teſtek, tiſztátalan léſzen: akar kementze, akar vas-fazék légyen, el-töretteſſék, tiſztátalanok; azért ti elöttetek-is tiſztátalanok légyenek.

36 Mindazáltal a' forrás, a' kút, a' vizes tók tiſztták léſznek: de a' mi azoknak hólt teſteket illeti, tiſztátalan légyen.

37 Hogy-ha azoknak hólt teſtek a vetni való magra eséndik, mindazáltal tiſzta léſzen:

38 De ha vizet töltenek a' vetni való magra, és úgy eſik azoknak hólt testek abba, tiſztátalan légyen elöttetek.

39 Ha

39 Ha az oktalan állatok közzül valamelly meg-halánd, mellyet ſzoktatok meg-enni, a' ki annak hólt teſtét illeti, tiſztátalan léſzen eſtvéig.

40 A' ki pedig ejéndik annak hólt teſtében, meg-moſſa az ö ruháit, és légyen tiſztátalan eſtvéig: azonképpen a' ki ki-viſzi annak hólt teſtét, meg-moſſa ruháit, és tiſztátalan légyen eſtvéig.

41 Minden állat, melly a' földön tsúſz-máſz, utálatos légyen, meg ne egyétek.

42 Valamelly állat a' hasán tsúſz, és négy lábon vagy többen jár, a' földön tsúſzó-máſzó minden állatok közzül, meg ne egyétek azokat; hanem útálatosok légyenek ti elöttetek.

43 Ne fertézteſſétek-meg magatokat ſemmi állatnak meg-ételével, melly *a' földön* tsúſz-máſz: meg ſe undokítsátok magatokat azokkal; mert fertelmesek lennétek azoknak meg-ételével.

44 Mert én vagyok a' ti URatok Iſtentek; * hogy meg-ſzenteljétek magatokat és ſzentek légyetek, mert én ſzent vagyok; meg ne fertézteſſétek azért magatokat ſemmi tsúſzó máſzó állattal, melly a' földön máſz.

* *Al.* 19: 2. 1 *Pét.* 1: 16.

45 Mert én vagyok az UR ki az Egyiptomnak földéböl ki-hoztalak, hogy légyek néktek Iſtentek. Légyetek azért ſzentek; mert én ſzent vagyok.

46 Ez a' törvény a' földi állatokról, a' ſzárnyas állatokról és minden élö állatokról, mellyek a' vizben úſznak, és minden *élö* állatokról, mellyek a' földön tsúſznak máſznak.

47 Hogy válaſztáſt tudjatok tenni a' tiſztátalan és tiſzta között, az ollyan állat között, mellyet meg-éſznek, és az ollyan állat között, mellyet meg nem éſznek.

XII. RESZ.

A' gyermek-ſzülö aſzſzonyi-állatnak törvényi.

1 SZólla ismét az UR Móſesnek, és monda:

2 Szóllj az Izrael' fiainak, és ezt mondjad: Az aſzſzonyi-állat minekutánna az ö méhében fogad, ha fiat ſzülénd, hét napig tiſztátalan léſzen, a' napok ſzerint, mellyeken az ö rajta való betegségnek miatta tiſztátalan ſzokott lenni.

3 *Nyóltzad napon pedig a' *férjfiú magzat*nak teſtének böre környül-metélteſſék. * 1 *Móſ.* 17: 12. *Luk.* 1: 59. *és* 2: 21.

4 Azután harmintz-három napig házában tartóztaſſa magát a' verböl való tiſztúlásában: ſemmi ſzent állatot ne illeſſen, a' Szent-helyre ne menjen míg-nem az ö tiſztúlásának napjai eltelnek.

5 Hogy-ha leányzót ſzülénd, tiſztátalan légyen két hétig, miképpen tiſztátalan ſzokott lenni az ö terméſzet ſzerint való nyavalyája miatt: azután hatvan-hat napig házában maradjon a' vérböl való tiſztúlásában,

6 Mikor pedig bé-telnek az ö tiſztúláſának napjai, a' fiúnak vagy leánynak ſzületése után, vigyen egéſzen meg-égetendö áldozatra eſztendös bárányt, és galamb fiat vagy gerlitzét bün-ért való-áldozatra, a' Gyülekezet' Sátorának ajtaja eleibe a' Paphoz,

7 A' ki áldozza-meg azt az UR elött, és ollyan módon tiſztítsa-meg azt, és tiſzta léſzen a' vérnek folyásának utánna. Ez a' gyermek-ſzülö aſzſzonyi állatnak törvénye, mikor fiat vagy leányt ſzülénd.

8 Hogy-ha nintsen ereje arra, hogy bárányt vinne az áldozatra, végyen * két gerlitzét vagy két galamb fiat, az egyiket egéſzen-még égetetendö áldozatra, a' máſikat bün-ért való-áldozatra, és meg-tiſztítja azt a' Pap, 's tiſzta léſzen. * *Luk.* 2: 24.

XIII. RESZ.

Az ember teſtén, vagy valami ruhán fakadtt pokloſſágnak meg-esmérése, és arról való itélet-tétel.

1 SZólla ismét az UR Móſesnek és Aronnak:

2 Ha valamelly embernek teſtének börén láttatik tarjagoſſág vagy var, vagy valamy fejér ſzeplö, annyira hogy alittaſſék pokloſſágnak lenni, ez illyen embert vigyék az Aron Paphoz, vagy az ö fiai közzül egy Paphoz:

3 Es mikor meg-nézi a' Pap annak teſtének börén azt a' fakadékot, ha abban a' ſzör el-változándik fejérré, és a' fakadéknak ſzíne alább lejénd a' terméſzet ſzerint való börnél, tehát pokloſſágnak tsapása az; Minekutánna azért azt meg-nézéndi a' Pap, tiſztálalannak itélje azt.

4 Hogy-ha a' ſzeplö fejér lejénd az ember teſtének börén, és annak ſzine nem ſzállott alább a' börnél, a' ſzör-is rajta fejérré nem változott, az ollyan embert a' Pap rekeſzſze külön *az emberektöl* heted napig.

5 Azután nézze-meg azt a' Pap heted napon, ha az ö itélete ſzerint a' fakadék azon állapotban vagyon, és killyebb nem terjedett a' börön, ismét rekeſzſze külön azt a' Pap heted napig.

6 Nézze-meg azután a' Pap heted napon másod-ſzor-is azt, és ha a' fakadék meg-kiſſebbedett és el nem terjedett a' börön, tiſztának itélje lenni azt a' Pap; mert tsak fakadék vólt: moſſa-

moſſa-meg ruháit és légyen tiſzta.

7 Hogy-ha pedig a' fakadék el terjedett a' börön, minekutánna a' Paptól az ember tiſztának itéltetett, nézze-meg azt a' Pap újjonnan.

8 Ha azért látja a' Pap, hogy a fakadék el-terjedett a' börön, itélje azt a' Pap tiſztátalannak, mert poklosſág az.

9 Ha az emberen poklosſág fakadánd, vigyék azt a' Paphoz.

10 Kit minekutánna meg-tekinténd a' Pap, ha a' fakadék a' börön fejér, és azon a' ſzör fejérré változott, ha valami eleven hús vólna-is a' fakadékban:

11 Régi meg-aggott poklosſág az annak teſtének börén; azért tiſztátalannak itélje azt a' Pap, és bé ne rekeſzſze, mert nyilván való poklos.

12 Hogy-ha mind napról napra terjed a' poklosſág annak börén, és a' poklosſág annak börét el-foglalja tetétöl fogva talpig, valamelly felöl a' Pap nézéndi:

13 Minekutánna meg-nézéndi a' Pap, hogy-ha a' poklosſág mind az egéſz börét el-boritotta, tehát tiſztának itélje azt; mert mivelhogy mindenestöl fejérré vált; tiſzta azért.

14 De valamelly nap eleven hús tetſzik-meg abban; tiſztátalan léſzen azon napon.

15 Minekutánna azért meg-látándja a' Pap az eleven húſt, tiſztátalannak itélje az embert; mert az az eleven hús tiſztátalan: poklosſág az,

16 De ha az eleven hús meg-változik fejérré, mennyen a' Paphoz,

17 És minekutánna meg-nézéndi a' Pap, ha a' fakadék fejérré változott, tehát tiſztának itélje azt a' Pap; mert tiſzta.

18 Mikor pedig az embernek teſtének börén valami kelevény lejénd, ha az meg-gyógyúl,

19 És azután a' kelevénynek helyén támad fejér dagadás, vagy fejér ſzeplö, verhenyös ſzinü; mútaſſák-meg a' Papnak.

20 És mikor meg-látándja a' Pap, ha annak ſzine alább esett a' börnél, és annak a' ſzöre változott fejérré; tehát azt tiſztátalannak itélje a' Pap, poklosſág az, a' melly meg-újjúlt a' kelevénynek helyén.

21 Ha pedig, mikor azt a' Pap megnézi, nintsen abban fejér ſzör, és alább nem ſzállott a' börnél, hanem meg-kiſſebbedett; rekeſzſze külön azt a' Pap heted napig.

22 Ha a' börön el-terjed, tiſztátalannak itélje azt a' Pap; mert poklosſág az.

23 Ha pedig helyén áll az a' ſzeplö, és el nem terjedett, a' kelevénynek helye az: azért tiſztának itélje azt a' Pap.

24 Viſzontag ha az embernek teſtének börén égés lejénd, és lejénd annak meg-gyógyúlt helyén fejér, verhenyös ſzeplö, vagy *ſzinte* fejér;

25 Nézze-meg azt a' Pap, ha annak a' ſzöre fejérré változott a' ſzeplöben, és a' ſzine alább esett a' börnél; poklosſág az, melly az égésnek helyen támadott; azért tiſztátalannak itélje azt a' Pap; mert poklosſág.

26 Hogy-ha pedig, mikor még-nézi azt a' Pap, nem léſzen a' ſzeplöben fejér ſzör, és a' börnél alább nem esett, hanem inkább meg-kiſſebbedet; tehát a' Pap rekeſzſze külön heted napig.

27 Annakutánna mikor meg-nézi azt a' Pap heted napon, ha el-terjedett a' börön; a' Pap itélje azt tiſztátalannak; mert poklosſág az.

28 Ha pedig helyén álland az a' ſzeplö, és el nem terjedett a' börön, hanem inkább kiſſebbedett, az égésböl támadott dagadás az; azért tiſztának itélje a' Pap; mert az égésnek helye.

29 Viſzontag ha valamelly férjfinak vagy aſzſzonyi-állatnak fakadékja kelénd, vagy a' fején, vagy a' ſzakállában:

30 Nézze-meg a' Pap azt, és ha annak a' ſzine aláb ſzállott a' börnél, és abban vagyon ſárga vékony ſzör; tiſztátalannak itélje a' Pap azt; mert var az, a' fönek és ſzakállnak poklosſága.

31 És mikor meg-tekinti a' Pap a' varat, ha annak ſzine alább nem esett a' börnél, és fekete ſzör nem lejénd abban; rekeſzſze külön a' Pap azt, a' ki úgy meg-varasodott, heted napig.

32 Azutan mikor heted napon megnézi azt a' Pap, ha a' var el nem terjedett, és nem termett abban ſárga ſzör, és a' varnak ſzine alább nem esett a' börnél:

33 Azt beretválják-meg, de a' varat el ne beretválják, és másodſzoris a' varas embert rekeſzſze külön a' Pap heted papig.

34 Mikor pedig heted napon megnézi azt a' Pap, ha a' var el nem terjedett a' börön, és annak ſzine alább nem esett a' börnél; tehát azt tiſztának itélje a' Pap, és minekutánna meg-mosándja ruháit; tiſzta léſzen.

35 Ha pedig el-terjedett a' var a' börön, az ö tiſztúlása után:

36 Nézze-meg újjonnan a' Pap, hogy-ha el-terjedett a' börön a' var, ne gondoljon azzal a' Pap, ha ſárga ſzör nintsen-is benne, tiſztátalan az.

37 Hogy-ha az ö itélete ſzerint megállot a' var, és fekete ſzinü ſzör indúlt abban, meg-gyógyúlt az a' var, tiſzta ember az; azért tiſztának itélje azt a' Pap.

38 Viſzontag mikor a' férjfinak

vagy

vagy aſzſzonyi-állatnak teſtének börén fejér ſzeplök indúlnak ;

39 Nézze-meg a' Pap, és ha az ö teſteknek börén a' ſzeplök fejérednek, és világoſok kezdenek lenni, a' börön támadott fejér var az, és tiſzta az ember.

40 Hogy-ha pedig az embernek haja mindeneſtöl el-húll ; az ollyan ember kopaſz, tiſzta az.

41 Ha pedig valamelly embernek elöl hull-el haja, az-is kopaſz, és tiſzta az.

42 Hogy-ha pedig az embernek mindeneſtöl fogva való kopaſzságán, vagy az elöl való kopaſzságán fejér verhenyös ſzinü ſzeplö támad, az nem egyéb hanem annak kopaſzságán indúlt poklosság.

43 Annakokáért nézze meg azt a' Pap, és ha annak a' ſzeplönek dagadása fejér verhenyös ſzinü a' kopaſzságon, és ollyannak tetſzik mint a' börön való poklosság :

44 Az ollyan ember poklos, tiſztátalan ; mindeneſtöl tiſztátalannak itélje azt a' Pap, mivelhogy az ö fején vagyon az ö poklosſága.

45 A' melly emberen pedig a' poklosság vagyon ; ruhája meg-ſzaggatva légyen, mezítelen fövél járjon, a' bajuſzát bé-fedezze, és ezt kiáltsa: Tiſztátalan vagyok, tiſztátalan vagyok.

46 Mind addig tiſztátalan légyen, mig rajta léſzen a' poklosság, mert tiſztátalan az : tsak ö maga lakjék egyedül a' táboron * kivül.

* 2 *Kir.* 7 : 3.

47 Viſzontág mikor valami ruhán poklosság vagyon, mint vagy gyapju vagy len ruhán ;

48 Vagy len, vagy gyapju fonálból ſzött ruhának mellyék-fonalán vagy bél-fonalán, akar valami börön, vagy börböl tsinált eſzközön légyen.

49 Es az a' poklosság léjénd valamelly ruhán, zöld, vagy verhenyös ſzinü, vagy börön, vagy a' mellyék-fonálon vagy a' bél-fonálon, vagy valami börböl tſinaltt eſzközön, poklosság az, mútaſſák-meg a' Papnak.

50 Es mikor meg-nézéndi a' Pap azt a' poklosságot, rekeſzſze külön azt heted napig.

51 Azután mikor meg-nézi a' poklosságot heted napon, ha el-terjedett a' poklosság azon a' ruhán, vagy mellyék-fonálon, vagy bél-fonálon, vagy börön, vagy akarmi börböl tſinált eſzközön ; meg-émeſztö poklosság az, tiſztátalan állat az :

52 Annakokáért meg-égeſſe azt a' ruhát ; akar gyapjúból akar lenből való mellyék-fonálat vagy bél-fonalat, akar börböl tſinaltt eſzközt, mellyen e' poklosság léjénd ; mert meg-emézlö poklosság az ; meg-égettetſſék azért.

53 Hogy-ha mikor a' Pap meg-nézi, a' poklosság el nem terjedett a' ruhán, vagy mellyék-fonálon, vagy bél-fonálon, vagy börböl tſinaltt eſzközön.

54 A' Pap parantsolja-meg, hogy moſſák-meg azt heted napig, a' min a' poklosság léjénd, aztán ismét rekeſzſze-el azt máſod-ſzor-is.

55 Minekutánna pedig a' Pap megnézi azt a' mosás után, ha a' poklosság el nem változtatta ſzinét, ha el nem terjedett-is a' poklosság : de ugyan tiſztátalan állat az, tüzzel égeſd-meg azt ; mert-emeſztö poklosság az, akar az elsö réſzén légyen a' ruhának, akar a' hátulsó réſzén.

56 Hogy-ha pedig minekutánna a' Pap meg-nézte azt, és a' poklosság meg-kiſſebbedett a' mosás után, téhát azt a' réſzt ſzakaſzſza-el attól a' ruhától, vagy börtöl, vagy mellyék, vagy bél-fonáltól.

57 Hogy-ha még-is meg-tettſzik vagy a' ruhán, vagy a' mellyék és bél-fonálon, vagy börböl tſinaltt eſzközön, tehát meg-újjult poklosság az : tüzzel égeſſed-meg azt, valamin az a' poklosság lejénd.

58 Az a' ruha pedig, vagy mellyék-fonál, vagy bél-fonál, vagy akarmi börböl tſinaltt eſzköz, minekutánna meg-mosod, ha el-távozik róla a' poklosság, mosd-meg másod-ſzor-is, és tiſztalészen.

59 Ez a' poklosságról való törvény, melly poklosság lejénd akar gyapjúból, akar lenböl tſinaltt mellyék-fonálon vagy bél-fonálon, vagy akarmi börböl tſinaltt eſzközön, hogy megesmértetſſék az, tiſztának vagy tiſztátalannak lenni.

XIV. RESZ.

A' poklosságból meg-tiſztult embernek tiſzti, a' háznak poklosſága, és annak meg-tiſztitásának módja.

1 SZólla ismét az UR Mósesnek, mondván :

2 E' légyen a' poklos embernek törvénye, az ö meg-tiſztulásának napján : hogy vigyék * a' Paphoz.

* *Mát.* 8 : 4.

3 A' Pap pedig mennyen-ki a' táboron kivül, és minekutánna meg-nézéndi a' Pap, ha meg-gyógyult a' poklos a' poklosságból :

4 Parantsolja-meg a' Pap, hogy a' meg-tiſztulandó ember végyen két eleven tiſzta madarakat, tzédrus fát, veres gyápjat és isópot.

5 Azután parantsolja-meg a' Pap, hogy az egyik madarat ölje-meg, és annak a' vérét végye egy tserép edénybe, mellyben légyen élö forrásnak vize.

6 A' máſik eleven madarat végye, és

és a' veres gyapjat, a' tzédrus fát, és az * isópot, és mártsa-bé azokat mind az eleven madárral égybe a' meg-öletett madárnak élö forrás vizébe vett vérébe. * *Sólt.* 51: 9.

7 És illyen módon hintse-meg a' meg-tiſztúlandó embert hét-ſzer, és minekutánna tiſztának itéli az embert, botsáſſa-el az eleven madarat a' mezöre ſzabadon.

8 Azután a' meg-tiſztúlandó ember, meg-mosván az ö ruháit, és elberetválván minden ſzörit, mosódjék meg-vizbén, és illyen módon tiſzta léſzen, és azután menjen-bé a' táborba; de az ö fátora kívül maradjon heted * napig. * 4 *Móſ.* 12: 14.

9 Heted napon beretválja-el minden ſzörit, fejéröl, állárol, ſzemöldökéröl, és egéſzen valahol mi ſzör vagyon rajta beretválja-el, és meg-mosván ruháit, moſſa-meg teſtét-is vizzel, és azután tiſzta léſzen.

10 Nyóltzad napon végyen két ép bárányokat, és egy nöſtény eſztendös ép bárányt, és olajjal meg-egyelitetett *egy Efa* liſztnek három tizedét Minhának, és egy Lóg olajt.

11 A' Pap pedig, a' ki a' poklost megtiſztítja, állaſſa a' meg-tiſztúlandó embert mind ezzekel az UR eleibe, a' Gyülekezet' fátorának ajtaja eleibe.

12 Es a' Pap az egyik bárányt vévén áldozza-meg azt a' vétek-ért, mind a' Lóg olajjal egybe, és azokat ingatván mútogaſſa az UR elött:

13 A' bárányt pedig ott ölje-meg, a' holott a' bün-ért való áldozatnak és az egéſzen-meg égetendö áldozatnak barmát meg-ſzokták ölni, a' Szent-helyen; mert miképpen a' bün-ért, azonképpen a' vétek-ért való áldozat a' Papé; ſzentséges állat az.

14 Es végyen a' Pap a' bün-ért való-áldozatnak vérében, és kenje-meg azzal a' meg-tiſztúlandó ember jobb fülének gombáját, és az ö jobb-kezének hüvelykét, és jobb-lábának nagyobbik ujját.

15 Hasonlatosképpen végyen az *egy* Lóg olajban, és töltse a' Pap az ö bal-kezébe.

16 Es a' Pap az ö jobb-kezének ujját az ö bal-kezében való olajba mártván, abból hintsen az újjával hét-ſzer az UR elött.

17 A' maradék olajból, melly az ö kezében vagyon, kenje-meg a' Pap a' meg-tiſztúlandó embernek jobb-fülének gombáját, és jobb-kezének hüvelykét, és jobb-lábának nagyobbik ujját, a' vétek-ért való áldozatnak vérén fellyül.

18 A' mi pedig meg-marad a' Pap kezében való olajban, töltse a' meg-tiſztúlandó embernek fejére; igy tiſztítja-meg azt a' Pap az UR elött.

19 Azután a' Pap áldozzék a' bün-ért, és tiſztítsa-meg azt a' ki az ö tiſztátalanſágából akkor tiſztíttatik: azután ölje-meg az egéſzen-meg-égetendö áldozatra való barmot.

20 Es a' Pap áldozza-meg azt egéſzen-égö áldozatúl, mind a' Minhával egybe az óltáron, és minekutánna meg-tiſztítja azt a' Pap, tiſzta léſzen.

21 Hogy-ha a' meg-tiſztúlandó ſzegény lejénd, és ezeknek ſzerét nem teheti, végyen egy bárányt a' vétek-ért való áldozatra és az UR elött való meg-mutogatásra, hogy annak tiſztúlásá-ért áldozzék a' Pap, és olajjal meg-egyelíttetett ſemlye liſztnek egy *Efának* tized réſzét, Minhának áldozatjára, és egy Lóg olajt.

22 Es két gerlitzét, vagy két galamb fiakat, a' mint annak ereje lejénd, egyiket bün-ért való áldozatra, a' máſikat egéſzen meg-égetendö áldozatra.

23 Mellyeket a' tiſztúlandó ember, az ö tiſztúlásának nyóltzad napján vigyen a' Papnak, a' Gyülekezet' fátorának ajtajához az UR eleibe.

24 Es a' Pap végye a' vétek-ért való áldozatnak bárányát, és az egy Lóg olajt, és azokat ingatván a' Pap mútogaſſa-meg az UR elött.

25 Es ölje-meg a' vétek-ért való áldozatnak bárányát, és végyen a' Pap a' vétek-ért való áldozatnak vérében, és kenje-meg azzal a' meg-tiſztúlandónak jobb-fülének gombáját, és jobb-kezének hüvélykét, és jobb-lábának nagyóbbik ujját.

26 Az olajból-is töltsön a' Pap az ö bal-kezébe.

27 Es a' Pap az ö jobb-kezének ujjával, az olajból, melly az ö bal-kezében vagyon, hét-ſzer hintsen az UR elött.

28 Azután a' Pap az olajjal, melly az ö kezében lejénd a' meg-tiſztúlandónak jobb-fülének gombáját, jobb-kezének hüvelykét, és jobb-lábának nagyobbik ujját kenje-meg a' vétek-ért való áldozatnak vérének helyén.

29 A' mi pedig meg-marad abban, a' mi a' Papnak kezében lejénd, töltse a' tiſztúlandónak fejére, annak az UR elött való meg-tiſztúlására.

30 Annakutánna a' gerlitzének, vagy a' galamb fiának kéſzítse-el egyiket, mellyeket az ö tehetsége ſzerint ſzerez-hetett.

31 Azokból *mondom*, a' mellyeknek ſzerét tehette, az egyiket bün-ért való áldozatra, a' máſikat egéſzen meg-égetendö áldozatra, a' hozzá-tartozó Minhával egybe, és illyen módon tiſztítsa-meg a' Pap a' meg-tiſztúlandó embert az UR elött.

32 E' légyen a' poklos embernek tör-

törvénye, a' ki szerét nem teheti azoknak *az elöször meg-mondott állatoknak*, az ö meg-tiszttulásában.

33 Szólla ismét az UR Mósesnek és Aronnak :

34 Mikoron jutándotok a' Kanaán földébe : mellyet én adok néktek örökségül, és a' ti birodalmotoknak tartományában valamelly házat megverendek poklosságnak oltorával.

35 Az ember a' kié a' ház, él-menvén mondja-meg azt a' Papnak, ezt mondván : Mint a' poklosság, ollyant látok az én házamban.

36 Es parantsolja-meg a' Pap, hogy tiszttsák-meg a' házat, minekelötte a' Pap oda menne a' poklosságnak megnézésére, hogy meg ne fertézteslék valami a' házban lejénd, azután menvnyen-bé a' Pap a' háznak meg-nézésére.

37 Es minekutánna meg-nézéndi a' poklosságot, hogy-ha a' haznak falain való poklosság lejénd fekete, zöld, vagy verhenyös, és annak szine alább esett a' falnál,

38 Menjen-ki a' Pap a' házból a' háznak ajtajára, és zárja-bé azt heted napig.

39 Azután menjen oda a' Pap heted napon ; és minekutánna meg-tekintendi, ha a' poklosság el-terjedett a' háznak falain :

40 Parantsolja-meg a' Pap, hogy vegyék-ki a' köveket a' falból, a' mellyeken a' poklosság vagyon, és vessék azokat a' városon kivül tiszttatalan helyre ;

41 A' házat pedig parantsolja hogy vakarják-meg belöl mind környül, és a' melly port le-vakartanak, töltsék a' városon kivül tiszttatalan helyre.

42 Azután tégyenek más köveket a' ki-vétetett kövek helyébe : ekképpen a' házat-is más sárral tapaszszák-meg.

43 Hogy-ha a' poklosság ismét megtér a' házban, minekutánna a' köveket ki-vette, és minekutánna azt meg-vakarván másod-szor meg-tapaszstotta :

44 A' Pap be-menvén nézze-meg, hogy-ha a' poklosság mind az egész házon el-terjedett ; meg-emészstö poklosság vagyon abban és tiszttatalan.

45 Azért rontsák-el a' házat, annak köveit és fáit, és a' háznak minden sárát, és vigyék-ki a' városon kivül tiszttatalan helyre.

46 A' ki pedig bé-menénd a' házba az idö alatt, mig bé-zárva hagyta *a' Pap* állani, tiszttatalan lészen estvéig.

47 Es a' ki háland abban a' házban, mossa-meg ruháit ; hasonlatosképpen a' ki ejéndik abban a' házban, mossa-meg az ö ruháit.

48 Hogy-ha pedig bé-menénd a' Pap, és meg-nézvén látja, hogy nem nevekedett a' poklosság a' házon, minekutánna azt újjonnan meg-tapaszstották: tiszttának itélje a' Pap azt a' házat ; mert meg-gyógyult annak poklosssága.

49 Annakokáért végyen a' háznak meg-tiszttására két madarat, tzédrus fát, veres gyapjat és isópot.

50 Es a' madárnak egyiket öljemeg, és annak vérét töltse tserép edénybe, mellyben forrás vize légyen.

51 Azután végye a' tzédrus fát, az isópot és a' veres gyapjat a' másik eleven madárral együtt, és mártsa-bé ezeket a' meg-ölt madárnak vérébe és a' forrás vizbe, és a' házat hintse-meg azzal hét-szer.

52 Es illyen módon minekutánna meg-tiszttítja a' házat a' madárnak vérével, a' vizzel és a' másik eleven madárral, a' tzédrus fával, az isópal és a' veres gyapjúval :

53 Botsássa-el a' másik eleven madarat a' városon kivül a' mezöre, és minekutánna meg-tiszttítja a' házat, tiszta lészen.

54 Ez a' törvény minden poklosságról és varról.

55 A' ruhának-is, és a' háznak poklosságáról,

56 A' fekélyröl, fennyedékröl és szeplörröl ;

57 Hogy meg-tudhassák mit kelljen tselekedni, és mikor kelljen valakit tiszttatalannak vagy tiszttának itélni. Ez a' poklosságról való törvény.

XV. RESZ.

A' férjfiú magva' és az aszszonyi-állat' havi vér-folyásának tiszttalansága.

1 Szólla ismét az UR Mósesnek és Aronnak, ezt mondván :

2 Szóljatok az Izrael' fiainak, és mondjátok-meg nékiek : Valakinek testéből az ö férjfiúi magva el-foly, tiszttatalan az.

3 E' pedig annak tiszttatalansága a' folyásban, *tudni-illik* ha az ö testéből mint egy nyál ki-származik az ö férfiúi magva, vagy meg-reked az ö teste a' folyásnak miatta, ez annak tiszttatalansága.

4 Minden ágy, a' mellyen fekszik az illyen ember, és minden, valamire ül, tiszttatalan lészen.

5 Valaki illeténdi annak ágyát, meg-mossa ruháit, minekutánna magát meg-mossa vizzel, és légyen tiszttatalan estvéig.

6 Es a' ki valamire ülénd, mellyen ült ez illyen ember, meg-mosván az ö ruháit, ö maga-is meg-mosódjék vizzel, és légyen tiszttatalan estvéig.

7 Vizsontag a' ki illeti ennek testét, meg-mosván ruháit, meg-mosódjék vizzel, és tiszttatalan légyen estvéig.

8 Mikor ismét valamelly tiszta em-

berre pökénd ez illyen ember, megmosván ruháit, mosódjék-meg vizzel az, és tiſztátalan légyen eſtvéig.

9 Minden ſzék, valamellyen üléndez, tiſztátalan légyen.

10 Valaki illeti azt, a' min ez illyen ember fekütt, tiſztátalan légyen eſtvéig, és a' ki azokat hordozándja, megmosván ruháit meg-mosódjék vizzel, és tiſztátalan légyen eſtvéig.

11 Valakit illeténd ez illyen ember mosdatlan kézzel, az meg-mosván ruháit ö maga-is meg-mosódjék vizzel, és tiſztátalan légyen eſtvéig.

12 A' melly tserép edényt ez illyen ember illet, el-töretteſſék; a' fa edény pedig meg-moſattaſſék vizzel.

13 Mikor pedig meg-tiſztúl ez illyen ember a' folyásból, hét napot ſzámláljon az ö meg-tiſztúlására, és moſſa-meg az ö ruháit; azután moſſa-meg teſtét-is tiſzta vizzel, hogy légyen tiſzta.

14 Nyóltzad napon pedig végyen két gerlitzét, vagy két galamb fiat, és el-menvén az UR eleibe, a' Gyülekezetnek ſátorának ajtaja eleibe, adja azokat a' Papnak.

15 Es azoknak egyikét a' Pap áldozza-meg a' bün-ért, a' máſikát egéſzen egö áldozatúl; és illyen módon megtiſztítja azt a' Pap az UR előtt az ö folyásától.

16 Mikor valakitöl el-menénd a' férjfiúi mag, moſſa-meg az magát vizzel mindeneſtöl: és tiſztátalan légyen eſtvéig.

17 Es valamelly ruhára, vagy börre eséndik a' férjfiúi mag, az meg-mosattaſſék vizzel, és tiſztátalan légyen eſtvéig.

18 Az aſzſzonyi-állat-is, a' kivel ez illyen férjfiu háland, meg-moſſa magát vizzel mind a' férjfiúval egybe, és eſtvéig tiſztátalanok légyenek.

19 Mikor az aſzſzonyi-állat vérnek folyását ſzenvedi az ö teſtében, heted napig külön légyén *az ö férjétöl*, és valaki illeténdi azt, tiſztátalan léſzen eſtvéig.

20 Es valamin hál *az aſzſzonyiállat* a' vérnek folyásának idején, tiſztátalan légyen az; azonképpen valamin üléndd, tiſztátalan légyén az.

21 Es valaki annak ágyát illeténdi, meg-mosván ruháit, moſſa-meg vizzel magát-is, és tiſztátalan légyen eſtvéig.

22 Valaki illeténd akarmi eſzközt, mellyen ült az aſzſzonyi-állat, megmosván ruháit, meg-mosódjék vizzel; és tiſztátalan léſzen eſtvéig.

23 Ha valami eſzköz lejénd az ágyon, vagy a' ſzéken, mellyen az aſzſzonyiállat ült: ha azt valaki illeténdi, tiſztátalan légyen eſtvéig.

24 Ha valaki azzal háland, és annak tiſztátalansága reá ragadánd, tiſztátalan * légyen heted napig; és minden ágy, valamellyen fekütt, tiſztátalan léſzen. ** rész.* 18: 19.

25 Mikor az aſzſzonyi-állaton vagyon a' vérnek folyása ſok napokon, a' terméſzet ſzerint való vér folyásnak ideje * felett, avagy az *ö vér folyáſától való* tiſztúlásánál tovább: mind a' vér folyásnak idejéig tiſztátalan léſzen, mint ſzintén a' terméſzet ſzerint való vér folyásnak idején.

* *Mát.* 9: 20.

26 Minden ágy, valamellyen hál a' vér folyásnak egéſz idején, igaz olyan légyen, mint a' terméſzet ſzerint való folyásnak *idejében való* ágya; és minden eſzköz valamellyre ülend, tiſztátalan légyen, mint ſzintén a' terméſzet ſzerint való tiſztátalanságának idején.

27 Valaki azokat illeténdi, tiſztátalan léſzen; azért meg-mosván az ö ruháit, meg-mosódjék vizzel, és tiſztátalan légyen eſtvéig.

28 Hogy-ha meg-tiſztúláná a' vérnek folyásától: ſzámláljon hét napot, azután légyen tiſzta.

29 Nyóltzad napon azért végyen két gerlitzét vagy két galamb-fiat, és vigye azokat a' Papnak, a' Gyülekezet' ſátorának ajtaja eleibe.

30 Annak az egyikét a' Pap áldozza-meg a' bün-ért, a' máſikát egeſzenmeg-égetendö áldozatúl, és tiſztítsa-meg azt a' Pap az UR előtt az ö tiſztátalan folyáſától.

31 Illyen módon tanítsátok az Izrael' fiait, hogy a' tiſztátalanságtól meg-örizzék magokat, hogy meg ne haljanak az ö tiſztátalanságokban, ha valami-módon meg-undokitják az én ö közöttök való Szent-hajlékomat.

32 Ez annak törvénye, a' kin a' férjfiúi magnak folyása vagyon, vagy a' kitöl valamimódon el-mégyen a' férjfiúi mag, mellynek általa tiſztátalanná léſzen.

33 Es az aſzſzonyi-állatnak a' ki a' vérnek terméſzet ſzerint való folyását ſzenvedi, és annak a' ki vagy férjfiak, vagy aſzſzonyi-állatok közzül vérnek folyását ſzenvedi; és a' férjfiúról a' ki háland tiſztátalan aſzſzonyi-állattal.

XVI. RESZ.

A' ſzent Sátornak, az óltárnak, a' ſö Papnak és az egéſz köſſégnek, eſztendönként való meg-tiſztíttatásoknak törvénye.

1 SZólla az UR Mósesnek, minekutánna meg-halának az Áron' két fiai, kik * meg-hóltak vala, mikor az URnak eleibe közelgettek vólna.

* *rész.* 10: 1. 2.

2 Es

2 Es monda az UR Mósesnek: Szóllj Aronnak a' te atyádfiának, hogy ne menjen mindenkor a' Szent-helyre a' fuperláton * belöl, a' kegyelem' táblája eleibe, melly a' Ládán fellyül vagyon, hogy meg ne haljon; mert felhöben jelenemmeg a' kegyelemnek tábláján fellyül. * 2 *Mós.* 30: 10. *Sidó* 9: 7.

3 Ez ajándékokkal menjen pedig bé a' fzent-helyre Aron: egy gyermekéd tulokkal bün-ért való áldozatra, és egy kofsal egéfzen-meg-égetendö áldozatra.

4 A' lenböl tfinált fzoros fzent ruhát reája végye, és az ö teftén lenböl tfinált imegmás légyen, és lenböl tfinált övel övedzék-bé, és lenböl tfinált füveget tégyen fejébe: fzent öltözet ez; azért vizzel mofsa-meg az ö teftét, mikor azokba öltözik.

5 Az Izrael' fiainak gyülekezetétöl pedig végyen két ketske-bakot bün-ért való áldozatra, és egy kofs egéfzen meg-égetendö áldozatra.

6 És áldozza-meg *elöfzör* Aron az ö maga * büné-ért az ö tulkát, és tifztítsa meg mind magát, mind házanépét. * 3 *Mós.* 9: 7. *Sidó* 7: 27.

7 Annakutánna végye a' két ketske-bakokat, és állaffa azokat az UR eleibe, a' Gyülekezet' fátorának ajtaja eleibe,

8 És Aron veffen forsokat a' két bakokra, az egyik forsot az UR-ért, a' másikat az Azazel *nevü hegyre* botsátandó bak-ért;

9 Es a' melly bakra esett az UR forsa, áldozza-meg azt Aron bünért való áldozatra;

10 A' melly bakra pedig esett az Azazel *hegynek* forsa, állaffak azt elevenen az UR eleibe, *a' népnek* az által való meg-tifztítására, hogy el-botsáffák az Azazel *hegyre* a' puſztába.

11 Mikor pedig Aron az ö tulkát az ö büné-ért való áldozatra fel-vifzi, hogy mind magának mind háza-népének bünét meg-tifztitsa: ölje-meg az ö maga büné-ért való tulkot,

12 Es a' temjénezöt teli vévén elevén fzénnel az UR elött való öltárról, és az ö markát-is teli meritvén jó illatra való drága meg-tört fzerfzámokkal, vigye bé azt a' fuperláton belöl,

13 Es veffe a' fzénre az UR elött a' jó illatra való fzerfzámot, hogy béfedje a' füſtnek felhöje a' kegyelemnek tábláját, melly a' Bizonyság-tételnek *ládáján* fellyül vagyon, és meg ne haljon *Aron.*

14 Annakutánna a' tuloknak vérében * vévén, hintse meg az ö ujjával a' kegyelem' táblájának felsö fzinét Nap-kelet felé: a' kegyelemnek táblája elött pedig hét-fzer az ö ujjával hintsen abból a' vérböl.

* *Sid.* 9: 25.

15 Annakfelette ölje-meg a' köſſégnek bakját azoknak bünök-ért való áldozatra, és vigye-bé annak vérét a' fuperláton belöl, és akképpen tselekedjék annak vérével mint a' tuloknak vérével tselekedett; hintse-meg azzal a' kegyelemnek tábláját, és a' kegyelem' táblája elött-is hintsen-el abban.

16 Es illyen módon tifztítsa-meg az Izrael' fiainak tifztátalanságoktól a' Szent-helyet, és minden bünböl való gonofzságoktól: illyen módon tselekedjék a' Gyülekezet' fátorával-is, melly vagyon ö közöttök az ö fertelmeſſégek között,

17 (Senki ne légyen pedig a' Gyülekezetnek * fátorában, mikor *Aron Pap* bé-mégyen a' fzent helybe megtifztításnak oká-ért, mind addig mígnem ki-jö onnét; és meg-tifztítja Iſten elött magát, háza-népét és az Izraelnek egéfz Gyülekezetét.)

* *Luk.* 1: 10.

18 Es minekutánna ki-jö az UR elött való oltárhoz, azt-is tifztítsa-meg, és vévén a' tuloknak és a' baknak vérében, kenje-meg azzal az öltárnak fzarvait mind környül.

19 Es hintse-meg az öltárt-is az ö ujjával hét-fzer abból a' vérböl; ekképpen tifztává téfzi azt, és megfzenteli az Izrael' fiainak fertelmeſſégektöl.

20 Minekutánna pedig el-végezi a' Szent-helynek, a' Gyülekezet' fátorának és az öltárnak meg-tifztítását, hozza-elö az eleven bakot.

21 Es Aron mind a' két kezét az eleven baknak fejére tévén, vallja-meg azon az Izrael' fiainak minden hamiſſágokat, és minden ö bünökböl való gonofs ágokat, és minekutánna azokat annak a' baknak fejére rakja, küldje-el azt valami bizonyos embertöl a' puſztába;

22 Mert el-vifzi az a' bak magán minden ö hamiſſágokat a' kietlen puſztába; és illyen módon botsáſſa-el a' bakot a' puſztába.

23 Azután menjen-el Aron a' Gyülekezetnek fátorába, és veſſe-le a' lenböl tfinált öltözetet, mellyet reá vett vala, mikor a' Szent-helyre bé-menne, és az öltözetet hagyja ott.

24 Azután minekutánna meg-moſſa magát vizzel a' Szent-helyen, és az ö maga ruháit fel-vifzi: ki-menvén kéfzítse-el az ö egéfzen meg-égetendö áldozatját és a' köſſéget, hogy mind magát mind a' köſſéget meg-tifztítsa.

25 A' bün-ért való-áldozatnak pedig kövérit égeſſe-meg az öltáron.

26 A' ki pedig el-vitte a' bakot az Azazel *hegyre*, minekutánna megmossa ruháit és az ö testét vizzel, azután bé-mehet a' táborba.

27 A' bün-ért való áldozatnak pedig tulkát és a' bakot, mellyeknek vérek bünböl váló tisztúlásnak oká-ért bé-vitetett a' Szent-helyre, vigye-ki * a' táboron kivül: és égessék-meg tüzzel azoknak böröket, húsokat és ganéjokat. * *Sid.* 13: 11.

28 A' ki pedig ezeket meg-égetendi, minekutánna meg-mossa ruháit és testét vizzel, bé-mehet a' táborba.

29 Ez örökké való szer-tartás légyen ti közöttetek: Hetedik hónapon, annak tizedik napján meg-sanyargassátok magatokat, és semmi dolgot ne tégyetek, se ti magatok, se pedig a' ti közöttetek lakó jövevény;

30 Mert e' napon tisztít-meg titeket *Áron*, hogy tiszták légyetek: az UR előtt meg-tisztúltok minden büneitekből.

31 Nyúgodalomnak szombatja légyen az tinéktek, melly napon megsanyargassátok magatokat, örökké meg-állandó rend-tartás szerint.

32 Ez illyen tisztítást pedig az a' Pap tselekedje, a' kit *az UR* meg-kent, és a' kinek izolgálatját arra szentelte, hogy néki Papja * légyen az ö attya helyébe, minekutánna öltözéndik a' lenből tsinált szent ruhákba.

* 2 *Mós.* 29: 29. 30.

33 Es meg-tisztítsa a' Szent-helyet, a' Gyülekezetnek sátorát, az óltárt: a' Papokat-is, és ez Gyülekezetnek minden sokaságát meg-tisztítsa.

34 Es ez ti közöttetek örökké való szer-tartás légyen, az Izrael' fiainak minden bünökböl való meg-tisztúlásokra minden esztendöben * egyszer. Es akképpen tselekedék Móses, mint az UR parantsolta vala néki.

* 2 *Mós.* 30: 10. *Sid.* 9: 7.

XVII. RESZ.

Tiltatnak a' Szent-helyen kivül való áldozatok, és a' vérnek 's hólt állatnak meg-ételе.

1 Szóla ismét az UR Mósesnek 's monda:

2 Szólj Aronnak és az ö fiainak és mind az Izrael' fiainak, és ezt mondjad nékiek: Ez a' dolog, mellyet az UR parantsolt, ezt mondván:

3 Valaki az Izrael' nemzetsége közzül öléndd *áldozatra* ökröt, bárányt, ketskét a' táborban; vagy a' ki öléndd a' táboron kivül,

4 Es a' Gyülekezet'sátorának ajtaja eleibe * nem hozándja azt, hogy az URnak áldozzék az URnak sátora előtt: ártatlan ember vérének ki-ontása tulajdonúttatsséк annak: vért ontott; annakokáért töröltessék-ki az ollyan ember az ö nemzetségének népe közzül. * *r.* 1: 3. 5 *Mós.* 12: 5-7.

5 Azért az Izrael' fiai az ö áldozatjokat, a' melyeket akarhol a' mezön áldoznak, hozzák az URnak, a' Gyülekezet' sátorának ajtaja eleiben a' Paphoz: és áldozzanak önéki hálaadó áldozatokat,

6 Hogy azoknak véreket a' Pap hintse az URnak óltárára * melly a' Gyülekezet' sátorának ajtaja előtt vagyon, és azoknak kövéreket meg-égesse jó illatra az URnak. * *r.* 1: 5.

7 Es ne áldozzák ezután az ö áldozatjokat az * ördögöknek, a' kikkel ezek paráználkodnak: örökké való rend-tártás légyen ez az ö utánnok valók között-is. * 5 *Mós.* 32: 16.17.

8 Annakokáért mondd-meg nékiek: Valaki az Izraelnek nemzetsége közzül, vagy az ö közöttök bújdosó jövevény közzül, áldozik egészen égö áldozatot vagy egyéb-féle áldozatot,

9 Es a' Gyülekezet' sátorának ajtaja eleibe nem hozza azt, hogy azt az URnak áldozza: ki-gyomláltassék az ollyan ember az ö népe közzül.

10 Es valaki az Izrael' nemzetsége közzül, vagy az ö közöttök lakozó idegen nép közzül, valami vért * ejéndik: ki-ontom az en haragomat az ellen, a' ki a' vért meg-ette, és ki-töröm azt az én népem közzül;

* 1 *Mós.* 9: 4. *rész.* 7: 27. 19: 26. 1 *Sám.* 14: 33.

11 Mert minden testnek lelke * a' vérben vagyon, én pedig rendeltem azt nektek a' ti lelkeiteknek az óltáron való † meg-tisztíttatásokra; mert a' vérnek általa tisztúl-meg a' lélek.

* 1 *Mós.* 9: 4. † *Sid.* 9: 22.

12 Azért parantsolom az Izrael' fiainak, hogy ti közzületek egy lélekis a' vért meg ne egye: a' köztetek lakozó jövevény-is meg ne egye a' vért.

13 Es valaki az Izrael' fiai közzül, vagy az ö közöttök lakozó jövevények közzül vadálzásában vadat vagy madarat fogánd meg-enni valót, elö-szörís a' vérét ontsa-ki, és azt fedje-bé földdel;

14 * Mert minden állatnak lelke a' vér: Azért hagyom az Izrael' fiainak, hogy semmi állatnak vérét meg ne egyék; mert minden állatnak lelke az ö vére; a' ki meg-éfzi azt, ki-gyomláltatik. * 1 *Mós.* 9: 4.

15 Valaki pedig valami hólt testet, vagy vadtól * meg-fzaggattatott állatot ejéndik, akar az Izrael' fiai közzül való, akar jövevény: az mossa-meg az ö ruháit és maga-is mosódjék-meg vizzel, és tisztátalan légyen estvéig, azután tiszta légyen. * 2 *Mós.* 22: 31. *Ezek.* 44: 31.

16 Hogy

16 Hogy-ha meg nem mossa ruháit sem pedig az ö testét, meg-büntettetik.

XVIII. RESZ.

A' természet folyása ellen közösködés tiltatik.

1 Szólla az UR ismét Mósesnek, és monda:

2 Szólj az Izrael' fiainak, és monddmeg nékiek: En vagyok a' ti URatok Istentek.

3 Az Egyiptom' földének tselekedetei szerint, a' mellyben laktatok, ne tselekedjetek, azonképpen a' Kanaán' földének tselekedetei szerint, a' mellybe bé-viszlek, * ne tselekedjetek, és azoknak az ö rend-tartások szerint ne járjatok. * *Jér.* 10: 2.

4 Hanem az én itéletimet gyakorolják, az én rendeléſimet tartsátokmeg, azokban járván. En vagyok a' ti URatok Istentek.

5 Örizzétek-meg az én rendeléſimet, és az én itéletimet, * mellyeket a' ki tselekeſzik, él azok által. En vagyok az UR. * *Ez.* 20: 11. *és* 13. *Róm.* 10: 5. *Gal.* 3: 12.

6 Senki ne közelgeſſen egy teſt szerint való rokonához-is annak szemérmének fel-fedezésére. En vagyok az UR.

7 A' te atyádnak vagy annyádnak mezitelenségét fel ne fedezzed; mert te annyád, azért ne fedezd-fel az ö szemérmét.

8 A' te atyád' feleségének szemérmét * fel ne fedezzed; mert a' te atyádnak szemérme az. * *r.* 20: 11. 1 *Kor.* 5: 1.

9 * A' te húgodnak, melly a' te atyádnak vagy anyádnak leánya, akar házánál, akar háza kivül született légyen, fel ne fedezzed ezeknek szemérmeket. * *rész.* 20: 17.

10 A' te fiad leányának, vagy leányod leányának szemérmeket fel ne fedezzed; mert te szemérmed az.

11 A' te atyád felesége * leányának, melly a' te atyádnak magzatja, mivelhogy tenéked húgod, fel ne fedezzed szemérmét. * *rész.* 20: 17.

12 * A' te atyád húgának szemérmét fel ne fedezzed; mert a' te atyádnak közel való rokona. * *r.* 20: 19.

13 A' te anyád' húgának szemérmét fel ne fedezzed; mert a' te anyádnak közel való rokona.

14 A' te atyád' báttyának szemérmét * fel ne fedezzed, annak feleségéhez ne közelgeſs; mert a' te atyád' báttyának felesége. * *Ezech.* 22: 11.

15 A' te menyednek szemérmét fel ne fedezzed; mert a' te fiadnak felesége, azért annak szemérmét * fel ne fedezzed: * *rés.* 20: *v.* 12.

16 A' te bátyád feleségének szemérmét fel ne fedezzed; mert a' te bátyád * szemérme az. * *r.* 20: 21.

17 Az aſzſzonyi-állatnak, *melly te feleséged*, és az ö leányának * szemérmét fel ne fedezzed, annak fiának leányat, vagy leányának leányát el ne végyed, hogy annak szemérmét fel-fedezzed; mert annak közel való rokoni, nagy bün az. * *rész.* 20: 14.

18 Feleségül ne végy valamelly aſzſzonyi-állatot húgával egyetetembe, hogy amazt keserüséggel ne illeſſed, fel-fedezvén ennek szemérmét, amannak életében.

19 Az aſzſzonyi-állathoz ne közelgeſs, mikor az ö tiſztátalanságában vagyon, hogy az ö * szemérmét felfedezned. *rész.* 20: 18.

20 * A' te felebarátodnak feleségével ne hálj, hogy véle való egyesüléseddel meg ne fertéztеſſed magadat. * *r.* 20: 10.

21 * A' te magzatidban ne adj egyetis, hogy a' Molok *bálvány*nak megégetteſſék; hogy a' te Istenednek nevet meg ne fertéztеſſed. En vagyok az UR, * *rész.* 20: 2. 2 *Kir.* 17: 17.

22 * Férjfiúval ne egyesülj úgy mint az aſzſzonyi-állattal; mert utálatoſság az. * *rész.* 20: 13.

23 * Semmi oktalan állattal ne egyesülj, hogy magadat azzal meg-fertéztеſſed: az aſzſzonyi-állat-is semmi barommal ne közösüljön; mert utálatoſság az. * *rész.* 20: 15.

24 Ezek közzül egygyel-is magatokat meg ne fertéztеſsétek; mert mind ezekkel fertéztették-meg magokat a' Pogányok, mellyeket én ti elöttetek ki üzök.

25 Mellyeknek miatta a' föld megfertéztetett, és azt meg-büntetem az ö gonoſzságok-ért, hogy a' föld az ö lakoſit ki-okádja.

26 Örizzétek-meg azért ti az én rendeléſimet és az én itéletimet, és ez utálatoſságok közzül egyet-is ne tselekedjetek, ſe lakosok, ſe az idegenek, kik közöttetek lakoznak.

27 (Mert mind ezeket az utálatoſságokat tselekedték a' földnek lakoſi, melly föld elöttetek vagyon, annakokáért fertelmes vólt az a' föld.)

28 Hogy azon föld ki ne okádjon titeket, ha meg-fertéztetitek azt, miképpen ki-okádta a' népet, * melly elötteték vagyon. * § *Móſ.* 18: 12. 13.

29 Mert valaki az utálatoſságoknak valamellyikét tselekeſzi, ki-gyomláltatnak az emberek a' nép közzül, a' kik azt tselekedéndik.

30 Örizzétek-meg azért az én parantsolatimat, hogy ez utálatos szerzésekben, mellyeket ti elöttetek tselekedtek, egyet ſe tselekedjetek; és magatokat azokkal-meg ne fertéztеſſétek.

tek. En vagyok a' ti URatok Istentek.

XIX. RESZ.

A' Tiz-parantsolatnak Isteni magyarázatja.

1 SZólla ismét az UR Mósesnek, mondván:

2 Szólj az Izrael' fiainak gyülekezetének, és mondd-meg nékik: * Szentek légyetek; mert én szent vagyok. En vagyok a' ti URatok Istentek.

* *rész.* 20: 7, 26. 1 *Pét.* 1: 16.

3 * Az ö annyát és attyát minden ember tiſztelje, és az én † ſzombathimat tartsátok-meg En vagyok a' ti URatok Istentek. * 2 *Móſ.* 20: 12.

† 2 *Móſ.* 31: 13 14.

4 Ne hajóljatok a' bálványokhoz, és ne tsináljatok magatoknak * öntött Isteneket. En vagyok a' ti URatok Istentek. * 2 *Móſ.* 34: 17.

5 Mikor pedig áldoztok az URnak hálá-adásnak áldozatjával, szabad akaratotok ſzerint áldozzátok azt.

6 * A melly nap pedig áldozzátok, az nap és másod napon egyétek-meg: a' mi pedig harmad napra marad benne, tüzzel égeſsétek-meg. * *r.* 7: 15-18.

7 Ha valamit abban harmad napon éſznek-meg; útálatos az, nem léſzen kedves.

8 Azért a' kik azt *harmad napon* éſzik, meg-büntettetnek; mert az URnak ſzenteltetett állatot még-fertéztették; és az ollyan ember ki-gyomláltatik az ö népe közzül.

9 Mikor a' te földednek veteményét meg-aratod, ne arasd le * mindenestöl fogva a' te gabonádnak ſzélét, és az el-húllott gabona fejeket fel ne ſzedjed. * *r.* 23: 22. 5 *Móſ.* 24: 19.

10 Hasonlatosképpen ſzölödben az el-maradott ſzölö-gerezdeket ne kereſd-fel, és az el-húllott ſzölö-ſzemeket ne ſzedd-fel, a' ſzegénynek és a' jövevénynek hagyjad azokat: En vagyok a' ti URatok Istentek.

11 Ne * orozzatok, ſe † hazudjatok, és ſenki alnoksággal ne tselekedjék fele-barátja ellen.

* 2 *Móſ.* 20: 15. † *Eſeſ.* 4: 25.

12 Ne * esküdjetek az én nevemre hamiſſan; mert meg-fertézteted a' te Istenednek nevét. En vagyok az UR.

* 2 *Móſ.* 20: 7. *Mát.* 5: 33-37.

13 A' te * felebarátodat-meg ne tsaljad, ſe hatalmasúl valamit el ne végy töle. Ne maradjon a' te béresednek ſzolgálatjának jutalma te nálad reggelig. * 5 *Móſ.* 24: 15. *Jak.* 5: 4.

14 Ne mondj gonoſzt a' ſiketnek, és a' vak eleibe ne veſs botránkozált: hanem félj a' te Istenedtöl. En vagyok az UR.

15 Ne tselekedjél hamiſságot ſemmi itéletben, ne nézzed a' * ſzegénynek ſzemélyét, és a' hatalmaſt-is *ſzemely válogatáſſal* ne betsüljed; igazat itélj a' te fele-barátodnak.

* 2 *Móſ.* 23: 3. 5 *Móſ.* 1: 17.

16 Ne járj álnoksággal és hizelkedéſsel a' te néped között; a' te felebarátodnak vére ellen fel ne állj: En vagyok az UR.

17 Ne * gyülölld a' te atyád-fiát ſzívedben. † Még-feddjed bátorsággal a' te felebarátodat, és el ne türjed ö benne a' bünt. * 1 *Ján.* 3: 15.

Mát. 18: 15-17.

18 * Boſzſzú-álló ne légy *és* haragot ne tarts a' te néped ellen, hanem ſzereſsed † fele-barátodat mint magadat. En vagyok az UR. * *Mát.* 5: 39. *és* 44. *Róm.* 12: 19. † *Mát.* 5: 43. 44.

19 Az én rendeléſimet meg-tartsátok: A' te barmaidnak két-féle * nemét ne engedjed egy-máſsal közösülni. Ugyan azon egy földbe ne veſs † két-féle magot: és különbözö ruhának neméhe, melly *gyapjúból és lenből* ſzövetett vólna, ne öltözzél.

* 1 *Móſ.* 36: 24. † 5 *Móſ.* 22: 9.

20 Mikor valaki valamelly aſzſzonyi-állattal háland és véle közösül, és az rab leányzó lejénd, melly mindenek elött el-vettetett és ſoha meg nem váltatik, ſem pedig ſzabadsággal-meg nem ajándékoztatik: mind ketten meg-oſtoroztaſsanak, de meg ne öletteſsenek; mert az aſzſzonyi-állat nem vóit ſzabados.

21 A' férjfiú pedig vigyen az ö büné-ért való áldozatot az URnak egy koſt, a' Gyülekezet' ſátorának ajtaja eleibe.

22 Es a' Pap tiſztítsa-meg azt a' bün-ért való áldozat által az UR elött, a' bünböl mellyet tselekedett: és meg-botsáttatik néki a' bün, a' mellyet tselekedett.

23 Mikor pedig bé-menéndetek a' földre, és minden-féle gyümölts termö fát plántálándotok, annak bórét, *az-az* gyümöltsét, környül-metéljétek: három eſztendejig légyen környülmetéletlen; ſemmit abban meg ne egyetek.

24 Negyedik eſztendöben pedig annak minden gyümöltse az URnak ſzenteltetéſsék hálá-adásnak oká-ért.

25 (Ötödik eſztendöben egyétek-meg annak gyümöltsét) hogy annak termését néktek meg-ſzaporítsa. En vagyok a' ti URatok Istentek.

26 Semmi állatot meg ne egyetek, mellynek vére * ki nem ontatott: ne éljetek *valami állatokból való* † jövendö-mondáſokkal, és a' napokban ne válogaſſatok. * 5 *Móſ.* 12: 23.

† 5 *Móſ.* 18: 10.

27 * A' ti hajatokat fejeteken kerek-

rekdeden ne vegyétek; és a' te szakáladat-is ne beretváltasd-el. * r. 21 : 5.

28 A' ti testeiteket a' hólt emberért meg ne * metéljétek, meg se bélyegezzétek ti-magatokat: En vagyok az UR. * 5 Mós. 14 : 1. 2.

29 A' te leányodat meg ne rontsad, másnak ki-adván azt paráznaságra; hogy ne paráználkodjék a' föld, és bé-teljék a' föld gonoszsággal.

30 Az én * Szombatimat meg-tartsátok: az én szent Sátoromat betsületben tartsátok: En vagyok az UR.

* vers. 3.

31 * Ne menjetek a' nézökhöz, és ne tudakozzatok a' jövendö-mondókról, hogy magatokat azokkal megfertéztessétek. En vagyok a' ti URatok Istentek. * rész. 20 : 6. 1 Sám. 28 : 7–16. 2 Kir. 21 : 2. 6.

32 A' vén ember előtt fel-kelj és a' vén embernek ortzáját meg-betsüljed; és félj a' te Istenedtől. En vagyok az UR.

33 * Hogy-ha jövevény ember bújdosik ti közöttetek a' ti földetekben, bosszúsággal azt ne illessétek.

* 3 Mós. 22 : 21.

34 Mint szintén a' lakos ti közzületek, ollyan légyen ti közöttetek a' jövevény, és szeressed azt * mint magadat: mert jövevények voltatok Egyiptomnak földében. En vagyok a' ti URatok Istentek. * 5 Mós. 10 : 19.

35 Ne tselekedjetek hamisságot az itéletben, földnek mérésében, fontban, fingben.

36 Igaz mérték, * igaz font, igaz köböl, és igaz ittze (vagy pint) légyen közöttetek. En vagyok a' ti URatok Istentek, ki Egyiptom' földéből kihoztalak titeket. * Példa. 11 : 1. Mik 6 : 11.

37 Tartsátok-meg azért minden én rendeléssimet, és minden én itéletimet, és azokat tselekedjétek. En vagyok az UR.

XX. RESZ.

Fenyegeti Isten a' bálványnak áldozókat, a' nézökhöz és varaslókhoz járókat; szüleikhez engedetleneket; a' paráznákat.

1 SZólla ismét az UR Mósesnek, mondván:

2 Az Izrael' fiainak mondd-meg: Valaki az Izrael' fiai közzül vagy a' jövevény nemzetség közzül, melly az Izraeliták között lakozik, adánd az ö magzati közzül a' * Molok bálványnak: meg-öletteſſék, a' földnek népe kövekkel verje azt agyon. * r. 18:21.

3 En-is az ollyan emberre ki-ontom az én haragomat, és ki-gyomlálom azt az ö népe közzül; mivelhogy az ö magzatiban adott a' Moloknak, hogy megfertéztetné az én szentséges sátoromat, és meg-fertéztetné az én szent nevemet-is.

4 Hogy-ha pedig annak a' földnek népe kedvezénd annak az embernek, melly az ö magzati közzül adott a' Moloknak, és azt meg nem öléndi:

5 Akkor én az én haragomat ki-ontom arra az emberre, és annak házanépére, és el-veſztem azt az ö népe közzül, és mind azokat a' kik ö utánna paráználkodnak, hogy a' Molok bálvánnyal paráználkodjanak.

6 Valamelly ember pedig a' nézökhöz * mégyen, és a' jövendö-mondókhoz, hogy azokat követvén paráználkodjék: annak az embernek ellene ki-ontom az én haragomat, és el-törlöm azt az ö népe közzül. * r. 19 : 31.

7 Szenteljétek-meg azért magatokat, és * légyetek szentek; mert én ti URatok Istentek vagyok.

* r. 11 : 44. és 19 : 2. 1 Pét. 1 : 16.

8 Es tartsátok-meg az én rendeléssimet, és azokat tselekedjétek. En vagyok az UR, ti meg-szentelötök,

9 * Mert valaki gonoszt mondánd az ö attyának vagy az ö annyának: megölettessék; mivelhogy attyának vagy annyának gonoszt mondott, az ö halálának ö az oka. * 2 Mós. 21 : 17. Példa. 20 : 20.

10 Azonképpen a' ki meg-fertézteti a' más feleségét, mivelhogy az ö felebarátjának feleségét * meg-fertézteti: meg-öletteſſék mind a' két parázna, a' férjfiú és az aszszonyi-állat.

* 5 Mós. 22 : 22.

11 * A' ki az ö attja' feleségével † hál, és az ö attyának szemérmét felfedezéndi: mind ketten meg-öletteſſenek, az ö haláloknak oka ö magokban vagyon. * r. 18 : 8. † 1 Mós. 35 : 22.

12 * Akképpen a' ki háland az ö menyével, mind-ketten meg-öletteſſenek; mert nagy gonoszságot tselekedtenek, az ö haláloknak oka ö magokban vagyon. * rész. 18 : 15.

13 * Viszontag a' ki férjfiúval hál mint-egy aszszonyi-állattal, mind-ketten nagy fertelmességet tselekedtek, meg-öletteſſenek; az ö haláloknak oka ö magokban vagyon. * r. 18 : 22.

14 * Aki feleségül vejénd valamelly aszszonyi-állatot az ö annyával egybe: nagy bün az; tüzzel égeſſék-meg azokat, hogy ne légyen ti közöttetek illyen nagy gonoszság. * r. 18 : 17.

15 Ismét: * Aki barommal közösül, meg-öletteſſék az, azt a' barmot-is pedig meg-öljétek. * r. 18 : 23.

16 Valamelly aszszonyi-állat pedig valamelly baromhoz mégyen, hogy azzal közösüljön; meg-öljed mind az aszszonyi-állatot, mind a' barmot, minden ok vetetlen meg-öletteſſenek;

az ö haláloknak oka ö magokban vagyon.

17 Valaki pedig feleségül vejéndi az ö * húgát, az ö attyának leányát, vagy annyának leányát, és egy másnak szemérmeket látándják: nagy gyalázat az; annakokáért meg-ölettessenek az ö népeknek láttára; az ö húgának szemérmét fedezte-fel, azért az ö bünének büntetését hordozza. * *r.* 18: 9.

18 Valaki háländ aszszonyi-állattal az ö vére folyásának * idején, és fel-fedezvén annak szemérmét, folyását is fel-fedezi, az aszszonyi-állat-is az ö folyását meg-mutatándja: ezek mindketten meg-ölettessenek az ö népek közzül. * *rész.* 18: 19.

19 Viszontag a' te anyád húgának * vagy atyád húgának szemérmét fel ne fedezzed: mivelhogy az ö test szerint való rokonságának mezitelenségét fedezte-fel, *azért* az ö bünöknek terhét hordozzák. * *r.* 18: 12. 13.

20 Valaki az ö attya' báttyának feleségével * háländ, az ö attya' báttyának szemérmét fedezte-fel; az ö bünöknek terhét hordozzák, magzatok nélkül meg-haljanak * *r.* 18: 14.

21 Valaki az ö báttyának * feleségét el-vejéndi, utálatos dolog az; az ö báttyának szemérmét fedezte-fel, magzatok nélkül meg-haljanak.
* *rész.* 18: 16.

22 Örizzétek-meg minden * rendelésimet, és minden itéletimet, és azokat tselekedjétek, hogy ki ne okádjon titeket az a' föld, mellybe én viszlek, hogy ott lakjatok. * *r.* 18: 26.

23 Es ne járjatok annak a' népnek rendelésében, mellyet én ti elöttetek * ki-üzök; mert mind ezeket tselekedték, *és* azért utáltam-meg öket.
* *rész.* 18: 2. 28.

24 Néktek pedig mondom: Ti örökségül birjátok az ö földöket; mert én néktek adom azt, hogy örökségül birjátok azt, * a' téjjel mézzel folyó földet. En vagyok a' ti URatok Istentek, ki titeket egyéb népektöl el-választottalak. * 2 *Mós.* 3: 8.

25 Ti azért választást tégyetek a' tiszta és * tisztátalan oktalan állat között, a' tisztátalan és tiszta madár között, és ne fertéztessétek-meg magatokat tisztátalan vaddal vagy madárral, vagy földön tsúszó-mászó állattal, mellyektöl meg-tiltottalak, mint fertelmes állatoktól. * *r.* 11: 2. 5 *Mós.* 14: 4-21.

26 Es légyetek szentek; mert én Jehova szent vagyok, ki el-választottalak titeket egyéb nemzetségektöl, hogy enyéim légyetek.

27 * Akar férjfiú akar aszszonyi-állat légyen, ha azokban ördögi jövendö mondásnak lelke lejénd: meg-ölettessenek minden ok-vetetlen, kövekkel verjétek azokat agyon; az ö haláloknak ö magok az okai.
* 5 *Mós.* 18: 10. 1 *Sám.* 28: 9.

XXI. RESZ.

A' Papoknak tisztaságokról, és kik légyenek a' Papságra alkalmatlanok.

1 ES monda az UR Mósesnek: Szólj a' Papoknak az Aron' fiainak, és mondd-meg nékiek: Senki ti közzületek meg ne * fertéztesse magát halottal az ö népe között: * *Ezék.* 44: 25.

2 Hanem a' ki ö néki közel való rokonsága vólna, mint annya, attya, fia, leánya, báttya,

3 Vagy ö hozzá közel való rokona, mint hajadon húga, melly még nem adatott férjnek, azoknak hólt testekhez el-mehet *és temetéseken ott lehet.*

4 Söt még az ö népének Fejedelmének hólt testével-is ne fertéztesse-meg magát, hogy fertelmes légyen.

5 * Az ö fejeken kopaszságot ne tsináljanak, az ö szakállokat-is ne beretválják-el, és az ö testeken semmi téllyeget ne szerezzenek. * *r.* 19: 27.

6 Nagy szentséggel szolgáljanak az ö Isteneknek, az ö Isteneknek nevét meg ne fertéztessék; mert az URnak tüzzel-meg-emésztendö áldozatját, és az ö Isteneknek kenyerét ök áldozzák: azért szentek légyenek.

7 Parázna és meg-szeplösittetett aszszonyi-állatot ne végyenek feleségül, se pedig az ö férjétöl meg-vettetett aszszonyi-állatot: mert *a' Papok az ö* Istenek' szolgálatjára szenteltettek.

8 Te-is *én népem* szentnek tartsad ötet; mert a' te Istenednek kenyerét áldozza: szent légyen *azért* te elötted; mert szent vagyok én. En *vagyok* az UR, ti meg-szentelötök.

9 A' Papnak leánya mikor magát meg-fertézteti paráznasággal, az ö attyát fertézteti-meg, *azért* tüzzel égettessék-meg.

10 A' Pap pedig, a' ki az ö attya-fiai között fö, a' kinek fejére töltötték a' kenetnek olajját, és á kinek szolgálatja meg-szenteltetett a' szent ruháknak fel-öltözésére: az ö fejét meg ne mezítelenítse, és ruháit meg ne szaggassa,

11 Es semmi embernek hólt testéhez ne menjén: Se attyának, * se annyának *hólt testével* meg ne fertéztesse magát. * *v.* 2. 3.

12 A' Szent-helyböl ki ne menjén, hogy meg ne fertéztesse az ö Istenének Szent-helyét; mert a' szent korona, és az ö Istenének kenetének olajja ö rajta vagyon: En vagyok az UR.

13 * Szüzet végyen magának feleségül. * *Ez.* 44: 22.

14 Özvegyet, mástól meg-vettettet, tisztátalan paráznát ne végyen, hanem szü-

fzüzet végyen feleségül az ö népe közzül.

15 Meg ne fertézteſſe az ö magzatját az ö népe között a' *tiſztátalan feleséggel*; mert én UR vagyok az ö megſzentelője.

16 Szólla ismét az UR Móſesnek, mondván:

17 Szólj Aronnak, ezt mondvan: Ha valakinek a' te magod közzül, az ö nemzetségekben valami fogyatkozása lejénd, ne áldozza az ö Iſtenének kenyerét;

18 Mert egy férjfiúnak-is nem kell oda járúlni, a' kiben valami fogyatkozás lejénd; vagy vak, vagy ſánta, vagy tsonka, vagy éktelen tagú lejénd

19 Vagy a' kinek lába, vagy keze meg fzegett,

20 Vagy görbe, vagy törpe, vagy ſzeme fájó, vagy a' kin lejénd var, vagy vilzketeg, vagy a' ki meg-fzakadott.

21 Valamelly férjfiúnak az Aron Pap' magva közzül lejénd valami fogyatkozás *teſtében*, ne menjén-fel *az óltárhoz*, hogy tüzzel meg-emélztetendö áldozatokat áldozzék az URnak; fogyatkozás vagyon az ö teſtében, ne közelgeſſen azért *az óltárhoz*, hogy az ö Iſtenének kenyerét meg-áldozná.

22 Az ö Iſtenének legiſzentségeſſebb áldozatjának kenyerében, és az *Iſtennek* ſzenteltettekben ehetik:

23 De a' ſuperlát felé ne menjen és az óltárhoz ne közelgeſſen; mert teſtében való fogyatkozása vagyon, hogy meg ne fertézteſſe az én *Szent* helyeimet: En vagyok az UR, ö meg-ſzentelöjök.

24 *Mind ezeket* azért meg-mondá Móſesnek Aronnak és az ö fiainak, és mind az Izrael' fiainak.

XXII. RESZ.

Az Áldozatokból kik ne egyenek: és minému barmokkal kelljen áldozni.

1 SZólla ismét az UR Móſesnek, és monda:

2 Szólj Aronnak és az ö fiainak, hogy tartóztaſſák-meg magokat azoktól, mellyeket az Izrael' fiai áldoznak, hogy meg ne fertézteſſék az én ſzent nevemet azokban, a' mellyeket nékem ſzentelnek: En vagyok az UR.

3 Mondd-meg nékiek: Valaki a' ti magotok közzül, a' ti utánnatok valók közzül-is, járúlánd azokhoz, a' mellyeket az Izrael' fiai ſzenteltenek az URnak, mikor az ö tiſztátalansága ö rajta vagyon, ki-gyomláltatik az én elölem: En vagyok az UR.

4 Valaki az Aron' fiai közzül bélpoklos, vagy kinek az ö férjfiúi magva el-foly, a' ſzent állatokban ne egyék mígnem meg-tiſztúl. Azonképpen a' ki halott miatt meg-fertéztetett embert illett, vagy ollyat a' kinek férjfiúi magva el-foly,

5 Vagy a' ki illeténd valami férget, mellynek általa meg-fertelmesül, vagy valamelly embert, mellytöl meg-fertelmesül az ember, annak minden tiſztátalansága ſzerint.

6 Valaki valamit effélét illeténd, tiſztátalan lélſzen eſtvéig: és ne egyék a' ſzent állatokban, hanemha megmosándja elöſzör az ö teſtét vizzel.

7 Minekutánna a' Nap le-mégyen, tiſzta léſzen, és azután ehetik a' ſzent állatokban; mert ö eledele az.

8 * Hólt állatot, vagy vadtól fzaggattatott állatot ne egyék-meg, hogy meg-fertézteſſék azzal: En vagyok az UR. * 2 *Móſ.* 22: 31.

9 Hanem az én rendeléſemet örizzék-meg, hogy meg ne büntetteteſſenek az ö bünök-ért, és meg-haljanak, mivelhogy meg-rontották azt. En vagyok az UR, ki öket meg-ſzentelem.

10 Senki ne egyék a' ſzent állatokban valaki * nem a' Papi-nemböl való; a' Papnak ſellére és bérese-is ne egyék a' ſzent állatban.

* 2 *Móſ.* 29: 33.

11 Mikor pedig a' Pap valakit pénzen vejénd, az ehetik a' *ſzent állatokban*; azonképpen házánál ſzülettetett ſzolgája: ezek ehetnek a' *ſzent* eledelben.

12 A' Papnak leánya ha ollyhoz mégyen *feleségül*, a' ki nem lejénd a' Papi nemböl, az-is ne egyék a' ſzenteltt állatokban.

13 A' Papnak pedig leánya ha özvegy lejénd, vagy meg-vettetik az ö férjétöl, ha magzatja nintsen; és meg-tért az ö attyának házához, ehetik az ö attyának eledelében, mint leány korában, de egy idegen-is ne egyék abban.

14 Ha pedig valaki tudatlanságból ejéndik a' ſzenteltt állatban, annak ötöd réſzét tégye a' meg-ſzenteltetett állathoz, és mind azzal egybe adja-meg a' Papnak.

15 Hogy meg ne fertézteſsék azokat, mellyeket az Izrael' fiai ſzenteltek az URnak.

16 Es ne engedjék, hogy azok az ö bünöknek büntetését hordozzák, hogy ha a' Papoknak rendeltetett ſzent állatokat meg-ejéndik: Mert én vagyok az UR, ki öket meg-ſzentelem.

17 Szólla ismét az UR Móſesnek, és monda:

18 Szólj Aronnak, és az ö fiainak, és mind az Izrael' fiainak, és monddmeg nékiek: Valaki az Izrael' nemzetsége közzül, vagy az Izrael' népe között lakó jövevények közzül akar áldozni, vagy az ö minden fogadása

szerint vagy szabad akaratból, hogy az URnak tüzzel egészen meg-égetendö áldozzattal áldozzék.

19 Ha azt akarja hogy kedves légyen, *és azzal meg-engeszteltessék az Istén:* az ö öreg barmai, vagy bárányi, vagy ketskéi közzül hímet és épet áldozzék.

20 Valamellyben valami fogyatkozás vagyon, azt ne áldozzátok; mert nem vólna ti érettetek kedves.

21 Valamelly ember pedig hálaadó áldozattal akar áldozni az URnak, vagy hogy fogadásának tégyen eleget, vagy szabad akaratja szerint; ha az ö ökreiböl, vagy juhaiból áldozik ép * barommal, kedves légyen *az Istennek*; de semmi fogyatkozás ne légyen az áldozatra való baromban:

* 5 *Mós.* 15: 21. 17: 1.

22 Vakot, * meg-romlottat, tsonkát, dagadozott testüt, varaft, fekélyeset, rühest ne áldozzatok az URnak, és tüzzel meg-emésztendö áldozatot ne szerezzetek ez illyenekböl az URnak.

* *Mal.* 1: 8.

23 Ökröt, vagy juhot, fogyatkozott vagy alkalmatlan tagút a' szabad akarat szerint való áldozatban meg-áldoz-hatod; de nem lészen kedves a' fogadásból való áldozatban.

24 Meg-romlott, meg-törödött, meg-szakadott, meg-mettzetett barommal ne áldozzatok az URnak; ezt ne tselekedjétek a' ti földetekben.

25 Az idegen jövevény kezéböl-is ne áldozzátok a' ti Istenteknek áldozatját ez illyenekböl; mert fogyatkozás és szeplö vagyon bennek: nem lésznek kedvesek ti érettetek.

26 Szólla ismét az UR Mósesnek; mondván:

27 A' borjú, a' bárány és a' ketske minekutánna elletik, légyen azután az ö annya alatt * heted napig: nyóltzad naptól fogva és azután kedves lészen az URnak tüzzel meg-emésztendö áldozatjára. * 2 *Mós.* 22: 30.

28 Akár tehén, akár juh lejénd, az ö fiával egybe meg ne öljétek *áldozatra* ugyan azon egy napon.

29 Mikor pedig hálá-adásnak áldozatjával áldoztok az URnak, szabad akaratotok szerint áldozzatok.

30 Azon napon meg-egyétek, semmit reggelre abban ne hagyjatok: En vagyok az UR.

31 Tartsátok-meg azért az én parantsolatimat, és azokat tselekedjétek; En vagyok az UR.

32 Es meg ne fertéztessétek az én szent nevemet, hanem inkább szenteltessem én az Izrael' fiai között: En vagyok az UR, ti meg-szentelötök,

33 Ki az Egyiptomnak földéböl kihoztalak titeket, hogy néktek Istentek lennék; En vagyok az UR.

XXIII. RESZ.

A' Szombat, a' Húsvét, Pünkösd; kürtöléseknek, tisztulásoknak, és a' leveles agakból tsinaltt hajlékoknak Innepei rendeltetnek.

1 Szólla az UR ismét Mósesnek, és monda:

2 Szólj az Izrael' fiainak, és mondd-meg nékik: Az Innepek, a' mellyeket az URnak kell szentelnetek, mellyeken egybe kell gyülnötök, hogy azokat meg-szenteljétek, ezek légyenek:

3 Hat napon munkálkodjatok, hetedik napon * nyúgodalomnak es szent gyülésnek Szombatja *légyen*, semmi dolgot *akkor* ne tégyetek: az URnak Szombatja légyen az, minden ti lakóhelyeitekben. * 2 *Mós.* 20: 9.

4 Ezek *pedig* az URnak innepi, a' szent gyülekezetre való *napok*, mellyeket bizonyos idöben kell meg-szentelnetek.

5 *Minden* elsö honapban, annak a' hónak tizen-negyedik *napjan*, a' két estve között, az URnak * Páschája, *a' Húsvéti báránynak meg-ételének in. nepe vagyon.* * 2 *Mós.* 12: 18. 21. 5 *Mós.* 16: 1.

6 Azon hónapnak tizen-ötödik napján, az URnak kovász-talan *kenyerének* innepe vagyon, hét *egész* nap kovász nélkül való *kenyereket* egyetek.

7 Elsö napon * szent gyülésték légyen néktek, semmi rabota dolgot *az napon* ne tégyetek. * 2 *Mós.* 12: 16.

8 Aldozzatok pedig a' hét napon az Urnak, tüzzel-emésztendö áldozatokat: A' hetedik napon-is szent gyülekezet *légyen*: semmi rabota dolgot *az napon-is* ne tégyetek.

9 Szólla ismét az UR Mósesnek, és monda:

10 Szólj az Izrael' fiainak, és mondd-meg nékiek: Mikor bé-menéndetek a' földre, mellyet én adok tinéktek, és meg-aratjátok annak veteményét, a' ti aratástoknak sengéjének elsö kévéjét vigyétek a' Papnak;

11 És a' gabona kévét vigye-fel *és mútogassa* az UR elött, hogy kedves légyen ti érettetek, a' Szombatnak második napján vigye-fel azt a' Pap.

12 A' melly napon pedig fel-viszitek a' *gabona* kévét, *hogy az URnak elötte mútogassátok: azon napon* áldozatok az URnak egészen meg-égetendö áldozatúl eztendös ép bárányt.

13 Es Minhának vigyetek olajjal meg-egyelíttetett egy Efa lisztnek két tizedét, tüzzel meg-emésztendö áldozatra az URnak, kedves illatra, és itali áldozatra egy Hín hornak negyed részét.

14 Uj kenyeret pedig és pergelt búza

búza fejeket vagy sengét ne egyetek, mind az napig-is, míg-nem *annak sengéjéböl* áldoztok a' ti Istenteknek, örökké való rend-tartás szerint a' ti útánnatok valók között, minden lakó helyeitekben.

15 * Annakutánna számláljatok ez innepnek útólsó napjától, melly napon a' *gabona* kévét Isten elött való mútogatásra fel-viszitek, hét egész hetet. * 5 *Mós.* 16 : 9.

16 A' hetedik hétnek útólsó napjáig számláljatok ötven napokat, akkor az URnak új Minhával áldozzatok.

17 A' ti házaitokból hozzatok két kenyereket, az *Isten elött való* mútogatásra, *mellyek* egy Efa semlye lisztnek két tizedéböl sültek légyenek * kovászszal, *hogy* az URnak ajándékának elsö sengéje *légyen* az.
* *rész.* 2 : 12. 7 : 13.

18 Azzal pedig a' kenyérrel áldozzatok hét ép bárányokat esztendösöket, egy gyermekdéd tulkot és két kost. *Mellyek* az URnak egészen megegetett áldozati légyenek, eledeli és itali aldozatjokkal egybe, hogy megégettessenek jó illatú áldozatúl az URnak.

19 Aldozzatok egy ketske-bakot-is a' bün-ért, és két bárányokat esztendösöket hálá-adó áldozatúl,

20 Mellyeket a Pap mind az új gabonából sült kenyérrel egybe, és a' két báránnyal egybe, az UR elött megmútogasson: *ezek* az URnak szent *áldozati* a' Papéi légyenek.

21 Es az nap szent gyülekezetre való innepetek légyen néktek, semmi rabota dolgot ne tégyetek az napon, örök rendelés szerint minden lakó helyeitekben, a' ti utánnatok valók között.

22 Mikor pedig meg-aratjátok a' ti földeteknek veteményét, a' ti földeteknek * széleit ne arassátok-le mindenestöl fogva, és a' te gabonádnak el-húllott fejeit fel ne szedjed: a' szegénynek és a' jövevénynek hagyjad azokat; En *vagyok* a' ti URatok Istenetek. * *rész.* 19 : 9. 5 *Mós.* 24 : 19.

23 Szólla ismét az UR Mósesnek, és monda:

24 Szólj az Izrael' fiainak, ezt mondván: A' hetedik * hóban a' hónak elsö *napja* légyen innepetek néktek, *trombiták* zengésének emlékezetére, szent gyülekezet: * 4 *Mós.* 29 : 1.

25 Semmi rabota dolgot *az napon* ne tégyetek; hanem áldozzatok az URnak tüzzel meg-égetendö áldozatokat.

26 Szólla ismét az UR Mósesnek, és monda:

27 E' hetedik hónak tizedik * *napján* tisztúlásoknak innepe lészen, szent gyülekezetetek légyen néktek *az napon*, és magatokat sanyargassátok, és tüzzel meg-égetendö áldozatokat áldozzatok az URnak. * *rész.* 16 : 29. 4 *Mós.* 29 : 7.

28 Semmi rabota dolgot e' napon ne tégyetek; mert tisztúlá soknak napja az, hogy meg-tisztíttassatok ti a' ti URatoknak Istenteknek elötte;

29 Mert minden lélek valamelly az napon nem sanyargatja magát, kigyomláltatik az ö népe közzül.

30 Es valamelly ember az napon valami dolgot tejénd; el-vesztem azt az embert az ö népe közzül.

31 Semmi dolgot ne tégyetek, örökké való rendelés szerint a' ti utánnatok valók között, minden lakó helyeitekben.

32 Nyúgodalomnak innepe *légyen* az tinéktek, mellyen magatokat sanyargassátok: mikor annak a' hónak kilentz-edik *napján* estve lészen, *a' kilentzed napnak* estvéjétöl fogva *a' más* estvéig szenteljétek a' ti innepeteket.

33 Szólla ismét az UR Mósesnek, és monda:

34 Szólj az Izrael' fiainak ezt mondván: Ugyan ezen heted hónak tizen-ötödik * napján, leveles ágakból tsináltt hajlékoknak innepe légyen heted napig, az URnak *tisztességére.*
* 4 *Mós.* 29 : 12. 5 *Mós.* 16 : 13.

35 Elsö napon szent gyülekezet *légyen*, semmi rabota dolgot *az napon* ne tégyetek.

36 * Hét napon áldozzatok az URnak tüzzel-meg-égetendö áldozatokat. Nyóltzad napon-*is* szent gyülekezetetek légyen, és áldozzatok az URnak tüzzel égetendö áldozatokat: szent innep ez, semmi rabota dolgot ne tégyetek *azon.* * *Ján.* 7 : 37.

37 Ezek az URnak innepi, mellyeket meg-kell szentelnetek, hogy szent gyülekezetetek *légyen*, hogy az URnak tüzzel égetendö áldozatokat áldozzatok, egészen meg-égetendö áldozatot, Minhát, bün-ért való, és itali áldozatot, mindeniket az ö napján.

38 Az URnak Szombatjaitól megválva, és minden ajándékitoktól, fogadás szerint és szabad akarat szerint való áldozatitoktól meg-válva, mellyeket az URnak adtok.

39 De ez hetedik hónak tizen-ötödik napján, mikor a' földnek gyümöltsét bé-takarjátok, az URnak innepet üljetek hét napokon, az elsö nap nyúgodalomnak napja *légyen*, azonképpen a' nyóltzadik nap nyúgodalomnak napja *légyen.*

40 Es végyetek magatoknak elsö napon szép fáknak ágait, pálmafáknak ágait, és sürü leveles fáknak ágait, viz mellett nevekedett füz-fákkal egybe, és örvendezzetek a' ti URatoknak Isten-

Iſtenteknek elötte hét napig.

41 Es ſzenteljétek azt az URnak innepét hét napig minden eſztendöben, örökké való rend-tartás ſzerint a' ti utánnatok valóknál: minden heted hónapban meg-ſzenteljétek azt.

42 Azokban *a' leveles ágakból tsináltt* hajlékokban lakjatok hét napon. Az Izrael' népe között való jövevények-is lakjanak ez hajlékokban.

43 Hogy a' ti utánnatok valók megtudják, hogy hajlékokban laktak az Izrael' fiai, mikor Egyiptomnak földéböl ki-hoztam öket: En vagyok a' ti URatok Iſtentek.

44 Szólla azért Móſes az Izrael' fiainak az URnak Innepi felöl.

XXIV. RESZ.

A' lámpásokhoz való olajról: ſzent kenyerekröl: káromlóról: büntetésnek törvényéröl.

1 SZólla ismét az UR Móſesnek, és monda:

2 Parantsold-meg az Izrael' fiainak, hogy hozzanak tenéked ſzépén megtörött tiſzta fa-olajt * világnak, hogy ſzüntelen a' világoſitó lámpások égjenek. * 2 *Móſ.* 27: 20.

3 A' Bizonyság-tetelnek ſuperlátján kivül, a' Gyülekezetnek ſátorában rendelje-el azokat Aron, hogy minden nap eſtvétöl fogva reggelig *égjenek azok* az UR elött, örök rendelés ſzerint a' ti utánnatok valóknál.

4 Az arany gyertya-tartóra rendelje a' világoſitó ſzövétnekeket az UR eleibe mindenkor.

5 Végy ſemlye liſztet-is, és süſs abból tizen-két kenyereket, az *Efának* két tized *liſzte* légyen mindenik kenyér.

6 Es azokat két renddel helyhezteſſed, hatot egy rendbe, tiſzta aſztalra az UR eleibe.

7 Es mindenik rendre tégy tiſzta temjént, hogy az mindenik kenyér helyébe, légyen tüzzel meg-eméſztendö jó illat az UR elött.

8 Minden Szombaton meg-újjitsa azokat a' *Pap* az UR elött ſzüntelen, az Izrael' fiaitól *vett kenyerekböl* örökké való rend tartás ſzerint.

9 Azután légyen Aroné és az ö fiaié, kik meg-egyék azokat a' * Szenthelyen, mivelhogy ſzentséges állat: az URnak tüzzel meg-eméſztetett áldozati között, örök rendelés ſzerint.
* 1 *Sám.* 21: 6.

10 Ki-méne pedig egy Izraelböl való aſzſzonyi-állatnak fia, ki Egyiptombéli férjfiútól való vala, ki az Izraeliták, között vala. Es *mikor* versengenének a' táborban ez Izraelböl való aſzonyi-állatnak fia, és egy Izraélita.

11 Az Izraelböl való áſzſzonyi-állatnák fia az *Iſtennek* Nevét ſzidalmazván káromláſt tön: Annakokáért vivék azt Móſeshez: Annak pedig annyának neve *vala* Selómíth Dibrinek leánya, Dán' nemzetségéböl.

12 Es örizet alá * veték azt, hogy meg-mondaná nékik *Móſes a' felöl* az URnak akaratját. * 5 *Móſ.* 15: 34.

13 Szólla azért az UR Mósesnek, mondván:

14 Vidd-ki a' káromlót a' táboron kivül, és a' kik hallották *a' káromláſt*, kezeket tegyék fejére, azután az egéſz ſokaság verje agyon azt kövekkel.

15 Az Izrael' fiainak pedig ſzólj, ezt mondván: Valaki az ö Iſtene ellen káromláſt ſzóll, az ö bünének büntetését hordozza.

16 Es valaki ſzidalmazza az URnak Nevét, meg-öletteſſék, az egéſz ſokaság meg-kövezze azt, akar jövevény, akar lakos, ha az *Iſtennek* Nevét ſzidalmazza, meg-öletteſſék.

17 Ha valaki meg-ölénd valakit, meg-öletteſſék *az ö gyilkoſſágá-ért.*

18 A' ki pedig valakinek barmát öli meg, meg-fizeſſe; barmot a' baromért.

19 A' ki az ö felebarátjának teſtét meg-sértvén meg-béllyegezi, a' mint ö tselekedett, ö véle-is úgy tselekedjenek.

20 * Sérelmet ſérelem-ért, ſzemet ſzem-ért, fogat fóg-ért: a' mint ö más embert meg-ſertett; úgy fizeſſének néki-is. * *Mát.* 5: 38. 39.

21 A' ki barmot ölénd-meg, máſt adjon helyébe, de a' ki embert ölénd, meg-öletteſsék.

22 Egyenlö törvénye légyen nálatok a' jövevénynek és a' lakoſnak: Mert én ti URatok Iſtentek *vagyok.*

23 Szólla azért Móſes az Izrael' fiainak, és ki-vivék a' táboron kivül a' káromlót, és kövekkel verék agyon: és *illyen módon* az Izrael' fiai úgy tselekedének, a' mint az UR parantsolta vala Móſesnek.

XXV. RESZ.

A' föld' mivelése: kürtölésnék eſztendeje: fel-ſzabaditás, és jó-tétemény a' ſzegényekkel.

1 SZólla ismét az UR Móſesnek a' Sinai hegyen, ezt mondván:

2 Szólj az Izrael' fiainak, és monddmeg nékiek: Mikor bé-menéndetek a' földre, mellyet én adok néktek, a' föld nyúgodjék, az UR*tól rendeltt* Szombat ſzerint.

3 Hat eſztendöben veſsd-bé a' te földedet, és hat eſztendöben meſsed-meg ſzölödet, és végyed-bé gyümöltsét.

4 A' hetedik * eſztendöben, a' földnek nyúgodalmának Szombatja légyen:

gyen: *tudni-illik az* URtól *rendeltt* Szombat: *akkor* a' te földedet ne veſſed-bé, és ſzőlődet ne meſsed-meg.

* 2 *Móſ.* 23: 11.

5 A' mi a' te meg-aratott *földeden* terem, meg ne araſsad, és a' mi a' te elhagyatott ſzőlődön terem, *azt-is* ne ſzürjed-meg; mert a' földnek nyúgodalmának eſztendeje vagyon akkor.

6 *A' mit* a' föld *az ő* nyúgodalmának *eſztendején terem*, *az* légyen néktek eledeltekre, te magadnak, ſzólgádnak, ſzolgáló-leányodnak, béresednek és ſellérednek, a' melly te nálad lakik,

7 A' te barmodnak-is, és minden földi vadaknak légyen eledélére annak *az eſztendőnek* termése.

8 Annakfelette ſzámlálj az eſztendőknek *illyen* hét Szombatját, *az-az*, hét-ſzer hét eſztendőt, ugy hogy az eſztendőknek hét Szombatjainak ideje negyven-kilentz eſztendő légyen.

9 Akkor mindenütt kürtöltetſs, hogy annak ſzava mindenütt hallaſsék, a' hetedik hónapban, a' hónapnak tizedik napján, *az-az*, a' tiſztúlásnak napján kürteltetſs mindenütt a' ti egéſz földetekben.

10 Hogy meg-ſzenteljétek az ötvenedik eſztendőt, és hirdeſſetek ſzabadságot a' földnek minden lakoſinak, kürtnek zengésének *eſztendeje* légyen az néktek, akkor minden embernek *ſzabad légyen* az ő jóſzágához jutni és az ő nemzetsége közzé haza menni *a' rabnak*.

11 Kürtnek zengésének *eſztendeje* az ötvenedik eſztendő légyen néktek, ne veſſetek, és fel ne araſsátok, a' mit *a' föld* önként terem *az eſztendőben*, és a' te el-hagyott *ſzőlőd*nek termését meg ne ſzedjed;

12 Mert kürtnek zengésének *eſztendeje*; ſzent légyen *azért* tinéktek, a' mezőről egyétek annak gyümöltsét.

13 A' kürtölésnek eſztendején, minden ember az ő jóſzága mellé térjen.

14 Mikor annakokáért valami el-adó marhát el-adándaſz a' te felebarátodnak, vagy vejéndeſz a' te felebarátodtól, egymáſt meg ne tsaljátok.

15 A' Kürtölésnek *eſztendeje* után való eſztendőknek ſzáma ſzerint végy *valami jóſzagot* a' te felebarátodtól. A' földnek haſznainak eſztendeinek ſzámok ſzerint adja az-*is* néked *a' jóſzagot*.

16 Ha ſok eſztendő vagyon *a' ſzabadságnak eſztendejéig*, többet adj azért a' mit véſzeſz, és ha kevés eſztendő vagyon hátra, kévesebbet adj; mert az *eſztendőknek* haſznát adja-el tenéked.

17 Egymáſt azért meg ne tsaljátok, hanem félj a' te Iſtenedtől; mert én ti URatok Iſtentek *vagyok*.

18 Ha az én rendeléſimet tselekeditek, és az én itéletimet meg-tartván azokat tselekeditek, bátorságoſon laktok azon a' földön.

19 Es a' föld az ő gyümöltsét megtermi, hogy eleget ehéſetek, és a' *földön* bátorságoſon laktok.

20 Ha azt mondanád: Mit együnk a' hetedik eſztendőben ha nem vetünk, és ſemmi haſznát *a' földnek* bé nem véſzſzük?

21 Én az én áldáſomat reátok botsátom a' hatodik eſztendőben, hogy három eſztendőre valót teremjen *a' föld*.

22 Mert nyóltzadik eſztendőben vettek, és mind a' kilentzedik eſztendeig ó gabonát éſztek, mind addig, mondom, hogy ó gabonát éſztek, mig a' föld új gabonát terem.

23 A' földet pedig ſenki örökké el ne adja; mert enyim az * a' föld: mert ti én nálam jövevények és ſellérek *vagytok*. * *Eſa.* 14: 2. 25.

24 Annakokáért a' ti birodalmatoknak minden földében meg-engedjétek hogy meg-vált-haſsa a' földet *a' ki azt el-adta volt*.

25 Mikor a' te felebarátod meg ſzegényedik, és *kénſzerittetik* el-adni az ő jóſzágának valami réſzét, és az ő közel való * attya-fia elö-álván a' jóſzágnak melléje akar állani, és azt meg akarja váltani: hatalma légyen arra hogy meg-vált-haſsa. * *Jér.* 32: 7. 8. 9.

26 Ha valakinek nintsen *attya-fia* a' ki meg-váltaná a' jóſzágot, hanem ő maga ſzerét tette az ő jóſzágának váltságának:

27 Számlálja-meg *a' jóſzagnak* el-adásától fogva az eſztendő ſzámot, és a' mi hátra vagyon benne, adja-meg annak, a' kinek zálogba vetette volt *a' jóſzagot*, és *ugy* bírja az ő örökségét;

28 Ha pedig ſzerét nem teheti hogy egéſzen meg-fizetne annak, a' jóſzág, annak a' ki arra pénzt adott, kezében légyen a' kürtölésnek eſztendejéig. A' kürtölésnek *eſztendején* meg-botsátſa azt, és *a' ki el-adta volt*, az ő örökſégét, a' bírja.

29 Ha valaki el-adándja lakó házát keritett városban, akkor vált-haſſák-meg, mikor annak el-adásának eſztendeje el-telik, az egy eſztendő el-múlván meg-válthaſſa az, *a' ki el-adta volt*.

30 Ha azonközbe meg nem váltják, mig egéſz eſztendeje el-telik, a' ház, melly a' keritett városban vagyon, lé gyen öröke annak, a' ki azt megvette volt mindeneſtől fogva, abból ki ne menjen a' kürtöknek * *napján-is.* * *v.* 13.

31 A faluban való ház pedig, a' melly falunak kerítése nintsen, a' mezőn való föld gyanánt légyen. A' ki *azt el-adja*, *hatalma légyen* meg-váltani, vagy az, hogy a' kürtölésnek *napján*

napján kimenjen abból *a' vévö.*

32 *A' mi pedig néz* a' Léviták városſira, az ö birodalmokban való varosoknak házait ; mindenkor *valamikor akarják* meg-vált-hatják a' Léviták.

33 De a' ki meg-váltja a' Léviták közzül való *légyen*, vagy az, hogy a' ki meg-vette a' házat ki-menjen *a' házból*, és az ö birodalmoknak városából a' kürtök*nek napján* ; mert a' Léviták városinak házai , ö birodalmok az Izrael' fiai között:

34 De az ö városoknak kivül való mezejét el ne ad-hatsák *a' Léviták* ; mert örökké való tulajdon örökségek az.

35 Ha a' te fele-barátod ti köztetek meg-ſzegényedik , és meg-fogyatkozik , tégy jól ö véle, akar jövevény légyen , akar ſellér , hogy élheſſen ti köztetek.

36 Ne végy ö töle * usorát vagy felette valót, hanem félj a' te Iſtenedtöl, hogy élheſſen te veled együt a' te atyád-fia. * 5 *Móſ.* 32 : 19.

Sólt. 15 : 5.

37 Ne adjad annak usorára a' te pénzedet ; és nyereséggél ne adjad *néki* a' te gabonádat.

38 En *vagyok* a' ti URatok Iſtentek , ki Egyiptomnak földéböl kihoztalak titeket ; hogy néktek adnám a' Kanaánnak földét, és néktek Iſtentek lennék.

39 Ha pedig a' te fele-barátod megſzegényedvén , magát néked el-adja, ne ſzolgáltaſſad úgy mint * rabot.

* 2 *Móſ.* 21 : 2.

40 Mint egy béres , vagy mint egy ſellér, úgy légyen te nálad, a' kürtöléseknek eſztendejéig ſzolgáljon tenéked :

41 Akkor menjen-el töled mind fiaival egybe , hogy menjen az ö nemzetségéhez , és haza menjen az ö attyainak örökségek mellé ;

42 Mert én ſzolgáim, kiket ki-hoztam Egyiptomnak földéből, el ne adattaſſanak *azért* úgy mint rabok.

43 Ne uralkodjál * rajta kegyetlenül, hanem félj a' te Iſtenedtöl.

* *Eſes.* 6 : 9. *Col.* 4 : 1.

44 Szolgaid és ſzolgáló-leányid légyenek a' ti környületek való pogány népek közzül, azok közzül ſzerezzetek ſzolgát és ſzolgáló-leányt.

45 A' jövevényeknek fiai közzül-is, kik köztetek laknak ; ſzerez-hettek *ſzolgákat és ſzolgálókat*, és azoknak tseledjekből, kik nálatok *laknak*, a' kiket *tudni-illik* a' ti földetekben ſzültek, és légyenek néktek birodalmatokban.

46 És örökség ſzerint birjátok azokat, mind a' ti utánnatok való fiaitokkal egybe , hogy azok-is örökségül birják azokat , mind örökké éljetek azoknak ſzolgálatjokkal. De a' ti atyátok-fiain az Izraelitákon , ſenki kegyetlenül ne uraldokjék az ö attyafián.

47 Ha pedig a' ti köztetek lakozó jövevény avagy ſellér meg-gazdagodik, és az ö nála lakó atyád-fia megſzegényül, és magát el-adja a' te közted lakó jövevénynek vagy a' jövevény nemből valónak :

48 Minekutánna el-adta magát, *ſzabad légyen* meg-váltani ; egy az ö attyafiai közzül váltsa-meg azt,

49 Vagy attyának báttya , vagy attya' báttyának fia váltsa-meg azt, vagy az ö nemzetségéből közel való attyafia váltsa-meg, vagy ha ereje lejénd arra, ö maga váltsa-meg magát.

50 És veſſen ſzámot azzal a' ki ötet meg-vette , az eſztendötöl fogva, mellyen magát el-adta annak, a' kürtöléseknek eſztendejéig, és az ö el-adásának pénze-is az eſztendönek ſzáma ſzerint ſzámláltaſsék, a mennyit béresnek adott vólna annyi ideig, annyit tudjon annak annyi ideig való ſzolgálatjába.

51 Ha ſok eſztendö vagyon a' *kürtöléseknek eſztendejéig* , a' ſzerint adjon viſzſza az ö Urának az ö el-adásának pénzében.

52 Ha pedig kevés *eſztendö* híja vagyon a' kürtölésnek eſztendejének ; ſzámot vetvén ö véle , az eſztendöknek ſzáma ſzerint fizeſſe az ö váltságát.

53 Mint az eſztendeig való béres, úgy légyen annál , ne uralkodjék kegyetlenül ö rajta *az ö gazdája* , a' te ſzemeid elött.

54 Ha pedig *egyik eſztendö*ben ſem váltatik-meg, mindazáltal a' kürtöléseknek eſztendején *ſzabadon* el-menjen mind fiaival egybe ;

55 Mert az Izrael' fiai én ſzolgaim, kiket ki-hoztam Egyiptomnak földéből : En *vagyok* a' ti URatok Iſtentek.

XXVI. RESZ.

Az Iſteni ſzolgálatról : Áldás a' ſzófogadóknak : Átok a' ſzó-fogadatlanoknak : A meg-térőknek botsánat.

1 NE tsináljatok magatoknak * bálványokat és faragott képet, vagy valami oſzlopot ne emeljetek magatoknak , ſe pedig faragott követ ne helyhezteſſetek a' ti földetekben, hogy meg-hajóljatok az elött ; Mert én vagyok a' ti URatok Iſtentek.

* 2 *Móſ.* 20 : 4. *Eſa* 40 : 18. 25. *Sólt.* 97 : 7.

2 Az én Szombatimat meg-tartsátok, és az én Szent * házamat betsüljétek ; En *vagyok* az UR. * *r.* 19 : 30.

3 Ha az én rendeléſimben járándotok , és az én parantsolatimat * megtartjátok, és azokat telelekedénditek :

* 5 *Móſ.* 28 : 1-13.

4 Eſöt

4 Esöt adok néktek alkalmatos időben, a' föld az ö gyümöltsét meg-adja, és minden gyümölts-termö fa meg termi az ö gyümöltsét.

5 Es a' ti tsépléstek a' fzüretet éri, és a' fzüret a' vetélt éri: élégséges kenyeret eftek és nagy bátorsággal laktok a' ti földetekben.

6 Mert békefséget adok azon a' földön, annyira hogy mikor el-alufztok, ne *légyen* ki * fel-rettentsen: és el-véfzem a' kegyetlen vadakat arról a' földről; és a' fegyver által nem mégyen a' ti földeteken.* *Jób.* 11: 18. 19.

7 Söt inkább a' ti ellenségiteket kergetitek, és fegyver miatt ti elöttetek el-hullanak.

8 Es ti közzületek öten * fzázat el-üznek, és ti közzületek fzázan el-üznek tiz ezeret, és a' ti ellenségitek ti elöttetek fegyver miatt el-hullanak.

* *Jof.* 23: 10.

9 Es ti hozzátok fordúlván, megfzaporítalak és meg-sokasítalak titeket, és az én fzövetségemet fzerzem veletek.

10 Es fok idötöl fogva el-tett *gabonát* efztek, és régi *gabonát*; az új helyett ki-hánnyátok a' régit.

11 Es az én hajlékomat * közöttetek helyheztetem, és az én Lelkem meg nem útál titeket. **Ezek.* 37: 26. 27

12 Ti közöttetek * járok fzüntelen. Léfzek néktek † Iftentek, ti pedig léfztek nékem én népeim. * 2 *Kór.* 6: 16, † *Jér.* 7: 23.

13 En vagyok a' ti URatok Iftentek, ki az Egyiptom' földéből ki-hoztalak, hogy azoknak rabjai ne vólnátok, és a' ti nyakatoknak kötelét meg-óldottam, hogy egyenesen jár-hatnátok.

14 Ha engemet * nem hallgattok, és mind e' parantsolatokat nem tseleked'enditek, * 5 *Móf.* 28: 15–57. *Sirał.* 2: 17.

15 Es ha az én rendeléfimet meg-útáljátok, és ha az én itéletimet megútálja a' ti lelketek, és minden parantsolatimat nem tselekedéndited, hanem az én fzövetségemet fel-bontjátok:

16 En-is ezt tselekefzem veletek; hogy titeket a' félelem * el-foglaljon, meg-emésztö dögös betegséggel, † és hideg-lelésfel egybe, mellyek *a' te* fzemeidet meg-emésztzék és lelkedet gyötörjék: és a' ti gabonátokat hjába vefsétek a' *a' földbe*; mert meg-éfzik azt a' ti ellenségitek. * 5 *Móf.* 32: 25. † *Mik* 6: 13-16.

17 Es az én meg-haragutt ortzámat fordítom ellenetek, hogy a' ti ellenségeitek elött el-hülljatok, és uralkodjanak rajtatok, a' kik titeket gyülölnek; és fufsatok * mikor fénki nem üz-is titeket. * 5 *Móf.* 28: 64–67. *Peld.* 28: 1.

18 Ha mind ezekután még-is nem halgattok engemet: hét-fzerte keményébben oftorozlak titeket a' ti büneitek-ért;

19 Mert meg-rontom a' ti erösségteknek kevélységét, és az eget a' ti *fejetek felett meg-keményitem*, *és* ollyanná téfzem mint vas: és a' földet *ollyanna téfzem* mint érez. * 5 *Móf.* 28: 23.

20 Es minden erös *munkát*ok hijába való lélfzen; mert a' ti földetek nem termi meg az ö gyümöltsét, és a' földnek fái-is nem adják-meg az ö hafznokat.

21 Ha még-is vakmeröképpen ellenem járt ok, és nem engedtek nékem: a' ti büntetö oftorotokat hétfzerte meg-sokasítom a' ti büneitek-ért,

22 Es botsátok reátok kegyetlen mezei vadakat, hogy a' ti barmaitokból titetek ki-pufztitsanak, és titeket el-fogyaftanak, *annyira* hogy pufztak légyenek a' ti útaitok.

23 Hogy-ha ezekkel fem gondoltok *hogy* hozzám *térjetek*, hanem vakmeröképpen ellenem jártok:

24 En-is bizony vakmeröképpen * ellenetek járok, és hét-fzerte inkább oftorozlak a' ti büneitek-ért,

* 2 *Sám.* 22: 27.

25 Es hozok ti ellenetek fegyvert, melly bofzfzút áljon *rajtatok* az én fzövetségem*nek meg-rontásá*-ért: úgy hogy a' ti várositokba gyüljetek, akkor botsátok dög-halált közzétek, és adattattok az ellenség kezébe.

26 Minekutánna a' kenyérnek táplálásra való erejét el-véfzem töletek, tiz afzfzonyi-állatok sütnek néktek kenyeret egy kementzében, és mérték fzerint *igazán* bé-adják a' ti kenyereteket; éfztek, * de nem elégéfztek-meg.

* *Mich.* 6: 14. *Hof.* 4: 10.

27 Ha még-is nem engedtek nékem, hanem vakmeröképpen ellenem jártok:

28 En-is ellenetek járok meg-búsúlt haragomban vakmeröképpen, és én-is hét-fzerte inkább oftorozlak titeket a' ti büneitek-ért;

29 Mert a' ti fiatoknak húsát éfzitek-meg, és leányitoknak húsát * éfzitek-meg. * 2 *Kir.* 6: 28 *Sir.* 4: 10.

30 Es a' ti palótáitokat el-rontom, és a' mezön építtetett fzép faragott képeiteket, és a' ti hólt * tefteiteket, a' ti bálványitoknak hólt teftekkel egybe együvé hányatom, és az én Lelkem meg-útál titeket. * *Jér.* 8: 1. 2.

31 Es a' ti várositokat el-pufztítom, a' ti Szent * helyeiteket-is el-rontom, és nem lélfzen kedves nékem a' ti jóillatú áldozatotok. * *Jér.* 52: 13.

32 El-pufztítom a' földet: annyira hogy álmélkodjanak rajta a' ti ellenségeitek, kik azon fognak lakozni.

33 Tite-

33 Titeket pedig a' pogány népek közzé el-széleszt*lek*, és azt mivelem, hogy utánnatok menjenek ki-vontt fegyverrel, hogy a' ti földetek puszta légyen, és a' ti várositok-is puszták légyenek.

34 Akkor a' föld meg-szenteli az ö Szombatit, mind addig mig puszt*án* all, mikor a' ti ellenségiteknek földében lejéndetek, akkor *mondom*, *hogy* a' ti földetek nyúgodván meg-szenteli az ö Szombatit.

35 Mind az ö pusztaságának idejéig nyúgoszik, mert nem nyúgott a' ti Szombatitokon, mikor azon a' földön laknátok.

36 A' kik pedig ti közzületek megmaradnak, azoknak szivekben félelmet * szerzek az ö ellenségeiknek lakó földökben, annyira hogy a' fának levelének zördülése elött fussanak *mint* a' szablya elött, és el-húljanak, ha senki nem kergeti-is *öket*,

* *Jób* 15: 21.

37 Egy-másra húllanak mint ha fegyver *vólna* utánnok, ha senki utánnok nintsen-is, és a' ti ellenségitek elött meg nem marad-hattok;

38 Hanem el vesztek a' pogány népek között, és a' ti ellenségiteknek földe meg-emésztt titeket.

39 Es a' kik meg-maradnak közzületek, a' ti ellenségiteknek földében el-vesznek az ö hamisságok-ért, és az ö attyaiknak hamisságok-ért mind velek egybe el-vesznek.

40 Ha *pedig* meg-vallják az ö hamisságokat, és az ö attyaiknak hamisságát mind az ö bünökkel * egybe, mellyel én ellenem vétkeztenek, és hogy ök vakmeröképpen jártak én ellenem, * 5 *Mós.* 4: 30. 31.

41 Es hogy én-is mikor vakmeröképpen ellenek jarnék, vetettem öket az ö ellenségeknek földébe. Ha akkor ezt a' környül-metéletlen szivet el-vetik, és akkor az ö bünöknek büntetését meg-fizetik:

42 En-is meg-emlékezem Jákób*bal* *rett* szövetségemről; Isák*kal* *tett* szövetségemről, 's Abrahám*mal* *tett* * szövetségemről-is meg-emlékezem, a' földről-is meg-emlékezem. * 1 *Mós.* 17.

43 A' föld azonközbe pusztán hagyatik ö tölök, és az ö Szombatit meg-szenteli, a' melly *föld* el-puszt*ult* vólt ö érettek, ök-is az ö bünöknek büntetését meg-fizetik; mert sok-képpen az én itéletimet meg-útálták, és az én rendeléſimet az ö lelkek meg-útálta.

44 Jóllehet még mikor az ö ellenségeknek földében vóltak-is, nem vetettem-meg öket, és nem útáltam-meg öket, hogy meg-emésztteném mindeneſtöl öket, meg-vetvén az én szövetségemet vélek; Mert én ö URok Iſtenek *vagyok*.

45 Azért meg-emlékezem ö érettek a' régi *atyák*kal való szövetségemről, kiket Egyiptom' földéből ki-hoztam a' pogányoknak szemek láttára, hogy lennék nékik Iſtenek. En *vágyok* az UR.

46 Ezek a' rendelések, az itéletek, és a' törvények, mellyeket szerzett az UR ö maga között és az Izrael' fiai között, a' Sinai hegyen Móses által.

XXVII. RESZ.

Iſtennek igértt dolgoknak betsüjéről, és meg-váltásáról.

1 SZólla ismét az UR Mósesnek, és monda:

2 Szólj az Izrael' fiainak és monddmeg nékiek: Az ember, mikor fogadást tészen, a' te betsüléſed szerint *légyenek* a' személyek, *a' kik fogadással kötelezték magokat*, az URéi.

3 A' férjfiat betsüljed húsz esztendöſtöl fogva hatvan esztendöſig, betsüljed *mondom*, ötven ezüſt ſiklusra, a' mint a' szent ſiklus *vagyon*.

4 Ha aſzszonyi-állat lejénd, harmintz ſiklusra betsüljed.

5 Öt esztendöſtöl fogva pedig húsz esztendöſig a' férjfiat húsz ſiklusra betsüljed: az aſzszonyi-állatot pedig tiz ſiklusra.

6 Egy hónapi férjfiú magot, öt esztendös koráig betsüljed öt ezüſt ſiklusra; hogy-ha pedig aſzszonyi-allati mag lejénd, betsüljed három ezüſt ſiklusra.

7 Ha pedig hatvan esztendös lejénd, vagy fellyebb való, ha férjfiú, betsüljed tizen-öt ſiklusra, ha aſzszonyi-állat, tiz ſiklusra.

8 Ha pedig szegény lejénd, *hogy annak szerét nem tehetné* a' mire betsülöd, állaſsad azt a' Pap eleibe, hogy betsülje azt a' Pap, a' mennyinek szerét teheti az, a' ki magát fogadással kötelezte, *annyira* betsülje azt a' Pap.

9 Ha pedig afféle barmot *fogadott adni*, a' minémü állatokból szoktak áldozni az URnak, valamit affélét ád az URnak, szent légyen.

10 Máſt a' helyébe ne állaſſon, és azt el ne tserélje, jót a' hitván helyebe, vagy hitvánt a' jó helyébe *adván*; hogy-ha pedig el-tseréli *egyik* barmot *a' máſik* barmon, mind az előbbi mind pedig a' mellyen azt el-tserélte, szent * légyen. * *v.* 33.

11 Ha pedig valami tiſztátalan oktalan állatot *fogadot adni*, mellynek nemeből nem áldoz-hatnak az URnak: tehát vigye azt az állatot a' Paphoz,

12 Es betsülje-meg azt a' Pap, akar jó akar hitván *légyen*, a' mire betsülli azt a' Pap, abban maradjon.

13 Ha pedig azt meg-akarná váltani, a' te betsüd felett annak ötöd részét adja.

14 Ha

14 Ha pedig valaki az ö házát az URnak szenteli, *hogy* szent *légyen* az, betsülje-meg azt a' Pap, vagy jó vagy hitván *lejénd*, és a' mire betsülli azt a' Pap, abban maradjon.

15 Ha meg-akarja váltani az ö házát az, a' ki az *Istennek* szentelte vólt, a' te betsüd mellé adja annak árrának ötöd részét, és légyen övé.

16 Ha pedig valaki az ö örökségéből mezön való földet szentelénd az URnak, betsüld-meg a' mag szerint, a' melly abba mégyen, *ha* egy Hómer arpa *mégyen beléje*, ötven ezüst siklusra *betsültessék*.

17 Ha a' kürtölésnek esztendejétől fogva szentelte *Istennek* az ö szántó-földét, a' mint azt betsüllöd, abban maradjon.

18 Ha a' kürtölésnek *esztendeje* után szenteléndi *Istennek* az ö földét, a' Pap számlálja-meg annak pénzét az esztendöknek száma szerint, a' mellyek hátra vagynak a' kürtölésnek esztendejéig, és *a' szerint* szállítson le a' te betsülésedbül.

19 Ha pedig meg-akarja váltani az ö földét az, a' ki azt *Istennek* szentelte vólt, a te betsüd mellé adja annak árrának ötöd részét, és légyen övé.

20 Ha meg nem váltja azt a' földet, vagy azt a' földet másnak el-adja, azután azt meg nem vált-hatja;

21 Hanem a' föld, mikor a' kürtölésnek *esztendején* meg-szabadúl, az URnak szenteltetsék, úgymint az *Istennek* szenteltetett föld, és légyen a' Papok' öröksége.

22 Ha pedig pénzen vett földet szentelt az URnak, melly ö néki öröksége nem vólt;

23 Számlálja-meg a' Pap a' földnek betsüje szerint való árrában, a' kürtölésnek esztendejéig *mennyi vagyon hárra*, és adja-meg azt azon napon a' te betsüd szerint, *hogy légyen az* az URnak szenteltetett.

24 A' kürtölésnek esztendején a' föld meg-térjen ahoz, a' kitöl azt vette vólt, ahoz *tudni-illik* a' kinek öröksége *vólt* az a' föld.

25 Minden te betsülésed pedig a' Szent-helynek siklusa szerint légyen. Egy siklus pedig húsz * péntz téfzen.

* 2 *Móf.* 30: 13.

26 De a' baromnak elsö fajzását, melly elsö fajzás *a' nélkül-is* az * URé, senki *néki* ne szentelje, akar ökör lejénd, akar juh, az URé az.

* 2 *Móf.* 13: 2.

27 Ha pedig a' tifztátalan állatokból *való léfzen*, váltsa-meg *azt* a' te betsülésed szerint, és azon fellyül a' *betsünek* ötöd részét adja melléje, ha pedig meg nem váltják, adassék-el a' te betsüd szerint.

28 Semmi szent dolog, valami az URnak szenteltetett valakitöl, abból a' mije *vagyon*, akar ember *légyen az*, akar barom, akar mezön való örökség, el ne adassék, meg se váltassék; *mert* minden efféle fogadással kötelezetett állat, szentséges, *és* az * URé.

* 4 *Móf.* 18: 14, *Jós.* 6: 19.

29 Semmi *oktalan baromból* szenteltetett dolog, melly az embertöl *az URnak* szenteltetik, meg ne váltassék; hanem minden ok-vetetlen meg-ölettessék.

30 Annak-felette a' földnek minden dézmája, a' földnek veteményéböl, a' fáknak gyümöltséböl az URé, *és* az URnak szenteltessék,

31 Ha pedig valaki meg-akarja váltani az ö dézmájának valami részét, annak *az árrának* ötöd részét tégye hozzája.

32 És minden barmoknak és juhoknak tizede, mellyek a' vefzfzö alól fzoktak el-menni, minden tized, *mondom*, az URnak szenteltessék.

33 Ne tudakozzék rajta, jóé vagy hitván, és el ne változtassa azt: hogyha valami módon el változtatná azt, mind az, mind pedig a' mellyet a' helyébe adott vólt, *Istennek* szenteltetett légyen, meg se váltassék.

34 Ezek a' parantsolatok, mellyeket parantsolt az UR Mósesnek a' Sinai hegyen, *hogy azokat* az Izrael' fiainak *meg-mondaná*.

MÓSES' NEGYEDIK KÖNYVE;

MELLY AZ IZRAELITÁKNAK *MEGSZÁMLÁLÁSOKRÓL VALÓ* KÖNYV.

Meg-irja itt Móses, a' ki-jövetelnek második esztendejének második hónapjától fogva, mind a' negyvenedik esztendönek tizen-egyedik hónapjáig lett dolgokat, az Isten népe között. Az-az, hé-foglalja 38. *esztendöknek és egy-néhány hónapnak históriájat.* 4 Móf. 1. 5 Móf. 1.

I RESZ.

Az Izrael' népe Fejedelmeinek neveik: a' had-viselő férjfiaknak számok. Léviták' tiszti.

1 SZólla pedig az UR Mósesnek, a' Sinai puſztájában, a' Gyülekezet' sátorában, a' második hónapnak elsö *napján*, az Egyiptom' földéből való ki-jövetelek után * második esztendöben, mondván. * 2 *Mós.* 30: 11.

2 Vegyétek számát * az egész Izrael' fiai Gyülekezetinek, az ö nemzetségek szerint, az ö attyaiknak házok szerint, a' neveknek számok szerint, minden férjfiat föröl före. * *r.* 26: 2. 51. 2 *Mós.* 38: 26.

3 Húsz esztendös fiútól fogván és fellyebb, mindent, ki a' hadba ki-mehet az Izraelben: Meg-számláljátok öket az ö seregek szerint, te és Aron.

4 És légyen veletek egy-egy férjfiú mindenik nemzetségből, kik közzül mindenik feje légyen az ö attyainak házának.

5 Ezek pedig a' férjfiaknak neveik, a' kik légyenek ti veletek: Rúben' *nemzetségéből* Elisur, Sedeurnak fia.

6 Simeonból Selúmiel, Surisaddainak fia.

7 Júdából Naasson, Amminádábnak fia.

8 Issakárból Nétanéel, Suárnak fia.

9 Zebulonból Eliáb, Hélonnak fia.

10 Józef fiai közzül: Efraimból Elisama, Ammihudnak fia: Manasséből Gámliel, Pédasúrnak fia.

11 Benjáminból Abidán, Gidióni' fia.

12 Dánból Ahiézer, Ammisaddai fia.

13 Aserből Págiel, Okránnak fia.

14 Gádból Eleásaf, Déhuelnek fia:

15 Naftaliból Ahira, Enánnak fia.

16 Ezek a' Gyülekezetben nevezetesek *valának*, kik az ö attyok' nemzetségeinek Fejedelmi, és az Izrael' ezerinek Fejei valának.

17 Melléje vévé azért Móses és Arón e' férjfiakat, a' kik nevek szerint elö-számláltattak vala;

18 És az egész Gyülekezetet öszvegyüjték, a' második hónak elsö *napján*, kik valláſt tönek az ö születésekről, az ö tseledjek szerint, az ö attyaiknak háza-népe szerint, az ö neveknek száma szerint, húsz esztendös fiútól fogva és fellyebb, föröl före;

19 Miképpen meg-parantsólta vala az UR Mósesnek, meg-számlálá öket a' Sinai puſztájában.

20 Vóltanak azért az Izrael' elsöszülöttének a' Rúbennek' fiai, az ö nemzetségek, az ö házok-népe szerint, az ö attyaiknak házok szerint, a' neveknek száma szerint, föröl före, minden férjfiú, húsz esztendös fiútól fogva és fellyebb, minden hartzra ki-mehetö;

21 Az ö meg-számláltattai Rúben' nemzetségéből, negyven-hat ezer és öt-száz.

22 Simeon' fiai közzül, az ö nemzetségek, az ö házok-népe szerint, az ö attyaiknak házok szerint, az ö meg-számláltattai, a' neveknek száma szerint föröl före, minden férjfiú húsz esztendöstöl fogva és fellyebb, minden hartzra ki-mehetö;

23 Az ö meg-számláltattai Simeon' nemzetségéből ötven-kilentz ezer és három-száz.

24 Gad' fiai közzül az ö nemzetségek, az ö házok-népe szerint, az ö attyaiknak házok szerint, a' neveknek száma szerint, húsz esztendös fiútól fogva és fellyebb, minden hartzra ki-mehetö;

25 Az ö meg-számláltattai Gad' nemzetségéből, negyven-öt ezer és hat-száz ötven.

26 Júda' fiai közzül, az ö nemzetségek, az ö házok-népe szerint, az ö attyaiknak házok szerint, a' neveknek száma szerint, húsz esztendös fiútól fogva és felyebb, minden hartzra ki-mehetö;

27 Az ö meg-számláltattai Júda' nemzetségéből, hetven-négy-ezer és hat-száz.

28 Issakár' fiai közzül az ö nemzetségek, az ö házok-népe szerint, az ö attyaiknak házok szerint, a' neveknek száma szerint, húsz esztendös fiútól fogva és fellyebb, minden hartzra ki-mehetö;

29 Az ö meg-számláltattai, Issakár nemzetségéből ötven-négy-ezer és négy-száz.

30 Zebulon' fiai közzül az ö nemzetségek, az ö házok-népe szerint, az ö attyaiknak házok szerint, a' neveknek száma szerint, húsz esztendös fiútól fogva és fellyebb, minden hartzra ki-mehetö;

31 Az ö meg-számláltattai Zebulon' nemzetségéből ötven-hét-ezer és négy-száz.

32 Józef fiai közzül, Efraim' fiai közzül az ö nemzetségek, az ö házoknépe szerint, az ö attyaiknak házok szerint, a' neveknek száma szerint, húsz esztendös fiútól fogva és fellyebb, minden hartzra ki-mehetö;

33 Az ö meg-számláltattai Efraim' nemzetségébül, negyven-ezer és öt-száz.

34 Manasse' fiai közzül az ö nemzetségek, az ö házok-népe szerint, az ö attyaiknak házok szerint, a' neveknek száma szerint, húsz esztendös fiútól

tól fogva és fellyebb, minden hartzra ki-mehetö;

35 Az ö meg-számláltattai Manassé' nemzetségéböl, harmintz-két-ezer és két-száz.

36 Benjámin' fiai közzül az ö nemzetségek, az ö házok-népe szerint, az ö attyaiknak házok szerint, a' neveknek száma szerint, húsz esztendös fiútól fogva és fellyebb, minden hartzra ki-mehetö;

37 Az ö meg-számláltattai Benjámin' nemzetségéböl, harmintz-öt-ezer és négy-száz.

38 Dán' fiai közzül az ö nemzetségek, az ö házok-népe szerint, az ö attyaiknak házok szerint, a' neveknek száma szerint, húsz esztendös fiútól fogva és fellyebb, minden hartzra ki-mehetö;

39 Az ö meg-számláltattai Dán' nemzetségéböl, hatvan-két ezer és hét-száz.

40 Aser' fiai közzül az ö nemzetségek, az ö házok-népe szerint, az ö attyaiknak házok szerint, a' neveknek száma szerint, húsz esztendös fiútól fogva és fellyebb, minden hartzra ki-mehetö;

41 Az ö meg-számláltattai Aser' nemzetségéböl, négyven-egy-ezer és öt-száz.

42 A' Naftali' fiainak nemzetségek, az ö házok-népe szerint, az ö attyaiknak házok szerint, a' neveknek száma szerint, húsz esztendös fiútól fogva és fellyebb, minden hartzra ki-mehetö;

43 Az ö meg-számláltattai a' Naftali' nemzetségéböl, ötven-háromezer és négy-száz.

44 Ezek azok a' meg-számláltattak, kiket meg-számlált Móses és Áron: és az Izraelnek Fejedelmi a' tizen-két férjfiak, kik közzül mindenik az ö attyának házában fö vala.

45 Vóltanak annak-oká-ért mindnyájan kik meg-számláltattanak, az Izrael' fiai, az ö attyaiknak házok szerint, húsz esztendös fiútól fogva és fellyebb, minden hartzra ki-mehetök az Izraelben;

46 Vóltanak *mondom* mindnayájan a' meg-számláltattak, hat-száz *három ezer öt-száz ötven. *2 *Mós.* 38: 26.

47 De a' Léviták * az ö attyaiknak házok-népe szerint nem számláltattak azok közzé; *r. 3: 1-17. *s' a' t*

48 Mert szollott vala az UR Mósesnek, ezt mondván:

49 De mindazáltal a' Lévi nemzetségét meg * ne számláljad, és azokat ne számláljad az Izrael' fiai közzé.

*r. 2: 33.

50 Hanem a' Lévitákat rendeld a' Bizonyság-tétel' Hajlékához, és minden ö edényihez, és minden ahoz valókhoz, ök viseljék a' Hajlékot, és annak minden edényit, és ök szolgáljanak annak, és a' Hajlék körül járjanak tábort.

51 Mikor pedig a' Hajléknak elebb kel indúlni, a' Léviták szedjék-el azt egymáftól, mikor pedig meg-álláná a Hajlék, a' Léviták állaffák azt fel, és az idegen; a' ki oda járúláná * meg-haljon. * *r. 3: 38.*

52 Es tábort járjanak az Izrael' fiai ki-ki az ö táborában, és ki-ki az ö záfzlója alatt, az ö feregek szerint.

53 A' Léviták pedig tábort járjanak a' Bizonyság-tétel' Hajlékának * környülötte, hogy ne légyen harag az Izrael' fiainak Gyülekezetin; és foglalatosok légyenek a' Léviták a' Bizonyság-tétel' Hajlékának örizetiben.

* *rész.* 3: 7 23. 29. 35. 38.

54 Tselekedének annak-oká-ért az Izrael' fiai mind a' szerint, a' mint parantsolta vala az UR Mósesnek; úgy tselekedének.

II. RESZ.

Minémü rendet tartsanak az úton, és a' tábor-járásban: Minden nemzetségben ki légyen a' Fejedelem

1 ES szólla az UR Mósesnek és Aronnak, mondván:

2 Az Izrael' fiai, ki-ki az ö záfzlója alatt, az ö attyainak házok-népének záfzlója alatt járjon tábort: A' Gyülekezetnek Sátora környül távol, járjon tábort.

3 *Ezek* járjanak pedig tábort Napkelet felöl Nap-támadatban, a' Júda' táborának záfzlója az ö feregi szerint, és a' Júda' fiainak Fejedelme *légyen* Naasson, Amminádáb' fia.

4 Es az ö ferege, és az ö számláltattai, hetven-négy-ezer és hat-száz.

5 Tábort járjon pedig ö mellette az Iffakár' nemzetsége, és az Iffakár' fiainak Fejedelme *legyen* Nathanéel, Suárnak fia.

6 Es az ö ferege, és az ö számláltattai ötven-négy-ezer és négy-száz.

7 Ismét a' Zebulon' nemzetsége, és a' Zebulon' fiainak Fejedelme Éliáb, Hélon' fia.

8 Es az ö ferege és az ö számláltattai, ötven-hét-ezer négy-száz.

9 Mindnyájan a' Júda' táborának számláltattai, száz-nyóltzvan-hat ezer *és* négy-száz, az ö feregek szerint: elöljárók légyenek ezek.

10 A' Rúben' táborának záfzlója légyen Dél felöl az ö feregi szerint, és a' Rúben' fiainak Fejedelme légyen Elisúr, a' Sédeur' fia.

11 Es az ö ferege és számláltattai, négyven-hat ezer és öt-száz.

12 Tábort járjanak pedig ö mellette; a' Simeon' nemzetsége, és a' Si-

meon' fiainak Fejedelme *légyen* Selúmiel, Surisaddai' fia.

13 És az ö serege és számláltattai ötven-kilentz ezer és három-száz.

14 Ismét a' Gád' nemzetsége, és a' Gád' fiainak Fejedelme Eliásáf, a' Réhuel' fia.

15 És az ö serege, és számláltattai, negyven-öt ezer és hat-száz ötven.

16 Mindnyájan, a' kik meg-számlálva vóltak a' Rúben' táborában, száz ötven-egy ezer és négy-száz ötven az ö seregek szerint: és második légyenek a' menetelben.

17 Annak-utánna menjen a' Gyülekezet' Sátora, *tudni-illik* a' Léviták' tábora, a' táboroknak közepette: A' miképpen tábort járnak, ollyan-képpen járjanak ki-ki az ö helyén az ö zászlója mellet.

18 Az Efraim' táborának zászlója az ö seregi szerint *légyen* Nap-enyészet felöl, és az Efraim' fiainak Fejedelme *légyen* Elisáma, Ammihud' fia.

19 És az ö serege és számláltattai, negyven-ezer öt-száz.

20 És ö mellette *légyen* a' Manassé' nemzetsége, és a' Manassé' fiainak Fejedelme *légyen* Gámliel, a' Pédasúr fia.

21 És az ö serege és számláltattai, harmintz-két ezer két-száz.

22 Ismét a' Benjámin' nemzetsége, és a' Benjámin' fiainak Fejedelme *légyen* Abidán, Gideóni' fia;

23 És az ö serege és számláltattai, harmintz-öt ezer és négy-száz.

24 Mindnyájan az Efraim' táborában, kik meg-számlálva vóltanak, száz nyóltz ezer és száz az ö seregekben: harmad *rendben* menjenek.

25 A' Dán' táborának zászlója *légyen* Ejfzak felöl az ö seregi szerint: és a' Dán' fiainak Fejedelme Ahiézer, Ammisaddai' fia;

26 És az ö serege és számláltattai, hatvan-két ezer és hét-száz.

27 Tábort járjon pedig ö mellette az Asér' nemzetsége: és az Asér' fiainak Fejedelme *légyen* Págiel, az Okrán' fia.

28 És az ö serege, és számláltattai, negyven-egy ezer és öt-száz.

29 Ismét a' Naftali' nemzetsége: és a' Naftali' fiainak Fejedelme Achira, Enán' fia.

30 És az ö serege, és számláltattai, ötven-három ezer és négy-száz.

31 Mindnyájan a' meg-számláltattak a' Dán' seregében, *lónek* száz ötven-hét ezer és hat-száz; utólsó *renden* menjenek az ö zászlójok szerint.

32 Ezek az Izrael' fiainak számláltattai az ö attyaiknak házok szerint, mindnyájan, kik meg-számlálva vóltanak táborokban, az ö seregek szerint, * hat-száz három ezer öt-száz és öt-ven. * 2 *Mós.* 38: 26. *r.* 1: 46.

33 Továbbá a' Léviták nem vóltanak meg-számlálva * az Izrael' fiai között, a' miképpen meg parantsolta vólt az UR Mósesnek. * *r.* 1: 48. 49.

34 És tselekedének az Izrael' fiai mind a' szerint, a' miképpen parantsolta vólt az UR Mósesnek, ollyan-képpen járának tábort, az ö zászlójok szerint, úgy járának ki-ki az ö nemzetsége szerint, az ö attyaiknak háza szerint.

III. RESZ.

Meg-számlálása a' Léviták nak, és az elsö-szülöttek nek.

1 EZek pedig az Aronnak és Mósesnek nemzetségi, attól fogva hogy szóllott az UR Mósesnek a' * Sinai hegyen. * 2 *Mós.* 19: 1-3.

2 Ezek pedig az Aron' fiainak neveik: * Elsö-szülötte Nádáb, azután Abihú, Eleázár és Ithamár.

* 2 *Mós.* 6: 23.

3 Ezek az Aron' fiainak a' meg-kenetett Papoknak neveik, kiknek megszentelte * vólt kezeket, hogy Papságot viselnének. * 2 *Mós.* 40: 14-16.

3 *Mós.* 8: 30.

4 Meg-hala pedig * Nádáb és Abihú az UR előtt, mikoron áldozának külsö tüzzel az UR előtt a' Sinai pusztájában, és fiaik nintsenek ö nékiek. És Papságot visele Eleázár és Ithamár Aron előtt az ö attyok előtt.

* 3 *Mós.* 10: 1. 2. *r.* 26: 61.

5 Szólla pedig az UR Mósesnek, mondván:

6 Hozd-elö a' Lévi' nemzetségét, és állassad Aron Pap eleibe, hogy szólgáljanak * önéki. * *r.* 18: 1-6.

7 És örizzék az ö örizetit, és mind az egész Gyülekezetnek örizetit, a' Gyülekezetnek * Hajléka előtt, és végezzék a' környül való † szolgálatot.

* *rész.* 1: 53. 16: 9. †*r.* 4: 4-33.

8 Meg-örizzék pedig a' Gyülekezet' sátorának minden eszközét-is, és az Izrael' fiainak örizetét-is, hogy végezzék a' Hajlék környül való szólgálatot.

9 Adjad, *mondom*, a' Lévitákat Aronnak, és az ö fiainak; mert valóban néki adattanak az Izrael' fiaitól.

10 Aront pedig és az ö fiait előttök járóvá tégyed, hogy örizzék az ö Papságokat; mert ha valaki idegen oda járúlánd, meg-hal.

11 Szólla ezeknek-felette az UR Mósesnek, mondván:

12 Bizonyára én válaszlottam a' Lévitákat az Izrael' fiai közzül, minden elsö-szülött * helyett, melly az ö annyának méhét † meg-nyitja az Izrael' fiai között: Azért légyenek a' Léviták enyimek. * 2 *Mós.* 13: 2. †*r.* 8: 16.

13 Mert enyim minden elsö szülött, a'

a' naptól fogva, hogy meg-öltem minden elsö-szülöttet az Égyiptomnak földében, magamnak szenteltem * minden elsö-szülöttet az Izraelben, mind emberek közzül 's mind oktalan állatok közzül, enyimek lésznek: En *vagyok* az UR. * 2 *Móf.* 13: 2. *és* 34: 19. *Luk.* 2: 23.

14 Szólla azután az UR Mósesnek a' Sinai puſztájában, mondván:

15 Számláld-meg a' Lévi' fiait az ö attyaiknak házok ſzerint, az ö házoknépe ſzerint, minden férjfiat egy hónapitól fogva, és azon fellyül meg-ſzámlálj.

16 Meg-ſzámlálá annak-oká-ért Móſes öket az URnak ſzava ſzerint, a' miképpen hagyatott vala néki.

17 * Es ezek vóltanak a' Lévi' fiai az ö nevek ſzerint: Gerſon, Kéhát, és Mérári. * 2 *Móf.* 6: 16. 17.

18 Ezek pedig a' Gerſon' fiainak neveik az ö házok-népe ſzerint, Libni és Simhi.

19 Továbbá a' Kéhát' * fiai az ö házok-népe ſzerint; Amrám és Itzhár, Hebron és Uzziel. * 2 *Móf.* 6: 18.

20 A' Mérári' fiai pedig az ö házoknépe ſzerint: Machli és Múſi. Ezek a' Lévi' nemzetségi, az ö attyaiknak házok ſzerint.

21 A' Gerſontól *származtak* a' Libni' nemzetsége és a' Simhi' nemzetsége, ezek a' Gersoniták' nemzetségi.

22 Azoknak ſzámláltattai minden férjfiaknak ſzámok ſzerint, egy hónapi fiútól fogva és fellyebb, azoknak, *mondom*, ſzámláltattai, hét ezer és ötſzáz.

23 A' Gersonitáknak nemzetségi a' Hajlék megett járjanak tábort Nap-enyéſzet felöl.

24 Es a' Gersoniták' attyok' házanépének Fejedelme légyen Eliásáf, a' Láel' fia.

25 A' Gerſon' fiainak pedig őrizete a' Gyülekezetnek ſátorában léſzen: a' Hajlék, a' Sátor, annak fedele, és a' Gyülekezet' ſátora' ajtajának ſuperlátja.

26 Ismét a' pitvarnak kárpitjai, és a' pitvar' ajtajának ſuperlátja, melly *vala* a' Hajlék mellett és az óltár mellett körös-környül, és annak kötelei minden hozzá tartozó ſzolgálatival egybe.

27 Kéháttól pedig *származott* az Amrám' tselédje és az Itzhár' tselédje, és a' Hebron' tselédje, és az Uzziel' tselédje: Ez a' Kéhátnak tselédje.

28 Minden férjfiúnak ſzáma ſzerint, egy hónapi fiútól fogva és feilyebb, *lőnek* nyóltz ezeren és hat-ſzázan, kik a' Szent-helynek őrizői vóltanak.

29 A' Kéhát' fiainak nemzetségi tábort járjanak a' Hajléknak óldala mellett Dél felöl.

30 Es a' Kéhátiták' tselédjének attya' házának Fejedelme légyen Eliſáfán, az Uzzielnek fia.

31 Az ö őrizetek pedig, a' Láda és az aſztal, és a' gyertya-tartó, és az óltárok, és a' Szent-helynek edényi, a' mellyekkel ſzolgálnak, és a' ſuperlát minden ahoz tartozó ſzolgálattal.

32 Továbbá a' Léviták Fejedelminek Fejedelme *légyen* Eleázár, az Aron Papnak fia: a' Szent-hajlék mellett vigyázóknak fejedelemsége *légyen*, *ö rajta.*

33 A' Méráritól ſzármazott a' Machli' és Múſi' nemzetsége; ezek a' Mérári' nemzetségi.

34 Ezeknek pedig ſzámláltattai minden férjfiúnak ſzáma ſzerint egy hónapi fiútól fogva és fellyebb, hat ezer és két-ſzáz.

35 Es a' Mérári' tselédjének attyai' házának Fejedelme *légyen* Suriel, az Abihail' fia, és ezek tábort járjanak a' Hajléknak Ejſzak felöl való óldala mellet.

36 A' Mérári' fiainak pedig őrizetinek tiſzti, a' Hajléknak deſzkái és annak rúdjai, oſzlopi és annak talpai, minden edényi és minden ahoz tartozó ſzolgálat.

37 A' pitvar környül való oſzlopok és azoknak talpai, azoknak ſzegei és kötelei.

38 A' kik pedig tábort járjanak a' Hajlék előtt Nap-kelet felöl, a' Gyülekezet' ſátorának első réſze felöl, Nap-kelet felöl, *légyenek* Móſes és Aron, és az ö fiai, hogy a' Szent-helyet őrizzék az Izrael' fiai helyett. Bizonyára ha idegen * oda járúlánd, meghal. * *v.* 10.

39 A' Léviták minden ſzámláltattai, kiket meg-ſzámláltanak Móſes és Aron az URnak beſzéde ſzerint, az ö házok-népe ſzerínt, mindnyájan a' férjfiak egy hónapi fiútól fogva és azon fellyül, huſzon-két*ezer. *r. 26: 62.

40 Es monda az UR Móſesnek: Számláld-meg az Izrael' fiainak minden elsö-ſzülöttét, egy hónapi * fiútól fogva és fellyebb, és végyed az ö neveknek ſzámát. * *rész.* 18: 15. 16.

41 Es válaszd a' Lévitákat énnékem (én vagyok az UR) az Izrael' fiainak minden elsö-ſzülötti helyett; és a' Léviták barmaikat, az Izrael' fiainak barmaiknak minden elsö fajzati helyet.

42 Meg-ſzámlálá annak-oká-ert Móſes, a' mint parantsolta vala néki az UR, az Izrael' fiainak minden elsöſzülöttét.

43 Es valának minden elsö férjfiú ſzülöttek az ö neveiknek ſzámok ſzerint, egy hónapi fiútól fogva és

fellyebb, az ö számok szerint, hulzonkét ezeren két-százan és hetven-hárman.

44 És szólla az UR Mósesnek, mondván:

45 Végyed a' Lévitákat az Izrael' fiai közzül való minden elsö-szülöttek helyett: és a' Léviták barmaikat az ö barmaik helyett, és légyenek enyimek a' Léviták: En *vagyok* az UR.

46 Továbbá *a' mi néz* a' két-száz és hetven-háromnak meg-váltására, kik a' Léviták*nak számát* meg-haladták, az Izraelitáknak elsö-szülöttei közzül.

47 Végy öt-öt * sikluſt minden személy-ért a' Szent-hajléknak † siklusa szerint, husz fillér *érö* a' siklus.

* 3 *Mós.* 27: 6. 7. † 2 *Mós.* 30: 13.

48 És adjad azt a' pénzt Aronnak és az ö fiainak, azoknak váltságoknak pénzét, kiknek számok fellyül-haladja a' Léviták*nak számok*at.

49 Vévé annak-oká-ért Mózes a' váltságnak pénzét azoktól, a' kik fellyül-haladják vala *a' Lévitáknak számokat*, a' Léviktól meg-váltatott *elsö-szülötteknek* felette

50 Véve az Izrael' fiainak elsö-szülöttitöl e' pénzt *tudni-illik* ezer háromszáz és hatvan-öt sikluſt, a' Szent helynek siklusa szerint.

51 Es adá Mózes a' meg-váltattaknak pénzét Aronnak és az ö fiainak, az URnak beizéde szerint, a' miképpen parantsolta vala az UR Mósesnek.

IV. RESZ.

Tisztek a' Léviták' három nemzetségének.

1 ÉS szólla az UR Mósesnek és Aronnak, mondván:

2 Végyed számát a' Kéhát' fiainak a' Lévi' fiai közzül az ö tselédjek szerint, és az ö attyoknak házok szerint.

3 Attol fogva, a' ki harmintz esztendös és azon fellyül mind addig, a' ki ötven esztendös, valakik alkalmatosok a' szolgálatra, hogy munkálkodjanak a' Gyülekezetnek sátorában.

4 E' *légyen* tisztek a' Kéhát' fiainak a' Gyülekezetnek sátorában; a' szentséges dolgok*ról való gond-viselés*.

5 Elöször pedig Áron és az ö fiai, mikoron másuvá kell szállania a' tábornak, el-jöjjenek és le-tegyék a' kárpitnak fuperlátját, és bé-takarják azzal a' Bizonyságnak ládáját.

6 És boritsanak arra borz' böréből tsinált kárpitot, minekutánna azt egészen bé-boritják ég szinü posztóval, és annak a' rúdjait-is bé tegyék,

7 És az *Isten* eleibe vitetett *kenyerek*nek asztalát boritsák-bé ég szinü posztóval, azon fellyül tévén a' tálákat, temjén-tartókat, a' le pröket és a' fedö tálakat: és ama' szünetlen * valo kenyér azon légyen. * 2 *Mós.* 25: 30.

8 És minekutánna veres posztóval azt bé-boritják, azon fellyül bé-boritsák borz-börböl tsinált kárpittal: annakutánna az ö rúdjait-is bé-tegyék.

9 Vigyenek annak-felette ég szinü posztót, és fedjék-bé a' világnak gyertya-tartóját * *véle*, és annak lampáit és ollóit, hamva-vévöivel egyhe, és az ö olajjának minden edényit, a' melyekkel szolgálnak a' *gyertya-tartó* környül. * 2 *Mós.* 25: 31-39.

10 És helyhezteſſék azt minden ö edényivel a' borz-börböl tsinált kárpitba, és tegyék azt rúdakra.

11 Az arany óltárt-is boritsák-bé ég szinü posztóval, és fedjék-bé borz-börböl tsinált kárpittal, és tegyék-bé annak a' rúdjait-*is*.

12 Vegyék annak-felette mind a' szer-számokat-is, mellyekkel szolgálni fognak a' Szent-helyben, és helyhezteſſék ég szinü posztóban, és fedjék-bé azokat borz-börböl tsinált kárpittal, és tegyék rúdakra.

13 Annakutánna a' hamvat az óltárról el-tiſztítván, terítsenek arra bársony szinü posztót.

14 És tegyék arra minden ö edényit, mellyekkel szolgálnak azon, fogóit, szitóit, sepröit és medentzéit, az óltárnak minden edényit; és boritsanak arra borz-börböl tsinált kárpitot, és tegyék-bé az ö rúdjait-*is*.

15 *Mikor* pédig végét veti Áron és az ö fiai a' Szent-hajléknak és annak minden edényinek bé-takarásának, mikor el akar indúlni a' tábor; akkor jöjjenek-el a' Kéhát' fiai, hogy el-vigyék azokat; de ne illeſſék a' Szent-helynek semmi edényit, hogy meg ne haljanak: Ezek a' Kéhát' fiainak terhek a' Gyülekezetnek sátorában.

16 Az Eleázárnak pedig az Áron Pap' fiának tiszti, a' gyertya-tartónak olajja, és a' drága tsere-számokból tsinált füſtölés, a' szüntelen való áldozatnak Minhája, és a' kenetnek olajja. Ez az egész Hajlékról és mindenekröl, mellyek abban vagynak, mind a' Szentséges helyröl, mind annak edényiröl való gond-viselés.

17 Szólla pedig az UR Mósesnek és Aronnak, mondván:

18 Meg-lásſátok, hogy a' Kéhátiták' háza-népének nemzetsége, a' Léviták közzül ki ne gyomláltaſſék:

19 Hanem ezt miveljétek ö vélek, hogy éljenek és meg ne haljanak, mikor járúlándanak a' Szentségeknek szentségéhez: Áron és az ö fiai jöjjenek-el, és rendeljék-el öket, mindeniket az ö tiſztére és az ö terhére.

20 Hé ne menjenek, hogy meg-láfsák mikoron bé-takarják *a' Papok* a' szentséges állatokat, és meg ne haljanak.

21 Szólla ezeknek felette az UR Mózesnek, mondván:

22 Végyed számokat a' Gerson' fiainak az ö attyoknak házok szerint, és az ö nemzetségek szerint.

23 Attól fogva, a' ki harmintz esztendös és azon fellyül mind addig, a' ki ötven esztendös, meg-számláljad öket, valamennyin alkalmatosok a' szolgálatra, hogy munkálkodjanak a' Gyülekezetnek sátorában.

24 E' légyen munkájok a' Gersoniták' nemzetségeinek a' szolgálatban és a' tereh *hordozás*ban:

25 Hordozzák a' Hajléknak kárpitjait és a' Gyülekezetnek sátorát, annak fedelét és a' borz-börböl tsinálttt kárpitot, melly ö rajta vagyon fellyül, és a' Gyülekezet' sátorának ajtajának fuperlátját.

26 A' pitvarnakis kárpitjait, és a' pitvar' kapuja' ajtajának kárpitját, melly vagyon a' Hajlék mellett és az öltár mellett körös-környül, és azoknak köteleit, és az ö szolgálatjoknak minden edényit, és valamik tsinálttatak azokhoz, hogy szolgáljanak *azokkal*.

27 Aronnak és az ö fiainak befzédek szerint légyen minden szolgálatjok a' Gersoniták' fiainak, minden ö terhekben és minden ö tifztekben; minden ö terheket pedig az ö örizetekre bizzátok.

28 Ez a' Gersoniták' fiainak tseléjének szolgálatja a' Gyülekezetnek sátorában; kiknek szolgálatjok légyen az Aron Pap' fiának, Ithamárnak gond-viselése alatt.

29 *Annak-felette* a' Mérári' fiait-*is* az ö nemzetségek szerint, az ö attyoknak házok szerint számláld-meg,

30 Attól fogva, a' ki harmintz esztendös és annál fellyebb mind addig, a' ki ötven esztendös, meg-számláljad öket, valakik alkalmatosok a' szolgálatra, hogy a' Gyülekezetnek sátorában munkálódjanak.

31 Ezek pedig az ö terhek mellett való vigyázások minden ö szolgálatjok szerint, a' Gyülekezetnek sátorában, *tudni-illik* a' Hajléknak * defzkái, annak rúdjai, oszlopai és talpai.

* 2 *Mós.* 26 : 15-27. 37.

32 A' Pitvarnak-is körös-környül való oszlopai * és azoknak talpai, és azoknak szegei, és azoknak kötelei, azoknak minden szer-számi és azoknak minden szolgálatjok*hoz való edények*: és nevek szerint meg-számláljátok az ö szolgálatjok terhének minden edényit. * 2 *Mós.* 27 : 9-15.

33 E' léfzen szolgálatjok a' Mérári' fiainak tselédinek, mellyel szolgáljanak a' Gyülekezetnek sátorában, az Ithamárnak, az Aron Pap' fiának keze alatt.

34 Es meg-számlálá Mózes és Aron és a' Gyülekezetnek Fejedelmi a' Kéhátitáknak fiait, az ö nemzetségek szerint és az ö attyoknak házok szerint,

35 Attól fogva, a' ki harmintz esztendös vala és annál fellyebb mind addig, a' ki ötven esztendös vala, valamennyin alkalmatosok valának a' szolgálatra a' Gyülekezetnek sátorában.

36 Vala pedig azoknak számok az ö nemzetségek szerint két-ezer hétszáz és ötven.

37 Ezek a' Kéhátiták' nemzetségeinek számláltattai, kik alkalmatosok valának a' szolgálatra a' Gyülekezetnek sátorában, kiket meg-számlált Mózes és Aron az URnak parantsolatja szerint, a' Mózes keze által.

38 A' Gerson' fiainak számok az ö nemzetségek szerint, és az ö attyaiknak házok szerint,

39 Attól fogva a' ki harmintz esztendös vala, és azon fellyül mind addig, a' ki ötven esztendös vala, valamennyin alkalmatosok valának a' szolgálatra a' Gyülekezetnek sátorában.

40 Azoknak *mondom* számok az ö nemzetségek szerint, az ö attyoknak házok szerint, két ezer hat-száz és harmintz.

41 Ezek a' Gerson' fiainak tseléjeknek számok, kik mindnyájan szolgálnak a' Gyülekezetnek sátorában, kiket meg-számlált Mózes és Aron az URnak * befzéde szerint. * *v.* 1.

42 A' Mérári' fiai' nemzetségeinek számok az ö tselédjek szerint, az ö attyoknak házok szerint.

43 Attól fogva, a' ki harmintz esztendös vala, és annál fellyebb mind addig, a' ki ötven esztendös vala, valamennyin alkalmatosok valának a' szolgálatra a' Gyülekezetnek sátorában.

44 Az ö számok *mondom* az ö nemzetségek szerint, három-ezer és két-száz.

45 Ezek a' Mérári' fiainak tselédjének számláltattai, kiket meg-számlált Mózes és Aron az URnak befzéde szerint, a' Mózes keze által.

46 Mindnyájan a' meg-számláltattak, kiket meg-számlált Mózes és Aron, és az Izrael' Fejedelmi az ö nemzetségeknek és az ö attyoknak házok szerint a' Léviták;

47 Attól fogva a' ki harmintz esztendös *volt*, mind addig, a' ki ötven esztendös *volt*, valakik alkalmatosok

a' ſzolgálatra, az *Iſten' tiſzteletire való* ſzolgálatnak gyákorlására, és az ö terhekben való munkára a' Gyülekezetnek ſátorában.

48 Azoknak *mondom* ſzámláltattai vóltanak nyóltz ezeren öt-ſzázan és nyóltzvanon.

49 Az URnak beſzéde ſzerint ſzámlálta öket a' Móſesnek keze által, mindeniket az ö ſzolgálatja ſzerint, és az ö terhe ſzerint; azok ſzámláltattak vala pedig-meg, a' kiket az UR * parantsolt vala Móſesnek. * *v.* 21. 23.

V. RESZ.

A' tábornak tiſztán tartása: El-idegenített marhának viſzſza-adása: Feleségére gyanós férjfiúnak tsendeſitése.

1 ES ſzólla az UR Móſesnek, mondván:

2 Parantsold-meg az Izrael' fiainak, hogy ki-üzzenek a' táborból minden * bél-pokloſt, és mindent, valakinek férjfiúi † magva ki-foly, és mindent valaki meg-undokíttatott hólt teſt*nek illetése* miatt. * 3 *Móſ.* 13: 3--46. † 3 *Móſ.* 15: 2.

3 Mind férjfiakat mind aſzſzonyi-állatokat ki-üzzetek, a' táboron kivül üzzétek öket, hogy meg ne undokítsák az ö táborokat azok, a' kik között * én lakozom. * *réſz.* 11: 20.

4 Es úgy tselekedének az Izraelnek fiai, és ki-üzék azokat a' táboron kivül, a' miképpen meg-hagyta vala az UR Móſesnek, ugy tselekedének az Izrael' fiai.

5 Szólla annak-felette az UR Móſesnek, mondván:

6 Parantsold-meg az Izrael' fiainak: Akar férjfiú akar * aſzſzonyi-állat, mikoron tselekedéndenek az embereknek bünök közzül valamellyet, vétkezvén az UR ellen, és bünt tselekedéndik valamelly lélek:

* 3 *Móſ.* 6: 1--5.

7 Meg-vallják az ö bünöket, a' mellyet tselekedtenek, és * fizeſſe-meg azt a' miben vétkezett éppen, és annak ötödik réſzét adja arra fellyül, és adja annak, a' ki ellen vétkezett.

* 3 *Móſ.* 6: 5.

8 Ha nem lejénd annak a' férjfiúnak attya-fia, a' kinek meg-fizetné a' kárt: adja azt az URnak és légyen a' Papé, a' meg-tiſztításra való kosnak kivülötte, mellyel meg-tiſztítja ötet *a' Pap.*

9 Az Izraélitáktól Iſtennek ſzenteltetett állatokból való fel-emeltetett ajándék azé a' Papé légyen, a' mellyhez azt viſzik:

10 Es kinek-kinek meg-ſzenteltetett állati azé légyenek, a' mikoron adándja azokat az ember a' Papnak, azé légyenek.

11 Szólla annak-felette az UR Móſesnek, mondván:

12 Szólj az Izrael' fiainak, és mondd-meg önékiek: Mikoron el-hajol valakinek felesége és vétkezéndik az ö férje ellen;

13 Es hálánd valaki ö véle, melly dolog az ö férjétöl el-titkolva és el-fedezve vagyon, hogy az ö felesége meg-fertéztetett: bozonyſág pedig nem lejénd ö ellene, mivelhogy a' bünön nem kapták.

14 Ha fel-indúl ö benne az ö feleségéhez való kétség, annyira hogy kételkedjék az ö feleségéhez, melly immár tiſztátalanná lett: vagy fel-indúl ö benne az ö feleségéhez való kétsége, annyira hogy az ö feleségéhez kételkedjék, jollehet az meg nem fertéztetett:

15 Akkoron vigye a' férjfiú az ö feleségét a' Paphoz; és vigye-el az ö áldozatjára való ajándékát azzal egyetemben, *tudni-illik* egy Efa árpa liſztnek tized réſzét: de ne öntsön arra olajt és ne tégyen arra temjént; mert házaſſágban való tiſztaságnak megromlásának gyanóságának áldozatja, és emlékeztetésnek áldozatja, melly eſzében júttatja az *embernek* a gonoſzságot.

16 Es az aſzſzonyi-állatot hivja elö a' Pap, és állaſſa ötet az UR eleibe.

17 Es végyen a' Pap ſzent vizet földböl tſinált edenyben, a' porból-is, a' melly lejénd a' Sátornak pádimentomán, végyen a' Pap, és botsáſſa azt abba a' vizbe.

18 Es állaſſa a' Pap az aſzſzonyi-állatot az UR eleibe, és az aſzſzonyi-állatnak fejét mezitelenítse-meg, és tégye annak az aſzſzonyi-állatnak kezére az emlékezetnek ajándékát, melly áldozat házaſſág' tiſztaságához való gyanóságnak ajándéka; és a' Papnak kezében légyenek keserü vizek, átoknak vizei.

19 Es esküvéſſel kénſzerítse ötet a' Pap, és azt mondja az aſzſzonyi-állatnak: Hogy ha valaki te veled nem közösködött, és hogy-ha el nem hajlottál tiſztátalanságra a' te férjed kivül, ne ártson tenéked e' keserü átkozott viz.

20 Ha pedig el-hajlottál a' te férjed kivül, és meg-ſzeplöſittettél, és más férjfiúval közösültél a' te férjed kivül:

21 Esküvéſſel kénſzerítse, *mondom*, azt az aſzſzonyi-állatot a' Pap, átoknak esküvésével, és ezt mondja az aſzſzonyi-állatnak: Tégyen tégedet az UR átokká, és példává a' te néped között, minek-utánna az UR meg-ſzáraztja a' te tomporodat, és a' te méhedet dagadáſſal meg-veri.

22 Es

22 Es bé-menjenek ez átkozott vizek a' te belsö részeidbe, hogy megdagadjon a' te méhed, és meg-fzáradjon a' te tomporod; és az afzfzonyiállat mondja, Amen! Amen!

23 Es irja-fel a' Pap ez átkokat valami kártára, és törölje-el annak-utánna azokat a' keserü vizekkel.

24 Es itaffa-meg az afzfzonyi-állattal a' keserü átkozott vizet; és bémennek ö belé az átkozott és keserü vizek.

25 Annak-utánna végve-el a' Pap az afzfzonyi-állatnak kezéből a' házaffágbéli tifztasághoz való gyanósságnak áldozatját és emelje-fel azt az UR előtt, és áldozzék azzal az öltáron.

26 Es a' Pap egy tellyes marokkal vévén abból az ajándékból, áldozzameg azt jó illatúl az öltáron; és annak-utánna adja meg-innia az afzfzonyi-állatnak a' vizet.

27 Meg-itaffa, *mondom*, véle a' vizet, és ha meg-fzeplöfittetett lejénd, és ha vétkezett valóba az ö férje ellen: tehát bé-mennek azok az átkozott vizek ö belé, mellyek fordúlnak keserüségre, és még-dagad az ö méhe, és meg-fzárad az ö tompora; és léfzen az az afzfzonyi-állat átkozott az ö népe között.

28 Hogy-ha meg nem fzeplöfittetett az afzfzonyi-állat, hanem tifzta lejénd: tehát ártatlan léfzen és tenyéfzö léfzen.

29 Ez a' házaffágbéli tifztasághoz való gyanósságnak törvénye, mikor elhajol az afzfzonyi-állat az ö férjétöl és meg-fzeplöfittetik.

30 Vagy ha fel-indúl valakiben a' kételkedés, annyira hogy kételkedjék feleségéhez, és az ö feleségét állatja az UR eleibe, és a' Pap tselekefzik azzal mind e' törvény fzerint.

31 Es illyen módon ártatlan léfzen a' férjfiú a' büntöl, de az afzfzonyi-állat az ö bünének terhét hordozza.

VI. RESZ.

Nazaréusok törvénye: Közönséges áldás.

1 ES fzólla az UR Mósesnek, mondván;

2 Szólj az Izrael' fiainak és monddmeg önékiek: Mikor férjfiú avagy afzfzonyi-állat fogadáft tészen, és esküvéffel a' Nazaréuffágra kötelezi magát, hogy *rudni-illik* az URnak Nazaréuffágra fzenteli magát:

3 Bortól és részegítö italtól el-fzakafzfza magát, a' bor-ecztet és a' részegítö állatnak etzetjét ne igya, és femmi meg-vizesittetett fzölöből tfinált italt ne igyék, söt még új fzölöt fe egyék, fe pedig afzfzú *fzölött*,

4 Az ö Nazaréuffágának minden napjain femmit affélet ne igyék, valami léfzen a' fzölö-töröl, a' fzölö magvától fogva a' fzölö hajáig.

5 Az ö Nazaréuffágának fogadásának minden napjain * beretva az ö fejére ne menjen, miglen bé nem tellyesednek a' napok, a' mellyeken fogadáffal Nazaréuffágra fzentelte magát az URnak; fzent légyen, hagyja nevekedni az ö fejének haját.

* *Bir.* 13: 5. *Luk.* 1: 15.
1 *Sam.* 1: 11.

6 Az napokon, mellyeken fogadáffal Nazaréuffágra fzenteli magát az URnak, a' meg-hóltnak teftéhez bé ne menjen.

7 Söt fe az ö attyának, fe az ö annyának, fe az ö attya-fiának, fe az ö nénnyének hólt teftekkel meg ne fertéztefie magát, mikoron meg-halándanak; mert az ö Iftenének Nazaréuffágát viseli az ö fején.

8 Az ö Nazaréuffágának minden napjain fzent légyen az URnak.

9 Hogy-ha pedig valaki meg-haland ö nála hirtelenséggel, és meg-fertézteti az ö Nazaréuffágának fejét, nyírjemeg az ö fejét az ö tifztúlásának napján, hetedik napon nyírje-meg azt.

10 Nyoltzadik napon pedig vigyen két getlitzét * avagy két galamb-fiat a' Papnak, a' Gyülekezet' fátorának ajtajához. * 3 *Móf.* 1-14.

11 Es áldozza-meg a' Pap egyiket a' bün-ért, a' máfikat pedig egészen égö áldozatúl, és tifztítsa-meg azt abból, hogy vétkezett a' hólt teft miatt; és fzentelje-meg annak fejét azon napon.

12 Es újonnan fogadáft tévén az URnak az ö Nazaréuffágra való maga fzentelésének napjáról, vigyen az ö büné-ért egy efztendös báránvt; az előtt való napok pedig hafzontalanok légyenek; mert meg-fertéztetett vólt az ö Nazaréusága.

13 E' légyen pedig az *Iftennek* Nazaréuffágra fzenteltetett embernek törvénye, a' melly napon bé-tellyesedik az ö Nazaréuffágának napja, menjen a' Gyülekezet' fátorának ajtajához,

14 Es vigye-fel az ö áldozatját az URnak, egy efztendös ép hím báránvt egészen meg-égetendö áldozatra, és egy efztendös nöftény ép báránvt, bün-ért való áldozatra, és egy ép koft hálá-adó áldozatra.

15 Ezeknek-felette egy kosár kovafz nélkül való kenyereket, olajjal meg-hintett femlye béleseket, és kovafz-nélkül való pogátsákat, olajjal meg-kenetteket, azoknak Minhájokkal és itali áldozatjokkal.

16 Vigye azokat a' Pap az UR eleibe, és áldozzék annak büné-ért való áldozatot, és egészen meg-égetendö áldozatot.

17 A' koſt-is áldozza-meg hálá-adó áldozatúl az URnak, a' kovász nélkül valókkal egyetemben, mellyek a' kosárban lésznek: áldozza-meg a' Pap annak Minhájját és itali áldozatját-is.

18 Akkoron a' Nazaréus nyirje-meg * az ö Nazaréuſságának fejét a' Gyülekezet' ſátorának ajtajánál, és végye az ö Nazaréuſságának haját, és tégye azt a' tüzre, melly vagyon a' hálá-adás-ért való áldozat alatt.

19 Végye annakutánna a' Pap a' kosnak meg-főtt lapotzkáját, és egy kovász nélkül való béleſt a' kosárból, és egy kovász nélkül való pogátsát, és tégye a' Nazaréusnak kezére mineku-tánna el-nyirettétik az ö Nazaréuſsága.

20 Es emelje-fel a' Pap azokat az UR előtt: a' Papnak ſzenteltetett ez, a' fel-emeltetett ſzegynek és fel-emeltetett lapotzkának felette, és annak-utánna igyék bort a' Nazaréus.

21 Ez a' Nazaréusnak törvénye, a' ki fogadáſt tejénd, *és* az ö Nazaréuſſágá-ért az URnak fogadott áldozatjának törvénye, annak kivülötte a' mit ſzabad akaratja ſzerint ajándékoz: Az ö fogadása ſzerint, mellyet fogadott, akképpen tselekedjék, az ö Nazaréuſságának törvénye ſzerint.

22 Es ſzólla az UR Mósesnek; mondván:

23 Szólj Aronnak és az ö fiainak, mondván: Igy áldjátok-meg az Izrael' fiait, mondván önékiek:

24 Aldjon-meg tégedet az UR, és örizzen-meg tégedet.

25 Világoſítsa-meg az UR az ö orczáját te rajtad, és könyörüljön te rajtad:

26 Fordítsa az UR az ö orczáját te reád, és adjon békeſséget teneked.

27 Es az én nevemet veſsék az Izrael' fiaira, és én meg-áldom öket.

VII. RESZ.

Az Izrael' nemzetsége' tizen-két Fejedelminek, a' ſzent hajlék' és az oltár' fel-emeltetések után lett ajándékok.

1 ES lön a' melly napon el-végezé Móſes a' Sátornak * fel-emelését, meg-kené azt és meg-ſzentelé minden edényivel egybe, az óltárt-is és annak minden edényit meg-kené és meg-ſzentelé. * 2 *Móſ.* 40: 1-33.

2 Akkoron ajándékokat vivének az Izraelnek Fejedelmi az ö attyok házának fejei; ezek valának a' nemzetségek' Fejedelmi, és ugyan ezek valának a' meg-ſzámláltattaknak fejei.

3 Es vivék az ö ajándékokat az UR eleibe, hat borított ſzekereket, és tizen-két ökröket, egy ſzekeret két Fejedelem-ért, és mindenik-ért egy-egy ökröt: és ajándékon vivék azt a' Sátor eleibe.

4 Es ſzólla az UR Mósesnek mondván:

5 Vedd-el ö tölök és ſzolgáljanak azok a' Gyülekezet' ſátorának ſzolgálatjában: és adjad azokat a' Lévitáknak, mindeniknek az ö ſzolgálatja ſzerint.

6 El-vévé azért Móſes a' ſzekereket és az ökröket, és adá azokat a' Lévitáknak.

7 Két ſzekeret és négy ökröt a' Gerſon' fiainak az ö ſzolgálatjok ſzerint.

8 Négy ſzekeret pedig és nyóltz ökröt ada a' Mérári' fiainak az ö ſzolgálatjok ſzerint, az Ithamárnak Aron Pap' fiának kéze alá.

9 A' Kéhát' fiainak pedig ſemmit nem ada; mert a' ſzentséges állatok környül való ſzolgálat vala ö rajtok, mellyet vállokon viselnek vala.

10 Vivének annak-oká-ért a' Fejedelmek az óltárnak meg-ſzentelésére azon napon, a' mellyen meg-kenetetett vólt, vivének *mondom*, ajándékokat a' Fejedelmek az óltár eleibe.

11 Es monda az UR Móſesnek: A' Fejedelmek egyenként, külön-külön napon vigyék az ö ajándékokat az óltárnak meg-ſzentelésére.

12 Es vivé elsö napon az ö ajándékát Naaſſon, az Amminádáb' fia, Júda' nemzetségéből.

13 Vala pedig az ö ajándéka, egy ezüſt tál, ſzáz és harmintz ſiklus nyomó, egy ezüſt pohár hetven ſiklus nyomó, a' Szent ſiklus * ſzerint, és mind a' kettö tellyes vala Minhának való olajjal meg-hintett ſemlye liſzttel.

14 Egy arany kalán tiz ſiklus nyomó, tellyes jó illatra való ſzer-ſzámokkal. * 2 *Móſ.* 30: 13.

15 Egy gyermekdéd tulok, egy kos, egy eſztendös bárány egéſzen-meg-égetendö áldozatra.

16 Egy ketske-bak a' bün-ért való áldozatra.

17 Es a' hálá-adásnak áldozatjára két ökör, öt kos, öt ketske-bak, öt bárányok eſztendösök. E' vólt a' Naaſſonnak Amminádáb' fiának ajándéka.

18 Másod napon ajándékot vün Nathanéel, Suárnak fia, Iſſakár' nemzetségének Fejedelme

19 Elö-vivé az ö ajándékát egy ezüſt tálat, melly ſzáz és harmintz ſiklus nyomó vala, egy ezüſt pohárt, mellyhetven ſiklus nyomó vala, a' Szent ſiklus * ſzerint, mellyek tellyesek valának olajjal meg-hintett Minhának való ſémlye-liſzttel. 2 *Móſ.* 30: 13.

20 Egy arany kalánt tiz ſiklus nyomót, tellyeſt jó illatra való ſzer-ſzámokkal.

21 Egy gyermekdéd tulkot, egy

koſt,

koſt, egy eſztendös bárányt tüzzel egéſzen meg-emélztetendö áldozatra.

22 Egy ketske-bakot a' bün-ért való áldozatra,

23 Es a' hálá-adásnak áldozatjára két ökröt, öt koſt, öt bakot, eſztendös bárányokat ötöt. E' vólt Nathanéelnek a' Suár' fiának ajándéka.

24 Harmadik napon a' Zebulon' fiainak Fejedelmek Eliáb, a' Hélon' fia.

25 Az ö ajándéka pedig vólt egy ezüſt tál, ſzáz harmintz ſiklus nyomó, egy ezüſt pohár hetven ſiklus nyomó, a' Szent ſiklus ſzerint, mellyek tellyesek valának olajjal meg hintett Minhának való ſemlye liſzttel.

26 Egy arany kalán tiz ſiklus nyomó jó illatra való ſzer-ſzámokkal tellyes:

27 Egy gyermekdéd tulok, egy kos, egy eſztendös bárány tüzzel egéſzen meg-emélztetendö áldozatra.

28 Egy ketske-bak a' bün-ért való áldozatra,

29 Es a' hálá-adásnak áldozatjára két ökör, öt kös, öt bak, eſztendös bárány öt. E' vólt Eliábnak: Hélon' fiának ajándéka.

30 Negyedik napon a' Rúben' fiainak Fejedelmek Elisúr, Sedeúrnak fia.

31 Az ö ajándéka vólt egy ezüſt tál, ſzáz harmintz ſiklus nyomó, egy ezüſt pohár, hetven ſiklus nyomó, a' Szent ſiklus ſzerint, mellyek tellyesek valának olajjal meg-hintett Minhára való ſemlye-liſzttel.

32 Egy arany kalán tiz ſiklus nyomó, jó illatra való ſzer-ſzámokkal tellyes.

33 Egy gyermekdéd tulok, egy kos, egy eſztendös bárány tüzzel egéſzen meg-emélztetendö áldozatra.

34 Egy ketske-bak bün-ért való áldozatra.

35 Es a' hálá-adásnak áldozatjára két-ökör, öt kos, öt bak, eſztendös bárány öt. E' vólt Elisúrnak, Sedeúr' fiának ajándéka.

36 Ötöd napon a' Simeon' fiainak Fejedelmek Selúmiel, Surisaddai' fia

37 Az ö ajándéka vólt egy ezüſt tál, ſzáz harmintz ſiklus nyomó, egy ezüſt pohár, hetven ſiklus nyomó, a' Szent ſiklus ſzerint, mellyek tellyesek valának olajjal meg-hintett Minhára való ſemlye-liſzttel.

38 Egy arany kalán tiz ſiklus érö tellyes jó illatra való ſzerſzámokkal.

39 Egy gyermekdéd tulok, egy kos, eſztendös bárány egy, tüzzel egéſzen meg-emélztetendö áldozatra.

40 Egy ketske-bak bün-ért való áldozatra.

41 Es hálá-adásnak áldozatjára két ökör, öt kos, öt bak, eſztendös bárány öt. E' vólt Selúmielnek, Surisaddai' fiának ajándéka

42 Hatod napon a' Gád' fiainak Fejedelmek Eliásáf, a' Déhuel' fia.

43 Az ö ajándéka vólt egy ezüſt tál, ſzáz harmintz ſiklus nyomó, egy ezüſt pohár hetven ſiklus nyomó, a' Szent ſiklus * ſzerint, mellyek tellyesek valának olajjal meg-hintett Minhára való ſemlye-liſzttel. * r. 5: 47.

44 Egy arany kalán tiz ſiklus nyomó, tellyes jó illatra való ſzer-ſzámokkal.

45 Egy gyermekdéd tulok, egy kos, egy eſztendös bárány tüzzel egéſzen meg-emélztetendö áldozatra.

46 Egy ketske-bak bün-ért való áldozatra.

47. Es a' hálá-adásnak áldozatjára két ökör, öt kos, öt bak, eſztendös bárány öt. E' vólt Eliásáfnak, Déhuel' fiának ajándéka.

48 Heted napon az Efraim' fiainak Fejedelmek az Elisáma, az Ammihúd' fia.

49 Az ö ajándéka vólt egy ezüſt tál, ſzáz harmintz ſiklus nyomó, egy ezüſt pohár, hetven ſiklus nyomó a' Szent ſiklus ſzerint, mellyek tellyesek valának olajjal meg-hintett Minhára való ſemlye-liſzttel.

50 Egy arany kalán, tiz ſiklus nyomó, tellyes jó illatra való ſzer-ſzámokkal.

51 Egy gyermekdéd tulok, egy kos, egy eſztendös bárány tüzzel egéſzen meg-emélztetendö áldozatra.

52 Egy ketske-bak a' bün-ért való áldozatra.

53 Es a' hálá-adásnak áldozatjára két ökör, öt kos, öt bak, eſztendös bárány öt. E' *vólt* az Elisámának, Ammihúd' fiának ajándéka.

54 Nyóltzad napon a' Manaſſé' fiainak Fejedelmek a' Gámliel, Pédasúr' fia.

55 Az ö ajándéka vólt egy ezüſt tál, ſzáz harmintz ſiklus nyomó, egy ezüſt pohár, hetven ſiklus nyomó, a' Szent ſiklus ſzerint, mellyek tellyesek valának olajjal meg-hintett Minhára való ſemlye-liſzttel.

56 Egy arany kalán tiz ſiklus nyomó, tellyes jó illatra való ſzer-ſzámokkal.

57 Egy gyermekdéd tulok, egy kos, egy eſztendös bárány tüzzel egéſzen meg-emélztetendö áldozatra.

58 Egy ketske-bak bün-ért való áldozatra.

59 Es a' hálá-adásnak áldozatjára két ökör, öt kos, öt bak, eſztendös bárány öt. E' vólt a' Gámlielnek, a' Pédasúr' fiának ajándéka.

60 Kilentzed napon a' Benjámin' fiainak

fiainak Fejedelmek az Abidán, a' Gideóni fia.

61 Az ö ajándéka vólt egy ezüst tál, száz harmintz siklus nyomó, egy ezüst pohár, hetven siklus nyomó, a' Szent siklus szerint, mellyek tellyesek valának olajjal meg-hintett Minhára való semlye-liszttel.

62 Egy arany kalán tiz siklus nyomó, jó illatra való szer-számokkal tellyes.

63 Egy gyermekdéd tulok, egy kos, egy esztendös bárány tüzzel egészen meg-emésztetendö áldozatra.

64 Egy ketske-bak bün-ért való áldozatra.

65 Es a' hálá-adásnak áldozatjára két ökör, öt kos, öt bak, esztendös bárány öt. E' vólt az Abidánnak, Gideóni' fiának ajándéka.

66 Tizedik napon a' Dán' fiainak Fejedelmek Ahiézer, az Ammisaddai' fia.

67 Az ö ajándéka vólt egy ezüst tál, száz harmintz siklus nyomó, egy ezüst pohár, hetven siklus nyomó, a' Szent siklus szerint, mellyek tellyesek valának olajjal meg-hintett Minhára való semlye-liszttel;

68 Egy arany kalán tiz siklus nyomó, jó illatra való szer-számokkal tellyes.

69 Egy gyermekdéd tulok, egy kos, egy esztendös bárány tüzzel egészen meg-emésztetendö áldozatra.

70 Egy ketske-bak bün-ért való áldozatra.

71 Es a' hálá adásnak áldozatjára két ökör, öt kos, öt bak, esztendös bárány öt. E' vólt Ahiézernek, az Ammisaddai' fiának ajándéka.

72 Tizen-egyedik napon az Aser fiainak Fejedelmek a' Págiel, Okrán' fia.

73 Az ö ajándéka vólt egy ezüst tál, száz harmintz siklus nyomó, egy ezüst pohár, hetven siklus nyomó, a' szent siklus szerint, mellyek tellyesek valának olajjal meg-hintett Minhának való semlye-liszttel.

74 Egy arany kalán tiz siklus nyomó, tellyes jó illatra való szer-számokkal.

75 Egy gyermekdéd tulok, egy kos, egy esztendös bárány tüzzel egészen meg-emésztetendö áldozatra.

76 Egy ketske-bak bün-ért való áldozatra.

77 Es a' hálá-adásnak áldozatjára két ökör, öt kos, öt bak, esztendös bárány öt. E' vólt Págielnek, Okrán' fiának ajándéka.

78 Tizen-kettödik napon a' Naftali' fiainak Fejedelmek Ahira, Enán' fia.

79 Az ö ajándéka vólt egy ezüst tál, száz harmintz siklus nyomó, egy ezüst póhar, hetven siklus nyomó, a' szent siklus szerint, mellyek tellyesek valának o'ajjal meg-hintett Minhára való semlye-liszttel.

80 Egy arany kalán tiz siklus nyomó, tellyes jó illatra való szerszámokkal.

81 Egy gyermekdéd tulok, egy kos, egy esztendös bárány tüzzel egészen meg-emésztetendö áldozatra.

82 Egy ketske-bak bün-ért való áldozatra

83 Es hálá-adásnak áldozatjára két ökör, öt kos, öt bak, esztendös bárány öt. E' vólt Ahirának, az Enán' fiának ajándéka.

84 E' vólt az öltárnak meg-szentelése, a' napon, mellyen meg-kenetteték, az Izraelnek Fejedelmitöl: Tizen-két ezüst tálak, tizen-két ezüst pohárok, tizen-két arany kalánok.

85 Száz és harmintz siklus nyomó vala egy ezüst tál, és egy ezüst pohár, hetven siklus nyomó; az edényeknek minden ezüsti, két ezer négy száz siklus, a' szent siklus szerint;

86 Tizen-két arany kalánok jó illatra való szer-számokkal tellyesek, tiztiz siklus nyomók valának a' kalánok a' szent siklus szerint: A' kalánoknak minden aranya, száz húsz siklus.

87 A' tüzzel egészen meg-emésztetendö áldozatra való minden ökrök, tizen-két gyermekdéd tulkok, tizenkét kos, esztendös bárány tizen-kettö az ö Minhájokkal egybe; és tizen-két ketske-bakok bün-ért való áldozatra.

88 A' hálá-adásnak pedig áldozatjának minden ökrei huszon-négy tulkok, hatvan kosok, hatvan bakok, esztendös bárány hatvan. E' vólt az öltárnak meg-szentelése, minek-utánna meg-kenetteték vólt.

89 Mikoron pedig bé-mégyen vala Mózes a' Gyülekezetnek sátorába, hogy szóllana ö véle az *Isten*, hallja vala szavát annak, a' ki véle szóll vala a' kegyelem' táblájának * felsö részéröl, melly vala a' Bizonyság-tételnek ládáján, a' két Kérubimok közzül, és szóll vala néki. * 2 *Mós.* 25: 22.

VIII. RESZ.

A' fö Papnak tiszti a' szent hajlékban: és fel-szentelteték a' Lévitáknak.

1 ES szólla az UR Mósesnek, mondván:

2 Szólj Aronnak, és mondd-meg önéki: Mikoron meg-gyújtod a' * szövétnekeket, a' gyertya-tartó ellenében, minden-felé világosságot tégyenek a' hét szövétnekek. * 2 *Mós.* 25: 37.

3 Es tselekedék akképpen Aron, és úgy tévé-fel a' szövétnekeket, hogy a' gyertya-tartónak ellenében világosságot tennének, a' miképpen parantsolta

tsolta vala az UR Mósesnek.

4 Es a' gyertya-tartónak az ö * alkotványa merö aranyból verettetett vala, mind a' szára, mind pedig a' vira-ga merön verettetett vala; a' példa szerint, † a' mellyet mútatott vólt az UR Mósesnek, ollyan-képpen tsinálá a' gyertya-tartót. * 2 *Mós.* 25: 31-36.

† 2 *Mós.* 25: 8. 40.

5 Szólla annak-felette az UR Mósesnek, mondván:

6 Végyed a' Lévitákat az Izrael' fiai közzül és tiſztítsad-meg öket.

7 Igy tselekedjél pedig ö vélek hogy meg-tiſztítsad öket: hintsed ö reájok a' meg-tiſztúlásnak vizét; és mind az egéſz testeket beretválják-meg, és mossák-meg az ö ruháikat, és tiſztíttaſſanak-meg.

8 Annak-utánna végyenek egy gyermekéd tulkot Minhájával egybe, *tudni-illik* olajjal meg-hintett ſemlyeliſztttel: és más gyermekéd tulkot-is végyenek bün-ért való áldozatra.

9 Akkoron vigyed a' Lévitákat a' Gyülekezetnek ſátora eleibe, és gyüjtsed egybe az Izrael' fiainak minden Gyülekezetit.

10 Vigyed *mondom*, a' Lévitákat az UR eleibe, és az Izrael' fiai tegyék az ö kezeiket a' Lévitákra.

11 Es Aron vigye a' Lévitákat ajándékon az Izrael' fiaitól az URnak, hogy ſzolgáljanak az UR ſzolgálatjában.

12 A' Léviták pedig tegyék az ö kezeiket a' tulkoknak fejekre: Annak-utánna áldozd-meg égyiket bün-ért való áldozatúl, a' máſikat pedig tüzzel egéſzen meg-emésztendö áldozatúl az URnak, a' Lévitáknak megtiſztíttatásokra.

13 Es állaſſad a' Lévitákat Aron eleibe és az ö fiai eleibe, és adjad öket ajándékon az URnak.

14 Es válaſzd-el a' Lévitákat az Izrael' fiai közzül: hogy légyenek a' Léviták * enyimek. * *r.* 3: 45.

15 Annak-utánna menjenek-el a' Léviták a' Gyülekezetnek ſátorában való ſzolgálatra, minek-utánna meg-tiſztítod öket, és ajándékon viſzed öket *az Iſtennek*;

16 Mert adattanak énnékem az Izrael' fiai közzül mind azok-ért, kik az ö annyok méhét elö-ſzör meg-nyitják, *az-az*; az Izrael' fiainak elsö-ſzülötti helyett vettem öket magamnak;

17 Mert az Izrael' fiai között enyim minden * elsö-ſzülött mind emberek közzül, mind oktalan állatok közzül: a' naptól fogva, hogy meg-öltem minden elsö-ſzülöttet az Egyiptom' földében, magamnak ſzenteltem azokat.

* 2 *Mós.* 13: 2.

18 Vettem pedig *magamnak* a' Lévitákat minden elsö-ſzülöttek helyett az Izrael' fiai között.

19 Es adtam a' Lévitákat ajándékon Aronnak és az ö fiainak az Izrael' fiai közzül, hogy az Izrael' fiainak tiſztekben járjanak a' Gyülekezetnek ſátorában, és meg-tiſztítsák az Izrael' fiait, és ne légyen az Izrael' fiaiban tsapás, ha az Izrael' fiai a' Szenthelyhez közel menéndenek.

20 Ugy tselekedék annak-oká-ért Mósés és Áron, és az Izrael' fiainak egéſz Gyülekezeti a' Lévitákkal; mind a' ſzerint valamint parantsolta vala az UR Mósesnek a' Léviták felöl, ollyanképpen tselekedének *ö vélek* az Izrael' fiai.

21 Es meg-tiſztíták magokat a' Léviták és meg-mosák az ö ruháikat, és vivé öket Áron ajándékon az UR eleibe; és meg-tiſztítá öket Áron, hogy tiſztákká tenné öket.

22 Ezek mikoron el-végeztettek vólna, el-kezdék a' Léviták az ö tiſztéket a' Gyülekezetnek ſátorában az Áron elött és az ö fiai elött: a' miképpen parantsolt vala az UR Mósesnek a' Léviták felöl; ollyanképpen tselekedének velek.

23 Szólla pedig az UR Mósesnek, mondván:

24 Még ez-is a' Léviták tiſztekhez való, hogy huſzon-öt eſztendös korától fogva és annakfelette, menjen-bé *minden Lévita*, hogy a' gyülekezet' ſátorának ſzolgálatjában vitézkedjék.

25 Minek-utánna pedig ötven eſztendös lésſzen, meg-térjen e' ſzolgálatnak vitézségéből, és annak-utánna ne ſzolgáljon.

28 Hanem ſzolgáljon az ö attya-fiaival egyetemben a' Gyülekezetnek ſátorában, hogy azok az ö tiſztekben eljárjanak; de a' ſzolgálatban ne ſzolgáljon: Ekképpen tselekedjél a' Lévitákkal az ö ſzolgálatjokban.

IX. RESZ.

A' Páſcha vagy Húsvéti bárány; és az Izrael' népének úta.

1 SZólla pedig az UR Mósesnek, a' Sínai puſztájában, második eſztendöben, hogy kijöttenek Egyiptom földéből. elsö hónapban, mondván:

2 Az Izrael' fiai meg-ſzerezzék a' * Páſchát az ö idejében.

* 2 *Mós.* 12: 3. 13.

3 Ez hónapnak tizen-negyedik napján, a' két eſtve között kéſzítsétek-el azt az ö idejében. Minden rend-tartáſi ſzerint, és minden tzérémóniái ſzerint ſzerezzétek-meg azt.

4 Szólla annak-oká-ért Mósés az Izrael' fiainak, hogy meg-ſzerzenék a' Páſchát.

5 Es

5 Es meg-fzerzék a' Páfchát az elsö-hónapban, ugyan azon hónak tizen-negyedik napján a' két eſtve között, a' Sínai puſztájában: Mind azok ſzerint tselekedének az Izrael' fiai, a' mint az UR parantsolta vala Mósesnek

6 Valának pedig némellyek, kik mivelhogy tiſztátalanok valának valami hólt embernek illetése-miatt, nem ſzerez-heték-meg a' Páſchát azon napon; annak-okáért menének Móses eleibe és Áron eleibe azon napon.

7 Es mondának azok az emberek önéki: Mi tiſztátalanok vagyunk hólt embernek illetése miat; miért tiltattatunk-meg hogy az URnak ne vigyünk áldozatot az ö idejében az Izrael' fiai között?

8 Es monda önékiek Móses: Légyetek veſzteg, miglen meg-értem mit parantsoljon az UR ti felöletek.

9 Szólla pedig az UR Mósesnek, mondván:

10 Szólj az Izrael' fiainak, mondván: Ha valaki ti közöttetek tiſztátalan lejénd-is hólt embernek illetése miatt, avagy meſzſze úton lejénd ti közzületek, vagy a' ti nemzetségtek közzül, mindazáltal az URnak megſzerezze a' Páſchát.

11 A' második hónapnak tizen-negyedik napján, a' két eſtve között ſzerezzék-meg azt: kovátſztalan kenyerekkel és keſerü füvekkel egyék-meg azt.

12 Ne hagyjanak abban ſemmit reg gelig, és tetemét annak meg ne törjék: a' Páſchának minden rend-tartáſi *ſzerint ſzerezzék-meg azt.

* 2 *Mój.* 12: 43-48.

13 A' melly ember pedig tiſzta, avagy útban nem lejénd, és megſzünéndik a' Páſchának meg-ſzerzésétöl, ki-vágattaſſék az a' lélek az ö népe közzül; mert az URnak áldozatját nem vitte-fel az ö idejében, az ö bünének terhét viselje az a' férjfiú.

14 Hogy-ha pedig jövevény lejénd ti köztetek és ſzerzénd Páſchát az URnak: a' Páſchának rendi * ſzerint és annak tzérémóniái ſzerint tselekedjék: egy rend-tartáſtok légyen tinéktek, mind jövevénynek mind a' földnek lakosának. * 2 *Mój.* 12: 48

15 A' melly nap pedig fel-emelteték a' Sátor, bé-fedezé a' * felhö a' Sátort a' Bizonyság-tételnek hajlékát: és eſtve a' Sátor felett vala mint a' tüznek abrázatja mind reggelig.

* 2 *Mój.* 40: 34. 35.

16 Ugy vala ſzüntelen: A' felhö borítja vala azt bé; de tüznek abrázatjában éjjel.

17 Mikoron pedig el-mégyen vala a' * felhö a' Sátorról, annakutánna el-indúlnak vala az Izraelnek fiai: és az helyen, a' holott a' felhö meg-áll vala, ott járnak vala tábort az Izraelnek fiai. * 2 *Mój.* 40: 36-38.

18 Az URnak beſzéde ſzerint mennek vala az Izraelnek fiai, és az URnak beſzéde ſzerint járnak vala tábort; mind addig mig a' felhö áll vala a' Sátoron, ott a' helyen maradnak vala táborban.

19 Mikoron pedig a' felhö a' Sátoron ſok napig nyúgſzik vala: akkoron meg-tartják vala az Izraelnek fiai az URnak örizetit, és elébb nem mennek vala.

20 Mikoron pedig a' felhö kevés napokon marad vala a' Sátoron, az URnak * ſzava ſzerint maradnak vala azon helyben, és az URnak ſzavára indúlnak vala. * *v.* 23.

21 Mikoron pedig a' felhö eſtvétöl fogva reggelig vólna, reggel pedig a' felhö el-menne, akkor indúlnak vala: Avagy pedig mikor mind nappal mind éjjel mégyen vala a' felhö, ök-is mind addig mennek vala.

22 Vagy két nap, vagy egy hónapon, vagy eſztendeig, a' mennyire * kéſik vala a' felhö a' Sátoron, megmaradnak vala az Izrael' fiai-is, és nem mennek vala tovább: mikoron pedig az el-mégyen vala, ök-is el-mennek vala. * 2 *Mój.* 40: 37.

23 Az URnak beſzéde ſzerint járnak vala tábort, és az URnak beſzéde ſzerint indúlnak vala. Az URnak örizetét meg-tartják vala, az URnak Móses által való parantsolatja ſzerint.

X. RESZ.

Ezüſt kürtök tſináltatnak: a' népnek elébb-indúlása, és az egéſz tábornak rendi.

1 Ismét ſzólla az UR Mósesnek, mondván:

2 Tſináltaſs magadnak két ezüſt kürtöket, merö ezüſtböl verettetteket légyenek, hogy azokkal a' Gyülekezetet öſzve-gyüjt-heſſed, és jelt ad-hatsmikor kelljen a' tábornak indúlni.

3 Es mikoron kürtölnek azokkal, öſzve-gyüljön te hozzád mind az egéſz Gyülekezet, a' Gyülekezet Sátorának ajtaja eleibe.

4 Ha pedig csak egy kürttel kürtölnek; akkor gyüljenek te hozzád a' Fejedelmek, az Izrael' ezerinek Fejei.

5 Ha pedig kürtöléndetek indúlót; akkor indúljon azoknak táborok, a' kik Nap-kelet felöl járnak tábort.

6 Mikoron pedig kürtöléndetek indúlót másod-ſzor, akkor indúljon azoknak táborok, kik Dél felöl járnak tábort; mert mikor indúlniok kell, kéſzülöt kell fúni.

7 Mikoron pedig öſzve-gyüjtitek a' Gyüle-

Gyülekezetet, akkoron tsak egyeneſt kürtöljetek, és ne fújjatok indúlót.

8 Az Áron' fiai pedig a' Papok kürtöljenek azzokkal a' kürtökkel: és e' légyen ti közöttetek örökké való rendtartás a' ti nemzetségetek között.

9 Es mikoron mentek viadalra a' ti földetekben a' titeket haborító ellenségtek ellen, akkor-is azokkal a' kürtökkel kürtöljetek kéſzülöt, és emlékezetben léſztek a' ti URatok Iſtentek előtt, és meg-ſzabadúltok a' ti ellenségitektől.

10 Annakfelette a' ti vigaſſágtoknak napján és a' ti Innep-napitokban, és a' ti hónapitoknak * kezdetiben kürtöljetek azokkal a' kürtökkel, a' ti tüzzel egéſzen meg-eméſztendő áldozatitokra, és a' ti hálá-adó áldozatitokra: és léſznek tinéktek emlékezetre a' ti Iſtentek előtt: En vagyok a' ti URatok Iſtentek. * *Sólt.* 81: 4.

11 Vala pedig második eſztendőben második hónapban, a' hónapnak húſzadik napján, el-méne a' felhő a' Bizonyság-tételnek Sátoráról;

12 Es el-indúlának az Izrael' fiai az ő menéseknek rendi ſzerint a' Sinai' puſztájából; és meg-állapodék a' felhő a' Páránnak * puſztájában. *r.* 13: 1.

13 El-indúlának annak-oká-ért elöſzör az URnak Móſes által * való parantsolatja ſzerint. * *rész.* 2: 1-30.

14 Es kezde menni elö-ſzör a' Júda' fiai' nemzetségének táborának * záſzlója az ő ſeregi ſzerint; és az ő ſeregének Fejedelme vala Naaſſon, az Amminádáb' fia. * *rész.* 2: 3.

15 Az Iſſakár' fiai' nemzetsége' ſeregének Fejedelme vala Nathanéel, a' Suár' fia.

16 Es a' Zebulon' fiai' nemzetsége' ſeregének Fejedelme vala Eliáb, az Elon' fia.

17 Es el-bontván a' Sátort, el-indúlának a' Gersonnak és a' Mérárinak fiai, kik víſelik vala a' Sátort.

18 Annakutánna kezde menni a' Rúben' táborának * záſzlója az ő ſeregek ſzerint; és az ő ſeregének Fejedelme vala Elisúr; Sedeúrnak fia. * *r.* 2: 10.

19 A' Siméon' fiai' nemzetsége' ſeregének pedig Fejedelme vala Selúmiel, a' Surisaddai' fia.

20 Es a' Gád' fiai' nemzetsége' ſeregének Fejedelme vala Eliáſáf, Déhuel' fia.

21 El-indúlának a' Kéhátiták-is, kik víſelik vala a' ſzentséges * állatokat, és amazok fel-vonizák vala a' Sátort, míg ezek *a' Kéhátiták* oda jútnak vala. * *rész* 3: 29-31.

22 Annakutánna menni kezde az Efraim' fiai' táborának záſzlója az ő ſeregi ſzerint: és az ő ſeregének Fejedelme vala Elisáma, az Ammihúd' fia.

23 A' Manaſſé' fiai' nemzetsége' ſeregének Fejedelme vala Gámliel, a' Pédasúr' fia. * *r.* 2: 18.

24 A' Benjámin' fiai' nemzetsége' ſeregének Fejedelme vala Abidán, a' Gideóni' fia.

25 Utól-ſzor meg-indúla a' Dán' fiai táborának * záſzlója, mind az egéſz tábornak maradékát véle vivén az ő ſeregi ſzerint: és az ő ſeregének Fejedelme vala Ahiézer, az Ammisaddai' fia. * *r.* 2: 25.

26 Az Aser' fiai' nemzetsége' ſeregének pedig Fejedelme vala Págiel, az Okrán' fia.

27 Es a' Naftali' fiai' nemzetsége' ſeregének Fejedelme vala Ahira, az Enán' fia.

28 Ezek az Izrael' fiainak menetelek az ő ſeregek ſzerint; ekképpen mentenek.

29 Monda pedig Móſes a' Midiánból való Hobábnak Réhuel * fiának az ő ipának: El-mégyünk mi az helyre, a' melly felöl ſzóllot az UR; azt adom *ugymond* tinéktek: Jer-el véllünk és jól tégſzünk véled; mert az UR jót igért az Izraelnek. * 2 *Móſ.* 2: 15 18. 18: 1. 2.

30 Ki felele néki: Nem mégyek, hanem az én földemre és az en rokonságim közzé mégyek * *elö-ſzör.* * *Bir.* 1: 16.

31 Es monda *Móſes*: kérlek ne hagyj-el minket; mert te tudod hol kell meg-ſzállanunk e' puſztában, és légy minékünk ſzemünk gyanánt.

32 Es ha el-jövéndeſz vélünk, valami jót az UR mivélünk tselekeſzik, te véled közöljük azt.

33 El-menének annak-oká-ért az UR * hegyétől három napi járó földön; és az UR' ſzövetségének Ládája mégyen vala ő elöttök három napi járó földön, hogy meg-mutatná nékiek, holott kellene meg-ſzállaniok * 2 *Móſ.* 3: 1.

34 Es az UR felhője * vala ő rajtok nappal, mikoron mennének az ő táborokból. * 2 *Móſ.* 13: 21. 22.

35 Mikoron pedig el-akarták indítani a'* Ládát, ezt mondja vala Móſes: Kelj-fel † URam, és ſzéledjenek-el a' te ellenségid, és fuſſanak-el a' kik tégedet gyülölnek a' te ortzád elött.

* 2 *Móſ.* 25: 10-22. † *rész.* 7: 89. *Sólt.* 68: 2. 132: 8.

36 Mikoron pedig meg-áll vala, ezt mondja vala: Adj nyúgodalmat URam az Izraelnek tiz ezer-ſzer való ezerinek.

XI. RESZ.

Zúgolódik a' nép: panaſzolkodik Móſes és meg-halgattatik: furjek adatnak a' népnek.

1 ES támada a' nép között * *zúgolódás az UR ellen*, úgy-mint kik bán-

bánkodnának az ö fáradságokon: és nem tettzék az URnak füleiben; mert meg-hallá az UR, és meg-haragudván fel-gerjede ö ellenek az URnak tüze, és meg-eméfzté a' tábornak utólsó fzélét.

* 5 *Mósf.* 9: 22.

2 Kiálta annak-oká-ért a' nép Mósesre, és könyörge Mósés az URnak, és meg-fzünék a' tüz.

3 Es nevezé azt a' helyet Thabberának; mert meg-gyúladott vala ö ellenek az URnak tüze.

4 Es a' gyülevéfz nép, melly vala ö közöttök, kivánságba esék; annak-oká-ért az Izrael' fiai-is el-fordúlván firánák, és mondának: Kitsoda ád minékünk húfst ennünk?

5 * Meg-emlékezünk a' halakról, a' mellyeket ettünk Egyiptomban ingyen, az ugorkákról és a' dinnyékről, és a' pár-hagymákról és a' veres-hagymákról, és a' fog-hagymákról.

* 1 *Kor.* 10: 6.

6 Mostan pedig a' mi lelkünk megfzáradott: és a' mi fzemeink femmit egyebet a' mannánál * nem látnak.

* *rész.* 21: 5.

7 (A' manna pedig ollyan vala mint a' * kóriándrom' magva, és az ö fzine mint a' bdelliom *drága-kö*nek fzine.

* 2 *Mósf.* 16: 14.

8 Ki-omol vala pedig a' nép, és fzedik vala *a' mannát*, és meg-örlik vala malmokban, avagy meg-törik vala mosárban, és meg-főzik vala fazékban, és tfinálnak vala abból hamuban fült pogátsákat: az izi pedig annak *olly* vala, mint az új olajnak izi.

9 Mikoron pedig a' harmat le-fzáll vala a' táborra éjjel, a' *manna*-is mindjárt le-fzáll vala arra.)

10 Annak-oká-ért meg-hallá Mósés, hogy firna a' nép az ö házok-népe fzerint, ki-ki az ö fátorának ajtaja előtt: Annak-oká-ért fel-gerjede az Urnak haragja felette igen, Mósesnek-is nem tettzék.

11 Es monda Mósés az URnak: Miért nyomorítád-meg *illyen módon* a' te fzolgádat? és miért nem találék kegyelmet a' te fzemeid előtt, hogy az egéfz népnek terhét én reám vetéd?

12 Avagy én tölem fogantatotté mind ez egéfz nép? avagy én fzültemé ötet, hogy azt mondod énnékem: Hordozd ötet a' te kebeledben, a' miképpen hordozni fzokta a' dajka a' fzopó gyermeket, a' földre, mellyről meg-esküttél az ö attyainak?

13 Hol végyek én húfst, hogy adjam azt mind ez egéfz népnek? mert firnak én ellenem azt mondván: Adj minékünk húfst hadd égyünk.

14 Nem vifel-hetem mind ez egéfz népet; mert eröm *felett vagyon.

* 2 *Mósf.* 18: 18.

15 Ha igy tselekefzel te én velem, kérlek ölj-meg * engemet, ölj-meg, ha te előtted kedves vagyok; és ne láfsam az én nyavalyámat.

* 2 *Mósf.* 32: 32.

16 Monda azért az UR Mósesnek: Gyüjtsd egybe a' hetven * férjfiakat az Izraelnek Vénei közzül, a' kiket tudfz, hogy a' népnek Vénei légyenek és annak Fejedelmi, és vigyed őket a' Gyülekezet' fátorának ajtajához, és áljanak ott te veled. * 2 *Mósf.* 18: 21. 23-26.

17 Akkoron alá fzállok és fzóllok ott te veled; és el-fzakafztok abból a' lélekből, a' melly vagyon te benned, és téfzem ö beléjek; és vifeljék te veled a' népnek terhét, és ne vifeljed *te magad. * 2 *Mósf.* 18: 22.

18 A' népnek pedig mondd-meg: Kéfzítsétek magatokat hólnapra és húfst étsztek; mert fírtatok az UR hallására, mondván: Kitsoda ád minékünk húfst ennünk? mert jobban vala minékünk dolgunk Egyiptomban. Azért az UR ád tinéktek húfst, és enni fogtok.

19 Nem *tsak* egy napon étsztek, fem két napon, fem öt napon, fem tiz napon, fem húfz napon:

20 Hanem egy egéfz hónapig miglen ki-jöjjön a' ti orrotokon-is, és ugyan meg-útáljátok; annak-oká-ért hogy meg-útáltátok az URat, a' ki vagyon ti †közöttetek; és fírtatok ö előtte mondván; Miért jöttünk ide ki * Egyiptomból? * *rész.* 21: 5. † 2 *Mósf.* 40: 38.

21 Es monda Mósés: Hat-fzáz ezergyalog e' nép, a' ki között vagyok én: és te azt mondod: Húfst adok önékiek, és étsznek egy egéfz hónapig.

22 Nem-de ökrök és juhok vágattatnaké önékik, hogy elég légyen önékiek? avagy a' tengernek minden halai öfzve-gyüjtettetneké nékiek, hogy elég légyen nékiek?

23 Akkoron monda az UR Mósesnek, * avagy meg-rövidülté az URnak keze? Majd meg-látod hogy-ha bé-tellyesedik néked az én befzédem avagy nem. * *Esa* 50: 2.

24 Ki-méne pedig Mósés a' néphez, és meg-mondá nékiek az UR befzédét, és öfzve-gyüjté a' hetven férjfiakat a' népnek Vénei közzül, kiket állata a' Sátor környül.

25 Akkoron le-fzálla az UR felhőben, és fzólla önéki: és el-fzakafzta abból a' lélekből, a' melly vala ö benne, és helyhezteté a' hetven Vén férjfiakban: mikor pedig meg-nyúgott vólna ö rajtok a' lélek, prófétálának akkor, és nem többé.

26 El-maradának pedig két férjfiak a' táborban, egyiknek neve Eldád, és a' másiknak neve Médád, és ezeken-is meg-nyúgott vala a' lélek; mert azokis valának a' bé-iratott *hetven Vének* köz-

* közzül valók, de nem mentenek vala a' Sátorba; és így prófétálni fogának ök-is a' táborban. *v.* 16. 17.

27 El-futamék azért egy ifjú, és meg-jelenté Mósesnek, és monda: Az Eldád és Médád prófétálnak a' táborban!

28 Akkor felele Jósué a' Nún' fia, Móses' szolgája, az ö ifjai közzül, és monda: URam Móses, tiltsd-meg öket!

29 Kinek felele Móses: Avagy én érettem * irígykedelé? Vajha az URnak minden népe próféták vólnának, és adná az UR az ö Lelkét ö beléjek!

* *Luk.* 9: 49. 50. *Ján.* 3: 26-28.

30 Annak-oká-ért viszsza-tére Móses a' táborba, ö és az Izraelnek Vénei.

31 Es szél jöve-ki az URtól, és hoza * fürjeket a' tengerböl, és botsátá a' táborra egy napi járó földig egy felöl, és egy napi járó földig más felöl a' tábor környül, és úgy-mint két sing magasságnira a' földnek szinén.

* 2 *Mós.* 16: 13. *Sólt.* 78: 26-29.

32 Akkoron fel-kele a' nép egész azon a' napon, és egész éjjel és egész a' következö napon, és gyüjtének magoknak fürjeket, a' ki kevesbet gyüjtött, gyüjtött tíz rakásokat, és szépen ki-terjeszték azokat magoknak a' tábor környül.

33 A' hús még fogok között vala, és meg-nem emésztették vala, akkoron az URnak haragja fel-gerjede a' népre, és meg-veré * az UR a' népet felette nagy tsapással.

* 2 *Mós.* 32: 35. *Sólt.* 78: 30. 31.

34 Annak-oká-ért nevezé azt a' helyet Kibrót-thaavának; mert ott temetteték-el a' kivánó nép.

35 Kibrót-thaavától el-méne a' nép Haseróthba; és meg-állának Haseróthban.

XII. RESZ.

Mária és Aron Móses ellen támadnak: Mária meg-büntettetik heted napig való poklossággal.

1 A' Mária * pedig és Aron szóllának Móses ellen az ö felesége miatt, mellyet Kús tartományból vett vala *feleségül*, hogy *tudni-illik* Kús tartományból való aszszonyi-állatot vett vólna feleségül. * *r.* 26: 59.

2 Es mondának: Avagy tsak Móses által szóllotté az UR? avagy nem szóllotté mi általunk-is? Es meg-hallá az UR.

3 (Maga az az ember a' Móses, igen szelíd ember vala, minden emberek felett, kik e' föld' szinén valának.)

4 Mindjárt azért monda az UR Mósesnek, és Aronnak és Máriának: Menjetek-ki ti hárman a' Gyülekezetnek sátorába; és ki-menének ök hárman

5 Akkor le-szálla az UR felhönek oszlopában, és meg-álla a' Sátornak ajtajánál; és mikor szóllította vólna Aront és Máriát, ki-menének mind ketten.

6 Kiknek monda: Halljátok-meg mostan az én beszédimet: Ha valaki az URnak Prófétája lejénd ti közöttetek, én meg-jelenem annak látásban, vagy álomban szóllok azzal.

7 Nem ollyanképpen *szóllok* az én szolgámnak Mósesnek, ki az én egész házamban * hív. * *Sid.* 3: 2.

8 Szemtöl szembe * szóllok ö véle és nyilván való látásban: nem homályos beszédek által, hanem az URnak hasonlatosságát látja: Mi az oka azért, hogy nem féltetek szóllani az én szolgám ellen, Móses ellen?

* 2 *Mós.* 33: 11, 5 *Mós.* 34: 10.

9 Es fel-gyúlada az UR' haragja ö reájok, és el-méne.

10 Es a' felhö el-méne a' Sátor fellyül; és ímé Mária vala bél-poklos, fejér mint a' hó; és tekinté Aron Máriát, és ímé bél-poklos vala.

11 Monda azért Aron Mósesnek: Kérlek édes Uram, ne tulajdonítsad minékünk e' bünt; mert bolondúl tselekedtünk és *igen* vétkeztünk!

12 Kérlek, ne légyen ollyan *Mária* mint a' hólt, mellynek húsának fele meg-emésztetik, mikor az ö annyának méhéböl ki-jö.

13 Móses azért kiálta az URhoz, mondván: Isten, kérlek gyógyítsad-meg mostan ötet!

14 Felele az UR Mósesnek: Ha tsak az attya pökött vólna-is az ö ortzájára, avagy nem kelleneé szégyenlenie azt heted napig? Rekesztessék-ki hét napon a' * táboron kivül, és annak-utánna hivattassék-viszsza.

* 3 *Mós.* 13: 46.

15 Annak-oká-ért ki-rekeszteték Mária a' táboron kivül hét napiglan: Es a' nép ki nem indúla helyéböl, míglen viszsza-hivattatnék Mária.

XIII. RESZ.

Móses küld a' Kanaán' földének megkémlésére.

1 ANnak-utánna pedig el-méne a' nép Haseróthból, és tábort járának a' Páránnak pusztájában.

2 Es szólla az UR Mósesnek, mondván:

3 Botsáss férjfiakat, a' kik * megkémleljék a' Kanaán' földét, mellyet én adok az Izrael' fiainak; az ö attyaiknak mindenik nemzetségéböl egy-egy férjfiat küldjetek, kik közzül mindenik Fö ember légyen ö közöttök. * 5 *Mós.* 1: 22.

4 El-küldé azért öket Móses a' Páránnak pusztájából az URnak beszéde

fzerínt; és mindnyájan azok a' férjfiak az Izrael' fiai között Fö emberek valának.

5 Ezek pedig azoknak neveik: A' Rúben' nemzetségéből Sámmua, a' Zakkúr' fia.

6 A' Simeon' nemzetségéből Safát, a' Hóri' fia.

7 A' Júda' nemzetségéből Káleb, a' Jefunné' fia.

8 Az Iffakar' nemzetségéből Igál, a' Jófef' fia.

9 Az Efraim' nemzetségéből Hósea, a' Nún' fia.

10 A' Benjámin' nemzetségéből Pálthi, a' Rafu' fia.

11 A' Zebulon' nemzetségéből Gaddiel, a' Sódi' fia.

12 A' Jófef' nemzetségéből; a' Manaffé' nemzetségéből Gaddi, a' Súfi' fia.

13 A' Dán' nemzetségéből Ammiel, a' Gemálli' fia.

14 Az Afer' nemzetsége közzül Sethúr, a' Mikael' fia.

15 A' Naftali' nemzetségéből Nahbi, a' Voffi' fia.

16 A' Gád' nemzetségéből Géuel, a' Máchi' fia.

17 Ezek a' férjfiaknak neveik, kiket botsátott Mósés a' földnek megkémlésére: Es nevezé Mósés Hóseát a' Nún' fiát Jósuénak.

18 El-botsátá azért öket Mósés a' Kanaán' földének meg-kémlésére, mondván önékiek: Menjetek-fel erre Dél felöl, és hágjátok által a' hegyeket.

19 Es fzorgalmatoson meg-láfsátok a' földet, minémü légyen; és a' népet a' ki lakozik abban: hogy-ha erösé avagy erötlen, hogy-ha kevésé avagy sok?

20 Minémü légyen a' föld, a' mellyben lakozik, hogy ha jóé avagy hitván; és minémü városok, a' mellyekben lakozik, hogy-ha táborbané avagy erösségekben lakik?

21 Ismét minémü a' föld, hogy-ha kövéré avagy sovány; hogy-ha vagynaké abban élö-fák avagy nintsenek; és légyetek bátorságosok, és fzakafzfatok a' földnek gyümöltséből: azok pedig a' napok *valának* a' fzölö' fengülésének napjai.

22 Fel-menének annak-okáért és meg-kémlék a' földet a' Tzin' puſztájától fogva mind Rehóbig, a' mellyen Hamáth felé mennek.

23 Es fel-menének Dél felöl, és jutának Hebronig; valának pedig ott az Ahimán, Sésai és Thalmai, az Anák' fiai: (az Hebron pedig hét eſztendövel épittetett az Egyiptomnak Soán nevü városa elött.)

24 * Jutának annak-okáért az Eskol' völgyéig, és le-mettzének ott egy fzölö-veſzfzöt egy fürt-fzölövel, és ketten vivék azt rúdon: és a' pómagránátokból-is és a' figékből-is *fzakafztának.* * 5 *Móf.* 1: 24. 25.

25 Az a' hely hivattaték Eskol' völgyének a' fürt-fzölö-ért, mellyet le-mettzettenek vala onnét az Izrael' fiai.

26 Meg-térének pedig a' földnek meg-kémléséből, negyven nap el-múlván,

27 Es menének Mósheſhez és Aronhoz, és az Izrael' fiainak egéſz Gyülekezetéhez, a' Párán' puſztájában Kádesbe; és meg-vivék nékiek e' dolgot és az egéſz Gyülekezetnek, és megmútaták önékiek a' földnek gyümöltsét..

28 Es meg-befzéllék azok és azt mondák: El-mentünk vala arra a' földre, a' mellyre küldöttél vala minket, és bizonyára téjjel * és mézzel folyó, és ez az ö gyümöltse!

* 2 *Móf.* 3: 8.

29 Tsak-hogy erös a' nép, a' ki lakja azt a' földet, és a' városok erösek és felette nagyok; ezeknek felette az Anák' fiait-is láttuk ott.

30 Az Amálek lakik a' Dél felöl való földben, és a' Hittéus és a' Jebuséus és Emoréus laknak a' hegyeken, a' Kananéus pedig lakik * a' tenger mellett, és a' Jordán' partján.

* *Jóſ.* 5: 1.

31 Es jóllehet Káleb halgatásra inté a' népet Mósés elött; (mert azt mondja vala: Valóban el-menjünk, hogy örökségül birjuk azt *a' földet*; mert kétség nélkül meg-vehetjük azt.)

32 Mindazáltal a' férjfiak, a' kik fel-mentek vala véle, azt mondják vala: Nem mehetünk-fel az ellen a' nép ellen; mert nálunknál erösebb.

33 Es alázák azt a' földet, a' mellyet meg-kémlettenek vólt, az Izrael' fiai elött, mondván: Az a' föld, a' mellyen által-mentünk hogy megkémlenök azt, olly föld, melly megemészti az ö lakóit: az emberek-is mind a' kiket láttunk ö közöttök, magas termetü emberek.

34 Annak-felette láttunk ott Oriásokat az Anák' fiait, az Oriások' neme közzül; és láttatunk vala magunknak ollyanoknak, mint a' fáskák, azonképpen az ö ſzemek elött-is ollyanoknak láttatunk vala.

XIV. RESZ.

Az Izrael' népe háborog, viſzſza akar menni Egyiptomba: Jóſué és Káleb meg-intik öket: Mósés könyörög a' nép-ért.

1 ANnak-okáért fel-emelé az egéſz Gyülekezet az ö ſzavát, és ſíra a' nép az éjjel.

2 Es zúgolódának Mósés ellen és Aron

Áron ellen mindnyájan az Izrael' fiai, és monda önékiek az egész sokaság: Vajha hóltunk vólna meg Egyiptomnak földében! avagy ebben a' puszтában vajha meg-halnánk!

3 És miért viszen-bé minket az UR arra a' földre? hogy fegyver miatt hulljunk-el? a' mi feleségink és a' mi kitsinkéink prédára légyenek; Nem jobb vólnaé minékünk meg-térnünk Egyiptomba?

4 És mondának egy-másnak: Szerezzünk elöttünk járót és térjünk-meg Egyiptomba.

5 Akkoron artzal le-borúlának Mózes és Áron az Izrael' fiainak Gyülekezetének minden serege elött.

6 Jósué pedig a' Núnn fia, és Káleb a' Jefunné' fia, a' kik valának a' földnek meg-kémlői közzül, meg-hasogaták az ö ruháikat.

7 És szóllának az Izrael' fiainak egész Gyülekezetének, mondván: A' föld, a' mellyen által mentünk, hogy meg-kémleljük azt, felette jó föld.

8 Ha az URnak jó kedve lészen mi rajtunk, bé-viszen minket arra a' földre, és azt minékünk adja, melly téjjel mézzel folyó föld.

9 Tsak-hogy ne légyetek az UR ellen tusakodók; se ne féljetek annak a' földnek népétöl; mert nem különbek mint a' mi kenyerünk: el-távozott az ö óltalmok ő tölök, de az UR mi velünk vagyon; azért ne féljetek tölök!

10 Akkor magában mind az egész Gyülekezet arról tanátskozik vala, hogy meg-köveznék öket, de az URnak ditsősége meg-jelenék a' Gyülekezetnek sátorában, az Izraelnek minden fiainak.

11 És monda az UR Mósesnek: Vallyon miglen ingerel * engemet ez a' nép? Miglen nem hiszenek énnékem minden tsuda-tételimnek, mellyeket tselekedtem ö közöttök?

* 1 *Kór.* 10: 9.

12 Meg-verem öket dög-halállal és el-veszтem öket: * téged pedig tészlek nagy néppé, és ö nálánál erösebbé.

* 2 *Mós.* 32: 10.

13 És monda Mózes az URnak: Meg-halljják az Egyiptombéliek * (mert ki-hoztad a' te nagy hatalmasságod által e' népet ö közzülök.)

* 2 *Mós.* 32: 12.

14 És azt mondják a' földnek lakósival egybe, (mert meg-hallották, hogy te URam e' nép között vagy, és hogy szemtöl szembe meg-jelentetted magadat te URam, és hogy a' te felhöd * vagyon ö rajtok, és felhönek oszlopában járész nappal ö elöttök, és éjjel tüznek oszlopában.)

* 2 *Mós.* 13: 21.

15 *Azt mondom azért*, hogy-ha mind egyig el-veszтenéd e' népet, így szóllanának a' népek, mellyek hallották a' te hiredet, mondván:

16 Mivelhogy az UR bé nem vihette e' népet *a' földre, mellyröl meg-eskütt vólt nékiek, azért veszтette-el öket e' puszтában. * 5 *Mós.* 9: 28.

17 Mostan azért esmértessék-meg, kérlek, az URnak erőssége, a' miképpen szóllottál, mondván:

18 * Az UR késedelmes a' haragra és kegyelemmel bövölködö, a' hamisságnak és bünnek meg-botsátója; ki a' bünöt nem hagyja büntetés nélkül, † ki meg-látogatja az atyáknak álnokságokat a' fiakban harmad és negyed íziglen. * 2 *Mós.* 34: 6.

† 2 *Mós.* 20: 5. 5 *Mós.* 5: 9.

19 Kérlek, kegyelmezz-meg e' népnek hamisságának a' te irgalmasságodnak nagy vólta szerint, a' miképpen meg-kegyelmeztél e' népnek Egyiptomtól fogva mind eddig!

20 És monda a' Jehova: Meg-kegyelmeztem a' te beszéded szerint:

21 De mindazáltal ne éljek én, és a' Jehovának ditsősége mind az egész földet bé ne töltse;

22 Mivelhogy mindnyájan azok az emberek, a' kik látták az én ditsőségemet és az én tsudáimat, mellyeket tselekedtem Egyiptomban és e' puszтában, meg-késértettek engemet immár tiz-szer, és nem engedtenek az én szómnak:

23 Ha látándják azt a' földet, mellyröl meg-esküttem az ö attyaiknak; senki nem látja, *mondok*, azt azok közzül, a' kik engemet ingerlettenek.

24 * De az én szolgámat Kálebet (mivelhogy más lélek vólt véle, és eltökéllette magában hogy én utánnam járjon) bé-viszem ötet abba a' földbe, mellyre bé-ment vala, és az ö magva örökségül birja azt. * *Jósu.* 14: 8. 9.

25 De az Amálek és a' Kananéus lakik a' völgyben: Hólnap meg-térjetek és menjetek a' puszтába a' veres tengernek útán.

26 Szólla annak-felette az UR Mósesnek és Aronnak, mondván:

27 Miglen *szenvedem* e' gonosz Gyülekezetet, a' melly * zúgolódik én ellenem? Meddig kell hallanom az Izrael' fiainak zúgolódásokat, kik én ellenem zúgolódnak? * *Sid.* 3: 17.

28 Mondd-meg önékiek: * Elek én, azt mondja az UR, ha szinte úgy nem tselekeszem veletek, a' miképpen szóllottatok az én füleim' hallására.

* *Sólt* 106: 26. *Sid.* 3: 18.

29 E' puszтában hullanak-el a' ti hólt testeitek, és * mindnyájan azok, a' kik meg-számláltattanak a' ti minden számotok szerint, húsz esztendöstöl

fogva és azon fellyül; kik zúgolódtatok én ellenem. * *réſz.* 26 : 65.

30 Es ſenki bé nem mégyen arra a' földre, melly-ért fel-emeltem az én kezemet, hogy helyheztetnélek titeket abban; * a' Kálebtöl, Jefunné' fiától, és Jóſuétól, a' Nún' fiától meg-válva,
* 5 *Móſ.* 1 : 35. *Sid.* 3 : 18.

31 Es a' ti kitſinkéitektöl meg-válva, a' kik felöl azt mondtátok, hogy prédára léſznek; mert bé-viſzem öket, és birják azt a' földet, mellyet meg-utáltatok.

32 A' ti hólt teſteitek azért e' puſztában húllanak-el.

33 A' ti fiaitok * pedig, mint a' páſztorok, bújdosnak e' puſztában negyven eſztendeig, és viſelik a' ti paráználkodáſitoknak büntetését, míglen meg-eméſzteſſenek a' ti hólt teſteitek ezen puſztában. * 5 *Móſ.* 1 : 39.

34 A' napoknak ſzámok ſzerínt, a' mellyeken meg-kémlettétek a' földet, tudni-illik negyven napokon, (minden nap-ért egy-egy eſztendö,) hordozzátok a' ti hamiſſágitoknak büntetését negyven eſztendeig; és meg-látjátok az én tölem való el-ſzakadásnak büntetését!

35 En UR ſzóllottam: hogy-ha ezt nem mivelem mind az egéſz gonoſz Gyülekezettel, melly öſzve-gyülekezett vala én ellenem; ebben a' puſztában eméſztetnek-meg, és ugyan ott halnak-meg.

36 A' férjfiak annak-oká-ért, a' kiket botsátott vólt Móſes a' földnek meg-kémlésére, (mivelhogy onnét meg-térvén zúgolódásra indították vala ö ellene mind az egéſz Gyülekezetet, alázván azt a' földet.)

37 * Meg-halának *mondom*, azok a' férjfiak az UR elött tsapás által, a' kik a' földet alázták vala.
* 1 *Kór.* 10 : 10. *Júd. vers* 5.

38 Jóſué pedig a' Nún' fia, és Káleb a' Jefunné' fia elevenen maradának; azok közzül, a' kik mentek vala a' földet meg-kémleni.

39 Minek-utánna azért meg-mondotta vólna Móſes e' beſzédeket mind az Izrael' fiainak, a' nép felette igen keſerge.

40 Es fel-kelének reggel, és fel-menének a' hegynek tetejére, mondván: Imé kéſzek vagyunk el-menni a' helyre, a' mellyröl ſzóllott az UR, mert vétkeztünk *ellene!*

41 Es * monda Móſes: Miért ſzegitek-meg illyen módon az URnak beſzédét? Kétség nélkül nem mégyen a' véghez. * 5 *Móſ.* 1 : 41. 42.

42 Fel ne menjetek; mert nem léſzen az UR ti közöttetek, hogy el ne húlljatok a' ti ellenségitek miatt.

43 Mert az Amálek és a' Kananéus vagyon ott ti elöttetek, és fegyver miatt hullanátok-el; mert mivelhogy el-fordúltatok, hogy ne járnátok az UR után, nem léſzen az UR veletek.

44 Mindazáltal igyekezének fel-menni a' hegynek tetejére: de az UR ſzövetségének Ládája és Móſes nem mentek vala ki a' táborból.

45 Alá-ſzálla azért az Amálek és a' Kanaán' *nemzetsége*, a' ki lakik vala azon a' hegyen, és meg-vervén öket vágák öket mind Hormáig.

XV. RESZ.

Az igéretnek földére bé-menendö Izraeliták minémü áldozatokat tégyenek: Azt, a' ki fát ſzedett Szambaton, meg-ölik.

1 SZólla pedig az UR Móſesnek, mondván:

2 Szólj az Izrael' fiainak és mondjad nékiek: Mikoron bé-menéndetek a' ti lakó-helyeiteknek földébe, mellyet én adok tinéktek;

3 Ha akartok tüzzel egéſzen meg-eméſztendö áldozatot ſzerezni az URnak, vagy egyéb áldozatot, vagy fogadásból, vagy ſzabad akarat ſzerínt, vagy a' ti Innepiteknek áldozatját, hogy ſzerezzetek kedves jó illatot az URnak * ökrökböl avagy juhokból:
* 3 *Móſ.* 22 : 21.

4 Akkor a' ki áldozza az ö áldozatját, vigyen az URnak Minha áldozatra egy *Efa* ſemlye-liſztnek tized réſzét, melly meg-egyelíttetett légyen a' Hin mértéknek negyed réſze' olajjával, * 3 *Móſ.* 2 : 1. 2.

5 Es itali áldozatúl negyed réſz Hin bort adj a' tüzzel egéſzen meg-eméſztendö áldozathoz, avagy a' hálá-adó áldozathoz minden bárány mellé.

6 Avagy ha koſsal áldozol, ſzerezz Minhát, ſemlye-liſztnek két tizedét, melly meg-egyelíttetett légyen egy Hin olajnak harmad réſzével,

7 Es itali áldozatúl egy Hin bornak harmad réſzét vigyed az URnak jó illatú áldozatúl,

8 Hogy-ha gyermekdéd tulkot akarſz áldozni tüzzel meg-eméſztendö áldozatúl, vagy egyéb áldozatúl, avagy fogadásnak meg-fizetésé-ért való áldozatúl, avagy hálá-adó áldozatúl az URnak:

9 Vigyen a' tulokkal egyetemben Minhát, ſemlye-liſztnek három tizedét, melly meg-egyelíttetett légyen egy Hin olajnak felével;

10 Es itali áldozatra fél Hin bort, hogy légyen az URnak tüzzel meg-eméſztendö jó illatú áldozatja.

11 Ekképpen tselekedjél mind ökröknek, mind koſoknak, mind a' juhoknak, mind a' ketskéknek áldozatjával.

12 Az áldozatra való baromnak száma szerint, tudni-illik a' mint áldoztok; igy tselekedjetek mindenikkel, az ö számok szerint.

13 Minden lakos igy tselekedjék ezekkel; hogy légyen az URnak tüzzel meg-emésztendö jó illatú áldozatja.

14 És mikoron lejénd nálatok jövevény, avagy a' ti nemzetségtekböl való fellér, és szerzénd tüzzel meg-emésztendö kedves illatúl áldozatot az URnak, a' miképpen tselekesztek, akképpen tselekedjék az-is.

15 Oh Gyülekezet! néktek és a' ti köztetek lakozó * jövevénynek egy rend-tartástok légyen; örökké való törvény légyen a' ti nemzetségteknél, hogy az UR elött ollyan légyen a' jövevény mint ti. * 2 *Mós.* 12: 49.

16 Egy törvényetek légyen, és egy régulátok tinéktek és a' jövevénynek, a' melly közöttetek lakik.

17 Szólla annak-felette az UR Mósesnek, mondván:

18 Szólj az Izrael' fiainak és mondd-meg nékik: Mikor bé-menéndetek a' földre, a' mellyre én titeket vifzlek:

19 Akkor, hogy kezdetek enni a' földnek kenyeréből, adjatok ajándékot az URnak.

20 A' ti tésztátoknak elsö sengéjéből béleſt vigyetek áldozatúl; miképpen a' szérröl vifztek ajándékot, ollyan-képpen vigyétek azt.

21 A' ti tésztátoknak elsö sengéjéből adjatok az URnak ajándékot, a' ti nemzetségtek szerint.

22 Es mikoron meg-tévelyedtek, és nem tselekedéndítek mind e' parantsolatokat, mellyeket mondott az UR Mósesnek,

23 Mind azokat, *mondom*, a' mellyeket parantsólt az UR tinéktek Móses által, a' naptól fogva, a' mellyben parantsolta azokat az UR, és azután a' ti utánnatok valóknak-is.

24 Akkoron *mondom*, hogy ha a' Gyülekezettöl tudatlanságból lésszen * a' tévelyedés: mind az egész Gyülekezet áldozzék egy gyermekéd tulkot, tüzzel égeszen meg-emésztendö áldozatúl kedves illatra az URnak, annak Minhájját-is és itali áldozatját-is annak törvénye szerint; és egy kets-ke-bakot bün-ért való áldozatúl,

* 3 *Mós.* 4: 13-21.

25 És tisztítsa-meg a' Pap az Izrael' fiainak egész Gyülekezetét és meg-botsáttatik nékiek; mert tudatlanságból * lett vólt; és azok az ö tüzzel meg-emésztendö áldozatjokat az URnak, és a' bün-ért való áldozatjokat az UR eleibe vigyék-fel, az ö tudatlanságoknak vétké-ért, * *Sid.* 5: 2.

26 Es meg-botsáttatik az Izrael' fiainak egész Gyülekezetének; és az ö közöttök lakozó jövevénynek; mert mind az egész nép tudatlanságból vétkezett vólt.

27 Hogy-ha csak egy * ember vétkezik tévelygésböl: áldozzék egy esztendös ketskét bün-ért való áldozatúl.

* 3 *Mós.* 4: 27. 28.

28 És a' Pap tisztítsa-meg az embert, a' melly vétkezéndik tudatlanságból, mivelhogy vétkezett tévelygésböl; az UR elött meg-tisztítsa *mondom*, azt, és meg-botsáttatik nékie.

29 A' lakosnak az Izrael' fiai között és a' jövevénynek, a' ki ö közöttök lakozik: egy törvénytek légyen néktek a' felöl, a' ki tudatlanságból vétkezik.

30 És a' melly ember nyilván való hatalmasságot tselekesztk, akár lakos akár jövevény, az URat szidalommal illeti az, ki-gyomláltassék az a' lélek az ö népe közzül;

31 Mert az URnak beszédét megútálta, és az ö parantsolatját erötlenné tette, ki-vágattatván ki-vágattassék az a' lélek, az ö hamissága légyen ö rajta.

32 Mikoron pedig az Izrael' fiai vólnának a' puſztában, találának egy férjfiat, ki fát szedeget vala Szombatnapon.

33 Es el-vivék azt, a' kik találták vala azt, hogy fát szedne, Mósheſz és Aronhoz, és mind az egész Gyülekezethez.

34 És örizet † alá adák azt; mert nem vala ki-jelentve, mit kellene véle tselekedni. † 3 *Mós.* 24: 12.

35 És monda az UR Mósesnek: Meg-halván * meg-haljon az a' férjfiú, kövekkel kövezze meg-ötet az egész Gyülekezet a' táboron kivül.

* 2 *Mós.* 35: 2.

36 Ki-vivé azért ötet az egész * Gyülekezet a' táboron kivül, és megkövezék ötet kövekkel, és meg-hala, a' miképpen parantsolta vala az UR Mósesnek. * *Jós.* 7: 25.

37 Es monda az UR Mósesnek.

38 Szólj az Izrael' fiainak, és ezt mondjad önékik: hogy fzerezzenek magoknak * peremeket az ö ruháiknak szegeletin, az ö nemzetségek szerint; és varjanak az ö peremeknek szegeletire kék finórt. * 5 *Mós.* 22: 12. *Máté* 23: 5.

39 Illyen peremeket légyen tinéktek, hogy mikor azt látjátok: megemlékezzetek az URnak minden parantsolatiról, hogy meg-tselekedjétek azokat *: és ne nézzetek a' ti fziveitek után, és a' ti szemeitek után, mellyek után ti paráználkodtok.

* 5 *Mós.* 12: 8. 32.

40 Hogy meg-emlékezzetek *mondom*,

dom, és tselekedjétek minden én parantsolatimat, és légyetek ſzentek a' ti Iſtentek elött.

41 En vagyok a' ti URatok Iſtentek, ki ki-hoztalak titeket az Egyiptom' földéből, hogy lennék tinéktek Iſtentek: En vagyok a' ti URatok Iſtentek.

XVI. RESZ.

Kóré, Dáthán és Abirám Móſes ellen támadnak, kik Iſtentől meg-büntetnetnek.

1 A' * Kóré pedig az Itzhárnak fia, melly *Itzhár*, a' Lévi' fiának, Kéhátnak fia vala; és Dáthán és Abirám Eliábnak fiai; és On a' Péleth' fia, kik a' Rúben' fiai valának,

* *réſz.* 26: 9. *Jud. v.* 11.

2 Támadanak Móſes ellen az Izrael' fiai közzül való két-ſzáz és ötven emberekkel egybe, kik a' Gyülekezetnek Fejedelmi valának, tanátsbéli hires neves emberek.

3 Es gyülekezének Móſes-ellen és Áron ellen, és mondának nékiek: Sokat tulajdonítotok magatoknak, holott mind ez egéſz Gyülekezet; mindnyájan ezek ſzentek, és ö közöttök vagyon az UR: miért emelitek azért fel magatokat az UR' Gyülekezete felett?

4 Mellyet mikoron hallott vólna Móſes, artzal le-borúla,

5 Es ſzólla Kórénak és minden ö gyülekezetinek, mondván: Reggel meg-mútatja az UR, kik légyenek övéi és ki légyen ſzent, és kit vett magának; mert a' kit magának válaſztott, magához vézi azt.

6 Ezt miveljétek azért: Végyetek magatoknak temjénező ſzerſzámokat Kóré és minden ö gyülekezeti!

7 Es tégyetek azokban tüzet, ugyan azonokban tégyetek jó illatra való temjént az UR elött holnap, és az a' férjfiú, a' kit válaſztand az UR, légyen ſzent férjfiú: ſokat tulajdonítotok magatoknak Lévi fiai!

8 És monda Móſes Kórénak: halljátok-meg, kérlek, Lévi' fiai:

9 Avagy kitſiny dolognak tettzikéktek; hogy titeket az Izraelnek Iſtene el-válaſztott *magának* az Izrael' Gyülekezetiből, hogy titeket magához venne, hogy ſzolgálnátok az UR' Sátorának ſzolgálatjában, hogy állanátok e' Gyülekezet elött, és ſzolgálnátok önéki?

10 Es magának válaſztott tégedet, és minden atyád-fiait a' Lévi' fiait teveled; hanem annak-felette a' Papságot-is kivánjátok?

11 Annak-oká-ért te és minden gyülekezeted nem egyéb, hanem az UR ellen való támadás; Áron pedig mitsoda, hogy zúgolódtatok ö ellene?

12 El-külde annak-oká-ért Móſes, hogy Dáthánt és Abirámot az Eliáb' fiait elö-hivnák: kik felelének: Nem mégyünk-fel!

13 Avagy kitsiny dologé ez, hogy fel-hozál minket a' téjjel és mézzel folyó földröl, hogy meg-ölnél minket e' puſztában; hanem annak-felette uralkodni-is akarſz rajtunk?

14 Annak-felette nem vittél-bé minket a' téjjel és mézzel folyó földre, ſem nem adtál minékünk mezöknek és ſzölöknek örökségét: Avagy ez embereknek ki akarodé vájni a' ſzemeket? Nem mégyünk-fel!

15 Meg-haragvék azért Móſes felette igen, és monda az URnak: Ne tekints az ö áldozatjokra: tsak egy ſzamárokat ſem * vettem-el tölök, és ſenkit közzülök meg-nem nyomortottam. * 1 *Sám.* 12: 3.

16 Azután monda Móſes Kórénak: Te és a' te egéſz gyülekezeted légyetek az UR elött, te *mondok*, és azok, és Áron, hólnap;

17 Es mindenitek végye az ö füſtöléléhez való edényét, és tégyetek abban jó illatra való temjént, és vigyétek az UR eleibe, ki-ki az ö füſtölésére való edényeket: Két-ſzáz és ötven füſtölésre való edényeket: Te-is, és Áron-is, ki-ki az ö füſtölö edényét.

18 Vévék annak-oká-ért ki-ki az ö füſtölö edényét, és tévének abban tüzet és jó illatra való ſzer-ſzámot, és meg-állának a' Gyülekezet' ſátorának ajtaja elött, Móſes-is és Áron.

19 Immár pedig öſzve-gyüjtötte vala ö ellenek Kóré az ö egéſz gyülekezetét a' Gyülekezet' ſátorának ajtajához, és meg-jelenék az URnak ditsősége az egéſz Gyülekezetnek.

20 Es ſzólla az UR Móſesnek és Aronnak, mondván:

21 Menjetek-el e' * Gyülekezet közzül, hogy meg-emészſzem † öket egy ſzem-pillantásban. **v.* 5. †2 *Móſ.* 32: 10.

22 Kik borúlának az ö ortzájokra, és mondának: *Erös* Iſten, minden teſtnek * lelkének Iſtene! nemde nem egy férjfiú vétkezetté, és mind ez egéſz Gyülekezet ellen haragſzolé?

* *Sid.* 12: 9.

23 Akkor ſzólla az UR Móſesnek, mondván:

24 Szólj a' Gyülekezetnek, mondván: Menjetek-el a' Kóre'; Dáthán' és Abirám' ſátorának mellöle körös-környül.

25 Fel-kele azért Móſes, és el-méne Dáthán és Abirám felé, és követék ötet az Izrael' Vénei.

26 Es ſzólla a' Gyülekezetnek, mondván: Kérlek, menjetek-el ez iſtentelen embereknek ſátorok mellöl, és ſemmit ne illeſſetek azok közzül, a' mellyek ö hozzájok tartoznak, hogy meg

meg ne emélzteſſetek az ö büntetések miatt.

27 Es el-távozának *az Izrael' fiai* a' Kóré', Dáthán' és Abirâm' ſátorok mellöl körös-környül: Dáthán pedig és Abirám ki-menvén állanak vala az ö ſátoroknak ajtajában feleségeikkel, fiaikkal és apró gyermekeikkel.

28 Akkoron monda Móſes: Ebből tudjátok-meg hogy az UR küldött engemet, hogy tselekedném mind e' dolgokat, és hogy nem magamtól *indúltam*:

29 Ha a' mint meg-halnak minden *egyéb* emberek, úgy halnak-meg ezek: és ha minden *egyéb* embereknek büntetések ſzerínt büntettetnek-meg ezek: tehát nem küldött engemet az UR.

30 Ha pedig az UR valami új dolgot tselekeſzik: * és a' föld meg-nyitándja az ö ſzáját, és el-nyeléndi öket, és mind azokat, a' mellyek ö hozzájok tartozók, és elevenen menéndenek-alá pokolba: azon meg-eſméritek, hogy ez emberek az URat ingerlették. * *Jér.* 31: 22.

31 Mikor annak-oká-ért el-végezte vólna mind ezeket a' beſzédeket, meg-hasada a' föld ö alattok.

32 Es meg-nyitá a' föld az ö ſzáját, és * el-nyelé öket és az ö házaikat; és minden embereket, a' kik Kóréjéi valának, és minden marhájokat.

* 5 *Móſ.* 11: 6. *Sólt.* 106: 17.

33 Es alá-ſzállának azok és valamennyin ö hozzájok tartoznak vala, elevenen a' pokolra; és bé-fedezé öket a' föld; és el-veſzének a' Gyülekezet közzül.

34 Az egéſz Izraeliták azért, a' kik valának ö környülöttök, el-futának azoknak kiáltásokra; mert azt mondják vala: Fuſſunk-el, né-talám el-nyél minket a' föld!

35 Továbbá tüz jöve ki az URtól, és meg-emélzté ama' két-ſzáz és ötven férjfiakat, a' kik jó illatú füſttel áldoznak vala.

36 Szólla pedig az UR Móſesnek, mondván:

37 Mond-meg Eleázárnak az Aron Pap' fiának, hogy ſzedje-fel a' füſtölö edényeket a' tüzből, és a' tüzet ſzéllyel hintsed; mert meg-ſzenteltettek a' *temjénezök*.

38 Ezeknek temjénezöiket *mondom*, kik az ö magok lelkek ellen vétkeztenek, hogy tſináljanak azokból ki-terjeſztett pléheket az óltárnak bé-borítására; mert azokban vittenek az UR eleibe jó illatot, és meg-ſzenteltettek; és légyenek jegyül az Izrael' fiainak.

39 Fel-ſzedé annak-oká-ért az Eleázár Pap a' füſtölö értz-edényeket, mellyekben áldoztanak vala, a' kik meg-égtek vala, és ki-verék azokat az óltárnak borítására.

40 Az Izrael' fiainak emlékezetire, hogy ſenki * idegen oda ne járúljon, valaki nem az Aron' magvából való; hogy jó illatú füſtöt vigyen az UR eleibe, hogy ne járjon úgy, mint Kóré és a' mint az ö gyülekezete, a' miképpen meg-mondotta vala néki az UR Móſes által. * *r.* 3: 10. 38.

41 Es zúgolódék az Izrael' fiainak egéſz Gyülekezete másod napon Móſes ellen és Aron ellen, mondván; Ti öltétek-meg az URnak népét!

42 Mikor pedig a' ſokaság egybe gyülne Móſes ellen és Aron ellen, akkor fordíták ortzájokat a' Gyülekezetnek ſátorára; és ímé bé-fedezte vala azt ama' felhö, és meg-láttaték az URnak ditsösége.

43 Móſes azért és Aron el-menének a' Gyülekezetnek ſátora' eleibe.

44 Es ſzólla a' Jehova Móſesnek, mondván:

45 Menjetek-el e' Gyülekezet közzül, hogy emélzſzem-meg * öket egy ſzem-pillantásban; ök pedig borúlának az ö ortzájokra. * *v.* 21.

46 Monda azért Móſes Aronnak: Végyed a' füſtölésre való edényt, és tégy abba tüzet az óltárról, és azon felyül tégy jó illatú ſzer-ſzámot, és ſieſs hamar a' Gyülekezethez és tiſztitsd-meg öket; mert ki-jött az URtól a' nagy harag, *immár* el-kezdetett a' tsapás.

47 Vévé annak-oká-ért Aron *a' temjénezöt* a' miképpen mondotta vala Móſes, és futa a' Gyülekezet közzé, és ímé el-kezdetett vala a' tsapás a' nép között; és jó illatot tévén meg-tiſztíttá a' népet.

48 Es meg-álla a' meg-hóltak között és élök között; és meg-ſzünék a' tsapás.

49 Es valának a' kik meg-hóltak vala azzal a' tsapáſſal, tizen-négy ezer hét-ſzáz; azokon kivül, a' kik meg-hóltak vala a' Kóré' dolgá-ért.

50 Annak-utánna meg-tére Aron Móſeshez a' Gyülekezetnek ſátora' ajtajához, minek-utánna a' tsapás megſzünt vólna.

XVII. RESZ.

Az Aron' veſzejeje meg-virágozik és gyümöltsöt terem.

1 ES ſzólla az UR Móſesnek, mondván:

2 Szólj az Izrael' fiainak, és végy ö tölök, mindeniktöl az ö attyaiknak házok ſzerínt, egy-egy veſzſzöt, *tudniillik* minden ö Fejedelmektöl, az ö attyaiknak házok ſzerínt, tizen-két veſzſzöt; és mindeniknek írjad nevét az ö veſzſzejére.

3 Az Áron' nevét pedig irjad a' Lévi' veſzſzejére; mert egy veſzſzö az ö attyok' házának *egy* Fejedelmé-ért *léſzen.*

4 Es helyhezteſſed azokat a' Gyülekezetnek ſátorában, a' Bizonyság-tétel' eleibe; a' holott ſzembe ſzoktam lenni veletek.

5 Es léſzen, hogy annak a' férjfiúnak veſzſzeje, a' kit válaſztándok, meg-virágozzék: hogy ekképpen megtsendesítvén *el-háritsam* én rólam az Izrael' fiainak zúgolódásokat, mellyekkel zúgolódnak ti ellenetek.

6 Szólla azért Móſes az Izrael' fiainak; és adának önéki minden ö Fejedelmeik, egy-egy veſzſzöt egy-egy Fejedelem-ért, az ö attyaiknak házok ſzerínt, *tudni-illik* tizen-két veſzſzöket; az Áron' veſzſzeje-is vala azoknak a' veſzſzöknek közötte.

7 Es tévé Móſes a' veſzſzöket az UR' eleibe, a' Bizonyság-tételnek Sátorában.

8 Es lön másod napon, bé-méne Móſes a' Bizonyság-tételnek Sátorába; és ímé meg-virágozott vala az Áronnak veſzſzeje, melly a' Lévi' házá-ért vala; mert meg-levelezvén meg-virágozott vala, és mondolával meg-gyümöltsözött vala.

9 Es elö-hozá Móſes mind azokat a' veſzſzöket az URnak ortzája elöl, mind az Izrael' fiai eleibe, kik minek-utánna azokat meg-nézték vólna, ki-ki vévé az ö veſzſzejét.

10 Es monda az UR Móſesnek: Vidd-viſzſza az Áron' veſzſzejét a' Bizonyság-tétel' * eleibe örizet alá, az ellenem tusakodó fiaknak jegyül, hogy az én ellenem való zúgolódások meg-ſzünjék, hogy meg ne haljanak.

* *Sid.* 9: 4.

11 Es meg-tselekedé Móſes, a' mint parantsolta vala az UR önéki, akképpen tselekedék.

12 Es ſzóllának az Izrael' fiai Móſesnek, mondván: Ímé meg-hóltunk, el-veſztünk, mi mindnyájan el-veſztünk!

13 Valaki ok nélkül járúlánd közel az URnak Sátorához, meg-hal; Nemde meg-kellé emészteténünk meg-halván?

XVIII. RESZ.

Áronnak és a' Lévitáknak tiſztek és jövedelmek.

1 ES monda az UR Áronnak: Te és a' te fiaid, és a' te atyádnak háza te veled, viseljétek a' Szent hajlékának vétkét. Te-is és a' te fiaid te veled, viselitek a' ti Papságtoknak vétkét.

2 Es a' te atyád-fiait, a' Lévinek a' te atyádnak nemzetségét végyed melléd, melletted légyenek és tenéked † ſzolgáljanak; te pedig * és a' te fiaid veled, *ſzolgáljatok* a' Bizonyság-tételnek Sátora elött. † *v.* 7. * 3: 9.

3 Es örizzék a' te örizetedet és az egéſz Sátornak * örizetit: de a' Szent-hajléknak edényihez és az óltárhoz ne járúljanak, hogy meg ne haljanak mind ök 's mind ti. * *v.* 3: 7. 8.

4 Es melletted légyenek és örizzék örizetit a' Gyülekezetnek ſátorának, a' Sátornak minden ſzolgálatjában: de kivül való ne járúljon ti hozzátok.

5 Örizzétek azért a' Szent-hajléknak örizetit, és az óltárnak örizetit, és nem léſzen ennek-utánna harag az Izrael' fiai ellen.

6 Mert én válaſztottam a' ti atyátok-fiait a' Lévitákat az Izrael' fiai közzül tinéktek ajándékúl, kik adattak vólt az URnak, hogy ſzolgáljanak a' Gyülekezet' ſátorának ſzolgálatjában.

7 Te pedig és a' te fiaid te veled, örizzétek a' ti Papságtokat mindenekben, a' mellyek az óltárhoz tartoznak, és a' ſuperſláton belöl vagynak, hogy azokban ſzolgáljatok; Mert a' ti Papságtoknak tiſztit adtam tinéktek ajándékon: annak-oká-ért a' kivül-való, a' ki oda járúlánd, meg-haljon.

8 Szólla annak-felette az UR Áronnak: Ezeknek-felette ímé én tenéked adtam az én áldozatimnak örizetit; valamit az Izrael' fiai énnékem ſzentelnek, tenéked adtam a' *Papi méltóságra való* meg-kenetés-ért, és a' te fiaidnak örökké való rendelésül.

9 E' légyen tiéd a' ſzentséges áldozatokból, azokból, mellyek tüzzel meg nem égettetnek: Minden ö ajándékjok, akár légyen az ö Minhájok, akár bün-ért való áldozatjok, akár pedig vétek-ért való áldozatjok, a' mit adnak énnékem, ſzentſégeknek ſzentſége az, tiéd léſzen és a' te fiaidé.

10 A' Szentségesb helyben * egyedmeg azt: tsak a' férjfiak egyék azt; ſzentség légyen tenéked.

* 3 *Móſ.* 6: 16. 26.

11 Ez-is tiéd léſzen az ö áldozatjoknak ajándékából; minden fel-emelt * ajándék, az Izrael' fiainak minden meg-ingattatott ajándékival egyben, tenéked adtam azokat és a' te fiaidnak, és a' te leányidnak, örökké való törvényül: minden, a' ki tiſzta *léſzen* a' te házadban, eheti azt.

* 2 *Móſ.* 29: 28.

12 Az olajnak minden kövérségét, és minden kövérségét a' bornak és a' gabonának, azoknak első ſengéit, mellyeket adnak az * URnak, tenéked adtam. * 2 *Móſ.* 22: 29.

13 Mindeneknek elsö gyümöltsei az ö földökben, a' mellyeket viſznek az * URnak, tiéid léſznek; minden, a' ki

a' ki tiszta *leszen* a' te házadban, egye azokat. * 5 *Mós.* 18: 4. 5.

14 Minden, *valami* fogadásból * *Istennek szenteltetik* Izraelben, tiéd lészen †. * 3 *Mós.* 19: 24.
† 3 *Mós.* 27: 28.

15 Minden, valami az élö állatok közzül az *ö annyának* méhét elö-ször meg-nyitja, mellyet az URnak * visznek, mind emberekből 's mind egyéb állatokból, tiéd lészen: de meg-váltasd az embernek elsö-szülöttét, a' tiszta-talan állatnak-is elsö-szülöttét meg-váltassad. * 2 *Mós.* 13: 12.

16 A' mellyek pedig váltságosok, mikor egy hónapiak, akkor váltassanak-meg a' te becsülésed szerint, *tudnillik* * öt ezüst síkluson: a' Szent-hajléknak síklusa szerínt: † Húsz fillér érö *a' síklus.* * *réfz.* 3: 46. 47.
† 2 *Mós.* 30: 13.

17 De mindazáltal a' tehénnek elsö fajzását, avagy a' júhnak elsö fajzását, avagy ketskének elsö fajzását meg ne váltasd; mert *Istennek* szenteltettek, azoknak véreket hintsed az óltárra, és azoknak kövérit meg-áldozzad; hogy légyen tüzzel meg-emésztett jó illatú áldozatja az URnak.

18 És azoknak húsok tiéd léfzen: a' miképpen a' fel-emelésnek * fzegye, és a' mint a' jobb lapotzkája, tiéd léfzen. * 3 *Mós.* 7: 3-33.

19 Minden szent állatoknak áldozatit, mellyeket áldozándanak az URnak az Izrael' fiai, tenéked adtam és a' te fiaidnak, és a' te leányidnak örökké való végezéfül: fónak fzövetsége ez, örökké való az UR előtt, tenéked és a' te magodnak te veled egyetemben.

20 Monda pedig az UR Aronnak: Az ö földökből örökséged nem léfzen, fem réfzed nem léfzen tenéked ö közöttök: * En vagyok a' te réfzed és a' te örökséged az Izrael' fiai között.
* 5 *Mós.* 10: 9. *Ezék.* 44: 28.

21 A' Lévi' fiainak pedig ímé adtam minden tizedet az Izraelben örökségül, az ö fzolgálatjok-ért, mellyet ök tselekefznek az ö fzolgálatjokban a' Gyülekezetnek fátorában.

22 Es ne járúljanak ezután az Izrael' fiai a' Gyülekezetnek fátorához, hogy ne vétkezzenek és meg ne haljanak.

23 De a' Léviták tselekedjék a' Gyülekezet' fátorának munkáját, és ök viseljék az ö bünöket: örökké való végezés légyen a' ti utánnatok valóknál, hogy az Izrael' fiai között ne birjanak örökséget;

24 Mert az Izrael' fiainak dézmájokat, mellyeket viszнek az URnak ajándékúl, adtam a' Lévitáknak örökségül: Annak-oká-ért végeztem ö felölök, hogy az Izrael' fiai között ne birjanak * örökséget. * 5 *Mós.* 10: 9.

25 Es fzólla az UR Mósesnek, mondván:

26 A' Lévitáknak fzólj, és mondd-meg önékiek: Mikoron az Izrael' fiaitól dézmát vésztek, mellyet adtam tinéktek azoktól, néktek örökségekre, akkoron adjatok azokból ajándékot az URnak, a' dézmából * dézmát.
* *Neh.* 10: 38.

27 Es az a' ti ajándékotok tulajdoníttatik tinéktek, a' mint a' gabona a' fzéröl, és mint a' tellyes fajtóból a' bor.

28 Akképpen vigyetek ti-is ajándékot az URnak minden dézmátokból, mellyet vésztek az Izrael' fiaitól, és adjatok abból ajándékot az URnak, az Aron Papnak.

29 Minden ti ajándékaitokból vigyetek az URnak áldozatot, mindennek a' kövéréből, és azokból megfzenteltetett réfzt.

30 Mondd-meg annak-felette önékiek: Mikoron annak a' javát vijéditek *az URnak*, tulajdoníttatik a' Lévitáknak, mintha az ö fzéröjökről és fajtójokból adnák.

31 Meg-egyétek pedig ti azt minden helyen, a' ti házatok-népével egybe; mert jutalmatok tinéktek a' Gyülekezet' fátorában való fzolgálatotokért.

32 Es nem léfztek bünösök a' miatt, ha annak a' javából adtok ajándékot; és ekképpen az Izrael' fiainak megfzenteltt állatit meg-nem undokítjátok, és meg-nem haltok.

XIX. RESZ.

Tisztulásnak módja a' veres tehén által.

1 Szólla annak-felette az UR Mósesnek és Aronnak, mondván:

2 Ez a' törvényi végezés, mellyet parantsólt az UR, mondván: Szólj az Izrael' fiainak, hogy hozzanak te hozzád egy veres tehenet, épet, a' mellyben ne légyen fzeplö, mellynek nyakán iga nem vólt.

3 Es adjátok azt Eleázár Papnak, és ö vitesse-ki azt a' táboron kivül, és ölettesse-meg azt ö elötte.

4 Es az Eleázár Pap végyen annak véréből az ö ujjával, és hintsen a' Gyülekezet' fátora elei felé annak véréből hét-fzer.

5 Annak-utánna égettesse-meg azt a' tehenet az ö fzemei elött: annak bőrét és annak húsát, és vérét az ö ganéjával egyetemben égettesse-meg.

6 Akkor végyen a' Pap tzédrus-fát, isópot és veres gyapjat, és vesse az égö tehénre.

7 Es mossa-meg a' Pap az ö ruháit, az ö testét-is meg-mossa vizzel, és annak-

nak-utánna menjen-bé a' táborba ; és tiſztátalan légyen a' Pap eſtvéiglen.

8 Az-is, a' ki meg-égeténdi azt, az ö ruháit moſſa-meg vizzel, és az ö teſtét-is moſſa-meg vizzel ; és tiſztátalan léſzen eſtvéig.

9 A' ki pedig tiſzta lejénd, ſzedjefel annak a' tehénnek hamvát, és helyhezteſſe azt a' táboron kivül tiſzta helyen, hogy az Izrael' fiainak Gyülekezetének tártaſſék-meg a' ki-rekeſztetteknek tiſztuláſokra való hintö viznek ; mert büntöl való *meg-tiſztuláſoknak vize* az.

10 Es az, a' ki fel-ſzedéndi a' tehénnek hamvát, moſſa-meg az ö ruháit, és tiſztátalan léſzen eſtvéig ; és légyen ez az Izrael' fiainak és a' jövevénynek, a' ki ö közöttök lakik, örök végezésül.

11 A' ki illeténdi a' * hóltat, akarmelly hólt embernek teſtét, tiſztátalan léſzen hét napon. * *Hagge.* 2 : 13.

12 Az ollyan tiſztítsa-meg magát azzal a' vizzel harmad napon és heted napon, és tiſzta léſzen ; hogy-ha harmad napon meg-nem tiſztíttatik, hetedik napon-is nem léſzen tiſzta.

13 Valaki illeténdi a' hóltat, a' meg-hólt ember' teſtét, és meg nem tiſztúláND, az URnak Sátorát meg-fertéztette : és ki-vágattatik az a' lélek az Izraelből ; mert a' tiſztúlásnak vize nem hintetett ö reája, tiſztátalan léſzen, még az ö tiſztátalansága rajta vagyon.

14 E' légyen annak törvénye, mikoron valaki meg-haland a' fátorban : Valaki bé-menénd a' fátorba, és minden, valaki lejénd a' fátorban, tiſztátalan léſzen hét napon.

15 Ismét minden meg-nyitott edény, a' mellyen nem lejénd fedél, tiſztátalan.

16 Es minden, valaki illeténdi a' mezön fegyverrel meg-ölettettet, avagy meg-hóltat, avagy embernek tetemét, avagy koporsót ; tiſztátalan léſzen hét napon.

17 Es végyenek a' tiſztátalan-ért a' bün-ért meg-égetett tehénnek porából, és töltsön arra élö vizet edénybe.

18 Végyen ismét * isópot, és mártsa a' vizbe azt a' tiſzta férjfiú, és hintse-meg a' fátort és minden edényeket, és minden embereket, a' kik ott lejéndenek ; és azt-is, a' ki valamelly tetemet avagy a' meg-ölettet, avagy a' meg-hóltat, avagy a' koporsót illeti.

* *Sólt.* 51 : 9.

19 Hintse-meg, *mondok*, a' tiſzta a' tiſztátalant harmad és heted napon, és tiſztítsa-meg ötet heted napon : annak-utánna moſſa-meg az ö ruháit, moſſa-meg magát-is vizzel, és tiſzta léſzen eſtve.

20 A' férjfiú pedig, a' ki tiſztátalan lejénd, és nem tiſztíttándja-meg magát, ki-vágattatik az a' lélek e' Gyülekezet közzül ; mert az URnak Szent hajlékát meg-fertéztette, a' meg tiſztúlásnak vize nem hintetett ö reája, tiſztátalan.

21 E' légyen ö nálok örök rendelés : mind a' ki hinténdi a' meg-tiſztúlásnak vizét, moſſa-meg az ö ruháit ; mind a' ki illeténdi a' meg-tiſztúlásnak vizét, tiſztátalan léſzen eſtvéig.

22 Es valamit illeténd a' tiſztátalan, tiſztátalan léſzen az : és az a' lélek, a' melly illeténdi azt, tiſztátalan léſzen eſtvéig.

XX. RRSZ.

Viz ered a' köſziklából : Az Edom nem botsátja által a' népet az ö orſzágán : Áron meg-hal.

1 EL-jutának az Izrael' fiai, az egéſz Gyülekezet a' Tzin' puſztájába elsö hónapban, és meg-marada a' nép Kádesben, holott meg-hala Mária, és el-temetteték ott.

2 Es mikor nem vólna vize a' Gyülekezetnek, öſzve-gyülének Móſes és Áron ellen.

3 Es feddözék a' Nép Móſeſſel, és mondának illyen módon : Vajha hóltunk vólna-meg, mikor meg-hóltak a' mi atyánk-fiai az UR elött.

4 * Es miért hoztátok az URnak Gyülekezetét e' puſztába, hogy meghaljunk itt mi, és a' mi barmaink ?

* 2 *Móſ.* 17 : 3.

5 Es miért hoztatok-fel minket Egyiptomból, hogy hoznátok minket e' roſz helyre ? nem vetésnek helyére, figéknek és ſzölöknek és pómagránátoknak *helyére*, mellyen ſemmi viz nintsen italra való ?

6 El-menének azért Móſes és Áron a' Gyülekezetnek ſzine elöl, a' Gyülekezet' fátorának ajtaja eleibe, és artzal le-borúlának ; és meg-jelenék nékiek az URnak ditsösége.

7 Es ſzólla az UR Móſesnek, mondván :

8 Végyed ezt a' veſzſzöt, és gyüjtsd-öſzve e' Gyülekezetet te és Áron a' te atyád-fia, és ſzóljatok * ím e' köſziklának az ö ſzemeik elött, hogy adjon vizet ; és vizet hozván önékiek e' köſziklából, adj innia e' Gyülekezetnek és az ö barmaiknak. * 2 *Móſ.* 17 : 6.

9 Vévé annak-oká-ért Móſes azt a' veſzſzöt az URnak ſzine elöl, a' miképpen parantsolta vala nékie.

10 Es öſzve-gyüjték Móſes és Áron a' * Gyülekezetet a' köſzikla eleibe, és monda nékiek : Halljátok-meg moſtan ellenem tusakodók. Avagy e' † köſziklából hozunké tinéktek vizet ?

* 2 *Móſ.* 17 : 1. † 2 *Móſ.* 17 : 6.

11 Es

11 Es fel-emelé Móses az ö kezét, és üté a' kősziklát az ö vesszejével két izben: akkoron * ki-jövének sok vizek, és ivék a' Gyülekezet és az ö barmaik. * *Sólt.* 78: 15.

1 *Kór.* 10: 4.

12 Es monda az UR Mósesnek és Aronnak: Mivelhogy nem hittetek énnékem, hogy * meg-szentelnétek engemet az Izrael' fiainak szemeik előtt; azért nem viszitek-bé e' Gyülekezetet a' földre, mellyet adtam önékiek.

* 5 1: 37. *r.* 27: 14.

13 Ezek a' versengésnek vizei, a' mellyek-ért feddöztenek az Izrael' fiai az URral; és meg-szentelte magát ö bennek.

14 Es külde Móses követeket Kádesből az Edom' Királyához, *kik így szóllanának:* Ezt mondja a' te atyádfia * az Izrael: Te tudod minden nyomorúságinkat, mellyek mi rajtunk estek;

* 1 *Móf.* 23: 23-26.

5 *Móf.* 23: 7.

15 Hogy a' mi atyáink alá-mentenek Egyiptomba, és sok napig laktunk Egyiptomban: meg-nyomoritának * pedig minket az Egyiptombéliek, és a' mi atyáinkat.

* 2 *Móf.* 2: 23.

16 Es kiáltottunk az URhoz, † a' ki meg-hallgatta a' mi szónkat, és el-botsátván * Angyalát, ki-hozott minket Egyiptomból: és ímé *immár* vagyunk Kádesben a' te határodnak városában.

† 2 *Móf.* 2: 23.

* *Tsel.* 7: 30. 38.

17 Kérlek *engedd-meg*, hadd menjünk által a' te földeden, nem mégyünk által senki' mezején, sem szőlején, és *senki'* kútjának vizét nem iszszuk: az ország' útán mégyünk, és nem térülünk sem jobb-kézre sem balra, míg által mégyünk a' te határodon.

18 Kinek felele az Edom: Semmiképpen ne menj által az én földemen, hogy fegyverrel ne támadjak ellened!

19 Es mondának önéki az Izrael' fiai: A' járt-úton mégyünk-fel: Hogyha a' te vizeidet iszszuk, én és az én barmaim, meg-adom * árrát azoknak: Semmit nem kérünk egyebet, hanem tsak hogy gyalog menjünk által.

* 5 *Móf.* 2: 6.

20 Monda pedig: Nem mégy által. Es ki-méne ö eleibe az Edom sok néppel és nagy erövel.

21 Nem akará azért az Edom engedni az Izraelnek, hogy * által-menne az ö határán; annak-okáért el-térüle az Izrael ö töle.

* *Bir.* 11: 17.

22 Es * el-menvén Kádesből jutának az Izrael' fiai, mind az egész Gyülekezet a' Hór' hegyére.

* *r.* 33: 37.

23 Es szólla az UR Mósesnek és Aronnak, a' Hór' hegyénél, az Edom' földének határában, ezt mondván:

24 Az Aron az ö népeihez takaríttatik; mert nem mégyen bé a' földre, mellyet adtam az Izrael' fiainak, mivelhogy az én számnak engedetlenek vóltatok a' verfengésnek vizénél.

25 * Végyed az Aront és Eleázárt, az ö fiát, és parantsold-meg, hogy menjenek-fel a' Hór' hgyére.

* *r.* 33: 38.

26 Es Aront vetkeztesſed-le az ö ruháiból, és öltöztesd-fel azokban Eleázárt az ö fiát; mert Aron takaríttatik *az ö népéhez*, és meg-hal ott.

27 Es úgy tselekedék Móses, a' miképpen parantsolta vala az UR; és fel-menének a' Hór' hegyére az egész Gyülekezetnek szeme láttára.

28 Es Móses le-vetkezteté Aront az ö ruháiból, és fel-öltözteté azokba Eleázárt az ö fiát: és meg-hala Aron ott a' hegynek tetején: akkor le-szálla Móses és Eleázár a' hegyről.

29 Látván pedig az egész Gyülekezet, hogy meg-hólt vólna Aron; síratá Aront harmintz * napig az Izraelnek egész háza.

* 5 *Móf.* 34: 8.

1 *Móf.* 50: 3.

XXI. RESZ.

Győzedelem a' Kananéusok ellen: Tüzes kígyók: Enneklés a' forrásnál: Az Emoréusok meg-veretnek.

1 Mikoron hallotta vólna a' Kananéus' Királya az * Arad, a' ki lakozik vala Dél felöl, hogy jöne az Izrael a' kémeknek útán; meg-víva az Izraellel, és egy-néhányat fogva elvive ö közzüle.

* *r.* 33: 40.

2 Fogadáſt tön azért az Izrael az URnak, és monda: Ha valóban kezembe adod e' népet, el-törlöm az ö városit.

3 Es meg-halgatá az UR az Izraelnek fzavát, és kézbe adá a' Kananéust, és el-veſzté öket és azoknak városit: Es nevezé azt a' helyet Hormának.

4 Es el-indúlának a' Hór' hegyétől a' veres tengernek útán, hogy el-kerülnék az Edom' földét; és a' népnek lelke meg-keſeredék az út miatt,

5 Es fzólla a' nép Isten * ellen és Móses ellen: Miért hoztatok-fel minket Egyiptomból, hogy meg-halnánk e' puſztában? Mert nintsen kenyér, vizis nintsen, és a' mi lelkünk † meg-utálta ez alá-való kenyeret.

* 1 *Kór.* 10: 9. † * *r.* 11: 6.

6 Botsáta azért az * UR a' népre tüzes kígyókat, kik meg-mardosák a' népet, annyira hogy sok nép halnameg * az Izraelből.

2 *Móf.* 32: 35.

7 Akkoron méne a' nép Mósehez, és mondának: Vétkeztünk; mert szóllottunk az UR ellen és te ellened: Imádjad az URat, hogy vigye-el mi rólunk

lunk a' kigyókat. Es imádkozék Móses a' nép-ért,

8 Es monda az UR Mósesnek : Tsinály magadnak tüzes kigyót, és * emeld-fel azt jegyül ; és valaki megmarattatik, ha tekinténd arra, megygyául. * *Ján.* 3 : 14.

9 Tsinála *azért* Móses értzből öntött * kigyót, mellyet fel-emele jegyül. Es vala, hogy mikoron a' kigyó meg-maránd vala valakit, tekintene arra az értzből öntött kigyóra, és megygyául vala.

10 Es el-menének az Izrael' fiai, és tábort járának Oboththban.

* 2 *Kir.* 18 : 4.

11 El-menvén pedig Obóthból, tábort járának Hije-Abarimban, abban a' puſztában, melly vala a' Moáb' *tartományának* ellenében Nap-kelet felöl.

12 Onnét el-indúlván tábort járának a' Zéred' völgyében.

13 Ismét onnét el-indúlván tábort járának az Arnon' *vizén* innét, melly vala a' puſztában, és ki-jö vala az Emoréusoknak határából : Mert az Arnon * Moábnak határa, a' Moáb között és Emoréus között.

* *Bir.* 11 : 18.

14 Azért ſzokták mondani az UR' hadainak könyvében : A' mit, *úgymond*, tselekedett *az Iſten* a' veres tengerben és az Arnon' patakiban.

15 Es a' vizeknek folyása, melly az Ar nevü város felé hajól, a' Moáb' határáig mégyen.

16 Es onnét menének Béér *nevü helybe* : Ez a' kút, mellyröl mondotta vala az UR Mósesnek : Gyüjtsd-öſzve a' népet, és adok önékiek vizet.

17 Akkor éneklé az Izrael ez éneket : Jöjj-fel óh kút ! énekeljetek önéki !

18 Melly kútat áſtak a' Fejedelmek, áſták azt a' népnek Fejedelmi a' Törvény ki-adóval egybe az ö pálzájokkal. Es a' puſztából Mathanába *menének.*

19 Es Mathanából Nahalielbe, és Nahalielböl Bámóthba.

20 Es Bámóthból abba a' völgybe, melly a' Moáb' tartományában vagyon a' halomnak elején, és vagyon a' Jeſimon' puſztája' ellenébe.

21 Es * külde az Izrael követeket Sihonhoz az Emoréusok' Királyához, ezt mondván : * 5 *Móſ.* 2 : 26.

Bir. 11 : 19.

22 Engedd-meg hogy menjek által a' te földeden, nem hajlunk a' mezökre, ſem a' ſzölökre, nem iſzſzuk *egy* kútnak-is vizeit ; az orſzág' útán mégyünk, míg által-mégyünk a' te határodon.

23 Es nem engedé Sihon * az Izraelnek, hogy által-menne az ö határán, ſöt egybe-gyüjté Sihon minden népét, és ki-méne eleibe Izraelnek a' puſztába, és jöve Jahásba ; és meg-víva az Izraellel. * 5 *Móſ.* 2 : 30 29 : 7.

24 Es meg-veré ötet az Izrael fegyvernek élivel, és örökségül vévé az ö földét Arnontól fogva mind Jabbókig, mind az Ammonitákig ; mert erös vala az Ammon' fiainak határok.

25 * Es el-foglalá az Izrael mind a' városokat, és lakék az Izrael az Emoréuſoknak minden városiban, Hesbonban és annak minden mezö-városiban ; * 5 *Móſ.* 2 : 33. *Jóſ.* 24 : 8. *Sólt.* 135 : 11. 12. *Amós.* 2 : 9.

26 Mert Hesbon Sihoné az Emoréuſok' Királyáé vala, ki annak-elötte hadakozott vala a' Moáb' Királya ellen, és el-vette vala minden földét annak kezéből Arnonig.

27 Annak-okáért mondják példabeſzédben : Menjetek Hesbonba, építeſſék és erösítteſſék-meg a' Sihon' városa ;

28 Mert tüz jött-ki Hesbonból és láng a' Sihon' városából, melly megemészte Moábnak Ar városát, és az Arnon' magas helyeinek lakoſit.

29 Jaj tenéked Moáb, el-veſztél Kámosnak népe, el-hagyta futni az ö fiait és az ö leányit, Sihonnak az Emoréus' Királyának fogságba adta.

30 Es az ö ſzövétnekek el-veſzett Hesbontól fogva Dibonig, és el-töröttük Nofáig, melly ér mind Medebáig.

31 Lakék azért az Izrael az Emoréuſoknak földén.

32 Es el-külde Móses hogy megkémlenék Jaázert, és meg-vévék azt és az ö faluit ; és illyen módon ki-üzé az Emoréuſt, a' ki ott lakik vala.

33 Meg-fordúlván pedig fel-menének a' Básán' útán. Es ki-jöve Og * Básán' Királya ö eleibe, ö és minden ö népe hartzra, Hedreibe.

* 5 *Móſ.* 3 : 1. *és* 29 : 7.

34 Akkoron monda az UR Mósesnek : Ne félj töle ; mert a' te kezeidbe * adtam ötet, és minden ö népét és az ö földét : és úgy tselekedjél véle, a' miképpen tselekedtél Sihonnal az Emoréus' Királyával, a' ki lakik vala Hesbonban. * 5 *Móſ.* 3 : 2. 11.

35 Meg-verék azért ötet és az ö fiait, és minden ö népét, annyira hogy egy ſem marada bennek ; és örökségül birák az ö földét.

XXII. RESZ.

Bálák a' Moábiták' Királya küld Bálám-ért, hogy meg-átkoztaſſa a' népet : a' ſzamár ſzóll.

1 ES el-menének az Izrael' fiai, és tábort járának a' Moáb' mezöségin Jordán' * vizén innét, Jérikó' ellenében. * *r.* 26 : 3.

2 Es mikoron látta vólna Bálák, a' Sippor' fia, mind azokat, a' mellyeket tselekedett vala Izrael az Emoréusſal:
3 Igen meg-rémüle a' Moáb a' néptől, mivelhogy sok vólna, és megbúsúla a' Moáb az Izrael' fiai miatt.
4 Monda annak-oká-ért Moáb a' Midián' Véneinek: Most el-nyalja e' sokaság minden mi környékünket, a' miképpen el-nyalja az ökör a' mezőnek páſitját. (Bálák a' Sippornak fia vala pedig a' Moábnak Királya abban az időben.)
5 Külde azért követeket * Bálámhoz a' Beor' fiához Péthorba, melly vala a' folyó-viz mellett a' *Bálám*' nemzetségének fiainak földökben, hogy hivná ötet, mondván: Imé nép jött-ki Egyiptomból és ímé el-lepte e' földnek ſzinét, és lakik én ellenemben. *Jóſ.* 24: 9. 13: 22.
6 Moſtan azért kérlek jöjj-el és átkozd-meg én érettem e' népet; mert erősebb nálamnál, talám eröt vehetek rajta, meg-ver-hetjük ötet, és ki üz-hetem ötet e' földből; mert jól tudom, hogy a' kit meg-áldaſz, meg léſzen áldva, és a' kit meg-átkoſz, átkozott léſzen.
7 Annak-oká-ért el-menének a' Moábnak Vénei, és a' Midiánnak Vénei, és a' jövendö-mondásnak jutalma az ö kezeikben vala, és jutának * Bálámhoz, és meg-mondák néki a' Bálák' izenetét. * *Jóſ.* 13: 22.
8 Ö pedig monda nékiek; Háljatok itt ez éjjel, és feleletet adok tinéktek, a' miképpen ſzólland énnékem az UR. És a' Moábnak Fejedelmi meg-maradának Bálámnál.
9 El-jöve pedig az Iſten Bálámhoz és monda: Kitsodák ezek e' férjfiak, a' kik vagynak te nálad?
10 Es monda Bálám az Iſtennek: Bálák Sipor' fia, a' Moáb' Királya küldött én hozzám, *ezt mondván?*
11 Imé e' nép, a' melly ki-jött Egyiptomból, el-lepte a' földnek ſzinét; moſt azért jöjj-el, átkozd-meg én érettem azt, talám eröt vehetek rajta, hadakozván ö ellene, és ki-üzhetem ötet.
12 Es monda az Iſten Bálámnak: Ne menj-el ö vélek: és meg ſe átkozzad azt a' népet; mert meg-áldatott.
13 Fel-kele azért Bálám reggel és monda a' Bálák' Fejedelminek: Térjetek-meg a' ti földetekre; mert nem akarja az UR engedni énnékem, hogy véletek el-menjek.
14 Es fel-kelének a' Moáb' Fejedelmi és jutának Bálákhoz, és mondának: Nem akart Bálám el-jöni mi velünk.
15 El-külde azért ismét Bálák több Fejedelmeket *és* azoknál nemeſebbeket,
16 A' kik el-jutván Bálámhoz, mondának néki: Ezt mondja Bálák a' Sippornak fia: Kérlek ne vond-meg magadat, hogy én hozzám ne jönél.
17 Mert meg-tiſztelvén * meg-tiſztellek téged' igen, és valamit mondaſz énnékem meg-mivelem: Jöjj-el azért kérlek, és átkozd-meg én érettem e' népet! * *r.* 24: 10. 11.
18 Felelvén pedig Bálám, monda a' Bálák' ſzolgainak: Ha Bálák * az ö házát arannyal és ezüſttel tele adná-is énnékem, nem hág-hatom által az én URamnak Iſteneminek † ſzavát, hogy valamit miveljek vagy kitſinyt vagy nagyot.
19 Moſtan mindazáltal maradjatok-meg ti-is ez éjjel itt, kérlek, hadd tudjam-meg, mit fog ſzóllani az UR énnékem.
20 Akkoron el-jöve az Iſten Bálámhoz éjjel, és monda önéki: Ha azért jöttek e' férjfiak, hogy tégedet elhivjanak: kelj-fel, menj-el ö vélek; de mindazáltal azt miveljed, a' mit mondándok tenéked.
21 Fel-kele azért Bálám reggel, és meg nyergelé az ö ſzamárát, és el-méne a' Moáb' Fejedelmivel.
22 De meg-haragvék az Iſten, hogy ö el-menne vélek. Es meg-álla az URnak Angyala azon útban, hogy ö néki ellenſége lenne: ö pedig üget vala az ö ſzamárán, és két ſzolgája vala véle.
23 Látván pedig a' ſzamár, * hogy az URnak Angyala állana az útban, és mezítelen fegyver vólna kezében, kitére az útból, és méne a' mezöre, azért meg-veré Bálám az ö ſzamárát, hogy meg-térítené azt az útra.
* 2 *Pét.* 2: 16. *Júd. v.* 11.
24 Es meg-álla annak-utánna az URnak Angyala a' ſzőlőknek ſzoros útán, holott mind egy felöl mind más felöl fal vala.
25 Látván pedig *másodſzor* a' ſzamár az URnak Angyalát, ſzorúla a' falhoz, és a' Bálámnak-is lábát ſzorítá a' falhoz; annak-oká-ért ismét kezdé verni.
26 Annak-utánna az URnak Angyala ismét tovább méne, és meg-álla ſzoros helyen, holott ki nem térhetnek vala ſem jobbra ſem balra.
27 Mikoron pedig látta vólna a' ſzamár az URnak Angyalát, le-feküvék Bálám alatt: azért meg-haragvék Bálám, és meg-veré páltzával a' ſzamárt.
28 Es * meg-nyitá az UR a' ſzamárnak ſzáját, és monda a' ſzamár Bálámnak: Mit vétettem tenéked, hogy immár engemet három-ſzor vertél-meg? * 2 *Pét.* 2: 16. *Júd. vers* 11.
29 Akkor monda Bálám a' ſzamárnak: Mert meg-tsúfoltál engemet: Vajha vólna fegyver kezemben, nyil-

vá-

ván meg-ölnélek mostan téged'.

30 És monda a' szamár Bálámnak: Avagy nem te szamárod vagyoké, melyen szoktál járni, miólta tiéd lettem, mind e' napiglan? Avagy szoktam volté valaha ekképpen tselekedni te veled? Ki felele: Nem.

31 És meg-nyitá az UR a' Bálám' szemeit; és látá az UR' Angyalát állani az útban, és a' mezítelen fegyvert az ö kezében: akkoron le-hajtván fejét, arrzal le-borúla.

32 És monda néki az URnak Angyala: Miért verted meg a' te szamárodat immár három izben? Imé én ki-jöttem tenéked ellenségül; mert a' te útad tévelygö én elöttem.

33 És látott engemet a' szamár és ki-tért én elöttem immár három izben: ha ki nem tért vólna az én orczám elött, *tudd-meg*, hogy mostan meg-öltelek vólna tégedet-is, és ötet elevenen meg-tartottam vólna.

34 Monda azért Bálám az UR' Angyalának: Vétkeztem; mert nem tudtam hogy te állanál elöttem ez útban. Mostan azért, ha *ez én útam* nem tettzik tenéked, meg-térek *helyemre*.

35 Az URnak Angyala pedig monda Bálámnak: Menj-el e' férjfiakkal: mindazáltal a' mit mondándok tenéked, azt mondjad: el-méne azért Bálám a' Bálák' Fejedelmivel.

36 Hallván pedig Bálák, hogy jöne Bálám, ki-méne eleibe a' Moábnak *egy* városába, melly vala az Arnon' határa mellett, melly vagyon a' leg-végsö * határokban. * *r.* 21: 13-15.

37 És monda Bálák Bálámnak: Avagy nem küldöttem vólté te hozzád, hogy hivatnálak tégedet? Miért nem jöfz vala én hozzám? Avagy *azért*, *hogy* nem tiſztel-hetnélek-meg tégedet?

38 Felele pedig Bálám Bálláknak: Imé el-jöttem te hozzád: Mostan pedig nemde fzóll-hatoké * valamit? A' mit adánd az UR az én fzámba, azt mondom.

39 És el-méne Bálám Bálákkal, és jutának Husót városba. *r.23:12.26. 1 *Kir.* 22: 14.

40 És Bálák ökröket és júhokat vágata, és külde Bálámnak és a' Fejedelmeknek, a' kik véle valának.

41 Reggel pedig melléje vévé Bálák Bálámot, és fel-vivé ötet a' Bál' *Templomának* magas hegyére, honnét meg-lát-hatná a'népnek valami réfzét.

XXIII. RESZ.

Bálám akarván meg-átkozni az Izraelitákat, két izben meg-áldja.

1 ES monda Bálám Bálláknak: Epíts itt énnékem hét óltárokat, és kéfzíts itt nékem hét tulkokat és hét kosokat.

2 És úgy tselekedék Bálák a' miképpen mondotta vala Bálám: És áldozék Bálák és Bálám mindenik óltáron egy-egy tulkot és egy-egy kost.

3 És monda Bálám Bálláknak: Allj meg a' te tüzes áldozatod mellett, és el-mégyek, talám elömbe jö az UR énnékem, és a' mit mútatánd énnékem, meg-jelentem tenéked: el-méne azért a' hegy*nek tetejére*.

4 És eleibe méne Iſten Bálámnak, és monda néki *Bálám*: Hét óltárt rendeltem, és áldoztam mindenik óltáron egy-egy tulkot és egy-egy kost.

5 Az UR pedig ada igét a' Bálámnak fzájába, és monda önéki: Térj-meg Bálákhoz, és igy fzólj.

6 És meg-téré ö hozzája, és ímé áll vala az ö áldozatja mellett, önnön maga és a' Moábnak minden Fejedelmi.

7 És el-kezdé beſzédét, és monda: Siriából * hozatott-ki engemet Bálák Moábnak Királyja, a' Nap-keletnek hegyeiröl, *mondván*: Jöjj-el, átkozd-meg én érettem a' Jákóbot, és jöjj-el átkozd-meg az Izraelt.

* 1 *Móſ.* 28: 2. *Hóſ.* 12: 12.

8 Miért mondjak gonoſzt annak, a' kinek nem mondott gonoſzt az UR, és miért átkoznám azt, a' kit az UR nem átkozott?

9 Mikor a' köfzikláknak tetejéröl nézem ötet, és a' halmokról reája nézek: ímé olly nép, a' melly ö-maga, * fog lakni, és a' Pogányok közzé nem fzámláltatik. * 5 *Móſ.* 33: 28.

10 Ki fzámlál-hatja meg a' Jákób' porát, és kitsoda fzámát? kitsoda az Izraelnek negyed réfzét? Haljon-meg az én lelkem az igazaknak halálával, és légyen az én utólsó napom, mint azé!

11 És monda Bálák Bálámnak: Mit tselekefzel én velem? Hogy megátkoznád az én ellenségimet, azért hoztalak tégedet, és ímé igen megáldád öket.

12 Felelvén *Bálám*, monda: Nemde nem azt igyekezemé mondani, a' mit az UR adánd az én fzámba?

13 Monda annak-felette önéki Bálák: Kérlek jere vélem más helyre, honnét láffad ötet, (mert tsak a' végsö réfzét láttad annak, és ötet mindenestöl nem láttad) és átkozzad-meg onnét ötet én érettem.

14 És vivé ötet az ör-állók' helyére *egy* hegynek tetejére, és építe hét óltárokat, és áldozék egy-egy tulkot és egy-egy kost mindenik óltáron.

15 És monda Bálláknak: Allj itt a' te tüzes áldozatod mellett, és én elmégyek amoda.

16 Eleibe méne azért az * UR Bálámnak, és ada igét az ö fzájába, és monda. Térj-meg Bálákhoz, és ekkép-

képpen fzóllj. *r. 22 : 35.

17 Méne annak-oká-ért ö hozzája, és ímé ö áll vala az ö tüzes áldozatja mellet, és a' Moáb' Fejedelmi ö véle, kinek monda Bálák: Mit fzólla az UR?

18 Akkor elö-hozá az ö értelmét, és monda: Kelj-fel Bálák és halljad; halgasd-meg az én beſzédemet Sippornak fia!

19 Nem *ollyan* az Iſten mint az ember, hogy hazudjon, * és nem embernek fia, hogy el-változtaſſa *igéretit*: ö mondotta, 's hát nem mivelnéé meg? Szóllott, és nem tellyesitié-meg azt?
* 1 *Sám.* 15 : 29.

20 Imé parantsolatot vettem, hogy meg-áldanám; és igen mag-áldotta *az Iſten*, és én nem változtat-hatom azt el.

21 Nem tekintette a' Jákóbban a' hamiſſágot, és nem nézte a' * gonoſzſágot az Izraelben. Az ö URa Iſtene vagyon ö véle; és a' Királynak trombita-ſzava vagyon ö véle.
* 2 *Móſ.* 32 : 8.

22 Az Iſten hozta-ki öket † Egyiptomból, mint az Unikornisnak * ollyan ereje vagyon néki. † 2 *Móſ.* 3 : 8.
* *Jób* 39 : 12-15.

23 Mert nem fog ſemmit a' Jákób ellen a' varáslás, ſem a' jövendö-mondás az Izrael ellen. Moſtan azt kell meg-mondanom a' Jákób és Izrael felöl, mit tselekedik az Iſten *ö vélek*.

24 Imé e' nemzetség mint a' nagy orofzlán fel-támad, és mint a' *köllykes* orofzlán magát fel-emeli; nem nyugſzik, míg meg nem éfzi a' prédát, és a' meg-ölettettek' véreket meg-iſzfza.

25 Akkor monda Bálák Bálámnak: Ne átkozzad 's ne áldjad ötet.

26 Felelvén pedig Bálám monda Bláknak: Avagy nem fzóllottam vólté néked, mondván: Valamit * mondánd énnékem az UR; azt mivelem? *r. 22 : 18. 38.

27 Es monda Bálák Bálámnak: Jere, kérlek, el-viſzlek tégedet más helyre, honnét talám tettzeni fog az Iſtennek, hogy meg-átkozzad onnét *e' népet* én érettem.

28 El-vivé azért Bálák Bálámot a' Peór *hegynek* tetejére, melly néz a' puſzta felé.

29 Akkoron monda Bálám Báláknak: Epítteſs itt énnékem hét óltárokat; és kéſzíts itt énnékem hét tulkokat és hét koſokat.

30 Ugy tselekedék azért Bálák, a' miképpen mondotta vólt Bálám, és áldozék minden óltáron egy-egy tulkot és egy-egy koſt.

XXIV. RESZ.

Bálám harmad-ſzor áldja-meg az Izraelitákat; jövendöt mond a' Kriſtusról.

1 Mikoron pedig látta vólna Bálám, hogy tettzenék az URnak, hogy meg-áldaná az Izraelt, nem ménel, mint az elött, jövendö-mondásnak tudakozásá-ért, hanem fordítá az ö ortzáját a' puſzta felé.

2 És mikoron fel-emelte vólna Bálám az ö ſzemeit, látá az Izraelt, hogy ſe-telepedett az ö nemzetségei ſzerint, és az Iſtennek Lelke vala ö rajta.

3 Akkor el-kezdé az ö beſzédét, és monda: A' Bálámnak Beór' fiának mondása; a' meg-világoſittatott ſzemü ember' ſzava.

4 Annak mondása, a' ki hallja az Iſtennek mondáſit, a' ki látta a' Minden-hatónak látását, a' ki jóllehet ſzunnyad; de *elméjének* ſzeme világos:

5 Melly igen ſzépek a' te ſátoridóh Jákób! és a' te hajlékid óh Izrael!

6 Mint a' ki-terjeſztetett völgyek, mint a' kertek a' folyó-viz mellett; mint az áloes' fái, a' mellyeket plántált az UR, mint a' czédrus-fák a' vizek mellett!

7 Alá fog fólyni a' viz az ö vedreiböl, és az ö magva ollyan léſzen mint a' ſok vizek; és az ö Királya nagyobb léſzen az Agág *Királynál*, és felmagaſztaltatik az ö országa.

8 Az Iſten ki-hozta ötet Egyiptomból, ollyan ereje *vagyon* önéki, mint az * Unikornisnak, meg-eméſzti a' Pogányokat az ö ellenségeit. és azoknak tetemeiket meg-rontja, és az ö nyilaival által-veri. *r. 23 : 22.

9 Hogy-ha le-hajtja magát, hogy feküdjék mint * az orofzlán, és mint az öreg orofzlán, kitsoda ſerkenti-fel ötet? Valaki áldánd tégedet, áldott léſzen, és valaki átkozánd tégedet, átkozott léſzen. * 1 *Móſ.* 49 : 9.

10 Es fel-gerjede a' Bláknak haragja Bálám ellen, és egybe-üté kezeit, és monda Bálámnak: Azért hívtalak tégedet, hogy az én ellenségimet meg-átkoznád: és ímé igen megáldád immár három izben.

11 Moſtan azért ſzaladj-el * a' te helyedre: Mondottam vala hogy megtiſztelvén † meg-tiſztellek tégedet; de ímé meg-foſztott tégedet az UR a' tiſzteſſégtöl. * 1 *Kir.* 22 : 26. 27.
† *r.* 22 : 16. 17.

12 Es monda Bálám Bláknak: Nem-de a' te követidnek-is, a' kiket botsátottál vólt hozzám, nem így ſzóllottamé, mondván:

13 Ha Bálák * az ö házát ezüſttel és aranyval tele adná-is énnékem, az URnak beſzédét által nem hág-hatom, hogy

hogy tselekedjem valamit, akár jót akár gonoszt az én ízívemből: A' mit fzólland az † UR, azt fzóllom.

* *r.* 24: 18. †1 *Kir.* 22: 14.

14 *Mindazáltal, mivelhogy* most az én népem közzé kell meg-térnem, ímé meg-mondom tenéked, mit fog tselekedni è' nép a' te népednek, az utólsó napokban.

15 Akkoron vévé az ö értelmét, mondván: Monda Bálám a' Beór' fia; monda a' férjfiú, kinek fzeme nyilatkoztatva vagyon.

16 Monda, a' ki hallgatja az Iſtennek beſzédét, és a' ki tudja a' Magaſſágbélinek értelmét, és a' ki a' Minden-hatónak látását látja: a' ki noha fzunnyad, mindazáltal meg-nyilatkoztatott a' fzeme:

17 Látom azt, de nem most; nézem azt, de nem úgy-mint közel valót: Származik fſilag Jákóbból, és támad királyi-páltza az Izraelből: és által-veri a' Moábnak * óldalait, és el-rontja a' Sethnek minden fiait.

* 2 *Sám.* 8: 2. *Sóf.* 2: 8. 9.

18 És léſzen az Édom *más'* birtokában, a' Seir léſzen az ö ellenségének birtokában, és az Izrael hatalmason tselekeſzik.

19 És uralkodik a' Jákóbból *származott*, és el-veſzti minden városokból a' * meg-maradott *ellenséget*.

* 2 *Sám.* 8: 1-14.

20 És mikoron tekintett vólna az Amálekre, az ö értelmét elö-hozván, monda: Az Amálek elsö a' Pogányok között: annak-oká-ért végezetre mindeneſtöl * el-véſz.

* 1 *Sám.* 15: 2-7.

21 Látván annak-felette a' * Kenéuſt, az ö értelmét elö-hozván, monda: Erös a' te lakó-helyed, és épitetted a' te féſzkedet a' köfziklában:

* *Bir.* 1: 16. 1 *Sám.* 15: 6.

22 Bizonyára ki-üzettetik a' Kain, míg az Aſſúr téged' fogva viſzen.

23 Végezetre még-is az ö értelmét elö-hozván, monda: Oh ki fog élni, mikor véghez viſzi ezt az Iſten?

24 És a' Kittim' partjáról a' hajók el-jönek, és meg-rontják az Aſſúrt, meg-rontják Ebert-is: de az-is *a' nép* mindenestöl végre el-véſz.

25 Fel-kele azért Bálám és el-méne, hogy meg-térne az ö * helyére: És Bálák-is el-méne az ö útán. * *r.* 22: 5.

XXV. RESZ.

Az Izraelitáknak lelki és teſti paráználkodáſok, Fineásnak e' miatt indúlt buzgósága.

1 MIkor pedig valameddig lakott vólna az Izrael Sittimben, kezde a' nép paráználkodni * a' Moáb' leányival. * *r.* 31: 16.

2 És hivák a' népet az ö Iſteneiknek áldozatira; és évék a' nép, és imádák azoknak Iſteneiket.

3 És adá magát az Izrael a' * Bál-Peórhoz; és fel-gerjede az UR' haragja az Izrael ellen. * *Hóſ.* 9: 10. *Sólt.* 106: 28.

4 Es monda az UR Mósesnek: Vedd-fel e' népnek minden Fejedelmeit, és akaſztasd-fel * öket az URnak a' Nap előtt; és el-fordúl az UR' haragjának fel-gerjedése az Izraeltöl.

* 2 *Sám.* 21: 1. 6. 9.

5 Monda azért Mósés az Izrael' Biráinak: Ki-ki ölje-meg az ö birtoka alatt való férjfiakat. a' kik adták magokat a' Bál-Peórhoz.

6 És ímé egy néminémü az Izrael' fiai közzül el-jöve, és hoza az ö attyafiai felé egy Midiánbéli aſzſzonyi-állatot a' Mósés' fzeme' láttára, és az Izrael' fiainak egéſz Gyülekezetének fzemei elött: ök pedig ſirnak vala a' Gyülekezet' fátorának ajtaja elött.

7 Mellyet mikoron látott vólna * Fineás, az Eleázár' fia, a' ki Aron Papnak fia vala, fel-kele a' Gyülekezet közzül és vévé dárdáját kezébe,

8 És bé-méne az Izraelita után a' Sátorba, és által-veré mind-kettöt, az Izraelből való férjfiat és az aſzſzonyi-állatnak hasát; és meg-fzünék a' tsapás az Izrael' fiai között. **Sólt.* 106: 30.

9 És * meg-hóltanak vala a' tsapás miatt hufzon-négy ezeren.

* 1 *Kór.* 10: 8.

10 Akkor fzólla az UR Mósesnek, mondván:

11 Fineás az Eleázár' fia, a' * ki Áron Pap' fia vólt, el-fordította az én haragomat az Izrael' fiaitól, mivelhogy az én bofzſzúmat meg-állotta ö közöttök: hogy ne emélzteném-meg az Izrael' fiait az én bofzſzúmban.

* *Krón.* 6: 3. 4.

12 Annak-oká-ért mondd-meg *néki*: * Imé én adom az én ſzövetségemet öneki, *tudni-illik* békeſſégnek *ſzövetségét*. * *Sólt.* 106: 31.

13 Es léſzen ö nála és az ö magvánál ö utánna az * örökké való Papságnak ſzövetſége; mivelhogy az ö Iſtené-ért bofzſzút állott, és meg-tiſztította az Izrael' fiait. * 1 *Sám.* 2: 27-30. 1 *Kir.* 2: 26. 27.

14 Továbbá a' meg-öletett Izraelitának neve, a' ki meg-ölletett a' Midiánbéli aſzſzonyi-állattal együtt, vala Zimri, a' Sallu' fia, a' Simeon' nemzetsége' háza-népének Fejedelme.

15 A' meg-ölletett Midiánbéli aſzſzonynak pedig neve Kozbi, a' Súr' * leánya, ki a' Midiániták között az ö attya' házának nemzetségének Fejedelme vala. * *r.* 31: 8.

16 Szólla

16 Szólla pedig az UR Mósesnek, mondván:

17 Úgy tselekedjél * mint ellenséggel a' Midiánitákkal, és verjétek-meg őket; *r.* 31: 2-8.

18 Mert ők úgy tselekedtek ti ellenetek, mint ellenségek álnokságokkal, mellyekkel álnokúl tselekedtenek ti ellenetek a' Peórnak dolgában, és az ő húgoknak Kozbinak a' Midián' Fejedelmének leányának dolgában, a' ki meg-ölettetett a' Peór-ért való tsapásnak napján.

XXVI. RESZ.

A' népnek ismét meg-számlálása: Törvény a' földnek el-osztásáról.

1 ÉS lön a' tsapás után, monda az UR Mósesnek és Eleázárnak az Áron' Pap' fiának, mondván:

2 Vegyétek summáját az Izrael' fiainak * egéfz Gyülekezetének, húfz eftendőftől fogva és felyebb, az ő attyaiknak házok-népe fzerint; mindennek, valaki hartzra ki-mehetö az Izraeliták között. * *r.* 1: 3.

3 Annak-okáért fzólla Móses és Eleázár Pap ő vélek a' Moáb' mezőségiben a' Jordán mellett, Jérichó' ellenébe, mondván:

4 *Számláljátok-meg az Izrael' fiainak egéfz Gyülekezetét*, húfz eftendőftől fogva és fellyebb, * a' miképpen parantsolta vala az UR Mósesnek és az Izrael' fiainak, a' kik ki-jöttenek vólt Egyiptom' földéből.

5 A' Rúben * elsö-fzülötte vólt az Izraelnek; a' Rúben' fiai vóltanak ezek: Hánoktól vólt a' Hánokitáknak házok-népe: Pallutól vólt a' Palluitáknak házok-népe. * 1 *Mós.* 46: 3.

2 *Mós.* 6: 14.

6 Hesrontól a' Hesronitáknak házok-népe: Kármitól, a' Kármitáknak házok-népe.

7 Ezek a' Rúbenitáknak házok-népei; és lön az ö fzámok negyven-hárum ezer, hét-fzáz és harmintz.

8 És a' Pallu' fiai közzül Eliáb.

9 Az Eliáb' fiai pedig, Némuel és Dáthán és Abirám: Ezek a' Dáthán és Abirám, a' gyülekezetnek Fejedelmi, a' kik támadtak vala * Móses és Áron ellen, a' Kóré' hafonlásában, mikoron támadának ők az UR ellen.

10 És meg-nyitá a' föld az ö fzáját, és el-nyelé őket és Kórét, meg-halván az a' gyülekezet: mikoron megemészté a' tüz a' két-fzáz és ötven férfiakat, kik vóltanak *mindnyájan* például. * *r.* 16: 2. 32.

11 A' Kóré' fiai pedig nem halának meg.

12 A' Simeon' fiai az ö házok-népe fzerint: Némueltól a' Némuelitáknak házok-népe: Jámintól a' Jáminitáknak házok-népe: Jákintól a' Jákinitáknak házok-népe.

13 Zeráchtól a' Zérachitáknak házok-népe: Saultól a' Saulitáknak házok-népe.

14 Ezek a' Simeonitáknak házok-népei: huízon-két ezer és két-fzáz.

15 A' Gád' fiai az ö házok-népe fzerint, Séfontól a' Séfonitáknak házok-népe; Haggitól, a' Haggitáknak házok-népe, Súnitól a' Súnitáknak házok-népe,

16 Oznitól az Oznitáknak házok-népe, Eritól az Eritáknak házok-népe,

17 Aródtól az Aróditáknak házok-népe, Arélitől az Arélitáknak házok-népe.

18 Ezek a' Gád' fiainak házok népei, az ö fzámok fzerint negyven ezer és öt-fzáz.

19 A' Júda' fiai Er és Onán: és meghala Er * és Onán a' Kanaán' földében.

* 1 *Mós.* 38: 7. 10.

20 És vóltanak a' Júda' fiai az ö házok-népe fzerint: Séláhtól * a' Séláhitáknak házok-népe: Péreftől a' Pérefitáknak házok-népe: Zeráhtól a' Zérahitáknak házok-népe.

* 1 *Mós.* 46: 12.

21 Vóltanak pedig a' Péres' fiai: Hesrontól * a' Hesronitáknak házok-népe: Hámultól a' Hámulitáknak házok-népe. * 1 *Mós.* 46: 12.

22 Ezek a' Júda' nemzetségének háza-népei, az ö fzámok fzerint hetvenhat ezer öt-fzáz.

23 Az Iffakár' fiai az ö házok-népe fzerint: Thólától a' Thólaitáknak házok-népe; Puvától a' Puvitáknak házok-népe,

24 Jásubtól a' Jásubitáknak házok-népe: Simrontól a' Simronitáknak házok-népe.

25 Ezek az Iffakár' háza-népei az ö fzámok fzerint, hatvan-négy-ezer hárum-fzáz.

26 A' Zebulon' fiai az ö házok-népe fzerint: Séredtól a' Séreditáknak házok-népe: Elontól az Elóniták' házok-népe: Jahléeltól a' Jahléelitáknak házok-népe.

27 Ezek a' Zebuloniták' házok-népei, az ö fzámok fzerint hatvan-ezer öt-fzáz.

28 A' Jófef' fiai az ö házok-népe fzerint: Manaffé és Efraim.

29 A' Manaffé' fiai: Mákirtól a' * Mákiriták' házok-népe: Mákir nemzé Gileádot: Gileádtól a' Gileáditák' házok-népe. * *Jóf.* 17: 1.

30 Ezek a' Gileád' fiai: Jézertól a' Jézeriták' házok-népe: Hélektól a' Hélekiták' házok-népe.

31 És Asrieltól az Asrieliták' házok-

zok-népe: Sékemtöl a' Sékemiták' házok-népe.

32 És a' Sémidától a' Sémidaták' házok-népe: és Héfertöl a' Héferiták' házok-népe.

33 És Sélofhádnak a' Héfer' * fiának nem vóltanak fiai, hanem leányi: és a' Sélofhád' leányinak ezek neveik: Máchla és Nóha, Hogla, Milcha és Thirsa. *r. 27: 1.

34 Ezek a' Manassé' háza-népei; az ö számok pedig ötven-két ezer és hétszáz.

35 Ezek az Efraim' fiai az ö házok-népe szerint: Sutheláchtól a' Sutheláchiták' házok-népe: Békertöl a' Békeriták' házok-népe: Tahántól a' Tahániták' házok-népe.

36 És ezek a' Sútelách' fiai: Erántól az Erániták' házok-népe.

37 Ezek az Efraim' fiainak házok-népei, az ö számok szerint harmintzkét-ezer és öt-száz. Ezek a' Jósef' fiai az ö házok-népei szerint.

38 A' Benjámin' fiai az ö házok-népei szerint: Bélától a' Bélaiták házok-népe: Asbeltöl az Asbéliták' házok-népe: Ahirámtól az Ahirámiták' házok-népe.

39 Sefufámtól a' Sefufámiták' házok-népe: Hufámtól a' Hufámiták' házok-népe.

40 Valának pedig a' Béla' fiai Ardé és Nahamán: Ardétól az Arditák' házok-népe: Nahamántól a' Nahamániták házok-népe.

41 Ezek a' Benjámin' fiai az ö házok-népei szerint, és számok szerint negyven-öt-ezer és hat-száz.

42 Ezek a' Dán' fiai az ö házok-népei szerint; Suhámtól a' Suhámiták' házok-népe: Ezek a' Dán' háza-népei, az ö házok-népei szerint.

43 A' Suhámitáknak minden házok-népei az ö számok szerint, hatvan-négy-ezer és négy-száz.

44 Az Asér' fiai az ö házok-népei szerint: Jimnától a' Jimniták' házok-népe: Jisvitöl a' Jisviták' házok-népe: Bérihától a' Bérihiták' házok-népe.

45 A' Bériha' fiaitól, Hébertöl a' Héberiták' házok-népe: Málkieltöl a' Málkieliták' házok-népe.

46 Az Asér' leányának pedig neve vala Sérah.

47 Ezek az Asér' fiainak házok-népei, az ö számok szerint ötven-három ezer és négy-száz.

48 A' Naftali' fiai az ö házok-népei szerint: Jachtzéeltöl a' Jachtzéeliták' házok-népe: Gúnitól a' Gúniták házok-népe.

49 Jéfertöl a' Jéferiták' házok-népe: Sillemtöl a' Sillemiták' házok-népe.

50 Ezek a' Naftali' háza-népei az ö házok-népei szerint: Az ö számok pedig negyven-öt-ezer és négy-száz.

51 Ezek az Izrael' fiainak megszámláltattai, hat-száz * egy-ezer, hétszáz harmintz. * 2 *Mós.* 38: 26. *rész.* 1: 46.

52 Szólla pedig az UR Mósesnek, mondván:

53 Ezeknek osztassék-el az a' föld örökségül, az ö neveiknek számok szerint.

54 A' kik többen vagynak, azoknak * adj nagyobb örökséget, és annak, a' ki kevesebb lészen, meg-kisslebbítsed az ö örökségét; minden háznépnek az ö száma szerint adattassék az ö öröksége.

55 De sorssal osztattassék-el a' föld, az ö attyok' nemzetségeinek neveik szerint vegyék az örökséget.

*r. 33: 54. *Jós.* 11: 23.

56 A' sorsok szerint osztattassék annak öröksége, mind sok között, 's mind kevés között.

57 Ezek pedig a' Lévitáknak számláltattai, az ö házok-népei szerint: * Gersontól a' Gersoniták' házok-népe: Kéháttól a' Kéhátiták' házok-népe: 'Mérárítol a' Mérárita' házok-népe.

58 Ezek a' Léviták' házok-népei: a' Libniták' házok-népe: Hebroniták' házok-népe: Machlitak' házok-népe: Músitak' házok-népe: Kóritak' házok-népe; Kéhát pedig nemzé Amrámot. * 2 *Mós.* 6: 16-22.

59 Az Amrám feleségének pedig neve Jokebéd a' Lévi' * leánya, a' kit szült Lévinek *az ö felesége* Egyiptomban: és a' ki szülte Amrámnak Aront és Mósest, és Máriát az ö nénnyeket. * 2 *Mós.* 6: 20.

60 Es születtetének Aronnak Nádáb és Abihu, Eleázár és Ithamár.

61 Es meg-halának Nádáb és Abihu, * mikor idegen tüzzel áldozának az UR elött. * 3 *Mós.* 10: 1. 2.

62 Es vala azoknak számok hufzon-három-ezer, mind férjfiak egy hónapitól fogva és fellyebb; mert nem vóltak számláltatva * az Izrael' fiai közzé; mivel örökség nem adatott nékik az Izrael' fiai között.

**rész.* 1: 49. 50.

63 Ezek a' Mósestöl és az Eleázár Paptól meg-számláltattak, mikor megszámlálák az Izrael' fiait a' Moáb' mezőségiben, Jérichó' ellenében, a' Jordán mellett.

64 Ezek között pedig nem vólt senki a' Mósestöl és Áron Paptól * megszámláltattak közzül, mikor megszámlálták vala az Izrael' fiait a' Sinai' pusztájában; *r. 1: 1. 2. 3. 46.

65 Mert az UR mondotta vala ö fellölök: Meg-halván meg-halnak a' * pusztában: és senki azok közzül nem

nem élt, hanem tsak Káleb a' Jefunné' fia, és Jósué a' Nún' fia.
*r. 14: 28. 29. 35.

XXVII. RESZ.

A' Sélofhád' leányinak örökség adatik: Jósué Móses' helyébe állattatik.

1 ELö-állának pedig a' Sélofhád' leányi, ki Héfer' fia vala, ki Gileádé, ki Mákiré, ki Manassé' fia vala, a' Jósef' fiának Manassénak háza-népe közzül. Ezek pedig az ö leányinak neveik: *Máchla, Nóha és Hogla, Milcha és Thirsa.
*r. 26: 33. *Jós.* 17: 3.

2 Es meg-állának Móses és Eleázár Pap elött, és a' Fejedelmek elött, és az egész Gyülekezet elött a' Gyülekezet' sátorának ajtajánál, mondván:

3 A' mi atyánk meg-hólt a' pusztában, ki mindazáltal nem vólt azoknak gyülekezetekben, kik öszve-gyültek vólt az UR ellen a' Kóré' * gyülékezetében; hanem az ö büné-ért † hólt-meg: és fiai nem vóltak néki.
*r. 16: 1. † r. 14: 28. 29. 35.
2 *Mós.* 32: 35.

4 Miért töröltetnék-el a' mi atyánknak neve az ö háza-népe közzül, ez okkal hogy nintsen önéki fia? Adj örökséget azért minékünk a' mi atyánknak attya-fiai között.

5 Móses pedig vivé ezeknek igyeket az UR' eleibe.

6 Es felele az UR Mósesnek, mondván:

7 Igazat szóllának a' Sélofhád' leányi: *Adj nékiek jószágnak örökségét az ö attyoknak attya-fiai között, és az ö attyoknak örökségébe szállítsad öket. *r. 36: 2.

8 Az Izrael' fiainak pedig szóllj, mondván: Mikor valaki meg-haländ, és fia nem lejénd annak: akkor adjátok annak örökségét az ö leányának.

9 Ha nem lejénd néki leánya; akkor adjátok az ö örökségét az ö attya-fiainak.

10 Ha pedig nem lejéndenek néki attya-fiai: akkor adjátok az ö örökségét az ö attyának attya-fiainak.

11 Ha nem lejéndenek az ö attyának attya-fiai: akkor adjátok az ö örökségét annak, a' ki az ö háza-népe közzül közelebb való atya-fiú, és örökségül végye azt. Légyen pedig ez az Izrael' fiainak végezett törvények: a' miképpen meg-parantsolta az UR Mósesnek.

12 Monda *annak-felette az UR Mósesnek: Menj-fel ez Abarim' hegyére, és lásd-meg a' földet, mellyet adtam az Izrael' fiainak.

13 Mellyet mikor látándasz, gyüjtettetel te-is a' te nemzetséged közzé, a' miképpen immár gyüjtettetett Aron a' te atyád-fia; * 5 *Mós.* 32:48-50.

14 Mivelhogy a' Tzín' pusztájában, a' népnek versengésének idején az én beszédemnek nem engedétek, * *melly ez vala*, hogy engemet szehtelnétek-meg ama' vizeknél az ö szemek elött. Ezek a' versengésnek vizei Kádesnél a' Tzín' pusztájában. *r. 20: 12.

15 Szólla annak-oká-ért Móses az URnak, mondván:

16 Az UR, a' lelkeknek * és minden testnek Istene, rendeljen férjfiat a' Gyülekezetnek, *r. 16: 22.
Sid. 12: 9.

17 A' ki ki-menjen ö elöttök, és a' ki bé-menjen ö elöttök; a' ki ki-vigye öket és a' ki bé-vigye öket: hogy ne légyen az UR' Gyülekezete ollyan mint a' juhok, * mellyeknek nintsen pásztorok. * 1 *Kir.* 22: 17.

18 Es monda az UR Mósesnek: Vedd melléd Jósuét * a' Nún' fiát, a' férjfiat, a' kiben az *én* lelkem vagyon, és tégyed ö reá a' te kezedet.
* 5 *Mós.* 3: 21. *Jós.* 1: 1.

19 Es állassad ötet az Eleázár Pap' eleibe és mind az egész Gyülekezet' eleibe, és parantsolatokat adj néki az ö szemek elött.

20 Es a' te ditsöségedet közöljed ö véle, hogy hallgassa ötet az Izrael' fiainak egész Gyülekezete.

21 Ki annak-utánna az Eleázár Pap' eleibe álljon, és ötet kérdje-meg az Urimnak * itéletiröl az UR elött: az ö szava szerínt menjenek-ki, és az ö szava szerínt menjenek-bé, ö és az Izrael' minden fiai ö vele, és az egész Gyülekezet. * 2 *Mós.* 28: 30.
1 *Sám.* 28: 6.

22 Ugy tselekedék azért Móses a' miképpen parantsolta vala az UR néki; mert vévé Jósuét és állatá ötet Eleázár Pap' eleibe, és az egész Gyülekezet' eleibe.

23 Es tévé az ö kezét ö reá, és ada néki parantsolatokat, a' miképpen meg-parantsolta vala az UR Móses által.

XXVIII. RESZ

Az áldozatokról való törvények újabban elö-számláltatnak.

1 ES szólla az UR Mósesnek, mondván:

2 Parantsold-meg az Izrael' fiai-nak és mondd-meg nékiek: Az én kenyerimnek * áldozatját, mellyek nékem jó illatú áldozatúl tüzzel meg-emésztetnek, meg-örizzétek, hogy áldozzatok azokkal énnékem az ö idejében.
* 3 *Mós.* 2. 1-11.

3 Mondd-meg annak-felette nékiek: Ez a' tüzes áldozat, mellyet áldozzatok az URnak: esztendös báránykákat, makula nélkül valókat minden

*napon kettőt, ſzüntelen naponként egéſzen meg-eméſztendö áldozatra.

4 Egyik bárányt reggel áldozzad-meg, a' máſik bárányt a' két eſtve között áldozzad-meg.

5 Annak-felette egy Efa ſemlye-liſztnek tized réſzét Minhának, melly meg légyen egyelíttetve egy Hin meg-törtt olajnak negyed réſzével.

*2 *Móſ.* 29: 38-41.

6 Ez az egéſzen meg-eméſztendö ſzüntelen való áldozat, melly elöſzör ſzereztetett vólt a' Sinai hegy alatt, tüzzel meg-eméſztendö jó illatú áldozatúl az URnak.

7 Továbbá annak itali áldozatja, légyen egy Hinnek negyed * réſze minden bárányhoz, mellyet a' Szent-hajlékban adj itali áldozatúl, jó borból az URnak. *r. 15: 5.

8 A' máſik bárányt pedig áldozzad a' két eſtve között, a' reggeli áldozat ſzerínt, és az ö itali áldozatja ſzerínt tselekedjél, tüzes jó illatú áldozatúl az URnak.

9 Szombat-napon pedig áldozzál két bárányokat, eſztendösöket, makula nélkül valókat, *egy Efa* ſemlye-liſztnek két tizedével Minhának, melly olajjal meg-egyelíttetett légyen, az ö itali áldozatjával egybe.

10 Ez a' Szombatnak tüzes áldozatja, mellynek minden Szombaton kell lenni, a' ſzüntelen való tüzes áldozatnak kivüle, az ö itali áldozatjával egybe.

11 Azonképpen a' ti hónapitoknak kezdetiben áldozzatok az URnak egéſzen meg-eméſztendö * áldozatot, két gyermekédd tulkot, egy koſt, eſztendös báránykákat hetet, makula nélkül valókat. *r. 10: 1. 10.

12 Es mindenik tulok mellé olajjal meg-egyelíttetett *egy Efa* ſemlye-liſztnek három tizedét Minhának; és minden kos mellé olajjal meg-egyelíttetett *egy Efa* ſemlye-liſztnek két tizedét Minhának.

13 Es mindenik bárány mellé olajjal meg-egyelíttetett *egy Efa* ſemlye-liſztnek egy tizedét: tüzzel egéſzen meg-eméſztendö jó illatú áldozat ez az URnak.

14 Ezek pedig az itali áldozati azoknak a' borból: egy Hinnek ſele légyen mindenik tulok mellé; és a' Hinnek harmad réſze a' kos mellé: és a' Hinnek negyed réſze légyen mindenik bárány mellé. Ez minden hónapnak tüzzel meg-eméſztendö áldozatja, a' hónapnak kezdetiben, az eſztendönek minden hónapján.

15 Es egy ketske-bakot-is áldozzatok bün-ért való áldozatúl az URnak, a' ſzüntelen való áldozaton kivül, az ö itali áldozatjával egybe.

16 Az elsö hónapban pedig, a' hónapnak tizen-negyedik *napján az URnak Páſchája vagyon.

* 2 *Móſ.* 12: 3. 6-11.

17 Es ez hónapnak * tizen-ötödik napján-is innep vagyon, hét napon kovász nélkül való kenyeret egyenek.

* 2 *Móſ.* 12: 18.

18 Elsö * napon légyen ſzent gyülekezet: ſemmi ſzolgai munkát ne tselekedjetek. * 3 *Móſ.* 37: 7.

19 Áldozzatok pedig tüzzel éppen meg-eméſztendö áldozatot az URnak, két gyermekédd tulkot, egy koſt, és eſztendös bárányokat hetet; mellyek makula nélkül valók légyenek.

20 Es azoknak Minhájok légyen olajjal meg-egyelíttetett ſemlye-liſzt, *tudni-illik egy Efának* három tized réſze mindenik tulok mellé; és két tized réſzt tégyetek mindenik kos mellé.

21 Minden bárány mellé egy-egy tized réſzt tégyetek, a' hét bárányok ſzerínt.

22 Es bün-ért való áldozatúl egy bakot, a' ti meg-tiſztíttatáſtokra.

23 A' reggeli egéſzen meg-eméſztendö áldozaton kivül, (melly ſzüntelen tüzzel meg-eméſztendö áldozat) miveljétek ezt:

24 Ezek ſzerínt tselekedjetek a' hét napok közzül minden napon, tüzzel meg-eméſztendö jó illatú eledelül az URnak: a' ſzüntelen való tüzzel eméſztendö áldozat kivül légyen, az ö itali áldozatjával egybe.

25 Heted napon pedig légyen tinéktek ſzent gyülekezetetek; ſemmi ſzolgai munkát ne tselekedjetek.

26 Továbbá a' gabonának elsö ſengéjének napján, mikoron új *Minhával áldoztok az URnak a' ti *hét* heteitek után: ſzent gyülekezetetek légyen tinéktek; ſemmi ſzolgai dolgot ne miveljetek. * 2 *Móſ.* 23: 16.

27 Es áldozzatok tüzzel éppen meg-eméſztendö áldozattal az URnak jó illatú áldozatúl, két gyermekédd tulkot, egy koſt, és eſztendös bárányokat hetet.

28 Es azok mellé Minhának, olajjal meg-egyelíttetett ſemlye-liſztet, *tudni-illik egy Efának* három tizedét minden tulok mellé; két tizedet a' kos mellé.

29 Mindenik bárány mellé egy-egy tized réſzt, a' hét bárányok ſzerínt.

30 Egy ketske-bakot-is a' ti meg-tiſztíttatáſtokra.

31 A' ſzüntelen tüzzel éppen meg-eméſztendö áldozatnak kivülötte, és annak Minháján kivül tselekedjétek: makula nélkül valók légyenek pedig, azoknak itali áldozatjokkal egybe.

XXIX.

XXIX. RESZ.

Minémü áldozatokkal áldozzanak a' hetedik hónak innepében.

1 HEted hónapon pedig * a' hónak elsö napján szent gyülekezetetek légyen tinéktek: Semmi szolgai dolgot ne tselekedjetek: trombiták' zengésének napja légyen tinéktek az.

* 3 *Mós.* 23: 24.

2 Es szerezzetek tüzzel éppen megemésztendö áldozatot az URnak jó illatú áldozatúl, egy gyermekéd tulkot, egy kost, esztendös bárányokat makula nélkül valókat, hetet.

3 Es azok mellé Minhának, olajjal meg-egyelíttetett három tized semlyelisztet a' tulok mellé, két tized részt a' kos mellé;

4 Es egy tized részt mindenik bárány mellé, a' hét bárányok szerint;

5 Es egy ketske-bakot bün-ért való áldozatúl, a' ti meg-tisztíttatástokra.

6 Annak a' hónak elsö napjának tüzzel meg-emésztendö áldozatjának, és annak Minhájának kivülötte, és a' szüntelen való tüzzel meg-emésztendö áldozatnak és annak Minhájának, és azoknak itali áldozatjoknak kivülötte, az ö rendek szerint, tüzzel megemésztendö jó illatú áldozatúl az URnak.

7 Ez * hetedik hónapnak pediglen tizedik napján szent gyülekezetetek légyen tinéktek; és meg-sanyargassátok a' ti lelkeiteket: semmi munkát ne tselekedjetek. * 3 *Mós.* 16: 29-33.

8 Es áldozzatok tüzzel meg-emésztendö áldozatot az URnak jó illatúl, egy gyermekéd tulkot, egy kost, esztendös bárányokat hetet, makula nélkül valók légyenek;

9 Es azoknak Minhájokat, olajjal meg-egyelíttetett *egy Efa* semlye-lisztnek három tizedét a' tulok mellé; két tized részt az egy kos mellé.

10 Egy-egy tized részt mindenik bárány mellé, a' hét bárányok szerint.

11 Egy ketske-bakot bün-ért való áldozatúl, a' tisztúlásra való áldozatnak kivülötte, és az egészen megemésztendö áldozatnak, annak Minhájának és azoknak itali áldozatjoknak kivülötte.

12 Továbbá a' hetedik hónapnak tizen-ötödik* napján szent gyülekezetetek légyen tinéktek: semmi szolgai munkát ne miveljetek, és üljétek az URnak innepe' napját hét napon.

* 3 *Mós.* 23: 34-43.

13 Es áldozzatok tüzzel éppen megemésztendö jó illatú áldozatot az URnak, tizen-három gyermekéd tulkot, két kost, esztendös bárányokat tizennégyet, makula nélkül valók légyenek.

14 Azoknak Minha-*áldozat*jokat-is olajjal meg-hintetett semlye-lisztböl, három tized részt minden tulok mellé, a' tizen-három tulok szerint, két tized részt mindenik kos mellé, a' két kos szerint.

15 Es egy-egy tized részt minden bárány mellé, a' tizen-négy bárányok szerint.

16 Es egy ketske-bakot bün-ért való áldozatúl, a' szüntelen való egészen meg-emésztendö áldozaton kivül, annak Minha-*áldozat*ján és itali áldozatján kivül.

17 Másod napon pedig tizen-két gyermekéd tulkot, két kost, esztendös bárányokat, makula nélkül valókat, tizen-négyet.

18 Es azoknak Minhájokat és itali áldozatjokat, a' tulkok mellé, a' kosok mellé, a' bárányok mellé, az ö számok szerint, a' szokás szerint.

19 Es egy ketske-bakot bün-ért való áldozatúl, a' szüntelen való egészen meg-emésztendö áldozatnak, annak Minhájának és azoknak itali áldozatjoknak kivülötte.

20 Harmad-nap pedig tizen-egy gyermekéd tulkokat, két kost; esztendös bárányokat tizen-négyet, makula nélkül valókat;

21 Es azoknak Minhájokat és itali áldozatjokat, a' tulkok mellé, a' kosok mellé, és a' bárányok mellé, az ö számok szerint, a' szokas szerint;

22 Es egy ketske-bakot bün-ért való áldozatúl, a' szüntelen való egészen meg-emésztendö áldozatnak és annak Minhájának és italbéli áldozatjának kivülötte.

23 Negyed napon pedig tiz gyermekéd tulkokat, két kost, esztendös bárányokat tizen-négyet, makula nélkül valókat.

24 Azoknak Minhájokat és itali áldozatjokat, a' tulkok mellé, a' kosok mellé és a' bárányok mellé, az ö számok szerint, a' szokás szerint;

25 Es egy ketske-bakot bün-ért való áldozatúl, a' szüntelen való egészen meg-emésztendö áldozatnak, annak Minhájának és itali áldozatjának kivüle.

26 Es ötöd napon kilentz gyermekéd tulkot, két kost, esztendös bárányokat tizen-négyet, makula nélkül valókat;

27 Es azoknak Minhájokat és italbéli áldozatjokat, a' tulkok mellé, a' kosok mellé, és a' bárányok mellé, azoknak számok szerint, a' szokás szerint.

28 Es egy ketske-bakot bün-ért való áldozatúl, a' szüntelen való egészen meg-emésztendö áldozatnak, annak Minhájának és itali áldozatjának kivülötte.

29 És hatod napon nyólcz tulkot, két kost, esztendös bárányokat tizen-négyet, makula nélkül valókat;

30 És azoknak Minhájokat és italbéli áldozatjokat a' tulkok mellé, a' kosok mellé, és a' bárányok mellé, az ö számok szerint, a' szokás szerint;

31 És a' bün-ért való áldozatúl egy ketske-bákot, a' szüntelen való egészen meg-emésztendö áldozaton kivül, annak Minhájáin és itali áldozatján kivül.

32 És hetedik napon hét gyermekéd tulkot, két kost, esztendös bárányokat tizen-négyet, makula nélkül valókat;

33 És azoknak Minhájokat és itali áldozatjokat a' tulkok mellé, a' kosok mellé, és a' bárányok mellé, az ö számok szerint, a' szokás szerint;

34 És bün-ért való áldozatúl egy bakot; az egészen meg-emésztendö szüntelen való áldozaton kivül, az ö Minhájáin és itali áldozatján kivül.

35 Nyoltzad * napon szent inneptek légyen tinéktek, semmi szolgai munkát ne tselekedjetek; * 3 *Mós.* 23:36.

36 És áldozzatok tüzzel egészen meg-emésztendö jó illatú áldozatot az URnak, egy tulkot, egy kost, esztendös bárányokat, makula nélkül valókat, hetet.

37 Azoknak Minhájokat és itali áldozatjokat, a' tulok mellé, a' kos mellé és a' bárányok mellé, az ö számok szerint, a' szokás szerint;

38 És egy bakot bün-ért való áldozatúl, a' szüntelen való egészen meg-emésztendö áldozatnak, annak Minhájának és itali áldozatjának kivüle.

39 Ezeket áldozzátok az URnak a' ti Innepiteken, azoktól meg-válva a' mit fogadtatok, és a' mit szabad akaratból áldoztok, a' ti egészen meg-emésztendö áldozatitokkal, Minhátokkal, és a' ti hálá-adó áldozatitokkal egybe;

40 És meg-mondá Mósés az Izrael' fiainak mind azokat, a' mellyeket az UR parantsolt vala Mósesnek.

XXX. RESZ.

Fogadás-tételekröl való törvények.

1 ÉS szólla Mósés az Izrael' fiai' nemzetsége' Fejeinek, mondván: Ez a' beszéd, mellyet parantsolt az UR:

2 A' férjfiú mikor fogadást fogadánd az * URnak, avagy esküvéssel kötelezi ömagát, meg ne szegje az ö beszédét; hanem mind a szerint tselekedjen, a' mint az ö szájából kimenénd. * 5 *Mós.* 23:21. *Sólt.* 116:14. *Bir.* 11: 30-39.

3 A' leányzó pedig ha fogadánd fogadást az URnak, avagy meg-kötelezvén meg-kötelezéndi az ö attyának házában magát az ö gyermekségében;

4 És hallándja az ö attya az ö fogadását, avagy kötelezését, mellyel kötelezte az ö lelkét, és vesztegléndarra a' dologra az ö attya; akkor állandók légyenek minden ö fogadási, és minden kötelezés, a' mellyel kötelezéndi önnön magát, erös légyen.

5 Hogy-ha pedig az ö attya fel-bontándja *azt* azon napon, a' mellyen hallándja: semmi fogadása és maga kötelezése, mellyel meg-kötelezte volt az ö lelkét, nem légyen állandó, és az UR meg-botsátja önéki; mert az ö attya bontotta-fel a' *fogadást.*

6 Ha pedig férjhez ment lejénd a' leányzó, és úgy kötelezi-meg magát fogadásſal, vagy az ö ajakival mondott valamit, mellyel kötelezte volt az ö lelkét;

7 És hallándja az ö férje, és a' napon, a' mellyen hallotta, hallgatánd: akkor állandók léſznek az ö fogadási, és az ö kötelezési, mellyekkel kötelezéndi az ö lelkét, erösek léſznek.

8 Hogy-ha azon napon, a' mellyen hallándja a' férje, fel-bontándja azt: erötlenné tészi annak fogadását, a' mellyel kötelezte volt magát, és az ö ajakinak szavát, mellyel kötelezte vala az ö lelkét; és az UR meg-botsátja néki.

9 Az özvegy asszonynak pedig és a' férjétöl meg-vettetettnek minden fogadása, a' mellyel kötelezéndi az ö lelkét, erös légyen.

10 Ha pedig az ö férjének házában fogadást tejénd, avagy kötelezéndi valami kötésre az ö lelkét esküvéſſel;

11 Ha hallotta az ö férje és vesztegtett arra, és erötlenné nem tette volt azt: akkor annak minden fogadási állandók léſznek, és minden kötelezés, a' mellyel kötelezte az ö lelkét, állandó léſzen.

12 Ha a' férje mindenestöl erötlenné tészi azokat azon napon, a' mellyen hallotta: az ö ajakinak semmi szava, semmi fogadása, avagy az ö lelkének kötelezése állandó nem léſzen; az ö férje erötlenné tette azokat, és az UR meg-botsátja néki.

13 Az asszonyi-állatnak minden fogadását, és minden esküvéſſel való kötelezését az ö lelkének meg-fanyargattatására, a' férje tégye erössé, és a' férje tégye azt erötlenné.

14 Hogy-ha halgatván halgatánd a' férje egy naptól fogva más napig: akkor meg-erösíti minden fogadását avagy minden kötelezését, a' mellyek vagynak ö rajta; helyén hagyja azokat;

kat; mert vefzteg halgatott a' napon, a' mellyen hallotta.

15 Hogy-ha fel-bontván fel-bontándja azokat minek-utánna hallánd-ja: ö hordozza annak bünének bün-tetését.

16 Ezek a' végezett dolgok, a' mel-lyeket parantsolt az UR Mósesnek, a' férjfiú között és az ö felesége között, az ö attya között és leánya között az ö gyermekségében, *tudni-illik* míg az ö attyának házában vagyon.

XXXI. RESZ.

Az Izraeliták el-rabolják, és le-vágják a' Midiánitákat: a' préda meg-ósztatik.

1 ES fzólla az UR Mósesnek, mond-ván:

2 Alljad-meg * bofzfzújokat az Izrael' fiainak a' Midiánitákon, azu-tán takaríttatol a' te népeidhez.

* *r.* 25: 17. 18.

3 Szólla azért Móses a' népnek, mondván: Kéfzítsetek embereket a' hadba, kik légyenek a' Midiániták el-len, hogy a' Midiánitákon álljánk-meg az URnak bofzfzúját.

4 Minden nemzetségből válafzfza-tok ezeret-ezeret; *hogy* az Izraelnek minden nemzetségiből *menjenek* a' hadba.

5 Mikor azért az Izrael' fokságá-nak mindenik nemzetségéből válafz-tottak vólna ezeret-ezeret, *tudni-illik* tizen-két-ezer kéfzülteket a' viadalra:

6 El-botsátá azokat Móses, minden nemzetségből ezeret-ezeret e' hadba, és ö vélek Fineást az Eleázár Papnak fiát a' hadba; és a' fzent edények és a' hangos kürtök valának az ö keze alatt.

7 És hartzolának a' Midián ellen, a' miképpen meg-parantsolta vala az UR Mósesnek, és minden férjfiat * meg-ölének.

* 5 *Mós.* 20: 13.

8 A' Midián' Királyit-is meg-ölék, azoknak le-vágatott népekkel egybe, Evit és Rékemet, és Súrt, és Húrt, és Rebát, Midiánnak öt Királyit; és Bá-lámot-is * a' Beór' fiát meg-ölék fegy-verrel.

* 4 *Mós.* 22: 5. 35. 24: 3-24. *v.* 16.

9 El-vivék pedig fogva az Izrael' fiai a' Midiánitáknak feleségeiket, és azoknak kitsíndedit, és azoknak min-den barmaikat, és minden juhaikat, és minden marháikat el-prédálák.

10 És minden városikat az ö lakó-helyek fzerínt, és minden házaikat tüzzel meg-égeték.

11 És el-vivék minden ragadomá-nyokat és minden prédájokat mind emberekből 's mind barmokból.

12 És vivék Mósheshez és Eleázár Paphoz, és az Izrael' fiainak Gyüleke-zetéhez a' rabokat, és a' prédát és a' ragadományokat a' táborba, melly a' Moáb' mezőségében vala a' Jordán mellett, Jérichó' ellenében.

13 Ki-menének azért Móses és Ele-ázár Pap, és a' Gyülekezetnek min-den Fejedelmi ö elejekbe a' táboron kivül.

14 És meg-haragvék Móses a' had-nak Fejedelmire, az ezer emberek e-lött járókra és Századosokra, a' kik meg-jönek vala a' hartzról.

15 És monda nékiek Móses: Meg-tartottátoké életben mind az afzfzo-nyi-állatokat?

16 Imé ök adtanak okot az Izrael' fiainak * Bálám' tanátsából, hogy vét-keznének az UR ellen a' Peór' dolgá-ban: és lön tsapás az UR' Gyülekeze-tében.

* *r.* 25: 2. 3.

17 Mostan azért a' kitsíndedek köz-zül a' férjfiakat mind öljétek-meg; és minden afzfzonyi-állatot, a' melly férjfiat esmért férjfiúval való hálá-sával, meg-öljetek.

18 A' leány gyermekeket pedig, a' kik nem háltak * férjfiúval, tartsátok elevenen magatoknak.

* *Bir.* 21: 11. 12.

19 Ti pedig maradjatok a' táboron kivül hét nap: minden valaki meg-ölt valami fzemélyt, és valaki illetett meg-ölettett, * meg-tifztítsátok maga-tokat harmad és heted napon, mind azokkal egybe, kiket fogva hoztatok.

* *r.* 19: 11. 12.

20 Minden ruházattal és minden börből való efzközzel, és ketskéknek fzőriből tsinált minden fzer-fzámmal, és minden fa-edénnyel egybe meg-tifztítsátok magatokat.

21 És monda Eleázár Pap a' vité-zeknek, a' kik mentenek vala ez had-ba: Ez a' törvényi rendelés, mellyet parantsolt vala az UR Mósesnek:

22 Az aranyat és az ezüstöt, értzet, vasat, fejér és fekete ónat,

23 *Az-az*, valami tüzben olvafztat-tik-meg, tüzzel olvafzfzátok-meg, és meg-tifztíttatik, de mindazáltal a' tifz-tításnak vizével tifztíttafsék-meg; va-lami pedig a' tüzet el nem fzenvedi, vizzel mofsátok meg.

24 Annak-felette meg-mofsátok a' ti ruháitokat hetedik napon, és tifz-ták léfztek; és annak-utánna be-me-hettek a' táborba.

25 Szólla annak-felette az UR Mó-fesnek, mondván:

26 Végyed fummáját a' prédának, mind az embereknek és mind a' bar-moknak, te és az Eleázár Pap, és a' Gyülekezet' attyainak Fejei.

27 És ofzfzad a' prédát két réfzre * a' hadakozók között, a' kik e' hartz-ra ki-mentenek, és az egéfz Gyüleke-zet között.

* 1 *Sám.* 30: 24.

28 Es végy a' hadakozó férjfiaktól az URnak réſzt, azoktól a' kik mentenek e' hartzra, öt-ſzázból egyet, az emberek közzül és az ökrök közzül, és a' ſzamárok közzül, és a' juhok közzül.

29 Azoknak fele réſzéből végyetek, és abból adjatok ajándékot az URnak, az Eleázár Pap' kezébe.

30 Es az Izrael' fiainak fele réſzekből egy foglyot végy ötvenből, az emberekből, ökrökből, ſzamárokból, juhokból, és minden barmokból: és adjad azokat a' Lévitáknak, kik őrizik az UR' ſátorának-őrizetit.

31 Es tselekedék Móſes és Eleázár Pap, a' miképpen parantsolta vala az UR Móſesnek.

32 Es vala az a' préda, a' prédának *tudni-illik* maradéka, azon kivül a' mit el-költöttek vala a' vitézek, a' juhoknak *ſzámok* hat-ſzáz hetven-öt-ezer.

33 Es az ökrök*nek ſzámok* hetven-két-ezer.

34 Es a' ſzamárok*nak ſzámok* hatvan-egy-ezer.

35 Az emberi lelek*nek ſzámok*, a' leányzók közzül, a' kik nem eſmértenek vala férjfiúval való egyesüléſt, mind azoknak a' lelek*nek ſzámok*, harmintz-két-ezer.

36 Vala pedig haſon-fele, *tudni-illik* azoknak réſzek, a' kik ki-mentenek vala a' viadalra, a' juhoknak ſzámok három-ſzáz harmintz-hét-ezer és öt-ſzáz.

37 Vala pedig az URnak ajándéka a' juhokból, hat-ſzáz és hetven-öt.

38 Es az ökröknek, *'s teheneknek* ſzámok harmintz-hat ezer; és azokból az URnak réſze hetven-kettő.

39 Es a' ſzamároknak ſzámok harmintz-ezer és öt-ſzáz: azokból pedig az URnak réſze hatvan-egy.

40 Es az emberi lelkeknek ſzámok tizen-hat-ezer; azokból pedig az URnak réſze harmintz-két Lélek.

41 Es adá Móſes az UR*nak adott* ajándéknak réſzét az Eleázár * Papnak, a' miképpen parantsolta vala az UR Móſesnek. * *r.* 18: 8. 14.

42 Es az Izrael' fiainak haſon-fele' réſzéből, mellyet az oſzlás után vett vala Móſes az emberektől, a' kik ez hadba mentek vala.

43 (Vala pedig *a' nyereségnek* haſon-fele, mellyet a' Gyülekezeté vala, a' juhokból három-ſzáz-harmintz-hét-ezer és öt-ſzáz.

44 Es az ökröknek 's *teheneknek ſzámok* harmintz-hat-ezer.

45 Es a' ſzamárok*nak ſzámok* harmintz-ezer és öt-ſzáz.

46 Az emberi lelek*nek ſzámok* tizen-hat-ezer.)

47 Az Izrael' fiainak, *mondom*, fele réſzéből vett Móſes egy foglyot ötvenből, mind az emberekből, mind a' barmokból; es adá azokat a' Lévitáknak, a' kik őrizik az UR' Sátorának őrizetit: a' miképpen parantsolta vala az UR Móſesnek.

48 Es járúlának Móſeshez annak a' viadalnak ezeri elött járó Hadnagyok, az Ezeredesek és Századoſok,

49 Es mondának Móſesnek: *Mi*, te ſzolgaid, meg-ſzámláltuk a' hadakozó férjfiakat, a' kik a' mi birtokunkban vóltanak, és ſenki közzülünk el nem veſzett;

50 Annak-okáért hoztunk az URnak ajándékot ki-ki a' mit talált, arany-edényeket, kari ékeſſéget, arany perezteket, gyüröket, fülre való ékeſſéget, függő öveket, a' mi lelkünknek megtiſztítására az UR elött.

51 Es el-vévé Móſes és Eleázár Pap az aranyat ö tölök, és mind az aranyból tſinálltt edényeket.

52 Es vala mind az arany, a' mellyet vivének az URnak, tizen-hat ezer, hét-ſzáz és ötven ſiklus, *mellyet hoztak vala* az Ezeredesek és Századosok;

53 Mert a' hadakozó férjfiak közzül ki-ki mind a' mit kap-hatott vala, magának tartotta.

54 Es mikor el-vette vólna Móſes és Eleázár Pap az aranyat az Ezeredesektől és Századosoktól, bé-vivék azt a' Gyülekezetnek ſátorába, az Izrael' fiainak az UR elött való emlékezetére.

XXXII. RESZ.

A' Rúben', Gád' és Manaſſé' fél nemzetségének örökségi-réſz adatik.

1 A' Rúben' fiainak pedig és a' Gád' fiainak felette ſok barmok vala; és ímé láták a' Jaázer' földét és a' Gileád' földét, hogy az a' föld marha tartani való föld vólna.

2 El-jövének azért a' Gad' fiai és a' Rúben' fiai, és ſzóllának Móſesnek és Eleázár Papnak, és a' Gyülekezetnek Fejedelminek, mondván:

3 Az Atarót és Dibon, és Jaázer, és Nimra, és Hesbon, és Elalé, és Sébám, és Nébó és Béhon:

4 A' föld, mellyet meg-vert az UR az Izrael' hainak Gyülekezete elött, barom-tartó föld; és a' te ſzolgaidnak vagyon *ſok* marhájok.

5 Es mondának: hogy-ha találtunk kedvet a' te ſzemeid elött, adaſſék ez a' föld a' te ſzolgaidnak örökségül, ne kénſzeríts minket által-menni a' Jordánon.

6 Felele pedig Móſes a' Gad' fiainak és a' Rúben' fiainak: Avagy mélt dologé, hogy, holott a' ti atyátok fiai hadakozni mennek, ti itthon maradjatok?

7 Es miért idegenítitek-el az Izrael' fiai-

fiainak fíveket, hogy által ne menjenek a' földre, mellyet adott nékiek az UR?

8 Igy tselekedtenek a' ti atyáitok, mikor el-botsátám őket * Kádes-Bárneából, hogy meg-látnák azt a' földet;

**r.* 13: 3. 4. § *Móf.* 1: 22.

9 Mert fel-mentenek mind az Eskól' völgyéig, és meg-látták a' földet, annak-utánna el-idegenítek * fíveket az Izrael' fiainak, hogy bé ne mennének arra a' földre, mellyet adott vala önékiek az UR. **r.* 13: 32-34.

10 Annak-okáért meg-haragúvék az UR a' napon, és meg-eskúvék, mondván:

11 * Ha látni fogják az emberek, a' kik fel-jöttek Egyiptomból húfz esztendőstől fogva és fellyebb, azt a' földet, mellyről meg-eskúdtem Abrahámnak, Isáknak és Jákóbnak; mivelhogy tökélletesen nem jártak én utánnam. **r.* 14: 28. 29. 30.

12 A' Kenizéus Kálebtől Jefunné' fiától meg-válva, és a' Jósuétól a' Nún' fiától meg-válva; mert tökélletesen jártak az UR után.

13 Es meg-haragvék az UR az Izraelre, és búdoftatá őket e' puſztában negyven eſztendeig; míglen meg-emészteténék az egéſz nemzetség, melly gonoſzt tselekedett vala az UR' ſzemei elött.

14 Imé pedig fel-támadtatok a' ti atyáitok helyett, bünös embereknek maradéki, hogy az URnak haragját ismét fel-ingerlenétek az Izrael ellen.

15 Hogy-ha el-hajlotok az ő hozzája való engedelemtől, ismét ezt miveli, hogy el-hagyja az Izraelt e' puſztában, és el-veſztitek mind az egéſz népet.

16 Es járúlának közelebb ő hozzája, és mondának: A' mi barmainknak aklokat tſinálunk itt, és a' mi kitſinkéinknek városokat;

17 Mi pedig fegyveres kézzel * elöttök mégyünk az Izrael' fiainak, míglen bé-vifzſzük őket az ő helyekre, és maradjanak a' mi gyermekeink a' kerített városokban, a' földnek lakoſi elött. * *Jóſ.* 4: 12.

18 Vifzſza nem térünk addig a' mi házainkhoz, míg az Izrael' fiai közzül nem birja ki-ki az ő örökségét;

19 Mert nem vésſzünk mi réſzt az örökségben ő vélek a' Jordánon túl, mivelhogy meg-léſzen a' mi örökségünk a' Jordánon innét Nap-kelet felöl.

20 Es monda önékiek Móſes: Ha azt miveléndítek, és ha kéſzek léſztek fegyveres kézzel el-menni az UR elött a' hadba;

21 Es által-menéndetek fegyveres kézzel mindnyájan a' Jordán' vizén az UR elött, míglen ki-üzéndi az ő ellenségit az ő ſzine elött;

22 Es az a' föld meg-hódoltatik az UR elött, és annak-utánna tértek-meg: ártatlanok léſztek az UR elött, és az Izrael elött; és léſzen e' föld tinéktek örökségül az UR elött.

23 Hogy-ha így nem tselekedéndetek, ímé vétkeztetek az UR ellen; és meg-gondoljátok, hogy a' ti bünötöknek büntetése ti reátok következik.

24 Epítsetek azért magatoknak városokat a' ti gyermekeiteknek, és a' ti juhaitoknak aklokat: de a' mit fogadtatok, azt meg-tselekedjétek.

25 Es ſzóllának a' Gád' fiai és a' Rúben' fiai Móſesnek, mondván: A' te ſzolgaid úgy tselekeſznek, a' mint az én URam parantsolta.

26 A' mi kitsinkéink és a' mi feleségink, a' mi juhaink és minden barmaink a' Gileád' városiban légyenek.

27 A' te ſzolgaid pedig el-mennek mindnyájan fegyveres kézzel a' hadba az UR elött, a' miképpen az én URam ſzóll.

28 Es parantsolván ő felölök Móſes az Eleázár Papnak és Jóſuénak * a' Nún' fiának, és az Izrael' fiai nemzetsége' attyainak Fejedelminek,

* *Jóſ.* 1: 1.

29 Monda önékik: Ha által-menéndenek a' Gád' fiai és a' Rúben' fiai véletek a' Jordánon, mindnyájan fegyveres kézzel az UR elött, és a' föld birtokotok alá vettetik ti elöttetek: adjátok a' Gileád' földét nékiek örökségül.

30 Hogy-ha által nem menéndenek fegyveres kézzel tivéletek: tehát örökségek légyen ti véletek a' Kanaán' földén.

31 Es felelének a' Gád' fiai és a' Rúben' fiai, mondván: A' mit mondott az UR a' te ſzolgaidnak, akképpen tselekeſzünk.

32 Mi által-mégyünk fegyveres kézzel az UR elött a' Kanaán' földébe, hogy miénk légyen a' mi örökségünknek birtoka a' Jordánon innét.

33 * Adá azért önékiek Móſes, *tudni-illik* a' Gád' fiainak és a' Rúben' fiainak és a' Jóſef' fiának Manaſſénak fél nemzetségének, a' Sihonnak, az Emoréusok' Királyjának országát, és az Ognak, a' Básán' Királyjának országát: *tudni-illik* azt a' földet az ő városival, az ő határival, annak a' földnek városit körös-környül.

* § *Móf.* 3: 12. 13. *Jóſ.* 13: 8. 15. 24. 29.

34 Es meg-építék a' Gád' fiai Dibont és Atarótot, és Aroert.

35 Es Atrótot, Sofánt, és Jaázert és Jogbehát.

36 Es Bethnimrát, és Betharánt kerített erös városokat, juhoknak való

áklokkal egybe.

37 A' Rúben' fiai pedig meg-építék Hesbont és Elealét és Kirjáthaimot.

38 És Nébót és Baálmeont, neveiket azoknak el-változtatván, és Sibmát: és adának neveket, *el-változtatván* neveiket a' városoknak, a' mellyeket építének.

39 És el-menének a' Mákirnak, a' Manassé' fiának fiai Gileádra, és megvévék azt, és ki-üzék az Emoréust, a' ki lakik vala abban.

40 Annak-okáért adá Mósés Gileádot Mákirnak, * a' Manassé' fiának, és lakozék abban. * 1 *Mós.* 50: 23.

41 Mert Jáir * a' Manassé' fia elment vala, és meg-vette vala a' *Gileádi*ának faluikat, és hivá azokat Jáir' faluinak. * 1 *Krón.* 2: 22.

42 Hasonlóképpen a' Nóbah-is elméne, és meg-vévé Kenáthot és annak faluit, és hivá azt Nobáhnak az ö neve szerint.

XXXIII. RESZ.

Elö-számláltatnak az Izrael' fiainak Egyiptustól fogva mind a' Kanaán' földéig való 42. meg-szállások: és meg-parantsolja Isten nékiek, hogy a' Kananéusokat ki-uzzék.

1 EZek az Izrael' fiainak szállásaik, kik ki-jövének Egyiptom' földéből az ö seregeik szerint, Mósés és Áron keze által.

2 (Meg-irá pedig Mósés az ö ki-jöveteleket az ö menetelek szerint, az URnak befzéde szerint:) Ezek *mondom* az ö menetelek, az ö ki-jövetelek szerint.

3 * El-indúlának pedig Ramesesből elsö hónapban, az elsö hónapnak tizen-ötödik napján, a' Páfcha után való napon jövének-ki az Izraeliták hatalmas kézzel, az Egyiptombéli eknek mind szemek láttokra. * 2 *Mós.* 12: 37.

4 (Az Egyiptombéliek pedig azonközben temetik vala *azokat*, a' kiket meg-ölt vala az UR * ö közzülök, minden elsö-szülötteket; az ö Istenekenis pedig tett vala az UR ítéleteket.)

* 2 *Mós.* 12: 12.

5 Es el-indúlának, *mondom*, az Izrael' fiai Ramesesből, és tábort járának Suchóthban.

6 El-menvén pedig Suchótból, tábort járának * Ethámban, melly vagyon a' puſztának utólsó végében.

* 2 *Mós.* 13: 20.

7 * El-menvén Ethámból, meg-térének Pihachiróthba, melly vagyon a' Baálséfon előtt, és tábort járának Migdol előtt. * 2 *Mós.* 14: 2.

8 El-menvén pedig Pihachiróthból, által-menének a' tenger' közepén a' puſztába; és járának három napi útat az Ethám' puſztáján, * és tábort járának Márában. * 2 *Mós.* 15: 23.

9 El-menvén pedig Márából, jutának * Elimbe; Elimben pedig valának tizen-két kút-fejek és hetven pálma-fák; és tábort járának ott.

* 2 *Mós.* 17: 27.

10 Es el-menvén Elimből, tábort járának a' veres tenger mellett.

11 El-menvén pedig a' veres tengertől, * tábort járának a' Sin' puſztáján. * 2 *Mós.* 16: 1.

12 Es el-menvén a' Sin' puſztájából, tábort járának Dofkában.

13 Es el-menvén Dofkából; tábort járának Alúsban.

14 Es el-menvén Alúsból, tábort járának * Rafidimban, holott nem vala a' népnek innia való vize.

* 2 *Mós.* 17: 1.

15 Azért el-menvén Rafidimból, tábort járának a' Sinai * puſztájában.

* 2 *Mós.* 19: 1.

16 El-menvén pedig a' Sinai puſztájából, tábort járának * Kibrót-thaavában. * *r.* 11: 35. 35.

17. Es el-menvén Kibrót-thaavából, tábort járának * Háseróthban.

* *r.* 11: 31. *és* 12: 1-15.

18 Es el-menvén Háseróthból, tábort járának Rithmában.

19 El-menvén pedig Rithmából, tábort járának Rimmon-péresben.

20 El-menvén pedig Rimmon-péresből, tábort járának Libnában.

21 El-menvén pedig Libnából, tábort járának Riſſában.

22 Es el-menvén Riſſából, tábort járának Kehelátban.

23 Ismét el-menvén Kehelátból, tábort járának a' Séfer' hegyénél

24 Es el-menvén a' Séfer' hegyétől, tábort járának Haradában.

25 Es el-menének Haradából, és tábort járának Makelótban.

26 Es el-menvén Makelótból, tábort járának Tahátban.

27 El-menvén pedig Tahátból, tábort járának Tharában.

28 El-menvén Tharából, tábort járának Mitkában.

29 Ismét el-menvén Mitkából, tábort járának Hásmonában:

30 Es el-menének Hásmonából, és tábort járának * Móseróthan.

31 Es el-menvén Móseróthból, tábort járának Benejaakánban.

32 Es el-menvén Benejaakánból, tábort járának Hór-Gidgádban.

33 Es el-menvén Hór-Gidgádból, tábort járának Jotbathában.

34 El-menvén pedig Jotbathából, tábort járának Abronában.

35 El-menvén pedig Abronából, tábort járának Esiongáberben.

36 Es el-menének Esiongáberből, és tábort járának a' * Tzín' puſztáján,

ban, melly a' Kádes. *r. 20: 1.

37 Es el-menének Kádesből, és tábort járának a' * Hór' hegyénél, az Edom' földének határában.

38 (Fel-méne pedig Aron Pap a' Hór' hegyére az URnak beszéde szerint, és meg-hala ott negyvenedik esztendöben, hogy ki-jöttenek az Izrael' fiai az Egyiptom' földéből, ötödik hónapban, első napján a' hónapnak.

*r. 20; 22-29.

39 Vala pedig Aron száz és husz-onhárom esztendös, mikor meg-hala a' Hór' hegyén.

40 Meg-hallá pedig a' Kananéus az Arad' * Királyja, (e' pedig lakozik vala Dél felöl a' Kanaán' földén) hogy az Izrael' fiai el-közelgetnének.

*r. 21: 1.

41 Es el-menvén a' Hór' hegyétöl, tábort járának Sálmonában.

42 El-menvén pedig Sálmonából, tábort járának Púnónban.

43 Es el-menvén Púnónból, tábort járának * Obóthban.

44 Ismét el-menvén Obóthból, tábort járának Ijeabarimban, a' Moábnak határában. *r. 21: 10. 11.

45 Es el-menvén Ijeabarimból, tábort járának Dibongádban.

46 Ismét el-menvén Dibongádból, tábort járának * Almondiblathaimban. *r. 21: 13.

47 Annak-felette el-menvén Almondiblathaimból, tábort járának az Abarim' hegyeinél * a' Nébó' ellenében. * 5 *Mós.* 32: 49. 50.

48 Es el-menvén az Abarim' hegyeitöl, tábort járának a' Moáb' mezöségében a' Jordán mellett, Jérichó' ellenébe.

49 Annak-utánna tábort járának a' Jordán mellet, a' Bethjésimóthtól fogva mind az* Abelsittimig, a' Moáb' mezöségében. * *Jós.* 2: 1.

50 Szólla pedig az UR Mósesnek a' Moáb' mezöségében, a' Jordán mellett, Jérichó' ellenében, mondván:

51 Szólj az Izrael' fiainak és monddmeg önékiek: Mikoron által-menéndetek a' Jordánon a' Kanaán' földére:

52 Ki-üzzétek * a' földnek minden lakóit a' ti színetek elött, és el-vesszétek önékiek minden irott képeiket, és minden ö töntött képeiket el-veszessétek, és minden magas hegyen való kápolnáikat el-rontsátok.

* 5 *Mós.* 20: 16-18. † 5 *Mós.* 7: 2. 3. 5.

53 Ki-üzzétek, *mondom*, a' földnek lakóit, és lakozzatok abban; mert tinéktek adtam azt a' földet, hogy azt örökségül birjátok.

54 Örökségül birjátok pedig azt a' földet fors-vetés által a' ti nemzetségitek szerint: a' kik felesben vagynak, * meg-jobbítsátok azoknak örökségeket; és a' kik kevesben vagynak, azoknak kisebb örökséget adjatok: azon a' helyen légyen mindennek öröksége, a' holott a' fors hozza; a' ti atyáitoknak nemzetségi szerint ofszátok az örökséget. *r. 26: 54. 55.

55 Hogy-ha ki nem üzénditek annak a' földnek lakosit a' ti színetek elöl: tehát e' következik, hogy a' kiket hagyándotok ö közzülök, légyenek mint a' tövisek a' ti * szemeitekben, és ösztönök a' ti óldalaitokban, és ellenségitek léfznek tinéktek a' földben, a' mellyen ti lakoztok.

* 2 *Mós.* 34: 12-16. *Jós.* 23: 13.

56 Es a' miképpen gondoltam hogy tselekefzem azokkal, úgy tselekefzem veletek.

XXXIV. RESZ.

A' Kanaán' földének határi, és annak el-osztatása.

1 ES szólla az UR Mósesnek mondván:

2 Parantsold-meg az Izrael' fiainak és mondd-meg nékiek: Mikor bé-menéndetek a' Kanaán' földébe; (ez a' föld, a' melly esik tinéktek örökségül, *tudni-illik* a' Kanaán' földe az ő határi szerint.)

3 * Légyen tinéktek a' Dél felöl való réfz, a' Tzín' pusztájától fogva mind Edomnak határáiglan; légyen *mondom* tinéktek a' Dél felöl való határ, a' Sós tengernek végétöl fogva Nap-kelet felöl. * *Jós.* 15: 1. 2.

4 Es kerül a' határ Dél felöl mind az Akrabbimusok' hágójáig, és általmégyen mind a' Tzinig, és ki-mégyen Kádes-Bárneáig; és onnét mégyen * Hazar-Adárig, és által mégyen mind Asmonig. * *Jós.* 15: 3.

5 Ennek-felette kerül a' határ Asmontól fogva az Egyiptomnak * folyóvizéig, a' holott léfzen a' határ' vége Nap-nyúgot felé? * 1 *Mós.* 15: 18.

6 A' Nap-enyéfzeti határotok pedig légyen tinéktek a' nagy tenger, ez határ *mondom*, légyen tinéktek Nap-enyéfzeti határotok.

7 E' légyen pedig tinéktek az Efzaki határotok: a' nagy tengertöl fogva jegyezzétek magatoknak határúl a' Hór' hegyét.

8 Es a' Hór' hegyétöl fogva jegyezzétek határúl *azt a' földet*, a' mellyen Hamáthba mennek; és légyenek annak a' határnak ki-meneteli Sedádig.

9 Es onnét ki-mégyen a' határ Zifrónig, és léfzen a' határ' vége Hazarenán. E' légyen tinéktek az Efzaki határotok.

10 Annak-felette jegyezzétek magatoknak a' Nap-keleti határt a' Hazarenántól fogva Sefámig.

11 Es alá-mégyen a' határ Sefámtól fogva

fogva mind Ribláig, Ainnak Nap-kelet felöl való részéről; és alá-tér ez határ, és mégyen a' Kinnéreth tenger' partja mellé Nap-kelet felé.

12 Es alá-mégyen ez határ a' Jordán' vizére, és lészen ez határnak vége a' Sós tenger. E' légyen tinéktek a' föld az ö határi szerint körös-környül.

13 Meg-parantsolá pedig Mósés az Izrael' fiainak, mondván: Ez a' föld, mellyet sors által fogtok örökségül birni, és a' mellyet parantsolt az UR, hogy adnék kilentz nemzetségnek, és a' fél nemzetségnek;

14 Mert el-vették a' Rúbenitáknak fiainak nemzetségek az ö attyaiknak házok szerint, és a' Gaditák fiainak nemzetségek az ö attyaiknak házok szerint, és a' Manassé' fél nemzetsége, el-vették *mondom* az ö örökségeket.

15 Két nemzetségek és egy fél nemzetség, el-vették az ö * örökségeket a' Jordánon innét, Jérichó' ellenébe Nap-kelet felöl: * *r.* 32: 5-33.

16 Szólla annak-felette az UR Mósesnek, mondván:

17 Ezek a' férjfiaknak neveik, a' kik örökségül fogják tinéktek el-osztani azt a' földet: Az Eleázár Pap * és Jósué a' Nún' fia. * *Jós.* 14: 1.

18 Es minden nemzetség közzül egy-egy Fejedelmet végyetek mellétek annak a' földnek el-osztatására.

19 Ezek a' férjfiaknak neveik: a' Júda' nemzetségéből Káleb, a' Jefunné' fia,

20 A' Simeon' fiainak nemzetségekből Sámuel, az Ammihúd' fia.

21 A' Benjámin' nemzetségéből Eldád, a' Kislon' fia.

22 A' Dán' fiainak nemzetségekből a' Bukki Fejedelem, a' Jógli' fia.

23 A' Józef' fiai közzül, a' Manassé' fiai' nemzetségekből Hanniel Fejedelem, az Efód' fia.

24 Az Efraim' fiainak nemzetségekből Kémuel Fejedelem, a' Siftán' fia.

25 Es a' Zebulon' fiai' nemzetségekből Elisáfán Fejedelem, a' Párnak' fia.

26 Es az Issakár' fiainak nemzetségekből Páltiel Fejedelem, Azzán' fia.

27 Es az Aser' fiai' nemzetségekből az Achihúd Fejedelem, a' Selómi' fia.

28 Es a' Naftali' fiai' nemzetségekből Pédael Fejedelem, az Ammihúd' fia.

29 Ezek a' kiknek meg-parantsolá az UR, hogy örökséget osztanának az Izrael' fiainak, a' Kanaán' földében.

XXXV. RESZ.

A' Léviták 48. városi: Szabadságnak városi: gyilkosság' büntetésének törvénye.

1 ES szólla az UR Mósesnek a' Moáb' mezőségében, a' Jordán mellett, Jérichó' ellenében, mondván:

2 Parantsold-meg az Izrael' fiainak, hogy adjanak a' Lévitáknak az ö örökségekből * városokat, mellyekben lákjanak, és hóstátokat a' városok mellett körös-környül adjatok a' Levitáknak; * *Jós.* 21: 2. 3.

3 Hogy lakozzanak azokban a' városokban, és a' hóstátokban légyen az ö barmok, jószágok és minden-féle oktalan állatjok.

4 Es azoknak a' városoknak hóstátjai, a' mellyeket adtok a' Lévitáknak, minden városnak falától fogva és azon kivül, ezer singnire légyenek a' város környül.

5 Annak-felette mérjetek a' városon kivül, Nap-kelet felöl, két ezer singet, Dél felöl-is két-ezer singet, és a' Nap-enyészet felöl két-ezer singet, és az Eszak felöl két-ezer singet; és a' város légyen középben. E' légyen minden városok' hóstátinak mértéke.

6 A' † városok közzül pedig, a' mellyeket adtok a' Lévitáknak, hat városok legyenek szabad városok, mellyeket azért adjatok, hogy oda szaladjon a' ki embert * ölt; és azoknak kivülötte adjatok negyven-két városokat.

† *Jós.* 21: 21. * *v.* 11.

7 Mind a' városok, mellyeket adnotok kell a' Lévitáknak, lészenek negyven-nyóltz városok, az ö hóstátjokkal egybe.

8 Es a' melly városokat adtok az Izrael' fiainak örökségekből, attól a' kinek több lejénd, többet végyetek, és attól a' kinek kevesebb lejénd, kevesebbet végyetek; mindenik az ö örökségének mivólta szerint, a' mellyet biránd, adjon az ö városi közzül a' Lévitáknak.

9 Es szólla az UR Mósesnek, mondván;

10 Szóllj az Izrael' fiainak, és mondd-meg önékiek: Mikor által-menéndetek a' Jordánon a' Kanaán' földére:

11 Rendeljetek magatoknak városokat, mellyek ti közöttetek szabad városok * légyenek, a' hová folyamjon a' ki embert ölt, a' ki † történetből ölénd valakit, * *Jós.* 20: 2-6.

2 *Mós.* 21: 13. 14. † *v.* 15.

12 Es lészenek ti közöttetek azok a' városok óltalmúl a' meg öletett embernek attya-fia ellen, és ne haljon meg a' gyilkos, míglen álláng ö ítéletre a' Gyülekezet' eleibe.

13 A' melly városokat pedig adtok, hogy azok szabad városok légyenek, hat városok légyenek.

14 Három városokat adjatok a' Jordánon innét, és három városokat adjatok

jatok a' Kanaán' földén ; mentségnek városi légyenek.

15 Az Izrael' fiainak és a' jövevénynek, és * az ö közöttök lakozó fellérnek légyenek azok a' városok szabádúlásnak városi, hogy fusson oda az, a' ki meg-ölénd valakit † történetből. * 5 *Móf.* 19:4. 5. † 3 *Móf.* 25:35.

16 Ha pedig valaki fegyverrel férténd-meg valakit, és a' meg-haland, gyilkos az ; meg-halván * meg-haljon az a' gyilkos. * 2 *Móf.* 21 : 14.

17 Ha kézből hajítja kövel, hogy meg-haljon, és a' meg-haland, gyilkos az, meg-halván meg-haljon az a' gyilkos.

18 Avagy ha kézből fával, mellyel meg-hai-hat, üténdi, és meg-haland, gyilkos az ; meg-halván meg-haljon az a' gyilkos.

19 A' meg-öletett embernek közelebb való attya-fia ölje-meg azt a' gyilkost ; mikor reá találkozik, az ölje-meg azt.

20 Hogy-ha gyülölségéből * taszítándja ötet, avagy hajítand valamit ö reája szánt-szándékkal, és meg-haland :

21 Avagy mivelhogy ellensége vólt, ha üténdi ötet az ö kezével, és meghaland : meg-halván meg-haljon a' ki azt ütötte ; mert gyilkos : a' vérnek közelebb való attya-fia ölje-meg azt a' gyilkost, mikoron ö reája találkozik. * 5 *Móf.* 19:11-13. 2 *Móf.* 21:14.

22 Ha pedig történetből gyülölség nélkül taszítándja ötet ; avagy hajítánd ö reája akár-minémü eszközt nem szánt-szándékból :

23 Avagy akár-minémü követ, mellyel meg-hal-hat, arra veténd, a' kit annak-elötte nem látott vólt, és meghaland, holott annak-elötte nem vólt annak ellensége, sem nem kereste annak veszedelmét :

24 Akkor törvényt tégyen a' Gyülekezet az ember-ölö között, és a' vérnek közelebb való attya-fia között, ez ítéletek szerint,

25 Es ki-mentse a' Gyülekezet azt a' gyilkost a' vérnek közelebb való attya-fia' kezéből, és küldje a' Gyülekezet azt viszsza a' szabad városba, a' mellybe szaladott vólt ; és lakozzék abban, míglen meg-haland a' fö Pap, a' ki meg-kenettetett a' szentségnek olajjával.

26 Ha az a' gyilkos ki-menénd a' szabad városnak határából, a' mellybe szaladott vólt ;

27 Es találándja ötet a' vérnek közelebb való attya-fia a' szabad városnak határán kivül, és meg-ölendi az a' vérnek közelebb való attya-fia azt az ember-ölöt : nem léfzen halálra méltó ;

28 Mert a' szabad városban kell laknia míg meg-hal a' fö Pap ; minekutánna pedig meg-haland a' fö Pap, meg térjen a' gyilkos az ö örökségének földébe.

29 Es légyenek ezek tinéktek ítéletnek el-rendeléfi a' ti nemzetségitek szerint, minden lakó-helyeitekben.

30 Valaki meg-ölénd valakit, * a' tanú-bizonyságoknak szavára ölje-meg a' gyilkost ; mert tsak egy tanú nem lehet elég tanú egy ember ellen, hogy meg-haljon. * 5 *Móf.* 17:6. *és* 19: 15.

31 De ne végyetek a' gyilkostól váltságot, a' ki meg-érdemli hogy meghaljon : hanem meg-halván meg-haljon.

32 Se pedig ne végyetek váltságot attól, a' ki szaladott a' szabad városba, hogy haza menne lakni az ö földébe, míglen meg-halna a' *fö* Pap.

33 Ekképpen nem fertéztetitek-meg azt a' földet, a' mellyben lejéndetek ; mert ez illyen vér meg-fertéztetné azt a' földet : és az a' föld nem léfzen tiszta a' vérnek miatta, a' melly ki-ontatott azon, hanem annak vére' ontása által, a' ki ki-ontotta azt.

34 Ne fertéztefsétek-meg azért azt a' földet, a' mellyben laktok és a' mellyben én lakozom ; Mert én vagyok az UR, ki lakozom az Izrael' fiai között.

XXXVI. RESZ.

Leányi örökségekről való törvény.

1 JArúlának pedig Mósheszhez az atyáknak Fejedelmi a' Gileád' fiainak nemzetségéből, melly *Gileád* a' Mákirnak Manasse' fiának fia vala, a' Józef' fiainak nemzetségéből, és fzólának Móses előtt, és az Izrael' fiai' attyainak Fejedelmi előtt,

2 Es mondának : Az én Uramnak meg-parantsolta az UR, hogy adná azt a' földet örökségül az Izrael' fiainak fors által : egyetemben az én Uramnak meg-parantsoltatott az URtól, hogy a' mi atyánk-fiának, a' Sélofhádnak örökségét adná az ö * leányinak. * *r.* 27 : 1,7. *Jóf.* 17 : 3, 6.

3 Kik hogy-ha valakiknek az Izrael' fiai közzül, más nemzetségnek fiainak adattatnak feleségül : el-szakattatik az ö örökségek a' mi atyáinknak örökségektől, és adattatik az azoknak nemzetségeknek örökségekhez, a' kikhez feleségül mennek ; és a' mi örökségünk meg kisfebbedik.

4 Es mikoron el-jövénd az Izrael' fiainak szabadságoknak eftzendeje, mindazáltal az ö örökségek azoknak nemzetségének örökségekhez * szakad, a' kikhez feleségül mennek : és ekképpen a' mi atyáinknak nemzetségeknek örökségéből el-vétettetik azoknak

nak örökségek. * 3 *Móſ.* 25: 10-13.

5 Parantsola azért Móſes az Izrael' fiainak az UR' beſzéde ſzerínt, mondván: A' Józef' fiainak nemzetsége igazat ſzóll.

6 Ez a' mit parantsolt az UR a' Sélófhád' leányi felöl: mondván: A' kikhez akarnak menni feleségül, azokhoz menjenek: de mindazáltal az ö attyoknak nemzetségének háza-népéből valókhoz menjenek feleségül.

7 Hogy el ne ſzakaſztaſſék az Izrael' fiainak örökségek egyik nemzetségtől, hogy más nemzetségnek adatnék: hanem az Izrael' fiai közzül ki-ki birja az ö attyoknak nemzetségének örökségét.

8 És minden leányzó, a' melly bíráná örökséget az Izrael' fiainak nemzetségi közzül, az ö attyának nemzetségének háza-népe közzül valóhoz menjen feleségül, hogy örökségül birják az Izrael' fiai ki-ki az ö attyoknak örökségét.

9 És ne ſzálljon az örökség egyik nemzetségről más nemzetségre; hanem az Izrael' fiainak mindenik nemzetsége az ö örökségéhez ragaſzkodjék.

10 A' miképpen meg-parantsolta vala az UR Móſesnek, akképpen tselekedtek vala a' Sélofhád' * leányi;

11 Mert a' Machla, Tirſa, és Hogla, és Milcha, és Nóha, mind a' Sélofhád' leányi az ö attyoknak báttyainak fiaikhoz mentek vala feleségül.

* *rész.* 27: 1.

12 Azokhoz *tudni-illik*, a' kik vóltanak a' Józef' fiának, Manaſſénak fiainak házok-népe közzül; és lön azoknak örökségek az ö attyoknak nemzetségének háza-népéjé.

13 Ezek a' parantsolatok és az ítéletek, mellyeket parantsolt az UR Móſes által az Izrael' fiainak, a' Moábnak mezőségén a' Jordán mellett, Jérikó' ellenébe.

MOSES' ÖTÖDIK KÖNYVE,

MELLY

A' TÖRVÉNY' SUMMAJÁNAK KÖNYVE.

Elö-számláltatnak itt rövideden az Izraéliták közt lett dolgok, és az Iſten' törvényi, azoknak magyarázatjokkal egybe: Be-ſoglaltatik pedig itt a' Ki-jövételtöl fogva a' negyvenedik eſztendőnek két utólsó hávának Hiſtóriája, v. 1: *verſ.* 3.

I. RÉSZ.

A' puſztában az Izraélitákon eſett dolgoknak, és a' hibátlan nép' büntetésének elö-beſzéllése.

1 EZek az igék, mellyeket ſzóllott Móſes az egéſz Izraelnek á Jordán' vizén innét a' puſztában, a' sik mezőségen a' veres tenger' ellenébe, Párán és Tófel, és Lábán, és Haſeróth, és Dizaháb között.

2 Tizen-egy napi járó földön Hórebtől † fogva a' Seir' hegyének útán * Kádes-bárneáiglan. † 2 *Móſ.* 3: 1. 2. * *v.* 19. 22.

3 Lön pedig negyvenedik eſztendőben, tizen-egyedik hónapban, a' hónapnak elsö napján, ſzólla Móſes az Izrael' fiainak mind a' ſzerínt, a' mint parantsolt vala az UR önéki azok felöl.

4 Minek-utánna meg-verte vólna * Sihont az Emoréuſoknak Királyját, a' ki lakik vala Hesbonban: és Ógot a' Báſánnak Királyját Edreiben, a' ki lakik vala Aſtharóthban.

* 4 *Móſ.* 21: 23-35.

5 A' Jordán' vizén innét Moábnak * földén, kezdé Móſes magyarázni a' törvényt, mondván: * 4 *Móſ.* 22: 1.

6 A' mi URunk Iſtenünk ſzóllott minékünk a' Hóreb' *hegyén*, ezt mondván · Elég tinéktek hogy ez * ideig laktatok ez hegy alatt; * 2 *Móſ.* 40: 17.

4 *Móſ.* 1: 1. *v.* 10: 11. 12. 13.

7 Térüljetek, indüljatok útra, és menjetek az Emoréusok' hegyére, és annak minden ſzomſzéd vidékire, a' mezőségre, és a' hegyes völgyes földre: és Dél felé, és a' tengernek partjaira; a' Kananéuſok' földére, és a' Libánusra, mind az Eufrátes nevü nagy folyó-vizig.

8 Imé a' földet, a' melly elöttetek vagyon, néktek adtam; menjetek-bé és birjátok azt a' földet, mellyről meg-eskütt az UR a' ti atyáitoknak, Abrahámnak, * Isáknak, és Jákóbnak, hogy azt jövendőre nékiek adná, és ö utánnok az ö magyoknak.

* 1 *Móſ.* 15: 18-21. 26: 9. 28: 13.

9 Es ſzóllottam vala tinéktek abban az időben, ezt mondván: Nem viſel-hetlek ennen * magam titeket.

* *v.* 9. 2 *Móſ.* 18: 18. 25.

4 *Móſ.* 11: 14.

10 A' ti URatok Iſtentek meg-ſokaſított titeket; el-annyira hogy olly ſokan légyetek ti moſt, mint az égnek * tsillagi. * 5 *Móſ.* 15: 5.

11 A' ti atyáitoknak URa Iſtene, ſokaſitſon-meg titeket ezer-ſzerte-is * inkább hogy nem mint moſt vagytok, és áldjon-meg titeket, a' miképpen igéretet tett néktek. * 2 *Sám.* 24: 3.

Mi-

12 Miképpen viſel-hetem-el én magam a' ti dolgaitokat, és a' ti terheteket, és a' ti * törvénykezéſteket? * v. 9.
13 Adjatok közzületek bölts embereket és értelmeseket, és a' ti nemzetſégtek között esméreteseket, kiket tiſzt-viſelökké tégyek ti elöttetek.
14 És felelétek énnékem 's mondátok: Jó dolog a' mit mondál hogy miveljük azt.
15 Válaſztván annak-oká-ért a' ti nemzetſégteknek fejeit, bölts embereket és esméreteseket, öket Fejedelmekké * tévém elöttetek, ezeredesekké, ſzázadosokká, ötvenedesekké, tizedesekké, és a' ti nemzetségtek között való tiſzt-tartókká.
* 2 Mós. 18: 25- 4 Mós. 11: 16.17.
16 És meg-parantsolám az idöben a' ti Biráitoknak, mondván: Hallgaſſátok a' ti atyátok-fiainak ügyöket, † és itéljetek igazat a' férjfiú között, és az ö attya-fia között, a' jövevény között-is.
† Ján. 7: 24.
17 Ne légyetek ſzemély-válogatók az * itéletben: a' mint a' kitsinyt úgy a' nagyot-is meg-hallgaſſátok: ne féljetek lenki ſzemélyétöl; mert az itélet az Istené: a' mi pedig nehéznek tetzik tinéktek, én elömbe hozzátok, és én meg-hallom azt. * 3 Mós. 19: 15.
2 Krón. 19: 6-8.
18 És meg-parantsoltam tinéktek az idöben mindeneket, a' mellyket kellene tselekednetek.
19 El-indúlván pedig a' Hóreb' hegyétöl, mind el-jártuk amaz nagy és rettenetes puſztát, a' mellyet láttatok, az Emoréusok' hegyének útán, a' miképpen parantsolta vólt a' mi URunk Istenünk minékünk; és végre jutánk * Kádes-bárneához. * 4 Mós. 13: 1.
20 És meg-mondám tinéktek: El-jutottatok ſzinte az Emoréusok' hegyéig, mellyet a' mi URunk Istenünk ád minékünk.
21 Imé meg-adta teneked a' te URad Istened azt a' földet, menj-fel, birjad azt, a' miképpen meg-mondotta a' te atyáidnak URa Istene teneked: Ne félj és meg ne rettenj!
22 Járulátok pedig én hozzám mindnyájan ti, és mondátok: * Botsáſſunk embereket mi elöttünk, és kémlyék-meg minékünk azt a' földet, és beſzéljék meg minékünk a' dolgot, és az útat a' mellyen fel-menjünk, és a' városokat a' mellyekben menjünk.
23 Melly dolog tettzék énnékem, és válaſztók ti közzületek tizen-két embereket, minden nemzetségböl egy-egy embert. * 4 Mós. 13: 2. 3.
24 Kik el-indúlván fel-mentek arra a' hegyre, és mentek az Eskól'* völgyéig, és meg-kémlették azt *a' földet.*
25 Es hoztak az ö kezekben annak a' földnek gyümöltsében: és meg-beſzéllették minékünk a' dolgot, és mondának: Jó az a' föld, a' mellyet a' mi URunk Istenünk ád minékünk:
* 4 Mós. 13: 23-28.
26 Es mindazáltal nem akarátok fel-menni; hanem ellene tusakodátok * a' ti URatoknak Istenteknek beſzédének,
27 És zúgolódátok a' ti ſátoritokban, mondván: Mivelhogy gyülölt minket az UR, azért hozott-ki minket Egyiptomnak földéböl, hogy adna minket az Emoréusnak kezébe, hogy el-veſztene minket. * 4 Mós. 14: 2-4.
28 Hová mennénk-fel mi? A' mi atyánk-fiai meg-rettentték a' mi ſzíveinket, mondván: Az a' nép nagyobb és ſzálasb mi nálunknál: a' városok nagyok, és az égig rakattattak *ezeknek erösségeik:* még Anakimok' fiait-is láttunk ott!
29 Akkor mondottam néktek: Ne rettegjetek * és ne féljetek azoktól;
30 A' ti URatok Istentek léſzen a' ki elöttetek mégyen, ö hadakozik ti éretetek mindeneltöl fogva, úgy a' miképpen tselekedett veletek Egyiptomban a' ti ſzemeitek elött.
31 És miképpen a' puſztában, hollott láttad hogy hordozott tégedet a' te URad Istened, miképpen hordozni ſzokta az ember az ö fiát, mind az egéſz úton, a' mellyen jártatok, miglen jutnátok ez helyre. * 4 Mós. 14: 6-9.
32 Mindazáltal nem hivétek a' ti URatoknak Istenteknek,
33 * A' ki elöttetek jár vala az úton, hogy helyet rendelne tinéktek a' hollott tábort járnátok, tüzben éjjel, hogy meg-mútatná néktek az útat, a' mellyen járnátok, és felhöben nappal.
* 2 Mós. 13: 21. 40: 36. 37.
34 Meg-hallá pedig az UR a' ti beſzédeteknek ſzavát; és meg-haragudvék, és meg-esküvék * mondván:
35 E' gonosz nemzetségböl való emberek közzül, egy-is nem látja azt a' jó földet, melly felöl meg-esküttem, hogy jövendöre adnám a' ti atyáitoknak.
36 Kálebtöl a' Jefunné' fiától megválva; mert ö meg-látja azt, és önéki adom azt a' földet, a' mellyet tapodott, és az ö fiainak; annak-oká-ért mert tökélletes vólt az UR után való járásában. * 4 Mós. 14: 21-24.
37 (Még én reám-is meg-haragudvék az UR ti miattatok, ezt mondván: * Te ſem mégy oda bé!
* 4 Mós. 20: 8. 11. 12.
38 Jóſué a' † Nún' fia, a' ki áll te elötted, ö mégyen-bé oda; azért ötet biztaſſad; mert ö * ofztja-el azt a' földet az Izraelnek örökségül.)
† 4 Mós. 13: 9. 14: 30. * Jóſ. 14: 1.

39 A' ti kitsinkéitek pedig, a' kikről ſzóllátok hogy * prédára valók léſznek, és a' ti fiaitok, a' kik nem tudnak moſt ſem jót ſem gonoſzt, azok mennek-bé oda; önékik adom azt, és ök birják azt. * 4 *Móſ.* 14: 31.

40 Ti azért meg-térvén menjetek a' puſztába, a' veres tengernek útán.

41 Es azt felelétek és azt mondátok énnékem: * Vétkeztünk az UR ellen, mi fel-mégyünk és hadakozunk mind a' ſzerínt, a' mint parantsolta minékünk a' mi URunk Iſtenünk: és mindnyájan el-kéſzülétek hadakozó fegyverekkel; és kélzek valátok felmenni arra a' hegyre.

* 4 *Móſ.* 14: 40.

42 Monda pedig az UR énnékem: Mondd-meg önékik: Ne menjetek-fel, és ne hartzoljatok; mert nem vagyok * közöttetek; hogy meg ne veretteſſetek a' ti ellenségitektől.

* 4 *Móſ.* 14: 42..43.

43 Es ezeket meg-mondám tinéktek és nem fogadátok; ſöt inkább ellene tusakodátok az UR' beſzédének, és vak-meröképpen fel-menétek a' hegyre.

44 Annak-okáért ki-jöve az Emoréus, a' ki lakik vala azon a' hegyen, ti elötökbe, és meg-kergetének titeket nem különben mint a' méhek ſzoktak tselekedni: és vágának titeket Seirben mind Hormáiglan.

45 Es meg-térvén onnét ſirátok az UR elött, és nem hallgatá-meg az UR a' ti ſzótokat, és nem figyelmeze a' ti beſzédetekre.

46 Es lakátok Kádesben ſok napiglan, a' napoknak ſzámok ſzerínt, mellyekben *másutt* laktatok.

II. RESZ.

A' puſztában kik' földöket ſzabad, és nem ſzabad volt el-foglalniok az Izraelitáknak.

1 ANnak-utánna meg-térvén menénk ama' puſztába * a' veres tengernek útán, a' miképpen ſzóllott vala énnékem az UR: és meg-kerültük a' Seir' hegyét ſok napokig.

* 4 *Móſ.* 14: 25.

2 Azután ſzólla az UR énnékem illyenképpen:

3 Eléggé * kerültétek ez hegyet, térüljetek Észak felé. * *v.* 14.

4 Es a' népnek parantsold-meg, mondván: Ti majdan által-mentek a' ti atyátok-fiainak, az Esau * fiainak határokon, a' kik lakoznak Seirben: jóllehet tartanak ti töletek, mindazáltal meg-láſſátok, hogy öket meg ne bántſátok. * 4 *Móſ.* 20: 14.

5 Ne ingerlyétek öket; mert nem adok az ö földökben tinéktek csak egy talp-nyomdoknit-is; mert örökségül Esaunak adtam a' Seir' * hegyét.

* 1 *Móſ.* 36: 8.

6 Etelt pénzen végyetek ö tölök, hogy egyetek, és még vizet-is * pénzen végyetek ö tölök, hogy igyatok;

* 4 *Móſ.* 20: 19.

7 Mert a' te URad Iſtened meg-áldott tégedet a' te kezednek minden munkájában, és jól tudja, hogy e' nagy puſztán járſz; immár negyven eſztendöktöl fogva a' te URad Iſtened vólt te veled, és ſemmi nélkül nem ſzükölködtél.

8 Es által-menénk a' mi atyánk-fiai között, az Esau' fiai között, kik lakoznak vala Seirben, a' puſztának útán Eláthtól és Eſiongábertöl fogva. Eltérülvén pedig által-menénk a' Moáb puſztájának útára.

9 Es monda az UR énnékem: Ne hadakozzál a' Moáb * ellen és ne ingerlyed ötet haddal; mert nem adok az ö földében tenéked ſemmi örökséget; mert a' Lót' fiainak adtam az Ar örökségül. * 1 *Móſ.* 19: 37.

10 (Emimek laktak abban annak-elötte, nagy nép, ſok, és magas mint az Anakimok.

11 Oriásoknak alíttatnak vala azok-is mint az Anakimok, és a' Moábiták hívták öket Emimeknek.

12 A' Seirben pedig laktanak Hórimok * az elött, kiket az Esau' fiai ki-üztek; és el-veſztették öket az ö ſzinek elöl, és azoknak helyekben laktak, a' miképpen tselekedék Izrael is az ö örökségének földében, a' melyet adott nékiek az UR.)

* 1 *Móſ.* 36: 30.

13 Moſt keljetek-fel és menjetek-által a' Záred' patakán; és által-menénk a' Záred' patakán.

14 Az idötöl fogva pedig, hogy el-indúltunk Kades-barneától, míglen által-mennénk a' Záred' patakán, harmintznyóltz eſztendö tölt el: míglen mind meg-emészteténk a' hadakozó férjfiaknak nemzetségek a' táborból, a' mint meg-eskütt * vala az UR nékiek.

* 4 *Móſ.* 14: 28. 29.

15 Ennek-felette az URnak keze-is * vala ö rajtok, hogy el-veſztené öket a' táborból, míglen mindeneſtöl meg-emésztetének. * 4 *Móſ.* 14: 37. 16: 49. 21: 6.

16 Minek-utánna pedig meg-halván meg-emésztettek vólna mind a' hadakozó férjfiak a' nép közzül;

17 Szólla akkor az UR énnékem, ezt mondván:

18 Ma te által-mégy a' Moábnak * határán Ar felé.

19 Es mikor közel jutſz az Ammon' fiaihoz, meg ne háborgaſſad öket, ne-is ingerlyed öket; mert nem adok tenéked az Ammon' fiainak föld-

dökből semmit örökségül; mert a' Lót' fiainak adtam azt örökségül.

* 1 *Móf.* 19 : 37. 38.

20 (Oriások' földének tartották aztis; Oriások laktak azon régenten, kiket az Ammoniták Zanzummimoknak hivtak.

21 Ez a' nép nagy, fok és magas, valamint az Anakimok, és ki-veſztette öket az UR azoknak ſzínek elöl: és birták öket, és laktanak az ö helyekben.

22 A' miképpen tselekedett az Esau' fiaival-is, kik Seir' *hegyén* laknak, kiknek ſzínek elöl el-veſzté a' * Horéusokat, hogy az ö örökségeket birván laknának azoknak helyekben mind e' mái napiglan. * 1 *Móf.* 21 : 24-27.

23 Az Avéusokat-is, a' kik laknak vala Házerimben mind Azáig, a' Káftorim' nemzetségi, a' kik ki-jöttek vólt Káftorból, el-veſzték, és lakának az ö helyekben.)

24 Keljetek-fel azért, indúljatok, költözzetek-által az Arnon' patakán, * láſſad, *ímé* kezdbe adtam a' Sihont Hesbonnak Királyját, az Emoréuſt és annak földét, foglald-el és hadakozzál ö ellene! * *Bir.* 11 : 23. 24.

25 E' mái napon kezdem tenéked ezt adni, hogy féljenek * és rettegjenek te elötted minden népek, kik az ég alatt vagynak: és fognak te elötted félni és rettegni, valakik a' te hiredet hallják. * 2 *Móf.* 15 : 14. 15. *Jóſ.* 2 : 9-11.

26 * Ez-okā-ért követeket küldék a' Kedemót puſztából a' Hesbonbéli Sihon Királyhoz, békeſſéges beſzéddel ezt izenvén: * *Móf.* 21 : 21. *etc.* *Bir.* 11 : 19.

27 Hadd menjek-által a' te földeden, tsak az orſzág' útán mégyek, nem hajlok *ſem* jobbra ſem balra.

28 Eleséget pénzen adj énnékem, hogy égyem, vizet-is pénzen adj énnékem, hogy igyam, tsak gyalog mégyek-által.

29 A' miképpen tselekedtek én velem az Esau' * fiai, a' kik lakoznak Seirben, és a' Moábiták a' kik Arban laknak; míglen által-költözöm a' Jordán' vizén arra a' földre, mellyet a' mi URunk Iſtennünk ád minékünk: * *v.* 8.

30 De nem akará a' Hesbonbéli Sihon Király, hogy által-mennénk az ö földén; mert meg-keményítette vólt a' te URad Iſtened az ö lelkét, és engedetlenné tette az ö ſzívét, hogy adná ötet a te kezedbe, a' mint moſt nyilván látod.

31 Monda pedig az UR énnékem: * Láſſad, ímé te birtokodba kezdtem adni a' Sihont és az ö földét: foglald-el azt örökségül, hogy az ö földe örököd légyen. * *Amos.* 2 : 9. 10.

32 Annak-okā-ért ki-jöve Sihon * mi elönkbe minden népével egyetembe Jáhásba, hogy velünk meg-vívna.

33 De a' mi URunk Iſtenünk adá ötet mi kezünkbe, és le-vágók ötet és az ö fiait, minden népével egyetembe:

* 4 *Móf.* 21 : 23. 24.

34 Meg-vévök minden ö városit-is azon időben, és el-rontottuk azokat mind: ſem férjfiakat, ſem aſzſzonyiállatokat, ſem a' kitsinkéket nem hagytuk elevenen.

35 De mindazáltal a' barmokat prédára vetettük közöttünk, a' városokbéli ragadományokkal egyetembe, mellyeket meg vettünk vala.

36 Aróertöl * fogva, melly vagyon az Arnon' patakának partján, *és* a' völgyben való városſtól fogva mind Gileádig, egy város ſem vólt, melly meg menekedett vólna mi elöttünk: Mind azokat a' mi URunk Iſtenünk adta a' mi birtokunkba. * *Jóſ.* 12 : 2.

37 De mindazáltal az Ammon' fiainak földére nem mentél, *tudni-illik* a' Jabbók * patak' mentéhe való egéſz földre, ſem a' hegyen való városokra, ſem pedig azokra a' helyekre, a' mellyektöl a' mi URunk Iſtenünk † megtiltott. * *v.* 19. † 1 *Móf.* 32 : 22.

III. RESZ.

Az Og Király ellen való diadalom, és a' meg-vett Földnek el-oſztatása: Móſes nem mégyen-bé az igért földre.

1 MEg-térvén pedig * fel-menénk a' Básán' útán, és ki-jöve mi elönkbe a' Básánbéli Og Király minden ö népével egyetembe, hogy meghartzolna mi velünk Edreiben.

* *Móf.* 21 : 33-35.

2 De az UR monda énnékem: Ne félj töle; Mert te kezedbe adtam ötet minden ö népével és földével egyetembe: és úgy tselekedjél ö véle, a' mint tselekedtél Sihonnal * az Emoréuſok' Királyjával, melly Hesbonban lakik vala. * *v.* 1 : 4. 4 *Móf.* 21 : 33-35.

3 Kezünkbe adá annak-okā-ért, a' mi URunk Iſtenünk a' Báſánbéli Og Királyt-is minden ö népével egyetembe: és annyira meg-verök ötet, hogy egy ſem maradna elevenen bennek.

4 Azon időben meg-vévök minden ö városit: Nem vólt tsak egy város-is, kit meg nem vettünk vólna ö tölök: hatvan városſt Argóbnak * minden tartományát, a' Báſánbéli Og Királynak orſzágában. * 1 *Kir.* 4 : 13.

5 Ezek pedig a' városok mind megvalának erősítetve magas kö-falakkal, kapukkal és zárokkal, egyéb kö-fal nélkül való ſok városoktól meg-válva,

6 Mellyeket el-rontánk, a' mint tselekedtünk vala a' Hesbonbéli Sihon Királyval, el-rontván minden városſt, és le-vágván férjfiakat, aſzſzonyi-

állatokat és a' kisdedeket.

7 De minden barmokat, és a' városoknak minden ragadományit elprédálók magunknak.

8 El-foglalók annak-okáért az időben ezt a' földet az Emoréusoknak két Királlyoknak kezekből, melly a' Jordán' vizén innét vala, az Arnon pataktól fogva a' Hermonnak hegyéig.

9 (A' Sidon városbéliek a' Hermont Sirjonnak, és az Emoréusok Senirnek hivják.)

10 A' sik-mezöségnek minden városit és az egéſz Gileádot, és a' Básánt mindenestöl fogva Salkáig és Edreiig, mellyek a' Básánbéli Óg Királynak orſzágának városi vóltak.

11 Mert csak egyedül a' Básánbéli Óg Király maradott vólt a' több Oriások közzül: Imé az ö ágya vasból tsináltatott ágy, melly nemde-nem itt Rabbátban az Ammon' fiainái vagyoné? mellynek hoſzſzasága, férjfiúi könyöknek mértéke ſzerint, kilentz ſing, ſzéle pedig négy ſing.

12 Azt pedig a' földet, mellyet * akkor örökségül meg-vettünk vala, Aroértöl fogva, melly vagyon az Arnon patak mellet, és a' Gileád' hegyének hason-felét és annak városit adám a' Rúben' és Gád' nemzetségeinek.

* 4 *Móſ.* 32 : 33.

13 A' Gileádnak pedig maradékját, és az egéſz Básánt az Óg *Királ*ynak orſzágát adám a' Manaſſé' fél nemzetségének, az Argóbnak minden tartományát egéſz Básánnal egyetembe, melly Oriások' földének hivattatik vala.

14 A' Jair, * Manaſſénak fia, el-foglalá Argóbnak egéſz tartományát, a' Geſſuriták' és Maakátiták' határáig: és nevezé azokat a' Básánnal együtt az ö nevéröl Jair' faluinak mind e' mái napiglan. * 1 *Krón.* 2 : 22.

15 Továbbá Makirnak * adtam Gileádnak *meg-maradot részét.*

* 4 *Móſ.* 32 : 40.

16 A' Rúben' és a' Gád' nemzetségének pedig adtam, Gileádtól fogva Arnonnak patakáig, a' viz között való földet határával egybe a' Jabbók' patakáig, melly az Ammon' fiainak határok.

17 A' lapátzot-is és a' Jordán' vizét határával egybe, Kinnerettöl fogva a' lapátznak tengeréig, *tudni-illik* a' Sós tengerig, a' Fálga *hegy* alatt való forráſokig Nap-kelet felé.

18 És * parantsolék akkor tinéktek, és mondék: A' ti URatok Iſtentek adja tinéktek ezt a' földet hogy birjátok azt: Fel-fegyverkezvén annak-okáért menjetek-által az Izrael' fiai elött, a' ti atyátok-fiai elött, valamennyin hadakozásra valók vagytok.

* 4 *Móſ.* 32 : 20. 24.

19 Csak a' ti feleségeitek és a' ti kitsinkéitek, és a' ti barmaitok (mert tudom hogy ſok barmaitok vagynak,) maradjanak a' ti várositokban, mellyeket én tinéktek adtam.

20 Míglen nyúgodalmat adánd az UR a' ti atyátok-fiainak, miképpen tinéktek, hogy bir-haſſák ök-is a' földet, mellyet a' ti URatok Iſtentek ád önékiek a' Jordánon túl; azután térjetek ismét hátra, ki-ki az ö örökségébe, mellyet néktek adtam.

21 Jóſuénak-is * parantsolék az időben, és mondék: Szemeiddel látod mind azokat, mellyeket tselekedett a' ti URatok Iſtentek ama' két Királyokkal: akképpen tselekeſzik az UR minden orſzágokkal, a' mellyekre általmégy. * 4 *Móſ.* 27 : 18-23.

22 Ne féljetek tölök; Mert a' ti URatok Iſtentek léſzen az, a' ki ti éretetek hadakozik.

23 Könyörgék-is az URnak az időben, illyenképpen:

24 URam Iſten, te kezdetted megmútatni a' te ſzolgádnak a' te nagyságodat, és a' te hatalmas kezedet! * Mert kitsoda az Iſten vagy mennyben vagy földön, a' ki követ-hetné a' te tselekedetidet, és a' te eröſſégedet?

* *Sólt.* 89 : 7, 8, 9.

25 Engedd-meg kérlek, hogy menjek-által, és láſſam ama' jeles földet, melly a' Jordánon túl *vagyon*, és ama' jeles hegyet, és a' Libánuſt!

26 * Meg-haragutt vala pedig az UR én reám ti miattatok, annak-okáért nem hallgata-meg; hanem ezt mondá az UR énnékem: *Légyen* elég *e'* tenéked: Ne ſzóllj énnékem többet ez után e' dolog felöl. * *v.* 1 : 37.

27 Menj-fel a' Pisga' * hegyének tetejére, és emeld-fel a' te ſzemeidet Nap-nyúgot felé és Eſzak felé, Dél felé és Nap-kelet felé, és láſd-meg a' te ſzemeiddel; mert nem mégy-által a' Jordánon. * 1 *Móſ.* 34 : 1-6.

28 Hanem parantsold-meg Jósuénak, és bátorítsd-meg ötet és erösítsdmeg ötet; mert ö mégyen-által a' nép elött, és ö adja birtokok * alá a' földet, a' mellyet látándaſz. * *Józ.* 14 : 1.

29 És *úgy* telepedénk-meg e' völgyben, melly a' Beth-Péor' ellenében *vagyon.*

IV. RESZ

Intés a' Törvényhez való engedelemre: Szabadsági városok.

1 MOſtan azért, óh Izrael, hallgaſdmeg a' * parantsolatokat és az itéleteket, mellyekre én tanítlak titeket, hogy a' ſzerint tselekedjetek; és él-hefſetek és bé-mehefſetek a' földre, és bir-haſſátok azt, mellyet a' ti atyátoknak URa Iſtene ád tinéktek.

* 3 *Móſ.* 19 : 37. *v.* 6 : 1.

2 Es

2 Es igéhez, mellyet én parantsolok tinéktek, * semmit ne tégyetek, semmit se végyetek-el abból: hogy megőrizzétek a' ti URatoknak Istenteknek parantsolatit, mellyeket én parantsolok tinéktek. * *r.* 12 : 32. *Péld.* 30: 6. *Gal.* 1: 6-8. *Jel.* 22 : 18.19.

3 Szemeitekkel láttátok a' mit tselekedett az UR a' Bál-Péor-ért; mert minden embert, valaki indúlt vala a' Bál-Péor után, * el-vészte a' te URad Istened te közzüled. * 4 *Mós.* 25:4.9. *Jós.* 22 : 17.

4 Ti pedig valakik a' ti URatokhoz Istenkhez ragaszkodtatok, e' mái napig mindnyájan éltek.

5 Meg-láttátok; én meg-tanítottalak titeket e' parantsolatokra és itéletekre, a' mint meg-parantsolta énnékem az én URam Istenem, hogy úgy tselekedjetek azon a' földön, a' mellyre bé-mentek, hogy örökségül birjátok azt.

6 Annak-oká-ért meg-őrizzétek *azokat* és a' *szerint* tselekedjetek; mert a' ti böltseségtek és értelmetek * e' *lészen* a' népek előtt, kik hallván mind e' parantsolatokat, ezt fogják mondani: Bizonyára bölts ez a' nép, értelmes és nagy nemzetség *ez!*

* *Jób* 28 : 28. *Sólt.* 111 : 10.

7 Mert mitsoda nagy nemzetség *vagyon olly* *, mellyhez ollyan közel *vólna* az Isten, mint a' mi Urunk Istenünk mi hozzánk mindenekben, a' mellyek-ért segítségül hívjuk ötet:

* 4 *Mós.* 14 : 14. *r.* 26 : 19.

8 Es mellyik *vólna* az a' nagy nép, a' mellynek illyen rend-tartási* és igaz törvényi *vólnának*, mint ez † egész Törvény, mellyet én ma adok ti elöttökbe? † 2 *Mós.* 20: 21 : 22 : 23 :

* *Sólt.* 147 : 19. 20.

9 De óltalmazd-meg magadat és őrizd meg a' te lelkedet nagy szorgalmatossággal, ne felejtkezzél-el azokról a' dolgokról, a' mellyeket láttak a' te szemeid: és el ne távozzanak a' te szívedből tellyes életedben: és * megtanítsad azokra a' te † fiaidat, és a' te unokáidat. † *r.* 6 : 6-9. 11:19.21.

* 1 *Mós.* 18 : 19. *Sólt.* 34:12-17.

10 *El ne felejtkezzél* a' naprol, a' mellyen állottál a' te URad Istened * előtt a' Hóreb' *hegyén*, mikor az UR azt hagyta vólna énnékem: Gyüjtsd-egyhe énnékem a' népet, hogy szám-láljam eleikbe az én beszédimet, mellyeket meg-tanúljanak, és engemet féljenek tellyes életekben míglen e' földön élnek, és az ő gyermekeiket *azokra* meg-tanitsák.

11 Annak-oká-ért elö-járúlátok és meg-állátok a' hegy alatt: a' hegy pedig tüzzel ég vala mind az égnek közepéig, *melly hegyen* setétség, köd, és homályosság *vala*. * 2 *Mós.* 19:17-20.

12 Es szólla az UR tinéktek * a' tüznek közepéből: az ő beszédének szavát ti-is hallátok vala: de *semmi* ábrázatot nem láttok vala, a' szózattól meg-váiva. * 2 *Mós.* 23 : 2-18.

13 És ö meg-jelenté tinéktek az ő Szövetségét, mellyet parantsola hogy meg-tartanátok, *tudni-illik* ama' tíz igéket, mellyeket két kö-táblákra íra.

14 Énnékem-is parantsola az UR azon időben, hogy meg-tanítanálak titeket a' parantsolatokra és az itéletekre, hogy akképpen tselekednétek azon a' földön, mellyre által-mentek hogy birjátok azt.

15 Oltalmazzátok annak-oká-ért szorgalmatoson a' ti lelkeiteket; mert semmi hasonlatosságot nem láttatok a' napon, mellyen tinéktek szóllott az UR a' tüznek közepéből, a' Hóreb*nek hegyén*.

16 Hogy meg ne fertéztessétek magatokat, tsinálván magatoknak valami faragott képet, avagy valami bálványnak ábrázatját, *az-az* férjfiúnak avagy aszszonyi-állatnak képét,

17 *Avagy* a' földi akár-minémü lelkes állatnak és az égen repesö madárnak képét,

18 *Avagy* a' földön tsúszó-mászó akar-minémü állatnak, és a' föld alatt a' vízben lakozó akar-minémü halnak hasonlatosságát. * *Róm.* 1 : 22. 23.

19 Se pedig fel ne emeljed a' te szemeidet az égbe, hogy látván *ott* a' Napot és a' Hóldat, és a' tsillagokat, * az égnek minden seregeit, meg ne tsalattasslál, és meg ne hajtsad magadat azoknak, és ne tiszteljed azokat, mellyeket a' te URad Istened közlött minden népekkel, kik az egész ég alatt vagynak. * 1 *Mós.* 1 : 14-18.

20 Titeket pedig az UR magához fogadott, és ki-hozott titeket a' vaskementzéből, *az-az* Egyiptomból, hogy légyetek önékie * örökös népe, miképpen e' mái napon *vagytok*.

* 2 *Mós.* 19 : 1.5. 2 *Kir.* 8 : 51.

21 De az UR * meg-haragúvék én reám ti miattatok, és meg-esküvék azon, hogy a' Jordánon által nem mennék, és hogy arra a' jeles földre nem mennék, mellyet a' te URad Istened adand tenéked örökségül.

* *r.* 1 : 37.

22 En azért meg-halok e' földön, és által nem mégyek a' Jordánon! ti pedig által-mentek *azon*, és azt a' jeles földet birjátok.

23 Meg-láttátok, hogy a' ti URatoknak Istenteknek szövetségéről, a' mellyet tett ti veletek, valamiképpen el ne felejtkezzetek, tsinálván magatoknak faragott képet, vagy akár-minémü állatnak ábrázatját, a' miképpen

pen meg-parantsolta tenéked a' te URad Istened ;

24 Mett a' te URad Istened megemésztö * tüz, Erös bosztzú-álló *Isten.*

* 2 *Mós.* 20 : 5. *Sid* 12 : 29.

25 Mikoron *azért* fiakat és unokákat nemzesz , és meg-vénhedtek azon a' földön , ha meg-fertéztetitek magatokat, bálványt tsinálván akár-minémü állatnak képére , és *ekképpen* gonoszt tselekedéndesz a' te Uradnak Istenednek szemei elött , haragra ingerelvén ötet :

26 Bizonyságúl hivom ti ellenetek e' mái napon a' mennyet és a' földet, hogy hamarsággal el-vesztek el-vesztek a' földröl , a' mellyre által-mentek a' Jordánon , hogy azt birjátok : nem laktok sok ideig azon , hanem minden kétség nélkül el-vesztek róla,*

27 Es az UR széllyel-hint titeket a' népek' közibe , és szám szerint kevesen maradtok-meg a' népek között, a' kik közzé az UR viszen titeket.

r. 28 : 58-68.

28 Es szolgáltok ott azoknak az Isteneknek, kiket emberi kéz tsinált, *tudni-illik* fának * és könek , kik nem látnak, sem hallanak, sem élznek, sem illatoznak. * *Sólt.* 115 : 4.

29 Hogy-ha pedig onnét meg-keresed a' te URadat Istenedet : *tehát* megtalálod *ötet* , ha tellyes szívedböl és tellyes lelkedböl keresénded ötet.

30 Mikoron nyomorúságban lejéndesz , és te reád szállanak mind ezek az utólsó idökben , ha meg-téréndesz a' te URadhoz Istenedhez , és engedelmes lejéndesz az ö szavának :

31 (Mert irgalmas Isten a' te URad Istened ,) nem hágy-el tégedet, sem el nem veszt , sem el nem felejtkezik a' te atyáidnak Szövetségéröl , mellyröl meg-eskütt önékiek.

32 Mert tudakozzál mostan a' régi idökröl, a' mellyek vóltak te elötted, a' naptól fogva , hogy az Isten teremtette az embert e' földön , és az égnek *egyik* szélétöl fogva a' *másik* széléig, ha lett valaha e' nagy dologhoz hasonló , avagy ha hallattatotté valaha illyen *dolog?*

33 Nemde hallottaé valamelly nemzetség a' tüznek közepéböl szólló Istennek szavát a' miképpen hallottad te , mindazáltal élt vólna ?

34 Avagy mivelteé ezt *valamelly* Isten, hogy el-menne *és* választ ana magának népet *valamelly* nemzetség közzül, kisértetekkel , bizonyságokkal , tsudákkal , haddal , hatalmas kézzel , ki-nyújtott karral , és rettenetes tselekedetek által , miképpen tselekedte mind ezeket ti érettetek a' ti URatok Istentek Egyiptomban, szemeitek' látára ? * *r.* 6 : 21. 22.

35 *Tsak* tenéked mutattatott e' meg , hogy tudnád valóba az URat tsak egyedül Istennek lenni , *és hogy* ö kivülötte * nintsen több *Isten!*

* *Esa.* 45 : 5. 18. 22.

36 Az égböl hallattatta te veled az ö szavát , hogy tanítana tégedet , a' földön pedig mútatta tenéked amaz ö nagy tüzét , mikor az ö befzédét hallottad a' tüz' közepéböl.

37 Es mivelhogy szerette a' te atyáidat, válaszlotta az ö magvokat ö utánnok , és ki-hozott tégedet az ö ortzája elött Egyiptomból, az ö nagy erejének * általa. * 2 *Mós.* 13 : 3. 9. 14.

38 Hogy ki-üzne felette nagy népeket , és náladnál erösbeket te elöled, hogy tégedet bé-vinne,és adná tenéked az ö földöket örökségül , miképpen e' mái napon *látod.*

39 Tudjad annak-oká-ért e' mái napon , és szívedben tartsad : Hogy tsak az UR az *igaz* Isten , mind fen mennyben , mind alatt e' földön, és nintsen ö kivülötte *más Isten* !

40 Es tartsd-meg az ö szerzésit és az ö parantsolatit, a' mellyeket én parantsolok ma tenéked, hogy jól légyen tenéked dolgod és a' te fiaidnak te utánnad minden idöben , és hogy * meg-hofszabbítsad életedet azon a' földön , mellyet a' te URad Istened ád tenéked. * 2 *Mós.* 20 ; 12.

41 * Akkor választa Móses három várost a' Jordánon innét Nap-kelet felé ;

42 Hogy oda szaladna az olly gyilkos, a' ki tudatlanságból fele-barátját meg-ölte vólna , ki az elött ötet nem gyülölte vólna,hogy futna, *mondom,* azok közzül egybe , és élne.

* 4 *Mós.* 35 : 6. 14.

43 *Tudni-illik* * Bésert a' puszтában, a' Rúbeniták' tér-földökön : és Rámótot Gileádban a' Gáditák' *földén* ; és Gólánt Básánban a' Manasse' *földén.*

* *Jós.* 20 : 1.

44 Ez annak-oká-ért a' Törvény , mellyet Móses az Izrael' fiai' eleikbe ada.

45 Ezek a' bizonyság-tételek, *ezek* a' parantsolatok és az itéletek, mellyeket Móses az Izrael' fiainak szólla, mikor Egyiptomból ki-jöttek vólna,

46 A' Jordánon innét a' völgyben, Bét-Péornak ellenébe , a' Hesbonbéli Sihonnak az *Emoréusok' Királyjának földében , kit meg-vert vala Móses az Izrael' fiaival egybe, mikor Egyiptomból ki-jöttek vólna.

47 Es el-foglalák az ö földét , és a' Bálánbéli Og Királynak földét, az Emoréusoknak két Királyjainak *földöket* , kik a' Jordánon innét Nap-kelet felöl *lakoznak vala.*

* 4 *Mós.* 21 : 23-25. 33. 35.

48 Aróertöl fogva, melly az Arnon' pata-

patakának partján vagyon, a' Sion' hegyéig, melly az Hermon.

49 És minden mezöséget a' Jordánon innét Nap-kelet felé, a' puſztának tengeréig, a' * Pisga *hegy* alatt való forrásokig. *r. 3 : 27.

V. RESZ.

A' tiz parantsolat ki-adatik: Intés az engedelmeſſégre.

1 ÉS ſzóllítá Móſes az egéſz Izraelt, és monda nékiek: Hallgasd-meg Izrael a' parantsolatokat és az itéleteket, mellyeket én ma a' ti halláſtokra ſzóllok: tanúljátok-meg azokat és örizzétek-meg, tselekedvén azokat!

2 A' mi URunk Istenünk * Szövetséget tett mi velünk a' Hóreb' *hegyén.*

* 2 *Móſ.* 19 : 5.

3 Nem *csak* a' mi atyáinkkal tette az UR e' Szövetséget, hanem mi velünk-*is* kik itt vagyunk, és kik e' mái napon mindnyájan élünk.

4 Színről ſzínre ſzóllott ti veletek az UR a' hegyen, a' tüz' közepéből.

5 (En pedig állok vala akkor az UR között és ti közöttetek, hogy megjelenteném tinéktek az URnak beſzédét; mert ti a' tüztöl * féltek vala, és nem menétek-fel a' hegyre,) ezt mondván: 2 *Móſ.* 19 : 16. *és* 20 : 18.

6 * EN *VAGYOK* A' TE URAD ISTENED, ki ki-hoztalak tégedet az Egyiptomnak földéből, a' ſzolgálatnak házából. * 2 *Móſ.* 20 : 2.

Sólt. 81 : 21.

7 Ne légyenek tenéked idegen Istenid én elöttem.

8 Ne tſinálj magadnak ſemmi faragott * képet, vagy valami hasonlatoſságot *azok közzül*, mellyek *vagy* fen az égben *vagynak*, vagy a' mellyek a' földön *vagynak*, vagy a' mellyek a' föld alatt a' vizben *vagynak*.

* 3 *Móſ.* 26 : 1.

9 Ne hajtsd-meg magadat elöttök, és ne tiſzteljed azokat; Mert én *vagyok* a' te URad Istened, * boſzſzú-álló Erös *Isten*, ki meg-látogatom az atyáknak hamiſſágokat a' fiakban, harmad és negyed nemzetségig, azokban a' kik engemet gyülölnek; * *r.* 4 : 15. 16.

2 *Móſ.* 20 : 5. *Jér.* 32 : 18.

10 Es ki irgalmaſſágot tselekeſzem ezeriglen azokkal, a' kik engemet ſzeretnek, és az én parantsolatimat megtartják.

11 A' te UR adnak Istenednek * nevét hijába fel ne végyed; mert nem hagyja az UR büntetés nélkül azt, valaki az ö nevét hijába fel-véſzi.

* *Móſ.* 19 : 12. *Máté* 5 : 33.34.

12 Meg-emlékezzél a' Szombatnak † napjáról, hogy meg-ſzenteljed azt, miképpen meg-parantsolta * tenéked a' te URad Istened. † 2 *Móſ.* 35 : 23. 3 *Móſ.* 15 : 32-36. * 2 *Móſ.* 20:10.11.

13 * Hat napon munkálódjál, és minden te dolgaidat tselekedd:

* 2 *Móſ.* 23 : 12. *és* 35 : 2. 3 *Móſ.* 23 : 2.

14 * Heted napon pedig a' te URadnak Istenednek Szombatja *vagyon:* Ne tégy *a' napon* ſemmi dolgot, *ſe* te magad, ſe a' te fiad, ſe a' te leányod, ſe a' te ſzolgád, ſe a' te ſzolgáló-leányod, ſe a' te ökröd, ſe a' te ſzamárod, és ſemmi-némü barmod, ſe a' te jövevényed, ki a' te kapuidon belöl *lakozik*; hogy meg-nyúgodjék a' te ſzolgád, és a' te ſzolgáló-leányod, mint te magad;

* 1 *Móſ.* 2 : 2.

15 Mert meg-emlékezzél róla, hogy te-is ſzolga vóltál Egyiptom' földében, és ki-hozott onnét tégedet a' te URad Istened erös kézzel és ki-nyújtott karral: * annak-oká-ért parantsolta tenéked a' te URad Istened, hogy meg-tartanád a' Szombatnak napját. *r. 6:21.

16 * Tiſzteljed atyádat és anyádat, a' mint meg-parantsolta tenéked a' te URad Istened; † hogy hoſzſzú ideig élj, és hogy jól légyen dolgod a' földön, mellyet a' te URad Istened ád tenéked. * 3 *Móſ.* 19 : 3. *Máté* 15 : 4.

† *Eſeſ.* 6 : 2. 3. *Máté* 15 : 4.

17 *Embert* * ne ölj. * *Máté* 5:21.22.

18 Ne * parázsnálkodjál.

* *Máté* 5 : 27. 28.

19 Ne * orozz. * 2 *Móſ.* 20 : 15.

20 Ne mondj hamis * tanú-bizonyságot a' te fele-barátod ellen.

* *réſz.* 19 : 16-21.

21 Ne kivánjad a' te fele-barátodnak feleségét: * Ne kivánjad a' te fele-barátodnak házát, vagy ſzántó-földét, vagy ſzolgáját, vagy ſzolgáló-leányát, vagy ökrét, vagy ſzamárát, és ſemmit a' mi a' te fele-barátodé.

* 2 *Móſ.* 20 : 17.

22 Ez igéket ſzóllá az UR a' ti egéſz Gyülekezeteteknek azon a' hegyen * a' tüz' közepéből, felhö és homályoſſág közzül nagy fel ſzóval, és ſemmit többet *akkor* nem ſzólla, hanem meg-irá azokat két † kö-táblákra, és adá azokat énnékem.

* 2 *Móſ.* 19 : 16-20. † 2 *Móſ.* 31: 18. 32 : 15. 16. 19.

23 Es lön, mikor a' ſzót a' ſetétség' közepéből hallottátok vólna; (mert a' hegy tüzzel ég *vala*) én hozzám jövétek a' ti nemzetségteknek * minden Fejedelmivel és Véneivel,

24 Es mondátok: Imé a' mi URunk Istenünk meg-mutatta minékünk az ö ditsöségét és felséges vóltát; és az ö ſzavát hallottuk a' tüznek közepéből: e' mái napon láttuk, hogy az Isten emberrel ſzól, mindazáltal *az ember* él.

25 Moſt annak-oká-ért miért halunk

meg? Mert meg-emészt e' nagy tüz minket: Ha ismét hallándjuk a' mi URunknak Istenünknek szavát, meghalunk!

26 Mert kitsoda az, az emberek közzül, a' ki a' tüznek közepéből szólló élö Istennek szavát hallván mint mi, * meg-él-heme? * *Bir.* 13 : 22.

27 Menj oda te, és hallgasd-meg mind azokat, a' mellyeket mondánd a' mi URunk Istenünk, te pedig beszéld-meg minékünk valamit tenéked mond a' mi URunk Istenünk, mi meg-hallgatjuk és meg-mveljük.

* 2 *Mós.* 20 : 19.

28 Es meg-hallá az UR a' ti beszédteket, a' mellyeket szóllátok énnékem, és monda az UR énnékem: Hallám e' népnek beszédét, mellyet te veled szóllának: mind jó a' mit *te veled* szóllának;

29 De kitsoda * adja, hogy az ö szívek ollyan légyen, *tudni-illik* hogy féljenek engemet, és örizzék minden parantsolatimat minden idökben, hogy jól légyen nékiek dolgok, és az ö gyermekeiknek mind örökké?

* *Sólt.* 81 : 14.

30 Menj-el, *és* mondd-meg nékiek: Térjetek-meg a' ti fátoraitokba.

31 Te pedig itt állj én elöttem, hogy meg-mondjam tenéked minden parantsolatimat, törvényimet és itéletimet, mellyekre meg-tanítsad öket, hogy meg-tselekedjék azokat azon a' földön, mellyet én adok önékiek örökségül.

32 Meg-láfsátok annak-oka-ért, hogy úgy tselekedjetek, miképpen a' ti URatok Istentek parantsolt tinéktek, *és* ne hajóljatok *se* jobbra * se balra;

* *Péld.* 4 : 26. 27.

33 *Hanem* járjatok azon az egész úton, mellyet a' ti URatok Istentek parantsolt tinéktek, hogy él-heffetek és jól légyen dolgotok, és sok ideig élheffetek a' földön, mellyet birni fogtok.

VI. RESZ.

Intések sok-féle jó tselekedetekre.

1 E' pedig a' parantsolat, és ezek a' törvények és az itéletek, a' mellyeket parantsolt a' ti URatok Istentek, hogy meg-tanítanálak tireket, mit kelljen tselekednetek a' földön, mellynek birására ti által-mentek.

2 Hogy féljed a' te URadat Istenedet, és meg-örizzed minden ö törvényit és parantsolatit, mellyeket én parantsolok tenéked, te és a' te fiad, és a' te unokád, tellyes életedben: és hogy hoszszú ideig él-hefs.

3 Hallgasd-meg azért Izrael, és eszedbe végyed hogy meg-tselekedjed, hogy jól légyen dolgod, és hogy igen meg-sokasodjál, miképpen meg-igérte a' te atyáidnak URa Istene tenéked a' téjjel és mézzel folyó földet.

4 * Halljad Izrael: a' mi URunk Istenünk egy Isten! * *r.* 4 : 35. 1 *Kir.* 8 : 60. *Ján.* 17 : 3.

5 * Szeresséd azért a' te URadat Istenedet tellyes szívedből, tellyes lelkedből és tellyes erödből.

* *r.* 10 : 12. *Máté* 22 : 37.

6 És ez igék, mellyeket e' mái napon parantsolok tenéked, légyenek a' te szívedben.

7 Es * gyakoroljad azokat a' te gyermekid elött; és fzólj ezekről mikor a' te házadban ülfz, vagy mikor úton járfz, és mikor *ágyadba* le-fekfzel, és mikor fel-kelfz. * *r.* 4 : 9.

8 Es a' te kezedre köfsed * azokat jegyül, és homlokodon függjenek a' te szemeid között. * 2 *Mós.* 13 : 9.

9 Es meg-irjad azokat a' te házadnak külfzöbire, és a' te kapuidra.

10 Es mikoron bé-vijénd tégedet a' te URad Istened a' földre, mellyről meg-eskütt a' te atyáidnak, Abrahámnak, Isáknak és Jákóbnak, hogy megadja tenéked azt: a' nagy és szép városokat, * mellyeket nem te építettél.

11 Es minden jófzággal meg-rakott házakat, mellyeket nem te raktál, és az ásott kútakat, mellyeket nem te ástál, a' fzölö és olaj-fa hegyeket, mellyeket nem te plántáltál; és mikor ejéndel és meg-elégedéndel;

* *Jós.* 24 : 13.

12 Meg-lásd, el ne felejtkezzél * az URról, ki tégedet ki-hozott Egyiptomnak földéből, a' fzolgáknak házokból. * *r.* 8 : 10.

13 Féljed † a' te URadat Istenedet, és ötet tifzteljed, és az ö nevére * eskúdjél. †*r.* 10 : 20. * *Jér.* 4 : 2.

14 Ne kövessétek idegen * Isteneket, azoknak a' népeknek Istenit *mondom*, a' kik ti környületek *vagynak*;

* *Jós.* 23 : 8.

15 Mert a' te URad Istened boszfzú-álló Erös *Isten* te közöttted, hogy a' te URadnak Istenednek haragja fel ne gerjedjen te reád, és el ne vefzeffen tégedet a' földnek fzínéről.

16 Ne * késértsétek a' ti URatokat Istenteket, miképpen meg-késértétek † Massában. * *Máté* 4 : 7.

† 2 *Mós.* 17 : 1-7.

17 Szorgalmatosan meg-örizzétek a' ti URatoknak Istenteknek parantsolatit, és az ö bizonyságit és törvényit, a' mellyeket parantsolt tenéked.

18 Es azt mveljed a' mi igaz és jó az URnak fzemei elött; hogy jól légyen dolgod, és bé-meheſs és bir-hafsad a' jó földet, mellyről meg-eskütt az UR a' te atyáidnak.

19 Hogy távól üzze minden ellenségidet a' te fzíned elöl, miképpen az UR meg-mondotta.

20 Ha

20 Ha mikor a' te fiad meg-kérdénd tégedet ezután, ezt mondván: Mire *valók* e' bizonyság-tételek, és *mitsoda* parantsolatok és törvények *ezek*, mellyeket a' mi URunk Istenünk parantsolt tinéktek?

21 Akkor azt mondjad a' te fiadnak: Szolgai vóltunk Egyiptomban Faraónak; de ki-hozott minket az UR Egyiptomból hatalmas kézzel,

22 Es tön az UR Egyiptomban nagy és vefzedelmes * jegyeket és tsudákat Faraón és az ö egéfz háza-népén, a' mi fzeneink láttokra. * 2 *Móf.* 7: 20.

r. 8: 1-12.

23 Minket pedig ki-hoza * onnét, hogy bé-vinne minket és adná minékünk azt a' földet, mellyről megesküt a' mi atyáinknak.

* 2 *Móf.* 3: 7-10. 12: 31-34.

24 Annak-okáért parantsolta minékünkaz UR, hogy tselekednénk mind e' törtények fzerínt, *és* hogy félnök a' mi URunkat Istenünket a' mi haszunkra tellyes életünkben, hogy meg-tartana minket az életben, miképpen e' mái napon-is.

25 Es e' léfzen minékünk igafságunk, ha meg-örizzük és meg-tartjuk mind e' parantsolatokat, a' mi URunk Istenünk előtt, miképpen meg-parantsolta minékünk.

VII. RESZ.

A' bálvány-imádáftól örizkedni kell.

1 Mikor bé-vifzen tégedet a' te URad Istened a' te földre, a' mellyre te menendö vagy, hogy birjad azt: és fok népeket * ki-üzénd te előled, *tudni-illik* a' Chittéusokat, Girgáséusokat, Emoréusokat, Kananéusokat, Perizéusokat, Chivéusokat, és a' Jebuséusokat: hét-féle népeket, náladnál nagyobbakat és erösbeket;

* *r.* 31: 3.

2 Es adándja öket a' te URad Istened a' te hatalmadba, és * meg-verénded öket: mindeneftől fogva el-vefzeffed öket, fzövetséget vélek ne tégy, és ne könyörülj rajtok. * 4 *Móf.* 33: 52. *Jóf.* 6: 21. 11: 11.

3 * Sógorságot-is ne fzerezz ö vélek, a' te leányodat ne adjad az ö fioknak, és az ö leányát ne végyed a' te fiadnak; * 2 *Móf.* 23: 32. 33.

1 *Kir.* 11: 1. 2. 4-11. 14.

4 Mert el-hajtja a' te fiadat, hogy ne köveſſen engemet, és idegen Istent tifztelnek: annak-okáért fel-gerjed az URnak haragja reátok, és hamar el-vefzt titeket.

5 Hanem igy tselekedjetek vélek: Az ö * óltáraikat el-rontsátok, és az ö képeiket el-törjétek, és az ö berkeiket ki-vágjátok, és az ö bálványaikat tüzzel meg-égeſſétek;

* 2 *Móf.* 23: 24. 34: 13. *Bir.* 6: 25-32.

6 Mert a' te URadnak Istenednek * fzent népe *vagy* te: tégedet választott a' te URad Istened, hogy faját népe légy ö néki, minden népek közzül, kik e' földnek fzínén *vagynak*.

* 2 *Móf.* 19: 5. 1 *Pét.* 2: 9.

7 Nem azért fzeretett titeket az UR, fem azért válaſztott titeket, hogy minden népeknél többen vólnátok: mert ti kevesben *vóltatok* a' több népek között:

8 Hanem hogy fzeretett titeket az UR, és meg-akarta örizni az esküvéſt, mellyel a' ti atyáitoknak * meg-eskütt vólt; *azért* hozott-ki titeket az UR hatalmas kézzel, és meg-fzabadított tégedet a' fzolgáknak házokból, az Egyiptombéli Faraó Királynak kezéből. * *r.* 10. 15.

9 Tudjad azért, hogy a' te URad Istened tsak egyedül ö az Isten; Erös hivséges * *Isten*, ki meg-örizi a' fzövetséget és az irgalmaſſágot azokhoz, kik ötet fzeretik, és a' kik az ö parantsolatit örizik, ezer iziglen.

* 2 *Móf.* 20: 5.

10 Es bofzfzú-álló nyilván azokon, kik ötet gyülölik, úgy hogy el-is vefzti öket: * *és* nem késik bofzfzút-állani nyilván azon, a' ki ötet gyülöli.

* 2 *Móf.* 20: 5. *Nah.* 1: 2.

11 Meg-örizzed azért a' parantsolatot, a' törvényeket és az itéleteket, mellyeket én e' mái napon parantsolok tenéked, hogy azokat tselekedjed.

12 Hogy-ha pedig hallgatándjátok ez itéleteket, és örizénditek és tselekedénditek azokat: a' te URad Istenedis meg-örizi tenéked * a' Szövetséget és az irgalmaſſágot, mellyről meg-eskütt a' te atyáidnak; * 3 *Móf.* 26: 3-13.

r. 28: 1-13.

13 Szeretni fog tégedet és meg-áld tégedet, és meg-sokafit tégedet; és megáldja a' te méhednek gyümöltsét, a' te földednek gyümöltsét, a' te gabonádat és a' te muſtodat, a' te olajodat, tehenidnek fajzását és juhaidnak nyájait azon a' földön, mellyről meg-eskütt a' te atyáidnak, hogy tenéked meg-adja azt.

14 Aldottabb léfzefz minden nemzetségnél: nem léfzen te közötted * magtalan férjfiú és magtalan aſzſzonyi állat, fem a' te barmaid között *meddö*.

* 2 *Móf.* 23: 26.

15 Es el-véfzen az UR te rólad minden betegséget, és Egyiptomnak minden gonofz * nyavalyáit, a' mellyeket tudfz: nem veti azokat te reád, hanem mind azokra, a' kik tégedet gyülölni fognak. * 2 *Móf.* 23: 26.

16 Es meg-emészteſz minden népeket, kiket a' te URad Istened ád tenéked: ne kedvezzen a' te fzemed nékiek,

kiek, és ne tiszteljed az ö Istenit; mert törül *vólna* tenéked az.

17 Mikoron azt mondándod a' te szívedben: Többen *vagynak* e' népek hogy-nem mint * én, miképpen üzhetem-ki őket? * 4 *Móf.* 13: 32.

18 Ne félj tölök, *hanem* elmélkedve emlékezzél-meg róla, mit tselekedett légyen a' te URad Istened Faraónak és mind az egéfz Egyiptombélieknek?

19 A' nagy * késértetekről, mellyeket láttak a' te szemeid, és a' jegyekről, tsudákról, a' hatalmas † kézről, és a' ki-nyújtatott karról, mellyel a' te URad Istened ki-hozott tégedet: azonképpen tselekefzik a' te URad Istened minden népekkel, a' kiktől te félfz. * r. 4: 34. † 2 *Móf.* 14: 21-28. 17: 6.

20 Ennek-felette * darásokat botsát a' te URad Istened ö reájok mind addig, míglen el-veſznek azok-is, a' kik meg-maradtak, és a' kik el-rejteztek te elötted. * 2 *Móf.* 23: 28. *Józ.* 24: 12.

21 Ne rettenj-meg *azért* ö eröttök; mert a' te URad Istened *vagyon* te közötted, ama' nagy és rettenetes Erös *Isten!*

22 Es lassan-lassan üzi-ki a' te URad Istened e' népeket te elöled; hirtelen öket meg nem emészt-heted, hogy a' mezei fene vadak meg ne sokasodjanak te ellened.

23 De a' te URad Istened birtokodba adja öket, és nagy romlással rontja-meg öket, míglen ök tellyességgel elvefzfzenek.

24 Az ö Királyaikat-is kezedbe adja, hogy el-vefzeſſed az ö neveket az ég alól: fenki ellened nem áll-hat, míglen el-veſzted öket.

25 Az ö Istheneiknek bálványit tüzzel égeſſed-meg, ne kívánjad az ezüſtöt vagy aranyat, *melly* azokon *vagyon*, hogy magadnak venned, hogy törbe ne essél miatta; mert az a' te URad Istened elött utálatoſſág.

26 Annak-okáért bé se vigyed a' te házadba azt az utálatoſſágot, hogy átok *ne* légy, mint az *a' bálvány átok*: *hanem* átkozván átkozzad, és utálván utáljad azt; mert átkozott.

VIII. RESZ.

Intés 's emlékeztetés ſok dolgokra.

1 MInd azt a' parantsolatot, mellyet én e' mái napon parantsolok tenéked, meg-örizzétek, meg-is tselekedjétek; hogy él-heſſetek, és megsokasod-haſſatok, bé-meheſſetek, és bir-haſſátok a' földet, mellyről az UR meg-eskütt a' ti atyáitoknak.

2 Es meg-emlékezzél az egéfz útról, mellyen hordozott tégedet a' te URad Istened immár negyven eſztendeig a' puſztában; hogy * meg-oſtorozna tégedet, és meg-késértgetne † tégedet, hogy nyilván lenne, mi *vólna* a' te szívedben, ha meg-tartanádé az ö parantsolatit vagy nem? * 4 *Móf.* 14: 26-35. * *rész.* 13: 3.

3 Es meg-oſtoroza tégedet, és éhezni hagya, annak-utánna pedig Mannával éltete, mellyet nem tudtál te, sem a' * te atyáid nem tudtak; hogy tudtodra adná tenéked, hogy az ember nem tsak † kenyérrel él, hanem mind azzal él az ember, valami ſzármazik az URnak ſzájából. * 2 *Móf.* 16: 4. 15. † *Máté* 4: 4. *Luk.* 4: 4.

4 A' te ruházatod ſemmiképpen meg nem * kopott te rajtad, a' telábad-is † nem dagadott-meg immár negyven eſztendötöl fogva. * r. 29: 5. † *Neh.* 9: 21.

5 Meg-gondoljad azért a' te szívedben, hogy miképpen az ember az ö gyermekét tanítja, *ſzinte azonképpen* tanít tégedet * a' te URad Istened. * *Sid.* 12: 6.

6 Es örizd-meg a' te URadnak Istenednek parantsolatit, hogy az ö útán járj és ötet féljed;

7 Mert a' te URad Istened bé-viszen tégedet jó földre, vizek' patakinak, forráſoknak és *vizek'* mélyſégiteknek földére; mellyek a' völgyeken és hegyeken fakadnak-ki.

8 Búza, árpa, ſzölö-tö, fige, és pómagránát-*termö* földre: fa-olaj, és méz-*termö* földre.

9 *Olly* földre, mellyen a' kenyeret minden fogyatkozás nélkül ehetsed, és a' hol ſemmi nélkül nem ſzükölködöl: *olly* földre, mellynek kövei vas, és mellynek hegyeiböl értzet vág-hatſz!

10 Mikoron *azért* ejéladel és megelégedéndel: akkor ditsérjed * a' te URadat Istenedet azért a' jó föld-ért, mellyet tenéked adánd. * r. 6: 11. 12.

11 Meg-láſſad, hogy el ne felejtkezzél a' te URadról Istenedről, hogy meg nem tartanád az ö parantsolatit, itéletit és törvényit, mellyeket én parantsolok tenéked e' mái napon.

12 Hogy valami-módon, mikor eſzel és meg-elégedéndel, és ſzép házakat építéndeſz, és azokban lakozol;

13 Es mikor a' te barmaid és juhaid meg-ſokaſodnak, ezüſtöd és aranyad meg-ſokaſodik, és minden jóſzágod meg-bövül:

14 Fel ne fuvalkodjék akkor a' te szíved, és el ne felejtkezzél * a' te URadról Istenedről, a' ki ki-hozott tégedet Egyiptom' földéböl, a' ſzolgáknak házokból. * *Hóſ.* 13: 6.

15 A' ki vezérlett tégedet a' tüzes kígyóknak, skorpióknak, és ſzomjúſágnak nagy és rettenetes puſztáján, melly-

mellyben semmi viz nem *vala*: ö *pedig* vizet ada tenéked a' * kőszikláiból.
* 2 *Mós.* 17: 6.

16 A' ki * Mannával éltete tégedet a' puſztában, mellyet nem tudtak a' te atyáid; hogy meg-oſtorozna † és meg-próbálna tégedet, és végre jóltenne veveled. * 2 *Mós.* 16: 14. 15.
† *v.* 5. *Jér.* 24: 5.

17 Es ne mondjad ezt a' te ſzívedben: Az én hatalmam és az én kezemnek ereje ſzerzette énnékem e' gazdagságokat!

18 Hanem meg-emlékezzél a' te URadról Iſtenedről; mert ö ád tenéked hatalmat a' gazdagságnak keresésére, hogy meg-erőſítse az ö ſzövetségét, mellyről meg-eskütt a' te atyáidnak, miképpen e' mái nap *bizonyítja*.

19 Ha pedig mindenestől fogva el-felejtkezendel a' te URadról Iſtenedről, és idegen Iſtenek után járándaſz, és azokat tiſztelénded, és meg-hajtándod magadat azoknak: vallálť tészek e' mái napon ti ellenetek, hogy kétség nélkül el-veſztek,

20 Miképpen a' pogányok, kiket az UR el-veſzt ti előletek, azonképpen *ti-is* el-veſztek; azért mert nem engedtetek a' ti URatoknak Iſtenteknek ſzavának.

IX. RESZ.

Okai a' Kanaán' földére való bé-vitelnek.

1 HAllgasd-meg Izrael, te által-mégy ma a' Jordánon, hogy bé-menvén birj örökségül náladnál nagyobb és erősebb népeket, nagy és az égig fel-rakattatott városokat.

2 Nagy és magas népeket, Anakimeknak fiait, kiket tudſz, és *a' kik felől* * hallottad: kitsoda áll-hat-meg az Anák' fiai előtt?
* 4 *Mós.* 13: 33. 34.

3 Tudjad annak-okáért e' mái napon, hogy a' te URad Iſtened *léſzen* az, a' ki által-mégyen te előtted *mint-egy* meg-emésztö * tüz, ö törli azokat el, és ö alázza-meg azokat te előtted: és ki-üzöd és hamar el-veſzted öket, miképpen az UR meg-mondotta tenéked. * *r.* 4: 24. *Sid.* 12: 29.

4 Mikor *azért* ki-üzéndi a' te URad Iſtened azokat te előtted, ne ſzóllj *így* a' te ſzívedben, mondván: az UR az én igaſſágom-ért * hozott-bé engemet, hogy örökségül birnám ezt a' földet; holott e' népeket ki-üzi az ö † iſtentelenségek-ért te előled; * *v.* 5. 6. 13. 14.
† 1 *Mós.* 15: 16.

5 *Mert* nem a' te igaſſágod-ért, sem a' te ſzívednek igaz vóltá-ért mégy-bé az ö földöknek birására: hanem a' te URad Iſtened üzi-ki a' pogányokat az ö iſtentelenségek-ért te előled: hogy meg-erősítse a' beſzédét, mellyről az UR * meg-esküdt a' te atyáidnak, Abrahámnak, Isáknak és Jákóbnak.
* 1 *Mós.* 13: 15. 26: 3. 28: 13.

6 Annak-okáért tudjad, hogy a' te URad Iſtened nem a' te igaſſágod-ért adja tenéked ezt a' jó földet hogy birjad azt; mert igen kemény nyakú * nép *vagy* te!
* 2 *Mós.* 32: 9.

7 Emlékezzél meg róla, *és* el ne feletjtsed, hogy * haragra indítottad a' te URadat Iſtenedet a' puſztában, a' naptól fogva, mellyen ki-jöttél Egyiptom' földéből, mind addig, miglen jutnátok ez helyre, engedetlenek vóltatok az URhoz; * 2 *Mós.* 14: 11. 16: 2. 3. 17: 2. 4 *Mós.* 11: 4.

8 Mert a' Hóreb' *hegyén*-is haragra indítátok az URat, annyira hogy haragjában el * akara veſzteni titeket az UR.
* 2 *Mós.* 32: 1. 7. 8. 10.

9 Mikor fel-mentem vólna a' hegyre, a' kö-tábláknak, *az-az*, a' Szövetségnek tábláinak vételére, mellyet az UR tett vala ti veletek: akkor maradtam vala az hegyen * negyven nappal és negyven éjjel, kenyeret nem ettem, sem vizet nem ittam vala,
* 2 *Mós.* 24: 18. *és* 34: 28.

10 Es az UR adá énnékem az Iſten' * ujjával ſrattatott két kö-táblákat, mellyeken *valának* mind az igék, mellyeket mondott vala az UR tinéktek a' hegyen † a' tüz közzül, a' Gyülekezetnek napján. * 2 *Mós.* 31: 18.
† 2 *Mós.* 20: 1-19.

11 Es mikor a' negyven nap és negyven éj el-múlt vólna; adá az UR énnékem * a' két kö-táblát, *tudni-illik* a' Szövetségnek tábláit, * *v.* 9. 10.

12 Es monda az UR énnékem: * Kelj-fel, gyorsasággal menj-alá innen; mert a' te néped, kit ki-hoztál Egyiptomból, *undok bünnel* fertéztette-meg magát: hamar el-tértek az útról, a' mellyet parantsoltam vala nékiek, bálványt öntöttenek magoknak!
* 2 *Mós.* 32: 7. 8.

13 Monda ismét énnékem az UR: Eſzembe vettem e' népet, és ímé kemény nyakú * nép ez!
* *v.* 6. 2 *Mós.* 33: 3.

14 * Hagyj békét énnékem, hadd veſzeſſem-el öket, és töröljem-el az ö neveket az ég alól, és tészlek tégedet ennél nagyobb és erősebb néppé!
* 2 *Mós.* 32: 10.

15 Térülék annak-okáért, és alájövék a' hegyről, (a' hegy pedig tüzzel ég vala) és a' Szövetségnek két táblája *vala* az én két kezemben.

16 Es mikor tekintettem vólna: ímé vétkeztetek vala a' ti URatok Iſtentek ellen; öntött borjú *képet* tsináltatok vala magatoknak: hamar eltértetek vala az útról, a' mellyet az

UR parantsolt vala néktek.

17 Akkoron ragadám a' két táblát, és el-hajítván kezeimből * el-törém azokat, a' ti szemeitek' láttára.

* 2 *Móf.* 32: 19.

18 Es le-borúlék * az UR előtt, (mint annak-előtte, negyven nappal és negyven éjjel, *mikor* sem kenyeret nem enném, sem vizet nem innám) minden ti büneitek-ért, mellyeket tselekedtetek vala, gonoszt tselekedvén az UR előtt, örét fel-ingerelvén;

* 2 *Móf.* 32: 30-32

19 Mert félek vala az URnak büsúlásától és haragjától, mellyel ti reátok úgy meg-haragudt vala az UR, hogy el *akar vala* titeket veszteni: de meg-hallgata az UR engemet akkor-is.

20 Söt még Aronra-is felette igen meg-haragudt vala az UR, és el *akará* ötet-is veszteni: de ugyan akkor imádkozám Aron-ért-is.

21 A' ti bünötöket pedig, a' mellyet tsináltatok vala, *tudni-illik* a' borjú-*képet* ragadám, és azt tüzzel * megégetém, és őlzve törém, azt jól megörölvén míg-nem porrá lenne, azután hintém annak porát a' patakba, melly a' hegyről foly vala alá.

* 2 *Móf.* 32: 20.

22 Annak-felette Thaberában-is, † és * Massában, és a' kivánságnak ** koporsóinál, haragra indítátok az URat. † 4 *Móf.* 11: 1-3.

* 2 *Móf.* 17: 7. ** 4 *Móf.* 11; 4. 34.

23 Es mikor az UR el-küldött vólna titeket Kádes-bárneából, ezt mondván: * Menjetek-fel, és birjátok örökségül a' földet, a' mellyet adtam tinéktek: akkoron-is a' ti URatoknak Istenteknek befzéde ellen tusakodátok, nem hivétek néki, és engedelmesek nem létek az ö szavának.

* 4 *Móf.* 13: 3. 32. 14: 1. 2.

24 Az UR ellen tusakodók vóltatok a' naptól fogva, hogy én titeket esmértelek!

25 Es le-borúlék az UR előtt * negyven nappal és negyven éjjel, mellyeken mind le-borúlva vóltam; mert *azt* mondotta vala az UR, hogy elvesztene titeket. * *v.* 18.

26 Akkor imádám az URat, és mondék: URam Isten, ne vesszed-el a' te népedet, és a' te örökségedet, a' kit a' te nagy hatalmasságoddal szabadítottál-meg, * *és* a' kit Egyiptomból erös kézzel hoztál-ki!

27 Emlékezzél-meg a' te szolgaidról, Abrahámról, Isákról és Jákóbról, ne nézzed e' népnek keménységét, és istentelenségét, és bünét;

* 2 *Móf.* 32: 11-13.

28 Hogy ne mondja a' föld' *népe*, * a' honnét minket ki-hoztál: Az UR nem vihette-bé a' földre öket, mellyet igért vólt nékiek, és mivelhogy gyülölte öket, azért vitte-ki öket, hogy a' pusztában meg-ölné öket.

* 4 *Móf.* 14: 16.

29 Ök pedig te néped és te örökséged, mellyet ki-hoztál a' te nagy erödöddel, és a' te ki-nyújtott karoddal!

X. RESZ.

Elébb mégyen Móses az intésben.

1 AZ időben † monda az UR énnékem: Készíts két kö-táblákat magadnak, hasonlókat az elébbenikhez, és jöjj-fel én hozzám a' hegyre, és tsinálj fa-* Ládát. † 2 *Móf.* 34: 1.

* 2 *Móf.* 25: 10.

2 Es meg-irom a' táblákra azokat az igéket, mellyek valának amaz elsö táblákon, mellyeket el-törél: és tégyed azokat a' Ládába.

3 Tsinálék annak-okáért Ládát Sittim-fából, és meg-készítém a' két kö-táblákat-is, hasonlókat az elsökhöz, és fel-menék a' hegyre a' két kö táblákkal, *mellyek* kezemben valának.

4 Es meg-irá a' táblákra az elsö irás szerint a' tíz igéket, mellyeket szóllot vala az UR ti veletek a' hegyen, a' tüznek közepiböl, a' Gyülekezetnek * ama' napján, és adá az UR azokat énnékem.

* 2 *Móf.* 19: 16-20.

5 Akkor térülvén alá-jövék a' hegyről, és helyheztetém a' táblákat * a' Ládába, mellyet tsináltam vala, hogy abban lennének, a' miképpen az UR parantsolta vala énnékem.

* 2 *Móf.* 25: 16. 1 *Kir.* 8: 9.

6 Az Izraël' fiai pedig * ki-indúlának Beeróthból, melly a' Jákán' fiaié, és Móseráböl, holott † meg-hala Aron, és el-temetteték *ugyan* ott, és ö helyette Eleázár az ö fia lön Pappá.

* 4 *Móf.* 33: 30. † 4 *Móf.* 33: 38.

7 Innét menének Gudgódba, * és Gudgódból menének Jotbatába, *hö* patak-vizeknek földére.

* 4 *Móf.* 33: 32. 33.

8 Akkor választa-ki az UR a' Lévi' nemzetségét, hogy viselné az UR' Szövetségének ládáját, és hogy az UR előtt állana és ö néki szolgálna, és hogy áldaná *a' népet* az ö * nevével mind e' napiglan. * 4 *Móf.* 6: 23-27.

9 Ez-okáért nem vólt * részе és öröksége a' Lévi' *nemzetségének* az ö attyok-fiaival; az UR az ö örökségek, a' miképpen meg-mondotta vala néki a' te URad Istened. * 4 *Móf.* 18: 20. *r.* 18: 1. *Ezék.* 44: 28.

10 En pedig állottam a' hegyen szinte annyi napiglan, mint annak-előtte, * negyven nappal és negyven éjjel: és meg-hallgata engemet az UR akkor-is, *és* nem akara tégedet el-veszteni az UR. * *r.* 9: 18. *r.* 6: 5.

11 Végre monda az UR énnékem: Kelj fel, *és* menj a' nép előtt, * hogy bé-

bé-menjenek és birják a' földet, mellyről meg-esküttem az ö attyaiknak, hogy *jövendőre* önékik adnám.

2 *Móf.* 32 : 34.

12 Moſtan annak-oká-ért, ó Izrael! mit kiván a' te URad Iſtened te töled egyebet, hanem hogy féljed a' te URadat Iſtenedet, *és* hogy járj minden ö útain, és hogy * ſzereſſed ötet, és ſzolgáljad a' te URadat Iſtenedet tellyes ſzívedből, és tellyes lelkedből?

* *v.* 6 : 5.

13 Meg-őrizvén az URnak parantsolatit és törvényit, mellyeket én ma parantsolok tenéked, hogy jól légyen dolgod.

14 Imé a' te URadéi Iſtenedéi az egek, és az egeknek egei, a' föld, és mindenek, mellyek abban *vagynak!*

15 Csak egyedül a' ti atyáitokat kedvelte az UR, hogy öket ſzeretné, és válaſztotta az ö magvokat azok után, *tudni-illik* tireket, minden népek közzül, a' mint e' mái napon *látjátok.*

16 Annak-oká-ért * metéljétek-környül a' ti ſzíveteket, és ne légyetek ennek-utánna kemény † nyakúak;

* *Jer.* 4 : 4. † 2 *Móſ.* 32 : 7-9.

17 Mert a' ti URatok Iſtentek, Iſteneknek Iſtene, és Uraknak URa, nagy Iſten, hatalmas és rettenetes, ki nem ſzemély * válogató, ſem ajándékot nem véſzen. * 2 *Krón.* 19 : 7

18 Itéletet ſzolgáltat az árvának és az özvegynek; ſzereti a' jövevényt, *és* ád annak kenyeret és ruházatot.

19 Szerellétek azért a' jövevényt; mert *ti-is* jövevények vóltatok Egyiptomnak földében.

20 A' te URadat Iſtenedet féljed, ötet * tiſzteljed, ö hozzá ragaſzkodjál, és az ö nevére eskiidjél

* *v.* 6 : 13. *Máté* 4 : 10.

21 *Ták* ö a' te ditséreted, és ö a' te Iſtened, ki te veled illyen nagy és rettenetes dolgokat tselekedett, mellyeket a' te ſzemeid láttanak.

22 A' te atváid * hetven lelkekkel mentenek-alá Egyiptomba; moſtan pedig a' te URad Iſtened meg-sokaſított tégedet, mint az égnek tſillagit!

* 1 *Móſ.* 46 : 27.

XI. RESZ.

Intés a' törvénynek meg-tartására.

1 ANnak-oká-ért ſzereſſed a' te URadat Iſtenedet, őrizd-meg az ö őrizetét és az ö ſzerzéſit *, itéletit és parantsolatit, *életednek* minden napjaiban. * 2 *Móſ.* 20 : 21 : 22 : 23.

2 Es tudtotokra légyenek ma tinéktek (mert nem a' ti fiaitokkal *ſzóllok*, a' kik nem tudják és nem látták,) a' ti URatoknak Iſtenteknek büntetéſi, nagyságos *tselekedeti*, az ö hatalmas kezе, és az ö ki-nyújtatott karja,

3 Tsuda-tételi és tselekedeti, mellyeket Egyiptomban tselekedett az Egyiptombeli Faraó Királyon és az ö egéſz földén,

4 Es a' mellyeket tselekedett az Egyiptombéliekneк ſeregén, lovain és ſzekerein, ki reájok áraſztá a' veres tengernek vizeit, mikor titeket kergetnének, és el-veſzté öket az UR mind e' mái napig;

5 Es a' mellyeket mivelt ti veletek a' puſztában, míg e' helyre jutnátok:

6 Es a' mellyeket tselekedett * Dáthánnal és Abirámmal, Eliábnak a* Rúben' fiának fiaival, mikor a' föld az ö ſzáját meg-nyitá, és el-nyelé öket, házokkal, ſátorokkal, és minden marhájokkal egyetembe, mellyeket bírnak vala az Izrael' fiai között.

* 4 *Móſ.* 16 : 31.

7 Mert a' ti ſzemeitekkel láttátok az URnak minden nagy tselekedetit, mellyeket mivelt.

8 Őrizzétek-meg annak-oká-ért mind a' parantsolatokat, mellyeket én ma parantsolok tenéked, hogy meg-erősítteſſetek, és bé-menvén birjátok a' földet, mellynek birására által-mentek.

9 Es hogy ſok ideig él-heſſetek a' földön, mellyről az UR meg-eskütt a' ti atyáitoknak, hogy nékik adná és az ö magvoknak azt a' földet, melly téjjel mézzel folyó;

10 Mert a' föld, mellynek birására te bé-mégy, nem *olyan* mint az Egyiptomnak földe, mellyből ki-jöttetek: mellyben el-veted vala a' te magodat, és te magadnak kell vala meg-öntözнöd mint-egy veteményes kertet:

11 Hanem az a' föld, mellynek biráſára te által-mégy, hegyes völgyes föld, * az égnek esőjét iſzſza-bé.

* *v.* 8 : 7.

12 *Olly* föld *az*, a' mellyre a' te URad Iſtened gondot visel, mellyre a' te URadnak Iſtenednek ſzemei mindenkor néznek az eſztendőnek kezdetitől fogva mind a' végéig.

13 Lésen annak-oká-ért, ha valóba engedéndetek az én parantsolatimnak, mellyeket én ma parantsolok tinéktek, úgy hogy a' ti URatokat Iſtenteket ſzeretitek, és önéki ſzolgáltok tellyes ſzivetekből és tellyes lelketekből:

14 Adok esöt a' ti földetekre alkalmatos időben, mind idején * mind késön való *esőt*, hogy bé-takar-haſſad a' te gabonádat, borodat és olajodat;

* *Joel* 2 : 23. 24.

15 Es adok füvet-*is* a' te mezödön a' te barmaidnak; és eſzel 's meg-elégedel.

16 Meg-láſſátok, hogy valamiképpen a' ti ſzívetek meg ne tsalattaſſék,

és el ne távozzatok *, és ne tiſztelje-
tek idegen Iſteneket, és azokat ne
imádjátok;

17 Hogy az URnak haragja ti reá-
tok ne gerjedjen, és bé ne rekeſzſze
az egeket, hogy eső ne légyen, és a'
föld az ö gyümöltsét ne teremje; és
így hamarsággal el ne veſzſzetek a' jó
földröl, mellyet az UR ád tinéktek.
* *r.* 8: 19. 20.

18 Hanem helyhezteſſétek az én be-
ſzédimet a' ti ſzívetekbe, * és a' ti lel-
ketekbe, és köſſétek azokat jegyül a'
ti kezetekre, és homlokon függök gya-
nánt légyenek a' ti ſzemeitek között;
* *rész.* 6: 6. 9.

19 * Es meg-tanítsátok azokra a'
ti fiaitokat, hogy ſzóljatok azokról mi-
kor a' te házadban ülſz, mikor az ú-
ton járſz, mikor fekſzel *ágyadban*, és
mikor fel-kelſz. * *r.* 4: 9.

20 Meg-is írjad ezeket a' te házad-
nak *ajtainak* mellyékire, és a' te ka-
puidra;

21 Hogy meg-sokaſittaſſanak a' ti
napjaitok, és a' ti fiaitoknak napjaik
azon a' földön, mellyröl meg-eskütt
az UR a' ti atyáitoknak, hogy jöven-
döre nékik adja mind addig, míg az
*égnek napjai *leſznek* e' föld felett;
* 1 *Móſ.* 17: 6-8.

22 Mert ha ſzorgalmatossan meg
őrizénditek mind e' parantsolatot, a'
mellyet én parantsolok néktek, hogy
akképpen tselekedjetek, *tudni-illik* ha
ſzeretitek a' ti URatokat Iſtenteket, *és*
ha jártok minden ö útaiban, és ö hoz-
zá ragaſzkodtok:

23 Akkor ki-üzi az UR mind a' po-
gányokat ti előletek, hogy ti nálatok-
nál nagyobb és erösb nép*nek örökségét*
bir-haſſátok.

24 * Minden hely, valamellyet a' ti
lábaitoknak talpa tapodánd, tiétek
léſzen, a' puſztától fogva a' Libánus
hegyig, a' folyó-viztől fogva, *az-az*
az Eufrátes viztől fogva, mind az utól-
só tengerig léſzen a' ti határotok!
* *Jóſ.* 1: 3. *és* 14: 9.

25 Nem áll-hat-meg ſenki ti előtte-
tek; *mert* a' ti URatok Iſtentek azt mi-
veli, hogy az egéſz földnek ſzínén,
mellyet tapodtok, féljenek és rettég-
jenek titeket, * miképpen meg-mon-
dotta tinéktek. * 2 *Móſ.* 23: 27.

26 Láſſad, *imé* én ma tinéktek elö-
tökbe adom mind az áldáſt mind az
átkot!

27 Az áldáſt; ha engedtek a' ti U-
Ratoknak Iſtenteknek parantsolatinak,
a' mellyeket én e' mái napon parants-
lok tinéktek.

28 Az átkot pedig; ha nem enged-
tek a' ti URatoknak Iſtenteknek pa-
rantsolatinak, és ha el-távozándotok
az útról, mellyet én ma parantsolok
tinéktek, és járándotok idegen Iſte-
nek után, kiket nem esmértetek.

29 Es mikoron bé-vijénd tégedet a'
te URad Iſtened arra a' földre, mely-
re te bé-mégy, hogy birjad azt: ak-
kor mondasd ez áldáſt a' Garizim'
hegyén, * és ez átkot az Ebál' hegyén.
* *r.* 27: 12.

30 Nemde azok a' Jordánon túl
vagynaké, az úttól távól Nap-nyúgot
felé, a' Kananéusoknak földében, kik
a' lapátzon laknak Gilgál' ellenébe,
a' Móré' mezösége mellett?

31 Mert ti által-mentek a' Jordá-
non, hogy bé-menvén bir-haſſátok a'
földet, mellyet a' ti URatok Iſtentek
ád tinéktek, és birni fogjátok azt, és
abban fogtok lakni.

32 Meg-láſſátok annak-oká-ért, *hogy*
mind e' törvények és itéletek ſzerint
tselekedjetek, mellyeket én ma ti elö-
tökbe adok!

XII. RESZ.

A' bálványoknak el-rontásáról: Iſteni tiſzteletről, és áldozatokról.

1 EZek a' parantsolatok és az itéle-
tek, mellyeket meg-örizvén tse-
lekedjetek azon a' földön, mellyet a'
te atyáidnak URa Iſtene ád tenéked, hogy birjad azt mind a' napokon, mellyeken éltek azon a' földön.

2 Mindeneſtől fogva el-veſzeſſétek mind azokat a' helyeket, * a' mellyek-ben a' pogányok, kik a' ti birodalma-tokban léſznek, ſzolgáltak az ö Iſte-neiknek a' magas hegyeken, a' hal-mokon, és minden zöldellö fák alatt.
* 2 *Móſ.* 34: 12-14.

3 Es azoknak öltáraikat el-rontsá-tok és * öſzve-törjétek, az ö faragott képeiket és berkeiket tüzzel égeſſétek-meg, és az ö Iſteneknek faragott ké-peit el-vagdaljátok. Igy veſzeſſétek-el azoknak neveket arról a' helyről.
* *Bir.* 2: 2.

4 Ne tselekedjetek úgy a' ti URa-tokkal Iſtentekkel;

5 Hanem azt a' helyet, mellyet a' ti URatok Iſtentek válaſztánd * minden ti nemzetségitek közzül, hogy az ö nevét ott helyhezteſſe, és ö ott lakoz-zék, *azt a' helyet* gyakorljátok és oda menjetek, * 2 *Krón.* 7: 12.

6 Es oda * vigyétek mind égö áldoz-atitokat, mind egyéb áldozatitokat, mind dézmáitokat, kezeiteknek ajánd-dékát, mind fogadásból mind ſzabad akaratból való ajándékitokat, és a' ti barmaitoknak és juhaitoknak elsö fajzását. * 3 *Móſ.* 17: 3. 4.

7 Es egyetek * ott a' ti URatok Iſten-tek előtt, és örvendezzetek ti és a' ti házatok' népe, *évén* mind azokból, va-lamikre kezeiteket vetenditek, a' mel-lyekkel meg-áldánd tégedet a' te URad Iſtened. * 1 *Sám.* 1: 3. 9.

8 Ne tselekedjetek *ott* mind a' szerínt, mint mi itt mostan tselekesszünk, mindenik a' mi jónak tettzik ö elötte.

9 Mert még ez ideig nem mentetek a' nyúgodalomba, * és az örökségbe, mellyet a' te URad Istened ád teneked.
* 2 *Mós.* 2: 8.

10 Mikor pedig által-mentek a' Jordánon, és lakozni fogtok azon a' földön, mellyet a' ti URatok Istentek ád tinéktek örökségül, és nyúgalmat adánd néktek minden ellenségitektől, kik körös-környül *vagynak*, és bátorsággal fogtok lakni:

11 Akkor arra a' helyre, * a' mellyet választánd a' ti URatok Istentek, hogy ott lakjék az ö neve, oda vigyetek mindeneket, mellyeket én parantsolok tinéktek; tüzes áldozatitokat, és egyéb áldozatitokat, dézmáitokat, és kezeiteknek ajándékát, és minden választott fogadásitokat, mellyeket fogadni fogtok az URnak.
* 1 *Kir.* 9: 2. 3.

12 És vígadjatok * a' ti URatok Istentek elött, mind ti, mind a' ti fiaitok és leányitok, mind szolgaitok és szolgáló-leányitok, mind a' Lévita, ki a' ti kapuitokon belöl lészen; mert önéki nintsen † része vagy öröksége ti veletek. * *r.* 16: 11. 14.
† *r.* 10: 8. 9.

13 Meg-lásd, hogy a' te tüzes áldozatidat ne áldozzad minden helyen, a' mellyet * látándasz; * 3 *Mós.* 17: 4.

14 Hanem azon a' helyen, a' mellyet választánd az UR a' te nemzetségid közzül valamellyben: ott, *mondom, hogy* áldozzad a' te tüzes áldozatidat, és ott tselekedjél mindent, a' mit én teneked parantsolok.

15 Mindazáltal a' te lelkednek kívánsága szerínt barmot vág-hatsz és húst ehetel, a' te URadnak Istenednek áldása szerínt, a' mellyet adánd teneked, minden kapuid között; * mind a' tiszátalan mind a' tiszta eheti azt, úgy-mint az özet és a' szarvast.
* *r.* 15: 22.

16 De mindazáltal a' vért * meg ne egyétek; a' földre botsássad azt mint a' vizet. * 1 *Mós.* 9: 4.
3 *Mós.* 7: 26. 27.

17 Nem eheted *pedig* meg a' te kapuidon belöl, sem gabonádnak sem mustodnak, sem olajodnak * dézmáját, sem a' te barmaidnak és juhaidnak elsö fajzását; sem semmi fogadásidat, mellyeket fogadándasz, sem szabad akarat szerínt való áldozatidat, sem a' te kezednek *akarmi* ajándékát:

18 Hanem a' te URadnak Istenednek elötte egyed azokat azon a' helyen, mellyet választánd a' te URad Istened, te és a' te fiad, leányod, szolgád, szolgáló-leányod, és a' Lévita, melly a' te kapuidon belöl *vagyon*: és vígadj a' te URad Istened elött, *évén* mindenböl, valamire kezedet vetended!
* *r.* 14: 22. 26.

19 Meg-láſſad, hogy el ne hagyjad a' Lévitát a' te * földeden *életednek* minden idejében. * *r.* 14: 27-29.

20 Mikoron a' te URad Istened kiterjeszti a' te határodat, miképpen * meg-mondotta tenéked, és ezt mondándod: Húst észem; mivelhogy a' te lelked húst kiván enni: a' te lelkednek szinte kívánsága szerínt egyél húst. * 1 *Mós.* 28: 13. 14.
2 *Mós.* 23: 31.

21 Ha a' hely meszsze lejénd töled, mellyet a' te URad Istened választánd, hogy az ö nevét ott helyhezteſſe, és a' te barmaid és juhaid közzül, mellyeket adánd tenéked az UR, meg-ölendesz, a' mint tenéked parantsoltam: egyél a' te kapuidban *azoknak húsokban*, a' te lelkednek szintén kívánsága szerínt.

22 De a' miképpen az özet és a' szarvast éſzik, * azonképpen egyed azt, mind a' tiszátalan mind a' tiszta egyenlöképpen él-hetnek azzal. * *v.* 15.

23 Tsak-hogy ebben állhatatos légy, hogy a' vért meg ne * egyed; mert minden állatnak lelke az ö vére: azért a' lelket a' húſſal egyetembe meg ne egyed. * 3 *Mós.* 17: 10. 19: 26.

24 Meg ne egyed azt, *hanem* a' földre öntsed mint a' vizet.

25 Ne élj azzal; hogy jól légyen dolgod mind tenéked, mind a' te gyermekidnek te utánnad, mikor tselekedended azt, a' mi igaz az UR' szemei elött.

26 De ha valamit meg-szentelendesz a' tiéidböl; avagy fogadándasz: vedd-fel *azt*, és vidd a' helyre, * a' mellyet az UR választánd.

27 A' te URadnak Istenednek óltárán áldozzad meg a' te tüzes áldozatidat, azoknak húsát és vérét; *egyéb* áldozatidnak pedig vérét öntsd a' te URadnak Istenednek óltárára, és a' húsát meg-egyed. * 3 *Mós.* 1: 2. 3. 17: 3. 4.

28 Meg-örizzed és meg-hallgaſſad mind ez igéket, mellyeket én parantsolok tenéked, hogy jól légyen dolgod mind tenéked mind gyermekidnek te utánnad mind örökké; mivelhogy azt mivelted, a' mi jó és igaz a' te URadnak Istenednek szemei elött.

29 Mikoron ki-vágándja te elöled a' te URad Istened a' pogányokat, a' kikhez * te mégy, hogy örökségül birjad öket, és azokat birván lakozándasz az ö földökben: * 2 *Mós.* 3: 8.

30 Meg-láſſad, törbe magadat ne ejtsed az ö példájokat követvén, minek-utánna el-vesznek te elöled: és ne tuda-

tudakozzál az ö * Iſteneik felöl, ezt mondván: A' mint tiſztelték e' pogányok az ö Iſteneiket, én-is akképpen tselekeſzem. **r.* 18 : 9-13.

Jóſ. 23 : 7. 8.

31 Ne tselekedjél így a' te URaddal Iſteneddel; mert mind azt az utálatoſſágot tselekedték az ö Iſteneikkel, a' mellyeket az UR gyülöl; mert még fiaikat-is és leányikat-is tüzzel * megégetik vala az ö Iſteneiknek.

* 2 *Kir.* 16 : 3. *Sólt.* 106 : 37.

32 Mindent, valamit én parantsolok tinéktek, azt meg-örizzétek; hogy *úgy* tselekedjetek: SEMMIT * AHOZ NE TEGY, EL SE VEGY ABBAN.

* *r.* 4 : 2. *Példa.* 30 : 5. 6.

Jel. 22 : 18. 19.

XIII. RESZ.

A' hamis Prófétát meg kell ölni: A' bálvány-imádás-ért a' várost-is el kell rontani.

1 MIkoron te közötted jövendömondó, vagy álom-látó támadánd, és jegyet vagy terméſzet ellen való tsudát adánd tenéked;

2 Ha meg léſzen-is a' jegy vagy a' tsuda, mellyet meg-mondott tenéked, ezt mondván: Kövéſsünk idegen Iſteneket, kiket te nem esmértél, és tiſzteljük azokat:

3 Ne engedj efféle jövendö-mondó' beſzédének, vagy álom-látónak; mert a' ti URatok Iſtentek kéſért * titeket, hogy meg-tudja, ha ſzeretitéké a' ti URatokat Iſtenteket tellyes ſzívetekből, és tellyes lelketekből.

* *r.* 8 : 3. 1 *Kór.* 10 : 13.

4 *Tsak* a' ti URatokat Iſtenteket kövéſſétek és ötet féljétek, és az ö parantsolatit örizzétek, és az ö ſzavának engedjetek, ötet tiſzteljétek, és ö hozzá ragaſzkodjatok.

5 Az a' jövendö-mondó pedig vagy álom-látó * meg-ölettéſſék; mert a' ti URatok Iſtentek ellen el-ſzakadáſt ſzóllot, a' ki ki-hozott titeket Egyiptomnak földéből, és meg-ſzabadított tégedet a' ſzolgálatnak házából: *és ſzóllott*, hogy el-fordítana tégedet arról az útról, a' mellyet parantsolt tenéked a' te URad Iſtened hogy járnál azon. Azért a' gonoſzt ki-gyomláljad te közüzüled. **r.* 18 : 20. *Zak.* 13 : 3.

6 Hogy-ha titkon indítánd tégedet a' te * atyád-fia, a' te anyádnak fia, vagy fiad, vagy leányod, vagy feleséged, a' ki a' te kebeledben vagyon, vagy barátod, kit nem külömben ſzeretſz mint lelkedet, ezt mondván: JER, MENJÜNK-EL ES TISZTELJÜNK IDEGEN ISTENEKET, KIKET NEM ESMERTEL SEM TE, SEM A' TE ATYAID!

7 A' pogány népeknek Iſtenek közzül, kik környülled *vagynak*, akar közel légyenek te hozzád akar meſzſze, a' földnek *egyik* végétől fogva a' *másik* végéig:

8 Ne engedj önéki, és ne hallgaſſad ötet; ne kedvezzen a' te ſzemed öné ki, ne kedvezz önéki, és el ne rejtsed ötet;

9 Hanem meg-ölvén meg-öljed ötet: a' te kezed légyen első rajta, hogy meg-öljed ötet, annak-utánna mind az egéſz népnek keze. * *v.* 12. 17.

reſz. 17 : 2-7.

10 Kövekkel kövezzed-meg ötet, hogy meg-haljon; mert azon ſzándékozott, hogy tégedet a' te URadtól Iſtenedtől el-idegenítsen, ki tégedet kihozott Egyiptomnak földéből, a' ſzolgáknak házokból.

11 Hogy az egéſz Izrael' népei hallják és * meg-félemlyenek, és *annakutánna* ne igyekezzenek valami ehez hasonló gonoſzt tselekedni te közötted. **r.* 17 : 13.

12 Ha valamelly *város* felöl a' te városid közzül, (mellyeket a' te URad Iſtened ád tenéked, hogy azokban lakjál,) hallándod ezt, hogy valaki mondja:

13 Ki-jöttenek te közzüled valami emberek, iſtentelenségnek fiai ***, a' kik kénſzerítették az ö városoknak lakoſit, ezt mondván: Jer, menjünkel és tiſzteljünk idegen Iſteneket, a' kiket nem esmértetek: **v.* 1. 2. 6.

14 Akkor ſzorgalmatoſon értekezzél és tudakozzál jól róla, hogy-ha igaz és bizonyoſé az a' hír, hogy aféle útálatoſſág találtatott te közötted;

15 *Es* annak a' városnak népét éles fegyverrel le-vágjad, el-veſzeſſed azt és valami abban vagyon, a' barmát-is *le-vágjad* éles fegyverrel,

16 És minden marháját az ö piatzának közepire hordjad, és mind a' városſſal egyetembe tüzzel meg-égeſſed azt a' te URadnak Iſtenednek; hogy mind örökké egy rakásban légyen, *és* ſoha meg ne épitteſſék.

17 Ne ragadjon ſemmi a' te * kezedhez abból az átokból; hogy megtérjen az UR az ö búsúlásának haragjától és irgalmas légyen hozzád, és könyörüljön te rajtad, és meg-ſzaporítſon tégedet, miképpen meg-eſkütt a' te atyáidnak. * *r.* 7 : 25. 26.

18 Ha hallgatándod a' te URadnak Iſtenednek ſzavát, hogy meg-örizzed minden ö parantsolatit, mellyeket én ma parantsolok tenéked, hogy azt tselekedjed, a' mi igaz a' te URadnak Iſtenednek ſzemei elött.

XIV. RESZ.

Halottak' ſiratásáról; meg-engedett ételekről, és dézmákról való parantsolatok.

1 Ti

1 TI a' ti URatoknak Istenteknek fiai * vagytok; *annak-okáért* ne † metéljétek-meg magatokat, se hajatokat ne szaggassátok-ki a' halottért; *2 Mós.* 4:22. † 3 *Mós.* 19:27. 28.

2 Mert szent * népe vagy a' te URadnak Istenednek, és az UR választott tégedet, hogy légy öneki tulajdon népe minden népek közzül, kik a' föld' színén *lakoznak*. * *r.* 4:20. 7:6.

3 Semmi utálatosságot meg ne egyél.

4 Ezek *pedig* az oktalan állatok, mellyeket * meg-egyetek: az ökröt, a' juhot, a' ketskét,

* 3 *Mós.* 11:2. 3. 's a' t.

5 A' szarvast, az özet, bialt, vadketskét, unikornist, vad-bikát és a' jávort.

6 És minden oktalan állatot, valamellynek körme meg-hasadott és a' két körme' hasadása kettös, és kéröt rág az oktalan állatok között, meg-egyetek.

7 De mindazáltal ezt meg ne egyétek azok közzül, mellyek *vagy tsak* kéröt * rágnak, vagy körmei két részre hasadtanak: a' tevét, a' nyúlat, és az ürgét; mert kéröt rágnak, de körmök meg nem hasadt: tisztátalanok légyenek tinéktek. * 3 *Mós.* 11:4.

8 És a' disznót; mert két részre hasadtt a' körme, de kéröt nem rág: tisztátalan légyen tinéktek: azoknak húsokban ne egyetek, hólt testeket se illessétek.

9 Ezeket meg-egyétek mind azok közzül, mellyek a' vizben *vagynak*: Valaminek szárnya * és héja vagyon, meg-egyétek. * 3 *Mós.* 11:9.

10 Valaminek pedig nintsen szárnya és héja, meg ne egyétek; tisztátalan légyen az tinéktek.

11 Minden tiszta madarat meg-egyetek.

12 Ezek pedig a' mellyeket meg ne egyetek: a' fas-keselyüt, ölyvöt, kányát,

13 Varjút, sast, héját az ö nemével,

14 És semmi hollót az ö nemével egyetembe.

15 Strutz-madár' fiat, baglyot, kakukot, karolyt az ö neme szerint.

16 Sólymot, éjjeli-varjút, és hattyút.

17 Pelikánt, Porfirio-madarat, gémet.

18 Eszteragot, ökör-bikát az ö neme szerint, büdös-babukot és a' denevért.

19 És minden tsúszó-mászó szárnyas-állat tisztátalan légyen tinéktek; meg ne egyétek.

20 Minden tiszta szárnyas-állatot meg-egyetek.

21 Semmi ö magától meg-hólt állatot meg ne egyetek; (a' jövevénynek, a' ki a' te kapuidon belöl *vagyon*, adjad azt, és egye-meg azt, vagy pénzen add-el az idegennek) mert szent népe * vagy te a' te URadnak Istenednek. Ne főzzed a' † gödölyét az ö annyának tejében. * *v.* 2.

† 2 *Mós.* 23:19. 34:26. 3 *Mós.* 22:28.

22 Esztendöről esztendöre meg-dézmáljad a' te magodnak minden * jövedelmét, melly a' te mezödön terem.

* 3 *Mós.* 27:30.

23 Es egyed a' te URadnak Istenednek elötte * azon a' helyen, a' mellyet választand, hogy az ö neve ott lakozzék, mind gabonádnak, borodnak, olajodnak tizedét, a' te barmaidnak és juhaidnak elsö fajzását; hogy tudjad félni a' te URadat Istenedet minden idöben. * *r.* 12:17. 18.

24 Hogy-ha messzebb lejénd az út, hogy-nem mint oda vihetnéd azokat, mivelhogy távól lészen töled az a' hely, mellyet a' te URad Istened választand, hogy helyheztesse az ö nevét abban a' helyben, mivelhogy meg-áldott tégedet a' te URad Istened:

25 Akkor add-el pénzen, és kezedbe vévén az egybe-kötött pénzt, menj-el oda a' helyre, a' mellyet választand a' te URad Istened,

26 Es adjad a' pénzt mind azért, a' mit kiván a' te lelked: ökrök-ért †, juhok-ért, bor-ért és egyéb vidámító ital-ért, és mindenek-ért valamiket kiván töled a' te lelked, és egyél ott a' te URad Istened elött, és örvendezz a' te házad-népével * egyetembe.

* *r.* 12:17. 18. † *Máté* 21:12.

27 A' Lévität pedig, a' ki a' te kapuidon belöl *lakozik*, ne hagyd-el; mert nintsen néki része sem * örökségeteveled. * 4 *Mós.* 18:20. 24.

28 Minden harmad esztendöben, annak az esztendönek jövedelmének minden dézmáit válaszd-el, és rakjad-öfzve a' te kapuidon belöl.

29 Mellyet, el-jövén a' Léviták, (a' kiknek nintsen részek és örökségek te veled,) és a' jövevények, árvák és özvegyek, kik a' te kapuidon belöl *vagynak*, meg-egyenek, és meg-elégedjenek: hogy meg-áldjon * tégedet a' te URad Istened a' te kezednek minden munkájában, a' mellyet tselekesszel. * *r.* 28:1. *Péld.* 11:24-26. *Malak.* 3:10.

XV. RESZ.

Meg-engedésnek és szabadon botsátásnak esztendeje.

1 MInden hetedik esztendöben * szabadságot engedj. * *Mós.* 23:10.11. 3 *Mós.* 25:3-5.

2 E' *légyen* pedig a' szabadságnak módja: Minden, valaki költsönt adánd

az

az ö kezéből fele-barátjának, engedje-el azt *néki* a' mellyet meg-vehetne *rajta*: vifzfza ne kérje azt az ö fele-barátjától, avagy az ö attya-fiától; mert meg-kiáltatott az UR' fzabadsá*gának esztendeje.*

3 Az idegentöl vifzfza-kérjed; de a' mi lejénd tenéked a' te atyád-fiánál, el-engedje a' te kezed *önéki*;

4 Annyira hogy ne légyen te közötted kóldús; mert igen meg-áld * tégedet az UR azon a' földön, mellyet a' te URad Iftened ád tenéked örökségül, hogy azt birjad. * *r.* 28: 1. 2. 9.

5 De mindazáltal *úgy áldatol-meg*, ha engedéndefz valóba a' te URadnak Iftenednek fzavának, hogy meg-örizzed *és* meg-tartsad mind a' parantsolatot, mellyet én ma parantsolok tenéked.

6 Mert a' te URad Iftened meg-áldott tégedet, miképpen meg-mondotta tenéked: akkoron *zálogot vévén* költsönt adfz * fok népeknek, te pedig nem vészfz költsönt, és fok népeken fogfz uralkodni, és te rajtad nem uralkodnak. * *r.* 28: 12. 13.

7 Ha valaki a' te atyád-fiai közzül kóldús lejénd valamellyben a' te kapuid közzül a' te földeden, a' mellyet a' te URad Iftenned adánd tenéked: ne keményítsd-meg a' te fzívedet, bé fe zárjad * a' te kezedet a' te kóldús atyád-fia előtt;

8 Hanem örömeft meg-nyiffad a' te kezedet önéki, és örömeft add költsön néki, a' mennyi elég az ö fzükségére, azt a' mi nélkül fzükölködik.

* 3 *Móf.* 25: 35. 36. *Luk.* 6: 34. 35.

9 Meg-láffad, hogy ne légyen a' te fzívedben valami effféle iftentelenség, hogy ezt mondanád: El-közelget a' hetedik * esztendö, a' fzabadságnak esztendeje; és azért el-fordítanád a' te fzemedet a' te kóldús atyád-fiától, és ne adnál önéki; ö pedig kiáltson te reád az URhoz, és bün találtaffék te benned: * *v.* 1. 2.

10 *Hanem* ugyan adj * nékie, és meg ne háborodjék azon a' te fzíved mikor adfz önéki; mert ez-oká-ért áldmeg tégedet a' te URad Iftened minden dolgaidban, és mindenben, valamire kezedet botsátod; * *Máté* 5: 42. *Luk.* 6: 34. 35.

11 Mert nem léfzen kóldús * nélkül a' föld; annak-oká-ért parantsolom tenéked és azt mondom, hogy örömeft meg-nyiffad a' te kezedet a' te atyádfiának, a' te fzegénynednek † és a' te kóldúsodnak a' te földeden.

* *Máté* 26: 11. † *v.* 8. 14: 29.

12 Hogy-ha pénzen adattatik tenéked a' te * atyád-fia, Sidó férjfiú vagy Sidó aſzfzonyi-állat, és fzolgáland tenéked hat esztendeig: a' hetedik esztendöben fzabadon botsáffad ötet töled, * 2 *Móf.* 21: 2. *Jér.* 34: 14-22.

13 Es mikor el-botsátod ötet te töled fzabadon, ne botsáffad-el ötet üreffen;

14 *Hanem* ötet meg-terheljed a' te juhaidból, a' te fzérödröl, és a' te fajtódból: a' mivel meg-áldott tégedet a' te URad Iftened, *abból* adj nékie.

15 Es meg-emlékezzél róla, hogy *te-is* fzolga vóltál Egyiptomnak földében, és meg-fzabadított tégedet a' te URad Iftened; azért * parantsolom én ma ezt tenéked. * *r.* 5: 15.

16 Ha pedig ezt mondándjá tenéked: Nem mégyek-el töled; mert fzeret tégedet és a' te házadat, mivelhogy jól vagyon önéki te nálad dolga:

17 Akkor végy egy árrat, és a' kapu között * fúrd-által a' fülét: és légyen mind éltig te fzolgád az: így tselekedjél fzolgáló-leányoddal-is.

* 2 *Móf.* 21: 5. 6.

18 Ne légyen tenéked nehéz, hogy ötet fzabadon botsátod-el töled; (mert két annyi ideig fzolgált mint a' béres, *tudni-illik* hat esztendeig,) és meg-áld tégedet a' te URad Iftened minden tselekedetidben.

19 Minden barmaidnak és juhaidnak első * fajzásának a' himjét a' te URadnak Iftenednek fzenteljed: Ne munkálódjál a' te tehenednek első fajzásán, és meg ne nyírjed a' te juhaidnak első fajzását. * 2 *Móf.* 13: 2.

20 A' te URadnak Iftenednek elötte egyed-meg azokat esztendönként, te és a' te házad-népe, azon a' helyen, a' mellyet az UR választánd.

21 Hogy-ha valami fogyatkozás * lejénd benne, *tudni-illik* ha sánta vagy vak lejénd, vagy valami egyéb bénnaság miatt meg-rontatott: azt a' te URadnak Iftenednek ne áldozd-meg.

* 3 *Móf.* 22: 20-22.

22 A' te kapuidon * belöl egyedmeg azt, akár tifzta *légyen* akár tifztátalan, egyenlöképpen *ehetik abban*, nem különben mintha öz vagy fzarvas *vólna*. * *r.* 12: 15.

23 Tsak-hogy annak vérét * meg ne egyed, hanem a' földre ontsad azt mint a' vizet. * *r.* 12: 23.

3 *Móf.* 17: 10.

XVI. RESZ.

Innepekröl: Birákról: faragott képről.

1 Eszedbe végyed az Abib hónapot, és fzerezz a' te URadnak Iftenednek * Páfchát; mert az Abib hónapban hozott-ki tégedet a' te URad Iftened Egyiptomból éjjel.

* 2 *Móf.* 12: 2. 14. 30. 37.

2 Es áldozzál Páfchával a' te URadnak Iftenednek, juhaid és ökreid közzül az helyen, mellyet a' te URad Iftened

ned válaſztánd, hogy oda helyhezteſſe az ö nevét.

3 Ne egyél azzal ſemmi * kováſzoſt, hanem hét napokon egyél azzal kovászlatan pogátsákat, nyomorúságnak kenyerét; (mert ſietséggel jöttél-ki Egyiptomnak földéből) hogy meg-emlékezzél a' napról életednek minden idejében, mellyben ki-jöttél Egyiptomnak földéből. * 2 *Móſ.* 12: 19.

4 Es ne láttaſſék ſemmi kovászos a' hét napokon minden te határodban: és az elsö napon eſtve meg-áldoztatott húsban, * ſemmi virrattáig ne maradjon. * 2 *Móſ.* 12: 10.

5 Nem áldoz-hatſz Páſchát a' te városid közzül valamellyikben, * mellyeket a' te URad Iſtened adánd tenéked; * 2 *Krón.* 30: 1.

6 Hanem azon a' helyen, a' mellyet válaſztánd a' te URad Iſtened, hogy az ö nevét oda helyhezteſſe: ott áldozzál Páſchával eſtve Nap-nyúgotkor az időben, mellyben ki-jöttél * Egyiptomból. * 2 *Móſ.* 12: 6. 42.

7 Meg-süſſed pedig és meg-egyed ott a' helyen, a' mellyet válaſztánd a' te URad Iſtened, és reggel viſzſza-fordúlván, menj haza a' te hajlékidba.

8 Hat napokon egyél * kovásztalant: heted napon pedig a' te URadnak Iſtenednek Innepe léſzen, ne tégy akkor ſemmi munkát.

* 2 *Móſ.* 12: 15-20.

9 Számlálj azután magadnak * hét heteket, attól fogva kezdjed ſzámlálni a' hét heteket, hogy ſarlódat a' gabonába botsátod. * 3 *Móſ.* 23: 15. 16.

10 Annak-utánna meg-ſzenteljed a' hetes * Innepet a' te URadnak Iſtenednek, a' te kezednek ſzabad akaratjából való érteke ſzerínt légyen, a' mivel áldozol: a' mennyiben meg-áldott tégedet a' te URad Iſtened.

* *v.* 16. 2 *Móſ.* 23: 15-21.

11 Es örvendezz a' te URadnak Iſtenednek előtte, te és a' te fiad, a' te leányod, ſzolgád, ſzolgáló-leányod, és a' Lévita, a' ki a' te kapuidon belől vagyon, a' jövevény, az árva és az özvegy, a' kik léſznek te közötted, ott a' helyen, mellyet válaſztánd a' te URad Iſtened, hogy ott helyhezteſſe az ö nevét.

12 Es meg-emlékezzél róla, hogy te-is ſzolga vóltál * Egyiptomban: annak-okáért örizzed-meg, és tselekedjél e' parantsolatok ſzerínt.

* *v.* 5: 15.

13 A' leveles ſátoroknak Innepét hét napon ſzenteljed, mikoron bégyüjtöd a' te életedet a' te ſzérödről és ſajtódról.

14 Es vígadj az Innepen * te és a' te fiad, a' te leányod, ſzolgád és ſzolgáló leányod, a' Lévita, a' jövevény, az árva és az özvegy, kik a' te kapuidon belől lakoznak.

15 Hét napokig üljed az Innepet a' te URadnak Iſtenednek ott a' helyen, a' mellyet válaſztánd az UR: mikoron meg-áldánd tégedet a' te URad Iſtened minden mezei jószágidban, és kezeidnek minden munkájában; ez-oká-ért † vígadj! * 2 *Móſ.* 23: 16.

† *Nehem.* 8: 10.

16 Minden eſztendöben * háromſzor láttaſſék-meg minden férjfiúi-mag a' te URadnak Iſtenednek előtte ott a' helyen, a' mellyet válaſztánd: a' KOVÁSZTALAN KENYEREKNEK INNEPEN, a' HETEKNEK INNEPEN, ÉS A' LEVELES SATOROKNAK INNEPEN: De ſenki † üreſſen ne láttaſſék az UR előtt.

* 2 *Móſ.* 23: 14-17. *és* 34: 23.

† 2 *Móſ.* 34: 20.

17 Ki-ki az ö érteke ſzerínt, és a' te URadnak Iſtenednek áldása ſzerínt, abból a' mit adánd tenéked, *adjon ajándékot.*

18 Birákat és Tiſzt-tartókat ſzerezz minden te kapuidban, mellyeket a' te URad Iſtened adánd tenéked, a' te nemzetséged ſzerínt, kik ítéljék a' népet igaz ítélettel.

19 El ne fordítsad a' törvényt: Személyt ſe † válogaſs: ajándékot ſe * végy; mert az ajándék a' böltseket meg-vakítja, és el-fordítja az igazaknak ſzavokat. † 3 *Móſ.* 19: 15.

* 2 *Móſ.* 23: 8.

20 AZ IGASSAGOT, AZ IGASSAGOT KÖVESSED; hogy él-heſs és örökségül bir-haſſad azt a' földet, mellyet a' te URad Iſtened ád tenéked.

21 Ne plántálj magadnak berket valamelly fákból, a' te URadnak Iſtenednek óltára mellett, mellyet építesz magadnak.

22 Faragott képet ſe emelj magadnak, mellyet a' te URad Iſtened gyülöl.

XVII. RESZ.

Áldozatra való állatok: Bálvány-imádók' büntetése: Nehéz dolgoknak megítélése.

1 NE áldozzál a' te URadnak Iſtenednek olly ökörrel vagy júhval, mellyben valami ſzeplö vagy * bénnaság vagyon; mert utálatoſſág a' te URadnak Iſtenednek előtte.

* 3 *Móſ.* 22: 20.

2 Hogy-ha találtatik te közötted valamelly kapuidon belől, mellyeket a' te URad Iſtened ád tenéked, vagy férjfiú vagy aſzſzonyi-állat, a' ki * gonoſzt tselekedéndik a' te URadnak Iſtenednek ſzemei előtt, meg-rontván az ö ſzövetségét;

3 Es el-menénd és ſzolgáland idegen Iſteneket, és imádándja azokat,

akár a' Napot 's akár a' Hóldat, vagy valamellyet az égnek ſeregi közzül, mellyet nem parantsoltam,

4 Es meg-jelentetik tenéked és meghallándod: jól meg-tudakozzál róla; és hogy-ha igaz és bizonyos hír léſzen, hogy az Izraelben lett légyen illyen utálatoſſág:

5 Akkor ki-vigyed azt a' férjfiat vagy az aſzſzonyi-állatot, a' ki azt a' gonoſzságot mivelte, a' te kapuidba, a' férjfiat vagy az aſzſzonyi-állatot, és meg-kövezzed öket, és meg-haljanak.

* *r.* 13: 6-17.

6 Két * vagy három embernek bizonyság-tételére meg-ölettetſſék a' ki meg-halandó: de egy tanúnak bizonyság-tételére meg ne haljon.

* *réſz.* 19: 15.

7 A' tanúk' keze légyen elsö * azon, hogy meg-ölettetſſék, és annak-utánna mind az egéſz ſokaságnak kezei: Es illyen módon ki-gyomláljad te közzüled a' gonoſzt. * *réſz.* 13: 9. *Tſel.* 7: 58.

8 Ha valamit * nem tudnál az ítéletben, a' vér és vér között, ügy és ügy között, férelem és férelem között, vagy egyéb versengések között a' te kapuidban: akkor kelj-fel, és menj-el oda a' helyre, mellyet válaſztánd a' te URad Iſtened,

9 Es menj-el a' Lévi' nemzetségéből való Papokhoz és a' Biróhoz, a' ki az idöben *Biró* léſzen; és kérd-meg öket róla, ök meg-jelentik tenéked az igaz ítéletet.

10 Es azoknak értelmek ſzerínt tselekedjél, a' mint meg-mondották tenéked a' helyen, mellyet az UR válaſztott; és igyekezzél hogy mind a' ſzerínt tselekedjél, a' mint tanítottak tégedet. * *Mal.* 2:7. 2 *Kron.* 19: 8. 11.

11 A' törvény ſzerínt, a' mellyre tanítottak téged', és az ítélet ſzerínt, a' mellyet mondottak tenéked, tselekedjél, el-ne hajólj attól az igétöl, mellyet meg-mondottak tenéked, ſe jobbra ſe balra.

12 Ha pedig valaki kevélységböl tselekedéndik, hogy nem enged a' Papnak, a' ki ott a' te URadnak Iſtenednek elötte állván ſzolgál, vagy a' Bírónak: meg-haljon az ollyan ember, és ki-tiſztítsad a' gonoſzt Izraelböl;

13 Hogy mind az egéſz ſokaság hallja, és féljen; hogy ſenki azután * kevélyen ne tselekedjék. * *r.* 13: 11.

14 Mikoron bé-menéndeſz arra a' földre, mellyet a' te URad Iſtened ád tenéked, és birnia fogod azt, és lakni fogándaſz abban, és ott ezt fogod mondani: Királyt válaſztok * magamnak, miképpen az egyéb népek, kik környülöttem vagynak:

* 1 *Sám.* 8: 5. 6. 22.

15 Azt válaſztzad magadnak Királyúl, a' kit a' te URad Iſtened válaſztánd: A' te atyád-fiai közzül rendelj magadnak Királyt: nem rendelhetſz magadnak idegen nemböl való férjfiat, a' ki nem te atyád-fia.

16 Tsak-hogy meg ne ſokaſitsa lovait, és a' népet viſzſza ne vigye Egyiptomba, hogy meg-ſokaſitsa *maganak* lovait, kiváltképpen ezért, hogy meg-mondotta az UR tinéktek: Ne térjetek azután több-ſzör viſzſa az úton.

17 Feleségeit ſe * ſokaſítsa-meg, hogy el ne hajóljon az ö ſzíve: ſe ezüſtét ſe aranyát felettéb meg ne ſokaſítsa. * 1 *Kir.* 11: 1-4.

18 Es mikoron az ö orſzágának ſzékibe ülénd, IRJA-MEG MAGANAK KÖNYVBE E' TÖRVENYNEK MASSAT, A' LÉVI NEMZETSÉGEBELI PAPOK ELÖTT VALO KÖNYVBÖL.

19 Es légyen az ö nála, és olvaſſa azt életének minden idejében, hogy tudja félni a' te URadat Iſtenedet, hogy örizze e' Törvénynek minden igéit, és a' parantsolatokat, hogy azokat tselekedje.

20 Fel ne fúvalkodjék az ö ſzíve az ö attya-fiai ellen, ſe el ne hajóljon a' parantsolattol vagy * jobb vagy balkézre, hogy meg-hoſzſzabítsa idejét az ö orſzágában az Izrael' *fiai* között, mind ö-maga, mind az ö gyermeki.

* *r.* 5: 32. 33.

XVIII. RESZ.

Papok jövedelme: Bálványozás. Igaz és hamis Próféta.

1 A' Lévi' nemzetségéből való Papoknak, és az egéſz Lévi' nemzetségének ne légyen ſe része ſe öröksége a' több Izraellel, hanem az URnak tüzes áldozatit és az ö * örökségét egyék. * *r.* 14: 27. 29.

4 *Móſ.* 18: 20.

2 Annak-oká-ért ne légyen önéki öröksége az ö attya-fiai között; Az UR az ö öröksége, a' mint meg-mondotta önéki.

3 Es e' légyen a' Papoknak törvények a' nép között és azok között, a' kik áldoznak akar ökörrel, akar júhval, hogy a' Papnak adják a' * lapotzkáját, a' két állát és a' gyomrát. * 2 *Móſ.* 29: 27. 28.

3 *Móſ.* 7: 31-34.

4 A' te gabonádnak, * borodnak és olajodnak elsö ſengéjét, és a' te juhaidnak gyapjának eleit néki adjad;

* 4 *Móſ.* 18: 12.

5 Mert ötet * válaſztotta a' te URad Iſtened minden te nemzetségid közzül, hogy állván ſzolgáljon az URnak nevében, ö és az ö fiai minden idöben. * 2 *Móſ.* 28: 1-3.

6 Mikor

6 Mikor pedig a' Lévita el-jövénd a' te egéfz Izraelbéli városidnak valamelyikéből, a' holott ö jövevény lejénd, és menénd az ö lelkének tellyes kivánsága ízerínt arra a' helyre, a' melyet választándz az UR:

7 Szolgáljon a' te URadnak Istenednek nevében, mint az ö több attya-fiai a' Léviták, a' kik ott állanak az UR előtt:

8 Hasonló részt egyék *a' több Papoknak részekkel*, attól meg-válva a' mit el-adott valamellyik pénzen, az ö attyának reája fzállott örökségéből.

9 Mikoron te bé-menéndelz abba a' földbe, mellyet a' te URad Istened adánd tenéked: ne tanúlj * tselekedni a' Pogányoknak útálatofságok ízerínt.

* *r.* 12: 30.

10 Ne találtaffék te közötted, a ki az ö fiát vagy leányát által-vitetné a' * tüzön, avagy † jövendö-mondó, vagy nap válogató, †† vagy madár fzóllásból jövendölö, vagy varásló.

* 3 *Móf.* 18: 21. † 3 *Móf.* 20: 27. 1 *Sám.* 28: 7-9. †† 3 *Móf.* 19: 26.

11 Se bübájos, fe ördöngösöktöl tudakozó, fe jegy-magyarazó, fe halottaktól * tudakozó; * 1 *Sám.* 28: 8. 11. *Efa.* 8: 19.

12 Mert utálja az UR valaki ezeket miveli, és ez illyen utálatofságok-ért üzi-ki a' Pogányokat a' te URad Istened te elöled. * *r.* 12: 30. 31.

13 Azért légy tökélletes a' te URaddal Istenéddel.

14 Mert ezek a' Pogányok, a' kiket te birnia fogfz, hallgatják a' varásláczat és jövendö-mondókat; te pedig ne selekedjél úgy; mert nem engedi teneked a' te URad Istened.

15 PROFETÁT * támaffzt tenéked a' te URad Istened te közzüled, a' te attyád-fiai közzül, a' miképpen engemet, azt hallgaffátok! * *Ján.* 1: 46. *Tsel.* 3: 22. *és* 7: 37.

16 Mind a' fzerínt, a' mint kérted a' te URadtól Istenedtöl a' Hóreb' hegyén a' gyülekezetnek napján, mikor ezt mondod vala: Ne halljam * többé az én URamnak Istenemnek fzavát; és az ö nagy tüzét több-ször ne láffam, hogy meg ne haljak. * 2 *Móf.* 20: 18. 19.

17 Es monda az UR énnékem: Jól zólliották * a' mit fzóllottak.

* *r.* 5: 28. 29.

18 Prófétát támaffztok önékiek az ö attyok-fiai közzül * mint tégedet, és az én igémet † adom annak fzájába, és meg-mond önékik ** mindeneket, a' mellyeket parantsolándok önéki.

* *Ján.* 1: 46. † *Ján.* 12: 50. ** *Ján.* 12: 49. 50. 15: 22. 17: 26.

19 Es valaki nem hallgatándja az én beffédimet, a' mellyeket az én nevemben * fzólland, én meg-keresem azon!

* *Ján.* 12: 48. 50.

20 De az a' Próféta, a' ki kevélyen tselekedéndik és fzólland olly igét, a' mellyet nem parantsoltam * néki az én nevemben fzólani, és a' ki fzólland idegen Isteneknek nevében: meghaljon az a' Próféta.

* *r.* 13: 5. *Jér.* 14: 14. 15.

21 Ha pedig mondándod a' te fzívedben: Miképpen esmér-hetjük-meg az igét, mellyet az UR nem mondott légyen?

22 Mikor fzólland a' Próféta az UR' nevében, és bé nem tellyesedik az a' dolog, és meg nem léfzen; ez a' beszéd mellyet az UR nem fzólott, hanem kevélységből mondotta azt a' Próféta: Ne félj azért attól.

XIX. RESZ.

Szabadságnak városi: Határ vetések: Hamis tanúk' érdemlett büntetése.

1 MIkor a' te URad Istened ki-vágándja a' pogányokat, * kiknek földöket a' te URad Istened adja tenéked, és birnia fogod öket, és lakándafz az ö városaikban, és az ö házaikban:

* 2 *Móf.* 3: 8.

2 Három * várost válaffzfz magadnak a' te földednek közepében, mellyet a' te URad Istened meg-ád tenéked, hogy azt örökségül birjad.

* 2 *Móf.* 21: 13. 14. 4 *Móf.* 35: 10. 11.

3 Tünálj útakat azokra a' városokra, és három réfzre ofzfzad a' te földednek határát, mellyet a' te URad Istened örökségül ád tenéked; azok erre valók légyenek, hogy minden * gyilkos oda fzaladjon.

* 2 *Móf.* 21: 13. 14.

4 E' pedig a' gyilkosnak törvénye a' ki oda fzalad, hogy életét meg-tartsa. Ki az ö fele-barátját * nem akaratja ízerínt ölendi-meg, és azt nem gyülölte az előtt.

* 2 *Móf.* 21: 13.

5 Mint a' ki el-menénd az ö fele-barátjával az erdöre fát vágni, és az ö kezét érölletvén az' fa vágásba, ki-esséndik az ö fejfze az ö nyeléből, és találván az ö fele-barátját, meg-haland az: e' városok közzül egyikbe fuffon, hogy éljen.

6 Ha annak a' vérnek rokonsága * az ö fzívének búsúlásából üzéndi azt, el ne érje ötet, ha az út hofzfzú lejénd, és meg ne ölje: holott nem méltó vólt a' halálra; mivel annak-előtte nem gyülölte azt.

* 4 *Móf.* 35: 12.

7 Azért én parantsolom tenéked mondván: Három várost válaffzfz magadnak.

8 Ha mikor pedig a' te URad Istened ki-terjeszténdi a' te határodat, miképpen meg-esküt a' te atyáidnak, és tenéked adándja mind az egéfz * földet, mellyet mondott hogy a' te

atyáidnak meg-ád. * 1 *Mós.* 28: 13. 14.

9 (Hogy-ha meg-őrizénded mind e' parantsolatokat, hogy meg-tselekedjed azokat, a' mellyeket én parantsolok tenéked ma, *tudni-illik* hogy szeressed a' te URadat Istenedet, és járj az ö útain minden idökben,) akkor ez három városhoz ismét válaszíz * három városh. * *Jós.* 20: 7. 8.

10 Hogy ártatlan vér ne ontassék-ki a' te földedben, mellyet a' te URad Istened ád tenéked örökségül, és hogy te oka ne légy a' vér-ontásnak.

11 De hogy-ha lejénd valaki, a' ki az ö fele-barátját * gyülölvén, meg-lesi ötet, és reá támadván halálra veréndi azt, és meg-haland, ha futánd e' városok közzül valamellyikbe:

12 Akkor annak a' városnak Vénei küldjenek-el, és vonják-ki onnét, és adják azt a' meg-hólt embernek attyafiának kezébe, hogy ölettessék-meg. * 1 *Mós.* 21: 14. 4 *Mós.* 35: 16. 20. 21.

13 Ne kedvezzen a' te szemed önéki, hanem ki-tíztítsad az ártatlan vér-ontáſt Izraelből, és jól * léſzen tenéked dolgod. * *r.* 15: 5.

14 A' te fele-barátodnak határát * el ne foglald, a' melly határt vetettek a' régiek a' te örökségedben, mellyet örökségül birnia fogſz abban a' földben, mellyet a' te URad Istened ád tenéked, hogy örökségül birjad azt.

* *r.* 27: 17. *Péld.* 22: 28.

15 Semmi-némü hamisſágban és semmi bünben, akarmi-némü bünben vétkezzék valaki, ne áll-haſſon egy tanú valaki ellen; hanem két * vagy három tanú' ſzája' vallásán álljon-meg minden dolog. * 4 *Mós.* 35: 30. *Máté* 18: 16.

16 Ha valaki ellen hazug tanú álland, hogy hamis tanúságot ſzólljon ö ellene:

17 Akkor mind ketten azok, a' kiknek pörök vagyon, álljanak az UR' eleibe, *az-az*, a' Papok és * a' Birák' eleibe, a' kik az idöben léſznek;

* *rész.* 17: 9.

18 Es a' Birák ſzorgalmatoſon tudakozzanak a' dolog felöl, és ha a' tanú hazug lejénd, ha hazugságot ſzóllott az ö fele-barátja ellen:

19 Ugy tselekedjetek azzal, a' mint ö * gondolta vólt, hogy tselekedjék az ö attya-fiával; és ki-tíztítsad közzülled a' gonoſzt; * *Péld.* 19: 5.

20 Hogy a' kik meg-maradnak és hallani fogják azt, meg-félemlyenek: * és több-ſzör ne merjenek te közötted haſonló gonoſzságot tselekedni.

* *r.* 13: 11.

21 Ne kedvezzen a' te szemed önéki; lelket * lélek-ért, ſzemet ſzem-ért, fógat fog-ért, kezet kéz-ért, lábat láb-ért. * 3 *Mós.* 24: 20. 21.

XX. RRSZ.

Hadakról való törvények.

1 MIkor hadba menéndeſz a' te ellenſégid ellen, és látándod a' lovakat, ſzekereket, és a' náladnál nagyobb népet: ne félj tölök; mert a' te URad Istened vagyon te veled, ki tégedet fel-hozott Egyiptomnak földéből.

2 Es mikor ütközetre mentek, a' fö Pap oda járúljon és ſzólljon a' népnek,

3 Es ezt mondja: Hállgasd meg Izrael, ma meg-ütköztök a' ti ellenségitekkel: A' ti ſzívetek meg ne lágyúljon, ne féljetek, és meg ne rettenjetek, ſe meg ne rémüljetek ö elöttök;

4 Mert a' ti URatok Istentek mégyen-el ti veletek, hogy hartzoljon ti érettetek a' ti ellenségitekkel, hogy meg-tartson titeket:

5 Es a' népnek elötte-járói ſzólljanak a' népnek, mondván: Kitsoda közzülletek olly férjfiú, a' ki újonnan épített házat és abban még nem lakott vólna? Menjen-el és térjen-meg az ö házába, hogy valami-módon meg-ne halljon e' hartzon, és más valaki lakjék abban.

6 Es kitsoda olly férjfiú, a' ki ſzőlöt plántált, és nem vette annak haſznát? Menjen-el és térjen-meg az ö házába, hogy valami-módon meg ne haljon e' hartzon, és más valaki végye annak haſznát.

7 Es kitsoda olly férjfiú, a' ki feleséget * jegyzett magának, és azt haza nem vitte? Menjen-el és térjen-meg házához, hogy valami-módon meg ne haljon e' viadalban, és más valaki végye azt el. * *r.* 24: 5.

8 Ennek-felette a' népnek elötte-járói ſzólljanak a' néppek, és ezt mondják: Kitsoda olly férjfiú, a' ki félélmes, * és gyenge ſzívü vólna? Menjen-el, és térjen-meg házához, hogy az ö attya-fiainak ſzívek úgy meg ne olvadjon mint az ö ſzíve. * *Bir.* 7: 3.

9 Es minek-utánna a' népnek elöttejárói véget vetnek a' néppek való ſzólásban, azután a' ſeregnek Fejedelmit állaſsák a' nép' eleibe.

10 Mikor valamelly város alá menéndeſz hogy azt meg-végyed, előſzör békeſſéggel kináljad azt.

11 Ha békeſſéggel felel tenéked, és az egéſz nép, melly vagyon a' városban, meg-nyitja tenéked a' kaput: adofizetők légyenek és ſzolgáljanak tenéked.

12 Ha pedig békeſſéget nem ſzerez te veled, hanem viadalt tart veled, és környül-vejénded azt;

13 Es adándja a' te URad Istened azt a' te kezedbe: akkor mind a' férjfiakat * vágd-le abban a' városban, fegyvernek élivel. * 4 *Mós.* 31: 7.

14 Csak az aſzſzonyi-állatokat és a' ki-

a' kitsinkéket. és az oktalan állatokat, és valami lejénd a' városban minden jószágát magadnak prédáljad : és meg-egyed * a' te ellenségidnek ragadományit, a' kiket te kezedbe adánd a' te URad Istened. * 4 *Móf.* 3 : 27.

15 Igy tselekedjél minden városokkal, a' mellyek tőled meszsze léfznek, a' melliyek nem e' * népeknek városi közzül valók. * 2 *Móf.* 3 : 8. 4 *Móf.* 33 : 51-53.

16 Tsak e' népeknek * városiban, a' mellyeket a' te URad Istened ád tenéked örökségül, ne hagyj élni tsak egy lelket-is ; * 2 *Móf.* 3 : 8. *Jóf.* 10 : 40. 11 : 11. 14.

17 Hanem mindeneſtől fogva elvefzeſſed őket : a' Hittéuſt, Emoréuſt, Kananéuſt és a' Perizéuſt, és Hivéuſt és Jebuſéuſt, a' miképpen meg-parantsolta tenéked a' te URad Istened.

18 Ne tanítsanak titeket tselekedni mind az utálatoſſágok * fzerínt, mellyeket ők tselekefznek az ő Isteneiknek, hogy vétkezzetek a' ti URatok † Istentek ellen. * *r.* 18 : 10-12. 14. † *Jóf.* 23 : 7. 12. 13.

19 Mikor valamelly város alatt hoſzfzú ideig fekfzel, hadakozván az ellen, hogy meg-végyed azt : ne vefzesd-el annak élö-fáit, fejfzével azokat le-vágván ; mert azoknak gyümöltsöből fogfz élni : annak-oká-ért azokat le ne vágjad ; Mert vallyon emberé a' mezönek élö-fája, hogy bé-menjen te elötted az erőſſégbe ?

20 De mindazáltal a' melly fákat esméréndesz, hogy nem gyümölts termök, el-vefzeſſed és ki-vágjad, és épits erőſſéget ellene annak a' városnak, a' melly te ellened hadakozik, mind addig míg meg-vésszed azt.

XXI. RESZ.

Tudatlanságból való ember-ölés : Rab aſzſzonnyal való egybe házasodás. Elsö-ſzülöttnek igaſſága : ſzó-fogadatlan fiú.

1 Mikor találtatik valamelly embernek hólt teſte azon a' földön, mellyet ád tenéked a' te URad Istened, hogy azt örökségül birjad, melly hólt teſt a' földön fekfzik, és nem tud-hatják, ki ölte vólna azt meg:

2 Akkor a' te Véneid és a' te Biráid menjenek-ki, és mérjék-meg a' földet a' városokig, mellyek vagynak a' megöletett embernek hólt teſtének környülötte.

3 Es annak a' városnak Vénei, a' melly közelebb léfzen a' meg-öletett embernek teſtéhez, végyenek egy üfzö tinót a' barom-nyájból, mellyen semmi dolgot nem tettek, és a' melly nem hólt még járomban,

4 Es annak a' városnak Vénei vigyék az üfzö tinót valami kietlen völgybe, mellyet ſoha nem fzántottak, ſem nem vetettek, és vágják-el a' nyakát az üfzö tinónak a' völgyben.

5 Es oda járúlván a' Papok, a' Lévi' fiai ; (mert őket válaſztotta a' te Urad Istened, hogy ſzolgáljanak † önéki, és hogy áldják *a' népet* az URnak** nevébe, és a' kiknek befzédek fzerínt * itéltetik-meg minden pör és minden férelem.) † 2 *Móf.* 28 : 1. ** *r.* 10 : 8. * *r.* 17 : 9-11.

6 Es mindnyájan annak a' városnak Vénei, a' kik közelebb léfznek a' meg-öletett embernek hólt teſtéhez, moſſák-meg kezeket a' meg-öletett üfzö tinó felett a' völgyben,

7 Es valláſt tégyenek és ezt mondják : A' mi kezeink nem ontották-ki ezt a' vért, ſem a' mi ſzemeink nem látták.

8 Légy kegyelmes a' te népednek az Izraelnek, mellyet meg-ſzabadítottál URam : és ne tulajdonítsad az ártatlan vért az Izraelnek a' te népednek ! Es nem tulajdoníttatik nékik az ártatlan vérnek ki-ontása.

9 Te annak-oká-ért az ártatlan vérnek ki-ontását közzüled ki-tiſztítsad ; mert *így* azt tselekefzed a' mi az UR előtt kedves.

10 Mikor hadba menéndesz a' te ellenségid ellen, és adándja a' te URad Istened őket a' te kezedbe, és azok közzül rabokat vejéndesz ;

11 Látándasz pedig azok között ſzép ábrázatú aſzſzonyi-állatot, és megſzereténded azt, és vejénded magadnak feleſégül:

12 Vidd-bé azt a' te házadba, és nyírje-meg a' fejét, és körmeit metélje-el.

13 Es az ő fogságának ruháját veſſe-le róla, és meg-maradjon a' te házadban, és ſiraſſa az ő attyát, annyát egéſz hónapig : és annak-utánna menjbé hozzája, és légy az ő férje, és légyen tenéked feleséged.

14 Hogyha nem tettzéndik az tenéked, botsásd-el ötet az ő kivánsága ſzerínt : és ſemmiképpen ötet pénzen el ne adjad, ſe ne kereskedjél véle ; mivelhogy meg-rontottad ötet.

15 Mikor valakinek két felesége lejénd, az egyik ſzerelmes, a' máſik * gyülölléges ; és ſzüléndnek öneki a' ſzerelmes és a' gyülölléges feleségei fiakat, és a' gyülölléſegesnek fia lejénd az elsö-ſzülött : * 1 *Móf.* 29 : 30.

16 A' napon, a' mellyen az ő fiait örökösökké tétzi az ő jószágában, nem adhatja az ő elsö-ſzülöttének igaſſágát a' ſzerelmes feleségének fiának, míg az ő gyülölséges feleségétől való elsö-ſzülötte él ;

17 Hanem az ő gyülölséges feleségének

gének fiát esmérje elsö-ſzülöttnek, és minden jóſzágából két † réſzt adjon annak; mert az ö eröſſégének * az a' kezdeti; annak-oká-ért az elsö-ſzületésnek méltósága arra néz.

† 1 *Krón.* 5 : 1. * 1 *Móſ.* 49 : 3.

18 Mikor valakinek gonoſz erköltsü és engedetlen fia lejénd, a' ki az ö attya' és annya' ſzavának nem enged, és meg-dorgálándják ötet, és nem engedénd nékiek:

19 Akkor meg-fogván azt az ö attya és az ö annya, vigyék ötet az ö városoknak Véneihez, és az ö lakó-helyeknek kapujába,

20 Es annak a' városnak Véneinek ezt mondják: E' mi fiúnk gonoſz erköltsü és ellenünk rugódozó, nem engedelmes a' mi ſzónknak: tobzódó és réſzeges:

21 Akkor annak a' városnak minden emberi kövekkel meg-kövezzék azt, és meg-haljon; és *így* ki-tiſztítsad a' gonoſzt te közzüled, hogy az egéſz Izraelnek népe meg-hallja, és meg-rémüljön.

22 Mikor valakiben halálra való bün találtatik, és meg-ölettetik az, ha fel-akaſztatod azt fára:

23 Ne maradjon éjjel az ö hólt teſte * a' fán, hanem ſzorgalmatoson eltemeſſed ötet azon napon; Mert az Iſtennek elötte átkozott † a' ki fán függ; és meg ne fertézteſſed azt a' földet, a' mellyet a' te URad Iſtened ád tenéked örökségül.

* *Jóſ.* 10 : 27. † *Gal.* 3 : 13.

XXII. RESZ.

Külömb-külömb-féle törvények.

1 HA látándod a' te atyád-fiának * ökrét avagy juhát tévelygeni: ne menj-el azok mellöl, hanem haza vigyed azokat a' te atyád-fiának.

* 2 *Móſ.* 23 : 4. 5. *Máté* 5 : 43-48.

2 Hogy-ha pedig közel nintsen te hozzád a' te atyád-fia, vagy nem esméred ötet: hajtsad a' barmokat a' te házadhoz, és légyenek a' te házadnál, míglen meg-kereſſe a' te atyád-fia azokat, és akkor add-meg azokat néki.

3 Es ekképpen tselekedjél ſzamárának-is, azonképpen ruhájával-is, és így tselekedjél a' te atyád-fiának minden el-veſzett marhájával, a' melly el-veſzett vólna ö töle, és meg-találtad vólna azt: el ne titkoljad azokat.

4 Ha látándod a' te * atyád-fiának vagy ſzamárát vagy ökrét az úton eldülve fekünni: el ne menj mellölök; hanem véle egyetembe emeld-fel azokat. * 2 *Móſ.* 23 : 5.

5 Az aſzſzonyi-állat ne viselje a' férjfiú fegyverét, ſe a' férjfiú ne öltözzék aſzſzony-ember' ruhájába; mert a' te URad Iſtened elött útálatos, valaki azt miveli.

6 Mikor madárnak féſzkére találkozol az úton, akar-minémü fán vagy földön, mellyben vagynak madár-fiak, vagy madár-tojások, és az ö annyok ülénd az ö fiain, vagy az ö tojáſin: ne végyed-el az annyokat * mind fiaival egybe;

7 Hanem botsásd-el az annyokat, és a' fiait vedd-el: hogy jól légyen tenéked dolgod, és napjaidat meg-hoſzſzabbítsad. * *rész.* 14:21. 3 *Móſ.* 22:28.

8 Mikor új házat építeſz: a' te házadnak padláſin körös-környül könyöklöt tſinálj; hogy meg ne fertézteſſed vérrel a' te házadat, ha valaki onnét le-eſéndik.

9 Ne veſs a' te ſzölöd közzé külömb-külömb-féle * magot; hogy valami-módon meg ne fertézteſſék az elvetett magnak termése, és a' ſzölönek gyümöltse. * 3 *Móſ.* 19 : 19.

10 Ne ſzánts az ökrön és a' ſzamáron együtt.

11 Ne öltözzél külömb-külömb-féle állatból tſináltt öltözetbe; mint gyapjúból és lenböl tſináltt ruhába:

12 A' te ruhádnak négy ſzegeletin, a' mellyel lepedzel, tſinálj * ſalangokat. * 4 *Móſ.* 15 : 38. *Máté* 23 : 5.

13 Mikor valaki feleséget vejénd, és meg-gyülöléndi azt, minek-utánna véle egyesült,

14 Es ſzidalomra való alkalmatoſſágot adánd, és gonoſz hírbe névbe keveri azt, és ezt mondja: E' feleséget vettem magamnak, és hozzá bémenvén nem találtam ö benne ſzüzeſſéget:

15 Akkor végye azt a' leánynak attya és annya, és vigyék a' leány' ſzüzeſſégének jeleit az ö városoknak Vénei' eleibe *a' városnak* kapujába,

16 Es a' leánynak attya mondja ezt a' Véneknek: Az én leányomat adtam feleségül e' férjfiúnak, és gyülöli ötet,

17 Es ímé ö rágalmazásra való alkalmatoſſágot adott, ezt mondván: Nem találtam a' te leányodban ſzüzeſſéget: és ímhol vagynak az én leányomnak ſzüzeſſégének jelei. Es terítsék-ki a' ruhát a' városnak Vénei elött:

18 Akkor a' városnak Vénei fogják-meg azt a' férjfiat, és oſtorozzák-meg ötet;

19 Es birságolják-meg ſzáz ezüſt Sikluſſal, mellyeket adjanak a' leánynak attyának; mert gonoſz hírbe névbe keverte az Izraelbéli ſzüzet: és légyen annak felesége, mellyet el nem hagy-hat tellyes életében.

20 Ha pedig igaz lejénd a' vádolás, és nem találtatik ſzüzeſſég a' leányban:

21 Akkor vigyék-ki a' leányt az ö attya' házának eleibe, és annak a' városnak emberi kövekkel * kövezzék-

meg

meg azt, és meg-haljon ; mert gonoszságot tselekedett Izraelben , paráználkodván az ö attya' házánál : És illyen módon tiſztítsd-ki közzüled a' gonoszságot. * *v.* 23. 24.

22 Mikor valaki találtatik olly aſzszonyi állattal, a' kinek * férje vagyon: akkor mind-ketten azok-is meg-haljanak ; a' férjfiú † a' melly közösködött az aſzszonyi-állattal , és az aſzszonyi-állat-is: és ekképpen ki-tiſztítsad a' gonoſzt Izraelből. * 3 *Móſ.* 20: 10. †*v.* 24.

23 Mikor a' leányzó férjfiúnál vagyon jegyben , és találándja valaki azt a' városban , és közösködik véle :

24 Mind a' kettőt a' városnak kapuja' eleibe ki-vigyétek , és kövekkel meg-kövezzétek öket , és meg-halljanak. A' leányzót * azért , hogy nem kiáltott abban a' városban ; és a' férjfiat † azért , hogy meg-rontotta az ö fele-barátjának feleségét : és ekképpen ki-tiſztítsad a' gonoſzt Izraelből.

* *v.* 20. 21. †*v.* 22.

25 De hogy-ha a' férjfiú találándja a' jegyben való leányzót a' mezöben , és meg-fogándja öret a' férjfiú , és közösködik véle : tsak ö-maga a' férjfiú haljon-meg , a' ki közösködött azzal,

26 A' leányzót pedig meg ne öljed ; mivelhogy annak nintsen halálos büne ; mert a' mint támad valaki fele barátjára és azt meg-öli , azonképpen lett e' dolog ;

27 Mert a' mezöben találta ötet : kiáltott a' jegyben való leányzó , de senki jelen nem vólt , a' ki ötet meg-oltalmazta vólna.

28 Mikor valaki leányzóra találkozik , a' melly jegyben nem vólna , és meg-fogándja azt és közösködik véle , és meg-fogattatnak :

29 Akkor a' férjfiú , a' ki közösködött azzal , a' leányzó attyának adjon ötven * ſikluſt, és légyen a' leányzó nékie felesége ; Azért hogy megrontotta azt , nem hagy-hatja-el teljes életében. * 2 *Móſ.* 22 : 16. 17.

30 Ne végye-el ſenki az ö attyának feleségét , és fel ne fedezze az ö attyának *szemérmének* fedezöjét.

* 3 *Móſ.* 18 : 8.

XXIII. RESZ.

Polgári társaságbéli és hadi törvények.

1 A' kinek ſzemérem-teſte meg-törettetett , vagy el-mettzetett, ne ſzámláltaſſék az URnak Gyülekezetibe.

2 A' fattyú ne menjen-bé az URnak Gyülekezetibe : még-tized izig-is ne menjen-bé az URnak Gyülekezetibe.

3 Az Ammóniták * és Moábiták ne menjenek-bé az URnak Gyülekezetibe : még tized izig-is ne menjenekbé az URnak Gyülekezetibe , ſoha örökké ; * 1 *Móſ.* 19 : 36. 38.

Nehem. 13 : 1. 2.

4 Azért , mert nem jövének ti elöktökbe kenyérrel és vizzel az útra, mikor ki-jöttetek Egyiptomból : és mivelhogy pénzzel * bérlette ellened Bálámot a' Beór' fiát, Mésópotámiabéli Péthorból valót , hogy meg-átkozna tégedet. * 4 *Móſ.* 22 : 5-7.

5 De a' te URad Iſtened nem * akarta meg-hallgatni Bálámot : és fordította a' te URad Iſtened az átkot tenéked áldásodra ; mivelhogy ſzeretne tégedet a' te URad Iſtened.

* 4 *Móſ.* 22 : 12. 32. 23 : 8. 10. 22-24.

6 Ne keresſed az ö vélek való békeſſéget és az ö javokat , ſoha életednek minden idejében.

7 Ne utáljad az Edoméust * ; mert az atyád-fia : Ne utáljad az Egyiptombélit ; mert jövevény vóltál az ö földében. * 1 *Móſ.* 25 : 25. 26.

8 Az ollyan fiak , a' kik ſzülettetnek nékiek, harmad nemzetségben bémehetnek az URnak Gyülekezetibe.

9 Mikor táborba ſzállaſz a' te ellenséged ellen : meg-örizzed magadat * minden gonoſztól. * *Luk.* 3 : 14.

10 Ha valaki vólna te közötted, a' ki tiſzta nem vólna álmában rajta eſett * dolog-ért: ki-menjen a' táboron kivül , és abba bé ne menjen ;

11 Es mikor el-jö az eſtve , moſſa meg magát vizzel , és mikor a' Nap el-nyugſzik , menjen-bé a' táborba.

* 3 *Móſ.* 15 : 1-10.

12 Es a' táboron kivül valami helyed légyen néked , és oda ki-menj ſzükség tenni ,

13 Es légyen tenéked ásótskád a' te fegyvered mellett , és mikor le akarſz ülni , azzal áſs vermet : és fel-kelvén, bé-fedjed a' mi töled el-ment ;

14 Mert a' te URad Iſtened jár a' te táborodban , hogy * meg-ſzabadítson tégedet , és a' te ellenségedet adja te kezedbe : légyen azért a' te táborod tiſzta , és ne láſſon ti köztetek valami rútságot , és el ne fordúljon te töled. * *r.* 20:1. 3 *Móſ.* 26 : 12.

15 Ne add kézbe a' ſzolgát az ö Urának, melly az ö URától te hozzád ſzaladott ;

16 Te veled lakjék te közötted azon a' helyen , a' mellyet válaſztánd a' te városid közzül egyikben , valahol öneki tettzéndik ; meg ne nyomorítsad * azt *hatalommal.*

* 2 *Móſ.* 22 : 21.

17 Ne légyen parázna az Izrael' leányi közzül : ſe pedig ne légyen parázna férjfiú az Izrael' fiai közzül.

18 Ne vigyed a' paráznának jutalmát , és az ebnek árát a' te URadnak Iſtenednek házába akár-minémü fogadás-ért ; mert mind a' kettöt a' te

URad Istened utálja.

19 A' te atyád-fiának usorára * ne adj: pénznek, eleségnek, és egyéb akarmi-némü marhának usorájára, a' melly usorára szokott adatni.

* 2 *Móf.* 22: 25. 3 *Móf.* 25: 35-37. *Nehem.* 5: 10. *Sólt.* 15: 1. 5.

20 Az idegennek adj usorára, de a' te atyád-fiának usorára ne adj; hogy meg-áldjon tégedet a' te URad Istened mindenben, valamire ki-nyújtándod a' te kezedet azon a' földön, a' mellyre bé-menendö vagy, hogy azt örökségül birjad.

21 Mikor fogadásból * igérsz valamit a' te URadnak Istenednek: ne halaszszad azt meg-adni; mert megkeresi a' te URad Istened azt te rajtad, és bünül tulajdoníttatik e' teneked.

* 4 *Móf.* 30: 2-15. *Sólt.* 50: 14.

22 Ha pedig fogadást nem tejendesz: nem lészesz bünös.

23 De a' mi származik a' te ajakidból, meg-tellyesitsed * és úgy tselekedjél, a' miképpen fogadtad a' te szabad akaratodból a' te URadnak Istenednek, minek-utánna a' te száddal igéretet tettél. * *Préd.* 5: 4-6.

24 Mikor bé-menéndesz a' te felebarátodnak szölejébe: egyél szölöt eleget a' te kivánságod szerint; de valami edényedbe azt ne rakjad.

25 Mikor bé-menéndesz a' te felebarátodnak gabonája közzé: kezeddel * szaggasd gabona-fejeket: de sarlóval fel ne arass a' te fele-barátodnak gabonájában. * *Máté* 12: 1.

XXIV. RESZ.

El-válás' levele, és szeretet régulái.

1 HOgy-ha valamelly férjfiú feleséget vévén ö-magának, közösködik ö véle; történjék pedig, hogy ne légyen kedves néki az *aszszonyi-állat*, mivelhogy talált volna benne valami rútságot: adjon annak * el-válásról való bizonyság-levelet, és azt annak kezébe adván, botsássa-el ötet az ö házától, * *Máté* 5: 31.

2 Melly ki-menvén az ö házából; ha el-menvén, más férjfiúhoz menénd feleségül,

3 És az-is az utólsó férjfiú gyülölendi ötet, és adánd néki el-válásról való bizonyság-levelet, és adván azt az ö kezébe ki-üzéndi ötet az ö házából, vagy ha meg-halánd az a' második férjfiú, a' ki vette vólt azt magának feleségül:

4 Az elsö férje, a' melly ki-üzte vólt azt, másod-szor ismét el nem veheti azt, hogy ö felesége légyen, minek-utánna meg-fertéztetett; mert utálatosság az UR előtt, és ne vétkeztesd a' földet, a' mellyet a' te URad Istened ád teneked örökségül.

5 Mikor valaki újonnan hozánd ja feleségét: * hadba ki ne menjen, és semmi közönséges terhet reá ne vesselnek: egy esztendeig szabados légyen az ö házában; és vidámítsa-meg az ö el-vett feleségét. * *r.* 20: 7.

6 Zálogba senki ne végye a' malomnak alsó és felsö követ; mert annak életét venné-el zálogba.

7 Hogy-ha meg-kapattatik valaki, a' ki embert * lopott vólna az ö attyafiai közzül, az Izrael' fiai közzül, és kereskedéndik véle, vagy el adándja azt: meg-haljon az az ember-lopó: és ki-tiszttsad a' gonoszt te közzüled.

* 2 *Móf.* 21: 16.

8 A' bél-poklosságnak tsapásában meg-lássad, hogy szorgalmatoson megörizzed és mindeneftöl meg-tartsad, a' * mire titeket tanítanak a' Lévi' nemzetségéből való Papok: a' miképpen meg-parantsoltam nékiek, akképpen tselekedvén meg-tartsátok;

* 3 *Móf.* 13: 2-59.

9 Emlékezzél-meg arról, mit tselekedett a' te URad Istened Máriával * az úton, minek-utánna ki-jöttetek Egyiptomból. * 4 *Móf.* 12: 10.

10 Mikor költsön adsz valamit a' te fele-barátodnak: ne menj-bé az ö házába, hogy néki zálogát végyed,

11 Kivül állj, és az ember, a' kinek a' költsönt adtad, ö-maga vigye-ki te hozzád az ö zálogát.

12 Hogy-ha az ember szegény lejénd; ne maradjon nálad éjjelre annak záloga,

13 Hanem meg-adjad † nékie azt a' zálogot mikoron a' Nap el-nyugszik, hogy aludjék az ö * ruhájában; hogy jót mondjon teneked: és teneked léfzen ez igasság a' te URad Istened előtt. † 2 *Móf.* 22: 26. 27. * *Péld.* 22: 27.

14 A' béresen, a' szegényen és a' szüköldödön * erö-hatalmat ne tégy, fe a' te atyád-fiai közzül valókon, fe pedig a' te jövevényiden, a' kik vagynak a' te földedben, a' te kapuid között:

15 Hanem azon napon meg-adjad néki az ö jutalmát, a' Nap el fe nyugodjék azon; mert ö szegény, és azzal táplálja az ö életét; ne kiáltson te ellened az URra, és találtassék te benned bün. * 3 *Móf.* 19: 13. *Jak.* 5: 4.

16 Meg ne öletteffenek az atyák a' * fiak-ért, fe a' fiak az atyák-ért: hanem ki-ki az ö büné-ért haljon-meg.

* 2 *Kir.* 14: 6. 2 *Krón.* 25: 4. *Jér.* 31: 30. *Ezék.* 18: 20.

17 Ne fordítsad-el a' jövénynek és az árvának * igasságát; és az özvegynek ruháját ne végyed zálogba,

* 2 *Móf.* 22: 21.22. *Péld.* 22: 22.23. *Jér.* 5: 28. *és* 22:3. *Ezék.* 22: 29.30.

18 Hanem meg-emlékezzél róla, hogy ſzolga vóltál Egyiptomban, és meg-ſzabadított tégedet a' te URad Iſtened onnét: Annak-oká-ért parantsolom én tenéked, hogy így tselekedjél.

19 Mikor el-végezénded a' te aratáſodat a' te mezödben, és el-felejténdeſz valami kévét a' mezöben: * meg ne térj annak fel-vételére: a' jövevénynek, az árvának és az özvegynek engedjed; hogy meg-áldjon tégedet a' te URad Iſtened a' te kezeidnek minden munkájában. * 3 *Móſ.* 19: 9. 10.

20 Mikor meg-rázándod a' te olajfáidat, másod-ſzor meg ne rázzad az ágakat, a' mellyeket immár el-hagytál: a' jövevényé, árvájé, és özvegyé légyen.

21 Mikor ſzölödet meg-ſzeded, a' melly gerézdeket te utánnad el-hagyándaſz: meg-ne ſzedjed; a' jövevényé, árvájé, és az özvegyé légyen.

22 Es meg-emlékezzél róla, hogy ſzolga vóltál Egyiptomnak földében: Annak-oká-ért parantsolom én tenéked, hogy így tselekedjél.

XXV. RESZ.

Bünösök' büntetéséröl, házaſſágról, Szemérmeſſégröl, 's a' t.

1 HA viſzſza-vonás lejénd valakik között, és törvénybe menéndenek, és öket *a' Birák* meg-itéléndik, és az igazat * meg-ſzabadítándják, a' hamiſſat pedig kárhoztatándják:
* *Péld.* 17: 15.

2 Hogy-ha a' hamis vereséget érdemel, a' Biró vonaſſa-le azt, és verettesſe-meg ö-maga elött az ö hamiſſága ſzerínt, ſzám ſzerínt való tsapáſſal.

3 Negyvent * ütteſſen rajta, többet ne; hogy né-talám ha több tsapásokat üttet rajta, alá-valóvá tételſék a' te atyád-fia te elötted. * 2 *Kór.* 11: 24.

4 Ne köſſék-fel ſzáját a' gabona-* nyomtató ökörnek.
* 1 *Kór.* 9: 9. 1 *Tim.* 5: 18.

5 Ha az atya-fiak együtt lakándanak, és meg-haländ egy ö közzülök, és annak fia nem lejénd: a' meg-hóltnak felesége ne menjen házaſſágra idegen férjfiúhoz; hanem a' meg-hóltnak * rokonsága menjen-bé hozzája, és végye-el ötet feleségül magának, és atya-fiúságot ſzerezzen véle.
* *Ruth* 4: 5. *Máté* 22: 24.

6 Es az ö elsö-ſzülöttét, az ö meg-hólt attya-fiának nevére nevezze, hogy annak neve el ne törölteſſék az Izrael' népe közzül.

7 Hogy-ha az a' férjfiú nem akarná el-venni az ö attya-fiának feleségét: menjen-el az aſzſzonyi-állat a' kapuba a' Vénekhez, és ezt mondja: Nem akar az én meg-hólt férjemnek * attya-fia magot támaſztani az ö attya-fiának az Izraelben, nem akar én velem ſzerezni ſógorságot:

8 Akkor hivaſſák azt annak a' városnak Vénei, és minek-utánna meg-intették, de ugyan nem akarja azt el-venni,

9 Járúljon annak-utánna az aſzſzonyi-állat ahoz, a' Véneknek ſzemek elött, és vonja-le ſaruját annak a' lábáról, és pökjék az ö ortzájára, és ſzólljon, ezt mondván: Igy kell tselekedni azzal a' férjfiúval, a' ki nem akarja az ö attya-fia' házát építeni.
* *Ruth* 4: 7.

10 Es hivattaſſék annak háza-népe az Izraelben, ſaruja meg-óldozottnak háza-népének.

11 Ha két férjfiú egybe veſzénd, és egyiknek a' felesége oda járúlánd, hogy meg-ſzabadítsa az ö férjét attól, a' ki ötet veri, és ki-nyújtván kezét meg-fogándja annak ſzemérem-teſtét:

12 Akkor el-vágjad annak kezét, ne kedvezzen a' te ſzemed nékie.

13 Ne légyen néked a' te ſákodban két-féle * mértéked, nagy és kitsiny.

14 Ne légyen tenéked a' te házadban két-féle köblöd, nagy és kitsiny:
* 3 *Móſ.* 19: 35. 36.

15 Tellyes és igaz mértéked * légyen tenéked: tellyes és igaz köblöd légyen néked; hogy meg-hoſzſzabbítsák a' te napjaidat azon a' földön, mellyet a' te URad Iſtened ád tenéked;
* *Ezék.* 45: 10.

16 Mert a' te URadnak Iſtenednek elötte utálatoſſág * valaki ezeket miveli; *és* minden valaki a' hamiſſágot tselekeſzi. * *Péld.* 11: 1.

17 Meg-emlékezzél arról, a' mit tselekedett te rajtad az Amálek * az útban, mikor Egyiptomból ki-jöttetek,

18 Hogy elödbe ment az útban, és a' ſeregnek usólsó réſzét meg-verte, *tudni-illik* mind az erötleneket, kik valának te utánnad, mikor te el-epedtél és el-fáradtál vólna, és nem félte az Iſtent. * 2 *Móſ.* 17: 8-11. 14.

19 Annak-oká-ért mikor adánd tenéked nyúgodalmat a' te URad Iſtened minden te ellenségidtül, körös-környül azon a' földön, mellyet ád tenéked a' te URad Iſtened öröségül, hogy birjad azt: el-töröljed az Amáleknek * nevét az ég alól: el ne felejtsed *azt!* * 1 *Sám.* 15: 2. 3. 7.

XXVI. RESZ.

Törvény az elsö gyümöltſi áldozatról, a' dézmákról; emlékeztetés az Iſten' Szövetségére.

1 MIkor pedig bé-menéndeſz a' földre, mellyet a' te URad Iſtened ád tenéked örökségül, és birnia

fogod azt, és lakándol abban:

2 Akkor a' földnek minden gyümöltsének elsö * sengéjéből végy, mellyet vigy a' te földedből, mellyet a' te URad Istened ád tenéked; és tégyed kosárodba, és menj-el oda a' helyre, a' mellyet a' te URad Istened válaſztánd, hogy az ö neve ott lakozzék.

* 2 *Móſ.* 23: 19. 34: 26.

3 Es menj a' Paphoz, melly lejénd az időben, és mondjad néki: Valláſt téfzek ma a' te URadnak Istenednek elötte, hogy bé-jöttem a' földre, mellyet esküvéſſel fogadott vala az UR a' mi * atyáinknak, hogy jövendöre minékünk adná azt.

* 1 *Móſ.* 17: 8.

4 Es a' Pap végye-el a' kosárt kezedből, és tégye azt a' te URadnak Istenednek óltára' eleibe.

5 Es fzóllj és mondjad a' te URad Istened elött: Az én atyám Mélópotámiában ſzegény vala, ki Egyiptomba * ment vólt alá, és jövevény vólt ott kevés férjfiakkal, és nevekedett ott nagy, erös, és ſok néppé,

* 1 *Móſ.* 46: 1. 3. 28.

6 Boſzſzúſággal illetének pedig minket az Egyiptombéliek, és meg-nyomorgatának * minket, és vetének reánk kemény ſzolgálatot. * 2 *Móſ.* 1: 11-16.

7 Annak-oká-ért kiáltánk a' mi atyáinknak URához Istenéhez, és * meghalgatta az UR a' mi ſzónkat, megtekintette a' mi nyomorúſágunkat, a' mi rabſágunkat, és romlott vóltunkat. * 2 *Móſ.* 2: 25. 3: 7.

8 Es ki-hozott minket az UR Egyiptomból erös * kézzel, ki-nyújtott karral, nagy retteneteſſéggel, jegyekkel és tsudákkal. * 2 *Móſ.* 12: 29-33. 13: 3.

9 Es bé-hozott minket ez * helyre; és adta minékünk ezt a' földet, téjjel és mézzel folyó földet.

* 2 *Móſ.* 3: 8. 13: 5.

10 Moſtan azért ímé el-hoztam a' föld' gyümöltsének elsö ſengéjét, mellyet adtál nékem URam! Es hagyjad azt a' te Urad Istened elött, és imádkozzál a' te URadnak Istenednek elötte.

11 Es örvendezz minden jóban, a' mellyet adánd tenéked a' te URad Istened, és a' te házad-népének; te és a' * Lévita, és a' jövevény, a' ki te közötted vagyon. * r. 16: 11. 14. 27: 7.

12 Minek-utánna meg-adándod minden te gyümöltsödnek * tizedét harmadik eſztendöben, a' tizednek eſztendején; és adándod a' Lévitáknak, a' jövevénynek, az árvának és özvegynek, és ejéndenek a' te kapuid között, és meg-elégeſznek:

* 3 *Móſ.* 27: 30. 4 *Móſ.* 18: 24.

13 Akkor a' te URad Istened elött ezt mondjad: Ki-adtam az Istennek ſzenteltetett dézmát házamból, és adtam azt a' Lévitának, a' jövevénynek, az árvának és az özvegynek, minden te parantsolatod * ſzerint, mellyet parantsoltál énnékem: nem hagytam-el a' te parantsolatidban egyet-is, ſem el nem felejtettem! * r. 14: 25. 27.

14 Nem ettem-meg abban az én ſzükségemben, és nem költöttem-el abban ſemmit valami köz dologra, nem-is adtam abból ſemmit halottnak temetésére: Engedtem az én URamnak Istenemnek beſzédének: mind a' ſzerint tselekedtem a' mint parantsoltál énnékem.

15 Tekints-alá a' te ſzentségednek lakó-helyéből a' mennyekből, és áldjad-meg az Izraelt a' te népedet, és a' földet, mellyet adtál minékünk, miképpen meg-esküdtél a' mi atyáinknak, a' téjjel mézzel folyó földet.

16 E' mái napon a' te URad Istened parantsolja tenéked, hogy e' parantsolatok és törvények ſzerint tselekedjél: meg-örizzed annak-oká-ért, és a' ſzerint tselekedjél, tellyes ſzívedből * és tellyes lelkedből. * r. 6: 5.

17 Azt kivánád, hogy az UR kötelezné magát * tenéked e' mái napon, hogy légyen tenéked Istened, az ö útaiban járván, és az ö rendeléſit, parantsolatit, törvényit meg-tartván, és az ö ſzavának engedvén; * r. 5: 31. 7: 6. 14: 2.

18 Az UR-is azért azt kivánja, hogy köteleznéd magadat néki e' mái napon, hogy léſzeſz önéki * kiváltképpen való népe, miképpen ſzóllott tenéked; és hogy meg-örized minden ö parantsolatit; * 2 *Móſ.* 19: 5.

19 Hogy tégyen tégedet minden népeknél fellyebb * valóvá, a' mellyeket teremtett, ditsérettel, névvel, ditöſséggel; hogy a' te URadnak Istenednek légy ſzent népe, miképpen meg-mondotta. * r. 4: 7. 28: 1.

XXVII. RESZ.

Emlékezetre való kö-oſzlopok: Aldás és átok.

1 ES parantsola Móſes és az Izraelnek Vénei a' népnek, mondván: Meg-örizzétek mind e' parantsolatot, mellyet én parantsolok ma tinéktek.

2 Es a' melly napon által-menéndetek a' Jordán' vizén, *hogy menjetek* a' földre, mellyet a' te URad Istened ád tenéked: Nagy köveket * állaſs-fel, és azokat meſzeld-meg, * *Józ.* 4: 3-8.

3 Es ird-fel azokra e' Törvénynek minden igéit mikor által-menéndeſz, hogy bé-menj a' földre, mellyet a' te URad Istened ád tenéked, a' téjjel mézzel folyó földre, miképpen ſzóllott tenéked a' te atyáidnak URa Istene.

4 *Azt mondom azért*, hogy mikor által-mentek a' Jordánon, fel-állassátok azokat a' köveket, mellyeket én e' mái napon parantsolok tinéktek, az Ebál'* hegyén, és azokat meg-meszeljed.

5 Ugyan ott épits a' te URadnak Istenednek óltárt köbül: ne faragd meg † vassal a' köveket. * *Jós.* 8:31. † 2 *Móf.* 20: 25.

6 Ep kövekből épitsed a' te URadnak Istenednek óltárát: és áldozzál azon tüzzel meg-emélztendö áldozatot a' te URadnak Istenednek.

7 És áldozzál hálá-adó áldozattal, és egyél ott * és vígadozz a' te URadnak Istenednek elötte, — * *r.* 12: 12.

8 Annak-oká-ért e' Törvénynek minden igéit irjad a' kövekre, nyilván és világos betükkel.

9 Es szóla Móses és a' Lévi' nemzetéből való Papok az egész Izraelnek, mondván: Figyelmezzél reája és hallgassad Izrael: E' mái napon lettél a' te URadnak Istenednek * népévé. * *r.* 26: 17. 18. 19.

10 Hallgasd azért a' te URadnak Istenednek szavát, és tselekedjél az ö parantsolati és rendeléfi szerint, a' mellyeket én parantsolok ma tenéked.

11 Es parantsola Móses azon napon a' népnek, mondván:

12 Ezek álljanak a' népnek meg-áldására a' * Garizim' hegyén, mikor által-menéndetek a' Jordánon: Simeon, Lévi, Júda, Isákár, Jósef és Benjámin. * *r.* 11: 29. *Jós.* 8: 33.

13 Ezek álljanak pedig az átkozásra az Ebál' hegyén: Rúben, Gád, Aser, Zebulon, Dán és Naftali.

14 Szólljanak pedig a' Léviták, és ezt mondják az egész Izrael' népének fel-szóval:

15 Atkozott a' férjfiú, valamelly tsinálánd faragott és öntött képet, az az UR elött való utálatosságot, az átsmester' kezének munkáját, és helyhezteténdi azt rejtekbe: És mind a' sokaság feleljen, és mondják, Amen!

16 Atkozott valaki meg-szidalmazza az ö attyát vagy * annyát! És az egész sokaság mondja, Amen!

* 2 *Móf.* 21: 17.

17 Atkozott valaki az ö fele-barátjának határát el-fordítya; És mondja mind az egész sokaság. Amen!

18 Atkozott valaki tévelygésre visza a' vakot * az úton: És mondja az egész sokaság, Amen! * 3 *Móf.* 19:14.

19 Atkozott valaki el-fordítja a' jövevénynek, * árvának és özvegynek törvényét: És mondja az egész sokaság, Amen! * 2 *Móf.* 22: 21.

20 Atkozott valaki az ö attya' feleségével * közösködik; mert fel-fedezte az ö attya' *szemérmének* fedelét; És mondja az egész sokaság, Amen!

* 3 *Móf.* 18: 8.

21 Atkozott a' ki közösködik akármi-némü * oktalan állattal: És mondja mind a' sokaság, Amen!

* 3 *Móf.* 18: 23.

22 Atkozott valaki közösködik az ö húgával, * az ö attyának vagy az ő annyának leányával: És mondja mind a' sokaság, Amen! * 3 *Móf.* 18: 9.

23 Atkozott valaki közösködik napával: És mondja mind a' sokaság, Amen!

24 Atkozott valaki az ö fele-barátját titkon * meg-öli: És mondja mind a' sokaság, Amen! * 4 *Móf.* 35: 16.

25 Atkozott valaki ajándékot vészen, hogy az ártatlannak vérét kiontsa: És mondja mind a' sokaság, Amen!

26 Atkozott valaki bé nem tellyesíti * tselekedettel e' Törvénynek igéit: És mondja mind a' sokaság, Amen!

* *Jér.* 11: 3. *Gal.* 3: 10.

XXVIII. RESZ.

Áldásoknak igéreti a' Törvénynek megtartóinak: Fenyegetések az engedetleneknek.

1 HA pedig szorgalmatossággal hallgatándod * a' te URadnak Istenednek szavát, hogy meg-örizzed és meg-tellyesítsed minden parantsolatit, a' mellyeket én parantsolok ma tinéktek: tehát tégedet a' te URad Istened e' földnek minden népénél fellyebb valóvá tészen. * *r.* 26: 18.19. 3 *Móf.* 26: 3. 4.

2 Es szállanak te reád mind ez áldások, * és meg-környékeznek tégedet, tsak hogy engedj a' te URadnak Istenednek szavának. * *r.* 30. 8-10.

3 Aldott léfzesz a' városban, és áldott léfzesz a' mezöben.

4 Aldott *léfzen* a' te méhednek gyümöltse és a' te földednek gyümöltse, és a' te barmodnak gyümöltse, a' te tehenidnek fajzások és a' te juhaidnak nyájjok.

5 Aldott *léfzen* a' te kosárod, és a' te kenyér-* tartó edényed.

6 Aldott léfzesz mikor bé-menéndesz, és áldott léfzesz mikoron ki-menéndesz.

7 Az UR azt miveli, hogy a' te ellenségid, a' kik te ellened támadnak, te elötted el-hülljanak: egy úton jönek ki te reád, és hét úton futnak te elötted.

8 Parantsol az UR tenéked áldáft a' te tsüreidben és mindenekben, valamikre botsátándod a' te kezedet: és meg-áld tégedet a' földön, mellyet a' te URad Istened ád tenéked.

* 3 *Móf.* 26: 3-9.

9 Az UR választ magának * szent

néppé

néppé tégedet, miképpen meg-eskütt teneked; ha meg-őrizénded a' te URadnak Iſtenednek parantsolatit, és járándaſz az ö útain: * 2 *Móſ.* 19: 5.

10 Akkor a' földnek minden népei meg-értik, hogy az URnak * nevéről neveztetel te: és félnek te töled. **v.* 9.

11 És bövelkedövé tészen tégedet az UR minden * jóval, a' te méhednek gyümöltsével, a' te barmodnak gyümöltsével, és a' te földednek gyümöltsével, azon a' földön, a' mellyről meg-eskütt az UR a' te atyáidnak, hogy jövendöre meg-adja teneked.

* *r.* 30: 9. 10.

12 Meg-nyitja teneked az UR az ö jó kintsét az eget, hogy esöt adjon a' te földednek alkalmas * idöben, és meg-áldja a' te kezednek minden munkáját; és költsönt adſz ſok népeknek, te pedig nem vészſz költsönt.

* *Jér.* 5, 24. 25.

13 Es tészen tégedet az UR FÖVE nem FARKKA, és mindenkor fellyebb-való léſzeſz és nem alább-való: ha engedelmes léſzeſz a' te URadnak Iſtenednek parantsolatinak, mellyeket én parantsolok e' mái napon teneked, hogy meg-örizzed, és azok ſzerínt tselekedjél;

14 Es ha el nem téréndeſz minden ö igéitöl, mellyeket én ma parantsolok néktek, ſe jobb-kézre * ſe bal-kézre, járván idegen Iſtenek után, hogy tiſzteljétek azokat. **r.* 5: 32.

15 Vifzontag ha nem engedéndeſz * a' te URadnak Iſtenednek beſzédének, hogy meg-örizzed és meg-tartsad minden parantsolatit és rendeléſit, mellyeket én parantsolok ma teneked: reád jönek mind ez átkok, és meg-környéükeznek tégedet.

* *Móſ.* 26: 14-35. *Dán.* 9: 11-14. *Sir.* 2: 17-22.

16 Átkozot léſzeſz a' városban, és átkozott a' mezöben.

17 Átkozott *léſzen* a' te kosárod, és a' te kenyeres edényed.

18 Átkozott léſzen a' te méhednek gyümöltse, és a' te földednek gyümöltse, a' tehenidnek fajzások, és a' te juhaidnak nyájjok.

19 Átkozot léſzeſz mikor bé-menéndeſz, és átkozott léſzeſz mikor ki-menéndeſz.

20 Botsát az UR te reád * átkot, romlást és veſzedelmet mindenben, valamit kezdeſz vagy tselekeſzel; míg-nem el-töröltetel, és gyorsasággal el-veſzſz a' te tselekedetidnek gonoſzſágá-ért, mellyek által el-hagytál engemet. * *Bir.* 2: 15.

21 Hozzád ragaſztja az UR a' * dögh-halált, míglen meg-emészt tégedet arról a' földről, mellyre te bé-menéndeſz, hogy örökségül bírjad azt.

* 3 *Móſ.* 26: 16. *Ezék.* 14: 21.

22 Meg-vér tégedet az UR ſzáraz-betegséggel, hideg-leléſtel, * gyúlaſztó és izzaſztó betegséggel, aſzállyal, ízárazlággal és ragyával: és mind addig kergetnek ezek tégedet, míglen el-veſzéndeſz. * 3 *Móſ.* 26: 16.

23 Es léſznek a' te egeid, mellyek vagynak a' te fejed felett, ollyanok mint az * értz, és a' föld, melly te alattad vagyon, mint a' vas.

* *r.* 11: 17. 3 *Móſ.* 26: 19.

24 Az UR az esö helyében a' te földedre ád port és hamvat: az égböl ſzáll te reád mind addig, míg tellyeſſéggel el-veſzéndeſz.

25 Az UR a' te ellenségid elött meg-vér * tégedet; egy úton mégy-ki ö reá, és hét úton ſzaladſz ö elötte, és léſzeſz a' földnek minden orſzáginak tsudájára. * 3 *Móſ.* 26: 17.

26 Léſzen annak-felette a' te hólt * * teſted eledele minden égi madaraknak és a' földnek vadainak, és nem léſzen a' ki el-üzné *azokat.*

* *Préd.* 6: 3. *Eſa.* 14: 19. 20.

27 Meg-vér tégedet az Iſten Egyiptomnak * fekélyével és ſullyel, varral és viſzketeggel, mellyekböl meg nem gyógyíttat-hatol. * 2 *Móſ.* 9: 9.

28 Meg-vér tégedet az Iſten * balgatagsággal és vaksággal, és ſzívednek búsúlásával; * *Róm.* 1: 28.

29 Es tapogatni fogſz délben, miképpen tapogat a' vak a' ſetétségben: és ízerentsétlen léſzeſz a' te útaidban, és léſzeſz erö-ſzak és bofzlúzúság ízenvedö minden idökben, és nem léſzen meg-ſzabadító.

30 Feleséget jegyzeſz magadnak, és más férjfiú hál azzal: házat épiteſz, és nem lakol benne: ſzölöt ültetſz, és nem vészed annak haſznát.

31 A' te ökröd ſzemed elött megölettetik, és nem éſzel abban: a' te ſzamárod el-ragadtatik elöled, és nem tér-meg te hozzád: a' te barmaid a' te ellenségidnek adattatnak, és nem léſzen meg-ſzabadítód.

32 A' te fiaid és a' te leányid adattatnak más népnek, és a' te ſzemeid látni fogják és meg-epednek azok miatt egéſz napon, és nem léſzen erőſség a' te kezedben.

33 A' te földednek gyümöltsét, és minden munkádat meg-éſzi * olly nép, mellyet nem esmértél; és léſzeſz meg-romlott és meg-nyomoríttatott minden idöben. * *Bir.* 6: 34.

34 Es álmélkodni fogſz azokon, a' mellyeket látni fognak a' te ſzemeid.

35 Meg-vér tégedet az UR gonoſz kelésekkel a' te térdeidben, és kereſztsontaidban, annyira hogy meg nem gyógyíttat-hatol, talpadtól fogva mind tetédig.

36 Az UR el-viſzen * tégedet és a' te Ki-

Királyodat, a' kit válaſztaſz magadnak, olly nép közzé, mellyet nem esmértél ſem te, ſem a' te atyáid; és tiſztelſz ott idegen Iſteneket, fát és követ. *r. 4: 27. 28. *Jér.* 16: 13. 39: 6-9.

37 Es léſzeſz álmélkodásra,* példabeſzédre és tsufságra minden népeknek, a' mellyek közzé viſzen tégedet az UR. * *Jér.* 24: 9.

38 Sok magot viſzeſz-ki a' mezöre, de keveset * takarſz-bé; mert meg-eméſzti azt a' sáska. * *Mik.* 6: 15. 16. *Hag.* 1: 6.

39 Szölöket ültetſz és azokat miveled, de bort nem iſzol, és nem ſzedſz; mert meg-eméſzti azt a' féreg,

40 Olaj-fáid léſznek tenéked minden határidban: de olajjal magadat nem kened; mert * el-húll a' te olajfádnak gyümöltse. * *Jóel* 1: 10.

41 Fiakat és leányokat nemzeſz, de nem léſznek tiéid; mert fogságra vitetnek.

42 Minden fáidat, és földednek minden gyümöltsét meg-eméſzti a' sáska.

43 A' jövevény, melly közötted *vagyon*, te ellened fel-nevekedik; te pedig felette igen alá-ſzállaſz.

44 Ö fog tenéked költsönt adni, és te nem fogſz költsön néki adni: Ö FÖ * léſzen, te pedig FARK léſzeſz. *v. 13. *Siral.* 5: 2. 8.

45 Szállanak pedig te reád mind ez átkok, és tégedet kergetni fognak, és hozzád ragaſzkodnak míglen elveſzſz; Annak-oká-ért; mert nem engedtél a' te URadnak Iſtenednek ſzavának, hogy meg-öriznéd az ö parantsolatit és az ö rendeléſit, a' mellyeket parantsolt tenéked.

46 Es léſznek *ez átkok* te közötted jegyül és tsudáúl, és a' te magod között mind örökké;

47 Annak-oká-ért, mert nem tiſztelted a' te URadat Iſtenedet ſzívednek * örömében és vigaságában; mivelhogy mindennel bövölködtél. * *r.* 16: 11. 15. 26: 11.

48 Es ſzolgálſz a' te ellenségidnek, a' kiket botsátánd * az UR te ellened, éhen és ſzomjan, mezítelenen és minden állatnak ſzükségében: és vas-igát vét a' te nyakadra, míglen el-veſzt tégedet. * *Jér.* 5: 15. 6: 22.

49 Hoz az UR te ellened népet * meſzſzünnen, a' földnek utólsó réſzéröl, nem külömben a' mint repül † a' ſas; olly népet, a' kinek nyelvét nem érted. * *Jér.* 5: 15. † *Siral.* 4: 19.

50 Szemtelen népet, ki nem * tiſzteli a' vén embert, és a' gyermeknek nem kedvez. * *Siral.* 5: 12. 13.

51 Es meg-eméſzti a' te barmodnak tenyéſzését és a' te földednek gyümöltsét, míg-nem el-veſzſz: melly nem hágy tenéked a' te gabonádban, borodban, olajodban, és a' te tehenidnek fajzásában, juhaidnak nyájjában, míg-nem el-veſzt tégedet,

52 Es környül-véſzen tégedet minden városidban, míglen le-omolnak a' te magas és erös kö-falaid, mellyekben te bízol, minden te földedben; környül véſzen, *mondom*, tégedet minden városidban és minden földedben, mellyet a' te URad Iſtened adott tenéked.

53 Es meg-éſzed a' te méhednek gyümöltsét, a' te fiaidnak * és leányidnak húſokat, mellyeket a' te URad Iſtened adott tenéked, a' meg-ſzálláskor és a' meg-ſzorításkor, mellyel a' te ellenséged tégedet meg-ſzorongat. * 2 *Kir.* 6: 28. 29. *Siral.* 4: 12.

54 A' te közötted való gyenge és kedvére nevekedett férjfiúnak irégy léſzen a' ſzeme az ö attya-fiára, és az ö ſzerelmes feleségére, és az ö meg-maradott fiaira, a' kik meg-maradtanak;

55 Hogy ne adjon azok közzül ſenkinek az ö fiainak húsokban, mellyeket meg-éſzik; mivelhogy ſemmi annál egyéb nem maradott a' meg-ſzálláskor és a' meg-környékezéskor, mellyel meg-környékez tégedet a' te ellenséged minden városidban.

56 A' gyenge és kedvére nevekedett aſzſzonyi-állat te közötted, (a' ki az ö lábának-is talpát tsak alíg botsátotta a' földre, a' nagy gyönyörüségben való lakásnak és gyengeségnek miatta,) irégy léſzen az ö ſzerelmes férjére és az ö fiára, és az ö leányára,

57 Az ö apró gyermekire-is irégy léſzen, mellyek ö töle ſzármaznak, és az ö fiaira, kiket ſzülénd; mert meg-éſzi * öket a' nagy ſzükségnek miatta titkon a' meg-ſzálláskor, a' ſzorongatáskor, mellyel meg-környékez tégedet a' te ellenséged a' te városidban. * *v.* 53.

58 Hogy-ha meg nem örizénded, és bé nem tellyeſiténded e' Törvénynek minden igéit, mellyek meg-vagynak írva e' könyvben, hogy féljed E' DITSÖSEGES ES RETTENETES NEVET, *tudni-illik* a' te URADAT ISTENEDET:

59 Tsudálatosképpen meg-öregbíti az UR a' te tsapáſidat, és a' te magodnak tsapáſit, nagy és maradandó tsapásokat, gonoſz betegségeket és ſzüntelen valókat.

60 Es te reád fordítja Egyiptomnak minden * betegségét, a' mellyektöl féltetted magadat, és ugyan hozzád ragadnak azok. * *v.* 27. *r.* 7: 15. 2 *Móſ.* 9: 9.

61 Minden betegséget és minden tsapáſt, a' melly e' Törvénynek könyvében nintsen meg-írva, hoz te reád az UR, míg nem el-veſzt tégedet;

62 Es

62 És kevesen maradtok * ti, kik annak-előtte sokan † voltatok mint az égnek tsillagi; mert nem engedtél a' te URadnak Istenednek beszédének.
* *r.* 4 : 27. † *r.* 10 : 22.

63 És miképpen örvendezett az UR ti rajtatok, jól tselekedvén ti véletek, és meg-sokasítván titeket: akképpen örvendezni fog az UR ti rajtatok, * elveszt'vén és el-törölvén titeket: és kigyomláltattok arról a' földről, a' mellyre te bé-mégy, hogy örökségül birjad azt. * *Példa.* 1 : 26.

64 És el-hint * tégedet az UR minden népek közzé a' földnek egyik végétől fogva a' földnek másik végéig-len: és tiszteltni fogsz ott idegen Isteneket, a' kiket sem te nem esmértél, sem a' te atyáid, fát és követ.
* *r.* 4 : 27. 28.

65 A' pogányok között-is nem nyugszol-meg, és nem lészen a' te lábad' talpának nyúgodalma; mert ád ott az UR tenéked rettegő * szívet, és szemeidnek fogyatkozását, és lelkednek keserüségét. * 3 *Mós.* 26 : 17. 36.

66 És lészen a' te életed kétséges te előtted; és rettegni fogsz éjjel és nappal, és életedet nem hiszed.

67 Reggel azt mondod: Ki tudja, ha estvét érjük? és estve azt mondod: ki tudja, ha reggelt érjük? a' te szívednek rettegése miatt, mellyel rettegsz, és a' te szemeidnek látása miatt, mellyet látándasz.

68 És viszsza-viszen tégedet az UR Egyiptomba hajókon; azon az úton, a' mellyről * szóllottam tenéked, hogy többé nem látnád azt; és áruljátok magatokat a' ti ellenségiteknek szolgául, és szolgáló-leányúl, de nem lészen ki meg-végyen. * *r.* 17 : 16.

XXIX. RESZ.

Az Isten' Szövetségének meg-újítása.

1 EZek a' szövetségnek igéi, mellyeket parantsolt az UR Mósesnek, hogy szövetséget tenne az Izrael' fiaival a' Moábnak földén, amá' szövetség kivül, mellyet tett vala vélek a' * Hóreb' hegyén. * *r.* 5 : 2. 3.

2 Annak-oká-ért szóllítá Móses az egész Izraelt, és monda nékiek: Tennen-magatok * láttatok mindeneket, a' mellyeket tselekedett az UR a' ti szemeitek előtt az Egyiptomnak földében, Faraóval és minden ö szolgaival, és minden ö földével:
* 2 *Mós.* 19 : 4.

3 A' nagy * kéférteteket, a' mellyeket láttanak a' te szemeid, a' jegyeket és amá' nagy † tsudákat. * *r.* 4 : 34. 7 : 19. 8 : 2. 3. † 2 *Mós.* 14 : 21-28. 17 : 5. 6.

4 Mindazáltal nem adott * az UR tinéktek szívet a' meg-értésre, és szemeket a' látásra, és füleket a' hallásra, mind e' mái napiglan. * *Esa.* 6 : 9. 10.

5 És vezérlettelek titeket negyven * esztendeig a' pusztában: meg nem koptak a' ti ruháitok ti rajtatok, és a' te sarud-is nem kopott-meg a' te lábaidon. * *r.* 8 : 2. 4.

6 Kenyeret * nem ettetek, sem bort és valami részegítő italt nem ittatok; hogy meg-tudnátok, hogy én vagyok a' ti URatok Istentek. * *r.* 8 : 3.

7 És jutottatok e' * helyre: és ki-jöve a' Sihon, a' Hesbonnak Királya, és Og a' Básánnak Királya mi elönkbe ütközetre: és meg-vertük öket,
* 4 *Mós.* 21 : 23. 33.

8 És el-birtuk az ö földeköt, és adtuk azt örökségül a' Rúben' * és Gád' nemzetségének, és a' Manassé' fél nemzetségének: * 4 *Mós.* 32 : 33.

9 Örizzétek-meg azért e' Szövetségnek igéit és a' szerint tselekedjetek; hogy szerentsés légyen minden dolgotok, a' mellyet tselekeszttek.

10 Ti állotok most mindnyájan a' ti URatok Istentek előtt, a' ti nemzetségiteknek Fejedelmi, a' ti Véneitek, és a' ti előttetek járók, az Izraelnek minden férjfiai,

11 A' ti kitsinkéitek, * a' ti feleségeitek és a' ti jövevényitek, a' kik laknak a' te táborodban, mind favágóid, mind viz-merítöid;
* *r.* 31 : 12. 13.

12 Hogy a' te URaddal Isteneddel szövetséget tégy, az ö esküvésével meg-erösittetett igéret szerint, melly szövetséget a' te URad Istened ma szerez te veled;

13 Hogy válaszszon tégedet ma ö magának * népévé: és ö légyen tenéked Istened, a' miképpen szóllott tenéked; és a' miképpen meg-eskütt † a' te atyáidnak, Abrahámnak, Isáknak és Jákóbnak. * *r.* 28 : 9.
† 1 *Mós.* 17 : 7. 8.

14 Es nem csak ti * veletek szerzem én e' szövetséget, és ez esküvést:
* *r.* 5 : 3.

15 Hanem azzal *elöször*, a' ki vagyon itt mi velünk, és áll e' mái napon a' mi URunk Istenünk előtt: azután azzal-is, a' ki nintsen e' mái napon itt mi velünk.

16 (Mert ti tudjátok miképpen laktunk Egyiptomnak földében, és mimódon jöttünk-által a' pogányok között, a' kiken által-jöttetek.

17 Es láttátok az ö utálatosságokat és az ö bálványaikat, fát és követ, ezüstöt és aranyat, a' mellyek vagynak nálok.)

18 Meg-láss'átok, hogy ne légyen ti közöttetek térjfiú vagy aszszonyi-állat, vagy tselédi, vagy nemzetség, a' kinek szíve el-fordítsa magát e' mái napon

napon a' mi URunktól Istenünktöl, hogy menne e' pogány népeknek Isteneiknek tiszteletire: Ne légyen ti köztetek * méreg és üröm-termö gyökér,
* *Tsel.* 8: 23. *Sid.* 12: 15.

19 Es ollyan, a' ki mikor hallándja ez átoknak igéit, magát mindazáltal bóldognak alítsa, az ö szivében ezt mondván: Békesség lészen énnékem, ha szintén az én szívemnek * gondolatjában járándok-is; hogy a' szomjúhozóbol részegessé légyen.
* *Jér.* 44: 17. 18.

20 Nem akar az UR kedvezni ez illyen embernek; mert akkor az URnak az ö búsúlása, és az ö haragja felgerjed az ollyan ember ellen; és száll arra minden átok, a' melly meg-irattatott e' * könyvben, és el-törli az UR annak nevét az ég alól.
* *r.* 28: 15-68.

21 Es ki-választja az UR azt veszedelemre, az Izraelnek minden nemzetségi közzül; a' szövetségnek minden * átkai szerínt, mellyek meg-irattattak e' Törvény könyvben.
* *r.* 28: 15-68.

22 Es ezt fogja mondani a' ti utánnatok való nemzetség, a' ti fiaitok, a' kik támadnak ti utánnatok, és a' jövevény, a' ki jövénd meszsze földröl, mikor látni fogják e' földnek tsapásit, és az ö nyomorúságit, mellyekkel megmyomorította azt az UR;

23 (Mert kénkö és só égeti-meg minden ö földöket, annyira hogy nem vetik azt bé: semmit nem terem, és semmi fü nem nevekedik rajta, mint a' Sodomának, * Gomorának, Admának és Séboimnak el-süllyesztett helyén, mellyeket az UR el-süllyesztett az ö búsúlásában és haragjában.)
* 1 *Mós.* 19: 25.

24 Azt fogják, *mondom*, mondani minden népek: Miért tselekedett * az UR így ezzel a' földdel? Mitsoda nagy búsúlás és nagy harag ez?

25 Es ezt fogják mondani: Azért, mert el-hagyták az ö attyok' URának Istenének szövetségét, mellyet tett ö vélek, mikor ki-hozná öket Egyiptomnak földéböl, * 1 *Kir.* 9: 8. 9.
Jér. 22: 8. 9.

26 Es el-menvén tiszteltenek idegen Isteneket, és le-borúltak azok elött az Istenek elött, a' kiket nem esmértek vólt, és a' kik semmi jóval soha nem vóltak önékik.

27 Es fel-gerjedett az URnak búsúlása a' földre; hogy reája hozná mind az átkot, melly meg vagyon irva e' könyvben.

28 Es ki-gyomlálta öket az UR az ö földökröl haragjában, búsúlásában, és nagy indúlatjában; és vetette öket más földre, a' mint most meg-tettzik.

29 A' titkok * a' mi URunknál Istenünknél vagynak: A' KI-NYILATKOZTATOTT DOLGOK MIEINK ES A' MI FIAINKE MIND ÖRÖKKE; HOGY E' TÖRVENYNEK MINDEN IGEIT BE-TELLYESITSÜK. * *Péld.* 25: 2.

XXX. RESZ.

Vigasztaltatások a' meg-téröknek: közel vagyon hozzánk a' mit kiván Isten.

1 MIndazáltal mikor bé-tellyesednek rajtad mind * ezek, az áldás és az átok, mellyet elödbe adtam tenéked; ha meg-emlékezéndel elmédben minden pogány népek között, a' kik közzé veténd tégedet a' te URad Istened; * *r.* 28: 2-68.

2 Es meg-térvén a' te URadhoz Istenedhez, * engedsz az ö szavának mind a' szerínt, a' mint én parantsolom tenéked e' mái napon; te és a' te fiaid, a' te tellyes szívedböl és tellyes lelkedböl: * *r.* 4: 30.
3 *Mós.* 26: 40-42.

3 Viszsza-hozza * az UR a' te Istened foglyaidat, könyörülvén te rajtad, és hozzád fordúlván öszve-gyüjt † tégedet minden népek közzül, a' kik közzé el-hintett vala tégedet a' te URad Istened. * *Neh.* 1: 8. 9.
† *Jér.* 32: 37.

4 Ha az égnek * utólsó részére vitetnél-is, onnét-is öszve-gyüjt tégedet az UR a' te Istened, és onnét-is felvészen tégedet. * *Nehem.* 1: 9.

5 Es viszsza-hoz tégedet a' te URad Istened arra a' földre, a' mellyet birtanak a' te atyáid, és birni fogod azt; és jól tészen te veled, és inkább megsokasít tégedet, hogy-nem mint a' te atyáidat.

6 Es környül-metéli * a' te URad Istened a' te szívedet, és a' te magodnak szivét: hogy szeressed a' te URadat Istenedet tellyes szivedböl és tellyes lelkedböl, a' te életed-ért.
* *Jér.* 32: 39. *Ezék.* 11: 19. *Róm.* 11: 29.

7 Botsátja pedig a' te URad Istened mind ez átkokat a' te ellenségidre és a' te gyülölöidre, a' kik üldöztenek tégedet.

8 Te annak-oká-ért meg-térj, és engedj az UR' szavának, és tellyesítsdmeg minden parantsolatit, mellyeket én parantsolok tenéked ma.

9 (Es bövölködövé tészen tégedet a' te URad Istened a' te kezeidnek minden munkájában, a' te méhednek gyümöltsében, a' te barmodnak tenyészésében, és a' te földednek gyümöltsében, a' te jódra; Mert meg-tér az UR, hogy vigadjon te rajtad, néked jódra, miképpen örvendezett a' te atyáidon.

10 De

10 De úgy mindazáltal, ha engedéndesz a' te URadnak Istenednek szavának, meg-örizvén az ö parantsolatit és az ö végezésit, mellyek meg-irattattak e' Törvénynek könyvében: és ha meg-térendesz a' te URadhoz Istenedhez tellyes szívedböl és tellyes lelkedböl.)

11 Mert e' parantsolat, a' mellyet parantsolok én ma tenéked, nem * titkoltatott-el te töled, sem távól nintsen. * *Esa.* 45: 19.

12 Nem a' mennyekben vagyon, hogy azt mondanád: Kitsoda hágfel mi érettünk a' mennyekbe, * hogy alá-hozná azt minékünk és arra minket meg-tanítana, hogy bé-tellyesítsük azt? * *Róm.* 10: 6.

13 Sem a' tengeren túl nintsen, hogy azt mondanád: Kitsoda mégyen-által mi érettünk a' tengeren, hogy elöhozná azt minékünk és meg-tanítana minket arra, hogy bé-tellyesítsük azt?

14 Hanem felette közel *vagyon* te hozzád ez * íge, a' te szádban és a' te szívedben, hogy bé-tellyesítsed azt.

* *Róm.* 10: 8. 9.

15 Meg-láttad, ímé adtam tenéked elödbe ma életet * és jót; ismét halált, és gonoszt.

* *r.* 11: 26. 28: 2. 15.

16 Mikor *tudni-illik* én tenéked parantsolom ma, hogy szeressed a' te URadat Istenedet, hogy járj az ö útaiban, és örizzed az ö parantsolatit, az ö végezésit és az ö itéletit: hogy élj és meg-sokasíttassál; és meg-áldjon tégedet a' te URad Istened a' földön, mellyre te bé-mégy, hogy örökségül birjad azt.

17 Hogyha el-fordúland a' te szíved, és nem * engedéndesz; és ha elhajolván, le-borúlándasz idegen Istenek előtt, és tisztelénded azokat:

18 Tudtotokra adom ma tinéktek, hogy általán fogva el-vesztek: nem éltek sok ideig azon a' földön, a' mellyre a' Jordánon által-kelvén mégy, hogy örökségül birjad azt.

* *rész.* 28: 15.

19 Bizonyságúl hívom ti ellenetek ma a' mennyet † és a' földet; hogy életet * és halált adtam elötökbe, áldást és átkot: válaszszad annak-okáért az életet, hogy él-hess mind te, mind a' te magod. * *v.* 15.

† *r.* 4: 26. *Esa.* 1: 2.

20 Hogy szeressed a' te URadat Istenedet, és hogy engedj az ö szavának, és ragaszkodjál hozzája; mert ö a' te életed és a' te életednek * hoszszúsága: hogy lakozzál azon a' földön, mellyröl meg-eskütt az UR a' te atyáidnak, Ábrahámnak, Isáknak és Jákóbnak, hogy nékik adná azt.

* *r.* 4: 40. 5: 33.

XXXI. RESZ.

Móses bútsúzik: Meg-vétele a' Kanaán' földének. El-olvasása a' Törvénynek.

1 AZután mikor Móses elö-állván, ez ígéket meg-mondotta vólna az egész Izrael' népének,

2 Monda nékiek: Száz és húsz esztendös vagyok most, nem jár-hatok ezután sem ki, sem bé: annak-felette az UR ezt * mondá énnékem: E' Jordánon nem mégy-által.

* *r.* 3: 26. 27. 4 *Mós.* 27: 12-14.

3 A' te URad Istened ö megyen-által te előtted, ö veszti-el a' Pogányokat te előtted, és birod azokat: Jósué * mégyen-által te előtted, a' miképpen meg-mondotta az UR. * *r.* 3: 28.

4 *Mós.* 27: 18-22.

4 Es akképpen tselekeszik azokkal az UR, a' miképpen tselekedett Sihonnal * és Oggal, az Emoréusok' Királyival, és azoknak földökkel; a' kiket el-veszte. * 4 *Mós.* 21: 24. 25.

5 Mikor azért adándja az UR azokat a' ti kezetekbe: akkor mindenestöl fogva tselekedjetek vélek a' parantsolat szerint, a' mint * meg-parantsoltam tinéktek. * *r.* 7: 1-5.

6 Légyetek erösek és bátorítsátok meg magatokat; ne féljetek és ne rettegjetek ö tölök; mert a' te URad Istened léjzen, ki te veled † el-mégyen: nem * hágy-el tégedet, sem el nem marad töled. † *r.* 7: 21. * *Jós.* 1: 5.

7 Szóllítá azért Móses Jósuét, és monda önékie az egész Izrael' népének szemei előtt: Légy erös és bátorítsd-meg magadat; mert te mégy-bé * e' néppel a' földre, melly-ért megeskütt az UR az ö attyoknak, hogy jövendöre önékik adná azt; és te osztod-el azt önékiek örökségül.

* *r.* 3: 28. *Jós.* 1: 6. 14: 1.

8 Az UR pedig, a' ki te előtted mégyen, ö léjzen te veled, el nem hágy tégedet, sem el nem marad töled: ne félj * és ne rettegj! * *Jós.* 1: 6. 9.

9 Es minek-utánna meg-írta vólna Móses a' Törvényt, adá azt a' Papoknak a' Lévi' fiainak, a' kik víselik az UR' szövetségének * Ládáját, és az Izraelnek minden Véneinek.

* 4 *Mós.* 4: 5. 15.

10 Es meg-parantsolá nékik Móses, mondván: Minden hetedik * esztendöben, a' szabadságnak esztendejének idején, a' Sátoroknak innepében,

* *rész.* 15: 1.

11 Mikor el-jövénd az egész Izrael; hogy meg-jelenjék a' te URad Istened előtt azon a' helyen, a' mellyet választand: el-olvasszad e' Törvényt az egész Izrael előtt az ö hallásokra,

12 Gyüjtsd-egybe a' népet, férjfiakat és

és aſzſzonyi-állatokat, a' kitsinkéket és a' te jövevényedet, ki a' te kapuid között vagyon; hogy hallják és tanúljanak, és féljék a' ti URatokat Iſtenteket, és örizzék-meg bé-tellyesítvén e' Törvénynek minden igéit.

13 Es azoknak fiai, a' kik nem tudták e' *Törvényt*, hallják és tanúljak félni a' ti URatokat Iſtenteket mind addig, a' míg éltek azon a' földön; a' mellyre, által-kelvén a' Jordánon, mentek, hogy örökségül birjátok azt.

14 Es monda az UR Mósesnek: Imé el-közelgettek a' te napid, hogy * meg-halj: hivjad Jósuét és álljatok a' Gyülekezetnek Sátorában, és parantsolatokat adok néki. El-méne azért Móses és Jósué, és állának a' Gyülekezetnek Sátorában. * *Esa.* 38 : 1.

2 *Pét.* 5 : 14.

15 Es meg-jelenék az UR a' Sátorban, fel-hönek oſzlopában, a' Sátornak ajtaja felett.

16 Es monda az UR Mósesnek: Imé te el-alufzol a' te atyáiddal egyetembe: azután fel-kelvén e' nép paráználkodik idegen Iſtenekkel a' földön, a' mellyre mégyen hogy lakozzék azon: és el-hágy engemet, és fel-bontja az én ſzövetségemet, mellyet én ö véle ſzerzettem,

17 Annak-oká-ért * fel-gerjed az én haragom ö ellene a' napon, és el-hagyom ötet, és el-rejtem † az én orczámat ö elöle: és meg-emészteték, és ſok nyavalyák és nyomorúságok találják ötet: és mondani fogja a' napon: Avagy nem azért találtaké e' ſok nyavalyák *és nyomorúságok* engemet, hogy nintsen az én Iſtenem én közöttem? * 2 *Kir.* 22 : 13.

† *Esa.* 59 : 2.

18 En pedig valóba el-rejtem * az én orczámat azon a' napon az ö minden gonoſzságá-ért, a' mellyet tselekedéndik, hogy az idegen Iſtenek után hajlott. * *r.* 32 : 20.

19 Moſtan annak-oká-ért irjátok-meg-magatoknak ez * Eneket: és tanítsad-meg arra az Izrael' fiait, adjad azt az ö ſzájokba; hogy légyen énnékem ez Enek bizonyságúl az Izrael' fiai ellen; * *v.* 16-18. 22.

20 Mert *ha* bé-viſzem ötet arra a' földre, mellyről * meg-esküttem az ö attyainak, a' téjjel és mézzel folyó földre: élzik pedig és meg-elégeſzik és meg-hizlalja magát: akkoron hajól † az idegen Iſtenekhez és azokat tiſztteli; és fel-bofzſzont engemet, és fel-bontja az én ſzövetségemet.

* 2 *Móſ.* 32 : 15. 33 : 1. 2.

† *Esa.* 1 : 4.

21 Mikor pedig reája ſzállanak a' ſok nyavalyák és nyomorúságok: akkor ö elötte ez Enek bizonyság léſzen, (mert el nem felejtödik ez *úgy*, hogy ne forogjon az ö maradéka' ſzájában) mert *jól* tudom az ö gondolatját, és mit tselekedjék * moſt is, mínek-elötte bé-vinném ötet a' földre, a' mellyről meg-esküttem.

* *Jóſ.* 24 : 14. 23, *Ezek.* 23 : 8. 9. 19. 21.

22 Meg-irá azért Móses azt az * Eneket azon napon; és meg-tanítá arra az Izraelnek fiait. * *v.* 16-19.

32 : 1. 2.

23 Annak-utánna parantsola Jósuénak * a' Nún' fiának, és monda: Légy † erös és bátorírsd-meg magadat; mert te viſzed-bé az Izraelnek fiait arra a' földre, a' mellyről meg-esküttem nékiek: és én léſzek te veled.

* *Jóſ.* 1 : 1. † *Jóſ.* 1 : 6. 9.

24 Mikor pedig el-végezte vólna Móses e' Törvénynek igéinek irását a' könyvben, mind azoknak végéig:

25 Parantsola Móses a' Lévitáknak, kik viſelik * vala az UR' ſzövetségének Ládáját, mondván: * *v.* 9. *Jóſ.* 1 : 6.

26 Vegyétek e' Törvénynek könyvét, és helyhezteſſétek azt a' ti URatoknak Iſtenteknek ſzövetsége' Ládájának * óldalában, és légyen ott te ellened bizonyságúl; * 1 *Kir.* 8 : 9.

2 *Kir.* 22 : 8.

27 Mert én tudom a' te engedetlenségedet, és a' te kemény nyakadat. Imé moſt-is, holott még köztetek élek, az UR ellen * engedetlenek vagytok; mennyivel inkább minek-utánna meghalándok? * *r.* 9 : 24.

28 Gyüjtsétek én hozzám a' ti nemzetségiteknek minden Véneit, és Fejedelmiteket, hogy ſzólljam az ö fülök' hallására ez igéket, és bizonyságúl hívjam * ö ellenek a' mennyet és a' földet: * *r.* 30. 19. 32 : 1.

29 Mert tudom, * hogy minek-utánna meg-halándok, meg-fertéztetitek magatokat, és el-tértek az útról, mellyet parantsoltam tinéktek; melly dolog-ért jö ti reátok e' veſzedelem az utólsó napokon, mikoron tselekedéndetek gonoſzt az URnak ſzemei elött, bofzſzontván ötet a' ti kezeiteknek tsinálmányával. * *v.* 16.

30 Annak-oká-ért ſzóllá Móses az egéſz Izrael' Gyülekezetinek füle hallására ez * Eneknek igéit, mind azoknak végéiglen. * *v.* 19.

XXXII. RESZ.

Móſes' Eneke.

1 HAllgaſſatok * Egek és ſzóllok: és a' Föld hallgaſſa az én ſzámnak *ékes beſzédit*. * *r.* 31 : 28.

Esa. 1 : 2. *Jér.* 2 : 12.

2 Tsepegjen mint az eső az én tudományom, folyjon mint a' harmat az én beſzédem, mint az esönek tsepjei a' páſiton, és mint a' zápor-eső a' füvön.

3 Miveihogy az URnak nevét hírdetem : tulajdonítsatok * nagyságot a' mi Istenünknek. * *Sólt.* 96 : 7.

4 Annak a' KÖSZIKLÁNAK, kinek tselekedete * tökélletes ; mert néki minden útai igasság ; az erös hív Istennek, ki hamisságot nem túd : ki igaz † és jó. * *Préd.* 3 : 14. † *Sólt.* 145 : 17. *Dán.* 4 : 34.

5 Meg-fertéztette * magát a' gonosz és el-fordúlt nemzetség az ö bünével, melly nem ö fiai' † tulajdonsága.

* *Esa.* 1 : 2-4. † *r.* 28 : 9.

6 Avagy ezzel kell valaé fizetnetek az URnak, bolond és esztelen nemzetség ! Avagy nem öé a' te atyád, a' ki * meg-szabadított ? Avagy nem ö tette é nagygyá, és nem ö erösítette-meg *tégedet ?* * 2 *Mós.* 14 : 30 31.

7 Emlékezzél-meg a' régi idökröl, gondoljátok-meg minden nemzetségnek esztendeit? Kérdjed-meg a' te atyádat, és meg-jelenti tenéked : a' te Véneidet, és meg-mondják tenéked.

8 Mikor a' nagyságos Isten örökségeket osztana † a' népeknek, és mikor el-széleszte az embereknek fiait, még akkor a' pogányoknak, határokat elrendelé az Izrael' fiainak * számok szerínt; † *Tsel.* 17:24.26. * *Jér.* 27:5.

9 Mert az URnak öröksége az ö népe, a' Jákób öneki sorssal jutott öröksége.

10 Találá ötet a' puszta földön, és a' kietlenségnek iszonyú pusztájában : környúl-vévé ötet, oktatá ötet, örizé ötet mint az ö szemének fényét.

11 Mint a' sas félzket rak, az ö fiain ül, ki-terjeszti az ö szárnyait; fel-vészi az ö fiát, viseli azt az ö szárnyain :

12 *Ugy* * az UR önnön-maga hordozta ötet : és nem vólt ö véle idegen *nemzetségnek* Istene. * 2 *Mós.* 40:36-38.

13 Helyheztette ötet a' magas * földre, hogy enné a' mezöknek gyümöltsét : és a' kösziklából-is mézet szoptatott övéle, és olajt a' kemény köböl. * *Esa.* 58 : 14.

14 A' tehenek' vaját és a' juhoknak tejét, a' bárányoknak kövérivel, a' Básán' mezején termett kosoknak, a' ketske-bakoknak, és a' gabona' veséinek kövérivel egybe : a' szölönek-is tiszta vérét ittad.

15 Es minek-utánna meg-hizott az Izrael, * Isten ellen rugódozott : Meghizakodtál, meg-kövéredtél, meg-gazdagodtál : El-hagyá az Istent, a' ki fel-magasztalta vala ötet, és meg-utálá az ö meg-szabadításának † Köszikláját. * *r.* 31 : 20. *Hos.* 13 : 6. † *v.* 6. 9.

16 Haragra indították ötet az idegen Istenek' tiszteletivel ; az utálatosságok által boszszontották ötet.

17 Áldoztanak az ördögöknek * nem az Istennek : olly Isteneknek, kiket nem esmértenek ; új Isteneknek, kik közelröl jöttenek, kiket nem rettegtek a' ti atyáitok. * 2 *Krón.* 11 : 15. *Sólt.* 106 : 37.

18 A' köszikláról, a' ki * szült tégedet, el-felejtkeztél : el-felejtkeztél az erös Istenröl, a' ki nemzett tégedet! * 2 *Mós.* 6 : 22. 23.

19 Mikor pedig azt látta vólna az UR, meg-utálá haragjában az ö fiait * és az ö leányit, * *v.* 9.

20 Es monda : El-rejtem az én orczámat elölök, meg-látom mint járnak végre; mert el-fordúlt * nemzetség ez, és olly fiak, kikben semmi tökélletesség nintsen. * *r.* 31 : 18. *Esa.* 1 : 2-4.

21 Ök haragra indítottak engemet az által, * a' mi nem Isten, meg-haragítottak engemet az ö hijába-valóságok által : én-is azért öket fel-ingerlem † az által, a' ki nem én népem, a' bolond nép által ingerlem öket ;

* *Jér.* 2 : 11. 5 : 7. † *Róm.* 10:19.

22 Mert tüz * gerjed az én búsúlásomban, és égni fog mind az alsó pokoliglan : és meg-emészti a' földet és annak gyümöltsét, és fel-gyújtja a' hegyeknek fundamentomit.

* *Jér.* 15 : 14. 17 : 4.

23 Gyüjtök ö reájok *minden* * nyavalyákat : az én nyilaimat mind hozzájok lövöldözöm. * *r.* 28 : 22. 27.35.

24 Meg-emésztetnek * éhséggel, és el-veszneк gyúladozó betegséggel, és keserü halállal : a' fene-vadaknak-is fogaikat reájok botsátom, a' földön mászó kigyóknak mérgekkel egyetemben. * *r.* 28 : 53.

25 Kivül meg-emészti öket a' fegyver, és az ö ágyas-házokban a' rettegés : az ifjat-is, a' szüzet-is, a' tsetsípót-is a' vén emberrel együtt.

26 El-végeztem vala, hogy mindeneftől * el-veszessem öket, és az ö emlékezeteket el-töröljem e' földröl ;

* 4 *Mós.* 14 : 11-16.

27 Ha nem gondoltam vólna az ellenségnek haragját, és hogy az ö ellenségek kevélységből ezt mondaná : A' mi hatalmas kezünk, és nem az UR tselekedte mind ezeket !

28 Mert tanáts nélkül való nép, és nintsen ö bennek értelem.

29 Ha eszesek vólnának, meg-értenék ezt : meg-gondolnák az ö utólsó * állapatjokat. * *Luk.* 19 : 42.

30 Miképpen kergetett vólna egy * ö közzülök ezeret, és kettö mi-módon üzhetne tiz ezeret : ha az ö † Kösziklájok öket el nem adta vólna, és az UR nem adta vólna öket kézbe ?

* 3 *Mós.* 26 : 8. 36. † *v.* 9. 15.

31 Mert nem ollyan a' mi Kösziklánk

lánk mint az ö Kőszíklájok : a' mi ellenségink-is meg-ítél-hetik ezt!

32 Mert az ö szőlö-tövök Sodomának * szőlö-tövét meg-haladja, és meghaladja Gomorának szőlö-töveit; az ö szőlejek mérgefek, keserü azoknak szölö-gerezdjek! * *Ezék.* 16 : 49. 50.

33 A' sárkányoknak mérge az ö borok, és áspis kigyóknak kegyetlen epéje!

34 Nemde nem el-tétetve vagyoné nálam? bé-petsételtetett az én kintseim között?

35 Enyim a' bosszúzú-állás * és a' fizetés: mikor ideje lészen, tántorgani kezd az ö lábok; mert közel vagyon az ö veszedelmeknek napja, és sietnek, a' mellyek reájok következnek; * *Sólt.* 95 : 1. *Róm.* 12 : 19.

36 Mert bosszúzút-áll az UR az ö népé-ért, és az ö szolgait meg-tzánja, mikor látándja hogy el-költ erejek, és mind a' fogoly mind a' meg-hagyatott, * semmi. * 2 *Kir.* 14 : 26. 27.

37 Es noha azt mondja: Hol vagyon az ö Istenek? a' Kőszikla, mellyben reménségeket helyheztették?

38 A' kiknek áldozatjoknak kövérit észik vala, és kiknek borokat az itali áldozatban iszszák vala: Keljenek-fel, segéljenek-meg * titeket, és óltalmazzanak meg titeket!

* *Bir.* 10 : 14.

39 Mindazáltal láslátok-meg, hogy én vagyok, és nintsen Isten † én kívülem: én ölök * és én elevenítek: én sebesítek és én gyógyítok, és senki nintsen, a' ki az én kezemből ki-szabadít-hasson. † *r.* 4 : 35. *Esa.* 45 : 5. 18. 22. * 1 *Sám.* 2 : 6. *Jób.* 5 : 18. *Jak.* 4 : 12.

40 Mikor fel-emeléndem az én kezemet az égre, és azt mondándom: ELEK EN * ÖRÖKKE!

* *Jér.* 22 : 24. *Dán.* 12 : 7.

41 Ha meg-élesítem az én fényes fegyveremet, és az én kezemet az ítéletre vetem: bosszúzút-állok az én ellenségimen, és az engem' gyülölökneк meg-fizetek.

42 Meg-részegítem az én nyilaimat vérrel, és az én fegyverem meg-emészti *az ö húsokat:* a' meg-ölötteknek és foglyoknak vérekkel *részegítem-meg fegyveremet*, hogy az én ellenségimnek eleitől fogva való bünök-ért bosszúzút-álljak.

43 Örvendezzetek † Pogányok az ö népével; mert az ö szolgainak vérekет * meg-torolja, és bosszúzút-áll az ö ellenségin, és kegyelemmel bé-fedezi az ö földét és az ö népét.

† *Róm.* 15 : 10. * *Jel.* 19 : 2.

44 El-méne azért Móses, és el-mondá ez Eneknek minden igéit a' népnek füle' hallására, ö és Jósué * a' Núnfia.

* *Jós.* 1 : 1. 2.

45 Es el-végezé Móses mondani mind ez igéket mind az egész Izraelnek,

46 Es monda nékiek: Vegyétek szívetekbe mind ezeket az igéket, a' mellyekkel én bizonyságot tészek ti ellenetek e' mái napon: és parantsoljátok-meg a' ti fiaitoknak, hogy megörizzék † és meg-tartsák e' Törvénynek minden igéit;

47 Mert nem hijába-való ige, hogy meg-utáltatnék ti tőletek; hanem ez a' ti * életetek, és ez ige által hoszszabbítjátok-meg napjaitokat a' földön, mellynek birására ti által-mentek a' Jordánon. † *r.* 28: 1-14. 15-68.

* *r.* 30 : 8-10. 15. 16.

48 Ugyan azon napon szólla az UR Mósesnek, mondván:

49 Menj-fel az Abarim' * hegyére, a' Nebó' hegyére, melly vagyon a' Moábnak földén, és a' melly vagyon a' Jérichó' ellenében; és nézd-meg a' Kanaán' földét, mellyet én adok az Izrael' fiainak örökségül,

* 4 *Móf.* 27 : 12-14.

50 Es halj-meg a' hegyen, a' melly-re fel-mégy, és takaríttafsál a' te népeidhez: a' miképpen meg-hólt * Áron a' te atyád-fia a' Hór' hegyén, és takaríttatott az ö népeihez;

* 4 *Móf.* 33 : 38.

51 Mivelhogy vétkeztetek én ellenem az Izrael' fiai között a' versengésnek * vizénél, a' Tzín' puszta-jában Kádesnél; mert nem szentelétek-meg engemet az Izrael' fiai között.

* 4 *Móf.* 20 : 2. 8. 10-13.

52 Meg-látod ellenbe a' földet: * de oda nem mégy arra a' földre, a' mellyet én adok az Izrael' fiainak.

* *r.* 34 : 4.

XXXIII. RESZ.

Mósesnek testamentom-tétele.

1 E' pedig az áldás, mellyel * megáldá Móses az Istennek embere az Izrael' fiait, minek-elötte meg-halna.

* 1 *Móf.* 49 : 1-28.

2 Es monda: Az UR a' Sinai hegyéből jött, és Seir' hegyéből támadott ezeknek: meg-világosodott a' Párán-nak hegyéből, és el-jött tíz ezer szentekkel: az ö jobb-keze felöl tüzes * törvény fénlik vala nékik.

* *r.* 5 : 4. 2 *Móf.* 19 : 18. 20 : 1. 2.

3 Es immáron *igen* szereti a' népeket, az ö népének szentei vagynak a' te kezedben: azok-is szerkeztették magokat a' te lábaidhoz, és hallgatják a' te beszédidet.

4 *Tudni-illik* a' Törvényt, mellyet parantsolt * minékünk Móses: melly a' Jákób' Gyülekezetinek † öröksége.

* 2 *Móf.* 19 : 17. 20 : 19. 21.

† *Sólt.* 147 : 19. 20.

5 Mert *ollyan* vólt Izraelben *Móses mint a'* Király, mikor öszve-gyültek a' népnek fejei, és egyetembe az Izraelnek nemzetségi.

6 Eljen a' RUBEN és meg ne haljon: és ne légyen számok az ö embereinek.

7 E' vólt pedig a' JUDANAK áldása, és monda: Hallgasd-meg, URam, a' Júdának *szavát, és az ö népéhez vigyed haza ötet: az ö keze elégséges légyen néki, mikor az ö ellensége ellen segítség léfzesz öneki.

** 1 Móf.* 49: 10.

8 LEVIRÖL pedig monda: A' te Thummimiddal és Urimiddal megékesítetted a' férjfiat, a' te szentedet, kit meg-késértél Massában, *** mikor versengenének a' Mériba' vizei mellet.

** 2 Móf.* 17: 1-7. 4 *Móf.* 20: 2-13.

9 Ki azt mondotta az ö attyának és az ö annyának: Nem láttam ötet: és az ö attya-fiait nem esmérte, fiaival sem gondólt; mert örizték a' te *** befzédedet, és a' te fzövetségedet megtartották. *** 2 *Móf.* 32: 26-29.

10 Tanítják *** a' te itéletidre a' Jákóbot, és a' te Törvényedre az Izraelt: jó illatú füstöt tésznek a' te ortzád elött, és egészen égö áldozatot a' te ótárodon. ** Mal.* 2: 4-7.

11 Áld-meg, URam, az ö marháját, és az ö kezeinek munkája légyen kedves te elötted: rontsd-meg derekokat az ö reá támadóknak, és *azoknak*, a' kik ötet gyülölik, hogy fel ne kel-hefsenek.

12 BENJAMINROL monda: Az URnak fzerelme *a' Benjámin*, és lakozni fog bátorságosfon ö mellette, óltalmazván ötet mindenkor, és az ö vállai között lakozván.

13 JOSEFRÖL *** pedig monda: Meg-áldattatott az URtól az ö földe az égnek gyönyörüségével a' harmattal, és a' mélységböl *fzármozó vizekkel*;

** 1 Móf.* 49: 22-26.

14 A' Napnak melegségétöl, és a' Hóldnak nedvefségétöl meg-érlelttgyönyörüséges gyümöltsökkel,

15 Es a' régi hegyeknek teteinek gyönyörüségével, és a' régtöl fogva való halmoknak gyönyörüségével.

16 A' földnek gyönyörüségével és gazdagságával: és a' tsipke *** bokorban lakozónak jó-akaratja fzálljon Jófefnek fejére, és az ö attya-fiai közzül ki-válafztatottnak tetejére.

** 2 Móf.* 3: 2-4.

17 Mint a' válafztott ökörnek ékefsége az ö ékefsége, és az ö fzarvai ollyanok, mint az Unikornifnak fzarvai; azokkal a' népeket ökleldezi mind a' földnek végéig: és ezek az EFRAIMNAK *** tiz ezeri; és a' MANASSENAK ezeri. *** 1 *Móf.* 48: 1. 5.

18 Es a' ZEBULONROL-is monda: Örvendezz Zebulon, mikor kimenéndefz: és te ISSAKAR a' te fátoridban.

19 A' népeket az *Iften*' hegyére hívják, és ott igafságnak áldozatját áldozzanak; mert a' tengereknek böségét fzopják, és a' fövenynek el-rejtett kintseit.

20 Es a' GADROL monda: Áldott az, a' ki a' Gádot ki-terjefztette: mint az oroszlán úgy lakik *földében*, és *az ö ellenségének* karját és tetejét meg-marja.

21 Es jó idején gondot vifele magáról; és a' Törvény-adótól rendeltetett *** örökségben marada: Azért el-ment-vén a' népnek Fejedelmivel, az URnak igafságát tselekefzi, és az ö itéletét az Izraellel együtt. *** 4 *Móf.* 32: 33-36.

22 Es a' DANROL monda: A' Dán mint az oroszlánnak kölyke, a' melly ki-fzökköllik Básánból.

23 Es a' NAFTALIROL monda: Oh Naftali, ki az URnak jó-akaratjával és áldásával tellyes vagy, a' Napenyéfzetet és a' Délt örökfégül birjad!

24 Es az ASERRÖL monda: Áldott a' több fiak felett az Afer: az ö attya-fiai elött kedves léfzen, és megáfztatja az ö lábait olajban.

25 Vas *** és értz a' te faruid: és erös hatalmas léfzesz a' míg élfz.

** réfz* 8: 9.

26 Nintsen hafonló ez Iftenhez, óh Izrael! ki az egekben ül a' te segítségedre, és az ö nagyságos vólta a' felsö *** felhökben. ** Sólt.* 18: 10. 11. *Esa.* 19: 1.

27 Oltalmad légyen az örökké való Iften, alattad légyenek az ö örökké való karjai: ki a' te ellenségedet te elötted *** ki-üzze, és azt mondja: Vefzesd-el *ellenségidet!* ** Jóf.* 12: 1.

28 Hogy lakozzék *** bátorsággal az Izrael † egyedül, a' Jákób' forrása a' gabonának és bornak földében: az ö egei-is tsepegtefsenek néki harmatot.

** Jér.* 23: 6. † 4 *Móf.* 23: 9.

29 Bóldog vagy Izrael! kitsoda ollyan *** nép mint te; óltalmaztatol az UR által, a' te segítségednek paifa által, ki a' te ditsöségednek fegyvere? Aláztaffanak-meg a' te ellenségid te elötted, és te azoknak magafságit tapodjad. ** r.* 32: 9-14.

Sólt. 147: 19. 20.

XXXIV. RESZ.

Meg-hal Móses: el-temettetik Istentöl; siratják ötet az Izraeliták: Josue állattatik helyébe.

1 FEl-méne annak-oká-ért Móses *** a Moáb' mezöségéröl, a' Nébó' hegyére, a' halomnak tetejére, melly vagyon Jérichó' városának ellenében: és meg-mútatá öneki az UR az egéfz föl-

földet, *tudni-illik* Gileádot mind Dánig.
* r. 32 : 49. 50.
2 Es az egéſz Naftali', Efraim' és Manaſſé' földét, az egéſz Júda' földét, mind az utólsó tengerig.
3 Es a' Dél felöl való tartományt, és a' lapátzot, Jérichónak a' Pálmafák'* városának völgyét, mind Soárig.
* *Bir.* 1 : 16.
4 Es monda néki az UR : Ez a' föld, mellyröl meg-esküdtem * Abrahámnak, Isáknak, Jákóbnak, mondván : A' te magodnak adom azt : Meg-mútattam azt, hogy látnád ſzemeiddel, † de oda bé nem mégy. * 1 *Móſ.* 12 : 7. 28 : 13. †r. 32 : 52.
5 Annak-okáért meg-hala ott Móſes az URnak ſzolgája a' Moábnak földén, az URnak * befzéde ſzerínt,
* r. 32 : 48-50. —
6 Es el-temeté ötet az UR egy völgyben a' Moábnak földén, a' Beth-Péor' ellenébe : és ſenki nem tudja az ö temetéſének * helyét mind e' mái napig. * *Jud. v.* 9.
7 (Móſes pedig ſzáz és húſz * eſztendös vala, mikor meg-hala : nem homályoſodott vala meg az ö ſzeme, ſem el nem fogyatkozott vala az ö ereje.) * r. 31 : 2.
8 Es ſiraták az Izrael' fiai Móſeſt, a' Moábnak mezöségében, harmintz * napig : és bé-tellyeſedének a' Móſes' ſiratáſának, *az-az* gyáſzolásának napjai. * 1 *Móſ.* 50 : 3. 4 *Móſ.* 20 : 29.
9 Jósué a' Nún' fia pedig bé-tellyeſedék böltſeségnek lelkével ; mert Móſes vetette vala * ö reája az ö kezeit : és engedének néki az Izraelnek fiai, és úgy tſelekedének, a' mint parantſolta vala az UR Móſesnek.
* 4 *Móſ.* 27 : 18-21.
10 Es nem támadott azután Izraelben ollyan Próféta mint Móſes, kit eſmért vólna az UR ſzínröl * ſzínre.
* 2 *Móſ.* 33 : 11. 4 *Móſ.* 12 : 8.
11 Minden jegyekben és tsudákban, mellyek-ért küldötte * vala ötet az UR, hogy azokat tſelekedné az Egyiptomnak földében Faraó előtt, minden ö ſzolgai előtt és az ö egéſz földe előtt. * 2 *Móſ.* 4 : 21.
12 Es minden hatalmas * tſelekedetben, és minden nagy retteneteſſégben, mellyeket tſelekedett Móſes az egéſz Izraelnek ſzemei előtt.
* 2 *Móſ.* 14 : 21. 27. 15 : 23. 25.

JOSUE' KÖNYVE.

Meg-íratik itt az Izraelitáknak az Igértt földre való bé-menetelek : a' pogányoknak meg-rontatása : a' földnek el-oſztatása. Mind ezek 17. *eſztendeig lett dolgok.*

I. RESZ.

Parantſol Iſten Jósuénak, Jósué a' népnek.

1 ES lön Móſesnek az UR' ſzolgájának halála * után, ſzólla az UR Jósuénak † a' Nún' fiának, ki Móſes' ſzolgája vala, ezt mondván :
* 5 *Móſ.* 34 : 5. † 2 *Móſ.* 33 : 11. 4 *Móſ.* 13 : 4. 9. 17. 5 *Móſ.* 1 : 38.
2 Móſes az én * ſzolgám meg-hólt : Moſtan annak-okáért kelj-fel, és menj-által a' Jordán' vizén, te és mind ez a' nép, arra a' földre, mellyet én adok nékiek, az Izrael' fiainak.
* 5 *Móſ.* 34 : 10. 11.
3 Minden helyet, mellyet a' ti lábatoknak talpa meg-nyom, néktek adtam, a' miképpen ſzóllottam * Móſesnek. * 2 *Móſ.* 3 : 8. 5 *Móſ.* 1 : 7. 8. 31 : 6-8.
4 A' puſztától és e' Libánuſtól fogva a' nagy folyó-vizig *tudni-illik* az Eufrates folyó-vizig ; a' Hittéuſoknak egéſz földök a' nagy tengerig Napnyúgot felöl, léſzen a' ti határotok.
5 Meg nem áll ſenki te élötted a' te életednek minden napjaiban ; miképpen vóltam Móſeſſel, úgy léſzek te * veled-is, el nem hagylak tégedet, ſem el nem maradok te töled.
* 5 *Móſ.* 31 : 6-8.
6 Bátorítsd-meg és erösítsd-meg magadat ; mert te tſelekedſzed, hogy e' nép birja * azt a' földet, mellyröl megesküdtem az ö attyaiknak, hogy önékiek adnám azt. * 5 *Móſ.* 1 : 38.
7 Annak-okáért bátorítsd-meg és erösítsd-meg magadat igen, hogy eſzesen tſelekedjél mind a' Törvény ſzerínt, mellyet parantſolt tenéked Móſes az én ſzolgám ; attól ſe jobb-kézre ſe bal-kézre ne hajólj, hogy jó * ſzerentséſen tſelekedjél mindenekben, a' mellyekre menéndeſz. * 5 *Móſ.* 28 : 1.
8 El ne távozzék e' Törvénynek könyve a' te ſzádtól, hanem gondolkodjál arról éjjel * és nappal, hogy meg-örizzed és tſelekedjél mind a' ſzerínt, a' mint meg vagyon írva abban ; mert akkor léſznek ſzerentséſek a' te útaid, és akkor léſzeſz bóldog.
* *Sólt.* 1 : 2. 3.
9 Avagy nem parantsolámé-meg téneked ? * Bátorítsd-meg és erösítsdmeg magadat : meg ne iſzonyodjál, ſe meg ne rettenj ; mert te veled * vagyon a' te URad Iſtened mindenek-

ben, a' mellyekre menénteisz.
* *v.* 7. ** 5 *Móf.* 31 : 7. 8.

10 Az-oká-ért meg-parantsolá Jósué a' népnek Fejedelminek, ezt mondván :

11 Menjetek-által a' táboron, és hagyiátok-meg a' népnek, mondván : Kéfziltsetek magatoknak útra való eleséget ; mert harmad nap múlva általmentek ti e' Jordán' vizén ; hogy bémenjetek a' földnek birására, mellyet a' ti URatok Iftentek ád tinéktek, hogy birjátok.

12 A' Rúben' és Gád' nemzetségének pedig, és a' Manaffé' fél nemzetségének fzólla Jósué, ezt mondván :

13 Meg-emlékezzetek a' dologról, mellyet parantsolt * tinéktek Móíes az URnak fzolgája, mondván : A' ti URatok Iftentek meg-nyúgotott titeket, és néktek adta ezt a' földet.
* 4 *Móf.* 32 : 20-33.

14 A' ti feleségeitek, a' ti apró gyermekeitek, és a' ti barmaitok maradjanak e' földön, a' mellyet * adott tinéktek Móíes a' Jordán' vizén innét : ti pedig fegyveres kézzel menjetek-által a' ti atyátok-fiai előtt mindnyájan, a' kik közzületek erősek, és fegélljétek-meg őket; * 4 *Móf.* 32 : 33-37.

15 Míg meg-nyúgotja az UR a' ti atyátok-fiait-*is*, mint titeket, és birják ők-is a' földet, mellyet a' ti URatok Iftentek ád önékiek ; és akkor térjetek-vifzfza birodalmatoknak földébe, és birjátok azt, a' mellyet adott tinéktek Móíes az URnak fzolgája, Nap-keletről innét a' Jordán' vizén.

16 És felelének Jósuénak, mondván : Mindeneket, valamelliyeket parantsoltál minékünk, meg-tselekefzünk, és valahová küldefz minket, oda mégyünk.

17 Szintén a' mint engedtünk Móíesnek, úgy engedünk néked : tsak hogy légyen a' te URad Iftened te veled, a' miképpen vólt * Móíeífel.
* 5 *Móf.* 34 : 10-12.

18 Valaki ellene jár a' te fzádnak, és nem engedénd a' te befzédidnek : mind azoknak, mellyeket parantsolándafz néki, meg-ölettefsék ; tsak hogy bátorítsd és erősítsd-meg magadat.

II. RESZ.

A' kémek Jérichóban Ráháb által megfzabadulnak.

1 EL-küldött vala pedig Jósué a' Núnn' fia két férj-fiú kémeket Sittimből titkon, mondván : Menjetek-el, és vegyétek jól eszetekbe azt a' földet, és Jérichót. El-menvén annak-oká-ért, bé-mentek vala egy vendégfogadó * afzfzonyi-állatnak házába, kinek neve vala Ráháb, és ott hálának. * *Jak.* 2 : 25.

2 Mikor pedig meg-mondották vólna ezt a' Jérichó' Királyának, mondván ; Imé férfiak jöttenek ide ez éjtszaka az Izrael' fiai közzül, e' földnek kémlélésére :

3 Akkor külde a' Jérichó' Királya Ráhábhoz, ezt mondván : Hozd-ki a' férfiakat, kik bé-mentenek te hozzád, kik mentenek a' te házadhoz ; mert ez egéfz földet jöttenek meg-kémleni.

4 (Fel-vette vala pedig az afzfzonyiállat mind a' két férfiakat, és el-rejtette vala őket.) Ki monda : Bizony jöttenek vala hozzám férfiak, de nem tudtam-honnan valók vóltanak ;

5 És minek-előtte a' városnak kapui bé-zárlatnának, a' fetétben azok a' férfiak ki-mentenek, és nem tudom hová mentenek ; Menjetek utánnok hamar, és meg-fog-hatjátok őket.

6 Ö pedig fel-hágatta vala őket a' ház-héjára : és el-rejtette * vala őket a' len-pozdorjáiban, mellyeket ö a' házhéjára rakott vala. * 2 *Sám.* 17 : 18. 19.

7 És a' férfiak menének ö utánnok az úton, melly viízen a' Jordán' vizére mind a' révig : a' kaput pedig bé-zárlák egy kevés idö múlva azután, hogy ki-menének azok, kik őket kergetik vala.

8 Minek-előtte pedig el-aluttanak vólna *a' kémek*, fel-méne az afzfzonyiállat ö hozzájok a' ház-héjára,

9 És monda a' férfiaknak : Tudom, hogy az UR adta tinéktek ezt a' földet ; mert esett a' ti töletek való félelem ri reánk ; és el-olvadtanak * e' földnek minden lakói ti töletek való féltekben ; * *r.* 5 : 1.

10 Mert hallottuk, miképpen megfzáraztotta az UR a' veres tengernek * vizét a' ti ortzátok előtt, mikor kijönétek Egyiptomból : és mit tselekedtetek légyen az Emoréuſoknak † két Királyainak, kik *vóltanak* a' Jordán' vizén túl, Sihonnak és Ognak, kiket meg-öltetek. * 2 *Móf.* 14 : 21. † 4 *Móf.* 21 : 24-35.

11 Mellyet mikor meg-hallottunk: el-olvadott a' mi fzivünk, és meg nem maradott a' bátorság fenkiben a' ti ortzátok miatt ; mert a' ti URatok Iftentek, az Iften * fen az égben és alatt a' földön. * 5 *Móf.* 4 : 39.

12 Mostan annak-oká-ért esküdjetek-meg, *kérlek*, énnékem az URra ; mert irgalmaſſágot tselekedtem ti veletek, hogy tselekefztek irgalmaſſágot ti-is az én atyámnak házával, és adtok énnékem erről bizonyos jelt,

13 Hogy elevenen meg-tartjátok az én atyámat, az én anyámat, az én atyám-fiait, húgaimat, néném et, minden marhájokat, és meg-mentitek a' mi lelkeinket a' haláltól.

14 Mondának önéki a' férfiak : A' mi

mi lelkünk légyen ti érettetek a' halálban, de úgy, ha ki nem jelentitek a' mi befzédinket: és léfzen, mikor nékünk adándja azUR ezt a' földet, hogy irgalmaſſágot és igaſſágot tselekedjünk te veled.

15 Alá-botsátá annak-okáért öket kötélen az ablakon, (mert az ö háza vala a' város' kö-kerítéſének falában, és ö a' kö-kerítésben lakik vala.)

16 Es monda nékiek: E' hegyre menjetek, hogy valamiképpen elöl ne találjanak azok, kik keresnek titeket: és el-búván ott légyetek három napon, míg viſzſza-térnek azok, kik nyomoznak titeket, és annak-utánna menjetek a' ti útatokon.

17 Es mondának önéki a' férjfiak: Artatlanok léfzünk mi ez esküvéſtöl, mellyel minket meg-esküdtettél.

18 Imé mikor bé-jövünk mi e' földre, e' veres fonálból tsinált kötelet kösd-ki az ablakon, a' mellyen alábotsátottál minket; annak-felette a' te atyádat és a' te anyádat, a' te atyádfiait és az atyádnak minden tselédjét gyüjtsd hozzád e' házba.

19 Léfzen pedig, hogy ha valaki kijövénd a' te házadnak ajtain: annak vére az ö fején léfzen, mi pedig ártatlanok léfzünk: valaki léfzen te veled e' házban, annak vére légyen a' mi* fejünkön, ha valakinek keze léfzen azon. * 3 *Móſ.* 20: 9.

20 Ha pedig ki-jelenténded a' mi befzédünket: üresek léfzünk ettöl az * esküvéstöl, a' mellyel meg-esküdtettél minket. * *v.* 14.

21 Es az aſzſzonyi-állat felele: A' mint ſzóllottatok, úgy légyen. Akkor el-botsátá öket, és el-menének: és kiköté a' veres fonálból tsinált kötelet az ablakon.

22 El-menvén pedig jutának a' hegyre, és ott lönek † három nap, míg megtérének a' * keresök, kik keresék öket minden útakon, de nem találák-meg. † *r.* 1: 11. * *v.* 3. 5. 7.

23 Meg-térvén annak-okáért a' két férjfiak, minek-utánna alá-jövének a' hegyről, által-menének a' Jordánon, és jutának Jósuéhoz * a' Nún' fiához; és meg-befzéllének néki mindeneket, mellyek történtenek vala ö rajtok.

* *v.* 1.

24 Es mondának Jósuénak: Kezünkbe adta az UR mind az egéſz földet; mert el-olvadtanak * a' földnek minden lakói, a' mi tölünk való félelemnek miatta. * *v.* 9.

III. RESZ.

Az Izrael' népe ſzáraz lábbal által-mégyen a' Jordánon.

1 EL-kele azért Jósué jó reggel, és el-indúlának * Sittimből, és menének a' Jordán' vizéig, ö és mind az Izraelnek fiai; és meg-hálának ott minek-elötte által-mennének.

* *réſz.* 2: 1.

2 Es lön harmad nap után, által-menének a' Hadnagyok a' táboron,

3 Es meg-parantsolák a' népnek, mondván: Mikoron látjátok a' ti URatoknak Iſtenteknek frigy-* Ládáját, és a' Lévi' nemzetségéből való Papokat hogy viſzik a' *Ládát*: ti-is menjetek-ki a' ti helyetekből, és menjetek a' *Láda* után; * 2 *Móſ.* 25: 10-16.

4 Ugy mindazáltal, hogy mérték ſzerínt, úgy-mint két ezer ſingni közbe-vetés légyen ti közöttetek és a' Láda között: közel hozzá ne menjetek; hogy eſzetekbe veheſſétek az útat, mellyen kell mennetek; mert nem mentetek-által ezen az úton ſoha ez elött.

5 Meg-mondotta vala pedig Jósué a' népnek: Kéſzítsétek hozzá magatokat; mert hólnap az UR ti közöttetek tsudákat * tselekeſzik. * *v.* 13. 16.

6 Es monda ismét Jósué a' Papoknak illyen ſzóval: Vegyétek-fel a' frigy' Ládáját, és menjetek-által a' nép elött: Fel-vévék annak-okáért a' frigy' Ládáját, és járának a' nép elött.

7 Mondotta vala pedig az UR Jósuénak: E' napon kezdlek † tégedet felmagaſztalni az egéſz Izraelnek ſzemei elött; hogy meg-tudják, hogy a' miképpen vóltam * Móſeſſel, akképpen léfzek te veled-*is*. † *r.* 4: 14.

* *r.* 1: 5. 17.

8 Te annak-okáért parantsold-meg a' Papoknak, kik hordozzák a' frigy' Ládáját, mondván: Mikoron bé-menéndetek a' Jordán' vizének ſzélibe, meg-álljatok a' Jordánban.

9 Es monda Jósué az Izrael' fiainak: Jöjjetek ide, és halljátok-meg a' ti URatoknak Iſtenteknek ſzavát.

10 Es monda Jósué: Ebből esméritek-meg, hogy az élö Iſten ti közöttetek vagyon, és hogy kétség nélkül ki-üzi a' ti ortzátok elöl a' Kananéuſt, a' Hitthéuſt és a' Hivéuſt, a' Perizéuſt, Girgáséuſt, Jebuséuſt és az Emoréuſt.

11 Imé az egéſz földön Uralkodónak frigy' Ládája által-mégyen ti elöttetek a' Jordán' vizén.

12 Moſtan annak-okáért válaſzſzatok magatoknak tizen-két * férjfiakat az Izrael' nemzetségiből, egy-egy férjfiat egy-egy nemzetségből.

* *réſz.* 4: 2.

13 Mert mihelyt meg-nyugovándnak a' Jordán' vizében a' Papok' lábainak talpai, kik az egéſz földön Uralkodó URnak frigy-Ládáját hordozzák: a' Jordán' vizei két-felé ſzakadnak, és

a' fellyül alá-folyó vizek meg-állanak * egy rakásban. * *Sólt.* 114 : 3.

14 Es lön, hogy mikor a' nép menne az ö ſátorából, hogy által-menne a' Jordánon: a' Papok kik hordozzák vala a' frigy' Ládáját, elötte valának a' népnek.

15 Mikoron pedig jutottak vólna azok, kik a' Ládát * vifzik vala, a' Jordánhoz, és a' Papoknak, kik a' Ládát viſzik vala, lábaik értenek vólna a' vizeknek külſö ſzélibe: (a' Jordán pedig minden partjai felett † rakva ſzokott vala lenni minden aratálnak idején.) * *v.* 3. † 1 *Krón.* 12 : 15.

16 Meg-állának a' vizek, mellyek fellyül alá-folynak vala, és nevekedének egy *nagy magas* rakásban, nagy meſzſze Adám' vá-osától, melly Tzarthánnak óldala felöl vala: és a' mellyek azon alól folynak vala a' puſztának tengerébe, *az-az* a' sós tengerbe, meg-emésztetének és el-fogyának: a' nép pedig által-méne Jérichónak ellenében.

17 Állanak vala pedig a' Papok, kik az UR' frigy-Ládáját viſzik vala, ſzárazon a' Jordánnak közepiben bátorsággal: és az egéſz Izrael által-mégyen vala ſzárazon, míg mind az egéſz nemzetség a' Jordánon való által-menetelben véget tön.

IV. RESZ.

Annak emlékezetire emeltt kö-oſzlopok.

1 Mikoron pedig el-végezte vólna mind az egéſz nemzetség a' Jordánon való által-menélt: (mivelhogy ízóllott vala az UR Jóſuénak, mondván:

2 Vegyetek mellétek a' nép közzül tizen-két férjfiakat, egy-egy férjfiat egy-egy nemzetségből,

3 És parantsoljátok-meg nékiek, mondván: Vegyetek-fel magatoknak innen a' Jordánnak közepiből, a' helyről, a' hol állnak bátorsággal a' Papoknak lábaik, tizen-két követ, és vigyétek-által veletek azokat, és tegyétek-le a' ſzálláſon, a' hol háltok ez éjtſzaka.)

4 Akkor elö-hivá Jóſué a' tizen-két férjfiakat, kiket ſzerzett vala az Izrael' fiai közzül, egy-egy férjfiat egy-egy nemzetségböl.

5 Es monda nékiek Jóſué: Menjetek-által a' ti URatoknak Iſtenteknek frigy-Ládája elött, a' Jordánnak közepiben; és vegyetek-fel magatoknak, ki-ki egy-egy követ az ö vállára, az Izrael' fiainak nemzetséginek ſzámok ſzerínt;

6 Hogy légyen ez jegyül ti közöttetek, mikor kérdéndik a' ti fiaitok ezután *az ö attyokat*, ezt mondván: Mire valók ezek a' kövek?

7 Mondjátok-meg nékiek: Hogy két-felé váltanak a' Jordánnak * vizei az URnak frigy-Ládája elött, mikoron által-menne a' Jordánon, két-felé válának a' Jordánnak vizei: és leſznek e' kövek emlékezetre az Izrael' fiainak mind örökké. * *r.* 3 : 13.

8 Es tselekedének akképpen az Izrael' fiai, a' miképpen meg-parantsolta vala Jóſué, és hozának tizen-két követ a' Jordánnak közepiböl, a' miképpen meg-parantsolta vala az UR Jóſuénak, az Izrael' fiainak nemzetséginek ſzámok ſzerínt; és által-hozák vélek a' ſzállásra, és le-tévék azokat ott.

9 Továbbá tizen-két követ állata-fel Jóſué a' Jordánnak közepiben-is; az helyen, a' hol meg-állottanak vala a' Papoknak lábaik, kik a' frigy' Ládáját hordozzák vala: és ott vóltanak mind e' mái napiglan.

10 A' Papok pedig, kik hordozzák vala a' Ládát, állanak vala a' Jordánnak közepiben, míg meg-tellyeſedék minden beſzéd, mellyet az UR mondott vala Jóſuénak, hogy meg-parantsolná a' népnek, úgy ſzínte a' mint Móſes meg-mondotta vala Jóſuénak: Annak-okáért nagy ſietséggel által-méne a' nép.

11 Mikor pedig mind az egéſz nép az által-menetelben véget tett vólna: által-méne az UR' Ládája-is; és a' Papok, kik valának a' nép elött.

12 (Által-mentek vala pedig a' Rúben' fiai és a' Gád' fiai, és a' Manaſſé' fél nemzetsége fegyverrel fel-fegyverkezve az Izrael' fiai elött; a' miképpen ſzóliott vólt önékiek * Móſes.

* 4 *Móſ.* 32 : 20. 29.

13 Ugy-mint negyven ezer fegyveres vitézek menének-által az UR elött a' hartzra, Jérichónak sik-mezejére.

14 Azon a' napon magaſztalá-fel * az UR Jósnét az egéſz Izraelnek ſzemei elött; és félék ötet, miképpen félték vala Móſeſt, az ö életének minden napjaiban.) * *r.* 3 : 7.

15 Mert meg-mondotta vala az UR Jósuénak illyenképpen:

16 Parantsold-meg a' Papoknak, kik a' bizonyságnak Ládáját hordozzák, hogy jöjjenek-fel a' Jordánból.

17 Es parantsola Jóſué a' Papoknak, mondván: Jöjjetek-fel a' Jordánból.

18 Mikoron pedig fel-jöttenek vólna a' Papok, kik hordozzák vala az UR' frigyének Ládáját, a' Jordánnak közepiből, és által-mentek vólna a' Papok' lábaiknak talpai a' ſzárazra: meg-térének * a' Jordánnak vizei az ö helyekre, és folynak vala minden partjainak felette, mit az elött. * *r.* 3 : 13.

19 A' nép pedig fel-méne a' Jordánból az elsö hónak tizedik napján; és tábort

tábort jára * Gilgálban, Nap-kelet felöl való réfzében Jérichónak. * *r.* 5:9

20 Es a' tizen-két köveket,* mellyeket hoztanak vala a' Jordánból, helyhezteté Jósué Gilgálban. * *v.* 8.

21 Es monda az Izrael' fiainak ekképpen: Mikor kérdéndik a' ti fiaitok ezután az ö attyokat, ezt mondván: Mire valók ezek a' kövek?

22 Meg-jelentsétek a' ti fiaitoknak, ezt mondván: Szárazon jött-által az Izrael e' Jordánon;

23 Mert meg-fzáraztotta a' ti URatok Iftentek a' Jordán' vizeit a' ti ortzátok elött, míg által-jövétek rajta, a' miképpen tselekedett vala a' ti URatok Iftentek a' veres tengerrel, * mellyet meg-fzárazta a' mi ortzánk elött, míg által-menénk rajta; *2*Móf.* 14:21

24 Hogy meg-esmérjék a' földnek nek minden népei az URnak kezét, hogy erös; hogy fél-jétek a' ti URatokat Iftenteket mindenkoron.

V. RESZ.

Jósué környül-metéli az Izraelitákat: a' Húsvéti bárányt meg-eszik: meg-szünik a' Manna: Angyal jelenik-meg Jósuénak.

1 LÖn pedig, mikor meg-hallották vólna az Emoréusoknak minden Királyai, kik laknak vala a' Jordánon túl Nap-nyúgot felöl, és a' Kanaánusoknak * minden Királyai, kik laknak vala a' tenger mellett, hogy meg-fzáraztotta vólna az UR a' Jordánnak vizeit az Izrael' fiainak ortzájok elött, míg által-mentünk: el-olvada † az ö fzívek, annyira hogy nem vólna femmi bátorság ö bennek, az Izrael' fiaitól való féltekben.

* 4 *Móf.* 13:30. † *r.* 2:9. 10.

2 Az időben monda az UR Jósuénak: Tsinálj magadnak éles kéfeket, és ifmét * metéld-környül az Izrael' fiait máfod-fzor. * *v.* 5.

1 *Móf.* 17:10. 23-27.

3 Es tsinála Jósué magának éles kéfeket, és környül-metéle az Izrael' fiait a' környül-metélkedetlenségnek halmán.

4 E' pedig az oka, miért metélé-környül öket Jósué; Mert mind az egéfz nép, *tudni-illik* a' kik ki-jöttenek vala Egyiptomból a' férjfiak, minden hadakozó emberek meg-hóltanak vala a' * pufztában, az útban, minekutánna ki-jöttenek Egyiptomból;

* 4 *Móf.* 13:21-24. 29-34.

5 Mert környül-metéltetett vala mind az a' nép, a' ki ki-jött vala: de azt a' népet, a' ki fzülettetett vala a' pufztában, az útban, minek-utánna ki-jöttenek Egyiptomból, nem metélték vala környül;

6 Mert negyven eſztendeig * járták az Izrael' fiai a' pufztában, miglen meg-emésztetnék minden hadakozó férjfiaknak nemzetsége, a' kik kijöttek vala Egyiptomból, kik nem hallgatták vala az UR' fzavát: kiknek *tudni-illik* meg-eskütt † vala az UR, hogy nem mutatná-meg nékiek a' földet, mellyről meg-eskütt vala az UR az ö attyaiknak, hogy nékünk adná azt a' téjjel †† és mézzel folyó földet.

* 4 *Móf.* 13:34. † 4 *Móf.* 14:21.23. †† 2 *Móf.* 3:8.

7 Azért azoknak fiaikat, a' kiket állatott vala azok' helyében, azokat metélé-környül Jósué; mert környül-metéletlenek valának; mert nem metélték vala környül öket az útban.

8 Minek-utánna pedig környül-metéltetett vólna az egéfz nép: vefzteg lönek az ö helyeken a' táborban mind addig, míg meg-gyógyúlának.

9 Es monda az UR Jósuénak: Ma fordítottam-el Egyiptomnak fzidalmát ti rólatok: és hivá annak a' helynek nevét * Gilgálnak mind e' mái napig.

* *r.* 4:19.

10 Mikor pedig tábort jártanak vólna az Izrael' fiai Gilgálban, készítének Páfchát * tizen-negyedik napján a' hónak, eſtve, Jérichónak mezején.

* 2 *Móf.* 12:1-11.

11 Es evének a' földnek gyümöltsében a' Páfchának másod * napján, kovafz nélkül való kenyereket, és tüznél pergeltt *gabona-fejeket*, ugyan azon napon. * 2 *Móf.* 12:18. 19.

12 Es más napra kelve meg-fzünék a' Mán *, mikor ettenek vólna a' földnek gyümöltséből, és nem vólt annakutánna többé Mannájok az Izrael' fiainak; hanem evének a' Kanaán' földének gyümöltsében abban az eſztendőben. * 2 *Móf.* 16:4. 14-35.

13 Történék pediglen, hogy mikor vólna Jósué Jérichónal, fel-emelé az ö fzemeit, és látá, hogy ímé egy férjfiú állana ö ellenébe, kinek kezében vala az ö mezítelen fegyvere; és méne oda hozzája Jósué, és monda néki: Mi közzülünk való vagyé, avagy a' mi ellenségink közzül való?

14 Es monda az: Nem, hanem vagyok az UR' feregének * Fejedelme, moſtan jöttem. Es le-borúlván Jósué a' földre artzal, meg-hajtá magát, és monda: Mit fzóll az URam az ö fzolgájának? * 2 *Móf.* 14:19.20.

15 Es monda az UR' feregének Fejedelme Jósuénak: Old-le a' te faruidat * a' te lábaidról; mert a' hely, a' mellyen állafz, fzent: és akképpen tselekedék Jósué. * 2 *Móf.* 3:5.

VI. RESZ.

Jérichó meg-vétetik: Ráháb meg-tartatik.

1 JErichó pediglen bé-zárattatva vala
fzorgalmatofon, az Izrael' fiaitól
való félelemnek miatta; annyira hogy
fenki fem bé, fem ki nem mehetne.
2 Es monda az UR Jósuénak: Imé
kezedbe adtam Jérichót, az ö Király-
ját és az ö sereginek hatalmafit.
3 Azért körös-környül járjátok-meg
a' várost ti mindnyájan, kik hadako-
zó férfiak vagytok, meg-kerülvén
egy-fzer a' várost: akképpen tseleked-
jél hat napokon.
4 Továbbá hét Papok viseljenek
kos' fzarvából tsinált hét kürtöket
a' Láda előtt; hetedik napon pedig
hét-fzer kerüljétek-meg a' várost, és
azok a' Papok kürtöljenek a' kürtök-
kel.
5 Mikor pedig hofszabban von-
fzák a' kürtöléft a' kos'fzarvával: mi-
helyt halljátok a' kürtnek fzavát, fel-
kiáltson mind az egéfz nép nagy kiál-
táffal, és le-fzakad a' városnak kö-
fala magában, és menjen-bé a' nép
közzül ki-ki az ö ellenében való
helyen.
6 Elö-hivá azért Jósué a' Nún' fia a'
Papokat, és monda nékiek: Vegyé-
tek-fel a' frigy' * Ládáját, és *más* hét
Papok végyenek kezekbe kos' fzarvá-
ból tsinált hét kürtöket, az UR' Lá-
dája előtt. * *r.* 3 : 15. 16.
7 Monda a' népnek-is: Menjetek-el
és kerüljétek-meg a' várost; és fegyve-
res kézzel menjen *ki-ki* az URnak Lá-
dája előtt.
8 Mikor pedig ezeket mondotta vól-
na Jósué a' népnek: hét Papok kezek-
ben viselvén a' kos' fzarvából tsinált
hét kürtöket, az UR előtt mennek va-
la, és kürtölnek vala a' kürtökkel,
az UR' frigyének Ládája pedig után-
nok mégyen vala.
9 A' fegyveres nép pedig előttök
mégyen vala a' kürtölö Papoknak; és
a' több közönséges nép követi vala
a' Ládát, menvén és kürtölvén kürtök-
kel.
10 A' népnek pedig meg-parantsol-
ta vala Jósué illy fzókkal: Ne kiál-
tsatok, fe ne hallja valaki a' ti fzóza-
totokat, fe ki ne menjen a' ti fzátok-
ból tsak egy fzó-is addig a' napig,
mellyen mondándom néktek: Kiál-
tsatok; és akkor kiáltsatok.
11 Környül-járá annak-okáért az
URnak Ládája a' várost egy-fzer meg-
kerülvén; és viszfza-térének a' tábor-
ba, és ott maradának.
12 Ismét fel-kele Jósué reggel, és
fel-vévék a' Papok az UR' Ládáját.
13 A' hét Papok pedig, kiknél a'
kos' fzarvából tsinált hét kürtök va-
lának, az UR' Ládája előtt mennek
vala, és kürtölnek vala a' kürtökkel:
a' fegyveres nép pedig előttök mégyen
vala, és a' közönséges nép követi va-
la az UR' Ládáját, menvén és kürtöl-
vén a' kürtökkel,
14 Es meg-kerülék a' várost másod
napon másod-fzor, és annak-utánna
vifzfza-térének a' táborba. Ekképpen
tselekedének hat napokon.
15 Mikor pedig a' hetedik nap elö-
jött vólna: fel-kelének mihelyt a' haj-
nal fel-jöve, és meg-kerülék a' várost
e' mód fzerint hét izben; tsak az na-
pon kerülék-meg a' várost hét izben.
16 Es heted izben való kerülésben,
mikoron kürtölének a' Papok, mon-
da Jósué a' népnek: Kiáltsatok; mert
néktek adta az UR e' várost!
17 Légyen pedig e' város átok; e'
város maga és minden, valami benne
vagyon, az URé: tsak a' vendég-fo-
gadló * Ráháb éljen, ö és mindenek,
kik léfznek ö véle együtt a' házban;
mert el-rejtette a' követeket, kiket
küldöttünk vólt. * *r.* 2 : 4. 12-14.
Sid. 11 : 31.
18 Mindazáltal ti meg-ójjátok ma-
gatokat az átoktól; valamit ne illeffe-
tek az átokból, fe el ne vegyetek az
átokból, és tegyétek az Izrael' táborát
átokká, és meg-háborítsátok azt;
19 Hanem minden * ezüft és arany,
réz és vas-edények, az URnak fzentel-
teffenek; az URnak kintse' közibe
fzámláltaffék. * 4 *Móf.* 31: 51. 52. 54.
20 Annak-okáért kiálta a' nép, mi-
nek-utánna kürtölének a' kürtökkel;
mert mikoron hallotta vólna a' kür-
töknek fzavát a' nép, kiálta nagy fel-
fzóval, és a' város' falának rakása *
le-fzakada magában: akkor bé-méne
a' nép a' városba, ki-ki az ö ellenében
való helyen, és így vevék-meg a' vá-
rost. * *v.* 5. *Sid.* 11 : 30.
21 Es el-puſztítának * a' városban
mindeneket, valamik valának, a' férj-
fiútól fogva az aſszfonyi-állatig, a'
gyermektől fogva mind a' vénig, és
mind az ökörig, júhig és fzamárig,
fegyvernek élivel. * 5 *Móf.* 7 : 1. 2.
22 A' két férfiaknak pedig, kik
meg-kémlették vala azt a' földet,
monda Jósué: Menjetek-bé a' vendég-
fogadó aſszfonyi-állatnak házába, és
hozzátok-ki onnan ötet és valamie
vagyon, a' miképpen * meg-esküdte-
tek néki. * *r.* 2 : 14. *Sid.* 11 : 31.
23 Bé-menvén annak-okáért a'
kémlö *két* férjfiak, ki-hozák Ráhábot,
az ö attyát és annyát, az ö attya-fiait,
és mindenét a' mie vala, és minden
tselédét ki-hozák, és helyhezteték ö-
ket az Izrael' táborán kivül.
24 A' várost pedig fel-gyújták tüz-
zel, és mindeneket, mellyek valának
benne: tsak az aranyat, ezüftöt, a'
réz és vás-edényeket rakák az UR' há-
zának kintse' * közíben. * *v.* 19.

25 A' vendég-fogadó * Ráhábot pedig, és az ö attyának háza-népét, és mindent valamie vala önéki, élni hagyá Jósué, és lakék az Izrael között mind e' napiglan; mert el-rejtette vala a' követeket, kiket küldött vólt Jósué, hogy meg-kémlenék Jérichót.

* *Jak.* 2: 25.

26 Es gonoſzt kére Jósué azon a' napon, mondván: Átkozott légyen az a' férjfiú az UR előtt, a' ki fel-kél és meg-építi ezt a' várost Jérichót: az ö elsö-ſzülöttében * fundálja azt, és az ö utólsó gyermekében állaſſa-fel annak kapuit. * 1 *Kir.* 16: 34.

27 Vala pedig az UR Jósuéval, és lön az ö híre azon az egéſz földön.

VII. RESZ.

Az Ai ellen ment vitézek meg-veretnek: a' nép meg-ijed: Akán meg-büntettetik.

1 VEtkezének † pedig az Izrael' fiai nagy vétekkel az URnak rendeltetett marhának el-vételében; Mert el-vön az * Akán, Kárminak fia, ki Zabdinak fia vala, melly *Zabdi* Zérának fia vala a' Júda' nemzetségéből, az URnak ſzenteltetett marhában; annak-oká-ért fel-gerjede az URnak haraga az Izrael' fiai ellen.

† *v.* 6: 17-19. 5 *Móſ.* 13: 17. * *v.* 20. 21. *r.* 22: 20.

2 Mert mikor Jósué egy-néhány férjfiakat küldött vólna Jérichóból Ai' városába, melly vala Betháven mellett, Nap-kelét felöl való réſzében Béthel' városának, illyen ſzókkal monda nékiek: Menjetek-fel, és kémleljétek-meg azt a' földet. Fel-menének a' férjfiak és meg-kémlék Ait.

3 Kik meg-térvén Jósuéhoz, mondának néki: Ne menjen-fel mind ez egéſz nép: úgy-mint két ezer férjfiak, vagy leg-fellyebb három ezer férjfiak menjenek-fel, és meg-verik Ait; ne fáraſzſzad ez egéſz népet, oda *küldvén öket*; mert kevesen vagynak azok.

4 Fel-menének annak-oká-ért a' nép közzül oda, úgy-mint három ezer férjfiak; és el-futának az Ainak férjfiai előtt.

5 Es meg-ölének ö közzülök az Ainak férjfiai, ugy-mint harmintz-hat férjfiakat, és üzék öket a' kaputól fogva mind Sébarimig, és vágák öket a' le-menetelben. Azért el-olvada a' népnek ſzíve, és lön ollyan mint a' viz.

6 Annak-oká-ért meg-ſzaggatá * Jósué az ö ruháit, és artzal a' földre leeſék az URnak Ládája előtt mind eſtvéiglen, ö és az Izraelnek Vénei; és port hintének az ö fejekre.

* 1 *Móſ.* 37: 34. 4 *Móſ.* 14: 6.

7 'S monda Jósué; * Ah, áh URam Iſtenem, Mire hozád-által ezt a' népet a' Jordánon, hogy adnál minket az Emoréusnak kezébe, hogy el-veſztene minket! Es vajha maradtunk vólna túl a' Jordánon!

8 Oh URam! mit mondjak, minek-utánna hátat adott az Izrael az ö ellenségi előtt?

9 Mert meg-hallyák a' Kananéusok és ez egéſz Földnek lakói, és fordítják magokat mi ellenünk, és el-veſztik a' mi nevünket e' földröl; és mit tselekedel a' te nagy nevednek?

* 1 *Móſ.* 32: 1-13. 4 *Móſ.* 14: 13-19.

10 'S monda az UR Jósuénak: Kelj-fel, 's miért esél te a' te ortzádra?

11 Vétkezett az Izrael, és által-is hágták az én ſzövetségemet, mellyet parantsoltam vala nékiek, és el-is vettenek a' nékem ſzenteltetett marhában, és loptanak-is, és hazudtanak-is; és tették azt az ö marhájok' közibe.

12 Azért nem áll-hatnak-meg az Izrael' fiai az ö ellenségek előtt: hátat adnak az ö ellenségek előtt; mert a' nékem ſzenteltetett marhának el-vételében bünösök: nem léſzek veletek külömben, hanemha ki-veſztitek közzületek azt a' bünöſt.

13 Kelj-fel, kéſzítsd hozzá a' népet, és azt mondjad: * Kéſzítsétek tennenmagatokat hólnapra; Mert így mond az Izraelnek URa Iſtene: Az Iſtennek ſzenteltetett marhában vagyon te közzötted Izrael, nem áll-hatſz-meg a' te ellenſégid előtt, míg ki nem veſztitek ez átkot ti közzületek. * *r.* 3: 5.

14 Elö-jöjjetek pedig reggel a' ti nemzetségitek ſzerínt, és a' nemzetség, a' mellyet * meg-jelent az UR, elö-jöjjön tselédenként; és a' tseléd, mellyet meg-jelent az UR, elö-jöjjön házanként; és a' ház, mellyet meg-jelent az UR, elö-jöjjön férjfianként.

* 1 *Sám.* 14: 41. 42.

15 Es léſzen, hogy a' ki találtatik ez átokban, tüzzel égetteſsék-meg, ömaga és mindene a' mie vagyon; hogy által-hágta az URnak * ſzövetségét, és hogy meg-tiltott dolgot tselekedett Izraelben. * 5 *Móſ.* 13: 17.

16 Fel-kele annak-oká-ért Jósué reggel, és elö-állatá az Izraelt az ö nemzetségi ſzerínt, és bünösnek találtaték a' Júda' nemzetsége.

17 Akkor elö-állatá a' Júda' nemzetségében való *minden* ház-népet, és bünösnek találtaték a' Zérának házanépe: annak-utánna a' Zéra' házanépét elö-állatá férjfianként, és a' Zabdi' *háza* találtaték bünösnek.

18 Es elö-állatá az ö házát férjfianként, és bünösnek találtaték Akán a' Karminak fia, ki Zabdinak fia vala, melly *Zabdi* a' Júda' nemzetségéből való

való Zérának fia vala.

19 Es monda Jósué Akánnak: Fiam adj * ditsöséget, kérlek, az Izrael' URának Istenének, és önéki tégy vallást; és mondd-meg mostan énnékem, mit tselekedtél, el ne titkoljad én tölem. * *Ján.* 9 : 24.

20 Felele Akán Jósuénak, és monda: Bizony én vétkeztem az Izraelnek URa Istene ellen, és ezt 's ezt tselekedtem!

21 Láték a' nyereség között egy jó Babilóniai köntöst, két-száz ezüst Siklust, és egy arany-veszszöt, mellynek nehezsége ötven siklust nyom vala: ezeket meg-kívánám és el-vevém, és ímé el-rejtetve vagynak a' földben, az én sátoromnak közepiben, és az ezüst alatta vagyon a' *köntösnek.*

22 Akkor külde Jósué követeket, kik futának a' sátorhoz, és ímé el-rejtetett vala *a' köntös* az ö sátorában, és az ezüst-is az alatt.

23 Ki-vévék azért azokat a' sátornak közepiböl, és vivék Jósuénak és az Izraelnek minden fiainak, és le rakák azokat az UR elött.

24 Fogá azért Jósué Akánt * a' Zérának fiát, az ezüstöt, a' köntöst és az arany-veszszöt, az ö fiait és leányit, ökreit, szamárit és juhait, sátorát és mindenét, valamie vala; és az egész Izrael, ki vala Jósuéval, vivék azokat az Akornak völgyébe; * *v.* 17.

25 Es monda Jósué: Miért háborítottál-meg minket? Háborítson-meg tégedet e' mái napon az UR! és el-boríták ötet az egész Izrael' népei kövekkel, és meg-égeték öket tüzzel, minek-utánna öket meg-kövezték vólna.

26 Es rakának ö reá nagy rakás* követ mind e' mái napiglan: és el-fordúla az UR az ö boszszú-állásának haragjától: Az-oká-ért nevezé azt a' helyet Akor' völgyének, mind e' mái napiglan. * *r.* 8 : 29. 2 *Sám.* 18 : 17.

VIII. RESZ.

Ai városnak meg-vétele: A' Törvénynek el-olvasása, az áldásnak és átoknak ki-kiáltásával egybe.

1 ES monda az UR Jósuénak: * Ne félj és meg ne rettenj: vedd-fel veled mind a' fegyver-fogható népet, kelj-fel és menj-fel Aiba: és ímé kezedbe adom néked az Ainak Királyját és az ö népét, a' várost, és *minden* földét. * 5 *Mós.* 31 : 7.

2 Es tselekedjél Aival és az ö Királyával, miképpen tselekedtél * Jérichóval és az ö Királyjával; tsak a' nyertt † prédát, és minden élö állatit prédáljátok magatoknak; vess lest a' városnak hátúl megette.

* *r.* 6 : 21. † 5 *Mós.* 20 : 14.

3 Fel-kele annak-oká-ért Jósué, és minden hadakozó nép, hogy fel-mennének Aiba: és választa Jósué harmintz ezer erös férjfiakat, kiket elöl el-küldene éjjel.

4 Es meg-parantsolá nékiek, mondván: Meg-lássátok ti, kik a' város megett lesben lésztek; igen meszsze ne menjetek a' várostól, és légyetek ti mindnyájan készen;

5 En pedig és ez egész nép, a' ki velem vagyon, a' város' eleibe mégyünk; mihelyen pedig ki-jönek elönkbe mint elö-ször, meg-futamunk elöttök;

6 Hogy ki-jöjjenek utánnunk, míg el-szakasztjuk öket a' várostól, (mert azt fogják mondani: Futnak elöttünk mint az * elött) futván ö elöttök.

* *r,* 7 : 5.

7 Ti pedig jöjjetek-ki a' les-helyböl, és rekeszszétek-ki a' városnak lakóit; és kezetekbe adja a' ti URatok Istentek a' várost.

8 Minek-utánna pedig meg-vészitek a' várost: gyújtsátok-fel a' várost tüzzel, az URnak szava szerínt tselekedjetek: meg-lássátok, meg-parantsoltam néktek.

9 El-küldé azért elöl öket Jósué, és bé-állának a' lesbe, és lönek Béthel és Ai között, Ainak Nap-nyúgot felöl való részéröl: Jósué pedig az éjjel marada a' nép között.

10 Annak-utánna fel-kele Jósué igen reggel; és meg-számlálá a' népet; és fel-méne ö és az Izraelnek Vénei a' nép elött Aiba.

11 Mind a' hadakozó nép-is, melly vala ö véle, fel-méne, és mikor el-közelgettenek vólna, a' városnak ellenébe jutának, és Ainál Eszakról táborba szállának: vala pedig völgy ö köztök és Ai között.

12 Vön annak-felette úgy-mint öt ezer férjfiakat, kiket lesben állata Béthel és Ai között, a' városnak Napnyúgot felöl való részéröl,

13 Es közelebb méne a' nép, *az-az,* az egész tábor, melly vala a' városnak Eszak felöl való részéröl, és a' les, melly vala a' városnak Nap-nyúgot felöl való réfzéröl: és méne az éjtszaka Jósué a' völgynek közepibe.

14 Es lön, hogy mikor meg-látta vólna az Ainak Királya: sietének és reggel fel-kelének, és ki-menének a' városnak férjfiai az Izrael' eleibe hartzolni, ö-maga és minden ö népe azonnal a' mezönek eleire: nem tudja vala pedig, hogy lest vetettek vala önéki hátúl a' város megett.

15 Es ki-indúlának Jósué és az egész Izrael ö elöttök, és futni eredének a' pusztának útán.

16 Es öszve-gyüle a' városnak minden népe, hogy üznék öket: és üzni kezdék Jósuét, és el-távozának a' várostól.

17 Nem

17 Nem marada pedig senki Aiban és Béthelben, a' ki ki nem jött vólna az Izrael után; és nyitva hagyák a' várost, és üzik vala az Izraelt.

18 Es monda az UR Jósuénak: Emeld-fel a' kopját, melly vagyon kezedben, Ai ellen; mert kezedbe adom azt: és fel-emelé Jósué a' kopját, melly kezében vala, a' város ellen.

19 Akkor a' les nagy hamarsággal ki-jöve az ö helyéröl, és futva (mikor fel-emelte vólna *Jósué* az ö kezét) rohanának a' városra, és meg-vevék azt, és nagy sietséggel fel-gyújták a' várost tüzzel.

20 Fordítván pedig ö-magokat hátra az Ainak férjfiai, láták, és ímé a' városnak füsti fel-mégyen vala az égbe: és nem vala nékik imide vagy amoda való futásra helyek; mert a' melly nép fut vala a' pusztára, hátra-fordúla azokra, a' kik ötet üzik vala.

21 Mert Jósué és az egész Izrael mikor látta vólna, hogy a' les meg-vette a' várost, és fel-menne a' városnak füsti: meg-térének és meg-verék az Ainak férjfiait.

22 Amazok továbbá ki-jövének a' városból ö eleikbe, annyira hogy az Izrael közbe-venné öket, ezek innen, amazok amonnan: és vágák öket mind addig, míg egy * sem marada ö közzülök élö, és ki el-fzaladott vólna. * 5 *Mós.* 7: 2.

23 Es az Ainak Királyát meg-fogák elevenen, és vivék ötet Jósué' eleibe.

24 Mikoron pedig véget tett vólna Izrael az Ainak minden lakóinak ölésekben a' mezöben, *az-az*, a' pusztában, a' hová üzték vala öket, és el-húllottak vólna mind azok a' fegyver' éli miatt, míg mind meg-emésztetének: meg-tére az Izrael Aiba, és a' maradékát-is le-vágák fegyver' élivel.

25 Vala pedig számok mind azoknak, kik az napon el-húllottak vala, férjfiútól fogva asszonyi-állatig, tizen-két ezer, mind Ainak férjfiai.

26 Továbbá Jósué hátra nem voná az ö kezét, mellyet * ki-nyújtott vala az ö kopjájával, míglen meg-ölé minden lakóit Ainak.

* *v.* 18 19. 2 *Mós.* 17: 11. 12.

27 Csak a' barmokat, és a' városnak el-prédáltt jószágát vevék magoknak az Izrael' fiai, az URnak beszéde * szerint, mellyet parantsolt vala Jósuénak. * *r.* 6: 17-19. 4 *Mós.* 31: 26. 27.

28 Fel-gyújtá annak-oká-ért Jósué Ait, és tévé azt örökké való halommá *és* pusztává, mind e' mái napiglan.

29 A' Királyát pedig Ainak felakasztá fára estvéig: és mikor el-nyúgott vólna a' Nap, parantsola Jósué, és * le-veték annak testét a' fáról, és veték a' város' kapujának eleibe, és hordának felyül reá nagy rakás követ, melly mind e'mái napiglan ott vagyon.

* 5 *Mós.* 21: 23.

30 Akkor óltárt raka Jósué az Izrael' URának Istenének az Ebál' hegyén,

31 Miképpen * meg-parantsolta vala Móses az URnak szolgája az Izrael' fiainak, mint meg-vagyon írva a' Mósses' Törvényének könyvében: Oltárt raka, *mondom*, egész kövekböl, mellyeket vassal nem faragott: és áldozának azon egésszen égö áldozatot az URnak, és áldozának hálá-adásnak áldozatját-is. * 5 *Mós.* 27: 4-7.

32 Meg-is írá * ott *más* kövekre a' Mósses' Törvényének másolát, mellyet meg-íra az Izrael' fiai elött.

* 5 *Mós.* 27: 2. 3. 8.

33 Es mikor az egész Izrael és az ö Vénei, a' Hadnagyok és a' Birák állanának két felöl a' Láda mellett, a' Lévitai Papok elött, kik hordozzák vala az URnak frigy-Ládáját, mind jövevény és mind *ott* lakos: fele a' népnek a' Garizim' hegyének ellenébe, fele pedig az Ebál' hegyének ellenébe, miképpen * meg-parantsolta vala Mósses az URnak szolgája, hogy meg-áldaná az Izrael' népét elö-fzör.

* 5 *Mós.* 11: 29. 27: 12. 13.

34 Azután el-olvasá a' Törvénynek minden igéit, az áldáft és † az átkot mindeneftöl fogva, a' mint meg-vala írva a' Törvénynek könyvében.

† 5 *Mós.* 27: 15-26. 28: 2-68.

35 Nem vólt tsak egy ige-is mind azok közzül, mellyeket parantsolt vala Mósses, mellyet el nem olvasott vólna Jósué az Izraelnek egész Gyülekezete elött, az asszonyi-állatok, a' kitsindedek, és a' jövevények elött-is, kik járnak vala ö közöttök.

IX. RESZ.

A' Gibeoniták bé-színlik a' frigybe magokat.

1 Mikor meg-hallották vólna pedig minden Királyok, kik innét valának a' Jordánon, a' hegyeken és a' lapátzon, és minden partján a' nagy * tengernek, a' Libánusnak ellenében: a' Hittéus, Emoréus, Kananéus, Perizéus, Hivéus, és a' Jebuséus:

* 4 *Mós.* 34: 5. 6. 7.

2 Öszve-gyüjték magokat egyenlöképpen, hogy meg-vívnának Jósuéval és az Izraellel egyenlö akarattal.

3 De a' Gibeonnak lakosi, meghallván mit tselekedett vólna Jósué Jérichónak és Ainak,

4 Tselekedének ök-is okoson; Mert el-menének és tették, hogy követek vólnának: és vönek ó fákokat és azok

zokkal terhelék-meg az ö szamáraikat, és ó szakadozott és fóltozott boros tömlöket,

5 Es régi, meg-fóltozott sarukat az ö lábaikra, és régi ruhákat magokra; és minden úti kenyerek meg-száradott vala, és penifzes vala.

6 El-menének annak-oká-ért Jósuéhoz a' táborba, melly vala Gilgálban, és mondának néki és az Izrael' férjfiainak: Mefzfze földröl jöttünk, és moftan vefletek frigyet mi velünk.

7 Akkor felele az Izrael' férjfia a' Hivéusnak: Talám közöttem lakol te, és hogy * tégyek én frigyet te veled? * 2 *Mof.* 23: 32. 5 *Mof.* 7: 2.

8 Azok pedig mondának Jósuénak: Te fzolgaid vagyunk! Kiknek monda Jósué; Kik vagytok, és honnan jöttetek?

9 Felelének néki: Igen mefzfze földröl jöttenek a' te fzolgaid a' te URadnak Iftenednek nevében; mert hallottuk az ö hírét, és mind azokat, mellyeket tselekedett Egyiptomban;

10 Mind azokat-is, mellyeket tselekedett az Emoréusoknak két Királyival, kik valának túl a' Jordánon * Sihonnal, ki Hesbonnak Királya vala, és Oggal, ki Básánnak Királya vala, ki *lakik vala* Aftarótban.

* 4 *Mof.* 21: 21. 24. 33-35.

11 Es mondának minékünk a' mi Véneink és a' mi földünknek minden lakói, illyenképpen: Végyetek kezetekbe útatokra való eledelt, és menjetek nékik eleikbe; és ezt mondjátok nékik: Ti fzolgaitok vagyunk, azért vefletek frigyet mi velünk!

12 E' mi kenyerünket melegen készítettük úti eleségünkre a' mi házainkból, a' napon, mellyen el-indúltunk hogy jönénk ti hozzátok: moftan immár ímé meg-fzáradott és megpenifzedett.

13 Es ezek a' bornak tömlöi, mellyeket új-korokban töltöttünk vala meg, és ímé meg-fzakadoztanak: és ezek a' mi ruháink és faruink megavúltanak, az útnak igen hofzfzú vólta miatt.

14 Vónek annak-oká-ért azok a' férjfiak azoknak úti eleségekben, és az URnak fzáját meg nem kérdék.

15 Es tön ó vélek Jósué békefséget, és fzerze frigyet ó vélek, hogy élni hagyná öket, és meg-esküvének nékiek a' Gyülekezetnek Fejedelmi.

16 Harmad nap pedig, az ö vélek tett frigy után, meg-hallák, hogy közel-valók vólnának, és ö közöttök laknának.

17 El-indúlának azért az Izrael' fiai, és jutának azoknak városaikra harmad napon: az ö városaik pedig valának Gibeon, Kéfira, Beeróth és Kirjáth-jeárim.

18 Es nem bánták öket az Izrael' fiai, mivelhogy meg-esküdtenek vala nékiek a' Gyülekezetnek Fejedelmi az Izrael' URára Iftenére: és zúgolódék az egéfz Gyülekezet a' Fejedelmek ellen.

19 Es mondának mind a' Fejedelmek az egéfz Gyülekezetnek: * Mi meg-esküdtünk nékik az Izraelnek URára Iftenére: annak-oká-ért moftan nem nyúl-hatunk hozzájok. * *v.* 15.

2 *Sam.* 21: 2.

20 De ezt tselekedjük vélek, hogy tartsuk-meg öket elevenen; hogy ne légyen * harag mi reánk az esküvésért, mellyel meg-esküdtünk önékiek.

* 2 *Sám.* 21: 1.

21 Mondának azért a' Fejedelmeknek: Am éljenek és vágjanak fát, és merjenek vizet az egéfz Gyülekezetnek, a' miképpen fzóllottanak önékik a' Fejedelmek.

22 Hivatá annak-oká-ért Jósué, és fzólla nékiek mondván: Miért tsaltatok-meg minket, ezt mondván: Igen mefzfze földröl valók vagyunk tőletek, holott ti mi közöttünk laktok?

23 Moftan annak-oká-ért átkoztak vagytok, és ki nem töröltetnek ti közzületek a' fzolgák, a' fa-vágók, és a' viz-merítők az én Iftenemnek házába.

24 Kik felelének Jósuénak, és mondának: Mikor bizonyofon meg-izenték vólna *nékünk* te fzolgaidnak, miképpen parantsolta vólna meg a' te URad Iftened Mófesnek az ö fzolgájának, hogy néktek adná ezt a' földet, és el-vefztené * minden lakóit e' földnek a' ti ortzátok előtt: felette igen féltök a' mi életünket ti töletek, és azért tselekedök ezt. * 5 *Mof.* 7: 1.2.

25 Es moftan, ímé a' te kezedben vagyunk, a' mint tettzik, és a' mi igaz a' te fzemeid előtt, hogy tselekedjél velünk, azt miveljed!

26 Es akképpen tselekedék vélek, és meg-fzabadíta öket az Izrael' fiainak kezekből, és meg nem ölék öket.

27 Es tévé öket azon napon Jósué fa-vágókká és viz-merítőkké, a' Gyülekezetnek, és az UR' óltárához mind e' mái napiglan, a' helyen, mellyet ö válafztánd.

X. RESZ.

A' nap és a' Hóld meg-áll: öt Királyi az Emoréusnak meg-győzetnek.

1 MIkoron pedig meg-hallotta vólna Adonisédek Jérusálemnek Királya, hogy meg-vette vólna Jósué Ait, és el-puftította vólna azt; és hogy a' mit * tselekedett vala Jérichóval és az ö Királyával: úgy tselekedett vólna Aival-is és az ö Királyával: és hogy békefséget fzerzettenek vólna a' Gi-

a' Gibeonnak lakói az Izraellel, és ö közöttök vólnának: *r. 6: 21. 24.

2 Felette-igen meg-ijedének; mivelhogy nagy város vólna a' Gibeon, mint egy a' Királyi városok közzül, és nagyobb Ainál: és hogy minden férjfiai erösek vólnának.

3 Annak-okáért külde Adonisédek Jérusálemnek Királya Hohámhoz, a' Hebronnak Királyához: és Pireámhoz, Jármútnak Királyához: és Jáfiához, Lákisnak Királyához: és Débirhez, Eglonnak Királyához, mondván:

4 Jöjjetek-fel hozzám és ségélljetek-meg engemet, és verjük-meg Gibeont; mert békeséget szerzett Jósuéval és az Izraél' fiaival.

5 Annak-okáért öszve-gyülének, és fel-menének az Emoréusoknak öt Királyjai, *tudni-illik* a' Jérusálemnek Királya, Hebronnak Királya, Jármútnak Királya, Lákisnak Királya és Eglonnak Királya, ö magok és minden ö seregek; és táborba szállának Gibeon mellett, és hadakozának ö ellene.

6 Küldének annak-okáért a' Gibeonnak férjfiai Jósuéhoz a' táborba Gilgálba, mondván: Ne vond-meg kezeidet a' te szolgaidtól! Jöjj-fel hozzánk hamar és tarts-meg minket, és légy segítséggel minékünk; mert felgyültenek mind az Emoréusoknak Királyjai mi ellenünk, kik lakoznak a' hegyen.

7 Fel-méne annak-okáért Jósué Gilgálból, ömaga és minden hadakozó nép ö vele, és mind a' kik erösek valának.

8 És monda az UR Jósuénak: Ne félj tölök; mert kezedbe adtam * öket, és senki ö közzülök meg nem áll te elötted. *v. 10-14.

9 És méne ö reájok Jósué nagy hirtelen; mert egész éjtzaka mind ment vala Gilgálból.

10 És meg-rontá öket az Izrael elött, és nagy vereséggel meg-veré öket Gibeonnál: és üzé öket *Jósué* az úton, mellyen fel-mennek * Bethoronba: és vágá öket mind Azekáig és Makkedáig. * 1 *Kir.* 9: 17.

11 Mikor pedig futnának az Izrael' ortzája elött, és vólnának Bethoronba való alá-menetelben: az UR * botsáta-alá ö reájok nagy köveket az égből mind Azekáig, és meg-halának. Többen halának-meg a' kö-esönek † kövei miatt, hogy-nem mint kiket meg-ölének az Izrael' fiai fegyverrel.

* *Bir.* 5: 20. † 2 *Mós.* 9: 21. 23. 24.

12 Akkor szóla Jósué az URnak a' napon, mellyen az UR kezébe adta vala ez Emoréust az Izrael' fiainak: ezt mondotta vala pedig az Izrael' fiainak szemek elött: Nap Gibeonban állj-meg, és Hóld az Ajalon' völgyében!

13 És meg-várá a' Nap, és a' Hóld meg-álla, * míg bofszúját-állá az Izrael' nemzetsége az ö ellenségin. Nemde nem meg vagyoné ez írva a' Jásárnak könyvében? Meg-álla azért a' Nap az égnek közepin, és nem siete el-enyészni, úgy-mint egy egész napig. * *Esa.* 28: 21.

14 Es nem vólt olyan nap mint az, sem annak-elötte, sem annak-utánna, mellyben engedne az UR ember' szavának; mert az UR hadakozik vala az Izrael-ért.

15 Visszatére pedig Jósué, és az Izraelnek minden népe ö vele a' táborba, Gilgálba.

16 El-szaladtak vala pedig ez öt Királyok, és el-rejteztek vala egy kö-lyukban, Makkedában.

17 Es meg-izenék ezt Jósuénak ez igékkel: meg-találtattanak az öt Királyok, kik el-rejteztek egy kö-lyukban, Makkedában.

18 Es monda Jósué: Hajtsatok nagy köveket a' kö-lyuknak szájára, és rendeljetek körülötte férjfiakat, hogy örizzék-öket.

19 Ti pedig meg ne álljatok, légyetek utánnok a' ti ellenségiteknek, és az ö utól-járóikat vágjátok: és ne botsássátok-bé öket az ö városaikba; mert kezetekbe adta öket tinéktek a' ti URatok Istentek.

20 Minek-utánna pedig véget tett vólna Jósué és az Izraelnek fiai ezeknek nagy vereséggel való veréseknek, míg meg-emésztetnének; és az élök, kik meg-maradtak vala, bé-szaladtak vólna az erös városokba:

21 Mind az egész nép visszatére Jósuéhoz a' táborba, Makkedába, békeséggel: nem mozdította senki még csak nyelvét-is az Izrael' fiai ellen.

22 És monda Jósué: Nyissátok-fel a' barlangnak szaját, és hozzátok-ki hozzám amaz öt Királyokat a' barlangból.

23 És akképpen tselekedének; mert ki-hozák öneki az öt Királyokat a' barlangból, a' Jérusálemnek Királyát, Hebronnak Királyát, Jármútnak Királyát, Lákisnak Királyát, és Eglonnak Királyát.

24 És mikor ki-hozták vólna azokat az öt Királyokat Jósuénak: elö-hivá Jósué Izraelnek minden férjfiait, és monda a' hadakozó népnek Fejedelminek, kik el-mentenek vala ö vele: Jöjjetek ide, vessétek a' ti * lábaitokat e' Királyoknak nyakokra: kik oda menvén veték az ö lábaikat azoknak nyakokra. * *Sólt.* 91: 13.

25 És monda nékik Jósué: Ne féljetek, és meg ne rettenjetek: erösítsétek és bátorítsátok-meg magatokat;

mert

mert ekképpen tselekeſzik az UR minden ellenſégitekkel, a' kik ellen hadakoztok.

26 Meg-veré annak-okáért öket Jósué azután, és meg-ölé öket, és felakaſztatá * öket öt fákra; és lönek a' fákra fel-akaſztatva mind eſtvéiglen.

27 Lön továbbá az időben, mikor el-nyugſzik a' Nap, parantsola Jósué: és le-veték öket a' fákról, és hányák öket a' barlangba, mellyben el-bújtanak vala: és nagy köveket rakának a' barlang' ſzájára, *mellyek* mind e' mái napiglan *ott vagynak.* * 5 *Móſ.* 21:22.23.

28 Makkedát pedig meg-vevé Jósué ugyan azon napon, és le-vágá annak lakoſit fegyvernek élivel: és az ö Királyát meg-ölé mind azokkal egyetembe, és minden lelket, a' melly vala benne, élöt egyet ſem hagya: és úgy tselekedék a' Makkedának Királyával, a' mint tselekedett vala * a' Jérichónak Királyával. * *r.* 6:21.24.

29 Altal-méne annak-utánna Jósué, és az egéſz Izrael ö véle Makkedából Libnába, és hadakozék Libna ellen.

30 És kezébe adá az UR azt-is Izraelnek és annak Királyát, és le-vágá azt fegyvernek élivel, *az-az*, minden lelket, a' melly vala abban, nem hagya élöt tsak egyet-is: és akképpen tselekedék annak Királyával, miképpen tselekedett vala a' * Jérichó' Királyával. * *v.* 28.

31 Altal-méne továbbá Jósué és az egéſz Izrael ö véle Libnából Lákisba; és táborba ſzálla a' mellet, és hadakozék az ellen.

32 És kezébe adá az UR az Izraelnek Lákiſt, és meg-vevé azt másod napon, és le-vágá azt fegyvernek élivel, *az-az*, minden lelket, a' melly vala abban, ſzintén úgy, a' mint tselekedett vala Libnával.

33 Akkor fel-jöve Hórám, Gézernek Királya, hogy meg-ſegélje Lákiſt: de meg-veré Jósué ötet és az ö népet, annyira hogy tsak egy elevent ſe hagyna közzülök.

34 Altal-méne továbbá Jósué és az egéſz Izrael ö véle Lákisból Eglonba, és táborba ſzállának az ellen, és hadakozának az ellen:

35 Es meg-vévék azt ugyan azon napon, és le-vágák azt fegyvernek élivel, *az-az* minden lelket, a' melly vala benne, azon napon meg-öle ſzinte úgy, a' mint tselekedet vala Lákiſſal.

36 Fel-méne pedig Jósué, és az egéſz Izrael ö véle Eglonból Hebronba, és hadakozának az ellen,

37 Es meg-vévék azt, és le-vágák azt fegyvernek élivel, és az ö Királyát és minden városit, *az-az* minden lelket, a' melly vala azokban, nem hagya elevent, ſzinte úgy, a' mint tselekedett vala Eglonnal, és el-veſzté azt, *az-az* minden lelket, a' melly vala benne.

38 Meg-tére annak-utánna Jósué, és az egéſz Izrael ö véle Débirba, és hadakozék ellene;

39 Es meg-vévé azt, és *meg-fogá* az ö Királyát, és minden városit: és le-vágák öket fegyvernek élivel, és meg-ölének minden lelket, a' melly vala benne, nem hagya elevent: Á' miképpen tselekedett vala Hebronnal, azonképpen tselekedék Débirral és az ö Királyával, és miképpen tselekedett vala Libnával és az ö Királyával.

40 Meg-veré annak-okáért Jósué mind a' hegyes földet, és mind a' Délről való földet, mind a' mezö-földet és Aſſedótot, és azoknak minden Királyait: nem hagya élöt, és minden lelket meg-öle: a' mint * meg-parantsolta vala az Izraelnek URa Iſtene.

* 5 *Móſ.* 7:2. 20:16. 17.

41 Meg-veré pedig öket Jósué Kádes-bárneától fogván mind Gázáig; a Góſennek-is minden földét Gibeonig.

42 Mind ezeket a' Királyokat, és ezeknek minden földöket meg-vévé Jósué egy útában; mert az Izraelnek URa Iſtene hadakozik vala az Izraelért.

43 Meg-tére pedig Jósué és az egéſz Izrael ö véle a' táborba Gilgálba.

XI. RESZ.

Sok Királyok meg-verettetvén, városok meg-vétettetvén, az egéſz föld meg-hódoltatik.

1 MIkor pedig meg-hallotta vólna Jábin, a' Háſornak Királya: külde Jobábhoz, Mádonnak Királyához és Simronnak Királyához, és az Akſáfnak Királyához,

2 A' Királyokhoz-is, kik laknak vala Eſzak felöl a' hegyek között való városokban, és a' mezö-földön való városokban, és a' kik Délről laknak vala a' lik földön Kinnerótnál, a lapátzon, és Dórnak tartományában a' tenger felé.

3 Es a' Kananéushoz Nap-kelet és Nap-nyúgot felöl: és az Emoréushoz, Hittéushoz, Perizéushoz, és a' Jebuséushoz a' hegyek közzé: és a' Hivéushoz-is a' Hermon alatt, a' Miſpának földében.

4 Es ki-jövének ök és az ö egéſz táborok ö vélek, ſok nép mint a' föveny, melly vagyon a' tenger' partján a' ſokaság miatt; felette ſok ló és ſok ſzekér.

5 Es öſzve-gyülének mind ezek a' Királyok, és el-menvén tábort járának egyenlöképpen a' Mérómnak vizeinél, hogy hadakoznának az Izrael ellen.

6 Es monda az UR Jósuénak: Ne * félj az ö ortzájoktól; mert hólnap illyenkor mind le-vágatom ezeket az Izrael előtt: az ö lovaiknak inaikat vagdald-el, és az ö szekereiket † tüzzel égesd meg. * *rész.* 10: 8, † *Sólt.* 46: 10.

7 El-méne annak-oká-ért Jósué és az egész hadakozó nép ö véle azok ellen, a' Méromnak vizeihez nagy hirtelen, és reájok rohanának.

8 Es adá az UR öket az Izraelnek kezébe, és meg-verék öket, és üzék öket mind a' nagy Sídonig, és Misrefót' * vizéig, és a' Mispa' mezejéig Nap-kelet felé; és le-vágák öket annyira, hogy egyet sem hagyának elevenen. * *rész.* 13: 6.

9 Es akképpen tselekedék vélek Jósué, a' miképpen meg-parantsolta vala önéki az UR: az ö lovaiknak inaikat * el-vagdalá, és az ö szekereiket tüzzel meg-égeté. * *v.* 6. 2 *Sám.* 8: 3. 4.

10 Es meg-térvén Jósué, ugyan azon időben meg-vévé Hásort, és az ö Királyát fegyverrel meg-öle; mert a' Hásor annak-előtte fejek vólt mind ezeknek az orfzágoknak.

11 Meg-ölének továbbá minden lelket, a' melly vala benne, le-vágván *véket* éles fegyverrel: nem marada tsak egy-lélek-is; és Hásort-is meg-égeté tüzzel.

12 Minden városokat-is e' Királyoknak, és *a' városoknak* minden Királyit meg-fogá Jósué, és meg-ölé öket fegyvernek élivel, le-vágván öket: úgy a' mint * meg-parantsolta vala Móses az UR' fzolgája. * 5 *Mós.* 20: 16. 17.

13 Tsak azokat a' városokat nem égeté-meg az Izrael, a' mellyek meg-állanak vala az ö erejekben, Hásortól meg-válva, mellyet Jósué meg-égete.

14 Es minden nyereségeket e' városoknak, és barmaikat el-prédálák magoknak az Izrael' fiai, tsak az embereket ölék-meg mind fegyvernek élivel; mind addig míg el-veszték öket; nem hagyának még tsak egy lelket-is.

15 Valamint az UR * meg-parantsolta vala Mósesnek az ö fzolgájának, úgy parantsolá-meg Móses-is † Jósuénak; és Jósué-is úgy tselekedék; semmit el nem hagyott azokban, mellyeket az UR parantsolt vala Mósesnek. * 4 *Mós.* 33: 51. 52. † 5 *Mós.* 7: 1. 2. 20: 16. 17.

16 Es meg-vévé Jósué mind azt a' földet, *tudni-illik* a' hegyes földet, a' Délről való földet, a' * Gósennek minden földét, a' lapátzot, a' fik mezö' földét, az Izraelnek hegyét és lapátzát. * *r.* 10: 41.

17 A' kopasz hegytől fogva, a' mellyen mennek Seir felé, mind Bahalgádig a' Libánon' mezejében, a' Hermon' hegye alatt: mind azoknak Királyit meg-fogá, meg-veré, és megölé öket.

18 Sok napokon viselt hadat Jósué mind ezekkel a' Királyokkal.

19 Nem vólt olly város, melly békefséget tett vólna az Izrael' fiaival, a' Hivéusoktól * Gibeonnak lakóitól meg-válva: mind a' több városokat haddal vették-meg; * *r.* 9: 3. 6. 15. 18.

20 Mert az URtól vólt az, hogy meg-keményítené az ö fziveiket, hogy az Izraelnek haddal mennének eleibe, hogy el-törlené öket, és ne lenne semmi irgalmatlság, hanem hogy el-veszténé öket, a' mint meg-parantsolta vala az UR Mósesnek.

21 El-méne pedig Jósué az időben, és ki-veszté az * Anakimokat a' hegyek között való városokból, *tudni-illik* Hebronból, Débirból és Anábból, és Júdának minden hegyei közzül; és az Izraelnek minden hegyei közzül, mind az ö városaikkal egyetembe eltörlé öket Jósué. * 4 *Mós.* 13: 23. 34. 5 *Mós.* 1: 28. 9: 1. 2.

22 Nem marada az Anakimok közzül fenki az Izrael' fiainak földökben, hanem tsak *a' kik* Gázában, Gáthban * és Asdódban maradának.

* 1 *Sám.* 17: 4. 2 *Sám.* 11: 20.

23 El-fogjalá annak-oká-ért Jósué az egész földet mindeneftől, a' mint az UR meg-mondotta vala Mósesnek: és adá azt Jósué örökségül az Izraelnek az ö ofzlások és nemzetségek fzerint. Es a' föld meg-yúgovék a' hadtól.

XII. RESZ

A' tartományok és mind a' Királyok mellyeket Móses, és azután Jósué megvert és meg-vett.

1 EZek pedig a' földnek Királyai, kiket meg-vertenek az Izraelnek fiai, és birták földöket a' Jordánon túl Nap-kelet felöl: az Arnon' patakától fogva a' Hermon hegyig, és a' Nap-kelet felöl való egész mezöséget.

2 Sihon az Emoréusoknak Királya, ki lakik vala Hesbonban; és ki uralkodik vala Aróertől * fogva, melly vala az Arnon pataknak partján, és a' pataknak közepitől és Gileádnak felétől fogva mind a' Jabbók † patakig, melly az Ammon' fiainak határok.

* 5 *Mós.* 2: 36. 3: 8. 16. † 1 *Mós.* 32: 22.

3 Es a' fik mezöségtől fogva a' Kinneróth' tengeréig Nap-kelet felé, és a' pufztának tengeréig, *az-az* a' fós tengerig Nap-kelet felé, *holott vagyon* a' Beth-hajésimót nevü út; és Délről, a' Pisga halomból támadott viznek folyásáig.

4 Továbbá az Ogának * a' Básánnak

Királyának határa, ki a' Réfaim' maradéki közzül való vala, ki lakik vala Aſtaróthban és Edreihben. * 5 *Móſ.* 1: 4.

5 Ki uralkodik vala a' Hermon' hegyén és Salkában, és az egéſz Básánban a' Geſſúrnak és Maakáthnak határáiglan, és Gileádnak feléig, és a' Hesbon' Királyának a' Sihonnak határáig.

6 Móſes az URnak ſzolgája, és az Izrael' fiai * verték-meg azokat: és adta azt *a' földet* Móſes az URnak ſzolgája örökségül a' Rúben' és Gád' nemzetségének, és a' Manaſſé' fél nemzetségének.

* 4 *Móſ.* 21:23-26. 33-35. 32:33.

7 Ezek pedig a' földnek Királyai, kiket meg-vert Jósué és az Izrael' fiai, a' Jordánon * innét Nap-nyúgot felöl; Baál-gádtól fogva, melly vagyon a' Libánon' mezejében, a' kopaſz † hegyig, mellyen mennek Seir felé: és adá azt Jósué az Izrael' nemzetségének hogy birják, kinek-kinek az ö réſzét.

* *r.* 10: 40. 41. † *r.* 11: 17.

8 A' hegyes * helyekben, a' lapátzon és a' mezőségen, és Asedóthban, és a' puſztában, és a' Délről való réſzben, a' Hittéus', Emoréus', Kananéus', Perizéus', Hivéus', és Jebuséus' *földöket.*

* *r.* 10: 40.

9 Jérichónak * Királya egy; Ainak, ki Béthelnek óldala felöl vala, † Királya egy; * *r.* 6: 2. † 8: 29.

10 Jerusálemnek * Királya egy; Hebronnak † Királya egy;

* *r.* 10: 1. 23-27. † *r.* 10: 3.

11 Jármútnak * Királya egy; Lákisnak Királya egy, * *r.* 10: 3.

12 Eglonnak * Királya egy; Gézernek † Királya egy;

* *r.* 10: 3. 26. † *r.* 10: 33.

13 Débirnek * Királya egy; Gédernek Királya egy; * *r.* 10: 38. 39.

14 Hormának Királya egy: Aránd nak Királya egy;

15 Libnának * Királya egy; Adullámnak Királya egy; * *r.* 10: 29. 30.

16 Makkedának * Királya egy; Béthelnek Királya egy; * *r.* 10: 28.

17 Tappuáhnak Királya egy; Héfernek Királya egy;

18 Afeknek Királya egy; Laſſárónak Királya egy,

19 Mádonnak * Királya egy: Hásornak † Királya egy;

* *r.* 11: 1. † *r.* 11: 10.

20 Simron * Méronnak Királya egy; Akſáfnak Királya egy;

* *r.* 11: 1.

21 Thaanáknak Királya egy; Megiddónak Királya egy;

22 Kédesnek Királya egy: Jokneámnak és Kármélusnak Királya egy;

23 Dórnak * és Dór' tartományának Királya egy; a' Gilgálnál való pogányoknak Királyok egy;

* *r.* 11: 2.

24 Thirsának Királya egy. Mind a' Királyok harmintz-egyen.

XIII. RESZ.

A' Kanaán' földének el-oſztatása.

1 MIkoron pedig Jósué immár megvénhedett vólna és igen megidösödött vólna, monda az UR néki: Te meg-vénhedtél és meg-idösödtél, és felette ſok föld maradott, mellyet birni kellene.

2 E' pedig a' föld, melly el-maradott, *tudni-illik* a' Filiſtéusoknak minden határok, és Geſſúrnak minden földe.

3 A' Sichór' *patakától* fogva, melly vagyon Egyiptom' határában, Ekronnak határáig Észak felöl, a' Kananéusnak tulajdoníttatik: melly a' Filiſtéuſoknak öt * Fejedelemségekre oſztatik: Azzathéusok', Asdodéusok', Askelonéusok', Gittéusok', Ekronéusok' és az Avéusok' *földe.* * 1 *Sám.* 6: 18.

4 Délről a' Kananéusnak egéſz földe, és Meára, melly a' Sídonbéliekneк földe Afekig, az Emoréusoknak határáig.

5 Es a' Gibli' * földe, és az egéſz Libánon Nap-kelet felöl, Baál-gádtól fogva, melly vagyon a' Hermon hegy alatt, míg jutnál Hamáthig.

* *Sólt.* 83: 8.

6 Mind a' hegynek lakói a' Libánontól fogva a' Misrefót' vizéig: mind a' Sídoniusokat ki-üzöm az Izrael' fiainak ortzájok elöl: csak-hogy oſzſzad forſſal az Izraelnek örökségül, a' mint meg-parantsoltam tenéked.

7 Moſtan annak-oká-ért oſzd-el ezt a' földet örökségül kilentz nemzetségeknek, és a' Manaſſé' fél nemzetségének,

8 Mellynek a' más fél nemzetségével, a' Rúbennek és a' Gádnak nemzetségi el-vették az ö réſzeket, a' mellyet adott önékiek Móſes * túl a' Jordánon Nap-kelet felöl, a' miképpen adta vala nékiek Móſes az UR' ſzolgája;

* 4 *Móſ.* 32: 33.

9 Aróertől fogva, melly vagyon az Arnon folyó-viznek partja mellett, és a' városſt, melly vagyon a' viz között, és Medebának minden ſik-mezejét Dibonig.

10 Es minden városit Sihonnak, az Emoréusoknak Királyának, ki uralkodik vala Hesbonban, az Ammon' fiainak határokig.

11 Es a' Gileádot, és a' Geſsúrinak és Mahakátinak határát, és az egéſz Hermon' hegyét, és az egéſz Básánt Salkáig.

12 Egéſz országát Ognak Básánban, ki uralkodik vala Aſtaróthban és Edrei-

Edreiben: ez maradott vala meg a Réfaimnak maradékából; és meg-veré * öket Mósés, és ki-üzé öket.

* 5 *Mós.* 3: 1-6. 11.

13 Nem üzék-ki pedig az Izrael' fiai a' Gessúrt és Mahakátit: annakokáért lakék a' Gessúr és Mahakáti az Izrael között mind e' mái napiglan.

14 Csak a' Lévi' nemzetségének nem ada örökséget; az Izrael' URának Istenének áldozati az ö öröksége, a' miképpen * szóllott önéki.

* 4 *Mós.* 18: 8-14. 18-21. 24.

15 Adott vala pedig Mósés a' Rúben' fiainak nemzetségének az ö házok-népe szerint *örökséget*.

16 És vala az ö határok Aróertöl fogva, melly vagyon az Arnon nevü folyó-viz' partja mellett, és a' város, melly vagyon a' viz között, és az egész lapátz-föld, melly vagyon Médeba mellett.

17 Hesbon és annak minden városai, mellyek valának a' mezö-földön: Dibon és Bámoth-baál, és Beth-baálmeon;

18 És Jahása, és Kedemót és Méfaát.

19 És Kirjáthaim, és Sibma, és Séreth-sáhár, a' völgy mellett való hegyen.

20 És Beth-peór, és Asdót, Pisga, és Beth-jésimóth.

21 És minden mezö-városok, és egész Országa Sihonnak az Emoréusoknak Királyának, ki uralkodik vala Hesbonban, mikor Mósés megverte vólna ötet, és a' * Midiánnak Fejedelmit, Evit és Rékemet, Súrt és Húrt, és Rébát, Sihonnak Hadnagyit, kik azon a' földön laknak vala;

22 A' jövendö-mondó Bálámot-is a' Beórnak fiát meg-ölék az Izrael' fiai fegyverrel, azokkal egybe, a' kiket levágtak vala. * 4 *Mós.* 31: 2. 4. 7. 8.

23 Vala pedig határok a' Rúben' fiainak a' * Jordán, és a' *Jordánnak* határa. Ez a' Rúben' fiainak örökségek az ö házok-népei szerint, a' városok és azoknak falui. * 4 *Mós.* 34: 12.

24 Adott vala Mósés a' Gád' nemzetségének-is, a' Gád' fiainak az ö házok-népei szerint *örökséget*.

25 És vala önékiek határok Jaázer, és minden városi Gileádnak, és az Ammon' * fiainak földöknek fele Aróerig, melly vagyon Rabba elött.

* 2 *Sám.* 11: 1. 2.

26 És Hesbontól fogva Mispének Rámáth nevü városáig, és Bethónimig; és * Mahanáimtól fogva Debirnek határáig: * 1 *Mós.* 32: 2.

27 A' mezöségen pedig Beth-arám, Beth-nimra, Sukkót és Sáfon, a' Sihonnak, Hesbon' Királyának maradék országa, a' Jordán és annak határa, mind a' Kinnéreth tengernek szélétig, a' Jordánon túl Nap-kelet felöl.

28 Ez a' Gád' fiainak örökségek az ö házok-népei szerint, a' városok és azoknak falui.

29 Adott vala továbbá Mósés a' Manassé' fél nemzetségének-is *örökséget*: és vala a' Manassé' fiainak fél nemzetségének az ö házok-népe szerint:

30 Vala, *mondom*, az ö határok Mahanáimtól fogva mind az egész Básán, az Ognak, Básán Királyának egész országa, és Jairnak minden falui, mellyek *valának* Básánban, hatvan városok.

31 És Gileádnak fele Astaróth és Edrei, az Og' birodalmának városi, *ki* Bálánban *uralkodik vala*: a' * Mákirnak, Manassé' fiának fiainak, a' Mákir' fiainak felének, az ö házok-népei szerint *ezeket adta vala.* * r. 17:1.

32 Ezek az örökségek, mellyeket adott vala Mósés, a' Moábnak mezöségében a' Jordán' vizén túl, *az Izrael' fiainak*, Jérichó' ellenében Nap-kelet felöl.

33 A' Lévi' nemzetségének pedig nem adott vala Mósés örökséget; az Izraelnek URa Istene az ö örökségek, * a' mint meg-mondotta nékik.

* 4 *Mós.* 18: 20. 21. *Ezék.* 44: 28.

XIV. RESZ.

Kálebnek kiváltképpen való örökség adatik.

1 EZek pedig azok, mellyeket örökségül vönek-el az Izrael' fiai a' Kanaán' földében, mellyet adtanak önékiek, hogy örökségül birjanak, az * Eleázár Pap és Jósué a' Nún' fia, és az Izrael' fiainak nemzetségekben való atyáknak Fejedelmi,

* 4 *Mós.* 34: 17.

2 Az ö örökségeknek forsa által, (a' mint * meg-parantsolta vala az UR Mósés által) *hogy adná* a' kilentz nemzetségnek és a' fél nemzetségnek;

* 4 *Mós.* 26: 55. 56. 34: 13.

3 Mert adott vala Mósés örökséget két nemzetségnek, és a' fél nemzetségnek a' Jordánon túl: a' Lévitáknak pedig nem adott vala örökséget ö közöttök.

4 Mert vóltanak a' Jósef' fiai két nemzetségek, Manassé és Efraim; és nem adának réfzt a' Lévitáknak a' földön, lakó-városoknál egyebet, és azoknak hóltátit az ö barmaik-ért és marháik-ért

5 Valamint meg-parantsolta * vala az UR Mósesnek; úgy tselekedének az Izreel' fiai: és el-oszták a' földet.

* 4 *Mós.* 34: 13. 15.

6 Hozzá menének pedig Jósuéhoz a' Júdának' fiai Gilgálba, és monda a' Kenizéus Káleb, Jetunné' fia: Te tu-

dod a' beſzédet, mellyet * ſzóllott az UR Mósesnek az Istен' emberének, én felőlem és te felöled, Kádes-bárneában. *4 Móſ. 14: 24. 30.

5 Móſ. 1: 35. 36.

7 Negyven eſztendös valék én, mikor el-küldött vala Mósés az URnak ſzolgája engemet Kádes-bárneából, hogy meg-kémleném ezt a' földet, és meg-vittem néki a' dolgot úgy, a' mint vala az én ſzívemben.

8 Az én atyám-fiai, kik én velem együtt fel-jöttenek vala, el-rémíték * a' népnek ſzívét: én pedig tökélletesen követtem az én URamat Istenemet. *4 Móſ. 13: 28-30. 33-34.

9 Es meg-esküvék Mósés azon a' napon, mondván: * Bizony a' föld, mellyet meg-tapodott a' te lábad, tiéd léſzen örökségül, és a' te fiaidé mind örökké; mivelhogy tökélletesen követted az én URamat Istenemet. *v. 6.

10 Moſtan pedig, az UR ímé megtartott engemet ez életben, miképpen meg-mondotta vala; immár negyvenöt eſztendeje vagyon az időnek, mellyben az UR ſzóllott vala e' dologról Mósesnek, mióltától fogva járt az Izrael a' puſztán: és moſtan ímé vagyok nyóltzvan-öt eſztendös;

11 Es vagyok még moſtan olly * erös, mint annak-előtte vóltam a' napon, mellyen el-küldе engemet Mósés: minémü vala az én erősségem akkor, ollyan moſtan-is az én erősségem a' hartzolásra, és a' ki-menetelre és a' bé-jövetelre. * 5 Móſ. 34: 7.

12 Moſtan azért add énnékem ezt a' hegyet, a' mint ſzóllott az UR azon a' napon; mert te-is hallottad a' napon, hogy * Anakimok vagynak ott, és nagy és erös városok: talám az UR velem léſzen, és ki-üzöm őket, a' mint meg-mondotta az UR. *r. 11: 21.

13 Es meg-áldá ötet Jósué: * és adá Hebront Kálebnek a' Jefunné' fiának örökségül. *r. 15: 13. Bir. 1: 20.

14 Annak-okáért vólt Hebron a' Kenizéus Kálebé, a' Jefunné' fiáé örökségül mind e' mái napig; azért hogy tökélletesen járt az Izraelnek URa Istene után.

15 Neve pedig Hebronnak annak-előtte vólt Arba' városa; melly Arba nagy ember vólt az Anakimok között. Es a' föld meg-nyúgovék a' hadtól.

XV. RESZ.

Júdának jutott városok és faluk.

1 VAla pedig ſorſa a' Júda' fiainak nemzetségének az ö házoknépe ſzerínt: Edomnak * határa felé, a' Tzín' puſztája vala a' Déli határnak vége, Dél felé.

2 Vólt ſzékiek Délről való határok a' Sós tengernek ſzéle, a' köſziklától fogva, melly néz Délre.

* 4 Móſ. 34: 3.

3 Es ki-megyen Délre, Maaleákrabbimra, és onnam által-mégyen Tzínra: fellyebb menvén pedig Délről Kádes-bárneára, által-mégyen onnét Hesronra, és ismét fel-mégyen Adárra, honnét kerül Karkahára.

4 Innen által-mégyen Asmonra, és ki-mégyen az Egyiptom' patakára: melly határnak vége a' tenger. E' léſzen néktek határotok Délre.

5 A' határ pedig Nap-kelet felé a' Sós tenger, a' Jordánnak végéig: Határa pedig az Északi réſznek, a' tengernek köſziklájától és a' Jordánnak végétől fogva.

6 Fel-mégyen ez a' határ Beth-hogláig, és által-mégyen Észak felöl Betharábán, és onnan fel-mégyen ez a' határ * Bohánnak a' Rúben' fiának köveihez. * r. 18: 17.

7 Fel-mégyen továbbá ez határ Débirbe az Akor' völgyétől; és Észak felöl néz Gilgálra, melly vagyon ellenébe az Adummimnak fel-menetelének, melly vagyon a' pataknak Dél felöl való réſzén; és által-mégyen ez a' határ az En-ſémes' vizeire, és annak vége vagyon a' Rógel névü forrásnál.

8 Es fel-mégyen ez a' határ * a' Hinnom' fiának völgyén, a' Jebuséusoknak városa mellett Dél felöl, ez a' Jérusálem: Fel-mégyen továbbá ez a' határ a' hegynek tetejére, melly vagyon a' Hinnom' völgye' ellenébe Nap-nyúgotról, *és a'* melly vagyon Réfaim' völgyének ſzéliben Északról. *r. 18: 16.

9 Kerül pedig a' határ a' hegynek tetejéről a' Neftoah viznek kút-fejére; és ki-mégyen a' Hefron hegynek városíra: és kerül e' határ Bahalába, ez a' Kirjáth-jeárim.

10 Es kerül onnan ez a' határ Bahalától Nap-nyúgot felöl Seírnek hegyére, és onnan által-mégyen a' Jeárim hegynek óldalára Észak felöl, ez a' Késalon: és alá-mégyen Bethsémesre, és által-mégyen Timnán.

11 Es ki-mégyen ez a' határ Ekronnak óldalára Észak felöl, és kerül ez a' határ Sikkeronra, és által-mégyen a' Bahala hegyig: és onnan ki-mégyen Jabnéelbe: vagynak pedig e' határnak ki-meneteli a' tengerre.

12 Továbbá a' Nap-nyúgoti * határ a' nagy tengernek ſzéléig. Ez a' Júda' fiainak határok körös-körül, az ö házok-népei ſzerínt. *4 Móſ. 34: 6.

13 Kálebnek pedig, a' Jefunné' fiának ada * réſzt a' Júda' fiai között, az URnak Jósuénak mondott beſzéde ſzerínt Kirjáth-árbát, *melly* az Anák' atyáé *vala*, ez a' Hebron. *r. 14: 13.

14 Es ki-üzé onnan Káleb Anáknak három fiait, * Sésait, Ahimánt és Thál-

Thálmait, kik Anáknak fiai valának. *Bir.* 1 : 10. 20.

15 Es fel-méne onnan Débirnek lakóira; (Débirnek pedig neve az előtt Kirjáth-ſéfer *volt.*)

16 Es monda Káleb: Valaki megveri a' Kirját-ſéfer város' *népét*, és meg-véſzi azt: néki ádom Aksát az én leányomat *feleségül.* * *1 Sám.* 17:25

17 Meg-vevé pedig azt * Othniel, Kénáznak a' Káleb' báttyának fia: és néki adá Aksát az ö leányát feleségül.

* *Bir.* 1 : 12-14. 3 : 9.

18 Es lön, hogy mikor *ahoz* mene a' leány: tanátsúl adá néki *az*, hogy az ö attyától kérne vizes földet, és lefzálla a' ſzamárról: és monda néki Káleb: Mi dolgod vagyon?

19 A' leány pedig felele: Adj énnékem áldáſt; mivelhogy ſzáraz földet adtál, adj énnékem vizes földet-is. Es ada önéki felső kút-fejeket, és alsó kút-fejeket.

20 Ez a' Júda' fiainak nemzetségének öröksége az ö házok-népei ſzerínt.

21 Ezek vóltak pedig a' városok a' Júda' fiainak nemzetségének örökſége' ſzéliben; Edom' határa mellett Dél felől: Kabſéel, és Eder, és Jágur,

22 Es Kína és Dimóna, és Adada.

23 Es Kédes, és Hásor, és Ithnán.

24 Zif és Télem, és Behalóth.

25 Es Háſor, Hadátha, és Kérióth, Hesron, ez a' Hásor.

26 Ámám és Séma, és Mólada.

27 Es Hásár és Gadda, és Hesmon és Beth-pélet.

28 Es Hásár-Suál, és Beer-séba, és Bizjothéja.

29 Baála és Ijim, és Aſem.

30 Es Elthólád, és Kéſil, és Horma.

31 Es Siklág, és Madmanna, és Sanſanna.

32 Es Lebaóth, és Silhim, és Ain, és Rimmon. Mindeneſtöl huſzon-kilentz városok és azoknak faluik.

33 A' lapátzon: Eſtháól és Sóra, és Asna.

34 Es Zánoah, és En-gannim, Tappuah és Enám.

35 Jármut és Adullám, Sókó és Azeka.

36 Es Saharaim, és Adithaim, és Gedéra, és Gederóthaim. Tizen-négy városok, és azoknak faluik.

37 Senán és Hadása, és Migdálgád.

38 Es Dilán, és Miſpé, és Joktéel.

39 Lákis és Boskáth, és Eglon.

40 Es Kabbon, és Lahmás, és Kitlis.

41 Es Gederóth, Beth-dágon, és Nahama, és Makkeda. Tizen-hat városok és azoknak faluik.

42 Libna és Ether, és Asán.

43 Es Jiftah, és Asna, és Nésib.

44 Es Kéhila, és Akzib, és Máresa. Kilentz városok és azoknak faluik.

45 Ekron, és az ö mezö-városi és falui.

46 Ekrontól fogva a' tengerig minden *városok*, a' mellyek vagynak Asdód mellett, és azoknak faluik.

47 Asdód, az ö mezö-városi és falui; Gáza, az ö mezö-városi és falui, Egyiptomnak patakáig, és a' nagy tengerig az ö határa.

48 Es a' hegyen, Sámir, Játhir és Sókó.

49 Es Danna, és Kirját-ſanna, ez a' Débir.

50 Es Anáb, és Eſtemó, és Anim.

51 Es Gósen, és Hólon, és Giló. Tizen-egy városok és azoknak faluik.

52 Áráb és Dúma, és Esán.

53 Es Jánum és Beth-tappuah, és Afeka.

54 Es Humta, és Kirjáth-árba, ez a' Hebron, és Tzihor. Kilentz városok és azoknak faluik.

55 Máhon, Kármel, és Zif, és Júta.

56 Es Jezréel, és Jokdehám, és Zánoah.

57 Kajin, Gibea és Timna. Tiz városok és azoknak faluik.

58 Halhúl és Beth-súr, és Gédor.

59 Es Maharát, és Beth-anóth, és Elthekon. Hat városok és azoknak faluik.

60 Kirjáth-baál, ez a' Kirjáth-jeárim, és Rabba. Két városok és azoknak faluik.

61 A' puſztában: Beth-arába, Middin és Sekáka.

62 Es Nibſán, és a' ſónak városa, és Engedi. Hat városok és azoknak faluik.

63 Továbbá a' Jebuſéuſokat, a' Jérusálemnek lakóit, nem üz-heték-ki a' Júdának fiai: annak-okáért lakának * a' Jebuſéuſok a' Júdának fiaival Jérusálemben, mind e' mái napiglan.

* 2 *Sám.* 5: 6-8.

XVI. RESZ.

Az Efraim' fiainak ſors ſzerint jutott örökségek.

1 KI-méne azután ſorſok a' Józef' fiainak, a' Jérichó' ellenében való Jordántól fogva Jérichónak vizéiglen Nap-kelet felé, a' puſztára, melly fel-mégyen Jérichótól a' Béthel'hegyére.

2 Es ki-mégyen * Bétheltöl Lúzba, és innen által-mégyen az Arki-atáróth' határára. * 1 *Móſ.* 28: 10-16-19.

3 Annak-utánna mégyen a' tengerre, a' Jafletéuſok' határára, az alsó Beth-horonnak határáig és Gézerig; és vagynak az ö ki-menételi a' tengerre.

4 Annak-oka-ért az ö örökségeket

el-vévék a' Jóſef' fiai Manaſſé és Efraim.

5 Vólt pedig határok az Efraim' fiainak az ö házok-népei ſzerínt, vólt, *mondom*, határa az ö örökségeknek Nap-kelet felé, Ataróth-adártól fogva mind a' felsö Beth-hóronig.

6 És ki-mégyen a' határ a' tengerre, Mikhmethátha Eſzak felöl, és megkerüli az a' határ Nap-kelet felöl Thaanáth-ſilót; és által-mégyen azon, Nap-keletröl Janoáhra.

7 És alá-mégyen Janoáhtól Atarótha és Naarába; és mégyen Jérichóra, és ki-mégyen a' Jordánra.

8 Tappuáhtól mégyen a' határ a' tenger felé, a' Kána' patakjára, és vagynak az ö ki-meneteli a' tengerre. Ez az Efraim' fiainak nemzetségének öröksége az ö házok-népe ſzerínt;

9 A' városokon *kívül*, mellyek külön ſzakaſztatának az Efraim' fiainak, a' Manaſſé' fiai' örökségek között: minden városok és azoknak faluik.

10 De ki nem üzék † a' Kananéuſt, ki lakik vala * Gézerben: annak-oká-ért lakék a' Kananéus Efraimnak közötte mind e' mái napiglan, és vala adófizetö. † *Bir.* 1: 29 * 1 *Kir.* 9: 16. 17.

XVII. RESZ.

A' Manaſſé' fél nemzetségének az Efraim' nemzetségével elegy, és a' Sélofhád' leányinak örökségek.

1 VAla pedig ſorſa a' Manaſſé' nemzetségének; mert ö vala elsö-ſzülötte † Jóſefnek: Mákirnak a' Manaſſé' * elsö-ſzülöttének a' Gileáditák' attyoknak, (mert ö hadakozó férjfiú vala) juta, *mondom*, néki Gileád és Básán. † 1 *Móſ.* 46: 20. * 4 *Móſ.* 26: 29.

2 Juta ismét a' Manaſsé' fiainak többinek, házok népei ſzerínt; az Abiézer' * fiainak, Hélek' fiainak, Asriel' fiainak, Sékem' fiainak, Héfer' fiainak, és Sémida' fiainak: Ezek a' Manaſſénak, Jóſef' fiának fiai, férjfiak; mind, az ö házok-népei ſzerínt.

* *Bir.* 6: 11. 34. 8: 1. 2.

3 Továbbá Sélofhádnak a' Héfer' fiának, *melly Héfer* Gileád' fia *vala*, *melly Gileád* Mákir' fia *vala*, *melly Mákir* Manaſſé' fia *vala*, nem valának fiai hanem leányi, kiknek ezek a' * neveik: Machla, Nóha, Hogla, Milka és Thirſa. * 4 *Móſ.* 26: 33.

4 Ezek menének eleibe Eleázár Papnak, és Jósuénak a' Nún' fiának eleibe, és a' Fejedelmeknek eleikbe, mondván: Az UR meg-parantsolta * Mósesnek, hogy örökséget adjon minékünk a' mi bátyáink között. Annak-oká-ért ada önékiek az URnak beſzéde ſzerínt örökséget, az ö attyoknak bátyai között. * 4 *Móſ.* 27: 7. 36: 2.

5 Es juta tiz réſz Manaſſénak, Gileádnak és Básánnak földén kivül, mellyek a' Jordánon túl *valának*.

6 Mert a' Manaſſénak leányi birának örökséget az ö fiai között: a' Gileádnak földe pedig juta a' Manaſſénak több fiainak.

7 Vólt pedig határa Manaſſénak Asertöl fogva Mikhmethátháig, mellyvagyon Sékem elött, és mégyen a' határ jobb-kéz felé az En-Tappuáhnak lakóira.

8 Manaſſéjé *vólt ugyan* a' Tappuah' földe: de a' Tappuah, melly vala a' Manaſſé' határában, az Efraim' fiajé.

9 És alá-mégyen a' határ a' Kána' patakjára, a' pataknak Délröl való réſzére: Ezek az Efraim' *nemzetségének* városi vagynak a' Manaſſé' városi között: de a' Manaſſé' határa vagyon a' pataknak Eſzak felöl való réſzén, és vagynak annak ki-meneteli a' tengerre.

10 Délröl Efraimé, Eſzakról pedig Manaſſéjé, és a' tenger az ö határa: és Aserbe ütközik egybe Eſzak felöl, Iſſakárba pedig Nap-kelet felöl.

11 Vala pedig Manaſſéjé Iſſakárban és Aserben, Beth-seán és annak mezö-városi: és Jibleám és annak mezö-városi: és Dórnak lakói és annak mezö-városi: és * Endornak lakói és annak mezö-városi: és Thaanáknak lakói és annak mezö-városi: és Megiddónak lakói és annak mezövárosi: Három tartományok.

* 1 *Sám.* 28. 7.

12 De * nem üzheték-ki a' Manaſſénak fiai e' városoknak lakóit; és akara a' Kananéus lakni azon a' földön. * *Bir.* 1: 27. 28.

13 Mikoron pedig meg-erösödtenek vólna az Izrael' fiai, adó-fizetés alá veték a' Kananéust, de ki nem üzék ötet.

14 Szóllának pedig a' Jóſef' fiai Jósuénak, mondván: Miért adtál énnékem örökségül ſors *ſzerínt való* egy réſz örökséget, holott én sok nép vagyok, annyira hogy ez ideig még, meg-áldott az UR engemet?

15 Es monda nékik Jósué: Ha sok nép vagy te, menj-fel amaz erdöre, és irts ott magadnak a' Perizéusoknak és Réfaimnak földében, ha ſzoros teneked az Efraim' hegye.

16 Es felelének a' Jóſef' fiai: Nem léſzen elég nékünk az a' hegy: Es vas ſzekereik * vagynak mind a' Kananéusoknak, kik laknak a' völgynek földén, mind azoknak a' kik laknak Beth-seánban és annak mezö-városiban, és *mind* azoknak, a' kik laknak a' Jézreel' völgyében. * *Bir.* 1: 18. 19. 4: 13.

17 Es ſzólla Jósué a' Jóſef' házának, *tudni-illik* Efraimnak és Manaſſénak, mondván: Sok nép vagy és nagy

nagy eröd vagyon néked, nem léfzen teneked tsak egy fors *fzerint való* réfzed.

18 Mert a' hegy tiéd léfzen; mivelhogy erdö: vágd-le azért azt, és annak határi tiéid léfznek; mert kiüzöd a' Kananéust, noha † vas-fzekerei vagynak öneki, és igen erös! † *v.* 16.

XVIII. RESZ.

Az Iften' fátora Silóba vitetik: a' Kanaan' földe le-irattatik: Benjáminnak határa.

1 Össze-gyüle pedig az Izrael' fiainak egéfz Gyülekezete Silóba, és helyheztették oda a' Gyülekezetnek *fátorát; minek-utánna a' föld meghódola ö elöttök. * 2 *Móf.* 25:8. 40:2.

2 Maradtanak vala pedig még az Izrael' fiai közzül, kiknek ki nem ofztották vala az ö örökségeket, hét nemzetségek.

3 És monda Jósué az Izrael' fiainak: Míg múlattok elébb-menni, hogy birjátok a' földet, mellyet adott néktek a' ti atyáitoknak URa Iftene?

4 Adjatok közzületek három-három férjfiat minden nemzetségböl, kiket küldjek-el, hogy fel-keljenek és járják-el a' földet, és irják-le azt az ö örökségek fzerínt, annak-utánna térjenek-meg én hozzám.

5 És ofzfzák-el azt hét réfzre: Júda maradjon az ö határaiban Dél felöl: és a' Jófef' háza-*népei* álljanak az ö határokban Efzak felöl.

6 És ti irjátok-le a' földet hét réfzre, és hozzátok ide én hozzám: akkor forsot vetek itt tinéktek a' mi URunk Iftenünk elött.

7 Mert nintsen * réfzek a' Léviták-nak ti közöttetek; mert az URnak Papsága az ö öröksége: a' Gád pedig és a' Rúben, és a' Manaffé' fél nemzetsége el-vették ** az ö örökségeket a' Jordánon túl Nap-kelet felé, mellyet adott önékik Mófes, az URnak fzolgája. * 4 *Móf.* 8: 20. 21. 23. 24. ** 4 *Móf.* 32: 33.

8 És fel-kelének azok a' férjfiak és el-menének. Parantsolá pedig Jósué azoknak kik el-menének, hogy le-irnák a' földet, mondván: * Menjetek-el, és járjátok-el a' földet, és irjátok-le azt, annak-utánna térjetek-meg én hozzám, és itt vetek néktek forsot reá az UR elött Silóban. * *r.* 2: 1.

9 El-menének annak-oká-ért a' férjfiak, és által-menének a' földön, és meg-irák azt városonként hét réfzre, könyvben, és meg-térének Jósuéhoz a' táborba Silóba.

10 Vete pedig Jósué forsot önékiek Silóban az UR elött; és el-ofztá ott Jósué a' földet az Izrael' fiainak, kinek-kinek az ö réfze fzerínt.

11 Ki-jöve pedig a' Benjámin' fiainak nemzetségének forsa az ö házoknépe fzerínt; és az ö réfzeknek határa esék a' Júdának és Jófefnek fiai közzé.

12 És lön az ö határok a' fzegletben Efzak felé a' Jordántól fogva; és fel-méne a' határ a' Jérichó' óldalára Efzak felöl; és fel-méne a' hegyre Napenyéfzet felé, és az ö ki-meneteli vagynak Beth-ávennek * puſztájáig. * *r.* 7: 2.

13 Onnan pedig által-mégyen a' határ Lúzba, Lúznak Délröl való réfzére, e' *varos* a' Béth-el: és alá-mégyen a' határ Ataróth-adárba a' hegy mellett, melly vagyon az alsó Beth-hóronnak Dél felöl való réfzén.

14 És innét mégyen a' határ és kerüi a' tenger' fzegletiben Délre, a' hegytöl, melly vagyon Beth-hóronnak ellenében Délröl: és vagynak az ö ki-meneteli Kirjáth-baálra (e' *varos* a' Kirjáth-jeárim) a' Júda' fiainak városára. Ez a' Nap-nyúgoti határ.

15 A' Délröl való réfze pedig vagyon Kirjáth-jeárimnak fzélitöl fogva, és ki-mégyen ez a' határ Nap-nyúgotra, és mégyen a' Neftoah' vizeinek kútfejére,

16 És alá-mégyen ezen határ a' hegynek fzélire, melly vagyon ellenébe a' Hinnom' fia' * völgyének, és melly vagyon a' Réfaim' völgyében Efzakról; és alá-mégyen a' Hinnom' völgyén a' Jebuféus mellet Dél felé, és *onnan* alá-mégyen a' ** Rógel' forrására.

* *r.* 15: 8. ** *r.* 15: 7. 2 *Sám.* 17: 17.

17 És kerül Efzakról és mégyen Enfémesre, onnét mégyen Gelilóthra, melly vagyon ellenében az Adummim' fel-menetelinek; és alá-mégyen Bohánnak * a' Rúben' fiának kövére.

* *r.* 15: 6. 7.

18 Onnan által-mégyen az óldalra, melly vagyon a' lapátz-földnek ellenében Efzakról, és alá-mégyen Arabába.

19 Innen által-mégyen a' határ Bethhogla' óldalára Efzak felé; és ki-meneteli a' határnak vagynak a' fós tengernek ki-folyására Efzak felöl: a' Jordánnak fzélire Dél felöl. Ez a' Délröl való határ.

20 És a' Jordán határozza meg ötet Nap-kelet felöl való óldalára. Ez örökségék a' Benjámin' fiainak az ö határok fzerínt körös-körül, az ö házoknépei fzerínt.

21 Ezek vóltanak pedig a' Benjámín' fiai' nemzetségének városi az ö házok-népei fzerínt: Jérichó és Bethhógla, és a' Kefis nevü völgy.

22 Beth-araba, és Semáraim, és Béth-el.

23 És Avim, és Pára, és Ofra.

24 És a' Hammonai' faluja, és Ofni,

és Gába. Tizen-két városok és azoknak faluik.

25 Gibeon és Ráma, és Beeróth.

26 És Mispé, és Kéfira, és Mósa.

27 És Rékem, és Irpéel, és Thareála.

28 És Séla, Elef, és a' Jebuséus' *városa* (ez a' Jéruſálem) Gibeáth. Kirjáth: Tizen-négy városok és azoknak faluik. Ez a' Benjámin' fiainak örökségek az ö házok-népei ſzerínt.

XIX. RESZ.

A' hat nemzetségeknek-is örökség adatik: Jósuénak egy város.

1 KI-méne pedig a' második ſors Simeonnak, a' Simeon' fiainak nemzetségének az ö házok népei ſzerínt; és lön az ö örökségek a' Júda' fiainak örökségek között.

2 És lön övék azoknak örökségekben: Beer-séba és Séba, és Mólada.

3 És Haſár-ſuál, és Bála, és Ezem:

4 És Elthólád, és Béthul, és Horma.

5 És Siklág, és Beth-markabóth, és Haſár-súsa.

6 És Beth-lébaóth, és Sarúhen; Tizen-három városok, és azoknak faluik

7 Aín, Rimmon és Ether, és Asán: Négy városok, és azoknak faluik.

8 És minden faluk, mellyek valának környülettibe e' városoknak Bahaláth-beérig, *és* Délről való Rámáthig. Ez örökſége a' Simeon' fiainak nemzetségének az ö házok népei ſzerínt.

9 A' Júda' fiainak részekből adattaték örökség a' Simeon' fiainak; mert a' Júda' fiainak részek nagyobb vala, mint illett volna önékiek, azért vönek a' Simeon' fiai örökséget az ö örökségek között.

10 Ki-jöve pedig a' harmadik ſors a' Zebulon' fiainak az ö házok-népei ſzerínt, és lön az ö örökſégeknek határa Sáridig.

11 És fel-mégyen az ö határok a' tengerre és Maralára, és ér Dabbaſéthig; és mégyen a' folyó-vizre, melly vagyon ellenében Jokneámnak.

12 És hajól Sáridtól Nap-kelet felé, a' Kislóth-thábor' határára, és onnan ki-mégyen Dobráthra, és fel-mégyen Jáfiára.

13 Innen továbbá által-mégyen Napkelet felé Gittha-héferre, és Ittha-kaſinra, és onnan ki-mégyen Rimmonba, melly kerül Neára.

14 Kerül ugyan azon határ Eſzakról Hannáthonra: és annak ki-meneteli vagynak a' Jiftáhel' völgyébe.

15 És Katháth, és Nahalál, és Simron, és Ideála, és Beth-lehem. Tizenkét városok, és azoknak faluik.

16 Ez örökſégek a' Zebulon' fiainak az ö házok-népei ſzerínt; ezek a' városok és azoknak faluik.

17 Iſſakárnak jöve-ki a' negyedik ſors: az Iſſakár' fiainak, *mondom*, az ö házok-népei ſzerínt.

18 És lön az ö határok, Jezréel és Kéſulóth, és Súnem.

19 És Haſáraim, és Sion, és Anahárath,

20 És Rabbith, és Kisjon, és Abes,

21 És Rémeth, és En-gannim, és En-hadda, és Beth-páſes.

22 És ér a' határ Tháborig és Sahaſimáig, és Beth-sémeſig: és az ö határok' vége a' Jordán. Tizen-hat városok és azoknak faluik.

23 Ez az Iſſakár' fiainak nemzetségeknek örökſégek az ö házok-népei ſzerínt: a' városok és azoknak faluik.

24 Ki-jöve pedig az ötödik ſors az Aſer' fiainak nemzetségének, az ö házok-népei ſzerínt.

25 És lön az ö határok Helkáth és Háli, és Béthen, és Akſáf.

26 És Alammélek, és Amhád, és Miſál; és ér Kármelig Nap-nyúgot felöl, és Sihór Libnáthig.

27 És viſzſza-tér Nap-kelet felé Bethdágonba; és ér Zebulonba és a' Jiftáhel' völgyébe Eſzak felöl, és Bethhémekbe, és Néhielbe: és ki-mégyen * Kabulra bal-kéz felöl. * 1 *Kir.* 9:13.

28 És Ebron, és Réhob, és Hammon, és * Kána a' nagy Sídonig.

* *Ján.* 2: 1. 2. 7. 9-11.

29 És meg-tér a' határ * Rámába, a' kőſzikláknak erös városáig: innen meg-tér a' határ Hóſába: és vagynak az ö ki-meneteli a' tengerre, az Akzib' tartományától fogva. * 1 *Sám.* 28:3.

30 És Umma, és Áfek, és Réhob. Huſzon-két városok és azoknak faluik.

31 Ez örökſége az Aſer' fiainak nemzetſégének az ö házok-népei ſzerínt; a' városok és azoknak faluik.

32 A' Naftali' fiainak jöve-ki a' hatodik ſors; a' Naftali' fiainak, *mondom*, az ö házok-népei ſzerínt.

33 És lön az ö határok Héleftől és Elontól fogva Sahanánnimban: és Adami-nékeb, és Jabnéel Lákumig: és vagynak az ö ki-meneteli a' Jordánra.

34 Annak-utánna meg-tér a' határ a' tenger felé Aznóth-tháborra, és mégyen onnan Hukkókba; és ér Zebulonra Délről, a Aſerre pedig jút Napnyúgot felöl, és Júdába a' Jordánra Nap-kelet felöl.

35 És abban az erös városok ezek: Siddim, Sér és Hammát, Rakkát és Kinnéret.

36 És Adama, és Ráma, és Háſor.

37 És Kédes, Edrei és En-háſor.

38 És Jireon, és Migdálel: Hórem, és Beth-anáth, és Beth-ſémes. Tizenkilentz városok és azoknak faluik.

39 Ez örökſége a' Naftali' * fiainak nemzetſégének az ö házok-népei ſzerínt;

rint; a' városok és azoknak faluik.
40 A' Dán' fiainak nemzetségének jöve-ki a' hetedik sors, az ö házoknépei szerint.
41 Es lön az ö örökségeknek határa, Sóra és Eltháol, és Ir-sémes.
42 Es Sahalábin, és Ajalon és Jithla.
43 Es Elon, és Timnátha, és Ekron.
44 Es Eltheke, és Gibbethon, és Bahalát.
45 Es Jéhud, és Bene-berák, és Gáthrimmon.
46 Es Mejárkon, és Rakkon, a' * Jáfó' ellenébe való határral. * *Jón.* 1:3.
47 A' Dán' fiainak pedig kissebb határ esett vala, hogy-nem mint nékik elég vólna: Annak-okáért fel-menének a' Dán' fiai, és hadakozának Lésem város ellen, és meg-vevék azt és le-vágák *annak népet* éles fegyverrel, és örökségül magoknak vévék azt és lakának benne: és nevezék Lésemet *Dánnak, az ö attyoknak Dánnak neve szerint. * *Bir.* 18: 27-29.
48 Ez örökfége a' Dán' fiainak nemzetségének az ö házok-népei szerint; a' városok és azoknak faluik.
49 Minek-utánna pedig véget vettek vólna a' föld' öröksége' vételének, annak határi szerint: adának az Izrael' fiai örökséget Jósuénak a' Núnfiának ö közöttök.
50 Az URnak befzéde szerint adák önéki azt a' várost, mellyet kére, * Thimnáth-sérát az Efraimnak hegyén; és meg-építé azt a' várost, és lakék benne. * *r.* 24: 30.
51 Ezek az örökségek, mellyeket adának birni * Eleázár Pap és Jósué a' Núnnak fia, és az atyáknak Fejedelmi, az Izrael' fiai' nemzetséginek sors szerint, Silóban az UR előtt a' Gyülekezet' sátorának ajtajánál. Es illyen módon el-végezék a' föld-osztást.
* *rész.* 17: 4.

XX. RESZ.

Mentségre való hat városok és azoknak szabadságok.

1 SZólla pedig az UR Jósuénak, mondván:
2 Szóllj az Izrael' fiainak ez igékkel: Adjatok mentségre való városokat, mellyekről * szóllottam tinéktek Móses által; * 2 *Mós.* 21: 13. 4 *Mós.* 35: 6. 11.
3 Hogy fzaladjon oda a' gyilkos, * ki embert öl nem akaratjával, és nem tudva: hogy légyenek tinéktek mentségtek a' vérnek közel való attya-fia ellen.
4 Mikor azért a' gyilkos fzalad e' városok közzül valamellyikbe: álljon a' város' kapujába, és a' városnak Véneinek hallására befzélje-meg az ö dolgát: és azok vegyék-bé a' városba ötet ö közikbe, és adjanak helyt néki, hogy lakjék ö nálok.
* 4 *Mós.* 35: 22-25.
5 Hogyha pedig kergeténdi azt a' vérnek közel való attya-fia: ki ne adják a' gyilkost az ö kezébe; mert nem tudva ölte-meg az ö fele-barátját, és nem gyülölte ötet annak-elötte.
6 Es lakjék abban a' városban mind addig, míg a' Gyülekezet előtt előáll * ítéletre, *avagy* míg meg-hal a' nagy Pap, a' ki léfzen az napokban: akkor meg-térjen a' gyilkos, és haza menjen az ö városába, az ö házába, és a' városba, mellyből el-futott vala.
* 4 *Mós.* 35: 12. 24. 25.
7 Es rendelék * Kédeſt Galileában a' Naftalinak hegyén, és Sékemet az Efraimnak hegyén, és Kirjáth-árbát (ez a' Hebron,) a' Júdának hegyén.
* *r.* 21: 32.
8 Túl a' Jordánon pedig Jérichónak ellenébe Nap-kelet felöl, rendelék * Bésert a' puſztában, a' lapátzon, a' Rúbennek nemzetségéből, és Rámóthot Gileádban, a' Gád' nemzetségéből, és Gólánt Bášánban, a' Manaſſénak nemzetségéből. * 5 *Mós.* 4: 43.
9 Ezek vóltanak az öſzve-gyülésnek városi mind az Izrael' fiainak, és a' jövevényeknek, kik valának ö közöttök, hogy oda fzaladna, valaki embert ölne * nem tudva; és meg ne halna a' vérnek közel való attya-fia miatt, míg a' Gyülekezet' eleibe állana. * *v.* 2. 5 *Mós.* 19: 4-7.

XXI. RESZ.

A' Lévitáknak adatott 48. *városok.*

1 HOzzá menének pedig a' Léviták' attyoknak Fejedelmi az Eleázár Paphoz és Jósuéhoz a' Nún' fiához, és az Izrael' fiainak nemzetségek között való atyáknak Fejedelmihez,
2 Es fzóllának önékiek Silóban a' Kanaán' földében, mondván: Az UR meg-parantsolta * Móses által, hogy adnátok nékünk városokat, mellyekben laknánk, azoknak hoſtátival egybe a' mi barmainknak.
* 4 *Mós.* 35: 2-5.
3 Adák annak-okáért az Izrael' fiai a' Lévitáknak az ö örökségekből az URnak befzéde szerint, e' városokat hóſtátival egybe.
4 Ki-jöve annak-okáért a' Kéhátiták' háza-népé-ért való sors: és jutának az Aron Pap' fiainak, kik a' Léviták közzül valók valának, a' Júda' nemzetségéből, Simeon' nemzetségéből és Benjámin' nemzetségéből sors szerint, tizen-három városok.
5 A' Kéhátnak több fiainak pedig, az Efraim' nemzetségének házok-népe közzül, és a' Dánnak nemzetségéből, és a' Manaſſé' fél nemzetségéből, sors által *juta* tiz város.

6 A' Gerſon' fiainak pedig, az Iſſákárnak nemzetségének házok-népe közzül, és az Aſer' nemzetségéből, és a' Naftali' nemzetségéből, és a' Manaſſé' Básánban való fél nemzetségéből, *juta* fors ſzerínt tizen-három város.

7 A' Mérári' fiainak az ö házok-népei ſzerínt, a' Rúben' nemzetségéből, Gád' nemzetségéből és a' Zebulon' nemzetségéből, *juta* tizen-két város.

8 Adák, *mondom*, az Izrael' fiai a' Léviták nak e' városokat, és azoknak hóſtátit, a' miképpen meg-parantsolta vala az UR Móſes' keze által, fors ſzerínt.

9 Adák annak-okáért a' Júda' fiainak nemzetségéből, és a' Simeon' fiainak nemzetségéből e' városokat, mellyeket nevek ſzerínt olvas-hat *az olvasó*;

10 Hogy lennének az Aron' fiai közzül a' Kéhátiták' háza-népéjé, kik a' Lévi' fiai közzül valók valának; mert azoké vólt az elsö ſors.

11 Es adák nékiek az Anák' attyának városát Kirjáth-árbát (ez a' Hebron) a' Júdának hegyén, és annak hóſtátit körös-körül való kerületiben.

12 A' városnak mezejét pedig és faluit adák *Kálebnek a' Jefunné' fának, hogy birná *azt*. *r. 14: 14. 15: 13.

13 Az Aron Pap' fiainak azért, adák a' gyilkosoknak mentségének városát Hébront és annak hóſtátit: és Libnát és annak hóſtátit.

14 Es Jatthirt és annak hóſtátit: és Iſtemoát, és annak hóſtátit.

15 Es Hólont, és annak hóſtátit: és Débirt, és annak hóſtátit.

16 Es Aint, és annak hóſtátit: és Juttát, és annak hóſtátit: és * Bethſémeſt, és annak hóſtátit. Kilentz városokat e' két nemzetségekből.

* 1 *Sám.* 6: 11-15. 2 *Kr.* 14: 11-13.

17 A' Benjámin' nemzetségéből pedig: Gibeont és annak hóſtátit: Gébát és annak hóſtátit.

18 * Anathótot és annak hóſtátit: Almont és annak hóſtátit; Négy városokat. * *Jér.* 1: 1.

19 Az Aron' fiainak a' Papoknak minden városaik, tizen-három városok, és azoknak hóſtáti.

20 A' Kéhát' fiainak házok-népének pedig a' Léviták nak, kik még a' Kéhát' fiai közzül * hátra maradtak vala, (jutottak vala pedig fors ſzerínt önékik városok az Efraimnak nemzetségéből.) * 1 *Krón.* 6: 61.

21 Azoknak, *mondom*, adák a' gyilkoſoknak mentségeknek városát,* Sékemet és annak hóſtátit az Efraim' hegyén; és Gézert és annak hóſtátit.

* 1 *Krón.* 6: 67.

22 Es Kibsaímot és annak hóſtátit: és Beth-hóront, és annak hóſtátit: Négy városokat.

23 A' Dán' nemzetségéből pedig Elthekét és annak hoſtátit: Gibbethont és annak hóſtátit.

24 Es Ajalont és annak hóſtátit: és Gáth-rimmont és annak hóſtátit: Négy városokat.

25 A' Manaſſé' fél nemzetségéből pedig Tahanákot és annak hóſtátit: Gáth-rimmont és annak hóſtátit: Két városokat.

26 Mindeneſtöl tiz városok, és azoknak hóſtáti, a' Kéhát' fiainak több házok-népének.

27 Továbbá a' Gerſon' * fiainak, kik valának a' Léviták nak házok-népe közzül, *adák* a' Manaſſé' fél nemzetségéből, a' gyilkoſoknak mentségeknek városát Gólánt Básánban, és annak hóſtátit: Beeſterát és annak hóſtátit: Két városokat.

* *v.* 33. 1 *Krón.* 6: 62.

28 Az Iſſákárnak nemzetségéből, Kisjont és annak hóſtátit: Dobráthát, és annak hóſtátit.

29 Jármuthot és annak hóſtátit: En-gannimot és annak hóſtátit: Négy városokat.

30 Az Aſer' nemzetségéből *juta* * Misál és annak hóſtáti: Abdon és annak hóſtáti. * 1 *Krón.* 7: 74.

31 Helkát és annak hóſtáti, és Réhob és annak hóſtáti: Négy városok.

32 A' Naftali' nemzetségéből pedig adák nékik a' gyilkoſok' mentségeknek városát, Kédeſt Galileában, és annak hóſtátit: Hámoth-dórt és annak hóſtátit: Karthánt és annak hóſtátit: Három városokat.

33 Mindeneſtöl a' Gerſonitáknak városaik, az ö házok-népei ſzerínt, tizen-három * városok, és azoknak hóſtáti. * *v.* 27.

34 A' Mérári' * fiainak nemzetségének pedig, a' Léviták nak többinek, a' Zebulon' nemzetségéből *adák* Jokneámot és annak hóſtátit: Karthát és annak hóſtátit. * 1 *Krón.* 6: 63.

35 Dimnát és annak hóſtátit: Nahalált és annak hóſtátit: Négy városokat.

36 A' Rúben' nemzetségéből pedig, Bétzert és annak hóſtátit, és Jahaſát és annak hóſtátit.

37 Kedeméthot és annak hóſtátit: Méfahátot és annak hóſtátit: Négy városokat.

38 Es a' Gád' nemzetségéből, a' gyilkoſoknak mentségeknek városát, Rámóthot * Gileádban, és annak hóſtátit: és Mahanáimot és annak hóſtátit. * *r.* 20: 8.

39 Hesbont és annak hóſtátit: Jaázert és annak hóſtátit: Négy városokat.

40 Mind

40 Mind e' városokat adák a' Mérári' fiainak az ö házok-népei ízerínt, a' Léviták' házok-népének többinek, kiknek sorsok szerínt tizenkét városok jutottak.

41 Minden * városaik a'Lévitáknak, az Izrael' fiainak birodalmok között, negyven-nyóltz városok és azoknak hóstáti. * 4 *Mós.* 35: 7.

42 Mind ezek a' városok, mindenik az ö mellette való hóstátokkal; ezt *értsed* egyenként mindenik város felöl.

43 Meg-adá annak-oká-ért az UR az Izraelnek mind az egész földet, mellyről * meg-esküdt vala, hogy az ö attyaiknak adná azt, és birák azt, és lakának benne. * 1 *Mós.* 12: 6. 7. 15: 7. 18-21. 5 *Mós.* 34: 4.

44 Nyúgalmat-is ada nékik az UR az ö környékekben, szinte úgy, a' mind meg-esküdt vala az ö attyaiknak: és nem vala senki, ki ellenek * állana önékiek minden ö ellenségik közzül: Minden ellenségeiket kezekbe adá az UR önékiek. * 5 *Mós.* 11: 25.

45 Nem * esett-el csak egy beszédis, mind abból a' jó beszédből, mellyet szóllott vala az UR az Izrael' házának; mindenek † meg-lönek!

* *r.* 23: 14. † *v.* 43. 44.

XXII. RESZ.

A' Rúben', Gad' és a' Manasse' fél nemzetsége tiszteſſégesen haza botsátatnak; és az Izrael' fiai azoknak óltár-épitésekben meg-utóznek.

1 AKkor elö-hívatá Jósué a' Rúbenitákat és Gáditákat, és a' Manasse' fél nemzetségét,

2 Es monda nékik: Ti meg-örzöttétek mind, valamit * parantsolt néktek Móses az UR' szolgája, és engedtetek az én szómnak mindenekben, mellyeket parantsoltam tinéktek;

* 4 *Mós.* 32: 20. 25. 5 *Mós.* 3: 18.

3 El nem hagytátok a' ti atyátok-fiait immár sok * napoktól fogva mind e' mái napiglan; és meg-örzöttétek a' ti URatoknak Istenteknek örizetit *és* parantsolatját. * *r.* 11: 18.

4 Mostan pédig nyúgodalmat adott a' ti URatok Istentek a' ti atyátok-fiainak, a' mint meg-mondotta vala néktek: Annak-oká-ért mostan térjetekmeg, és menjetek a' ti hajlékitokba a' ti birodalmatoknak földére, mellyet * adott néktek Móses az UR' szolgája a' Jordánon túl. * 4 *Mós.* 32: 33.

5 Csak-hogy elszetekbe vegyétek szorgalmatosón, hogy meg-tartsátok a' parantsolatot és a' Törvényt, mellyet parantsolt * tinéktek Móses, az UR' szolgája: hogy szeressétek a' ti URatokat Istenteket és járjatok minden útaiban, és meg-tartsátok az ö parantsolatit, és ö hozzá ragaszkodjatok, és szolgáljatok önéki tellyes szívetekből és tellyes lelketekből.

* 5 *Mós.* 10; 12. 13. 13: 4.

6 Es meg-áldá öket Jósué, és el-botsátá öket, és el-menének az ö hajlékaikba;

7 Mert a' Manasse' fél nemzetségének adott * vala Móses *örökséget* Básánban, a' másik fél nemzetségének pedig adott vala Jósué az ö attya-fiaival egyetembe, a' Jordánon innét Napnyúgot felöl: és mikor el-botsátá-is öket Jósué az ö hajlékaikba, meg-áldá öket. * 4 *Mós.* 32: 33.

8 Akkor szólla nékiek, mondván: Sok gazdagsággal menjetek-vissza a' ti hajlékaitokba, és igen sok barommal, ezüsttel, aranynyal, rézzel és vassal, és igen sok ruhákkal. * Meg-osztzátok a' ti ellenségtektől nyertt jószágot a' ti atyátok-fiaival. * 4 *Mós.* 31: 26. 27.

9 Meg-térének annak-oká-ért és elmenének a' Rúben' fiai, és a' Gád' fiai, és a' Manasse'nak fél nemzetsége az Izrael' fiaitól Silóból, melly vagyon Kanaán' földében, hogy mennének Gileádnak földében, az ö birodalmoknak földébe, mellyben el-vették vala az ö örökségeket az URnak beszéde szerínt Móses által.

10 Jutának pedig a' Jordánnak határira, mellyek valának Kanaán' földében, és épitének a' Rúben' fiai és a' Gád' fiai, és a' Manasse'nak fél nemzetsége ott a' Jordán mellett óltárt, igen nagy láttatos óltárt.

11 Meg-hallák pedig az Izrael' fiai, hogy ezt mondják vala: Imé a' Rúben' fiai és a' Gád' fiai, és a' Manasse' fél nemzetsége óltárt épitettenek a' Kanaán' földének ellenébe, a' Jordánnak határiban, az Izrael' fiainak által-menetelének helyén.

12 Meg-hallák, *mondom*, az Izrael' fiai, és az Izrael' fiainak egész Gyülekezete egybe-gyüle Silóban; hogy felmennének ö ellenek hadakozni.

13 Küldék pedig az Izrael' fiai a' Rúben' fiaihoz és a' Gád' fiaihoz, és a' Manasse' fél nemzetségéhez a' Gileád' földére Fineást, az Eleázár Papnak fiát,

14 Es tiz Fejedelmeket ö vele, egy-egy Fejedelmet, az ö ösöknek házok szerínt, Izraelnek minden nemzetségiből: kik mind egyenként Fejedelmek valának az ö ösök' házok-népe szerínt, az Izraelnek sok ezeri között.

15 El-menének annak oká-ért a' Rúben' fiaihoz és a' Gád' fiaihoz, és a' Manasse' fél nemzetségéhez a' Gileádnak földére, és szóllának ö vélek, mondván:

16 Igy szóll az URnak egész Gyülekezete: Mitsoda vétek ez, a' mellyel vétkeztetek az Izrael' Istene ellen, hogy

hogy el-fordúljatok illyen hamar, és ne menjetek az UR után, építvén magatoknak* óltárt, hogy ellene járnátok e' mái napon az URnak? *v.* 19.

17 Avagy kitsinynek alítjuké a' *Péorral való közösülésünknek hamisságát, mellytől mind ez ideig-is nem tiſztúltunk-meg, melly miatt vólt a' tsapás az URnak Gyülekezetén?

*4 *Móſ.* 25: 1-3.

18 Ti pedig el akartok fordúlni im már, hogy ne menjetek az UR után; mellyből e' következik, hogy ha ti most az UR ellen rugódoztok: ezután az Izraelnek egéſz Gyülekezetére haragſzik-meg.

19 Ha tiſztátalannak tettzik a' ti birodalmatoknak földe: jöjjetek-által az UR' birodalmának földére, mellyben lakik az UR' Sátora, és lakozzatok mi köztünk; tsak hogy az UR ellen ne hadakozzatok, és mi tőlünk el ne ſzakadjatok, építvén magatoknak óltárt, a' mi URunk' Iſtenünk' óltárán* kivül. *3 *Móſ.* 17: 3-6. 8. 9.

20 Nemde* Akán a' Zérách' fia nem vétkezéké nagy vétekkel az Iſtennek ſzenteltetett marhában, és *mind* az Izraei' egéſz Gyülekezete ellen lön a' harag? Es *noha egyedúl tsak* az a' férjfiú *vétkezék*: nem tsak ő maga egyedül hala-meg az ő álnokſága miatt.

**r.* 7: 1. 20. 21. 24-26.

21 Felelvén pedig a' Rúben' fiai és a' Gád' fiai, és a' Manaſſé' fél nemzetſége, mondának az Izrael' ezeri között való Fejedelmeknek:

22 Az Iſteneknek* Iſtene, az UR, az Iſteneknek Iſtene, az UR, ő tudja jól, és az Izrael-is meg-tudja: Ha engedetlenſégből, és ha az UR ellen való vétekből *tselekedtük*: minket e' mái napon ne tartson-meg! *Sólt.* 50: 1.

23 *Ha gondoltuk-is azt*, hogy óltárt építsünk a' fejébe, hogy el-fordúljunk az URtól, és hogy áldozzunk azon egéſzen égő áldozatot, vagy Minhát; vagy hogy kéſzítsünk azon hálá-adásnak áldozatját; láſſa-meg *ezt* ő maga az UR!

24 Es ha nem e' dologtól való féltünkben tseledetük inkább, mivelhogy illyen módon gondolkodtunk: Talám valamikor így fognak ſzóllani a' ti fiaitok a' mi fiainknak, mondván: Mi *közötök vagyon néktek az Izraelnek URához Iſtenéhez?

25 Továbbá: határt vetett az UR mi közöttünk és ti közöttetek Rúben' fiai és Gád' fiai, a' Jordánt; nintsen néktek réſzetek az URban: és el-idegenítik a' ti fiaitok a' mi fiainkat, hogy ne féljék az URat. *Neh.* 2: 20.

26 Es mondánk: Jer, építsünk óltárt, nem egéſzen meg-égetendő áldozatra, ſem *egyéb* áldozatra;

27 Hanem hogy bizonyſág* legyen mi köztünk és ti köztetek, és a' mi nemzetſégünk között mi utánnunk, hogy ſzolgálunk az URnak ő előtte a' mi egéſzen égő áldozatinkkal, *egyéb* áldozatinkkal, és hálá adó áldozatinkkal: és ne mondják a' ti fiaitok a' mi fiainknak ezután: Nintsen néktek réſzetek az URban!

28 Mondánk azért: Ha mondándják nékünk avagy a' mi nemzetſéginknek ezután, akkor ezt mondjuk: Láſſátok az UR' óltárának haſonlatoſſágát, mellyet tſináltanak a' mi atyáink, nem egéſzen égő áldozatokért, ſem egyéb áldozat-ért, hanem hogy tanú-bizonyság légyen mi köztünk és ti köztetek. *r. 24: 27.

29 Távól légyen mi tőlünk, hogy ellene támadjunk az URnak, és el-fordúljunk e' mái napon az URtól, építvén óltárt egéſzen égő áldozat-ért, Minhá-ért, és egyéb áldozat-ért, a' mi URunknak Iſtenünknek óltárán kivül, melly vagyon az ő Sátora előtt.

30 Hallván pedig Fineás Pap, és a' Gyülekezetnek Fejedelmi, az Izrael' ezerinek Fejei, kik ő véle valának, a' beſzedeket, mellyeket ſzóllottanak vala a' Rúben' fiai és a' Gád' fiai, és a' Manaſſénak fiai: tettzék az ő ſzemeik előtt,

31 Es monda Fineás az Eleázár Pap' fia, a' Ruben' fiainak és a' Gád' fiainak, és a' Manaſſé' fiainak: Ma esmértük-meg, hogy köztünk vagyon az UR, hogy nem vétkeztetek az UR ellen e' vétekkel: moſtan meg-ſzabadítottátok az Izrael' fiait az UR' kezéből.

32 Meg-téve azért Fineás az Eleázár Pap' fia és a' Fejedelmek, a' Rúben' fiaitól és a' Gád' fiaitól, a' Gileádnak földéből a' Kanaán' földébe az Izraelnek *több* fiaihoz; és meg-beſzélék nékik e' dolgot.

33 Es tettzék a' dolog az Izrael' fiainak ſzemeik előtt, és áldák az Iſtent az Izrael' fiai: és nem mondák, hogy el-mennének ő ellenek hartzolni, hogy el-veſzeſſék a' földet, mellyben a' Rúbennek és Gádnak fiai laknak vala.

34 Nevezék pedig a' Rúben' és Gád' fiai az óltárt *Hednek*, *mondván*; Mert *tanú-bizonyság léſzen mi köztünk, hogy az UR az Iſten. *v.* 27. 28.

XXIII. RESZ.

Inti Jósué a' népet a' Törvénynek őrizetire, és a' pogányok' társaságának el-tavoztatására.

1 ILőn pedig ſok napok után, minekutánna nyúgodalmat* ada az UR az Izraelnek minden ő ellenségitől, kik valának ő körülötte: Jósué meg-

meg-vénhedék és meg-idösödék.
* *r.* 21 : 44.

2 Akkor elö-hívá Jósué *mind* az egész Izraelt, az ö Véneit, az ö Fejeit, Biráit, Tiſzt-tartóit, és monda nékiek : En meg-vénhedtem és meg-idösödtem,

3 Es ti láttatok mindeneket, mellyeket tselekedett a' ti URatok Istentek mind ezeknek a' pogányoknak ti elöttetek; mivelhogy a' ti URatok Istentek az, a' * ki hartzol ti érettetek.
* 5 *Mós.* 1 : 30. 3 : 22.

4 Meg-láſſátok : Sors ſzerínt el-oſztám tinéktek a' hátra-maradott pogányokat örökségül a' ti nemzetségitekként; a' Jordántól fogva, mind a' pogányokat, kiket el-veſztettem, mind a' nagy tengerig való pogányokat Napnyúgot felöl.

5 A' ti URatok Istentek pedig ki-üzi öket a' ti ortzátok elöl, és ki-üzi öket ti elöletek; hogy örökös törvény ſzerínt birjátok az ö földiöket, a' miképpen ſzóllott * a' ti URatok Istentek tinéktek, * 5 *Mós.* 7 : 1. 2. 17-24.

6 Erösítsétek-meg annak-okáért magatokat igen, hogy meg-örizzétek és meg-tselekedjétek, valami meg vagyon írva a' Mósés' törvényének könyvében, hogy el ne * távozzatok attól, ſe jobb-kézre, ſe bal-kézre.
* *r.* 1 : 7. 5 *Mós.* 5 : 32. 28 : 14.

7 Es meg ne † egyeledjetek e' pogányokkal, ezekkel kik maradnak ti köztetek; és az ö Istteneiknek nevekröl meg * ne emlékezzetek, azokra ne esküdjetek, ſe ne ſzolgáljatok nékik, ſe meg ne hajtsátok magatokat önékiek ; † 5 *Mós.* 7 : 1-6.
* 2 *Mós.* 23 : 13. 24. *Jér.* 5 : 7. *Sóf.* 1 : 5.

8 Hanem * ragaſzkodjatok a' ti URatokhoz Istentekhez, a' miképpen tselekedtetek e' mái napiglan.
* 5 *Mós.* 11 : 22.

9 Annak-okáért üzött-ki az UR a' ti ortzátok elöl nagy és erös pogányokat: és *a' mi* titeket *néz*, ſenki ti elöttetek meg nem áll-hatott mind e' mái napiglan.

10 Egy * férjfiú ti közzületek elüz ezeret; mert a' ti URatok Istentek az, a' ki hartzol ti érettetek, a' miképpen ſzóllott vólt tinéktek.
* 3 *Mós.* 26 : 7. 8. 5 *Mós.* 32. 30.

11 Meg-láſſátok annak-okáért ſzorgalmatoſon, hogy ſzeresſétek a' ti URatokat Istenteket;

12 Mert ha el-fordúlván el-fordúlándotok ö tőle, és ragaſzkodándotok e' meg-maradott több pogányokhoz, a' meg-maradtakhoz, *mondom*, kik vagynak ti veletek : és fögorságot veténdetek ö vélek, és meg-egyelítitek magatokat ö vélek, és ök ti veletek :

13 Bizonnyal meg-tudjátok ezt, hogy ennek-utánna a' ti URatok Istentek ki nem üzi mind e' pogányokat a' ti ortzátok elöl, hanem inkább léſznek tinéktek * törötökre, bántáſtokra, és oſtorotokra a' ti ódalaitokban, és tövisſtekre a' ti ſzemeitekben, míglen el-veſztek erröl a' jó földröl, mellyet adott néktek a' ti URatok Istentek.
* 2 *Mós.* 34 : 12-16. 4 *Mós.* 33 : 55. *Bir.* 2 : 3.

14 Imé pedig én el-mégyek * hamar az egész földnek ſzokáſa ſzerínt : Tudjátok-meg annak-okáért tellyes ſzivetekböl, és tellyes lelketekböl, hogy el nem † esett egy beſzéd mind azokból a' jó beſzédekből, a' mellyeket ígzólott a' ti URatok Istentek ti felöletek, mindenek meg-tellyesedtenek tinéktek, tsak egy beſzéd-is azokból el nem esett. * *r.* 24 : 29. 30. 1 *Kir.* 2 : 12. † *r.* 21 : 45.—

15 Miképpen azért meg-tellyesedett tinéktek minden jó beſzéd, mellyet a' ti URatok Istentek ſzóllott tinéktek : akképpen hoz ti reátok az UR minden gonoſz beſzédet, míglen el-veſzt titeket e' jó földröl, mellyet adott tinéktek a' ti URatok Istentek,

16 Mikoron * által-hágándjátok a' ti URatoknak Istteneknek ſzövetségét, mellyet parantsolt tinéktek, és el-ménéndetek és ſzolgálándotok idegen Istteneknek, és meg-hajtándjátok magatokat ö elöttök: fel-gerjed az URnak haragja ti ellenetek, és el-veſztek hamar e' jó földröl, mellyet adott tinéktek.
* 1 *Kir.* 9 : 6-8.

XXIV. RESZ.

Közönséges Gyüléſt ſzerez Jósué : meg-hal : a' Jóſef' tsontjai el-temettetnek.

1 ÖSzve-gyüjte pedig Jósué minden nemzetségit Izraelnek Síkembe, és elö-hívá az Izraelnek Véneit és Fejeit, és Biráit, és Tiſzt-tartóit, és állának az URnak eleibe.

2 Es monda Jósué az egész népnek : Ezt mondja az Izraelnek URa Istene : A' vizen * túl laktanak a' ti atyáitok régen, *mint* a' Tháré, az Abrahámnak attya és Náchornak attya ; és ſzolgáltanak idegen Istteneknek.
* 1 *Mós.* 11 : 26-28. 31.

3 Es * ki-hozám a' ti atyátokat Abrahámot *a' helyröl, mellyen vagyon* túl a' vizen, és el-hordozám ötet az egész Kanaán' földében : és meg-sokasítám az ö magvát, és adám önékie Isákot.
* 1 *Mós.* 11 : 31. 12 : 1.

4 Es adám * Isáknak Jákóbot és Esaut : és adám Esaunak a' Seir' hegyét, hogy birná azt : Jákób pedig és az ö fiai alá-menének Egyiptomba.
* 1 *Mós.* 25 : 21-26.

5 Es el-küldém * Mósest és Aront, és meg-verém Egyiptomot, a' miképpen tselekedtem ö közöttök, és annak-

nak-utánna ki-hozálak titeket.
* 2 *Móf.* 3: 10. 4: 14. 15.
6 Es ki-hozám a' ti atyáitokat Egyiptomból, és jutátok a' tengerre, és üzék *az Egyiptombéliek a' ti atyáitokat fzekerekkel és lovagokkal mind a' veres tengerig:
* 2 *Móf.* 14: 1-3. 5-7. 9.
7 Akkor kiáltának * az URhoz, és homályt vete ti közitekbe és az Egyiptombéliek közibe, és fellyül reájok hozá a' tengert, és el-borítá öket: és látták a' ti fzemeitek mitsodákat † tselekedtem Egyiptomban, és laktatok a' puſztában ſok napokon.
* 2 *Móf.* 14: 10.15. 19-29. † 2 *Móf.* 7: 10. 12. 19-21. *rész.* 8-11.
8 Annak-utánna hozálak titeket az * Emoréusoknak földökre, kik laknak túl a' Jordánon, és hadakozának ti ellenetek; és kezetekbe adám öket, és birátok az ö földöket, és el-töriém öket a' ti ortzátok elöl.
* 4 *Móf.* 21: 21-25. 33-35.
9 Fel-kele pedig Bálák a' Sippor' fia, Moábnak Királya, és hadakozék az Izraellel, és el-külde és hivatá Bálámot a' Beor' fiát, hogy meg-átkozna titeket:
10 Es nem † akarám meg-hallani Bálámot; hanem meg-áldván megálda * titeket: és meg-fzabadítálak titeket az ö kezéből.
† 4 *Móf.* 22: 4-6. *Jel.* 2: 14. * 4 *Móf.* 23: 8-10. 18-20. 5 *Móf.* 23: 5.
11 Es által-jövétek * a' Jordánon, és jutátok Jérichóba, † és hartzolának véletek a' Jérichónak férjfiai, az Emoréus, Perizéus, Kananéus, Hitthéus, Girgaséus, Hivéus és Jebuséus, és kezetekbe adám öket.
* *r.* 3: 14-17. † *r.* 6: 1-5. 20. 21.
12 Es botsátók-el ti előttetek * darázſokat, kik ki-üzék öket a' ti ortzátok elöl, *mint* az Emoréusnak két Királyát; nem a' te † fegyvereddel, ſem kéz-íveddel *üzted-ki öket.*
* 2 *Móf.* 23: 27. 28. † *Sólt.* 44: 4.
13 Es adék néktek olly földet, melyben nem munkálkodtál vala, és olly városokat, mellyeket nem * építettetek vala, mellyekben moſt laktok: olly ſzölöknek és olaj-fáknak, mellyeket nem ti ültettetek, éſzitek gyümöltsöket. * 5 *Móf.* 6: 10. 11.
14 Moſt annak-okáért * féljétek az URat, és ſzolgáljatok néki tökélletesſégben és igaſſágban; és hányjátok-el † az Iſteneket, kiknek ſzolgáltanak a' ti atyáitok túl a' folyó-vizen, és Egyiptomban; és ſzolgáljatok az URnak.
* *Préd.* 12: 15. 16. † 2 *Móf.* 20: 3-4. *Ezék.* 20: 7. 8.
15 Hogyha bántáſtokra vagyon tinéktek ſzolgálni az URnak: válaſzſzatok magatoknak ma, a' kit tiſzteljetek; akár az Iſteneket, kiknek ſzolgáltanak a' * ti atyáitok, kik *laktanak* a' vizen túl: akár az Emoréusnak Iſtenit, kiknek földökön laktok: én pedig és az én házam tiſzteljük az URat! * *v.* 2.
16 Kinek felele a' nép mondván: Távól légyen tölünk, hogy el-hagyjuk az URat, ſzolgálván idegen Iſtenéknek;
17 Mert a' mi URunk Iſtenünk az, a' ki ki-hozott minket és a' mi atyáinkat Egyiptomnak földéből, a' ſzolgáknak házokból; és a' ki tette a' mi ſzemeink előtt e' nagy jegyeket, és meg-tartott minket minden útunkban, mellyen jártunk, és minden népek között, a' kik között által-mentünk;
18 Es ki-üzött az UR minden népeket, föképpen az Emoréuſt, e' földnek lakóját a' mi ortzánk elől: Mi-is ſzolgálunk az URnak; mert ö a' mi Iſtenünk!
19 Es monda Jósué a' népnek: Nem ſzolgál-hattok az URnak; mert ſzent Iſten ö, boſzú-álló Iſten ö: és nem kedvez a' ti vétketeknek és bünötöknek.
20 Ha el-hagyándjátok az URat, és ſzolgálándotok idegen Iſteneknek: el-fordítja magát és meg-büntet * titeket, meg-eméſzt titeket minek-utánna jól tselekedett veletek,
* *r.* 23: 15. 16.
21 Akkor monda a' nép Jósuénak: Semmiképpen nem, hanem az URnak ſzolgálunk!
22 Es monda Jósué a' népnek: Bizonyſágim vagytok magatok ellen, hogy ti magatok válaſztottátok az URat magatoknak, hogy önéki ſzolgáljatok. Es mondának: Bizonyságid vagyunk!
23 Moſtan annak-okáért hányjátok-el az idegen * Iſteneket, kik vagynak köztetek, és hajtsátok a' ti ſzíveteket az Izrael' URához Iſtenéhez.
* 1 *Móf.* 35: 2.4. 1 *Sám.* 7: 3.
24 Es monda a' nép Jósuénak: A' mi URunknak Iſtenünknek ſzolgálunk, és az ö ſzavának engedünk.
25 Szerze azért Jósué ſzövetséget a' néppel az napon, és eleibe adá önéki a' parantsolatot és az itéletet Sikemben.
26 Es bé-írá Jósué e' beſzédeket az Iſten' törvényének könyvébe: hoza egy nagy * követ-is, és helyhezteté azt ott a' tserfa alá, melly vala az Iſtennek ſzent Házában.
* *Bir.* 9: 6.
27 Es monda Jósué mind az egéſz népnek: Imé ez a' kö léſzen minékünk * bizonyságúl; mert ö hallotta minden beſzédit az URnak, mellyeket ſzóllott minékünk; és léſzen ti ellenetek bizonyságúl, hogy valamiképpen ne

ne hazudjatok a' ti Istentek ellen.
* r. 22: 26.27. 1 Móf. 31: 44-48.
28 Es el-botsátá Jófué a' népet, kit-kit az ö örökségébe.
29 Mikorpedig ezeket véghez vitte vólna, * meg-hala Jófué a' Nún' fia, az UR' fzolgája, fzáz tiz eſztendös korában.
30 Es el-temeték ötet az ö örökségének határában Thimnát-ſéráhban, melly vagyon az Efraim' hegyén a' Gahás hegynek Efzakról való réſzén.
* Bir. 2: 8. 9.
31 Es fzolgála * az Izrael az URnak Jóſuénak minden idejében, és a' Véneknek minden napjaikban, kik fokáig éltenek Jóſué után, és kik tudják vala minden dolgait az URnak, mellyeket tselekedett az Izraellel.
* Bir. 2: 7.
32 A' Jóſefnek pedig * tsontjait, mellyeket ki-hoztanak vala az Izrael' fiai Egyiptombol, el-temeték Síkemben, a' mezönek réſzében, mellyet ſzerzett † vala Jákób a' Hámornak (ki Sékemnek attya vala) fiaitól, fzáz pénzen; és voltak a' *Jóſef' tsontjai* a' Józef fiainak örökségekben
* 1 Móf. 50: 25. 26. 2 Móf. 13: 19.
† 1 Móf. 33: 18. 19.
33 Továbbá az Áron' fia Eleázár-is * meg-hala, és el-temeték ötet Gibeáthban, melly az ö fiáé Fineásé vala, mellyet adtanak vala ö néki az Efraim' hegyén.

BIRAK' KONYVE.

Mellyben meg-iratik az Izraelitáknak Jóſuétól Eli Papig, mint-egy 299 eſztendökig való birodalmoknak állapatja.

ELSÖ RESZ.

Júda' és Simeon' hadakozások és győzödelmek: Adonibések' vezedelme: Othniel elsö Biró: Kananéuſok' ſok maradéki.

1 VAla pedig a' Jóſué' halála után, meg-kérdék * az Izrael' fiai az URat mondván: Ki mégyen-fel közzülünk a' *meg-maradott* Kananéusra elsöben, hogy hadakozzék ö ellene?
* r. 20: 18. 4 Móf. 27: 18-21.
2 Es monda az UR: Júda menjen-fel, ímé kezébe adtam néki azt a' földet.
3 Es monda a' Júda az ö attya-fiának Simeonnak: Jere-fel velem együtt az énnékem ſorſſal jutott örökſégre, hogy hadakozzunk a' Kananéus ellen: és én-is el-mégyek te veled a' tenéked ſorſſal jutott örökségre: és el-méne ö véle Simeon.
4 Es fel-méne a' Júda, és kezekbe adá az UR önékik a' Kananéuſt és Perizéuſt, és le-vágának bennek Bésekben tiz-ezer férjfiakat.
5 Es találák Adonibéseket Bésekben, és hadakozának ö ellene; és meg-verék azt a' Kananéuſt és Perizéuſt.
6 El-futa annak-oká-ért Adonibések; és üzék ötet, és meg-fogák ötet, és el-vágák az ö kezeinek és lábainak nagy-ujjait.
7 Es monda Adonibések: Hetven Királyok, kiknek el-vágattam vala kezeiknek és lábaiknak nagy-ujjaikat, ſzedegetnek vala az én aſztalom alatt: a' mint tselekedtem, úgy * fizetett nékem az Iſten. Es vivék ötet Jéruſálembe, és meg-hala ott;
* 2 Móf. 21: 24. 25. Luk. 6: 38.
8 Mert hadakoztanak vala a' Júda' fiai Jéruſálem ellen, és meg-vévén azt, le-vágták vala annak lakóit fegyvernek élivel, és a' várost tüzzel megégették vala.
9 Es annak-utánna alá-menének a' Júda' fiai, a' Kananéus ellen való hadakozásra, ki lakik vala a' hegyes földön, és a' Délröl való tartományban, és a' lapátzon;
10 Mert el-ment vala a' Júda' a' Kananéusra, ki lakik vala Hebronban, neve pedig Hebronnak annak-elötte vala Kirjáth-árba: és meg-verték vala * Sésait és Ahimánt, és Thálmait.
* Jóſ. 15: 14.
11 Es onnan ment vala * Débirnek lakóira: neve pedig Débirnek az elött vala Kirjáth-séfer.
12 Es monda Káleb: A' ki megveri Kirjáth-séfert, és meg-vészi azt: néki adom Aksát az én leányomot feleségül.
13 Meg-vévé pedig azt a' Kenáz' fia Othniel, ki Kálebnek öttse vala: és néki adá Aksát az ö leányát feleségül. * Jóſ. 15: 15-17.
14 Vala pedig, hogy mikor *Aksa* menne *az ö férjének házához*, arra kéſzteté ötet *az ö férje*, hogy az ö attyától mezöt * kérne, és le-ſzálla a' ſzamárról; és monda néki Káleb: Mi dolgod vagyon?
15 Es monda néki: Adj énnékem áldáſt: mivelhogy ſzáraz földet adtál énnékem, adj énnékem vizeknek kútfejeit-is; és ada öneki Káleb alsó és felsö kút-fejeket. * Jóſ. 15: 18. 19.
16 A' * Kénéusnak-is pedig a' Móſes' Ipának fiai fel-mentek vala, a' pálma-fáknak városából, a' Júda' fiaival a' Júdának puſztájára, melly vagyon Árád-

Arádnak Délről való részében; mert el-ment vala *Kénéus*, hogy laknék a' néppel. *r. 4: 11. 4 *Móf.* 10: 29.

17 Es el-méne Júda vifzont az ö attya-fiával Simeonnal, és meg-verék a' Kananéuſt, ki Sefátban lakik vala, és meg-pufztíták azt: és nevezé a' városſt *Hormának. *4 *Móf.* 14:42-45.

18 Azután meg-vevé Júda Gázát és annak határát, Askelont és annak határát, és Ekront és annak határát;

19 Mert vala az UR Júdával, és bírá a' hegyet: de nem üzé-ki a' völgynek lakóit; mert vas *fzekereik valának nékiek. *Jóſ.* 17: 16.

20 Es adák Kálebnek Hebront, miképpen *fzóllott vala Móſes: és kiüzé onnan az Anáknak három fiait. *4 *Móf.* 14: 24.30. *Jóſ.* 14: 13.

21 A' Jebuséuſt pedig a' Jérusálemnek lakóját ki nem *üzék a' Benjámin' fiai; az-oká-ért lakék a' Jebuséus a' Benjámin' fiaival Jéruſálemben mind e' mái napig.

Jóſ. 15: 63. 18: 28.

22 Fel-ment vala pedig a' Jóſef háza-is Béthelbe, és az UR vala ö vélek.

23 Es meg-kémlelteté a' Jóſef' háza Béthelt, melly városnak neve azelőtt *Lúz vala. *1 *Móf.* 28: 18.19.

24 Es látának a' kémek egy férjfiat, ki abból a' városból jö vala ki, és mondának néki: Mútaſd-meg, kérlek, bé-menetelit e' városnak, és jóltéſzünk te veled.

25 Ki meg-mútatá önékik a' városnak bé-menetelit, és le-vágák a' város' népét éles fegyverrel; azt a' férjfiat pedig és minden háza-népet el-botsáták.

26 El-méne azért az a' férjfiú Hittimnek földébe, és városſt építe, és nevezé azt Lúznak, melly annak neve mind e' mái napiglan.

27 Nem *üzé-ki pedig Manaſſé' Beth-seánnak és az ö faluinak lakóit: és Thahanáknak és az ö faluinak lakóit: és Dórnak és az ö faluinak lakóit: és Jibleámnak és az ö faluinak lakóit: és Megiddónak és az ö faluinak lakóit; mert tettzik vala a' Kananéusnak a' lakás azon a' földön.

Jóſ. 17: 11. 12.

28 Es mikor meg-erösödött vólna az Izrael, a' Kananéuſt adó-fizetővé tévé: de mindenestől nem üzé-ki ötet.

29 Efraim-is nem *üzé-ki a' Kananéuſt, ki Gézerben lakik vala: annak-oká-ért lakék a' Kananéus ö közötte Gézerben. *Jóſ.* 16: 10.

30 Zebulon ſem üzé-ki a' Kitronnak lakóit és Nahalólnak lakóit: annak-oká-ért közötte lakék a' Kananéus, és adó-fizetök valának nékie.

31 Aser ſem üzé-ki Akkónak lakóit és Sídonnak lakóit, Akhlábot, Akzibot, Helbát, Afeket, és Réhobot.

32 Es lakék Aſer a' Kananéus között, a' földnek lakói között; mert ki nem üzé ötet.

33 Naftali ſem üzé-ki a' Beth-sémesnek lakóit, és a' Beth-anáthnak lakóit: hanem lakék a' Kananéusok között, a' földnek lakói között; és a' Beth-sémes' és Beth-anáth' lakói adó-fizetők valának önékiek.

34 Es ſzorítták az Emoréusok a' Dán' fiait a' hegyes földre; mert nem engedik vala nékiek, hogy alá-jöjjenek a' völgybe;

35 Mert tettzik vala a' lakás az Emoréusnak a' Har-héresben, Ajalonban * és Sahálbimban: de miuek-utánna a' Jóſef' házának keze rájok nehezedett vólna, adó-fizetők levének.

Jóſ. 19: 42.

36 Határa pedig az Emoréusnak vala a' Hakrabbim*ſok'* hágójától fogva a' kőſzikla, és azon fellyül.

II. RESZ.

Az Iſten követ által meg-inti a' népet: Bálványozáſok az Izraelitáknak.

1 FEl-méne pedig az URnak Angyala Gilgalból Bókimba, és monda: Fel-hozálak titeket * Egyiptomból, és hozálak titeket e' földre, melly felöl meg-esküdtem † vala a' ti atyáitoknak, és mondék: Fel nem bontom az én ſzövetségemet veletek mid örökké;

*2 *Móf.* 11: 1. 12: 29. 33.

† 1 *Móf.* 17: 7-9.

2 Tsak hogy ti ne tégyetek * frigyet e' földnek lakóival: az ö óltáraikat † el-törjétek; és nem engedétek az én ſzómnak! Mitſoda ez, a' *mit* tseleked détek? *2 *Móf.* 23: 31-33.

† 5 *Móf.* 12: 1-3.

3 Annak-oká-ért *én*-is mondék: * Nem üzöm-ki öket a' ti ortzátok elől, hanem léſznek *mint töviſſek* a' ti óldalaitokban, és azoknak Iſteneik néktek † botránkozáſtokra léſznek.

*4 *Móf.* 33: 53. 55, † 2 *Móf.* 23: 31-33.

4 Es lön, hogy mikor az URnak Angyala ezeket ſzóllaná az Izrael' minden fiainak: fel-emelé a' nép az ö ſzavát, és ſirának;

5 Es nevezék azt a' helyet Bókimnak, és áldozának ott az URnak.

6 * El-botsátotta vala pedig Jóſué a' népet; és el-mentek vala az Izrael' fiai ki-ki az ö örökségébe, hogy birnák a' földet. *Jóſ.* 24: 28.

7 Es ſzolgála * a' nép az URnak a' Jóſuénak minden idejében, és a' Véneknek minden napjaikban, kik ſok ideig éltenek Jóſué után, kik látták vala az URnak minden nagy dolgait, mellyeket tselekedett vala az Izraellel.

Jóſ. 24: 31.

8 Meg-hala * pedig Jóſué a' Núnfia, az UR' ſzolgája, mikor vólna ſzáz tíz

tiz esztendös. — * *Jós.* 24: 29. 30.

9 És el-temeték ötet az ö örökségének határában Thimnát-héresben, Efraimnak hegyén, melly vagyon a' Gahás hegynek Eszak felöl való részéröl.

10 És az az egész nemzetség gyüjteték az ö attyaihoz: és támada más nemzetség ö utánnok, kik nem * tudják vala az URat, sem pedig a' dolgokat *nem tudják vala*, mellyeket tselekedett vala az Izraellel. * *v.* 7.

11 Tselekedének pedig az Izrael' fiai gonoszt az UR' szemei előtt, és szolgálának a' Baálimoknak;

12 És el hagyván az ö attyoknak URát Istenét, ki ki-hozta vala öket az Egyiptomnak földéből, menének más idegen Istenek után, a' pogány népeknek Isteneik közzül, kik valának környülök, és meg-hajták magokat azoknak: azért az URat haragra ingerlék.

13 El-hagyák, *mondom*, az URat, és szolgálának a' Baálnak és az Astarótnak.

14 És fel-gerjede az URnak haragja az Izrael ellen, és adá öket a' ragadozóknak kezekbe, és el-ragadozák öket: és el-adá * öket az ö körülöttök való ellenségeiknek kezekbe, és meg nem áll-hatának többé az ö ellenségeik előtt. * *v.* 11-13. *Sólt.* 44: 10-13.

15 Valahová ki-mennek vala, az URnak keze vala ö ellenek gonoszra, a' mint * meg-mondotta vólt az UR, és a' mint meg-eskütt vólt az UR önékiek: és igen meg-nyomorodának.

* 3 *Mós.* 26: 14-39. § *Mós.* 28: 25.

16 Támaszt * vala pedig az UR Birákat, kik meg-szabadítának öket a' ragadozóknak kezekböl: *v.* 3: 9. 10. 15.

17 De az ö Biráikat sem hallgaták, hanem más *idegen* Istenek után fertelmeskedének, és meg-hajták magokat előttök; el-távozának hamar az útról, mellyen jártanak vala az ö eleik, és noha hallanák az URnak parantsolatit, de nem tselekedének akképpen.

18 Mert mikor támaszt vala az UR nékiek Birákat, az UR véle vala a' Bíróval, és meg-tartja vala öket az ö ellenségeiknek kezekböl, a' Bírónak minden napjaiban; mert * el-változtatja vala az UR az ö akaratját az ö fohászkodások-ért, mellyet tészknek vala az öket nyomorgatók miatt és szorongatók miatt. * *v.* 10: 15. 16.

3 *Mós.* 26: 40. 42.

19 De minek-utánna a' Bíró meghal vala: visszatértek vala, és megfertéztetik vala magokat, sokkal inkább hogy nem mint az ö eleik, járván az idegen Istenek után, szolgálván azoknak, és meg-hajtván magokat azok előtt: Semmit el nem hagynak vala az ö tselekedetekben, és az ö kemény útokban.

20 Annak-okáért fel-gerjede az URnak haragja az Izrael ellen, és monda: Mivelhogy által-hágta e' nemzetség az én szövetségemet, mellyet parantsoltam az ö attyaiknak, és nem engedtenek az én szómnak:

21 En-is * ki nem üzök ezután senkit az ö ortzájok elöl, a' pogányok közzül kiket hagyott Jósué, mineku-utánna meg-hólt; * *Jós.* 23: 11-13.

22 Hogy azok által késértsem az Izraelt, ha * meg-tartják é az URnak útát, járván azon, a miképpen meg-tartották az ö eleik, avagy nem?

* *v.* 3: 1. 4.

23 Az-okáért meg-maraszta * az UR e' pogányokat, és ki nem üzé öket hamar, sem kezébe nem adá azokat Jósuénak. * *v.* 3: 1. 2. 3. § *Mós.* 7: 22.

III. RESZ.

A' Kanaán' földén meg-hagyatott pogányok: a' népnek Othniel, Ehud és Samgár által lett szabadulása.

1 EZek pedig a' pogányok, kiket meg-hagyott az UR, hogy azok által késértené az Izraelt, mind azokat, kik nem tudják vala a' Kananéus ellen való hadakozásokat;

2 Tsak e' végre, hogy tanúlnának az Izrael' fiainak maradéki, és hogy meg-tanítana *az Isten* azokat a' hadakozásra; tsak azokat *tudni-illik*, a' kik annak-elötte azt nem tudták.

3 A' Filisteusoknak öt * Fejedelemségi, és mind a' Kananéusok, és a' Sidóniusok, és a' Hivéusok, kik laknak vala a' Libánon' hegyén; a' Baál-hermon' hegyétöl fogva † Hámáthnak bémeneteléig. * *v.* 16: 5. † 4 *Mós.* 13: 22.

4 Kik azért hagyattak vala meg, hogy * meg-késértené ö általok az UR az Izraelt, hogy tudná, ha engednéneké az URnak parantsolatinak, mellyeket parantsolt az ö eleiknek Mósés által. * *v.* 2: 22. § *Mós.* 8: 2.

5 Lakának annak-okáért az Izrael' fiai a' Kananéusnak, Hittéusnak, Emoréusnak, Perizéusnak, Hivéusnak és Jebuséusnak közötte.

6 És vévék azoknak * leányikat magoknak feleségül, és az ö leányikat adák azoknak fiainak, és szolgálának azoknak Isteneiknek.

* 2 *Mós.* 34: 16. § *Mós.* 7: 1. 3. 4.

7 Tönek azért az Izrael' fiai gonoszt az URnak szemei előtt, és el-felejtkezének az ö URokról Istenekről: és szolgálának a' * Baálimoknak, és az Astaróthnak. * *v.* 2: 11-13.

8 Annak-okáért fel-gerjede az URnak haragja az Izrael ellen, és el-adá öket a' Kúsán-Riseáthaimnak, Mésopotámiának Királyának kezébe; és szolgálának az Izrael' fiai a' Kúsán-Riseáthaimnak nyólcz esztendeig.

9 Kiáltának * pedig az Izrael' fiai az URhoz, és támaſzta az UR meg-ſzabadítót az Izrael' fiainak, és megtartá öket: Othnielt a' Kénáz' fiát, Kálebnek öttsét. * *r.* 6: 6.

10 Es mivelhogy ö rajta az URnak Lelke vala, az Izrael-ért bofzfzút-álla: Ki-menvén pedig a' hadba, kezébe adá önéki az UR a' Kúsán-Riseáthaimot, Siriának Királyát, és meg-erösödék az ö keze Kúsán-Riseáthaimon.

11 Es meg-nyúgovék a' föld negyven eſztendeig; és meg-hala Othniel a' Kénáz' fia.

12 Ismét gonoſzt tselekedének az Izrael' fiai az URnak ſzemei elött: és meg-erösíté az UR Eglont Moábnak Királyát az Izrael ellen; azért, mert gonoſzt tselekedett vala az UR' ſzemei elött.

13 Ki hozzá gyüjté az Ammonnak és Amáleknek fiait, és el-menvén meg-veré az Izraelt, és birák a' * pálmáknak városát. * 5 *Mós.* 34: 3.

14 Es ſzolgálának az Izrael' fiai Eglonnak a' Moáb' Királyának tizennyóltz eſztendeig.

15 Kiáltának annak-oká-ért az Izrael' fiai az URhoz, és támaſzta az UR önékiek † meg-tartót, Ehudot Gérának fiát, ki Jémininek fia vala, kinek a' jobb-keze * haſzontalan vala. Es küldének az Izrael' fiai ö általa ajándékot Eglonnak, a' Moáb' Királyának.

† *v.* 9. * *r.* 20: 16.

16 Szerze pedig magának Ehud egy két-élü kardot, mellynek egy ſingni vala a' hoſzſza, mellyel meg-övedezte vala magát az ö ruhája alatt, az ö jobb-tomporánál.

17 Bé-mútatá annak-oká-ért az ajándékot Eglonnak a' Moáb' Királyának: (Eglon pedig felette igen kövér ember vala.)

18 Mikor pedig bé-mútatta vólna az ajándékot, el-botsátá azokat, a' kik az ajándékot vitték vala.

19 Ö pedig hátra-tére a' kö-bányáktól, mellyek valának Gilgálhoz közel, és monda: Titkos beſzédem vagyon te veled, óh Király! Ki felele: Hallgaſs veſzteg. Es ki-menének ö elöle mindenek, kik állanak vala ö elötte.

20 Akkor Ehud bé-méne ö hozzája, (ö pedig ül vala az ö nyári vatsoráló házában maga) és monda Ehud önéki: Az URnak beſzédét mondom néked. Es fel-kele a' Királyi ſzékből.

21 Akkor ki-nyújtá Ehud az ö balkezét, és ki-rántá kardját az ö jobb-tomporáról, és bé-üté azt annak hasába.

22 Es bé-méne még a' markolatjais a' vasa után, annyira hogy bé-rekeſztené a' kövéri a' fegyvert, (mert ki nem von-hatá a' kardot annak hasából) és ki-omla a' ganéjja.

23 Altal-méne pedig Ehud a' palotán, minek-utánna bé-vonta vólna a' vatsoráló háznak ajtaját, és azt bé-zárlotta vólna.

24 Mikor pedig ki-ment vólna, annak ſzolgai bé-menének; és láták, és ímé a' vatsoráló háznak ajtai bé-záratatva valának, és mondának: Bizony a' haſát tiſztítja a' nyári *vatsoráló háznak* kamarájában.

25 Es mikor ſok ideig várták vólna, és ímé nem nyitná-meg a' vatsoráló háznak ajtaját: hozának kóltsot és meg-nyiták: Es ímé az ö URok a' földre eſett vala halva.

26 Ehud pedig el-ſzaladott vala míg kéſének azok, és el-haladta vala a' kö-bányákat, és jutott vala Séhirába.

27 Mikor pedig jutott vólna *az övéihez*, kürttel kürtöle az Efraim' hegyén: és alá-menének ö véle az Izrael' fiai a' hegyröl, és ö azok elött vala.

28 Es monda nékiek: Jertek utánnam énnékem; mert kezetekbe adta az UR a' ti ellenségteket a' Moábot: Alá-menének annak-óká-ért ö utánna, és el-foglalák a' Jordánnak réveit Moábtól, és nem hagyának ſenkit azon által-menni.

29 Es le-vágának Moábban akkor, ugy-mint tiz ezer férjfiat, minden gazdag és erös férjfiat; és ſenki el * nem ſzalada. * *r.* 4: 15-17.

30 Es meg-aláztaték Moáb azon a' napon az Izraelnek keze alatt: és meg-nyúgovék a' föld nyóltzvan eſztendeig.

31 Ö utánna pedig vólt Sámgár, * Anáthnak fia, és meg-öle a' Filiſtéuſok közzül hat-ſzáz férjfiakat, egy ökör-† öſztönnel, és meg-tartá ö-is az Izraelt. * *r.* 5: 67. † *r.* 15: 15. 16.

IV. RESZ.

Débora', Bárák' és Jáhel' dolgairól.

1 NEm ſzünének-meg pedig az Izrael' fiai gonoſzt * tselekedni az URnak ſzemei elött, minek-utánna Ehud meg-hala. * *r.* 3: 7. 12.

2 Azért adá öket az UR Jábinnak a' Kanaán' Királyának kezébe, ki uralkodott vala Háſorban, (kinek ſeregének Hadnagyja vala * Siſera,) ö pedig lakik vala a' pogányok' városában Harósethben. * 1 *Sám.* 12: 9.

3 Es * kiáltának az Izrael' fiai az URhoz; mert kilentz-ſzáz vas ſzekerei valának önéki, és ö el-nyomta vala felette igen az Izrael' fiait húſz eſztendeig. * 1 *Sám.* 12: 10.

4 Débora pedig jövendö-mondó * aſſzonyi-állat, Lappidóthnak feleſége, itéli vala Izraelt akkor az idöben.

5 Ö pedig lakik vala a' Déborának pálma-

pálma-fája alatt, Ráma és Béthel között, Ephraimnak hegyén; és fel-mennek vala az Izrael' fiai ö hozzá törvényre. * *Luk.* 2:36. *Tsel.* 21:8.9.

6 Es el-küld és el-hivatá * Bárákot az Abinoámnak fiát Kédes Naftaliból, és monda néki: Avagy nem parantsolta-é-meg az Izraelnek URa Istene? Menj-el és gyüjtsd-egybe a' népet a' Thábor' hegyére, és végy mellédtíz-ezer férjfiakat a' Naftalinak fiai és a' Zebulonnak fiai közzül. **Sid.* 11:32.

7 Es te ellened ki-hozom a' Kisón' patakjához Sísérát, a' Jábín' seregének Hadnagyját és az ö szekerit, és az ö sokaságát, és kezedbe adom néked ötet.

8 Es monda néki Bárák: Ha el-jövendesz velem, el-mégyek: ha pedig el nem jövendesz én velem, nem mégyek.

9 Ki felele néki: En el-mégyek te veled, de nem lészen tied a' ditséret ez úton, a' mellyet te követsz; mert aszszonyi-állat' kezébe adja az UR Sisérát. Fel-kele annak-okáért Débora, és el-méne Bárákkal Kédesbe.

10 Öszve-gyüjtvén annak-okáért Bárák Zebulont és Naftalit Kédesbe, elvün magával tiz-ezer férjfiakat, és elméne ö véle Débora-is.

11 Héber pedig, ki a' * Kénéusok közzül való vala, el-vált vala a' Kajin *néptül*, Hobábnak a' Mósés' Ipának fiától; és fel-vonta vala az ö sátorát Elonig Sahanaimban, melly vagyon Kédes mellet. * *v.* 1:16.

12 Hírré tévék pedig Siserának, hogy fel-ment vólna Bárák, az Abinoám' fia, a' Thábor' hegyére.

13 Öszve-gyüjté annak-okáért Sisera minden szekerit, kilentz-száz vas-szekereket, és minden népet, melly vala véle, a' pogányoknak városából Haróssethből, a' Kisonnak patakja mellé.

14 Es monda Débora Báráknak: Kelj-fel; mert ez a' nap, mellyen az UR kezedbe adta Sisérát: Avagy nem az UR megyené-ki te elötted? Es alájöve Bárák a' Thábor' hegyéről, és a' tiz-ezer férjfiak ö utánna.

15 Es meg-rontá * az UR Sisérát, és minden szekereket, és azt az egész tábort fegyvernek élivel Bárák elött; és le-szálla Sísera a' szekérböl, és fút vala gyalog. * *Sólt.* 83: 10. 11.

16 Bárák pedig üzé a' szekereket és a' tábort mind a' pogányok' városáig Haróssethig: és el-húlla egész tábora Siserának fegyvernek éli miatt, meg nem marada még-tsak * egy-is.

* *r.* 3: 29. *Jósz.* 8: 22.

17 Sísera pedig el-szalada lábain a' Jáhelnek, a' Kénéus * Héber' feleségének, sátorába; mert békeség vala Jábín között Háfornak Királya között, és a' Kénéus Héber' házanépe között. * *v.* 11.

18 Es ki-méne Jáhel eleibe Siserának, és monda néki: Térj-bé édes URam, térj-bé én hozzam, ne félj! Es bé-tére ö hozzá a' sátorba, és bé-fedé ötet lasnakkal.

19 Es monda néki: Adj, kérlek, énnékem innom egy kevés * vizet; mert szomjúhozom. Es meg-nyita egy tejes tömlöt, és-innia ada néki, és be-lepedé ötet: * *r.* 5: 25.

20 Monda annag-felette önéki: Allj a' sátornak ajtajára; és ha valaki bé-jövénd és kérdénd tégedet, és ezt mondándja: Vagyone itt valaki? Mondjad: Nintsen.

21 Es vévé Jáhel a' Hébernek felesége a' sátornak szegét, és kezébe vévé a' pörölyt, és * titkon bé-méne ö hozzá, és bé-veré a' szeget az ö vak-szemébe, és bé-szegezödék a' földbe; (ama' pedig el-fáradott vala, és el-alutt vala) és így hala-meg.

* 2 *Sám.* 4: 2, 7.

22 Imé pedig Bárák üzi vala Sisérát, és ki-méne Jáhel önéki eleibe, és monda néki: Jöszte, és meg-mútatom néked az embert, a' kit keresesz. Ki bé-méne ö hozzá, és ímé Sísera elnyúlván ott fekszik vala halva, és a' szeg az ö vak-szemében vala.

23 Meg-alázá annak-okáért az Isten az napon Jábint a' Kanaánnak Királyát, az Izrael' fiai elött.

24 Es az Izrael' fiainak keze erött vön, és meg-keményedék Jábín ellen a' Kanaánnak Királya ellen, mind addig míg nem el-veszténék Jábint a' Kanaánnak Királyát.

V. RESZ.

Bárák' és Débora' Ditséret-éneklések.

1 ENekle pedig Débora és Bárák, az Abinoám' fia, az napon, ezt mondván.

2 Aldjátok az URat; mivelhogy az Izraelen esett bofzfzúk meg-állotta, a' népnek * szabad-akarat szerint való engedelme által. * *v.* 9.

3 Halljátok-meg Királyok, és füleitekbe vegyétek Fejedelmek: En, én az URnak éneket mondok; éneklek az Izrael' URának Istenének.

4 URam, mikoron Seirböl ki-jönél, mikoron elébb mennél az Edomitáknak földökböl: a' föld * meg-indúla, az egek-is tsepegnek vala: a' sürü felleg-ek-is vizeket tsepegtetnek vala.

Sólt. 68: 8. 9.

5 A' hegyek * el-olvadának az URnak ortzája elött: Sör a' Sinai *hegy*-is az Izrael' URának Istenének jelenvólta elött. * 2 *Móf.* 19: 18.

Sólt. 68: 15-17.

6 Sámgárnak * az Anáth' fiának idejében, Jáhelnek idejében, meg-puſztúltak vala az útak, és az úton-járóknak ſeregek kerengö útakon járnak vala. * *r.* 3 : 31.

7 El-puſztúltak vala az erőſſég nélkül való városok Izraelben: el-puſztúltak vala, *mondom*, mígnem én Débora fel-kelék, míg-nem fel-kelék *mint* anya Izraelben.

8 *Valamikor az Izrael* új Iſteneket válaſzt vala, az ellenség a' kapu előtt vala: még-is ſem pais, ſem kopják * nem láttatának negyven-ezer Izraelitáknak-is kezekben. *I *Sám.* 13: 19-21.

9 Az én ſzívem *hajlandó* a' parantsolatoknak Fejedelmihez, kik vagynak Izraelben: *és azokhoz*, kik ſza bad-akaratjok ſzerint engedtenek a' nép közzül: azért áldjátok az URat!

10 Kik ültök ſzép fejér * öſzvéreken, kik az itéletben elöl-járók vagytok: és a' kik úton jártok, *ezekről* beſzéljetek. * *r.* 10: 4. 12: 14.

11 Kik a' kúton való merítésnek idején, az ellenségnek nyilainak zúgásától *félnek vala*, ott beſzéllgeſſenek *ez után* az URnak igaz tselekedetiről, és Izraelben az ö falukban lakozóihoz való igaz tselekedetiről: miólta a' kapukra le-mégyen az URnak népe, *beſzéllgeſſen erről.*

12 Kelj-fel, kelj-fel Débora! Serkenj-fel, * ſerkenj-fel, mondj éneket! Kelj-fel Bárák, és fogva † vigyed a' te foglyaidnak fokságát, Abinoámnak fia!

* *Sólt.* 57: 9. † *Sólt.* 68: 19.

13 Miólta a' *Kanaan' népének* maradékának uraságát, adá az *Izrael'* népe között való nagyságoſoknak: Az UR birodalmat adott nékem az eröseken.

14 Az Efraim' nemzetségéből azok közzül, kiknek határok az Amalékitákig vagyon: a' te néped közzül, a' téged' követö Benjámin' *nemzetsége* közzül: a' Mákir' *nemzetségéből* a' törvény-tudók: és a' Zebulon*nak nemzetségéből*, a' kiknek méltóságok vagyon a' népnek egybe-gyüjtésére, hozzám jönek Iró-deákomnak levelére.

15 Az Iſſakár *nemzetségéből* való Fejedelmek-is Déborával *egyeznek*: Mint az Iſſakár, akképpen Bárák *engedett*, kinek lábainak nyomokát követte a' küldetett *ſereg* a' völgybe: és a' több nemzetségtől el-válaſztatott Rúben' nemzetségéből való nagy és ſerény Fejedelmek.

16 Miért *kívánſz* ülni ama' *te* kettös ter*hed* között te *Iſſakár*, mikor hallod az ellenség' ſeregének zengését: és a' Rúbeniták mellett lakozó, nagy és mély gondolatú Fejedelmek?

17 A' Jordánon túl való Gileád a-vagy nyúgodté? És a' Dán' *nemzetsége* miért laknék a' hajóknál? Az Aſer' *nemzetsége* miért ülne a' tengernek partján, és az ö magas kőſzikláin miért laknék?

18 A' Zebulonnak és Naftalinak népe halálra vetette magát, a' mezőnek magas helyein.

19 El-jöttek a' Királyok, és hartzoltanak: akkor hartzoltanak a' Kanaánnak Királyai-is Tahanák' tartományában, a' Megiddó' vizénél: de tsak egy kis darab ezüſtöt ſem kap-hatának.

20 A' mennyekből * hartzoltanak *mi mellettünk*: A' tsillagok az ö helyekből hartzoltanak Siſera ellen.

* 2 *Móſ.* 14: 14. 24. 25. I *Sám.* 7: 10.

21 A' Kiſon' patakja ſeprette-el öket, a' Kedúmim' patakja, a' Kiſon' patakja: Tapodj-meg, óh én lelkem, minden erőt!

22 Akkor az ö erős vitézinek lovoknak körmeik meg-törödének az ö futáſok miatt.

23 Átkozzátok a' Mérozt, azt mondja az URnak Angyala, ſzüntelen átkozzátok az ö lakoſit; mert nem jöttek ſegítségére az URnak, az URnak, *mondom*, ſegítségére az erőſek ellen.

24 Ditsérteſſék minden afzſzonyi-állatoknak felette Jáhel, a' Kénéus Hébernek felesége: minden ſátorban lakozó afzſzonyi-állatoknak felette áldaſſék.

25 Vizet kért vala *Siſera*, tejet * adott *Jáhel*, a' nagy Urakhoz illendő tséſzében adott *nékie* vajnak *tejét*.

* *r.* 4: 21.

26 Az ö bal-kezét a' ſzegre, jobb-kezét pedig a' munkálkodóknak pörölyére nyújtotta, és ütötte Siſerát: fejét el-vette, meg-febeſitette és által-verte az ö vak-ſzemeit.

27 Az ö lábai között tekergett, elesett, fekütt: az ö lábai között görbedett meg, ugyan ott el-eſett meg-halván!

28 A' Siſerának annya az ablakon néz vala, és tsátsog vala; a' roſtélyos ablakon néz vala, azt mondván: Miért kéſik az ö ſzekere meg-jöni? Miért késnek az ö ſzekeri' *lovainak* lábaik?

29 Az ö Fő afzſzonyi-állati közzül az eſzeſek felelnek vala; söt még ö-maga-is magát illyen beſzédekkel vigaſztalja vala:

30 Avagy nem a' nyertt prédát oſztják é? Egy avagy két leányzót minden ſzemélyre? A' ſzép tarka öltözeteknek nyereségét Siſerának ö magának, a' tarka és tövel varrott nyertt öltözeteknek prédáját: Mind két felől ſzépen meg-varrott ékeſségeket az erőſeknek nyakoknak meg-ékeſitésére.

31 Ekképpen veſzſzenek-el mind a te ellenségid, URam! a' kik pedig ö-ret

tet szeretik, légyenek ollyak mint a' * Nap, mikoron fel-támad az ö erejében! Es ekképpen meg-nyúgovék a' föld negyven esztendeig. * *Dán.* 12: 3.

VI. RESZ.

Gédeon készíttetik a' népnek a' Midiánitáktól való szabadítására.

1 TSelekedének pedig * gonoszt az Izrael' fiai az URnak szemei előtt: azért adá öket az UR a' Midián' kezébe hét esztendeig.

* *v.* 2: 11-13. 8: 33. 34.

2 Hatalmat vön azért a' Midián' keze Izraelen: *és* a' Midiántól való féltekben tsinálák magoknak az Izrael' fiai a' barlangokat, hajlékokat és erősségeket, mellyek vagynak a' hegyekben;

3 Mert mikor vetést-tészen vala az Izrael, fel-mégyen vala a' Midián és az Amálek, és a' Nap-keletieknek fiai fel-mennek vala ö ellene,

4 Kik táborba szállnak vala ö ellenek, és pusztítják vala a' földnek gyümöltsét mind-addig, míg jutnál Gázába; és nem hagynak vala élést Izraelben, sem juhokat, sem ökröket, sem szamárokat.

5 Mert ö-magok, és az ö nyájjok *mind* fel-mennek vala, és az ö sátoraik: és mennek vala a' láskáknak módjokra a' * fokaság miatt: sem ö-magoknak, sem tevéiknek nem vala számok: mennek vala, *mondom*, a' földre, hogy el-pusztítanák azt.

* *v.* 7: 12.

6 Mikor azért igen meg-nyomorodott vólna az Izrael a' Midiánták miatt: kiáltának az Izrael' fiai az URhoz.

7 Mikor pedig kiáltottanak vólna az Izrael' fiai az URhoz a' Midián miatt:

8 Külde az UR jövendö-mondó férjfiat az Izrael' fiaihoz, és monda nékiek: Igy szóll az Izrael' URa Istene: En hozálak-fel titeket Egyiptomból, és ki-hozálak titeket a' szolgálatnak házából,

9 És ki-mentettelek titeket az Egyiptombélieknek kezekből, és minden nyomorgatóitoknak kezekből, kiket ki-üztem a' ti ortzátok elöl, és néktek adtam az ö földöket.

10 Es mondék tinéktek: En vagyok a' ti URatok * Istentek, ne féljétek az Emoréusoknak Isteneiket, kiknek földökben laktok ti: de nem engedétek az én szómnak.

* 2 *Móf.* 20: 2-5.

2 *Kir.* 17: 35. 38.

11 El-jöve azután az URnak Angyala, és le-üle a' tser-fa alatt, melly vala Ofrában, melly vala Joásé, ki az Abiézer' nemzetségéből való vala: Gédeon pedig az ö fia, búzát tsépel vala egy kis szérün, hogy el-iktatná* a' Midián' ortzája előtt. * *v.* 3-5.

12 Es meg-jelenék önéki az URnak Angyala, és monda néki: Az UR veled erös férjfiú!

13 És felele néki Gédeon: Kérlek édes URam, ha velünk vagyon az UR, miért találtak minket mind e' *nyavalya?* Es hol vagynak minden * ö tsuda dolgai, mellyeket beszéllettenek minékünk a' mi atyáink, mondván: Avagy nem Egyiptomból hozotté-fel minket az UR? Mostan pedig el-hagyott minket az UR, és adott minket a' Midián' kezébe. * 5 *Móf.* 6: 20-23. *Sólt.* 44: 1-4.

14 Tekinte pedig ö reája az UR, és monda: * Menj-el ebben a' te erösségedben, és meg-szabadítod az Izraelt a' Midián' kezéből: Avagy nem küldteleké-el tégedet? * 1 *Sám.* 12: 11. *Sid.* 11: 32.

15 Es monda néki: Kérlek édes URam, mi-módon szabadítsam-meg az Izraelt? Imé az én atyám egy szegény ember Manassében, és én legkissébb * vagyok az én atyám' házában. * 1 *Sám.* 9: 21. 16: 11.

16 Akkor monda néki az UR; mert veled * lészek; azért meg-vered a' Midiánt, mint *tsak* egy férjfiat.

* 2 *Móf.* 3: 11. 12. *Jós.* 1: 5.

17 Akkor *Gédeon* monda néki: Kérlek, ha találtam kegyelmet a' te szemeid előtt, adjad jegyét annak, hogy te szóllassz én velem.

18 El ne menj, * kérlek, innen, míg meg-jövök hozzád, és ki-hozom az én áldozatomat, és le-tészem elödbe. Ki monda: En itt lészek míg visszatéréndesz. * *v.* 13: 15.

19 Gédeon pedig bé-méne és készíte egy ketske gödölyét, és egy mérték liszt-ből kovász nélkül való kenyereket; húst tön egy kosárba, és a' *husnak* levét egy fazékba, és ki-vivé annak, a' ki vala * a' tser-fa alatt, és bé-mútatá néki. * *v.* 11.

20 Es monda néki az URnak Angyala: Végyed a' húst és a' kovász nélkül való kenyereket, és rakd e' kösziklára, és a' *husnak* levét töltsd-ki reája: és úgy tselekedék.

21 Annak-utánna ki-nyújtá az URnak Angyala az ö páltzájának végét, melly vala az ö kezében, és illeté a' húst és a' kovász nélkül való kenyereket: és tüz * jöve-ki a' kösziklából, és meg-emésztè a' húst és a' kovász nélkül való kenyereket: az URnak Angyala pedig el-méne az ö szemei elöl.

* *v.* 13: 19. 20. 3 *Móf.* 9: 24.

22 Látván pedig Gédeon, hogy az URnak Angyala vólna az, monda: *Jaj URam Istenem! mert láttam az URnak Angyalát szinről szinre.

23 Monda pedig néki az UR: Békéség

kesség tenéked, ne félj; nem halszmeg. * *r.* 13: 22. 23. 2 *Móf.* 33: 20.

24 Es óltárt építe ott Gédeon az URnak, és nevezé azt így: JEHOVAH SALOM! *AZ-AZ, BÉKESSEGNEK URAJE*, melly mind e' mái napig még, az Abiézer' fiai' városokban Ofrában vagyon.

25 Lön pedig azon éjjel, monda az UR néki: Végyed a' te atyádnak öregbik tulkát, és ama' második rendben való heted-fü tulkot: és rontsd-le * a' Baál' óltárát, melly a' te atyádé, a' berket-is, melly vagyon a' mellett, vágd-ki. * 2 *Kir.* 11: 18. 23: 12-15.

26 Es építs óltárt a' te URadnak Istenednek, ama' *várhoz hasonló* kőzikiának tetején, alkalmatos helyen: és áldozd-meg a' második tulkot, és gyújtsd-meg az áldozatot a' bereknek faivál, mellyet ki-vágfz.

27 Vön annak-okáért Gédeon tiz férfiakat az ö fzolgái közzül, és akképpen tselekedék, a' mint meg-mondotta vala néki az UR: Es mikor félne az ö attyának háza-népétől és a' városnak férfjaitól, hogy nappal ne tselekednék, éjtfzaka tselekedé.

28 Mikor pedig fel-költek vala a' városnak férfjfiai reggel, ímé le-rontatott vala a' Baál' óltára, és a' berek, melly mellette vala, le-vágattatott vala, és a' második tulok *fel-vitetetett, és* meg-áldoztatott vala az építtetett óltáron.

29 Es mondának egyik a' máfiknak: Ki tselekedte ezt? Es meg-kérdezék, és meg-keresék, és mondának: Gédeon, a' Joás' fia tselekedte ezt!

30 Akkor mondának a' városnak férfjai Joásnak: Hozd-ki a' te fiadat, hadd haljon-meg; mert el-rontotta a' Baál' óltárát, és le-vágta a' berket, melly vólt mellette.

31 Monda pedig Joás mind azoknak, kik ö mellette állanak vala: Ti perleteké Baál-ért? Avagy ti óltalmazzátoké ötet? Valaki perel ö érette, meg-öletteffék reggelig. Ha Iften, * pereljen ö-maga ö véle, hogy el-rontotta az ö óltárát.

* 1 *Kir.* 18: 21-27.

32 Es nevezé ötet az napon Jérubaálnak, mondván: Pereljen ö véle Baál; mert el-rontotta az ö óltárát.

33 Az egéfz Midián pedig és az Amálek, és a' Nap-keletieknek fiai egybe-gyülének egyenlőképpen, és áltál-menvén a' Jordánon, tábort járának Jezréel' völgyében.

34 Az URnak Lelke pedig * fel-öltözteté Gédeont, és kürtöle a' kürttel, és egybe-gyülvén az Abiézer' † nemzetségi, ö utánna menének. * *r.* 11: 29.

† *Jóf.* 17: 2. —

35 Es követeket küldc az egéfz Manaffé' *nemzetsége* közzé, és egybe-gyült az-is ö utánna, és követeket külde Aferbe és Zebulonba, és Naftaliba, és fel-jövének eleikbe.

36 Es monda Gédeon az URnak: Ha te meg-fzabadítod az én kezem által az Izraelt, a' miképpen fzólottál;

37 Imé én tészek egy fürt gyapjat a' fzerüre; ha a' harmat léfzen tsak a' gyapjún, és az egéfz földön lejénd fzárazság: tehát bizonnyal meg-tudom, hogy meg-fzabadítod az én kezem által az Izraelt, a' mint fzólottál.

38 Es úgy lön; Mert fel-kele másod *napon* reggel, és meg-fzorítá a' gyapjat, és egy tellyes tsészе vizet fatsara-ki a' gyapjúból.

39 Monda annak-felette Gédeon az URnak: Ne gerjedjen * a' te haragod én ellenem, és tsak egy-fzer fzóllok, hadd tégyek késéretét, kérlek, tsak egy-fzer e' gyapjú által. Légyen, kérlek, fzárazság tsak e' gyapjún, és az egéfz földön légyen harmat.

* 1 *Móf.* 18: 32.

40 Es úgy tselekedék az UR azon éjjel, és lön fzárazság tsak a' gyapjún, és az egéfz földön lön harmat.

VII. RESZ.

Gédeon a' több népet el-botsátván, három-fzázad-magával, tsuda praktika által rettenti és veri-meg a' Midiánitákat.

1 FEl-kele pedig jó reggel *Jéru-baál (ez a' Gédeon) és mind a' nép, melly vala véle, és táborbá fzállának a' Haród kút-fö mellett: a' Midiánnak tábora pedig vala Efzak felöl a' Móré halom körül a' völgyben.

* *r.* 6: 32.

2 Es monda az UR Gédeonnak: Több ez a' nép, melly te veled vagyon, hogy-nem mint annak kezébe adjam a' Midiánt; hogy ne ditsekedjék az Izrael én felettem, mondván: Az én kezem fzerzett fzabadúlást énnékem.

3 Most annak-okáért kiáltsd-meg e' népnek hallására, mondván: Kitsoda a' félelmes * és rettegö? Térjen hátra: és mikor reggel lélfzen, menjen a' Gileád' hegye felé, és meg-térének a' nép közzül hufzon-két ezeren, és *tsak* tiz ezeren maradának.

* 5 *Móf.* 20: 8.

4 Es monda ifmét az UR Gédeonnak: Még-is fok e' nép. Vidd öket a' vizre, és meg-próbálom öket néked ott: és léfzen, hogy valamellyről azt mondándom tenéked: Ez menjen-el veled, az menjen-el veled; és valakiről azt mondándom néked: Ez ne menjen-el veled, az ne menjen-el.

5 El-viyé azért a' népet a' vizre: és monda

monda az UR Gédeonnak: Mindent, valaki nyelvével nyal a' vizből, a' mint szokott nyalni az eb, állasz félre: es mindent, valaki esik az ö térdeire hogy igyék vizet.

6 Valának pedig szám szerint, kik kezekkel hányják vala szájokba a' vizet, három-száz férjfiak: mind a' több maradéki pedig a' népnek esték vala térdeikre, hogy vizet innának.

7 És monda az UR Gédeonnak: Ez három-száz * férjfiak által, kik nyalták a' *vizet*, meg-szabadítlak titeket, és te kezedbe adom a' Midiánt: Azért mind ez egész meg-*maradott* nép *közzül* ki-ki menjen az ö helyére.

* 1 *Sám.* 14: 6. 2 *Krón.* 14: 11.

8 Mikor annak-oká-ért e' nép eledelt vett vólna kezébe az útra, és kürtjeiket-is *kezekbe vették vólna*: és a' *több* Izraeliták közzül kit-kit mind el-bocsátott vólna az ö hajlékiba, ez három-száz férjfiakat tartá *csak* meg: A' Midián' tábora pedig csak alatta vala a' völgyben.

9 Lön pedig azon éjjel, monda néki az UR: Kelj-fel, menj-alá a' táborba; mert kezedbe adtam azt tenéked.

10 Ha pedig félsz alá-menni, menjalá te és Púra, a' te inasod, a' táborba,

11 És hallgasd-meg mit beszéllnek, hogy annak-utánna meg-erösödjenek a' te kezeid, és menj-alá a' tábor ellen. Alá-méne annak-oká-ért ö és Púra az ö inasa, a' fegyveres *vitezének* szélibe, kik valának a' táborban:

12 A' Midián pedig és az Amálek, és a' Nap-keleti eknek fiai széllyel feküsznek vala a' völgyben mint a' sáskák * a' sokaságnak miatta; és tevéiknek nem vala számok, miképpen a' fövenynek, melly vagyon a' tengernek partján, a' sokaság miatt. * *r.* 6: 5.

13 Oda juta Gédeon, és ímé egy beszélli vala álmát az ö fele-barátjának, és ezt mondja vala: Imé álmot álmodtam; Mert ímé egy sült árpakenyérnek pogátsája le-botsátá magát a' Midiánnak táborára, és szálla minden sátorra, és meg-rontja vala azt, annyira hogy le-esnék, és fel-fordítja vala azt; és illyen módon minden sátor le-omol vala.

14 Kinek felele az ö fele-barátja, és monda: Nem egyéb az, hanem a' Gédeonnak a' Joás' fiának, az Izraelből való férjfiúnak fegyvere: Kezébe adta az Iften a' Midiánt és ez egész tábort.

15 Lön pedig, mikor hallotta vólna Gédeon az álomnak meg-beszélését és annak magyarázatját: meg-hajtá magát *tiszteltvén az Istent*, és visza-tére az Izrael' táborába, és monda: Keljetek-fel; mert kezetekbe * adta tinéktek az UR a' Midián' táborát.

* *Esa.* 9: 4. 5.

16 El-oszta annak-oká-ért a' három-száz férjfiakat három részre, és mindenik' kezébe egy-egy kürtöt ada, és üres edényeket, és égö szövétnekeket az edényekbe.

17 És monda nékiek: En reám vigyázzatok, és úgy tselekedjetek. Mert ímé én bé-mégyek a' tábornak szélibe, és akkor a' mint én tselekeszem, *ti-is* úgy tselekedjetek.

18 Mert én kürtölök a' kürttel, és mind azok kik *leszsnek* én vélem: akkor ti-is kürtöljetek az egész tábornak környülötte, és azt mondjátok: AZ URE ES GEDEONE!

19 Bé-méne annak-oká-ért Gédeon és a' száz férjfiak, kik valának ö véle, a' tábornak szélibe, a' középsö tik-szónak elein, (és amazok tsak akkor rendelnek vala máskod rendbéli örzöket) és kürtölének a' kürtökkel, és öszvetörék az üres edényeket, mellyek kezekben valának.

20 És kürtölének a' három seregek a' kürtökkel, mikor öszve-törték vólna az edényeket, és tartják vala balkezekkel a' lámpásokat, jobb-kezekkel pedig a' kürtöket, hogy kürtölnének, és fel-kiáltának: AZ URNAK ES GEDEONNAK FEGYVERE!

21 És állanak vala mindnyájan kiki mind helyén a' tábor körül, és széllyel futván *mind* az egész tábor, kiáltnak vala és szaladnak vala.

22 Mikor azért kürtölnének visztontag a' három-százak a' kürtökkel: fordítá az UR kinek-kinek fegyverét az ö * fele-barátja ellen, és *mind* az egész tábor ellen: El-futa annak-oká-ért a' tábor mind Beth-sittáig, Sererán által Abelmeholának határáig, melly vagyon Tabbáth mellett. * 1 *Sám* 14: 20.

2 *Krón.* 20: 23.

23 Öszve-gyülének pedig az Izrael' férjfiai Naftaliból és Aserből, és a' Manasse' egész *nemzetségéből*, és üzék a' Midiánt.

24 És követeket külde Gédeon az Efraimnak minden hegyére, mondván: Menjetek-alá a' Midiánnak eleibe, és foglaljátok-el ö elöttök a' vizeket Beth-baráig és a' Jordánig. Öszvegyülének annak-oká-ért az Efraimnak minden férjfiai, és meg-állák a' vizeket mind * Beth-baráig és a' Jordánig.

* *Józs.* 1: 28.

25 És meg-fogák két Fejedelmit Midiánnak, Orebet * és Zéebet, és meg-ölék Orebet az Oreb' kősziklájján; és Zéebet meg-ölék a' Zéeb' sajtójában, és üzék Midiánt. Az Orebnek pedig és Zéebnek fejeket vivék Gédeonnak túl a' Jordánon. * *Sólt.* 83: 12. *Esa.* 10: 26.

VIII. RESZ.

Gédeonnak külömb-külömb dolgai.

1 MOndának pedig az Efraimnak férjfiai önéki: * Miért tselekedted ezt mivelünk, hogy el nem hivtál minket, mikor a' Midián ellen való hadakozásra indúltál? és feddözének ö véle erösen. * *v.* 12: 1.

2 Kiknek felele: Mit tselekedtem ollyan dolgot, a' minémüt ti? Nem jobbé Efraimnak fzölö-mezgerléfe az Abiézer' * fzüretinél?

* *v.* 6: 34. 7: 16-22.

3 A' ti kezetekbe adta az Iften Midiánnak Fejedelmit * Orebet és Zébet; és mit tseleked-hettem ollyant mint ti? Akkor meg-tsendefedék az ö meg-haragutt lelkek, mikor e' befzédet mondotta vólna. * *v.* 7: 24. 25.

4 Juta annak-okáért Gédeon a' Jordánra, hogy által-menne ö és a' három-fzáz férjfiak, kik ö véle valának, meg-fáradván és üzvén az ellenséget,

5 Es monda a' Sukkót' férjfiainak: Adjatok, * kérlek, *valami* darab kenyereket e' népnek, melly vagyon nyomomban; mert meg-fáradtak: én pedig üzöm Zébát *és* Sálmunáht, Midiánnak Királyit.

6 Es mondának a' Sukkót' Fejedelmi: A' Zébának és Sálmunáhnak gyözedelme kezedben vagyoné immár, hogy kenyeret adnánk a' te feregednek? * 1 *Sám.* 25: 5-8. 11. 21. 22.

7 Es monda Gédeon: Annak-okáért mikor kezembe adándja az UR Zébát és Sálmunáht: akkor meg-tséplem † a' ti teſteteket a' puſztának töviſſeivel és bogáts-kóróival. † *v.* 16.

8 Es fel-menvén onnan * Pénuelbe, hafonlatosképpen fzólla azoknak-is: és felelének néki a' Pénuel' polgári úgy, a' mint feleltek vala a' Sukkót' férjfiai. * 1 *Kir.* 12: 25.

9 Es monda a' Pénuel' polgárinakis: Mikor békeſſégben haza terémdek, le-rontom * ezt a' tornyt. * *v.* 17.

10 Zéba pedigien és Sálmunah Kárkorban valának, az ö feregeikkel egyetembe közel tizen-öt ezeren, mind a' kik meg maradtanak vala a' Napkeletieknek egéfz táborokból: a' kik pedig el-húlottanak vala, *valának* fzáz húſz ezeren fegyver vonó férjfiak.

11 Es fel-menvén Gédeon a' fátorokban lakozóknak útokon, Nobáchnak és Jogbehának Nap-kelet felöl való réfzében, meg-veré azt a' tábort; az a' tábor pedig nagy bátorságban vala.

12 Mikor pedig futnának Zéba és Sálmunah: üzi vala öket, és meg-ogá Midiánnak azt a' két Királyját Zébát * és Sálmunáht: és mind az egéfz tábort el-rettenté.

* *Sólr.* 83: 12. 13.

13 Es meg-tére Gédeon a' Joás' fia a' hartzról, Nap' fel-jöte elött.

14 Es meg-foga egy gyermeket a' Sukkót' férjfiai közzül, és meg-kérdé ötet; ki meg-irá önéki a' Sukkótnak Fejedelmit és Véneit, hetven-hét férjfiakat.

15 Mikor azért jutott vólna a' Sukkót' férjfiaihoz, monda: Imhol Zéba és Sálmunah, kiket fzememre hányátok nékem, mondván: * Avagy a' Zébának és Sálmunáhnak kezei te kezedben vagynaké, hogy azt kivánod, hogy a' te meg-fáradt férjfiaidnak kenyeret adjunk?

16 El-vivé annak-okáért a' városnak Véneit, és a' puſztának töviſſeit és bogáts-kóróit vévén, meg-tanítá azokkal a' Sukkótnak férjfiait. * *v.* 6. 7.

17 Azután a' Pénuel' tornyát * le-rontá, és meg-ölé a' városnak férjfiait.

* *v.* 9.

18 Es monda Zébának és Sálmunáhnak: Mitsodáſok valának azok a' férjfiak, kiket meg-ölétek a' Thábor hegyen? Azok felelének: Mint te, ollyanok vóltanak azok-is, mint egy-egy Király fiak ábrázatjok fzerint.

19 Es monda: Atyám-fiai *valának* nékem, az én anyámnak fiai valának: El az UR, ha elevenen meg-tartottátok vólna öket, meg nem ölnélek titeket!

20 Monda annak-okáért Jéthernek az ö elsö-fzülöttének: Kelj-fel, öldmeg öket; de nem meré ki-vonni a' gyermek az ö kardját; mert fél vala, mivelhogy gyermek vala.

21 Es mondának Zéba és Sálmunah: Kelj-fel te, és ölj-meg minket; mert minémü a' férjfiú, ollyan az ö erőſſége: Annak-okáért fel-kelvén Gédeon * meg-ölé Zébát és Sálmunáht, és el-vivé az ö tevéiknek nyakokban való ékeſſégeket. * *Sólr.* 83: 12.

22 Es mondának az Izrael' fiai Gédeonnak: Uralkodjál mi rajtunk, te és a' te fiad, és a' te fiadnak fiai; mert meg-fzabadítottál minket a' Midián' kezéből.

23 Gédeon pedig felele nékik: Nem uralkodom én ti rajtatok, fem az én fiam nem uralkodik ti rajtatok; *hanem* AZ UR * URALKODIK TI RAJTATOK. * 1 *Sám.* 8: 7. 19. 10: 17-19.

24 Monda annak-felette nékiek Gédeon: Kivánok ti töletek egy kivánságot, hogy adjátok énnékem ki-ki az ö nyeresége között való fülön-függöt; mert arany fülön-függöik valának azoknak, mivelhogy * Ismaeliták valának. * 1 *Móſ.* 37: 25.

25 Es mondának: örömeſt néked adjuk. Es ruhát terítvén-le, ki-ki az ö nyeresége között való fülön-függö *ékeſſégét* oda hányá.

26 Vala pedig nehézségek az arany fülön-függöknek, mellyeket kivánt vala,

vala, ezer hét-száz arany nyomó, *arany* ékeſſégek nélkül, függök nélkül és bárſony-ruhák nélkül, mellyek valának Midiánnak Királyin, és aranyláncz nélkül, mellyek valának az ö tevéinek nyakokban.

27 Es tsinála abból Gédeon * Efódot, és helyhezteté azt az ö városába Ofrába, és fertelmeskedék ott az egéſz Izrael az ö hólta után: és lön Gédeonnak magának, és háza-népének † botránkozására. * *réſz.* 17: 5.

† 2 *Móſ.* 23: 33.

28 Meg-aláztaték azért Midián az Izrael' fiai előtt, és annak-utánna fel ſem emelték az ö fejeket; és nyúgovék a' föld negyven * eſztendeig Gédeonnak idejében. * *r.* 5: 31.

29 Es el-méne * Jéru-baál a' Joás' fia, és lön otthon házánál. * *v.* 35.

30 Gédeonnak pedig vóltanak * hetven fiai, kik ki-jöttenek vala az ö ágyékából; mert ſok feleségei vóltanak önéki. * 2 *Kir.* 10: 1.

31 Az ö háló-társa pedig, ki vala Síkemben, ſzült vala néki az-is egy fiat, és nevezé ötet * Abiméleknek.

* *r.* 9: 1. 2.

32 Meg-hala pedig Gédeon a' Joás' fia jó vénségben, és el-temetteték a' Joásnak az ö attyának koporsójába Ofrában, melly az Abiézéréusoké vala.

33 Lön pedig, hogy mikor meghólt vólna Gédeon, viſzſza-térének az Izrael' fiai, és fertelmeskedének a' Baálim után, és tarták magoknak a' * Baál-beritet Iſten gyanánt. * *r.* 9: 4. 46.

34 Es meg nem emlékezének többé az Izrael' fiai az ö URokról Iſtenekről, ki meg-ſzabadította vala őket minden ellenségeknek kezeiből, kik valának körös-körül.

35 Es nem tselekedének irgalmaſſágot a' Jéru-baál Gédeon' házával, mind a' jók * ſzerint, mellyeket tett vala az Izraellel. * *r.* 9: 16. 17.

IX. RESZ.

Abimélek, Gédeon' fia, meg-öli minden attya-fiait, Jóthámon kívül.

1 MErt mikor Abimélek a' Jéru-baál' fia, Síkembe menvén az ö annyának attya-fiaihoz, ſzóllott vólna azoknak, és az ö annya' attyának házának egéſz háza-népének, mondván:

2 Szólljatok, kérlek, Síkemben lakó minden férfiaknak hallásokra? Melly jobb tinéktek: hogy uralkodjanak ti rajtatok a' hetven férjfiak, a' Jéru-baálnak minden fiai, avagy hogy uralkodjék ti rajtatok egy férjfiú? Meg-emlékezzetek pedig róla, hogy én ti * tsontotok és teſtetek vagyok.

* 1 *Móſ.* 29: 14.

3 Es ſzóllának az ö annya' attya-fiai Síkemben lakozó minden férjfiaknak halláſokra mind e' beſzédekkel; és hajla az ö ſzívek Abimélek után; mert ezt mondák: Mi atyánk-fia.

4 Es adának önéki hetven ezüſt pénzt a' * Baál-beritnek házából, és azokkal fogada Abimélek henyélő és vándorló férjfiakat, kik járnának ö utánna. * *v.* 46.

5 Es méne az ö attyának házához Ofrába, és meg-ölé az ö *vér-ſzerint való* attya-fiait, Jéru-baálnak fiait, a' hetven * férjfiakat egy kövön: meg-marada pedig Jóthám Jéru-baálnak leg-kiſſebb fia; mert el-rejtette vala magát.

* *r.* 8: 30. 2 *Kir.* 10: 7.

6 Öſzve-gyüjték pedig magokat Síkemnek minden férjfiai, és Millónak egéſz háza, és el-menének és Királyá tevék Abiméleket, a' *Jóſuétól fel-emeltetett* * oſzlopoknak mezején, melly vala Síkemben. * *Jóſ.* 24: 26.

7 Melly dolgot mikor meg-mondották vólna Jóthámnak, el-méne es meg-álla a' Gérizim hegynek tetején, és nagy fel-ſzóval kiálta, és monda nékiek: Halljátok-meg az én beſzédemet Síkemnek férjfiai, úgy hallgaſſon-meg titeket az Iſten!

8 El-menvén egy-ſzer a' fák, hogy válaſztanának Királyt ö-magoknak, mondának az olaj-fának: Uralkodjál mi rajtunk.

9 Kiknek felele az olaj-fa: El-hagyjamé én az én kövérségemet, mellyel tiſztelnek Iſteneket és embereket, és el-menjek, hogy uralkodjam a' fákon?

10 Mondának továbbá a' fák a' füge-fának: Jer-el te, *és* uralkodjál rajtunk.

11 Kiknek felele a' füge-fa: El-hagyjamé az én édeſſégemet, és az én jó gyümöltsömet, hogy el-menjek és uralkodjam a' fákon?

12 Mondának annak-felette a' fák a' ſzölö-tőnek: Jer-el te, uralkodjál rajtunk.

13 Kiknek felele a' ſzölö-tö: Elhagyjamé az én muſtomat, melly meg-vidámítja az Iſteneket és az * embereket; és el-menjek, hogy uralkodjam a' fákon? * *Sólt.* 104: 15.

14 Mondának végezetre minden fák a' * galagonya-tövisnek: Jer-el te, uralkodjál rajtunk.

15 Kiknek felele a' galagonya: Ha igazán Királyá kentek ti engemet ti rajtatok: jövetek el, nyúgodjatok az én árnyékomban; hogyha nem: jöjjön tüz ki a' galagonyából, és égeſſe-meg a' Libánonnak tzédrufit.

* 2 *Kir.* 14: 9.

16 Haſonlóképpen moſtan, ha igazán és híven tselekedtetek, hogy Királyá válaſztottátok Abiméleket; és ha jól tselekedtetek Jéru-baállal és az ö házával, és annak-felette az ö ke-

zeinek érdeme szerint tselekedtetek ö véle ;

17 Mert hadakozott * az én atyám ti érettetek, és az ö életével semmit nem gondolván, ki-mente titeket a' Midiánnak kezéből. *r. 7 : 15-25.

18 Ti pedig fel-támadtatok az én atyámnak háza ellen mostan, és megölétek * az ö fiait, hetven férjfiakat, egy kövön ; és Királyá tettétek Abiméleket, az ö szolgáló-leányának fiát, a' Síkem' férjfiain ; mert atyátok-fia. * *v.* 3-5. 24.

19 Ha, *mondom*, igazán és híven tselekedtetek Jéru-baállal és az ö házával ma : örüljetek Abiméleknek, és ö-is örüljön tinéktek.

20 Hogyha nem : jöjjön tüz ki Abimélekből, és emésztse-meg * a' Síkem' férjfiait és a' Milló házát, és jöjjön tüz ki a' Síkem' férfiaiból és a' Milló házából, és emésztse-meg † Abiméleket. * *v.* 39-49. 57. † *v.* 52-54. 56.

21 Es el-futa Jóthám, el-futa, *mondom*, és el-méne Beérbe, és ott lön Abiméleknek az ö báttyának ortzája előtt.

22 Uralkodék pedig Abimélek Izraelen három esztendeig.

23 Botsáta pedig az Isten Abimélek és a' Síkem' férjfiai közzé gonosz lelket, és vétkezének a' Síkem' férjfiai Abimélek ellen ;

24 Hogy elö-jöne a' Jéru-baálnak hetven fiain tett boszszúság, *az-az*, hogy meg-büntettetnék Abimélek az ö attya-fiainak vérek-ért, ki meg-ölte vala azokat ; és Síkemnek férjfiai-is *meg-büntettetnének*, kik meg-erösítették * vala az ö kezeit, hogy meg-ölné az ö attya-fiait. * *v.* 1-5. 18.

25 Es vetének önéki leſt a' Síkem' férjfiai a' hegyeknek tetején, és megfosztnak vala mindent, a' ki mellölök el-mégyen vala az úton ; melly dolgot meg-mondának Abiméleknek.

26 Annak-felette el-jövén Gahál a' Hébednek fia, és az ő attya-fiai, mikor mentek vólna Síkembe, hivének néki a' Síkem' férjfiai ;

27 Annyira hogy ki-menvén a' mezöbe, *bátorsággal* szednék az ö szölöjöket, és azt nyomnák, és örülnének ; és bé-mennének az ö Isteneknek * házába, és énnének, innának, és szidalmaznák Abiméleket.* *v.* 4. 46, 49.

28 Monda pedig Gahál, az Ebed' fia : Kitsoda az Abimélek, és mitsoda a' Síkem, hogy szolgáljunk néki ? Nemde nem Jéru-baál' fiaé ? Avagy *kitsoda* Zébul, az ö Fejedelme ? Szolgáljatok inkább Síkem' Fejedelmének a' Hámornak polgárival : miért szolgálnánk mi ennek ?

29 Es vajha e' nép én birodalmomban vólna, hogy meg-ölném Abiméleket ! Es monda Abimélek felöl : öregbítsd-meg a' te seregedet, és jöjj-ki!

30 Hallván pedig Zébul a' városnak Fejedelme, Gahálnak az Ebed fiának beszédit, meg-haragudvék felette igen.

31 Es külde követeket Abimélekhez Thórma városba, mondván : Imé Gahál, az Ebed' fia, és az ö attya-fiai Síkembe jöttenek, kik a' városſal együtt ellened akarnak támadni.

32 Mostan annak-okáért kelj-fel éjtszaka te és a' nép, melly veled vagyon, és lesselkedjél a' mezöben ;

33 Es jó reggel Nap-keletkor felkelvén, indúlj reá a' városra ; és mikor ö és az ö népe ki-mégyen te reád : tselekedjél ö vele a' szerint, a' mint akarod.

34 Fel-kele azért Abimélek és minden nép, kivala ö véle, éjtszaka, és lesselkedének a' Síkembéliek ellen, négy les-helyen,

35 Es ki-jöve Gahál, Ebednek fia, és meg-álla a' város' kapujának bémeneteliben ; mert immár fel-költ vala Abiméleket és a' nép, ki véle vala, a' lesekből.

36 Látván pedig Gahál a' népet, monda Zébulnak : Imé nép jö-alá a' hegyeknek tetejéről : kinek felele Zébul : A' hegyeknek árnyékát látod mint embereket.

37 Akkor ismét szóllván Gahál monda : Imé nép jö-alá a' hegyek' tetejéről ; Mert egy sereg jö vala a' Méhónenim' mezejének útán.

38 Monda pedig önéki Zébul : Hol vagyon mostan a' te szád, mellyel ezt mondod vala : Kitsoda az Abimélek, hogy szolgáljunk néki ? Avagy nem az a' népé ez, a' kit meg-utáltál ? Menj-ki kérlek most, és hadakozzál ellene!

39 Es ki-méne Gahál a' Síkem' férjfiai előtt, és víva Abimélek ellen.

40 De meg-üzé ötet Abimélek, minek-utánna kezdett vólna futni az ő ortzája előtt ; és sokan el-hullának sebesek a' kapunak bé-meneteléig.

41 Marada pedig Abimélek Arumában : és ki-üzé Zébul Gahált és az ő attya-fiait, hogy ne maradna Síkemben.

42 Másod napon-is ki-méne a' nép a' mezökre, és meg-mondák Abiméleknek.

43 El-vivé annak-okáért a' népet és el-oſztá öket három részre, és lesseket hánya a' mezöben ; és mikor látta vólna, hogy nép jö-ki a' városból, fel-támada ellenek, és meg-veré öket,

44 Mert Abimélek és az ő véle való sereg, nagy serénységgel a' város' kapuját ostromlják vala : A' más két sereg pedig szabadon tselekedvén mind azok ellen, kik valának a' mezöben, meg-verék öket.

43 Abi-

45 Abimélek továbbá vivá a' városſt mind az egéſz nap, és meg-vévé azt, és a' népet, melly benne vala, meg-ölé; és el-rontá a' városſt, és lőval bé-hinté.
46 Hallván pedig ezt a'Síkem' tornyának férjfiai, az erőſſégbe menének, a' Berit * Iſten' házába. * *v.* 4. 27.
47 Meg-mondák pedig Abimélek-nek, hogy ott gyültenek vólna öſzve a'Síkeni' tornyának minden férjfiai.
48 Es fel-méne Abimélek a' Sálmon' hegyére ö-maga és az egéſz nép, melly vala ö véle: és vön Abimélek feſzéket kezébe, és vága fáknak ágait, mellyeket fel-ſzede és vállára raka; és monda a' népnek, melly ö véle vala: Mit tselekedém látátok, ſieſſetek, tselekedjetek ti-is úgy, mint én.
49 Vága annak-oká-ért az egéſz nép-is ki-ki magának ágakat, és utánna menének Abimélleknek, és le-rakák a' vár környül, és meg-gyújták tüzzel a' várat ö reájok; és meg-halának a' Síkem' tornyának minden férjfiai, közel ezer férjfiak és aſzſzonyi-állatok.
50 El-méne továbbá Abimélek Thébesbe; és táborba ſzálla Thébes ellen, és meg-vevé azt.
51 Vala pedig egy erös torony a' város' közepiben, és oda ſzaladának minden férjfiak és aſzſzony-népek, és a' városnak minden lakoſi: és bé-zárlák magokra, és a' toronynak padlására menének-fel.
52 Méne pedig Abimélek mind a' toronyig és vívá azt: és közelíte mind a' torony' ajtajáig, hogy meg-égetné azt tüzzel.
53 Akkor alá-hajíta * egy aſzſzony-ember egy malom-kő darabot Abiméleknek fejére, és bé-töré néki az agya kaponyáját. * 2 *Sám.* 11: 21.
54 Ki mindjárált oda híván az ö fegyver-hordozó apródját, monda néki: * Vond-ki a' te fegyveredet, és ölj-meg engemet, hogy ne mondják én felölem: aſzſzony-ember ölte-meg ötet! Által-üté azért ötet az ö apródja, és meg-hala. * 1 *Sám.* 31: 4.
55 Látván annak-oká-ért az Izrael' férjfiai, hogy meg-hólt vólna Abimélek, el-méne ki-ki az ö helyére.
56 Igy meg-fizeté * az Iſten a' gonoſzt Abiméleknek, mellyett tselekedett vala az ö attyával, meg-ölvén az ö hetven attya-fiait. * *r.* 1: 7. *Jér.* 50: 29.
57 Annak-felette minden † gonoſzt viſzſza-ada a' Síkem' férjfiainak fejekre az Iſten; és meg-tellyeſedék ö rajtok a' Jóthám' * átka, ki Jéru-baál' fia vala. † *v.* 39. 40. 49. * *v.* 20.

X. RESZ.

Az Izrael, Thóla' és Jáir' hóltok után, bálvány-imádásba, 's azért ellenség' kezébe eſik.

1 TAmada pedig Abimélek után az Izraelnek meg-ſzabadítására Thóla, a' Pua' fia, ki Dodónak fia vala, Iſſakár' nemzetségéből való: ö pedig lakik vala Sámirban, Efraimnak hegyén.
2 Es itélé Izraelt huſzon-három eſztendeig: és meg-hala, és el-temetteték Sámirban.
3 Azután támada * Jáir, ki a' Gileád' nemzetségéből való vala, és ité. lé Izraelt huſzon-két eſztendeig.
* 4 *Móſ.* 32: 41.
4 Vóltanak pedig önéki harmintz fiai, kik * nyargalnak vala harmintz ſzamár tſikókon: kiknek harmintz városok vala, mellyeket hívnak vala Jáir' faluinak mind e' mái napig, mellyek vagynak Gileádnak földében.
— * *r.* 5: 10. 12: 14.
5 Meg-hala pedig Jáir, és él-temetteték Kámonban.
6 Ismét pedig az Izrael' fiai gonoſzt tselekedének az URnak ſzemei előtt, és ſzolgálának * a' Baálimnak és Aſtarótnak, és a' Siria' Iſteninek, és Sidon' Iſteninek, és Moáb' Iſteninek, és az Ammon' fiai' Iſteninek, végezetre a' Filiſtéusok' Iſteninek; és el-hagyák az URat, és nem ſzolgálának néki.
* *r.* 2: 11-13.
7 Annak-oká-ért * fel-gerjede az URnak haragja Izrael ellen, és a' Filiſtéusoknak kezekbe adá öket, és az Ammonnak fiainak kezekbe. * *r.* 2: 14.
8 Kik meg-ronták és öſzve-törék az Izrael' fiait mind addig az eſztendeig, *tudni-illik* tizen-nyóltz eſztendeig, minden fiait Izraelnek, kik valának túl a' Jordánon, az Emoréusoknak földökben, melly vagyon Gileádban.
9 Es által-menének az Ammon' fiai a' Jordánon, hogy hadakoznának Júdával és Benjáminnal, és Efraimnak házával, és igen meg-ſzorongattaték az Izrael.
10 Es kiáltának * az Izrael' fiai az URhoz, mondván: Vétkeztünk te ellened; mert el-hagytuk a' mi Istenünket, és ſzolgáltunk a' Baálimnak.
* *r.* 3: 9.
11 Monda pedig az UR az Izrael' fiainak: Nemde az Egyiptombéliektől, az Emoréuſtól és Ammon' fiaitól, és a' * Filiſtéusoktól, * *r.* 3: 31.
12 Továbbá a' Sídonbéliektől és az Amálektől, és a' Maonitáktól, kik meg-nyomorítottanak vala titeket: mikor én hozzám kiáltottatok vólna, nem ſzabadítálaké-meg titeket az ő kezekből?
13 Ti pedig * el-hagyátok engemet, és idegen Isteneknek ſzolgálátok: annak-oká-ért nem ſzabadítlak-meg titeket ezután többé. * 5 *Móſ.* 32: 15. 16.
14 Menjetek-el, és * kiáltsátok azokhoz

hoz az Iſtenekhez, kiket válaſztottatok, azok ſzabadítsanak-meg a' ti nyomorúságtoknak idején.

* 5 *Móſ.* 32: 37. 38. *Jér.* 2: 26-28.

15 Felelének pedig az Izrael' fiai az URnak: Vétkeztünk, tselekedjél te úgy mi velünk, a' mint jónak tettzik a' te ſzemeid előtt; csak ſzabadíts-meg, kérünk tégedet, e' mái napon!

16 És ki-hányák * az idegen Iſteneket ö közzülök, és ſzolgálának az URnak: És illyen módon ſzálla-meg az *Iſten'* haragja az Izraeliták' nyomorúságá-ért. * 1 *Móſ.* 35: 2. 4.

17 Öſzve-gyülének pedig az Ammon' fiai, és táborba ſzállának Gileádba: öſzve-gyülének az Izrael' fiai-is, és táborba ſzállának Mispába.

18 És mondának Gileádnak népe és Fejedelmi egyik a' máſiknak: Kitsoda az, a' ki hadakozni kezd az Ammon' fiai ellen? A' légyen * Hadnagy a' Gileádnak minden lakói között.

* *r.* 11: 6. 8-11.

XI. RESZ.

Jefte' haza hivattatása, Fejedelemmé tétetése és fogadás-tétele.

1 JEfte * pedig, ki Gileádból való vala, hatalmas vala erövel, és egy parázna aſzſzonynak fia vala, és Gileád nemzette vala Jeftét.

* *Sid.* 11: 32. 33.

2 Szüle pedig az ö felesége-is Gileádnak fiakat: és fel-nevekedének az ö feleségének fiai, és ki-üzék Jeftét, és mondának néki: Nem * vészſz örökséget a' mi atyánknak házában; mert külömb aſzſzonyi-állatnak fia vagy.

* 1 *Móſ.* 21: 10.

3 El-futa annak-oká-ért Jefte az ö attya-fiainak örtzájok előtt és lakék Tób' földében; és gyülekezének Jeftéhez * vándorló férfiak, és ki-menének ö véle. * 1 *Sám.* 22: 2.

4 Lön pedig egynéhány nap után, hadakozának az Ammon' fiai Izrael ellen.

5 Mikor pedig kezdették vólna öket oſtromlani az Ammon' fiai: el-menének a' Gileádnak Vénei, hogy vifzſzahoznák Jeftét a' Tób' földéből,

6 És mondának Jeftének: Jer el, és légy Fejedelmünk minékünk, hogy hadakozzunk az Ammon' fiai ellen.

7 Felele Jefte a' Gileád' Véneinek: Avagy nem * meg-gyülöltéké engemet, és ki-üzétek engem' az én atyámnak házából? Miért jöttetek azért moſt én hozzám a' ti nyomorúságtoknak idején? * 1 *Móſ.* 26: 26. 27.

8 És mondának a' Gileádnak Vénei Jeftének: Azért tértünk moſt te hozzád, hogy el-jöjj mi velünk és hadakozzál az Ammon' fiai ellen, és légy nékünk Hadnagyunk, mind a' Gileád' lakoſinak.

9 Felele Jefte a' Gileád' Véneinek: Ha vifzſza-vifztek engemet, hogy hadakozzam az Ammon' fiai ellen, és kezembe adándja öket az UR énnékem: Hadnagyotok léſzeké én tinéktek?

10 Akkor mondának a' Gileád' Vénei Jeftének: Az UR légyen köztünk itélő, ha a' te beſzéded ſzerint nem tselekeſzünk.

11 El-méne azért Jefte a' Gileád' Véneivel, és válaſztá a' nép ötet magának Hadnagyúl és Fejedelmül: És meg-mondá Jefte minden ö beſzédit az UR előtt Mispában.

12 Külde az-oká-ért Jefte követeket az Ammon' fiainak Királyához, kik *ezt* mondának: Mi dolgom vagyon nékem te veled, hogy elömbe jöttél, hogy hadakozzál az én földem ellen?

13 És monda az Ammon' fiainak Királya a' Jefte' követinek; Mert el-foglalá Izrael az én földemet, mikor fel-jöve Egyiptomból, * Arnontól fogva Jabbókig és a' Jordánig, moſtan annak-oká-ért add-meg azokat békeſſéggel. * 4 *Móſ.* 21: 24.

14 Ismét külde pedig Jefte követeket az Ammon' fiainak Királyához,

15 És monda néki: Ezt mondá Jefte: Nem vette-el Izrael a' * Moáb' földét, ſem pedig az Ammon' fiainak földöket; * 4 *Móſ.* 21: 13. 26.

5 *Móſ.* 2: 9. 19.

16 Hanem mikor fel-jönének Egyiptomból, el-járá az Izrael' a' puſztát mind a'veres tengerig, és juta Kádesbe;

17 És külde követeket Izrael Edomnak Királyához, mondván: * Hadd menjek-által, kérlek tégedet, a' te földeden; és nem hallá-meg az Edom' Királya: külde a' Moáb' Királyához-is követeket, és nem akará: Meg-marada annak-oká-ért Izrael Kádesben. * 4 *Móſ.* 20: 14-21.

18 És mikor menne a' puſztán, meg-kerülé Edom' földét és Moáb' földét, és juta Nap-kelet felöl a' Moáb' földére, és tábort járának Arnon mellett, és bé nem menének a' Moáb' határába; mert az Arnon határa Moábnak.

19 Külde azért követeket Izrael Sihonhoz az Emoréusoknak Királyához, Hesbonnak Királyához, és monda néki Izrael: * Hadd menjünk-által, kérlek tégedet, a' te földeden, az én helyemig.

20 És nem hün Sihon Izraelnek, hogy által-menne az ö határán; hanem öſzve-gyüjté Sihon minden népét, és táborba ſzállának Jahásban, és hadakozék az Izrael ellen.

21 Adá pedig az Izraelnek URa Iſtene Sihont és minden népét Izraelnek kezébe,

kezébe, és meg-verék öket, és birá Izrael minden földét Emoréusnak, annak a' földnek lakójának.

22 Birák annak-felette minden határát Emoréusnak, Arnontól fogva Jabbókig, és a' puſztától fogva a' Jordánig. * 4 *Móſ.* 21: 21-25. 5 *Móſ.* 2: 26-36.

23 Moſtan annak-okáért az Izraelnek URa Iſtene üzé-ki az Emoréuſt, az ö népének az Izraelnek ortzája elöl, és te birnádé azt?

24 Nemde a' mit birnod adott tenéked Kémós * a' te Iſtened, nem azt birodé? Azonképpen valakit ki-üzött, a' mi URunk Iſtenünk a' mi ortzánk elöl, mi-is annak örökségét birjuk.

* 4 *Móſ.* 21: 29. 1 *Kir.* 11: 7. 2 *Kir.* 23: 13.

† 25 Es moſt, vallyon ſokkal jobb vagyé te Báláknál Sippor' fiánál, a' Moáb' Királyánál? Avagy versengetté az Izraellel? Avagy * hadakozotté valaha mi ellenünk? * 4 *Móſ.* 22: 2. 5. 6. *Joſ.* 24: 9.

26 Mikor laknék Izrael Hesbonban és az ö faluiban, és Aróerben és az ö faluiban, és minden városokban, mellyek vagynak Arnonnak határi mellett, három-száz eſztendeig; miért nem ſzabadíttottátok-meg az időben azokat?

27 En pedig nem vétettem te ellened, és te gonoſzúl tétzeſz én velem, hadakozván én ellenem: * Tégyen itéletet az UR biró lévén ma, az Izrael' fiai között és az Ammon' fiai között.

* 1 *Sám.* 24: 13. 16.

28 Es nem engede az Ammon' fiainak Királya a' Jefte' beſzédinek, mikor küldött vólna ö hozzá.

29 Lön pedig Jeftén * az URnak Lelke, és által-méne Gileádon és Manaſſén; és onnan által-méne Mispe Gileádon, és Mispe Gileádból által-méne az Ammon' fiaira. * *r.* 6: 34.

30 Es fogadáſt tön Jefte az URnak, és monda: Ha mindeneſtől kezembe adod az Ammon' fiait:

31 Valami ki-jövénd az én házamnak ajtaján énnékem elömbe, mikor haza téréndek békével, az URé * léſzen, és meg-áldozom azt égö-áldozatúl.

* *v.* 37-40.

32 Által-méne annak-okáért Jefte az Ammon' fiaihoz, hogy hadakoznék azok ellen, és kezébe adá néki azokat az UR.

33 Es meg-veré öket, Aróertől fogva mind addig, míg mennél * Minnitbe a' húſz városokba, és Abélig, melly ſzölö-hegy vala, nagy vér-ontáſſal. Es meg-aláztatának az Ammon' fiai az Izraelnek fiainak elöttök.

* *Ezék.* 27: 17.

34 Mikoron pedig menne Jefte Mispába az ö házához: ímé az ö leánya ki-jöve eleibe * dobokkal és feregekkel; és tsak egyetlen-egyje vala az; mert nem vala önéki magától *más* fia vagy leánya. * 1 *Sám.* 18: 6. 7.

35 Lön pedig, hogy mikor látta vólna ötet, meg-ſzaggatá az ö ruháit, és monda: Ah, ah ſzerelmes leányom, igen meg-alázál és meg-háborítál engemet! Mert én fogadáſt * tettem az URnak, és nem von-hatom hátra.

* *v.* 30. 31. 3 *Móſ.* 27: 28. *Joſ.* 6: 19.

36 Kinek a' leány felele: Édes atyám, ha fogadáſt tettél az URnak: úgy tselekedjél én velem, a' mint kiment a' te ſzádból, minek-utánna adott az UR tenéked boſzúſzú-álláſokat a' te ellenségiden, az Ammon' fiain.

37 Monda annak-felette az ö attyának: Engedd-meg nékem ezt; Erefſzel engemet két hónapig hadd menjek-el, és menjek-fel a' hegyekre, és hadd ſirjak az én ſzüzeſſégemen, az én leány barátimmal egybe.

38 Es ö monda: Menj-el; és el-botsátá ötet két hónapig: el-méne azért ö és az ö leány baráti, és ſira az ö ſzüzeſségén két hónapig a' hegyeken:

39 A' két hónapnak pedig vége felé meg-tére az ö attyához, és meg-tellyeſíté az ö felöle való fogadáſt, mellyet fogadott vala. Annak-okáért ö férjfiat nem eſmért vala, és ſzokás lön ez Izraelben.

40 Eſztendönként el-mennek vala az Izraelnek leányi, hogy ſzóllanának a' Gileád' fiának Jeftének leányával, négy napon eſztendönként.

XII. RESZ.

Az Efraimiták egybe-veſznek Jeftével, meg-verettetnek: Jefte után következnek Birák: Ibsán, Elon, Abdon.

1 Össze-gyülének pedig az Efraim' férjfiai, és által-menének Efzakra, és mondának Jeftének: * Miért mentél-általi, hogy hadakoznál az Ammon' fiaival, és nem hivtál minket, hogy el-mentünk vólna veled? A' te házadat és te magadat meg-égetünk tüzzel.

* *r.* 8: 1.

2 Es monda Jefte önékik: Nagy háborúság vólt én közöttem és az én népem között az Ammon' fiai ellen: és hivtalak titeket, és nem ſzabadíttátok-meg engemet az ö kezekből.

3 Látván pedig, hogy meg nem tartotok engemet: veſzedelmre * vetém az én életemet, és által-menék az Ammon' fiaira, és kezembe adá öket az UR: De mire jöttetek-fel moſt én hozzám, hogy hadakozzatok én ellenem? *r.* 5: 18. 9: 17.

4 Egybe-gyüjté annak-okáért Jefte Gileádnak minden férjfiait, és meg-hartzola Efraimmal: Es meg-verék a' Gileád' férjfiai Efraimot, mivelhogy azt

azt mondták vala: Efraimnak söprei vagytok ti, kik Gileádban, Efraimnak és Manaſſénak közötte laktok!

5 És el-foglalák a' Gileáditák Efraim előtt a' Jordánon való réveket; és lön, mikor az Efraim közzül az el-ſzaladtak azt mondják vala: Hadd menjek-által! a' Gileád' férfiai azt mondják vala nékie: *Talám* Efraim közzül való vagy? Ha azt mondja vala: Nem;

6 Tehát azt mondják vala néki: Mondjad hát moſtan: Sibboleth; a' pedig azt mondja vala, Szibboleth: es nem mond-hatja vala ki igazán: akkor meg-fogván azt, meg-ölik vala a' Jordánnak réviben: És el-húllának az időben Efraim közzül negyven-két ezeren.

7 Itélé pedig Jefte Izraelt hat eſztendeig, és meg-hala Jefte a' Gileádnak fia, és el-temetteték egyben a' Gileád' városi közzül.

8 Itélé pedig ő utánna az Izraelt Ibſán, ki Beth-lehemből való vala.

9 És vóltanak önéki hamintz fiai *, és harmintz leányokat házaſított-ki, és harmintz leányokat hozott-bé kivül az ő fiainak, és itélé Izraelt hét eſztendeig. * *v.* 14. *r.* 8: 30.

10 Meg-hala pedig Ibsán, és el-temetteték Beth-lehemben.

11 És itélé ő utánna Izraelt Elon, ki Zebulon' nemzetségéből vala: és itélé Izraelt tiz eſztendeig.

12 És meg-hala a' Zebulon' nemzetségéből való Elon, és el-temetteték Ajalonban, Zebulon' földében.

13 És ő utánna itélé Izraelt Abdon, a' Hillel' fia, ki Piráthonnak városából vala.

14 Ennek negyven fiai vóltak és harmintz unokái, kik * nyargaltak hetven ſzamár tſikókon; és itélte Izraelt nyóltz eſztendeig. **r.* 5: 10. 10: 4.

15 Meg-hala pedig Abdon a' Hillel' fia, Piráthon' városából való, és el-temetteték Piráthonban, Efraimnak földében, az Amalékitáknak hegyeken.

XIII. RESZ.

Sámſonnak fogantatása és ſzületése.

1 TSelekedének annak-felette az Izrael' fiai * gonoſzt az UR' ſzemei előtt: azért adá őket az UR a' Filiſteuſoknak kezekbe negyven eſztendeig.

**r.* 2: 11. 3: 12. 8: 33. 10: 6.

2 Vala pedig egy férjfiú Tzóra városból, Dán' fiainak házok-népe közzül, kinek neve Mánoah, kinek felesége magtalan vala, és nem ſzült vala.

3 És meg-jelenék az URnak Angyala annak az aſzſzony-embernek, és monda néki: Imé moſtan * magtalan vagy, és nem ſzültél; fogadſz pedig méhedben és fiat ſzülz.

* 1 *Móſ.* 17: 17. 19. 25: 21. 1 *Sám.* 1: 2-5. 19. *Luk.* 1: 5. 7. 13.

4 Moſtan annak-okáért meg-ódd magad', bort ne * igyál, ſe réſzegítő italt, és ſemmi † tiſztátalant ne egyél.

* 4 *Móſ.* 6: 2. 3. † 3 *Móſ.* 11: 43.

5 Mert imé nehézkes léſzeſz, és fiat ſzülſz: és * beretva nem mégyen-fel az ö fejére; mert Iſtennek ſzentelteteti léſzen az a' gyermek az ö annyának méhétől fogva; és ö kezdi megſzabadítani Izraelt a' Filiſteuſoknak kezekből. * 4 *Móſ.* 6: 5. 1 *Sám.* 1: 11.

6 Es el-menvén az aſzſzonyi-állat, meg-mondá az ö férjének ezeket, ez igékkel: Iſtennek egy embere jöve hozzám, kinek tekintéti ollyan vala, mint az Iſten' Angyalának tekinteti, igen rettenetes: de nem kérdém-meg ötet honnan való vólna, ſem az ö nevét meg nem mondá nékem:

7 És monda nékem: Imé nehézkes léſzeſz és fiat ſzülſz: moſtan azért ne igyál bort, ſe réſzegítő italt, ſe ſemmi tiſztátalant ne egyél; mert Iſtennek ſzenteltetett léſzen az a' gyermek annyának méhétől fogva mind haláláig napjáig.

8 Imádá annak-oká-ért Mánoah az URat, és monda: Kérlek tégedet, édes URam! Az Iſtennek amaz embere, kit küldöttél vólt, jöjjön-el ismét mi hozzánk, és tanítſon-meg minket, mit tselekedjünk a' ſzületendö gyermekkel.

9 Meg-hallgatá pedig az Iſten Mánoáhnak ſzavát; mert el-jöve ismét az Iſtennek Angyala az aſzſzonyi-állathoz, és ö ül vala a' mezöben; Mánoah pedig az ö férje nem vala ö véle.

10 Sietvén annak-oká-ért az aſzſzonyi-állat, futamék, és meg-jelenté az ö férjének, mondván néki: Imé meg-jelenék nékem az Iſtennek embere, ki minap én hozzám jött vala.

11 Fel-kelvén annak-oká-ért Mánoah, utánna méne az ö feleségének, és járúlván az emberhez, monda néki: Te vagyé az ember, a' ki ſzóltottál ez aſzſzonyi-állatnak? És monda: En vagyok.

12 És monda ismét Mánoah: Tudom, hogy minden beſzéded bé-tellyeſedik; de mitsoda a' gyermek' *fel-tartásának* módja, es mi-módon tselekedjünk ö véle?

13 Felele az URnak Angyala Mánoáhnak: Mindenektöl, mellyeket * mondtam ez aſzſzonyi-állatnak, megörizze magát.

14 Semmibe ne egyék, valami ki-jö a' bor *termö* ſzölö-tökéből, ſe bort, ſe réſzegítő italt ne igyék, ſe ſemmi tiſztátalant ne egyék; valamit parantsoltam néki, meg-örizze. * *v.* 4. 5. 7. *Luk.* 1: 15.

15 Es monda Mánoah az URnak An-

Angyalának : * Kérlek , hadd tartóztassunk meg tégedet , hogy kéfzítsünk tenéked egy ketske-gödölyét.

16 Felele pedig az URnak Angyala Mánoáhnak : Ha fzinte meg-tartóztatfz-is engemet : nem éfzem a' te kenyeredből ; ha pedig égö-áldozatot tésfzesz, az URnak áldozzad azt. Mert nem tudja vala Mánoah, hogy az URnak Angyala vólna. * *r.* 6 : 17-20.

17 Monda annak-oká-ért Mánoah az UR' Angyalának : Kitsoda * neved, hogy mikor meg-tellyesedik a' te befzéded , tiszteffséggel illefsünk tégedet? * 1 *Móf.* 32 : 29.

18 Kinek felele az URnak Angyala : Miért kérdezkedel az én nevem felöl ? Es * tsudálatos lön *az.* * *Efa.* 6 : 9.

19 Mert mikor Mánoah egy ketskegödölyét , és liſztből tſináltt áldozatot hozott vólna elö , és azt áldozná *egy* kőfziklán az URnak ; tsuda dolgot tselekedék Mánoáhnak és az ö feleségének láttára ;

20 Mert mikor fel-menne a' láng az óltárról az égbe : fel-méne az URnak Angyala az óltárnak lángjában : Mánoah pedig és az ö felesége nézik vala, és ortzájokra borúlván a' földre esének.

21 Es többé meg nem jelenék az URnak Angyala Mánoáhnak és az ö feleségének : Akkor eſméré-meg Mánoah, hogy az URnak Angyala vólna az.

22 Es monda Mánoah az ö feleségének : * Meg-halván meg-halunk; mert az Iſtent láttuk. * *r.* 6 : 22. 23.—

2 *Móf.* 33 : 20. 5 *Móf.* 5: 26.

23 Kinek felele a' felesége : Ha meg akart vólna ölni az UR minket: el nem fogta vólna a' mi kezünkből az égö áldozatot és a' liſztből tſináltt áldozatot, és meg fem mútatta vólna nékünk mind ezeket, fem pedig illyen dolgokat nem fzóllott vólna moſtan minékünk.

24 Szüle annak-oká-ért az afzfzonyi-állat fiat, és hívá az ö nevét * Sámſonnak, és nevekedék a' gyermek, és meg-áldá ötet az UR. * *Sid.* 11 : 32.

25 Es kezdé az URnak Lelke ötet meg-eröſiteni a' Dán' táborában, Tzorha és Eſthául között.

XIV. RESZ.

Sámsonnak menyekezője és meséje.

1 ALá-méne pedig Samſon Timnátba , és láta egy afzfzony-embert Timnátban , ki a' Filiſtéusoknak leányi közzül való vala.

2 Es fel-méne és meg-jelenté az ö attyának és annyának, és monda : Egy afzfzony-embert láttam Timnátban, a' Filiſtéusok' leányi közzül ; moſtan annak-oká-ért vegyétek azt feleségül énnékem.

3 Es monda önéki az ö attya és annya : Nintsené a' te atyád-fiainak leányi között, és minden én népem között afzfzonyi-állat ; hogy te el-mégy és venni akarfz feleséget magadnak a' környül-metéletlen Filiſtéusok közzül ? Felele Sámſon az ö attyának : Azt * végyed énnékem; mert a' tettzik az én fzemeim elött. * *v.* 4. *r.* 13: 5.

4 Az ö attya és annya pedig nem tudják vala, hogy az URtól vólna ez, hogy alkalmatoſſágot keresne a' Filiſtéusoktól ; mert az időben a' Filiſtéusok uralkodnak vala az Izraelen.

5 Alá-méne annak-oká-ért Sámson az ö attyával és annyával Timnátba. Es mikor jutottak vólna Timnátnak fzölö-hegyére , ímé egy orofzlán kölyök ordítván jöve ö eleibe.

6 Es * fel-indíta ötet az URnak Lelke, és ketté † fzakaſztá azt, miképpen ketté fzakaſztatik a' gödölye , noha femmi nem vala kezében; és nem mondá-meg az ö attyának és annyának, mit tselekedett vala. * *r.* 6 : 34. 15 : 14. † 1 *Sám.* 17 : 34-36.

7 Alá-méne azután és fzólla az afzfzony-embernek , a' ki * tettzet vala Sámsonnak fzemei elött, * *v.* 1-3.

8 Meg-tére pedig egynéhány nappal azután, hogy haza vinné ötet , és oda tére, hogy látná az orofzlánnak hólt teſtét ; és ímé egy raj-méh vala az orofzlánnak hólt tagjában, és méz,

9 Mellyet mikor kezébe vett vólna, ſietve mégyen vala és éfzik vala ; ki mikor jutott vólna az ö attyához és annyához, ada nékiek-is, és evének ; de nem mondá-meg nékik, hogy az orofzlánnak hólt teſtéből vette vólna ki a' mézet.

10 Es azután alá-méne az ö attya az afzfzony-emberhez, és tön lakodalmat ott Sámson ; mert úgy fzoktak vala tselekedni az ifjak.

11 Mikor pedig néznék ötet a' *Filiſtéusok*, vévén *adanak ö mellé* harmintz ifjú vendég társakat, hogy ö véle lennének.

12 Monda nékiek Sámson : Vetek elötökbe moſtan egy mesét, ha megmondándjátok azt énnékem a' lakodalomnak hét napjain , és el-találándjátok : adok tinéktek harmintz inget, és harmintz öltözö * ruhákat.

* 1 *Móf.* 45 : 22.

13 Ha pedig meg nem mond-hatjátok énnékem: ti adjatok énnékem harmintz inget, és harmintz öltözö ruhákat : Kik felelének önéki : mondd elö a' te mesédet, hadd halljuk.

14 Es monda nékiek : Az évö állatból étek jöve-ki, és az erösből édeſſég jöve-ki. Es meg nem mond-haták azt a' mesét három egéſz napon.

15 Lön annak-oká-ért heted napon, mon-

mondának a' Sámson' feleségének: Add tanátsúl a' te férjednek, hogy jelentse-meg minékünk a' mesét, hogy valamiképpen meg ne égessünk tégedet, és a' te atyádnak házát tüzzel. Avagy a' mi örökségünknek el-nyerésére hivtatoké, vagy nem?

16 És síra Sámsonnak felesége ö elötte, és monda: Bizony gyülölsz engemet, és nem szeretsz engemet; Mesét vetél eleikbe az én népemnek fiainak, és mindazáltal nékem még nem jelentetted. Ki monda néki: Imé az én atyámnak és az én anyámnak meg nem mondottam, és néked mondanám meg?

17 Sira annak-oká-ért ö elötte hét egész napokon, mellyeken vala a' lakodalom. Lön pedig, hogy hetedik napon meg-mondaná néki; mert * szorongatja vala ötet: és az asszonyiállat meg-mondá a' mesét az ö népe' fiainak. **v. 16: 16. 17.*

18 Mondának annak-oká-ért önéki a' városnak férjfiai heted napon, mielött el-enyészték a' Nap: Mitsoda édesb a' méznél, és mitsoda erősebb az oroszlánnál? Ki monda nékik: Ha nem * szántottatok vólna az én üszömön, el nem találtátok vólna az én mesémet. **v. 15. 17.*

19 És fel-indíta ötet az URnak Lelke, és alá-méne Askelonba, és megöle azok közzül harmintz férjfiat, és az ö öltözeteket le-vonván, ada különb-különb öltözeti ruhákat azoknak, kik meg-fejtették vala a' mesét; és fel-gerjede az ö haragja, és fel-méne az ö attyának házához.

20 Azért a' Sámson' felesége méne az ö * társához, kit társaságába vett vala. **v. 15: 1. 2. 6.*

XV. RESZ.

Sámson a' vetéseket fel-perseli: egy szamár-állal ezer Filistéusokat vér-le.

1 LÖn pedig egynéhány napok után a' búza-aratásnak napjaiban, meg-látogatá Sámson az ö feleségét egy ketske gödölyével, és ezt monda: Bé-mégyek az én feleségemhez a' hálóházba, de nem hagyá ötet bé-menni az attya;

2 Mert ezt mondá *néki* az attya: Azt gondolám, hogy gyülölnéd ötet, annak-oká-ért adám ötet a' te * társadnak; az ö öttse nemde nem szebbé annál? Légyen tiéd az mostan, helyében. **r. 14: 20.*

3 És monda néki Sámson: Artatlan lészek én mostan a' Filistéusoktól, ha gonoszt tselekeszem én önékiek!

4 El-menvén annak-oká-ért Sámson, foga harom-száz rókákat, és egö üszögöket vévén, egyiknek a' farkát a' másikhoz köté, és *egy*-egy üszögöt tön minden két-két rókának farka közzé.

5 Annak-utánna tüzet gyújta az üszögökbe, és ki-botsátá azokat a' Filistéusoknak vetésekbe; és fel-gyújtá mind a' gabona kalangyákat, mind a' vetéseket, mind a' szölö-*hegy*eket, és mind az olaj-fáknak erdeit.

6 És mondának a' Filistéusok: Ki tselekedte ezt? És mondának: Sámson, Thimnéusnak veji; mivelhogy el-vette az ö feleségét, és adta ötet az ö * társának. Fel-menének *annak-oká-ért* a' Filistéusok, és meg-égeték az asszonyt és az ö attyát tüzzel. **v. 1. 2.*

7 Kiknek monda Sámson: Ha *elöször* tselekedtétek vólna ezt, a' mit most: *meg-elégedtem vólna rajta*, de bosszúmat állom még rajtatok, és annak-utánna meg-szünöm.

8 Annak-oká-ért meg-veré öket válloktól fogva mind tomporokig, nagy vesszedelemmel: és alá-menvén le-üle az Ethám kősziklának tetején.

9 Fel-menének pedig a' Filistéusok, és táborba szállának Júdában, és le-telepedének a' Léchi *nevü hely*en.

10 És mondának a' Júdának férjfiai: Vallyon mire jöttetek-fel mi ellenünk? Felelének; hogy meg-kösüik Sámsont azért jöttünk, hogy tselekedjünk úgy ö véle, a' mint ö mi velünk tselekedett.

11 Alá-menének annak-oká-ért három-ezer férjfiak Júdából az Ethám kősziklá' tetejére, és mondának Sámsonnak: Nem tudodlé hogy uralkodnak mi rajtunk a' Filistéusok? Es miért tselekedted tehát ezt minékünk? Felele nékiek: A' miképpen tselekedtek * én velem, én-is úgy † tselekedtem vélek: **v. 1. 2. 6. † v. 3-5. 8.*

12 Mondának annak-felette néki: Azért jöttünk-alá, hogy meg-kösünk tégedet, hogy kezekbe adjunk tégedet a' Filistéusoknak. Felele nékiek Sámson: Esküdjetek-meg énnékem, hogy reám nem rohantok ti.

13 Akkor mondának néki illyen szóval: Nem *rohanunk*, hanem erösen meg-kötünk tégedet, és kezekbe adunk tégedet nékiek, de meg nem ölünk tégedet. Meg-köték azért ötet két új kötéllel, és el-vivék ötet a' kősziklárol.

14 Ki mikor jutott vólna a' Léchi *nevü hely*hez, a' Filistéusok kiáltnak vala örömökben, hogy ö eleikbe jöne. Fel-indíta pedig ötet az URnak Lelke, és lönek a' kötelek, mellyek valának az ö karjain, mint a' len, mellyet a' tüz meg-éget; és el-szakadozának a' kötések az ö kezeiröl.

15 Es talála egy nyers szamár-állat, és ki-nyújtván kezét fel-vevé azt; és le-vere * azzal ezer férjfiakat. **r. 3: 31.*

16 Es monda Sámson: A' szamárnak

nak állával rakáſt, söt két rakáſt, a' ſzamárnak állával agyon verék ezer férfiakat.

17 És mikor véget tett vólna a' ſzólásban, el-veté az állat az ö kezéből; és nevezé azt a' helyet Rámáth-lékhinek.

18 Aztán meg-ſzomjúhozék felette igen, és kiálta az URhoz, és monda: Te adtad a' te ſzolgádnak keze által ezt a' nagy diadalmat; moſtan pedig meg-halok ſzomjúval, és eſem a' környül-metéletleneknek * kezekbe.

* *1 Sám.* 17: 26. 36. 31: 4.

19 Akkor meg-hasíta az Iſten egy záp-foghoz haſonló * kőfziklát, és vizek jövének-ki belőle: és ivék, és ereje meg-jöve, és meg-élede: Annak-okáért nevezé azt *a' helyet* Iſten' nevének ſegitségül hivása' forrálának, melly vagyon a' Lékhi *nevü helyben* mind e' mái napig. * *2 Móſ.* 17: 6.

20 És itélé Izraelt a' Filiſteúſoknak idejében húſz * eſztendeig. * *r.* 16: 31.

XVI. RESZ.

Sámſonnak erös tselekedetei: Délilától meg-tsalattatása: fogsága: boſzſzúálló halála.

1 EL-méne pedig Sámſon * Gázába, és meg-láta ott egy parázna aſzſzonyi állatot, és bé-méne ö hozzája.

* *Jóſ.* 15: 47.

2 A' Gázabéliéknek pedig mikor megmondották vólna, mondván: Ide jött Sámſon; környül-vévék ötet és lefeküdének ö utánna mind az egéſz éjtſzaka a' városnak kapujában, és hallgatának mind egéſz éjjel, mondván: Mind virradtáig *várjuk*, és öljük-meg ötet.

3 Aluvék pedig Sámſon éjfélig: éjfélben pedig fel-kele, és meg-fogván a' város' kapujának ajtait, mind két felől való óldal-küfzöbivel egyetembe, el-méne vélek mind zárjával együtt, minek-utánna vállára vette vólna: és fel-méne azokkal a' hegy' tetejére, melly vala Hebron' ellenében.

4 Annak-utánna pedig meg-ſzerete egy Aſzſzony-embert a' Sórek' patakja mellett, kinek neve Délila vala,

5 Fel-menének pedig ahoz a' Filiſteuſok' Fejedelmi, és mondának néki: * Tsaldd-meg ötet, és lásd-meg, miben vagyon az ö nagy ereje, és miképpen vehetünk erőt rajta, hogy meg-kötözvén kínozzuk ötet: És mi mindnyájan adunk ki-ki tenéked ezer és száz ezüſt pénzt. * *r.* 14: 15.

6 Monda azért Délila Sámſonnak: mond-meg, kérlek tégedet, énnékem, miben vagyon a' te nagy erőd: és mivel köttet-hetnél-meg, hogy meg-erötelenülnél?

7 Felele néki Sámſon: Ha meg-köténdnek engemet hét ſzál nyers gús veſzſzövel, mellyek még meg nem ſzáradtak: tehát erötlen lélzek, és tsak ollyan lélzek, mint egy a' több emberek közzül.

8 Vivének annak-oká-ért önéki a' Filiſteúsok' Fejedelmi hét ſzál zöld nyers gús veſzſzöket, melliyek még meg nem ſzáradtak vala: és meg-köté ötet azokkal.

9 Továbbá leſt vetettek vala ö nála a' háló-házba: És monda néki: A' Filiſteúſok rajtad vagynak Sámſon! És el-ſzakaſztá * a' gúſokat, miképpen elſzakad a' tsepüből fontt fonál, mikor meg-éri azt a' tüz, és nem eſmértették-meg az ö erőſſége. * *r.* 15: 14.

10 És monda Délila Sámſonnak: Imé meg-tsúfolál engemet, és hazugságokat ſzóllál énnékem: Moſtan mondd-meg nékem, kérlek, mivel köttet-hetel-meg.

11 Ki felele önéki: Ha meg-kötvén meg-kötnek engemet új vaſtag kötelekkel, mellyekkel még ſemmi dolgot nem tettenek; akkor erötlen lélzek, és ollyan lélzek mint egy a' több emberek közzül.

12 Hoza annak-oká-ért Délila új vaſtag köteleket, és meg-köté ötet azokkal, és monda néki: A' Filiſteúſok rajtad vagynak Sámſon! (leſt vetettek vala pedig az ágyas-házban:) és el-ſzakaſztá azokat az ö karjairól, mint a' tonalat.

13 És monda Délila Sámſonnak: Ez ideig tsak tsúfoltál engemet, és hazugságokat ſzóllottál nékem: Mondd-meg nékem, mivel köttet-hetnél meg? Felele néki: Ha az én fejemnek hét ſzerbe fontt haját a' ſzövö zúgolyra tekered

14 És az, a' zúgolyt ſzeggel megerösítvén, monda: Rajtad vagynak a' Filiſteúſok Sámſon! És fel-serkenvén álmából, dolgára méne mind a' zúgollyal és a' ſzeggel.

15 Amaz ismét monda néki; Hogyhogy mondod: Szeretlek tégedet; es a' te ſzíved nintsen én velem? Immár három izbe tsaltál-meg engemet, és meg nem jelentetted nékem, miben légyen a' te nagy erőd.

16 Lön pedig, hogy mikor * ſzorongatná ötet beſzédekkel minden nap, és untatná ötet: meg-ſzomorodék az ö lelke, úgy hogy majd meghalna. * *r.* 14: 16. 17.

17 Annak-oká-ért meg-jelenté önéki minden tszívét, és monda néki: Beretva nem * vólt ſoha az én fejemen; mert Iſtennek ſzenteltetett vagyok az én anyámnak méhétől fogva. Ha meg-nyírettetem, el-távozik én tőlem az én erőm, és erötlen lélzek, és ollyan lélzek, mint egy a' több emberek közzül. * *r.* 13: 2-5.

18 Látván pedig Délila, hogy megmondotta vólna néki minden szívét, el-küldé, hogy fel-hivnák a' Filistéusoknak Fejedelmit, illy szókkal: Jöjjetek-fel ez egy-szer; mert meg-jelentette énnékem minden szívét: Fel-menének annak-oká-ért ö hozzája a' Filistéusoknak Fejedelmi, fel-vivén * a' pénzt-is az ö kezekben. * *v.* 5.

19 Es el-alutá ötet az ö térdein, és híva-elö egy férjfiat, és el-nyíreté az ö fejének hét fonatékját; és kezdé ötet nyomorgatni; és el-távozék ö töle az ö erössége.

20 Es monda: Rajtad vagynak a' Filistéusok Sámson! Fel-serkenvén annak-oká ért álmából monda: Kimégyek mostan-is mint egyébkor, és el-múlatom az álmot: és nem tudja vala, hogy az UR el-távozott ö töle.

21 Mikor meg-fogták vólna azért ötet a' Filistéusok: * ki-vájták az ö szemeit, és alá-vivék ötet Gázába; és meg-kötek két erös vas-lántztzal, és öröl vala a' foglyoknak házában.

* 2 *Kir.* 25: 7. *Jér.* 39: 7.

22 Kezde pedig az ö fejének haja meg-nevekedni, minek-utánna megnyírettetett vala.

23 A' Filistéusoknak Fejedelmi pedig összve-gyültek vala, hogy nagy áldozatot áldoznának az ö Isteneknek a' * Dágonnak, és hogy örvendenének; mert ezt mondják vala: Kezünkbe adta a' mi Istenünk Sámsont a' mi ellenségünket. * 1 *Sám.* 5: 1-4.

24 Es mikor látta vólna ötet a' kösség; ditsérék az ö Isteneket, és azt mondják vala: Kezünkbe adta a' mi Istenünk a' mi ellenségünket, és azt, a' ki * puszttítja vala a' mi földünket, és a' ki sokat meg-ölt † vala mi közzülünk. * *r.* 15: 4. 5. † *r.* 15: 15. 16.

25 Lön pedig, hogy mikor meg-vidámúlt vólna az ö szívek, mondának: Hívjátok Sámsont, hadd játszék elöttünk: Elö-hivák azért Sámsont a' foglyoknak házából, hogy játszanék ö elöttök, és állaták ötet az oszlopok közzé.

26 Es monda Sámson a' gyermeknek, a' ki kezénél fogva hordozza vala ötet: Vigy-el engemet, hogy tapaszthassam-meg az oszlopokat, mellyek tartják e' házat, hadd támaszkodjam hozzájok.

27 Továbbá a' ház tele vala férjfiakkal és aszszonyi-állatokkal, és ott valának a' Filistéusoknak minden Fejedelmi: és a' padlás felett, közel három ezer férjfiak és aszszonyi-állatok, kik nézik vala, mikor Sámson játszik vala.

28 Kiálta pedig Sámson az URhoz, és monda: URam Isten, emlékezzél-meg, kérlek, én rólam, és * erösítsmeg engemet, kérlek, csak ez egy-szer, óh én Istenem! hadd álljam bosszúmat egy-szer az én két szemeimért a' Filistéusokon. * *v.* 19.

29 Meg-ragadván annak-oká-ért Sámson a' középen való két oszlopokat, kiken az *egész* ház áll vala, hozzájok támaszkodék, egyikhez jobbkezével, másikhoz bal-kezével.

30 Es egyetembe monda Sámson: Haljak-meg én együtt a' Filistéusokkal! és nagy erövel meg-rándítván *az oszlopokat*, le-szakada a' ház a' Fejedelmekre, és mind az egész népre, melly vala a' házban: Es így halának-meg † azok, a' kiket ö meg-öle, mikor ö meg-hala, többen hogy nem mint a' kiket éltében meg-ölt * vala.

† *v.* 27. * *r.* 15: 15. 16.

31 Alá-menének pedig az ö attyafiai, és az ö attyának egész háza, és el-vivék ötet, és fel-menvén el-temeték ötet * Tzóra és Esthaól között, Mánoáhnak az ö attyának koporsójába; ö pedig † ítélé az Izraelt húsz esztendeig. * *r.* 13: 25. † *r.* 15: 20.

XVII. RESZ.

Míka az ö annyával egybe az ö házoknál bálványt emelnek.

1 VAla pedig egy férjfiú Efraimnak hégyéröl, kinek neve Míka vala:

2 Es monda az ö annyának; Az ezer és száz ezüst pénzek, mellyek el-vitettenek vala te töled, mellyek-ért átkozódál én hallásomra, ímé az az ezüst én nálam vagyon, én vettem-el azt. Es monda az ö annya; * Meg-áldattatott *vagy édes* fiam az URtól.

* *Ruth.* 3: 10.

3 Meg-adá annak-oká-ért az ezer és száz ezüst pénzt az ö annyának. Es monda az annya: Bizonyára szenteltem vala azt az ezüstöt az URnak az én kezemböl, hogy adnám azt teneked én fiamnak, hogy tsináltatnál abból faragott és öntetett bálványt; annak-oká-ért mostan meg-adom azt neked.

4 Mindazáltal meg-adá az ezüstöt az ö annyának, és el-vivé az annya a' két száz pénzt az * ötvesnek, és tsinála abból faragott és öntetett képet, és lön a' Míka' házában. * *Esa.* 40: 19.

5 A' Míka' házának pedig vala a' bálványoknak † háza; és tsinála Efódot és képeket, és meg-szentelé az ö fiai közzül egynek kezét, és lön Papja öneki. † 5 *Mós.* 13: 12-17.

6 A' napokban nem * vala Király Izraelben; kinek-kinek a' mi jónak tettzik vala az ö szemei elött, azt tselekesi vala. * *r.* 18: 1. 21: 25.

7 Vala pedig egy ifjú Júdának Bethleheméböl, Júdának nemzetségéböl *való*, ki mivelhogy Lévita vala, oda bújdosott vala.

8 Es

8 Es mikor ki-ment vólna az a' férjfiú a' Júdának Beth-lehem városából, hogy ſzéllyel járna, a' holott magának alkalmas helyet találna: juta az Efraim' hegyére a' Míka' házához, az ö útát el-végezvén.

9 Es monda néki Míka: Honnan jöſz? Felele néki: Lévita *vagyok* én, Júdának városából Beth-lehemből *jövök*, és én járok 's kelek a' hol helyet találok.

10 Es monda néki Míka: Maradj-meg én nálam, és légy * énnékem atyám helyett és Papom helyett: én pedig adok tenéked tiz ezüſt pénzt eſztendönként, és két öltözö ruhát, és eledelt: Es el-méne *ö véle* a' Lévita.

* *v.* 18: 19.

11 Es tettzék a' Lévitának hogy meg-maradjon ö nála: és lön önéki az az ifjú mint egy az ö fiai közzül.

12 Es meg-ſzentelé Míka a' Lévitának kezét, és lön önéki az az ifjú Pap helyett: Annak-okáért lakék Míkának házában.

13 Es monda Míka: Moſt tudom, hogy jól tészen én velem az UR; mert e' Lévita nékem Papom.

XVIII. RESZ.

A' Dán' nemzetsége Láis városſt megvéſzi, és a' bálvány-imádáſt el-terjeſzti.

1 A' napokban nem * vala Király Izraelben: és a' napokban a' Dán' nemzetsége keres vala magának örökséget hogy laknék rajta; mert nem esett vala néki *elég ſorſa* mind a' napiglan az Izrael' nemzetségi között örökségül. * *v.* 17: 6. 19: 1.

2 Küldének annak-okáért a' Dán' fiai az ö hazok-népe közzül öt férjfiakat, az ö határokból Tzórából és Eſthaólból erös férjfiakat, hogy megkémlenék a' földet, és igen jól megnéznék azt, és mondának nékik: Menjetek-el, kémleljétek-meg a' földet. Kik mikor mentenek vólna az Efraim' * hegyére a' Míkának házáig, ott hálának. * *v.* 13. *r.* 17: 1.

3 Mikor pedig vólnának a' Míka házánál, meg-esmérék az ifjú * Lévitának ſzavát, és oda térének és mondának néki: Ki hozott tégedet ide, és mit tinálſz itt, és mi dolgod vagyon néked itt? * *r.* 17: 7.

4 Felele nékik: Illyen 's illyen * dolgokat tselekedett velem Míka, és bérbe fogadott-meg engemet, hogy Papja helyett lennék önéki. * *r.* 17: 12.

5 Es mondának önéki: Tudd-meg kérünk az Iſtentöl, hadd tudjuk-meg ha ſzerentsés léſzené a' mi útunk, mellyen járunk.

6 Es felele önékiek az a' Pap, Menjetek-el békeſſéggel; Az UR elött vagyon a' ti útatok, mellyen jártok.

7 Annak-okáért el-menének azok az öt férjfiak, és jutának Laisba: és láták a' népet ki vala benne, hogy nagy bátorsággal laknék, és a' Sidóniusoknak ſzokások ſzerint nyúgodnék, és biznék abban, hogy nem vólna ſenki, a' ki meg-ſzégyenitené öket valamiben az egéſz földön, ſem a' ki örökségül magának foglalná az orſzágot, és hogy távól vólnának a' Sidóniusoktól, és ſzövetségek nem vólna ſenkivel.

8 Haza térvén pedig az ö attyokfiaihozTzórába és * Eſthaólba, mondának az ö attyok-fiai: Mitsoda jóval járátok? * *Jóſ.* 19: 40. 41. 47.

9 Es mondának: Keljetek-fel, és menjünk-fel reájok; Mert láttuk a' földet, és ímé igen jó: és ti veſzteg ültök? Ne légyetek reſtek a' menetelre, hogy bé-meheſſetek a' földnek birására.

10 (Mikoron bé-menéndetek, igen maga el-hitt emberekhez mentek-bé: továbbá bö földü tartomány az:) Mert kezetekbe adja az Iſten azt a' helyet, mellyben ſemmi állatnak nintsen ſzüksége, valami földben terem.

11 El-menének annak-okáért onnan Dán' nemzetségéből Tzórából és Eſthaólból hat-ſzáz férjfiak, kik hadiſzerſzámokkal fel-kéſzültenek vala.

12 Es fel-menének, és táborba ſzállának Júdának városába Kirjáth-jeárimba: Annak-okáért hivák azt a' helyet Dán' * táborának mind e' mái napig: vagyon pedig az, túl Kirjáth-jeárimon. * *r.* 13: 25.

13 Es onnan által-menvén az Efraimnak * hegyére, menének a' Míka' házáig. * *v.* 2. *r.* 17: 1.

14 Es ſzóllának az * öt férjfiak, kik mentenek vala a'Láis' földét kémleni, és mondának az ö attyok-fiainak: Nem tudjátoké, hogy e' házakban vagyon Efód † és képek, faragott és öntött kép? moſtan annak-okáért értsétek-meg, mit tselededjetek. * *v.* 2.

† *r.* 17: 4. 5.

15 Es bé-térének oda és menének az ifjú Lévita' házához, ki vala a' Míka' házánál: és köſzönének néki nagy békeſſégesen.

16 A' hat-ſzáz férjfiak pedig hadakozó ſzerſzámokkal fel-kéſzülvén, a' kapunak ajtajánál állanak vala, kik valának a' Dán' fiai közzül.

17 Es fel-menvén az öt * férjfiak, kik mentenek vala a' föld kémleni, bémenvén oda, el-vivék az Efódot, a' képeket, és az *ezüſtből* faragott és öntött ſzerſzámokat; a' Pap pedig áll vala a' kapu' ajtajánál, a' hat-ſzáz hadakozó ſzerſzámokkal fel-kéſzült férjfiakkal.

* *v.* 2. 14.

18 Ezek, *mondom*, bé-menvén a' Míka' házához, el-vivék az *ezüstből *faragott és öntött ſzerſzámokat, az Efódot és a' képeket. És monda nékiek a' Pap: Mit miveltek? *r. 17: 4. 5.

19 Kik felelének: Hallgaſs, tedd a' ſzádra a' te kezedet, és jer-el velünk, és légy * atyánk helyett nékünk, és Papunk helyett: Mellyik jobb, azé hogy egy ember' házának Papja légy, avagy hogy Izraelben egy nemzetségnek és ház-népnek légy Papja? *r. 17: 10.

20 És örvende a' Papnak ſzíve: És el-vivé az Efódot, a' képeket és a' faragott ſzerſzámot; és a' nép' közibe méne.

21 És el-térvén el-menének, és az ö gyermekeiket, barmaikat és drága jóſzágokat magok' elé-kbe rendelék.

22 Mikor pedig meſzſze volnának immár a' Míka'házától: a' férjfiak kik valának a' házakban, mellyek valának a' Míka' házának ſzomſzédságiban, öſzve-gyülének, és utánnok menének a' Dán' fiainak;

23 És kiáltván a' Dán' fiai után, hátra fordíták az ö ortzájokat, és mondának Míkának: Mi dolgod vagyon, hogy fel-gyülekeztél?

24 Felele: Az én * Iſtenimet, kiket tsináltam, el-vittétek, és az én Papomat, és el-mentetek: És mitsodám vagyon immár énnékem több? 's mégis azt mondjátok énnékem, mi dolgom vagyon? *r. 17: 3. 4. 1 *Móſ.* 31: 30.

25 Kinek felelének a' Dán' fiai: Ne halljuk a' te ſzódat többé, hogy valamiképpen e' meg-keseredett ſzívü férjfiak reátok ne rohanjanak, és el ne veſzeſſed életedet, és a' te házad-népének életét.

26 És menten-mennek vala a' Dán' fiai az ö útokon; Látván pedig Míka, hogy erösbek volnának ö nálánál, viſzſza-tére, és haza méne.

27 Ök azért el-vivén a' mellyeket tſinált * vala Míka, és az ö Papját; menének Láisra, a' meg-nyúgott és maga-hitt népre, és meg-verék öket fegyvernek élivel, és a' várost meg-gyújták tüzzel. * *v.* 18.

28 És nem lön meg-ſzabadító; mert meſzſze vala Sídontól, és ſemmi ſzövetségek nem vala nékik ſenkivel. *Láis* pedig vala a' * Beth-réhob' völgyében; és meg-építvén a' várost benne lakának. * 2 *Sám.* 10: 6. 8.

29 És nevezék a' várost * Dánnak, az ö attyoknak † Dánnak nevéröl, ki ſzülettetett vala Izraelnek; Mert Láis vala elö-ſzör neve a' városnak.

* *Joſ.* 19: 47. † 1 *Móſ.* 30: 6.

30 És * fel-állaták magoknak a' Dán' fiai azt a' faragott képet; Jónathán pedig, ki Gerſomnak a' Manaſſé' fiának fia vala, ö és az ö fiai Papok valának Dán' nemzetségében, mind a' földnek fogságának idejéig.

* 1 *Kir.* 12: 28-33 2 *Kir.* 17: 16. 29.

31 Fel-állaták, *mondom*, magoknak a' Míka' faragott képét, mellyet tſinált vala, mind a' napokon, mellyekben vala az Iſtennek háza * Silóban.

* *r.* 20: 18. *Joſ.* 18: 1.

XIX. RESZ.

A' Gibeábéliek a' Lévita' feleségével éktelenül halálaig paráználkodnak.

1 VAla továbbá a' napokban, mellyekben Király *nem vala Izraelben, egy Lévita, ki mint-egy jövevény lakik vala Efraim' hegyének óldalán; és vön magának egy aſzſzonyi-állatot háló-társúl, Júdának városából Bethlehemböl. *r. 17: 6. 21: 25.

2 Paráználkodék pedig ö nála az ö háló-társa, és el-méne tőle haza, az ö attyának házához Júdának Beth-lehemébe; és lön ott négy hónapokon.

3 Fel-kelvén pedig az ö férje, utánna méne, hogy ſzóllana néki ſzép beſzédekkel, és meg-hozná ötet; vivén magával egy gyermeket, és két ſzamárt. A' pedig bé-vivé ötet az ö attyának házába: kit mikor látott volna a' leánynak attya, örüle az ö jövetelének,

4 És meg-ölelgeté ötet az ö ipa, a' leánynak attya; és lön ö nála három napon, és evének, ivának, és ott hálának.

5 Lön pedig negyed napon, mikor jó reggel fel-költenek vólna, fel-kele ö-is hogy el-menne; Akkor monda a' leánynak attya az ö vejének: Erösítsd-meg ſzívedet egy kevés étellel, és annak-utánna menjetek-el.

6 Le-ülének azért és evének mindketten egyenlőképpen, és ivának: annak-utánna monda a' leány' attya a' férjfiúnak: Fogadd-meg, kérlek, hogy hálj itt ez éjjel, hadd gyönyörködjék a' te ſzíved.

7 Mikor pedig fel-költ vólna a' férjfiú hogy el-menne, kénſzeríté ötet az ö ipa; meg-tére annak-oká-ért és ott hála.

8 Fel-kele azután jó reggel ötöd napon, hogy el-menne; és monda a' leánynak attya; Erösítsd-meg, kérlek, ſzívedet. Meg-késlelék annak-oká-ért ötet, míg el-hanyatlék a' Nap, és evének mind ketten.

9 Végezetre fel-kele a' férjfiú hogy el-menne, ö és az ö ágyasa és gyermeke: Akkor monda néki az ipa, a' leány' attya: Imé immár meg-hanyatlott * a' Nap, és el-enyéſzik: annak-oká-ért kérlek, háljatok-meg; immár ſzállásra való menésnek ideje vagyon: hálj itt annak-oká-ért, hadd vigadjon a' te ſzíved: és holnap jó reggel kel-

jetek

jetek hozzá útatokhoz, és menj-el a' te házadba. * 1 *Móſ.* 19 : 1-3. *Jér.* 6:4. *Luk.* 24 : 29.

10 Nem akara pedig ö meg-hálni, hanem el-méne : és juta Jébusnak ellenébe, (ez a' Jéruſálem) és ö véle együtt az ö meg-terheltt két ſzamára, és az ö ágyaſa.

11 Mikor pedig vólnának Jébus mellett, a' Nap igen alá-ſzállot vala ; Es monda a' gyermek az ö URának : Jertsünk egy idegen népnek városába-is, melly nem az Izrael' fiai közzül valóké : hanem menjünk által Gibeáig.

13 Es monda annak-felette az ö gyermekének : Sieſs, hadd menjünk e' két helynek egyikébe, és háljunk vagy Gibeában vagy Rámában.

14 Által-menvén annak-oká-ért elmenének, és le-méne a' Nap, mikor Gibeánál mennek vala, melly a' Benjámin' nemzetſégéjé vala.

15 Bé-térének * annak-oká-ért oda, hogy bé-mennének és meg-hálnának Gibeában, és bé-menvén le-üle a' város' uttzáján, mert nem vala ſenki, ki öket házába bé-hívná a' meg-hálásra. * 1 *Móſ.* 19 : 2.

16 Imé pedig egy vén ember jö vala haza dolgáról a' mezöröl eſtve, (vala pedig az az ember az Efraim' hegyéről való, és Gibeában jövevény vala : a'helynek pedig férjfiai * Jemini' fiai valának.) * *v.* 14. *r.* 20 : 10.

17 Es mikor fel-emelte vólna ſzemeit, meg-látá ezt a' férjfiat, hogy ide's tova járna a' város' uttzáján, és monda az a' vén ember : Hová mégy ? Es honnan jöſz ?

18 Kinek felele : Mégyünk Júda' városából Beth-lehemből az Efraim' hegyének óldaláig, a' honnan való vagyok. Mert mentem vala a' Júda' városáig Beth-lehemig, és az URnak házához mégyek : és nintsen ſenki, ki házához * fogadjon engemet.

* *Sid.* 13 : 1.

19 Jóllehet mind ſzalmánk és mind abrakunk vagyon a' ſzamároknak való : és kényerünk-is vagyon és borunk, énnékem és a' te ſzolgáló-leányodnak, és e' gyermeknek való, ki vagyon a' te ſzolgaiddal, ſemmiből ſemmit nem ſzükölködünk.

20 Es monda a' vén ember : * Békeſſég néked ! Mindazáltal ha valami nélkül ſzükölködöl, én gondom légyen az, tsak itt az úttzában ne hálj.

* *r.* 6 : 23. 1 *Sám.* 25 : 6.

21 Bé-vivé azért ötet az ö házába, és abrakot ada az ö ſzamárinak : azután meg-mosák * az ö lábaikat, és evének, ivának. * 1 *Móſ.* 18:1-5. 19: 1-3. 24:31. 32.

22 Es mikoron vígan laknának, ímé a' városnak férjfiai, iſtentelen * gonoſz férjfiak körös-körül † állák a' házat, törvén az ajtót, és mondának annak a' férjfiúnak, ki a' háznak URa vala, a' vén embernek, mondván : Hozdki a' férjfiat, ki bé-méne a' te házadba, hadd éljünk gonoſzúl véle.

* *Móſ.* 9:9. 10:9. † 1 *Móſ.* 19:4. 5. 9.

23 Ki-méne pedig hozzájok az a' férjfiú a' háznak URa, és monda nékik : Ne, ſzerelmes attyám-fiai, kérlek † ne tselekedjétek ezt a' gonoſzt, minek. utánna bé jött az a' férjfiú az én házamhoz, ne tselekedjétek e' * fertelmes dolgot, * *v.* 22. 24.

24 Imhol az én ſzüz *hajadon* leányom, és az ö ágyaſa, ki-hozom öket tinéktek : és nyomorgaſſátok azokat, és úgy tselekedjetek vélek, a' mint jónak tettzik a' ti ſzemetek elött : e' férjfiúval pedig ne tselekedjétek ezt a' gyalázatos dolgot. † 1 *Móſ.* 19:6-8.

25 Nem akarák pedig azok a' férjfiak hallani ötet. Kézen fogá annak-oká-ért az a' férjfiú az ö ágyaſát, és ki-vivé nékiek, és meg-ſzeplösíték ötet, és gonoſzúl élének ö véle, eſtvétöl fogva mind reggelig egéſz éjtſzaka : annak-utánna viſzſza-botsáták ötet, mikor meg-hajnallott vólna.

26 Es haza méne az aſzſzonyi-állat hajnalkor, és le-esék a' férjfiú házának ajtaja elött, a' hol vala az ö Ura virradtig.

27 Fel-kelvén pedig az ö Ura reggel, és meg-nyitván a' háznak ajtaját, ki-méne, hogy el-indúlna az ö útán ; és ímé az aſzſzonyi-állat az ö ágyaſa leeſett vala a' ház' ajtajánál, és az ö kezei a' küfzöbön valának.

28 Es monda néki : Kelj-fel, és menjünk-el, és nem felel vala néki : Feltévén annak-oká-ért ötet ſzamárára, fel-kele a' férjfiú, és el-méne az ö helyére.

29 Ki mikor jutott vólna az ö házához, vevé fegyverét, és ragadván ágyasát, darabonként vagdalá ötet mind tsontoſtól, tizen-két darabra, és el-küldözé ötet Izraelnek minden határába.

30 Lön pedig, hogy minden, valaki látja vala, ezt mondja vala : Nem lett ſem nem láttatott ehez hasonló dolog az idötöl fogva, mióltától fogva fel-jöttenek az Izrael' fiai Egyiptomból, mind e' mái napig : Gondolkodjatok e' dolog felöl, tartsatok tanátsot, és ſzóljatok felöle !

XX. RESZ.

Az Izraeliták el-törlik a' Benjáminitákat, kikben mindazáltal marad hatſzáz.

KI-menvén azért az Izraelnek minden fiai, öſzve-gyüle mind az

az egész Gyülekezet egyenlö * akarattal, Dántól fogva mind Bersebáig, és Gileád' földétöl fogva, az URhoz Mispába.

2 És elö-állának az egész fokaságnak fö-fö emberei, és Izraelnek minden nemzetségi az Isten' népének Gyülekezetiben, négy-száz ezer gyalog fegyver-fogható férjfiak. *1 *Sám.* 11:7.

3 (Meg-hallák pedig a' Benjáminnak fiai, hogy fel-mentenek vólna az Izrael' fiai Mispába,) és mondának az Izrael' fiai: Mondjátok-meg, hogy-hogy lett ez a' gonoszság?

4 És felele a' Lévitá, a' meg-ölettetett aszszony-embernek férje, és monda: * Gibeába, melly Benjámin' nemzetségében vagyon, jutottam vala az én ágyasommal, hogy-ott hálnék;

5 És ellenem támadának a' Gibeának férjfiai, és környül-vévék ellenem a' házat éjjel: Engemet akartanak megölni; és az én ágyasomat, annyira nyomorgatták hogy meg-hólt.

*r. 9: 14. 15. 20-25. 26.

6 Ragadám annak-oká-ért az én ágyasomat, és darabonként * vagdalám ötet, és küldözém ötet Izraelnek örökségének minden tartományira; mert utálatosságot és rútságot tselekedtek Izraelben. *r. 19: 29. 1 *Sám.* 11: 7.

7 Imé ti mindnyájan Izrael' fiai jelen vagytok, fzólljatok erröl itt és tanátskozzatok!

8 És fel-kele az egész nép egyenlö akarattal, és monda: Senki közzülünk fátorába ne menjen, és senki házához ne ofzoljon.

9 Mostan annak-oká-ért ezt tselekedjük Gibeával ö ellene fors szerint:

10 Végyünk tiz férjfiat száz közzül, Izraelnek minden nemzetségi közzül, és százat ezer közzül, és ezeret tiz ezer közzül, hogy hordjanak eledelt a' népnek, hogy mikor jutánd *a' nép* Benjámin' városába Gibeába: tselekedjék úgy a' mint * érdemli a' gonoszág, mellyet tselekedett *ö* Izraelben.

* *v.* 13. 3. *Mós.* 20: 10.

11 Öfzve-gyülekezék * annak-oká-ért minden férjfia Izraelnek a' város ellen, mindnyájan egyenlö társasággal és akarattal. * *v.* 1. 2. 8.

12 Küldének pedig az Izrael' nemzetségi követeket a' Benjámin' fiainak minden nemzetségihez, mondván: Mitsoda gonosz dolog ez, a' melly * lett ti közöttetek? * *v.* 5.

13 Mostan annak-oká-ért adjátok-ki az istentelen férjfiakat, kik vagynak Gibeában, hadd * öljük-meg öket, és vefzefsük-ki a' gonoszt Izraelböl. És nem akarák hallani a' Benjámin' fiai az ö attyok-fiainak az Izrael' fiainak fzavokat; *v.* 10. 5 *Mós.* 22: 22.

14 Hanem gyülének *minden* fiai Benjáminnak a' városokból Gibeába, hogy ki-mennének hartzolni az Izrael' fiai ellen.

15 Számláltatának pedig a' Benjámin' fiai az napon, kik jöttek vala a' városokból, huszon-hat ezer fegyver-fog-ható férjfiak, Gibeának lakóin kivül, kik fzám fzerint valának hét-száz válogatott férjfiak.

16 Ebböl az egész népböl hét-száz válogatott férjfiak valának, kik jobb kezekkel * nem élnek vala, kik mindnyájan parittyából hajítván követ, a' haj-fzálat-is el-üt-hették vólna, és nem tévelyegtek vólna hajításokban.

* 1 *Krón.* 12:2.

17 Az Izrael' fiai pedig fzám fzerint valának, a' Benjámin' fiain kivül, négy-száz ezeren, fegyvert von-ható férjfiak, kik mindnyájan hadakozó férjfiak valának.

18 Fel-kelének annak-oka-ért, és fel-menének az Istennek * házába: és meg-kérdék † az Istent, és mondának az Izrael' fiai: Ki menjen-fel elöfzör közzülünk a' Benjámin' fiai ellen hadakozni? Es monda az UR: Júda elöfzör. *r. 18: 31. †*v.* 27. 28. *r.* 1: 1.

19 Fel-kelének azért az Izrael' fiai reggel, és táborba fzállának Gibea' ellenébe.

20 És ki-menének az Izrael' fiai hartzra Benjámin ellen, és rendelének az Izrael' fiai feregeket ö ellenek Gibeának ellenébe.

21 Ki-jövének pedig a' Benjámin' fiai Gibeából, és el-vefztének az Izrael' fiaiban az nap huszon-két ezeret, *kiket le-verének* a' földre.

22 Mindazáltal meg-bátorítták az Izrael' népe, és ismét rendelének feregeket ugyan azon helyen, a' hol rendeltek vala elsö napon.

23 Fel-mentenek vala pedig az Izraelnek fiai, és sírtanak vala az UR elött mind eftvéig, és meg-kérdették * vala az URat ez igékkel: El-menjeké még hadakozni az én atyám-fiának Benjáminnak fiai ellen? Es mondotta vala az UR: Menjetek-fel ö ellene.

*r. 1: 1.

24 Közelgetének azert az Izrael' fiai a' Benjámin' fiai felé máfod napon.

25 És ki-jöve Benjámin Gibeából ö eleikbe másod nap; és el-vefztének ismét az Izrael' fiaiban tizen-nyóltz ezer férjfiakat a' földre, kik mindnyájan kardot tudnak vala vonni.

26 Annak-oká-ért fel-menének mind az Izrael' fiai, és mind az egész nép, és menének az Istennek * Házába, holott sírának, és ott lönek az UR elött: böjtölének-is ott az napon eftvéiglen, és égö-áldozattal és hálaadásnak áldozatjával áldozának az UR elött. * *v.* 1.

27 Es

27 Es kérdék az Izrael fiai az URat, (mert ott vala az napokban az Istennek * Frigy-ládája. * 2*Mós.* 25:10.22.

28 Es Fineás, az Aron *Pap*' fiának Eleázárnak fia, áll vala ö előtte az napokban) mondván: Menjeké még-is hadakozni több-ször az én atyám-fiának Benjáminnak fiai ellen, avagy meg-ſzünjem? Felele az UR: Menjetek-fel; mert hólnap kezetekbe adom ötet.

29 Hánya annak-oká-ért Izrael leseket * Gibea ellen körös-körül.

* *Jós.* 8: 4.

30 Es fel-menvén az Izrael' fiai a' Benjámin' fiai ellen harmad napon, rendelének ismét feregeket Gibea' ellenébe úgy-mint annak-előtte.

31 Ki-jövén pedig a' Benjámin' fiai a' népnek eleibe, el-ſzakaſztatának a' városstól, és kezdének a' nép közzül meg-ölni mint annak-előtte az ösvényeken a' mezöben, (mellynek egyik az Isten' házára mégyen vala fel, a' másik Gibeá-ra) közel harmintz férſziakat Izrael közzül.

32 Es mondának a' Benjámin' fiai: Meg-verettetnek ezek mi előttünk mint annak-előtte. Az Izrael' fiai pedig mondának: Sieſsünk és ſzakaſzſzuk-el ötet a' városstól az ösvényekig.

33 Mikor pedig minden férſziai Izraelnek ki-támadtanak vólna helyekből, rendelének feregeket Baál-thamárnál: azon-közben az Izrael' leſi-is * ki-jövének az ö helyekről, mineku-tánna Gibea puſztán maradott vólna.

* *v.* 29. *Jós.* 8: 18: 19.

34 Es menének Gibea' ellenébe tiz ezer válogatott férſziak egéſz Izraelből, és a' hartznak néki búsúlának: Amazok pedig nem tudják vala, hogy reájok ért vólna immár a' vefzedelem.

35 Es meg-veré az UR Izrael előtt Benjámint, és el-veſztének az Izrael' fiai az napon a' Benjámin' fiai közzül huſzon-öt ezer és ſzáz férſziakat, kik mindnyájan fegyver fog-ható férſziak valának.

36 Mert mikor látták vólna a' Benjámin' fiai, hogy meg-verettetnének: (mert az Izrael' fiai hátat adtak vala Benjáminnak, mivelhogy biznak vala a' lesekbe, kiket Gibea' ellen hagytanak vala.)

37 A' lesek pedig ſietvén rohanáſt tettek vala Gibea ellen, és kürttel jelt adván le-vágták vala a' városnak minden lakóit fegyvernek élivel.

38 Mert hagyott idejek vala az Izrael fiainak a' lesekkel, hogy mikor ök a' városnak nagy füſtit fel-botsátanák:

39 Hatra-fordúlnának az Izraeliták a' hartzon: A' Benjáminiták pedig kezdettek vala úgy-mint harmintz férſziakat meg-ölni; mert ezt mondják vala: Bizony igen meg-verettetik ö mi előttünk, miképpen az elsö ütközetben.

40 A' városnak * füſti pedig *mintegy* oſzlop fel-kezdett vala menni, annyira hogy Benjámin' hátra tekintvén, látná hogy immár a' városnak lángja fel-érné az eget.

41 Es mikor látták vólna, hogy az Izrael' fiai meg-fordúlnának, el-ijedének a' Benjámin férſziai; mert látják vala, hogy rajtok a' veſzedelem.

42 Es futni kezdének a' puſztának útára az Izrael' férſziai előtt, és a' hartz el-éré öket, és a' kik a' városokból ki-jönek vala, azok-is vágják vala öket magok között. * *Jós.* 8: 20-22.

43 Környül-vévék Benjámint, üzék ötet ſzorgalmatosou, tapodák ötet mind Nap-keletig Gibeának ellenében.

44 Húllának annak-oká-ért el Benjámin közzül tizen-nyóltz ezer férſziak, kik mindnyájan erös férſziak valának.

45 A' kik pedig hátat adván el-ſzaladtak vala, és mennek vala a' puſztára a' Rimmon' kőſziklájára, azokban meg-ölének az ösvényeken öt ezer férſziakat: és az után üzvén öket mind Gideomig, meg-ölének ö közzülök két ezer férſziakat.

46 Valának pedig mindnyájan, kik el-húllottak vala a' Benjámin közzül, huſzon-öt ezeren, kik mindnyájan fegyvert vontak vala az napon, és mindnyájan erös férſziak valának.

47 A' kik pedig meg-maradának, ſzaladának a' puſzta felé a' Rimmon' * kőſziklájára hat-ſzáz férſziak, és lönek a' Rimmon' kőſziklájában négy hónapig.

* *r.* 21: 13.

48 Továbbá az Izrael' fiai meg-térének a' Benjámin' fiaira, és meg-ölék öket fegyvernek élivel, a' városokból a' férſziakat, a' mezöben pedig a' barmokat, mindeneket valamiket kaphatnak vala: minden városokat-is, mellyek meg-maradtak vala, mind meg-égetének.

XXI. RESZ.

A' Benjámin' nemzetsége iſmét fel-állattatik.

1 TOvábbá az Izrael' fiai meg-esküvének * Miſpában, ezt mondván: Senki közzülünk való férſziú ne adja leányát Benjáminnak feleségül.

* *r.* 20: 1.

2 Es el-méne a' nép az Istennek házába, és ott lönek mind eſtvéig az Istennek előtte: és fel-emelvén az ö ſzavokat, nagy iráſſal irának,

3 Es mondának: Miért lett ez a' dolog, Izraelnek URa Istene, Izraelben, hogy el-fogyna egy nemzetség ma Izraelből?

4 Azután való napon fel-kele reggel a' nép, és építének óltárt ott, és áldozának égő áldozattal, és hálá-adásnak áldozatjával.

5 Es mondának az Izrael' fiai: Kitsoda az, a' ki e' Gyülekezetbe fel nem jött Izraelnek minden nemzetségi közzül az URhoz? Mert eröſſen meg-esküdtek vala a' felöl, a' ki fel nem jött vólna az URhoz Mispába, ezt mondván: Meg-halván, meg-haljon!

6 Es meg-ſzánák az Izrael' fiai az ö attyok-fiát Benjámint, és mondának: Ki-vágattatott * ma egy nemzetség Izraelből! * *r.* 20: 46-48.

7 Mit kell tselekednünk azokkal, kik* meg-maradtak a' feleségekre *nézve*, ha mi meg-esküdtünk az URra, hogy nem adjuk nékiek feleségül a' mi leányinkat? * *r.* 20: 47.

8 Es mondának: Kitsoda olly az Izrael' nemzetségi közzül, ki fel nem jött az URhoz Mispába? Es ímé nem jött vala ſenki a' táborba Jábes Gileádból a' Gyülekezetbe.

9 Mert meg-ſzámláltatott vala a' nép, és ímé nem vala ott ſenki a' Jábes Gileád' lakói közzül.

10 Külde azért oda a' Gyülekezet tizen-két ezer erös férjfiakat, és meg-parantsolák nékiek mondván: Menjetek el és vágjátok-le a' Jábes Gileád' lakóit fegyvernek élivel, mind aſzſzonyi-állatokat és gyermekeket.

11 Ezt tselekedjétek pedig, hogy minden férjfiat, és aſzſzonyi-állatot, valamelly férjfiúval hált,* meg-öljetek.

* 4 *Móſ.* 31: 17.

12 Találának pedig a' Jábes Gileád' lakói között négy-ſzáz ſzüz hajadon leányokat, kik még férjfiakat nem eſmértek vala, férjfiúval való hálá-ſal, kiket el-hozának a' táborba Silóba, melly vala Kanaán' földében.

13 Küldének annak okáért az egéſz Gyülekezet, és ſzóllának a' Benjámin' fiainak, kik valának a' Rimmon'* kö-ſziklájában, és békeſſéget igérének nékiek. * *r.* 20: 47.—

14 Annak-okáért meg-tére Benjámin az időben, és adák önékik feleségül *a' leányzókat*, kiket elevenen meg-tartottak vala a' Jábes Gileád' aſzſzony-népei közzül: de *így* ſem lön elég önékik.

15 A' nép pedig bánkodék *még-is* Benjáminon, hogy az UR romlást tett vólna az Izrael' nemzetségiben.

16 Mondának azért a' Gyülekezetnek Vénei: Mit tselekedjünk a' többinek feleségekre nézve? mert el-fogyott Benjámin közzül az aſzſzonyi-állat.

17 Mondának annak-felette: A' Benjáminiták' birodalma, örökség ſzerint ezeké a' kik meg-maradtak; mert nem kell Izraelben *egy* nemzetségnek-*is* el-töröltetni.

18 Mi pedig nem ad-hatunk nékiek feleségeket a' mi leányink közzül; mert meg-esküdtek * vala az Izrael' fiai, mondván: Átkozott, a' ki feleséget ád Benjáminnak! * *v.* 1. 7.

19 Mondának annak-utánna: Imé az URnak Innep-napja léſzen Siló'ban eſztendönként *a' helyen*, melly vagyon az Iſten' házának *Béthelnek* mellette Eſzak felöl, és Nap-kelet felöl a' járt út mellett, melly az Iſtennek házától fel-mégyen Síkembe, Lébonának Dél felöl való réſzében.

20 Meg parantsolák azért a' Benjámin' fiainak, mondván: Menjetek-el, és leſelkedjetek a' ſzölökben,

21 Es vegyétek eſzetekbe, mikor ki-jövendnek a' Siló' leányai fereggel tántzolni; ti pedig akkor jöjjetek-ki a' ſzölökből, és ragadjatok magatoknak ki-ki feleséget a' Siló' leányai közzül, és menjetek a' Benjámin' földébe.

22 Ha pedig mi elönkbe jövendnek az ö attyaik, vagy attyok-fiai perlödni: akkor azt mondjuk nékiek: Könyörüljetek rajtok mi érettünk; mert nem hoz-*hat*unk mindeniknek feleséget ama' * hadból, és mivelhogy nem ti adtátok nékiek, azért az esküvéſtöl ártatlanok vagytok. * *v.* 8-12.

23 Akképpen tselekedének azért a' Benjámin' fiai, és vivének feleségeket az ö ſzámok ſzerint a' tántzolók közzül, kiket el-ragadának, és el-menének, és haza térének az ö örökségekbe, és városokat építvén lakának azokban.

24 Annak-okáért el-menének onnan az Izrael' fiai az időben, ki-ki az ö nemzetsége és háza-népe közzé; és ki-menének ki-ki az ö örökségébe.

25 A' napokban nem vala Király Izraelben, kinek kinek a' mi jónak tettzik vala az ö ſzemei előtt, * azt tselekeſzi vala. * *r.* 19: 22-25.

RUTH ASZSZONY' KÖNYVE.

Ruth Aſzſzony az ö Napával Naómival együtt, Moáb' tartományából Izrael' földére megyen, és ott Beth-lehemben Boázhoz, ki az ö elsö férjének rokona vala, mégyen feleségül: kitöl ſzüli Obedet a' Dávid' ösét. Mát. 1.

I. RESZ.

Ruth haza mégyen Beth-lehembe.

1 A' napokban, mikor a' Birák itélnek vala, lön éhség a' földön; Es el méne *egy* férjfiú Júda' *városából* Beth-lehemböl, hogy járna kelne a' Moáb' földében, mind feleségével és két fiaival egyetemben.

2 Neve pedig a' férjfiúnak *vala* Elimélek, és az ö feleségének neve Naómi, az ö két fiainak neveik pedig Máhlon és Kiljon, Efratéüſok, Júdának *városából* Beth-lehemböl *valók*: Es bé-menvén a' Moáb' tartományába, ott lakának.

3 Meg-hala pedig Elimélek, Naóminak férje: Es meg-marada ö, és az ö két fiai,

4 Vönek pedig magoknak feleségül Moáb' *nemzetségéböl* való leányokat: Az egyiknek neve Orpa, és a' máſiknak neve Ruth, és lakának ott közel tiz eſztendeig.

5 Meg-halának ök-is mind ketten Máhlon és Kiljon: Es meg-marada az aſzonyi-állat, *meg-foſztatván* az ö két fiaitól és férjétöl.

6 Fel-kele annak-oká-ért ö, és az ö *két* menye, hogy viſzſza-menne a' Moáb' tartományából; mert meg-hallotta vala Moáb' tartományában; hogy meg-látogatta vólna az UR az ö népét, *és* kenyeret adott vólna nékik.

7 Ki-méne annak-oká-ért a' helyböl, mellyben vala, és az ö két menye ö véle, és útnak ereſzték magokat, hogy viſzſza-mennének a' Júda' földébe.

8 Monda pedig Naómi az ö két menyének: Menjetek el, *és* térjetek haza, ki-ki az ö annyának házához: Tselekedjék az UR irgalmaſſágot veletek, a' miképpen tselekedtetek a' meg-hóltakkal és én velem!

9 Adja az UR néktek, hogy mindenitek találjon nyúgodalmat a' ti férjetek' házában, és meg-tsókolá öket, *azok* pedig nagy fel-ſzóval ſirának,

10 Es mondának néki: Bizony te veled el-mégyünk a' te népedhez.

11 Es monda Naómi: Térjetek haza *édes* leányim! Miért jönétek-el én velem? Avagy *vagynaké* több fiaim énnékem az én méhemben, hogy lennének néktek férjeitek?

12 Térjetek-viſzſza, *mondom*, *édes* leányim, *és* menjetek-el; mert idösb vagyok *én immár*, hogy-nem mint férjhez mehetnék. *Söt még* ha *azt* mondanám-*is*, hogy reménſégem vagyon *még* énnékem: *ha ſzintén* ez éjtſzaka mennék-is férjhez, és ſzülnék-is fiakat:

13 Nemde öket * meg-vár-hatnátoké, míg fel-nönének? Avagy meg-késleliteké magatokat, és férjhez nem menteké? Ne édes leányim; Mert nagy keſerüség *vólna az* énnékem, inkább hogy-nem mint tinéktek: de az URnak keze vert-meg † engemet!

* 5 *Móſ.* 25. 5. † *Jób* 19: 21.

14 *Azok* pedig ismét nagy fel-ſzóval ſirának, és meg-tsókolá Orpa az ö napát, Ruth * pedig hozzá ragaſzkodék.

15 *Kinek* monda *a' napa*: Im megtére a' te rokonod az ö népéhez, és az ö Iſtenihez: térj hátra te-is a' te rokonod után. * *Máté* 1: 5.

16 Es monda Ruth: Ne kérj engemet, hogy el-hagyjalak tégedet, *avagy* el-menjek te töled? Mert valahová menéndeſz, *oda* mégyek, és valahol * lakándaſz, *ott* lakom: a' te néped én népem, és a' te Iſtened, én Iſtenem!

* 2 *Sám.* 15: 21.

17 A' hol meg-halándaſz, *ott* halokmeg, és ott temettetem-el: Igy tselekedjék az UR, és ezt mivelje én velem, ha az *egy* halál nem válaſzt engemet el te töled!

18 Látván annak-oká-ért, hogy megerösödött *elmével vólna*, hogy el-menjen véle, nem ſzólla *többet* néki.

19 El-menének azért ketten ök, míg jutának Beth-lehembe: Es lön, hogy mikor bé-mentek vólna Beth-lehembe, meg-zendüle az egéſz város ö rajtok, és *ezt* mondják vala: Nemde nem ezé a' Naómi?

20 Ki felele nékik: Ne hívjatok engemet Naóminak, *hanem* hívjatok *inkább* Márának; mert igen nagy keserüséggel illetett engemet a' Mindenható!

21 En gazdag *valék*, *mikor* el-mentem vala; de üreſen hoza-meg engemet az UR! Miért hívnátok azért engemet Naóminak, ha az UR megnyomorított engemet, és a' Mindenható nyomorúságokkal illetett engemet?

22 Ekképpen viſzſza-tére Naómi a' Moáb' *nemzetségéböl* való Ruthtal, az ö menyével egyetemben, kivel haza tért vala Moáb' tartományából, és ök jutának Beth-lehembe az árpa-aratásnak kezdetiben.

II. RRSZ.

Ruth Boázzal meg-eſmérkedik, az ö aratói után árpa-fejeket ſzedvén.

1 TOvábbá Naóminak *vala egy* ſógora a' férjéröl, *ki* gazdag férjfiú *vala*, Eliméleknek háza-népe közzül, kinek neve Boáz * *vala*.

* *Máté* 1: 5.

2 Es monda a' Moáb *nemzetségéböl* való Ruth Naóminak: Hadd menjek, kérlek, a' mezöre, és ſzedjek árpafejeket az után, a' kinek kedvet találok ſzemei elött. Es monda néki: Menj-el *bátor édes* leányom.

3 El-méne annak-oká-ért, hogy bémenvén *valamelly* mezöbe árpa-fejeket ſzedne az aratók után: történék pedig hogy találkoznék a' mezöre, melly Boázhoz tartozik vala, ki az Elimélek' * háza-népe közzül *vala*. * *r.* 1:2.

4 Azonközben pedig ímé Boáz kijöve Beth-lehemből, és monda az aratóknak: AZ UR * *LEGYEN* VELETEK! Kik mondának néki: MEGÁLDJON TEGEDET AZ UR!

* *Bir.* 6:12. *Luk.* 1:28.

5 Es monda Boáz az ö ſzolgájának, kit hagyott vala *az* ö aratóinál: Kié ez a' leány?

6 Felele a' ſzolga, kit hagyott vala az aratóknál, és monda: Moáb' *nemzetségéből* való leány ez, ki jött ide Naómival, a' Moáb' tartományából,

7 Ki ezt mondá: Hadd ſzedjek, kérlek, és gyüjtögeſſek *árpa-fejeket itt* a' kévék között az aratók után, és bé-jövén, itt vólt reggeltöl fogva mind eddig; az ö házában keveset ül.

8 Es monda Boáz Ruthnak: Hallád *édes* leányom! Ne menj más mezöbe * ſzedni, ſe el ne menj innén; hanem itt légy együtt az én leányimmal.

* *v.* 15. 16. 22.

9 A' te ſzemeid *vigyázzanak* a' mezöre, mellyet aratnak, és utánnok járj: Meg-hagytam az *én* ſzolgáimnak, hogy ne bántsanak tégedet, és *ha* meg-ſzomjúhozol, menj *oda* az edényekhez, és igyál abból, a' mit iſznak a' ſzolgák.

10 Akkor *a' leány* ortzájára * borúla, és meg-hajtá magát a' földre, és monda néki: Hogy-hogy találtam *illyen* kedvet a' te ſzemeid elött, hogy esmérj engemet; holott én idegen *vagyok?* * 1 *Sám.* 25:23.

11 Felelvén Boáz monda néki: Mindeneket meg-mondottak nékem, valamiket tselekedtél a' te * napaddal: minek-utánna meg-hólt a' te férjed, és hogy el-hagyván a' te atyádat és anyádat, és a' te ſzületéſednek földét; jöttél *olly* nép' közibe, mellyet azelött nem eſmértél. * *r.* 1:16.17.

12 Fizeſſe-meg tenéked az UR a' te tselekedetedet, és légyen tökelletes a' te jutalmad az Izrael' URának Iſtenének elötte, ki *ide* jöttél, hogy az ö ſzárnyaival * fedeznéd-bé magadat.

* *r.* 1:16.

13 A' leány pedig monda: Találjak kedvet a' te ſzemeid elött *édes* URam; mivelhogy meg-vigaſztalái engemet, és ſzóllal a' te ſzolgáló-leányodnak ſzíve ſzerint: *holott* mindazáltal nem vagyok én *ollyan*, mint egyik a' te ſzolgáló-leányid közzül.

14 Kinek monda Boáz: az ételnek idejekor ide jöjj, és egyél a' kenyérböl, és belé mártsad a' te falatodat ez etzetbe; üle annak-oká-ért ö az aratók mellé, és nyújta néki pogátsát; ki évék eleget, és a' maradékot el-tévé.

15 Es fel-kele hogy ſzedegetne: Parantsola pedig Boáz az ö ſzolgainak, mondván: A' kévék között-is *hadd* * ſzedjen, és meg ne pirongaſſátok ötet.

* 3 *Móſ.* 19:9. 10.

16 Söt akaratotok ſzerint-is *el-hagyjatok önéki a' kévékböl-is, és hátra hagyjátok, hadd ſzedje-fel; és meg ne dorgáljátok ötet. * 3 *Móſ.* 23:22.

17 Szede azért abban a' mezöben mind eſtvéiglen, és ki-tséplé a' mit ſzedett vala, és lön ſzinte egy Efa árpa.

18 Es *haza* vivén bé-méne a' városba. Es látá az ö napa a' mit ſzedett vala: Elö-hozá *azt*-is, és néki adá, a' mi meg-maradott vala minektutánna eleget ett vala.

19 Kinek monda a' napa: Hol ſzedél ma, és hol munkálkodál? légyen az, a' ki te veled jól tett, áldott! Akkor meg-mondá az ö napának, kinél munkálkodott vólna, mondván: A' férjfiúnak neve, kinél ma munkálkodtam, Boáz.

20 Es monda Naómi az ö menyének: Aldaſſék-meg az URtól, ki irgalmaſſágát el nem hagyja az élökhöz, és a' meg-hóltakhoz. Monda továbbá néki Naómi: Közel való *atyánk-fia* az a' férjfiú, *és* a' mi rokoninк közzül való.

21 Monda pedig a' Moáb' *nemzetségéből* való Ruth *néki*: Ezt-is mondá énnékem: Az én munkáſimmal légy, míg mind el-végezik ezt az én aratásomat.

22 Es monda Naómi Ruthnak az ö menyének: Jó, *édes* leányom, hogy az ö leányival mégy-ki, hogy tégedet ne háborgaſſanak, *a' kik* más mezöben *aratnak*.

23 Adá azért magát a' Boáz' leányihoz, ſzedvén *árpa-fejeket*, míg az árpa aratás el-végezödék, és a' búza-aratás, és meg-tére *haza* az ö napához.

III. RESZ.

Ruth Boázhoz mégyen éjtſzaka, ki igéretet téſzen néki a' házaſſágról.

1 Monda pedig néki Naómi az ö napa: *Szerelmes* leányom, avagy ne kereſeké néked nyúgalmat, hogy jól légyen *dolgod* tenéked?

2 Moſtan azért nemde-nem rokonunké Boáz *, kinek leányival vóltál? Imé ö ez éjjel az árpát a' ſzérön fogja ſzelelni, * *r.* 2:8.

3 Feredjél-meg annak-oká-ért és kend-meg magadat, és öltözzél-fel ruhádba, és menj-alá a' ſzéröre, meg ne jelentsed magad' a' férjfiúnak, míg el nem végezi ételét és italát.

4 Es mikor fekünni menénd, tuddmeg a' helyet, a' hol hál; és bé-menvén

vén hajtsd-fel a' leplet a' lába felöl, és feküdj oda: ö pedig meg-mondja tenéked mit tselekedjél.

5 Ki monda néki: Valamit nékem parantsolſz azt tselekeſzem.

6 Alá-méne azért a' ſzéröre; és mind a' ſzerínt tselekédék, a' mint meg-parantsolta vala néki az ö napa.

7 Mikor pedig ett vólna Boáz, és ivott vólna, és meg-vidámúlt *vólna* az ö ſzíve, és el-ment vólna hogy az aſztagnak ſzélin hálna: oda méne *a' leány-is* titkon; ki mikor fel hajtotta vólna a' leplet a' lába felöl, oda feküvék.

8 Történék pedig, hogy éj-félkor meg-rettenne e' *dolgon* az a' férjfiú, és meg-tapaſztalván azt; ímé aſzſzony-ember fekſzik vala az ö lábainál.

9 Es monda: Ki vagy? Az felele: En *vagyok* a' Ruth, te ſzolgáló-leányod; Terjeſzd-ki * a' te köntösödnek ſzélit a' te ſzolgáló-leányodra; mert közel való *atya-fiú* vagy. * *Ezék.* 16. 8.

10 Es monda *néki:* Aldjon-meg *édes* leányom, az UR tégedet, jobban tselekedtél e' te utólsó jó-téteddel az elsönél; hogy nem jártál az ifjak után, ſem ſzegények ſem gazdagok *után.*

11 Moſtan annak-oká-ért *ſzerelmes* leányom ne félj, valamit mondándaſz azt tselekeſzem veled; mert jól tudja az én népemnek egéſz városa, hogy jámbor aſzſzony-ember vagy.

12 Immár azért meg-vallom, hogy rokonság vagyok; de vagyon még mindazáltal *egy* közelebb való * rokon én nálamnál. * *r.* 4: 1.

13 Hálj itt ez éjjel: *mikor* pedig reggel léſzen, ha az a' rokonságnak * igaſſágát néked meg akarja tartani, jó, légyen rokonság; ha pedig azt néked meg nem akarja állani, én azt a' rokonságnak igaſſágát † meg-állom: él az UR! aludj azért reggelig.

* 5 *Mól.* 25: 5. † *r.* 4: 10. 13.

14 Aluvék annak-oká-ért az ö lábai felöl reggelig, azután fel-kele *ollykor,* mikor még ember fele-barátját meg-nem esmér-hetné: ö pedig meg-parantsolá, hogy az aſzſzonyi-állatnak a' ſzéröre való jövetelét ſenki meg ne tudná.

15 Es monda *néki:* Hozzad a' lepedöt, melly *vagyon* rajtad, és tartsad: és ö tartá azt, *Boáz* pedig mére hat mérték árpát belé, és *hátára* adván, bé-méne a' városba;

16 Es méne az ö napához, ki monda: Ki-vagy leányom? és meg-beſzéllé néki, valamit tselekedett vólna véle az a' férjfiú.

17 Es monda: Hat mérték árpát ada énnékem; mert ezt mondá nékem: Ne menj üresen haza a' te napadhoz.

18 Monda *Naómi:* Légy veſzteg *jó* leányom, míg meg-érted mint léſzen a' dolog; mert nem nyúgſzik az a' férjfiú, míg véghez nem viſzi a' dolgot ma.

IV. RESZ.

Boáz feleségül véſzi magának Ruthot: kitöl fia léſzen Obed, Dávidnak öſi.

1 BOáz pedig fel-menvén a' kapuba le-üle ott: Es ímé a' rokon azon által-mégyen vala, kiröl ö * ſzóllott vala, és monda *néki:* Térj ide, *és* üljle itt, halládé te? és oda tére és le-üle.

* *r.* 3: 12.

2 Es *melléje* vévén tiz férjfiakat a' városnak Vénei közzül, monda: üljetek-le itt, kik le-ülének.

3 Es monda a' rokonnak: A' mezönek felét, melly *vala* * Eliméleké a' mi atyánk-fiáé, Naómi el-adja, a' ki haza jött Moáb' tartományából.

* *r.* 1: 2.

4 En pedig el-gondolám, hogy meg-jelentsem *azt* tenéked, mondván: Tedd tiéddé *azt a' mézöt* az itt ülök elött, és az én népemnek Vénei elött, ha meg *akarod* váltani, váltsd-meg: és ha meg nem akarod váltani, monddmeg nékem; mert jól tudom, hogy nintsen ſenki más te kivüled, * ki meg-váltaná, és én *vagyok* te utánnad. Akkor felele *az:* Meg-váltom.

* *r.* 3: 12.

5 Monda továbbá Boáz: Valamelly nap meg-véſzed Naóminak kezéböl a' mezöt, a' Moáb *nemzetségé*böl való Ruthnak, *ki* a' meg-hóltnak felesége *vólt,* kezéböl véſzed-meg, hogy nevét fel-támaſzſzad a' * meg-hóltnak, az ö örökségében. * 5 *Móſ.* 25: 5. 6.

6 Felele a' rokon, és monda: Nem vált-hatom-meg, hogy el ne veſzeſſem az én örökségemet; váltsd-meg te magadnak az én közel való vérségemnek méltóságát; mert meg nem válthatom.

7 E' pedig régen *ſzokás vala* Izraelben, a' meg-váltásban, és tserélésben, akármi dolognak meg-eröſitésére-*is:* Le-vonja vala az ember az ö * ſaruját, és adja vala az ö fele-barátjának, és e' *vala* annak bizonysága Izraelben.

* 5 *Móſ.* 25: 7-9.

8 Monda annak-oká-ért az ö rokona Boáznak: Tégyed tiéddé *az örökséget,* és *egyetemben* le-voná ſaruját.

9 Es monda Boáz a' Véneknek és az egéſz népnek: Bizonyságim *légyetek* ma, hogy enyimmé tettem valamije *vólt* Eliméleknek, és valamije *vólt* Kiljonnak és Máhlonnak, Naóminak kezéböl.

10 De a' Moáb' *nemzetségé*böl való Ruthot-is, * a' Máhlonnak feleségét, magamnak vettem feleségül, hogy nevet

nevet támaszszak a' meg-hóltnak, az ö örökségében; hogy ne vágattassék-ki a' meg-hóltnak neve az ö attya-fiai közzül, és az ö helyének kapuja közzül: *mondom*, bizonyságim vagytok ma.

* *v.* 3 : 13.

11 És monda mind a' nép, melly *vala* a' kapuban, és a' Vének-*is*: Bizonyságid *vagyunk*. Tégye az UR az aszonyi-állatot, ki a' te házadba mégyen, ollyanná mint Ráchel és Lea * *voltanak*, kik ketten építették vala fel az Izrael' házát: gyüjts gazdagságot Efratában, és szerezz nevet magadnak Beth-lehemben. * 1 *Móf.* 29:32. 30:22.

12 Es légyen a' te házad *ollyan* mint a' Péres' * háza, kit szüle Thámár Júdának, abból a' magból, mellyet adánd az UR néked ettől a' leánytól.

* 1 *Móf.* 38 : 29.

13 Boáz annak-oká-ért haza vivé Ruthot, és lön felesége néki, és bémene ö hozzá, és adá az UR néki, hogy méhében fogadna, és szülne fiat.

14 Mondának pedig az aszszony-népek Naóminak: Áldott az UR, ki nem engedte, hogy rokonság nélkül légy ma te: és tiszteltessék az ö neve Izraelben!

15 *Ez* a' te lelkedet-is meg-vidámítja, és táplálja a' te vénségedet; mert a' te menyed, ki szeret tégedet, szülte ötet, a' ki jobb tenéked mint hét fiaid.

16 Fel-vévén annak-oká-ért Naómi a' kis gyermeket, ölébe fogá ötet, és dajkája lön önéki.

17 Továbbá a' szomszéd-aszszonyok adának néki nevet, mondván: Fia lett Naóminak: És nevezék az ö nevét Obednek, ez az Isainak, a' Dávid' attyának attya.

18 Ezek a' Péresnek * nemzetségei: Péres nemzé Hesront.

* 2 *Krón.* 2 : 5. 1 *Móf.* 46 : 12.

19 Hesron * pedig nemzé Rámot, Rám pedig nemzé Amminádábot.

* *Máté* 1 : 3.

20 Amminádáb pedig nemzé Naassont, Naasson pedig nemzé Sálmát.

21 Sálmon pedig nemzé * Boázt, Boáz pedig nemzé Obedet. * *Máté* 1:5.

22 Obed pedig nemzé Isait, Isai pedig nemzé * Dávidot. * 1 *Sám.* 16:20.

SAMUEL' ELSÖ KÖNYVE.

Möllyben meg-irattatik a' minémü dolgok lettenek ELI' és SAMUEL' Biróságában, és annak-utánna a' SAUL' Királyságában, 80. esztendö' forgásában; mert

Eli Pap regnált 40
Sámuel és Saul regnáltak 40 (esztendeig) *r.* 4 : 18. *Tsel.* 13 : 21.

I. RESZ.

Sámuel születik Elkána' feleségétöl Annától.

1 VAla egy ember a' Tzofénsok' *városából*, az egyik Rámából, melly *vagyon* az Efraim' hegyén, kinek neve * Elkána, Jerohámnak fia, *ki volt* az Elihú' fia: *ki volt* a' Tóhú' fia, *ki volt* a' Sóf Efratéusnak fia.

* 1 *Krón.* 6 : 27.

2 *Vala* pedig néki két felesége; az egyiknek neve Anna, a' másiknak neve Peninna. Es Peninnának gyermeki valának, de Annának nem valának gyermeki.

3 Fel-mégyen * vala pedig esztendönként ez az ember az ö városából, hogy imádkoznék, és áldozatot tenne a' seregeknek URának † Silóban, holott *laknak vala* az Eli *Papnak* két fiai, Hofni és Fineás, az URnak Papjai.

* 2 *Móf.* 23 : 17. † *Jós.* 18 : 1.

4 Es vala, *hogy* a' melly napon áldozatot tenne Elkána, Peninnának az ö feleségének, és mind az ö fiainak és leányinak részeket * meg-adja vala,

5 Annának pedig *tsak* egy részt ád vala, a' szebb falatot; mivelhogy Annát *igen* szereti vala: de az UR az ö méhét bé-zárlotta vala.

* 5 *Móf.* 12 : 11. 12.

6 Igen boszszontja vala pedig Annát az irégy gazda-aszszony * társa-is, és haragra indítja vala, *büsítván* hogy az UR bé-zárlotta vólna az ö méhét.

* *v.* 2.

7 Es esztendönként mind így tselekszik vala véle, valamikor az URnak Templomába ö fel-menne: boszszontja vala ötet; és sír vala *ö*, és nem észik vala.

8 Mondja vala pedig önéki az ö férje Elkána: Anna, miért sírsz, és miért nem észel? mitsodán kesergesz szívedben? nemde nem jobb vagyoké én néked tiz fiadnál-is?

9 Fel-kél vala pedig Anna, minekutánna ettenek * vólna Silóban, és ittanak vólna: Eli Pap pedig ül vala az UR' Templomában az ajtó-félen, székiben.

* 5 *Móf.* 16 : 11. 14.

10 Anna pedig keseredett szívvel lévén, könyörge az URnak, és keservesen sira,

11 Es fogadáft tön, ezt mondván: Seregeknek URa, ha meg-tekinted a' te leányodnak nyomorúságát, és énrólam meg-emlékezel, és el nem felejtkezel a' te szolgáló-leányodról; hanem

nem önéki férjfiú magzatot adándaſz: *tehát* én ötet tellyes életében az URnak vallom, és *ſoha* beretva * az ö fejére nem ſzáll. * 4 *Móſ.* 6: 2-8.

Bir. 13: 5.

12 Lön pedig, *hogy* mikor ſzüntelen könyörgene az URnak, Eli * figyelmez vala az ö ſzájára. * *v.* 9. *r.* 4: 18.

13 Mert Anna ſzívében könyörög vala, tsak az ajaka mozog vala, de ſzavát nem hallják vala; és Eli ötet részegnek alítja vala.

14 Monda azért néki Eli: *Vallyon* 's meddig réſzegeskedel? hagyj békét a' bor-italnak.

15 Felele azért Anna, és monda: Nem *vagyok*, Uram, *részeg*, *hanem* keſeredett * ſzívü aſzſzonyi-állat vagyok; ſem bort, ſem *egyéb* részegitö italt nem ittam: hanem az én ſziveimnek *kívánságát* öntöttem az UR' eleibe. * *v.* 6-8.

16 Ne haſonlítsd a' te ſzolgáló-leányodat *valami* iſtentelen aſzſzonyi-állathoz: mert az én nagy keserüségemböl, és búsúlásomból ſzóllottam ez ideig.

17 Kinek felele Eli, és monda: Menj-el békeſséggel, és az Izraelnek Iſtene adja-meg a' te * kívánságodat, mellyet ö töle kértél. * *v.* 11. 27.

18 *Ö* pedig monda: Légyen kedves * te elötted a' te ſzolgáló-leányod; és el-mene az aſzſzonyi-állat az ö útára, és evék, és nem vólt többé az ö ſzívében búsúlás. * *Ruth.* 2: 13.

2 *Sám.* 16: 4.

19 És fel-kelvén reggel imádkozának az URnak, és *annak-utánna* megtérvén menének az ö házokhoz Rámába, és eſméré Elkána az ö feleségét Annát, és meg-emlékezék ö * róla az UR. * *v.* 11. 17. 20. 1 *Móſ.* 20: 22.

20 Lön pedig idö' forgásában, minek-utánna Anna méhében fogadott vólna, ſzüle fiú magzatot, és nevezé öret SAMUELNEK, mert *monda*: Az URtól * kértem ötet. * *v.* 11.

21 Fel-méne pedig Elkána minden háza-népével, hogy az URnak az eſztendönként * való áldozatot fel-vinné, és fogadását *meg-tellyesítené*.

* 5 *Móſ.* 12: 11. 12. 16: 1-11. 16. 17.

22 Anna pedig nem méne-el, hanem *azt* mondá az ö férjének: *El-halaſztom a' fel-menést*, miglen a' gyermeket el-válaſztom a' tsetstöl, és azután fel-viſzem velem, hogy az UR elött forogván * ott maradjon mind örökké. * *v.* 11.

23 Monda azért néki Elkána az ö férje: Tselekedjél úgy a' mint tenéked tettzik, maradj itthonn, míg el nem válaſztod: tsak-hogy az UR tellyesítse-meg az ö beſzédét. Meg-marada azért az aſzſzonyi-állat, és ſzoptatá az ö gyermekét miglen *el-kelleték* válaſztani.

24 És fel-vivé ötet, minek-utánna el-válaſztotta vólna, három tulokkal, és egy mérték liſzttel, és egy tömlö borral; és bé-vivé ötet az UR' házába Silóba. A' gyermek pedig igen kitsiny *vala*.

25 És meg-ölék a' tulkot, mikoron a' gyermeket Elihez vinnék.

26 Ö pedig monda: Kérlek URam, juſſon eſzedbe; mert miképpen URam, hogy te * élſz, *ſzinte olly bizonnyal* én vagyok amaz aſzſzonyi-állat, ki te veled itt † állottam, könyörögvén az URnak. * *r.* 17: 55.

† *v.* 13. 14.

27 Ezért a' gyermek-ért könyörgöttem, és meg-adta az UR énnékem az én * kívánságomat, mellyet ö töle kértem. * *v,* 11. 17.

28 En-is azért az URnak adtam * ötet tellyes életében, míg az URnak ſzenteltetett léſzen. És ott az UR elött térdre esének. * *v.* 11.

II. RESZ.

Az Anna Aſzſzony hálá-adó éneke.

1 Mádkozék azért *akkor* Anna, és monda: Örül az én * ſzívem az URban, fel-magaſztaltatott az én ſzarvam az URban: Az én ſzájam megnyilatkozott az én ellenségim † ellen; mert én örvendek a' te †† ſzabadításodban. * *Luk.* 1: 47. † *r.* 1: 6.

†† *r.* 1: 20.

2 Nintsen *ſenki ollyan* ſzent, mint az UR, söt nintsen * *ſenki* te kivüled; és nintsen *ſenki ollyan* erös, mint a' mi Iſtenünk! * 5 *Móſ.* 3: 24.

3 Ne ſzólljatok *azért ennek-utánna* kevély ſzókat, és ſzátokból ne ſzármazzék kérkedekeny ſzó; mert mindent tudó Iſten az UR, és minden tselekedetit véghez * viſzi. * *r.* 1: 6.

4 A' kéz-íves *erös *emberek* meg-rontatnak; és az erötlenek fel-építtetnek hatalommal. * *Sólt.* 46: 9. 10.

5 A' bé-tölttek a' kenyér-*kereséſben* foglalatoſok, az éhezök * pedig *a' kereſéſtöl* meg-ſzüntenek, úgy-annyira hogy a' magtalan hét † *gyermekeket* ſzült, és a' kinek gyermeki feleſen valának, meg-fogyatkozott.

* *Luk.* 1: 53. † *Jér.* 15: 9.

6 Az UR meg-öl, * és *iſmét* meg-elevenít; pokolra alá-vét, és *iſmét* felhoz * 5 *Móſ.* 32: 39.

7 Az UR ſzegénnyé tészen, és meggazdagít; meg-aláz *, és fel-magaſztal. * *Sólt.* 75: 8. *Luk.* 1: 52.

8 Fel-emeli a' porból * a' ſzegényt, *és* a' ganéjból a' ſzükölködöt; hogy ültteſſe a' Fejedelmek közzé, és a' diſsöségnek ſzékibe; mert az URé a' földnek kerekségi, és azoknak határt

tárt vetett. * *Jób* 36:15. *Sólt.* 113: 7.

9 Az ö híveinek lábokat * meg-ólt-almazza, de az istentelenek a' feté-tségben meg-némúlnak; mert az em-bernek nem lehet bizodalma az ö ere-jében. * *Sólt.* 91: 11.

10 Az URnak ellenségi meg-töret-nek, ö ellenek * meny-dörgés léfzen. Az UR a' földnek határit meg-íteli, és az ö Királyának hatalmat ád, és fel-emeli az ö meg-kent *Királyának* fzar-vát. * *r.* 7: 10. *Sólt.* 11: 6.

11 El-méne azért Elkána Rámába az ö házához; a' gyermek * pedig fzol-gál vala az URnak Eli Pap előtt.

* *r.* 1: 20.

12 Az Eli' fiai pedig *valának* Béliál-nak fiai *, és az URat nem esmérik vala; * *v.* 13-17. 22. 25.

13 Mert a' Papoknak *illyen* fzoká-sok *vala* a' köfség között: Ha mikor valaki áldozatot tészen vala, el-jö va-la a' Pap' fzolgája, mikoron a' húft főznék, három ágú * villátskát *vévén* kezébe. * 2 *Móf.* 27: 3.

14 És bé-üti vala a' ferpenyöbe, vagy az üstbe, vagy a' vas-fazékba, és *egyéb* fazekakba, és valamit a' villáts-kán ki-hoz-hat vala, a' Pap magának véfzi vala; így tselekefznek vala az egéfz Izrael' *népével*, kik oda mennek vala Silóba.

15 Es minek-elötte még a' kövérit * meg nem áldozták vólna, el-jö vala a' Pap' fzolgája, és azt mondja vala az embernek, a' ki áldozatot akar vala tenni: Adj húft ide, hadd süfsem-meg a' Papnak; mert nem véfzen te töled főtt húft, hanem nyerfet.

* 3 *Móf.* 3: 3. 4.

16 Ha pedig azt mondja vala az ember néki: Hadd áldozzam-meg elő-fzör a' kövérit, azután vedd-el a' mint fzinte fzívednek kívánsága: Ö azt mondja vala: *Semmiképpen nem*, hanem most adjad; mert ha nem *adod*, erövel-*is* el-véfzem.

17 Nagy vala azért a' fzolgáknak vétkek az UR előtt; mert az emberek meg-utálják vala az URnak áldozatját.

18 Sámuel pedig fzolgál vala az UR előtt gyermek *lévén*: fel-öltöztet-vén gyóltsból *tsináltt* Efod *köntöffel*.

19 Az ö annya-is pedig kitfiny kön-töft tfináltat vala néki, és efztendön-ként néki vifzi vala, mikor az ö fér-jével fel-menne, az efztendönként * való áldozatnak meg-áldozására.

* 5 *Móf.* 12:11. 12. 16:1-11. 16. 17.

20 Meg-áldá pedig Eli Elkánát és az ö feleségét, és monda: Adjon az UR tenéked ez afzfzonyi-állattól mag-zatot; mivelhogy az URnak tett foga-dása fzerínt ezt * *meg-adá:* és haza me-nének. * *r.* 1: 11.

21 Meg-látogatá azért az UR An-nát, ki az ö méhében fogada, és fzüle három fiat és két leányt; és a' gyer-mek Sámuel fel-nevekedék az URnál.

22 Eli pedig igen vén *ember* vala, és meg-hállá mind azokat, a' mellyeket az ö fiai az egéfz Izraellel * tselekefz-nek vala: és miképpen hálnának ** az afzfzonyi-állatokkal, kik fereggel gyülnek † vala a' Gyülekezet' fátorának ajtaja' eleibe. * *v.* 15. 16. 17.

† 2 *Móf.* 38: 8. ** 2 *Kir.* 23: 7.

23 Monda vala azért nékiek: Miért mivelitek ezt? Mert hallom én a' ti gonofz tselekedetiteket mind az egéfz néptől.

24 Ne *miveljétek azt jó* fiaim; mert nem jó hír ez, a' mellyet hallok, hogy az URnak népet * vétkeztetitek. *v. 17.

25 Ha egyik *ember* a' máfik ellen vét, a' Biró itéletet tészen közöttök; de ha valaki az UR ellen vét, *valljon* ki léfzen közben-járó? De nem foga-dák az ö attyoknak fzavát; mert az UR meg-akará öket ölni.

26 A' gyermek Sámuel pedig neve-kedvén növekedik vala, és kedves va-la az UR előtt, mind pedig az embe-rek előtt.

27 Jöve pedig az Iftennek embere Elihez, és monda néki: Azt mondja az UR, vallyon 's nem jelentettemé-meg magamat nyilván a' te atyád' * házának, mikor Egyiptomban a' Faraó' házában valának?

* 2 *Móf.* 3: 2. 10. 4: 14. 15.

28 El-válafztám * ötet az Izraelnek minden nemzetségi közzül én magam-nak a' Papságra, hogy az én öltáro-mon áldoznék, hogy temjénezne; és az Efódot én előttem viselné, és az Izrael' fiaitól minden tüzre való ál-dozat*nak maradékát* † a' te atyádnak háza-népének engedtem. *2 *Móf.* 28: 1.

† 3 *Móf.* 7: 32-34. 10: 14.

29 Miért hogy meg-tapodtátok az én áldozatimat, és az én Minhámat, mellyet parantsoltam *hogy légyen* az én sátoromban? Es inkább betsülöt-ted a' te fiaidat hogy-nem mint enge-met, hogy ti magatokat hizlalnátok * az én népemnek az Izraelnek min-den áldozatinak fzépével? * *v.* 14-16.

30 Azért azt mondja az Izraelnek URa Iftene: Azt mondottam vala *, hogy a' te házad, és a' te atyádnak háza én előttem járna mind örökké; de moftan azt mondja az UR: Távól légyen az én tőlem; Mert a' kik enge-met tifztelnek, *azokat* meg-tifzte-lem, de a' kik engemet meg-utálnak, meg-utáltatnak. * 2 *Móf.* 28: 1. 43. 4 *Móf.* 25: 11. 13.

31 Imé el-jönek a' napok, és *ón* el-vágom a' te karodat * és a' te atyád' házának karját, hogy ne találtaffék vén

vén *ember* a' te házadban. *r. 3:12. 4:11.
1 *Kir.* 2 : 26. 27.

32 Es meg-látod az *Isten'* Házának keserüségét: a' jók helyett, mellyeket *az UR* tselekedett vólna az Izraelel; és vén *ember* nem léfzen házadban soha.

33 Es *mindazáltal* az én óltáromtól, el nem fogyatom a' *te házad-népe közzül való* férjfiat; hogy a' te fzemeidet meg-emészfzem és a' te lelkedet keserüséggel illeffem; de minden te házad-népe ember korokban halnak-meg.

34 Es e' *légyen* tenéked jelül, melly következik a' te két * fiaidra, Hofmra és Fineásra; *hogy* mind ketten egy napon meg-halnak. * *r.* 4 : 1.

35 Es támafztok magamnak hivséges * Papot, ki az én kedvem és akaratom fzerint tselekefzik: és építek néki állandó házat; és jár az én megkentt *Királyom* előtt tellyes *életének* napjaiban. * 1 *Kir.* 2 : 27. 35.

36 Es léfzen, hogy valaki meg-marad a' te házadban, elö-jö, és térdet fejet hajt annak egy ezüft pénz-ért, és egy darab kenyér-ért, és azt mondja: fogadj-bé, kérlek, engemet-*is* a' Papok közzé valami tifztre, hogy eheffem valami falat kenyeret.

III. RESZ.

Az Eli' háza-népe' vefzedelme meg-jelentetik Sámuelnek, és ő általa Elinek.

1 A' Gyermek Sámuel pedig fzolgál vala az URnak Eli előtt: Es az URnak *Próféták által való* fzóllálás akkor az időben igen ritka vala, *és* nem *vala* lát-ható jelenés.

2 Lön pedig akkor az időben, Eli alufzik vala az ö fzokott helyén, (és *immár* az ö fzemei * meg-kezdettek vala homályosodni, és nem lát-hat vala.) *r. 4 : 15.

3 Es minek-előtte az Iftennek fzövétnekét * meg-óltották vólna, és Sámuel-is alunnék az UR' Templomában, a' mellyben az Iften' Ládája *vala*. * 2 *Móf* 27 : 21.

4 Akkor fzóllítá az UR Sámuelt, ki monda: Imhol *vagyok* én!

5 Es futamodék Elihez, és monda: imhol *vagyok* én; mert te hivál engemet. Es monda: Nem hivtalak; menj vifzfza, aludj-el. El-méne azért, és el-aluvék.

6 Szóllítá ismét az UR Sámuelt: Es fel-kele Sámuel, és méne Elihez, és monda: Imhol *vagyok* én; mert hivál engemet. Es monda: Nem hívtalak *édes* fiam; menj-el, aludj-el.

7 Sámuel pedig még nem fzokott * vala az UR' fzavához, és még nem tudja vala az URnak befzédét. *v. 1.

8 Szóllítá azért még-is harmad-fzor az UR Sámuelt, és fel-kele, és méne Elihez, és monda: Imhol *vagyok* én; mert hivál engemet. Akkor efzébe vévé Eli, hogy az UR hivná a' gyermeket.

9 Monda azért Eli Sámuelnek: Menjel, aludj-el, és ha fzóllít tégedet, azt mondjad: SZOLLJ URAM; MERT JOL HALLJA A' TE SZOLGAD! El-méne azért Sámuel és az ö helyén el-aluvék.

10 El-jöve iftmét az UR, és meg-álla, és fzóllítá ismét mint annak-előtte, *és monda*: SÁMUEL, SÁMUEL! Felele Sámuel, *és monda*: SZOLLJ; MERT *JOL* HALLJA A' TE SZOLGAD!

11 Es monda az UR Sámuelnek: Imé én tselekefzem *néminémü* dolgot * Izraelben, mellyet valakik hallanak, mind a' két fülök † meg-tsendül belé,
* *r.* 4 : 11. † 2 *Kir.* 21 : 12.

12 Akkor az időben mind azokat, mellyeket * meg-mondottam Eli ellen, és az ö háza-népe ellen, véghez vifzem, el-kezdem és † el-végezem.
* *r.* 2 : 31-36. † 1 *Kir.* 2 : 26. 27.

13 Es meg-jelentem önéki, hogy én meg-ítélem az ö házát mind örökké, a' hamifság-ért * mellyet jól túd; mert mikor az ö fiai magokat utálatosokká téfzik vala, nem tiltá-meg öket.
* *r.* 2 : 15, 16. 22.

14 Es annak-okáért meg-esküdtem * az Eli' háza ellen, hogy az ö házanépének hamifsága foha örökké, fem † áldozattal, fem Minhával el nem töröltetik. * *r.* 2 : 27-31.
† 3 *Móf.* 4 : 22-31.

15 Aluvék azért Sámuel mind * reggelig, és meg-nyitá az UR' házának ajtait, és nem meri vala Sámuel megjelenteni Elinek e' látáft. * *v.* 3.

16 Szóllítá azért Eli Sámuelt, és monda: Sámuel fiam! Ki monda: Imhol *vagyok* én!

17 Es monda: Mi *lön* a' fzó, a' mellyet néked monda? Kérlek ne titkoldel tőlem, az UR úgy * tselekedjék veled és úgy adjon *jót*, hogy tsak egy igét-is nem titkolfz-el én tőlem, valamit néked fzóllott. * *Ruth.* 1 : 17.

18 Meg-mondá azért Sámuel mind azokat a' befzédeket, és nem titkolá el töle. Es monda *Eli Pap*: Ö az UR, *és* tselekedjék úgy, a' mint néki * jónak tettzik. * 2 *Sám.* 15 : 26.

19 Fel-nevekedék azért Sámuel, és az UR vala ö véle, *úgy-annyira* hogy femmi befzédét a' földre nem hagyja vala * esni. * *Jóf.* 21 : 45.

20 Es efzébe vévé az egéfz Izrael' népe, Dántól fogva Bérfebáig, hogy Sámuel az URnak hívséges † Próféttája *vólna*. † *v.* 19. 5 *Móf.* 18 : 21. 22.

21 Es kezde iftmét az UR meg-jelenni Silé-

Silóban ; mert meg-jelentette vala magát az UR Silóban Sámuelnek, az URnak befzéde által.

IV. RESZ.

Az Isten' Ládája el-vétetik.

1 MEg-tellyesedék azért a' Sámuelnek * befzéde az egéfz Izraelen, mikor ki-méne az Izrael a' Filiſteúſok ellen hartzolni ; és tábort járának † Eben-Haézernél : a' Filiſteúſok pedig tábort járának Afekben.

* *r.* 3 : 11. 12. † *r.* 7 : 12.

2 Sereget rendelének azért a' Filiſteúsok az Izrael ellen, és meg-ütközének, és az Izrael meg-vereték a' Filiſteúſoktól : és vágának-le a' hartzon a' mezön úgy-mint négy ezer embert.

3 *Mikor* azért a' nép a' táborba vifzſza-jött *vólna*, mondának az Izrael közzött való öreg *emberek* : mi az oka, hogy az UR meg-vere ma minket a' Filiſteúsok által ? Végyük * hozzánk Silóból az UR' frigyének Ládáját, hogy mi közöttünk lévén † fzabadítson-meg minket a' mi ellenféginknek kezekből. * *r.* 14 : 18.

† 2 *Móſ.* 25 : 10. 22.

4 Külde azért a' nép Silóba, és kihozák a' Seregeknek URának Ládáját, ki ül * a' Kérubimokon. Ott valának pedig az Iſten' frigye' Ládájánál az Elinek két fiai, Hofni és Fineás.

* *Sólt.* 80 : 2. 2 *Sám.* 6 : 2.

5 Lön pedig, hogy mikor az UR' frigyének Ládája a' táborba jutott vólna, meg-fivalkodék az egéfz Izrael nagy kiáltáſſal, és meg-zendüle a' föld.

6 Hallván pedig a' Filiſteúsok a' nagy kiáltáſt, mondának : Mitsoda nagy kiáltás ez a' Sidók' táborában ? Es meg-érték, hogy az URnak Ládája jutott vólna a' táborba.

7 Meg-félemlének azért a' Filiſteúsok ; mert meg-érték, hogy az Iſten * jött a' táborba. Es ezt mondák : Jaj minékünk ; mert nem esett ez elött illyen dolog ! * 2 *Móſ.* 25 : 22.

8 Jaj minékünk ! Kitsoda fzabadít-meg minket ezeknek az erös Iſtenek kezekből ? Ezek azok az Iſtenek, kik az Egyiptom*bélieket* minden-féle nyómorúſággal meg-verék a' puſztában.

9 *No azért* légyetek bátor fzívvel, és emberkedjetek Filiſteúsok ; hogy valami-módon ne fzolgáljatok a' Sidóknak, mint hogy ök fzolgáltanak * tinéktek : *no* azért légyetek emberek és *erösen* víjjatok ! * *Bir.* 13 : 1.

10 Meg-ütközének azért a' Filiſteúsok, és meg-verék az Izraelt, és kiki fzalada az ö fátorába. És igen nagy vefzedelem lön, *úgy-annyira* hogy az Izrael' népe közzül harmintz ezer gyalog vefze-el.

11 Es el-nyerék az Iſten' * Ládáját-*is*, és az Elinek két fia-*is* meg-haia, a' Hofni † és Fineás. * *v.* 4.

† *r.* 2 : 34. 3 : 11.

12 El-fzaladván pedig a' hartzról egy ember a' Benjámin' *nemzetségéből*, juta Silóba azon napon, ruháját * megfzaggatván, és port *hintvén* tejére.

* *Jóſ.* 7 : 6.

13 El-juta azért *az*, és ímé Eli ül vala fzékiben az út-félen várakozván ; mert az ö fzíve nagy rettegésben vala az Iſten' Ládája * miatt : *Mihelyt* pedig bé-juta az ember, hogy hírt mondana a' városban, meg-zendüle az egéfz város. * *v.* 4.

14 Hallván pedig Eli a' nagy kiáltáſt, mondá : Mitsoda nagy kiáltás ez ? A' pedig az ember nagy fietségel el-jöve, és meg-mondá Elinek.

15 *Vala* pedig Eli kilentzvennyóltz eſztendös, és az ö fzemei * meghomályofodtak vala, és nem lát-hat vala. * *r.* 3 : 2.

16 Monda azért az ember Elinek : En a' hartzról jövök, a' hartzról fzaladtam ma. Es monda : Mint lön a' dolog jó fiam ?

17 Felele a' követ, és monda : Megfutamodék az Izrael a' Filiſteúsok elött, és igen nagy kár lön a' néphen, a' te két fiad-is meg-hólt a' Hofni * és Fineás, az Iſten' Ládáját-is † el-nyerték. * *r.* 3 : 14. † *v.* 11. *r.* 2 : 32. 34.

18 Mikor azért az Iſten' Ládáját említette vólna, hátra * esék a' fzékből a' kapu félen, és meg-fzegék † a' nyaka, és meg-hala ; mert *immár* igen vén és nehéz ember *vala* : Es az Izraelt itélte vala negyven eſztendeig.

* *v.* 13 † *r.* 3 : 11. 12. 14.

19 Továbbá az ö menye, a' Fineás' felesége várandós vala, és hallá hírét, hogy az Iſten' Ládáját el-nyerték vólna, és az ö ipa-is meg-hólt vólna, mind pedig az ö férje : le-hajla azért és fzüle ; mert fok keserüség fzállott vala reája.

20 Mikor pedig meg akar vala halni, mondják vala *önéki* a' kik ott állnak vala : Ne félj ; mert * fiad vagyon. De nem fzólla *ſemmit*, és *tsak* eſzébe ſem vevé. * 1 *Móſ.* 35 : 17.

21 Es nevezé a' gyermeket Ikábodnak, mondván : EL-VETETETT AZ IZRAELTÖL A' DITSÖSÉG ; *mert hallotta vala* hogy el-nyerték az Iſten' Ládáját, és *meg-hólt vólna* mind ipa * mind férje. * *v.* 11. 18.

22 Monda azért : El-vétetett Izraeltöl a' ditsöség ; mert el-nyerték az Iſten' Ládáját.

V. RESZ.

Az Isten' Ládája a' Filiſteúsoknál.

1 A' Filiſteúsok pedig fel-vévék az Iſten' Ládáját, és el-vivék az Eben

ben Haézertöl Asdódba.

2 Holott vévén a' Filistéusok az Isten' Ládáját, bé-vivék azt a' Dágon' Templomába, és helyhezteték a' Dágon *bálványa* mellé.

3 És *mikor* másod napon fel-költenek *vólna* az Asdódbéliek, ímé a' Dágon a'* földre artzal le-esett vala az URnak Ládája előtt, és fel-vévén a' Dágont, ismét hellyre állaták.

* *Sólt.* 97: 7.

4 És *mikor* ismét másod nap reggel fel-költenek *vólna:* ímé ismét láták, hogy a' Dágon * artzal le-borúlt a' földre az UR Ládája előtt: és a' Dágonnak feje és két el-fzakadott kezefeje a' küfzöbön, *és* tsak a' hal képe maradott vala meg benne.

* 2 *Móf.* 12: 12.

5 Ennek-okáért a' Dágon' Papjai, és valakik bé-mennek a' Dágon' házába, nem hágnak a' Dágon'küfzöbére Asdódban mind e' mái napiglan-*is*.

6 Meg-nehezedék pedig az Asdódbélieken az URnak keze, és puſztítja vala öket: és meg-veré öket * alfelekben való süllyel, Asdódot és minden határit. * *Sólt.* 78: 66.

7 Látván pedig az Asdódbéliek mint *vólna a' dolog*, mondának: Ne maradjon mi nálunk az Izrael' Iſtenének Ládája; mert kemény az ö keze mi ellenünk, és a' mi Iſtenünk * *ellen*, a' Dágon ellen. * *v.* 4. 6.

8 El-küldének annak-okáért, és bé-gyüjték a' Filiſtéusok *között való* Fejedelmeket, és mondának: Mit tégyünk az Izrael' Iſtenének Ládájának? Felelének; Vitefſék Gáthba az Izrael' Iſtenének Ládája: és alá-vivék az Izrael' Iſtenének Ládáját.

9 Lön pedig, hogy minek-utánna alá 's fel hordozták vólna, az UR' keze a' városnak felette igen nagy nyomorúságára lön: és meg-veré a' városnak népét kitſinytöl fogva nagyig, és az ö alfeleken nagy sülyök nevekedének.

10 El-küldék azért *onnét-is* az Iſten' Ládáját Ekronba, és mikor el-jutott vólna az Iſten' Ládája Ekronba, felkiáltának az Ekronbéliek, mondván: *Imé* reám hozták az Izrael' Iſtenének Ládáját, hogy * meg-öljenek mind engemet, mind az én népemet. * *v.* 7. 11.

11 Annak-okáért *követeket* küldvén, bé-gyüjték a' Filiſtéusok *között való* Fejedelmeket, és mondának: Botsáſſátok-el az Izrael' Iſtenének Ládáját, hadd menjen-el az ö * helyére, ne öljön-meg mind engemet 's mind az én népemet; mert nagy keserves halál vala az egéſz városban, *és* felette igen nehéz vala ott az Iſtennek keze.

* *r.* 1: 3. 4: 3.

12 A' melly emberek meg nem halnak vala-is pedig, süllyel verettetnek vala meg, és a' városnak kiáltása mind az égig fel-hat vala.

VI. RESZ.

Az Iſten' Ládája meg-küldetik.

1 LÖn pedig az UR' Ládája a' Filiſtéusok' birodalmában hét hónapig.

2 Szóllítván pedig a' Filiſtéuſok a' Papokat és varáſlókat, mondának: Mit tselekedjünk az UR' Ládája felöl, mondjátok-meg minékünk, mi-módon küldjük azt az ö * helyére?

* *rész.* 4: 3.

3 Felelének *azok*: Ha meg-külditek az Izrael' Iſtenének Ládáját, üresen azt ne küldjétek-meg: hanem áldozatot adjatok néki a' ti bünötök-ért, akkor meg-gyógyúltok: vagy pedig meg-tudjátok mi oka *légyen*, hogy az ö * keze el nem ſzáll ti rólatok.

* *v.* 4. 6. 11.

4 Es mondának: Mitsoda áldozatnak *kell lenni*, mellyet a' mi bününkért kell néki adnunk? Felelének azok: A' Filiſtéuſok' Fejedelmeinek ſzámok ſzerínt arányból tſináltt öt alfelek, és öt arany egér; mert azon nyomorúság *egyaránt vagyon* mindeneken, a' ti Fejedelmiteken-is.

5 Tſináljátok-meg azért a' ti alfeleteknek formáját, és a' ti * egereitek képét, kik el-puſztították a' földet, és *így* adjátok-meg az Izrael' Iſtenének ditsöségét, né-talám meg-könnyebbül az ö *buntetö* keze rajtatok, a' ti Iſtenteken, † és a' ti földeteken.

* *r.* 6: 18. † *v.* 4. 6.

6 De miért keményítitek-meg a' ti ſzíveteket, miképpen az Egyiptombéliek és Faraó * meg-keményíték az ö ſzíveket? Avagy nem el-botsátáké öket, hogy el-mennének, minek-utánna † tsudákat tön közöttök?

* 2 *Móf.* 8: 15. † 2 *Móf.* 12: 31,

7 Moſtan azért gyorsan kéſzítsetek egy új ſzekeret, és *ſzerezzetek* két borjus ünöt, mellyeknek nyakok még járomban nem vólt, és fogjátok-bé a' ſzekérbe az ünöket; és a' borjúkat, *mellyek* utánnok *járnak*, vigyétek házatokhoz.

8 Es fogjátok az URnak Ládáját és tegyétek azt a' ſzekérre, és az arany * ſzerſzámokat, mellyeket adtok néki bünötök-ért, tegyétek az óldalán való táskába: és botsáſſátok-el azt, hadd menjen-el. * *v.* 5.

9 Es nézzetek *utánna*, ha az úton, melly az ö határokra *viſzen*, Beth-ſémesre tart-fel; *nyilván mind* ö tselekedte velünk ezt a'ſok*nyomorúságot: ha pedig más felé *tart*; meg-tudjuk, hogy nem az ö keze büntetett minket, *hanem tsak* történet, a' mi esett rajtunk. * *v.* 4. *r.* 5: 4. 6. 11.

10 Úgy tselekedének azért azok az emberek, és hozának két borjús ünöt, kiket a' szekérbe fogának, és azoknak borjújokat otthon bé-rekeszték.

11 És fel-tévék a' szekérre az URnak Ládáját és a' táskát, az arany-egereket-is és az ö alfeleknek képét.

12 És el-igazodának az ünök az úton, a' Beth-sémes *felé való* úton, mind azon mennek vala nagy fietséggel és bögéffel, és sem jobb-felé, sem bal-felé *az útból* ki nem térének: és a' Filistéusok' Fejedelmi utánnok mennek vala, mind a' Beth-sémes *városnak* határáig.

13 A' Beth-sémesbéliek pedig egy völgyben aratnak vala búzát: és szemeket fel-emelvén meg-láták a' Ládát, és örülének, hogy láták.

14 El-juta pedig a' szekér a' Beth-sémesbéli Jósuénak földére, és ott meg-álla. *Vala* pedig ott *egy* nagy kö, és fel-vagdalák a' szekérnek * fáit *a' Beth-sémesbéliek*, és az ünöket meg-áldozák az URnak. * 2 *Sám.* 24: 22-25.

15 Továbbá a' Lévíták le-vették vala az URnak Ládáját, és a' táskát-is, melly véle vala, mellyben az arany szerszámok valának, és tették vala a' nagy köre. A' Beth-sémesbéliek pedig, egészen meg-égetett áldozatot tönek, és egyéb áldozattal-is áldoznak az napon az URnak.

16 Mellyet *mikor* láttak *vólna* a' Filistéusok' Fejedelmi, viszsza-térének Ekkronba az napon.

17 Az arany al-felek pedig, mellyeket adának a' Filistéusok az URnak az ö bünöknek el-törlésé-ért való áldozatúl, ezek *tudni-illik*: Asdód-ért egy: Gázá-ért egy, Askelon-ért egy, Gáth-ért egy, Ekron-ért egy.

18 Az arany-egerek pedig *valának* a' Filistéusoknak minden városaiknak szamok szerint, az öt * Fejedelmeknek *szamok szerint*: és minden kerített, és kerítés nélkül való városoknak és falluknak *szamok szerint*, mind ama' nagy köig, mellyre az URnak Ládáját letették vala, *melly* a' Beth-sémesbéli Jósué' földén *vagyon* mind e' mái napiglan. * *Jós.* 13: 3.

19 Meg-vere pedig *sokat az UR* a' Beth-sémesbéliekben, mivelhogy belé tekintének * az UR' Ládájába, és megvere a' nep közzül ötven ezer és hetven embert: és sira a' nép, hogy megverte vólna az UR a' népet nagy tsapással. * 4 *Móf.* 4: 20.

20 Mondának azért a' Beth-sémesbéliek: *Vallyon* 's kitsoda áll-hat-meg e' fzent UR Isten * előtt? És *vallyon* hová mégyen-el mi tőlünk?

* 2 *Móf.* 25: 22.

21 Követeket küldének azért a' * Kirjáth-jeárimban lakozókhoz illyen izenettel: Meg-hozták † a' Filistéusok az URnak Ládáját: jöjjetek-alá, *és* vigyétek oda hozzátok. * *Jós.* 18: 14. *Bir.* 18: 12. † *r.* 4: 11.

VII. RESZ.

Sámuelnek rendelése és igazgatása.

1 EL-jövének azért a' Kirjáth-jeárimbéliek, és el-vivék az UR' Ládáját, és bé-vivék azt az Abinádábnak *házába, *ki fen* a' dombon *lakik vala*: és az Eleázárt az ö fiát rendelék, hogy örizné az UR' Ládáját. * 2 *Sám.* 6: 4.

2 Lön pedig, *hogy* míg a' Láda Kirjáth-jeárimban álla, sok idö mulék-el, tudni-illik húsz esztendö: és nagy siráft tön az egész Izrael' népe, *és megtére* az URhoz.

3 Mert Sámuel meg-mondotta vala az egész Izrael' népének illy szóval: Ha tellyes szívből *akartok* meg-térni az URhoz, gyomláljátok-ki közzületek az idegen Isteneket, és az Astárót *bálványt*: és kéfzítsétek a' ti szívetekre az URnak, és önéki * egyedül szolgáljatok; így meg-szabadít titeket a' Filistéusoknak kezekből.

* 5 *Móf.* 10: 20. *Jós.* 24: 23.

4 El-hányák * azért az Izrael' fiai az idegen Isteneket, és az Astárót *bálványt*, és szolgálának egyedül tsak az URnak. * *Bir.* 10: 16.

5 Monda pedig * Sámuel: Gyüjtsétek-bé az egész Izraelt Mispába, és imádkozom érettetek az URnak.

* *r.* 3: 11. 20.

6 Bé-gyülének azért Mispába, holott vizet merítvén, ki-önték az UR előtt: és böjtölének az napon, és mondának ott: Vétkeztünk az UR ellen. És ekképpen itélé Sámuel az Izrael' fiait Mispában.

7 Meg-értvén pedig a' Filistéusok, hogy Mispába gyültenek vólna az Izrael' fiai: a' Filistéusok' Fejedelmi reá indúlának az Izraelre, mellyet mikor meg-hallottak vólna az Izrael' fiai, *igen* meg-rémülének * a' Filistéusoktól. * *r.* 4: 10. 11.

8 Mondának azért Sámuelnek az Izrael' fiai: Ne fzünjél-meg a' mi URunkhoz Istenünkhöz való kiáltáftól, mi érettünk, hogy fzabadítson-meg minket a' Filistéusoknak kezekből.

9 Hoza azért Sámuel egy gyermekéd bárányt, és azt épen meg-áldozá az URnak: és fel-kiálta Sámuel az URhoz az Izrael-ért, és meg-halgatá ötet az UR.

10 És lön, hogy mikor Sámuel áldoznék, *hirtelenseggel* a' Filistéusok ütkezethez kézzülének az Izrael ellen. Az UR pedig meny-dörgéshez hasonló * fzóval kiáltáft tön azon a' napon a' Filistéusok ellen, és meg-rontá öket: és meg-veretének az Izrael előtt.

* *r.* 2: 10. *Bir.* 5: 20.

11 Ki-

11 Ki-menvén pedig az Izrael' népe Mispából, meg-kergeték a' Filiſtéusokat, és mind a' Beth-kár *köſzikla* alatt *való* helyig vágák őket.

12 Fel-vön pedig Sámuel egy követ, és fel-ásá Mispa és a' Sén *köſzikla* között, és nevezé azt *illy* névvel: * Eben-haézer, és monda: MIND EDDIG SEGITSEGGEL VOLT MINEKÜNK AZ UR! *r. 4: 1.

13 Meg-aláztatának azért a' Filiſtéuſok, és nem menének többé az Izrael' határára: és az URnak keze lön a' Filiſtéusok ellen, Sámuelnek tellyes életében.

14 És viſzſza-vévé Izrael a' városokat, mellyeket a' Filiſtéuſok az Izraeltől el-vettek * vala, Ekróntól fogva mind Gáthig: és az ö határát megſzabadítá az Izrael a' Filiſtéusoknak kezekből: és békeſſég lön az Izrael között és az † Emoréusok között.

*r. 4: 10. 11. † 2 *Sám.* 5: 6. 7.

15 Sámuel pedig életének minden rendiben, ítélé az Izraelt.

16 El-mégyen vala pedig eſztendönként, és bé-járja vala Béth-elt, Gilgált és Mispát, és mind ez helyeken törvényt ſzolgáltat vala az Izraelnek.

17 Annak-utánna viſzſza-tér vala * Rámába; mert ott vala néki háza: és ott-is ítéletet tészen vala az Izrael' *fiai* között: és rakata ott az URnak óltárt.

*r. 1: 19. 8: 4.

VIII. RESZ.

Az Iſten meg-engedi, hogy a' nép Királyt válaſzon: kinek juſſatis megmondja.

1 Mikor pedig meg-vénhedett vólna Sámuel, Itélö-birákká válaſztá az ö fiait Izraelben.

2 Vala pedig az elsö fiának neve Jóel, a' máſiknak neve Abia, *kik* Bersebában *lönek* Birákká.

3 Nem járának pedig az ö fiai az ö útáiban, hanem a' telhetetlenség után indúlának: és ajándékot * vönek, és el-fordíták az igaz itéletet.

* 2 *Móſ.* 23: 8. 5 *Móſ.* 16: 19.

4 Egybe-gyülének azért az egéſz Izraelnek Vénei, és menének Sámuelhez * Rámába, * *r.* 7: 17.

5 És mondának néki: Imé te megvénhedtél, és a' te fiaid nem járnak a' te * útaidban; *azért* moſtan válaſzſz nékünk Királyt, † a' ki minket ítéljen, miképpen egyéb nemzetségek-is.

**v.* 3. *r.* 12: 3. 4. † *Hóſ.* 13: 10. *Tſel.* 13: 11.

6 Nem tettzék pedig ez a' ſzó Sámuelnek, hogy azt mondák: adj Királyt nékünk, hogy itéletet tégyen mi közöttünk: És könyörge Sámuel az URnak.

7 Monda pedig az UR Sámuelnek: Fogadd ſzavát mindenben a' népnek valamit néked mondanak. Mert nem tégedet utáltak-meg, hanem engemet * utáltak-meg, hogy ne uralkodjam ö rajtok. *r. 10: 19.

8 Mind az ö *elébbi* tselekedetek ſzerínt, a' mint tselekedtenek *én velem*, az idötöl fogvá, hogy ki-hoztam öket Egyiptomból mind e' mái napig, mikoron el-hagyának engemet és ſzolgáltanak idegen Iſteneknek: te veled-is a' ſzerínt * tselekeſznek. *v. 5.

9 Moſtan azért fogadd-meg az ö ſzavokat: de mikor ö ellenek bizonyságot tészeſz, meg-jelentsed a' Királynak * hatalmát ö rajtok, a' ki uralkodni fog ö közöttök. * *v.* 11-17.

10 Meg-mondá azért Sámuel a' népnek az URnak minden ſzavát, *azoknak* a' kik ö töle Királyt kérnek vala.

11 És *így* ſzóla: E' léſzen a' Királynak hatalma, a' ki uralkodni fog ti rajtatok: A' ti fiaitokat el-vészi és ſzekér vezetöi léſznek néki, és lovagjai, és az ö ſzekere elött futnak.

12 És válaſzt *köszönlök* ezer ember elött járó Hadnagyokat, és ötven ember elött járókat, és hogy néki ſzántsanak, gabonáját bé-aratták: hadakozó ſzerſzámokat, és ſzekérhez való ſzerſzámokat tſináljanak.

13 A' ti leányitokat viſzontag elviteti a' kenegetésre, ſzakátsságra és kenyér sütésre.

14 Továbbá ſzántó földeteket, ſzölö-hegyeiteket, és olaj-termö kerteiteknek a' javát el-veſzi, és ſzolgáinak adja.

15 És a' ti veteményitekböl, 's ſzölöitekböl dézmát véſzen, és az ö Föemberinek és ſzolgáinak adja.

16 A' ti ſzolgáitokat és ſzolgálóitokat, és ifjaitokat, és ſzamáritokat elvéſzi, hogy *azokon* az ö dolgát tegyék.

17 A' ti barmaitokból dézmát véſzen, és önéki ſzolgai léſztek.

18 És akkor kiáltani fogtok a' Király miatt, a' kit válaſztotok magatoknak: de nem halgat-meg az UR titeket az napon.

19 Nem akará pedig meg-hallani a' köſſég a' Sámuel' ſzavát, hanem mondának; Semmiképpen nem *akarjuk*, hanem * Király uralkodjék mi rajtunk,

*r. 12: 12.

20 És mi-is úgy légyünk mint egyéb nemzetségék, és a' mi Királyunk itéljen-meg minket, és ö elöttünk * menjen, és viſelje a' mi hadunkat.

* 4 *Móſ.* 27: 17.

21 Meg-hallá azért Sámuel a' népnek minden ſzavát, és meg-mondá azt az URnak.

22 És monda az UR Sámuelnek: Fogadd-meg az ö * ſzavokat, és emelj Királyt önékiek. Monda azért Sámuel az Izrael' népének: Menjetek-el *haza* ki-ki az ö városába. *v. 7. 9.

IX. RESZ.

Sault vendégül fogadja Sámuel.

1 VAla pedig egy ember Benjámin' *nemzetségéből*, kinek neve vala * Kis, Abielnek fia. *ki vólt* Séror' fia, *ki* Békoráth' fia, ki Afiách' fia, ki *vólt* a' Benjámin' *házából* való ember: *ez* igen erös *ember* vala. *r. 14:51.*

2 Ennek a' *Kisnek* vala *egy* fia, kinek neve *vala* Saul, tekintetes és igen szép, és nem vala *senki* az Izrael' fiai között szebb annál: és vállasabb 's magasabb vala az egész *Izrael'* népénél.

3 El-veſztenek vala pedig a' Kisnek a' Saul' attyának szamári, és monda Kis Saulnak az ö fiának: Végy mellé egyet a' szolgák közzül, és kelj-fel, menj-el, keresd-meg a' szamárokat.

4 Által-méne azért az Efraim' hegyén, által-méne azután a' Száliasa' földére, és nem találák-meg: által-menének továbbá a' Saálim' földén-is, és még sem *valának a' szamárok*: által-méne azután a' Jemininek földére, és még sem találák-meg.

5 *Mikor pedig* juttottak *vólna* a' Suf' földére, *és még-is nem találták vólna meg*, monda Saul az ö szolgájának, a' ki véle *vala*: Jer-menjünk-vissza; mert né-talám eddig el-felejtette az atyám a' szamárokat, és minket * félt *inkább*. * *r.* 10: 2-9.

6 Monda pedig *az* önéki: Imé most az Istennek * embere e' városban vagyon, és az az ember igen betsületes *ember*: valamit meg-mond, megtellyesedik: Menjünk † oda, talám meg-jelenti nékünk a' mi útunkat, mellyre menjünk. * *r.* 2: 27. 3: 20. † *v.* 15. 16.

7 Es felele Saul az ö szolgájának: Bátor menjünk-el, de mit vigyünk az embernek? mert a' kenyér el-fogyott tarisznyánkból: és nintsen mit vigyünk ajándékban az Isten' emberének: mi vagyon nálunk?

8 Szólla ismét erre a' szolga Saulnak, és monda: Imé vagyon én nálam egy ezüst Siklusnak negyed része, mellyet én az Isten' emberének adok, hogy meg-mondja nékünk a' mi * útunkat. * *v.* 3.

9 Régen az Izraelben, mikor valaki az Istenhez mégyen vala tanáts' * kérdeni, *minden* azt mondja: Jertek, menjünk a' Nézöhöz; mert *a' kit* most-tan Prófétának *mondanak*, régen azt hívják vala Nézönek. * 1 *Mós.* 25: 22.

10 Monda azért Saul az ö szolgájának: Jó *ez*, a' mit mondasz: jere, menjünk-el. El-menének azért a' városba, a' holott *vala* az Isten' embere.

11 Ök *pedig* a' városnak hágóján felmenvén, találának valami leányokat, *kik* viz' meríteni mennek vala ki, és mondának nékiek: Itté a' * Nezö? *v.* 6.

12 Kik felelének nékiek, és mondának: Itt vagyon tsak előtted, siess gyorsan; mert *tsak* ma jött-bé a' városba; mert ma a' népnek lakodalma *lészen* ímez hegyen.

13 Mihelyt bé-juttok a' városba, mindjárt meg-találjátok ötet, mielőtte a' hegyre fel-menne a' lakodalomba; mert nem éfzik *addig* a' kösség, míg fel nem mégyen; mert ö áldja-meg a' lakodalmat, az után éfznek a' * hívatalosok: azért most menjetek-fel; mert most-tan ez órában találhatjátok-meg ötet. * *r.* 16: 3.

14 Fel-menének azért a' városba, *és* mikor a' város' közepin mennének, ímé Sámuel *színte* eleikbe jöve, akarván fel-menni a' hegyre. * *r.* 3: 20.

15 Az UR pedig meg-jelentette vala Sámuelnek füleibe, *az előtt* egy nappal, minek-előtte Saul oda menne, *ezt* mondván:

16 Hólnap illyenkor küldök * te hozzád egy embert a' Benjámin' földéről, kit az én népem előtt Izrael előtt való hadnagyságra fel-kenj, és az meg-fzabadítja az én népemet a' Filisteúsok' kezéből; mert meg-tekintettem az én népemet. és fel-hatott az ö kiáltása én előmbe. * *v.* 6-*Tsel.* 13:21.

17 Sámuel pedig meg-tekinté Sault, és az UR meg-izóllítá ötet: Imhol ez az ember, a' kiről * fzólltam tenéked, e' fog uralkodni az én népemen.

* *v.* 15. 16.

18 Saul pedig a' kapu közibe méne Sámuelhez: és monda: Kérlek mondd-meg nékem, hol *vagyon* a' Nézö' * háza. * *v.* 6.

19 Es monda Sámuel Saulnak: En *vagyok* a' Nézö: menj-fel előttem a' hegyre, és ma én velem * égyetek, annak-utánna el-botsátlak téged' reggel, és valami fzívedben *vagyon*, meg-jelentem tenéked. * *v.* 12.

20 Tudni-illik a' szamárok felöl, *mellyek* töled el-veſztenek harmad nappal ez előtt, semmit ne bánkodjál rajtok; mert meg-találták. De *vallyon* az Izraelnek kihez * *vagyon* minden kivánsága? *vallyon* 's nem te hozzádé, és a' te atyádnak egész háza-népéhez?

* *v.* 15. 16.

21 Felele pedig Saul, és monda: Avagy nem Benjáminita *vagyoké* én, az Izraelnek leg * kisebbik nemzetségéből való? és az én nemzetem az egész Benjámin' nemzetsége között † leg-kisebb; Mi *dolog azért*, hogy nékem illyen-képpen fzóllasz?

* *Bir.* 20: 46. † *Bir.* 6: 15.

22 Fogván azért Sámuel Sault és az ö szolgáját, bé-vivé öket a' vatsoráló-házba: és önékik adá a' fö helyet a' hí-

a' hívatalos vendégek között, kik valának mint-egy harmintz férjfiak.

23 Monda pedig Sámuel a' szakátsnak: Hozd-elö amá' részt, a' mellyet oda adtam vala, és a' mellyről azt mondottam vala, hogy el-tégyed.

24 Elö-vévén azért a' szakáts a' tzémert mind a' rajta valóval egybe, Saulnak eleibe tévé, és monda *Sámuel*: Imhol a' mi meg-maradott vólt, vedd elödbe, és egyél; mert mind ez ideig néked * tartottuk, *miólta* megmondóttam *a' szakátsnak*, hogy a' népet vendégségbe hívtam: évék azért az napod Saul Sámuellel * *v.* 16.

25 Es minek-utánna alá-jöttenek vólna a' hegyröl a' városba, beszélle Saullal a' ház' padlásán.

26 Azután fel-kelének jó reggel, és lön, hogy mikor a' hajnal fel-jöne, fzólitá Sámuel Sault a' ház' padlásán, mondván: Kelj-fel, el-botsátlak tégedet. Es fel-kele Saul, és ki-menének ketten, ö és Sámuel a' *városból*.

27 Mikor *pedig* a' város' végére jutottak vólna, monda Sámuel Saulnak: Mondd-meg a' fzolgának, hogy menjen-el elöttünk (és el-méne) te pedig állí-meg azonközben, hadd mondjam-meg néked az Iften'* beszédét. * *v.* 16.

X. RESZ.

Saul Királyá tétetik.

1 ELö-vévén azért Sámuel egy fzelentze olajt, az ö fejére tölté, és meg-tsókolá ötet, és monda: Avagy nem *igy kellé ennek lenni*, holott az UR Hadnagygyá kent* tégedet az ö örökségén? * *v.* 16. *Tsel.* 13: 21.

2 Minek-utánna ma én tölem elmégy, találsz két embert a'Ráchel' † koporsójánál, a' Benjámin' határán Selsáhnál, kik azt mondják tenéked: Meg-találták a' fzamárokat, mellyek' keresni mentél vólt: és ímé a' fzamárok' dolgát el-hagyta vala immár az atyád, és titeket félt * vala, ezt mondván: Mit kell tennem az én fiam felöl? † 1 *Mós.* 35: 19. * *r.* 9: 5.

3 Onnét ismét tovább menvén, mikor a' Thábor *hegy alatt való* fikra jutsz, találnak ott tégedet három emberek, kik Beth-elbe mennek-fel az Istenhez: *kiknek* egyike három gödölyét visen, a' másik visen három fonatos kalátsot, és a' harmadik visen egy tömlö bort.

4 Es *azok* köfzönnek tenéked békefséggel, és két kenyeret adnak tenéked, mellyet el-végy az ö kezekböl.

5 Azután jutfz az Isten' hegyére, holott *vagynak* a' Filiftéusoknak ftrásái, mikor pedig bé-mégy oda a' városba, elöl-találod a' Prófétáknak feregét, kik a' hegyröl jönek-alá, és ö elöttök *lészen* lant, dob, fip és hegedü, és ö-magok prófétálnak.

6 Es az URnak Lelke te reád fzáll, * és vélek együtt prófétálfz: és *úgymint* más emberré változol.

* 4 *Mós.* 11: 25.

7 Mikor pedig ezek a' jelek te rajtad meg-tellyesednek, járj-el benne a' mi a' te hívatalod; mert az Iften veled *vagyon*.

8 Menj-alá továbbá én elöttem Gilgálba, és ímé én alá-mégyek hozzád, hogy égö áldozatot tégyek: és áldozzam hálá-adó áldozatot-is: hét napig meg-várj mig * hozzád mégyek: és meg-mútatom néked, mit kelljen tselekedned. * *r.* 13: 8.

9 Lön pedig, hogy mikor el-fordúlván Sámuel elöl el-menne, az Isten az ö fzivét el-változtatá, és azon napon mind ezek a' jelek meg-tellyesedének.

10 Es mikor jutottak vólna amá' * hegyre, imé a' Prófétáknak ferege eleibe jöve, és fzálla ö reá az Istennek Lelke, és † prófétála ö közöttök.

* *v.* 5. † *r.* 19: 20. 24.

11 Lön pedig, hogy valakik ötet esmérték vólna annak-elötte, látván hogy a' Prófétákkal együtt prófétálna, monda a' nép *közzül* egyik a' máfiknak: Mi lelte a' Kisnek fiát? NEMDE SAUL-IS A' PROFETAK KÖZÖTT *vagyon*!

12 Es felelvén egy közzülök, monda: vallyon 's kitsoda a' *Próféták*nak attyok? Azért ez példa-beszédbe kele? * Talám Saul-is a' Próféták között *vagyon*? * *r.* 19: 24.

13 Es el-végezé a' prófétáláft, és felméne a' hegyre.

14 Monda pedig az ö attyának bátty a néki, és az ö fzolgájának: Hová mentetek vala? Felele: A' fzamárok' keresni: mikor pedig látnók, hogy *meg* nem *talál-hatjuk*, Sámuelhez * mentünk vala. * *r.* 9: 6.

15 Es monda a' Saul' attyának bátty a: Kérlek beszéld-meg nékem mit monda néktek Sámuel:

16 Monda Saul az ö attya' bátty ának: Nyilván meg-mondá nékünk, hogy meg-találták a' fzamárokat: de a' Királyságnak * dolgát nem jelentémeg néki; mivelhogy Sámuel meghagyta vala. * *v.* 1- *r.* 9: 17.

17 Egybe-hívá azért Sámuel a' népet Mispába * az URhoz, * *r.* 7: 5. *Bir.* 20: 1.

18 Es monda az Izrael' fiainak: Ezt mondja az Izraelnek URa Isten: En hoztam-ki az Izraelt Egyiptomból, és meg-fzabadítottalak titeket az Egyiptombéllieknek kezekből, és minden országoknak kezekből, kik titeket nyomorgattanak:

19 Ti pedig e' mái napon meg-vettétek * a' ti Istenteket, a' ki óltalmaz

maz titeket minden gonoſzaitok és nyomorúságitok ellen, és *ezt* mondották néki: Adj Királyt mi közinkbe: Moſtan azért álljatok-meg az UR előtt a' ti nemzetségitek ſzerínt, és Hadnagyságitok ſzerínt. * *r.* 8: 7. 19.

20 És *mikor* elö-állatta *volna* Sámuel az Izraelnek minden nemzetségit, találák-ki * *ſors által* a' Benjámin' nemzetségét. * *Józ.* 7: 14-18.

21 Azután a' Benjámin nemzetségét elö-állátá, az ö háza-népeivel, és találák-ki a' Mátri' nemzetségét, és *azok közzül* találák * Sault, a' Kisnek fiát: és keresék ötet, és nem találák-meg.

22 Meg-kérdék azért az URat, ha még el-jöne oda az az ember, és felele az UR: Imé ahol, a' ſok holvaló között rejtezett-el.

23 Futamodván azért, elö-hozák onnét ötet, és meg-álla a' nép között, és magaſsabb vala * mind a' ſokaságnál, a' vállától fogva oda fel. * *r.* 9: 2.

24 Monda akkor Sámuel az egéſz népnek: Látjátoké a' kit válaſztott az UR, hogy nintsen ö hozzája hasonló az egéſz nép között! és fel-kiálta az egéſz nép, és mondának: ELJEN A' KIRALY!

25 És meg-mondá Sámuel a' népnek, a' királyságnak * juſſát, és béirá egy könyvbe; és le-tévé az UR előtt, és el-botsátá Sámuel az egéſz népet, mindent az ö házához.

* *r.* 8: 11-17. § *Móſ.* 17: 14-20.

26 El-méne pedig Saul-is az ö házához * Gibeába, és méne ö véle *nagy* ſereg, a' kiknek Iſten az ö ſzíveket fel-indította vala. * *r.* 11: 4. 13: 2. *Bir.* 20: 4. 5. 37.

27 Az álnokságnak * fiai pedig ezt mondják vala: Mitöl ſzabadít-hat ez meg minket? és ſemminek alítják ötet, és *ſemmi* † ajándékot néki nem adának: ö pedig *mind ezekre* mintegy ſiket *tsak ollyan* vala. * *r.* 11: 12. 13.

† 2 *Krón.* 17: 5.

XI. RESZ.

Saul meg-veri az Ammonitákat.

1 REájok jöve pedig Nahás az Ammonita*knak Fejedelme*, és tábort járatta a' Jábes * Gileád' *városa* ellenében: És mondának mindnyájan a' Jábesbéliek Nahásnak: Tégy frigyet velünk, és *mi* ſzolgálunk tenéked. * *r.* 31: 11.

2 Monda pedig nékiek Nahás Ammonita: Igy frigyet vetek veletek, hogy mindeniteknek a' jobb-ſzemét * ki-vájaſſam; és ezt a' gyalázatot veſſem az egéſz Izrael' *népére*. * *Jér.* 39: 7.

3 Kinek mondának a' Jábesbéli: vén *ember*ek, Engedj minékünk hét napot, hadd küldjünk követeket az Izraelnek minden határára: és ha ſenki nem *leſzen, ki* meg-ſzabadít*ſon* minket, ki-mégyünk hozzád.

4 El-jutának azért a' követek a' Saul' *lakó helyére* Gibeába, és meg-mondák a' követségnek a' köſségnek hallására, és fel-emelé az egéſz köſség az ö ſzavát, és ſirának.

5 Azon-közbe pedig Saul a' mezöröl jö vala az ökrök után, és monda Saul: Mi *lelte* a' népet hogy ſirnak? Es meg-beſzéllék néki a' Jábesbéli *követeknek* * ſzavát. * *v.* 2.

6 Akkor az Iſtennek Lelke ſzálla Saulra, mikoron hallotta vólna e' ſzókat, és az ö haragja igen fel-búſula.

7 És két ökröt hozatván, darabonként vagdalá, és az Izraelnek minden határára el-küldé követek által, azt mondván: Valaki Saul és Sámuel után *a' hadba* nem jö, ezt tselekeſzik az ö ökreivel. Es az URnak félelme ſzálla a' népre. és ki-ſzállának mind egy akarattal.

8 Meg-ſzámlálá azért öket Bézekben, és lön az Izrael' népe három ſzáz ezer, és a' Júda' férſfiai harmintz ezeren.

9 Es mondának a' követeknek a' kik jöttenek vala: Ezt mondjátok a' Jábes-Gileádbéliéknek: hólnap tinéktek ſzabadúláſtok lészen, mikor a' * Nap fel-melegedik: és el-menének a' követek, és meg-mondák a' Jábesbéliéknek, és igen örülének. * *v.* 11.

10 Mondának azért a' Jábesbéliek *az Ammonitáknak*: Reggel ki-mégyünk hozzátok, hogy valamint tetzik ſzemeiteknek, úgy * tselekedjetek velünk. * *v.* 2.

11 Máſod napon pedig Saul a' nép*et* három réſzre oſztá, és a' táborra*ütének* ſzinte hajnalban, és igen vágák az Ammonitákat *mind addig*, míg a' Nap * fel-melegedék: a' kik pedig meg-maradtak vala, el-ſzéledének hogy tsak kettö-is ö közzülök együt nem vala. * *v.* 9.

12 Es monda a' nép Sámuelnek: Kitsoda az, a' ki azt mondja vala: Saul fogé mi rajtunk * uralkodni? Adjátok *kezünk*be azokat az embereket, és *ezennel* meg-öljük öket. * *r.* 10: 27.

13 Es monda Saul: Senkit ma meg nem * ölnek; mert e' mái napon a' UR nagy győzedelmet adott az Izraelnek. * *r.* 10: 27. 2 *Sám.* 19: 22.

14 Monda pedig Sámuel a' népnek: Jertek-el, menjünk Gilgálba, hogy ott * ujítsuk-meg a' Fejedelemséget.

* *r.* 12: 24.

15 El-méne azért mind a' ſokaság Gilgálba, és Királyá válaſzták Saul ott Gilgálban az UR előtt: és ott * áldozának hálá-adó áldozatokat az UR előt

elött, és igen örvende ott Saul, és az egész Izrael' népe. * *Kir.* 1 : 25.

XII. RESZ.

Sámuel a' nép előtt tisztét le-tészi.

1 MOnda pedig Sámuel az egész Izrael' *népe*nek : Imé meg-hallgattam a' ti * szótokat mindenben, valamit ennékem mondottatok, és ti elötökbe Királyt † választottam.

* *r.* 8 : 5. 7. 22. † *r.* 11 : 15.

2 Es mostan ímé a' Király elöttetek jár, én pedig meg-vénhedtem, és meg-ölszültem, és az én fiaim ímé veletek *vagynak* : én pedig ti elöttetek * jártam ifjúságomtól fogva, mind e' mái napiglan. * *r.* 3:19.20. 7:13.15.

3 Imhol azért, tégyetek bizonyságot én ellenem az UR előtt, és az előtt a' kit ö-meg-kenetett, ha valakinek ökrét el-vettem, vagy valakinek szamárát el-vettem ; és *ha* valakin erőszakot tselekedtem : *ha* valakit megrontottam, vagy valakinek kezéből * jutalmat vettem ; hogy *azért* szememet ö róla el-fordítottam vólna : és viszsza-adom † néktek. * 2 *Móf.* 23: 8. † 4 *Móf.* 5 : 6-8.

4 Es felelének : Nem tselekedtél mi rajtunk erö-szakot, sem meg nem rontottál minket, sem pedig valamit más' kezéből el nem vettél.

5 Es monda nékiek : Bizonyságom *énnékem* az UR ti ellenetek, és bizonyságom az ö meg-kentt Királya e' napon, hogy semmit az én kezemben nem találtatok. Es monda *a' nép* : Bizonyság *id vagynunk*.

6 Es monda Sámuel a' népnek ; Az UR *ebben bizonyság*, ki tette * Mósest és Áront *szabadítóul*, és a' ki ki-hozta a' ti atyáitokat Egyiptom' földéből. **v.* 8. *Jós.* 24 : 5. 6. *Tsel.* 7 : 35. 36.

7 Mostan azért álljatok-elö, hadd feddözzem ti veletek az UR előtt, az URnak minden igasságai felöl, mellyeket tselekedett ti veletek, és a' ti atyáitokkal.

8 Mikor bé-ment vólna Jákób * Egyiptomba, fel-kiáltának † a' ti atyáitok az URhoz, és el-botsátá az UR Mósest †† és Áront, kik ki-hozák a' ti atyáitokat Egyiptomból, és itt ez helyen lakosokká tévék öket.

* 1 *Móf.* 46 : 5. † 2 *Móf.* 2:23.25 †† 2 *Móf.* 3 : 1-10. *r.* 4 : 14.15.

9 Es el-felejtkezének az ö URokról Istenekről, és adá öket Siserának * a' Hásor' seregének Hadnagyjának kezébe : és a' Filistéusoknak † kezekbe, és a' Moábitáknak ** Királya' kezébe, a' kik hadakozának ö ellenek.

* *Bir.* 4:2. 10:7. 13:1. † *r.* 4:10.11.

** *Bir.* 4 : 12. 14.

10 Es kiáltának az URhoz, és *azt* mondák : Vétkeztünk ; mert el-hagytuk az URat, és szolgáltunk a' Baálim és az Astarót *bálványok*nak : mostan azért szabadíts-meg a' mi ellenségeinknek kezekből, és tenéked szolgálunk.

11 Annak-okáért el-botsátá az UR * Jéru-baált, és Bédánt, és Jéftét, és Sámuelt † és meg-szabadíta titeket a' ti ellenségitek' kezéből minden-felé, és nagy bátorságban laktatok.

* *Bir.* 6 : 13. 14. 25. † *r.* 7 : 13.

12 Es láttátok, miképpen Nahás * az Ammon' fiainak Királya jöve ti ellenetek, és *ti* azt mondottátok énnékem : Semmiképpen *egyebet* nem *akarunk* : hanem † Király uralkodjék mi rajtunk, holott a' ti URatok Istentek *vólna* ti *néktek* Királyotok. * *r.* 11:1.2. † *r.* 8 : 5. 19.

13 Mostan azért imhol a' Király a' kit * választottatok, *és* a' kit kívántatok, és ímé az UR Királyá tette *ötet* ti rajtatok. * *r.* 10 24.

14 Hogyha félitek az URat, és szolgáltok önéki, és engedelmesek léfztek az ö szavának, és az UR' fzájából *jött parantsolatok* ellen nem rugódoztok, mind ti mind a' ti Királyotok, ki ti rajtatok uralkodik, meg-maradtok, követvén a' ti URatokat Istenteket ;

15 Hogyha pedig az URnak szavát nem fogadjátok, hanem az UR' fzájából *származott parantsolatot* általhágjátok, az URnak keze ti ellenetek lészen, *miképpen* a' ti atyáitok ellen-is.

16 Es mostan-is álljatok-meg, és lássátok ezt a' tsuda dolgot, mellyet az UR tselekeszik a' ti szemeitek előtt.

17 Avagy nem búza aratás*nak ideje vagyoné* mostan ? Segitségül hívom az URat, és menny-dörgést ád, és esöt e' *mái napon*, és tudjátok 's lássátok-meg, hogy a' ti vétketek nagy, a' mellyet tselekedtetek az UR' szemei előtt, hogy * Királyt kértetek magatoknak.

* *v.* 12. *r.* 8 : 7. 10 : 19.

18 Fel-kiálta azért Sámuel az URhoz, és ada az UR menny-dörgést, és esöt azon a' napon : és mind az egész fokaság igen meg-rettene az URtól, és Sámueltöl.

19 Es monda mind az egész fokaság Sámuelnek : Könyörögj a' te szolgaid-ért a' te URadnak Istenednek, hogy meg ne haljunk ; mert minden bünéinket * ezzel öregbítettük, hogy Királyt kértünk magunknak. * *v.* 17.

20 Es monda Sámuel a' népnek : Ne féljetek, *jóllehet* ti mind ezeket a' gonoszságokat meg-tselekedtétek : de mindazáltal az URtól el ne szakadjatok, hanem szolgáljatok * az URnak tellyes szívetekből. * *Jós.* 24 : 14.15.

21 Es ne térjetek a' bálványok után, mellyek nem használ-hatnak, meg sem szabadít-hatnak ; * mert bálványok. * *Sólt.* 115 : 5-7.

22 Mert nem hagyja-el * az UR az ö népét az ö nagy † nevé-ért; mert az UR magának ö népévé akart titeket választani. * *Sir.* 3 : 31. 32.

† *Ezék.* 20 : 9.

23 Távól légyen én tölem-is, hogy vétkezzem az ÚR ellen, meg-ſzünvén a' ti érettetek való könyörgéſtöl; sőt inkább meg-tanítalak titeket a' jó és igaz útra.

24 De mindazáltal féljétek az URat, és ſzolgáljatok önéki igazságban *és* tellyes ſzívből; mert gondoljátok-meg, hogy nagy dolgokat * tselekedett ti veletek. * *r.* 11 : 1. 11.

25 Hogyha pedig a' gonoſz tselekedetben menten-mentek: mind ti magatok, mind a' ti Királyotok el-veſztek.

XIII. RESZ.

Saul hadakozik a' Filiſtéusokkal.

1 Mikoron immár Saul eſztendeig uralkodott vólna (mert két * eſztendeig uralkodék az Izraelen.)

* *r.* 15 : 9. 23-29. 16 : 12. 13.

2 Válaſzta magának Saul három ezer *embert* az Izrael közzül, és két ezere Saullal vala Mikmásban, és a' Béthel' hegyén, az *egyik* ezere vala Jónathánnal a' Benjámin' *városában* Gibeábban: a' népnek pedig maradékát haza botsátá, mindent az ö hajlékiba.

3 Meg-veré azon-közben Jónathán a' Filiſtéusoknak álló-ſeregét, melly a' hegyen *vala*, és *ezt* meg-hallák a' Filiſtéusok: Saul pedig trombitát fútata az egéſz földön, ezt mondván: hallják-meg a' Sidók!

4 Es meg-hallá az egéſz Izrael, hogy *ezt* mondának: meg-verte Saul a' Filiſtéusoknak álló-ſeregét, melly-ért útálatban vagyon az Izrael a' Filiſtéusok között: fel-gyüle azért a' nép Gilgálba Saul után.

5 A' Filiſtéusok pedig egybe-gyülének, hogy meg-vivnának az Izraellel, ſzekerek vala harmintz ezer, és hat ezer lovagjok: a' köffég pedig *ſok vala* mint a' tenger' partján való ſzámlálhatatlan föveny: és fel-jövének, és tábort járának * Mikmásban, Betháven † felöl Nap-keletre. * *v.* 2.

* *Józ.* 18 : 11. 12.

6 Az Izrael népe pedig látván, hogy nehezen *vólna* dolga; mert *igen* meg ſzorították vala a' népet, el-rejtezék a' nép a' barlangokban * és bokrokban, köfziklák között, várakban, és mély vermekben. * *Bir.* 6 : 2.

7 A' Sidók *közzül* továbbá *némellyek* által-menének a' Jordán' *vizén*; a' Gád' és Gileád' földére, és mikor Saul Gilgálban vólna, mind az egéſz ſokaság fel-indúlván utánna ſiet vala.

8 Es várakozék *ott* hét napot, az idő ízerint, a' mint Sámuel **meg-hagyta vala*. Mikoron pedig Sámuel el nem jött vólna Gilgálba, el-oſzla a' nép ö töle. **r.* 10 : 8.—

9 Akkor monda Saul: Hozzátok ide ezt a' tüzre való áldozatot, és mind ímez hálá-adásra való áldozatot: és ö égő áldozatot tön.

10 Es mikor el-végezte vólna az áldozatot, ímé Sámuel el-juta, és ki-méne Saul ö eleibe, hogy köſzöntené ötet.

11 Es monda Sámuel: Mit tselekedtél? Felele Saul: Mivelhogy láttam, hogy el-oſzlana tölem a' nép, és hogy te el nem jönél a' hagyott * napra, a Filiſtéusok pedig fel-gyültenek vólna Mikmásba: * *r.* 10 : 8.

12 Mondom vala, hogy ímé a' Filiſtéusok reám jönek *ide* Gilgálba, és még az URnak ízíne elött nem könyörgöttem; meg-bátorítám azért magamat, és áldozatot * tévék.

* 3 *Móſ.* 17 : 5. 8. 9.

13 Es monda Sámuel Saulnak: Bolondúl tselekedtél, nem tartottad-meg a' te URadnak Iſtenednek parantsolatját, mellyet tenéked parantsolt. Imé moſtan az UR meg-erősítette vólna a' te birodalmadat az Izraelen mind örökké.

14 De immár a' te birodalmad állandó nem léſzen. Keresett az UR magának ſzíve * ſzerint való embert, kinek meg-parantsolta az UR, hogy az ö népének Hadnagyja légyen; mert nem tartottad-meg, a' mit az UR parantsolt † tenéked. * *r.* 16 : 1. 12. 13. *Tſel.* 13 : 22. † *r.* 10 : 8. 15 : 3. 9. 11.

15 Fel-kele pedig Sámuel, és fel-méne Gilgálból a' Benjámin' *városába* Gibeába: és meg-ſzámlálá Saul a' népet, a' melly ö mellette találtaték, *és vala* úgy-mint hat-ſzáz * ember.

* *r.* 14 : 2.

16 Saul azért és az ö fia Jonáthán, és a' nép, melly ö vélek vala, múlatnak vala a' Benjámin' *városában* Gibeában; a' Filiſtéusok pedig tábort jártak vala * Mikmásban. * *r.* 13 : 2.

17 Es ki-jöve a' Filiſtéusok ſeregéből három dúló ſereg: egyik ſereg az Ofra *város* felé való úton mégyen vala a' Saulnak földére,

18 Es a' máſik ſereg mégyen vala a' Beth-hóron felé való úton, a' harmadik ſereg pedig mégyen vala azon a' határ úton, melly vagyon a' Séboim' völgye' ellenében, a' puſzta felöl.

19 Továbbá nem találnak vala kovátsot az egéſz Izrael' földén; mert azt mondják vala a' Filiſtéusok: Nem *akarjuk* hogy a' Sidók valamiképpen ſzablyát és dárdát * tſináljanak;

* *Bir.* 5 : 8.—

20 *Ugy-annyira*, hogy mind az Izrael' *népének* a' Filiſtéusokhoz kellene men-

menniek az ö szántó-vasok' kapájok', fejszéjek' és ásójok' élesíteni.

21 És reszelőjök vala a' szántó-vasaknak, kapáknak, három-ágú villáknak, fejszéknek és ösztönnek meg-élesítésére. Az ütközetnek napján azért nem találtatik vala fegyver és dárda * az egész sokaságnak kezében, a' ki Saullal és Jónathánnal *vala*: hanem csak Saulnak és az ö fiának Jónathánnak vala. * *Bir.* 5: 8.—

22 Ki-szálla pedig a' Filistéusoknak serege a' Mikmásnak szorosára.

XIV. RESZ.

Saul meg-futamtatja a' Filistéusokat.

1 Történék pedig egy némelly napon, hogy mondaná Jónathán a' Saul' fia az ö szolgájának, ki az ö fegyverét hordozza vala: Jer, menjünk-által a' Filistéusok' álló seregére melly ím ez helyen túl *vagyon*: de az ö attyának meg nem jelenté.

2 Saul pedig múlat vala *kivül* a' Gibea *város'* határán, a' pómagránát-fa alatt, a' Migron *nevü mezőben*: a' nép pedig, a' melly ö véle *vala*, *vala* úgy-mint hat-száz * ember. * *r.* 13: 15.—

3 Ahija viseli vala pedig Silóban az Efódot, ki az Achitóbnak, Ikábod'-bátyának fia vala, *melly Ikábod* * Fineásnak, az UR' Papja' Eli' fiának fia vala: a' nép pedig nem tudja vala, hogy el-ment volna Jónathán. * *r.* 4: 21.

4 A' szorosokon pedig, a' hol által akar vala menni Jónathán a' Filistéusok' seregére, nagy hegyes kősziklák vala, mind innét, a' hol bé kell vala menni, mind pedig túl, a' hol ki kellene menni. Az egyik kősziklának neve Bótzetz, a' másiknak neve Séne.

5 Egyik kősziklá vala Efzakra Mikmás' * ellenébe, és a' másik délre Gibea' ellenébe. * *r.* 13: 16.

6 És monda Jónathán az ö fegyverhordozó szolgájának: Nosza menjünk-által ezeknek a' környül-metéletleneknek táborokra; né-talám vélünk léfzen az UR; mert nem nehéz az URnak sok vagy kevés által * megszabadítani. * 2 *Krón.* 14: 11. *Bir.* 7: 7.

7 Felele néki az ö fegyver-hordozója: Tselekedd-meg valami szívedben vagyon: indúlj néki, ímhol veled vagyok én, kedved szerint *tselekeszem*.

8 És monda Jónathán: Imé mi által-mégyünk az ellenségre, és megmútatjuk magunkat nékiek;

9 És ha azt mondják nékünk: * Várjatok-meg míg oda érkezünk hozzátok, álljunk-meg a' mi helyünkben, és ne menjünk reájok; * 1 *Mós.* 24: 14.

10 Ha pedig azt mondándják: Jertek ide hozzánk; menjünk-el; mert kezünkbe adta az UR öket; és ez *légyen* minékünk jelünk.

11 Meg-mútaták azért magokat ketten a' Filistéusok' seregének: és mondának a' Filistéusok: Ímhol a' Sidók ki-jödögelnek a' barlangokból, a' mellyekbe * rejtezték vólt. * *r.* 13: 6.

12 És szóllának a' seregből az emberek Jónathánnak, és az ö fegyverhordozójának, és mondának: Jertek ide hozzánk, és valamit mondunk néktek. Akkor monda Jónathán az ö fegyver-hordozójának: Jere utánnam *; mert az UR ezeket az Izraelnek kezébe adta. * *v.* 10.

13 Fel-méne azért Jónathán mind kézzel lábbal *ipavkodván*, és az ö fegyver-hordozója-is ö utánna: És igen hullának vala * Jónathán előtt: és az ö fegyver-hordozója-is igen öli vala *azokat* ö utánna. * 3 *Mós.* 26: 7. 8.

14 És ez az elsö meg-verés, (mellyben Jónathán, és az ö fegyver-hordozója úgy-mint húsz férjfiat ölének-meg) lön úgy-mint egy szántó földnek felén, mellyet két ökör a' mezön megszánt-hatna.

15 Vala azért nagy félelem a' táborban, a' mezöben, és mind a' nép között, és mind az álló, mind a' hartzoló *sereg* meg-rettene: a' föld-is megindúla, és az Isten elött meg-rémüle.

16 És meg-láták a' Saul' őrásái a' Benjámin' *városában* * Gibeában, hogy a' sokaság el-széledett vólna, és igen futna, és vágattatnék. * *r.* 13: 16.

17 Monda pedig Saul a' népnek, melly véle *vala*: Nosza számláljátok-meg *a' népet*, és láttátok-meg ki mentel mi közzülünk, és mikor meg-számlálták vólna, ímé Jónathán az ö fegyver-hordozójával egybe találtaték távol *lenni*.

18 Monda azért Saul Ahija * Papnak: Hozd-elö az Isten' Ládáját; (mert akkor az Isten' Ládája az Izrael fiainál vala.) * *v.* 3.

19 Es lön, hogy *mikor* még Saul a' Pappal befzéllene, a' sokaság, melly a' Filistéusok táborában *vala*, menten mégyen vala, és nevekedik vala *az ö nyavalyájok*: Azért monda Saul a' Papnak: Hagyd-el a' mit kezdettél.

20 Annak-okáért Saul és mind a nép, * melly ö véle vala, egybe gyülvén el-menének az ütközetre, és ímé kinek-kinek fegyvere az ö társa * ellen *fordúlt* vala, *és* nagy veszedelem *vala közöttök*. † *Bir.* 7: 22. 2 *Krón.* 20: 22. 23.

21 A' Sidók-is pedig, *kik akkor-is* valának a' Filistéusokkal mint az előttis, kik ö vélek fel-jöttek vala a' táborba, *és* ott körül *valának*, azok-is * *viszsza-térének* hogy az Izrael' *népével* lennének, a' kik Saullal és Jónathánnal *valának*. * *r.* 29: 4.

22 Annak-felette mind az Izrael' *népe közzül való* férjfiak-is, kik el-rejteztek

teztek * vala az Efraim' hegyén, mikor meg-hallották vólna, hogy futnának a' Filistéusok, azok-is üzék öket azon a' hartzon. * *r.* 13 : 6.

23 Es meg-fzabadítá azon a' napon az UR az Izraelt, és a' vitézek mind Bethávenbe menének.

24 Es az Izrael' népe igen * el-epedett vala az napon; mert esküvéssel kénfzerítette vala Sául a' népet, mondván: Átkozott az ember, valaki *tsak* kenyeret-*is* éfzik eftvéig, miglen boſzfzúmat meg-állom ellenfégimen. Azért kenyeret az egéfz fokaság nem kóſtola. * *v.* 27.

25 Mind az egéfz föld' *népe* azért juta *egy* erdöbe, és a' földnek fzínén * méz vala. * 2 *Móf.* 3 : 8.

26 Bé-méne pedig a' nép az erdöbe, és ímé a' méz alá-foly vala, és *fenki* nem *vala*, a' *ki* fzájához *merné* kezét vinni; mert fél vala a' nép az * eskövéſtöl. * *v.* 24.

27 Jónathán pedig nem hallotta vala, mikor az ö attya a' népet kénfzerité: és ki-nyújtá a' vefzſzöt, melly kezében *vala*, és bé-mártá azt a' mézbe. és a' kezét fzájához vivé: és megvilágoſodának * az ö fzemei. * *v.* 24.

28 Szólla pedig egy a' nép közzül, és monda: Nagy esküvéſſel kénfzerítette a' te atyád a' népet, ezt mondván: átkozott az ember, a' ki ma kenyeret-*is* éfzik: és *ímé* a' nép elfogyatkozott.

29 Es monda Jónathán: Meg-háborította az én atyám a' föld' *népét*; ímhol láſſátok, hogy ugyan meg-világoſodának az én fzemeim, hogy a' mézben egy kitsinyt meg-kóſtolék.

30 Es mennyivel inkább ha ma a' nép ett vólna az ö ellenségének prédájából, a' mellyet talált? Es így vallyon nem nagyobb lett vólnaé a' Filistéuſoknak vefzedelmek?

31 Meg-verék azért azon a' napon a' Filiſtéuſokat, Mikmáſtol-fogva mind az * Ajalon *városig vágván*: és a' nép felette igen meg fárada. * *Jóſ.* 19:42.

32 Es a' nép a' prédának eſék, és fogának juhokat, ökröket, borjúkat, és a' földön meg-ölék, és meg-évé a' nép mind*véréſtöl. *3 *Móf.* 3:17. 17:10.

33 Es meg-mondák Saulnak *ezt* illyen fzóval: Imé a' nép vétkezik az UR ellen, hogy vérrel elegy eſzik a' *huſt*. Ki monda: Hitetlenül tseleked-tetek; hozzatok énnékem moſtan egy nagy követ.

34 Ismét monda Saul: Menjetek-el minden-felé a' nép között, és *ezt* mondjátok nékik: Hozza ide én hozzám ki-ki az ö ökrét, és kiki az ö barmát, és itt öljétek-meg, és *úgy* egyetek; és nem vétkeztek az UR ellen * évén *valamit* vérrel. Es minden ember fogván kézzel az ö ökrét; oda vivék azon éjjel és ott ölék-meg.

* 3 *Móf.* 17:13. § *Móf.* 12:16.

35 Oltárt-is rakata *pedig ott* Saul az URnak, *és* azt az oltárt épité elö-lzör az URnak.

36 Es monda Saul: Jer, menjünk utánnok éjjel a' Filiſtéuſoknak, tegyünk ſákmánt bennek mind virradtig, és *tsak* egy embert-*is* közzülök ne hagyjunk: kik azt mondák: Valami tenéked tettzik, *azt* miveljed. De monda *elö-ſzór* a' Pap: Jer, menjünk ide az Iſtenhez.

37 Tanátsot kérde azért Saul az Iſtentöl: El-menjeké a' Filiſtéuſok után? Kezébe adodé öket az Izraelnek? Es nem felele-meg néki azon a' napon.

38 Monda azért Saul: Jertek-elö moſtan minden fzegeletböl való népek, és tudjátok 's láſſátok-meg kiben vagyon a' vétek e' mái napon.

39 Mert él az UR, a' ki óltalmazza az Izraelt, hogy ha ez Jónathánban az én fiamban találtatik-*is*, halálnak halálával *kell* meg-halnt: Es nem felele *erre* fenki önéki az egéfz nép közzül:

40 Monda annak-felette az egéfz Izrael' *népének*: Ti egy felöl álljatok: én pedig és az én fiam Jónathán, más felöl állunk. Es monda a' nép Saulnak: A' mint néked tetzik, *úgy* tselekedjél.

41 Monda pedig Saul az Izrael Urának Iſtenének: * Szolgáltaſs igazságot; és Jónathánra és Saulra eſék: a' nép pedig meg-menekedék.

— * *Jóſ.* 7: 14-18,

42 Es monda Saul: Veſſetek forſot én közöttem és az én fiam között Jónathán között; és eſék Jónathánra.

43 Es monda Saul Jónathánnak: Mondd-meg nékem mit tselekedtél? és meg-mondá néki Jónathán így fzólván: A' vefzſzö' hegyin, melly vala kezemben, egy kitsiny mézet * kóſtolék-még: *és azért* kellé nékem meghalnom? * *v.* 27.

44 Felele Saul: *Bátor én velem* tselekedjék * úgy az Iſten, és *bátor nékem* adja a' *halált*, ha halálnak halálával nem halſz-meg te Jónathán.

* 1 *Kir.* 2: 23.

45 Es monda a' nép Saulnek: Avagy Jónathán haljoné-meg, a' ki meg-fzabadította † a' nagy vefzedelemböl az Izraelt? távol légyen *az*: él az UR, hogy tsak egy haj * fzal-is nem eſik a' földre az ö fejéröl; mert Iſten által tselekedte *ö ezt* ma. Es meg-fzabadítá a' nép Jónathánt; és meg nem hala. † *v.* 6-14. * 2 *Sám.* 14:11.

46 Meg-tére azért Saul a' Filiſtéuſoktól; a' Filiſtéuſok pedig az ö helyekre haza menének.

47 Saul

47 Saul azért az Izraelen való birodalomban meg-erösödvén, minden-felé hadakozék minden ellenségi ellen, a' Moábiták ellen, az Ammon' fiai ellen, az Edomoúsok ellen, és a' Tzobéusok' Királyi ellen, és a' Filisteúsok ellen, és valamelly-felé mégyen vala, emberül forgolódik vala,

48 Sereget gyüjte pedig, és megveré a * Amalékitákat, és meg-fizabadítá az Izraelt az ö kóborlóinak kezekből. **r.* 15 : 2. 3.

49 Valának pedig a' Saulnak fiai *; Jónathán és Jisvi, és Málkisua; az ö két leányinak pedig neveik, az elsönek Méráb, a' kisslebbiknek pedig neve † Mikál. * 1 *Krón.* 8:33. †*r.* 18:27.

50 A' Saul' feleségének pedig neve Achinoám, Achimas' leánya: a' fereg elött való Hadnagyjának pedig neve Abner, Nérnek fia, ki a' Saul' attyával egy *vala.*

51 A' Saulnak pedig attya * Kis *vala*, és Abnernek attya Nér, ki Abiel' fia *vala.* * 1 *Krón.* 8 : 33

52 Erös had*ak* lönek azért a' Filisteúsok ellen a'Saulnak tellyes életében, és valakit lát vala Saul, hogy erös ember *volna*, és hogy vaſtag *volna*, azt magához válaſztja vala.

XV. RESZ.

Saul meg-vettetik.

1 MOnda pedig Sámuel Saulnak: Engemet botsátott vala el az UR, hogy tégedet Királyá * kenjelek az ö népe elött az Izrael elött; moſtan annak-okáért hallgasd-meg az UR' beſzédét. * *r.* 10 : 1.

2 Ezt mondja a' Seregeknek URa; Jól emlékezem róla, mit tselekedék az Amálek az * Izraellel, hogy leſt hánya néki az útban, mikor fel-jöve Egyiptomból. * 2 *Móſ.* 17 : 8.11. †2 *Móſ.* 36 : 12. § *Móſ.* 25 : 17-19.

3 Moſtan azért menj-el, és verd-meg az †Amáleket, és valamije vagyon mindent * el-veſzeſſétek, és ſemmit néki ne kedvezz; hanem meg-öljed, a' férjfiat, az aſzſzonyi-állatot, a' gyermeket, a' tsets-ſzopókat, az ökröket, a' juhokat, a' tevéket, a' ſzamárokat.

†1 *Móſ.* 36 : 12. * 2 *Móſ.* 17 : 14.

4 Es egybe-gyüjté Saul a' népet, és meg-ſzámlálá öket * Thélaimban, *úgymint* két-ſzáz ezer gyalogot, és a' Júda' *nemzetségéből* tiz ezer embert.

* *Jóſ.* 15 : 24.

5 El-méne azért Saul mind az Amáleknek városáig, és meg-ütközék *ott egy* völgyben.

6 Monda pedig Saul a' Kenéus' * *nemzetségének*: Gyorsan menjetek-el fél-felé; menjetek-ki az Amalékiták közzül, hogy ö vélek együt vala-hogy titeket-is el ne veſzeſſelek; mert ti irgalmaſſágot † tselekedtetek mind az Izrael' fiaival, mikoron ök fel-jöttenek Egyiptomból. Ki-méne azért a' Kénéus' *nemzetsége* az Amalékiták közzül. * *Bir.* 1 : 16.

† 2 *Móſ.* 18 : 10-23.

7 Es meg-veré Saul az * Amalékitákat, *kik lakoznak* Havilától fogva *mind addig*, a' mellyen mennél Súrba, melly Egyiptomnak ellenében *vagyon.*

* 4 *Móſ.* 24 : 20.

8 Meg-fogá pedig elevenen az Amalékiták' Királyát Agágot; és mind a' *több* népet fegyverrel vágatá-le.

9 Es meg-kegyelmeze * Saul és a' nép Agágnak, és a' juhoknak a' javának, és az ökröknek-is a' kövérinek, és a' meg-hizlaltattaknak, és mindennek valami jó vala; és nem akarák azokat el-veſzteni; hanem a' mi hitván és alá-való *vala*, tsak azt veſzték-el. * *v.* 3.

10 Szólla * pedig Sámuelnek az UR illyen ſzókkal? * *v.* 16.

11 Bánom * én hogy Sault Királyá tettem; mert el-távozott én tőlem, és az én beſzédemet meg nem tellyesítette; Sámuel pedig igen † meg-háborodék, és fel-kiálta az URhoz egéſz éjtſzaka. * 1 *Móſ.* 6 : 6. † *v.* 35.

12 Es fel-kele reggel Sámuel, *hogy* eleibe *menjen* Saulnak, és meg-mondották vala Sámuelnek illyen módon: El-jutott vala Saul * Kármelbe, holott meg-állott vala *a' ſereggel*, de onnét eltérvén, Gilgálba méne által.

* *Jóſ.* 15 : 20. 55.

13 El-juta azért Sámuel Saulhoz, és monda néki Saul: Áldott *vagy* te az URtól, *imé én* meg-tellyesítettem * az URnak ſzavát. * *v.* 3. 9.

14 Sámuel pedig monda: Mitsoda *nagy* barom rivás tehát ez, *melly* fülembe *jö*, és *mitsoda* ökröknek bögése, * a' mellyet hallok? * *v.* 9.

15 Felele Saul: Az Amalékiták közzül hozták azokat; mert a' juhoknak javának kedvezett a' nép, és az ökröknek-is, hogy meg-áldozzák a' te URadnak Iſtenednek: a' többit pedig el-veſztettük.

16 Es monda Sámuel Saulnak: Engedd-meg, * és *imé* meg-mondom tenéked a' mit az UR ſzóllott † énnékem ez éjjel. Es monda a' *Király* néki: mondd-el. * *r.* 16:2. † *v.* 10. 11.

17 Monda azért Sámuel: Avagy az Izrael' nemzetségének nem feje valálé te, noha a' te magad itéleti ſzerint-is * méltatlan *volnál*: és tégedet az UR az Izraelen avagy nem Királyá kenee?

* *r.* 9 : 21. 10 : 22.

18 Es el-botsáta tégedet az UR az úton, és monda *néked*: Menj-el veſzesd-el az * Amalékitákat, kik vétkeztenek, és hadakozzál ö ellenek, míglen a' *te népedet* öket el nem veſzti.

* *v.* 3.

19 Es

19 És miért nem engedtél az UR' beſzédének, hanem a' prédának örülvén tselekedted, a' mi gonoſz az UR' ſzemei előtt?

20 Felele Saul Sámuelnek: Söt inkább *igen-is* engedtem * az URnak ſzavának, és abban az útban jártam, mellyben engemet az UR el-botsáta, és el-hoztam az Amalékitáknak Királyokat az Agágot, és az Amalékitákat el-veſztettem. *v. 13.

21 A' nép pedig a' prédából a' baromnak a' javát, és a' veſzedelemre * rendeltetett ökröknek ſzépét el-hozta, hogy meg-áldozza a' te URadnak Iſtenednek † Gilgálban. *v. 3.

† r. 10: 8. 11: 14. 15.

22 Monda pedig Sámuel: Vallyon az egéſzen égő és *egyéb* áldozatokban nagyobb gyönyörüsége *vagyone* az URnak, hogy-nem mint az UR' ſzavához való engedelmeſſégben? Imé az engedelmeſſég * jobb az áldozatnál, *jobb az ö ſzavának* meg-fogadása, hogy nem mint a' kosoknak kövéri;

* Hoſ. 6: 6. Máté 9: 13,

23 Mert *minémü nagy* vétek a' * varáslás, *ollyan* az *Iſten* ellen való rugódozás, és az ö ellene való keménység *ollyan vétek*, mint a' † bálvány-imádás. *Azért* mivelhogy *te* meg-vetetted az URnak beſzédét, ö-*is* el-vetett tégedet, hogy ne légy Király.

* 3 Móſ 20: 27. † 5 Móſ. 13: 12-16.

24 Akkor monda Saul Sámuelnek: Vétkeztem; mert meg-vetettem az URnak ſzavát, és a' * te ſzódat; mert félтem a' † néptől, és *azért* engedtem az ö ſzavoknak. *v. 2. 3. † v. 30.

25 Moſtan azért, kérlek, engedj-meg az én vétkemnek: és térj-viſzſza velem és imádkozom az URnak.

26 És Monda Sámuel Saulnak: Nem mégyek-viſzſza te veled; mert meg-vetetted az URnak ſzavát, *annakokáért* meg-vetett * tégedet-is az UR, hogy ne légy Király az Izraelen.

*v. 11. r. 16: 1.

27 És *mikor* el-fordúlt *vólna* Sámuel hogy el-menne, meg-ragadá *Saul* az ö köntösének ſzélit, és * meg-ſzakada. r. 28: 17. 1 Kir. 11: 30. 31.

28 Akkor monda néki Sámuel: Elſzakaſztotta e' mái napon az UR te töled az Izrael' országát: és adta azt a' te fele-barátodnak, a' ki jobb * te náladnál. * r. 13: 14.

29 És az Izraelnek Erös *Iſtene* nem hazud, * és meg nem változik; mert nem ember, hogy *valamiben* meg-változnék. * 4 Móſ. 23: 19.

30 Ö pedig monda: Vétkeztem, de betsülj-meg * engemet moſtan, kérlek, az én népemnek Vénei előtt, és az Izrael előtt, és térj viſzſza velem, hogy imádjam a' te URadat Iſtenedet. *v. 24.

31 Meg-térvén azért Sámuel el-méne Saullal, és imádá Saul az URat.

32 Monda pedig Sámuel: Hozzátok ide elömbe az Amalékitáknak Királyát Agágot, és elö-jöve ö hozzája Agág nagy kevélyen. És monda Agág: Bizonyára el-jött a' halálnak keseriüsége.

33 És monda Sámuel: Miképpen a' te fegyvered *ſok* aſzſzony-népeket * foſztott meg *ſioktól*: így minden aſzſzonyi-állatok felett a' te anyád megfoſztatik *magzatjától*; és darabonként vagdalá Sámuel Agágot az UR előtt Gilgálban. * *Eſa.* 33: 1.

34 El-méne azért Sámuel Rámába: Saul pedig fel-méne az ö házába, Gibeába, Saulnak *városába.*

35 És annak-utánna nem látogatá meg Sámuel Sault, mind halálának idejéig-is; mert ſiratja * vala Sámuel Sault. Az UR pedig meg-bánná, hogy Sault Királlyá tette vólna az Izraelen.

* v. 11. 16: 1.

XVI. RESZ.

Sault az Iſten meg-vetvén, Dávidot válaſztja a' Királyságra.

1 MOnda pedig az UR Sámuelnek: Vallyon 's meddig ſiratod * te Sault, holott én meg-vetettem † ötet, hogy az Izraelen ne uralkodjék: Töltsd-meg a' te ſzarudat olajjal, és jöjj-elö, el-küldelek tégedet a' Beth-lehemben lakozó Isaihoz; mert az ö fiai közzül válaſztottam én Királyt magamnak. * r. 15: 35. † r. 15: 23.

2 Monda *önéki* Sámuel: Hogy menjek *én* el? meg-hallja Saul, és meg-öl engemet. Felele az UR: Vigy egy ökör borjút el veled, és azt mondjad: *Azért* jöttem, hogy áldozzam az URnak.

3 És hivd-el Isait az áldozatra, és én meg-jelentem tenéked, mit kelljen tselekedned: és kend-fel *a' Királyságra* azt, a' kit én mondok tenéked.

4 Sámuel azért meg-tselekedé, a' mit mondott vala az UR: és el-méne Beth-lehembe. Meg-félemlének pedig magokban a' városnak Vénei, *és kimenvén* ö eleibe, mondának: Békeſſégesé * a' te jöveteled? * 2 Kir. 9: 18.

5 Felele: Békeſſéges, *azért* jöttem hogy áldozzam az URnak, ſzenteljétek-meg magatokat, és jertek-el velem az áldozatra: és meg-hagyá, hogy kéſzen lenne Isai * és az ö fiai, és el-hivá öket-*is* az áldozatra. *v. 3.

6 Mikoron pedig bé-mentek vólna, meg-tekinté * Eliábot, és monda: Általán-fogva, *imhol* az UR előtt *vagyon* az ö meg-kenetett *Királya.* * r. 17: 13.

7 Monda pedig az UR Sámuelnek: Ne nézd az ö termetét, ſe az ö magaſſágát; mert meg-vetettem ötet; mert nem

nem *azt* nézem *én* a' mit az ember. Mert az ember *azt* nézi, a' mi szeme előtt *vagyon*; de az Isten azt nézi, a' mi a' szívben * *vagyon*.

* 1 *Krón.* 28: 9. *Jér.* 17: 10.

8 Szóllítá azért Isai Abinádábot, és ötet Sámuel előtt által-botsátá. Ki monda; ezt sem válaſztotta az UR.

9 Által-botsátá *előtte* Isai Sammát is, és monda: Ezt-is nem válaſztotta az UR.

10 Által-botsátá azért Isai Sámuel előtt az ö hét fiait, és monda Sámuel Isainak: Ezeket nem válaſztotta az UR.

11 Végre monda Sámuel Isainak: Vége vagyoné *immár* a' *te* fiaidnak? és felele; hátra vagyon még a' kiſſebbik; * és *az* ímé a' juhokat † örizi. Akkor monda Sámuel Isainak: küldjel és hozásd *ide*; mert *addig* le nem ülök, míg az ide nem jö.

* *Bir.* 6: 15. † 2 *Sám.* 7: 8.

12 El-külde azért és el-hozatá ötet. (és az piros *vala*, és szép tündöklö szemei *valának*: és igen * ékes tekintetü) és monda az UR: Kelj-fel, kend meg ötet; mert ez az. *r. 17: 42.

13 Vévé azért Sámuel az olajt, melly *vala* a' * szarúban, és fel-kené ötet az ö báttyai között; és az URnak Lelke † szálla Dávidra az napságtól fogva mind azután-is: és fel-kele Sámuel, és el-méne Rámába. * *v.* 1. *r.* 10: 1. † *r.* 10: 9. 10.

14 Az URnak lelke pedig * el-távozék Saultól, és gyötri vala ötet a' gonoſz lélek, *melly* az URtól *botsáttatott vala*. * *r.* 10: 9. 10.

15 Mondának pedig Saulnak az ö ſzolgai: Imé moſtan az Istentöl *botsáttatott* gonoſz lélek gyötör tégedet.

16 Parantsoljon, kérünk, a' mi Urunk, *és* a' te ſzolgaid, *kik* ellötted *vagynak*, keresnek *olly* embert, ki a' hegedühöz jól túd; hogy mikor az Istennek † gonoſz lelke te rajtad léſzen, hegedüljön elötted * és könnyebben léſzen dolgod. † *v.* 14. * *v.* 23.

17 Monda azért Saul az ö ſzolgainak: Kereſſetek *tehát*, kérlek, *olly* embert, ki jól tudjon lantolni, és hozzátok ide nékem.

18 Es felele egy a' ſzolgák közzül, és monda; Imé *én* láttam a' Beth-lehemben lakózó Iſainak *egy* fiát, ki jól túd lantolni; és erös * *ember-is*, vitéz † ember, éſzes, és ſzép termetü; és az UR *vagyon* ö vele. * *r.* 17:34.35. † *r.* 17: 22. 26. 32. 49.

19 Követeket külde azért Saul Isaihoz illyen izenettel: Küldd ide hozzám a' te fiadat Dávidot, a' ki a' barmok után *jár*.

20 Elö hoza azért Isai *egy* ſzamárt, a' *melly vinne* kenyeret, *egy* tömlö bort és egy ketske fiat; és küldé Saulnak az ö fiától Dávidtól.

21 *Mikor* pedig el-jutott *vólna* Dávid Saulhoz, meg-álla ö elötte, és igen meg-ſzereté ötet, és ö néki fegyverhordozója lön.

22 El-külde ismét Saul Isaihoz *követeket*, *kik ezt* mondanák: Maradjon nálam, * kérlek, Dávid; mert *nagy* kedvet talált én elöttem.

* *r.* 18: 1-3.

23 Lön pedig, hogy mikor az Isten' * Lelke Saulra jö vala, akkor Dávid hegedüjét véſzi vala, és kezével veri vala, és Saulnak pihenésére és könnyebbségére vala, és el-távozik vala töle az a' gonoſz lélek. * *v.* 14.

XVII. RESZ.

Dávid meg-győzi Góliátot.

1 EGybe gyüjték a' Filiſtéuſok az ö ſeregeiket a' viadalra, és gyülének a' Sókó *város* mellé, melly vagyon a' Júdának *földén*: és tábort járának Sókó és Azeka között, a' Dammimnak határán.

2 Saul pedig és az Izrael' népe egybe-gyülvén, tábort járának az Ela' tserés völgyében: és ſereget rendelének a' Filiſtéuſok ellen.

3 A' Filiſtéuſok pedig egy felöl hegyen állanak vala, és *ismét* más felöl az Izrael' *fiai-is* hegyen állanak vala, és a' völgy közöttök *vala*.

4 Es ki-jöve egy ember a' Filiſtéuſok' táborából, *a' két tábor* közzé, kinek neve Góliát *vala*, Gáth' *városá*ból: kinek magaſſága hat ſing és egy aráſz *vala*.

5 Es az ö fején vala atzél ſisak, és hal-héjú páncélba öltözött vala: a' páncélnak pedig nehézsége vala öt ezer réz ſiklus *nyomó*

6 Es atzél ſzár-vas *vala* az ö lábain, és atzél pais az ö vállain.

7 Es az ö kopjája *temérdek vala*, mint a' ſzövök' zúgoly-fája: a' kopjavas pedig *vala tsinálva* hat-ſzáz ſiklus *nyomó* vasból: a' ki pedig az ö paiſſát hordozza vala, az elötte mégyen vala.

8 Es meg-álla, és kiálta az Izrael' ſereginek, és monda nékiek: Miért kéſzítitek ütközethez a' ſereget? avagy nem Filiſtéus *vagyoké* én, ti pedig Saul' ſzolgai? *azért* válaſzſzatok egyet közzületek, és jöjjön-alá hozzám;

9 Ha meg mér én velem vívni, és engemet meg-győz, tehát *mi* tinéktek ſzolgaitok léſzünk: ha pedig én hatalmas léſzek, és meg-ver-hetem ötet, minékünk ſzolgaink léſztek, és ſzolgáltok nékünk.

10 Mondja vala annak-felette a' Filiſtéus: én e' mai napon ſzidalommal * illetem az Izrael' ſeregét: adjatok egy embert, és vijjunk-meg ketten.

* 2 *Kir.* 19: 4. 16.

11 Mi-

11 Mikoron pedig hallotta vólna Saul és mind az egész Izrael a' Filistéusnak illyen szavát: meg-rettenének, és igen félnek vala.

12 Dávid * pedig, egy Efratéusnak, a' Júdának *városából* Bethlehemből való embernek fia *vala*, kinek neve Isai: kinek nyóltz fia *vala*, e' pedig a' Saul' idejében, az emberek között *immár* vénségre jutott vala. * *r.* 16: 1. 13.

13 Es az Isainak három öregbik fiai Saullal a' hadba mentek vala. Az ö három fiainak pedig, kik a' hadba mentek vala, neveik *ezek*: Elsö-szülött fia * Eliáb, és az után való a' második Abinádáb, a' harmadik pedig Samma. * *r.* 16: 6.

14 Dávid pedig leg-kissebb vala, a' három öregbik *fia* azért Saul után ment vala.

15 Dávid pedig jö 's * mégyen vala Saultól, az ö attya' barmának legeltetésére Bethlehembe. * *r.* 16: 22.—

16 Elö-jö vala pedig a' Filistéus reggel és estve, oda közelgetvén, és negyven egész napig, *mind így* áll vala elö.

17 Monda pedig Isai az ö fiának Dávidnak; Vedd-fel a' te bátyáidnak ímez egy mérték darát, és ime' tiz kenyeret, és fuss-el a' táborba a' bátyáidhoz.

18 Ime' tiz sajtokat pedig vidd a' Hadnagynak, és a' te bátyáidat látogasd-meg, *ha* békével *vagynak*: és ö tölök *nékem* jelt hozz.

19 Saul pedig azokkal egybe, mind pedig az egész Izrael' népe, *valának* az Ela' tserés völgyében, hadakozván a' Filistéusok ellen.

20 Fel-kelvén azért Dávid jó reggel, és a' juhot pásztornak hagyván, *magát* meg-terhelé, és el-méne a' mint nékie Isai meg-hagyta vala: és el-juta a' *tábor*' kerítésére: és akkor nép ment vala ki a' hartzra, és igen kiáltának vala a' viadalban.

21 Es az Izrael' népe és a' Filistéusok, egyik a' másik ellen fereget rendelt vala.

22 El-hagyván azért Dávid a' holvalót, *mellyet bizott vala* azokra, kik a' hadi szerszámot örizik vala, a' hartzra * futamék; és mikor el-jutott vólna, köszöne a' báttyainak békességesen. * *r.* 16: 18.

23 Mikoron pedig még a' báttyaival beszéllene, ímé *ama*' bajnok, kinek Góliát Filistéus neve, Gáth *városból* való, elö-jöve a' Filistéusok' seregéből, *és akkor-is* hasonló-képpen * szólla: és hallá *ezt* Dávid. * *v.* 10.

24 Mindnyájan pedig az Izrael közzül való emberek, mikoron meg-látták vólna azt az embert, el-futának ö elötte, és felette igen félnek vala.

25 Es mondának az Izraéliták *ö magok között*: Látjátoké ezt az embert, a' ki fel-jö? mert *azért* jö, hogy Izrael dalommal illesse az Izraelt. Valaki még-verné azt, nagy gazdagsággal ajándékozná-meg azt a' Király: és leányát-is * néki adná, és annak attyának házát-is szabadossá tenné Izraelben. * *Bir.* 1: 12. 13.—

26 Es monda Dávid azoknak az embereknek, kik ott állanak vala, illyen szóval: Mint lenne annak dolga, a' ki meg-verné ezt a' Filistéust, és el-vénné az Izrael' *népe*röl e' gyalázatot? mert mitsoda e' környül-metéletlen Filistéus, hogy szidalommal illeti az élö Istennek seregét;

27 Es neki-is ugyan azon szót felelé a' nép, mondván: Igy 's igy * lésszen dolga annak az embernek, a' ki meg-verendi azt. * *v.* 25.

28 Hallván pedig azt Eliáb az ö nagyobbik báttya, hogy ö az emberekkel beszéllene, igen meg-haraguvék Dávidra Eliáb, és monda: Miért jöttél ide, és kinek hagytad a' kevés juhokat a' puszt*á*ban? tudom én a' te kevélységedet, és a' te szívednek álnokságát, hogy csak azért jöttél, hogy látnád az ütközetet.

29 Es monda Dávid: Hol mit tettem én? hiszem *csak* szó beszéd ez.

30 Es el-tére ö töle máshoz, *kivel* ismét szólla mint az * elött, és a' nép ismét néki az elébbi beszéd szerint felele. * *v.* 26.

31 Hallák azért a' szókat, mellyeket szóllott * vala Dávid, és meg-beszélék Saul elött, és *hozzája* viteté ötet. * *v.* 26.

32 Es monda Dávid Saulnak: Ne rettenjen-meg senkinek szíve ettöl; elmégyen a' te szolgád, és meg-viv ezzel a' Filistéussal.

33 Es monda Saul Dávidnak: Nem mehetsz te reá arra a' Filistéusra, hogy ö véle meg-vivnál; mert te gyermek *vagy*, ö pedig ifjúságától fogva hadakozó ember *volt*.

34 Felele Dávid Saulnak; Pásztor * vala a' te szolgád, *örizvén* az ö attyának juhait; és el-jö vala az orosz*l*án és a' medve, és a' nyáj közzül el-ragadja vala a' bárányt. * *r.* 16: 11.

35 Ki-mégyek vala pedig *én* utánna, hogy azt meg-ölném, vagy szájából kivenném; és *valamikor* ellenem támad vala, meg-ragadom vala a' szakállát, és meg-verem vala azt, és meg-ölöm vala azt.

36 Azért mind * orosz*l*ánt, mind medvét ölt a' te szolgád; és ez a' környül-metéletlen Filistéus *csak ollyan* lésszen, mint azok közzül egy; mert szidalommal illette az élö Istennek seregét. * *Bir.* 14: 5. 6.—

37 Monda ennek-felette Dávid; Az UR,

UR, ' ki meg-szabadított engemet az oroszlán' kezéből, és a' medve' kezéből, meg-szabadít engemet e' Filistéusnak kezéből-*is*. Akkor monda Saul Dávidnak: Menj-el, és az UR légyen veled!

38 Fel-öltözteté azért Saul Dávidot az ö fegyverébe, és atzél fisakot tön az ö fejébe, és páncélt-*is* ada reája.

39 Reá övedzé pedig fegyverét Dávid az ö ruháján fellyül, és próbálja vala ha elö-meheténe abban; mert még nem próbálta vala meg: monda azért Dávid Saulnak: nem mehetek *én* elö ezekben; mert nem szoktam. Le-veté azért Dávid mind azokat ö magáról.

40 Hanem az ö-maga botját vévé kezébe, és a' folyó-vizből választa magának öt fima követskéket, és el-tévé az ö pásztori szerszámába, melly néki *vala*, tudni-illik a' táskába; és parityája kezében *vala*, és el-közelgete a' Filistéushoz.

41 Továbbá meg-indúla a' Filistéus-*is*, és kezde közelebb-közelebb menni Dávidhoz, és az az ember-*is*, a' ki a' paist elötte vitzi vala.

42 És *mikor* a' Filistéus meg-tekintette *vólna*, és meg-látta *vólna* Dávidot, meg-utálá ötet, hogy gyermek vólna, és piros * 's szép tekintetü.

* *r.* 16: 12.

43 És monda a' Filistéus Dávidnak: Nemde eb *vagyok-é* én, hogy bottal jöjz reám? és meg-átkozá * a' Filistéus Dávidot, az ö Istenire.

* 4 *Mós.* 22: 5. 6.

44 Monda annak-felette a' Filistéus Dávidnak: Jöjzte ide hozzám, és a' te testedet adom az égi madaraknak és a' mezei vadaknak.

45 Monda pedig Dávid a' Filistéusnak: Te jöjz én reám fegyverrel, dárdával és paisstal: de én mégyek te reád a' Seregek' URának, *és* az Izrael' népe' Istenének * nevével, kit *te* fzidalommal illettél. * *Sólt.* 20: 8.

46 E' mái napon az UR tégedet *az* én kezembe ád, hogy meg-öljelek * tégedet, és el-végyem a' te fejedet a' te testedtöl: és a' Filistéusok' táborában valóknak testeket adom e' mái napon az égi madaraknak, és a' földön való vadaknak: és meg-esmérik mind ez egész földön *lakozók*, hogy vagyon Istene az Izraelnek. * *v.* 51.

47 Es meg-tudja mind ez egybegyült fokaság, hogy nem fegyver és dárda által * tart-meg az UR; mert az URé a' had, és titeket ád a' mi kezünkbe. *v.* 40. 49.

48 Es lön, hogy mikor fel-készült vólna a' Filistéus, és elébb ment vólna, és Dávidnak eleibe közelgetett vólna: fiete Dávid-is, és a' viadalra futamék a' Filistéus' eleibe.

49 Es bé-nyúlván Dávid a' táskába, ki-vön onnét *egy* követ, mellyet a' parittyából el-hajíta, és a' Filistéust homlokba találá, és a' kö a' homlokába ragada, és *Góliát* artzal le-eséke a' földre.

50 Erösb lön azért Dávid a' Filistéusnál a' parittyával és kövei, és meg-veré a' Filistéust, 's meg-ölé ötet, és nem *vala* fegyver a' Dávid' kezében.

51 Oda futamék pedig Dávid, és reá álla a' Filistéusra, és vévé annak fegyverét, és azt ki-vonván hüvelyéből, meg-ölé ötet, és azzal vévé-el a' fejét. Mikor pedig látták vólna a' Filistéusok, hogy az ö erös vitézek meghólt vólna, el-futamának.

52 Fel-kelvén azért az Izraelnek és Júdának népe, meg-fivalkodának és meg-üzék a' Filistéusokat, *mind addig* vala-míg a' völgyön el-mehetnél, egész Ekronnak kapujáig: és igen húllának a' Filistéusok a' seb miatt, a' Sáraim *városra menö* úton, mind Gáth' és Ekron' *városáig*.

53 És meg-térvén az Izrael' népe a' Filistéusoknak kergetésekből, el-dúlák azoknak táborokat.

54 Fel-vévén pedig Dávid a' Filistéusnak fejét, *bé*-vivé azt * Jérusálembe, és az ö fegyverit le-raká az ö † sátorában. * 1 *Krón.* 15: 1. † *r.* 21: 9.

55 Mikor pedig nezné Saul, hogy Dávid a' Filistéusfiai fzembe menne, meg-kérdette vala a' seregnek fö Hadnagyját * Abnert: Ki fia e' gyermek, Abner? Felele Abner: El a' te leiked Király, hogy nem tudom. * *r.* 14: 50.

56 Es monda a' Király: Ertsd-meg te magad, ki fia légyen ez ifjú?

57 Mikor pedig vifzfza-jött vólna Dávid, minek-utánna meg-ölte vólna a' Filistéust, vévé ötet Abner, és vivé ötet Saul' eleibe, kezében tartván a' Filistéusnak fejét.

58 Es monda néki Saul: Ki fia vagy * te gyermek? Felele Dávid. A' Bethlehemben lakozó Isainak, a' te fzolgádnak, fia vagyok. * *r.* 16: 22.

XVIII. RESZ.

Saul Dávidnak halálára igyekezik.

1 MInek-utánna pedig el-végezte vólna a' Saullal való befzélléít, a' Jónathán' lelke Dávid' lelkével egybe tsatoltaték, és Jónathán *úgy* fzereté ötet mint a' maga lelkét.

2 Hozzája vévé azért ötet Saul azon napon, és nem engedé * néki, hogy az ö attya' házához haza menne.

* *r.* 16: 22. 17: 15.

3 Szövetséget fzerzének pedig *ketten* Jónathán * és Dávid, mivelhogy ötet *Jónathán* lelke fzerínt † fzeretné.

* *r.* 23: 18. † *r.* 19: 1. 2.

4 Es le-veté köntösét Jónathán, melly rajta vala, és adá Dávidnak, és egyéb

egyéb ruháját-is, mind fegyverét, kézivét, és szorító-övét.

5 Ki-mégyen vala pedig Dávid mindenre, valamire Saul ötet küldi vala, *és* magát * eſzeſen viſeli vala; és ötet Saul a' vitézeknek Fejedelmévé † tévé: és kedves lön mind a' köz nép előtt, mind pedig a' Saul' ſzolgai előtt.

* *r.* 20: 8. † *r.* 17: 25.

6 Lön pedig, hogy mikor ök megtérnének, mikor *tudni-illik* Dávid meg-tért vólna a' Filiſtéusok' meg-veréséből: ki-menének ének ſzóval az aſzſzony-népek az Izraelnek minden városiból; és fereggel *mennek vala* Saul' * eleibe, dobbal, vigaság tévő ſzerſzámokkal és énekekkel.

* 2 *Mós.* 15; 20. 21. — *Bir.* 11: 34.

7 Azok pedig az aſzſzonyi-állatok vigadván, egy-más után ezt éneklik vala mondván: Meg-verte Saul * az ö ezerét, és Dávid-*is* az ö † tiz ezerét.

* *r.* 21: 11. † *r.* 17: 49-52.

8 Es felette igen meg-haragúvék Saul, és nem tettzék önéki e' beſzéd, és monda: Dávidnak tiz ezert tulajdonítának; nékem pedig *csak* ezert tulajdonítának: azért mit *tulajdonítanak* immár egyebet néki, hanem az országot.

9 Saul azért rút ſzemmel nézi vala Dávidot az naptól fogva, mind * azután-is. * *r.* 19: 1. 11. 20: 30-33.

10 Lön pedig másod napon, hogy az URnak gonoſz * lelke Sault megkörnyékezné, és az ö házában prófétál vala: Dávid pedig kezével veri vala a' † lantot, a' mint naponként *ſzokott vala tselekedni*; Saulnak pedig kezében dárda *vala*. * *r.* 19: 9. † *r.* 16: 16. 23.

11 Es el-lövé Saul a' dárdát, ezt gondolván: a' falba ſzegezem * Dávidot; de el-vonā magát előtte két úttal.

* *r.* 20: 33.

12 Meg-félemlék azért Saul Dávidtól, mivelhogy az UR * véle vólna, és Saultól el-távozott vólna. * *v.* 11.

13 Es Saul el-küldé ötet ſzeme elöl, és fö Hadnagygyá válaſztá magának; és a' nép előtt ki-mégyen vala, és bé-jö vala.

14 Továbbá Dávid minden útaiban magát eſzesen viseli vala, és az UR vala * ö véle. * 2 *Kir.* 18: 7.

15 Mikor pedig látná Saul, hogy igen eſzesen viselné magát, meg-félemlék ö töle;

16 Mert az egéſz Izrael, és Júda ſzereti vala Dávidot; mert ö ki-mégyen vala, és bé-jö vala ö előttök.

17 Monda azért Saul Dávidnak: Imé az én öregbik leányomat Mérábot néked adom feleségül, tsak légy énnékem vitéz fiam, és viseljed az URnak hadát. Saul pedig *magában* ezt mondja vala. Ne veſzſzen az én kezem * miatt, hanem légyen a' Filiſtéusok' keze ö ellene. * *v.* 11.

18 Monda pedig Dávid Saulnak: Mitsoda *vagyok* én, és az én életem minémü, és az én nemzetségem az Izraelben, hogy én a' Királynak * veje lehetnék? * *v.* 23.

19 Lön pedig, hogy mikor meg kell vala Dávidnak adni a' Király' leányát Mérábot, adák azt a' Méholát *városbéli* Hadrielnek feleségül.

20 Meg-ſzereté pedig Mikál * Saulnak leánya Dávidot, mellyet meg-jelentének Saulnak, és felette igen tetzék e' dolog önéki. * *r.* 19: 12.

21 Monda azért Saul: Néki adom ötet, hogy önéki veſzedelmére légyen, és légyen a' Filiſtéusoknak kezek ö ellene. Azért monda Saul Dávidnak: E' kettő *közzül egyik leányom* által ma énnékem vöm leſzeſz.

22 Parantsolá pedig Saul az ö ſzolgainak: Szólljatok titkon Dávidnak, mondván: Imé a' Király jó akarattal vagyon hozzád, és minden ſzolgai ſzeretnek tégedet, azért légy veje a' Királynak.

23 Es meg-mondák a' Saul' ſzolgai Dávidnak e' ſzókat: felele pedig Dávid: Né-talám igen kitsiny * dolog tinálatok a' Királynak vejévé lenni; hollott én ſzegény és el-vettetett *vagyok?*

* *v.* 18.

24 Meg-mondák azért ezt Saulnak az ö ſzolgai, mondván: Ezt 's ezt mondja Dávid.

25 Monda pedig Saul: ezt mondjátok Dávidnak: Nem kíván a' Király *egyéb* jegy-ruhát, hanem *adj önéki* ſzáz Filiſtéusnak ſzemérem teſtének bőrét, hogy a' Király' ellenségin boſzſzúját meg-álljad. Saul pedig azon gondolkodik vala, hogy Dávidot a' Filiſtéusok' kezébe * ejt-hetné. * *v.* 17.

26 Meg-mondák azért az ö ſzolgai e' ſzókat Dávidnak, és tettzék e' dolog Dávidnak, hogy a' Királynak veje lenne; és *még a' hagyott* nap elö nem jött vala,

27 Fel-kele Dávid, és el-méne ö és az ö vitézi, és meg-vere a' Filiſtéusok közzül két-ſzázat, kiknek ſzemérem teſteknek bőrit el-hozá Dávid, és épen bé-adák azokat a' Királynak, hogy *immár* a' Királynak veje lehetne; és néki adá Saul az ö leányát Mikált * feleségül. * *v.* 20. 2 *Sám* 3: 14.

28 Látván pedig Saul és eſzébe vévén, hogy az UR Dáviddal *vólna*, és *hogy* az ö leánya-is Mikál igen ſzeretné ötet:

29 Sokkal inkább kezde félni Saul Dávidtól, és nagy gyülölséggel lön Dávid ellen tellyes életében.

30 Ki-jönek vala pedig *gyakorta* a' Fi-

Filiſteusoknak Fejedelmi, és valamikor ki-jönek vala, a' Saulnak minden ſzolgainál Dávid eſzesben forgódik vala: Annak-okáért az ö neve felette igen híres vala.

XIX. RESZ.

Saul Dávidra fenekedik.

1 SZólla pedig Saul Jónathánnak az ö fiának, és mind a' több ſzolgainak, hogy meg-ölnék Dávidot: Jónathán pedig a' Saul' fia, felette igen * ſzereti vala Dávidot. * *r.* 18: 1. 3.

2 Meg-mondá azért Jónathán *ezt* Dávidnak, mondván: Az én atyám Saul, halálra keteſtet tégedet: azért kérlek, meg-óltalmazd magadat reggelig, és légy *valami* titok helyen, rejtsdel magadat:

3 En pedig ki-mégyek, és az atyámmellé állok a' mezöben, a' hol te *lészesz* és én akkor ſzóllok te felöled az atyámnak, és meg-látom mit *ſzóll*, és tudtodra adom tenéked.

4 Jónathán pedig jót ſzólla Saulnak az ö attyának Dávid felöl, és monda néki: Ne *igyekezzék* véteni a' Király az ö ſzolgája ellen Dávid ellen; mert nem vétett ö tenéked: hanem az ö ſzolgálatja felette haſznos vólt tenéked;

5 Mert ö az ö lelkét markában hordozta, és *úgy* verte-meg * a' Filiſteúſt: és az UR nagy jót tselekedék az egéſz Izraellel, láttad *te* és örültél *rajta*: Miért vétkeznél azért az ártatlan vér ellen, meg-ölvén Dávidot oknélkül? * *r.* 17: 49. 51.

6 Meg-hallá azért Saul Jónathánnak ſzavát, és meg-esküvék Saul: El az UR, hogy nem * hal-meg *Dávid*. * *v.* 15.

7 Szólítá annak-okáért Jónathán Dávidot, és meg-mondá néki Jónathán mind ezeket a' ſzókat: és vivé Dávidot Saul' eleibe: ki iſmét ollyan lön ö előtte, mint * annak-előtte. * *r.* 18: 5. 20.

8 Had indúla pedig ismét azonközben, és ki-méne Dávid, és megütközvén a' Filiſteusokkal, igen megveré öket, és meg-futamának ö előtte.

9 Lön pedig *iſmét* az URnak gonoſz * lelke Saulon, és ö az ö házában veſztég ül vala, kezében tartván dárdáját: Dávid pedig a' lantot veri vala *előtte*. * *r.* 16: 14. 18: 10.

10 És akará Saul Dávidot a' dárdával a' falhoz ſzegezni: és el-hajla * Saul előtt, és a' dárda a' falt talalá: azért Dávid el-futa, és el-ſzalada azon éjjel. * *r.* 18: 11.

11 Követeket külde azért Saul a' Dávid' házára, hogy meg-öriznék ötet, és reggel ötet meg-ölnék: és meg-mondá Dávidnak Mikál az ö feleſége, mondván: Ha ez éjjel lelkedet meg nem óltalmazod, hólnap meg-ölnek.

12 Ki-botsátá azért * Mikál Dávidot az ablakon: és ö ki-menvén elſzalada, és meg-óltalmazá magát. * *r.* 18: 20. 27. † *Tſel.* 9: 25.

13 Vön pedig Mikál *egy fa* képet, és fekteté az ágyra, és ketske ſzörböl tsinált párnátt tön feje alá, és bé-fedezé a' lepedövel.

14 Követeket külde pedig Saul, hogy meg-fognák Dávidot, és monda *Mikál*: beteg *Dávid*.

15 Vilzíza-küldé azért iſmét Saul a' követeket, hogy meg-látnák Dávidot, mondván: Agyában-*is* elömbe hozzátok ötet, hadd * öljem-meg ötet. * *v.* 6.

16 És mikor oda mentenek vólna a' követek, ímé a' *fa* kép *fekſzik vala* az ágyon: és a' ketske ſzörböl tsinált párna *vala* feje alatt.

17 Monda azért Saul Mikálnak: Mi dolog, hogy így meg-tsaltál engemet, és el-botsátád az én ellenségemet, és el-ſzalada? Felele Mikál Saulnak: *Mert* azt mondá ö énnékem: Botsáſſel; mert majd meg-ölnek.

18 Dávid azért el-futván meg-ſzabadúla, és Sámuelhez méne Rámába, * és meg-belzélle mindeneket néki, a' miket ö véle tselekedett vólna Saul: és el-menének, ö és Sámuel, és múlatának Nájóthban. * *r.* 15: 34. 16: 13.

19 Meg-mondák pedig Saulnak *ezt ilyen* ſzókkal: ímé Dávid Nájóthban *vagyon*, a' Ráma' *tartományában*.

20 Követeket küldé azért Saul: hogy meg-fognák Dávidot, kik látnák Próféták sereget: kik prófétálnak vala: és hogy Sámuel-*is* köztök *vólna*, *ki* ö előttök járó vala: és lön az Iſtennek Lelke * a' Saul követein-*is*, és azok-is prófétálnak vala. * *r.* 10: 10.

21 Meg-mondák azért ezt Saulnak, és külde *ismét* más követeket, és azok-is prófétálának. Ismét harmadſzor-is követeket külde, és azok-is próféták.

21 El-menvén azért ö-maga-is Rámába, juta a' nagy kúthoz, melly Séku' mezején *vagyon*, és *ott* meg-kérdvén, monda: Hol *vagyon* Sámuel és Dávid? és monda *egy ember*: ám Nájóthban *vagyon*, a' Ráma' *tartományában*.

23 Es oda méne a' Ráma' *tartományába* Nájóthba: és lön ö rajta-is az Iſtennek lelke; és a' menés közbe-is prófétál vala, míg-nem el-juta Ráma' *tartományába* Nájóth' *városba*.

24 Le-veté azért ö-is *királyi* ruháját, és ö-is prófétála Sámuel előtt, és le-esvén lön az egéſz nap és éjjel, *királyi ruháját és fegyverét* le-vetvén:

Azért *szoktak* mondani: Avagy * nem a' Próféták között *vagyoné* Saul-is?
* *r.* 10: 12

XX. RESZ.

Dávidnak szövetsége Jónathánnal.

1 EL-futván azért Dávid Nájóthból, *melly* Ráma' *tartományában vagyon*, el-méne és monda Jónathánnak *: Mit miveltem *én*? Mitsoda nagy gonoszságom *vagyon*? és mitsoda nagy vétkem †*vagyon* a' te atyád ellen, hogy az én lelkemet † kergeti? * *r.* 18: 3.
† *v.* 31. *r.* 19: 1. 15: 20.

2 Ki monda önéki: Távol légyen *az*, meg nem halíz: Imé az én atyám nem tselekefzik fem nagy fem kitsiny dolgot, kit énnékem meg nem jelent: azért hogy titkolná-el én tőlem az én atyám ezt a' dolgot? nem *miveli* azt.

3 Es ismét esküvéssel monda Dávid: Bizonnyal tudja azt a' te atyád, hogy én te nálad † kedves vagyok, és *ezt* fogja mondani: nem *szükség* ezt tudni Jónathánnak, hogy valami-módon meg ne fzomorodjék: de bizonyára, él az Isten és a' te lelked-is, hogy tsak egy * lépés közi az én életemnek és a' halálnak. † *r.* 18: 1-4. * *r.* 19: 11. 12.

4 Felele Jónathán Dávidnak: Monddmeg, mit kiván a' te lelked, és *azt* tselekefzem veled.

5 Monda pedig Dávid Jónathánnak: Imé hólnap a' Hóldnak * elsö napjának innepe vagyon, mellyen fzükség*es*-képpen a' Királyal le *szoktam* ülni az étselhez, botsáfs-el azért engemet és én el-rejtezem a' mezöben, mind ez harmad *napnak* eſtvéjéiglen.
* 4 *Mós.* 10: 10. *Sólt.* 81: 4-6.

6 Ha *pedig* valami-modon meg-emlékezik én rólam a' te atyád, ezt mondjad: Nagy kéréſſel kéré én tőlem Dávid, hogy haza fut-hatna Bethlehembe az ö * városába: mivelhogy esztendönként való † áldozatja *vólna mostan* ott az ö nemzetségének.
* *r.* 17: 12. † *v.* 30.

7 Ha ezt fogja mondani: Jól *vagyon*: békeſſége *vagyon* a' te fzolgádnak, ha pedig haragſzik, tudjad hogy fzinte rakva álnokſsággal.

8 Tselekedjél irgalmaſſágot azért a' te fzolgáddal; mert az UR *előtt* kötöttél te * fzövetséget én velem te fzolgáddal, és ha én bennem álnokság vagyon, ölj-meg engemet te-magad, és miért vinnél engemet a' te atyádhoz? * *r.* 18: 3.

9 Monda pedig Jónathán: Távol légyen a' te töled, söt inkább ha bizonnyal meg-tud-hatom; hogy e' * gonoſzság az én atyámtól te ellened valóba el-tökélletetett, avagy nem mondanámé-meg néked? * *v.* 1.

10 Monda annak-felette Dávid Jónathánnak: Kitsoda adja énnékem tudtomra *a' jót*, vagy ha valami kemény *szór* fzól néked a' te atyád?

11 Felele Jónathán Dávidnak: Nomenjünk-ki a' mezöre, és ki-menének ketten a' mezöre.

12 Akkor monda Jónathán Dávidnak: Az Izraelnek URa Istene *látja*, hogy ha meg-ért-hetem az én atyámtól hólnap illyenkorig, *avagy* hólnap után-*is*, hogy jó akarattal *lészen* Dávidhoz, ki-küldök akkor hozzád, és meg-jelentem tenéked.

13 *Es bátor* úgy tselekedjék az UR Jónathánnal, és úgy adjon *jót*, hogy ha az én atyámnak akarattya lészen akaratja, hogy veſzedelmedre igyekezzék, azt-is hírré adom néked, és el-bótsátlak téged', és menj-el békével, és légyen az UR veled, a' mint az én atyámmal vóle * vala. * *r.* 11: 6. 14: 47. 16: 14.

14 Hogy-hogy nem *mivelhetem inkább azt* míg fejem fen-áll? Avagy nem tennélé én velem viſzontag irgalmaſſágot a' *mint* az UR *kívánja*, hogy *én* meg nem * ölettetem? * *r.* 23: 17.

15 Es el nem fzakaſztod a' te irgalmaſságodat fohá örökké az én házam' *népétől* * még fzinte akkoron-is, mikor az UR a' földnek fzínéről ki-vágja a' Dávidnak minden ellenségit.
* 2 *Sám.* 21: 7.

16 Es mikor az UR a' Dávid ellenségitől fzámot vészen · Es így fzövetséget * fzerze Jónathán Dávidnak házával.
* *r.* 18: 3. —

17 Es ismét újonnan meg-esküvék Jónathán Dávidnak, mivelhogy igen fzeteti vala ötet; mert *fzinte úgy* fzerető vala ötet, mint az ö-maga leikét.

18 Monda pedig néki Jónathán: Hólnap vagyon az új Hóldnak elsö napjának innepe: annak-okáért emlékezetben léſzesz; mert üres léſzen a' te helyed.

19 Harmad napig azért légy veſzteg, *és akkoron* ſietséggel jöjj-alá oda az helyre, a' holott ez némelly napi * dolgodban el-rejteztél vala, és légy *ott* az út mútató kö mellett.
* *r.* 19: 2. 3.

20 Es ímé én a' *kö* mellé három nyilat lövök, *mintha* azokkal tzélhoz lönék.

21 Es annak-utánna *érettek* küldöm a' gyermeket, *ezt mondvám*: Eredj keresd-meg a' nyilakat, *és* ha nyilvám azt mondom a' gyermeknek; Imhol a' nyil hátad megett én felölem: fogdmeg a' *gyermeket* és jöjj-elö; mert békeſſéges a' te *dolgod*, és nem *leſzen ſemmi* nyomorúságod, él az UR!

22 Ha pedig azt mondom a' gyermeknek: Túl elötted *vagyon* a' nyil tova meſzſze: menj-el; mert az UR el-fzabadított tégedet.

23 En-

23 Ennek a' szónak pedig, mellyet egy-más között szóllottunk, ímhol *légyen* az UR *bizonysága* én közöttem és te közötted mind örökké.

24 El-rejtezék azért Dávid a' mezőben, és meg-lön az újságnak első napján való innep, mellyen le-ül vala a' Király az ételhez hogy ennék.

25 És *mikor* a' Király az ő székibe *le-akarna* ülni, mint annak-előtte mindenkor *szokott vala*, a' melly széki a' fal mellett *vala*, onnét fel-kele Jónathán, és Abner üle a' Király mellé: a' Dávid' helye pedig üres vala.

26 Nem szólla mindazáltal semmit Saul azon a' napon; mert azt gondolja vala, nétalám valami dolga esett, ha szinte tiszta vólna-*is*, *vagy* talám nem tiszta.

27 Lön pedig az innepnek második napján, másod-izor-is üres lön a' Dávid' helye, és monda Saul Jónathánnak az ő fiának: Miért nem jött-ki enni sem tegnap sem ma az Isai' fia?

28 Felele Jónathán Saulnak: Feletteigen kéredzék én tőlem Dávid, *hogy hadd menne-el* Beth-lehembe,

29 Mondván: Kérlek botsáss-el engemet; mert a' mi nemzetünknek * lakodalma *vagyon most* a' városban, és énnékem parantsolt a' bátyám: azért ha kedvet találtam előtted, kérlek, hadd tekintsek haza, hadd látogassam meg az én atyám-fiait: ez az oka hogy nem jöhetett a' Király' asztalához.

30 És felette igen fel-gerjede haragja Saulnak Jónathán ellen, és monda néki: *Te* kemény *és* engedetlen *anyának* gyermeke, vajki jól tudom, hogy te az Isainak fiát *barátodnak* választottad: *melly* gyalázatodra *leszen*, és a' te anyádnak-is mezitelenségének szégyenére; * *v.* 6.

31 Mert valamíg az Isai' fia él e' földnek *színén*, nem lehetsz te állandó, sem pedig a' te * országod. Azért küldj *érette* mindjárást, és hozzák ide ötett én hozzám, mert halálnak fia.

* *r.* 23: 16. 17.

32 Felele pedig Jónathán Saulnak az ő attyának, és monda nékie: Miért kell meg-halnia, *és* mit vétett?

33 És ragadá Saul az ő dárdáját, hogy ötet által-ütné. Akkor eszébe vévé Jónathán, hogy el-végezte vólna az ő attya *bizonnyal*, hogy meg-ölné Dávidot.

34 Fel-kele azért Jónathán az asztaltól nagy haraggal, és nem evék *semmit* másod napján a' lakodalomnak; mert *igen* bánkodik vala Dávid-ért, *és* hogy ötet fizidalommal illette vólna az ő attya.

35 Ki-méne annak-okáért Jónathán reggel a' mezőre a' hagyott * idő szerint, *a' mint* Dáviddal *végeztek vala*, és ő véle egy kis gyermek-*is*. * *v.* 19.

36 És monda a' gyermeknek: *Eredj*, fuss-el, keresd-meg a' nyilakat, a' mellyeket én el-lövök. A' gyermek elfuta és ő túl lövé a' nyilat a' tzélon.

37 Mikor pedig a' gyermek a' helyre jutott vólna, a' hol vala a' nyil, mellyet Jónathán el-lövött vala, kiálta Jónathán a' gyermek után, és monda: Nem *látod-é*, hogy azon-is * túl vagyon a' nyil a' hol te vagy? * *v.* 22.

38 Ismét kiálta Jónathán a' gyermek után: Siess, gyorsan tselekedjél, meg se állj. Fel szedvén azért a' Jónathán' gyermeke a' nyilakat, méne az ő Urához.

39 A' gyermek pedig semmit *e' dologban* nem túd vala, csak Jónathán és Dávid tudja vala e' dolgot.

40 Adá azért Jónathán fegyverét az ő gyermekének, és monda néki: Eredjel, vidd-bé a' városba.

41 *Mikor pedig* el-ment *vólna* a' gyermek, fel-kele Dávid a' *kőnek* Dél felől *való óldala* mellől, és a' földre borúlván artzal, három-szor meg-hajtá magát, és egy-máft meg-tsókolván mind ketten firának, de Dávid * leginkább síra. * 2 *Sám.* 1: 26.

42 Monda azért Jónathán Dávidnak: Menj-el békességgel, *és* a' mire * ketten meg-eskúdtünk, egy-más között az URnak nevére, légyen állandó. Az UR légyen én közöttem és te közötted, az én maradékim között és a' te maradékid között, mind örökké.

* *r.* 20: 14-17. 23: 17. 18.

43 Fel-kele azért és el-méne; Jónathán pedig *viszsza*-méne a' városba.

XXI. RESZ.

Dávid a' szent kenyereket meg-eszi: Akimál bolondnak tetteti magát.

1 JUta pedig Dávid Nób' *városába*, az Achimélek * Paphoz, és nagy félelemmel eleibe *méne* Dávidnak Achimélek, és monda néki: Mi dolog, hogy tsak egyedül jösz, és nintsen senki veled? * *r.* 22: 11. 18.

2 Felele Dávid Achimélek Papnak: A' Király bizott valamit reám, és *azt* hagyta énnékem: Senki meg ne tudja e' dolgot, a' miért én küldelek, és a' mit parantsoltam néked; *s*zolgaimat pedig el-küldöttem illyen 's illyen helyre.

3 Azért mostan, mi vagyon birtokodban? adj vagy öt kenyeret énnékem, vagy *egyebet* a' mi vagyon.

4 Felele a' Pap Dávidnak, és monda: Nintsen közönséges kenyér az én birtokomban, hanem szenteltt kenyér ím vagyon, ha a' te szolgaid tiszták tartották magokat, föképpen aszszonyembertől.

5 Felele Dávid a' Papnak, és monda

néki. Bizonyára az aſzſzonyi-állat meg vólt tiltva mi tölünk, mind tegnap; mind az előtt, mikor ki-indúltam; ſzolgaim-is *minden* edényeiket meg-ſzentelték, noha *a' mi* az útra *néz*, közönséges: azért ſokkal inkább e' mái napon *a' kenyér-is* meg-ſzenteltetik *a' tiſzta* edényben.

6 Ada azért néki a' Pap a' meg-ſzenteltetett * *kenyérben*; mert nem vala ott *egyéb* kenyér, hanem tsak az *Iſten* előtt való kenyerek, mellyeket az URnak ortzája elől vettek vala fel, hogy melegen tennének helyekbe *más* kenyereket azon napon, mellyen az elébbieket el-vették vala.

* 3 *Móſ.* 24: 5-9. *Máté* 12: 3.

7 Vala pedig ott azon napon egy a' Saul' ſzolgai közzül, ki ott mulat vala az UR előtt, kinek neve Dóeg, * Edom *nemzetségéből* való, ki a' Saul' pásztorinak Fejedelmek vala.

* *r.* 22: 9.

8 Es monda *ismét* Dávid Achiméleknek: Nintsené valami dárda, vagy *valami egyéb* fegyver kezednél? mert ſem ſzablyámat, ſem *egyéb* fegyveremet nem vehettem kezembe, mivelhogy a' Király parantsolatja ſiettete.

9 Monda pedig a' Pap: A' Filiſtéus Góliátnak * kardja, kit *te* meg-verél az Ela' völgyében, ámhol vagyon poſztóban takarva, az Efód megett, ha azt el *akarod* vinni, vidd-el; mert annál egyéb itt nintsen: akkor monda Dávid: Nintsen *ſohol* ahoz hasonló, add ide azt nékem. ✝ *r.* 17: 49. 51. 54.

10 Fel-kele azért Dávid, és el-futa, az napságtól fogva Saul elől, és méne Akishoz * Gáthnak Királyához.

* *r.* 27: 12. 28: 1. *Sólt.* 56: 1.

11 Es mondának az Akis ſzolgai önéki: Avagy nem ezé a' Dávid, ennek a' földnek Királya? Avagy nem ennek éneklik valaé nagy fereggel, mondván: Meg-verte * Saul az ö ezeret, Dávid-is az ö tiz ezerét? * *r.* 18: 7.

12 Es eſzébe vévé Dávid ezeket a' ſzókat, és felette igen meg-rémüle Akiſtól, Gáthnák Királyától.

13 Es meg-változtatá ſzavát ö előttök, és bolondnak tetteti vala magát az ö kezekben; és irkál vala a' kapuknak ajtain; és a' nyálát *mind* a' ſzakállán botsátja vala alá.

14 Monda azért Akis az ö ſzolgainak: Imé láttátok, hogy ez ember meg-bolondúlt, 'smire botsátottátok-bé hozzám ötet? Szükölködömé én bolond nélkül: hogy ezt bé-hoztátok, hogy itt előttem bolondoskodjék? ennek *kellett* vólnaé bé-jöni az én házamba?

XXII. RESZ.

Saul meg-öleti a' Papokat.

1 EL-menvén azért onnét Dávid, *és* ſzalada az Adullám' * barlangiába, melly dolgot mikor meg-hallottak vólna az ö báttyai és az ö attyának minden háza-*népe*, oda menének hozzá.

* *Sólt.* 57: 1.

2 Es hozzája gyülének mindenek, a' kik *valami* nyomorúſágban *valának*, és valaki adóſſágban vala, és valaki keseredett ſzívvel vala, és lön azoknak Fejedelmek, és lönek ö véle úgy-mint négy-ſzáz * emberek. * *r.* 23: 13.

3 El-méne pedig onnét Dávid a' Moábit*áknak városába* Mitzpába; és monda a' Moábiták' Királyának: Kérlek, hadd jöjjenek-ki *földökből* az én attyám és az én anyám, *és hadd lakjanak* veletek, míglen meg-értem, mit tselekedjék én velem az Iſten.

4 Vivé azért öket a' Moáb*iták'* Királya eleibe, és lakának ö véle mind addig az ideig, míglen Dávid ott a' várban lön.

5 Monda pedig Gád Próféta Dávidnak: Ne maradj *ennek-utánna* ebben a' várban? *hanem* menj-el, és térj a' Júda' földére. El-méne azért Dávid, és méne Héreth * *nevü* erdőbe.

* *Sólt.* 63: 1.

6 Meg-hallá pedig Saul, hogy Dávid ki-mutatta vólna magát, * *és mind* a' *több* emberek, kik ö véle valának: Saul pedig múlat vala a' fa alatt a' Ráma' dombján, kezében tartván dárdáját, és az ö ſzolgai mind elötte állanak vala. * *v.* 1. 2.

7 Monda azért Saul az ö ſzolgainak, kik elötte állanak vala: Halljátok-meg moſtan Benjáminnak nemzetségi; Avagy az Isai' fia mindeneknek mezöt fogé adni, és ſzőlöket, *és* titeket *fejenként* Ezeredesekké vagy Századosokká fogé tenni?

8 Hogy ti mindnyájan pártot ütöttetek ellenem, és nintsen *ſenki*, ki énnékem *valamit* hirré adjon? holott frigyet vetett az én * fiam az Isai' fiával? és nintsen ki ſzánna engemet közzületek, és a' ki énnékem megsugallaná, hogy az én fiam ſzolgámat † támaſztotta reám, *utánnam való* leselkedésre, ** a' mint im e' mái napon *meg-tettzik*. * *r.* 18: 3. 4. 20: 42. † *r.* 18: 5. ** *r.* 24: 7. 13. 26: 9. 10.

9 Felele pedig az Edom' *nemzetségéből* való * Dóeg, ki a' Saul' több ſzolgai között ott áll vala, és monda: Láttam *én*, hogy az Isai' fia Nób' *városában* az Achitob' fiához, Achimélek Paphoz jött vala. * *r.* 21: 7.

10 Ki az URtól tanátsot kérde ö felőle, és útra való eleséget-is * ada néki, a' Filiſtéus Góliáthnak fegyverétis néki adá. * *r.* 21: 6. 9.

11 El-küldé azért a' Király, hogy *oda* hivnák Achimélek Papot, Achitób-nak

nak fiát, és az ö attyának egész házanépét, *tudni-illik* a' Papokat, valakik Nób' *városában* *valának*: kik el-jövének mindnyájan a' Királyhoz.

12 Akkor monda Saul: Halld-meg mostan *te* Achitóbnak fia! És monda: Imhol vagyok én Uram!

13 És monda néki Saul: Miért ütöttetek pártot ellenem te és az Isai' fia, holott kenyeret adtál néki és fegyvert, és az Istentöl-*is* tanátsot kérdettél felöle, hogy én ellenem támadna leselkedés által, a' mint immár most *bé-tellyesedett*.

14 Felele Achimélek a' Királynak, és monda: Vallyon 's kitsoda *vólna* ollyan hív mint Dávid, mind a' több szolgaid között-is, ki a' Királynak * veje, és ki a' te akaratod szerint jár, és a' te házadban nevezetes † *ember*?

* *r.* 18: 27. † *r.* 18: 5. 30.

15 Vallyon 's csak akkor kezdettemé *elö-ször* tanátsot kérdeni ö felöle az Istentöl? Távol légyen én tölem *a' párt-utés*: Ne tulajdonítson semmit affélét a' Király az ö szolgájának, *se pedig* az én atyámnak egész háza-*népének*; mert nem túd ebben semmit a' te szolgád, sem nagy sem kitsiny dolgot.

16 És monda a' Király: Általánfogva meg-kell halnod Achimélek, mind néked, mind a' te atyádnak egész háza-*népének*.

17 Monda azért a' Király az ö szolgainak, kik elötte állanak vala: Vegyétek környül *öket*, és öljétek-meg az UR' Papjait; mert az ö kezek-is Dávid mellett *vagyon*, mert mikor észekhe vették, hogy *futva szalad, nem adták nékem tudtomra*: De nem akarák a' Király' szolgai kezeket fel-emelni az UR' Papjai ellen, hogy ö reájok rohannának. * *r.* 21: 1. 2.

18 Akkor monda a' Király Dóegnek: Térj nékik te, és öld-meg a' Papokat. Nékik térvén azért Iduméus Dóeg, a' Papokra rohana, és azon a' napon nyóltzvan-öt embereket * öle meg, kik gyóltsból tsinált Efódot viselnek vala. * *r.* 2: 30. 31.

19 A' Nób * *várost*-is pedig a' Papok' városát fegyvernek élivel vágatále, mind férjfiat, mind aszszonyi-állatot, gyermekeket, tsets-szopókat, ökröket, szamárokat, minden barmokat fegyvernek élivel *vágatá-le*. * *r.* 21: 1.

20 El-szalada pedig az Achitób' fiának Achiméleknek egy fia, kinek neve *vala* * Abjáthár, és Dávid után futa.

* *r.* 23: 6.

21 És meg-mondá Abjáthár Dávidnak, hogy meg-ölette Saul az UR' Papjait.

22 És monda Dávid Abjáthárnak: Tudám én azt aznap, mert ott *vala* amaz Iduméus Dóeg, hogy kétség nélkül bé-mondaná Saulnak: én adtam * okot a' te atyádnak egész háza-*népének* halálára. * *r.* 21: 1-3.

23 Maradj itt én nálam, ne félj; mert a' ki az én életemet * *halálra* keresi, *azon* keresi a' te életedet-*is*: azért te bátorságosan lehettz én mellettem.

* *r.* 19: 1.

XXIII. RESZ.

Dávid Saultól kergettetik: alig szabadúl-meg.

1 MEg-mondák pedig Dávidnak illyen szóval: Imé a' Filiſtéusok Kéhilát * vijják, és a' tsüröket dúlják.

* *Józ.* 15: 20. 44.

2 És meg-kérdé * Dávid az URat, mondván: El-menjeké, hogy megverjem ezeket a' Filiſtéusokat? Felele pedig az UR Dávidnak: Menj-el, és meg-vered a' Filiſtéusokat, 's megszabadítod Kéhilát. * *v.* 6. 9.

3 És mondának a' Dávid' emberei önéki: Imé mi itt a' Júdá*nak földé*benis félünk, tehát mennyivel inkább ha Kéhilába mégyünk a' Filiſtéusok' táborára.

4 Azoká-ért ismét meg-kérdé Dávid az URat, kinek felele az UR és monda: Kelj-fel, menj-alá Kéhilába; mert én a' Filiſtéusokat kezedbe adom tenéked.

5 El-méne azért Dávid, és az ö emberei Kéhilába, és meg-hartzola a' Filiſtéusokkal, és el-vivé az ö barmokat, és öket felette igen meg-veré, és megszabaditá Dávid a' Kéhilában lakozókat.

6 Lön pedig, hogy mikor Abjáthár, Achimélek' fia Dávidhoz * futott vólna Kéhilába, az ö Efódját el-vitte vala kezében. * *r.* 22: 18-20.

7 Meg-mondák akkor Saulnak, hogy David Kéhilába ment vólna: és monda Saul: Kezembe adta *immár* ötet az Isten; mert kúltsos és záros városba ment-bé, és ott szorúlt.

8 Fel-gyüjté azért Saul a' hadba minden népét, hogy reá menne Kéhilára, és reá szállana Dávidra és az ö embereire.

9 Efzébe vévé pedig Dávid, hogy alattomban Saul ö ellene gonoszt * gondolna, és monda Abjáthár Papnak: Vedd-fel az †Efódot. * *v.* 7. 15. † *v.* 6.

10 És monda Dávid: Izraelnek URa Istene, bizonnyal meg-hallotta a' te szolgád, hogy Saul ide akar jöni Kéhilára, hogy a' várost el-veszesse én érettem.

11 Vallyon kezébe fognaké engemet adni a' Kéhilabéliek? *és* el-jöé ide Saul, a' mint hallotta a' te szolgád? Izraelnek URa Istene, monddmeg, kérlek, a' te szolgádnak: Felele

az UR : EL JÖ *Saul.*

12 Monda ismét Dávid : Vallyon kezébe adnaké engemet a' * Kéhilabéliek, és az én velem való embereket Saulnak ? Felele az UR : KEZEBE ADNAK. * *v.* 1. 5.

13 Fel-kele azért Dávid és az ö vitézi úgy-mint hat-fzázan, és ki-menének Kéhilából, és mennek vala a' hová mehetnek vala : Meg-mondák pedig Saulnak, hogy ki-fzaladott vólna Dávid Kéhilából : és el-hagyá a' ki-menésre *való fzándékot.*

14 Lakik vala pedig Dávid a' puſztában *való* erös helyeken, és vala *fobb* lakása a'Zif * puſztájában *való* hegyen: és minden nap kereſi vala Saul, de az Iſten nem adá ötet kezébe.

* *Jóſ.* 15 : 20. 24.

15 Meg-értvén azért Dávid, hogy ki-jött vólna Saul, hogy az ö lelkét keresné : akkor meg-voná magát Dávid a' Zif puſztájában az erdöben.

16 Fel-kele pedig Jónathán Saulnak fia, és méne Dávidhoz az erdöbe, és meg-erösíté az ö kezét az Iſtenben.

17 Es monda néki : Ne félj ; mert nem talál-hat-meg tégedet Saulnak az én atyámnak népe ; hanem te uralkodni * fogſz az Izraelen, és én te utánnad második leſzek, és Saul-is az én atyám tudja, † *hogy* úgy *leſzen.*

* 20 : 14-17. † *r.* 20 : 31. 24 : 21.

18 Es ſzövetséget * ſzerzének ketten az ER elött, és meg-marada Dávid az erdöben, Jónathán pedig el-méne házához. * *r.* 18 : 3. 20 : 17. *Sólt.* 54 : 2.

19 Fel-menének pedig *akkor* a' Ziféusok Saulhoz Gibeába, mondván ; Nemde Dávid nem mi nálunk * lappangé az erös helyeken az erdöben, a' Hákila' halmán, melly a' puſzta mellett jobb-kéz felöl vagyon ? * *v.* 14.

20 Moſtan azért Király, a' te ſzívednek tellyes kivánsága ſzerint jöjjalá, és mi *gond*unk *az*, *hogy* a' Királynak ötet kezébe adjuk.

21 Es monda Saul : Aldottai vagytok ti az URnak, hogy engemet ſzántok :

22 Menjetek-el kérlek és még-is kéſzüljetek jobban hozzá : tudjátok-meg és láſſátok-meg a' helyet, a' hol maradása vagyon, *és* kitsoda látta ott ötet ; mert meg-mondották nékem, hogy igen * ravaſz. * 2 *Sám.* 17 : 8. 9.

23 Annak-oká-ért menjetek végére és tudjátok-meg minden barlangját, a' mellyben lappang*ani ſzokott*, és jöjjetek vifzſza én hozzám bizonyos *valaſz*ſzal, és el-mégyek veletek, és ha e' föld*nek ſzín*én lélzen, ki-keresem a' Júdának minden ezerivel.

24 Fel-kelvén annak-oká-ért el-menének Zifbe Saul elött, Dávid pedig és az ö * emberi *valának* a' Máon' † puſztájában a' ſikon, a' puſztának jobb felöl való rélzében. * *v.* 13.

† *r.* 25 : 14-16. *Jóſ.* 15 : 20. 55.

25 Saul pedig és az ö ſzolgai el-menének keresni ; melly dolgot meg-izenének Dávidnak, és le-ſzálla a' kőſzikláról, és meg-ſzálla a' Máon' puſztájában. Meg-hallván ezt Saul, meg-üzé Dávidot a' Máon' puſztájában.

26 Mégyen vala pedig Saul a' hegynek egyik öldalán, Dávid-is az ö népével a' hegynek máſik öldalán : és igen ſiet vala Dávid, hogy el-ſzalad-hatna Saul elött : Saul pedig és az ö népe környül-fogták vala Dávidot és az ö emberit, hogy öket meg-fognák.

27 Követ juta pedig Saulhoz *azonközbe*, és monda : Sieſs, jere *viſſza* ; mert a' Filiſtéusok reá-ütöttek földedre.

28 Meg-térvén azért Saul a' Davidnak kergetéséből, a' Filiſtéusok' eleibe méne : Azért nevezék azt a' helyet, Sélah-hammáchlekótnak.

XXIV. RESZ.

Dávid a' barlangban kegyes maga-viſſelésével igaz ügyét meg-vallatja Saullal.

1 EL-méne pedig Dávid-is onnét, és lakék az Engédi' *puſztájának* erőſſégeiben.

2 Lön pedig, hogy mikoron megtért vólna Saul a' Filiſtéusoktól, izenének néki illyen ſzóval. Imé Dávid az Engédi' puſztájában *vagyon.*

3 Maga *mellé* vön azért Saul az egéſz Izrael' *népe* közzül válogatott három ezer embert, és el-méne hogy meg-keresné Dávidot és az ö emberit a' kőſziklák tetején, *holott tsak* a' vad-ketskék *lak-hatnak vala.*

4 Es juta az aklokhoz, *mellyek ott* az út-félen *valának*, holott *egy* barlang *vala*, hová bé-méne Saul, hogy az ö lábait * bé-fedezné : Dávid pedig és az ö emberi azon barlangnak rejtekében ülnek vála. * *Bir.* 3 : 24.

5 Es mondának Dávidnak az ö vitézi : Imé ez a' nap, a' mellyről azt mondotta vólt az UR néked : Imé * én kezedbe adom néked a' te ellenségedet, és tselekedjél *úgy* véle a' mint akarod : Fel-kele azért Dávid, és orozva el-mettzé a' Saul' felsö-ruhájának ſzárnyát. * *r.* 26 : 8.

6 Lön pedig mindjárást, hogy megesék * Dávidnak ſzíve rajta, hogy el-mettzette vólna a' Saul' *felsö-ruhájának* ſzárnyát. * *r.* 26 : 9.

7 Es monda az ö vitézinek : Oltalmazzon engemet attól az UR, hogy én azt * miveljem az én Urammal, az UR nak meg-kenetett *Királyával*, hogy én az én kezemet ö reája botsáſſam ; mert az URnak fel-kenettette ö.

* *r.* 26 : 9. 10.

8 Es meg-feddé * *keményſzóval* Dávid

vid az ö emberit, és nem hagyá öket fel-támadni Saulra; Saul pedig felkele a' barlangból, és el-méne *dolgára* az úton. * *r.* 26: 10.

9 Fel-kele Dávid-is azután, és kiméne a' barlangból, és kiálta Saul után, mondván: Uram Király! Hátra tekinte pedig Saul, és *akkor* Dávid a' föld felé meg-hajtá magát, és tiszteſséget tön *néki*.

10 Es monda Dávid Saulnak: Miért fogadod-meg ſzavokat az ollyan embereknek, *kik azt* mondják: Imé Dávid teneked gonoſzodra igyekezik?

11 Imé e' mái nap látják a' te ſzemeid, hogy az UR tégedet kezembe adott vala ma a' barlangban, és mondják vala * *nemellyek*, hogy meg-ölnélek tégedet: de én kedvezék teneked, és azt mondám: Nem emelem-fel kezemet az én URam ellen; merr az URnak kenetett *Királya* ö. * *v.* 5. *r.* 26: 8.

12 Azért *édes* atyám, lásd-meg, és imhol láſſad a' te felsö-ruhádnak-*is* ſzárnyát az én kezemben; mert mikor el-mettzém a' te felsö-ruhádnak ſzárnyát, nem ölélek meg tégedet: *Azért* értsd-meg, és láſſad, hogy nintsen az én kezemben gonoſzság, és *ſemmi* hamiſſág, és nem vétettem ellened; te pedig vadáſzod az én lelkemet, hogy azt el-veſzeſſed.

13 Az UR tégyen itéletet én közöttem és te közötted, és álljon az UR boſzſzút én érettem te rajtad: de az én kezem * nem léſzen te ellened.

* *r.* 26: 9. 10.

14 A' mint ama' régi köz-beſzéd mondja: Az iſtentelenektöl ſzármazik hamiſſág; de az én kezem nem léſzen te ellened.

15 *Vallyon* 's kitsoda ellen jött-ki az Izraelnek Királya; Kit kergetſz? Egy hólt * ebet, *vagy* egy balhát? * *r.* 26: 20.

16 Légyen azért az UR itelö-biró, és tégyen itéletet én közöttem és te közötted, és láſſa-meg: ö forgaſſa az én dolgomat, és ſzabadítson-meg engemet a' te kezedböl.

17 Lön pedig, hogy mikor el-végezte vólna Dávid Saulhoz való ſzavát, monda Saul: Te ſzódé ez * *ſzerelmes* fiam Dávid? Es fel-kiáltván Saul ſira.

* *r.* 26: 17. 21.

18 Es monda Dávidnak: Igazabb vagy én nálamnál; mert te jól * tselekedtél én velem; én pedig gonoſzt † fizettem néked. * *r.* 26: 21. † *r.* 19: 1.

19 Te bizonyára meg-mútattad e' mái napon, *minémü* jót tselekedtél légyen én velem; mert *holott* az UR te kezedbe * adott vala engemet, nem ölél-meg engemet. * *v.* 4. 5.

20 *Vallyon* 's mikor valaki ellenségére talál, el-botsátjaé azt békével az ö útán? Annak-oká-ért az UR adjon néked jót azért, a' mit én velem tselekedtél.

21 Moſtan pedig, mivelhogy tudom hogy kétség nélkül te fogſz * uralkodni, és az Izraelnek orſzága a' te kezedben áll-hatatos léſzen; * *r.* 13: 14. –16: 1. 20: 31. 23: 17.

22 Esküdjél-meg énnékem moſt az URra, hogy én utánnam ki nem vágod az én maradékomat: és az én nevemet ki nem törlöd az én atyám' házából.

23 Meg-esküvék azért Dávid Saulnak, és el-méne Saul az ö * házához: Dávid pedig és az ö népe fel-menének az ö † erőſſégekbe. * *r.* 23: 19. † *v.* 1. *r.* 23: 14.

XXV. RESZ.

Dávidnak Nábállal való dolga.

1 MEg-hala pedig * Sámuel, és egybe-gyüle az egéſz Izrael, és ſiratá ötet, és el-temeték az ö házájában Rámában: Fel-kele pedig Dávid, és méne a' Párán' puſztájába.

* *r.* 10· 1. 16: 1. 28: 3.

2 Es *lakik vala egy* ember * Máonban, kinek jóſzága Kármelben *vala*, és ez igen nagy ember *vala*, kinek három ezer juha *vala*, és ezer ketskéje: és lön hogy akkor nyírné juhait Kármelben.

* *r.* 23: 24.

3 Az embernek pedig neve Nábál *vala*, a' feleségének neve Abigail, és az aſzſzonyi-állat igen eſzes *vala* és ſzép termetü: a' férje pedig *igen* darabos és gonoſz erköltsü *vala*, a' * Káleb' *nemzetségéből* való. * 4 *Móſ.* 24: 24.

4 Meg-hallá pedig Dávid a' puſztában, hogy Nábál az ö juhait nyírné;

5 El-külde azért *hozzája* Dávid tiz ifjakat, és monda az ifjaknak Dávid: Menjetek-fel Kármelbe, és menjetek Nábálhoz, és az én ſzómmal köſzöntsétek ötet békeſſégesen.

6 Es ezt mondjátok: *Moſtan* ha egéſſégben vagy: *légy ennak-utánna-is* egéſſégben: és *mind* házad-népe egéſſégben, és mindened valamid vagyon *légyen* * békeſſéghen. * *Bir.* 19: 20. *Ján.* 20: 19.

7 Moſtan pedig hallottam, hogy juhaidat nyíreted. A' te pálztorid velünk * vóltak; *és* nem tettünk ſemmi boſzſzút rajtok, és nem vólt ſemmi ſzükségek mind az idö álatt-is, míg Kármelben vóltanak. * *v.* 15. 16. *r.* 23; 24.

8 Kérdd-meg *bátor* ſzolgaidat, és meg-mond-hatják teneked; Nyerjenek kedvet azért te nálad a' *te* ſzolgaid; mert jókor találtunk jöni: adj kérlek a' te kezednek keresményéből a' te ſzolgaidnak, és a' te fiadnak Dávidnak.

9 El-menének azért a' Dávid' ſzolgai,

és szollának Nábálnak mind e' beszédek szerint Dávid' nevével; és elvégezék *a' szót*.

10 Felele pedig Nábál a' Dávid' szolgainak, és monda: Kitsoda Dávid, * vagy kitsoda az Isainak fia? Sok szolgák vagynak most an, kik fel-vészik magokat *igen gyorsan*, *és* el-szöknek az ö Uroktól.

11 Es fel-végyemé *én* az én kenyeremet és az én vizemet, és a' meg-vágatott húst, mellyet vágattam az én nyírőimnek, hogy olly embereknek adjam, kiket nem tudom hová valók?

* *v.* 3.

12 El-fordúlának azért a' Dávid' szolgai az ö útokra, és viszsza-menének, és mikor el-jutottak vólna, meg-beszéllék néki, mind ez igék szerint.

13 Es monda Dávid az ö vitézinek: * Köszse-fel minden fegyverét; és fel-köté minden az ö fegyverét; és Dávidis fel-köté az ö fegyverét; és fel-méne Dávid után úgy-mint négy-száz ember: két-száza † pedig marada a' holvalónál. * *v.* 14. 22. † *r.* 23: 13.

14 Abigailnak pedig a' Nábál' feleségének meg vivé egy a' szolgák közzül, mondván: Imé Dávid követeket küldött vala a' puszтából, hogy köszöntenék a' mi URunkat, ki boszszú * beszéddel illeté öket. * *v.* 10.

15 Maga igen jámbor emberek *voltanak* mi hozzánk, és *semmi* boszszúval nem illettenek: és nem vólt semmi szükségünk mind az idö alatt-is, míg ö vélek * jártunk, mikor a' mezön vóltunk; * *r.* 23: 24.

16 *Mert mint-egy* kö-falunk vóltak nékünk mind éjjel és nappal, mind az ideig, míg vélek együtt öriztük a' barmot.

17 Most azért értsd-meg és lásd-meg, mit kelljen tselekedned; mert jelen vagyon a' veszedelem a' mi Urunk ellen, és az ö egész háza ellen: ö * pedig *olly* gonosz ember, hogy néki *senki* nem szóll-hat. * *v.* 3. 25.

18 Sietséggel azért Abigail szerze két-száz kenyeret, és két tömlö bort, és öt kész juhot, és öt véka darát, és száz kötés aszszú-szölöt, és két-száz *font* száraz figét, és *azokat* szamárokra szerzé;

19 Es monda szolgainak: Menjetek-el előttem, *és* ímé én utánnatok mégyek: de az ö férjének Nábálnak meg nem jelenté.

20 Lön pedig, hogy mikor *Abigail* a' szamáron ülvén az úton alá-menne: ímé Dávid és az ö szolgai *szinte* eleibe jönek vala: és *ö-is* eleikbe méne.

21 Dávid pedig *azt* mondotta vala: Bizonyára hijában * óltalmaztam *én* mind azt, a' mije ennek a' puszтában *vólt*, hogy soha semmi hija nem lett mind annak valamije *vagyon*: és *mindazáltal* a' jó-ért gonoszt † fizetett énnékem. * *v.* 16. † *v.* 14.

22 *Bátor* úgy büntesse-meg Isten a' Dávid' ellenségit, és *énnékem-is* úgy adjon *elö-menetelt*, hogy reggelig semmit meg nem hagyok, valamije vagyon, *még* a' falra * hugyozóját-is.

* 1 *Kir.* 14: 10.

23 Mikor meg-látta vólna pedig Abigail Dávidot, sietvén le-szálla a' szamárról, és artzal * le-borúla Dávid előtt, és a' föld felé meg-hajtá magát.

* *Ruth.* 2: 10.

24 Es az ö lábaihoz borúlván, monda: En bennem *vagyon* Uram a' gonoszság, *és* én *vétkeztem*: Mindazáltal, kérlek *URam*, hadd szólljon a' te szolgáló-leányod te elötted, és halld meg a' te szolgáló-leányodnak szavát.

25 Kérlek, hogy az én Uramnak szíve fel ne haborodjék az istentelen * ember ellen Nábál ellen; mert az ö neve szerint ugyan szinte bolond ö, *és* vele *termett* a' bolondság; *én* pedig te szolgáló-leányod, nem láttam az én Uramnak szolgait, kiket *oda* küldöttél vólt. * *v.* 3. 17.

26 Mostan pedig, *szerelmes* Uram, él az UR, és él a' te lelked, hogy az UR tartóztatott-meg tégedet, hogy a' vér-ontásra reá ne mennél, és te magad kezével ne vennél igazat: Es mostan, a' te ellenségid légyenek ollyanok mint Nábál, és valakik az én Uramnak gonoszszára igyekeznek.

27 Azért mostan e' kitsiny * ajándékot, mellyet a' te szolgáló-leányod hozott az én Uramnak, adják a' vitézeknek, kik az én Uram környül forgódnak. * *v.* 18.

28 Engedd-meg, kérlek, a' te szolgáló-leányodnak vétkét; Mert kétség nélkül az én Uramnak az UR maradandó házat épít; mert az URnak * hadát viselte az én Uram, és te benned gonoszság † nem találtatott a' te életedben. * *r.* 23: 1-3. † *r.* 24: 18. 19.

29 Es *ha szinte* valaki *te* ellened támad-is, hogy üldözzön, és a' te lelkedet kergesse: de az életnek * tsomójában lészen bé-köttetve az én Uramnak lelke, a' te URadnál Istenednél: de a' te ellenségidnek lelkeket parittyából hajítja-el, a' parittyának fenekéből. * *r.* 23: 17.

30 Mikor pedig az UR meg-tellyesíti az én Uramon a' jót * az ö beszéde szerint, mellyet szóllot te felöled: és meg-parantsolja tenéked, hogy az Izraelen Fejedelem *légy*: * *r.* 16: 1.13. 2 *Sám.* 5: 1-3.

31 Akkor tenéked én Uramnak ne légyen ez bántásodra, és szívednek fajdalmára, hogyha ok nélkül vért ontanál, és ha boszszú-állással óltalmaz-

ná életét az én URam: Es mikor jól tészen az UR az én URammal, emlékezzél-meg a' te szolgáló leányodról.

32 Es monda Dávid Abigailnak: Áldott az Izraelnek URa Istene, a' ki e' mái napon tégedet én elömbe * küldött. *v.* 17, 18.

33 Betsületes a' te beszéded, és áldott vagy te-magad-is, hogy meg-tiltál * *engemet* e' mái napon, hogy a' vér-ontásra ne mennék, és kezemmel ne állanám bosszúmat. * *v.* 34.

34 Es bizonyára él az Izraelnek URa Istene, ki * meg-tartóztatott engemet, hogy veled gonoszúl ne tseleked-ném: Hogy ha nem siettél volna, és elömbe nem jöttél volna; reggelig semmije Nábálnak meg nem † maradott volna, *még tsak* a' falra húgyozója-is. * *v.* 33. † *v.* 22.

35 El-fogá azért Dávid az ö kezéből a' mit hozott vala * néki; és monda néki: Menj-el békével a' te házadhoz: ímé látod, meg-hallottam szódat, és meg-betsülöttem személyedet. * *v.* 18.

36 *Haza* juta azért Abigail Nábálhoz, és ímé önéki nagy lakodalma *vala* házában, mint-egy királyi lakodalom: és a' Nábálnak szíve igen víg *vala*, és ö igen részeg vala: azért *Abigail* nem jelente-meg *akkor* néki semmit, sem nagyot sem kitsinyt, reggelig.

37 Más napra kelvén azért, mikor meg-emléztette vólna Nábál a' bort, meg-mondá néki ezeket a' * szókat az ö felesége: és el-hala az ö szíve ö benne, és ö lön *mint egy* kö *bálvány*. * *v.* 34.

38 Es ennek-utánna úgy-mint tized nappal, meg-veré az UR Nábált, és meg-hala.

39 Meg-hallván pedig Dávid, hogy meg-hólt vólna Nábál, monda: Áldott *légyen* az UR, a' ki meg-itélte * igaz itélettel az én gyalázatomat a' Nábál' kezéből: és az ö szolgáját meg-tartóztatta a' gonosz *tselekedet*töl: és a' Nábál' gonoszságát fejére fordíttotta az UR. El-külde annak-felette Dávid, és szóllata Abigailnak, hogy ötet el-venné magának feleségül. * *v.* 29. 38.

40 El-menének azért a' Dávid' szolgai Abigailhoz Kármelbe, és szóllának ö véle, mondván: Dávid küldött minket te hozzád, hogy tégedet feleségül végyen magának.

41 Ki fel-kelvén, meg-hajtá magát artzal a' földre, és monda: Imhól a' te szolgáló-leányod, ki szolgáló léfzek az én Uram' szolgainak lábaik' mosására.

42 Sietvén azért Abigail fel-kele, és fel-üle a' szamárra, és öt leányi, kik ö utánna járnak vala: és el-méne a' Dávid' követi után, és lön önéki felesége.

43 De Ahinoám-is el-véve Dávid Jezréelböl, és lön néki mind kettö felesége.

44 Saul pedig adá az ö leányát Mikált, *a' Dávid feleségét, Páltinak, Láis' fiának, ki Gallim' *városából* való *vala*. * *r.* 19: 12. —2 *Sám.* 3: 15.

XXVI. RESZ.

Saul a' Dávid' ártatlan ügyéről másodszor győzödik-meg lelkében.

1 Menének ismét * a' Zifeúsok Saulhoz Gibeába, és mondának: Nemde Dávid nem a' Hákila halmon lappangé ismét, *melly* a' pusztának ellenében *vagyon*? * *r.* 23: 19.

2 Fel-kele annak-oká-ért Saul, és méne a' Zif pusztájába: és ö véle *vala ugymint* három ezer válogatott ember az Izrael közzül, hogy * meg-keresné Dávidot a' Zif pusztájában. * *r.* 24: 18-23.

3 Tábort jára pedig Saul a' Hákila' halmán, melly vagyon a' *pusztának* ellenében az út-félen: Dávid pedig lakik vala a' pusztában: és meg-látá hogy Saul ö utánna jött vólna a' pusztában.

4 Es kémeket külde Dávid, és megtudá bizonnyal, hogy Saul el-érkezett vólna.

5 Fel-kele azért Dávid, és méne az helyre, a' hol Saul táborát jártatta vala, és meg-nézé Dávid a' helyet, a' hol Saul alunnék, és Abner*a' Nér' fia, az ö seregének fö Hadnagyja: Saul pedig alufzik vala a' szekerek között: a' nép pedig környülötte vala mind táborban. * 2 *Sám.* 3: 9. 10. 21.

9 Es fzólla Dávid, és monda a' Hittéus' *nemzetség*éből való Achiméleknek, és Abisainak a' Séruja' fiának, Joáb' attya-fiának, *illyen* fzóval: Kitsoda jöel velem a' táborba Saulhoz? Felele Abisai: El-mégyek én veled.

7 El-méne azért Dávid és Abisai a' nép közzé éjjel, és ímé Saul veszteg feküvén, alufzik vala a' szekerek között, és dárdája fel vala ütve fejénél a' földbe: Abner pedig és mind a' fokaság alufznak vala ö környülötte.

8 Monda pedig Abisai Dávidnak: Kezedbe adta e' mái * napon Isten a' te ellenségedet, mostan azért, kérlek, hadd fzegezzem a' földhöz ötet a' dárdával *tsak* egy úttal, több-fzör sem bántom. * *r.* 24: 4. 5.

9 Monda pedig Dávid Abisainak: Ne vefzesd-el ötet; mert vallyon ki emel-hetné-fel kezét az Urnak meg-kentt *Királya* ellen, hogy ne vétkeznék?

10 Monda annak-felette Dávid: El az UR, *hogy nem* * *engedem*: Az UR meg-veri ötet, vagy az ö órája el-jö, és meg-hal; vagy hadba mégyen, és *ott* † vesz. * *r.* 24: 6-8. 2 *Sám.* 1: 15. † *r.* 31: 4.

11 Távoztassa-el az UR én tölem azt, hogy az én kezemet az URnak meg-kentt *Királyára* botsássam, hanem mostan vedd-fel, kérlek, a' * dárdát, a' melly fejénél *vagyon*, és im e' kupát *mellyben a'* viz, és menjünk-el. * *r.* 24: 5.

12 El-vivé azért Dávid a' dárdát, és a' kupát, *mellyben a'* viz *vala*, *melly* a' Saul' fejénél *vala*, és el-menének: és senki meg nem látá, sem észébe nem vévé, sem fel nem serkene: hanem mindnyájan alusznak vala; mert az UR botsátot vala nehéz álmot ö reájok.

13 Es el-méne Dávid a' *hegynek* másik * óldalára, és meg-álla a' hegynek tetején jó távol: *és* jö köz-föld *vala* közöttök. * *v.* 3

14 Akkor kiálta Dávid mind a' népnek mind Abnernek a' Nér' fiának, mondván: Halládé Abner, fzólj *énnékem*: Es felele Abner, és monda: Ki *vagy* te, *hogy* a' Királyra *így* kiáltasz?

15 Monda pedig Dávid Abnernek: Avagy nem *vitéz* * ember *vagyé* te: és kitsoda hozzád hasonló az Izrael' *nepe* között? de még-is miért nem örizted a' te Uradat a' Királyt? mert oda ment vólt egy *ember* a' nép közzül, hogy el-veſztené a' te Uradat a' Királyt.

* *v.* 5. 2 *Sam.* 3: 27. 38.

16 Nem jó dolog ez a' mit tselekedtél: El az UR, hogy halálnak fiai *vagytok* ti, kik meg nem örizték a' ti Uratokat, az URnak meg-kentt *Királyát*: Azért mostan, láthatfza-meg, hol a' Király' dárdája, * és a' viznek *való* kupa, a' melly fejénél *vólt?* *v. 11.

17 Meg-esméré pedig Saul a' Dávidnak fzávát, és monda: Te * fzollafzé *édes* fiam Dávid? Felele Dávid; En fzóllok Uram Király! * *r.* 24: 17.

18 Monda annak-felette: Miért kergeti az én Uram az ö fzolgáját? ugyanis, mit mivéltem? és mitsoda vétket * *esmértél* én bennem? * *r.* 24: 11. 19.

19 Mostan azért hallja-meg, kérlek, az én Uram a' Király az ö fzolgájának fzavát: Ha az UR támafztott-fel tégedet én ellenem, légyen jó illatú az *én* áldozatom; ha pedig emberek' fiai *támafztottak én ellenem*, átkoztak légyenek az UR előtt, a' kik mostt kiüznek * engemet, hogy *én* ne maradhaſſak az URnak örökségében, *hanem azt* mondják: Eredj-el, fzolgálj idegen Iſteneknek. * *r.* 27: 1-3.

20 Mostan azért, az én vérem ki ne omoljon a' földre az UR elöl; mert az Izrael' Királya egy balha' *kergetni* jött-ki; nem külömben mint-ha a' ki a' hegyeken kergetné a' fogoly-madarat.

* *r.* 24: 15.

21 Es monda Saul: Vétkeztem, * térj-vifzfza *édes* fiam Dávid, mert többe nem tselekefzem gonofzúl vele, mivelhogy betsületes vólt az én lelkem e' mái nap te előtted; Imé bolondúl tselekedtem, és felette igen nagyot vétettem. * *r.* 24: 18. 19.

22 Es felelvén Dávid monda: Imhol a' Király' dárdája, jöjjön ide egy a' *Király*' fzolgai közzül, és vigye-el.

23 Az UR pedig fizeſſen-meg az embernek az ö igaſsága * fzerint, és hivsége fzerint; mert az UR kezembe adott vala e' mái napon tégedet, de *én* nem akartam kezemet ki-nyújtani az URnak meg-kentt *Királyára*.

* *Sólr.* 7: 9.

24 Es a' minémü betsületes vólt e' mái napon a' te lelked én előttem, ollyan betsületes légyen az én lelkem az UR előtt; és fzabadítson-meg engemet minden nyomorúságimból.

25 Monda pedig Saul Dávidnak; Aldott *vagy* te *fzerelmes* fiam Dávid, mert mindeneket véghez * vifzefz, és mindeneken hatalmad lészen. Ezekután Dávid el-méne az ö útára, Saul-is vifzfza-tére az ö † helyére.

* *r.* 15: 28. 24: 21. † *v.* 1,

XXVII. RESZ.

Dávid Siklágban lakván alattomban meg-tsalja Akist.

1 MOndja vala pedig Dávid magában: Egy nap el kell veſznem a' Saul' keze miatt; nintsen jobb nékem, mint ha a' Filiſtéusok' földére fzaladok; mert azután Saul minden reménységét el-vészi tölem, és nem keres többé az Izrael' határiban: és *így* meg-fzabadít-hatom magamat az ö kezéből.

2 Fel-kelvén azért Dávid, el-méne ö és az ö véle való hat-fzáz ember, Akishoz, * a' Máok' fiához Gáthnak Királyához. * *r.* 21: 10.

3 Es lakék Dávid Akiſſal együtt Gáthban, mind ö-maga, mind az ö emberei fejenként, házok népeivel egyetemben, Dávid és az ö két felesége, Ahinoám Jezréelbéli, és * Abigail, a' Kármeliból való Nábál felesége.

* *r.* 25: 40-43.

4 Meg-vivék pedig Saulnak, hogy Dávid Gáthba fzaladott vólna, és nem kergeté többé ötet.

5 Monda pedig Dávid Akisnak: Hogy-ha kedvet találtam te előtted, kérlek, adj valami helyet orfzágodnak egyik városában; hadd lakjam ott; mert hogy lehet *méltó*, hogy a' te fzolgád e' Királyi városban veled együtt lakjék?

6 Es néki adá Akis azon napon Siklágot; lön azért Siklág a' Júda' Királyaié mind e' mái napiglan.

* *Józ.* 15: 20. 31.

7 Lön pedig a' napoknak fzáma, a' míg Dávid a' Filiſtéusok' földén lakék,

egy

egy esztendö és négy hónap.

8 El-mégyen vala pedig Dávid és az ö vitézi *ö vele*, és ki-üt vala a' Gessuréusokra, a' Girzéusokra, és Amélakitákra; mert ezek lakták eleitöl fogva a' földet, a' mellyen Súrba mennél, mind egész Egyiptom' földéig.

9 Es rabolja vala Dávid a' földet, és nem hágy vala eleven férfiat sem aszszonyi-állatot; és el-viszi vala juhokat, ökröket, szamárokat, tevéjeket, és ruhájokat, és így viszsza-tér vala és Akishoz mégyen vala.

10 Es ezt mondja vala Akis: Hová tötöttetek vólt mostan? Felel vala Dávid: A' Júdának Dél *felöl*, és a' Jérachméelnek Dél *felöl*, és a' Kénéusnak Dél *felöl való tartományaik*ra.

11 Sem férfiat pedig, sem aszszonyi-állatot Dávid elevenen nem hágy vala, hogy kit Gáthba vinne; *mert azt* mondja vala: Nétalám panaszolnának reánk. Igy tselekedék Dávid, és e' vala szokása mind addig, * míg a' Filistéusok' földében lakék. * *v.* 7.

12 Es igen * meg-hivé Akis Dávidot, *és azt* mondja vala: Nyilván valóba meg-gyülölte az ö nemzetségét az Izraelt: azért mind-éltig én szolgám lészen. *r. 28: 1. 2.

XXVIII. RESZ.

Saul a' várásló aszszonytól kérdezödik.

1 AKkor az idöben pedig táborba gyülének a' Filistéusok, hogy hadba mennének, és meg-vivnának az Izraellel. Es monda Akis Dávidnak: Bizonnyal hidjed, hogy el kell * velem jönöd a' táborba, mind te-magadnak, mind pedig a' te népednek. *r. 27: 12.

2 Felele Dávid Akisnak: Meg-látod bizonnyal mint fog tselekedni a' te szolgád: Monda azért Akis Dávidnak: A' bizonyos dolog, hogy mindenkor téged' választalak öltalmúl fejemnek.

3 Sámuel pedig meg-hólt * vala, és siratta vala ötet mind az egész Izrael: és el-temették vala ötet Rámában az ö városában: Saul pedig el-törlötte vala a' földröl az ördöngös † jövendö-mondókat, és a' nézö varásló*kat*.

*r. 25: 1. † 3 *Mós.* 20: 27.

4 Egybe-gyülvén azért a' Filistéusok, el-jövének, és tábort járának Súnem' *városánál*. Fel-gyüjté Saul-is az egész Izraelt, és tábort járának Gilboánál.

5 Látván pedig Saul a' Filistéusok' táborát, meg-félemlék, és az ö szive felette igen meg-rémüle.

6 Tanátsot kérde azért Saul az URtól, de nem felele-meg néki az UR, sem álom-látás által, sem az Urim * által, sem a' Próféták által.

* 2 *Mós.* 28: 30. 4 *Mós.* 27: 21.

7 Monda azért Saul az ö szolgainak: Kereséstek nékem *olly* aszszonyi-állatot, kiben jövendö-mondó * lélek légyen: és oda mégyek † hozzája, és tanátsot kérdek töle. Kinek az ö szolgai mondának: Imé Endorban ** vagyon *egy* aszszonyi-állat, kiben jövendö mondó lélek vagyon. * *Tsel.* 16: 16. † 3 *Mós.* 20: 6. ** *Jós.* 17: 1. 11.

8 Másnak * tettetvén azért Saul magát, és más ruhát vévén magára, el-méne ö és két fzólgája ö véle: és jütának az aszszonyhoz éjtszaka, és monda: Kérlek mondj jövendöt nékem a' jövendö-mondó lélek által: és támaszd-fel nékem azt; a' kit mondok tenéked. * 1 *Kir.* 14: 2.

9 Es monda néki az aszszonyi-állat: Imé te jól tudod mit tselekedett Saul, ki a' jövendö mondókat és a' varásló*kat* * el-törlötte † e' földröl: miért akarod azért te törbe ejteni az én lelkemet, hogy meg-öljés engemet?

* 5 *Mós.* 18: 10-12. † *v.* 3.

10 Meg-eskövék azért önéki Saul az URra, mondván: El az UR, hogy e' dolog-ért büntetésed nem léfzen.

11 Monda azért az aszszony-ember: Kit támaszszak-fel tenéked; és ö monda: Sámuelt * támaszd-fel énnékem.

* *r.* 25: 1.

12 Látván pedig az aszszonyi-állat Sámuelt, fel-kiálta nagy fzóval, és monda az aszszonyi-állat Saulnak, illyen fzóval: Miért tsaltál-meg * engemet? mert te *vagy* a' Saul. * *v.* 8.

13 Es monda néki a' Király: Ne félj, Mitsodát látál? Felele az aszszonyi-állat Saulnak: Isténeket látok, hogy jönek-fel a' földböl.

14 Es monda néki: Mitsodás ábrázatú? Es monda; *Im egy* vén ember jö-fel és bököntös vagyon rajta. Es meg-esmére Saul hogy Sámuel vólna; és artzal a' föld-felé meg-hajtá magát, és tiszteséget tön *néki*.

15 Monda pedig Sámuel Saulnak: Miért háborítál-meg engemet, hogy engemet a' *földböl* ki-hivatál? Felele Saul: Felette nagy keserüségben vagyok, mivelhogy a' Filistéusok haddal jöttek én reám; és az Isten el-távozott én tölem, és nem felel-meg immár énnékem, sem Próféták által, sem * álom-látás által; Annak-okáért fzólítottalak tégedet, hogy meg-mondjad nékem mit keljen tselekednem.

* 4 *Mós.* 12: 6.

16 Es monda Sámuel: Vallyon s' miért kérdesz engemet; ha az UR eltávozott * te töled, és a' te ellenségeddel vagyon? *r. 16: 13. 14.

17 És a' szerint tselekedett ö véle az UR, a' mint én általam meg-mondotta vala, és el-szakasztá az UR az * országot a' te kezedböl, és adta azt a' te társodnak Dávidnak. *r. 15: 28.

18 Mert mivelhogy nem engedél az UR' szavának, és nem tellyesítéd-meg az ö fel-búsúlt * haragját az Amálek ellen, azért tselekefzi az UR veled ezt e' mái napon. **r.* 15: 3. 8. 9. 26.

19 Es az UR te veled egyetembe az Izraelt-is * a' Filiſtéusok' kezébe adja: és te, † 's a' te fiaid hólnap én velem *leſztek*, és bizonyára az Izrael' táborát-is az UR a' Filiſtéusok' kezébe adja.

**r.* 31: 1. † *r.* 31: 6.

20 Mindjárást azért Saul hirtelenséggel a' földre tellyeséggel le-esék; mert felette-igen meg-rémült vala a' Sámuelnek ſzaván: és ſemmi erö nem vala benne; mert kenyeret nem ett vala az egéſz nap eſtig és éjtſzaka.

21 Bé-menvén azért az aſzſzonyi-állat Saulhoz, látá hogy igen meg-félemlett vólna, és monda néki, ímé engedte a' te ſzolgáló-leányod a' te ſzódnak, és én az én lelkemet *mint egy* markomban * hordoztam, és meg-fogadtam † a' te ſzódat, mellyet nékem mondottál: **v.* 9. 3 *Móſ.* 20: 27.

† *v.* 8. 12.

22 Moſtan azért kérlek hogy te-is légy engedelmes a' te ſzolgáló-leányod' ſzavának. Imé valami falat kenyeret adok elödbe, és egyél, hogy végy valami eröt, és mehes-el az útra.

23 Ki nem akará, és *ezt* mondá: Nem éſzem. Es kenſzerſték ötet az ö ſzolgai és az aſzſzonyi-állat-is, és engedte az ö ſzavoknak, mert fel-kele a' * földről, és fel-üle az ágyra. **v.* 20.

24 *Vala* pedig az aſzſzonyi-állat' házánál jó kövér borjú, és hamar meg-mettzé azt *, azután liſztet hozaelö, és meg-gyúrá, és süte kovátztalan pogátsát. * 1 *Móſ.* 18: 6. 7.

25 És vivé Saul' eleibe, és az ö ſzolgai' eleikbe, kik évének; annak-utánna fel-kelének és el-menének azon éjtſzaka.

XXIX. RESZ.

Akis Dávidot viſzſza-küldi táborából.

1 A' Filiſtéusok azért minden ſereigeiket gyüjtötték vala * Atekbe: Az Izrael pedig tábort járt vala a' fortásnál, melly Jezréelnél vala.

**r.* 4: 1. *Joſ.* 19: 24. 30.

2 A' Filiſtéusok' Fejedelmi pedig elö-jönek vala, ki ſzáz *ember*rel, ki ezerrel. Dávid pedig és az ö vitézi a' hátúl*ó ſeregben* mennek * vala Akiſſal.

**r.* 28: 1. 2.

3 Mondának pedig a' Filiſtéusok' Fejedelmi: Mit *akarnak* ezek a' Sidók? Felele Akis a' Filiſtéusok' Fejedelmeinek: Avagy nem ezé Dávid, Saulnak az Izrael' Királyának ſzolgája, ki immár alkalmas idötöl fogva, sőt eſztendeje-is *vagyon*, hogy én velem vagyon, és nem találtam ö benne ſemmi *meg-vetöt*, az idötöl fogva, hogy én velem lakik, mind e' mái napig-is.

4 Es meg-haragúvának ö reája a' Filiſtéusok' Fejedelmei, és mondának néki azok a' Filiſtéusok' Fejedelmei: Küldd-viſzſza az embert, és menjen helyére a' holott helyet * adtál néki; és ne jöjjön mi velünk a' hadba, hogy reánk ne támadjon a' † harczon; mert *vallyon* mivel talál-hatná *inkább* kedvét az ö URának? Nemde nem ezeknek a' vitézeknek ** fejekkelé?

**r.* 27: 6. † 1 *Sám.* 14: 21. ** *r.* 18: 25.

5 Mert vallyon 's nem ezé a' Dávid, a' kinek renddel éneklik vala mondván: Meg-verte * Saul az ö ezerét. és Dávid az ö tiz ezerét. **r.* 18: 7.

6 Szóllítá azért Akis Dávidot, é monda néki: El az UR, hogy jámbor vagy, és kedves én nálam, mind ki menésed mind bé-jövéſed én velem a táborba; mert nem találtam te benned *ſemmi* gonoſzt az idötöl fogva hogy én hozzám jöttél, mind e' mái napig-is, de te e' Fejedelmek elött nem vagy kedves.

7 Moſtan azért térj-viſzſza és menj el békeſséggel, és ne tselekedjél a' Filiſtéusok' Fejedelmi * ellen. **v.* 9.

8 Es monda Dávid Akisnak: Vallyon 's mit miveltem *én*, vagy mitsoda *vétket* találtak a' te ſzolgaidban az idötöl fogva, hogy te elötted forgottam mind e' mái napiglan-*is*, hogy én el ne menjek, és az én URamnak ellenségi ellen hadakozzam?

9 Felelvén Akis Dávidnak, monda: Tudom, hogy jó * *vagy* én elöttem mint az Iſtennek † Angyala: de a' Filiſtéusok' Fejedelmei mondák: El ne jöjjön mi velünk a' hadba.

**r.* 28: 2. † *Gal.* 4: 14.

10 Azért kelj-fel jó reggel a' te Uradnak ſzolgaival, a' kik te veled el jöttenek, és keljetek-fel jó reggel mihelyt meg-virrad, és menjetek-el.

11 Fel-kele azért azon-képpen Dávid és az ö vitézi, hogy jó réggel elmenne: és viſzſza-méne a' Filiſtéusok' földébe. A' Filiſtéusok pedig el-menének Jezréelbe. **r.* 27: 6.

XXX. RESZ.

Dávid az Amálekitáktól a' préda viſzſza-nyeri.

1 L Ön pedig, hogy mikor haza jutott vólna Dávid és az ö vitézi Siklágba * harmad napra; imé az Amálekiták ki-ütötték vala a' Dél felé *való tartományra*, és Siklág *városára*-is: és meg-rablották vala Siklágot, és tüzzel meg-égették vala a' *várost*.

* 2 *Sám.* 1: 2.

2 Es fogva vitték vala az aſzſzonyi-állatokat, a' kik benne *valának*, kitsinytöl fogva nagyig: ſenkit meg nem öltek

öltek vala: hanem el-vitték vala, és dolgokra mentek vala.

3 Mikor azért Dávid és az ö szolgái a' városba jutottak vólna, imé meg-égett vala tüz miatt: és az ö felesé-geik, fiaik, leányaik, *mind* fogva el-vitettek vala.

4 És fel-emelvén Dávid és a' nép, melly ö véle *vala*, az ö szavokat, sírá-nak annyira, hogy immár ugyan nem *vala* erejek a' sírásra.

5 A' Dávid' két felesége-is pedig fogságra vitetett vala, a' Jezréel *város-ból* való Ahinoám és * Abigail, a' Kár-melbéli Nábál' felesége.

*r. 25: 42. 43. 27: 3. 5. 6.

6 Annak-okáért felette igen meg-keseredék Dávid; mert azt mondot-ta vala a' nép, hogy ötet meg-kövez-nék, * mivelhogy az egész népnek szív-e igen meg-keseredet vala, kinek-ki-nek az ö fiá-ért és az ö leányá-ért. És Dávid meg-erösíté magát az ö URában Istenében. * 2 *Mós.* 17: 4.

7 Monda pedig Dávid Abjáthár * Papnak, az Achimélek' fiának: Vedd reád én érettem az Efódot. És reá vevé Abjáthár az Efódot a' Dávid' *dol-gá*-ért. * *r.* 23: 6.

8 És meg-kérdé Dávid az URat mondván: Meg-üzzemé * ezt a' sereget? el-éremé öket? és monda néki: Kergesd-meg; mert kétség nélkül el-éred *öket*, és általán-fogva meg-szabadít-hatod *a' foglyokat*. * 2 *Sám.* 5: 19.

9 El-méne azért Dávid személye szé-rint, és a' hat-száz ember, melly ö vé-le *vala*, és menének Bésor' folyó-vizé-hez, és *ott a' népnek* valami része meg-maradá.

10 És meg-üzé Dávid ö-maga, és *véle egybe* négy-száz ember *az ellensé-get*, mikor el-maradott vólna a' nép-nek két száza, kik *annyira* el-fáradtak vala, hogy által nem mehetnének a' Bésor' patakán.

11 És találának egy Egyiptombéli embert a' mezön, kit Dávidnak vivé-nek: és kenyeret adának néki, és é-nék, és innia-*is* adának vizet.

12 És adának néki egy tsomó szá-raz figét-*is*, és két kötés malosa szö-löt: ki évék és a' lélek meg újúla ben-ne; mert sem kenyeret nem ett vala, sem vizet nem ivott vala három nap, és három éjjel.

13 Azután monda néki Dávid: Ki *embere vagy* te, és honnan való vagy? Felele: Egyiptomból való szolga va-gyok: egy Amálek' *nemzetségé*ből való ember' szolgája, és el-hagya engemet az én URam: mivelhogy meg-beteged-em vala, *immár* ma harmad napja.

14 Mi rablottunk *ide* Dél felé a' Ké-retnek *tartományára*, és a' Júdájében-is, és Kálebnek Dél felöl *való tarto-mányában*, és Siklágot * tüzzel égetök-meg. * *v.* 1.

15 Monda pedig néki Dávid: Reá vihetnélé engemet arra a' seregre? Ki monda: Esküdjél-meg nékem az Istenre, hogy engem' meg nem ölsz, sem kézbe nem adsz engem' az en URamnak, és reá vilzlek téged' arra a' seregre.

16 Reá vivé azért ötet, és ímé el-széledtek vala ide 's tova az egész föld' színén; és észnek isznak vala, és tán-zolnak vala, örülvén a' prédának, mellyet bösséggel hoztak vala a' Fi-listeusok' földéből, és a' Júdának föld-éből.

17 És vágá Dávid öket késö estvé-től fogva más nap mind estvéig, és a' két estve után való napon-is, és senki közzülök el nem szalada, négy száz ifjú embernél több, kik tevékre ragad-ának, és el-szaladának.

18 És meg-szabadíta Dávid min-dent, valamit el-vittek vala az Amalé-kiták; az ö két feleségét-is meg-szabadíta Dávid.

19 És semmi hija nem lön, se kitsiny-nek se nagynak; sem fiaik, sem leányaik közzül, sem marhájok köz-zül, sem *semmi* közzül, valamit tölök el-vittek vala; mindeneket viszszahoza Dávid.

20 És el-nyeré Dávid mind a' *több* nyáját és barmokat, mellyeket az ö tulajdon barmoknak elötte hajtván, azt mondják vala *arról*; Dávidé ez a' préda.

21 Juta pedig Dávid a' két száz em-berekhez, * a' kik el-fáradtak vala, *úgy-annyira* hogy Dáviddal el nem mehet-tek vala, és meg-nyugotta vala öket a' Bésor' vizénél, kik ki-menének Dávid' eleibe, és a' népnek eleibe melly ö vé-le *vala*, és közelíte Dávid a' néphez, és köszönté öket békeséggesen. * *v.* 10.

22 Annak-utánna mondának, a' kik versenyes és álnok emberek valának, azok közzül a' kik Dáviddal valának, így szóllván: Mivelhogy *ezek* el nem jöttek mi velünk, ne adjunk *semmit* nékiek a' nyereségböl, a' mellyet meg-szabadíttottunk, hanem tsak kinek-ki-nek feleségét és gyermekit *adjuk-meg*; vigyék-el azt, 's menjenek *dolgokra*.

23 Monda pedig Dávid: Ne tsele-kedjétek azt atyám-fiai *abból* a' mit nékünk az UR adott, a' ki minket meg-óltalmazott, és kezünkbe adá a' sereget, a' melly mi reánk jött vólt.

24 Vallyon 's kitsoda enged-hetne tinéktek e' dologban? Mert a' men-nyi annak része, a' ki a' hartzon vólt, * annyi annak-is része, a' ki a' holvaló-nál maradott vólt; egyaránt kell osz-tatni. * 4 *Mós.* 31: 27. *Józs.* 22: 8.

25 Melly *dolog úgy* lön az napság-tól

tól fogva annak-utánna-is. Mert *ugyan* törvényül és rend-tartásúl tévé azt az Izraelnek *eleibe* mind e' mái napig.

26 Haza juta azért Dávid Siklágba, és külde a' nyereségből a' Júda' *nemzetségeb*öl való véneknek, az ö barátinak, ezt mondván; Imé az UR' ellenségi-nek marhájokból való ajándék.

27 Azoknak *tudni-illik*, kik *valának* az URnak házában, és Rámothban dél felé: és a' kik *valának* Jatthirban.

28 És a' kik Aróerben, és a' kik Sifmótban, és a' kik Eftemoában.

29 És a' kik Rakálban, és a' kik a' Jerachméelitáknak városában, és a' kik a' Kénéusok' városában.

30 És a' kik Hormában, és a' kik Kor-Asánban, és a' kik Athákban;

31 És a' kik * Hebronban *laknak vala*; és mind egyéb helyeken, a' hol Dávid forgott vala; és az ö vitézi.

* *Bir.* 1: 17.

XXXI. RESZ.

Saulnak 's fiainak veszedelmek.

1 MEg-ütközének pedig a' Filiſtéusok * az Izraellel: és meg-futamodék az Izrael' népe a' Filiſtéusok elött; és el-hullának † a' sebnek miatta a' Gilbóa' hegyén. **r.* 28: 4. †*r.* 28: 19.

2 És el-érék a' Filiſtéusok Sault-is és az ö fiait: és meg-ölék * a' Filiſtéusok Jónathánt és Abinádábot, és Málkiſuát, a' Saul' fiait. * *r.* 28: 19.

3 És igen meg nehezedék a' hártz Saul ellen, mikor a' kéz-ives vitézek reá találkoztak vólna: és igen megrettene a' kez-ivefektől.

4 És monda Saul az ö fegyver-hordozó *inasának*: Vond-ki a' te fegyveredet, és verj-által azzal engem' * hogy valami-módon reám ne jöjjenek ezek a' környül-metéletlenek, és által ne verjenek engemet, és engemet meg ne tsúfoljanak. Nem akará pedig az ö fegyver-hordozója; mert igen fél vala: fogván azért Saul az ö fegyverét, belé † botsátkozék. * *Bir.* 9: 54.

† 2 *Sám.* 1: 10.

5 Látván pedig az ö fegyver-hordozója, hogy meg-hólt vólna Saul, ö-is az ö fegyverébe botsátkozék, és ö vélle együtt meg-hala.

6 És meg-hala Saul, és az ö három * fiai, és az ö fegyver-hordozója, és mind az ö ízolgai azon a' napon egyenlöképpen. * *v.* 2.

7 Mikor látták vólna pedig az Izraelnek *több* emberei, kik ott környül a' völgyben és kik a' Jordánon túl *laknak vala*, hogy el-futott vólna az Izrael' népe, és hogy meg-hólt vólna Saul, és az ö fiai, el-hagyván városaikat, el-futának: és menének a' Filiſtéusok közzé, és lakának ö közöttök.

8 Másod napon pedig el-jövének a Filiſtéusok, hogy meg-fosztanák a' hólttetteket: és meg-találák Sault és az ö három fiait, kik a' Gilbóa * hegyen halva feküſznek vala. * *r.* 28: 4.

9 És a' fejét el-vágák, és le-vonák az ö fegyverét: és küldék * azt a' Filiſtéusok' földére ſzerén-ſzerte, hogy hirt mondanának az ö balványoknak templomiban, és az otthon való népnek. * 1 *Krón.* 10: 9. 10.

10 És fel-függeſzték az ö fegyverét az Aſtarót' templomában: az ö † teſtét pedig fel-függeſzték a' Bethsán' * kerítéſén. † *v.* 12. * *Józ.* 17: 11.

11 Meg-hallván pedig ezt a' Jábes Gileád * *városb*éliek, valamit a' Filiſtéusok tselekedtek vólna Saullal;

* *r.* 11: 1. 2. 11.

12 Fel-támadának mindnyájan az erös férjfiak, és mind egész éjjel menének: és el-hozák a' Bethsán' kerítéſéről a' Saul' teſtét, és az ö* fiainak teſteiket: és Jábesbe jutván, meg-égeték ott azokat. * *v.* 2. 10.

13 És fogván az ö tsontjaikat, el-temeték a' fa * alatt, *melly vala ott* Jábes' *városá*ban, és heted napig † böjtölének. * 1 *Krón.* 10: 12.

† 1 *Móſ.* 50: 10. *Joc* 2: 13.

SAMUEL' MASODIK KÖNYVE.

Mellyben meg-irattatik, a' Saul' halála után mitsoda dolgok lettenek a' Dávid Királyſága alatt 40. eſzeendö forgásában, 2 Sam. 5: 5.

I. RESZ.

Dávidnak Saul' és Jónathánnak halálokon való ſiralmas éneke.

1 LÖn pedig, hogy minek-utánna Saul meg-hólt vólna, és Dávid megjött vólna az Amálekiták' * le-vágáſa után: múlata Dávid Siklágban két napot. * 1 *Sám.* 30: 1. 17. 26.

2 Es ímé harmad napon juta *egy* ember a' táborból * Saultól, és ruháit meg-ſzaggatta vala, és fejére földe *hintett vala*, ki mikor Dávidhoz jutott vólna, földre hajolván fejet hajta

* *r.* 28: 4.

3 Monda pedig néki Dávid: Honnét jösz? Felele néki: Az Izrael' táborából ſzaladék-el.

4 Monda neki Dávid: Mondd-meg kérlek, nékem, mint lön a' dolog? Felele az; Meg-futamodék a' nép a' hártzról, és a' nép közzül nagy ſokaság vá-

ga

gatók-le, és meg-halának. Söt Saul-is és Jonathán az * ö fia meg-halának.
* 1 *Sám.* 31 : 2.

5 Monda továbbá Dávid az ifjúnak, ki néki *ezt* beszélli vala: Honnét tudod, hogy meg-hólt Saul, és Jonathán az ö fia?

6 Felele az ifjú ki a' hirt hozta vala: Történet szerint fel-menék a' Gilboá' hegyére, és imé Saul * az ö dárdájába eretzkedett vala, és imé a' szekerek és lovagok igen üzik vala ötet.
* 1 *Sám.* 31 : 4.

7 Hátra tekintvén pedig *Saul* meglátá engemet, és szólíta, és mondék: Imhol *vagyok* én.

8 Monda pedig énnékem: Ki *vagy* te? Felelék néki: Amálekita vagyok.

9 Akkor monda énnékem: Kérlek állj reám és ölj-meg engemet; mert igen nagy kínban * vagyok, mert még a' lélek tellyességgel bennem *vagyon*.
* *v.* 6.

10 Annak-okáért *én* reá állván megölém ötet; mert tudom vala, hogy meg nem él a' feb miatt, és el-hozám a' koronát, melly fejében *vala*, és az arany peretzet, melly az ö kárjában *vala*, és azokat *imé* ide hoztam az én Urammak.

11 Akkor meg-ragádá Dávid az ö maga ruháit és * meg-szaggatá, és mind a' több emberek-is, kik ö véle *valának*; * *v.* 3: 31. 1 *Mós.* 37:29. 34.

12 És nagy zokogással sírának és böjtölének * mind estvéig, Saulon és Jónathánon, az ö fián, és az URnak népén, és az Izraelnek házán, mivelhogy fegyver miatt el-hullottanák vólna. * 1 *Sám.* 31 : 13.

13 Monda pedig Dávid az ifjúnak, a' ki *ezt* beszélli vala néki: Honnét *való vagy* te! Felele: Idegen embernek *egy* Amálekitának fia vagyok.

14 Ismét monda néki Dávid: Miért nem féltél a' te kezedet fel-emelni * az URnak fel-kenetettének el-veszténére? * 1 *Sám.* 24 : 6. 7. 26 : 9.

15 Es szólíta Dávid egyet az ö szólgai közzül, kinek monda: Jöjj-elö és öld-meg * ötet: Ki által-üté azt, és meg-hala. * *v.* 4 : 12.

16 Es monda néki Dávid: A' te véred *légyen* a' te fejeden; mert a' tennen nyelved' vallása bizonyságot tészen te ellened mondván: En öltem-meg * az URnak fel-kenettettét. * *v.* 10.

17 Es kesérvesen síra Dávid, illyen síráffal * Saulon és Jónathánon az ö fián:
* *v.* 19-27.

18 Mellyet tön *e' végre*, hogy a' Júda fiait *ök-is* a' *kézivöl való lövészre* * szoktatnák: mint meg vagyon írva a' Jásár nak könyvében. * 1 *Sám.* 31:3.

19 Oh Izraelnek ékessége *UR Isten*, a' te hegyeiden meg-sebesíttetvén miképpen hullottanak-el a' hatalmasok.

20 Meg ne mondjátok *ezt* Gáthban, *és* meg ne jelentsétek az Askelon' útzáiban, hogy valamiképpen ne örvendjenek a' Filistéusoknak leányi, hogy valami-módon *ezen* ne tapsoljanak a' környül-metéletleneknek leányi.
* 1 *Sám.* 27: 3. 5. *Mik.* 1 : 10.

21 *Ti* Gilboá' * hegyei, se harmat, se esö ti reátok ne *szálljon*, és mezötök *ne teremjen semmi* áldozatra valót: Mert ott hányatott-el az erös *vitézeknek* paisok, a' Saulnak-is paisa, *szinten ugy* mint-ha meg nem kenettetett vólna † olajjal. * *v.* 6. † 1 *Sám.* 10: 1.

22 A' meg-öletteknek vérektöl, és az erös *vitézeknek* kövér *testektöl*, *soha* a' Jónathánnak kéz-ive meg nem * tért, és a' Saulnak fegyvere hijába nem járt. * 1 *Sám.* 14 : 13.

23 Saul és Jónathán szerelmetesek, és életekben egy-más * szeretök, halálokban-is nem válaszíttatták-el egy-máftól: A' fas-keselyüknél könnyebbek vóltak, *és* az oroszlánoknál erösebbek.
* 1 *Sám.* 20 : 2.

24 Izraelnek leányi sírjátok Saulon, a' ki titeket felyem ruhával ruház vala, *és minden* gyönyörüséggel: *és* a' ki a' ti ruhátokat aranynyal ékesíti vala.

25 Miképpen hullottak-el az erösek a' harczon? te Jónathán a te hegyeiden ölettettél-meg.

26 Nagy keserüségben vagyok te értetted édes atyám-fia Jónathán, felette igen * kedves vóltál én néllam: nagyobb vólt hozzád való szerelmem, az aszszonyi-állathoz való szerelemnél.
* 1 *Sám.* 18 : 1. 20:41. 23: 16.17.

27 Miképpen hullának-el az erösek, és el-vesztének a' hadi szer-számok.

II. RESZ.

Dávid Királyá tétetik a' Júda' házán: Isbóset pedig Abner által a' több Izraelitákon.

1 EZeknek-utánna lön, hogy megkerdené Dávid az * URat, mondván: Fel-menjeké a' Júdának valamelly városába? Kinek felele az UR: Menj-fel. Es monda Dávid: Hovamenjek? Felele: Hebronba.
* 1 *Sám.* 30 : 8.

2 Fel-méne azért oda Dávid és az ö két felesége-is, Ahinoám Jezréel *városból* való, és * Abigail, *ki vólt* a' Kármelból való Nábál' felesége.
* 1 *Sám.* 25 : 42. 43.

3 Az ö népét-is * pedig ki ö véle; *vala*, fel-vivé Dávid, mindent az ö háza-népével egyetembe, és lakának Hébron' városiban. * 1 *Sám.* 23 : 13.

4 Oda gyülének pedig a' Júda emberei: és ott fel-kenék Dávidot a' Királyságra a' Júda' házán. Akkor megmondák Dávidnak illyen szóval: A' Jábes Gileádbéliek azok, a' kik el-temették * Sault. * 1 *Sám.* 31:12. 13.

5 Köve-

5 Követeket külde azért Dávid a' Jábes Gileádbéliekhez, és ezt izené nékik: Áldottak * vagytok ti az URtól, kik ezt az irgalmaſſágot tselekedtétek a' ti Uratokkal Saullal, hogy el-temettétek ötet. * *Ruth.* 2: 20.

6 Annak-okáért moſtan az UR tselekedjék veletek irgalmaſſágot és igazságot: Söt én-is ezt a' jót tészem veletek, hogy ezt tselekedtétek.

7 Moſtan azért a' ti kezeitek erösödjenek-meg, és légyetek erös férjfiak; mert meg-hólt a' ti Uratok Saul: es immár engemet a' Júda háza felkent a' Királyságra ö magán.

8 Továbbá Abner a' Nérnek fia, ki Saulnak fő * Hadnagyja *vala*, fel-vévé Isbósetet a' Saulnak fiát, és általvivé † Mahánaimba. * 1 *Sám.* 14: 50. † *Joſ.* 13: 24. 26.

9 Es Királyá tévé ötet Gileádon, Aſſuton és Jezréel' *városán*, és az Efraim' és Benjámin' *nemzetségin*, és az egéſz Izraelen.

10 Negyven eſztendös *vala* Isbóset Saul' fia, mikor uralkodni kezde Izraelen: és két eſztendeig uralkodék. Tsak a' Júdának háza követé Dávidot.

11 Lön pedig az idönek ſzáma, míg Dávid Király lön Hebronban a' Júdának házán, het * eſztendö és hat honap. * 1 *Kir.* 2: 11.

12 Továbbá ki-méne Abner a' Nérnek fia, és az Isbósetnek a' Saul' fiának ſzolgai Mahánáimból * Gibeonba. * *Joſ.* 10: 12.

13 Joáb-is pedig a' Sérujának fia, és a' Dávid' ſzolgai ki-menvén, elöl találák azokat a' Gibeon' halas-tavánál, és maradának ezek a' halas-tón innét; amazok pedig a' halas-tón túl.

14 Akkor monda Abner Joábnak: Nofza álljanak-elö valami ifjak, és játzódjanak elöttünk. Es monda Joáb: Alljanak elö *bátor*.

15 Fel-kelének azért, és *egyenlö* ſzám ſzerínt általmenének a' Benjámin' *nemzetéb*öl és a' Saul' fiának Isbóſetnek *ſeregéb*öl tizen-ketten, és a' Dávid' ſzolgai közzül *is* tizen-ketten.

16 Es ki-ki az ö társának fejét megragadá, és fegyveret öldalába üté; és egyenlöképpen mind el-hullának: és nevezé azt a' mezöt Helkáth-Haſſurimnak, melly *vagyon* Gibeonban.

17 Es lön felette igen erös hartz az napon, es meg-vereték Abner * és az Izrael' népe a' Dávid' ſzolgaitól. *v. 12.

18 Három' fia vala pedig ott Sérujának: * Joáb, Abisai †, és Aſael: Aſael pedig könyü lábú vala, mint egy vadketske, melly a' mezön *lakik*. * 1 *Krón.* 2: 16. † 1 *Sám.* 26: 7. 8.

19 Es Aſael meg-kergeté Abnert, és ſe jobb-felé, ſe bál-felé nem tér vala Abner után való futásában.

20 Hátra tekintvén pedig Abner, monda: Te vagyé Asael? Felele: En *vagyok*.

21 Es monda néki Abner: Térj más-felé, vagy jobb-kézre vagy bál-kézre a' *melly* felé *akarod*, és fogj-meg egyet az ifjak közzül, és foſzd-meg azt mindenétöl; de nem akara ö róla el-térni Aſael.

22 Ismét monda Abner Aſaelnek: Menj-el hátam megül; *mert* vallyon 's miért vernélek tégedet a' földhöz? és vallyon mitsoda ortzával mennék Joábnak a' te bátyádnak eleibe?

23 Mikor azért ſemmiképpen nem akart vólna el-térni, által-üté * ötet Abner a' dárdának utólsó réſzével, az ötödik óldal-tsontja között, és hátúl kele-ki a' dárda: és el-esék azon helyen, és ugyan ott meg-hala; és lön, *hogy* valakik érkeznek vala arra a' helyre, a' hol az el-esett Aſael meg-hólt vala, meg-állanának. * *v.* 3: 27.

24 Joáb pedig és * Abisai kergetik vala *még-is* Abnert: A' Nap pedig lement vala, mikor el-jutának az Amma' hegyére, melly Giahnak ellenébe vagyon, a' Gibeon' puſztája mellett való út-félen. * *v.* 18.

25 Akkor egybe-gyülekezének az Abner után való Benjámin' fiai; és lön egy ſereg, és meg-állának azon egy hegynek tetején.

26 Es kiálta Abner Joábnak, és monda: Vallyon 's mind örökké fegyver miatt kellé meg-emeſztetnünk? nem tudodé hogy ſirálmas léſzen ennek a' vége? és meddig halaſztod, hogy nem mondod a' népnek, hogy térjenek-meg az ö attyok-fiainak hátokról?

27 Es monda Joáb: El az Iſten, hogy ha te nem ſzóllottál vólna, még reggel el-ment vólna a' nép, és nem kergette vólna az ö attya-fiait.

28 Trombitát fútata azért Joáb, és meg-álla az egéſz ſereg, és nem kergeték tovább az Izraelt, és nem hartzolának tovább.

29 Ez után pedig Abner és az ö vitézi mind egéſz éjjel mennek vala a' mezöségen, és által-kelének a' Jordánon, és az egéſz vidéket bé-járván, jutának * Mahánáimba. * *v.* 8. 9.

30 Joáb pedig meg-térvén az Abnernek üzéséből, egybe-hívá mind az egéſz ſokaságot, és a' Dávid' ſzolgainak tizen-kilentz hija lön; és * Aſael. *v. 23.

31 A' Dávid ſzolgai pedig a' Benjámin' *nemzetéb*öl, tudni-illik az Abner' ſzolgai közzül, ölének-meg háromſzáz és hatvan embereket, kik meghalának.

32 Es fogván Aſaelt, el-temeték az ö attyának koporsójában, melly *vala* Beth-lehemben: és mind egéſz éjjel méne Joáb és az ö vitézi: és ſzinte Hebronban * virradának-meg. * *v.* 11.

III. RESZ.

Abnernek Dávidhoz hivsége: halála.

1 SOk ideig való hadakozás lön a' Saul' háza-népe között, és a' Dávid' háza-népe között. Dávid pedig mind fellyebb-fellyeb mégyen vala, és öregbedik vala: a' Saul' háza pedig alább alább-ízáll vala, és fogy vala.

2 Lönek pedig Dávidnak fiai * Hebronban, kik között elsö-szülött vala Amnon †, a' Jezréelböl való Ahinoámtól; * 1 *Krón.* 3: 1. †*r.* 13: 10-14.

3 A' második pedig Kileáb, a' Kármelbéli Nábál' feleségétöl Abigailtól való, és a' harmadik * Abfolon, a' Maáka' fia, ki a' Geſſurbéli Thalmai Király' leánya *vala*; **r.* 18: 9.15.17.

4 És a' negyedik * Adónia, Haggitnak fia, és az ötödik Sefátia, Abitál' fia. * 1 *Kir.* 1: 25. 2: 25.

5 A' hatodik Ithreám, Eglától Dávid feleségétöl való: ezek ſzülettek Dávidnak Hebronban.

6 Lön pedig, hogy mikor nagy viſzſza-vonás vólna a' Saul' háza-népe között, és a' Dávid háza-népe között: Abner igen emberül forgódik vala a' Saul'háza-népe mellett.

7 Vala pedig Saulnak egy ágyaſa, kinek neve vala * Rizpa, Ajának leánya: és monda *Isbóſet* Abnernek: Miért mentél-bé az én atyámnak ágyaſához? **r.* 21: 8.

8 Felette igen meg-haraguvék azért Abner az Isbóſet' ſzaván, és monda: Nemde az ebek' Fejedelme vagyoké én? avagy a' Júda' *nemzetségé*hez ſzakadtamé töled? E' mái napon nagy irgalmaſſágot * tselekedtem én a' te atyádnak a' Saulnak házával, az ö atya-fiaival és rokonságival, és nem adtalak tégedet Dávidnak kezébe: És te *mindazáltal még-is* ez afzſzonyi-állarnak álnokságos vétkét reám fogod moſtan? **r.* 2: 8. 9.

9 *Bátor* úgy tselekedjék Iſten Abnerrel, és úgy adja elö-menetelét, hogy az UR a' mint meg-eskütt* Dávidnak, én-is a' ſzerint tselekeſzem † véle:

* 1 *Sám.* 15: 28. 16: 1-13. † *v.* 17-19.

10 Hogy én el-vétzem, a' birodalmat Saulnak házától, és meg-erösítem a' Dávidnak ſzékit az Izraelen és a' Júdán, Dántól * fogva mind Bérſabáig. * 1 *Kór.* 4: 25.

11 És nem félel-hete ſemmit erre Abnernek; mivelhogy igen fél vala töle.

12 Követeket külde azért Abner Dávidhoz ö-maga képében illyen izenettel: Vallyon 's kié az orſzág? És *a' melly követek* ezt mondának: tégy frigyet vélünk, és ímé az én eröm-is te mellétted lészen, hogy az egéſz Izraelt hozzád hajtsam.

13 Kinek felele *Dávid*: Bátor, én frigyet kötök veled: De mindazáltal egyet kérek töled, mondván: *Addig* az én ſzinemet ne láſſad, míg-nem meg-hozod énnékem Mikált * a' Saul' leányát, mikor ide akarſz jöni hogy az én ſzínemet láſſad. * 1 *Sám.* 25: 44.

14 És követeket külde Dávid Isbóſethez a' Saul' fiához, kik ezt mondának: Add-meg az én feleségemet Mikált, kit én ſzáz * Filiſteus' ſzemérem tsetének börével jegyeztem magamnak. * 1 *Sám.* 18: 25-27.

15 El-külde azért Isbóſet, és el-vétteté ötet az ö férjétöl Páltieltöl, * Láis' fiától. * 1 *Sám.* 25: 44.

16 El-méne azért ö véle az ö férje, ſirva követvén ötet mind Bahurimig; és *ott* mondá néki Abner: Eredj menj-viſzſza: és haza tére.

17 Annak-utánna Abner ſzólla az Izrael' Véneinek,* mondván: Immár régtöl-fogva kiváutátok Dávidot, hogy Királyotok légyen tinéktek:

18 Azert moſtan immár vigyétek véghez; mert az UR ſzóllot Dávidnak ezt mondván: Az én ſzolgámnak Dávidnak keze által ſzabadítom-meg az én népemet az Izraelt a' Filiſteusok' kezéből, és minden ellenségének kezéből. * *r.* 5: 1-3.

19 Ennek-felette ſzólla Abner a' Benjámin' *nemzetség*evel-is, és azután elméne Abner, hogy meg-mondaná Dávidnak Hebronban, a' mi tettzenék mind az Izrael'*nép*ének, mind pedig a' Benjámin' nemzetségének.

20 Mikor azért el-jutott vólna Abner Dávidhoz Hebronba, és ö véle együtt húſz ember: lakodalmat ſzerze Dávid Abnernek és a' véle való embereknek.

21 Ennek-utánna monda Abner Dávidnak: Fel-kelek én, és el-mégyek, hogy az egéſz Izraelt ide gyüjtſem az én Uram' eleibe a' Király' eleibe: kik frigyet köſſenek te veled, és uralkodjál mindeneken ſzintén a' mint ſzívednek tettzik: És viſzſza-botsátá Dávid Abnert, és el-méne békével.

22 És ímé a' Dávid' ſzolgai, és Joáb-is, jönek vala a' táborból ſok prédát hozván vélek: és immár Abner nem vala Dáviddal Hebronban; mert haza botsátotta vala ötet, és békével el-ment vala.

23 Joáb pedig és mind a' ſereg, melly ö véle vala, hogy meg-jutának: hirré-adák e' dolgot Joábnak, mondván: Ide jött vala Abner a' Nérnek fia a' Királyhoz, és viſzſza-botsátá ötet, és békével haza tére.

24 Bé-méne azért Joáb a' Királyhoz, és monda: Mit tselekedtél? Imé Abner hozzád jött vólt; miért botsátád-el ötet, és miért ment-el?

25 Esméredé Abnert a' Nérnek fiát? tsak azért jött vólt ide, hogy meg-tsalhaffon, és hogy meg-tudná ki-jövésedet és bé-menésedet, és hogy mindent eſzébe venne, valamit te tselekeſzel.

26 Es ki-menvén Joáb Dávidtól, követeket külde Abner után, kik vifzſzahozák ötet a' Sira' kútától, melly dolgot Dávid nem tud vala.

27 Vifzſza-jöve azért Abner Hebronba, és félre fzóllítá ötet Joáb a' kapu közbe, mintha fzeretettel akarna ö véle befzélleni, és által-üte * ott ötet az ötödik óldal-tsontnál, és meghala az Aſaelnek, † a' *Joáb* attya-fiának, véré-ért. * 1 *Kir.* 2: 5. † *r.* 2: 23.

28 Melly golgot minek-utánna megtudott vólna Dávid, monda: Artatlan * vagyok én, és az én orſzágom mind örökké az UR elött, Abnernek a' Nér' fiának vérétől. * *v.* 26. 37.

29 Szálljon ez a' Joábnak * fejére, és az ö attyának egéſz háza-népére; és ki ne ſzakadjon a' Joáb' házából, a' magtalan, a' bél-poklos, az iſtápon járó, és a' ki fegyver miatt veſzſzen, és a' kenyér nélkül fzükölködö.

* 1 *Kir.* 2: 28-34.

30 Joáb azért és Abiſai az ö attya-fia meg-ölék Abnert, mivelhogy megölte vala az ö attyok-fiát Asaelt * Gibeónban a' hartzon. * *r.* 2: 23.

31 Monda pedig Dávid Joábnak, és mind az egéſz népnek, melly véle vala: Szaggaſſátok-meg * ruháitokat, és öltözzetek ſákba, és ſirjatok Abner előtt! Dávid Király pedig mégyen vala a' koporsó után; * *r.* 1: 11.

32 Es el-temeték Abnert Hebronban. Akkor fel-kiálta a' Király, és igen ſira az Abner' koporsóján, és mind az egéſz ſokaság igen ſira.

33 Ezután-is nagy zokogáſſal ſiratá a' Király Abnert, és monda: Nemde nem úgy hólté-meg Abner, mint-egy * bolond? * *v.* 27.

34 A' te kezeid nem vóltak megkötve, ſem a' te lábaid nem vóltak békóba vetve: de úgy veſztél-el, a' mint ſzokott ember el-veſzni az álnok * ember miatt: és ismét mind az egéſz nép ſiratá ötet. * *v.* 27.

35 Elö-jöve pedig mind az egéſz nép, hogy enni adnának Dávidnak, mikor még a' Nap fen vólna, és megeskövék Dávid, ezt mondván: Bátor * így 's így tselekedjék én velem az Iſten, és úgy adja elö-mentemet, hogy mig a' Nap le nem mégyen, ſem kenyeret: ſem egyebet ſemmit nem eſzem. * *r.* 19: 13.

36 Melly dolgot mikor az egéſz köſség meg-értett vólna, igen tettzék nékik: mint a' több dolga-is, valamit a' Király tselekeſzik vala, igen tettzik vala nékik.

37 Meg-esméré azért mind az egéſz köſség és az Izrael' *népe* fejenként azon a' napon, hogy nem a' Királytól * vólt, hogy Abnert, a' Nérnek fiát meg-ölték. * *v.* 26. 28.

38 Monda pedig a' Király az ö ſzolgainak: Nem tudjátoké, hogy * Fejedelem, és nagy *Fejedelem* eſett ma el az Izrael' *népe* közzül? * *r.* 2: 8. — 1 *Sám.* 26: 15.

39 Es ímé én erötelen * és tsak moſt válaſztatott Király vagyok; ezek pedig a' Sérujának fiai hatalmasabbak én nálamnál: De fizeſſen-meg az UR annak, a' ki gonoſzt † tselekeſzik, az ö gonoſzsága ſzerint. * *r.* 2: 4. 10. † 1 *Kir.* 2: 5. 6.

IV. RÉSZ.

Isbósetet a' maga ſzolgai meg-ölik: kiket viſzontag Dávid meg-ölet.

1 Mikor pedig meg-hallotta vólna a' Saul' fia *Isbóset*, hogy meg-hólt vólna Abner Hebronban, igen megfogyatkozék az ö ereje: Söt az egéſz Izrael meg-rémüle.

2 Két Fö Hadnagyja vala pedig a' Saul' fiának, egyiknek neve Bahana, és a' máſiknak neve Rékáb, Rimmonnak fiai, ki Beerótból való vala, a' Benjámin' fiai közzül; mert Beerót-is a' Benjámin' *városi* közzé ſzámláltatik.

3 El-futottak vala pedig a' Beerótbéliek * Gittáimba, és lönek ott jövevények mind e' mái napiglan.

* *Nehém.* 11: 33.

4 Jónathánnak * pedig a' Saul' fiának vala egy ſánta fia, (öt eſztendös vala mikor Jezreelböl hire juta, hogy Saul *meg hólt vólna*, és Jónathán: és fel-vévé ötet a' dajkája, hogy el-ſzaladna *véle*: lön pedig, hogy mikor a' *dajka* gyorsan futna, a' *gyermeket* el-ejté, és meg-sántúla) ennek neve vala Méfibóset. * 1 *Sám.* 23: 17. 18.

5 El-menének azért a' Beerótbéli Rimmonnak * fiai Rékáb és Bahana, és bé-menének Isbósetnek házába, mikor a' nap fel-melegült vólna, és ö aluſzik vala az ö déli ágyas-házában.

* *v.* 2.

6 Bé-menvén azért ezek a' belsö házba, *mintha* gabonát akarnának kivinni, által-üték * ötet az ötödik óldal-tsont alatt; és ök, Rékáb és az ö attya-fia Bahana, el-ſzaladának.

* *Bir.* 3: 21.

7 Mikor azért ezek a' házba bémentek vólna, és ö az ö ágyas-házában az ágyán feküննék, minek-utánna ötet meg-ſebesítették és meg-ölték vólna, és fejét vették vólna, fel-vévén az ö fejét egéſz éjjel menének a' ſik mezön.

8 Vivék pedig az Isbóset' fejét Dávidnak Hebronba, és mondának a' Király

rálynak: Imhol Isbósetnek Saul' fiának, a' te ellenségednek feje: a' ki kergeti vala a' te lelkedet, és az UR boſzſzút állott e' mái napon az én Uram-ért a' Király-ért, Saulon és az ö maradékán.

9 Felelvén pedig Dávid Rékábnak és Bahanának az ö attya-fiának, a' Beeróthéli'Rimmon' fiainak, 's monda nékiek: El az UR, ki az én életemet meg-ſzabadította minden nyomorúságból;

10 Hogy én azt, a' ki nékem hirt hozott vala, ezt mondván: Imé meghólt Saul, (és annak úgy tettzik vala, hogy nékem nagy örömet mondana,) meg-ragadván meg-öletém ötet * Siklágban, holott ö *azt vélte*, hogy én nagy jutalmat adnék néki hir-mondáſá-ért: * *r.* 1: 15.

11 Mennyivel inkább az iſtentelen embereket *meg kell büntetni*, kik * ágyában, maga házában ölték-meg az igaz embert? Azért moſtan vallyon 's ne kivánjamé-meg az ö vérét a' ti kezetekből, hogy titeket el-törlenélek a' földről? * *v.* 5. 6.

12 Parantsola azért Dávid az ö ſzolgainak, hogy meg-ölnék * öket: és el vagdalák kezeiket és lábaikat: és felakaſzták öket Hebronban a' halas-tó mellett: Isbósetnek pedig fejét fogák, és el-temeték az Abner' † koporsójában Hebronban. * *r.* 1: 15.

1 *Sám.* 24: 23. † *r.* 3: 32.

V. RESZ.

Dávidnak bóldog állapotja az ö országában's az egéſz Izraelen való Uralkodáſa.

1 EL-jövének * pedig Hebronba Dávidhoz *az* Izraelnek minden nemzetségi, és ſzóllának illyen-képpen: Imé mi te tsontod és te teſted vagyunk.

* *r.* 3: 17-19. 1 *Krón.* 11: 1.

2 *Mert* ennek-elötte-is, mikor Saul uralkodnék mi rajtunk, te hordozod vala ki 's bé az Izraelt, és az UR azt mondotta teneked: Te legelteted * az én népemet az Izraelt, és te léſzeſz Hadnagy az Izraelen. * *Sólt.* 78: 70. 71.

3 El-jövének azért az Izraelnek minden Vénei a' Királyhoz Hebronba, és frigyet tön ö vélek Dávid Király Hebronban az UR előtt, és Királyá kenék Dávidot az * Izraelen. * *r.* 2: 4. 7.

4 Harmintz eſztendös vala Dávid, mikor uralkodni kezde, *és* negyven eſztendeig uralkodék.

5 Hebronban uralkodék a' Júda' * *nemzetségén* hét eſztendeig és hat hónapig; és Jérusalemben uralkodék harmintz-három eſztendeig az egéſz Izrael' és Júda' *nemzetségin*. * *r.* 2: 4. 7. 1 *Kir.* 2: 11.

6 Fel-méne pedig a' Király és az ö népe Jérusálembe a' Jébuséusokhoz, * kik azt a' földet lakják vala, és mondának Dávidnak illyen ſzóval: Nem jöſz ide bé, hanemha *elöſzör* le-vágod a' vakokat és ſántákat, *mert tsak azokis* azt mondják: Nem jö ide bé Dávid. * *Tſel.* 7: 45.

7 Meg-vévé mindazáltal Dávid a' Sion' várát, *és* az *immár* a' Dávid' * városa. * *v.* 9. *r.* 6: 12.

8 Mert azt mondotta vala Dávid azon a' napon: Valaki fel-hág-hat ama' tsatornához, és kezdéndi vágni a' * Jébuséusokat, és a' ſántákat és a' vakokat, kiket † igen gyülöl a' Dávid' lelke: *azt én Fö Hadnagygyá téſzem* (mivelhogy a' vakok és ſánták mondották vala: Nem jö ide bé *Dávid.*)

* 1 *Krón.* 11: 6. † *v.* 6.

9 Es lakozék Dávid abban a' * várban, és nevezé azt Dávid' városának, és ſok építéſt tön Dávid a' kerítéſen belöl ſzéllyel. * *v.* 7. 2 *Krón.* 11: 6. 7.

10 Es Dávid * fellyebb-fellyebb mégyen vala naponként nevekedvén, és a' Seregnek URa Iſtene vala ö véle.

* *r.* 3: 1.

11 Követeket külde pedig Hirám, * Tirufnak Királya Dávidhoz, és tzédrus-fákat-is, és Ats-meſtereket; és kömiveſeket, és építének házat Dávidnak. * 1 *Krón.* 14: 1.

12 Es eſzébe vévé Dávid, hogy megerösítette vólna ötet az UR az Izraelen való Királyságban: és hogy felmagaſztalta vólna az ö birodalmát az ö népén az Izraelen.

13 Vön pedig még-is magának Dávid * ágyaſokat, és † feleségeket Jérusálemből, minek-utánna Hebronból oda ment vólna: és lönek még Dávidnak fiai és leányi, * 1 *Krón.* 3: 1-9.

† 5 *Móſ.* 17: 17.

14 Es ezek a' neveik azoknak, a' kik lettek Jérusálemben: * Sammua, Sóbáb, Nátán, Salamon, * 1 *Krón.* 3: 5-9.

15 Ibhát, Elifua, Néfég, Jáfia,

16 Elifáma, Eljada és Elifélet.

17 Mikor meg-hallották vólna pedig a' Filiſtéusok, hogy Királyá kenték vólna Dávidot * az Izraelen: fel-kelének mind a' Filiſtéusok, hogy Dávidot meg-keresnék; mellyet meg-értvén Dávid, táborba ſzálla. * 1 *Krón.* 14: 8.

18 A' Filiſtéusok pedig el-érkezének, és el-ſzélledének a' Réfaim' völgyében.

19 Meg-kérdé * azért Dávid az URat illyen ſzóval: El-menjeké a' Filiſtéusok ellen? kezembe adodé öket? Felele az UR Dávidnak: menj-el; mert kétség nélkül kezedbe adom a' Filiſtéusokat. * 1 *Sám.* 30: 8.

20 El-érkezék azért Dávid Baal Perázimba: és meg-veré ott öket Dávid, és monda: Meg-ofztatá az UR az én ellenségimet én előttem, mint a' viz

szokott el-oszlani: azért nevezé azt a' helyet Baál Perázimnak.

21 Es ott hagyák az ö bálványaikat, mellyeket meg-égete * Dávid és az ö szolgai. * 1 *Krón.* 14: 12.

2 *Mós.* 23: 24. 32: 20. § *Mós.* 7: 25.

22 Azután-is ismét fel-jövének a' Filistéusok, és el-szélledének a' Réfaim' völgyében.

23 Meg-kérdé azért Dávid az URat, ki ezt felelé: Ne menj most reájok; *hanem* hátúl kerüld-meg, és hátúl vedd eleit a' szederj-fáknak ellénében;

24 Es mikor a' szederj-fák' tetején hallándasz valami indúlásnak * dobogását: akkor indúlj-meg; mert akkor ki-mégyen te elötted az UR, hogy meg-verje a' Filistéusok' táborát.

* 2 *Kir.* 7: 6. 7.

25 Es úgy tselekedék Dávid, a' mint meg-parantsolta vala néki az UR: és igen vágá * a' Filistéusokat, Gibeától fogva mind *addig*, míg † Gázerbe mennél. * *v.* 20. *r.* 3: 18. † *Jós.* 16: 10.

VI. RRSZ.

Dávid a' szövetség' Ládáját a' maga városában Sionba viszi.

1 BE-gyüjté ezeknek-utánna Dávid az egész * Izraelnek színét, *úgymint* harmintz-ezer *embert.*

* 1 *Krón.* 13: 1-6.

2 Es fel-kele és el-méne Dávid mind a' néppel egybe, melly véle vala, Júdának *városába* * Bahalába, hogy el-hozná onnét az Isten' Ládáját, mellynél tiszteltetik vala a' NEV, a' Seregek URának neve, ki ül a' Kérubimok † között. * 1 *Krón.* 13: 6. 1 *Sám.* 7: 1. † 2 *Mós.* 25: 20-22.

3 Es tévék az Isten' Ládáját új * szekérre, és el-hozák azt Abinádábnak házától, melly vala a' dombon, és Uzza és Ahió, Abinádáb' fiai vezetik vala azt az új szekeret. * 1 *Sám.* 6: 7. 10. 11.

4 El-vivék azért azt, *tudni-illik az Isten' Ládáját* az Abinádáb' * házából, melly a' dombon vala: Ahió pedig a' láda előtt mégyen vala. * 1 *Sám.* 7: 1.

5 Dávid * pedig és az egész Izrael' népe örvendeznek vala az UR előtt, jegenye-fából való minden *vigaság tevő szerszámokkal*, hegedükkel, lantokkal, dobokkal, sípokkal és tzimbalmokkal. * *v.* 14. 15.

6 Es jutának Nákonnak * szérójére, és Uzza ki-nyújtá *az ö kezét* az Isten' Ládájára, és meg-tartá *azt*; mert az ökrök félre tsavarodtak vala.

* 1 *Krón.* 13: 9.

7 Ennek-okáért * fel-gerjede az UR' haragja Uzza ellen, és meg-ölé ott ötet az Isten a' vakmerőség-ért: és meg-hala ott az Isten' Ládája mellett.

8 Meg-háborodék pedig Dávid, mivelhogy az UR illyen romlással rontotta vólna meg Uzzát: és nevezé azt a' helyet Péres Uzzának, mind e' mái napiglan.

9 Meg-félemlék azért Dávid azon a' napon az URtól, és monda: Hogyhogy jöjjön én hozzám az UR' Ládája?

10 Es nem akará Dávid magához vinni az URnak Ládáját, Dávidnak * városába: hanem tériték azt Dávid a' Gittéus Obed † Edom' házához.

* *r.* 5: 7. † 1 *Krón.* 13: 13.

11 Es lön az URnak Ládája, Gittéus Obed Edom' házánál három hónapig, és meg-áldá az UR Obed Edomot, és háza-népét.

12 Es meg-mondák Dávid Királynak illyen szóval: meg-áldotta az UR az * Obed Edom' házát, és *minden marháját* valamije vagyon, az Isten' Ládája-ért: Es el-menvén Dávid, el-vivé † az Isten' Ládáját az Obed Edom' házától Dávid' városába †† nagy ** vigassággal. * 1 *Krón.* 13: 14. † 1 *Krón.* 15: 1. 3. †† *r.* 5: 7. ** *v.* 5. 14.

13 Mikor pedig *azok*, a' kik az UR' Ládáját viszik vala, hat lépést mentek vólna: áldozék *ott egy* ökröt, és kövér *juhot*,

14 Dávid pedig minden erejéből * tántzol vala az UR előtt, és Dávid gyóltsból † tsináltt Efódot övedzett vala magára. * *v.* 5. † 1 *Krón.* 15: 27.

15 Dávid azért és az Izraelnek minden háza-népe viszik vala az UR' Ládáját, nagy énekléssel és trombita * szóval. * *v.* 5.

16 Lön pedig, hogy mikor az UR' Ládája menne Dávid' városába, Mikál, * Saulnak leánya ki-néz vala az ablakon: és látván hogy Dávid Király tántzolna és ugrálna az UR előtt, meg-útálá † ötet szívében. * *r.* 3: 14. 15. † *v.* 23.

17 Mikor pedig elö-hozták vólna az UR' Ládáját, helyhezteték azt az ö * helyére a' fátornak közepire, mellyet fel-vonatott vala néki Dávid: és tön Dávid az UR előtt egészen égetendö áldozatot, és hálá-adó áldozatot.

* 1 *Krón.* 15: 1. 16: 1.

18 Mikor el-végezte vólna pedig Dávid az egészen égetendö áldozatot, és a' hálá-adó áldozatot, meg-áldá * a' népet a' Seregeknek URának nevében.

* 1 *Kir.* 8: 55-61.

19 Es osztogattata Dávid mind az egész népnek, az egész Izrael' seregének, férjfiaknak és aszszonyi-állatoknak kenyeret: mindennek egy-egy lepényt, és egy-egy darab húst, és egy-egy palatzk *bort*: és el-méne mind az egész nép ki-ki az ö házához.

20 Ennek-utánna haza téré Dávid, hogy meg-áldaná az ö háza-népét-is: ki-jöve pedig Mikál, a' Saul' leánya Dávid' eleibe, és monda: Bezzeg díszes * vala ma ez Izrael' Királya, a' ki az

az ö szolgainak leányi elött fel-foszto-
zott vala ma, mint szinte valamelly
bolond szokott fel-foszlózni. * v. 16.
21 Es monda Dávid Mikálnak: Az
UR elött *miveltem azt*, ki választo-
tt engemet * inkább', hogy nem mint a'
te atyádat, és minden ö háza-népét,
meg-parantsolván nékem, hogy az UR-
nak népén az Izraelen fö † Hadnagy
lennék; *ez után-is* vigadok az UR elött.
* 1 *Sám.* 16: 1. 13. † 1 *Kir.* 8: 16.
22 Söt mennyivel inkább meg-alá-
zom magamat, és *mennyivel* alább va-
ló léfzek az én fzemeim elött: annyi-
val ditséretesb léfzek a' leányok elött,
a' * kikről le fzóllafz. * v. 20.
23 Ennek-oká-ért Mikálnak, Saul'
lányának nem lön foha * gyermeke,
mind a' napiglan-is, míglen meg-ha-
la. * v. 16. 20.

VII. RESZ.

Dávid akar Templomot épiteni.

1 Lön pedig, hogy mikor a' Király az
ö palotájában ülne, és az UR
minden felöl békefséget adott vólna ö-
néki minden ellenségitöl;
2 Monda a' Király Nátán Prófétá-
nak: Imé láfsad * : En tzédrus *fából*
fínaltr palotában † lakom, az Iften-
nek Ládája pedig a' Sátor' †† közé-
pette vagyon. * 1 *Kir.* 17: 1. † *Hag.* 1: 4.
†† r. 6: 17.
3 Monda pedig Nátán a' Királynak:
Valami a' te fzivedben vagyon, menj-
elö benne, *és* vidd véghez; mert az
UR te veled *vagyon.*
4 Ennek-utánna pedig lön az UR'
fzava Nátánhoz azon éjjel, mondván:
5 Menj-el, és mondd-meg az én fzol-
gámnak Dávidnak: Ezt mondja az
UR: Vallyon 's tfináljfzé * nékem Há-
zat, hogy abban lakjam? * 1 *Kir.* 5: 3.
1 *Krón.* 22: 8.
6 Mert én nem laktam femmi * Ház-
ban, mind az idötöl fogván-is, miólta
ki-hoztam az Izrael' fiait Egyiptom-
ból, mind e' mái napiglan: hanem
jártam tsak a' Sátorban, és Hajlékban.
* 1 *Kir.* 8: 16.
7 *Es* minden helyen valahol jártam az
egéfz Izrael' fiaival, vallyon 's tettemé
valami fzót reája az Izrael' *fiai* közzül valamelly nemzetzetségnek, ki-
nek azt parantsoltam vólna, hogy le-
gelteténé az én népemet az Izraelt, ezt
mondván: Mi az oka hogy énnékem
tzédrus-*fából való* házat nem épitetek?
8 Moftan azért ezt mondjad az én
fzolgámnak Dávidnak: ezt mondja a'
Seregeknek URa: En hoztalak-ki tége-
det a' * kunnyóból, mikor a' juhok
után járnál, hogy lennel Hadnagy az
én népemen az Izraelen;
* 1 *Sám.* 16: 11. 12. *Sólt.* 78: 70. 71.
9 Es veled vóltam mindenütt, vala-
hová mentél, és ki-gyomláltam min-
den * ellenségidet te elötted: és nagy
hirt nevet fzerzettem tenéked, mint a'
nagy Fejedelmeknek hirek nevek, kik
vagynak e' földön. * r. 3: 18.
Tfel. 7: 45.
10 Helyet-is fzerzék pedig az én né-
pemnek az Izraelnek, és ott el-plán-
tálám ötet: és lakozik az ö helyében,
és többé helyéből ki nem * mozdítta-
tik: és nem fogják többé az Iftente-
len fiak nyomorgatni ötet, mint † an-
nak-elötte. * 2 *Krón.* 33: 8.
Jér. 39: 1-9. † *Bir.* 13: 1.
11 Es az idötöl fogva, mellyben
parantsoltam, * hogy Birák lennének
az én népem elött az Izrael elött,
míglen meg-nyúgotlak téged' minden
ellenségidtöl: Ennek-felette azt izeni
tenéked az UR, hogy tsinál tenéked †
házát az UR. * 4 *Móf.* 11: 16. 17.
Bir. 2: 18. † v. 12-16.
12 Es mikoron a' te idöd bé-tellye-
sedik és el-alufzol a' te atyáiddal: fel-
támafztom te utánnad a' * te magod-
dat, a' melly fzármazik a' te ágyé-
kodból, és meg-erösítem az ö orfzá-
gát. * 1 *Kir.* 8: 5. 20. *Tfel.* 2: 30.
13 A' fog templomot * építeni az én
Nevemnek, és meg-erösítem az ö or-
fzágának fzékit mind örökké.
* r. 23: 2. 5. 1 *Kir.* 5: 5. 6: 1. 9. 12.
14 En léfzek néki * attya, és ö lé-
fzen nékem fiam, ki mikor gonofzúl
tselekefzik, meg-fenyítem ötet emberi
† vefzfzövel, és emberek' fiainak bün-
tetésekkel: * *Sólt.* 89: 27. 28-33.
Sid. 1: 5. † 1 *Kir.* 11: 39.
15 Mindazáltal irgalmafságomat *
meg nem vonfzom ö töle, miképpen
meg-vonám † Saultól, a' kit ki-vágék
te elötted. † 1 *Sam.* 16: 1.
16 Es állandó léfzen a' te házad, és
a' te orfzágod mind örökké tied lé-
fzen, *és* a' te királyi fzéked erös léfzen
mind örökké. * 1 *Kir.* 11: 29-33.
12: 16-19.
17 Mind e' befzéd fzerínt, és mind
e' látás fzerínt fzólla Nátán Dávíddal.
18 Bé-menvén azért Dávid Király,
le-üle az UR elött, és monda: Mitsoda
vagyok * én, URam ISTEN! és mitso-
da az én házam-népe, hogy engemet
ennyire elö-vittél? * 1 *Sám.* 16: 11. 12.
19 Még-is mindazáltal igen kitsiny-
nek tettzett ez * tenekéd, URam IS-
TEN! hanem imé fzóllafz a' te fzol-
gádnak háza felöl mefzfze † idöre va-
lókat: de ez az embereknek törvé-
nyek URam ISTEN! * v. 8. 9. † v. 13.
20 Es mi fzükség Dávidnak többet
fzóllani tenéked, holott te jól * esmé-
red, URam ISTEN, a' te fzolgádat?
* 1 *Sám.* 16: 1. 3.
21 A' te igéreted-ért, és a' te jó aka-
ratod fzerínt tselekedted mind ezeket
a' nagy

a' nagy dolgokat, hogy * meg-jelentenéd a' te szolgádnak. * *v.* 12.
r. 23: 2. 5. *Tsel.* 2: 30.

22 Ennek-okáért fel-magasztaltattál URam Isten; mert nintsen senki ollyan * mint te, és nintsen Isten te kivüled, mind a' szerint valamint mi a' mi füleinkel hallottuk.
* 1 *Kir.* 5: 5. 6: 1. 9. 12. 5 *Mós.* 4: 35. *Sólt.* 86: 8.

23 Mellyik nép azért ollyan mint az egéfz földön, mint a' te néped * az Izrael? melly-ért el-ment † vólna az Isten, hogy meg-váltaná *azt* magának való népül, és ö-magának nevet szerezne: és ti veletek nagyokat tselekednék, mellyek tsudálatosok lennének a' te földedben, *ki-üzvén* a' te néped elöl (mellyet meg-fzabadítottál Egyiptomból,) a' pogányokat és az ö Isteneiket? * 5 *Mós.* 4: 7. 8. 33: 29. *Sólt.* 147: 19. 20. † 2 *Mós.* 3: 7. 8. 4: 22.

24 Mert meg-erösítetted magadnak a' te népedet * az Izraelt, ki te néped mind örökké, és te vóltál URam önékiek Istenek. * 5 *Mós.* 7: 6. 8.

25 Mostan annak-okáért, URam Isten, a' mit fzóltál * a' te fzolgád felöl, és az ö háza felöl, tellyesitsd-meg mind örökké: és tselekedjél úgy a' mint fzóllottál, * *v.* 11-15.

26 Hogy fel-magasztaltattaffék a' te neved mind örökké, illyen fzókkal: A' Seregeknek URa, Istene az Izraelnek, és Dávidnak a' te fzolgádnak háza légyen állandó te elötted.

27 Mert meg-jelentetted a' te fzolgádnak * fülében, óh Seregeknek URa, és Izraelnek † Istene, ezt mondván: Házat épitek tenéked. Ennekokáért indítá a' te fzolgád az ö fzívét, hogy tenéked könyörgene illyen könyörgéffel. * *v.* 4. 5. 11. † *v.* 23.

28 Mostan azért óh URam ISTEN, (mert te vagy az Isten, és a' te befzéded * igafság, és te mondottad ezt a' jót a' te fzolgád felöl.) * *Ján.* 17: 7.

29 Légyen a' te jó akaratodnak áldása a' te fzolgádnak házán, hogy légyen te elötted mind örökké; mert te fzóllottál URam ISTEN, és a' te áldásoddal áldaffék-meg a' te fzolgádnak háza mind örökké.

VIII. RESZ.

Dávid meg-veri a' környül lakó népeket, és birodalmát meg-erösíti.

1 ENnek-utánna ismét meg-veré Dávid a' Filiftéusokat * és igen meg-alázá öket: és el-vévé Dávid a' Filiftéusok' kezéből Méteg Ammát.
* 1 *Krón.* 18: 1.

2 Es meg-veré a' * Moábitákat-is, és kötéllel méré-meg öket, le-vágatván öket a' földre, és két kötelet méré a' meg-ölésre: és egy tellyes kötelet, a' kinek életét meg-engedné, és lönek a' Moábiták Dávidnak † adó-fizetö fzolgai. * 1 *Mós.* 19: 36. 37.
4 *Mós.* 24: 17. † *Sólt.* 60: 10.

3 Ennek-felette meg-veré Dávid Hadad-ézert, * Réhóbnak fiát, Tzóbának Királyát, mikoron menne *Dávid*, hogy a' határt † killyebb vetné mind az Eufrates folyó-vizig. * 1 *Kir.* 11: 23-25 † 1 *Mós.* 15: 18. 2 *Krón.* 9: 26.

4 El-foga pedig Dávid közzülök * ezer és hét-fzáz lóvagot, és húfz ezer gyalog embert: és inaikat el-vagdaltatá Dávid minden fzekeres *lovak*nak: és tsak fzáz fzekérbe *valót* hagyata-meg bennek. * 1 *Krón.* 18: 4.

5 El-jövének pedig a' Siriabéliek Damaskusból, hogy meg-fegéllenék Hadad-ézert, Tzóbának Királyát: és meg-vere Dávid a' Siriabéliekben * hufzon-két ezer férjfiakat.
* 1 *Krón.* 18: 5.

6 Es tifzt-tartókat fzerze Dávid Siriában, *mellyben vagyon* Damaskus: és lönek a' Siriabéliek Dávidnak adó-fizetö fzolgai: és meg-óltalmazá az UR Dávidot valahová mégyen vala.

7 El-nyeré pedig Dávid az arany paisokat-is, mellyek Hadad-ézer' fzolgain valának: és bé-vivé azokat Jérusálembe.

8 Hoza annak-felette Dávid Király a' Hadad-ézer' városiból Bétákhból és Berótaiból, felette igen fok rezet.

9 Meg-hallván pedig Tói, * Hamát *tartomány*nak Királya, hogy meg-verte vólna Dávid Hadad-ézernek minden seregit; * 1 *Krón.* 18: 9. 10.

10 Küldé Tói Jórámot az ö fiát Dávid Királyhoz, hogy békefségesen köfzöntené ötet, és áldaná, hogy meg-vivott vólna Hadad-ézerrel, és meg-verte vólna ötet, (mert Hadad-ézer Tóival-is hadakozik vala,) és a' *Tói' fia* kezében fzép arany mivek, ezüftböl és rézböl tsinált edények *valának*,

11 Mellyeket Dávid Király az URnak * fzentele, mind az arannyal és ezüftel egyetembe, mellyet minden ö ellenségitöl nyert vala, kiket meghódoltatott vala. * 1 *Krón.* 22: 14. 16.

12 A' Siriabéliektöl, Moábitáktól, * az Ammon' fiaitól, a' Filiftéusoktól, az † Amalékitáktól, és a' Réhób' fiától Hadad-ézertöl Tzóba' Királyától nyertt prédát. * 2 *Kir.* 1: 1. † 4 *Mós.* 24: 20.

13 Nagy nevet vön azért Dávid *magának*, mikor vifzfza-jöne a' Siriabéleknek * meg-verésekböl a' sónak mezején, *holott* tizen-nyóltz ezeret *vágott vala le.* * *Sólt.* 60: 2.

14 Az Iduméusok * között-is Tifztartókat † rendele, az egéfz Iduméusok között fzerze Tifzt-tartókat; és lönek mind az Iduméusok Dávidnak fzolgai, és meg-tartá az UR Dávidot, valahová mégyen

mégyen vala. * 1 *Mós.* 27 : 40. 36:1.
4 *Mós.* 20: 14-21. 24 : 18.
† 1 *Kir.* 11 : 15. 16.

15 Uralkodék azért Dávid az egész* Izraelen, és szolgáltat vala Dávid az egész nép között ítéletet és igasságot. * *r.* 24 : 2.

16 Fő Hadnagyja pedig vala * Joáb, Servjának fia, Jósafat pedig Ahiludnak fia, vala hiftóriainak meg-irója.

* 1 *Krón.* 2:13-16. 1 *Kir.* 2:5. 29-31.

17 Sádok pedig, Achitóbnak fia, és Achimélek, Abjátárnak * fia, *valának* Papok; és Séraja Iró-deákja *vala*.

* 1 *Sám.* 22:20-23. 1 *Krón.* 6:8. 24:3.

18 Benája † pedig, Jehójadának fia, *vala* a' Keretéusoknak * és Peletéusoknak *Elöttök-járójok*, és a' Dávid' fiai valának *úgy-mint* Fejedelmek.

† *r.* 23 : 20. * *r.* 15 : 18.

IX. RESZ.

Dávidnak Mefibóſettel való jó-tétemény.

1 MOnda ezeknek-utánna Dávid: Vagyoné még valaki, a' ki élne a'† Saul' háza-népe közzül, hogy irgalmaſságot tselekedjem ö véle * Jónathán-ért? † *r.* 4 : 5. 6. 20 : 8. 9.

1 *Sám.* 31 : 2. * *r.* 1 : 26.

2 *Vala* pedig Saul' házából egy fzolga, kinek neve vala Siba, kit fzóllítának, hogy Dávidhoz menne, és monda a' Király néki: Te vagyé a' Siba: Felele: *En vagyok* te fzolgád.

3 Monda iſmét a' Király: Vagyoné még valaki a' Saul' háza-népe közzül, hogy irgalmaſságot tselekedjem véle, *melly dolog* Iſten *előtt* * *kedves légyen?* Felele Siba a' Királynak: Vagyon még Jónathánnak egy fia, ki mind két lábára † sántál. * 1 *Sám.* 20: 15. 24: 22. 23. † *r.* 4 : 4.

4 Monda néki a' Király: Hol vagyon? és monda Siba a' Királynak: Ímé a' Lodebári Ammiel' fiának,* Mákirnak házában vagyon. * *r.* 17 : 27.

5 Akkor el-külde Dávid Király, és el hozatá ötet a' Mákir' házától a' Lodebári Ammiel' fiától.

6 Mikor el-jutott vólna pedig Dávidhoz Mefibóſet, Jónathánnak a' Saul' fiának fia, artzal le-borúla, és nagy tiſzteſséget tön néki: és monda Dávid: Mefibóſet, ki felele: Imhol a' te fzolgád.

7 Monda néki Dávid: Ne félj; mert kétség nélkül irgalmaſságot tselekeſzem veled * Jónathán-ért a' te atyád-ért: és meg-adom tenéked Saulnak a' te atyádnak minden majorságát, és tenéked mindenkoron az én aſztalomnál léſzen ételed.

* 1 *Sám.* 20: 15. 16.

8 Akkor fejet hajta *Mefibóſet*, és monda: Mitsoda a' te fzolgád, hogy a' hólt * ebre reá tekintettél, minémü én vagyok? * *r.* 19:28. 1 *Sám.* 24:15.

9 Szóllítá azután a' Király Sibát Saulnak fzolgáját, és monda nékie: Valamije vólt Saulnak és mind egész háza-népének, mind azokat a' te Urad' * fiának adtam. * *v.* 6. *r.* 19 : 29.

10 A' majorságnak azért te viſeljed gondját, és a' te fiaid és fzolgaid; és bé-fzolgáltaſſad, hogy légyen a' te Urad' fiának kenyere, mellyel éljen. Mefibóſet pedig a' te Uradnak fia, az én aſztalomnál éſzik mindenkoron. Vala pedig Sibának tizen-öt fia, és húſz fzolgája.

11 Felele Siba a' Királynak: Valamit az én Uram a' Király parantsol *énnékem* fzolgájának, akképpen tselekeſzik a' te fzolgád. Noha Mefibóſet az én aſztalomnál-is úgy lak-hatnék, mint egy Király' fia.

12 Vala pedig Mefibóſetnek egy fiatskája, kinek neve * Míka vala: a' Siba' házában lakozók pedig mindnyájan Mefibóſet' fzolgai *valának*.

1 *Krón.* 8 : 34. 35.

13 Mefibóſet pedig lakik vala Jérusálemben; mert mindenkor a' Király' aſztalánál éſzik vala, jóllehet mind a' két lábára * sántálna.

* *rész.* 4 : 4.

X. RESZ.

Dávid meg-veri az Ammonitákat Joáb által.

1 LÖn pedig azután, meg-hala az Ammon' * fiainak Királyok, és uralkodék helyette Hánon, az ö fia.

* 1 *Mós.* 19 : 36. 38. 1 *Krón.* 19 : 1.

2 Es monda Dávid: Irgalmaſságot tészek Hánonnal,* Nahás' fiával, miképpen az ö attya-is én velem irgalmaſságot tett: és hozzája külde Dávid, hogy vigaſztalná ötet fzolgai által az ö attya' *halála* felöl: El-jutának azért a' Dávid' fzolgai az Ammon' fiainak földökbe, * 1 *Sám.* 11 : 1.

3 Es mondának az Ammon' fiainak Fejedelmei Hánonnak az ö Uroknak: Vallyon 's Dávid betsülié ezzel te elötted a' te atyádat, hogy te hozzád vigaſztalókat küldött? Vallyon inkább nem azért küldötteé Dávid te hozzád az ö fzolgait, hogy a' várost meg-fzemlélnék, és meg-kémlenék, és minden állapotját meg-visgálnák?

4 Fogatá azért Hánon a' Dávid' fzolgait, és fzakálloknak felét el-nyireté, és ruháikat félben el-mettzeté, *tudni-illik* mind al-felekig, és el-botsátá öket.

5 Meg-izenék pedig ezt Dávidnak, és eleikbe külde, (mert az emberek igen meg-tsufoltattak vala) és ezt izené a' Király: Maradjatok Jérichóban mind addig, míg-nem meg-nevekedik a' ti fzakállotok; és *úgy* jöjjetek haza.

6 Látván pedig az Ammon' fiai, hogy nagy méltatlan dolgot tseleked-tek vólna a' Dávid' *ſzolgain*: követet küldének az Ammon' fiai, és meg-fogadák Siriában a' Beth-Réhobbélieket, és azon Siriában a' Tzobéuſokat, húſz ezer gyalogot; és a' Maakának Királyától ezer embert, és Iſtóbtól-is tizen-két ezer embert.

7 Mellyet meg-hallván Dávid el-botsátá Joábot, és minden erös ſeregét.

8 Ki-jövének azért az Ammon' fiai, és le-ſzállíták a' hadat a' kapu előtt, a' Siriabéliek pedig, Tzóba, Réhób, Iſtob és Maaka, külön a' mezöben *ſzállának*.

9 Látván pedig * Joáb, hogy mind elől, mind hátúl ellenség vólna tábor-ban; ki-válogatá az Izrael' népének ſzínét, és ſereget rendele a' Siriabéliek ellen. * *r.* 8: 16.

10 A' népnek pedig maradékát bizá az ö öttsének Abisainak * kezébe, és ſereget rendele az Ammon' fiai ellen.

* *r.* 18: 2. 23: 18.

11 És monda: Ha erösbek léſznek a' Siriabéliek én nálamnál; énnékem ſegítséggel légy. Ha pedig az Am-mon' fiai náladnál hatalmasbak léſz-nek; én meg-ſegítlek, és meg-ſzabadítlak.

12 Bátorítsd-meg magadat, és em-berkedjünk * a' mi nemzetségünk-ért, és a' mi Iſtenünknek városi-ért; és az UR tselekedjék úgy, a' mint néki tet-tzik. * 5 *Móſ.* 20: 1.

13 El-érkezék azért Joáb és az ö vé-le való ſereg a' Siriabéliek ellen az ütközetre, és el-futamának ö elötte.

14 Látván pedig az Ammon' fiai, hogy meg-futamtak vólna a' Siriabé-liek; el-futamának ök-is Abiſai előtt, és bé-ſzaladának a' városba, és meg-té-re Joáb az Ammon' fiairól, és méne Jérusálembe.

15 Mikor pedig látták vólna a' Si-riabéliek, hogy * meg-verettettek vól-na az Izraeltöl: *ismet* egy-máſt fel-gyüjték;

16 És el-külde Hadad-ézer, és ki-hozá a' Siriabélieket, kik a' vizen túl *valának*, és jövének Héla *város*hoz: és a' Sobák, Hadad-ézernek Fö Had-nagyja vala ö elöttök.

* 1 *Krón.* 19: 16.

17 Meg-izének pedig Dávidnak, ki egybe-gyüjté az egéſz Izraelt, és ál-tal-méne a' Jordánon, és jutának Hé-lámhoz; és ſereget rendelének a' Si-riabéliek Dávid ellen, és meg-ütközé-nek ö véle.

18 Meg-futamodék pedig a' Siriabé-liek' *ſerege* az Izrael előtt, és lé-vága * Dávid a' Siriabéliekben hét-ſzáz ſzekeren *való embert*, és negyven-ezer lovagot; Sobákot-is a' ſeregnek Fö Had-nagyját meg-ölé; és ugyan-ott meg-hala. * 1 *Kir.* 11: 23-25.

19 Mikor pedig látták vólna mind a' Királyok, Hadad-ézernek ſzolgai, hogy az Izraeltöl meg-verettettek vól-na: frigyet vetének az Izraellel, és önékik ſzolgálának: és nem merének többé a' Siriabéliek ki-jöni ſegítségre az Ammon' fiai mellett.

XI. RESZ.

Dávidnak paráznaſága és gyilkoſſága.

1 LÖn pedig, hogy mikor az eſzten-dö fordúlván, el-jött vólna az idö, a' mellyben a' Királyok *hadba* ſzoktak menni, el-küldé Dávid Joábot és az ö ſzolgait ö véle, és mind az egéſz Izraelt, és el-rablák az * Ammon' fiait: és meg-ſzállák a' Rabba *várost*, Dávid pedig Jérusálemben hivalkodik vala.

* 1 *Krón.* 20: 1. 1 *Móſ.* 19: 38.

2 Történék pedig eſtvének ideje előtt, mikoron fel-költ vólna Dávid az ö ágyából, és a' királyi palota felett a' folyoſón ſétálna: láta egy aſzſzonyi-állatot a' folyoſóról, ki magát moſſa vala: és az aſzſzonyi-állat igen ſzép tekintetü vala.

3 És el-külde Dávid, és meg-tuda-kozék az aſzſzonyi-állat felöl, és mon-da *egy ember*: nemde nem ezé a' Beth-sabé, Eliámnak leánya, Hittéus * Uriás' felesége? * *r.* 23: 39.

4 Akkor követeket külde Dávid, és el-hozatá ötet; ki bé-méne ö hozzája, és vétkezék az aſzſzonnyal, mikor az ö tiſztátalanságából * meg-tiſztúlt vól-na; és annak-utánna viſzſza-méne az ö házához. * 3 *Móſ.* 15: 19.

5 Az aſzſzonyi-állat pedig *eſzébe vévén*, hogy méhében fogadott vólna; el-külde, és meg-izené Dávidnak illyen ſzóval: nehézkes vagyok!

6 Külde azért Dávid Joábhoz *illyen követséggel*: Küld *haza* hozzám Hit-téus Uriást; és el-küldé Joáb Uriást Dávidhoz.

7 Mikoron pedig el-jutott vólna Uriás ö hozzája, meg-kérdé ötet Joáb-nak békeſſége felöl, a' népnek béke-ſége felöl, és a' hadnak békeſſége felöl.

8 Monda ennek-utánna Dávid Uriás-nak: menj a' te házadhoz, és mosd-meg * lábadat; ki-menvén pedig Uriás' a' Király' házából, a' Király ajándékot külde utánna. * *v.* 11.

9 De Uriás hála a' Király' házának ajtaja előtt, az ö Urának minden ſzol-gaival, és nem méne a' maga házá-hoz.

10 Mellyet bé-mondának Dávidnak illy ſzóval: Nem ment-alá Uriás az ö házához. Akkor monda Dávid Uriás-nak: Nemde nem útról jöttélé te haza? mi *azért* az oka, hogy házadhoz alá nem mentél?

11 Felele Uriás Dávidnak: Az *Iſten* *Ládája*, az Izrael' és Júda' *nemzetsége* fátorban vagyon: annak-felette az én Uram Joáb, és az én Uramnak ſzolgai a' mezö' ſzinén vagynak a' táborban: és én hogy mennék-bé az én házamba, hogy egyem és igyam, és feleségemmel háljak? Ugy élj† te, és úgy éljen a' te lelked, hogy nem mivelem azt! * 1 *Sám.* 4: 4. † *r.* 14: 19.

12 Monda azért Dávid Uriásnak: Maradj itt ma-is, és hólnap el-botsátlak. Meg-marada azért Uriás Jérusálemben a' napon, és más napra kelve-is.

13 Ennek-utánna hivatá ötet Dávid, és ö véle evék és ivék, és meg-réſzegíté ötet, és ki-méne eſtve alunni az ö ágyára, az ö Urának ſzolgaival együtt, de az ö házához nem méne-alá.

14 Meg-virradván pedig, levelet ira Dávid * Joábnak, mellyet Uriáſtól külde-el. * *r.* 8: 16.

15 Illyen módon irta vala pedig a' levelet: Allaſſátok Uriáſt leg-elöl a' keménybb hartzon: és hátúl fuſſatok-el mellöle, hogy meg-öletteſſék és meg-haljon.

16 Lön azért, hogy mikor oſtromlaná Joáb a' várost, állatá Uriáſt arra a' helyre, a' hol tudja vala, hogy erös vitézek vólnának.

17 Ki-jövén azért a' városbéli nép, meg-hartzolának Joábbal, és el-hullának a' nép közzül, Dávid' ſzolgai közzül, és Hittéus Urias-is meg-hala.

18 Követet botsáta azért Joáb, és meg-izené Dávidnak a' viadalnak minden rendit.

19 Es meg-hagyá a' követnek, mondván: Mikor el-végezed a' beſzédet a' Királyal, a' hartznak minden módja felöl;

20 Ha történik, hogy a' Király megbúsúl, és ezt kezdi mondani tenéked: Miért mentetek ollyan közel a' városhoz hartzolni? nem gondol-hattátoké-meg, hogy meg-hajſigálnak a' kö-falról?

21 Kitsoda ölte-meg Abiméleket, Jérubbésetnek fiát? nemde nem egy aſſzſonyi állat ütéé * agyon a' kö-falról egy malom-kö darabbal, és meghala Tébesben? *Azért* miért mentetek közel a' kö-falhoz? Akkor mondd-meg: Hittéus Uriás-is a' te ſzolgád meg-hólt. * *Bir.* 9: 53.

22 El-méne azért a' követ, ki mikor el-jutott vólna; meg-beſzélle Dávidnak mindeneket, a' mellyek felöl küldötte vólt ötet * Joáb. * *r.* 8: 16.

23 Es monda *a' több dolog között* a' követ Dávidnak: Mikor mi ellenünk erös hartzot tartván, a' mezöre jöttek vólna ki mi réánk azok az emberek; üzök öket a' kapuig;

24 De igen meg-hajſigálának *minket* te ſzolgaidat a' hajítók a' kö-falról, és meg-hóltanak *egy-néhányan* a' Király' ſzolgai közzül: és a' te ſzolgád Hittéus Uriás-is * meg-hólt. * *v.* 15.

25 Monda azért Dávid a' követnek: Ezt mondjad Joábnak: ne légyen ez feletté ellened; mert a' fegyver ſzinte úgy meg-emélzt egyet, mint máſt: ne tágítsad azért a' viadalt a' város ellen, és rontsd-el azt: a' *népet* pedig biztaſſad.

26 Meg-hallá pedig Uriásnak felesége, hogy meg-hólt vólna Uriás az ö férje, és ſiratá az ö férjét.

27 Es mikor a' gyáſzolás*nak ideje* eltölt vólna; érette külde Dávid és házába viteté ötet, és lön önéki felesége, és ſzüle néki egy fiat: és ellene * lön az URnak, a' mit Dávid tselekedett† vala. * 2 *Móſ.* 21: 14. † *v.* 4. 15.

XII. RESZ.

Meg-feddi Nátán Dávidot a' paráznaság-ért és gyilkoſſág-ért: pénitenziát tart Dávid.

1 EL-küldé azért az UR Dávidhoz Nátán * *Prófétát*, ki bé-menvén hozzája, monda néki: Két ember vala egy városban, egyik gazdag, a' másik ſzegény. * 1 *Kir.* 1: 24. 38.

2 A' gazdagnak * felette ſok juhai és ökrei valának; * *v.* 7. *r.* 5: 13. 1 *Sám.* 25: 42-44.

3 A' ſzegénynek * pedig ſemmije nem vala egyéb egy kis nöſtény báránykájánál, kit vett vala, és kit ö fel-tartott vala: és ö magával és az ö gyermekivel mind együtt nevekedett vala fel, az ö falatjából éſzik vala, és az ö pohárából iſzik vala, és az ö kebelében aluſzik vala, és önéki ollyan vala mint-egy leánya. * *v.* 9. *r.* 12: 27.

4 Mikor pedig úton-járó vendége jutott vólna a' gazdagnak: ſzána az ö ökrei és juhai közzül hozatni, hogy a' vendégnek ételt kéſzítene belöle, a' ki ö hozzá ment vala, hanem el-vévé a' ſzegénytöl az ö báránját, és azt fözeté-meg a' vendégnek, a' ki hozzá-ment vala.

5 Akkor fel-gerjede Dávidnak haragja az ember ellen, és monda Nátánnak: El az UR, hogy halálnak fia az az ember, a' ki azt tselekedte.

6 A' bárány-ért pedig négy * annyit kell adni; mivelhogy ezt mivelte, és annak nem kedvezett. * 2 *Móſ.* 22: 1.

7 Es monda Nátán Dávidnak: Te vagy * az az ember. Ezt mondja az Izraelnek URa Iſtene: En † kentelekfel tégedet, hogy Király lennél Izraelen, és meg-ſzabadítottalak tégedet a' Saul' kezéböl. * 2 *Kir.* 20: 40.

† 1 *Sám.* 16: 13.

8 Es néked adtam a' te Urad'* házát, és a' te Uradnak feleségit a' te kebe-

beledbe: Ennek felette, néked adtam az Izraelnek és Júdának házát: és ha még ez kevés *volt*, ezt 's ezt adtam vólna néked. * 1 *Sám.* 18: 13.

9 Miért vetetted-meg * az URnak beszédét, olly dolgot tselekedvén, melly utálatos ö elötte? Hittéus Uriást fegyverrel † ölted-meg, és az ö feleségét magadnak vetted feleségül: magát pedig az Ammon' fiainak fegyverekkel ölted-meg. * 2 *Móf.* 20: 13. 14.
† *r.* 11: 15.

10 Moftan azért, a' fegyver * soha a' te házadból ki nem szakad; mivelhogy meg-utáltál †-engem', és a' Hittéus Uriás' feleségét el-vetted, hogy te feleséged lenne. * *r.* 13:28. 29. 18: 15.
† 2 *Móf.* 21: 14.

11 Ezt mondja az UR: Imé én te ellened gonoszt támafztok a' te magad házadból,* és szemed láttára feleségeidet el-vészem, és adom más fele-barátodnak, és hál a' te feleségeiddel, ennek a' Napnak láttára. *r. 16: 22.

12 Mert te titkon tselekedtél; de én azt tselekefzem az egész Izrael előtt, és a' Nap előtt.

13 Monda azért Dávid Nátánnak: Vétkeztem az UR ellen! Es monda Nátán Dávidnak: Az UR-is el-vette a' te bünödet, hogy meg nem * halfz;
* 3 *Móf.* 20: 10.

14 De mindazáltal, mivelhogy nyilván való káromlásra okot adtál az UR' ellenségének e' dologban: a' te fiad-is, * a' ki lett teneked, bizonnyal meg-hal.
* *r.* 11: 27.

15 Ezeknek-utánna el-méne Nátán az ö házához, és meg-veré * az UR a' gyermeket, mellyet az Uriás' felesége fzült vala Dávidnak: és meg-betegedék. * *v.* 18.

16 Es könyörge Dávid az Istennek a' gyermek-ért, és böjtöle-is Dávid, és házába bé-menvén a' földön hála és feküvék.

17 Fel-kelének azért az ö házában való öreg emberek *és menének* ö hozzája, hogy fel-vennék ötet a' földről: de nem akará, és nem-is évék ö vélek kenyeret.

18 Heted napra azért meg-hala * a' gyermek; és nem merik vala a' Dávid' fzolgai néki meg-mondani, hogy meghólt vólna a' gyermek; mert ezt mondják vala: Im még mikor a' gyermek élne, fzóllottunk néki, és meg sem hallotta fzónkat: hogy merjük azért meg-mondani néki, hogy meg-hólt a' gyermek, hogy *magának* nyavalyát fzerezzen? * *v.* 14. 15.

19 Látván pedig Dávid, hogy az ö fzolgai futtognának, eszébe vévé Dávid, hogy meg-hólt vólna a' gyermek, és monda Dávid az ö fzolgainak: Meghalaé a' gyermek? Azok mondának. Meg-hólt.

20 Fel-kelvén azért Dávid a' földről, meg-mosdék, és meg-kené magát, és más ruhát vön reája, és bémene az UR' * házába, és imádkozék. Azután bé-méne a' maga házába, és *étket* kére, és kenyeret vivének eleibe, és vévék. * *r.* 6: 16. 17.

21 Akkor mondának az ö fzolgai néki: Mi dolog lön ez a' mit mivelel? A' gyermek még éle, böjtölél és fírál; holott pedig immár meg-hólt a' gyermek, fel-költél és ettél kenyeret.

22 Monda ö: Még a' gyermek élt, addig böjtöltem és fírtam; mert ezt mondottam: Ki tudja, * talám az UR könyörül rajtam, és még-él a' gyermek.
* *v.* 14. *Esa.* 38: 1-5.

23 De moft *mivelhogy* meg-hólt, vallyon miért böjtölnék? vallyon vifzfzahoz-hatomé véle? En mégyek ö * hozzája, de ö nem jö ide vifzfza én hozzám. Es * 1 *Móf.* 37: 35.

24 meg-vigafztalá Dávid az ö feleségét Bethfábét, és bé-méne ö hozzája, és véle lön, és fiat * fzüle: és nevezé annak nevét Salomonnak, és az UR fzereté azt. * 1 *Krón.* 22: 9.
Máté 1: 6.

25 Mert meg-izente vala Nátán Próféta által, és névezé az ö nevét Jedidjának az UR-ért.

26 Joáb pedig erősen vítatá * az Ammon' fiainak *városát* Rabbát, és megvévé a' Királyi várost. * *r.* 11: 1.
1 *Krón.* 20: 1.

27 Es követeket külde Dávidhoz Joáb, illyen követséggel: Hadakoztam Rabba ellen, és meg-is vettem a' városnak *egyik részét*, *a' hol a' víz vagyon.*

28 Moftan azért gyüjtsd-egybe a' népnek maradékát, és fzállj táborba a' város ellen, és vedd-meg azt, hogy valamiképpen ha én vélzem-meg, az én nevem ne légyen ditsséretben felőle.

29 Egybe-gyüjté azért Dávid mind az egész népet, és alá-méne Rabba ellen: és viva ellene, és meg-vévé azt.

30 El-hozá pedig az ö Királyoknak * koronáját annak fejéből, mellynek nehézsége vala egy tálentom arany, és drága-kövekkel *vala rakva*, és lön a' Dávid' fejében, és a' városból felette fok nyereséget hoza-ki.
* 1 *Kron.* 20: 2.

31 A' népet pedig, melly benne *vala*, ki-hozatá: és némellyet fürészfzel * *fürészeltete*, némellyet vas borona alá, némellyet féjsze alá vettete, némelyeket mész-kementzébe hányata, és így tselekefzik vala az Ammon' fiainak minden városaikkal: haza méne azért Dávid és az egész nép Jérusálembe.
* *r.* 10: 4. 4 *Móf.* 24: 17.

XIII. RESZ.

Amnon meg-fzeplöfíti Támárt. Abfolonnak

nak húgát : Abſolon meg-öleti Amnont.

1 LÖn továbbá ennek-utánna, hogy mikor Abſolonnak * Dávid' fiának igen ſzép húga vólna, kinek neve Támár vala: Amnon a' Dávid' fia megſzeretné azt. * 1 *Krón.* 3 : 1. 2.

2 Igen nagy gyötrelemben vala pedig Amnon, úgy-annyira hogy betegségbe eſnék az ö húgá-ért Támár-ért : mert ſzüz vala : és igen nehéznek tetzik vala Amnonnak, ha ö rajta valamit mivelne :

3 *Vala* azért Amnonnak egy barátja, kinek Jónadáb vala neve, Simeának * Dávid' rokonának fia : Jónadáb pedig igen elſzes ember vala.

* 1 *Krón.* 2 : 13.

4 Ki monda nékie : mi az oka, hogy te igy naponként el-ſzáradſz, Királynak fia ? nem mond-hatnádé-meg énnékem ? és monda néki Amnon : Támárt, az Abſolon ötsémnek húgát igen ſzeretem.

5 Es monda néki Jónadáb, Feküdj veſzteg ágyadban, és tedd beteggé magadat, akkor hozzád mégyen látnod az Atyád, és mondd ezt néki : Jöjjön ide kérlek, Támár az én húgom, hadd adjon ennem : és ugyan itt ſzemem előtt tsináljon valami lágy étket, hogy én-is láſſam, és az ö kezéből egyen.

6 Le-feküvék azért Amnon, és tetteté mintha beteg vólna ; akkor el-jöve hozzá látni a' Király, és monda Amnon a' Királynak : Kérlek, hadd jöjjön ide hozzám Támár húgom, hadd tsináljon előttem vagy két béleſt, és hadd egyem az ö kezéből.

7 El-külde azért Dávid a' Támár' házához, ezt izenvén : Eredj-el mindjárást az Amnon bátyád' házához, és kéſzíts valami enni valót önéki.

8 Bé méne azért Támár az Amnon báttya' házába, ö pedig veſzteg fekſzik vala ; és liſztet vévén meg-gyúrá, és béleſt tsinála ö maga előtt, és megfözé a' béleſt.

9 Elö-hozá annak-utánna a' ſerpenyöt, és ki-töltè eleibe : de ö nem akara enni, és monda Amnon : Küldjétek-ki mind innét az embereket tőlem : és ki-menének mindnyájan elöle.

10 Akkor monda Amnon Támárnak : Hozd-bé a' kamarába az étket, hadd égyem kezedből ; vévé azért Támár a' béleſt, mellyet kéſzített vala, és bé-vivé Amnon báttyának, az ágyas házba.

11 Es eleibe vivé hogy ennék, és meg-ragadá ötet, és monda néki : Jövel, feküdj mellém édes húgom.

12 *Támár* pedig monda néki : Ne *légyen* az édes bátyám, engemet meg ne ronts ; mert nem így ſzokott lenni az Izrael' *népe* között : ne tselekedjél illyen bolondságot.

13 Mert én hogy hogy távoztat-hátom-el a' nagy gyalázatot ? te pedig olyan léſzefz Izraelben mint-egy bolond. Azért kérlek, ſzóllj a' Királynak felöle ; mert nem tart-meg engemet töled.

14 Nem akará pedig az ö ſzavát meg-fogadni, hanem eröt vön *Támáron*, és meg-nyomván ötet, véle közösüle.

15 Es meg-gyülölé ötet Amnon felette igen : és nagyobb lön a' gyülöléſség minek-utánna meg-útálá, a' * ſzeretetnél, mellyel ötet meg-ſzerette vala. Es monda néki Amnon : Kelj-fel, eredj dolgodra. * *v.* 2. 4.

16 Ki felele néki : Mi oká-ért ? nagyobb gonoſzság *léſzen ez annál, mellyet rajtam tselekedtél, ha ki-üzſz. De *Amnon* nem akará ſzavát-is meg-hallani. * 5 *Móſ.* 22 : 28. 29.

17 Es ſzóllítván az inaſt, a' ki néki udvaról vala, monda : üzd-ki ezt gyorſan elölém, és zárd-bé az ajtót utánna.

18 Vala pedig *Támáron* igen ſzép tarka ſzoknya, a' minémüben ſzoktak vala járni a' Király' leányi, kik ſzüzek valának : ki-üzé azért ötet a' ſzolga, és bé-zárlá az ajtót utánna.

19 Hamut * tölte azért Támár az ö fejére, és a' tarka ſzoknyát, melly rajta vala † meg-haſogatá, és kezét fejére kaptsolván menten-mégyen vala, és jajgat vala. * *Jób* 2 : 12. † *v.* 14. 18.

20 Es monda néki a' báttya Abſolon: Né-talám Amnon bátyád vólt veled ? azért hallgaſs moſtan húgom ; *mert* atyád-fia, ne bánkodjál azon felettébb. Lön azért Támár nagy árvaságban az ö báttyának Abſolonnak házában.

21 Dávid Király pedig hallván mind ezeket, felette igen meg-haragvék.

22 Nem ſzólla pedig ſemmit feléle Abſolon Amnonnak, ſem jót ſem gonoſzt ; mert igen gyülöli vala Abſolon Amnont, mivelhogy meg-ſzeplöſítette vala az ö húgát Támárt.

23 Es lön két eſztendö múlva, hogy Abſolonnak *juhait* nyirnék Baál Háſorban, melly Efraimnál vagyon : és oda el-hívá Abſolon mind a' Király' * fiait. * 1 *Krón.* 3 : 1-9.

24 Bé-méne pedig Abſolon a' Királyhoz-is, ét monda : Imé moſt nyirik a' te ſzolgádnak *juhait*, *azért* jöjjön-el kérem a' Király, és az ö ſzolgai a' te ſzolgáddal.

25 Monda a' Király Abſolonnak: Ne édes fiam, ne menjünk-el moſt mindnyájan : nem kell meg-terhelnünk tégedet. Es iſmét erölteti vala ötet, de nem akara el-menni, hanem meg-áldá ötet.

26 Monda még-is Abſolon ; Ne jöjjöné tehát el-velünk * Amnon, az én atyám-

atyám-fia ? felele néki a' Király : *Miért menne-el veled ? * 1 *Krón.* 3:1.

27 Mikor pedig úntatná ötet Absolon, el-botsátá ö véle Amnont-is, és mind a' Király' * fiait. **v.* 23.

28 Parantsola pedig Absolon az ö szolgainak, ezt mondván : kérlek reá-vigyázzatok, és mikor Amnon a' bortól jó kedvet vészen és mondándom néktek : akkor verjétek-le Amnont, és öljétek-meg ötet : semmit ne féljetek, hiszem én parantsoltam tinéktek, légyetek bátrak, ne féljetek.

29 Ugy tselekedének azért az Absolon' szolgai Amnonnal, a' mint Absolon * parantsolta vala : és fel-kelének mind a' Király' fiai, és ki-ki öszvérére üle, és el-szaladának. * *r.* 12 ; 10.

30 Mikor pedig még az útban vólnának, hír juta Dávidhoz, mondván : mind meg-ölte Absolon a' Király' fiait, egy sem maradott-meg közzülök.

31 Fel-szökellék azért a' Király, és meg-szaggatá * ruháit, és a' földön hevere : az ö szolgai-is mindnyájan ruháikat meg-szaggatván állanak vala elötte. * 1 *Mos.* 37 : 34.

32 Szólla pedig Jónadáb, Siméának, * Dávid' attya-fiának fia, és monda : Ne mondja azt az én Uram, hogy a' Királynak minden fiait meg-ölték ; mert tsak Amnon hólt-meg egyedül ; mert mind az idötöl fogva, hogy Támárt az ö húgát meg-fzeplösítette vólt, az Absolonnak szájában vólt. * *v.* 3.

33 Mostan azért, ne gondolkodjék így szívében az én Uram a' Király, mondván : A' Királynak minden fiai meg-hóltak ; mert egyedül Amnon hólt-meg.

34 El-szalada pedig Absolon : és fel-emelvén az ör-álló az ö szemeit, látá hogy sok ember jöne az úton, melly a' hegynek túlsó óldalán vala.

35 És monda Jónadáb a' Királynak : Imhol jönek a' Király fiai, a' te szolgádnak befzéde szerint, ímé igaz vólt.

36 Mikor azért a' szót el-végezte vólna, azonba a' Király fiak meg-jutának, és szavokat fel-emelvén sírának : és ö maga a' Király-is, és minden szolgai felette igen nagy síráft tönek.

37 Absolon pedig el-futa * és méne Talmaihoz, Ammihur' fiához, Gessurnak Királyához : és síratá minden napon *Dávid* az ö fiát. **r.* 3 : 3.

38 Absolon pedig minek-utánna el-futott vólna, és ment vólna Gessurba, lön ott három esztendeig.

39 Annak-utánna kivánkozik vala Dávid Király*nak lelke*, ki-menni Absolon-ért ; mert már meg-vigasztaltatott vala Amnon felöl,* hogy meg-hólt vólna. * *v.* 29.

XIV. RESZ.

Dávid Absolont ismét kegyelmébe vészi.

1 Eszébe vévé azért Joáb *, a' Sérujának fia, hogy a' Királynak fíve fzakadna Absolon után. **r.* 8: 16.

2 Es külde Joáb Tékoa *városba*, és hozata onnét egy afszfzonyi-állatot, ki igen eszes vala, és monda néki : Kérlek tetteſſed mintha nagy keserüséged vólna, és öltözzél-fel kérlek gyászruháha : és olajjal se kend-meg magadat : és légy ollyan mint afféle afszfzonyi-állat, ki sokáig siratta vólna a' halottat.

3 Es menj-bé a' Királyhoz, és fzóllj illyenképpen néki : (mert Joáb adá szájába, a' mit fzóllani kellene.)

4 Szólla azért a' Tékoabéli afszfzony a' Királynak, minek-utánna artzal a' földre elötte le-borúlt vólna, és térdet fejet hajtott vólna, és monda : Szabadíts-meg, óh Király !

5 Es monda néki a' Király : Mi nyavalyád vagyon ? Felele az : Bizonyára özvegy afszfzonyi-állat vagyok, és az én férjem meg-hólt.

6 Es a' te fzolgálódnak két fia vala, kik egybe veſztek vólt a' mezön, és mivelhogy nem vala, ki öket meg-vétené, egyik a' máſikat meg-sérté, és meg-ölé.

7 Es ímé az egész ház-nép ellene támadott a' te fzolgaló-leányodnak, és ezt mondják : Add kezünkbe az ö attya-fiának gyilkosát, hadd öljük-meg-ötet az ö attya-fiának lelké-ért, a' kit meg-ölt, és veſzessük-el az örököſſis : és így akarják el-öltani a' kitsíny szikrátskat, a' melly *nékem* meg-maradott-vala : hogy az én férjemnek ne maradjon semmi neve, és *ne légyen* maradékom a' föld' szinén.

8 Monda azért a' Király az afszfzonyi-állatnak : Menj-el házadhoz, és parantsolok a' te dolgod felöl.

9 Felele pedig a' Tekoából való afszfzonyi-állat a' Királynak : Uram Király, én rajtam esik a' nyomorúság, és az én atyámnak házán, de a' Király, és az ö széki ártatlan léſzen.

10 Monda erre a' Király : A' ki te ellened fzóll, hozd ide elömbe, és többé ingyen sem illet.

11 Akkor ö monda : Emlékezzék-meg kérlek a' Király az URról, a' te Istenedről : ne többüljön-meg a' vér szerint való atya-fiaknak halálok, és ne veſzeſsék-el az én fiamat. Felele *a' Király* : El az UR,* hogy a' te fiad' *feiéről tsak egy* haj-fzál-is nem esik a' földre. * 1 *Sám.* 14 : 45.

12 Es monda az afszfzonyi-állat : Kérlek, hadd fzólljon a' te fzólgálod tsak egy fzót az én Uramnak a' Királynak, és ö monda : Szóllj.

13 Akkor monda az afszfzonyi-állat : 's miért gondoltál fzinte ehez hasonló dolgot az Isten'népe ellen ? Mert ezt a' fzót

szót úgy-mint maga-gondolatlanságából mondja a' Király, holott nem akarja viszsza-hívni a' Király az ö szám-ki-vetett *fiát*.

14 Mert ímé nyilván meg kell halnunk, és ollyanok vagyunk mint a' víz, melly a' földre ki-ontatik, és fel nem szedet-hetik, és nintsen ebben Istennél * személy-válogatás: De el-végezte magában, hogy a' szám-ki-vetettet-is ne vesse-el töle. * *Sólt.* 89: 49.

15 Mostan annak-oká-ért azért jöttem ide, hogy én szóllnék a' Királynak az én Uramnak, noha sokan rettentettek engemet e' felöl: de mindazáltal azt mondotta a' te szolgálod: Majdan szóllok a' Királynak, né-talám meg-tselekeszi a' Király az ö szolgáló-leányának beszédét;

16 Mert meg-hallgatja a' Király, *azt gondoltam*, és meg-szabadítja az ö szolgáló-leányát annak kezéből, a' ki engemet el akar veszteni, és velem együtt az én fiamat az Istennek örökségéből.

17 Annak-felette ezt gondolta a' te szolgáló-leányod: Immár az én Uramnak a' Királynak beszéde *Absolonnak meg-hozása felöl* tsendességet szerez. (Mert mint az Istennek Angyala, * ollyan az én Uram a' Király, mivelhogy meg-hallgatja mind a' jót mind a' gonoszt,) és a' te URad Istened lészen te veled. * *r.* 19: 27.

18 Es felelvén a' Király, monda az aszszonynak: Kérlek, ne tagadd-meg a' mit töled kérdek. Es monda az aszszonyi-állat: Mondja-el az én Uram a' Király, kérlek!

19 Es monda a' Király: Vallyon mind ezekben nem a' Joáb' keze *vagyon* veled? Felele az aszszony és monda: A' te † életedre mondom, Uram Király, hogy semmi hiba ebben nintsen, valamit a' Király az én Uram szóll; mert a' te szolgád Joáb * hagyta *ezt* énnékem, és mind ezeket a' szókat ö adta a' te szolgáló-leányodnak szájába. † 1 *Mos.* 42: 15. * *v.* 1. 2.

20 *Es* hogy illyen kerengö beszéddel szóllnék-is, Joáb, a' te szolgád tselekedte azt-is. De az én Uram eszes, mint az Istennek Angyala, hogy mindeneknek végére menjen, a' mellyek *ennek* e' földön.

21 Monda azért Joábnak a' Király: Imé meg-fogadtam ezt a' szót; eredjel, és hozd haza *az én* fiamat Absolont.

22 Es a' földre artzal le-borúla Joáb, és térdet fejet hajtván meg-köszöné a' Királynak, és monda Joáb: Ma ismérte-meg, Uram Király, a' te szolgád, hogy vagyon valami betsületem elöttед; mert az ö szolgájának beszédét meg-tselekedte a' Király.

23 Fel-kele azért Joáb, és el-méne * Geszurba, és haza hozá Absolont Jérusálembe. * *r.* 13: 37.

24 Es monda a' Király: Menjen a' maga házába, és az én színemet ne láfsa: tére azért Absolon az ö házába, és a' Királynak ortzáját nem lát-hatá.

25 Nem vala pedig az egész Izraelben ollyan szép ember, mint Absolon, ki ditséretre ollyan méltó vólna; *mert* tetétöl fogva talpig ö benne semmi makula nem vala.

26 Es mikor a' fejét meg-nyíreti vala, (mert minden esztendöben el-nyíreti vala, mert igen nehéz vala néki, és azért nyírik vala el,) az ö fejének haja nyom vala két-száz sikluft, a' közönséges mérték szerint.

27 Lön pedig Absolonnak három fia, és egy leánya, kinek neve Támár vala: ez igen szép termetü afszszonyiállat vala.

28 Két esztendöt múlatott vala pedig immár Absolon Jérusálemben, hogy a' Királynak színét még-is nem látta vala.

29 El-külde azért Absolon Joábhoz, hogy ötet a' Királyhoz küldené, ki nem akara hozzája menni: és el-külde másod-szor-is, de ugyan nem akara menni.

30 Monda azért az ö szolgainak: Tudjátok, hogy a' Joáb' majorja mellettem vagyon, és az árpát ott tartja: menjetek-el, és gyújtsátok-fel tüzzel: és meg-gyújták az Absolon' szolgai a' majort tüzzel.

31 Fel-kele azért Joáb, és méne Absolonhoz az ö házába, és monda néki: Mi az oka, hogy a' te szolgaid az én majoromat fel-gyújtották tüzzel?

32 Felele Absolon Joábnak: Azért, mert hozzád küldöttem illy szóval, hogy te ide jönél, és a' Királyhoz küldenélek, hogy ezt mondanád *nékie*: Mi szükség vólt haza jönöm Geszurból? mert jobb vólna most-is nékem ott *lennem*. Azért tselekedd-meg, hogy lehessek szembe a' Királyal: és ha én bennem vétket talál, öllessen-meg engemet.

33 El-méne azért Joáb a' Királyhoz, és meg-mondá néki: Es akkor hivatá *a' Király* Absolont, és el-méne a' Királyhoz, és fejet hajtván a' Király elött, artzal a' földre borúla: Es megtsókolá a' Király Absolont.

XV. RESZ.

Absolon ki-kergeti országából Dávidot.

1 LÖn pedig annak-utánna, szerze magának Absolon * szekereket, lovakat, és ötven embereket, kik ö elötte járnának. * 1 *Kir.* 1: 5.

2 Reggel pedig fel-kelvén Absolon, meg-áll vala az út-félen a' kapuban, és min-

mindent, valakinek dolga vala, hogy a' Királyhoz menne igaz itéletet kérni, hozzája ſzóllít vala Abſolon, és meg-kérdi vala: Mitsoda városból való vagy te? És mikoron a' meg-felelvén azt mondaná: Izraelnek egy nemzetségéből való a' te ſzolgád;

3 Mond vala néki Abſolon: Imé a' te beſzéded mind jó, és mind igaz; de ki hallgatſon-meg téged', arra ſenkit a' Király nem *rendelt*.

4 Mondja vala iſmét azonközben: Vajha valaki engemet tenne itélő Bíróvá e' földön, és én hozzám jöne minden ember, a' kinek valami igye és peri vólna, igazat tennék néki;

5 Mikoron pedig valaki hozzája mégyen vala-is, és fejet hajt vala néki, azonnal kezét nyújtja vala, és azt meg-fogja vala, és meg-tsókolja vala.

6 Es ekképpen tselekedék Abſolon az egéſz Izraellel, valakik igaz itéletért a' Királyhoz mennek vala: és így Abſolon az Izrael' fiainak ſzíveket alattomban hozzája hajtja vala.

7 Lön pedig negyven eſztendő felé, monda Abſolon a' Királynak: Haddmenjek el, és tellyeſitsem-meg a' fogadáſt * Hebronban, mellyet fogadtam az URnak; * *r.* 2: 1. 4.

8 Mert fogadáſt fogadott a' te ſzolgád, mikor Geſſurban laknám, melly Siriában vagyon, ezt mondván: Ha valóba haza viſzen engemet az UR Jérusálembe, az URnak ſzolgálok.

9 Monda néki a' Király: Menj-el békével; és fel-kelvén el-méne Hebronba.

10 Kémeket külde pedig azonközbe Abſolon az Izraelnek mindenik nemzetségéhez, hogy meg-mondanák: Mikor a' trombita ſzót halljátok, azt mondjátok: Abſolon uralkodik Hebronban.

11 Ment vala pedig el Abſolonnal Jérusálemből két-ſzáz ember, kiket elhivott vala, kik tudatlanságból mentek vala el, és ſemmit a' dologban nem tudtak.

12 El-külde pedig Abſolon a' Gilóból való * Achitófelhez-is, ki Dávidnak tanátsoſa vala, *és az ki-jöve* az ő városából Gilóból, míglen *Abſolon* áldoznék, és lön igen nagy haſonlás; mert a' nép menten mégyen vala, és nevekedik vala az Abſolon' tábora.

* *r.* 17: 23.

13 Es követ mene Dávidhoz illyen izenettel: Az Izrael' népének ſzíve Abſolonnal vagyon.

14 Akkor monda Dávid minden ſzolgainak, a' kik ő véle valának Jérusálemben: Keljetek-fel, és * fuſſunk el; mert nem ſzalad-hatunk-el Abſolon előtt, *ha mulatunk*, ſieſſetek elmenni, mert együt el-érkezik, és el-ér bennünket, és gonoſzúl fog velünk tselekedni, és *félö, hogy* a' város' *népét* fegyverrel *ne* vágaſſa-le. * *Sólt.* 3: 1.

15 Mondának pedig a' Király' ſzolgai a' Királynak: Valamint tettzik a' Királynak a' mi Urunknak, imhol mi, te ſzolgaid.

16 Ki-méne azért a' Király, és minden háza-népe ő utánna, és hagyá otthon a' Király tiz * ágyasit, hogy őriznék a' házat. * *r.* 5: 13.

17 Mégyen vala azért a' Király, és minden háza-népe ő utánna, kik megállának meſzſze földön.

18 Minden ſzolgai annak-oká-ért melléje mennek vala, a' Keretéuſok-is * mind, a' Peletéuſok-is mind, † a' Gittéuſok-is mind, *úgy-mint* hat-ſzáz férjfiak, kik ő utánna jöttek vala Gáth *városból*, kik a' Király előtt mennek vala. * 1 *Kir.* 1: 38. † *r.* 8: 18.

19 Monda pedig a' Király Gittéus-* Ittainak: Mi ſzükség tenéked-is eljönöd mi velünk? menj-viſzſza a' te helyedre, és maradj a' Királyal; mert te idegen nemzet vagy, és máſonnét jöttél; * *r.* 18: 2.

20 Tsak moſt * jöttél hozzám, és immár illy hamar hogy indíttalak-ki helyedből, hogy velünk el-jöjj? En pedig mégyek a' hova mégyek; menj-viſzſza, és a' te atyád-fiait-is vidd-viſzſza, véled léſzen az irgalmaſság és az igazság. * *v.* 18.

21 Monda pedig Ittai a' Királynak: El az UR, és él az én URam a' Király, hogy valahol léſzen az én URam a' Király, mind halálában mind * életében, ott léſzen a' te ſzolgád-is. * *Ruth.* 1: 16.

22 Monda azért Dávid Ittainak: Am jöjj-el, és menjünk-el: és el-méne a' Gittéus Ittai, és az ő népe véle együtt, még az aprók-is, valakik ő véle valának.

23 Es mind az egéſz föld' *népe* nagy jajgatáſſal ſír vala, mikor a' nép kőzöttök által-mégyen vala. A' Király azért által-méne a' Kedron' patakán, a' nép pedig mind mégyen vala az úton, *melly viſzen vala* a' puſztára.

24 Es ímé vélek vala * Sádok-is, és ő véle a' Léviták mind, kik az Iſten' ſzövetségének Ládáját hordozzák vala: és le-tévék az Iſten' Ládáját, és azonközbe el-juta Abjátár † *Pap-is*, míg a' nép a' városból mind ki-takarodnék. * *r.* 8: 17. † 1 *Sám.* 22: 20. 23.

25 Es monda a' Király Sádoknak: Vidd-viſzſza az Iſten' Ládáját a' városba, ha én az UR előtt kedves léſzek, engemet iſmét haza hoz: és azt megmútatja énnékem, és az ő Sátorát.

26 Ha pedig azt mondja *az Iſten*: nem kelleſz énnékem: imhol vagyok én, tselekedjék * ugy velem, a' mint néki tettzik. * 1 *Sám.* 3: 18.

27 Monda annak-felette a' Király Sádok * Papnak : Nemde nem Próféta vagyé te ? *Azért* menj haza békeſségben a' városba, Achimás pedig a' te fiad, és az Abjátár' fia Jónatán, a' ti két fiaitok mellettetek *légyenek.*

* *r.* 8 : 17.

28 Láſſátok ímé én itt mulatok, ennek a' puſztának ſik mezején, míg ti tőletek hír jö, és énnékem * izentek.

* *v.* 36.

29 Vifzſza-vivék azért Sádok és Abjátár Jérusálembe * az Iſten' Ládáját, és otthon maradának. * *r.* 6:16. 17.

30 Továbbá Dávid mikor fel-menne az olaj-fáknak hegyén, és fejét * bé-borítva, és ſaru nélkül, mentében igen ſírna: a' nép-is mellyvéle vala, bé-borította vala ki-ki az ő fejét, és menten mennek vala fel, nagy ſírva. * *r.* 19:4.

31 Meg-izenék azonközbe Dávidnak, hogy Achitófel-is a' pártosok között vólna Abſolonnal, és monda Dávid : Kérlek óh URam, bolondítsd-meg az Achitófel' * tanátsát. * *v.* 12. *r.* 16 : 23. 17 : 23.

32 Fel-juta pedig Dávid a' *hegy*' tetejére, hogy ott imádkoznék az Iſtennek, és ímé eleibe jöve az Arkéa *vá-ros*ból való Chuſai †, ki ruháját megſzaggatta vala, és földet †† hintett vala fejére. † *v.* 37. *Job* 2 : 12.

33 Es monda néki Dávid : Ha eljöſz én velem, terhemre léſzeſz énnékem ;

34 De ha a' városba vifzſza-térſz, és ezt mondod Abſolonnak : Te ſzolgád vagyok Király : ennek-elötte a' te atyád' ſzolgája vóltam, moſtan immár te ſzolgád léſzek, el-bont-hatod* Achitófelnek ellenem való tanátsát.

* *r.* 17 : 1-14. 23.

35 Es ímé veléd léſznek *otthon* Sádok * és Abjátár Papok, és valami ſzót hallándaſz a' Király' házából, mondd-meg a' Papoknak, Sádoknak és Abjátárnak. * *v.* 27. 28.

36 Ímé ö vélek az ö két fiok-is * otthon vagyon, Achimás, a' Sádok' *fia*, és Jónatán, az Abjatár' *fia* : kik által nékem mindjárált meg-izen-hetitek, valamit hallotok. * *v.* 27. 28.

37 El-méne azért Chuſai, a' Dávid' * barátja a' városba, és *azonközbe* Abſolon bé-érkezék Jérusálembe. * *v.* 32.

1 *Krón.* 17 : 33.

XVI. RESZ.

David büntettetik Sémei' ſzidalmával, és Abſolonnak undok parázna-ságával.

1 MIkor pedig Dávid egy kevéſſé alább ment vólna a' *hegy*' tetejéről, jöve ő eleibe Siba, a' * Méfibóſet' ſzolgája, két meg-terhelt ſzamárral : mellyeken vala kenyér, és ſzáz kötés aſzſzu ſzölö, és ſzáz tsomó fige, és egy tömlö bor.

2 Es monda a' Király Sibának : Mit akarſz ezzel ? Felele Siba : A' ſzamárok légyenek a' Király' háza-népének *ſzükségére*, hogy rajtok járjanak : a' kenyér pedig és a' fige, hogy a' ſzolgák meg-egyék : és a' bor, hogy igyék a' ki meg-fárad a' puſztában.

* *r.* 9 : 3. 6. 9. 19 : 17. 18.

3 Es monda a' Király : Hol vagyon moſt a' te Uradnak * fia ? Felele Siba a' Királynak : Imé Jérusálemben megmarada, mert azt mondja : Meg-adja ma † nékem az Izrael' háza-népe az én atyámnak orſzágát. * *r.* 9 : 2-5.

† *r.* 19 : 26. 27.

4 Es monda a' Király Sibának : Imé minden * tiéd légyen, valamije vólt Méfibóſetnek. Monda akkor Siba : A-lázatoſon könyörgök, hogy találjak elötted kedvet Úram Király. * *r.* 19:29.

5 El-méne azután Dávid Király ſzinte a' Bahurim' *mezéjéig*, és ímé innét jöve-ki egy ember a' Saul' nemzetsége közzül, kinek neve Sémei * vala, Gérának fia, és ki-jövén ſzidalmazza vala *öket*, * *r.* 19:21. 2 *Kir.* 2:8. 36-46.

6 Es kövel hajigálja vala Dávidot, és Dávid Királynak minden ſzólgait, jóllehet az egéſz nép és minden erös férjfiak *vóltának* önéki mind jobb-keze mind bal-keze felöl.

7 Igy ſzóll vala pedig Sémei, mikor ötet ſzidalmazná : Eredj, eredj te * vér *ſzopó* és iſtentelen ember !

* 2 *Moſ.* 22 : 28.

8 Vifzſza-adja *moſt* az UR teneked a' Saul' háza-népének minden * vérét, a' ki' helyében te uralkodol : és adta az UR az orſzágot a' te fiadnak Abſolonnak : és ímé a' nyomorúſágnak közepette vagy ; mert vér *ſzopó* ember vagy ! * *r.* 1 : 5-16. * 4 : 5-12.

9 Monda pedig' Abiſai, * Sérujának fia, a' Királynak : Hogy-hogy ſzidalmaz-hatja ez a' hólt * eb az én Uramat a' Királyt ? Majd én el-mégyek, és fejét vészem. * *r.* 18;2. † 1 *Sám.* 26:8.

10 Monda pedig a' Király : Mi közöm vagyon veletek Sérujának * fiai ? hadd ſzidalmazzon ; Mert az UR mondotta néki : Szidalmazzad Dávidot ; és ki mond-hatja néki : miért mivelted ezt ? * *r.* 2 : 18.

11 Es monda Dávid Abiſainak, és minden ſzolgainak : ímé az én fiam, ki az én ágyékomból ſzármazott, kergeti * az én életemet : hogy ne *tselekedné* tehát e' Benjáminita ? hagyjatok békét nékie : hadd ſzidalmazzon ; mert az UR mondotta néki. * 17 : 3.

12 Né-talám reá tekint az UR az én nyomorúſágomra, és jót * ád még ma nékem az UR az ö átka helyet.

* *r.* 19 : 14. 15.

13 Es mégyen vala Dávid és az ö né-pe az úton, Sémei pedig a' hegy ólda-lon

lon ellenbe mégyen vala, és mentében átkozódik * vala, és köveket hajigál vala ö ellenébe, és port hány vala.

* *v.* 7. 8.

14 El-juta annak-utánna a' Király, és mind a' véle való nép nagy fáradtsággal *egy helyre*: és ott meg-nyúgovék.

15 Abſolon pedig, és az Izrael' fiainak egéſz népe bé-menének * Jérusálembe, és Achitófel-is ö véle,

* *r.* 15: 7-12.

16 Mikoron pedig az Arkeából való Chuſai, * a' Dávid Jó-akarója, bé-ment vólna Abſolonhoz, monda Chuſai Abſolonnak: Eljen a' † Király, éljen a' Király! * *r.* 15:32-37. † 1 *Sám.* 10:24.

17 Es monda Abſolon Chúſainak: Ezé az irgalmaſſág a' te * barátodhoz? miért nem mentél-el a' te barátoddal?

* *v.* 16.

18 Felele Chuſai Abſolonnak: Semmiképpen nem *mivelem*, hanem a' kit az UR és ez a' nép válaſzt, és az Izraelnek minden fiai; azé léſzek, és azzal maradok.

19 Más az, hogy kinek ſzolgálnék *örömeſtben* mint az *én barátom*' fiának a' mint ſzolgáltam a' te atyádnak, ſzintén ollyan léſzek te hozzád-*is*.

20 Monda pedig Abſolon * Achitófelnek: Adjatok tanátsot, mit kell mivelnünk? * *r.* 15: 12. 31.

21 Felele Achitófel Abſolonnak: Menjbé, a' te atyádnak * ágyaſihoz, a' kiket itthon hagyott, hogy öriznék a' házát: és meg-érti az egéſz Izrael, hogy te az atyád ellen felette nagy gyalázatos boſzſzúságot tſelekedtél: és annál inkább meg-erösödnek mind azoknak kezeik, kik te melletted *vagynak*. * 1 *Móſ.* 49: 3. 4.

3 *Móſ.* 20: 11.

22 Sátort vonának azért Abſolonnak a' *palotának* felsö padlásán, és bé-méne Abſolon az ö attyának ágyaſihoz, az egéſz Izraelnek * ſzeme látára. * *r.* 12: 11. 12.

23 A' melly tanátsot pedig akkor Achitófel ád vala, *úgy tartják vala*, mintha valaki az Iſten' ſzavát kérdette vólna, olly *betsületben vala* Achitófelnek minden tanátsa, mind Dávid elött, mind Abſolon elött,

XVII. RESZ.

Abſolon Dávidot kergeti.

1 MOnda azért Achitófel Abſolonnak: Im én el-válaſztok * tizen-két ezer embert, és fel-kelek, és meg-üzöm Dávidot éjjel, * *Sólt.* 3: 1.

2 Es reá rohanok; mert ö meg-fáradott, és erötlen kézzel vagyon: megrettentem ötet, és meg-futamik az egéſz nép, melly ö véle vagyon: és a' Királyt ö magát * meg-ölöm. * *v.* 4.

3 Annak-utánna a' népet mind egéſzen te hozzád hajtom, *és* mikor mindenek meg-hajlanak *hozzád*, *és el-veſztheted* az embert, a' kit te kergetſz; az egéſz nép békeſséggben léſzen.

4 Es igen tettzék e' beſzéd Abſolonnak, és mind a' több Izrael' véneinek.

5 Es monda Abſolon: Hivják hamar az Arkéa *városbéli* * Chúſait-is, és halljuk-meg ö-is mi tanátsot ád.

* *r.* 15: 34. 16: 16.

6 Es mikor el-jutott vólna Chuſai Abſolonhoz, monda néki Abſolon illyenképpen: Achitófel illyen tanátsot ád, meg-fogadjuké az ö ſzavát vagy ne? Szóllj hozzá.

7 Monda akkor Chuſai Abſolonnak: Nem jó tanáts ez, a' mellyet Achitófel adott, *nem találta* ez * egy-ſzer.

* *r.* 16: 23. 17: 14.

8 Es monda Chuſai: Tudod te magad, hogy a' te atyád, és az ö emberei igen erös * vitézek, és igen meg-keſeredett ſzívüek, mint ama' kölykeitöl † meg-foſztatott mezöben *bújdosó* medve. Annak-felette a' te atyád igen hadakozó ember: és nem hál a' *több* †† néppel együtt. * 1 *Krón.* 12:8.

† *Peld.* 17: 12. †† 1 *Sám.* 23: 22.

9 Illyenkor ö valami barlangban lappang, vagy valami egyéb helyen, és ez meg-lehet, hogy mikor elö-ſzör reájok találköznak *ezek*, és valaki hallja, azt *kezdi* mondani: meg-veretett az Abſolon' népe.

10 Es így léſzen, hogy még az erös vitéz-is, kinek ſzíve ollyan mint az oroſzlánnak ſzíve, igen meg-rémül; mert az egéſz Izrael tudja, hogy a' te atyád igen erös vitéz, és azok-is, a' kik véle vagynak, erös vitézek.

11 De én azt adom tanátsúl, hogy gyüjtsd magadhoz az egéſz Izraelt Dántól fogva mind Bérſebáig: *kinek ſzáma* ſok *légyen*, mint a' tenger *partján* való föveny, és úgy menj a' hadba.

12 Akkor oſztán menjünk reá oda a' helyre a' hol meg-találj-hatjuk, és rohanjunk ö reá *nagy ſürüséggel*, mint a' harmat le-húll a' földre, hogy ſe ö benne. ſe pedig azokban, a' kik ö véle vagynak, egy ſe maradjon.

13 Ha pedig városba ſzaladna-is, mind az egéſz Izrael köteleket vigyen annak a' városnak, és vonjuk-el azt mind a' patakba, hogy még tsak egy követsként-is ott ne találjanak.

14 Es monda Abſolon, és mind az Izrael' népe: Jobb az Arkéa *városból* való Chuſainak tanátsa, az * Achitófel tanátsánál. Az UR parantsolta vala pedig, hogy az Achitófel' tanátsa elbontatnék, melly jó vala, hogy veſzedelmet hozna az UR Abſolonra.

* *r.* 16: 23.

15 Monda pedig Chuſai Sádok * és

Abjá-

Abjátár Papoknak: Illyen 's illyen tanátsot adott Achitófel Abſolonnak, és az Izraelben való Véneknek: én viſzontag illyen 's illyen tanátsot adtam. *r. 15: 35. 36.

16 Azért mindjárást küldjetek-el hamarsággal, és izenjétek-meg Dávidnak illyen ſzóval: Ne mulaſs éjjel a' * puſztának mezein; hanem *a' vizen* mindjárált menj-általl, hogy valamiképpen bé ne nyeljék a' Királyt, és véle egyetemben mind a' több népet.

* *r.* 15: 28.

17 Jónathán pedig és * Achimás állanak vala a' Rógel' † forrásánál, a' hová méne egy leányzó, és meg-mondá *ezeket* nékiek, hogy el-mennének és meg-mondanák Dávid Királynak: Mert nem akarják vala magokat megmútatni, bé-menvén a' városba.

*r. 15: 27. † 1 *Kir.* 1: 9.

18 Meg-látá mindazáltal öket egy ſzolga, és bé-mondá Abſolonnak: El-menének azért ök ketten ſietséggel, és menének egy ember' házába Bahurim' *városa*ban, kinek tornátzában vala egy áſött verem, és oda * ſzállának-alá.

19 Ragada pedig a' *gazda*-aſzſzony egy búza terítöt, és teríte a' verem' ſzájára, és arra daralt árpát teríte, és nem vevék eſzekbe e' dolgot. *Jóſ. 2: 4.

20 Menének pedig az Abſolon' ſzolgai az aſzſzonyhoz a' házba, és mondának: Hol vagyon Achimás és Jónathán? Felele nékik az aſzſzony: Által-gázolának a' vizen: Es keresék *öket*, de mikor meg nem találták vólna, viſzſza-térének Jérusálembe.

21 Mikor pedig el-mentek vólna az *Abſolon' ſzolgai*, ki-jövének a' veremből, és el-menének, és meg-mondák * *ezeket* Dávid Királynak, és mondának Dávidnak: Keljetek-fel, és menjetek-általl gyorſan a' vizen; mert illyen tanátsot adott ti ellenetek Achitófel.

* *v.* 1-3. 15. 16.

22 Fel-kele azért Dávid, és mind a' véle való nép, és által-kelének * a' Jordánon míg meg-virradna, nem lön csak egy-is, ki által nem ment vólna a' Jordánon.

* *r.* 15. 28.

23 Látván pedig Achitófel, hogy az ö tanátsa * véghez nem ment vólna: meg-nyergelé ſzamárát, és fel-kelvén el-méne házához, az ö városába; és el-rendelvén háza-népének *dolgát*, meg-fojtá † magát, és meg-hala: és el-temetteték az ö attyának koporſójában.

* *v.* 1-3. † *v.* 14. *r.* 16: 23. *Máté* 27: 5.

24 Dávid pedig juta Mahanáimba, és Abſolon által-kele a' Jordánon, mind ö maga, mind pedig a' véle való Izrael' népe.

25 Es tévé Abſolon fö Hadnagynak a' ſereg elött Amasát, * Joáb helyet. E' pedig az Amaſa egy ember' fia vala, kinek Jitra vala neve, az Izrael közzül való, a' ki közösült vala Abigaillal, † Náhás' leányával, ki Sérujának, Joáb' annyának húga vala.

* *r.* 19: 13. 20: 9. 10. † 1 *Krón.* 2: 11-16.

26 Es tábort jára az Izraellel Abſolon a' Gileád' földén.

27 Lön pedig, hogy mikor Dávid Mahanáimba jutott vólna, ímé Sóbi, az Ammóniták' *városá*ból Rabbából * való Náhásnak fia, és Lodebár *városá*ból való Ammielnek fia Mákir, és a' Gileád' *tartomány*ában Rógelimban lakozó † Barzillai, *r. 11: 1. 12: 29. † 19: 32. 1 *Kir.* 2: 7.

28 Agy leplet, medentzéket, 's tserép edényeket, búzát, árpát, liſztet, búza-darát, babot, lentsét, árpa-kását;

29 Mézet, vajat, juhot, ünö ſajtokat hozának Dávidnak, és az ö véle való népnek eleségül. Mert mondják vala magokban: Ez a' nép igen éh, és meg-fáradott, és el-ſzomjúhozott a' * puſztában.

* *r.* 15: 28.

XVIII. RESZ.

Abſolonnak veſzedelme.

1 MEg-ſzámlálá pedig Dávid a' népet, melly véle vala, és fö Hadnagyokat, 's Századoſokat rendele közöttök.

2 Es hagyá Dávid a' népnek harmad réſzét Joáb' * hadnagysága alatt, és harmad réſzét Sérujа' fiának † Abiſainak, Joáb' attya-fiának hadnagysága alatt, harmad réſzét bizá a' Gitteus ** Ittai' kezébe: Es monda a' népnek a' Király: Ugyan én magam-is el-mégyek veletek.

* *r.* 8: 16. † *r.* 10: 9. 10. 23: 18. ** 15: 19-21.

3 De a' nép monda: Ne jöjj; mert ha valahogy mi meg-futamodunk, ſemmit mi velünk nem gondolnak, és ha haſon-fele meg-hal-is közzülünk, mi velünk nem gondolnak. *Te* pedig *réſzeſz annyit*, mint mi * tiz ezeren: Jobb azért, hogy te a' városból légy nékünk ſegítségel.

* 1 *Sám.* 17: 49. 50. 18: 7.

4 Monda azért nékiek a' Király: A' mi néktek jónak tettzik, én azt mivelem: Meg-álla azért a' Király a' kapuban, és az egéſz ſereg mégyen vala ki ſzázanként, és ezerenként.

5 Parantsola pedig a' Király Joábnak, Abiſainak, és Ittainak, mondván: Az én fiammal Abſolonnal * én érettem gyengén *tselekedjetek*: hallá pedig ezt mind az egéſz had, mikor a' Király mindenik Hadnagynak parantsola Abſolon felöl.

* *v.* 29. 33. *r.* 13: 28. 29. 16: 11. 12.

6 Ki-méne azért a' nép a' mezöre az Izrael' *ſérege* ellebe, és meg-ütközének az Éfraim' erdejénél.

7 Es meg-vereték ott az Izrael' népe a' Dávid' fzolgaitól: és lön ott nagy veſzedelem az napon *ugy-mint* húſz ezer *ember' halála.*

8 Es el-ſzélledének a' viadalban minden-felé nagy meſzſze földig: és a' nép közzül ſokkal többet emélztemeg az erdö, hogy nem mint a' fegyver az napon.

9 Találkozék pedig Abſolon a' Dávid' ſzolgaira: Abſolon pedig egy öſzvéren ſzalad vala, és bé-futa az öſzvér a' nagy sürü tser-fák közzé, és felakada fejénél fogva egy tser-fára, és függ vala az ég között és a' föld között, mikor el-ment vólna alóla az öſzvér, a' mellyen ül vala.

10 Kit mikor egy ember meg-látott vólna, hírré adá Joábnak, és monda: Imhol látám Abſolont, hogy egy tser-fára fel-akadott.

11 Monda pedig Joáb az embernek, a' ki meg-mondotta vala néki: Imé láttad, 's miért nem ölted-meg ugyan ott *le-vetvén* ötet a' földre? és én dolgom *vólt vólna azután*, hogy megajándékoztalak vólna tiz ezüſt garaſſal, és egy *vitézi* övel.

12 Monda az ember Joábnak: Ha ſzinte mindjáráſt kezembe ezer ezüſt pénzt adnál-is, nem ölném-meg a' Király' fiát; mert a' mi fülünk hallására parantsolá-meg a' Király néked, Abiſainak, és Ittainak, ezt mondván: Meg-óltalmazzátok; * ſenki az *én* fiamát Abſolont *ne bántsa.* * *v.* 5.

13 Azért magamnak kereſtem vólna nyavalyát véle; mert a' Király elött ſemmi nem lehet el-fedezve: söt még te-is reám támadtál vólna *érette.*

14 Monda azért Joáb: No, mit állok elötted? Vön azért három nyilat kezébe, és Abſolonnak ſzívébe lövé, ki még eleven vala a' tser-fának * közepin. * *v.* 9.

15 Környül-fogák annak-felette a' Joáb' fegyver-hordozó ſzolgai tizen, és által-verék Abſolont, és meg-ölék * ötet. * *r.* 13: 28. 29. 15: 22.

3 *Móſ.* 20: 11.

16 Trombitát fútata azután Joáb, és meg-tére a' nép az Izraelnek üzéséből, mert meg-tiltá Joáb a' népet.

17 Fogák pedig Abſolont, és veték ötet az erdön egy nagy verembe, és nagy rakás követ * hányának reá: és az Izrael mind el-ſzalada, ki-ki az ö ſátorába. * *Józ.* 7: 24. 26.

18 Gondolt vala pedig Abſolon *egy dolgot:* és még éltében emelt vala magának valami oſzlopot a' Király' völgyében. Mert ezt mondja vala: nintsen nékem olly * fiam, kin az én nevemnek emlékezete marad-hatna: azért azt az oſzlopot a' maga nevére nevezé, mert hivattatik Abſolon' oſzlopának mind e' mái napiglan.

* *reſz.* 14: 27.

19 Monda pedig Achimás,* Sádok' fia: Majdan el-futok én, és meg-mondom a' Királynak, hogy meg ſzabadította az UR ötet az ö ellenségeinek kezekből. * *r.* 17: 17. 21.

20 Es monda néki Joáb: Ne légy ma hír-mondó, hanem hólnap mondd-meg a' hírt, ma ugyan * ne mondd-meg; mivelhogy a' Király' fia meghólt. * *v.* 21. 22.

21 Monda azonközbe Joáb Kúſinak: Eredj-el, mondd-meg a' Királynak a' mit láttál; és meg-hajtá magát Kúſi Joábnak, és el-futamodék.

22 Es ſzólla iſmét Achimás, Sádok' fia, és monda Joábnak: Jó vólnaé ha én-is el-futnék Kúſi után? Monda Joáb: Miért futnál jó fiam, ha ſemmi egyéb hírt nem vihetſz?

23 *Monda iſmét:* No, valami, *de én-is* el-futok: monda néki: Am fuſs-el. El-futamodék azért Achimás a' ſikon való úton, és meg-haladá Kúſit.

24 Dávid pedig ül vala a' két kapu között, és az ör-álló fel-állott vala a' kapu' padlására a' kö-falon fellyül: fel-emelvén pedig ſzemeit, látá hogy egy ember igen futna tsak egyedül.

25 Kiálta azért az ör-álló, és megmondá a' Királynak, és monda a' Király: Ha egyedül jö, követség vagyon az ö ſzájában: és az jötön jövén, elközelíte.

26 Látá pedig az ör-álló, hogy más ember-is igen futna, és meg-kiáltá az ör-álló a' kapun-állónak, és monda: Imhol *más* ember-*is* fut egyedül: Akkor monda a' Király: az-is hír-mondó.

27 Monda iſmét az ör-álló: A' mint látom, az elsönek ſzintén ollyan a' futása mint * Achimásnak, a' Sádok' fiának; és monda a' Király: Jámbor ember az, és jó hírrel jö. * *v.* 23,

28 Kiáltván azért Achimás monda a' Királynak: Békeſség, és meg-hajtá magát artzal a' földre a' Király elött, és monda: Aldott a' te URad Iſtened, ki kezedbe adta az embereket, kik fel-emelték kezeket az én URam ellen a' Király ellen.

29 Monda akkor a' Király; Békével vagyoné Abſolon * fiam? Felele Achimás: Látám hogy nagy bódúlás vala, mikor Joáb a' Király' ſzolgáját, és *engemet-is* te ſzolgádat el-külde; de nem tudom *azután* mi *lett.* * *v.* 5.

30 Es monda a' Király: eredj tova és állj ott; elébb-méne azért és megálla.

31 Es azonközbe Kúſi * elö-álla, és monda Kúſi: Ezt izenik a' Királynak az én Uramnak, hogy az UR az ö igaz ítéleti ſzerínt meg-ſzabadított ma téged' mindeneknek kezekből, kik ellened

ned támadtak vólt. * *v* 21.

32 Monda a' Király Kúsinak: Békével vagyoné Absolon az én fiam? Felele Kúsi: *Ollyanok* légyenek az én Uramnak a' Királynak minden ellenségi, és valakik te ellened gonoszúl feltámadnak, mint * a' te fiad. * *v.* 14-17.

33 Es meg-háborodék a' Király, és fel-méne a' kapu felett való vatsoráló házba, és síra, és ezt mondja vala mentében: Szerelmes fiam * Absolon! édes fiam, édes fiam Absolon! bátor én hóltam vólna meg te éretted, Absolon, édes fiam, szerelmes fiam! * *v.* 5. *r.* 19: 4.

XIX. RESZ.

Dávid ismét helyére áll a' Királyságba.

1 ES meg-jelenték Joábnak, hogy a' Király sírna, és Absolont jajgatná.

2 Fordúla azért az a' szabadúlás azon a' napon az egész népnek nagy bánatjára; mert hallja vala azon a' napon a' nép, hogy befzéllenék: Igen bánkodik a' Király az ö fián.

3 Es kezdék magokat a' napon a' seregből ki-lopni és bé-menni a' városba, mint szinte szokták magokat elopni afféle emberek, a' kik igen szégyenlik, hogy a' hadból el-futottanak.

4 A' Király pedig bé-borította * vala orczáját, és nagy szóval kiáltja vala a' Király: Edes fiam, Absolon! Absolon édes fiam! szerelmes fiam! ‡ *r.* 15: 30.

5 Bé-méne azért Joáb a' házba a' Királyhoz, és monda: Szégyent tettél e' mái napon minden te szolgaidnak orczájokon, a' kik e' mái nap a' te lelkedet *meg-szabadították, és a' te fiaidnak és leányidnak lelkeket, és feleségidnek lelkeket, és ágyasidnak lelkeket, * *r.* 16: 11. 18: 15.

6 Szeretvén azokat, a' kik téged' * gyülölnek, és gyülölvén azokat, a' kik téged' szeretnek: és meg-jelentéd ma, hogy kevés *betsületek* vagyon mind a' Fő embereknek, mind a' szolgáknak te náladnak; mert meg-tapasztaltam azt ma, hogy tsak élne Absolon, bátor ma mind egyig meg-hóltunk vólna, jobbnak tettzenék tenéked. * *v.* 4.

7 Azért most kelj-fel, menj-ki, és szóllj kedvek szerint a' te szolgaidnak; mert esküszöm az Urra, hogy ha ki nem jösz, ez éjjel sohol senki tsak egy ember-is nem marad veled: és e' nyomorúság mind nehezebb lészen néked minden nyomorúságnál, melly rajtad esett ifjúságodtól fogva mind eddig.

8 Fel-kele azért a' Király, és le-üle a' kapuban, és híre lön benne mind az egész népnek mondván: Imé a' Király a' kapuban ül, akkor mind az egész nép eleibe jöve a' Királynak. Az Izrael pedig el-szaladott * vala kiki az ö sátorába. * *r.* 18: 17.

9 Mind az egész nép között pedig nagy vefzekedés vala Izraelnek mindenik nemzetségében, kik ezt mondják vala: A' Király szabadított-meg minket a' mi ellenségünknek kezekből: a' Filistéusok' * kezéből-is ö szabadított-meg: minap pedig e' földről Absolon miatt el-futa. * *r.* 8: 1-14. 10: 8-19.

10 Absolon pedig, kit Elöttünk-járónak fel-kentünk vala, meg-hólt * a' hadban: Mit késtek azért a' Királynak haza hozásában. * *r.* 18: 14. 15.

11 Külde pedig Dávid Király-is *követeket* Sádók és Abjátár Paphoz illyen izenettel: Szólljatok a' Júda' * *nemzetségében* való öreg embereknek ezt mondván: Mi az oka, hogy utólsók akartok lenni a' Királynak haza hozásában? Mert az egész Izraelnek szava † jött a' Királynak házához. * *r.* 2: 4. † *v.* 43

12 En atyám-fiai vagytok, én * tsontom és én testem vagytok: miért lésztek tehát utólsók a' Királynak haza hozásában? * *Bir.* 9: 2.

13 Es Amasának * azt mondjátok: Nemde te-is nem én tsontom és testem vagyé? Bátor így 's így tselekedjék velem az Isten, és úgy adjon *jót*, hogyha én elöttem minden időben a' seregnek fő Hadnagya nem lészesz Joáb' † helyében. ‡ *r.* 17: 25. † *r.* 8: 16.

14 Es magához hajtá *a' Király* az egész Júda' *nemzetségében* való embereknek szíveket, mint egy embernek *szívét*: és el-küldének a' Királyhoz *illyen szóval*: Jöjj haza mind te, mind a' te szolgaid.

15 Haza téré azért a' Király, és juta a' Jordánhoz, a' Júda pedig ment vala Gilgálba, hogy a' Királynak eleibe menne, és által-vinnék a' Királyt a' Jordánon.

16 Siete pedig Sémei-is, * Gérának fia, ki a' Bahurimból való Jémini' fia vala, és ö-is a' Júda' nemzetségével eleibe méne Dávid Királynak. * *r.* 16: 5-8.

17 Es ezer ember vala ö véle a' Benjáminból, és * Siba-is, a' Saul' házában való szolga, és ö-néki tizen-öt fia, és húsz szolgája véle együtt, és által-menének a' Jordánon a' Király elött. * *r.* 16: 1. 3.

18 Hajót-is vivének által, hogy a' Király házá-népét által-hoznák, és úgy tselekedének a' mint szinte kedvének tettzenék: Sémei pedig, Gérának fia, térdre esék a' Király elött, mikor a' Jordánon által-menne,

19 Es monda a' Királynak: Ne tulajdonítsa *vétkül* énnékem az én Uram *az én* * álnokságomat, és ne emlékezzél-meg arról, hogy gonoszúl tselekedék veled a' te szolgád a' napon, mel-

mellyen az én URam a' Király Jérusálemből ki-méne, hogy arról tsívében gondolkodnék a' Király; * *r.* 16: 5-8.

20 Mert esméri a' te fzolgád, hogy én vétkeztem, és ímé az egéfz Jófef* nemzetsége közzül én jöttem hozzád elö-fzör, hogy a' Királynak az én Uramnak eleibe mennék.

* 1 *Móf.* 48: 5. 13-20.

21 Es felele Abifai, * Sérujának fia, 's monda: Nem ölödé-meg azért Sémeit, hogy káromlásokat fzóllott az URnak fel-kenetette ellen? * *r.* 16: 9.

22 Monda pedig Dávid: Mi közöm vagyon veletek Sérujának * fiai, hogy ma meg-akartok engemet háborítani? ma kelleneé embert † ölni Izraelben? mint-ha nem tudnám *meg-gondolni*, hogy ma lettem *újjonnan* az Izraelen Királyá. * 1 *Krón.* 2: 16.

† 1 *Sám.* 11: 13.

23 Es monda a' Király Sémeinek: Meg-nem halíz,* és meg-eskövék néki a' Király. * *v.* 22. 1 *Kir.* 2: 8. 9. 36-46.

24 Méfibófet-is pedig, Saulnak* fia, eleibe jöve a' Királynak, és fem lábait meg nem mofatta vala, fem fzakállát meg nem beretváltatta vala, fem ruháját meg nem mofatta vala a' naptól fogva, hogy a' Király el-ment vala, mind a' napig-is, mellyen békefséggel haza jöve. * *r.* 9: 6-8.

25 Es lön, hogy mikor Jérusálemből ki-jött vólna eleibe a' Királynak, monda néki a' Király: Miért nem jöttél vólt el én velem Méfibófet?

26 Felele: Uram Király, az én fzolgám tsala-meg engemet: Mert ezt mondotta vala a' te fzolgád: fzamárt nyergelek alám, hogy azon járják, és a' Királyhoz menjek; mert sánta a' te fzolgád.

27 Es bé-árúlt * *engemet* te fzolgádat az én Uramnak a' Királynak: De az én Uram a' Király *olyan*, mint az Iftennek † Angyala: Azért tselekedjél úgy, a' mint tenéked tettzik!

* *r.* 16: 3. † *r.* 14: 17.

28 Mert nem vólt fenki az én atyámnak egéfz háza-népe közzül olly, ki halált nem érdemlett vólna az én Uramtól a' Királytól, még-is mindazáltal a' te fzolgádat a' te aftalodról élö *vendégek* közzé * fzámlálád. Azért mitsoda igaz okom vólna, mellyért a' Királyra méltán panafzolkod-hatnám.

* *r.* 9: 7.

29 Monda néki akkor a' Király: Mi fzükség többet fzóllnod? En meg-mondottam, hogy te és Siba * ofztozzatok-meg a' jófzággal. * *r.* 9: 9. 10.

30 Es monda Méfibófet a' Királynak: Ambátor mind el-végye, pedig hogy az én Uram a' Király * békefséggbe haza jöhete. * *v.* 24.

31 A' Gileádból való Barzillai-is * el jöve Rógelimből, és által-méne a' Királyal a' Jordánon, kéférvén ötet a' Jordánon. * 1 *Kir.* 2: 7.

32 Barzillai pedig igen vén *ember* vala, *úgy-mint* nyóltzvan efztendös ember, és ö táplálta * vala a' Királyt, a' míg Mahanaimban lakott vala; mert igen nagy ember vala.

* *r.* 17: 27-29.

33 Monda pedig a' Király Barzillainak: Jere velem, es el-tartlak * téged' én nálam Jérusálemben. * *v.* 32.

34 Barzillai pedig monda a' Királynak: Vallyon 's mennyi az én életemnek efztendeinek napja, hogy én felmehetnék a' Királyal Jérufálembe?

35 Nyóltzvan efztendös vagyok ma, *és most* tégyeké a' jó és gonoſz között külömbséget? * Vallyon 's a' te fzolgád *most* válogaſſáé fzájával, mit egyem és mit igyam? fzükségé immár énnékem halgatnom az éneklö férjfiaknak és afzfzonyoknak fzavokat? Es vallyon 's mi fzükség vólna, hogy immár a' te fzolgád az én Uramnak a' Királynak terhére lenne? * *Pred.* 12: 4-9.

36 Egy kevéſsé a' Jordánon által-jövén a' Királyt kisérte a' te fzolgád, mi fzükség vólna, hogy ezért a' Király illyen nagy jutalmat adna.

37 Hadd menjen-vifzfza, kérlek, a' te fzolgád, és hadd * haljak-meg az én városomban, az én atyámnak és anyámnak temetö helyében: Hanem inkább imhol a' te fzolgád Kimhám *az én fiam*, menjen-el a' Királyal az én Urammal. és tselekedjél úgy véle, a' mint néked jónak tettzik.

* 1 *Móf.* 49: 29-32. 50: 25.

38 Es monda a' Király: Jöjjön-el velem Kimhám, és úgy tselekefzem véle, hogy néked-is tettzeni fog: és valamit tőlem kívánfz, meg-tselekefzem veled.

39 Mikor pedig által-költ vólna a' Jordánon az egéfz nép, a' Király-is pedig által-ment vólna: meg-tsókolván a' Király Barzillait, meg-áldá ötet, ki vifzfza-tére az ö helyére.

40 Által-méne pedig a' Király Gilgálba, és Kimhám ö véle vala. A' Júdának pedig egéfz nemzetsége ott vala a' Király által-vitelében: de az Izrael' népének * tsak fele vala.

* *v.* 11. 41. 43.

41 Es azután mikor az egéfz Izrael' népe a' Királyhoz jött vólna, mondának a' Királynak: Mi az oka, hogy tégedet ugyan el-loptanak a' mi atyánk-fiai, a' Júda' nemzetsége? és által-hozták a' Királyt, és az ö házanépét a' Jordánon, és Dávidnak minden emberit véle egyetembe?

42 Felelének pedig mindnyájan a' Júda' férjfiai az Izrael' férjfiainak: *Azért hoztuk által*; mert minékünk köze-

közelebb való * atyánk-fia a' Király, és miért haragufztok ezért? Avagy megvendégletté azért a' Király? vagy megajándékozotté valami ajándékkal.

* *v* 11. 12.

43 Felelvén pedig az Izrael' férjfiai a' Júda' férjfiainak, mondának: Tiz réfzem vagyon nékem a' Királyban. A' mi Dávidra néz-is, te-náladnál ö előtte fellyebb való vagyok, miért útáltál azért meg engemet; és vallyon nem elébb * tettemé fzót arról, hogy haza hoznók a' mi Királyunkat? De mindazáltal erősebb lön a' Júda' férjfiainak fzavok, az Izrael' férjfiainak fzavoknál. * *v.* 11.

XX. RESZ.

Séba' és Amafa' veszedelme; Dávid' Tifzt-tartói.

1 VAla pedig ott egy verfenyes ember, kinek neve vala Séba, Bikrinek fia, Benjámin' *nemzetségéből* való féfyfiú. E' trombitát fútata, és monda: Nintsen nékünk femmi közünk Dávidhoz, és femmi * örökségünk nintsen az Ifai' fiában. *Azért* ti Izraeliták *oszoljatok-el*, ki-ki az ö sátorába.

* 1 *Kir.* 12: 16.

2 El-méne azért mind az Izrael' népe Dávidtól Séba * után, Bikri' fia után: A' Júda' *nemzetségéből* valók pedig, mellette lönek az ö Királyoknak, a' Jordán' *vizétől* fogva mind Jérusálemig. *v.* 15, 21.

3 Bé-menvén pedig Dávid az ö házába Jérusálemben, elö-hozatá a' Király a' tiz afzfzony-embereket, *az ö* * ágyafit, kiket otthon hagyott vala a' Ház' őrizni: és őrizet alá rekefzté; és tápláltatá azokat; de hozzájok bé nem méne: És őrizet alatt lönek özvegységben mind haláloknak napjáig.

* *r.* 16: 21. 22.

4 Monda pedig a' Király Amasának*: Gyüjtsd-egybe nékem a' Júda' nemzetségét harmad napig, és te magad-is itt légy jelen. * *r.* 17: 25. 19: 13.

5 El-méne azért Amafa, hogy egybe gyüjtené a' Júdát, és több ideig késék, hogy nem mint *a' Király* hagyta vala néki.

6 Monda akkor Dávid * Abifainak: Imé majd gonofzbúl tselekfzik velünk Séba, Bikrinek fia, Abfolonnál; vedd melléd *azért* a' te Uradnak fzolgait, és kergesd-meg ötet, hogy valami erös városokat keresvén magának, el ne fzaladjon elöttünk. * *r.* 18: 2.

7 Ki-menének azért ö utánna a' Joáb' * *hadnagysága* alatt valók, és a' Keretéufok † és Peletéufok, és minden erös vitézek: és ki-indúlának Jérusálemből, hogy kergetnék Sébát, Bikrinek fiát. * *r.* 18: 2. † *v.* 23.

1 *Kir.* 1: 38.

8 Mikor pedig vólnának ama' nagy kőfziklánál, melly vagyon Gibeonnál, Amafa * jöve nékik eleikbe: Joáb pedig ruháján öltözvén, az ö ruháján fellyül derekához övedzett fegyvere az ö hüvelyében vala: és mikor *Joáb* menne, ki esék *a' fegyvere hüvelyiből.* * *v.* 4.

9 Monda azért Joáb Amasának: Egefségben vagyé * atyám-fia? És Joáb meg-fogá jobb kezével az Amafa' fzakállát, mintha még akarná † tsókolni: * 1 *Krón.* 2: 13-17. † *r.* 3: 27.

10 Amafa pedig nem tudja vala magát óltalmazni a' fegyvertől, melly Joáb' kezében vala, és által-üté * ötet az ötödik óldal-tsont alatt, és ki-ontá a' bélit a' földre: és noha több-fzör nem üté-által, mindazáltal meg-hala; Joáb pedig és Abifai az ö attya-fia, mennek vala Séba után, Bikrinek-fia után, * *r.* 19: 13. 1 *Kir.* 2: 5.

11 Meg-álla pedig az *Amafa' teste* felett Joábnak egy fzolgája, és monda; Valaki Joábbal tartja, és Dávidnak *javát kívánja*, Joáb után *siessen.*

12 Amafa pedig fetreng vala a' vérben az útnak közepette; látván pedig egy *ember*, hogy ott minden meg-állana, kivoná Amasát az útból a' mezőbe, és ruhát vete ő reá; mivelhogy látná, hogy valaki érkeznék, minden meg-állana felette.

13 Minek-utánna pedig ki-vonták vólna az útból, minden ember Joáb után fiet vala, hogy meg-kergetnék Sébát, Bikrinek fiát.

14 És által-méne *Séba* az Izraelnek minden nemzetségén, Abelán az-az Beth-Maakán, és mind a' Bérea' *tartományának* lakofin, kik egybe-gyülvén követik vala ötet.

15 Mikor el-jutottak vólna pedig *a' Dávid' fzolgai*, környül-vévék ötet Abela' *vagy* Beth-Maaka' *városában*, és nagy halmot töltének * a' város ellen, melly a' kö-fallal egyenlö vólna; és mind a' fokaság, melly Joábbal vala, rontják vala, hogy le-vefsék a' kö-falt.

* 2 *Kir.* 19: 32.

16 Es kiálta egy efzes afzfzonyi-állat a' városból: Halljátok-meg, Halljátok-meg, mondjátok-meg kérlek, Joábnak: Jöjj ide hozzám, valamit mondok néked!

17 Ki mikor hozzája ment vólna, monda az afzfzonyi-állat: Te vagyé Joáb? Felele: En vagyok. Ki monda néki: Hallgasd-meg a' te fzolgálóleányodnak fzavát. Es felele: Meghallom.

18 Akkor monda az *afzfzonyi-állat*: Azt mondják vala elö-fzör *a' városbéliek*: Minden kétség nélkül meg-tudakozzák *elö-fzör* az Abela*béliek*től, és úgy indúlnak-el a' dologban.

19 En *egy vagyok* a' békefség' fzeretök közzül, az Izrael' hívei közzül: te *pedig* el-akarod vefzteni a' várost; még

még pedig az Izrael' *városinak* annyát: miért nyelnéd-bé az URnak örökségét?

20 Akkor felele Joáb és monda: Távol légyen, távol légyen az én tölem, hogy bé-nyeljem és el-vefzeffem!

21 Nem úgy vagyon, hanem egy ember az Efraim' hegyéröl való, kinek neve Séba, Bikrinek fia, fel-emelte kezét * Dávid Király ellen: adjátok kézbe azt egyedül; és el-mégyek a' város alól. Es monda az aſzſzonyi-állat Joábnak: Imé majd ki-vetjük a' kőfalon a' fejét tenéked. * *v.* 1. 2.

22 El-méne azért az aſzſzonyi-állat * nagy elſzefen az egéſz kőſséghez, és el-vagatá Sébának a' Bikri' fianak fejét; és ki-veték Joábnak: és trombitát fútata, és haza oſzlának a' városa alól ki-ki az ö ſátorába, Joáb pedig haza méne Jérusálembe a' Királyhoz.

* *Pred.* 9: 15-18.

23 Joáb * azért vala az Izrael' egéſz ſeregén, Bénája pedig, Jójadának fia, a' Kereteúſokon és Peleteúſokon vala *fö Hadnagy.* * *r.* 8: 16. 18.

24 Adorám pedig adó-ſzedö, és Jóſafát, Ahiludnak fia, a' meg-lett dolgoknak meg-irója vala.

25 Séja pedig Iró-deák vala: Sádók pedig * és Abjátár, Papok valának.

* *r.* 8: 17.

26 Jairból való Ira-is Dávidnak belsö embere vala.

XXI. RESZ.

A' Gibeónitak' holálok-ért való boſzſzú-állás: Négy út-közti Dávidnak a' Filiſteúſokkal.

1 LÖn pedig nagy éhség Dávidnak idejében három egéſz eſztendeig egy-más után, és meg-találá * felöle Dávid az URat, és monda az UR: Saul-ért, és az ö vér-ſzopó háza-népéért vagyon ez; mivelhogy meg-ölte a' † Gibeónitákat. * 1 *Sám.* 30: 7. 8. † *Józ.* 9: 3-28.

2 Hivatá azért a' Király a' Gibeónitákat, és ſzólla nékiek: (A' Gibeóniták pedig nem az Izrael' fiai közzül valók valának, hanem az Emoréuſok' maradékából, kiknek az Izrael' fiai meg-eskütdek vala, Saul pedig módot kerefett vala benne, hogy azokat levágatná, az Izrael' és Júda' nemzetségéhez való ſzerelméből.)

3 Es monda Dávid e' Gibeónitáknak: Mit tselekedjem véletek, és mivel állat-hatom ezt helyére, hogy ti jót mondjatok az URnak örökſége felöl.

4 Felelének néki a' Gibeóniták: Nintsen nékünk ſemmi, ſem aranyba ſem ezüſtbe járó dolgunk Saullal és az ö háza-népével: és nintsen arra-is akaratunk nékünk, hogy valakit megöljünk az Izrael közzül. Es monda: Valamit mondotok, meg-tselekeſzem veletek.

5 Akkor mondának a' Királynak: Ö lön az ember, ki minket meg-emészte: és ki mi ellenünk *gonoſzt* gondola: és annyira ki-töröltetének miatta, hogy ſohol az egéſz Izraelnek határiban maradáſunk nem lehetne;

6 *Azért* adj nékünk hét embert az ö maradéki közzül, kiket * fel-akaſzſzunk az UR elött a' Saul' *lakó helyén* Gibeában, ki *mindazáltal* az URnak válaſztott *Királya* vólt. Es monda a' Király: En meg-adom. * 4 *Móſ.* 25: 4.

7 És kedveze a' Király Méfibóſetnek Jónathán fiának, ki Saul' fia vala, az URnak *nevére tett* * esküvés-ért, melly lett vala ö közöttök, Dávid és Jonathán között, a' Saul' fia között. * 1 *Sám.* 18: 3. 20: 15. 42. 23: 18.

8 El-vévé azért a' Király Aja' leányának Riſpának * két fiait, kiket Saulnak ſzült vala, Armónit és Méfibóſetet, és a' Saul' leányának Mikálnak öt fiait, kiket ſzült vala a' Barzillai fiának † Adrielnek, Méholátból valónak: * *r.* 3: 7. † 1 *Sám.* 18: 19.

9 Es adá azokat a' Gibeóniták' kezébe, és fel-akaſzták * öket a' hegyen az UR elött: és azok együtt heten halának-meg, és lön meg-öletések aratás' idejének elein, az árpa aratáſnak tsak kezdetiben. * *Ezek.* 17: 19.

10 Vön pedig Riſpa, Ajának leánya, valami fekete gyáſz ruhát, mellyet felvona magának azon a' kőſziklán sátor gyanánt az aratáſnak kezdetitöl fogva, míglen esö lenne reájok az égböl: és nem engedi vala az égi madarakat azokra ſzállani nappal, ſem pedig a' mezei vadakat * éjtſzaka *reájok jöni.*

11 Es meg-mondák Dávidnak a' mit Riſpa, Ajának leánya, Saulnak ágyaſa tselekedett vólna: * 5 *Móſ.* 21: 23.

12 Es el-méne Dávid, és el-hozá a' Saul' tetemeit a' Jábes* Gileádbéliektöl, kik el-lopták vala azokat a' Bethſánnak útzájáról, holott öket a' Filiſtéuſok fel-akaſztották vala, mikor a' Filiſtéuſok meg-verték vala Sault a' Gilbóa' hégyen. * 1 *Sám.* 31: 10-13.

13 Es mikor el-hozták vólna onnét Saulnak és az ö fiának Jónathánnak tetemeit, azoknak tetemeket-is, a' kik fel-akaſztattak * vala, † egybe-ſzedék,

* *v.* 8. 9. † 5 *Móſ.* 21: 23.

14 Es el-temeték Saulnak és az ö fiának Jónathánnak tetemeket, a' Benjámin' földében * Sélában, az ö attyának Kiſnek koporsójában: és akképpen tselekedének mindenestöl fogva, a' mint a' Király meg-parantsolta vala, és úgy engeſzteltették-meg azután az Iſten a' földhöz. * *Józ.* 18: 28.

15 Lön iſmét ez után-is hadok a' Filiſteúſoknak az Izraeliták ellen: és elméne Dávid az ö ſzolgaival egybe a' *hadba;*

hadbá: és hartzolának a' Filiſtéuſok ellen, annyira hogy Dávid el-fáradna.

16 Akkor Jisbi Bénób, ki az Oriáſok' maradékából való vala, (kinek kopjájának vaſa három-ſzáz réz ſiklus nyomó vala, és új *kardot* kötött vala fel óldalára) el-ſzánâ magában, hogy meg-ölje Dávidot;

17 De meg-ſégíte ötet Abiſai, * Sérujának fia, és által-üté a' Filiſtéuſt és meg-ölé. Akkor eskövéſſel fogadák néki a' Dávid' ſzolgai, ezt mondván: *Soha* többé mi velünk hadba nem jöſz, hogy az Izraelnek ſzövétnekét el ne öltsad. *r. 18: 2. 23: 18.

18 Lön annak-útánna-is hartzok a' Filiſtéuſokkal Gób' *városánál*, és akkoron-is Sibbékai, Husát *városból* való, meg-öle * Sáfót, ki az Oriáſok' maradéki közzül való vala.

* 1 *Krón.* 20: 4.

19 Ismét ezután-is lön más had a' Filiſtéuſok ellen *azon* Góbnál, holott Elchanán, a' Bethlehemből való Jaharé, Oregimnek fia meg-ölé a' Gittéus Góliátnak * *attya-fiát*: kinek kopjájának vaſa ollyan vala, mint a' ſzövőknek zúgoly-fájok.

* 1 *Sám.* 17: 4-7. 49. 50.

20 Lön még *több* hadok-is Gáth' *városánál*, és vala *ott* egy igen nagy magas * ember, kinek mind kezein, lábain hat-hat ujjai valának, *az-az*, mindeneſtől huſzon-négy, és ez-is Oriáſtól ſzármazott vala, * 1 *Krón.* 20: 6.

21 Es nagy ſzidalommal * illeté az Izraelt: ezt meg-ölé Jónatán, Dávid' báttyának Simeának fia. * 1 *Sám.* 17: 10.

22 E' négy fia vólt a' Gáthban lakó * Oriásnak, kik mind Dávid' keze által, és az ö ſzolgainak kezek által öletettek meg.

* 1 *Sám.* 17: 4-7. 49. 50.

XXII. RÉSZ.

Dávid az Iſtent ditséri, és hálákat ád minden jo-tétemények-ért.

1 ENekle pedig az URnak Dávid illyen eneket akkor, mikor az UR meg-ſzabadítá ötet minden ellenségi-nek kezekből: és Saulnak-is kezéből.

2 Es monda: Az UR én * kőſziklám és én kö-váram, és énnékem ſzabadítóm. * *Sólt.* 18:

3 Az Iſten az én erőſségem, ö benne * bizom: paiſom énnékem, és az én ſzabadúláſomnak ſzarva, énnékem fel-magaſztalóm, és *mindenben* óltalmam: én ſzabadítóm: Te ſzabadítottál-meg engemet az erőſzaktól. * *Sid.* 2: 13.

4 A' ditsérendö URat hívom ſegitségül, és meg-ſzabadúlok az én ellenségimtől;

5 Mert a' halál fájdalmi vettek vala engem' környül, az iſtenteleneknek árvizei meg-rettentettek vala engemet.

6 A' koporſónak nagy kínja környékezet vala meg engemet, a' halálnak hálója * vettetett vala meg énnékem:

*r. 21: 17. 1 *Sám.* 19: 10-12. 21: 10-14. 23: 26.

7 *De* az én nyomorúságomban az URat hívám ſegítségül, és az én Iſtenemhez fel-kiálték, és meg-hallgatá az ö Templomából az én ſzómat, és az én kiáltáſom *fel-hatott* az ö füleibe.

8 Akkor meg-indúla * és meg-rémüle a' föld, az égnek fundamentomi meg-mozdúlának és meg-rendülének; mert meg-haragudt vala *az UR*.

* *Bir.* 5: 4. 5. *Sólt.* 68: 8. 9. *Hab.* 3: 10. 11.

9 Az ö orrának füſti fel-mégyen, és az ö ſzájából * *származott* tüz meg-emésztlángozó ſzeneket gerjeſzt ö.

* *v.* 13.

10 Meg-hajtván az egeket le-ſzálla: és homályos ſetétség vala az ö lábai alatt.

11 A' Kérubimokra üle, * és repüle, és láttaték a' ſzélnek ſzárnyain.

* 2 *Móſ.* 25: 18-22.

12 A' ſetétséget *mint-egy* sátort maga környül * vonta, *tudni-illik* a' vizzé változandó sürü felhöket.

* *Eſa.* 50: 3.

13 A' nagy fényeſség miatt az ö tekintetitől * tüzek gerjedtek. * *v.* 9.

2 *Móſ.* 24: 17.

14 Meny-dörgést adott az UR az égből, és a' felséges *Iſten* ſzózatot adott.

15 El-lövé *az* ö nyilait, és el-ſzéleſzté * öket: és a' ſebes villámás megrontá öket. * *Bir.* 5: 20.

16 Es a' tenger' örvényeinek fenekei meg-láttatának, e' föld kerekségének fundamentomi ki-nyilatkozának; az URnak feddése miatt, és az ö orrának ſzelének kemény fúvása miatt.

17 El-bosátá a' magaſságból *az ö kezét, és* fel-vön engemet; ki-vona engemet a' ſok * vizekből. * *Sólt.* 69: 15.

18 Meg-ſzabadíta engemet az én erös * ellenségemtől, az én gyülölöimtől, mivelhogy hatalmasabbak vólnának én nálamnál; * 1 *Sám.* 24: 15.

19 Elömet * vették vala nékem az én nyomorúságomnak idején: de az UR vólt az én gyámolom.

* 1 *Sám.* 23: 7. 8-13.

20 Es ki-hoza engemet tágas helyre; meg-ſzabadíta engemet; mert jómat kivánja énnékem.

21 Meg-fizetett az UR énnékem az énigaſságom * ſzerínt, az én kezeimnek tiſztaſága ſzerínt fizetett nékem;

22 Mert meg-őriztem az URnak útait, és hitetlenül nem ſzakadtam-el az én Iſtenemtől. * 1 *Sám.* 24: 7. 8. 11-14. *Job* 22: 30.

23 Mert minden ö itéleti énnékem * előttem vagynak, és az ö végezéſitől nem távozom-el. * 1 *Kir.* 3: 14. 9: 4.

24 Es *mivelhogy* ö elötte ártatlan vagyok, és meg-tartóztatom * magamat az én bünömtöl:* *1 Sám.* 25:22.33.

25 Meg-fizetett az UR nékem az én igasságom * szerint, az ö szemei elött való tiſztaságom szerint. **v.* 21. 22.

26 Az irgalmashoz * irgalmas vagy, és a' tökélleteshez tökélletes vagy;

* *Máté* 5: 7. 3 *Móſ.* 26:23.24.

27 A' tiſztához * tiſzta vagy, a' viſzszáshoz pedig viſzszás vagy.

* *Máté* 5; 8.

28 A' nyomorúlt népet * meg-szabadítod; de a' te szemeid vagynak a' fel-fuvalkodtak ellen, *és azokat* megalázod. * *Péld.* 29: 23. *Máté* 5: 9.

29 Mert te vagy URam az én * szövétnekem, és az UR meg-világoſitja az én ſetétségemet. * *Sólt.* 132: 17.

30 Mert te általad futok-által az *ellenség'* táborán: az én Iſtenem' *ſegitségével* ſzökök-által a' kö-falt.

31 Az Iſtennek úta * tökelletes: az URnak ſzava † tiſzta, mindeneknek, kik ö benne biznak, *erös* ** pais.

* 5 *Móſ.* 32: 4. *Dán.* 4: 34. † *Sólt.* 12: 7. ** *Péld.* 30: 5.

32 Mert kitsoda vólna Iſten a' Jehovának * kivüle? és kitsoda hatalmas a' mi Iſtenünk' kivül?

* 5 *Móſ.* 32: 39. *Eſa.* 45: 5.

33 Az Iſten az én erőſségem a' hadban, és az én útamat tökélletesen el-kéſzíti.

34 Az én lábaimat ollyakká tette mint a' ſzarvaſokéi, és az én magas helyeimre állatott engemet.

35 Ö tanítja az én kezeimet a' viadalhoz: annyira hogy az atzél kéz-iv el-törött az én * karjaim által.

* 1 *Sám.* 17: 4-7. 49. 50.

36 Es a' te óltalmadnak paisát adtad énnékem, és a' te kegyelmeſséged által meg-ſokaſitottál * engemet.

* *r.* 5: 10.

37 Az én lépéſimet ki-terjeſztetted én alattam, és az én bokáim nem tántorgottak.

38 Meg-kergettem az én ellenségimet, és el-veſztettem öket, és meg nem tértem, míg nem el-fogyattam öket.

39 Es meg-emészttettem öket, és által-vertem öket, és fel nem kelnek, és el-húllottak az én lábaim elött.

40 Es fel-övedeztél engemet a' viadalra való erőſséggel, le-nyomtad én alattam az én ellenem támadókat.

41 Es az én ellenségimnek nyakokat az én *kezembe* † adtad, az én gyülölöimnek, és én ki-gyomlláltam * öket.

† 2 *Sám.* 3:18. * 1 *Sám.* 20: 15. 16.

42 Vártak *ſegitséget*, de nem vólt meg-ſzabadító, az URhoz * *kiáltottak:* de nem hallgatta-meg öket.

* 1 *Sám.* 28: 6. 15.

43 Es meg-rontottam öket mint a' földnek porát, mint az útzán való sárt meg-tapodtam öket, és el-ſzéleſztettem öket.

44 Es meg-ſzabadítál engemet az én népemnek-is * ellenem való támadásától, ſok nemzetségeknek Fejedelmévé tettél engemet, a' melly nemzetséget nem esmértem, *az-is* ſzolgál énnékem. * *r.* 18: 7. *Sólt.* 18: 44-

45 Az idegen nemzetségek* hazudtak én elöttem: mihelyt *az ö* fülök *én felölem* hallott, engedtenek nékem.

46 Az idegen nemzetek el-epednek vala, és a' rejtek házokban-is rettegnek vala. * *r.* 8: 9. 10.

47 El az UR, és áldott az én * Kőſziklám, és magaſztaltaſsék-fel az Iſten, az én ſzabadúlásomnak Kőſziklája. * 5 *Móſ.* 32: 15.

48 Iſten az, a' ki nékem boſzſzúállásokat ád: és meg-alázza én alattam a' népeket.

49 Es meg-menteſz engemet az én ellenſégimtől, és az én reám támadók között fel-magaſztalſz engemet, az erö-ſzakos embertöl meg-ſzabadítaſz engemet.

50 Ennek-oká-ért ditsérlek tégedet, URam, a' Pogányok * között, és a' te Nevednek éneklek. * *Róm.* 15: 9.

51 *Ö* az ö Királyának ſzabadúlásinak tornya, és ki irgalmaſságot tselekeſzik az ö meg-kenetettével Dávidal, és az ö magvával * mind örökké.

* *r.* 7: 13-16. 19. 23: 2. 5.

XXIII. RESZ.

Dávidnak utólsó beſzédi: Hadnagyi.

1 EZek' lönek pedig Dávidnak utólsó beſzédi: Az Isai' fia * Dávid mondotta *ezeket*, az a' férjfiú, a' ki nagy † méltóságra emeltetett-fel: A' Jákób' Iſtenének fel-kenetett *Királya*, ki gyönyörüséges ének ſzerzö vólt Izraelben. * 1 *Sám.* 16: 1. 13.

† *r.* 12: 7. 8.

2 Az URnak Lelke * ſzóllott én bennem, és az ö beſzéde *ſzármazott* az én nyelvem által. * *Máté* 22: 43.

3 Az Izraelnek Iſtene ſzóllott, az Izraelnek * Kőſziklája mondotta: A' ki uralkodik az embereken, igaz légyen, és olly, ki Iſteni félelemmel uralkodjék. * 5 *Móſ.* 32:4,15.30.31.

4 Es *léſzen*, mint a' világoſság reggel, *mikor* a' Nap fel-támad: *mint* a' homályoſság nélkül való reggeli idö, *és* a' melegséggel földböl *fel-nevekedett* gyenge fü az eső után.

5 Jóllehet nem ollyan az én házam az Iſten elött: Mindazáltal örökké állandó ſzövetséget * tett én vélem, mindeneſtöl el rendeltettet és állhatatoſt. Hogy az én tellyes idvességem és minden gyönyörüségem *akkor telik-bé*, mikor

kor *az én házamat* nem † tsemetézteti. *r. 7: 12-16. 18. 19. † *Esa.* 11: 1-16. *Mik.* 5: 2-9. *Luk.* 1: 26-33.

6 De az istentelenek *olyanok lesznek*, mint a' töveftől ki-fzaggattatott tövis, mellyhez kézzel nem nyúlnak;

7 Hanem a' ki hozzá akar nyúlni is, fejfzét és rúdat vélfzen hozzá: hogy ugyan azon helyen tüzzel égetteſsék-meg.

8 Ezek pedig neveik a' Dávid' erös * *vitézinek*, kik ö véle valának: A' fzékben ülö bölts, *és* a' fö embereknek Fejedelme vala Adinó Efnita, *ki* egy hartzon meg-febesített † *dárdájával* nyóltz-fzáz *embert*. * 1 *Krón.* 11: 10-13. 12: 1. † *Józ.* 23: 10

9 Ezután második vala Eleázár, * Dódónak fia, ki Ahóhi' fia vala, e' vala *egyik* a' három erös *vitézek* közzül, *kik* Dávidnál *valának*, mikor a' Filisteúsokon fzégyent tönek, *kik* oda a' helyre gyültenek vala, mikor az Izraeliták immár meg-futamodtak vólna; * 1 *Krón.* 11: 12. 13.

10 E' fel-kelvén, igen vágá a' Filisteúsokat mind addig, míg a' keze elfáradna, és a' keze a' fegyverhez ragadna, és nagy fzabadítáft tselekedék az napon az ÚR, és az *el-futott* nép vifzfza-tére ez után tsak a' fofztásra.

11 Ez után vala Samma, a' Harár *városból* való Agénak fia: Mert feregbe gyültek vala a' Filiſteúsok, és vala ott egy darab fzántó-föld lentsével teli: a' nép pedig el-futott vala a' Filiſtensok elött.

12 Akkor meg-álla ez annak a' darab *földnek* közepén, és meg-fzabadítá azt, és meg-veré a' Filiſteúsokat, és az ÚR nagy fzabadítáft tselekedék.

13 Ezeknek felette hárman jöttek vala a' harmintz válogatott vitézek közzül, és mentek vala aratáskor Dávidhoz az Adullám' * barlangjába, mikor a' Filiſteúsok táborban vólnának a' Réfaim' völgyében. * 1 *Sám.* 22: 1. 2.

14 Dávid akkor erös *kösziklában* vala, és a' Filiſteúsok' álló ſerege vala * Beth-lehemnél. * *Mik.* 5: 2.

15 *Vizet* kivánt vala pedig Dávid, és monda: Kitsoda hoz-hatna nékem vizet innom a' Beth-lehemi forrásról, * melly a' kapu elött vagyon? * *v.* 14.

16 Akkor a' három vitézek általvágák magokat a' Filiſteúsok' táborán, és merítének vizet a' Beth-lehemi forráshól, melly a' kapu elött vala: mellyet el-hozának, és vivének Dávidnak: de nem akara abból innia, hanem ki-töltè * azt az URnak.

* 1 *Sám.* 7: 6.

17 Es monda: Távol légyen én tölem URam, hogy én azt miveljem: avagy azoknak az embereknek vérét *igyamé-meg*, kik életeket *halálra* vetvén mentenek-el *a' viz-ért?* Es nem akará azt meg-innia. E' dolgot *azért* e' három * vitézek tselekedték vala.

v. 13.

18 Továbbá Abiſai * Joábnak attyafia, Sérujának fia, vala e' háromnak Hadnagyja, ki három-fzáz ellen felemelvén dárdáját, meg-ölé azokat: és önéki nagy hire neve vala e' három között. * *r.* 21: 17.

19 E' három * *vitézeknek nevekkel* noha híres neves vala *Abiſai*, és azoknak Fejedelmek vala, de mindazáltal a' hárommal nem ér vala.

* 1 *Krón.* 11: 21.

20 Benája-is, * Jójadának fia, * (ki erös ember vala,) nagy tehetségü ember vala, ki † Kabſeélböl való vala: Ez ölé-meg a' Moábitáknak két fö vitézeket. Úgyan ez el-menvén, az orofzlánt-is meg-ölé a' veremben, télben. * 1 *Kir.* 1: 8. † *Józ.* 15: 21.

21 Ugyan ez ölé-meg az Egyiptomból való embert-is, ki igen tekintetes ember vala: az Egyiptomi *ember*nek kezében dárda vala, és *ez tsak egy* páltzával méne reája: és ki-vévé az Egyiptombéli *ember*nek kezéböl a' dárdát, és meg-ölé azt, az ö maga dárdájával.

22 Ezeket tselekedé Benája, * Jójadának fia, és önékie-is jó híre neve vala a' három erös vitézek között. *v. 20.

23 A' harmintz között leg-nevezetesebb vala, de mindazáltal ama' * hármat nem éri vala, és *Hadnagygyá* tévé ezt Dávid az *ö fzavát* halgató *nép* között. * *v.* 13. 16.

24 Aſael-is * Joáb' attya-fia, e' harmintz közzé *fzámláltatik vala: kik ezek:* Elchanán, † Beth-lehemi Dódónak fia. *r. 2: 18-23. 2 *Krón.* 12: 18. † 1 *Krón.* 11: 26.

25 Haród * *városbéli* Samma: *azon* Haródból *való* Elika. * *Bir.* 7: 1.

26 Héles * Páltiból való: Híra, a' Thékoa *városból* való Ikkes' fia.

* 1 *Krón.* 27: 10.

27 Abiézer, Anethót *városból*; Mébunnai, Húſáth * *városból* való.

* 1 *Krón.* 4: 4.

28 Sálmon,* Ahóhit *városból* való: Maharai, a' Nétofát *városból*.

* 1 *Krón.* 2: 54.

29 Héleb, * Bahanának fia, Nétofátból való: Ittai, Ribainak fia, Gibeából való, melly a' Benjámin' fiaié.

* 1 *Krón.* 11: 30.

30 Benája, Piráthonból * való: Hiddai, a' patak mellet való Gáhásbéli.

* *Bir.* 12: 15.

31 Abiálbon, Arbáthból való: Azmávet, Bárhumból való.

32 Eljáhba, Sahálbomból * való: Jásen' fia Jónathán. * *Józ.* 19: 32. 42.

33 Samma Harárból való: Ahiám,

Arárból való Sarárnak fia.

34 Elifélet Ahasbainak fia, Maakátból * való : Eliám, Gilóbéli † Achitófelnek fia. * *Jós.* 13:11. † *r.* 15:12. 31.

35 Hesrai, Kármelből való : Paharai, Arbiból való.

36 Jigeál, Sóbabéli Nátánnak fia : Báni, Gádból való.

37 Sélek, Ammonita : Naharai, Beerótból való, Joábnak * a' Séruja' fiának fegyver-hordozója. * *r.* 8 : 16.

38 Íra, Jithri *városból* való : Gáreb, *azon* Jithriból való.

39 Hittéus * Uriás. Mind öfzve harmintz-heten. * *r.* 11 : 3. 15. 17.

XXIV. RESZ.

Dávidnak ſok népe húll-el dög-halállal.

1 FEl-gerjede pedig az URnak haragja az Izrael ellen, és * fel-indíttá Dávidot ö ellenek, ezt mondván : Eredj-el, ſzámláld-meg az Izraelt és a' Júdát. * 1 *Krón.* 21 : 1.

2 Monda azért Dávid Joábnak, az ö ſeregének Fejedelmének : Menj-el, járd-bé az Izraelnek minden nemzetségit, Dántól * fogva mind Berſebáig, és ſzámláljátok meg a' népet, hogy tudjam a' népnek ſzámát. * *Bir.* 20:1.

3 És monda Joáb a' Királynak : Sokaſítſa-meg az UR a' te Iſtened a' népet, a' mennyi moſtan *, tégye ſzáz annyivá, és láſsák *ezt* az én Uramnak a' Királynak ſzemei : de miért † akarja ezt az én Uram a' Király ?

* 5 *Móſ.* 1 : 10. 11. † 1 *Móſ.* 15 : 5.

4 De hatalmasabb lön a' Királynak ſzava a' Joábénál, és a' több fö embereknél : Ki-méne azért Joáb, és a' több Hadnagyok a' Király elöl, hogy meg-ſzámlálnák a' népet, az Izraelt.

5 És által-kelének a' Jordánon és tábort járának Aróer város † mellett jobb-kéz felöl, Gád' völgyében, nem meſzſze Jáſerhez. * *Jóſ.* 13 : 9.

6 Azután menének Gileádba, és a' Hodſi al-földére : Innét menének a' Dán Jaán *földére*, és Sídon' környékére.

7 Ezután menének Tírus' erös városához, és a' Hivéuſoknak 's Kananéuſoknak minden városiba. Innét menének a' Júdának Dél felöl való réſzére *, Bérſebába. *v.* 2. 6.

8 És mikor bé-járták vólna az egéſz földet, haza menének Jéruſálembe, kilentz hónap és húſz nap elmúlva.

9 És bé-adá Joáb a' meg-ſzámláltt népnek ſzámát a' Királynak : és vala az Izrael' *népe*, nyóltz-ſzáz * ezer erös fegyver fog-haró férjfiak, és a' Júda' nemzetsége vala öt-ſzáz ezer férjfiú.

* 4 *Móſ.* 1 : 46. 26 : 51. 62.

10 Minek-utánna pedig Dávid a' népet meg-ſzámlálta vólna, meg-ſebhedék * az ö ſzíve, és monda Dávid az URnak : Igen vétkeztem ebben a' mit tselekedtem. Azért moſtan, ó URam, vedd-el, kérlek, a' te ſzolgádnak álnokságát ; mert felette igen bolondúl tselekedtem ! * *r.* 12 : 13, 1 *Sám.* 24:6.

11 Es mikor fel-költ vólna reggel Dávid, ſzólla az UR Gád * Prófétának, ki Dávidnak Jövendö-mondója vala, ezt mondván : * 1 *Sám.* 22 : 5.

2 *Krón.* 29 : 25.

12 Menj-el és ſzóllj Dávidnak : Ezt mondja az UR ; Három * dolgot adok elödbe, válaſzd-el egyiket magadnak ezek közzül *a' mellyiket akarod*, hogy tselekedjem veled. * *v.* 13.

13 El-méne azért Gád Dávidhoz, és tudtára adá néki, és monda néki : *Akarodé*, hogy hét eſztendeig való éhség ſzálljon földedre ? Vagy hogy három hónapig ellenségid elött bújdoſsál, és *ellenséged* kergeſſen tégedet ? Vagy hogy harmad napig dög-halál légyen földedben ? *Azért* moſtan gondold-meg, és láſd-meg, mitsoda válaſzt vigyek annak, a' ki engemet * el-küldött. * *v.* 11, 12.

14 Es monda Dávid Gádnak : Minden felöl elég keſerüségem vagyon nékem : De inkább, kérlek, hadd eſsünk az UR' kezébe ; mert az ö irgalmaſsági * nagyok : és ne eſſem ember' kezébe. * 2 *Móſ.* 20 : 6.

15 Botsáta annak-oká-ért az UR dög-halált az Izraelre, reggeltöl fogva az el-rendeltt * ideig, és meg-halának a' nép közzül, Dántól fogva † Bérſebáig, hetven-ezer férjfiak. * *v.* 13. † *v.* 2.

16 Es *mikor* fel-emelte *vólna* kezét az Angyal Jérusálem ellen-*is*, hogy azt-*is* el-puſztítaná ; meg-ſzáná * az UR a' veſzédelmet, és monda az Agyalnak, a' ki a' népet öli vala : Elég immár, hagyd-el. Az URnak Angyala pedig vala a' Jébuséus Arauna' † tsüre mellett. * *Jér.* 42:10. † 2 *Krón.* 3 : 1.

17 Es ſzólla Dávid az URnak, mikor látta vólna az Angyalt, a' ki a' népet vágja vala, és monda : Imé én * vétkeztem, és én tselekedtem hamiſságot, ezek pedig *ollyanok mint a'* bárányok, mit vétettenek ? Kérlek inkább fordúljon a' te kézed én ellenem, és az én atyámnak háza-népe ellen.

* *v.* 2. 10.

18 Méne azért Gád * Dávidhoz azon napon, és monda néki : Eredj menj-el, *és* rakaſs öltárt az URnak, a' Jébuséus Araunának ſzérüjén. * *v.* 11, 12. 19.

19 Es el-méne Dávid a' Gádnak beſzéde ſzerínt, a' mint az UR meg-parantsolta vala.

20 Es fel-tekintvén Arauna, látá hogy a' * Király az ö ſzolgaival egybe ö hozzája menne : és ki-menvén eleibe, a' Királynak fejet † hajta Arauna,

artzal

artzal a' föld felé *hajólván*.

* 1 *Krón.* 21: 20. 21. † *v.* 18: 28

21 És monda Arauna: Mi az oka, hogy a' Király az én URam az ö szolgájához jö? Felele Dávid: Azért hogy meg-végyem töled e' szérüt, hogy ezen öltárt építsek * az URnak és meg-szünjék a' népen való ostor. * *v.* 18.

22 Monda Arauna Dávidnak: Végye-el bátor az én Uram a' Király, és áldozzék *a' mint szinte* tettzik néki. Imhol az ökrök az áldozatra: és a' boronák, és az ökrökhoz való szerszámok *legyenek* fa helyett.

23 *Azért* mindent Arauna * Király a' Királynak ada, és monda Arauna a' Királynak: A' te URad Istened engesztelteltsék-meg általad. * *v.* 16.

24 Monda pedig a' Király Araunának: Semmiképpen nem *vészem-el*; hanem ugyan árron vészem-meg töled: és nem akarok az URnak az én Istenemnek ingyen való áldozatot áldozni. Meg-vévé azért Dávid azt a' szérüt, és az * ökröket ötven ezüst sikluson. * 1 *Sam.* 6: 14.

25 Es öltárt * épite ott Dávid az URnak, és áldozék egészen meg-égetett, és engesztelö áldozattal †: és meg-kegyelmeze az UR a' földnek, és meg-szünék a' tsapás az Izraelen.

* *v.* 18. † 1 *Krón.* 21: 26. 2 *Krón.* 3: 1.

A' KIRALYOKROL IROTT ELSÖ KÖNYV.

E' Könyv a' Júda' országának öt Királyinak, Salamonnak, Roboámnak, Abijának, Asának Josafatnak: mas részről az Izrael' országának nyólts Királyinak; Jeroboámnak, Nádábnak, Baasának, Elának, Zimrinek, Thibninek, Homrinak, és Achábnak, 118. esztendök alatt viselt dolgaikat irja-meg.

I. RESZ.

A' Királyságra vágyó Adóniának szándéka hasztalan; mert Salamon lészen Királya.

1 DAvid Király pedig meg vénhedett és meg-idösödött vala; és ötet bé-takarják vala leplekkel, de meg nem melegülhet vala.

2 Es mondának néki az ö szolgai: Kereséssenek az én Uramnak a' Királynak egy szüz leányt, ki légyen a' Király környül, és ötet táplálja és hálljon te melletted, hogy melegedjék-meg az én Uram a' Király.

3 Keresének annak-oká-ért egy szép leányt Izraelnek minden határiban; és találák a' Súnem' * városából való † Abiságot, kit hozának a' Királyhoz.

* *Jos.* 19: 18. † *v.* 2: 17. 23. 25.

4 A' leány pedig igen szép vala, és a' Királyt táplálja vala és szolgál vala néki: a' Király pedig nem esméré ötet.

5 Adónia pedig a' * Haggitnak fia fel-fuvalkodék, ezt mondván: En uralkodom *Dávid' holta után*; és szerze magának szekereket. lovakat, és ötven elötte járó férjfiakat. * 2 *Sám.* 3: 4.

6 Es nem szomorítá-meg ötet az ö attya az ö életének idejében, ezt mondván: Miért tselekedtél így? Ezis pedig igen szép személy vala, és ötet Haggit szülte vala Dávidnak Absolon * után. * 2 *Sám.* 3: 3.

7 Es szólla Joábbal * a' Sérujának fiával, és Abjátár Pappal, kik az Adónia pártját tartják vala.

* 2 *Sám.* 8: 16. 17.

8 Sádok Pap pedig és Benája * a' Jójadának fia, és Nátán † Próféta, és Sémei, és Réhi, és az erös férjfiak, kik Dáviddal *valának*, nem állottak vala Adónia mellé. * 2 *Sám.* 23: 20. † 2 *Sám.* 12: 1-13. 8: 17.

9 Aldozék pedig Adónia juhokkal és ökrökkel, és egyéb kövér barmokkal a' Zohélet köszlikla mellett, melly a' Rógel * forrása mellett vala: és vendégekké hivá minden ö attya-fiait a' Király' fiait és minden Júdabéli férjfiakat, a' Király' szolgait. * *Jos.* 15: 7.

10 De Nátán Prófétát és Benáját, és amaz erös * vitézeket, és Salamont az ö attya-fiát nem hivá-el.

* 2 *Sám.* 23: 8-39.

11 Szólla annak-oká-ért Nátán * Bethsabénak a' Salomon' annyának illyen-képpen: Nem hallottadé, hogy Adónia a' Haggitnak fia uralkodik; és a' mi Urunk Dávid nem tudja?

* 2 *Sám.* 11: 2-5. 27.

12 Mostan azért jövel és tanátsot adok tenéked, és *ez által* szabadítsd-meg mind a' te életedet, mind a' te fiadnak Salamonnak életét.

13 Eredj, menj-bé Dávid Királyhoz, és mondd ezt önéki: *Edes* Uram Király, nemde nem * meg-esküdtélé te a' te szolgáló leányodnak illyenképpen: Salomon a' te fiad uralkodik én utánnam, és ö ül az én királyi székemben? miért uralkodik tehát Adónia?

* *v.* 30.

14 Es ímé mikor még a' Királyal ott szóllanál te, én-is bé-mégyek te utánnad, és véghez viszem a' te beszédidet.

15 Bé-méne annak-oká-ért Bethsabé a' Királyhoz a' kamarába, (a' Király pedig igen meg-vénhedett vala,) hol a' Súnemből való * Abiság szolgál vala a' Királynak. * *v.* 3.

16 Fejet

16 Fejet hajta azért Bethſabé, és meg-hajtá magát a' Királynak. És monda a' Király: Mit kivánſz?

17 Felele néki *Bethſabé:* *Edes* URam, te * meg-esküdtél a' te Uradra Iſtenedre a' te ſzolgáló-leányodnak illyenképpen: Salamon † a' te fiad uralkodik én utánnam, és ö ül az én királyi ſzékemben. * *v.* 30.

† 1 *Krón.* 22: 9.

18 Es ímé moſtan Adónia uralkodik: te pedig moſt azt nem tudod URam Király!

19 Mert áldozott örökkel, és nagy ſok kövér barmokkal böségeſen, és vendégekké hívta a' Királynak * minden fiait és Abjátár Papot, és Joábot a' ſeregnek Hadnagyját: Salamont pedig a' te ſzolgádat el nem hívta.

* *v.* 9. 10.

20 Te pedig, *édes* Uram Király, *tudod*, hogy az egéſz Izrael' népének ſzemei te reád néznek, hogy meg-jelentsed nékiek, kitsoda fog-ülni az én Uramnak a' Királynak ſzékiben ö utánna.

21 Mas-képpen e' léſzen: mikor az én Uram a' Király el-aluſzik az ö attyaival, én és az én fiam Salamon bünösök léſzünk.

22 Imé pedig mikor még a' Királyal ſzóllana; Nátán Próféta * erkezék. * *v.* 14.

23 Es meg-jelenték a' Királynak, mondván: Itt vagyon Nátán Próféta. Es bé-menvén a' Király' eleibe meghajtá magát a' Király, elött artzal a' földre le-borúlván.

24 Es monda Nátán: Uram Király, *te* mondottadé *ezt:* Adónia uralkodik én utánnam, és ö ül az en királyi ſzékemben?

25 Mert alá-ment ma, és áldozott ökrökkel és kövér barmokkal böségeſen, és vendégekké hívta a' Királynak minden fiait, és a' ſeregnek * Hadnagyit és Abjátár Papot: és ímé ök éſznek és iſznak ö elötte, és *immár* azt kiáltották: Eljen Adónia Király! *v. 7.

26 Engemet * pedig, ki te ſzolgád vagyok, és Sádok Papot, és Benáját a' Jójada' fiát, és Salamont a' te ſzolgádat el nem hívta. * *v.* 10.

27 Avagy az én Uramtól a' Királytól letté ez a' dolog; hogy nem adtad tudtára a' te ſzolgádnak: kitsoda fogna ülni az én Uramnak a' Királynak ſzékiben *az ö hólta* után?

28 Es felelvén Dávid Király, monda: Hivjátok hozzám Bethſabét. Ki bé-menvén a' Király' eleibe, meg-álla a' Király elött.

29 Es meg-esküvék a' Király, mondván: El az ÚR, ki meg-ſzabadította az én lelkemet minden nyomorúságból;

30 Hogy a' miképpen meg-esküdtem * tenéked az Izraelnek Urára Iſtenére, ezt mondván, hogy a' te fiad Salamon uralkodnék én utánnam: azonképpen ö ül az én Királyi ſzékemben én helyettem, melliyet ma véghez viſzek. * *v.* 17.

31 Es fejet hajta Bethſabé artzal a' földre *le-borúlván*, és magát meg-hajtván a' Király elött, monda: Eljen az én Uram a' Dávid Király mind örökkél!

32 Azután monda Dávid Király: Hivjátok hozzám Sádok *Papot és Nátán Prófétát, és Benáját † Jójadának fiát: kik a' Király' eleibe bé-menének. * *v.* 8. † 1 *Krón.* 27: 5. 6.

33 Es monda nékiek a' Király: Vegyétek mellétek a' ti URatoknak ſzolgait, és ülteſſétek Salamont az én fiamat az én öſzvéremre, és vigyétek-alá ötet Gihonra;

34 Es kenje ötet ott Sádok Pap és Nátán Próféta Izraelnek Királyává: annak-utánna kürtöljetek, és kiáltſátok: * Eljen Salamon Király!

* *v.* 39. 40.

35 Es jöjjetek-fel *onnét* ö utánna: és el-jövén üljön az én királyi ſzékembe, és ö uralkodjék én helyettem; mert *immár* meg-hagytam önéki, hogy ö légyen Fejedelme mind Izraelnek 's mind Júdának.

36 Felele pedig Benája,* Jójadának fia a' Királynak, és monda: Amen! Igy ſzólljon az én Uramnak a' Királynak URa Iſtene. * 2 *Sam.* 23: 20.

37 A' miképpen véle volt az UR az én Urammal a' Királyal: azonképpen véle légyen Salamonnal-is, és magaſztalja fellyebb az ö királyi ſzékit az én Uramnak Dávid Királynak királyi ſzékinél.

38 Alá-méne azért Sádok Pap és Nátán Próféta és Benája, Jójadának fia, a' Keretéuſok-is és a' * Peletéuſok: és fel-ülteték Salamont a' Dávid' Király öſzvérére, és alá-vivék ötet Gihon mellé. * 2 *Sám.* 20: 7. 23.

39 Vön annak-felette Sádok * Pap egy ſzaru olajt az *UR*' Sátorából, és meg-kené † Salamont: azután kürtölének, és az egéſz nép ezt kiáltá: Eljen Salamon Király! * 1 *Krón.* 29: 22.

† 1 *Krón.* 22: 9. 10.

40 Es fel-jöve az egéſz nép utánna, és a' nép ſipol vala és örül vala felette igen: annyira hogy a' föld-is megrepedne az ö ſzavok miatt.

41 Meg-hallván pedig * Adónia, és mind a' vele való hivatalos vendégek, minek-utánna a' lakodalmot el-végezték vólna: Joáb-is meg-hallván a' kürtölésnek ſzavát, monda: *Vallyon* miért vagyon e' meg-háborodott városnak ſzava? * *v.* 7. 9.

42 Mikoron pedig még ö ſzóllana, ímé Jónathán,* az Abjátár Pap' fia, érkezék,

kezék, kinek monda Adónia: Jöjj-bé; mert erös férjfiú vagy, és jó hírt mondaſz. * *v.* 7. 2 *Sám.* 15: 27.

43 Felelvén pedig Jónathán, monda Adóniának: Bizonyára a' mi Urunk Dávid Király Salamont tette Királyá;

44 Es el-küldötte ö véle Sádok Papot a' Király, és Nátán Prófétát, és Benáját * Jójadának fiát, a' Kereteúſokat-is és Peleteúſokat, és ötet a' Király' öſzvérére ültették.

* 2 *Sám.* 20: 7. 23.

45 Annak-felette Királyá kenték ötet Sádok * Pap és Nátán Próféta Gihonnál, és fel-jöttek onnét örülvén, és meg-zendült a' város: Ez a' ſzó, a' melyet hallottatok. * 2 *Sám.* 15: 27.

46 Es *immár* bé-is ült Salamon az országnak királyi ſzékibe;

47 Söt még a' Király' ſzolgai-is bémenének, hogy meg-áldják a' mi Urunkat Dávid Királyt, mondván: Tégye az Iſten a' Salamon' nevét híresebbé * a' te nevednél, és magaſztalja felyeb az ö ſzékit a' te ſzékednél: Es meg-hajtá magát a' Király az ágyon.

* *r.* 3: 12. 2 *Sám.* 7: 9.

48 Es ekképpen-is ſzólla a' Király: Áldott az Izraelnek URa Iſtene, ki adott e' mái napon ollyat, ki ſzemeimnek láttára *helyettem* ülne az én királyi ſzékemben.

49 Akkor meg-rettenének, és felkelének mindnyájan a' hivatalosok, kik Adóniával valának, és ki-ki mind dolgára méne.

50 Továbbá Adónia Salamontól való féltében fel-kele, és el-menvén megfogá az öltárnak * ſzarvait. * *r.* 2: 28.

51 Hírré-adák pedig Salamonnak illyen ſzókkal: Imé Adónia Salamon Királytól való féltében meg-fogta az öltárnak ſzarvait, ezt mondván: Eskündjék-meg ma nékem Salamon Király, hogy meg nem öli az ö ſzolgáját fegyverrel.

52 Es monda Salamon: Ha jámbor léſzen, *egy* haj-ſzál * fejéröl le nem eſik a' földre; ha pedig gonoſzság találtatik ö benne, † meg kell halnia.

* 1 *Sám.* 14: 45 † *r.* 2: 21-25.

53 El-külde azért Salamon Király, és el-hozák ötet az öltártól; és el-jövén meg-hajtá magát Salamon Király előtt; és monda Salamon Király: Menj-el a' te házadhoz.

II. RESZ.

Dávid, maga halála előtt, oktatja Salamont: Salamonnak kémény országlása.

1 ELközelgete pedig a' Dávidnak ideje, hogy meg-halna, és parantsola Salamonnak az ö fiának, ezt mondván:

2 En el-mégyek az egéſz * földnek útán; erösödjél-meg és légy ember,

* *Jóſ.* 23: 14.

3 Es örizd-meg a' te URadnak Iſtenednek őrizetit, hogy az ö útain járj, és meg-örizzed az ö rendeléſit, az ö parantsolatit és az ö itéletit, és az ö bizonyság-tételit, a' mint meg-vagyon irva * a' Móſes' törvényében; hogy elö-mented légyen mindenekben, a' mellyeket tselekedendeſz, és mindenütt, valamerre fordúlándaſz;

* 5 *Móſ.* 17: 18-20. *Jóſ.* 1: 7.

4 Hogy meg-tellyesítse az UR az ö beſzédét, a' mellyet ſzólott énnékem, mondván: Ha meg-őrizéndik * a' te fiaid az ö útjokat, járván én előttem tökélletesſéggel, tellyes ſzívek ſzerínt és tellyes lelkek ſzerínt: ezt mondván *mondok*, ſoha el-nem fogy a' férjfiú teneked az Izraelnek királyi ſzékiből.

* 2 *Sám.* 7: 12-16.

5 Azt-is jól tudod, mit tselekedett én rajtam Jóáb a' Sérujának fia, *az*, mit tselekedett az Izrael' népének két fö-Hadnagyival, Abnerrel * a' Nérnek fiával, és Amasával † Jéternek fiával, kiket meg-öle, hadakozáshoz illendö vért ontván békeſségnek idején; és mi-módon helyheztette a' hadakozáshoz illendö vért az ö derekán való övében, és az ö lábán való ſaruban. * 2 *Sám.* 3: 27. † 2 *Sám.* 20: 10.

6 Tselekedjél azért a' te böltseſéged ſzerínt; és ne engedjed, hogy meg-öſzülvén békeſséggel * menjen a' koporsóba. * *v.* 29-34.

7 A' Gileádbéli Barzillainak * fiaival pedig tselekedjél irgalmaſságot; és légyenek a' te aſztalodnál való vendégek között; mert haſonlatoképpen elömbe jövén *tselekedtek én velem*, mikor Abſolon előtt a' te atyád-fia előtt futnék. * 2 *Sám.* 19: 32-38.

8 Annak-felette, ímé te veled vagyon Sémei,* Gérának a' Bahurimbéli Jémini' fiának fia, ki igen meg-ſzidalmaza engemet az napon, mellyen Mahanáimba mégyek vala; mindazáltal mivelhogy ö elömbe alá-jöve a' Jordánhoz †, meg-esküdtem néki az URra, ezt mondván: Nem öllek-meg téged' fegyverrel. * 2 *Sám.* 16: 5-8.

† 2 *Sám.* 19: 16-23.

9 De te büntetés nélkül * ötet ne hagyjad, és mivelhogy eſzes férjfiú vagy, tudod mit kelljen tselekedned véle, hogy az ö vénségét vérrel botsáſſad a' koporsóba. * *v.* 36. 46.

10 Azután meg-hala Dávid az ö attyaival, és el-temetteték Dávidnak * városában. * 2 *Sám.* 5: 6. 9.

11 Az idö pedig, mellyben uralkodék Dávid Izraelben, negyven eſztendöt *téſzen*: Habronban uralkodék * hét eſztendeig, Jérusálembe pedig uralkodék harmintz-három eſztendeig.

* 2 *Sám.* 5: 4.

12 Salamon azért üle Dávidnak az ö at-

ö attyának Királyi ſzékibe, és megerösödék * az ö Királyi birodalma felette igen. * 1 *Krón.* 29 : 23.

13 Méne pedig Adónia, * Haggitnak fia Bethſabéhoz a' Salamonnak annyához, és az mondá : Békeſſégesé a' te jöveteled? Ki felele : Békeſséges.

* *r.* 1 : 50.

14 Annak-felette monda : *Valami* beſzédem vagyon nékem te veled. Monda az : Szóllj.

15 Akkor monda *Adónia* : Te tudod, hogy enyim vala az orſzág * és az egéſz Izrael én reám néz vala, hogy én uralkodjam : de el-vétetek az orſzág én tölem, és lön az én atyámfiaé; mert az URtól adattaték ö-néki.

* *r.* 1 : 3. 7. 9.

16 Moſtan pedig egy kéréſt kérek tőled, ne hagyjad hijába kéréſemet. Monda az önéki : Mondd-meg, *mit akarſz.*

17 Es ö monda : Szóllj, kerlék, Salamon Királynak ; (mert a' te kéréſedet meg nem veti,) hogy adja énnékem a' Súnemből való Abiságot * feleségül. * *r.* 1 : 3. 4.—

18 Felele Bethſabé : Jól vagyon, én ſzóllok te melletted a' Királynak.

19 Méne azért Bethſabé Salamon Királyhoz, hogy ſzóllana néki Adónia felöl ; és fel-kele a' Király ö eleibe, meg-hajtván magát ö elötte, le-üle Királyi ſzékibe ; és ſzéket tétete a' Király *az ö* annya alá, ki üle ö-néki jobb-keze felöl.

20 Es monda *Bethſabé* : Egy kis kéréſt kérek én te töled, ne hagyjad hijába kérésemet. Es monda néki a' Király : Kérj édes anyám ; mert nem hagyom hijába kérésedet.

21 Monda ö : Adaſsék a' Súnem *város*ból való Abiság Adóniának * a' te atyád-fiának feleségül. * *v.* 17

22 Akkor felele Salamon Király és monda az ö annyának : De miért kéred te a' Súnembéli Abiságot Adóniának : Kérjed ö-néki *inkább* az orſzágot-*is* ; mert ö énnékem bátyám ; de ö véle *egyet-ért* Abjátár Pap, * és Joáb a' Sérujának fia. * *r.* 1 : 7.

23 Es meg-esküvék Salamon Király az URra, mondván : Ezt tselekedje én velem az Iſten, és ennél-is nagyobbat, hogy az ö életének * ellene ſzóllotta Adónia ezt a' beſzédet.

* *v.* 25. *r.* 1 : 52.

24 Moſtan annak-okáért él az UR ki meg-erösített engemet, és ültetett engemet az én atyámnak Dávidnak Királyi ſzékibe és ki házat * ſzerzett énnékem, miképpen meg-mondotta vólt : ma meg-ölettetik Adónia.

* 2 *Sám.* 7 : 11. 12.

25 El-küldé azért Salamon Király Benáját a' Jójadának fiát, ki le-vágá * ötet és meg-hala. * *v.* 22. *r.* 1 : 52.

26 Abjátár * Papnak pedig monda a' Király : Menj-el Anathótba a' te jószágodba ; mert halálnak fia vagy : de ma tégedet meg nem öletlek, mivelhogy hordoztad az UR Iſtennek Ládáját Dávid előtt az én atyám előtt ; mivelhogy az én atyámnak minden nyomorúságiban † réſzes vóltál. * *r*, 1 : 7.

† 1 *Sám.* 22 : 20-23. 2 *Sám.* 15 : 24.

27 Es ki-üzé Salamon Abjátár Papot, hogy ne lenne * az URnak Papja, hogy bé-tellyeſítené az URnak beſzédét, mellyet ſzóllott vala az Eli' † háza felöl Silóban. * *r.* 1 : 7.

— † 1 *Sam.* 2 : 31-33.

28 El-juta pedig ez a' hír Joábhoz, (mert Joáb Adóniához hajlott vala noha az előtt nem hajlott vala Abſolonhoz) és el-futa Joáb az URnak Sátorába, és meg-fogá az óltárnak ſzarvait.

29 Hírré-adák pedig Salamon Királynak, *ezt mondván* : Joáb * az URnak sátorához futott, és ímé az óltár † mellett vagyon. Es el-küldé Salamon Benáját Jójadának fiát, mondván : Menj-el, vágd-le ötet. * *v.* 5. † *r.* 1 : 50.

2 *Móſ.* 21 : 14.

30 El-méne azért Benája * az URnak sátorához, és monda néki : ezt mondja a' Király : Jöjj-ki ! Kinek felele *Joáb* : Semmiképpen nem *megyek*, hanem *inkább* itt halok-meg. Es megvivé Benája a' Királynak e' dolgot, mondván : Igy ſzólott Joáb, és így felelt nékem.

31 Es monda néki a' Király : Tselekedjél úgy a' mint ſzóllott ; vágd-le ötet, aztán temesd-el ; és vedd-el az ártatlan vért, mellyet ki-ontott † Joáb, en rólam és az én atyámnak házáról.

† *r.* 2 : 5. * 2 *Móſ.* 21 : 14.

32 Es az UR fejére fordítja az *ártatlan* vért, mivelhogy két férfiakra nálánál igazabbakra és jobbakra támada, és meg-ölé öket fegyverrel, és az én atyám Dávid nem tudja vala ; Abnert * *tudni-illik* a' Nérnek fiát, az Izrael' feregének Hadnagyját ; és Amasát, † Jéternek fiát, Júda' vitézinek Hadnagyját * 2 *Sam.* 3 : 27.

† 2 *Sám.* 20 : 10.

33 Ezeknek azért vérek * Joábnak fejére tér, és az ö magvának fejére mind örökké : Dávidnak pedig és az ö magvának, és az ö házának, és az ö királyi ſzékének békeſsége légyen az URtól mind örökké. * 1 *Móſ.* 9 : 6.

34 Fel-méne azért Benája Jójadának fia, és reá rohanván meg-ölé ötet ; és el-temették az ö házában a' puſztában.

35 Rendelé pedig a' Király Benáját, Jójadának fiát ö * helyette a' ſereg elött Hadnagygyá, és Sádok † Papot rendelé a' Király Abjátár helyett.

* 2 *Sám.* 8 : 16. † 1 *Sám.* 2 : 35.

36 An-

36 Annak-utánna el-külde a' Király és magához hivatá Sémeit, * és monda nékie: Epíts házat magadnak Jérusálemben, és lakjál ott; és onnét ne menj-*ki* se ide, se tova; *v.* 9.

37 Mert valamelly nap ki-menéndesz, és által-menéndesz a' Kedron' patakján; bizonnyal tudjad, hogy meg kell halnod, a' te véred léfzen a' tennen fejeden.

38 Es monda Sémei a' Királynak: Tettzik nékem e' befzéd: a' miképpen fzóllott az én Uram a' Király, akképpen tselekefzik a' te fzolgád; és fok * ideig lakék Sémei Jérusálemben.

* *v.* 39.

39 Lön pedig három esztendö múlva, el-szökének két fzolgai Sémeinek Akishoz * Maakának fiához, a' Gáthbéli Királyhoz; és hirré adák Sémeinek mondván: Imé a' te fzolgaid Gáthban *vagynak*. * 1 *Sám.* 27: 2.

40 És fel-kelvén Sémei meg-nyergelé fzamárát, és el-méne Gáthban Akishoz, hogy meg-keresné az ö fzolgait: el-méne Sémei és meg-hozá az ö fzolgait Gáthból.

41 Hírré adák pedig Salamonnak, hogy el-ment vólna Sémei Jérusálemből Gáthba, és haza jött vólna.

42 Akkor el-külde a' Király, és magához hívatá Sémeit, és monda nékie: Nemde nem esküvésfel kénfzérítetteleké tégedet az URra, és bizonyságot tettem tenéked, ezt mondván: Valamelly napon ki-menéndesz *, és ide 's tova menéndesz: bizonnyal tudjad, hogy meg-halfz, és azt mondád énnékem: Tettzik e' befzéd, meg-értettem. * *v.* 37.

43 Miért nem örizéd-meg ezoká-ért az UR elött való esküvéft, és a' parancsolatot, mellyet néked parantsoltam?

44 Monda annak-felette a' Király Sémeinek: Te tudod mind azt a' * gonofzságot, mellyröl a' te fzíved bizonyság, mellyet az én atyámmal Dávidval tselekedtél: az UR azért mind azt a' gonofzságot a' te fejedre fordította. * 2 *Sám.* 16: 5-8.

45 Salamon Király pedig áldott légzen; és a' Dávidnak királyi fzéki légzen állandó az UR elött mind örökké.

46 Parantsola annak-oká-ért a' Király Benájának a' Jójada' fiának, ki elméne és le-vágá Sémeit, és meg-hala. És az orfzág meg-erösödék * a' Salamon' kezében.

* 2 *Krón* 1: 1.

III. RESZ.

Salamonnak házasága, gubernálása: könyörgése, és böltsi itéleti.

1 SOgorságot vete pedig Salomon Faraóval az Egyiptombéli Királyval; és el-vévé a' Faraó' leányát, és hozá a' Dávidnak * városába, miglen el-végezné az ö † házának és az UR' Házának építését, és Jérusálemnek kö-falát körös-környül. * 2 *Sám.* 5: 6. 9.

† *r.* 7: 8.

2 De a' kösség áldozik vala a' * magas helyeken; mert nem építtetett vala ház az URnak nevének mind ez ideiglen. * 3 *Mós.* 17: 4.

3 Szereté pedig Salamon az URat, járván Dávidnak az ö attyának * parantsolatiban: csak-hogy a' magas helyeken † áldozik vala, és ott fzerez vala jó illatot. * *r.* 2: 3. 4.

† 3 *Mós.* 1: 3. 17: 4.

4 Mikor annak-oká-ért Gibeonba * ment vólna a' Király, hogy ott áldoznék, mivelhogy ott vala a' magasságon építtetett *fö* † *óltár*: és Salamon azon az óltáron áldozott vólna egészen égö-áldozatúl ezer barmot:

* 2 *Krón.* 1: 3-5. *Józs.* 10: 12: 13.

† 1 *Krón.* 16: 39. 44.

5 Meg-jelenék * Gibeonban az UR Salamonnak azon éjjel álmában, és monda az Iften: Kérj a' mit *akarfz*, hogy adjak néked. * *r.* 9: 2. 1 *Krón.* 21: 29.

6 Es monda Salamon: Te a' te fzolgáddal az én atyámmal Dáviddal nagy irgalmaffágot tselekedtél, a' miképpen ö-is járt te elötted híven, igazán, * és te hozzád egyenes fzívvel, és megtartodtad ö-néki ezt a' nagy irgalmaffágot, hogy néki fiat adtál, ki az ö Királyi fzékiben ül, a' mint e' mái napon meg-tettzik. * *v.* 14.

2 *Sám.* 22: 22-24.

7 Es moftan, óh én URam Iftenem, te tettél engemet te fzolgádat Királyá, Dávidnak az én atyámnak helyette. En pedig kitsíny gyermek vagyok, és nem tudok *a' nép elött* ki-menni és bejöni.

8 Es a' te fzolgád a' te néped között *Gond-viselö*, a' mellyett magadnak választottál; e' nagy fzámú nép *között*, me''y meg nem fzámláltat-hatik, * meg fem irattat-hatik a' fokaság miatt. * *r.* 4: 20.

9 Adj azért a' te fzolgádnak értelmes fzívet, * hogy tudja meg-itélni a' te népedet, hogy tudjon választ tenni a' jó és gonosz között; mert kitsoda itél-heti-meg ezt a' te fok *fzámú* népedet. * 2 *Krón.* 1: 10.

10 Es tettzék e' befzéd az URnak fzemei elött, hogy Salamon illyen dolgot kért vólna.

11 Monda azért az Iften önéki: Mivelhogy ezt kérted én tölem, és nem kértél magadnak hofzfzú életet, fem nem kértél magadnak gazdaságot, fem pedig nem kérted a' te ellenségidnek lelkeket, hanem kértél értelmet az itélet-tételre:

12 Imé a' te befzéded fzerint tselekedtem: Imé teneked adtam bölts és értelmes fzívet, * ugy-annyira hogy te hozzád hafonló nem vólt te elötted, és után-

utánnad sem támad hasonló.
* *r.* 4: 29. 30. 31.

13 Söt még azt-is, a' mit nem kértél, meg-adtam tenéked, *tudni-illik* mind gazdagságot,* mind ditsőſséget: ugy-annyira hogy ne *légyen* te hozzád hasonlatos senki a' Királyok között minden te idődben. * *r.* 4: 26.

2 *Kron.* 1: 12.

14 Es ha az én útaimon járándasz, meg-őrizvén az én végezésimet és az én parantsolatimat, a' miképpen járt * a' te atyád Dávid: meg-hoszszabbítom a' te életednek idejét. * *r.* 15: 5.

15 Es mikor fel-serkent vólna Salamon; ímé *meg-emlékezék* az álomról: és méne Jérusálembe, és álla az URnak szövetségének Ládája' * eleibe: és áldozék égő áldozatokat, és készíte hálá-adó áldozatokat: Szerze annak-felette lakodalmat minden szolgainak.
* 2 *Sám.* 6: 15-17.

16 Akkor jövének a' Királyhoz két tisztátalan asszonyi-állatok, és meg-állának ö elötte.

17 Es monda az egyik asszonyi-állat: Kérlek *édes* Uram, *halgass-meg* engemet: En és ím ez asszonyi-állat egy házban laktunk; és szültem ö nála azon házban.

18 Lön pedig harmad nappal az én szülésem után, szüle az asszonyi-állatis, és együtt valánk: nem vala idegen senki mi velünk azon házban, hanem csak mi ketten valánk azon házban.

19 Meg-hala pedig ez asszonyi-állatnak fia éjtszaka; mert meg-nyomta vala azt.

20 Es fel-kele éj-félkor, és el-vivé az én fiamat én mellölem, (a' te szolgáló-leányod pedig aluszik vala) és fekteté azt maga mellé, az ö meg-hólt fiát pedig én mellém fekteté.

21 Mikor pedig reggel fel-költem vólna, hogy meg-szoptatnám az én fiamat: ímé tehát meg-hólt; és jól meg-nézegetvén reggel, látám hogy nem az én fiam vólna, kit én szültem vala.

22 Monda pedig a' másik asszonyi-állat: Semmiképpen nem, hanem az én fiam az, a' ki él, a' te fiad pedig az, a' ki meg-hólt. Amaz vitzont monda: Nem, hanem te fiad az, a' ki meg-hólt, és én fiam az, a' ki él: és ekképpen vetekednek vala a' Király elött.

23 Akkor monda a' Király: Ez azt mondja: Ez az én fiam, a' ki él, és te fiad az, a' ki meg-hólt. Es amaz ezt mondja: Semmiképpen nem, hanem te fiad az, a' ki meg-hólt, és én fiam az, a' ki él.

24 Monda annak-okáért a' Király: Hozzatok fegyvert énnékem: és hozának fegyvert a' Király' eleibe.

25 Es monda a' Király: Vágjátok két részre amaz eleven gyermeket, és adjátok az egyik részt egyiknek, a' másikat pedig a' másiknak.

26 Monda pedig az asszonyi-állat, a' kijé vala az eleven gyermek, a' Királynak; mivelhogy az ö gyermekét szívesen szánná: Kérlek, *édes* Uram, adjátok * néki az eleven gyermeket, és ne öljétek-meg azt. A' másik pedig azt mondja vala: Se enyim, se tiéd ne légyen, vágjátok ketté. * *Esa.* 49: 15.

27 Akkor felele a' Király, és monda: Adjátok amannak az eleven gyermeket, és meg ne öljétek azt; mert az az ö annya.

28 Es mikor hallotta vólna az egész Izrael ezt az itéletet,* a' mellyet tett vala a' Király: félék a' Királynak ortzáját; mert láták, hogy Isten' bölcsesége vagyon az ö szívében, az itélet tételre. * *Péld.* 8: 11.

IV. RESZ.

Salamonnak ditsősége és böltseſsége.

1 ES ekképpen lön Salamon Király az egész Izraelen Királyá.

2 Ezek *valának* pedig az ö Fö emberi: Azária, Sádok * Papnak fia.
* *r.* 2: 35.

3 Elihóref és Ahija Sisának fiai, Iródeákok: Jósafát, Ahiludnak fiai, Kantzellárius vala.

4 Es Benája, * Jójadának fia a' seregnek Hadnagyja *vala*; Sádok pedig és Abjátár, Papok *valának*. * *r.* 1: 38. 2: 35. 2 *Sám.* 23: 20.

5 Es Azáriás, Nátánnak fia, a' Tisztartóknak elöttök járó *vala*, és Zábud, a' Nátán' fia, fö tanátsos, és a' Királynak barátja vala.

6 Es Ahisár Udvar-biró *vala*: Adónirám pedig Abdának fia Kints-tartó *vala*.

7 Vala pedig Salamonnak tizen-két Tisztartója az egész Izraelen, kik táplálják vala a' Királyt és az ö házanépét; esztendöben mindeniknek egy hónapig kell vala a' táplálásra gondot viselni.

8 Es ezek azoknak neveik: Húrnak fia az Efraim' hegyén.

9 Dékernek fia Makásban, Sahálbimban, Beth-sémeshen és Elonban, *melly vala* Beth-hanánban.

10 Hésednek fia Arúbotban, ö *birja vala* * Sokót és a' Héfernek egész földét. * *Jós.* 15: 20. 35.

11 Abinádábnak fia *birja vala* Dórnak * minden határát: A' Salamonnak leánya Táfát vala néki felesége.
* *Jós.* 17: 11.

12 Bahana, Ahiludnak fia, *birja vala* Taanákot és Megiddót, és egész Beth-seánt, melly Sartána mellett vala Jezréel alatt, Beth-seántól fogva mind Abela Méholáig, és mind Jokméámon túl.

13 Gé-

13 Gébernek fia Rámóth Gileádban, övé valának Jáirnak * a' Manaſſé' fiának falui, mellyek Gileádban *valának*; övé vala Argóbnak † tartománya, melly Básánban vala, hatvan nagy kerített városok, kö-fallal és atzél-zárokkal meg-erösíttettek.

* 4 *Moſ.* 32: 41. † 5 *Moſ.* 3: 4.

14 Abinádáb, Iddó' fia, Mahanáimban.

15 Ahimaás Naftaliban; ö-is feleségül vévé magának a' Salamonnak leányát Boſmátát.

16 Bahana, Chúſainak fia, Aſerben és Alóthban.

17 Jóſafát, Paruákh' fia, Iſſakárban.

18 Simei, Elának fia, Bénjáminban.

19 Géber, Urinak fia, a' Gileádnak földében, Sihonnak az Emóréus Királyának földében, és az Ognak a' Básánbéli Királynak földében: és *ez* egy Tiſzt-tartó *birja vala* azt a' földet.

20 A' Júdának pedig és az Izraelnek népe meg-ſokaſodott vala, mint a' tenger mellett való ſoknágos * föveny, kik esznek, iſznak vala, és vigadnak vala.

* *r.* 3: 8. 1 *Moſ.* 13: 16. 4 *Moſ.* 23: 10.

21 Salamon pedig uralkodik vala minden orſzágokon, a' folyó-viztől * fogva mind a' Filiſtéusok' földéig és Egyiptomnak határáig; és ajándékokat hoznak vala és ſzolgálnak vala Salamonnak, életének minden idejében.

* 1 *Moſ.* 15: 18. 2 *Krón.* 9: 26.

22 A' Salamon' aſztalára pedig minden napon ennyi élés kél vala el: Harmintz véka ſemlye-liſzt, és hatvan véka köz liſzt;

23 Tiz hizlaltt ökör, húſz füvön járt ökör és ſzáz juh: a' ſzarvaſok, özek, bialok, és hizlaltt madarakon kivül;

24 Mert ö uralkodik vala minden helyeken a' folyó-vizen * túl, Thifsától fogva mind Gázáig; *az-az*, minden Királyokon, kik a' folyó-vizen túl valának, és békeſsége vala néki minden felöl körös-környvül.

* 2 *Krón.* 9: 26.

25 És lakik vala Júda és Izrael bátorsággal * ki-ki mind az ö ſzölö-töve és ſige-fája alatt, Dántól fogva mind Bérſebáig, Salamonnak minden idejében.

* 3 *Moſ.* 26: 5. 6.

26 Valának pedig Salamonnak negyven-* ezer ſzekérbe való lovai az iſtállókban, és tizen-két ezer lovagjai.

* *r.* 10: 26. 2 *Krón.* 1: 14. *es* 9: 25.

27 Továbbá táplálják vala ezek a' Tiſzt-tartók Salamon Királyt, és mind azokat, kik a' Salamon Király' aſztalánál valának, ki-ki az ö hónapján, minden fogyatkozás nélkül.

28 Annak-felette árpát és ſzalmát a' lovaknak és az öſzvéreknek viſznek vala a' helyre, a' hol a' *Király* vala, ki-ki az ö el-rendeltt ſzokása ſzerínt.

29 Ada pedig az Iſten böltseſséget Salamonnak és igen nagy értelmet, és elméneк ſzéleſséget, * a' tenger' partján való fövenynek ſokaſága ſzerínt.

* 30 És nagyobb lön Salamonnak böltseſsége minden Nap-keletre lakozóknak böltseſségeknél, és az Egyiptombélieknek minden böltseſségeknél.

* *r.* 3: 12.

31 Söt böltsebb vala minden embereknél, *még* az Ezráhita * Ethánnál-is, és Hémánnál, † Kálkolnál, Dardánál a' Máhol' fiainál: és hire neve vala minden nemzetségek között körös-környvül.

* *Sólt.* 89: 1. † *Sólt.* 88: 1. 1 *Krón.* 15: 19.

32 Szerzé pedig három-ezer példabeſzédeket, és az ö énekeinek *ſzámok* vólt ezer és öt.

33 Szóllott a' fákról-is, a' Libánus *hegynek* tzédrus-fájától fogva mind az iſópig, melly a' falból nevekedik-ki: Szólla annak-felette a' barmokról, a' madarakról, a' tsúſzó-mászó állatokról, és a' halakról.

34 És jönek vala minden népek közzül, hogy halgatnák a' Salamon' * böltseſségét: a' Földnek minden Királyitól, kik hírrel hallották vala az ö böltseſségét.

* *r.* 3: 28. 10: 1.

V. RESZ.

Salamon kéſzül a' Templom' építéséhez.

1 EL-küldé pedig Hirám, * Tírusnak Királya az ö ſzolgait Salamonhoz, mikor meg-hallotta vólna, hogy *az Izraeliták* ötet kenték vólna Királyá az ö attya helyett; mert ſzeréti vala Hirám Dávidot minden időbe

* 2 Sám. 5: 11.

2 És külde Salamon Hirámhoz, ezt izenvén néki: * 2 *Sám.* 5: 11.

3 Te tudod, hogy Dávid az én atyám nem épít-hete * Házat az ö URának Iſtenének nevének a' hadak miatt, mellyekkel ötet környül-vették vala, mígnem az UR az ö lábainak talpa alá vetette azokat. * 2 *Sám.* 7: 5. 11. 12.

4 Moſtan pedig az én URam Iſtenem nyúgodalmat * adott énnékem minden-felöl, *úgy-annyira hogy* ſemmi ellenségem, és ſenkitől ſemmi bántáſom nintsen. * *r.* 4: 20-21.

5 Annak-okáért ímé azt gondolom magamban, hogy én építsek Házat * az én URamnak Iſtenemnek nevének, a' miképpen ſzóllot az UR Dávidnak az én atyámnak, ezt mondván: A' † te fiad, kit te helyetted ültetek a' te Királyi ſzékedbe, ö építi-meg azt a' Házat az én nevemnek. * 1 *Krón.* 2: 1.

† 2 *Sám.* 7: 13.

6 Moſtan azért parantsolj, hogy énnékem vágjanak tzédrus-fákat a' Libánuſon. Az én ſzolgaim-is együtt léſznek a' te ſzolgaiddal; a' te ſzolgaid-

nak pedig *szolgálatjok* jutalmát megadom teneked mind a' szerínt, a' mit mondándasz; mert te *jól* tudod, hogy nintsen mi közöttünk olly ember, ki a' fa-vágáshoz úgy tudna, mint a' Sidonbéliek.

7 Mikor azért meg-hallotta vólna Hírám a' Salamonnak izenetét, igen örüle, és monda: Aldott légyen az UR e' mái napon, ki Dávidnak * bölts fiat adott e' lok szám̃ú népen.

* 1 *Krón.* 2: 12.

8 Es külde Hírám Salamonhoz *követeket*, ezt mondván: Meg értettem a' mi felöl küldöttél én hozzám; én meg-tselekefzem minden akaratodat mind a' tzédrus-fákra, 's mind a' fenyö-fákra *nézve*.

9 Az én szolgáim a' Libánusról alávifzik a' tengerre a' fákat; én pedig azokat szálakra rakatván a' tengeren mind a' helyig vitetem, a' mellyet te, hozzám küldvén, *meg-jelentesz*, és azokat ott ki-hányatom, és te vitesdel azokat. *Ebben pedig* vifzontag te nékem kedves dolgot tselekefzel, *ha* az én házam-népének * életét küldesz.

* *v.* 11.

10 Ada azért Hírám Salamonnak tzédrus-fákat, és fenyö-fákat, minden ö kivánsága szerínt.

11 Salamon pedig ada Hírámnak húsz-ezer véka búzát az ö háza-népének táplálására, és *szépen* meg-tört húsz ezer Kórus olajt. Ezt adja vala Salamon Hírámnak minden esztendönként.

12 Az UR azért böltsefséget ada Salamonnak, a' mint * meg-mondotta vala néki: és békefség lön Hirám között és Salamon között, és ök szövetséget tönek † egymásal.

* *r.* 3: 12. 4: 29. 30. † *r.* 9: 27. 28.

13 Salamon Király pedig meg-parantsolá, hogy mind az egész Izraelben az *emberekben* válogatást tennének: és válafztának harmintz-ezer embert,

14 Kiket el-külde a' Libánusra, minden hónapra tiz-tiz ezer embert egymás után. Egy hónapig a' Libánus' *hegyén* valának, két hónapig az ö házoknál. Adónirám vala pedig e' válogatott *ember*eknek Fejek.

15 Valának ennek felette Salamonnak tereh hordói hetven-ezeren: és nyoltzvan-ezeren kö-vágói a' hegyen,

16 A' palléroknak Fejedelmin kívül, kikre Salamon a' munkának igazgatását bizta vala; kik három ezeren és három-fázan *valának*, kik a' munkálkodó népet fzorgalmaztatják vala.

17 Es parantsolván a' Király, nagy köveket, drága fzép köveket hozának a' Ház' fundamentomának, faragott köveket.

18 Faragának azért a' Salamonnak és a' Hírámnak kö-mivesi, és a' Gibleusok: és kéfzítének fákat és köveket a' Háznak építésére.

VI. RESZ.

A' templomnak formája és építése.

1 TOvábbá az Izrael' fiainak Egyiptom' földéből való ki-jövetelek után négy-fzáz és nyóltzvanodik esztendöben, Salamonnak az Izraelen való birodalmának negyedik esztendejében a' Ziv hóban, (melly második hónap,) kezdé építeni * *Salamon* az URnak Házát. * 2 *Krón.* 3: 1.

1 *Krón.* 28: 11. 13. 19.

2 A' Háznak pedig hofszúsága *, a' mellyet Salamon Király épite az URnak, hatvan fing *vala*, és a' fzélefsége húsz, és a' magasága harmintz fing.

3 Tornátz vala pedig a' Háznak Temploma elött, mellynek hofszúsága húsz fing vala, a' Háznak fzélefsége fzerínt: fzélefsége pedig tiz fing vala a' Háznak hofszára, * *Krón.* 3: 3. 4.

4 Tsinála annak-felette a' Háznak ablakokat, mellyek belöl fzélesek, kivül fzorosak valának.

5 Epíte továbbá a' Háznak falaiban kamarákat körös-környül, mellyek a' Háznak falaihoz ragadtak vala, mind a' Templomon, mind a' leg-fzentségesb helyen körös-környül: tsinála körös-környül óldal-kamarákat-is.

6 Az alsó kamarának öt fing vala a' fzélefsége, a' középsönek hat fing a' fzélefsége, és a' harmadiknak hét fing a' fzélefsége; mert körös-környül a' Háznak falait kivül bellyeb vetette vala, hogy ne kelletnek a' *kamarák gerendáinak* a' Ház' falába ragadniok.

7 Mikor pedig a' Ház építtetnék, *fzépen el-kéfzítve* hozatott egész kövekből építtetik vala, úgy-annyira hogy sem kalapátsnak, sem fejfzének, sem valami egyéb vas fzerfzámnak pengése nem hallattatott a' Háznak fel-építésében.

8 A' középsö óldal-kamarának ajtaja vala a' Háznak jobb felöl való óldalán; és kerengö gráditsokon mennek vala fel e' középsö *kamará*ba, és a' középsöböl a' harmadikba.

9 Meg-épité azért azt a' Házat, és el-végezé, és meg-padlá a' Házat meghajtott gerendákkal és tzédrus-fákból tsinált deszkákkal.

10 Meg-kéfzíté a' kamarákat-is a' Házzal együtt, mellyeknek magasságok öt fing vala, és a' Házhoz ragafztatnak vala, tzédrus-fából tsinált gerendákkal.

11 Lön pedig az URnak befzéde Salamonhoz, ezt mondván:

12 Ez ama' * Ház, a' mellyet te épí-

épitész: Ha az én rendeléstimben † járándasz, és az én ítéletim szerint tselekedendel, és meg-tartándod minden én parantsolatimat, azokban járván: *En-is* bizonyára meg-erösítem néked az én beszédemet †† , mellyet szóllottam Dávidnak a' te atyádnak ;

* 2 *Sám.* 7 : 13. † *r.* 2 : 4. 9 : 4. †† 2 *Sám.* 7 : 14-16.

13 Es az Izrael' fiai között * lakozom ; el sem hagyom az én népemet az Izraelt. * 2 *Móf.* 29 : 45. 46.

14 Meg-épité azért Salamon azt a' Házat, és el-végezé azt.

15 Es meg-béllé a' Háznak falait belöl tzédrus-fából tsinállt deszkákkal, *az-az*, a' Háznak pádimentomától fogva mind a' padláfig bé-borítá belöl fával: a' Háznak pádimentomát-is bé-borítá fenyö-deszkákkal.

16 Meg-deszkáza pedig a' Háznak hátúlsó részében-is húsz finget tzédrus-fából tsinállt deszkákkal, a' pádimentomtól fogva mind a' padláfig ; és azt a' Háznak belsö részét *úgy épité*, hogy lenne leg-szentségesb hely.

17 De az elött való Templomnak hoszsza, negyven fing vala.

18 A' tzédrus *deszkákra* pedig, mellyekkel meg-bélleltetett vala belöl a' Ház, *úgy-mint* sár-töknek képek, *és szépen* ki-nyilatkozott virágok mettzettettek vala. Mindeneltöl annyira *meg-bélleltetett vala* tzédrus *deszkákkal*, hogy semmi kö ki nem tettzenék.

19 Es a' leg-szentségesb helyet épité a' Háznak belsö részében, * hogy abba hely heztetné az URnak szövetségének Ládáját. * 2 *Móf.* 26 : 31-33.

20 A' leg-szentségesb helynek pedig belsö részének a' hoszsza vala húsz fing, a' szélessége-is húsz fing, a' magasságа-is húsz fing, és bé-borítá azt finum arannyal ; az öltárt-is bé-borítá tzédrus-deszkákkal.

21 Es mikor Salamon ezt a' Házat bé-borította vólna belöl finum arannyal, tsinála köz-falt-is, az arany lántzokon kivül a' *Templomnak* belsö részе elött, és bé-borítá azt *a' falt-is* arannyal.

22 Így az egész Házat bé-borítá arannyal ; miglen el-végeztetnék az egész Ház ; az öltárt-is, melly vala a' leg-szentségesb hely elött, egészen bé-borítá arannyal.

23 Tsinála pedig a' leg-szentségesb helyben két * Kérubimot fenyö-fából, mellyeknek magasságok tiz fing vala. * 2 *Móf.* 25 : 18.

24 Öt fing *vala* a' Kérubimnak egyik szárnya, a' Kérubimnak másik szárnyais öt fing *vala*: úgy hogy az egyik szárnya' végétöl, a' *Kérubimnak másik* szárnya' végéig tiz fing vólna.

25 A' másik Kérubim*nak*-is *szárnya* tiz fing vala ; mind a' két Kérubimnak pedig, mind mértéke, mind faragása egy vala.

26 Az egyik Kérubimnak magasságа tiz fing *vala*, azonképpen a' másik Kérubimnak-is.

27 Helyhezteté pedig a' Kérubimokat a' belsö Háznak közepin, és ki-terjeszтik vala szárnyokat a' Kérubimok, és az egyiknek szárnya éri vala *a' Háznak* egyik falát, a' másik Kérubimnak pedig szárnya éri vala a' másik falát: azoknak szárnyaik pedig a' Háznak közepin egybe érnek vala.

28 Es bé-borítá a' Kérubimokat * arannyal. * 2 *Móf.* 25 : 18.

29 A' Háznak pedig minden falain körös-környül, mind belöl, mind kivül *külömb-külömb* mettzétekkel mettzete Kérubimokat, *pálma-fákat, és ki-nyíltt virágokat. * 2 *Móf.* 26 : 31.

30 A' Háznak pádimentomát-is arannyal boritá-bé, mind belöl mind kivül.

31 Es a' leg-szentségesb helynek bémenetelin tsinála ajtót fenyö-fából, mellynek a' felsö küfzöbe és a' két felöl való óldal-fái öt szegüek *valának*.

32 Két ajtót *tsinála, mondom*, fenyö-fából, és azokon mettzete Kérubimokat, pálma-fákat, és ki-nyíltt virágokat, mellyeket bé-borita arannyal : a' Kérubimokat-is és a' pálma-fákat meg-aranyazá.

33 Ekképpen tselekedék a' Templom ajtajával-is ; és tsináltatá annak óldal-fáit fenyö-fából négy szegeletre.

34 Tsinála pedig két ajtót-is fenyö-fából, és egyik ajtón két forgó ajtók valának, a' másik ajtón-is két forgó ajtók.

35 Es mettzete *azokon* Kérubimokat és pálma-fákat, és ki-nyíltt virágokat, és bé-borítá arannyal, azt a' mettzésre alkalmaztatván.

36 Annak-utánna meg-épité a' belsö pitvart, három rendit faragott kövekböl, és egy rendét tzédrus gerendákból.

37 Az ö birodalmának * negyedik esztendejében fundáltaték az URnak Háza, Ziv hóban. * *v.* 1.

38 Es a' tizen-egyedik esztendöben, Búl havában, (melly nyóltzadik hónap) végezteték-el a' Ház, minden a' hoz tartozó dolgokkal és szerszámokkal egybe : Es *így* épité azt hét esztendeig.

VII. RESZ.

Salamonnak királyi házai : a' Templomnak réz és arany edényei.

1 AZután az ö maga házát épité Salamon tizen-három esztendökig, mellyekben el-végezé * az ö házát egészen. * *r.* 9 : 10.

2 Meg-építé a' Libánus erdőnek házát-is, mellynek hoſzſza ſzáz ſing *vala*, ſzéleſsége ötven ſing, magaſsága harmintz ſing: építé azt négy rend tzédrus oſzlopokon: az oſzlopokon pedig tzédrus gerendák valának.

3 És bé-padlá tzédrus deſzkákkal fellyül a' gerendák felett, melliyek valának negyven-öt oſzlopokon, mindenik renden tizen-öt.

4 És három rend ablakok valának rajta: és *mind* a' három renden egyik ablak a' máſiknak ellenébe *vala*.

5 És mind az ajtók, és azoknak óldal-fái négy-ſzegüek *valának* az ablakokkal egyetembe: egyik ablak pedig a' máſik ablaknak ellenébe *vala*, mind a' három renden.

6 Tornátzot-is tsinála oſzlopokkal: mellynek hoſzſza ötven ſing *vala*, és ſzéleſsége harmintz ſing: és e' tornátz az ö oſzlopaival és gerendáival, ama' máſik épület előtt vala.

7 Az ítélő-ſzéknek-is, a' hol törvényt tenne, tornátzot tsinála, az ítéletnek, *mondom*, tornátzát, mellyet tzédrus-fával meg-bélle a' pádimentomtól fogva mind a' padláſig.

8 Azután az ö házának, a' mellyben lakik vala, más pitvart-is tsinála a' tornátzon belől, melly ehez haſonló meſterséggel tsináltatott vala. A' Faraó' leányának-is, kit feleségül * vett vala Salamon, tsináltata házat, haſonlót e' tornátzhoz. * *r.* 3: 1.–

9 Mind ezek építtettek vala *válogatott* 's drága kövekből, meg-faragtatott és füréſzſzel füréſzeltetett kövéknek mértékek ſzerínt mind belől mind kívül, fundamentomoktól fogva mind a' tetejekig, kivül-is mind a' nagy pitvarig.

10 A' fundamentom-is vólt drága és nagy kövekből: tíz-tíz ſingni kövekből, és nyóltz-nyóltz ſingni kövekből.

11 Fellyül-is pedig *valának* drága *ſzép* kövek, faragott köveknek mértékek ſzerínt, és tzédrus-*fából tsinált deſzkák*.

12 Továbbá a' nagy pitvarnak *környékén* mind körös-környül valának három rend faragott kövek és egy rend tzédrus gerendák: haſonlatoſképpen az UR' Házának belső pitvarának, és azon háznak tornátzának.

13 El-külde pedig Salamon Király, és el-hozatá Hírámot * Tírusból.

* 2 *Krón.* 2: 13.

14 Ez, egy özvegy aſzſzonyi-állatnak fia *vala* Naftali' nemzetségéből: az ö attya pedig Tirusbéli réz-mives ember vala: és e' tellyes vala böltseſséggel, értelemmel és tudománnyal, hogy tudna tsinálni minden-féle mivet rézből: Ki mikor Salamon Királyhoz jött vólna, minden mivét meg-tsinálá ö-néki.

15 Formála két réz * oſzlopokat-is, egyik oſzlopnak magaſsága tizennyóltz ſing *vala*, és tizen-két ſing finór éri vala el a' kerületit, haſonlatoſképpen a' máſik oſzlopot-is.

* 2 *Kir.* 25: 16. 17. *Jér.* 52: 21-23.

16 És két gombokat önte rézből, hogy azokat helyheztetnék *az* oſzlopoknak tetejére, és egyik gombnak magaſsága öt ſing *vala*, a' máſik gombnak-is magaſsága öt ſing *vala*.

17 Hálóhoz haſonló meſterséget, és egybe foglallt köteleket formála a' gombokon, mellyek valának az oſzlopoknak tetein; hét vala egyik gombon, a' máſik gombon-is hét vala.

18 És mikor meg-kéſzítette vólna az oſzlopokat; az egyik hálótskában tsinála két rend pómagránát * formákat, mellyekkel környül-vétetnek és bé-fedetnek vala a' gombok, mellyek az oſzlopok' tetején *valának*: így tsinála a' máſik gombnak-is. * *v.* 20.

Jér. 52: 23.

19 A' gombok pedig, mellyek a' *Templom*' tornátzában helyheztetendők valának, meg-ékeſítettek vala liliom formákkal négy ſingre.

20 A' két oſzlokopon való gombok környül, *mondom*, hogy valának pómagránát formák fellyül-is, a' *gombnak* közepének ellenébe, a' melly *réſze a' gombnak vala* a' háló formával bé-vontt réſz kivül; mert két rendben két-ſzáz pómagránátok valának körös-környül; *haſonlóképpen vala* a' máſik gombon-is.

21 Fel-állatá pedig azokat a' *két* oſzlopokat a' Templom' tornátzában: és a' mellyet jobb-kéz felől fel-állata, azt nevezé Jákinnak, a' mellyet pedig bal-kéz felől fel-állata, nevezé azt Boáznak.

22 És az oſzlopok' tetején formáltattak vala * liliomok; és illyen módon el-végeztéték az oſzlopoknak mive. * *v.* 19.

23 Tsinála annak-felette egy öntött * tengert-is, melly egyik ſzélitől fogva a' máſik ſzéléig tiz ſingni vala, körös-környül kerekdéd vala, és a' magaſſága öt ſing vala, és a' kerületit harmintz ſing finór éri vala bé.

* *Jér.* 52: 20.

24 Valának pedig a' karimáján alól körös-környül formáltatva, *mint amaz* apró sár-tökötskék, tiz-tiz mindenik ſingben az egéſz tenger körül, az illyen sár-tökötskék két renddel valának öntve körös-környül *a' tenger*' öntetésében.

25 *És a' tenger* áll vala tizen-két * ökrökön, mellyeknek a' hárma néz vala Eſzakra, a' hárma Nap-nyúgotra, a' hár-

a' hárma Délre, és a' hárma Nap-támadatra, és a' tenger fellyül rajtok áll vala; és ezeknek hátúlsó részek oda bé-áll vala. * 2 *Krón.* 4: 3. 45.

26 Annak a' temérdeksége pedig egy tenyérni vala, és a' karimája ollyan vala, mint a' pohár' ajaka, vagy a' liliom' virága, és két-ezer Báthus fér vala belé.

27 Es tsinála tiz réz lábakat-is: négy-négy ſing vala a' hoſzſza mindenik lábnak, és a' ſzéleſsége négy-négy ſing, magaſsága pedig három-három ſing.

28 Mindenik láb pedig illyen formára tsináltatott vala: ſzéles pártázati *valának* azoknak, és azok a' pártázatok valának fogas roſtélyok között.

29 A' pártázatokon pedig, mellyek valának a' fogas roſtélyok között, valának oroſzlán *képek*, ökör és Kérubim *képek*: és a' fogas roſtélyon fellyül támaſz: Az oroſzlán *képeken* pedig és ökör *képeken* alól valának ſzép meſterséggel tsinált állatok.

30 Es mindenik lábnak négy-négy réz kerekei valának, és *azoknak tengelyin* réz tablák, mellyeknek a' négy ſzegeletin valának támaſzok: minden üſt alatt ezek a' támaſzok öntettek valának, az *üſtön való* ékeſségeknek ellenébe.

31 Azután az *üſt*nek ſzája az ö kerekéd ſzélzkének belsö részétöl fogva oda fel, ki-állott egy ſingre, melly *ſzélzeknek* ſzája kerekéd vala, hogy az üſtnek támaſza lehetne, melly más-fél ſingni ſzéles vala, mellynek ſzájánál valának ſzép mettzések; és azoknak pártázati négy ſzegüek valának, nem gömbölyegek.

32 A' négy-négy kerekek pedig, mellyek a' pártázatok alatt valának, és a' kerekeknek tengelyei, a' lábhoz ragadtak vala, és mindenik keréknek a' magaſsága más-fél ſing vala.

33 Es e' kerekek haſonlók valának a' ſzekérnek kerekeihez, azoknak tengelyeik, kerek-agyaik, külöik, talpaik: mind ezek öntések valának.

34 Azonképpen a' négy támaſzok mindenik lábnak négy ſzegeletin: Az *üſtnek* lábából állottak-ki a' támaſzok;

35 Ugy hogy a' lábnak tetején fél ſingni kerekéd magaſság *láttatnék-ki* mind körös-környül. Mert a' lábnak tetején valának annak tartó-kezei, mint ſzinte a' pártázati, mellyek mind azon lábból valának.

36 Mettze pedig annak tábláira, tartó-kezeire, pártázatira Kérubimokat, oroſzlánokat és pálma-fákat; a' mint mindenik *táblának* mettzéséhez és ékeſségéhez illett, melly körös-környül vólt.

37 Illyen *formára* tsinálá a' tiz lábakat, mellyeknek mind öntések, mind mértékek, mind pedig mettzések ugyan azon egy vala.

38 Tsinála tiz üſtöket-is * rézböl, mellyeknek mindenikébe negyven Bátus fér vala: és mindenik négy ſingni vala, és a' tiz lábaknak mindenikén egy-egy üſt vala. * 2 *Krón.* 4: 6.

39 Es helyhezteté a' lábaknak ötét a' Háznak jobb-felöl való részére; és az ötét a' Háznak bal-felöl való részére: a' tengert pedig helyhezteté a' Háznak jobb része felöl Nap-támadatra, Délnek ellenébe.

40 Tsinála annak-felette Hírám üſtöket, horgas villákat, medentzéket, és el-végezé az egéſz mivet, mellyet Salamon Király az URnak Házához tsináltata.

41 *Tudni-illik* a' két oſzlopot, és a' két kerekdéd' gombokat, mellyek a' *két* oſzlopoknak tetejekre tétettek vala, és a' két hálótskát a' két kerekdéd gomboknak bé-fedezésére, mellyek az oſzlopoknak tetejekre tétettek vala.

42 Es négy-ſzáz pómagránátokat a' két hálótskában; két rend pómagránátokat minden hálótskába, a' két kerekdéd gomboknak bé-fedezésére, mellyek valának az oſzlopoknak tetejeken.

43 A' tiz lábakat és a' lábakon való tiz üſtöket.

44 Az egy tengert *, és a' tizenkét ökröket a' tenger alatt. * *v.* 23-26.

45 Fazekakat, horgas villákat, medentzéket, és minden egyéb edényeket, mellyeket Hirám * tsinála Salamon Királynak, az UR' Házának *ſzükségére* tiſzta rézböl. * *v.* 13.

46 A' Jordán' *vizének* ſik-mezején önteté ezeket a' Király az agyagos földben, Sukkót és Sártán között.

47 Es mind azokat az edényeket Salamon méretlen hagyá, a' réznek felettébb való fokasága miatt.

48 Meg-tsináltata annak-felette Salamon minden egyéb edényeket, mellyek az UR' Házához *ſzükségesek valának*; az arany * öltárt, az arany aſztalt, mellyen állanak vala a' † ſzent kenyerek. * 2 *Moſ.* 30: 1-6.

† 2 *Moſ.* 25; 23-30.

49 Es a' gyertya-tartókat válaſztott aranyból, ötét jobb-felöl, és ötét bal-felöl a' leg-ſzentségesb hely elött: és a' virágokat, lámpáſokat, és a' hamva-vévöket-is aranyból tsinálá.

50 Es a' * medentzéket, a' vígaſság tévö ſzerſzámokat, és a' pohárokat, temjénezöket, ſerpenyöket-is tiſzta aranyból *tsinálá* - és a' belsö Háznak *az-az*, a' leg-Szentségesb helynek és a' Templom' házának ajtainak ſarkaitis mind aranyból. * 1 *Krón.* 28: 11-19.

51 Illyenképpen *annak-okáért* elvégezteték az egéſz miv, mellyet Salamon Király tsinála az URnak Házához. Es bé-vivé Salamon az ö attyától Dávidtól * az *Istennek* ſzenteltetett jóſzágot, ezüſtöt, aranyat, és az edényeket, és el-tévé azokat az UR' házának kintsei közzé. * 2 *Sám.* 8: 2. 11. * 2 *Sám.* 8: 7. 11. 2 *Krón.* 5: 1.

VIII. RESZ.

Salamon a' Templomot fel-ſzenteli.

1 Akkor öſzve-gyüjté Salamon az Izraelnek Véneit, és a' nemzetségeknek minden Fejeit, *tudni-illik* az Izrael' fiainak atyaiknak Fejedelmit Salamon Királyhoz Jérusálembe, hogy az URnak ſzövetségének Ládáját el-vinnék a' Dávidnak * városából, melly a' Sion. * 2 *Sám.* 5: 6-9. 6: 16. 17.

2 Gyülének azért Salamon Királyhoz az Izraelnek minden férjfiai, az Ethánim' havában, az Innep-* napon, (melly a' hetedik hónap.)

* 3 *Móſ.* 23: 24-32.

3 Mikor pedig el-jöttenek vólna mindnyájan az Izraelnek Vénei: felvévék a' Papok a' Ládát,

4 Es el-vivék az URnak Ládáját, a' Gyülekezetnek sátorát, és mind a' ſzent edényeket, mellyek *valának* a' Sátorban: el-vivék, *mondom* azokat a' Papok * és a' Léviták. * 4 *Móſ.* 4: 5-15.

5 Salamon Király pedig és az Izraelnek egéſz Gyülekezete, melly ö hozzá gyült vala, *mégyen vala* ö véle a' Láda előtt, áldozván juhokkal és ökrökkel, mellyek meg ſem ſzámláltat-hatnának, ſem pedig meg nem iratat-hatnának a' ſokaság miatt.

6 Es bé-vivék a' Papok az UR' ſzövetségének Ládáját az ö helyére * a' Háznak belſö réſzébe, a' leg-Szentségesb helyre, a' Kérubimoknak ſzárnyaik alá; * 1 *Krón.* 22: 19.

7 Mert a' Kérubimok ki-terjeſztik vala ſzárnyaikat * a' Láda felett, és bé-fedik vala a' Kérubimok a' Ládát és annak rúdait fellyül. * *v.* 6: 23-28.

8 Killyebb vonák annak * rúdait, annyira hogy azoknak végek meg-láttatnának a' Szent-helyben a' leg Szentségesb helynek első réſze felöl: de kivül meg nem láttatnak vala; és ott lönek mind e' mái napiglan.

* 2 *Krón.* 5: 8. 9.

9 Nem vala egyéb a' Ládában * hanem tsak a' két kö-táblák, mellyeket belé helyheztetett vala Móſes a' Hórebnél, mikor az UR' ſzövetséget ſzerze az Izrael' fiaival, mikor ki-jövének az Egyiptomnak földéből.

* 2 *Móſ.* 34: 27. *Sid.* 9: 4.

10 Es lön, mikor ki-jöttek vólna a' Papok a' Szent helyből: a' köd * bétölté az URnak Házát.

* 2 *Móſ.* 40: 34. 35.

11 Es meg nem áll-hatnak vala a' Papok az ö ſzolgálatjokban a' ködnek miatta; mert az URnak * ditsősége töltötte vala bé az URnak Házát.

* 2 *Móſ.* 20: 21. 2 *Krón.* 5: 14.

12 Akkor monda Salamon: Az UR mondotta, hogy ö lakoznék * ködben.

* 3 *Móſ.* 16: 2. 4 *Móſ.* 12: 5.

13 Nagy ſzorgalmatoſſággal építettem lakó Házat tenéked, olly helyet, mellyben örökké lakjál.

14 Azután meg-fordúla a' Király, és meg-áldá * az Izraelnek egéſz Gyülekezetét: az Izraelnek pedig egéſz Gyülekezete fen áll vala. * 2 *Sám.* 6: 18.

15 Es monda: Áldott * légyen az Izraelnek URa Iſtene, ki ö maga ſzólott Dávidnak az én atyámnak, és azt az ö hatalmaſſágával bé-tellyesítette, mondván: * 2 *Krón.* 6: 4.

16 A' naptól fogva, * mellyen ki-hoztam az én népemet az Izraelt Egyiptomból, nem válaſztottam egy városſis az Izraelnek minden nemzetségei közzül, hogy ott nékem Házat építsének, mellyben lenne az én nevem, hanem Dávidot válaſztottam, hogy ö lenne az én népemnek az Izraelnek Vezére. * 2 *Sám.* 7: 6-8.

17 El-végezte vala pedig * Dávid az én atyám, hogy ö építene Házat az Izrael' URának Iſtenének nevének;

* 2 *Sám.* 7: 2.

18 De az UR monda Dávidnak az én atyámnak: Mivelhogy el-végezted vólt magadban, hogy az én nevemnek Házat épits, jól tselekedted hogy ſzívedben ezt végezted;

19 De mindazáltal te nem építesz Házat énnékem, hanem a' te fiad * a' kit te nemzesz, az épít Házat az én nevemnek.

20 Meg-tellyesíté azért az UR az ö beſzédét, mellyet ſzóllott vala; mert fel-kelék az en atyám helyett Dávid helyett, és ülék az Izrael' királyi ſzékibe, a' miképpen meg-mondotta vala az UR, és meg-építém a' Házat az Izrael URának Iſtenének nevének,

* 2 *Sám.* 7: 11. 12.

21 Holott helyet ſzerzettem a' Ládának, mellyben az URnak ſzövetsége * vagyon, mellyet tett a' mi atyáinkkal, mikor ki-hozta öket Egyiptomnak földéből. * *v.* 9.

22 Meg-állapodék pedig * Salamon az URnak óltára előtt, az Izraelnek egéſz Gyülekezetének látára, és kezeit az égbe fel-emelé, * 2 *Krón.* 6: 12. 13.

23 Es monda: Izraelnek URa Iſtene! nintsen te hozzád haſonló Iſten, ſem az égben ott fen, ſem a' földön itt alatt, ki mag-tartod a' ſzövetséget és az irgalmaſságot a' te ſzolgáidnak, kik te előtted tiſzta ſzívvel járnak.

24 Ki meg-tartottad * a' mit a' te szolgádnak Dávidnak az én atyámnak szóllottál ; mert te magad szóllottál néki, és a' te hatalmaddal bé-tellyesítetted, a' mint e' mái napon meg, tettzik. * 2 *Sám.* 7 : 12. 13.

25 Mostan annak-okáért, óh Izraelnek URa Istene, tartsd-meg a' mit a' te szolgádnak Dávidnak az én atyámnak igértél, ezt mondvan : A' te *magadból való* férjfiú * el nem fogy én előttem, ki az Izraelnek királyi székiben üljön ; tsak-hogy a' te fiaid megőrizzék az ö útjokat, hogy én előttem járjanak, a' mint te én előttem jártál. * 2 *Sám.* 7 : 16.

26 Mostan, *mondom*, óh Izraelnek Istene, erösítsd-meg, kérlek, a' te szaváidat, mellyeket szóllottál a' te szolgádnak Dávidnak az én atyámnak.

27 Ugyan-is, Igazé, hogy az Isten lakozzék e' földön ? Imé az ég, * és az egeknek egei bé nem fog-hatnak tégedet ; mennyivel kevésbé e' Ház, mellyet én építettem ! * *Esa.* 66 : 1. *Jér.* 23 : 24.

28 De te tekints a' te szolgádnak imádságára és az ö könyörgésére, óh URam én Istenem, meg-hallgatván * a' kiáltást és az imádságot, mellyel a' te szolgád imádkozik te előtted e' mái napon ;

29 Hogy a' te szemeid e' Házra nézzenek éjjel és nappal, e' helyre, *mondom*, melly felöl azt mondottad : Ott léfzen * az én nevem : és hogy meghallgaffad az imádságot, mellyel imádkozik a' te szolgád ez helyen.

* 5 *Móf.* 12 : 11.

30 Es hallgasd-meg a' te szolgádnak és a' te népednek az Izraelnek könyörgését, a' kik imádkozándanak ez helyen, te, *mondom*, hallgasd-meg, a' te lakó helyedből a' mennyekből : és meg-hallgatván légy kegyelmes !

31 Mikor vétkezéndik valaki felébarátja ellen, és hitire * hagyja és kéntzeríti ötet meg-eskünni : és a' hit ide a' te óltárod' eleibe jövénd ebbe a' Házba :

32 Te meg-hallgaffad a' mennyekből, és vidd véghez, és tégy igazat a' te szolgaid között, kárhoztatván az istentelent, hogy fején teljék a' mit kerelett : és meg-igazítván az igazat, meg-fizetvén néki az ö igasága szerint. * 2 *Móf.* 22 : 10. 11.

33 Mikor meg-verettetik a' te néped az Izrael az ö ellenségitől, * mivelhogy ellened vétkeztenek, és te hozzád meg-téréndenek, és valláft tejéndenek a' te nevedről, és tenéked imádkozándanak és könyörgéndenek e' Házban : * 5 *Móf.* 28 : 15. 28

34 Te hallgasd-meg a' mennyekből, és botsásd-meg Izraelnek a' te népednek vétkét : és hozd-vifzfza öket a' földre, mellyet adtál az ö attyaiknak.

35 Mikor bé-rekefztetik * az ég, és nem léfzen esö, mivelhogy ellened vétkeztenek, és imádkozándanak e' helyen, és valláft tején lenek a' te nevedről, és meg-téréndenek az ö bünökből, mikor meg nyomorgatándod öket:

* 2 *Krón.* 6 : 26.

36 Te hallgasd-meg * öket a' mennyekből, és légy kegyelmes a' te szolgaidnak és azIzraelnek a' te népednek vétkének, minek-utánna meg-tanítándod öket a' jó útra, mellyen járjanak ; és adj esöt a' te földedre, a' melliyet örökségül adtál a' te népednek.

* 2 *Krón.* 7 : 13-15.

37 Mikoron éhség lejénd e' földön, mikor dög-halál lejénd, *avagy* afzály, *avagy* ragya, *vagy* száska : *vagy* mikor tserebogár lejénd : *vagy* mikor az ö ellensége meg-fzállja * az ö kapuit ; *vagy* valami egyéb tsapás és nyavalya reájok jövénd:

38 Minden imádságot, minden könyörgéft, melly léfzen akarmelly embertöl, *vagy* a' te egéfz népedtöl az Izraeltöl, midön meg-érzi ki-ki az ö fzívében a' tsapáft, és ki-terjefzténdi kezeit e' Házban, * *Esa.* 27 : 14-29.

39 Te hallgasd-meg a' mennyekből a' te lakó helyedből, és légy kegyelmes, és tselekedd ezt, hogy kinek kinek fizefs az ö útai fzerint, * a' mint meg-esmérted az ö fzívét, (mert te egyedül látod minden emberek' fzíveiknek gondolatját ; * *Jér.* 17 : 10.

40 Hogy féljenek téged' mind éltig, míg e' földnek fzinén lakoznak, mellyet adtál a' mi atyáinknak.

41 Söt még az idegen-is, * ki nem a' te néped közzül az Izrael közzül való, ha el-jövénd mefzfze földröl a' te neved-ért.

42 (Mert meg-hallják * a' te nagyságos nevedet, és a' te hatalmas kezedet, és a' te fel-húzott karodat,) és imádkozánd e' Házban. * 2 *Krón.* 6 : 32.

43 Te meg-hallgaffad a' mennyekből a' te lakó helyedből, és add-meg az idegennek mind azt, a' miért könyörög tenéked, hogy mind az egéfz földön való népek meg-esmérjék a' te nevedet, és féljenek úgy tégedet, miképpen a' te néped az Izrael : és esmérjék-meg, hogy a' te nevedről nevezteték ez a' Ház, mellyet én építettem.

44 Mikor a' te néped ki-mégyen hadba az ö ellensége ellen, az úton, a' mellyen el-botsátod öket ; és imádkozándanak az URnak, fordúlván * az úton e' városra, mellyet magadnak választottál, és e' Házra, mellyet építettem a' te nevednek :

45 Meg-hallgaffad a' mennyekből az

az ö imádságokat és könyörgéseket, és állj bofzfzút ö érettek. * *Dán.* 6: 10.

46 Ha te ellened vétkezéndenek; (mert nintsen ember *a' ki nem vétkezsnék,) és meg-haragudván reájok, az ellenségnek kezébe adándod, és fogva el-viéndik öket azok, a' kiktöl megfogattak, az ellenségnek földére, mefzfze vagy közel; * *Péld.* 20: 9.

1 *Ján.* 1: 8. 10.

47 Es efzekbe véfzik magokat a' földön, a' mellyre fogva vitettenek, és meg-térvén könyörgeni *kezdenek* néked azoknak földökben, a' kiktöl fogva el-vitettek, mondván: Vétkeztünk, hamifsan és iftentelenül tselekedtünk!

48 És meg-téréndenek te hozzád teljes fzívekből és lelkekből, az ö ellenségeknek földében, kik öket fogva elvitték, és imádkozándanak * te hozzád az ö földöknek † útja-felé *fordúlván*, mellyet adtál az ö attyaiknak, és e' város felé, mellyet magadnak válafztottál, és e' Ház felé, mellyet a' te nevednek építettem: * *Dán.* 9: 4-23. † *Dán.* 6: 10.

49 Hallgasd-meg a' mennyekből a' te lakó-helyedből az ö imádságokat és könyörgéseket, és állj bofzfzút érettek;

50 És légy kegyelmes a' te népednek, kik ellened vétkezéndenek, megbotsatván nékiek minden büneiket, mellyekkel ellened vétkeztenek: és fzerezz kedvet nékiek azok előtt, * a' kik öket fogva tartják, hogy könyörüljenek rajtok; * *Jér.* 52: 31-34.

51 Mert ök a' te néped és örökséged, kiket ki-hoztál Egyiptomból, a' vas-* kementzének közepiből.

* 5 *Móf.* 4: 20.

52 Hogy a' te fzemeid nézzenek a' te fzolgádnak imádságára, és a' te népednek az Izraelnek könyörgésére, meg-hallgatván öket mindenkor, mikor téged' fegítségül hívnak.

53 Mert te külön válafztottad öket magadnak örökségül * a' földnek minden népei közzül, a' miképpen meg-mondottad vólt Mófesnek a' te fzolgádnak általa, mikor ki-hoztad a' mi atyáinkat Egyiptomból, URam Iften! * 2 *Móf.* 19: 5. 6.

5 *Móf.* 7: 6.

54 Es mikor el-végezte vólna Salamon az UR előtt való minden imádságát és könyörgését: fel-kele az URnak óltára elöl, és meg-fzünék az ö térdein való állástól; és kezeit az égbe felemelvén,

55 Es fenn-állván meg-áldá * az Izraelnek egéfz Gyülekezetét, fel-fzóval ezt mondván: * 2 *Sám.* 6: 18.

56 Aldott légyen az UR, ki nyúgodalmat adott az ö népének az Izraelnek, minden ö befzéde fzerint, * tsak egy befzéde-is hijába való nem vólt minden ö jó befzédi közzül, a' mellyeket fzóllott Mófesnek az ö fzolgájának általa. * 5 *Móf.* 12: 10.

57 Légyen mi velünk-is a' mi Urunk Iftenünk, a' miképpen vólt a' mi atyáinkkal, ne hagyjon-el minket, el fe tavozzék mi tőlünk;

58 Hanem hajtsa magához a' mi fzívünket, hogy járjunk minden ö útaiban, és őrizzük-meg az ö parantsolatit, végezéfit és itéletit, a' mellyeket parantsolt a' mi atyáinknak.

59 Es ezek a' befzédek, mellyekkel imádkoztam az UR előtt, légyenek jelen a' mi URunk Iftenünk előtt éjjel és nappal, úgy hogy gondját vifelje az ö fzolgájának és az ö népének az Izraelnek minden időben;

60 Hogy meg-efmérjék a' földön való minden népek, hogy *tsak* az * UR az Iften: és hogy ö kivülötte nintsen *más*. * 5 *Móf.* 4: 35. 39. *Esa.* 44: 8.

61 Es légyen a' ti fzívetek tökéllettes a' mi URunkhoz Iftenünkhöz, járván az ö végezéfiben, és meg-őrizvén az ö parantsolatit, miképpen e' mái napon.

62 A' Király pedig és az egéfz Izrael ö véle, áldozatokat * áldoznak vala az UR előtt. * 2 *Krón.* 7: 1. 2.

63 És Salamon áldozék hálá-adásnak áldozatjával, mellyet áldozék az URnak: *tudni-illik* huízon-két * ezer ökörrel, fzáz-húfz-ezer júhval; és ekképpen fzentelék-fel az UR' Házát a' Király és az Izraelnek minden fiai.

* 2 *Krón.* 7: 5.

64 Ugyan azon napon meg-fzentelé a' Király a' középsö pitvart, melly az URnak Háza előtt vala; mert ott fzerze egéfzen égő áldozatokat, ajándékokat és hálá-adó áldozatóknak kövérit; mivelhogy a' réz óltár, melly az UR előtt vala, kifsebb vala, mint fem reája férne az égő áldozat, az ajándékok és a' hálá-adásra való áldozatoknak kövéri.

65 Es Salamon Innepet * fzerze az időben; és véle egyetembe az egéfz Izrael: nagy Gyülés vala *ez*, Hámáttnak határától-fogva Egyiptomnak határáig, a' mi URunk Iftenünk előtt, hét napig, ifmét hét napig, *az-az*, tizen-négy napig. * 2 *Krón.* 7: 7-8-10.

66 A' nyóltzadik * napon pedig elbotsátá a' népet: és meg-áldák a' Királyt, és el-menének az ö hajlékaikba örömmel és víg fzívvel, mind azok-ért a' *fok* jók-ért, mellyeket tselekedett vala az UR Dávíddal az ö fzolgájával, † és Izraellel az ö népével. * 2 *Krón.* 7: 10. † *r.* 4: 20. 21. 5: 4. 2 *Sám.* 12: 7. 8.

IX. RESZ.

Istentöl meg-intetik Salamon: Hirámnak városokat ad: többeket épit: Ofirba hajókat készit.

1 LÖn pedig, mikor * el-végezte vólna Salomon az UR' Házának és a' Király házának építését, és mindeneket, mellyeket Salamon az ö kivánsága szerint építeni akara:

* 2 *Krón.* 7: 11. 12.

2 Meg-jelenék az UR Salamonnak másod-szor-is, * miképpen meg-jelent vala néki Gibeonban, * *r.* 3: 5.

3 Es monda néki az UR: Meg-hallgattam a' te imádságodat és könyörgésedet, mellyel könyörgöttél elöttem: Meg-szenteltem e' Házat, mellyet építettél, abban helyheztetvén az én * Nevemet mind örökké: és ott léfznek az én fzemeim és az én fzívem † mindenkor. * 1 *Mós.* 12: 11.

† *r.* 8: 29.

4 Es ha te én elöttem * járándasz, a' mint járt Dávid a' te atyád egyenes és tökéletes fzívvel, úgy tselekedvén mindenekben, a' mint néked meg-parantsoltam, az én rendeléfimet és itéletimet meg-tartándod: * *r.* 3: 14.

5 Meg-erösítem * a' te birodalmadnak fzékit az Izraelen mind örökké, a' mint fzóllottam vala Dávidnak a' te atyádnak, mondván: El-nem fogy a' †te *nemzetségedből való* férjfiú az Izraelnek Királyi-fzékiböl. * *r.* 11: 38.

† 2 *Sám.* 7: 12. 16.

6 Hogyha pedig el-fzakadtok * ti és a' ti fiaitok én tölem, és meg nem örizénditek az én parantsolatimat, és az én végezéfimet, mellyeket elötökbe adtam; hanem el-mentek és idegen Isteneknek fzolgáltok, és meghajóltok azok előtt: * *Jós.* 23: 16.

Sólt. 89: 31-33.

7 Ki-gyomlálom * az Izraelt e' földnek fzinéröl, mellyet nékiek adtam: e' Házat; mellyet az én nevemnek fzenteltem, el-vetem fzemem elöl: és az Izrael példa-beszédül és köz-beszédül léfzen minden népek elött.

* 5 *Mós.* 4: 25-27. 28: 36. 37.

8 Es e' Ház, melly nagy meltóságos és híres neves léfzen, * le-törettetik, úgy-annyira hogy valaki azon általmégyen, el-tsudálkozik rajta, és süvöit: és azt fogják mondani: Vallyon mi-oká-ért tselekedett az UR ekképen e' földdel és e' Házzal?

* *Sirad.* 2: 2-7. 21. 22. 5 *Mós.* 29: 24-28.

Sólt. 74: 3-7.

9 Es felelnek: Mivelhogy el-hagyták az ö URokat Isteneket, ki az ö atyaikat ki-hozta vala Egyiptomnak földéböl, és idegen Istenekhez hajlottanak és azokhoz ragafzkodtak, és fzolgáltak azoknak: ez oká-ért botsátá ö reájok az az UR mind ezt a' nyomorúságot.

10 Lön pedig húfz esztendö * elmúlva, mellyekben építé Salamon a' két házat, *tudni-illik* az UR' Házát, és a' Király' házát: * 2 *Krón.* 8: 1.

11 (*Mellyeknek építésére* Hirám, Tírusnak' Királya adott vala ajándékon Salamonnak, tzédrus-fákat, fenyö-fákat, aranyot, az ö egéfz kivánsága fzerint,) akkor ada Salamon Király Hirámnak húfz várost Galileának földében.

12 Es ki-méne Hirám Tírusból, hogy meg-látná a' városokat, mellyeket Salamon ada ö néki, és nem kedvellé azokat,

13 Es monda: Mitsodák ezek a' városok, mellyeket nékem adtál *fzerelmes* atyám-fia? Es Kábúl földnek nevezé azokat mind e' mái napiglan.

14 Küldött vala pedig Hirám a' Királynak fzáz és húfz tálentom aranyot.

15 Ez oka az adónak, mellyet fel-vetett vala Salamon Király, hogy meg-építené az UR' Házát, és a' maga házát, a' *Sion' várának* erösségét. Jérusálemnek kö-falát: és Chátzort, * Megiddót és Gézert. * *Jós.* 17: 11.

16 Mert Faraó az Egyiptomnak Királya el-jött vala, és meg-vette vala 's meg-égette vala tüzzel Gézert: * a' Kananéust pedig, a' ki lakik vala a' városban meg-ölte vala, és adta vala azt ajándékon az ö leányának † a' Salamon' feleségének. * *Jós.* 16: 10.

17 Meg-épité pedig Salamon Gézert) és az álso Beth-hóront. † *r.* 3: 1.

18 Bahalátot, Thadmort a puſztában, azon a' földön.

19 Es mind a' fegyveres tár-házaknak városit, mellyek Salamonéi valának, a' fzekereknek városit, és a' lovagoknak városit: és mindeneket, mellyeknek építésére Salamonnak kívánsága vala Jérusálemben és a' * Libánusban, és az ö birodalmának minden földén. * *r.* 7: 2-8.

20 Mind azt a' népet pedig, melly meg-maradott vala az Emoreusoktól * Hittéusoktól, Perizéusoktól, Hivéusoktól, és Jébuseusoktól, kik nem valának az Izrael' fiai közzül.

21 Azoknak fiait, kik ö utánnok azon a' földön maradtak vala, kiket az Izraeliták ki nem veſzt-hettek vala, Salamon adó-fizetökké *és* fzolgákká tévé mind e' mái napiglan.

* *Jós.* 16: 10. 2 *Krón.* 22: 2.

22 Az Izrael' fiai közzül pedig nem vete fenkit Salamon * fzolgálat alá: hanem ezek hadakazó férjfiak valának, és ö fzolgai, és Fö emberei, és ö Hadnagyai, és az ö fzekereinek és lovaginak Fejei. 3 *Mós.* 25: 39.

23 Ezek közzül valának a' pallérok-

nak Fejedelmi, kik pallérkodnak vala a' Salamon' építésén,* öt-száz és ötven, kik igazgatják vala a' népet, a' melly munkálódik vala az építésen.

* *r.* 5 : 16.

24 Továbbá a' Faraó' leánya fel-méne Dávidnak városából az ö * házába, mellyet Salamon épített vala néki: Akkor építé-meg Millót-is. **r.* 7: 2.8.

2 *Krón.* 8 : 11.

25 Aldozik vala pedig Salamon minden esztendöben * három-szor, égö és hálá-adó áldozatokkal, az öltáron, mellyet épített vala az URnak: és áldozik vala jó illattal azon-is, melly az UR elött vala, és el-végezé a' Házat

* 2 *Mos.* 24:23.24. 5 *Mos.* 16:16.17.

26 Es hajókat-is tsináltata Salamon * Esiongáberben, melly Elót mellett vala a' veres tenger' partján, az Edom' földén.

27 Es el-küldé Hirám † az ö szolgait azokban a' hajókban, kik jó hajósok és a' tengeren való járásban tudósok *valának*, a' Salamon' szolgaival.

* 2 *Krón.* 8 : 17. 18. † *r.* 5 : 12.

28 Kik Ofirba menvén hozának onnét négy száz húsz tálentom aranyot, mellyeket vünek Salamon Királyhoz.

X. RESZ.

A' Sébai Királyné Salamonhoz megyen. Salamon' gazdagsága.

1 A' Sébának Királyné-asszonya pedig hallván Salamonnak * hírét, és az URnak † nevét, el-jöve, hogy meg-késértgetné ötet nehéz kérdésekkel. **r.* 4 : 29-34. *Máté* 12:42.

† *r.* 8 : 42.

2 Es bé-jöve Jérusálembe * igen nagy sereggel és tevékkel, mellyek hoznak vala *drága* fü-szerszámokat, igen sok aranyot és drága köveket; és Salamonhoz méne, és szólla ö vele mindenekröl, mellyek szívében *valának*.

* *Luk.* 11 : 31.

3 Meg-fejté * pedig Salamon önéki minden kérdésit; semmi nem vala elrejtve a' Királytól, mellyet önéki megnem mondott vólna. * *r.* 4 : 29-34.

4 Es látá a' Sébának Királyné-asszonya Salamonnak minden böltseségét: és a' házat,* mellyet épített vala, **r.* 6 : *r.* 7 :

5 Es az ö asztalának étkeit, és az ö szolgainak ülésének rendit, és az ö szolgainak udvarlásoknak módját, és azoknak öltözeteket, és pohár-székeit, és az ö áldozatját, mellyel * áldozik vala az URnak házában; *és a' nagy álmélkodás miatt* lélek-*is* alig vala ö benne; **r.* 9 : 25,

6 Es monda a' Királynak: Igaz *vólt* a' beszéd, mellyet az én földemben hallottam vólt a' te dolgaid felöl, és a' te * böltseséged felöl. * *r.* 4:29-34.

7 En pedig nem hihettem azokat a' beszédeket, míg én magam el nem jöttem és szemeimmel meg-láttam. Imé pedig felét sem mondották-meg nékem: meg-haladtad böltseséggel és jósággal a' hírt, a' mellyet hallottam vala felöled.

8 Bóldogok * a' te embereid, és bóldogok ezek a' te szolgaid, kik udvarlanak tenéked, hogy mindenkor hallhatják a' te böltseséged! **Luk.* 10:23.

9 Légyen a' te URad Istened * áldott, ki *annyira* kedvelt tégedet, hogy az Izraelnek királyi székibe ültetett; mivelhogy szerette az UR az Izraelt mind örökké, és Királyá tött tégedet, hogy itéletet és igasságot szolgáltatnál.

* *r.* 5 : 7.

10 Es ada a' Királynak száz és húsz tálentom aranyot * és igen sok fü-szerszámokat, és drága köveket. Nem hoztak azután illyen, és ennyi sokságú fü-szár-számokat, a' mennyit a' Sébának Királyné-asszonya ada Salamon Királynak. * *v.* 2.

11 (Továbbá a' Hirámnak * hajójais, melly aranyot hord vala Ofirból, hoza Hében-fát-is Ofirból nagy böséggel, és drága köveket. * *r.* 9: 27.28.

12 Es tsinála a' Király a' Hében-fából oszlopokat az UR' Házába és a' Király házába, és az Enekléknek hegedüket és lantokat: nem hoztanak ollyan Hében-fákat, sem láttanak ollyanokat mind e' mái napig.)

13 Salamon Király pedig-ada a' Séba Királyné-asszonyának mindent, a' mit kivána és kére ö töle, azokon kivül, a' mellyeket gazdagságához képest ada Salamon Király önéki. Annak-utánna meg-téré és méne az ö * földébe szolgaival egyetembe. **v.* 1.

14 Vala pedig mértéke az aranynak, melly kezéhez jö vala Salamonnak minden esztendöben, hat-száz * és hatvan-hat tálentom arany. **2 Krón.* 9:13.

15 Azon kivül, *a' mi jö vala* az áros emberektöl, és a' *drága* fü-szerszámokkal kereskedö kalmároktól, és mind az Arabiabéli Királyoktól, és annak a' földnek Tiszt-tartóitól.

16 Tsinála pedig Salamon Király két-száz öreg-paiſokat * tiszta vertt aranyból; mindenik paiſra hat-száz aranyat költe. * *r.* 14: 25. 26.

17 Es három-száz kerekdéd-paiſokat vertt aranyból, három font aranyat költe mindenik paiſra: és azokat a' Király helyhezteté a' Libánus * erdönek házába. * *r.* 7 : 2.

18 Tsinála annak-felette a' Király elefánt-temetöl egy nagy Királyi * széket, és bé-borítá azt finum aranynyal.

19 Hat lépés gráditsa vala e' királyi széknek, és a' széknek teteje kerekdéd vala

vala hátúl: és kezek-támaszai valának mind két felöl az üléſnek helyén, és két oroszlánok állnak vala a' kezek-támaszai mellett. * 2 *Krón.* 9: 17-19.

20 Tizen-két oroszlán áll vala ott két-felöl a' gráditsnak hat lépésén: ſenki ollyant nem tsinált ſemmi országban.

21 Annak-felette minden italhoz való edényi Salamon Királynak * aranyból *valának*: és minden edényi a' Libánus erdö házának tiſzta aranyból *valának*, nem vala azok között ſemmi ezüſt; mert annak ſemmi bötſi nem vala Salamonnak idejében. * *v.* 27.

22 Mert Thárſisba * járó hajói valának a' Királynak *a' tengeren*, a' Hirámnak hajóival; és egy-ſzer három eſztendöben mennek vala a' hajók Thárſisba, mellyek aranyat és ezüſtöt, eléfánt tsontokat, majmokat és páváakat hoznak vala. * *r.* 9: 26-28.

23 Es fellyebb magaſztaltaték Salamon Király gazdagsággal * és böltseséggel a' földön való minden Királyoknál.

24 Es mind az egéſz föld kivánja vala látni Salamont, hogy hall-hatnák az ö böltseségét, mellyet Iſten az ö ſzívébe adott vala. * *r.* 3: 12.13. 4: 29-31.

25 Es azok néki ajándékot hoznak vala, ezüſt * és arany edényeket, öltözeteket, hadi ſzerſzámokat, fü-ſzerſzámokat, lovakat, öſzvéreket, eſztendönként. * *v.* 1. 2. 10.

26 Egybe-gyüjté azért Salamon az ö ſzekereit és lovagjait, és lön önéki ezer és négy-ſzáz * ſzekere, és tizen-két ezer lovagja, kiket helyheztete a' ſzekereknek városiban, és hogy a' Királyal lennének Jérusálemben.

* § *Móſ.* 17: 16. 2 *Krón.* 1: 14.

27 Es meg-bövíté a' Király Jérusálemben az ezüſtöt * mint a' követ, és a' czédruſt mint a' vad fige-fákat, mellyek nagy böſséggel *teremnek* a' mezön.

* 2 *Krón.* 9: 27.

28 Es Salamonnak Egyiptomból * hoznak vala lovakat; mert a' Királynak kereskedöi fereggel véſzik vala a' *lovakat* pénzen. * 2 *Krón.* 1: 16.

29 Es Egyiptomból egy ſzekér hatſzáz ezüſt ſikluſſal jö vala ki: egy ló pedig más-fél ſzázzal, és ekképpen hozzák vala mind a' Hittéuſok' Királyinak, mind a' Siriabéliek' Királyinak.

XI. RESZ.

Salamon' ſok feleségei, bálványozáſa, ellenségei, és halála.

1 SAlamon Király pedig meg-ſzerete ſok idegen aſzſzonyi,* állatokat-még pedig a' Faraó' leányán kivül a' Moábiták', Ammoniták', Edomiták', a' Sidonbéliek' és Hittéuſok' leányit.

* § *Móſ.* 17: 17.

2 Azoknak a' Pogányoknak *leányit*, a' kik felöl azt mondotta vala az UR az Izrael' fiainak: Ne közösüljetek * ö vélek, ök-is ne közösüljenek ti veletek; mivelhogy az ö Iſteneik után hajtják a' ti ſzíveteket. Ezekhez, *mondom*, ragaſzkodék Salomon ſzeretettel. * 2 *Móſ.* 34: 16. § *Móſ.* 7: 3. 4.

3 Es valának önéki feleségei, hétſzáz Királyné-aſzſzonyok, és háromſzáz ágyaſi: és az ö feleségei el-hajták * az ö ſzívét. * *r.* 21: 25.

§ *Móſ.* 7: 4.

4 Es mikor immár meg-vénült vóna Salomon, az ö feleségei el-hajták az ö ſzívét az idegen Iſtenek után: és nem vala az ö ſzíve tökélletes az ö URához Iſtenéhez, a' mint az ö attyának Dávidnak ſzíve *vala*;

5 Mert Salamon követi vala az Aſtoret * *bálványt* a' Sidonbéliek Iſtenét, és a' Milkómot az Ammoniták' utálatos bálványát. * *Bir.* 2: 13.

6 Gonoſz dolgot tselekedék azért Salamon az URnak ſzemei elött, és nem követé ollyan tökélleteſséggel az URat, mint Dávid az ö attya.

7 Akkor építe Salomon templomot Kámoſnak *a' Moábiták' utálatos bálványának, a' hegyen, melly Jérusálemnek ellenébe vagyon, és Molóknak,† az Ammon' fiainak utálatos bálványának. * 4 *Móſ.* 21: 29. *Bir.* 11: 24. † 3 *Móſ.* 18: 21. 20: 2.

8 Es ekképpen tselekedék *Salamon* mind az ö idegen feleségeivel: kik jó illatot téſznek vala és áldoznak vala az ö Iſteneiknek.

9 Meg-haragvék azért az UR Salamonra, hogy el-hajlott vala az ö ſzíve az Izrael' URától Iſtenétöl, ki * megjelent vala néki két úttal.

* *r.* 3: 5. 9: 2.

10 Es erröl parantsolatot * adott vala néki, hogy ne követne idegen Iſteneket; mindazáltal meg nem örizte vala az URnak parantsolatját.

* *r.* 6: 12.

11 Monda azért az UR Salamonnak: Mivelhogy illyen *gonoſzság* találtatott te benned, és meg nem örizted az én ſzövetségemet és az én rendeléſimet, mellyeket parantsoltam vala tenéked: el-ſzakaſztván * el-ſzakaſztom te töled az orſzágot és adom a' te † ſzolgádnak. * *v.* 30. 31. *r.* 6: 12. 12: 16-19. † *r.* 11: 26. 12: 20.

12 Mindazáltal míg élſz, nem tselekeſzem ezt Dávid-ért a' te atyád-ért, hanem a' te fiadnak kezétöl ſzakaſztom-el azt;

13 De nem ſzakaſztom-el az egéſz királyi birodalmat: hanem egy * nemzetséget adok a' te fiadnak Dávid-ért

ért az én ſzolgám-ért és Jérusálem-ért, mellyet magamnak válaſztottam.

* *v.* 32. *r.* 12: 21-23.

14 Támaſzta azért ellenséget az UR Salamonra, az Edombéli Hadádot, ki az Edombéli királyi nemből való vala.

15 Mert mikor Dávid az Edomiták ellen ment vólna, és Joáb a' vitézeknek Hadnagya el-ment vólna a' meg-öletteknek temetésére: és le-vágott vólna * minden férjfiúi nemet Edomban. * 2 *Sám.* 8: 14.

16 (Mert hat hónapig lön ott Joáb az egéſz Izraellel, miglen minden férjfiúi nemet el-véſztene Edomban.

17 Akkor ſzaladott vala el Hadád, és véle együtt valami Edomiták az ö attyának ſzolgai közzül ö véle, bé-menvén Egyiptomba: Hadád pedig *akkor* kis gyermek vala.

18 Kik fel-kelvén Midiánból, menének Páránba, és mellékek vévén a' Páránbéli férjfiak közzül, bé-menének Egyiptomba Faraóhoz az Egyiptombéli Királyhoz: ki házat ada néki, és ételt *ítalt* ſzolgáltata néki: jó-ſzágot-is ada néki.

19 Igen kedvében lön azért Hadád Faraónak úgy-annyira, hogy feleségül adá néki az ö feleségének húgát, a' Táfnes Királyné-aſzſzonynak húgát.

20 Szüle pedig ö-néki a' Táfnes' húga fiat a' Génubátot az ö fiát, és fel-nevelé azt Táfnes a' Faraó' házában, és lön Génubát a' Faraó' házában a' Faraó' fiai között.

21 Mikor pedig Hadád meg-hallotta vólna Egyiptomban, hogy el-alutt vólna Dávid az ö attyaival, és hogy Joáb-is a' ſeregnek Hadnagya meg-hólt vólna: akkor monda Hadád Faraónak: Botsáſs-el engemet, hadd menjek-el az én földembe.

22 Felele Faraó ö-néki: Mi nélkül ſzükölködöl én nálam, hogy a' te földedbe igyekezel menni? Felele az: Semmi nélkül *nem ſzükölködöm*, de *kérlek* botsáſs-el engemet.

23 Támaſzta annak-felette az Iſten néki ellenséget a' Rézont, Eljadának fiát, ki el-futott vala Hadadézertől * a' Sóbabéli Királytól az ö URától.

24 Es hadakozó férjfiakat gyüjtött vala maga mellé, és ö vala a' ſeregnek Hadnagya, mikor meg-ölé öket Dávid: azután Damaskusba menvén ott lakának; és uralkodának Damaskusban.

25 Es ellensége lön Izraelnek, Salamonnak egéſz éltében, a' nyomorúſágon kivül, mellyet ſzerez vala Hadád, és meg-gyülölé az Izraelt, és uralkodék Siriában. * 2 *Sám.* 8: 3. 10:18.

26 Jéroboámot-is pedig *fel-támaſztá* * az UR, az Efratéus Nébátnak fiát, Séredából valót: a' kinek annyának Sérua vala neve, egy özvegy aſzſzonyi-állat,) ki Salamonnak ſzolgája vala, annyira hogy fel-emelné kezét a' Király ellen. * 2 *Krón.* 13: 6. 7.

27 Es ez lön az oka, miért támadott vólna a' Király ellen; *mert* Salamon meg-épitette Millót, és bé-rakatta az ö attyának Dávidnak városának romlását.

28 Jéroboám pedig erös férjfiú vala: és látván Salamon, hogy az ö ſzolgája az ö dolgában ſzorgalmatos vólna: reája veté a' Jóſef * háza gonviſelésének minden terhét.

* 1 *Móſ.* 48: 1. 5.

29 Akkor az időben pedig, mikor Jéroboám ki-ment vólna Jérusálemből, találá ötet az úton Ahija a' Silóbéli Próféta: ö pedig új öltözetben vala, és csak ketten valának a' mezön együt.

30 Es meg-ragadván Ahija az új ruhát, melly azon vala, hasítá azt * tizen-két réſzre. * *r.* 12: 15.

31 Es monda Jéroboámnak: Veddel magadnak a' tiz réſzt; Mert ezt mondja * az Izraelnek URa Iſtene: Imé el-ſzakaſztom ez orſzágot Salamonnak kezétöl, és tenéked adom a' tiz nemzetséget. * *v.* 11.

32 Egy nemzetséget hagyok * pedig ö nála az én ſzolgám-ért Dávid-ért, és Jérusálemnek városá-ért, mellyet magamnak válaſztottam az Izraelnek minden nemzetségi közzül.

* *v.* 12. 13.

33 Ezoká-ért; mert el-hagytanak engemet, és imadták az Aſtóretet a' Sidonbéliek' Iſtenét, és a' Kámoſt a' Moábiták' Iſtenét; és Milkomot az Ammon fiainak Iſtenét; és nem járták, az én útaimban; azt tselekedvén a' mi tettzet vólna azén ſzemeimnek: az én végezéſimet és itéletimet, a' mint Dávid az ö attya *meg-örizte*.

34 Nem véſzek mindazáltal el ſemmit a' királyi birodalomban az ö kezétöl, hanem akarom hogy Fejedelem légyen az ö életének minden idejében, * Dávid-ért az én ſzólgám-ért, kit *magamnak* válaſztottam; mivelhogy megörizte az én parantsolatimat és végezéſimet. * 2 *Sám.* 7: 12. 15.

35 De az ö fiának * kezétöl el-véſzem a' Királyi birodalmat, és tenéked adom azt, *tudni-illik* a' tiz nemzetséget. * *r.* 12: 17. 19.

36 Az ö fiának pedig egy nemzetséget adok, hogy Dávidnak az én ſzolgámnak légyen elöttem * ſzövétneke mindenkor Jérusálemben, a' városban mellyet magamnak válaſztottam, hogy ott helyheztetnem az én nevemet. * *Sólt.* 132: 17.

37 Tégedet pedig fel-véſzlek, és uralkodol mindeneken a' te lelkednek, ki-

kivánsága szerint, és Király léfzfz * az Izraelen. *r. 12: 20.

38 Es ha te minden parantsolatimnak * engedéndefz, és járándafz az én útaimban, és azt tselekedénded a' mi tetzik énnékem, meg-örizvén az én rendelétimet és parantsolatimat, a' mint Dávid az én fzolgám tselekedett: én te veled léfzek, és épitek tenéked állandó házat, a' mint Dávidnak épittem, és néked adom az Izraelt.

* *r. 9: 45.*

39 Es * meg-fanyargatom ezoká-ért a' Dávidnak magavát: de mindazáltal nem mind † örökké. * *2 Sám. 7: 14.*

† *Mik. 5: 2-4.*

40 Igyekezik vala pedig Salamon meg-ölni * Jéroboámot, ezoká-ért felkelvén Jéroboám, futa Egyiptomba Sésákhoz † az Egyiptombéli Királyhoz: és lön Egyiptomban, míg meg-halna Salamon. * *v. 11. 31.* † *r. 14: 25. 26.*

41 Salamonnak pedig egyéb dolgai és minden tselekedeti, mellyeket tselekedett, és böltsesége, avagy nem irattattaké-meg a' Salamon' tselekedeteiről * irott könyvben? *r. 5: 6: 7: 10.

42 A' napok pedig, a' mellyekben uralkodott Salomon Jérusálemben az egéfz Izraelen, *voltanak* negyven * eztendök. * *2 Krón. 9: 30. 31.*

43 Es el-aluvék Salamon az ö attyaival, és el-temetteték az ö attyának Dávidnak * városában: Es Roboám az ö fia uralkodék ö helyette.

* *2 Sám. 5: 6. 9.*

XII. RESZ.

Az országa Roboám és Jéroboám között meg-ofztatik.

1 EL-méne pedig Roboám * Síkembe; mert Síkembe gyült vala az egéfz Izrael, hogy Királyá tennék ötet. * *2 Krón. 10: 1.*

2 Mikor pedig meg-hallotta vólna Jéroboám Nébátnak fia, ki még Egyiptomban * vala, (a' hová futott vala Salamon a' Király elött,) vifzfza-jöve akkor Egyiptomból. **r. 11: 40.*

3 Es hozzá küldvén el-hívaták ötet. El-menének pedig Jéroboám és az Izraelnek egéfz Gyülekezete, és fzóllának Roboámnak, mondván:

4 A' te atyád igen meg-nehezítette a' mi * igánkat, de te moftan könnyebbitsd-meg a' te atyádnak kemény fzolgálatját, és a' nehéz igát, mellyet mi reánk vetett, és fzolgálunk tenékéd.

* *2 Krón. 10: 4.*

5 Es monda nékiek: Menjetek-el, és harmad nap múlva jöjjetek-vifzfza hozzám. El-méne annak-oká-ért a' nép.

6 Es tanátsot tarta Roboám a' Vénekkel, kik Salamon elött az ö attya elött állottanak vala életében, mondván: Mitsoda tanátsot adtok ti, hogy e' népnek válafzt tégyek?

7 Es fzóllának azok, mondván: Ha e' mái napon kedvét tésfzed e' népnek, és nékiek fzolgálfz: *az-az* - jó válafzt tésfzfz nékiek, mind elüg fzolgálnak tenéked.

8 Meg-veté pedig a' Véneknek tanátsokat, a' mellyet önéki adtanak vala, és tanátsott tarta az ifjakkal, kik ö véle együtt nevekedtek vala fel, kik ö elötte udvarlanak vala,

9 Es monda azoknak: Mitsoda tanátsot adtok ti, hogy válafzt tégyünk e' népnek, melly énnékem fzóllván azt mondja: Könnyebbítsd-meg az igát, mellyet mi reánk vetett a' te atyád?

10 Mondának pedig néki az ifjak, kik együtt nevekedtek vala fel ö véle: Igy fzóllj ennek a' népnek, melly fzóllván tenéked ezt mondja: A' te atyád meg-nehezítette a' mi igánkat, te pedig könnyebbítsd-meg minékünk; ekképpen fzóllj, *mondok*, nékiek: Az én kifebbik *ujjom* temérdekebb az én atyámnak egéfz derekánál.

11 Moftan azért, az én atyám *ha* ti reátok nehéz igát vetett, én nehézbé tésfzem a' ti igátokat: Az én atyám oftorokkal oftorozott titeket, én pedig skorpiókkal oftorozlak titeket.

12 El-méne annak-oká-ért Jéroboám * és mind a' fokaság Roboámhoz harmad napra, a' mint meg-hagyta vala a' Király, ezt mondván: Jöjjetek hozzám harmad napon. * *v. 3.*

13 Es a' Király kemény válafzt tön a' népnek, meg-vetvén a' Véneknek * tanátsát, mellyet adtak vala önéki.

* *v. 7.*

14 Szólla pedig nékiek az ö ifjainak tanátsok fzerint, mondván: Az én atyám meg-nehézitette a' ti igátokat; én pedig nehezebbé tésfzem: Az én atyám oftorokkal oftorozott titeket, de én skorpiókkal oftorozlak titeket.

15 Es nem hallgatá-meg a' Király a' népet; mert az URtól lön ennek az oka, hogy meg-erösítené az ö befzédét, a' mellyett fzóllot vala a' Silóbéli Ahija által Jéroboámnak * a' Nébát fiának. *r. 11: 30. 31. *Jóf.* 11: 19. 20.

16 Mikor pedig látta vólna az egéfz Izrael, hogy meg nem hallgatta vólna öket a' Király, felele az *egéfz* nép a' Királynak ekképpen: Mitsoda * részünk vagyon minékünk Dávidban? Nintsen minékünk örökségünk † az Iſainak fiában, *menj-el* a' te hajlékidba, óh Izrael! Moftan vifeld gondját immár a' te házadnak, óh Dávid! El-méne azért az Izrael az ö hajlékiba.

* *Peld. 15: 1.* † *2 Sám. 20: 1.*

17 Roboám tsak azokon az Izrael' fiain uralkodék, a' kik Júdának * városíban laknak vala. * *v. 21.*

18 El-

18 El-küldé pedig Roboám Király Adorámot *, ki adó-szedő vala, és megkövezé ötet az egész Izrael, és meg-hala: Roboám Király pedig hamarsággal szekerébe fel-üle, hogy szaladna Jerusálembe. * *r.* 4: 6. 5: 14.

19 Igy szakada-el az Izrael' népe Dávidnak házától mind e' mái napiglan.

20 Es lön, mikor meg-hallotta vólna az egész Izrael, hogy meg-jött vólna Jéroboám, érette küldvén híváták ötet a' gyülekezetbe, és Királyá * tévék ötet az egész Izraelen; fenki pedig nem követé Dávidnak házát, hanem tsak egyedül a' Júda' nemzetsége.

* *r.* 11: 30. 31.

21 Méne azért Roboám Jérusálembe, és össze-gyüjté Júdának egész házát és Benjáminnak nemzetségét, száz és nyóltzvan-ezer válogatott hadra való *ferjfiakat*, hogy meg-vivnának az Izrael' házával, és viszsza-nyernék az országot Roboámnak a' Salamon' fiának.

22 Lön pedig az Isten' beszéde Sémajához * az Isten' emberéhez, mondván:

23 Ezt mondjad Roboámnak, a' Salamon' fiának, a' Júda Királyának, és az egész Júda' és Benjámin' házának, és a' több népnek, mondván:

24 Azt mondja az UR: Fel ne menjetek, és ne hadakozzatok a' ti atyátok-fiai ellen az Izrael ellen: térjetek-meg ki-ki házába; mert én † tölem lett e' dolog: és engedének az UR' beszédének, és viszsza-térvén el-menének az UR' beszéde szerint. *2 *Krón.* 11: 2-4.

† *r.* 11: 11-13.

25 Meg-építé pedig Jéroboám Sikemet az Efraim' hegyén, és abban lakék: és onnét ki-menvén meg-építé * Pénuelt.

26 Es monda Jéroboám szívében: Majd viszsza-tér ez ország a'Dávid' házához; * *Bir.* 8: 17.

27 Ha fel-mégyen e' nép hogy áldozatott tégyen Jérusálemben az URnak Házában: e' népnek szíve az ö Urához Roboámhoz a'Júda' Királyához hajól: és engemet * meg-ölvén, viszsza-térnek Roboámhoz a'Júda'Királyához. * *r.* 11: 37. 38.

28 Tanátsot tartván azért a' Király, tsináltata két arany borjú képet, és monda önékik: Elég hogy ez *tdeig* Jérusálembe fel jártatok: ímhol vagynak a' te Istenid, * óh Izrael, kik tégedet ki-hoztanak az Egyiptomnak földéből. * 2 *Mós.* 32: 4. 8.

29 Es egyiket helyhezteté * Béthelben, a' másikat pedig Dánban.

* 1 *Mós.* 28: 11-19. 27.

30 Es lön e' dolog nagy * bünnek *oka*; hogy *tudni-illik* a' nép menne e' *bálvány*' eleibe mind Dán *városig*.

* 5 *Mós.* 4: 15.

31 Tsinálá annak-felette a' magas helyek' Templomát, és Papokat * szerze némelly eket a' köfség közzül, kik nem valának a' Lévi' fiai közzül.

* 2 *Krón.* 11: 15. 16. 13: 9.

32 Szerze Jéroboám innepet-is a' nyóltzadik hónapban, a' hónapnak tizen-ötödik napján, a' Júdabéli Innepnek módja szerint, és áldozék az öltáron. Hasonlatosképpen tselekedék Béthelben-is, áldozván a' borjúknak, mellyeket tsinált vala: és szerze Béthelben Papokat a' magas helyeken való *kápolnák*hoz, mellyeket tsinált vala.

33 Aldozék az öltáron-is, mellyet tsinált vala Béthelben, a' nyóltzadik hónapnak tizen-ötödik napján, abban a' hónapban, mellyet az ö szívében gondolt vala: és innepet szerze az Izrael' fiainak, és fel-méne az öltárra, hogy jó illatot szerezne.

XIII. RESZ.

Bétheli öltár ellen jövendölö Próféta: Jéroboám' ki-nyújtott karjának meg-száradása.

1 IMé pedig az Istennek embere jöve * Júdából Béthelbe az URnak beszédével: Jéroboám pedig áll vala az öltár mellett, hogy jó illattal áldoznék. * *v.* 3. 9. 21-24.

2 Es kiálta az öltár ellen az URnak beszédével, és monda: Oltár, oltár! ezt mondja az UR: Imé egy fiú születik a' Dávid' házából, kinek neve lészen Jósias, * ki meg-áldozza te rajtad a' kápolnákhoz való Papokat, kik jó illatot fzereznek moltan te rajtad, és az emberek tetemit-is meg-égetik te rajtad.

3 Es ugyan azon napon tsudát tön, mondván: E' lészen jegye, hogy az UR mondotta légyen *ezt*: Imé az oltár meg-hasad, és ki-omol a' hamu, melly rajta *vagyon*. * 2 *Kir.* 23: 15. 16.

4 Lön pedig mikor meg-hallotta vólna a'Király az Isten' emberének beszédét, mellyet kiáltott vala az öltár ellen Béthelben, ki-nyújtá Jéroboám az ö kézét az öltártól, mondván: Fogjátok-meg ötet. Es meg-szárada az ö keze, mellyet ki-nyújtott vala ö ellene, és nem von-hatá-bé magához a' kézét.

5 Az öltár annak-felette meg-hasada, és ki-omla a' hamu az öltárról a' jegy * szerint, a' mellyet tett vala az Isten' embere az URnak beszéde által.

* *v.* 3.

6 Szólla azért a' Király, és monda az Isten' emberének: Könyörögj * a' te URadnak Istenednek és imádkozzál én érettem, hogy ismét hozzám hajóljon az én kezem. Es mikor könyörgött vólna az Isten' embere az URnak, hozzá

hozzá hajla a' Királynak keze, és ollyan lön mint az előtt. * 2 *Móf.* 8:8.

7 Akkor fzólla a' Király az Iſten' emberének: Jere haza én vélem, és egyél ebédet: azután meg-ajándékozlak.

8 Es monda az Iſten embere a' Királynak: Ha a' te házadnak felét nékem * adnád-is, nem mennék-el veled, és nem enném kenyeret, ſem vizet nem innám ez helyen; * 4 *Móf.* 22: 18.

9 Mert így parantsolt az UR nékem az ö beſzéde által, mondván: Ne egyél *ott* kenyeret, vizet ſe igyál; ſiſzfza ſe térj az úton, a' mellyen el-menéndefz.

10 El-méne azért más úton, és nem tére-meg azon az úton, a' mellyen Béthelbe ment vala.

11 Egy vén Próféta * lakik vala pedig Béthelben, kinek a' fia el-méne, és meg-beſzélé az ö attyának mind azt a' dolgot, mellyet az nap tselekedett vala az Iſten' embere Béthelben, és a' beſzédeket, mellyeket fzóllott vala a' Királynak; és meg-beſzéllék azokat az ö attyoknak. * *v.* 18.

12 Akkor monda nékiek az ö attyok: Melly úton ment-el? Es megmútaták *néki* az ö fiai az útat, mellyen el-ment vala az Iſten' embere, ki Júdából jött vala.

13 Es monda az ö fiainak: Nyergeljétek-meg énnékem a' ſzamárt; kik meg-nyergelék néki a' ſzamárt, és fel-üle reá,

14 Es el-méne az Iſten' embere után, 's meg-találá ötet ülvén egy tserfa alatt, és monda néki; Te vagyé amaz Iſten' embere, ki Júdából * jöttél? Es monda: En vagyok. * *v.* 2-6.

15 Akkor monda néki: Jere haza velem, és egyél kenyeret.

16 Es felele az: Nem mehetek-viſzfza veled, bé ſem mehetek veled: nem éſzem kenyeret, vizet ſem iſzom veled e' helyen;

17 Mert meg vagyon nékem az URnak beſzédével parantsolva: Ne * egyél kenyeret, vizet ſe igyál ott, és ne térj azon az úton viſzfza, mellyen oda menéndefz. * *v.* 9.

18 Felele az önéki; En-is Próféta *vagyok* mint-ſzinte te, és énnéken az Angyal fzóllott az URnak beſzédével, mondván: Hozd-viſzfza ötet veled a' te házadba, hogy kenyeret egyék és vizet igyék. Es ekképpen hazuda néki.

19 Meg-téré azért ö véle, és kenyeret évék az ö házában, és vizet ivék.

20 Mikor pedig ök az aſztalnál ülnének; lön az URnak beſzéde a' Próféthához, a' ki ötet viſzfza-hozta vala.

21 Es kiálta az Iſten' emberének, a' ki Júdából jött vala, ezt mondván: Ezt mondja az UR; mivelhogy engedetlen vóltál az UR' ſzájának, és meg nem tartottad * a' parantsolatot, mellyet teneked a' te URad Iſtened parantsolt vala; * *v.* 9.

22 Hanem meg tértél, és kenyeret ettél és vizet ittál a' helyen, melly felöl azt mondotta vala teneked: Ne egyél *ott* kenyeret, vizet ſe igyál: Nem temettetik * a' te teſted a' te atyáidnak koporsójokban. * *v.* 24. 30.

23 Es lön minek-utánna ett, vólna kenyeret, és ivott vólna: meg-nyergelé néki a' ſzamárt, *tudni-illik* a' Prófétának, a' kit viſzfza-hozott vala.

24 Mikor azért el-ment vólna: egy oroſzlán találá ötet az úton, melly meg-ölé * ötet; és az ö teſte az úton feküzik vala, és mind a' ſzamár, mind az oroſzlán, á hólt teſt mellet állának. * *v.* 20: 35. 36. 2 *Kir.* 17: 25.

25 Es ímé a' férjfiak, kik azon elmennek vala, meg-láták azt a' hólt-teſtet, hogy feküzik vala az úton, és az oroſzlánt, a' ki mellette áll vala; és el-menven meg-beſzélék a' városban, mellyben a' vén Próféta * lakik vala. * *v.* 11.

26 Mellyet mikor meg-hallott vólna az a' Próféta, a' ki viſzfza-hozta vala ötet az útról, monda: Az Iſten' embere az, a' ki engedetlen vólt az UR' * ſzájának: ezoká-ért adta az UR ötet az oroſzlánnak, és az rontotta egybe és ölte-meg ötet, az URnak beſzéde ſzerínt, mellyet fzóllott vala néki. * *v.* 9. 18.

27 Szólla annak-felette az ö fiainak, mondván: Nyergeljétek-meg nékem a' ſzamárt: Es meg-nyergelék.

28 Ki mikor el-ment vólna, meg-találá az ö hólt-teſtét, hogy az úton feküznek, és mind a' ſzamárt, mind az oroſzlánt, kik a' hólt-teſt mellett állának vala: Nem évék az oroſzlán a' teſtben, a' ſzamárt-is nem férté-meg.

29 Es fel-vévé a' Próféta az Iſten' emberének teſtét, és fel-tévé azt a' ſzamárra, és viſzfza-hozá azt, és bé-méne az a' vén Próféta a' városba, hogy *ott* ſiratná és el-temetné ötet.

30 Es bé-tévé annak hólt teſtét az ö maga koporsójába; és ſiratták ötet, *mondván:* Ah * ſzerelmes atyám-fia!

* *Jer.* 22: 18.

31 Minek utánna pedig el-temette vólna ötet, fzólla az ö fiainak ekképpen: Mikoron meg-halándok: e' koporsóba temeſſetek engemet, mellybe az Iſten' embere temettetett; az én tetemimet tegyétek az ö tetemi mellé.

32 Mert bé-tellyeſedik az, a' mit kiáltott az URnak beſzédével, mind az óltár ellen, melly Béthelben vagyon, mind a' magas helyeken való házak * ellen, mellyek Samariának városſiban vagynak. * *v.* 2.

33 E' meg-lévén, ugyan nem téremeg * Jéroboám az ö gonoſz útáról; hanem iſmét Papokat rendele a' nép közzül a' magas helyeken való kápolnákba: és a' ki néki tettzik vala, azt válaſztja vala, hogy lenne a' magas helyeken való kápolnáknak Papja.

* *v.* 4-6.

34 Es e' dolog ada *okot* Jéroboám' házának büntetésére, hogy ki-gyomláltatnék * és el-töröltetnék a' föld' ſzínéről. * *r.* 11 : 37. 38. 15 : 29. 30.

XIV. RESZ.

Ahija prófétál Jéroboám ellen: Siák meg-foſztja a' Templomot.

1 Akkor meg-betegedék Abia, Jéroboámnak fia.

2 Es monda Jéroboám az ö feleségének: Kelj-fel moſtan, és változtasd-meg öltözetedet, hogy meg ne eſmérjék, hogy te légy Jéroboámnak felesége, és menj-el Silóba: Imé ott vagyon Ahija * Próféta, ki elein megmondotta vala én felölem, hogy Királyá lennék e' népen. * *r.* 11 : 31. 37.

3 Végy pedig vagy tiz kenyeret magadhoz, és pogátsákat, és egy edényben mézet, és menj-el ö hozzá; ö meg-mondja néked, mint léſzen a' gyermeknek dolga.

4 Es ekképpen tselekedék a' Jéroboám' felesége; mert fel-kelvén elméne Silóba, és bé-méne az Ahija' házába: Ahija pedig nem láthat vala; mert meg-homályoſodtak vala az ö ſzemei az ö vénségének miatta.

5 Az UR pedig monda Ahijának: Imé a' Jéroboám' felesége *ide* * jött, hogy valamit kérdjen töled az ö fia felöl, mert beteg: te azért így 's így ſzollj néki; és mikor bé-jövend, másnak tetteti magát. * 2 *Kir.* 6 : 32.

6 Mikor azért hallotta vólna Ahija az ö lábainak zörgését, hogy az ajtóhoz közelgetne, monda: Jöjj-bé Jéroboámnak felesége; miért tetteted magadat másnak? En pedig küldettem te hozzád kemény *követséggel.*

7 Menj-el, mondd-meg Jéroboámnak: Ezt mondja az Izraelnek URa Iſtene; mivelhogy én tégedet e' nép közzül fel-magaſztaltalak, és tégedet Fejedelemmé * tettelek az én népemen az Izraelen; * *r.* 11 : 29-30. 12; 20.

8 Es el-ſzakaſztottam * az orſzágot a' Dávid' házától, és azt néked adtam: te pedig nem vóltál ollyan, mint az én ſzolgám Dávid, ki meg-örizte az én parantsolatimat, és ki engemet követett tellyes ſzívéből, tsak azt tselekedvén a' mi kedves az én ſzemeim előtt; * *r.* 12 : 17. 19.

9 Hanem gonoſzabbúl * tselekedtél mind azoknál, a' kik te előtted vóltanak; mert el-mentél és idegen Iſtenek tsináltál magadnak, és öntött képeket, hogy engemet haragra ingerlenél; engemet pedig hátad † megé vetettél: * *r.* 12 : 28-30. †† *Jér.* 2:27.

10 Annak-oká-ért imé én veſzedelmet hozok Jéroboámnak házára, és kiirtom a' Jéroboámnak még * a' falra hugyozóját-is, és mind a' bé-rekéſztettet, mind az el-hagyattattat Izraelben; és ki-hányom a' Jéroboám' házá † maradékit, miképpen a' ganéjt ki-ſzokták hányni, míg-nem vége léſzen.

* *r.* 21 : 21. † *r.* 15 : 29. 30.

11 A' ki meg-hal a' Jéroboám' *maradéki* közzül a' városban, azt az ebek * éſzik meg: a' ki pedig a' mezöben hal-meg, az égi madarak éſzik-meg; mert az UR ſzóllott. * *r.* 16 : 4.

12 Te pedig kelj-fel és menj házadhoz, mihelyt a' városba bé-mégy, ottan meg-hal a' gyermek.

13 Es az egéſz Izrael ſiratja ötet és el-temeti ötet; mert tsak ez egyedül temettetik koporsóban a' Jéroboám' magyából; mivelhogy az Izraelnek Ura Iſtene ö benne *egyedül* talált kedves dolgot a' Jéroboám' háza-népe közzül.

14 Es támaſzt az UR magának Királyt Izraelben, ki ki-gyomlálja a' Jéroboám' házát * egy napon. De mitsoda ez moſt? * *r.* 15 : 29.

15 Es meg-veri az UR az Izraelt akképpen, a' miképpen a' nád a' vizben ide 's tova hányattatik; és el-ſzakaſztja az Izraelt erről * a' jó földről, mellyet adott az ö attyaiknak, és el-ofztatja öket a' folyó-vizen túl; mivelhogy berkeket tsináltak magoknak, az URat haragra indítván. * 2 *Kir.* 17:23.

16 Es kézbe adja az Izraelt a' Jéroboámnak bünei-ért, ki ö-*maga-is* vétkezett, és az Izraelt-is bünbe * ejtette.

* *r.* 12 : 30.

17 Fel-kelvén annak-oká-ért a' Jéroboám' felesége, el-méne, és juta Thirsába, mihelyt pedig a' háznak küſzöbén * bé-lépék, ottan meg hala a' gyermek,

18 Es el-temeté ötet és ſiratá ötet az egéſz Izrael, az URnak beſzéde ſzerínt, mellyet ſzóllott vala az ö ſzolgájának Ahija Prófétának általa.

* *v.* 12. 13.

19 Jéroboámnak pedig egyéb tselekedeti, mi-módon * hadakozott és uralkodott légyen, ímé meg vagynak írva az Izrael' Királyinak Krónika könyvökben.

20 Az idö pedig, mellyben uralkodott Jéroboám, húſzon-két eſztendö, és el-aluvék az ö attyaival: és uralkodék Nádáb az ö fia ö helyette.

* *r.* 13 : 13-20.

21 Roboám pedig a' Salamon' fia uralkodék Júdában: Negyven-egy eſztendös vala Roboám mikor uralkodni kezde,

kezde, és tizen-hét esztendeig uralkodék Jérusálemben, abban a' városban, mellyet az UR választott vala *magának* az Izraelnek minden nemzetségi közzül, hogy ott helyheztetné * az ö nevét: és az ö annyának Naama vala neve, ki az Ammon' † nemzetségéből való vala. * *r.* 9: 3. † *r.* 11: 1.

22 Júda-is gonoszúl tselekedék az URnak szemei előtt, és haragra indíták ötet az ö vétkeikkel, mellyekkel vétkeztenek, inkább hogy-nem mint mind azok *a' vétkek*, a' mellyeket tselekedtek vala az ö attyaik;

23 Mert ök-is építének magoknak a' magas helyeken * *öltárokat*, és faragott képeket, és berkeket minden magas halmon, és minden zöldellö fa alatt. * 2 *Kir.* 19: 1. 4.

24 Valának férjfiú * paráznák-is az országban, és tselekedének a' pogányoknak minden utálatos vétkeik † szerínt, kiket az UR ki-üzött vala az Izrael előtt. * 2 *Kir.* 23: 7.

† 5 *Mós.* 18: 9-12. *Róm.* 1: 27.

25 Lön pedig Roboám Királynak ötödik esztendejében, fel-jöve * Sisák az Egyiptombéli Király Jérusálem ellen, * *r.* 11: 40.

26 Es el-vivé az UR' Házának kintsét, és a' Király' házának kintsét, mindeneket el-vün: el vivé mind az arany paiſokat-is, mellyeket * Salamon tsinált vala. — * *r.* 10: 16. 17.

27 Es tsinála Roboám Király azok' helyébe réz paiſokat; és adá azokat azok' kezébe, a' kik a' Király' háza' kapun-állóinak Fejedelmi valának.

28 Es mikor a' Király bé-mégyen vala az UR' Házába, el-viſzik vala azokat a' ſzolgák; és iſmét viſzſzahozzák vala a' ſzolgák' házába.

29 Roboámnak pedig * több dolgai és minden tselekedetei, nemde nem meg vagynaké írva a' Júda' Királyainak Krónika könyvökben.

* 2 *Krón.* 12: 15.

30 Vala pedig Roboám és Jéroboám között hadakozás * mind éltig.

* *r.* 15: 6.

31 Es el-aluvék Roboám az ö attyaival, és el-temetteték azokkal együtt Dávidnak * városában: és az ö annyának Naama vala neve, az Ammoniták' nemzetségéből való; és uralkodék Abija az ö fia ö helyette. * *r.* 11: 43.

XV. RESZ.

Abija és Aſa uralkodik Júdában: Izraelben Nádab és Baaſa.

1 JEroboám Királynak * a' Nébát' fiának pedig tizen-nyóltzadik esztendejében uralkodék Abija a' Júdán.

2 Három esztendeig uralkodék Jérusálemben; az ö annyának pedig Maaka vala neve, ki Abisálomnak leánya vala. * 2 *Krón.* 13: 1. 2.

3 Es jára az ö attyának * minden bünеiben, mellyeket ö előtte tselekedett vala; és nem lön az ö ſzíve tökélletes az ö URához Iſtenéhez, mint Dávidnak az ö attyának ſzíve.

* *r.* 14: 21-24.

4 De mindazáltal Dávid-ért ada az ö URa Iſtene önéki ſzövétneket * Jérusálemben, fel-magaſztalván az ö fiát ö utánna, és Jérusálemet meg-erösítvén; * *r.* 11: 36.

5 Mivelhogy azt tselekedé Dávid, a' mi kedves vala az URnak ſzemei előtt; és el nem távozott vala mind azoktól, mellyeket parantsola vala néki az ö életének minden idejében, a' Hittéus Uriásnak dolgától * megválva. * 2 *Sám.* 11: 2-17. 12: 9.

6 Roboám között pedig és Jéroboám között hadakozás vala mind éltig.

7 Abijának több dolgai pedig és minden tselekedeti * nemde nintſenеké meg-írva a' Júda' Királyinak Krónika könyvében: mind pedig az Abija és Jéroboám között való hadakozás?

* 2 *Krón.* 13: 2-19.

8 El-aluvék pedig Abija az ö attyaival, és el-temeték ötet Dávidnak városában; és uralkodék Aſa * az ö fia ö helyette. * 2 *Krón.* 14: 1. 2.

9 Jéroboámnak azért az Izrael' Királyának huſzadik esztendejében kezde uralkodni Aſa Júdában,

10 Es uralkodék negyven-egy esztendeig Jérusálemben: és az ö annyának Maaka vala neve, ki Abisálom' leánya vala.

11 Azt tselekedé pedig Aſa a' mi kedves vala az URnak ſzemei előtt, mint Dávid * az ö attya; * *v.* 5.

12 Mert ki-vefzté * a' férjfiú paráznákat † az országból; és mind el rontá a' bálványokat, mellyeket tsináltak vala az ö attyai * *r.* 22: 47.

† *r.* 14: 24.

13 Es Maakát-is * az ö annyát megfoſztá a' birodalomtól, mivelhogy *egy* iſzonyú bálványt tsinált vala a' berekben, és el-rontá Aſa az ö bálványát, és † meg-egeté azt a' Kedron' patakánál. * *v.* 1. † 2 *Sám.* 5: 21.

14 A' magas helyen való *öltárok*at ugyan el nem * ronták; de mindazáltal Asának ſzíve tökélletes vala az URhoz életének minden napjaiban.

15 Es bé-vivé az URnak Házába az ezüſtöt és az aranyat, és az edényeket, mellyeket az ö attya és ö maga arra ſzenteltenek vala. * *r.* 22: 44.

16 Aſa között pedig és Baáſa az Izraelnek Királya között, minden ö idejekben hadakozás vala;

17 Mert fel-jöve Baáſa * az Izraelnek Királya Júda ellen, és meg-építé Rámát, hogy *senkit* ki és bé ne botsátana

tana Asához a' Júdának Királyához.
* 2 *Krón.* 16 : 1.

18 Es vévén Asa mind az ezüstöt és az aranyat, melly meg-maradott vala mind az URnak, a' mind a' Királynak házának kintsében, adá azt az ö szolgainak kezekbe, és el-küldé azt Asa Király Benhadádnak Tabrimmon' fiának, ki Hétzion' fia vólt, a' Siriának Királyának, ki lakik vala Damaskusban, ezt izenvén *néki* :

19 Szövetség vagyon én közöttem és te közötted, az én atyám között és a' te atyád között : Imé ajándékot küldök tenéked ezüstöt és aranyat : noſza bontsd-fel a' te ſzövetségedet Baásával az Izrael' Királyával, hogy távozzék-el én tölem.

20 Engede azért Benhadád Asa' Királynak ; és el-küldé az ö ſereginek Hadnagyit az Izraelnek városi ellen : és meg-vévé Hijont * és Dánt, és Abelt *vagy* Béth-Maakát, és az egéſz Kinneróthot, a' Naftali' egéſz földével.
* 2 *Kir.* 15 : 29.

21 Mikor pedig Baása ezt meg-hallotta vólna ; meg-ſzünék a' Rámának építésétöl, és lakék Thirsában.

22 Akkor Asa Király egybe-gyüjté az egéſz Júdát, (ſenkit ki nem hagyván) és hordák Rámának mind köveit, mind fáját, mellyekkel épített vala Baása, és épité azokból Asa Király Gébát a' Benjámin' nemzetségében, és Miſpát.

23 Asának pedig minden egyéb dolgai, és minden hatalma, * és valamit tselekedett, és a' városok, mellyeket épített, nem-de azok nintseneké meg-irva a' Júda' Királyiról való Krónika könyvben ? Mindazáltal vénségére meg-betegesüle lábainak fájdalma miatt. * 2 *Krón.* 14 : 2-15.

24 Es el-aluvék Asa az ö attyaival, és el-temetteték azokkal együtt Dávidnak az ö attyának * városában : és Jósafát az ö fia uralkodék ö helyette.
* 2 *Krón.* 16 : 13. 14.

25 Nádáb pedig Jéroboámnak fia uralkodni kezde Izraelben, Asának a' Júdabéli Királynak második eſztendejében ; és két eſztendeig uralkodék Izraelen :

26 Es gonoſzúl tselekedék az URnak ſzemei elött, és jára az ö attyának útán és annak vétkében, mellyel vétkeztette * vala az Izraelt.
* *r.* 12 : 28-33.

27 Pártot-üte pedig ö ellene Baása, Ahijának fia, az Iſsakár' nemzetségéböl való ; és meg-veré ötet Baása Gibbethonnál a' Filiſtéusok' *városánál*, mikor Nadáb és mind az Izraeliták meg-ſzállották vólna * Gibbethont.
* *Joſ.* 19 : 40. 44.

28 Es meg-ölé ötet * Baása Asának a' Júdabéli Királynak harmadik eſztendejében, és uralkodék ö helyette.
* *r.* 16 : 7. 1 *Sám.* 24 : 7.

29 Es lön mikor uralkodni kezdett vólna, le-vágá a' * Jéroboámnak egéſz házá-népét : egy lelket ſem hagya Jéroboám' házá-népében, míg-nem mind el-veſztené öket az URnak beſzéde ſzerint, mellyet meg-mondott vala az ö ſzolgájának a' Silóbéli Ahijának általa. * *r.* 14 : 10.

30 A' Jéroboámnak vétkei-ért, mellyekkel vétkezék és az Izraelt-is vétekbe ejté : és a' boſzſzontás-ért, mellyel fel-boſzſzontotta az Izraelnek URát Iſtenét.

31 A' Nádábnak egyéb dolgai pedig, és minden tselekedeti, nemde nintseneké meg-irva, az Izrael' Királyinak Krónika könyvökben ?

32 Asa pedig és Baása Izrael' Királya között mind éltig hadakozás vólt.

33 Asának a' Júdabéli Királynak harmadik eſztendejében, uralkodék Baása Ahijának fia az egéſz Izraelen Thirsában, huſzon-négy eſztendeig.

34 Es gonoſzúl tselekedék az URnak ſzemei elött, és jára a' Jéroboámnak útán, és az ö * vétkében, mellyel vétkezteté az Izraelt.
* *r.* 12 : 28-33.

XVI. RESZ.

Jéhu jövendöl Baása ellen : Izraelben uralkodnak ; Ela, Zimri, Thibni, Omri, Acháb : Jérikó meg-épittetik.

1 LÖn pedig az URnak beſzéde Jéhuhoz * a' Hanáni' fiához, Baása ellen, mondván : * *v.* 7.

2 Mivelhogy tégedet fel-emeltelek a' porból, és én Fejedelemmé tettelek tégedet az én népemen az Izraelen ; te pedig * jártál a' Jéroboám' útán, és bünbe ejtetted az én népemet az Izraelt, hogy haragra indítanának engemet az ö vétkeikkel. * *r.* 15 : 34.

3 Imé én el-vetem Baásának maradékit, és az ö házának maradékit : és ollyanná tészem a' te házadat, mint a' Jéroboámnak a' Nébát' fiának * házát ; * *r.* 15 : 28-30.

4 A' ki meg-haland Baásának maradéki közzül a' városban, azt az * ebek éſzik-meg : a' ki pedig a' mezön haland-meg, azt az égi madarak éſzik-meg. * *r.* 14 : 11.

5 Baásának pedig több dolgai, és a' mit tselekedett, és az ö ereje ; nemde nintseneké meg-irva az Izrael' Királyainak * Krónika könyvökben ?
* 2 *Krón.* 16 : 1-5.

6 Mikor pedig el-alutt vólna Baása az ö attyaival, el-temetteték * Thirsában ; és az ö fia Ela † uralkodék ö helyette. * *v.* 33. † *v.* 8.

7 Es Jéhu Próféta által-is, ki Hanáni fia vala, lett * vala az URnak beszéde Baása ellen, az ö háza ellen, és minden ö gonoszsága ellen, mellyet tselekedett vala az URnak szemei előtt, ötet haragra indítván az ö kezeinek tselekedeti által; hogy ollyan lenne mint a' Jéroboámnak háza; és mivelhogy † meg-ölte vólna ötet.

* *v.* 1-4. † *r.* 15: 28.

8 Asának a' Júda' Királyának huszon-hatodik esztendejében kezde uralkodni Ela, Baásának fia az Izraelen Thirsában, két esztendeig.

9 Pártot-üte pedig ö ellene az ö szolgája Zimri, a' szekereknek fél részének Fejedelme: és Ela Thirsában vala, és az italnak miatta igen meg részegedett vala az Arsa' házában, ki az ö házának Thirsában gond-viselője vala.

10 Es el-jövén Zimri, * meg-veré és meg-ölé ötet, Asának a' Júdabéli Királynak huszon-hetedik esztendejében; és ö uralkodék helyette.

* 2 *Kir.* 9: 31.

11 Mikor pedig immár ö uralkodnék, és az ö székiben ülne, meg-veré Baásanak egéfz házát, (nem hagya abban még csak egy falra húgyozót-is) minden rokonságival és barátival egyetembe.

12 Es el-vefzté Zimri Baásának egéfz házát, az URnak beszéde szerint, mellyet * meg-mondott vala Baása ellen a' Jéhu Prófétának általa. * *v.* 3. 4.

13 Baásának minden vétkei-ért, és Elának az ö fiának vétkei-ért; kik vétkeztenek vala, és vétekbe ejtették vala az Izraelt, haragra indítván az Izraelnek URát Istenét az ö bálványozásokkal.

14 Elának pedig több dolgai, és minden tselekedeti, nemde nintseneké meg-irva az Izrael' Királyinak Krónika könyvében?

15 Asának a' Júdabéli Királynak huszon-hetedik esztendejében, uralkodék Zimri hét napig Thirsában, a' nép pedig táborba fzállott vala * Gibbethon ellen, melly a' Filistéusoké vala. * *r.* 15: 27.

16 Hallván pedig a' nép, melly a' táborban vala ez illyen befzédeket: Pártot-ütött Zimri, le-is vágta a' Királyt; Királyá válafztá az egéfz Izrael Omrit az Izrael' fereginek Hadnagyát azon napon, a' táborban.

17 Es fel-jöve Omri és az egéfz Izrael ö véle Gibbethonból; és megfzállák Thirsát.

18 Es mikor látná Zimri *, hogy meg-vették vólna a' várost, bé-menvén a' királyi háznak palotájába, tüzzel fel-gyújtá ö magára a' királyi házat, és meg-hala; * *v.* 9.

19 Az ö bünei-ért, mellyekkel vétkezék, gonoszúl tselekedvén az UR' szemei előtt; járván Jéroboámnak útában és az ö bünében, mellyet tselekedett vala, vétekbe ejtvén az Izraelt.

20 Zimrinek pedig több dolgai és az ö pártolása, mellyet tselekedett, nem-de nintseneké meg-irva az Izraelbéli Királyoknak Krónika könyvében?

21 Akkor két-felé hasonlék az Izraelnek népe: az egyik része a' népnek követi vala Tibnit a' Ginát' fiát, úgy hogy Királyá tennék ötet: és a' másik része követi vala * Omrit. * *v.* 16.

22 Erősebb lön pedig a' nép, melly Omrit követi vala, annál a' népnél, melly követi vala Tibnit a' Ginát' fiát: és meg-halván Tibni uralkodék Omri.

23 Asának a' Júdabéli Királynak harmintz-egyedik esztendejében uralkodék Omri Izraelben tizen-két esztendeig: Thirsában uralkodék hat esztendeig.

24 Es meg-vévé árron Samariának hegyét Sémertől két tálentom ezüstön; és meg-épité a' hegyet, és nevezé a' várost, mellyet épite, Sémernek * a' hegynek Urának nevéről, Samariának. * 2 *Kir.* 16: 6.

25 Gonoszúl tselekedék pedig Omri az URnak szemei előtt, és gonoszságával meg-haladá mind az ö elötte valókat;

26 Es jára Jéroboámnak a' Nébát' fiának minden útában és az ö bünében, mellyel vétekbe ejté az Izraelt, az Izraelnek URát Istenét haragra indítván az ö bálványozásiknak általa.

27 Omrinak pedig több dolgai és minden tselekedeti, és az ö erőssége, mellyel tselekedett, nemde nintseneké meg-irva az Izraelbéli Királyoknak Krónika könyvében?

28 Es el-aluvék Omri az ö attyaival, és el-temették * Samariában; uralkodék pedig az ö fia Achób ö helyette.

29 Achób pedig Omrinak fia uralkodni kezde Izraelen, Asának a' Júdabéli Királynak harmintz-nyóltzadik esztendejében: és uralkodék Achób Omri' fia Izraelen Samariában húszonkét esztendeig. * *v.* 23. 24.

30 Es tselekedék Achób, Omrinak fia, gonoszabbúl az URnak szemei előtt mind azoknál, kik ö elötte vóltanak.

31 Es nem elégedék-meg ezzel, hogy Jéroboámnak a' Nébát' fiának büneiben járna, hanem el-méne, és feleségül vévé magának Jézabelt, Etbaálnak a' Sídonbéli Királynak * leányát; és el-menvén a' Baálnak szolgála, és meg-hajtá magát annak.

* 2 *Móf.* 34: 16.

32 Es óltárt emele a' Baálnak, a' Baál' * házában, mellyet Samariában épí-

tett vala. * 2 *Kir.* 3 : 2. 10 : 27.

33 Es tsinála Acháb berket-is, * és inkább haragra indíta Acháb az Izraelnek URát Istenét, hogy nem mint az Izraelnek több Királyi, kik ö elötte vóltanak. * *r.* 18 : 19.

34 Ennek idejében építé-meg ama' Béthelbéli Hiel * Jérikót: Az ö elsö-szülött fiának Abirámnak halálával veté-fel annak fundamentomát: és az ö kisebbik fiának Ségubnak halálával állatá-fel annak kapuit, az URnak beszéde szerínt, mellyet szóllott vala Józsuénak a' Nún' fiának általa.

* *Józs.* 6 : 26.

XVII. RESZ.

Illyés jövendöli Achábnak a' szárazságot: tápláltatik a' hollóktól, azután a' Sareptai özvegy aszszonytól, kit fiát fel-támasztja.

1 MOnda pedig Thesbites Illyés (a' Gileádban lakozók közzül való) Achábnak: El az Izraelnek URa Istene, ki elött állok, hogy ez esztendökben sem harmat, sem * eső nem léfzen; hanem tsak az én befzédem szerínt. * *r.* 18 : 5. 42-45. *Ják.* 5 : 17. 18.

2 Es lön az URnak befzéde ö hozzája, mondván:

3 Menj-el innét te, és menj Nap-kelet-felé, és rejtezzél-el a' Kérith' patakja mellet, melly a' Jordán' vizének ellenében vagyon;

4 Es a' patakból léfzen tenéked italòd: a' hollóknak pedig meg-parantsoltam, hogy ott tapláljanak tégedet.

5 El-méne azért és az URnak befzéde szerínt tselekedék; el-méne *mondom*, és le-üle a' Kérith' patakja mellett, melly a' Jordán' vizének ellenébe *vala*.

6 Es a' hollók * vifznek vala néki kenyeret és húst mind reggel mind eſtve: és ifzik vala a' patakból.

* *v.* 4. *r.* 19 : 5.

7 Es lön egy-néhány nap múlva, hogy meg-fzáradna a' patak; mert nem léfzen vala esö a' földre.

8 Lön azért az URnak befzéde ö hozzája, mondván:

9 Kelj fel, menj-el Sareptába, melly Sídonhoz tartozó, és légy ott; ímé meg-parantsoltam egy özvegy * aſzszonynak, hogy tápláljon tégedet.

* *Luk.* 4 : 26.

10 Ki fel-kelvén el-méne Sareptába, és juta a' város' kapujához. Imé pedig vala ott egy özvegy aſzszony, ki fát fzedeget vala, és elö-fzóllítván azt, monda néki: Hozz, kérlek, egy kevés vizet nékem valami edényben, hogy igyam.

11 Melly el-méne hogy hozna. Vifzsza-fzóllítván pedig ötet monda néki: Hozz, kérlek, egy falat kenyeret-is kezedben nékem.

12 A' pedig monda: Ei a' te URad Istened, hogy nintsen nékem *sült* kenyerem, hanem egy tellyes marok liſztetském vagyon a' vékámban, és egy kevés olajom a' korsóban; és ímé valami fát fzedegetek, hogy el-menjek és meg-kéfzítſem azt magamnak és az én fiamnak, hogy meg-együk, és azután meg-haljunk.

13 Monda pedig önéki Illyés: Ne * félj, menj-el, 's tselekedjél a' te befzéded fzerínt: de mindazáltal énnékem süſs abból elö-fzör egy kis pogátsát, és hozd ide énnékem; magadnak pedig és a' te fiadnak süſs azután;

14 Mert azt mondja az Izraelnek URa Istene, hogy ſem a' vékabéli liſzt, ſem a' korsóbéli*olaj el nem fogy addig, míglen az UR esöt ád e' földnek ſzínére. * *v.* 9.

15 El-méne azért, és az Illyés befzéde fzerínt tselekedék, és évék mind ö, mind az, és az ö háza-népe naponként.

16 A' vékabéli liſzt el nem * fogya, ſem pedig a' korsóbéli olaj el nem fogya az URnak befzéde fzerínt, mellyet ſzóllott vala Illyés által. * 2 *Kir.* 4 : 2-6.

17 Lön pedig ezeknek utánna, megbetegedék a' háznak gazda-aſzſzonyának fia, és az ö betegsége felette nagy vala, annyira, hogy lélekzetet ſem véhetne.

18 Monda azért Illyéſnek: Mit vétettem ellened Istennek embere? E' végre jöttél én hozzám, hogy eſzembe juttaſſad az én álnokságomat, és az én fiam meg-haljon?

19 Es monda néki: Hozd ide a' te fiadat. Es ö el-vévé azt az ö kebeléből, és fel-vivé a' fel-házba, a' mellyben ö lakik vala, és az ö ágyára le-tévé azt.

20 Akkor kiálta az URhoz, és monda: En URam Istenem, azt az özvegyet-is, a' kinél én lakom meg-nyomorítottadé, az ö fiát meg-ölvén?

21 Es le-borúla három-fzor a' * gyermekre, és kiálta az URhoz mondván: En URam Istenem, kérlek, térjen-meg a' gyermeknek lelke ö beléje!

22 Es meg-hallgatá az UR az Illyéſnek ſzavát; és meg-téré a' gyermekbe a' lélek, és meg-élede. * 2 *Kir.* 4 : 33-35.

Tſel. 20 : 10.

23 Es fel-vévén Illyés a' gyermeket, alá-vivé ötet a' fel-házból, és adá ötet az ö annyának, és monda Illyés: Láſſad, él a' te fiad!

24 Es monda az aſzſzony Illyéſnek: Moſt véſzem eſzembe, hogy te Isten' embere vagy, és hogy az URnak * befzéde, melly a' te ſzádban vagyon, igaſság. * *v.* 14. *r.* 18 : 39.

XVIII. RESZ.

Illyés a' Baál' Papjait meg-győzi és megöli.

1 Sok

1 SOk idö múlva pedig lön az URnak beszéde Illyéshez, *tudni-illik* a' harmadik esztendöben, mondván: Menj-el, mútasd-meg magadat Achábnak, * és esöt adok e' földnek színére.
* *v.* 40. 45.

2 El-méne azért Illyés, hogy megmútatná magát Achábnak. Nagy ehség vala pedig * Samariában.
* *r.* 16: 23. 24.

3 Annak-okáért szólíttotta vala Acháb Abdiást, ki az ö házának gondviselöje vala. (Abdiás pedig felette igen féli vala az * URat; * *v.* 13.

4 Mert mikor meg-öletné Jézabel az URnak Prófétáit, vévén Abdiás száz Prófétákat, el-rejtette vala öket ötvenenként *egy* barlangba, és táplálja vala öket kenyérrel és vizzel.)

5 Es monda Acháb Abdiásnak: Menjel ez országba szerén-szerte a' vizek' * forráshoz és minden patakokhoz; hogy-ha valami füvet talál-hatnánk, hogy a' lovakat és ölzvéreket meg-tarthatnók életben, és ne hagynók mindenestöl meg-halni a' barmokat.
* *Jér.* 14: 3.

6 El-oszták azért magok közt a' földet, mellyen ki-ki el-menne: ö-maga Acháb mégyen vala egy úton; Abdiás mégyen vala más úton egyedül.

7 Es mikor Abdiás menne az úton, ímé Illyés elöl találá ötet; és mikor meg-esmérte vólna ötet, artzal le-borúla, és monda: Te vagyé az én Uram az Illyés?

8 Felele néki: En vagyok: Menj-el, mondd-meg a' te Uradnak: Imhol * jelen vagyon Illyés!
* *v.* 1.

9 Es monda *Abdiás*: Mit vétettem ellened, hogy a' te szolgádat Achábnak kezébe adod, hogy meg-öljön engemet?

10 El a' te URad Istened, hogy nintsen semmi nemzetség, sem ország, hová el nem küldött vólna az én Uram, hogy meg-keresne tégedet. Kik azt mondották: Nintsen sohol. Annak-okáért az országot, a' népet megesküttete; mivelhogy tégedet sohol nem talált vólna.

11 Es mostan te azt mondod: Menjel mondd-meg a' te Uradnak: Imé jelen vagyon Illyés.

12 Es lészen, minek-utánna te töled én el-menéndek, az URnak Lelke el-ragad tégedet olly helyre, mellyet én nem tudok. En pedig menjek-el, hogy meg-mondjam Achábnak; és mikor ö tégedet meg nem találand, megöl engemet. A' te szolgád pedig féli az URat, mind gyermekségétöl fogva.

13 Nem mondottáké-meg az én Uramnak mit tselekedtem, mikor Jézabel meg-ölné az URnak prófétáit? *tudni-illik* miképpen rejtettem-el az URnak Prófétái közzül száz * férjfiakat ötvenenként egy barlangban, és tápláltam öket kenyérrel és vizzel.
* *v.* 4.

14 Es mostan te azt mondod: Menjel, és mondd-meg a' te Uradnak; Imé jelen vagyon Illyés, hogy meg-öljön engemet?

15 Felele pedig Illyés: El a' seregeknek URa, ki elött állok, hogy e' mái napon meg-mútatom * magamat öneki.
* *v.* 1.

16 El-méne azért Abdiás Achább' eleibe, és meg-jelenté ezt öneki; és eleibe méne Acháb Illyésnek.

17 Es mikor meg-látta vólna Acháb Illyést; monda Acháb önékie: Te vagyé, az Izraelnek * meg-háborítója!
* *r.* 17: 1. *Amós.* 7: 10. 11.

18 Ki felele: Nem én háborítottam meg * az Izraelt, hanem te és a' te atyádnak háza; mivelhogy el-hagytátok az URnak parantsolatit, és a' Baál után jártál.
* *r.* 16: 30. 33.

19 Mostan azért küldj-el *, és gyüjtsd én hozzám az egész Izraelt a' Kármel hegyre, és a' Baálnak négy-száz és ötven Prófétáit: a' berkeknek † negyszáz Prófétáit-is, kik a' Jézabel' asztaláról élnek.
* *v.* 36. † *r.* 16: 33.

20 El-külde annak-oká-ért Acháb mind az egész Izrael' fiaihoz, és egybegyüjté a' Prófétákat a' Kármel hegyre.

21 Es járúlván Illyés az egész sokasághoz, monda: Meddig sántáltok két-felé? * Ha az UR az Isten; kövessétek ötet: ha pedig a' Baál; kövessétek azt. Es nem felele a' nép öneki tsak egy szót-is.
* *Józs.* 24: 14-16.

22 Ismét monda Illyés a' népnek: En maradtam-meg * tsak egyedül az URnak Prófétái közzül; a' Baálnak pedig Prófétái négy-százan és ötvenen vagynak;
* *v.* 4.

23 Adjanak azért minékünk két tulkot, és *ök* válaszszák magoknak az egyik tulkot; mellyet vagdaljanak darabokra, és rakják a' fákra; tüzet pedig alája ne tégyenek: én-is pedig a' máskat el-készítem, mellyet a' fákra rakok, de tüzet alája nem tészek.

24 Akkor hívjátok segítségül a' ti Istenteknek nevét, én is az URnak nevét segítségül hívom; és a' melly Isten meg-hallgat, az égböl tüzet adván, a' légyen az Isten. Es felelvén az egész sokaság monda: Jó kívánság ez!

25 Monda annak-felette Illyés a' Baál' Prófétáinak: Válaszszátok-el magatoknak az egyik tulkot, és ti kélszítsétek-el elö-ször; mert ti többen *vagytok*: és hivjátok segítségül a' ti Istenteknek nevét, de tüzet alája ne tégyetek.

26 El-vivék azért a' tulkot, mellyet önékiek adott vala, és azt el-készíték, és

és segítségül hivák a' Baálnak nevét reggeltöl fogva mind délig, mondván: Baál' hallgass-meg minket. De semmi szózat nem vala, sem pedig ki meg felelne nékiék, és által-ugrándozzák vala az óltárt, a' mellyet tsinálták vala.

27 Mikor pedig immár dél vólna, tsúfolja vala öket Illyés, és ezt mondja vala: Kiáltsatok fel-szóval; mivel-hogy Isten ö; mert *né-talám* másſal vagyon: néki beszéde: vagy valakit kerget, vagy útban vagyon; talám alusik, és fel-serken.

28 Kiáltának azért fel-szóval, és metélik * vala magokat az ö szokások szerínt késekkel és beretvákkal, miglen magokat vérbe kevernék.

* 3 *Móſ.* 19: 28.

29 Lön pedig mikor a' dél el-múlt vólna, és ök Prófétálván *a' Baált segítségül hivták vólna* mind az áldozatnak idejéig; de semmi szó nem lön, sem a' ki meg-felelne, sem a' ki reája hallgatna.

30 Akkor monda Illyés az egész sokaságnak: Jöjjetek én hozzám. És ö hozzája méne az egész sokaság; és meg-építé az URnak óltárát, melly le-töretett vala.

31 Es vön Illyés tizen-két köveket * a' Jákób' fiainak nemzetségeinek szama szerínt, kinek az Isten azt mondotta vala: Izrael † légyen a' te neved. * *Jós.* 4: 5. 20. † 1 *Móſ.* 32: 28.

32 Es óltárt építe a' kövekből az URnak nevébe, és tsinála viznek való árkot az óltár körül, mellybe férne két véka vetni való mag.

33 Meg-készíté annak-utánna a' fákat-is, és fel-vagdalá a' tulkot, és felraká azt a' fákra,

34 Es monda: Töltsetek-meg négy vedret vizzel, és töltsétek az égö áldozatra és a' fákra. Monda ismét: Másod-szor-is azt miveljétek, és másod-szor-is azt mivelék. Monda mégis: Harmad-szor-is azt miveljétek; és harmad-szor-is azt mivelék;

35 Ugyannyira hogy a' viz az óltárnak *köveiröl* le-folyna, és még az * árkot-is bé-töltené *a' viz.* * *v.* 32.

36 Lön pedig, hogy mikor el-jött vólna az idö, hogy áldoznának, oda méne Illyés Próféta, és monda: Oh Abrahámnak, * Isáknak, és Izraelnek URa Istene, hadd esmérjék-meg e' mái napon, hogy te vagy Isten az Izraelben, és hogy én te szolgád légyek: és hogy mind ezeket † a' te parantsolatodból tselekedtem légyen.

* 2 *Móſ.* 3: 6. † *v.* 19-24.

37 Hallgass-meg engemet URam, hallgass-meg engemet, hogy esmérje-meg e' nép, hogy te vagy az UR Isten, mikóron te az ö szíveket meg-fordítándod.

38 Akkor le-esék az égöl az URnak * tüze, és meg-emészté az égö áldozatot, mind a' fákkal, kövekkel, és a' porral egyetembe; a' vizet-is, melly az árokban vala, ki-száraztá. * *v.* 24.

3 *Móſ.* 9: 24.

39 Ezt mikor látta vólna az egész sokaság: artzal a' földre le-borúlván monda: * Az UR az *igaz* Isten, Az UR az *igaz* Isten! * *v* 36. *r.* 17: 24.

40 Es monda Illyés önékiek: Fogjátok-meg * a' Baál' Prófétáit; senki el ne szaladjon közzülök: Es megfogák öket, és alá-vivé ökét Illyés a' Kíson' patákja mellé, és meg-ölé ott öket. * 2 *Kir.* 10: 25. 28.

41 Akkor monda Illyés Achábnak: Eredj-fel, egyél és igyál; mert mint egy nagy esönek zúgása *hallattatik.*

42 Es fel-méne Acháb, hogy ennék és innék. Illyés pedig fel-méne a' Kármel hegynek tetejére, és le-borúla a' földre, és az ö ortzáját az ö két térdei közzé tévé;

43 Es monda az ö szolgájának: Menj-fel mindjárátt, és nézz a' tenger felé. El-méne azért és *a' felé* néze, és monda: Nintsen semmi: Es monda *Illyés*, Térj vissza * hét-szer.

* 2 *Kir.* 5: 10.

44 Es lön heted úttal, monda *a' szolga*: Imé egy kis felhötske, mint egy embernek tenyere, jö-fel a' tengerböl. Akkor monda *Illyés*: Menj-fel, mondd-meg Achábnak: Készítsd-el szekeredet, és menj-alá, hogy meg ne késleljen téged' az esö.

45 Es lön azonközbe, az egek megsetétülének a' fellegeknek és a' szelnek miatta, és nagy esö * lön. Felüle azért Acháb *a' szekérbe*, és el-méne Jézreelbe. * *v.* 1. *Jak.* 5: 18.

46 Lön pegig az URnak keze Illyésen, és fel-övedzvén az ö derekát fut vala Acháb előtt, míglen jutott Jézreelbe.

XIX. RESZ.

Illyés Jézabel előtt fut: Istentöl ételt, vigaszta lást, és parantsolatokat vészen.

1 MEg-beszéllé pedig Acháb * Jézabelnek mind azokat, mellyeket Illyés tselekedett vala; és kiváltképpen, hogy meg-ölte † vólna mind a' Prófétákat fegyverrel. * *r.* 16: 31. † *r.* 18: 40. 5 *Móſ.* 13: 6-9.

2 Külde azért Jézabel követeket Illyéshez, mondván: Ezt tselekedjék * én velem az Istenek, és annál-is nagyobbat, ha hólnap illyenkor úgy nem tselekeszem a' te életeddel, a' mint *te* azoknak életekkel mind egyig *tselekedtél.* * *r.* 2: 23.

3 Mellyet mikor meg-értett vólna, fel-kelvén el-méne, az ö életéröl gon-

dot

dot viselvén: Es méne Beérsebába, * melly Júdában vala; holott hagyá az ő szolgáját. * *Jós.* 19: 1. 2.

4 Ő pedig el-méne a' puſztába egy napi járó földre, és el-menvén le-üle egy fenyö-fa alatt, és kivánja vala magában, hogy meg-halna, és monda: *Elég immár az én életem:* * moſtan óh URam, vedd-el az én lelkemet; Mert nem vagyok jobb az én atyáimnál!

* *Jób.* 7: 16.

5 Es le-feküvék és el-aluvék a' fenyö-fa alatt. Es ímé ugyan akkor *egy* Angyal illeté ötet, és monda néki: Kelj-fel, * egyél. * *r.* 17: 4. 6.

6 Es mikor ide 's tova tekintett vólna, ímé a' fejénél vala egy szén között *sült* pogátsa, és egy pohár viz: Evék azért és ivék, és ismét le-feküvék.

7 El-jöve pedig az URnak Angyala másod-szor-is, és meg-illeté ötet, és monda: Kelj-fel, egyél; mert eröd felett való útad vagyon.

8 Fel-kelvén azért evék és ivék; és méne annak az ételnek erejével *negyven nappal és negyven éjjel, mind az Isten' hegyéig Hórebig.

* 2 *Mós.* 24: 18. 34: 28. *Máté* 4: 2.

9 Es bé-méne ott egy barlangba, és ott hála: és ímé lön az URnak beszéde ö hozzá, és monda néki: Mit *jársz* itt Illyés?

10 Ö pedig monda: Nagy búsúlásom vagyon a' seregek' URá-ért Istenéért; mert el-hagyták a' te szövetségedet az Izrael' fiai, a' te óltáridat * le-rontották, és a' te Prófétáidat † fegyverrel meg-ölték; és csak én egyedül maradtam, engemet-is pedig halálra ** keresnek * *r.* 18: 30. † *r.* 18: 4.

** *v.* 2.

11 Es monda: Jöjj-ki és állj-meg ezen a' hegyen az * UR előtt: Es ímé az UR azon mégyen vala által, és az UR előtt mégyen vala nagy erös fzél, melly a' hegyeket fel-fordítja vala, és meg-hafogatja vala a' kősziklákat az UR előtt; *de* az UR nem † *vala* abban a' fzélben: és a' fzél után föld-indúlás lön, de az UR nem *vala* a' föld-indúlásban, * 2 *Mós.* 33: 21-23. † *v.* 13.

12 Es a' föld-indúlás után tüz jöve, de nem † *vala* az UR a' tüzbe; és a' tüz után *egy* lasú és vékony fzó *hallattaték.* † *v.* 13.

13 Mikoron pedig ezeket halláná Illyés: bé-fedé az ö ortzáját az ö palástjával, és ki-indúlván álla a' barlangnak ajtajára: és ímé fzózat *lön* ö hozzája, melly ezt mondá: Mit *szerzesz* * itt Illyés? * *v.* 9.

14 Es ö felele: Nagy búsúlásom vagyon a' seregeknek URá-ért Istené-ért; mert az Izrael' fiai el-hagyták a' te szövetségedet, le-rontották a' te óltáridat, és a' tet Prófétáidat meg-ölték fegyverrel, és én egyedül maradtam, engemet-is pedig halálra keresnek.

15 Es monda az UR néki: Menjel, térj-viszfza a' te útadon Damaskusnak puſztája felé, és mikor oda jutándasz, * kenjed Királyá Hazáelt Siriában; * 2 *Kir.* 8: 13.

16 Jéhut pedig a' * Nimſinek fiát Királyá kenjed Izraelben; és Eliséust az Abel-Méholabéli Sáfátnak fiát Prófétává kenjed te helyedbe.

* 2 *Kir.* 9: 1. 3. 10.

17 Es léfzen, hogy valaki meg-menekedik Hazáelnek fegyverétöl, azt * Jéhu meg-öli: és a' ki meg-menekedik Jéhunak fegyverétöl, azt Eliséus meg-öli. * 2 *Kir.* 9: 14-37.

18 Meg-hagytam pedig * Izraelben hét-ezer embert, kiknek a' ö térdek meg nem hajlott a' Baálnak, és kiknek fzájok nem tsókolta-meg azt.

* *Róm.* 11: 4.

19 El-menvén azért onnét, megtalálá Eliséust a' Sáfátnak fiát: ki fzánt vala, és tizen-két járom ökör vala ö elötte, és ö a' tizen-kettödikkel vala; és Illyés ö hozzája méne, és az ö palástját reája * vété. * *v.* 16.

20 Ki el-hagyván az ökröket Illyés után futa, mondván: Kérlek, hadd tsókoljam-meg az én atyámat és az én anyámat, és azután * tégedet követlek. Es monda: Menj-el, és jöjj-viszfza; mert mit tselekedtem veled?

* *Luk.* 9: 61.

21 Es el-menvén ö töle, vön azután egy pár ökröt, és le-vágá azt, és az ekéhez való szerfzámokból tüzet rakván, meg fözé nékiek a' húsát, és a' népnek adá, és évének; és fel-kelvén el-méne Illyés után, és fzolgála ö néki.

XX. RESZ.

A' Siriai Király meg akarja hódoltatni Achábot, kit Acháb meg-fog, és ismét el-botsát.

1 BEnhadád pedig a' Siriabéli Király, öfzve-gyüjté az ö egéfz seregeit, és harmintz-két Király vala ö véle, és nagy fok lovak és fzekerek: fel-méne pedig és meg-fzállá Samariát, és vitatá azt.

2 Es követeket külde Achábhoz az Izrael' Királyához, abba a' városba;

3 Es mondának a' követek néki: Ezt mondja Benhadád; a' te ezüſtöd és aranyad enyim, a' te feleségeid-is és a' te fzép fiaid enyimek.

4 Es felele az Izraelnek Királya, és monda: A' mint meg-mondottad, Uram Király, tiéd vagyok mindenekkel, a' mellyeket én birok!

5 Meg-térvén pedig a' követek, mondának; Ezt mondja Benhadád: Mivelhogy hozzád küldöttem, ezt izenvén, hogy a' te ezüſtödet és a' te aranyadat

nyadat és a' te feleségeidet és a' te fiaidat énnékem adjad.

6 Hólnap azért illyenkor el küldöm az én szolgaimat te hozzád, és megkeresik a' te házadat, és a' te szolgaidnak házait: és azok kezekhez vészik, valami szép marhád vagyon, és elhozzák.

7 Eleibe hivá azért az Izraelnek Királya mind az országnak Véneit, és monda: Vegyétek észetekbe, kérlek, és lássátok mi-némü gonosz szándékkal légyen ez; Mert hozzám küldött az én feleségeim-ért és gyermekim-ért, ezüstöm-ért és aranyam-ért, és meg nem tagadtam töle.

8 És mondának néki azok a' Vének mindnyájan, és mind az egész nép: Ne engedj néki, és az ö akaratját meg ne tellyesítsed.

9 Monda azért a' Benhadád' követeinek: Mondjátok-meg az én Uramnak a' Királynak mind azokat, a' mellyek felöl elö-ször izentél a' te szolgádnak, meg-tselekeszem; de ezt nem tseleked-hetem. Igy el-menvén a' követek, meg-mondák néki a' választ.

10 Hozzá külde azért Benhadád, és monda: Igy tselekedjenek bátor én velem az Istenek, avagy annál-is inkább, ha Samariának minden pora elég lészen, hogy az én velem való nép közzül mindeniknek tsak egy egy marokkal jussón!

11 És felele az Izraelnek Királya, mondván: Mondjátok-meg *néki*: Ne kérkedjék a' ki fegyverbe öltözik úgy, mint a' ki immár le-veti a' fegyvert.

12 Meg-halliván pedig ezt a' választ, mikor ö innék a' Királyokkal a' sátorokban, monda az ö szolgainak: Készítsétek-elö *a' hadi szerszámokat*: és elö-készíték azokat a' város ellen.

13 És ímé egy Próféta méne Achábhoz az Izrael' Királyához, ki ezt monda: Ezt mondja az UR: Avagy nem láttadé mind ezt a' nagy sokaságot: Imé én e' mái napon kezedbe adom azt, hogy meg-tudjad, hogy én vagyok az UR!

14 Monda pedig Acháb: Ki által? *Ama*' felele: Ezt mondja az UR; az országnak Fejedelminek ifjai által. Akkor monda *Acháb*: Kitsoda léfzen elöttök-járó? Felele: Te léfzesz.

15 Meg-fzámlálá azért az országnak Fejedelminek ifjait, kik két-fzázan és harmintz-ketten lönek: ezeknek utánna meg-fzámlálá mind az Izrael' fiainak-is minden népét, kik hét ezeren lönek.

16 Ki-menének annak-okáért délkor: Benhadád pedig mind a' Királyokkal egybe ifzik vala a' fátorokban, és réfzeg vala ö, és a' harmintz-két Királyok, kik jöttek vala fegítségül melléje.

17 Ki-menének, *mondom*, az országnak Fejedelminek ifjai leg-elöfzör, és Benhadád el-külde, mikor meg-mondották vólna néki, ezt mondván: Valami férfiak jöttenek-ki Samariából!

18 És monda *Benhadád*: Akár békefség-ért jöttenek-ki, fogjátok-meg öket elevenen; akár viadal-ért jöttenek-ki, fogjátok-meg öket elevenen.

19 Amazok pedig ki-jövén a' városból, a' tartományok' Feledelminek ifjai, és a' fereg, * melly öket követi vala. * *v.* 15.

20 Le-vágák ki-ki az ö ellenségét, és el-futának a' Siriabéliek, és az Izrael meg-üzé öket; el-fzalada pedig Benhadád a' Siriabéli Király ló-háton *egy-néhány* lovagokkal.

21 Ki-jöve annak-utánna az Izrael' Királya *, és meg-veré mind a' lovagokat, mind a' fzekerekben valókat; meg-veré *mondom*, a' Siriabélieket nagy tsapással. * *v.* 13.

22 Méne pedig az Izrael' Királyához *egy* Próféta, és ezt mondá néki: Menj-el, erösítsd-meg magadat, és vedd észedbe, és lásd-meg mit kelljen tselekednied; mert észtendö múlva *ismét* fel-jö a' Siriabéli Király te ellened.

23 A' Siriabéli* Király' szolgai pedig mondának önéki: A' hegyeknek Ifteni az ö Isteneik, azért gyöztenek-meg minket; de víjjunk-meg vélek a' mezön, és meg-látod, ha meg nem gyözzük öket. * 1 *Kir.* 11: 23-25.

24 Es ezt tselekedjed: Külld-el a' Királyokat, kit-kit az ö helyéröl; és fzerezz Hadnagyokat ö helyettek.

25 Te annak-felette fzerezz magadnak ollyan fereget, mint az vala, a' melly *töled* el-vefze, és ollyan lovakat és fzekereket, mint annak-elötte valának; és víjjunk-meg vélek a' mezöben, és meg-látod ha meg nem gyözzük öket: és engede az ö fzavoknak, és akképpen tselekedék.

26 Mikor azért az észtendö el-múlt vólna, meg-fzámlálá Benhadád a' Siriabélieket, és fel-jöve Afekbe, hogy hadakoznék az Izrael ellen.

27 Az Izrael' fiai-is meg-fzámláltatának, és az elébbiek mind † meg-valának, és eleikbe menének azoknak: Táborba fzállván pedig az Izrael' fiai, amazokhoz képeſt ollyanok *valának*, mint két kitsíny ketske nyájatska; de a' Siriabéliek * el-lepték vala a' földet.

† *v.* 15. * *v.* 10. 25. 29. 30.

28 Jött vala pedig egy Isten' embere és ezt mondá az Izrael' Királyának: Ezt mondja az UR: Mivelhogy a' Siriabéliek azt mondották, hogy tsak a' hegyeknek * Istene az UR, és nem a' völ-

völgyeknek Istene! Ez okáért mind ezt a' nagy sokaságot a' te kezedbe adom, hogy meg-esmérjétek, hogy én vagyok az UR. * *v.* 23.

2 *Kir.* 19: 28-35.

29 Táborban lönek azért ezek azok ellenébe heted napig. Lön pedig a' hetedik napon, meg-ütközének, és az Izrael' fiai * le-vágának a' Siriabéliek közzül egy nap száz ezer gyalogot.

* *v.* 27.

30 A' többi bé-szaladának Afeknek városába, és a' kerítés le-omolván, húszon-két ezer embereket öle-meg a' kik meg maradtak vala: Benhadád pedig futva szalada * a' városba, és *el-rejtezék* a' belsö kamarába. * *v.* 10.

31 Akkor mondának az ö szolgai önéki: Imé meg-értettük, hogy az Izrael házabéli Királyok kegyelmes Királyok légyenek; öltözzünk kérlek sákokba, és a' mi nyakunba vessünk köteleket, és menjünk-ki az Izrael' Királyához: nétalám meg-engedi életedet.

32 Sákokba öltözének azért, és köteleket * vetének nyakokba, és menének az Izrael' Királyához, és mondának: A' te szolgád Benhadád ezt mondja: Eljen, kérlek, az én lelkem! Ama' monda: Elé még: én atyámfia ö! * *v.* 3. 10.

33 Azok pedig a' férjfiak a' jövendö-mondóknak módjok szerint, szorgalmatoson eszekbe vészik vala mit szóllana, és nagy siettséggel ragadák e' *szót*, és mondának: A' te atyád-fia Benhadád *él*. Es monda: Menjetek-el és hozzátok ide ötet. Ki-jöve azért ö hozzá Benhadád és fel-ülteté ötet az ö szekerébe.

34 Es monda *Benhadád* néki: A' melly városokat el-vett vala az én atyám a' te atyádtól, azokat viszsza-adom, és tsinálj magadnak utzákat Damaskusban, mint az én atyám tsinált vala Samariában. *Es monda Acháb*: En-is illyen kötés alatt botsátlak el tégedet. Kötést tön azért véle, és el-botsátá ötet.

35 Egy férjfiú pedig a' Próféták' fiai közzül monda az ö fele-barátjának az URnak beszéde szerint: Verj-meg engemet, kérlek; de a' nem akará ötet meg-verni.

36 Akkor monda néki: Mivelhogy nem engedél az UR' szavának; * imé mihelyt én tölem el-mégy, meg-öl tégedet az oroszlán. El-méne azért ö tőle, és találá ötet az oroszlán, melly meg-ölé ötet. * *r.* 13: 21. 24.

37 Talála azután más férjfiat, kinek monda: Kérlek, verj-meg engemet. Es meg-veré az, annyira hogy meg-sebesítené.

38 Es el-méne az a' Próféta, és az út-félen meg-álla, *várván* a' Királyt: és el-változtatá magát, szemeit bé-fedezvén.

39 Midön pedig azon menne-el a' a' Király, kiálta a' Királyhoz, és monda: A' te szolgád ki-ment vala a' hadba, és ímé egy férjfiú el-jövén hoza én hozzám egy férjfiat, és monda: Örizd-meg ezt a' ferjfiat; ha el-szaladánd, meg kell halnod érette; avagy egy tálentom ezüstöt fizetsz.

40 Es mikor a' te szolgád sok dolgokban vólna foglalatos, tehát el-ment *a' fogoly*: Es monda önéki az Izrael' Királya: Az a' te törvényed, a' mellyet te magad tettél.

41 Es mindjárt el-vévé a' fedelet az ö szeméről. és meg-esméré ötet az Izrael' Királya, hogy a' Próféták közzül való vólna

42 Es monda néki: Ezt mondja az UR: Mivelhogy el-botsátád kezedből a' férjfiat, kit én meg-akartam * öletni; azért a' te életed léfzen az ö élete helyett, és a' te néped az ö népe helyett. * *v.* 34. *r.* 22: 37.

43 Es házához méne az Izrael' Királya szomorú és meg-bűsúlt szívvel, és méne Samariába.

XXI. RESZ.

Achab a' Nábót' szőlőjét el-foglalja.

1 LÖn pedig mind ezeknek utánna, vala egy szőlője a' Jézreelbéli * Nábótnak, melly *szőlö* Jézreelben vala, Achábnak a' Samariabéli Királynak háza mellet. * *r.* 18: 49.

2 Es szólla Acháb Nábótnak, mondván: Add énnékem a' te szőlödet, hogy énnékem légyen veteményes kertem; mert közel vagyon *és* szinte az én házam mellett: és tenéked érette jobb szőlöt adok annál, vagy ha tenéked tettzik, pénzül adom-meg az árrát.

3 Felele Nábót Achábnak: Oltalmazzon az UR engemet attól, hogy tenéked * adjam az én atyáimtól maradott örökséget. * 3 *Mós.* 25: 23. 4 *Mós.* 36: 7.

4 Akkor haza méne Acháb nagy bánattal és búsúlásal a' beszéd miatt, mellyet szóllott vala néki a' Jézreelbéli Nábót, mondván: nem adom tenéked az én atyáimtól maradott örökséget: és le-feküvék az ö ágyára, és ortzáját a' fal felé fordítá, és nem évék kenyeret.

5 Hozzája menvén pedig az ö felesége * Jézabel, monda néki: Miért háborodott-meg a' te szíved, és kenyeret nem élzel. * *v.* 10. *r.* 19: 2.

6 Ki felele néki: Mert ama' Jézreelbéli Nábótnak szóllék, mondván néki: Add énnékem a' te szőlödet pénzen, vagy ha inkább tettzik, más szőlöt adok néked érette, ö *pedig* fele-

le: Nem adom tenéked az én fzölömet.

7 Es monda önéki Jézabel az ö felesége: Ekképpen birodé moſtan te az Izrael' orfzágát? Kelj-fel, egyél kenyeret, és a' te fzíved örvendezzen, én tenéked adom a' Jézreelbéli Nábótnak fzölöjét.

8 Es levelet ira Acháb' nevével, mellyet meg-petsétle az ö gyürüjével, és el-küldé azt a' levelet a' Véneknek és a' Fö embereknek, kik Nábóttal egy városban laknak vala.

9 Ekképpen írt vala pedig a' levélben, mondván: Hirdeſsetek böjtöt, és ültefsétek Nábótot a' nép között a' főbb *helyre*.

10 Es ö ellene állaſſatok két hamis férjfiakat, kik tanú-bizonyságot tégyenek ellene, mondván: Meg-fzidalmaztad mind az Iſtent 's mind a' Királyt: Annak-utánna vigyétek-ki, és kövezzétek-meg ötet, hogy meghaljon.

11 Akképpen tselekedének azért a' Vének és a' Fö emberek, kik az ö városában laknak vala, miképpen Jézabel nékiek meg-izente vala, és a' mint a' levélben meg-írta vala, mellyet nékiek küldött vala:

12 Böjtöt hirdetének, és ülteték Nábótot a' nép között a' főbb *helyre*.

13 Elö-jövének azután két hamis férjfiak, és ö ellenébe le-ülének, és tanú-bizonyságot tönek ö ellene azok a' hamis férjfiak, Nábót ellen a' Nép előtt, mondván: Meg-fzidalmazta Nábót az Iſtent és a' Királyt. Ki-vivék azért ötet a' városból, és meg-kövezék ötet, és meg-hala.

14 Azután meg-izenék Jézabelnek, mondván: Meg-követtetett * Nábót, és meg-hólt. * *v.* 10. 2 *Kir.* 9: 10. 30-36.

15 Lön pedig mikor meg-hallotta vólna Jézabel, hogy meg-követtetett vólna Nábót, és meg-hólt vólna, monda Achábnak: Kelj-fel, és foglald-el a' Jézreelbéli Nábótnak fzölöjét, mellyet néked nem akara adni pénzen; mert nem él Nábót, hanem meg-hólt.

16 Hallván azért Acháb, hogy meghólt vólna Nábót, fel-kele ö hogy alámenne a' Jézreelbéli Nábótnak fzölöjébe, hogy el-foglalná azt.

17 Akkor fzólla az UR Thesbites * Illyésnek, mondván:

* *r.* 18: 40. 19: 2.

18 Kelj-fel, menj-alá Achábnak az Izraelbéli Királynak eleibe, ki Samariában lakik, ímé a' Nábót' fzölöjében vagyon, mellybe alá-ment, hogy ezt el-foglalja.

19 Es fzólj önéki, ezt mondván: Igy fzóll az UR: Nemde nem meg-öltedé és nem el-is foglaltadé? Szóllj annak-felette ekképpen: Ezt mondja az UR; Azon helyen, a' holott fel-nyalták az ebek Nábótnak vérét, fel-nyálják * az ebek a' te véredet-is.

* *r.* 22: 38. 2 *Kir.* 9. 10.

20 Es monda Acháb Illyésnek: A vagy elömbe kelletté jönöd tenéked, én * ellenségem! Felele az: Elödbe jöttem; mert te magadat mindeneſtöl erre adtad, hogy gonofzságot tselekedjél az UR' ſzemei elött.

* *r.* 18: 17. 19: 2.

21 Imé *azt mondja az UR*: veſzedelmet hozok te reád, és el-veſztem a' te maradékidat, és ki-gyomlálom * Achábnak még a' falra húgyozóját-is, mind a' bé-rekeſztettet, mind az elhagyattattat Izraelben;

* 2 *Kir.* 9: 7-10. 30-36.

22 Es ollyánná tészem a' te házadat, mint a' Jéroboámnak * a' Nébát' fiának házát, és mint a' Baásának † az Ahija' fiának házat; mivelhogy haragra ingerlettél engemet, és mivelhogy bünbe ejtetted az Izraelt.

* *r.* 15: 29. † *r.* 16: 11-13.

23 Annak-felette Jézabel felöl-is fzólla az UR, mondván: Az ebek * észik-meg Jézabelt a' Jezréelnek kőfala előtt. * 2 *Kir.* 9: 30-36.

24 Azt, a' ki meg-hal Achábnak házából a' városban, az ebek * észik-meg: azt pedig a' ki a' mezöben halmeg, az égi madarak észik-meg.

* *r.* 14: 11. 2 *Kir.* 9: 24-26.

25 *Mert* bizonyára nem vólt Achábnak mássa: ki-magát arra adta vólna, hogy tsak * gonofzságot tselekedjen az UR' ſzemei elött, mellyre az ö felesége Jézabel † öfztökélé ötet;

* *v.* 20. † *v.* 10. *r.* 16: 30. 31.

26 Mert igen utálatos dolgot tselekedék, követvén a' bálványokat mind a' fzerínt, a' mint tselekedének az Emóreuſok, kiket az UR ki-üze az Izrael' fiai elött.

27 Lön pedig, mikor meg-hallotta vólna Acháb e' beſzédeket, meg-fzaggatá * az ö ruháit, és sákba öltözék, és böjtöle, és a' sákban hála, és nagy alázatoſsággal já' vala. * *Esd.* 9: 3.

28 Szólla azért az UR Thesbites Illyésnek, mondván:

29 Látádé, hogy Acháb meg-alázta magát én elöttem? Mivelhogy azért meg-alázta magát én elöttem, nem hozom reája a' veſzedelmet az ö * idejében, *hanem* az ö fia' idejében hozomel a' veſzedelmet az ö házára.

* *v.* 21. 2 *Kir.* 9: 24-26.

XXII. RESZ.

Acháb el-véſz a' hadban: uralkodnak Joſafát és Acházia.

1 HArom eſztendeig nem vala pedig had a' Siriabéliek között és az Izrael között.

2 Lön

2 Lön pedig a' harmadik * esztendöben, alá-méne Jósafát a' Júdabéli Király az Izraelbéli Királyhoz.
* 2 *Krón.* 18: 1. 2.

3 Akkor mónda az Izrael' Királya az ö szolgainak: Tudjátoké, hogy miénk Rámóth * Gileád? mi pedig hallgatunk és nem vészszük-viszza azt a' Siriabéli Királytól? * *Jós.* 21: 38.

4 Es monda Jósafátnak: Fel-jösztél * velem ez hadba Rámóth Gileád ellen? Felele Jósafát az Izraelbéli Királynak: Úgy *leszek* én, mint te; úgy az én népem, mint a' te néped, úgy az én lovaim, mint a' te lovaid.
* 2 *Kir.* 18: 1.

5 Monda annak-felette Jósafát az Izrael' Királyának: Kérdj tanátsot, kérlek, e' mái napon az UR' * beszédéből.
* 2 *Kir.* 3: 11.

6 Öszve-gyüjté azért az Izraelnek Királya a' Próféták közel négy-száz férfiakat, és monda nékiek: El-menjek Rámóth Gileád ellen hadba, vagy el-hagyjam? Es mondának: Menj-fel; mert az UR kezébe adja *azt* a' Királynak.

7 Es monda Jósafát: Vagyoné ezek kivül itt az URnak Prófétája, hogy attól tudakozzunk?

8 Es monda az Izrael' Királya Jósafátnak: Vagyon egy férjfiú, ki által meg-kérd-hetjük az URat, Mikéas a' Jemla' fia: de én gyülölöm ötet; mert *soha* nem jövendöl énnékem * jót, hanem gonoszt, és monda Jósafát: Ne szólljon a' Király e' képpen!
* *r.* 21: 20.

9 Elö-szólíta azért az Izrael' Királya egy Udvari szolgát, és monda: Hivd ide hamar Mikeást a' Jemla' fiát.

10 Az Izrael' Királya pedig, és Jósafát a' Júda' Királya ülnek vala ki-ki az ö székiben, fel-öltözve *királyi* ruhákban, egy * tzérün Samariának kapuja előtt, és mind † a' Próféták elöttök *alluván* jövendölnek vala.
* *v.* 6. *r.* 18: 22. † 2 *Krón.* 18: 9.

11 Tsinált vala pedig magának Sédékiás a' Kénaána' fia vas-szarvakat, és monda: Ezt mondja az UR: Ezekkel ökleldezed a' Siriabélieket, míglen meg-emészted öket.

12 Mindnyájan a' Próféták-is ekképpen jövendölnek vala, mondván: Menj-fel Rámóth Gileád ellen: és jó szerentséd lészen; mert azt az UR a' Királynak kezébe adja.

13 A' követ pedig, a' ki el-ment vala, hogy el-hívná Mikeást, szólla néki, mondván: Imé mostan a' Próféták egyenlö akaratból jót *jövendölnek* a' Királynak; szólj, kérlek, te-is úgy, mint azok közzül egy, és jövendölj jót a' *Királynak*.

14 Akkor monda Mikeás: El az UR, hogy azt mondom, a' mit az UR * mondand énnékem.
* 4 *Móf.* 22: 38. 34: 13.

15 Mikor azért a' Királyhoz ment vólna, monda néki a' Király: Mikéás! el-menjünké Rámóth Gileád ellen hadba, vagy el-hagyjuk? ö pedig monda néki: Menj-fel, és jó szerentséd lészen; mert az UR kezébe adja *azt* a' Királynak.

16 Es monda néki a' Király: Meg-is kénszerítlek tégedet, * hogy az igaznál egyebet ne mondj nékem, az UR' nevében. * *Máté* 26: 63-65.

17 Akkor monda: Látám, hogy az egész Izrael el-széledett vala a' hegyeken, mint a' juhok, mellyeknek nintsen pásztorok. Es monda az UR: Nintsen ezeknek Urok, térjen-viszsza ki-ki az ö házához békeségben.

18 Es monda az Izrael' Királya Jósafátnak: Nemde nem meg-mondottam * valaé tenéked, hogy jót nékem nem jövendöl, hanem gonoszt? * *v.* 8.

19 Monda ismét *Mikéás*: Annak-okáért: halld-meg az URnak beszédét: Látám az URat, * hogy az ö székiben ül vala, és az egész mennyei fereg *udvart* áll vala néki jobb és bál-keze felöl.
* *Dán.* 7: 10

20 Es monda az UR: Kitsoda tsalja-meg Achábot, hogy fel-menjen, és el-veszszen Rámóth-Gileádnál? Es ki egyet, ki mást szóll vala hozzája.

21 Akkor elö-jöve egy tiszтátalan * lélek, ki az UR' eleibe álla, és monda: En meg-tsalom ötet. Az UR pedig monda néki: Miképpen? * *Iob.* 1: 6.

22 Felele: Ki-mégyek és * hazug lélek lészek az ö minden Prófétáinak szájokban. Akkor monda *az UR*: Meg-tsalod te, és meg-is győzöd: menj-ki *azért*, és tselekedjél úgy.
* *Jel.* 16. 14.

23 Mostan azért, imé az UR a' hazugságnak lelkét adta mind ezeknek a' te Prófétáidnak szájokba; és az UR veszedelmes dolgot szóllott ellened.

24 Akkor elö-jöve Sédékiás Kénaána' fia, és artzúl * tsapván Mikéást, monda: Mikor távozott-el én tölem az URnak lelke, hogy tsak néked szóllana? * *Ján.* 18: 22.

25 Felele Mikéás: Imé meg-látod a' napon, mellyen egy hazból a' másikba mégy-bé, hogy * el-rejtez-hessél.
* *r.* 20: 30.

26 Monda annak-oká-ért az Izrael' Királya: Fogjad Mikéást, és vidd-viszsza ötet Ammonhoz a' város' Fejedelméhez, és Joáshoz a' Király' fiához;

27 Es mondjad *nékik*: Ezt mondja a' Király: Veszsétek ezt a' tömlözbe, és tápláljátok ötet *aszszú* kenyérrel és kevés vizzel, míglen békeséggel megjövök.

28 Mon-

28 Monda pedig Mikéás: Ha viſzſza-térſz békeſséggel; * nem ſzóllott én általam az UR: Annak-felette monda; halljátok ezt minden népek!

* *v.* 17. 20. § *Meſ.* 18: 21. 22.

29 Fel-méne azért az Izrael' Királya, és Jóſafát a' Júda' Királya Rámóth Gileád *ellen*,

30 Es monda az Izrael' Királya Jóſafátnak: Meg-változtatom * ruhámat, és úgy mégyek a' viadalra, te pedig öltözzél-fel ruhádba. És el-változtatá ruháját az Izrael' Királya, és úgy méne a' viadalra. * *v.* 17. 23.

31 A' Siriabéli Király pedig megparantsolá az ö ſzekereinek harmintzkét Fejedelmeinek, mondván: Ne víjjatok ſe kitsinnyel, ſe nagygyal, hanem tsak egyedül az Izrael' Királya ellen víjjatok

32 Lön pedig, hogy mikor meg-látták vólna a' ſzekereknek Fejedelmi Jóſafátot, mondának: Nyilván ez az Izrael' Királya; és reája rohanván vivának ellene: akkor kiálta Jóſafát.

33 Mikor pedig látták vólna a' ſzekereknek Fejedelmi, hogy nem az Izrael' Királya vólna, el-térének ö róla.

34 Egy ember pedig el-löve ſzerentsére az ö kéz-ivéből, és találá az Izrael' * Királyát ott, a' hol egybe-ſzoríttották vala a' páncélt, és monda a' maga kotſiſának: Térítsd-meg kezedet, és vígy-ki engem' a' táborból; mert igen meg-ſebeſedtem! * *v.* 23. 28.

35 (Erös ütközet lön pedig azon a' napon, a' Király pedig az ö ſzekerében áll vala a' Siriabélieknek ellenekbe,) és meg-hala eſtve *felé*, és ki-foly vala a' vér a' ſebből a' ſzekérben.

36 Es meg-kiálták Nap-nyúgotkor a' táborban, mondván: Minden ember *térjen-meg* az ö városába és földébe!

37 Meg-hala, *mondom*, a' Király; és viſzſza-vivén Samariába, el-temeték a' Királyt Samariában.

38 Mikor pedig meg-moſnák az ö ſzekerét és fegyvereit a' Samaria mellett való tóban: az ebek * nyalják vala az ö vérét, az URnak beſzéde ſzerínt, mellyet ſzóllott vala. * *r.* 21: 19.

39 Achábnak pedig több dolgai és minden tselekedeti, az elefánt-tetemből építtetett ház, és mind a' városok, mellyeket épített, nemde nintseneké meg-irva az Izrael' királyi felöl való Krónika könyvben?

40 El-aluvék azért Achâb az ö attyaival; és uralkodék Acházia az ö fia ö helyette.

41 Jóſafát továbbá, Asának fia, uralkodni kezde Júdában, Achábnak az Izrael' Királyának negyedik eſztendejében.

42 Jóſafát pedig harmintz-öt eſztendös vala, mikor uralkodni kezdett, és huſzon-öt eſztendöt uralkodott Jérusálemben: és az ö annyának Azuba vala neve, Silhinek leánya.

43 Es jára Asának az ö attyának minden útában, és abból ki nem tére, azt tselekedvén, a' mi az UR' ſzemei elött kedves.

44 De mindazáltal el nem törék a' magas helyeken való * óltárokat; mert még a' nép áldozik vala, és jó illatot tészen vala *azokon* a' magas helyeken való óltárokon. * *r.* 15: 14. 2 *Krón.* 20: 33.

45 Békeſséget-is ſzerze Jóſafát az Izrael' Királyával.

46 Jóſafátnak pedig több dolgai, és az ö ereje, mellyel tselekedett és mellyel hadakozott, nemde nintseneké meg-irva a' Júda' Királyiról való Krónika könyvben?

47 A' férjfiakból * való paráznákat-is, kik meg-maradtak vala az ö attyának Asának idejében, ki-üzé az országból. * *r.* 15: 12.

48 Akkor nem vala Király Edomban, hanem tsak * Vitzé-Király vala. * 2 *Sám.* 8: 14.

49 Es Jóſafát tsinála hajókat a' tengeren, hogy arany-ért mennének Ofirba, de nem mehetének-el; mert a' hajók * el-romlának † Eſiongáberben. * 2 *Krón.* 20: 37. † *r.* 9: 26.

50 Akkor monda Acházia az Achâb' fia Jóſafátnak: Menjenek-el az én ſzolgaim a' te ſzolgaiddal e' hajókban; de nem * akará Jóſafát.

* *v.* 49. 2 *Krón.* 20: 37.

51 Es el-aluvék Jóſafát az ö attyaival; és el-temetteték az ö attyaival, az ö attyának Dávidnak városában: és az ö fia Jórám uralkodék ö helyette.

52 Acházia pedig az Achâb' fia kezde uralkodni Izraelen Samariában, Jóſafátnak a' Júda' Királyának tizenhetedik eſztendejében, és uralkodék Izraelben két eſztendeig.

53 Es gonoſzúl tselekedék az URnak ſzemei elött, járván az ö attyának és annyának útán, és Jéroboámnak * a' Nébát' fiának útán, ki bünbe ejté az Izraelt; * *r.* 15: 29. 30.

54 Es ſzolgála a' Baálnak * és azt imádá; és harágra indítá az Izraelnek URát Iſtenét mind a' ſzerínt, a' miképpen az ö attya tselekedett vala.

* *r.* 16: 31.

A' MA-

A' KIRALYOKROL IRATOTT MASODIK KÖNYV.

Melly bé-foglalja a' Júda' országának tizen-hat Királyainak, és az Izrael' országának tizen-két Királyainak, 320. esztendők' forgásában lett dolgaikat.

I. RESZ.

Acházia betegsége: Tüz száll le mennyből Illyés' kérésére.

1 EL-szakada pedig * Moáb, Acháb-nak halála után, az Izraeltöl.

* 2 *Sám.* 8 : 1. 2. 12.

2 Es mikor Acházia alá-esett vólna az ö fel-házának valami roſtélján, melly *ház* Samariában *vala:* meg betegedék, és követeket külde-el, kiknek ezt parantsolá: Menjetek-el, kérdjetek tanátsot a' Baál-zébubtól, az Ekronbéli Iſtentöl, ha meg-gyógyúlóké e' betegségböl?

3 Az URnak Angyala pedig ſzólla Thesbites Illyésnek: Kelj-fel, menj-fel eleikbe a' Samariábéli Király' követinek, és ſzóllj nékiek: Nintsené Iſten * Izraelben, hogy Baál-zébubhoz az Ekronbéli Iſtenhez mentek tanáts' kérdeni? * 1 *Kir.* 9:3. 18: 38. 39.

4 Annak-oka-ért azt mondja az UR: Az ágyból, a' mellyhe feküttél, fel nem kelſz, hanem kétség nélkül *meghalſz. Es *mindjárt* el-méne Illyés.

* *v.* 17.

5 Es mikor a' követek meg-tértenek vólna ö hozzája, monda nékiek: Miért tértetek-meg?

6 Felelének néki: Egy férjfiú jöve elönkbe, és monda nékünk: Menjetek-el, térjetek-viſzſza a' Királyhoz, ki titeket el-küldött, és mondjátok-meg néki: Ezt mondja az UR: Nintsené Izraelben Iſten, hogy te Baál-zébubhoz az Ekronbéli Iſtenhez küldeſz tanáts' kérdeni? Annak-oká-ért az ágyból, a' mellyhe feküttél, fel-nem kelſz, hanem nyilván meg-halſz.

7 Monda pedig ö nékiek: Minémü ſzemély vala az a' férjfiú, a' ki elötökbe jött vala, és ezeket a' beſzédeket ſzóllá néktek?

8 Es felelének néki: Egy ſzörös ember, ki ſzíj-övvel övedezte vala bé derekát: Akkor monda: A' Thesbites Illyés az.

9 Es hozzája külde egy ötven ember elött járó Fö-embert, az ö alatta való ötven emberrel; ki fel-menvén ö hozzája (ímé pedig ö ül vala a' hegy' tetején,) monda néki: Iſten' embere, a' Király azt parantsolja hogy ſzálljalá!

10 Felelvén Illyés, monda az ötven ember elött járó fö-embernek: Ha én Iſten' embere vagyok, ſzálljon * tüz alá az égböl, és emészſzen-meg tégedet, és a' te alattad való ötven embereket. Akkor tüz ſzálla-alá az égböl, és meg-emészté ötet és az ö ötven embereit. * *Luk.* 9: 54.

11 Ismét pedig külde *a' Király* ö hozzája más ötven ember elött való Fö-embert, mind az ötven férjfiakkal egybe, ki ſzólla, és monda néki: Iſten' embere, a' Király azt parantsolja, hogy hamar jöjj-alá!

12 Es felele Illyés, és monda nékik: Ha Iſten' embere vagyok, ſzálljon tüz az égböl alá, és emészſzen-meg tégedet és a' te ötven embereidet. Akkor tüz ſzálla-alá az Iſtentöl az égböl, * és meg-emészté ötet és az ö ötven embereit. * *Jél.* 11: 5.

13 Ismét el-külde pedig harmadik ötven ember elött járó Fö-embert, az ö ötven embereivel egybe, és fel-menvén ez az ötven ember elött járó Fö-ember, el-méne és térdeire esék Illyés elött, és könyörögvén néki, monda: Oh Iſten' embere, kérlek, légyen betsületes a' te ſzemeid elött az én lelkem, és ezeknek a' te ſzolgáidnak, ez ötven embereknek lelkek!

14 Imé tüz ſzálla-le az égböl és meg-emészté az ötven emberek elött való elébbi két Fö-embereket, az ö ötven embereikkel egybe; Moſtan azért légyen betsületes az én lelkem a' te ſzemeid elött!

15 Szóllott vala pedig az URnak Angyala Illyésnek: Menj-alá véle, ne féljfemmit töle. Ki fel-kelvén alá-méne véle a' Királyhoz.

16 Es ſzólla öneki: Ezt mondja az UR; mivelhogy követeket küldöttél tanáts' kérdeni *Baál-zébubhoz az Ekronbéli Iſtenhez, mintha nem vólna Izraelben Iſten, kinek beſzédéböl tanátsot kérd-hetnél; Annak-oká-ért fel nem kelſz ez ágyból, mellybe feküttél, hanem nyilván meg-halſz. * *v.* 2. 4.

17 Meg-hala azért az URnak beſzéde ſzerint, mellyet ſzóllott vala Illyés, és uralkodék Jórám* ö helyette, Jórámnak a' Jóſafát' fiának a' Júdabéli Királynak második eſztendejében; mert nem vala Acháziának fia. * *v.* 3: 1.

18 Acháziának pedig több dolgai, mellyeket tselekedett, nem-de nintseneké meg-írva az Izrael' Királyinak tselekedetekröl iratott Krónika könyvben?

II. RESZ.

Illyés az égbe ragadtatik: palástját és lelkét Elíseusnak hagyja; ki-is tsudákat kezd tenni.

1 Es

1 ÉS lön mikor az UR Illyélt fel-akarná vinni a' szél-vész által mennyekbe, el-méne Illyés és * Eliséus Gilgálból. * *r.* 3 : 11. 1 *Kir.* 19 : 16.

2 Akkor monda Illyes Eliséusnak : Maradj itt, kérlek ; mert az UR Béthelbe küldött engemet. Monda pedig Eliséus : El az UR, és a' te lelked, hogy el nem hagylak tégedet. Alá-menének azért Béthelbe,

3 Akkor ki-jövének a' Próféták' fiai, kik Béthelben valának Eliséushoz, és mondának néki : Nem tudodé, hogy e' mái napon az UR el-ragadja a' te Uradat töled ? És monda : Tudom én is, hallgassatok.

4 Monda néki ismét Illyés : Eliséus ! maradj itt kérlek ; mert az UR engemet Jerikóba * küldött. Ö felele : El az UR, és a' te lelked, hogy el nem hagylak tégedet. El-menének azért Jerikóba. * 1 *Kir.* 16 : 34.

5 A' Próféták' fiai pedig, kik Jerikóban valának, Eliséushoz jövének, és mondának néki : Nem tudodé, hogy e' mái napon az UR a' te Uradat el-ragadja te töled ? És monda : En-is tudom, hallgassatok.

6 Monda annak-utánna néki Illyés : Maradj itt, kérlek ; mert az UR engemet a' Jordán mellé küldött. Ö felele : El az UR, és a' te lelked, hogy el nem hagylak tégedet. El-menének azért mind ketten.

7 Ötven férjfiak pedig a' Próféták' fiai közzül *utánnok* menvén, messze ellenekbe meg-állának, mikor ök ketten állanának a' Jordán mellett.

8 És fogá Illyés az ö palástját és öfve-türé, és meg-üté azzal a' vizet * ; és két-felé válék : akkor által-menének mind ketten szárazon.

* 2 *Mós.* 14 : 21. *Jos.* 3 : 15. 16.

9 Mikor pedig által-mentek vólna, monda Illyés Eliséusnak : Kérj tölem, mit tselekedjem veled, minek-előtte te töled el-ragadtatom. És monda Eliséus : Légyen, kérlek, a' te benned való léleknek kettös mértéke én rajtam.

10 Ö monda : Nehéz dolgot kérél ; Ha meg-látándasz engemet, mikor töled el ragadtatom, meg-lészen a' mit *kérsz* : ha pedig *meg* nem *látándasz*, nem lészen-meg.

11 Lön azért, mikor mennének, és menvén beszéllgetnének, ímé egy tüzes szekér tüzes lovakkal egybe, el-választá öket egy-mástól. És fel-méne * Illyés a' szél-vészben az égbe.

* 5 *Mós.* 5 : 24.

12 Eliséus pedig ezt látván kiált vala : EDES ATYAM, EDES ATYAM ISZRAELNEK * MIND SZEKEREI MIND LOVAGJAI ! És nem láta ötet többé. Annak-utánna ragadá az ö maga öltözetit és két részre szakasztá azokat. * *r.* 13 : 14.

13 És fel-vévé az Illyés' palástját, melly ö róla le-esett vala, és vissza-tére, és meg-álla a' Jordánnak partján.

14 És vévé az Illyés' palástját melly ö róla le-esett vala, és azzal meg-üté * a' vizet, és monda : Hol vagyon az Illyésnek URa Istene ? És mikor ö-is meg-ütötte vólna a' vizet, két-felé válék, és által-méne Eliséus. * *v.* 8. 10.

15 Látván pedig ötet ellenbe a' Próféták' fiai, kik Jerikóban valának, mondának : Az Illyés' lelke * megnyúgott Eliséuson. És eleibe menének néki, és meg-hajták magokat ö előtte a' földig. * *v.* 8. 14.

16 És mondának néki : Imé mostan vagynak a' te szolgaiddal ötven erös férjfiak, menjenek-el, kérlek, és keressék-meg a' te Uradat ; né-talám az URnak Lelke ragadta el ötet, és le-tette ötet valamelliyik hegyen avagy völgyön. És monda : Ne küldjetek.

17 És kénszerité ötet, és mikor gondolkodott vólna róla, végezetre monda : Küldjetek-el. És el-küldék az ötven férjfiakat, és harmad napig keresvén nem találák ötet.

18 És mikor meg-tértek vólna ö hozzája, (ö pedig Jerikóban lakik vala,) monda nékik ; Nem mondottam valaé meg néktek, hogy el ne menjetek.

19 Mondának pedig a' városbéli férjfiak Eliséusnak : Imé e' város jó lakó hely vólna, a' mint látja az én Uram ; de a' viz igen ártalmas, és hamar elhalnak itt az emberek.

20 És monda : Hozzatok nékem egy új tsészét, és vessetek sót beléje. És el-hozák önéki.

21 Ki-menvén pedig a' kút-före, belé veté a' sót * és monda : Ezt mondja az UR : Meg-gyógyítottam e' vizeket ; nem származik ennek-utánna azokból halál, sem *a' földnek* puszt ulása.

* 2 *Mós.* 15 : 23. 25.

22 És egésségesekké lönek a' vizek mind e'mái napiglan, az Eliséusnak beszéde szerint, mellyet szóllott vala.

23 Fel-méne annak-utánna onnét Béthelbe ; és mikor ö az úton fel-menne : apró gyermekek jövének-ki a' városból, kik ötet tsúfoljják vala, ezt mondván : Jöjj-fel kopasz, jöjj-fel kopasz !

24 És hátra tekintvén és meg-látván öket, meg-átkozá öket az URnak nevében ; az erdöböl azért két nöstény medvék * ki-jövén, el-szaggatának közzülök negyven-két gyermekeket.

* *r.* 17 : 25.

25 És el-méne onnét a' Kármel' * hegyére, és onnét tére Samariába.

* 1 *Kir.* 18 : 19. 30.

III. RESZ.

III. RESZ.

Eliséus a' Moáb ellen indúlt három Királyokat tsuda-tétellel bátorítja.

1 JOrám * pedig Achábnak † fia ke z de uralkodni Izraelen Samariában, Jósafátnak a' Júdabéli Királynak tizen-nyóltzadik esztendejében, és uralkodék tizen-két esztendeig.

* *r.* 1 : 17. † *r.* 21 : 17-19.

2 Es gonoszúl tselekedék az URnak szemei elött: de nem annyira, mint az ö attya és annya; mert el-rontá a' Baálnak képét,* mellyet az ö attya tsinált vala. * 1 *Kir.* 16 : 32.

3 De mindazáltal követé a' Jeroboámnak * Nébát' fiának büneit, ki vétekbe ejtette vala az Izraelt; és el nem távozék azoktól. * 1 *Kir.* 12: 28-33.

4 Mésának pedig a' Moáb' Királyának nagy sok barma vala, és ád vala adóba az Izrael' Királyának százezer bárányt, és száz-ezer kost mind gyapjaftól.

5 Lön pedig mikor meg-hólt vólna Acháb, el-szakada a' Moáb' * Királya az Izrael' Királyától, * *r.* 1 : 1.

6 Ki-méne azért a' napon Jórám Király Samariából, és meg-számlálá az egész Izraelt.

7 El-méne pedig és külde *követeket* Jósafáthoz a' Júdabéli Királyhoz, kik ezt mondanák néki: A' Moáb Királya * el-szakadott én tőlem; el-jöszsé velem a' Moáb ellen a' hadba? Felele: Fel-mégyek úgy én, mint te, úgy az én népem, mint a' te néped, úgy az én lovaim, mint a' te lovaid.

* *r.* 1 : 1.

8 Es monda: Melly úton menjünk-fel? Felele: az Edom' puszta útján.

9 El-méne azért az Izrael' Királya és a' Júda' Királya, és az Edom' * Királya: és mikor kerengettek vólna az úton hét napig; nem lön a' tábornak vize, sem a' vélek való barmoknak.

* *r.* 8 : 20. 2 *Sám.* 8 : 14.

10 Es monda az Izrael' Királya: Jai, jaj; mert az UR hivta-egybe e' három Királyt, hogy a' Moáb' kezébe adja öket.

11 Es monda Jósafát: Vagyoné itt az URnak prófétája, hogy tanátsot kérdjünk az által az URtól? Felele egy az Izrael' Királyának szolgai közül, és monda: Itt vagyon Eliséus * a' Sáfátnak fia, ki Illyésnek vizet tölt vala kezeire.

12 Es monda Jósafát: Vagyon annál az URnak * beszéde. Alá-menének azért hozzája az Izrael' Királya és Jósafát, és az Edom' Királya.

* *r.* 2 : 14. 15. 1 *Kir.* 19 : 16-19.

13 De monda Eliséus az Izrael' Királyának: Mi gondom vagyon énnékem te veled? Menj-el a' te atyádnak és anyádnak * Prófétáihoz. Es monda néki az Izrael' Királya; Ne *hozdelö azokat*; mert az UR öfzve-gyüjtötte e' három Királyokat, hogy a' Moábnak kezébe adja öket. * 1 *Kir.* 18: 19. 12 : 6-34.

14 Monda pedig Eliséus: El a' feregeknek Ura, ki előtt állok, hogy ha Jósafátnak a' Júda' Királyának személyét nem nézném, téged' nem * néznélek, reád sem tekintenék.

* *v.* 2. 3.

15 Mostan azért hozzatok nékem egy éneklöt; és mikor éneklene elötte az éneklö, az URnak Lelke lön ö rajta.

16 Es monda: Ezt mondja az UR: Tsinálj e' patakban sok árkokat;

17 Mert ezt mondja az UR: Nem láttok semmi szelet, esöt sem láttok; de mindazáltal e' patak meg-telik vizzel, honnét ihattok mind ti, mind a' ti nyájatok és barmaitok.

18 Kevés pedig *még* ez az URnak szemei elött, hanem a' Moábot-is * kezetekbe adja. * *v.* 1. 5.

19 Es meg-vertek minden kúltsos városit, és minden szép várost, és minden jó termö fákat le-vagdaltok, és minden kút-fejeket bé töltötök; és minden jó szántó-földet bé-hánytok kövekkel.

20 Lön pedig reggel, * mikor áldozatot szoktanak tenni, ímé a' vizek jönek vala az Edomnak útáról, és meg-telék a' föld vizzel.

* 2 *Móf.* 29 : 38. 39.

21 Hallván pedig az egész Moáb, hogy fel-jöttek vólna a' Királyok ö ellenek vívni: egybe-gyülének mindnyájan, a' kik fegyvert köt-hetnek vala fel, és meg-állának az ö tartományoknak határán.

22 Es fel-kelének reggel, mikor a' nap fel-jött vólna a' vizekre, és láták a' Moábiták, hogy ö ellenekbe az a' viz veresſellenék, mint a' vér.

23 Es mondának; Vér ez! megvivtak a' Királyok egy-máſſal, és megölte ki-ki az ö fele-barátját! *Sieſs* azért moſtan a' prédára, óh Moáb!

24 Es mikor az Izrael' táborához jutottak vólna; fel-támadának az Izraeliták, és meg-verék a' * Moábitákat, és meg-futamának előttök; és meg-verék a' Moábitákat *még* az ö *tartományokban-is.* * 4 *Móf.* 24: 17.

25 Es' városaikat le-ronták, és a' jó szántó-földekre ki-ki mind követ * hánya, és bé-töltéк a' mezöt kövekkel, és minden kút-fejeket bé-dugának, úgy-annyira hogy csak a' Kir-Haréfetnek kö-falait hagyák fen: környül-vévek pedig azt a' parittyáſok,

és

és azt is meg-verék. * *v.* 19.

26 Látván pedig a' Moáb' Királya, hogy meg-győzettetnék a' viadalban, maga mellé vön hét-száz fegyvert fogható férjfiakat, hogy az Edom' Királyára rohanna, de nem lehete.

27 Vévé azért az ö elsö szülött fiát, ki ö helyette uralkodandó vala, és égö-áldozatúl meg-áldozá * a' kö-falon. Melly dolgon az Izrael' népe igen meg-háborodék: Annak-okáért el-menének róla, és meg-térének az ö földökbe. * *r.* 16:3. § *Mós.* 12:31.

IV. RESZ.

Eliséusnak öt jeles tsuda-tételei.

1 EGy aſzonyi-állat pedig, a' Próféták' fiainak feleségeik közzül, kiálta Eliséushoz, mondván: A' te ſzolgád az én férjem meg-hólt: te pedig tudod, hogy a' te ſzolgád az URat féli vala: El-jött pedig az, a' kinek adós vagyok, hogy el-vigye * mind két gyermekemet, hogy néki ſzolgai légyenek. * 3 *Mós.* 25: 39.

2 Monda néki Eliséus: Mit tselekedjem veled? Mond-meg nékem mitsoda vagyon házadban? Monda az: Semmi nintsen a' te ſzolgáló-leányod' házában, hanem tsak egy korsó * olaj.

3 Akkor monda: Menj-el, kérj ott kün minden te ſzomſzédidtól üres edényeket, kevesèket ne *kérj*.

4 Es menj-bé és zárkozzál-bé te magad a' te fiaiddal egybe; és tölts *az olajból* mindenik edénybe, és a' melly meg-telik, tétesd-el onnét.

5 El-méne azért ö töle, és bé-zárkozék ö maga az ö fiaival egyetembe: azok viſzik vala néki az edényeket; ö maga pedig tsak tölti vala.

6 Lön pedig mikoron meg-töltötte vólna azokat az edényeket, monda az ö fiának: Hozz még-is valami edényt ide. Felele az: Nintsen több edény; és ottan meg-álla az olaj.

* 1 *Kir.* 17: 12-16.

7 Akkor el-méne az, és meg-mondá az Iſten' emberének, ö pedig monda: Menj-el, add-el az olajt, és fizeſs-meg annak, a' kinek adós vagy: te pedig és a' te fiaid éljetek a' maradékával.

8 Lön annak-felette, hogy egy némelly napon, mikor által-menne Eliséus * Súnembe, ott vala *egy* Fö aſzſzonyi-állat, melly kénſzeríté ötet, hogy nála ennék kenyeret: Lön azért, hogy valamikor azon által-menne, bétér vala, hogy ott nála ennék kényeret.

* *Joſ.* 19: 17. 18.

9 Es monda az aſzſzonyi-állat a' férjének: Imé moſtan vettem eſzembe, hogy az az Iſten' embere, ki ſzüntelen ezen jár által, ſzent * ember.

* 1 *Kir.* 19: 16.

10 Tsináljunk,* kérlek, egy kitsiny fel-házat, és ſzerezzünk abba ágyat és aſztalt, ſzéket és gyertya-tartót; hogy mikor mi hozzánk jövénd, hadd térjen abba *a' házba*.

* 1 *Kir.* 17: 9. 17-23.

11 Egy némínémü napon azért oda méne; és még-fzálla a' fel-házban, és meg-nyúgovék ott.

12 És monda Géházinak az ö ſzolgájának: Hivd ide *hozzám* ezt a' * Sunamitiſt. Elö-hivá azért azt, és az eleibe álla. * *v.* 8,

13 (Meg-mondotta vala pedig néki: mondd-meg nékie: Imé nagy ſzorgalmatoſsággal ſzolgálſz minékünk; mit kivánſz, hogy tselekedjem veled? Vagyoné *valami igyed* a' Király elött, vagy a' ſeregnek Hadnagyja elött, hogy ſzólljak éretted? Monda az: Az én nemzetségem között *békeſséggel* lakom.

14 Monda Eliséus: Mit *kivánſz* tehát, hogy tselekedjem véled? Felele Géházi: Bizonyára fia nintsen nékie, és az ö férje vén ember.

15 Mikor azért mondotta vólna: Hívd ide: oda hivá, és meg-álla az ajtóban.

16 Es monda *Eliséus*: Eſztendö ekkorra, ha élſz, fiad léſzen. Es monda az: Ne, édes URam, Iſten' embere, ne mondj * képtelen dolgot a' te ſzolgáló-leányodnak.

* *v.* 14. 1 *Móſ.* 18: 10-12.

17 Meg-terhesülé azért az aſzſzonyi-állat, és fiat ſzüle abban az időben, mellyet meg-mondott vala Eliséus.

18 Es fel-nevekedék a' gyermek. Egy némelly napon pedig, mikor kiment vólna az ö attyához az aratókhoz:

19 Monda az ö attyának: Jaj fejem, jaj fejem! Es monda az ö attya a' ſzolgának; Vidd-el ötet az annyához.

20 Ki mikor fel-vette vólna ötet vivé az ö annyához; és az ö annyának ölében üle mind délig; és azután meghala.

21 Akkor fel-méne az *aſzſzonyi-állat*, és az Iſten' emberének * ágyára tévé ötet, és az *ajtót* bé-zárván ki-jöve *onnét*. * *v.* 10. 11.

22 Es elö-hívatá az ö férjét és monda: Kérlek, engedj énnékem egyet a' ſzolgák közzül, és egy ſzamárt, hadd menjek-el hamar az Iſten'* emberéhez, és majd meg-térek. * *v.* 25.

23 Es a' monda: Miért mégy ö hozzája, ha ma új hónak Innepe nintsen, ſem Szombat? Felele az: *Légy* békeſséges ſzívvel.

24 Meg-nyergelé azért a' ſzamárt, és monda a' ſzolgának: Eredj elöl, és menj hamarsággal: meg ne állj én éret-

érettem, hogy fel-üljek, hanem ha mondándom tenéked.

25 El-menvén azért juta az Isten' emberéhez a' Kármel' * hegyére. És mikor meg-látta vólna ötet az Isten' embere távol, monda Géházinak az ö szolgájának: Imé a' Súnamitis ez!

* *r.* 2: 25. 1 *Kir.* 18: 19. 30.

26 Mostan *azért* fuss, kérlek, eleibe, és kérd-meg töle, ha vagyoné bekeségben, mind ö, mind az ö férje, és mind az ö gyermeke. Monda az: Békeségben *van.*

27 Juta pedig az Isten' emberéhez a' hegyre, és meg-ragadá az ö lábait. És Géházi oda méne, hogy el-üzné ötet: de monda az Isten' embere: Hagyj békét néki; mert meg-keseredett az ö szíve; és az UR el-ritkolta én tőlem, és nem * jelentette-meg nékem. * *r.* 5: 26.

28 És monda az: Vallyon én kértemé * fiat az én Uramtól? Nemde nem mondámé néked: Ne tsalj-meg engemet? * *v.* 16.

29 És monda *Eliséus* Géházinak: Övezd-fel derekadat, és végyed kezedbe az én páltzámat és menj-el: ha kit elöl találsz, ne * köszönj néki, és annak-is, a' ki köszön néked, ne felelj, és az én páltzámat tégyed a' gyermeknek ortzájára. * *Luk.* 10: 4.

30 De monda a' gyermeknek annya: El az UR, es él a' te lelked, hogy el nem hagylak tégedet. Fel-kele azért és követé ötet.

31 Géházi pedig elöttök el-ment vala, és a' páltzát a' gyermeknek ortzájára tette vala, de nem fzóllott és nem hallott vala *a' gyermek.* Annakokáért vifzfza-tére eleibe, és megmondá néki, mondván: Nem támada-fel a' gyermek.

32 Bé-méne pedig Eliséus a' házba, és imé a' gyermek halva fekfzik vala az ö ágyán. * *v.* 21.

33 És mikor bé-ment vólna, bézárlá az ajtót magára * és a' gyermekre; és könyörge az URnak.

* *Luk.* 8: 54.

34 És *az agyra* fel-hágván, a' gyermekre borúla, * és az ö fzáját a' gyermek' fzájára tévé, fzemeit-fzemeire, kezeit kezeire, és el-terjede a' gyermeken, és meg-melegedék a' gyermeknek teste.

35 És töle el-fordúlván alá 's fel jár vala a' házban, azután fel-menvén ismét el-terjefzté magát rajta: ofztán a' gyermek ptrüfzfzente vagy hét-fzer, és fel-nyitá az ö fzemeit.

* 1 *Kir.* 17: 19-22.

36 Akkor fzóllitá Géházit, és monda: Hívd ide a' Súnamitát; és oda hívá azt: És mikor oda ment vólna, monda: Vidd-el a' te fiadat.

37 Ki mikor bé-ment vólna, lábához esék és le-borúla a' földre; és az ö fiát fogván, ki-méne.

38 Azután meg-tére Eliséus Gilgálba. Ehség vala pedig akkor az országban, és a' Próféták' fiai ö véle * laknak vala. Es monda az ö szolgájának: Szerezz egy nagy fazekat, és főzz valami pépet a' Próféták' fiainak.

* *r.* 2: 15. 6: 1.

39 Ki-méne azért egy a' mezőre, hogy paréjt fzedne, és találkozék vad-fzőlőre, és arról tele-fzedé az ö ruháját sár-tökkel: azután haza jövén megmetélé a' pépes fazékba; mert nem tudják vala *mi légyen.*

40 Fel-adák azután a' férjfiaknak hogy ennének. Lön pedig mikor ennének abból a' pépből, kiáltának és mondának: Halálos *méreg* vagyon a' fazékban, Isten' embere! és nem ehetének benne.

41 Ö pedig monda: Hozzatok valami liſztet ide; és belé veté * azt a' fazékba; és monda: Add-fel immár a' népnek, hadd egyenek; és nem vala semmi gonosz *ártalmasság* a' fazékban.

* 2 *Mos.* 15: 25.

42 Jöve pedig egy férjfiú Baál Sálisából, és hoz vala az Isten' emberének első sengéknek kenyereit, húsz árpa kenyereket, és valami meg-sendült gabona fejeket, és monda: Add a' népnek, hogy egyék-meg.

43 Felele az ö szolgája: Miért adnám ezt fzáz ember' eleibe? Monda ismét: Add a' népnek hadd egyenek; mert ezt mondja az UR: Esznek * és meg-is marad benne. * *Ján.* 6: 9-13.

44 Eleikbe adá azért és evének: megis marada benne az URnak * beszéde szerint. * *v.* 43. *Máté* 15: 34-38.

V. RESZ.

Naámán bél-poklosságából meg-tisztíttatik Eliséus által.

1 A' Siriabéli Király' seregének pedig vala egy néminémü Had-nagyja, Naámán, * ki az ö Urának nagy bötsben vala, és tiszteséges személly; mert az által szabadította vala meg az UR Siriát: vala ez erös hadakozó férjfiú, de bél-poklos vala. * *Luk* 4: 27.

2 Siriából pedig mentek vala ki valami seregek, kik az Izrael' földéből fogva vittenek vala egy kis leányt; melly a' Naámán' feleségének szolgái vala.

3 Es monda ez az ö Aszszonyának: Vajha az én Uram szembe lenne azzal a' Prófétával, a' ki Samariában *vagyon*, kétség nélkül meg-gyógyítaná ötet az ö bél-poklosságából.

4 *Naámán* * azért bé-méne és megbeszélle az ö Urának, mondván: Így 's így szóllott az Izrael' országából való leány!

5 Akkor monda a' Siriabéli Király: Menj-el, és ím levelet-küldök az Izrael' Királyának. El-méne azért, és vön magával tiz tálentom ezüstöt és hat-ezer aranyat, annak-felette tiz öltözö ruhát.

6 És el-vivé a' levelet az Izrael' Királyának, mellynek fummájá e' vala: Moftan azert minek-utánna e' levél te hozzád érkezik; Imé köldöttem te hozzád Naámánt az én fzolgámat, hogy meg-gyógyítsad ötet az ö bél-pokloſságából.

7 Lön pedig, mikor mog-olvaſta vólna az Izrael' Királya a' levelet, meg-fzaggatá az ö ruháit, és monda: Iſten vagyoké én, hogy * meg-öljek valakit, és azt iſmét még-elevenítsem; hogy ez én hozzám küld, hogy meggyógyítsam e' férjfiat az ö bél-pokloſságából? Bizonyára, vegyétek észetekbe, kérlek, és láſsátok, hogy tsak háborúságra való alkalmatoſságot keres ellenem. * 5 *Móſ.* 32: 39.

8 Mikor pedig meg-hallotta vólna Eliséus az Iſten' embere, hogy az Izrael' Királya ruháit meg-fzaggatta vólna: külde a' Királyhoz, illyen izenettel: Miért fzaggattad-meg a' te ruháidat? Hadd jöjön én hozzám *Naámán*, és tudja-meg, hogy vagyon Próféta Izraelben.

9 El-méne azért Naámán lovaival és fzekerével; és meg-álla az Eliséus házának * ájtaja elött. * *v.* 3.

10 Külde pedig Eliséus követet hozzája, mondván: Menj-el és feredjél-meg hét-fzer a' Jordán' *vizében*, és meg-újúl a' te teſted, és meg-tiſztúlſz.

11 Akkor nagy haraggal el-mégyen vala Naámán, és ezt mondja vala: Imé ezt gondolom vala, *magamban*: Kétség nélkül ki-jö hozzám, és elöállván ſegítségül hívja az ö URának Iſtenének nevét, és kezével meg-illeti a' helyet, és úgy gyógyítja-meg a' bél-pokloſt.

12 Avagy nem jobbaké Damaskusnak folyó-vizei Abana és Párpár, Izraelnek minden vizeinél? Avagy nem mosód-hatnámé-meg azokban, hogy meg-tiſztúlnék? Illyen módon el-térvén nagy haraggal mégyen vala.

13 Hozzá menének pedig az ö fzolgai és fzóllának öneki, mondván: *Édes* Atyám, ha valami nagy dolgot mondott vólna e' Próféta néked, avagy nem mivelted vólnaé meg? Mennyivel inkább mivelhogy *tsak* azt mondja, hogy meg mofodjál, hogy meg tiſztúlj?

14 Bé-méne azért a' Jordánba és meg-mosá magát abban hét-fzér * az Iſten' emberének beſzéde fzerínt, és meg-újúla az ö teſte, mint egy kis gyermeknek teſte, és meg-tiſztúla ö.

* *v.* 10. *Luk.* 4: 27.

15 Azután meg-tére minden népével az Iſten' emberéhez, és bé-menvén meg-álla elötte és monda: Imé *moſtan* tudom immár,* hogy nintsen az egéſz földön Iſten egyebütt, hanem tsak Izraelben! Azért moſtan vedd-el, kérlek, ez ajándékot a' te fzolgádtól.

* *v.* 8.

16 Ö pedig monda: El az * UR, a' ki elött állok, hogy el nem véſzem. Kenfzeríti vala pedig ötet, hogy elvenne; de ö nem akará. * 1 *Kir.* 17: 1.

17 És monda Naámán: Ha nem; adj kérlek, a' te fzolgádnak e' földböl annyit, a' mennyit vihet két öfzvér; mert a' te fzolgád többe égö áldozzattal, vagy egyéb áldozattal nem áldozik idegen Iſteneknek, hanem tsak az * URnak * *v.* 8.

18 Ebben a' dologban légyen az UR kegyelmes a' te fzolgádnak; hogy mikor bé-mégyen az én Uram a' Rimmon' templomába, hogy ott imádkozzék; (mert ö az én kezemre támaſzkodik) azonképpen én-is meg-hajlok a' Rimmon' templomában; Ezt, hogy én meg-hajlok a' Rimmon' templomában, botsáſsa-meg, kérlek, az UR a' te fzolgádnak, ebben a' dologban.

19 És monda néki *Eliséus*: Menj-el békeſséggel. És el-méne ö töle úgymint egy mér-földig.

20 Monda pedig Géházi, Eliséusnak az Iſten' emberének fzolgája: Imé az én Uram meg-kimélté a' Siriabéli Naámánnak marháját, és nem akará ö töle el-venni a' mit hozott vala: él az UR, hogy utánna futok, és valamit kérek töle.

21 Utánna futa azért Géházi Naámánnak. Látván pedig Naámán ötet, hogy utánna futna, le-ugrék a' fzekérböl, és eleibe méne, és monda: Békeſségesé a' *te jöveteled?*

22 Felele az: Békeſséges. Az én Uram küldött engemet, ezt mondván: Imé moſtan tsak ez orábban jött én hozzám két ifjú az Efraim' hegyéről a' Prófétáknak fiai közzül; adj, kérlek, azoknak egy tálentom ezüſtöt, és két öltözö ruhát.

23 És monda Naámán: Kérlek végy két tálentomot. És kénfzeríté ötet; és egybe köte két tálentom ezüſtöt két ſákba, és két öltözö ruhát, mellyeket két fzolgainak *hátokra* ada, és elötte viſzik vala.

24 És mikoron haza jutott vólna, el-vévé tölök azokat, és el-tévé egy házban; és el-botsátá a' férjfiakat, és el-menének.

25 Ö pedig bé-menvén meg-álla az ö Ura elött, és monda néki Eliséus: Honnét *jöſz* Géházi? Felele: Nem ment a' te fzolgád ſohová.

26 Ö pedig monda nékie: Avagy nem valaé az én szivem *jelen te veled, mikor a' férjfiú le-fordúla szekeréből elödbe? Valljon e' vólté az idö, hogy vennél *magadnak* ezüstöt, vagy hogy vennél ruhákat, olaj-fákat, szöllöket, juhokat, barmokat, szolgákat és szolgáló-leányokat? *r. 4: 27.

27 Annak-okáért te reád és a' te magodra ragad a' Naámánnak bélpoklosága mind örökké. És ki-ménvén ö elöle meg-poklosúla, és lön mint * a' hó. * 4 *Mós.* 12: 10.

VI. RESZ.

A' fejsze úsz: a' Siriaik vaksággal verettetnek: éhség Samariában: Eliséus halálra kereséltetik.

1 Mondának pedig a' Próféták' fiai Eliséusnak: Imé ez a' hely, mellyben te nálad * lakunk, igen szoros minékünk. *r. 2: 14. 15. 4: 38.

2 Hadd menjünk-el, kérlek, a' Jordán mellé, hogy mindenikünk egy-egy fát-hozzon onnét, hogy ott valami hajlékot építsünk magunknak, mellyben lakjunk: Kiknek monda; Menjetek-el.

3 És monda egy ö közzülök: Nyúgodjál meg *rajta*, kérlek, és-jöjj-el tes a' te szolgaiddal. És ö monda: Enis el-mégyek.

4 És el-méne ö vélek. És menének a' Jordán mellé, és fákat vágnak vala.

5 Lön pedig, mikor egy közzülök egy fát le-vágna, a' fejsze bé-esék a' vizbe. Akkor kiálta és monda; Jaj jaj, édes Uram, ezt-is költsön kértem vala!

6 És monda az Isten' embere. Hova esék? És meg-mútatá néki a' helyet; és le-vága egy fát, és oda veté, és fen kezde úszni a' vas.

7 És monda; Vedd-ki. És ki-nyújtván kezét, ki-vévé azt.

8 A' Siriabéli Király pedig hadakozik vala Izraellel, és tanátsot tarta az ö szolgaival, mondván: Illyen 's illyen helyen léfzen az én táborom.

9 Annak-okáért külde az Isten' embere az Izrael' Királyához, mondván: Meg-láfd, hogy azon a' helyen által ne menj, mert oda mennek-alá a' Siriabéliek.

10 El-külde azért az Izrael' Királya arra a' helyre, mellyröl fzóllot vala néki az Isten' embere, és ötet meg-intette vala, és meg-óltalmazá magát attól, nem egy-fzer fem két-izer.

11 Meg-haborodék pedig ezen a' Siriabéli Királynak fzíve, és öfzvegyújtvén az ö fzolgait, monda nékiek: Miért nem mondjátok-meg nékem, kitsoda légyen mi közzülünk az Izrael' Királyának pártjára való?

12 Akkor monda egy az ö fzolgai közzül: Nem *attól vágyon* Uram Király, hanem az Eliséus * Próféta, ki Izraelben vagyon, jelenti-meg az Izrael' Királyának a' beszédeket, mellyeket te a' te titkos házadban beszélleSz.

* *r.* 5: 9-14.

13 Monda *a' Király*, Menjetek-el és láfsátok-meg hol vagyon, hogy reá küldjek és el-hozaffam ötet. És megjelenték néki, mondván; Am Dótánban vagyon.

14 És külde oda lovagokat és fzekereket, és nagy fereget: kik el-menének éjjel, és környül-vévék a' városft.

15 Fel-kelvén pedig jó-reggel az Iften' emberének fzolgája, ki-méne; és ímé a' feregek környül-vették vala a' városft, és a' lovak és a' fzekerek. És monda néki az ö fzólgája: Jaj, jaj, édes Uram! mit tselekedjünk?

16 Felele ö: Ne félj; mert többen vagynak, a' kik mi velünk vagynak, hogy-nem mint a' kik ö vélek.

17 És könyörge Eliséus, és monda: Oh URam, nyifd-meg kérlek az ö fzemeit, hadd láffa. És meg-nyitá az UR a' fzólgának fzemeit, és meg-látá; és ímé a' hegy rakva vala tüzes * lovagokkal és fzekerekkel Eliséus környül.

* *r.* 2: 11.

18 És mikor *azok ö reá* alá-menének, könyörge Eliséus az URnak, mondván: Verd-meg, kérlek, ezt a' népet * vaksággal. És meg-veré öket vaksággal az Eliséus' kivánsága fzerínt. * 1 *Mós.* 19: 11.

19 Monda azért nékiek Eliséus: Nem ez az út, fem ez a' város: Jertek-el én utánnam, és ahoz a' férjfihoz vifzlek titeket a' kit kerestek: Igy vivé öket * Samariába.

* 1 *Kir.* 16: 24. 29.

20 Lön pedig, mikor bé-mentek vólna Samariába, monda Eliséus: Oh URam * nyifd-meg ezeknek fzemeiket, hogy láffanak. És meg-nyitá az UR az ö fzemeiket, és látának; és ímé Samariának közepette valának.

* *v.* 18.

21 Monda pedig az Izrael' Királya Eliséusnak, mikor látta vólna öket: Le-vágafsamé *öket?* Le-vágafsamé, édes Atyám?

22 És monda: Ne vágafd. Azokat vágafd-le, a' kiket a' te fegyvereddel és kéz-íveddel fogtál; *sőt inkább* tégy kenyeret * és vizet eleikbe, hogy egyenek és igyanak, azután menjenek-el az ö Urokhoz.

23 Készíte azért nékiek nagy lakodalmat; és minek-utánna ettenek és ittanak vólna, el-botsáta öket. Ök pedig el-menének az ö Urokhoz; és többé nem kezdének a' Siriabéli feregek az Izrael' földére menni.

* *Példa.* 25 : 21. *Máté* 5 : 44-48.

24 Lön pedig azután, öſzve-gyüjté Benhadád Siriának Királya minden ſeregit, és fel-méne és meg-ſzállá Samariát.

25 Lön azért igen nagy éhség Samariában ; mert ímé mind addig alatta valának a' városnak, míg-nem egy ſzamár fejet nyóltzvan ezüſt *garaſon* vennének ; és egy véka galamb ganéjt *öt ezüſt *garaſon*. * *r.* 18 : 27.

26 Es lön mikor az Izrael' Királya a' kerítéſen ſzéllyel-járna, egy aſzſzonyi-állat kiálta ö hozzá, mondván : Légy ſegítséggel, URam Király!

27 A' *Király* monda : Az UR nem ſegít-meg tégedet ; én pedig mi-módon ſegít-hetnélek-meg ? A' ſzérürölé vagy a' ſajtóról *ſegélyelek-meg ?*

28 Monda annak-felette néki a' Király : Mit akarſz ? Monda az : Ez aſzſzonyi-állat mondotta vala énnékem ? Add ide a' te fiadat, hogy együk-meg ötet ma, az én fiamat pedig-hólnap együk-meg.

29 Meg-főzök * azért az én fiamat és meg-ettük ötet. Másod nap mondék néki : Add ide a' te fiadat, hogy azt-is együk meg ; és ö el-rejté az ö fiát. * 5 *Móſ.* 28 : 53-57. *Sir.* 4 : 10.

30 Mikor azért hallotta vólna a' Király az aſzſzonyi-állatnak beſzédet, meg-ſzággatá az ö ruháit, mikor a' kerítéſen elö-menne : mellyet mikor a' köſség meg-látott vólna, ímé sák ruha vala az ö teſtén belöl.

31 Es monda *a' Király :* Bátor az Iſten ſúgy büntetſen-meg, vagy annál-is inkább, ha Eliséusnak a' Sáfát' fiának feje ma el nem eſik !

32 (Eliséus pedig ül vala az ö házában, és együtt ülnek vala véle a' Vének :) Es el-külde *a' Király* egy férjfiat elöl, minek-elötte pedig hozzá jutott vólna a' követ, monda *Eliséus* a' Véneknek : Látjátoké, hogy ide küldött a' * gyilkoſnak fia, hogy fejemet véteſſe ? Láſsátok-meg, hogy mikor el-jövend a' követ, zárjátok-bé az ajtót, és ſzorítsátok-meg ötet az ajtóban : Avagy nem az ö Ura'† lábainak tsuſztogáſa vagyoné ö utánna ?

* *r.* 3 : 1. † 1 *Kir.* 14 : 5. 6.

33 Mikor még vélek beſzéllene ; ímé a' követ alá-mégyen vala ö hozzája, és monda : Imé e' veſzedelem az URtól vagyon, miért várnám tovább * az URat ? * *r.* 7 : 1.

VII. RESZ.

Eliséus a' Samariábelieknek böséget jövendöl : a' Siriabéliek a' város alól el-ſzaladnak.

1 Monda pedig Eliséus : Halljátok-meg az URnak beſzédét. Ezt mondja az UR : Hólnap illyenkor egy köböl ſemlye-liſztet vészsnek egy * ſikluſon; és két köböl árpát egy ſikluſon, Samariának kapujában. * *v.* 16.

2 Es felelvén egy Fö-ember, * kinek kezéhez támaſzkodik vala a' Király, az Iſten' emberének monda : Imé ha az UR ablakokat tsinálna-is az égen, vallyon meg lehetneé ez ? Es monda *Eliséus :* Imé te ſzemeiddel meg-látod, de nem éſzel benne. * *v.* 19. 20.

3 Valának pedig négy bél-poklos férjfiak a' kapu * elött, kik egy-máſnak mondának : Miért maradunk itt, hogy meg-haljunk éhvel ? * 4 *Móſ.* 13 : 46.

4 Ha azt végezzük, hogy a' városba bé-menjünk, éhség vagyon a'városban, és ott meg-halunk ; ha pedig itt maradunk, ugy-is meg-halunk. Jertek-el azért ſzökjünk-el a' Siriabéliekinek táborokba, ha életünket meg-engedik, éljünk, ha pedig meg-ölnek, haljunk-meg.

5 Fel-kelének azért virradtának elötte, hogy a' Siriabéliek' táborába mennének : és menének a' Siriabéliek' táborának ſzéléig ; és ímé nem vala ott ſenki.

6 Mert az UR azt tselekedte vala, hogy a' Siriabélieknek táborok hallana ſzekereknek * zörgését és lovak' *lábainak* dobogását, *az-az*, nagy ſeregnek ropogását; és mondának egy-máſnak : Imé az Izrael' Királya bérben fogadta-meg mi ellenünk a' Hittéuſoknak Királyit és az Egyiptombéliek' Királyit, hogy mi reánk jönének. * *r.* 19 : 7.

7 Es fel-kelvén el-futának bé-ſetétüléskor : és el-hagyák mind sátoraikat, mind lovaikat, mind ſzamáraikat (a' mint a' tábor vala,) és el-futának, hogy életeket meg-tart-hatnák.

8 Mikoron azért a' bél-poklosok a' táboron mind végig mentek vólna, menvén egy sátorba, evének és ivának, és el-vivének onnét ezüſtöt, aranyat és ruhákat, és el-menvén el-rejték azokat : és meg-térvén más ſátorba menének-bé, és *abból-is* hozának, és el-menvén el-rejték.

9 Mondának pedig egy-máſnak : Nem igazán tselekeſzünk : ez a' mái nap, öröm-mondáſnak napja, és mi hallgatunké ? Ha mi virradtát várjuk, e' hamiſság-ért meg-büntetnek : moſtan azért jertek, menjünk-el és tégyük hírré a' Király' házában.

10 El-menének annak-oká-ért, és kiáltának a' város' kapun-állójának, és hirré-tévék nékiek, mondván : El-mentünk vala a' Siriabélieknek táborokba, és ímé nem vala ott ſenki : embereknek ſzava ſem hallatik, hanem tsak a' lovak és a' ſzamárok vagynak kötve, és a' sátorok akképpen vagynak, a' mint el-hagyták.

11 Kiáltának azért a' kapun-állók, és

és hirré tévék ottben a' Király' házában.

12 Es fel-kele éjtſzaka a' Király, és monda az ö ſzolgainak. Meg-mondom tinéktek, mit végeztek mi felölünk a' Siriabéliek: Tudják, hogy éhek vagyunk, ezoká-ért mentenek-ki a' táborból, hogy el-rejtezzenek a' mezön, mondván: Mikor ki-jövéndenek a' városból, fogjuk-meg ugyan elevenen öket, és menjünk-bé a' városba.

13 Akkor felele egy az ö ſzolgai közzül, és monda: Válaſzſzanak öt lovat azok közzül, mellyek maradtanak a' városban, (mivelhogy azok ſzinte úgy *éhéznek*, mint az Izraelnek ſokaſága, a' melly meg-maradott a' *városban*, azok, *mondom*, ſzinte úgy *vagynak*, mint az Izraelnek ſokasága, melly immár meg-emészteték,) és küldjünk-el, hogy láſsák-meg, ha így vagyon.

14 Válaſztának azért két ſzekeres lovakat, mellyeken *két ſzolgait* el-küldé a' Király a' Siriabéliek' táborok után, mondván: Menjetek-el és láſsátok-meg.

15 Es el-menvén azok, utánnok menének mind a' Jordánig, és ímé az egéſz út rakva vala ruhákkal, edényekkel, mellyeket a' Siriabéliek el-hánytak vala a' ſietség miatt; meg-térvén azért a' követek, meg-mondák a' Királynak.

16 Es ki-menvén a' nép, sákmányt vete a' Siriabéliek' táborában: és egy köböl ſemlye-liſztet egy * ſikluſon véſznek vala, és két köböl árpát egy ſikluſon, az URnak beſzéde ſzerínt.
* *v.* 1.

17 A' Király pedig hagyta vala a' kapun ama' * Fö-embert, kinek kezéhez ſzokott vala támaſzkodni, és eltapodá a' nép ötet a' kapuban, és meghalá, a' mint meg-mondotta vala az Iſten' embere: a' ki *ezt* meg-mondotta vala, mikor a' Király alá-ment vólna hozzája. * *v.* 2.

18 Akképpen lön, *mondom*, a' mint az Iſten' embere a' Királynak meg-mondotta vala: Két köböl árpát egy ſikluſon adnak, és egy köböl ſemlye liſztet egy ſikluſon, hólnap illyenkor Samariának kapujában.

19 Es ezt felelte vala a' Fö-ember az Iſten' emberének, mondván: Ha az UR ablakokat * tsinálna-is az égen, vallyon meg lehetneé ez? és ö azt mondotta vala: Imé te meg-látod a' te ſzemeiddel, de abban nem élſzel.
* *v.* 2.

20 Ugy lön azért néki; mert el-tapodá ötet a' nép a' kapuban, és meghala.

VIII. RESZ.

Eliséus a' hét eſztendei éhséget, Benhadád' halálát és Hazael' Királyságát jövendöli: Jórám után Judában Acházias uralkodik.

1 ELiséus pedig ſzólla annak az aſzſzonyi-állatnak, a' kinek * fiát fel-támaſztotta vala mondván: Kelj-fel és meny-el a' te házad-népével egyetembe, és menj olly helyre, a' hol meg-marad-haſs; mert az UR éhséget hivott e' földre, és el-is jö hét eſztendeig. * *r.* 4: 35. 36.

2 Fel-kele azért az aſzſzonyi-állat, és az Iſten' emberének beſzéde ſzerínt tselekedék; mert el-méne ö az ö tselédjével egyetembe; és lakék * a' Filiſtéuſok' földében hét eſztendeig.
* *Rut.* 1: 1-6.

3 Lön pedig hét eſztendö el-múlva, meg-téré az aſzſzonyi-állat a' Filiſtéuſok' földéből, és ki-méne, hogy panaſzolkodnék a' Királynak az ö házá-ért és ſzántó-földei-ért.

4 A' Király pedig ſzólla Géházinak, az Iſten' embere' ſzolgájának, mondván: Beſzélld-meg, kérlek, énnékem mind azokat a' tsudálatos dolgokat, mellyeket Eliséus tselekedett.

5 Es mikor beſzéllené a' Királynak, mi-módon fel-támaſztotta vólna a' halottat, ímé az aſzſzonyi-állat, kinek a' gyermekét fel-támaſztotta vala, kiált vala a' Királyra az ö házá-ért és ſzántó-földei-ért; és monda Géházi: Uram Király! ez az aſzſzonyi-állat, és ez az ö fia, kit * fel-támaſztott Eliséus. * *r.* 4: 8. 32-36.

9 Akkor meg-kérdé a' Király az aſzſzonyi-állatot, ki-meg-beſzéllé néki; és ada a' Király ö mellé egy Udvari ſzolgát, mondván: Adaſd-meg néki, minden jófzágát, és a' ſzántó-földnek minden haſznát az idötöl fogva, mellyben el-ment vólt, mind ez ideiglen valót.

7 Annak-utánna méne * Eliséus Damaskusba: Benhadád pedig a' Siriabéli Király beteg vala, és hírré tévék néki, mondván: Az Iſten' embere ide jött. * *r* 6: 13-23.

8 Es monda a' Király Hazaelnek: Végy ajándékot kezedbe, és menj eleibe az Iſten' emberének, és kérdj tanátsot az URtol ö általa, mondván: Meg-gyógyúlóké * ebböl a' betegségböl? * 1 *Kir.* 14: 2. 3.

9 Eleibe méne azért Hazael, és ajándékokat viſzen vala kezében, Damaskusbéli minden féle drága marhából negyven tevék' terhét: és el-méne, és meg-álla ö előtte, és monda: A' te fiad Benhadád, a' Siriabéli Király küldé engemet te hozzád, mondván: Vallyon meg-gyógyúlóké ebböl a' betegségböl?

10 Felele néki Eliséus: Menj-el, mond-meg néki: Minden ketség nélkül meg-gyógyúl-hatnál; de meg-jelentette énnékem az UR, hogy * ö meg-hal. * r. 1: 4.

11 Es jóllehet magát meg-tartóztatná és meg-mértéklené fök ideig, mind-az-által végre sira az Isten' embere.

12 Es monda Hazael: Miért sir az én Uram? Felele: Mért tudom a' vészedelmet, mellyet * tselekeszel az Izrael' fiain: Az ö erös városit meg-égeted, az ö ifjait fegyverrel le-vágatod, és az ö kis gyermekeit a' földhöz vevered, és az ö térhes aszszonyi-állatit ketté-vágod. *r. 10:32.33. 12: 18. 13: 3. 15: 16.

13 Es monda Hazael: Mitsoda eb vólna a' te szolgád, hogy illyen nagy dolgot tselekednék? Felele Eliséus: Meg-jelentette nékem az UR, hogy te lészesz Siriának * Királya.

* 1 *Kir.* 19: 15.

14 Es el-méne Eliséustól, és méne az ö URához, és a' monda nékie: Mit monda *tenéked* Eliséus? Es monda; Ezt mondá nékem, hogy meg-gyógyúlsz.

15 Lön pedig másod napon, vön valami temérdek ruhát és bé-mártván azt vizbe, terité az ö ortzájára, és meg-hala; és uralkodék * Hazael ö helyette. *v. 13.

16 Jórámnak pedig Acháb fiának az Izrael' Királyának ötödik esztendejében, mikor Jósafát *vólna* Júdának Királya, uralkodni kezde * Jórám a' Jósafát' fia, Júdának Királya.

* 2 *Krón.* 21: 4.

17 Harmintz-két esztendös vala mikor uralkodni kezde; és nyóltz * esztendeig uralkodék Jérusálemben.

* 2 *Krón.* 21: 5.

18 Es jára az Irael' Királyainak útjokon, a' miképpen tselekedtek vala az Acháb * házából valók; mert az Acháb' leánya vala néki felesége, és gonoszúl tselekedék az URnak szemei elött. * *Kir.* 21: 20. 25. 26.

19 Nem akará mindazáltal az UR elveszteni Júda' *országát*, Dávid-ért az ö szolgájá-ért: a' miképpen meg-igérte vala nékie, hogy szövétneket * adna néki és az ö fiainak mind örökké.

* 2 *Sám.* 7: 11. 16.

20 Az ö idejében szakada-el Edom * a' Júda' birodalmától; és Királyt emelének magoknak. * 2 *Sám.* 8: 14. 1 *Mós.* 27: 40.

21 Által-méne azért Jórám Seirbe minden szekereivel; és mikor éjjel fel-költ vólna, és meg-verte vólna az * Edombélieket: kik környül-vették vala ötet, és a' szekereknek Fejedelmit, el-futa a' nép ki-ki az ö hajlékába.

*. 14: 7.

22 Ismét el-szakada az Edom a' Júda birodalmától mind e' mái napiglan; ugyan azon időben el-szakada * Libna-is. * *Jós.* 21: 13.

23 Jórámnak pedig több dolgai és minden tselekedetei, nemde nintsenek meg-írva a' Júda' Királyainak dolgai felöl való Krónika könyvben?

24 Es el-aluvék Jórám az ö attyaival, és el-temetteték az ö attyaival Dávidnak városában; és uralkodék Acházia * az ö fia ö helyette.

* 2 *Krón.* 22: 1.

25 Jórámnak, Achábnak az Izrael' Királya' fiának tizen-kettödik esztendejében kezde uralkodni Acházia Jórámnak a' Júdabéli Királynak fia.

26 Huszon-két esztendös vala Acházia, mikor uralkodni kezdett, és esztendeig uralkodott Jérusálemben; az ö annyának neve Athália * vala, Omrinak az Izraelbéli Királynak leánya.

* *r.* 11: 1. 2 *Krón.* 22: 2.

27 Jára pedig az Acháb' házának * útán, és gonoszúl tselekedék az UR' szemei elött mint az Acháb' háza; mert az Acháb' házának veje vala.

* 1 *Kir.* 16: 30-33. 21: 20.

28 Hadba-is * méne Jórámmal az Acháb' fiával, a' Siriabéli Király ellen Hazael ellen, Rámóth Gileádba, és a' Siriabéliek Jórámot meg-sebesíték.

* 2 *Krón.* 22: 1. 5.

29 Annak-okáért * meg tére Jórám Király, hogy meg-gyógyíttatná magát Jézreelben a' sebekböl, mellyeket rajta tettek vala a' Siriabéliek Ráma alatt, mikor hartzolna Hazael ellen, a' Siriabéli Király ellen. Acházia pedig Jórámnak fia, a' Júdabéli Király, alámene, hogy meg-látogatná Jóramot Achabnak fiát Jézreelben; mivelhogy beteg vala. * *r.* 9: 15.

IX. RESZ.

Jéhu Királyá kenettetik Izraelen: meg-öli Jóramot az ö Urát, és Achaziát, és Jézabelt.

1 ELiséus Próféta pedig szóllíta egyet a' Próféták' fiai közzül, és monda néki: Övezd-fel derekadat, és vedd kezedbe e' korsótska olajt, és menj-el Rámóth Gileádba,

2 Es menj-bé oda, és lásd-meg hol vagyon Jéhu, Jósafátnak a' Nimsi' fiának fia. Mikor pedig oda jutándasz, költsd-fel ötet az ö attya-fiai közzül, és vidd-bé ötet a' belsö kamarába.

3 Akkor vedd-elö e' korsótska olajt, és töltsd fejére * ezt mondván: Ezt mondja az UR; Tégedet kentelek Királyá Izraelen; és az ajtót meg-nyitván fuss-el, † és semmit ott ne mulass.

* 1 *Kir.* 19: 16. † *v.* 11.

4 El-méne azért az ifjú a' Próféták tanítványa Rámóth Gileádba,

5 Ki

5 Ki mikor bé-ment vólna, ímé a' feregeknek Fejedelmi veſzteg-ülnek vala, akkor monda: Beſzédem vagyon nékem te veled, óh Fejedelem! Es monda Jéhu: Kivel vagyon beſzéded mindnyájunk közzül: Es monda: Te veled, óh Fejedelem!

6 Fel-kele azért és bé-méne a' házba, és fejére tölté az olajt, és monda néki: Ezt mondja az Izraelnek URa Iſtene; Királyá * kentelek tégedet az URnak népén az Izraelen;

* 2 *Krón.* 22: 7.

7 Hogy el-véſzeſſed * Achábnak a' te Uradnak háza-népét; mert boſzſzút állok az én ſzóllgaimnak a' Próféták-nak † vérek-ért, és mind az URnak ſzolgáinak vérek-ért Jézabelen.

* 1 *Kir.* 21:21-25.29. † 1 *Kir.* 18:13. 19: 10.

8 Es el-véſz egéſzen Achabnak háza, és ki-gyomlálom mind az Achábhoz* tartozókat, még a'falra húgyozóſt-is, mind a' bérekeſztettet, mind az el-hagyattat Izraelben; * *v.* 10:11-14.

9 Es ollyanná télzem az Acháb' házát, mint a' Jéroboámnak * a' Nébát' fiának házát; és mint Baásának az Ahia' fiának házát. * 1 *Kir.* 15: 29.

10 Jézabelt * pedig az ébek éſzik-meg Jézreelnek mezején; és nem lészen ki el-temeſſe ötet. Es meg-nyitván az ajtót el-futa. * *v.* 30-35.

1 *Kir.* 21: 23.

11 Jéhu pedig ki-jöve az ö Urának ſzolgaihoz, és mondának néki: Békeſségesé a' dolog? Miért jött e' bolond * te hozzád? Felele nékiek: Ti eſméritek e' férjfiat és *tudjátok* az ö beſzédét. * *v.* 1.

12 Es mondának: Nints abban ſemmi! Jelentsd-meg, kérlek, minékünk, Monda ö: Igy 's igy ſzólla énnékem, mondván: Ezt mondja az UR: Királyá kentelek tégedet Izraelen.

13 Azert nagy ſietséggel ki-ki mind ragadá az ö ruháját, és alája helyhezteték, a' gráditsnak felsö réſzére, és trombitát fúvának, mondván: Jéhu uralkodik!

14 Pártot üte azért Jéhu Jóſafátnak, a' Nimſi' fiának fia, Jórám ellen, (Jórám pedig meg-ſzállotta vala * Rámóth Gileádot az egéſz Izraellel, Hazael ellen a' Siriabéli Király ellen.

* *r.* 8: 28. 1 *Kir.* 22: 29. 34. 39.

15 Es meg-tért vala Jórám Király, hogy magát meg-gyógyíttatná Jézreelben a' ſebekböl, mellyeket tettenek vala rajta a' Siriabéliek, mikor Hazael ellen a' Siriabéli Király ellen hartzolna,) és monda Jéhu: Ha tettzik tinéktek, ne hagyjatok ſenkit ki-menni a' városból, ki el-menjen és hírré tégye ezt Jézreelben.

16 Es fel-üle Jéhu és el-méne Jézreelbe, mert ott fekſzik vala Jórám: Acházia-is * a' Júda' Királya alá-ment vala, hogy meg látogatná Jórámot.

* *r.* 8: 24-27.

17 Az ör-álló pedig, a' ki Jézreelben a' tornyon áll vala, mikor látná a' Jéhu' feregét, hogy jöne, monda: valami fereget látok. Es monda Jórám: Válaſzſz egy lovagot és küldj eleikbe, és mondja ezt: Békeſségesé a' dolog?

18 El-méne azért a' lovag *Jéhu'* eleibe és monda: Azt kérdi a' Király: Békeſségesé a' dolog? Felele Jéhu: Mi gondod vagyon a' békeſséggel? Kerülj * hátam megé. Meg-jelenté pedig ezt az ör-álló mondván: Szinte hozzájok méne a' követ, de nem térvisſzſza. * *v.* 15.

19 El-külde azért más lovagot-is, ki hozzájok méne, és monda: Azt kérdi a' Király: Békeſségesé a' dolog? Felele Jéhu: Mi gondod vagyon a' békeſséggel? kerülj * hátam megé.

* *v.* 15.

20 Hírré tévé azért az ör-álló, mondván: Szinte hozzájok méne, de visſzſza nem tér: Az ö járáſa ſzinte olyan, mint a' Jéhunnak a' Nimſi' fiának járáſa; mert nagy ſebbel jár.

21 Akkor monda Jórám: Fogd-bé a' lovakat: Bé-fogák azért a' lovakat, és ki-méne Jórám az Izrael' Királya és Acházia a' Júda' Királya: ki-ki mind az ö ſzekerében ki-menének, *mondom*, Jéhu' eleibe, és elöl találák ötet a' Jézreelbéli Nábothnak * mezejében. * 1 *Kir.* 21: 1-13.

22 Mikor pedig meg-látta vólna Jórám Jéhut, monda: Békeſségesé a' dolog, Jéhu? Felele ö: Mitsoda békeſség, holott meg-is Jézabelnek * a' te anyádnak paráznaſági és varáſláſi felette igen ſokak? * 1 *Kir.* 18: 4. 21: 8-11.

23 Hamarsággal azért meg-téríté Jórám az ö kezét és futni kezde, és monda Achaziának: Árultatás ez Acházia!

24 Jéhu pedig meg-húzvan az ívet, Jóramot hátba lövé a' *hát* lapotzkák között, és által-méne a' nyil a' ſzívén; és le-düle a' ſzekérben.

25 Monda pedig Bidkárnak az ö Hadnagyjának; Fogjad ötet és veſsed a' Jézreelbéli Nábothnak mezejére; mert juſſon eſzedbe, hogy egy-ſzer ketten Achább után az ö attya után mégyünk vala lovon *egyebekkel egybe*; *kik fök valának*, és az UR illyen jövendöt monda ö ellene:

26 *Ne éljek*, ha a' Nábothnak vérét, és az ö fiainak véreket, mellyet tegnap eſtve láttam, *meg nem kereſem*, azt mondja az UR: annak-oká-ért megfizetek tenéked ezen a' *ſzántó földön, azt

azt mondja az UR: Mostan azért fogjad ötet és vesd a' * szántó-földre, az URnak befzéde fzerínt.

* 1 *Kir.* 21: 19. 29: 22. 38.

27 Acházia pedig a' Judának Királya, mikor látta vólna, futni kezde a' kert' házának útán; és utánna menvén Jéhu, monda: Ezt-is * vágjátok-le a' fzekérben, *és meg-sebesíték ötet* a' Gúrnak hágójánál, melly Jibleám mellett vagyon; és Megiddóba † fzaladván, ott meg-hala. * *v.* 8. *r.* 8: 27.

† *Józ.* 17: 11.

28 És az ö fzolgai el-vivék ötet fzekéren Jérusálembe; és el-temeték ötet az ö koporsójában az ö attyaival, Dávidnak városában.

29 Acházia pedig uralkodni kezdett vala Júdában, Jórámnak az Acháb' fiának tizen-egyedik esztendejében.

30 Méne azért Jéhu Jézreelbe: Jézabel pedig mikor meg-hallotta vólna, meg-ékesíté kenettel örtzáját, meg-ékesíté fejét-is, és az ablakról néz vala alá.

31 És mikor Jéhu bé-menne a' kapun: ama' monda: Békefségesé *a' te jövedeled*, óh Zimri *, Uradnak gyilkosa? * 1 *Kir.* 16: 8-10.

32 Ö pedig fel-tekintvén az ablakra monda: Kitsoda vagyon ott, a' ki velem tartja? kitsoda? És alá-tekinte két *vagy* három Fö-ember.

33 És monda azoknak: Vessétek-alá ötet. És alá-veték, és az ö véréből ben mind a' falra mind a' lovakra fetskendezék; és el-tapodtatá ötet.

34 Bé-menvén pedig oda, évék és ívék, és monda: Lássátok-meg amaz * átkoztat, és temessétek-el; mert Király' † leánya. * *v.* 30. 33. 1 *Kir.* 21: 8-10. 25. † 1 *Kir.* 16: 31.

35 El-menvén azért, hogy el-temetnék ötet, semmit benne meg nem találának, hanem tsak a' feje' kaponyáját, a' lábaival és kezeivel egybe.

36 És meg-térvén meg-mondák néki, és monda: Ez az URnak befzéde, * mellyet fzóllott vala az ö fzolgájának a' Thesbites Illyésnek általa, mondván: Az ebek észik-meg Jézabelnek testét, Jézreelnek földén.

* 1 *Kir.* 21: 23.

37 Es ollyan léfzen a' Jézabelnek teste, mint a' mezön való ganéj Jézreelnek földén, annyira hogy fenki nem mond-hatja: Ez a' Jézabel!

X. RESZ.

Meg-öleti Jéhu Achábnak hetven fiait: a' Baál' Papjait-is le-vágatja.

1 VAlának pedig Achábnak hetven fiai Samariában; és levelet íra Jéhu, és el-küldé Samariába a' Jézreelnek Fejedelmihez, a' Vénekhez, és az Acháb' *fiainak* Tútorihoz, illyen parantsolattal:

2 Mostan azért mihelyt e' levél hozzátok jút, mivelhogy ti veletek vagynak a' ti Uratoknak fiai a' fzekerekkel, lovakkal, az erös városfal és fegyverekkel egybe,

3 Lássátok-meg, a' ki jobb es a' ki inkább tettzik a' ti Uratoknak fiai közzül tinéktek, és ültessétek azt az ö attyának Királyi fzékibe; és hadakozzatok a' ti Uratoknak házá-ért.

4 Kik meg-rettenének felette igen, és mondának: Imé két * Királyok ö elötte meg nem marad-hattak, mi azért mi-módon marad-hatunk meg?

* *r.* 9: 24. 27.

5 El-küldének annak-oká-ért mind a' Király' házának, mind a' városnak Fejedelme, és azok a' Vének és a' Tútorok Jéhuhoz mondván: Te fzolgaid vagyunk mi, azért valamit parantsolfz minékünk, azt tselekefzfzük: Mi fenkit Királyá nem tészünk, a' mi néked tettzik azt tselekedjed!

6 Ira azért nékiek levelet másodszor-is, mondván: Ha én velem tartjátok és az én befzédemnek engedtek, fzedjétek fejeket a' férjfiaknak a' ti Uratok' fiainak, és jöjjetek én hozzám hólnap illyenkor Jézréelbe. A' Király' fiai pedig a' hetven férjfiak *valának* a' városnak fö-fö polgárinál, kik azokat nevelik vala.

7 És mikor a' levél hozzájok jutott vólna, fogák a' Király' fiait, és megölék a' hétven férjfiakat, és az ö fejeket kosárba rakák, és ö hozzája küldék Jézréelbe.

8 El-méne pedig a' követ, ki megjelenté néki, mondván: El-hozták a' Király' fiainak fejeiket, és monda: Rakjátok két rakásba azokat a' kapu elött reggelig.

9 És mikor reggel ki-ment vólna, meg-álla, és monda az egész népnek: Igazak vagytok ti: Imé én ütöttem pártot az én URam ellen és meg-öltem ötet: Mert kitsoda ölte vólna meg mind ezeket?

10 Vegyétek eszetekbe ebből azért, hogy semmi el nem múlik hijába az URnak befzédében, * mellyet az UR fzóllott az Acháb' házá ellen: de véghez vivé az UR, a' mit meg-mondott vala az ö fzolgájának Illyésnek általa.

* 1 *Kir.* 21: 19-24.

11 Azután le-vágá Jéhu mind azokat, kik meg-maradtak vala Achábnak házából Jézreelben, és minden Föemberit, minden rokonságit, és minden Papjait, míglen semmi * maradékát nem hagyá: * *r.* 9: 8.

1 *Kir.* 21: 21.

12 Mert fel-kelvén el-indúla és méne Samariába; és mikor a' pásztoroknak juh nyirö házok mellé jutott vólna az úton:

13 Elöl-

13 Elől-találá Jéhu Acháziának * a' Júda' Királyának attya-fiait, és monda: Kitsodák vagytok? Felelének azok: Acháziának attya-fiai vagyunk, és alá-jöttünk, hogy a' Királyt és a' Királyné aſzſzony' fiait köſzöntenök.

* *r.* 9: 27. 2 *Krón.* 22: 8.

14 Es monda: Fogjátok-meg őket elevenen. Es meg-fogák őket elevenen, és meg-ölék őket a' juh nyíró háznak kútja mellett, *tudni-illik* negyven-két férjfiakat, és ſenkit meg nem hagya közzülök.

15 Annak-utánna el-méne onnét, és elől-találá Jónadábot * a' Récháb' fiát, kinek köſzöne, és monda néki: Avagy nem ollyan ſzíved ſzerint ſzeretſzé te engemet, mint én tégedet? Felele Jónadáb: Ugy ſzeretlek. Es monda: Adjad kezedet tehát. Es néki nyújtá kezét, és fel-ülteté ötet maga mellé a' ſzekérbe. * *Jér.* 35: 6.

16 Es monda néki: Jere velem, és láſſd-meg, mint állok boſzſzút * az URért. Fel-ülteté, *mondom*, ötet a' ſzekérbe. * *v.* 25. 26.

17 Es juta Samariába, és le-vágá mind azokat, a' kik az Acháb' *nemzetségéből* meg-maradtak vala Samariában, míg-nem mind el-veſzté azt az URnak beſzéde ſzerint, mellyet ſzólott vala * Illyéſnek. * *r.* 9: 7-10.

1 *Kir.* 21: 21-24.

18 Öszve-gyüjté pedig Jéhu az egéſz népet, és monda nékie: Acháb kevéſſé * ſzolgálta a' Baált; Jéhu ſokkal jobban ſzolgálja. * *Kir.* 16: 31-33. 21: 25. 26.

19 Moſtan azért a' Baálnak minden Próféráit, minden Papjait és minden ſzolgait hívjátok én hozzám, ſenki el ne maradjon; mert nagy áldozatott akarok tenni a' Baálnak: Valaki elmarad, meg-kell halnia annak. Jéhu pedig ezt álnokſsággal tselekeſzi vala, hogy el-veſztené * a' Baál' tiſztelőit.

* *v.* 25. 26.

20 Es monda Jéhu: Tegyetek gyülélt a' Baálnak. Es gyülélt tönek.

21 El-küldé annak-felette Jéhu egéſz Izraelbe, és el-jövének mind a' Baál' tiſztelői, és ſenki el nem marada, a' ki el nem jött vólna; és bé-menének a' Baál' templomába, és meg-telék a' Baál' * temploma mindeneſtől.

* 1 *Kir.* 19: 32.

22 Akkor monda annak, a' ki a' ruhákkal bir vala: Hozz ruhákat ki mind a' Baál' tiſztelőinek. Es hoza nékiek ruhákat.

23 Annak-utánna bé-méne Jéhu és Jónadáb * Rékábnak fia a' Baál' templomába, és monda a' Baál' tiſztelőinek: Tudakozzátok-meg, és láſſátok-meg jól, hogy valamiképpen ne légyen itt veletek az UR' ſzolgai közzül valaki, hanem tsak a' Baál' tiſztelői. * *v.* 15.

24 Bé-menének, *mondom*, hogy ajándékokkal és égő áldozatokkal áldoznának: Jéhu pedig ſzerzett vala magának kivül nyóltzvan férjfiakat, kiknek ezt mondotta vala: Ha valaki egyet el-ſzalaſztánd az emberek közzül, kiket én a' ti kezetekbe adok, annak meg kell érette halnia.

25 Mikor pedig el-végezték vólna az égő áldozatot, monda Jéhu a' vitézeknek és Hadnagyoknak: Menjetek-bé, vágjátok-le őket, tsak egy-is bennek ki ne ſzaladjon. * Es le-vágák őket éles fegyverrel, és el-hánják *az ő hólt tesſteket* a' vitézek és a' Hadnagyok. Azután el-járák mind a' Baál' templomának városát, * 1 *Kir.* 18: 40.

5 *Móſ.* 13: 6-17.

26 Es ki-hordván a' Baál' templomának bálványit, * meg-égeték azokat.

27 Le-ronták a' Baálnak képét-is mind templomoſtól, és azt kamaraſzékké tsinálák mind e' mái napiglan.

* *r.* 11: 18.

28 Ki-veſzté azért Jéhu a' Baált Izraelből:

29 De mindazáltal Jéroboámnak, a' Nébát' fiának bűneitől, ki vétekbe éjté az Izraelt, el nem ſzakada Jéhu; *tudni-illik* az arany * borjúktól, mellyek Béthelben és Dánban *valának*.

* 1 *Kir.* 12: 26-30.

30 Monda azért az UR Jéhunak: Mivelhogy ſzorgalmatoſon meg-tselekedted azt, a' mi nékem tettzet, és az én ſzivemnek kivánsága ſzerínt tselekedtél az Acháb' házával: a' te fiaid * negyed izig ülnek az Izrael' Királyi ſzékiben. * *r.* 15: 12.

31 Jéhu pedig nem igyekezék azon, hogy az Izrael' URának Iſtenének törvényében járna tellyes ſzivéből, és el nem ſzakada * Jéroboám' bűneitől, ki bűnbe ejté az Izraelt. * *v.* 29.

32 Abban az időben kezde az UR puſztítani Izraelben: és meg-veré őket Hazael * Izraelnek minden határában.

33 A' Jordán' *vizétől* fogva Nap-kelet felé, a' Gileádbélieknek, a' Gád' nemzetségének, a' Rúben' nemzetségének, Manaſſé' nemzetségének egéſz földöket; Aróertől fogva, (melly az Arnon patak mellet vagyon,) mind a' Gileádot mind a' Básánt. * *r.* 8: 12. 13.

34 A' Jéhunak több * dolgai pedig és minden tselekedeti, és minden erőlsége, nemde nintseneké meg-írva, az Izrael' Királyinak dolgaik felől való Krónika könyvben. * 2 *Krón.* 22: 8. 9.

35 Es el-aluvék Jéhu az ő attyaival: és el-temeték ötet Samariában: és uralkodék Joáchaz * az ő fia ő helyette.

r. 13: 1.

36 A' napok pedig, mellyekben uralkodék

raikodott Jéhu Izraelen Samariában, huſzon-nyóltz eſztendöt *tésznek*.

XI. RESZ.

Athália meg-öleti a' Királyi magból valókat, ki-is meg-ölettetvén, Joás leszen Királyá.

1 ATália pedig Acháziának * az anya, látván hogy meg-hólt vólna az ö fia, fel-kele és meg-ölé mind a' királyi magot. **r.* 8 : 26. 9 : 27.

2 Jóſeba pedig a' Jórám Királynak leánya, Achaziának húga fogá Joáſt az Acháziának fiát, és el-lopván ötet a' Király' fiai közzül, kik meg-ölettetnek vala, el-rejté az ö dajkájával egybe az ágyas házban: Es el-rejték ötet Athália elött, és meg nem ölették.

3 Es el-rejtve vala Joás az ö dajkájával egybe az UR' Házában hat eſztendeig: Athália uralkodik vala pedig a' földön.

4 A' hetedik eſztendöben pedig elküldé Jójada,* és maga mellé vévé a' Századoſokat, Hadnagyokat és a' vitézeket, kiket bé-vün az UR' Házába, és kötéſt tön ö vélek, és meg-esküdteté öket az UR' Házában, és meg-mútatá nékiek a' Király' fiát. * 2 *Krón.* 23: 1.

5 Es parantsola nékik, mondván: Ezt kell tselekednetek: Ti közzületek a' harmad réſze azoknak, kiknek fel kell Szombatra * jöniek, a' Király' házát örizzék ſzorgalmatoſon.

* 1 *Krón.* 9 : 22-25.

6 A' harmad réſze légyen a' Sür kapuban: és a' harmad réſze a' vitézek' hátok megett való kapuban: és nagy ſzorgalmatoſsággal örizzétek e' házat, hogy ſenki reánk ne üſsön.

7 A' kik pedig közzületek Szombaton mind ki-mennek, két réſzben légyenek: és vigyázzanak az UR' Házának meg-örizésére a' Király körül,

8 Es vegyétek környül a' Királyt, ki-ki mind kezében tartván fegyverét: A' ki pedig e' rendre reá ütne, azt meg-öljétek: és légyetek ſzüntelen a' Király környül, mind mikor ki-jö, mind mikor bé-mégyen.

9 Ugy tselekedének azért a' Századoſok, a' mint meg-hagyta vala nékik Jójada Pap: és ki-ki maga mellé vévé az ö férjfiait, azokat, a' kik bé-mennek vala Szombaton, azokkal egybe, kik ki-jönek vala Szombaton; és menének Jójada Paphoz.

10 Es ada a' Pap a' Századoſoknak kopjákat és * paiſokat; mellyek Dávid Királyéi valának az UR' Házában.

* 2 *Sám.* 8 : 7. 11.

11 Es rendet állának a' vitézek, ki-ki fegyverét kezében tartván, a' Háznak jobb óldalától fogva a' Háznak bal óldaláig, az óltár felé és a' Ház felé, a' Király mellett mind körös-környül.

12 Es ki-hozá *Jójada* a' Király' fiát, és fejébe tévé a' Koronát, és *kezébe adá* a' * bizonyság-tételt, és Királyá tévék öter, és meg-kenék; és kezekkel tapſolván mondának: Eljen a' Király!

* 5 *Móſ.* 17: 18-20.

13 Mikoron pedig meg-hallotta vólna * Athália a' vitézeknek és a' köſségnek zendülését, bé-méne a' néphez az UR' Házába, * *v.* 1.

14 Ki mikor két-felé tekintett vólna: Imé a' Király áll vala a' kö-láb mellett a' ſzokás ſzerint, és a' Fejedelmek és a' trombitások a' Király előtt állnak vala, és az egéſz föld' népe víg vala, és trombitálnak vala: akkor meg-ſzaggatá Athália az ö ruháit, és kiáltván monda: Pártot üttöttek ellenem!

15 Parantsola azért Jójada Pap a' Századoſoknak, a' feregnek Hadnagyainak, és monda nékiek: Engedjétek-meg, hogy menjen-ki a' rendek között, es valaki ötet követi, azt-is meg-öljétek fegyverrel. Mert az mondja vala a' Pap; Ne ölettetſék-meg az UR' Házában.

16 Es helyt adának néki, és arra az útra méne, meliyen a' lovakat bé-viſzik vala a' Király' házába, és ott* ölék-meg ötet. **v.* 1. 2 *Móſ.* 21 : 14.

17 Kötéſt tön pedig Jójada az UR * között, a' Király között és a' nép között, hogy ök lennének az URnak népe: iſmét a' Király között és a' nép között. * *Nehém.* 9:38. 10: 28-30.

18 Es el-méne az egéſz föld' népe a' Baál' templomába, és azt * el-rontá, és mind óltárit mind képeit tellyeſséggel le-töré: és Matthánt a' Baál' Papját-is † meg-ölék az óltárok előtt: és a' Pap' helyére állatá a' tiſztéket az URnak Házában. **r.* 10: 25. 26.

†-5 *Móſ.* 13 : 6-17.

19 Annak-felette maga mellé vévén a' Századoſokat és a' Hadnagyokat, és a' vitézeket és az egéſz föld' népét, el-vivéſe a' Királyt az URnak házából, és menének a' vitézek' kapujának útán a' Király' házához: és *Joás* üle a' Királyok' ſzékibe.

20 Es örvendeze mind az egéſz föld' népe, és meg-nyúgovék a' város, minek-utánna meg-ölék * Atháliát fegyverrel a' Király' háza mellett.

* *v.* 1. 16.

21 Hét eſztendös vala Joás mikor uralkodni kezde.

XII. RESZ.

Joás' orſzáglása: Meg-öltetése.

1 JEhunak hetedik eſztendejében tévék Joáſt * Királyá, és négyven eſztendeig uralkodék Jérusálemben: az

az ö annyának pedig Sibja vala neve, ki Bérsebából való vala.

* 2 *Krón.* 24: 1.

2 Es tselekedék Joás kedves dolgot az URnak szemei előtt mind addig, mig Jójada * Pap oktatá ötet;

* *r.* 11: 4.

3 De mindazáltal a' magasságbéli óltárok el nem romlattak vala, a' nép még-is áldozik vala, és jó illatot tészen vala a' magasságban való * óltárokon.

* 5 *Móf.* 12: 5-8. 3 *Móf.* 17: 3. 4.

4 Meg-parantsolá pedig Joás a' Papoknak, hogy minden pénzt, melly Istennek szenteltetik és az URnak Házába bé-vitetik, mind a' meg-számlálásnak * pénzét, a' személyeknek megváltó pénzét, mind pedig a' mellyet ki-ki szabad akaratja szerint az UR' Házához † bé-viszen, * 2*Móf.* 30: 13. 5 Végyenek magokhoz a' Papok, ki-ki mind az ö esmérőjétől; és ök építsék-meg az *UR*' Házának romlásit mindenütt, a' hol romlást látnak rajta. † 5 *Mós.* 16: 16. 17.

6 Lön pedig Joás Királynak huszonharmadik esztendejében, még-is nem építették vala meg a' Papok az *UR*' Házának romlásit;

7 Annak-okáért elö-hivatá Joás Király Jójada Papot a' több Papokkal egybe, és monda nékiek: Miért nem építitek-meg az *UR*' Házának romlásit? Ezután azért ne vegyétek a' pénzt *hozzátok* a' ti esmeröitektöl, hanem az *UR*' Háza romlásinak építésére adjátok azt.

8 Es engedének néki a' Papok; és el nem vévék többé a' pénzt a' néptöl, hogy ök ne építenék-meg az *UR*' Házának romlásit.

9 Vévén azért Jójada Pap egy ládát, annak a' fedelén tsinála egy likat, és helyhezteté azt az óltár mellé jobb felöl, melly felöl az UR' Házába bé-mennek vala, és abba tölték a' Papok a' *Templom*' küfzöbinek * örizöi mind a' pénzt, mellyet az UR' Házába bé-visznek vala. * 1 *Krón.* 26: 1.

10 Es mikor látják vala, hogy sok pénz vólna a' ládában, fel-mégyen vala a' Király' * Iró-deákja a' Fö pappal együtt, és meg-számlálván a' pénzt, mellyet az UR' Házában találnak vala, tsomóba kötik vala. * 2 *Kir.* 24: 11.

11 Es a' kész pénzt a' mivesek környül való pallérok' kezébe adják vala az URnak Házában, és azt az átsokra és az építökre költik vala, a' kik az URnak Házát építik vala.

12 A' mész-égetökre *tudni-illik* és a' kö-vágókra, és hogy mind fákat vennének, mind faragott köveket *készítenének* az UR' Házának romlásinak építésére, és mindenekre, mellyek a' Háznak építésére szükségesek valának.

13 De mindazáltal abból a' pénzböl, mellyet bé-viznek vala az UR' Házába, nem tsináltátnak vala az UR' Házához sem ezüst pohárokat, sem vigasság tevö szerszámokat, sem medentzéket, sem * trombitákat, sem valami egyéb arany vagy ezüst edényeket; * 4 *Móf.* 10: 2-10.

14 Mert a' miveseknek adják vala azt, és az UR' Házát építik vala abból.

15 Számot sem véznek vala az emberektöl, a' kiknek kezek által ki-adják vala a' pénzt a' miveseknek; mert hiven * tselekeszenek vala. * *r.* 22: 8.

16 A' vétek-ért és a' bün-ért való * penzt pedig nem viszik vala az URnak Házába; mert az a' Papoké vala.

* 3 *Móf.* 5: 15. 16.

17 Akkor fel-jöve Hazael * a' Siriabéli Király, és vitatá Gáthot, mellyet meg-is vön: azután meg-fordúla Hazael, hogy fel-menne Jérusálem ellen.

* *r.* 8: 12. 13. *r.* 13: 3. 4.

18 De Joás, Júdának Királya vévé mind a' meg-szenteltt ajándékokat, mellyeket szenteltenek vala *Istennek* az ö attyai, Jósafát, Jórám és Acházia Júdának Királyi, és a' mellyeket ö maga szentelt vala, és minden aránvat, melly találtaték mind az UR' Házának, mind pedig a' Király' házának kintsei között: és küldé * Hazaelnek a' Siriabéli Királynak, és el-méne Jérusálem alól. * 1 *Kir.* 15: 18.

19 Joásnak pedig több dolgai és minden tselekedeti, nemde nintseneké meg-irva a' Júda' Királyairól való Krónika * könyvben?

* 2 *Krón.* 24: 1-18.

20 Fel-támadván pedig az ö szolgai, pártot * ütének ellene, és le-vágák Joást Betht-Millóban, mellyen alámennek Sillába. * *r.* 14: 17-19.

21 Józakár, *mondom*, a' Simeáth' fia, és Józabád, a' Somer' fia, az ö maga szolgai le-vágák ötet, és meg-hala: és el-temeték ötet az ö attyaival Dávidnak városában. Es Amásia az ö fia uralkodék helyébe.

XIII. RESZ.

Joáchász' és Joás' országlása Izraelben: Eliséus' teteme tsudát tészen.

1 A' Júdabéli Acházia Király' fiának Joásnak huszon-harmadik esztendejében, uralkodék Joáchász Jéhunak fia Izraelen Samariában, tizenhét esztendig.

2 Es gonoszúl tselekedék az URnak szemei előtt; és követé Jéroboámnak a' Nébát' fiának büneit, ki bünbe ejté az Izraelt, és el nem szakada azoktól.

3 Es fel-gerjede az URnak haragja Izrael ellen: és adá öket Hazaelnek a' Siriabéli * Királynak kezébe, és Benhadádnak a' Hazael' fiának kezébe,

be, *az ö életének* minden idejében.
* *r.* 8: 12. 13.

4 Könyörge azért Joácház az URnak, és meg-hallgatá ötet az UR; mert látja vala az Izraelnek nyomorúságát, mert nyomorgatja vala öket a' Siriabéli Király.

5 Es az Iſten ada Izraelnek * ſzabadítót, és ki-menekedének a' Siriabélieknek hatalmokból: és laknak vala az Izrael' fiai az ö sátoraikban, mint ſzinte az elött.

6 De mindazáltal el nem távozának a' Jéroboám' házának büneitöl, ki bünbe ejté az Izraelt, hanem azokban járának; söt a' berek-is helyén marada Samariában. * *r.* 14: 27.

7 Jóllehet nem hagyott vala *a' Siriabéli Király* Joácháznak *több* népet ötven lovagnál, tiz ſzekérnél, és tiz ezer gyalognál; mert meg-ölte * vala öket a' Siriabéli Király, és ollyanná tette vala öket, mint a' port a' tséplö *ſzérün.* * *r.* 8: 12. 13.

8 Joácháznak pedig több dolgai és minden tselekedeti, és az ö ereje, nemde nintseneké meg-irva az Izrael' Királyainak Krónika könyvökben?

9 Es el-aluvék Joácház az ö attyaival, és el-temeték ötet Samariában: és az ö fia Joás uralkodék ö helyette.

10 Joásnak a' Júdá' Királyának harmintz-hetedik eſztendejében, kezde uralkodni Joás a' Joácháznak fia Izraelen Samariában tizen-hat eſztendeig *uralkodék.*

11 Es gonoſzúl tselekedék az Urnak ſzemei elöt; el nem távozék a' Jéroboámnak Nébát' fiának ſemmi büneitöl, ki az Izreelt bünbe ejté, hanem azokban jára.

12 Joásnak * pedig több dolgai és valamit tselekedett, és az ö erölsége, mellyel hadakozott Amáſia ellen a' Júda' Királya ellen; avagy nintseneké meg-írva az Izrael' Királyainak Krónika könyvökben? * *r.* 14: 8. 11. 12.
* 2 *Krón.* 25: 18-24.

13 Es el-aluvék Joás * az ö attyaival: Jéroboám üle pedig az ö királyi ſzékibe; és el-temetteték Joás Samariában, az Izrael' Királyaival egybe.
* *r.* 14: 16.

14 Eliséus pedig meg-betegedék, melly betegségbe meg-is hala; és alámène ö hozzája Joás az Izrael' Királya, és ortzájára *borúlván* ſira, és monda: Edes atyám, édes atyám, Izraelnek* ſzekerei és lovagjai!
**v.* 15-19. *r.* 2: 12-15. 3: 14-19. 7: 1. 7.

15 Akkor azt mondá néki Eliséus: Végy valami kéz-ívet és nyilakat *kezedbe.* Es kezébe vévé mind a' kéz-ívet mind a' nyilakat.

16 Es monda az Izrael' Királyának: Fogd-meg a' te kezeddel a' kéz-ívet. Es meg-fogá az ö kezével: és annakutánna veté Eliséus az ö kezeit a' Király' kezeire,

17 Es monda: Nyisd-meg az ablakot Nap-kelet felöl. Es mikor megnyitotta vólna, monda Eliséus: Löjj. Es löve. Akkor monda: Az URnak győzedelmes nyila ez, győzedelmes nyila, *mondom*, a' Siriabéliek ellen; mert meg-vered a' Siriabélieket Afekben, míglen mind meg-emészted öket.

18 Monda azután: Vedd-fel a' *több* nyilakat: Es fel-vévé. Es monda az Izrael' Királyának; Lödd a' földet. Es lövé a' földet három-ſzor: azután el-hagyá.

19 Akkor meg-haraguvék reája az Iſten' embere, és monda: Öt-ſzör vagy hat-ſzor-is kell * vala lönöd, és így meg-verted vólna a' Siriabélieket, míglen mind meg-emészteted vólna öket: de immár csak három-ſzor vered-meg öket.

20 Annak-utánna meg-hala Eliséus, és el-temeték ötet. A' Moábnak * ſeregi pedig jövének a' földre, a' következendö eſztendöben. * *r.* 1: 1.

21 Lön pedig, mikor egy embert el akarnának temetni, ímé meg-láták azokat a' ſeregeket, és bé-veték az embert az Eliséus' koporsójába, a' ki bé-esvén meg-éré az Eliséusnak tetemit, és meg-elevenedék és lábaira álla.

22 Hazael pedig a' Siriabéli Király nyomorgatá * az Izraelt, Joácháznak minden napjaiban. * *r.* 8: 12. 13.

23 De könyörüle az UR rajtok; könyörüle, *mondom*, ö rajtok, és hozzájok tére, az ö kötésé-ért *, mellyet tett vala Abrahámmal, Isákkal és Jákóbbal; és nem akará öket el-veſzteni, ſem el nem veté öket az ö ortzája elöl mind ez ideiglen.
* 1 *Móſ.* 17: 1-10. 2 *Móſ.* 2: 24. 25.

24 Meg-hala pedig Hazael a' Siriabéli Király, és az ö fia Benhadád uralkodék helyette.

25 Es viſzſza vévé Joás Joácháznak fia, Benhadádnak a' Hazael' fiának kezéböl a' városokat, mellyeket erövel el-vett vala * Joácháznak az ö attyának kezéböl. Három-ſzor verémeg ötet Joás, és meg-adá az Izraelnek városit. * *v.* 22.

XIV. RESZ.

Amáſia' és Azária' Királysága Júdában, Izraelben Jéroboámé.

1 JOásnak az Izraelbéli Joácház Király' fiának második eſztendejében, kezde uralkodni Amáſia* Joásnak a' Júda' Királyának fia.

2 Hufzon-öt eſztendös vala mikor uralkodni kezde, és hufzon-kilentz eſztendeig uralkodék Jérusálemben: Az ö annyának pedig Joaddán vala neve

neve Jérusálemből való. * 2*Krón.* 25: 1.

3 És kedves dolgot tselekedék az UR' fzemei előtt, de mindazáltal nem annyira, mint * Dávid az ö attya: akképen tselekedék mindent, mint az ö attya Joás. * 1 *Kir.* 15: 5.

4 Tsak-hogy a' magasságbéli óltárokat nem * törték vala el: hanem még a' nép áldozik vala és jó illatot tészen vala a' magasságbéli óltárokon.

* *r.* 12: 3.

5 Lön pedig, mikor a' birodalom kezében meg-erösödött vólna, meg-ölé az ö fzolgait, * kik a' Királyt az ö attyát meg-ölték vala. * *r.* 12: 20. 21.

6 A' gyilkosoknak pedig fiait meg nem ölé, miképpen meg-vagyon irva a' Móses' Törvénye' könyvében, mellyben az Isten meg-parantsolta illyen fzókkal: Az atyák a' fiak-ért, se pedig a' fiak * az atyák-ért meg ne öletteſſenek, hanem ki-ki a' maga vétkéért ölettefſék-meg. * 5 *Mós.* 24: 16.

7 Ugyan ö meg-vere az * Edomiták közzül tiz-ezeret a' sós völgyben: és meg-vévé Sélát ostrommal, és azt nevezé Joktéelnek mind e' mái napiglan.

* *r.* 8: 20.

8 Akkoron külde Amásia követeket Joáshoz Joáchaznak fiához, ki Jéhunak az Izraelbéli Királynak fia vala, ezt ízenvén: Szálljunk fzembe egymáſſal!

9 Akkor külde Joás Izraelnek Királya Amásiához a' Júdabéli Királyhoz, illyen válaſzfzal: A' bogáts-kóró, melly a' Libánuson *vagyon*, * küldött a' Libánuson való tzédrus-fához, ezt izenvén: Adjad a' te leányodat az én fiamnak feleségül. Altal-méne pedig a' mezei vad, melly a' Libánuſon *vagyon*, és el-tapodá a' bogáts-kórót.

* *Bir.* 9: 8-15.

10 Meg-veréd az * Edombélieket, azért fuvalkodtál-fel fzívedben: Ambátor ditsekedjél, *tsak* légy veſztegséggel házadban, miért egyelíted magadat veſzedelembe, hogy mind te elsél, mind a' Júda veled egybe. * *v.* 7.

11 Es nem fogadá azt Amásia. Felméne azért Joás az Izrael' Királya, és fzembe ſzállának egy-máſsal ö és Amásia a' Júdabéli Király, a' Júdában való * Bethsémesnél. — * *Jóſ.* 15: 1. 10.

12 Es meg-veréték * Júda az Izraeltől, és el-futának ki-ki az ö hajlékiba.

* 2 *Krón.* 25: 21-24.

13 Amásiát pedig a' Júda' Királyát, Joásnak az Acházia' fiának fiát, megfogá Joás az Izraelbéli Király Bethsémesnél: és méne Jérusálembe, és le-rontá Jérusálemnek kerítését, az Eſtraim' kapujától fogva mind a' fzegelet kapuig, négy ſzáz fingre.

14 Es el-vive minden aranyat *, minden ezüſtöt és minden edényeket, mellyek találtatának az UR' Házában, és a' Király' házának kintsei között; még a' zálogba vetett fiakat-is; és még-tére Samariába. * 1 *Kir.* 14: 25. 26.

15 Joásnak * pedig több dolgai, mellyeket tselekedett, és az ö győzédelme, és miképpen hadakozott Amásia ellen a' Júda' Királya ellen, avagy nintseneké meg-írva az Izraelbéli Királyoknak Krónika könyvökben.

* *r.* 13: 12.

16 Es el-aluvék Joás az ő attyaival és el-temetteték Samariában az Izrael' Királyaival együtt; és az ö fia Jéroboám uralkodék ö helyette.

17 Ele pedig Amásia * Joásnak a' Júda' Királyának fia, minek-utánna meg-hala Joás, Joáchaznak az Izraelbéli Királynak fia, tizen-öt eſztendeig.

* 2 *Krón.* 25: 1.

18 Amásiának pedig több dolgai, avagy nintseneké meg-írva a' Júda' Királyairól való Krónika könyvben.

19 Pártot-ütének pedig ö ellene Jérusálemben, és el-ſzalada Lákisba; de utánna küldének Lákisba, és megölék ott ötet.

20 Es vifzſza-hozák ötet lovakon, és el-temetteték Jérusálemben Dávidnak városában, az ö attyaival.

21 Fogá azért az egéſz Júdabéli nép Azáriát *, ki tizen-hat eſztendös vala, és Királyá tévék ötet az ö attya Amásia helyett. * 2 *Krón.* 26-1.

22 Ez épité-meg Elátot, * mellyet vifzſza-vett vala Júdának, minek-utánna el-alutt vólna a' Király az ö attyaival. * 5 *Mós.* 2: 8.

23 Amásiának, Joásnak a' Júda' Királyának fiának tizen-ötödik eſztendejétől fogva uralkodék Jéroboám, Joásnak az Izrael' Királyának fia Samariában, negyven-egy eſztendeig.

24 Es gonoſzúl tselekedék az URnak ſzemei előtt, Jéroboámnak a' Nébát' fiának ſemmi bünéitől el nem távozék, ki bünbe ejté az Izraelt.

25 E' nyeré-vifzſza az Izraelnek határát attól fogva, a' hol Emáthba bémennek, mind a' puſztasági tengerig, az Izrael' URának Istenének beſzéde ſzerint, mellyett ſzóllott vala az ö ſzolgájának Jónás * Prófétának, Amittai' fiának általa, ki Gáth-Kéferből való vala. * *Jan.* 1: 1.

26 Mert látá * az UR az Izraelnek nagy nyomorúságát, és hogy ſemmi vólna mind a' bé-rekeſztetett mind pedig az el-hagyattatott, és ſenki nem vólna, ki az Izraelt meg-ſzabadítaná.

* 5 *Mós.* 32: 36.

27 Az UR ſem végezte vala még azt, hogy az Izraelnek nevét úgy el-törlené, hogy az ég alatt ne vólna: annakokért meg-ſzabadítá * öket Jéroboámnak a' Joás' fiának általa. * *r.* 13: 5.

28 Jé-

28 Jéroboámnak pedig több dolgai és minden tselekedeti, és az ő győzedelme, és miképpen hadakozott, miképpen nyerte-visſza a' Júdához tartozó Damaskuſt és Hémátot az Izraelnek; nemde nintseneké meg-írva az Izrael' Királyairól való Krónika Könyvben.

29 Es el-aluvék Jéroboám az ö attyaival az Izraelbéli Királyokkal; és uralkodék az ö fia Zachariás ö helyette.

XV. RESZ.

Azária' bél-poklosſága: Sállum, Menáhem, Pekája, Péka és Hóseás uralkodnak Izraelben; Júdában Jótám, és Acház.

1 JEroboámnak az Izrael' Királyának huſzon-hetedik eſztendejében kezde uralkodni * Azária, Amáſiának a' Júda' Királyának fia.

* 2 *Krón.* 26: 1-5.

2 Tizen-hat * eſztendös vala mikor uralkodni kezde, és ötven-két eſztendeig uralkodék Jérusálemben, és az ö annyának neve Jekélia vala, Jérusálemböl való. * *r.* 14: 21.

3 Es kedves dolgot tselekedék az URnak ſzemei elött mind a' ſzerint, a' mint az ö attya Amáſia tselekedett vala:

4 De mindazáltal a' magaſságbéli ôltárok el nem rontatának: még a' nép áldozik vala, és jó illatot tészen vala a' magaſságbéli ôltárokon.

5 Meg-veré pedig az UR a' * Királyt, és bél-poklos lön mind halála napjáig, és magának való házban lakék; Jótám pedig a' Király' fia viſeli vala gondját a' *Király'* házának, törvényt ſzolgáltatván a' föld' népének.

* 2 *Krón.* 26: 16-21.

6 Azáriának pedig több dolgai és minden tselekedeti, avagy nintseneké meg-irva a' Júdabéli Királyokról való Krónika * könyvben?

* 2 *Krón.* 26: 1-23.

7 Es el-aluvék Azária az ö attyaival, és el-temeték ötet az ö attyaival a' Dávidnak * városában; és az ö fia † Jótám uralkodék ö helyette.

* 2 *Krón.* 26: 23. † *v.* 5.

8 Azáriának a' Júdabéli Királynak harmintz-nyóltzadik eſztendejében, kezde uralkodni * Zakariás a' Jéroboám' fia Izraelen Samariában, hat hónapig. * *r.* 14: 29.

9 És gonoſzúl tselekedék az URnak ſzemei elött, miképpen az ö attyai tselekedtek vala: Nem ſzünék-meg Jéroboámnak a' Nébát' fiának * bünéitöl, ki vétekbe ejté az Izraelt.

* 1 *Kir.* 12: 28-33.

10 Pártot-üte ö ellene Sallum a' Jábesnek fia, és meg-ölé ötet a' népnek láttára, és meg-ölvén ötet, ö uralkodék helyette.

11 Zakariásnak pedig több dolgai, ímé meg vagynak irva az Izraelbéli Királyokról való Krónika könyvben.

12 Ez az URnak beſzéde, mellyet ſzóllott vala Jéhunak * mondván: A' te fiaid negyed ízig ülnek az Izrael' *Királyainak* ſzékekben: Es úgy lön.

* *r.* 10: 30.

13 Sallum, á Jábes' fia uralkodék Uzziának a' Júdabéli Királynak harmintz-kilentzedik eſztendejében; és tsak egy egéſz hónapig uralkodék Samariában;

14 Mert fel-jöve Menáhem a' * Thirsabéli Gádinak fia, és méne Samariába, és meg-ölé Sallumot Jábesnek fiát Samariában, és meg-ölvén ötet, uralkodék ö helyette. * 1 *Kir.* 16: 23.

15 Sallumnak pedig több dolgai és az ö pártolása, mellyet tselekedék; ímé azok meg-vagynak irva az Izraelbéli Királyokról való Krónika könyvben.

16 Akkor meg-vévé Menáhem Thiſa' *városát*, és mivelhogy bé nem botsáták, le-vága minden benne valókat, és Thirsától fogva mind a' határbéliekket; és még a' terhes aſzſzonyi-állatokat-is mind fegyverre hányá.

17 Azáriának a' Júdabéli Királynak harmintz-kilentzedik eſztendejétöl fogva uralkodék Menáhem Gadinak fia Izraelen, tiz eſztendeig Samariában;

18 Es gonoſzúl tselekedék az URnak ſzemei elött: nem ſzünék-meg Jéroboámnak a' Nébát' fiának bünéitöl tellyes életében, ki vétekbe ejté az Izraelt.

19 El-jöve pedig Púl az Aſſiriabéli Király az orſzágra, és Menáhem ada Púlnak ezer tálentom ezüstöt, hogy ö néki ſegítséggel lenne az ö birodalmának meg-erösítésében.

20 Veté pedig Menáhem az ezüſtöt Izraelben mind a' gazdagokra, hogy mindenik adna az Aſſiriabéli Királynak ötven-ötven ezüſt ſikluſt; és megtére az Aſſiriabéli Király, és nem késék ott abban az orſzágban.

21 Menáhemnek pedig több dolgai és minden tselekedeti, avagy nintseneké meg-irva az Izraelbéli Királyokról való Krónika könyvben?

22 Es el-aluvék Menáhem az ö attyaival, és uralkodék az ö fia Pekája ö helyette.

23 Azáriának a' Júdabéli Királynak ötvenedik eſztendejében kezde uraldodni Pékája, a' Menáhem' fia Izraelen Samariában két eſztendeig, *uralkodék.*

24 Es gonoſzúl tselekedék az URnak ſzemei elött, * nem távozék-el Jéroboámnak a' Nébát' fiának bünéitöl, ki vétekbe ejté az Izraelt. * *v.* 9.

25 Pár-

25 Pártot-üte pedig ő ellene Péka, Remáliának fia az ő Hadnagyja, és meg-ölé ötet Samariában a' Király' házának palotájában, Argóbbal és Arjéval, és ő véle *valának* ötven férjfiakis a' Gileádbéliek' fiai közzül; kit mikor meg-ölt vólna, ő uralkodék helyette.

26 Pékájának pedig több dolgai és minden tselekedeti, ímé meg-vagynak, írva az Izraelbéli Királyokról való Krónika könyvben.

27 Azáriának a' Júdabéli Királynak ötven-kettődik esztendejében kezde uralkodni Péka a' Remáliának fia Izraelen Samariában, húsz esztendeig.

28 És gonoszúl tselekedék az ÚRnak szemei előtt; * nem távozék-el Jéroboámnak a' Nébát fiának bűneitől, ki vétekbe ejté az Izraelt. **v. 9.*

29 Pékának az Izrael' Királyának idejében jöve-el Tiglát-Piléser az Affiriabéli Király; és meg-vévé * Hijónt, Abelát vagy Beth-Maakát, Jánoát, Kédest, Hásort, Gileádot, Galileát, és Naftalinak egész földét; és el-vivé őket fogva Affiriába. **1 Kir. 15: 20.*

30 Pártot-üte pedig Hósea az Elának fia Péka ellen a' Remáliának fia ellen, és meg-febesítvén meg-ölé ötet, és uralkodék ő helyette Jotámnak az Uzzia' fiának husadik esztendejében.

31 Pékának pedig több dolgai * és minden tselekedeti, ímé meg vagynak írva az Izraelbéli Királyokról való Krónika könyvben. ** 2 Krón. 28: 6.*

32 Pékának a' Remália' fiának az Izraelbéli Királynak második esztendejében, uralkodni kezde * Jótám Uzziának a' Júda' Királyának fia.

** 2 Krón. 27: 1.*

33 Huszon-öt esztendős vala, mikor uralkodni kezde, és tizen-hat esztendeig uralkodék Jérusálembe; az ő Anyjának pedig Jerúsa vala neve, a' Sádok' leánya.

34 És kedves dolgot tselekedék az ÚR' szemei előtt, mind akképpen tselekedék, mint az ő attya * Uzzia: ** v. 7.*

35 De mindazáltal a' magasságbéli *óltárok*at el nem ronták: *hanem* még a' nép áldozik vala és jó illatot tészen vala a' magasságbéli óltárokon. Ő építé-meg az UR Házának felső kapuját.

36 Jótámnak pedig több * dolgai és minden tselekedeti, avagy nintseneké meg-írva a' Júdabéli Királyokról való Krónika könyvben? ** 2 Krón. 27: 1-6.*

37 (Ez időben kezdé küldeni az UR Júdára Rétzint * a' Siriabéli Királyt, és Pékát Remáliának fiát.) ** Esa 7: 1.*

38 És el-aluvék Jótám az ő attyaival, és el-temetteték az ő attyaival. Dávidnak az ő attyának városában; és Acház az ő fia uralkodék ő helyette.

XVI. RESZ.

Acház' uralkodása Júdában.

1 PEkának a' Remália' fiának tizenhetedik esztendejében kezde uralkodni Acház * Jótámnak a' Júda' Királyának fia. ** 2 Krón. 28: 1.*

2 Húsz esztendös vala Acház mikor uralkodni kezde, és tizen-hat esztendeig uralkodék Jérusálemben; de nem tselekedé azt, a' mi az ő URának Istenének tettzett vólna, a' mint Dávid az ő attya:

3 Hanem jára az Izrael' Királyainak útjokon; és az ő fiát-is által-vivé a'* tüzön a' pogányok' utálatosságai szerínt, kiket az UR az Izrael' fiai előtt ki-üzött vala. ** r. 3:27. 3 Mós. 8:21.*

4 Aldozék annak-felette és jó illatot tön a' magasságbéli * óltárokon, és a' halmokon, és minden zöldellő fa alatt. ** r. 17: 10. Ezek. 6: 13.*

5 Akkor fel-jöve Rétzin * a' Siriabéli Király, és Péka a' Remáliának fia az Izrael' Királya Jérusálemet vítatni, és reá szállának Acházra, de meg nem † veheték. ** Esa. 7: 1.*

† *2 Krón. 26: 9. 14. 15.*

6 (Akkor nyeré-vísza Rétzin a' Siriabéli Király Elátot * a' Siriabéliektől, és ki-veszte a' Sidókat Elátból: az Edomiták pedig meg-jövének Elátba, és ott lakának mind e' mái napiglan.) ** r. 14: 22.*

7 Külde pedig Acház követeket Tiglát-Piléserhez * az Affiriabéli Királyhoz, ezt mondván: Te szolgád és te fiad vagyok: Jöjj-fel, és szabadíts-meg engemet a' Siriabéli † Királynak kezéből, és az Izrael' Királyának kezéből, kik én reám támadtanak.

** r. 15: 29. † 2 Krón. 28: 5-8. 21.*

8 És vevé Acház az ezüstöt és az aranyat, melly találtaték az URnak Házában * és a' Király' házának kintsei között, és ajándékon küldé az Affiriabéli Királynak. ** 2 Krón. 28: 21.*

9 Engede pedig néki az Affiriabéli Király, és fel-jövén az Affiriabéli Király Damaskus * ellen, meg vévé azt, és a' benne valókat Kirbe vivé: Rétzint pedig meg-ölé. ** Esa. 17: 1.*

Amós 1: 3-5.

10 Es eleibe méne Acház Tiglát-Piléfernek az Affiriai Királynak Damaskusba; és mikor látta vólna Acház Király az óltárt, melly Damaskusban vala, küldé annak az óltárnak * hasonlatosságát és képét minden módjával Uriás Paphoz.

11 Es meg-építé Uriás Pap az óltárt a' formára, mellyet Acház Király küldött vala Damaskusból: Igy tselekedék URiás Pap, míg vísza-jöve Achaz Király Damaskusból. ** 2 Krón. 25: 14.*

12 Mikoron pedig meg-jött vólna Da-

Damaskusból a' Király, és látta vólna az öltárt; az öltárhoz méne, és áldozék azon,

13 Es meg-gyújtá az ö égö áldozatját és Minhájját; és áldozék itali áldozattal-is; és az ö engelsztelö áldozatinak vérét el-hinté az öltár környül.

14 Es a' réz öltárt, melly az UR elött vala, távol vivé a' Háznak elsö részétöl, hogy ne lenne az ö öltára között, és az URnak Háza között, és hely-hezteté azt az ö öltárának óldala mellé Eszak felöl.

15 Es meg-parantsolá Acház Király Uriás Papnak, mondván: E' nagy öltáron gyújtsd-meg a' reggeli égö áldozatot és az estvéli Minhát, a' Király áldozatját-is az öMinhájával egyetembe: az egész föld' népének-is mind égö áldozatját, mind Minhájját, mind itali áldozatját, és az égö áldozatnak minden vérét, és egyéb áldozatnak minden vérét a' körül hiutsed-el: A' réz öltárról pedig én gondot-viselek.

16 Uriás Pap azért mind a' szerint tselekedék, a' mint Acház Király megparantsolta vala.

17 El-rontá annak-felette Acház Király a' *réz üstöknek* pártázatjait, és azoknak * talpait, és le-hányá azokról az üstöket: a' réz tengert-is le-veté a' réz ökrökröl, mellyeken áll vala, és tévé azt kö-pedimentomra.

* 1 *Kir.* 7: 27.37. 44.

18 Es a' Szombatnak hajlékát-is, mellyet a' Házban építettek vala, elhányа, és a' Királynak külsö bé-járó helyét el-fordítá az UR' Házában az Affiriabéli Király-ért.

19 Acháznak pedig több dolgai, mellyeket tselekedett, avagy nintseneké meg-írva a' Júdabéli Királyokról való Kronika * könyvben?

* 2 *Krón.* 28: 1-3.

20 Es el-aluvék Acház az ö attyaival, és el-temetteték * az ö attyaival Dávidnak városában; és uralkodék helyette az ö fia † Ezékiás.

* 2 *Krón.* 28: 27. †*r.* 18: 1.

XVII. RESZ.

Hóseás' királysága Izraelben. Assíriai fogság Salmanasár által.

1 Acháznak a' Júda' Királyának tizen-kettödik esztendejében kezde uralkodni Hóseás Elának fia Samariában Izraelen, kilentz esztendeig *uralkodék.*

2 Es gonoszúl tselekedék az URnak szemei elött; mindazáltal nem annyira, mint az ö elötte való Izraelbéli Királyok.

3 Ez ellen jött * vala fel Salmanasár az Affiriabéli Király, és Hóseás szolgájává lön néki, és adót ád vala néki.

4 Észébe vévé pedig az Affiriabéli Király, hogy Hóseás pártot ütött vólna ö ellene, mivelhogy követeket küldött vala Suához az Egyiptombéli Királyhoz, és az Affiriabéli Királynak adót nem küld vala, mint minden esztendönként *szokott vala*: annak-okáért meg-fogá ötet az Affiriabéli Király, és meg-kötözvén a' tömlötzbe veté.

5 Es fel-méne az Affiriabéli Király az egész földre, fel-méne Samariábais, és meg-szállá azt három esztendeig.

6 Hóseásnak pedig kilentzedik * esztendejében vévé-meg az Affiriabéli Király Samariát, és el-vivé az Izraelt Affiriába: és le-szállítá öket Halában és Habórban a' Gózán folyó-viz mellett, és a' Médusoknak városiban,

* *r.* 15: 29. 18: 10.

7 Igy lön * mivelhogy vetkeztek az Izrael' fiai az ö URoknak Istöneknek ellene, ki öket ki-hozta vala Egyiptom' földéböl, hogy Faraónak az Egyiptombéli Királynak hatalma alatt ne lennének; és ök idegen Istöneket tiszteltek. * 5 *Mós.* 28: 15.63-67.

8 Es jártanak a' pogányoknak * szerzésékben, kiket ki-üzött vala az Izrael fiai elöl az UR, és az Izrael' Királyainak tselekedeteik szerint.

* *r.* 16: 3. 1 *Kir.* 12: 28. 33.

9 Es titkon tselekedtek az Izrael' fiai hamis dolgokat az ö Urok Istenek ellen, és építettek magoknak magaslságbéli * öltárokat minden városokban, mind a' várakban, mind a' kerített városokban. **r.* 16: 10-18. *Ezek.* 6: 13.

10 Es emeltek magoknak faragott képeket és berkeket, minden magas halmokon, és minden * zöldellö fa alatt. * *Esa.* 57: 5. *Jér.* 2: 20.

11 Jó illatot téven ott minden magaslságbéli öltárokon, mint a' pogányok, kiket az UR ki-üzött vala elölök; és igen gonosz dolgokat tselekedtek, mellyekkel az URat haragra indították,

12 Szolgálván a' bálványoknak, kik felöl az UR azt * parantsolta vala nékiek: Azt ne tselekedjétek!

* 5 *Mós.* 5: 7. 8.

13 Akkor bizonyságot tön az UR Izrael ellen, és Júda ellen, mind a' Próféták, mind a' Látók * által, ezt mondván: Térjetek-meg † a' ti gonosz útaitokról, és örizzétek-meg az én parantsolatimat és rendelésimet, az egész törvény szerint, mellyet parantsoltam a' ti atyáitoknak, és mellyet ti hozzátok küldöttem az én szolgaimnak a' Prófétáknak általok. * 4 *Mós.* 12: 6. 1 *Sám.* 9: 9. 28: 6. †*Jér.* 18: 11. 35: 15.

14 Es ök nem engedének, hanem meg-keményítek az ö nyakokat, az ö attyaiknak keménységek * szerint, kik nem hívének az ö URokban Istenekben. * 4 *Mós.* 14: 22. 5 *Mós.* 31: 27.

15 Es

15 Es meg-utálák az ö rendelétit, és az ö kötését, mellyet * tett vala az ö attyaikkal, és az ö bizonyság-tételit, mellyekkel bizonyságot tön ellenek; és hijába-való dolgot követének, és hijába-valókká lönek, a' körülök való pogányokat követvén, kik felöl azt parantsolta vala az UR nékiek, hogy úgy ne tselekednének mint azok.

* *Sóit.* 147: 19. 2 *Móf.* 24: 3-8.

16 Es végezetre el-hagyák az ö Uroknak Isténeknek minden parantsolatit, és tsinálának magoknak öntött képeket, két * borjúkat, és berket: és meg-hajlának az egész mennyei sereg előtt, és a' Baálnak szolgálának;

* 2 *Kir.* 12: 28. 33.

17 Es által-vivék az ö fiaikat és leányaikat * a' tüzön, és jövendöket mondának, és varáslának: és magokat tellyességgel erre adák †, hogy gonoszúl tselekednének az UR előtt, hogy ötet haragra indítanák. * *r.* 16: 3.

† 1 *Kir.* 21: 20. 25. 26.

18 Annak-okáért igen meg-haragyék az UR Izraelre, és el-veté ötet * szeme elöl; és semmi meg nem marada, hanem csak a' Júda' † nemzetsége. * *v.* 6. † 1 *Kir.* 12: 17.

19 Söt még a' Júda-is nem örizé meg az ö URának Istenének * parantsolatit; hanem az Izraelnek szerzésiben járának, úgy tselekedvén mint azok. * *r.* 26: 3-17.

20 El-idegenüle * azért az UR az egész Izraelnek magvától, és megfanyargatá öket, és a' kóborlók' kezébe adá öket, míg-nem mind el-vetné öket az ö szemei elöl; * *v.* 13. 14-18.

21 Mert el-szakaszta Izraelt * a' Dávid' házától, és Királyá tévék Jéroboámot a' Nébát' fiát. Meg-tartóztatá pedig Jéroboám az Izraelt, hogy az UR után ne menne, és igen nagy vétekbe ejté öket. * 1 *Kir.* 12: 16-38.

22 Es járának * az Izrael' fiai Jéroboámnak minden büneiben, mellyeket ö tselekedett vala; és el nem távozának azoktól. * *r.* 9: 25-29.

23 Mígien el-veté az UR szemei elöl az Izraelt, a' mint szóllott vala minden ö szolgainak a' Prófétáknak * általok. Igy viteték-el fogva az Izrael az ö földéből Assziriába, mind e' mái napig. * *Hós.* 1: 4-6.

24 Hoza annak-utánna az Assziriabéli Király * *embereket* Babilóniából, Kutából, Avából, Hámátból, és Sefárvaimból, és bé-szállítá öket Samariának városiba az Izrael' népe helyett; kik birák Samariát, és lakának annak városiban. *Eszt.* 4: 10.

25 Lön pedig elö-ször, mikor ott kezdének lakni, nem félik vala az URat; azért botsáta az UR ö reájok * orozlánokat, kik meg-ölik vala öket.

* 3 *Móf.* 26: 22.

26 Mondának azért az Assziriabéli Királynak: A' pogányok, kiket *ide* hoztál, és Samariának városiba ültettél, nem tudják annak a' földnek Istene' tiszteletinek módját: és reájok orozlánokat botsátott, kik meg-ölik öket, mivelhogy nem tudják annak a' földnek Istenének tiszteletinek módját.

27 Parantsola azért az Assziriabéli Király mondván: Vigyetek oda egyet a' Papok közzül, kiket onnét el-hoztatok, a' ki menjen-el és lakjék ott, és tanítsa-meg öket annak a' földnek Istene' tiszteletinek módjára.

28 El-méne azért egy a' Papok közzül, kiket Samariából el-vittek vala, és lakék * Béthelben; és tanítja vala öket, miképpen tiszteltelnék az URat:

* 1 *Kir.* 12: 29. 13: 1. 2.

29 Mindazáltal mindenik nemzetség kiváltképpen való Isteneket tsinál vala magának, és helyheztetik vala azokat a' magasságbéli óltároknak házában, mellyeket a' Samariabéliek tsináltak vala, minden nemzetség az ö városában, mellyben lakik vala;

30 Mert a' Babilóniabéli férjfiak tsinálák a' Sukkót-Benótot: a' Kutbéli férjfiak tsinálák a' Nérgelt: és a' Hámátbéli férjfiak tsinálák az Asimat;

31 A' Hávéusok pedig tsinálák a' Nibehánt és a' Tartákot: a' Sefárvaimbéliek pedig meg égetik vala tüzzel az ö * magzatjaikat az Adraméleknek és Arameleknek, a' Sefárvaimbéliek' Isteneinek. * *r.* 3: 27. 16: 3.

32 Igy tiszteltelik vala az URat; és szerzének magok közzül Papokat az ö magasságbéli óltáraik mellé, kik ö érettek áldoznak vala a' magasságbéli óltároknak templomában.

33 Es *jóllehet* tisztelik vala az * URat, de mindazáltal az ö Isténeiknek-is szolgálnak vala a' népeknek szokások szerint, a' kik közzül † el-hozták vala öket. * *v.* 26. 28. † *v.* 29-31. 41.

Sóf. 1: 5.

34 Mind e' mái napig tselekeszenek az ö régi szokások szerint: nem tisztelik igazán az URat, és nem tselekeszenek az ö végezések és szokások szerint, *az-az*, a' törvény szerint és a' parantsolat szerint, mellyet az UR parantsolt vala a' Jákób' fiainak, kit * Izraelnek neveze. * 1 *Móf.* 32: 28.

35 Kötést tett vala pedig az UR ö vélek, és meg-parantsolta vala nékik, mondván: Ne tisztelljetek idegen Isteneket és ne imádjátok öket, és ne szolgáljatok, se áldozzatok nékiek:

36 Hanem az URat, a' ki titeket kihozott az Egyiptomnak földéből nagy erövel és fel-emeltt * karral, ötet tiszteljétek, ötet imádjátok, és önéki áldozzatok. * 2 *Móf.* 6: 6. 12: 51.

37 Annak-felette az ö rendeléſit, ítéletit, törvényét és parantsolatját, mellyeket meg-írott néktek, megörizzétek, azokat tselekedvén minden időben; és az idegen Iſteneket ne tiſzteljétek;

38 Es a' kötésröl, mellyet veletek tettem, el ne felejtkezzetek, és ne tiſzteljetek idegen Iſteneket:

39 Hanem a' ti URatokat Iſtenteket tiſzteljétek; és ö meg-ſzabadít titeket minden ellenségiteknek kezekből.

40 Es nem lönek * engedelmeſek, hanem az ö elöbbi ſzokáſok ſzerínt tselekedének. * *Bir.* 6: 10.

41 Jóllehet ezek a' pogányok tiſztelték az URat: de mindazáltal az ö faragott képeiknek-is * ſzolgálnak vala. Még az ö fiaik-is és az ö unokáik-is a' ſzerínt tselekeſznek mind e' mái napiglan, a' mint az ö eleik tselekedtek. * *v.* 29-31.

XVIII. RESZ.

Ezékiás az Iſteni tiſzteletet helyére állatja, Sénachérib fel-jö Jérusálem ellen.

1 LÖn pedig Hóſeáſnak az Izraelbéli Éla Király' fiának harmadik eſztendejében, uralkodni kezde Ezékiás,* Acháznak a' Júdabéli Királynak fia. * *r.* 16; 20. *r.* 28: 27.

2 Huſzon-öt eſztendös vala, mikor uralkodni kezde, és huſzon-kilentz eſztendeig uralkodott Jérusálemben: az ö annyának pedig neve Abi *vala*, Zakariásnak leánya.

3 Es kedves dolgot tselekedék az URnak ſzemei elött mind a' ſzerínt, a' mint az ö attya Dávid * tselekedett vala; * 1 *Kir.* 15: 5.

4 Ö rontá-el a' magaſságbéli * *öltárokat*, és el-töré a' faragott képeket, és le-vágá a' berket; és el-töré az értzt kigyót-is, mellyet Móſes † tsinált vala; mert mind az ideig az Izrael' fiai jó illatot téſznek vala annak, és nevezé azt Néchuſtánnak.

* 2 *Krón.* 31: 1-4 † 4 *Móſ.* 21: 9.

5 Bizék az Izrael' URában Iſtenében, és ö utánna nem lön ö hozzá * haſonló a' Júdabéli minden Királyok között, és azok között-is, kik ö † elötte *voltak*; * 2 *Krón.* 32: 25.

† 1 *Kir.* 3: 12. 11: 6-9.

6 Mert az URhoz ragaſzkodék és el nem hajla ö töle: és meg-örizé az ö parantsolatit, mellyeket parantsolt vala az UR Móſesnek.

7 Es véle lön az UR, és mindenütt valahová mégyen vala, elö-menetele vala. El-ſzakada * pedig az Aſſiriabéli Királytól, és nem ſzolgála néki.

* *r.* 16: 7. 8.

8 Ö meg-veré a' Filiſtéusokat mind Gázáig, és minden ö határokat, akár tornyok, akár kerített városok *vólnának.*

9 Lön pedig Ezékiás Királynak negyedik eſztendejében: (e' vala pedig Hóſeáſnak az Izraelbéli Éla Király' fiának hetedik eſztendéje) fel-jöve Salmanasár * az Aſſiriabéli Király Samária ellen, és azt meg-ſzállá;

10 Es három eſztendö múlva azt meg-vévé. Ezékiásnak hatodik eſztendejében, (ez a' Hóſeásnak az Izraelbéli Királynak kilentzedik eſztendeje,) vévék-meg Samariát. * *r.* 17: 5. 6.

11 Es el-vivé az Aſſiriabéli Király az Izraelt Aſſiriába, és helyhezteté öket Halába, Habórba, a' Gózán folyóviz mellé, és a' Médusoknak városiba;

12 Ezoká-ért, mert nem engedtenek az ö Uroknak és Iſteneknek ſzavának, hanem meg-ſzegék * az ö kötését, *azaz*, mind azokat, mellyeket parantsolt vala Móſes az UR' ſzolgája; meſt nem *akarának* engedni, ſem a' ſzerínt tselekedni. * 5 *Móſ.* 28: 15. 63 67.

13 Az Ezékiás Királynak pedig tizen-negyedik eſztendejében, fel-jöve Sénachérib * az Aſſiriabéli Király, Júdának minden kerített városi ellen, és meg-vévé azokat. * *Eſa.* 36: 1-22. 37: 36-38.

14 Külde azért Ezékiás Júdának Királya, az Aſſiriabéli Királyhoz Lákisba, ezt izenvén: Vétkeztem, * térjel én rólam: a' mit reám vetſz, el-viſelem! Es vete az Aſſiriabéli Király Ezékiáſra a' Júdabéli Királyra háromſzáz tálentom ezüſtöt, és harmintz tálentom aranyat. * *v.* 7.

15 Es oda ada Ezékiás minden ezüſtöt, melly találtaték mind az URnak Házában, mind pedig a' Király' házának kintsei között.

16 Ugyan azon időben meg-foſztá Ezékiás az UR' Templomának ajtait és az ajtóknak küſzöbit, mellyeket *ezüſttel* bé-borított vala Ezékiás a' Júdabéli Király; és adá azoknak *ezüſtét* az Aſſiriabéli Királynak.

17 Azután pedig el-küldé az Aſſiriabéli Király Thartánt, Rabsáriſt, és Rabſakét Lákisból Ezékiás Királyra, igen nagy haddal Jérusálembe: a' kik fel-menének, és jutának Jérusálembe, és fel-jövén meg-állának a' felsö halastónak * felépjénél, melly a' ruha feſtönek úta mellet vagyon. * *Eſa.* 36: 2. 2 *Krón.* 32: 9-16.

18 Ki-hívaták pedig a' Királyt, és ki-méne hozzájok Eliákim, Hilkiának fia, ki a' *Király'* házának gond-viſelöje vala, és Sebna az Iró-deák, és Jóach, Asáfnak fia a' Sékrétárius.

19 Es monda nékiek Rabſaké: Mondjátok-meg, kérlek, Ezékiásnak: Ezt mondja a' nagy Király, az Aſſiriai Király! Mitsoda bizodalom ez, a' mellyhez te támaſzkodtál?

20 Talám azt gondoltad: Bizonyára va-

vagyon nékem a' fzollásra nyelvem, tanátsom és eröm a' hadakozásra: Vallyon mihez biztál, hogy el-ízakadtál tőlem?

21 Moſtan ímé meg-törött * nádfzálhoz biztál, *tudni-illik* Egyiptomhoz, mellyhez ha ki támafzkodik, bémégyen az ö kezébe, és által-likafzt-ja: illyen Faraó az Egyiptombéli Király mindenekhez, kik ö hozzá bíznak! * *Eſa.* 36: 6.

22 Ha azt mondjátok nékem: A' mi URunkban Iſtenünkben bízunk: Nem azé az, a' kinek magaſſágit és óltárit el-rontotta Ezékiás, és mind Júdának, mind Jérusálemnek meg-parantsolta: Ez óltár * elött imádkozzatok Jérusálemben? * 5*Mój.* 22: 5. 11.

23 Moſtan azért adj zálogot, kérlek, az én Uramnak az Affiriabéli Királynak, és két-ezer lovat adok néked, tsak hogy ad-hatnál embereket, kik fel-ülnének azokra.

24 Es mi-módon óltalmaz-hatnád-meg magadat az én Uramnak alábbvaló fzolgainak Hadnagyjoktól, noha Egyiptomhoz bízól a' fzekerek-ért * és lovagok-ért? * 2 *Kyön.* 12: 2. 3.

25 Es moſtan vallyon az UR' *hire* nélkül jöttemé-fel ez hely ellen, hogy azt el-veſzeſſem? az UR mondotta nékem: Menj-fel e' föld ellen, és veſzed-el azt!

26 Es monda Eliákim Hilkiának fia és Sebna, és Joách Rabſákénak: Szóllj, kérlek, a' te fzolgaidnak Siriai nyelven; mert jól értjük: és ne fzóllj mi velünk Sidóul a' kerítésen való népnek hallására.

27 Felele pedig nékiek Rabſaké: Vallyon a' te Uradhoz avagy te hozzád küldötte engemet az én Uram, hogy meg-mondanám e' beſzédeket? nem a' férfiakhozé, kik a' kerítésen ülnek, hogy azok meg-egyék az ö * ganéjokat, és meg-igyák vizelletjeket veletek egyetembe: * *r.* 6: 25. 29.

28 Es fel-álla Rabſaké, és kiálta fel-fzóval Sidóul, mondván: Halljátok-meg a' nagy Királynak, az Affiriabéli Királynak beſzédit!

29 Ezt mondja a' Király: Meg ne tsaljon titeket Ezékiás; mert meg nem ſzabadít-hat titeket az ö kezéből.

30 Es ne engedjétek, hogy titeket Ezékiás biztaſſon az URral, ezt mondván: Kétség nélkül meg-fzabadít minket az UR, * és nem adatik e' város az Affiriabéli Király' kezébe. * *v.* 35.

31 Ne engedjetek Ezékiásnak; mert ez mondja az Affiriabéli Király: Vegyétek kegyelmeſségemet, és jöjjetekki hozzám, és ki-ki egyék az ö fzőlőjéből * és fige-fájáról, és ki-ki mind igyék az ö kútjának vizéből.

* 1 *Kir.* 4: 25.

32 Míglen el-jövök és el-viſzlek titeket a' ti földetekhez haſonló földre, gabonás és boros földre, kenyeres és fzőlös földre, olajos és mézes földre, hogy él-heſſetek és meg ne haljatok; és ne hidjetek Ezékiásnak, mikor titeket el akar hitetni, mondván: Az UR meg-fzabadít minket!

33 Vallyon meg-fzabadították a' Pogányoknak * Iſteneik, ki-ki mind az ö földét az Affiriabéli Királynak kezéből? * *Eſa.* 10: 10. 11.

34 Hol vagyon a' Hámátnak és Arpádnak * Iſtene? hol vagyon a' Séfárvaimnak, Hénának, és az Hivvának *Iſtene?* Vallyon meg-fzabadították Samariát az én kezemből.

* *r.* 16: 9. *Jér.* 49: 23.

35 Kitsoda a' földön való minden Iſtenek közzül, ki meg-fzabadít-hatta vólna az ö földét az én kezemből, hogy az UR-is * ki-fzabadít-hatná Jérusálemet az én kezemből?

* *r.* 19: 35-37.

36 Hallgata pedig a' nép, és nem felele néki tsak egy igét-is; mert a' Király meg-parantsolta vala, mondván: Meg ne feleljetek néki.

37 Menének azért Eliákim, Hilkiának fia, a' *Király'* Házának Gond-viſelője, és Sebna az Iró-deák, és Joák, Aſáfnak fia a' Sékrétárius Ezékiáshoz, ruháikat meg-fzaggatván; és meg-mondák néki a' Rabſakénak beſzédit.

XIX. RESZ.

Eſaiás vigaſztalja Ezékiáſt: Senaché-rib' népe: 's maga-is el-véſz.

1 MIkoron pedig ezeket * hallotta vólna Ezékiás Király, meg-fzaggatá az ö ruháit és sákba öltözék, és bé-méne az UR' Házába. * *Ezek.* 37: 1.

2 Es el-küldé Eliákimot a' *Király'* házának Gond-viſelőjét, és Sebnát az Iró-deákot, és a' Papoknak Véneit, kik sákokba öltöztek vala fel, Eſaiás Profétához az * Amós' fiához; * *Eſa.* 1: 1.

3 Es ök mondának néki: Ezt mondja Ezékiás: E' nap nyomorúságnak, fzidalmazásnak, és * káromlásnak napja; mert a' fiak jutottak a' fzülésre, de nintsen a' *fzülőnek* fzülésre való ereje. * *v.* 10. *r.* 18: 35.

4 Né-talám a' te Urad Iſtened meghallja Rabſakénak minden beſzédit, kit el-küldött az ö Ura az Affiriabéli Király, hogy fzidalommal * illeſſe az élö Iſtent, és káromló beſzédekkel, mellyeket a' te URad Iſtened meg-hallott: Könyörögj azért azok-ért, kik még meg-maradtanak. * *r.* 18: 30. 35.

5 Menének azért az Ezékiás Király' fzolgai Eſaiáshoz.

6 Kiknek *ezt* felelé Eſaiás: Ezt mondjátok a' ti URatoknak; Ezt mondja az UR: *Ne félj* a' beſzédektől, mel-

lyeket hallottál, mellyekkel fzidalmaztak engemet az Aſſiriabéli Király' fzolgai.

7 Imé én olly lelket adok beléje, hogy hírt * hallván meg-térjen az ö földére: és fegyverrel † vágatom-le ötet az ö földében. **v. 9. r. 7. 16. 7. †v. 17.*

8 Meg-téré azért Rabſáké és úgy találá az Aſſiriabéli Királyt, hogy Libnát * vítatná; mert meg-hallotta vala, hogy el-ment Lákisból. ** Józ.* 10: 29.

9 Hírt halla pedig Tirháka * felöl a' Szeretsen Király felöl, illyen módon: Imé ki-jött, hogy hadakozzék te ellened: *és ezt hallván* meg-téré, *és más* követeket külde Ezékiáshoz, ezt izenvén. ** Eſa.* 57: 9.

10 Így fzólljatok Ezékiásnak a' Júdabéli Királynak, mondván: Meg ne tsaljon * tégedet a' te Iſtened, kiben te bizol, ezt mondván; Nem adatik az Aſſiriabéli Király'kezébe Jérusálem. ** r.* 18: 30. 35.

11 Imé te hallottad, mit tselekedtek az Aſſiriabéli Királyok minden országokkal, el-veſztvén azokat, és te meg-fzabadúl-hatſzé?

12 Vallyon meg-fzabadíttották a' Pogányoknak Iſteneik azokat, kiket el-veſztettek az én Atyáim: Gózánt, Arántt, Réſefet, és az Eden' fiait, kik Thelasárban *valának*.

13 Hol vagyon a' Hámátnak Királya: Arpádnak Királya és a' Séfárvaim városnak Királya? *Hol vagyon* Hána és Hivva?

14 Es el-vévé Ezékiás a' levelet a' követeknek kezekből, és azt meg-olvasá: és mikor fel-ment vólna az URnak Házába, ki-terjeſzté azt Ezékiás az UR előtt:

15 Es imádkozék Ezékiás az UR előtt, és monda: Izraelnek URa Iſtene! ki a' Kérubimok * között lakol, te vagy egyedül e' földön való minden országoknak Iſtene, te teremtetted mind az eget mind a' földet;

** 2 Móſ.* 25: 20-22.

16 Hajtsd hozzám, URam, a' te füledet és halld-meg: nyiſd-fel URam a' te ſzemeidet és lásd-meg: és halld-meg a' Sénachéribnek beſzédét, ki ide küldött, hogy fzidalommal * illetné az élö Iſtent. *v.* 10.

17 Igaz dolog URam; Az Aſſiriabéli Királyok el-puſztitották azokat a' * Pogányokat és azoknak földöket,

** v.* 11-13.

18 Es az ö Iſteneiket a' tűzbe hányták; mert nem Iſtenek valának, hanem emberi kéznek tsinálmányi, fa és kö, azért veſztették-el öket.

19 Moſtan azért mi URunk Iſtenünk ſzabadíts-meg, kérlek, minket az ö kezéből, hogy meg-eſmérjék e' földnek minden orſzági, hogy te egyedül vagy az UR Iſten!

20 Akkor el-külde Eſaiás az Amós' fia Ezékiáshoz, ezt mondván: Ezt mondja az Izraelnek URa Iſtene: A' te könyörgéſedet az Aſſiriabéli Király felöl a'Sénachérib felöl meg-hallgattam.

21 Ez a' beſzéd, mellyet ſzólla az UR ö felöle: Meg-útált * tégedet, megtsúfolt tégedet a' Sionnak ſzüz leánya, te rajtad fejét hajtogatta a' Jérusálemnek leánya. ** r.* 18: 23. 30.

22 Vallyon kit fzidalmaztál-meg, és kit gyaláztál? Es kitsoda ellen emelted-fel a' te ſzódat? Kétség nélkül a' te ſzemeidet a' magaſságba emeléd-fel az Izraelnek Szent *Iſtene* ellen.

23 A' te követid * által fzidalommal illetted az URat, és *ezt* mondottad: Az én ſzekereimnek ſoksága által jöttem-fel a' magas hegyekre, a' Libánus' óldalaira; és le-vágom az ö magas tzédrus-fáit, és az ö válogatott fenyö-fáit, és bé-mégyek az ö végsö lakó-helyébe, a' Kármelnek erdejébe.

** Eſa.* 37: 24.

24 Es áſok *kútakat*, és iſzom idegen vizeket, mert én meg-ſzáraztottam a' meg-ſzállott helyeknek minden forráſit az én lábaimnak talpaival.

25 Nem hallotadé régtöl fogva, hogy én dolgom ez? mellyet még a' régi időkben el-végeztem, és azt moſt vittem véghez; hogy az erös városok le-rontatnának, és rakáſokká lennének.

26 Es a' benne lakók erejekben megfogyatkoznának, meg-rontatnának, és meg-ſzégyenülnének, és ollyanokká lennének mint a' mezöbeli fü, és a' gyermekdéd paréj, és a' héjazaton való fü, melly el-fonnyad minek-elötte meg-érnék.

27 A' te lakó-helyedet pedig, és mind ki-jöveteledet, mind bé-meneteledet, és a' te én ellenem való dühöſségedet jól tudom;

28 Mert te én ellenem * döhösködöl, és a' te zúgolódáſod fel-jött az én füleimbe: Annak-oká-ért † az én horgomat a' te orrodba vetem, és az én zabolámat a' te ſzádba, és viſzſza-viſzlek azon az úton, mellyen el-jöttél.

** Eſa.* 37: 29. †*1 Kir.* 20: 28.

29 Tenéked pedig, *Ezékia*, légyen e' jeled: Ez eſztendöben azokat éſzed, mellyek a' tavalyi aratásnak húlladékán teremnek: a' máſodik eſztendöben pedig azokat, mellyek ö magoktól teremnek; a' hármadik eſztendöben pedig vettek és arattok, ſzölöket plántáltok és azoknak gyümöltsét éſzitek.

30 Mert a' ki Júda' nemzetségébül meg-fzabadúlt és meg-maradott, gyökeret vér alól, és gyümöltsöt terem fellyül.

31 Mert Jérusálemböl ki-jönek a' meg

meg-maradtak, és a' meg-ſzabadúlt a' Sionnak hegyéről; a' Seregeknek U-Rának buzgó * ſzerelme tselekeſzi ezt!

* *Eſa.* 9 : 7.

32 Annak-oká-ért azt mondja az UR az Aſſiriabéli Király felöl: Bé nem jö e' városba, és nyilat sem lövöldöz beléje, ſem a' paiſos nem oſtromlja azt, és sántzot nem ás mellette:

33 Azon úton, mellyen el-jött, * vifzſza-tér, és e' városba bé nem jö, azt mondja az UR! * *v.* 28.

34 Es meg-óltalmazom e' várost, hogy meg-tartsam azt, én érettem és David-ért * az én ſzolgám-ért.

* 1 *Kir.* 11 : 13.

35 Lön azért azon éjjel, ki-jöve az URnak Angyala, és le-vága az Aſſiriabéli táborban * ſzáz nyóltzvan-öt ezeret: fel-kelének pedig jó reggel, és ímé mindenütt hólt teſtek valának.

* *Eſa.* 37 : 36.

36 El-indúlván azért el-méne, * és vifzſza-tére Sénachérib az Aſſiriabéli Király, és lakék Ninivében.

* *r.* 19 : 28. 33.

37 Es lön mikor ö a' Nisróknak az ö Iſtenének templomában imádkoznék, Adramélek és Sarézer az ö fiai le-vágák * ötet fegyverrel: ök pedig el-ſzaladának az Ararát' földébe; és az ö fia Ésár-haddon uralkodék helyette. * *Eſa.* 37 : 38.

XX. RESZ.

Ezékiás' életének meg-hoſzſzabbíttatása: kintseinek mútogatásá-ért való büntetése.

1 Akkor az idöben halálra betegedék * Ezékiás, és hozzája méne Eſaiás Próféta az Amós' fia, és monda önéki: Ezt mondja az UR: Rendeld-el házadat; mert meg-halſz, és nem élſz. * *Eſa.* 38 : 1.

2 Minek-oká-ért artzal a' falhoz fordúla, és imádkozék az URnak, mondván:

3 Kérlek, óh URam, emlékezzél meg róla, hogy te elötted valósággal és tökélletes ſzívvel jártam *ſzüntelen*, és hogy azt tselekedtem, a' mi jó * vólt a' te ſzemeid elött: Es síra Ezékiás felette igen. * *r.* 18 : 3-6.

Néhem. 13 : 14.

4 Még pedig nem ment vala Eſaiás a' középsö tornátzig, mikor az URnak beſzéde lön ö hozzája, mondván:

5 Térj-meg, és mondd-meg Ezékiásnak az én népem' Fejedelmének: Ezt mondja az UR, Dávidnak a' te atyádnak Iſtene: Meg-hallgattam a' te imádságodat, láttam a' te köny-húllatáſidat: ímé én meg-gyógyítlak tégedet, harmad napra fel-mégy az URnak Házába;

6 Es a' te idödet tizen-öt eſztendövel meg-hoſzſzabbítom, és meg-ſzabadítlak tégedet és e' várost az Aſſiriabéli Királynak kezéből: és meg-óltalmazom e' várost, én érettem és Dávid-ért * az én ſzolgám-ért. * *r.* 19: 34.

7 Es monda Eſaiás: Hozzatok egy kötés ſzáraz figét ide. Es hozának, és azt a' kelevényre köték, és meggyógyúla.

8 Es mikor azt kérdené Ezékiás Eſaiástól: mitsoda jele léſzen, hogy meg-gyógyít engemet az UR; és felmégyek harmad napra az URnak házába?

9 Felele Eſaiás: E' léſzen jeled az URtól, hogy ö meg-tselekeſzi ezt a' dolgot, mellyről ſzóllott teneked: *Azt akarodé*, hogy az *órának* árnyéka elömenjen tíz gráditstsal, vagy hogy vifzſza-térjen tíz gráditstsal?

10 Felele Ezékiás: Könnyü az árnyéknak tíz gráditstsal alá-ſzállani: Nem *akarom azt*; hanem hogy hátramenjen az az árnyék tíz gráditstsal.

11 Kiálta azért Eſaiás Próféta az URhoz, és vifzſza-térité * az árnyékot a' mútató órán, *mellyet* Achaz *tsinált-atott vala*, azon gráditsokon, mellyeken immár alá-ment vala, tíz gráditstsal.

* *Józ.* 10 : 13.

12 Akkor az idöben Berodách Baladán, Baladánnak a' Babilóniai Királynak fia, külde levelet, és ajándékokat Ezékiásnak; mert meg-hallotta vala, hogy beteg vólt vólna Ezékiás.

13 Es engede az ö kivánságoknak Ezékiás, és meg-mútatá az ö * házát nékiek egéſzen, mellyben az ö válogatott jóſzági valának, az ezüſtöt, aranyat, a' fü-ſzer-ſzámokat, drága kenetet, és az ö edényinek házát, és minden kintseit: nem lön ſemmi, mellyet meg nem mútatott vólna nékiek Ezékiás az ö házában és minden birodalmában. * 2 *Krón.* 32 : 25. 31.

14 Bé-méne pedig Eſaiás Próféta Ezékiás Királyhoz, és monda néki: Mit mondának ezek a' férjfiak, és honnét jöttenek te hozzád? Felele Ezékiás: Meſzſze földröl jöttenek Babilóniából.

15 Es monda: Mit láttanak a' te házadban? Felele Ezékiás: Mindent láttanak valami az én házamban vagyon: Nem vólt ſemmi az én tár-házamban, mellyet nékiek meg nem mútattam vólna.

16 Akkor monda Eſaiás Ezékiásnak: Halld-meg az URnak beſzédét:

17 Imé el-jö az idö, mellyben minden, valami a' te házadban vagyon, és valamit el-tettenek a' te atyáid e' mái napiglan, el-vitetik Babilóniába, * ſemmi meg nem marad, azt mondja az UR. * *r.* 24 : 13.

18 A' te fiaid közzül-is, kik te töled

led származnak és születettnek, * elvisznek, és údvári szolgák léésznek a' Babilóniabéli Király' udvarában.

* 2 *Krón.* 33 : 11.

19 Monda pedig Ezékiás Esaiásnak: Jó * az URnak beszéde, a' mellyet szóllál: És azután monda: Csakhogy békesség és tsendesség légyen addig, míg élek! * 1 *Sám.* 3 : 18.

20 Ezékiásnak pedig több * dolgai és minden erös vólta, és miképpen tsinálta légyen mind a' halas-tót, mind a' felépet, és mi-módon vitte-bé a' vizeket a' városba, nemde nintseneké meg-írva a' Júdabéli Királyokról való Krónika könyvben? * 2 *Krón.* 29: 1-36.

21 Es el-aluvék Ezékiás az ö attyaival: és az ö fia Manassé uralkodék ö helyette.

XXI. RESZ.

Manassé és Amon' királykodása Júdában.

1 Tizen-két esztendös vala Manassé,* mikor uralkodni kezde, és ötven-öt esztendeig uralkodék Jerusálemben: az ö annyának pedig Hefziba vala neve. * 2 *Krón* 33 : 1.

2 Es gonoszúl tselekedék az URnak szemei előtt, a' pogányoknak utálatosságok szerint, kiket az UR kiüzött vala az Izrael' fiai elöl;

3 Mert el-fordúlván, meg-épité a' magasságokat, mellyeket el-rontott * vala Ezékiás az ö attya, és óltárokat emele a' Baálnak, és berket-is ültete, mint † Acháb az Izrael' Királya tselekedett vala, és imáda minden mennyei ** seregeket, és szolgála azoknak. * *r.* 18:4. † 1 *Kir.* 16 : 30-33.

** 5 *Mós.* 4 : 19.

4 Epíte óltárokat-is az URnak Házában, melly felöl azt mondotta vala az UR: Jerusálemben * helyheztetem az én nevemet! * 1 *Kir.* 9 : 3.

5 Epíte, *mondom*, óltárokat az egész mennyei seregnek, az UR' Házának * mind a' két pitvarában.

* *r.* 23 : 11. 12.

6 Által-vivé az ö fiát-is a' * tüzön, és válogatást tön az idök közt, és madár-ízó után jövendöle; és mind nézöt, mind varáslókat † szerze; és sok gonoszt dolgokat tselekedék az URnak szemei előtt, hogy ötet haragra indítaná. * *r.* 16 : 3. 5 *Mós.* 18 : 10.

† 3 *Mós.* 20 : 2-6.

7 Fel-emelé annak-felette a' berekneк bálványát, mellyet tsinált vala a' Házban, melly felöl azt mondotta vala az UR Dávidnak, és az ö fiának Sálamonnak: Ebben a' Házban * és Jérusálemben, mellyet magamnak választottam Izraelnek minden nemzetségi közzül, helyheztetem az én nevemet mind örökké! * 1 *Kir.* 9 : 3. 2 *Krón.* 6 : 6.

8 Es ezután ki nem mozdítom * Izraelnek lábát erröl a' földröl, mellyet adtam az ö Eleiknek; ha szorgalmatosón az én parantsolatim szerint tselekesznek, és az egész Törvény szerint, mellyet nékik parantsolt Móses az én szolgám. * 2 *Sám.* 7 : 10.

9 De ök nem lönek engedelmesek; hanem tévelygésbe ejté öket Manassé, úgy annyira hogy nagyobb gonoszságokat tselekedének a' Pogányoknál, kiket az UR ki-veszte az Izrael' fiai elöl.

10 Szólla azért az UR az ö szolgai által a' Próféták által, mondván:

11 Mivelhogy Manassé * a' Júdának Királya ezeket az utálatosságokat tselekedte, gonoszb dolgokat tselekedvén mind azoknál, mellyeket az ö elötte való Emoréusok tselekedtek; és Júdát-is vétekbe ejtette az ö bálványinak általa: * *Jér.* 15:4 *Ezék.* 16:43-48.

12 Annak-okáért ezt mondja az Izraelnek URa Istene: Imé én olly veszedelmet hozok Jérusálemre és Júdára, hogy mindennek, a' ki azt hallja, * meg-tsendül mind a' két füle beléje.

* *Jér.* 19 : 3.

13 Es ki terjesztem Jérusálemre a' Samariának * lineáját, és az Acháb' házának † mértékét, és meg-törlöm ** Jérusálemet, miképpen *az ember* megtörli a' tálat, *mellyet minek-utánna* meg-tiszttísott, le-borítja azt.

* *r.* 17 : 5. 6. 18. † *r.* 10 : 8-11. 1 *Kir.* 21:22-24. ** *Jér.* 52:7-14.24-27.

14 Es el-hagyom az én örökségemnek maradékját, és adom öket az ö ellenségeiknek kezekbe, és minden ö ellenségi el-ragadozzák, és el-dúlják öket;

15 Ezoká-ért, hogy gonoszúl tselekedtek én előttem, és engemet haragra ingerlettek, az ö attyaiknak Egyiptomból való ki-jöveteleknek napjától fogva, mind e' mái napiglan.

16 Ennek-felette sok ártatlan * vért-is onta ki Manassé, annyira hogy Jérusálem minden felöl meg-telnék véle, az ö vétkén † kivül, mellyel vétekbe ejté Júdát, gonoszúl tselekedvén az URnak szemei előtt. * *r.* 12 : 3. 4.

† *v.* 2-9.

17 Manassénak pedig több dolgai és minden tselekedeti, és az ö vétke, mellyet tselekedett, nintseneké megírva * a' Júda' Királyinak Krónika könyvökben? * 2 *Krón.* 33 : 2-16.

18 Es el-aluvék Manassé az ö attyaival, és el-temetteték az ö háza mellett való kertben, Uzzának kertében, és az ö fia Amon uralkodék ö helyette.

19 Huszon-két esztendös vala * Amon, mikor uralkodni kezde, és két esztendeig uralkodék Jérusálemben, az ö annyának pedig Mésullémet vala neve,

neve, a' Jótabéli Hárusnak leánya.
* 2 *Krón.* 33 : 21-24.

20 Es gonoſzúl tselekedék az URnak ſzemei előtt, a' mint tselekedett vala Manaſsé az ö attya.

21 Es mind azon az úton jára, a' mellyen járt vala az ö * attya, és ſzolgála a' bálványoknak, kiknek ſzolgált vala az ö attya, és imádá azokat.
* *v.* 2-11.

22 Es el-hagyá az ö attyainak URát Iſtenét, és nem jára az URnak * útában.
* 3 *Móſ.* 26 : 14-33.

23 Es pártot ütének Amon ellen az ö maga ſzolgai, és meg-ölék a' Királyt az ö maga házában.

24 A' föld' népe pedig le-vágá mind azokat, a' kik pártot ütöttenek vala Amon Király ellen ; és a' föld' népe Királyá tévé az ö fiát Jóſiáſt ö helyette.

25 Amonnak pedig több dolgai, mellyeket tselekedett, nemde nintseneké meg-irva * a' Júdabéli Királyokról való Krónika könyvben?
* 2 *Krón.* 33 : 21.

26 Es el-temeték ötet az ö koporsójában, Uzzának * kertében : és uralkodék ö helyette az ö fia Jóſiás. * *v.* 18.

XXII. RESZ.

Jóſiás' Királysága Júdában : A' Törveny könyv meg-találtatik.

1 NYóltz eſztendös vala Jóſiás, * mikor uralkodni kezde, és harmintz-egy eſztendeig uralkodék Jérusálemben ; az ö annyának pedig Jédida vala neve, a' Beſekátból való Adajának leánya. * 2 *Krón.* 34 : 1-33.

2 Es kedves dolgot tselekedék az URnak ſzemei előtt, és jára az ö attyának Dávidnak * minden útaiban, és nem hajla ſem jobbra ſem balra.
* *v.* 18 : 3. 1 *Kir.* 15 : 5.

3 Lön pedig Jóſiás Királynak tizennyóltzadik eſztendejében, el-küldé a' Király Sáfánt, Afaliának a' Meſullám' fiának fiát az Iró-deákot, az UR' Házához, mondván :

4 Menj-fel Hilkiához a' Fö Paphoz, *és mond-meg*, hogy ſzámlálják-meg a' pénzt, melly az URnak Házában bévitettetett, mellyet az ajtó örizök gyüjtöttek a' néptöl.

5 Es adják azt az UR' Házában való pallérok a' miveſeknek kezekbe, adják, *mondom*, a' miveſeknek, kik az UR' Házában munkálkodnak, hogy a' Háznak romlálit fel-épitsék,

6 *Tudni-illik* az ácsoknak, az épitöknek és a' kö-miveſeknek, hogy mind fákat, mind faragott köveket vegyenek a' Háznak * fel-épitésére.
* 2 *Krón.* 34 : 11. 12.

7 De meg ne ſzámláltaſsék nékiek a' pénz, melly kezekbe adattatik, hanem meg-hidgyék * öket. * *v.* 12: 15.

8 Monda pedig Hilkia a' Fö-Pap Sáfánnak az Iró-deáknak : A' Törvény könyvet * meg-találtam az URnak Házában Es Hilkia adá a' könyvet Sáfánnak, és olvasá azt. * 2 *Krón.* 34: 14.

9 El-méne pedig Sáfán az Iró-deák a' Királyhoz, és meg-vivé a' Királynak a' válaſzt, és monda: A' te ſzolgaid egybe-ſzedték a' pénzt, melly a' Házban találtatott, és adták azt az UR' Házában munkálkodók' pallérinak kezekbe.

10 Es meg-mondá Sáfán az Iródeák a' Királynak, mondvan : Egy könyvet ada nékem Hilkia Pap. Es olvasá azt Sáfán a' Király előtt.

11 Mikoron pedig hallotta vólna a' Király a' Törvény' könyvének beſzédit*, meg-ſzaggatá az ö ruháit. * *v.* 18-19.

12 Es parantsola a' Király Hilkia Papnak és Ahikámnak a' Sáfán' fiának, és Acbórnak a' Mikája' fiának, és Sáfánnak az Iró-deáknak, és Afajának a' Király' ſzolgájának, mondván :

13 Menjetek-el, kérdjetek tanátsot az URtól én érettem és a' nép-ért ; *tudni-illik* az egéſz Júdá-ért, e' könyvnek beſzédi felöl, melly meg-találtatott ; mert nagy az URnak haragja, melly fel-gerjedett mi ellenünk, mivelhogy a' mi atyáink nem engedtenek e' Könyvnek beſzédinek, hogy tselekedtek vólna mind úgy, a' mint meg-íratott minékünk.

14 El-méne azért Hilkia Pap és Ahikám, és Acbór, és Sáfán és Afája a' Hólda Próféta aſzſzonyhoz, Sallumnak feleségéhez, ki Thékua' fia vólt ; ki Harhásnak a' ruhák' örizöjének fia vólt : (ö pedig lakik vala Jérusálemben a' máſodik réſzen,) és ſzóllának néki.

15 Ki monda nékiek : Ezt mondja az Izraelnek URa Iſtene : Mondjátok meg a' férjfiúnak, ki titeket *én* hozzám küldött.

16 Ezt mondja az UR : Imé én veſzedelmet hozok e' helyre és e' helyen lakozókra, mind a' könyvnek beſzédi * ſzerint, mellyet olvaſa a' Júda' Királya ; * *v.* 21 : 12-15. *Sóf.* 12 : 6.

17 Azért hogy el-hagytanak engemet, és idegen Iſteneknek áldoztanak jó illattal, hogy engemet haragra indítanának minden ö kezeknek tsinálmányival : és fel-gerjedett az én haragom ez hely ellen, meg ſem óltatik.

18 A' Júda' Királyának pedig, ki el-küldött titeket, hogy tanátsot kérdjetek az URtól, ezt mondjátok ; Ezt mondja az Izraelnek URa Iſtene : Mivelhogy e' beſzédeket hallottad,

19 Es mivelhogy meg-lágyúlt a' te ſzíved, és meg-aláztad magadat az UR előtt, hallván azokat, mellyeket ſzóllék e' hely ellen, és e' helyen lakozók

kozók ellen, hogy meg-puſztúlna és átokban lenne; és meg-ſzaggatád a' te ruháidat, és ſirál én elöttem: Azért én-is meg-hallgattalak, azt mondja az UR.

20 Annak-oká-ért ímé én takarítlak tégedet a' te atyáidhoz, és a' te koporsódba békeſséggel viſznek téged', és meg nem látják a' te ſzemeid azt a' nagy † vefzedelmet, mellyet én e' helyre hozok. És meg-hozák a' Királynak a' válaſzt. * *r.* 21: 12-15. *Jér.* 52:12-27.

XXIII. RESZ.

Jósiás az igaz Iſteni tiſzteletet helyére állatja: az Egyiptomi Királytól meg-öletik a' hadban: Joáchaz uralkodik helyette.

1 EL-külde azért a' Király, és hozzá gyülének mind Júdának, mind Jérusálemnek minden Vénei.

2 Es fel-méne a' Király * az URnak Házába, és a' Júdából minden férjfiak, és Jérusálemnek minden lakoſi véle valának a' Papokkal, a' Prófétákkal, és az egéſz néppel egyetembe, kitsinytől fogva nagyiglan. Es el-olvaſá elöttök a' ſzövetség'könyvének minden beſzédit, melly meg-találtatott vala az UR' Házában. * 2 *Krón.* 34:30.

3 Meg-állapodék pedig a' Király az oſzlop mellett, és kötéſt tön az UR elött, hogy ök az URat akarnák * követni, és az ö parantsolatit, bizonyság-tételit és végezéſit tellyes ſzívből és lélekből meg-örizni, és bé-tellyeſiteni a' ſzövetségnek beſzédit, mellyek meg-vagynak írva abban a' könyvben, és reá hajla *mind* az egéſz nép a' kötésre. * 5 *Móſ.* 26: 17. 18. 19.

4 Parantsola annak-felette a' Király Hilkiának a' Fö-Papnak, és a' máſod rendbéli Papoknak, és az ajtó örizöknek, hogy ki-hordanának az UR' Templomából minden edényeket, mellyeket tsináltak vala a' * Baálnak, a' bereknek, és az egéſz mennyei ſeregnek, és meg-égeté azokat Jérusálem kivül a' Kedron' mezején, és azoknak hamvokat † Béthelbe vivé. * *r.* 21: 2-11.

† 1 *Kir.* 12: 28. 29. 16: 30-33.

5 Es el-veſzté a' *bálványozó* Papokat-is, kiket ſzerzettek vala a' Júdabéli * Királyok, hogy a' magaſságbéli *óltá*rokon jó-illattal áldoznának Júdának városiban és Jérusálem környül; és mind azokat-is, kik jó-illattal áldoznak vala a' Baálnak, a' Napnak, † Hóldnak, az égi jeleknek, és az egéſz mennyei ſeregnek. * *r.* 16: 3. 4.

21: 2-5. 7. † *v.* 11. 2 *Krón.* 33:5-7.

6 Ki-vivé az URnak Házából a' bereknek *bálványát-is* Jérusálem kivül, a' Kedron' patakja mellé, és meg-égeté ott azt, és porrá tévé; és annak porát a' kösſégnek * temető-helyére hinté. * *v.* 16. 2 *Krón.* 34: 4.

7 Es el-rontá a' férjfiakból való páráznáknak * házait-is, mellyek az URnak Háza mellet valának, mellyekben az aſzſzonyi-állatok kárpitokat ſzönek vala a' berekhez. * 1 *Kir.* 14:24.

1 *Sám.* 2: 22.

8 Es bé-hozata minden Papokat Júdának városiból, és meg-fertézteté a' magoſságbéli *óltár*okat, mellyeken a' Papok jó illattal áldoznak vala, Gébától * fogva mind Bérſebáig: és letöré a' kapuk mellett való magaſságokat, és mind azokat-is, mellyek a' Jóſuénak a' város' Fejedelmének kapuja elött valának bal-kéz felöl, a' hol a' városba bé-mennének a' kapun.

* 1 *Kir.* 15: 22.

9 De a' magaſságoknak Papjai nem mentek *többé* az URnak Jérusálemben való óltárához, hanem ettenek kovászſztalan kenyereket az ö attyok-fiai között.

10 Meg-fertézteté a' Tófetet-is, melly a' Hinnom' fiainak völgyében vala; hogy ſenki az ö fiát vagy leányát által ne * vinné a' tüzön a' Moloknak.

* 3 *Móſ.* 20:2. 2 *Krón.* 33:6.

11 Le-vetteté a' lovakat-is, mellyeket a' Júdábéli Királyok fel-tettenek vala a' * Napnak, a' holott bé-mennének az UR' Házába a' Nátán-Mélek udvari-ſzolgának háza mellett, melly a' hóſtátban vala, és a' Napnak ſzekereit tüzzel meg-égeté. * *v.* 5.

2 *Krón.* 33: 5.

12 *El-töré* az óltárokat-is, mellyek valának az Aeház' palotájának padlásán, mellyeket a' Júdabéli Királyok tsináltak vala; és az óltárokat-is, mellyeket Manaſſé' * tsinált vala az UR' Házának mind két pitvariban, a' Király el-rontá, és onnét azokat le-rontván, azoknak porokat a' Kedron' patakába hányatá. * *r.* 21: 5.

13 A' magaſságbéli *óltár*okat-is megfertézteté a' Király, mellyek Jérusálem elött valának az Olaj-fák' hegyének jobb felöl való óldalán, mellyeket épſtett vala Salamon * az Izrael' Királya az Aſtóretnek a' Sídonbéliek' utálatoſſágának, és Kémóſnak a' Moábiták' utálatoſſágának, és Milkómnak az Ammon' fiainak utálatoſſágának. * 1 *Kir.* 11: 7. 8.

14 El-rontá * annak-felette a' bálványokat, és ki-vágatá a' berkeket, és azoknak helyeket embereknek tetemivel tölté-meg. * 2 *Móſ.* 23: 24.

15 Söt a' Béthelbéli * óltárt-is el-töré, és a' magaſság*béli óltárt*-is, mellyet Jéroboám a' Nébát' fia tsinált vala, ki vétekbe ejté az Izraelt: azt, *mondom*, az óltárt és a' magaſságot eltöré, és meg-égeté a' magaſságot és porrá tévé; meg-égeté a' berket-is.

* 1 *Kir.*

* 1 *Kir.* 12 : 28-33. 13 : 2.

16 Fordúlván pedig Jósiás meg-látá a' koposókat, mellyek ott a' hegyen valának, és el-küldvén ki-hányatá a' tetemeket a' koposókból, és meg-égeté *azokat* amaz * óltáron, és *ekképpen* fertézteté meg azt az URnak beſzéde ſzerínt, mellyet mondott vala az Iſten' embere, ki annak-elötte e' dolgot meg-jövendölte vala. * 1 *Kir.* 13 : 2.

17 Es monda *a' Király*: Mitsoda temetőínek jegye ez, mellyet látok? Felelének néki a' városbéli férjfiak: Az Iſten' emberének * koposója ez, ki Júdából jött vala, és mind ezeket meg-jövendölte vala a' Béthelbéli oltár felöl, mellyeket tselekedél.

* 1 *Kir.* 13 : 1. 2. 29. 30.

18 Es monda: Hagyjatok békét nékie, és ſenki meg ne mozdítſa az ö tetemeit. Es meg-menték az ö tetemeit, a' Próſétának tetemivel egybe, ki Samariából * jött vala.

* 1 *Kir.* 13 : 11. 31. 32.

19 El-routá Jósiás a' magaſságoknak minden * házait-is, mellyek Samariának városiban valának, mellyeket az Izraelbéli Királyok tsináltak vala, hogy az URat haragra ingerlenék, és ſzinte úgy tselekedék azokkal mindenekben, mint Béthelben tselekedett vala.

* 2 *Krón.* 34 : 3-7.

20 Le-vágá * annak-felette a' magaſságoknak minden Papjait, kik ott az óltárok környül vóltak, és emberi tetemeket égeté-meg † az *óltár*okon; és úgy téreviſzſza Jérusálembe.

* *v.* 5. † 1 *Kir.* 13 : 2.

21 Parantsola pedig a' Király az egéſz népnek, mondván: Szerezzétek-meg a' Páſchat * a' ti URatoknak Iſtenteknek, a' mint meg-vagyon e' ſzövetségnek könyvében írva;

* 2 *Móſ.* 12 : 3-17.

22 Mert nem ſzereztetett vala ollyan Páſcha * a' Bíráknak idejektől fogva, kik az Izraelt itélték, ſem pedig az Izrael' és a' Júda' Királyainak minden idejekben. * 2 *Krón.* 35 : 1-19.

23 Jósiás Királynak pedig tizennyóltzadik eſztendejében ſzerezteték ez a' Páſcha az URnak Jérusálemben.

24 Annak-felette Jósiás Király elveſzté mind az ördöngösöket, * mind a' varáslókat, a' képekkel és a' bálványokkal egyetembe; és minden utálatoſságokat, mellyek láttatnak vala a Júdának földében és Jérusálemben, hogy helyére állatná a' törvénynek beſzédit, mellyek meg-valának írva a' könyvben, mellyet meg-talált † Hilkia Pap az URnak Házában.

* 2 *Krón.* 33 : 6. † *r.* 12 : 8.

25 Es nem vólt ö hozzá hafonló Király ö elötte, ki meg-tért vólna az URhoz tellyes ſzívéből, * és tellyes lelkéből és tellyes erejéből, a' Móſesnek minden törvénye ſzerínt; és utánna ſem támadott ö hozzá hafonló.

* *r.* 18 : 5. 2 *Krón.* 32 : 25.

26 De mindazáltal meg nem ſzünék az UR az ö meg-búſúlt nagy haragjától, mellyel * meg-haragutt vala Júda ellen, mind azok-ért a' boſzſzontáſokért, mellyekkel boſzſzontotta vala ötet Manaſſé. * *r.* 21 : 11-16.

27 Mert ezt mondá az UR: Júdátis el-vetem ſzemem elöl, miképpen az Izraelt * el-vetettem, és meg-utálom ezt a' várost, mellyet válaſztottam vala, Jérusálemet: ezt a' Házat-is, † mellyről azt mondottam vala: Ott léſzen az én nevem! * *r.* 17 : 6. 18.

† 1 *Kir.* 9 : 3-8.

28 Jósiásnak pedig több dolgai és minden tselekedeti, avagy nintseneké meg-irva a' Júdabéli Királyokról való Krónika * könyvben?

* 2 *Krón.* 34 : 20. 35 : 1.

29 Az ö idejében jöve-fel Faraó-Nékó * az Egyiptombéli Király az Aſſiriabéli Király ellen, az Eufrátes folvóviz mellé: Éleibe méne pedig Jósiás Király, és a' meg-ölé ötet Megiddóban, mikor meg-látta vólna ötet.

* 2 *Krón.* 35 : 20.

30 Es az ö ſzolgai ſzekérre tévén ötet, halva el-vivék Megiddóból *, és vivék ötet Jérusálembe, és el-temeték ötet az ö koporſójában. A' föld' népe pedig fogá Joáházt † Jósiásnak fiát, és meg-kenék ötet, és Királyá tévék az ö attya helyett. * *Zak.* 12 : 11.

† 2 *Krón.* 36 : 1.

31 Huſzon-három eſztendös vala Joáház, mikor uralkodni kezde, és három hónapig uralkodék Jérusálemben: az ö annyának pedig Hamutál vala neve, a' Libnabéli Jerémiáſnak leánya.

32 Es gonoſzúl tselekedék az URnak ſzemei elött mind a' ſzerínt, a' mint az ö attyai * tselekedtek vala.

* *r.* 16 : 2-4.

33 Es meg-kötözteté ötet * Faraó-Nékó Reblában Hámátnak földén, mikor Jérusálemben uralkodnék: és adót vete a' földre, ſzáz tálentom ezüſtöt, és egy tálentom aranyat.

* *v.* 29. *Ezék.* 19 : 4-9.

34 Es Faraó-Nékó Király tévé Eliákimot a' Jósiáſnak fiát, Jósiáſnak az ö attyának helyette, és változtatá az ö nevét Joákimnak: Joáházt pedig el-vivé * Egyiptomba, és ott halameg. * 5 *Móſ.* 28 : 15. 36. 68.

35 Azt az ezüſtöt pedig és az aranyat meg-adá Joákim Faraónak: de meg-ſattzoltatá a' földet, hogy megadná az ezüſtöt a' Faraó' parantsolatja ſzerínt: mindentől a' föld' népe közzül az ö érteke ſzerínt vön mind ezüſtöt

töt mind pedig aranyat, hogy Faraó-Nékónak adná.

36 Hufzon-öt esztendös vala Joákim, mikor uralkodni kezde, és tizen-egy esztendeig uralkodék Jérusálemben; az ö annyának pedig Zébuda vala neve, a' Rúmabéli Pedájának leánya.

37 Es gonofzúl tselekedék az URnak fzemei elött mind a' fzerínt, a' mint az ö attyai * tselekedtek vala.

* *v.* 32. *r.* 21 : 2. 9.

XXIV. RESZ.

Joákim után uralkodik Joákin, kit Nabukodonozor, Jérusálem ellen fel-menvén, fogva viszen Babilóniába: és helyette Sedékiáft teszi.

1 JOákim' idejében fel-jöve Nabukodonozor a' Babilóniabéli Király, és Joákim ö fzolgája * lön három esztendeig: de el-fordúlván *azután*, el-fzakada ö töle. * *r.* 20 : 17. 18.

2 *Krón.* 36 : 5-7.

2 Reá botsátá azért az UR a' Káldéusoknak, a' Siriabélieknek, Moábitáknak, és az Ammon' fiainak feregeiket, reá botsátá, *mondom*, öket Júdára, hogy el-vefztenék ötet az URnak befzéde fzerínt, mellyet fzóllott vala az ö fzolgai * által a' Próféták által.

* *r.* 21 : 10-14.

3 Bizonyára az URnak befzéde fzerínt esék e' nyomorúság Júdán, hogy el-vetné ötet maga elöl Manaffénak * minden bünei-ért, mellyeket tselekedett vala; * *r.* 21 : 2-9.

4 Es az ártatlan * vér-ért-is, mellyet ki-ontott vala, és be-töltötte vala egész Jérusálemet ártatlan vérrel; Azért nem kedveze az UR önéki. * *r.* 21: 16.

5 Joákimnak pedig több dolgai és minden tselekedeti, avagy nintseneké meg-írva a' Júdabéli Királyokról való Krónika * könyvben?

* 2 *Krón.* 36 : 4-7.

6 El-aluvék azért Joákim az ö attyaival, és az ö fia Joákin * uralkodék ö helyette. * 2 *Krón.* 36 : 9. 10.

7 Az Egyiptombéli Király pedig nem jöve-ki több-fzör az ö földéből; mert a' Babilóniabéli Király, valami az Egyiptombéli Királyé vala, * el-vett vala mindent, az Egyiptomnak folyóvizétöl fogva mind az Eufrátes folyóvizig. * *Jér.* 46 : 2.

8 Tizen-nyóltz esztendös vala, Joákin mikor uralkodék, és három hónapig uralkodék Jérusálemben: az ö annyának pedig Néchufta vala neve, a' Jérusálembéli Elnatánnak leánya.

9 Es gonofzúl tselekedék az URnak fzemei elött mind a' fzerínt, a' mint az ö attya * tselekedett vala. * *r.* 23:37.

10 Akkor fel-jövének Nabukodonozornak * a' Babilóniai Királynak fzolgai Jérusálem ellen, és meg-fzállák a' várost * 2 *Krón.* 36 : 10.

11 Ö maga-is Nabukodonozor feljöve a' város ellen, mellyet immár az ö fzolgai meg-fzállottak vala.

12 Ki-méne pedig Joákin a' Júda' Királya a' Babilóniai Királyhoz az ö annyával, fzolgaival, Hadnagyaival és Udvari fzolgaival egyetembe, és felvévé ötet a' Babilóniai Király az ö uralkodásának nyóltzadik esztendejében.

13 Es el-hordá onnét az UR' Házának és a' Király' házának minden kintseit, és el-vive minden arany edényeket, mellyeket Salamon az Izrael' Királya tsinált vala az URnak Templomában, a' mint az UR * fzóllott vala.

* *r.* 20 : 17. 18.

14 Es el-vivé *mind* az egész Jérusálemet minden Fejedelmivel, minden vitézivel, tiz-ezer foglyot, és minden mefter embereket és kapun állókat. Senkit el nem hagya, hanem tsak a' földnek fzegény népét.

15 El-vivé * Joákint-is Babilóniába, annyával, feleségivel, Udvari fzolgaival, és az orfzágnak erös vitézivel egybe, fogva Jérusálemböl Babilóniába.

* *Jér.* 37 : 1. 52 : 28-31.

16 Annak-felette minden hadakozó férjfiakat hét-ezeret, és ezer mives embereket és kapun-állókat, minden erös és hadra alkalmatofokat, el-vive a' Babilóniabéli Király fogva Babilóniába.

17 Királyá tévé pedig a' Babilóniai Király Mattaniát, az ö attyának *Jékóniásnak* attya-fiát ö helyette, és változtatá az ö nevét * Sédékiásnak.

* *Jér.* 37 : 1. 1 *Krón.* 3 : 15.

18 Hufzon-egy esztendös vala Sédékiás, mikor uralkodni kezde, és tizen-egy esztendeig uralkodék Jérusálemben: az ö annyának pedig Amitál vala neve, a' Libnából való Jéremiás' leánya.

19 Es gonofzúl tselekedék az URnak fzemei elött mind a' fzerínt, a' mint Joákim * tselekedett vala;

* *r.* 23 : 37.

20 Mert az URnak busúlása miatt, melly vólt mind Jérusálem, mind Júda el'en, miglen * el-véte öket fzemei elöl, el-fzakada Sédékiás a' Babilóniai Királytól. * *r.* 21:12.13. *Jér.* 52:3-30.

XXV. RESZ.

Jérusálemet meg-véfzi Nabukodonozor: a' nép vitetik a' Babilóniai fogságra.

1 LÖn pedig az ö birodalmának kilentzedik esztendejében, a' tizedik hónapban, és annak tizedik napján, el-jöve * Nabukodonozor a' Babilóniabéli Király minden ö feregeivel Jérusálem ellen, és tábort jára ellene; és kaftélyokat tsinálának ellene kö-

rös-

rös-környül, * 2 *Krón.* 36: 17-22.

2 Es alatta lönek a' városnak, Sédékiás Királynak tizen-egyedik esztendejéig,

3 *Mellynek negyedik* * havának kilentzedik *napján* el-hatalmazék az éhség a' városban, és nem vala mit ennie a' föld' népének. * *Jér.* 52: 6-30.

4 Es meg-rontaték a' város, és *el-futának* a' hadakozó férjfiak mindnyájan éjjel, annak a' kapunak útán, melly a' Király' kerte mellett való két kőfal között vala. A' Káldéusok pedig mind környül-vették vala a' várost; és-a' *Király*-is el-futa a' puſztának útán;

5 Meg-kergeték pedig a' Káldéusoknak seregi a' Királyt, és el-érék ötet a' Jérikónak mezején, és az ö serege mind el-oſzla ö mellöle.

6 Es meg-fogák * a' Királyt, és el-vivék ötet a' Babilóniai Királyhoz Riblába; holott ö reá ſententziát mondának. * *Jér.* 34: 21.

7 A' Sédékiás fiait pedig az ö ſzeme láttára le-vágák; Sédékiáſnak-is ſzemeit ki-tolák, értz békókba verék, és ötet el-vivék * Babilóniába.

* 5 *Móſ.* 28: 15. 36.

8 Az ötödik hónapban pedig, és annak hetedik napján, (ez a' Nabukodonozórnak a' Babilóniai Királynak uralkodásának tizen-kilenzedik eſztendeje) el-jöve Nabuzár-Adán a' vitézek' Hadnagya, a' Babilóniabéli Király' ſzolgája Jérusálembe;

9 Es fel-gyújtá * az UR' Házát és a' Király' házát, és Jérusálemben minden házakat, és minden nagy palotákat tüzzel meg-égete.

10 Annak-felette Jérusálemnek kőfalait körös-környül le-rontá a' Káldéuſoknak ſerege, melly a' vitézek' Hadnagyával vala. * 1 *Kir.* 9: 3-8.

11 A' több népet pedig, melly a' városban meg-maradott vala, és azokat, a' kik a' Babilóniabéli Királyhoz hajlottak vala, és a' több *kőſzegnek* ſokaságát el-vivé Nabuzár-Adán a' vitézek' Hadnagya.

12 A' föld' népének csak a' ſzegényéből hagya ott a' vitézek' Hadnagya, ſzőlö miveſeket, és ſzántó 's vetö embereket.

13 A' réz oſzlopokat pedig, mellyek az UR' Házában *valának*, és az *üſtöknek* talpait, és a' réz tengert, melly az UR' Házában *vala*, * öſzve-rontáka' Káldéuſok, és azoknak rezét Babilóniába vivék. * *Jer.* 27: 19-22.

14 El-vivék a' fazekakat-is, üſtöket, vigaság-tévö * ſzerſzámokat, kalánokat, és minden ſzolgálatra rendeltetett egyéb réz edényeket. * 1 *Kir.* 7: 50.

15 És el-vivé a' vitézek' Hadnagya a' ſerpenyőket, a' medentzéket, mellyek közzül némellyek aranyból, némellyék pedig ezüſtből valának.

16 A' két réz oſzlopot, * a' réz tengert, és az *üſtöknek* talpait, mellyeket Salamon tsinált vala az UR' Házában; meg-mérhetetlen vala mind ezeknek az edényeknek rezek.

* 1 *Kir.* 7: 15-39.

17 Az egyik oſzlopnak magaſsága tizen-nyóltz ſing vala, és azon fellyül réz gomb vala, melliynek magaſsága három ſing vala: és mind háló forma, mind póma-gránátoknak formája *vala* a' gombon fellyül körös-környül; mind *ezek* rézből *valának*: ezen formára vala a' máſik oſzlop-is a' háló formával egybe.

18 El-vivé a' vitézek' Hadnagya Serája * Papot-is az elsö rendből, és Sofóniás Papot a' máſodik rendből, és az ajtónak három örizöit. * 1 *Krón.* 6: 14.

19 Es a' városból el-vün egy Fö embert, ki a' hadakozó férjfiaknak elöttök járó Hadnagyjok vala; és öt férjfiakat, kik a' Király környül forgolódnak vala, kik találtatának a' városban: és a' ſeregnek Fö Iró-deákját, ki fereget gyüjt vala a' föld' népe közzül: és hatvan férjfiakat a' föld' népe közzül, kik ott találtatának a' városban.

20 Fel-vévé, *mondom*, ezeket Nabuzár-Adán a' vitézek' Hadnagya, és el-vivé öket a' Babilóniabéli Királyhoz Riblába.

21 Es le-vágá, 's meg-ölé öket a' Babilóniai Király Riblában Hámátnak földében. Es így viteték-el Júda az ö * földéről. * *r.* 21: 13. 14.

22 A' több népnek pedig, melly meg-maradott vala a' Júdának földében, mellyet meg-hagyott vala Nabukodonozor a' Babilóniai Király, Tiſztartót ſzerze Gedáliát, Ahikámnak a' Sáfán' fiának fiát.

23 Mikor pedig meg-hallották vólna a' ſeregeknek minden Hadnagyai, az ö alattok való férjfiakkal egybe, hogy Tiſzt-tartóvá tette vólna a' Babilóniabéli Király * Gedáliát: el-menének Gedáliához Miſpába, *tudni-illik* Ismael a' Nétániának fia, és Jóhanán a' Kareának fia, és Serája a' Nétófát *városbéli* Tánehúmetnek fia, és Jahazánia a' Maakátinak fia, az ö alattok való férjfiakkal egybe. * *Jér.* 40: 5. 9.

24 Es meg-esküvék nékiek Gedália, és a' vélek való férjfiaknak, és monda nékiek: Ne féljetek a' Káldéuſoknak való ſzolgálattól: Legyetek veſztegséggel e' földön, és ſzolgáljatok a' Babilóniabéli Királynak, és jól léſzen néktek dolgotok.

25 Lön pedig a' hetedik hónapban, el-jöve Iſmael, Nétániának az Elisáma' fiának fia, ki királyi magból való vala, és véle együtt tíz férjfiak: és levágák

vágák Gedáliát, és meg-hala: annak-felette a' Sidókat-is és a' Káldéusokat, kik ö véle *valának* Miſpában.

26 Es fel-kele az egéſz nép kitsinytől fogva nagyiglan, még a' feregeknek Hadnágyi-is: és el-menének Egyiptomba; mert félnek vala a' Káldeuſoktól.

27 Lön annak-utánna Joákinnak a' Júdabéli Királynak el-vitelének harmintz-hetedik eſztendejében, a' tizenkettödik hónapban; annak hufzon-hetedik napján, ki-vévé Evil-Merodák a' Babilóniabéli Király az ö birodalmának első eſztendejében, Joákint a' Júdának Királyát, a' fog-házból;

28 Es kegyeſen beſzélle véle, és felyebb tévé az ö ſzékit a' több Királyoknak ſzékeknél, kik ö véle valának Babilóniában;

29 Es el-változtatá a' fogságban való ruháit, és ö nála vala étele mindenkor, életének minden idejében.

30 Az ö étele pedig mindenkor kijár vala, mellyet a' Király ád vala nékie naponként, az ö életének minden idejében.

ELSÖ KRONIKA KÖNYV.

Melly elö-adja az Izrael' nemzetségének eredetét és el-ſzaporodását, mind a' Babilóniai rabságból való haza-jöveſig. Annak-utánna a' Dávid' hiſtóriáján a' birodalomnak meg-irását el-kezdvén, a' kiülsö köſségnek és az Anya-ſzent-Egyháznak Dávidtól való rendelését meg-irja mind a' Sálamon' birodalmáig, az-az, világ' teremtetésétöl fogva 2985. eſztendeig.

I. RESZ.

Külömb-külömb nemzetségeknek, kiváltképpen Jákób' Eleinek elö-ſzámlálása.

1 ADám*, Seth, Enos, * 1 *Móſ.* 5:3.
2 Kénán, Mahalaléel, Járed,
3 Enók, Metuſélách, Lámek.
4 Noé, Sem, Chám és Jáfet.
5 Jáfetnek * fiai: Gómer, Mágog, Madai, Jáván, Tubál, Méſek és Tirás. * 1 *Móſ.* 10:2.
6 Gómernek pedig fiai: Askenáz, Difát * és Togárma. * 1 *Móſ.* 10:3.
7 Javánnak pedig fiai: Elisa, Tárſisa, Kittim és Dódanim.
8 Chámnak fiai *, Kús, Misraim, Pút, és Kanaán. * 1 *Móſ.* 10:6.
9 Kúſnak fiai: Séba, Hávila, Sábta, Rahéma, és Sabtéka. Rahémának pedig fiai: Séba és Dédán.
10 Annak-felette Kús nemzé * Nimródot; e' kezde e' földön lenni hatalmaſſá. * 1 *Móſ.* 10:8-12.
11 Misraim * pedig nemzé a' Ludéuſokat, Hanaméuſokat, Lehabéuſokat és a' Naftuchéuſokat;
* 1 *Móſ.* 10:13. 14.
12 A' Patruséuſokat-is és a' Káſluchéuſokat, kiktöl ſzármazának a' Filiſtéuſok, és a' Kaftoréuſokat.
13 Kanaán * pedig nemzé Sídont az ö elsö-ſzülöttét, és Hétet,
14 Es a' Jébuséuſt, Emoréuſt és Girgaséuſt,
15 Hivéuſt-is, Arkéuſt és Sinéuſt,
16 Es Arvadéuſt, Semaréuſt és Hamatéuſt. * 1 *Móſ.* 10:15. 20.
17 Semnek fiai: * Elám és Aſſur, Arpakſád, Lúd, Arám. Ennek *fiai*: Us, Húl, Géter és Méſek.
18 Arpakſád pedig nemzé Sélachot, és Sélách nemzé Ebert.
19 Ebernek pedig lönék két fiai, kik közzül egyiknek Péleg vala neve; mert az ö idejében oſzla-el a' föld' *nepe*: a' máſiknak neve Joktán.
* 1 *Móſ.* 10:21-25.
20 Joktán pedig nemzé Almodádot és Sélefet, Hasármávetet és Jérachot,
21 Es Hadorámot, és Uzált, és Diklát,
22 Es Ebált, Abimáelt és Sébát.
23 Es Ofirt, Havilát, és Jobábot: ezek mind Joktán' fiai *voltak*.
24 Sem, * Arpakſád, Sélách.
* 1 *Móſ.* 11:10-12.
25 Eber, Péleg, Réu.
26 Sérug, Náchor, Táré.
27 Abrám, ez az Abrahám.
28 Abrahám' * fiai: Isák és Ismael.
* 1 *Móſ.* 16:15. 21:2. 3.
29 Ezeknek pedig nemzetségeik ezek: Iſmáelnek elsö-ſzülötte * Nébajót és Kédár, és Adbeél és Mibsám.
30 Miſma és Dúma, Maſsa, Hadád és Téma. * 1 *Móſ.* 25:12-16.
31 Jétur, Náfis és Kedma: ezek az Iſmael' fiai.
32 Ketúrának pedig az Abrahám' ágyasának * fiai, kiket ſzüle, ezek: Zimrán, Joksán, Médán, Midián, Isbák és Súah. Es a' Joksán' fiai: Séba és Dédán.
33 Es a' Midián' fiai: Efa, Efer, Hánok, Abida és Eldáa; mind ezek Kétura' fiai *voltak*. * 1 *Móſ.* 25:1-4.
34 Abrahám pedig nemzé Isákot; Isák' * fiai pedig ezek: Eſau és Izrael.
* 1 *Móſ.* 25:19-26.
35 Eſaunak fiai: * Elifáz, Réhuel, Jéus, Jaalám, és Kórách.
36 Elifáz' fiai: Temán, Omár, Séfi, Gaátám, Kénáz, és Timnának *fia* Amálek. * 1 *Móſ.* 36:9-14.

37 Réhuel' fiai: Náhát, Zérah, Samma és Mizza.

38 Seir' fiai: Lótán, és Sobál, Sibon, Ana, Dison, Eser és Disán.

39 Lótán' fiai pedig: Hori és Hómám: Lótánnak húga pedig Timna.

40 Sobál' fiai: Alián és Manáchát, Ebál, Séfi és Onám; Sibon' fiai pedig: Aja és Ana.

41 Ana' fiai: Dison. Dison' fiai pedig; Hamrán és Esban, Itrán és Kerán.

42 Eser' fiai: Bilhán és Zaaván, Jaákán. Disán' fiai: Us és Arán.

43 Ezek pedig a' Királyok, kik uralkodának Edom' földén minek-elötte az Izrael' fiai közzül Király támadna: * Béla, Beór' fia, és az ö városának neve Dinhába vala.

* 1 *Mós.* 36: 31.

44 Es meg-hala Béla, és uralkodék ö helyette Jobáb a' Bozrából való Zérah' fia.

45 Es hogy Jobáb meg-hala, uralkodék ö helyette a' Témán tartománybéli Húsám.

46 Meg-hala Húsám-is, és uralkodék ö helyette Hadád a' Bédád' fia, ki meg-verte vala a' Midiánitákat a' Moáb' mezején: és az ö városának neve vala Avit.

47 Hadád-is hogy meg-hala, uralkodék ö helyette a' Masrekabéli Sámla.

48 Sámla-is pedig meg-hala, és uralkodék ö helyette Saul, a' Rehóbót folyó-viz mellöl való.

49 Saul-is meg-hala, és uralkodék ö helyette Baál-hanán az Akbor' fia.

50 Meg-hala végezetre Baál-hanán-is, és uralkodék ö helyette * Hadád: és az ö városának Páhi vala neve: feleségének pedig neve Mehetábel, Mátréd' leánya, melly vala Mézahább' leánya. * 1 *Mós.* 36: 39.

51 Meg-hala végezetre Hadád-is. Vóltanak pedig Edom' földének Hertzegi: Timna Hertzeg, Hália Hertzeg, és Jéteth Hertzeg;

52 Aholibama Hertzeg, Ela Hertzeg, és Pinon Hertzeg;

53 Kénáz Hertzeg; Témán Hertzeg, és Mibsár Hertzeg;

54 Magdiel Hertzeg, és Hirám Hertzeg. Ezek Hertzegek *vóltak* az Edomiták*nak földökben.*

II. RESZ.

Jákób 's Júda' fiai mind Isaiig.

1 EZek az Izrael' fiai: Rúben, * Simeón, Lévi, Júda, Issákár és Zebulon,

2 Dán, Jósef, Benjámin. Naftali, Gád és Aser. * 1 *Mós.* 35: 22-36.

3 Júdának fiai: * Er, Onán és Séla; e' három fiak születtenének néki a' Suának leányától, melly Kanaánbéli vala. Vala pedig ez Er, Júdának elsö-szülötte, igen gonosz az URnak szemei elött, melly-ért ötet meg-ölé.

* 1 *Mós.* 38: 2-5.

4 Támár * pedig az ö menye szülé ö néki Péreset és Zérát: A' Júdának fiai mindnyájan öten *valának.*

* 1 *Mós.* 38: 29. 30.

5 Péres' fiai, Hesron * és Hámul.

* 1 *Mós.* 46: 12.

6 Zérah' fiai pedig: Zimri, és Etán, és Hémán, és Kálkól és Dára: mindenestöl öten.

7 Kármi' fiai: Akár *, Izraelnek meg-háborítója, ki az átok alatt megtiltott marhának lopásában vétkezék.

8 Etán' fiai: Azária. * *Jós.* 7: 1. 25.

9 Hesron' fiai, * kik születtenek néki: Jérachméel, Rám és Kélubai:

10 Rám nemzé Amminádábot, Amminádáb pedig nemzé Naassont, a' Júda' fiainak Fejedelmét.

11 Naassón nemzé Sálmát, Sálma pedig Boázt;

12 Boáz nemzé Obedet: Obed nemzé Isait; * *Rnth* 4: 19-22.

13 Isai pedig nemzé Eliábot * az ö elsö-szülöttét, és Abinádábot másodikat, Simeát † harmadikat,

* 1 *Sám.* 16: 6. † 2 *Sám.* 13: 3.

14 Natanaélt negyediket, és Raddait ötödiket,

15 Olémot hatodikat, és Dávidot * hetedik fiát; * 1 *Sám.* 17: 1. 12. 13.

16 Es ezeknek nénnyeiket Sérujját és Abigailt. Sérujának pedig fiai *vóltanak*: * Abisai, Joáb † és ** Asael, e' három. * 2 *Sám.* 18: 2. 21: 17. † 1 *Kir.* 2: 5. 29. 31. ** 2 *Sám.* 2: 22. 23.

17 Abigail nemzé * Amasát: Amasának pedig *vala* attya az Ismael' nemzetségéböl való Jéter. * *r.* 12: 18.

2 *Sám.* 17: 25.

18 Káleb pedig a' Hezron' fia nemzett vala az ö Azuba nevü feleségétöl és a' Jériótól, és ezek az ö fiai: Jéser, és Sobáb és Ardon.

19 Azuba meg-hala, és Káleb vévé mágának feleségül Efratát, és e' szülé ö néki Húrt.

20 Húr nemzé Urit, Uri pedig * Beszaléelt. * 2 *Mós.* 31: 2-5.

21 Azután bé-méne Hesron a' Mákirnak Gileád' attyának leányához; mert ö ezt el-vette vala hatvan esztendös korában, és szülé önéki Ségubot.

22 Ségub pedig nemzé * Jáirt, kinek vóltanak hufzon-három városi a' Gileád' földén. * *Bir.* 10: 3.

23 Meg-vévé pedig a' Gessurénsoktól és Siriabéliektöl a' Jáirnak városit, Kénát városit-is, és annak faluit, *mindenestöl* hatvan várost. Mind ezek a' Mákir' fiáé, ki vala Gileádnak attya.

24 Minek-utánna pedig meg-hala Hesron Káleb-Efratában, akkor a' Hesron,

ron' felesége Abija szülé néki Ashúrt, a' Tékoa' attyát.

25 Voltának pedig Jérachméelnek a' Hesron' elsö-szülöttének fiai: elsö-szülött Rám, és Búna, és Orem, és Oszem, és Achija.

26 Vólt más felesége-is Jérachméelnek, Atára nevü; ez az Onám' annya.

27 Voltának pedig Rámnak Jérachméel' elsö-szülöttének fiai: Maás, Jámin és Héker.

28 Voltának az Onám' fiai: Sammai, Jáda: és Sammai' fiai: Nádáb és Abisúr.

29 Abisúr' feleségének neve Abihail, ki szülé néki Achbánt és Mólidót.

30 Nádáb' fiai: Séled és Appaim: de meg-hala Séled magtalanúl.

31 Appaim' fiai: Ifi; Ifi' fiai: Sésán; Sésán' leánya, Ahálai.

32 Jáda' fiai, ki vala Sammai' attyafia: Jéter és Jónathán: és Jéter meghala magtalanúl.

33 Jónathán' fiai: Pélet és Záza. Ezek voltak a' Jérachméel' fiai.

34 Nem voltak pedig Sésánnak fiai, hanem leányi: ennek-felette Sésánnak vala egy Égyiptombéli szolgája, Járha nevü.

35 Es adá Sésán az ö leányát feleségül e' Járha nevü szolgájának, ki szülé néki Athait;

36 Athai pedig nemzé Nátánt: Nátán nemzé Zabádot;

37 Zabád nemzé Efált: Efál nemzé Obedet;

38 Obed nemzé Jéhut: Jéhu nemzé Azáriát;

39 Azária nemzé Héleft: Héles nemzé Elását;

40 Elása nemzé Sisémait: Sisémai nemzé Sallumot;

41 Sallum nemzé Jékámiát: Jékámia pedig nemzé Elisámát.

42 A' Káleb' fiai pedig, ki Jérachméel' attya-fia vala, elsö-szülötte Mésa: e' vólt a' Zifnek és Maresa' fiainak attyok, Hebronnak-*is* attya.

43 Hebron' fiai: Kórah, Tappuah, Rékem és Séma.

44 Séma pedig nemzé Rahámot a' Jorkeám' attyát: és Rékem nemzé Samait.

45 A' Samai' fia pedig; Máon: ez a' Máon *vólt* a' Bethsúr' attya.

46 Héfa pedig, a' Káleb' ágyas-társa szülé Hárántot és Mósát, és Gázezt: És Hárán nemzé Gázezt.

47 Jaddai' fiai pedig: Régem, Jótám, Gésán, Pélet, Héfa és Saáf.

48 A' Káleb' ágyasa Maaka, szülé Sébert és Tirhánát.

49 A' Saáfnak, Madména' attyának *feleségе* pedig szülé Sévát, a' Makbéna' attyát, és a' Gibea' attyát: A' Káleb' leánya pedig vala * Akfa. * *Jós.* 15:16.

50 Ezek voltak Káleb' fiai, ki Húrnak, az Efrata' elsö-szülöttének fia vólt: Sobál, Kirját-jearim' attya.

51 Sálma, Beth-lehem' attya; Háref' Bethgáder' attya.

52 Voltak pedig Sobálnak-is a' Kirját-jearim' attyának fiai: Haroé, ki Menuhót' *földének* felét *birja vala.*

53 *Ezek* a' Kiriát-jearim' ház-népei: Jitréusok, Putéusok, Sumátéusok, Misraitéusok: Ezektöl származának a' * Sórátéusok és az Eftaolitéusok.

* *reſz.* 4: 2.

54 Sálma' fiai, Beth-lehem és Nétófáti, Joáb' házának koronái, és a' Sóréus, ki a' Menuhótnak felét *birja vala.*

55 Es Jaábesben lakozó tudós embereknek tselédi: a' Tiratéusok, Simatéusok, Sukatéusok; ezek a' Kinéus jövevények, kik származtak Hámáttól, a' Rékáb' * házának attyától.

* *Jér.* 53: 2.

III. RESZ.

Elö-számlálja a' Dávid' fiait, és a' Királyokat, 's Hertzegeket, kik ö töle származtak.

1 EZek voltak pedig Dávid' fiai, kik születtetének néki Hebronban: Elsö-szülötte vala * Amnon, Jezréelböl való Ahinoámtól: második vala Dániel, Kármelböl való Abigailtól.

* 2 *Sám.* 3: 2.

2 Harmadik * Abfolon, ki Maakának a' Gessurbéli Talmai Király' leányának fia *vala*: Negyedik Adónia, Haggitól való. * 2 *Sám.* 15: 13. 16: 22. 18: 15.

3 Ötödik Séfátia, Abitáltól való: Hatodik Jitreám, Egla feleségétöl.

4 E' hat *fiak* születtetének néki Hebronban, * a' hol uralkodék hét esztendeig 's hat hónapig; Jérusálemben pedig harmintz-három esztendeig uralkodék. * 2 *Sám.* 5: 4. 5.

5 Ezek születtetének pedig önéki Jérusálemben: Simea, Sobáb, Nátán, és * Salamon, négyen Báthsuától, Ammielnek leányától. * 2 *Sám.* 5: 14.

6 Es Jibchár, Elisáma, és Elifélet.

7 Nógah, Néfeg és Jáfia.

8 Ismét Elisáma, Eliáda és Elifélet, kilentzen.

9 Mind ezek a' Dávid' fiai, az ö ágyás-társainak fiain kivül: és Támár * ezeknek húgok *vala.* * 2 *Sám.* 13:14.

10 Salamonnak pedig fia vólt * Roboám: ennek fia Abija, ennek fia Asa, ennek fia Jósafát, * 2 *Kir.* 11: 43. 12: 17-19.

11 Ennek fia * Jórám, ennek fia Acháziás, ennek fia Joás, * 2 *Kir.* 8: 16-18.

12 Ennek fia * Amáfiás, ennek fia Azárias: ennek fia Jótám, * 2 *Kir.* 14: 1-3.

13 En-

13 Ennek fia * Acház, ennek fia † Ezékiás, ennek fia ** Manasse,
* 2 *Kir.* 16:1-5. † 2 *Kir.* 18:1-9. 20:6.
** 2 *Kir.* 21: 1-16.
14 Ennek fia Amon, ennek fia Jósiás,
15 Jósiásnak pedig fiai: elsö-szülötte Johanán, második Jójákim, harmadik Sédékiás, Sallum negyedik.
16 Jójákim' fiai: Jékóniás, ennek fia * Sédékiás. * 2 *Kir.* 24: 17. 18. 25: 7. 9.
17 Jékóniásnak * fiai: Assir, ennek fiai Saálthiel. * 2 *Kir.* 24: 15.
18 *Ennek* pedig *fiai:* Málkirám, Pedája, Sénasár, Jékámia, Hosáma, és Nédábia.
19 Pedája' fiai: Zerubábel és Simei. Zerubábel' * fia: Mesullám, Hanánia: és az ö húgok *vala* Selómit.
* *Esdr.* 2: 2. 3: 8.
20 Es Hásuba, Ohel, Berekia, Hasádia, és Jusáb-Hésed, *ezek* öten.
21 Hanánia fiai: Pelátia és Jésaia: *ennek* fia Refája: *ennek* fia Arnán, ennek fia Obádia, ennek fia Sekánia.
22 Es Sekánia' fiai: Semája. Semája' fiai: Hattus, Jigeál, Báriah, Neária és Sáfát, *ezek* haton.
23 Neária' fia: Eljohénai, Ezékiás, és Azrikám, *ezek* hárman.
24 Eljohénai' fiai: Hódajéva, Eliásib, Pelája, Akkub, Johanán, Delája és Anáni: *ezek* heten.

IV. RESZ.

Júdának és Siméonnak nemzetségei.

1 Juda' fiai *ezek*-Péres, * Hesron, Kármi, Húr és Sobál. * *r.* 2: 4.
2 Reája pedig a' Sobál' fia nemzé Jahátot; Jahát nemzé Ahumáit és Lahádot; ezek a' Sorátéusok' * nemzetségi. * *r.* 2: 53.
3 Etám' attyának *tseledi* ezek: Jézreel, Jisma, Jédbás; és az ö húgoknak neve Selelpóni.
4 Penuel pedig Gédor' attya, és Ezer, Húsa' attya. Ezek Efrata' elsö-szülöttének, *tudni-illik* Húrnak fiai, ki vala a' Beth-lehemiták' attyok.
5 Ashúrnak pedig a' Tékoa' attyának vólt két felesége, Heléa és Naára.
6 Es Naára szülé néki *ezeket:* Ahuzámot, Héfert, Teménit, és Ahásztárit: ezek a' Naára' fiai.
7 Heléa' fiai, Séret, Jésohár, és Etnán, *és Kótz.*
8 Kótz pedig nemzé Hánubot, Hásobébát, és Aharhel' nemzetségit, ki Hárumnak fia vala.
9 Vólt pedig Jábes az ö attya-fiainál betsületesb; és ezért nevezé ötet az ö annya Jábesnek, mondván: Mivelhogy *nagy* fájdalommal * szülém ötet, *azért így kell nevezni.*
* 1 *Mós.* 35: 16-18.
10 Es Jaábes az Izraelnek Istenét hívá segítségül, mondván: Ha engemet igen meg-áldándasz, és az én határomat meg-szélesítended, és a' te kezed én velem lejénd, és engem' minden veszedelemtöl meg-óltalmazándász, hogy bút ne lássak! Es meg-adá Isten néki, a' mit kért vala.
11 Kélub pedig, a' Súcha' attya-fia, nemzé Méhirt: ez az Eshon' attya.
12 Eshon nemzé Rafának és Páseáchnak, és Tehinnának a' Náhás város attyának házá-népét: Ezek a' Rékától való férjfiak.
13 Kenáz' fiai: Otniel * és Serája, Otniel' fiai, Hatát *és Meonótai.*
* *Jós.* 15: 17. *Bir.* 1: 13.
14 Meonótai nemzé Ofrát: Serája pedig Joábot, ki a' mester-emberek' völgyében *lakozóknak* attyok vala; mert *azok* mester-emberek valának.
15 Káleb' fiai, ki Jésunné' fia vala: Irú, Ela és Naám: Ela' fiai: Kénáz.
16 Jéhalélel' fiai: Zif, Zifa, Tirja és Asárel.
17 Ezra' fiai: Jéter, Méred, Efer és Jálon; és szülé a' *Méret' felesége* Mirjámot, Sammait és Isbát, Eshemóa' attyát.
18 Ennek felesége pedig Jehudája szülé Jéredet, a' Gédor' attyát, és Hébért a' Sókó' attyát, Jékuthielt-is a' Zánoah' attyát: 's ezek a' Bithiának Faraó' leányának fiai, kit Méred elvett vala.
19 Hódia nevü feleségének pedig fiai: ki vala a' Naám' nénnye, ki *ismét* Kéhila' attya vala, ezek: Hagármi és Maakátbéli Eshemóa.
20 Simon' fiai: Amnon, Rinna, Benhanán, és Thilon. Jishi' fiai: Zohét és Benzohét.
21 Júda' fiának Sélának * fiai: Er, Léka' attya, és Laáda, Maréfa' attya, az Asbéa' házában a'bibor fzövök' háza-népének-is attyok vala.
* 1 *Mós.* 38: 5.
22 Es Jókim, és a' Kozebának lakosi, és Joás és Saráf, kik uralkodtak Moábnak *földében*, és Jáfubi. Léhem. De *ezek immár* régi dolgok.
23 Ezek fazekasok *vóltak*, és lakoztak a' plánták között és a' kertek mellett: és ott maradtak a' Királyal az ö dolgában.
24 Simeon' fiai: * Némuel, Jámin, Járib, Zérah, Saul. * 1 *Mós.* 46: 10.
25 Sallum ennek fia, Mibsám ennek fia, Misma ennek fia.
26 Misma' fiai: Hammúel ennek fia, Zakkur ennek fia, és Simi ennek fia.
27 Siminek *vóltak* tizen-hat fiai 's hat leányi: az ö attya-fiainak pedig nem vóltak fok fiai; minden nemzetségek-is nem vólt annyi, mint a' Júda' fiai.
28 La-

28 Lakoznak vala pedig * Bérsebában és Móladában, és Hasárſuálban,
* *Jóſ.* 19: 1. 2.
29 Bilhában, Esemben és Toládban,
30 Bétuelben, Hormában és Siklágban,
31 Béth-markabótban, Hasár-ſuſimban, Beth-biriben és Saháraimban: Ezek *valának* az ö városaik mind addiglan, mig Dávid Királyá lön.
32 Faluik pedig *ezek*: Etám, Ain, * Rimmon, Tóken és Asán, öt városok.
* *Jóſ.* 19: 1. 7.
33 Es minden faluk, mellyek valának a' városok körül ſzintén Bálig: E' *vólt* az ö lakó-helyek, nemzetségekis ö nékik:
34 Meſobáb, Jámlek és Jóſa, Amáſia' fia.
35 Es Jóel, és Jéhu a' Jóſibia' fia, ki Serája' fia, ki Aſiel' fia *vala*.
36 Es Eljoénai, Jaákoba, Jéſohája, Asája, Adiel, Jeſimóel és Benája.
37 Ziza, a' Sifi' fia, ki Alon' fia, ki Jedája' fia, ki Simri' fia, ki Semája' fia.
38 Ezek vóltak, kik nevezetes Fö emberek valának az ö nemzetségekben, 's kik igen meg-ſokaſodtanak vala az ö attyoknak házokban.
39 El-indúlának azért Gédorba, hogy bé-mennének annak a' völgynek ſzinte Nap-kelet felöl való réſzéig, hogy kereſnének az ö barmaiknak legeltetö helyet.
40 Találának-is ſiros és jó legeltetö helyet, (az a' föld pedig vala tágas, nyúgodalmas és békeſséges,) mert Hámnak nemzetségi laktak vala az elött ott.
41 El-menvén pedig e' meg-írattatott ſzemélyek, Ezékiáſnak * a' Júda' Királyának idejében, azoknak Sátoraikat meg-verék, és a' lakó helyeket, mellyek ott találtatának, és le-vágák öket mind e' napig, és ö helyettek ott lakának; mert az ö barmaiknak ott jó legeltetö mezejek vala.
* 2 *Kir.* 18: 1.
42 Ennek-felette a' Simeon' fiai közzül *némellyek* el-menének a' Seir' * hegyére, úgy-mint öt-ſzázan: Kik elött járók valának a' Jéſi' fiái, Pelátja, Nehárja, Refája és Uzziel.
* 5 *Móſ.* 1: 4. 5.
43 Es valakik az Amélek' * nemzetiben meg-maradtak vala, mind le-vágák azokat, és ott le-telepedének mind e' mái napig. * 1 *Sám.* 15: 7.

V. RESZ.

Rúben', Gád' és Manaſsé' fél nemzetsége: ſzaporodáſok.

1 RUbennek pedig az Izrael' elsö-ſzülöttének fiai: (mert ö vólt elsöſzülött: mikor pedig * meg fertéztette vólna az ö attyának ágyas-házát, adattaték az ö elsö-ſzületésének méltósága a' Jóſef' fiainak, ki Izrael' fia vala: mindazáltal nem azért, hogy ö néki tulajdoníttatnék *egéſzen* az elsöſzületés. * 1 *Móſ.* 35: 22.
2 Mert Júda * vala méltóságosb az ö attya-fiai között, és ö belöle *vólt* a' Fejedelem, jóllehet az elsö-ſzületéſ*nek haſzna* Jóſefé *lön.*) * 1 *Móſ.* 49: 8.
3 Ezek *mondom* a' * Rúbennek Izrael' elsö-ſzülöttének fiai: Hánok, Pallu, Heſron és Kármi.
* 1 *Móſ.* 46: 8. 9.
4 Jóel' fiai: Semája ennek fia, Góg ennek fia, Simei ennek fia.
5 Mika ennek fia, Reája ennek fia, Baál ennek fia.
6 Beéra ennek fia, kit fogva el-vitt vólt Tiglát-Pilnéſer, az Aſſiriabéli Király; e' vala Fejedelmek a' Rúbenitáknak.
7 Az ö attya-fiai pedig az ö házoknépe ſzerínt, mikor nemzetségenként ſzámláltatnának, akkor vala Fejedelem köztök Jéhiel és Zakariás.
8 Béla-is Azáz' fia, ki Séma' fia, ki Jóel' fia vala, ki lakik vala Aróerben * Nébóig és Baál-Meónig. * *Jóſ.* 13:15.
9 Nap-kelet felöl-is lakik vala a' puſztába való bé-menetelig, az Eufrátes folyó-víztöl fogva; mert az ö barmaik Gileád' földén igen meg-ſzaporodtak vala.
10 Saul Királynak idejében pedig támaſztának hadat a' Hágárénuſok ellen, és el-húllának *azok* az ö kezek miatt, és lakának azoknak sátoraikban, Gileádnak Nap-kelet felé való egéſz tartományában.
11 A' Gád' fiai pedig ö ellenekben laknak vala a' Básán' * földén Salkáig.
Jóſ. 13: 24-30.
12 Jóel vala elöttök járó, Sáfán máſodik az után: Jahánai pedig és Sáfát Básánban *lakának*.
13 Ezeknek pedig attyok-fiai, az ö attyaiknak tseledjek ſzerínt, valának Mikáel, Méſullám, Séba, Jórai, Jaékán, Zia és Eber, heten.
14 Ezek az Abihail' fiai, ki Húri' fia, ki Jároáh' fia, ki Gileád' fia, ki Mikáel' fia, ki Jéſisai' fia, ki Jahadó' fia, ki Búz' fia *vala*.
15 Es mikor Ahi, a' Güni' fiának *tudni-illik* Abdielnek fia, Fejedelem vólna az ö attyok' háza-népe között.
16 Mikor laknának Gileádban, Básánban, és ezekhez tartozó falukban: és Sáronhoz * tartozó helyekben, mind az ö határokig. * *v.* 27: 29.
17 Kik mind meg-ſzámláltatván, Jótámnak * a' Júda' Királyának idejében: és Jéroboámnak † az Izrael' Királyának idejében. * 2 *Kir.* 15: 5.
† 2 *Kir.* 14: 16.

18 A'

18 A' Rúben' fiai közzül és a' Gáditák közzül, és a' Manassé' fél nemzetsége közzül, erös, pais és fegyver hordozó férjfiak, kéz-ivesek, és a' hadakozásban tudósok, negyven-négy ezeren, hét-százan és hatvanon hartzra kime-hetö *férjfiak.*

19 Hadakozának a' Hágárénusok ellen, Jétur, Náfis és Nódáb ellen.

20 És győzedelmesek lévének azokon, és kezekbe adattatának a' Hágárénusok, és mind azok, kik ezekkel valának; mert az Istenhez fel-kiáltottak vala a' hadban, *melly-ért Isten-is* öket meg-hallgatá; mert ö benne biztak vala.

21 És sákmányt vetének az ö barmaikban, a' tevék közzül *nyerének* ötven-ezeret, a' juhok közzül két-százs ötven-ezeret, a' szamárok közzül két-ezeret, és száz-ezer embert.

22 A' seb miatt pedig sokan el-húllának; mert Istentöl vala az a' hartz; és azok helyett lakának mind addig, miglen öket *Isten* fogságba * viteté.

* *v.* 26. 2 *Kir.* 17: 6. 18.

23 A' Manassé' nemzetségének felének fiai laktanak a' földön, melly hívattatik * Básánnak, Baál Hermonig és Senirig: *az-az*, Hermon hegyig; mert igen meg-sokasúltak vala.

* *Jós.* 13: 30.

24 Es ezek vóltak az ö attyok' házanépének Fejedelmi: Efer, Jishi, Eliel, Azriel, Irméja, Hodávia és Jahdiel, igen erös férjfiak, nevezetesek, kik az ö attyok' háza-népe között fök vóltak.

25 Vétkezének * pedig az ö attyoknak Istene ellen; mert a' földnek lakóinak bálvány-Istenivel paráználkodának, kiket Isten szemek elöl el-veszített vala.

* 2 *Kir.* 17: 7-17.

26 Fel-indíta azért az Izraelnek Istene Púlnak az * Affiriabéli Királynak szívét, és Tiglát-Pilnésernek az Affiriai Királynak szívét, és fogva elvivé öket, a' Rúbenitákat, a' Gáditákat, és a' Manassé' fél nemzetségét-is: és el-vivé öket Helához, és Háborba, és Harába, és a' Gózán' folyó-vizéhez mind e' mái napig.

* 2 *Kir.* 15: 19-29.

VI. RÉSZ.

A' Papoknak és Lévitáknak nemzetségek, tiszтek, és lakó városaik.

1 LEvi' fiai: Gerson *, Kéhát és Mérári.

* 1 *Mós.* 46: 11.

2 Kehát' fiai pedig: Amrám, Ishár, Hebron és Uzziel.

3 Amrám' fiai: Aron *, Móses és Mária. Aron' fiai: Nádáb, † Abihu, Eleázár és Itamár.

* 2 *Mós.* 2: 1. 2. 10. 4: 14. † 2 *Mós.* 6: 23.

4 Eleázár nemzé Fineást; Fineás nemzé Abisuát;

5 Abisua pedig nemzé Bukkit, Bukki nemzé Uzzit;

6 Uzzi nemzé Zeráhiát; Zeráhia nemzé Mérajótot;

7 Mérajót nemzé Amáriát; Amária nemzé Ahitubot;

8 Ahitub * nemzé Sádókot †; Sádók nemzé Ahimáhást;

* 2 *Sám.* 8: 17. † *v.* 27: 17.

9 Ahimáhás nemzé Azáriát; Azária nemzé Jóhanánt;

10 Jóhanán nemzé Azáriát *: e' vala Pap a' Házban, mellyet Salamon Jérusálemben épített vala.

* 2 *Krón.* 26: 17.

11 Azária nemzé Amáriát; Amária nemzé Ahitubot;

12 Ahitub nemzé Sádókot, Sádók nemzé Sallumot;

13 Sallum nemzé * Hilkijást; Hilkija nemzé Azáriát;

* 2 *Kir.* 22: 4.

14 Azária nemzé Séráját *, Sérája nemzé Jéhozadákot.

* 2 *Kir.* 25: 18. 21.

15 Jéhozadák pedig *fogságba* méne, mikor az UR Júdát és Jérusálemet fogságba viteté * Nabukodonozor által.

* 2 *Kir.* 25: 8-11.

16 Lévi' fiai, *mondom*, Gerson, Kéhát és Mérári.

17 Ezek a' Gerson * fiainak neveik: Libni és Simi.

* 2 *Mós.* 6: 17.

18 Kéhát' fiai: Amrám, Ishár, Hebron és Uzziel.

19 Mérári' fiai: Máchli és Musi. Ezek azért a' Lévi' ház-népei az ö Eleik szerint.

20 Gersonnak fiai: Libni az ö fia, Jáhát ennek fia, Zimma ennek fia.

21 Jóah ennek fia, Iddó ennek fia, Zérah ennek fia, és Jéathérai ennek fia.

22 Kéhát' fiai: Amminádáb az ö fia, Kórah ennek fia, és Assir * ennek fia:

* 2 *Mós.* 6: 24.

23 Elkána ennek fia, Ebiásáf ennek fia, és Assir ennek fia.

24 Táchát ennek fia, Uriel ennek fia, Uzzija ennek fia, és Saul ennek fia; és *Elkána ennek fia.*

25 Elkána' fiai: Amásai és Ahimót.

26 *Amásainak fia* Elkána: Elkána' fiai: Sófai az ö fia, és Náhát ennek fia.

27 Eliáb ennek fia, Jérohám ennek fia, Elkána ennek fia, * Sámuel ennek fia.

* 1 *Sám.* 1: 1.

28 Sámuel' * fiai pedig: elsö-szülött Vásni, és Abija.

* 1 *Sám.* 1: 1. 20. 3: 19. 7: 14.

29 Mérári' fiai: Máchli az ö fia, Libni ennek fia: Simi ennek fia, es Uzza ennek fia.

30 Siméa ennek fia, Haggija ennek fia, és Asája ennek fia.

31 Ezek pedig a' kiket Dávid válogata az UR' Házában az enekléshez, minek-utánna az *Isten*' Ládája * megnyúgovék-

* 2 *Sám.* 6: 17.

32 Szolgáltak pedig énekléſſel a' gyülekezetnek sátorának hajléka előtt, miglen Salamon * épité az UR' Házát Jerusálemben, és állottak az ö szolgálatjokban ki-ki mind az ö rendi ſzerint. * 1 *Kir.* 6 : 1. 38.

33 Ezek pedig a' kik ſzolgáltak és ezeknek fiai, a' Kéhátiták' fiai közzül, Hémán fö éneklö Jóel' fia, ki Sámuel' fia.

34 Ki Elkána' fia, ki Jérohám' fia, ki Eliel' fia, ki Thóa' fia.

35 Ki Tzúf' fia, ki Elkána' fia, ki Mahár' fia, ki Amálai' fia.

36 Ki Elkána' fia, ki Jóel' fia, ki Azárja' fia, ki Séfánia' fia.

37 Ki Táchát' fia, ki Afsia' fia, ki Ebiásáf' fia, ki Kóra * fia. *v. 22.

38 Ki Ishár' fia, ki Kéhát' fia, ki Lévi' fia, ki * Izrael' fia. *r. 2 : 1.

39 Es ennek attya-fia Asáf, ki jobb keze felöl áll vala : Asáf a' Berekiás' fia, ki Simea' fia *vala.*

40 Ki Mikáel' fia, ki Baháſia' fia, ki Melkija' fia.

41 Ki Ethni' fia, ki Zérah' fia, ki Adája' fia.

42 Ki Etán' fia, ki Zimma' fia, ki Simei' fia.

43 Ki Jábát' fia, ki Gerſon' fia, ki † Lévi' fia. † *v.* 1.

44 Továbbá a' Mérári' * fiai, kik azokkal atya-fiaſok valának, bal-kéz felöl *állnak vala* : Etán, Kiſi' fia, ki Abdi' fia, ki Melluk' fia. * *v.* 1.

45 Ki Kasábja' fia, ki Amáſia' fia, ki Hilkija' fia.

46 Ki Amſi' fia, ki Báni' fia, ki Sémet' fia.

47 Ki Máchli' fia, ki Muſi' fia, ki Mérári' fia, ki * Lévi' fia. * *v.* 1.

48 Némellyek pedig a' Léviták közzül, kik ezeknek attyok-fiai valának, rendeltetnek vala az Iſten' Házának hajlékának egyéb ſzolgálatjára.

49 Aron * pedig és az ö fiai az egéſzen meg-égetendö áldozatnak óltára mellé, és a' füſtölö óltár mellé a' legſzentségesb helynek ſzolgálatja mellé, és az Izraelnek meg-ſzentelésére *rendeltetének* mind a' ſzerint, valamint Móſes az Iſten' ſzolgája meg-parantsolta vala. * 2 *Móſ.* 30 : 7-10. 3 *Móſ.* 8 : 1-36. 4 *Móſ.* 4 : 16.

50 Aron' fiai pedig ezek : Eleázár, ennek fia Fineás, ennek fia Abisún.

51 Ennek fia Bukki, ennek fia Uzzi, ennek fia Zerája.

52 Ennek fia Merájót, ennek fia Amárja, ennek fia Achitúb.

53 Ennek fia Sádók *, ennek fia Ahimaás. * 2 *Sám.* 15 : 27.

54 Es ezek az ö *lakó helyeik, az ö házok és határok ſzerint, *tudni-illik* az Aron' fiaié a' Kéhátiták' nemtzetsége ſzerint; mert e' jutott vólt ö nékiek ſors által. * *v.* 55-81. *Jóſ.* 21 : 9-13.

55 Adák azért nékik Hebront a' Júda' földében, és a' körülötte való hóſtátot.

56 De azért e' városnak mezeit és annak faluit adák * Kálebnek, a' Jéfunné' fiának. * 4 *Móſ.* 14 : 30.

57 Az Aron' fiainak azért a' Júda' városi közzül adák a' gyilkoſok' mentségére rendeltetett *városokat*, Hebront, Libnát és a' mellette való hóſtátott, Jatthirt és Eſthemoát, és ezeknek-is hóſtátit.

58 Es Hilent és annak hóſtátit, és Débirt és annak hóſtátit.

59 Asánt és annak hóſtátit, és * Beth-sémeſt és annak hóſtátit.

* 1 *Sám.* 6 : 19.

60 A' Benjámin' nemzetségéböl ; Gébát és annak hóſtátit, Alémetet és annak hóſtátit, Anatót *városi-is* és annak hóſtátit. Ezeknek vala az ö nemzetségek ſzerint tizen-három városok.

61 A' Kéhát' több fiainak az egy nemzetségnek tselédjéböl, és a' fél nemzetségböl, *tudni-illik* a' Manaſſé' * nemzetségének feléböl ſors által tiz városok *adának*. * *Jóſ.* 21 : 1. 9-42.

62 A' Gerſon' fiainak pedig az ö nemzetségek ſzerint, az Iſſakár' nemzetségéböl, az Aſernek nemzetségéböl, a' Naftali nemzetségéböl és a' Manaſsé' nemzetségéböl Básánban tizen-három városok.

63 A' Mérári' fiainak az ö nemzetségek ſzerint, a' Rúben' nemzetségéböl, a' Gád' nemzetségéböl és a' Zébulonnak nemzetségéböl ſors által tizen-két városok.

64 Adának, *mondom*, az Izrael' fiai a' Lévitáknak városokat ; azoknak hóſtátjaikkal egybe.

65 (Minek-utánna adtak vólna ſors által a' Júda' nemzetségéböl, a' Simeon' nemzetségéböl és a' Benjámin' nemzetségéböl) bizonyos nevü városokat.

66 Elö-ſzör azoknak, a' kik valának a' Kéhát' fiainak házok-népe közzül, (vóltak pedig ezeknek városaik és határok az Efraim' nemzetségéböl.)

67 Ezeknek, *mondom*, adák a' mentségre *rendeltetett* városokat, Sékemet és annak hóſtátit az Efraim' hegyén : Gézert * és annak hóſtátit.

* 1 *Kir.* 9 : 15.

68 Es Jokmeámot és annak hóſtátit ; Beth-horont és annak hóſtátit.

69 Ajalont * és annak hóſtátit ; Gáth-rimmont-is és annak hóſtátit.

* *Jóſ.* 10 : 12.

70 A' Manaſſé' nemzetségének feléböl, Anert és annak hóſtátit, Bileámot és annak hóſtátit, a' Kéhát' meg-maradott fiainak tselédjének.

71 A' Gerſon' * fiainak pedig a' Manaſſé' fél nemzetségéből Gólánt Básánban, és annak hóſtátit: és Aſtarótot és annak hóſtátit: *v. 1.*

72 Az Iſſákár nemzetségéből adák Kédeſt és annak hóſtátit; Dobrátot és annak hóſtátit;

73 Rámótot és annak hóſtátit, Anémet és annak hóſtátit.

74 Az Aſer' nemzetségéből Másált * és annak hóſtátit, és Abdont és annak hóſtátit; * *Józ.* 21: 30.

75 Hukókot és annak hóſtátit; Réhobot és annak hóſtátit.

76 A' Naftali' nemzetségéből Kédeſt Galileában, és annak hóſtátit; Hammont és annak hóſtátit; és Kirjáthaimot és annak hóſtátit.

77 A' Mérári' * meg-maradott fiainak a' Zébulon' nemzetségéből Rimmonót és annak hóſtátit; 's Thábort, és annak hóſtátit. *v. 1.*

78 A' Jordánon túl Jérikó ellenében, a' Jordánnak Nap-kelet felöl való részében, a' Rúben' nemzetségéből Béſert a' puſztában, és annak hóſtátit; Jahását és annak hóſtátit;

79 Kedemótot és annak hóſtátit; Méfaátot és annak hóſtátit.

80 A' Gád' nemzetségéből Rámótot * Gileádban, és annak hóſtátit; Mahanaimot és annak hóſtátit;

* *Józ.* 21: 38.

81 Hesbont és annak hóſtátit; Jaázert és annak hóſtátit.

VII. RESZ.

Az Iſſakár', Benjámin', Naftali', Manaſſé', Efraim' és Aſer' nemzetségei.

1 Iſákár' * fiai: Thóla, Púa, Jáſub, és Simron, négyen.

* 1 *Móſ.* 46: 13.

2 Thóla' fiai pedig: Uzzi, Réfája, Jériel, Jachmai, Jibsám és Sámuel, kik Fejedelmek valának az ö attyaiknak tselédjekben: A' Thóla' fiai valának igen erös férjfiak az ö nemzetségek ſzerínt; ezeknek pedig ſzámok * Dávid' Király' idejében huſzon-két ezer és hat-ízáz vala. * 2 *Sám.* 24: 2. 9.

3 Uzzi' fiai: Izráhja: és az Izráhja' fiai Mikáel, Obadia, Jóel, Iſſia, öten: kik mind Fö emberek valának.

4 Kikkel valának az ö nemzetségek ſzerínt, az ö attyaiknak tselédjek ſzerínt hadakozó férjfiak harmintz-hat ezeren; mert ſok feleségeik vóltanak, és azért ſok fiaik-is.

5 Ezeknek attyok-fiai-is, Iſſakárnak egéſz nemzetsége ſzerínt erös férjfiak valának, nyóltzvan-hét ezeren ſzám-ſzerínt mindenestől.

6 Benjámin' * *fiai:* Béla, Béker és Jédiáel, hárman. * 1 *Móſ.* 46: 21.

7 Béla' fiai: Esbon, Uzzi, Uzziel, Jérimót és Hiri, öt Fö-emberek az ö nemzetségekben igen erösek, kik mikoron renddel nemzetségek ſzerínt meg-ſzámláltattanak, vóltak huſzonkét ezeren és harmintz-négyen.

8 Béker' fiai: Zémira, Joás, Eliézér, Eljoénai, Omri, Jeremót, Abija, Anatót és Alémet; ezek mindnyájan Béker' fiai.

9 Szám ſzerínt pedig, az ö nemzetségeknek rendi ſzerínt, az ö attyoknak tselédjekben erös Fö emberek *találtattak* húſz ezeren és két-ízázan.

10 Továbbá Jédiael' fiai: Bilhán; Bilhán' fiai: Jéus, Benjámin, Ehud, Kénaána, Zetán, Tárſis és Ahiſahár.

11 Ezek mind Jédiael' fiai, az ö attyok' *nemzetségében* Fö emberek és igen erösek, kik tizen-hét-ezeren és két-ízázan mehetnek vala ki a' viadalra.

12 Ir' fiai: Suppim és Huppim: Húſim Ahernek fia.

13 Naftali' * fiai: Jachtziel, Gúni, Jéſer, Sallum; Bilha' fiai.

* 1 *Móſ.* 46: 24.

14 Manaſſé' fiai: Afriel, kit ſzüle *az ö felesége.* (Az ö ágyas-társa pedig a' Siriabéli aſzſzonyi-állat ſzülé Mákirt, a' Gileád' attyát.

15 Mákir pedig vévé feleségül Huppimnak és Suppimnak húgát, kinek neve Maaka.) A' máſiknak neve * Sélofhád. A' Sélofhádnak leányi vóltak. * 2 *Móſ.* 27: 1.

16 Maaka a' Mákir' felesége ſzüle fiat, kit neveze Péreſnek: annak pedig öttsét Séreſnek. Ennek fiai: Ulám és Rékem.

17 Ulám' fiai: Bédán. Ezek á Gileád' fiai, ki Mákir' fia vólt, ki Manaſſé' fia vólt.

18 Az ö húga pedig Moléket ſzülé Iſhódot, Abiézert, és Máchlát, *és Semidát.*

19 Sémidának fiai vóltak: Ahián, Sékem, Likhi és Aniám.

20 Efraim' * fiai pedig: Sútelách, kinek fia Béred, ennek fia Táhát, ennek fia Elhada, ennek fia Táhát.

* 4 *Móſ.* 26: 35.

21 Ennek fia Zabád, ennek fia Sútelách és Ezer, és Elhád. Es megölék ezeket a' Gáthbéliek a' földnek lakoſi; mert alá-mentek vala, hogy a' *Gáthbéliek*nek barmaikat el-hajtanák.

22 Efraim azért az ö attyok ſokáig ſiratá öket, kihez el-mennek vala * az ö attya-fiai, és ötet vigaſztalják vala.

* *Jób.* 2: 11.

23 Bé-méne azért az ö feleségéhez, ki fogada méhében és ſzüle fiat: és nevezé Bériának, mivelhogy nagy keſerüségben vólt vólna az ö háza-népéért.

24 Leányának neve Seéra vala, ki meg-építé mind az alsó s' mind a' felsö-

sö-Beth-hóront, Uzen-Seérát-is.

25 Réfah-is ö fia, és Refef, ennek fia Théla, ennek fia Tahán.

26 Ennek fia Laadán, ennek fia Ammihúd, ennek fia Elisáma.

27 Ennek fia Nún, ennek fia * Jósué. *4 *Móf.* 13: 9. *Jóf.* 1: 1.

28 Ezeknek pedig birodalmok és lakó-helyek Béthel és ennek falui: Nap-keletre Naarán, Nap-enyéfzetre Gézer és ennek falui; Sékem és ennek falui, fzintén Gázáig, és ehez tartozó falukig.

29 Es a' Manaſſé' fiai birodalmok mellett-is *birják vala ezeket:* Bethſeánt és ennek faluit, Thanákot és ennek faluit, Megiddót és ennek faluit, Dórt és ennek faluit. Ezekben laktak az Izrael' fiának Jófefnek * fiai.

*1 *Móf.* 48: 5.

30 Aſer' fiai: *Jimna, Jiſva, Jiſvi, Béria: és Sérah az ö húgok.

31 Béria' fiai: Héber és Málchiel, ki vólt Birzávit' attya. *1 *Móf.* 46: 17.

32 Héber pedig nemzé Jafletet, Sómert, Hótámot, és Suát az ö húgokat.

33 Jafleť fiai: Pasák, Bimhál, Asvát; ezek Jafleť fiai.

34 Sómer' fiai: Ahi és Róhega, Jehubba és Arám.

35 Ennek pedig attya-fiának a' Hélemnek fia vala Sófách, Jimna, Séles és Amál.

36 Sófách' fiai: Suách, Harnefer, Suál, Béri és Imra,

37 Béſer, Hód, Samma, Silsa, Itrán és Beéra.

38 Jéter' fiai: Jefunné, Piſpa és Ara.

39 Ulla' fiai: Ara, Hanniel, és Rísja.

40 Ezek mind Aſer' fiai, Fö emberek az ö nemzetségekben, válogattattak, erőſsek, a' Fö embereknek-is Fejek: és meg-fzámláltatván az ö nemzetségeknek rendi ſzerint viadalra, fzámok *vólt* huſzon-hat ezer férjfiak.

VIII. RESZ.

A' Benjáminnak, és abban Saulnak nemzetségi laſtroma.

1 BEnjámin * pedig nemzé Bélát az ö elsö-ſzülöttét, máſodikat Asbélt, harmadikat Achráhot,

2 Negyediket Nóhát, és Ráfát ötödiket. * 1 *Móf.* 46: 21.

3 (Bélának fiai vóltak: Adár, Géra és Abihúd,

4 Abiſua, Naámán, Ahóah.)

5 Gérát, Sefufánt és Hurámot.

6 Ezek az Ehud' fiai: (Ezek vóltak Fö emberek a' Géba *városban* lakó nemzetség között, kiket költöztetének Manahátba,)

7 Naámánt és Ahiját, és Gérát elköltözteté: Nemzé pedig Uzzát és Achihúdot.

8 Saharáim pedig nemzé a' Moáb' mezején, minek-utánna azokat elhagyá, az ö *két* feleségétöl Húſimtól és Baarától.

9 Nemzé, *mondom*, a' Hódes nevü feleségétöl Jobábot és Sibját, Mésát és Málkámot.

10 Jéuſt-is, Sobját és Mirmát: Ezek az ö fiai; Fö emberek az ö nemnemzetségekben.

11 Húſimtól nemzé Abitubot és Elpaált.

12 Elpaál' fiai: Eber, Miſeám és Sémed: E' rakatá Onot és Lódot 's ennek faluit.

13 Béria, Séma, (ezek vóltak az Ajalonban lakozók attyaiknak' Fejei, és ezek üzték vala el a' Gáthnak lakóit.)

14 Ahió pedig, Sasák, Jeremót,

15 Zebádia, Árád, Ader,

16 Míkáel, Iſpa, Jóha, Béria' fiai.

17 Zebádia, Méſullám, Hizki, Héber,

18 Iſmérai, Izlia és Jobáb; Elpaál' fiai,

19 Jákim pedig, Zikri, Zabdi,

20 Eliénai, Sillétai, Eliel;

21 Adája, Berája és Simrát, Simei' fiai.

22 Iſpán pedig, Eber, Eliel,

23 Abdon, Zikri, Hanán,

24 Hanánja, Elám, Anatótija,

25 Ifdéja, Pénuel, Sasák' fiai.

26 Samſérai pedig, Sehárja, Atália,

27 Jaaréſia, Élia és Zikri, Jérohám' fiai.

28 Ezek vóltak az Atyáknak Fejei az ö nemzetségek ſzerint, és ezek laktak Jérusálemben.

29 Gibeonban * pedig laktak, a' Gibeonnak attya, kinek feleségének neve Maaka *vala*. *r. 9: 35.

30 Es az ö elsö-ſzölötte Abdon; az után Súr, Kis, Baál, Nádáb,

31 Gédor, Ahió és Zéker,

32 Es Miklót, *a' ki* nemzé Simámot: Ezek-is az ö attyok-fiainak ellenekben laktak Jérusálemben, az ö attyok-fiaival.

33 Nér pedig nemzé Kiſt: Kis nemzé Sault, * Saul nemzé Jónatánt, Malkiſuát, Abinádábot és Esbaált.

*1 *Sám.* 9: 2. 10: 2.

34 Jónatán' fia: * Méribbaál: Meribbaál nemzé Mikát. *2 *Sám.* 9: 12.

35 Mika' fiai: Pitón, Mélek, Tárea és Acház.

36 Acház nemzé Jehoádát, Jehoáda pedig nemzé Alémetet és Azmávetet, és Zimrit: Zimri nemzé Mósát.

37 Mósa pedig Binát, ennek fia Ráfa, ennek fia Eláſa, ennek fia Aſel.

38 Továbbá Aselnek *vóltak* hat fiai, kiknek ezek neveik: Azrikám, Bókru, Iſmael, Seárja, Obádia és Hanán, ezek

ezek mind Asel' fiai.

39 Az ö attya-fiának Eseknek fiai ezek: Ulám az ö elsö-szülötte, Jéus második, és Elifélet harmadik.

40 Es vóltak az Ulám' fiai igen erös férjfiak, kéz-ívesek, és sok fiakat és unokákat szaporítnak vala százig és ötvenig: Mind ezek a' Benjámin' fiai közzül valók *vóltak*.

IX. RESZ.

Jérusálemnek külsö és belsö rendeinek állapatja, a' Babilóniai fogság után.

1 FEjenként azért az Izrael' fiai megszámláltattak vala a' nemzetségek szerint, a' mint meg-is irattattak az Izrael és Júdabéli Királyok' könyvében, kik az ö sok gonoszságok-ért Babilóniába * vitetének *fogságra*.

* 2 *Kir.* 24: 15. 16. 25: 11.

2 A' kik pedig elein laknak vala az ö jószágokban 's városaikban, ezek: Izraeliták, Papok, Lévitak és Nétinéusok.

3 Mert Jérusálemben laktak a' Júda' fiai közzül, 's Benjámin' fiai közzül, Efraim és Manasse' fiai közzül valók.

4 Utái, Ammihúd' fia, ki Omri' fia, ki Imri' fia, ki Báni' fia, a' Péres' fiai közzül való, ki * Júda' fia vala.

* *r.* 4: 1.

5 A' Sélahiták közzül, az Asája, ki elsö-szülött vala, és ennek fiai.

6 A' Zérah' fiai közzül, Jéuel és az ö attya-fiai hat-százan 's kilentzvenen.

7 A' Benjámin' fiai közzül: Sallu, Mésullám' fia, ki Hodávia fia, ki Hasénua' fia.

8 Ibnéja, Jérohám' fia, és Ela, Uzzi' fia, ki Mikri' fia, és Mésullám, Séfátja' fia, ki Reuel' fia, ki Ibnija' fia *vala*.

9 Ezeknek pedig attyok-fiai, az ö nemzetségek szerint, valának kilentzszázan és ötven-haton; ezek fejenként igen fö-emberek valának az ö attyok' háza-népe szerint.

10 A' Papok közzül-is: Jédája, Jérojárib és Jákin.

11 Azária, Hilkija' fia, ki Mésullám' fia, ki Sádok' fia, ki Mérajót' fia, ki Ahitubnak az Isten' HázánakFögond-viselöjének fia vala.

12 Es Adája, Jérohám' fia, ki Pashur' fia, ki Málkija' fia: Maasai, Adiel' fia, ki Jahzéra' fia, ki Mésullám' fia, ki Mésillémit' fia, ki Immer' fia.

13 Ezeknek attyok fiai az ö attyok' háza-népe között igen Fö emberek, ezer hét-százan hatvanon *valának*, erösek az Isten' Házának dolgának munkájában.

14 A' Léviták közzül Sémája, Hásub' fia, ki Azrikám' fia. ki Hasábia' fia, a' Mérári' * fiai közzül. * *r.* 6: 1.

15 Bakbakkár, Héres és Galál; és Mattánia a' Mika' fia, ki Zikri' fia, ki Asáf * fia vala. * *Sólt.* 73: 1.

16 Obádia a' Sémája' fia, Galál' fia, ki Jédutún' fia; és Berékia, Asa' fia, ki Elkána' fia, ki lakik vala Nétofáti' faluiban.

17 Továbbá ajtón-állók: Sallum, Akkúb, Talmon, Ahimán, és ezeknek attyok-fiai: Sallum pedig Fö *vala*.

18 (Es ennek mind ez ideig a' Király' kapuján vagyon álllása Nap-kelet felöl, amazok ajtón-állók a' Lévitáknak rendek szerint.

19 Sallum pedig a' Kóré' fia, ki Ebiásáf' fia, ki Kórách' fia, és ennek rokonsági az ö attyának házából valók: *tudni-illik* a' Kóriták, a' szolgálatnak munkájában a' Hajlék' ajtajának örizöi valának, mint az ö attyaik az UR' seregében örizték vala a' *Sátornak* bémenetelit.

20 Mikor Fineás * az Eleázár' fia, azok elött járó vólna régen, kivel *vala* az UR. * 4 *Mós.* 25: 7.

21 *Továbbá* Zakariás a' Mesélémia' fia, a' Gyülekezet' Sátorára való ajtónak örizöje.

22 Mindeneftöl ezek válaſztott ajtón-állók vóltak, két-százan és tizenketten: kik az ö faluikban nemzetségek szerint meg-számláltattak vólt: kiket Dávid rendelt vólt és Sámuel * Próféta az ö tisztekben. * 1 *Sám.* 16: 1. 13.

23 Miképpen az ö *attyok* azért, azonképpen a' fiak örizik vala renddel az UR' Házának és a' Sátornak kapuit.

24 Négy-felé valának az örizök: Nap-keletre, Nap-nyúgotra, Eſzakra és Délre.

25 Es ezeknek attyok-fiai az ö faluikban *valának*, hogy minden heted nap amazokkal fel-mennének *Jérusálembe* bizonyos ideig.

26 E' négy Lévitákra bizatott vala, mind a' kapun-állóknak számok, és örizik vala a' kamarákat * és az Isten' Házának † kintsét. * 1 *Kir.* 6: 5.

† 1 *Kir.* 7: 51.

27 Es az URnak Háza körül hálnak vala, mivelhogy az örizés ö tisztek vólna: és minden reggel ök nyitják vala meg az ajtókat.

28 Es ö közzülök némellyek az *Egyházi* szolgálatra tsináltt * edényekre viſelnek vala gondot; mert mind ki, 's mind bé, számán viſzik vala azokat. * 2 *Mós.* 27: 3.

29 Ugyan azonok közzül válaſztattak vala *némellyek más-féle* edényeknek gond-viſelésére, minden ſzent edényekhez-is: *némellyek* a' ſemlyéhez, borhoz, olajhoz, temjénhez és fü-ſzerszámokhoz.

30 A' Papok' fiai közzül valók tsi-

váljak vala fü-szerszámokból a' * drága kenetet-is. * 2 *Mós.* 30: 22-33. 34-38.

31 Továbbá Mattitia a' Léviták közzül való, (ki elsö-szülötte a' Kóriták közzül való Sallumnak,) a' serpenyökre * visel vala gondot- * 3 *Mós.* 2: 5.

32 A' Kéhátiták' fiai és azoknak attyok-fiai közzül *rendeltettek vólt* a' szent kenyérnek * gond-viselésére, hogy minden Szombaton meg-készítenék *azt.* * 3 *Mós.* 24: 5. 6. 8.

33 Ezek közzül valók valának az éneklök-is, a' Léviták közzül az ö attyok' tselédjének Fejei, kik szabadosok valának egyéb tisztt ől az ö kamarájokban; mert * éjjel és nappal szolgálattal tartoznak vala. * *Sólt.* 134: 1-3.

34 Ezek a' Léviták között az ö attyok' háza-népe közzül Fök vóltak az ö nemzetségek szerint, és ezek laktak Jérusálemben.

35 Gibéonban † pedig laktak, a' Gibéon' attya Jéhiel, és az ö feleségének neve Maaka. * *r.* 8: 29.

* 1 *Kir.* 3: 4.

36 Az ö elsö-szülött fia Abdon, azután Súr, Kis, Baál, Nér, és Nádáb.

37 Gédor, Ahió, Zékária és Miklót.

38 Miklót pedig nemzé Simámot, 's ezek-is az ö attyok-fiainak ellenekben laktak Jérusálemben az ö attyok-fiaival.

39 Nér nemzé Kist, Kis pedig nemzé Sault, * Saul Jónatánt, Málkisuát, Abinádábot és Esbaált. * *r.* 8: 33.

40 Jónatán' fia Meribbaál; és Méribbaál nemzé Mikát.

41 Mika' fiai: Piton, Mélek és Táréa.

42 Acház pedig nemzé Jahrát, Jahra nemzé Alémetet, Azmávetet, Zimrit: Zimri pedig nemzé Mósát.

43 Mósa nemzé Bineát, ennek fia Réfája, ennek fia Eláša, ennek fia Asel.

44 Aselnek vóltak hat fiai, kiknek ezek neveik: Azrikám, Bókru, Ismael, Seárja, Obádia és Hanán: Ezek Asel' fiai.

X. RESZ.

Saulnak a' Filistéusokkal való utólsó ütközete, és fiaival együtt vesztedelme.

1 A' Filistéusok pedig hadakoznak vala az Izrael' népével, és megfutamék az Izrael a' Filistéusok elött, és *egy-néhányan* a' sebek miá el-is húllának a' Gilbóa' * hegyén.

2 El-érék pedig a' Filistéusok Sault és az ö fiait; és meg-ölék a' Filistéusok Jónatánt, Abinádábot és Malkisuát, a' Saul' fiait. * 1 *Sám.* 31: 1-4.

3 Es meg-súlyosodék Saul ellen a' viadal, és találkozának ö reá az íveések, kik nyilakkal meg-is-sebesíték ötet.

4 Es monda Saul az ö fegyver-hordozójának: Vond-ki fegyveredet, és verj-általi engem' véle; mert né-talám el-jönek e' környül-metéletlenek, és meg-tsúfolnak engemet. Nem akará pedig az ö fegyver hordozója; mert szertelen fél vala: Ragadá azért Saul ö maga az ö maga fegyverét, és belé botsátkozék.

5 Látván pedig az ö fegyver-hordozója, hogy Saul immár meg-hólt vólna, ö-is a' maga fegyverébe botsátkozék 's meg-hala.

6 Meg-hala azért Saul és az ö három * fiai, és egész háza-népe-is egyetemben meg-hala. * *v.* 2.

7 Melly dolgot mikor meg-láttak vólna az Izrael minden fiai, kik laknak vala azon a' völgyön, hogy *tudni-illik* ök meg-futamodtanak vólna, és hogy Saul 's az ö fiai meg-hóltanak vólna: puszták hagyák városaikat és el-futának. Akkor el-jövének a' Filistéusok és azokba bé-szállának.

8 Lön pedig másod nap, el-jövének a' Filistéusok, hogy a' hóltakat meg-foszszák; és meg-találák Sault és az ö fiait halva feküven a' Gilbóa' hegyén.

9 Es ötet meg-foszták, fejét * el vévék és fegyverit, 's el-küldözék a' Filistéusoknak minden tartományokra körös-környül, hogy az ö bálványaiknak meg-mondanák, és a' népnek.

* *v.* 12.

10 Es fel-tevék az ö fegyverit az ö Isténeiknek templomában; a' fejét pedig a 'Dágon' kápolnájában fel-tevék.

11 Meg-hallván pedig mindnyájan a' Jábes Gileádbéliek, a' miket a' Filistéusok tselekedtek vala Saullal:

12 Fel-támadának fejenként az erös férfiak, és el-vivék Saulnak * és az ö fiainak testeket: és Jábesbe vivén eltemeték azoknak tsontjaikat *egy* tölgyfa alatt Jábesben, és böjtölének heted napig. * 1 *Sám.* 31: 12. 13.

2 *Sám.* 21: 12-14.

13 Meg-hala azért Saul az ö hamisságá-ért, mellyel az URat igen megbántotta vala, *az-az,* az URnak igéje ellen * vétkezett vala, mellyet meg nem örizett vala, és hogy az ördögöktől-is tanátsot kérdett vólna.

* 1 *Sám.* 13: 13. 14. 15: 19-21 28: 7-16.

14 Es nem kérde tanátsot az URtól, melly-ért ötet el-is veszté, és adá az ö országát Dávidnak * az Isai' fiának.

* 1 *Sám.* 16: 1. 13.

XI. RESZ.

Dávidnak Királysága és erös vitézi.

1 Gyülének pedig mindnyájan az Izraéliták * Dávidhoz Hebronba, †mondván: Imé te tsontod és te tested vagyunk. * 2 *Sám.* 5: 1-5. † 2 *Sám.* 2: 1-4.

2 Ennek-elötte-is, még mikor Saul Király vala-is, te vitzed vala-ki, 's te ho-

hozod vala bé-is az Izraelt:és ezt mondotta a' te URad Istened tenéked: Te * legelteted az én népemet az Izraelt, és te lészesz Vezér az én népemen az Izraelen. * 1 *Sám.* 16: 1. *Sólt.* 78:71.

3 El-menének azért mindnyájan az Izraelnek Vénei a' Királyhoz Hebronba, és szövetséget tön Dávid ö vélek Hebronban az UR előtt: és meg-kenék Dávidot a' királyságra az Izraelen, az URnak Sámuel * által való beszéde szerint. * 1 *Sám.* 16: 13.

4 El-méne pedig Dávid és az egész Izrael * Jérusálembe, ez a' Jébus, (hol a' föld' népének lakosi közzül való Jébuséusok laknak vala.) * 2 *Sam.* 5:6-9. *Józs.* 15: 8.

5 Es mondának a' Jébus' lakói Dávidnak: Ide bé nem jösz! De meg-vévé Dávid a' Sion' várát, ez a' Dávid' városa;

6 Mert ezt mondotta vala Dávid: Valaki leg-elö-ször a' Jébuséusokat * meg-verendi, *utánnam* Fö és Hadnagy lészen. Fel-méne azért leg-elö-ször Joáb a' Séruja' fia; és lön Hadnagygyá.

* 2 *Sám.* 5: 7 8.

7 Azután lakék Dávid a' várban, azért nevezék azt Dávid' városának.

8 Es meg-épité Dávid a' várost a' Millótól fogva mind körül: Joáb pedig meg-épité a' városnak maradékját.

9 Es szüntelen nevekedik vala Dávid; mert a' feregeknek URa vala ö véle.

10 Ezek pedig az erös férjfiak közzül a' Hadnagyok, kik Dávid mellett valának, kik erösen forgolódának ö véle az ö országá-ért az egész Izraellel, hogy Királyá válaszszanak ötet az Izraelen, az URnak * beszéde szerint.

* 1 *Sám.* 16: 1. 12. 13.

11 E' pedig az erös * férjfiaknak száma, kik Dávid körül valának: Jásobeám, Hachmoni' fia, harmintz férjfiúnak elötte-járója: ez emelte vala fel az ö kopjáját három-száz ellen † kiket mind egy-szer meg-is sebesíte.

* 2 *Sám.* 23:8-39. † *r.* 12: 14.

12 Ez után Eleázár, az Ahóhita Dodó' fia; ki a' három * erössek közzül *egy* vala. * 2 *Sám.* 23:9. 10-18.

13 E' vala Dáviddal Pasdamimban, a' hová gyültek vala a' Filistéusok viadalra, melly mezönek darabja árpával vala telí, 's a' *lakos* nép el-futott vala a' Filistéusok elött.

14 Es meg-állottak vala ott a' darab *mezönek* közepin, mellyet meg-is szabadítának, és meg-verék a' Filistéusokat: és az UR meg-szabadítá *azokat* nagy szabadítással.

15 Továbbá mikor alá-mentek vólna hárman a' * harmintz Fö emberek közzül Dávidhoz, a' kösziklához az Adullám' barlangjába; a' Filistéusok pedig tábort járának a' Réfaim völgyben,

16 (Dávid pedig akkor vala az ö erösségében; és a' Filistéusok' hada vala Beth-lehemnél.)

17 Kivána * Dávid vizet, 's monda: Oh ki ad-hatna nékem innom a' Bethlehem' kapuja elött való forráſnak vizéből! * 2 *Sám.* 23: 15-17.

18 Altal-vágák azért a' három Fö erös férjfiak magokat a' Filistéusok' táborán, és vizet merítének a' Bethlehem' forrásából, melly vala a' kapu elött, és vivék Dávidnak: de nem akara Dávid innia, hanem ki-töltè * azt az URnak. * 1 *Sám.* 7: 6.

19 Es monda: Távoztassa-el én tölem az én Istenem, hogy ezt tselekedném: Avagy ezeknek véreket innáméneg, kik életeket halálra vetették? Mert ök ezt életek' veszedelmével hozták. Es semmiképpen nem akara innia. Ezt tselekedék a' három erös *férjfiak.*

20 Es Abisai * a' Joáb' attya-fia, ö vala e' háromnak elöttök-járó: e' ragadott vóla dárdát három-száz † ellen, kiket meg-sebesíte: és ö híres és nevezetes vala a' három között.

* 2 *Sám.* 21:17. † *r.* 12: 14.

21 A' három közzül a' * kettönél betsületesb vala, azért vólt azoknak elöttök járó; de azért ö maga nem ér vala a' hárommal. * 2 *Sám.* 23: 19.

22 Benája * a' Jójada' fia, erös férjfiúnak fia, ki nagy dolgokat tselekedett vala, és vala Kábseélbéli: ö ölte vala meg a' két erös Moábitákat, ugyan-ezen ment vala alá, és meg-ölte vala az orosztán a' veremben havas idön.

23 Ugyan-ezen ölé-meg az Egyiptombéli férjfiat, kinek magassága öt sing vala, és olly dárda vala az Egyiptombéli férjfiúnak kezében, mint a' fözö zúgoly. Szembe szállott vala pedig véle egy páltzával, 's ki-ragadá az Egyiptombéli ember' kezéből a' dárdát, és az ö maga dárdájával által-veré.

24 Ezeket tselekedte Benája a' Jójada' fia, ki-is vala névezetes a' három erösek között. *r.* 27:6. 2 *Sám.* 23:20-22.

25 A' harmintz közzül ímé tiszteletes vala ö, de nem ér vala a' * hárommal: annak-okáért Dávid Hadnagygyá tévé ötet, az ö szavát hallgató vitézeken. * *v.* 12. 18.

26 A' seregnek pedig erössei közzül valók ezek: Asael, * a' Joáb' attya-fia; Elhanán, Dódónak fia, ki Beth-lehembéli vala. * *r.* 12:18. 2 *Sám.* 23:24.

27 Harórithól való Sammót, Pélonból való Héles.

28 Tékoabéli Híra, Ikkés' fia, Anatótbéli Abiézer.

29 Húsatbéli Sibbékai, Ahóhitbéli Ilai.

30 Nétofátbéli Maharai, Nétofát-

béli Héled,* Bahána' fia. *r. 27 : 15.

31 Ittai, Ribai' fia, a' Benjámin' fiainak Gibea városokból való; Piratónbéli * Benája. *r. 27:14. *Bir.* 12 : 15.

32 Húrai, a' Gaás' völgyéből való; Arbáthéli Abiel.

33 Baharumi Azmávet, Saálbónitbéli * Eliáhba. * *Jós.* 19 : 32. 42.

34 Gizonbéli Hásem' fiai közzül, Jónathán, Hararithéli Sagé' fia.

35 Hararithéli Ahiám, Sákár' fia; Elifál, UR' fia.

36 Mekeráthéli Héfer, Pélonbéli Ahija.

37 Kármelből való Hésró, Naárai, Ezbái' fia.

38 Jóel, Nátán' attya-fia; Mibhár, Géri' fia.

39 Sélek Ammon' nemzetségéből való; Berótbéli Naárai, Joábnak, * ki Séruja' fia vala, fegyver-hordozója.
* 2 *Sám.* 8 : 16.

40 Itrébéli Híra, Itrébéli Gáreb.

41 Hittéus * Uriás, Zabád, Ahlai' fia.
* 2 *Sám.* 11 : 3. 15. 17.

42 Hadina, a' Rúben' nemzetéből való Siza' fia, ki a' Rúbenitáknak Hadnagyjok vala, és véle harmintzan valának.

43 Hanán, Maaka' fia, és Mitnibéli Jósafát.

44 Asterátbéli Uzzija; Sáma és Jéhiel, Aroerbéli Hótam' fiai.

45 Jedihiél, Simri' fia, és az ö attya-fia Joha Tisibéli.

46 Mahávimbéli Eliel, Jéribai és Jósávia, Elnaám' fiai, és Jitma, Moáb' nemzetéből való.

47 Eliel és Obed, és Jaásiel, Mésobajából valók.

XII. RESZ.

A' vitézlö népek, kik a' Szám-ki-vetésnek idején, és azután Hebronba Dávidhoz gyültek.

1 EZek pedig azok, a' kik mentenek vólt Dávidhoz * Siklágba, mikor Saultól a' Kis' fiától való félelemnek miatta még Szám-ki-vetésben vólna, kik amaz † erösségel az ö hadakozásában segítöi vóltak. * 1 *Sám.* 27:6. 2 *Sám.* 1 : 1. †*r.* 11 : 10-47.

2 Ivesek, kik mind jobb mind balkézre kövel * *hajítanak* vala, és nyilal lönek vala, kik a' Saul' attya-fiai közzül valók valának, Benjámin' nemzetéből. * *Bir.* 20 : 16.

3 Hadnagy vala Ahiézer és Joás, a' Gibeabéli Semáa' fiai; és Jéziel és Pélet, Azmávet' fiai; Beráka és Jéhu Anatothéli.

4 Es a' Gibeonbéli Ismája a' harmintz közzül való erös, kiknek elöttök járó-is vala; Irméja, Jaháziel, Jóhanán és Gederáthéli Józabád.

5 Elúzai, Jérimót, Behália, Semária, és Háruphéli Sefátja.

6 Elkána, Isija, Azaréel, Joézer, és a' Kóré' nemzetéből való Jáloheám.

7 Joéla és Zebádja, a' Gédorból való Jérohám' fiai.

8 A' Gáditák közzül-is hajlának Dávidhoz, mikor vólna a' puſztában az erösségben, erös és hadakozó férjfiak, paisosok, dárdások: *hiknek* ortzájok mint az orosztánnak* ortzája, és hasonlók a' hegyen lakozó vad-ketskékhez a' † gyorsaságra. * 2 *Sám.* 17 : 8. † 2 *Sám.* 2 : 18.

9 Ezer az elsö, Obádia második, Elíáb harmadik,

10 Mismanna negyedik, Jirméja ötödik,

11 Attai hatodik, Eliel hetedik,

12 Nyóltzadik Jóhanán, kilentzedik Elzabád,

13 Tizedik Jirméja, tizen-egyedik Makbánnai.

14 Ezek vóltak Fö-emberek a' seregben a' Gád' fiai közzül: egy, a' ki kisebb vala, száz-ért * vala, a' nagyobbik ezer-ért. —* *r.* 11 : 20.

15 Ezek vóltak, kik a' Jordánon által-mentek vólt az elsö hónapban, noha az *ár-viz* a' partot * fellyül múlta vólna, és el-üzték vala mind azokat, kik a' völgyet Nap-kelet felöl és Napnyúgot felöl *lakják* vala. * *Jós.* 3 : 15.

16 Jövének Dávidhoz a' Benjámin' és a' Júda' fiai közzül-is, szintén az * erösségig, mellyben Dávid *akkor vala.*
* 2 *Sám.* 23 : 13.

17 Es ki-méne Dávid elejekbe, és monda nékiek: Hogyha békeſségnek oká-ért jötök én hozzám, hogy segítségemre lennétek: az én szívem egy lészen ti veletek; ha pedig meg-akartok tsalni, *hogy el-áruljatok* az én * ellenségimnek, holott semmi hamisságomat nem esmérem: lássa meg a' mi atyáinknak Istene, és *titeket* büntessen meg. * 1 *Sám.* 19 : 1. 26 : 1. 2.

18 A' lélek pedig fel-indíta * Amásait a' harmintznak † Fejedelmét, *'s monda:* óh Dávid, tiéid *vagyunk*, és te veled *lészünk* Isai' fia! békeſség, békeſség tenéked, békeſség a' te segítöidnek-is; mert meg-segít tégedet a' te Istened! Magához fogadá azért öket Dávid, és Fö emberekké tévé a' seregben. * *r.* 2 : 17. †*r.* 11 : 25. 26. —2 *Sám.* 23 : 23-39.

19 Ennek-felette a' Manaſſ'ól-is hajlának Dávidhoz, mikor men vólna a' Filiſtéusokkal együtt * Saulra: de nem segéllék öket; mert tanátsot *tartván* felölök, haza küldék *Dávidot* a' Filiſtéusok' Fejedelmei mondván: A' mi fejünk' vesztével fog viszszamenni az ö URához Saulhoz.
* 1 *Sám.* 29 : 1-11.

20 Mikoron, *mondom*, viszsza-térne Sik-

* Siklágba, hajlának ö hozzája a' Manaſsé' fiai közzül Adna, Józabád, Jedihael, Mikáel, Józabád, Elihu és Sillétai, kik a' Manaſsé' *nemzetségé*böl való vitézeknek Hadnagyi *vóltanak*.

* 1 *Sám.* 30: 1.

21 Es ezek vóltak Dávidnak ſegítséggel az *ellenségnek* * ſeregi ellen; mert fejenként mind válogatott erös vitézek valának, és Fö Hadnagyok vóltak a' ſeregben. * 1 *Sam.* 23: 1-5. 30: 7-18.

22 Annak-felette minden napon mennek vala Dávidhoz, hogy ſegítségére lennének néki, míglen az ö népe *meg-ſokaſúlna*, mint az Iſtennek tábora.

23 Ezek pedig ſzámok a' viadalhoz kéſzültt Hadnagyoknak, kik Dávidhoz mentenek vala * Hebronban, hogy ötet Saul helyett az orſzágban Királyá válaſztanák, az Iſtennek igéreti ſzerínt.

* 2 *Sám.* 2: 1-4. 5: 1-3.

24 A' Júda' fiai közzül, kik viſelnek vala paiſt és kopját, hat ezer és nyóltz-ſzáz vala, kik a' viadalhoz kéſzültek *vala*.

25 A' Simeon' fiai közzül erös férjfiak a' viadalra, hét-ezer és ſzáz.

26 A' Lévi' fiai közzül, négy-ezer és hat-ſzáz *vala*.

27 Jójada-is, ki az Aron' fiai között Fejedelem vala, és ö véle három-ezer és hét-ſzáz.

28 Es az ifjú * Sádok, ki igen erös vala, és az ö attya' házából huſzon-két Fö-emberek. * 2 *Sám.* 15: 24.

29 A' Benjámin' * fiai közzül, kik Saul' attya-fiai valának, három-ezer; mert még azok közzül ſokan *erösen* örizik vala a' Saul' házát. * *v.* 12: 2.

30 Az Efraim' fiai közzül huſz-ezer *vala* és nyóltz-ſzáz, igen erösek, kik az ö nemzetségekben igen nevezetesek valának.

31 A' Manaſsénak pedig fél nemzetségéböl tizen-nyóltz ezer, kik egyenként válogattattak vólt, hogy elmennének, és Dávidot Királyá válaſztanák.

32 Az Iſſakár' fiai közzül, kik az időknek alkalmatoſságát tudják vala, annyira hogy jól tudnák, az Izrael' népének mihez kellene magát tartania, Fö-emberek két-ſzázán; és mind azoknak attyok-fiai az ö beſzédekhez *hallgatnak vala*.

33 A' Zébulon' *fiai* közzül a' hartzra ki-mehetök, minden hadi ſzerſzámokkal fel-kéſzültek, *valának* ötven ezeren; *kéſzek* a' viadalra áll-hatatos ſzívvel.

34 A' Naftali' *nemzetségé*böl ezer Fö ember vala; és ö vélek paiſſal 's kopjával harmintz-hét ezer vala.

35 A' Dániták közzül, kik a' viadalhoz kéſzek valának, huſzon-nyóltz ezeren vóltak és hat-ſzázan.

36 Es az Aser' *fiai* közzül, a' hadakozók, és az ütközethez kéſzek, negyven ezeren valának.

37 A' Jordánon túl lakozók közzül, *az-az*, a' Rúbeniták, Gáditák, és a' Manaſsé' nemzetségének fele közzül, minden viadalhoz való ſzerſzámokkal egyetemben *jöttenek* ſzázhúſz-ezeren.

38 Fejenként ezek hadakozó férjfiak, hartz rendelésnek tudói, tiſzta ſzívvel mentenek vala Hebronba, hogy Dávidot az egéſz Izrael' népén Királyá válaſztanák, söt ezeken kivül-is, az egéſz Izrael' *fiai* egy ſzívvel *valának*, hogy Dávidot Királyságra * válaſztanák. * *v.* 23.

39 Es lönek ott Dáviddal harmad napig, és éſznek 's iſznak vala; * mert az ö attyok-fiai kéſzítettek vala nékiek *éléſt*;

40 Söt azok-is, a' kik ott ſzomſzédſágban laknak vala, Iſſakárig, Zébulonig, és Naftaliig, hoznak vala kenyereket ſzamárokon, tevéken, ökſzvéreken és ökrökön, eleséget, liſztet, figét, aſzſzú-ſzölöt, bort, olajt, *vágó*-barmokat, juhokat, ſzámtalan ſokat; mert az Izrael nagy örömben vala.

* 2 *Sám.* 5: 3.

XIII. RESZ.

Dávid el-hozza a' Ládát Kirját-Jeárimból.

1 TAnátsot tarta pedig Dávid az Ezeredeſekkel, Századaſokkal és mind a' Hadnagyokkal.

2 Es monda * Dávid az egéſz Izrael' népének: Ha néktek tettzik, és ha a' mi URunktól Iſtenünktöl *vagyon*: küldjünk-el ſzéllyel a' mi több atyánk-fiaihoz-is, az Izraelnek minden tartományaira, és azokkal egybe a' Papokhoz 's a' Lévitákhoz az ö városaik és hóſtátjaik ſzerínt, hogy *ök-is* gyüljenek hozzánk.

3 Hogy hozzák-meg a' mi Iſtenünknek Ládáját mi hozzánk; mert a' Saul' idejében mi azt meg nem kereſtük.

4 Es monda az egéſz ſokaság, hogy *bátor* úgy tselekednék; mert igaznak *láttaték* e' dolog mind a' ſokaság elött.

* 2 *Sám.* 6: 1. 2.

5 Öſzve-gyüjté azért Dávid mind az Izrael' * népét, az Egyiptomnak Nilus folyó-vizétöl fogva ſzintén Hámátig, hogy az URnak Ládáját el-hoznák Kirját-Jeárimból. * 2 *Sám.* 6: 1.

6 Fel-méne azért Dávid és ö véle az Izraelnek ſokaſága Baalába * *vagy* Kirját-Jeárimba, melly Júdában vagyon, hogy onnan el-hoznák az UR Iſtennek Ládáját, ki a' *két* Kérubimok *között* † ül, melly az ö nevéröl neveztetik.

* 2 *Sám.* 6: 2. † 2 *Móſ.* 25: 18-22.

7 És helyhezteték az Isten' Ládáját az Abinádáb' házából *egy* úji szekérre: Uzza * pedig és Ahió vezetik vala a' szekeret. * *v.* 10.

8 Dávid pedig és az Izraelnek minden népe az Isten előtt tellyes erejekből énekléſekben *, hegedüléſekben, ditséretekben, doboláſokban, tzimbalom verésben, és kürtölésekben valának foglalatoſok. * 2 *Sám.* 6: 5. 14. 15.

9 Mikor pedig jutottak vólna a' Kidonnak * mezejére, Uzza veté kezét reája, hogy meg-tartaná a' Ládát; mert az ökrök félre tértek vala.

* 2 *Sám.* 6: 6.

10 Es az Istennek haragja fel-gerjede Uzza * ellen, és ötet meg-veré, hogy kezét vetette vólna a' Ládára, 's meghala ugyan ott az Isten előtt. * *v.* 7.

11 Azért magában igen meg-búsúla Dávid, hogy az UR Uzzát meg-ölte vólna: annak-okáért azt a' helyet mind e' mái' napig nevezik Péres-Uzzának.

12 Es Dávid a' napon meg-rettene az Istentől, mondván: Miképpen merjem hozzám bé-vinni az Isten' Ládáját.

13 Es nem vivé-bé Dávid magához a' Ládát a' Dávid' városába, hanem térité azt a' Gittéus * Obed-Edom' házához. * 2 *Sám.* 6: 10.

14 Es vólt az Isten' Ládája Obed-Edom' házában három hónapig; és meg-áldá az UR az Obed-Edom' házát, és mindenét valamije vala.

XIV. RESZ.

Dávidnak Hírámmal való barátsága: fiai: győzedelmei a' Filiſtéuſokon.

1 Külde pedig Hírám, † a' Tírusnak Királya Dávidhoz követeket: és tzédrus-fákat, kö-miveſeket, áts-meſtereket, hogy néki házat tsinálnának.

* 2 *Sám.* 5: 11.

2 Meg-eſmére azért Dávid, hogy az UR ötet meg-erősítette*vólna a' Királyságban az Izrael' népén, mivelhogy igen fel-magaſzaltatott vala az ö országa az ö népé-ért az Izrael-ért.

* 2 *Sám.* 5: 12.

3 Vön pedig Dávid még-is *több* * feleségeket Jérusálemben, és nemze még-is *több* fiakat és leányokat.

* 2 *Sám.* 5: 13.

4 Es ezek neveik azoknak, kik ſzülettettek önéki Jérusálemben: Sammua, Sobáb, * Nátán és † Salamon.

* *Luk.* 3: 31. † 1 *Kir.* 38. 39.

5 Ibhár, Eliſua, és Elpélet.

6 Nógah, Néfeg és Jafia.

7 Elisáma, Beheljada, és Elifélet.

8 Meg-értvén pedig a' Filiſtéuſok, hogy Dávid * meg-kenettetett vólna a' Királyságra az egéſz Izrael' népén, fejenként fel-indúlának a' Filiſtéuſok, hogy Dávidot meg-kereſsék. Melly dolgot mikor Dávid meg-hallott vólna, azonnal ki-ſzálla eleikbe. * 2 *Sám.* 5: 17.

9 A' Filiſtéuſok pedig el-jutának, és a' Réfaim' völgyében mind el-ſzéledének.

10 Dávid azért tanátsot kérde az Istentől, mondván: Reájok indúljaké a' Filiſtéuſokra, és öket kezembe adodé? Es monda néki az UR: Menj-fel *reájok*, és öket kezedbe adom.

11 Fel-menének azért Baál-peráſimba *, és ott Dávid öket igen meg-veré, és monda: Az Isten el-oſzlatá az én ellenségimet az én kezem miatt, mint a' vizet; azért nevezék azt a' helyet Baál-peráſimnak. * *Eſa.* 28: 21.

12 Es ott hagyák az ö *bálványy* Isteneiket, és Dávid meg-parantsolá, és mind meg-égeték * azokat.

* 5 *Móſ.* 7: 25.

13 Iſmét fel-támadának a' Filiſtéuſok, és *azon* völgyön el-ſzéledének.

14 Azért Dávid iſmét tanátsot kérde Istentől, és monda az Isten önéki: Utánnok ne menj-fel; hanem öket vedd-körül, és menj ö reájok a' ſzederj-fák' ellenéről.

15 És mikoron hallándod valami indúlásnak * dobogását a' ſzederj-fák' tetején: akkor indúlj reájok a' viadalra; mert az Isten akkor mégyen-ki te előtted, hogy meg-verje a' Filiſtéuſok' táborát. * 2 *Sám.* 5: 24.

16 Dávid azért ſzintén úgy tselekedék, a' mint néki Isten meg-hagyta vala, és vágák a' Filiſtéuſok' táborát Gibeontól fogva ſzintén Gézerig.

17 Es Dávidnak ki-méne híre-neve minden földnek ſzegeletire, és az UR a' *Dávid' hírével* meg-rettente minden Pogányokat.

XV. RESZ.

Az Isten' Ládájának meg-hozatása.

1 Tsináltata pedig Dávid magának házakat az ö * városában; és építtete helyet az Isten' Ládájának, és annak sátort vonata.

* *r.* 14: 1. ~ 2 *Sám.* 5: 7.

2 Akkor monda Dávid: Nem *ſzabad ſenkinek* hordozni az Isten' * Ládáját, hanem tsak a' Lévitáknak; mert az UR öket válaſztotta, hogy hordozzák az Isten' Ládáját, és néki ſzolgáljanak mind örökké. * 4 *Móſ.* 4: 4-33.

3 Gyüjteté azért Dávid Jérusálembe mind az egéſz Izrael' népét, hogy az UR' Ládáját az ö * helyére vitetné, melyet néki tsináltatott vala. * *v.* 1. *r.* 13: 13. 14.

4 Öſzve-gyüjteté Dávid az Áron' fiait-is, és a' Lévitákat.

5 A' Kéhat' * fiai között vala Fö Uriel, és az ö attya-fiai ſzáz-húſzan *valának*.

6 A' Mérári' fiai között Asája Fő, és az ö attya-fiai két-ſzázan 's húſzan *valának*. * *r.* 6: 1.

7 A'

7 A' Gersón' * fiai között Jóel Fő, és az ö attya-fiai fzázan 's harmintzan *valának*. * *r.* 6 : 1.

8 Az Elisáfán' fiai között Sémája Fő, és az ö attya-fiai két-fzázan *valának*.

9 A' Hebron' fiai között Fő Eliel, és az ö attya-fiai nyóltzvanon *valának*.

10 Az Uzziel' fiai között vala Fő Amminádáb, és az ö attya-fiai fzáz tizen-ketten *valának*.

11 Hívatá azért Dávid Sádok * és Abjátár Papokat, a' Léviták közzül pedig Urielt, Asáját, Jóelt, Sémáját, Elielt és Amminádábot, * 2*Sám.* 8: 17.

12 Es monda nékik: Ti vagytok a' Léviták' attyainak elöttök-járói: Szenteljétek-meg magatokat 's a' ti atyátok-fiait, és vigyétek az Izraelnek U-Rának Istenének Ládáját *a' helyre*, mellyet * kéfzítettem néki; * *v.* 1.

13 Mert mivelhogy eleitöl fogva nem *miveltétek ezt*, a' mi URunk Istenünk el-ofzlatott minket, * mert nem kerestük ötet az ö töle fzabott rendtartás fzerínt. * *Bir.* 4 : 1. 2.

14 Meg-fzentelék azért magokat *elöfzör* a' Papok és a' Léviták, hogy vinnék az Izrael' URának Istenének Ládáját.

15 Es fel-vévék a' Lévitáknak fiai az Isten' Ládáját, a' fzerínt, a' mint Mófes meg-hagyta vólt az URnak befzéde fzerínt, vállokra a' * rúdakkal' egybe, mellyek abban valának.

* 2 *Móf.* 25 : 14. 4 *Móf.* 4 : 15.

16 Parantsola ennek-felette Dávid a' Fő Lévitáknak, hogy válogatnának az ö attyok-fiai közzül éneklöket, éneklö fzerfzámokkal egyetemben, *tudni-illik* Náblumokkal, hegedükkel és tzimbalmokkal, hogy énekelnének * fel-fzóval nagy örömmel. * *r.* 13:8.

17 Válafztán azért a' Léviták Hémánt a' Jóel' fiát: és az ö attya-fiai közzül Asáfot * a' Berekiás' fiát: és a' Mérári' fiai közzül, kik azoknak attyok-fiai valának, Etánt a' Kusája' fiát. * *Sólt.* 73 : 1.

18 Es ö vélek egybe az ö attyok-fiai máfod renden, Zakariás, Bén, Jaáziel, Sémirámót, Jéhiel, Unni, Eliáb, Benája, Maaséja, Mattithja, Elifélé, Miknéja, Obed-Edom és Jéhiel, aj-tón-állók valának.

19 Eneklök pedig: Hémán, Asáf * és † Etán, réz tzimbalmokkal zengedeznek vala. * *r.* 16 : 5. *Sólt.* 73 : 74: 75 : † *Sólt.* 89 :

20 Zakariás, Aziel, Semirámót, Jéhiel, Unni, Eliáb, Maaséja, és Benája, vékony fzavú Náblumokkal énekelnek vala.

21 Mattithja, Elifélé, Miknéja, Obed-Edom, Jéhiel, és Azaziás, hegedülnek vala öreg fzavú hegedükkel.

22 Kénániás pedig a' Léviták' Fejedelme, a' Prófétálásban Fő vala, mivelhogy tudós vólna.

23 Berekiás és Elkána, a' Láda elött való ajtón-állók valának.

24 Sébániás pedig és Jósafát, Nétanéel, Amásai, Zakariás, Benája, és Eliézer Papok kürtölnek vala az Isten' Ládája elött: Obed-Edom és Jéhija, kik kapun-állók valának, a' Láda után *mennek vala*.

25 A' kik pedig viszik vala és költöztetik vala az UR' Szövetségének Ládáját az * Obed-Edom' házából nagy örömmel, ezek valának: Dávid, az Izraelnek Vénei és Fejedelmei.

* 2 *Sám.* 6: 10-12.

26 Lön pedig, mikor az Isten fel-fegéllette vólna a' Lévitákat, kik az UR' Szövetségének Ládáját viszik vala, ezoká-ért áldozának hét tulokkal és hét kossal.

27 Dávid pedig bíborból * tsinállt ruhában öltözvén; és mind a' Léviták, kik a' Ládát viszik vala, az éneklök-is, és Kénániás, ki Fő vala az énekléshen, énekelnek *vala*, (Dávidon pedig vala gyóltsból tsinállt Efód.)

* 2 *Sám.* 6 : 14.

28 Es mind az Izrael' népe viszik vala az UR' Szövetségének Ládáját nagy örömmel, kürtöknek *, trombitáknak, tzimbalmoknak, hegedüknek és náblumoknak fel-haló zengésében.

* 2 *Sám.* 6 : 14.

29 Mikor pedig immár az UR' Szövetségének Ládája jutott vólna fzintén a' Dávid' városához, és Mikál * a' Saul' leánya ki-tekintvén az ablakon, látta vólna, hogy Dávid Király tántzolna és vigadna fzívében, meg-utálá ötet. * 2 *Sám.* 6: 16. 20-23.

XVI. RESZ.

A' Ládának a' Sátorban helyheztetése után éneklik a' 105. *és* 96-*dik Sólt.-árt.*

1 MIkor azért bé-vitték * vólna az Isten' Ládáját, és helyheztették vólna azt a' sátor' közepin, mellyet Dávid annak fel-vonatott vala: áldozának egészen égö, és engefztelö áldozatokkal az Isten elött. * 2 *Sám.* 6:17.

2 Es mikor Dávid el-végezte vólna az egészen égö áldozatot, és az engefztelö áldozatot, az URnak nevében meg-áldá a' * népet.

* 1 *Kir.* 8: 55. 56-61.

3 Es osztogata * minden Izraelitának, mind férjfiúnak's mind aszszonyi-állatnak, egy-egy lepényt és egy-egy darab húst, és egy-egy palatzk bort. * 2 *Sám.* 6: 19.

4 Rendele ennek-felette az UR' Ládája' eleibe a' Léviták közzül szolgálkat, kik hirdetnék, tisztelnék és di-

tsér-

tsérnék az Izraelnek URát Istenét.

5 Asáf * Fö vala, ö utánna másod renden Zakariás, Jéhiel, Sémirámót, Jéchiel, Mattithja, Eliáb, Benája és Obed-Édom: Jéhiel pedig a' nábluмokkal és hegedükkel, Asáf tzimbalmokkal énekel vala. *r. 15: 19.

6 Továbbá Berája és Jahéziel Papok kürtölnek * vala szüntelen, az Isten' Szövetségének Ládája elött.

* 4 *Mós.* 10: 8.

7 Akkor azon napon leg-elö-ször Dávid *ez Éneket* * adá az URnak ditséretire, az Asáfnak és az ö attya-fiainak kezekbe: *v. 8-36. *Sólt.* 105.

8 Tiszteljétek az URat, hívjátok segítségül az ö nevét, hirdessétek * minden népek között az ö nagy dolgait.

9 Énekeljetek önéki, örvendezzetek önéki, szólljatok minden tsudálatos dolgairól. * *Esa.* 12: 4. 5.

10 Ditsekedjetek az ö szent nevében, örvendezzen szívek azoknak, kik az URat keresik.

11 Keressétek az URat és az ö hatalmasságát; keressétek az ö ortzáját szüntelen.

12 Emlékezzetek-meg örökké az ö tsudálatos * dolgairól, mellyeket tselekedett, az ö tsudairól, és az ö szájának ítéletiről. * *Sólt.* 78: 12-27.

13 Oh Izraelnek, ö szolgájának magva! Jákóbnak ö * választottjának fiai! * 1 *Mós.* 25: 23-26.

14 Ez a' mi URunk Istenünk, az ö itéleti mind e' földes földön *vagynak.*

15 Emlékezzetek-meg örökké az ö szövetségéről * és az ö beszédéről, mellyet parantsolt, ezer nemzetségig,

* 1 *Mós.* 15: 1-21. 17: 9-14.

16 Mellyet szerzett * Abrahámmal; és eskövéséről *emlekezzetek*, mellyet *szólla* † Isáknak. * 1 *Mós.* 17: 9-24. 13: 14-17. † 1 *Mós.* 26: 2. 3.

17 Mellyet meg-erösített Jákóbnak * örök végezéssel, Izraelnek örökké való szövetséggel, * 1 *Mós.* 28: 13.

18 Mondván: A' Kanaán' földét tenéked adom, hogy légyen néktek örökségtek.

19 Jólléhet kevesen * vólnátok, mindeneftöl igen kevesen, és sellérek azon a' földön; * 1 *Mós.* 34: 30.

20 Mert járnak vala egyik nemzetségtöl a' * másikhoz, és egyik országból más országba: * 1 *Mós.* 20: 1. 26: 1. 35: 1.

21 Nem engedé * mindazáltal senkinek öket bántani, söt még a' Királyokat-is † meg-bünteté érettek. * 1 *Mós.* 35: 5. † 1 *Mós.* 20: 3. 18.

22 *Ezt mondván*: Az én meg-kenetteteimet ne bántsátok, * Prófétáimnak-is ne ártsatok. * 1 *Mós.* 20: 7.

23 Mind ez egész föld * énekeljen az URnak, napról napra hirdessétek az ö szabadítását. * *Sólt.* 95: 96.

24 Befzélljétek a' Pogányok között az ö ditsöségét, minden népek között az ö tsudálatos dolgait;

25 Mert nagy az UR és igen ditsérendö, és rettenetes minden Istenek felette;

26 Mert a' Pogányoknak minden Isteneik tsak bálványok: de az UR teremtette az * egeket. * *Esa.* 45: 5.

27 Ditsöség és tiszteség vagyon ö elötte, erösség és vigasság az ö helyén.

28 Adjatok az URnak népeknek * nemzetségi, adjatok, *mondom*, az URnak ditsöséget és erösséget!

* *Sólt.* 29: 1.

29 Adjatok az UR' nevének ditsöséget: hozzatok ajándékokat, és jöjjetek eleibe, hajtsátok-meg magatokat az URnak *az ö* szentségének ékes helyén.

30 Rettegjen mind az egész föld az ö ortzájától; a' föld-is meg-erösíttetik, hogy meg ne indúljon.

31 Örüljenek az egek és örvendezzen a' föld, és mondják a' Pogányok között: Uralkodik az UR!

32 Zengjen a' tenger, minden benne valóval egybe; örvendezzen a' mezö, minden benne valóval egybe.

33 Akkoron örvendezni kezdnek az erdönek fái az UR elött, mikoron eljövénd meg-ítélni a' földet.

34 Tiszteljétek az URat; mert igen * jó; mert örökké való az ö irgalmassága. * *Sólt.* 107: 1. 118: 1.

35 Es mondjátok: Tarts-meg minket, mi szábadító Istenünk, *gyüjts-össze minket, és szabadíts-meg a' Pogányok közzül, hogy a' te szent Nevedet tiszteljük, ditseked-hessünk a' te ditséretedben! * *r.* 15: 13.

36 Aldott légyen az Izraelnek URa Istene öröktöl fogva mind örökké: Es mondja a' fokaság, Amen! Ditséret az URnak!

37 Hagyá pedig ott *Dávid* az UR' Szövetségének Ládájánál Asáfot * és az ö attya-fiait, hogy a' Láda elött szüntelen minden napon szolgálnának.

*r. 16: 5.

38 Obed-Édomot * *és Hósát*, ezeknek hatvan-nyóltz attyok-fiaival egybe, Obed-Édomot, mondom, a' Jéditun' fiát, és Hósát *hagyá* ajtón-állóknak. *r. 13: 13. 14.

39 Sádok * Papot pedig és az ö Pap attya-fiait, az UR' Sátora elött *hagyá* a' magasságban, melly *vala* Gibeon' † *hegyén*; * *r.* 27: 17. 29: 22. 2 *Sám:* 8: 17. † 1 *Kir.* 3: 4.

40 Hogy áldoznának az URnak szüntelen tüzes áldozattal a' tüzes áldozatnak óltárán minden reggel * és estve, és hogy mind a' szerint *tselekedjenek*

nének a' mint meg-vólna írattatva az UR' Törvényében, mellyet parantsolt vóla az Izraelnek. * 2 *Móſ.* 29:38-43.

41 Hémánt-is * és Jédutunt vélek *hagyá*, és többeket-is válaſztva, kik nevek ſzerínt meg-neveztettek, hogy az URat ditsérnék; mert az ö irgalmaſsága örökké való. * *r.* 15: 19.

42 Ezekkel, *mondom*, *hagyá* Hémánt és Jédutunt kürtökkel, tzimbalmokkal és egyéb zengö ſzerſzámokkal: A' Jédutun' fiait pedig kapun-álókká tévé.

43 Azért az egéſz ſokaság el-oſzla, ki-ki mind házához: Dávid pedig meg-tére, hogy az ö háza-népét-is * meg-áldaná. * 2 *Sám.* 6: 20-23.

XVII. RESZ.

Dávid akar Templomot építeni.

1 LÖn pedig, mikor Dávid az ö házában laknék, monda Nátán Prófétának: Imé én tzédrus-fából * tsinált házban lakom, az *UR'* † Szövetſégének Ládája pedig *vagyon* sátor alatt. * *r.* 14:1. 15:1. † 2 *Sám.* 7:1.2.

2 Akkor monda Nátán Dávidnak: Valami *vagyon* a' te ſzívedben, tselekedd-meg; mert az Iſten veled *vagyon*.

3 Azon éjjel pedig lön az Iſtennek ſzava Nátánhoz, mondván:

4 Menj-el, 's mond-meg az én ſzolgámnak Dávidnak: Ezt mondja az UR: Te nem tsinálſz nékem lakni való Házat;

5 Mert nem laktam én attól fogva házban,* miólta az Izrael' fiait ki-hoztam, mind e' mái napig: hanem egy hajlékból más hajlékba *mentem*, sátorból sátorba. * 1 *Kir.* 8: 16.

6 A' melly helyeken jártam az Izrael' népével, ſzóllottamé vagy egyſzer valakinek az Izrael' Bírái közzül, (kiknek parantsoltam vala, hogy az én népemet legeltetnék,) mondván: Miért nem tsináltatok énnékem tzédrus-fából házat?

7 Most azért ezt mondjad az én ſzolgámnak Dávidnak: Ezt mondja a' ſeregeknek URa: En válaſztalak tégedet a' juhok * mellöl, a' páſztori hátzatskából, hogy lennél Vezére az én népemnek az Izraelnek;

* 1 *Sám.* 16: 11-13. *Sólt.* 78: 70.

8 Es veled vóltam mindenütt valahová mentél, minden ellenségidet-is * a' te ortzád elöl el-veſztettem, ennekfelette *olly* hírt-nevet ſzerzettem tenéked, a' minémü hírek vagyon a' hatalmaſoknak, a' kik vagynak a' földön.

* 2 *Sám.* 7: 9. 8: 1-13.

9 Lakó-helyet-is adtam az én népemnek az Izraelnek, és el-plantálám ötet; és lakja az ö * helyét, és többé helyéből † ki nem mozdíttatik, 's nem fanyargattatik a' hamiſságnak fiaitól, mint ez elött. * 1 *Móſ.* 17: 8.

† 2 *Kir.* 21: 8-14.

10 Es az idötöl fogva, miólta megparantsolt vala, hogy Bírák lennének az én népemen az Izraelen, minden te ellenségidet meg-alázám, és ezt-is jelentém tenéked, hogy az UR' házat * épít néked.

11 Es léſzen, mikor bé-tellyeſedéndenek a' te életednek napjai, hogy a' te atyáidhoz el-menj; a' te magodat fel-támaſztom te utánnad, melly léſzen a' te fiaid közzül való, és az ö orſzágát meg-erösítem, * *v.* 11. 14.

2 *Sám.* 7: 12. 13.

12 Ö * tsinál énnékem Házat; és meg-erösítem az ö királyi ſzékit mind örökké. * 1 *Kir.* 6: 1-38.

13 En léſzek önéki * attya, ö énnékem fiam léſzen; és az én irgalmaſságomat ö töle el nem vészem, mint a' te elötted † valótól el-vettem:

* *Sólt.* 89: 27. † 1 *Sám.* 16: 1.

* 2 *Sám.* 7: 13-15. *Sid.* 1: 5.6.

14 Hanem meg-erösítem * ötet az én Házamban, és az ö orſzágomban mind örökké, és az ö királyi ſzéke erös léſzen mind örökké.

* 1 *Kir.* 9:4-7. 11: 9-13.

15 Mind e' bészédek ſzerínt, és mind e' látás ſzerínt ſzólla Nátán Dávidnak.

16 Bé-méne azért Dávid és le-üle az UR elött, és monda: Ki *vagyok* én, óh URam Iſten, 's mitsoda az én házám-is, hogy engemet erre * méltóztattál?

* *v.* 11-14.

17 Még ezt-is kevésléd, óh Iſten, hanem ennek-felette ſzóllál jövendöt-is a' te ſzolgád' haza felöl, és *minden* emberek között tekintetesſé * tettél engemet, óh én URam Iſtenem!

* *v.* 8. 2 *Sám.* 8: 13.

18 Es mit *kér-hetne* Dávid többet te töled, a' te ſzolgádnak tiſztelségére, holott te *jól* eſméred a' te ſzolgádat?

19 Oh URam, a' te ſzólgád-ért, és a' te ſzíved ſzerínt tselekedéd mind e' nagy dolgokat, hogy minden *te* tsudálatos dolgaidat ki-jelentenéd.

10 (Oh URam, nintsen * ſenki haſonló te hozzád, és nintsen Iſten te náladnál több,) mind a' ſzerínt, a' mint füleinkkel hallottuk. * *Eſa* 43: 10-13.

21 Es kitsoda ollyan nép a' földön, mint a' te néped az Izrael, * kinek Iſtene el-ment vólna, hogy magának népet ſzabadítana: hogy magadnak nagy és rettenetes nevet ſzerzenél, ki-üzvén a' Pogányokat a' te néped elöl, mellyet Egyiptomból meg-ſzabadítál!

* 2 *Sám.* 7: 23.

22 Es válaſztád az Izrael' népét * te magadnak kiváltképpén való népeddé mind örökké, és te, URam, *véltál* nékik Iſtenek. * 5 *Móſ.* 4: 7. 7: 6.

23 Moſtan azért URam, a' ſzó, (mellyet

lyet ſzóllál a' te ſzolgád felöl és az ö háza felöl, erösítteſsék-meg mind örökké, és úgy tselekedjél, a' mint ſzólltál:

24 Maradjon-meg és magaſztaltaſsék-fel a' te neved mind örökké, hogy mond-haſsák: A' ſeregeknek URa az Iszrael' Iſtene, Iſten az Izraelen; és a' Dávídnak a' te ſzolgádnak háza légyen erös * te elötted. * *v.* 14.

25 Mert te, én Iſtenem, a' te ſzolgádnak füle' hallására meg-jelentéd, hogy néki házat * tsinálnál: ezokáért indúla-meg a' te ſzolgád, hogy könyörgene te elötted.

* *v.* 10. 14. 2 *Sám.* 7: 27.

26 Moſtan azért én URam, te vagy az Iſten, és te ſzóllád e' jó * dolgot a' te ſzolgád felöl. * *v.* 14.

27 Moſtan, *mondom*, mivelhogy akarád meg-áldani a' te ſzolgádnak házát, hogy légyen *állandó* mind örökké te elöttted; mivelhogy te, URam, meg-áldottad, *Légyen* azért áldott mind örökké.

XVIII. RESZ.

Láſd-meg a' 2 Sám. 8. r. Summáját.

1 EZek után pedig meg-veré Dávid a' * Filiſtéuſokat és meg-alázá öket; és Gáth városát faluival egybe el-nyeré a' Filiſtéuſok' kezekből.

* 2 *Sám.* 10: 1. 2. *Sólt.* 60: 1-10.

2 A' Moábiták-is meg-veré; és a' Moábiták vóltak Dávidnak * adó-fizetö ſzolgai. * *Sólt.* 60: 10.

3 Továbbá meg-veré Dávid Hámátban Hadarézert-is a' Sobának Királyát, mikor el-indúlt vólna, hogy az Eufrátes folyó-vizig * vetné birodalmának határát. * 1 *Móſ.* 15: 18. 2 *Sám.* 8: 3.

4 Dávid pedig nyere ö töle ezer ſzekeret és hét-ezer lovagokat, és húſz ezer gyalogokat; és minden ſzekeres lovaknak inaikat el-vagdaltatá * Dávid: és meg-tarta azokban *tsak* ſzáz ſzekérbe valókat. * 5 *Móſ.* 17: 16.

5 El-jövének pedig Damaskusból a' Siriabéliek, hogy meg-ſegéllenék Hadarézert a' Sóba' Királyát; és le-vága Dávid a' Siriabéliekben hufzon-két ezer férfiiakat.

6 Es rendele Dávid *Tiſzt-tartókat* Siriában, mellyben vagyon Damaskus; és lönek a' Siriabéliek Dávidnak adó-fizetö ſzolgai; és meg-tartja vala az UR Dávidot mindenütt, valahova mégyen vala.

7 Es el-nyeré Dávid az arany paiſokat, mellyeket a' Hadarézer' ſzolgai viſelnek *vala*, és vivé Jérusálembe.

8 Es hoza Dávid * Tibhatból és Kúnból a' Hadarézer' városiból igen ſok rezet, mellyböl Salamon a' réz tengert † tsinálá, az oſzlopokat és a' réz edényeket. * 2 *Sám.* 8: 8. † 1 *Kir.* 7: 23-45.

9 Mikor meg-hallotta vólna pedig Tóhu a' Hámátbéli Király, hogy Dávid meg-verte vólna a' Hadarézernek a' Sóba' Királyának egéſz hadát:

10 Küldé Dávid Királyhoz az ö fiát Hadorámot, hogy köſzöntené ötet nagy tiſzteſséggel, és hogy néki minden jót-is kivánna, mivelhogy meg-harczolt vólna Hadarézerrel, és meg-verte vólna ötet; mert Tóhu-is hadakozik vala Hadarézer ellen. Es *küldé Dávidnak* ſok arany, ezüſt és réz edényeket,

11 Mellyeket Dávid Kiraly ſzentele az * URnak az ezüſttel és az arannyal, mellyet nyert vala a' Pogányoktól; az Edomitáktól, a' Moábitáktól, az Ammon' fiaitól, a' Filiſtéuſoktól és Amalékitáktól. * *r.* 22: 14. 1 *Kir.* 7: 51.

12 Abiſai * pedig a' Sérujának fia, az Edomiták közzül, a' Sónak völgyében, meg-vere tizen-nyóltz ezeret.

* *r.* 11: 20.

13 Es rendele Edomban * *Dávid* Tiſzt-tartókat, és lönek az Edombéliek Dávidnak ſzolgai. Es meg-tartá az UR Dávidot mindenütt, valahová mégyen vala. * 4 *Móſ.* 24: 18. *Sólt.* 60: 10.

14 Uralkodék azért Dávid az egéſz * Izraelen, és ſzolgáltat vala itéletet és igaſságot az ö egéſz népén. * *r.* 21: 2.

15 Joáb pedig a' Sérujа' fia vala Hadnagy * a' ſeregben: Jósafát az Ahilud' fia *vala* Kantzellária fa *Dávidnak*

16 Sádok az Ahitub' fia, és Abimélek az Abjátár' fia, Papok *valának*; Sauſa *vala* Iró-deák. * 2 *Sám.* 8: 16-18.

17 Es Benája a' Jójada' fia vala Hadnagy a' Keretéuſokon és Peletéuſokon. A' Dávidnak fiai pedig leg-közelebb járnak vala a' Királyhoz.

XIX. RESZ.

Dávid meg veri az Ammont Joáb által.

1 LÖn továbbá, meg-hala Náhás az-Ammon' fiainak * Királya, és uralkodék az ö fia ö helyette.

2 Es monda Dávid: Minden jóval léſzek a' Náhás' fiához Hánunhoz; mert az ö attya-is jól tett vólt én velem. Ennek-okáért Dávid külde követeket ö hozzája, kik vigaſztalnák ötet az ö attyának *halála* felöl, és el-menének a' Dávid' ſzolgai az Ammon' fiainak földökbe Hánunhoz, hogy ötet vigaſztalnák. * 2 *Sam.* 10: 1. 2.

3 Akkor mondának az Ammon' fiainak Fö emberi Hánunnak: Avagy azt alítodé, hogy Dávid tiſzteli ezzel a' te *meg-hóltt* atyádat a' te ſzemeid elött, hogy küldött te hozzád vigaſztalókat? Ávagy nem azért jötteneké az ö ſzolgai te hozzád, hogy e' föld felöl jól meg-értekezzenek, tudakozzanak és meg-kémleljék?

4 Hozatá azért Hánun a' Dávid' ſzolgait, és azokat meg-nyíreté, és ruhájokat félbe * el-metélteté mind az ö al-

ö al-felekig és el-botsátá őket.
* 2 *Sam.* 10 : 4.

5 El-menének pedig és meg-beſzélék Dávidnak e' dolgot e' férjfiak felöl: és külde elejekbe, (mert azok a' férjfiak felette nagy gyalázattal illettettenek vala,) és ezt izené a' Király; Maradjatok Jerikóban, miglen ſzakállatok meg-növend, akkor jöjjetek hozzám.

6 Látván pedig az Ammon' fiai, hogy éktelen dolgot tselekedtek vólna Dávidon; külde Hánun és az Ammon' fiai ezer tálentom ezüſtöt, hogy fogadnának ſzekereket és lovagokat Mésopotámiából, a' Siriai Maakából, és Sobából.

7 Fogadának azért magoknak harmintz-két ezer *fegyveres* ſzekereket, a' Maakának Királyát-is az ö népével egybe, kik el-jövének és tábort járának Medeba' ellenében. Az Ammon' fiai-is pedig öſzve-gyülének az ö városaikból, és jövének az ütközetre.

8 Mellyet Dávid mikor meg-hallot vólna, el-botsátá Joábot * és minden erös népet. * *r.* 18 : 15.

9 Es az Ammon' fiai ki-menvén rendet állának a' város' kapuja elött; a' melly Királyok pedig *ſegítségre* jöttek vala, külön *valának* a' mezön.

10 Látván pedig azt Joáb, hogy mind elöl mind hátúl ellensége vólna; válogata az egéſz Izraelnek erőſſei közzül *egy-néhányat*, és fereget rendele a' Siriabéliek ellen.

11 A' több népet pedig bízá az ö attya-fiára * Abiſaira, mellyet rendelének az Ammon' fiai ellen. * *r.* 18 : 12.

12 Es monda : Ha a' Siriabéliek rajtam eröt vennének, nékem ſegítséggel légy: ha pedig az Ammon' fiai te rajtad eröt vennének, én-is meg-ſegéllek.

13 Légy erös, söt légyünk * bátorságoſok mindnyájan a' mi népünkért, és a' mi Iſtenünk' † városiért: Az UR pedig tselekedje azt, a mi néki tettzik.
* 5 *Móſ.* 20 : 1. † 1 *Kir.* 11 : 13.

14 Indúla azért hartzra Joáb és az ö hada a' Siriabéliek ellen, kik ö elötte mind meg-futamának.

15 Az Ammon' fiai pedig mikor látták vólna, hogy meg-futamtak vólna a' Siriabéliek: ök-is a *Joáb*' attya-fia * elött, ki Abiſai vala, meg-futamának, és bé-ſzaladának a' városba; Joáb-is azután Jérusálembe méne.
* *v.* 11.

16 Látván pedig a' Siriabéliek, hogy az Izrael elött meg-verettettek vólna, küldének követeket, és ki-hozák a' Siriabélieket, kik a' folyó-vizen túl laknak vala, és Sófák a' Hadarézer' fereginek Hadnagya vala elöttök járó.

17 Meg-mondák ezt Dávidnak: ki öſzve-gyüjté az egéſz Izraelt, és a' Jordán' vizén által-költözvén hozzájok érkezék, és *fereget* rendele azok ellen ütközetre: Es mikor fereget rendelt vólna Dávid a' Siriabéliek ellen, ök-is meg-ütközének ö véle.

18 De a' Siriabéliek meg-futamának az Izrael elött: és le-vága *Dávid azok közzül hét-ezer ſzekereket és negyvenezer gyalogot; annak-felette Sófakotis † a fereginek Hadnagyát meg-ölé.
* 2 *Sám.* 10 : 18. † *v.* 16.

19 Mikoron pedig látták vólna a' Hadarézer' ſzolgai, hogy az Izrael miatt illyen igen meg-romlottak vólna: meg-békéllének Dáviddal, és ſzolgálának önéki; és nem akarák többſzör a' Siriabéliek meg-ſegélleni az Ammon' fiait.

XX. RESZ.

Dávid meg-rontja az Ammonitákat 's Filiſteuſokat: ezek közt három Oriás-is veſz-el.

1 ES * lön ennek-felette az eſztendönek fordúlásában, mikor a' Királyok ſzoktak *hadakozni* indúlni, el-indíta Joáb a' hadat, és el-puſztíta az Ammon' † fiainak földöket: Es elmenvén meg-ſzállá Rabbát, (Dávid pedig maradott vala Jérusálemben,) és meg-vévé Joáb Rabbát, és el-rontá azt.
* 2 *Sám.* 11 : 1. † *r.* 19 : 1-4. 9.

2. El-vivé pedig Dávid az ö Királyoknak * koronáját az ö fejéből, melly egy tálentom arany nyomó vala, mellyben valának drágalátos kövek, melly a' Dávid' fejébe téteték : a' városból-is igen ſok nyereséget vün-el.
* 2 *Sám.* 12 : 30.

3 A' népet pedig, melly a' városban *vala*, ki-hozatá, és füréſzſzel metélteté azokat, és vas gereblyékkel és ſarlókkal. Igy tselekedék Dávid az Ammon' fiainak * minden városival; azután meg-téte Dávid mind az egéſz néppel Jérusálembe. * *r.* 19 : 4.

4 Ezután iſmét had támada * Gézerben a' Filiſteuſok ellen: és akkor ölé-meg a' Husátites Sibbékai az Oriáſok' nemzetségéből való † Sippait, és illyen módon meg-aláztatának.
* *Józ.* 21 : 21. † 2 *Sám.* 21 : 18.

5 Iſmét lön had a' Filiſteuſok ellen, mellyben meg-ölé Elhanán a' Jáir' fia, a' Gáthbéli Láchmit a' Góliátnak * attya-fiát, kinek az ö dárdájának nyele hafonló *vala* a' ſzövöknek zúgoly-fájokhoz. * 2 *Sám.* 21 : 19.

6 Ezeknek utánna iſmét lön viadal Gáthnál : Vala pedig ott *a' városban* egy igen nagy magas * ember, kinek hat-hat ujjai valának, *az-az* huſzonnégy: ez-is Oriás' fia vala.

7 Es ſzidalommal illeti vala az Izraelt, kit meg-öle Jónatán, Dávid' attya-fiának Simeának fia.

8 Ezek ugyan azon egy Oriáſnak fiai

fiai vóltak Gáth *városban*, kik el-veszének Dávidnak és az ö szolgainak kezek miatt. * 2 *Sám.* 21: 20-22.

XXI. RESZ.

A' harmad-napi dög-halál

1 TAmada pedig a' sátán az Izrael ellen, és fel-indíttá * Dávidot, hogy meg-számláltná az Izraelt.
* 2 *Sám.* 24: 1.

2 Monda azért Dávid Joábnak és a' nép' Hadnagyinak: Menjetek-el, számláljátok-meg az Izraelt, Bérsebától fogva szintén * Dánig: és hozzátok én hozzám, hadd tudjam számát.
* 2 *Sám.* 17: 11.

3 Akkor monda Joáb: Az UR száz ennyivel* szaporítsa-meg az ö népét, a' mennyin vagynak. Avagy nem mind te szolgaidé azok, Uram Király? 's miért tudakoznék ezen az én URam? Miért lenne ez az Izraelnek † büntetésére?
* 2 *Sám.* 24: 3. † *v.* 7. 14.

4 De a' Király' szava erösebb lön a' Joábénál. Ki-fordúla azért Joáb *a' Király elöl*, és el-járá az egész Izraelt: azután meg-téré Jerusálembe.

5 Es adá Joáb a' népnek számát Dávidnak: Es vólt az egész Izrael' *népe*nek száma ezer-ször való * ézer; és száz ezer fegyver-fogható: a' Júda' fiai pedig négy-száz hetven-ezer fegyver-fogható férjfiak. * 1 *Mós.* 15: 5.

6 A' Lévi' és Benjámin' fiait pedig közikbe nem számlálá; mert nem tetszik vala Joábnak a' Király' parancsolatja.

7 Söt az Istennek-is nem tettzék e' dolog, melly-ért meg-veré az Izraelt.

8 Monda pedig Dávid az Istennek: Igen* vétkeztem, hogy ezt mivelém: *te* pedig mostan a' te szolgádnak hamisságát botsásd-meg, kérlek, mert felette igen bolondúl tselekedtem!
* 2 *Sám.* 24: 10.

9 Ennek-okáért szólla az UR Gádnak a'Dávid' Prófétájának, mondván:

10 Eredj-el, szóllj Dávidnak ekképpen: Ezt mondja az UR: Hármat vetek elödbe; válaszsz magadnak egyet ezek közzül, mellyet veled tselekedjem.

11 El-méne azért Gád * Próféta Dávidhoz, és monda néki: Ezt mondja az UR; Válaszd-el magadnak:
* 2 *Sám.* 24: 11.

12 Avagy három esztendeig való éhséget, * avagy hogy ellenségidtöl három hónapig meg-emvészteſsél, és a' te ellenséged' fegyvere rajtad légyen: avagy az UR' fegyvere harmad napig, és a' dög-halál kegyetlenkedjék földedben, és az UR'Angyala pusztítson az Izraelnek minden határiban? Azért láttsad most, mit feleljek annak, a' ki engemet te hozzád küldött.
* 2 *Sám.* 24: 12. 13.

13 Es monda Dávid Gádnak: Minden felöl nékem keserüség; kérlek, hadd essem az UR' kezébe (mert igen sok és nagy az ö * irgalmasága) és ne essem embereknek kezekbe!
* *v.* 15. 2 *Mós.* 20: 6.

14 Botsáta azért az UR dög-halált az Izraelre; és meg-halának az Izrael közzül hetven-ezer férjfiak.

15 Botsáta annak-felette Angyalt az UR Jerusálemre, hogy el-pusztítaná azt: Es mikor vágná a' népet, meg-látá az UR, és * könyörüle az ö veszedelmeken; és monda a' pusztító Angyalnak: Elég immár, szünjél-meg. Az UR nak Angyala pedig áll vala a' Jébuséus † Ornánnak szérüjénél.
* *v.* 13. † 2 *Kron.* 3: 1.

16. Akkor Dávid fel-emelé az ö szemeit, és látá az UR' Angyalát állani a' föld és az ég között, kinek kezében mezítelen tör vala, mellyet Jerusálem ellen emelt vala fel: Le-esék azért Dávid és a' Vének-is sákba öltözvén, az ö orczájokra.

17 Es monda Dávid az Istennek: Nemde nem én számláltattamé-meg a' népet? En vagyok, a' ki vétkeztem és a' ki igen gonoszúl tselekedtem: ímez juhoknak mi vétkek vagyon benne? óh énURam Istenem, kérlek, fordúljon én reám a' te kezed, és az én atyám' házanépére, és ne légyen a' te népeden a' tsapás.

18 Az UR' Angyala pedig parantsolá Gádnak, hogy meg-mondaná Dávidnak: Hogy *fietne* fel-menni Dávid, óltárt rakatni az URnak a' Jébus * Ornán' szérüjén.
* *v.* 15.

19 Fel-méne azért Dávid a' Gád' beszéde szerint, mellyet az UR' * nevében fzóllot vala.
* *v.* 18.

20 Mikoron pedig Ornán hátra tekintvén látta vólna az Angyalt, és az ö négy fiai, kik véle valának, el-rejtezének. (Ornán pedig búzát tsépel vala.)

21 Es juta Dávid Ornánhoz. Mikor azért el-tekintett vólna Ornán, Dávidot meg-látá, és ki-menvén a' szérüről, * meg-hajtá magát Dávid elött, a' földre artzal *le-borúlván*.
* 2 *Sám.* 24: 20.

22 Es monda Dávid Ornánnak: Add énnékem e' szérü-helyet, hogy építsek óltárt rajta * az Urnak: igaz árrán adjad nékem azt, és meg-szünik azonnal e' tsapás a' népen.
* *v.* 18.

23 Monda Ornán Dávidnak: Légyen bátor tiéd, és az én Uram a' Király azt tselekedje, a' mi nékí tettzik: annakfelette ez ökröket adom az egészen égö áldozatra, és fa helyett e' tséplö szerszámokat, e' gabonát-is * Minhának; mind ezeket ajándékon adom.
* 3 *Mós.* 2: 1-16.

24 Es monda Dávid Király Ornánnak: Nem akarom azt, hanem ugyan igaz

igaz árron akarom meg-venni töled; mert a' mi tiéd, el nem vészem *töled* az URnak, és nem akarok tüzes áldozattal áldozni *néki* a' máséból.

25. Ada azért Dávid Ornánnak a' szérü-ért * hat-száz arany sikluſt.
* 2 *Sám.* 24: 24. 25.

26 Es épite ott óltárt Dávid az URnak, és áldozék tüzes és engesztelö áldozatokkal, és segitségül hívá az URat, ki meg-hallgatá ötet, mennyböl tüzet * *botsátvan* a' tüzes áldozat' óltárára. * 3 *Mos.* 9: 24. 1 *Kir.* 18: 38.

27 Es parantsola az UR az Angyalnak; és bé-tevé az ö * törét az ö hivelyébe. * *v.* 16.

28 Akkor látván Dávid, hogy az UR ötet * meg-hallgatta vólna a' Jebuséus Ornán' szerüjén, mikor ott áldoznék. * *v.* 26. 27.

29 (Az UR' Sátora pedig, mellyet tsinált * vala Mósés a' puſztában, és a' tüzes áldozatnak óltára-is, akkoron *vala* fen a' magaslságban † Gibeonban.
* 2 *Mos.* 29: 43. 40: 1-34. † *r.* 16: 39.

30 Es Dávid *akkor* oda fel nem mehetett val, ahogy az Istent meg-engesztelné; mert igen meg-rettent vala az UR' Angyalának mezitelen * törétöl.
* *v.* 16.

XXII. RESZ.

Dávid oktatja Salamont és a' Fö-rendeket a' Templom' építtetése felöl.

1 MOnda Dávid: Ez az URnak az Istennek * Háza, és az Izraelnek tüzes áldozatjára való óltár-is itt *vagyon.* * *r.* 21: 18. 26. 27. 2 *Kron.* 3: 1.

2 Meg-parantsolá azért Dávid, hogy öfzve-gyujtenék az Izrael' földén való jövevényeket, † kiket kö-vágókká tön, hogy faragni való köveket vágnának, hogy az Isten' Házát meg-tsinálnák.
* 2 *Kron.* 2: 17.

3 Továbbá böséges vaſat szerze Dávid szegeknek, ajtóknak és foglaláſoknak: rezet-is * böségesen szerze minden mérték nélkül: * *r.* 18: 8.

4 Számtalan tzédrus-fákat-is; mert a' Sídon és Tírus * *városbéliek* tzédrus fákat böségesen hordanak vala Dávidnak. * *r.* 14: 1.

5 Akkoron monda Dávid: Az én fiam Salamon, * gyermek és igen gyenge, az URnak pedig felette igen nagy Házat kell épiteni, mellynek híre-neve *el-terjedjen* ez egész földön: el-készítek azért *mindeneket* önéki. Dávid azért *mindeneket* nagy böségesen meg-szerze mielött meg-halna. * *r.* 29: 1. 1 *Kir.* 3: 7.

6 Hivatá azért Dávid az ö fiát Salamont, és meg-hagyá néki, hogy az Izrael' URának Istenének Házat * tsináltatna.
* *r.* 17: 11. 12.

7 Es monda Dávid Salamonak: Edes fiam, én el-gondoltam vala * szívemben, hogy az én URamnak Istenemnek nevének Házat építsek: * *r.* 17: 1.

8 De az UR szólla énnékem illyenképpen: Sok vért ontottál * és sokat hadakoztál; nem tsinálsz az én nevemnek Házat; mert sok vert ontottálki a' földre én elöttem.
* 2 *Sám.* 7: 5-13. — 1 *Kir.* 5: 3.

9 Imé fiad lészen teneked, kinek tsendessége lészen; mert nyugodalmat adok néki minden környüle való ellenségitöl; azért neveztetik * Salamonnak, mert békeſséget és † nyúgodalmat adok az Izraelnek az ö idejében. * 2 *Sám.* 12: 24. 25. † 1 *Kir.* 4: 25.

10 Ö tsinál az én nevemnek * Házat: ö lészen énnékem fiam, † és én önéki *leszek* Attya, és meg-erösítem az ö országának királyi székit az Izraelen mind örökke.
* 1 *Kir.* 6: 1-38. † 2 *Sám.* 7: 13. 14.

11 Mostan édes fiam, az UR te veled lészen; és szerencsés léſzesz, és te épited-meg a' te URadnak Istenednek Házát, a' mint *ez-előtt* * meg-mondotta te felöled. * *r.* 17: 12-14.

12 De adjon az UR tenéked értelmet és böltseſséget, mikor tenéked parantsol az Izrael felöl; hogy a' te URadnak Istenednek Törvényét meg-örizzed.

13 Akkor jól lészen dolgod, * mikor a' parantsolatokat és az itéleteket meg-örizénded, és meg-tselekedénded, a' mellyeket az UR Mósés által parantsolt vólt az Izraelnek: légy bátor, légy erös, ne félj, 's ne rettegj!
* *Kir.* 9: 4-8. 5 *Mós.* 29: 9.

14 Imé én-is az én szegénységem szerint, készítettem * az UR' Házának *épitsére* száz † ezer talentom aranyat, és ezer-szer való ezer tálentom ezüstöt, rezet 's vaſat mérték nélkül, mert igen böven vagyon; fákat-is, köveket-is szerzettem; te-is szerezz ezekhez. * *r.* 18: 11. † *r.* 29: 3. 4.

15 Vagynak néked sok miveſid, kövágóid, kö és fa faragóid, és mindenféle dologban bölts mester-emberid.

16 Az aranynak, ezüſtnek, vaſnak és réznek száma nintsen: *azért* kelj-fel, láss hozzá, és az UR légyen te veled.

17 Meg-parantsolá pedig Dávid az Izrael' minden Fö-emberinek, hogy *ök-is* segítséggel * lennének az ö fiának Salamonnak, *ezt mondván:* * *r.* 29: 6-8.

18 Avagy nintsené a' ti URatok Istentek ti veletek, ki tinéktek békéſséget * adott környös-környül? Mert az én hatalmam alá adá e' földnek lakoſit, és meg hódoltattuk e' földet az UR elött és az ö népe elött. * 1 *Kir.* 5: 3.

19 No azért keresésétek a' ti URatokat Istenteket tellyes szívetek és leiketek szerint, és fel-kelvén az UR Istennek Szentséges helyét tsinálják-meg, hogy vigyétek az UR' Szövetségének

Ládáját, és az Istennek szenteltetett edényeket a' Házba, melly építtetik az UR' nevének.

XXIII. RESZ.

Dávid a' meg-szám̃láltatott Léviták tiszteket rendeli-el.

1 MEg-vénhedék * pedig Dávid, és mikor igen koros vólna: Királyá tévé az ö fiát Salamont az Izraelen. * 1 *Kir.* 1: 1-39.

2 És öszve-gyüjté az Izraelnek minden Fejedelmeit, a' Papokat-is és a' Lévitákat.

3 És meg-szám̃láltatának a' Léviták, harmintz * esztendöstöl fogva és a' kik annál idösebbek valának; és vólt azoknak szám̃ok fejenként harmintznyóltz ezer. * *v.* 27. 4 *Móf.* 4: 3.

4 Ezek közzül husz̃on-négy ezeren az UR' Háza környül való dolgosoknak palléri *valának*: és hat-ezeren igazgatók és birák valának:

5 Négy-ezeren ajtón-állók *valának*; négy-ezeren ditsérik vala az URat minden zengö * szerzám̃okkal, melyeket *Dávid* kéfzíttetett vala a' ditséretre. * 2 *Krón.* 29: 25.

6 És Dávid öket *három* réfzre rendelé a' Lévi' fiai fzerínt; Gerfonitákra, * Kéhátitákra, és Mérárítákra.

* 1 *Móf.* 46: 1.

7 A' Gerfoniták közzül valók valának Lahdán és Simhi.

8 Lahdán' fiai: Jéhiel Fö, Zétám és Jóel, hárman.

9 *Es* a' Simhi' fiai: Selómit, Háfiel és Hárán, hárman: ezek vóltak a' Lahdán' háza-népe között Fök.

10 Simhi' fiai: Jahát, Zina, Jéus és Béria; ezek négyen vóltak Simhi' fiai.

11 Vala pedig Jahát Fö, Zina máfodik; de Jéus és Béria, mivelhogy nem fok fiakat nemzének, azért az ö attyoknak háza-népe között tsak egy ág-ért szám̃láltattak.

12 Kéhát' fiai: Amrám, Ishár Hebron és Uzziel, négyen.

13 Amrám' fiai: Aron * és Mófes: El-válafztaték pedig Aron †, hogy fzentelteték fzentséges dolgoknak tselekedetire, ö és az ö fiai mind örökké; és hogy jó illatot tennének az UR előtt, hogy fzolgálnának öneki, és az ö nevében *a' népet* meg-áldanák ** mind örökké. * 2 *Móf.* 6:20. † 2 *Móf.* 28:1. ** 4 *Móf.* 6: 22-27.

14 A' Mófesnek az Isten' emberének fiai pedig szám̃láltatának a' Lévi' nemzetsége közzé.

15 Mófes' fiai: Gerfom * és Eliézer.

* 2 *Móf.* 18: 3. 4.

16 Gerfom' fiai: * Sébuel fö.

* *r.* 27: 24.

17 Vóltak pedig Eliézer' fiai: Rehábia fö: nem-is vóltak Eliézernek több fiai; de a' Rehábiának fiai igen meg-fokafodtak vala.

18 Ishár' fiai: Selómit, ki fö vala.

19 Hebron fiai: Jéria * fö, Amárja máfodik, Jehéziel harmadik, és Jekámám negyedik. * *r.* 24: 23.

20 Uzziel' fiai: Míka * fö, és Ifija máfodik. * *r.* 24: 24.

21 Mérári' * fiai: Máchli és Múfi: Máchli' fiai, Eleázár és Kis.

* *r.* 6: 1. 19.

22 Meg-hala pedig Eleázár, és nem vóltak néki fiai, hanem leányi, kiket el-vevének a' Kis' fiai, azoknak attyokfiai.

23 Múfi' fiai: Máchli, Eder és Jeremót, ez három.

24 Ezek a' Lévi' fiai az ö tselédjek fzerínt, kik az ö tifztekben, az ö neveknek fzáma fzerínt Fö-emberek vóltak; kik az URnak Házában fzolgáltak, a' kik húfz * esztendösök és annál idösebbek vóltak. * 4 *Móf.* 8: 24.

25 Mert ezt mondotta vala Dávid: Az Izraelnek URa Iſtene ím meg-nyúgotá az ö népét, és lakozik Jérusálemben * mind örökké. * 1 *Kir.* 9: 3. 6-8.

26 A' Lévitáknak-is nem fzükség *léfzen többé* az *Iſten'* Sátorát * * hordozni, fem az edényeket, mellyek annak fzükségére fzereztettek vólt.

* 4 *Móf.* 4: 4-33.

27 Annak-okáért Dávidnak utólsó rendeléfe fzerínt fzám̃láltattak a' Lévi' fiai, húfz * esztendöstöl fogva, és a' kik idösebbek vólnának. * *v.* 3.

28 Annak-felette ezeknek rendek vala az Aron' fiainak birodalmokban, hogy fzolgálnának az UR' Házában, és annak pitvariban, kamaráiban, minden fzent edényeknek tiſztításában és az Iſten' Házának fzolgálatjában;

29 Az az, a' fzent kenyereknek * elrendelésében, a' † Minhának, kovász nélkül való lepényeknek, ſerpenyöben fözött és fzépen fel-hólyagozott pogátsáknak való femlye liſztnek meg-fzerzésében, és mindennek mértékében;

30 És hogy állanának minden reggel ** az URnak tiſzteletire és ditséretire, azonképpen eſtve-is; * 3 *Móf.* 24: 5-9. † 3 *Móf.* 2: 1-16. ** 2 *Móf.* 29: 38-42.

31 És hogy áldoznának az URnak minden tüzes áldozattal, minden Szombat napokon, a' hónapoknak elsö napjain, és a' fzokott * Innepeken *bizonyos* fzám fzerínt, a' mint fzükség vala fzünetlen az UR előtt;

* 3 *Móf.* 22: 2-44.

32 És hogy a' Gyülekezetnek Sátorát fzorgalmatoſon * öriznék, és a' fzent állatokat: és hogy az ö attyokfiainak az Aron' fiainak fzolgálatjok mellett vigyáznának az UR' Házának fzolgálatjában. * 3 *Móf.* 8: 35.

XXIV. RESZ.

A' Papok meg-számláltatnak az ö nemzetségek, tisztek, és 24. rendek szerint.

1 AZ Aron' fiainak pedig ezek az ö el-rendelések: Aron' fiai; Nádáb, Abihú, Eleázár és Itamár.

2 Meg-hala pedig Nádáb * és Abihú az ö attyok előtt, kiknek fiai nem valának: azért Eleázár és Itamár viselék a' Papságot. * 4 *Mós.* 3: 2-4.

3 Es el-rendelé öket Dávid, és Sádok, ki az Eleázár' fiai közzül vala, és Ahimélek, ki az Itamár' fiai közzül vala, az ö tisztek szerint a' szolgálatra. * 2 *Sám.* 8: 17.

4 Találtatának pedig az Eleázár' fiai közzül sokkal több Fö-emberek, hogy sem mint az Itamár' fiai közzül, mikor el-rendelnék öket. Az Eleázár' fiai között *vóltak* Fö-emberek, az ö attyok' háza-népe szerint, tizen-haton; az Itamár' fiai közzül, az ö attyok' háza-népe szerint, nyóltzan.

5 El-osztják pedig öket sors által válogatás nélkül: jóllehet a' Szent-helynek Istentől válaszlatott Fejedelmi vólnának, mind az Eleázárnak 's mind az Itamárnak fiai közzül valók.

6 Es bé-irá öket Semája a' Nétanéel' fia, a' Lévi' *nemzetségéből* való Iró-deák, a' Király előtt és a' Fejedelmek előtt, a' Sádok * Pap előtt, Ahimélek előtt, ki Abjátár' fia vala, és a' Papoknak és Lévitáknak atyai *nemzetségeknek* Fejedelmi előtt, minden atyai tselédet, melly sors által az Eleázár' *nemzetségéből* esett, hasonlatosképpen melly az Itamár' *nemzetségéből* esett. * r. 27: 17. 2 *Sám.* 8: 17.

7 Esék pedig az elsö sors Jojáribra: a' második Jedájára.

8 Hárimra a' harmadik: Seórimra a' negyedik.

9 Málkijára az ötödik: Mijáminra a' hatodik.

10 Hakkósra a' hetedik: Abijára * a' nyóltzadik. * *Luk.* 1: 5.

11 Jésuára a' kilentzedik: Sekániára a' tizedik.

12 Eliáshibra a' tizen-egyedik: Jákimra a' tizen-kettödik.

13 Huppára a' tizen-harmadik: Jésebeábra a' tizen-negyedik.

14 Bilgára a' tizen-ötödik: Immérre a' tizen-hatodik.

15 Hézirre a' tizen-hetedik: Hápisesre a' tizen-nyóltzadik.

16 Petáhiára a' tizen-kilentzedik: Jéhezkelre a' hufzadik.

17 Jákinra a' hufzon-egyedik: Gámulra a' hufzon-kettödik.

18 Delájára a' hufzon-harmadik: Maáziára a' hufzon-negyedik.

19 Ez az ö tiszteknek rende az ö szolgálatjokban, hogy az UR' Házába bé-járnának, az ö attyoknak Aronnak birodalma alatt való tiszt szerint, mint meg-parantsolta vólt néki az Izrael' URa Istene.

20 A' *mi néz* a' Lévinek több fiaira; az Amrám' fiai közzül *vala* Subáel: a' Subáel' fiai közzül Jehdéja.

21 A' *mi néz pedig* Rehábiára: a' Rehábia' fiai közzül Issija vala fö.

22 Az Ishár' fiai közzül *vala* Selómót: Es a' Selómót' fiai közzül Jahát.

23 *A' Hebronnak* * fiai közzül *vala elsö* Jérija, Amárja második, Jaháziel harmadik, Jekámám negyedik.

* r. 23: 19.

24 Uzziel' fiai, Míka: A' Míka' fiai közzül Sámir.

25 Míka' attya-fia Issija: Issija' fiai közzül Zekáriás.

26 Mérári' fiai; Máchli és Músi. Jaázija' fiai, Bénó.

27 Mérárinak Jaázijától az ö fiától való fiai: Sohám, Zakkúr és Hibri.

28 Máchlitól *vala* Eleázár *, és ennek nem valának fiai. * r. 23: 19.

29 Kistól: a' Kis' fiai közzül való *vólt* Jérachméel.

30 Músi' fiai: Máchli, Eder és Jérimót: E' Léviták *fök* vóltak az ö attyaiknak házok-népe szerint.

31 Ezek-is sorsot vetének az ö attyok-fiaival az Aron' fiaival együtt Dávid Király előtt, Sádok és Ahimélek előtt, a' Papok és Léviták' attyainak Fejedelmi előtt, a' fö a' kisebbikkel egy-aránt.

XXV. RESZ.

Az Enekl̈öknek husz-on-négy rendeik.

1 EL-választa pedig Dávid, és a' seregnek Fejedelmi, szolgálatra az Asáf *, Hémán' és a' Jédutun' fiait, kik prófétálnak vala hegedükkel, † náblumokkal, tzimbalmokkal. Ezeknek pedig az ö szolgálatjokban bizonyos számok vala. * *Sólt.* 73.

† 2 *Krón.* 29: 25.

2 Az Asáf' fiai közzül *ezek vóltak*: Zakkúr, Jósef, Netánia, és Asaréla, az Asáf' fiai vóltak az Asáf' birtokában, ki a' Király' akaratja szerint Prófétál vala.

3 A' Jédutun' *fiai* közzül: A' Jédutun' *fiai*; Gedália, Séri, Jésája, Hasábia, Mattithia *és Simei*, haton az ö attyoknak a' Jédutunnak birtokában valának hegedülésben, ki prófétál vala az URat tisztelvén és ditsérvén.

4 A' Hémán' *fiai* közzül: Hémán' fiai; Bukkija, Mattánia, Uzziel, Sébuel, Jérimót, Hanánia, Hanáni, Eliáta, Giddálti, Romámti-Ezer, Josbekásа, Mallóti, Hótir, Maháziót.

5 Ezek mind Hémán' fiai, ki az Isten' beszédiben a' Király' Nézöje vala

az ö királyi méltósága felöl: és ada az Isten Hémánnak tizen-négy fiakat és három leányokat.

6 Ezek mindnyájan az ö attyoknak hatalmában valának, kik az UR' Házában énekelnek vala tzimbalmokkal, náblumokkal és hegedükkel, az Isten' Házának szolgálatjára; a' Királynak, Asáfnak, Jédutunnak, és Hémánnak parantsolatjok szerint.

7 Vólt pedig ezeknek számok, az URnak ditséretében tudós attyok-fiaival öszve, minden tanítóknak két-száz nyóltzvan-nyóltz.

8 Es sorsot-is * vetének közöttök a' vigyázásban való tiszthez, mind kitsíny s' mind nagy, mind a' tanító 's mind a' tanítvány. * *r.* 24: 31.

9 Es esék az első sors az Asáf' fiára Jósefre: Gedáliára a' második, ki az ö attya-fiaival és fiaival öszve tizenkettöd magával vala.

10 A' harmadik Zakkúrra, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

11 Negyedik Jifrire *esék*, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

12 Ötödik Nétániára, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

13 Hatodik Bukkijára, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

14 Hetedik Jésarelára, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

15 Nyóltzadik Jésaiára, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

16 Kilentzedik Mattániára, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

17 Tizedik Simeire, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

18 Tizen-egyedik Azárelre, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

19 Tizen-kettödik Hasábiára, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

20 Tizen-harmadik Subáelre, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

21 Tizen-negyedik Mattithiára, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

22 Tizen-ötödik Jérimótra, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

23 Tizen-hatodik Hanániára, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

24 Tizen-hetedik Jósbekására, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

25 Tizen-nyóltzadik Hanánira, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

26 Tizen-kilentzedik Mallótira, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

27 Husadik Elijátánra, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

28 Huszon-egyedik Hótirra, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

29 Huszon-kettödik Giddáltira, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának,

30 Huszon-harmadik Maháziótra, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

31 Huszon-negyedik Romámti-Ezerre, kinek fiai és attya-fiai tizen-ketten valának.

XXVI. RESZ.

A' Templom' kapuinak' 's kintseinek örizöi.

1 AZ ajtón-állóknak * el-rendeléfek ez: A' Kóriták közzül Mefelémiás a' Koré' fia, ki az Asáf' † fiai közzül való vólt. * 2 *Krón.* 35: 15. † *r.* 25: 1.

2 A' Mefelémiás' fiai közzül elsö-szülött Zekária, Jédiáel második, Zebádia harmadik, és Játniel negyedik.

3 Elám ötödik, Jóhanán hatodik, Eljehoénai hetedik.

4 Obed-Edom' fiai közzül: Semája elsö-szülött, Józabád második, Jócha harmadik, Sákár negyedik, Nétanéel ötödik,

5 Ammiel hatodik, Isakár hetedik, Pehullétai nyóltzadik; mert az Isten ötet meg-áldotta vala.

6 Az ö fiának-is Semájának születetének fiai, hasonlók az ö attyának fiaihoz; mert igen erösek valának.

7 Semája' fiai: Othni, Refáel, Obed, Elzahád, kinek attya-fiai igen erös férjfiak valának, Elihu és Semákiás.

8 Mindnyájan ezek Obed-Edom' fiai közzül valók, mind ö magok mind fiaik, 's mind attyok-fiai igen erösek valának a' szolgálatra; hatvan-ketten valának mind Obed-Edomtól.

9 Mefelémiásnak-is fiai és attya-fiai tizen-nyóltzan valának erös férjfiak.

10 Hósának-is pedig, ki vala a' Mérári' fiai közzül, valának fiai, kik között Simri fö vala, nem hogy elsö-szülött vólna, hanem hogy az ö attya ugyan ötet akará választani fönek.

11 Hilkiás a' második, Tebáliás a' harmadik, Zekária a' negyedik: mindnyájan a' Hósa' fiai és attya-fiai tizenhárman.

12 Ezek között osztaték-el az ajtón-állásnak tiszti a' Fö emberek által, kik az ö attyok-fiaival egybe vigyáznának és szolgálnának az UR' Házában.

13 Es sorsot * vetének mind kitsiny 's mind nagy egy-aránt, az ö attyaiknak tselédjek szerint, mindenik kapura. * *r.* 24: 31. 25: 8.

14 Es esék a' Nap-kelet felé való *kapunak örizeti* sors szerint Selémiásra: Zekáriára pedig a' Selémiás' fiára, ki bölts és jó tanátsú vala, mikor sorsot vetnének, esék az Eszaki *kapu* sors szerint.

15 Obed-Edomnak a' Délre való *kapu*;

kapu; az ö fiainak pedig a' * kints-tartó ház. * 2 *Krón.* 25 : 24.

16 Suppimnak és Hósának a' Napnyúgatra való *kapu*, a' Salléketh kapuval egyetemben a' fel-menö pádimentomos úton, *hogy* egyik örizö hely *lenne* a' máſiknak ellenében.

17 Nap-kelet felé vala hat Lévita: Eſzak felé minden napra négy: Délreis minden napra négy: A' kints-tártó háznál ketten-ketten valának.

18 A' tár-háznak örizeti-ért Nap-nyúgat felé, a' töltött fel-menö útnál, négyen vóltak; ketten a' tár-háznál.

19 Igy rendeltettek vólt el az ajtónállók a' Kóriták és a' Mérárita között.

20 A' *mi a' több* Lévitákra *néz*: Ahija vólt az Iſten' Háza' kintsének, * és az Iſtennek ſzenteltetett kitsnek Fö gond-viſelöje. * 1 *Kir.* 7 : 51.

21 A' Lahdán' fiai közzül, *az-az*, Lahdántól való Gersoniták' fiai, kik Lahdánnak nemzetségéből fök valának, ezek: Gersónita Jéhiéli.

22 Jéhiéli' fiai: Zétám és Jóel az ö attya-fia, kik vóltak az UR' Házának kintsének * gond-viſelöi. * *r.* 29:8.

23 Az Amrám', Ishár', Hebron' és Azziel' nemzetségéből valók-is.

24 Haſonlatosképpen Sébuel a' Gerſom' fia, ki vala Móſes' * fia, a' kintsnek vala Fö gond-viſelöje.

* *r.* 23 : 16.

25 Az ö attya-fiai pedig, az Eliézertöl * valók, ezek: Rehábiás az ö fia, kinek fia Jésáia, kinek fia Jórám, kinek fia Zikri, kinek fia Selómit.

* *r.* 13 : 15. 17.

26 Ez a' Selómit és az ö attya-fiai valának gond-viſelöi a' ſzenteltetett egéſz kintsnek, mellyet Dávid Király *, a' nemzetségeknek Fejedelmi, az Ezeredeſek, Századoſok, és a' hadakozó népnek Fejedelmi ſzenteltenek vala *Iſtennek*. * *r.* 23 : 14. 16. 29:6-8.

27 Mellyet a' hadban való nyereségből * ſzenteltek vala az UR' Házának építésére. * 2 *Sám.* 8 ; 11. 12.

28 Es valamit ſzentelt vala Sámuel Próféta, és Saul * a' Kis' fia, és Abner a' Nér' fia, és Joáb a' Séruja' fia: és fejenként a' kik valamit ſzenteltek vala Iſtennek, mind a' Selómitnak és az ö attya-fiainak gond-viſeléſekben vala. * 1 *Sám.* 9 : 2. 10 : 1.

29 Az Isháritákból közzül vala Kenániás és az ö fiai, kik az Izrael között külsö dolgokban való Tiſzt-tartók és Birák valának.

30 A' Hebroniták közzül Hasábiás és az ö attya-fiai, igen erös férjfiak, ezeren és hét-ſzázan valának, kik az Izrael' népe között a' Jordán' vizén túl Nap-enyéſzetre, gond-viſelök vóltak az URnak minden dolgában, és a' Király' ſzolgálatjában.

31 A' Hebroniták közzül, Jérija vala Fö a' Hebroniták' nemzetségekben az Atyák között, Dávid' Királyságának negyvenedik eſztendejében kereſtetének-meg, és találtatának ö közzülök erös férjfiak Gileádnak Jaézer *városában*.

32 Es az ö attya-fiai két-ezeren és hét-ſzázan valának, kik az ö attyai' nemzetségekben erös férjfiak és fök valának; kiket Dávid Király gond-viſelökké válaſzta a' Rúben' és Gád' nemzetségén, és a' Manaſſé' nemzetségének felén, mind az Iſtennek 's mind a' Királynak minden dolgaiban.

XXVII. RESZ.

Az udvarló hadnak és Izrael' nemzetségeinek Fejedelmei: a' Király Tiſztartói.

1 EZek pedig az Izrael' fiai az ö ſzámok ſzerínt, kik az ö attyai' nemzetségekben Fejedelmek, Ezeredeſek, Századoſok, és elöl-járóik valának mind azoknak, kik ſzolgálnak vala a' Királynak a' ſeregeknek minden dolgaiban, mellyek bé-jönek vala és ki-mennek vala mindenik hó. napban az eſztendönek minden havaiban: melly ſeregek közzül egy-egy, *áll vala* huſzon-négy ezer emberből.

2 Az elsö ſeregben, az elsö hónapban vala Fejedelem Jaſobeám, Zabdiel' fia, melly ſereg *áll vala* huſzon-négy ezerből.

3 A' Péres'* fiai közzül vala az elsö hónapbéli ſeregben való minden Hadnagyoknak Fejedelme. * *r.* 4 : 1.

4 A' máſodik hónapbéli ſeregnek vala Fejedelme Dódai Ahóhites, és ö utánna az ö ſeregében máſodik Fejedelem Miklót. Ez-is huſzon-négy ezerből *áll vala*.

5 Az harmadik ſeregnek, a' harmadik hónapban vala Fejedelme Benája, ki vala a' Fö Papnak Jojadának fia: ennek-is ſerege *áll vala* huſzon-négy ezerből.

6 Ez a' Benája vala erös a' harmintz erös férjfiak között, söt azoknak * Fejedelmek-is vala: Es Ammizabád az ö fia vala fö az ö ſeregén.

* 2 *Sám.* 23 : 22.

7 A' negyedik hónapbéli ſeregnek vala Fejedelme Aſáel * a' Joáb' attya-fia, és az ö fia Zebádia ö utánna való: ennek-is ſerege huſzon-négy ezerből *áll vala*. * 2 *Sám.* 23 : 24.

8 Az ötödik hónapbéli ſeregnek Fejedelme vala a' Jizráhites Samhut: ennek-is ſerege huſzon-négy ezerből *állott*.

9 A' hatodik hónapbéli ſeregnek Fejedelme a' Tékuabéli Ira, * az Ikkés' fia: ennek-is ſerege huſzon-négy ezerből *áll vala*. * 2 *Sám.* 23 : 26,

9 A' hatodik hónapbéli seregnek Fejedelme a' Tékuabéli Ira, * az Ikkés' fia : ennek-is serege huszon-négy ezerből *áll vala.* * 2 *Sám.* 23 : 26.

10 A' hetedik hónapbéli seregnek Fejedelme a' Pélonbéli Héles, ki az Efraim' fiai közzül vala : ennek-is serege huszon-négy ezerből *áll vala.*

11 A' nyóltzadik hónapbéli seregnek Fejedelme vala a' Husátbéli * Sibbékai, ki a' Zárhiták féle vala ; és az ő seregében huszon-négy ezer ember *vala.* * 2 *Sám.* 21 : 18.

12 A' kilentzedik hónapbéli seregnek Fejedelme az Anatótbéli Abiézer a' Benjáminiták közzül : és az ő seregében huszon-négy ezer ember vala,

13 A' tizedik hónapbéli seregnek Fejedelme vala Nétofáthéli Maharai, a' Zárhitákból való ; kinek-is seregében huszon-négy ezer ember vala.

14 A' Tizen-egyedik hónapbéli seregnek Fejedelme vala a' Piráthonbéli * Benája, az Efraim' fiai közzül való ; kinek seregében huszon-négy ezer ember vala. * *r.* 11 : 31.

15 A' tizen-kettödik hónapbéli seregnek Fejedelme vala a' Nétofátbéli * Héldai, Othniel' *nemzetségéből* való ; kinek seregében huszon-négy ezer ember vala. * *r.* 11 : 30.

16 Valának ennek-felette az Izrael' nemzetségin Fejedelmek : A' Rúbenitákon Eliézer a' Zikri' fia : A' Simeonitákon Sefátiás a' Maaka' fia;

17 A' Lévi' nemzetségén Hasábia, a' Kémuel' fia : az Áron' fiain* Sádok; * 2 *Sám.* 8 : 17.

18 A' Júdán Elihu, a' Dávid' attyafiai közzül : az Issákáron Omri, a' Mikáel' fia ;

19 A' Zebulonon Ismája, az Obádiás' fia: a' Naftalin Jérimót, Azriel' fia;

20 Az Efraim' fiain Hósea, az Azaziás' fia : a' Manasséknak fél nemzetségén Jóel, a' Pedája' fia ;

21 A' Manasséknak Gileád' földén valo fél nemzetségén Iddó, a' Zekariás' fia: a' Benjáminon Jaásiel, az Abner' * fia; * 2 *Sám.* 2 : 8.

22 A' Dán' *nemzetségén* Azaréel, a' Jerohám' fia. Ezek valának az Izrael' nemzetségeinek Fejedelmi.

23 Nem † számláltatá-meg pedig Dávid azokat, a' kik húsz esztendőnek alatta valának ; mert az UR mondotta vólt ezt, hogy meg-sokasítaná az Izraelt, mint az égnek tsillagit.

* *r.* 21 : 1. 2. 14. 15.

24 Joáb a' Séruja' fia kezdette vala öket * számlálni, de véghez nem vivé ; mivelhogy e' dolog-ért *Istennek* nagy haragja gerjedett vólna az Izrael' népe ellen : Ez okon bé sem jegyzék számát a' népnek, a' Dávid Király' Históriáiban. * *r.* 21 : 4. 5. 6.

25 A' Király' kintsének gond-viselője vala Azmávet, az Adiel' fia : a' kivül való kintseknék pedig, a' városokban, falukban és a' várakban valóknak, Jónatán az Uzzijás' fia vala gond-viselője.

26 A' mezön való parasztí munkásoknak *Fejedelmek* vala Ezri, a' Kélub' fia.

27 A' szőlö-miveseknek *gond-viselőjök* vala a' Rámátbéli Simei, és a' szőlök' hasznának, *az-az,* a' boros pintzéknek *gond-viselője* vala a' Sifmitbéli Zabdi.

28 Az olaj-fáknak és a' mezön való figefáknak miveinek a' Gederitbéli Baálhanán : az olajos pintzéknek Joás vala *gond-viselője.*

29 A' Sáron' mezején való barmoknak a' Sáronbéli Sitrai : a' mellyek pedig a' völgyekben *legeltetnek vala,* Sáfát, az Adlai' fia vala *gond-viselője.*

30 A' tevéknek az Ismael' nemzetéből való Obil : a' szamároknak a' Méronótbéli Jehdéja.

31 A' juhoknak a' Hágárénus Jáziz. Mindnyájan ezek valának a' Dávid Király' jószáginak gond-viselő Fejedelmi.

32 Jónatán pedig, a' Dávid' attyának báttya, Fő tanátsos vala, ki okos és a' törvényben tudós vala ; Jéhiel pedig a' Hachmóni' fia vala a' Király' fiaival.

33 Achitófel-is a' Királynak* tanátsosa vala, Az Arkites Chusai pedig barátja † vala a' Királynak.

* 2*Sám.* 17: 1-4. 23. † 2*Sám.* 17: 7-14.

34 Achitófel után vólt Jójada a' Benája' fia, és Abjatár: a' Király' hadának Fő-hadnagya vala* Joáb. * 2*Sám.* 8:16.

XXVIII. RESZ.

Dávid inti Salamont és oktatja, az UR' Házának meg-épitésére.

1 EGybe-hivatá pedig Dávid Jérusálembe az Izraelnek minden * Fejedelmit, a' nemzetségeknek Fejedelmit, a' Királynak udvarló seregeinek Fejedelmit, az Ezeredeseket, a' Századosokat, a' Királynak minden jószágának és marhájának gond-viselöit, a' maga fiait-is, udvari szolgaival és minden erös vitézivel egyetembe.

* *r.* 27 : 1-34.

2 Fel-álla azért Dávid Kiraly az ő lábaira, s' monda : Halljátok-meg szómat én atyám-fiai és én népem ! En magamban el-végeztem * vala nagy szívem szerint, hogy az UR' Szövetsége' Ládájának nyúgodalmas házat tsinálatnék, és a' mi Istenünk' lábainak sámolyt : hozzá-is készítettem vala mindent, valami szükség vólna ;

* *r.* 17 : 1. 11. 12.

3 De az Isten engemet meg-szólíta, 's monda : Nem tsinálsz * te Házat az én nevemnek ; mert hadakozó ember vagy,

vagy, *sok* vért-is ontottál *immár*.
* *r.* 22: 8. 1 *Kir.* 5: 3.

4 Választa pedig engemet az Izraelnek URa Istene az én atyámnak egész házából, hogy lennék Királya az Izrael' népének mind örökké; mert a' Júdát választotta * fönek, és a' Júdának tsélédi közzül az én atyámnak † házanépét; az én atyámnak fiai közzül pedig engemet akara Királyá tenni az egész Izraelen.
* 1 *Móf.* 49: 8. † 1 *Sám.* 16: 1-13.

5 Es az én fiaim közzül (mert az UR sok fiakat adott nékem) választotta Salamont az én fiamat, hogy ülne az UR' országának székiben az Izrael között.

6. Es monda nékem: Salamon * a' te fiad építi-meg az én Házamat és az én pitvarimat; mert én ötet magamnak fiamúl választottam, én-is önéki Attya helyett lészek; * *r.* 22: 9.10.

7 Meg-erösítem az ö országát mind örökke, ha * az én parantsolatimat és itéletimet szorgalmatoson meg-tartándja, a' mint e' mái napon.
* 1 *Kir.* 9: 4. 5.

8 Mostan azért *intlek* az Izraelnek, az UR' népének egészGyülekezete előtt, és a' mi Istenünknek hallására, őrizzétek 's keressétek a' ti URatoknak Istenteknek minden parantsolatit, hogy * birhassátok e' jó földet: és hogy ti utánnatok fiaitokat-is örökösít-hesséték-meg abban mind örökké.
* 5 *Móf.* 28: 1-68.

9 Te azért édes fiam Salamon, esmérd-meg a' te atyádnák Istenét, és szolgálj önéki tökélletes szívvel és jókedvvel; mert az UR minden szíveket által- * lát, és minden *emberi* gondolatot jól ért. Hogyha ötet keresénded, meg-találod; de ha viszontag ötet elhagyándod, ö-is el-hágy tégedet mind örökké. * *r.* 29: 17.

10 Mostan azért, mivelhogy az UR választott tégedet, hogy néki szent Házat tsinálj: légy erös és kézitsd-meg azt.

11 Akkor adá Dávid az ö fiának Salamonnak a' tornátznak, annak házatskáinak, kints-tartó helyeinek, felházainak és belsö kamaráinak: a' kegyelem táblája' helyének-is* formáját, *. 19. 2 *Móf.* 25: 9. 26: 30.

12 Es mindeneknek formáját, melyeket szívében el-gondolt vala, az UR Házának pitvari felöl, az Isten' Háza' kintsének, és minden szent kintseknek körös-környül való házai felöl.

13 A' Papoknak és a' Lévitáknak seregek-ért való házaknak, az UR' Háza' szolgálatjára való minden munkának, és az UR'Háza' szolgálatjára való minden eszközöknek *formái* felöl.

14 *Ada* aranyat * mérve, a' különbkülömb féle szolgálatoknak edényire, *ezüstöt-is* mérve minden ezüst edényekre, a' különb-különb-féle szolgálatnak minden edényire.
* *r.* 19: 3-5. 22: 14.

15 Az-az, *ada* aranyat mérve, az arany gyertya-tartókra és azoknak szövétnekire; mindenik gyertya-tartóra és annak szövétnekire: és *ezüstöt* mérve, az ezüst gyertya-tartókra, mindenik gyertya-tartóra és annak szövétnekire, a' mint mindenik gyertya-tartóhoz kivántatott.

16 Ismétlen ada aranyat mérve, a' szent kenyereknek asztalira, minden asztalra: azonképpen ezüstöt az ezüst asztalokra.

17 Ismét a' szigonyokra, tsészékre és füstölö szelentzékre tiszta aranyat; az arany medentzékre-is *bizonyos* mérték szerint ada aranyat, minden medentzére; és az ezüst medentzékre ezüstöt *bizonyos* mertékkel, minden medentzére.

18 Annak-felette a' temjénezö óltárra *ada* igen szép tiszta aranyat mérték szerint: a' széknek * tsináltatására-is, *az-az*, a' † Kérubimokra *ada* aranyat, hogy ki-terjesztvén az ö *szárnyatkat* az UR' szövetségének Ládáját bé-fedeznék. * *v.* 2. † 1 *Kir.* 6:23-28.

19 Mind ezek az URnak kezétöl írattatak-meg, ki engemet meg-tanított mind az egész alkotmány' * formájára.
2 *Móf.* 25: 9. 26: 30.

20 Monda ezek után Dávid Salamonnak az ö fiának: Légy bátor és erös, és kezdj hozzája, semmit ne félj, és ne rettegj; mert az UR Isten, az én Istenem, veled * léfzen, téged' el nem hagy, töled el sem távozik, míglen az UR' Házának minden mesterségének mive † el-végeztetik.
* *r.* 22: 9. 10. † 2 *Kron.* 7: 11.

21 Es ímé a' Papok' és a' Lévíták' seregi az Isten' Házának minden szolgálatjára, és minden tudós mesteremberek szabad akaratjok szerint, a' Fejedelmek-is és az egész köfség, a' te befzéded szerint veled léfznek minden szolgálattal.

XXIX. RESZ.

Adakozás a' Templom' épületire: Salamon, Királyá, Sádok, Pappa kenettetnek.

1 AZután monda Dávid Király az egész fokaságnak: *Im' látjátok*, hogy egyedül az én fiamat Salamont * választotta Isten, ki igen gyermek és gyenge: E' pedig nagy dolog; mert nem ember' háza léfzen, hanem az UR Istené. * *r.* 22: 9. 10.

2 En pedig tellyes tehetségem szerint az én Istenem' Házának *épitesére*, készítettem böségesen aranyat az arany szerszámokra, ezüstöt az ezüst szerszámokra,

fzámokra, rezet a' rézre, vafat a' vafra, fákat a' fákra: sárdóniks köveket, foglalni való köveket, veres köveket, külömb-külömb fzínü köveket: mindenféle drága köveket, márvány-köveketis böségge!.

3 Még ennek-felette, mivelhogy énnékem nagy kedvem vagyon az én Iftenem' Házához, kiváltképpen való kintsem-is * vagyon nékem, aranyam és ezüftöm, mellyet adok az én Iftenem' Háza' fzükségére, azoknak felette, † mellyeket ez-előtt kéfzítettem vala a' fzent Háznak *épületire.*

* *v.* 4. * *r.* 22: 14. 16.

4 *Tudni-illik* három ezer tálentom Ofirból hozott aranyat; és hét ezer tálentom tifzta ezüftöt, a' házaknak falainak * bé-boríttatására.

* 1 *Kir.* 6: 20-22. 2 *Krón.* 3: 5-10.

5 Aranyat *adtam* az arany fzerfzámokra, ezüftöt az ezüftre és minden fzükségre, a' mefter-emberek' kezéhez. És ha valaki *ajándékot* adni akar fzabad akaratja fzerínt, töltse-meg az ö kezét ma, és adjon, a' mit akar az URnak.

6 Azért fzabad akaratjok fzerínt adának *ajándékokat* az atyáknak Fejedelmi, az Izrael' nemzetségének Fejedelmi, az Ezeredefek, Századofok, és a' Király' dolgofinak-is Fejedelmi.

7 Es adának az Iften' Házának fzükségére, öt-ezer tálentom aranyat, és tiz-ezer arany pénzt; tiz-ezer tálentom ezüftöt, és tizen-nyóltz-ezer tálentom rezet, és fzáz ezer tálentom vafat.

8 Es valakiknél *drága* kövek találtatának, adák az UR' Házának kintséhez; a' Gerfoniták közzül valo * Jéhiel' kezébe. * *r.* 26: 22.

9 Es örvendeze a' fokaság, hogy fzabad akaratjokból adnának; mert tifzta fzívekből adakozának az URnak: Dávid Király-is lön ezen nagy örömben.

10 Hálákat ada azért Dávid az URnak mind a' fokaság előtt, és monda Dávid: Aldott vagy te, ó Izraelnek a' mi atyánknak URa Iftene, öröktől fogva mind örökké!

11 Oh URam, tiéd a' nagyság, a' hatalom,* ditsőség, örökké-valóság és méltóság, söt minden, valami a' mennyben és a' földön vagyon, tiéd: Tiéd *mondom*, ó URam az országh, te magafztalod-fel magadat, hogy légy minden Fejedelmeknek felette!

* *Mát.* 6: 13. *Jel.* 5: 13.

12 A' gazdagság és a' ditsőség mind te tőled *vagynak*, és te uralkodol mindeneken: a' te kezedben vagyon mind az erőlség * és mind a' birodalom; a' te kezedben *vagyon* mindenek' fel-magafztaltatása és meg-erösíttetése.

* 2 *Krón.* 20: 6.

13 Mostan azért, óh mi Iftenünk, valláft téfzünk te előtted, és ditsérjük a' te dltsőséges Nevedet;

14 Mert mitsoda vagyok én, és mitsoda az én népem, hogy erönk lehetne a' fzabad akarat fzerínt való *ajándéknak* adására, a' mint ezt adtuk? Mert te töled vagynak mindenek, és a' *miket* a' te kezedből * *vettünk*, azokat adtuk most tenéked; * 1 *Kór.* 4: 7.

15 Mert mi tsak jövevények * vagyunk te előtted, és idegenek, a' mint fejenként a' mi attyáink-is: a' mi *életünknek* napjai ollyanok e' földön mint az arnyék, † mellyben állandóság nintsen.

* 1 *Móf.* 23: 4. *Sid.* 11: 13. † *Sólt.* 90: 9.

16 Oh mi URunk Iftenünk, mind ez, a' mit készítettünk, hogy tenéked és a' te fzent nevednek Házat építsünk, a' te kezedből való, és mind azok tiéid!

17 Jól tudom pedig ezt-is, óh én Iftenem, hogy te a' fzívet * nézed és az igafságot fzereted: En adtam mind ezeket tifzta fzívemből nagy jó kedvvel: e' te itt jelen való néped-is, láttam, hogy nagy örömmel fzabad akaratja fzerínt adta ezeket néked.

* *r.* 28: 9.

18 Oh Abrahámnak, * Isáknak és Izraelnek a' mi atyáinknak URa Iftene, tartsd-meg ezt mind örökké, *tudniillik* a' te népednek hozzád való illyen jó † akaratját, és az ö fzíveket igazgaffad te hozzád.

* 2 *Móf.* 3: 6. † *Filip.* 2: 13.

19 Salamonnak pedig az én fiamnak adj tökélletes fzívet, hogy a' te parantsolatidat, bizonyság-tételidet és rendeléfidet meg-öriz-hesse: és hogy mind azokat meg-tseleked-hesse, és hogy megépít-hesse azt a' Házat, mellyet én el-indítottam.

20 Ezek után monda Dávid a' fokaságnak: Kérlek, hogy *ti-is* áldjátok a' ti URatokat Iftenteket. Aldá azért az egész Gyülekezet az ö attyaiknak URát Iftenét, és fejeket le-hajtván meg-hajták magokat, és tisztelék az URat, és a' Királyt.

21 Es áldozának az URnak véres áldozatokkal, és áldozának az URnak tüzes áldozatokkal másod napon; ezer tulkokkal, ezer kosokkal, ezer bárányokkal, azoknak itali áldozatjokkal egybe; és fok-féle áldozatokkal, az egész Izrael' népé-ért.

22 Es évének 's ivának az UR előtt azon a' napon nagy vigasságban. Azután Salomont a' Dávid' fiát Királyá tévék * másodfzor-is, és meg-kenék ötet az URnak, hogy lenne Fejedelem; Sádokot-is meg-kenék a' Fö-papságra.

* 1 *Kir.* 1: 28-40.

23 Es üle Salamon az UR' fzékibe mint Király, az ö attyának Dávidnak helyé-

helyében, és mindenben ſzerentsés vala; mert enged vala néki az egéſz Izrael' népe.

24 Fejenként a' Fejedelmek-is, és a' hatalmaſok, annak-felette mindnyájan a' Dávid Király' fiai-is kezeket * adák, hogy Salamon Királynak engedelmeſek lennének. * 1 *Kir.* 1: 53.

25 Es igen fel-magaſztalá az UR Salamont mind az egéſz Izrael' népe előtt, és olly Királyi méltóságot ſzerze néki, mellyhez haſonló *méltósága* egy Királynak-is † nem vólt ö előtte Izrael' *országában*. * 1 *Kir.* 3: 13.

26 Minek-utánna pedig Dávid az Iſai' fia uralkodott vólna az egéſz Izraelen:

27 (A' napok pedig, mellyeken uralkodott az Izraelen, negyven eſztendők *váltak*; Hebronban uralkodott vala hét eſztendeig, *Jérusálemben pedig harmintz-háromig uralkodott.

* 1 *Kir.* 2: 11.

28 Meg-hala Dávid jó vénségben, életével, gazdagságával és minden ditsőségével * meg-elégedve: Es uralkodék az ö fia Salamon ö helyette.

* 1 *Kir.* 15: 5.

29 A' Dávid Királynak pedig mind első 's * mind utólsó dolgai, ímé megvagynak írattatva a' Sámuel' Próféta' könyvében, és a' Nátán Próféta' könyvében, és a' Gád Próféta' könyvében;

30 Minden ö orſzáglásával, hatalmaſságával és *változásoknak* idejével, mellyek ö rajta, az Izraelen, és a' földnek minden orſzágain eſtek.

* 1 *Sám.* 16-30. *r.* 2 *Sám.* 1-24. *r.*

MASODIK KRONIKA KONYV.

Mellyben meg-írattatik a' Júda' orſzágának nevekedéſe és vége, mind a' Babilóniabéli fogságból való haza-jövetelnek eſztendejéig. Bé-foglaltatik azért itt 472. eſztendőknek hiſtóriája.

I. RESZ.

Salamonnak böltseſsége, 's gazdagsága.

1 MEg-erösödék pedig * Salamon a' Dávid' fia az ö orſzágában; és az ö URa Iſtene véle vala, és ötet igen fel-magaſztalá. * 1 *Kir.* 2: 46.

2 Es parantsola Salamon az egéſz Izrael' népének, az Ezeredeſeknek, Századoſoknak, a' Biráknak és az Izraelnek minden Hadnagyinak, és az atyák' Fejedelmeknek.

3 El-méne azért Salamon, és mind a' ſokaság ö véle együtt a' Gibeon' hegyén való * óltárhoz; mert ott vala az Iſten' Gyülekezetinek Sátora, mellyet Móſes az UR' ſzolgája tsinált vala a' puſztában; *r. 16:39. 1 *Kir.* 3:4.

4 De az Iſten' Ládáját Dávid immár Kiriát-Jeárimból * fel-vitte vala, minek-utánna annak *helyet* ſzerzett vólna Dávid; mert Jérusálemben vont vala annak sátort. * 1 *Sam.* 7: 1.

2 *Sám.* 6: 17.

5 Ott vala az UR' Sátora előtt a' réz óltár-is, * mellyet Béſaléel az Uri' fia tsinált vala, ki Húr' fia vala: és Salamon a' ſokasággal egybe meg-keresé azt. *2 *Móſ.* 38: 1.

6 Aldozék pedig ott Salamon a' réz óltáron az UR előtt, melly a' Gyülekezetnek Sátorában vala, áldozék, *mondom*, azon ezer tüzes áldozatokkal.

7 Azon éjtſzaka meg-jelenék az Iſten Salamonnak, és monda néki: * Kérjed a' mit akarſz, hogy adjak néked.

* 1 *Kir.* 3: 5.

8 Es monda Salamon az Iſtennek: Te nagy kegyelmeſſéget tselekedtél az én atyámmal Dáviddal; és ö helyette engemet Királyá * tettel. *2 *Krón.* 28: 5.

9 Moſtan, óh URam Iſten, légyen állandó a' te beſzéded, * mellyet ſzóllottál vólt az én atyámnak Dávidnak; mert te válaſztottál engemet Királyá e' népen, melly *olly* ſok, mint a' földnek pora. * *r.* 17: 11-14.

10 Moſtan azért adj nékem böltseſséget * és tudományt, hogy e' te néped előtt mind ki 's mind bé-meheſſek; mert vallyon kitsoda itél-hetné e' te ſok ſzámú † népedet *

* 1 *Kir.* 3: 7-9. † *r.* 21: 5. 6.

11 Akkor monda az Iſten Salamonnak: Mivelhogy e' vólt a' te ſzívedben, és nem kívánál tölem gazdagságot, kintset és tiſztetſséget, avagy a' tégedet gyülölöknek lelkeket, ſem hoſzſzú életet magadnak nem kértél; hanem kértél magadnak böltseſséget és tudományt, hogy igaz ítéletet tehetnél ez én népemen, mellyen tégedet Királyá válaſztottalak:

12 A' böltseſséget és a' tudományt meg-adtam tenéked; gazdagságot-is pedig, kintset és tiſztetſséget ollyat adok tenéked, mellyhez * haſonló nem vólt ſem előtted ſem utánnad való Királyoknak. * 1 *Krón.* 29: 25.

13 Alá-jöve pedig Salamon Jérusálembe a' Gibéon' hegyéről, a' Gyülekezetnek sátora elöl, és uralkodék az Izraelen.

14 Szerze Salamon ſzekereket-is és lovagokat; és vala önéki ezer * és négy-ſzáz ſzekere, és tizen-két ezer lovagjai, kiket helyheztete a' ſzekereknek rendeltetett városokba, és Jérusá-

rusálembe a' Király mellé.
* 1 *Kir.* 4 : 26. 10 : 26.

15 Es a' Király az ezüstöt és aranyat böségessé * tévé, mint a' köveket, Jérusálemben : a' tsédrus-fákat pedig elbövíté, mint a' vad fige-fákat, mellyek nevekednek bőséggel a' mezőségen. * 1 *Kir.* 10 : 27.

16 Salamonnak pedig hoznak vala lovakat Egyiptomból ; mert a' Király' töséri bizonyos árron sok lovakat vészének vala,

17 Es mikor fel-jönek vala, hoznak vala Egyiptomból egy szekeret hat-száz ezüst *siklusson*, egy-egy lovat más-fél száz ezüst *siklusson* : mind a' Hittéusoknak, mind a' Siriabélieknek Királyaik azokkal hozatnak vala lovakat *Egyiptomból.*

II. RESZ.

Készület a' Templomnak építtetéséhez.

1 EL-végezé pedig Salamon magában, hogy az UR' nevének Házat tsinálna, és magának-is királyi palotát.

2 Es rendele Salamon hetven-ezer férjfiakat tereh' hordani, nyóltzvan-ezer férjfiakat fa' vágni a' hegyben ; és pallérokat ezekhez három ezeret és hat-százat.

3 Es külde Salamon a' Tírusbéli Húrám Királyhoz, mondván : A' mint az én atyámmal Dáviddal * tselekedtél, kinek küldöttél tzédrus-fákat, hogy építene magának házat, mellyben laknék. * 1 *Krón.* 14 : 1.

4 Im én akarok tsinálni az én Uramnak Istenemnek nevének Házat, mellyet néki szenteljek, és abban *drága* Fü-szerszámokból * való jó illatot tégyek ő elötte, hogy ő elötte szüntelen szent kenyerek álljanak, és mind reggel,† mind estve áldozzam tüzes áldozzattal, Szombat napokon, az új Hóldnak napjain, és a' mi URunknak Istenünknek szenteltetett †† Innepeken, mellyeket örökké kell tselekedniek az Izraelitáknak.

* 2 *Mós.* 39 : 34-36. † 2 *Mós.* 29 : 38-43.
†† 3 *Mós.* 23 : 2-44.

5 A' melly Házat pedig tsinálok, igen nagy * léfzen ; mert a' mi Istenünk nagyobb minden Isténeknél.

* 1 *Krón.* 22 : 5.

6 Es kinek vólna annyi ereje, hogy őnéki Házat tsinál-hatna ? Az eg, és az egeknek * egei, ötet bé nem foghatják, 's ki vagyok én-is, hogy néki Házat tsinál-hassak, hanem hogy tsak jó illatot tégyenek abban ő elötte.

* *r.* 6 : 18.

7 Azért azonképpen küldj mostan énnékem tudós mester-embert, ki tudjon mivelni aranyból, ezüstből, rézből, vasból, bársonyból, veres és kék selyemből ; ki tudjon mettzéseket mettzeni az én mester-emberimmel egyetemben, kik Júdában és Jérusálemben vagynak, kiket az atyám Dávid * szerzett * 1 *Krón.* 22 : 15.

8 Annak-felette küldj tzédrus-fákat, fenyö-fákat, és Algumim-fákat a' Libánusról ; mert tudom, hogy a' te szolgaid tudják vágni a' Libánusnak fáit ; és ímé az én szólgaim-is a' te szolgaiddal *léfznek*,

9 Hogy készítsenek nékem sok fákat ; mert igen nagy * és tsudálatos, a' melly Házat tsináltatni akarok.

* *r.* 3 : 3-17. 4 : 1-22.

10 Es ímé a' fa-vágóknak a' te szolgaidnak adok húsz-* ezer véka tséplett búzát, és húsz-ezer véka árpát, húsz ezer Báth bort, és húsz-ezer Báth olajt.

11 Felele pedig Húrám a' Tírusnak Királya levél által, mellyet külde Salamonnak : Mivelhogy az UR szerette az ö népét, azért adott tégedet önékik Királyúl. — * 1 *Kir.* 5 : 7-11.

12 Ismétlen monda Húrám : Aldott az Izraelnek URa Istene, ki mind a' mennyet 's mind a' földet teremtette ; ki illyen bölts, tudós, okos és értelmes fiat adott vólt Dávid Királynak, ki mind az URnak Házat, mind magának királyi palótát akar építeni.

13 Imé küldöttem azért bölts, tudós és értelmes férjfiat, *kiaz* én atyámé Húrámé *vólt* :

14 A' Dán' nemzetségének leányi közzül való aszszonyi-állat' fiát, és az ö attyát, ki Tírus városból való, ki tud mivelni * aranyból, ezüstből, rézből, vasból, kövekből, fákból, bársonyból, kék, fejér és veres selyemből, és minden-féle mettzéstt megmettzeni, és gondolni minden találmányt, valamit eleibe adnak, a' te tudós mester-emberiddel, és az én Urammak Dávid Királynak a' te atyádnak tudós mesterivel egybe. * 2 *Mós.* 31 : 2-7.

15 Azért mostan, a' melly búzát, árpát, olajt és bort * igért az én Uram, küldje-el az ö szolgainak ; * *v.* 10.

16 Mi pedig a' Libánusón vágunk fát, a' mennyi néked szükséges léfzen, és el-viszszük azokat szálakon a' tengeren * Joppéhoz, és te onnét vitesséd Jérusálembe. * *Tsel.* 10 : 32.

17 Meg-számláltata * azért Salamon minden idegen férjfiakat az Izrael' földén, az ö attyának Dávidnak † megszámláltatása után, és találtatának száz ötven-ezeren, ismét három-ezeren és hat-százan. * 1 *Kir.* 5 : 13-15.
† 1 *Krón.* 22 : 2.

18 Es választa azok közzül hetven-ezer tereh' * hordókat, fa-vagásra pedig a' hegyben nyóltzvan-ezeret : palléroknak, kik a' népet szorgalmaztatnák, rendele három-ezert és hát-százat. * 1 *Kir.* 5, 15. 16.

III. RESZ.

III. RESZ.

A' Templomnak egész alkotványa.

1 TSináltatni kezdé * azért Salamon az UR' Házát Jérusálemben a' Mórija' hegyén, melly Dávidnak az ö attyának † meg-mútattatott vala a' helyen, mellyet kéfzített vala Dávid, a' Jébuséus Ornán' fzérüjén.

* 1 *Kir.* 6: 1. 38. † 1 *Krón.* 21: 18. 26. 27. 22: 1.

2 El-kezdé pedig az épitéſt a' máſodik hónak *máſodik* napján, királyságának negyedik eſztendejében.

3 Es illyen *mértékkel éle* Salamon az Iſten' Házának fundálásában: hoſzſzaſága az elsö mérésben vala hatvan ſing, ſzéleſſége húſz ſing.

4 A' hoſzſzaſága elött való tornátz, a' Háznak ſzéleſsége ſzerínt, húſz ſing vala, magaſsága ſzáz-húſz; és bé-boríttá azt belöl tiſzta arannyal.

5 A' derék Házat pedig meg-bélleté jegenye-fákkal, mellyet iſmét tiſzta arannyal bé-boríta, mellyen pálma-fáknak, és egybe-kaptsoltt lántzok*nak formáját* mettzete.

6 A' Háznak *pádimentomát-is* megrakatá drága *márvány*-kövekkel igen ſzép ékeſen: az arany pedig vala Párvaimból való.

7 Meg-bélleté pedig a' Háznak gerendáit, ajtó-mellyékit, falait és annak ajtait-is arannyal: és mettzete a' *Háznak* falaira Kérubim *form*ákat.

8 Meg-tsináltatá a' Leg-ſzentségesb helynek házát-is, mellynek hoſzſzaſága vala egy-aránt a' derék Háznak ſzéleſségével, *tudni-illik* húſz ſing, ſzéleſsége-is húſz ſing: és meg-bélleté * azt hat-ſzáz tálentom tiſzta arannyal.

* 1 *Krón.* 29: 4.

9 A' ſzegeknek pedig nehézségek téſzen vala ötven arany ſikluſt. A' felsö házakat-is arannyal meg-bélleté.

10 Tsináltata pedig a' Leg-ſzentségesb helynek házában két * Kérubimokat-is, két gyermeknek formájára, kiket meg-aranyoztata.

* 2 *Móſ.* 25: 18-22.

11 A' Kérubimok' ſzárnyainak hoſzſzaſága húſz ſing vala: egyik ſzárnya öt ſing vala, és a' Háznak falához ér vala, a' máſik ſzárnya-is öt ſing vala, és a' máſik Kérubim' ſzárnyát éri vala.

12 Es így ér vala a' Kérubimnak egyik ſzárnya, melly öt ſing vala, a' Ház' falához; a' máſik ſzárnya, melly iſmét öt ſing vala, a' máſik Kérubim' ſzárnyához ér vala.

13 Azért e' két Kérubimoknak ſzárnyai húſz ſignre valának ki-terjeſztetve: és azok lábokon * állanak vala, az ö ortzájók pedig oda bé vala *fordúlva*.

* 1 *Krón.* 28: 18.

14 Annak-felette kárpitot-is * tsináltata, kék, bárſony ſzínü, veres és fejér ſelyemböl, mellyre Kérubim formákat tsináltata.

* *Máté* 27: 51.

15 Két * oſzlopokat-is tsináltata a' Ház elött, mellyeknek hoſzſza harmintz-öt ſing vala, és gombot fellyül mindenikre, melly öt ſing vala.

* 1 *Kir.* 7: 15. *Jér.* 52: 21-24.

16 Tsináltata lántzoknak formájátis, mint ſzinte * a' Templom' belsö réſzében, és helyhezteté az oſzlopoknak gombjaira: ſzáz pómagránátokat-is tsináltata, mellyeket a' lántzokba helyheztete.

* *v.* 5.

17 Es fel-állatá ez oſzlopokat a' Templom elött; egyiket jobb felöl, a' máſikat bal felöl: Es nevezé a' jobb felöl valót * Jákinnak, a' bal felöl valót pedig Boáznak.

* 1 *Kir.* 7: 15-21.

IV. RESZ.

A' Templomhoz való eſzközök.

1 TSinála annak-felette réz óltárt, mellynek hoſzſzaſága húſz ſing, ſzéleſsége-is húſz ſing, magaſsága pedig tíz ſing vala.

2 Tsinála öntött * tengert-is, mellynek egyik ſzéle az ellenbe való ſzélehez tíz ſing vala, körös-környül kerekdéd vala: magaſsága öt ſing vala, és harmintz ſing ſinór éri vala bé a' kerületit.

3 (Ökröknek formája *vala* az alatt körös-körül, mellyek meg-környékezik vala a' tengert, tíz ſingnire környékezik vala meg azt körös-körül; két renddel öntettek vala az ökrök annak öntetésében.)

4 All vala *a' tenger* tizen-két ökrökön: hárma néz vala Eſzakra, hárma Nap-nyúgotra, hárma Délre, 's hárma Nap-keletre: és a' tenger vala azokon féllyül: azoknak pedig minden hátúlsó réſzek oda bé *vala*.

* 1 *Kir.* 7: 23-26.

5 Temérdeksége pedig vala egy tenyérni, és annak ajaka mint a' pohárnak ajaka, és mint a' liliomnak virága: mellybe fér vala három-ezer Báth viz.

6 Tsinála annak-felette tiz * üstöt, és helyhezteté ötét jobb-kéz felöl, ötét bal-kéz felöl, hogy azokból moſnák a' tüzes áldozatra való baromnak húsát: a' tenger pedig *vala e' végre*, hogy abból moſodnának a' Papok.

* 1 *Kir.* 7: 27-39.

7 Tsinála tíz arany * gyertya-tartókat-is egy-máshoz haſonlatoſokat, és helyhezteté a' Templomban, ötét jobb-kéz felöl, ötét bal-kéz felöl.

* 1 *Kir.* 7: 49.

8 Tsinála tíz aſztalokat-is, mellyeket helyheztete a' Templomban, ötét jobb-kéz felöl, ötét bal-kéz felöl: tsinála

nála száz arany pohárokat-is.

9 Meg-tsinálá a' Papok' pitvarát-is, és a' nagy tornátzot *körös-környül*, és ajtókat a' tornátzra, és azoknak ajtait rézzel borítá-meg.

10 Továbbá a' * tengert helyhezteté jobb-kéz felöl Nap-keletre, Délnek ellenébe. * *v.* 2-4.

11 Tsinála annak-felette Húrám vas-fazekakat, fepröket, és medentzéket: Es el-végezé Húrám a' mivet, a' mellyet kell vala tsinálni Salamon Királynak, az Isten' Házának üzükségére:

12 *Tudni-illik* két oszlopokat, * és két karikát az oszlopok' tetején való koronákkal egybe, és hálóhoz hasonlatos két szerszámokat, hogy bé-fedeznék az oszlopok' tetején való két koronás karikákat, * *r.* 3: 15.

13 Es négy-száz pómagránát formákat a' két hálókba: két rend pomagránátok *valának* mindenik hálóba, mellyek tsináltattak vala az oszlopok' tetején való két koronás karikáknak bé-fedezésére.

14 Tsinála * talpakat-is, és azokon fellyül tsinálá az üftöket.

* 1 *Kir.* 7: 27-30.

15 Egy tengert, * és tizen-két ökröket az alá. * *v.* 2-4.

16 Vas-fazekakat, fepröket, három ágú villákat, és minden szerszámokat meg-tsinála Húram az ö attya, Salamon Királynak, az UR' Házának szükségére, tiszta rézből.

17 A' Jordán, mezején * önteté azokat a' Király az agyagos földben, Sukkót között és Seredáta között.

* 1 *Kir.* 7: 46.

18 Tsinálá pedig Salamon mind ezeket az edényeket nagy böségesen; mert a' réz' mértékének számát nem tudták.

19 Meg-készíté azért Salamon az Isten' Házának minden edényit: Az arany óltárt-is, és az asztalokat, mellyekre helyheztetik vala a' szent kenyereket.

20 A' * gyertya-tartókat-is és azoknak szövétnekit-is, hogy égnének azok az ö rendek szerint a' Leg-szentségesb hely előtt, tiszta aranyból. * *v.* 7.

21 Annak virágait, szövétnekit és ollóit-is aranyból, melly vala finum arany.

22 Az éneklö szerszámokat-is; medentzéket, kalánokat és temjénezöket tiszta aranyból: és a' Leg-szentségesb hely' házának belsö ajtait; és a' Templom' házának-is belsö ajtait, aranyból.

V. RESZ.

Az Istennek szenteltetett kintsnek és a' Ládának a' Templomba helyheztetések.

1 EL-végezteték * pedig az UR' Házának minden mive, mellyet miveltete Salamon: és bé-vivé † Salamon a' Dávidtól az ö attyától *Istennek* szenteltetett jószágot, az ezüstöt, aranyat, és minden edényeket; és helyhezteté azokat az Isten' Házának kintsei közzé. * 1 *Kir* 6: 38.

† 1 *Kir.* 7: 51.

2 Akkoron Salamon öszve-hívatá az Izrael' * Véneit, és a' nemzetségeknek minden Fejedelmit, és az Izrael' házanépének Fejedelmit Jérusálembe, hogy fel-vinnék az UR' szövetségének Ládáját, a' Dávid' † városából Sionból. * 1 *Kir.* 8: 1. † 1 *Krón.* 16: 1. 37.

3 Gyülének azért fejenként az Izraelnek fiai a' Királyhoz, a' hetedik hónak * Innepén. * 1 *Kir.* 8: 2.

3 *Mos.* 23: 24-32.

4 Es el-jövének az Izraelnek minden Vénei, és a' Léviták fogák a' Ládát,

5 Es fel-vivék a' Ládát és a' Gyülekezetnek * sátorát, és minden szent edényeket, mellyek valának a' sátorban: fel-vivék, *mondom*, azokat a' Papok és a' Léviták. * 1 *Krón.* 16: 39.

6 Salamon Király pedig és az Izraelnek fokasága, a' kik ö hozzája gyültenek vala, a' Láda * elött juhokat és ökröket áldoznak vala, mellyek meg sem számláltatnak vala, meg sem írattatnak vala a' fokaság miatt.

* 2 *Sám.* 6: 13.

7 Es bé-vivék a' Papok az UR' szövetségének Ládáját az ö helyére, az *Isten'* Házának belsö részébe a' Leg-szentségesb helybe, a' Kérubimok' * szárnyai alá.

8 A' Kérubimok pedig az ö szárnyaikat ki-terjesztik vala a' Láda felett: és bé-fedezik vala a' Kérubimok a' Ládát és annak rúdait fellyül. * *r.* 3: 10-13.

9 Azután killyebb vonák annak rúdjait, ugy hogy a' rúdaknak végei meg-láttatnának a' Ládán kivül, a' Leg-szentségesb helynek elsö részе felöl, de onnét kivül nem láttatnak vala. Es ott vólt *a' Láda* mind e' mái napiglan.

10 Nem vólt egyéb a' Ládában, hanem a' Móses' két * táblái, mellyeket ö a' Hóreb' *hegyén* tett vala abba, mikor az UR' Szövetséget tett vólt az Izrael' fiaival, hogy Egyiptomból ki-jöttenek vala: * 1 *Kir.* 8: 9.

11 Lön pedig, mikor a' Papok ki-jöttenek vólna a' Szent helyből, (mert mindnyájan a' Papok, a' kik ott valának, magokat * meg-szentelték vala, és akkor nem kellett meg-tartaniok az ö rendeket. * 1 *Krón.* 15: 12.

12 Hasonlatosképpen az énekes Léviták mind, kik Asáftól, * Hémantól, Jédútuntól valának, mind fiaik mind attyok-fiai, fejér ruhákba öltözvén, tzimbalmokkal, náblumokkal és hegedükkel, állanak vala Nap-kelett felöl

löl az óltárnál, és övélek száz húsz kürtölö Papok; * 1 *Krón.* 25: 1.

13 Mert a' kürtölöknek és éneklöknek tiszták vala, egyenlöképpen zengeni az URnak ditséretire és tiszteletire: És mikor nagy fel-szóval éneklenének kürtökkel, tzimbalmokkal és *minden-féle* zengö szerszámokkal: és mikoron az URat ditsérnék, *mondván:* MERT * IGEN JO Ö, MERT ÖRÖKKE VALO AZ Ö IRGALMASSAGA! *lön mondom,* hogy az UR' Házát a' köd bé-telné; * *Sólt.* 118:

14 Annyira hogy a' Papok nem szolgál-hatnának a' ködnek * miatta; mert az URnak ditsösége az Isten' Házát bé-töltötte vala.

* 2 *Mós.* 40: 34. 35.

VI. RESZ.

Salamon a' Templomot fel-szenteli.

1 Akkor monda Salamon: Az UR mondotta, hogy ö * homályban lakoznék; * 1 *Kir.* 8: 12.

2 *Mós.* 20: 21. 4 *Mós.* 12: 5.

2 En pedig lakó Házát tsinálék tenéked, és *olly* helyet, mellyben * lakozzál mind örökké! * *r.* 2: 6.

3 *Mós.* 16: 2.

3 Fordítá azért a' Király az ö * orczáját az Izrael' egész Gyülekezetére, és meg-áldá öket: (az Izrael' egész Gyülekezete pedig fen-áll vala,)

* 1 *Kir.* 8: 14.

4 Es monda: Áldott az Izraelnek URa Istene, ki szóllott vólt az ö szájával az én atyámnak * Dávidnak, és hatalmas kezével meg-is tellyesítette, mondván:

5 A' naptól fogva, hogy ki-hozám az én népemet az Egyiptom' földéböl, nem válaszlottam egy várost-is az Izrael' minden nemzetségiböl, a' Háznak építésére, mellyben az én nevem lenne: akképpen egyéb férjfiat sem, hogy lenne az én népemnek az Izraelnek Vezére; * 2 *Sám.* 7: 5-13.

1 *Krón.* 22: 9. 10.

6 Hanem válaszlottam * Jérusálemet, hogy az én nevem abban tiszteltetnék: és válaszlám Dávidot, hogy lenne Vezére az én népemnek az Izraelnek. * *r.* 7: 12. 1 *Krón.* 21: 18. 26. 27. 22: 1.

7 Vólt pedig az én atyámnak Dávidnak * szívében, hogy építene az Izrael' URának Istenének nevének Házat; * 1 *Krón.* 29: 3.

8 De az UR ezt mondotta Dávidnak az én atyámnak: Mivelhogy szívedben el-tökélletted, hogy nékem Házat tsinálj, jól tetted, hogy olly szándékkal vóltál:

9 De te nem tsinálsz *nékem* Házat, hanem a' te * fiad, ki a' te ágyékodból származik, ö tsinál az én nevemnek Házat. * 2 *Sám.* 7: 12. 13.

10 Azért az UR meg-tellyesítette az ö mondását, mellyet szóllott vólt; mert fel-kelék az én atyám helyett Dávid helyett, és ülök az Izraelnek királyi székiben, a' mint az UR megmondotta vólt: és a' Házat-is meg-tsináltam az Izrael' URának Istenének * nevének, * *v.* 2. *r.* 6: 13. 14.

11 Holott helyheztettem a' Ládát, mellyben az URnak Szövetsége * vagyon, mellyet szerzett vólt az Izrael' fiaival. * *r.* 4: 10.

12 Meg-álla * pedig *Salamon* az UR' óltára előtt, az Izrael' egész Gyülekezete előtt, és kezeit ki-terjeszette vala.

13 (Mert Salamon egy széket tsinált tatott vala rézből, mellyet helyheztetett vala a' tornáttnak közepin: mellynek hoszsza öt ſing, szélessége-is öt ſing, magassága három ſing *vala:*) Fel-álla, *mondom,* abba, és térdeire esvén az egész Izrael' Gyülekezetének előtte, kezeit az ég felé ki-terjeszté,

* 1 *Kir.* 8: 22.

14 Es monda: Oh Izraelnek * URa Istene, nintsen te hozzád hasonló Isten sem mennyen sem földön, ki megörized a' te fogadásodat és kegyelmességedet a' te szolgaidhoz, kik te előtted tökélletes szívvel járnak!

* 2 *Mós.* 3: 6. 15: 11.

15 Ki meg-örizéd a' mit szóllottál vólt a' te szolgádnak az én atyámnak Dávidnak: a' mint száddal szóllottál vólt, azonképpen hatalmas kezedet bé-töltéd, a' mint e' mái napon *látjuk.*

16 Mostan azért, óh Izraelnek URa Istene, tellyesitsd-bé, a' mit a' te szolgádnak Dávidnak az én atyámnak szóllottál vólt, mondván: Nem * fogyel én elölem a' te magodból való férjfiú, ki az Izraelnek királyi székiben üljön; de úgy, ha † a' te fiaid-is az ö útjokat meg örizéndik: *az-az,* hogy ha az én törvényemben járándnak, a' mint én elöttem te jártál.

* 2 *Sám.* 7: 12-16. † 1 *Kir.* 9: 4-8.

17 Mostan kérlek még-is, óh Izraelnek URa Istene, bizonyíttassék-meg a' te beszéded, mellyet szóllottál vólt a' te szolgádnak Dávidnak;

18 (Jóllehet, avagy lakoz-hatnéké valósággal az Isten e' földön az emberek között? Im az * egek és az egeknek egei téged' bé nem fog-hatnak, mennyivel kevésbé e' Ház, mellyet tsináltam?) * *r.* 2: 6. *Tsel.* 7: 48. 49.

19 Hogy tekints a' te szolgádnak könyörgésére és imádságára, óh én URam Istenem, meg-hallgatván kiáltását és könyörgését, mellyel könyörög a' te szolgád te előtted:

20 Hogy a' te szemeid éjjel és nappal e' Házra figyelmezzenek, e' helyre, mellyröl, *mondottad* vólt, hogy a' te neve-

nevedet * abban helyhezteted, meghallgatván könyörgését a' te szolgádnak, mikor e' helyen könyörgene.

* 2 *Sám.* 7 : 13. 2 *Mós.* 20 : 24.

21 Hallgasd-meg azért a' te szolgádnak, és a' te népednek az Izraelnek könyörgését, mellyel könyörgeni fognak ez helyen; te, *mondom*, meg-hallgasdad a' te mennyei lakó helyedből, és meghallgatván őket, kedvezz nékiek.

22 Mikoron valaki vétkezéndik az ö fele-barátja ellen, és annak hitet * vetend hogy meg-esküdtesse azt, és esküvése te elöbbe jutánd e' Házba a' te óltárod eleibe : * 2 *Mós.* 22: 10. 11.

23 Te meg-hallgasdad a' mennyből, és vidd-véghez, és tégy igaz itéletet a' te szolgaid között, az istentelent megbüntetvén az ö hamissága szerint; és az igazat meg-igazítván, meg-fizetvén néki az ö igasága szerint.

24 Ha mikor a' te néped az Izrael az ellenségtől * meg-verettetik, mivelhogy te ellened vétkeztek vólt; és meg-térvén vallást tésznek a' te nevedről, könyörgenek és imádkoznak te elötted e' Házban :

* 5 *Mós.* 28 : 15. 28. 27.

25 Te meg-hallgasdad a' mennyből, és légy kegyelmes a' te népednek az Izraelnek bünének, és öket hozzad-meg e' földre, mellyet adtál önékik és az ö attyaiknak.

26 Mikor az ég bé-zároltatik,* hogy eső ne légyen, mivelhogy vétkeztek vólt te ellened; ha ez helyen könyörgenek, és vallást tésznek a' te nevedről, és meg-térnek bünökből, minekutánna öket meg-fanyargatándod:

* 5 *Mós.* 28 : 23. 24.

27 Te meg-hallgasdad a' mennyből, és légy kegyelmes a' te szolgaidnak és a' te népednek az Izraelnek, minekutánna öket meg-tanítándod az igaz útra, a' mellyen járjanak, és esöt adj a' te földedre, mellyet adtal a' te népednek örökségül.

28 Ha mikor éhség * lejénd e' földön, dög-halál mikor lejénd, aszály, avagy ragya, sáska, avagy tsere-bogár mikor lejénd; *avagy* mikor az ö ellensége ötet † meg-szorítándja az ö birodalmának földében: akármi féle tsapás és nyomorúság *lejénd*;

* *v.* 20 : 9. † *Esa.* 27 : 14-29.

29 Minden könyörgést és minden imádságot, mellyet akár-melly ember tejénd, akár a' te egész néped az Izrael, minek-utánna ki-ki észébe vejéndi az ö tsapását és nyavalyáját, és kezeit e' Házban * ki-terjeszténdi :

* *v.* 12. 13.

30 Te meg-hallgasdad a' mennyből, a' te lakó helyedből, és légy kegyelmes nékik, és kinek kinek mind az-ö érdeme szerint * fizess úgy, mint kinek szívét látod, (mert tsak te egyedül látod-által az emberek' fiainak szíveket;)

* *Jér.* 17 : 10.

31 Hogy féljenek tégedet, járván a' e útaidon míg élnek e' földnek szinén, mellyet adtál vólt a' mi atyáinknak.

32 Söt még az idegeneket-is, * a' kik nem a' te néped közzül az Izrael közzül valók, hanem mesze-szünnen jöttenek a' te nagy nevedért, és a' te hatalmas kezedért, és a' te ki-terjesztett karodért, mikor ide jutván könyörgenek e' Házban :

33 Te meg-hallgasdad a' mennyből a' te lakó helyedből, és a' szerint tselekedjél, a'mint az idegen kiáltott te hozzád; hogy meg-esmérjék a' földnek minden népei a' te nevedet, és tisztelnjenek tégedet a' mint a' te neped az Izrael, és hogy meg-tudják, hogy a' te nevedről neveztetik e' Ház, mellyet én építettem. * 1 *Kir.* 8 : 41-43.

34 Ha mikor a' te néped haddal kimenénd az ö ellenségire azon az úton, a' mellyen el-botsátod öket; ha könyörögnek tenéked e' város felé, mellyet választottál, és e' Ház felé * fordúlván, mellyet a' te nevednek tsináltam :

35 Te meg-hallgasdad az ö könyörgéseket és imadságokat, és tégy itéletet érettek * *Dán.* 6 : 10.

36 Ha véténdnek ellened, (mert egy ember-is nintsen, a' ki nem * vétkeznék,) és rájok meg-haragudván, az ellenség' kezébe adándod öket, és öket fogságba vijéndik azok, a' kiktől megfogattak, messze földre vagy közelre;

* *Péld.* 20 : 9. 1 *ján.* 1 : 8. 10.

37 Ha az idegen földön, a' holott fogva tartatnak, magokat eszekbe vélzik, és meg-térvén az ö fogságoknak helyén könyörgéndenek néked, és ezt mondándják : Vétkeztünk, hamissan és gonoszúl tselekedtünk,

38 És meg-téréndnek te hozzád teljes szívekből és teljes lelkekből az ö fogságoknak földében, a' holott öket fogva tartják, és könyörgéndenek ez ö földök felé fordúlván, mellyet adtál vólt az ö attyaiknak, és e' város felé, mellyet választottál *magadnak*, és e' * Ház felé, mellyet a' te nevednek építettem :

* *Dán.* 6 : 10.

39 Meg-hallgasdad akkor az ö könyörgéseket és imádságokat a' mennyből a' te lakó helyedből, és viseld gondjokat, és légy engedelmes a' te népednek, a' melly ellened vétett vólna.

* 2 *Krón.* 33 : 11-13. *Dán.* 9 : 4-23.

40 Mostan azért, óh én Istenem, légyenek a' te szemeid nyitva és füleid figyelmetesek e' helyben lett könyörgésre.

41 Es mostan kelj-fel, *óh UR Isten, a' te nyugodalmadba, † te és a' te hatalmasságodnak Ládája : A' te Papjaid,

óh UR' Isten, öltöztessenek-fel ** segítséggel, és a' te szentid örvendezzenek *minden* jóban.

* 4*Mós.* 10: 35. 36. 2 *Mós.* 25: 10-22. † 2 *Sám.* 7: 6. 7. 13. ** *Sólt.* 132: 9.

42 Oh UR Isten, ne utáld-meg a' te meg-kenetett *Király*odnak ortzáját: emlékezzél-meg Dávidhoz a' te szolgádhoz való *nagy* irgalmasságidról!

VII. RESZ.

A' Templom' fel-szenteltetése után, Salamonnak Isten meg-jelenik.

1 ES mikoron Salamon el-végezte vólna a' könyörgést: tüz *szállale az égből, és az áldozatokat mind meg-emészté, és az UR' ditsősége bétölté a' Házat,

* 1 *Krón.* 21: 26. 1 *Kir.* 18: 38.

2 Annyira hogy még a' Papok-is bé nem mehetnek vala az UR' Házába; mert az UR' ditsősége *mind* bé-fogta vala az UR' Házát.

3 Az Izrael' fiai pedig fejenként látják vala, mikoron a' tüz alá-szállot vala, és az UR' ditsősége-is a' Házra; és hanyat-homlok le-borúlának a' föld felé a' pádimentom felett, és imádák és tiszelék az URat, *ezt mondván*: MERT IGEN * JO, MERT ÖRÖKKE MEG-MARAD AZ Ö KEGYELMESSEGE! * *r.* 5: 13.

4 A' Király pedig és mind a' fokaság áldoznak vala * áldozatokat az UR elött.

5 Áldozék azért Salamon Király huszon-két ezer ökrökkel; és száz húsz ezer juhokkal, mikor a' Király a' fokasággal egyetemben az UR' Házát meg-szentelnék. * 1 *Kié.* 8: 62. 63.

6 A' Papok pedig foglalatosok valának az ö tisztekben: a' Léviták-is az URnak *minden* zengö * szerszámival, mellyeket Dávid Király szerzett vala, ditsérvén az URat a' Dávid' ditséreti által, melly az ö kezekbe adatott vala: MIVELHOGY ÖRÖKKE VOLNA AZ Ö † IRGALMASSAGA! a' Papok közzül pedig némellyek azoknak ellenekben kürtölnek ** vala, mikor mind az Izraeliták talpokon állanának.

* *r.* 5: 12. 13. † *Sólt.* 136: ** 4 *Mós.* 10: 10.

7 Annak-felette meg-szentelé Salamon a' pitvar' közepit, mellyvala az UR' Háza elött; mert ott-is áldozék egészen égö áldozatokkal, és hálaadó áldozatoknak kövérivel; *Nert* a' réz óltárra, * mellyet tsinált vaa Salamon, nem fér vala ennyi tüzes áldozat, sem a' Minha, sem a' kövérség.

* *r.* 4: 1.

8 Es Innepet szentele akkor Salamon hét napig, az egész Izraellel egbe, melly igen nagy Gyülés vala, Házától fogva szinte az Egyiptom' * ptakáig. * *Jós.* 13: 3.

9 Nyóltzad napon pedig mindnyájan egybe-gyülének; mert az óltárt hét napig szentelék, a' *Fö* Innepet-is * hét napig. * *r.* 5: 3.

10 Hufszon-harmadik * napján pedig a' hetedik hónapnak, el-botsátá magától a' népet az ö házaikba, a' jók felöl való nagy örömmel és vigasággal, mellyekkel vólt az UR Dávidhoz, Salamonhoz és az Izraelhez az ö népéhez. * 3 *Mós.* 23: 24-36.

11 El-végezé azért Salamon mind az UR' Házát s' mind az ö királyi palotáját mind a' szerint, valamint az elött Salamon szivében el-tökéllette vala, hogy tsinálna mind az UR' Házában, 's mind az ö maga házában, boldogúl † véghez vivé.

* 1 *Kir.* 6: 1. 38. 7: 1. 9: 15. † 1 *Krón.* 28: 20.

12 Meg-jelenék pedig az UR Salamonnak azon éjjel, 's monda néki: Meg-hallgattam a' * te könyörgésedet, és válaszlottam † ez helyet magamnak áldozatnak házának.

* *r.* 6: 12-42. † 5 *Mós.* 12: 5.

13 Ha mikor az eget * meg-tartóztatándom, hogy esöt ne adjon: és ha mikor a' sáskának meg-hagyándom, hogy a' földet meg-emésztze: ismétlen a' mikor dög-halált botsátándok az én népemre;

14 Es meg-alázván magokat az én népem, a' kik az én nevemröl nevezetnek, könyörgéndenek és az én ortzámat meg-kereséndik, 's meg-téréndenek az ö gonosz útokról: én-is meg-hallgatom öket a' mennyböl, kedvezek az ö bünöknek, földöket-is megszabadítom.

15 Immár az én szemein nyitva lészsznek és füleim figyelmetesek lészsznek ez helyen *lett* könyörgésre;

* *r.* 6: 40. 1 *Kir.* 9: 3-5.

16 Mert immár válaszlottam és meg-szenteltem e' Házat, hogy az én nevem abban légyen mind örökké: és mind szemem mind szívem ott légzen mindenkor.

17 Te pedig ha járándasz én elöttem, mint a' te * atyád Dávid járt, úgy hogy mindeneslöl akképpen tselekedjél, a' mint parantsoltam néked, rendeleslmet és törvényemet meg-örizénded: 1 *Kir.* 15: 5.

18 En-is meg-erösítem a' te Királyi székedet, a' mint szövetséget tettem vólt Dávíddal a' te atyáddal, mondván: Magva * nem szakad te benned az Izraelben uralkodó férjfiúnak.

* 2 *Sám.* 7: 12-14.

19 Ha pedig ti én tölem el-szakadándotok, rend-tartásimat és parantsolatimat * el-hagyándjátok, mellyeket elötökbe adtam, és el-menvén szolgálándotok idegen Istenéknek, és

azok

azok elött meg-hajóltok :
* 5 *Mós.* 28 : 15 - 68.
20 Ki-szaggatom * öket ez én földemböl, mellyet adtam vala önékik : ez én Házamat pedig, mellyet az én nevemnek szenteltem, ortzám elöl elvetem : tanúságúl és példa-beszédül adom minden nemzétségnek.
* 2 *Kir.* 25 : 4. 9-21.
21 Es ez híres-neves Házon * minden úton-járók álmélkodni fognak, és ezt mondják : Miért mivelte az UR ezt e' földdel és e' Házzal ?
* *Jér.* 52 : 13. 14.
22 Es azt felelik : Azért, mert * elhagyták az ö attyaiknak URát Istenét, a' ki öket ki-hozta vólt Egyiptom' földéböl, és idegen Isteneket választottak magoknak, azokat imádták és azoknak szolgáltak : azért hozta réajok mind e' veszedelmet. * 1 *Kir.* 9:9.

VIII. RESZ.

Salamon' épített városi : adó-fizetöi : Tiszt-tartói : áldozati : hajói.

1 LÖn pedig húsz * esztendö múlva, minek-utánna Salamon el-végezte vólna mind az UR' Házát, 's mind az ö *királyi* palotáját. * 1 *Kir.* 9: 10.
2 Salamon meg-építé a' városokat, mellyeket önéki Húrám adott vala, és azokba az Izrael' népét szállítá.
3 Azután Salamon méne Hámát Sobára, és azt meg-vévé.
4 Es Tádmort meg-építé a' pusztában, minden kints-tartó városokkal egyetembe, mellyeket Hámát' *földén* építe.
5 Annak-felette mind a' felsö 's mind az alsó Beth-hóront meg-építé, kö-falakkal, kapukkal és zárokkal megerösíttetett városokat.
6 Baalátot-is és minden kints-tartó varosokat, a' mellyek Salamonéi valának, a' szekereknek és a' lovagoknak-is minden városaikat: és mindent, a' mi Salamonnak tettzett, mind megépíté Jérusálemben *, a' Libánuson, † és az ö egész birodalmának földében.
* 1 *Kir.* 9:15. † 1 *Kir.* 7:2-12.
7 Továbbá a' népet, a' melly megmaradott vala a' Hittéusok közzül, az Emoréusok, Perizéusok, Hivéusok és a' Jébuséusok közzül, kik nem vóltanak az Izrael' népe közzül,
8 Hanem azoknak fiai közzül, kik meg-maradtak vala a' földön ö utánnok, kiket az Izrael' fiai el nem vesztének ; azokat Salamon adó-fizetökké tévé mind e' mái napig.
9 Az Izrael' fiai közzül pedig, a' kiket Salamon szolgákká nem tön az ö külsö dolgaiban : (mert ök valának hadakozó férifiak, és az ö Hadnagyinak Fejedelmi, mind szekereinek 's mind lovagainak Fejedelmi.)
10 Azok *közzül válanak* a' pallé-roknak Fejedelmi, kik Salamon Királynak valának két-százan és ötvenen, kik uralkodnak vala a' népen.
11 Továbbá Salamon fel-viteté a' Faraó' leányát a' Dávid' városából, a' házba, mellyet néki * épített vala ; mert ezt mondá : Nem lak-hatik az én feleségem az Izrael' Királyának a' Dávidnak házában ; mert szentséges *hely* az, mivelhogy az UR' Ládája † abban vólt. * 1 *Kir.* 7 : 2. 8.
† 2 *Sám.* 6 : 16. 17.
12 Akkor Salamon áldozék égö áldozatokat az URnak, az UR' óltárán, mellyet rakatott vala a' tornátz elött ;
13 Hogy minden * napon áldoznának azon, a' Mósesnek parantsolatja szerínt, Szombat napokon, a' hónapoknak elsö napjain, és esztendö által a' Fö Innepeken † három-szor : *tudni-illik*, a' pogátsáknak Innepén, a' heteknek Innepén, a' sátorok' Innepén.
* 2 *Mós.* 29-38-43. † 2 *Mós.* 23 : 14-17.
14 Es el-rendelé az ö attyának Dávidnak rendelése * szerínt a' Papoknak tiszteket az ö szolgálatjokban, a' Lévitákat-is az ö tisztekben, hogy ditsérnék *az Istent*, és szolgálnának a' Papok elött minden napon rend szerínt : Az ajtón-állókat-is az ö oszlások szerínt minden kapukra ; mert így vólt az Isten' emberének Dávidnak parantsolatja. * 1 *Krón.* 24 : 5-31. 25 : 1-31. 26 : 1-32.
15 El sem távozának a' Király' parantsolatjától, mellyet parantsolt vala a' Papoknak és Lévitáknak minden tisztben, és a' kints*nek sáfárlásá*ban-is.
16 Mikor el-végezödött vólna a' Salamonnak mindenestöl fogva való mive, mind e' mái napig, az UR' Házának fundamentomának * fel-vettetésétöl fogva mind addig, míg azt elvégezte vólna : mikor immár az UR' Háza el-készült vólna : * 1 *Kir.* 6:1.38. 9 : 10.
17 Akkoron el-méne Salamon Esiongáberbe és Elótba, melly vala a' tenger' * partján, Edomnak földében ;
18 Es külde Húrám az ö szolgai által néki hajókat, és túdós hajós-mestereket, és menének a' Salamon' szolgaival egybe Ofirba, honnan hozának négy-száz és ötven tálentom aranyat, mellyet vivének Salamon Királynak.
* 1 *Kir.* 9 : 26-28.

IX. RESZ.

A' Sbai Királyné Salamont látogatja.

1 A Sébának * Királyné aszszonya pedig, mikor hallotta vólna a' Salamon' hírét : el-jöve, hogy meg-késértené Salamont példa-beszédekben, Jérusálembe igen nagy sereggel és tevékel, mellyek hoznak vala drága fü-

fü-fzerfzámokat; aranyat nagy bőséggel, és drágá köveket; és bé-menven Salamonhoz, meg-jelenté néki, valami az ö fzívében vala. *1 *Kir.* 10: 1. 2.

2 Meg-felele pedig * Salamon néki minden befzédére, és femmi el nem vólt titkolva Salamontól, mellyet meg nem mondott vólna néki.

* 1 *Kir.* 4: 29-34.

3 Es látá a' Sébabéli Királyné afzszony Salamonnak *nagy* böltsefségét, * és minden házát, a' mellyet épített vala;

4 Az ö aſztalának étkét, fzolgainak-is ülö helyeket, és az ö fzolgainak udvarláſoknak módját, azoknak öltözeteket-is, akképpen pohárnakit és azoknak ruhájokat; és az ö áldozatját, mellyet áldozik vala az UR' Házában, és *a' nagy álmélkodás miatt* lélek-is alig vala ö benne.

5 Es monda a' Királynak: Lám mind igaz vólt, valamit hallottam vólt az én lakó földemben a' te dolgaidról és böltsefségedről;

* 1 *Kir.* 10: 4-7.

6 De nem hifzem vala azoknak fzavokat, miglen én magam el-jönék, és fzemeimmel látnám: de ímé felét fem mondották vólt meg énnékem a' te nagy böltsefségednek, fokkal meg-haladtad a' te híredet, mellyet hallottam felöled.

7 Bóldogok a' te embereid, és bóldogok ezek a' te fzolgaid, kik mindenkor te előtted állanak, és hallgatják * a' te böltsefségedet! * *Luk.* 10: 23.

8 Légyen a' te URad Iſtened áldott, ki téged' annyira fzeretett, hogy helyheztetne tégedet az ö fzékibe, hogy lennél a' te URadnak Iſtenednek Királya; mivelhogy a' te Iſtened fzerette az Izraelt, hogy meg-erösítené ötet mind örökké, és teged' Királyá válaſztott ö rajtok, hogy fzolgáltatnál igaſságot és ítéletet.

9 Es ada a' Királynak fzáz-húſz tálentom aranyat, és felette ſok *drága* fü-fzerfzámokat, és drága köveket; mert ſoha nem *hoztak* többé illyen fü-fzerfzámokat, minémüeket a' Sébának Királyné-afzſzonya Salamon Királynak ada.

10 (Annak-felette a' Húrámnak fzolgai-is, és a' Salamonnak fzolgai, kik hoztanak vala aranyat * Ofirból: hoztanak vala Algumim-fákat és drága köveket.

11 Es tsinála a' Király az Algumim fákból gráditsokat az UR' Házába és a' Király' házába, és hegedüket 's náblumokat az éneklöknek: melly *fákhoz* hafonlatoſok nem láttattak annakelötte Sidó orfzágban.)

* 1 *Kir.* 10: 11. 12.

12 Salamon Király pedig ada a' Séba Királyné-afzſzonyának valamit akara az ö kivánsága fzerínt, annak kivüle, a' mit *adott vala a' Király azért, a' mit* az hozott vala. Annak utánna meg-tére, és el-méne az ö földébe mind ö 's mind az ö fzolgai.

13 Vala pedig az aranynak nehézsége, a' melly eſztendönként bé-jö vala Salamonnak, hat-fzáz és hatvan-hat tálentom arany,

14 Attól meg-válva, mellyet hoznak vala a' kalmárok és a' kereskedök: de még az Arabiabéli minden Királyok-is, és annak a' földnek Fejedelmi hoznak vala aranyat és ezüſtöt Salamonnak.

15 Tsináltata pedig Salamon Király két-fzáz apró kerek-paiſokat vertt aranyból, mindenik paisban hát-fzáz vertt arany ſiklus vala.

16 Három-fzáz öreg-paiſt-is tsináltata vertt aranyból: mindenik paisra három-fzáz arany ſiklus mégyen vala, mellyeket a' Király fel-tétetett vala a' Libánus' erdejének * házában.

* 1 *Kir.* 7: 2-12.

17 Tsináltata azután a' Király nagy királyi ſzéket * éléfánt-tetemböl, mellyet tiſzta aranyval meg-boríta.

18 Hat gráditsvala pedig fel a' ſzékre, mellynek a' talpa-is aranyból vala, mellyek a' ſzékhez ragaſztattak vala, a' kezeinek mind két felöl támaſzfzai valának az ülö helynél, és a' kezek támaſzfzai mellett két oroſzlán áll vala.

19 Tizen-két oroſzlán áll vala pedig ott a' hat gráditson mind két felöl: Soha ſemmi orfzágban nem vólt illyen *királyi ſzék.* * 1 *Kir.* 10: 18-20.

20 Annak-felette Salamon Királynak minden ivó edényi aranyból valának: a' Libánus' erdejének házának-is minden edényi tiſzta aranyból valának: nem vala azok között ſemmi ezüſt; *mert azt* ſemmi * betsületben nem tartják vala a' Salamon' idejében;

* 1 *Kir.* 10: 27.

21 Mert a' Király hajói el-mennek vala Tárſisba, a' Húrám' ſzolgaival együtt: egy-fzer mennek vala a' hajók minden harmad eſztendöben Tárſisba, honnan hoznak vala aranyat, ezüſtöt, éléfánt-tetemet, majmokat és pávákat.

22 Es fellyül haladá Salamon Király e' földnek minden Királyit * gazdagsággal és böltsefséggel.

* 1 *Kir.* 10: 23.

23 Es e' földnek minden Királyi kivánnak vala * ſzembe lenni Salamonnal, hogy hall-hatnák az ö böltsefségét, mellyet Iſten adott vala az ö ſzívébe.

24 Azok pedig mindnyájan ajándékot vifznek vala néki, arany és ezüſt edényeket, ruhákat, fegyvert, fü-fzerfzámókat, lovakat és öſzvéreket, eſztendönként. * 1 *Kir.* 10: 24. 25.

25 Valának azért Salamonnak négy ezer * lovaknak való istállói, és szekerei, és tizen-két ezer lovasgjai, kiket rendele a' szekereknek városiba, és a' Király mellé Jérusálembe.
* 1 *Kir.* 4 : 26.

26 Es uralkodik vala mind a' Királyokon az *Eufrates* * folyó-viztől fogva, mind a' Filistéusok' földéig, és az Egyiptom' határáig. * 1 *Mós.* 15:18.

27 Es ollyan bőségessé tévé a' Király az ezüstöt Jérusálemben, mint a' * köveket, és a' tzédrus-fákat el-bövíté mint a' vad fige-fákat, mellyek nevekednek a' mezőségen bőséggel. *v. 20.

28 Hordnak vala pedig Salamonnak lovakat Egyiptomból és minden egyéb földről.

29 Salamonnak pedig több lett * dolgai mind az elsők 's mind az utólsók, avagy nem írattattaké-meg a' Nátán Próféta' könyvében, és a' Silóbéli Ahija' prófétziájában, és a' Jéhdó Prófétának Jéroboám ellen a' Nébát' fia ellen *irott* látásiban? * 1 *Kir.* 11: 1-41.

30 Uralkodék pedig Salamon Jérusálemben az egész Izraelen negyven * esztendeig. * 1 *Kir.* 11: 42.

31 Es el-aluvék Salamon az ö attyaival egyetemben : és el-temeték ötet az ö attyának a' Dávidnak városában ; és uralkodék ö helyette az ö fia Roboám,

X. RESZ.

Roboám az ifjak' tanátsát követvén, el eséka' tíz nemzetség mellől.

1 EL-méne pedig Roboám * Síkembe ; mert Síkembe gyült vala az egész Izrael, hogy ötet Királyá választhassanák. * 1 *Kir.* 12: 1. 2.

2 Lön gedig, mikor ezt meg-hallotta vólna Jéroboám a' Nébát' fia, ki *akkor* vala Egyiptomban ; (mert oda * futott vala Salamon Király elött,) hogy megjöne Jéroboám Egyiptomból.
* 1 *Kir.* 11: 40.

3 Es el-küldének, hogy hívnák ötet : el-jöve azért Jéroboám * és az egész Izrael' népe : és így szóllának Roboámnak, mondván : * 1 *Kir.* 11:26. 29-32.

4 A' te atyád kemény igát vetett mi reánk : te azért a' te atyádtól reánk vetett kemény szolgálatot, és az ö nehéz igáját, mellyet reánk vetett, könnyebbítsd-meg, és szolgálunk néked !

5 Es monda nékik : Harmad napig *ím' gondolkodom róla*, azután jöjjetek hozzám. El-méne azért a' nép *eléle*.

6 Es tanátskozék felöle Roboám Király a' Vén *ember*ekkel, kik az ö attyának-is a' Salamonnak tanátsosi vóltak éltében, mondván : Mi tanátsot adtok, hogy meg-feleljek a' népnek ?

7 Es azok ekképpen szóllának : Ha nékik elö-menetelekre lejéndesz, és nékik engedéndesz, és szép szóval szóllándasz nékik : bizonnyal te szolgaid lésznek mindenkor.

8 De ö a' Véneknek tanátsokat nem fogadá, mellyet néki adtak vala tanátsúl : hanem tanátskozék az ifjakkal, kik ö vele együtt nevekedtek vala, és néki udvarolnak vala,

9 Es monda azoknak-*is* : Ti mitsoda tanátsot adtok, hogy meg-feleljünk a' népnek, kik énnékem így szóllának : Könnyebbítsd-meg az igát *nyakunkon*, mellyet a' te atyád reánk vetett.

10 Akkor felelének az ifjak, kik ö véle együtt nevekedtek vala, mondván : Így szóllj azoknak, a' kik néked így szóltak : A' te atyád igen súlyos igát vetett vala *nyakunkra*, te pedig azt könnyebbítsd-meg mi rajtunk ! Így szóllj, *mondom*, nékik : Az én legkisebbik újjam temérdekebb az én atyám' derekánál ;

11 Az én atyám vetett vólt ti reátok nehéz igát, én pedig azt meg-öregbítem : az én atyám ostorral ostorozott titeket, de én skorpiókkal.

12 El-méne azért Jéroboám és ö véle a' sokaság Roboámhoz harmad nap múlva, a' mint a' Király * meg-hagyta, ezt mondván : Jöjjetek hozzám harmad napra. * *v.* 5.

13 Es felele önékik a' Király *nagy* kemény szóval ; mert hátra hagyá Roboám Király a' Vén *ember*eknek * tanátsokat, * *v.* 6. 7.

14 Es az ifjaknak tanátsok szerint szólla nékik, mondván : Az én atyám súlyos igával bántott titeket, de én meg-öregbítem azt : az én atyám ostorokkal vert titeket, én pedig skorpiókkal !

15 Es a' Király a' népnek * *könyörgését* nem hallgatá-meg ; mert az oka vala az Istentől, hogy meg-bizonyítaná az UR az ö szavát, mellyet szóllot vala a' Silóbéli Ahija által † Jéroboámnak a' Nébát' fiának. * *v.* 3. 4.
† 1 *Kir.* 11 : 29-39.

16 Mikor azért az egész Izrael *látta vólna*, hogy semmiképpen a' Király jó választ nem adna nékik : felelének ök is a' Királynak, mondván : Mitsoda részünk vagyon nékünk Dávidban ? örökségünk sintsen nékünk az Isai' fiában ; ki-ki mind *siessen* házába, oh Izrael ! Am víseld gondját a' te házadnak, óh Dávid ! El-méne azért haza az egész Izrael.

17 De azokon az Izrael' fiain, kik laknak vala a' Júda' * városiban, Roboám uralkodék. * *r.* 11 : 12.
1 *Kir.* 12 : 21.

18 El-küldé pedig Roboám Király Hadorámot, * ki adó-szedö vala, *az Izrael' közibe*, és meg-kövezék ötet az Izrael'

Izrael' fiai, és meg-hala: Roboám Király pedig siete menni az ö szekerére, hogy Jérusálembe szaladna.

* 1 *Kir.* 12: 18,

19 Igy szakada-el az Izrael' *népe a' Dávid' házától, mind e' mái napig.

* 1 *Kir.* 12; 20.

XI. RESZ.

Roboám' királykodása: építési: fiai.

1 MEne azért Roboám * Jérusálembe, és öszve-hívatá a' Júda és Benjámin' házát, száz nyóltzvan-ezer válogatott és hadakozó *férfiakat*; hogy az Izraellel meg-vívna, hogy az országot magához hódoltatná.

* 1 *Kir.* 12: 21.

2 Szólla pedig az UR Semájának az Isten' emberének, mondván:

3 Mond-meg Roboámnak a' Salamon' fiának, a' Júda' Királyának, és fejenként az Izrael' népének, Júdában és Benjáminban lakozónak, ez igékkel.

4 Ezt mondja az UR: *Reájok* fel ne menjetek, és ne hadakozzatok a' ti atyátok-fiai ellen, hanem ki-ki térjen-meg házához; mert ez én * tölem vagyon. Es engedének az UR' szavának, és meg-térének az ö házokhoz, hogy ne mennének Jéroboámra.

* 1 *Kir.* 11: 11-13.

5 Lakozék azért Roboám Jérusálemben, és a' városokat meg-erösíté Júdában.

6 Meg-épité, *mondom*, * Beth-lehemet, Etámot és Tékoát. * *Mik.* 5:2.

7 Bethsúrt, Sokót és Adullámot.

8 Gátot-is, Marésát és Zifet,

9 Adoráimot, Lákisht és Azekát.

10 Sórát, Ajalont és* Hebront, mellyek erös városok valának Júdában és Benjáminban. * 1 *Kir.* 2: 11.

11 Es mikoron igen meg-erösítette vólna e' városokat: vete beléjek Fö-urakat, és szerze tár-házakat eleségnek, bornak és olajnak.

12 Es mindenik városban szerze paisokat és kopjákat, mellyeket igen meg-erösíte: és lön Júda és Benjámin ö birodalmában.

13 Továbbá a' Papok és a' Léviták, kik valának az egész Izraelben, ö hozzája hajlának minden ö határokból;

14 Mert el-hagyván a' Léviták az ö faluikat és jószágokat, menének Júdába és Jérusálembe; mert öket * kiüzte vala Jéroboám és az ö fiai, hogy az URnak ne szolgálnának: * *r.* 13:9.

15 Es rendele * magának Papokat a' magas hegyeken való bálványokhoz, az ördögökhöz, és a' borjúkhoz, mellyeket ö tsináltatott vala. * 12: 31.

16 Es követvén * a' *Lévitákat* sokan az Izraelnek minden nemzetségi közzül, kik szívek szerint az elött az Izraelnek URát Istenét keresik vala, menének Jérusálembe, hogy az ö attyaiknak URának Istenének áldoznának.

17 Kik meg-erösíték a' Júda' országát és Roboámot a' Salamon' fiát háromi esztendeig; mert járának a' Dávidnak és Salamonnak útán három esztendeig. * 1 *Kir.* 12: 28.

18 Vévé pedig Roboám feleségül magának Mahalátát, Jérimótnak a' Dávid' fiának leányát: Abihailt-is Eliábnak * az Isai' fiának leányát,

* 1 *Sám.* 16: 6.

19 Ki szüle öneki fiakat: Jéust, Semárját és Zahámot.

20 Es ez után vévé Maakát az Absolom' * leányát, ki szülé öneki Abiját, Attait, Zizát és Selómitot.

* 2 *Sám.* 18: 17.

21 Inkább szereté pedig Roboám Maakát az Absolom' leányát mindenik feleségeinél, és az ö ágyasinal: Mert tizen-nyóltz feleséget vett vala, és hatvan ágyasokat; és nemze huszon-nyóltz fiakat és hatvan leányokat.

22 Rendelé pedig Fejedelmül Roboám Abiját a' Maaka' * fiát az ö attya-fiain; mert ötet ugyan Királyá-is akarja vala választani. * *v.* 20.

23 Es ötet igen oktatá: A' több fiait pedig el-oszlatá Júdának és Benjáminnak minden tartományára az erös városokra, kiknek eledelt bőséggel ada, és szerze nékik sok feleségeket.

XII. RESZ.

Roboámra hadat indít az Egyiptomi Király.

1 LÖn pedig mikoron Roboám * az ö országát meg-erösítette vólna, és abban meg-örökösödött vólna: hátra hagyá az UR' törvényét, és az egész Izrael ö vêle egyetembe.

* 1 *Kir.* 14: 21-24.

2 Annak-oká-ért a' Roboám' királyságának ötödik esztendejében, felindúla Sésák * az Egyiptombéli Király Jérusálem ellen, (mert az UR ellen nagyot vétettek vala,)

* 1 *Kir.* 14: 25. 26.

3 Ezer és két-száz *fegyveres* szekerekkel és hatvan-ezer lovagokkal, és: számatlan sok néppel, melly véle Egyiptomból fel-jött vala, a' Libiabéliekkel, Sukkéusokkal, és Szeretsenekkel.

4 Es meg-vévé Júdának erös városit; azután méne szintén Jérusálem alá.

5 Akkoron Semája * Próféta méne Roboámhoz és a' Júda' Fejedelmihez, kik *immár* Jérusálembe gyültek vala Sésáktól való féltekbe, és monda nékiek: Ezt mondja az UR: Mivel-hogy ti engemet el-hagytatok, én-is

titeket Sésák' kezébe erefztettelek.
* *r.* 11: 2.

6 Meg-alázák azért azonnal magokat, mind az Izrael' Fejedelmi mind ö maga a' Király, és mondának: * az UR igaz! * 1 *Kir.* 14: 22-24.

7 És mikoron az UR látta vólna, hogy meg-alázták vólna magokat, ekképpen fzólla az UR Sémája Próféta-nak: Meg-alázták magokat, el nem vefztem öket, hanem hamar idön fzabadúlások léfzen, és nem ontom-ki az én haragomat Jérusálem ellen Sésák által:

8 Léfznek mindazáltal fzolgai néki, hogy kéfértsék-meg, mitsoda *légyen* nékem fzolgálni, és mitsoda *légyen* fzolgálni egyéb orfzágok' Fejedelminek.

9 Fel-jöve azért Sésák az Egyiptombéli Király Jérusálemre, és el-vivé az UR' Házának kintsét, és a' Király házának kintsét; mind azokat, *mondom* el-vivé; az arany paifokat-is el-vivé, mellyeket Salamon * tsináltatott vala;
* 1 *Kir.* 10: 16. 17.

10 Mellyek' helyében Roboám Király réz paifokat tsináltata, és bizá azokat a' gyalogok' Fejedelmének kezébe, kik a' Király' háza' ajtaja előtt öriznek vala.

11 Es mikor a' Király fel-mégyen vala az UR' Házába, el-mennek vala a' gyalogok-is, és a' paifokat elö-vifzik vala: az-után ifmét a' gyalogok' házába vifzfza-hozzák vala azokat.

12 Mikor azért meg-alázta * vólna magát *Roboám:* el-múlék az UR' haragja ö róla, hogy ötet mindeneftől fogva el ne vefzténe; mert a' Júdának-is dolgai jól vóltanak. * *r.* 7: 14.

13 Meg erösödék azért Roboám Király Jérusálemben, és uralkodék; mert negyven efztendös vala Roboám, mikor uralkodni kezdett vólt, és tizenhét efztendeig uralkodék Jérusálemben, a' városban, mellyet az UR * választott vala, hogy az ö nevét ott helyheztetné, az Izrael' nemzetségeinek minden *városi* közzül: és az ö annyának neve vala Naáma, az Ammon' nemzetségéből való. * *r.* 7: 12.

14 Tselekedék pedig gonofzt; mert az URat fzíve fzerínt keresni nem akará.

15 A' Roboámnak pedig elsö és utólsó dolgai, avagy nintseneké megíratva a' Sémája * Próféta' könyvében, és a' Nézőnek † Iddónak *könyvében*, mikoron a' *Királyok'* nemzetségeinek rendit elö-fzámlálják? És a' hadakozás-is, melly vólt Roboám és Jéroboám között egéfz éltekben? * *v.* 5. 7. *r.* 11: 2. † 1 *Sám.* 9: 9.

16 El-aluvék azért Roboám az ö attyaival egyetemben, és el-temetteték a' Dávid' * városában: és uralkodék az ö fia Abija † ö helyette.
* 2 *Sám.* 5: 9. † *r.* 11: 22.

XIII. RESZ.

Abija' fzerentsés hartza Jéroboám ellen.

1 JEroboám Királynak * tizen-nyóltzadik efztendejében kezde uralkodni Abija a' Júda' *orfzágán.*
* 1 *Kir.* 15: 1.—

2 Három efztendeig uralkodék Jérusálemben, kinek annyának neve Mikája vala, ki vala a' Gibeából való Uriel' leánya: és hadakozás vala Abija és * Jéroboám között.
* 1 *Kir.* 12: 20.

3 Annak-oká-ért fel-kéfzíté Abija az ö hadát, erös hadakozókat négy-fzáz ezer válogatott férjfiakat; Jéroboám pedig rendele ö ellene nyóltz-fzáz ezer válogatott erös férjfiakból alló hadat.

4 Akkor fel-állván Abija a' Semáraim' hegyének tetején, melly az Efraimnak hegyes földén vala, monda: Hallgaffátok-meg fzómat, Jéroboám és egéfz Izrael!

5 Avagy nem kell valaé tinéktek meg-gondolnotok, hogy az Izraelnek URa Iftene adta vólt Dávidnak * a' birodalmat az Izraelen mind örökké: önéki és az ö fiainak állandó fzövetséggel? * 2 *Sám.* 7: 8. 12. 16.

6 Mindazáltal fel-kele Jéroboám a' Nébátnak fia, Salamonnak a' Dávid' fiának fzolgája, és támada * az ö URa ellen; * 1 *Kir.* 11: 26.—

7 Azután gyülének ö hozzája a' hiába való és álnok emberek, kik elhatalmazának Roboámnak a' Salamon' fiának ellene, mikor Roboám gyermek és félelmes fzívü vólna, és azok ellen magát nem óltalmaz-hatná.

8 Es moftan azt gondoljátok, hogy ti ellene áll-hattok az UR' orfzágának, melly a' Dávid' fiainak * kezekben *vagyon:* Es fok nép vagyon veletek; de az arany borjúk-is, mellyeket öntetett † Jéroboám tinéktek Iftenek gyanánt, veletek vagynak.
* 1 *Kir.* 11: 12. 36. † 1 *Kir.* 12: 28-33.

9 Avagy nem ti * üztétéké-el az URnak Papjait az Aron' fiait, és a' Lévitákat? Es nem ti fzerzetteteké magatoknak Papokat, mint egyéb orfzágoknak nemzetségi, akárkit, a' ki az ö fzolgálatjának fel-fzentelésére egy gyermekdéd tulokkal és hét koffal el-jött, és lett a' *bálvány*oknak Papja, a' mellyek nem Iftenek. * *r.* 11: 14. 15.

10 Mi mellettünk vagyon pedig a' mi URunk Iftenünk, kit mi el nem hagytunk: a' Papok pedig, kik az URnak fzolgálnak, az Aron' fiai és a' Léviták *forgolódnak* az ö tifztekben,

11 És áldoznak az URnak égö áldozattal minden reggel és minden eft-

ve, a' jó illat-tételre-is, a' szent kenyereknek a' tiszta asztalra való el-rendelésére, és az arany gyertya-tartóra szövétnekivel egybe ök *viselnek gendot*, meg-gyújtván azokat minden estve; mert meg-tartjuk a' mi URunknak Istenünknek rendelését: ti pedig elhagytátok ötet.

12 Annak-okáért ímé mi velünk vagyon Hadnagy *gyanánt* az Isten: és az ö Papjai e' zengö * kürtökkel, hogy ti ellenetek kürtöljenek. Izraelnek fiai, ne hartzoljatok a' ti atyáitoknak URa Istene ellen; mert nem léiztek szerentsések! * 4 *Móf.* 10: 9.

13 Jéroboám pedig lest vete nékiek, hogy öket hátúl * venné: Es illyen módon ök a' Júda' nemzetségének elötte valának; a' kik pédig lesbe valának, azok hátok megett valának.

* *Jóf.* 8: 2.

14 Látván pedíg a' Júda' nemzetsége, hogy ímé mind elöl mind hátúl rajtok vólnának: kiáltának az URhoz, a' Papok pedig trombitálnak vala.

15 Trombitálnak vala a' Júda férjfiai-is; és mikor trombitálnának * a' Júda' férjfiai: az Isten meg-veré Jéroboámot és az egész Izraelt, Abija és Júda elött.

16 Annak-okáért el-futának az Izraeliták a' Júdától való féltekbe: és adá az Isten azokat ezek' kezébe;

* 4 *Móf.* 10: 9.

17 Mert meg-veré öket Abija és az ö népe felette igen, úgy-annyira hogy az Izraeliták közzül el-hullanának sebmiá öt-száz ezer válogatott férjfiak.

18 Es illyen módon meg-aláztatának az Izraeliták az idöben, és eröt vönek a' Júdának fiai; mert biznak vala az ö attyaiknak URában Istenében.

19 Es üldözé Abija Jéroboámot, és meg-vön ö töle egy-néhany várost, Béthelt és annak faluit, Jésanát és annak faluit, és Efrávint és annak faluit.

20 Es nem vehete többé eröt Jéroboám Abija' idejében, hanem meg-veré ötet az UR, és meg-hala.

21 Meg-erösödék azért * Abija, kivett vala magának tizen-négy feleségeket, kiktöl nemze huszon-két fiakat és tizen-hat leányokat. *r. 12: 16.

22 Az Abijának pedig több dolgai, útai és befzédi, meg-írattattak az Idó * Próféta' könyvében. *r. 12: 15.

XIV. RESZ.

Asának a' Júda' Királyának országlása.

1 EL-aluvék pedig Abija az ö attyaival egyetemben, és el-temeték ötet a' Dávid' városában: Uralkodék pedig ö helyette az ö fia * Asa, kinek idejében tíz esztendeig lön nagy tsendesség e' földön. * 1 *Kir.* 15: 8.

2 Es Asa mind azt tselekedé, a' mi jó és igaz vala az ö URa Istene elött;

3 Mert el-rontá az idegen *Istenek*' * óltárit és azoknak kápolnáit; a' bálványokat-is el-töreté, a' berkeket-is levágatá;

4 Es meg-parantsolá a' Júdának, hogy az ö attyaiknak URát Istenét keresnék-meg, és tselekednék *az Isten*' törvényét és parantsolatját.

*r. 12: 1. 14. 1 *Kir.* 11: 7. 8.

5 Ki-vefzté, *mondom*, Júdának minden városiból a' magaságbéli óltárokat, és a' képeket; és az ö idejében az ország lön nagy nyúgodalomban.

6 Annak-felette erös városokat-is építe Júdában; mivelhogy nyúgodalomban vólna a' föld, had sem vólna ez esztendökben sohonnan ö ellene; mert az UR nyúgodalmat adott vala néki.

7 Mert ezt mondja vala a' Júdának: Epítsük-meg a' városokat, és végyükkörnyül kerítésel, tornyokkal, kapukkal, zárokkal, míg a' föld birodalmunkban vagyon; mert a' mi URunkat Istenünket meg-kerestük és nyúgodalmat adott nékünk minden felöl. Annak-okáért építének, és lön jó elö-menetelek.

8 Vala pedig az Asa' hada, a' melly paist és kopját visel vala, Júdából három-száz ezer: a' Benjáminból paisok és ívesek két-száz nyóltzvan ezeren valának: mind ezek erös vitézek.

9 Ki-jöve pedig ö ellenek ama' Szeretsen * Zérah, tíz-száz ezer emberrel és három-száz szekérrel, és méne Maréságig. * r. 16: 8.

10 Ki-méne pedig Asa-is ö ellene, és viadalhoz készülének a' Sefáta völgyben, Marésa mellett.

11 Akkoron fel-kiálta Asa az ö URához Istenéhez, és monda: Oh URam, * nem nehéz tenéked meg-segéllened vagy sokakat, vagy azokat, kiknek erejek nintsen! Segéllj-meg minket, óh mi URunk Istenünk; mert te benned vagyon *minden* bizodalmunk, és a' te nevedben jöttünk e' számtalan sok népre! óh URam, te vagy a' mi Istenünk, ne végyen ember te rajtad eröt!

12 Meg-veré azért az UR a' Szeretseneket Asa és Júda elött, és el-futának a' Szeretsenek, * 1 *Sám.* 14: 6.

13 Kiket igen üze Asa az ö hadával szintén Gerárig, és el-húllának a' Szeretsenek közzül sokan, annyira hogy egy sem maradna elevenen bennek; mert az UR elött és az ö serege elött igen meg-rontatának: és hozának tölök sok nyereséget.

14 Annak-felette meg-rontának Gérár körül való minden városokat; mert az UR öket igen meg-rettentette vala, és mind fel-dúlák a' városokat;

mert ſok ragadomány vala azokban.

15 A' barmoknak sátorában lakozókat-is le-vágák, és el-hajtának ſok juhokat és tevéket, és Jérusálembe meg-térének.

XV. RESZ.

Asa meg-intetvén a' Próféták'ól, az igaz Iſtení tiſztéletet helyére állatja.

1 ES Azáriáſt az Obed * fiát fel-indíta az Iſten' Lelke, * *v.* 8.

2 Ki mikoron ki-ment vólna Asa' eleibe, monda néki: Asa, és fejenként Júdának és Benjáminnak népe, hallyátok-meg ſzómat! Az UR *vagyon* veletek, ha ti-is ö véle léſztek: Ha ötet kereſséndítek, meg-talá játok; de ha ötet el-hagyándjátok, ö-is el-hágy titeket.

3 Sok ideje, hogy az Izrael az igaz * Iſten nélkül, Pap nélkül, Tanító nélkül és Törvény nélkül vagyon.

* *r.* 12-1. 13: 8. 9. 1 *Kir.* 11: 4-8. 14: 22-24. 11: 4-8. 14. 22.

4 Ha meg-tért vólna az ö nyomorúságában az Izrael' URához Iſtenéhez: az ötet keresöknek * ſegítséggel lett vólna. *r.* 7: 14.

5 De ez idökben nintsen ſem a' kimenönek, ſem a' haza jövönek békeſsége: hanem vagyon azon a' földön lakozó népnek nagy * nyomorúsága;

* *Zác.* 8: 10.

6 Annyira hogy egy nemzetség * a' maſiktól, egyik város a' máſiktól elrontaſsék; mert az Iſten gyötri öket minden ſanyarúsággal. * *r.* 13: 16-19.

7 Ti azért bátorságoſok légyetek, kezeiteket le ne ereſzſzétek; mert a' ti munkátoknak * jutalma vagyon.

* *r.* 14: 2-5.

8 Mikor pedig Asa meg-hallotta vólna e' beſzédeket, és az Oded Prófétának prófétziáját: meg-bátorodék, és kivetzté a' Júda' és Bénjámin' földéröl mindeneſtöl az útálatos bálványokat, a' városokból-is, mellyeket meg-vett * vala az Efraim' hegyén; meg-újítá az UR' öltárát-is, melly vala az UR' tornátza elött. * *r.* 13: 19.

9 Es egybe-gyüjté mind az egéſz Júda' és Benjámin' nemzetségét, és azokat, a' kik jövevények valának köztök, az Efraim, Manaſsé' és Simeon' nemzetségéböl; mert ſokan * az Izrael' nemzetségéböl hozzája állottak vala, látván hogy az UR az ö Iſtene vólna ö véle. * *r.* 11: 13. 14. 16.

10 Azért gyülének Jérusálembe a' harmadik hónapban, Asa' királyságának tizen-ötödik eſztendejében,

11 Es áldozának az URnak az napon a' nyereségböl hét-ſzáz ökrökkel, és hét-ezer juhokkal:

12 Es fogadáſt * tönek, hogy ezután az ö attyaiknak URát Iſtenét tellyes ſzívekkel és tellyes lelkekkel keresnék;

* *Joſ.* 24: 25. 2 *Kir.* 23: 3.

13 Es valaki nem keresné az Izraelnek URát Iſtenét: meg-ölettetnék * kitsínytöl fogva nagyig, mind férjfiú mind aſzſzonyi-állat. * 2 *Móſ.* 22: 20.

14 Es meg-esküvének az URnak felſzóval, nagy örömmel, trombita és kürt ſzókkal.

15 Nagy örömben lön pedig Júdának egéſz népe az esküvéſen; mert mikor tellyes ſzívekkel esküdtek vólna meg, és egyenlö akaratból keresték vólna meg azURat: öket * meg-ſegélette vala, és az UR minden felöl ö nékik *nagy jó* tsendeſséget adott vala.

* 5 *Móſ.* 28: 1-14.

16 De még Maakát-is az ö annyát Asa király meg-foſztá*a' Fejedelemségtöl; mivel-hogy *egy* iſzonyú bálványt emelt vala berekkel egybe, és Asa elrontá annak iſzonyú bálványát, és a' Kedron' patakánál † meg-égeté.

* 1 *Kir.* 15: 13. † 2 *Móſ.* 32: 20.

17 Jóllehet Izraelböl a' magas helyen építtetett óltárok el nem rontatának; mindazáltal Asának tiſzta * ſzíve vala egéſz éltében. * *r.* 14: 2.

18 Es bé-vivé az attyától és magától ſzenteltetett jóſzágokat az Iſten' Házába, az ezüſtöt, aranyat, és edényeket.

19 Had ſem vólt Asa' királyſágának *ſzintén* harmintz-ötödik eſztendejéig.

XVI. RESZ.

Asa az ötet feddö Prófétát fogságba veti, és lábai fájdalmiban meg-hal.

1 ASa' királyi birodalmának harmintz-hatodik eſztendejében, fel-indúla Baáſa * az Izrael' Királya, Judára, és meg-erösíté † Rámát; hogy ne engedne ſenkit ſe ki-menni, ſe bémenni Asához a' Júda' Királyához:

* 1 *Kir.* 15: 17-22. † *Joſ.* 18: 21. 25.

2 De Asa mind az URnak 's mind a' Királynak tár-házából hoza-ki ezüſtöt, * aranyat; és küldé azt Benhadádnak a' Siriabéli Királynak, ki lakik vala Damaskusban mondván:

* *Kir.* 15: 18.

3 Szövetség vagyon köztünk, a' mint az én atyám és a' te atyád között-is vólt *az elött*. Im küldöttem teneked ezüſtöt és aranyat: Menj-el, bontsd-fel a' te ſzövetségedet Baásával az Izrael' Királyával, hadd távozzék-el * tölem. * *v.* 1.

4 Es engedvén Benhadád Asa Királynak, azonnal el-küldé az ö hadának Fejedelmit az Izrael' városira, és megvévék Ijont, Dánt, Abelmáimot, és a' Naftalinak minden kintses városit.

5 Mellyet mikoron meg-hallott vólna Baáſa: ottan meg-ſzünék a' Ráma *város'* építéſétöl, és el-hagyatá a' mivet.

6 Akkoron Asa Király fel-vévé az egéſz Júda' népét, és Rámából a' köveket és a' fákat mind el-hozák, mellyekkel Baása a' *városſt* építi vala, és azokból Gébát és Miſpát meg-erösíté.

7 Az időben méne Hanáni Próféta Asához a' Juda' Királyához, és monda néki: Mivelhogy bizodalmad * lön a' Siriabéli Királyban, és nem bizál a' te URadban Iſtenedben: ezokért ſzabadúla-el a' Siriabéli Király' hada a' te kezedből. * *Jér.* 17: 5.

8 Avagy nem valaé a' Szeretseneknek * és a' Libiabélieknek ſzámtalan népek és ſzekerek, 's lovaſzjok felette ſok? mindazáltal mivelhogy az URban vala reménységed, kezedbe adá azokat; * *r.* 14: 9.

9 Mert az UR' ſzemei * forognak mind e' ſzéles földön, hogy hatalmát meg-mútaſſa azokkoz, kik ő hozzá tellyes ſzívvel vagynak: Bolondúl † tselekedél ebben; ezokáért ezután te ellened hadak támadnak.

* *Jób.* 34: 21. † *Jér.* 17: 5.

10 Akkoron meg-haraguvék Asa a' Prófétára, és veté ötet a' tömlötzházba; mert igen meg-haragutt vala e' ſzó-ért reája: és ugyan akkor Asa a' nép közzül-is *ſokat* meg-nyomoríta.

11 De ímé Asának mind elsö 's mind utólsó dolgai, ímé meg-vagynak íratva a' Júdá' és az Izrael' Királyinak könyvökben.

12 Meg-betegedék ezek után Asa lábai miatt, királyságának harmintzkilentzedik eſztendejében, annyira hogy igen meg-nevekednék az ö nyavalyája: mindazáltal az ö *nagy* kínjában-is nem az URat keresé-meg, hanem az orvoſokat.

13 El-aluvék azért Asa az ö attyaival egyetemben, és meg-hala az ö királyságának negyven-egyedik eſztendejében.

14 Es el-temeték ötet egy koporsóba, mellyet magának rakatott vala a' Dávid' városában: és az ágyba helyhetzteték ötet, mellyet meg-raktanak vala külömb-külömb-féle drága illatú ſzerſzámokkal, mellyeket Patikárius' meſterségével * tsináltak vala, és ö érette felette ſok drága jó illatú ſzerſzámokat égetének-meg. * 1 *Móſ.* 50: 2.

XVII. RESZ.

Jósafát' Királykodása Júdában: vitézei.

1 URalkodék pedig ö helyette az ö fia Jósafát, * és meg-erösíté magát az Izrael ellen. * 1 *Kir.* 15: 24.

2 Vete pedig Júdának minden erös városiba hadakozó népet: ſegítő ſereget-is rendele a' Júda' földébe, és az Efraimnak * városiba, mellyeket az ö attya Asa meg-vett vala. * *r.* 15: 8.

3 Es vala az UR Jósafáttal, mivelhogy az ö attyának Dávidnak előbbi * útain jár vala, és nem kér vala ſegítséget a' balványoktól, * 1 *Kir.* 15: 5.

4 Hanem az ö attya' Iſtenét kereſi vala, és az ö parantsolátiban jár vala, és nem tselekeſzik vala az Izraelnek tselekedeti * ſzerínt;

* 1 *Kir.* 12: 28-33.

5 Azért az UR meg-erösíté az ö országát az ö kezében, és a' Júdának minden népe ada Jósafátnak ajándékot, annyira hogy öneki mind gazdagsága, mind híre-neve igen nagy vólna.

6 Fel-emelkedék ennek-felette az ö ſzíve az URnak útának követésére, és még-is jobban ki-tiſzíta Júdából a' bálványoknak * óltárit és berkeit.

* *r.* 15: 17.

7 Az ö királyságának pedig harmadik eſztendejében el-küldé az ö fő ſzolgaival, Benhaillal, Obádiáſſal, Zakariáſſal, Nétanéellel, és Mikájával, hogy tanítanának a' Júda' városiban,

8 *El-küldé, mondom,* vélek e' Lévitákat: Semáját, Nétaniát, Zebádiát, Asáelt, Sémiramótot, Jónatánt, Adóniát, Tóbiáſt, és Tóbadóniát; kikkel valának Elisáma és Jórám Papok.

9 Tanítának azért Júdában: és ö vélek vala az UR' Törvényének könyve, és el-járák Júdának minden városit, és tanítják vala a' népet;

10 Ezoká-ért az UR igen meg-rettenté * a' földnek minden orſzágit, mellyek valának a' Júda környül, annyira hogy nem mernének Jósafát ellen hadakozni. 1 *Móſ.* 35: 5.

11 A' Filiſtéusoktól-is hoznak vala néki * ajándékot és ravás-pénzt: az Arabiabéliek-is hoznak vala néki nyájakat, hét-ezer és hét-ſzáz koſokat, és hét-ezer hét-ſzáz bakokat.

* 1 *Kir.* 4: 21.

12 Jósafát azért felette igen nagyra nevekedék, és Júdában építe házakat és kints-tartó városokat.

13 Es ſok dolgai valának öneki Júda' városiban, és erös hadakozó vitézi valának Jérusálemben.

14 E' pedig azoknak ſzámok az atyáknak nemzetségek ſzerínt: Júdában a' vitézlő népeknek Hadnagyai valának: Adna Fő; és ö véle három-ſzáz ezer erös vitézek *valának.*

15 Es ö utánna Jóhanán vala Fő; és ezzel vala két-ſzáz nyóltvan-ezer ember.

16 Ez után iſmét vala Amáſia a' Zikri' fia, ki magát ſzabad akaratjából az URnak kötelezte vala; és ö véle két-ſzáz ezer erös férjfiak *valának.*

17 A' Benjámin' nemzetségéből igen erös vala Eljada; és ö véle kéz-ívelek és paiſoſok két-ſzáz ezeren *valának.*

18 Ez után vala Józabád; ezzel vala

fzáz nyóltzvan-ezer viadalhoz való ember.

19 Ezek fzolgálnak' vala a' Királynak, azokon kivül, kiket a' Király vetett * vala egéfz Júdának erös városiba. * *v.* 2.

XVIII. RESZ.

Lásd-meg ennek Summáját 1 *Kir.* 22.

1 ES mikor vólna Jósafátnak nagy * gazdagsága és nagy híre-neve: sógorságot fzerze Achább † *Király*al. * *r.* 17: 5. † 1 *Kir.* 18: 18. 21: 20.

2 Azután *egy-néhány* efztendö elmúlván, alá-méne Achábhoz Samáriába, és Acháb vágata önéki és a' véle való népnek fok juhokat és ökröket, és fel-indíta ötet, hogy a' Gileádban való * Rámóth *városra* menne-fel *vele*;

3 Mert ezt mondá Acháb az Izrael' Királya Jósafátnak a' Júda' Királyának: Avagy nem jöfzé-el velem a' Gileádban való Rámóthra? Felele néki, és monda: A' mint én, akképpen te, és a' mint a' te néped, az én nepem-is úgy: és veled *léfzek* én-is a' hadban.

* 1 *Kir.* 22: 1-38.

4 Azután monda Jósafát az Izrael' Királyának: Kérlek, kérdj * tanátsot az URtól e' mái napon.

* 2 *Kir.* 3: 11. 12.

5 Öfzve-hívatá azért az Izrael' Királya az ö négy-fzáz Prófétáit, és monda nékik: El-menjünké a' Gileádban való Rámóth *városra* a' hadba, avagy ne menjek? Felelének: El-menj, és az Iften a' Király' kezébe adja.

6 Es monda Jósafát: Vagyoné itt ezeken kivül az URnak * Prófétája, hogy attól tudakoznánk?

* 1 *Kir.* 22: 7-9.

7 Es monda az Izrael' Királya Jósafátnak: Vagyon még egy, ki által az URtól tudakoz-hatunk: de én azt igen gyülölöm; mert foha én felölem jót nem prófétál, hanem mindenkor gonofzt: Ez a' Mikeás a' Jimla' fia. Es monda Jósafát: Ne fzólljon úgy a' Király!

8 Szóllíta azért az Izrael' Királya egyet *az ö* fzolgai közzül, és monda: Hívd ide hamarsággal Mikeáét a' Jimla' fiát.

9 Továbbá az Izrael' Királya, és Jósafát a' Júda' Királya, ülnek vala mind ketten az ö királyi fzékekben, *királyi* ruhákban: ülnek vala, *mondom*, a' Samária' kapuja elött való múlató helyen; és a' Próféták * fejenként prófetálnak vala ö elöttök. * *v.* 5.

10 Tsináltatott vala pedig magának Sédékiás * a' Kenaána' fia vas-fzarvakat, és monda: Ezt mondja az UR: Ezek kel rontod-meg a' Siriabélieket, míg- nem meg-emészted öket!

* 1 *Kir.* 22: 11.

11 A' több Próféták-is mind akképpen prófetálnak vala, mondván: Menj-fel a' Gileádban való Rámóthra, és dolgod jól léfzen; mert az UR azt a' Király' kezébe adja.

12 A' melly követ pedig Mikeás-ért ment vala, így fzóllott vala néki: Im' fejenként a' Próféták valamennyin vagynak, mind egy-aránt jót *prófetálnak* a' Királynak: kérlek azért, hogy fzólljte-is úgy, mint azok közzül egy, és fzóllj jót.

13 Akkor monda Mikeás: El az UR, hogy egyebet nem fzóllok, hanem a' mit az én Istenem * énnékem mondánd! * 4 *Mós.* 22: 38. 24: 13.

14 Mikor azért jutott vólna a' Király' eleibe, akkor monda a' Király néki: Mikeas, el kellé mennünk a' hadba a' Gileádban való Rámóthra, avagy ne menjek? Es monda: Menjetek-fel, és jó fzerensétek léfzen, kezetekbe adattatnak azok.

15 Es monda a' Kjrály néki: Még-is kénfzerítlek tégedet hitedre, hogy fémmit egyebet nékem ne fzóllj, hanem igafságot az UR nevében.

16 Akkor monda: Látám, hogy az Izraelnek fokasága a' hegyeken fzéllyel el-ofzol, mint a' juhok, a' melyeknek páfztorok nintsen: és azt mondá az UR *nékem*: Nintsen ezeknek Urok, Térjen-meg ki-ki mind házához békével.

17 Es monda az Izrael' Királya Jósafátnak: Avagy nem mondámé tenéked, hogy nem fog énnékem jót * prófétálni, hanem gonofzt? * *r.* 7.

18 Ismét monda: Halljátok-meg azért az UR' fzavát: Látám az URat ülni az ö királyi * fzékiben, és minden mennyei feregeket állani jobb-keze és bal-keze felöl, * *Dán.* 7: 10.

19 Es monda az UR: Vallyon kitsoda * hitet-hetné-el Achábot az Izrael' Királyát, hogy fel-menne, és a' Gileádban való Rámóthnál el-vefzne? Es ki egyet, ki máft fzólla. * 1 *Kir.* 22: 20.

20 Akkoron elö-jöve egy * lélek, ki meg-állván az UR elött monda: Elhitetem én ötet. Az UR pedig monda néki; Mi módon? * 1 *Kir.* 22: 21.

21 Es felele: Ki-mégyek, és léfzek hazug lélek minden ö Prófétáinak fzájokban. Monda azért; Meg-tsal-hatod, és eröt vehetfz rajta; eredj-ki és úgy tselekedjél.

22 Im' azért moft az UR adta e' hazug * lelket *mind* e' te Prófétáidnak fzájokba: azon-közbe az UR gonofzt végezett felöled.

* *v.* 10. 11. *Eſá.* 19: 14.

23 Akkoron elö-állván Sédékiás a' * Kenaána' fia, artzúl tsapá Mikeáft, és monda: Az URnak Lelke mellyik úton ment-el én tölem te hozzád, hogy te

te veled fzóllana? * *v.* 10. *Jan.* 18:22.

24 Felele Mikeás: Imé meg-látod te magad a' napon, mellyen a' *te* belsö házadba mégy, hogy magadat * el-rejthesſed. * 1 *Kir.* 22: 25.

25 Monda azért az Irael' Királya: Fogjátok-meg Mikeáſt, és vigyétek Amonhoz a' varos' Fejedelméhez, és Joáshoz a' Király' fiához;

26 Kiknek azt mondjátok: Ezt hagyja a' Király: Veſſétek ezt a' * foghazba, ételt és italt † fzükön adjatok néki, míglen békével haza jövendek. * *r.* 16: 20. † 1 *Kir.* 22: 27.

27 Es monda Mikeás: Ha békével meg-térendeſz: * tehát nem fzóllott az UR én általam tenéked. Ímét monda: Halljátok ezt fejenként!

* *v.* 16. § *Móſ* 18: 21. 22.

28 El-indúla azért az Izrael' Királya és Jófafát a' Júda' Királya a' Gileádban való Rámóth *városa*,

29 Es monda az Izrael' Királya Jófafátnak: Im ruhámat meg-változtatom, és úgy mégyek a' viadalnak; te pedig ugyan ezen öltözetedben maradj. Es meg-változtatá az Izrael' Királya az ö ruháját, és a' viadalnak állának

30 A' Siriának Királya pedig meghagyta vala az ö fzekereinek Fejedelminek, mondván: Ne hartzoljatok ſe kitsíny ſe nagy ellen, hanem tsak az Izrael' Királya ellen.

31 Lön pedig mikoron meg-látták vólna a' fzekerek' Fejedelmi, hogy nem az Izrael' Királya vólna: el-térének ö róla.

32 Mert mikor látták vólna a' fzekerek' Fejedelmi, hogy nem az Izrael' Királya vólna: el-térének ö róla.

33 Egy férjfiú pedig meg-voná ívét, *és löve* tsak fzerentsére, és az Izrael' Királyát találá a' pántzélnak ragafztásán. Monda azért az ö kotsiſsának: Térj-meg, vigy-ki engemet e' táborból; mert igen * meg-febesítének.

* 1 *Kir.* 22: 34. 37. 38.

34 Mivel-hogy pedig a' hartz mind az egéſz napon tarta; az Izrael' Királya tartóztatja vala az ö fzekereit a' Siriabéliek ellen mind eſtvéig: Es a' napnak alá-menéſekor meg-hala.

XIX. RESZ.

Jóſafát a' Prófétától meg-intetvén megjobbítja magát.

1 MEg-tére pedig Jófafát a' Júda' Királya az ö házához Jérusálembe békével;

2 Es méne eleibe öneki Jéhu Próféta a' Hanáni' fia, és monda Jófafát Királynak: Avagy az iſtentelennek * kellett vólnaé ſegítséggel lenned, és az URnak gyülölöit fzeretned? Ezért te reád az URnak nagy haragja vagyon.

* 1 *Kir.* 21: 20-25. 22: 29.

3 De jó dolgok találtattak te benned, hogy e' földröl ki-vágattad * a berkeket, és az Iſtennek keresésére adtad magadat. * 17: 4-6.

4 Lakozék azért Jófafát Jérusálemben, és meg-térvén a' Próféta' intésére, ki-méne a' nép' közibe, Bérſebától fogva mind az Efraim' hegyéig, és megtérité öket az ö attyaiknak URához Iſténéhez;

5 Es rendele Birákat azon a' földön Júdának minden erös városiban, külön-külön.

6 Es monda a' Biráknak: Jól meglálſátok a' mit tselekeſztek; mert nem ember' képében ítéltek, hanem az URnak képében, ki az ítéletben * veletek *léſzen.* * *Sólt.* 82: 1.

7 Azért az URnak félelme légyen rajtatok, okkal tselekedjetek és ſzorgalmatoſok légyetek; Mert a' mi URunk nál Iſtenünknél nintsen hamiſság, ſem ſzemély-* válogatás, ſem ajándék vétel. * § *Móſ.* 10: 17. 1 Pét. 1: 17.

8 Annak-felette Jérusálemben-is ſzerze Jófafát a' Léviták, Papok, az és Izrael' nemzetségéből való Fejedelmek közzül *Birákat*, az UR' *dolgainak* ítéletire, és a' perlödéſek*nek meg-látására*, mikor Jérusálembe appellálnának.

9 Es meg-hagyá nékik, mondván: így tselekedjetek az URnak félelmében, hívséggel és tökélletes ſzívvel;

10 Hogy valamelly pert ti elötökbe hoznak a' ti atyátok-fiai, kik lakoznak az ö városaikban, ember' halál felöl, a' törvény felöl és parantsolat felöl, a' rend-tartáſok és ítéletek felöl: intsétek öket, hogy ne vétkezzenek az UR ellen, és ne ſzálljon reátok és a' ti atyátok-fiaira *az URnak* nagy haragja. Így tselekedjetek hogy ne vétkezzetek.

11 Es ímé Amária a' Fö Pap léſzen tiköztetek az URnak minden dolgaiban: és Zebádia az Iſmael' fia léſzen a' Júda' házának Vezére a' Királynak minden dolgában: a' Léviták-is léſznek elöttetek járók. Légyetek azért erösek, és járjatok-el tiſztetékben, és az UR mellette léſzen az igaznak.

XX. RESZ.

Jóſafát' diadalma a' Pogányokon: Acházával tett illetlen ſzövetsége.

1 ÉS lön ezek után, el-jövének a' * Moáb' fiai és az Ammon' fiai, és ö vélek egybe azok, a' kik az Ammonitákon túl *laknak*, Jófafátra hadakozni. * 2 *Sám.* 8: 2. 12. 2 *Kir.* 3: 5.

2 El-jövének pedig *a' hír-mondók*, és meg-mondák Jófafátnak mondván: A' tengeren túl való tartományból jö nagy had reád, *tudni-illik* Siriából:

ból: és ám * Haséfon-Támárban vagyon, melly az Engédi.

* 1 *Móf.* 14: 7. *Józ.* 15: 20, 62.

3 Meg-félemlék azért Jósafát, és az URat kezdé buzgóságoſon keresni, és hírdete az egéſz Júda' orſzágának böjtöt.

4 Azért fel-gyülének a' Júda' fiai, hogy az URat meg-keresnék, a' Júdának minden városiból-is öſzve-gyülének, hogy az URat meg-keresnék.

5 Es meg-álla Jósafát a' Júdának és Jérusálemnek Gyülekezetiben, az UR' Házában az új pitvar előtt,

6 Es monda: óh URam, mi aty-áinknak Iſtene! nem te vagyé egyedül Iſten a' mennyben, és ki uralkodol a' a' pogányoknak minden orſzágain? te kezedben *vagyon* az erőſség és a' hatalom, és ſenki nintsen, ki te ellened áll-hatna.

7 Oh mi Iſtenünk! nem te üzédé-ki e' földnek lakozóit a' te néped előtt az Izrael előtt, és nem te adádé *e' földet lakásra* az Abrahámnak a' te * barátodnak magvának mind örökké?

* *Eſa.* 41: 8. *Jak.* 2: 23.

8 Azért laktak e' földön, és épitettek azon a' te Nevednek ſzentséges * Hajlékot, mondván: * 1 *Kir.* 6: 27. 9: 3.

9 Ha mikor jövénd mi reánk veſzedelem, *Iſten'* iteleti*nek* † fegyvere, avagy dög-hálál, avagy éhség: e' Házban elődbe állunk, (mert a' te neved * e' Házban vagyon,) azért mikor kiáltunk te hozzád a' mi *nagy* nyomorúságinkban, hallgaſs-meg és ſzábadíts-meg minket! † 1 *Kir.* 8: 33-37.

* r. 5: 13, 14. — 2 *Sám.* 7: 13. — 2 *Móf.* 20: 24.

10 Moſtan pedig ímé az Ammóniták és a' Moábiták, és a' Séir' * hegyén lakozók, kiknek földökön nem akarád hogy által-mennének az Izrael' fiai, mikor Egyiptomnak földéből kijövének: hanem mellöllök el-menének, és öket el nem veſzték.

* 5 *Móf.* 2: 4. 9. 19.

11 Es ímé mivel fizetnek nékünk érette; mivelhogy e' végre jönek, hogy minket ki-üzzenek a' te örökségedből, mellyet minékünk örökségül adtál vala.

12 Oh mi Iſtenünk, nem iteléd-meg öket? Mert nintsen mi bennünk annyi erő, hogy ellene áll-hatnánk e' ſzámtalan fokaságnak, melly reánk jö: Nem tudunk hová lenni, hanem tsak te reád *nézn*ek * a' mi ſzemeink!

* *Sólt.* 123: 1. 2.

13 Es fejenként a' Júda' fiai állanak vala az UR előtt, mind gyermekeikkel, feleségeikkel és fiaikkal.

14 Akkor Jaházielre a' Zakariás' fiára, (ki Benája' fia, ki Jéhiel' fia, ki Mattánias' fia vala, és az Aſáf * maradéki közzül való Lévita vala,) az URnak Lelke ſzálla, a' Gyülekezetnek közötte, * 1 *Krón.* 25: 1.

15 Es monda: Mindnyájan, kik Júdában és Jérusálemben lakoztok, és te Jósafát Király, halljátok-meg ſzómat! Igy ſzóll az UR tinéktek: Ne féljetek és ne rettegjetek e' ſzámtalan ſok néptől; mert nem ti hartzoltok vélek, hanem az Iſten.

16 Hólnap ſzálljatok ſzembe vélek: Imé ök a' Sitz' halmán fognak felmenni, és rájok találtok a' völgynek végénél, a' Jéruel' puſztájának ellenében.

17 Nem ti hartzoltok vélek, hanem tsak álljatok veſzteg és láſsátok az URnak ſzabadítását rajtatok, te Júdának *nemzetsége* és ti Jérusálembéliek ne féljetek, meg ſe rettenjetek: Hólnap menjetek rájok; mert az UR veletek léſzen.

18 Mellyet mikor Jósafát hallott vólna, fejét artzal a' földre le-függeſzté, a' Júda' népe-is, és a' Jérusálemnek lakói az UR előtt hanyat homlok le-borúlának imádván ötet.

19 Fel-állának pedig a' Kéhátiták * közzül és a' Kóriták közzül való Léviták, hogy az Izraelnek URát Iſtenét felette nagy fel-ſzóval ditsérnék.

* 1 *Krón.* 6: 1. 22. 33.

20 Es mikor immár reggel fel-kéſzültek vólna, ki-menének a' Tékoa' puſztájára: és mikoron ki-indúlnának *onnan*, meg-álla Jósafát és monda: Halljátok-meg ſzómat Júda és Jérusálemben lakozók! Bizzatok a' ti URatokban Iſtentekben, és légyetek bátorságoſok: Hidgyetek a' Próféták' * beſzédinek, és jó ſzerentséſek léſztek!

* *Eſa.* 7: 9. 1 *Sám.* 15: 24.

21 Tanátsot tartván pedig a' néppel, elö-állatá az URnak énekeſit és a' ſzent Felségnek ditséröit, hogy a' hartzra menö *nép* előtt menvén, ezt mondanák: Tiſzteljétek * az URat; mert örökké való az ö irgalmaſsága!

* 1 *Krón.* 16: 34. 35. *Sólt.* 136: 1-3.

22 Mikor pedig el-kezdették vólna az énekléſt és a' ditséretet: az UR ellenséget ſzerze az Ammóniták és Moábiták ellen, és a' Séir' hegyén lakozók ellen, kik jöttenek vala Júdára, és *ö magok* le-vágák * *egy-máſt*;

* *Bir.* 7: 22.

23 Mert támadának az Ammon' és a' Moáb' fiai a' Séir hegyéliek ellen, hogy öket mind egyig le-vágnak és el-veſztenék; és mikoron mind el-veſztették vólna a' Séir' hegyélieket: azután egy-máſt ſegíték *egy-más* * veſztésére. * 1 *Sám.* 14: 20.

24 A' Júda' népe pedig méne Miſpa felé, melly a' puſztában vagyon, és mikor

mikor el-tekíntett vólna a' fokaságra: ímé csak el-efett hólt teſtet *lát* vala a' földön; mert ſenki *azok közzül* el nem ſzalad-hatott vala.

25 El-méne azért Jóſafát az ö népével, hogy azoknak jóſzágokban ſákmányt vetnének: és találának nálok temérdek gazdagságot, és a' hólt teſtekkel drága ſzép ruhákat, mellyeket le-foſztának *rólok*, annyira hogy alig vihetnék-el: és harmad napig kapdoſák a' nyereséget; mert felette ſok vala.

26 Negyed napra pedig gyülének a' hálá-adásnak völgyébe; mivelhogy az URnak ott adának hálákat, azért azt a' helyet hálá-adás' völgyének nevezék mind e' mái napig.

27 Meg-tére azért Júdának és Jérusálemnek egéſz népe, Jóſafáttal az ö Fejedelmekkel egybe, Jérusálembe nagy örömmel; mert az UR meg-vígaſztalta vala öket az ö ellenségek' *veſzedelmével*.

28 Bé-menének pedig Jérusálembe, náblum, hegedü és trombita ſzóval az UR' Házába.

29 Es az Iſtentöl igen meg-rettentek vala minden orſzágbéliek: mikor meg-hallották vólna, hogy az UR hadakozott vólna az Izrael' ellenségi ellen.

30 Meg-nyúgovék azért a' Jóſafát' orſzága, és békeſséget ada öneki az ö Iſtene minden felöl.

31 Uralkodék azért Jóſafát Júdán: Harmintz-öt * eſztendös vala, mikor uralkodni kezde, és uralkodék Jérusálemben huſzon-öt eſztendeig: és az ö annyának neve Azuba vala, a' Silhi' leánya.

* 1 *Kir.* 22: 41. 42.

32 Es jára Aſának * az ö attyának útán, el ſem távozék attól, tselekedvén azt, a' mi az UR' ſzeme előtt kedves dolog vala:

33 De azért még a' magas helyeket le nem rontották vala; a' köſség-is nem kéſzítette vala még az ö ſzívét az ö attyaiknak Iſtenéhez.

* 1 *Kir.* 15: 9-15. 24.

34 A' Jóſafátnak pedig elsö és utólsó dolgai, ímé meg vagynak írattatva Jéhunak a' Hanáni' fiának könyvében, ki azokat bé-írta az Izrael' Királyainak könyvökbe.

35 Azután Jóſafát a' Júda' Királya meg-barátkozék Acháziával az Izrael' Királyával, ki nagy Iſten * ellen való dolgot tselekedett vala:

* 1 *Kir.* 22: 52-54.

36 Mindazáltal véle meg-barátkozék, hogy hajókat * kéſzítenének, mellyeken Tárſisba mennének; és meg-kéſzíték a' hajókat Eſiongáberben.

* 1 *Kir.* 22: 49. 50.

37 Próféta'ſa azért Eliézer a' Mareſábóli való Dódava' fia Jóſafát ellen, mondván: Mivelhogy meg-barátkozál Acháziával; az UR mind ſemmivé tette a' te ſzándékodat. Es a' hajók mind el-romlának, és nem mehetének Tárſisba rajtok.

XXI. RESZ.

Jórám gonoſzúl uralkodik 's el-véſz.

1 MEg-hala pedig Jóſafát * az ö attyaival egyetemben, és el-temetteték az ö attyaival a' Dávid' városában: és uralkodék az ö fia Jórám ö helyette.

* 1 *Kir.* 22: 51.

2 Vóltak pedig a' *Jórám*' attya-fiai a' Jóſafát' fiai ezek: Azária, Jéhiel, Zakáriás, Azáriás, Mikáel és Sefátja: Ezek mind Jóſafátnak az Izrael' Királyának fiai valának.

3 Adott vala pedig önékik az ö attyok ſok ezüſt és arany ajándékot, drága marhákat, és Júdában erös városokat: de az orſzágot Jórámnak adá; mivelhogy ö vólna elsö-ſzülötte.

4 Kezde azért Jórám, az ö attyának orſzágában uralkodni, és mikor immár abban meg-erösödött vólna: az ö attya-fiait mind meg-ölé fegyverrel: az Izrael' Fejedelmi közzül-is *egy-néhányat*.

5 Harmintz-két * eſztendös korában kezdett vala uralkodni Jórám, és nyóltz eſztendeig uralkodék Jérusálemben,

6 Es jára az Izrael' Királyainak útjokon, a' mint tselekeſzik vala az Acháb' háza-népe; Mert az Acháb' leányát vette vala magának feleségül: és az UR' ſzemei elött gonoſz dolgot tselekedék.

7 Nem akará mindazáltal az UR a' Dávid' házát el-veſzteni, a' ſzövetségért, mellyet † tett vala Dáviddal, és mivelhogy igéretet tett vala, hogy adna néki †† ſzövétneket, és az ö fiainak minden idöben.

* 2 *Kir.* 8: 17-19. † 2 *Sám.* 7: 11. 12. †† 1 *Kir.* 11: 36.

8 Az ö idejében ſzakada-el Edom, *hogy a' Júda' birodalmában ne lenne, és Királyt válaſztának magoknak.

* 1 *Móſ.* 27: 40. 2 *Sám.* 8: 14.

9 Jórám azért el-méne az ö Fö emberivel és a' véle való minden ſzekereivel: és fel-kelvén éjjel, meg-veré az * Edomitákat, kik ötet meg-környékezték vala, és azoknak ſzekereiknek fejedelmit.

* *r.* 20: 10-22.

10 Mindazáltal Edom ugyan el-ſzakada töle, hogy a' Júda alatt ne lenne mind e' mái napig. Ugyan akkoron el-ſzakada Libna-is, hogy *Jórám*' birodalmában ne lenne; mivelhogy el-hagyta vólna az ö attyainak URát Iſtenét.

11 Ö-is rakata a' Júdának hegyein ólтárokat és azt mivelé, hogy a' Jérusálembe-

lembéliek paráználkodnának, söt ugyan fel-indítá *öket arra*, a' Júdával egybe.

12 Juta pedig azon-közben az Illyés Próféta' iráſa hozzája, melly így vala: Ezt mondja a' te atyádnak a' Dávidnak URa Iſtene: Mivelhogy nem jársz a' te atyádnak Jósafátnak útán, sem a' Júda' Királyának Asának útán;

13 Hanem járól az Izrael' Királyinak útjokon, és paráználkodtatád a' Júdát és a' Jérusálemben lakozókat, a' mint az Acháb' háza-is paráználkodtatá *az Izraelt*; annak-felette a' te atyád-fiait, a' te atyádnak tseléditi, megöléd, kik ſokkal jobbak vóltak nálad nál:

14 Imé az UR nagy tsapáſt botsát a' te népedre, fiaidra, feleségeidre és minden jószágodra,

15 Te pedig ſok nyavalyákban gyötrettetel *, béledben fájdalmiban léſzeſz mind addig, miglen a' te béled naponként ki-mégyen a' nagy betegségnek miatta. ?*v.* 19.

16 Fel-indíta azért az UR Jórám ellen a' Filiſtéusoknak és az Arabiabélieknek elméjeket, kik a' Szeretsenekkel határoſok valának,

17 Kik mikoron fel-indúltak vólna Júdára, reája ütének, és sákmányt vetének mindenben, valami találtaték a' Király' házában; annak-felette fiait és feleségit *el-vivék*, és több nem marada-meg fiai közzül, hanem a' legkiſsebb, Joáház.

18 Es mind ezek után meg-veré ötet az UR, bélinek ſzertelen nagy fájdalmával, melly gyógyít-hatatlan vala.

19 Lön pedig egy-néhány napok után, mikor a' *Próféta'tól mondott* idö' határa el-jött vólna két eſztendö múlva, az ö béli mind ki-jára az ö betegségében, és meg-hala nagy kínokban: és a' köſség nem égete néki drága illatú ſzerſzámokat *az ö temetö helyén*, mint az ö attyainak * égettek vala.

* *r.* 16: 14.

20 Harmintz-két *eſztendös* vala, mikor uralkodni kezde, és nyóltz eſztendeig uralkodék Jérusálemben. Es mikor minden gyönyörüség nélkül * élt vólna: el-temeték ötet a' Dávid' városában, de nem a' Királyok' koporsójában. * *v.* 17-19.

XXII. RESZ.

Jéhu meg-öli Jórámot az ö Urát, és Achaziát a' Júda' Királyát: Atália' gyilkoſsága.

1 VAlaſzták pedig Királyá a' Jérusálemnek lakoſi ö helyette az ö leg-kiſsebb fiát * Acháziát; mert az ö elötte valókat mind meg-ölték vala azok, a' kik az † Arabiabéliekkel jöttek vala a' táborba. Uralkodék azért Acházia a' Jórámnak Júda' Királyának fia, *2 *Kir.* 8:24. †*r.* 21:16.17.

2 Kinek annyának neve Atália vala, Omrinak leánya, kinek birodalmának negyven-kettödik eſztendeje vala, mikor Acházia uralkodni kezde, ki tsak egy eſztendeig uralkodék Jérusálemben.

3 Ez-is az Acháb' házának * útain jára; mert az ö annya vala néki tánátsoſa az iſtentelen tselekedetre;

* 2 *Kir.* 8: 27.

4 Azért gonoſzúl tselekedék az UR' ſzemei elött, miképpen az Acháb' háza-népe; mert azok vóltak tanátsadói attya' halála után, az ö vészedelmére.

5 Söt inkább mindeneſtöl azoknak tanátsok ſzerínt jára, és el-méne Jórámmal az Acháb' * fiával az Izrael' Királyával ütközetre Hazael ellen, a' Siriabéli Király ellen, a' Gileádbéli Rámóthba, holott a' Siriabéliek Jórámot *igen* meg-verék. *2 *Kir.* 8:25.

6 Meg-tére azért, hogy magát gyógyíttatná Jézréel' városában; mert igen meg-febesíttetett vala Ráma *város* alatt, mikor hadakoznék Hazael ellen, a' Siriabéli Király ellen: Acházia pedig Jórámnak a' Júda' Királyának fia alá-méne, hogy meg-látná Jórámot az Acháb' fiát Jézréelben; mert beteg vala.

7 Iſtentöl vala pedig Acháziának romlása, hogy Jóráméhoz menne; mert mikor oda ment vólna, ki-jöve Jórámmal Jéhu' eleibe, ki Nimſi' fia vala, kit az UR meg-kenetett vala, * hogy az Acháb' háza-népét ki-gyomlálná.

*2 *Kir.* 9: 1. 2. 6-10.

8 Lön azért, mikor Jéhu az Acháb' házán bofzſzút állana: a' Júda Fejedelmire találkozék, és az Acházia' attyafiainak fiaira, kik Acháziának ſzolgálnak vala, és * meg-ölé öket.

* 2 *Kir.* 10: 13. 14.

9 Acháziát-is keresé, és meg-fogák ötet, (ki Samariában rejtezett vala el,) és hozák ötet Jéhuhoz, és ötet * le-vágák és el-temeték; mert ezt mondják vala: Ez a' Jósafát' fia, ki keresi vala az URat tellyes ſzívéböl. Es nem vala immár ſenki az Acházia' háza-népe közzül, ki elég vólna az orſzágnak birodalmára. *2 *Kir.* 9: 27.

10 Továbbá * Atália az Acházia' annya, látván hogy az ö fia meg-hólt vólna: fel-kele és meg-ölé a' Júda' háza-népének minden királyi magvát.

11 De Jósabát a' Király' leánya, vévé Joást † az Acházia' fiát, és ki vivé titkon ötet a' Király' fiai közzül, kik meg-ölettetnek vala, és el-rejté ötet és az ö dajkáját az ágyas-házba: Es el-titkolá ötet Jósabát a' Jórám Király' leánya, ki vala a' Jójada Pap' felesége,

(mert

(mert Achéziának húga vala,) Atália előtt, hogy ötet meg ne öl-hetné.
* 2 *Kir.* 11 : 1-3. † *r.* 24 : 1.
12 Es vala ö vélek az UR' Házában el-rejtetvén hat esztendeig: Atália pedig bírja vala a' földet.

XXIII. RESZ.

Jójada Joást Királyá teszi: Atáliát meg-öleti.

1 A' hetedik * esztendöben pedig meg-erösödék Jójada, és maga mellé vévé a' ſzövetségben a' Századosokat, Azáriát a' Jéróhám' fiát, Ismaelt a' Jóhanán' fiát, Azáriát az Obed' fiát, Maaséját az Adája' fiát, és Elisafátot a' Zikri' fiát,
* 2 *Kir.* 11 : 4-12.
2 Kik a' Júda' országát körül eljárván, öſzve-gyüjték a' Júdának minden városiból a' Lévitákat, és az Izrael' attyainak Fejedelmit, és jövének Jérusálembe.
3 Szövetséget tön pedig mind az egész Gyülekezet a' Királyal az Isten' Házában, minek-utánna *Jójada* ekképpen ſzóllott vólna nékik: Imé a' Király' fia fog-uralkodni, a' mint az UR * ſzóllott vólt a' Dávid' fiairól;
* 2 *Sám.* 7 : 12. 16. 1 *Kir.* 11 : 36.
4 Azért dolgotok e' légyen: Harmad réſz közzületek, kik a' Szombatra ſzoktatok fel-jöni a' Papok és a' Léviták közzül, ajtón-álló légyen,
5 Harmad réſz a' Király' házánál, és harmad réſz a' fö kapunál álljon: az egész köſség pedig légyen az UR' Házának pitvariban;
6 Senki ne menjen-bé az UR' Házában, hanem tsak a' Papok, és a' kik ſzolgálnak a' Léviták közzül, ök menjenek-bé; mert ſzent dologra rendeltettek: az egész gyülekezet tartsa magát az UR' parantsolatjához.
7 Es a' Léviták környül-vegyék a' Királyt, kinek-kinek mind fegyvere légyen kezében; és valaki bé-menne a' Házba, ottan meg-öletteſsék; és a' Király mellet légyetek, mikor bé-mégyen és mikor ki-jövénd.
8 Es mind a' ſzerínt tselekedének a' Léviták és a' Júdának egész gyülekezete, a' mint önékik parantsolt vala Jójada Pap, és ki-ki maga mellé vészi vala az ö birodalmában való férjfiakat: mind azokat a' kik fel-mennek vala a' Szombatra, mind a' kik ki-jönek vala Szombaton: és Jójada Pap nem engedé, hogy a' Lévitáknak ſeregek el-menne.
9 Es ada Jójada Pap a' Századosoknak dárdákat, paiſokat és páncélokat, mellyek Dávid Királyéi *voltak*, mellyek az Isten' Házában *valának*.
10 Es állatá az egész Gyülekezetet (kiknek fegyverek kezekben vala,) a' Háznak jobb réſzétöl fogva a' Háznak bal felöl való réſzéig, az óltár mellett és a' Ház mellett a' Király környül.
11 Akkoron ki-hozák a' Király' fiát, és a' koronát fejébe tévék, és a' *Királyhoz illendö* ékeſséget reája adák, és Királyá tévék ötet, és meg-kenék ötet Jójada és az ö fiai, és mondának: ELJEN A' KIRALY!
12 Mikor pedig meg-hallotta vólna Atália a' futosó népnek zengését, kik a' Királyt ditsérik vala: akkor *ö-ö* felméne a' nép közzé az UR' Házába,
13 Holott mikor látta vólna, hogy a' Király állana az ö *oſzlopánál *a' belsö pitvarnak* bé-menetelinél, és a' Fejedelmek és a' trombitáſok a' Király mellett vólnának, és hogy a' föld' népe-is örülne, trombitálna, és az énekeſek a' zengö ſzerſzámokkal énekelnének, kik tudóſok valának az *Isteni* ditséretben: Atália azonnal ruháit kezdé ſzaggatni magán, és monda: Pártolás vagyon! pártolás! * 2 *Kir.* 23: 3.
14 Ki-küldé pedig Jójada Pap a' Századosokat, a' ſeregek' Hadnagyit, mondván nékik: Engedjétek, hogy * menjen-ki a' rendek között, és valaki utánna menne fegyverrel meg-öletteſsék. Mert ezt mondja vala a' Pap; ne öljétek-meg ötet az UR' Házában.
15 Adának azért néki helyet, hogy ki-mehetne, és mikor be-jutott vólna a' Király' háza felé a' lovaknak kapuján, ott † vágák-le ötet.
* 2 *Kir.* 11 : 15. † *r.* 22 : 10. 2 *Móſ.* 21 : 14.
16 Szövetséget tön pedig Jójada, ö maga között, a' nép között és a' Király között, hogy ök az UR' népei lennének.
17 Bé-méne azért mind a' ſokaság a' Baál' * házába, és azt el-rontá, és annak mind öltárit 's mind bálványit egybe töré: Mattánt pedig a' Baál' Papját az óltárok elött † ölék-meg. * *r.* 21 : 11. 22 : 3. 4. 2 *Kir.* 11 : 18. † 5 *Móſ.* 13 : 9.
18 És helyekre állatá Jójada a' tiſztéket az UR' Házában, mellyeket biztak vala a' Papokra és Lévitákra, kiket Dávid * el-rendelt vala az UR' Házában, hogy áldoznának egészen égö áldozatokkal az URnak, a' mint a' Móſes' Törvényében meg-írattatott, nagy vigaſsággal és ének-ſzóval; a' Dávid' rendelése ſzerínt.
* 1 *Krón.* 24 : 3-7. 25 : 1-8.
19 Helyekre állatá az * ajtón-állókat-is az UR' Házának kapuira, és ſemmi dologban való tiſztátalan bé nem mehet vala. * 1 *Krón.* 26 : 1-19.
20 Aztán maga mellé vévé a' Századosokat és a' Fö Urakat, mind azokkal egyetemben, a' kik a' köſségen uralkodnak vala, és mind a' föld' népét, és ki-vivé a' Királyt az UR' Házából,

zából, és bé-menének a' Király' Házának nagyobbik kapuján: és helyhezteték a' Királyt a' királyi székben.

21 Nagy örömben lön azért a' földnek minden népe, és a' város-is megnyúgovék: minek-utánna Atáliát megölék * fegyverrel. * *v.* 15.

XXIV. RESZ.

Joás jól kezdi 's rosszúl végezi.

1 HEt esztendös vala Joás, * mikor uralkodni kezde, és uralkodék Jérusálemben negyven esztendeig; az ö annyának neve Sibia vala, Bérsebabéli. * *r.* 23: 1. 11. 2 *Kir.* 11: 21. 12: 1.

2 És tselekedék Joás az UR előtt kedves dolgot, Jójada Papnak tellyes életében.

3 Vön pedig néki Jójada két feleséget, és nemze fiakat és leányokat.

4 Ezek után végezé magában Joás, hogy az UR' Házát meg-építené.

5 És öszve-hívatá a' Papokat és a' Lévitákat, és monda nékik: Menjetek-el a' Júda' városira, és szedjetek az Izrael' népétől fejenként pénzt, hogy esztendönként a' ti Istentek' Házát építsék-meg; ti pedig e' dologban hamar el-járjatok. És nem sietének a' Léviták.

6 Ezoká-ért hívatá a' Király Jójadát a' Papi-fejedelmet, és monda néki: Miért nem kénszerítetted a' Lévitákat, hogy bé-hoznák Júdából és Jérusálemből az ajándékot, mellyet *rendelt* * Móses az UR' szolgája, és az Izraelnek Gyülekezete, a' Gyülekezetnek Sátorához? * 2 *Mós.* 30: 11-15.

7 Mert amaz istentelen Atália * és az ö fiai el-pusztították az Isten' Házát, és az Isten' Házához rendeltetett jószágot a' bálványokra költötték.

* *r.* 22: 3. 10.

8 És mikor parantsolt vólna a' Király: szerzének egy ládát, mellyet letevének az UR' Házának kapuja előtt;

9 És meg-hirdeték Júdában és Jérusálemben, hogy hoznák-el az URnak az ajándékot, mellyet az Isten' szolgája Móses * *rendelt vólt*, és parantsolt a' pusztában az Izraelnek.

* *v.* 6.

10 Akkor nagy örömmel minden Fejedelmek és az egész köfség hozának, és hányának *pénzt* a' ládába, míglen meg-telnék.

11 Lön pedig, mikor a' ládát vinnék a' Király' gond-viselöjéhez a' Léviták által, (mert mikor láttták, hogy a' pénz sok vólna, a' Királynak Iró-deákja, a' Fö-Papnak választott emberével szembe lészen vala,) hogy meg-üresítenék a' ládát: azután ismét helyére tészik vala azt. És ezt mivelik vala minden napon, és nagy summa pénzt gyüjtének.

12 És adá azt a' Király és Jójada az UR' Háza környül való munkás szolgálatnak gond-viselöjének: és fogadának fa-vágókat és átsokat, az UR' Házának meg-építésére, vas és réz mivefeket-is, az UR' Házának meg-erösítésére.

13 Munkálkodának azért a' mivesek, és az ö kezek által a' romlások meg-épülének, és helyére állaták az URnak Házát az elébbeni állapotja szerint, és meg-erösíték azt.

14 Mikoron pedig el-végezték vólna; vivék a' Királynak és Jójadának eleibe a' maradék pénzt, mellyböl tsinálának az UR' szolgálatjához való edényeket, *úgy-mint* temjénezöket, kalánokat, arany és ezüst edényeket: És áldoznak vala égö áldozatokkal szüntelen az URnak Házában, Jójadának * tellyes életében. * *r.* 23: 18-20.

15 Meg-vénhedék pedig Jójada, és meg-elégedvén életével meg-hala: Száz harmintz esztendös korában hala-meg,

16 És el-temeték ötet a' Dávid városában, a' Királyok között; mivelhogy kedves dolgot tselekedett vólna Izraelben, mind Istennel 's mind az ö Házával.

17 Minek-utánna pedig meg-hala Jójada: el-jövének a' Júda' Fejedelmi, és térdet fejet hajtának a' Király előtt: és a' Király engede nékik.

18 Es hátra-hagyván az ö attyaiknak URának Istenének Házát, szolgálának a' berkeknek és *azokban való* * bálványoknak: melly vétek-ért lön az *URnak* Júdára és Jérusálemre igen nagy haragja. * *r.* 21: 11.

19 Es külde az UR hozzájok Prófétákat, hogy azok által magához hivatná öket, kik bizonyságot tévének nékik; de ugyan nem fogadák.

20 Az Isten' Lelke pedig fel-indíta Zakariáit a' Jójada Pap' fiát, és felálla magas helyen a' nép között, és monda nékik: Ezt mondja az Isten: Miért hagyátok-hátra az URnak parantsolatit? Nem hafználtok * véle; Mivelhogy hátra-hagyátok az URat, ö is hátra-hágy titeket. * *v.* 23. 25.

21 Azok pedig reája támadván, ugyan ott az UR' Háza' pitvarában * meg-kövezék ötet a' Király' parantsolatjából. * *Máté* 23: 35.

22 Es nem emlékezék-meg Joás Király a' jó-tétemönyröl, * mellyel annak attya Jójada vala ö hozzá éltében, hanem meg-öleté a' fiát. Mikor pedig meg-halna, ezt mondá: Lássa-meg az UR és itélje-meg! * *r.* 23: 1-11.

23 Lön pedig az esztendö' forgásában; a' Siriabéli *Király*' hada fel-jöve ö ellene, és méne Júdára és Jérusálemre, és mind egyig el-veszték a' népnek

Feje-

Fejedelmit a' nép közzül, és az egéſz ragadományt küldék Damaskusba a' Királynak;

24 Mert noha kevés emberekkel jött vala rájok a' Siriabéli had: mindazáltal az UR kezekbe adá a' ſzámtalan ſok népet; mivel-hogy az ö attyaiknak URát Iſtenét el-hagyták vólna: Joáſonis boſzíkút állának;

25 Es mikor tsak el-mentek vólna, és hagyták vólna ötet nagy betegségekben: párttot ütének ellene az ö ſzolgai, a' Jójada Pap' fiának halálá-ért, és meg-ölék ötet ugyan ágyában. Es minek-utánna meg-hólt vólna: el-temeték ötet a' Dávid' városában, de nem temeték ötet a' Királyok' koporsójában.

26 Ezek támadtak vala pedig reája: Zabád az Ammonbéli Simeát aſzſzony' fia, és Józabád a' Moábbéli Simrith' fia.

27 Az ö fiainak pedig ſzámok, és a' ravás-ſzedés, *melly* ö *idejében lett*, az Iſten' Házának-is meg-építéſe, ímé meg vagynak írattatva a' Királyokról * való könyvben. Uralkodék pedig ö helyette az ö fia Amáſia.

* 2 *Kir.* 12: 1-18.

XXV. RESZ.

Amáſia' orſzágláſa Júdában.

1 HUſzon-öt eſztendös korában kezdett vala Amáſia * uralkodni, és huſzon-kilentz eſztendeig uralkodék Jérusálemben; az ö annyának neve Jéhoaddán vala, Jérusálemböl való.

2 Es kedves dolgot tselekedék az UR előtt; de nem tilzta ſzívvel.

* 2 *Kir.* 14: 1.

3 Lön pedig azután, hogy orſzágában meg-erösödék: meg-ölé az ö ſzolgait, kik a' Királyt az ö attyát * meg-ölték vala * *r.* 24: 25. 26.

4 De azoknak fiaikat meg nem ölté, hanem a' ſzerínt tselekedék, a' mint a' Törvényben a' Móſes' Könyvében meg vagyon írattatva, mellyben az UR így parantsolt vólt, mondván: Meg ne * öletteſſenek az atyák a' fiakért, és a' fiak-is meg ne öletteſſenek az atyák-ért, hanem ki-ki az ö faját bünéért ölettetſék-meg. * 5 *Móſ.* 24: 16.

5 Öſzve-gyüjté annak-felette Amáſia a' Júda' népét, és válaſzta ö közzülök az atyáknak házok-népei ſzerínt egéſz Júdában és Benjáminban Ezeredeſeket és Századoſokat: és meg-ſzámlálá öket húſz eſztendösöktöl fogva és a' kik fellyeb valának, és találá azok közzül válogatott fegyver fog-hatókat, kopjáſokat és paiſoſokat, három-ſzáz ezeret.

6 Annak-felette bérle az Izraeliták közzül ſzáz-ezer erös férjfiakat, ſzáz tálentom ezüſtbe.

7 El-jöve pedig az Iſten' embere ö hozzája, mondván: Oh Király, az Izrael' népe te veled el ne menjen; mert az UR nem léſzen az Izraellel, *tudniillik* az Efraimnak minden fiaival.

8 Ha pedig *kétes vagy benne*, ám menj-elö, kéſzülj a' viadalhoz: de ugyan meg-veret Iſten tégedet az ellenség előtt; mert Iſten' hatalmában vagyon mind a' ſegitség mind a' * megveretés. * 1 *Sám.* 2: 6.

9 Akkoron monda Amáſia az Iſten' emberének: Mit miveljünk a' ſzáz tálentom ezüſt felöl, a' mellyet *immár* meg-adtam az Izrael' népének? és felele az Iſten' embere: az UR tenéked annál ſokkal többet ad-hat.

10 Ki-válaſztá azért azokat Amáſia, a' kik Efraimból jöttek vala ö hozzája, hogy mennének helyekre: Melly dolog-ért igen meg-haragvának a' Júda' népére, és meg-térének helyekre nagy búsúlva.

11 Amáſia pedig meg-bátorodván, ki-indítá népét, és méne a' sós völgybe; és meg-vere a' Séir' * fiai közzül tiz-ezeret

12 Iſmétlen a' Júda' fiai tíz-ezer elevent fogának, kiket vivénnek egy magas köſzikla' tetejére, és onnan nyakra-före le-tafzigálák öket, és mind eſzakadozának.

* *v.* 14. *r.* 20: 10. 22. 21: 9. 10.

13 A' melly ſeregeket pedig megtérített * vala Amáſia, hogy ö véle ne mennének a' hadba: Júdának városira ütének Samáriától fogva mind Bethhóronig; és le-vágván három ezert azok közzül, nagy ſok nyereséget vivének-el. * *v.* 10.

14 Lön azután, hogy Amáſia megtére az Edomitáknak * meg-veréſekböl: a' Seir' fiainak Iſtenit el-hozá † és Iſten gyanánt tiſztelé azokat, kik előtt magát meg-hajtja vala, és azok előtt jó illatot tészen vala.

* *v.* 11. † 2 *Sám.* 5: 21.

15 Ezoká-ért meg-haragvék az UR Amáſiára, és botsáta Prófétát hozzája, és monda néki: Miért imádád annak a' népnek Iſtenit, kik meg nem ſzabadit-haták az ö népeket a' te kezedböl?

16 Lön pedig, mikor ekképpen ſzóllot vólna önéki, monda a' *Király* néki: Vallyon tanátsoſa vagyé te a' Királynak? Hallgaſs; * mert gonoſzúl járſz. Meg-fzünék azért a' Próféta, minekutánna ezt mondotta vólna: Látom hogy az Iſten el akar tégedet veſzteni, † mivel-hogy ezt miveléd, és tanatsomat nem fogadád.

* *r.* 24: 20. 21. † 5 *Móſ.* 28: 15-59.

17 Amáſia pedig a' Júda' Királya tanátsot tartván, Követet külde Joáshoz * a' Joáház' fiához, ki Jéhunak fia vála, az Izrael' Királyához, mondván:

ván: Nofza szálljunk szembe egy-mással! * 2 *Kir.* 13: 1. 10.

18 Akkoron Joás az Izrael' Királya illyen választ tön Amásiának a' Júda' Királyának: A' Libánus' hegyén való tövis külde a' Libánuson való tzédrushához, hogy ezt mondanák: A' te leányodat add az én fiamnak feleségül; azon-közben azon el-menvén egy fene vad, melly a' Libánuson lakik vala, el-tapodá azt a' töviset.

19 Te magadban így gonkolkodtál: Meg-verém az * Edomitákat; azért fuvalkodtál-fel magadban, hogy ditsekedjél. Kérlek maradj othon, miért szerzesz magadnak veszedelmet, hogy mind te 's mind Júda el-vesztszen *általam.* * *v.* 11. 12.

20 De ugyan nem nyug-haték Amásia; mert Isten el-végezte vala, hogy az *ellenség'* kezébe adná ötet, * mivel-hogy az Edomitáknak Istenit imadták vólna. * *v.* 14. 16.

21 Fel-indúla azért Joás az Izrael' Királya, és szembe szállának egy-mással, ő és Amásia a' Júdának Királya, Bethsémesnél, melly Júdában vagyon.

22 És Júda meg-verettetek az Izraeltöl, és ki-ki mind szalada az ö sátorához.

23 Amásiát pedig a' Júda' Királyát a' Joás' fiát, ki Joachász' fia vólt, Joás az Izrael' Királya el-fogá Bethsémesben, és vivé ötet Jérusálembe, és Jérusálemnek kö-falát le-töré az Efraim' kaputól fogva, mind a' szegeletnek kapujáig négy-száz singnire.

24 És mind az aranyat, mind az ezüstöt, és minden-féle edényeket, a' mellyek találtatának az Isten' Házában az Obed-Edom * birtoka alatt, és a' Király' házának kintsei között, a' föfö népeknek fiaival egyetemben, mind Samariába vivé. * 1 *Krón.* 26: 15.

25 Ele pedig Amásia a' Joás' fia, a' Júda' Királya, minek-utánna meghala Joás * a' Joachász' fia az Izrael' Királya, tizen-öt esztendeig.

* 2 *Kir.* 13: 10.

26 Amásiának pedig több lett dolgai elsök és utólsók, avagy nintseneké meg-irattatva a' Juda' és az Izrael' Királyinak * könyvökben?

* 2 *Kir.* 14: 1-17.

27 Mert attól fogva, hogy Amásia az URtól * el-szakada, mikor Jérusálemben ellene támadtak vólna, Lákisba szalada: és küldének utánna Lakisba, és ugyan ott meg-ölék ötet.

* *v.* 14.

28 És el-hozák onnét lovakon, és el-temeték ötet az ö attyai* között, Júdának városában. * *r.* 24: 25.

XXVI. RESZ.

Uzziás Király' országlása Júdában.

1 AKkor elö-hozván az egész Júda' nemzetsége* Uzziást, (ki tizen-hat esztendös vala,) Királyá tevék ötet az ö attya helyett Amásia helyett.

2 Ez épité-meg Elótot, mellyet Júdának meg-vön, minek-utánna *Amásia* Király meg-hólt vólna az ö attyaival egybe.

3 Tizen-hat esztendös korában kezdett vala uralkodni, és ötven-két esztendeig uralkodék Jérusálemben; az ö annyának neve Jékólia vala, Jérusálemböl való. * 2 *Kir.* 14: 21. 22.

4 És tselekedék az UR elött kedves dolgot mind a' szerint, a' mint az ö attya Amásia tselekedett vala.

5 És kereší vala az Istent * Zakariás *Próféta'* idejében, ki az Isteni látásokban tudós vala, valamíg pedig az URat keresé, jó elö-menetelt adott néki Isten; * *r.* 24: 2.

6 Mert ki-menvén hadakozék a' Filistéusok ellen; és a' Gáth' kerítését, a' Jábné' kerítését, és az Asdód' kerítését le-töré, és építe városokat Asdódban, és a' Filistéusok' tartományában.

7 És meg-segéllé ötet az Isten a' Filistéusok ellen és az Arabiabéliek ellen, kik lakoznak vala Gúr' mezején és Hameuniimban.

8 Adának az Ammoniták-is Uzziásnak ajándékot, és ki-méne az ö híreneve szintén Egyiptomig; mert felette igen fel-nevekedett vala az ö hatalma;

9 Mert építe Uzziás tornyokat Jérusálemben a' szegelet kapunak felette; a' völgy' kapuja felett, és a' szegeletek felett, és igen meg-erösítteté azokat.

10 A' puſztában-is tornyokat raka, és sok kútakat ásá; mert sok nyája vala mind a' völgyekben mind a' térföldön, és majorkodó-fzolgai, vintzeléri a' hegyekben és a' Kárméluson; mivel-hogy a' majorkodásnak szeretöje vala.

11 Vala pedig Uzziásnak hadakozó népe-is, hartzra ki-mehető seregenként, a' szérínt a' mint meg vólt számláltatva a' Jéhiel Iró-deák által, és a' Maaséja Tiſzt-tartó által, a' Hanániás' parantsolatjából, ki *vala* a' Király' Fejedelmi közzül egy.

12 A' tselédeknek Fejedelminek mindeneſtöl fogva való számok, az erösek közzül, két-ezer és hat-száz vala.

13 És ezeknek birodalmokban valának igen erös hadakozók három-száz ezeren, * hét ezeren és öt-százan, kik vitézi módon forgolódnak vala, hogy a' Királyt meg-ſegéllenék ellenségi ellen. * *r.* 25: 5.

14 Készíte pedig az ö hadának Uzziás paiſokat, kopjákat, ſiſakokat, páncélokat, íveket, és parittyába való köveket:

15 Készíte annak-felette Jérusálemben nagy meſterséges hadakozó szerszámokat, mellyek lennének a' tornyok'

nyok' tetejében, és a' kö-falnak szegeletin, nyilaknak és nagy köveknek kihajigálásokra. Es az ö híre-neve minden felé ki-méne; mivel-hogy tsudaképpen forgatná magát, miglen *igen* meg-erösödnék.

16 Mikoron pedig immár ekképpen meg-erösödött vólna: magában felfuvalkodék, miglen magát meg-fertéztetné, és vétkezék az ö URa Istene ellen: az UR' Templomába bé-méne, hogy a' füstölö óltáron füstölne.

17 Bé-méne pedig ö utánna *Azáriás Pap, és ö véle az UR' Papjai nyóltzvanon, igen erölek, * 1 *Krón.* 6: 10.

18 És ellene állának Uzziás Királynak, és mondának néki: Uzzias! nem te dolgod az URnak füstölni, hanem az Aron'Pap*fiaijé, kik arra szenteltettek. Menj-ki e' szent-helyböl; mert igen vétkezél: tiszteségedre sem lészen az UR' Istentöl.

* 2 *Móf.* 30: 7. 4 *Móf.* 3: 10.

19 Es meg-haraguvék Uzziás, kinek kezében vala a füstölö szerszám hogy füstölne, és mikor *ekképpen* haragudnék a' Papokra, bél-poklosság támada a' homlokán ugyan a' Papok előtt, az UR' Házában a' füstölö óltár előtt.

20 Es mikor tekintett, vóna ö reája Azáriás a' Fö-Pap, és ö véle mind a' több Papok: láták a' bél-poklosságot az ö homlokán; és hamar el-üzék ötet onnet, és kénszerítek ki-menni; mert az UR' meg-verte vala ötet.

21 Es lön Uzziás Király mind halála' napjáig * bél-poklos: és lakik vala egy magának való szabados házban *mint* bél-poklos; mert az UR' Házából kivet-tettet vala. Jótám pédig az ö fia bírja vala a' Király' házát, és itéletet tészen vala a' föld' népének.

* 2 *Kir.* 15: 5.

22 Uzziásnak pedig első és utólsó dolgait meg-irta * Esaiás Próféta az Amós' fia. * *Esa.* 6: 1.

23 Es meg-hala Uzziás az ö attyaival egybe, és el-temeték ötet az ö attyai között a' Királyok' temetö mezején; mert ezt mondják vala felöle: Bél-poklos vólt. Es uralkodék Jótám az ö fia ö helyette.

XXVII. RESZ.

Jótám jól uralkodik, és győzedelmeskedik.

1 HUfzon-öt esztendös vala * Jótám, mikor uralkodni kezde, és tizen-hat esztendeig uralkodék Jérusálemben: az ö annyának neve Jérusa vala, a' Sádók' leánya.

* 2 *Kir.* 15: 32. 33.

2 Es tselekedék kedves dolgot az UR' előtt, mint szintén az ö attya Uziás tselekedett vala, tsak-hogy az UR' Templomába bé nem mégyen vala: de a' kölség még vétkezik vala.

3 Ö épité-meg az UR' Házának felsö kapuját, a' vár' kerítésén-is sokat épite.

4 Annak-felette a' Júda' hegyes földén városokat épite, és a' szép ligetes erdökön palotákat és tornyokat rakata.

5 Ö-is hadakozék az Ammon' fiainak Királyok ellen, kiket meg-vere: és adának néki azAmmon'* fiai azon esztendöben száz tálentom ezüstöt, és tiz ezer véka búzát, tiz-ezer véka árpát-is. Ezt fizették önéki az Ammon' fiai a' második és harmadik esztendöben-is.

6 Meg-erösödék azért Jótám; mert az ö útait viseli vala az ö URa Istene előtt. * *r.* 20: 1. 22. 23. 26: 8.

7 Jótámnak * pédig több dolgait, minden hadakozáit és útait, ímé megirták az Izrael' és a' Júda' Királyinak könyvökben. * 2 *Kir.* 15: 32-38.

8 Hufzon-öt esztendös-korában kezdett vala uralkodni, és tizen-hat esztendeig uralkodék Jérusalemben.

9 Es el-aluvék Jótám az ö attyaival, és el-temeték ötet a' Dávid' városában: és uralkodék Acház az ö fia ö helyette.

XXVIII. RESZ.

Az istentelen Acház sok-képpen büntetteték: de még sem jobbúl-meg.

1 HUfz esztendös vala Acház * mikor uralkodni kezde, és tizen-hat esztendeig uralkodék Jérusálemben, és nem tselekedék kedves dolgot az UR előtt, a' mint Dávid az ö attya:

* 2 *Kir.* 16: 1-19.

2 Hanem jára az Izrael' Királyainak útjokon, és öntött *bálványokat* tsináltata a' Baál' tiszteségére.

3 Annak-felette temjéneze-is a' Hinnom' fiának völgyében; fiait-is megégeté tüzben * a' Pogányoknak utálatosságok szerint, kiket az UR' az Izrael' fiai elöl ki-üzött vala.

* *r.* 33: 6. 5 *Móf.* 18: 9. 10-12.

4 Áldozék és temjéneze a' hegyek' * tetején-is, a' halmokon-is, és minden zöld fa alatt. * 2 *Kir.* 16: 4.

5 Ezoká ért az ö URa Istene adá ötet a' Siriabéli * Király' kezébe, és ötet igen meg-verék, és fogva vivének ö töle sok foglyokat, kiket Damaskusba vivének: Annak-felette az Izrael' Királya' kezébe-is adattaték, és az-is ötet igen meg-veré;

6 Mert Pékah * a' Rémalia' fia a' Júdában egy nap le-vaga száz húsz-ezer embert, mind az erölsét; mivel-hogy az ö Eleiknek URokat Isténeket hátrahagyták vala.

* 2 *Kir.* 16· 5-8. *Esa.* 7: 1.

7 Annak-felette az Efraimbéli hatal-

mas Zikri meg-ölé Maásiát a' Király' fiát, Azrikámot-is az ö házának gondviselöjét, Elkánát-is, ki a' Király után második vala.

8 Fogva vinének ismét az Izrael' fiai az ö * attyok-fiai közzül, két-száz ezer aszszonyi-állatot, fiakat, leányokat, és nagy sok jószágot kóborlának-el ö tölök, és azzal a' nyereséggel mennek vala Samáriába. **r.* 25: 21-24.

9 Vala pedig *Samáriában* az URnak Prófétája, kinek neve Obed, ki eleibe menvén a' hadnak, a' melly Samáriába mégyen vala, monda a' hadnak: Imé mivelhogy a' ti atyaitok' URának Istenének haragja a' Júda ellen fel-gerjedett, azért adta öket kezetekbe; és ti *sokat* le-vágátok közzülök a' ti nagy búsúlástokban, melly szintén az égig fel-hata,

10 Es immár most arról gondolkodtok, hogy a' Júdának és Jérusálemnek fiait magatok alá vessétek, hogy néktek szolgaitok és szolgáló-leányitok légyenek. Avagy nem télziteké ezzel magatokat a' ti URatoknál Istenteknél bünösökké?

11 Azért halljátok-meg szómat: vigyétek-viszsza a' ti atyátok-fiai közzül való foglyokat, kiket ide hoztatok; mert ha ezt nem mivelitek, az URnak nagy haragja *leszen* rajtatok.

12 Akkor fel-kelének az Efraimból való Fö rendeknek férjfiai, *tudni-illik* Azáriás a' Jóhanán' fia, Berékiás a' Mesillemót' fia, Ezékiás a' Sallum' fia, és Amásia az Hadlai' fia, azok ellen, kik a' viadalból jönek vala,

13 Es mondának néklk: Ne hozzátok ide bé a' foglyokat; mert felet. te igen nagy bün lészen ez, a' mit akartok mivelni, és ezzel a' mi büneinket és vétkeinket meg-sokasítjátok; mert *e' nélkül-is* sok bününk vagyon, és az URnak haragja *vagyon* az Izraelen.

14 A' had azért a' foglyokat, és a' nyereséget ugyan ott el-hagyák a' Fejedelmek előtt, és az egész gyülekezet előtt.

15 Es fel-állának a' meg-neveztetett személyek, és fogák a' foglyokat, és a' kik mezítelenek valának közzülök, fel-öltözteték a' nyereségből: fel-öltözteték, *mondom*, azokat, sarukat-is adának lábaikra: ételt és italt-is adának nékik: meg-is kenék öket, és el-vivék szamárokon a' betegeséket, és vivék öket a' pálma-fáknak városába Jérikóba az ö attyok-fiaihoz: azután ök meg-térének Samáriába.

16 Az időben külde * Acház Király az Assiriabéli Királyhoz, hogy lennének néki segítséggel; **2 Kir.* 16: 7-10.

17 Mert még az Edoméusok-is * eljöttek vala, és a' Júda' népe közzül *sokat* le-vágának és rabokat fogának: **r.* 21: 10.

18 A' Filisteusok-is mind el-lepék a' lapátzon való városokat, és Júdának Dél felöl való részét, és meg-vévék Beth-semeset, Ajalont, Gederótot, Sókót-is és annak faluit: Timnát és annak faluit, Gimzót és annak faluit, es ott laknak vala:

19 Mert az UR meg-alázta vala Júdát Acház-ért az Izrael' Királyá-ért; mert a' Júdát el-hajtotta * vala, hogy vétkeznék az UR ellen. **v.* 3-5.

20 El-jöve azért ö hozzá Thiglát-Pilnéser az Assiriának Királya, ki ötet meg-szorongatá, és nem erösíte ötet;

21 Mert Achaz az UR' Házát, a' Királyét, a' Fejedelmekét meg-fosztá, és az Assiriabéli Királynak ada *ajándékot*: de ugyan nem lön segítséggel néki.

22 Valamikor pedig *az UR* ötet meg-szorongatja vala, annál inkább vétkezik vala az UR ellen: ugyan az vala Acház Király;

23 Mert a' Damaskusbéli * Istenknek áldozik vala, a' kik ötet meg-verték vala, ezt mondván: Mivelhogy a' Siriabéli Királyoknak Isteni *igen* segéllik öket: azért én-is azoknak áldozom, hogy segéllyenek engemet-is; holott mind néki mind az egész Izraelnek azok vóltak romlásokra. **2 Kir.* 16: 10-16.

24 Es ölzve-hordá Acház az Isten' Házának edényit, és * ölzve-töré az Isten' Házának edényit, és az UR' Házának ajtait bé-zárlá, és óltárokat raka magának, Jérusálemnek minden szegeletiben'; **2 Kir.* 16: 14.17.18.

25 Júdának minden városiban-is épite óltárokat, hogy az idegen Istenknek temjénezne: *és* az ö attyainak Urát Istenét ekképpen haragra fel-ingerlé.

26 Az ö több dolgai pedig és útai mind elsök mind utólsók, ímé megvagynak írattatva a' Júda' és az Izrael' Királyinak * könyvökben. **2 Kir.* 16: 1-20.

27 Meg-hala pedig Acház az ö attyaival, és el-temeték ötet Jérusálem' városában; mert nem vivék ötet az Izrael' Királyainak * koporsóikba. Es uralkodék az ö fia Ezékiás ö helyette. **r.* 11: 20.

XXIX. RESZ.

Ezékiás kegyesen uralkodik Júdában.

1 EZékiás * kezde uralkodni, mikor vólna hufzon-öt esztendös, és uralkodék hufzon-kilentz esztendeig Jérusálemben: az ö annyának neve vala Abija, a' Zakáriás' leánya. **2 Kir.* 18: 1-10.

2 Es tselekedék kedves dolgot az UR előtt mind a' szerint, a' mint Dávid az ö attya * tselekedett vala, **1 Kir.* 15: 5.

3 Es

3 Es az ö királyságának elsö esztendejében az elsö hónapban, meg-nyitá * az UR' Házának ajtait, és azokat meg-újíttatá. * *r.* 28 : 24.

4 Es egybe-hívatá a' Papokat 's a' Lévitákat, és öfzve-gyüjté öket a' Napkelet felöl való útzában,

5 Mondván nékik: Halljátok-meg fzómat Léviták: Mindjárást magatokat fzenteljétek-meg, a' ti atyáitoknak URának Iftenének Házát-is fzenteljétek-meg, és minden * undokságot a' fzent-helyröl hordjatok-ki;

* 2 *Kir.* 16 : 14.

6 Mert igen vétkeztek a' mi atyáink, és a' mi URunk Iftenünk elött gonofzt * tselekedvén, hátra † hagyták ötet, és az UR' Sátorától el-fordúlván, hátal fordúltanak ö hozzá.

* *r.* 28:2-4. 22. 23. † *Jér.* 2 : 27.

7 A' tornátz' ajtait-is be-zárták, a' fzövétnekeket-is meg-öltották, a' temjénezélt-is el-hagyták: és nem áldoztak égö áldozattal az Izrael' Iftenének a' fzent-helyen;

8 Es ezért vólt az URnak *illyen* nagy haragja a' Júdán és Jerufálemben: és adta vólt öket * rabságra és puftúlásra, és süvöltésre, a' mint ti magatok-is látjátok. * *r.* 28 : 8. 19.

9 Es ímé a' mi atyáink fegyver miatt hullottak-el, fiaink, leányink és feleségink fogságba vitettenek e' dolog-ért.

10 Moftan *azért én* el-végeztem magamban, hogy az Izraelnek URával Iftenével fzövetséget fzerezzek, hogy haragját tölünk el-fordítsa.

11 Szerelmes fiaim, moftan ne tévelygejetek; mert az UR titeket el-választott, * hogy ö elötte állván öneki fzolgáljatok; hogy fzolgai légyetek öneki, és *ö elötte* jó illatot fzerezzetek.

* 2 *Móf.* 28 : 1,2. 4 *Móf.* 3 : 6-12.

12 Fel-kelének azért a' Léviták, Máhát az Amálai' fia, Jóel az Azárja' fia, kik Kéhátiták * valának: a' Mérári' fiai közzül pedig Kis, az Abdi' fia, és Azária a' Jéhaléle!' fia; és a' Gerfoniták közzül Joah a' Zimma' fia, és Eden a' Joah' fia. * 1 *Krón.* 13 : 6.

13 Az Elisáfán' fiai közzül Simri és Jéhiel; az Asáf * fiai közzül Zakariás és Mattánia. * 1 *Krón.* 15 : 1.

14 A' Heman' fiai közzül-is Jéhiel és Simei: a' Jédutun' * fiai közzül Semája és Uzziel. * 1 *Krón.* 15 : 1.

15 Öfzve-gyüjték az ö attyok-fiait-is, kik meg-fzenteltetvén, bé-menének a' Király' parantsolatja fzerínt az URnak dolgaira, az UR' Házának meg-tifztítására;

16 Mert bé-menvén a' Papok az UR' Házának belsö részébe, hogy azt megtifztítanák: ki-hordának *belólé* minden rútságot, mellyet az UR' Templomában találának, az UR' Házának pitvarába: honnét fogadák a' Léviták, hogy ki-hordanák a' Kedron' patakába.

17 El-kezdék pedig a' meg-fzenteléft az elsö hónapnak elsö napján, és nyóltzad napon azután, bé-menének az UR' Házának tornátzába, és meg-fzentelék az UR' Házát nyóltzad napig, úgy hogy azon elsö hónapnak tizenhatodik napján el-végeznék.

18 Bé-menének azért Ezékiás Királyhoz, és mondának: Meg-tifztítottuk mindeneftöl az UR' Házát, az egéfzen égö áldozatnak * óltárát-is, minden hozzá tartozó edényekkel egybe, a' fzent afztalt-is, minden fzerfzámival.

19 Minden egyéb fzerfzámokat-is, mellyeket Acház Király az ö királyságában el-hagyott vólt, mikor *Iften ellen* vétkezett vólna, meg-kéfzítettünk és meg-fzenteltünk: és ímé mind az UR' óltára elött vagynak.

* 2 *Kir.* 16 : 14. 17.

20 Jó reggel azért fel-kele Ezékiás Király, és öfzve-gyüjté a' városbéli Fejedelmeket, és fel-méne az UR' Házába.

21 Es vivének-fel hét tulkot és hét koft, hét bárányt és hét ketske-bakot a' bün-ért való áldozatra az * orfzágért, a' Szent hajlék-ért, és Júdá-ért: és meg-parantsolá az Áron' fiainak a' Papoknak, hogy meg-áldoznák az UR' óltárán.

22 Meg-ölék azért a' tulkokat, és a' Papok azoknak véreket véven, el-hinték az óltárra: hafonlatosképpen megölvén a' kofokat, el-hinték azoknak véreket az óltárra; a' bárányokat-is meg-ölvén, azoknak-is véreket az óltárra hinték.

23 Utól-fzor elö-hozák a' bün-ért való ketske-bakokat-is a' Király elött és a' Gyülekezet elött, és kezeket rájok tévék. * 3 *Móf.* 4 : 13-21.

24 Minek-utánna a' Papok azokat meg-ölték vólna: meg-tifztíták azoknak vérekkel az óltárt, az egéfz Izraelnek meg-tifztúlására; mert mind az egéfz Izrael-ért parantsolta vala a' Király, hogy lenne az egéfzen megégetendö áldozat, és a' bünért való áldozat.

25 Es hagyá a' Lévitákat az UR' Házában tzimbalmokkal, * náblumokkal és hegedükkel, a' Dávidnak és Gádnak a' Király' Prófétájának, és a' Nátán Prófétának parantsolatjok fzerínt; mert ez az URtól vólt meg-mondatva az ö Prófétái által. * 1 *Krón.* 23 : 5. 25 : 1.

26 Elö-állának azért azok a' Léviták a' Dávid' zengö fzerfzámival; a' Papok-is a' * trombitákkal.

* 4 *Móf.* 10 : 4-10.

27 Es meg-parantsolá Ezékiás, hogy

egéſzen égö áldozatot áldoznának az oltáron. Mikor pedig az áldozat elkezdeték: az URnak trombitákkal való énekléſe-is akkor kezdeték bizonyos énekekkel, és a' Dávidnak az Izrael' Királyának ſzerſzámival.

28 Azon-közbe az egéſz Gyülekezet imádkozik vala, mikor az énekeſek énekelnének, és a' trombitáſok trombitálnának mind addig, míglen az egéſzen égö áldozat el-végeztetnék.

29 És immár hogy el-végezték vólna az áldozatokat: a' Király és mindnyájan a' véle valók le-borúlván *artzal*, imádkozának.

30 Es meg-parantsolá Ezékiás Király és a' Fejedelmek a' Lévitáknak, hogy az URat ditsérnék a' Dávid' és az Aſáf Próféta' ditséretivel: kik mikor nagy örömmel ditsérték vólna *az URat*, meg-hajtván magokat, imádák az Iſtent.

31 Aztán ſzólla és monda Ezékiás: Immár a' ti ſzolgálatotokat az URnak ſzenteltétek, azért immár jöjjetek-elö, és hozzatok áldozatokat és hálá-adásnak áldozatit az UR' Házába. Azért az egéſz gyülekezet hoza *bün-ért való* áldozatokat, és hálá-adásnak áldozatit, és ki-ki az ö akaratja ſzerínt egéſzen égö áldozatokat.

32 Es az áldozatra való barmoknak ſzámok, mellyeket a' Gyülekezet hozott vala, *e' vólt*: hetven tulok, ſzáz kos, két-ſzáz bárány. Mind ezek az URnak egéſzen meg-égetendö áldozatjára valók *vóltak*.

33 Egyéb áldozatra ſzenteltetett *barmoknak ſzámok* ez: Hat-ſzáz tulok, három-ezer juh.

34 De mivelhogy a' Papok keveſen valának, és nem valának elégségeſek az áldozatra való minden *állatoknak* el-ſzerzésére: annak-okáért az ö attatyok-fiai a' Léviták ſegéllének nékik mind addig, míg azt a' munkát el-végeznék, és míglen a' több Papok * magokat meg-ſzentelnék; mert a' Léviták ſzívek tiſztább vala a' magok' meg-ſzentelésére, hogy nem mint a' Papoknak. * *r.* 30: 15.

35 Ennek-felette az egéſzen égö áldozatok böséggel vóltak, a' hálá-adásra való áldozatoknak kövérivel egyhe, és az egéſzen égö áldozatnak itali áldozatival. Es ekképpen helyére állták az UR' Házának ſzolgálatját.

36 Örvendeze azért felette igen Ezekiás, * és *ö véle* mind az egéſz Gyülekezet, hogy az Iſten' tiſzteletit helyére állatta vólna; mert igen hirtelen lön e' dolog. * 1 *Krón.* 29: 9.

XXX. RESZ.

Ezékiás Király Húſvétot hirdet.

1 ELkülde pedig Ezékiás az egéſz Izrael' *népéhez* és Júdához; az Efraimnak és a' Manaſsénak íra leveleket-is, hogy jönének-el az UR' Házához Jérusálembe, hogy az Izraelnek URának Iſtenének a' Húſvéti báránytot * meg-kéſzítének. * 2 *Móſ.* 12: 2-14.

2 A' Király pedig és a' Fejedelmek tanátsot tartának a' Jérusálembéli egéſz Gyülekezettel egybe, hogy a' Húſvétnak Innepét a' máſodik * hónapban ſzentelnék-meg;

* 4 *Móſ.* 9: 10. 11.

3 Mert azt akkor ſemmiképpen véghez nem vihették; mivelhogy a' Papok keveſen ſzenteltettek vólna meg, a' nép-is nem gyült vólna fel Jérusálembe.

4 Es e' végezés igen tettzék mind a' Királynak mind az egéſz Gyülekezetnek.

5 Es ezt végezék, hogy meg-kiáltnák egéſz Izraelben Bérſebától fogva mind Dánig, hogy az Izraelnek URának Iſtenének Húſvét Innepének megſzentelésére el-jönének Jérusálembe; mert ſok idötöl fogva nem ſzentelték vólna meg a' ſzerínt, a' mint *a' Törvényben* meg vólt írva.

6 El-menének azért a' poſták a' Király' levelével és a' Fejedelmekével, az egéſz Izrael*nek* és Júdá*nak földére*, és a' Király' parantsolatjából ezt mondják vala: Izrael*nek* fiai! térjetek-meg az Abrahámnak, Iſáknak, és Izraelnek URához Iſtenéhez, ö-is megtér hozzátok, kik meg-maradtatok * az Aſſiriabéli Királyoknak kezektől.

* 2 *Kir.* 17: 6.

7 Ne-is légyetek ollyanok, mint a' ti atyáitok és atyátok-fiai, kik vétkeztenek vólt az ö attyaiknak URa Iſtene ellen, és * el-puſztította öket, a' mint ti magatok-is látjátok. * 2 *Kir.* 17: 6. 7.

8 Moſtan meg ne keményítsétek nyakaitokat mint a' ti * atyáitok; adjátok az URnak kezeteket, és bé-menvén az ö Szent-helyébe, mellyet meg ſzentelt örökké, ſzolgáljatok a' ti URatoknak Iſtenteknek, és el-fordúl rólatok haragja; * 2 *Kir.* 17: 13-15.

9 Mert hogyha ti meg-térëndetek az URhoz: a' ti atyátok-fiai és fiaitok *kétség nélkül* kedvet találnak azoknál, a' kik öket * fogva el-vitték, hogy ez ö földökre † meg-térjenek; mert igen irgalmas és kegyelmes a' ti URatok Iſtentek, el ſem fordítja ortzáját tőletek, ha ö hozzá meg-térëndetek. * 2 *Kir.* 15: 29. † *r.* 6: 37. 7: 12-14.

10 Mikor pedig a' poſták városról városra mennének az Efraim' és a' Manaſsé' földén mind Zebulonig, nevetik és tsúfolják vala öket:

11 Mindazáltal némellyek az Aſer', Manaſsé' és a' Zebulon' nemzetségéből meg-alázák magokat, és el-jövének Jérusálembe.

12 Jú-

12 Júdában-is ezt tselekedé az Iſtennek keze, adván beléjek egy akaratot, hogy engednének a' Király' parantsolatjának és a' Fejedelmekének, az UR' befzéde fzerínt.

13 Sok nép gyüle azért Jérusálembe, hogy a' kováfztalan * kenyereknek Innepét meg-fzentelnék a' máſodik hónapban, gyüle, *mondom*, ſok nép *reája.* * *v.* 1. 2 *Móſ.* 12: 2-20.

14 Fel-kelének pedig és el-ronták az óltárokat, melliyek valának * Jérusálemben, és minden temjénezö óltárokat el-rontának, és a' Kedron' patakába hányának. * *r.* 28: 2-4.

15 Azután meg-áldozák a' Húſvéti bárányt a' máſodik hónak tizen-negyedik napján. Minek-utánna pedig a' több * Papok és Léviták meg-pirúlván, magokat meg-fzentelték vólna: egéſzen egö áldozattal áldozának az UR' Házában; * *r.* 29: 34.

16 Es ki-ki mind álla az ö helyére az ö ſzokáſok ſzerínt, és a' Móſesnek az Iſten' emberének törvénye ſzerínt, és a' Papok a' Léviták' kezekből elvévén a' vért, el-hintik vala azt.

17 Mivelhogy pedig nagy ſokan valának a' Gyülekezetben, kik magokat meg nem ſzentelték vala: azoká-ért a' Léviták forgolódnak vala a' Húſvéti bárányoknak meg-ölésekben, minden tiſztátalan-ért, hogy *azokat* meg-ſzentelnék az URnak;

18 Mert nagy része a' népnek, ſokan az Efraimból, Manaſséból, Iſſakárból és Zebulonból magokat meg nem ſzentelték vólt, mikor meg-ennék a' Húſvéti bárányt, nem a' ſzerínt, a' mint meg vólt írattatva: de könyörge Ezékiás a' ſokaság-ért mondván: A' kegyes UR titſztítsa-meg azt,

19 Valaki az ö ſzívét kéſzítette az UR Iſtennek, az ö attyainak Iſtenének meg-keresésére; ha ſzintén nem vólna-is *meg-tiſztíttatva*, a' mint a' ſzent tiſztaság *kívánná!*

20 Meg-hallgatá pedig az UR Ezékiást, és a' népnek meg-kegyelmeze.

21 Meg-ſzentelék azért az Izrael' fiai, kik Jérusálemben találtatának, a' kováfztalan kenyereknek Innepét hét napig nagy örömmel, és ditsérik vala az URat minden napon a' Léviták és a' Papok, az UR' erejét éneklö ſzerſzámokal.

22 Es ſzólla Ezékiás ſzívek ſzerínt minden Léviták, kik tudóſok és jó ſzívvel valának az URhoz: Annak-okáért évének az Innepen hét napokon, áldozván hálá-adó áldozatokkal, és ditsérvén az ö attyaiknak URát Iſtenét.

23 Tanátsot tarta pedig az egéſz Gyülekezet, hogy még-is heted napig ſzentelné az Innepet: és hét napot ſzentelének *nagy* vigaſsággal;

24 Mert Ezékiás a' Júda' Királya ada a' Gyülekezetnek ezer tulkot, és hét ezer juhot, a' Fejedelmek-is adának a' Gyülekezetnek ezer tulkot, és tiz-ezer juhot: a' Papok-is pedig immár nagy ſokan magokat meg-ſzentelték vala.

25 Nagy örömben vala azért az egéſz Júda' Gyülekezete, a' Papok és a' Léviták, és azoknak egéſz Gyülekezete, a' kik Izraelből oda mentenek vala, mind az idegenek, kik az Izrael' földéről jöttek vala, mind a' Júdában lakozók.

26 Es vólt nagy vígaság Jérusálemben; mert a' Dávid' Izrael' Királya' fiának a' Salamonnak idejétöl fogva, nem vólt ehez haſonló *Innep* Jérusálemben.

27 Ezek után fel-állának a' Papok * *és* a' Léviták, és meg-áldák a' Gyülekezetet: és meg-hallgattaték az ö ſzavok, és fel-hata az ö könyörgéſek mennybe az *Iſten'* ſzentséges láko-helyébe. * 4 *Móſ.* 6: 23-27.

XXXI. RESZ.

Ezékiás az Iſteni ſzolgálatnak helyére állattatását el-végezi.

1 MIkor pedig immár el-végezték vólna ezeket: ki-méne *mind* az egéſz Izrael' népe, a' ki találtat-haték Júdának városiban, és el-törék a' * bálványokat, és a' berkeket ki-vágák: és el-ronták a' kápolnákat és az óltárokat egéſz Júdából, Benjáminból, Efraimból és Manaſséból, míglen mind el-végeznék: azután viſzſza-térének az Izraelnek minden fiai, ki-ki az ö örökségébe és városiba. * 2 *Kir.* 18: 4.

2 Továbbá Ezékiás a' Papokat és a' Lévitákat el-rendelé az ö * oſzlások ſzerínt, kit-kit mind az ö ſzolgálatja ſzerínt, a' Papokat és a' Lévitákat a' tüzes áldozatokra, és a' hálá-adó áldozatokra, hogy ſzolgálnának és hálákat adnának, és ditsérnék *az Iſtent* az UR' táborának kapuiban.

* *r.* 23: 5. 6. 24: 3. 5.

3 A' Király' réſzét-is *el-rendelé*, hogy ö ſajátjából adna a' tüzes áldozatokra, mind reggeli mind eſtvéli tüzes áldozatokra, a' ſzombat-napoknak, a' hónapoknak elsö napjainak, az Innepeknek tüzes áldozatira, a' mint meg vólna írattatva az UR' * Törvényében.

* 4 *Móſ.* 28: 3-31. 29: 1.

4 Meg-hagyá a' népeknek-is, a' Jérusálemben lakozóknak, hogy megadnák a' Papoknak és a' Lévitáknak réſzeket, hogy az URnak Törvényének *végbe vitelében* ſerényebbek lennének.

5 Melly dolognak híre mikor el-ment vólna: az Izrael' fiai, a' búzá-

nak, a' bornak, az olajnak, a' méznek és minden mezei vetésnek sengéjét bőséggel meg-adák; és mindenből a' tizedet nagy bőséggel meg-hozák.

6 Az Izrael' fiai-is és a' Júda' *fiai*, kik lakoznak vala a' Júda' városiban, ök-is el-hozák a' barmokból és juhokból a' tizedet: és a' szent tizedeket-is, a' mellyek az ö URoknak Isténeknek szenteltettek vala; és aſztagokba rakák.

7 A' harmadik hónapban kezdék az aſztagokat rakni, és a' hetedik hónapban végezék-el.

8 Oda menvén pedig Ezékiás és a' Fejedelmek, láták az aſztagokat: és áldák az URat, és az ö népét az Izraelt.

9 Meg-kérdé pedig Ezékiás a' Papokat és a' Lévitákat az aſztagok felöl;

10 Kinek felelvén Azárias * a' Fö-Pap, a' Sádok' nemzetségéből való, monda: Miólta az UR' Házába kezdék az ajándékokat hozni: eleget ettünk, meg-is maradott ſok *benne*; mert az UR meg-áldotta az ö népét, és a' meg-maradott ſokaságot-is.

*r. 26: 17. 18

11 Meg-hagyá pedig Ezékiás, hogy az UR' Házában tsinálnának tár-házakat: és meg-tsinálák.

12 Bé hordák azért a' ſengéket, a' tizedeket, az *Istennek* szenteltetteket-is nagy hívséggel, és vala ezeknek gond-viselöje Konánia Lévita, és máſodik, ennek attya-fia, Simei.

13 Jéhiel pedig és Azáriás, Náhát, Aſael, Jérimót, Józabád, Eliel, Ismákia, Máhát és Bénája, gond-viselök valának, Konániának és ennek attya-fiának Simeinek birodalma alatt, az Ezékiás Király' parantsolatjából és Azáriásából, ki az Isten' Házának *Fö* gond-viselöje vala.

14 A' Kóré Lévita pedig a' Jemna' fia, ki ajtón-álló vala Nap-kelet felöl, gond-viselője vala az Istennek szabad akarat szerint való ajándékinak, hogy oſztogatná az URnak ajándékit, és a' szentséges állatokat.

15 Ö mellette *valának* pedig *ezek*: Eden, Miniámin, Jéſua, Semája, Amária és Sekánia a' Papok * városiban, nagy hívséggel; hogy az ö attyok-fiainak az ö oſztáſok szerint, mind nagynak mind kitsínynek *egy-aránt* sáſárkodnának. * *Joſ.* 21: 8-10.

16 (Az ö nemzetségekben való férjfiú magzatokon kivül, kik vólnának három esztendösök és nagyobbak,) mindennek, valaki az UR' Házába bémegyen vala a' nappali szolgálatra, az ö szolgálatjok, rend-tartások, és oſztálsok szerint.

17 *Hogy sáſárkodnának, mondom*, a' Papi nemzetségnek, az ö attyaiknak házok szerint; a' Lévitáknak-is, a' kik húſz esztendösök és fellyebb valók vólnának, az ö rend-tartáſok és * oſztálsok szerint. * 1 *Krón.* 23: 5. 6.

18 Es ezeknek nemzetségeknek, minden apró magzatjaiknak, feleségeiknek, fiaiknak, és leányaiknak *és* az egész gyülekezetnek, minek-utánna a' szent állatokról való gond-viselésnek tiſztibe szentelték vólna magokat.

19 Az Aron' fiainak-is, a' Papoknak az ö városaikhoz tartozó hóſtátokban, minden városban *valának* bizonyos nevü emberek, hogy adnának minden férjfiú magnak részt, kik a' Papok közzül vólnának, azonképpen a' Lévitáknak-is egész nemzetségeknek.

20 Es így tselekedék Ezékiás egész Júdában: A' mi jó, igaz és állandó vala az ö URa Istene előtt, azt miveli vala.

21 Az UR' Házának szolgálatjának minden dolgában pedig, mellyet elkezdett vala, a' Törvényben és parantsolatokban kereſi vala az ö Istenét: *és mivelhogy* tiſzta szívéből miveli vala azt, annak-okáért jó szerentsés vólt.

XXXII. RESZ.

Ezékiás meg-erösittetik Sénachérib ellen.

1 EZek után, és ezeknek el-végezések után el-jöve Sénachérib * az Aſſiriabéli Király, és bé-méne Júdába, és meg-szállá az erös városokat: és el-gondolá, hogy azokat le-töretné, *és* magához *foglalná*. * 2 *Kir.* 18:13. *Eſa.* 36: 1.

2 Mikor pedig Ezékiás meg-látta vólna, hogy Sénachérib el-jött vólna, és Jérusálemet meg-akarná szállani:

3 Tanátsot tarta az ö Fejedelmivel és Fö-emberivel, hogy a' városon kivül való forrásokat bé-töltenék: és segítséggel lönek néki *e' dologban*;

4 Mert öſzve-gyülvén a' sokaság, bé-dugának minden kút-fejeket, és az országnak közepin folyó patakot, mondván: Mivelhogy az Aſſiriai Királyok reánk jönek, ne találjanak bövvizet.

5 Es meg-erösödvén, meg-épité a' városnak le-romlott egész kerítését, mellyen rakata tornyokat, kivül pedig más kö-falt-is, a' Millót-is a' Dávid' városában meg-erösité: Ennek-felette szerze sok fegyvert és sok paiſt.

6 Hadnagyokat-is válogata a' hadakozó nép' közibe; és gyüjté öket magához a' város' kapujának útzájára, és ſzólla önékik ſzívek szerint, ekképpen:

7 Erösek légyetek és bátorságosok, semmit se féljetek, meg se rettenjetek az Aſſiriai Királytól és a' véle való egész sokaságtól; mert mi velünk több-

ben vagynak, hogy nem ö véle.

8 Ö véle testi erősség vagyon; mi velünk pedig a' mi * URunk Istenünk, hogy meg-segéljen minket, és mi éreztünk hadakozzék. Es meg-bátorodék a' nép, ezt hallván Ezékiastól a' Júda' Királyától. * *v.* 21.

9 Ezek után el-küldé szolgait Sénachérib * az Assiriai Király Jérusálembe, (ö pedig vala akkor Lákisnak ellenében minden hadával,) Ezékiáshoz a' Júda' Királyához, és az egész Júdához, melly vala Jérusálemben, mondván:

10 Ezt mondja Sénachérib az Assiriai Király: Kihez bíztok, hogy Jérusálemben maradtok a' meg-szállásnak idején?

11 Avagy nem Ezékiás általtotté-el titeket, hogy titeket éhséggel és szomjúsággal meg-öljön? mondván: A' mi URunk Istenünk meg-szabadít minket az Assiriai Király' kezéből!

12 Avagy nem Ezékiás veszteté-el az ö magasságbéli óltárait? és meghagyta Júdának és a' Jérusálem' népének, ezt mondván: *Tsak* egy óltár előtt imádkozzatok, és *tsak* azon temjénezzetek.

13 Avagy nem tudjátoké, mit miveltem mind én 's mind az én atyáim e' földnek minden népeivel? Vallyon e' föld' pogányainak Isteneik meg-szabadít hattáké az én kezemből az ö földöket? * 2 *Kir.* 18: 17-35.

14 Es vallyon melly ik vólt a' pogányoknak Isteni közzül, mellyeket az én Eleim el-veszténtek, a' ki az én kezemből az ö népét meg-szabadít-hatta vólna, hogy a' ti Istenetek-is az én kezemből titeket meg-szabadít-hatna?

15 Mostan azért Ezékiás titeket el ne hitessen; és ne tsalogassón titeket efféle *dologgal*: ne hígyetek néki; mert *ha* semmi népnek és országnak Istene az ö népét az én kezemből és az én atyáim' kezekből ki nem szabadít-hatta: sokkal inkább a' ti Istenitek meg nem szabadít-hatnak titeket az én kezemből!

16 Ennek-felette-is az ö szolgai sokat szóllának az UR' Isten ellen, és Ezékiás ellen az ö szolgája ellen.

17 Levelet-is * íra, az Izraelnek URát Istenét káromlással illetvén, és szólván ö ellene illyen módon: A' mint e' földön lakozó népeknek Isteni meg nem szabadít-hatták az ö népeket az én kezemből: ekképpen az Ezékiás Istene az ö népét kezemből ki nem szabadít-hatja. * 2 *Kir.* 19:14-19.

18 Kiáltnak vala pedig nagy fel-szóval Sidó nyelven * a' Jérusálem' népe ellen, melly vala a' kerítésen, hogy öket meg-rettentenék, és meg-haborítanák, hogy a' várost meg-vennék.

* *Esa.* 36: 11-13.

19 Es *úgy* szóllának a' Jérusálem' Isten ellen, mint e' földön való Pogányoknak Isteneik felöl, mellyek emberi * kézzel tsináltattak.

* *Esa.* 37: 19.

20 Akkor Ezékiás Király könyörge, * és ö *vele* Esaiás Próféta az Amós' fia e' *káromlás*-ért, és fel-kiáltának az égre. * 2 *Kir.* 19: 15-19.

21 Es el-botsátá az UR az ö * Angyalát, ki meg-öle minden erőseket, a' Hadnagyot és a' Fejedelmet, az Assiriai Király' táborában, és nagy szégyennel meg-tére az ö földébe. Bémenvén pedig az ö Istene' kápolnájába, ugyan ott az ö saját fiai fegyverrel † ölék-meg ötet. * *Esa.* 37: 36.

† *Esa.* 37: 37-38.

22 Meg-szabadíta azért az UR Ezékiást és a' Jérusálem' népét, Sénachéribtöl az Assiriai Királytól, és mind a' több *ellenség*től; és el-vivé azokat, kik ötet meg-környékezték vala.

23 Es sokan ajándékokat hoznak vala Jérusálembe az URnak, Ezékiásnak-is a' Júda' Királyának drága szép ajándékokat: és az ö híre-neve nagygyá lön minden Pogányok szemei előtt azután.

24 Az időben Ezékiás esék halálos * betegségbe; és könyörge az URnak, ki öneki szóllván, tsudát ada néki.

25 De nem tselekedék Ezekiás az ö hozzá való jó-tétemény szerínt; mert magában fel-fuvalkodék, mellyért Istennek-is lön haragja ö rajta, Júdán és Jérusálemen. * *Esa.* 38-1-8.

26 Meg-alázá pedig magát Ezékiás, az ö kevélységét * el-hagyván, a' Jérusálembéliekkel egybe; és míg éle Ezékiás, az UR' haragja rájok nem szálla. * 2 *Kir.* 20: 13. 19.

27 Mert vala Ezékiasnak nagy gazdagsága és ditsősége; mert sok kintset gyüjtött vala magának: ezüstöt, aranyat, drága köveket, és drága Füszerszámokat, paisokat, és mindenféle *drága* 's kívánatos szerszámokat,

28 Országának jövedelmének, *tudni-illik* gabonának, bornak, olajnak, tár-házakat; és minden-féle baromnak istállókat szép renddel *szerzett vala.*

29 Városokat-is építe magának, és minden-felé barmoknak sokaságát szerze; mert az Isten öneki igen nagy gazdagságot adott vala.

30 Ennek-felette Ezékiás dugá-bé a' Gihon' folyásának felsö fejét, és el-fordítá azt *a' föld* alatt a' Dávid' városának Nap-nyúgat felöl való rélze felé: és minden dolgában igen szerentsés vala Ezékiás;

31 De mivelhogy a' Babilóniabéli Fejedelmek követivel *meg-barátkozék*, kik

kik ö hozzája küldettek vala, hogy tudakoznának a' * tsudáról, melly lett vala a' földön: az Isten ötet el-hagyta vala, hogy meg-késértsené ötet, és meg látná, mi vólna az ö szívében.

* 2 *Kir.* 20: 11.

32 Ezékiásnak pedig több *lett* * dolgai és jó-tételényi ímé meg-vagynak írva, az Esaiás Prófétának azÁmós fiának látásában, és a' Júda' és Izrael' Királyainak könyvökben.

* 2 *Kir.* 18: 19.20. *Esa.* 36: 37: 38: *r.*

33 Meg-hala pedig Ezékiás az ö attyaival, és el-temeték ötet a' Dávid' fiainak koporsóikon fellyül, és mind az egész Júda és Jérusálem nagy tiszteséget tönek néki az ö halálának idején: és uralkodék Manassé az ö fia ö helyette.

XXXIII. RESZ.

Manassé' és Amon' országlása Júdában.

1 TIzen-két esztendös vala * Manassé, mikor uralkodni kezdett vólt, és ötven-öt esztendeig uralkodott Jérusálemben. * 2 *Kir.* 21: 1-7.

2 Tselekedék pedig gonoszúl az UR' szemei elött, a' Pogányoknak útálatosságok szerint, kiket az UR az Izrael' fiai elöl ki-üzött vala;

3 Mert a' magas öltárokat ismét meg-építé, mellyeket Ezékiás az ö attya az elött * el-rontott vala: és öltárokat emele a' bálványoknak, berkeket-is † plántála, és tiszteié az égnek minden seregeit, és szolgála azoknak.

* *r.* 30: 14. † 5 *Mós.* 16: 21.

4 Oltárokat raka * az UR' Házában-is, mellyről az UR mondotta vala: Jérusálemben † léfzen az én nevem örökké, * 2 *Kir.* 21: 4. † *r.* 7: 12-16.

5 Rakata, *mondom*, öltárokat az égnek minden seregeinek az UR' Házának mind két pitvariban.

6 Fiait-is által vitte a'* tüzön a' Hinnom' fiának völgyében: és az idönek forgásához-hallgat vala: jövendö-mondásokkal, † varáslásokkal, és szemfeny-veíztésekkel él vala: ördöngösöket és jövendö-mondókat szerzett vala magának: Sok egyéb gonoszságnak-is találója vala az UR' szemei elött, hogy ötet haragra fel-indítaná.

* *r.* 28: 3. † 3 *Mós.* 19: 31.

7 A' faragott bálványt, mellyet tsináltatott vala, fel-emelé az UR' Házában, mellyről mondotta vala az Isten Dávidnak, és az ö fiának Salamonnak: E' Házban * és Jérusálemben, mellyet választtottam az Izraelnek minden nemzetségi közzül, helyheztetem az én nevemet mind örökké;

* 1 *Kir.* 9: 3.

8 Es nem üzöm-ki * az Izraelt e' földröl, mellyet adtam vólt a' ti atyáitoknak: de így, ha ök-is mind † megtartándják, a' mellyeket nékik Móses által parantsoltam, minden törvényemet, tzerémóniáimat, és itéletimet.

* 2 *Sám.* 7: 10. † 5 *Mós.* 28: 1. 15-36.

9 Nagy botránkozásal lön azért Manassé Júdának és Jérusálemnek, több gonoszságot tselekedvén a' Pogányoknál, kiket az UR ki-gyomlált vala az Izrael' fiai elöl.

10 Es noha meg-tzólláltotta vala* az UR Manassét és az ö népét: de hallani sem akarák. * 2 *Kir.* 21: 11-15.

11 Rájok hozá azért az UR az Assiriabéli Király' seregének Hadnagyit, kik Manassét meg-fogák, * és vasba vervén meg-kötözék ötet két lántzal, és Babilóniába vivék. * 2 *Kir.* 20: 18. 5 *Mós.* 28: 36. 2 *Sám.* 7: 14.

12 Mikoron pedig vólna nagy erös fogságban: az ö URához Istenéhez fel-fohászkodék, * és magát igen megalázá az ö attyainak Istene elött,

* *r.* 6: 37-39.

13 Es könyörge néki: és meg-kégyelmeze néki, és meg-hallgatván könyörgését, meg-hozá * ötet Jérusálembe az ö országába. Akkor esmére-meg Manassé, hogy az UR vólna az *igaz* Isten.

* *r.* 7: 13. 14. 3 *Mós.* 26: 40. 42.

14 Ezek után a' Dávid' városa kivül való kerítést meg-építé, Gihonnak Nap-nyúgot felöl való részе felé, a' patáktól fogva a' hal kapu' bé-menetéléig, Ofelt-is körül-véteté magas *kerítéssel*, és vete seregek' Hadnagyit Júdának minden erös városiba.

15 Es el-rontván az idegen Isteneket, és a' bálványt az UR' * Házából, és minden öltárokat, mellyeket rakatott vala az UR' Házának hegyén, és Jérusálemben: ki-hányatá azokat a' városon † kivül. * *v.* 4. 5. † *r.* 30: 14.

16 Meg-építé pedig az UR' öltárát, és áldozék rajta engedtelö és hálaadó áldozatokkal, és meg-parantsolá a' Júdának, hogy szolgálnának az Izraelnek URának Istenének:

17 Mindazáltal még akkor a' nép áldozik vala a' magaságokon; * de tsak az ö URának Istenének.

* 5 *Mós.* 12: 5-8. 3 *Mós.* 17: 3. 4.

18 Manassénak pedig több *lett* dolgai Istenéhez való könyörgése; a' Prófétáknak-is intések, * kik szóllnak vala önéki az Izrael' URának Istenének képében, ímé meg-vagynak írattatva az Izrael' Királyainak Historiái között. * 2 *Kir.* 21: 2-10-16.

19 Az ö könyörgése pedig, és az Isten mint kegyelmezett vólt meg önéki: és minden büne és az ö *nagy* vétke: és a' helyek, a' mellyekben magas öltárokat rakott vólt, berkeket és bálványokat állatott vólt, mielött meg-alázta volna magát: ímé meg-vagynak írattatva a' Hozai' beszédi között.

20 Es

20 Es meg-hala Manassé az ö attyaival, és el-temetek ötet az ö * házában: és uralkodék Amon az ö fia ö helyette.
* 2 *Kir.* 21: 18.

21 Huszon-két esztendös vala Amon, * mikor uralkodni kezdett vala, és két esztendeig uralkodék Jérusálemben.

22 Es tselekedék nagy bünt az UR előtt, mint tzintén az ö attya Manassé † tselekedett vala; mert minden bálványoknak, mellyeket az ö attya Manassé fzerzett vala, áldozik vala Amon, és azoknak fzolgál vala. † *v.* 3-7.

23 Meg sem alázá magát az UR előtt, mint az ö attya Manassé, hanem inkább neveli vala Amon a' bünt;

24 Pártot ütének pedig az ö fzolgai ö ellene, és ötet ugyan házában megölék. * 2 *Kir.* 21: 19-25.

25 A' földnek pedig népe le-vágá mind azokat, a' kik Amon Király ellen támadtak vala; és Királyá tévé a' földnek népe Jósiást az ö fiát ö helyette.

XXXIV. RESZ.

Az istenes Jósiás uralkodása Júdában: a' Törvény' könyve meg-találtatik.

1 NYóltz esztendös vala Jósiás, * mikor uralkodni kezdett vólt, és uralkodott harmintz-egy esztendeig Jérusálemben. * 2 *Kir.* 22: 1.

2 Es tselekedék jó dolgot az UR előtt, és jára az ö attyának a' Dávidnak * útain, nem hajól vala sem jobbkéz felé, sem bal-kéz felé;
* 1 *Kir.* 15: 5.

3 Mert az ö királyságának nyóltzadik esztendejében, mikor még gyermek vólna, kezdé keresni az ö attyának a' Dávidnak Istenét: tizen-kettödik esztendejében pedig a' Júdát és Jérusálemet kezdé meg-tisztítani a' magas óltároktól * és berkektöl, a' bálványoktól és öntött képektöl.
* *v.* 33: 22. 2 *Kir.* 23: 4-15.

4 Le-ronták ö elötte a' Baálimok' * óltárit-is, és azokon való fa-képeket le-hányatá: a' berkeket-is mind a' bálványokkal és öntött képekkel egyetembe öfzve rontatá és apróra töreté, és el-hinteté † azoknak porát azoknak temetö helyeken, a' kik az elött azoknak áldoztak vala.
* 2 *Kir.* 23: 5-7. † 2 *Móf.* 32: 20.

5 A' Papok tsontjait-is meg-égeté * azoknak óltárin, és meg-tisztítá a' Júdát és Jérusálemet.
* 2 *Kir.* 23: 15. 16.

6 Manassénak, Efraimnak és Simeonnak városiban-is, mind Naftaliig körös-környül mindeneket el-ronta.

7 Le-hányatá azért az óltárokat, a' berkeket, és a' bálványokat öfzve-rontván, mind porrá téteté, és minden fa-képeket ki-vefzte Izraelnek minden földeböl, azután meg-tére Jérusálembe.

8 Királyságának pedig tizen-nyóltzadik esztendejében, minek-utánna a' földet és a' Házat meg-tisztítá: elküldé Sáfánt az Asália' fiat, és Maaseját a' város' Fejedelmét, és Joát a' Joachás' fiát a' Kanczelláriust, az ö URának Istenének Házának meg-épitésére.

9 Kik Hilkiáshoz a' fö Paphoz mentek, az Isten' Házába való pénzt, mellyet gyüjtöttek vala a' Manassé', Efraim' és a' meg-maradott * egész Izrael' *fiaitól*, az egész Júdától, és Benjámintól: kézhez adák az ajtón-álló Léviták, mikor meg-tértek Jérusálembe. * 2 *Kir.* 17: 6. 23. 24.

10 Adák, *mondom, a' pénzt* a' mivefekhez látóknak kezekbe, kik az UR' Házának gond-viselöi valának, és abból fizetnek vala a' mivefeknek *a' gond-viselök*, azoknak, a' kik munkálkodnak vala az UR' Házán, hogy annak romlását meg-épitenék, és megerösítenék a' Házat.

11 Es adának *pénzt* az ácsoknak és a' kö-mivefeknek, hogy * vennének faragott köveket, és foglalni való fákat és gerendáknak valókat, a' Házaknak meg-épitésére, mellyeket el-rontottak vala a' Júda' Királyai.
* 2 *Kir.* 22: 6. 7.

12 Kik nagy hivséggel mivelnek vala az ö dolgokban, kiken pallérkodnak vala, Jáhát és Obádia Léviták, a' Mérári' fiai * közzül válok: és Zakariás, Mésullám, a' Kéhátitak' fiai közzül valók, kik fzorgalmaztatják vala öket. E' Léviták közzül pedig mindenik az éneklö fzerfzámokhoz jól ind vala. * 1 *Krón.* 23: 6.

13 A' tereh hordozókon pedig, (mert kénfzerítök valának a' mivefeken minden-féle dologban) pallérkodnak vala a' Léviták közzül rendeltt Iródeákok, igazgatók, és * ajtón-állók.
* 1 *Krón.* 26: 1.

14 Továbbá mikoron ki-hoznák az UR' Házába bé-gyüjtött pénzt: megtalálá Hilkija Pap az UR' Törvény * könyvét, mellyet Móses által ki-adott vólt. * 5 *Móf.* 31: 24. 26.

15 Szólla pedig Hilkija, és monda Sáfánnak az Iró-deáknak: A' Törvény' könyvét meg-találám az UR' Házában. Es adá Hilkija a' könyvet Sáfánnak.

16 Vivé pedig Sáfán a' könyvet a' Királynak, a' dolgot-is meg-beszélle néki, mondván: Valamit biztál a' te fzolgaidra, abban *híven* eljárnak;

17 Mert az UR' Házában találtatott pénzt egybe-takarítván, adák azt a' pálleroknak és a' mivefeknek kezekbe.

18 Meg-jelenté annak-felette Sáfán Iró-deák a' Királynak, mondván: Hilkija Pap énnékem egy könyvet ada; és el-olvasá benne Sáfán a' Király előtt.

19 Mikor pedig a' Király hallotta vólna a' Törvénynek befzédit: ruháit meg-hafogatá,

20 Es parantsola a' Király Hilkija Papnak, és Ahikámnak a' Sáfán' fiának, Abdonnak a' Míka' fiának, és az Iró-deáknak Sáfánnak, és Asájának a' Király' fzolgájának, mondván:

21 Menjetek-el, és kérdjétek-meg az URat én képemben, és az Izraelnek és a' Júdának maradéki' képében, e' meg-találtatott könyvnek befzédi felől; mert az URnak nagy haragja vagyon, a' melly mi reánk fzállott, azért hogy a' mi atyáink nem tartották-meg az URnak befzédét, hogy mind a' fzerínt tselekedtek vólna, a' mint e' könyvben meg-vólt írattatva.

22 El-méne azért Hilkija és a' Király' emberi Húlda * Próféta-afzfzonyhoz a' Sallum' feleségéhez, ki Tókehát' fia vala, ki Halfának a' ruhák' gond-vifelőjének fia vala: (ez afzfzony pedig lakik vala Jérusálemben a' másod részen) és úgy fzóllának néki.

* 2 *Kir.* 22 : 14.

23 Ki monda nékik: Igy fzóll az Izraelnek URa Iftene: Mondjátok-meg a' férjfiúnak, a' ki titeket én hozzám küldött.

24 Ezt mondja az UR: Im én vefzedelmet hozok ez helyre, és a' rajta lakozókra, *az-az*, mind az átkokat, mellyek meg vagynak írattatva a' könyvben, mellyet olvaftak a' Júda' Királya előtt;

25 Mivel-hogy el-hagytak engemet, és az idegen Ifteneknek temjéneztek, hogy engemet fel-gerjefztenének haragra, az ö kezeiknek minden tselekedeti által: melly-ért az én haragom gerjedett ez helyre, és el fem óltatik.

26 A' Júda' Királyának pedig, a' ki titeket küldött, hogy az URat meg-kérdjétek, így fzólljatok: Igy fzóll az Izraelnek URa Iftene: E' befzédekre, mellyeket hallottál;

27 Mivel-hogy a' te fzíved meg-lágyúla, és magadat meg-alázád az Iften előtt, mikoron hallád az ö befzédit ez hely ellen és ennek lakofi ellen; mivel-hogy, *mondom*, magadat meg-alázád, előttem, és ruháidat meg-hafogatád, fírál-is előttem: én-is *tégedet* meg-hallgattalak, ezt mondja az UR.

28 Imé én tégedet a' te atyáid közzé takarítlak, és tételed a' te * koporsódba békefségben, és nem látják a' te fzemeid a'† vefzedelmet, a' mellyet én hozok ez helyre, és ennek lakóira. Kik ezt e' fzerínt a' Királynak meg-befzélék. **r.* 35:21-25. †*r.* 36:6.7. 17-21.

29 Akkoron a' Király el-külde, és öfzve-gyűjteté a' Júdának * és Jérusálemnek minden Véneit.

* 2 *Kir.* 23 : 1. 2.

30 Es fel-méne a' Király az UR' Házába, és ö véle a' Júdának minden férjfiai és Jérusálemnek lakofi, *tudni-illik* a' Papok, a' Léviták, és az egéfz köffség nagytól fogva kitsínyig: Es el-olvasá fülök' hallására a' Szövetség' könyvének minden befzédit, mellyet találtak vala az UR' * Házában. **v.* 14. 15.

31 Azután fel-állván a' Király az ö helyében, fogadáft * tön az UR előtt, hogy ö az URat követné, és hogy Parantsolatit, bizonyság-tételit és fzerzéfit, tellyes fzívéből és tellyes lelkéből meg-őrizné, tselekedvén a' Szövetségnek befzédit, mellyek meg-írattattak abban a' könyvben. * *Jóf.* 24: 25.

32 Es fel-fogadtatá† e' dolgot minden Jérusálembéliekkel, és mind a' Benjáminból valókkal: és tselekedének a' Jérusálembéliek az Iftennek, az ö attyaiknak Iftenének fzövetsége fzerínt.

33 Akkor ki-veſzte Jófiás minden * útálatos bálványokat, mellyek valának az Izrael' fiainak minden földökben, és kénfzeríte mindent, valaki találtatik vala Izraelben, hogy fzolgálna az ö URának Iftenének: és az ö egéfz életében el nem fzakadának az ö attyaiknak URától Iftenétől. † *Néhé.* 9: 38. 10:1.28.29. * 2 *Kir.* 23:4-15.

XXXV. RESZ.

Jófiás' jeles Húſvét-innnplése: az Egyiptom' Királya ellen való hartzon megölettetése.

1 MEg-fzentelé annak-felette Jófiás Jérusálemben a' Húſvéti * innepet az URnak: és meg-ölék a' Húſveti bárányt tizen-negyedik napján az első hónapnak. * 2 *Kir.* 23 : 21-23.

2 Es a' Papokat el-rendelé az ö helyekre őrizni; kiket igen inte, hogy az UR' Házában *hűſséggel* fzolgálnának.

3 Es meg-parantsolá a' Lévitáknak, kik az egéfz Izrael-ért az UR előtt a' fzent állatokat el-kéfzítik vala: Helyheztefsétek, *ugy-mond*, azokat, a' fzent Láda' eleibe e' Házban, mellyet kéfzített vólt Salamon a' Dávid' fia, az Izrael' Királya: nem kell moft az *Iften' Ládáját* * vállatokon hordoznotok. Moft *azért* fzolgáljatok a' ti URatoknak Iftenteknek, és az ö népének az Izraelnek. * 1 *Krón.* 23 : 26.

4 Es kéfzítsétek-el *magatokat* a' ti atyai tseléditek fzerínt: és a' ti ofzlástok fzerínt, a' mint Dávid az Izrael' Királya * el-rendelte vólt, és meg-írta az ö fia Salamon. * 1 *Krón.* 23: 5-32.

5 Es fzolgáljatok a' Szent-helyben a' ti atyátok-fiainak, kik a' nép közzül valók, az atyai * tselédeknek rendjek fzerínt; és a' Léviták' atyai házoknak ofzlása fzerínt. * 1 *Krón.* 23: 6.

6 Es

6 És a' Húsvéti bárányt úgy öljétek-meg : és minek-utánna meg-szentelitek magatokat, kéfzítsétek-el azt a' ti atyátok-fiainak, hogy az URnak Móses által tett befzéde szerint tselekedjetek.

7 Ada pedig Jósiás az ö népének juhokat, bárányokat és gödölyéket, mind ezeket a' Húsvéti áldozatokra; mindennek valaki ott találtatik vala, fzám fzerint harmintz * ezeret, és három ezer tulkokat; ezek mind a' Királyéból valának. * 1 *Kir.* 8 : 63.

8 Az ö Fejedelmi-is fzabad akaratjokból, a' kösségnek, a' Papoknak és a' Lévitáknak adakozának: Hilkija, Zakáriás és Jéhiel az Isten' Házának Fejedelmi, adának a'Papoknak a' Húsvétnak áldozatira, két-ezer és hat-fzáz *juhokat*, és három-fzáz tulkokat.

9 Konánia pédig és Semája, és Nétanéel az ö attya-fiai, Hasábia, Jéhiel és Józabád a' Léviták' Fejedelmi, adának a' Lévitáknak a'Húsvétnak áldozatira, öt-ezer *juhokat*, és öt-fzáz tulkokat.

10 El-kéfzítvén azért mindeneket, a' Papok állának az ö helyekre, a' Léviták-is az ö ofzlások fzerint, a' Király' parantsolatja fzerint.

11 Meg-ölék azért a' Húsvéti bárányt: A'Papok a'Léviták' kezéből vévén a' *vérét*, el-hintik vala azt: a' Léviták pédig *az ádozatra valóknak* vonják vala le böröket.

12 És külön válafzták az égö áldozatra valókat, hogy meg-adnák azokat a' népnek, az ö atyai tselédeknek ofzlása fzerint, hogy áldoznának az URnak, a' mint a' Móses' könyvében meg-vólna írattatva: azonképpen a' tulkokból-is *el-válafzták*.

13 És meg-süték * a'Húsvéti bárányt a' fzokás fzerint, a' meg-fzentelt-tett állatokat pedig meg-főzék fazekakban, vas-fazekakban, és üftökben; és nagy hamarsággal adák az egész kösségnek. * 2 *Mós.* 12 : 8. 9.

14 Ezeknek-utánna magoknak és a' Papoknak-is el-kéfzíték a' Húsvéti bárányt; Mert a' Papok az Áron' fiai *valának foglalatosok* az égö áldozatoknak és a' kövérségeknek áldozásában mind éjtfzakáig: azért a' Léviták kéfzítnek vala mind magoknak 's mind a' Papoknak az Áron' fiainak.

15 Annak-felette az Eneklök-is, * az Asáf' fiai *állanak* vála az ö rendekben, a' Dávidnak, Asáfnak, Hémánnak és Jédutunnak a' Király' Prófétájának parantsolatjok fzerint: az ajtón-állók-is mindenik kapun; nem fzabad vala onnan el-távozniok, hanem az ö attyok-fiai a' *több* Léviták kéfzítnek vala nékik. * 1 *Krón.* 25 : 1. 2.

16 Es el-végezék azon napon az URnak egész tiſzteletit, a' Húsvéti bárányt meg-kéfzítvén, és égö áldozatokkal áldozván az URnak óltárán, a' Jósiás Király' parantsolatja fzerint.

17 Meg-fzentelék azért az Izrael' fiai, a' kik jelen lehetének, a' Húsvét' Innepét az időben, és a' kovász nélkül való kenyereknek * Innepét heted napig.

* 2 *Mós.* 12 : 18.

18 Es nem fzenteltenek ehez hásonló *Húsvetot Izraelben, a' Samuel Prófétának idejétől fogva: az Izrael' Királyai közzül-is, csak egy-is nem fzentelt hafonló Húsvétot ahoz, mellyet Jósiás fzentele a' Papokkal, Lévitákkal, az egész Júdának, Izraelnek, és Jérusálem lakofinak jelen-létekben.

* 2 *Kir.* 23 : 22. 23.

19 Lön pedig e' Húsvéti Innepnek tiſztelete a' Jósiás' Király' birodalmának tizen-nyóltzádik eſztendejében.

20 Mind ezek után, hogy az *Isten'* Házát Jósiás helyére állatá: fel-indúla Nékó * az Egyiptom' Királya, hogy az Eufrates mellett való Kárkemis várost meg-fzállaná; kinek Jósiás eleibe méne. * *Jér.* 46 : 2.

21 Es noha követeket külde ö hozzája *Nékó*, ezt mondván: Mi közöm vagyon te hozzád énnékem, Júda' Királya? Mert én most nem te reád mégyek, hanem az én orfzágomnak ellenségére, és Isten parantsolta, hogy ſiefsek: ne tufakodjál az Isten ellen, ki én velem vagyon, hogy el ne vefzeſſen tégedet:

22 Mindazáltal Jósiás el nem tére ö elöle, hanem hogy meg-ütköznék véle, öltözetit meg-változtatá, és nem engede a' Nékó' befzédinek, *mellyek* az Isten' fzájából *származtak vala*. Reá-méne azért, hogy a' Mégiddó' * mezején véle meg-ütköznék. * *Záh.* 12 : 11.

23 Holott mikor az íveſek nyilakat botsátottanak vólna Jósiás Királyra, monda a' Király az ö fzolgainak: Vigyetek-ki engem' innét; mert igen meg-febeſedém.

24 Le-vévén azért ötet az ö fzolgai a' fzekérből, helyhezteték ötet az ö málodik fzekerébe, és vivék Jérusálembe: Es meg-hala, és el-temetteték az ö attyai' koporsóikban, kinek halálán egész Júdának és Jérusálemnek népe igen fíra.

25 Jérémiás-is fíratá Jósiást, és fíralmas énekekkel fíratják vala ötet minden éneklö férjfiak és afzfzonyi-allatok mind e' mái napig, kiknek éneklések ugyan fzokássá válék Izraelben: mellyek ímé meg-vagynak írattatva a' *Jérémiás'* * Siralmiban. * *Jér.* 9 : 17.

26 A' Jósiásnak pedig több *lett* dolgai és kegyelmeſségi, a' mint az URnak törvényében meg-vagyon írva;

27 Mind első és mind utólsó dolgai, ímé meg-vagynak írattatva az Izrael' és a' Júda' Királyainak * könyvökben.

* 2 *Kir.* 22 : 23 : 1-28.

XXXVI.

XXXVI. RESZ.

A' Júdabéli négy utólsó Királyoknak nyomorult országlásokat a' Babilóniai fogság végzi-el, melly meddig tart.

1 ÉS elö-hozá a' föld' népe Joáchazt * a' Jósiás' fiát, és Királyá választa ötet az ö attya helyett Jérusálemben.

* 2 *Kir.* 23 : 30-35.

2 Hufzon-három esztendös vala Joáchaz, mikor uralkodni kezde, és három hónapig uralkodék Jérusálemben:

3 Es az Egyiptombéli Király ötet a' Jérusálembéli *Királyságtól* * meg-fofztá, és vete a' Földre adót, fzáz tálentom ezüstöt és egy tálentom aranyat.

4 De Királyá tévé az Egyiptombéli Király Eliákimot az ö attya-fiát Júdán és Jérusálemen, és nevét el-változtatván, nevezé ötet Joákimnak; és Joáchazt az ö attya-fiát Nékó el-vivé Egyiptomba. * 2 *Kir.* 23 : 31-35.

5 Hufzon-öt esztendös vala Joákim, mikor uralkodni kezde, és tizen-egy esztendeig uralkodék Jérusálemben; és tselekedék * gonofzságot az ö URa Iftene előtt. * *Jér.* 26 : 21-23.

6 Fel-indúla pedig ö * ellene Nabukodonozor a' Babilóniai Király, és kettös békót vete lábaira, hogy Babilóniába vinné ötet. * 2 *Kir.* 24 : 1.

7 Az UR' Házában való edényekbenis * el-vitt vala Nabukodonozor Babilóniába, és helyhezteté azokat az ö templomába Babilóniában. * *v.* 18. 19.

8 Joákimnak * pedig több dolgai, és utálatos tselekedeti, és a' mellyek ö benne találtattak, ímé meg vagynak frattatva az Izrael' és a' Júda' Királyainak könyvökben: és uralkodék ö helyette Joákin az ö fia.

* 2 *Kir.* 24 : 1-5.

9 Nyóltz esztendös korában kezdett vala uralkodni * Joákin, és három hónapig és tíz napig uralkodék Jérusálemben; és tselekedék útálatos dolgot az UR előtt. * 2 *Kir.* 24 : 8-17.

10 Az esztendönek pedig forgásában el-külde Nabukodonozor Király *érette*, és viteté ötet Babilóniába, az UR' Házabéli drágalátos edényekkel egyetemben, és választa *helyette* Királyá Sédékiást az ö attya-fiát, Júdában és Jérusálemben.

11 Hufzon-egy esztendös korában kezde uralkodni Sédékiás, és uralkodék tizen-egy esztendeig Jérusálemben.

12 Es tselekedék útálatos * dolgot az ö URa Iftene előtt; és meg fem tudá magát alázni a' Jérémiás Próféta előtt, ki az UR' képében *fzóll vala* néki.

* *Jér.* 37 : 12.

13 De még a' Nabukodonozor Királynak-is * ellene támada, a' ki ötet az Iften' *nevére* meg-esküttette vala, és meg-keményítvén nyakát, fzívét-is meg-keményíté, hogy az Izraelnek U-Rához Istenéhez meg-ne térne.

* *Ezek.* 17 : 13-16.

14 A' Papi Fejedelmek-is * fejenként a' kösséggel öregbíték a' bünt a' pogányoknak minden utálatosságok szerint; és meg-fertézteték az UR' Házát, mellyet meg-fzentelt vala Jérusálemben.

* *Jér.* 23 : 11.

15 Es mikor az ö attyaiknak URa Iftene küldené hozzájok az ö Prófétáit jó idején; mert * kedvez vala az ö népének és az ö lakó-helyének:

* *Márk.* 23 : 37. 38.

16 Azok az Iften' Prófétáit *tsak* tsúfolják * vala, és az ö beszédit megútálván, azt mondják vala: hogy megtsalatnának az ö Prófétáitól; miglen az URnak haragja fel-gerjedne az ö népe ellen, melly ellen fenki nem állhatna. * *v.* 24: 20. *Ezek.* 33:31. 32.

17 Es reájok hozá a' Káldéusok' Királyát, ki le-vágá a' népnek ifjait az ö Szent-hajlékjoknál: nem kedveze az ifjaknak, a' gyenge fzüzeknek, a' vén és igen koros *emberek*nek, mind egyig kezében adá öket.

18 Végezetre az Iften' Házának minden-féle * edényit, nagyokat, kitsínyeket, és az UR' Házabéli kintset, a' Király' kintsét, a' Fejedelmek' *kintsét*: mind ezeket Babilóniába viteté.

* *v.* 7. *Jér.* 20 : 5.

19 Az Iften' Házát-is meg-gyújták, Jérusálemnek-is kerítefit le-ronták, palotáit mind * el-égeték, és minden *benne való* drága fzerfzámokat el-vesztének. * *Jér.* 37 : 10.

20 Es a' fegyvertöl a' kik meg-maradtak vala: Babilóniába vivé, és vóltak néki és az ö fiainak fzolgai mind addig, míg a' Perfiai * birodalom feltámadna, * *Esd.* 1 : 1-11.

21 Hogy az UR' beszéde bé-tellyesednék, *melly* Jérémiás által *meg-vólt mondatva*: míg a' föld az ö fzombatit * meg-fzentelné, és nyugovék *a' föld*az ö puszításának egész idején, hogy bételnének a' hetven † esztendök.

* 3 *Móf.* 26: 33. 34. † *Jér.* 25: 12.

22 A' Perfiai * Czírus Királynak pedig első esztendejében, hogy bé-tellyesednék az UR' beszéde, *melly* Jérémiás által *mondattatott*: az UR fel-indítá Czírusnak a' Perfiai Királynak fzívét, ki meg-hírdetteté az ö egész birodalmában, és irásával ugyan azont *bizonyítá*, mondván: * *Esd.* 1 : 1. 2.

23 Ezt mondja Czírus a' Perfiai Király; Az UR a' mennynek Iftene e' földnek minden orfzágit nékem adta, és ö meg-parantsolta * énnékem, hogy az ö Házát meg-épitsem Jérusálemben, melly vagyon Júda' földén: A' ki azért az ö népe közzül *akarja építeni azt*, az ö URa Iftene légyen azzal; és menjen fel *hazájában*.

* *Esa.* 44 : 28. 45 : 1. 13.

ESDRAS

ESDRAS' KÖNYVE.

Mellyben vagyon a' Babilóniabéli fogságból haza jött Sidóknak Históriája, a' Czirus Királynak az haza-menetel felöl való parantsolatjának esztendejétöl fogva, a' Dárius Artaxerxes Longi-manusnak tizen-kilentzedik esztendejéig, melly bé-foglal 49 esztendöt.

I. RESZ.

Czirus parantsolja az Istén' Templomának újjonan épittetését.

1 ELsö esztendejében * Czírusnak a' Perfiai Királynak, hogy meg-telyesednék az UR' beszéde, mellyet *mondott* vala Jérémiasnak szája által; felindítá az UR Czírusnak a' Perfia *országnak* Királyának lelkét, ki mind írott levélei, mind élö beszéd által parantsolatot ada-ki az ö egész országában, ezt mondván: * 2 *Krón.* 36: 22. *Jér.* 29: 10. 11.

2 Ezt mondja Czírus a' Perfiai Király: E' földnek minden országit nékem adta az UR a' mennynek Istene: és ö * parantsolta nékem, hogy építsek néki Házat Jérusálemben, melly vagyon Júdeában. * *Esa.* 44: 28 45: 1. 13.

3 Valaki azért ti közzületek az ö népe közzül való: légyen azzal az ö Istene, és menjen-fel Jérusálembe melly vagyon Júdeában, és építse az Izrael' URának Istenének Házát; annak az Istennek, a' ki *lakik* * Jérusálemben. * 1 *Kir.* 9: 3. *Sólt.* 132: 13. 14

4 Ha valaki pedig valamelly helyben, a' hol lakik, el-maradna: annak a' helynek férjfiai segitsék azt ezüstel, arannyal, és egyéb jószággal, és barmokkal, attól meg-válva, a' mit szabad akarat szerint akarnak küldeni az Istennek Házába, melly vagyon Jérusálemben.

5 Fel-kelének * annak okáért a' Júda' és Benjámin' atyai-tseládinek Fejedelmi és a' Papok, és a' Léviták, és mindnyájan, kiknek fel-idította vala Isten lelkeket, hogy fel-menjenek az UR' Házának építésére, melly *vagyon* Jérusálemben. * *Sólt.* 126: 1-4.

6 Mindenek továbbá, kik valának az ö szomszédságokban, meg-tölték azoknak kezeket ezüst és arany edényekkel, jószágokkal, barmokkal, és drága marhákkal, azon kivül, mellyet szabad akarat szerint küldnek vala.

7 Czírus Király-is pedig elö-hozá az UR' Házának edényit, mellyeket * elvitt vala Nabukodonozot Jérusálemböl, és helyheztetett vala az ö Istenéinek házokban. * 2 *Krón.* 36: 7. 18.

8 Elö-hozá, *mondom*, Czírus a' Perfák' Királya a' kints-tartó Mitredátes' keze által, és számon * adá azokat Sesbasárnak, a' Júda' *nemzetségének* Fejedelmének. * *v.* 7: 19.

9 Es e' vala számok azoknak: Harmintz arany medentze, ezer ezüst medentze, és huszon-kilentz kés.

10 Harmintz arany roftély, négy-száz túz más rendbéli ezüst roftély, és ezer egyéb edények.

11 Minden arany és ezüst edényeknek számok, öt-ezer négy-száz: mind ezeket ki-hozá Sesbasár, mikor a' Babilóniai fogságból ki-jövének Jérusálembe.

II. RESZ.

A' haza ment Sidóknak számok, és az Istén' Háza' építésére való adakozások.

1 EZek pedig a' tartománynak fiai, kik fel-jöttek vala a' rabságból, kiket Nabukodonozor Babilóniának Királya fogva vitetett vala Babilóniába; és vissza-jövének Jérusálembe, és Sidó országába, kiki az ö városába.

2 Kik haza jövének Zorobábellel, Jósuával, Néhémiással, Sérajával, Rélajával, Márdókaival, Réhummal, Baanával. Az Izrael' népe' férjfiainak számok ez:

3 Parósnak fiai *, két ezer-száz hetven-kettö. * *Nehem.* 7: 8.

4 Sefátiának fiai, három-száz hetven-kettö.

5 Aráhnak fiai, hét-száz hetven-öt.

6 Pahát-Moábnak, Jósué és Joáb' fiainak fiai, két ezer nyóltz-száz és tizen-kettö.

7 Elám' fiai, ezer két-száz ötvénnégy.

8 Zattu' fiai, kilentz-száz negyven-öt.

9 Zakkai' fiai, hét-száz és hatvan.

10 Báni' fiai, hat-száz negyven-kettö.

11 Bébaji' fiai, hat-száz huszon-három.

12 Azgád' fiai, ezer két-száz huszon-kettö.

13 Adónikám' fiai, hat-száz hatván-hat.

14 Bigvai' fiai, két-ezer ötven-hat.

15 Adin' fiai, négy-száz ötven-négy.

16 Ater' fiai, kik Ezékiástól valának, kilentzven-nyóltz

17 Bésai' fiai, három-száz huszon-három.

18 Jóra' fiai, száz tizen-kettö.

19 Háshum' fiai, két-száz huszon-három.

20 Gibbár' fiai, kilentz-ven-öt.

21 Bethlehem' fiai, száz huszon-három.

22 Néto-

22 Nétofát' férjfiai, ötven-hat.
23 Anatot' férjfiai, fzáz huſzonnyóltz.
24 Azmávet' fiai, negyven-kettö.
25 Kirjátárimnak, Kéfirának és Beerótnak fiai, hét-fzáz negyven-három.
26 Rámának és Gábának fiai, hatfzáz huſzon-egy.
27 Mikmás' férjfiai, fzáz huſzonkettö.
28 Béthelnek és Ainak férjfiai, kétfzáz huſzon-három.
29 Nébónak fiai, ötven-kettö.
30 Magbiſnak fiai, fzáz ötven-hat.
31 A' máſodik Elámnak fiai, ezer két-fzáz ötven-négy.
32 Hárimnak fiai, három-fzáz húſz.
33 Lódnak, Chárídnak és Onónak fiai, hét-fzáz huſzon-öt.
34 Jérikónak fiai, három-fzáz negyven-öt.
35 Sénaának fiai, három-ezer hatfzáz és harmintz.
36 A' Papok: Jedája' fiai, Jóſua' házából valók, kilentz-fzáz hetvenhárom.
37 Immérnek fiai, ezer ötven-kettö.
38 Páshúrnak fiai, ezer két-fzáz negyven-hét.
39 Hárimnak fiai, ezer-tizen-hét.
40 A' Léviták: Jóſuának, és Kádmielnek Hódávia' fiainak fiai, hetvennégy.
41 Az Enekeſek: Aſáfnak * fiai, fzáz huſzon-nyóltz. * 1 *Krón.* 25: 1, 2.
42 A' kapun-állóknak * fiai: Sallum' fiai, Ater' fiai, Tálmon' fiai, Akkub' fiai, Hatita' fiai, Sobai' fiai: ezek mindenektöl fzáz harmintz-kilentz.
* 1 *Krón.* 26: 1.
43 A' * Nétinéuſok: Sihának fiai, Haſufának fiai, Tabaótnak fiai,
* *Józ.* 9: 23. *Eſter* 8: 20.
44 Kéros' fiai, Siaha' fiai, Pádon' fiai,
45 Lebána' fiai, Hagába' fiai, Akkub' fiai,
46 Hagáb' fiai, Sámlai' fiai, Hanán' fiai,
47 Giddel' fiai, Gahár' fiai, Reája' fiai,
48 Réſin' fiai, Nékoda' fiai, Gázám' fiai,
49 Uzza' fiai, Páſeah' fiai, Béſai' fiai,
50 Asna' fiai, Meunim' fiai, Néfuſim' fiai,
51 Bakbuk' fiai, Hákuf' fiai, Hárhur' fiai,
52 Báslut' fiai, Méhida' fiai, Hárſa' fiai,
53 Barkós' fiai, Siſera' fiai, Tamák' fiai,
54 Néſiah' fiai, Hátifa' fiai,
55 Salamon' ſzolgainak fiai: Sótai' fiai, Soféret' fiai, Péruda' fiai.
56 Jaála' fiai, Dárkon' fiai, Giddel' fiai.
57 Sefátia' fiai, Hattil' fiai, Pokéret' fiai, Hásbaim' fiai, Ami' fiai.
58 Mindeneſtöl fogva a' * Nétinéuſok, és a' Salamon' ſzolgainak fiai, három-fzáz kilentzven-kettö. * *v.* 43.
59 Ezek-is fel-jöttek vala Telmeláhból, Telhásából: Kérub, Addán, és Immér; de nem mond-hatták-meg az ö attyoknak házát, és az ö nemzetségeket, ha az Izrael közzül valók vólnának.
60 Délajának fiai, Tóbijának fiai, Nékodának fiai, hat-fzáz ötven-kettö.
61 Es a' Papok' fiai közzül: Habajának fiai, Kófnak fiai, Barzillainak fiai, kivett vala a' Gileádban lakozó * Barzillai' leányi közzül magának feleséget, és nevezteték az ö nevekről.
* 2 *Sám.* 17: 27-29.
62 Ezek keresének magoknak nemzetségröl való levelet, de nem találának; azoka-ért ki-vettetének a' Papságból.
63 Es meg-mondá nékik * Tirsáta, hogy ne ennének a' *Pajoknak rendeltetett* ſzenteléſekből, míg Pap nem támadna az Urimmal † és Tummimmal.
* *Neh.* 7: 65. 10: 1.
† 2 *Móſ.* 28: 15-30.
64 Mind ez egéſz Gyülekezet mindeneſtöl, negyven-két ezer, háromfzáz hatvan,
65 Szolgák és ſzolgáló leányokon kivül, kik *valának* hét-ezeren, háromfzázan és harmintz-heten: ezek között pedig énekes férfiak, és énekes leányok *valának* két-fzázan.
66 Az ö lovaik hét-fzáz harmintzhat; öſzvéreik két-fzáz negyven-öt.
67 Tevéik négy-fzáz harmintz-öt: fzamáraik hat-ezer hét-fzáz és húſz.
68 Az atyáknak Fejedelmi közzül pedig, mikor fel-mentek vólna az UR' Házához, melly Jérusálemben *vala*, némellyek ſzabad akaratjok ſzerint adának ajándékokat az UR' Házába, hogy fel-épitenék azt az ö fundamentomán.
69 Az ö tehetségek ſzerínt adának az épitésre való költségre, hatvan-egy ezer drakma aranyat, öt ezer gira ezüſtöt, és fzáz papi öltözö ruhákat.
70 Lakának annak-oká-ért mind a' Papok 's mind Léviták, és ezeknek népe közzül való énekeſek és kapun-állók, és a' Nétinéuſok, ki-ki az ö városokban; és az egéſz Izrael' az ö városiban.

III. RESZ.

A' haza mentt Sidók meg-épitik az ólt-tárt: és az áldozatokat el-kezdik.

1 Mikor pedig el-jött vólna a' hetedik hónap, és *vólnának* az Izrael'

rael' fiai az ö városaikban : fel-gyüle mind az egéſz nép egyenlö-képpen Jérusálembe.

2 És fel-kele Jóſua * Jófadáknak fia, és az ö Pap attya-fiai, és † Zorobábel, Salatielnek fia, az ö attya-fiaival egyetembe, és óltárt tsinálának az Izrael' Iſtenének, hogy égö áldozatokat áldoznának rajta, a' mint meg-írta vala *nékik* az Iſtennek embere Móſes, a' Törvényben. * *Zak.* 3 : 1. † *Máté* 1 : 12.

3 Erös fundamentomra rakák pedig azt az óltárt ; mert félnek vala a' földnek népétöl, és áldozának rajta égö áldozatokat az URnak, reggeli * és eſtvéli égö áldozatokat.

* 4 *Móſ.* 28 : 3-10.

4 És meg-ſzentelék a' Sátoros * Innepnek napját, a' mint meg vagyon írva, és égö áldozatokat *tönek* a' minden nap ſzokott ſzám ſzerínt.

* 3 *Móſ.* 23 : 34-36.

5 És annak-utánna ſzüntelen való égö áldozatot, mind a' havaknak * elsö napjain, 's mind az URnak egyéb ſzenteltetett Innep napjain, és minden egyéb ſzent dolgokat, és mindennek ſzabad akarat ſzerínt való ajándékát *áldozzák vala* az URnak.

* 3 *Móſ.* 23 : 5-42. *Neh.* 10 : 32. 33.

6 Annak a' hetedik hónapnak elsö napjától fogva kezdének égö áldozatokat tenni az URnak : az UR' Templomának pedig fundamentomi még fel nem vettettek vala.

7 Adának pedig pénzt a' kö-vágóknak és egyéb meſtereknek, és ételt italt, és olajt, a' Sídon és * Tírusbélieknek, hogy hordanának tzédrus-fát a' Libánus' hegyéröl a' Joppé' tengerére, a' Czírusnak Perſiai Királynak akaratja ſzerínt. * 1 *Kir.* 5 : 2. 6. 9.

8 Máſod eſztendöben pedig azután, hogy fel-mentenek vala az Iſten' Házához Jérusálembe, máſod hónapban ; hozzá kezdének, Zorobábel Salatielnek fia, és Jéſua Jófadáknak fia, és az ö több attyok-fiai, kik Papok és Léviták *valának*, és mindnyájan, kik a' fogságból viſzſza-jöttek vala Jérusálembe, és rendelék a' Lévitákat, kik hüſz eſztendösök és azon fellyül valának, hogy gond-viſelök lennének az UR' Házának építésében.

9 És elö-álla Jéſua és az ö fiai, attya-fiaival egybe, Kádmiel és az ö fiai, és Júdának fiai egyenlö-képpen, hogy palléri lennének azoknak, kik munkálkodnak vala az Iſten' Házán : Hénádád' fiai és azoknak fiai, és attyok-fiai a' Léviták.

10 Fel-veték annak-oká-ért a' meſter-emberek az UR' Templomának fundamentomát, és rendelének egynéhány fel-öltözött Papokat kürtökkel, és Lévitákat, kik Aſáfnak maradéki valának, tzimbalmokkal, hogy ditsérnék az URat, az Izrael Királyának Dávidnak keze által *tsináltt ditséretekkel.*

11 Egyenlö-képpen pedig ezt énekelik vala, mikor az URat ditsérik vala, és néki vallást tésznek vala : MERT * JO ; MERT MIND ÖRÖKKE VAGYON AZ Ö IRGALMASSAGA IZRAELEN ! Továbbá mind az egéſz nép nagy fel-zóval kiált vala, mikor az URat ditsérik vala az UR'Háza' fundamentomának fel-vettetéſe felett.

* 1 *Krón.* 16 : 1. 34.

12 Nagy ſokan pedig a' Papok és Léviták közzül, és az atyák közzül való Fö-emberek, a' vének, kik látták vala az elsö Házat, mikor fundálják vala ezt az ö ſzemek elött, nagy fel-zóval ſírnak vala ; és egyebek ſokan örömökben nagy fel-zóval kiáltnak vala,

13 Úgy hogy a' nép az örömben való kiáltáſt meg nem tudná válaſztani a' nép' ſiralmának ſzavától ; mert egyenlöképpen kiáltnak vala nagy ſzóval, úgy hogy az a' ſzó meſzſze földre meg-hallatik vala.

IV. RESZ.

A' Templom' építtetéſe meg-akadályoztatik.

1 MEg-hallák pedig a' Júdának és Benjáminnak ellenségi, hogy a' fogságból viſzſza-jött népek Templomot tsinálnának az Izrael' URának Iſtenének :

2 És menének Zorobábelhez, és az atyáknak Fejeihez, 's mondának nékik : Hadd építsünk együtt veletek ; mert miképpen ti, úgy kereſsük mi-is a' ti Iſtenteket ; és áldozatokat töttünk * önéki, mind Eſárhaddonnak, az Aſſiriabéli Királynak idejétöl fogva, ki ide fel-hozott minket.

* 2 *Kir.* 17 : 27. 33.

3 Akkor monda nékik Zorobábel és Jéſua, és az Izrael' attyainak egyéb Fejedelmi : Nem ti gondotok, hanem miénk, hogy Házat építsünk a' mi Iſtenünknek ; annak-oká-ért mi egyenlöképpen építünk az Izrael' URának Iſtenének, a' miképpen meg-parantsolta nékünk Czírus * Király, a' Perſiának Királya. * *r.* 1 : 1. 2.

4 A' tartománynak népe pedig ellene áll vala a' Júda' népének, és megháboritja vala ötet, hogy ne épít-hetne.

5 És fogadának ö ellenek tanátsoſokat, hogy eſzét veſztenék az ö tanátsoknak, Czírusnak a' Perſiának Királyának minden idejében, mind a' Dáriusnak a' Perſiabéliek' Királyának birodalmáig.

6 Mikor pedig uralkodnék * Aſsvérus, az ö orſzáglásának kezdetiben ; irások által vádoláſt tönek a' Júdának és Jérusálemnek lakói ellen. * *Eſter.* 1 : 1.

7 Mint

7 Mint az Artaxerxesnek idejében írt vala Bislám Mitridátes és Tabéel a' többekkel egyetemben, kik ö vélek egy tanátson valának, Artaxerxesnek a' Perſiának Királyának: a' vádoló levelet pedig Siriai nyelven írták vala, és Siriai nyelven magyaráztatott vala meg-is.

8 Réhum, ki tanátsos vala, és Simſai, ki Iró-deák vala, írának egy levelet Jérusálem ellen Artaxerxes Királynak, ugyan azon módon.

9 Akkor Réhum, ki tanátsos vala, és Simſai Iró-deák, és ezeknek több társai, a' Dinéuſok, Afárſatakéuſok, Tarpeléuſok, Afárſéuſok, Arkevéuſok, Babilóniabéliek, Susánkéuſok, Dehavéuſok, és a' Hélaméuſok.

10 Es a' többi a' pogányok közzül, kiket ama' nagy és ditsöſséges Aſnappár hozott vala, és lakolokká tett vala Samáriának * városiban, és a' több *népek, kik vagynak* túl a' vizen: azon időben pedig. * 2 *Kir.* 17: 24.–

11 E' máſſa a' levélnek, mellyet küldének Artaxerxes Királynak: Mi, kik lakunk a' folyó-vizen túl, te ſzolgaid: ez s' ez időben.

12 Ezt adjuk tudtodra Király, hogy a' Sidók, kik fel-jöttek te töled mi hozzánk, mentenek Jérusálembe a' viſzſza-vonó és gonoſz városba, kik építnek fundálván, és rakván erös kö-falakat.

13 Meg értse ezt a' Király moſtan, hogy ha az a' város meg-építtetik, és a' kö-falak meg-erösittetnek: adaját, ravását, és eſztendei jövedelmét be nem * adja, és így a' Királyoknak jövedelmeket meg-kiſsebbíted. * *v.* 16.

14 Továbbá, mivelhogy a' Templom' romlásának mi vóltunk okai: és mivelhogy a' Királynak meg-vettetését el nem ſzenved-hetjük, azért küldöttünk, és adjuk tudtára *ezeket* a' Királynak;

15 Mert ha a' te atyáidnak dolgai felöl írott könyvben meg-kereſi valaki: meg-találja a' lett dolgok felöl írott könyvben, és meg-érti, hogy az a' város viſzſza-vonó * város vólt, és ártalmas a' Királyoknak, és a' tartományoknak, és eleitöl fogva pártolkodáſok vóltanak abban, azért töröttetett el-is az a' város. * 2 *Krón.* 36: 13.

16 Ezt-is tudtára adjuk a' Királynak; Hogy ha ez a' város meg-épülénd, és a' kö-falak meg-rakattatnak: a' vizen túl való tartomány nem léſzen többé tiéd.

17 Felele a' Király a' tanátsos Réhumnak és az Iró-deáknak Simſainak, és azoknak több társaiknak, kik laknak vala Samáriában, és mind azoknak, kik a' vizen túl laknak vala: Bekeſség: és ez 's ez időben.

18 A' melly levelet küldöttetek nékem, nyilván el-ólvaſtatott én előttem.

19 Es meg-parantsolám, hogy megkeresnék: és meg-találák, hogy az a' város eleitöl fogva fel-támadott * a' Királyok ellen, és ellenek hadakozott, és viſzſza-vonáſok vóltanak abban.

* *v.* 15.

20 Annak-felette erös Királyok vóltanak * Jérusálemben, és birták mind azokat, kik a' vizen túl láktanak, és hogy adót, ravált, és eſztendönként való jövedelmet adtak azoknak.

* 2 *Kir.* 18: 1. 7. 8.

21 Moſtan annak okáért parantsoljátok-meg, hogy ſzünjenek-meg azok az emberek; és a' város ne épittetſék, míg én tanátsot nem tartok felöle.

22 Es meg-láſsátok, hogy ebben vétket ne tegyetek, hogy ne nevekedjék a' Királyok' ártalmára való vefzedelem.

23 Mihelyen pedig az Artaxerxes Király' levele el-olvaſtaték Réhumnak és az Iró-deáknak Simſainak élötte, és azoknak társaik előtt: el-menének nagy hamarsággal Jérusálembe a' Sidók ellen, és el-hagyaták vélek az építélt erövel 's hatalommal.

24 Akkor meg-ſzünek az UR' Házának épületi, melly *vagyon* Jérusálemben; és veſztegségben lön a' Dáriusnak Perſiának Királyának máſodik * eſztendejéig. * *Zak.* 1: 1-16.

V. RESZ.

Aggéus és Zakariás Prófétának intévéből iſmét el-kezdik a' Templom' építését: és a' Tiſzt-tartók meg-irják a' Királynak.

1 UGyan akkor prófétála Aggéus * Próféta, és Zakariás † az Iddó Próféta' fia, a' Sidóknak, kik valának Júdeában és Jérusálemben, az Izrael' Iſtenének nevében *ſzólván* nékiek.

* *Agg.* 1: 1-4. † *Zak.* 1: 1. 16. 17.

2 Akkor azért fel-kelének Zorobábel, Salatielnek fia, és Jéſua, Jóſadáknak fia, és hozzá kezdének az Iſten' Házának építéſéhez, melly vagyon Jérusálemben, és valának ö vélek az Iſtennek Prófétái, segítvén öket.

3 Az időben jöve hozzájok Tattenai, a' vizen túl valóknak Fejedelmek, és Setárboznai, és ezeknek társaik, és mondának nékik: Ki parantsolta tinéktek, hogy e' Házat építenétek, és a' kö-falakat fundálnátok?

4 Akkor meg-mondók nékiek kitsodák volnának neveik a' férjfiaknak, a' kik az alkotványt építenék.

5 Az ö Iſteneknek ſzeme vala pedig a' haza jött Sidókon, és nem hagyathaták-el vélek *az építéſt*, míg a' dolog juta Dárius' eleibe. Akkor azért levél által ekképpen írának *néki* ezekről.

6 A' levélnek ez a' mássa, mellyet küldött Tattenai a' vizen túl valóknak Fejedelmek, és Setárboznai az ö társaival, és az Afarsakéusok, kik a' vizen túl valának, Dárius Királynak.

7 Levelet küldének önéki, és e' vala írva a' levélben: Dárius Királynak minden békeség!

8 Tudtára légyen ez a' Királynak, hogy el-mentünk vala a' Sidóknak tartományokba a' nagy Istennek Házához, és az építtetik márvány-köböl, és a' kö-falak defzkákkal padoltatnak, és nagy hamarsággal munkálkodnak, hogy az épület ugyan nevekedik az ö kezek után.

9 Akkor meg-kérdök a' haza jött *Sidókat*, és azt mondók nékik: Ki adott néktek fzabadságot, hogy e' Házat építenétek, és e' kö-falakat raknátok?

10 Es az ö neveiket meg-kérdezök tölök, hogy tudtodra adnók azokat tenéked, hogy meg-irnók neveiket azoknak, kik gond-viselök ö közöttök e' dologban.

11 Illyen fzóval felelének pedig minékünk, mondván: Mi a' mennynek és földnek Istenének fzolgai vagyunk, és újonnan meg-építjük e' Házat, melly ennek-elötte fok efztendökkel építtetett vólt, mellyet az Izraelnek nagy * Királya épített és fundált vólt.

* 1 *Kir.* 6: 1. 38.

12 Es minek-utánna haragra ingerlették vólt a' mi atyáink a' mennynek Istenét: adá öket a' Babilóniabéli Káldéus Nabukodonozor * Királynak kezébe, és azt a' Házat el-rontá, és a' *lakó* népet rabságra vivé Babilóniába:

* 2 *Kir.* 21: 14. 15. 25: 1-10.

13 Mindazáltal Czírusnak Babilóniának Királyának első esztendejében, * Czírus parantsolatot ada-ki, hogy ezt az Istennek Házát meg-építenék.

* *r.* 1: 1. 2.

14 Es az Isten' Házához való arany és ezüst edényeket-is, * mellyeket Nabukodonozor el-vitt vala a' Jérusálembéli Templomból, és helyheztetett vala a' Babilóniai templomban: ki-hozatá Czírus Király a' Babilóniai templomból, és adá Sesbasárnak, kit Fejedelmül-is rendelt vala, * *r.* 1: 7-11.

15 Es monda néki: Vedd-fel ez edényeket, menj-el, és rakd-le a' Jérusálembéli Templomban, és az Istennek Háza az ö elöbbi helyén építtessék-meg.

16 Akkor az a' Sesbasár el-jöve, és fundamentomát fel-veté * az Isten' Házának, melly *vagyon* Jérusálemben; és az idötöl fogva mind eddig építtetik, és még sem végezödött-el.

* *r.* 3: 10. 11.

17 Mostan azért ha tettzik a' Királynak, a' Király' kints-tartó házában, melly vagyon Babilóniában, kereftessék-meg, hogyha úgy vagyoné, hogy Czírus Király parantsolta, hogy ismét meg-építsék az Isten' Házát, melly Jérusálemben *vagyon*: és erröl való akaratját a' Király küldje hozzánk.

VI. RESZ.

A' Templom ismét meg-építtetik, megszenteltetik, és Húsvét tartatik.

1 Akkor Dárius Király meg-parantsolá; és meg-keresék a' könyveknek tár-házában, mellyben a' kintset tartják vala Babilóniában.

2 Találtaték pedig Achmetában a' Média' tartományában való királyi lakó helyen egy könyv, mellyben emlékezet-ért e' vala irva:

3 A' Czírus Királynak elsö * esztendejében, parantsolatot ada-ki Czírus Király az Istennek Háza felöl, melly *vala* Jérusálemben: Az a' Ház építtessék-meg, melly helye az áldozatoknak, és az ö kö-falai rakattassanak-meg; az ö magasága légyen hatvan singni, és fzélessége-is hatvan singni.

* *r.* 1: 1. 2.

4 Három kö-falai márvány-köböl *légyenek*, és *egy* fal új fákból; és erre való költség a' Király' házából adattassék.

5 Söt az Isten' Házának mind arany 's mind ezüst edényit-is, mellyeket Nabukodonozor * el-hozott vala a' Jérusálembéli Templomból, és vitt vala Babilóniába, meg-adják; és vifzfzatérjenek a' Jérusálembéli Templomba az ö helyekre, és bé-rakattassanak *azok* az Isten' Házába.

* 2 *Krón.* 36: 7. 18.

6 Mostan annak-okáért Tatténai a' vizen túl valóknak Fejedelmek, Setárboznai, és kik *vagytok* ö társai, és az Afarsakéusok, kik túl *vagytok* a' folyó-vizen, távól légyetek ö tölök:

7 Hagyjatok békét nékik, hadd épüljön-meg az Istennek Háza, és békét hagyjatok a' Sidók' Fejedelmének, és a' fogságból haza mentt Sidóknak, hogy azt az Istennek Házát építsék-meg az ö helyén.

8 Es meg-parantsoltam azt-is, mit tselekedjetek azokkal a' haza mentt Sidókkal, kik építik azt az Istennek Házát: Hogy *tudni-illik*, a' Király' vizen túl való jófzágának adójából költség adattsék azoknak a' férjfiaknak, hogy az el-kezdett épület meg ne fzünjék.

9 Es minden, valami nélkül fzükölködéndenek, akár tulkok, akár kofok, akár bárányok, a' mennynek Istenének való égö áldozatokra, búza, só, bor és olaj, a' Jérusálembéli Papoknak fzavok fzerint, adattassék nékik minden naponként, hogy vétek

ne *légyen benne*;

10 Hogy légyen miből jó illatú áldozatot tenniek a' mennynek Istenének, és könyörögjenek a' Királynak életé-ért, és az ö fiá-ért.

11 Annak-felette ezt-is parantsolom, hogy valaki ezt az én parantsolatomat el-változtatándja: annak házából fa töretteſsék-ki, és fel-állattaſsék, és arra akaſztaſsék; és az ö háza * pervátává légyen ez-ért. * *Dán.* 3: 29.

12 Az Isten pedig, kinek neve ott lakozik, meg-rontson minden Királyt, és *minden* népet, a' ki fel-emeléndi arra az ö kezét, hogy el-változtaſſa, és le-rontsa az Istennek Házát, melly *vagyon* Jérusálemben. Én Dárius parantsoltam ezeket; ſietséggel meg-légyenek!

13 Akkor Tatténai a' vizen túl valóknak Fejedelmek, Setárbozznai és az ö társai nagy hamarsággal úgy tselekedének, a' mint * Dárius Király *nékiek* meg-parantsolta vala. * *v.* 8. 9.

14 A' haza mentt Sidók annak-okáért építnek vala, és jó ſzaporája vala munkájoknak, az Aggéus Prófétának, és az Iddó' fiának Zakariásnak jövendö-mondáſok ſzerint; és meg-épiték, és el-végezék az Izrael' Istenének parantsolatjából, és a' Czirusnak, Dariusnak és Artaxerxesnek, kik Perſiai Királyok *valának*, parantsolatiokból.

15 El-végezteték pedig a' Ház az Adár hónak harmadik napján, melly vala a' Dárius Király' *birodalmának* hatodik eſztendejében.

16 És megh-ſzentelék ezt a' Házat az Izraelnek fiai, a' Papok, Léviták és a' fogságból viſzſza-jöttek, az Istennek, nagy örömmel.

17 És vünek-fel ajándékon, ennek az Isten' Házának meg-ſzenteléſekor, ſzáz tulkot, két-ſzáz koſt, négy-ſzáz juhot, és ketske-bakokat bünért való áldozatra tizen-kettöt, az egéſz Izraelért, az Izrael' nemzetségeinek ſzámok ſzerint.

18 És rendelének Papokat az ö oſztáſok ſzerint, és Lévitákat az ö rendek ſzerint, *kik gondot viſelnének* az Istennek dolgaira Jérusálemben, a' mint meg vagyon* írva a'Móſes' könyvében. * 4 *Móſ.* 3: 6-10.

19 Szerzének pedig a' rabságból viſzſza-jöttek Páſchát, az elsö hónak * tizen-negyedik napján;

* 2 *Móſ.* 12: 1-11.

20 Mert meg-tiſzültak vala a' Papok és Léviták, és mindnyájan egyetembe tiſzták valának; és meg-áldozák a' Húsvéti bárányt, mind a' rabságból meg-jöttek-ért, és az ö attyokfiai-ért a' Papok-ért * és ö magok-ért.

* *Sidó.* 5: 3.

21 Meg-évék annak-oká-ért az Izrael' fiai, kik a' rabságból viſzſza-jöttenek vala, *a' Húſvéti bárányt*, és mind azok, kik a' földnek pogányival való fertelmeskedéſtöl magokat elſzakaſztották vala, *és* ö hozzájok *állottak vala*, hogy kereſnék az URat az Izraelnek Istenét.

22 Meg-ſzentelék a' kovász nélkül való kenyéreknek étélére rendeltetett Innepet-is * hét napokon, nagy örömmel; mivel-hogy meg-vídámitotta vólna öket az UR, és meg-hajtotta vólna ö hozzájok az Aſſiriabeli Királynak ſzívét, hogy így erösek lehetnének az Istennek, az Izrael' Istenének Házának építésében.

* 2 *Móſ.* 12: 17-20.

VII. RESZ.

Eſdrás a' Király' engedelméből el-mégyen Jérusálembe.

1 EZek után pedig Artaxerxesnek, a' Perſia' Királyának birodalmának idejében, Eſdrás, Seráját nak fia, ki Azáriás' fia, ki * Hilkiás' fia,

* 2 *Krón.* 34: 9. 15.

2 Ki Sallumnak fia, ki Sádóknak * fia, ki Ahitubnak fia,

* 2 *Sam.* 8: 17.

3 Ki Amariának fia, ki Azáriáſnak fia, ki Mérajótnak fia,

4 Ki Zeráhiának fia, ki Uzzinak fia, ki Bukkinak fia,

5 Ki Abiſuának fia, ki Fineásnak fia, ki Eleázárnak fia, ki Aronnak * az elsö Papnak fia *vala*.

* 1 *Krón.* 6: 3. 4.

6 Ez, *mondom*, az Eſdrás fel-jöve Babilóniából: (e' bölts törvény-tudó *vala* a' Móſes' törvényében, mellyet ki-adott vala az Izraelnek URa Istene,) és a' Király, az URnak, az ö Istenének ö rajta való jó akaratja ſzerint, meg-tellyesitette vala öneki minden kéréſit.

7 Menének pedig fel az Izrael' fiai közzül, és a' Papok és Léviták közzül, az Enekeſek közzül, és a' kapun állók közzül, és a' Nétinéuſok közzül Jérusálembe, Artaxerxes Királynak hetedik eſztendejében:

8 Es juta Jérusálembe az ötödik hónapban, melly a Király' *birodalmának* hetedik eſztendeje vala.

9 Mert az elsö hónak elsö napján lett kezdeti a' Babilóniából való feljövetelnek, és az ötödik hónak elsö napján jutott Jérusálembe, az ö Istenének ö rajta való jó akaratja ſzerint.

10 Mert Eſdrás az ö ſzívét arra birta vala, hogy keresné az UR' Törvényét, és azt meg-tellyesitené, és tanitaná Izraelt a' parantsolatokra és itéletekre.

11 E' pedig mállá a' levélnek, mellyet adott vala Artaxerxes Király a' törvény-tudó Eſdrás Papnak, ki az UR-nak

nak parantsolatiban és az Izrael között való rendeléſiben tudós vala:

12 Artaxerxes, Királyoknak Királya, Eſdrás Papnak a' mennyei Iſten' törvényének bölts és tökélletes tudójának kölſönétit irja!

13 Végezést tettem én a' felöl, hogy valaki az én orſzágomban az Izrael' népe közzül, és az ö Papjai közzül, és a' Léviták közzül, el-akar menni veled Jérusálembe, a' menjen-el.

14 Miképpen hogy te a' Király' ſzemélyétöl, és az ö hét * Tanátsoſitól elbotsáttattál, hogy' meg-vilgáljad Júdeát és Jérusálemet a' te Iſtenednek Törvénye felöl, melly vagyon a' te kezedben. *Eſter.* 1: 14.

15 Es hogy el-vigyed az ezüſtöt és aranyat, mellyet a' Király és az ö tanátsoſi ſzabad akaratjok ſzerint adtanak ajándékon az Izrael' Iſtenének, kinek hajléka vagyon Jérusálemben.

16 Es minden ezüſtöt és aranyat, mellyet találſz Babilóniának minden tartományában, azzal egyetembe, mellyet a' közönséges nép ſzabad akaratja ſzerint ád, és a' Papok, kik jó akaratjokból adtanak ajándékot az ö Iſteneknek Házának, melly vagyon Jérusálemben.

17 Hogy hamarsággal végy ezzel az ezüſttel tulkokat, kofokat, bárányokat, minhájokkal és itali áldozatokkal egybe; és fel-vivén áldozd-meg azokat a' ti Iſtentek' Házának óltárán, melly vagyon Jérusálemben.

18 A' mi pedig tenéked és a' te atyádfiainak tettzik, hogy tselekedjetek a' meg-maradott ezüſtel és aranyal, a' ti Iſtenteknek akaratja ſzerint; azt tselekedjétek.

19 Továbbá az edényeket, mellyek a' te Iſtened' Házának ſzolgálatjára kezedbe * adattattanak tenéked, add-meg az Iſten elött Jérusálemben.

* r. 1: 7. 8.

20 Es egyebeket-is, a' mellyek ſzükségeſek a' te Iſtenednek Házában, és a' mellyeket gondolſz hogy kell adnod, adaſs a' Király' kints-tartó házából.

21 Ennek-felette én, én Artaxerxes Király, parantsolom minden kints-tartóimnak, kik a' folyó-vizen túl *vagytok*, hogy mindeneket, valamiket kerénd ti töletek Eſdrás Pap, a' mennyei Iſten' törvényének bölts tudója, hamar meg-légyenek,

22 Száz tálentom ezüſtig, ſzáz köböl búzáig, ſzáz köböl borig, ſzáz báth olajig, és ſó a' mennyi elég.

23 Valamí rendeléſe és végezéſe a' mennyei Iſtennek, hamar meg-légyen, a' mennyei Iſten' Házának épületire, hogy valamiképpen meg ne haragudjék a' Királynak és annak fiainak orſzága ellen.

24 Tinéktek pedig tudtotokra adjuk, hogy ſem a' Papokra, ſem a' Lévitákra, ſem az énekeſekre, ſem az ajtón-állókra, ſem a' Nétinéuſokra, ſem a' ſzolgákra, kik az Iſtennek Házában ſzolgálnak, adót, fizetéſt, ſem eſztendei jövedelmet egy *Tiſzt-tartó* ſe veſſen

25 Te pedig Eſdras a' te Iſtened *Törvényének* böltseſsége ſzerint, melly te kezedben vagyon, rendelj Birákat, és itélö Meſtereket, kik törvényt tégyenek az egéſz nép között, melly vagyon túl a' vizen, mind azok között, kik, tudják a' te Iſtenednek Törvényét, és azt, a' ki nem tudja, meg-tanítsátok reá.

26 Mindenre pedig, a' ki a' te Iſtenednek Törvénye, és a' Király' törvénye ſzerint nem tselekeſzik: törvény ſzolgáltatſsék, *és itéltetſsék*, vagy halálra vagy ſzám-ki-vetésre, vagy jószágában való büntetésre, vagy fogságra.

27 Aldott a' mi atyáinknak URa Iſtene, ki illyen dolgot indított a' Király' ſzivében, hogy ditsöitené az URnak Házát, melly vagyon Jérusálemben.

28 Es irgalmaſságát terjeſztette én reám a' Király elött, és az ö tanátsoſi elött, és a' Királynak minden hatalmas fejedelmi elött. En azért megerösíttetvén az én URamnak Iſtenemnek rajtam való keze által, Izraelböl Fö-embereket válogaték, hogy fel-jönének velem.

VIII. RESZ.

Eſdrás úti-társai, és az ajándékok, mellyeket vittek Jérusálembe.

1 EZek pedig az ö attyaiknak Fejedelmi, és nemzetség ſzerint való eredetek azoknak, kik fel-jöttenek velem, Artaxerxes Király' birodalmának idején, Babilóniából.

2 Fineásnak fiai közzül Gerſon: Itamárnak fiai közzül, Dániel: Dávidnak fiai közzül, Hattus:

3 Sekániának fiai közzül, ki Paróſnak fia vala, Zakáriás; és ö véle ſzámláltatának nemzetség ſzerint más-félſzáz férjfiak.

4 Pahát-moáb' fiai közzül Eljoénai, Zérahjának fia; és ö véle két-ſzáz férjfiak.

5 Sekánjának fiai közzül, a' Jáháziel' fia; és ö véle három-ſzáz férjfiak.

6 Adin' fiai közzül Ebed, Jónatán fia; és ö véle ötven férjfiak.

7 Elámnak fiai közzül Eſaiás, Atáliának fia; és ö véle hetven férjfiak.

8 Sefátia' fiai közzül Zebádia, Mikáelnek fia; és ö véle nyóltzvan férjfiak.

9. Joáb' fiai közzül Obádia, a' Jéhiel' fia, és ö véle két-ſzáz tizennyóltz férjfiak.

10 Selómitnak fiai közzül a' Jóſif-

ja' fia; és ö véle ſzáz hatvan férjfiak.
11 Bébai' fiai közzül Zakariás, a' Bébai fia; és ö véle huſzon-nyóltz férjfiak.
12 Azgádnak fiai közzül Johanán, Katánnak fia; és ö véle ſzáz tíz férjfiak.
13 Adonikámnak utólsó fiai közzül, kiknek nevek ím-ezek: Elifélet, Jéhiel és Semája; és ö vélek hatvan férjfiak.
14 Bigvainak fiai közzül Utai és Zábud; és ö vélek hetven ferjfiak.
15 Mikor pedig gyüjtöttem vólna öket a' folyó-viz mellé, melly foly Ahavába, és három nap ott lettünk vólna: meg-nézém jól a' népet és a' Papokat; de a' Lévi' fiai közzül nem találék ſenkit ott.
16 El-küldém annak-okáért Eliézert, Arielt, Semáját, Elnátánt, Járibot, Elnatánt, Nátánt, Zakariáſt és Meſullámot, kik Fö-emberek *valának*; és Jojáribot, és Elnátánt, kik tudós eſzes emberek *valának*.
17 Es parantsolatot adék nékiek, hogy mennének Iddóhoz, ki fö vala a' Kaſifja nevü helyben; és meg-tanítám ſzá, mit ſzóllanának Iddónak és az ö attya-fiának Nétinimnek a' Kaſifja nevü helyben, hogy ſzolgákat hoznának minékünk a' mi Iſtenünknek Házához.
18 Hozának annak-okáért a' mi Iſtenünknek rajtunk való jó akaratja ſzerint egy értelmes embert a' Máchli' fiai közzül, ki Lévi' fia, ki Izrael' fia *vala*: tudni-illik Serébiát, fiaival egybe, és tizen-nyóltz attya-fiait,
19 Es Hásábiát és ö véle Eſaiáſt a' Mérári'* fiai közzül, attya-fiaival és húſz fiaival egyetemben.
* 1 *Krón.* 6: 1.
20 A' Nétinéuſok* közzül pedig, kiket Dávid rendelt vala és a' Fejedelmek a' Léviták ſzolgálatiokra, két-ſzáz húſz Nétinéuſokat, kik mind neveiken neveztetnek vala. **Joſ.* 9:23.
21 Akkor böjtöt hirdeték ott az Aháva folyó-viz mellett, hogy meg-fanyargatnók magunkat a' mi Iſtenünk előtt, és hogy igaz útat kérnénk tőle magunknak, a' mi apró magzatinknak és minden marháinknak;
22 Mert ſzégyenlettem vala kérnem a' Királytól ſereget és lovagokat, kik óltalmaznának minket a' mi ellenségink ellen ez útban; mert ezt mondottuk vala a' Királynak: A mi Iſtenünknek keze vagyon mind azokon, kik kereſik ötet jó *ſzívből*; az ö ereje pedig és boſzſzú-állásamind azokon, kik el-hagyják ötet.
23 Böjtölénk annak-okáért és könyörgénk ez-ért a' mi Iſtenünknek; és engedelmes lön mi hozzánk.
24 Külön válaſzték pedig a' Papi Fejedelmek közzül tizen-kettőt, Serebját, Hasábiát, és ö vélek az ö attyok-fiai közzül tízet.
25 Es adám nékik mértek ſzerínt az ezüſtöt és aranyat, és az edényeket, mellyeket a' Király az ö Tanátsoſival és Fejedelmivel egyetemben, és az egeſz Izrael, kik találtattanak vala, adtanak a' mi Iſtenünk' Háza' ſzükségére.
26 Adék, *mondom*, kezekbe hat-ſzáz tálentom ezüſtöt, és ötvent: és ſzáz tálentom érö ezüſt mivet: és ſzáz tálentom aranyat;
27 Es húſz arany roſtélyokat, mellyek ezer drakmát érnek vala: és a' jó féle arany ſzínü rézből tsinált edényeket kettőt, mellyek olly beſsékek mint az arany.
28 Es mondék nékik: Ti az URnak ſzentei *vagytok*, és az edények-is ſzentek: és ez az arany és ezüſt ſzabad jó akaratból adatott ajándék a' ti atyáitok' URának Iſtenének.
29 Vigyázzatok és meg-örizzétek, míg mérték ſzerint *kézbe* adjátok a' Papi Fejedelmek, Léviták, és az Izrael' nemzetségeinek Fejedelmi előtt Jérusálemben, az UR' Házának kamaráiban.
30 Sel-fogadák azért azok a' Papok és Léviták az ezüſtnek, aranynak, és edényeknek terhét, hogy fel-hoznák Jérusálembe a' mi Iſtenünknek Házához.
31 El-indúlánk pedig az Aháva folyó-viz mellől az elsö hónak tizen-kettödik *napján*, hogy mennénk Jérusálembe: és a' mi Iſtenünknek keze vólt rajtunk, és meg óltalmazott minket a' mi ellenségünknek és utánnunk leſelkedőnek kezéből ez úton.
32 Végre jutánk Jérusálembe, és lönk ott harmad napig.
33 Negyed nap pedig meg-mérve adák az ezüſtöt és aranyat, és az edényeket a' mi Iſtenünknek Házában, az Urías Pap' fiának Meremótnak kezéhez, kivel vala Eleázár a' Fineás' fia: azokkal pedig vala Józabád a' Jéſua' fia, és Noádja, Binnui Lévitának fia.
34 A' mint mindenek ſzám ſzerínt, és mérték ſzerint *adattattak vala*: és Ugyan akkor mind azt a' mértéket be-irák.
35 Továbbá a' kik meg-jöttenek vala a' fogsából, a' rabságnak fiai, égö áldozatokat tönek az Izrael' Iſtenének; tizen-két tulkokat az egéſz Izrael-ért, kilentzven-hat koſokat, hetven-hét bárányokat, bün-ért való áldozatra tizen-ket ketske-bakokat, mind ezeket égö áldozatúl az URnak.
36 Es meg-adák a' Király' parantsolatit a' Király' Vitézinek és Tiſztartóinak, *kik valának* túl a' vizen, és nagy

jó

jó akarattal lönek a' néphez, és az Isten' Házához.

IX. RESZ.

Esdrás könyörög Istennek a' nép' bünéért.

1 MInek-utánna pedig ezeket el-végezték vólna, jövének hozzám a' Fö-emberek, és mondának: Az Izraelnek népe, a' Papok és a' Léviták, nem válaſztották-el magokat a' földnek népeitöl, hanem a' Kananéuſoknak, Hittéuſoknak, Perizéuſoknak, Jebuséuſoknak, Ammónitáknak, Moábitáknak, Egyiptombélieknek, és az Emoréuſoknak útálatos vétkekben *egyenlőképpen részesültenek*;

2 Mert azoknak leányi közzül vettenek **feleségeket* magoknak és az ö fiaiknak, és meg-elegyedett a' ſzent mag a' földnek népeivel: és ebben a' vétekben elsök vóltanak a' Fejedelmek és Fö-emberek. * *Neh.* 13: 23.

3 Mélly ſzót mihelyt hallék: ſzaggatni kézdem alsó és felsö ruhámat, és ſzaggatni kezdém hajamat és ſzakállomat, és le-ülék * keſeregve.

* *Nehem.* 1: 4.

4 Hozzám gyülének azért mindnyájan, kik félik vala az Izrael' Istenének ſzavát, a' rabságból meg-jött ſokaságnak vétkek-ért: én pedig nagy keſervesen vesztegülök vala mind az eſtvéli áldozatig.

5 Az eſtvéli * áldozatkor pedig felkelék az én gyötrelmemböl, minek-utánna meg-ſzaggattam vólna mind alsó mind felsö ruhámat; és térdeimre eſvén, ki-terjeſztém kezeimet az én URamhoz Istenemhez,

* 2 *Móſ.* 29: 38-41.

6 Es mondék: En Istenem, ſzégyenlem és álltallom fel-emelni, én Istenem, az én ortzámat te elödbe; mert a' mi álnokságink fellyül haladtak fejünk * felett, és a' mi vétkeink mind az égig nevekedtek! * *Sólt.* 38: 5.

7 A' mi atyáinknak idejektöl fogva, nagy vétekben vóltunk mind e'mái napig: és a' mi álnokságink-ért adattattunk vala mi *, a' mi Királyink, és a' mi Papink, a' földi Királyoknak kezekbe, fegyverre, rabságra, ragadományra, és ortza pirulásra; mint e' mái nap *bizonyság arról.*

* 2 *Krón.* 36: 12-21.

8 Mostan pedig nem ſok ideje, hogy a' mi URunk Istenünk mi rajtunk könyörült, hogy minékünk hagyna maradékot, és *valami* ſzeget adna nékünk az ö ſzent helyén, hogy így megvilágosítaná a' mi ſzemeinket a' mi Istenünk, és adna nékünk egy kevés ideig való életet a' mi rabságunk * után. * *Sólt.* 136: 3. 4.

9 Jóllehet ſzolgák vagyunk: de a' mi rabságunkban el nem hagyott minket a' mi Istenünk, hanem irgalmaſságát meg-mútatá rajtunk a' Perſiának Királyai előtt, hogy élnünk hagyna minékünk, hogy fel-emeljük a' mi Istenünknek Házát, és meg-épitsük annak puſztaságit, és adna minékünk bátorságos lakáſt Júdeában és Jérusálemben.

10 Mostan azért mit mondjunk, óh mi édes Istenünk, mind ezek után? Mert el-hagytuk a' te parantsolatidat,

11 Mellyeket parantsoltál a' te ſzolgaid a' Próféták által, mondván: A' föld, mellyre bé-mentek, hogy birjátok azt, tiſztátalan * föld, a' föld' népeinek tiſztátalanságoktól: azoknak útálatoſságok miatt, mellyekkel bé-töltötték azt tellyeſséggel az ö undokságokkal. * 3 *Móſ.* 18: 25. 27.

12 Annak-okáért mostan a' ti leányitokat ne adjátok * az ö fiaiknak, és az ö leányikat ne vegyétek a' ti fiaitoknak, és ne keresétek az ö barátságokat, ſem javokat ſoha: hogy megerösítteſſetek; és egyétek a' földnek javait, és örökösképpen ad-hagyátok azt a' ti fiaitoknak birni mind örökké.

* 5 *Móſ.* 7: 2. 3.

13 Minek-utánna pedig mind ezek eſtek mi rajtunk a' mi gonoſz tselekedetink-ért, és a' mi nagy vétkünk-ért: (holott te mi Istenünk lévén kedvezétel minékünk, hogy a' mi büneink el ne nyomnának minket; söt inkább adtál nékünk ſzabadúlást.)

14 Nemde hátra térünké a' te parantsolatidnak rontására, és ez útálatos népekkel való ſógorságra? Avagy nem haragudnálé mi reánk mind addig, míg meg-eméſztetnénk, úgy hogy ſenki *közzülünk* meg ne maradna és el ne ſzaladna?

15 Izraelnek URa Istene, igaz vagy te: mindazáltal meg-maradtunk, mint e' mái nap *bizonyitja.* Imé jelen vagyunk mi te elötted a' mi büneinkben: és nem lehet mi tölünk, hogy meg-állhaſſunk ez-ért te elötted!

X. RESZ.

A' Pogányok közzül vett feleségek elbotsáttatnak: kik vóltak abban részesek, meg-neveztetnek.

1 MIkor pedig imádkoznék Esdrás, és valláſt tenne * ſirva, és leborúlván fekünék az Istennek Háza elött: gyülekezének ö hozzá az Izrael' közzül férjfiak, aſzſzonyi-állatok és gyermekek igen nagy sereggel: és minek-utánna ſok ſiráſt tett vólna ott a' nép, *r. 9: 3.

2 Annak-utánna ſzólla Sekánia, Jéhielnek fia, ki az Elám' fiai közzül való vala, és monda Esdrásnak: Mi vétkeztünk a' mi Istenünk ellen, hogy

idegen feleségeket vettünk magunknak a' föld' népei közzül: de mindazáltal jó 'reménysége vagyon erröl az Izraelnek.

3 Mostan annak-okáért vessünk frigyet a' mi Istenünkkel, hogy el-hányjuk tölünk mind azokat az afszonyiállatokat, 's mind azokat, kik ö tölök születtenek, az URnak akaratja szerint, és azoknak a' *férjfiaknak akaratjok szerint*, kik félik a' mi Istenünknek parantsolatját: és az ö törvénye szerint * légyen. * 5 *Mós.* 7: 3.

4 Kelj-fel; mert te reád néz ez a' dolog, és mi veled léfzünk: erösítsd-meg magadat, és láfs hozzá e' *dologhoz*.

5 Fel-kele annak-okáért Esdrás, és meg-esküté a' Papoknak és Lévitáknak Fejedelmit, és mind az egéfz Izraelt, hogy e' befzéd szerint tselekednének; és meg-esküvének.

6 Fel-kele, *mondom*, Esdrás az Isten' Háza elöl, és bé-méne a' Jóhanánnak, Eliáfib' fiának ágyas-házába: beméne oda, kenyeret nem évék, fem vizet nem ivék, hanem fir vala kefervefen a' rabságból haza jött népnek vétkei-ért.

7 Es meg-kiáltaták Júdeában és Jérusálemben, minden rabságból haza jötteknek: Hogy Jérusálembe gyülnének.

8 Valaki pedig harmad napig oda nem menne, a' Fejedelmeknek és Véneknek tanátsok szerint: minden jószága el-veſzne annak, és ö maga kivettetnék a' rabságból haza jötteknek gyülekezetekböl.

9 Öfzve-gyülének azért a' Júdának és Benjáminnak minden férjfiai Jérusálembe a' három nap alatt, a' hónak hufzadik *napján*, *melly* kilentzedik *hó vala*; és az egéfz nép le-üle az Isten' Házának piatzán, rettegvén e' dologért, és az esök * miatt. *1*Sám.* 12: 18.

10 Akkor fel-kele Esdrás Pap, és monda nékik: Ti felette igen vétkeztetek, hogy idegen nemzetségekböl vettetek * feleségeket magatoknak, hogy ezzel többítenétek az Izraelnek vétkét. * 5 *Mós.* 7: 3.

11 Annak-okáért mostan tégyetek valláſt a' ti atyáitoknak URának Istenének elötte, és tselekedjetek az ö akaratja szerint, és fzakadjatok-el a' földnek népeitöl, és az idegen nemzetségekböl vett feleségetektöl.

12 Es felele az egéfz Gyülekezet, és monda fel-fzóval: Akképpen kell nékünk tselekednünk, a' te befzéded fzerint:

13 De a' nép igen fok, és esös idö vagyon, kivül nem áll-hatnak: annak-felette e' nem tsak egy napi, fem két napi dolog; mert fokan vagyunk, kik vétkeztünk ebben.

14 Rendeltefsenek Fejedelmek az egéfz Gyülekezetben, és valaki léfzen a' mi városinkban, ki idegen feleséget vett magának, bizonyos idöben jöjjön-elö, és légyenek vélek a' városnak Vénei és Birái mind addig, míg el-fordítjuk a' mi Istenünknek azért való búſúlásának haragját.

15 Annak-oká-ért Jónatán, Afahelnek fia, és Jahafia a' Tikva' fia, válaſztatának erre, kiket Mefullám és Sabbétai Léviták meg-segítének.

16 Es ekképpen tselekedének a' rabságból haza jöttek; és külön-külön állattatának, Esdrás Pap és a' tselédeknek Fö-Fö-emberi az ö attyaiknak házok fzerint, kik mindnyájan neveken neveztettek vala: és le-ülének a' tizedik hónak elsö napján, hogy e' dolog felöl értekeznének.

17 El-végezék pedig ezt a' dolgot minden férjfiak között, a' kik idegen feleséget vettenek vala magoknak, az elsö hónak elsö napjáig.

18 Es találtatának a' Papok' fiai közzül, kik idegen feleségeket vettenek vala magoknak: Jéſúának a' Jósadák' fiának, és az ö attya-fiainak fiai közzül, Maaséja, Eliézer, Járib, és Gedálja.

19 Es kezeket adák, hogy el-üznék az ö feleségeiket; és hogy vétkeztenek vala; az ö bünöknek el-törlésé-ért *áldoznak* vala kofſal a' nyáj közzül.

20 Immérnek fiai közzül, Hanáni és Zebádia.

21 Hárimnak fiai közzül, Maaséja, Elija, és Semája, és Jéhiel, és Uzzia.

22 Páshúrnak fiai közzül, Eljoénai Maaséja, Ifmael, Nétanéel, Józabád, és Elása.

23 Es a' Léviták közzül: Józabád, Simei, Kélája, (ez a' Kélita) Petáhja, Júda és Eliézer.

24 Az Enekefek közzül pedig Eliáfib; az ajtón-állók közzül, Sallum, Télem és Uri.

25 Es az Izrael közzül; Párosnak fiai közzül: Rámja, Jézia, Málkija, Mijámin, Eleázár, Málkija és Benája;

26 Elám' fiai közzül pedig: Mattánia, Zakária, Jéhiel, Abdi, Jéremót, és Elija;

27 Zattú' fiai közzül: Eljoénai, Eliáfib, Mattánia, Jéremót, Zabád és Aziza;

28 Tóvabbá a' Bébai' fiai közzül: Jóhanán, Hanánia, Zabbai és Atlai;

29 Báni' fiai közzül: Mefullám, Malluk, Adáia, Jáfub, Seál, Jéramót.

30 Pahát-Moáb' fiai közzül: Adna, Kélál, Benája, Maaséja, Mattánia, Béfaléel, Binnui és Manaſsé;

31 Hárim' fiai közzül: Eliézer, Ilija, Málkija, Semája, Siméon,

32 Benjámin, Malluk, Semárja;

33 Ha-

33 Háſum' fiai közzül : Mattènai, Mattátta, Zabád, Elifélet, Jerémai, Manaſsé, Simei ;
34 Báni' fiai közzül : Maádai, Amrám és Uel,
35 Benája, Bedéja, Kéluhu,
36 Vánja, Méremót, Eliáſib,
37 Mattánia, Mattènai, Jaáſau,
38 Báni, Binnui, Simei,
39 Selémia, Nátán, Adája,
40 Maknadbai, Sáſai, Sárai,
41 Azárel, Selémia, Semárja,
42 Sallum, Amária, Józef ;
43 Nébó' fiai közzül : Jéhiel, Mattitja, Zabád, Zébina, Jaddán, Jóel, Benája.
44 Mind ezek idegen feleségeket vettenek vala magoknak ; és valának ezek közzül *némellyek*, kiknek feleségeiktől gyermekek lettek vala.

NEHEMIAS' KÖNYVE.

Mellyben meg-írattatik a' Jérusálem' városának meg-épülése, a' fogságból haza ment népnek meg-jobbulása, és az Iſteni tiſzteletnek helyére állatása. Melly bé-foglal úgy-mint hetven eſztendőt, a' Dárius Longi-mánusnak huſzadik eſztendejétől fogva, mind az utólsó Dáriusnak birodalmáig.

I. RESZ.

Néhémiás böjtöl, és könyörög az Iſtennek, hogy a' népnek meg-kegyelmezzen.

1 NEhémiásnak Hakália' fiának beſzédi. Es lön a' Kislév nevü hóban, huſzadik eſztendöben : valék én a' Susán' * várában, * *Eſt.* 1 : 2.
2 Es jöve hozzám Hanáni, egy az én atyám-fiai közzül, ö véle együtt Júdeából való *némelly* férjfiak, kiktöl tudakozám a' fogságból meg-ſzabadúltt maradék Sidók felöl, és Jérusálem felöl.
3 Es mondának énnékem : A' fogságból meg-ſzabadúltt maradék *Sidók* ott abban a' tartományban, nagy * nyomorúságban és gyalázatban *vagynak* : annak-felette a' Jérusálemnek kö-fala el-rontatott, és az ö kapui tüz miatt meg-égtenek. * *Eſd.* 4 : 23.
4 Minek-utánna pedig meg-hallám e' beſzédeket: le-ülék és ſirék, és * kesérgék *egy-néhány* napokon, böjtölék annak-felette és imádkozám a' mennynek Iſtenének, * *Eſd.* 9 : 3.
5 Es mondék : Kérlek URam, mennynek Iſtene ! erös, * nagy és rettenetes Iſten, ki meg-tartod fogadáſodat és † irgalmaſságodat a' téged' ſzeretöknek, és a' te parantsolatidat megtartóknak. * *Dán.* 9 : 4.
† 2 *Móſ.* 20 : 6. 34 : 7.
6 Légyen, kérlek, figyelmetes a' te füled, és a' te ſzemeid nyiljanak-meg, hogy hallgaſd-meg a' te ſzolgádnak könyörgését, mellyel moſt én éjjel és nappal könyörgök te elötted az Iſrael' fiai-ért a' te ſzolgaid-ért ; mert vallaſt téſzek az Iſrael' fiainak vétkeikröl, hogy vétkeztünk te ellened, én-is vétkeztem az én atyám' házával egybe!
7 Felette igen vétkeztünk te ellened, és meg nem öriztük a' te parantsolatidat, és rendeléſidet, és törvényidet, mellyeket parantsoltál a' te ſzolgád által, Móſes által.
8 Emlékezzél-meg, kérlek, a' te fogadáſodról, mellyet tettél a' te ſzolgádnak Móſesnek általa, mondván : Ti vétkeztek én ellenem, én pedig * elſzélefztlek titeket *ſok* népek' közibe ;
* 5 *Móſ.* 4 : 25-27.
9 Mikor pedig meg-téréndetek én hozzám, és meg-öriznéditek az én parantsolatimat, és a' ſzerint tselekedéndetek : ha az égnek utólsó ſzélire ki-üzetnétek-is, onnét-is * öſzve-gyüjtlek titeket, és bé-ſzállítlak a' helybe, mellyet rendeltem, hogy ott helyheztetſſem az én nevemet.
* 5 *Móſ.* 30 : 4. 5.
10 Ezek pedig te ſzolgaid és te néped, kiket meg-ſzabadítottál * a' te nagy erödnek általa, és a' te erös kezednek általa. * *Eſd.* 1 : 2-7. 2 : 1.
11 Kérlek URam, kérlek figyelmezzék a' te füled a' te ſzolgádnak könyörgésére, és a' te ſzolgaidnak könyörgéſekre, kik kívánják félni a' te nevedet, és adj, kérlek, a' te ſzolgádnak ma jó elö-menetelt, hogy nyerjen * kegyelmet ama' férjfiú elött.
* *r.* 2 : 5. 6.

II. RESZ.

Néhémiás a' Királytól levelet vévén a' Jérusálemi keritésnek építéséhez fog.

1 ÉN pedig a' Királynak pohárnakja valék, és lön a' Nisán nevü hóban, az Artaxerxes Királynak huſzadik eſztendejében, mikor a' *Király'* eleibe bort *kellene vinnem*, fel-vivén a' bort, adám a' Királynak : Nem vóltam pedig ö elötte az elött ollyan * ſzomorú. * *r.* 1 : 4.
2 Monda azért énnékem a' Király : Miért ſzomorú a' te ortzád, holott beteg nem vagy ? Nem egyéb ez, hanem a' te ſzivedben való gonoſz : es felette igen meg-félemlém.
3 Akkor mondék a' Királynak : Eljen örökké a' Király ! miért nem vólna ſzomorú az én ortzám, ha az a' vá-

város, mellyben az én atyámnak koporsóik *vagynak*, el-pufztírtatott, és annak kapui tüz miatt meg-emésztettek?

4 Es monda nékem a' Király: Mi dolgot kívánfz? Akkor könyörgék * a' mennyek Iſtenének, * *r.* 1: 11.

5 Es mondék a' Királynak: Ha jónak tettzik a' Királynak, és ha kedves te elötted a' te fzolgád: *kívánom*, hogy botsáfs engemet Sidó országba, az én atyáimnak temetö-helyeknek városába, hogy újonnan építsem meg azt.

6 Monda nékem a' Király: (a' Királyné aſzfzony-is pedig együtt ül vala véle,) Meddig lélzen a' te járálod, és mikorra jözz-vifzfza? Es tettzék a' Királynak, és el-botsáta engemet, minek-utánna néki bizonyos idöt mondottam vólna.

7 Akkor mondék a' Királynak: Ha jónak tettzik a' Királynak: adjanak levelet énnékem az *Iró-deákok* a' tartománynak Tifzt-tartóihoz, melly vagyon a' folyó-vizen túl; hogy általbotsáfsanak engem' mind addig, míg Júdeát érem.

8 Es adjanak levelet Aſáfnak a' Király' erdeje' Iſpánjának, hogy adjon gerendáknak való fákat a' háznak kapúinak meg-építésére, melly a' Templom mellett vagyon, és a' városnak falainak, és a' háznak, mellyben lakjam. Es meg-adá *mind* ezeket nékem a' Király, az én Iſtenemnek hozzám való jó akaratja fzerint.

9 Es menék a' vizen túl való tartománynak Tifzt-tartóihoz, és meg-adám nékiek a' Király' levelét: botsátott vala pedig én velem a' Király Fö-embereket a' feregböl, és lovagokat;

10 Mikor pedig a' Hórónitbéli * Sanballát, és Tóbiás, ki az Ammon' nemzetségéböl való fzolga vala, meghallották vólna ezt: femmiképpen nékiek nem tettzék ez, hogy valaki jött vólna, ki az Izrael' fiainak javokra igyekeznék. * *v.* 19. *r.* 4: 1-3.

11 Azután juték Jérusálembe, holott lévék harmad napig.

12 Fel-kelék pedig én éjtfzaka, és egy-néhány férjfiak velem egyetembe; és meg nem jelentém fenkinek, mit indított vólna az én Iſtenem az én fzívemben, hogy tselekedném Jérusálemmel: nem vala pedig femmi barmom egyéb én velem, hanem a' mellyen ülök vala.

13 Es ki-menék a' völgynek kapuján éjjel, a' laſsan folyó *Siloahnak* patakja felé, és a' ganéj kapu felé; és meg-látogatám Jérusálemnek kö-falait, mellyek el-rontattak vala, és kapuit, mellyek a' tüznek miatta meg-emésztettek vala.

14 Azután által-menék a' forrásnak kapujára, és a' Király' halas-tójára, holott nem vala helye az alattam való baromnak járásának.

15 Fel-menék azért éjjel a' patakon, és meg-nézegetém a' kö-falt: ezeknek utánna vifzfza-térék a' völgynek kapujára, és a' fzállásra menék.

16 A' Fö-emberek pedig nem tudják vala, hova mentem vólna, és mit mivelnék; mert fem a' Sidóknak, fem a' Papoknak, fem a' Fö-embereknek és Hadnagyoknak, fem a' munkálók' pallérinak ez ideig femmit nem jelentettem vala.

17 Mondék annak-oká-ért nékiek: Ti magatok látjátok, melly nagy nyavalyában vagyunk; mert Jérusálem el-pufztúlt, és annak kapui tüzzel meg-égettettek: jertek, építsük-meg Jérusálemnek kö-falait, hogy ne légyünk ezután gyalázatoſok.

18 Meg-jelentém pedig nékik, az én Iſtenemnek hozzám való jó akaratját, és a' Királynak beſzédit-is, mellyeket fzóllot vala nékem; annak-oká-ért mondának: Keljünk-fel és építsük-meg. Es meg-erösíték magokat e' jóban.

19 Mikor pedig meg-hallotta vólna a' Horónitbéli Sanballát, * és Tóbiás az Ammon' nemzetségéből való fzolga, és az Arabiabéli Gésem: tsúfolnak vala és meg-utálnak vala minket, mondván: Mitsoda ez, a' mit mivelsz? Avagy a' Király ellen akartoké támadni? * *v.* 10. *r.* 6: 1.

20 Kiknek felelék és mondék: A' mennynek Iſtene ád minékünk jó elömenetelt, és mi, kik ö fzolgai vagyunk, fel-kelvén építünk; tinéktek pedig femmi közötök és igaſságotok nintsen, fem emlékezetetek Jérusálemben.

III. RESZ.

Meg-írattatnak azoknak neveik, kik a' Jérusálem kö-falait meg-építették.

1 EZeknek-utánna fel-kele a' Papoknak Fejedelme Eliáſib, és az ö attya-fiai a' Papok, és meg-építék a' barmok' kapuját: ök kéfzíték azt el, és fel-állaták annak ajtait mind a' Méah' tornyáig, és a' Hananéel' tornyáig.

2 Es ö mellette építének a' Jérikóbéliek: és azok mellett építe Zakkur az Imri' fia.

3 A' halaknak kapuját pedig megépíték a' Haſénáa' fiai: ök gerendázák azt meg, és ök állaták-fel annak ajtait, lakatjaikkal és zárjaikkal együtt.

4 Ö mellettek pedig építe Meremót, Uriásnak fia, *melly Uriás* Hakkós' fia vala; ö mellette építe Mésullám, Berekiásnak fia, ki Meſezabelnek fia vala: ö mellette építe Sádok, Baanának fia.

5 Kik

5 Kik mellet építének a' Tékóabéliek: de a' kik ezek közzül nagy emberek valának, nem vévék-fel az ö URok' Házának építésének munkáját.

6 A' régi kaput pedig meg-építék Jójada, Paseáhnak fia, és Mésullám, Bésódiának fia; ök gerendázák-bé azt, és fel-állaták annak ajtait, lakatjaikkal, zárjaikkal egybe.

7 Öt mellettek épite a' Gibeonból való Melátja és a' Meronótból való Jádon: a' Gibeonnak pedig és Mispánk lakosi *építének* a' vizen innen való Fejedelemnek palotájáig.

8 Azok mellett épite Uzziel Harhajának fia az ötvösökkel: ö mellette épite Hanánia, Harakkáhim' fia; és meg-erösíték Jérusálemet mind a' fzéles kö-falig.

9 Továbbá ö mellettek épite Refája, Húrnak fia, ki a' Jérusálemhez tartozó tartománynak felének Fejedelme vala.

10 Es ö mellettek épite Jedája, Hárumáfnak fia, az ö házá ellenébe, ö mellette épite Hattus a' Hasabnéja' fia.

11 A' máfik réfzt épité Málkija, Hárimnak fia, és Háfub, Pahát-Moáb' fia, mind a' kementzéknek tornyával egybe.

12 E' mellet épite Sallum, Halohefnek fia, ki Fejedelme * vala a' Jérusálemhez tartozó tartománynak felének; ö és az ö leányi. * *v.* 9.

13 A' völgynek kapuját épité Hánun, és Zánoáhnak lakói; ök építék azt meg, és ajtókat tsinálának reája, lakatokat és zárokat: és a' kö-falban ezer finget, mind a' ganéj kapuig.

14 A' ganéj kaput pedig épité-meg Málkija, Rékáb' fia, a' Beth-Kérem tartományának Fejedelme; ö építé-meg azt, és ajtókat tsinála reája, lakatokat és zárokat.

15 A' forrásnak kapuját meg-épité Sallum a' Kolhózé' fia, ki Mispa' tartományának Fejedelme vala; ö építé-meg azt, és ö héjazá-bé, és ajtókat-is tsinála reája, lakatokat és zárokat: a' Siloah halas-tónak falát-is, a' Király' kertétől fogva mind a' gráditsig, mellyen a' Dávid' városából alá jönek.

16 Ö mellette épite Néhémiás, Azbuk' fia, a' Bethfur' tartományának felének Fejedelme, mind a' Dávid' koporsójának ellenébe való helyig, és mind ama' fzépen tsinált halastóig, és mind az erös vitézeknek házokig.

17 E' mellett építének a' Léviták: Réhum, Báni' fia; ki mellett épite Hasábia, a' Kéhila' tartományának felének Fejedelme, az ö tartományának lakosival egybe.

18 Ö utánna építének az ö attyokfiai; Bávai a' Hénadád' fia, a' Kéhila' tartományának felének Fejedelme.

19 Epite pedig ö mellette Eser, Jésuának fia, Mispának Fejedelme, más réfzt, a' fzegeleten való fegyveres háznak fel-menetelinek ellenébe.

20 Ö utánna fel-indúla Báruk, Zakkainak fia, és más réfzt épite, attól a' fzegelettől fogva, az Eliásibnak a' nagy Papnak házának ajtajáig.

21 Ö utánna Méremót, Uriásnak fia, ki Hakkúsnak fia vala, más réfzt épite, az Eliásib' ajtajától fogva, mind az Eliásib' házának végéig.

22 Ki utánna építének a' Papok, a' mezöségnek férfiai.

23 Ez után épite Benjámin, és Háfub az ö házának ellenébe: ki után épite Azárias, Maaseájának fia, ki Ananiásnak fia vala, az ö házánál.

24 Ö utánna Binnui, Hénadádnak fia, épite más réfzt, az Azáriásnak házától fogva, mind a' fzegeletig, mind a' fzegeletig mondom.

25 Palál az Uzai' fia *épite* a' fzegeletnek és a' magas toronynak ellenébe, a' Királynak felsö házától fogva, melly a' tömlötz'* pitvarának mellette vagyon: és ö utánna *épite* Pédája, Párósnak fia. * *Jer.* 32: 2.

26 A' Nétinéusok * pedig laknak vala a' várban mind addig a' helyig, melly vagyon a' vizeknek kapujának ellenébe Nap-kelet felöl, és a' magas toronynak ellenébe. * *v.* 31. *Jósf.* 9: 23.

27 Ö utánna építének a' Tékoabéliek * más réfzt, a' helytöl fogva, melly vagyon a' magas torony' ellenébe, mind a' várnak faláig. * *v.* 5.

28 A' lovaknak kapuján fellyül építének a' Papok, ki-ki az ö házának ellenébe.

29 Ö utánnok épite Sádok, Immérnek fiai, az ö házának ellenébe: ez után épite Semája, Sekániásnak fia, ki a' Nap-keleti kapunak örizöje vala.

30 Ö utánna épite Hanániás, Selemiásnak fia, és Hánun, Salófnak hatodik fia, más réfzt. Ö utánna épite Mésullám, Berekiásnak fia, az ö háza' ellenébe.

31 Ö utánna épite Málkijah ötvösnek fia, mind a' Nétinéusoknak * és kereskedöknek házokig, a' törvény tévö ház' kapujának ellenébe, mind a' fzegeletnek hágójáig. * *v.* 26.

32 A' fzegeletnek hágójának pedig és a' barmoknak kapujának közötte, építének az ötvösök és a' kereskedö emberek.

IV. RESZ.

A' Sidók égyik kezekben fegyvert tartnak, másikkal munkálkodnak.

1 LÖn pedig, mikor meg-hallotta vólna Sanballát, * hogy a' kö-falt épitenök: felette igen meg-haragudnék és boszszonkodnék, és a' Sidókat meg-tsúfolná; * *r.* 2: 10. 19.

2 Mert *így* szóll vala az ö rokonsági elött, és a' Samariabéli sokaság elött, és *ezt* mondja vala: Vallyon mit mivelnek e' nyomorúlt Sidók? Vallyon meg-engediké ezt önékik? Vallyon aldoznánaké ezek? Avagy el-végez-hetnéké ezt most? Avagy meg-elevenít-hetnéké a' köveket a' romlásból, minek-utánna azok meg-égtenek.

3 Az Ammon' nemzetségéböl való Tóbiás pedig ö mellette *állván*, monda: Akár-mint építsenek, ha a' róka fel-hág reája, el-rontja az ö kö-falokat.

4 Halld-meg, óh mi Istenünk, hogy mi útálatosok vagyunk, és fordítsad az ö gyalázatjokat az ö fejekre; és adjad öket prédára a' rabságnak földében.

5 Es el ne fedezd az ö hamisságokat, és az ö bünök a' te ortzád elöl el ne töröltessék; mert tégedet boszszontottak az építökben.

6 Es illyen módon meg-építök a' kö-falt, annyira hogy az egész fal a' feléig meg-épülne; mert a' kösségnek kedve vala az építéshez.

7 Mikor pedig meg-hallotta vólna Sanballát és Tóbiás, az Arabiabéliek, az Ammóniták, és az Asdodéusok, hogy meg-jobbíttattak vólna Jérusálemnek kö-falai, és az el-rontott *kö-falak* öszve kezdtek vólna ragasztatni: fel-gerjedének felette igen nagy haraggal.

8 Öszve-esküvének azért mindnyájan egyenlö akarattal, hogy Jérusálemet meg-ostromlanák, és nékiek gondot adnának.

9 Akkor imádkozánk a' mi Istenünknek, és strását állatánk ö ellenek éjjel és nappal, mivelhogy ö tölök félnénk.

10 Mert ezt mondják vala a' Sidók: Meg-fogyatkozott erejek a' tereh hordóknak, és *még* sok föld *vagyon*, mi pedig eröt nem vehetnénk *az ellenségen*, ha *mindnyájan* a' falt építenök;

11 Annak-felette ezt mondották a' mi ellenségink: Ingyen se tudják, se ne lássák, míg közikbe bé-mégyünk, hogy meg-öljük öket, vagy el-hagyassuk vélek a' munkát.

12 Mikor pedig *mi hozzánk* jöttek vólna a' Sidók, a' kik ö köztök laknak vala, és minékünk ezt tiz-szer-is meg-mondották vólna: Minden helyeken *meg-óltalmazzátok magatokat*, a' mellyeken mi hozzánk jöhetnétek;

13 Helyhezteték azért az erötlenebb helyekre a' kö-fal megé, a' köves helyekre *örizöket*; annak-felette a' népet el-rendelém minden házanként fegyverekkel, dárdájokkal, és kéz-ívekkel,

14 Es mikor fel-kelvén meg-tzirkáltam vólna öket, mondék a' Fö-embereknek, a' Fejedelmeknek, és a' több kösségnek: Ne féljetek * ö tölök! A' nagy és rettenetes URról meg-emlékezzetek, és hartzoljatok a' ti atyátok-fiai-ért, fiaitok-ért, leányitok-ért, feleségeitek-ért és házaitok-ért.

* 4 *Mós.* 14: 9. 2 *Sám.* 10: 12.

15 Es lön, mikor meg-hallották vólna a' mi ellenségink, hogy meg-tudtuk vólna akaratjokat, és hogy az Isten semmivé * tette vólna az ö tanátsokat: mi-is meg-térénk mindnyájan a' kö-fal*nak építésére*, ki-ki az ö munkájára. * *Jób.* 5: 12. *Sólt.* 33: 10.

16 De a' napságtól fogva az én ifjaimnak egyik része munkálódik vala, a' másik része tart vala dárdákat, paisokat, kéz-íveket és pántzélokat; és mind az egész Júda'háza-népe után Fejedelmek valának *pallérok*.

17 A' kik a' kö-falon munkálkodnak vala, és a' kik terhet hordanak vala, azokkal egybe, a' kik azokat terhelik vala, azok közzül *ki-ki* egyik kezével munkálkodik vala, a' másikkal a' fegyvert tartja vala.

18 A' kik pedig épitenek vala, azoknak fegyverek derekokra fel vala kötve, mikor épitenének: a' trombitás pedig én mellettem vala;

19 Mert azt mondom vala a' Fö-embereknek, a' Fejedelmeknek és a' népnek maradékának: E' munka felette igen sok és igen nagy; és annak-okáért mi egy-mástól el-szakadozván a' kö-fal*nak tsinálásán*, egy-mástól meszsze vagyunk.

20 Az helyre gyüljetek mi hozzánk, a' hol a' trombita' szavát hallándjátok; A' mi Istenünk hadakozik mi érettünk!

21 Akképpen munkálkodunk vala, és fele *népünknek*, hajnaltól fogva mind a' tsillagoknak fel-támadásáig, fegyvert tart vala kezében,

22 Akkor-is meg-parantsolám a' népnek, hogy minden ember szolgájával Jérusálembe benn hálna, hogy éjtszaka azok mellettünk vigyáznának, és nappal dolgot tennének.

23 Sem én, sem az én atyám-fiai, és szolgaim, sem az örizök, kik én utánnam valának, le nem vetjük vala a' mi ruháinkat: ki-ki tsak akkor té-

szi

fzi vala le fegyverét, mikor mosódik vala.

V. RESZ.

Néhémiás a' gazdagok' förvénységét fedi, és a' magájéból adakozik a' fzegényeknek.

1 LÖn pedig nagy kiáltása a' népnek és az ö feleségeiknek, az ö attyok-fiai ellen a' Sidók ellen;

2 Mert valának ollyak, kik azt mondják vala: Mivelhogy fiainkkal, leányinkkal egybe fokad magunkkal vagyunk; kénfzerítttetünk *pénzen* venni gabonát, hogy együnk és éljünk.

3 *Némellyek* valának, kik azt mondják vala: Mind mezeinket, mind fzőleinket, és házainkat zálagba hánynyuk, hogy az éhségben gabonát vehefsünk.

4 Valának vifzontag *ollyak*, kik ezt mondának: Költsön vettünk pénzt a' Király' adójá-ért a' mi mezeinkre és fzölö örökségünkre:

5 Moftan pedig, a' mi teftünk ollyan *betsületes*, mint a' mi atyánk-fiainak teftek, és a' mi fiaink ollyanok, mint az öveik-is, és ímé mi fzolgálat *és* rabság alá adjuk a' mi fiainkat * és leányinkat: vagynak-is immár *ollyak* a' mi leányink közzül, kik rabság alá vettettek, és nintsen erönk arra, hogy öket *meg-váltanók*; mivelhogy mind mezeinket mind fzőleinket el-zálagosítottuk. * *v.* 9. 10. 5 *Móf.* 15: 7-11.

6 Meg-haragvám azért felette igen, mikor azoknak kiáltáfokat, és e' fzókat hallanám,

7 És mikor magamban gondolkodtam vólna erről: meg-feddém a' Fömbereket és a' Fejedelmeket, és mondék nékiek: Ti a' ti atyátok-fiaira felette igen nagy terhet vetettetek. És fzerzék ö ellenek felette nagy gyülétt,

8 És mondék nékiek: Mi fzabadíttuk-meg a' mi atyánk-fiait a' Sidókat, kik a' Pogányoknak el-adattak vala, a' mi tehetségünk fzerínt: 's ti pedig el-adjátoké a' ti atyátok fiait, és *engeditéké*, hogy nékünk el-adattaffanak? És hallgatának, 's nem tudának femmit felelni.

9 Akkor mondék: Nem jó dolog ez, a' mit tselekefztek: Avagy nem a' mi Iftenünknek félelmében * járnotké inkább, hogy-nem mint a' mi ellenségink elött a' Pogányok elött-is, fzidalmas tselekedetben?

* 5 *Móf.* 15: 7-11.

10 En-is, 's az én atyám-fiai és az én fzolgaim adtunk nékiek penzt és gabonát; hagyjuk-el, kérlek, ez * uforát! * 5 *Móf.* 23: 19.

11 Adjátok-meg, kérlek, nékiek ma az ö mezeiket, fzőleiket, olaj kerteiket és házaikat; ennek-felette a' pénznek, gabonának, bornak és olajnak fzázadát, mellyet ö rajtok fzoktatok venni.

12 Felelének: Meg-adjuk, és femmit nem kivánunk tőlök, úgy tselekefzünk a' mint mondod. Akkor egybegyüjtém a' Papokat, és esküvéfsel kénfzerítém öket, hogy e' befzéd fzerínt tselekednének.

13 Az én ruháimat-is meg-rázám, és mondék: Igy rázzon-ki Iften minden embert az ö házából, az ö munkájából, és így légyen ki-rázatott és üres, valaki meg-nem tellyesíti ezt a' befzédet. Es monda az egész Gyülekezet: Amen! Es ditsérék az Istent; és e' befzéd fzerínt tselekedék a' nép.

14 Söt a' naptól fogva, mellyen megparantsolta nekem a' *Király*, hogy elöttök járó légyek a' Júdának földén: Artaxerxes Királynak hufzadik eftendejétől fogva, harmintz-kettődik eftendejéig, *az-az* tizen-két eftendeig; fem én, fem az én atyám-fiai, a' Fejedelemséghez való kenyeret nem ettük.

15 Az elébbi Hadnagyok pedig, kik én elöttem vóltanak, terhelték a' népet, és el-vettek kenyerekből és borokból, és *vettek* rajtok *minden napon* negyven ezüft fikluft: annak-felette az ö fzolgaik uralkodtak a' népen: én pedig nem tselekedtem úgy, az Istennek * félelmé-ért; * 1 *Móf.* 39: 9.

16 Söt még a' kö-falon-is épftettem: mezön való örökséget nem fzerzettünk magunknak: fzolgaim-is mindnyájan a' munkán jelen vóltanak,

17 Annak-felette a' Sidók, és másfél-fzáz Fö-emberek, és a' kik jönek vala mi hozzánk a' környülünk való Pogányok közzül: az én aftalomon éfznek vala.

18 A' mit pedig minden nap kéfzítének vala nékem: egy ökör és hat kövér juh vala; madarakat-is kéfzítenek vala nékem, és minden tized nap' mindennek bor böségefen *adattatik vala*: mindazáltal az én Fejedelemségemhez való kenyeret nem kértem; mivel-hogy a' népnek nehéz fzolgálat vólna az.

19 Emlékezzél-meg én rólam én Istenem nékem jómra, és mind azokról, mellyeket én e' neppel * tselekedtem.

* *r.* 2: 3. 6. 17. 18. 13: 8-13.

VI. RESZ.

Az ellenségtől, hamis Próféták'tól és atya-fiaktól a' munka' eleibe vetett akadályok.

1 MIkor pedig meg-hallotta vólna Sanballát * és Tobiás, és az A' rabiabéli Gésem, és a' mi több ellenségink, hogy meg-épftettem vólna a' kö-

kö-talt, és nem maradott vólna azon semmi romlás; jollehet még ez ideig a' kapukra az ajtókat meg nem tsináltattam vala: * *r.* 4: 1-3.

2 Küldé Sanballát és Géfem én hozzám illyen befzédekkel: Jere-ki, és egyenlö akaratból tanátskozzunk az Onó' mezején való faluk közzül *egyben*: ök pedig el-gondolták vólt magokban, hogy énnékem * artanának. * *v.* 6. 7.

3 Küldék azért követeket ö hozzájok illyen befzédekkel: Nagy dolgot tselekefzem, azért nem mehetek; megfzünnék e' dolog, ha én attól el-távozván, ti hozzátok mennék.

4 Küldének pedig ezen befzédekkel én hozzám négy rendben, és azon befzédekkel felelék nékiek.

5 Küldé továbbá hozzám Sanballát ugyan azon befzédekkel az ö fzolgáját ötöd-fzör, kinék kezében vala egy fel-nyitott levél,

6 Mellyben e' vala irva: A' Pogányok között ez a' hír, és Gáfmu mondja: Hogy te és a' Sidók pártot akartok ütni; annakokáért épited te a' kőfalt, és te vagy nékiek Királyok: és *egyéb* befzédek-is *valának*.

7 Es hogy Prófétákat-is rendeltél, kik hirdetnék te felöled Jérusálemben, ezt mondván: Király vagyon Sidó országban! Melly dolognak híre a' Királyhoz el-érkezik; annakokáért jöjjki, és egyenlö akaratból tanátskozzunk!

8 Akkor illyen befzédekkel küldék ö hozzája: Semmi nintsen abban, a' mit te mondafz; hanem tsak magadtól gondoltad azokat a' te fzívedben;

9 Mert mind ezek el-akarnak vala minket * rettenteni, ezt mondván: Elunják a' munkát, és el-hagyják: Moftan azért *URam*, erösítsd-meg az én kezeimet! * *v.* 2. *r.* 4: 1-3.

10 Es mikor mentem vólna a' Sémájának, Délája' fiának házába, ki Mehetabéel' fia vala, ki *az ö házába*, zárkozott vala, monda: Menjünk az Isten' Házába belöl a' Templomba; és zárjuk-bé a' Templomnak ajtait; mert el-jönek, hogy meg-öljenek tégedet: ez éjjel jönek-el, hogy meg-öljenek tégedet.

11 Kinek én mondék; Avagy illyen férjhúnak, minémü én * vagyok, illiké el-futni? Avagy ki vólna az, a' ki én hozzám hafonló lévén, az ö életének meg-tartásá-ért-is bé-merne a' Templomba menni? Nem mégyek! *r.* 5: 14.

12 Es észembe vöm, hogy nem az Isten küldötte ötet: hanem azt a' próféziát mondotta én ellenem; mivelhogy Tóbiás és Sanballát * bér-lették vólna ötet *én ellenem*; * *v.* 2: 5-7.

13 Mert bérben fogadtatott vólt meg, hogy én meg-rettennék, és akképpen tselekedvén vétkezném; és lenne gonosz nevem ö nálok, mellyel gyaláz-hatnának engemet.

14 Emlékezzél-meg, én Istenem, Tóbiásnak és Sanballátnak tselekedetekről, a' jövendö-mondó Nohádja afzszonyról-is, és a' több jövendö-mondókról, kik rettentettek engemet!

15 El-végezteték azért a' kö-fal, Elul hónak huszon-ötödik napjan; öt-ven-két napokon.

16 Mikor pedig minden ellenségink meg-hallották vólna: meg-félemlének minden Pogányok, kik környülünk *valának* és le-függefzték a' földre az ö fzemeket, és meg-esmérék, hogy a' mi Istenünktöl lett vólna e' dolog.

17 Akkoron-is fok levelet küldének vala a' Sidók között való Fö-emberek Tóbiásnak, viszontag Tóbiástól *fok levelek* jönek vala ö hozzájok;

18 Mert fokan Sidó országban ö hozzája éskültek vala, mivel-hogy veje vala Sékániának az Ara' fiának; és Jóhanán az ö fia, Mefullámnak a' Berékiás' fiának leányát vette vala.

19 Annak jó tselekedetit-is befzéllik vala én elöttem, és az én befzédimet meg-viszik vala néki: leveleket pedig Tóbiás *gyakorta* küld vala, hogy engemet el-rettentene.

VII. RESZ.

Néhémiás' jó rendelése, és a' fogságból haza jött Sidóknak fzámok.

1 MInek-utánna pedig meg-építtetett vólna a' kő-fal, és ajtókat tsináltattam vólna *a' kapukra*, és kapunállok rendeltettenek vólna, énekefek-is és Léviták *rendeltettek vólna*:

2 Meg-parantsolám Hanáninak az én atyám-fiának, és Hanániásnak a' Jérusálembéli várnak Tifzt-tartójának, mivel-hogy az igaz mondó ember, és fokak felett isten-félö vólna,

3 Es mondék nékiek: Meg ne nyittaffanak Jérusálem' kapui mind addigis, míg a' Nap fel nem melegedik: mikor a' kapun-állók-is pedig bé zárják a' kaput, jól meg-nezzétek. Rendelék azért örizöket a' Jérusálemnek lakofi közzül, kit-kit az ö vigyázó helyében, és az ö maga háza' ellenébe,

4 A' város pedig felette igen fzéles vala és nagy, a' nép kevés vala benne; és egy haz-is még meg nem építtetett vala.

5 Ada azért az én Istenem *illyen gondolatot* az én fzívembe, hogy egybegyüjteném a' Fö-embereket, a' Fejedelmeket és a' népet, hogy meg-fzámláltatnának az ö nemzetségeknek rendi fzerint: és meg-találám azoknak nemzetségeknek könyvét, a' kik elö-fzör fel-jöttek vala *Babilóniából*, mellyben illyen iráft találék:

6 Ezek a' tartománynak fiai, kik a' rabságból * fel-jöttenek, kiket rabságra vitt vala Nabukodonozor a' Babilóniának Királya; és vifzfza-jöttek Jérusálembe és Sidó orfzágba, ki-ki az ö városába.

7 Kik haza jöttek Zorobábellel, Jésuával, Nehémiáſſal, Azáriáſsál, Raámiával, Nahamánival, Márdókeuſſal, Bilsánnal, Miſpérettel, Bigvaival, Néhummal, Baanával. Számok pedg ez az Izrael' népének férj-fiainak.

* *Esd.* 2: 2-70.

8 Párós' fiai, két-ezer ſzaz hetvenkettö.

9 Séfátia' fiai, három-ſzáz hetvenkettö.

10 Arah' fiai, hat-ſzáz ötven-kettö.

11 Pahát-Moáb' fiai. Jésuának és Joábnak fiai közzül valók, két-ezer nyóltz-ſzáz tizen-nyóltz.

12 Elám' fiai, ezer két-ſzáz ötvennégy.

13 Zattu' fiai, nyóltz-ſzáz negyven-öt.

14 Zakkai' fiai, hét-ſzáz hatvan.

15 Binnui' fiai, hat-ſzáz negyvennyóltz.

16 Bébai' fiai, hat-ſzáz huſzonnyóltz.

17 Azgád' fiai, két-ezer harom-ſzáz huſzon-kettö.

18 Adónikám' fiai, hat-ſzáz hatvanhét.

19 Bigvai' fiai, két ezer hatvan-hét.

20 Adin' fiai, hat-ſzáz ötven-öt.

21 Ater' fiai Ezékiáſtól valók, kilentzven-nyóltz.

22 Háſum' fiai, három'ſzáz huſzonnyóltz.

23 Béſai' fiai, három-ſzáz huſzonnégy.

24 Hárif' fiai, ſzáz tizen-kettö.

25 Gibeon' fiai, kilentzven-öt.

26 A' Beth-lehembéliek és Nétofátbéliek, ſzáz nyóltzvan-nyóltz.

27 Az Anatótbéliek, ſzáz huſzonnyóltz.

28 A' Beth-azmávetbéliek, negyvenkettö.

29 A' Kirját-Jearim, Kéfira és Beerótbéliek, hét-ſzáz negyven-három.

30 A' Ráma és Gabábéliek, hát-ſzáz huſzon-egy.

31 A' Mikmásbéliek, ſzáz huſzonkettö.

32 A' Béthel és Aibéliek, ſzáz huſzon-három.

33 A' máſodik Nébóbéliek, ötvenkettö.

34 A' máſodik Elám' fiai, ezer kétſzáz ötven-négy.

35 Hárim' fiai, három-ſzáz húſz.

36 A'Jérikóbéliek, három-ſzáz negyven-öt.

37 A' Lód, Hádid, és Onóbéliek, hét-ſzáz huſzon-egy.

38 Sénaának lakoſi, három ezer kilentz-ſzáz harmintz.

39 A' Papok: Jédajának fiai a' Jésua' házából valók, kilentz-ſzáz hetven-három.

40 Immér' fiai, ezer ötven-kettö.

41 Páshur' fiai, ezer két-ſzáz negyven-hét.

42 Hárim' fiai, ezer tizen-hét.

43 A' Léviták: Jésua' fiai Kádmiellel egybe, a' Hódeva' fiai közzül valók, hetven-négy.

44 Az Éneklök: Asáf* fiai, ſzáz negyven-nyóltz. * 1 *Krón.* 25: 1-2.

45 Az *ajtón-állók: Sallum' fiai, Ater' fiai, Tálmon' fiai, Akkúb' fiai, Hátita' fiai, Sóbai' fiai, ſzáz harmintznyóltz. * 1 *Krón.* 26: 1.

46 A' *Nétinéuſok: Siha' fiai, Haſufa' fiai. Tabaóth' fiai. * *Jóſ.* 9: 23.

47 Kérós' fiai, Sia' fiai, Pádon' fiai.

48 Lebána' fiai, Hagába' fiai, Sálmai' fiai.

49 Hanán' fiai, Giddél' fiai, Gahár' fiai.

50 Réája' fiai, Réſin' fiai, Nekóda' fiai.

51 Gazzám' fiai, Uzza' fiai, Páſeah' fiai.

52 Béſai' fiai, Meúnim' fiai, Néfiſésim' fiai.

53 Bákbuk' fiai, Hákufa' fiai, Hárhur' fiai.

54 Baslit' fiai, Méhida' fiai, Hárſa' fiai.

55 Bárkós' fiai, Siſera' fiai, Támah' fiai.

56 Néſiah' fiai, Hatifa' fiai.

57 A' Salamon' ſzolgainak fiai: Sótai' fiai, Sóféret' fiai, Péida' fiai.

58 Jaála' fiai, Dárkon' fiai, Giddél' fiai.

59 Séfatia' fiai, Hattil' fiai, Pokéret-Hátsebaim' fiai, Amon' fiai.

60 Minden * Nétinéuſok, és a' Salamon' ſzolgainak fiai; három-ſzáz kilentzven-kettö. * *v.* 46.

61 Ezek-is fel-jöttek Telmelából, Tel-hársából, *tudni-illik* Kérub, Addon, Immér; de nem nevezheték-meg az ö attyoknak nemzetségét, és az ö magvokat, hogy ha az Izrael' nemzetsége közzül valók vólnának.

62 Delájának fiai, Tóbiásnak fiai, Nékodának fiai; hat-ſzáz negyvenkettö.

63 A' Papok közzül pedig: Habájának fiai, Hakkósnak fiai: Barzillainak fiai, ki minek-utánna vett vólna feleséget magának a' Gileádbéli * Barzillainak leányi közzül, azoknak nevekröl nevezteték. * 2 *Sám.* 17: 27-29.

64 Ezek keresék az ö nemzetségeknek rendéröl való iráſt: de nem találák; azoká-ért a' Papság mellöl el-vetteté-

tetének.

65 Es meg-parantsolá nékik Hattirsáta, hogy ne ennének a' fzentséges állatokból, míglen Pap lenne *Jerusálemben* az Urimmal * és a' Tummimmal.

* 2 *Móf.* 28 : 15-30.

66 Mindeneftöl fogva az egéfz gyülekezet : Negyven-két ezer, háromfzáz és hatvan,

67 Szolgákon és fzolgálókon kivül, kik valának hét ezeren, három fzázan, és harmintz-heten : azok között pedig valának énekes férjfiak és énekes afzfzonyi-állatok, két-fzázan és negyvenöten.

68 Azoknak lovaik hét-fzáz harmintz-hat ; öfzvéreik két-fzáz negyven-öt;

69 Tevéik négy-fzáz harmintz-öt; fzamáraik hat-ezer, hét-fzáz húfz.

70 Némellyek pedig a' nemzetségeknek Fejedelmi közzül adának *segítséget* az épületre : Hattirsáta ada ezer drakma aranyat, ötven tséfzét, papi öltözeteket öt-fzázat és harmintzat.

71 Némellyek pedig az atyáknak tselédeknek Fejedelmi közzül adának az épületre való kints közzé, húfz ezer drakma aranyat, és két-ezer két-fzáz font ezüftöt.

72 A' mit ennek-felette adott a' több köfség, húfz ezer drakma arany *vólt*, két-ezer gira ezüft, és hatvan-hét-papi öltözet.

73 Lakának pedig a' Papok és Léviták, a' kapun-állók és éneklök, a több köfség, a' Nétineúfok, és mind az egéfz Izrael az ö városaikban ; Es eljöve a' hetedik hónap, és az Izraeliták *lakoznak vala* az ö városaikban.

VIII. RESZ.

Néhémiás és Esdrás fel-állatják az Istenifzolgálatot.

1 EGybe-gyüle annak-okáért mind az egéfz köfség az útzára, melly vala a' vizeknek kapuja előtt ; és megmondák a' * törvény-tudó Esdrásnak, hogy elö-hozná a' Mófes' Törvényének könyvét, mellyet parantsolt vala az UR Izraelnek. * *Esd.* 12 : 26.

2 Elö-hozá azért Esdrás Pap a' Törvényt a' Gyülekezet' eleibe *minden* férjfiaknak, afzfzonyi-állatoknak, és mind azoknak, a' kik hall-hatják vala azt értelemmel, a' hetedik hónak elsö napján,

3 Es olvafa a' könyvhöl az útzán, melly vala a' viznek kapuja előtt, reggeltöl fogva mind délig, a' férjfiak és afzfzonyi-állatok előtt, és azok előtt, a' kik értik vala azt, és a' népnek fülei figyelmetefek valának a' Törvény könyvnek hallgatására.

4 All vala pedig a' törvény-tudó Esdrás fenn egy fából tsinállt prédikálló fzékben, mellyet e' dolog-ért tsináltak vala, és áll vala ö mellette Mattithiás, Séma, Anája, Uriás, Hilkijás és Maaséja' jobb-keze felöl : bal keze felöl pedig, Pedája, Misáel, Málkija, Háfum, Hasbaddána, Zakáriás és Méfullám.

5 Fel-nyitá azért Esdrás a' könyvet az egéfz fokaságnak fzemei előtt; mert felette vala az egéfz népnek, és mikor fel-kezdette vólna nyitni: fel-álla mind az egéfz fokaság.

6 Es áldá Esdrás az URat a' nagy Iften ; és felele a' nép és monda : Ámen ! Amen ! az ö kezeket fel-emelvén. Annak-utánna meg-hajtván magokat, imádák az URat, artzal a' földre *le-borúlván.*

7 Jéfua pedig és Báni, Serébia, Jámin, Akkúb, Sabbétai, Hódija, Maaséja, Kélita, Azáriás, Józabád, Hanán, Pelája és a' Léviták, magyarázzák vala a' népnek a' Törvényt: a' nép pedig *áll vala* helyén;

8 Mert az Iften' Törvényének könyvét nagy nyilván olvafták vala, és azt magyarázzák vala, hogy az iráft érthetnék.

9 Nehémiás pedig, ez a' Hattirsáta, és Esdrás, ki Pap vala és a' törvényben tudós, és a' Léviták, kik a' népnek magyarázzák vala a' *Törvényt*, mondának az egéfz köfségnek : A' ti URatoknak Iftenteknek fzent napja ez, ne keferegjetek, és ne firjatok ; mert mind az egéfz köfség fir vala, mikor hallaná a' Törvénynek befzédit.

10 Hanem, monda nékiek : Menjetek-el és egyetek kövér állatokat, és igyatok édes italokat, és * küldjetek azoknak ételt és italt, a' kiknek femmi nem kéfzíttetett; mert e' mái nap a' mi URunknak fzenteltetett: ne bánkódjatok, hanem az Urnak öröme légyen néktek erösségtek!

* *v.* 12. *Eſter.* 9: 22.

11 A' Léviták pedig hallgatásra intik vala az egéfz népet, ezt mondván : Hallgaffatok ; mert *az Istennek* fzent napja ez : és ne bánkodjatok !

12 El-méne azért mind az egéfz fokaság, hogy ennének, innának, * és küldenének azoknak-is, a' kiknek nem vala mit enniek : és hogy nagy örömmel örvendeznének ; mert meg-értették vala a' befzédeket, a' mellyekre tanították vala öket. * *Eſter.* 9 : 22.

13 Máfod napon öfzve-gyülének mind az egéfz fokaságnak tseládinek Fejedelmi, a' Papok és a' Léviták, a' törvény tudó Efdráshoz, hogy értenék a' Törvénynek befzédit.

14 Meg-találák pedig írva a' Törvényben, mellyet parantsolt vala az UR Mófes által, hogy az Izrael' fiai laknának leveles * fzínekben az Innepen,

pen, a' hetedik hónapban.
* 3 *Móf.* 23 : 34-36.

15 Es hogy tudtokra adnák és megkiáltatnák minden városokban és Jérusálemben, ezt mondván : Menjetek-ki a' hegyre, és hozzatok olaj-fa ágakat, fenyö-fa ágakat, mirtusnak és pálmafának ágait, és akármi sürü levelü fának zöld ágait, hogy tsináljatok leveles fzíneket, a' mint meg-vagyon írva.

16 Ki-méne azért a' nép, és hozának *leveles ágakat*, és tsinálának leveles fzíneket, ki-ki a' maga háza felett, és a' maga pitvarában, és az UR' Házának pitvariban, és a' viz kapunak útzájában, és az Efraim' kapujának útzájában.

17 Tsinála, *mondom*, mind az egéfz Gyülekezet, melly a' fogságból haza jött vala, leveles fzíneket, és lakának leveles fzínekben; mert nem tselekedtek vala úgy, Jófuénak a' Nun' fiának idejétöl fogva, az Izrael' fiai mind a' napiglan; és vala felette igen nagy örömök.

18 Olvafa pedig *Eſdrás* a' Törvénynek könyvéből minden napon, az *Innepnek* elsö napjától fogva mind az utólsó napig: és inneplének hét napokon; nyóltzad napon ifmét mindnyájan egybe-gyülének.

IX. RESZ.

Közönséges bünről való vallás-tétele a' népnek és penitentziája.

1 AZután, ugyan azon hónak huſzonnegyedik napján, egybe-gyülének az Izrael' fiai, és böjtölének sákokba öltözvén, és port * *hintven* fejekre.
* 2 *Sám.* 13 : 19.

2 Es el-válának az Izrael' magyáhól valók minden idegenektöl; és elö-állván, vallást tönek az ö büneikről, és az ö attyaiknak hamisságokról.

3 Es fen állván az ö helyekben, olvasának *a' Léviták* az ö URoknak Iſteneknek Törvényének könyvéből négy-fzer napjában, és négy-fzer tévén vallást az ö büneikről, imádak az ö URokat Iſteneket.

4 Es fel-állván a'Léviták' prédikálló fzékibe, Jéfua, Báni, Kádmiel, Sebánia, Bunnai, Serébia, Báni, és Kenáni, nagy fel-fzóval kiáltának az ö URokhoz Iſtenekhez;

5 Es mondának a' Léviták, *tudniillik* Jéfua, Kádmiel, Báni- Hafabnéja, Serébia, Hódija, Sebánia, Petáhia: Keljetek-fel, áldjátok a' ti URatokat Iſtenteket öröktöl fogva mind örökké; és áldják a'te ditsöséges nevedet, melly nagyobb minden áldásnál és ditséretnél.

6 Te vagy tsak egyedül az UR; te teremtetted az eget, az egeknek egeit, és azoknak minden *ſokaságos* feregét, a' földet és a' mellyek a' *földön* vagynak, a' tengereket minden benne valókkal egybe: te tartod mind azokat, és az egeknek feregei tégedet imádnak!

7 Te vagy URam, az Iſten, a' ki válaſztottad Abrámot, és ki-hozád * ötet a' Káldeuſoknak Ur *nevü városából*, és nevezéd † ötet Abrahámnak.
* 1 *Móf.* 12: 1-2. † 1 *Móf.* 17: 5.

8 Meg-eſmérted az ö fzívét te elötted igaznak * lenni, és ö véle fzövetséget fzerzél, hogy néki adnád † a' Kananéusnak, Hittéusnak, Emoréusnak, Perizéusnak, Jebuſéusnak és Girgaſéusnak földét, hogy azt adnád az ö magvának; és meg-tellyesítéd a' te beſzédidet; mert igaz vagy!
* 1 *Móf.* 22: 12-18. † 1 *Móf.* 15: 18.

9 Meg-tekíntéd annak-felette a' mi atyáinknak Egyiptomban való * nyomorúságokat, és az ö kiáltáſokat meghallgatád a' veres tengernél.
* 2 *Móf.* 3: 7. 14: 10-29.

10 Nagy jeleket és tsudákat töl * Faraón és minden ſzolgain, és minden földének népén; Mert jól tudod vala, hogy ök kevélyen tselekedtek vólna a' te néped ellen, és fzerzettél magadnak nagy nevet, mint e' mái nap-is *arról bizonyságot tészen.*
* 2 *Móf.* 7: 10. 20.

11 Annak-felette a' tengert két-felé * válaſztád ö elöttök, és fzárazon menének által a' tenger' közepin: a' kik pedig öket üzik vala; azokat, a' mélységbe borítád, mint egy követ a' nagy vizekbe. * 2 *Móf.* 14: 22. 29.

12 Es nappal felhönek * oſzlopa által hordozád öket, éjjel pedig tüznek oſzlopa által, hogy meg-világoſítanád nékik az útat, a' mellyen menniek kellene. * 2 *Móf.* 13 : 21.

13 Annak-utánna a' Sinai hegyre * le-fzállál, és fzóllál vélek az égből, és igaz itéleteket, igaz törvényeket, jó rend-tartáſokat, és parantsolatokat adál nékiek. * 2 *Móf.* 19 : 18-21.

14 A' te ſzent Szombatodat-is * megjelentéd nékiek, és parantsolatokat, rend-tartáſokat, és Törvényt adtál nékik, a' te ſzolgádnak Móſesnek általa.
* 2 *Móf.* 16 : 29.

15 Es az ö éhségeknek *idején* az égből kenyeret * adál nékiek, és a' kőfziklából † vizet hozál-ki az ö ſzomjúſágokban: végezetre meg-mondád nékiek, hogy bé-menjenek a' földnek birására, melly felöl fel-emelt kézzel *meg-eskudtél* vala, hogy nékiek adnád:
* 2*Móf.* 16: 14.15.35. † 2*Móf.* 17: 6.

16 Ök pedig és a' mi atyáink fel-fuvalkodának, és meg-keményíték az ö nyakokat, és nem hallgaták a' te parantsolatidat;

17 Söt ugyan nem akarák hallani, és meg nem emlékezének a' te tsuda tételidről, mellyeket tselekedtél vala ö vélek,

lek, hanem meg-keményíték az ö nyakokat, és meg-fordúlának,* hogy vifzfza-térjenek az ö rabságokra nagy vifza-vonáfsal: Te mindazáltal kegyelmes, irgalmas, nagy türhetö, és fok irgalmafságú Iften, el nem hagytad öket! * 4 *Móf.* 14: 4. 11-20.

18 Mikor borjú képet * ötének-is magoknak, és ezt mondák: Ez a' te Iftened, ki ki-hozott tégedet Egyiptomból; és nagy bofzfzúsággal illetének téged': * 2 *Móf.* 32: 1-6.

19 Te mindazáltal a' te nagy irgalmafságod-ért, nem hagyád öket a' puftában; a' felhönek * ofzlopa el nem távozék tölök nappal, hogy vezérlené öket az úton: és éjjel a' tüznek ofzlopa, hogy világofitana nékik az úton, a' mellyen menniek kell vala.

* 2 *Móf.* 13: 22. 40: 36-38.

20 A' te jó Lelkedet-is adád nékiek, hogy öket * oktatná, a' te Mannádat fem tiltád-meg az ö fzájoktól, és vizet adál nékik az ö fzomjúságoknak *idején.* * 4 *Móf.* 11: 17.

21 Negyven efztendeig * tartád öket a' puftában, és meg nem fzükülének: az ö ruháik meg nem kopának; és az ö lábaik meg nem dagadának. * 5 *Móf.* 2: 7. 8: 4.

22 Adál annak-felette nékiek orfzágokat és népeket, kiket el-fzéleftzté a' földnek fok fzegeletire, és birák a' * Sihon' földét, és a' Hesbon Király' földét, és az Ognak a' Básán' Királyának földét. * 4 *Móf.* 21: 21-25. 33-35.

23 Az ö fiaikat pedig meg-fokafitád * mint az égnek tsillagit, és bé-vivéd öket arra a' földre, melly felöl meg-mondottad † vala az ö attyaiknak, hogy bé-mennének, és bírnák azt; * 2 *Sám.* 24: 9. † 1 *Móf.* 22: 17.

24 Mert azoknak fiaik bé-menének és birák azt a' földet, és meg-alázád ö elöttök a' földnek lakóit a' Kananéufokat, és kezekbe adád azokat nékiek, az ö Királyaikkal és a' földnek lakofival egybe, hogy az ö akaratjok fzerínt tselekednének azokkal.

25 Es meg-vönek erös várofokat, és kövér földet, és birának minden jóval tellyes házakat, köböl vágott kútakat, fzölö hegyeket, olaj-fáknak hegyeit, és fzámtalan fok gyümölts-termö fákat: evének és meg-elégedének, 's meg-hizának, és gyönyörködtették magokat a' te nagy jó-völtodban!

26 Ingerlének pedig *téged'* és ellened járának néked, és a' te Törvényedet hátok megé veték: a' te Prófétáidat-is meg-ölék, * kik ö ellenek feddenek vala, hogy meg-téritenék te hozzád öket: és nagy bofzúsággal illetének *tégedet.* * 2 *Krón.* 24: 20. 21. 25: 16.

27 Annak-okáért az ö ellenségeik' kezekbe adád * öket, és meg-nyomorgaták öket; de mikor az ö nyomorúságoknak idején kiáltának te hozzad: és te az egböl meg-hallgatád, és a' te nagy irgalmafságid fzerínt Szabadítókat adál nékiek, kik meg-fzabadíták öket az ö ellenségeiknek kezekböl.

* *Bir.* 2: 14. 16.

28 Mikor meg-nyugofznak vala, ifmét a' te ellened való gonofzságra térnek vala; annak-okáért hagyád öket az ö ellenségeiknek kezekben, kik uralkodának ö rajtok: Meg-térvén pedig ifmét kiáltának te hozzád, és te az egböl meg-hallgatád, és megfzabadítád öket a' te irgalmafságid fzerínt fok-fzor.

29 Es kérted öket, hogy a' te Törvényedhez fordít-hatnád öket: de ök fel-fuvalkodának és nem hallgaták a' te parantsolatidat, és a' te ítéletid ellen vétkezének, mellyeket a' melly ember meg-tart, él * azok által; az ö vállokat el-fordítják vala, és az ö nyakokat meg-keményítvén, nem engednek vala: * 3 *Móf.* 18: 5.

30 Mindazáltal fok efztendeig vártad és intetted öket a' te Lelkeddel a' te Prófétáid * által, és nem engedtenek; annak-oka-ért adád öket a' földnek népeinek kezekbe:

* 2 *Kir.* 17: 13.14. 2*Krón.* 36: 15.16.

31 De a' te nagy irgalmafságid-ért fzinte meg nem eméfztéd öket, fem el nem hagyád öket; mert irgalmas és kegyelmes Iften vagy!

32 Moftan annak-okáért, óh mi Iftenünk, nagy, erös és rettenetes Iften, ki meg-örized a' te fogadáfodat és irgalmafságodat, ne láttaffék te elötted kitsiny dolognak e' nyomorúság, melly minket környül-vett, a' mi Királyinkat, Fejedelminket, a' mi Papjainkat, a' mi Prófétáinkat a' mi atyáinkat, és egéfzen a' te népedet, az Affiriabéli Királyoknak * idejektöl fogva mind e' mái napiglan.

* 2 *Kir.* 18: 9-13.

33 Te pedig igaz *vagy* mindenekben, valamellyek * rajtunk eftenek; mert igazán tselekedtél te, de mi hamifsan tselekedtünk, * *Dán.* 9: 5-8. 5 *Móf.* 32: 4.

34 Es a' mi Királyink, Fejedelmink, Papjaink, és a' mi attyaink, nem tartották-meg a' te törvényedet, és nem figyelmeztek a' te parantsolatidra, és a' te bizonyság-tételidre, mellyek által bizonyságot tettél nékiek.

35 Es ök az ö orfzágokban, és a' te nagy jó-völtodban, mellyel meg-látogattad öket, és a' fzéles kövér földön, mellyet adtál vala nékiek, nem fzolgálának tenéked, és nem tértenek-meg az ö gonofz tselekedetektöl.

36 Imé mi moftan fzolgák vagyunk a' földön, mellyet adtál a' mi atyáinknak,

nak, hogy ennék annak gyümöltsét és minden javát, ímé, *mondom*, szolgák *vagyunk* azon.

37 És böven hozza gyümöltsét a' a' Királyoknak, kiket mi reánk vetettél a' mi büneink-ért, és uralkodnak a' mi testeinken és barmainkon az ö kedvek szerínt, és nagy nyomorúságban vagyunk:

38 Mindazáltal mind ezekben erös szövetséget * szerzünk te veled, és meg-irjuk, mellyet meg-petsételnek a' mi Fejedelmink, Lévitáink, és a' mi Papjaink. * *r.* 10: 28-30.

2 *Kir.* 11: 17.

X. RESZ.

A' Sidók kéz-irásai kötelezik magokat az Istennel meg-ujított szövetségnek meg-tartására.

1 A' Petsétlésekben pedig *ezek mukálódtak*: Néhémiás Hattirsáta, * Hakáliának fia, és Sédékiás,

* *Esd.* 2: 63.

2 Serája, Azáriás, Jérémiás,
3 Páshur, Amariás, Malakiás,
4 Hattus, Sebánia, Malluk,
5 Hárim, Neremót, Abdiás,
6 Dániel, Gineton, Báruk,
7 Mésullám, Abija, Mijámin,
8 Maasia, Bilgai, Semája. Ezek Papok vóltanak.

9 A' Léviták pedig ezek: Jésua, Azániának fia, Binnui a' Hénadád' fiai közzül, Kádmiel.

10 Ezeknek attyok-fiai: Sébánia, Hódija, Kélita, Pelája, Hanán,
11 Míka, Réhób, Hasábia,
12 Zakkúr, Serébia, Sébánia,
13 Hódija, Báni, Béninu.
14 A' népnek fejei ezek: Parós, Páhát-Moáb, Elám, Zattu, Báni,
15 Búnni, Azgád, Bébai,
16 Adónia, Bigvai, Adin,
17 Ater, Ezékiás, Azur,
18 Hódija, Hásum, Bésai,
19 Hárif, Anatót, Nébai,
20 Magpiás, Mésullám, Hézir,
21 Mesezábel, Sádók, Jaddua,
22 Pelátia, Hanán, Anája,
23 Hóseás, Hanániás, Hásub,
24 Halóhes, Pilha, Sóbek,
25 Réhum, Hasábna, Maaséja,
26 Ahija, Hanán, Anán,
27 Malluk, Hárim, Baána.

28 A' több fokaság pedig, a' Papok, Léviták, Ajtón-állók, Énekefek, * Nétinéusok, és minden, a' ki magát el-szakasztván a' földnek Pogányitól, *kötötte vala magát* az Isten' Törvénye mellé, azoknak feleségeik, fiaik, leányaik; és minden, a' kinek értelme és okossága vala. * *Jós.* 9: 23.

29 Ragaszkodának az ö attyok-fiaival a' Fö-emberekkel *az Isten' Törvényének mag-petsételett könyvéhez*; és el-jövének nagy átkozódással és eskövéssel, hogy járnának * az Isten' Törvényében, melly ki-adatott Mósesnek az Isten' szolgájának keze által, és meg öriznék 's meg-tellyesítenék a' Jehovának, a' mi URunknak minden parantsolatit, az ö itéletit és rendeléfit.

* *Jós.* 24: 25. 26.

30 És hogy nem adnók a' mi leányinkat * *feleségül* a' föld' népeinek, és az ö leányikat nem vennök a' mi fiainknak. * 2 *Móf.* 34: 16. *Esd* 9: 2.

31 És hogy a' föld' népeitől, kik valami márhát, vagy életre való állatot hoznak el-adni Szombat napon, * nem vennök-meg ö tölök Szombat napon és *egyéb* szent napon: és hogy a' hetedik † esztendönek termését el-hagynók, és minden adósságot meg-engednénk. * 2 *Móf.* 34: 14. 15.

† 5 *Móf.* 15: 1-5.

32 Es ezt rendelök magunk között, hogy a' mi Istenünk' Házának épületire, minden esztendöben vetnének reánk harmad réfz sikluft.

33 A' szent kenyerekre, a' szüntelen való * Minhára, és szüntelen való egéfzen meg-égetendö áldozatra, Szombat napokon, új Hóldnak napján és egyéb innep napokon való áldozatokra, szent dolgokra, bün-ért való áldozatokra, az Izraelnek bünéböl való meg-tiszt ulásá-ért; és a' mi Istenünk' Házának minden-féle épületire.

* 4 *Móf.* 28: 2-31.

34 Sorsot veténk az áldozátra való fa felöl-is a' Papok között, Léviták között és a' kölség között, hogy hoznának *fát* a' mi Istenünknek Házába, a' mi atyáinknak házaik szerínt, bizonyos időben esztendönként; hogy a' mi URunknak Istenünknek óltárán szüntelen égne a' tüz, * a' mint megvagyon írva a' Törvényben.

* 3 *Móf.* 6: 12.

35 Es hogy fel-vinnök a' mi földünknek első * sengéjét, és minden fának gyümöltsének első sengéjét minden esztendöben, az URnak Házába. * 2 *Móf.* 23: 19.

36 Annak-felette, hogy a' mi fiainknak első-szülöttit; és a' mi barmainknak, juhainknak, ökreinknek első fajzáfit, a' mint meg-vagyon írva * a' Törvényben, fel-vinnök a' mi Istenünknek Házába a' Papoknak, kik szolgálnak a' mi Istenünknek Házában. * 2 *Móf.* 13: 2.

37 Es hogy a' mi tésztáinknak * első sengéjét, a' mi ajándékinkat, és minden-féle fának, bornak és olajnak gyümöltsét a' Papoknak vinnök a' mi Istenünk' Házának tár-házaiba, és a' mi földünk' gyümöltsének tizedét adnók a' Lévitáknak, kik minden városinkban való majorságinkat † meg-

dézmálnák. * 3 *Mós.* 23 : 17.
4 *Mós.* 18 : 12. 13. 24.

38 És hogy a' Papnak az Áron fiának a' Lévitákkal egybe réfze léfzen a' Lévitáknak rendeltetett tizedben, és hogy a' Léviták ö magok fel-vifzik a' tizednek * tized réfzét a' mi Iftenünk' Házába, a' tár-háznak kamaráiba;
† 4 *Mós.* 18 : 26.

39 Mert azokba a' kamarákba kell vinniek az Izraelitáknak és a' Lévitáknak, a' gabonának, bornak és olajnak elsö fengéjét, holott vagynak a' fzent-helynek edényei, az *Iftennek* fzolgáló Papok, az ajtón-állók és az Enekefek; hogy el ne hagyjuk a' mi Iftenünknek Házát.

XI. RESZ.

Jérusálemnek és a' fzent földnek új lakosi.

1 MEg-telepedének pedig a' népnek Fejedelmi Jérusálemben, a' több nép pedig forfot vete maga között, hogy minden tíz emberböl, egyet vinnének Jérusálembe a' fzent * városba lakóúl, a' kilentzed réfze pedig más városokban laknék. * *v.* 18.
Máté 4 : 5.

2 Es meg-áldá a' nép mind azokat, a' kik fzabad akaratjok fzerint adák reá magokat, hogy lakjanak Jérusálemben.

3 Ezek pedig a' tartománynak Fejedelmi, kik Jérusálemben meg-telepedének: de a' Judának egyéb városiban, ki-ki marada az ö örökségében, melly az ö városában *vala, tudni-illik* az Izraeliták, a' Papok, Léviták, Nétinéufok, és a' Salamon' fzolgainak * fiai. * *Eſdr.* 2 : 55.

4 Jérusálemben azért meg-telepedének a' Júda' és Benjámin' fiai közzül valók: A' Júda' fiai közzül Atája, Uzziának fia, ki Zakariás' fia, ki Amárias' fiai; ki Sefátiás' fia, ki Mahalaléel' fia, ki a' * Péres' fiai közzül való *vólt.* * 1 *Mós.* 38 : 15-29.

5 Es Maaséja, ki Báruk' fia, ki Kolhozé' fia, ki Házája' fia, ki Adája' fia, ki Jójárib' fia, ki Zakariás' fia, ki Háfiióni' fia vólt.

6 Mindnyájan a' * Péres' fiai, a' kik Jérusálemben laktak, vóltak négyfzázan és hatvan-nyóltzan, erös férjfiak. * *v.* 4.

7 Benjáminnak pedig fiai ezek: Sallu, Méfullám' fia, ki Jóed' fia, ki Pedája' fia, ki Kalája' fia, ki Maaséja' fia, ki Itiel' fia, ki Jésája' fia *vólt.*

8 Es ö utánna Gabbai, Sallai, kilentz-fzáz hufzon nyóltz.

9 Ezeknek pedig elöttök járójok *vólt* Jóel a' Zikri fia; és Júda, Sénuának fia, a' városnak máfod renden való Fejedelme vala.

10 A' Papok közzül vólt Jedája, Jójárib' fia, és Jákin.

11 Serája pedig Hilkiás' fia, ki Méfullám' fia, ki Sádók fia, ki Mérajór' fia, ki Ahitub' * fia *vólt*, az Iften' Házának Fejedelme vala. * 2 *Sám.* 8 : 17.

12 Azoknak pedig attyok-fiai, kik a' Házban munkálkodnak vala, nyóltzfzázan és hufzon-ketten *valának*: és Adája a' Jérohámnak fia, ki Peláljának fia, ki Amfi' fia, ki Zakariás' fia, ki Páshur' fia, ki Málkija' fia vólt.

13 Es ennek attya-fiai, kik az atyáknak tselédjekben Fök valának, kétfzáz negyven-ketten *valának*: és Amáffai, Azaréelnek fia, ki Ahzái' fia, ki Mefillemót' fia, ki Immér' fia *vala.*

14 Ezeknek pedig attyok-fiai, kik erövel hatalmafok *valának*, fzáz hufzon-nyóltzan *vóltak*, kiknek elöttök járó *vala* Zabdiel, Haggedólimnak fia.

15 A' Léviták közzül vóltak: Semája, Hásubnak fia, ki Azrikámnak fia, ki Hasábiának fia, ki Bunni' fia *vala.*

16 Es Sabbétai és Józabád *valának* az Iften' Házának külsö munkáján gond-viselök, kik *valának* a' Fö Léviták közzül valók.

17 Es Mattánia, Míkának fia, ki Zabdi' fia, ki Asáf' fia, Fö *vala és az Iſteni* ditséretben és könyörgésben *az Énekefek között* elsö: Bakbukia második az ö attya-fiai közzül; és Abda, Sámuah' fia, ki Gálál' fia, ki Jéduthun' * fia vala.

18 Mindeneftöl a' Léviták, kik a' fzent városban *laknak vala*, két-fzáz nyóltzvan-négyen *valának.*
* 1 *Krón.* 25 : 3.

19 Annak-felette a' kapun-állók: Akkub, Tálmon, és ezeknek attyok-fiai, kik a' kapukat örizik vala, fzáz hetven-ketten valának.

20 Az Izraelitáknak, Papoknak és Lévitáknak maradéki *meg-telepedének* Júdának minden városiban, ki-ki az ö örökségében.

21 A' Nétinéufok pedig laknak vala a' várban; és Sia és Gifpa valának Fejedelmek a' Nétinéufokon.

22 A' Jérusálemben lakó Lévitáknak pedig Fejedelmek, Uzzi a' Bani' fia vala, ki Hasábia' fia, ki Mattánia' fia, ki Míka' fia vala: Az Asáf * maradéki közzül valók vóltak az Isten' Házában való fzolgálatnak Enekefi. * 1 *Krón.* 25 : 1.

23 Mert a' Király' parantsolatja vala ö rajtok, és kemény végezése a' minden-napi Enekefek felöl.

24 Es Petája, Méfezábel' fia, ki Zérának a' Júda' fiának fiai közzül való vala, a' Királynak dolgosa vala minden dologban a' köfség között.

25 A' falukban pedig azoknak mezejeikkel

zejeikkel egybe: A' Júdának maradéki közzül laktanak Kirjáth-Arbában, hozzá tartozó falukkal egybe, és Dibonban faluival egybe, és Jékabtzéelben faluival egybe:

26 Jésuában, Móladában, és Beth-Péletben.

27 Hasárfuálban, Bérsebában, és *ezeknek* faluiban.

28 Siklágban, Mekónában, és *ezeknek* faluiban.

29 És En-Rimmonban, Sórában, és Jármutban.

30 Zánoában, Adullámban, és ezeknek faluiban, Lákisban és annak mezeiben, Azekában és annak faluiban: és így laknak vala Bérsebától fogva, mind a' Hinnom' völgyéig.

31 A' Benjámin' fiai pedig laktak Gebától fogva Mikmásban, Ajában, Béthelben, és annak faluiban.

32 Anatótban, Nóbban, Ananiában.

33 Háforban, Rámában, Gittaimban.

34 Hádidban, Séboimban, Nébalátban.

35 Lódban, Onóban, a' mesteremberek' völgyében.

36 *Némelyek* pedig a' Léviták közzül *laktanak* a' Júda' és Benjámin' földöknek határiban.

XII. RESZ.

A' Zorobábellel haza jött Lévitáknak számok: a' város' kö-falainak megszenteltetések.

1 EZek pedig a' Papok és Léviták, kik fel-jöttenek a' *fogságból* Zorobábellel Seáltiel' fiával és Jésuával: Sérája, Jérémias, Esdrás,

2 Amáriás, Malluk, Hattus,

3 Sekánia, Réhum, Meremót,

4 Iddó, Ginnetói, Abija,

5 Mijámin, Maádia, Bilga,

6 Semája, Jójárib, Jedája,

7 Sallu, Amók, Hilkia, Jedája: ezek és ezeknek attyok-fiai vóltak a' Papoknak Fejedelmi Jésua' idejében.

8 A' Léviták pedig *ezek*: Jésua, Binnui, Kádmiel, Serébia, Júda; Mattánia pedig Elöl-járó vala az ö rokonságával egyetembe az *Isteni* ditséretekben.

9 És Bakbukia, Unni, és ezeknek atyok-fiai, ö velek egyetemben az ö tisztekben vigyáznak vala.

10 És Jésua nemzé Jóakimot, és Joákim nemzé Eliásibot, és Eliásib nemzé Jójadát.

11 Jójada nemzé Jónatánt, Jónatán nemzé Jadduát.

12 A' Joákimnak pedig idejében, az atyáknak Fejedelmi ezek a' Papok valának; Serájától Merája, Jérémiástól Hanániás,

13 Esdrástól Mésullám, Amáriástól Jóhanán,

14 Mélikutól Jónatán, Sékániástól Józef,

15 Hárimtól Adna, Mérajóttól Helkai,

16 Iddótól Zakáriás, Ginnetontól Mésullám,

17 Abijától Zikri, Minjámintól és Moádiától Piltai,

18 Bilgától Sammua, Semájától Jónatán,

19 Jójáribtól Matténai, Jedájától Uzzi,

20 Sallaitól Kállai, Amoktól Eber,

21 Hilkijától Hasábia, Jedájától Nétanéel.

22 A' Léviták közzül, az Eliásib', Jójada', Jóhanán' és Jaddua' idejében meg-írattattak az atyáknak Fejedelmei: és a' Papok közzül, mind a' Perfiai Dárius' orfzáglásáig.

23 A' Léviták' attyainak Fejedelmi meg-írattattak a' * Krónikák' könyvében, mind a' Jóhanának az Eliásib' fiának idejéig. * 1 *Krón.* 9: 14.

24 A' Lévitáknak pedig Fejei *vóltak ezek*: Hasábia, Serébia, Jésua a' Kádmiel' fia, és ezeknek attyok-fiai ö vélek együtt az *Isteni* ditséretre és tiszteletre, Dávidnak az Isten' embérének parantsolatja szerint, hogy rendenként egy-más után vigyáznának.

25 Mattánia, Bakbukia, Obádia, Mésullám, Tálmon, Akkúb, valának örizök és kapun-állók *az ö* vigyázó helyekben, a' kapuknak küfzöbinél.

26 Ezek vóltak a' Joákim' idejében, ki Jésua' fia, ki Józadák' fia vólt; Néhémiás Fejedelemnek, és a' törvénytudó Esdrás Papnak idejében-is.

27 A' Jérusálem' kö-falának megszentelésekor pedig öfzve-keresék a' Lévitákat minden helyekről, hogy Jérusálembe vinnék öket, hogy megszentelnék azt, és örvendéznének ditséretekkel, énekléfsel, tzimbalmokkal náblumokkal és hegedükkel.

28 Öfzve-gyülének azért az Enekeseknek fiai, mind a' Jérusálem környül való mezőségrül, mind a' Nétofátinak faluiból.

29 Gilgálból, Gébának és Azmávetnek mezeiről; mert falukat építettek vala magoknak az Enekefek Jérusálem környül.

30 És minek-utánna meg-tiszttították vólna magokat a' Papok és a' Léviták: meg-tiszttíták a' népet-is, a' kapukat és a' kö-falt.

31 Azután fel-küldém a' Júda' nemzetségében való Fejedelmeket a' kö-falra, és nagy két rend sereget rendelék, hogy *egyik* jobb kéz felé menne a' kö-falon a' ganéj kapu felé.

32 Es ezek után ment Hosája, és

a' Júda nemzetségének Fejedelminek fele.

33 Es Azáriás, Esdrás, Mésullám.

34 Júda, Benjámin, Semája és Jeremiás.

35 A' Papoknak fiai közzül kürtökkel; Zakáriás a' Jónatán' fia, ki Semája' fia, ki Mattánia' fia, ki Míkája' fia, ki Zakkúr' fia, ki Asáf' fia *vala.*

36 Ennek attya-fiai, Semája, Azaréel, Milálai, Gilálai, Máai, Nétanéel és Júda, és Hanáni, Dávidnak az Isten' emberének éneklő szerszámival: és a' törvény tudó Esdrás mégyen vala ő elöttök.

38 Azután a' forrásnak kapujánál, melly ellenekbe vala, fel-menének a' Dávid' városának gráditsain a' kö-falra, honnét a' Dávid' háza felett való *kö-falt*ól, menének a' vizeknek kapujáig Nap-támadat felé.

38 A' málodik sereg' ellenbe jár vala, és én valék azoknak utánnok. és a' népnek fele a' kö-falon vala a' kementzéknek tornyától fogva mind a' széles kö-falig,

39 Es az Efraim' kapujától fogva az ó kapuig, a' halak' kapujáig, a' Hánanéel tornyáig, a' Mea *nevü* toronyig, és mind a' barmoknak kapujáig; és meg-állának a' strázsa-álló kapuban.

40 Es meg-álla mind a' két sereg az Isten' Házában: én-is meg-állék, és a' Fejedelmeknek fele, kik én velem valának.

41 Es a' Papok, Eliákim, Maaséja, Minjámin, Mikája. Eljoénai, Zakáriás, Hanániás, kürtökkel *valának.*

42 Azonképpen Maaséja, Semája, Eleázár, Uzzi, Jóhanán, Málkija, Elám és Ezer: az Enekesek-is énekelnek vala Izráhiával az ö elöttök járóval.

43 Es áldozának az napon nagy áldozatokkal, és vigadának; mert az Isten nagy örömmel meg-vidámíta öket; az aszszonyi-állatok-is és a' gyermekek-is vigadának; és a' Jérusálemnek öröme nagy mezsze meg-hallataték.

44 Rendeltetének a' napon Gondviselök-is a' kintsnek, ajándékoknak, elsö sengéknek és dézmáknak tár-házaiba; hogy azokba takarnák a' Papoknak és a' Lévitáknak törvény szerínt való részeket; mert a' Sidóknak örömök vólt a' Papoknak és Lévitáknak *tiszteken való* ott állásokban.

45 Ugy-mint kik meg-öriznék nagy szorgalmatosággal az ö Isteneknek örizetit, a' tisztaságról való parantsolatot, és az * Enekeseknek és kapunállóknak *rendeket*, a' Dávidnak és az ö fiának Salamonnak parantsolatja szerínt; * 1 *Krón.* 25: 1 2. 26: 1.

46 Mert Dávidnak és Asáfnak idejekben régen *rendeltettek vólt* a' musikálóknak elöl-járói, az Isten' ditsséretinek és hálá-adásinak énekével.

47 Azért az egész Izrael' népe Zorobábelnek és Néhémiásnak idejekben, az Enekeseknek és ajtón-állóknak bizonyos részt ád vala, kinek kinek minden napi eledelt: és a' Lévitákat tizszelik vala dézmákkal: a' Léviták viszontag az Áron' fiainak dézmát * adnak vala. * 4 *Mós.* 18: 26.

XIII. RESZ.

El-szakasztják magoktól az idegeneket, a' Léviták és a' Szombat-ülés helyére állattatnak.

1 A' napon olvasának a' Móses' könyvéből a' népnek hallására, mellyben találának illyen irást; Hogy a' Moábiták * és Ammóniták soha örökké az Istennek Gyülekezetibe bé ne mennének; * 5 *Mós.* 23: 3.

2 Mivelhogy nem mentenek vala eleikbe az Izrael' fiainak kenyérrel és vizzel, és meg-bérlették * vala ő ellenek Bálámot, hogy öket meg-átkozná: jóllehet a' mi Istenünk fordítá azt az átkot áldásra. * 4 *Mós.* 22: 5 6.

3 Annak-okáért, mikor hallották vólna e' törvényt, el-szakasztának az Izraeltől minden idegen elegy népet.

4 De az elött Eliásib Pap, ki a' mi Istenünk' Háza' kamarájának * Fejedelme vala, Tóbiásnak fógora *lett vala.* * *v.* 28.

5 Es tsinált vala önéki nagy kamarát, a' holott elein helyheztetik vala a' Minhát, a' temjént, az edényeket, a' gabonának, bornak és olajnak dézmáját, mellyeket, parantsolt vala Isten, hogy adnának a' Lévitáknak, Enekeseknek és kapun-állóknak: a' Papoknak-is az áldozatból való részeket.

6 De mikor e' dolog vólt, akkor én nem vóltam Jérusálemben; mert az Artaxerxesnek a' Babilóniai Királynak harmintz-kettödik esztendejében haza mentem vala a' Királyhoz, és *egy* esztendö múlva ismét szabadságot nyerének nékem a' Királytól.

7 Es mikor Jérusálembe mentem vólna, és meg-értettem vólna e' gonoszt dolgot, mellyet tselekedett vólna Eliásib Tóbiás-ért, hogy néki az Isten' Házának pitvaríban kamarát készített vólna:

8 Igen gonosz dolognak tettzék e' nékem; azért Tóbiásnak minden marháját abból a' kamarából ki-vettetém.

9 Es mikor az én parantsolatomra meg-tisztították vólna azokat a' kamarákat: viszontag oda hordatám az Isten' Házának edényit, a' Minhának valót, és a' temjént.

10 Azu-

10 Azután mikor meg-értettem vólna, hogy a' Léviták' jövedelmekben semmit meg nem adtak vólna, és ennek oká-ért el-oſzlottak vólna mindnyájan a' falukra, mind a' Léviták, mind az Enekeſek, kik ſzolgálnak vala *az Iſteni* dolgokban:

11 Feddödém a' Fejedelmekkel és mondék: Miért hagyattatott-el az Iſten' Háza? Es egybe-gyüjtvén öket helyekre állatám öket.

12 Es mindnyájan a' Sidók meg-hozák gabonájoknak, boroknak és olajoknak dézmáját a' tár-házakba.

13 Es gond-vifelőknek rendelém a' *Templom*' jóſzága mellé Sélémiás Papot, és a' Törvény-tudó Sádókot, és a' Léviták közzül Pedáját; és ezek mellé Hanánt rendelém, ki Zakkúr fia, ki Mattániás' fia *vala*; mivelhogy hivéknek itéltetnek vala, kiknek tiſztek vala, hogy az ö attyok-fiainak ſáfárkodnának.

14 Emlékezzél-meg én rólam, én Iſtenem, e' dologban, * és ne engedjed, hogy el-törölteſsenek az én jó-teteményim, mellyeket tselekedtem az én Iſtenemnek Házával, és annak rend-tartáſival. * *r.* 5: 19. 2 *Kir.* 20: 3.

15 Ugyan azon napokban, mikor láttam vólna Sidó orſzágban, hogy Szombat napon * bort ſajtólnának, és gabona kévéket hoznának, mellyekkel ſzamárokat meg-terhelnek vala; és mind bort, ſzőlőt, figét, és akármi terhet hoznának Jérusálembe Szombat napon: bizonyságok előtt intém öket, a' melly napon eleséget árúlnak vala. * *r.* 9: 31. 2 *Móſ.* 34: 14. 15.

16 Tírusbéliek-is laknak vala a' városban, kik halat, és minden el-adni való marhát hordanak vala, mellyeket el-adnak * vala a' Sidóknak Szombat napon, még pedig Jérusálemben; * *r.* 9: 31.

17 Annakoká-ért feddödém a'Fő-fő Sidókkal, és mondék nékiek: Mitsoda gonoſz dolog ez, a' mit tselekeſztek, hogy a' Szombatnak napját * meg-fertéztetitek?

* 3 *Móſ.* 19: 30. *Jér.* 17: 21-27.

18 Avagy nem azért hoztaé, a' mi Iſtenünk mi reánk és e' városra mind ezt a' veſzedelmet, mivelhogy a' mi atyáink-is ezt mivelték? Ti pedig még-is nevelitek az Iſten' haragját az Izrael ellen, meg-fertéztetvén a' Szombatot?

19 Mikor pedig a' Jérusálem' kapui meg-ſetétedtenek vólna a' Szombatnak előtte: parantsolék és bé-zárlatának a' kapuk, mellyeket hogy meg ne nyittatnának a' Szombat után való napig, meg-parantsolám: annak-felette az én ſzolgaim közzül-is hagyék a' kapukban, hogy Szombat napon ſemmi terhet * bé ne hoznának.

* 2 *Móſ.* 20: 10. 11.

20 Annak-oká-ért a' kereskedők, és minden-féle marhának árofi Jérusálem kivül hálának egy-ſzer vagy két-ſzer.

21 Es emberek előtt meg-fenyítém öket, és ezt mondám: Miért háltok itt a' kö-fal előtt? ha máſod-ſzor ezt mivelitek, meg-büntetlek titeket: Az napságtól fogva nem jönek vala el Szombat napon.

22 Meg-parantsolám a' Léviták-nak-is, hogy magokat meg-tiſztítanák, és el-menvén vigyáznának a' kapukra, meg-ſzentelvén a' Szombat napot: E' dolog-ért-is * emlékezzél-meg rólam, én Iſtenem, és kedvezz nékem a' te kegyelmeſségednek nagy vólta ſzerint!

* *v.* 14.

23 Ugyan azon napokban látám, hogy a' Sidók vettek vólna magoknak feleségeket * Azót városból, az Ammóniták és Moábiták közzül. * *Eſd.* 9: 2.

24 Es hogy azoknak gyermekeik fele réſzént az Azótbéliekneк nyelveken ſzóllnának és nem tudnának Sidóúl ſzólni: hanem minden *idegen* pogány népeknek nyelveken.

25 Annak-okáért feddödém ö vélek, gonoſzt mondván nékiek, és meg-verék egy-néhányat ö közzülök, azoknak hajokat ki-ſzaggatván; és illy esküvéſsel kötelezém öket az Iſtenre: Ha adándjátok a' ti leányitokat * azoknak fiaiknak, vagy ha feleséget véſztek, vagy fiaitoknak, vagy magatoknak, azoknak leányi közzül, *az Iſten meg-büntteſsen titeket*! * *r.* 10: 30.

26 Avagy nem ebben vétkezék Salamon-is az Izrael' Királya? Noha nem vólt ſok nemzetségek között hozzá * haſonlatos Király; kit ſzeret vala az ö Iſtene, és Királyá tette vala ötet Iſten az egéſz Izraelen: ötet-is az idegen nemzetből való † afzſzonyi-állatok vivék bünre.

* 2 *Krón.* 1: 12. † 1 *Kir.* 11: 1-4.

27 Es néktek vallyon engednünk kellé, hogy mi-is ollyan nagy vétekbe eſsünk, és vétkezzünk a' mi Iſtenünk ellen, más idegen nemzetből való afzſzonyi-állatokat véven feleségül?

28 A' Jójadának fiai közzül-is egy, melly *Jójada* Eliáſibnak † a'Fő-Papnak fia vala, az Horónitbéli * Sanballátnak veje vala; el-üzém azért ötet tölem.

† *v.* 4. * *r.* 6: 2-3.

29 Emlékezzél-meg ö rólok *én* Iſtenem, hogy a' Papságot, és a' Papokkal és Lévitákkal való ſzövetségedet meg-fertéztetik!

30 Annakoká-ért meg-tiſztítám öket minden idegen afzſzonyi-állatoktól, és rend-tartáſt ſzabék a' Papoknak és Lévitáknak, kinek-kinek az ö dolgában.

31 A' fáknak * hozásában-is, hogy *tudni-illik* bizonyos időben fát hordanának

nának, *rendet ſzabek*, és az elsö ſengéknek bé-hordása † felöl-is. Emlékezzél-meg én rólam, én Iſtenem, énnékem jómra! **r.* 10: 34. † *v.* 10-13.

ESTER' KÖNYVE.

Mellyben meg-iratik, miképpen emeltetett Eſter Királyné-aſzſzonyságra és Márdokéus nagy Uraságra, az egéſz Sidóságnak meg-máradására, a' Háman' gonoſz intselkedése ellen. Ezek lettek úgy-mint 20. *eſztendö' jártában.*

I. RESZ.

Aſſvérus Király meg-veti a' Királyné-aſzſzonyt Vásstit.

1 VAla Aſſvérus' idejében, (ez az Aſſvérus, a' ki uralkodik vala Indiától fogva Szeretsen orſzágig, ſzáz és hufzon-hét tartományokon.)

2 A' napokon, mikor Aſſvérus Király ülne az ö birodalmának Királyi ſzékiben, melly vala Súsánban a' Király lakó helyén:

3 Birodalmának harmadik eſztendejében lakodalmat ſzerze minden Fejedelmének, és ſzolgainak: Perſiának pedig és Médiának Hatalmaſi, Föemberei, és a' tartományoknak Fejedelmi ö elötte valának.

4 Ö pedig mútogatja vala az ö orſzágának ditsöſségének gazdagságit, és az ö nagy méltóságának tiſzteſségét ſok napokon, *tudni-illik* ſzáz nyóltzvan napokon.

5 Es mikor el-múltak vólna azok a' napok, tön a' Király az egéſz népnek, ki Súsánban a' Király' lakó helyén találtatik vala, kitsínytöl fogva nagyig, hét napig való lakodalmat, a' Király' palotája' kertének pitvarában.

6 Fejér, zöld és hiátzintus ſzínü veres *kárpitok* függenek vala, bíborból és bárſonyból tsinált köteleken, ezüſt karikákon, és márvány-köböl tsinált oſzlopokon: arany és ezüſt ágyak *valának renddel vetteve*, a' veres bárſony-ſzínü piros márvány-köböl rakatott pádimentomon.

7 Iſznak vala pedig arany pohárokból, és külömb-külömb-féle pohárokból, és a' fö bor böven vala a' Királynak * méltóſága ſzerint. * *v.* 1.

8 Az italban való törvények pedig e' vala, hogy ſenki ſenkit ne kénlſzerítene; mert így hagyta vala a' Király az ö házának Gond-viſelöinek, hogy kinek-kinek mind akaratja ſzerint tselekednének.

9 Váſti Királyné-aſzſzony-is lakodalmat ſzerze az aſzſzony-népeknek, az Aſſvérus Király' királyi házában.

10 Hetedik napon, mikor a' bortól meg-vidámúlt vólna a' Királynak ſzíve: parantsolá Méltumánnak, Biztának, Hárbonának, és Bigtának, és Abagtának, Zetárnak és Karkásnak, az ö Hét Hop-meſterinek, kik ſzolgálnak vala Aſſvérus Királynak elötte,

11 Hogy a' Királyné-aſzſzonyt Váſtit hoznák a' Király' eleibe az orſzág' koronájában, hogy meg-mútatná a' népeknek és a' Fejedelmeknek az ö ſzépségét; mert ſzép ábrázatú vala.

12 Es nem akara a' Királyné-aſzſzony Váſti menni a' Királynak parantsolatjára, miként az ö Hop-meſterinek *parantsolt vala*: kin igen megharagvék a' Király, és az ö haragja fel-gerjede ö benne.

13 Es monda a' Király a' böltseknek és tudóſoknak, kik el-múlt idöket tudnak vala; (mert illyen ſzokáſa vala a' Királynak, *hogy valaminek kellene lenni*, minden törvény és itélet tudóknak tanátsokra *botsátaná*.

14 Leg-közelebb való tanátsoſi pedig *valának* Karſéna, Sétár, Admata, Tárſis, Méres, Marſéna, Mémukán, Perſiának és Médiának hét * Fejedelmi, kik ſzüntelen a' Király elött valának, kik fök valának az orſzágban.)

* *Eſdr.* 7: 14.—

15 Törvény ſzerint mit kellene tselekedni Váſti Királyné-aſzſzony felöl; mivelhogy nem fogadta vólna az Aſſvérus Királynak a' Hop-meſterek által *izentt* befzédét.

16 Es monda Mémukán a' Király elött, és a' Fejedelmek elött: Nem tsak a' Király ellen vétkezett Váſti Királyné-aſzſzony, hanem minden Fejedelmek ellen, és minden népek ellen, valakik vagynak Aſſvérus Királynak minden * tartományiban; * *v.* 1.

17 Mert ki-hírhedik a' Királyné-aſzſzonynak tselekedeti minden aſzſzony-népek között, *és léſzen*, hogy meg-utálják az ö férjeket az ö ſzemek elött, mikor azt mondják: Aſſvérus Király parantsolta vala, hogy a' Váſti Királyné-aſzſzonyt bé-vinnék hozzája, és nem ment.

18 Es az napon a' Perſiának és Médiának Fejedelem *aſzſzonyi*, kik hallándják a' Királyné-aſzſzonynak tselekedetit, ezent fogják mondani a' Királynak minden Fejedelmének: és elég nagy utálat eſik a' férjfiakon, és *azoktól* harag léſzen *feleségek ellen*.

19 Ha azért a' Királynak tettzik, mondjon Királyi ſententziát, és iratta'ſſék a' Perſiai és Médiai törvények közzé, mellyet ſenki fel * ne bontson: hogy ſoha többé nem jö Váſti Aſſvérus Király' éleibe, és hogy az ö orſzágát

gát adja a' Király olly házas-társának, ki jobb légyen ö nálánál.

* *r.* 8: 8. *Dán.* 6: 8. 12. 15.

20 Es meg-hallják a' Király' tselekederét, mellyet tselekedik, az ö egész országában, melly igen nagy, és minden aſzſzonyi-állátok tiſztelſéget téſznek az ö férjeknek, mind nagynak mind kitsínynek.

21 Es tettzék e' tanáts a' Királynak és a' Fejedelmeknek: és a' Király a' Mémukán' beſzéde ſzerínt tselekedék.

22 Es leveleket külde a' Királynak minden tartományiba, tartományról tartományra, annak ſzokott íráſa ſzerínt, és minden nemzetnek, annak nyelve ſzerínt; hogy minden férjfiú uralkodnék az ö házában, és beſzéllené-meg *ki-ki* az ö nemzetségének nyelvén.

II. RESZ.

Eſter Királyné-aſzſzonnyá tétetik: Márdokéus' hivsége a' Királyhoz.

1 EZek után, hogy meg-ſzünt vólna az Aſſvérus Királynak haragja, meg-emlékezék Váſtiról, és arról, a' mit tselekedett vala, és arról, a' mit végeztek vólna felőle.

2 Es mondának a' Király' ſzolgai, kik néki udvarlanak vala: Kereſſenek a' Királynak ſzép ábrázatú ſzüz leányokat.

3 Es ſzerezzen a' Király Tiſzt-tartókat az ö orſzágának minden tartományiba, kik minden ſzép ábrázatú ſzüz leányokat gyüjtsenek a' Király' lakó helyére Súsánba az aſzſzonyok' házába, Hégainak a' Király' Hop-meſterének, az aſzſzonyoknak őrizőjének kezébe, és adjon leányi ékeſségeket reájok.

4 Es az a' leány, a' ki tettzik a' Királynak ſzemének, uralkodjék Váſti' helyében. E' dolog tettzék a' Királynak, és úgy tselekedék.

5 Vala egy Sidó férjfiú Súsánba a' Király' lakó helyén, kinek neve Márdokéus vala, Jáirnak fia, ki Sémei' fia, ki Kis' fia vala, Benjámin' nemzetségéből.

6 Ki Jérusálemből fogva vitetett vala a' fogoly néppel, melly el-vitetett vala Jékóniáſſal * a' Júda' Királyával együtt, kit rabságba vitt vala a' Babiloniai Nabugodonozor Király.

* 2 *Kir.* 24: 14. 15.

7 E' *Márdokéus* tartja vala pedig Hadaſſát, (kit más névvel Eſternek hívnak vala,) az ö attya' báttyának leányát; mert ſem attya ſem annya nem vala néki, és az igen ízép leány vala, és ſzép ábrázatú, kit, mikor meghólt vólna az ö attya és annya, Márdokéus leánya gyanánt magához fogada.

8 Lön pedig, mikor a' Király' parantsolatja és végézéſe ki-hírhedett vólna, és nagy ſok leányok gyüjtetnének a' Király' lakó helyébe Súsánba, Hégainak keze alá: Akkor fel-viteték Eſter-is a' Király' házába, Hégainak az aſzſzonyi-állatoknak őrizőjének keze alá.

9 Es tettzék az a' leány önéki, és kedves vala nála: annak-okáért ſiete önéki tiſzta ruhát adni, és az ö táplálására való réſzét ki-adni; és hét tiſztes ſzolgáló-leányokat ada néki a' Király' házából, és vivé ötet és az ö ſzolgáló-leányit az aſzſzonyoknak legjobb házokba.

10 Meg nem mondá Eſter az ö nemzetségét, ſem attya-fiait; Mert Márdokéus meg-hagyta vala néki, hogy meg-ne mondaná.

11 Minden-nap pedig Márdokéus jár vala az aſzſzonyi-állatoknak házoknak pitvara előtt, hogy meg-tudná mint vólna Eſter, és mint lenne dolga.

12 Mikor pedig el-jött vólna az idő, hogy minden leányok bé-mennének Aſſvérus Királyhoz, mikor *tudni-illik* az aſzſzonyi-állatoknak törvények ſzerínt bé-töltek vólna a' tizen-két hónapok: (mert úgy telnek vala bé az ö meg-tiſztúláſoknak napjai, hat hónapon mirtus olajjal, és hat hónapon drága kenetekkel *kenettetnek vala*, és ollyakkal, mellyek után az aſzſzonyi-állatok meg-ſzépülnek.)

13 Es ekképen mégyen vala a' leányzó a' Királyhoz, és valamit kíván vala *az ö maga ékeſítésére*, meg adják vala néki, hogy azzal menne az aſzſzonyi-állatoknak házokból mind a' Király' házáig.

14 Eſtve mégyen vala bé a' leányzó, és reggel viſzſza-mégyen vala az aſzſzonyi állatoknak máſodik házokba, a' Sahaſgáz Hop-meſternek a' Király' háló-társainak őrizőjének keze alá: nem mégyen vala külömben a' Királyhoz, hanem tsak mikor a' Király kivánná ötet, és nevén hívnák.

15 Mikor azért el-jött vólna Eſternek a' Márdokéus' attya' báttyának az Abihaíl' leányának ideje, (kit leánya gyanánt fogadott vala,) hogy bé-menne a' Királyhoz, nem kereſe ſemmit; *mellyel ſzép lehetne*, hanem a' mit Hégai a' Király' Hop-meſtere, az aſzſzonyi-állatok' őrizője, néki mondott vala: és Eſter mindeneknek ſzemei előtt, kik látják vala ötet, kedves vala.

16 Es fel-viteték Eſter Aſſvérus Királyhoz, az ö orſzágának házába, a' tizedik hónapon, (ez a' Tébet nevü hó,) az ö orſzágának hetedik eſztendejében.

17 Es a' Király Eſtert minden aſzſzonyok-

ſzonyoknál inkább ſzereté, és minden ſzüzeknél kedvesb vala és kellemetesb ö előtte, és az orſzágnak koronáját fejébe tévé, és ötet Királyné-aſzſzonnyá tévé Váſti' * helyébe.

**r.* 1: 11. 12.

18 Tön annak-felette a' Király nagy lakodalmat * minden ö Fejedelminek és ſzolgainak, *rudni-illik* Eſternek lakodalmat: és a' tartományoknak adaját meg-kiſſébbité, és ajándékokat oſztogata az ö Királyi méltósága ſzerint.

**r.* 1: 3.

19 Es mikor egybe-gyüjtetnének máſod-ſzor a' ſzüzek, Márdókéus ül vala a' Király' kapujában.

20 Es Eſter ſem attya-fiait, ſem nemzetségét nem mondja vala meg, miképpen Márdókéus meg-parantsolta vala néki; mert a' Márdókéusnak ſzavát úgy fogadja vala Eſter, mint akkor, mikor ö tartja vala.

21 A' napokban (Márdókéus pedig ül vala a' Király' kapujában,) meg-haragvának Biktán és Téres a' Királynak két Hop-meſterei, kik a' *Király'* ajtait örizik vala, és tanátsot tartának, hogy Aſſvérus Királyt meg-ölnék.

22 Hírével lön pedig e' dolog Márdókéusnak, ki meg-izené Eſternek a' Királyné-aſzſzonynak: Eſter pedig meg-mondá a' Királynak a' Márdókéus ſzavával.

23 Es meg-tudakozák a' dolgot, és úgy találák; és mind a' kettőt fára fel-akaſztatá. Es meg-irattaték a' dolog a' Krónikák' könyvébe a' Király előtt.

III. RESZ.

Hámán igyekezik a' Sidóknak el-törlésére.

1 EZeknek utánna nagy méltóságra emelé Aſſvérus Király Agagéus Hámánt, Hammedátának fiát, és felmagaſztalá ötet, és az ö ſzékit minden Fejedelmi között, kik véle valának, fellyebb helyhezteté.

2 A' Királynak pedig minden ſzolgai, kik a' Királynak kapujában *valának*, meg-hajtják vala magokat, és térdet hajtanak vala Hámánnak; mert úgy parantsolta vala meg nékik a' Király: Márdókéus pedig ſem meg nem hajtja vala magát, ſem térdet nem hajt vala.

3 Mondának azért a' Király' ſzolgai, kik a' Király' kapujában *valának*, Márdókéusnak: Miért ſzeged-meg a' Király' parantsolatját?

4 Lön pedig, mikor így ſzóllnának néki minden nap, és nem gondolna vélek, meg-izenék Hámánnak, hogy meg-látnák, ha Márdókéus meg-maradnaé az ö beſzédében; mert meg-mondotta vala nékik, hogy ő Sidó vólna.

5 Látá azért Hámán, hogy Márdókéus nem hajtaná-meg magát, ſem térdet nem hajtana előtte; és meg-telék Hámán haraggal,

6 Es kitsíny dolognak tartja vala, tsak az egy Márdókéusnak halálát, (mert meg-mondották vala néki a' Márdókéus' nemzetségét) annak-okáért igyekezik vala Hámán el-veſzteni minden Sidókat, kik Aſſvérusnak egéſz orſzágában valának, a' Márdókéusnak nemzetét.

7 Az elsö hóban (ez a' Niſán *nevü* hó,) Aſſvérus Királynak tizen-kettödik eſztendejében, vetének Púrt, * (az-az ſorſot) Hámán előtt, napról napra és hónapról *hónapra*, a' tizen-kettödik hónapig, mellyet Adárnak hívnak;

**r.* 9: 24.

8 Mert mondott vala Hámán Aſſvérus Királynak: Vagyon egy-féle nemzet, ki el-oſzlott és el-ſzéledett, orſzágodnak minden tartományinak népei között: kik külömböznek törvénnyel minden nemzetségtől, és a' Király' törvényében nem járnak; azért nem haſznos a' Királynak, hogy öket ollyan módon engedje élniek.

9 Ha a' Királynak tettzik, irják meg, hogy ök veſztessenek-el: és tíz ezer tálentom ezüſtöt adok a' kintstartóknak, hogy a' Királynak tár-házába vigyék.

10 Ki-voná pedig a' Király az ö maga újjából a' gyüröt, és * adá Agagéus Hámánnak a' Hammedáta' fiának, a' Sidók' ellenségének.

* 1 *Móſ.* 41: 42. 43.

11 Monda annak-felette a' Király Hámánnak: Az ezüſt, mellyet igérſz, tiéd légyen, és a' nép-is; és azt tselekedjed véle, a' mi tenéked tettzik.

12 Elö-hívattatának annak-okáért a' Királynak Iró-deáki, az elsö hónak tizen-harmadik napján, és íráknak ſzinte úgy, mint meg-parantsolta vala Hámán a' Királynak Fejedelminek és a' Hadnagyoknak, kik a' tartományokban *valának*, és minden népeknek Fejedelminek, minden tartományoknak, kinek-kinek mind az ö ſzokott íráſa ſzerint, és minden nemzetnek az ö nyelve ſzerint, az Aſſvérus Királynak neve alatt írának, és meg-petsétlék a' Király' * gyüröjével. * *v.* 10.

13 Es el-küldék a' leveleket a' poſtáktól a' Királynak minden tartományiba, hogy el-törlenének, meg-ölnének, és el-veſztenének minden Sidókat, a' gyermekektöl fogva mind a' vén emberekig, kitsíny gyermekeket és aſzſzonyi-állatokat egy napon, tizenharmadik napján a' tizen-kettödik hónak, (mellyet Adárnak hívnak) és hogy az ö marháikat el-dúlnák.

14 A' levélnek ſummája vala: hogy min-

minden tartományban meg-hirdetnék, és lenne nyilván minden népeknek, hogy lennének kéſzen azon a' * napon. * *v.* 13.

15 A' poſták azért ki-menének kénſzerittetvén a' Király' parantsolatjával, és a' törvényt meg-kiálták Súsánban a' Király' városában : a' Király pedig és Hámán foglalatoſok valának az italban; de Súsán' városa igen megháborodott vala.

IV. RESZ.

Keſerves nyomorúságok a' Sidóknak.

1 MArdókéus pedig, mihelyt megérté a' mi lett vala : azonnal meg-ſzaggatá Márdókéus az ö ruháit, és gyáſzba öltözék, és hamut *hinte fejére*, és a' városnak közepére méne, és nagy keſerü kiáltáſſal fel-kiálta.

2 Es méne ſzintén oda a' helyre, melly a' Király' kapuja előtt vala; mert nem ſzabad vala bé-menni a' Király' kapuján gyáſz ruhában.

3 Es minden tartományban, és minden helyen : valahová a' Király' parantsolatja és törvénye jutott vala, nagy ſiráſok vala a' Sidóknak, és böjtök, és ſiralmok, és jajgatáſok, ſokak gyáſzban és hamuban feküſznek vala.

4 El-menvén pedig az Eſternek leányi, és az ö Hop-meſterei, meg-mondák néki, és igen bánkodék a' Királyné-aſzſzony rajta : és ruhákat külde, mellyekbe fel-öltöztetnék Márdókéuſt, és a' gyáſzt le-vonnák ö róla, és fel nem vévé.

5 Elö-hivatá azért Eſter Hatákot, ki *egy vala* a' Király' Hop-meſterei közzül, kit a' *Király az Eſter*' gond-viſelésére rendelt vala, és parantsola néki Márdókéus felöl, hogy meg-tudná mi dolog vólna ez, és miért tselekedné ezt.

6 Ki-menvén azért Haták Márdókéushoz a' város' utzájára, melly a' Király kapuja' ellenébe vala.

7 Meg-mondá néki Márdókéus valami történt vala rajta : és az ezüſtnek meg-jelentetett ſummáját, mellyet Hámán mondott vala, hogy ö adna a' Király' kintséhez, a' Sidók' el-veſztéſek-ért.

8 Az irásnak-is és rendelésnek máſát, mellyet Súsánban ki-adtak vala az ö el-töröltetésekre, adá néki, hogy meg-mútatná Eſternek, és meg-jelentené néki ; és mondaná-meg, hogy a' Királyhoz bé-menne, és önéki könyörgene, és ö előtte eſedeznék az ö nemzetségé-ért.

9 El-méne azért Haták, és mégmondá Eſternek a' Márdókéus' beſzédit.

10 Es felele Eſter Hatáknak, és meg-hagyá néki, hogy *meg-mondaná* Márdókéusnak.

11 Mindnyájan a' Királynak ſzolgai, és a' Király' tartományinak népei tudják, hogy minden férjfiú és aſzſzonyi-állat, valaki bé-mégyen a' Királyhoz a' belső pitvarba, a' ki nem hivattatik : illyen törvénye vagyon, hogy meg-ölettеſsék az, attól meg-válva, a' kire a' Király az arany veſzſzöt * kinyújtja ; mert tsak az él : én pedig nem hivattattam, hogy bé-menjek a' Királyhoz, immár harmintz naptól fogva. * *v.* 5 : 2. 8 : 4.

12 Es meg-mondák Márdókéusnak az Eſter' beſzédit.

13 Monda pedig Márdókéus, hogy mondanák-meg Eſternek : Ne gondold a' te ſzivedben, hogy te meg-maradhattz a' Király' házában a' több Sidókon kivül ;

14 Mert ha e' moſtani időben ezt elhalgatod, máſunnan léſzen könnyebbség és ſzabadulás a' Sidóknak : te pedig 's a' te atyád' háza-népe elveſztek : és ki tudja, talám tsak e' moſtani idő-ért emeltettél *Iſtentől* a' birodalomra ?

15 Akkor meg-parantsolá Eſter, hogy meg-mondanák Márdókéusnak :

16 Menj-el és gyüjts-egybe minden Sidókat, kik Súsánban találtatnak, és böjtöljetek én érettem : és ſe egyetek, ſe igyatok harmad napig ſe éjjel ſe nappal, én-is az én leányimmal *igy* böjtölök : és ekképpen bé-mégyek a' Királyhoz, (noha törvény ellen vagyon,) ha ſzintén el-kell-is veſznem!

17 El-méne azért Márdókéus, és mind a' ſzerint tselekedék, a' mint Eſter néki meg-parantsolta vala.

V. RESZ.

Hámán igyekezik Márdókéus' halálára.

1 TÖrténék pedig harmad napon, hogy Eſter fel-öltözék királyi *ruhába*; és meg-állana a' Király' házának belső pitvarában, a' Király' házának ellenébe : a' Király pedig ül vala az ö orſzágának ſzékiben az orſzág' házában, a' háznak ajtaja' ellenébe.

2 Lön pedig mikor meg-látta vólna a' Király Eſter Királyné-aſzſzonyt állani a' pitvarban, kedvet talála az ö ſzemei előtt : és a' Király ki-nyújtá Eſterre az arany veſzſzöt, mellyet kezében tart vala : akkor oda méne Eſter, és meg-illeté az arany veſzſzönek végét.

3 Es monda néki a' Király : Mi dolged vala néked Eſter Királyné-aſzſzony, és mitsoda kéréſed vagyon ? Orſzágomnak * feléig *kérjed*, és megadatik néked. * *Mark.* 6 : 23.

4 Felele Eſter : Ha a' Királynak tettzik, jöjjön a' Király és Hámán ma

ma a' lakodalomba, mellyet néki kéſzítettem.

5 Es monda a' Király: Hamar hijátok-elö Hámánt, hogy az Eſternek kivánsága ſzerint tselekedjék. El-méne azért a' Király és Hámán a' lakodalomba, mellyet Eſter kéſzített vala.

6 Monda pedig a' Király Eſternek a' bor ital között: Mitsoda a' te kivánságod? és meg-adatik tenéked. Es mitsoda a' te kéréſed? Orſzágomnak feléig *kérjed*, és meg-léſzen!

7 Es felele Eſter, és monda: Az én kivánságom és az én kéréſem ez:

8 Ha én kedvet találtam a' Király' ſzemei elött, és ha tettzik a' Királynak meg-adnia az én kivánságomat, és meg-tselekednie az én kéréſemet: jöjjön-el a' Király és Hámán a' lakodalomba, mellyet nékik kéſzítek, és hólnap a' Király' beſzéde ſzerint tselekeſzem.

9 Akkor ki-menvén Hámán azon napon vigan és ſzivében örülvén, mikor látta vólna Márdókéuſt a' Király' kapujában, és fel nem költ vólna; és helyéből meg ſem mozdúlt vólna, meg-telék Hámán haraggal Márdókéus ellen.

10 Meg-tartóztatá pedig magát Hámán, és házához méne; és el-külde, és magához hívatá az ö barátit; és Zéreſt az ö feleségét,

11 Es meg-beſzéllé nékik Hámán az ö gazdagságának dítsöſségét, és fiainak * ſokaságát, és mindeneket, a' mellyekkel fel-magaſztalta vala ötet a' Király, és hogy fellyebb emelte vólna ötet a' Király minden Fejedelminél és ſzolgainál; * *r.* 9: 7-10.

12 Es monda: Annak-felette nem hívott Eſter Királyné-aſzſzony *máſt* a' Királyal a' lakodalomba, mellyet kéſzített, hanem tsak engemet, és még hólnapra-is el-hivattattam töle a' Királyal egybe:

13 De mind ezek kitsinynek láttatnak énnékem, valamíg én látom a' Márdókéus Sidót ülni a' Király' kapujában.

14 Felele néki Zéres az ö felesége, és minden ö baráti: Tsináljanak ötven ſingni * magas fát; és *hólnap* reggel mondd-meg a' Királynak, hogy Márdokéuſt akaſzſzák reá: és annak-utánna menj-bé a' Királyal a' lakodalomba vigan: Es tettzék e' dolog Hámánnak, és meg-tsinálttatá a' fát.

r. 7; 9' 9: 14.

VI. RESZ.

Hámán kételen tiſzteli Márdokéuſt,

1 AZon éjjel álom nem jött vala a' Királynak ſzemére; parantsola annak oká-ért, hogy elö-hoznák az emlékezetre íratott dolgok' könyvét, a' Krónikákat: és el-olvaſtatának a' Király elött.

2 Es írva találák, hogy Márdókéus jelentette vólna meg Bigtánáról * és Téresröl, a' Királynak két Hop-meſteriröl, kik ajtajá örizöi közzül valók valának, kik tanátsot tartottak vala, hogy Aſsvérus Királyt meg-ölnék,

* *r.* 2: 21-23.

3 Es monda a' Király: Mitsoda tiſztetséget és méltóságot adtak azért Márdókéusnak? Felelének a' Király' ſzolgai, kik néki udvarlanak vala: Semmit önéki ezért nem adtak.

4 Akkor monda a' Király: Kitsoda a' pitvarban? (Hámán jött vala pedig a' Király' házának külsö pitvarába, hogy meg-mondaná a' Királynak, hogy fel-akaſztatná Márdókéuſt a' fára, mellyet * kéſzíttetett vala néki.)

* *r.* 5: 14.

5 Felelének a' Király' ſzolgai önéki: Imé Hámán áll a' pitvarban: Monda pedig a' Király: Jöjjön-bé.

6 Es bé-méne Hámán, kinek monda a' Király: Mit kell az emberrel tselekedni, a' kinek a' Király tiſztetséget kivánja? (Gondolja vala pedig Hámán ſzívében: kinek kíván a' Király nagyobb tiſztetséget tenni, mint énnékem?)

7 Felele Hámán a' Királynak: A' férjfiúnak, kinek a' Király tiſztetséget kíván *tenni*,

8 Hozzanak királyi * ruhát, mellyben a' Király jár, és lovat, a' mellyen *a' Király ſzokott* † ülni, és királyi koronát, mellyet *ſzokott* az ö fejébe tenni, * *Dán.* 5: 16. 29. † 1 *Kir.* 1: 33.

9 Es adják azt a' ruhát, és azt a' lovat a' Király' Fejedelmi közzül, a nagy Urak közzül valakinek kezébe: és öltöztetsék-fel azt a' férjfiat, kinek a' Király tiſztetséget kíván, és hordozzák ötet lovon a' városnak piatzán, és kiáltsák ö * elötte: Igy léſzen annak a' férjfiúnak dolga, a' kinek a' Király tiſztetséget kíván *tenni!*

* 1 *Móſ.* 41: 42. 43.

10 Monda pedig a' Király Hámánnak: Sieſs, vedd-fel azt a' ruhát és a' lovat, a' mint * ſzóllál, és tselekedjél úgy a' Sidó Márdókéuſsal, a' ki a' Király' kapujában ül: ſemmit el ne hagyj mind azokban, valamiket ſzóltoltál. * *v.* 8.

11 Elö-hozá annak-oká-ért Hámán azt a' ruhát és azt a' lovat, és fel-öltözteté * Márdókéuſt: annak-utánna lovon hordozá ötet a' városnak útzáján, és azt kiáltá elötte: Igy léſzen annak a' férjfiúnak dolga, a' kinek a' Király tiſztetséget kíván *tenni*. * *v.* 4.

12 Annak-utánna meg-tére Márdokéus a' Király' kapujára: Hámán pedig háza méne ſirva, és fejét bé-borítva.

13 Es

13 Es meg-beſzélé Hámán Zéresnek az ö feleségének, és minden ö barátinak, valami történt vala rajta. Mondának pedig néki az ö tanátsosi, és Zéres az ö felesége: Ha a' Sidók' nemzetségéből való Márdókéus, a' kinek elötte meg-aláztattál: nem érſz véle, hanem * meg-győzettetel töle.
**r.* 7: 9. 10.

14 Azon-közbe hogy még azok ö véle ſzóllnának, a' Király' Hop-meſterei jutának, és ſietének Hámánt elhívni a' lakodalomba, mellyet Eſter * ſzerzett vala. ** r.* 5: 8. 12.

VII. RESZ.

Hámán fel-akaſztatik.

1 EL-méne annak-okáért a' Király és Hámán, az Eſter Királynéafzſzonytól *tsinált atott* lakodalomra.

2 Es monda a' Király Eſternek másod * napon-is, a' bor ital közben: Mitsoda a' te kivánságod, Eſter Királynéafzſzony? és meg-adattatik tenéked: és mitsoda a' te kéréſed? Orſzágomnak feléig *kérj*, és meg-léſzen! * *r.* 5: 6.

3 Felele Eſter Királyné-afzſzony, és monda: Ha kedvet találtam a' te ſzemeid elött, óh Király! és ha a' Királynak tettzik, engedd-meg az én életemet az én kivánságomra, és az én nemzetségemnek-is *életét* az én kéréſemre;

4 Mert el-adattattunk én és az én nemzetségem, hogy el-veſzeſſenek, meg-öljenek és el-töröljenek *minket*: hogyha ſzolgaságra, és ſzolgáló-leányságra adattunk vólna, el-ſzenvedtem vólna: jóllehet az ellenség a' Királynak kárát ſoha meg nem fizet-hetné.

5 Felelvén pedig Aſsvérus Király, monda Eſternek a' Királyné afzſzonynak: Kitsoda az, és hol vagyon az, kit az ö ſzíve erre vitt, hogy ezt tselekedné?

6 Es monda Eſter: A' mi ellenségünk és gyülölönk, e' gonoſz * Hámán. Akkor Hámán meg-rettene a' Király és a' Királyné-afzſzony elött.
**r.* 5: 4. 8.

7 A' Király pedig fel-kele az ö nagy búsúlásában a' bornak lakodalmától, *hogy menne* az ö palotája mellett való kertébe: Hámán pedig meg-marada, hogy Eſter Királyné-afzſzonynak könyörgene életé-ért; mert látja vala, hogy a' Király el-végezte vólna az ö halálát.

8 A' Király pedig meg-tére a' palota' kertétöl a' bornak lakodalmának házához: Hámán pedig eſett vala az ágyra, a' mellyen Eſter vala. Akkor monda a' Király: Nemde a' Királynéafzſzonyt-is meg-akarodé ſzeplösíteni én elöttem a' házban? Mihelyt e' ſzót ki-ſzalaſztá a' Király ſzájából; a' Hámán ortzáját bé-fedék, *hogy a' Király ne látná.*

9 Monda pedig egy a' Király' Hopmeſteri közzül Harbóna, a' Király elött: Imé az akaſztó-fa-is, mellyet * tsinálтatott vala Hámán Márdokéusnak, ki a' Királynak javára † ſzóllott vala, a' Hámán' háza elött emeltetettfel, mellynek magaſsága ötven ſing. Akkor monda a' Király: Akaſzſzátok †† ö-magát fel arra. **r.* 5: 14. 6: 4.

†*r.* 2: 22. 23. †† *r.* 6: 13.

10 Fel-akaſzták azért Hámánt a' fára, mellyet Márdókéusnak tsinált vala, és a' Király haragja meg-ſzünék.

VIII. RESZ.

Márdokéus fel-magaſztaltatik 's a' Sidóknak jó hir izentetik.

1 AZon napon adá Aſsvérus Király Eſter Királyné-afzſzonynak Hámánnak a' Sidók' ellenségének házát: és Márdókéus bé-méne a' Király' eleibe; mert meg-jelenté Eſter,* mitsodája *vólna* önéki. * *r.* 2: 7.

2 Elö-vévé annak-oká-ért a' Király az ö gyüröjét, mellyet Hámántól * elvett vala, és adá azt Márdókéusnak: Eſter pedig fövé tévé Márdókéuſt a' Hámán' házán. * *r.* 3: 10.

3 Ismét ſzólla Eſter a' Király elött, és lábai' eleibe borúla, ſirván és kérvén ötet; hogy ſemmivé tenné az Agagéus Hámánnak * gonoſzlágát, és az ö gondolatját, mellyet gondot vala a' Sidók ellen. * *r.* 3: 9-15.

4 Ki-nyújtá pedig a' Király Eſterre az arany veſzſzöt; és fel-kelvén Eſter meg-álla a' Király elött,

5 Es monda: Ha a' Királynak tettzik, és ha kedvet találtam ö elötte, és ha igaz dolognak látſzik a' Királynak, és ha kedves vagyok az ö ſzemei elött: irják-meg, hogy változtaſſanak-el az Agagéus Hámánnak Hammedáta' fiának gondolatjának * levelei, mellyeket írt, hogy el-veſzeſſék a' Sidókat, valakik vagynak a' Királynak minden tartományiban; *r.* 3: 9-15.

6 Mert hogy lát-hatom én a' nyavalyát, mellyek következik az én nemzetségemre? hogy lát-hatom, *mondom*, az én atyám-fiainak veſzedelmeket?

7 Monda pedig Aſsvérus Király Eſter' Királyné-afzſzonynak, és a' Sidó Márdókéusnak: Imé a' Hámán' * házát adtam Eſternek, és ötet † fel-akaſztották a' fára, azért hogy a' Sidókra az ö kezét botsátotta: **v.* 1. † 7: 10.

8 Ti pedig írjatok a' Sidóknak a' mint tinéktek tettzik, a' Királynak nevével, és petsételjétek-meg a' Király' * gyüröjével; mert az iráſt, mellyet a' Király' nevével írnak, és a' Király' gyüröjével meg-petsételnek, nem ſzabad † meg-máſolni. ** v.* 2. † *r.* 1: 19.

9 Hivattatának azért a' Király' Irodeáki azonnal, a' harmadik * hónapban (ez a' Siván *nevü* hó) *annak* huſzon-harmadik *napján*; és meg-írák ſzintén úgy, a' mint Márdókéus parantsolta vala, a' Sidóknak és a' Fejedelmeknek, és hadnagyoknak, és a' tartományok' Fejedelminek, mellyek vagynak Indiától fogva Szeretsen országig, ſzáz † és huſzon-hét tartományok; minden tartományoknak az ö ſzokott írások ſzerint, és minden nemzetségnek az ö nyelvén; és a' Sidóknak-is az ö írások és nyelvek ſzerint. * *r.* 3 : 12. †*r.* 1 : 1.

10 Es íra az Aſsvérus Király' nevével, és meg-petsétlé a' Király' gyürőjével, és küldé a' levelet lovag poſtáktól, kik gyors állatokon ſzoktak vala járni, *tudni-illik* öſzvéreknek fiain.

11 Hogy a' Király meg-engedte vólna a' Sidóknak, kik mindenütt minden városokban laknának, hogy egybe-gyülnének, és vivnának az ö életek-ért, annyira hogy el-törölnék, meg-ölnék és el-veſztenék minden népnek és tartománynak feregét, a' melly ö reájok támadna, kitsinyeket és aſzſzony-embereket, és marháikban sák mányt vetnének.

12 *Azt mivelnék pedig* egy napon az Aſsvérus Királynak minden tartományiban, tizen-harmadik napján a' tizen-kettődik * hónak, melly az Adár *nevü* hó. * *r.* 3 : 13.

13 A' levélnek pedig ſummája vala: hogy minden tartományokban parantsolat adatnék-ki, és minden népeknek el-hírdettetnék, hogy a' Sidók kéſzek vólnának arra a' napra, az ö magok óltalmazására az ö ellenségek ellen.

14 A' lovag poſták, kik gyors állatokon valának, *tudni-illik* öſzvéreken, ki-menének ſietséggel a' Király' parantsolatja ſzerint; és a' végezés ki-adaték Súsánban, a' Király' lakó helyében.

15 Márdókéus pedig ki-méne a' Király elöl, királyi * ruhában, hiátzintus ſzínü és fejér ruhában, és nagy arany koronában, és bíbor és bárſony öltözetben; és Súsán városa örvendeze és vigada. * *v.* 1. 2. 6 : 8-10.

16 A' Sidóknak világoſság támada, *az-az*, öröm, vigaſság és tiſztelteſség.

17 Minden tartományokban-is, és minden városokban és helyekben, vala hová a' Király' beſzéde és végezése juta, öröm és vigaſság lön a' Sidóknak, lakodalom * és örvendetes nap: és ſokan léſznek vala Sidókká a' föld' népei közzül; mert a' Sidóktól való félelem † környül-vette vala őket. * *r.* 9 : 22. 23.

† *r.* 6 : 13.

IX. RESZ.

A' Sidók boszszút állanak ellenségeiken, és örvendetes Innepet ſzentelnek.

1 TIzen-kettődik hónapban azért, (ez az Adár *nevü* hó) annak tizen-harmadik napján, mellybe jutott vala a' Királynak beſzéde és az ö végezése, hogy meg-lenne azon a' napon, * mellyen a' Sidók' ellenségi reménlik vala, hogy hatalmat vehetnének rajtok, (és külömben fordúla; mert a' Sidók vönek hatalmat azokon, kik őket gyülölik vala.) * *r.* 3 : 13. 8 : 12.

2 Öſzve-gyüjték egy-máſt a' Sidók az ö városaikban, Aſsvérus Királynak minden tartományiban, hogy azokat le-vágnák, * kik nékik gonoſzokra igyekeznének: és ſenki ö előttök meg nem áll-hata; mert minden nép megfélemlett vala ö tölök. * *r.* 8 : 11.

3 Es minden tartományoknak Fejedelmi, és Fö-emberi, és Hadnagyi, és a' Király Tiſzt-tartói, tiſztelik vala a' Sidókat; mert Márdókéuſtól * félnek vala, * *r.* 6 : 13. 8 : 15.

4 Mert nagy ember *vala* Márdókéus a' Király' házában, és az ö híre terjed vala minden tartományokban; Mert az a' férjfiú a' Márdókéus öregbedik vala, és nevekedik vala.

5 Le-vágák azért a' Sidók minden ellenségeiket fegyverrel, és ölik 's veſztik vala azokat: és az ö akaratjok ſzerint tselekedének az ö gyülölőikkel.

6 Súsánban a' Király' városában-is a' Sidók öt-ſzáz férjfiakat ölének és veſztének-el.

7 Parſandátát azután, és Dálpont, és Aſpátát.

8 Es Porátát, és Adálját: és Aridátát.

9 Es Parmáſtát, és Ariſait, és Aridait, és Vajzátát.

10 *Tudni-illik* tiz fiait a' Hammedáta' fiának a' Hámánnak a' Sidók' ellenségének * meg-ölék; de marhájokban nem vetének sákmányt.

* *r.* 5 : 11.

11 Azon napon Súsánban a' Király' városában meg-élőtteknek ſzámokat meg-tudá a' Király.

12 Es monda a' Király Eſter Királyné-aſzſzonynak: Súsánban a' Király' városában a' Sidók öt-ſzáz férjfiakat öltek és veſztettek-el, és Hámánnak tíz fiait; mit *gondolſz, hogy* a' Királynak több tartományiban tselekedtek? Mitsoda azért a' te kívánságod? és meg-adatik tenéked; avagy mitsoda e' felett a' te kéréſed? és meg-léſzen.

13 Felele Eſter: Ha a' Királynak tettzik, engedje-meg hólnap-is a' Sidóknak, kik Súsánban *laknak*, hogy

így

igy tselekedjenek, mint e' mái napon, és Hámánnak tíz fiait * akaszszák-fel fára.

14 Es meg-parantsolá a' Király, hogy úgy lenne. Parantsolat adaték azért ki Súsánban, és a' Hámán' tíz fiait fel-akaszták. * *r.* 6 : 14. 7:9.10.

15 Öszve-gyülének annak-utánna-is a' Sidók, kik Súsánban *valának*, tizen-negyedik napján az Adár hónak, és meg-ölének Súsánban három-száz férjfiakat: de jószágokban prédát nem vetének.

16 A' több Sidók-is, kik a' Királynak tartományiban *valának*, egybe-gyülének, és fel-támadának az ö életek-ért, és békével maradának az ö ellenségeiktöl: meg-ölének pedig az ö ellenségeikben hetven-öt ezeret; de sákmányt * nem tettek marhájokban. * *r.* 3 : 13.

17 Az Adár hónak tizen-harmadik napján *tselekedék ezt*; és meg-nyúgovának tizen-negyedik napján, és azt lakodalom' és vígasság' napjává tévék.

18 De a' Sidók, kik Súsánban *valának*, egybe-gyülének tizen-harmadik és tizen-negyedik napján azon hónak, *az öldöklésre*: meg-nyúgovának pedig tizen-ötödik napján azon hónak, és azt tévék lakodalom' és * vígasság' napjáva. * *v.* 19.

19 Annak-oká-ért a' falubéli Sidók, kik kerített városban nem laknak, tizen-negyedik napját Adár hónak tartják örömnek és lakodalomnak, és egy-más' számára * étel' küldözésnek víg napjának.
* *Néhém.* 8 : 10-12.

20 Meg-irá azért Márdókéus e' dolgokat, és leveleket külde minden Sidóknak, kik Assvérus Királynak minden tartományiban vagy közel vagy távol valának,

21 Parantsolván nékik, hogy az Adár hónak tizen-negyedik napját, és tizen-ötödiket esztendönként meg-tartanák:

22 Azokat a' napokat, mellyekben meg-nyúgodtak vala a' Sidók az ö ellenségeiktöl, és azt a' hónapot, melly önékik a' keserüségböl örömre fordúlt vala, és a' siralomból víg napra, hogy azokat a' napokat tartanák lakodalomnak, örömnek, és egy-másnak * étel' küldözésének, és szegényeknek ajándékozásának napjainak. * *Néhém.* 8 : 10-12.

23 Fel-fogadák pedig a' Sidók, hogy * meg-tselekednék a' mit kezdettek vólna, és a' mit Márdókéus nékik írt vólna; * *v.* 21. 22. 27.

24 Mivelhogy Agagéus Hámán Hammedátának fia, *ki* minden Sidóknak ellenségek *vala*, azt gondolta vala a' Sidók ellen, hogy el-vesztené * öket, és Púrt (az-az, sorsot vetett vala, hogy meg-rontaná öket és el-vesztené. * *r.* 3 : 6. 7.

25 Mikor pedig Ester bé-ment vólna a' Király' eleibe: meg-parantsolta vala a' *Király'* az ö levelében, hogy a' Hámánnak gonosz gondolatja, mellyet gondolt a' Sidók ellen, fordúljon * az ö fejére; és akaszszák-fel ötet, és az ö fiait-is fára.
* *r.* 7 : 9. 10. 9 : 13. 14.

26 Annak-oká-ért e' napokat nevezék PURIMNAK a' Púrnak * nevétöl; és a' levélben való minden dolgok-ért, és *azért*, a' mit e' felett láttak, és a' mi hír hozzájok jutott.
* *v.* 24. 31.

27 Végezék és fogadák' a' Sidók mind magoknak, mind maradékoknak és mind azoknak, kik vallásokra * térnének, képekben: és fel nem bomol, hogy ök meg-szentelik azokat a' két † napokat az ö írások szerínt, és a' dolgoknak idejek szerínt minden esztendönként. * *r.* 8 : 17. † *v.* 17. 18.

28 Annak-felette ezek a' napok emlékezetben *lésznek*, és meg-ülik ezeket nemzetségröl nemzetségre, háznépröl ház-népre, tartományról tartományra, városról városra. Ezek, mondom, a' Púrim * napjai, el nem hagyattatnak a' Sidók között, és ezeknek emlékezeti meg nem szünik az ö nemzetségek között. * *v.* 26.

29 Ira pedig Ester Királyné-asszszony Abihail' leánya, és a' Sidó Márdókéus nagy méltósággal, hogy meg-erösítenék e' második * levelet a' PURIMROL. * *v.* 20. 21.

30 Es minden Sidóknak, az Assvérus Királynak száz huszon-hét tartományiba, emberséggel és igassággal tellyes-leveleket külde;

31 Hogy meg-erösítenék e' sorsoknak * napjait az ö rendeltt idejekben, a' miképpen nékik hagyta vala a' Sidó Márdókéus, és Ester Királyné-asszszony: és a' miképpen † felfogadták vala magok' és maradékok' képében, hogy meg-tartanák a' böjtöt és könyörgéseket. * *v.* 26.
† *v.* 23. 27.

32 Es az Ester' beszéde meg-erösíté a' sorsoknak dolgait; és könyvbe íraték.

X. RESZ.

Márdókéust a' Király nagy méltóságra emeli.

1 TOvábbá Assvérus Király adót vettete a' földre, és a' tenger' szigetire.

2 Az ö erejének tselekedete pedig és hatalma, és a' Márdokéus' nagy vóltának meg-beszéllése, kit a' Király nagy

nagy méltóságra emele, avagy nem írattattaké-meg a' Médiai és Perſiai Királyoknak tselekedetekről írott Krónika könyvben;

3 Mert a' Sidó Márdokéus máſod vólt Aſſvérus Király után, és nagy vólt a' Sidók között, és kedves az ő attya-fiainak ſokaſága előtt, ki az ő nemzetségének javára igyekezik vala, és minden ő nemzetségének megmaradását és békeſeſégét kereſi vala.

JOB' KÖNYVE.

Jób példája a' háborúságokban való békeſséges türésnek; Mert az Iſtennek engedelméből a' Sátán Jóbnak minden jószágában, marhájában, szolgaiban, gyermekiben ſákmányt vét, teſtét undok fekélyekkel meg-veri, feleségét reája támaſztja, hogy ötet tsuſolja. Noha pedig mind ezekben Jób' békeſséges: mindazáltal a' teſtnek erőtlenségétől meg-győzettetvén, átkozza fogantatásának és ſzületésének napját, és az ő jelen-való állapotját. Az ő baráti meſſze földről ő hozzá jönek, hogy vígaſztalják, de inkább meg-ſebeſtik az ő lelkét; mert az Iſtennek igaſságából, az embereknek romlott természetéből, és a' Jóbnak panaſzolkodásából ezt akarják állatni, hogy Jób gonoſz ember vólt az emberek előtt, és az Iſten előtt kép-mutató, és azért oſtoroztatott-meg illyen igen. Kiknek Jób meg-felel; és noha az Iſtennek igaſságát helyén hagyja: mindazáltal nem engedi azt meg, hogy ő gonoſz ember vólt volna, és meg-mutatja, hogy az Iſten e' világon a' jókat oſtorozza mindeneknek felette. Ezek után Elihu úgy-mint békeſség' ſzerző elő-áll, és az Iſtennek igaſságáról, irgalmaſságáról, és méltóságáról ſokat ſzólván, Jóbot inti alázatoſságra. Utól-ſzor az Iſten végezi-el közöttök a' vetekedeſt, holott Jóbot inti hallgatásra, vallás-tételre és penitentziára. Azután Jóbot helyére állatja, és két-ſzerte inkább megáldja, hogy-nem az előtt. Ele pedig még ezután 140. eſztendeig.

I. RESZ.

Iſten' engedelméből a' Sátán Jóbot minden jószágától 's gyermekitől meg-foſztja.

1 VAla egy ember Uz' földében, kinek neve vala Jób, és az az ember * tökélletes vala, igaz, Iſtent félő, és a' gonoſznak gyülölője.

2 Születtenek vala pedig önéki hét fiai, és három leányi: * *Ezék.* 14: 14.

3 Es vala az ő marhája hét ezer juh, három ezer teve, öt-ſzáz iga barom, és öt-ſzáz ſzamár, tselédje-is igen ſok vala; és az az ember nagyobb vala a' Nap-keleten lakozó minden embereknél.

4 El-mennek vala pedig az ő fiai, és lakodalmat ſzereznek vala ki-ki mind az ő házában az ő napján: és elküldnek vala, és az ő három húgaikat el-hivják vala, hogy ő vélek ennének és innának.

5 Es mikoron a' lakodalomnak napjai el-kerültenek vólna: küld vala *ő hozzájok* Jób, és meg-ſzenteli vala őket, és nagy reggel fel-kél vala, és áldozik vala mind azoknak ſzámok ſzerint; mert azt mondja vala Jób: Ne-talám vétkeztenek az én fiaim, és az Iſten ellen ſzívekben gonoſzt gondóltanak. Igy tselekeſzik vala * Jób minden napon. * *v.* 1.

6 Egy néminémü napon pedig, eljövének az Iſtennek fiai, hogy az UR előtt udvarlanának, és ezek között * a' Sátán-is el-jöve. * 1 *Kir.* 22: 19-21.

7 Es monda az UR a' Sátánnak: Honnét jöſz? és felelvén a' Sátán az URnak, monda: Az egéſz földet * békerülvén el-járám, és onnét *jövök.*

* 1 *Pét.* 5: 8.

8 Monda az UR a' Sátánnak: Vödé eſzedbe az én ſzolgámat Jóbot, hogy nintsen ő hozzá haſonló a' földön, a' ki ollyan tökélletes, igaz, Iſtent félő ember vólna, és a' gonoſznak útálója.

9 Felelvén pedig az URnak a' Sátán, monda: Avagy ok nélkül * félié Jób az Iſtent?

10 Avagy nem te vettedé-környül ötet, az ő házát, és valamije körös-környül vagyon? az ő kézi munkáját meg-áldottad, és az ő marhája igen meg nevekedett e' földön:

* *Eſa.* 45: 19.

11 De botsásd reá kérlek, a' te kezedet, és verd-meg valamije néki vagyon; *meg-látod* * ha ſzemtől-ſzembe meg nem átkoz tégedet. * *v.* 20-22.

12 Monda azért az UR a' Sátánnak: Imé valamije néki *vagyon*, te kezedbe *adom*, tsak-hogy ő magára kezedet ne veſſed. Es ki-méne * a' Sátán az UR elől. * 1 *Kir.* 22: 22.

13 Egy némi-némü napon pedig, az ő fiai és az ő leányi eſznek vala és bort iſznak vala, az ő elsö-ſzülött báttyoknak házában:

14 Es követ jöve Jóbhoz és monda: Az ökrökön ſzántunk vala, és a' ſzamárok az ő helyeken legeltetnek vala;

15 A' Sabéuſok pedig reájok rohanának

nának, és el-hajták azokat, 's a' fzolgákat fegyverrel meg-ölék: és tsak én magam fzaladék-el, hogy tenéked hírt tennék!

16 Még mikor e' fzóllana, ímé jöve más, a' ki monda: Az Iftennek tüze esék-le az égből, és meg-égeté a' juhokat és a' te fzolgaidat, és meg-emészté azokat: és tsak én magam fzaladék-el, hogy tenéked hírt tennék!

17 Még ez-is fzóll vala, hogy el-jöve más *követ-is*, a' ki monda: A' Káldeúfok három fereggel ki-ütének a' * tevékre, és el-hajták azokat, a' fzolgákat-is fegyverrel meg-ölék: és tsak én magam fzaladék-el, hogy tenéked hírt tennék! * *v.* 3.

18 Még ez-is fzóll vala, 's jöve más, a' ki monda: A' te fiaid, és a' te leányid éfznek vala és bort ifznak vala az ö elsö fzülött báttyoknak házában;

19 Es ímé nagy fzél támada a' puszta felöl, és a' háznak négy fzegeletit meg-rendíté, és a' gyermekekre fzakaszta a' házat, és * meg-halának: és tsak én magam fzaladék-el, hogy néked hírt tennék! * *v.* 5. *r.* 3: 25.

20 Akkoron felkele Jób, és meg-fzakaszta az ö köntösét, és meg-beretválá az ö fejét, és a' földre le-borúlván meg-hajtá magát,

21 Es monda: Mezítelen * jöttem az én anyámnak méhéből, és mezítelen térek † oda! Az UR adta, és az UR vette el-is, áldott légyen az URnak neve! * *Préd.* 5: 15. 1 *Tim.* 6: 7. † *r.* 17: 13.

22 Mind ezekben-is nem * vétkezék Jób, és femmi bolondságot Iften ellen nem fzólla. * *v.* 11.

II. RESZ.

Jób teſtében fekélyekkel oſtoroztatik.

1 EGy némünémü napon el-jövének ifmét az Iftennek fiai, hogy az URnak udvarlanának; el-jöve a' * Sátán-is ö közöttök, hogy az UR elött állana. * *r.* 1: 6-11.

2 Es monda az UR a' Sátánnak: Honnét jösz? Felele a' Sátán az URnak, 's monda: A' földet el-kerülém 's bé-járám, és onnét *jövök*.

3 Es monda az UR a' Sátánnak: Eſzedbe vödé az én fzolgámat Jóbot, hogy nintsen hozzá hafonlatos e' földön, tökélletes férjfiú és igaz, Iftenfelö, és a' gonoſznak gyülölöje? mert még az ö tökélletes vóltát * meg-tartotta, jóllehet te ingerlél engemet ö reá, hogy ötet ok nélkül meg-rontanám. * *r.* 1: 20-22.

4 Felele ifmét a' Sátán az URnak, 's monda: Az *ember* bört *ád* a' bör-ért, és mindeneket, valamije az embernek vagyon, az ö életé-ért adja:

5 De botsásd reá, kérlek, a' te kezedet, és verd-meg önnön magát és az ö teſtét, és *meg-látod*, ha ſzemtöl ſzembe meg nem átkoz tégedet.

6 Akkor monda az UR a' Sátánnak: Imé önnön magát te * kezedbe adom, tsak-hogy az ö életét meg-tartsad.

* 2 *Kór.* 12: 7.

7 El-méne annak-oká-ért a' Sátán az UR elöl, és meg-veré Jóbot undok * fekéllyel, tetétöl fogva talpiglan.

* *r.* 16: 8.

8 Es vön egy tserepet, hogy ö magát azzal * vakarná, és ö ül vala a' hamunak közepette. * *r.* 16: 8.

9 Monda pedig önéki az ö * felesége: Meg-is meg-tartodé te, a' te tökélletefségedet? átkozd-meg az Iftent és halj-meg! * *r.* 19: 17.

10 Kinek ö monda: Ugy fzóllaſz, mint egy a' bolondok közzül: a' jót az Iftentöl * el-vettük, 's e' nyomorúságot nem ſzenvednöké-el? Mind ezekben-is pedig Jób az ö ajakival nem vétkezék. * *Eſa.* 45: 7. *Amós* 3: 6.

11 Továbbá mikor meg-hallották vólna a' Jóbnak három baráti mind ezt a' nyomorúságot, a' melly ö rajta eſett vala: egyenként az ö lakó helyekböl el-jövének, a' Témán' nemzetéből való Elifáz, és Suchites Bildád, és a' Naámabéli Sófár; mert el-végezték vala, hogy egy-fzer 's mind jönének, hogy együtt véle bánkódnának es * ötet vígaſztalnák. * 2 *Krón.* 7: 22.

12 Kik fel-emelvén távol az ö ſzemeiket, nem eſmérék-meg ötet, és az ö ſzavokat fel-emelvén firának, és kiki mind az ö ruháját meg-haſogatá, és port hint vala az ö maga fejére az ég felé.

13 Es ülének ö véle hét * napon és hét éjtſzakán a' földön, és nem vala a' ki néki tsak egyet-is fzóllana; mert látják vala, hogy a' fájdalom felettte igen meg-nevekedett vólna *rajta*.

* 1 *Sám.* 31: 13.

III. RESZ.

Jób meg-gyözettetvén a' teſtnek gyarlóságától atkozza ſzületésének napját.

1 EZeknek-utánna meg-nyitá Jób az ö ſzáját, és meg-átkozá * az ö *ſzületésének* napját. * *Jér.* 20: 14-18.

2 Es fél-kiálta Jób 's monda:

3 El-vefzſzen az a' nap, a' mellyen én ſzülettem, az éjtſzaka-is, *mellyen* azt mondották: férjfi *gyermek* fogantatott!

4 Az a' nap légyen ſetétség: az Iften onnét fellyül azt meg ne látogaſſa, és a' világoſság-is azon ne fénlyék.

5 A' ſetétség meg-homályoſítsa azt és a' halálnak árnyéka: azon a' felhö lakozzék, a' Napnak hévsége háborítsa-meg azt.

6 Azt az éjtſzakát homályoſság fogja-

fogja-bé, ne örüljön az esztendőnek napjai között, ne számláltassék a' hónapokhoz.

7 Imé az az éjtszaka légyen magának való; ne légyen örvendetes énekelés azon.

8 Átkozzák-meg azt, a' kik a' napot átkozzák, és a' kik kéfzek firatni születések' napját.

9 Meg-fetétüljenek az ő estvéjének tsillagi; várja a' világosságot és el ne jöjjön, és ne lássa a' hajnalnak fel-jövetelit;

10 Mert nem zárta-bé az én *anyám'* méhének ajtait; sem pedig az én szemem elöl nem rejtette-el a' nyomorúságot.

11 De mire nem * hóltam-meg az *én anyámnak* méhében? avagy *miért hogy*, ki-jövén az *én anyámnak* méhéből, el nem veſztem? * *r.* 10: 18. *Jér.* 20: 18.

12 Miért tartottak térdeken, és miért *adtanak* tsetset, hogy ſzop-hatnám?

13 Mert moſt a' *földben* feküdném és nyúgodnám: alunnám és nyugodalmam vólna nékem,

14 A' Királyokkal és a' földnek Tanátsosival, a' kik a' puſzta helyeket magoknak fel-épitik vala.

15 Avagy a' Fejedelmekkel, kiknek aranyok vala, a' kik ezüſttel házaikat meg-töltik vala.

16 Avagy miért nem lettem ollyan, mint az el-rejtett idétlen gyermek: mint a' kisdedek, a' kik világoſságot nem láttanak?

17 Ott a' hitetlenek meg-ſzünnek a' fenyegetéſtől, és ott nyúgoſznak a' kik a' munkának miatta meg-fáradtak.

18 Egyetembe a' foglyok *ott* megnyúgoſznak, és nem hallják a' fattzoltatónak ſzavát.

19 Mind kitsíny 's mind nagy ott vagyon; a' ſzolga-is ſzabados ott az ő Urától.

20 De miért ád *az Iſten* a' nyomorúltnak * világoſságot, és életet a' keſeredett ſzivüeknek? * *r.* 6: 9.

21 Kik a' halált várják, és nem jöel, és mellyet ſzorgalmatosban keresnek, hogy ſem mint az el-rejtett kintset!

22 Kik nagy örömmel örvendeznek; vigadnak, mikoron koporsót találnak.

23 A' férjfiúnak, a' kinek útja el-rejtetett, és a' kit az Iſten bé-kerített *nyomorúsággal?*

24 Mert az én ételemnek elötte fohászkodom, és az én ordítáſim, mint a' vizek * ugyan ki-omolnak;

* *r.* 16: 16.

25 Mert a' melly félelemtől * féltem, a' jöve reám; és a' mitől tartok vala, az esék rajtam.

* *r.* 1: 5. 31: 23.

26 Nintsen ſemmi tsendeſségem, ſemmiképpen nem nyug-hatom; mert rajtam a' nyomorúság!

IV. RESZ.

Elifáz feddi Jóbnak békételen vóltát, és kép-mutatónak vádolja.

1 ES felelvén a' Témán' nemzetségéből való Elifáz, monda:

2 Vallyon 's nem bánodé, ha néked ellenkezö beſzédet ſzóllunk? mindazáltal ki fog-hatja-meg *az ember' beſzédit?*

3 Imé ſokakat tanítottál, és a' megfáradott kezeket * meg-erösítetted,

* *Eſa.* 53: 3.

4 A' *nyomorúság alatt* el-eſendöt a' te beſzédid fel-emelték, és a' refzketö térdeket meg-erösítetted:

5 Moſtan pedig, holott te reád jött a' *nyomorúság*, nehezen érzendedé? 's hogy ſzintén reád ſzállott, el-rettentélé?

6 Avagy nintsené helyén a' te Iſteni felelmed, * reménységed, váráſod és a' te útaidnak tökélletes ſége?

* *r.* 1: 8. 2: 10.

7 Emlékezzél-meg, kérlek, kitsoda vólt olly, a' ki ártatlan lévén, el-veſzett vólna? és holott töröltettenek-el az igazak?

8 Söt inkább én láttam, hogy a' kik hamiſságot ſzántottak, és gonoſzságot vetettek, ugyan * azont aratták;

* *Péld.* 22: 8. *Hóſ.* 10: 13. 14.

9 Mert az Iſtennek *tsak* * lehelléſe miatt el-veſznek, és az ö orrának tsak ſzele miatt meg-emeſztetnek a' *gonoſzok*; * *Eſa.* 11: 4. 2 *Theſſ.* 2: 8.

10 Az oroſzlánnak ordításával; és a' kegyetlen oroſzlánnak ſzavával, és az oroſzlán kölykeknek fogaikkal rontſoltatnak öſzve;

11 A' meg-aggott oroſzlánnak, melly, ha prédát nem kap-hatna, el-veſzne, és a' kegyetlen oroſzlán' kölykeinek *fogaikkal* ſzaggattatnak-el.

12 Annak-felette titkon én hozzám hozatott egy beſzéd, mellyböl tanúltam valamit.

13 Az ejjeli látáſok miatt való gondolatim között, mikor az emberekre mélységes álom ſzokot ſzállani:

14 Nagy félelem és rettegés jöve reám, és az én tsontaimat igen megrémíté;

15 Mivelhogy az én ortzám elött *egy* lélek méne-el, melly az én teſtemnek *minden* ſzörit fel-borzaſztá,

16 Melly meg-álla, mellynek ábrázatját nem eſmér-hetém, noha az ö képe az én ſzemem elött forogna; és illyen laſſú ſzót hallék:

17 Vallyon a' halandó ember az Iſten-

Istennél * igazabb leheté? Vallyon az ö Teremtőjénél tisztább leheté az ember? *r. 35:2. *Sólt.* 130:3.

18 Imé az ö szolgainak-is nem adott *változ-hatatlan* erőlséget, és az ö Angyaliban-is * talált bünt. * 2 *Pét.* 2:4.

19 Mennyivel inkább *talál* a' földből tsinált házakban lakozókban? kiknek a' föld az ö fundamentomok, és kik hamarább el-romlanak a' molynál:

20 *Kik* reggeltől fogva estvéiglen gyötrettetnek, és mikor senki ingyen sem gondolná, el-vesznek örökké.

21 Avagy nem meg-halnaké minekutánna ezeknek méltóságok, melly bennek vala, el-vétetik? és az ö böltseségek által * *él-hetnénéké*?

* *Sólt.* 49:11.

V. RESZ.

Elifáz még-is feddi Jóbot, és végre néki tanátsot ád.

1 NO immár hivd-elö, ha vagyon valaki, ki néked segítséggel lehetne; A' szentek közzül pedig, melly-ikhez folyamodol?

2 Ha a' bolondhoz folyamodol, az *URnak* haragja azt meg-öli: és az ö búsúlása meg-emészti az esztelent.

3 En láttam, hogy a' bolond ember * meg-gyökerezett, kinek szép hajlékát nagy hamar meg-átkoztam.

* *Sólt.* 37:35. 36.

4 Az ö fiai meg nem marad-hatnak; mert a' kapuban meg-rontatnak, és nem lészen, a' ki öket ki-szabadítsa.

5 Kinek veteményét, a' mellyet *nagy munkával* tövis között gyüjtött, az éhel-hólt észi-meg, és az ö gazdagságát a' tolvaj emészti-meg.

6 Mivelhogy pedig nem a' porból következik a' nyomorúság, és a' háborúság nem a' földből nevekedik;

7 Hanem nyomorúságra * születtetik az ember a' *bün-ért*, mint az eleven szénből a' szikrák fel-mennek: *r.* 16:1.

8 Annak-oká-ért én az Erös Istenhez folyamodnám, és az Istenre * biznám minden dolgomat, * *r.* 2:10.

9 A' ki olly nagy dolgokat tselekeszik, mellyeknek * végekre senki nem mehet, és tsudálatosokat, mellyeknek számok nintsen! * *Sólt.* 72:18. *Róm.* 11:33.

10 Ki esöt * ád a' földnek színére, és a' mezökre vizet szolgáltat;

* *Sólt.* 135:7.

11 Hogy a' *szukölködö* alázatosokat * fel-magasztalja, és a' gyászoló *szegények* meg-tartassanak. * 1 *Sám.* 2:7.8.

12 Ki az álnokoknak gondolatjokat semmivé * tészi, hogy semmit véghez az ö kezeikkel ne vihessenek.

* *Nehem.* 4:15. *Sólt.* 33:10. *Esa.* 8:10.

13 Ki meg-fogja * a' böltseket az ö tsalárdságokban, hogy mind azoknak tanátsok, kik ö ellene tusakodnak, haszontalanokká légyenek, *1 *Róm.* 3:19.

14 Es nappal-is a' setétségben járjanak és délben-is * tapogatva járjanak, mint egy éjtszakán. * 5 *Mós.* 28:29.

15 Ki meg-szabadít az *istenteleknek* fegyverektöl és * szidalmazásoktól, és a' szükölködöt a' kegyetlen kezéből. * *Sólt.* 52:4-7.

16 Ekképpen meg-léfzen a' szegénynek az ö reménysége, és az álnokok az ö szájokat * bé-fogják. * *Sólt.* 63:12. * *Esa.* 52:15.

17 Imé bezzeg böldog ember *az, a' kit az Isten meg-dorgál! annak-okáért a' Minden-ható *Istennek* büntetését meg ne útáljad; * *Péld.* 3:11.12. *Jak.* 1:12.

18 Mert ö az, a' ki betegséggel meglátogat, és ö az, a' ki bé-kötözget; ö az, a' ki meg-sebesít, és a' kinek kezei * meg-gyógyítanak. *5 *Mós.* 32:39.

19 A' te sok * nyomorúságidból meg-szabadít tégedet, de még a' te számtalan háborúságidban-is nem illet téged' a' veszedelem. * *Sólt.* 91:3. *Peld.* 24:16.

20 Az éhségnek idején-is meg-ment téged' a' haláltól, és a' hadban-is a' fegyverbe öltözött kezektöl.

21 Mikor *valaki* nyelvével osztorozz téged, * meg-menekedel; és nem félsz, hogy a' pusztaság reád következzék.

* *Sólt.* 52:4-7.

22 A' pusztitáltt és az éhséget * nevetted, és e' földnek fene állatitól † semmit nem félsz; * *Sólt.* 34:11.

† *Sólt.* 91:13.

23 Mert meg a' mezön való kövekkal-is frigyed *lészen* tenéked, és a' mezön való fene állatok-is * békességesek lésznek te veled. * *Hós.* 2:17.

24 Es meg-látod hogy békesség *lészen* a' te hajlékodban, és a' te házadnépét békeségben látod, ha nem vétkezel.

25 Továbbá azt-is meg-látod, hogy a' te magod * meg-szaporodik, és a' te fiaid, mint a' földön való fü.

26 Vénségedben mégy-bé a' te koporsódba, mint a' le-aratott búza *a' tsürbe* vitetik az ö ideje-korán.

* *r.* 42; 12-17. *Sólt.* 127:3.4.

27 Imé ez a' dolog: ezt mi meg-késértettük, és így vagyon: engedj ennek, és tanúld-meg ezt te * magad-ért!

* *r.* 3:1-26. 2:10.

VI. RESZ.

Jób menti magát Elifáz ellen.

1 FElele pedig Jób 's monda:

2 Vajha szorgalmatoson fontba vettetnék az én bolzszonkodásom, és az én nyomorúságom egyaránt való

mértékkel mérettetnék-meg!

3 Mert most az a' tengernek fövenyinél * nehezebb; azért nyelem-el az én beszédimet! * *Példa.* 27 : 3.

4 De a' Minden-hatónak súllyos * nyilai vagynak-én bennem, mellyeknek mérge ugyan meg-emésztette az én lelkemet, és az Istennek rettentései úgy oltromolnak engemet, mint egy fel-kélzült † haddal. * *Sólt.* 38:3.4. † *r.* 19 : 12.

5 Vallyon a' vad-szamár a' jó füvön ordíté? avagy az ökör bögé az ö abraka mellett?

6 Vallyon valami ízetlen étket észik-é az ember fő nélkül? és vagyoné a' tikmon-székinek valami íze?

7 Az én lelkem *a' ti beszéditektől* iszonyodik, és azok az én étkemnek ízetlenségi.

8 Oh ha valaki azt mivel-hetné, hogy meg-lenne az én kivánságom, *és* hogy az én reménységemet meg-adná az Isten!

9 Es akarná az Isten, hogy engemet meg-rontana; és az ö karját ki terjesztené, hogy meg-ölne * engemet; —* *r.* 3 : 20.

10 Mert még vagyon valami vígaszta-lásom, (jóllehet az én fájdalmim miatt izzadok, mivelhogy *az Istennek* semmit nem kedvez) hogy *tudnillik* a' Szent *Istennek* beszédit el nem rejtettem.

11 Mitsoda az én erőm, hogy illyen *fájdalomban* meg-maradnék? avagy hol vagyon vége nyavalyámnak, hogy az én életemnek hoszszabbúlását kivánnám?

12 Vallyon az én erősségem hasonlatosé a' kőnek erősségéhez? avagy az én testem ollyané mint az atzél?

13 Nintsené vallyon inkább mentségem énnékem? avagy az én tehetségem el-költé én tőlem,

14 Az ellen, a' kinek az ö barátjához való kegyelmessége el-olvad, és a' Minden-hatónak félelmétől el-szakadott?

15 Az én barátim * meg-tsaltanak engemet, mint a' meg-áradott patak, és mint az el-múló patakoknak áradása, * *r.* 2 : 11. 16 : 20.

16 Mellyek *télben* a' jég miatt iszonyúak, mellyekben a' hó bé-enyészik.

17 Mikor pedig a' melegség miatt el-olvadnak: el-fogynak *azok*; és mikoron meg-melegesznek: mindenik az ö fenekéből *hamar* el-szárad.

18 Ide 's tova folynak az ö szokott útjokról, *és* semmivé lévén el-vesznek.

19 Melly dolgot látván azok, a' kik a' Témán' tartományából mennek, és a' Sébabéli seregek, a' kiknek nagy reménységek vala efféle patakokhoz:

20 Meg-szégyenlik, hogy azokhoz bíztanak vólna; mert *viz-ért* oda menvén meg-pirúlnak.

21 Mert most, a' minémüek ti valátok hozzám, nem azok *vagytok*, és látván az én nyomorúságomat, * féltek. * *Sólt.* 31 : 12.

22 Nemde azért félteké, mivelhogy-azt mondottam vólna: adjatok énnékem *valamit?* avagy a' ti jófzágtokból én érettem ajándékozzatok valakit?

23 Avagy hogy fzabadítsatok-ki engem az ellenség' kezéből? és a' hatalmasok' kezéből vegyetek-ki engemet?

24 Tanítsatok-meg engem': és veszteségben lészek; és ha valamit vétettem: adjátok énnékem meg-értenem.

25 Oh bezzeg hathatók az igaz beszédek: de mit hafznál ez a' ti mód nélkül való feddéltek!

26 Nemde az én mondásimat akarjátoké kárhoztatni? és illyen nyomorúlt el-vettetett *ember'* beszédét hánytatni?

27 Mint-ha egy árva ellen támadnátok, mikoron *árkot* ástok *én ellenem* ti barátotok ellen!

28 De mostan légyetek hozzám tsendességben, és tekintsetek reám: és meg-itél-hetitek, hogyha én hazudok.

29 Térjetek, kérlek, *az igasságra*, ne légyen hamisság *köztünk*: Térjetek meg ismét *azt mondom*, és az én * igasságom *maradjon* helyén. * *r.* 16 : 17-19.

30 Avagy az én nyelvemen hamisság találtatik? avagy az én szájam az én nyomorúságimat nem beszélli-hetié-meg?

VII. RESZ.

Jób szóll békételenül.

1 AVagy nem el-határoztatott * ideje vagyoné az embernek e' földön, és mint a' béresnek † napja, nem ollyané az embernek ideje? * *r.* 14 : 5. † *Esa.* 16 : 14.

2 Miképpen a' *fáradott* szolga kivánja az árnyékot, és miképpen a' béres várja az ö munkájának *végét*:

3 Azonképpen lön az én dolgom, hogy élném a' nyomorúságos hónapokat; de még az éjtszakák-is * bántásimra rendeltettenek énnékem. * *v.* 4.

4 Mikor le-fekszem, azt mondom: Vallyon mikor kelek-fel, és mikor múlik-el az éjtszaka? Ugy-annyira terheltetem az én gondolatimmal mind virradtáig!

5 Az én testem férgekkel, és a' *sok fekélyeknek* meg-száradott * korpájával *mint-egy* porral ugyan fel-ruháztatott; az én bőröm meg-hasadozott, és *a' fekélyek miatt* ugyan el-olvadott. —* *r.* 2 : 7. 8.—16 : 8. 15.

6 Az én életemnek napjai gyorsabbak vóltanak a' *takátsnak* karikáinál, és reménységem kivül el-múlának.

7 Emlékezzél-meg, *URam*, (hollott

az

áz én életem ollyan mint egy * ízél, és az én ízemem ismét a' *világi* jót nem látja: *r. 8:9, 14:1.2.

8 Es senki az ö fényes ízemével az után engem' nem lát,) és a' te ízemeiddel tekints reám, hogy *többé* ne éljek!

9 Miképpen a' felhö el-múlik és elmégyen: így a' ki a' koporsóba szál, nem jö *többé* fel *a' nyomorúságra*;

10 Nem tér-viszsza többé az ö hajlékába, és meg sem esméri ötet többé az ö helye.

11 Ezoká-ért én sem tiltom-meg az én száiamat, *hanem* szóllok az én lelkemnek fájdalmában, és panaszolkodom az én szívemnek keserüségében.

12 *URam!* Vallyon ollyan vagyoké mint a' tenger? avagy mint a' * tzethal, hogy én ellenem ugyan strássát állasz? *r. 41:12-34.

13 Mikoron ezt mondom: Az én nyoszolyám engem' meg-vígasztal, az én panaszolkodásomat az ágyas-házam meg-könnyebbíti:

14 Akkor * rettentesz-meg engem' álmokkal, és látásokkal háboritasz-meg engem', *r. 23-21.

15 Ugyannyira, hogy az én lelkem választja a' meg-fojtatást és a' * halált, inkább mint az én tsontaimat,

*r. 36: 20.

16 *Mellyeket* utálok, hogy hoszszú ideig ne éljek? Távozzál-el, *URam*, én tölem; * mert az én életemnek napjai tsak † nyomorúságosok! * 1*Kir.* 19:4.

† r. 30: 15-19.

17 Vallyon mitsoda az ember *, hogy ötet illy nagyra betsülöd, és a' te szívedet ö-reá veted, *Sólt. 8: 5.

18 Es hogy reggeli időkben meg-látogatod ötet, és minden szem-pillantásban próbálod ötet?

19 Miglen nem fordítod-el rólam haragos szemeidet? Nem távozolé tsak addig-is-el tölem, miglen az én nyálamat el-nyelném?

20 Vétkeztem: * de mit tselekedhetném te veled, óh embereknek örizője! Miért tettél-ki engemet magadnak mint egy tárgyot, annyira hogy életem-is énnékem terhemre légyen?

21 Söt inkább miért nem kegyelmezsz-meg az én vétkemnek, és nem törlöd-el az én álnokságomat, holott immár szintén a' porban fekszem? avagy *miért* hogy jó idején engem' meg nem kerestél, hogy most ne élnék? *r. 19: 14.

VIII. RESZ.

Bildád meg-feddi Jóbot, hogy az Isten' igasságának ellene való dolgot szóllana.

1 AKkoron felele a' Suách *városbéli* Bildád, 's monda:

2 Miglen szóllasz efféléket? Nám *ollyan* a' te szádnak beszéde, *mint a'* sebes szél!

3 Nemde inkább az igaz itéletet az Erös *Isten* * el-fordítanáé? avagy a' Minden-ható valaki' igasságát el-fordítanáé? * 2 *Krón.* 19:7. *Sir.* 1: 18.

4 Ha a' te * fiaid ö ellene vétkeztenek; azért adta öket az ö istentelenségeknek büntetése alá. * r. 1:18.19.

5 De te ha szorgalmatoson az Erös *Istent* * meg-keresnéd, és a' Mindenhatótól botsánatott kérnéd, * r. 22:23.

6 Tsak tiszta szívü és igaz légy: bizonyára fel-serkenne te éretted, és elvégezné a' te igasságodnak hajlékát,

7 Es a' te előbbi állapotod igen vékony lenne, * úgy meg-nevekednék a' te utólsó állapotod; * r. 42: 12-17.

8 Mert, kérlek tekints a' régi időbéli * emberekre, és készitsed *te magadat* a' mi régi eleinkről való kérdezkedésre: * 5 *Mós.* 4: 32. 32: 7.

9 (Mert mi tsak * tegnapiak vagyunk, és semmit nem késértettünk; mert a' mi életünknek napjai mint az árnyék e' földön. * r. 7:7. *Sólt.* 39:13.

10 Vallyon nem tanitnaké meg azok téged'? avagy nem mondjáké-meg és szívek szerint beszélliké-meg *néked?*

11 Vallyon a' káka fel-nevekediké a' nedves sár nélkül? meg-nöé a' sás a' viz nélkül?

12 Még mikoron * zöldellik, ha fel nem szakasztják-is, minden fünek előtte meg-szárad. *Sólt. 129: 6. *Jer.* 17: 6.

13 Illyetének * mind azoknak ösvényeik, valakik az Erös *Isten*röl el-felejtkeznek; mert a' kép-mútatónak † reménysége el-vész, * *Sólt.* 129: 5.6.

† r. 11: 20.

14 Kit meg-tsal az ö reménysége, és az ö bizodalma olyan légyen, mint a' póknak * háza, * *Esa.* 59: 6.

15 *Melly pók, mikor* az ö házára ereszkedik, nem állhat-meg: avagy mikor reá ragaszkodik, nem marad-hat-meg.

16 *Viszont az Isten fél ö ollyan, mint* a' *bö* nedvességü * *élö-fa* a' Nap előtt, mellynek gyenge ága az ö kertében kiterjeszkedik,

17 Mellynek gyökerei nagy sürüen öszve-fonódnak, és az ö *URának* palotájába' bé-néz. * *Sólt.* 1: 2. 3.

18 Hogyha pedig *az ö URa* el-veszti azt az ö helyéről, úgy-annyira hogy *a' helye-is* meg-tagadja a' *fát*, mondván: En nem láttalak téged':

19 Imé ez az ö életének öröme; mert más földben annál inkább gyarapodik.

20 Imé az Erös *Isten* a' tökélletes embert nem útálja-meg: de a' gonoszoknak nem ád elö-menetet.

21 Még *az Isten* bé-tölti * nevetség-

gel a' te szádat, és a' te ajakidat örvendetes vígasságg[al]. * *r.* 42: 12-17.

22 A' te reád török pedig szégyenbe öltöznek, és az istenteleneknek sátorok sohol nem lésznek.

IX. RESZ.

Jób menti magát Bildád ellen.

1 FElelvén pedig Jób, monda:

2 Igaz dolog, jól tudom hogy úgy vagyon; mert mi-módon lehetne igaz a' halandó ember, ha az Erös *Istenhez* * hasonlíttatnék: * *r.* 4: 17-19.

3 Ha akar perelni ö vele; néki ezer közzül-is egy meg nem felel-het;

4 *Mert az Isten* bölts az ö szívében, és erejében hatalmas. Kitsoda az, a' ki ö ellene szívét meg-keményíti; és *békeségben marad-hatna?

* *Esa.* 45: 9. 10.

5 A' melly *Isten*, *helyekről* el-mozdítja a' hegyeket, úgy hogy az *emberek* tsak eszekbe se vegyék, a' ki azokat az ö haragjának idején fel-forgatja:

6 És a' ki a' földet helyéből ki-mozdítja, úgy-annyira hogy az ö oszlopi meg-rendüljenek;

7 A' ki a' Napot ha meg-tiltja; * fel nem kél, és a' tsillagokat bé-petsétli.

* *Jóf.* 10: 12. 13.

8 A' ki tsak önnön maga terjeszteté-ki az * egeket, és a' tengernek hatalmát *lába alatt* tapodja. * *Esa.* 44: 24.

9 A' ki teremtette a' Göntzöl * szekerét, a' Kasza-húgyat és a' Fias-tyúkot, és a' Dél felé való mi tölünk elrejtett tsillagokat. * *Amos* 5: 8.

10 A' ki nagy dolgokat * tselekeszik, és meg-fog-hatatlanokat, és tsudálatosokát, és számlál-hatatlanokat,

* *r.* 5: 9.

11 Imé, ha el-mégyen-is én mellettem: mindazaltál nem lát-hatom-meg; ha által-mégyen-is *rajtam*, mindazáltal eszembe nem vészem ötet.

12 Ha mit el-ragad: kitsoda kénszeríti arra, hogy vissza-adja azt? és kitsoda mond-hatja néki: * Mit tselekeszel? * *Esa.* 45: 9. *Rom.* 9: 20.

13 Hogyha az Isten meg nem teríti az ö haragját: az ö birodalma alatt a' kevélységnek óltalmazói meg-törettetnek.

14 Mennyivel kevésbé felelget-hetnék én önéki? és mitsoda válogatott beszédekkel *ál-hatnék* szembe vele?

15 Kinek én meg nem felel-hetnék, ha szintén igaz vólnék-is, *hanem inkább* az én itélö-birámtól botsánatot kérek.

16 Ha *ötet* ingerlem, vallyon megfelelé énnékem? Nem hihetem, hogy az én szómat meg-hallgatná.

17 Ki meg-rontana engem' forgó szélnek * háborújával, és az én sebeimet minden ö kára nélkül meg-sokasítaná! * *r.* 1: 19.

18 Nem hagyna tsak lélekzetet-is vennem, hanem keserüséggel bé-töltene engemet.

19 Hogyha erövel *vele tusakodnám*, ímé ö igen erös: ha törvénnyel *kísértem*, kitsoda lészen prókátorom?

20 Ha igaznak állatnám magamat lenni: az én szájam * kárhoztatna engemet, ha tökélletesnek: bünösé tenne engemet. * *r.* 9: 2. *Jak.* 3: 2.

21 Tökélletes * vagyok, nem vádol engemet az én lelkem: *mindazáltal* útálom *még-is* életemet. * *r.* 1: 8.

2: 3. 23: 10-12.

22 Ezoká-ért azt mondom; A' tökélleteſt szinte úgy, mint a' gonoſzt, meg-emészti *az Isten*;

23 Mert az ö oſtorával hamar megöl, és az ártatlanoknak probáltatásokat neveti.

24 A' föld pedig adattatik a' hitetlen ember' birodalmába, ki az ö Bíráinak ortzájokat el-fedezi; ha *Isten ezt* nem tselekeszi, vallyon kitsoda *egyéb?*

25 Az én életemnek napjai pedig gyorsabbak lönek a' * pállya-futónál, hamar el-futának, és e' *világi* jóban nem lön részek. * *r.* 7: 7.

26 El-múlának, mint a' könnyen folyó hajók, avagy mint az ételre repülö fas-keselyü.

27 Ha azt mondom: No el-felejtkezem az én panaſzolkodáſimról, elhagyom az én haragomat, és én magamat meg-vídámítom:

28 *Mindjáráſt* rettegek az én ſok fájdalmimtól; meg-esmérem, hogy engemet meg nem tiſztíteſz,

29 *Söt* mint az iſtentelennek, dolgom úgy léſzen; miért munkálkodjam tehát * hijába? *Sólt.* 73: 13. 14.

30 Ha én magamat hó * vizzel megmoſom-is, és ſzappannal meg-tiſztítom-is az én kezeimet: * *Jér.* 2: 22.

31 Ugyan a' verembe taſzítanál engemet, és az én ruháim-is útálnak engemet.

32 Jóllehet *az Isten* nem ember, mint én vagyok, *hogy* néki * meg-felelhetnék, *és* ketten perbe állanánk,

* *r.* 9: 3. 4.

33 Es nintsen mi közöttünk igazlátó, a' ki az ö kezét közbe vet-heſſe mind kettönk között,

34 *Es a' ki* az ö veſzſzejét én rólam el-vehetné, és az ö rettentését, hogy engemet meg nem háborítana:

35 Mindazáltal ſzóllok, és az *UR*tól nem félek; mert nem annyira * vádol engemet az én lelkem eſméreti.

* *v.* 21. 1 *Ján.* 3: 21.

X. RESZ.

Jób panaſzolkodik nyomorúságáról.

1 AZ én lelkem útálja az én életemet; az én panaſzolkodáſomat el-

el-hagyom: *és* az én lelkem' keſerüségében ſzóllok.

2 Azt mondom az Iſtennek: Ne kárhoztaſs engem'; *sőt* add tudtomra nékem, miért perleſz én velem?

3 Avagy jónak tettziké néked, hogy meg-nyomorítaſz? hogy a' te kezed' * munkáját meg-útálod? és hogy a' gonoſzoknak tanátsokat jóvá hagyod?

* *Eſa.* 64: 8. 9.

4 Vallyon teſti ſzemeid vagynaké néked? úgy itélſzé te, mint az ember itél?

5 Avagy haſonlatoſoké a' te napjaid az emberek' napjaihoz? avagy a' te eſztendeid haſonlatoſoké az ember' idejéhez?

6 Hogy az én álnokságomról tudakoznál, és az én bünöm felöl értekeznél?

7 Jól tudod te magad, * hogy én nem vagyok † gonoſz ember: még-is *mindazáltal* nintsen, a' mi a' te kezedből ki-ſzabadit-hatna. * *r.* 1: 8. 2: 3. † *r.* 16: 17-19.

8 A' te kezeid keſerüséggel illetnek engemet, melliyek engemet * teremtettenek: *mindazáltal meg-is* egyaránt környülöttem *vagynak* azok, a' mellyekkel el akarſz veſzteni engemet.

9 Emlékezzél-meg, kérlek, hogy mint-egy ſárt úgy tsináltal engemet, iſmét porrá tennél engemet?

10 Avagy nem úgy öntöttélé engemet mint a' tejet? és mint a' ſajtot meg-ôltottál engemet?

11 Bőrrel és húſſal környül-vettél engemet: tsontokkal és inakkal béfedeztél engemet: * *Sólt.* 139: 14. 15.

12 Elettel és irgalmaſsággal megajándékoztál engemet: és a' te meglátogatáſod tartá-meg az én lelkemet!

13 Es *noha* ezeket a' te ſzívedben elrejtetted: *mindazáltal* tudom, hogy mind ezekröl meg-emlékezel!

14 Nem-de mihelyt *gyarlóságból* * vétkezem, eſzedben tartodé? és az én álnokságomtól nem † tiſztítaſzé-meg engemet? * *r.* 7: 20. 21. 16: 17. † *Sólt.* 51: 11.

15 Ha iſtentelen vagyok: jaj * énnékem; ha igaz † vagyok-is, fejemet fel nem ** emel-hetem: elégedjél-meg *azért* az én gyalázatommal, és tekints az én nyomorúságomra;

* *Eſa.* 66: 24. *Máté* 25: 33. 41. 46. † *v.* 7. ** *r.* 2: 7. 8. 7: 5.

16 Mert nevekedik az, *és* mint a' kegyetlen orosſlán, * úgy kergettz engemet, és iſmét tsuda fájdalmakat botsátaſz én reám. * *Eſa.* 38: 13.

17 Meg-újítod a' te *haragodnak* * bizonyságit én elöttem, meg-öregbited a' te boſzſzú-állásodat én ellenem, melliyek mint-egy külömb-külömb ſeregek engemet oſtromlanak.

* *r.* 16: 9. 13. 14.

18 De miért hoztál-ki * engemet az *én anyámnak* méhéből? óh *vajha* meg-hóltam vólna, és ſzem engemet nem látott vólna!

* *r.* 3: 3. 11.

19 *Es* vólnék, mint-ha ſoha nem lettem vólna; az *én anyámnak* méhéből *mindjárt* a' koporsóba vitettem vólna!

20 Vallyon nem ſzünik-meg az UR egy kevéſsé az én életemnek napjaiban? 'S nem vélzié-el rólam *a' kínt*, hogy egy kevéſsé meg-nyúgodnám?

21 Minek-elötte oda mennék, honnét meg nem jönék; a' ſetét földbe *tudni-illik*, és a' halál' árnyékának *helyére*:

22 A' ſetét földbe, melly ollyan mint a' ſetét homály, és a' halálnak árnyéka, és a' mellyben viſzontagsággal való *világoſság* nintsen, és *akármelly* világos légyen-is, ugyan haſonlatos a' homályhoz.

XI. RESZ.

Sófár Jóbot kép-mútatáſſal 's vak-merőſéggel vádolya, és meg-bánásra inti.

1 ELele Jóbnak a' Naámabéli Sófár, 's monda:

2 Avagy nem kellé meg-felelnünk a' *te* ſok beſzédidre? avagy a' tsátsogó ember leheté igaz?

3 A' te hazugságid miatt az embereknek kellé hallgatniok? és nem kellé ſenkinek ſzégyennel illetnie tégedet, ki *egyebeket* tsúfolſz?

4 Mert azt mondád: Tiſzta * az én életem, és tiſzta vagyok a' te ſzemeid elött.

5 De vajha az Iſten ſzóllana, és meg-nyitná ajakit te ellened!

* *r.* 10: 7. 14.

6 Hogy meg-jelentené néked az ö el-rejtett titkos böltseſsége által, hogy a' *te hamiſságodnak* két-ſzer nagyobb *büntetését érdemlened* a' törvény ſzerínt, melly dolgot végy eſzedbe, ha az Iſten meg akarna büntetni, hogy nem mint *e' jelen való* büntetéſed.

7 Vallyon az Iſtennek *böltseſségének* mélységét meg-talál-hatodé? avagy a' Minden-hatónak *böltseſségének* mindeneſtöl-fogva végére mehettzé?

8 *Melly magaſſabb* a' magas egeknél, 's mit tseleked-hetel *tehát?* mélyebb *minden* mélységnél, 's miképpen mehettz végére?

9 Hoſzſzabb annak mértéke a' földnél; és ſzélesebb a' tengernél.

10 Ha ki akar vágni, vagy bé-rekeſzteni, vagy egybe-gyüjteni: kitsoda áll-hat néki ellene?

11 Holott ö jól eſméri a' * tsalárd embereket, és jól látja az álnokságot; hogy lehetne azért, hogy ezt eſzébe nem venné? * *Sólt.* 10: 14.

12 Hogy a' bolond légyen értelmes

ember: az ember, *mondom*, melly *tudatlanságban* születtetik, mint a' vad ſzamárnak fia?

13 Ha te a' te ſzivedet hozzá kéſzítetted: a' te kezeidet ö hozzá ki-terjeſzſzed.

14 Ha álnokság vagyon a' te kezedben: meſzſze távoztasd azt, és ne hagyjad, hogy a' te hajlékidban lakozzék * a' gonoſzság. * *Sólt.* 101: 7.

15 Akkoron mikoron a' bünből felemelénded a' te ortzádat: kétség nélkül erös léſzeſz és nem * félſz;

* 1 *Ján.* 3: 21.

16 Mert a' te háborúságidról el-feledjtkezel, és mint a' meg nem térendö el-folytt vizekröl, úgy emlékezel-meg.

17 Es a' dél-ſzinnél fényeſebb * időd támad, *a' nyomorúságból* ki-repülſz, és a' reggeli világoſsághoz haſonlatos léſzeſz. * *Sólt.* 37: 6.

18 Bizzál azért miglen a' reménység tart: hogyha, *a' te életedet* megvilſgálándod; bátorságban * nyug-hatol.

* 3 *Móſ.* 26: 5.

19 Es mikoron nyugſzol, ſenki meg nem * rettent tégedet: ſöt ſokan tenéked könyörögnek. * *Sólt.* 3: 6. 7.

20 A' gonoſzoknak pedig kevély tekintetek * el-fogy, mikor a' meg-ſzabadúlásnak úta el-vétetik tölök, és az ö reménységek az ö halálokkal együtt el-véſz. * *r.* 18: 5-21.

XII. RESZ.

Állatja Jób, hogy Iſten az ö ſzabadsága ſzerint az igaz embert-is ſanyargatja.

1 Elele *erre* Jób, és monda:

2 Ugyan-is csak ti vagytok emberek, és ti veletek hal-meg a' böltseſség.

3 Ennékem-is vagyon ollyan * eſzem, mint tinéktek, 's nem alább való vagyok nálatoknál; és ki nem tudná ezeket, mellyeket ti mondotok!

* *r.* 13: 2.

4 Ollyan vagyok, mint a' ki barátjának * tsúfja, a' ki mikoron az Iſtenhez kiált; meg-hallgattatik: tsúfság az igaz 's tökélletes ember!

* *Péld.* 14: 2.

5 Ollyan, mint az el-alutt és megvettetett ſzövétnek, a' békeſségben élö embernek gondolatja ſzerínt, az, a' kinek lábai * meg-tántorodtanak!

* *Sólt.* 38: 17.

6 A' kóborlóknak * hajlékok tsendes, és bátorságos azoknak *házok*, kik az Erös *Iſten*' haragját ingerlik, kikkel az Iſten ezt miveli, hogy a' mit kivánnak, meg-légyen. * *Sólt.* 73: 3-12.

7 Mert, kérlek, kérd-meg a' barmokat; és tégedet *azok közzül mindennik* meg-tanít: avagy kérd-meg az égi madaraktól; és meg-mondják néked.

8 Avagy beſzéllj a' földdel, és meg-tanít tégedet, de még a' tengernek halai-is meg-beſzéllik tenéked!

9 Mind ezek közzül, vallyon mellyik nem tudja, hogy az URnak keze tselekeſzi ezt?

10 Kinek * hatalmában vagyon minden élö-állatnak élete, és minden embernek okos lelke. * *r.* 33: 4.

Dán. 5: 23.

11 Nemde nem a' fül próbáljaé-meg * a' ſzót? miképpen az *embernek* ínye kóſtolja-meg az ételt. * *r.* 34: 3.

12 A' vén emberekben vagyoné * a' böltseſség? és az értelem a' napoknak hoſzſzú vóltábané? * *r.* 15: 9. 10. 32: 7. 8.

13 Az *UR*nál vagyon a' böltseſség és a' hatalom, övé a' tanáts és az értelem.

14 Imé *a' mit akar, úgy* meg-rontja, hogy ſenki fel nem épít-heti: *óltalma alá* zárja * az embert, és ſenki onnét ki nem veheti! * *Jel.* 3: 7.

15 Imé *úgy annyira* meg-fogja a' vizeket, hogy el-ſzáradnak: avagy *úgy* ki-botsátja azokat, hogy e' földet el-borítják!

16 Ö nála vagyon az * erőſség, és mindennek valósága; övé az el-tévelyedett, és a' ki a' tévelygésbe viſzen. * *r.* 9: 4.

17 A' ki azt tselekeſzi, hogy a' Tanáts-adók * meg-bolondúljanak: és a' Birákat meg-bolondítja.

* *Eſa.* 19: 11. 12. 1 *Kór.* 1: 19.

18 Ki a' Királyoknak övöket elóldja, és iſmét a' derekokra övet * köt.

* *Dán.* 2: 21. 4: 30-33.

19 A' ki azt tselekeſzi, hogy a' Fömbereknek bolondságra jusſon dolgok, és a' Hatalmaſokat el-veſzti.

20 A' ki az ékeſen ſzóllótól el-véſzi a' beſzédet, és a' vénektöl a' jó * tanátsot. * *v.* 17.

21 A' ki útálatoſságba * hozza a' ſzabadoſokat; és meg-erötleníti † a' hatalmaſokat. * *Sólt.* 107: 40.

† *Eſa.* 40: 23.

22 A' ki a' ſetétségből ki-jelenti * a' mélységes titkos dolgokat; és megvilágoſítja a' nagy homályos dolgokat. * *Dán.* 2: 22. 1 *Kór.* 4: 5.

23 A' ki meg-ſzaporítja * a' népeket, és iſmét el-veſzti öket; és ki elterjeſzti a' népeket, és el-viſzi azokat *az ö helyekre.* * *Sólt.* 107: 38.

24 A' ki a' föld' népe' Fejedelminek eſzeket * el-véſzi, és azt tselekeſzi, hogy bujdoſsanak kietlen puſztában. * *v.* 19. *Sólt.* 107: 40.

25 A' ki azt tselekeſzi, hogy tapogaſsanak * a' ſetétben világoſság nélkül, és tévelyegjenek mint a' részeg.

* *r.* 5: 13. 14.

XIII. RESZ.

XIII. RESZ

Panaſzolkodik barátinak hüségtelenségekről, és maga forgatja ügyét, Iſten előtt.

1 IMé mind ezeket * látta az én ſzemem, 's hallotta az én fülem, és meg-értette; * *r.* 12: 14-25.

2 *Bizonyára* a' mit ti tudtok, én-is *tudom; nem vagyok tudatlanabb nálatoknál. * *r.* 12: 2. 3.

3 Minden kétség nélkül én a' minden-ható-ért ſzóllok, és vetekedni *örömeſt* akarok az Erös *Iſten*-ért.

4 Mert bizonyára ti hazugságnak meſteri vagytok, *és* mindnyájan lemmire kellö * orvoſok! * *r.* 16: 2. 20. 32: 3.

5 Oh vajha valaki azt tselekedné, hogy tellyeſséggel hallgatnátok; mert a' vólna a' ti * böltseſségtek!

* *Péld.* 17: 27. 28.

6 Halljátok-meg *azért* immár az én vetekedéſemet, és az én ajakimnak perlését vegyétek eſzetekbe.

7 Nemde az Erös *Iſten*' képében kell-é hamiſságot * néktek ſzóllnotok? avagy az ö képében kellé tsalárdságot mondanotok? * *r.* 42: 8.

8 Avagy az ö ſzeméljével gonoſzúl kellé élnetek, mikoron az Erös *Iſten*' képében velem tuſakodtok.

9 Vallyon jó dolog *léſzené*, ha ö minden dolgotokat meg-hányja-veti, hogy hizelkedéſtekkel meg-tsufolátok ötet mint az embert?

10 Minden kétség nélkül meg-büntet * titeket, hogyha titkon léſztek-is ſzemély-válogatok. * *r.* 42: 8.

11 Avagy az ö *ditsöséges* méltósága nem rettentné-meg titeket? avagy az ö *büntetéſének* félelme * nem ſzállé *értetem* reátok? * *Sólt.* 119: 120.

12 A' ti emlékezeteitek haſonlatoſok *léſznek* a' hamuhoz; és a' mellyek ti elötetek betsületesek, a' sárhoz.

13 Halligatván álljatok-el rólam, hadd ſzólljak én; 's ámbátor akármi eſſék rajtam.

14 Miért ſzaggatnám fogaimmal az én teſtemet? és az én lelkemet miért ſzorítanám * markomba? * *Bir.* 12: 3. 1 *Sám.* 19: 5.

15 Ha meg-ölne engemet, *ezután* nem reménlenék *ſemmit ö töle*, ö mind-azáltal ö elötte az én útaimat igazán hordozom.

16 *Mert* ö-is énnékem ſegítségem *léſzen*; de az ö ſzine' eleibe a' kép-mútató nem * mehet. * *Sólt.* 1: 5: 5: 6. 7.

17 Halljátok-meg figyelmeteſen az én beſzédemet, és a' ti fületekbe vegyétek-bé a' mit mondok;

18 *Mert* ha az én dolgomat igazán meg-mondándom: jól tudom hogy én igaznak találtatom.

19 Kitsoda az ember, ki én velem perel-hetne? hogyha moſt *e' felöl* nem ſzólt-hatnék: meg-halnék!

20 Tsak hogy *URam*, e' két dolgot ne tselekedd vélem; a' te ſzined elöl el nem rejtezem.

21 *Tudni-illik*, hogy a' te súlyos kezedet tágítsad rólam: és a' te rettentéſed el ne * rettentsen engemet.

* *r.* 7: 14.

22 Azután ſzólíts az *itéletre*, hogy én tenéked meg-feleljek, avagy én ſzólítlak, hogy énnékem meg-felelj.

23 Mennyi álnokságim és vétkeim *légyenek* énnékem, *add tudtomra*: és az én hitetlenségemet és *tzégéres* bünеimet jelentsd-meg nékem!

24 Miért rejted-el * ortzádat elölem és úgy ſanyargattz engemet, mint ellenségedet? * *Sólt.* 88: 15.

25 Vallyon nem lengedező fa levelet gyötrelzé? avagy nemde a' megſzáradt pozdorját üldözödlé?

26 Hogy én ellenem ennyi keſerüségeket rendeltél: és azt tselekedéd, hogy gyermekségemtöl * fogva való vétkeimnek büntetésit örökségül bírjam. * *Sólt.* 25: 7. 90: 8.

27 Es hogy békóba * vetvén az én lábaimat, minden útaimra vigyázſz, *melly békó* az én lábaim' gyökerébe béváſott. * *r.* 33: 11.

28 Holott *én*, mint egy el-roshatt állat, meg-emélſztetem, *és* mint a' ruha, mellyet a' moly meg-éſzen.

XIV. RESZ.

Ez életnek rövid 's haſzontalan vólta.

1 AZ aſzſzonyi-állattól ſzülettetett ember rövid * életü, és bövölködö † háborúſságokkal. * *Sólt.* 90: 10. † *r.* 5: 7.

2 Miképpen a' virág * mihelyt ki-nyilatkozik, le-ſzakaſztatik; és elmúlik mint az árnyék, és nem állandó: * *r.* 8: 9. *Sólt.* 103: 15. 16.

3 *Mindazáltal* még-is ez illyen ember ellen meg-nyitodé ſzemeidet, és tennen magaddal törvénybe * állattzé engemet? * *r.* 10: 2.

4 Vallyon kitsoda tehet tiſztát a' * tiſztátalanból? ſenki nem.* *Sólt.* 51: 7.

5 Mivelhogy pedig az embernek napjai rövidek, *és* az ö hónapinak ſzáma te nálad * *tudva vagyon*; határt vetettél néki, a' mellyet által nem hág; * *r.* 7: 1. *Sólt.* 31: 16.

6 Annak-oká-ért fordúlj-el, * *URam*, az embertöl, és ſzünjék megla' *nyomorúság*; miglen az ö napját, mint a' † béres el-tölti. * *Sólt.* 39: 14. † *r.* 7: 1.

7 Mert vagyon a' fa felöl valami reménység, ha le-vágattatik-is, ismét meg-újúl, és az ö tsemetéi meg nem ſzünnek.

8 Még mikoron igen meg-aggánd-is a' föld-

a' földben az ö gyökere, ha a' porban
szintén meg-halna-is az ö törsöke:
9 Még-is a' viznek nedvességétöl
meg-virágzik, és ki-ágazik mint a'
plánta;
10 De az ember az erötlenség miatt
meg-romolván meg-hal: és mikoron
ki-múlik az ember, hol vagyon?
11 A' viz ki-mégyen a' tóból, a' folyó-viz ki-apad, és meg-szárad:
12 Ekképen mikor az ember meghal, nem támad-fel, míglen * *új* egek
nem *lésznek*; 's nem költetnek-fel *az*
emberek, sem az ö álmokból fel nem
ébrednek. * 2 *Pét.* 3: 10-13.
13 Vajha engemet a' koporsóban elrejtenél, és el-fedeznél engemet addig,
míg a' te haragod el-múlnék; *és* énnékem vetnél határt, mellyben meg-emlékeznél én rólam!
14 *Mert* minek-utánna az ember meg-hal, avagy fel-támadé? *Ha fel-*
támadna: az én rendeltetett időmnek
minden napjaiban meg-újúláft remménlenék, míglen el-következnék az
én * el-változásom.
* 1 *Kór.* 15: 42-44.
15 *Ha* engem' fzóllíftanál: én-is felelnék néked; avagy *el* akarodé *vesz-*
teni a' te kezed' munkáját?
16 Hogyha most az én lépéfimet *
meg-fzámlálod, és az én büneim-ért
ha el-veszteſz, * *Sólt.* 56:9. *Jér.* 17:10.
17 *Es úgy-mint* egy tsomóba * az én
vétkeimet bé-petsétélvén † az én álnokságomhoz adod: * *Sir.* 1: 14.
† *Hóſ.* 13: 12.
18 Bizonyára a' magas hegy-is illyen tereh * alatt le-fzakadna, és a' kősziklá-is az ö helyéröl el-mozdúlna!
* *Sólt.* 130: 3.
19 A' vizek a' köveket el-koptatják,
és azoknak ki-áradáſokkal el-veſzted a'
földnek gyümöltsét; fzinte úgy az embernek-is reménységét el-veſzted.
20 El-hatalmazol az emberen mind
örökké, annyira hogy meg-haljon, és
meg-változtatván az ö fzínét, *e' föld-*
röl ki-botsátod ötet.
21 Ha meg-bóldogúlnak-is az ö fiai:
nem tudja; ha meg-fzégyenülnek: azt
fem vészi észébe.
22 Ha pedig-él: teſtében csak gyötrelmet * fzenved, az ö fzívében-is
mindenkor bánat *és* keſerüség vagyon!
*r. 5: 7. 14: 1.

XV. RESZ.

Elifáz iſmét igyekezik Jóbot kép-mútatáſſal vádolni.

1 Felelvén pedig a' Témán' nemzetéből való Elifáz 's monda:
2 Vallyon a' bölts *ember* fzóllanaé valami hijába való tudományt? és valami fzéllel töltenéé az ö hasát?
3 Vetekedvén olly fzóval, melly nem hafznál, és olly beſzédekkel, mellyekben semmi hafzon nints.
4 Bizonyára te az *Iſteni* félelmet *
semmivé akarod tenni; és az Erös *Iſ-*
*ten*nel való beſzélléſt nem akarod;
* *r.* 4: 6.
5 Mert a' te álnokságodat a' te fzájad' *vallása* meg-mútatja; holott az
iſtentelenek' * nyelvét válaſztottad *ma-*
gadnak. * *r.* 34: 35-37.
6 Tégedet a' te fzájad kárhoztat,
nem én; és a' te ajakid te ellened tanú-bizonyságot téſznek.
7 Avagy te ſzülettélé elö-fzör az emrek között? avagy te a' halmok * elött
formáltattálé? * *Sólt.* 90: 2.
8 Avagy te értedé * az Iſtennek titkát? és a' böltseſséget tsak magadnak
tulajdonítodé? * *Eſa.* 40: 13. 14.
Rom. 11: 34.
9 Mit tudtz te, a' mit mi * nem tudunk? *mit* értefz ollyat, a' mi nálunk nem *vólna?* * *r.* 13:2. 32:12. 13.
10 Mind öfz, mind * el-vénhedett
ember vagyon mi közöttünk, idövel
korosb a' te atyádnál. * *r.* 12: 12. 13.
32: 7. 8. 12.
11 Avagy kitsínyeknek tettzeneké
tenéked az Erös *Iſten*nek vigaſztaláſi?
avagy valami te elötted el-fedeztté
azokat.
12 Mitsoda tsalja-meg a' te fzívedet? és mit arányoznak a' te fzemeid?
13 Hogy illyenképpen az Erös *Iſten*re haragfzol; és *illyen* beſzédeket fzólaſz a' te fzájaddal.
14 Mitsoda az ember, hogy ö magát
tiſztának * alít-hatná? és az, a' kiaſzfzonyi-állattól fzületik, hogy ö magát
igaznak mond-hatná? * *r.* 9: 20.
1 *Kir.* 8: 46.
15 Imé az ö fzentire tökélletes * állhatatoſságot nem bízott, és az Angyalok-is nem tökélletes tiſztán † az
ö fzemei elött! * *r.* 4: 18. † *r.* 25: 5. 6.
16 Mennyivel inkább az útálatos és
dohos ember, a' ki mint a' vizet, úgy
fzomjuhozza az * álnokságot.
* *v.* 5. *r.* 34: 7.
17 *De* én meg-mondom tenéked,
's halld-meg beſzédemet; merta' mit
én láttam, azt én elö-fzámlálom,
18 Mellyet a' böltsek-is hírdetnek,
és azt nem titkolják, *úgy-mint* az ö
attyoktól *vett dolgot.*
19 Kiknek egyedül adatott vala a'
föld, és ö közöttök semmi idegen *el-*
lenség által nem mégyen vala.
20 Az iſtentelen minden ö napjaiban önnön-maga magát bánattal *
meg-eméſzti: és az ö eſztendeinek
minden idejében, mellyek el-rejtettek
a' kegyetlentöl. * *Eſa.* 57: 20. 21.
21 A' félelemnek * súgáſa vagyon
az ö fülében, hogy a' békeſségnek
idején a' púſztító reá jö. * *Sólt.* 53: 6.
2 *Kir.* 7: 6. 7.
22 Nem hiſzi, hogy a' nyomorúságból

ságból meg-térhesſen; mikor *ott* állnak-is, *hiſzi*, hogy ö a' fegyverre *rendeltetett*.

23 A' kenyér-ért * bújdoſik, mondván: Hol *találjak?* és tudja, hogy kéſzen 's közel vagyon hozzája a' ſetétségnek napja! * *r.* 17; 12.

24 Háborgatják ötet a' nyomorúság és a' ſzorongató vefzedelem, melly elhatalmazik ö rajta, mint a' fegyveres ſereggel fel-kéſzült Király;

25 Mert az Erös *Iſten* ellen nyújtotta-ki karját, és a' Minden-haló ellen keményítette-meg magát!

26 *Ki* az ö nyakára liet, és az ö *hizott* teſtére, és az ö temérdek paiſa ellen;

27 Mért bé-fedezte az ö ortzáját * kövérséggel, és az ö hasát *a' kövérség miatt* rántzba ütötte. * *Sólt.* 73: 7.

28 Es lakozott az el-romlott városokban, *és* a' puſzta házakban, mellyek rákásban romlandók valának.

29 Meg nem gazdagúl, és az ö gazdagsága meg nem áll-hat, és e' földön *ezek által* az ö gyökereit ki nem terjeſzti.

30 Nem távoz-hatik-el a' ſetétségtöl, és az ö gyenge tsemetéjét a' láng el-süti; és továbbá az ö lelkét ki-adván, *e' világból* ki-múlik.

31 Ne hidjen a' hivságnak, a' ki meg-tsalattatik; mert efféléknek jutalma tsak a' hívság.

32 Nem az ö idejében telik-el* *élete' napja*, és az ö tsemetéje meg nem virágzik; * *Sólt.* 55: 24. *Peld.* 10: 27.

33 Mert *az Iſten*, mint a' ſzölönek egresét, úgy el-veſzti hatalmasúl; és mint az olaj-fának virágit, úgy * elhányja *öret*. * *Sólt.* 1: 4.

34 Mert a' kép-mutatók' gyülekezetek el-puſztúl, és tüz emészti-meg azoknak sátoraikat, a' kik ajándéknak *örúlnek*;

35 Mert az ö haſok bántáſt fogad, és álnokságot ſzül *, és tsalárdságot ſzerez. * *Sólt.* 7: 15-17. *Eſa.* 59: 4-10.

XVI. RESZ.

Jób panaſzolkodik nyomorúlt állapotjáról: és ártatlan váltával biztatja magát.

1 Felele pedig Jób, 's monda:

2 Efféle dolgokat ſokakat hallottam: de ti mindnyájan ártalmas * vigaſztalók vagytok. * *r.* 13: 4.

3 Vallyon vége *vagyoné* már a' te * hijába-való beſzédidnek? avagy mitsoda haragított-meg téged', hogy *énnékem így* felelſz? * *r.* 15: 4. 5. 16.

4 En-is vallyon úgy ſzóllnéké, mint ti? ha a' ti lelketek vólna az én lelkem' helyén, ti ellenetek ſok beſzédekkel ſzóllnéké? avagy * tsóválnám-é ti rajtatok fejemet? * *v.* 20.

5 *Bizonyára* az én ſzájammal megerösítenélek titeket, és az én ajakimnak vigaſztaláſi meg-kiſlebbítenék a' ti *fájdalmatokat*.

6 Ha ſzóllok-is, az én keſerüségem meg nem ſzünik; ha veſzteglek-is, mitsoda *nyavalya* távozik-el tölem?

7 Söt moſtan fáraſzt engemet: el-puſztitád, *URam*, egéſz * házam-népét. * *r.* 1: 19.

8 Hogy sömörgöſsé * téved az én teſtemet, *az én fájdalmimnak* bizonysága az: és az én rajtam lévö öſztövérségem az én ortzámon bizonyságot téſzen! * *r.* 2: 7. 8. 7: 5.—

9 Az *URnak* haragja ſzaggat engemet, mintha halálos-képpen gyülölne engemet, tsikorgatja az ö fogait én ellenem: mint az én * ellenségem az ö ſzemeinek fényét reám mereſztette. * *r.* 30: 21. *Sir.* 2: 5.

10 *Az én ellenségim* én ellenem az ö ſzájokat fel-tatják, és nagy gyalázatos-képpen artzúl tsapdoſnak engemet, én ellenem öſzve-gyülvén.

11 Adott engemet az Erös *Iſten* a' maz álnokoknak, és a' hitetlének' * kezekbe ejte engemet. * *r.* 2: 6.

12 Tsendeſségben valék: de *az Iſten* meg-ronta engemet, és nyak-fzirton ragadván, ugyan el-ofzlata engemet; és önnön magának tzélnak tön engemet.

13 Az ö lövöi * környülöttem állnak; az én veséimet meg-hasítja, és nem kedvez; az én epémet a' földre *ugyan* ki-ontja. * *r.* 7: 5-14. 15.—

14 En reám rohan, 's egyik nyavalya a' máſikat * ott éri; *és* ellenem támad, mint egy hatalmas. * *r.* 10: 17.

15 Hitván ruhát varrék az én fekélyes * börömre, *és* porral † hintém-bé az én fejemet. * *r.* 2: 8. 12. 13.

† *r.* 7: 5.

16 Az én ortzám a' ſirásnak miatta ſároſsá lett: és az én ſzemeimre * halálnak árnyéka *ſzállott*. * *r.* 17: 6.

17 Noha erö-ſzak-tétel *nem *találtatott* az én kezemben: azoká-ért az én *Iſtenem elött való* könyörgéſem tiſzta. * *r.* 31: 1-34.

18 Oh te föld, bátor az én vér-ontáſomat el ne fedezd, és bátor az én kiáltáſomnak ne légyen ſemmi helye!

19 Még moſtan-is ímé az égben * vagyon az én bizonyságom; és az én dolgaimnak tudója ímé a' mágaſságban vagyon! * *r.* 2: 3. 10: 7.

20 Tsúfolnak * engem' az én barátim: az Iſten elött könyveznek az én ſzemeim, * *v.* 4. *r.* 6: 15. 17: 1.

21 Hogy itélje-meg az embernek Iſtennel való *igyét*, mint az embernek fia az ö barátjával való *perlödését*;

22 Mert kevés * eſztendök engedtettek *nékem*, és *azon* az úton mégyek,

a' *mellyről* víszíza nem térek.
* r. 9. 25. 26.
23 Az én lelkem meg-romlott, az én napjaim meg-rövidültek, és a' kopor sók *készen vagynak* nékem!

XVII. RESZ.

Jób, Baráti ellen Istentől kér köz-birót.

1 Mivelhogy én senkit nem tsúfolok, de az én szemem éjjel-is ezeknek * bosszontásokban aluszik.
* r. 16: 20.
2 Kérlek, *URam*, énnékem veled öszve rendelj kezeset: *de* kitsoda, a' ki én velem kezet tsapjon;
3 Mert ezeknek elméjeket el-rejtetted * az értelemtől, annak-okáért *őket* fel nem magasztalod. * *Mós.* 29: 4.
4 *Valaki* hizelkedést * szóll az ő barátinak', annak fiainak szemeik elfogyatkoznak. * r. 32: 22.
5 Bizonyára engem' példa-beszéddé tön a' népeknek, kiknek előttök az előtt doboltattam magamat.
6 Ugy-annyira, hogy immár az én szememet a' keserüség miatt * homály fogta-bé, és minden én tagaim, mint az árnyék ollyanok. * r. 16: 16. *Sólt.* 6: 8. 31: 10.
7 El-álmélkodnak ezen az igazak, és az ártatlan a' kép-mútató ellen támad:
8 Mindazáltal az igaz meg-tartja az ő útát, és a' tiszta kezü ember inkább meg-erösíttetik.
9 Bizonyára valamennyin vagytok *ti barátim*, térjetek-meg, és kérlek álljatok-elő; mert nem találok ki közöttetek egy bölt set-is.
10 Az én reménységemnek napjai el-múlának, az én gondolatim *belőlem* ki-gyomláltatának, mellyek valának az én szívemben.
11 Az éjtszakát nappallá fordítják, 's mikoron a' Nap fel-támad: közel vagyon az éjtszaka *az en nyomorúságim* miatt.
12 Ha *jó állapotot* várnék-is, *imé* az én házam *már* koporsó, és az én ágyamat tsinálom a' setét koporsóban,
13 A' sirt én atyámnak * nevezem, a' férgeket én anyámnak és nénémnek. * r. 1: 21.
14 Hol lehet tehát az én reménységemnek helye? avagy az én reménységemet kitsoda lát-hatja-meg?
15 *Ezek a' reménységek* a' koporsóba vitettetnek-le, és együtt vélek a' porba le-mégyek.

XVIII. RESZ.

Bildád Jóbot kérkedéséről vádolja, és a hitetleneknek állapotjokról szóll.

1 Felele pedig a' Suách *városbéli* Bildád, 's monda:
2 Mikor akartok e' beszédeknek véget vetni? *miglen* oktattok, hogy azután szólljunk?
3 Mire alíttatunk barmoknak? *és* utálatosok vagyunk a' ti szemeitek előtt?
4 *Miért* szaggatod a' te lelkedet haragodban? nemde te éretted el-hagyatatiké a' föld, és a' kö-szikla helyéről fel-szakasztatiké?
5 *Sőt inkább* az istentelennek-is bóldogsága * el-múlik, és az ő tüzének szikrája nem fénylik. * *Sólt.* 37: 2. 9.
6 Az ő hajlékában setét * világosság vagyon, és az ő szövétneke ő benne el-aluszik. * *Péld.* 13: 9.
7 Az ő erejének útai szorosak lésznek, és az ő tanátsa * el-rontja őtet.
8 Az ő lábai a' törbe esnek, és mindenkoron a' hálóban jár. * *Sólt.* 7: 16.
9 Az ő sarka a' törbe akad, és megszorítvan el-hatalmazik rajta a' tolvaj.
10 El-rejtetett a' földön az ő kötele, és az ösvényen az ő töre.
11 Minden-felől háborgatják ötet a' * félelmek, és az ő maga lábai el-árúlják ötet. * r. 15: 21.
12 Az ő erejének az éhség * lészen rontója: és az ő óldalának nyomorúság készíttetett. * r. 20: 21.
13 Meg-észi az ő börének erejét, meg-észi, *mondom*, az ő erejét a' keserü halál.
14 El-vétetik az ő sátorából az, a' miben * reménysége vólt; és azért folyamodik a' félelmek' Királyához.
* r. 11: 20. *Péld.* 10: 28.
15 Az ő hajlékában lakik *a' félelem*, mivelhogy *a' ház* nem övé, és az ő lakó helyére * tüzes kén-kő hintetik.
* 1 *Mós.* 19: 24.
16 Alatt az ő gyökerei meg-száradnak, és innét fellyül az ő ága le-vágattatik.
17 Az ő emlékezete * el-vész e' földről, és nem lészen ő nevezetben az útzákon. * v. 14. *Péld.* 2: 22.
18 El-kergettetik a' világosságtól a' setétségre, és e' föld' kerekségéről kiüzettetik.
19 Sem fia nem lészen pedig, sem unokája az ő népe között, és senki nem lészen élö ember az ő lakó-helyeiben.
20 Az ő *hirtelen* napján tsudálkoznak az ő maradéki, és a' jelen való élö emberek meg-rettennek.
21 Bizonyára illyetének az álnok embernek hajléki, és illyen annak *az embernek* lakó-helye, a' ki az Erös *Istent* nem esméri!

XIX. RESZ.

Jób az ő barátit szánakozásra inti: ártatlanságával 's a' fel-támadással vígasztalja magát.

1 Felelvén pedig Jób, monda:
2 Miglen akarjátok vallyon bú sítani

sítani az én lelkemet: és *effélé* beſzédekkel míglen rontotok?

3 Immár tiſzer-is gyalázattal * illettetek engemet: 's nem pirúltok-meg, hogy én reám erösödtök? * *r.* 16: 20.

4 De ámbár tévelygettem légyen-is, *és* az én tévelygéſem én velem hállon-is:

5 Avagy kelleneé azért én ellenem nagyobbítanotok az én gyalázatomat, és én velem feddöznetek?

6 *Söt* eſmérjétek-meg már, hogy az Iſten vetett-le engemet, és az ö hálójával ö vett engemet környül.

7 Imé fel-ſzóval kiáltom az *én rajtam tört* boſzſzúságot: mindazáltal meg nem hallgattatom; kiáltok, 's nintsen ki meg-ítélje!

8 *Az UR* az én útamat annyira bégátolta, hogy által nem mehetek; és az én ösvényimre ſetétséget vetett.

9 Az én ditsöſségemtöl meg-foſzta engem', és az én fejemnek koronáját el-vévé:

10 Körös-környül mind el-ronta engem', hogy el-veſznék, és az én reménységemet, mint a' *töveböl ki-dúlt* fának, el-vévé.

11 És az ö haragiát én ellenem felgerjeſztvén, ellenségévé * tön engemet. * *r.* 13: 24. 16: 9.

12 Egy-ſzer 's mind az ö *nyomorgató* ſeregi * reám rohanának, és én ellenem ugyan útat tsinálának, és az én sátorom mellett tábort járának. * *r.* 6: 4.

13 Az én atyám-fiait távol üzé én tölem, és az én barátim ugyan * el-idegeníték magokat én tölem. * *r.* 2: 9. *Sólt.* 38: 12.

14 Meg-ſzünének az én rokonságim, és az én eſmérőim el-felejtkezének rólam.

15 Az én házamban való ſellérekis, 's az én ſzolgálóim-is idegennek * tartanak engemet; *és* az ö ſzemeik előtt idegen vagyok. * *Sólt.* 69: 9.

16 *Tele torokkal* az én ſzolgámat kiáltom: de nem felel, mikoron az ennen magam ſzájával könyörgök-is néki,

17 Még lehelléſemtöl-is az én házastárſom * idegen: noha eſedezem néki az én agyékomnak magzati-ért.

* *r.* 2: 9.

18 Még a' kisded gyermekek-is * meg-útálnak engemet: *söt* mikor felkelek, ellenem ſzóllnak nékem,

* *r.* 30: 1.

19 Minden ember útál engemet; az én ſzívem ſzerint való barátim *, kiket ſzeretek vala; ellenkeznek velem.

* *v.* 2. 3. *Sólt.* 41: 10.

20 Az én börömhöz mint a' húſomhoz úgy ſzáradtanak az én * tsontaim, és tsak az én fogam' húſa maradott.

* *Sólt.* 102: 6. *Sir.* 4: 8.

21 Oh ti én barátim, könyörüljetek rajtam, könyörüljetek rajtam; mert az Iſtennek keze vere-meg engemet!

22 Miért üldöztök *ti-is* engemet, mint az * Erös *Iſten?* és az én *el-ſzáradt* † teſtemmel *miért* nem elégeſztek-meg? * *r.* 16: 9. † *v.* 20.

23 Oh vajha valaki azt tseleked-hetné, hogy az én beſzédim meg-írattanának! vajha valaki azt tseleked-hetné, hogy könyvbe bé-jegyeztetnének!

24 Vas pennéval és ónnal, köſziklán örök *emlékezetre* ki-mettzetnének.

25 EN-IS JOL TUDOM, HOGY AZ EN MEG-VALTOM EL, ES HOGY AZ UTOLSO *EMBER* A' FÖLDBÖL FEL-TAMAD.

26 TOVABBA MINEK-UTANNA *A' FERGEK* EZ *EN TESTEMET* MEG-RAGJAK, ES MINEK-UTANNA FEL-EBREDEK: EBBEN A' TESTBEN * MEG-LATOM AZ ISTENT. * *Sólt.* 17: 15. *Dán.* 12: 2. *Tſel.* 24: 15.

27 UGYAN ENNEN-MAGAM LATOM-MEG, NEM MAS; ES AZ EN SZEMEIM LATJAK-MEG, MINEK-UTANNA AZ EN VESEIM EN BENNEM MEG-EMESZTETNEK.

28 Söt inkább tinéktek azt keilene mondanotok: Miért üldöznök ötet? holott a' *hit'* dolgának gyökere légyen én bennem.

29 Féljetek azért a' fegyvertöl; mert az ö haragjában a' ti álnokságotok-ért fegyverrel büntet, hogy meg-eſmér-heſſétek az *Iſtennek kemény* itéletit.

XX. RESZ.

Sófár ſzóll az iſtenteleneknek állapotjokról kik közzül Jóbot-is alitja lenni.

1 KInek felele a' Naámabéli Sófár 's monda:

2 *Mivelhogy így ſzóllaſz*; azért az én gondolatim a' feleletre kénſzerítnek: és azért a' *feleletre* gyors vagyok.

3 Az én gyalázatos * dorgáltatáſomat hallom: de az én leikem az én értelmem ſzerint kénſzerít, hogy megfeleljek. * *r.* 19: 3. 19. 22.

4 Avagy *nem* tutodé azt: Eleitöl fogva, miólta * *az Iſten* az embert e' földre helyheztette,

* *r.* 8: 8.

5 Az iſtenteleneknek vígaſságok * rövid dolog, és a' kép-mútatónak örröme egy ſzem-pillantáſig való.

* *Sólt.* 37: 35. 36.

6 Ha ſzinte az égig fel-menne-is az ö bóldogsága, és a' felleget ütné-is fejével:

7 *Mindazáltal* mint az ö ganéja örökké el-véſz; és a' kik látták ötet, azt mondják: Vallyon hová lett?

8 Mint az álom, úgy * el-repül, melly

melly álomnak valóságát nem találhatják, és úgy el-múlik, mint az éjjeli látás. * *Sólt.* 73 : 19. 20.

9 A' szem, a' ki ötet nézi vala, nem kezdi *látni*, és az ö lakó-helye nem fogja többé ötet nézni.

10 Az ö fiai a' szegényeknek igyekeznek kedveskedni, és az ö kezeinek meg kell adniok az * *erövel el-vett* marhát. * *v.* 15.

11 Az ö tsontjai az ö ifjúságának *vétkének büntetésével* * meg-telnek, és ötet követik mind a' *kóporsó*' poráig.
* *Sólt.* 109 : 18.

12 Jóllehet az ö szájában való nyelve alatt édes gonoszságot rejtett-el,

13 Es kedvezvén annak, ki nem pökte azt, hanem az ö nyelve alatt meg-tartotta azt:

14 Az ö étke, *mellyet* az ö gyomrába *botsátott*, álpis *kígyó*nak epéjével változik ö benne;

15 A' *más ember*' gazdagságát nyeltebé, * ki-okádja azt: és az ö hasából ki-üzi azt az Erös *Isten*. * *v.* 10.

16 Mintha álpis *kígyó*nak mérgét vette vólna bé, és a' viperának fulákja ölte vólna meg ötet,

17 Hogy ne lássa a' méznek és a' vajnak * folyásit, folyó-vizeit *és* patakit, * *r.* 29 : 6.

18 Vifzfza-adván a' *más ember*' munkájával keresett marhát, mintha el nem nyelte vólna azt, nem örvendez az ö gazdagságának az illyen fizetésért;

19 Mert meg-rontotta, 's el-hagyta a' szegényeket: el-rontotta a' házat, mellyet nem ö épített.

20 Bizonyára semmi tsendefséget magában nem érez: az ö kívánatos gazdag marhájával el nem szalad.

21 Az ö ételének nintsen maradéka; annak-okáért áll-hatatos * nem lészen az ö bóldogsága. * *r.* 18 : 12.

22 Mikoron bé-telik-*is* az ö elégségével: akkoron-is szorongattatik, és minden nyomorgátónak keze reá jö.

23 Mikoron az ö hasát bé akarná * tölteni: *az Isten* ö reája botsátja tüzes haragját, mellyet az ö étele helyett ö reája böséggel önt. * 1 *Thess.* 5 : 3.

24 Mikoron a' vasból tsinált fegyver elött fút: által veri ötet az atzélból tsinált szám-fzer-ív.

25 Kezébe vészi *az ellenség a' fegyvert*, melly az *istentelennek* testén kimégyen, és fénlik az ö epéjétöl: ha el-szalad-is, *sok* rettegések következnek reá.

26 Minden-féle setétség rejtetett-el a' hitetlennek titkos helyén, és a' fúvás nélkül való tüz meg-emészti ötet; meg-törettetik még éltében az ö hajlékában.

27 Az egek-is meg-jelentik az ö hamisságát, és a' föld ellene támad.

28 Az ö házának jövedelme el-fogy; le-folynak *a' büntetések* az *Istennek* haragjának napján *az égből*.

29 Ez azért az istentelen embernek fizetése az Istentöl, és az ö *hijába való* befzédének e' jutalma az Erös *Isten*-töl!

XXI. RESZ.

Jób barátinak a' hitetlenek' rosz állapatjokról tett befzédeket meg-hamisítja.

1 FElele pedig Jób 's monda:

2 Halljátok-meg mind egy végben az én befzédemet-is, és légyen ez a' ti vigafztalástok helvett.

3 Miglen én fzóllok fzenvedjetekel engemet: annak-utánna az én fzóllásomat bátor tsúfold-meg *te Sófar!*

4 Avagy én az ember elött panafzolkodomé? és ha vagyon oka, a' miért *panafzolkodjam*; miért fogjátokmeg befzédemet az én lelkemnek keserűségében.

5 Tekintsetek én reám, és álmélkodjatok-el; és kezeteket tégyétek a' ti fzájátokra!

6 Bizonyára ha tsak meg-emlékezném-is *másnak nyomorúságáról*: mindjárt fel-háborodnám én, és az én testem iszonyodnék belé.

7 Mi az oka, hogy a' gonoszok *jó egefségben* élnek, * vénséget érnek, ennekfelette jó erövel bírnak?
* *Sólt.* 73 : 12. *Jér.* 12 : 1.

8 Az ö magvok ö elöttök magokkal egyetemben állandó, és az ö unokáik-is az ö fzemek elött *vagynak*,

9 Az ö házok békefséges a' félelemtöl, és az Isten' vefzfzeje nintsen ö rajtok.

10 Az ö ünöje meg-fút, és *az ö magvát* el nem vefzti; az ö ünöje meg-ellik, és meg nem vét.

11 Az ö apró fiaikat, mint a' sereg juhokat úgy botsátják-ki, és az ö magzatjaik tántzolnak,

12 Ragadják a' dobot és a' hegedüt, és az orgonának zengésének örülnek.

13 Tsak a' jóban viszik véghez az ö napjaikat, annak-utánna egy fzem-pillantásban a' koporsóba alá-fzállnak.

14 A' kik azt mondják vala az Erös *Isten*nek: Távozzál-el * mi tölünk, mert a' te útaidnak esmeretiben nem gyönyörködünk! * *r.* 22 : 17.

15 *Vallyon* mitsoda a' Minden-haló, hogy tifzteljük * ötet? Avagy mit hafználunk véle, ha ö-néki esedezünk?
* *Malak.* 3 : 14. 15.

16 Mindazáltal az ö javok nintsen az ö hatalmokban: *Azért* a' gonoszoknak tanátsok * távol légyen én tölem. * *r.* 22 : 18.

17 Mennyi-fzer aluszik-meg * a' gonoszo-

noszoknak szövétnekek; és *mennyi-szer* jö ö reájok az ö haragjában bánattal *mikor* illeti öket? * *Példa.* 13: 9.

† *Sólt.* 11: 6.

18 *Mennyi-szer* vagynak, mint a' polyva * a' szél elött, és mint a' pozdorja, mellyet a' forgó-szél el-ragad?

* *Sólt.* 1: 4. 5.

19 *Mennyi-szer* bünteti-meg Isten a' *gonosz*nak hamisságát annak * fiaiban? meg-fizet néki, és visgálja ötet?

* 2 *Mós.* 20: 5.

20 *Mennyi-szer* látják az ö szemei az ö veszedelmét? és iszik a' Mindenhatónak tüzes haragjának * *pohará*ból?

* *Esa.* 51: 17. 22. *Jér.* 25: 15.

21 Mert vallyon mitsoda gondja vagyon öneki háza-népére az ö *halála* után, mikor az ö hónapinak számok meg-kisebbíttetik?

22 Nemde, *holott mind ezek így vagynak*, az Erös *Istent* tanít-hatjaé *valaki az ö tselekedetiben* böltsességre, mellyel * ö a' kevélyeket meg-ítélje? *ezt mondván:* * *Róm.* 11: 34.

23 E' meg-hal az ö erös bóldogságában, mindenestöl fogva tsendességben és békességben lévén.

24 Kinek fejö edényi téjjel vagynak töltve, és az ö tsontjainak * velejek meg-öntöztetett. * *Példa.* 3: 8.

25 Ama' pedig keserves szívvel halmeg, a' ki *itt* nem él-hetett e' *világnak* javával.

26 Egy-aránt a' porban feküsznek, és a' féreg öket el-lepi.

27 Imé jól tudom a' ti gondolatitokat; és a' ti hazugságitokat, mellyeket én ellenem hamisan gondoltok.

28 *Jól tudom*, hogy azt mondjátok: Vallyon hol vagyon ama' * Föembernek háza? és hol vagyon az istentelenek' lakó helyeinek sátorok?

* *r.* 29: 25.

29 Avagy nem kérdeztéteké azoktól, a' kik az úton állni mentenek? és azoknak jeleiket nem esmértekémeg?

30 Mert a' veszedelemnek napján a' gonosz * el-rejtetik, és a' boszúságnak napján ki-vitetnek *a' gonoszok.*

* *Péld.* 16: 4.

31 Kitsoda feddi-meg ötet szemben az ö útairól? és a' mit tselekedzik, kitsoda fizet néki azért?

32 Végezetre a' gonosz a' koporsóba bé-vitetik, és szüntelen a' koporsóban marad.

33 Edes lészen öneki a' sír' vermének földe; és *ekképpen* ö maga után vonszon minden embereket, miképpen ö elötte-is számtalanon *meg-hóltanak.*

34 Mi-módon vigasztalnátok azért engem' hivságos beszéddel, holott a' ti feleletetekben hazugság találtatik.

XXII. RESZ.

Elifáz ismét vádolja Jóbot istentelenséggel.

1 Elele a' Témán' nemzetéből való Elifáz, 's monda:

2 Nem használé az ember az Erös *Isten*nek, mikoron önnön magának használ a' bölts *ember?*

3 Nem-de vagyoné a' Minden-hatónak gyönyörüségére, hogy magadat *így* igazítod? avagy hasznára vagyoné, hogy a' te útaidat tökélleteseknek mondod?

4 Nemde a' te Istened tiszteleted-ért fedd-é téged? és te veled *azért* perelé?

5 Avagy *inkább* a' te gonoszságod * nem soké? és nintsen vége a' te hamisságodnak? * *r.* 7: 21.

6 Mert zálogot * méltatlan vettél a' te atyád-fiaitól, és a' szegényeket mezítelenekké † tetted. * *r.* 16: 17.

† 2 *Mós.* 22: 26. 27. *r.* 31: 19.

7 A' meg-fáradt embernek tsak vizet sem adtál innia, és az éhezötöl * kenyeredet meg-tiltottad.

* *r.* 31: 19. *Máté* 25: 42. 45.

8 Annak-felette a' hatalmasok birták ezt a' te földedet, és a' kire nagy tekintet vala, a' lakik vala rajta.

9 Az özvegyeket *pedig* üresen * botsátottad, és az árváknak karjokat † el-rontottad. * *rész.* 31: 17.

† *r.* 31: 18. 21.

10 Azoká-ért környül vettenek teged' a' te töreid, és a' hirtelenséggel való félelem rettegtet tégedet,

11 Es a' setétség *meg-környékezett*, hogy ne láthass; és az ár-viz ugyan * el-borított tégedet.

* *Sólt.* 18: 17. 69: 15.

12 Avagy nintsené (*azt mondod*) az Isten az egeknek magasságiban? és tekintsd-meg a' tsillagoknak magasságokat, melly igen magasak.

13 Azért mondod azt: Mit tudhatna az * Isten? Vallyon homályban itélé-meg? * *Sólt.* 10: 11.

14 A' sürü felhök az ö rejteki, és nem lát, és az égnek kerületin szüntelen jár.

15 Nemde, *te Jób*, amaz *elébbi gonosz* világnak * ösvényét követedé, mellyen jártanak az álnok emberek?

16 A' kik az ö idejeknek elötte kivágattatának; kiknek fundamentomokra az özön-viz ki-áradott vólt.

* 1 *Mós.* 6: 5-7.

17 Kik az Erös *Isten*nek azt mondják vala: Távozzál-el * mi tölünk! 's mit tselekedék velek a' Minden-ható?

* *rész.* 21: 14.

18 Kiknek házokat ö meg-töltötte vala *e' világi* jókkal: De az istenteleneknek tanátsok * távol légyen én tölem. * *r.* 21: 16.

19 Lát-

19 Látván ezt az igazak,* örülének rajta: és az ártatlan ember tsúfolja vala öket. * *Sólt.* 107: 42.

20 Mivelhogy a' mi nemzetségünk még ki nem * vágattatott; az ö maradékjokat pedig a' *kén-köves* tüz emészté-meg. * *Sólt.* 37: 17. 18. 20.

21 Kérlek *azért* az *Istennel* alkudjál-meg, és légy békeséges; *mert* ezekért következik te reád a' jó állapot.

22 Kérlek, végyed a' törvényt * az ö szájából, és az ö beszédit helyheztesd a' te szívedben. * *Sólt.* 119: 72.

23 Hogyha meg-téréndesz * a' Minden-hatóhoz: meg-építtetel, *és* ha az álnokságot a' te hajlékidtól távol üzénded; * *r.* 8: 5. 6.

24 És ád *tenéked* tiszta aranyat, mint a' port, és Ofir tartományból való vizben termett *tiszta aranyat*, mint a' követ.

25 Es a' te tiszta aranyad, ezüstöd és erősséged, lészen a' Minden-ható *Isten*;

26 Mert akkor a' Minden-hatóban te magadat gyönyörködteted, és a' te ortzádat fel-emeled az Istenhez.

27 Térden állva könyörgesz önéki: és tégedet * meg-hallgat, és fogadásidat meg-tellyesíted. * *Sólt.* 50: 15.

28 Mihelyt valami dolgot el-gondolsz: meg-adattatik tenéked, és a' te útaidon a' világosság * fénlik.

* *Sólt.* 37: 6. 92: 11.

29 Noha meg-nyomtak *most a' nyomorúságok tégedet*, ki kevélyen szólalsz *Isten ellen:* mindazáltal *akkor tégedet* alázatost * meg-tart *az Isten.*

* *Péld.* 29: 23.

30 Söt a' bünöst meg-szabadítja *az ártatlan-ért*, * és meg-szabadíttatik a' te tselekedetidnek tiszta-ságá-ért.

* *Jér.* 5: 1.

XXIII. RESZ.

Jób meg-unván barátit kíván Isten elött ítéltetni.

1 KInek felele Jób 's monda:

2 Még mostan-is keserüség az én beszédem; mivelhogy az én rajtam való tsapás fellyül-haladja az én fohászkodásomat.

3 Vajha valaki azt tseleked-hetné, hogy az *Istent* tudnám meg-találnom; bé-mennék szinte az ö székiig!

4 Szép renddel az én igyemet elömondanám, és az én szájamat bé-töltenem az *én ártatlanságomnak* * mentö erősségeivel. * *r.* 16: 17. 31: 1-34.

5 Meg-hallanám mitsoda beszédekkel felelne énnékem, és meg-érteném, mit mondana énnékem.

6 Vallyon az ö erejének nagy vólta szerint perelneé én vélem? Nem, Söt inkább ö adna énnékem *erör.*

7 Ott az igaz ö véle perel-het; én-is azért magamat * meg-szabadítanám örökké az én Itélö birámtól. * *v.* 10.

8 (Imé Nap-kelet felé mégyek, és nintsen, ha pedig Nap-enyészet felé, nem vehetem észembe ötet.

9 Avagy mikor Észak felé tselekeszik *valamit*, nem láthatom; el-rejti önnön magát Délre, 's nem lát-hatom-meg.)

10 Minek-utánna pedig az én útamat meg-látná, 's meg-probálna engemet: mint az arany úgy jönék-ki *ö előle*;

11 Az ö nyomdokát * követte az én lábam, az ö úrát meg-öriztem, hogy *arról* el ne hajólnék.

12 Az ö ajakinak parantsolatját *tőlem* el nem tatsítottam, és szokásom szerint az ö ajakinak befzédit *szívemben* el-rejtettem. * *Sólt.* 119: 106.

2 *Sám.* 22: 21-25.

13 De vallyon ha valakit *ostoroz*, kitsoda tilt-hatja-meg ötet? valamit az ö lelke kíván, *szinte* azt * tselekeszi;

* *Sólt.* 115: 3.

14 Mert az ö én felölem való dékrétomát el-végezi, és efféle *büntetés* sok vagyon ö nála.

15 Annak-oka-ért rettegek az ö szine elött, és mikoron tsak gondolkodom-is *ö róla*, félek töle;

16 Mert az Erös *Isten* meg-törte *a' nyomorúság által* az én szívemet, és a' Minden-ható *meg-rettentett engemet;

* *r.* 7: 14.

17 Mivelhogy *még* a' nyomorúságok elött ki nem vágattattam, sem pedig az én ortzám elöl a' homályt * el nem rejtette. * *r.* 30: 26.

XXIV. RESZ.

Az Isten' gond-viselésének a' hitetlenek körül való titkait beszélli.

1 VAllyon a' Minden-ható *Isten* miért nem titkolta vólna el *az ö büntetésének* idejét, hogy a' kik ötet esmérik-is, ne láfsák az ö *el-rendeltetett* napját?

2 *A' kik* a' határt * el-foglalják, 's a' nyájat, mellyet el-prédáltanak *szabadon* legeltetik. * 5 *Móf.* 19: 14.

3 Az árváknak szamárjokat el-hajtják, és az özvegy aszonyi-állatnak ökrét zálagban hajtyák-el.

4 A' szegényeket az ö útjokról * elüzik, és a' földnek szegényi *ö előttök* együtt lappangnak. * *Peld.* 28: 28.

5 Imé *mint* a' vad-szamárok a' pusztában, ki-mennek az ö munkájokra, szorgalmatoson kereſvén a' prédát; a' mezőség pedig *ád* néki ételt és az ö fiainak.

6 A' mezöben a' *más* veteményét le-aratják, és a' hitetlennek szőlejét meg-szedik.

7 A' szegényt ruhája nélkül kénszerítik hálnia, úgy annyira, hogy a' hideg-

hidegben nintsen semmi leple;

8 És a' hegyeknek hirtelen való áradásától meg-vizesülnek, és a' lepel nélkül fzükölködvén a' kőfziklához ragaſzkodnak.

9 A' tsets-ſzopó árvákat * meg-foſztják, és zálagban vonſzák-el, a' mi ruházat a' ſzegény emberen vagyon.

* *Sólt.* 94: 6.

10 A' mezítelen ruha nélkül jártatják, és a' kik a' kévét hordották; * ehen *botsatják-el.* * 3 *Móſ.* 19: 13.

11 Az ö kerítéſeken belől olajt nyomók, és a' fajtót tekerök * ſzomjúhoznak.

12 A' városból fohafzkodnak a' ſzegények, és a' meg-ſebeſítetteknek lelkek kiált, hogy az Iſten ollyan méltatlanságot ne tégyen *állandóvá.*

* *Jak* 5: 4.

13 Ezek *az igaz* világoſságnak-is engedetlenek, és annak útait nem akarják eſmerni, ſem pedig nem akarnak az ö öſvényén üini.

14 Szintén nappal-is fel-kelvén a' gyilkos,* meg-öli a' ſzegényt és a' fzükölködöt: éjjel pedig ollyan, mint a' lopó. * *Sólt.* 10: 8. 9.

15 A' paráznának-is * ſzeme vigyáz az eſtvére, mondván: Ne nézzen ſzem én reám, és az ö ortzáira áll-ortzát télzen; * *Példi.* 7: 7-10.

16 Azokat a' házakat meg-áſsa a' ſetétségnek idején, mellyeket nappal magoknak el-jegyzettenek, és nem ſzeretik a' világoſságot;

17 Söt inkább a' reggel önékik ollyan, mint a' halálnak árnyéka: de mikoron *valaki* meg-eſméri öket, a' halál' árnyékának rettentéſi *léſznek rajtok.*

18 *Hamarább* el-múlandó *ezeknek dolgok, hogy ſem mint* a' viz' ſzínén *való buborék*, és a' földön átkozott * az ö bóldogságok: vifzſza *az elébbi bóldog állapatra* nem tér, mint a' magas *kőſziklákról le-folyó vizek.* * *Sólt.* 11: 6.

19 Miképpen a' ſzárazság és a' nyár hamar el-iſzſza a' hó vizet: *igy* a' koporſó-is * *azokat, a' kik* vétkeztenek.

* *Sólt.* 4: 15.

20 El-felejtkezik ő róla az ö baráttja, és minek-utánna a' féreg gyönyörüségeſen meg-eſzi: többé *róla ſenki* meg nem emlékezik, 's akképpen meg-rontatik az álnok *ember*, mint a' fa.

21 Meddö aſzſzonyi állatot ád néki *Iſten*, a' ki nem ſzül, kit özvegységében-is meg nem áld.

22 Es az ö hatalmas erejével el-ſzedi az erőſeket; ha pedig *valaki* jól állana-is, az ö életéhez nem bíz-hatik.

23 *Ha* egy kevéſsé meg-engedi, hogy bátorságban éljen: mindazáltal az ö ſzemei ezeknek útjokra vigyáznak.

24 *Ha* egy kevéſsé fel-emelkednek: *egy kevés idö múlva* egy-is * nintsen *azok közzül*, olly igen le-nyomattatnak, mint egyebek le-hányattatnak, és le-vágattatnak mint a' búza fö.

* *r.* 22: 20. *Sólt.* 1: 4. 73: 19.20.

25 Avagy nem így *vagyoné e' dolog?* 's kitsoda mútat-hatná-meg, hogy én hazudnék? és kitsoda tehetné ſemmivé ezeket az én beſzédimet?

XXV. RESZ.

Bildád Jóbot, ki az ö ártatlanságáról ſokat ſzóllot vala, meg-feddi.

1 FElele pedig a' Suách *városbéli* Bildád, 's monda:

2 Rettenetes uralkodáſa vagyon néki, és békeſségben lakozik a' magaſságban.

3 Vagyoné ſzámok az ö ſereginek? és kire nem támad-fel az ö világa?

4 Hogyhogy lehetne tehát * igaz a' halandó ember, az Erös *Iſten*hez képeſt? avagy hogyhogy lehet tiſzta, a' ki aſzſzonyi-állattól ſzülettetik.

* *r.* 4: 17-19. 9: 2. 15: 14-16.

5 Iméha a' Hóldra tekinteſz-is: ſemmi annak-is világoſsága, de még a' tsillagok-is nem tiſztták az ö ſzemei előtt.

6 Mennyivel inkább a' halandó ember, a' ki * féreg? és az embernek fia, ki ollyan mint a' féreg?

Sólt. 22: 7.

XXVI. RESZ.

Jób tzáfolván a' Bildád' beſzédit az Iſten minden-haló böltseſséget beſzélli.

1 FElele néki Jób, és monda:

2 Bezzeg jól ſegítél illyen *minden* erötöl meg-foſztatott embert! megvigaſztalál * bezzeg illyen erötelen karu embert! * *r.* 2: 11. 25: 2-6.

3 Bezzeg jó tánátsot adál *énnékem* bolondnak, és a' mi a' Fö dolog, *en velem* igen meg-eſmértetéd.

4 Vallyon kitsoda előtt beſzéllgetél, és kinek lelke jött-ki te belőled?

5 A' halottak, és a' viz alatt a' kik vagynak-is meg-újíttat-hatnak *a' te beſzéded által!*

6 Ö előtte a' földnek gyomra * nyilván vagyon; és a' veſzedelmes pokolnak nintsen bé-fedezője.

* *Sólt.* 139: 8. 12. *Sid.* 4: 13.

7 Ki-terjeſzti ő az égnek kerekségét az üregen, és a' földet *mint* a' ſemmin *úgy* függeſztette-fel.

8 Meg-köti a' vizeket az ő sürü felhőiben, úgy-annyira, hogy a' felhők meg-nem hafadoznak alattok.

9 Az ö királyi ſzékének ſzínét megtartóztatja, és az ö felhőjét * reá kiterjeſzti. *Sólt.* 104: 2. 3.

10 A' vizeknek ſzínét * meg-tzirkalmazta, mind a' világoſságnak és ſetétségnek végéig. * *Sólt.* 33: 7.

11 *Mig-*

11 *Miglen* az egeknek oszlopi öszve-rontatnak, és az ö haragja miatt meg mozdúlnak.

12 Az ö hatalmával oszlatta-el * a' tengert, és az ö böltsességével a' tengernek fel-háborodott habjait le-tsendesíti. * 2 *Mós.* 14: 21. *Esa.* 51: 15.

13 Az ö lelkével ékesítette az * egeket, és a' nagy hoszúszú tzet-halat-is az ö keze formálta. * *Sólt.* 33: 6.

14 Imé ezek az ö útainak részei: de ímé az, melly kitsíny * része az ö tselekedetinek, a' mellyet hallunk? Hát az ö nagy hatalmasságának *tsudálatos* dörgéfit ki fog-hatja-meg? **Peld.* 3: 11.

XXVII. RESZ.

Ismét menti Jób az ö ártatlanságát.

1 TOvábbá kezdé Jób az ö értelmét elö-hozni, és monda:

2 El az Erös *Isten*, *a' ki* az én igasságomat el-rejtette: és a' minden-ható, *a' ki* keserüséggel illeté az én lelkemet;

3 Hogy míg az én lelkem én bennem lészen, és az Istennek lehellése az * én orromban: **r.* 33: 4. 1 *Mós.* 2: 7.

4 Az én ajakim nem szóllnak * hamisságot, és az én nyelvem nem szóll álnokságot. * *Sólt.* 15: 2.

5 Távol légyen én tölem, hogy titeket igazítsalak; *mert én* míglen meghalok, az én * tökélletességemböl magamat ki nem tagadom. **r.* 31: 1-32.

6 Az én igasságomat * *e' nyavalyában-is* meg-tartom, 's el nem hagyom azt, az én lelkem sóha töle el nem veti *azt*. **r.* 2: 9. 10.

7 Mint az istentelen ember, akképpen * ellenségem lészen; és a' ki *e' dologban* ellenem támad, *ollyan lészen elöttem*, mint az álnok; * *r.* 2: 9. 10. 16: 17-19.

8 Mert mitsoda reménysége lehet a' kép-mútatónak, a' ki * tel-hetetlenségben találtatik akkor, mikor az Isten az ö lelkét ki-veszi? * *Luk.* 12: 17-21. 16: 19. 23.

9 Vallyon az ö kiáltását az Erös *Isten* * meg-hallgatjae, mikoron szorongattatik? * *Péld.* 28: 9. *Ján.* 9: 31. *Esa.* 1: 15.

10 Vallyon a' Minden-hatóban * gyönyörködtetié ö magát? *és* segítségre hívjae az Istent minden idöben? **r.* 21: 14. 15.

11 *Im'* tanitlak titeket én, *ki* az Erös *Isten*nek tsapása * alatt *vagyok*, azt-is nem tikolom-el, *minémü szívvel vagyok* a' Minden-ható *Isten*hez!

* *r.* 16: 7. 8. 9.

12 Imé pedig ti-is mindnyájan látjátok; mi az oka tehát, hogy még-is hívságos beszéddel hívalkodtok?

13 Ez az istentelen embernek * jutalma az Erös *Isten*töl, és a' kegyetleneknek örökségek, *a' mellyet* a' Minden-hatótól vésznek. * *v.* 8. 9.

* *r.* 21: 17-20.

14 Ha az ö fiai meg-sokasúlnakis: a'* fegyverre *sokasúlnak-tzeg*, és az ö magzati nem elégesznek-meg kenyérrel. * *Hós.* 9: 15. 16.

15 Az ö élö maradéki mindjáráft a' halálban el-temettetnek, és az ö özvegyei * ö *rajta* nem sírnak.

* *Sólt.* 78: 64.

16 Hogyha úgy takarná-is bé az ezüstöt mint a' port, és mint a' sárt úgy meg-sokasítaná-is az ö ruháit:

17 A' mit keszített, az igaz * ruházaz magára, és az ezüstel az ártatlan osztozik. * *Péld.* 13: 22. *Préd.* 2: 27.

18 Hogyha a' Göntzöl-szekeréig felépítené-is az ö házát: meg-is tsak ollyan lészen mint a' kunnyó, mellyet a' *szölö* pásztor tsinál.

19 A' gazdag meg-hal * és nem temettetik-el; tekinti *az ember* az ö szemeivel, és ímé nintsen.

* *Sólt.* 49: 17-19.

20 A' rettegéseknek sokasága * üldözi ötet mint a' *sebes* vizek; *és* éjtszaka a' forgó-szél lopva el-ragadja ötet:

* *r.* 15: 20. 21.

21 Fel-vészi ötet és el-vifzi a' Napkeleti szél, melly mint a' szel-vész az ö lákó-helyéböl ötet ki-ragadja.

22 Ekképpen *az Isten* reá botsátja a' háborút, és nem kedvez néki, akármint igyekezzék az ö *súlyos* keze elött el-futni;

23 Az ö kezeivel * ki-hányja ötet, és az ö lakó-helyéböl ki-süvölti ötet.

* 1 *Sám.* 25: 29.

XXVIII. RESZ.

Jób ditséri az Istennek böltsességét e' világnak vezérlésében.

1 BIzonyára az ezüstnek *helye* vagyon, a' honnét ki-vájják, és *vagyon* helye az aranynak a' honnét ki-áfsák,

2 A' vas a' porból áfattatik-ki, és a' köböl értz öntettetik.

3 A' setétségben vetett határnak, és minden tökélletes dolognak *az ember* végére mégyen: a' setétségnek és a' halál' árnyékának kövét-is *meg-kereső*.

4 *Mikoron* a' viz nagy hamar kiárad *a' bányára*, el-hagyván az ö féfzkét: *a' vizek* mellyeket, semmi által nem tapodott, ki-merittetnek, és az embernek munkájával ki-mennek *a' bányákból*.

5 *Vagyon* olly gabona termö föld, jóllehet alatta más vagyon, tudni-illik tüz.

6 Mellynek köveiböl Safir léfzen, a' porából pedig arany.

7 *Vagyon* olly ösvény *a' föld alatt*, mellyet semmi repesö állat nem túd, sem pedig a' varjúnak szeme nem látta.

8 A'

8 A' mellyen nem jártanak a' kegyetlen vadak, sem pedig a' fene oroszlan azon által nem ment.

9 A' kőfziklára veti az ö kezét *az ember*, *és* tövökből a' hegyeket kirontja.

10 A' kőfziklákat két felé hasitván, patakokat botsát azon által, és minden, a' mi drága, lát az ö szeme.

11 A' folyó-vizeket meg-fogja a' folyástól: végezetre valami el-rejtett dolog, a' világosságra ki-hozza.

12 De az *Istennek* böltseségét hol talál-hatni-meg? és az *ö* értelmének vallyon hol vagyon helye?

13 Az ember nem tudja meg-betsülni azt, melly nem találtat-hatik itt e' földön elö emberek között.

14 A' méllység azt mondja: Nintsen én bennem; a' tenger-is azt mondja: En nálam-is nintsen.

15 A' drága arany * ezért nem adattat-hatik, sem pedig ennek árrában ezüstöt nem ad-hatnak. **Példa.* 3:13:18.

8:11.19.

16 Nem betsül-hetik * az Ofirbéli drága aranyra, sem az *ég szinü* drága Onia köre, sem a' Safir köre.

* *Példa.* 16:16.

17 *Senki* azt nem betsülli-heti aranyra, sem gyémántra, sem a' tiszta ereztett aranyból tsináltatott edényen el nem tserélheti.

18 Ama' Rámót, és a' *drága* gyöngy ingyen se emlittessék; mert az *Isten'* böltseségének keresménye drágabb * a' kárbunkuluſoknál. * *Példa.* 8;11.19.

19 Nem betsültet-hetik a' Szeretsen országban termö Topáliuſra, sem amaz erezſtett * finum aranyra!

* *Sólt.* 19:11.

20 Az annak-oká-ért a' böltseség honnét jelennék-ki? és hol *vólna* helye az értelemnek?

21 Holott minden élö-állatnak szemei elött el-titkoltatott, 's még az égen repesö állattól-is el-rejtetett.

22 A' veſzedelmes pokol és a' halál azt mondják: Tsak a' hirét hallottuk a' mi füleinkkel!

23 *Tsak* az Isten önnön maga érti útait; és ö tudja annak * helyét;

Példa. 8:1.13.

24 Mert ö e' földnek határira el-lát, és az egéſz ég * alatt *való dolgokat* látja.

25 A' levegö *égnek nehézségét* mikor meg-mérte, és a' vizeket mikor mértékkel mérte. * *Sólt.* 33:13.14.

26 Mikor az esönek el-rendeltt határt vetett, és a' meny-dörgö villámáſoknak útat:

27 Immár akkoron jól látta azt, rendelte azt, szerzette azt és kereſte azt.

28 Az embernek pedig monda: IME AZ URNAK FELELME A' *TE* * BÖLTSESSEGED, ES A' *TE* ERTELMED A' GONOSZTOL VALO ELSZAKADAS! * *Sólt.* 111:10.

Példa. 1:7. 8:13.

XXIX. RESZ.

Jób beszélli elébbi bóldog állapotját.

1 MEg-is Jób többet kezde ſzóllani az ö értelme felöl, mondván:

2 Oh vajha valaki azt tseleked-hetné én velem, hogy *olyan lehetnek*, mint az el-múlt hónapokban, napokban, mellyekben az Isten bóldogúl tart vala!

3 Mikoron azt tselekeſzi vala, hogy az ö ſzövétneke * az én fejem felett fénlenék, mellynek világoſságánál a' ſetétségben járok vala. * *v.* 4-25.

4 A' mint valék az én ifjuságomnak napjain, *mikoron* az Istennek társasága *vala* az én hajlékomban.

5 Még mikoron a' Minden-ható *Isten* vala én velem, és az én gyermekim * környülem állnak vala. * *r.*1:2.4.19.

6 Mikoron az én útaimat vajjal mosom vala, és a' kőfzikla-is * ki-önti vala nékem, az olajt, *mint* a' patakot.

* 5 *Mós.* 32:13.

7 Mikoron a' kapuban mégyek vala a' városon, és az én ſzékemet az útzán tészem vala-le.

8 Látván engem' a' gyermekek, elrejteznek vala, még az igen vén emberek-is fel-kelvén, állnak vala *elöttem.*

9 A' Fejedelmek, *mikor ſzóllok vala*, meg-tartóztatják * vala beſzédeket, és kezeket ſzájokra tészik vala.*v.*10.23.

10 Az ékeſen ſzólló Fö-emberek elrejtik vala magokat, és az ö nyelvek az inyekhez* ragad vala; * *v.*9.23.

11 Mert a' melly fül engemet hall vala, bóldognak mond vala: és a' melly ſzem lát vala, bizonyságot téſzen vala az én *ártatlanságom* *felöl;

* *v.* 12-14.

12 Mert *én* a' *nyomorúság miatt* kiáltó ſzegényt * meg-ſzabaditom vala, az árvát-is, és a' kinek ſemmi ſegítöje nem vala. * *v.* 17.

13 A' veſzedelemben meg-tartatott *emberek* áldáſa jö vala reám, és az özvegynek ſzivét meg-vigaſztalom vala.

14 Az igaſságot * fel-öltözöm vala, és az-is fel-öltöztet vala engemet mint egy paláſttal; az én igaz itéletem, *fejemet mint* egy koronával *ékeſiti vala.*

* *Eſa.* 59:17. 1 *Theſſ.* 5:8.

15 A' vaknak én ſzemei valék, és a' Sántának mint egy lábai.

16 A' ſzükölködöknek attyok valék, és *annak* perit *, *a' kit* nem eſmérek vala, jól meg-hányom vetem vala. * *Példa.* 29:16.

17 Az álnok embernek záp-fogait meg-rontom vala, *és* az ö foga-

közzül ki-ütöm * vala a' prédát. *v. 12.

18 Annak-oká-ért azt gondolom vala; az én fészkemben halok-meg, és mint a' *tengernek* fövenye, *úgy* az én napjaimat * meg-sokasítom:

* *Sólt.* 34: 13-15.

19 Az én gyökerem * a' fölyó-viz mellett meg-szaporodik, és a' harmat az én ágamon nyugszik-meg:

* *Sólt.* 1: 3. 112: 1-3.

20 Az én ditsőségem *mint* a' plánta, *úgy lészen* én mellettem, és az én kéz-ívem az én kezemben * erös lészen. * *v.* 11.

21 A' kik én hozzám hallgatnak vala, *én tőlem* várnak vala, és az én tanátsomhoz hallgatnak vala:

22 Az én beszédem után többet nem szóllnak vala, ekképpen az én beszédem reájok származik vala,

23 Es mint *a' fürek* az esöt, úgy várnak vala engem', és az ö szájokat el tátják * vala, mint az alkalmatos időn való esöre. * *v.* 9. 10.

24 Mikoron ö vélek tréfálódom vala; nem hiszik vala, és az én ortzámnak világosságát nem vetik vala le.

25 *Ha* mikor én az ö útjokat válaztom vala *magamnak*: ülök vala elöl mint Fö-ember. Továbbá úgy lakom vala mint egy Király az * ö ferege között, mikoron az ö bánkodó hadát vígasztalja. * *v.* 9. 22. 23.

XXX. RESZ.

Jób beszélli el-vettetett 's nyomorúlt állapotját.

1 MOstan pedig nevetnek * engem' a' kik idövel kissebbek nálamnál, kiknek attyokat az én juhaimnak komondori † közzé sem számláltam vólna. * *r.* 19:17-19. † *v.* 3-8.

2 Még az ö kezeknek ereje-is vallyon mit *használt vólna* nékem? mert ök az ö vénségeket hijába veszt-tették,

3 A' kik a' szükség és éhség miatt önnön-magoknak valók *valának*, futnak vala a' száraz, sétét, el-pusztíttatott és el-hagyattatott helyre;

4 A' kik keserü füveket tsemetékkel egyetembe szaggatnak vala, és a' gyökerek 's a' fenyö-mag *vala* az ö eledelek;

5 A' népek közzül ki-üzettetnek vala, és öket úgy hurítják vala; mint a' lopót;

6 A' völgyeknek üregségében laknak vala, 's a' földnek és a' kőszikláknak hasadékiban;

7 A' bokrok között ordítnak vala, *és* a' tsalántól süttetnek vala;

8 Szarvas vétkekben élö emberek, és gyalázatos emberek valának, nyomorúltak és bújdosók.

9 Imé mostan ezeknek énekek * vagyok, és nékik tsúf-beszédek.

* *Sólt.* 69: 13. *Sir.* 3: 14: 63.

10 Utálnak engemet, messze távoznak én tőlem; 's az ö pökséseket az én ortzámtól meg nem tartóztatják;

11 Mert az én *kéz-ívemnek* idegét el-szakasztotta, és meg-nyomorítá * engemet *az Isten*, és azért én előlem el-vették a' zabolát. *r. 16: 11-14.

12 Jobb-kéz felöl az ifjak támadnak ellenem, és az én lábamnak botránkozást vetnek; és én reám ugyan útat törtenek, hogy nékem ártsanak.

13 Az én útamat el-rontják, az én nyavalyámat öregbítik, mellyből nékik semmi hasznok nintsen.

14 Mint-egy széles úton, akképpen ostromlanak *engemet*, és az *én* nyomorúságomban *én ellenem* egybe-kötik magokat.

15 En reám fordúltanak a' rettegések *, mellyek mint a' szél, úgy üldözik az én lelkemet, és az én életem mint a' felhö el-múlik. *r. 7. 14. 15.

16 Mostan pedig az én lelkem önnön-magában el-fogy, és tartóztatnak engemet az én háborúságomnak napjai.

17 Az éjtszaka ugyan meg-liggatja az én tsontaimat, és az én *teſtemben való* inak nem nyug-hatnak.

18 A' *betegségnek* nagy erejének miatta el-változtatja az én ruházatom magát, és mint a' ruhámnak szoros galléra, úgy szorít-meg engemet,

19 A' *fájdalom* a' sárba vete engemet, úgy annyira hogy magamat hasonlít-hatnám a' porhoz * és hamuhoz!

* *r.* 7: 5.

20 Kiáltok, *URam*, te hozzád, de nem hallgattz-meg engemet: *te előtted* meg-állok, de *nem* fordítod te magadat én hozzám.

21 Kegyetlenné * tészed magadat én ellenem, és a' te kezednek ereje szerint, halálos gyülöséget viselsz ellenem.

* *r.* 16: 9.

22 A' szélre fel-emelsz * engemet, *és arra* helyheztettz engemet; és azt tselekedszed, hogy az én életem el-múljék; * *Sólt* 102: 11.

23 Mert vélszem eszembe, hogy a' halál, és a' minden élö *ember*nek rendeltetett * ház *a' koporsó*, el-hív engemet! * *Sid.* 9: 27. 1 *Mós.* 3: 19.

24 Bivonyára *az Isten* a' sírbe nem botsátja az ö kezét, ha az ö nyomorgatásának idején kiáltanának-is!

25 Avagy nem sirok * valaé azon, a' kinek nyomorúlt idei valának? a' szükölködö miatt az én lelkem *nem* vólte szomorú? * *Róm.* 12: 15.

26 Hogy én reám, ki jót várok vala, gonosz következzék, és ki * világosságot reméltek vala, homályosság szálla reám. * *Eſter.* 8: 16.

27 Az én béleim ugyan meg-forranak, úgy-annyira, hogy nem nyúghatnak: elömet vévek a' háborúságnak napjai;

28 Feketén jártam, *de* nem a' Nap *hévsége* miatt, fel-kelvén a' Gyülekezetben kiáltok.

29 A' ſárkányoknak attyok-fiává lévék, és a' ſtrutz madár' fiainak tárſokká!

30 Az én rajtam való böröm * meg-feketíttetett, és az én tsontaim el-égének a' nagy ſzáraztó *keserüség* miatt! * *Sir.* 4: 8.

31 Továbbá az én hegedüm ſirásra változék; és az én orgonám a' jajgatóknak ſzavára!

XXXI. RESZ.

Jób bizonyságot téſzen az ö ártatlan életéröl.

1 AZ én ſzemeimmel ugyan * ſzövetséget tettem vala, és miért igyekeztem vólna valamelly ſzüznek *meg-ſzeplösitésére*; * *Sólt.* 119: 37.

2 Mert mitsoda jutalmam lett vólna nékem onnét fellyül az Iſtentöl? avagy mitsoda örökségem a' magaſságból, a' Minden-ható *Iſten*töl?

3 Avagy a' hamiſnak, és kik az álnokságnak ſzolgálnak, nem *kéſzitetté* iſzonyú * veſzedelmet? * *Eſa.* 66: 24. *Máté* 25: 41.

4 Avagy nem látjaé ö az én útaimat? és minden * lépéſimet nem ſzámláljaé-meg? * *Péld.* 5: 21.

5 Ha én tsalárdsággal jártam, avagy az én lábam álnokságra ſietett:

6 Az ö igaſságának ſerpenyöjével mérjen-meg engem', és menjen végére az Iſten az én tökélleteſségemnek!

7 Ha az én lépéſem el-hajlott az útról, és ha az én lelkem követte az én * ſzemeimet, avagy ha az én kezeimhez valami *máſé* ragadott: * *v.* 1.

8 Bátor a' mit veték, más egye-meg, és az én maradékim gyökereſtöl kiſzaggattaſſanak!

9 Ha az én lelkem a' *más* feleségének *ſzerelmére* * hajlott, avagy ha az én fele-barátomnak ajtaján leſelkedtem: * *Peld.* 7: 8. 9.

10 Az én feleségem másnak öröljön, és ö rajta az idegenek magokat meg-hajtsák;

11 Mert az iſzonyú nagy vétek, és olly álnokság, mellyet a' Biráknak-is meg kell * büntetniek; * 3 *Móſ.* 20: 10.

12 Mert az *Iſtennek* tüzes *haragja azért* fogytig meg-eméſztett vólna, * és minden jövedelmemet el-vette vólna. * *Péld.* 6: 26-29,

13 Ha az én ſzolgámnak és ſzolgálómnak *igaz* igyét, kik én velem pereltenek, meg-vetettem:

14 (Mert én mit tseleked-hettem vólna,* ha az Erös *Iſten* fel-költ vólna *az itéletre?* és mikoron meg-látogatott vólna, mit feleltem vólna néki? * *Sid.* 12: 29.

15 Nemde nem ugyan-az * teremtetteé ötet-is, a' ki engem' *anyám'* méhében teremtett? és nem ugyan-az formálté minket a' mi *anyánk'* méhében?) * *r.* 34: 19. *Péld.* 22: 2.

16 Ha én magamat a' ſzegényeknek kivánságoktól * meg-tartóztattam, avagy az özvegynek † ſzemét fáraſztottam; * *Jak.* 1: 27. † *Eſa.* 10: 2.

17 Ha az én étkemnek falatját én magam ettem-meg, és *hogyha* abból * árva nem ett; * *Préd.* 11: 2.

18 Mert gyermekségemtöl fogva, nálam mint-egy attyánál nevekedett * *az árva*, és az én anyám' méhétöl fogva neveltem azt; * *Sólt.* 37: 26.

19 Ha én *tsak* néztem a' ruhátlan veſzendö ſzegényt, és a' ſzükölködönek nem *adtam* * ruhát; * *Máté* 25: 44. 45. *Eſa.* 58: 7.

20 Ha az ö *bé-fedezett* ágyékai engemet nem áldottanak, mivelhogy az én juhaimnak gyapjával melegedett-meg;

21 Ha az árva * ellen kezemet felhúztam, noha a' városban látnám az én ſegítségemet:

22 Az én vállam a' lapotzkájáról le-eſsék, és az én karom az ö forgótsontjáról le-ſzakadjon; * *v.* 34. *Sólt.* 94: 6. *Péld.* 22: 22. 23.

23 Mert az Erös *Iſten*töl való veſzedelemtöl * féltem, kinek nagysága elött el nem mehettem vólna. * *Péld.* 22: 23. *Sólt.* 17: 4. 119: 120.

24 Ha én az én reménységemet aranyban * helyheztettem, avagy ha az ereſztett aranynak mondottam: En bizodalmam vagy! * *Sólt.* 62: 11. 1 *Tim.* 6: 17. 18. *Mark.* 10: 21-23.

25 Ha én ezen örültem, hogy az én gazdagságom ſok vólna, és hogy az én kezem nagy-ſok *marhát* talált vólna;

26 Hogyha láttam a' Napot, mikoron fénlenék, *és imádtam*, * avagy a' Hóldat, *avagy* az égnek kerekségét; * 2 *Kir.* 21: 5. *Ezek.* 8: 16.

27 Ha az én lelkem titkon el-hitetett engem', és az én ſzájammal megtsókoltam, avagy az én kezem *tselekedte*;

28 *Mert* ez-is *a' bálványozás* a' Biráktól méltán * büntettetik-meg; mert így meg-tagadtam vólna a' magaſságban valo Erös *Iſtent.* * 2 *Móſ.* 22: 20. 5 *Móſ.* 13: 12-16.

29 Ha örvendeztem az engem' gyülölönek nyomorúságán, és örültem mikoron ötet veſzedelem találta elöl;

30 (Mert én nem engedtem, hogy vétkeznék az én ſzájam *ebben*, hogy én átkot * kértem vólna az ö lelkére.) * *Máté* 5: 44.

31 Ha mondották az én fzolgaim: óh vajha adna valaki a' *vendégnek való* húsból; *mert* mi eleget fem ehetünk!

32 Mert a' jövevényt ott-kin nem hagyom vala hálni, *és* az én ajtómat az úton járónak * meg-nyitom vala.

* *Máté* 25: 35. 38. 40. *Sid.* 13: 2.

33 Ha az én vétkeimet a' *kép-mutató* emberek' módjára * el-fedeztem, és én magamhoz való fzerelmemben el-rejtettem az én álnokságomat;

* *Sólt.* 32: 3. 5. *Péld.* 28: 13.

34 *Mert* jóllehet én erö-fzakot mivel-hettem vólna nagy-fokakon: mindazáltal az én házam' népének megutáláfa ijefzt vala engemet, ugyannyira, hogy hallgatnék, és a' kapun *erö-fzak mivelni* ki nem mégyek vala.

35 Kitsoda ad-hatna énnékem olly embert, ki az én igyemet meg-hallgatná? Imé ez az én befzédemnek fummája és az én kivánságom; hogy *a-vagy* a' Minden-ható *Isten* feleljen-meg énnékem, avagy az én perefem az én ellenem való vádolást írva adja elö.

36 *El-veſzſzek*, hogyha azt *az iráſt* az én vállomon nem hordoznám, és korona gyanánt fejembe nem tenném!

37 Az én lépéſimnek fzámát önéki meg-mondanám, és mint-egy Fejedelem, *olly bizváſt* mennék hozzája.

38 Ha én ellenem a' föld * fel-kiáltánd, és egyenlöképpen az ö barázdái fírándnak;

39 Ha annak gyümöltsét pénz nélkül ettem, avagy a' föld' fzántóinak lelkeket el-keſerítettem: * *Hab.* 2: 11. *Jak.* 5: 4.

40 A' búza' helyében teremjen tövis, és az árpa' helyében konkoly. Itt vagyon vége a' Jób' befzédinek.

XXXII. RESZ.

Mi okokkal indúlt Elihú, Jób ellen fzóllani.

1 MInek-utánna pedig e' három emberek meg-fzüntenek vólna a' Jóbnak való felelettöl, mivelhogy Jób igaznak * *láttatnék* az ö fzemei elött.

* *r.* 31: 1-39.

2 Fel-gerjede haragja Elihunak a' Barakéel' fiának, ki a' Búztól való vala, a' Rámnak nemzetségéböl, Jób ellen, az ö haragja ugyan fel-lobbana, hogy önnön-magát az Iſtennél igazabbnak mondaná.

3 De még a' Jób három barátira-is az ö haragja fel-gerjede azért; mert femmit nem tudnak vala felelni, mégis Jóbot * kárhoztatják vala.

* *r.* 13: 4. 15: 4. 10.

4 Elihu pedig meg-várta vala Jóbot az ö befzédében, mivelhogy *Jób és az ö baráti* vénebbek valának nálánál:

5 De minek-utánna látta vólna Elihú, hogy femmi feleletre való tudomány nem vólna e' három ember' fzájában: meg-haragúvék.

6 Annak-oká-ért felele a' Búztól való Elihu, Bárakéelnek fia, 's monda: Leg-kiſſebb vagyok idövel, ti pedig élemetes emberek vagytok; annak-oká-ért én általlám, és félék meg-mondani néktek az én értelmemet.

7 *Azt* mondom vala *magamban*: Idös emberek fzóllnak moſt, és a' vének * ki-jelentik a' böltseſséget.

* *r.* 12: 12. 13.

8 Bizonyára a' halandó emberben ama' Lélek, és a' Minden-ható *Iſtennek* ihlése * tétzi a' böltseſséget.

* *r.* 38: 36. *Dán.* 1: 17.

9 Nem az *emberek* nagygyai böltselkednek, és nem a' * vének értik az ítéletet.

* *r.* 12: 12. 13.

10 Annak-oká-ért azt mondom: Hallgaſs-meg engemet, hadd mútaſſam-meg az én értelmemet!

11 Imé én meg-vártam a' ti befzédeteket, és fülemet hajtván *figyelmetes-sen meg-hallgatám* a' ti értelmeteket mind addig, míg befzéllgetnétek.

12 Továbbá ti reátok *hallgatván* eſzembe vöm, hogy ímé fenki nints közöttetek, a' ki Jóbot meg-dorgálhatná, avagy az ö befzédére * megfelel-hetne.

* *r.* 15: 9. 10.

13 Hogy azt ne mondhaſsátok: Találtunk böltseſséget; de tsak az Erös *Iſten* térít-heti-meg ötet, nem ember.

14 Minthogy nem *én* ellenem rendelte az ö befzédit: *én*-is nem a' ti befzédetek fzerint felelek néki.

15 El-rémülének, és többé nem felelének, és hallgatának.

16 Mert *ök* mikoron fzóllanának én meg-várám: *de* mivelhogy meg-fzünének, 's többé nem akarának felelni:

17 Felelék én-is az én réfzemröl, én-is az én értelmemet meg-mútatom;

18 Mert befzédekkel rakva vagyok, és az én fzívemben való *fel-gerjedett* lelkem fzorongat engemet *a' fzóllásra.*

19 Imé az én fzívem meg-fzakad, mint az új borral töltött tömlök, melyeknek fzájok nintsen nyitva.

20 Ki-mondom azért, hogy *valami* pihenéſem leheſſen énnékem, megnyitván az én ajakimat, meg-felelek.

21 Ne kelleſsék pedig, *kérlek*, fzemélyt válogatnom, és az emberek elött ne kelleſsék hizelkedö befzédekkel élnem;

22 Mert nem tudok hizelkedö befzéddel élni; ha tsak kevéſsé *élnék-is* azzal, * meg-ölne engem' az én Teremtöm!

* *r.* 17: 4.

XXXIII. RESZ.

Elihu' menti az Iſten igáſságát.

1 NO azért moſt, halld-meg az én befzédimet Jób, és minden én befzé-

beſzédimet végyed füleidbe.

2 Imé már meg-nyitom az én ſzámat, 's ſzóll az én nyelvem az én ſzájamban.

3 Az én ſzívemnek igaſságát, és az én ajakimnak értelmet az én beſzédim nyilván ki-jelentik.

4 Az Erös *Iſten*nek Lelke * tsinált engem', és a' Minden-hatónak *reám való* lehelléſe † adott én belém életet.

* *r.* 12: 10. *Tſel.* 17: 26. † 1 *Móſ.* 2: 7.

5 *Azért* ha felel-hetſz énnékem, én elöttem kéſzítsd magadat a' feleletre, 's állj ellenem.

6 Imé én a' te beſzéded ſzerint az Erös *Iſten*' képében *te veled vetekedem*; én-is pedig sárból * formáltattam.

* 1 *Móſ.* 2: 7. *Tſel.* 14: 15.

7 Imé az én tölem való félelem nem háborít-meg * tégedet, az én kezem te rajtad nem léſzen súlyos;

* *r.* 7: 14. 15.

8 Tsak-hogy azt mondád az én hallásomra, mikor a' *te* beſzédidnek ſzavát hallottam:

9 Tiſzta vagyok, *minden* fogyatkozás nélkül meg-tiſztíttattam, és nintsen *semmi* álnokság én bennem.

10 Imé *mondod azt-is*: minémü álkalmatoſságokat talála *Iſten* én ellenem, és engem' úgy tart mint-egy ellenségét.

11 Békóba * veti az én lábaimat, örzi minden én ösvényimet.

* *r.* 13: 27.

12 Imé tsak e' beſzédek-ért-is nem vagy igaz, 's azt felelem tenéked, hogy nagyobb az Iſten a' halandó embernél.

13 Miért perelſz ö véle? azérté, hogy minden ö dolgairól nem felel-meg?

14 *Imé* az Erös *Iſten* ha egy-ſzer vagy két-ſzer ſzóll-is, nem érti azt az *ember*.

15 Alom * által, éjjeli látás által; mikor nagy álom ſzáll az emberekre, 's mikor az ö ágyas-házokban alufznak.

16 Akkor meg-jelenti az embereknek fülökben, és az ö tanítását *azoknak ſzívekben* meg-petsétli.

* 4 *Móſ.* 12: 6. 1 *Kir.* 3: 5.

17 Hogy az ember el-hagyja az ö tselekedetit, és hogy a' kevélységet az emberböl ki-végye,

18 Es hogy meg-tartsa az embert a' ſirtól, és annak életét, hogy azt a' fegyver által ne járja.

19 Annak-felette fájdalommal az ö ágyas-házában *az embert* meg-feddi, és az ö tsontainak * ſokaságát erös kínnal,

* *Sólt.* 38: 4.

20 Ugy-annyira, hogy az ö élete ízonyodiék az ételtöl, és az ö lelke megutálja * a' kedves étket-is,

* *Sólt.* 107: 18.

21 Es az ö ſzeme' láttára az embernek teſte el-ſzáradjon, és az ö tsontjai ki-üljenek, mellyek nem láttatnak vala,

22 Végezetre, hogy az ö lelke közel légyen * a' ſirhoz, és az ö élete a' halálos *fájdalmak*hoz.

* *r.* 17: 12. 13.

23 Ha akkor ö hozzá jövénd követ, *az Iſten*' *akaratjának* ezer közzül egy magyarázója, a' ki meg-jelentse az embernek az *Iſten*' igaſságát,

24 Es *az Iſtent* az ö kegyelme felöl meg-ſzóllítván, ezt mondja *Iſtennek*: Szabadítsd-meg ötet, hogy meg ne haljon, találtam engeſzteléſt *néki*:

25 Az ö teſte meg-újúl, inkább hogy-nem mint gyermekségében vólt, és ugyan meg-tér az ö ifjuságának idejére.

26 Es mikor térden állva imádánd-ja az Iſtent: jó kedvvel hozzá * fogadja, hogy az ö ſzínét néz-heſſe nagy örömmel, és az embernek az ö igaſságát meg-adja.

* *Eſa.* 58: 8. 9.

27 Az embereket nézvén ezt mondja: Vétkeztem vala, és az igazat el-fordítottam vala, melly *dolog* énnékem nem hafznált vala:

28 Meg-váltá az én lelkemet, hogy meg ne halnék, *és* hogy az én életem a' világoſságot néz-heſſe.

29 Imé mind ezeket az Erös *Iſten* ſok-ſzor tselekeſzi az emberrel.

30 Meg-mentvén annak lelkét a' ſirtól *; hogy világoſíttaſsék az életnek világoſságával.

* *Sólt.* 56: 14.

31 Vedd eſzedbe Jób, és hallgaſs-meg engem', hallgaſs, hadd ſzólljak én!

32 Hogyha feleletre való beſzédid jelen vagynak: ſzólly; mert felette igen kívánnálak téged' meg-igazítani.

33 Ha pedig nintsen beſzéded: te hallgaſs engem', hasIgaſs; és meg tanítlak téged' a' böltseſségre.

XXXIV. RESZ.

Elihú Jóbnak beſzédét meg-vetvén, ſzóll az Iſten' igaſságáról.

1 SZóllván iſmét Elihú, monda:

2 Halljátok-meg böltsek az én beſzédimet, és ti tudós emberek hajtsátok hozzám füleiteket;

3 Mert a' fül * próbálja-meg a' beſzédeket, mint az *embernek* ínye kóſtolja-meg az ételt.

* *r.* 12: 11.

4 Válaſzſzunk mi-magunknak vetekedésre való dolgot, és értsük meg mi közöttünk, mitsoda légyen legjobb;

5 Mert Jób azt mondja: Igaz * vagyok, és az Iſten az én igyemet el-halaſztotta:

6 Az én igyem felöl hazudnéké? halálos az *én belém lött* nyil ok-nélkül!

* *r.* 27: 5-7.

7 *De* kitsoda lehetne ollyan mint Jób, ki egyébnek tsúfolását ugyan inná mint a' vizet.

8 Es ki járna * az álnokságnak tselekedöinek társaságokban, és ki járna az istentelen emberekkel.

* *r.* 22 : 5-9. 23 : 12.

9 Mintha azt mondotta vólna *Jób* : Nem használ * az embernek, ha Istennel akar *járni*. * *Malak.* 3 : 14.

10 Ezóká-ért ti tudós emberek hallgassatok engemet! Távól légyen az Erös *Istentől* a' * gonoszság, és a' Minden-hatótól az álnokság ; * *r.* 8 : 3.

11 Mert az ö tselekedeti szerint * fizet az embernek, és ki-ki mind az ö útja szerint találja a' *mit keres*.

* *Máté* 16 : 27.

12 Bizonyára az Erös *Isten* gonoszúl * nem tselekeszik : és a' Mindenható az itéletet el nem fordítja !

* *Hab.* 1 : 13.

13 Vallyon ki adta az ö kezébe * a' földet ? és kitsoda rendelte az egéz földet ? * 1 *Mós.* 1 : 1.

14 Ha szívét vetné az emberre, és ennek lelkét * 's lehellését magához venné: *Sólt.* 104 : 29.

15 Minden test egyarant meg-halna, és az ember porrá lenne.

16 Ha azért *Jób*, vagyon, valami értelmed, hallgasd-meg ezt, és a' te füleidet hajtsad az én beszédimnek szavára:

17 Vallyon a' ki az igaz itéletet gyülöli, annak *sebeit* * bé-kötié *az Isten?* söt inkább az igen igazat † hamisá tehetedé ? * *r.* 31 : 21. 23.

† 1 *Mós* 18 : 25.

18 A' ki a' Királynak azt mondja : óh álnok ! és a' Fejedelmeknek : óh gonosz-tévö !

19 A' ki a' Fejedelmeknek személyeket nem * válogatja, és *kinek előtte* nem esmértetik-meg a' nemes a' szegénytöl ; mert mindnyájan az ö kezeinek † munkái. * *r.* 37 : 23.

† *Mós.* 10 : 17. † *r.* 31 : 15.

20 Egy szem-pillantásban *a' hitetlenek* meg-halnak ; és éj-félkor * meg-háborodik a' nép, és el-múlik, és az erös kéz nélkül el-töredetik ;

* *r.* 27 : 19-23.

21 Mert mindennek útaira * *vigyázna*k az ö szemei, és minden ö lépésit jól látja. * *r.* 31 : 4. *Peld.* 5 : 21.

22 Nints olly setétség, és nintsen olly halálnak árnyéka, a' hol * el-rejthetsék magokat az álnokságnak tselekedöi. * *Amós* 9 : 2-4.

23 Mert nem kárhoztatja *Isten* az embert abban, a' mit nem * tselekedett, hogy Istennel perbe áll-hatna.

* 1 *Mós.* 18 : 25.

24 Meg-rontja a' hatalmasokat, és egyebeket állat azoknak helyekbe.

25 Ekképpen meg-tudván az ö tselekedeteket, mindjárt * meg-rontatnak, mihelyt a' setétséget el-vette. * *v.* 20.

26 Meg-tapodja * öket úgy-mint istenteleneket, mindeneknek láttára ;

27 Mivelhogy ö töle el-távoztanak, és semmi útait néki nem követték.

* *Sólt.* 28 : 5.

28 Azokra hozván a' szegény nyomórúltnak * kiáltását, mikoron a' szegényeknek kiáltásokat meg-hallgatja ; * *Ják.* 5 : 3. 4.

29 Mert mikor az Isten nyúgodalmasokká tészi *a' szegényeket*, kitsoda * a' ki meg-háborítja ? és mikoron az ö ortzáját el-rejti vagy *egy* nemzetségtöl, avagy *egy* embertöl egyaránt : kitsoda mér ellene támadni ? * *Róm.* 8 : 31.

30 Hogy a' kép-mútato ember ne uralkodjék, és hogy a' nép *között az istenteleneknek* törei ne légyenek.

31 Azért az Erös *Isten*nek, ki azt mondja; Meg-engedtem *néked*, el nem rontlak, *ezt kell mondania* :

32 Annak-felette a' mit tudok, te *URam* taníts engem' ; ha gonoszságot tselekedtem, nem mégyek tovább benne.

33 Avagy nem töled vagyoné *a' vétek, a' melly-ért* fizeti ezeket *néked?* mert *az URnak igaz itéletit* * meg-utáltad, és te válaszottad *ezt a' te magad igazságát* 's nem én : ha pedig tudsz valamit, felelj-meg *énnékem.* * *r.* 22 : 5. 9.

34 A' bölts emberek, tudom hogy velem egyeznek, és a' bölts ember, a' ki engem' hallgat, *énnékem enged ebben.*

35 Jób nem igazán szóll, és az ö beszédit eszteleníil *szóllja.*

36 En Atyám, próbáltassék Jób mindaddig, mig meg-gyözettetik, ez illyen *hamis* feleletek-ért, mellyek az álnok emberekben szoktanak lenni ;

37 Mert az ö vétkéhez istentelenséget rakna, és minket meg-tsúfolna, és az Isten ellen való káromlását meg-többítené.

XXXV. RESZ.

Még-is beszéll az Isten' igazságáról.

1 Többet felele Elihu, és monda :

2 Vallyon azt gondolod valaé, hogy igaz vólna, a' mit *ez-elött* mondasz vala ? Az én igazságom nagyobb, hogy sem mint az Erös *Istené* !

3 Mert *te Jób* azt mondod : Mit használ nékem, és mi hasznot vészek abból, *ha* az én bünöm *meg-botsáttatik?*

4 En beszéddel meg-felelek néked, és a' kik veled egyet értenek.

5 Tekints az égre és lásd-meg, és nézd-meg a' felsöbb felhöket, melly igen magasak te feletted !

6 Ha te vétkezel, mit szerzesz ö ellene ? vagy ha a' te büneidet meg-sokasítod, mit ártasz néki ?

7 Ha *pedig* igaz vagy, mit adsz önéki ? avagy mit vészen a' te kezedböl ?

8 A' te

8 A' te gonoszságod az illyetén embernek *árt*, mint te vagy; és a' te igasságod az embernek fiának *haszná*l.

9 Az ö nagy hatalmasságokban *bizóé* azt tselekeszik, hogy a' nyomorúltak kiáltsanak: *és* kiáltnak *az Istenhez* a' hatalmasoknak karjok miatt,

10 *De* ha *a' nyomorúlt* nem mondja: Hol vagyon az Isten, a' ki engem' teremtett? a' ki éjtszaka-is az ö ditséretire fel-indit?

11 Ki minket inkább tanít, mint a' földi oktalan állatokat, és az égi madaraknál böltsebbekké tészen minket:

12 Akkoron a' *kik* a' gonoszoknak kevélységek miatt * kiáltnak, nem hallgatja-meg *Isten azokat*; * *r.* 27:8.9.

13 Mert a' hívságos *kiáltást* az Erös *Isten* meg nem hallgatja, és a' Minden-ható *tsak* reá fem tekint.

14 Sokkal inkább nem *hallgat-meg*, ha azt mondod: *Isten*, nem viselsz én reám gondot! Az itélet azért légyen ö elötte, és reménységed' veszed ö benne.

15 Mostan pedig mivelhogy *azt* nem *miveled*, azért látogat-meg téged' haragjában; mert az ö kegyelmeségét-is nem igen tudja *Jób*,

16 Hanem hivságra tátja-fel a' fzáját; *és* tudomány nélkül való fzókat fzaporít.

XXXVI. RESZ.

Szóll még-is Elihu az Isten' igasságáról és minden-ható vóltáról.

1 VEgeztre elö-menvén *beszédében* Elihu, monda:

2 Várj-meg még egy kevésé, megmutatom néked *az igazat*; mert még vagynak az Istennek mentésére való beszédim.

3 Elö-vészem az én értelmemet meszszünnen, és az én Teremtömnek igasságot tulajdonítok.

4 Mert bizonyára az én beszédim nem lésznek hamisak, *és* az én értelmemben te elötted tökélletes *lészek*.

5 Imé noha az Erös *Isten* hatalmas: mindazáltal nem útál-meg; mert ö hatalmas, és a' mi lelkünknek-is ö ereje.

6 Nem tartja-meg az istentelennek életét; de a' fzegényeknek igaz törvényt tészen.

7 Nem vészi-el szemeit az * igaz emberröl, söt inkább azokat a' királyi székben a' Királyokkal helyhezteti mind örökké, hogy fel-magasztaltassanak. * *Sólt.* 33: 18. 113: 7. 8.

8 Hogyha *pedig* néha *mint-egy* békóban meg-köttetnek, és fogva tartatnak a' nyomorúságnak köteleiben,

9 Minek-utánna az ö tselekedeteket, nékik meg-jelenti; és hogy az ö vétkeik igen el-hatalmaztak vólt,

10 Es önékik ugyan fülökbe súgja efféle oftorozáffal, meg-jelentvén, hogy meg-térjenek az *ö* bünökböl:

11 Ha *az Istennek* engednek, és tiszteléndik *ötet*, az ö napjaikat békefségben végezik-el, és az ö esztendeiket gyönyörüséges dolgokban.

12 Ha pedig nem engedéndnek: fegyverrel által-verettetnek, és a' tudatlanságban múlnak-ki.

13 A' kik pedig fzívekben kép-mútatók, és haraguſznak, 's nem kiáltnak, mikoron meg-kötözi öket:

14 Az ö ifjúságokban * halnakmeg, és az ö életek *meg-fzünik* a' paráznákkal együtt. * *r.* 15: 32.

Sólt. 55: 24.

15 Meg-fzabadítja a' nyomorúltat az ö nyomorúságából, és a' háborúságban azoknak fülöket meg-nyitja:

16 Igy ekképpen tégedet-is a' nyomorúságnak *fzoros* torkából ki-fzabadítana a' fzélesfségre, holott femmi nyomorúság nem vólna, és aſztalodnak étke * kövérséggel rakva lenne;

* *r.* 29: 6. *Sólt.* 25: 5.

17 De te istentelen ember' módjára tészfz itéletet: mindazáltal az *Istennek* itéleti és igasága meg-marad.

18 Minthogy buzgó haragja vagyon reád, *meg-lásd hogy* téged' meg-oftorozván, magától el ne veſsen; mert a' váltságnak nagy * árra-is téged' meg nem fzabadít. * *Sólt.* 49: 9.

19 Avagy *az Isten* betsüllié a' te gazdagságodat? nem betsülli az erefztett * aranyat, és *semmit* fem betsüll, a' mi *téged'* öltalmaz-hatna! * *r.* 31: 24.

20 Ne kivánjad azt az éjtszakát, * mellyen a' népek az ö helyekre mennek. * *r.* 7: 15.

21 De meg-öltalmazd magadat, hogy az álnokságra ne tekints, hogy a' nyomorúság helyett azt válaſztanád.

22 Imé az Erös *Isten* fel-magaſztal az ö hatalmával, és kitsoda az, a' ki úgy * tanítson mint ö? * *Sólt.* 24: 9.

23 Kitsoda tanította ötet az ö útaira? avagy ki mond-hatja *néki*: * Alnokságot tselekeszel! *r.* 8: 3.

Róm. 9: 14.

24 Meg-emlékezzél *azért*, hogy te az *URnak* tselekedetit magaſztaljad, mellyet az emberek jól látnak,

25 *Mellyet* mindnyájan az emberek néznek, és az ember távolról-is meglát.

26 Imé az Erös *Isten* olly nagyságos, hogy ötet nem esmér-hetjük-meg, és az ö esztendeinek * fzámának nem mehet fenki végére; * *Sólt.* 90: 2.

Dán. 6: 26.

27 Mert a' tsep vizeket az égben meg-tartóztatja, mellyek esöt öntözenek vala az *embernek* vefzedelmére,

28 Mikoron a' felsöbb felhök * a'

viz-özönkor folynának, és tsepegnének fok emberekre. * 1 *Móf.* 7 : 11.

29 Annak-felette *az ember* meg-tudhatjaé a' sürü felhöknek külömbségét, és az ö * sátorában azoknak zúgálókat? * *Sólt.* 18 : 12.

30 Imé az embereknek világos tiszta időt ád, és ismét a' földet bé-fedi *esövel*,

31 Es ezekkel bünteti-meg * a' népeket; *és ezekből* ád elégséges eledelt.

* *v.* 27. 28.

32 Az ö kezeivel a' világosságot *néha* bé-fogja, és *néha* meg-tartja *az ö kezét*, a' könyörgö * *ember*-ért.

* *Jakab.* 5 : 17. 18.

33 *Ezzel* meg-mútatja mind ö hozzá, mind az * oktalan állatokhoz, és a' *földnek* gyümöltséhez való jó akaratját. * *Sólt.* 104 : 14. 28.

34 *Istennek* illyen dolgai miatt-is retteg az én szívem, és helyéröl *mintha* ugyan ki-mozdúlna!

XXXVII. RESZ.

Elihú még-is bizonyítja az Istennek hatalmát, böltseségét, irgalmasságát.

1 HAlljátok-meg figyelmetesen az ö rettegéssel dörgö szavát, és az ö szájából származó szóllást,

2 Melly minden egek * alatt hallattatik, és az ö villámását e' földnek *minden* részeire *ki-terjeszti*.

* *Sólt.* 29 : 3.

3 A' *villámás* után ordít a' meny-dörgés, és dörög az ö nagyságos szavával, és mikoron az ö *meny-dörgö* szava hallatik, nem halasztja tovább az *esöket*.

4 Az Erös *Isten*, mikor az ö szavával dörög: tsudálatos-képpen *tselekeszik*, és olly nagy dolgokat tselekeszik, hogy meg nem ért-hetjük!

5 Mikor a' hónak * azt parantsolja: Légy, *úgy-mond*, a' földön; avagy a' zápornak *vagy* esönek: azonnal az ö hatalmának zápor esöi jelen vagynak.

* *Sólt.* 147: 16. 148: 8.

6 Minden embernek kezét bé-petsétli, hogy *házánál* lássón munkásihoz.

7 Akkoron a' *mérges* oktalan állatis bé-mégyen az ö lakó-helyére, és lakik az ö barlangjában.

8 Az ö helyéből le-száll a' forgó-szél, és az északi-szélböl a' hidegség.

9 Az Erös *Isten* az ö fuvallásával tsinál * jeget, és a' vizeknek szélességét bé-szoríta. * *Sólt.* 147: 17.

10 A' *földnek* meg-öntözésének okáért-is a' sürü felhöt fárasztja: *viszont* el-ofzlatja az ö villámásának felhöjét.

11 Végezetre efféle *égi* változásokat az ö bölts tanátsából viszontagsággal tselekeszik; hogy azt, a' mit ö parantsol e' föld kerekségének szinén tselekedjék.

12 Avagy * ostorúl, avagy a' *földnek* *hasznára*-ért, avagy hogy *az embereknek* jól tégyen, azt tselekeszi, hogy ezek közzül mindenik jelen légyen.

* *r.* 26: 27. 28.

13 Ezt Jób vedd füleidbe, állj-meg, és gondold meg az Erös *Istennek* * tsudálatos tselekedetit.

* *v.* 9. 2 *Móf.* 9: 18. 23.

14 Meg-tudhatodé, mikor az Isten azokat el-rendeli, hogy fénlyék az ö felhöjének világa?

15 Avagy tudodé a' sürü felhök mimódon függenek? avagy *értedé* ama' tökélletes bölts *Istennek* tsudálatos dolgait?

16 Mivel melegülnek-meg dél szinben a' te ruháid, mikoron e' földön tsendesség vagyon?

17 *Vallyon* ö véle együtt terjesztette-dé-ki az egeket, mellyek erösek, *és ollyak* mint az öntött tükör?

18 Mondd-meg nékünk, mit mondhatnánk néki? mert mi a' *mi* setétségünk miatt nem szóllhatunk véle.

19 Vallyon meg-mondjáké néki, ha szóllándok? avagy perel-hetneé valaki *ö véle*? kétség nélkül meg-emésztetnék.

20 Noha pedig nem néz-hetnek a' Napra, mikor fénlik az egeken, mellyeket az által-menö szél meg-tiszt'tott.

21 Ha arany *szinü világosság* fel-támad az északi szél miatt: az Istenben pedig a' ditsöség *sokkal inkább* betsületesb!

22 A' Minden-ható, kit meg nem fog-hatunk, nagy az ö hatalmával: de az ö igaz itéletinek és igasságának nagysága szerint, nem bünteti *az embert*.

23 Azoká-ért félik ötet az emberek: Nem nézi a' böltseknek * személyeket.

* *r.* 34 : 19.

XXXVIII. RESZ.

Az Isten ö-maga áll-elö, és Jóbot meggyözi minden-hatóságáról, böltseségéről, 's a' t.

1 VEgezetre felele az UR Jóbnak a' * forgó-szélböl, 's monda:

2 Kitsoda az, a' ki meg-homályosítja az *Isten*' tanátsát tudatlan beszédekkel? * *r.* 40. 1.

3 No mosst, mint egy *vitéz* férjfiú övedezd-fel a' te derekadat, * és a' *mit* töled kérdek, mond-meg nékem!

* *r.* 31 : 37.

4 Hol vóltál mikoron a' földet * fundálnám? mond-meg ezt, ha tudsz valami értelmet? * *Péld.* 8: 27-29.

5 Ki rendelte-el a' *földnek* mértékeit? *mondd-meg* ha te bölts vagy! avagy kitsoda mérte-meg azt mérö sinórral?

6 Avagy az ö alsó fundamentomi * mitsodán állanak? avagy ki vetette-fel annak szegelet kövét? * *Sólt.* 104: 5.

7 Mi-

7 Mikoron a' fényes tsillágok * egyenlőképpen ditsérnének engem', és az Iſtennek minden fiai örvendezné-nek? * *Sólt.* 148 : 3.

8 Avagy *kitsoda* zárta-bé * a' tengert ajtókkal, holott ki-folyna, *mint a' gyermek* az *ö annyának* méhéből.

* *v.* 10. 11. *Sólt.* 33 : 7.

9 *Hol vóltál*, mikor a' tengert felhövel meg-ruháznám ? és a' homálysággal mint-egy pólával bé-fedezném?

10 Mikoron az én dékrétomom ſzerint ö érette *a' földet* meg-ſzakaſztám, és ö reája retezt * és ajtókat veték ?

* *v.* 8.

11 Azt mondván *néki*: Tsak addig * jöjj-ki, 's tovább ne menj, és itt *a' part* ellene áll a' te fel-háborodott habjaidnak. * *Sólt.* 10 : 4. 9.

12 Avagy a' te *ſzületéſed'* napjától fogva parantsoltálé a' reggelnek? *avagy* a' hajnalnak helyét meg-mond-hattadé ?

13 Hogy *a' hajnal' fénye* a' földnek réſzeit bé-fogja, mikoron a' gonoſztévö emberek a' földröl el-üzettetnek.

24 (Melly *föld* el-változtatja önnön-magát, miképpen a' petséttel megjegyeztetett sár, és meg-láttatnak *mi tőlünk* annak öltözeti.)

15 Es az iſtentelenektöl meg-tiltatnék az ö * világoſságok, és a' fel-emelkedett hatalom † meg-töretnék ?

* *v.* 21 : 17-19. † *Sólt.* 10 : 15.

16 Bé-mehettélé ſzintén a' tengernek mélységéig : avagy el-jártadé a' mélységnek belsö réſzeit ?

17 Vallyon meg-nyittattanaké tenéked a' halálnak kapui ; avagy a' halál' árnyékának kapuit láttadé ?

18 Vettedé eſzedbe a' földnek ſzéleſségét ? mond-meg, ha mindeneſtöl fogva tudod azt ?

19 Minémü úton *mehetni oda*, a' *hol* a' világoſság lakozik, és a' ſetétségnek hol *vagyon* helye ?

20 Mikoron ezeket mind az ö határokiglan meg-tudándod, és meg-értended az ö házának öfvényit :

21 Tudjad, hogy te még akkor ſzülettél; és a' te életednek napjainak ſzáma igen ſok.

22 Bé-mehettélé a' hónak tár-házába ? avagy a' jég-esönek kintseit láttadé ?

23 Mellyeket én tartok a' nyomorúſágnak idejére, az * ütközetnek és hadnak napjára. * *Jóſ.* 10 : 11.

24 Es tudodé, mitsoda úton ſzokott ſzéllyel oſzlani a' *földnek* párája, *mellyből* e' földön a' ſzél léſzen.

25 Kitsoda oſztott az áradásnak folyó-helyet, és a' zúgó zápornak útat ?

26 Le-botsátván az ember nélkül való földre az esöt, * és a' puſztára, holott ſenki nints ; * *Sólt.* 104 : 13. 16.

27 Hogy meg-elégítse a' puſzta és el-hagyattatott kietlen helyet, és a' gyenge fünek jövését ki-hozza.

28 Nemde vagyoné az esönek attya ? avagy ki ſzülte a' harmatnak tsepjeit ?

29 Kinek méhéből jött-ki a' jég ? avagy az égnek darját ki ſzülte ?

30 Mint-egy kö alá a' vizek el-rejtetnek, mikor a' mélységnek ſzíne béfagy.

31 Nemde meg-tartóztat-hatodé a' Fiaſ-tiknak gyönyörüségét ? avagy a' Kaſza-húgynak * köteleit meg-ólá-haddé ? * *v.* 9 : 10.

32 Elö-hoz-hatodé az égen való tizen-két jegyeket az ö idejek korán ? avagy a' Göntzöl-ſzekerét az ö fiaival forgat-hatodé ?

33 Avagy az égnek végezett ſzokását tudodé ? avagy *itt* e' földön az ö birodalma felöl * rendel-hetſzé valamit?

* *Jér.* 31 : 35. 36.

34 Nemde a' sürü felhökig fel-emelhetedé a' te ſzódat, hogy a' vizeknek bösége bé-fogjon téged' ;

35 Nemde ki-botsát-hatodé te a' villámáſokat, hogy el-menjenek ? avagy mondjáké tenéked : Imé mi *jelen vagyunk !*

36 Kitsoda adta vólna az *ember'* ſzívébe a' * böltseſséget ? avagy kitsoda adta vóna az elmének az értelmet ?

* *v.* 32 : 8. 9.

37 Kitsoda ſzámlálta-meg a' felsö felhöket az ö böltseſségével ? avagy az égnek tömlöit kitsoda ürít-heti-meg ?

38 Hogy a' port esövel meg-öntözze ; hogy a' *földnek* hantjai öſzve-ragadjanak.

XXXIX. RESZ.

Ugyan azont mivelí Iſten e' Réſzben-is.

1 AVagy vadáſz-hatſzé a' kegyetlen oroſzlánnak prédát ? avagy az oroſzlán kölykeinek ſeregét meg-* elégít-hetedé ? * *Sólt.* 104 : 20-22.

2 Mikoron az ö barlangjokban feküſznek, és lappangnak az ö hajlékokban, és leſelkednek.

3 Kitsoda ſzerez ételt a' hollóknak, * mikoron az ö fiaik az Erös *Iſtenre* kiáltnak, mellyek az ételnek ſzükségéért tétova bújdosnak ? * *Sólt.* 147 : 9. *Máté* 6 : 26.

4 Vallyon meg-tudodé az idöt, mikor a' vad-ketskék ellenek ? véſzedé eſzedbe, *mikor* a' ſzarvaſok fajzanak ?

5 Meg-ſzámláltadé a' hónapokat, hány hónapra ellenek ? tudodé az ö elléſeknek idejét ?

6 Hogy önnön-magokat meg-hajtsák, és az ö terméſzeteket ki-terjeſzſzék a' fioknak elléſében : és az elléſnek fájdalmától meg-menekedjenek ;

7 Hogy meg-gyarapodjanak az ö

fiaik, és nevekedjenek a' mezön, és ki-menyén vifzfza ö hozzájok ne térjenek.

8 Kitsoda botsátja fzabadon a' kegyetlen állatot; és a' vad-fzamárnak gyeplöjét kitsoda * óldotta-meg?

* *Jér.* 2 : 24.

9 Kinek a' mezöséget * rendeltem házának, és lakó-helyül a' sós földet.

* *Jér.* 2 : 24.

10 A' városbéli fokaságot neveti; *és* a' pallérnak kiáltását nem halligatja-meg.

11 Az ö elesége az, a' mit a' hegyekben keres, és minden zöldellö füvet meg-keres.

12 Vallyon akaré fzolgálni néked az unikornis? vallyon hálé a' te jászlodnál?

13 Vallyon meg-köt-hetnédé az unikornist a' fzántásra gyeplövel? fzánté vallyon barázdát utánnad?

14 Vallyon biz-hatolé hozzája, mivelhogy nagy légyen az ö ereje; avagy hagy-hatodé reá a' te munkádat?

15 Hifzedé azt, hogy a' te veteményedet bé-hordja, és a' te fzérüdbe gyüjtse?

16 A' páváknak fzép fzárnyat: avagy az eftaragnak tollat, avagy a' ftrutz-madárnak *te ad-hatfzé?*

17 Melly a' földön hagyja az ö tojáfit, és a' porban melegíti azokat,

18 El-felejtkezvén erröl, hogy a' láb el-tapodja azokat, és a' mezei vadis el-nyomodja azokat.

19 *Az Isten* meg-melegítvén, ki-költi annak fiait más' munkája által, annak gond-vifeletlenségéből való munkájának hijába való vóltá-ért;

20 Mert az Isten böltsefségtől ötet meg-fofztotta, és önéki efféle értelmet nem adott.

21 Mikoron ö magafan fel-emelkedik: tsúfolja a' lovat mind a' rajta ülö emberrel egybe.

22 Ad-hatnálé eröt a' lónak? avagy fel-ruház-hatnádé az ö nyakát dörgö *nyerítéffel*.

23 Avagy el-ijefztenédé ötet mint a' sáskát? az ö orrának hortyogáfa rettegés!

24 *Az ö lábai* vermet ásnak, és örvendez az ö erejében, és a' fegyverrel fzembe mégyen;

25 Neveti a' félelmet, 's meg nem ijed, és a' fegyvertöl való féltében vifzfza nem tér:

26 Noha ellene zúgnak a' tegézbéli *nyilak*, fénlik a' kopja és a' dárda.

27 Az ö haragjában és meg-búsúlt korában kapálja a' földet; és együtt veszteg nem áll, mikor trombitát fújnak.

28 A' trombita fzóra azt mondja: Nyi ha ha ha; mivelhogy távol megérzi a' hadat, és a' Fejedelmeknek tsatépatéjokat és kiáltásokat.

29 Avagy a' te értelmedé az oka, hogy az ölyv a' fzárnyán repül? és kiterjefzti az ö fzárnyait Délre?

30 Avagy a' te rendeléfed-ért repülé ollyan fel a' fas? és te töled vagyoné, hogy az ö fészkét ollyan fenn * rakja?

31 A' kősziklák között lakozik és múlatoz, a' kősziklának hegyében és erősségében, * *Jér.* 49 : 16.

32 Honnét ételt keres, nagy meszsze az ö szemeivel nézvén.

33 Még az ö fiai-is a' vért szijják; és a' hol lejénd a' dög * ott vagyon.

* *Máté* 14 : 28.

34 Annak-utánna felelvén az UR Jóbnak, monda:

35 Avagy böltseségé a' Minden-ható ellen *valakinek* tusakodónak lenni? Erre feleljen-meg, a' ki Istennel feddödik!

36 Annak-oká-ért felele Jób az URnak 's monda:

37 Imé én melly hitván el-vettetett vagyok, mit felel-hetnék néked? *Söt inkább* az én kezeimet * szájamra tészem! * *Sólt.* 39 : 10.

38 Egy-fzer fzóltottam: de már nem fzóllok, avagy ha másod-fzor-is *fzóllok*, tovább nem mégyek!

XL. RESZ.

Az élefánt az Isten' hatalmasságának, a' fene vadak között, tüköre.

1 AAnnak-oká-ért felele az UR a' * forgó-szélböl Jóbnak 's monda:

* *v.* 38 : 1.

2 No mostan, mint-egy *vitéz* ferjfiú, övezd-fel a' te derekadat: és a' mit te töled kérdek, mond-meg énnékem.

3 Nemde hijjába valóvá tehetedé te az én itéletemet? kárhoztatfze * te engemet, hogy te igaz légy? * *Sólt.* 51:6. *Rom.* 3 : 5. 6.

4 Avagy ollyan karod vagyoné néked, mint az Erös *Istenek*? és a' te fzóddal mint ö, dörög-hetfzé?

5 No már ékesít-hetfze-meg magadat méltósággal és magasfággal, ditsöfséggel és ékefséggel ruházd-fel magadat.

6 A' te haragodnak bofzfzonkodáfit terjefzd-ki, és tekintsd-meg valami magasságos, és alázd-meg azt.

7 Tekints-meg, *mondom*, minden kevélyt, 's nyomd-le azt; és a' gonoszokat az ö helyekben ronts-meg.

8 Rejtsd-el öket egy-fzer 's mind a' porban, és az ö ortzájokat a' rejtekben fedd-bé:

9 Akkoron én-is hírdetlek téged', hogy téged' a' te jobb kezed meg-tarthat.

10 Imé már *lássad* az élefántot, mellyet te veled * együtt teremtettem, *a' melly*

a' melly szénát ész̓ik, mint az ökör.
* 1 Móſ. 1 : 24-26.
11 Imé annak ereje vagyon a' derekában, és annak erőssége a' hasának köldökében.
12 Fel-emeli farkát, melly hasonlatos a' tzedrus-fához, és az ö szemérem testének inai *sok* ágakból állanak.
13 Az ö tsontjai ollyaténok, mint az atzélból tsinált tsövök; az ö tetemei, mint a' vasból tsinált páltzák!
14 Ennek az Erös *Istennek* első alkotmányának az ö fegyverét megadta, a' ki ötet teremtette.
15 Jóllehet füvet teremnek néki a' hegyek, és együtt véle a' mezönek minden vadai *hátran* játszodnak.
16 Az árnyékos helyen fekszik, a' nádaknak és a' sárnak rejtekében.
17 A' nagy árnyékú fák bé-fedezik ötet, hogy önéki árnyékot tartsanak, és a' viz mellett való füz-fák környül-vészik ötet.
18 Imé a' folyó-vizet *nagy vóltával* meg-tartóztatja, *úgy-annyira*, hogy nem siet; és *azt* véli, hogy a' Jordán *folyóvizet* fel-szív-hatja.
19 Avagy meg-foghatjaé ötet valaki szemtöl-szemben, avagy horoggal *megfogván* által-fúr-hatjaé az ö orrát?

XLI. RESZ.

A' nagy tzet-halat hozza-elö Isten az ö hatalmának bizonyságául.

1 VAllyon ki-von-hatodé a' tzet-halat horoggal, vagy kötéllel, melly az ö nyelvére akadt?
2 Vallyon vet-hetszé horgot az ö orrába? avagy hegyes vassal által-fúrodé az ö állát?
3 Vallyon sok könyörgéssel élé te elötted? avagy szóllé néked lágy beszéddel?
4 Nemde tészené frigyet te veled? avagy tehetedé ötet örökké való szolgáddá?
5 Játz-hatolé véle mint a' madárral? és meg-köt-hetedé ötet a' te gyermekid' kedvek-ért?
6 Vallyon szerez-hetnéneké ö érette lakodalmot a' halászok? és darabolhatjáké ötet a' vévöknek?
7 Vallyon meg-rak-hatodé horgokkal az ö börét? avagy szigonnyal az ö fejét?
8 Vesd reá a' te kezedet, és soha többé nem miveled azt, és meg *nem* emlékezel az ö *véle való* hadakozásról.
9 Imé az ö *fogattatásának* reménysége tsalárd! avagy inkább *tsak* az ö tekintetire is nem esiké-le *az ember?*
10 Nints olly méretz *ember*, a' ki ötet *helyéből* fel merje költeni. Kitsoda tehát az, a' ki én elöttem meg-állhasson?
11 Kitsoda adott elébb nékem *valamit*, hogy *önéki* meg-fizessek? *Valami vagyon* az egész ég alatt, mind * enyim!
* Sólr. 50: 12.
12 A' *tzet-hal*nak tagait nem hallgatom-el, és az ö erejének mi-vóltát és az ö *testének* szép rendelését.
13 Kitsoda illette a' *tzet-hal*' ruhájának felső részét? és kitsoda mégyen hozzá zabolákkal?
14 Az ö ortzájának kopotóját ki nyitja-meg? *mert* a' fogai mellett rettegés vagyon.
15 A' teste *mint-egy* erös paissal és szoros petséttel bé-fedettetett,
16 Egyik a' másikhoz olly közel vagyon, hogy még a' szél-is meg-nem hat-hatja,
17 Egyik a' másikhoz ragaszkatott, erősen egy-mást tartják, és egy-mástól el-szakad-hatatlanok.
18 Az ö fúvallásakor fénlik az *ö* világos *szeme*, és az ö szemei*nek fénye*, mint a' hajnalnak szeme-héja.
19 Az ö szájából *mint-egy* szövétnekek jönek-ki, és tüzes szikrák omlanak-ki.
20 Az ö orrából füst jö-ki, mint a' forró üstből és edényből,
21 *Mintha* az ö lehellésével a' hólt szenet meg-gyújtaná; és láng jöne-ki az ö szájából.
22 Az ö nyakában vagyon az erősség, és ö elötte örül a' bánat.
23 Az ö testének részei erősen egymáshoz ragadtanak, erös önnön-magában, és tétova nem ingadoz.
24 Az ö szíve olly kemény mint a' kö, erös mint az alsó malom-kö.
25 Az ö nagyságos erejétöl félnek még az erös *ember*ek-is, és ijedtekben magokat meg-vesztegetik.
26 Annak fegyvere, a' ki ötet el-éri, nem marad-hat-meg, *azonképpen* a' kopja, a' dárda, a' páncél.
27 Ugy tartja a' vasat, mint a' polyvát; az atzélt, mint a' rothadt fát.
28 A' nyil el nem üzi ötet, és a' parittyá*ból hajított* kövek ö elötte pozdorjává lésznek.
29 A' szám̃szerigynek köveit úgy tartja mint a' pozdorját, és neveti a' fegyvernek forgatását.
30 Mint a' hegyes tserepek, úgy vagynak *a' kövek* ö alatta *a' tengerben*, és hegyes állatokat terít *maga alá* a' sáron.
31 Fel-forralja a' mély vizet mint a' fazekat, és a' tengert ollyanná tészi, mint a' kép-írók' mosára.
32 Maga után hágy világos ösvényt, úgy-annyira, hogy *a' ki látná*, azt vélné, hogy a' tenger meg-öszült.
33 Nintsenek hozzá hasonló *állatok* e' földön, mellyek illyen bátorsággal tselekedjenek.
34 Minden-féle nagy *állat*ot meg-

útál, és mint-egy Király, ollyan minden állatok között.

XLII. RESZ.

Jóbnak vallás-tétele Isten előtt, kiről, a' látogatás után, igen meg-áldatik.

1 FElele pedig Jób az URnak, 's monda:

2 Tudom, hogy te mindent tselekedhetel; és hogy fenki téged' el nem fordít-hat attól, a' mit el gondoltál.

3 *Azt mondod:* Kitsoda az, a' ki az *én* tanátsomat * tudatlanúl el-rejti? Annak-oká-ért meg-vallom, hogy én nem értettem; a' te titkos tselekedetid én felettem vagynak, úgy-annyira, hogy én meg nem tud-hatom †azokat!

* *r.* 38: 2. † *Sólt* 40: 6.

4 Hallgass-meg, kérlek, mikor én szóllok, és a' mit te töled kérdek, mond-meg nékem.

5 Az én fülemnek hallásával hallottam vala te felöled; mostan pedig *imé* az én szemem * lát tégedet.

* *rész.* 40: 1. 4 *Mós.* 12: 6-8.

6 Azoká-ért útálom a' *miket mondottam*, és bánom, a' porban és hamuban.

7 És minek-utánna szóllotta vólna az UR Jóbnak e' beszédeket: megmondá az UR a' Témán' nemzetéből való Elifáznak: Az én haragom felgerjedt te ellened és a' te két barátid ellen; mert nem szóllottatok én felöl-em igazán, mint az én szolgám Jób.

8 Annak-oká-ért vegyetek magatoknak hét tulkokat és hét kosokat, és menjetek az én szolgámhoz Jóbhoz, hogy áldozzatok ti-magatok-ért: és az én szolgám Jób imádkozzék ti* érettetek; mert bizonyára az ö személye kedves nálam, hogy a' ti büneitek-ért meg ne büntessélek titeket; mivelhogy nem szóllottatok én felölem † igazán, mint az én szolgám Jób.

* *Jak.* 5: 16. † *r.* 13: 7-10.

9 Annak-oká-ért el-menének a' Téman' nemzetéből való Elifáz és a' Suáchbéli Bildád, és a' Naámabéli Sófár, és úgy tselekedének, miképpen önékik meg-mondotta vala az UR, és az UR előtt kedves lön a' Jóbnak személye.

10 Annak-utánna valami el-vétetett vólt Jóbtól, az UR meg-adá, mikoron imádkozott vólna az ö* baráti-ért: annak-felette meg-is öregbíté az UR két annyira, valamije vólt Jóbnak. * *v.* 8.

11 Es hozzá jövén minden ö rokonsági és minden ö húgai, és minden ö baráti, *kik* azelőtt *voltanak*, evének ö véle együtt ételt az ö házában, és az ö nyavalyáján bánkódván vigasztalák ötet az egész nyomorúságról, mellyet az UR reá botsátot vala: és ki-ki mind egy-egy pénzt ada néki, és ki-ki egy-egy aranyból tsinált függöt.

12 Az UR azért a' Jób' életének végét inkább meg-áldá, hogy sem mint annak * eleit; mert önéki vóltanak tizen-négy ezer juhai, és hat ezer tevéi, és ezer iga ökrei, és ezer szamári.

rész. 1: 3.—

13 Annak-felette vóltanak önéki hét * fiai és három leányi. * *r.* 1: 2.

14 Kik közzül az elsönek neve lön Jémima; a' másiknak neve Kétziha; a' harmadiknak neve Kéren-Happuk.

15 Es nem találtatnak vala ollyan szép leányzók, mint a' Jób' leányi, abban az egész tartományban; kiknek ada az ö attyok örökséget az ö bátyaik között.

16 Mikoron pedig azután élt vólna Jób száz negyven esztendeig, és látta vólna az ö fiait és unokáit negyed izig:

17 Meg-hala Jób vénségben, életével meg-elégedvén.

A' SOLTAROK' KÖNYVE.

Mellyben lelki Enekek és szent ditséretek vagynak, mellyek az O Testamentomi Gyülekezetben irattattak mind az Antiochusnak a' Siriai Királynak szomoru idejéig. E' Könyv annak-oká-ért mint-egy rövid summája az O Testamentomnak; tüköre az Isten' kegyelmének; és az egész embernek külsö és belsö indúlatinak, nyavalyáinak, mint-egy fel-fejtése, és elö-mutatása. Mellyből külömb-külömb-féle tanúságok hozatnak-ki, az Istennek az övéihez való kegyelmes igéretiről, és hatalmas dolgairól; híveinek ellenségin kemény tselekedetiről; mindenekhez hivségéről és igasságáról: az ö igéretiben való bitünkről; szó-fogadó vóltunkról, erötelenségünkről, szenvedésünkről, áll-hatatosságunkról, nyomorúságinkból való meg-szabadúlásunkról, javainkkal igazán való élésünkről: 's jó állapotunkban hálá-adó vóltunkról; és minden mi Istenhez való tisztünkről, és az ö Felségének hozzánk való szerelméről a' Krisusban, kiről világos jövendölések vagynak szóllyel e' lelki ditséretekben, az Anya-szent-Egyháznak vigasztaltatására és meg-erösittetésére.

I. SOL-

I. SOLTAR.

Az embernek leg-főbb java: az Istenfélőknek és istenteleneknek külömbözö állapatjok.

1 BOldog ember az, a' ki a' hitetleneknek * tanátsokon nem jár, és a' bünösöknek útjokon nem áll, és a' tsúfolóknak † székekben nem ül:
* *Sólt.* 26:4 5. 119: 1. *Péld.* 1:10.15.
† *Jér.* 15: 17.

2 Hanem az UR' törvényében vagyon az ö * gyönyörüsége, és az ö törvényéröl gondolkodik éjjel és nappal;
* 5 *Móf.* 17: 19. *Jóf.* 1: 8.

3 Mert ollyatén, mint a' folyó-vizek mellett plántáltatott * termö fa, melly az ö gyümöltsét meg adja ideje-korán, és a' mellynek levele meg nem hervad; és minden tselekedete jó szerentsés léfzen. * *Jér.* 17: 8.

4 Nem úgy a' hitetlenek, hanem *léfznek* mint a' * polyva, mellyet a' fzél ide 's tova hány. * *Sólt.* 35: 5. 37: 36. *Eſa.* 17:13. 14. *Jér.* 21:17-19.

5 Annak-oká-ért a' hitetlenek meg nem * áll-hatnak az itéletben: fem a' bünösök az igazaknak Gyülekezetekben; * *Jób.* 13:16. *Máté* 25:33.41-46.

6 Mert tudja az UR az igazaknak * útjokat; a' hitetleneknek pedig útjok el-vész. * *Sólt.* 37: 18-20. *Jób.* 23: 10.

II. SOLTAR.

Jövendölés a' Kriſtus' országáról.

1 MIért * dühösködnek a' Pogányok, és a' népek miért gondolnak hijába valókat? * *Tſel.* 4: 25-27.

2 A' földnek Királyi * öfzve-gyülnek, és a' Fejedelmek † tanátsot tartanak egyetemben, az UR ellen és az ö Kriſtufa ellen, *ezt mondván:*
* 2 *Sám.* 5: 17. 22. 8: 12. † *Máté* 26: 3. 4.

3 Szaggaſſuk-el az ö * köteleket, és rázzuk-le rólunk az ö igájokat!
* *Jér.* 20: 20.

4 A' ki lakozik az egekben * neveti, az UR meg-tsúfolja öket.
* *Sólt.* 37: 13. 59: 9.

5 Akkor fzóll az ö haragjában önékiek, és búsúlásában * meg-rettenti öket, *ezt mondván:* * *Sólt.* 46: 7.

6 En pedig válaſztottam az én Királyomat * Sionon az én fzent hegyemen. * 1 *Sám.* 13: 14. 16: 1. 13. *Mich.* 4: 7.

7 Meg-befzéllem az URnak dékrétomát, ki ezt mondá énnékem: En * Fiam vagy te, én ma fzültelek tégedet.
* *Sólt.* 89: 28. *Tſel.* 13: 32. 33. *Sid.* 1: 4 5. 5: 5.

8 Kérjed én tölem, és * adom néked a' Pogányokat örökségül, és a' földnek † határit néked birodalmúl.
* *Sólt.* 82: 8. † *Sólt.* 22: 28.

9 Meg-rontod öket * vas vefzfzövel, és mint a' tserép edényt meg-törödd öket.
* *Sólt.* 18:38.39. *Jel.* 2:26.27. 19:15.

10 Most azért ti Királyok légyetek efzesek; ti földnek Birái tanúltatok!

11 Szolgáljatok az URnak * félelemben, és örüljetek *néki* rettegésben.
* *v.* 2.

12 Tsókolgaſſátok e' * Fiat, hogy meg ne haragudjék, és el-vefzfzetek a' ti útatokban; mert hamar fel-gerjed az ö haragja. Bóldogok mind azok, kik biznak † ö benne! * *v.* 6. 7.
† *Sólt.* 34: 9. *Luk.* 9: 35. *Rom.* 9: 33.

III. SOLTAR.

Az igazak még az ö ellenségek között-is bátorságoſok.

1 Dávidnak Sóltára, midön futna az ö fia elött * Abſolon elött.
* 2 *Sám.* 15: 13-18. 16: 11.

2 URam, melly igen meg-fokafodtanak az én * ellenségim! melly fokan vagynak az én ellenem támadók! * *Sólt.* 25: 19.

3 Sokan mondják az én lelkem felöl: Nintsen önéki * femmi fzabadúlása az Iſtentöl, Sélah. * 2 *Sám.* 17: 2.

4 Te pedig, óh URam, énnékem * paifom vagy, én ditsöſségem *vagy*, és fel-magaſztalod † az én fejemet.
* 1 *Móf.* 15: 1. † *Sólt.* 27: 6. 110: 7.

5 En fel-fzóval az URhoz kiáltottam, és meg-hallgatott engemet az ö fzentségének hegyéröl.

6 En le-fekízem, el aluſzom, és felkelek; mert az UR * óltalmaz engemet. * *v.* 4. *Sólt.* 4: 9.

7 Nem félek * fok ezer néptöl, melly minden felöl meg-környékezett engemet. * *v.* 4. 6. *Sólt.* 27: 3.

8 Kelj-fel URam, tarts-meg engemet én Iſtenem, és verd artzúl minden én ellenségimet, az iſtenteleneknek * fogaikat rontsd-öfzve. * *Sólt.* 58: 7. 2 *Sám.* 15: 31.

9 Az URé a' * fzabadítás; a' te népeden *légyen* a' te áldásod! Sélah.
* *Eſa.* 43: 11. *Hoſ.* 13: 4.

IV. SOLTAR.

Dávid' könyörög az Iſtennek Saultól való meg-fzabadíttatás-ért.

1 Dávidnak Sóltára az * Eneklömeſternek adatott a' Neginóthra.
* 2 *Sám.* 23: 1. 1 *Kron.* 25: 1.

2 MIkor kiáltok, * hallgaſs-meg engemet, én igaſságomnak Iſtene, a' nyomorúságban vidámíts-meg engemet; könyörülj én rajtam, és hallgaſd-meg az én könyörgéſemet!
* *Sólt.* 5: 2.

3 Embereknek fiai! meddig *léfzen* az én ditsöſségem gyalázatban? *meddig* fzeretitek a' hivságot, és keresitek a' * hazugságot? Sélah.
* 1 *Sám.* 24: 10.

4 De légyen tudtotokra, hogy magának * válaſztott az UR engemet, kinek kedves † vagyok: Az UR meghallgat engemet, mikor könyörgök önéki. * *Sólt.* 2: 6. 1 *Sám.* 16: 1. † 1 *Sam.* 13: 14. 16: 1. 13.

5 Haragudjatok, * de ne vétkezzetek, ſzólljatok ſzíveitekben, a' ti ágyasházatokban, de légyetek tsendeſségben, Sélah. * *Efés.* 4: 26.

6 Áldozzatok igaſságnak * áldozatját, és bízzatok az URban.

* *Sólt.* 51: 21.

7 Sokan mondják: Kitsoda mivelheti azt, hogy valaha jót láſſunk? *De* te URam, múrasd-meg minékünk a' te ortzádnak * világát;

* 4 *Móſ.* 6: 24-26.

8 *Es így* nagyobb örömet adſz az én ſzívemben, hogy-nem mint mikor az ö borok és búzájok meg-ſokaſodnak.

9 Békeſségben * le-fekſzem, egyetemben és el-aluſzom; mert te URam egyedül adſz énnékem bátorságos lakáſt. * *Sólt.* 3: 6.

V. SOLTAR.

Meg-ſzabadúlás-ért való könyörgéſe Dávidnak az ö kergetöi ellen.

1 Dávid' Sóltára az Eneklö-meſternek adatott a' Néchilótra.

2 URam, az én beſzédemet * vedd füleidbe: értsd-meg az én gondolatimat. * *Sólt.* 4: 2. 17: 1.

3 Figyelmezzél az én kiáltáſomnak ſzavára, én Királyom és én Iſtenem; mert én tenéked könyörgök!

4 URam, hamar hallgaſd-meg az én ſzómat, minden dolgaim * elött kéſzítem magamat te hozzád, és várom *a' te ſegítségedet*; * *Sólt.* 59: 17.

5 Mert nem olly Iſten vagy te, ki gyönyörködjél a' * hitetlenségben: nem lakik te nálad a' † gonoſz.

* *Rom.* 1: 8. †*Sólt.* 34: 17. *Máté* 7: 22. 23.

6 Nem állnak-meg a' te ſzemeid elött a' * kevélyek; és gyülölſz minden gonoſz tselekedöket. * *Sólt.* 1: 5. 11: 5. *Jób* 13: 16.

7 El-veſzted * a' kik hazugságot ſzóllnak; a' vér-ſzopó és álnok embert gyülöli az UR. * *Sólt.* 9: 6. *Tſel.* 5: 3. 5. 8. 10.

8 En pedig a' te jó-vóltodnak bokáſgában *bízván*, mégyek-bé a' te * Házadba, és könyörgök a' te ſzent templomodban a' te félelmedben.

* 2 *Sám.* 6: 17.

9 URam, igazgaſs engemet a' te igaſságodban * az én ellenségim-ért: igazgaſſad én elöttem a' te útadat;

* *Sólt.* 27: 11.

10 Mert nintsen az ö ſzájokban igaſság, ſzívek merö álnokság, torkok meg-nyílt * koporſó, nyelvekkel hizelkednek. * *Róm.* 3: 13. 14.

11 Itéld-meg. óh Iſten, öket, hogy tsalatkózzanak-meg az ö tanátsokban: az ö hamiſságoknak ſokaságá-ért veſſel öket; mert engedetlenek te ellened.

12 Es örülnek mindnyájan, a' kik biznak te benned, mind örökké víg-adnak, a' kiket meg-óltalmazſz, és örvendeznek * te benned, a' kik ſzeretik a' te nevedet; * *Dan.* 3: 28. *Sólt.* 68: 3.

13 Mert te, URam, meg-áldod az igazat, a' te jóvóltoddal min-tegy * paiſſal környül-véſzed ötet. * *Sólt.* 3: 4.

VI. SOLTAR.

David meg-gyógyúlás-ért könyörög.

1 Dávidnak Sóltára, az Eneklö-meſternek *adatott* a' nyóltz hurú Néginótra.

2 URam, a' te búsúláſodban * ne fedj-meg engemet, és a' te haragodban ne oſtorozz engemet.

* *Sólt.* 38: 2.

3 Könyörülj rajtam URam; mert erötelen vagyok: gyógyíts-meg engemet URam; mert meg-háborodtanak az én tsontaim!

4 Es az én lelkem igen meg-háborodott: de te, óh URam, míglen!

5 Térj *hozzám* URam, mentsd-ki az én lelkemet, ſzabadíts-meg engemet a' te irgalmaſságod-ért;

6 Mert nintsen te felöled az halálban emlékezet; a' koporsóban, kitsoda mond tenéked ditséretet?

7 El-fáradtam * fohászkodáſimban, meg-moſtam minden éjiel az én ágyamat, és köny-hullatáſimmal meg-öntöztem nyoſzolyámat: * *Jób* 7: 3. 4.

8 El-hervadott ortzám ſzomorúság miatt, meg-vénhedett, * minden én ellenségim miatt. * *Sólt.* 31: 10. *Jób* 17: 6.

9 Menjetek-el én tölem mindnyájan, kik álnokságot * tselekeſztek; mert még-hallgatta †az UR az én ſiralmimnak ſzavát! * *Sólt.* 101: 7. 8. † *Sólt.* 3: 4-6.

10 Meg-hallgatta az UR az én * könyörgéſemet; az UR bé-vette az én eſedezéſemet. * *Sólt.* 10: 17.

11 Pirúljanak-meg * és igen háborríttaſſanak-meg minden én ellenségim; hátra-térjenek és hirtelen ſzégyenüljenek-meg. * *Sólt.* 35: 4. 40: 15.

VII. SOLTAR.

Dávidnak könyörgéſe az ö ellenségitöl való meg-ſzabadítás-ért.

1 Dávidnak, Siggájónja mellyet mondott az URnak, a' Benjáminita * Kús' beſzédére.

* 2 *Sám.* 16: 5. 11.

2 EN URam Iſtenem! te benned vetem reménységemet; óltalmazz-meg engemet minden én háborgatóim ellen, és ſzabadíts meg engemet;

3 Hogy

3 Hogy el ne ragadja * mint egy oroszlán az én életemet, el-szaggasa, és ne légyen, ki meg-szabadítson.
* *Sólt.* 10 : 9. 2 *Sám.* 17 : 2. 16.

4 Én URam Istenem! ha tselekedtem * ezt, ha vagyon hamisság † az én kezeimben, * 2 *Sám.* 16 : 7. 8.

5 Ha gonoszszal * vóltam az én velem békével lakozónak; és ha megfosztottam ellenségemet ok-nélkül:

6 *Bátor* üldözze ellenségem az én lelkemet, meg-fogja és földre tapodja az én életemet; és az én ditsőségemet porrá tégye. Sélah. * *Jób* 31 : 7. 8.

7 Kelj-fel, URam, a' * te haragodban, és magaszaltaltasál-fel az én ellenségimnek dühöségek ellen, és serkenj-fel én mellettem, az itélet-ért, *mellyet* parantsoltál;

8 Hogy a' népeknek seregek környülvégyen tégedet, és ezért fel-magaszaltatsál. * *Sólt.* 44 : 24. 142 : 8.

9 Az UR meg-itéli a' népeket: Itéljmeg, URam, engemet! az én * igasságom és artatlanságom szerint *fizess* énnékem! * 1 *Mós.* 18 : 25.
Sólt. 18 : 21. 22-25.

10 Szünjék-meg, kérlek, a' hitetleneknek gonoszságok, és erösítsd-meg az igazat; mert te *vagy* a' szíveknek és veséknek * visgáló igaz Istene.
* *Jér.* 11 : 20. *Jél.* 2 : 23.

11 Az én paisom az Isten, ki megszabadítja * az igaz szívü embereket.

12 Az Isten az igazat meg-örizi; és az Erös *Isten* naponként haragszik,
* *Sólt.* 9 : 5t

13 Ha meg nem tér a' *hitetlen*, az ö fegyveret * meg-élesítette, az ö kézívét meg-vonta, és el-arányozta,
* 5 *Mós.* 32 : 41. *Sir.* 2 : 4.

14 Es tsinált magának halálos fegyvereket; az ö nyilait * az üldözök ellen kéfzítette. * *Sólt.* 45 : 6.

15 Imé hamisságot * gondol, háborúságra igyekezik, és hijába-valóságot tselekefzik. * *Jób* 15 : 35.
Esa. 59 : 4.

16 Vermet ásott, és mélyen ásta azt: de ö maga esett * a' verembe, mellyet ásott.

17 Fordúl az ö munkája az ö maga fejére, és az ö tetejére szál az ö álhoksága. * *Peld.* 5 : 22. *Sólt.* 9 : 16.

18 Ditsérem az URat az ö igasága * szerint, és éneklek a' felséges URnak nevének! * *Sólt.* 9:5-7. 18:21-28.

VIII. SOLTAR.

Tsudálkozván ditsérí Dávid az Istennek emberekhez való jó kedvét.

1 Dávid' * Sóltára az Eneklö-mesternek adatott a' Gittitre. * 2 *Sám.* 23:1.

2 MI URunk Istenünk, melly igen tsudálatos a' te neved az * egéfz földön, ki a' te ditsőségedet az egeknek felette magaszaltad! * *Esa.* 6: 3.

3 A' kitsinyeknek és tsets-szopóknak * szájok által erösítetted-meg a' te hatalmadat a' te ellenségid-ért, hogy meg-rontsad az ellenséget, és a' boszszú-állót. * *Máté* 21 : 16.

4 Mikor látom a' te egeidet, a' te kezednek * munkáit, a' Hóldat és a' tsillagokat, melliyeket *te* teremtettél:
akkor így gondolkodom: *Sólt.* 102 : 26.

5 Mitsoda az ember, hogy meg-emlékezel * róla? avagy az embernek fia, hogy meg-látogatod ötet? * *Jób* 7 : 17.
Sid. 2 : 6.

6 Noha ötet valamennyire kisebbé teremtetted az Angyaloknál: mindazáltal ditsőséggel és tiszteséggel megékesítetted ötet;

7 Tetted ötet minden te kezeidnek munkáin * Urrá, mindeneket vetettél az ö lábai alá: * 1 *Kór.* 15; 27.
Sid. 2 : 5-8.

8 Juhokat és minden barmokat, még a' mezei * vadakat-is, * *Jér.* 27 : 6.

9 Az égi madarakat, és a' tengernek * halait; *es* a' mellyek által-járják a' tengernek ösvényit. * 1 *Mós.* 1:28.29.

10 Mi URúnk Istenünk, melly igen ditsőséges a' te neved az egéfz földön!

IX. SOLTAR.

Az Izraéliták' hálá-adások és könyörgések.

1 Dávid' * Sóltára az Eneklö-mesternek *adatott* a' Múth labbénre, 's a' t.
* 2 *Sam.* 23 : 1.

2 DItsérem * az URat tellyes szívemmel; hirdetem minden te tsuda tételidet. * *Sólt.* 138 : 1. 2.

3 Örvendezek * és örülök te benned, ditséretet mondok, óh Felséges *Isten*, a' te nevednek; * *Sólt.* 31 : 8. 9.

4 Hogy az én ellenségim * hátat adtak, meg-ütköztek és el-veszteneks a' te ortzád elöl. * 2 *Sam.* 22 : 1-51.

5 Hogy az én itéletemet és igyemet * véghez vitted; ültél az *itélö* székben, *mint* igaz Bíró. * *Sólt.* 7 : 9. 12.

6 Meg-feddetted a' Pogányokat; elveszteted a' hitetlent; az ö neveket mindenha és mind örökké el-törlötted.

7 Az ellenségnek puszttási mindeneftöl fogva meg-szüntenek: az *ö* városit el-rontádé? és az ö emlékezetek vélek egyetembe el-veszetté?

8 Az UR pedig örökké ül, és az ö székit kéfzíti * az itéletre. * *Sólt.* 103:19.

9 Es ö meg-itéli e' világot † igasságban; és a' népeknek törvényt mond tökélleteségben. † 1 *Mós.* 18 : 25.
Sólt. 96 : 13.

10 Es léfzen az UR a' meg-nyomorúltattonnak † fel-magaszталás, és idejekorán való segítsége a' nyomorúságos idökben. † *Sólt.* 37: 39. 46 : 2.

11 Annak-oká-ért te benned bíznak, a' kik

a' kik esmérik a' te nevedet †; mert el nem hagyod azokat, a' kik tégedet keresnek, URam! † *Sólt.* 34:5.6. 36:11.

12 Mondjatok ditséretet az URnak, ki Sionban † lakik; hirdessétek a' népek között az ö jeles tselekedetit; † 1 *Kir.* 9:3. *Sólt.* 76: 3. 132:13.14.

13 Mert ki-keresi a' véreket, azokról meg-emlékezik; nem felejtkezik-el a' szegényeknek † kiáltásokról. † *Sólt.* 34: 18.

14 Könyörülj én rajtam URam, lásd-meg nyomorúságomat, *mellyet szenvedek* ellenségimtöl; ki meg-szabadítasz engemet a' halálnak kapuiból;

15 Hogy hirdessem minden te ditséretedet a' Sion' leányának kapuiban, örüljek a' te szabadításodban.

16 Bé-merültenek † a' Pogányok a' verembe, *mellyet* ástanak; a' hálóban, mellyet el-rejtettenek, meg-akadott lábok.

17 Meg-esmértetett az UR az itéletböl, *mellyet* tselekedett; a' hitetlen az ö kezének munkájával meg-kötöztetett; El-mélkedésre való dolog. Sélah. † *Sólt.* 16: 17.

18 Térjenek a' hitetlenek a' földbe; minden népek, kik el-felejtkeznek az Istenröl;

19 Mert nem lészen mind örökké feledékenységben a' † szegény; a' nyomorúltaknak reménységek *nem* mind örökké vész-el. † *Luk.* 12: 6. 7.

20 Kelj fel URam, ne végyen hatalmat a' halandó ember: itéltessenek-meg a' Pogányok te elötted.

21 Rettentsd-meg, URam, öket, hogy esmérjék-meg a' Pogányok, hogy ök halandó † emberek. Sélah. † *Sólt.* 10: 18.

X. SOLTAR.

Szabadúlás-ért való könyörgése az Izraelnek.

1 URam, miert állasz távól? *miért* † rejted-el magadat kellete-korán, a' mi nyomorúságinkban? † *Sólt.* 13: 2.

2 Kevélységben a' hitetlen háborgatja a' szegényt: fogattassanak-meg † az ö tanátsokban, mellyeket gondoltanak; † *Sólt.* 7:16.17. *Jób* 18: 7.

3 Mert ditsekedik a' hitetlen az ö lelkének † kivánságiban; és a' fösvény áldván ö magát, káromlja az URat. † 5 *Mós.* 29-19. 20.

4 A' hitetlen az ö haragjának kevélysége miatt, nem tudakozik; minden ö gondolati ezek; hogy † nintsen Isten! † *Sólt.* 14: 1.

5 Az ö útai minden idöben szerentsések; meszsze vettettek a' te itéletid az ö szeme elöl: minden ö ellenségit tsúfolja.

6 Azt gondolja az ö szívében: Soha örökké meg nem † indíttatom; mert nyavalya nélkül lészek! † *Jél.* 18:7.8.

7 Kinek szája átkozódással † rakva, tsalárdságokkal és álnoksággal: az ö nyelve alatt ártalom és gonoszság *vagyon.*

8 Az útzáknak szorossain leselkedik, a' lesben meg-öli az ártatlant: az ö szemei vigyáznak a' szegényre. † *Róm.* 3: 13-17.

9 Leselkedik titkon, mint az oroszlán a' barlangban, hogy el-ragadja a' † szegényt; el ragadja a' szegényt, midön az ö töribe ejti ötet. † *Sólt.* 37: 32. 9: 19.

10 Meg-rontja, le-vonja: és le-veti a' szegényeket az ö erejével.

11 Es mond az ö szivében; El-felejtkezett * az Erös *Isten*; el-fordította ortzáját, és soha nem látja *ezeket!* * *Sólt.* 94: 7.

12 Kelj-fel URam, Erös *Isten* emeld-fel kezedet: ne felejtkezzél-el a' szegényekröl.

13 A' hitetlen miért * boszszantja az Istent? *mert* azt mondja az ö szivében, hogy te meg nem keresed. * *v.* 11.14.

14 Holott te * látod, mert mind az álnokságot 's mind a' fájdalmat nézed, hogy *néki* kezeddel meg-fizess; Te reád hagyattatot † a' szegény; az árvának te lészesz segítöje. * *Sólt.* 94: 9. 10. † *Sólt.* 68: 6.

15 Rontsd-meg a' hitetlennek * és a' gonosznak karját: annyira hogy, ha keresik az ö istentelenségeket, meg ne találják. * *Jób* 38: 15. *Sólt.* 104: 35.

16 A' Jehovah uralkodik * mindenha, és mind örökkön örökké: el-vesznek a' Pogány *népek* az ö † földéröl. * *Sólt.* 146: 10. † 3 *Mós.* 25: 23.

17 A' szegényeknek kivánságokat * meg-hallgatod URam, meg-erösíted az ö sziveket, és füleiddel *reájok* figyelmezel, * *Sólt.* 65: 3.

18 Hogy itéletet tégy az árvának és a' nyomorodottnak; hogy többé ne kegyetlenkedjék a' földböl * való ember. * 1 *Mós.* 2: 7.

XI. SOLTAR.

Dávidnak panasza Saul ellen.

1 Dávid' *Eneke*, az Eneklö-mesternek *adatott.*

AZ URban bizom, hogy-hogy mondjátok *tehát* az én lelkemnek: Fuss a' * ti hegyetekre *mint* a' madár? * 1 *Sám.* 16: 19.

2 Mert ímé a' hitetlenek az ö ivjeket meg-vonták, nyilokat az idegbe vetették; hogy * lövöldözzék titkon az igaz szivü *embereket.* * *Sólt.* 37: 14.

3 Mivelhogy *még* a' fundamentomok-is el-rontattatnak: az igaz mit tseleked-hetik?

4 Az UR az ö szent * Templomában, az

az UR' széki az † egekben *vagyon* ; az ö szemei néznek, és az ö szemei megpróbálják az embereknek fiaikat.

* *Hab.* 2 : 20. † *Esa.* 66 : 1.

¶ Az UR az igazat * meg-próbálja : a' hitetlent pedig és a' gonoszságnak szeretöjét gyülöli † az ö lelke.

* *Sólt.* 26 : 2. 3. † *Sólt.* 5 : 5.

6 Botsát a' hitetlenekre eleven szeneket, tüzet * és kén-követ : és megégetö szelet, melly az ö pohároknak része ; * *Ezék.* 38 : 22.

7 Mert mivelhogy az UR † igaz, igazságot szeret ; az igazat * látják az ö szemei. † 5 *Mos.* 10 : 17. * *Sólt.* 33 : 18.

XII. SOLTAR.

Dávidnak Saul ellen való panaszsza.

1 Dávid' Sóltára, *adatott* az * Eneklö-mesternek a' Seminithre.

* 1 *Kron.* 25 : 1.

2 TArts-meg, óh URam, mert el-fogyott a' szent ; * mert el-fogytanak a' hivek az embereknek fiaik közzül.

* *Esa.* 57 : 1. *Jér.* 7 : 28.

3 Hazugságot * szóll ki-ki az ö felebarátjának ; hizelkédö ajakkal, kettös szívböl szóllnak. * *Jér.* 5 : 1-3.

Mik. 6 : 4-6.

4 Vágja-ki az UR mind a' hizelkedö ajakokat ; és a' kevély nyelveket,

5 Kik ezt mondják : Nyelvünkkel mindent tehetünk, a' mi ajakink mi velünk vagynak : 's kitsoda nékünk Urunk ?

6 A' nyomorúltaknak pusztíttatások-ért és a' szegényeknek fohászkodások-ért, mindjárást fel-kelek, azt mondja az UR : meg-szabadítom azokat, kiket törbe ejtett *az ellenség.*

7 Az URnak beszédi, tiszta * beszédek, mint a' földböl tsinált kohban meg-próbáltatott és hét-szer meg-tiztíttatott ezüst. * *Sólt.* 18 : 31. 119 : 140.

Péld. 30 : 5.

8 Te, URam, tartsd-meg öket : és örizd-meg öket e' nemzetségtöl mind örökké,

9 *Mellyben* környös-környül járnak a' gonoszok : mikor az embereknek alávalói * fel-magasztaltatnak.

* *Péld.* 28 : 12.

XIII. SOLTAR.

Meg-szabadítás-ért való könyörgés.

1 Dávid' * Sóltára, az † Eneklö-mesternek *adatott.* * 2 *Sam.* 23 : 1.

† 1 *Kron.* 25 : 1.

2 URam, miglen * felejtkezel-el rólam mindenestöl fogva ? miglen † rejted-el a' te ortzádat én tölem ?

* *Sólt.* 77 : 8-11. † *Sólt.* 10 : 1.

3 Miglen tanátskozom az én lelkemben ? keserüségemet naponként *miglen tartom* szivemben ? miglen magasztaltatik-fel ellenségem én rajtam ?

4 Nézz *reám,* és hallgass-meg engem' én URam Istenem ! világositsd meg szemeimet ; ne alugyam-el a' halálban.

5 Hogy valamikor ne mond-hassa az én ellenségem : meg-gyöztem ötet ; és az én háborgatóim * ne örüljenek, ha meg-eséndem. * *Sólt.* 25 : 2.

6 En pediglen a' te jó-voltodban bizom, örvendez az én szívem a' te * szabadításodban : Eneklek az URnak ; mert jól tett én velem.

* *Sólt.* 4 : 7. 8. 5 : 11. 12.

XIV. SOLTAR.

Panaszolkodása Dávidnak Saul ellen.

1 Dávid' * *Sóltára,* az † Eneklö-mesternek, 's a' t. * 2 *Sam.* 23 : 1.

† 1 *Krón.* 25 : 1.

AZt mondja † a' balgatag az ö szivében : Nintsen Isten. Meg-vesztenek, utálatosokká lettenek igyekezetekben, nintsen a' ki jót tselekedjék.

† *Sólt.* 10 : 4. 53 : 3.

2 Az UR a' mennyböl tekintett az embereknek fiaikra, hogy meg-lássa, ha vagyoné *valaki* értelmes, † és Istent keresö : † *Sólt.* 33 : 12.

3 Mindnyájan el-hajlottak, † egyetemben hijába valókká lettek, nintsen a' ki jót tselekedjék, nintsen tsak egyis. † *Róm.* 3 : 11-17.

4 Avagy nintsené értelem a' gonoszságnak minden tselekedöiben, hogy az én népemet † meg-élzik, mint a' kenyeret *szoktak meg-enni,* és az URat nem tiszteltik ? *Sólt.* 79 : 7. *Hos.* 7 : 7.

5 Ott rettegnek rettegéssel : mert az Isten az igazak' nemzetségével vagyon.

6 A' szegénynek tanátsát meg-tsúfoljátok ; de az UR öneki reménysége.

7 Vajha el-jöne Sionból † az Izraelnek Szabadítója : hogy mikor az UR az ö népének * foglyait meg-szabadítja, a' Jákób örüljön, és az Izrael örvendezzen ! † *Sólt.* 53 : 7. * 1 *Kron.* 15 : 13.

XV. SOLTAR.

Isteni félelemröl és jó életröl való tanúság.

1 Dávidnak Sóltára.

URam, kitsoda * lakozik a' te sátorodban ; és kitsoda nyugszik-meg a' te szent hegyeden ?

2 A' ki tökéletességben jár, igasságot tselekeszik : és igasságot szóll az ö szivében : * *Sólt.* 24 : 3. 4.

Esa. 33 : 14. 15.

3 *A' ki* nem rágalmaz † nyelvével ; nem tselekeszik fele-barátjának * gonoszt ; és gyalázatot nem szerez felebarátjának. † *Jak.* 1 : 26. * *Jób* 17 : 4.

4 Kinek szeme előtt útálatos a' gonosz ; de az URat félöket † tiszteli : esküvését kárával-is meg-állja, és meg nem változtatja. † *Sólt.* 101 : 4-6

5 Pénzét nem adja * uſorára, és ajándékot † az ártatlan ellen nem véſzen. A' ki ezeket tselekeſzi, ſoha ki nem mozdúl! * 3 *Móſ.* 25 : 36. 37. † 5 *Móſ.* 16 : 19. *Péld.* 15 : 27.

XVI. SOLTAR.

Jövendölés a' Kriſtus fel-támadásáról.

1 Dávidnak Mictámja.

TArts-meg engemet Erös *Iſten*: mert én te benned bizom.

2 Mondjad *ezt* az URnak *én lelkem*: En URam vagy te; *jóllehet ſemmi* jóm néked nem *haſználhat*;

3 *Hanem* a' ſzenteknek, kik e' földön *vagynak*, és a' betsületeſeknek, *kikben* vagyon minden én * gyönyörüségem. * *Sólt.* 101 : 6.

4 Meg-ſokaſodik azoknak bánatjok, kik máshoz ſietnek: Nem áldozom azoknak véres áldozatjokkal; fel ſem véſzem azoknak neveket ajakimra.

5 Az UR az én * örökségemnek és poháromnak réſze; te tartod az én réſzemet. * *Sir.* 3 : 24.

6 Az én ſorſom eſett énnékem kies helyen, nyilván ſzép örökség jutott énnékem.

7 Áldom az URat, ki énnékem tanátsot adott: hogy még éjjel-is * tanítanak engemet az én belsö tagaim.

* *Sólt.* 63 : 7.

8 Szüntelen az URra * néztem; mert jobb-kezem † felöl *vagyon*, azért meg nem mozdíttatom. * *Sólt.* 28 : 7. *Sólt.* 49 : 16. *Tſel.* 2 : 25-28. † *Sólt.* 109 : 31. 110 : 5.

9 Annak-okáért örül az én ſzívem, és örvendez az én ditsöſségem: még az én teſtem-is bátorságban nyúgſzik;

10 Mert nem hagyod az én lelkemet a' * koporsóban, és nem engeded, hogy a' te Szented rothadáſra juſſon. * *Sólt.* 86 : 13. 88 : 6. 7. 116 : 8. 9. *Tſel.* 2 : 31. *Eſa.* 53 : 10-12.

11 Te tanítaſz-meg engemet az életnek öſvényére: * elégséges öröm vagyon te előtted, és gyönyörüségek vagynak a' te jobbod felöl mindenkor. * *Sólt.* 17 : 15.

XVII. SOLTAR.

A' hitetlenek ellen kér óltalmat.

1 Dávidnak * Könyörgéſe.

* 2 *Sam.* 23 : 1.

HAlld-meg, URam, az *én* igaſſágomat; figyelmezzél az én * kiáltáſomra; hallgaſd-meg az én könyörgéſemet, *mellyben* nintsen † tsalárdság.

* *Sólt.* 4 : 2. 5 : 2. † *v.* 3.

2 A' te ortzád elöl jöjjön-ki az én itéletem: a' te ſzemeid * láſſának igazat. * *Sólt.* 43 : 1.

3 Meg-próbáltad az én ſzívemet, meg-látogattál éjjel: meg-próbáltál engemet és ſemmit nem * találtál; elmém egyezett az én ſzámmal.

* *Sólt.* 139 : 1. 2. 3.

4 *A' mi néz* az emberek' tselekedetire, a' te ajakidnak beſzédé-ért * megóttam magamat a' latornak öſvényitöl. * *Job* 21 : 23. *Sólt.* 119 : 120.

5 Igazgaſd lépéſimet a' te öſvényiden; hogy ki ne * hágjanak az én lábaim. * *Sólt.* 119 : 133.

6 En tégedet ſegítségül hívlak; annak-oka-ért hallgaſs-meg engemet óh Erös *Iſten*; hajtsd füleidet én hozzám, *és* hallgaſd-meg az én beſzédemet.

7 Mútaſd-meg a' te tsudálatos irgalmaſságidat, *ki* meg-ſzabaditod a' te benned bizókat azoktól, kik a' te jobbod ellen támadnak.

8 Őrizz-meg engemet, mint ſzemed' * fényét: óltalmazz-meg engemet a' te ſzárnyaidnak † árnyéka alatt;

* 5 *Móſ.* 32 : 10. † *Sólt.* 36 : 8.

9 A' hitetleneknek ortzájok előtt, kik engemet háborgatnak: az én ellenségim előtt, kik életemet halálra környül-vették.

10 A' kövérség el-borította *ortzájokat*; ſzájokkal † kevélyen ſzóllottanak. * *Sólt.* 12 : 4. 5.

11 A' mi útainkban moſtan † környül-vettenek minket; és tsak azt ſzemlélik, holott a' földhöz ragaſzt-haſſának. † *Sólt.* 118 : 10. 11.

12 Haſonlók a' préda' ſzomjúhozó † orofzlánhoz, és a' barlangban ülö orofzlán kölyökhöz. † *Sólt.* 10 : 9.

13 Kelj-fel URam, és vedd eleit az ö ortzájának; veſd-le ötet, ſzabadítsd-meg az én életemet a' hitetlentöl, a' te fegyvereddel.

14 Az emberektöl ſzabadíts-meg a' te kezeddel, URam (e' világnak emberitöl, kiknek réſzek ez életben vagyon, kiknek haſokat † bé-töltöd gazdagsággal: meg-elégíttetnek magzatjokkal, és hagyják marhájokat az ö fiaiknak. † *Job* 21 : 8-13.

15 En pedig igaſságban meg-látom a' te ortzádat: meg-elégíttetem a' te ábrázatoddal, midön † fel-ſerkenek!

† *Jób* 19 : 26. 27. *Dan.* 12 : 2.

XVIII. SOLTAR.

Ennek Summája mind egy a' 2Sam.22.

1 Az Eneklö-meſternek *adatott*, Dávidnak az UR' ſzolgájának *hála-adó* Eneke, mellyet az URnak éneklett a' napon, mellyen meg-ſzabadította † ötet az UR minden ellenséginek kezeköl, és a' Saul' kezéböl. † 2*Sám.* 22 : 1. 2.

2 ES monda: Tellyes ſzívemböl ſzeretlek tégedet URam, én erőſſégem!

3 Az UR én köſziklám és én váram, *és* én ſzabadítóm: En Erös *Iſtenem*

zenem, én erősségem, ö benne † bízom; én paisom, és az én szabadúlásomnak szarva, én fel-magasztaltatásom! † *Sid.* 2: 13.

4 A' dítsérendö URat midön segítségül hívtam: † az én ellenségimtöl mególtalmaztattam. † *Sólt.* 66: 17-19.

5 Környül-vettek vólt engem' a' halálnak † kötelei; és az álnok embereknek ár-vizei rettentnek vala engemet.

† *Sólt.* 116: 3. 1 *Sám.* 19:10-12. 23: 26. 2 *Sám.* 21:15-17.

6 A' pokolnak kötelei környül-vettenek vólt engemet; elömet vették vólt a' halálnak törei:

7 Az én nyomorúságomban segítségül † hívtam az URat, és kiáltottam az én Istenemnek; és meg-hallgatta szómat az ö Templomából, és az én kiáltásom ö elötte jutott az ö füleibe.

† *Sólt.* 16: 8.

8 Meg-indúlt és reszketett a' † föld; és a' hegyeknek fundamentomi meg-háborodtanak, és meg-indúltanak; mert fel-gerjedett az ö *haragja.*

† *Bir.* 5: 4. 5.

9 Füst jött-ki az ö orrából, és emésztö tüz † az ö szájából, és eleven-szenek ö töle. † *Sid.* 12: 29.

10 *Felettünk* bé-vonta az eget felhökkel, és le-szállott: és homály † *volt* az ö lábai alatt. † *Esa.* 19: 1.

11 És vitetett a' * Kérúbimokon, és repült † a' szeleknek szárnyain.

* 2 *Mós.* 25:18-22. † *Sólt.* 104:4.

12 Bé-vonta az ö † sátorát setétséggel, az ö sátorát környül-vette setét vizekkel és sürü felhökkel. † *Esa.* 50:3.

13 A' fényesség * miatt, *melly* vólt ö elötte, az ö sürü felhöi el-múltanak: kö-esö és † eleven szenek *kövétkezének.*

* *Mós.* 24:17. † *Sólt.* 97: 3. 4.

14 És dörgött az égböl az UR, és a' Felséges *Isten* adta az ö * szavát; † kö-esöt és eleven szeneket. * 1 *Sám.* 7: 10. † *Jós.* 10: 11.

15 És ki-botsátá az ö nyilait, és † el-szélleszté öket; a' villámásokat megsokasította, és meg-háborította öket.

† *Bir.* 5: 20.

16 Akkor a' vizeknek örvényi megláttatának, és ki-nyilatkozának a' föld' kerekségének fundamentomi; a' te meg-feddésed miatt, URam, és a' te orrod' szelének fúvása miatt!

17 Botsátott *segítséget* az égböl, és fel-vett engemet: és ki-vont engemet a' sok † vizekböl. † 1 *Sam.* 22: 17. *Sólt.* 69:15. *Jób* 22: 11.

18 Ki-ragadott engemet az én hatalmas * ellenségim közzül; és az én gyülölöim közzül; mert erösebbek vóltanak én nálamnál.

† 1 *Sám.* 24: 15.

19 Elömet † vettek énnékem az én vesszedelmennek napján: de az UR vólt énnékem páltzám.

† 1 *Sám.* 23: 26-28. 19: 10-12.

20 Ki-vitt engemet tágas helyre, és ki-ragadott engemet; mert jómat kivánja énnékem.

21 Meg-fizetett énnékem az UR az én igasságom † szerint; az én kezeimnek tisztasága szerint fizetett énnékem; † *Sólt.* 7:9. 2 *Sam.* 22: 21-25.

22 Mert meg-öriztem † az URnak útait, és hitetlenül nem szakadtam-el az én Istenemtöl. † 1 *Kir.* 9:4. 11:33.

23 Minden ö itéleti † én elöttem vagynak: és az ö parantsolatit nem hánytam-el tölem; † 5 *Mós.* 17:19. 20. 1 *Kir.* 3: 14. 9: 4.

24 És vóltam tökélletes * ö elötte; és meg-tartóztattam † magamat az én büneimtöl: * 1 *Kir.* 9: 4. 15: 5.

† 1 *Sám.* 25: 22. 33.

25 *Azoká-ért* meg-fizetett nékem az UR az én igasságom † szerint: az én kezeimnek tisztaságok szerint az ö szemei elött. † *v.* 23. 24.

26 Az irgalmashoz † te irgalmas vagy, és a' tökélleteshez tökélletes vagy. † *Máté* 5: 7.

27 A' tisztával tiszta vagy, és a' visszászhoz † visszás vagy.

† 3 *Mós.* 26: 23. 24.

28 Annak-oká-ért te a' nyomorodott népet meg-tartod; de a' kevélyeknek szemeiket † meg-alázod;

† *Esa.* 2: 11. *Péld.* 29: 23.

29 Mert te gyújtód-meg az én * szövétnekemet: az én URam Istenem meg-világositja az én † setétségemet.

* *Sólt.* 132:17- † *Sólt.* 97:11. 112:4.

30 Mert én te általad mégyek-által az *ellenségnek* táborán: és az én Istenem által mégyek a' † kö-falokon által. † *Sólt.* 60; 8-12. 2 *Sám.* 22: 30.

31 Ennek az Erös *Istennek* útа * tökélletes: az URnak beszéde igen † tiszta; paisok ‡ ö minden ö benne bizóknak; * *Sólt.* 19: 8. 2 *Sám.* 22: 31.

† *Sólt.* 12: 7. ‡ *Péld* 18:10.

32 Mert kitsoda Isten † a' Jehován kivül (és kitsoda hatalmas a' mi Istenünkön kivül? † 2 *Sam.* 22: 32.

33 Ez Erös *Isten* övedzett-fel † engemet erövel, és ö egyenesítette-meg az én útamat. † *Sólt.* 144: 1. 2.

34 Ollyanokká tette lábaimat, mint a' szarvasoknak *lábaik*: és az én † váraimba állatott-bé engemet.

† 2 *Sám.* 22: 34.

35 Ö tanítja az én kezeimet a' hartzra; annyira hogy az én karjaim által meg-romlana † az atzél kéz-ív.

† 1 *Sám.* 17: 4-7. 14. 50.

36 Es adtad énnékem a' te fzabadításodnak paisát, és a' te jobb karod tartott † engemet, és a' te jó-vóltod magasztalt-fel † engemet.

† 2 *Sam.* 5: 10. 8. 13. 14.

37 Ki-terjeſztetted lépéſimet én alattam; és az én bokáim nem tántorgottak.

38 *Midön* ellenségimet kergettem, meg-fogtam öket: és meg nem tértem, miglen meg-emészttettem öket.

39 Meg-vertem öket, † és fel nem kel-hetnek: el-hullottak az én lábaim alatt; † 2 *Sám.* 10: 19. 12: 29-31.

40 Mert fel-övedzettél engemet erövel a' hadra; az én ellenem támadókat én alattam le-nyomtad.

41 Az én ellenségimnek nyakokat én kezembe adtad; és az én gyülölöimet † el-veſztettem. † 1 *Sám.* 20: 15. 2 *Sam.* 10: 19. 12: 29-31.

42 Kiáltottanak, de nem vólt ki öket meg-ſzabadította vólna; az URhoz *, de nem hallgatta meg öket.

* 1 *Sám.* 28: 6. 15-18.

43 Es apróra törtem öket mint a' port a' ſzél elött; és mint az útzákon lévö † sárt le-tapodtam öket.

† *Sólt.* 83: 11.

44 Meg-ſzabadíttál engemet a' népnek † pártolásától; tettél engemet a' Pogányoknak fejekké; a' melly népet nem esmértem, a' ſzolgál énnékem. † 2 *Sám.* 18: 5. 7. 22: 44.

45 A' kik csak meg-hall-hattanakis, engedtenek énnékem: és az idegenek' fiai † hazudtanak énnékem:

† 2 *Sám.* 8: 9. 10.

46 Az idegen † népek meg-epedtenek, és refzkettenek az ö hajlékokban. † 2 *Sám.* 8; 12. 13.

47 El az UR, és áldott az én †köſziklám; azért magaſztaltataſsék-fel az én ſzabadítáſomnak Iſtene! † 5 *Móſ.* 32: 15.

48 Az Erös *Iſten*, ki én érettem † boſzſzút áll; és ki ſok népet én hozzám hódoltat. † 2 *Sám.* 22: 48.

49 A' ki meg-ment engemet az én ellenségimtöl; söt az én ellenem támadók felett † fel-magaſztalſz engemet: az erőſzakos embertöl meg-ſzabadítaſz engemet. † *v.* 44. *Sólt.* 27: 6.

50 Ennek-okáért ditsérlek tégedet, URam, a' Pogányok † között; és a' te Nevednek éneklek; †*Sólt.* 60: 8-10. 11. *Róm.* 15: 9.

51 *Mert* az ö Királyát ſok-ſzor tsudálatos-képpen meg-ſzabadította; és az ö meg-kentt *Király*ával Dáviddal irgalmaſſágot tselekedett, és az † ö maradékával mind örökké. † 2 *Sám.* 7: 13-16. 23: 2. 5.

XIX. SOLTAR.

Iſteni ditséret és könyörgés.

1 Dávid' Sóltára, az † Eneklö meſternek *adattatott*. † 1 *Krón.* 25: 1.

1 AZ egek * hirdetik az Erös *Iſten*nek ditsőſségét, és az ö kezeinek munkáját hirdeti ama' † ki-terjeſztett erőſség. * *Sólt.* 97: 6. † 1 *Móſ.* 1: 6.

3 Az egy-más után következö napok † bőséggel prédikálják az igét *nékünk*; és az egy-más után való éjtſzakák tanítnak böltseſségre. † *Róm.* 1: 20.

4 Nintsen beſzédek *nékiek*, ſem igék: még-is meg-hallattatik az ö ſzavok,

5 Minden földre ki-hat † az ö zengéſek, és a' földnek kerekségének határira az ö beſzédek. † *Róm.* 10: 18.

6 A' Napnak ſzerzett sátort az *egek*ben, és a' mint-egy vö-legény ki-jövén az ö ágyas házából; ſiet mint-egy erös *futó* férjfiú, az ö útának el-végezésére.

7 Az ö ki-jövetele az égnek *egyik* végétöl fogva, és az ö forgáſa annak máſik végéiglen *vagyon*; és nints ſemmi, a' mi el-rejtez-hetnék az ö melege elött.

8 Az URnak törvénye * tökélletes, meg-elevenîti a' lelket; az URnak tanú-bizonyság-tétele igaz, † böltseſséget ád a' kisdedeknek. * *Sólt.* 18: 31. † *Sólt.* 119: 130.

9 Az URnak parantsolati igazak, meg-vidámîtják a' ſzívet: Az UR' parantsolatja tiſzta, meg-világoſitja * a' ſzemeket. * *Sólt.* 119: 105.

10 Az UR' félelme tiſzta, meg-marad mind örökké: Az URnak itéleti igaz mondás, mindeneſtöl fogva igazak!

11 Kivánatosbak az aranynál, * még *pedig* a' ſok tiſzta aranynál, és édesbek a' méznél, meg *pedig* a' ſzín méznél! * *Sólt.* 119: 14. 72. 127.

12 Még a' te ſzolgád-is meg-intetik azokból: és azoknak meg-tartóinak ſok * jutalmok vagyon. * 3 *Móſ.* 18: 5.

13 *De* kitsoda tud-hatja a' vétkeket? Az én titkos * bűneimtöl tiſztíts-meg engemet! * 3 *Móſ.* 4: 22. 23.

14 Tartóztaſd-meg a' te ſzolgádat a' vak-merö * bünöktöl, ne uralkodjanak én rajtam; akkor tökélletes léſzek, és tiſzta léſzek ſok vétkektöl.

* *Sólt.* 18: 24. 1 *Sám.* 25: 22-33

15 Az én ſzámnak beſzédi és az én ſzivemnek gondolati, légyenek a' * te kedved ſzerint valók te elötted, óh URam, ki énnékem erőſségem és ſzabadítóm vagy! * *Sólt.* 104: 34.

XX. SOLTAR.

Az Izraeliták' könyörgéſe Dávid-ért.

1 Dávid' * Sóltára, az Eneklö-meſternek *adatott*. * 2 *Sám.* 23: 1.

2 HAllgaſſon-meg tégedet az UR, a' *te* háborúság*od*nak napján; és tégyen győzedelmeſsé a' Jákób' Iſtenének † NÉVE. † 5 *Móſ.* 28: 58. *Péld.* 18: 10.

3 Küldjön tenéked ſegítséget az ö ſzentsége*s hely*éröl: és a' † Sionból ótalmazzon-meg tégedet,

† 2 *Sám.*

† 2 *Sám.* 6 : 12. 2 *Mós.* 25 : 10-22.

4 Emlékezzék-meg minden te áldozatidról, és a' te egéſzen égő áldozatidat tégye † kövérré: † 1 *Krón.* 21:25.

5 Tselekedjen te veled a' te kívánságod † ſzerint, és minden te tanátsodat tellyesítse-meg; † *Sólt.* 21 : 3.

6 Hogy örül-helſsünk a' te † ſzabadításodban, és a' mi Iſtenünknek nevében záſzlót emeljünk: Az UR tellyesítse-meg minden te kéréſidet!

† *Sólt.* 13 : 6. 2 *Sám.* 8 : 1-15.

7 Moſt eſmérem, † hogy meg-tartja az UR az ö fel-kentt *Királyát*, meghallgatja ötet az ö ſzent egeiből, az ö jobb-keze hatalmaſon meg-ſzabadítja.

† 2 *Sám.* 5 : 12.

8 Némellyek az ö ſzekereikben, némellyek az ö lovaikban *bíznak*; de mi a' mi URunknak Iſtenünknek † nevéről emlékezünk-meg. † *v.* 1.

1 *Sám.* 17 : 45. *Sólt.* 33:16. 44 : 7.8.

9 Ök meg-hanyatlottanak és el-eſtenek: mi pedig fel-költünk és † fel-egyeneſedtünk. † *Sólt.* 18 : 37-41.

10 URam, tarts-meg *minket*: Ama' Király hallgaſson-meg minket a' napon, mellyben ſegítségül hívjuk.

XXI. SOLTAR.

Hálá-adáſok az Izraélitáknak David-ért.

1 Dávid' †Sóltára, az Eneklö-meſternek *engedtetett*. † 2 *Sám.* 23 : 1.

2 URam a' te erőſségedben örül a' Király, és a' † te ſzabadítáſodban felette igen örvendez.

† *Sólt.* 13 : 6. 18 : 2-51.

3 Az ö ſzívének kívánságát † megadtad néki, és az ö ajakinak kérését nem tagadtad-meg ö töle; † *Sólt.* 20:5.

4 Mert elöl-vetted ötet a' te javaidnak áldáſival, és tettél az ö † fejébe tiſzta arany koronát. † *Sólt.* 132 : 18.

5 Életet † kért te töled, és adtál önéki napoknak hoſzſzúságit mind örökké és mind éltig. † *Sólt.* 61:7.8. *Eſa.* 38 : 1-5.

6 Nagy az ö dítsekedéſe a' te megtartáſodban; fényeſséget és † ékeſséget vetettél ö reá; † 2 *Sám.* 8 : 13.

7 Mert vetetted ö reá *minden-féle* áldáſidat mind örökké, meg-vidámítottad ötet a' te ſzínednek örömével.

8 Mert a' Király bízik az URban: azért bízván a' magaſságosnak jó kedvében, meg nem † hanyatlik.

† *Sólt.* 18 : 23-25.

9 Meg-találja a' te kezed minden te ellenségidet, és a' te jobb-kezed megtalálja azokat, kik † gyülölnek tégedet. † *Sólt.* 2 : 9.

10 Ollyanokká téſzed öket, mint a' tüznek kementzéjét, a' te haragodnak idején; az UR az ö haragjában el-nyeli öket, és meg-emészti öket † a' tüz. † *Sólt.* 18 : 9.

11 Az ö gyümöltsöket e' földről el-veſzted, és az ö magvokat † az embereknek fiaik közzül; † *Sólt.* 109: 13. *Eſa.* 14 : 20.

12 Mert te ellened gonoſzt † végeztenek, és tsalárdságot gondoltanak, *mellyet véghez* nem vihetnek.

† *Sólt.* 2 : 1-4.

13 Mert te öket tzélúl veted, és megvonſzod a' te ívedet ö ellenek.

14 Magaſztaltaſsál-fel, URam, a' te erőſségedben; énekeljük és ditsérjük a' te † hatalmadat. † *Sólt.* 18·1. 2-51.

XXII. SOLTAR.

Jövendölés a' Kriſtusnak ſzenvedéséről, halálárol és fel-támadásáról.

1 Dávid' Sóltára, az Eneklö-meſternek *adatott*, az ajelet haſſachára.

2 EN Erös *Iſtenem*, én Erös † *Iſtenem*! miért hagytál-el engemet? és miért távoztál-el az én meg-tartáſomtól, és az én jajgatáſimnak beſzéditől? † *Máté* 27 : 46. *Márk.* 15 : 34.

3 En Iſtenem, kiáltok mind napeſtig, de nem † hallgattz-meg; éjjel-is nintsen énnékem veſzteglélem.

† *Jób* 19 : 7.

4 Te pedig ſzent vagy, ki lakozol † az Izraelnek ditséreti között.

† 1 *Kir.* 9 : 3.

5 A' mi atyáink te benned bíztanak: bíztanak, és meg-ſzabadítottad öket.

6 Te hozzád kiáltottanak, † és meg-ſzabadúltanak; benned bíztanak, és meg nem gyaláztattanak.

† *Sólt.* 107 : 6.

7 En pedig féreg vagyok, **és nem** férjfiú; embereknek † ſzidalmok, és a' népnek útálatoſsága. † *Eſa.* 53 : 2.3. *Máté* 27 : 39. 40. 43.

8 Mindenek, kik engemet látnak, meg-tsúfolnak engemet; félre vonſzák ajakokat, és hajtogatják † az ö fejeket, † *Sólt.* 109 : 24. 25.

9 *Ezt mondván:* Bízott † az URban, ſzabadítsa-meg ötet: mentse-meg ötet, mivelhogy önéki jó-akarója!

† *Sólt.* 42 : 4.

10 Mert te vontál-ki † engemet az *én anyám*' méhéből: és bíztattál engemet az én anyámnak emlöjétől fogva.

† *Sólt.* 71 : 6.

11 Te öltalmad alá vettettem az *én anyámnak* méhétől fogva, az én anyámnak méhétől fogva te vóltál énnékem † Erös *Iſtenem*. † *Sólt.* 31 : 15. *Eſa.* 49 : 1.

12 Ne távozzál meſzſze tölem; mert a' nyomorúság közel vagyon, és ſenki nints, ki nékem ſegítséggel légyen.

13 Környül-vettenek engemet ſok bikák, és a' Básánnak † erös *bikái* meg-környékeztenek engemet.

† *Jóſ.* 17 : 5. *Amós* 4 : 4.

14 Fel-tátották † ellenem az ö fzájokat, *mint* a' ragadozó és ordító oroſzlán; † *Maté* 27: 22.

15 Mint a' víz, ugyan † ki-öntettem, és minden én tsontaim el-oſzlattattanak: az én ſzívem, mint a' viaſz, el-olvadott az én belsö tagaim között.

† *Sólt.* 40: 13.

16 Meg-ſzáradott † mint a' tserép az én eröm, az én nyelvem-is az én ſnyemhez ragadott, és a' halálnak porába vetettél engemet; † *Sólt* 32: 4. 102: 4-6.

17 Mert környül-vettenek engemet az ebek, és a' gonoſzoknak † ſerege meg-környékezett engemet; általi-likaſztották kezeimet és lábaimat;

† *Ján.* 19: 18. *Jel.* 1: 7.

18 Meg-ſzámlál-hatnám minden én tsontaimat: ök pedig *tsak* néznek † és tekintenek én reám. † *v.* 8. 9.

19 Az én ruháimat magoknak † el-oſztották, és az én köntösömre ſorſot vetettek; † *Ján.* 19: 23. 24.

20 De te URam ne légy meſzſze tőlem: én eröſségem az én ſegítségemre ſieſs!

21 Mentsd-meg az én lelkemet a' fegyvertöl, és az én egyetlenegyemet † az ebnek kezéből. † *v.* 17. *Sólt.* 40: 14.

22 Szabadíts-meg engemet az oroſzlánnak † ſzájából; és az unikorniſoknak ſzarvaik ellen, hallgaſs-meg engemet. † *Sólt.* 58: 7.

23 Hirdetem † a' te nevedet az én atyám-fiainak; a' Gyülekezetnek közepette ditsérlek tégedet.

† *Sólt.* 116: 12-14. *Sid.* 2: 11. 12.

24 Ti, kik félitek azURat, † ditsérjétek ötet, Jákóbnak minden nemzeti ditsöitsétek ötet: és féljétek ötet Izraelnek minden magzati; † *Sólt.* 32: 1. 139: 19. 20.

25 Mert nem útálta és meg nem vetette a' ſzegénynek † nyomorúságát, és el nem rejtette az ö ortzáját töle; és midön kiáltott ö hozzá, meg-hallgatta. † *Sólt* 9: 13. 40: 18.

26 Te felöled léſzen az én ditséretem a' nagy Gyülekezetben: az én fogadáſimát † meg-tellyesítem azok előtt, kik félik ötet. † *Sólt.* 56: 13. 14.

27 Eſznek a' nyomorúltak, † és meg-elégeſznek; ditsérik az URat kik kereſik ötet, *és* él a' ti ſzívetek mind örökké. † *v.* 25. *Eſa.* 65: 13.

28 Meg-emlékeznek és meg-térnek az URhoz a' földnek minden † határi: és imadkoznak te előtted a' Pogányoknak minden nemzetségi;

† *Sólt.* 72: 11. *Malak.* 1: 11.

29 Mert az URé a' † birodalom, és uralkodik a' Pogányokon.

† *Sólt.* 24: 1. 2.

30 Eſznek, és imádják ötet a' földnek minden kövéri, térdet hajtnak ö előtte mindenek, kik a' porban fekűſznek, és nyomorúltúl élnek.

31 *Az* ö magvok † nékie ſzolgál, és az URé léſzen mind örökké.

† *Sólt.* 110: 2. 3.

32 El-jönek * és hirdetik az ö igaſságát az ö utánnok való népnek, hogy ö *ezt* † tselekedte. * *Sólt.* 69: 37. 102: 29. † *Sólt.* 52: 11.

XXIII. SOLTAR.

Davidnak Hála-adáſa.

1 Dávid' Sóltára.

AZ UR az én † páſztorom; *azért* ſemmiben meg nem fogyatkozom.

† *Sólt.* 80: 2. *Ján.* 10: 11. *Jél.* 7: 16. 17.

2 Gyönyörüséges és füves helyeken legeltet engemet, és kies vizek mellé viſzen engemet.

3 Az én lelkemet † meg-vidámítja, *és* viſel engemet az igaſságnak öſvényin, az ö nevé-ért. † *Jér.* 31: 25.

4 Még ha ſzinte a' halál' † árnyékának völgyében járok-is: nem félek a' gonoſztól; mert te én velem vagy: a' te veſzſzöd és a' te botod vigaſztalnak engemet. † *Sólt.* 3: 6. 7. 49: 16. 86: 13.

5 Aſztalt ſzerzeſz én előttem azok ellen, kik énnékem ellenségim, meg-hízlalod olajjal † az én fejemet, és meg-töltöd az én poháromat bőségeſen. † *Sólt.* 92: 11.

6 Söt még bizonnyal a' te jo-váltod és irgalmaſságod követnek engemet életemnek minden idejében: és lakozom az URnak † házában hoſzſzú ideiglen. † *Sólt.* 27: 4.

XXIV. SOLTAR.

Az UR' hégyének lakoſa: mennyei Király.

1 Dávid † Sóltárá. † 2 *Sám.* 23; 1.

AZ URé a' föld, és annak tellyeſsége; a' földnek kereksége, és annak *minden* lakoſi; † 2 *Moſ.* 19: 5.

2 Mert ö a' tengereken † fundálta azt, és a' folyó-vizeknek felette tsinálta azt. † 2 *Pét.* 3: 5.

3 Kitsoda mégyen-fel az URnak hegyére? és kitsoda † áll-meg az ö ſzentségének helyén? † *Sólt.* 15: 1-5.

4 Az ártatlan kezü, és a' tiſzta ſzivü; ki fel nem emelte lelkét a' hivalkodáſra, ſem tsalárdsággal meg nem eskütt.

5 E' véſzen áldáſt † az URtól, és igaſságot az ö Idvezítö Iſtenétöl.

6 Illyen az Iſtent keresöknek nemzetségek: és a' Jákób' *igaz nemzetsége*, a' kik a' te ortzádat kereſik.

† *Eſa.* 48: 18.

7 Ti kapuk * emeljétek-fel a' ti fejeteket, és emelkedjetek-fel ti örökké való ajtók; hogy menjen-bé a' ditsöſségnek Királya. † *Sólt.* 118: 19.

8 Kitso-

8 Kitsoda ez a' ditsőſségnek Királya? Az erös és hatalmas UR; az erös hadakozó UR!

9 Ti kapuk emeljétek-fel a' ti fejeteket, és emelkedjetek-fel ti örökké való ajtók, hogy menjen-bé a' ditsőſségnek † Királya. † *v.* 8.

10 Kitsoda ez a' ditsőſségnek Királya? A' ſeregeknek URa: ö a' ditsőſségnek Királya!

XXV. SOLTAR.

Dávidnak buzgó könyörgéſe.

1 Dávid' † Sóltára. † 2 *Sám.* 23:1.

TE hozzád, URam, emelem-fel az én lelkemet.

2 En Iſtenem, te benned bizom †, meg ne gyaláztaſſam; ne * örüljenek az én ellenségim én rajtam;

† *Sólt.* 22:5.6. * *Sólt.* 13:4.5.

3 Mert mindenek, kik tégedet várnak, † meg nem ſzégyenülnek; ſzégyenüljenek-meg, a' kik gonoſzúl tselekeſznek ok néſkül. † *Eſa.* 28:16. * *Róm.* 10:11.

4 A' te útaidat † mútasd-meg, URam, énnékem, a' te ösvényidre taníts meg engemet. † *Sólt.* 5:9. 27:11.

5 Vifelj engemet a' te igaſságodban, és taníts engemet; mert te vagy énnékem ſzabadító + Iſtenem; tégedet várlak egéſz napon! † *Sólt.* 18:3.

6 Emlékezzél-meg, URam, a' te irgalmaſságidról és jó-vóltodról, mellyek kezdettől † fogva vagynak.

† *Sólt.* 103:17. 106:1.

7 Az én ifjúságomnak büneiről, és az én vétkeimről † meg ne emlékezzél; hanem inkább a' te irgalmaſságod ſzerínt emlékezzél-meg te én rólam, a' te jó-vóltod-ért URam!

† *Jób* 13:26.

8 Jó és igaz az UR; ennek-oká-ért tanítja *azokat*, a' kik az útról el-tévelyednek.

9 Igazgatja a' nyomorúltakat az ítéletben, és tanítja † az alázatoſokat az ö útaira. † *Jób* 36:22.

10 Minden útai az URnak irgalmáſság és igaſság, azoknak, kik az ö frigyét és parantsolatit † meg-őrzik.

† 5 *Moſ.* 28:1-14.

11 A' te neved-ért, † URam, légy kegyelmes az én büneimnek; mert ſokak! † *Eſa.* 43:25.

12 Kitsoda az ember, ki féli az URat? Azt tanítja † az útra, a' mellyet válaſzſzon magának. † *Sólt.* 32:8.

13 Annak lelke a' jóban hál, és annak magzatja örökségül * bírja a' földet: † *Sólt.* 36:9.

14 Az URnak titka † azoknak *adatik*, kik ötet félik, és az ö frigyét meg-jelenti nékik. † *Péld.* 3:32.

15 Az én ſzemeim mindenha az URra *néznek*; mert ö véſzi-ki a' törböl † az éu lábaimat. † *Sólt.* 18:44.

16 Tekints reám és könyörülj rajtam; mert én egyes és ſzegény vagyok.

17 Az én ſzivemnek háborúſági igen meg-ſokaſúltak: az én nyomorúſágimból ſzabadíts-meg engemet.

18 Láſd-meg az én nyomorúſágomat és gyötrelmemet; és botsáſd-meg minden † büneimet. † *v.* 7. *Sólt.* 19:13.

19 Tekintsd-meg az én ellenségimet; mert igen meg-ſokaſodtanak, † és méltatlan gyülölséggel gyülöltenek engemet. † *Sólt.* 69:5.

20 Őrizd-meg az én lelkemet és ſzabadíts-meg engemet, hogy meg ne ſzégyenüljek; mert én te benned bíztam.

21 A' tökélleteſség † és az igaſság meg-őriznek engemet; mert én te benned bíztam. † *Sólt.* 18:21-24.

22 Szabadítsd-meg oh Iſten az Izraelt † minden ö nyomorúſágiból!

† *Sólt.* 130:8.

XXVI. SOLTAR.

Dávidnak ſzabadúlás-ért való könyörgéſe.

1 Dávid' † Sóltára. † 2 *Sám.* 23:1.

TÉlj-meg engemet, URam; mert én az én tökélleteſségemben † jártam, és az URban bíztam, azért én nem tántorgok. † *Sólt.* 18:24. 25.

2 Próbálj-meg engemet, URam, és † késértgeſs-meg engemet; kérdezd-meg az én veſeimet, és az én ſzívemet;

† *Sólt.* 139:23.

3 Mert a' te irgalmaſságod az én ſzemeim előtt *vagyon*, és ſzüntelen jártam a' te † igaſságodban: † *v.* 4-8. *Sólt.* 11:5. 1 *Kir.* 14:8.

4 Nem ültem † együtt a' hivalkodó emberekkel, és a' tsalárd emberekkel nem nyájaskodtam. † *Sólt.* 1:1. *Jób* 31:5.

5 Gyülölöm † a' gonoſzoknak gyülekezeteket, és a' hitetlenekkel együtt nem ülök. † *Sólt.* 101:7.8.

6 Meg-moſom kezeimet az * ártatlanságban, és a' te öltárodat † gyakorlom; * 5 *Moſ.* 21:6.7. † *Sólt.* 27:4.

7 Hogy hallatos ſzóval ditsérjelek téged', és hirdeſsem minden te tsudáidat.

8 URam, ſzeretem † a' te házadban való lakáſomat, és a' te ditsőſséged' Hajlékának * helyét: † *Sólt.* 42:2.3. 27:4. * 2 *Sám.* 6:17.

9 Ne rekeſzd együvé a' bünösökkel az én lelkemet, ſem az én életemét a' † vér-ſzopó emberekkel;

† *Sólt.* 5:6.7. 11:5.

10 Mert az ö kezekben bün vagyon, és az ö jobb kezek rakva ajándékokkal.

11 En pedig az én ártatlanságomban * járok; annak-oká-ért ſzabadíts-meg engemet, és könyörülj rajtam.

12 Az én lábam áll † igasságban; és a' Gyülekezetekben hálákat adok az URnak. † *Sólt.* 1 : 1.2. 18:22.23.

XXVII. SOLTAR.

Könyörög David a' meg-szabadítás-ért.

1 Dávid' Sóltára.

AZ UR az én * világosságom és szabadítóm, 's kitöl † féljek? Az UR az én életemnek erőssége, 's kitöl rettegjek? * *Mik.* 7 : 8. † *Sólt.* 118: 6.

2 Midön jönének a' gonoszok én ellenem, hogy az én testemet ennék: az én ellenségim és háborgatóim meg ütközének és † el-húllának.

† *Sólt.* 18 : 38. 39.

3 Ha szinte én környülem † tábort járnának-is: nem fél az én szívem; és hogyha had támad ellenem: még-is ö benne bizom. † *Sólt.* 3 : 6. 7.

4 Egy dolgot kértem az URtól, mostis azont kérem: hogy † lak-hassam az URnak házában, életemnek minden idejében; hogy lát-hassam az URnak szépségét, és látogat-hassam az ö Templomát. † *Sólt.* 23 : 6. 42 : 2. 3.

5 Mert el-rejt engemet az ö * sátorában a' veszedelemnek napján; el-rejt engemet az ö sátorának titkos helyén, és a' kősziklára fel-emel engemet.

* *Sólt.* 31 : 21.

6 És mostan-is * fel-emeli az én fejemet az én ellenségim felett, kik környülöttem vagynak; és áldozom az ö sátorában örömnek áldozatját; énneklek és ditséretet mondok az URnak. * *Sólt.* 18 : 36-38.

7 Hallgasd-meg, URam, az én szómat, *midön* te hozzád kiáltok; és könyörülj rajtam, és hallgass-meg engemet.

8 Te helyetted mondja az én szívem: Keresétek az én ortzámat: A' te ortzádat, URam, keresem;

9 Ne rejtsd-el * a' te ortzádat én elölem, ne vesd-el haragodban a' te szolgádat: te vóltál énnékem segítségem, ne távozzál-el én tölem, és ne hagyjel engemet, én Idvességemnek Istene!

* *Sólt.* 104 : 29.

10 Ha az én atyám és az én anyám el-hagynak-is engemet: az UR * magához vészen engemet. * *Esa.* 49:15.16.

11 Tanits-meg engemet, URam, a' te * útadra, és hordozz engemet az egyenes úton, az én ellenségim-ért.

* *Sólt.* 25 : 4. 5 : 9.

12 Ne tselekedjél velem az én ellenségimnek * kivánságok szerint; mert hamis † tanúk támadtanak ellenem, kik hazugságot szóllnak. * *Sólt.* 31: 9.

† *Sám.* 24 : 10. *Sólt.* 109 : 2.

13 En pedig hiszem, hogy meg-látom az URnak javait az élöknek földében.

14 Várjad * az URat, és légy erös, és meg-erösíti a' te szívedet, várjad azért az URat! * *Esa.* 25:9. *Sólt.* 31:25.

XXVIII. SOLTAR.

Oltalom-ért könyörög Dávid.

1 Dávid' * Sóltára. * 2 *Sám.* 23:1.

TE hozzád kiáltok, URam, én erösségem, ne veszteglj az én kiáltásimra; mert né-talám ha * veszteglendesz, hasonlatos lészek a' meg-höltakhoz. * *Sólt.* 104 : 7.

2 Hallgasd-meg az én könyörgésimnek szavát, midön kiáltok te hozzád, és midön fel-emelem kezeimet a' te szentséges Templomodhoz.

3 Ne számlálj engemet a' hitetleneknek és gonoszságnak tselekedöinek * közikben, kik békeséget szóllnak felebarátjokkal; † gonosz vagyon pedig az ö szívekben. * *Sólt.* 26 : 9.

† 2 *Sám.* 20 : 9. *Jér.* 9 : 8.

4 Fizess-meg nékiek, az ö tselekedetek * szerint, és az ö igyekezeteknek gonoszsága szerint. az ö kezeiknek munkája szerint fizess önékiek, add-meg nékiek az ö jutalmokat;

* *Róm.* 2 : 6-9. 2 *Thes.* 1 : 6. 7.

5 Mert nem vészik eszekbe az URnak tselekedetit, és az ö kezeinek munkáit: ennek-oká-ért * el-rontja öket, és fel nem építi *többé* öket.

* *Jób* 34 : 26. 27. *Luk.* 19:42-44.

6 Áldott az UR; mert meg-hallgatta * az én könyörgésimnek szavát.

* *Sólt.* 18 : 4-49.

7 Az UR az én erösségem és az én paisom, ö benne bízott az én szívem, és meg-segíttettem: örült az én szívem, és az én énekemmel ditsérem ötet.

8 Az UR ezeknek erösségek, és ö az ö Királyának * meg-tartó ereje.

* *Sólt.* 20 : 7.

9 Tartsd-meg a' te népedet és áldmeg a' te örökségedet: birjad öket, és magasztald-fel öket mind örökké.

XXIX. SOLTAR.

Intés az Istennek ditséretire.

1 Dávid' Sóltára.

TI Fejedelmeknek fiai, * adjatok az URnak; adjatok az URnak ditsösséget és erösséget: * *Sólt.* 96 : 7. 8.

2 Adjatok az URnak, az ö nevének ditsösséget, imádjátok az URat az ö szent *hajlékának* ékességében.

3 Az URnak szava vagyon * a' vizeknek felette; a' ditsöséghek Erös *Istene* meg-dördüle; az UR a' sok vizeknek felette *vagyon*:

* 2 *Sám.* 22 : 14-16.

4 Az URnak szava * hatalmas; az URnak szava ditsöséges; * *Esa.* 30:31.

5 Az UR' szava töri a' tzedrus-fákat; és az UR le-töri a' Libánusnak * tzédrusit. * *Esa.* 2 : 12. 13.

6 Es meg-tomboltatja azokat, mint a' bor-

a' borjúkat: a' Libánus' és Sirjon hegyeket, mint az unikornisoknak fiait.
7 Az UR' szava botsát lángos * tüzet.
* *Esa.* 66: 15. 16. 2 *Thes.* 1: 8.
8 Az URnak szava reszketteti a' puszta't; az UR reszketteti a' Kádesnek puszta'ját.
9 Az URnak szava meg-borjúztatja a' nöstény szarvasokat, és meg-foszta az erdöket: és az ö szent * Templomában ki-ki önéki ditséretet mond.
* *Sólt.* 134: 1. 2.
10 Az UR az özön-vizen * ült: és ül az UR *mint* Király mind örökké!
* 1 *Mós.* 6: 17. 8: 1. 2. 3.
11 Az UR ád erösséget * az ö népének; az UR meg-áldja az ö népét † békeségben. * 5 *Mós.* 28: 7. 13.
† 1 *Kir.* 4: 20. 21.

XXX. SOLTAR.

A' szomorúság örömre változik.

1 Dávidnak az ö háza * fel-szenteléskor *énekeltetett* Sóltára.
* 2 *Sám.* 5: 11.
2 FEl-magasztallak tégedet URam; mert fel-emeltél * engemet, és nem engedted, hogy az én ellenségim én rajtam örüljenek. * 2 *Sám.* 5: 10.
3 En URam Istenem, te hozzád kiáltottam; és meg-gyógyítottál engemet!
4 URam, ki-hoztad a' koporsóból * az én lelkemet; meg-elevenítettél engemet, holott egyebek a' koporsóba szállottanak. * *Sólt.* 116: 3. 4. 18: 17-20.
5 Ditsérjétek az URat ö * hivei, és ditsérjétek az ö szentségének emlékezetit; * *Sólt.* 97: 12.
6 Mert egy szem-pillantásig * *tart* az ö haragja, de örökké való az ö jó-akaratja: estve síralom vagyon, de reggel öröm. * *Esa.* 54: 7.
7 En pedig az én jó állapatomban így gondolkodom vala: soha meg nem változik az én állapatom;
8 (URam, a' te jó kedvedből erösítetted vala meg az én * hegyemet:) De mihelyt el-rejtéd † a' te ortzádat, én meg-háborodám. * 2 *Sám.* 5: 10. 12.
† *Sólt.* 104: 29. 2 *Sám.* 15: 13-16.
9 Te hozzád kiáltottam URam, és néked könyörgöttem URam, *mondván*:
10 Mi haszon *vagyon* az én véremben, hogyha a' koporsóba szállok? Vallyon ditséré * tégedet a' por? Vallyon 's hirdetié a' te igasságodat?
* *Sólt.* 6: 5. 6. 115: 17.
11 Hallgass-meg URam, és könyörülj rajtam; URam légy nékem segítöm.
12 Fordítottad az én síralmimat énnékem örömre; le-vetetted az én * gyász ruhámat, és bé-övedzettél engemet örömmel. * 2 *Sám.* 15: 30.
Sólt. 18: 44-50.
13 Ennek-oká-ért énekel tenéked az *én* ditsöségem, és nem veszthegel, *én* URam Istenem, örökké ditsérlek tégedet!

XXXI. SOLTAR.

Könyörög a' Próféta Istennek minden bűnei, lelki háborúsági és testi ellenségi ellen.

1 Dávid' Sóltára, *mellyet adott* az Eneklö * mesternek. * 1 *Krón.* 25: 1.
2 TE benned bíztam URam; * soha meg ne gyaláztassam, a' te igasságodban szabadíts-meg engemet.
* *Sólt.* 22: 6. 71: 1.
3 Hajtsd hozzám a' te füledet, hamar szabadíts-meg engemet, légy énnékem erös * kö-szálam, *és* erös házam, hogy meg-tarts engemet;
* *Sólt.* 71: 3. *Péld.* 18: 10.
4 Mert te vagy az én kösziklám és erösségem; annak-oká-ért a' te * nevedért vezérelj engemet, és viselj engemet.
5 Szabadíts-ki engemet a' törböl, mellyet el-rejtettenek énnékem; mert te vagy az én erösségem. * *Sólt.* 25: 11.
6 A' te kezedbe * ajánlom az én lelkemet; mert meg-váltottál engemet URam, igasságnak Erös *Istene!*
* *Luk.* 23: 46.
7 Gyülöltem * a' hijába-való hazugságoknak követöit: én pedig az URban bízom. * *Sólt.* 101: 4. 5. 7. 8.
8 Vigadok és örvendezek a' te jóvóltodban; mert meg-tekintetted az én nyomorúságomat *, és láttad az én lelkemet a' háborúságokban: *v.* 6.
9 Es nem rekesztettél engemet az ellenségnek kezébe, *hanem* állattad * széles helyen az én lábaimat.
* *Sóle.* 18: 37. 40.
10 Könyörülj rajtam URam; mert nyomorúságom vagyon, meg-hervadott bánat miatt az én * ortzám, az én lelkem, és az én hasam;
* *Jób.* 17: 6. *Sólt.* 6: 8.
11 Mert el-fogyatkozott * életem a' bánat miatt, és az én esztendeim a' fohászkodás miatt: az én eröm elszakadott az én hamisságom-ért: és az én tsontaim meg-senyvedtenek.
* *Sólt.* 88: 4. 5.
12 Minden én ellenségimnek vóltam * szidalmok, jelesben pedig szomszédimnak: útálatos vóltam † barátimnak, és a' kik engemet kivül láttanak, el-futottanak én tölem.
* *Sólt.* 22: 8. 9. † *Jób* 19: 13. 2 *Sám.* 16: 5-8.
13 El-felejtkeztenek én rólam mint a' halottról, *ki* az *elöknek* szívekből *ki-ment*, ollyaténná lettem, mint az el-roshadt edény;
14 Mert sokaknak * szidalmazásokat hallottam; *és* minden felöl félelmem *vagyon*; mivelhogy egyetembe

tanátskoznak én ellenem, és tanátsot tartnak hogy meg-fogják † az én lelkemet. * *v.* 12. *Jér.* 20 : 10.

† 1 *Sám.* 23 : 19. 20.

15 En pedig, URam, te benned biztam: el-hittem, hogy Iſtenem * vagy te. * *Sólt.* 22 : 11.

16 Te kezedben * vagynak az én életemnek napjai; ſzabadíts-meg engemet az én ellenségimnek kezekből, és az én háborgatóimtól. * *Job* 14 : 5.

17 Világoſítsad-meg a' te * ortzádat a' te ſzolgádon, tarts-meg engemet a' te jó-vóltodból. * *Sólt.* 4 : 7.

18 URam, *kérlek*, meg ne gyaláztaſsam: mert ſegítségül hívtalak tégedet: gyaláztaſsanak-meg * a' hitetlenek, és enyhitteſsenek-meg a' koporsóban.

* *Sólt.* 6 : 11.

19 Meg-némúljanak a' hazugságnak ajaki, kik ſzóllnak az igaz ellen * keményeket kevélységgel és utálatoſsággal. * *Példa.* 14 : 3. *Sólt.* 52 : 3. 4.

20 Melly igen böſséges a' te jó-vóltod, mellyet el-rejtettél a' téged' * félőknek; és mellyet meg-adtál azoknak, a' kik te benned bíznak, az embereknek ſiaik előtt! * *Eſa.* 64 : 4.

1 *Kór.* 2 : 9.

21 El-rejted azokat a' te ortzádnak rejtekében mindeneknek kevélységek előtt: el-rejted öket a' te * sátorodban a' háborgo † nyelvek előtt. *Sólt 27 : 5.

† *Sólt.* 52 : 3-5.

22 Aldott az UR, ki tsudálatoſsá tette az ö irgalmaſságát én hozzám, *mint egy* erös * városban.

23 En pedig gondolom vala az én hirtelenségemben: el-vettettem * a' te ſzemeid elöl! de még-is meg-hallgattad az én könyörgéſimnek ſzavát, midőn kiáltottam te hozzád.

* *Eſa.* 38 : 11. 12.

24 Szereſsétek az URat minden *ti* ö * jó-tétemények; az ö hiveit meg-örzi az UR, és böven meg-fizet † a' kevélyen tselekedőknek. * *Sólt.* 34 : 10.

† *Róm.* 2 : 6-9.

25 Erőſek légyetek, és erös * légyen a' ti ſzívetek, mindnyájan, kik az URban biztok. * *Sólt.* 27 : 14.

XXXII. SOLTAR.

Tanúság az idveſséges bóldogságról.

1 Dávid' tanítáſa.

BOldog az, a' kinek hamiſsága * megbotsáttatott, és a' kinek büne elfedeztetett: * *Róm.* 3 : 6. 7.

2 Bóldog ember, a' kinek az UR nem tulajdonítja hamiſságát, és kinek lelkében nintsen * tsalárdság.

* *Jél.* 14 : 1. 5.

3 En mikor veſzteglenék: meg-avúltanak * az én tsontaim, az én nap-eſtig való jajgatáſom miatt; * *Sólt.* 31 : 11.

4 Mert éjjel és nappal nehezedik vala én rajtam a' te kezed; változik vala az én nedveſségem nyári ſzárazságokra.

5 Annak-oká-ért az én bünömet tenéked * meg-jelentettem, és az én hamiſságomat el nem † fedeztem, ('s mondék:) Meg-vallom *én ellenem* az én álnokságomat az URnak és te megbotsátottad az én büneimnek hamiſságát, Sélah. * *Sólt.* 5 : 6. † *Jób* 31 : 33.

Példa. 28 : 13. 1 *Ján.* 1 : 9.

6 Azért könyörög néked minden ſzent a' meg-találáſnak * idején; (Bizonyára a' ſok vizek' áradáſi hozzája nem jutnak.) * *Eſa.* 49 : 8.

7 Te vagy az én óltalmam * a' haborúságban; örizz-meg engemet, ſzabadúlásnak † énekével végy-környül engem? * *Sólt.* 9 : 10. † *Sólt.* 18 : 1.

8 Böltsé tészlek * tégedet, és megtanítlak tégedet az útra, mellyen járj, *tanátsot* adok tenéked ſzemeimmel.

* *Sólt.* 25 : 12.

9 Ne légyetek ollyatének, mint a' * ló és mint az öſzvér, mellyeknek nintsen értelmek, mellyeknek állokat ha meg nem ſzorítod zabolával és fékkel, tenéked nem engednek.

* *Sólt.* 49 : 21. *Eſa.* 1 : 3. *Préd.* 3 : 19.

10 Sok bánati vagynak * a' hitetlennek: de a' ki bízik † az URban, meg' környékezi azt az ö irgalmaſsága.

* *Példa.* 13 : 21. † *Eſa.* 40 : 31.

11 Vígadjatok az URban és örüljetek ti * igazak: és énekeljetek mindnyájan ti tiſzta ſzívűek! * *Sólt.* 33 : 1-5. *Luk.* 1 : 46-49.

XXXIII. SOLTAR.

Intés az Iſtennek ditséretire.

1 ÖRüljetek ti igazak az † URban; az igazakhoz illik a' ditséret.

† *Kol.* 3 : 16. *Ják.* 5 : 13.

2 Ditsérjétek az URat hegedűben, lantban és tíz húrú kintornában énekeljetek néki. † *Filip.* 4 : 4.

3 Mondjatok önéki új † éneket, jól énekeljetek nagy örömmel;

† *Sólt.* 40 : 4.

4 Mert igaz † az URnak beſzéde, és minden ö tselekedete áll-hatatos:

† *Sólt.* 146 : 6.

5 Szereti az igaſságot és az itéletet: az URnak jó-vóltával rakva a' föld!

6 Az URnak beſzéde † által lettenek az egek, és az ö ſzájának * lelkével minden ö ſeregei. † 1 *Móſ.* 1 : 6. 7. *Ján.* 1 : 1. 3. * *Jób* 26 : 13.

7 Öſzve-gyüjti a' † tengernek vizeit mint-egy tömlöben, helyheszteti a' mélységeket az ö titkos helyeire.

† *Jób* 26 : 10.

8 Félje † az URat minden föld; féljenek ö töle a' földnek minden lakoſi;

† *Jób* 37 : 22. 23.

9 Mert ö mondotta † és lett: ö parantsolta

rantsolta ; és elö-állott. † 1 *Mos.* 1:3.6.

10 Az UR el-fordítja a' Pogányoknak † tanátsokat, és el-rontja a' népeknek gondolatjokat :

† *Néhém.* 4 : 15. *Sólt.* 2: 1-4. *Esa.* 19: 3.

11 Az URnak pedig tanátsa † mind örökké meg-marad, az ö szívének gondolati nemzetségröl nemzetségre.

† *Péld.* 19 : 21.

12 Bóldog nép az, † a' kinek Istene a' Jéhovah : *és a'* nép, mellyet választott örökségül magának. † 5 *Mós.* 4 : 7.8.

2 *Sám.* 7 : 23. 24.

13 Az égböl † le-tekint az UR, *és* látja az embereknek minden fiaikat.

† *Jób* 28 : 24.

14 Az ö lakó-házának székiböl néz a' földnek minden lakosira.

15 Ki teremtette egyetemben az ö szíveket, és ki érti minden ö tselekedeteiket.

16 Nem szabadúl-meg † a' Király az ö népének fokasága által, sem az erös nem szabadúl-meg az ö nagy ereje által. † *Sólt.* 44 : 7.

17 Meg-tsal a' ló a' † meg-szabadításban, és az ö sok ereje által meg nem ment. † *Péld.* 21 : 31.

1 *Kir.* 20 : 27-30.

18 Imé az URnak szemei † vagynak az ötet félökön, *és* az ö irgalmasságába bizókon ;

† *Sólt.* 34 : 16. 147 : 11.

19 Hogy meg-szabadítsa a' haláltól az ö lelkeket, és el-tartsa † öket az éhségben. † *Sólt.* 37: 19. 34: 6.7.11. *Jób* 5 : 20.

20 A' mi lelkünk várja az URat ; *mert* ö a' mi segítségünk és † paisunk.

† 1 *Mós.* 15 : 1.

21 Mert ö benne vígad a' mi szívünk, ezért mert az ö szent nevében bízunk.

22 Légyen, URam, a' te irgalmasságod mi rajtunk, a'miképpen bíztunk te benned.

XXXIV. SOLTAR.

Hála-adása Dávidnak a' Filistéusok' Királyától való meg-szabadittatása-ért.

1 Dávid' Eneke, mikoron el-változtatta az ö beszédét Abimélek előtt, *ki maga elöl* ki-üzé ötet és el-méne.

1 *Sám.* 21 : *v.* 12-14.

2 ALdom az URat minden időben, mindenkoron † az ö ditsöreti az én számban vagyon. † *Sólt.* 104 : 33.

3 Az URban ditsekedik az én lelkem ; *ezt* meg-hallván a' nyomorúltak, * örülni fognak.

* *Sólt.* 107 : 41. 42.

4 Magasztaljátok az URat velem együtt, és magasztaljuk az ö nevét egyetemben.

5 Meg-kerestem az URat, és * meghallgatott engemet ; és minden rettegésimböl meg-szabadított engemet.

* *Esa.* 65 : 24.

6 A' kik ö reá néznek és ö hozzá futnak, azoknak ortzájok meg nem * pirúlnak. * *Sólt.* 33 : 20. *Jób* 36 : 7.

7 *Imé* ez a' szegény kiáltott ; és az UR meg-hallgatta *ötet*, és minden ö háborúságiból meg-szabadította ötet.

8 Tábort jár * az UR' Angyala az ötet felök környül, és meg-szabadítja öket. * *Sid.* 1 : 14. *Sólt.* 91 : 11. *Máté* 18 : 10.

9 Kóstoljátok-meg * és láttátok-meg, melly igen jó légyen az UR ! bóldog † ember az, a' ki ö benne bízik !

* 1 *Pét.* 2 : 3. † *Jér.* 17 : 7. 8.

10 Féljétek az URat, kik ö szenti * vagytok ; mert semmi fogyatkozások nintsen az ötet † félöknek* *Sólt.* 31:24.

† 5 *Mós.* 28:1-13. *Jér.* 17 : 7. 8.

11 Az orosztánoknak kölykei megéheznek, és szükölködnek : de a' kik az URat keresik, semmi jó * nélkül nem szükölködnek. * *Jób* 5 : 22-26. *Péld.* 13 : 25.

12 Jöjjetek ide fiaim, és hallgassátok engemet : az URnak * félelmére meg-tanítlak titeket. * *v.* 14. 15. *Jób* 28 : 28. *Préd.* 12 : 13.

13 Kitsoda az ember, ki az * életet kivánja ? és kivánja látni az ö jó napjait ? * 1 *Pét.* 3 : 10.

14 Tartóztasd-meg nyelvedet * a' gonosztól, és a' te ajakidat, hogy ne szóljanak tsalárdságot : * *Sólt.* 16: 1.3. *Jak.* 1 : 26.

15 Hajólj-el a' * gonosztól, és tselekedjél jót : keresséd a' † békességet, és kövesd azt ; * *Amós* 5: 15. *Róm.* 12 : 9. † *Sid.* 12 : 14.

16 Az URnak szemei az * igazakon, és az ö fülei azoknak kiáltásokon :

* *Jób* 36 : 7. 1 *Pét.* 3 : 12.

17 Az URnak tekinteti azok ellen *vagyon*, kik gonoszt tselekesznek ; hogy ki-gyomlálja * e' földröl azoknak emlekezeteket. * *Sólt.* 5 : 6. 7. *Jób* 36 : 14.

18 *Az igazak* † áltnak, és az UR * meg-hallgatja, és minden nyomorúságokból meg-szabadítja öket.

* *Sólt.* 9 : 11. 32 : 10.

19 Közel vagyon az UR a' * töredelmes szívekhez, és a' töredelmes lelkűeket meg-tartja.

* *Sólt.* 145 : 18. 51 : 19.

20 Sok nyomorúsági * *vagynak* az igaznak : de mind azokból meg-szabadítja ötet az UR. * *Tsel.* 14 : 22.

2 *Tim.* 3 : 12.

21 Meg-örizi minden ö tsontjait, egy azok közzül meg nem rontatik :

22 A' hitetlent pedig meg-öli * a' gonoszság, és a' kik gyülöllik az igazat, el-vésztetnek. * *Péld* 5 : 22.

23 Meg-szabadítja az UR az ö szolgáinak

gainak lelkeket; és el nem veſznek, a' kik ö benne * bíznak.
* *Jér.* 17: 7. 8.

XXXV. SOLTAR.

Dávid' könyörgése a' meg-ſzadítás-ért.

1 Dávidtól * *Sóltára.* * 2 *Sám.* 23: 1.

PErelj, URam, az én vélem perlőkkel, és hartzolj az én velem hartzolókkal.

2 Ragadj fegyvert és paiſt, és kelj-fel az én ſegítségemre.

3 Es vedd-fel dárdádat; és rekeſzd-meg az én háborgatóimnak eleinek útát; mondjad az én lelkemnek: En vagyok a' te meg-tartód!

4 Gyaláztaſſanak meg és * ſzégyenüljenek-meg, kik keresik az én lelkemet: veretteſſenek hátra és pirúljanak-meg, a' kik én ellenem gonoſzt gondolnak. * *Jér.* 17: 18.
Sólt. 40: 15. 70: 3.

5 Légyenek ollyanok, mint a' polyva * a' ſzél elött, és az URnak Angyala háborgaſſa öket. * *Jób* 21: 18.
Sólt. 1: 4.

6 Légyen az ö útjok homályos és ſik; és az URnak Angyala ſergeſſe öket;

7 Mert ok nélkül meg-vetették énnékem az ö hálójoknak vermét; *és* ok nélkül *vermet* * áſtak az én lelkemnek.
* *Jér.* 18: 20.

8 Szálljon reá a' romlás, mellyet nem túd, és az ö hálója, mellyet elrejtett fogja-meg ötet: és *hirtelen* eſsék veſzedelembe.

9 Az én lelkem pedig vígad az URban; örvendez * az ö ſzabadításában.
* *Sólt.* 18: 1. 2.

10 Minden én tetemim mondják: URam, kitsoda haſonló te hozzád? ki meg-ſzabadítod a' nyomorúltat a' nálánál * erősebbtől, a' ſzegényt és a' ſzükölködöt az ö prédálójától.
* *Sólt* 18: 18.

11 Fel-kelnek vala a' hatalmas tanúk, és a' mellyeket * nem tudtam, azokat kérdeztek én tőlem?
* *Sólt.* 55: 4.

12 Fizettenek énnékem gonoſzt * a' jó-ért, hogy engemet meg-foſzſzanak az én lelkemtől. * *v.* 13: 14.
Sólt. 38: 21. 41: 10.

13 En pedig, mikoron ök betegek vóltanak, gyáſzban öltöztem; ſzenvedtettem lelkemet böjttel, és érettek úgy könyörgöttem, mint magam-ért.

14 Mint-ha énnékem barátom és atyám-fia vólt vólna, érette úgy jártam; mint-ha anyámat ſiratnám, úgy jártam gyáſzban nagy alázatoſon:

15 Ök pedig az én nyomorúságimban * örültenek, és egybe-gyültenek; egybe-gyültenek én ellenem a' ſántikálók, és én hirem nélkül rágalmaztanak engemet, és nem veſztegiettenek. * *Jób* 30: 12-14.

16 *öſzve-gyültenek* a' hizelkedökkel és a' nevetséget üzö tsúfolókkal; agyarkodván az ö fogaikkal én ellenem.

17 *Te pedig* URam, míglen nézed *ezeket?* ſzabadítsd-meg az én * lelkemet az ö veſzedelmekből, az oroſzlánok közzül az én egyetlen-egyemet:
* *Sólt.* 22: 21.

18 Hálákat adok én tenéked * a' nagy Gyülekezetben, a' ſok nép között ditsérlek tégedet. * *Sólt.* 40: 10.

19 Ne örüljenek * én rajtam, a' kik méltatlanúl lettenek énnékem ellenségim; ſe ſzemmel ne † hunyorítsanak, kik ok nélkül engemet gyülölnek;
* *v.* 15. † *Sólt.* 41:8.9: *Péld.*6:13.

20 Mert nem ſzóllnak békeſséget: hanem azok ellen, kik békeſségesek a' földön, álnok beſzédeket gondolnak.

21 Es fel-tátották ſzájokat én ellenem, és mondának: Ha! Ha! látá * a' mi ſzemünk! * *Sólt.* 41: 8. 9.

22 Láttad * te URam, azért ne †hallgaſs: URam, ne légy távól én tőlem!
* *v.* 25. † *Sólt.* 83: 1. 3.

23 Kelj-fel és * ferkenj-fel az én ítéletemre én Iſtenem, és én URam, az én igyemnek ítéletire. * *Sólt.* 44: 24.

24 Ítélj-meg engemet a' te * igaſságod ſzerínt. óh én URam Iſtenem! hogy ne örüljenek ezek én rajtam.
* *Sólt.* 26: 1. 9.

25 Ne mondják az ö ſzívekben: Örülj mi * lelkünk; ſe ne mondják: Nyeljükbé ötet. * *v.* 22. *Sólt.* 41: 6.9.

26 Gyalaztaſsanak-meg és egyetemben pirúljanak-meg, kik örülnek az én nyavalyámon; öltöztetsenek-fel gyalázatoſsággal, és ſzidalommal, kik fel-fuvalkodnak én ellenem.

27 Vígadjanak és örüljenek, kik akarják az én igaſságomat; és mondják ezt mindenkoron: Magaſztaltaſsék az UR, ki akar békeſséget az ö ſzolgájának.

28 Es az én nyelvem ſzóllja a' te igaſságodat, minden-nap a' te ditséretedet!

XXXVI. SOLTAR.

Dávidnak panaſzſza, Iſteni ditsérete, könyörgése es viga ztalása.

1 Dávidnak, az UR' ſzolgájának *Sóltára, mellyet adott* az Eneklö-meſternek.

2 A' hitetlennek hitetlensége felöl az én ſzívemben illyen módon gondolkodom, hogy nintsen Iſtennek féleime az ö ſzemei elött;

3 Mert hizelkedik magának az ö ſzemei elött, míglen tálaltaſsék az ö hamiſsága gyülölségre méltónak.

4 Az ö ſzájának beſzédi hamiſság és álnok-

álnokság: nem akarja érteni, hogy jól tselekednék.

5 Gonoſzságot gondol az ö * ágyá, ban; nem jó úton áll: a' gonoſzt meg nem veti. * *Mik.* 2: 1.

6 URam, az égiglen vagyon a' te * irgalmaſságod, és a' te igaz-mondáſod a' felhökig. * *Sólt.* 119: 64.

7 A' te igaſságod, mint az Iſtennek hegyei: a' te itéletid*mint a' bö mélységes *vizek*; az embert, és a' barmot te tartod-meg, URam! * *Róm.* 11: 33.

8 Oh Iſten, melly igen betsületes a' te irgalmaſságod! Annak-oká-ért az embereknek fiaik bíznak a' te † ſzárnyaidnak árnyékában. * *Sólt.* 57: 2.

9 Meg-elégíttetnek a' te házadnak kövérségével, és a' te gyönyörüségidnek folyó-vizével meg-itatod öket;

10 Mert nálad vagyon az életnek * kút-feje, *és* a' te világoſságod † által látunk világoſságot. * *Tſél.* 17: 28.

† *Ján.* 1: 4. 9. 10.

11 Terjeſzd-ki a' te irgalmaſságodat a' te * elméröidre, és a' te igaſságodat az igaz ſzívü emberekre.

* *Sólt.* 9: 11. 91: 14.

12 Ne támadjon én reám a' kevélynek lába, és a' hitetleneknek kezek ne háboritson-meg engemet.

13 Ott húlljanak-el a' * gonoſzt tselekedök, taſzíttaſsanak-el, és fel ne állhaſsanak. * *Sólt.* 35: 4-8.

XXXVII. SOLTAR.

Vigaſztaláſa Dávidnak az iſtentelenek' ſzerentsés állapotjok ellen.

1 Dávid' Sóltára.

NE boſzſzonkodjál * a' hitetlenekre, ſe ne irígykedjél a' gonoſzúl tselekedökre; * *Sólt.* 73: 2. 12. *Példa.* 24: 1.

2 Mert mint a' fü hirtelen * ki-vágattatnak, és mint a' zöldellö fü elſzáradnak. * *Jób* 22: 16. 20: 5, 29.

3 Bizzál az URban, és tselekedjél jót: lakozzál e' földön, és élj hit által.

4 Gyönyörködjél az URban; és megadja néked a' te ſzívednek kéréſit.

5 Hagyjad az URra a' te útadat *, és bizzál ö benne; és ö meg-tselekeſzi.

* *Sólt.* 55: 23. 1 *Pet.* 5: 7.

6 Es ki-hozza a' te igaſságodat, * mint a' világoſságot; és a' te itéletedet, miképpen a' délt. * *Eſa.* 58: 7. 8.

7 Vefztegségben légy az URban, és várjad ötet: és ne boſzſzonkodjál azok ellen, kiknek jó ſzerentsés életek vagyon; és kik gonoſz tanátsot kövétnek.

8 Szünjél-meg a' * haragtól, és hagyd-el búsúláſodat, ne boſzſzonkodjál, hogy te-is gonoſzt ne tselekedjél;

* *Máté* 5: 22-25.

9 Mert a' gonoſzok * ki-vágattatnak: de a' kik az URat várják, örökségül birják † e' földet, * *Jób* 20: 5-29.

† *Sólt.* 25: 12. 13.

10 Es kevés idö múlva a' hitetlen elvéſz; nézed a' helyét, és ö nem léſzen:

11 A' ſzelidek pedig léſznek * örökſöi a' földnek, és gyönyörködtetik magokat a' békeſségnek fokságában.

* 5 *Móſ.* 28: 1-13. *Máté* 5: 5.

12 Tanátsot tart a' hitetlen az igaz ellen, és fogait tsikorgatja ö ellene:

13 Az UR pedig neveti * ötet; mert látja, hogy el-jö az ö napja. * *Sólt.* 2: 4.

14 Fegyvert vontanak a' hitetlenek, és meg-vonták az ö ívekét; hogy leverjék a' nyomorúltat és a' ſzegényt; és meg-öljék az igazán élöket:

15 De az ö fegyverek menjen-bé az ö ſzívekbe, és az ö íveik töretteſſenek-el.

16 Jobb az igaznak a' * kitsíny, hogy nem mint a' hitetlen Fejedelmeknek az ö gazdagságok; * *Példa.* 15: 16. 17.

17 Mert a' hitetleneknek karjaik eltörettetnek: de el-tartja * az UR az igazakat. * *Sólt.* 34: 11. *Peld.* 13: 25.

18 Eſméri az UR a' tökélleteſeknek * napjaikat: és az ö örökségek meg-marad mind örökké; * *Sólt.* 1: 6.

19 Meg nem gyaláztatnak a' veſzedelmes időben, söt az éhségnek idejében * meg-elégíttetnek: * *Sólt.* 33: 19.

20 De a' hitetlenek * el-veſznek, és az URnak ellenségi, mint a' bárányokban való kövérség, meg-emélztetnek, és mint a' füſt, femmivé léſznek.

* *Jób* 18: 5-21.

21 Költsön kér a' hitetlen, és meg nem fizet: az igaz pedig irgalmas * és oſztogat;

* 5 *Móſ.* 28: 12.

Jób 31: 16-21.

22 Mert a' kik meg-áldattatnak ö töle, e' földet birják: és a' kik megátkoztatnak ö töle, ki-gyomláltatnak.

23 Az *igaz* ember' lépéſi az UR töl * erölíttetnek-meg, és az ö útát ſzereti.

* *Sólt.* 18: 25. 37.

24 Ha el-eſéndik *, meg nem rontatik; mert az UR tartja ötet az ö kezével. * 2 *Kór.* 4: 8. 9. *Példa.* 24: 16.

25 Gyermek vóltam, meg-is vénhedtem: de ſoha nem láttam, hogy az igaz el-hagyatott * vólna, és az ö kenyér kereső magva. * *Példa.* 10: 3. 13: 23.

26 Minden-naponként * irgalmaskodik és költsön ád, és az ö magzatja áldásban vagyon. * *Jób* 31: 16-18. *Sólt.* 112: 9.

27 Távozzál-el a' gonoſztól; és tselekedjél jót: * és maradandó léſzeſz mind örökké; * *Példa.* 11: 6. *Eſ.* 1: 16. 17.

28 Mert az UR ſzereti az itéletet, és el nem hagyja az ö ſzenteit, hanem örökké meg-öriztetnek: a' hitetleneknek pedig maradékok * ki-vágattatik.

* *Jób* 21: 19.

29 Az igazak örökségül birják * e' földet, és lakoznak örökké azon. *v.* 11.

30 Az igaznak szája böltseſséget beſzél, és az ö nyelve itéletet ſzól.

31 Az ö Iſtenének törvénye az ö ſzivében * vagyon, *annak-okáért* az ö lépési meg nem tántorodnak. * *Sólt.* 1:2.

32 A' hitetlen ſzemléli * az igazat, és keresi ötet halálra. * *Sólt.* 10:8.9.10.

33 Az UR pedig nem hagyja ötet a' hitetlennek kezében; sem nem kárhoztatja ötet, mikor meg-itéltetik.

34 Várjad az URat, és örizd-meg az ö útát; és fel-magaſztal tégedet, hogy örökségül birjad e' Földet, és * meg-látod, mikor a' hitetlenek ki-gyomláltatnak, * *Jób* 22 : 16.

35 Láttam el-hatalmazott hitetlent, és hogy a' fel-fuvalkodott, mint a' ki-terjedet zöldellö fa:

36 De el-múlék *, és ímé nem vala: keresém ötet, és meg nem találám;

* *Jób* 20: 5-8. *Sólt.* 49 : 13.

37 Nézd-meg a' tökélleteſt, és veddeſzedbe az igazat;* mert e' *féle* embernek végezetre békeſsége léſzén.

* *Sólt.* 18 : 5. 20. 44.

38 A' hitetlenek pedig egyetemben el-veſznek, és a' gonoſzoknak maradékok * ki-gyomláltatik.

* *Jób* 18 : 19. 20.

39 Az igazaknak pedig meg-maradáſok az URtól vagyon, *ki* önékik * erösſégek a' háborúsága idején.

* *Sólt.* 9 : 10.

40 Meg-ſegíti öket az UR, meg-ſzabadítja öket: meg-ſzabadítja öket a' hitetlenektöl * és meg-tartja öket; mert ö benne bíznak. * *Jób* 20 : 10. *Sólt.* 18 : 45.

XXXVIII. SOLTAR.

Dávid' panaſzſza és könyörgéſe.

1 Dávid' Sóltára a' meg-emlekezéſre.

2 URam, ne feddj-meg engemet * a' te búsúlásodban, ſe ne oſtorozz engemet a' te haragodban; * *Sólt.* 6:2.

3 Mert a' te nyilaid belém * akadtanak, és a' te kezed ſzállot én reám;

* *Jób* 6 : 4.

4 Nintsen épség az én teſtemben, a' te haragod miatt: és nintsen békeſség az én tsontaimban, az én büneim miatt;

5 Mert az én hamiſságim * el-boríttották az én fejemet; és mint-egy nehéz tereh, reám nehezültenek eröm felett. * 2 *Sám.* 12 : 10-12. 16 : 5-8. 11. 32 : 3.

6 Meg-rodhadtak, és meg-ſenyvedtek az én ſebeim, az én bolondságom miatt.

7 Le-horgadtam, és igen le-nyomattatam; és minden-nap ſzomorúan * járok; * *Sólt.* 42 : 10.

8 Mert az én tomporaim meg-rakodtanak nagy fájdalmakkal, és nints ſemmi épség az én teſtemben.

9 El-ſzakaſzkodtam, és igen meg-rontattam; jajgattam az én ſzívemnek keserüsége miatt.

10 URam, te elötted vagyon minden én * kivánságom, és az én nyögéſem te ellötted el nem rejtetett. * *Sólt.* 149:4.

11 Az én ſzívem tsak kereng, el-hagyott engemet az én * eröm és az én ſzememnek világa, még azok ſintsenek én velem. * *Sólt.* 6 : 8. 22 : 16. *Jób* 17 : 6.

12 Az én barátim, * és társaim az én tsapáſomban † félre állottak, és az én rokonim távól állottanak. * *Sólt.* 31:12.

† *Jób* 19 : 13.

13 Es tört vetettenek, kik az én lelkemet keresik: és kik ártani akarnak énnékem, gonoſzokat ſzóllnak. és mind nap-eſtig tsalárdságot gondolnak.

14 En pedig mint a' ſiket nem hallok vala, és ollyan valék mint a' néma, ki az ö ſzáját fel nem tátja,

15 Es lök ollyan, mint a' ſiket ember, kinek azlö ſzájában nintsen feddés;

16 Mert én tégedet vártalak URam! te hallgaſs-meg * URam, én Iſtenem!

* *Sólt.* 40 : 2-4.

17 Mert azt gondolom vala, né-talám örülni fognak én rajtam; * az én lábam' iſzamodáſa-korán ellenem támadnak. * *Sólt.* 35 : 15.

18 En *bizonyára* tsak a' nyomorúságokra kéſzíttettem, és az én sérelmem mindenkor én elöttem vagyon.

19 En bizonnyal az én hamiſságomat hirdetem, és ſzorgalmatos vagyok az én bünöm * felél: * *v.* 5.

20 Az én ellenségim pedig élvén megerösödnek, es meg-ſokaſodnak, kik engemet méltatlanúl gyülölnek.

21 Es azok ellenkeznek én velem, kik a' jó-ért * gonoſzt fizetnek; azért hogy a' jót követem. * *Sólt.* 35 : 12.

22 Ne hagyj-el engemet, URam, én Iſtenem ne távozzál meſzſze tölem!

23 Sieſs az én ſegítségemre, óh URam, én ſzabadítóm!

XXXIX. SOLTAR.

Dávid' vallás-tétele az ö túr-hetetlenségéröl.

1 Dávid' Sóltára, az Eneklö-meſternek *tudni-illik* * Jedutunnak *adatott*:

* 1 *Krón.* 16 : 41.

2 EL-végezém magamban, hogy megörizzem az én útaimat, hogy ne vétkezzem az én * nyelvemmel; megzabolázom az én ſzámat, míg a' hitetlen én elöttem vagyon. * *Jak.* 3: 2.

3 Meg-némúlék veſzteglétſel, és a' jót-is el-hallgatom vala; mikor az én nyavalyám nevekednék.

4 Meg-hevüle az én ſzívem én bennem, és az én gondolatomban fel-gerjede a' tüz; és *végre* így ſzóllék az én nyelvemmel:

5 Jelentsd-meg, URam, énnékem az

az én végemet; az én napimnak * mértéke mennyi légyen; hogy megtudjam, hogy tsak ideig való vagyok.
* *Sólt.* 90; 12.

6 Imé egy tenyérnivé tetted az én napimat; és az én idöm mint a' semmi te elötted; Bizonyára merö * hijába-valóság minden ember, miglen élsz! *Sólt. 144: 4.

7 Bizonyára mint az árnyék, * úgy jár az ember; bizonyára tsak hijába * fzorgalmatoskodik: rakásra gyüjt, de nem tudja kitsoda éli-meg azokat.
* *Luk.* 12: 20. 1 *Kor.* 7: 31.

8 Azért én most mit várok, URam? *minden* bizodalmam te benned vagyon! * *Sólt.* 49: 11.

9 Minden én vétkeimböl fzabadíts-meg engemet, és a' bolondnak * ízidalmazására ne vefs engemet.
* *Jób* 12: 4. 5.

10 Meg-némúlék * és meg nem nyitám fzámat; mert te tselekedted *azt.*
* *Job* 39: 37.

11 Vedd-el én rólam a' te oftorodat; mert a' te kezednek fenyítéke miatt én * el-fogytam. * *Sólt.* 38: 4. 5. 11.

12 Midön meg-fedéd az embert a' hamisság-ért: meg-emésztéted az ö fzépségét, mint a' molyt: Bizonyára hijába-valóság minden ember!

13 Hallgasd-meg, URam, az én könyörgésemet, és vedd füleidbe az én kiáltásomat: az én köny-hullatásimra ne vesztegelj; mert én te elötted jövevény * vagyok és 'fellér, miképpen minden én atyáim *voltanak.*
* 1 *Krón.* 29: 15. *Sid.* 11: 13.

14 Szünjél-meg én tölem, hogy vehessek eröt, * minek-elötte el-mennék, hogy azután ne légyek. * *Jób* 9: 20. 21.

XL. SOLTAR.

Jövendölés a' Krisztusnak fzenvedéséröl és Papi tiszteiröl.

1 Dávid' Sóltára, az Eneklö-mesternek *adatott.*

2 VArván vártam * az URat, és ö én hozzám tére, és meg-hallgatta az én kiáltásomat; * *Sólt.* 38: 16.

3 Es ki-vont engemet a' rettenetes sárból és a' száros * fertöböl, és fel-állatá a' köfziklára az én lábaimat, és meg-erösíté az én lépésimet:
* *Sólt.* 69: 3, 15. 16.

4 Es ada az én fzámban új éneket, a' mi Istenünknek ditséretit: látván ezt nagy fokan, félni kezdének; és reménységeket veték az URban.

5 Bóldog ember az, a' ki az URban vetette az ö reménységét; és nem nézett a' kevélyekre, és azokra, kik a' hazugságra törnek.

6 Meg-fokasítottad, URam én Istenem, a' te tsudálatos tselekedetidet; és a' te mi felölünk való * gondolatidat fenki te elötted el nem rendel-heti, mellyeket ha elö akarnék fzámlálni és meg-beszélleni, többek, hogy nem mint ki-mond-hatnám
* *Sólt.* 71: 15. 139: 17.

7 Aldozatot és ajándékot * nem kivántál, hanem füleimet által-fúrtad énnékem: egészen égö áldozatot † és bün-ért való áldozatot nem kivántál:
**Sólt.* 51: 18. 19. *Sid.* 10: 5. †*Sólt.* 40: 9-14
Esa. 66: 2. 3.

8 Akkoron mondék: Imhol vagyok én, a' Törvény' könyvében írva vagyon én * felölem;
* 4 *Mós.* 24: 17. 19.
1 *Mós.* 3: 15. *Ján.* 5: 46.

9 Hogy tselekedjem a' te akaratodat, én Istenem, azt akarom: és a' te Törvényed az én belsö * tagaimnak közepette vagyon. * *Esa.* 51: 7.
Sólt. 119: 70. 80. 92.

10 Hírdetem a' *te* igafságodat a' nagy * Gyülekezetben: ímé az én ajakimat meg nem tiltom, te, URam, tudod! * *Sólt.* 22: 26. 35: 18.

11 A' te igafságodat el nem rejtettem az én fzívemnek közepette, a' te hüségedet és fzabadításodat * fzólottam; a' te jó-vóltodat és igaz-mondásodat a' nagy Gyülekezetben el nem titkoltam * *Sólt.* 18: 1.

12 Te azért, URam, ne tartsd-meg én tölem a' te irgalmafságidat: a' te jó-vóltod és a' te igaz-mondásod mindenha örizzenek engemet;

13 Mert környül-vettenek engemet fzámtalan gonoszok: és környül-fogtak engemet az én hamisságimnak * büntetési, hogy azokat fzemeimmel el nem † lephetem, többek az én fejemnek haj-fzálinál; és az én fzívem elhagya engemet. * 2 *Sám.* 12: 10. 12.
16: 5-8. 11. † *Sólt.* 38: 5.

14 Tefsék, URam, tenéked engemet meg-fzabadítani: te URam az én fegítségemre * liefs! * *Sólt.* 38: 16. 69: 30.

15 Gyaláztafsanak-meg és fzégyenüljenek-meg egyetemben, kik * keresik az én lelkemet, hogy el-vefzefsék azt: verettefsenek hátra és gyalázta-fsanak-meg, kik akarják az én gonoszomat. * *Sólt.* 35: 4. 26.

16 Pufztíttafsanak-el az ö gyalázatofságoknak jutalma fzerint, kik mondják énnékem *, Ha Ha!
* *Sólt.* 35: 21. 22.

17 Vígadjanak és örüljenek † te benned mindenek, kik keresnek tégedet, és mondják ezt mindenha: Felmagafztaltafsék az UR *azokról*, kik fzeretik a' te meg-tartásodat.
† *Sólt.* 69: 33.

18 En pedig noha fzegény és fzükölködö vagyok, mindazáltal az UR gondot visel én rólam: te vagy az én fegítségem és az én meg-fzabadítóm; én Istenem, * ne késsél! * *Sólt.* 22: 12. 17.

XLI. SOLTAR.

Dávid elö-számlálja nyavalyáját.

1 Dávid' Sóltára, az Eneklö-mesternek *adatott*.

2 BOldog az, a' ki könyörül * a' nyomorúlton; a' veszedelemnek napján meg-szabadítja ötet az UR.

* *Sólt.* 37 : 37. *Mátés* : 7. 25:34-40.

3 Az UR meg-örzi azt, és élteti azt; bóldog léfzen e' földön, és nem adja azt az ö ellenségének kivánságára.

4 Az UR meg-erösíti azt az ö beteges ágyában, és minden ö ágyát egéfségre fordítja.

5 En mondék: URam, könyörülj rajtam, gyógyítsd-meg az én lelkemet; mert vétkeztem * te ellened.

* *Sólt.* 32 : 5. 51 : 6.

6 Az én ellenségim gonoszt fzóllottanak én felölem, mondván: Mikor hal-meg,* és vész-el az ö neve? * *v.* 9.

7 Ha midön el-jönek látogatnom: tehát tsak * hazudoznak, és az ö fzívek álnokságot gondol; és ha ki-mennek azt befzéllik. * *Sólt.* 5 : 10.

8 Minden én ellenségim egyetemben én ellenem fufognak, és én ellenem gonoszt gondolnak, *mondván:*

9 Iftennek átka fzállott ö reá, és mivelhogy le-efett, nem kél-fel többé!

10 Még az én békefségemnek embere-is,* a' kiben bizom vala, és ki az én kenyeremet éfzi vala, farkát fel-emelte én ellenem.*2 *Sám.* 15:13.14.31. *Ján.* 13 : 18.

11 De te, URam, könyörülj rajtam, és emelj-fel engemet, hogy meg-fizefsek nékiek.

12 Ebböl esmérjem-meg, hogy * jómat akarod, hogy az én ellenségem nem örül én rajtam; * 2 *Sám.* 15 : 25. 12 : 13.

13 Es ímé engemet épen meg-tartottál: és állattál engemet te elödbe mind örökké.

14 Aldott az Izraelnek URa Iftene eleitöl fogva mind örökké! Amen, Amen!

XLII. SOLTAR.

Dávidnak külömb-külömb panaszolkodáfi.

1 Tanító *Enek, adatott* az Eneklö-mesternek a' Kóráh * maradéki között.

* 1 *Krón.* 25 : 1. 26 : 1.

2 MIképpen kivánkozik a' fzarvas a' folyó-vizekre, akképpen kivánkozik az én lelkem te hozzád óh Iften!

3 Szomjúhozik * az én lelkem az Iftenhez, az élö Erös *Iften*hez *ezt mondván:* Vallyon mikor mehetek-el, hogy bé-mútafsam magamat az Iften elött?

* *Sólt.* 63 : 2.

4 Az én köny-hullatáfom vólt énnékem éjjel és nappal kenyerem, midön mondják énnékem minden napon: Hol *vagyon* * a' te Iftened?

* *Sólt.* 22 : 8. 9.

5 Mikoron ezekröl emlékezem: felette igen meg-keferedem lelkemben; mert én ennek-elötte mégyek vala nagy fokasággal, * vivén mind az Iften' házáig nagy örömmel és ditsérettel az örvendezö fokaságot!

* *Sólt.* 84 : 8.

6 Miért hagytad-el, én lelkem, *illyen igen* magadat, és nyug-hatatlankodol én bennem? Bizzál az Iftenben; mert még én önéki * hálákat adok az ö ortzájának fzabadításiért.

* 2 *Sám.* 15 : 25. 22 : 1.

7 En Iftenem, az én lelkem én bennem el-hagyta magát; mivelhogy emlékezem te rólad innét a' Jordánnak földéröl, és a' Hermonnak kitsíny hegyéröl.

8 *A' nyomorúságnak* egyik mélysége a' máfikat követi: a' te tsatornáidnak fzavokra minden te * áradásid és habjaid én rajtam által-mentenek!

* *Sólt.* 88 : 17.

9 Nappal parantsolja vala az UR az ö irgalmafságát, és éjjel az ö éneke vala én velem: és az én könyörgésem vala az én életemnek Erös *Iften*éhez.

10 Mondom az Erös *Iften*nek az én * erösségemnek: Miért felejtkeztél-el én rólam? 's miért járok gyász-ruhában, midön ellenségem háborgat engemet? * *Solt.* 3 : 4.

11 Nem külömb vólt éles fegyvernél az én tsontaimban, mikoron az én ellenségim fzidalmaztanak engemet, mondván énnékem naponként: Hol *vagyon* a' te Iftened?

12 Miért hagytad-el, óh én lelkem, magadat, és miért búlongafz én bennem? Várjad az Iftent; mert még én * hálákat adok önéki; mert ö az én ortzámnak meg-fzabadítója, és ö énnékem Iftenem! * *Sólt.* 18 : 1. 43 : 5.

XLIII. SOLTAR.

Könyörgése Dávidnak a' fzabadítás-ért.

1 ITélj-meg * engemet óh Iften, és óltalmazd-meg igyemet a' gonosz nemzet ellen; az álnok és hamis embertöl fzabadíts-meg engemet;

* *Sólt.* 26 : 1.

2 Mert te vagy az én * erösségemnek Iftene, 's miért vetettél-meg engemet? és miért járok fzomorúan, midön az én ellenségem háborgat engemet? * *Sólt.* 42 : 10.

3 Botsásd-ki a' te világofságodat és a' te igafságodat; hogy azok vezéreljenek engemet, és bé-vigyenek engemet a' te fzentségednek hegyére, és a' te * Hajlékidba. * *Sólt.* 63 : 3-6.

4 Hogy bé-menjek az Iftennek óltárához, az én vigafságomnak és örömöm-

mömnek Erös *Istenéhez*: és ditsérjelek tégedet örömmel, óh Isten, én Istenem!

5 Miért hagytad-el * óh én lelkem magadat, és miért búskodol én bennem? Bizzál az Istenben; mert én még néki hálákat adok, mert ö az én ortzámnak szabadítója, és ö énnékem Istenem! * *Sólt.* 42: 6. 12.

XLIV. SOLTAR.

Könyörög az Isten' népe a' szabadítás-ért.

1 A' Kórah' * fiai közzül való Eneklö-mesternek *adatott*, énekléfi tanúság. * 1 *Krón.* 25: 1. 26: 1.

2 Isten, a' mi füleinkkel hallottuk; a' mi atyáink * beszélették minékünk, minémü dolgokat tselekedtél az ö idejekben, és régtöl fogva.

* 2 *Móf.* 12: 26. 29. *Józ.* 4: 21. 22.

3 Te a' te kezeddel ki-üzted a' Pogányokat, és öket szállítottad helyekbe: el-veszteted a' népeket, és öket meg-gyökereztetted;

4 Mert nem az ö fegyverek által vették-meg a' földet, sem az ö karjok tartotta-meg öket: hanem a' te * jobb kezed és a' te karod, és a' te ortzád' † világossága; mert jó-akaró vóltál ö hozzájok. * *Józ* 11: 6-23. † *Sólt.* 80: 4.

5 Te vagy, Isten, az én Királyom, ki igérsz * Jákóbnak győzedelmet.

* *Sólt.* 60: 8.

6 Te általad vertük-meg a' mi ellenségeinket; és a' te nevedben tapodtuk-le azokat, kik mi ellenünk támadtanak.

7 Mert én nem bízom az én * ívemben, és az én fegyverem nem óltalmaz-meg engemet; * *Sólt.* 20: 8. 33: 16.

8 Hanem te szabadítasz-meg minket a' mi ellenséginktöl, és te szégyenítted-meg a' mi gyülölöinket.

9 Annak-okáért az Istent mindennap ditsérjük, és a' te nevedet mind örökké magasztaljuk.

10 De te mostan * meg-vetettél és meg-gyaláztál minket, és nem jösz-ki a' mi seregeinkkel; * *Sólt.* 60: 3.

11 Meg-futamtattál minket a' mi ellenségink elött, és a' kik gyülölnek minket, meg-prédáltatál azokkal.

12 Adsz minket nékiek ételül mint a' * juhokat: és a' Pogányok között el-hintesz minket. * *Róm.* 8: 36.

13 El-adtad a' te népedet minden pénz nélkül; és meg nem öregbítetted az ö betsüjöket.

14 Vetettél minket szidalmasságra a' mi szomszédinknak, meg-tsúfolásra és nevetségre a' mi környülünk valóknak.

15 Vetettél minket * példa-beszédül a' Pogányoknak, és fö tsóválásra minden nemzetségeknek. * *Jer.* 24: 9.

16 Az én gyalázatom naponként elöttem vagyon, és az én ortzámnak pironsága el-borított engemet,

17 A' szidalmazóknak, és a' szidogatóknak szavok-ért; az ellenség-ért és a' bosszú-álló-ért.

18 Mind ezek noha rajtunk meg-lettenek: mindazáltal nem felejtkeztünk-el te róiad, sem meg nem szegtük a' te frigyedet.

19 Nem szakadott-el töled a' mi szívünk, sem a' mi lábunk ki nem tért a' te ösvényedböl:

20 Noha minket a' sárkányok' közibe üztél, és el-borítottál minket a' halálnak * árnyékával. * *Sólt.* 23: 4.

21 Ha hol pedig el-felejtkeztünk vólna a' mi Istenünknek nevéröl, és fel-emeltük vólna kezeinket idegen Istenhez:

22 Nemde ezt nem ki-kereste vólnaé az Isten? Mert ö jól esméri *minden* szívnek * titkait. * *Sólt.* 139: 4.

23 Bizonyára te éretted * naponként ölettetünk: és tartatunk mint a' meg-mettzendö juhok. * *Róm.* 8: 36.

24 Serkenj-fel, *miért aluszol URam? kelj-fel: és ne vess-el minket örökké.

* *Sólt.* 7: 7.

25 Miért rejted-el a' te ortzádat? és *miért* felejtkezel-el a' mi nyavalyáinkról és haborúságinkról?

26 Mert le-nyomattatott mind a' poriglan * a' mi lelkünk, a' földhöz ragadott a' mi hasunk! * *Sólt.* 119: 25.

27 Kelj-fel a' mi segítségünkre; és szabadíts-meg minket a' te * irgalmasságod-ért! * *Sólt.* 25: 11.

XLV. SOLTAR.

Jövendölés a' Krisztusról, úgy-mint az ö Gyülekezetének Vö-legényéröl.

1 Tanúság és menyegzöi ének, *adatott* a' Sósannimra a' Kórah' * fiai közzül való Eneklö-mesternek.

* 1 *Krón.* 25: 1. 26: 1.

2 NAgy kívánsággal kiván az én szívem *mondani* jó beszédet; el-mondom az én Enekemet a' Királyról, az én nyelvem gyors irónak pennája.

3 Te szebb vagy minden emberek' fiainál; kedvesség * öntetett ajakidra; mert meg-áldott tégedet az Isten mind örökké! * *Enek.* 5: 16.

4 Köss-fel öldaladra fegyveredet te erös vitéz; a' te ditsöiséged-ért és ékességed-ért,

5 És légyen a' te ékességedben elömeneteled; uralkodjál az igasságnak igéjé-ért, és a' szelíd igasság-ért: és tanít téged' a' te jobb kezed tsudálatos dolgokra.

6 A' te nyilaid igen élesek, a' népek te elötted le-hullnak; a' Király' ellenséginek * szívekbe *esnek a' nyilak.*

* *Sir.* 2: 14.

7 A' te ſzéked, *óh* Iſten, *meg-marad* * mind örökkön örökké ; a' te orſzágodnak páltzája, igaſságnak páltzája.
* *Sid* 1 : 8. 2 *Sám.* 7 : 13.

8 Szereted az igaſságot és gyülölöd a' hamiſságot , ennek-oká-ért mert meg-kent tégedet, óh Iſten, a' te Iſtened vigaſságnak * olajjával, a' te társaid felett. * 1 *Kir.* 3:11. 12. *Sid.* 1:9.

9 Minden te öltözetid , mirrha, áloes és káſia illatúak, mellyek ki-hozatnak a' te éléfánt-tetemből tsinálttt palotáidból, honnét *mikor ki-jösz* ; teneked *mindnyájan* örvendeznek.

10 A' Királyoknak leányi a' te ékeſségedben *járnak* : a' te jegyeſed pedig áll a' te jobbod felöl aranyas öltözetben.

11 Hallgaſd-meg én leányom , és láſd-meg, és hajtsd ide a' te füledet ; és felejtkezzél-el a' te népedről, és a' te atyádnak házáról.

12 Es meg kívánja a' Király a' te ékeſségedet ; mert ö a' te URad, és te tiſzteljed ötet.

13 A' Tirusnak leányi-is ajándékokkal * a' te ortzádat tiſztelik, és a' népnek gazdagi. * *Sólt.* 72 : 10. 11. 1 *Kir.* 9 : 11.

14 Mindeneſtöl-fogva ditsöſséges a' Királynak leánya belöl, és az ö ruhája vontt aranyból vagyon.

15 Hímes öltözetekben vitetik a' Királyhoz : az ö ſzüz társai utánna *vagynak*, és bé-vitetnek te hozzád.

16 Bé-vitetnek nagy örömmel és vigaſsággal , és bé-mennek a' Királynak palotájába.

17 A' te atyáid helyett léſznek tenéked fiaid, kiket Fejedelmekké tészſz mind az egéſz földön.

18 Meg-emlékezem a' te nevedröl nemzetségröl nemzetségre ; ennek-oká-ért a' népek hálát-adnak teneked mind örökkön örökké !

XLVI. SOLTAR.

Hálá-adáſa a' népnek Iſten' oltalmá-ért.

1 A' Kórah' * fiai között való Eneklö-meſternek *adatott* a' halamóthra.
* 1 *Krón.* 25 : 1. 26 : 1.

2 AZ Iſten a' mi óltalmunk és erösſségünk ; és igen alkalmatos * ſegítségünk a' *mi nagy* nyomorúságinkban. * *v.* 6. *Sólt.* 9 : 10.

3 Ezoká-ért nem félünk, ha * a' föld meg-indúlna-is ; és ha ſzintén a' hegyek a' tenger' közepibe bé-merülnének-is. * *Eſa.* 54 : 10. *Ezék.* 38 : 20.

4 Még ha zúgnak és fel-emelkednek-is az ö * vizei ; és h.. annak háborgáſa miatt a' hegyek le-omolnak-is.
* *Sólt.* 93 : 3. 4.

5 Az ö vizének folyáſi meg-vidámíttják az Iſtennek városát , és a' Felséges *Iſten*nek ſzent * lakó-helyét.
* *Sólt.* 132 : 13. 14. 1 *Kir.* 9 : 3.

6 Az Iſten ö közepette * vagyon, *ennek-oká-ért* meg nem indúl ; meg-ſegíti Iſten ötet hajnal felé. * *Sólt.* 22 : 4. *Sóf.* 3 : 15. 17.

7 A' Pogányok * fel-rohantanak, az orſzágok meg-indúltanak : de mihelyen ö ſzót ada, *ottan* meg-tsendeſedék a' föld. * *Sólt.* 2 : 1-5.

8 A' Seregeknek URa velünk vagyon, a' Jákóbnak Iſtene mi várunk !

9 Jövetek és láſsátok-meg az URnak tselekedetit, melly nagy puſztaságokat ſzerzett a' földön !

10 Ö ſzállíttja-le a' hadakat mind a' földnek határáig ; el-töri * az ivet, és el-rontja a' kopját , és a' ſzekereket tüzzel meg-égeti, *ezt mondván* :
* *Sólt.* 76 : 4. *Jóſ.* 11 : 8. 9.

11 Szünjetek-meg és eſmérjétek-meg, hogy én vagyok az Iſten , ki felmagaſztaltatom a' Pogányok között, és fel-magaſztaltatom az *egéſz* földön.

12 A' Seregeknek URa mi velünk vagyon , és mi óltalmunk a' Jákób' Iſtene.

XLVII. SOLTAR.

Hálá-adáſok az Izraélitáknak az Iſtennek ſok jó-tétemény-ért.

1 A' Kórah' * fiai között való Eneklö-meſternek *adatott* Sóltár.
* 1 *Krón.* 25 : 1. 26 : 1.

2 MIndén népek tapſoljatok kezetekkel, örvendezzetek az Iſtennek vigságos ſzóval ;

3 Mert az UR felséges és rettenetes nagy Király mind az egéſz földön,

4 *Ki* a' mi bírodalmunk alá * veti a' népeket, és a' Pogányokat a' mi lábaink alá. * *Sólt.* 60 : 8-11.

2 *Krón.* 9 : 26.

5 *Ki* el-válaſztotta * nékünk a' mi örökségünket , Jákóbnak ditsöſségét, kit ſzeretett. * *Tſel.* 17 : 26.
2 *Móſ.* 2 : 8. 5 *Móſ.* 32 : 8.

6 Fel-méne az Iſten * nagy örömmel, az UR trombita ſzóval.
* *Sólt.* 132 : 8. 4 *Móſ.* 10 : 35. 2 *Sám.* 6 : 15. 16.

7 Enekeljetek az Iſtennek, énekeljetek : énekeljetek a' mi Királyunknak, énekeljetek ;

8 Mert az Iſten mind ez egéſz földnek Királya : énekeljetek néki böltsen !

9 Uralkodik az Iſten a' Pogányokon ; az Iſten ül az ö ſzentségének * ſzékiben. * 2 *Móſ.* 25 : 20-22.

10 A' népeknek * Fejedelmi gyülekeztenek az Abrahám' Iſtenének népéhez ; mert Iſtené a' földnek meg-óltalmazáſa , ki igen fel-magaſztaltatott ! * 2 *Sám.* 6 : 1.

XLVIII. SOLTAR.

A' Jérusálémbélieknek hálá-adások a' meg-óltalmazás-ért.

1 A' Kórah' fiai között *való Eneklö-mesternek* adatott ditséretes Enek.

2 NAgy az UR és igen ditséretes a' mi Istenünknek * városában, az ö szentségének hegyén.
* *Sólt.* 132: 13. 14.

3 A' Sion' hegye kies hely, és mind ez egész földnek öröme, Észak felöl való óldala a' nagy * Királynak városa! * *Máté* 5: 35.

4 Isten *vagyon* az ö palotájiban, *és* ö esmértetik erös * óltalomnak;
* *Sólt.* 44: 6-8.

5 Mert ímé a' Királyok * egybegyültenek, és egyetembe el-múltanak *mellöle.*

6 Ök pedig ezt látván el-tsudálkoztanak, meg-rettentenek és hanyathomlok estenek. * 2 *Kir.* 19: 35-37. *Sólt.* 76: 4-7.

7 A' refzketés öket ott el-fogá, és a' fájdalom mint-egy szülö aszszoyi-állatot.

8 A' Nap-keleti széllel el-rontod a' tengernek hajóit.

9 A' miképpen hallottuk, akképpen láttuk a' Seregeknek URának városában, a' mi Istenünknek városában: az Isten meg-erösíti azt mind örökké.

10 Vártuk, óh Isten, a' te irgalmasságodat, a' te Templomodnak közepette!

11 Miképpen *vagyon*, óh Isten, a' te neved: akképpen *vagyon* a' te ditséreted mind a' földnek határáig: a' te jobb-kezed tellyes * igassággal.
* 1 *Mós.* 18: 25.

12 Örüljön a' Sion' hegye, és vigadjanak a' Júdának leányi a' te * ítéletid-ért. * *v.* 5. 6. *Sólt.* 67: 5.

13 Környékezzétek-meg a' Siont, és kerüljétek-meg azt; szamláljátok-meg annak tornyait:

14 Nézzétek-meg szívetek szerint annak kö-falainak erösségit, lássátok-meg az ö palotáit, hogy hirdessétek az utánnatok való nemzetségnek;

15 Mert ez az Isten mi * Istenünk mind örökkön örökké, ö igazgat minket mind halálig! * 2 *Mós.* 19: 5. 6.

XLIX. SOLTAR.

A' gazdag 's testi embereknek veszendösegek.

1 A' Kórah' * fiai közzül való Eneklö-mesternek *engedtetett* Sóltár.
* 1 *Krón.* 25: 1. 26: 1.

2 HAllgassátok-meg ezt minden népek: vegyétek észtekbe mindnyájan földnek lakosi:

3 Ti-is mind *köz* embereknek fiai, 's mind nemeseknek fiai: egyetemben a gazdag és a' szegény!

4 Az én szám szóll böltseséget, és az én szívemnek elmélkedése értelmet.

5 Hajtom az én fülemet példa-beszédre, és ki-jelentem * az én mesémet hegedüben. * *Sólt.* 78: 2. *Máté* 13: 35.

6 Miért félnék * a' veszedelemnek napján, *midön* környül-vészen engem' az én nyomorgatóimnak hamisságok?
* *Sólt.* 3: 6. 7. 46: 2.

7 Vagynak, kik biznak az ö * gazdagságokban, és az ö gazdagságoknak sokaságában ditsekednek;
* *Luk.* 12: 19. *Péld.* 18: 11.

8 *De* az ö attya-fiát senki meg nem vált-hatja, sem meg * nem ad-hatja Istennek az ö váltságának árrát;
* *v.* 10. *Sid.* 9: 27.

9 (Mert az ö lelkének váltsága drága, és meg-szünik mind örökké.)

10 Hogy élne mind örökké, és ne látna * soha koporsót.
* 1 *Mós.* 3: 19.

11 Mert *akár-ki is* látja, hogy a' böltsek-is * meg-halnak; és a' bolondok az észtelenekkel egyetembe el-vesznek, és az ö gazdagságokat † másnak hagyják. * *Préd.* 2: 15. 16.
† *Sólt.* 39: 7.

12 *De még-is* az ö gondolatjok ez: hogy az ö házok örökké, és az ö lakóhelyek nemzetségről nemzetségre; és az ö nevek a' földön * meg-maradjon.

13 De efféle ember az ö tiszteségében † meg nem marad; mert hasonlatos a' barmokhoz, mellyek el-vesznek. * *Luk.* 12: 19. 20. † *Jób* 27: 13-23.

14 Ez ö életek noha merö bolondság; még-is az ö maradékjok javalják az ö tselekedeteket.

15 Mint a' juhok pokolra vettetnek, a' halál * meg-emészti öket: az igazak † ö rajtok jó reggel uralkodnak. Az ö erösségek el-vész, és a' pokol *lészen* az ö lakó-helyek;
* *Jób* 24: 19. 20. † *Jób* 27: 17. *Sólt.* 58: 11.

16 De az Isten meg-szabadítja az én lelkemet a' pokolnak * kezétöl, és magához vészen engemet. * *Sólt.* 16: 10. 23: 4. 71: 20. 21. 80: 13.

17 Ne félj *azért* attól, ha ki * meggazdagúl, és az ö házának ditsösége meg-öregbül; * *Jób* 27: 13-23.

18 Mert semmit a' halálba * magával el nem visz, sem alá nem szálla vele az ö ditsösége; * 1 *Tim.* 6: 7. *Jób* 27: 17.

19 Mert életében el-vette az ö javait; ditsérik ötet, hogy magával jól tett.

20 *Maga* mégyen az ö eleinek nemzetségéhez, és soha örökké * nem lát világosságot. * *v.* 8. 10. *Préd.* 2: 16.

21 Az ember, mikor tiszteségben vólna, nem vette észébe magát, an-

nak-oká-ért hasonlíttatik * a' barmokhoz, mellyek el-vesznek.
* *Sólt.* 32 : 9. *Préd.* 3 : 19.

L. SOLTAR.

Tanúság az igaz Isteni szolgálatról.

1 Asáfnak *engedtetett* Sóltár.

AZ Isteneknek * Istene, a' Jehovah szóll, és hívja a' földet Nap-kelettől fogva mind Nap-nyúgotig.
* *Jós.* 22 : 22.

2 A' tökélletes szépségü † Sionból jelenik-meg az Isten. † *Sólt.* 132 : 13. 14. 110 : 2.

3 El-jö † a' mi Istenünk, és nem hallgat : meg-emésztö tüz vagyon ö elötte, és ö környüle erös forgó szél.
† *Esa.* 35 : 4.

4 Szóllította † az egeket onnan fellyül, és a' földet, az ö * népének meg-itélésére, *ezt mondván :*
† *Esa.* 1 : 2. * 2 *Mós.* 19 : 5. 6.

5 Gyüjtsétek én elömbe az én szenteimet, kik én velem szövetséget † tettenek vala az áldozat által.
† 2 *Mós.* 24 : 3. 6-8.

6 Es az egek ki-jelentik † az ö igasságát ; mert az Isten Biró.
† *Sólt.* 89 : 6.

7 Hallgasd-meg, *ugy-mond*, én † népem, és szóllok ! te Izrael, és bizonyságot tészek néked : Istened, te * Istened vagyok ! † 5 *Mós.* 4:6. 29:13-15. * 2 *Mós.* 19:5. 20:2. 2 *Sám.* 7:23. 24.

8 Nem az áldozatok-ért feddözöm te veled ; mert a' te egészen égö áldozatid szüntelen én elöttem vagynak.

9 Nem kedvellem † a' te házadból a' tulkot, és a' te aklaidból a' bakokat ; † *Esa.* 66 : 2. 3. 4.

10 Mert enyim az erdönek minden vada, a' hegyeken való sok ezer barmok.

11 En esmérem a' hegyeknek minden repesö állatit, és a' mezönek vadaival én birok.

12 Ha meg-éhezném sem mondanám-meg tenéked ; mert enyim e' világnak kereksége † és annak tellyesége ! † *Sólt.* 24 : 1.

13 Avagy eszemé én a' bikáknak húsokat, vagy a' bakoknak véreket iszomé ?

14 Aldozzál az Istennek † ditsérettel, és add-meg a' magasságban lakozó *Istennek* a' te * fogadásidát ; † v. 23.
* *Sólt.* 116 : 13. 14.

15 Es hívj engemet segítségül * a' te nyomorúságodnak idején : meg-szabadítlak tégedet ; és ditsöítesz † engemet.
* *Jób* 22 : 27. † *Sólt.* 18 : 1. 2.

16 A' hitetlennek pedig ezt mondja az Isten : Miért hírdeted te az én rendeléſimet, és miért vészed az én szövetségemet a' te szádra ?

17 Te pedig gyülölöd a' fenyitéket, és hátad-megé veted * az én beszédimet ! * v. 18-20.

18 Mihelyt lopót látándasz : *azonnal* melléje adod magadat ; és a' te társalkodásod a' paráznákkal vagyon :

19 A' te szádat meg-nyitod a' gonoszra, és a' te nyelved álnokságot szóll :

20 Le-ülsz, *és* a' te atyád-fia ellen szóllasz : a' te anyádnak fiát-is szidalmazod.

21 *Mikor* te ezeket tselekednéd, mivelhogy *én* hallgatok vala ; azt gondoltad, *hogy te hozzád hasonlatos vagyok : de én meg-feddlek téged', és renddel szemeid' eleibe rakom a' te gonoszságidat.* * 5 *Mós.* 29 : 19. 20.

22 Vegyétek eszetekbe immár ezt ti, kik az Istent el-felejtitek ; hogy el ne * ragadjalak, és ne légyen meg-mentö.
* *Mal.* 4 : 1. 3.

23 A' ki ditsérettel áldozik, a' * ditsöít engem : a' ki az ö útait jól vezérli ; † meg-mútatom annak az Isten' szabadítását ! * v. 14. 15. † *Sólt.* 18 : 20-27.

LI. SOLTAR.

Dávidnak könyörgése.

1 Dávid' Sóltára, az * Eneklö-mesternek *engedtetett.* * 1 *Kron.* 25 : 1.

2 Mikor ö hozzá ment vólna Nátán Próféta *, minek-utánna Bethsábéval vétkezett vólna. * 2 *Sám.* 12 : 1-9.

3 KÖnyörülj én rajtam, én Istenem, a' te irgalmasságod szerint ; a' te irgalmasságidnak * sokaságok szerint, töröld-el az én büneimet !
* 2 *Mós.* 20 : 6.

4 Valóban moss-meg engemet az én * álnokságomból, és az én bünömböl tisztíts-ki engemet ; * 2 *Sám.* 11 : 4-15.

5 Mert az én vétkeimet * én esmérem, és az én bünöm szüntelen elöttem forog énnékem.
* 2 *Sám.* 11 : 4. 15. 17.

6 Te ellened, tsak te ellened * vétkeztem, és gonoszságot tselekedtem a' te szemeid elött ; hogy igaznak itéltetsél † a' te beszédidben, és tiszta légy, mikor itélsz ! * 2 *Mós.* 20 : 13. 14.
† *Róm.* 3 : 4.

7 Imé én álnokságban * fogantattam, és az én anyám bünben melegített engemet *az ö méhében.*
* *Jób* 14 : 4. *Ján.* 3 : 6.

8 Imé gyönyörködöl te az igasságban, melly a' vesékben vagyon ; és engemet kiváltképpen a' böltsességre meg-tanítottál vala.

9 Moss-meg engemet * isóppal, és meg-tiszтúlok ; moss-meg engemet, és fejérb lészek a' hónal. * 3 *Mós.* 14 : 6.

10 Engedjed hogy halljak * örömet és vigasságot ; hogy örvendezzenek az én tetemeim, mellyeket † meg-rontottál. * 2 *Sám.* 12 : 13. † *Sólt.* 32 : 3. 4.

11 For-

11 Fordítsd-el az én büneimtöl a' te ortzádat, és minden én álnokságimat töröld-el.

12 Teremts bennem * tiszta szívet óh Isten, és az erös lelket újítsd-meg én bennem. * *Jér.* 32 : 39.

13 Ne vess-el engem' a' te ortzád elöl, és a' te Szent Lelkedet ne vedd-el én tölem.

14 Add-meg énnékem a' te idvezítésednek örömét, és az engedelemnek lelkével erösíts-meg engemet.

15 Tanítom a' bünösöket a' te útaidra, és a' bünösök te hozzád megtérnek.

16 Szabadíts meg engemet a'* vértöl, óh Isten, én idvességemnek Istene! és az én nyelvem nagy örömmel hírdeti a' te igasságodat. * 2 *Sám.* 11 : 15.17.

17 URam, az én ajakimat * nyisd-meg, és az én szám hírdeti a' te ditséretedet; * *v.* 16. *Sólt.* 119 : 171.

18 Mert nem gyönyörködöl az áldozatban, hogy azt adjak tenéked : az egészen égö áldozatot nem akarod.

19 Az Isten elött kedves áldozatok, a' töredelmes * lélek, a' töredelmes és keserves szívet, *óh* Isten, nem utálod-meg! * *Sólt.* 34 : 19.

20 Tégy jól a' te jó-akaratodból a' * Sionnal ; és épitsd-meg a' Jérusálem' † kö-falait. * *Sólt.* 132 : 13. 14.

† 1 *Kir.* 9 : 15.

21 Akkor kedvesek léfznek te elötted az igasságnak áldozati ; az egészen * égö áldozatok, és a' hálá-adásnak áldozati : akkor † a' te öltárodon áldoznak néked tulkokkal. * 3 *Mós.* 1 : 3-9. 7 : 8. 11. 12. † 1 *Kir.* 8 : 62. 63. 2 *Krón.* 7 : 1. 2.

LII. SOLTAR.

Dávid Doeg ellen panaszolkodik.

1 Dávidnak Tanítása, * az Eneklömesternek *engedtetett.* * 1 *Krón.* 25 : 1.

2 Midön az Idumeus Dóeg * el-jövén, Saulnak ezt jelentené, mondván : Dávid az Achimélek' házába ment-bé. * 1 *Sám.* 21 : 7. 22 : 9. 10.

3 MIditsekedel a' gonoszban. óh te maga-biró? Az erös Istennek jó vóltá szüntelen való!

4 Szóllasz meg-gondoltt ártalmakat a' te nyelveddel, *melly* hasonlatos az éles † beretvához, óh te álnokságnak mestere! † *Sólt.* 12 : 4.

5 Szereted a' gonoszt inkább, hogy nem a' jót, és a' hazugságot, hogy nem szóllni igasságot.

6 Szeretsz minden ártalmas beszédeket, és az álnok nyelvet :

7 Az Erös *Isten*-is el-ront tégedet mind örökké, el-ragad tégedet, kigyomlál tégedet a' *te* hajlékodból, és ki-szaggat tégedet az élöknek földökböl!

8 Mellyet az igazak látván, félnek, és tégedet † tsúfolván, *ezt mondják* :

† *Péld.* 11 : 10.

9 Imé ez a' férjfiú, ki az Istennek hatalmasságában nem bízott ; hanem bízott † az ö gazdagságának soksságában, és az ö ereje vólt az ö gonoszságában. † *Jér.* 49 : 4.

10 En pedig *vagyok* az Isten' Házában, mint a' zöldellö † olaj-fa, bízom az Isten' jó-vóltában mind örökkön örökké. † *Péld.* 11 : 28. *Sólt.* 92 : 13. 14.

11 Tiszteltellek tégedet mind örökké ; mert te tselekedted † ezt. Várom a' te nevedet ; mert jó azok elött, a' kikhez te kegyelmes vagy! † *Sólt.* 22 : 32. 54 : 9.

LIII. SOLTAR.

Lásd-meg ennek Summáját oda fel. Sólt. 14.

1 Az † Eneklö-mesternek *adatott* tanítása Dávidnak a' Mahaláth*ra.*

† 1 *Krón.* 25 : 1.

2 EZt mondja a' balgatag ember az ö szivében : * Nintsen Isten; Megromlottanak, és útálatos hamisságot tselelekedtek ; † nintsen ki jót tselekedjék. * *Sólt.* 14 : 1. † *Róm.* 3 : 12.

3 Az Isten a' mennyekböl alá tekintett az emberekre, hogy haira † hogy meglátná, ha vólna valaki értelmes, és ki az Istent meg-keresné :

† 1 *Mós.* 18 : 21.

4 Mindnyájan † el-hajlottanak, és egyenlöképpen meg-vesztének, nintsen ki jót tselekedjék, nintsen tsak egy-is.

† *Róm.* 3 : 10-13.

5 Avagy nem értelem nélkül valóké a' hamisságnak tselekedöi, kik az én népemet meg-észik, mintha kenyeret ennének ; kik az Istent segítségül nem hívják?

6 Ott félnek *nagy* † félelemmel, a' hol nintsen félelem ; mert az Isten elszélleszti azoknak tetemeket, kik te ellened tábort járnak : *és* te meg-szégyenited azokat ; mert az Isten öket útálatosokká tészi. † *Jób* 15 : 20. 21.

7 Oh valjha el-jöne Sionból † Izraelnek a' Szabadító ; Minek-utánna az UR viszsza hozza az ö népének foglyait, örül a' Jákób, és örvendez az Izrael! † *Sólt.* 14 : 7.

LIV. SOLTAR.

Könyörög Dávid a' meg-szabadítás-ért.

1 Dávid' tanítása, *adatott* az Eneklömesternek a' Néginóth*ra.*

2 Mikor a' Zifeusok el-jövén, mondának Saulnak : * Nem mi nálunk lappangé Dávid? * 1 *Sám.* 23 : 19. 20. 26 : 1.

3 ISten, a' te neved-ért szabadíts-meg engemet, és a' te hatalmasságodból * itélj-meg engemet!

* 1 *Sám.* 24 : 12-13. 16.

4 Isten, hallgasd-meg az én imádságomat, figyelmezz az én szájam' beszédire;

5 Mert az idegenek * fel-támadtanak én ellenem, és a' kegyetlenek keresik † az én lelkemet, kik az Istent nem gondolják-meg. * 1 *Sám.* 21:11-13. † 1 *Sam.* 24:12. *Sólt.* 86:14.

6 Imé az Isten nékem segítségem, és az UR őrizője az én lelkemnek.

7 Bolszúlt-áll az én utánnam * lesfelkedökön: a' te igazságod által rontsd-meg öket. * 1 *Sám.* 26:10.

8 Akkor szabad-akaratomból * áldozom tenéked, tiszteltem a' te † nevedet URam; mert igen jó!

* *Sólt.* 116.17.18. † *Sólt.* 52:11.

9 Mert minden nyomorúságból megszabadíta * engem', és az én ellenségimen *való boszszú-állást* meg-látá az én szemem. * *Sólt* 18:1.

LV. SOLTAR.

Dávid a' meg-szabadítás-ért könyörög.

1 Dávidnak tanítása, melly *adattot* az * Eneklö-mesternek a' Neginóthra. * 1 *Krón.* 25:1.

2 Hallgasd-meg Isten az én imádságomat, és ne rejtsd-el te magadat az én könyörgésem elöl:

3 Figyelmezzél én reám és hallgass-meg engemet; *mert* sírok az én gondolatomban és háborgok,

4 Az ellenségnek szavá-ért, és a' hitetlennek nyomorgatásá-ért; mert hazuságot * költenek én reám, és nagy dühöllöggel ellenkeznek én vélem.

* 1 *Sam.* 24:10-13. *Sólt.* 35:11.

5 Az én szívem retteg én bennem, és a' halál' félelmi környül-vettek engemet!

6 A' félelem * és rettegés esett én reám, és környül-vett engem' a' reszketés: * 2 *Sám.* 21:11.12.13. 23:26. 2 *Sám.* 15:14.

7 Mondék: *Vajha* valaki nékem szárnyat adna, mint a' galambnak! El-repülnek és nyúgodnám.

8 Imé messze el-mennék, és a' pusztában lakoznám.

9 Sietnék ki-szabadúlni e' sebes szélböl, e' forgó-szélböl.

10 Veszesd-el URam, és oszlasd-el az ö nyelveket; mert látok bolszszúság-tételt és háborgást a' városban;

11 Nappal és éjjel környül-veszik a' városk, *kik* a' kö-falokon *vigyáznak*: hamisság és ártalom vagyon abban:

12 Nyomorúságok *vagynak* abban, és el nem távoznak az ö ortzájától a' ravaszság és álnokság;

13 Mert nem az ellenség illetett engem' szidalommal, mert el-szenvedném; nem az én gyülölöm emelte-fel magát én ellenem, mert el-rejtettem vólna magamat az elött:

14 Hanem te én hozzám hasonló halandó ember, én * vezérem, és én barátom; * 2 *Sám.* 15:31. 16:23.

15 Kik együtt gyönyörüségesen tanátskozunk vala: és az Isten' Házába mégyünk vala úgy mint társak.

16 A halál végye-környül öket, elevenen szálljanak a' * koporsóba; mert azoknak társaságokban gonoszságok vagynak, ö közöttök. * 2 *Sám.* 17:23. 4 *Mós.* 16:32. 33.

17 En *pedig* az Istenhez kiáltok, és az UR * meg-szabadít engemet.

18 Estve, reggel † és délben imádkozom és szóllok, míg-nem meg-hallgatándja az én szómat.

* 2 *Sám.* 15:25.26. † *Dán.* 6:10.

19 Meg-szabadította az én életemet az én ellenem való * hadtól, *helyhezetevén engemet* békességben; mert sokan valának én ellenem. * *Sólt.* 18:1.

20 Meg-hallja * az Erös *Isten*, és meg-bünteti öket, mivelhogy ö mind örökké meg-marad; kik nem akarnak el-változni, és nem félik az Istent:

* 2 *Sam.* 16:12.

21 Kezeit fel-emelte azok ellen, kik ö véle békeségesek valának; megrontotta az ö szövetségét.

22 A' vajnál lágyabbak az ö szájának beszédi: * de az ö szivében háborúság vagyon: lágyabbak az ö beszédi az olajnál; jólehet éles † zablyák azok. * *Sólt.* 62:5. † *Sólt.* 57:5. 59:8.

23 Vesséd az URra a' te terhedet, és ö gondot * visel te rólad; és nem engedi, hogy az igaz ember mind örökké háborgattassék. * *Sólt,* 57:5.

Luk. 12:22-32. 1 *Pét.* 5:7.

24 Te azért, Isten, a' veszedelem' vermébe tafzítod ezeket: a' vér-szopók és álnokok az ö életeknek * felét-is nem élik-meg; En pedig te benned † bizom! * *Sólt.* 37:35. 36.

Jób 15:32. 33. † *Példa.* 10:27.

LVI. SOLTAR.

Dávid könyörög a' meg-szabadítás-ért.

1 Dávidnak Miktámja, az Eneklömesternek *adatott* a' Jona-thelem rehokimra; mikor ötet meg-ragadnák a' Filisteusok * Gáthban. * 1 *Sám.* 21:11-14.

2 Könyörülj rajtam Isten; mert elakart engemet nyelni a' halandó ember, és minden-nap ellenem hadakozván engemet nyomorgat.

3 Az én ellenségim minden napon el akartak engemet nyelni: bizony sokan * hadakoznak én ellenem, óh Magasságos *Isten!* * 1 *Sám.* 21:11-14. 24:2. 3.

4 *Mindazáltal* valamennyi-szer féltem, én te benned bíztam.

5 Az Istent ditsérem az ö beszédéért: az Istenben bizom, * nem félek: mit árt-hatna nékem az ember?

* *Sólt.* 118:6. *Sid.* 13:6.

6 Minden napon az én beszédemben pat-

patvart találnak, én ellenem *vagyon* minden ö gondolatjok ártalomra;

7 Egybe-gyülnek, el-rejtik magokat: nyomoznak * engemet, úgy-mint kik várják az én életem*nek végét*.

* 1 *Sám.* 23: 22-24. 24: 3.

8 Az ö hamisságok-ért, *azt alitják*, *hogy* meg-menekednek; a' te haragodban, óh Isten, a' népeket rontsd-meg.

9 Az én bújdosásimnak számát jól tudod: az én köny-hullatásimat a' te tömlödbe * raktad! avagy nem tudnád-é azoknak számokat? * *Jel.* 7: 17.

10 Akkor az én ellenségim hátrafordúlnak, a' melly napon kiáltándok; ezt tudom, hogy az Isten *vagyon* én velem.

11 Az Istent ditsérem az ö beszédéért. Az URat ditsérem az ö belzédéért.

12 Az Istenben bizom: semmit nem félek, mit árthatna nékem az ember?

13 En velem *lésznek*, óh Isten, a' teneked tett * fogadásim, meg-adom néked a' † ditséreteket; * *Sólt.* 22: 26. 66: 13-17. † *Sólt.* 18: 1. 2.

14 Mert meg-szabadítottad az én lelkemet a' * halálból, és lábaimat az esettöl: hogy szüntelen járjak te elötted, Isten, az élöknek világosságokban. * 1 *Sám.* 23: 26. 27.

LVII. SOLTAR.

Itt-is szabadúlás-ért könyörög Dávid.

1 Dávidnak Mictám*ja*, az Eneklömesternek *adatott* az Al-tasnéthre: midön Saul elött * szaladna a' barlangba, * 1 *Sám.* 22: 1. 24: 1. 4.

2 Könyörülj rajtam, óh Isten, könyörülj rajtam; mert te benned bizik az én lelkem, és a' te szárnyaidnak árnyékában * vagyon reménységem, míg el-múlnak a' nyomorúságok.

* *Sólt.* 36: 8. 5 *Mós.* 32: 11. 12.

3 Kiáltok a' Magasságos Istenhez. az Erös *Isten*hez, ki el-végezi * hozzám *való jó akaratját*, * *Sólt.* 138: 8. 1 *Sám.* 16: 1. 13. 23: 17.

4 El-küld a' mennyböl, és meg-tart engemet, az engem' el-nyelönek gyalázatja ellen, Sélah: el-botsátja Isten az ö kegyelmességét * és igazságát.

* *Sólt.* 61: 8.

5 Az én lelkem az oroszlánok között *vagyon*, feküszöm a' gyújtogatók között; olly emberek között, kiknek fogok dárda és nyilak, és kiknek nyelvek * éles szablya. * *Jak.* 3: 6. 8.

6 Magasztaltatsdál-fel * az egeknek felette, óh Isten! mind az egész földön *légyen* a' te ditsöséged!

* *Sólt.* 108: 6. 7.

7 Hálót * tsináltának az én járásimnak, meg-görbedett az én lelkem: vermet ástak én elöttem; de ök estek abba. * *Sólt.* 7: 16. 9: 16.

8 Kész az én szívem óh Isten, kész az én szívem; * éneklek *azért* és ditsérett mondok * *Sólt.* 108: 2-7.

9 Serkenj-fel én ditsöségem: serkenj-fel én énekem és hegedüm, jó reggel * fel-serkenek, * *Sólt.* 5: 4.

10 Tiszteltelek tégedet, én URam, a' népek között, és éneket mondok te néked a' * Pogány népek között;

* *Sólt.* 108: 4.

11 Mert mind az égig fel-magasztaltatott a' te irgalmasságod, és mind a' felhökig * a' te igaz mondásod.

* *Sólt.* 36: 6.

12 Magasztaltatsdál-fel az egeknek felette, óh Isten, *és* mind az egész földön *légyen* a' te ditsöséged!

LVIII. SOLTAR.

Panaszsza Dávidnak a' Saul' tanátsosi ellen.

1 Dávidnak Mictám*ja* az * Eneklömesternek *adatott* az Al-tasnéthre.

* 1 *Krón.* 25: 1.

2 Avagy bizonnyal igasságot szóllotoké ti, kik egybe-gyültetek? Avagy igazán itéleté ti embernek * fiai?

3 Söt inkább a' ti szivetekben hamisságot forgattok; e' földön a' ti kezeiteknek hamisságát méritek.

* *Sólt.* 82: 2. 3.

4 El-idegenültek a' hitetlenek az *ö annyoknak* méhétöl fogva, tévelygettek az *ö annyok*' méhétöl fogva, szóllván hazugságot.

5 Az ö mérgek ollyan, mint a' kigyónak mérge, mint a' siket Aspisnak, melly az ö füleit bé-dugja,

6 Melly nem hallja a' bübájosoknak szavokat; és a' bájolónak, ki böltsen túd bájolni.

7 Isten, rontsd-el az ö fogaikat az ö szájokban; az oroszlánoknak * záp-fogaikat rontsd meg, URam!

* *Sólt.* 10: 9. 22: 22.

8 El-olvadnak, mint a' viz * széllyel folynak egy-máftól: meg-vonták az ö kéz-iveket, de el-romolnak.

* *Jób* 24: 18. 19.

9 Mint a' tsiga el-olvadván el-múlnak, és mint az aszszonyi-állatnak idétlen gyermeke, melly nem látta a' Napot.

10 Minek-elötte meg-érezzék a' ti fazekaitok a' töv*inek tüzét*, mint a' nyers *hús*, azonképpen a' harag, mint a' forgó-szél, veszesse-el ötet.

11 Örül az igaz, * mikor látja a' boszszú-állást, az ö lábait mossa a' hitetlennek verében. * *Sólt.* 32: 11. 49: 15. 16.

12 Es ezt mondja az ember: Bizonyára vagyon az igaznak * jutalma; kétség nélkül vagyon itélö Isten e'

földön! * *Róm.* 2: 6-11.

LIX. SOLTAR.

Dávid Istentől szabadúlást kér.

1 Dávidnak Mictámja, az Eneklő-mesternek *adatott* az Al-tashétre; midőn Saul külde, * hogy az ő házát környül-vévén ötet meg-ölnék.
* 1 *Sám.* 19: 11.

2 Szabadíts-meg engemet az én ellenségimtől * én Istenem; és az én ellenem támadóktól ments-meg engemet! * 1 *Sám.* 19: 9. 10.

3 Szabadíts-meg engemet a' hamisságnak tselekedőitől, és a' vér-ontó emberek ellen tarts-meg engemet;

4 Mert ímé lesselkednek az én lelkem után, egybe-gyültek én ellenem az erősek; nem az én hamisságomért, * sem az én bünöm-ért, URam!
* 1 *Sám.* 20: 31. 32.

5 Minden hamisságom * nélkül egybe-gyülnek, és magokat készítik: Serkenj-fel én elömbe, és *ezeket* láttd-meg.
* *Sólt.* 7: 4-7.

6 Es te URam, Seregeknek Istene, Izraelnek Istene, serkenj-fel; hogy büntesd-meg mind e' pogányokat: ne könyörülj mind azokon, kik hamisságot tselekesznek; Sélah.

7 Estvére *én hozzám* jönek, ordítnak mint az ebek, és kerülik a' várost.

8 Imé tsátsognak az ő szájokkal, szablya * vagyon az ő ajakokban; mert *azt mondják:* kitsoda hallja *ezeket?* * *Sólt.* 52: 4-6.

9 Te pedig, URam, neveted * öket, és meg-tsúfolod mind e' pogány népeket. * *Sólt.* 2: 4.

10 Míg az ő hatalma tart, te reád vigyázok; mert az Isten nékem váram.

11 Az én kegyelmes Istenem engemet elöl-véfzen: az Isten meg-adja látnom az én ellenségim * *felől való kivánságomat.* * *Solt.* 54: 9.
1 *Sám.* 20: 15. 26: 10. 31: 2.

12 Ne vefzesd-el öket *mindenestől*, hogy el ne felejtkezzék az én népem; hanem a' te hatalmaddal tégyed bújdosókká öket, és alázd-meg öket URam, mi paisunk!

13 Az ő szájoknak büne, az ő ajakoknak befzéde, fogattassanak-meg az ő kevélységekben; mert tsak atkot és * hazugságot szóllnak. * 1 *Sám.* 24: 10.

14 Emészd-meg öket a' te búsúlásodban: emészd-meg, úgy hogy ne légyenek; és tudják-meg, hogy az Isten uralkodik a' Jákób' *nepe* között mind a' földnek határáig.

15 Kik *hozzám* jönek estve, ugatnak mint az ebek, és kerülik a' várost.

16 Magokat kénszerítsék eledel' keresni; és mikor meg nem elégittetnek, *ében* feküdjenek-le.

17 En pedig éneklem a' te hatalmadat, és minden reggel * éneklem a' te kegyelmességedet; mert nékem váram vóltál, és óltalmam az én nyomorúságomnak napján. * *Sólt.* 5: 4.

18 Az én óltalmam te nálad vagyon, éneket mondok *néked*; mert az Isten nékem * váram: ő az én kegyelmes Istenem! * *Péld.* 18: 10.

LX. SOLTAR.

Könyörög az Izrael' népe' jó állapatjáért.

1 Dávidnak tanító Mictámja, *adatott* az Eneklő-mesternek a' Susár-heduthra.

2 Midőn hartzolna a' Mésopotámiai Sírusokkal, és a' Tzóbai * Sírusokkal: holott Joáb meg-tért, és meg-vert tizen-két ezer Edomitákat a' Só-völgyben. * 2 *Sám.* 8: 3. 12. 13.

3 Isten, el-vetettél * vala minket, elszéllesztettél vala minket; meg-haragudtál vala: térj-meg mi hozzánk!
* *Sólt.* 44: 10. 11. 1 *Sám.* 31: 1. 2. 7.

4 Meg-rendítetted vala a' földet, két-felé válaíztottad vala azt; építsd-meg annak romlásit; mert meg-indúlt.

5 A' te népednek * nehéz dolgokat mútattál vala: itattál vala minket rettegésnek borával. * 1 *Sám.* 31: 1-6.

6 Adtál a' tégedet félőknek zászlót, mellyel éljenek az igazság-ért.

7 Hogy meg-szabadúljanak a' te szerelmesid *: tarts-meg a' te jobb-kezeddel, és hallgass-meg engemet!
* *Sólt.* 108: 7.

8 Az Isten szóllott az ő Szentséges * hajlékjában; örvendezek, el-osztom a' Sikémitáknak örökségeket, és a' Sukkóthnak völgyét el-mérem:
* *Sólt.* 108: 8-14. 110: 1. 2.

9 Enyim a' Gileád, és enyim Manassé: Efraim az én fejemnek ereje: Júda az én törvény * rendelöm.
* 1 *Mós.* 49: 8-10.

10 Moáb én mosdó * medentzém: Edomra vetem az én sarumat: a Palestina énnékem örülj!
* 4 *Mós.* 24: 17. 18. 2 *Sám.* 8: 2.

11 De kitsoda viszen engemet az erős városokba? kitsoda vezérel engemet * Edomig? * 1 *Krón.* 18: 13.

12 Avagy nem teé * óh Isten, ki minket meg-vetettél vala: és nem mégy vala ki, Isten, a' mi sereginkkel?
* *Sólt.* 18: 30.

13 Légy segítségül nékünk a' mi nyomorúságunk * után; mert hijába való az emberi segítség. * *v.* 5.
1 *Sám.* 31: 1-6.

14 Te benned bízván † erősen tselekeszünk; és ő el-tapodja * a' mi ellenségeinket. † 2 *Sám.* 10: 12. 13.
* *Sólt.* 60: 11. 12.

LXI. SOLTAR.

Istentöl az elört vett ſegítséggel erösíti hitit a' könyörgésben.

1 Dávid' *Sóltára, adatott* az Eneklömeſternek a' Néginóthra.

2 HAllgaſd-meg, óh Isten, az én kiáltáſomat; figyelmezzél az én könyörgéſemre.

3 A' föld' határáról kiáltok te hozzád az én ſzívem' keſerüségében: vigy engem' nálamnál magasb köſziklára;

4 Mert lettél nékem reménységem, *és* erös torony † az ellenség ellen.

† *Péld.* 18: 10.

5 Lakozom a' te Hajlékodban mind örökké: folyamodom a' te ſzárnyaidnak árnyéka alá; Sélah.

6 Mert te, Isten, meg-hallgattad az én kivánságimat; *és* a' te nevednek tiſztelöinek meg-adtad az ö † örökségeket. † *Iſcl.* 7: 45.

7 A' Király' életének eſztendeit † ſzaporítsd-meg, és az ö eſztendei *légyenek* mint ſok nemzetségnek eſztendei.

† *Solt.* 21: 5.

8 Lakozzék mind örökké az * Isten elött; kéſzits kegyelmeſſéget és † igazságot, *mellyek* meg-örizzék ötet.

* 2 *Sám.* 7: 26. † *Sólt.* 57: 4. 89: 24. 25.

9 Es igy éneket * mondok a' te nevednek mind örökké, és meg-tellyesítem az én † fogadáſimat minden napon! * *Sólt.* 21: 14. † *Sólt.* 56: 13. 14.

LXII. SOLTAR.

Panaſza Dávidnak a' Saul' ſzolgai ellen.

1 Dávid' Sóltára, az Eneklö-meſternek * Jédutunnak *adatott.*

* 1 *Krón.* 16: 41.

2 TSak az Istenben nyúgoſzik az én lelkem; *mert* ö töle vagyon az én * ſzabadúláſom!

* 2 *Sám.* 8: 14.

3 Tsak ö az én köſziklám és az én ſzabaditom, ö az én óltalmazóm; azért meg nem mozdúlok felettébb.

4 Meddig gondolkodtok ti mindnyájan a' férjfiú ellen, hogy ötet megöljétek, mint egy meg-hanyatlott falt és meg-döjtetett gyepüt?

5 Tanátskoznak tsak arról, mi-módon ötet az ö méltóságából le-veſsék, gyönyörködnek a' hazuságban: ſzájokkal *nékem* jót mondanak, * ſzívekben gonoſzt mondanak: * *Sólt.* 28: 3.

6 *Mindazáltal* tsak az Istenben nyúgodjál én lelkem; mert ö töle vagyon az én * reménységem. * *v.* 2. 3. *Sólt.* 125: 1.

7 Tsak ö az én köſziklám és ſzabadítóm, én fel-magaſztalom; *azért* nem * mozdúlok-meg. * *Péld.* 18: 10.

8 Az Istenben vagyon az én ſzabadúláſom és ditsöſségem; az én erös köſziklám, az én óltalmam az Istenben vagyon!

9 Bizzatok ö benne mindenkor ti népek, a' ti ſzíveteket töltsétek ki ö elötte; az Isten oltalmunk minékünk.

10 Bizony hijába-valók az embernek fiai, és hazugok a' Fejedelmeknek fiai; ha mérö ſerpenyöbe vettetnek, a' ſemminél mindnyájan alábbvalók.

11 Ne bízzatok a' kegyetlenségben, és a' ragadozásban, és ne légyenek hijába valók: gazdagságokba bövölkedök, ne bízzatok * azokban.

* *Jób* 31: 24. 25. 1 *Tim.* 6: 17.

12 Egy-ſzer ſzóllott az Isten, két-ſzer hallottam ugyan azont, hogy a' hatalmaſság *tsak* az Istené.

13 Es tiéd, URam, a' kegyelmeſség: bizony te meg-fizetſz mindennek az ö tselekedete * ſzerint!

* *Máté* 16: 27. *Róm.* 2: 6-11.

LXIII. SOLTAR.

Az Isteni ſzolgálatban való meg-jelenhetéſt kéri Istentöl.

1 Dávid' Sóltára, mikor vólna a' Júda' *, puſztájában. * 1 *Sám.* 22: 5.

2 EN Istenem, én Erös *Istenem* vagy te, jó-reggel keresle tégedet; az én lelkem * ſzomjúhoz tégedet: kivánt tégedet az én teſtem a' puſzta, ſzomjúhozó, és viz nélkül való földön! * *Sólt.* 42: 2. 3. 27: 4. 5.

3 Hogy a' te hatalmaſságodat és ditsöſségedet látnám, a' mint a' ſzent Hajlékban * ſzoktalak vala téged' látni; * *Sólt.* 42: 5.

4 (Mert a' te kegyelmeſséged jobb az életnél) hogy az én ajakim ditsérjenek tégedet.

5 Es úgy áldanálak tégedet az én * életemben: *és* a' te nevedben fel-emelném az én kezeimet: * *Sólt.* 146: 2.

6 Mint a' köverséggel, úgy bé-tellyeſedik az én lelkem, mikor víg ajakakkal ditsér tégedet az én ſzám,

7 Mikor meg-emlékezem te rólad az én ágyamban, és éjjeli vigyázáſimban * gondolkodom te felöled;

* *Sólt.* 16: 7.

8 Mert nékem ſegítség vóltál: és a' te ſzárnyaidnak árnyékában örvendezek:

9 Az én lelkem te hozzád ragaſzkodott, a' te jobb-kezed örizett engemet.

10 Azok pedig, a' kik veſzedelemre keresik az én lelkemet, a' földnek alsó réſzére mennek.

11 A' ſzablyának * kezébe eſnek, *és* a' rókáknak léſznek eledeli.

* 1 *Sám.* 31: 1. 2.

12 A' Király * pedig örvendez az Istenben, *és* ditsekedik, valaki esküſzik Istenben, *és* ditsekedik, valaki esküſzik Istenben, *és* ditsekedik, valaki esküſzik ö reája; mert bé-dugattatik a' hazugság' ſzóllóknak ſzájok. * *Solt.* 18: 1-3.

LXIV. SOLTAR.

Dávid könyörög a' szabadúlás-ért.

1 Dávid' Sóltára, az Eneklö-mesternek *adatott.*

2 HAllgaſd-meg, Iſten, az én panaſzolkodáſomban való ſzómat, az ellenségnek félelmétöl mentsd-meg az én lelkemet!

3 Rejts-el engemet a' gonoſz-akaróknak tanátsok elött, a' hamiſſág tselekedöknek gyülekezetek elött;

4 Mert meg-élesítették mint a' ſzablyát * az ö nyelveket; az ö nyilokat *ream* igazították, az ö keſerü beſzédeket, * *Sólt.* 52: 4. 5.

5 Hogy lövöldözzék † titkon az ártatlant; nagy hirtetlenséggel lövöldözik azt, és nem félnek. † *Sólt.* 11: 2.

6 Meg-erösítették magokat a' gonoſzban, ſzólnak arról, hogy énnékem tört veſſenek, és azt mondják: Kitsoda látja öket?

7 Tudakoznak álnokságokról; megemészttetünk azokkal, a' mellyeket nagy álnoksággal találtanak: olly mélységes és el-rejtetett annak a' férjfiúnak ſzíve;

8 De meg-lövi az Iſten öket az ö nyilával, és nagy hirtelenséggel † megoltoroztatnak. † *Példd.* 6: 15.

9 Es az ö magok nyelvekkel megütköznek ö magokba: és meg-rettennek mindnyáján, a' kik azokat látják.

10 Es meg-látják minden emberek, és beſzéllik az Iſtennek dolgát, és az ö tselekedetit meg-értik:

11 Örvendez az igaz * az URban, és bízik ö benne: és ditsekednek mindnyáján az igaz ſzivü emberek.

* *Sólt.* 33: 1.

LXV. SOLTAR.

Lelki és teſti jókért való Iſteni ditséret.

1 Dávidnak éneki ditsérete az * Eneklö-mesternek *engedtetett.*

* 1 *Kron.* 25: 1.

2 TEgedet kell nagy tsendeſséggel várnunk, tiéd, óh Iſten, a' ditséret * Sionban; és tenéked adják-meg a' fogadáſt! * *Sólt.* 48: 2. 3.

3 Ott mégyen te hozzád minden teſt, ki meg-hallgatod a' könyörgéſt.

4 A' hamiſſágnak beſzédit, mellyek mi rajtunk erött vettenek, és a' mi büneinket te tiſztítod-el.

5 Bóldog az, a' kit te válaſztaſz és magadhoz fogadſz, hogy lakozzék a' * te tornátzidban: meg-elégíttetünk a' te Házadnak javaival, a' te Templomodnak ſzent dolgaival.

* *Sólt.* 84: 5. 11. 12.

6 Rettenetes dolgokat ſzóllaſz minékünk a' te igaſságodban, óh mi idvesſégünknek Iſtene, e' földnek minden végeinek és a' meſzſze való tengernek reménysége!

7 Ki a' hegyeket meg-erösíted a' te eröddel, ki hatalommal környül-vétettél.

8 Ki meg-enyhíted a' tengereknek * zúgáſokat, és azoknak habjainak zúgáſokat: és a' népeknek háborgálokat. * *Máté* 8: 26.

9 Es félnek a' te jeleidtöl, valakik a' *földnek* határin lakoznak, és örvendezteted azokat a' reggel-ért és eſtvé-ért.

10 Meg-látogatod e' földet és megöntözöd † azt, bőséggel meg-gazdagítod azt: az Iſtennek folyó-vize tellyes vizekkel: gabonát ſzerzeſz önékiek; mert úgy rendelted a' földet.

* *Jób* 38: 26. 27.

11 Annak barázdáit * meg-réſzegíted, meg-nedvesíted hantjait, a' zápor esökkel meg-lágyítod azt, annak termését meg-áldod. * *Sólt.* 104: 13: 15.

12 Meg-ékesíted az eſztendöt a' te jó-vóltoddal, és a' te ösvényid köverséggel tsepegnek:

13 Tsepegnek a' puſztának aklaira, és a' halmok * örömmel vétetnek-környül. * *Sólt.* 72: 3. 16.

14 A' mezök juhokkal * meg-tellyeſednek, és a' völgyek gabonával meggazdagúlnak, örvendeznek és éneket mondanak. * *Sólt.* 144: 13. 14.

LXVI. SOLTAR.

Intés az Iſten' ditsöſségének ditsérésére.

1 Az Eneklö-mesternek *engedtetett* ének *és* Sóltár.

ÖRvendezzetek az Iſtennek, földnek minden *lakoſi:*

2 Enekeljétek ditsöſségét az ö nevének, ditsöitsétek és ditsérjétek ötet!

3 Mondjátok az Iſtennek: Melly tsudálatoſok a' te dolgaid: a' te hatalmaſságodnak nagy vóltá-ért, a' te ellenségid * hazudnak tenéked.

* *Sólt.* 18: 45.

4 E' földnek minden *lakoſi* imádjanak tégedet, és énekeljenek tenéked; énekeljenek a' te nevednek.

5 Jertek-el, és láſſátok az Iſtennek dolgait; tsudálatoſok * az ö tselekedeti az embernek fiaihoz. * *v.* 6. *Sólt.* 46: 9. 65: 12-14.

6 A' tengert * meg-ſzáraztja, a' folyó-vizen †*ſzáraz* lábbal mentek-által, ott örvendeztünk ö benne.

* 2 *Móſ.* 14: 21. 22. † *Joſ.* 3: 14-17.

7 Uralkodik e' világon hatalmaſságával; az ö ſzemei a' Pogányokat nézik, hogy a' kik engedetlenek, fel ne fuvalkodjanak magokban; Sélah.

8 Aldjátok népek a' mi Iſtenünket, és zengjen az ö ditséretinek ſzava,

9 Ki meg-eleveníti a' mi lelkünket, és nem engedi, hogy a' mi lábaink elesſenek;

10 Mert meg-késértgettél minket, Iſten,

Iſten, meg-próbáltál minket *tüzzel*, mint az ezüſt meg-próbáltatik.

11 Bé-vittél minket a' hálóba, megſzorítottad a' mi derekainkat.

12 A' mi fejünkre ültetted az embereket, tüzbe és vizekbe mentünk: mindázaltal vittél minket * ſzép kies helyre; * *Sólt.* 60: 14.

13 El-mégyek azért a' te Házádba áldozatokkal, meg-adom tenéked az én * fogadáſimat, * *Sólt.* 116: 14. 56: 13. 14.

14 A' mellyeket az én ajakaim igértek, és mellyről ſzólt az én ſzám az én nyomorúságomban.

15 Kövér * koſoknak égő áldozatival áldozom tenéked jó illattal egybe: áldozom ökrökkel és bakokkal.

* 3 *Móſ.* 3: 1-17.

16 Jöjjetek-el, halljátok-meg, és meg-beſzéllem minden iſten-félőknek, a' mellyeket tselekedett az én lelkemmel:

17 Ö hozzá kiálték az én ſzámmal, és az én nyelvem alatt * fel-magaſztaltatott: * *Sólt.* 18: 4-7.

18 Ha hamiſſágra néztem vólna az én ſzívemben: meg nem * hallgatott vólna az UR. * *Ján.* 9: 31. *Jak.* 4: 3.

19 De bizonyára meg-hallgata * az Iſten, *és* az én könyörgéſemnek beſzédére figyelmezett. * *Sólt.* 18: 7. 20-25.

20 Áldott az Iſten, * ki nem vetette-meg az én könyörgéſemet, és irgalmaſságát *nem vonta-meg* tőlem!

* *Sólt.* 18: 50. 51.

LXVII. SOLTAR.

Jövendölés a' Pogányok' el-hivattatáſokról.

1 Az Eneklö-meſternek *engedtetett* éneki Ditséret, a' Néginóthra.

2 AZ Iſten könyörüljön rajtunk és áldjon meg minket, világoſíttaſſa meg mi hozzánk az ö * ortzáját;

* *Sólt.* 4: 7. 4 *Móſ.* 6: 24-26.

3 Hogy meg-eſmérjék e' földön a' te útadat, minden Pogány népek között a' te ſzabadításodat.

4 Tiſztelnek téged' a' népek, óh Iſten, tiſztelnek téged minden * népek.

* *Sólt.* 22: 28.

5 Örvendnek és vígadnak a' nemzetségek; mert itéled a' népeket * igazságban: és a' nemzetſégeket e' földön igazgatod. * *Róm.* 2: 6-11.

6 Tiſztelnek téged' a' népek, óh Iſten, tiſztelnek téged' minden népek!

7 A' föld meg-adta az ö * gyümöltsét: meg-áld minket az Iſten, a' mi Iſtenünk. * *Sólt.* 65: 12-14.

8 Meg-áld minket az Iſten, és félik ötet a' földnek minden határi!

LXVIII. SOLTAR.

A' Kriſtus' győzedelme és orſzáglása felett való diadalmi Ének.

1 Dávidnak éneki Ditsérete, az Eneklö-meſternek *engedtetett.*

2 MIkoron az Iſten fel-kél: * az ö ellenségi el-ſzéllednek, és el-futnak az ö gyülölöi az ö ortzája elöl.

* 4 *Móſ.* 10: 35.

3 Mint a' füſt el-ſzéleſztetik: azonképpen el-ſzéleſzted *őket*; miképpen * el-olvad a' viaſz a' tüz elött: azonképpen el-veſznek a' hitetlenek az Iſten' ortzája elöl; * *Sólt.* 58: 8. 9.

4 De az igazak * örvendeznek és vígadnak az Iſten elött, és örülnek nagy örömmel. * *Sólt.* 5: 12. 33: 1.

5 Enekeljetek az Iſtennek, mondjatok ditséretet az ö nevének: magaſztaljátok azt, a' ki lakozik kies helyeken, kinek neve JAH, és örvendjetek ö elötte.

6 Az árváknak * attyok, és az özvegyeknek örizöjök az Iſten, ki az ö ſzentséges helyében *lakik.*

* *Sólt.* 146: 9.

7 Az Iſten az egyedül valókat * megſzaporítja tſeléddel, és ki-hozza hatalmaſon a' meg-kötöztetteket: de az engedetlenek lakoznak ſzáraz helyen.

* 1 *Sám.* 2: 5.

8 Oh Iſten, mikor a' te néped elött * járnál: mikor a' puſztán járnál;

* 2 *Móſ.* 40: 36-38.

9 A' föld * reng vala, az egek-is tsepegnek vala az Iſtennek jelen vólta miatt; a' Sinai † hegy-is az Iſtennek, az Izrael' Iſtenének elötte.

* *Sólt.* 114: 4-7. † 2 *Móſ.* 19: 16-18.

10 Böséges esöt adſz vala, óh Iſten, a' te örökségedre, és az el-fáradtat meg-újítod vala.

11 A' te juhaid laknak azon, mellyeket kéſzítettél jó-vóltodból a' ſzükölködö-ért, óh Iſten!

12 Az UR ád vala beſzédre való * alkalmatoſságot; és a' ditsérö aſzſzonyi-állatoknak ſeregek nagy vala ezt *mondván*:

13 A' ſeregeknek Királyai el-futottak; el-futottak: és az otthon-ülö aſzſzonyi-állatok oſztották a' nyereséget. * 2 *Móſ.* 15: 1-21. *Bir.* 5: 1-31

14 Jóllehet a' kormos fazekak között ültetek: mindazáltal léſztek haſonlatoſok az ezüsttől tündöklö galambnak ſzárnyához, vagy a' mellynek ſzárnyai haſonlatoſok a' sárga aranyhoz.

15 Mikor a' Minden-haló *Iſten* el-ſzéleſzté a' Királyokat azon *a' Földön*, lön akkor fejér mint a' Sálmon' * *hava*ſa. * *Bir.* 9: 48.

16 Az Iſten' hegye, kövér hegy; ſok halmoknak hegye, kövér hegy.

17 Mit kevélykedtek ti halmos hegyek? e' hegyet * kivánta Iſten, hogy lakoznék azon, az UR-is lakozik azon mind örökké. * *Sólt.* 87: 1. 2. 132: 13. 14.

18 Az Isten' szekerei húsz ezerek, sok ezer Angyalok: az UR *vagyon* azokkal, mint a' Sinai hegyen, *úgy vagyon* az ö szent * hajlékában.

* 2 *Mos.* 19: 18. 40: 34. 35.

19 Fel-menvén * a' magasságba, foglyoknak sokságát fogád, ajándékokat vévén, *ösztogatál* az embereknek; az engedetlenek-is *ide jönek* lakni, URam Isten! * *Efes.* 4: 8.

20 Aldott légyen az UR; mert minden-nap ajándékoz minket a' mi szabadító Erös *Isten*ünk!

21 Az Erös *Isten* minékünk szabadító Erös *Isten*ünk: és az URalkodó UR szabadít-ki a' halálból.

22 Tsak az Isten rontja-meg az ö ellenségeinek * fejeket, az ö bünökben szüntelen járóknak üstökös fejeket.

* *Sólt.* 110: 6.

23 Azt mondta vala az UR: Básánból viszsza-hozlak, a' tengernek mely ségéből ki-hozlak.

24 Annak-okáért a' te lábadat megveresíted a' vérben, és a' te ebeidnek nyelveket az ellenségeknek vérekben.

25 Látták a' te járásidat, óh Isten, az én Erös *Isten*emnek járását, az én Királyomnak, *ki* a' Szent * helyben *vagyon!* * 2 *Mós.* 25: 17-22.

26 Elöl mennek vala az * éneklök, az után a' hegedüsök: középben valának a' doboló leányok, *ezt mondván:*

27 A' Gyülekezetekben áldjátok az Istent, az URat *áldjátok ti* Izrael' magvából valók! * 2 *Sám.* 6: 15. 16.

28 Egy-felöl * vagyon a' kis Benjámin, ki ö rajtok uralkodik; a' Júdának Fejedelmi, és az ö gyülekezetek: a' Zebulon' Fejedelmi és a' Naftali' Fejedelmi. * 2 *Sám.* 6: 1. 2.

29 Parantsolta a' te Istened, hogy te erös lennél: Erösítsd-meg Isten azt, a' mit mi közöttünk tselekedtél.

30 A' te Templomodból a' Jérusálem-ért * tenéked a' Királyok ajándékokat hoznak. * *Sólt.* 72: 10.

2 *Krón.* 32: 23.

31 Vefzesd-el a' nyilas fereget, a' bikáknak fereget mind a' népeknek tulkaikkal egybe, kik ditsekednek a' sok darab ezüstökben; vefzesd-el a' Pogányokat, kik gyönyörködnek a' hadakozásban.

32 El-jönek a' Fejedelmek * Egyiptombol: Szeretsen ország hamar kinyújtja az ö kezeit az Istenhez.

* *Esa.* 19: 21. *Sólt.* 3: 10.

33 E' földnek minden országai * énekeljetek az Istennek; mondjatok ditséretet az URnak, * *Sólt.* 67: 4-6.

34 Ki kezdettöl fogva az egeknek egein * ül; ímé *onnét* szóll nagy keménységes szóval. * *Sólt.* 115: 3.

Tsél. 7: 49.

35 Adjatok ditséretet Istennek, kinek dicsősége az Izraelen, és az ö hatalma a' felhökben vagyon.

36 Rettenetes vagy Isten a' te Szentséges hajlékidból; az Izraelnek Erös *Isten*e, ö ád eröt * és hatalmat e' népnek: Aldott *légyen* az Isten!

* *Sólt.* 60: 11. 12. 14.

LXIX. SOLTAR.

Jövendölés a' Krisztus' szenvedéséről a' Dávid' szemelye alatt.

1 Dávid' *Sóltára*, az * Eneklö-mesternek *engedtetett* a' Sósannim*ra*.

* 1 *Krón.* 25: 1.

2 TArts-meg engemet, óh Isten; mert el-értenek a' vizek mind az *én* * lelkemig. * *Sólt.* 40: 3.

3 Bé-estem mélységes sárba, holott fel nem áll-hatok, mélységes vizekre jutottam; és a' viznek habja * el-fogott engemet. * *Sólt.* 42: 8.

4 El-fáradtam a' * kiáltásban, megszáradott az én torkom, el-fogyatoztak † az én szemeim, várván az én Istenemet; * *Sólt.* 22: 3. † *Job* 17: 6.

5 *Mert* többen vagynak az én fejemnek haj-szálinál, a' kik engemet oknélkül * gyülölnek: erösek, a' kik engemet szorongatnak, kik nékem ellenségim ok nélkül: a' mit én nem ragadoztam-el, akkor meg kell fizetnem.

* *Ján.* 15: 25.

6 Oh Isten, te tudod az én balgatagságomat, és az én büneim nyilván vagynak te előtted.

7 Ne szégyenüljenek-meg én * éretem, a' kik tégedet várnak, URam, Seregeknek URa! ne szégyenüljenek-meg én miattam, a' kik tégedet keresnek, Izraelnek Istene! * *Sólt.* 40: 17.

8 Mert te érretted * terheltetem gyalázattal, *és* a' gyalázat bé-fedezte az én ortzámat. * *v.* 10.

9 Az én atyám-fiai előtt * idegenné lettem, és az én anyámnak fiai előtt jövevénnyé; * *Job* 19: 13-17.

10 Mert a' te Házadhoz való buzgó szeretet * meg-emészt engemet: és azoknak gyalázatjok, † kik téged' gyaláznak, én reám estenek. * *Sólt.* 119: 139.

* *Ján.* 7: 17. † *Róm.* 15: 3.

11 Mikor sírva *gyötröm* böjtöléssel az én lelkemet; az-is gyalázatomra * vagyon nékem. * *Sólt.* 102: 5. 9.

12 Mikor az én ruhám' helyébe sákba öltözöm: önékiek akkor példa-beszéd vagyok.

13 A' kik a' kapuban ülnek, én rólam szóllnak: és a' lakodalomban én rólam * énekelnek. * *Job* 30: 9.

14 En annak-okáért tenéked így könyörgök URam: A' te jó-véltodnak *meg-jelentetésének* ideje vagyon; † Isten a' te irgalmasságodnak sokságában hallgass-meg engemet, a' te szabadítá-

sod

sod *felöl való igéret*nek igasságában.
† *Esa.* 49: 8.

15 Szabadíts-meg engemet a' † sárból, hogy el ne boruljak; *hanem inkább* szabadúljak-meg az én ellenségimtöl, és a' vizeknek örvényitöl.
† *v.* 3.

16 Hogy el ne borítson engemet a' vizeknek habja, és el ne nyeljen engemet az örvény; és a' veremnek szája ne dugattassék-bé én reám.

17 Hallgass-meg engemet, URam; mert jó a' te kegyelmessége: a' te irgalmasságidnak sokasága szerint tekints én reám,

18 Es ne rejtsd-el ortzádat a' te szolgádtól; mert nagy szorongattatásom vagyon nékem; Siess, hallgass-meg engemet!

19 Légy mellette az én lelkemnek, és szabadítsd-meg * azt: az én ellenségim-ért szabadíts-meg engemet.
* *Sólt.* 22: 12.

20 Te tudod az én * gyalázatomat, az én szégyen-vallásomat, és † szidalmamat: te elötted vagynak minden én ellenségim. * *Sólt.* 35: 21. 41:6.9.
† *Sólt.* 42: 11.

21 A' gyalázat az én szívemet megalázta, annyira hogy meg-nyomorodtam: és várom vala, ha valaki én velem együtt † bánkodnék, de senki nem vala; és ha valaki meg-vigasztalna, de nem találék senkit: † *Sólt.* 35:13.14.

22 Söt inkább az én eledelem' helyébe mérget adnak vala; és az én szomjúságomban engem' etzettel† itatnak vala. † *Máté* 27: 34.

23 Legyen az ö asztalok ö elöttök † tör gyanánt; és az ö jó szerentséjek háló gyanánt. † *Róm.* 11: 9.

24 Setétüljenek-meg az ö szemeik, hogy ne lássanak: és az ö derekokat tégyed † erötelenné mindenkor.
† *Sólt.* 20- 9.

25 Önts-ki a' te haragodat ö reájok, és a' te haragodnak búsúlása végye öket környül.

26 Légyen az ö palotájok † puszta, és az ö hajlékokban ne légyen lakos;
† *Tsel.* 1: 20.

27 Mert a' kit te meg-vertél, † azt háborgatták, és a' te töled meg-sebesíttetteknek nyavalyájokról * beszéllenek. † *Sólt.* 109: 15. 16. * *v.* 13.

28 Az ö hamisságokat sokasítsd-meg, és a' te igasságodra ne jussanak. † *v.* 13.

29 Töröltessenek-ki az élöknek † könyvökböl, és az igazak közzé ne irattassanak. † *Sólt.* 109: 15.

30 En szegény és nyomorúlt vagyok: de a' te szabadításod, óh Isten, engemet fel-magasztal!

31 Ditsérem az Istennek nevét énekkel, és ötet ditsérettel fel-magasztalom.

32 Es kedvesb * lészen ez az UR elött az ökörnél, és tuloknál, mellynek szarvai és körmei vagynak.
* *Sólt.* 51: 18. 19.

33 Látják ezt a' nyomorúltak, és örvendeznek: † a' kik kerestik az Istent, és él a' ti szívetek; † *Sólt.* 22: 27. 70: 5.

34 Mert meg-hallgatja a' szegényeket az UR; és az ö foglyait nem vetimeg.

35 Ditsérjék ötet az egek † és a' föld; a' tengerek és valami azokban vagyon; † *Esa.* 49: 13.

36 Mert az Isten meg-tartja a' Siont, és meg-építi a' Júdának városit; és ott lakoznak, és örökségül birják azt:

37 Es az ö szolgainak maradékaik örökségül birják azt, és a' kik szeretik az ö nevét, laknak abban.

LXX. SOLTAR.

E' Sóltár egyez a' XL. Sóltárnak végével.

1 Emlékezetre való *Sóltára* Dávidnak, melly *engedtetett* az † Eneklömesternek. † 1 *Krón.* 25: 1.

2 ISten, az én szabadíttatásomra *jövel*; URam, az én segítségemre † siess.

3 Szégyenüljenek és pirúljanak-meg, a' kik keresik az én életemet: hátra térüljenek és gyaláztassanak-meg, kik gyönyörködnek az én nyomorúságomban. † *Sólt.* 40: 14. 15.

4 Hátra térüljenek meg-szégyenülvén nagy hamarsággal, kik azt mondják *én felölem*; † Hehé! Hehé!
† *Sólt.* 35: 21. 25.

5 Örüljenek † és örvendezzenek te benned mindenek, kik keresnek tégedet, és ezt mondják szüntelen: Magasztaltassék-fel az Isten, kik szeretik a' te szabadításodat. † *Sólt.* 33: 1.

6 En pedig szegény † és nyomorúlt vagyok; Isten siess én hozzám; én segedelmem és szabadítom vagy te, URam, ne késedelmezzél! † *Sólt.* 40: 18.

LXXI. SOLTAR.

Dávid a' szabadúlás-ért könyörög.

1 TE benned bízom † URam, ne szégyenüljek meg soha.
† *Sólt.* 125: 1.

2 A' te igazságod † szerint ments-meg és szabadíts-meg engemet: hajtsd én hozzám a' te füledet, és tarts-meg engemet. † *Sólt.* 31: 2.

3 Légy nékem *erös* * kösziklám, melyhez folyamodjam szüntelen; parantsolatot adtál az én meg-tartatásom felöl; mert én kösziklám és én erösségem vagy. * *Péld.* 18: 10.

4 En Istenem, szabadíts-meg engemet a' gonosz embernek kezéből, a' hamisnak és kegyetlennek kezéből;

5 Mert te vagy az én várásom, URam

Ram Isten, én bizodalmom † gyermekségemtől fogva! † *Sólt.* 22:10.11.

6 Te töled táplálttattam az *én anyámnak* méhétől fogva, az én anyámnak méhéből te vontál-ki engemet; te felőled vagyon az én ditséretem fzüntelen.

7 Mint-egy tsudájokká lettem fokaknak: de te vagy én erös * bizodalmom. * *Sólt.* 61: 4.

8 Meg-tellyefedik az én fzám a' te ditséreteddel, *és* minden napon a' te ditsöfségeddel.

9 Ne vefs-el engemet az én vénségemnek idején: mikor el-fogy az én eröm, ne hagyj-el engemet;

10 Mert fzólltak az én ellenségim én felölem, és a' kik az én életem után lefelkednek, együtt * tanátskoznak, * *Sólt.* 64: 6. 7.

11 Mondván: Az Isten el-hagyta ötet! Kergefsétek és fogjátok-meg ötet; mert nintsen ki meg-fzabadítaná

12 Oh Isten! ne távozzál-el én tölem! En Istenem, fiefs az én * fegítségemre!

13 Szégyenüljenek-meg, és fogyatkozzanak-el az én életemnek ellenségi; boríttaffanak-bé gyalázattal és fzégyennel, a' kik nékem gonofzt akarnak. * *Sólt.* 70: 2-4.

14 En pedig fzüntelen reménlek; és minden te ditséretedet hírdetem még.

15 Az én fzám befzélli a' te igafságodat, *és* minden-nap a' te fzabadítafodat, jóllehet annak fzámát * nem tudom. * *Sólt.* 139: 17.

16 Bátorsággal járok, az UR Istennek hatalmafságában * *bizván*; megemlékezem tsak a' te igafságodról.

* *Sólt.* 3: 6. 7.

17 Oh Isten, tanítottál engem' az én gyermekségemtől fogva; és mind e' mái napig hírdetem a' te tsuda dolgaidat.

18 Annak-oká-ért vénségemig-is és az én meg-ősfüléfemig, óh Isten, ne hagyj-el engemet, míglen hírdeffem a' te * karodat e' nemzetségnek, és minden következendö *nemzetség*nek a' te erödet! * *Sólt.* 18: 1-51.

19 A' te igafságod, Isten, fel-magafztaltatott; mert nagyságos dolgokat tselekedtél; Isten, kitsoda hozzád hafonló?

20 Mert minek-utánna fok és gonofz † nyomorúságokat kófoltattál-meg én velem, ifmét meg-elevenítettél engemet: és a' földnek mélységéből * ifmét fel-hoztál engemet.

† *Sólt.* 18:1.19.44.* *Sólt.* 49:16.80:13.

21 Meg-fokafztottad az én nagyságomat; és hozzám fordúlván megvigafztaltál engemet.

22 Annak-oká-ért én-is tifztellek tégedet, és a' te igafságodat éneklö fzerfzámokkal, én Istenem! éneklek néked hegedüvel, óh Izraelnek Szent *Istene!*

23 Örvendeznek az én ajakaim, mikor néked éneklek, és az én * lelkemis, mellyet meg-fzabadítottál.

* *Sólt.* 63: 6-8.

24 Az én nyelvem-is minden napon hírdeti a' te igafságodat; mert megfzégyenültek, és gyalázattal illettettek, a' kik nékem gonofzt * akarnak.

* *v.* 10. 11.

LXXII. SOLTAR.

Jövendölés a' Kriftus' országáról, a' Salamon' fzemélyének példázatjában.

1 Salamonnak.

Isten, a' te itéletidet adjad a' Királynak: és a' te igafságodat * a' Király' fiának; * 1 *Kir.* 3: 9.

2 Hogy itélje a' te népedet * igafságban, és a' te fzegényidet itéletben.

* 2 *Sám.* 8: 15. *Péld.* 31: 8. 9.

3 A' hegyek hoznak békeséget * a' népnek, és a' halmok igafságot.

* 1 *Kir.* 4: 21. 24. 25. 9: 4-7.

4 Meg-itéli a' népnek fzegényit, és meg-fzabadítja a' fzükölködönek * fiait; és meg-rontja a' nyomorgatót.

* 1 *Kir.* 3: 16-27.

5 Félnek tégedet, míg a' Nap és a' Hóld léfznek, mind örökké.

6 Le-fzáll mint-egy esö a' meg-kafzáltt mezöre, és mint a' föld öntözö záporok.

7 Virágozik ö idejében az igaz; és a' békeféggnek * foksága *léfzen*, míg a' Hóld nem léfzen. * 1 *Kir.* 4: 20.25.

8 Es uralkodik egyik tengertöl fogva a' máfik tengerig, és az *Euphrates* folyó-viztöl * fogva a' földnek határáig. * 1 *Kir.* 4: 21. 24.

9 Ö elötte artzal le-borúlnak, kik a' puftában vagynak; és az ö ellenségi a' port † nyalják.

† *Sólt.* 18: 44. 45.

10 A' tengernek és fzigeteknek Királyai ajándékot hoznak; Sébának * és Schébának Királyai ajándékot hoznak: * 1 *Kir.* 9: 11.14. 10: 1.10. 24. 25. *Esa.* 60: 6.

11 Es artzal le-borúlnak * ö elötte minden Királyok; minden Pogány népek fzolgálnak önéki. * *v.* 9.

12 Mert meg-fzabadította a' kiáltó * fzükölködöt és a' fzegényt, a' kinek nem vala fegítöje: * *v.* 4.

13 Kedvez a' fzegénynek és a' fzükölködönek; és a' fzükölködöknek életeket meg-tartja:

14 A' tsalárdságtól és erőfzak-tételtöl meg-fzabadítja azoknak lelkeket; és az ö vérek drága az ö fzemei elött.

15 Es él, és adattatik * önéki Sébabéli arany; és imádkoznak ö érette min-

mindenkor, és minden napon áldják.
* *v.* 10.

16 Léfznek gabona kévék a' földön, a' hegyeknek tetején, akképpen megindúl annak gyümöltse mint a' Libánus, és virágoznak a' * lakofok, mint a' földnek füve. * 1 *Kir.* 4 : 20. 25.

17 Léfzen az ö neve mind * örökké, míg a' Nap léfzen az ö neve nevekedik, és meg-áldatnak ö benne minden népek, és magafztalják ötet.
* 1 *Kir.* 9 : 3-5.

18 Áldott az UR Iften, az Izraelnek Iftene, ki tsuda * dolgokat tselekefzik egyedül. * *Sólt.* 40 : 6. 77 : 15.
2 *Sám.* 7 : 8. 9.

19 És áldott *légyen* az ö ditsöfséges neve mind örökké; és tellyefedjék-bé az ö ditsöfségével az * egéfz föld: Ámen, Ámen! * *Eſa.* 6 : 3.

20 Dávidnak az Iſai * fiának könyörgéſinek vége. * 2 *Sám.* 23 : 1.

LXXIII. SOLTAR.

Vigaſztalás a' hitetleneknek ſzerentsés állapatjok ellen.

1 Aſáf * Sóltára. * 1 *Krón.* 25 : 1.
BIzony jó Izraelnek az Iften, azoknak, a' kik tifzta * fzívüek:
* *Sólt.* 18 : 17-26. 27.

2 De a' mi én reám néz, tsak-nem * meg-hanyatlottak az én lábaim; és kitsiny hija, hogy az én lábaim el nem iſzamodának, * *v.* 23.

3 Mikor irigykedném a' kevélyekre, és a' gonofzoknak jó ſzerentséjeket * látnám;

4 Mert nintsenek a' halálnak köteleiben, és az ö erejek állandó.

5 Az embereknek nyomorúſágokban nintsen réſzek, és az emberekkel *együtt* nem nyomorgattatnak.
* *Jób* 21 : 7-15.

6 Azoká-ért mint-egy arany láncz meg-környékezte öket a' kevélység, bé-borította öket a' kegyetlenség, mint-egy ruha.

7 A' kövérségnek miatta kün ülnek az ö ſzemeik, az ö elméjeknek gondolatját meg-győzik.

8 Kevélyék és ſzólſnak álnokſágot; bofzfzúſágot ſzólſnak nagy * kevélységgel. * *Sólt.* 31 : 19. 94 : 3-7.

9 Az égre tátották * ſzájokat, és az ö nyelvek el-járja a' földet.
* *Jób* 21 : 14. 15.

10 Annak-oká-ért erre fordúl az ö népe, mivelhogy tellyes *pohár* viz vagyon kezekben,

11 Hogy ezt mondják: Mi-módon tudhatná-meg *ezt* az Erös *Iſten?* és avagy vagyone a' magaſságban értelem?

12 Imé e' gonofz emberek, melly nagy ſzerentsésen nevelik erejeket e' világon!

13 Bizony hijába tartottam én tiſztán * az én ſzívemet, és hijába moſtam ártatlanságban az én kezeimet;

14 Mert minden nap nyomorgattatom, és minden reggel oſtoroztatom.
* *Jób* 9 : 29-31. *Malak.* 3 : 14. 15.

15 Ha azt mondándom: Illyen módon ſzóllok: Imé ez a' te fiaidnak nemzetségek: hitetlen léfzek.

16 Annak-oká-ert gondolkodom vala *ſzorgalmatoſon*, hogy ezt meg-tudhatnám: de a' néhez dolognak *láttatek* énnékem,

17 Míg-nem bé-menék az Erös *Iſtennek* ſzentséges helyeibe, és meg-értém azoknak * végeket. * *v.* 18-20.
Jób 21 : 16-20.

18 Bizony igen ſikon helyheztetted öket; és öket nyakra-före vetetted.

19 Mi-módon puſztultanak el egy * ſzem-pillantásban? meg-ſzüntek, megemeſztettek a' rettegéſtöl.
* *Jób* 20 : 7-11. *Sólt.* 37 : 2.

20 Mint az álom, minekutánna felſerken *az ember*: URam, mikor felſerkented öket, az ö gondolatjokat utálatoſsá téfzed.

21 De az én ſzívem háborog vala, és az én veſeimben öfztönöztetem vala.

22 Es én balgatag vóltam, és értelem nélkül való; oktalan állat vóltam te elötted.

23 Mindazáltal én mindenkor te * melletted *vóltam*; mert az én jobb kezemet tartottad. * *v.* 2.

24 A' te tanátſoddal igazgatſz * engemet, hogy azután a' ditsöfségbe fogadj-bé engemet. * *Sólt.* 32 : 8.

25 Kitsoda *volna* nékem mennyekben *te náladnál* * *több?* és te náladnál egyébben nem gyönyörködöm e' földön. * *Sólt.* : 16 : 11. 32 : 10.

26 El-fogyatkozott az én teſtem és az én ſzívem; az én ſzívemnek kőfziklája, és az én örökségem te vagy, *oh* Iften, mind örökké!

27 Mert ímé a' kik te töled el-távoznak, el-veſznek: el-veſzted mind azokat, a' kik te töled el-hajólnak.

28 A' mi én reám néz, Iſtenhez közelgetnem énnékem felette * igen jó; Az UR Iftenben helyheztetem reménységemet, hogy hirdeſſem minden tselekedetit. * *v.* 27. *Sólt.* 18 : 26. 27.

LXXIV. SOLTAR.

Az Iſten' Házának puſztulásáról panaſzolkodván, Iſten boſzſzú-állását kéri.

1 Tanító *Eneke* * Aſáfnak.
* 1 *Krón.* 25 : 1.
MIért vetettél-el, *oh* Iften, *minket* mindeneſtöl fogva? *és miért* füſtölög a' te haragod a' te mezödnek * juhai ellen. * *Sólt.* 80 : 1.

2 Emlékezzél-meg a' te Gyülekezeted-

zetedröl, mellyet régen * szerzettél, és mellyet meg-váltottál: a' te örökségednek réfzéröl, a' Sion' hegyéröl, † mellyen lakozol. * 2 *Sám.* 7: 23. 24. † *Sólt.* 132: 13. 14.

3 Emeld-fel a' te lábaidat az örök puſztúlásokra; *mert* az ellenség mindeneket el-puſztított a' te ſzentséges helyedben.

4 Ordítottak a' te ellenségid a' te Templomodnak közepette, és ott helyheztették az ö jegyeket jelenségül.

5 *Azok közzül mindenik* Fö-embernek itéltetett, a' mint fel-emeli vala az ö fejſzéjét az *erdőnek* sürü fáira.

6 Moſt-is annak faragott * köveit egyaránt fejſzékkel és pörölyökkel rontják. * 1 *Kir.* 9: 7. 8.

7 Tüzet vetettek a' te Szentséges helyeidre, a' földre tapodván meg-fertéztették a' te nevednek † Hajlékát.

† 1 *Kir.* 9: 3.

8 Ezt mondották az ö ſzívekben: Veſsünk sákmányt bennek, egyetemben meg-gyújtották e' földön az Erös *Iſten*nek minden Hajlékait.

9 A' mi jeleinket nem látjuk; nintsen immár Próféta, és nintsen mi közöttünk, a' ki * meg-tud-hatná, meddig *léſznek a' nyomorúságok.* * *Sir.* 2: 9.

10 Meddig ſzidalmaz, óh Iſten! az ellenség? avagy mind örökké boſzſzúsággal illetié az ellenség a' te nevedet?

11 Miért fordítod-el a' te kezedet? és *miért* nem nyújtod-ki a' te jobb-kezedet a' te kebeledből?

12 Mindazáltal az Iſten én Királyom, ki eleitöl fogva e' földön ſzabadúlásokat * mivelt; **Bir.* 3: 31. 4: 24.

13 Te válaſztottad ketté a' * tengert a' te eröddel, meg-rontottad a' nagy tzet-halaknak † fejeket a' vizekben.

* 2 *Móſ.* 14: 21. 22. † *Ezék.* 29: 3.

14 Te rontottad-meg a' Léviátánnak fejét, és adtad azt eledelül a' puſztában *lakozó* népnek.

15 Te hasíttad-meg * a' forrást és a' patakot, te ſzáraztottad-meg a' ſebes † folyó-vizeket. * 2 *Móſ.* 17: 5. 6. 20: 21. † *Jóſ.* 3: 16. 17.

16 Tiéd a' nap; az éjtſzaka-is tiéd: te formáltad a' világoſságot és a' * Napot. * 1 *Móſ.* 1: 16: 18.

17 Te rendelted a' földnek minden határit: a' nyarat * és a' telet te formáltad. * 1 *Móſ.* 8: 22.

18 Emlékezzél-meg erröl, hogy az ellenség ſzidalmazta az URat, és a' bolond * nép boſzſzontotta a' te nevedet.

* 5 *Móſ.* 32: 21.

19 Ne adjad a' fene vadnak a' te gerlitzédnek lelkét: a' te ſzegényidnek gyülekezetiröl ne felejtkezzél-el mindeneſtöl fogva!

20 Tekints a' * Szövetségre; mert bé-töltenek a' földnek ſetét helyei kegyetlenségnek hajlékival.

* 2 *Móſ.* 24; 8.

21 A' ki meg-rontatott, ne térjen-el te elöled ſzégyen-vallásſal: a' nyomorúlt és ſzükölködö ditsérje a' te nevedet.

22 Kelj-fel óh Iſten, *és* forgaſd a' te igyedet: emlékezzél-meg a' te * gyalázatodról, *mellyel tégedet* minden nap *illet* a' † bolond. * *v.* 7. † *v.* 18.

23 Ne felejtkezzél-el * a' te ellenségidnek † ſzavokról; a' te ellened támadóknak háborgáſokról, melly ſzüntelen nevekedik. * *Sólt.* 137: 7. † *v.* 8.

LXXV. SOLTAR.

Fogadáſt téſzen Dávid, jól regnálásáról.

1 Asáf Sóltára, az * Eneklö-meſternek *engedtetett* Enek az Al-tashéthre.

* 1 *Krón.* 25: 1.

2 TIſztelünk tégedet, óh Iſten, tiſztelünk; mert a' te nevednek közel való vóltát hirdetik a' te tsuda dolgaid.

3 Minek-utánna a' *nékem rendeltetett* Gyülekezetet *mellém vejéndem: én igázan † itélek, * 1 *Sám.* 16: 1. 13. † *Sólt.* 62: 1. 2. 2 *Sám.* 8: 15.

4 A' föld és annak minden lakoſi meg-mozdúltanak: én meg-erösítem annak oſzlopit:

5 A' kérkedékenyeknek azt mondom: Ne kérdedjetek, és a' gonoſzoknak: Ne emeljétek ſzarvat.

6 Ne emeljétek magaſſan a' ti ſzarvatokat, ne ſzólljatok * meg-keményedett nyakkal; *Sólt. 31: 19.

7 Mert nem Nap-támadattól; ſem Nap-nyúgattól, ſem a' puſztától *vagyon* a' fel-magaſztaltatás;

8 Mert az Iſten *igazgató* * Biró, ki egyet † meg-aláz, máſt fel-magaſztal. * *Dán.* 5: 21. 1 *Sám.* 2: 7. † *Dán.* 2: 21.

9 Mert az URnak kezében pohár vagyon és zavaros bor, és tellyes itallal, mellyet abból tölt-ki, mellynek a' ſeprejét-is * meg-iſzſzák és ugyan kiſzopják a' földön lakozó minden latrok. * *Jób* 21: 22-29.

10 En pedig hírdetem mind örökké, *és* éneket mondok a' Jákób' Iſtenének.

11 Es a' gonoſzoknak minden ſzarvaikat * le-rontom: az igaznak pedig ſzarvaik fel-magaſztaltatnak.

* *Sólt.* 101: 3-8.

LXXVI. SOLTAR.

Az Iſten' kegyelmeſiégét és igaſiágát hirdeti:

1 Asáf * Sóltára, az Eneklö-meſternek a' Néginóthra *adattatott* Enek.

* 1 *Krón.* 25: 1.

2 ESmértetik az Iſten Júdában, Izraelben nagy az ö neve.

3 Kinek hajléka vagyon Sálemben, és

és lakó-helye * Sionban.
* *Sólt.* 132 : 13. 14.
4 Ott el-törte a' nyilákat *, kéz-íveket, paist, fzablyát, és a' hadat:
* 2 *Sám.* 5 : 6. 7. *Esa.* 37 : 36. *Sólt.* 48 : 5-8.
5 Ekesb * vagy te és tsudálatosb a' kóborlóknak † hegyeinél.
6 Meg-fofztattak az erös fzivüek; el-aluttanak, és az erös férfiak' kezeiknek femmi erejek nem vólt.
* *Sólt.* 48 : 3. 4. † *Esa.* 33 : 1.
7 A' te hatalmas * befzéded miatt, óh Jákóbnak Iften, el-fzenderedett mind a' fzekér mind a' ló,
* *Esa.* 37 : 29. 33-35.
8 Te, te, *mondom*, rettenetes *vagy*: és kitsoda áll-hat meg a' te ortzád * elött, mikor meg-haragfzol?
* 5 *Mós.* 4 : 24.
9 A' mennyböl * jelentetted-ki a' te ítéletedet; a' föld meg-rettent, és hallgatott.
10 Mikor az Iften fel-kelne az ítéletre, hogy meg-fzabadítaná a' földnek minden nyomorúltit. * *Esa.* 37 : 36.
11 Az embereknek hévsége tifztel tégedet, és azoknak hévségektöl, a' kik meg-maradnak, *azokat* környülvélzed.
12 Tégyetek fogadáfokat, és adjátok-meg * azokat a' ti URatoknak Iftenteknek; mindnyájan kik ö környüle vagynak, vigyenek ajándékokat a' † Rettenetefnek. * *Sólt.* 50 : 14. † *v.* 8. 13.
13 Ki a' Fejedelmeknek lelkeket elvélzi, és rettenetes a' * földnek Királyainak. * *Dán.* 2 : 21.

LXXVII. SOLTAR.

A' fzomorú gondolatokat az Iften' tsuda dolgainak emlékezetivel oflatja-el.

1 Asáf' Sóltára az Eneklö-mefternek * Jédutunnak *engedtetett.*
* 1 *Krón.* 16 : 41.
2 AZ én fzómmal az Iftenhez kiáltottam: az én fzómmal az Iftenhez *kiáltottam*, * és meg-hallgata engemet. * *Sólt.* 18 : 4. 116 : 1. 2.
3 Az én nyomorúságomnak napján * az URat meg-keresém: az én kezemet éjjel ki-terjefztettem és el nem fáradott; mikor az én lelkem vigafztaláft nem akarna bé-venni. *Sólt.* 50 : 15.
4 Meg-emlékezem az Iftenröl, mikor háborgok: gondolkodom, mikor az én lelkemnek fzomorúsága vagyon!
5 Az én fzemöldökimet meg-tartóztattad; meg-háborodtam vala, annyira hogy nem fzóll-hatnék.
6 Gondolkodni kezdék a' régi * napokról, és az *el-múlt* idökneк efztendeiröl. * *Sólt.* 143 : 5.
7 Meg-emlékezém az én énekimröl; éjtfzaka az én fzívemben gondolkodom vala, és az én lelkem tudakozik vala, mondván:
8 Avagy mind örökké el-vetneé az UR? és nem lenneé többé jó-akaró?
9 Avagy el-fogyotté mindeneftöl az ö kegyelmefsége? vagy meg-fzünnéké az ö igéreti nemzetségről nemzetségre?
10 Avagy el-felejtkeznéké a' kegyelmefségről az Erös *Iften?* avagy az ö haragjában meg-tart-hatnáé irgalmafságit?
11 Azután mondék: Ez az én nyavalyám: de *ezeket* el-változtat-hatja a' Magafságos *Iften*nek jobb-keze.
12 Meg-emlékezém az URnak tselekedeteiröl; söt meg-emlékezém a' te ételtöl fogva való * tsudálatos dolgaidról: * *Sólt.* 76 : 7.
13 Es gondolkodám minden te * tselekedetedröl, és fzóllok vala a' te dolgaidról *mondván*: * *v.* 16-21.
14 Oh Iften, a' te útad fzentséges! kitsoda ollyan * nagy Erös *Iften*, mint az Iften? * 5 *Mós.* 33 : 26.
15 Te, Erös *Iften*, tselekefzel tsuda dolgokat: a' népeknek meg-jelentetted a' te hatalmafságodat.
16 Meg-fzabadítottad a' te népedet * hatalmad által, a' Jákóbnak és Jófefnek fiait. * 2 *Mós.* 12 : 29-31. 41. 51.
17 Látának a' vizek * tégedet, *óh* Iften: látának tégedet a' vizek, és megfélemlének: a' mélységek-is meg-indúlának.
18 A' vizeket meg-áraffzák a' felhök: meg-zendülének az egek: és a' te nyilaid fzéllyel futkoftak.
* 2 *Mós.* 14 : 21. *Jós.* 3 : 16. 17.
19 A' te meny-dörgéfednek fzava az égben: a' te villámáfid * meg-világofztották e' földet; meg-rendült és megindúlt a' föld. * 2 *Mós.* 9 : 24. 25.
20 A' tengeren vólt a' te* útad, és a' te öfvényed a' nagy fzéles vizeken; és a' te nyomodat nem efmértékmeg.
* 2 *Mós.* 14 : 21. *Jós.* 3 : 16. 17.
21 A' te népedet mint a' juhokat hordoztad, Mófesnek * és Aronnak kezek által. * *Mik.* 6 : 4.

LXXVIII. SOLTAR.

Elö-fzámlálása Iftennek az Izrael' népéhez valo fok-féle jó-tetemenyinek és oftorinak.

1 Asáf * tanító *Sóltára.* * 1 *Krón.* 25 : 1.
HAllgaffad én népem az én törvényemet, hajtsátok a' ti füleiteket az én fzámnak befzédire!
2 Meg-nyitom az én fzámat * bölts befzédek által: nagy böséggel fzóllok a' régi titkos dolgokról,
* *Sólt.* 49 : 5. *Máté* 13 : 35.
3 A' mellyeket hallottunk és tudunk; és mellyeket a' mi atyáink * befzéllettek minékünk. * 5 *Mós.* 4 : 9.
4 Nem titkoljuk-el * azokat azok-

nak fiaitól és maradékitól, beszéllvén az URnak ditsérétit, és az ö erejét, és az ö tsuda dolgait, mellyeket tselekedett. *Sólt. 145 : 4. 5.

5 Es bizonyságot állatot *maga felöl* a' Jákób' nemzete között, és törvényt adott az Izraelben, mellyeket parantsolt a' mi atyáinknak, * hogy azokat meg-jelentsék az ö fiaiknak;

* 5 *Móf.* 4 : 9.

6 Hogy meg-tudják azokat az ö utánnok valók, és a' melly fiak fzülettetnek, fel-kelvén beszélljék azokat az ö fiaiknak;

7 Hogy az Iftenben * vefsék az ö reménységeket, és el ne felejtkezzenek az Erös *Iften*nek dolgairól, hanem az ö parantsolatit meg-tartsák.

* 1 *Móf.* 18 : 17-19.

8 Es ne légyenek ollyanok, mint az ö eleik, vak-merö * és rugódozó nemzetség: olly nemzetség, melly nem kéfzítette-el fzívét, és mellynek lelke nem vólt az Erös *Iften*hez tökélletes.

* 2 *Móf.* 32 : 9. *Tfel.* 7 : 51.

9 Az Efraimnak fegyveres fiai, kik kéz-fvesek valának, hátat adtak az ütközetnek napján;

10 Nem örizték-meg az Iftennek fzövetségét, és az ö törvényében nem akartak járni:

11 Es el-felejtkezének az ö dolgairól, és az ö tsudáiról, mellyeket mútatott vala nékik.

12 Az ö attyaik elött tsuda dolgokat tselekedett * Égyiptomnak földében, a' Soán' mezején. * 2 *Móf.* 7:10.8:24.

13 A' tengert két-felé * válafztotta és által-vitte öket, és rakásba állatá a' vizeket. * 2 *Móf.* 14:21.22. 15:8.

14 Es hordozta öket nappal * felhö által: és minden éjtfzaka, tüznek világosfága által. * 2 *Móf.* 13 : 21. 22.

15 Meg-hasította a' * kőfziklákat a' puſztában, és innioh adott nékiek, mint egy melységes vizekből, bőségefen.

16 Es vizet hozott a' kőfziklából, és azt mivelte, hogy a' vizek ki-jönének, mint a' folyó-vizek: * 2 *Móf.* 17:6.

17 Mindazáltal még-is vétkezének * ö ellene, hogy meg-haragítanák a' Magafságos *Iftent* a' puſztában.

* 2 *Móf.* 17 : 7.

18 Es meg-késérték az Erös *Iftent* az ö fzívekben, hogy kérnének eledelt az ö kívánságok fzerint,

19 Es fzóllának Iften ellen 's mondának; Avagy kefzít-heté * az Erös *Iften* aſztalt e' puſztában? *4 *Móf.* 11:4.

20 Imé a' kőfziklát * meg-fújtá, és vizek jövének-ki, és patakok áradának *belöle*: de vallyon ad-haté kenyeret-is? avagy kéfzít-heté húſt az ö népének? * 2 *Móf.* 17 : 6.

21 Annak-okáért * meg-hallá az UR, és meg-haraguvék, és tüz gerjedefel a' Jákób ellen, és harag gerjede-fel az Izrael ellen; * 4 *Móf.* 11 : 1. 4.

22 Mert nem bíztak az Iftenben, és nem vetették reménységeket az ö fzabadításában:

23 Jóllehet parantsolt vala ott fenn a' fel-höknek, és az égnek kapuit megnyította vala.

24 Es adott vala nékik * Mannát ételekre, és mennyei kenyeret adott vala nékiek. * 2 *Móf.* 16: 14.15. *Ján.* 6 : 31.

25 Az Angyalok' kenyerét ették, és eledelt adott vala nékiek böséggel.

26 El-hozá a' Nap-keleti * fzelet mennyből, és el-hozá az ö erejének általa a' Déli fzelet,

27 Es húſt ada nékiek mint a' port, és madarakat mind a' tenger' fövenyét.

* 4 *Móf.* 11 : 31.

28 Le-fzállítván azokat az ö táborok' közepire, és az ö sátoraiknak környüle.

29 Evének azért és igen meg-elégedének, és az ö kívánságokat bétölték:

30 Az ö kívánságoktól *még el nem távoztak vala, még az étel az ö fzájokban vala,

31 Mikor az Iften' haragja fel-gerjede ö ellenek, és a' köverek közzül fokakat meg-öle, és az Izraelnek válaſztottit le-vágá: * 4 *Móf.* 11 : 33.

1 *Kór.* 10: 5. 6.

32 Mind ezeknek felette még-is * vétkezének, és nem hivének az ö tsuda dolgainak. * 4 *Móf.* 14:2-4. 16:2.3.

33 Annak-okáért meg-emészté az ö napjaikat * hijábavalóságban, és az ö esztendeiket félelemben.

* 4 *Móf.* 14 : 11. 21.23.29. 27 : 65.

34 Mikor öket öli vala; azonnal meg-keresik vala ötet, és meg-térnek vala, és jó reggel meg-kereſik vala az Erös *Iften*t,

35 Es meg-emlékeznek vala, hogy Iften vólna az ö várok, és a' Magafságos Erös *Iften* az ö fzabadítójok:

36 Es hizelkedének az ö * fzájokkal, és az ö nyelvekkel hazudának néki;

* *Esa.* 29 : 13. *Jér.* 12 : 2.

37 Az ö fzívek pedig nem vala tökélletes ö hozzá, és nem vóltak igazak az ö fzövetségében:

38 Ö mindazáltal irgalmas és kegyelmes vala az ö bünöknek, és nem vefzté-el * *öket*: és az ö haragját fokfzor † el-fordítja vala, és nem gerjefzti vala fel mindeneftöl az ö búsúlását;

* 4 *Móf.* 14 : 11-20. † *Jér.* 15:6.

39 Hanem meg-emlékeznek arról, hogy teſt * vólnának ök, és ollyanok, mint az el-múló és meg nem térö fzél! * 1 *Moſ.* 6 : 3.

40 Mennyi-fzer * haragították-meg ötet

ötet a' puſztában? keſerüséggel illették ötet a' puſztában? * 4 *Móſ.* 14:22.

41 És meg-tértenek, és késértették az Erös Iſtent, és az Izrael' Szentének bizonyos határt vetettek.

42 Nem emlékeztek-meg az ö kezéről, ſem a' napról, mellyen megſzabadította öket a' nyomorgatótól,

43 Mikor Egyiptomban helyheztete az ö * jeleit: és az ö tsuda dolgait a' Soán' mezején: * 2 *Móſ.* 7:20.8:6.17.

44 És vérré * változtatá az ö folyóvizeiket, és az ö patakjaikat, hogy ne ihatnának: * 2 *Móſ.* 7:20.

45 Botsáta reájok ſok-féle oktalan * állatokat, mellyek meg-emésztenék öket, és békákat, mellyek el-veſztenék öket: * 2 *Móſ.* 8:6. 17. 24.

46 És a' tsere-bogárnak * adá az ö földök' gyümölcsét, és az ö munkájokat a' * ſáskának. * 2 *Móſ.* 10:13.14.

47 És az ö ſzőlejeket kö-esővel * elveré, és az ö fige-fáikat villámſokkal: * 2 *Móſ.* 9:23-25.

48 És adta az ö barmokat kö-esőnek, és az ö oktalan állatikat tüzes köveknek:

49 Botsátá ö reájok az ö haragjának büsúlását, fel-gerjedett haragot és ſzorongatáſt: botsáta rájok gonoſz Angyalokat:

50 Utat tsinált az ö haragjának, és nem tartotta-meg a' haláltól az ö *életeket; és az ö oktalan állatokat adá a' dög-halál alá: * *v.* 51.

51 És meg-öle minden elsö * ſzülöttet Egyiptomban, az ö erejeknek elsö ſengéjét, a' Chám' *maradék*inak sátoraiban. * 2 *Móſ.* 12:29.

52 És ki-hozá * mint a' juhokat az ö népét, és hordozá öket, mint a' nyájat, a' puſztában: * 2 *Móſ.* 12:37.

53 És ki-hozá öket nagy bátorsággal, hogy ne féllenek, és az ö ellenségeket el-borítá * a' tenger.

* 2 *Móſ.* 14:28.

54 És be-vivé öket az ö ſzent határába, a' † hegyre, mellyet ſzerzett az ö jobb-kezével. † 2 *Móſ.* 3:1.12.19:1-5.

55 És ki üzé ö elölök a' pogányokat, és forſsal * el-oſztá nékik az örökséget: és lakoztatá azoknak hajlékokban az Izrael' nemzetségit.

* 4 *Móſ.* 26:1-53. *Józſ.* 13:7.

56 És meg-késérték 's meg-haragíták a' Magaſságos Iſtent; és az ö bizonyságit nem örizék-meg:

57 És el-fordúlának és hitetlenül * tselekedének, miképpen az ö attyaik; hátra-fordúltak mint a' hitván† kéz-ív.

* *Eſa.* 1:4. † *Hóſ.* 7:16.

58 Haragra indították ötet az ö magas óltáraik által, és az ö faragott bálványaik által boſzſzontották ötet.

59 Meg-hallá az Iſten; és fel-gerjede, és az Izraelt felette igen meg-utálá:

60 És el-hagyá a' Sílónak * Hajlékát, a' Sátort, mellyet helyheztetett vala az emberek között: * *v.* 68.

61 És fogságba adá az ö * erejét, és az ö ditsőſségét az ellenségnek kezébe:

* 1 *Sám.* 4:10. 11.

62 És fegyver alá rekeſzté az ö népét; és az ö öröksége ellen fel-gerjede.

63 Az ö ifjait a' tüz emésztė-meg, és az ö leányai nem tiſztelteték!

64 Az ö Papjai * fegyver miatt elhúllottak; és az ö özvegyei nem ſirtanak! * 1 *Sám.* 4:17.

65 És fel-ſerkene az UR mint egy álomból, és mint az erös, ki a' bor után kiált,

66 És meg-veré az ö ellenségit * hátúl: örök ſzidalmat vete reájok.

* 1 *Sam.* 5:1.6.

67 Azután meg-útálá a' Józſef sátorát, és az Efraim' nemzetségét nem válaſztotta;

68 Hanem válaſztotta a' Júda' nemzetét, a' Sion' * hegyét, mellyet ſzeret;

* *Sólt.* 132:13. 14

69 És épité az ö Templomát * mint egy várat: mint a' földet, mellyet fundált, hogy örökké álljon.

* 1 *Kir.* 7:1-38.

70 És válaſztá * Dávidot az ö ſzolgáját, és el-vevé ötet a' juhok' aklaiból;

* 1 *Sám.* 16:1. 11. 13.

71 A' ſzoptatós * juhok mellől vona-él ötet, hogy a' Jákóbot az ö népét legeltetné, és az Izraelt az ö örökſégét. * 2 *Sám.* 7:8.

72 És ö legeltette azokat az ö lelkének tökélletesſége * ſzerint, és az ö kezeinek okoſsága ſzerint vezérlette.

* 2 *Sám.* 8:15.

LXXIX. SOLTAR.

A' nyomorúsággal meg-terheltetett Anya-ſzént-egy háznak panaſzolkodáſa.

1 Sóltár, *melly* Aſáfnak * *engedtetett.*

* *Krón.* 25:1.

ISten, bé-jöttek a' Pogányok † a' te örökségedbe, meg-ferteztették a' te ſzent Templomodat, *és* Jérusálemet rakásra rontották: † 2 *Kir.* 25:1-10.

2 A' te ſzolgaidnak hóllt teſteket vetették eledelül az égi madaraknak, és a' kiket te kegyelmeſen ſzeretſz, azoknak teſteket a' földi vadaknak.

3 Ki-ontották az ö véreket, mint a' vizet Jérusálem környül, és nem vólt ki el-temetné *azokat.*

4 Lettünk ſzidalom a' mi * ſzomſzédságinknak, nevetség és tsúfolás azoknak, kik környülünk vagynak!

5 Meddig haragſzol, URam, mind örökké, és gerjedez † a' te haragod mint a' tüz? * *Sólt.* 44:14. 80. 7. 137:7. *Ezék.* 25:3. 6. 8. 26:2.

† *Sólt.* 89:47.

6 Ontsd-ki a' te haragodat * a' pogány népekre, kik tégedet nem esmérnek: és az országokra, mellyek a' te nevedet segítségül nem hívják;

* *Jér.* 10: 25.

7 Mert a' Jákóbot meg-ették, * és az ö hajlékát † el-puſztították. † *v.* 1.

* *Sólt.* 14: 4.

8 Ne emlékezzel-meg mi ellenünk az előbbi * *büneink*röl: hamar végyenek elöl minket a' te irgalmaſságid; mert igen meg-nyomorodtunk!

* *Eſa.* 64: 9. 10.

9 Légy segítségül nékünk, mi ſzabaditó Iſtenünk, a' te nevednek * ditsöſségé-ért, és ſzabadíts-meg minket; és a' mi büneinknek légy kegyelmes a' te neved-ért! * *Eſa.* 48: 9.

Ezék. 20: 22.

10 Miért mondanák a' pogány népek: Hol * vagyon az ö Iſtenek? Légyen nyilván a' pogányok előtt, a' mi ſzemeink' láttára, a' te ſzolgaidnak ki-ontott vérek-ért való boſzſzú-állá-ſod. * *Sólt.* 42: 11.

11 Menjen-bé te elődbe a' foglyoknak fohászkodáſok: a' te hatalmaſságodnak nagysága által tartsd-meg azokat, kik halálra rendeltettek,

12 Es fizeſs-meg a' mi ſzomſzédinknak * kebelekbe hét-képpen, a' ſzidalom-ért, mellyel illettek tégedet, URam! * *Eſa.* 65: 6. 7.

13 Mi pedig te * néped, és te meződ-nek juhai, te rólad valláſt téſzünk mind örökké, és nemzetségről nemzetségre hírdetjük a' te ditséretedet!

* 5 *Móſ.* 32: 9-13.

LXXX. SOLTAR.

Keſerves könyörgés, hogy Iſten az ö nyomorúlt Anya-ſzent-egy-házával tégyen jól.

1 Aſáf' Sóltára, az Eneklö-meſternek *adatott* a' Sóſannim-hedutra.

2 OH Izraelnek Páſztora, hallgaſd-meg, ki vezérled a' Jóſefet mint a' * juhokat, ki ülſz a' † Kérubimokon, jelentsd-meg magadat!

* *Sólt.* 74: 1. † 2 *Sám.* 6: 2.

3 Az Efraim, Benjámin és Manaſſé előtt mútasd-meg hatalmaſságodat, és jöjj-el, hogy ſzabadíts-meg minket.

4 Oh Iſten, állaſs helyünkre minket, és mútasd-meg a' te ortzádat; * és meg-ſzabadúlunk. * *Sólt.* 44: 4. 118: 27.

5 Seregeknek, URa Iſtene, meddig haragſzol a' te népednek könyörgéſe ellen?

6 Meg-elégíted öket ſiralmas kenyérrel, és ſiralmas italt adſz nékiek nagy mértékkel.

7 Adtál minket ſzidalomra * a' mi ſzomſzédságinknak, és a' mi ellenségink tsúfolnak *minket*. * *Sólt.* 44: 14. 79: 4. 137: 7.

8 Seregeknek Iſtene, állaſs helyünkre minket, és mútasd-meg a' te ortzádat; * és meg-ſzabadúlunk.

* *Sólt.* 44: 4.

9 Egyiptomból ſzőlöt * hozál-ki, ki-üzéd a' pogányokat, és azt el-plántálád. * *Eſa.* 5: 1. 7.

10 Te vóltál ö előtte az ö útának * Vezére: el-plántálád annak gyökereit, és el-lepé a' földet. * 2 *Móſ.* 13: 21. 22.

11 A' hegyeket el-fogá annak árnyéka, és annak veſzſzei ollyanok, mint a' magas tzédrus-fák.

12 Ki terjeſzté az ö veſzſzeit mind a' tengerig, * és mind az *Eufrátes* folyóvízig az ö növéſit. * 2 *Krón.* 9: 26.

13 Miért rontád-el annak * gyepüit? és *miért* ſzaggatják azt mindenek, kik az úton el-mennek? * *Eſa.* 5: 1-7.

14 Puſztítják azt az erdei kanok, és a' mezőnek vadai élik azt.

15 Oh Seregeknek Iſtene! térj-meg, kérlek, tekints alá a' mennyeghöl és lásd-meg, és tekintsd-meg * e' ſzőlöt,

* *Eſa.* 64: 9-12.

16 Es a' tsemetét, mellyet a' te jobb-kezed plántált, és annak ágát, mellyet magadnak meg-erősítettél vala,

17 Melly meg-égett tüz miatt, kivágattatot; * a' te ortzádnak haragja miatt el-veſznek! * 2 *Kir.* 17: 6.

18 Légyen a' te kezed a' te jobb-kezednek férjfián, és az embernek fián, a' kit magadnak meg-erősítettél;

19 Es nem távozunk-el töled: elevenits-meg minket; és a' te nevedet ſegítségül hívjuk.

20 Seregeknek URa Iſtene, állaſs helyünkre minket, és mútaſd-meg a' te * ortzádat; és meg-ſzabadúlunk!

* *v.* 8.

LXXXI. SOLTAR.

A' hálá-adatlanság mennyi gonoſzt ſzerez, és mennyi jóktól foſzt-meg.

1 Aſáf * Sóltára, az Eneklö-meſternek *adatott* a' Gittithre. * 1 *Krón.* 25: 1.

2 ENekeljetek Iſtennek, a' mi erősségünknek, vígadjatok a' Jákób' Iſtenének!

3 Végyetek éneklö * ſzerſzámokat, és végyetek dobot, gyönyörüséges hegedüt és lantot. * 1 *Krón.* 25: 1.

4 Enekeljetek az új hóldnak * Innepén kürttel, a' rendeltetett Innepeken, a' mi Innepinknek napjain;

* 4 *Móſ.* 10: 2-10.

5 Mert végezett dolog ez Izraelben, a' Jákób' Iſtenétöl ſzereztetett rendtartás.

6 Ezt bizonyságúl * adta a' Jóſef' nemzetsége között, mikor Egyiptom' földe ellen ki-jöne, holott olly ſzót hal-

hallottam, mellyet nem tudtam.
* 2 *Móſ.* 23: 17.

7 Meg-ſzabadítottam a' * teréhtöl a' te válladat, és a' te kezeidet a' téglatsináláſtól. * 2 *Móſ.* 3: 7-10.

8 A' te nyomorúságodban * ſegítſégül hívál *engemet*; 's meg-ſzabadítálak tégedet, meg-hallgatálak tégedet, a' meny-dörgéſnek rejtekében: megpróbáltalak téged' a' verſengéſnek † vizeinél. * 2 *Móſ.* 14: 10. † 2 *Móſ.* 17: 7.

9 Hallgaſd-meg én népem, és ſzólok néked: óh Izrael, ha * meg-hallgatſz engemet! * 5 *Móſ.* 32: 29.

10 Ne légyen tenéked idegen Iſtened, és idegen Iſten elött ne hajólj meg;

11 En * vagyok a' te URad Iſtened, ki az Egyiptomnak földéből ki-hoztalak tégedet; ſzélesítsd-el a' te ſzádat, és bé-töltöm azt. * 2 *Móſ.* 20: 1. 2.

12 De nem hallgatá * az én népem az én beſzédemet, és az Izrael nem engede nékem; * *Tſel.* 7: 39-41.

13 Annak-okáért hagyám * öket az ö ſzíveknek gonoſságának, hogy járnának az ö tanátsokban. * *Tſel.* 7: 42.

14 Oh ha az én népem hallgatott * vólna engemet, és az Izrael az én útaimban járt vólna! * *Eſa.* 48: 18. 5 *Móſ.* 28: 1-13.

15 Hamar az ö ellenségeiket megaláztam vólna, és az öket nyomorgatók ellen fordítottam vólna az én kezemet:

16 Az URnak ellenségi * hazudtak vólna önéki, és az ö *jó ſzerentséjeknek* ideje lett vólna örökké,
* *Sólt.* 18: 24. 45.

17 Es meg-elégítettem vólna öket gabonának kövérivel, és a' kőſziklából folyó mézzel * töltöttem vólna bé öket. * 5 *Móſ.* 32: 13.

LXXXII. SOLTAR.

Az Iſtenek panaſzſza a' Birák ellen.

1 Sóltár, *melly* Aſáfnak *engedtetett.*
AZ Iſten áll az Erös *Iſten*nek Gyülekezetiben, és az Iſtenek * között itéletet tészen. * *v.* 6. 5 *Móſ.* 19: 17.

2 Meddig itéltek hamiſságot, és a' gonoſzoknak ſzemelyeket *meddig* * kedvellitek?

3 Tégyetek itéletet a' ſzegénynek, és az árvának: a' nyomorúltat és a' ſzegényt igazítsátok-meg.
* 5 *Móſ.* 1: 17.

4 A' ſzegényt és a' ſzükölködöt mentsétek-meg, *és* a' gonoſzoknak * kezekből ſzabadítsátok-meg.
* *Péld.* 24: 11. 99: 1.

5 Nem tudnak ſemmit, és nem értenek, a' ſetétségben járnak: a' földnek minden fundamentomi * meg-indúlnak. * *Sólt.* 75: 4. 99: 1.

6 En mondottam: Iſtenek * vagytok, és a' Magaſságosnak fiai ti mindnyájan: * *v.* 1. *Jan.* 10: 34.

7 De minden kérség nélkül mint egy köz ember meg-haltok, és mint akár-ki, ti Fejedelmek, el-húllotok.

8 Kelj-fel, óh Iſten, itéld-meg a' földet; mert te bírod mind a' pogányokat!

LXXXIII. SOLTAR.

Könyörgéſe az Iſten' népének az ellenség ellen.

1 Sóltári éneke * Aſáfnak.
* 1 *Krón.* 25: 1.

2 OH Iſten, ne hallgaſs és ne veſztegelj, és ne * nyúgodjál, óh Erös *Iſten!*

3 Mert ímé a' te ellenségid háborgának, és a' kik tégedet gyülölnek, fejeket fel-emelték. **Sólt.* 35: 22. 74: 11.

4 A' te néped ellen álnok * tanátsot gondolnak, tanátskoznak a' te *ſzárnyad alatt* el-rejtettek ellen,
* *Sólt.* 2: 2.

5 Es ezt mondották: Jertek-el, veſzeſsük-el * ezeket, hogy ne légyen nemzetség, és ne neveztetſsék többé az Izraelnek neve;

6 Mert egyenlö akarattal tanátsot tartottak, és te ellened ſzövetséget tettek,

7 Az Edómitáknak és Iſmaélitáknak ſátorok, a' Moábiták és Hágárénuſok,

8 A' Gebáliták, Ammónitak és Amalékiták, a' Paleſtinabéliek a' Tirusbéliekkel. * 2 *Krón.* 20: 10. 11.

9 Az Aſſur-is társúl adta magát hozzájok: ſegítségül lettek a' Lót * fiainak; Sélah. * 1 *Móſ.* 19: 36-38.

10 Tselekedjél úgy vélek, mint a' † Midiánitákkal és Siſérával, mint * Jábinnal a' Kiſon' patakánál.
† *Bir.* 6: 33. 34. 7: 19-25 * *Bir.* 4: 13-24.

11 Kik el-veſztenek Endornál, és lettek a' földnek * ganéja. **Sólt.* 18: 43.

12 Tégyed öket *és* az ö Fejedelmeiket ollyanokká, mint * Orebet és mint Zéebet: mint Zebát és mint Sálmunát, minden ö fejedelmeiket,
* *Bir.* 7: 25. 8: 12.

13 Kik ezt mondották: Birjuk örökségül az Iſtennek hajlékait!

14 En Iſtenem, tégyed öket ollyanokká, mint a' lapta; *és* minémü a' pozdorja a' * ſzél elött,
* *Sólt.* 1: 4. 35: 5. 6.

15 Mint a' tüz meg-égeti az erdöt, és mint a' láng-meg-gyújtja a' hegyeket:

16 Akképpen kergeſſed öket a' te * ſzél-veſzeddel, és a' te forgó-ſzeleddel veſzeſsd ezeket nékiek.
* *Sólt.* 18: 14. 15.

17 Töltsd-bé az ö ortzájokat gyalázattal, hogy a' te nevedet, URam, kereſsék-meg.

18 Szégyenüljenek és háboríttassanak-meg mind örökké ; pirúljanak-meg és veszszenek-el ;

19 Es tudják-meg, hogy te, kinek neved Jehova, tsak * egyedül vagy Felséges *Isten* mind az egész földön !

* 2 *Kir.* 5 : 15.

LXXXIV. SOLTAR.

Kivánsága Dávidnak a' Jérusálemi Isteni tiszteletben való jelen-lételre.

1 Az Eneklö-mesternek *engedtetett* Sóltár, a' Kórah' * fiai-ért, a' Gittithre.

* 1 *Krón.* 25 : 1. 26.

2 MElly igen szerelmetesek a' te Hajlékaid, óh Seregeknek URa !

3 Az URnak pitvariba való *menetelnek* kivánsága miatt * el-fogyatkozik az én lelkem, az én szívem és testem kivánkoznak az élö Erös *Isten*hez !

* *Sólt.* 42 : 2. 3.

4 A' te óltáridnál, *óh* Seregeknek URa, én Királyom és én Istenem, a' verébis talált házat, és a' fetske fészket magának, mellyben helyhezteszse az ö fiait.

5 Bóldogok, a' kik lakoznak a' te * Házadban, és szüntelen téged' ditsérnek ! * *Sólt.* 63 : 6. 65 : 5.

6 Bóldog ember az, a' kinek te erösége vagy ; és *bóldogok*, a' kiknek szívekben * vagynak a' te ösvényid :

* *Sólt.* 119 : 1.

7 *Kik* által-menvén a' viz nélkül való völgyeken, azokon forrásokat álnak, *meg* a' kútakat-is meg-tölti az esö-*viz*.

8 Seregenként * mennek, míg-nem meg-láttatnak Isten elött † Sionban.

9 Oh Seregeknek URa Istene, hallgasd-meg az én könyörgésemet, hallgasd-meg, óh Jákóbnak Istene !

* *Sólt.* 42 : 5. † *Sólt.* 132 : 13. 14.

10 Te mi * paisunk, óh Isten, tekints *reám* : és tekintsd-meg a' te meg-kentt Királyodnak ortzáját ;

* 1 *Mós.* 15 : 1.

11 Mert jobb nékem egy nap a' te pitvaridban, hogy-nem *másutt* ezer nap : inkább akarnék az én Istenem' Házának * küszöbén ülni, hogy-nem mint lakni a' gonoszoknak hajlékokban ; * *Sólt.* 63 : 6.

12 Mert ollyan mint a' Nap és a' pais az UR Isten ; kegyelmet és ditsöséget ád az UR, nem vonsza-meg a' jót * azoktól, a' kik járnak ártatlanságban ! * *Sólt.* 103 : 17. 18.

5 *Mós.* 28 : 1-13.

13 Oh Seregeknek URa, bóldog ember az, a' kinek * benned vagyon bizodalma ! * *Sólt.* 34 : 9. 125 : 1.

LXXXV. SOLTAR.

Könyörgések a' Sidóknak a' szabadúlásért.

1 Az Eneklö-mesternek *adatott* Sóltár, a' Kórah * fiaihoz.

* 1 *Krón.* 25 : 1. 26 : 1.

2 JO-akarattal vóltál, URam, a' te földedhez ; a' Jákób' nemzetségéböl való foglyokat † meg-szabadítottad : † 2 *Krón.* 36 : 22. 23.

3 A' te népednek álnokságát megengedted, el-fedezted minden ö bünöket :

4 El-vetted rólok minden * haragodat : el-fordítottad haragodat, hogy fel ne gerjedne. * *Esa.* 51 : 22. 52 : 2-12.

5 Térj-meg mi hozzánk, mi szabadításunknak Istene, és szálljon-le ellenünk való haragod !

6 Avagy mind örökké haragszol-é ellenünk ? és a' te haragodat meg-tartanádé nemzetségröl nemzetségre ?

7 Avagy nem * elevenítesz-é meg minket ismét, hogy a' te néped te benned örvendezzen ? * *Sólt.* 71 : 20.

8 Mútasd-meg minékünk, óh URam, a' te irgalmasságodat : és a' te szabadításodat * ádjad minékünk !

* *Sólt.* 50 : 15.

9 Meg-hallom, mit szóll az UR Isten ; mert kétség nélkül békeséget szóll az ö népének, és az ö jó-tétményesinek, hogy ne térjenek a' bolondságra.

10 Kétség nélkül közel vagyon az ö szabadítása az ötet félökhöz, hogy lakozzék a' ditsöség a' mi földünkön.

11 Az irgalmasság és igazság elöl találják egy-mást : az igazság és a' békeség egy-mást tsókolják.

12 Az igaz mondás a' földböl tsemetézik, és az igazság * mennyböl alá tekint. * *Esa.* 4 : 2. 3.

13 Az UR-is minden jót ád, hogy a' mi földünk meg-teremje az * ö gyümöltsét. * *Sólt.* 67 : 7. *Esa.* 4 : 4. 5.

14 Az igazság jár ö elötte, és annak elö-menetele lészén !

LXXXVI. SOLTAR.

Dávidnak könyörgése a' meg-szabadítás-ért.

1 Dávid' * imádsága. * 2 *Sám.* 23 : 1.

HAitsd-le URam a' te füledet, hallgass-meg engemet ; mert én nyomorúlt és szegény vagyok !

2 Tartsd-meg az én életemet ; mert te szented vagyok : tarts-meg, én Istenem, a' te benned bizó szolgádat !

3 Könyörülj én rajtam, URam ; mert te hozzád kiáltok minden-napon.

4 Vidámítsd-meg a' te szolgádnak lelkét ; mert az én lelkemet, URam, te hozzád * émelem-fel ; * *Sólt.* 50 : 15.

5 Mert te, URam, jó vagy és kegyelmes, * és sok irgalmasságú azokhoz, a' kik téged' segítségül hívnak !

* *Job* 2 : 13. *Sólt.* 103 : 17. 18.

6 Figyelmezzél, URam, az én könyörgésemre, és hallgasd-meg az én könyörgésimnek beszédét.

7 Az én nyomorúságomnak ideién segí-

fegítségül hívlak tégedet; * azért hallgass-meg engemet! * *Sólt.* 50 : 15.

8 Nintsen, URam, fenki az Istenek között * ollyan, mint te: és a' te dolgaidhoz † hasonlók nintsenek.

* *Sólt.* 95 : 3, † *Sólt.* 136 : 4.

9 Minden népek, a' mellyeket teremtettél, el-jönek, és a' te ortzádat * imádják, URam, és ditsőíteget adnak a' te nevednek; * *Malak.* 1 : 11.

10 Mert nagy vagy te, és tsuda dolgokat tselekeszel; te vagy Isten egyedül!

11 Mútasd-meg * nékem, URam, a' te útadat, járok a' te igazságodban: erősítsd-meg az én lelkemet a' te nevednek félelmére. * *Sólt.* 25 : 4. 32 : 8.

12 Tiszteltelek tégedet, óh URam, én Istenem, tellyes szívem szerint, és ditsőítem a' te nevedet örökké;

13 Mert a' te jó-vóltod nagy én rajtam, és meg-szabaditottad az én lelkemet a' mélységes * koporsóból.

* *Sólt.* 16 : 10. 49 : 16. 88 : 6. 7.

14 Oh Isten, a' kevélyek fel-támadtak én ellenem, és a' hatalmasoknak * serege keresi az én lelkemet; és tégedet meg nem gondoltanak; * 1 *Sám.* 24 : 12.

15 De te, URam, Erös *Isten*, irgalmas * és hajlandó vagy a' kegyelemre, kéfedelmes a' haragra, nagy kegyelmeségü és igazságú;

* 2 *Mós.* 34 : 6. 4 *Mós.* 14 : 18.

16 Tekints reám, és könyörülj rajtam; adjad a' te erödet a' te szolgádnak, és szabaditsd-meg a' te szolgálóleányodnak * fiát! * *Sólt.* 116 : 16.

17 Esmértesd-meg velem, nyilván való jelböl, a' te jó-akaratodat, hogy lássák az én ellenségim, és szégyenüljenek-meg, mikor te, URam, engemet meg-segíténdesz, és meg-vigasztaláldasz!

LXXXVII. SOLTAR.

Öröme a' Sido népnek az új Templomon.

1 Ditséret, a' Kórah' * fiainak énekléfekre. * 1 *Krón.* 25 : 1. 26 : 1.

AZ *Isten*nek fundálása a' szent hegyek * között vagyon. * *Sólt.* 68 : 16. 17. 18.

2 Szereti az UR a' Sionnak * kapuit. a' Jákóbnak minden hajlékinak felette. * *Sólt.* 78 : 68. 69. 132 : 13. 14.

3 Felette igen tiszteltségesek azok, a' mellyek te felőled * hírdettetnek, óh Istennek városa! * *Sólt.* 48 : 3-9. 76 : 4-7.

4 Egyiptomot * és Babilóniát azok közzé számlálom, a' kik engemet esmérnek: Imé a' Filisteusok és Tirusbéliek, a' † Szeretsenekkel egybe, ott születtenek! † *Tsel.* 8 : 27.

5 Es a' Sion felöl jövendöben ezt mondják: mind ez, mind amaz ott születtetett; és a' Felséges *Isten* erősíti azt meg. * *Esa.* 49 : 6. 7. *Sof.* 3 : 9. 10.

6 Az UR bé-irván meg-számlálja a' népeket, *ezt irván*: Ez ott született!

7 Es *leszsnek ott* éneklök és sipolók: és minden én forrásim te benned *leszsnek!*

LXXXVIII. SOLTAR,

Könyörgés a' kemény késértetben.

1 Az Ezrahita * Hémán' tanitása, Enek *és* Sóltár, *adatott* a' Kórah fiai közzül való Enekl-mesternek a' Mahaláth-lehan*nothra.*

—* 1 *Krón.* 15 : 19. 25 : 5.

2 URam, én szabaditásomnak Istene, mind nappal, *mind* éjjel kiáltok te elötted!

3 Menjen te elödbe az én imádságom: hajtsd-le a' te füledet az én kiáltásomra;

4 Mert az én lelkem meg-tellyesedett * nyomorúságokkal, és az én életem a' koporsóhoz közelget.

* *Sólt.* 123 : 3. 4.

5 Hasonlatossá lettem a' koporsóba szállottakhoz; hasonlatos vagyok ahoz, kinek semmi ereje nintsen.

6 A' halottak közzé * számláltattam, *az emberi társaságtól* meg-foszlatván, mint a' koporsóban feküvö meg-ölettettek, kikről többé meg nem emlékezzel, kik a' te kezed által vágattattak-ki.

7 A' leg-alsó sírbe * vetettél engemet, a' setétségbe, a' mélységes helyekre.

* *Sólt.* 86 : 13. 141 : 7.

8 A' te haragod én reám szállott, és minden te habjaiddal * nyomorgattál engemet. * *Sólt.* 42 : 8.

9 Az én esmérőimtöl meg-fosztottál, engemet, útálatosságúl adtál ezekenek; bé-rekesztettem, annyira hogy meg nem szabadúl-hatok.

10 Az én szemem * meg-senyvedett a' nyomorúság miatt; minden nap téged' hívlak segítségül, URam, te hozzád terjesztem † az én kezeimet!

* *Sólt.* 38 : 11. † *Sólt.* 143 : 6.

11 Avagy a' halottakkal tselekeszelé tsuda dolgot? Avagy a' halottak támadnaké-fel, hogy rólad vallást tégyenek? Sélah.

12 Avagy beszélliké a' koporsóban a' te kegyelmeségedet, és a' te igazságodat * a' halálban? * *Sólt.* 6 : 6.

13 Avagy meg-tud-hatjáké a' setétségben a' te tsudálatos dolgodat, és a' te igazságodat a' feledékenységnek földében?

14 De én te hozzád kiáltok, URam, és minden * reggel az én imádságom te hozzád érkezik. * *Sólt.* 5 : 4.

15 Miért vetsz-el engemet, URam? és miért rejted-el ortzádat én tölem?

16 Szegény és hólt eleven vagyok a' nyomorúság miatt, és a' te *töled reám botsátott* rettegéseket hordozván, félek.

17 A' te búsúlásid * én rajtam által-men-

mentenek, és a' te *töled ream botsátatott* félelmek † meg-szorítottak engemet, †*Sólt.* 42 : 8. * *v.* 18. 19.

18 Környül-vettek engemet mint a' vizek, szüntelen környül-vésznek engemet egyenlö-képpen.

19 El-szakasztottad én tölem az én barátomat és társomat, és az én esmérőim ollyanok, mint a' setétség.

LXXXIX. SOLTAR.

Panaszszok a' Sidóknak az ö nyomorúlt állapotjokról, az Istennek elöbbeni jótéteményinek elö-számlálásával egybe.

1 Ezráhita * Etán' Tanítása.

* 1 *Kir.* 4 : 31. 1 *Kron.* 15 : 19.

2 AZ URnak kegyelmeſségit mind örökké éneklem : minden nemzetségről nemzetségre hírdetem a' te igazságodat az én számmal ;

3 Mert azt mondom, hogy az ö kegyelmeſsége mind örökké meg-marad ; és a' mennyekben meg-erösited a' te igaz mondásodat, *mellyel ezt mondottad :*

4 Szövetséget tettem az én * választottammal, *és* meg-esküdtem Dávidnak az én szolgámnak ;

* 2 *Sám.* 7 : 11-16. 23 : 5.

5 Hogy mind örökké meg-erösítem a' te magodat, és nemzetségről nemzetségre meg-épitem a' te királyi székedet.

6 Annak-okáért az egek * hírdetik a' te tsudálatos dolgodat, URam ! és a' te igaz mondásodat a' szentek' Gyülekezetiben ; * *Sólt.* 19 : 2.

7 Mert a' felhökben kitsoda vólna hasonlatos az URhoz ? *Kitsoda* hasonlatos az URhoz az eröseknek fiai között ?

8 Az Erös *Isten* igen rettenetes a' szenteknek Gyülekezetiben, és tiszteletes minden ö * környüle valóknak felette ! * *Dán.* 7 : 10.

9 Oh URam, seregeknek Istene, kitsoda ollyan erös UR, mint te vagy ? mert a' te igaz mondásod * te környüled vagyon. * *v.* 4. 35.

10 Te uralkodol * a' tengernek kevélységén, mikor az ö habjai fel-emelkednek ; te enyhíted-meg azokat !

* *Jób* 9 : 8.

11 Az Egyiptombélieket te rontádmeg, mintha fegyverrel verettetek vólna által ; *és* a' te karodnak ereje által a' te ellenségidet el-széleſztéd.

12 Tiéid az egek, tiéd a' * föld-is ; e' világot minden benne valóval te fundáltad. * *Sólt.* 24 : 1. 2. 50 : 12.

13 Az Eſzakot és a' Délt * te teremtetted, a' Thábor' és Hermon' *hegye* a' te nevedről énekelnek. * *Jób* 9 : 9.

14 Tenéked a' te karod hatalmas, erös a' te kezed, fel-magaſztaltatott a' te jobb-kezed.

15 Az igaſság * és itélet a' te ſzékednek helye ; a' kegyelem és a' tökéletesség jár a' te orczád elött.

* *v.* 9. *Sólt.* 97 : 2.

16 Bóldog nép *az*, a' melly tudja az *URban való* örömet : URam, *ezek* a' te ábrázatodnak * világoſságában biznak, * *Eſa.* 2 : 5.

17 A' te nevedben * örvendeznek minden-napon, és a' te igaſságodban fel-magaſztaltatnak ; * *Sólt.* 105 : 3.

18 Mert az ö erejeknek ékeſsége te vagy : és a' te jó-akaratod által emeltetik-fel a' mi * szarvunk ;

* *Sólt.* 75 : 11. 132 : 17.

19 Mert az UR minékünk * paiſsunk, és az Izraelnek Szente a' mi Királyunk. * *Sólt.* 84 : 10. 12.

20 Akkor meg-szóllítád látásban a' te szentedet, és ezt mondád : Segítséget * rendeltem az erös ellen, fel-magaſztaltam azt, a' kit a' köſség † közzül választottam. * 2 *Sám.* 3 : 18. † *Sólt.* 78 : 70. 71. 2 *Sám.* 7 : 8. 9.

21 Találtam Dávidot * az én szolgámat, az én szent olajommal kentem-meg ötet, * 1 *Sám.* 13 : 14.

22 Kivel az én kezem állandó léſzen, és az én karom meg-erösíti ötet.

23 Nem nyomják-el ötet az ö reája jövö ellenségi, a' gonosz ember-is nem nyomorgatja azt ;

24 Mert meg-rontom ö * elötte az ö nyomorgatóit, és az ö gyülölöit megverem. * *Sólt.* 18 : 1-51.

25 És az én igazságom, * és kegyelmeſségem léſzen ö véle ; és az én nevemben emeltetik-fel † az ö szarva ;

* *Sólt.* 61 : 8. † *Sólt.* 132 : 17. 18.

26 Mert vetem az ö kezét a' * tengerre, és a' folyó-vizekre az ö jobb kezét. * *Sólt.* 72 : 8. 2 *Sám.* 8 : 12-15. 10 : 19.

27 Ö énnékem azt mondja : En Atyám vagy te, én Erös *Isten*em, * és én szabadításomnak kősziklája :

* *Sólt.* 18 : 2.

28 En-is * elsö-szülöttemmé tészem ötet, és minden földi Királyoknál † fellyebb valóvá. * *Sólt.* 2 : 7.

† 2 *Sám.* 8 : 12. 10 : 19.

29 Mind örökké meg-tartom néki az én irgalmaſságomat, és az én * szövetségem ö véle erös léſzen.

* 2 *Sám.* 7 : 16. 23 : 5.

30 Es az ö magvát * örökké valóvá tészem, és az ö királyi székit, mint az egeknek napjait. * 2 *Sám.* 7 : 12-16.

31 Ha az ö fiai el-hagyándják az én törvényemet, és az én itéletimben nem járnak ;

32 Ha az én rendeléſimet meg-szegik, és az én parantsolatimat meg nem őrizik :

33 Meg-látogatom * veſszővel az ö bünöket, és vereségekkel az ö álnok-

nokságokat; * 2 *Sám.* 7: 14. 15.
1 *Kir.* 11: 35. 36. 39.
34 De az én irgalmaſságomat el nem véſzem ö töle, és az én igaz mondáſomat el nem változtatom.
35 Nem rontom-meg az én ſzövetségemet, és a' mi ki-jött az én ſzámból, el nem * változtatom. * *v.* 4. 9.
36 Egy-ſzer meg-esküttem † az én ſzentségemre; Dávidnak tett igéretemet nem változtatom-el. † *v.* 4.
Sid. 6: 13. 17.
37 Az ö magva mind örökké † meg-marad, és az ö királyi ſzéki mint a' Nap én elöttem, † 2 *Sám.* 7: 16.
Luk. 1: 32. 33.
38 Es mint a' Hóld meg-marad mind örökké: és mint az egekben való tökélletes bizonyságok.
39 De te el-vetetted † *ötet* és meg-útáltad, és meg-haragudtál a' te meg-kentt Királyod ellen. † 1 *Kir.* 9: 2. 4-9.
40 Fel-bontottad † a' te ſzolgáddal tett ſzövetséget, a' földre *vetvén* meg-gyaláztad az ö koronáját:
41 El-rontottad minden ö kö-falait, az ö eröſségeit a' földre hanytad:
42 Minden úton-járók sákmányt vetettek ö benne: az ö ſzomſzédjai elött gyalázatos! † 2 *Kir.* 21: 11-16.
25: 8-11.
43 Fel-magaſztaltad az ö ellenségi-nek jobb-kezeket, *és* meg-vidámítottad minden ö gonoſz-akaróit.
44 Az ö fegyverének élit ki-vontad, és minden bátorságát el-vetted a' hadban.
45 El-törlötted az ö fényeſségét, és az ö királyi ſzékit a' földre le-rontottad.
46 Az ö ifjúságának napjait meg-rövidítetted, bé-borítottad ötet gyalázattal!
47 Meddiglen URam? el-rejted magadat *mi tölünk* örökké? és meddig † ég a' te haragod mint a' tüz?
† *Solt.* 79: 5.
48 Emlékezzél-meg rólam, melly rövid életü vagyok, miért teremtetted vólna hijába az embernek minden fiait?
49 Kitsoda az élök közzül, a' ki meg nem † halna? *kitsoda* ſzabadíthatja-meg magát a' koporsótól?
† *Sid.* 9: 27. *Solt.* 49: 11.
50 Hol vagynak a' te elöbbi irgalmaſságid, óh URam, mellyeket esküvéſſel † fogadtál vala Dávidnak, a' te tökélleteſségedben? † *v.* 4. 36.
51 Emlékezzél-meg, URam, a' te ſzolgaidnak gyalázatjokról; hogy ſok népeknek minden *gyalázatjokat* hordoztam az én kebelemben,
52 Mellyekkel illettenek a' te ellenségid, URam: *és* mellyekkel illették a' te meg-kentt Királyodnak jövetelét.
53 Aldott légyen az UR mind örökké, Amen! Amen!

XC. SOLTAR.

Tanúság e' múlandó életnek meg-gondolásáról.

1 Móſesnek az Iſten' † emberének imádsága. † 5 *Moſ.* 33: 1.
URam, te minékünk hajlékunk vóltál minden idöben.
2 Minek-elötte a' hegyek † lennének, és formáltatnék a' föld, és e' világ: öröktöl fogva mind örökké * te vagy erös *Iſten!* † *Péld.* 8: 24-29.
* *Solt.* 93: 2.
3 Ki az embert ſemmivé téſzed, és ezt mondod: Térjetek *a' földbe* * embereknek fiai! * 1 *Moſ.* 3: 19.
4 Mert ezer eſztendö te elötted mint * a' tegnapi nap, melly el-múlt, és az éjtſzakának negyed réſze.
* 2 *Pét.* 2: 8.
5 El-ragadod öket mint-egy ár-vizzel: ollyanok mint az álom reggel; mint a' * fü, *melly hirtelen* meg-ſzárad;
6 *Melly* reggel virágzik és eſtvére el-változik, ki-vágattatik és meg-ſzárad. * *Jak.* 1: 10. *Eſa.* 40: 6. 7.
7 Azért meg-eméſztetünk a' te haragod miatt, és a' te búsúláſod miatt meg-romlunk;
8 Mert a' mi álnokságinkat * elödbe vetetted, és a' mi titkos *büne*inket a' te ortzádnak világa' eleibe:
* 4 *Moſ.* 14: 11. 21-23. 29.
9 Annak-oká-ért minden mi napjaink el-múlnak a' te haragod miatt, meg-eméſztjük a' mi eſztendeinket mint a' beſzédet.
10 A' mi eſztendeinknek napjai hetven eſztendö, vagy mennél fellyebb, nyóltzvan eſztendö: és azoknak ſzinte a' java-is nyomorúság és fáradság, melly mikor hirtelen * el-múlik; el-repülünk. * *v.* 5. 6.
11 Ki tud-hatja a' te haragodnak erejét, és a' te félelmed ſzerínt a' te haragodat?
12 Taníts-meg minket, hogy tud-haſſuk-meg a' mi napjainknak ſzámát; hogy jár-haſſunk bölts ſzívvel.
13 Térj *hozzánk*, URam, meddig *léſzen a' te haragod?* és legy kegyelmes a' te ſzolgaidhoz.
14 Tölts-bé minket a' te jó-vóltoddal *mindén* reggel; hogy énekeljünk és vígadjunk minden mi idönkben.
15 Vidámíts-meg minket a' mi nyomorúságinknak napjai után; és az eſztendök után, mellyekben láttunk gonoſzt!
16 Láttaſsék-meg a' te ſzolgaidban a' te dolgod, és a' te ditsöséged azoknak * fiaiban. * 4 *Moſ.* 14: 24. 31.
17 Es legyen a' mi URunknak Iſtenünknek ſzépsége mi rajtunk: és a' mi

mi kezeinknek tselekedetit erösitsd-meg mi bennünk; a' mi kezeinknek, *mondom*, tselekedetit erösítsd-meg!

XCI. SOLTAR.

A' híveknek bátorságok és vigaſztaltatáſok minden veſzedelemben.

1 A' ki lakozik a' Felséges *Iſten*nek rejtekében: a' Minden-ható *Iſten*nek árnyékában nyúgoſzik.

2 Azt mondom *azért* én az URnak: En óltalmam vagy és én eröſségem, én Iſtenem; ö benne bizom!

3 Mert ö ſzabadít-meg téged' a' madarászónak * töriböl, és a' veſzedelmes dögtöl; * *Sólt.* 124: 7.

4 Az ö ſzárnyaival * fedez-bé tégedet, és az ö ſzárnyai alatt léſzen óltalmad; dárda és pais az ö igaz igérete. * *Sólt.* 57: 2. § *Móſ.* 32: 11. 12.

5 Ne félj az éjjeli * rettegéſtöl, *és* a' nappal repülö nyiltól. * *Jób* 5: 19-21.

6 Az éjtſzaka kegyetlenkedö dögtöl, és a' délben puſztító * dög-haláltól.

7 Ha el-eſnek mellöled ezeren, és jobb kezed felöl tiz ezeren: mindazáltal te hozzád nem közelget.

* 1 *Krón.* 21: 15.

8 Tsak a' te ſzemeiddel nézed, és a' hitetleneknek büntetéſeket meg-látod!

9 Mivelhogy te, URam, én óltalmam vagy; és a' Felséges *Iſten*t válaſztottad hajlékodnak:

10 Nem illet téged' a' * veſzedelem, és az oſtor nem közelget a' te hajlékodhoz; * *Sólt.* 121: 6-8.

11 Mert az ö Angyalinak parantsolt te felöled; hogy örizzenek * tégedet minden te útaidban, * *Sólt.* 34: 8. *Sid.* 1: 14.

12 Az ö kezekben hordoznak tégedet; † hogy meg ne üſſed lábadat a' kőbe. † *Luk.* 4: 9-12.

13 Az oroſzlánon és az áſpis *kigyón* járſz: meg-tapodod † az oroſzlán kölyköt és a' ſárkányt. † *Jób* 5: 22.

14 *Ezt mondja az Iſten*: Mivelhogy ez, engemet ſzeret: meg-ſzabadítom ötet, fel-magaſztalom ötet; mert * eſméri az én nevemet! * *Sólt.* 9: 11.

15 Segítségül hivott engemet; † meg-hallgatom ötet, véle vagyok haborúságában, meg-mentem ötet: és meg-dítsöítem ötet. † *Sólt.* 50: 15.

16 Hoſzſzú napokkal * bé-töltöm ötet, és meg-mútatom néki az én ſzabadítáſomat! * *Sólt.* 34: 13. 14.

XCII. SOLTAR.

Hálá-adás az Iſtennek gond-viſeléséről.

1 Ditséret a' Szombat napi énekléſre.

2 JO dolog † az URat tiſztelni, és a' te nevednek éneket mondani, óh Felséges *Iſten!* † *Sólt.* 91: 14. 147: 1.

3 Hírdetni *minden* reggel † a' te kegyelmeſségedet, és a' te igaz mondáſodat minden éjjel, † *Sólt.* 59: 17.

4 Tiz húrú hegedüvel, lanttal, énekkel és hegedüvel;

5 Mert meg-vidámítottál engemet, URam, a' te tseleketeddel; a' te kezeidnek tselekedetiben örvendezek.

6 Melly nagyok, URam, a' * te tselekedetid? igen melységeſek † a' te gongolatid! * *Sólt.* 8: 2. 104: 24. † *Sólt.* 139: 6.

7 A' balgatag ember nem véſzi azt eſzébe, és a' bolond nem érti ezt:

8 Hogy mikor virágoznak a' gonoſzok mint a' füvek, és virágoznak minden hamiſság tselekedök: el-veſznek † örökké. † *Sólt.* 37: 2. 9. 10. 73: 4-18-20.

9 De te vagy Felséges *Iſten* mind örökké, URam!

10 Mert ímé a' te ellenségid, URam, mert ímé a' te ellenségid * el-veſznek; és el-ſzélednek minden hamiſság' tselekedök; * *Sólt.* 5: 5.6. 7.

11 És fel-emeled az én ſzarvamat * mint az Unikornisnak, mivelhogy megkenettetem † ſzép zöldellö olajjal.

* *Sólt.* 18: 3. † 1 *Sám.* 16: 13.

12 Es meg-látja * az én ſzemem az én ellenem támadott ellenségimen *a' te ítéleteidet*, és a' gonoſzok felöl meghallják az én füleim, *a' mellyeket akarok.* * *Sólt.* 54: 9. 59: 10.

13 Az igaz virágozik mint a' pálma-fa: és meg-nö, mint a' * Libánusnak tzédruſa. * *Hóſ.* 14: 6.

14 Az UR' Házának plántái a' mi Iſtenünknek pitvariban † virágoznak, † *Sólt.* 52: 10.

15 Vénségekben-is gyümöltsöznek, kövérek és zöldellök léſznek;

16 Hogy hirdeſsék az URat az én köfziklámat igaznak † lenni, és hogy nintsen ſemmi hamiſság ö benne! † *Sólt.* 89: 9.

XCIII. SOLTAR.

Vigaſztalás a' kegyetlen Urak ellen.

1 URalkodik † az UR, ditsöſséget öltözött-fel; az UR nagy hatalmas eröt öltözött-fel: fel-övedezte magát: a' föld-is ö töle erösíttetett-meg, hogy meg ne indúljon.

† *Sólt.* 96: 10. 97: 1.

2 Allandó a' te ſzéked örökt öl fogva, örököt öl † fogva vagy te!

† *Sólt.* 90: 2. 102: 13.

3 A' folyó-vizek, URam, a' folyó-vizek * zúgnak; a' folyó-vizek fel-emelik az ö habjokat: * *Sólt.* 46: 4. 5.

4 De a' ſok vizeknek zúgáſoknál, a' tengernek erös habjainál †, erösebb a' magaſságban lakozó UR. * *Sólt.* 89: 10.

5 A' te bizonyság-tételid † igen erösek: a' te Házadnak kivánatos ſzentsége, URam, ſok ideig meg-marad!

† *Eſa.* 54: 10. *Luk.* 16: 17.

XCIV.

XCIV. SOLTAR.

Könyörgés és vigaſztalás a' kegyetlenek ellen.

1 URam † boſzſzú-állásnak erös *Iſtene*! boſzſzú-álló Erös *Iſten*, jelenjél-meg! † 5 *Moſ.* 32: 35.

2 Magaſztaltaſsál-fel földnek † Bírája, fizeſs-meg a' kevélyeknek!
† 1 *Moſ.* 18: 25.

3 Meddig a' hitetlenek, óh URam, meddig örvendeznek a' hitetlenek?

4 Vak-meröképpen tsátsognak, keményen † ſzóllnak: kérkednek a' hamiſságnak minden tselekedöi.
† *Sólt.* 31: 19.

5 A' te népedet, URam, rontják, és a' te örökségedet nyomorgatják:

6 Az özvegyet és jövevényt † megölik, az árvákat-is meg-ölik,
† *Jób* 22: 9. 31: 21. 22.

7 És azt mondják: Nem látja az UR, és a' Jákóbnak Iſtene † nem tudja! † *Sólt.* 10: 11. 13.

8 Vegyétek eſzetekbe magatokat, kik a' köſség között † bolondok vagytok: és ti balgatagok, mikor tértek eſzetekre? † *v.* 3. 7. *Sólt.* 53: 2.

9 A' ki a' füllet † plántálta, avagy nem hallé? és a' ki a' ſzemet teremtette, nem láté? † 2 *Moſ.* 4: 11.

10 A' ki a' pogányokat meg-feddi, avagy nem feddé-meg *titeket?* és a' ki az embereket tudományra † tanitja, *nem tudnaé?* † *Sólt.* 33: 15.

11 Az UR tudja az embereknek gondolatjokat † hogy hijába valók.
† 1 *Kor.* 3: 20.

12 Bóldog az ember, a' kit te † oktatſz, URam, és a' kit a' te törvényedre meg-tanitaſz; † *Sid.* 12: 6-8.

13 Hogy nyúgalmat adj annak a' veſzedelem' napján, mikor az iſtenteleneknek vermet ásnak.

14 Bizony nem † veti-el az UR az ö népét, és el nem hagyja az ö örökségét; † *Eſa.* 54: 10.

15 Mert még az ítélet meg-tér az igazságra: és ö utánna *mennek* minden igaz ſzívü emberek.

16 Kitsoda támadott-fel én érettem a' gonoſzúl tselekedök ellen? Kitsoda állott én mellém a' hamiſság' tselekedök ellen?

17 Ha az UR ſegítségül nem vólt vólna nékem: az én lelkem moſtan tsendeſségben lakoznék.

18 Mikor azt mondottam: Az én lábam † el-iſzamdott: a' te jó-vóltod, URam, meg-erösített engemet!
† *Sólt.* 73: 2.

19 Es az én bennem való ſok gondolkodáſimban, a' te vigaſztaláſid † meg-vidámították az én lelkemet.
† *Sólt.* 73: 21. 23.

20 Avagy vagyoné te hozzád valami közi a' † hamiſság' ſzékinek, melly nyomorúságot ſzerez a' törvény' ſzíne alatt?
† *Sólt.* 5: 5-7.

21 Seregenként gyülnek az igaznak lelke ellen; és az ártatlannak véré kárhoztatják.

22 Es lön énnékem az UR kö-váram, és az én Iſtenem óltalomnak köſziklája;

23 Mert meg-fizeti nékiek az ö álnokságokat, és az ö gonoſzságok † elveſzti öket; el-veſzti öket a' mi U-Runk Iſtenünk. † *Sólt.* 7: 16. 17.

XCV. SOLTAR.

Dávid az Iſtení tiſzteletre és ſzolgálatra inti az Anyá-ſzent-egy-házat.

1 JÖvetek-el, örvendezzünk † az URnak, vigadjunk a' mi ſzabadítáſunknak köſziklájának! † *Sólt.* 33: 1.

2 Menjünk eleibe hálá-adáſsal, énekeljünk néki ditséreteket;

3 Mert az Erös *Iſten* nagy UR, és nagy Király minden † Iſteneknek felette; † *Sólt.* 86: 8.

4 Mert az ö hatalmában vagynak e' földnek * alsó réſzei, és a' hegyeknek magaſsági övéi. * *Sólt.* 24: 1. 1.

5 Övé a' tenger, ö teremtette * azt: és a' földet az ö kezei formálták.
* 1 *Moſ.* 1: 9. 10.

6 Jövetek-el, imádjuk, borúljunk-le artzal; hajtsuk-meg térdeinket a' mi teremtö * URunknak elötte;
* *Sólt.* 100: 3.

7 Mert ö a' mi Iſtenünk, és mi az ö mezejének † népei, és az ö kezének júhai vagyunk: Ma * ha az ö ſzavát hallándjátok; † *Sólt.* 79: 13.
* *Sid.* 3: 7. 4: 7.

8 Meg ne keményítsétek ſzíveteket, mint a' verſengésnek *helyén*, a' késértetnek * napján a' puſztában,
* 2 *Moſ.* 17: 7.

9 Mikor meg-késértének engemet a' ti atyáitok, meg-próbálának engemet: jóllehet látták vólna az én * tselekedetemet! * 2 *Moſ.* 6: 17-21. 10: 22. 23.

10 Negyven * eſztendeig bántattam e' nemzetségtöl; azért azt mondám: Tévelygö ſzívü nép ez, és nem tudják az én útaimat; * 4 *Moſ.* 14: 22. 34. *Sid.* 3: 17.

11 Kiknek meg-esküdtem az én haragomban, hogy bé nem mennek az en * nyúgodalmomba!
* 4 *Moſ.* 14: 21-23. *Sid.* 4: 3.

XCVI. SOLTAR.

A' Próféta a' Pogányoknak gyülekezetit a' Sidókkal egybe, inti az Iſtennek ditséretire.

1 ENekeljetek az URnak * új éneket: Enekeljen az URnak mind az egéſz Föld! *Eſa.* 42: 10. 12.

2 Enekeljetek az URnak, és áldjátok

tok az ö nevét: hirdeſsétek minden napon az ö * ſzabadítását.
* Solt. 85: 2-4.
3 Hirdeſsétek * a' Pogány népek között az ö ditsöſségét, minden népek között az ö tsuda dolgait;
* Sólt. 18: 50.
4 Mert nagy az UR és igen ditséretés: tiſztelendö minden Iſtenek felett;
5 Mert a' Pogányoknak minden Iſteneik bálványok: de az UR az egeket * teremtette. * Sid. 1: 10.
6 Ditsöſség és ſzépség *vagyon* ö elötte: eröſség és méltóság az ö Szent hajlékában.
7 Adjatok az URnak * népeknek nemzetségi: adjatok, *mondom*, az URnak ditsöſséget és eröſséget.
* Sólt. 29: 1.
8 Tulajdonítsatok az UR' nevének * ditsöſséget; adjatok ajándékot, és menjetek-bé az ö pitvariba.
* 5 Móſ. 32: 3.
9 Imádjátok az URat az ö Szent *hajlékának* * ékeſségében: rettegjen ö töle mind az egéſz föld. * Sólt. 78: 69.
10 Mondjátok: A' pogány népek között uralkodik * az UR; mert meg-erösítette a' föld kerekségét, hogy meg ne indúljon: meg-itéli a' népeket igazságban! * Sólt. 93: 1. 97: 8.9.
11 Örüljenek az egek és örvendezzen a' föld; zengjen a' tenger és minden benne valók!
12 Örüljön a' mezö minden benne valókkal; akkoron örüljenek az erdöknek minden fái
13 Az URnak ortzája elött, mikor el-jövénd; mert el-jött * birni e' földet. Meg-itéli e' föld' kerekségét † igazságban, és a' népeket igaz mondásával! * Jel. 12: 10-12 † Sólt. 98: 9.

XCVII. SOLTAR.

Dávid a' Meſſiás' orſzágát és annak nagyságos méltóságát írja-meg.

1 URalkodik * az UR; örüljön a' föld, örvendezzenek a' nagy ſzigetek! * Sólt. 93: 1. 96: 10.
2 Felhö * és homályoſság vagyon ö környüle; igazság és itélet az ö ſzékinek eröſsége. * Sólt. 18: 9-15.
3 Tüz * jár ö elötte, és köröskörnyül meg-égeti az ö ellenségit.
* Sólt. 50: 3.
4 Fénlenek az ö villámáſi e' világon, látja, és meg-retten a' föld!
5 A' hegyek mint a' viaſz meg-olvadnak az URnak elötte: ez egéſz földnek URának ſzine elött.
6 Hirdetik az * egek az ö igazságát: és meg-látják minden népek az ö ditsöſségét. * Sólt. 19: 2.
7 Szégyenüljenek-meg a' faragott képeknek minden † ſzolgai, kik ditsekednek a' bálványokkal; imádjátok ötet minden * Iſtenek! † Eſa. 2: 19-21. 45: 16. * Sólt. 82: 1-6.
8 Hallá és örvendeze Sion, és örülének a' Júda' leányi a' te itéleted-ért, URam!
9 Mert te, óh URam, magaſságos vagy mind az egéſz földön; és felette igen fel-magaſztaltattál minden Iſtenek felett!
10 Kik ſzeretitek az URat, * gyülöljétek a' gonoſzt; meg-örizi az ö ſzenteinek lelkeket, a' gonoſzoknak kezekböl meg-ſzabadítja öket.
* Amos 5: 15. Rom. 12: 9.
11 Világoſság * támadott az igaznak, és az igaz ſzívü embereknek vígaſság. * Eſter. 8: 16. 18: 29.
12 Örüljetek * igazak az URban, és tiſzteljétek az ö ſzentségének emlékezetit! * Sólt. 32: 11. 33: 1.

XCVIII. SOLTAR.

Intés a' Kriſtusnak ditséretire.

1 *Ditséreti* Sóltár.
ENekeljetek * az URnak új Eneket; mert tsuda dolgokat tselekedett: Szabadítáſt adott néki az ö jobb. † keze és az ö ſzentséges karja.
* Eſa. 42: 10. † Eſa. 63: 5-8.
2 Hírdettette az UR az ö † ſzabadítását, a' pogány népeknek ſzemek elött meg-jelentette az ö * igazságát.
† Eſa. 52: 10. * Luk. 2: 30 32.
3 Meg-emlékezett az ö jó-vóltáról, és az Izrael' házához való tökélleteſségéröl; e' földnek minden határi látták a' mi Iſtenünknek ſzabadítását.
4 Örömmel énekeljetek az URnak földnek * minden *lakoſi*; zengjetek, örüljetek és mondjatok ditséretet!
* Sólt. 96: 11-13.
5 Mondjatok ditséretet az URnak * hegedüvel, hegedüvel, *mondom*, és énekléſſel. * 1 Krón. 25: 1.
6 Trombitákkal és kürtnek zengésével zengjetek e' Jehovah Király elött!
7 Zengjen * a' tenger, minden benne valókkal egybe: e' világ, a' benne lakozókkal egybe. * Eſa. 44: 23.24.
8 A' folyo-vizek tapſoljanak kézzel: a' hegyek-is egyetembe örüljenek
9 Az UR elött; mert el-jött e' földnek * birására: birja e' világot igazsággal, és a' népeket felette igen igazán. * Sólt. 96: 11-13.

XCIX. SOLTAR.

A' Kriſtusnak a' mi Királyunknak hatalma, igazſága, és a' pogányokhoz való kegyelme.

1 URalkodik az UR, *akár-mint* dühösködjenek a' népek: a' Kérubimokon * ül, *akár-mint* tétovázzon a' föld. * 2 Móſ. 25: 18-22.
2 A' Sionban * lakozó UR nagy, és ma-

magaſságos minden népeknek felette!
* *Sólt.* 132 : 13. 14.

3 Tiſztelják a' te nagy és rettenetes * nevedet; mert ſzent, * 2 *Sám.* 6: 2.

4 Es a' Királynak ereje itéletet ſzeret: te rendelted az igazságot; itéletet és igazságot te rendeltél a' Jákób' *nemzetségében*.

5 Magaſztaljátok a' mi URunkat Iſtenünket, és hajtsátok-meg magatokat az ö lábainak * ſámolyánál; mert ſzent ö! * *v.* 1. *Sólt.* 132 : 7.

6 Móſes és Áron az ö Papjaival egybe; és Sámuel azokkal egybe, kik az ö nevét ſegítségül híják vala: ſegítségül híják vala az URat, és ö meg-hallgatá * öket.

* 2 *Moſ.* 32 : 11-14. *Jér.* 15 : 1.

7 Felhőnek oſzlopában * ſzóll vala nékiek, meg-őrizik vala az ö bizonyság-tételit és parantsolatját, mellyet adott vala nékik. * 4 *Moſ.* 16: 42-44.

8 Oh URam, mi Iſtenünk, te meghallgattad öket, óh Erös Iſten, kegyelmes vóltál nékiek: mindazáltal boſzſzút-állottál az ö * tselekedetek-ért.
* 4 *Moſ.* 14:12. 19-33. 20:12.23-28.

5 *Moſ.* 32 : 48-52.

9 Magaſztaljátok, a' mi URunkat Iſtenünket, és hajtsátok-meg magatokat az ö ſzentséges hegyénél; mert ſzent a' mi URunk Iſtenünk!

C. SOLTAR.

Hálá-adáſra való intés, a' teremtéſnek, meg-tartáſnak és váltságnak jó-tétemenyei-ért.

1 Hálá-adó Sóltár.

ÖRvendezzetek az URnak földnek minden *lakoſi!*

2 Szolgáljatok az URnak * vígaſággal, menjetek ö eleibe örömmel.
* *Sólt.* 98 : 5. 6.

3 Tudjátok-meg, hogy az UR az Iſten; ö teremtett minket, (és nem mi magunk,) ö népe * *vagyunk* és az ö mezeinek juhai. * 2 *Sám.* 7 : 23.24.

4 Menjetek-bé az ö kapuin hálá-adáſſal, az ö pitvariba † ditsérettel: adjatok hálákat néki, áldjátok az ö nevét; † *Sólt.* 50 : 23.

5 Mert jó * az UR, mind örökké *vagyon* az ö irgalmaſsága; nemzetségről nemzetségre az ö tökélletesſége!
* *Sólt.* 118 : 1-4.

CI. SOLTAR.

Dávid a' királysághoz jutván megmondja, mi-módon akarja magát viſelni.

1 Dávid' * Sóltára. * 2 *Sám.* 23: 1.

KEgyelmeſséget és itéletet éneklek; tenéked, URam, éneket mondok!

2 Szorgalmatoſon igyekezem a' tökélletes útnak *őrizésére*, mikoron én hozzám jövendeſz: járok az én ſzívemnek tökélletesſégében az én házamban.

3 Nem követek gonoſz dolgot, a' gonoſz-tévőknek tselekedeteket * gyülöiöm, és azok én barátim nem léſznek. * *Sólt.* 26 : 5. 119 : 113.

4 A' gonoſz ſzívü ember * tavól léſzen tőlem; és a' gonoſzokat hozzám nem botsátom. * *Sólt.* 15 : 1. 4.

5 Az ö fele-barátjának titkon való rágalmazóját el-veſztem, és a' kevély * ſzemüt és fel-fuvalkodott ſzívüt el nem ſzenvedem. * *Péld.* 6 : 16-19.

6 Az én ſzemeim *figyelmeteſek léſznek* a' földnek igaz-mondóira, hogy én velem * lakozzanak; a' tökélletesſégnek útában járó ſzolgái énnékem.
* *Sólt.* 119 : 63.

7 Nem lakik az én házamban az * álnokság' tselekedő; a' ki hazugságot ſzóll, nem léſzen maradáſa az én ſzemeim előtt. * *Sólt.* 15:1-5. 26: 4-6.

8 Hamar el-veſztem * e' földnek minden latrait, hogy ki-gyomláljak az URnak városából minden hamiſság' tselekedőket. * *Péld.* 25 : 4. 5.

CII. SOLTAR.

Könyörgéſek a' Sidókna a' Babilóniai fogſágból való meg-ſzabadúlás-ért.*

1 Imádsága a' nyomorúltnak, midőn reá *félelem* rohan, és panaſzit az UR elött ki-önti.

2 URam, hallgaſd-meg az én imádságomat, és az én kiáltáſom juſſon * te hozzád. * *Sólt.* 50 : 15.

3 Ne rejtsd-el a' te ortzádat én tőlem; a' melly nap ſzorongattatom, hajtsd én hozzám a' te füledet: a' melly nap kiáltok; hamar hallgaſs-meg engemet;

4 Mert meg-emésztetnek mint a' † füſt az én napjaim, és az én tsontaim mint az üſzög meg-égtenek.
† *Jób* 7 : 6. 7.

5 Az én ſzivem minek-utánna megverettetett, meg-ſzaradott mint a' fü, annyira hogy el-feljtkezzem ételemről-is.

6 Az én nyögéſemnek ſzava miatt, az én tsontom az én húſomhoz * ragadott. * *Jób* 19 : 20.

7 Haſonlatoſsá lettem a' puſztában lakozó ökör-bikához: ollyanná lettem mint a' bagoly a' puſztában!

8 Vigyázok, és ollyan vagyok, mint az egyedül való veréb a' ház-héján!

9 Minden napon gyalázattal illetnek engemet az én ellenségim; és a' kik engemet tsúfolnak, én reám eskűſznek.

10 Annak-oká-ért a' port, mint a' kenyeret, élzem vala, és az én italomat köny-hullatáſſal egyelítem vala.

11 A' te haragod és búſúláſod miatt; mert fel-emelvén a' föld'höz üttöttél engemet.

12 Az

12 Az én napjaim hasonlatosok az el-hanyatlott * árnyékhoz: és én mint a' fü meg-száradtam. * *Sólt.* 109: 23.

13 Te pedig, URam, mind örökké meg-maradsz, és a' te emlékezeted nemzetségről nemzetségre *meg-marad!*

14 *Azért* te fel-kelvén könyörülsz a' Sionon; mert ideje hogy könyörülj rajta, mert el-jött az * idö!

* *Jér.* 29: 10. 11. *Dán.* 9: 25.

15 Mert a' te szolgaid annak köveiben * gyönyörködnek, és annak porán könyörülnek. **Esd.* 3: 10. 11. 12. 13.

16 És félik a' Pogányok * az URnak nevét, és e' földnek minden Királyi a' te ditsöségedet; * *Sólt.* 72: 10. 11.

17 Mivelhogy az UR meg-építvén a' Siont, meg-láttatott az ö ditsösségében.

18 És a' nyomorúltaknak könyörgésekre tekintett, és azoknak könyörgéseket meg nem útálta.

19 Irattassék-meg ez a' következendö nemzetségnek *hasznára*, hogy a' meg-újíttatott nép ditsérje * az URat; * *Sólt.* 126: 1-3. *Jer.* 23: 7-8.

20 Mivelhogy alá-tekintett az ö magasságos szentsége *s helyéből*: az UR a' mennyekböl a' földre tekintett;

21 Hogy meg-hallaná a' foglyoknak nyögéseket, és meg-óldozná * a' halálnak fiait; * *Sólt.* 126: 1-3.

22 Hogy hirdetsék Sionban az UR' nevét, és az ö ditséretit Jérusálemben:

23 Mikor *sok* népek gyülnek-egybe, és *sok* országok, hogy szolgáljanak az URnak.

24 *Ki* ez útban nyomorgatván az én erömet, az én életemnek napjait megrövidíti;

25 Ezt mondám *azért*: En Erös *Istenem*, ne vigy-el engemet az én napjaimnak * felén; mind örökön örökké vagynak a' te esztendeid.

* *v.* 14. *Jér.* 29: 10. 11.

26 Minek-elötte e' földet fundáltad vólna, és a' te kezeidnek munkája, az † egek *vólnának*. † *Sólt.* 8: 4.

27 Ezek el-vesznek, de te * meg-maradsz: mind ezek mint a' ruha megavúlnak, mint az öltözetet el-változtatod azokat; és el-változnak:

* *Sid.* 1: 10-12.

28 Te pedig ugyan azon *vagy*, és a' te esztendeid el nem fogynak.

29 A' te szolgaidnak fiai meg-maradnak, és azoknak magvok te elötted * meg-erösíttetik. * *Jér.* 33: 6-26.

CIII. SOLTAR.

Hálá-adás a' bün botsánat-ért.

1 Dávid' * *Sóltára.* * 2 *Sám.* 23: 1.

A Ldjad én lelkem az URat, és minden belsö részeim az ö szent nevét.

2 Aldjad én lelkem az URat, és el ne felejtkezzél semmi * jó-téteményiről. * *Sólt.* 18: 1. 51.

3 Ki meg-kegyelmez minden te * büneidnek, meg-gyógyítja minden betegségidet. * *Sólt.* 32: 5. 2 *Sám.* 12: 13.

4 Ki meg-szabadítja a' * koporsóból a' te életedet: ki tégedet meg-koronáz kegyelmeisségével és irgalmasságival: * *Sólt.* 86: 13.

5 Ki minden jóval meg-elégíti a' te szádat; meg-újítja † a' te ifjúságodat mint a' sas-kefelyünek. † *Esa.* 40: 31.

6 Igazságot tselekészik az UR, és itéletet minden † nyomorúltaknak.

† *Sólt.* 146: 7. *Róm.* 2: 6-11.

7 Meg-jelenté az ö útait Mósesnek: az Izrael' fiainak az ö † gondolatit.

† *Sólt.* 147: 19. 20.

8 Irgalmas és kegyelmes az UR, kéfedelmes † a' haragra, és igen kegyelmes! * 2 *Mós.* 34: 6.

9 Nem mind örökké feddödik, és nem tartja-meg mind örökké az ö † haragját. † *Jer.* 3: 12. 15.

10 Nem a' mi büneink szerint † tselekeszik mi velünk, és nem fizet minékünk a' mi álnokságink szerint;

† *Sir.* 3: 22.

11 Mert melly igen magas az ég a' földtöl, ollyan igen nagy az ö jó-vólta az ötet félökhöz,

12 Melly távol vagyon a' Nap-kelet a' Nap-nyúgottól, olly messze vetette mi tölünk a' mi büneinket.

13 Miképpen könyörül az atya † az ö fiain: azonképpen könyörül az UR az ötet félököm; † *Malak.* 3: 17.

14 Mert ö tudja, hogy romlandó edények vagyunk: meg-emlékezik róla, hogy *porból* † *valók* vagyunk,

† 1 *Mós.* 2: 7.

15 Es hogy a' halandó embernek napjai hasonlatosok a' fühöz, *és hogy* mint a' mezönek virága, úgy virágzik,

16 Es mikor a' szél által-mégyen rajta; nem lészen többé, és nem esméri többé azt az ö helye.

17 De az URnak jóvólta mind örökkön örökké *vagyon* az ötet † félökön, és az ö igasága azoknak fiaiknak fiaikon. † *Sólt.* 84: 12. 13.

18 Azokon, a' kik meg-örizik † az ö szövetségét, és meg-emlékeznek az ö parantsolatiról, hogy azokat tselekedjék. † 1 *Kir.* 9: 4-9.

19 Az UR a' mennyekben * helyheztette az ö székit, és az ö birodalmának mindeneken hatalma vagyon.

* *Sólt.* 68: 34.

20 Aldjátok az URat ö Angyali, *kik* erövel hatalmasok *vagytok*, kik az ö parantsolatját † mívelitek, engedvén az ö beszédének szavának. * *Sid.* 1: 14.

21 Aldjátok az URat minden ö seregi:

gi: ö fzolgai, kik az ö akaratjának engedtek.

22 Aldjátok az URat minden ö teremtett állati, az ö uralkodásának minden helyein; Aldjad én lelkem az URat!

CIV. SOLTAR.

Ditséreti az Iftennek a' teremtett dolgokról, és mindennek fzép rendiről.

1 ALdad én † lelkem az URat: En URam Iftenem, felette igen felmagafztaltattál: ditsőfséget és ékefséget öltöztél magadra! * *Sólt.* 146: 1.

2 *Ki* magadat * világofsággal, mintegy öltözettel, környül-vetted, és kiterjefztetted az egeket, mint-egy kárpitot: * 1 *Tim.* 6: 16.

3 Ki a' vizekben fzerzette az ö lakó-helyeit; ki a' felhöket rendelte az ö † fzekerévé, és jár a' fzélnek fzárnyain: † *Efa.* 18: 2.

4 Ki a' fzeleket ö követivé tette, és ö fzolgaivá a' lángoló tüzet.

5 Fundálta a' földet az ö † oszlopin, melly fohа örökké meg nem mozdúl. † *Sólt.* 24: 2.

6 Mélységes vizekkel, mint-egy öltözettel, bé-borítottad vala azt: a' hegyeknek †felette állanak vala a' vizek:

† 1 *Móf.* 1: 9. 10. 7: 19. 24.

7 *De* a' te parantsolatodra † el-oszlának, a' te meny-dörgésednek fzavára hamar el-menének. † 1 *Móf.* 1: 9. 8: 1. 3.

8 Fel-emelkedének a' hegyek, és a' völgyek le-fzállának a' helyre, mellyet azoknak rendeltél vala.

9 Határt † vetettél *azoknak*, mellyet által nem hágnak, és vifzfza nem térnek a' földnek el-borittatására.

† *Jób* 38: 10. 11. *Jér.* 50: 22.

10 Ki a' forráfokat folyó-vizekké tészed, hogy a' hegyek között foljanak;

11 Hogy azokból igyanak a' mezei minden vadak, és a' vad-fzamárok meg-enyhítsék az ö fzomjúságokat.

12 Azok mellet lakoznak az égi madarak, és a' fáknak ágai közzül fzólnak:

13 Ki meg-öntözi a' † hegyeket az ö lakó-helyeiből, hogy a' te tselekedetednek hafznából meg-elégíttetsék a' föld. † *Jób* 38: 26. 27.

14 Teremt fzénát a' barmoknak, és füvet az embereknek hafznokra; hogy eledelt végyenek a' földből.

15 Ki borral † meg-vidámítja az embernek fzívét, és ortzáját meg-fényesíti * olajjal, és kenyérrel az embernek fzivét erősíti: † *Péld.* 31: 6. 7. * 2 *Sám.* 14: 2.

16 Az URnak fái meg-elégíttetnek: a' Libánusnak tzedrusi, mellyeket plántált:

17 Mert a' madarak azokon fészket raknak, *és* az efzteragok, mellyeknek házok a' jegenye-fák.

18 A' magas hegyek a' vad-ketskéknek, a' kőfziklák a' hörtsököknek † hajlékjok. † *Péld.* 30: 24. 26.

19 Teremtette a' Hóldat † bizonyos időknek mútatására: és a' Napot, melly az ö alá-menetelit tudja.

† 1 *Móf.* 1: 14-16.

20 Setétséget fzerzefz, hogy ejtszaka légyen, mellyen az erdőknek minden vadai ki-jönek;

21 Az oroszlán kölykök, mellyek ordítanak † a' prédá-ért, keresvén az Erös *Iften*től az ö eledeleket.

† *Efa.* 31: 4.

22 Fel-támad a' Nap; és ismét el-rejteznek, és az ö hajlékokban le-fekűfznek.

23 Ki-mégyen az ember az ö munkájára, és az ö dolgára mind estvéig.

24 Melly nagyok a' te tselekedetid URam! Mindeneket böltsen teremtettél: bé-tölt a' föld a' * te gazdagságiddal! * *Efa.* 6: 3.

25 E' nagy és fzéles tenger, mellyben vagynak fzámlál-hatatlan úfzó állatok, és apró állatok nagyokkal egybe!

26 Azon járnak a' gállyák; a' *nagy* * tzet-hal, mellyet te formáltál, hogy játfzodozzék abban. * *Jób* 25: 13. 41: 12-33.

27 Mind ezek te reád néznek, hogy eledelt * adj nékiek alkalmatos időben! * *Sólt.* 145: 15.

28 Mikor te adfz nékiek; akkor takarnak, mikor a' te kezedet meg-nyitod; akkor bé-telnek a' te jó-vóltoddal.

29 Mikor el-fordítod ortzádat, meg-háborodnak; mikor el-vészed azoknak lelkeket, * el-fogyatkoznak, és földdé léfznek: * *Jób* 34: 14. 15.

30 Ha a' te lelkedet ki-botsátod, meg-újúlnak: és meg-újítod a' földnek fzinét;

31 Légyen az URnak ditsőfség * mind örökké: *és* örvendezzen az UR az ö teremtett állatiban. * *v.* 24.

32 Ki mikor a' földre tekint: megretten az; ki a' hegyeket meg-üti: * és füstölgenek. * 2 *Móf.* 19: 18. *Sólt.* 18: 8.

33 Eneklek az URnak az én életemben: éneket mondok az én Istenemnek, a' míg vagyok!

34 Légyen kedves néki az én befzédem; és én örvendezek az URban.

35 Vefzfzenek-el a' bünös *emberek* e' földről, és a' hitetlenek többé ne légyenek! Aldjad én lelkem az URat. Ditsérjétek az URat!

CV. SOLTAR.

Ditséreti és hálá-adása az Iften' népének.

1 Tisz-

1 TIszteljétek az URat, hívjátok segítségül az ö nevét; hírdessétek a' népek között az ö * tselekedetit! *Sólt.47:2-4. 1 Krón.16:8-10.

2 Enekeljetek önéki, *és* mondjatok ditséretet önéki; fzólljatok minden ö tsudáiról.

3 Ditsekedjetek az ö fzent nevében: örvendezzen azoknak fzivek, * kik keresik az URat. * *Sólt.33:1.2. 89:17.

4 Keressétek az URat és az ö erejét; keressétek az ö * ortzáját fzüntelen.

* *Sólt.27: 8.9.*

5 Emlekezzetek-meg az ö tsudáiról, * mellyeket tselekedett: az ö tsudáiról és az ö fzájának itéletiről,

* *Sólt.78:3-6. 13-27.*

6 Oh Abrahámnak ö fzolgájának magva! Jákóbnak ö válaſztottának * fiai! * *Malak.1:2.3.*

7 Ez UR a' mi Iftenünk: mind az egéfz földön vagynak az ö itéleti.

8 Meg-emlékezik mind örökké az ö fzövetségéről, *és* az ö beſzédéről, mellyet parantsólt ezer nemzetségiglen.

9 Mellyet fzerzett * Abrahámmal: és az Isáknak tett esküvéséről,

* 1 *Móſ.* 17: 2. 26: 3.

10 Mellyet meg-erösített * Jákóbnak *örök* végezés fzerint, és az Izraelnek örök fzövetségül,

* 1 *Móſ.* 28: 13-15.

11 Ezt mondván: Néked adom a' Kanaán' * földét, hogy légyen néktek fors fzerint való örökségtek.

* 1 *Móſ.* 13: 15.

12 Jóllehet fzám fzerint kevefen vólnának, igen kevefen, és fellérek abban;

13 És egy nemzetség közzül más közzé mennének, és egy orfzágból * más nép közzé: * 1 *Móſ.* 12: 13: 20: 26: *részekben.*

14 Es nem engedé, hogy fenki ártana nékik; és ö érettek a' Királyokat-is * meg-dorgálta, *ezt mondván:*

15 Az én meg-kenettetteimet ne illeſsétek: és az én Prófétáimnak ne ártsatok. * 1 *Móſ.* 20: 3. 7.

1 *Krón.* 16: 22.

16 Es éhséget * fzerze a' földön: és a' kenyérnek minden táplálását elvévé. * 1 *Móſ.* 42: 2.

17 El-külde ö elöttök egy * férjfiat, *tudni-illik* Jófefet, ki el-adattatott vala rabságra,

18 Kinek lábait békókba veték, a' vas által-hatá az ö lelkét,

* 1 *Móſ.* 27: 28. 39: 20. 45: 7.

19 Mind az ideig, mellyben bé kell vala az ö beſzédének tellyeſedni: Az UR' beſzéde meg-próbálá ötet.

20 El-külde a' Király, és * el-botsáttatá ötet a' népeknek Fejedelme, és el-fzabaditá ötet: * 1 *Móſ.* 41: 14.

21 Urrá * tévé ötet az ö házán, és minden jófzágán Fejedelemmé;

* 1 *Móſ.* 41: 40.

22 Hogy az ö Fejedelmit-is az ö akaratja fzerint meg-kötöztetné, és hogy az ö Véneit tanítaná böltseſségre.

23 Akkor méne Izrael * Egyiptomba, és Jákób bújdosék a' Chámnak földén. * 1 *Móſ.* 46: 6.

24 Es meg-fzaporitá * *Iften* az ö népét felette igen, és az ö ellenséginél erölsebbé tévé. * 2 *Móſ.*1: 7-10.

25 El-fordítá azoknak fziveket, hogy meg-gyülölnék az ö népét, és * álnokúl tselekedének az ö fzolgaival. * 2 *Móſ.* 1: 10. 16.

26 El-botsátá * Móſeſt az ö fzolgáját, *és* Aront, kit válaſztott vala.

* 2 *Móſ.* 3: 10.

27 Kik azok között nagy tsudákat * tettek, és jeleket a' Chámnak földén.

* 2 *Móſ.* 7: 9.

28 Botsáta * ſetétséget, és bé-ſetétíté azt: és a' tsudák nem vóltak engedetlenek az ö beſzédinek.

* 2 *Móſ.* 10: 21-23.

29 Azoknak vizeket * verré változtatá, és meg-ölé az ö halaikat.

* 2 *Móſ.* 7: 20.

30 Az ö földök békákat * terme, mellyek az ö Királyoknak házaiban-is vóltak. * 2 *Móſ.* 8: 3. 6.

31 Parantsola: és támada legyeknek ſoksága, *és* tetvek minden ö határokban.

32 Az ö esöjöket * kö-esövé változtatta vala, és égö tüzet *botsáta* az ö földökre. * 2 *Móſ.* 9: 23.

33 Es el-veré azoknak ſzöleiket, fige-fáikat, és el-vefzté az ö határoknak termö-fáit.

34 Parantsola: és támadának * ſáskák, és ſzámlál-hatatlan ſok tserebogár,

35 Es minden zöldellö füvet megemészte az ö földökben, és meg-emészté az ö földöknek gyümöltsét.

* 2 *Móſ.* 10: 13.

36 Es minden * elsö-ſzülöttet megöle az ö földökben, minden ö erejeknek elsö fengéjét. * 2 *Móſ.* 12: 29.

37 Es ki-hozá öket ezüsttel * és árannyal; és az ö tselédjekben egy ſem vólt beteges. * 2 *Móſ.* 12: 35.

38 Örvendeze * Egyiptom az ö kijövételeken; mert az ö tölök való félelem meg-környékezte vala azokat.

* 2 *Móſ.* 12: 31-33.

39 Ki-terjeſzté *Iften* a' * felhöt, hogy öket bé-fedezné: és a' tüzet, hogy éjjel világoſságot adna. * 2 *Móſ.* 13: 21.

40 Könyörgének; és * fürjeket hoza, és mennyei kenyeret adott nékik.

* 2 *Móſ.* 16: 13.

41 Meg-nyitá a' köſziklát; * és vizek jövének-ki, mellyek folytak a' ſzáraz földön, mint a' folyó-viz;

* *Sólt.78:15.* 42 Mert

42 Mert meg-emlékezék az ö ſzentséges beſzédéröl, mellyet mondott vólt * Abrahámnak az ö ſzolgájának.
* 1 *Móſ.* 15: 14-16.
43 Ki-hozá azért az ö népét örömmel, *és* * vígasággal az ö válaſztottit,
* 2 *Móſ.* 14: 8.
44 Es adá azoknak a' pogányok' földét; és a' népeknek munkájokat * vették örökségül; * 5 *Móſ.* 6: 10. 11.
45 Hogy * meg-tartanák az ö rendeléſit, és meg-őrizzék az ö törvényit. Ditsérjétek ez URat! * 5 *Móſ.* 6: 12-18.

CVI. SOLTAR.

Iſtennek jó-tételeményi és oſtori által való dajkálkodása az Izrael' népe körül.

1 Hallélu Jah!
Ditsérjétek * az URat; mert jó, mert mind örökké vagyon az ö irgalmaſsága! * *Sólt.* 107: 1. 1 *Krón.* 16: 7.
2 Kitsoda mond-hatná-meg az URnak nagy * erejét, és kitsoda jelenthetné-ki az ö minden ditséretit?
* *Sólt.* 105: 27-41.
3 Bóldogok a' kik meg-őrizik † az itéletet, és a' ki igazán víſeli magát mindenkoron! † 5 *Móſ.* 27: 1-14.
4 Emlekezzél-meg én rólam, U-Ram, a' te jó-vóltod-ért, mellyel vagy a' te népedhez, látogaſs-meg engemet a' te ſegítségeddel;
5 Hogy láſsam-meg a' te válaſztottidhoz való jó-tétedet, és örvendezzek a' te népednek örömében; hogy ditsekedjem a' te örökségeddel!
6 Vétkeztünk a' mi atyáinkkal; álnokúl tselekedtünk, gonoſzúl tselekedtünk!
7 A' mi atyáink Egyiptomban nem értették a' te tsudáidat, nem emlékezének-meg a' te ſok jó-tételeményidről; és engedetlenek lönek * a' veres tengernél: * 2 *Móſ.* 14: 11. 12.
8 De meg-tartá öket *az UR* az ö † nevé-ért, hogy meg-jelentené az ö hatalmaſságát; † *Eſa.* 48 · 9. *Ezék.* 20: 22.
9 Mert meg-dorgálá † a' veres tengert; és meg-ſzárada, és által-vivé öket a' mélységeken, mint a' puſztában.
† 2 *Móſ.* 14: 21. 22.
10 Es meg-ſzabadítá öket a' gyülölönek † kezéből, meg-menté öket az ellenségnek kezéből.
† 2 *Móſ.* 14: 8. 23-28.
11 Es a' vizek el-borítá † az ö nyomorgatóikat, tsak egy-is nem maradamegazok közzül. † 2 *Móſ.* 14: 28.
12 Akkor hivének az ö beſzédének, és éneklék † az ö ditséretit:
† 2 *Móſ.* 15: 1-21.
13 De azonnal el-felejtkezének az ö dolgairól, *és* nem † várák az ö tanátsát; † 2 *Móſ.* 15: 24. 17: 2.
14 Es kivánságra † indúlának a' puſztában, és kéſérték az Erös *Iſtent* a' puſztában. * 4 *Móſ.* 11: 4. 1 *Kor.* 10: 6.
15 Annak-okáért meg-adá nékik az ö † kivánságokat; de botsáta ö reájok öſztövéſeget. * 4 *Móſ* 11: 31. 32.
16 Annak-felette irigységre indúlának * Móſes ellen a' táborban, és az URnak ſzente † ellen, Aron ellen;
* 4 *Móſ.* 16: 2. 3. 13. † 3 *Móſ.* 21: 8.
17 Meg-nyilatkozék a' föld és elnyelé Dátánt *, és el-borítá az Abirámnak tseládjét. * 4 *Móſ.* 16: 32.
18 Es tüz * gerjede az ö gyülekezetek ellen, a' láng meg-gyújtá a' gonoſzokat. * 4 *Móſ.* 16: 35.
19 Borjú képet † öntének a' Hórebnél; és imádák az öntött bálványt.
20 Es el-változtaták az ö ditsőſségeket, baromnak haſonlatoſságára, melly ſzénát eſzik. † 2 *Móſ.* 32: 4-6.
21 El-felejtkezének az Erös *Iſten*röl, ki meg-tartotta vala öket, ki nagy dolgokat tselekedett vala Egyiptomban,
22 Tsudálatoſokat a' Chámnak † földén: rettenetes eſeket *a' veres tengernél! † 1 *Krón.* 1: 8. * *v.* 9. 11.
23 Ezoká-ért meg-mondotta vala, hogy el-veſzti öket: ha Móſes az ö válaſztott *ſzolgája* nem állott * vólna a' romláſon az ö ortzája elött, az ö haragjának el-fordítá-ért, hogy *öket* el ne törlené. * 4 *Móſ.* 14: 11. 12-20.
24 Meg-utálák † a' kivánatos földet-is; nem hivének az ö ſzavának,
† 4 *Móſ.* 14: 2-4.
25 Es morgolódtak az ö ſátoraikban, és nem hallák-meg az URnak ſzávát;
26 Annak-okáért fel-emelé az ö kezét ö ellenek, hogy öket el-veſztené * a' puſztában; * 4 *Móſ.* 14: 11. 12.
27 Es hogy az ö magvokat a' pogányok között * el-ſzéleſztené, és hogy *minden* földeken öket el-hintené.
* *Ezék.* 20: 23. 26.
28 Annak-felette adák magokat a' * Bál Peór mellé; és a' halottak' áldozatját évék: * 4 *Móſ.* 25: 3. 9.
29 Es haragra indíták *az Iſtent* az ö tselekedeteikkel; és oſtor * ſzálla rájok, * 4 *Móſ.* 25: 4-9.
30 Míg-nem Fineás elö-álla és boſzſzút-álla, és meg-ſzünék az oſtor:
31 Es e' tulajdoníttaték néki * igazságúl nemzetségről nemzetségre mind örökké. * 4 *Móſ.* 25: 7. 12. 13.
1 *Sám.* 2: 30-33.
32 Haragra indíták ötet a' verſengésnek vizénél-is, annyira hogy Móſes-is gonoſzúl † járna ö miattok;
† 4 *Móſ.* 20: 8. 11. 12.
33 Mert meg-háboríták az ö lelkét, és *maga-gondolatlanúl* ſzólla ajakaival.
34 Nem veſztek-el a' népeket-is, a' kik-

a' kikröl az UR † fzóllot vala,
† 5 *Móf.* 7 : 1. 2.

35 Hanem meg-elegyedének † a' pogányokkal ; és azoknak tselekedeteiket meg-tanúlták. † *Bir.* 3 : 5. 6.

36 És fzolgálának azoknak bálványaiknak, mellyek nékiek romlásokra lönek ;

37 Mert meg-áldozák az ö † fiaikat és leányikat az * ördögöknek,

38 És ártatlan vért ontának, az ö fiaiknak és leányiknak véreket, mellyeket a' Kanaánnak bálványinak áldoztak ; és meg-fertezteték a' föld öldökléfekkel. † *Ezék.* 16 : 20. 21.
* 2 *Kir.* 16 : 3. 17 : 17.

39 Es meg-fertéztetének az ö tselekedeteikkel ; és paráználkodának † fzánt-fzándékkal. † *Bir.* 2 : 13. 10 : 18. 19.

40 Azért fel-gerjede az UR' haragja az ö népe ellen, és meg-útálá † az ö örökségét, † *Sólt.* 78 : 59.

41 És adá öket a' pogányoknak * kezekbe ; és uralkodának ö rajtok az ö gyülölöik.
* *Bir.* 2 : 13-15.

42 És nyomorgaták öket az ö ellenségeik, és meg-aláztatának azoknak kezek alatt.

43 Gyakorta † meg-fzabadította öket, jóllehet ök meg-háborították volna ötet az ö tanátsokkal ; és * el-vefzének az ö hamifságok-ért:
† *Bir.* 2 : 16. 18. * *Jér.* 15 : 6.

44 Mindazáltal reájok tekinte, mikor nékik nyomorúságok volna, meghallgatván az ö kiáltásokat.

45 És ö érettek meg-emlékezék az ö * fzövetségéröl ; és az ö kegyelmefségének nagysága fzerínt el-változtatá fzándékát. * 5 *Móf.* 30 : 1-5.

46 És könyörületefségre indítá ö hozzájok azokat, † a' kik öket fogva el-vitték vala. † 2 *Kir.* 25 : 27-30.

47 Tarts-meg minket mi URunk Iftenünk, és gyüjts † egybe minket a' pogányok közzül ; hogy a' te fzent nevedet ditsérjük, és hirdefsük a' te ditséretedet ! † 1 *Krón.* 16 : 35.

48 Aldott az Izraelnek URa Iftene öröktöl fogva mind örökké ; és minden nép *ezt* mondja : Amen ! Ditsérjétek az URat !

CVII. SOLTAR.

Elö-fzámlálása az Iften' meg-fzabadításinak', mellyeket az embereknek fzokott gyakran meg-mútatni.

1 Ditsérjétek az URat ; mert † jó, mert mind örökké *vagyon* az ö irgalmafsága ! † *Eſd.* 3 : 11.

2 Hirdefsék ezt az URtól meg-váltattak, kiket meg-fzabadított a' nyomorgatónak kezéből,

3 Kiket egybe-gyújtött † e' földröl, Nap-keletröl, Nap-nyugotról, Efzakról, és a' tenger felöl. † *Sólt.* 106 : 27.

4 Bújdosnak vala a' puſztában *, a' kietlenben az úton kívül ; és nem találnak vala lakásra való városſt.

5 Ehek és fzomjak valának, az ö lelkek a' fzomjúság miatt el-fogyatkozott vala.

6 És kiáltának az URhoz az ö nyomorúságokban, ki meg-fzabadítá öket az ö nyomorúságokból,

7 És vivé öket az egyenes útra ; hogy jutnának olly városba, mellyben laknának. * 5 *Móf.* 32 : 10-14.

8 Hirdefsék *azért* az UR elött az ö kegyelmefségét, és az ö tsudálatos dolgait az embereknek fiaik elött ;

9 Mert meg-elégíti a' fzomjúhozó lelkeket, † és az éhezö lelket bé-tölti jóval. † *Sólt.* 105 : 40. 41.

10 Némellyek fetétségben és a' halálnak árnyékában ülnek, meg-kötöztetvén keſerüſséggel és † vaſſal ;

11 Mert engedetlenek vóltak az Erös *Iſten'* beſzédéhez, és a' Felséges *Iſtennek* tanátsát meg-útálták.
† 2 *Krón.* 33 : 9-11.

12 De minek-utánna meg-alázta † a' nyomorúság az ö fzíveket, és elefetenek annyira, hogy fegítségek nem vólna,

13 És kiáltának az URhoz az ö nyomorúságokban : az ö nyavalyájokból meg-fzabadítja öket ;

14 Ki hozza öket a' fetétségböl, és a' halálnak árnyékából, és az ö kötéleket el-fzakafztja : † 2 *Krón.* 33 : 12. 13

15 Hirdefsék *azért* az UR elött az ö jó-váltát, és az ö tsuda dolgait az embereknek fiai elött ;

16 Mert meg-rontotta az értz kapukat, és a' vas zárokat el-törte.

17 Némellyek balgatagok † lévén, az ö gonofzságoknak útá-ért, és az ö hamifságok-ért oftoroztatnak.
† 5 *Móf.* 32 : 28.

18 Minden étket † útál az ö lelkek ; és közelgetnek a' halálnak kapujához.
† *Jób* 33 : 20.

19 És kiáltanak az URhoz az ö nyomorúságokban ; és az ö nyavalyájokból * meg-fzabadítja öket. * *v.* 12-14.

20 El-botsátja az ö igéjét * és meggyógyítja öket, és meg-fzabadítja öket az ö † vermekböl. * *Eſa.* 44 : 26. 28.
Sólt. 126 : 1-3. † *Zak.* 9 : 11.

21 Hirdefsék *azért* az UR elött az ö irgalmafságát, és az ö tsuda † dolgait az embereknek fiai elött, † *Sólt.* 126 : 3.

22 És áldozzanak ditséretnek * áldozatjával, és hirdefsék az ö tselekedetit örömmel ! * *Sólt.* 50 : 14. 23.

23 A' kik hajókon a' tengerre mennek ; és a' nagy vizeken kereskednek :
24 Azok látják az URnak dolgait, és az ö tsudáit a' mélységben ;
25 Mert minek-utánna fzól: fzélvefzet

rèfzet † támaſzt, melly a' tenger' habjait fel-emeli. † *Jón.* 1 : 4.

26 Az égig fel-emelkednek, a' mélységbe le-botsátkoznak ; az ö lelkek a' nagy félelemnek miatta el-olvad.

27 Hányattatnak, és tántorganak mint a' réſzeg, és minden tudományoknak eſze-véſz.

28 Es kiáltanak †az URhoz az ö nyavalyájokban, ki az ö nyomorúságokból meg-ſzabadítja öket. † *Jón.* 1 : 5.6.

29 Meg-állítja a' ſzél-vészet, és meg-† tsendeſednek a' habok. † *Jón.* 1 : 15.

30 Es örülnek ök ; mert meg-tsendeſedtek, és vezérli öket a' partra, mellyre igyekeztek menni.

31 Hirdeſsék az UR elött az ö jó-téteményét, és az ö tsuda dolgait az embereknek fiai elött.

32 Es magaſztalják ötet a' népnek gyülekezetiben, és a' Véneknek gyülekezetiben ditsérjék ötet!

33 A' folyó-vizeket puſztákká téſzi : és a' vizeknek forráſit ſzárazzá.

34 A' gyümölts-termö földet meddö földdé *teſzi*, azon a' földön lakó népnek † gonoſzságá-ért.

† 5 *Móſ.* 28 : 20. 24. 38-42.

35 A' puſztát * álló-tókká téſzi, és a' kietlen földet vizeknek folyásává.

36 Es azt miveli, hogy ott lakoſzanak az éhezök, és azt lakó városſá tegyék ;

37 Hogy mezöket bé-ülteſsenek, ſzölöket plántáljanak és haſznos jövedelmet ſzerezzenek. * *Eſa.* 41 : 18-20

38 Es meg-áldja öket, és igen † meg-ſzaporodnak ; és azoknak barmaikat meg-nem kevesíti. † *Jób* 12 : 23.

39 Aztán meg-kevefednek és meg-aláztatnak a' nyomorúságnak veſzedelmének és a' keſerüségnek miatta.

40 Gyalázatba ejti a' *Fejedelmeket, és azt miveli, hogy tévelyegjenek az út nélkül való puſztában. * *Jób* 12 : 21.

41 Es fel-emeli a' nyomorúltat * a' nyomorúságból : és meg-ſzaporítja a' telédeket mint a' júhokat ;

* *Sólt.* 113 : 7-9.

42 Hogy láſsák az igazak, * és örvendeszszenek ; és minden gonoſzok meg-tartóztaſsák † az ö ſzájokat.

* *Sólt.* 34 : 3. 4. † *Jób* 5 : 16.

43 Kitsoda a' böltsek közzül, a' ki ezeket eſzébe venné ? hogy *az emberek* meg-gondolnák az URnak * kegyelmeſségit ! * *v.* 30-41.

CVIII. SOLTAR.

Könyörgéſe Dávidnak egéſz birodalmá-ért.

1 Ditséreti Sóltára Dávidnak.

2 KEſz az én † ſzívem, óh Iſten ; éneklek és ditséretet mondok, az én ditsőſségemmel-is *éneklek* !

† *Sólt.* 57 : 8. 9.

3 Kelj-fel én lantom és hegedüm : fel-ſerkenek jó reggel !

4 Ditsérlek téged' a' * pogányok között, URam, és éneket mondok néked a' népek között ; * *Sólt.* 18 : 50. 51.

5 Mert mind az egeknek felette fel-magaſztaltatott a' te † jó-vóltod, és mind a' felhökig vagyon a' te igazmondáſod.

6 Magaſztaltaſsál-fel az egeknek felette, óh Iſten, és mind az egéſz földön a' te ditsőſséged !

† *Sólt.* 36 : 6. 57 : 10-12.

7 Hogy ſzabadúljanak-meg a' te ſzerelmeſid ; tarts-meg a' te jobb † kezeddel, és hallgaſs-meg engemet.

† *Sólt.* 18 : 18.

8 Az Iſten † ſzóllott az ö Szentséges helyéből ; örvendezek azért, a' Sikémitáknak jóſzágokat el-oſztom : és a' Sukkóthnak völgyét el-mérem :

† *Sólt.* 110 : 2. 60 : 8-14.

9 Enyim Gileád, enyim Manaſsé ; és Efraim az én fejemnek ereje, és Júda az én † törvény-tévöm.

† 1 *Móſ.* 49 : 8. 10.

10 Moáb az én moſdó ! medentzém, Edomra vetem az én ſarumat ; és a' Filiſtéuſokon örvendezek.

† 4 *Móſ.* 24 : 17. 18. 2 *Sám.* 8 : 2.

11 De kitsoda viſzen engemet a' kerített városokba ? kitsoda vinne engemet Edom † ellen ? † 1 *Krón.* 18 : 13.

12 Avagy nem teé † óh Iſten, ki minket meg-vetettél vala, hogy ki ne mennél, óh Iſten, a' mi ſereginkkel !

† *Sólt.* 18 : 30.

13 Légy ſegítségül minékünk a' † háborúságban ; mert hijába-való az emberi ſegítség. † *v.* 5. 1 *Sám* 31 : 1-6.

14 Az Iſtenben *bizván* † tseleked-jünk erösen ; és ö meg-tapodja * a' mi ellenségünket. † 2 *Sám.* 10 : 12. 13.

* *Sólt.* 60 : 11. 12.

CIX. SOLTAR.

Könyörgéſe Dávidnak Doeg ellen : a' Kriſtusnak Júdás ellen.

1 Dávidnak Sóltára, az † Eneklömeſternek *engedtetett.* † 1 *Krón.* 25 : 1.

2 EN ditséretemnek Iſtene, ne hallgaſs ;

3 Mert a' gonoſznak ſzája, és az álnok ſzáj én ellenem fel-nyitotta magát : ſzólltak én ellenem † hazug nyelvvel,

† *Sólt.* 27 : 12.

1 *Sám.* 24 : 10.

4 Es gyülölséges beſzédekkel környül-vettek engemet, és oſztromlottak engemet oknélkül.

5 A' helyébe, † hogy én ſzeretem öket, én velem ellenkeznek : én pedig imádkozom vala ö érettek ;

† *Sólt.* 35 : 12-15. 41 : 10.

6 Es adtak nékem gonoſzt a' jó † helyébe, és gyülölséget az én ſzeretetem

tem' helyébe. † *Sólt.* 41 : 10.

6 Adj önékie gonosz Fejedelmet, és az ellenség álljon az ö jobb-keze felöl.

7 Mikor törvénykezik : meg-gyöztetvén jöjjön-ki *onnét*, és az ö könyörgési változzanak bünné.

8 Az ö életének napjai légyenek kevesek : és az ö Fejedelemségét † más végye-el. † 1 *Sám.* 21 : 7. *Tsel.* 1 : 20.

9 Az ö fiai † légyenek árvákká, és az ö felesége légyen özvegygyé.

10 Az ö fiai bújdosásnak-el, kólduljanak, és kereſſenek *eledelt* az ö el-puſztúlt helyeken. † *Jób* 20 : 10.

11 Foglalja-el az uforás minden ö jószágát : és az idegenek ragadozzák-el *minden* marháját :

12 Ne légyen néki, a' ki áll-hatatos lenne hozzája a' jó-téteményben, és ne légyen a' ki könyörüljön az ö árváin :

13 Az ö maradéki † vefzſzenek-el, a' máſodik nemzetségben törölteſsék-el azoknak nevek : † *Sólt.* 21 : 11.

14 Az ö attyainak † álnokságok légyen emlékezetben az UR előtt : és az ö annyának gonoſzsága el ne töröltetſsék,

15 Légyenek az UR előtt mindenkor : és törölteſsék-el a' földröl az ö emlékezetek ; † *Jób* 20 : 11.

2 *Moſ.* 20 : 5.

16 Mert nem emlékezett-meg arról, hogy irgalmaſságot † tselekednék ; és kergette a' ſzegény és nyomorúlt férjfiat, és a' meg-keſeredett ſzívüt, hogy azt meg-ölné ;

† 1 *Sám.* 22 : 9. 10.

17 Es ſzerette az átkot, hogy reája ſzállana, és nem akarta az áldáſt ; és el-távozik töle.

18 Hogy fel-öltöztetnék átokkal mint egy öltözettel, és bé-menne mint a' viz ö beléje, és mint az olaj az ö tsontaiba.

19 Légyen ö rajta mint-egy paláſt, *mellyel* bé-fedeztetſsék : és mint az övedező, mellyel ſzüntelen bé-övedeztetſsék.

20 E' légyen jutalmok az URtól az én ellenségimnek, és a' kik gonoſzt mondanak az én lelkem ellen :

21 De te, URam Iſten, tselekedjél *jól* én velem a' te neved-ért ; mivelhogy jó a' te irgalmaſságod, ſzabadíts-meg engemet ;

22 Mert ſzegény vagyok és ſzükölködö, és az én ſzívem én bennem meg-febesíttetett.

23 Mint az árnyék, † mikor el-hanyatlik, el kell mennem : és ide 's tova hányattatom mint a' ſáska.

† *Sólt.* 102 : 12.

24 Az én térdeim tántorganak az étlenség miatt, és az én teſtem megſzáradott ; mivel nedveſség nintsen bennem !

25 Annak-felette gyalázatoſsá † lettem ö előttök ; mikor engemet látnak, tekergetik fejeket rajtam.

† *Sólt* 69 : 13.

26 Légy ſegítségül nékem, óh URam, én Iſtenem ; ſzabadíts-meg † engemet a' te kegyelmeſséged ſzerint !

† *Sólt.* 22 : 12. 20.

27 Hadd tudják-meg, hogy te kezed ez, és hogy URam te mivelted ezt.

28 Átkoztanak ök, de te áldj-meg ; ellenem támadnak ök, de † meg-ſzégyenülnek, és a' te ſzolgád örvendez.

† *Sólt.* 40 : 15. 16.

29 Az én ellenségim környül-vétetnek gyalázattal : † és bé-fedeztetnek mint-egy paláſttal az ö ſzégyenekkel.

† *Sólt.* 40 : 15.

30 Ditsérem az URat felette igen az én ſzámmal, és ſok *emberek*nek † gyülekezetekben tiſztelem ötet ;

† *Sólt.* 22 : 23.

31 Mivelhogy a' ſzegénynek † jobb-keze felöl áll, hogy meg-tartsa annak lelkét azoktól, a' kik kárhoztatják azt ! † *Sólt.* 16 : 8. 110 : 5.

CX. SOLTAR.

Kriſtusnak Királysága és örök Papsága.

1 Dávid' † Sóltára. † 2 *Sám.* 23 : 1.

MOnda az UR az én † URamnak : Ulj az én* jobb-kezem felöl, míglen vetem a' te ellenségidet ſámolyúl a' te lábaid alá ! † *Máté* 22 : 43. 44. *Sid.* 1 : 13. * *v.* 5. *Sólt.* 109 : 31.

2 A' te birodalmadnak páltzáját kibotsátja az UR † Sionból, *ezt mondván :* URalkodjál a' te ellenségidnek közepette ! † *Sólt.* 108 : 8-14. *Tſel.* 1 : 8.

3 A' te néped ſzabad-akaratja ſzerínt, a' te ſeregednek *muſtrálásának* napján, *jelen léſzen teneked* ſzentséges † öltözetekkel ; az ö méhétöl fogva, hajnaltól fogva *jelen léſzen néked* a' te ifjaidnak harmatjok. † *Eſa.* 60 : 5. 11. *Jér.* 3 : 19.

4 Meg-eskütt az UR, és el nem változtatja : Te vagy örökké való † Pap, Melkisédéknek rendi ſzerínt !

† *Sid.* 5 : 6.

5 Az UR léſzen tenéked † jobb-kezed felöl ; az ö haragjának napján meg-rontja a' * Királyokat. † *v.* 1. *Sólt.* 16 : 8. * *Sólt.* 2 : 9. 12.

6 Ítéletet tészen a' pogány népek között, meg-tölt *ſok helyeket* hólt † teſtekkel ; ſokaknak meg-rontja fejeket e' földön. † 2 *Sám.* 8 : 1. 2. 12. 13.

7 Az úton való * patakból iſzik ; annak-oká-ért fel-emeli † az ö fejét !

* *Eſa.* 37 : 25. † 2 *Sám.* 8 : 11-14. 22 : 1.

CXI. SOLTAR.

Hála-adáſa az Iſraël' népének.

1 Halle-

1 Hallelu Jah!

HIrdetem az URat tellyes ſzívemből az igazaknak tanátsokban és gyülekezetekben;

2 Nagyok az URnak † tselekedeti, nyilván-valók mind azoknak, kik azokban gyönyörködnek.

† *Sólt.* 117: 10-12.22-23. *Jel.* 15: 3.

3 Ditsőſséges és tiſztelséges az ö tselekedeti; és az ö igazsága meg-marad mind örökké.

4 Emlékezetet ſzerzett az ö tsudálatos dolgainak a' kegyelmes és irgalmas UR.

5 Eledelt † adott az ötet félöknek: meg-emlékezik mind örökké az ö ſzövetségéröl.

† 2 *Móſ.* 16: 35.
Sólt. 34: 10. 11.

6 Az ö tselekedetinek erejét hirdette az ö népének, hogy nékiek adná a' pogányoknak † örökségeket.

† 2 *Móſ.* 3: 8.

7 Az ö kezeinek tselekedeti igaz mondás és itélet; erösek minden ö végezési.

8 Meg-erösíttettek mind örökkön örökké, mellyek lettek hivséggel és igazsággal.

9 Váltságot † küldött az ö népének; parantsolta az ö ſzövetségét, * *hogy meg-tartsák* mind örökké; ſzent és rettenetes az ö neve! † 2 *Móſ.* 3: 10.
* 5 *Móſ.* 26: 16-19.

10 A' böltsefségnek feje az URnak-† félelme: jó értelmek vagyon mind azoknak, kik azokat tselekeſzik: annak ditséreti meg-marad mind örökké! † 5 *Móſ.* 4: 6. *Péld.* 9: 10. *Jób* 28: 28.

CXII. SOLTAR.

A' hiveknek bóldogságok iratik-meg.

1 Hallelu Jah!

BOldog *a' férjfiú, a' ki féli az URat, és az ö parantsolatiban igen † gyönyörködik! * *v.* 2. 3. † *Sólt.* 1: 1-3.

2 Hatalmas † léſzen annak magva e' földiön; a' hiveknek nemzetségek meg-áldatik. † *Sólt.* 33: 18. 19.
Jób 36: 7.

3 Gazdagság és † böség léſzen annak házában; és az ö * igazsága meg-marad mind örökké. † *Jób* 1: 1. 2.

5 *Móſ.* 28: 2-14. * *Rom.* 2:6.7.10.

4 Fénlik a' ſetétségben-is az igazak' † világoſságok, a' kegyelmes, irgalmas és igaz *Iſten által.* † *Jób* 29:3-14.
Sólt. 37: 25. 26.

5 A' jó férjfiú † könyörül *máſon* és költsönt * ád; az ö dolgait igazán vifeli. † *Jób* 31:16-20. * 5 *Móſ.* 15:7-10.

6 Annak-oká-ért ſoha meg nem indúl; örök † emlékezetben *léſzen* az igaz! † *Péld.* 10: 7.

7 A' gonoſz hír hallaſtól nem fél; erös az ö ſzíve, mivelhogy az URban bízik.

8 Bátor az ö † ſzíve, azért nem retteg: míg-nem meg-látja az ö ellenségi*nek veſzedelmeket.* † *Sólt.* 3: 4. 6. 7.

9 Oſztogat, † adakozik a' ſzegényeknek; az ö igazsága meg-marad mind örökké, az ö feje fel-emeltetik ditsőſséggel! † *Péld.* 11: 24. 2 *Kór.* 9: 8. 9.

10 A' gonoſz *ember* ezt látván haragſzik, fogait tsikorgatja és kegyetlenkedik; A' gonoſzoknak kivánságok ſemmive † léſzen.

† *Sólt.* 49: 12. 13. *Jób* 18: 5-21. 20: 5-28.

CXIII. SOLTAR.

Dávid az Anya ſzent-egy-házat inti az Iſtennek ditséretire.

1 Hallelu Jah!

DItsérjétek URnak ſzolgai, ditsérjétek az URnak nevét!

2 Az URnak neve * légyen áldott moſtantól fogva mind örökkön örökké. * *Dán.* 2: 20.

3 Nap-kelettől fogva * mind Napnyúgotig, *légyen* ditséretes az URnak neve. * *Mal.* 1: 11.

4 Fel-magaſztaltatott az UR minden pogány népeknek felette; az egeknek felette *vagyon* az ö ditsőſsége!

5 Kitsoda hafonlatos a' mi URunkhoz Iſtenünkhöz, ki * magaſságban lakozik: * *Sólt.* 68: 34.

6 De *magát mint*-egy meg-alázván * néz *mindenek*re mennyen és földön.
* *Sólt.* 138: 6.

7 Fel-emeli a' ſzegényt * a' porból; és a' ſzükölködöt elö-vészi a' ganéjból,

8 Hogy ültefse ötet a' Fejedelmek közzé: az ö népének Fejedelmi közzé. * *Sólt.* 107: 41. 42.

9 Ki azt míveli, hogy a' ki meddö * vala a' házban, nagy örömmel magzatoknak annyokká légyen. Ditsérjétek az URat! * 1 *Sám.* 1: 2.20. 2: 5.

CXIV. SOLTAR.

Hálá-adáſa az Izrael' népének.

1 MIkor az Izrael' népe ki-jöve * Egyiptomból, és a' Jákóbnak háza-népe a' pogány nép közzül:
* 2 *Móſ.* 12: 33. 37. 40. 41.

2 Lön a' Júda ö ſzentséges * népe, és az Izrael ö uralkodáſa.
* 2 *Móſ.* 19: 1. 3-8. 24: 8.

3 Látá a' tenger ötet; és * el-futamodék, és a' Jordán' vize hátra † térüle. * 2 *Móſ.* 14: 21. † *Joſ.* 3: 13.16.

4 A' hegyek * ſzöknek vala mint a' kofok, és a' halmok, mint a' juhoknak bárányai. * 2 *Móſ.* 19: 18.
Bir. 5: 5.

5 Mitsoda az oka, óh tenger, hogy meg-futamodál? és te Jórdán' vize, *hogy* hátra fordúlál?

6 *Ti* hegyek, *mitsoda az oka,* hogy

fzöktök vala mint a' kolok ? és tiz halmok, mint a' juhoknak bárányai ?

7 Az URnak ortzája előtt indúlt meg a'föld, a' Jákób' Istenének előtte !

8 Ki a' kőfziklát * álló-tóvá változtatja, és a' kö-fzálat vizeknek forrásává. * 2 *Móf.* 17 : 6.

CXV. SOLTAR.

Könyörgés a' meg-fzabadítás-ért, és vígafztalás a' bálvány-imádó ellenség ellen.

1 NEm nékünk URam, nem nékünk : hanem a' te nevednek adjad a' ditsőfséget, a te irgalmafságod-ért és a' te igazságod-ért.

2 Miért mondanák a' pogány népek : Hol * vagyon moft az ő Istenek ?
* *Sólt.* 79 : 10.

3 De a' mi Istenünk a' mennyben * vagyon, *ki* mindeneket, a' mellyeket akart, teremtett. * *Sólt.* 68 : 34.

4 De azoknak bálványaik ezüft és arany, embereknek * munkájok.

5 Szájok vagyon, de nem fzóllnak ; fzemeik vagynak, de nem látnak :

6 Füleik vagynak, de nem hallanak : orrok vagyon, de nem illatoznak :

7 Kezeik vagynak, de nem tapogatnak : lábaik vagynak, de nem járnak, és nem üvöltenek az ő torkokkal.
* *Jér.* 30 : 3-5. *Sólt.* 135 : 15-20.

8 Hafonlatofok légyenek azokhoz, a' kik azokat * tsinálják, és mind a' kik azokban bíznak ? * *Esa.* 44 : 11.

9 Te Izrael, bizzál * az URban ; azoknak fegítségek és paifok † ő, *kik ő benne bíznak* ; * *Sólt.* 125 : 1. 2. † *Péld* 18 : 10.

10 Aron' háza-népe, bízzatok az URban ; azoknak fegítségek és * paifok ő.
* *Sólt.* 8 : 12.

11 Kik félitek az URat, bízzatok az URban ; azoknak * fegítségek és paifok ő. * *Sólt* 118 : 4. 5.

12 Az UR meg-emlékezik mi rólunk és meg-áld *minket* ; meg-áldja az Izrael' házát, *meg-áldja az Áron' házát.*

13 Meg-áldja azokat, kik félik az URat, kitsínyeket és nagyokat.

14 Meg-fzaporít az UR titeket : titeket és a' ti fiaitokat.

15 Áldottak léfztek az URtól, ki teremtette a' mennyet és a' földet !

16 A' magafságos egek az * URéi ; a' földet pedig adta az embereknek fiainak. * *Esa.* 66 : 1.

17 Nem a' meg-hóltak * ditsérik az URat, fem a' kik a' föld alá mennek ;
* *Sólt.* 6 : 6. 30 : 10.

18 Hanem mi áldjuk az URat, moftantól fogva mind örökké. Ditsérjétek az URat !

CXVI. SOLTAR.

Hála-adáfa Dávidnak a' fzabadítás-ért.

1 SZeretem * az URat ; mert meghallgatja az én fzómat és az én imádságimat.

2 Mert az ő fülét én hozzám hajtotta, mikor az én életemnek napjaiban ötet fegítségül hívnám.
* *Sólt.* 18 : 50. 51.

3 Környül-vettek vala engemet a' halálnak * kötelei, és a' pokolnak keríiségi el-foglaltak vala engemet ; nyomorú ságot és nyavalyát találtam vala :

4 És az URnak nevét fegítségül hívám, *ezt mondván :* Kérlek URam, fzabadítsd-meg az én lelkemet !
* 2 *Sám.* 22 : 5-7.

5 Kegyelmes az UR és * igaz, és a' mi Istenünk irgalmas ;
* *Sólt.* 18 : 25-27.

6 Meg-örizi az alázatofokat az UR ; mikoron el-fogyatkoztam * vólna meg-fzabadíta engemet. * *Sólt.* 18 : 5-7.

7 Térj-meg én lelkem a' te * nyúgodalmadba ; mert az UR jól tett te veled. * *Sólt.* 18 : 1.

8 Mivelhogy meg-fzabadítottad az én lelkemet a' * haláltól, fzemeimet a' könny-húllatáftól, lábaimat az eséftől ;
* *Sólt.* 18 : 5-7. 18. 20. 16 : 10. 11.

9 Szüntelen járok az URnak ortzája előtt az élőknek földökben.

10 Hittem, * és azért † fzólltam ; *noha* én felette igen meg-aláztattam vólna. * *Sólt.* 50 : 15. † *v.* 4.
2 *Kór.* 4 : 13.

11 En azt mondottam az én félelmemnek idején : Minden ember * hazug ! * *Róm.* 3 : 4.

12 Mivel fizeffek az URnak, minden én hozzám való jó-tétemény-ért ?

13 A' fzabadúlás-ért való *hála-adásnak* * pohárát vészem, és az URnak nevét hívom fegítségül !
* *Sólt.* 66 : 13-17. 18 : 1-51.

14 Az én fogadáfimat * meg-adom az URnak, majd az ő egéfz népe előtt.
* 4 *Móf.* 30 : 2.

15 Az URnak fzemei előtt betsületes az ő fzenteinek * halálok ! * *v.* 8.

16 URam, kétség-nélkül én te * fzolgád vagyok, én te fzolgád vagyok a' te fzolgáló-leányodnak fia, *ki* az én köteleimet † el-fzagattad ;
* 2 *Sám.* 7 : 4. 5. † *Sólt.* 18 : 5.

17 Tenéked áldozom hála-adásnak * áldozatjával, és az URnak nevét fegítségül hívom. * 3 *Móf.* 3 : 1-17.

18 Az én fogadáfimat meg-adom az URnak, majd az ő egéfz népe előtt.

19 Az UR' Házának * pitvariban : te közepetted † óh Jérusálem ! Ditsérjétek az URat ! * 3 *Móf.* 1 : 1-3.
† *Sólt.* 76 : 3.

CXVII. SOLTAR.

A' pogány népek' hívatalok.

1 Ditsé-

1 Ditsérjétek az URat minden * pogány népek : ditsérjétek ötet minden népek ; * *Róm.* 15 : 11.

2 Mert el-hatalmazott mi rajtunk * az ö irgalmaſsága, és az URnak igazsága *meg-marad* örökké ; Ditsérjétek az URat ! * *Sólt.* 36 : 6.

CXVIII. SOLTAR.

Tanúság a' Dávid' és Kriſtusnak orſzágáról.

1 Hirdeſsétek az URat ; mert igen jó, mert mind örökké * *meg-marad* az ö irgalmaſsága ! * *Sólt.* 106 : 1.

2 Mondja ezt moſt az Izrael , hogy mind örökké *vagyon* az ö irgalmaſsága !

3 Mondja ezt moſt az Áron' háza, hogy örökké *meg-áll* az ö irgalmaſsága !

4 Mondják moſt az Iſten félök, hogy örökké *meg-áll* az ö irgalmaſsága.

5 Az én nyomorúságomban ſegítségül hívám az URat ; * és nékem megfelelvén, tágas helyen helyheztete engemet az UR. * *Sólt.* 116 : 3. 4. 6.

6 Az UR én velem vagyon , nem félek : * hogy árt-hatna nékem az ember ? * *Sólt.* 56 : 5. 12.

7 Az UR én velem vagyon az én ſegítöim között, és én meg-látom az én ellenségimen, * a' *mit kívánok.*

* *Sólt.* 54 : 9.

8 Jobb az URban bízni, hogy nem mint az * emberekben.

* *Sólt.* 62 : 9. 10. 146 : 3-5.

9 Jobb az URban bízni , hogy-nem mint a' Fejedelmekben.

10 Minden pogányok † környül-vettenek vala engemet : de az URnak nevében el-veſztém őket.

11 Felette igen meg-környékeztek vala engemet : de az URnak nevében el-veſztém őket. † 2 *Sám.* 5 : 17. 25. 8 : 1. 10 : 1-19.

12 Környül-vettek vala engem', mint a' méhek : el-óltattak mint a' töviſnek tüze ; mert az UR' nevében el-veſztém őket.

13 Igen taſzítottál vala engemet, hogy el-eſném : de az UR meg-ſegíte engemet.

14 En erőſségem † és én énekem az UR ; ö ſzabadított-meg engemet !

† 2 *Móſ.* 15 : 2. *Eſa.* 12 : 2.

15 Enekléinek és ſzabadúlásnak ſzava vagyon az igazaknak sátoraikban , *és ezt mondják* : Az URnak jobbkeze hatalmaſon tselekedett !

16 Az URnak jobb-keze † fel-magaſztaltatott : az URnak jobb-keze hatalmaſon tselekedett ! *2 *Móſ.* 15 : 6. 7. 21.

17 Nem halok-meg, † hanem élek , és hirdetem az URnak dolgait.

† *Sólt.* 116 : 8. 119 : 175.

18 Keményen meg-oſtoroza engemet az UR : de meg nem öle engemet.

19 Nyiſsátok-meg nékem az igazságnak † kapuit ; hogy azokon bémenvén , ditsérjem az URat !

† *Sólt.* 116 : 19.

20 Ez az URnak kapuja , mellyen az igazak mennek-bé.

21 Ditsérlek tégedet † ; mert meghallgattál engemet , és engemet megſzabadítottál ! † *Sólt.* 18 : 1-51.

22 A' kö †, mellyet az építök megvetettek , lett a' ſzegeletnek fejévé.

23 Az URtól lett ez , melly tsudálatos a' mi ſzemeink előtt !

† *Máté* 21 : 42.

24 Ez a' † nap , mellyet az UR rendelt; örvendezzünk és vigadjunk azon!

† *Sólt.* 118 : 1.

25 Kérlek URam , tarts-meg moſt ! Kérlek URam, adj jó-elömeneteit moſt!

26 Aldott, a' ki † jött az URnak nevében ! áldunk titeket , kik az URnak házából valók vagytok !

† *Máté* 21 : 9

27 Az Erös *Iſten* az UR , ki minket † meg-világoſított ; kötelekkel megkötözve vigyétek a' bárányt az óltárnak ſzarváig. † *v.* 10-12. *Sólt.* 44 : 4. 5.

28 En Erös *Iſten*em vagy † te, azért ditsérlek tégedet ! En Iſtenem , fel-magaſztallak tégedet ! † *Sólt.* 18 : 3-51.

29 Hirdeſsétek az URat ; mert igen jó ; * mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmaſsága ! * *Eſd.* 3 : 11.

CXIX. SOLTAR.

Tanúság az Iſtennek a' Szent iráſban foglaltatott igéjéről , és ſzent törvényéről.

Aleph. 1 Boldogok , a' kik az ö útjokban ártatlanok, a' kik járnak az URnak * törvényében !

* *Sólt.* 1 : 1-3.

2 Bóldogok , a' kik meg-örizik az ö * tanú-bizonyſágit , *és* a' kik tellyes ſzívvel keresik ötet. * 5 *Móſ.* 28 : 1-14.

3 Azok-is , a' kik nem tselekeſznek hamiſságot, *hanem* az ö útaiban járnak.

4 Te parantsoltad † *URam* , hogy a' te parantsolatidat igen meg-örizzük. † 5 *Móſ.* 26 : 16-19.

5 Oh vajha igazgattatnának az én útaim a' te parantsolatidnak meg-örizésére !

6 Akkor meg nem ſzégyenülnék , mikoron † néznék minden te parantsolatidra. * 5 *Móſ.* 28 : 7. 13. 14.

7 Ditsérlek tégedet tiſzta ſzívemből, minek-utánna meg-tanúlándom a' te igazságodnak törvényit.

8 A' te parantsolatidat * meg-örizem ; ne hagyj-el ſoha engemet.

* *Sólt.* 18 : 22-24. 1 *Kir.* 9 : *Beth.* 9 VALLYON MI-MODON JOBBITJA MEG AZ IFJU AZ Ö UTAT , HANEM A' TE BESZEDEDNEK MEG-TARTASAVAL ?

10 Tellyes ſzívemből kereslek tégedet ;

gedet ; ne engedjed , hogy el-idegenüljek a' te parantsolatidtól !

11 Az én ſzivemben † el-rejtettem a' te beſzédedet , hogy ne vétkezzem te ellened. † *v.* 106.

12 Aldott vagy te , URram ; tanítsmeg engemet a' te parantsolatidra.

13 Az én ajakimmal hírdetem a' te ſzádnak minden törvényit.

14 A' te parantsolatidnak útában gyönyörködöm , miképpen minden * gazdagságokban. **v.* 20. *Sólt.* 19:10 12.

15 A' te parantsolatidról gondolkodom , és nézek a' te ösvényidre.

16 A' te parantsolatidban † gyönyörködtetem magamat , és el nem feledtkezem a' te beſzédedről. † *v.* 14. 97. *Gimel* 17 Tégy jól a' te ſzolgáddal, hogy a' míg élek, meg-tartsam a' † te beſzédedet. † *v.* 2.

18 Nyiſd-meg † az én ſzemeimet , hogy a' te törvényednek tsudálatos böltseſségét lát-haſſam. † *v.* 12. 34. 66. *Eſéſ* 1 : 18.

19 Mig e' földön † bújdoſom : ne rejtsd-el én tőlem a' te parantsolatidat. † *Sólt.* 39 : 13.

20 Meg-emésztetett az én lelkem a' te törvényidhez való buzgóságomnak miatta , *melly bennem vagyon* mindenkor.

21 Meg-dorgálod a' kevélyeket : átkoztak † a' kik el-távoznak a' te parantsolatidtól. † 5 *Móſ.* 28 : 15-68.

22 Vedd-el én rólam a' ſzidalmat és gyalázatot ; mert meg-őriztem a' te tanú-bizonyságidat.

23 A' Fejedelmek-is le-ülnek és én ellenem ſzóllnak : a' te ſzolgád pedig gondolkodik a' te parantsolatidról.

24 A' te bizonyságid én † gyönyörüſségim , és én tanátsoſim. † *v.* 14. 20. *Daleth.* 25 Ragadott az én lelkem a' † porhoz ; elevenits-meg engemet a' te beſzéded ſzerint. † *Sólt.* 44 : 26.

26 Az én útaimat tenéked meg-beſzéllettem , és engemet meg-hallgattál ; taníts engemet a' te † parantsolatidra. † *Sólt.* 27 : 11.

27 Engedjed hogy értsem-meg a' te parantsolatidnak útát ; és gondolkodom a' te tsuda dolgaidról.

28 Az én lelkem el-olvadott a' keſerüség † miatt ; vigaſztalj-meg engemet a' te beſzéded ſzerínt. † *Sólt.* 34 : 20.

29 A' hamiſságnak † útát távoztaſſdel én tőlem , és a' te törvényedet adjad énnékem. † *v.* 37.

30 Az igazságnak útát válaſztottam *magamnak* , a' te törvényid * forognak előttem. * *v.* 16. 97.

31 A' te bizonyságidhoz ragaſzkodom, óh URam ; ne hagyj meg-ſzégyenülnöm ! * 5 *Móſ.* 28 : 1-14.

32 A' te parantsolatidnak útain járok , minek-utánna meg-vigaſztalod az én ſzívemet.

He. 33 Taníts-meg, URam, engemet a' te parantsolatidnak útára, mellyet meg-őrizzek mind végiglen.

34 Adj énnékem olly értelmet, hogy meg-őrizzem a' te törvényedet , és meg-tartsam azt tellyes ſzívemből.

35 Igazgaſs engemet a' te parantsolatidnak útában ; mert abban gyönyörködöm.

36 Hajtsad az én ſzívemet a' te parantsolatidhoz , és ne *engedd hajlani* a' tel-hetetlenségre.

37 Fordítsd-el az én ſzemeimet, hogy ne láſſanak * hijába-valóságot : a' te útaidban elevenits-meg engemet. * *Máté* 5 : 28. 29. *Jób* 31 : 1.

38 Tellyesítsd-meg a' te ſzolgádnak a' te beſzédedet, ki a' te tiſzteleteredhez *ragaſzkodott*.

39 Fordítsd-el a' gyalázatot én tőlem , mellytől én félek ; mert a' te parantsolatid jók.

40 Imé kívánom a' te parantsolatidat ; a' te igazságodban elevenits megengemet !

Vau. 41 Szálljon én reám a' te irgalmaſságod, URam, és a' te † ſzabadítáſod a' te beſzéded ſzerínt ; † *Sólt.* 18 : 1.

42 Hogy meg-felel-heſſek valóba az éngem' gyalázónak , hogy bizodalmam vagyon a' te beſzédedben.

43 És az igazságnak beſzédét ſoha ki ne végyed az én ſzámból ; mert a' te itéletidet várom.

44 Es meg-őrizem a' te törvényedet mindenkor, és mind örökkön örökké.

45 Es ſzüntelen járok nagy ſzéles úton ; mert a' te parantsolatidat kerefem.

46 Es ſzóllok a' te bizonyságidról a' Királyok előtt ; és meg nem ſzegyenülök.

47 Es gyönyörködtetem magamat a' te parantsolatiddal , mellyeket ſzeretek.

48 Fel-emelem az én kezeimet a' te parantsolatidra, mellyeket ſzeretek, és gondolkodom a' te parantsolatidról.

Zain. 49 Emlékezzél-meg a' te ſzolgáddal való * beſzédedről , mellyről nékem reménységet adtál.

* 2 *Sám* 3 : 18. 7 : 8-16.

50 Ez az én vigaſztalásſom az én nyomorúságomban , hogy a' te beſzéded meg-vigaſztal engemet !

51 A' kevélyek felette igen tsúfoltanak engemet : mindazaltal a' te törvényedtől el nem hajlottam.

52 Meg-emlékezem a' te eleitől fogva való * itéletidről, óh URam, és vigaſztaláſt véfzek. * *Sólt.* 78 : 12-27. 143 : 5.

53 A' rettegés környül-vett * engemet a' hitetlenek miatt , kik a' te törvényedet el-hagyták. * *Sólt.* 34 : 20.

54 Ennékem énekeim vóltanak a' te parantsolatid, az én bújdosálomnak * helyén. * *Sólt.* 42 : 7.

55 Meg-emlékeztem éjjel * a' te nevedről, URam, és meg-meg-őriztem a' te tudományodat. * *v.* 97. *Sólt.* 42 : 9.

56 Ez az én vigaſztaláſom, hogy a' te parantsolatidat meg-őrizzem!

Chet. 57 En azt mondottam: hogy az én örökségem, URam, a' te beſzédidnek meg-tartatáſok!

58 Tellyes ſzívemből engeſztelem a' te orczádat; könyörülj én rajtam a' te beſzéded ſzerínt.

59 Meg-gondolom * az én útaimat, hogy fordítsam az én lábaimat a' te bizonyságidra. * *Siral.* 3 : 40.

60 Sietek és nem haiaſztom, hogy meg-őrizzem a' te parantsolatidat.

61 A' gonoſzoknak ſeregeik megfoſztának engemet: de a' te törvényedről el nem felejtkeztem,

62 Éjſélkor fel-kelek, hogy tégedet * tiſzteljelek, a' te igazságodnak ítéleti-ért. * *Sólt.* 42 : 9.

63 Társok vagyok én mind azoknak, kik tégedet * félnek, és meg-őrizik a' te parantsolatidat. * *Sólt.* 101 : 6.

64 A' te irgalmaſságoddal, óh URam, tellyes * a' föld; tanits-meg engemet a' te parantsolatidra! * *Sólt* 36 : 6. 33 : 5.

Theth. 65 Kegyelmeſen tselekedtél a' te ſzolgáddal, URam, a' te beſzéded ſzerínt.

66 Az okoſságnak és tudománynak drága vóltára tanits-meg engemet; mert a' te parantsolatidnak hízek.

67 Minek-elötte meg-aláztatnám, én tévelygek vala: moſtan * pedig a' te beſzédedet meg-őrizem.

* *Jér.* 31 : 18. 19.

68 Jó vagy te és jól-tévő; tanits-meg engemet a' te parantsolatidra.

69 A' kevélyek én ellenem * hazugságot gondolnak: én pedig tellyes ſzívvel őrizem a' te parantsolatidat.

* *v.* 78. 85.

70 Meg-kövéredett mint a' kövérség az ő * ſzívek: de én a' te törvényeddel gyönyörködtetem magamat.

* *Sólt.* 73 : 4. 7.

71 Jó énnékem, hogy engemet *, meg-aláztál; hogy meg-tanúlnám a te parantsolatidat. * *v.* 67. *Péld.* 20 : 30.

72 Jobb énnékem a' te ſzádnak törvénye, ſok ezer arany és ezüſt pénznél. * *Sólt.* 19 : 10. 11. 1 *Tim.* 6 : 6.

Jod. 73 A' te kezeid * teremtettek engemet és † erősítettek-meg engemet; adj nékem értelmet, hogy tanúljam-meg a' te parantsolatidat.

* *Jób* 10 : 9. † 2 *Sám.* 5 : 12.

74 A' kik téged' félnek, látnak engemet és örvendeznek; mivelhogy a' te beſzédedben vagyon reménységem.

75 Tudom, URam, hogy igazak * a' te ítéletid; és igazán oſtoroztál engemet: * 1 *Móſ.* 18 : 25. *Róm.* 2 : 6-11.

76 Légyen én velem a' te kegyelmeſséged, hogy meg-vigaſztaljon engemet, a' te ſzolgádnak mondott * beſzéded ſzerínt. * 2 *Sám.* 3 : 18. 7 : 8. 12-16. 23 : 5.

77 Légyen a' te irgalmaſságod én rajtam, hogy éljek; mert a' te törvényed nékem minden gyönyörüségem.

78 Szégyenüljenek-meg a' kevélyek, kik ok-nélkül * háborgatnak engemet; holott én a' te parantsolatidról gondolkodom. * *v.* 86. *Sólt.* 35 : 4-8.

79 Fordúljanak én hozzám, a' kik téged' * félnek, és a' te bizonyságidat tudják. * *Sólt.* 101 : 6.

80 Az én ſzívem tökelletes * léſzen a' te parantsolatidban, hogy meg ne ſzégyenüljek. * *Sólt.* 18 : 23. 24.

Caph. 81 A' te ſzabadítáſod*nak kivánsága* miatt el-fogyatkozott az én lelkem; a' te beſzédedet várom.

82 A' te beſzéded*nek kivánsága* miatt el-fogyatkoztak az én ſzemeim, ezt mondván: Mikor † vigaſztalſz-meg engemet? † *Sólt.* 69 : 4.

83 Ollyanná lettem, mint a' füſtön *meg-ſzáradott* † tömlö: de a' te parantsolatidról el nem felejtkeztem.

† *Siral.* 5 : 10.

84 Mennyi léſzen a' te ſzolgádnak napja? mikor ítéled-meg az én † háborgatóimat? † 1 *Sám.* 20 : 15. 16.

85 Vermet † áſtanak nékem a' kevélyek, kik nem élnek a' te törvényed ſzerínt. † *v.* 69. *Sólt.* 35 : 7.

86 Minden te parantsolatid igazak: ok nélkül † háborgatnak engemet; ſegéllj-meg engemet. † *v.* 78.

87 Tsak-nem meg-emésztettek engemet e' földön: mindazáltal el nem hagytam a' te parantsolatidat.

88 A' te jó-vóltodból elevenits-meg engemet; és meg-őrizem † a' te ſzádnak bizonyság-tételét. † *v.* 106. 121.

Lamed. 89 URam, mind örökké meg-marad mennyben a' te † beſzéded. † *v.* 151.

90 Nemzetségről nemzetségre *vagyon* a' te igazságod: meg-erősítetted a' földet; és meg-marad.

91 A' te parantsolatid ſzerínt állanak mind ez ideig; mert mindenek te ſzolgaid.

92 Ha a' te törvényed nem vólt vólna minden én † gyönyörüségem: elveſztem vólna régen az én nyomorúságomban! † *v.* 50. 162. *Jér.* 15 : 16.

93 Soha el nem felejtkezem a' te parantsolatidról; mert azok által elevenítettél-meg engemet.

94 Tiéd vagyok én, tarts-meg engemet; † mert a' te parantsolatidról tudakozom. † *v.* 45.

95 Engemet vártak a' gonoſzok, hogy el-veſzeſſenek: de én a' te bizonyságidat gondolom-meg.

96 Minden tökélletes dolognak látom, hogy vége léſzen: de a' te parantsolatod igen ſzéles.

Mem. 97 Melly igen ſzeretem a' te törvényedet! egéſz nap-eſtig tsak árról † gondolkodom!

† *Sólt.* 1: 1-3. 42: 9.

98 Az én ellenségimnél † böltsebbé tettél engemet a' te parantsolatiddal; mert azok mindenkor én velem vagynak. † *Jób* 28: 28.

99 Minden én tanítóimnál engemet böltsebbé tettél; mert a' te bizonyságid † az én gondolatim. † *Péld.* 9: 10.

100 A' vén embereknél böltsebb vagyok; mert a' te parantsolatidat † meg-örizem. † *Jób* 28: 28.

101 Minden gonoſznak öſvényétöl meg-tartóztattam az én lábaimat, hogy meg-örizném a' te beſzédedet.

102 A' te törvényidtöl el nem távoztam; mert te tanítottál engemet.

103 Melly édeſek vóltak az én ínyemnek a' te beſzédid! édesbek vóltak az én ſzámnak a' † méznél!

† *Sólt.* 19: 11.

104 A' te parantsolatidból böltsé lettem; † annak-oká-ért gyülölök minden hamiſságnak öſvényét.

† *Jób* 28: 28.

Nun. 105 Az én lábamnak ſzövétneke † a' te igéd, és az én öſvényemnek világa. † 2 *Pét.* 1: 19.

106 Meg-esküdtem; és meg-állom, hogy † meg-tartom a' te igazságodnak törvényit. † *Jób* 23: 11. 31: 1-39.

107 Felette igen meg-nyomorodtam, URam; elevenits-meg engemet a' te beſzéded ſzerínt.

108 Az én ſzámnak * ſzabad-akarat ſzerínt való áldozati légyenek kedveſek, kérlek, te elötted, óh Uram, és a' te törvényidre tanítsmeg engemet!

* *Sid.* 13: 15.

109 Az én lelkemet az én markomban † *hordozom* mindenkor: mindazáltal a' te törvényedröl el nem felejtkezem. † 1 *Sám.* 19: 5.

110 A' gonoſzok nékem tört † vetettek: de a' te parantsolatidtól el nem tévelyedtem. † *Sólt.* 35: 7.

111 Örökség ſzerínt birom a' te bizonyság-tételidet mind örökké; mert az én ſzívemnek † öröme azok!

† *v.* 92. 97.

112 Hajlott az én ſzívem a' te parantsolatidnak tselekedetire, mind örökké *és* mind végig.

Samech. 113 Az áll-hatatlanokat gyülölöm; a' te törvényedet † pedig ſzeretem. † *v.* 165.

114 En rejtek-helyem és paiſom † vagy te; a' te beſzédedben vagyon reménységem. † *Sólt.* 84: 10. 12.

115 Távozzatok-el én tölem *ti* † gonoſzok, hogy örizzem-meg az én Iſtenemnek parantsolatit.

† *Sólt.* 101: 3. 4. 5.

116 Táplálj engemet, URam, a' te beſzéded ſzerínt, hogy éljek: és ne hagyj ſzégyent vallanom az én reménységemben.

117 Támogaſs engemet, hogy † ſzabadúljak-meg; és a' te parantsolatidra nézek ſzüntelen. † *v.* 61. 143.

118 Meg-tapodod * mind azokat, kik a' te parantsolatidtól el-távoznak; mert az ö álnokságok hazugság.

* 5 *Móſ.* 28: 15-25.

119 Mint a' ſalakot, azonképpen elveted e' földnek minden iſtentelenit; azoká-ért ſzeretem a' te bizonyság-tételidet.

120 A' te töled való félelem miatt reſzkettett az én teſtem; mert a' te ítéletidtöl * féltem. * *v.* 119. 17: 4. *Jób* 13: 11.

Ain. 121 Ítéletet és igaſságot tselekedtem; ne adj engemet azoknak *kezekbe*, kik engemet nyomorgatnak.

122 Légy kezes a' te ſzolgád-ért *néki* javára, hogy a' kevélyek el ne nyomjanak engemet.

123 Az én ſzemeim el-fogyatkoznak a' te ſzabadítáſod *nak kívánsága* miatt, és a' te igazságodnak beſzéde miatt;

124 Tselekedjél a' te ſzolgáddal a' te irgalmaſságod ſzerínt, és a' te parantsolatidra tanítsmeg engemet.

125 Te ſzolgád * vagyok én; adj nékem értelmet, hogy tudjam-meg a' te bizonyság-tételidet. * *Sólt.* 116: 16.

126 Ideje vagyon, hogy az UR *itéletet* tselekedjen; *mert* a' te törvényedet meg-rontották.

127 Annak-oká-ért a' te parantsolatidat inkább ſzerettem az aranynál, még *pedig* az *igen* tiſzta * aranynál!

* *v.* 72. *Sólt.* 19: 11. *Péld.* 8: 11.

128 Azért minden te parantsolatidat tellyeſséggel * igazaknak mondom lenni; *és* a' hamiſságnak minden öſvényét gyülölöm. * *v.* 152.

Pe. 129 Tsudálatoſok a' te bizonyság-tételid; azért meg-örizi az én lelkem azokat.

130 A' te beſzédidnek * ajtajok megvilágoſit, és értelmet ád a' kitsinyeknek. * *Sólt.* 19: 9. 2 *Tim.* 3: 15. 16.

131 Az én ſzámat el-fzélesítem és lehegek; mert a' te parantsolatidat *nagy kívánsággal* kívántam.

132 Tekints én reám és könyörülj rajtam, a' mint ſzoktál *tselekedni* a' te nevednek ſzeretöivel.

133 Az én útaimat vezérlyed a' te beſzédeddel, és ne engedjed, hogy ſemmi hamiſság * uralkodjék én bennem. * *Rom.* 6: 12. *Sólt.* 17: 5.

134 Sza-

134 Szabadíts-meg engemet az embereknek álnokságoktól, és meg-őrizem a' te parantsolatidat.

135 A' te ortzádat * világósítsd-meg a' te szolgádon, és taníts-meg engemet a' te parantsolatidra.

* *Sólt.* 116:16. 4 *Móf.* 6 : 25.26.

136 Vizeknek folyási származnak az én szemeimből azok * miatt, kik a' te törvényedet meg nem őrizik.

* *v.* 139. *Jér.* 9 : 1. 2. *Czade.*

137 Igaz † vagy, URam, és igaz a' te itéleted! † 2 *Móf.* 9 : 27.

138 Parantsoltad a' te bizonyságidnak igazságát, és a' te igaz mondásidat igen *meg-őrizni.*

139 A' te hozzád való buzgó szerelmem * meg-emésztt engemet; mert ellenségeim! * *v.* 136. *Sólt.* 69 : 10.

140 Felette igen tiszta a' te † beszéded; és a' te szolgád szereti azt.

† *Példa.* 30 : 5.

141 Kitsíny vagyok én és † útálatos: de a' te parantsolatidról el nem felejtkeztem. † *v.* 23. 25. *Sólt.* 35:15.16.

142 A' te igazságod örökké való igazság, és a' te törvényed igaz-mondás.

143 Nyomorúság † és keserüség találtak engemet: de a' te parantsolatid én gyönyörüségim. † *Sólt.* 34 : 20.

144 A' te bizonyság-tételidnek igazsága *meg-marad* mind örökké; adj nékem értelmet, hogy él-heffek.

Koph. 145 Mikor kiáltok hozzád tellyes szívemből: hallgass-meg engemet óh URam, hogy a' te parantsolatidat meg-őrizzem!

146 Mikor segítségül * hívlak: tartsmeg engemet, hogy meg-őrizzem a' te bizonyságidat. * *Sólt.* 50: 15.

147 Hajnal * előtt kiáltottam te hozzád, a' te beszédedben vólt † reménységem. * *Sólt.* 5 : 4. 130: 6. † *v.* 114.

148 Az én szemeim a' vigyázokat elől vészik, hogy a' te beszédedről gondolkodjam.

149 Az én szómat hallgass-meg a' te kegyelmes-séged szerint: URam, a' te tötvényid szerint elevenits-meg engemet!

150 *En hozzám* közelgettek a' gonosz haborgatók, kik a' te törvényedtől messze távoztanak.

151 Közel vagy te *, óh URam; és minden te parantsolatid igazak.

* *Sólt.* 145 : 18.

152 Régtől fogva tudom a' te bizonyságid felől, hogy azokat örökké † állandókká tetted. † 1 *Pét.* 1 · 20. *Máté* 5 : 18.

Resch. 153 Láss-meg az én † nyomorúságomat, és szabadíts-meg engemet; mert a' te törvényedről nem felejtkezem-el.

154 Itéld-meg az én igyemet és szabadíts-meg engemet: a' te beszéded szerint elevenits-meg engemet!

† *v.* 61. 141.

155 Távol vagyon a' szabadítás a' * gonoszoktól; mert a' te parantsolatidat nem keresik. * *Sólt.* 5 : 5-7.

156 A' te irgalmasságid nagyok, óh URam; a' te törvényid szerint elevenits-meg engemet!

157 Sokan * vagynak az én nyomorgatóim és háborgatóim: de a' te bizonyság-tételidtől nem távoztam el.

* *Sólt.* 3 : 2. 3.

158 Látám a' bünösöket; és gyötrelmem vala, * hogy a' te beszédedet meg nem őrizték. * *v.* 136. 139.

159 Láss-meg, hogy a' te parantsolatidat szeretem, óh URam; a' te jó-voltod szerint elevenits meg engemet!

160 A' te beszédednek feje az igaz mondás; és mind örökké *vagyon* minden te igaz itéleted,

Schin. 161 A' fejedelmek ok nélkül háborgattak engemet; a' te beszédedtől félt * az én lelkem. * *v.* 120.

162 Gyönyörködöm a' te * beszédedben, mint a' ki nagy nyereséget talált. * *v.* 92.

163 Az álnokságot gyülölöm és útálom: a' te törvényedet szeretem.

164 Minden napon hét-szer ditsérlek tégedet, a' te igazságodnak itéleti-ért.

165 Nagy békeséggek vagyon a' te törvényed' † szeretőinek, és nintsen azoknak bántatások. † 5 *Móf.* 28:1-14.

166 Várom a' te szabadításodat, URam, és a' te parantsolatidat tseleked-szem.

167 Meg-tartja az én lelkem a' te bizonyságidat, és azokat igen szeretem.

168 Meg-tartom a' te parantsolatidat és bizonyságidat; mert minden én útaim te * előtted vagynak.

* *Sólt.* 139 : 2-4.

Tau. 169 Közelgessen az én kiáltásom a' te ortzád' eleibe, URam; a' te beszéded szerint tégy böltsé engemet.

170 Menjen te elődbe az én könyörgésem; a' te beszéded szerint † szabadíts-meg engemet. † *Sólt.* 50: 15.

171 Az én ajakaim mondanak ditséretet †, minek-utánna meg-tanítándasz engemet a' te parantsolatidra.

† *Sólt.* 51 : 17.

172 Az én nyelvem énekli a' te beszededet; † mert minden te parantsolatid igazak. † *Peld.* 6 : 21.22.23.

173 Légyen a' te kezed nékem segítségül; mert a' te parantsolatidat választottam *magamnak.*

174 Kívánom a' te szabadításodat, URam, és a' te törvényed nékem minden † gyönyörüségem. † *v.* 92.

175 Éljen az én lelkem †, hogy ditsér-

tsérjen tégedet, és a' te iteletid légyenek nékem segítségül. † *Solt.* 118:17.

176 Tévelygettem † mint az el-veszett júh: keresd-meg a' te szolgádat; mert a' te parantsolatidat nem felejtettem-el! † *Esa.* 53: 6.

CXX. SOLTAR.

Panaszolkodik Dávid az ö ellenségeinek kegyetlenségeköl.

1 Eneke a' gráditsoknak.

AZt én nyomorúságomban az URhoz † kiálték; és meg-hallgata engemet. † *Sólt.* 18:5-7. *Sólt.* 50: 15.

2 URam, az én lelkemet szabadítsd-meg a' hamisság' *szóllo* † ajaktól, és a' tsalárd nyelvtöl. † 1 *Sám.* 24: 10.

3 Mitsodát ád tenéked, vagy mivel gazdagít-meg tégedet a' tsalárd nyelv?

4 *Kijknek* beszédek hasonlatosok az erösnek éles * nyilaihoz, és a' fenyöfába elett tüzhöz. * *Sólt.* 52: 4-6.

5 Jaj nékem, hogy † szám-ki-vetett vagyok a' * Mések' *nemzetsége* között, és lakom a' Kédár' ** sátori között!

† 2 *Sám.* 26: 19. * 1 *Mós.* 10:2.

** 1 *Mós.* 25:12-15. *Ezék.* 27: 21.

6 Sok ideig lakott az én lelkem a' békeségnek ellenségivel.

7 En a' békeséget *szerettem*: de mikor én szóllok, ök viadalhoz *készülnek*.

CXXI. SOLTAR.

Tanúság az Isten' segítségéröl és óltalmáról.

1 Eneke a' gráditsoknak.

FEl-emelém az én * szemeimet a' hegyekre, honnét jöne nékem segítségem: * *Sólt.* 123. 1.

2 Az én segítségem az URtól * *vagyon*, ki teremtette a' mennyet és a' földet! * *Sólt.* 124: 8.

3 Nem engedi, hogy a' te lábad el-essék; nem szunnyad a' te † örizöd.

† *v.* 4. *Esa.* 27: 3.

4 Imé nem szunnyad és nem alusik az Izraelnek örizöje!

5 Az UR tenéked örizödj, az UR tenéked árnyékod, *és* a' te jobb kezed felöl *vagyon*;

6 Nappal a' Nap meg nem † süt tégedet, sem a' Hóld éjjel;

† 2 *Mós.* 13: 21. 22. 14:19.20.24.

7 Az UR meg-öriz tégedet minden † gonosztól; meg-örizi a' te lelkedet! *Sólt.* 91: 6-10.

8 Az UR meg-örizi a' te ki-menetedet és bé-menetedet, mostantól fogva mind örökké!

CXXII. SOLTAR.

Tanúság az Isteni szolgálatról és e' világi gubernálasról.

1 Eneke a' gráditsoknak, Dávidé.

ÖRvendezek, mikor nékem azt mondják: Menjünk-el az UR † Házába; † *Sólt.* 84: 3.

2 Hogy állanak a' mi lábaink a' te kapuidban, óh Jérusálem!

3 A' Jérusálem szépen * építtetett város, melly egybe-szerkeztetett egyenlö-képpen. * *Sólt.* 48: 2. 4. 12.13.

4 Hogy oda menjenek * a' nemzetségek, az URnak nemzetségi, az Izraelnek bizonyságához, az URnak nevének † tiszteletire;

* *Mós.* 16:16.17. † *Sólt.* 132:12.13.

5 Mert ott helyheztettek az itéletnek székei, a' Dávid' házának * székei. * 2 *Sám.* 5: 6. 9.

6 Könyörögjetek a' Jérusálemnek * békeségé-ért, *ezt mondván*: Légyenek szerentsések, a' kik téged' szeretnek! * 2 *Krón.* 6: 6.

7 Légyen békeség a' te kerítésedben, *és* tsendeség a' te tornyaidban:

8 Az én atyám-fiai-ért és az én barátim-ért kérem most, hogy *légyen* békeség te benned!

9 A' mi URunknak Istenünknek * Hazá-ért kívánok tenéked jót!

* *Sólt.* 132:12.13. 2 *Krón.* 6: 6.

CXXIII. SOLTAR.

A' hívek az ö nyomorúságokban Istenhez folyamodván, az ö kegyelmét kérik.

1 Eneke a' gráditsoknak.

TE hozzád emelem az én szemeimet, ki lakozol * mennyekben!

* *Sólt.* 121: 2.

2 Imé miképpen a' szolgáknak szemeik az ö Uroknak segítségekre *néznek*, és a' szolgáló-leánynak szemei az ö aszszonyának segítségére: azon-képpen a' mi szemeink a' mi URunkra Istenünkre, míg-nem könyörül mi rajtunk!

3 Könyörülj rajtunk, óh URam, könyörülj rajtunk; mert igen meg-tellyesedtünk * gyalázattal, * *Sólt.* 88: 4.

4 Igen meg-tellyesedett a' mi lelkünk a' gazdagoknak tsúfolásokkal, és a' kevélyeknek meg-útálásokkal!

CXXIV. SOLTAR.

Hálá-adás a' meg-szabadítás-ért.

1 Eneke a' gráditsoknak, Dávidé.

HA az UR nem vólt vólna mi velünk, mondja most az Izrael:

2 Ha az UR nem vólt vólna mi mellettünk, mikor az emberek mi ellenünk * támadnának: * 2 *Sám.* 5: 17-8: 1-14. 10: 1-9.

3 Akkor minket elevenen el-nyeltenek vólna; mikor az ö búsúlások mi ellenünk fel-gerjedett vólna.

4 Akkor a' *vizek* * *el-borítottak* vólna minket, a' patak által-ment vólna a' mi lelkünkön; * *Sólt.* 69: 16. *Esa.* 8: 7. 8.

5 Akkor által-mentek vólna a' mi lelkünkön a' meg-áradott vizek!

6 Aldott légyen az UR, ki nem adott

dott minket prédára az ö fogaiknak!

7 A' mi lelkünk meg-ſzabadúlt, mint a' madár a' maradarászoknak * törökből; a' tör el-ſzakadozott, és mi meg-ſzabadúltunk; * *Sólt.* 91: 3.

8 A' mi ſegítségünk *vólt* az URnak * nevében, ki teremtette a' mennyet és a' földet! * *Sólt.* 121: 2.

CXXV. SOLTAR.

Az Iſtennek erös és örökké-való óltalmáról.

1 Eneke a' gráditsoknak.

A' kik biznak az URban, haſonlatoſok *léſznek* a' Sion' hegyéhez, melly meg nem * mozdúl, *és* mind örökké meg-marad: * *Sólt.* 78: 68. 69.

2 Mint a' Jérusálem környül hegyek vagynak: azonképpen vagyon az UR az ö népe * környül, moſtantól fogva mind örökké; * *Sólt.* 34: 8.

3 Mert nem marad-meg a' gonoſzoknak birodalmok az igazaknak ſorſokon, hogy az igazak ſemmi hamiſságra ne nyújtsák az ö kezeiket.

4 Tégy jól, óh URam a' jókkal, és az igaz * ſzivü emberekkel: * *Sólt.* 112: 4.

5 A' kik pedig az ö gonoſzságokra térnek, az UR küldje-el azokat *veſzedelemre* a' hamiſságnak † ditseleked öivel. Légyen békeſség az * Izraelen!

† *Sólt.* 5: 5-7. * *Gal.* 6: 16.

CXXVI. SOLTAR.

A' fogságból meg-ſzabadúlt hívek intetnek a' hálá-adáſra.

1 Eneke a' gráditsoknak.

Mikor az UR viſzſza-hozná a' Sionnak * foglyait: ollyanok valánk, mint a' kik álmodoznak.

* 1 *Krón.* 15: 13. 16: 35. *Eſd.* 1: 1-5. 2: 1.

2 Akkor nevetséggel bé-telék a' mi ſzánk, és a' mi nyelvünk vigaſsággal; akkor azt mondották a' pogányok magokban: Hatalmaſon * tselekedett az UR ezekkel! * *Sóf.* 3: 20.

3 Hatalmas dolgokat tselekedett az UR mi velünk; azért vigadunk!

4 URam, ſzabadítsd-meg * a' mi foglyainkat; mintha vizet *vinnél* a' ſzáraz tartományba. * 1 *Krón.* 15: 13. 16: 35.

5 A' kik vetnek köny-húllatáſsal, nagy örömmel aratnak.

6 A' ki az ö kerelett magvát vivén, ſirva mégyen vala: a' térjen-meg nagy énekſzóval, hozván az ö kévéit!

CXXVII. SOLTAR.

Az ember ſemmit nem ſzerez-het, és ſemmi nem ſzaporod-hatik az Iſtennek áldáſa nélkül.

1 Eneke a' gráditsoknak, Salamonnak.

Ha az UR nem építi a' házat; hijába fáradnak a' kik azt építik: ha az UR nem örizi a' várost; hijába vigyáznak az örizök.

2 Hijába-való dolog, néktek reggel hamar fel-kelnetek, késön fekünnetekle, és nagy fáradtsággal * kenyeret ennetek: holott *az Iſten* az ö ſzerelmeſinek † enged álmot. * *Ezék.* 12: 19. † *Máté* 6: 31-33.

3 Imé az URnak örökségi a' fiak, és az *aſszonyi-állat*' méhének gyümöltse, * jutalom! * *Sólt.* 128: 3-6. 1 *Móſ.* 33: 5.

4 Miképpen a' nyilak a' hatalmas erösnek kezében: ollyanok az ifjúságnak fiai.

5 Bóldog ember, a' ki meg-tölti az ö tegzét * azokkal; nem ſzégyenülnek-meg, mikor az ö ellenségeket a' kapuban meg-ſzólítják! * *v.* 4.

CXXVIII. SOLTAR.

Az Iſtent tiſztelöknek jól léſzen dolgok.

1 Eneke a' gráditsoknak.

Bóldog ember az, a' ki féli az URat, és a' ki az ö útaiban * jár;

* *v.* 3-6. *Sólt.* 1: 1-3.

2 A' te kezeidnek munkáját * éſzed; Bóldog léſzeſz és jól léſzen dolgod:

* *Sólt.* 37: 25. 26.

3 A' te feleséged, mint a' termö ſzölö, a' te házaidban, a' te fiaid, mint az olaj-fának ágai, a' te aſztalod környül.

4 Imé így áldatik-meg a' férjfiú, a' ki féli az URat!

5 Meg-áld téged' az UR * Sionból, és meg-látod a' Jérusálemnek javait életednek minden idejében!

* *Sólt.* 132: 13. 14.

6 Es meg-látod fiaidnak * fiait, *és* az Izraelen való † békeſséget.

* 2 *Móſ.* 20: 12. † *Sólt.* 106: 5. 1 *Kir.* 4: 20. 21.

CXXIX. SOLTAR.

Az híveknek e' világon való ſok nyomorúſágok, és Iſtentöl való meg-ſzabadíttatások.

1 Eneke a' gráditsoknak.

Gyakorta nyomorgattak engemet az én ifjúságomtól * fogva, mondja moſt az Izrael! * *Bir.* 3: 12-14. 4: 2. 6: 1. 1 *Sám.* 4: 10. 11.

2 Gyakorta nyomorgattak engemet az én ifjúságomtól fogva: mindazáltal nékem ſemmit nem árt-hattak.

3 Az én hátamon ſzántottak a' ſzántók, és hoſzſzú barázdát vontak:

4 Az UR igaz, el-ſzaggatta * a' gonoſzoknak köteleket. * 2 *Sám.* 7: 9. 10.

5 Meg-ſzégyenülnek és hátra térülnek mind azok, kik gyülölik a' * Siont: * *Sólt.* 46: 6. 7. 48: 3-9. 76: 3-7.

6 Ollyanok léſznek mint * a' ház' fedelen való fü, melly, minek-elötte kiſzaggattatnék, meg-ſzárad;

* *Eſa.* 37: 27. 36. 37.

7 Mellyel az arató meg nem tölti az ö mar-

ö markát, sem az ö élét a' kéve-kötö.
8 Es nem mondják az úton-járók: Az URnak áldása légyen rajtatok: áldunk titeket az URnak nevében!

CXXX. SOLTAR.

Keserves embernek buzgóságos imádsága.

1 Eneke a' gráditsoknak.

A' mélységből * kiáltok hozzád, óh URam! * *Sólt.* 88: 6-8.

2 URam, hallgasd-meg az én szómat, a' te füleid légyenek figyelmetesek az én könyörgésemnek szavára!

3 Ha a' mi bűneinket * meg-tartándod, óh URam: URam kitsoda † maradhat-meg? * *Sólt.* 25: 11.

† *Jób* 14: 16-18.

4 De te nálad vagyon a' * kegyelem, hogy tiszteltessél. * *Sólt.* 32: 5. 103: 2. 3.

5 Várom * az URat, várja az én lelkem öter, és az ö beszédében vagyon az én reménységem. * *Sólt.* 27: 13. 14.

6 Az én lelkem *figyelmetesben várja* az URat, hogy-nem mint a' vigyázók a' reggelt, a' vigyázók, *mondom*, a' reggelt!

7 Várjad Izrael az URat; mert az URnál vagyon a' * kegyelmesség, és böséges ö nála a' szabadítás, * *v.* 4.

8 Es ö szabaditja-meg az Izraelt, minden ö * bűneiből! * *Esa.* 4: 3.

CXXXI. SOLTAR.

Tükőre az alázatos léleknek.

1 Eneke a' gráditsoknak, Dávidé.

URam, nem fuvalkodik fel az én szívem, sem az én szemeim nem emelkedtek-fel, és nem jártam nagy és én felettem való tsudálatos dolgokban.

2 Ha ollyan nem vóltam, és az én lelkem ollyan nem vólt, mint a' téjtől elválasztatott gyermek az ö annyánál: hasonló vólt bennem az én lelkem a' téjtől el-szakasztatott gyermekhez!

3 Bizzal * Izrael az URban, mostantól fogva mind örökké!
* *Sólt.* 115: 9.

CXXXII. SOLTAR.

Dávid szorgalmatos az Isten' Hajlékáról.

1 Eneke a' gráditsoknak.

EMlékezzél-meg, óh URam, Dávidról, és minden ö nyomorúságáról.

2 Ki meg-eskütt az URnak, fogadást tett a' Jákób' Erös *Istenének*, *mondván:*

3 Ha bé-menéndek az én házamnak hajlékába, ha az én ágyamba felhágok;

4 Ha az én szemeimnek alunniok hagyok, és az én szemöldökimnek szunnyadniok: *bátor el-vesztsek*,

5 Mig-nem meg-találom az URnak helyét, és a' Jákób' Erös *Istenének sátorinak helyét.* * 1 *Krón.* 28: 2. 3. 29: 3.

6 Imé hallottuk, hogy *vólt* az *régen* Efrátánál: *vólt az ideje*, *mikor* meg-találtuk azt a' Jaárnak mezején.

7 El-mégyünk most az ö Hajlékihoz, hogy meg-hajtsuk * magunkat az ö lábainak sámolyánál. * *Sólt.* 99: 5.

8 Kelj-fel *óh* URam, *hogy menj* a' te nyúgodalmodba, te * és a' te erödnek Ládája. * 4 *Móf.* 10: 35.

9 A' tePapjaid öltöztessenek-fel igazsággal, és a' te szentid örvendezzenek.

10 Dávid-ért * a' te fzolgád-ért, ne útáld-meg a' te meg-kenetett *Királyodnak* ortzáját. * 1 *Kir.* 11: 12. 2 *Kir.* 19: 34.

11 Meg-eskütt az UR Dávidnak igazsággal, és azt meg nem másolja, *ezt mondván:* A' te ágyékodnak * gyümölcséből ültetek *Királyt* a' te székedbe.

12 Ha meg-őrizéndik a' te fiaid az én fzövetségemet és az én bizonyságimat, melyekre öket meg-tanítom: azoknak fiai-is mind örökké ülnek a' te székedben. * 2 *Sám.* 7: 12-16.

13 Mert választotta az UR * Siont, szérette azt magának lakó-helyül, *mondván:* * 1 *Krón.* 21: 26. 22: 1. 2.

14 E' léfzen az én * nyúgodalmom mind örökké: itt lakozom; mert ezt kivántam vala. * 1 *Kir.* 6: 12. 13. 9: 3.

15 Az ö eleséget meg-áldom gazdagon; és az ö fzegényit bé-töltöm kenyérrel.

16 Es az ö Papjait * meg-öltalmazom, és az ö fzentei nagy örömmel örvendeznek. * 2 *Krón.* 6: 41.

17 Azt mivelem ott, hogy teremjen a' Dávidnak fzarva, *holott* fzerzettem * fzövétneket az én meg-kentt *Királyomnak.* * *v.* 11. 12. 1 *Kir.* 11: 36.

18 Az ö ellenségit * gyalázattal vészem-környül: ö rajta pedig fénlik az ö † ékefsége. * *Sólt.* 18: 38-43.

† *Sólt.* 21: 4. 6.

CXXXIII. SOLTAR.

Dávid javallja az Isten' népének egyességét.

1 Eneke a' gráditsoknak, Dávidé.

IMé melly igen jó és melly gyönyörüséges dolog, az atya-fiaknak egyességben való lakások!

2 Ez igaz ollyan mint az *ember'* fejére *öntetett* drága * kenet, melly a' fzakállán megyen-alá, az Aron *Pap'* fzakállán, melly le-foly fzinte az ö öltözetinek alsó perémjére.

* 2 *Móf.* 30: 23-33.

3 Mint a' Hermon * hegynek harmatja, *és* a' melly a' Sion' hegyeire lefzáll; mert ott parantsolja az UR, hogy légyen áldás és élet mind örökké!
* *Enek.* 4: 8.

CXXXIV

CXXXIV. SOLTAR.

A' lelki Pásztoroknak tisztek.

1 Eneke a' gráditsoknak.
Imé *mostan* áldjátok az URat, URnak minden szolgai, kik minden éjjel állotok az URnak Házában!
2 Emeljétek-fel a' ti * kezeiteket a' szent-helyen, és áldjátok az URat!
* *Sólt.* 141 : 2.
3 Aldjon-meg tégedet az UR * Sionból, ki teremtette a' mennyet és a' földet! * *Sólt.* 132 : 12.13.

CXXXV. SOLTAR.

Intés az Isteni ditséretre.

1 Hallelu Jah!
Ditsérjétek az URnak nevét, ditsérjétek ti URnak szolgai,
2 Kik állotok az URnak * Házában, a' mi Istenünknek Házának pitvariban. * *Sólt.* 134 : 1.
3 Ditsérjétek az URat; mert jó † az UR! Enekeljetek az ö nevének; mert gyönyörüséges! † *Sólt.* 118 : 1.
4 Mert a' Jákóbot választotta magának az UR, és az Izraelt ö saját † népévé. † 2 *Mós.* 19 : 5. 6.
1 *Pét.* 2 ; 9.
5 En bizonnyal tudom, hogy nagy * az UR: és a' mi URunk minden Isteneknek felette *vagyon.* * 2 *Mós.* 15 : 11.
Sólt. 86 : 8.
6 Mindeneket, valamiket * akar az UR, tselekeszik mennyekben és a' földön; a' tengerben és minden mélységekben. * *Sólt.* 115 : 3.
7 Ki a' felhöket † a' földnek útólsó határából fel-hozza, ki villámásokat szerez esövel egybe, és a' szelet kihozza az ö * tár-házából. * *Jér.* 10 ; 13
8 Ki az Egyiptomnak elsö szülöttit * meg-ölte, mind emberek mind barmok között, * 2 *Mós.* 12 : 29.
6 Mikor jeleket és tsudákat botsátott vólna reád, te * Egyiptom' *országa*: Faraóra és minden ö szolgaira.
* *Solt.* 78 : 43. 51.
10 Ki meg-vert sok népeket, és erös Királyokat * meg-ölt: * *Jós.* 12 : 1-24.
11 Sihont † az Emoreusok' Királyát, és Ogot Básánnak Királyát, és a' Kananéusoknak minden birodalmokat;
† 4 *Mós.* 21 : 23-35,
12 Es az ö földöket adá * örökségül, az Izraelnek az ö népének örökségéül.
* *Sólt.* 78 : 55.
13 URam, a' te neved mind örökké *vagyon*; URam, a' te emlékezeted * nemzetségröl nemzetségre *meg-marad!* * *Sólt.* 102 : 13.
14 Mert meg-itéli az UR az ö népét: † és az ö szolgainak kegyelmes lészen. † 5 *Mós.* 32 : 36.
15 A' pogányoknak † bálványaik ezüst és arany, emberek' kezeiknek tsinálmányok. † *Sólt.* 115 : 4-8.
16 Szájok vagyon azoknak; de nem szóllnak: szemeik vagynak azoknak; de nem látnak.
17 Füleik vagynak nékik; de nem hallanak, és nints lehellet az ö szájokban.
18 Hasonlatosok azokhoz, kik azokat tsinálják, *és* minden, valaki azokban † bízik. † *Esa.* 42 : 17.
19 Izrael' háza áldjátok az URat; Aron' háza áldjátok az URat!
20 Lévi' háza áldjátok az URat; kik félitek az URat, áldjátok az URat!
21 Aldott *légyen* az UR Sionból, ki lakozik * Jérusálemben. Hallelu Jah!
* 1 *Kir.* 11 : 36.

CXXXVI. SOLTAR.

Inti Dávid az Anya-szent-egy házat az Isten' ditséretire az ö nagy kegyelmességé-ért.

1 Ditsérjétek az URat; mert jó, * mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmassága. * *Sólt.* 106 : 1.
2 Ditsérjétek az Isteneknek * Istenét; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmassága. * 5 *Mós.* 10 : 17.
3 Ditsérjétek az URaknak URát; mert örökké *meg-marad* az ö irgalmassága.
4 Ki nagy tsudákat * tselekeszik egyedül; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmassága. * *Sólt.* 72 : 18.
5 Ki teremtette * az egeket az ö böltsességének általa; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmassága.
* *Jér.* 10 : 12.
6 Ki meg-erösítette a' földet a' vizeknek * felette; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmassága,
* *Sólt.* 24 : 2.
7 Ki teremté ama' nagy * lámpásokat; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmassága. * 1 *Mós.* 1 : 16-18.
8 A' napot, hogy nappal uralkodnék; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmassága.
9 A' Hóldat és a' tsillagokat, hogy uralkodnának éjtszaka; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmassága.
10 Ki meg-veré az Egyiptom*bélieket* az ö elsö * szülötteikben; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmassága.
* 2 *Mós.* 12 : 29.
11 Es ki-hozá † az Izraelt ö közzülök; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmassága. * 2 *Mós.* 12 : 31-37.
12 Hatalmas kezével és ki-nyújtott karjával; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmassága.
13 Ki a' veres tengert * két-felé választá; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmassága. * 2 *Mós.* 14 : 21.
14 Es által-vivé az Izraelt annak † közepette; mert mind örökké *meg-marad*

rad az irgalmaſsága. † 2 *Móſ.* 14:22-28.

15 Es el-veſzté Faraót és minden ö népét a' veres tengerben; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmaſsága.

16 Ki az ö népét által-vitte a' † puſztán; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmaſsága. † 2 *Móſ.* 15:22.

17 Ki nagy Királyokat † meg-vere; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmaſsága. † 4 *Móſ.* 21:21-25.

18 Es meg-öle hatalmas Királyokat; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmaſsága.

19 Sihont† az Emoréuſok' Királyát; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmaſsága. † 4 *Móſ.* 21:21-25.

20 Ogot * a' Básán' Királyát; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmaſsága.

21 Es adta az ö földöket örökségül; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmaſsága. * 4 *Móſ.* 21:33-35.

22 Örökségül az ö ſzolgájának az Izraelnek; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmaſsága.

23 Ki a' mi alázatos állapatunknak idején meg-emlékezett mi rólunk; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmaſsága.

24 Es meg-ſzabadított minket a' mi ellenségink tól; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmaſsága.

25 Ki eledelt ád minden * teſtnek; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmaſsága. * *Sólt.* 147:9.

26 Ditsérjétek a' mennyeknek Erös *Iſtenét*; mert mind örökké *meg-marad* az ö irgalmaſsága!

CXXXVII. SOLTAR.

Panaſzſzok a' Lévitáknak a' Babiloniai fogságban.

1 A' Babilonnak † folyó-vize mellett ülünk vala, és ſirunk vala; mikor meg-emlékeznénk a' Sionról.

† *Jér.* 39:9.

2 A' füz-fákra fel-függeſztjük vala hegedünket, *Babilonnak* közepette.

3 Jóllehet ott ugyan-azonok, kik† minket fogva el-vittek vala és el-rontottak vala, kivánnak vala mi tölünk vigaságos éneket, *ezt mondván*: Enekeljetek minékünk a' Sionnak énekei közzül! † 2 *Kir.* 25:1. 11.

4 Mi-módon énekleſsük vólna az URnak énekét az idegen földön?

5 Ha el-felejtkezem rólad *, óh Jérusálem: felejtkezzék-el *magáról* az én jobb-kezem!

6 Ragadjon az én nyelvem az én ínyemhez, ha meg nem emlékezem rólad, és ha az én fö vigaságom a' Jérusálemben nem léſzen! * *Jér.* 51:50.

7 Emlékezzél meg URam, az Edómiták * ellen a' Jérusálemnek † napjáról, kik ezt mondották: †† Rontsátok, rontsátok mind fundamentomig, valami abban vagyon! * *Eſa.* 34:5-8. † *Jér.* 39:2.3.8. †† *Ezék.* 25:3.6.8. 26:2. 35:15. *Ábd. v.* 11.

8 Babilonnak † leánya, te-is el-puſztíttatól: Bóldog léſzen, valaki meg-fizet néked a' te gonoſzságod-ért, mellyel mi hozzánk vóltál!

† *Jér.* 50:1-3. 51:1-49.

9 Bóldog *ember* léſzen, a' ki meg-ragadja, és a' kőſziklához veri a' te kitsíny † gyermekeidet! † *Eſa.* 13:16.17. *Dán.* 5:30. 31.

CXXXVIII. SOLTAR.

Hálá-adáſa Dávidnak.

1 Dávid' *Sóltára.*

Ditsérlek tégedet tellyes † ſzívemből, az Iſtenek * előtt éneket mondok tenéked! † *Sólt.* 9:2. * *Sólt.* 82:1.6.

2 Meg-hajtom †magamat a' te ſzentségednek Templománál, és ditsérem a' te nevedet, a' te kegyelmeſséged és igaz mondáſod felöl; mert mindenéknek felette magaſztaltad a' te nevedet és a' te beſzédedet. † *Sólt.* 132:7.

3 A' melly nap kiáltottam, azonnal meg-hallgattál engemet; meg-ſzaporítottad az én lelkemben az erőt.

4 Ditsérnek tégedet, óh URam, a' földnek minden † Királyai, mikoron hallánják a' te ſzádnak beſzédit,

† *Sólt.* 68:32.33.

5 Es éneket mondanak az URnak útai felöl; mivelhogy nagy az URnak ditsőſsége!

6 Mert jóllehet felséges az UR; mindazáltal az alázatoſt † nézi; és a' kevélyeket nagy távol látja.

† *Sólt.* 113:6-8. *Eſa.* 66:2.

7 Ha a' nyomorúſságnak közepette járok-is: meg-elevenítesz engemet; az én ellenségimnek haragjok ellen ki-nyújtod a' te † kezedet, és meg-tart engemet a' te jobb-kezed.

† *Sólt.* 18:5.6.16.17.

8 Az UR * el-végezi, *a' mit* én bennem † kezdett: URam a' te irgalmaſságod mind örökké *vagyon*; a' te kezeidnek munkáit ne hagyjad-el!

* *Sólt.* 57:3. *Filip.* 1:6. † 2 *Sám.* 3:18. 7:12.16.

CXXXIX. SOLTAR.

Dávid az Iſten' minden-tudáſát és gondviſeléſét ſzemlélvén, hozzá hüſségét mutatja.

1 Dávid'* Sóltára, az Eneklő-meſternek *engedtetett.* * 2 *Sám.* 23:1.

URam, te meg-kéſértettél, és eſmérſz * engemet.

2 Te tudod az én üléſemet és felkeléſemet, távól látod az én gondolatomat. * *Sólt.* 17:3. *Jér.* 12:3.

3 Az én öſvényemet és le-fekvéſemet

met környül-vetted, és minden én útaimat jól tudod:

4 Mikor még az én nyelvem alatt nintsen a' beſzéd; ímé, URam, te azt mind jól * tudod! * *Sólt.* 44: 22.

5 Elöl és hátúl meg-környékeztél engemet, és a' te kezedet én reám vetetted.

6 Tsudálatosb és magaſságosb * a' te böltseséged, hogy-nem mint én azt meg-fog-hatnám; * *Sólt.* 92: 6.

7 Hová mennék a' te lelked elött, és a' te ortzád elött hová futnék?

8 Ha a' mennybe mégyek, ott vagy; ha a' koporsóba vetem az én * ágyamat, ott-is jelen vagy. * *Amós* 9: 2.

9 *Ha* ollyan ſzárnyaim vólnának-is, mint a' hajnalnak, és a' tengernek utólsó határánál laknám is:

10 Oda-is a' te kezed vinne engemet, és a' te jobb-kezed meg-fogna engemet.

11 Ha azt mondándom: Talám a' ſetétség el-fedez engemet; de a' ſetétség-is világoſság én környülem.

12 A' ſetétség-is nem fedez-el engemet te elötted; hánem az éjtſzaka-is mint a' nap fénylik, a' ſetétség*te elötted ollyan, mint a' világoſság. * *v.* 2. 4.

13 Az én veséimet te birod, és te fedeztél-bé engem' az én anyám' méhében.

14 Ditsérlek tégedet, hogy tsudálatosképpen tsudálatoſsá tettél engemet; tsudálatoſok a' te tselekedetid, és az én lelkem ezt jól tudja!

15 Nem rejtetett-el te elötted az én tsontaim*nak alkotáſa*, mikor formáltattam rejtekben, és tsudálatos * meſterséggel alkottattam, *mint-egy* a' földnek alsó réſzeiben. * *Jób* 10: 10-12.

16 Az én teſtemet, mikor még forma nélkül vólna, látták a' te ſzemeid, és a' te könyvedbe mind ezek bé-irattattak: a' napok-is, mellyeken azok formáltatnak vala, mikor még azokban egy ſem *vólna*.

17 Annak-oká-ért, melly igen drágalátoſok én elöttem a' te * gondolatid, óh Erös *Iſten!* és azoknak ſummájok melly nagy!

* *Sólt.* 40: 6. 71: 15.

18 Meg-beſzélleném azokat; de a' fövenynél többek: mikor fel-ſerkenek-is, te veled vagyok.

19 Hogyha el-veſztenéd, óh Iſten, a' hitetlen embert: a' kegyetlen vérſzopók el-távoznának én tőlem,

20 Kik te felöled gonoſzúl ſzólltanak; és fel-magaſztalják a' te ellenségidet.

21 A' kik tégedet gyülöltek, URam, avagy nem * gyülöltemé azokat? és a' te ellenségidet avagy nem útáltamé?

* *Sólt.* 101: 4-8. *Jél.* 2: 6.

22 Tökélletes gyülölséggel gyülöltem azokat, és nékem ellenségim vóltak.

23 Késérts-meg * engem', Erös *Iſten*, és láſſad az én lelkemet; próbálj-meg engemet, és láſd-meg az én gondolatimat; * *Sólt.* 26: 2.

24 Es láſd-meg, ha boſzſzúſágodra való úton járóké, és hordozz engemet tökélletes úton.

CXL. SOLTAR.

Könyörög Dávid Iſtennek az ö ellenségitől való ſzabadúlás-ért.

1 Dávid' Sóltára, az * Eneklö-meſternek *adatott*. * 1 *Krón.* 25: 1.

2 SZabadíts-meg engemet, óh URam, az álnok emberektöl, és a' kegyetlenektöl óltalmazz-meg engemet!

3 Kik gondolnak gonoſzt az ö ſzívekben, és minden nap gyülnek a' hartzra.

4 Meg-élesítették az ö nyelveket mint a' kígyók; álpis *kígyónak* * mérge vagyon az ö ajakok alatt.

* *Róm.* 3: 13. *Jak.* 3: 8.

5 Oltalmazz-meg engemet, URam, a' gonoſzoknak kezektöl, a' kegyetlenektöl örizz-meg engemet; arról gondolkodnak, hogy lábamról el-taſzítſanak.

6 A' kevélyek tört vetettek nékem és köteleket, hálót * vetettek nékem az én ösvényemre, és ártalmat tsináltak nékem. * *Sólt.* 7: 16. 17.

7 De én azt mondám az URnak: én Erös *Iſten*em vagy te; hallgaſd-meg URam, az *én* könyörgéſemnek befzédét.

8 URam Iſten, én meg-tartáſomnak ereje, bé-fedezted az én * fejemet a' hadnak napján. * 2 *Sám.* 7: 9.

9 Ne engedjed, URam, a' mit a' gonoſz ember kíván; az ö gonoſz gondolatjokat ne vígyed-elö, hogy ne fúvalkodjanak-fel.

10 A' kik engemet környül-vettek, azoknak ajakoknak mérge * borítsa-bé az ö fejeket. * *Sólt.* 7: 16. 17.

11 Szálljon azokra * eleven ſzén: veſſe azokat *Iſten* a' tüzbe, a' verembe, *honnét* meg ne fzabadúljanak.

* *Jób* 20: 26-28.

12 Az *átkozódó* nyelves ember ne légyen állandó e' földön; és a' kegyetlen embert mind addig vadáſzſza a' * veſzedelem, míg-nem nyaka ſzakad.

* *Jób* 20: 7. 8.

13 Bizonnyal tudom, hogy az UR a' nyomorúltnak perit * fel-véſzi, és a' ſzegény-ért boſzſzút-áll.

* *Sólt.* 9: 3.

14 Az igazak pedig a' te nevedet ditsérik, *és* az igazak lakoznak * a' te ortzád elött.

* *Sólt.* 92: 13-16.

CXLI. SOLTAR.

Könyörgéſe Dávidnak az Iſten' vezérléſéért és meg-ſzabadítá-ért.

1 Dávid' Sóltára.

URam, te hozzád kiáltok; ſieſs én hozzám: figyelmezzél az én ſzómra, mikor te hozzád kiáltok!

2 Menjen-fel az én imádságom te elődbe, mint a' jó illatú * füſt: és az én kezeimnek † fel-emeléſek, mint az eſtvéli áldozat. * 2 *Móſ.* 30: 7. 9.

† *Sólt.* 134: 2.

3 Fogd-bé, URam, őrizd-meg az én ſzájamat; óltalmazd-meg az én * ajakimnak ajtaját. * *Sólt.* 39: 2.

4 Ne engedjed hajlani az én ſzívemet * gonoſzra, és hogy foglaljam magamat hamiſságnak tselekedetiben, azokkal egybe, kik hamiſságot tselekeſznek: és ne engedjed, hogy egyem az ő gyönyörüſéges étkekben.

* *Sólt.* 119: 36.

5 Feddjen-meg engemet az * igaz, és jó neven vélzem; dorgáljon-meg engemet, és nékem ollyan léſzen mint a' drága balſamom, ne tartsa-meg azt az én fejemtöl; mennél inkább *miveli* azt én velem, *annál inkább* imádkozom éretlek az ő nyavalyájokban. * *Péld.* 10: 20.

6 Vetteſſenek-le a' kőfziklákra ezeknek Biráik, hogy az én beſzédimet hallják-meg, mivelhogy azok gyönyörüſégeſek;

7 Mert miképpen valamelly ember *a' követ* vágja és darabolja a' földön: azonképpen hányattattak-el * a' mi tetemeink a' koporsó' ſzájánál.

* *Sólt.* 88: 6. 7. *Eſa.* 27: 19.

8 De az én ſzemeim, URam Iſten, te reád * *néznek*; te hozzád folyamodom, ne hadd-el az én lelkemet!

* *Sólt.* 123: 2.

9 Őrizz-meg engemet a' törtöl, * mellyet vetettek nékem, és a' hamiſság' tselekedőknek hálójoktól.

* *Sólt.* 140: 6.

10 Eſſenek a' gonoſzok mindnyájan az ő magok * hálójokba: En pedig mindenkor *ártalom nélkül* által-mégyek. * *Sólt.* 7: 17.

CXLII. SOLTAR.

Dávid kéri Iſtent, hogy ötet meg-ſzabaditsa.

1 Dávidnak tanítáſa és imádsága, midön ő a' barlangban * vólna.

* 1 *Sám.* 24: 4. *Sólt.* 57: 1.

2 AZ én ſzómmal kiáltok az URhoz: az én ſzómmal könyörgök az URnak!

3 Ki-öntöm * ö elötte az én lelkemet, az én nyomorúságomat ö elötte meg-jelentem. * *Sir.* 2: 19.

4 Mikor az én lelkem * keſeregne én bennem, te tudtad az én ölvényimet; mikor valahová mennek, nékem tört vetnének. * *Sólt.* 40: 13.

5 Tekints az én jobb-kezemre, és láſſad, hogy nintsen ki *engemet* eſmérne; nem ſzalad-hatok-el, nintsen, ki az én életemre gondot viſelne!

6 Kiáltok te hozzád, óh URam, ezt mondván: Te vagy az én reménységem, *és* én örökségem * az élőknek földökben. * *Sólt.* 16: 5.

7 Figyelmezzél az én kiáltáſomra; mert igen meg-fogyatkoztam: ſzabadíts-meg engemet az én * háborgatóimtól; mert el-hatalmaztak én rajtam. * 1 *Sám.* 23: 26.

8 Szabadítsd-ki a' tömlötzből az én lelkemet, hogy ditsérjem a' te nevedet: engemet környül-véſznek az igazak, mikor én velem jól tejéndeſ!

CXLIII. SOLTAR.

Dávidnak buzgó Könyörgéſe.

1 Dávid' * Sóltára. * 2 *Sám.* 23: 1.

URam, hallgaſd-meg az én könyörgéſemet, figyelmezzél az én imádſágomra; a' te igaz * igéreted és igazſágod ſzerint hallgaſs-meg engemet!

* *Sólt.* 50: 15.

2 Es ne perelj a' te ſzolgáddal; mert egy igaz * ſem találtatik te elötted az élők közzül. * *Jób* 9: 2. 3.

3 De az ellenség * kergeti az én lelkemet, a' földhöz verte az én életemet; a' ſetétségbe helyheztetett engemet, mint a' kik régen meg hóltak.

* 1 *Sám.* 23: 7. 8. 24: 3.

4 Es az én lelkem én bennem * elkeſeredett, az én ſzívem el-háborodott én bennem! * 1 *Sám.* 26: 19. 27: 1. 2.

5 *Mindazáltal* meg-emlékeztem a' régi † időkről, gondolkodtam minden te dolgaidról, a' te kezeidnek tselekedetiről elmélkedtem.

† *Sólt.* 78: 12-27. 119: 52.

6 Az én kezeimet ki-terjeſztettem te hozzád; az én lelkem *ſoháſzkodik* hozzád, mint a' ſzomjúhozó * föld. Sélah. * *Sólt.* 63: 20.

7 Sieſs, hallgaſs-meg, *óh* URam; el-fogyatkozik az én lelkem: ne retsjd-el a' te ortzádat tölem; mert haſonlatos vagyok a' * meg-hóltakhoz!

* *Sólt.* 28: 1.

8 Adjad, hogy hamar halljam a' te * kegyelmeſségedet; mert te benned bizom: mútaſd-meg nékem az útat, mellyen járjak; mert hozzád emeltem az én lelkemet. * *v.* 9.

9 Szabadíts-meg engemet az én ellenségimtöl, óh URam; mert te töled * várok óltalmat. * 1 *Sám.* 26: 10. 11.

10 Taníts-meg engemet, hogy a' te akaratodat * tégyem; mert én Iſtenem vagy te; a' te jó Lelked vezéreljen engemet egyenes úton! * *Sólt.* 25: 4.

11 A' te neved-ért, ók URam, elevenits-meg engemet: a' te igazságod-ért * vígy-ki engemet e' ſzoroſságból.
* *Róm.* 2 : 6-11.

12 Es a' te kegyelmeſségedböl veſzeſd-el az én ellenségimet, és rontsmeg mind azokat, a' kik az én lelkemet háborgatják; mert én te ſzolgád vagyok!

CXLIV. SOLTAR.

Dávidnak hálá-adáſa és könyörgéſe.

1 Dávidnak *Ditséreti.*

ALdott *légyen* az UR, az én * köſziklám, ki tanítja az én kezeimet † hadakozásra, és az én újjaimat a' viadalra! * 2 *Sám.* 22 : 2. 47.
† *Sólt.* 18 : 33-41.

2 En jól-tévöm és én óltalmazóm, én kö-váram és én ſzabadítóm, én paiſom, kihez folyamodom *óltalom-ért*; ki az én népemet nékem engedelmeſsé * téſzi. * 2 *Sám.* 22 : 44.

3 Oh URam, mitsoda * az ember, hogy gondot viſelſz ö róla? *és mitsoda* az embernek fia, hogy ö felöle gondolkodol? * *Sólt.* 8 : 5.

4 Az ember haſonlatos a' * hijábavalósághoz, és az ö napjai ollyanok, mint az el-múlandó † árnyék!
* *Solt.* 39 : 6. † *Jób* 14 : 1. 2.

5 URam, hajtsd-le a' te egeidet, és ſzállj-alá; üsd-meg a' hegyeket, hogy * füſtölögjenek. * *Sólt.* 18 : 8-15.
Eſa. 64 : 1-3.

6 Botsáſs menny-ütö-köveket, és veſzeſd-el öket; botsáſd-ki a' te nyilaidat, és veſzeſd eſzeket nékiek.

7 Terjeſzd-ki a' te kezedet a' magaſságból, ſzabadíts-meg * és ments-meg engemet a' ſok vizekböl, az idegeneknek kezekböl; * *Sólt.* 18 : 17. 18.
69 : 2. 15.

8 Mert az ö ſzájok ſzóll hazugságot; és az ö jobb-kezek hamiſságnak jobb-keze.

9 Oh Iſten, új éneket éneklek tenéked, tiz húru * hegedüvel mondok néked ditséretet! * *Sólt.* 33 : 2. 3. 4.

10 Ki meg-ſzabadítja a' Királyokat, és meg-menti * Dávidot az ö ſzolgáját a' gonoſz ſzablyától. * *Sólt.* 18 : 1.
Péld. 21 : 31.

11 Szabadíts-meg, és ments-meg engemet az idegeneknek kezekböl, kiknek ſzájok ſzóll hazugságot, és kiknek jobb-kezek álnokságnak jobbkeze.

12 Hogy a' mi fiaink *légyenek* ollyanok, mint a' nevekedö plánták az ö gyermekdéd korokban: és a' mi leányink, mint a' Templom' köveinek haſonlatoſságára ſzépen meg-faragott kövek.

13 A' mi tellyes tár-házaink ſzolgáltaſſanak ſzüntelen eleséget a' mi juhaink * elljenek ezeret, és tiz ezeret a' mi faluinkban. * 5 *Móſ.* 28 : 4-11.
Sólt. 65 : 12-14.

14 A' mi ökreink légyenek kövérek! ne *légyen* az ellenségnek ſemmi rabláſa, ſem valami költözés, ſem kiáltás a' mi útzáinkon.

15 Bóldog nép az, a' mellynek így vagyon dolga! Bóldog nép az, a' mellynek * Iſtene a' Jehova!
* *Solt.* 33 : 12.

CXLV. SOLTAR.

Dávid ö magát és minden teremtett állatokat az Iſtennek ditséretire indít.

1 Ditsérö *Soltára* Dávidnak.

MAgaſztallak tégedet, óh én Iſtenem, én Királyom, és áldom a' te nevedet mind örökkön örökké!

2 Minden napon áldalak tégedet, és ditsérem * a' te nevedet örökkön örökké;

3 Nagy az UR és igen ditséretes, és az ö nagyságának nem mehet ſenki végére! * *Sólt.* 69 : 31. 32.

4 Egyik nemzetség a' máſiknak † hírdeti a' te dolgaidat, és a' te hatalmaſságodat beſzéllik. † *Sólt.* 78 : 4. 5.

5 A' te méltóságodnak ékeſségét és ditsöſségét, és a' te tsudálatos * dolgaidat beſzéllem.

6 Es a' te rettenetes dolgaidnak hatalmaſságát hírdetik; és a' te nagyságodat beſzéllik. * *Sólt.* 78 : 12 : 27.

7 A' te jó-vóltodnak nagyságának emlékezetit ſzöllják, és a' te igazságodat éneklik, *mondván*:

8 Kegyelmes * és irgalmas az UR, kéſedelmes a' haragra, és nagy az ö kegyelmeſsége! * *Sólt.* 8 : 15.

9 Jó az UR mindeneknek, és az ö irgalmaſsága minden ö teremtett állatin;

10 Ditsérnek tégedet, URam, minden teremtett állatid, és a' te fiaid áldanak tégedet.

11 A' te orſzágodnak ditsöségét ſzóllják, és a' te hatalmadat hírdetik;

12 Hogy az embereknek fiainak tudtokra adják * az ö hatalmaſságit, és az ö orſzágának ékeſségének ditsöségét. * *v.* 5.

13 A' te orſzágod minden idöben álló orſzág, és a' te uralkodáſod *megmarad* minden nemzetségröl nemzetségre!

14 Az UR támogat minden el-eſendöket, és fel-emel minden † meg-görbedteket. † *Sólt.* 146 : 8.

15 Mindeneknek ſzemeik te reád † néznek, és te adſz azoknak eledelt alkalmatos idöben. † *Sólt.* 104 : 25 : 27.

16 Meg-nyitod a' te kezedet, és bétölteſz minden lelkes állatot a' te jóvóltodból.

17 Igaz az UR minden † útaiban, és kegyel-

kegyelmes minden dolgaiban.
† 5 Móf. 32 : 4. Jel. 15 : 3.
18 Közel vagyon az UR mindenekhez, kik ötet tökélletességgel † hívják.
† Sólt. 34 : 19. 50 : 15.
19 Az ötet félőknek akaratjokat * tészi, azoknak könyörgéseket meghallgatja, és öket meg-szabadítja.
* Péld. 10 : 24.
20 Meg-őrizi az UR mind azokat, kik ötet szeretik; de a' gonoszokat mind el-veszti.
21 Az URnak ditséretit szóllja az én szám, és áldja az ö szentséges nevét minden † testmind örökkön és örökké! † Solt. 65 : 3.

CXLVI. SOLTAR.

Tanúság az Istenben való bizodalomról.

1 Hallelu Jah!
Ditsérjed, én lelkem, az URat!
2 Ditsérem az URat az én * életemben, éneklek az én Istenemnek, míg élek! * Sólt. 63: 5. 104 : 33.
3 Ne bízzatok a' * Fejedelmekben: az embereknek fiaiban, kikben nintsen szabadítás *ra valo erö*; * Jér. 17: 5-7.
4 Ki-mégyen az ö lelkek, és ök földdé † léfznek: a' napon el-vész minden ö gondolatjok. † 1 Móf. 3 : 19. Préd. 12 : 9.
5 Bóldog az, a' kinek fegítöje a' Jákóbnak Erös *Istene*, és a' kinek reménysége vagyon az ö † URában Istenében! † Sólt. 84 : 13. 145 : 19.
6 Ki teremtette a' mennyet †, földet, tengert, és mind azokban való állatokat, és az igaz mondáft meg-örizi mind örökké, † Tsel. 14 : 15.
7 A' nyomorúltaknak itéletet * fzólgáltat: eledelt ád az éhezöknek: az UR meg-szabadítja a' foglyokat.
* Sólt. 103 : 6.
8 Az UR világosítja-meg a' vakokat: az UR emeli-fel * az el-esteket: az UR szereti az igazakat. * Sólt. 145: 14.
9 Az UR óltalmazza a' jövevényeket: az * árvákat és özvegyeket táplálja: a' gonoszoknak pedig útjokat el-veszti. * Sólt. 68 : 6. 147 : 6.
10 URalkodik az UR mind * örökké: a' te Istened, óh Sion, nemzetségről nemzetségre *meg-marad!* Hallelu Jah! * Sólt. 145 : 13.

CXLVII. SOLTAR.

Int az Isten' ditséretinek éneklésére.

1 Ditsérjétek az URat; mert jó ditséretet mondani a' mi Istenünknek; mert gyönyörüséges, *és* illendö * dolog a' ditséret. * Sólt. 33: 1. 92: 2.
2 Az UR építi a' Jérusálemet, *és* az el-fzéledett Izraelitákat ö gyüjti egybe.
3 Ö gyógyítja-meg a' * töredelmes fzivüeket, és kötözi-bé azoknak fájdalmokat. * Sólt. 34 : 19. Esa. 61 : 1.
4 Meg-fzámlálja * a' tsillagoknak fokaságát, és mindeniknek nevet ád.
* Esa. 40 : 26.
5 Nagy a' mi URunk, és nagy az ö ereje: kinek böltsesége * meg-fzámlál-hatatlan. * Esa. 40 : 28.
6 Fel-fegíti a' * nyomorúltakat az UR; a' gonoszokat földig meg-alázza.
7 Enekeljetek az URnak hálá-adáffal, mondjatok ditséretet a' mi Istenünknek hegedüvel. * Sólt. 146 : 9.
8 Ki bé-fedezi az eget sürü felhökkel, esöt * kéfzít e' földre; és a' hegyeken füvet teremt. * Tsel. 14: 17.
9 *Ki* a' barmoknak meg-adja az ö eledeleket: a' holló * fiaknak, mellyek *ö reája* kiáltnak * Máté 6 : 26. Jób 39 : 3.
10 Nem a' lónak erejében * gyönyörködik, és a' férjfiúnak-is gyorsaságában nintsen néki kedve;
* Péld. 21 : 31. 1 Sám. 17 : 47.
11 *Hanem* kedvefek az URnak a' kik ötet * félik, és a' kik bíznak az ö irgalmafságában. * Sólt. 33 : 18.
12 Ditsérjed Jérusálem az URat: ditsérjed a' te Istenedet, óh Sion!
13 Mert ö erösíti-meg a' te kapuidnak zárjait, meg-áldja te benned a' te fiaidat.
14 Ki a' te határidat békefségefsé tészi, a' gabonának sirjával * meg-elégít tégedet. * 5 Móf. 32 : 13. 14.
15 Ki ki-botsátja az ö igéjét e' földre, nagy gyorsan foly az ö befzéde.
16 Ki a' gyapjúhoz hofonló havat * adja, és hinti a' zuzmarázt, mint a' hamvat. * Jób 37 : 5.
17 Ki a' jeget darabokba * fagylalja, mellynek hidegségét ki áll-hatja-meg? * Jób 37 : 9.
18 Ki-botsátja az ö befzédét és el-olvafztja azokat: az ö fzele fú; és a' vizek folynak.
19 Az ö fzent igéjét hírdetteti * a' Jákóbnak, az ö rendelésit és itéletit az Izraelnek: * 5 Móf. 4 : 7. 8. Sólt. 78 : 5.
20 Nem tselekedett illyen módon fémmi * nemzetséggel; és *azok* az ö itéletit nem tudják. Hallelu Jah!
* Efef. 2 : 12.

CXLVIII. SOLTAR.

Inti mind a' teremtett állatokat az Istennek ditséretire.

1 Hallelu Jah!
Ditsérjétek az URat mennyei * állatok: ditsérjétek ötet a' magafságban! * Jel. 5 : 13.
2 Ditsériétek ötet minden ö * Angyali: ditsérjétek ötet minden ö seregei. * Jób 38 : 7.
3 Ditsérjétek ötet Nap és Hóld, ditsérjétek ötet minden fényes * tsillagok. * Jób 38 : 7.

4 Ditsérjétek ötet magasságos egek, és ez égen fellyül való * vizek.
* 1 *Móf.* 1 : 6. 7.
5 Ditsérjék az URnak nevét; mert ö mondotta, *és lettek. * 1 *Móf.* 1:3.6.
6 Es meg-erösítette azokat mind örökkön örökké; rendet szabott azoknak, melly soha el nem változik.
7 Ditsérjétek az URat földi állatok, sárkányok és minden mélységek.
8 Tüz és kö-esö, hó és nedvesség, szelek, kik az ö akaratjának * engedtek. * *Jób* 37 : 5.
9 Hegyek és minden halmok, gyümölts-termö fák, és minden tzédrusfák:
10 Vadak és minden barmok, tsuszó-maszó állatok, és repesö madarak:
11 Földi Királyok és minden népek, Fejedelmek és a' földnek minden Birái:
12 Ifjak és szüzek; vének és gyermekek!
13 Ditsérjék az URnak nevét; mert tsak az ö neve nagy, az ö ditséreti a' földnek és az egeknek felette *vagyon!*
14 Es fel-magaszталta az ö népének szarvát. Ditséret minden ö szenteinek, az Izrael' fiainak az ö hozzá közel való * népnek. Halelu Jah!
* *Sólt.* 147 : 19. 20. 2 *Móf.* 19 : 6.

CXLIX. SOLTAR.

Intetik az Anya-szent-egy-ház az Istennek ditséretire.

1 Halelu Jah!
Enekeljetek az URnak új éneket, az ö ditséreti *zengjen* az ö szenteinek Gyülekezetekben!
2 Örvendezzen az Izrael az ö Teremtöjében: a' Sionnak fiai örvendezzenek az ö Királyoknak.
3 Ditsérjék az ö nevét sippal, dobbal és hegedüvel mondjanak néki ditséretet;
4 Mert gyönyörködik * az UR az ö népében, meg-ékesíti a' nyomorúltakat † szabadúlással. * 5 *Móf.* 28 : 63. † *Sólt.* 147 : 6.
5 Örvendezzenek az ö * szentei dicsöségesen: énekeljenek az ö ágyas házokban! * *Sólt.* 134 : 1. 2.
6 Az Erös *Istennek* fel-magaszталási * *légyenek* az ö torkokban: és két-élü fegyverek az ö kezekben;
7 Hogy a' pogányokon bosszút állyanak, és meg-büntessék a' népeket;
* 2 *Krón.* 20 : 19-23.
8 Hogy meg-kötözzék azoknak Királyaikat vas-lántzokkal, és azoknak föfö embereiket meg-békózzák;
9 Hogy a' meg-irott * itélet szerint tselekedjenek ö vélek. Ez minden ö szenteinek † ékesség! Halelu Jah!
* 5 *Móf.* 7 : 1-6. † 5 *Móf.* 7 : 12-16.

CL. SOLTAR.

Intés az Istennek ditséretire.

1 Halelu Jah!
Ditsérjétek az Erös *Istent* az ö Szentséges * *lakó helyében*: ditsérjétek ötet az ö ki-terjesztett † erejéröl.
* *Sólt.* 132 : 12. 13. † *Esa.* 6 : 3.
2 Ditsérjétek ötet az ö hatalmasságiról; * ditsérjétek ötet az ö nagyságának sokasága szerint. * *Sólt.* 145:6.
3 Ditsérjétek ötet trombitáknak zengésével; ditsérjétek ötet lanttal és * hegedüvel. * *Sólt.* 98 : 5.
4 Ditsérjétek ötet dobokkal és sipokkal: ditsérjétek ötet húroknak zengésével és orgonákkal.
5 Ditsérjétek ötet hangos tzimbalmokkal; ditsérjétek ötet vigasság' tévö tzimbalmokkal.
6 MINDEN LELEK DITSERJE AZ URAT! HALELU JAH!

SALAMONNAK PELDA-BESZEDI.

E' könyv arról tanít, minémü engedelemmel vagy szolgálattal tartozunk Istennek és embereknek, a' mint Isten a' Természetbe bé-öltotta, és az ö Törvényében elönkbe rendelte.

I. RESZ.

E' könyvnek hasznai. Miben áll az igaz böltseség.

1 A' Salamonnak, Dávid' fiának, az Izraéliták' * Királyoknak közönséges Bölts-mondási. * *Préd.* 1 : 1.
2 A' böltseségnek és tudománynak tanúlására, az eszesen való beszédeknek értelmére.
3 Az értelemnek, igazságnak, itéletnek, és minden egyenességnek tudományának eszébe vételére.
4 A' bolondnak eszességnek adására, a' gyermeknek tudománynak és serénységnek *szerzésére.*
5 *Mellyeket* hallván a' bölts, öregbíti az ö tanúságát, és az értelmes értt tanátsokat szerez.
6 A' bölts beszédnek és magyarázatnak tanúságára, a' böltseknek és azoknak meséinek *értelmére.*
7 Az URnak félelme * feje a' böltseségnek, *melly* böltseséget és tudományt a' bolondok meg-utálnak.
* *Jób* 28 : 28. *Sólt.* 111 : 10.
8 Hallgasd, szerelmes fiam, a' te atyádnak böltseségét, és a' te anyádnak oktatását * el ne hagyjad;
* r. 6 : 20. 15 : 5.

9 Mert kedves ékeſsége léſzen a' te fejednek, és arany-láncz a' te nyakadban.

10 Szerelmes fiam, ha a' bünösök el-akarnak hitetni tégedet: ne * fogadjad beſzédeket. * *r.* 23: 17.

11 Ha azt mondándják: Jere mi velünk, leſelkedjünk vér * után, rejtezzünk-el az ártatlan ellen, büntetetlen;

12 Nyeljük-el azokat, mint a' koporsó, elevenen), és egéſzen, mint a' kik mélységbe ſzállottak:

* *Mik.* 7: 2. 3.

13 *Ekképpen* minden drága marhát nyer-hetünk, meg-töltjük a' mi házainkat foſztott marhákkal;

14 A' te réſzedet *a' prédából*, *melly néked* ſors ſzerint *jut*, közre botsáſsad, minékünk mindnyájan egy erſzényünk légyen:

15 Szerelmes fiam, ne járj *egy* úton ezekkel, tartóztaſd-meg a' te lábaidat ezeknek * ösvényektől;

* *Sólt.* 1: 1. 4. 5.

16 Mert az ö lábaikkal a' gonoſzra futnak, * és ſietnek a' vérnek ontására. * *Eſa.* 59: 7. *Róm.* 3: 15.

17 *Miképpen* a' madaraknak minden bünök nélkül vetik-meg a' hálót:

18 Azonképpen *ok-nélkül* leſelkednek ezek az *ember*eknek vérek után, és rejtik-el magokat azoknak lelkek után.

19 Ekképpen *vagyon* dolgok minden *gonoſz* kereskedésben foglalatoſoknak, melly *kereskedés* azoknak, kik magokat erre adták, lelkeket * elveſzti. * *Sólt.* 5: 5-7.

20 Az igaz fö böltseſség kün ſzerülſzerte kiált, * *és* az útzákon zengedezteti az ö ſzavát.

21 A' nép között leg-magaſsabb helyen prédikál, a' kapuknak bé-menetelin, minden városban az ö beſzédit ſzóllja, *mondván*: * *r.* 8: 1-3.

22 Míglen ſzeretitek, óh ti bolondok, a' bolondságot, és a' tsúfolók tsufoláſt kivánnak magoknak: és a' balgatagok gyülölik a' tudományt!

23 Térjetek-meg az én dorgálásomra; ímé, ki-adom tinéktek az én lelkemet, tudtotokra adom az én beſzédimet néktek.

24 Mivelhogy hívlak * titeket; és nem akarjátok, ki-terjeſztem az én kezemet; és ſenki eſzébe nem véſzi;

25 Hanem el-vonſzátok magatokat minden én tanátsom elöl, és az én feddéſemmel nem gondoltok:

26 En-is a' ti nyomorúságtokon nevetek, meg-tsúfollak, mikoron el-jövénd az, a' mitöl féltek.

* *Eſa.* 65: 12. 66: 4.

27 Mikoron el-jövénd, mint a' puſztítás, az a' mitöl * féltek, és a' ti nyomorúságtok, mint a' forgó-ſzél el-közelget; mikoron rohanánd ti reátok a' nyomorgatás és a' meg-ſzorongatás:

* *r.* 10: 24.

28 Akkoron ſegítségül hívnak engemet; de nem * hallgatom-meg: reggel kereſnek engemet; de meg nem találnak engemet.

29 Azért hogy gyülölték a' böltseſséget, és az URnak tiſzteletit nem választották *magoknak*. * *Jób* 27: 8. 9. 36: 12. *Eſa.* 1: 15. 59: 2.

30 Nem engedtek az én tanátsomnak, meg-vetették minden én feddéſemet.

31 Eſznek azért az ö útjoknak * gyümölcséből, és az ö tanátsokból meg-elégednek; * *v.* 32. *Róm.* 2: 6-9.

32 Mert a' bolondoknak hivalkodáſok meg-öli öket, és a' balgatagoknak jó ſzerentséjek el-veſzti öket:

33 A' ki pedig hallgat engemet, lakozik † bátorságoſon, és tsendes léſzen a' gonoſznak félelmétől!

† *Eſa.* 1: 19.

II. RÉSZ.

Intés az Iſten' beſzédének böltseſségének követésére.

1 SZeretö fiam! ha bé-vejénded az én beſzédimet, és az én parantsolatimat el-rejténded te nálad;

2 *Ha* figyelmeztetvén a' böltseſségre a' te füleidet, hajtándod a' te elmédet az értelemre;

3 Ha a' böltseſség-ért kiáltándaſz, és az értelem*nek meg-nyerésé*-ért a' te ſzódat fel-emelénded;

4 Ha kereſended azt, mint az ezüſtöt, és mint az el-rejtetett kintseket, visgálándod azt:

5 Akkoron meg-érted az URnak félelmét, és az Iſtennek eſméretire jutſz;

6 Mert az UR ád * böltseſséget, az ö ſzájából tudomány és értelem *származik*. * *Jób* 32: 8. *Jak.* 1: 5. 6.

7 El-téve vagyon az igazaknak *haſznokra* valami valóságos: paiſſa * léſzen a' tökélletleſen járóknak.

* *Sólt.* 3: 4.

8 Meg-örizvén az igazságnak útait: és azoknak, kiket kegyelmébe véſzen, útjokat meg-tartja.

9 Akkoron meg-érted az igazságot, és a' törvényt, és valami igaz, és minden jó útat:

10 Mikoron menénd a' böltseſség a' te elmédben, és a' tudomány a' te elmédben gyönyörüséges léſzen,

11 A' ſzorgalmatoſság betsül tégedet, az értelem meg-öriz tégedet.

12 Meg-ſzabadítván tégedet a' gonoſznak útától, és a' gonoſzság' ſzólló férfiaktól.

13 A' kik el-hagyják az igazságnak útát, hogy járjanak a' ſetétségnek útain.

14 Kik örülnek gonoſzt tselekedvén, vigadnak a' gonoſz hijába-való-sá-

ságokban-

15 Kik az ö öſvényekben feslettek, és az ö útjokban gonoſzok.

16 Meg-ſzabadítván tégedet a' kivül való * aſzſzonyi-állattól, az idegentől, ki az ö beſzédivel † hizelkedik,

*r. 7 : 5. † r. 5 : 3.

17 Ki el-hagyja az ö ifjúságának férjét: és az ö Iſtenének ſzövetségéröl el-felejtkezik.

18 (Mert a' halálra hanyatlik az ö háza, és az ö öſvényi az élet nélkül valókhoz.

19 Valakik mennek ahoz, nem térnek-meg, ſem meg nem nyer-hetik az életnek * útait.) * 1 Kór. 6 : 9. 10.

20 Hogy járj a' jóknak útjokon, és az igazaknak útjokat köveſſed;

21 Mert az igazak lakják * a' földet, és a' tökélleteſek meg-maradnak abban: * Sólt. 37 : 22. 29.

22 A' gonoſzok pedig a' földröl * ki-vágattatnak, és a' hitetlenül tselekedök ki-ſzagattatnak abból!

* Jób 18 : 17-21.

III. SOLTAR.

Külömb-külömb-fele intéſek: Ditséreti a' böltseſségnek.

1 SZerelmes fiam! az én tudományomról el ne felejtkezzél, de az én parantsolatimat * meg-örizze a' te elméd; * r. 1 : 8. 9.

2 Mert napoknak hoſzſzú * vóltát, és ſok eſztendös életet, békeſséggel egyetembe hoznak teneked,

* 5 Móſ. 8 : 1. 30 : 16.

3 Az irgalmaſság * és tökélleteſség ne hagyjanak-el tégedet; köſſd azokat a' te † nyakadra, ird-bé azokat a' te ſzívednek táblájára; *Máté 5:7. 44-48.

† 5 Móſ. 6 : 7. 8.

4 Igy nyerſz kedvet és jó elö-menetelt, az Iſtennek és az embereknek ſzemeik elött.

5 Bizodalmod légyen az URban * tellyes te elmédböl: a' te értelmed hez pedig ne támaſzkodjál. * Sólt. 125 : 1

6 Minden te útaidban meg-eſmérd ötet; ö igazgatja a' te útaidat.

7 Ne légy bölts * tsak te magad † itéleti ſzerint: féljed az URat, és távozzál-el a' gonoſztól; * Kór. 4 : 6.

† r. 26 : 12.

8 Egéſséges léſzen ez a' te köldöködnek, és meg-újulás * a' te tsontaidnak.

* Jób 21 : 24.

9 Tiſzteljed az URat a' te marhádból, a' te egéſz * jövedelmednek elsö ſengéjéböl; * Malak. 3 : 10.

10 Ekképpen meg-töltetnek * a' te tsüreid elégséggel, és a' muſtnak miatta a' te ſajtódnak válui bövölködnek.

* 5 Móſ. 28 : 1. 8.

11 Az URnak böltseſségét, ſzerelmes fiam, ne útáld-meg, ſe meg ne únjad az ö * dorgálását;

12 Mert a' kit ſzeret az UR, megdorgálja: és miképpen az atya az ö fiát, a' *kinek* javát akarja. * Sid. 12: 5-7.

13 Bóldog ember, a' ki meg-nyeri a'böltseſséget, és az ember, a' ki öregbíti értelmét;

14 Mert jobb ennek kereskedéſe az ezüſtnek * kereskedésénél, és a' a' kiáſott aranynál ennek jövedelme:

15 Drágább a' fényes Kárbunkuluſoknál, és minden te gyönyörüségid nem haſonlíttat-hatnak hozzája;

16 Napoknak hoſzſzúsága vagyon ennek jobbján, az ö balján gazdagságok és tiſzteſség: * r. 8 : 11.

Jób 28 : 15-19.

17 Az ö útai gyönyörüségnek útai, és minden ö öſvényi, békeſségnek *öſvényi.*

18 Eletnek † fája ez azoknak, a' kik magokhoz kaptsolják ötet, végezetre azok, kik ötet meg-tartják †† meg-bóldogíttatnak! † v. 16.

†† Máté 7 : 21. Ják. 1 : 25.

19 Az UR böltseséggel * fundálta a' földet, erösítette az egeket értelemmel. * Sólt. 136 : 5. 6.

20 Az ö tudományi által fakadtak-ki a' mélységböl a' vizek, és a' felhök tsepegetnek harmatot.

21 Szerelmes fiam, ne távozzanak-el a' te ſzemeidtöl, örizd-meg az igaz * böltseséget, és a' ſerénységet!

* Jób 28 : 28.

22 Es léſznek *ezek* élet * a' te lelkednek, és kedveſség a' te ſzájadnak.

* v. 16. 17.

23 Akkoron el-járod bátorsággal a' te útadat, és a' te lábadat † meg nem ütöd. † Sólt. 37 : 23. 24.

24 Mikoron aluſzól; meg nem * rettenſz, hanem teneked nyúgovónak gyönyörüséges léſzen a' te álmod.

* Jób 11 : 19.

25 Ne félj a' hirtelen való * félelemtöl, és a' gonoſzoknak puſztításoktól, hogy reád jöjjön; * Sólt. 91 : 5-9.

26 Mert az UR jelen léſzen a' te bizodalmad ſzerint, és meg-tartja a' te lábadat a' fogságtól.

27 Ne fogd meg a' jó-téteményt * azoktól, a' kik ſzükölködnek, mikoron a' te kezednek hatalmában vagyon annak meg-tselekedéſe.

* r. 11 : 17. 25. 27. *Préd.* 11 : 2.

28 Ne mondjad ezt a' te fele-barátodnak: Menj el *, azután térj-meg; mert hólnap adok; holott te tehetségedben vagyon *az*, *a' mit kér!*

* Ják. 2 : 15-17.

29 Ne forralj a' te fele-barátod ellen * gonoſz dolgot, a' ki együtt ül bátorságoſon te veled. * Sólt. 15:1.3.

30 Ne háborogi egy emberrel-is * okonkül, hanemha gonoſzſzal illetett

téged'. * *Máté* 5: 38-40.

31 Ne írígykedjél * egy hamis emberre-is, és néki semmi útát ne válaszszad; * *Sólt.* 71: 1.

32 Mert útálja az UR az engedetleut; és az igazakkal vagyon az ö * titka. * *Sólt.* 25: 14.

33 Az URnak átka száll a' * gonoszoknak házára; de az igazaknak lakóhelyek meg-áldatik; * *Móf.* 28: 15-68.

34 Mert a' tsúfolókat ö * meg-tsúfolja: a' szelídeknek pedig ád kedvességet. * *Sólt.* 18: 27.

35. A' böltsek * tiszteséget vésznek örökség szerint: a' bolondokat pedig el-veszti a' gyalázat. * *Sólt.* 119:6.

IV. RESZ.

Int itt-is azon jó dolgokra és a' böltseségre.

1 HAlljátok-meg, fiaim, a' *ti* atyátoknak tanitását, és figyelmezzetek az értelemnek meg-tudására!

2 Mert jó tanúságot adok tinéktek; az én tudományomat el ne hagyjátok.

3 Mikor az én atyámnak gyenge fia vólnék, és egyetlen egye az én anyámnak,

4 Tanítván az *én atyám* engemet, azt mondja vala énnékem: Tartsa-meg * az én beszédemet a' te elméd, hogy meg-tartván az én parantsolatimat, élj:

* 1 *Krón.* 28: 9.

5 Szerezz böltseséget, szerezz eszességet; ne felejtkezzél-el, se el ne hajólj az én számnak beszéditől.

6 Ne hagyd-el azt; és meg-tart tégedet, szeressed azt; és meg-őriz tégedet.

7 A' melly feje a' * böltseségnek, azt a' böltseséget keressed: és a' te tellyes kereséseddel szerezz értelmet.

* *r.* 9: 10.

8 Magasztald-fel azt; és fel magasztal * tégedet, tisztel tégedet; mikoron hozzád öleléned azt.

* 2 *Krón.* 7: 17. 18.

9 Ad a' te fejed'kedvességének öregbüléſt; igen szép * ékes koronát ád néked. * *r.* 1: 9.

10 Hallgasd, szerelmes fiam, és tanúld-meg az én beszédimet *; így sokasúlnak-meg tenéked a' te életednek esztendei.

11 Böltseségnek útára tanítlak tégedet, visellek téged' az igasságnak öszvényin. * *r.* 3: 11. 16-18.

12 Mikoron járándasz, semmi nem szorítja-meg a' te járásodat; még ha szintén futnál-is, nem ütközöl-meg.

13 Ragaszkodjál a' böltseségnek tanításához, ne állj hátra: őrizd-meg azt; mert a' tenéked életed.

14 A' hitetleneknek útjokon * ne járj, se ne járj a' gonoszoknak öszvényeken; * *Sólt.* 1; 1-3. 4.

15 Vond-el magadat attól, *és által* ne menj azon: térj-el arról, és menj-el mellőle;

16 Mert nem alusznak azok, hanemha gonoszt tseleked-hetnek; és kiméggyen az ö szemekből az álom, hanemha azt tselekeszik, hogy valaki meg-romoljon;

17 Mert élnek az istentelenségnek étkével, és minden-némü erö-szak-tételnek * borát iszszák. * *r.* 1; 11-16. 31.

18 Mert az igazaknak útjok hasonló a' fényló * világossághoz, melly igyekezik világoskodni, annyira hogy *azoknak mindenike* az erejében való naphoz *hasonló* légyen; * *Jób* 29: 3. *Sólt.* 37: 6.

19 Az istenteleneknek *pedig* útjok hasonló a' * homályhoz, nem tudják miben ütközneк-meg. * *Esa.* 59: 10-12.

20 Szerelmes fiam, az én beszédimre figyelmezzél, az én beszédimre hajtsad a' te füledet:

21 Ne távozzanak-el a' te szemeidtől, tarsd-meg ezeket a' te elmédben;

22 Mert életnek * *igéi* azoknak, kik meg-nyer-hetik azokat, és azok közzül kinek-kinek egész testének egésségesek. * *r.* 3: 18. *Sólt.* 19; 8.

23 Minden örizésnek felette meg-örizzed a' te szívedet; mert abból * származnak-ki az életnek tselekedeti.

* *Máté* 15: 19.

24 Vesd-el töled a' szájnak gonoszságát, és az ajakoknak * álnokságát messzsze vesséd te töled *Sólt.* 34: 13-15.

25 A' te szemeid az igazra * nézzenek, és a' te szemöldökid igazakat nézzenek te elötted. * *Sólt.* 101: 6.

26 Meg-vilsgáljad a' te lábaidnak ösvényit, hogy minden te útaid áll-hatatosok légyenek.

27 Ne hajólj jobbra * avagy balra, forditsd-el a' te lábadat a' gonosztól.

* 5 *Mos.* 5: 32.

V. RESZ.

Házasság-töréſt tilt: Int a' tiſztaságra.

1 SZerelmes fiam! az én böltseségemre figyelmezzél; az én értelmemre hajtsad a' te füledet.

2 Hogy meg-tartsad a' tanátsokat, és a' tudományt a' te ajakaid meg-örizzék.

3 Jóllehet ollyan az idegen aszszonyi-állatnak ajaka, mint a' tsepegö * lépes-méz, és lágyabb az olajnál az ö nyelve: * *r.* 2: 26.

4 Mindazonáltal annak vége keserü mint az üröm, éles mint a' két-élü tör;

5 Az ö lábai a' halálra mennek, az ö járási a' koporsóra valók.

6 Az ö életének útát ne kövessed; mert az ö ösvényi változók, hogy eszedbe nem veheted.

7 Mostan

7 Mostan azért, fiaim, hallgassatok engemet, és ne távozzatok-el az én számnak beszéditől!

8 Távol légyen attól a' te útad, és ne közelgesd az ö házának ajtajához;

9 Hogy ne adjad a' te ékességedet másnak, és a' te esztendeidet a' * kegyetlennek; * *r.* 6: 32. 33.

10 Hogy ne telljenek-bé a' kivül valók a' te marháiddal; és a' te munkáid ne maradjanak az idegennek házában.

11 És végezetre nyögj, mikoron meg-emésztetik a' te húsod és a' te tested,

12 És azt mondjad: Miképpen gyülöltem a' tudományt, és a' fenyítéket meg-útálta az én elmém,

13 És nem hallgattam az én tanítóimnak beszédeket, és az én tanítóimhoz nem hajtottam az én fülemet:

14 Kevés hija vólt, hogy minden gonoszságba nem merültem, a' Gyülekezetnek és seregnek közepette!

15 Igyál vizet a' te kútadból, és a' te forrádnak közepiből a' folyásokat.

16 Ki-folyjanak a' te forrásid, az útzákon *légyenek* a' te vizeidnek folyási.

17 De légyenek azok tiéid, és nem a' kivül való idegenekéi veled.

18 Légyen a' te forrásod áldott: és örvendezz a' te ifjúságodnak feleségének.

19 Légyen tenéked *a' te feleséged*, mint a' szerelmes nöstény szarvas, és kedves vad-ketske; az ö emlöi megelégítsenek tégedet minden időben, az ö szerelmében gyönyörködjél szüntelen.

20 Es miért bújdosnál, szerelmes fiam, az idegen után, és *miért* ölelnéd mellyét az idegennek?

21 Holott az ÚRnak szemei elött légyenek mindennek az ö * útai, és kinek-kinek ösvényit eszébe † vészi.

* *Jób* 31:4. 34:21.22. † *Jér* 16: 18.

22 Az ö álnoksági * fogják-meg az istentelent, és az ö bünének kötelivel kötöztetik-meg. * *Sólt.* 7: 16.17.

34: 22.

23 Ö meg-hal tudomány nélkül: és bolondságának sokasága miatt téveleyg.

VI. RESZ.

Taníttatik az, a' ki más-ért kezes lett: Intetik dolog-tételre a' rest ember.

1 SZerelmes fiam! ha kezes lettél a' te barátod-ért; és kezedet adván, kötelezted magadat más-ért:

2 A' te szajadnak beszédivel kötelezted-meg magadat, meg-fogattattál a' te szájadnak beszédivel.

3 Azért azt miveld immár, szerelmes fiam, hogy ki-mentsed magadat, minek-utánna a' te fele-barátodnak kezébe jutottál: eredj, alázd-meg magadat, és kénszerítsed a' te fele-barátodat.

4 Még álmot se engedj a' te szemeidnek, se szunnyadást a' te szemöldökidnek;

5 Szabadíts-ki magadat, mint a' vad-ketske a' *vadásznak* kezéből, és mint a' madár a' madarásznak kezéből.

6 Eredj-el a' hangyához, óh te rest, nézd-meg az ö útait, és tanúlj!

7 Holott önéki nintsen vezére, igazgatója, avagy URa:

8 *Még-is* nyárban szerzi-meg az ö ételét, meg-szerzi aratáskor az ö eledelét.

9 Oh te rest, meddíglen fekszel? mikor kelsz-fel a' te álmodból?

10 Míglen fekszel kitsíny * álmodozásokkal, kitsíny szunnyadozással, kezeidnek kevés ölzve-kaptsolásával?

* *r.* 24: 33. 34. *Préd.* 4: 5. 6.

11 Azonközben el-jö, mint a' gyors úton-járó, a' te szegénységed, és a' te szükölködésed, mint a' paisos férjfiú!

12 A' ravasz ember, a' hamis férjfiú álnok szájjal jár.

13 Húnyorgat * az ö szemeivel; az ö lábaival-is szóll, és újjaival tanít.

* *Sólt.* 35: 19.

14 Minden-képpen való álnokság vagyon az ö szívében, forral minden gonoszt szüntelen, háborúságot indít;

15 Annak-okáért hirtelen el-jö az ö nyomorúsága, gyorsan úgy rontatik-meg, hogy ö meg nem gyógyíttathatik!

16 EZ HAT dolgot gyülöli az UR, söt HET dolog útálatos az ö Lelkének:

17 A' kevély szemek, a' hazug nyelv, és az ártatlan vért ontó kezek;

18 Az álnok gondolatokat forraló elme, a' gonoszra siettséggel futó lábak:

19 A' hazuság' szerzö hamis bizonyság, végezetre a' ki szerez háborúságokat az atya-fiak között!

20 Örizd-meg, szerelmes fiam, a' te atyádnak * parantsolatját, és a' te anyádnak tanítását el ne hagyjad.

* *r.* 1: 8.

21 Köfd azokat a' te szívedre * mindenkor, függeszszed azokat a' te nyakadra;

22 Valahová menéndesz, vezérel téged': mikor alusznál, meg-öriz tégedet: mikor fel-serkenéndesz, a' beszéllget te veled. * *r.* 3: 3. 23. 24.

23 (Mert szövétnek * a' parantsolat, és a' tudomány világosság; és az életnek útja a' tanító feddések.

* *Sólt.* 19: 9.

24 Hogy a' gonosz aszszonyi-állat-

tól téged' meg-örizzenek, az idegen aszszonyi-állatnak nyelvének hizelkedésétől.

25 Ne kivánjad * az ö szépségét a' te elmédben, és meg ne tsaljon tégedet az ö szemöldökivel; * *Máté* 5: 28.

26 Mert a' parázna aszszonyi-állat miatt *jut az ember* egy darab kenyérre: még a' férjfiú *melle adatott* aszszonyi-állat-is az *ö férjének* drága életét vadászsza!

27 Avagy vehetnéé valaki a' tüzet az ö kebelébe, hogy az ö ruhái meg ne égnének?

28 Avagy jár-hatnaé valaki az eleven szénen, hogy az ö lábai meg ne égnének?

29 Így *vagyon*, valaki egyesül az ö fele-barátjának feleségével: nem marad * büntetetlen, valaki illeténdi azt! * *Jób* 31: 11. 12.

30 Nem utáltatik-meg a' lopó, a' ki lop az ö lelkének kivánságának betöltéfére, mikor éhezik:

31 De ha rajta kapattatik, * hét-annyit kell adnia, vagy az ö házának minden marháját kell érette adnia;

* 2 *Mós.* 22: 1. 4.

32 A' ki *pedig* paráznává téfzi az aszszonyi-állatot, * bolond: a' ki magat el *akarja* veszteni, az *ámbátor* tselekedje ezt! * 2 *Sám.* 13: 13.

33 Vereséget és gyalázatot nyér, és az ö gyalázatja el nem töröltetik;

38 Mert a' férjfiú az ö feleségéhez való indúlatjának haragjából fel-gerjedvén, nem tselekefzik kegyelmefséggel a' bofzfzú-állásnak napján.

35 Nem gondol semmi váltsággal, nem nyugfzik-meg rajta, még ha nagy fok ajándékokat adnál-is nékie.

VII. RESZ.

Int a' paráznaság ellen.

1 SZerelmes fiam, tartsd-meg az én befzédeimet, és az én parantsolatimat rejtsd-el te nálad.

2 Az én parantsolatimat tartsd-meg, és * élfz; és az én törvényemet, mint a' te szemeidnek fényét. * *r.* 4: 4.

3 *Mós.* 18: 5.

3 Köfd azokat a' te ujjaidra, írd-fel azokat a' te fzívednek táblájára.

4 Mond ezt a' böltsefségnek: En néném vagy te: és az efzefséget fógorodnak hívjad;

5 Hogy meg-örizzen téged' a' kivül való aszszonyi-állattól, *és* az ö befzédivel * hizelkedö idegentöl; * *r.* 5: 3. 4.

6 Mert az én házamnak ablakán, *és* az ablak' fiáról nézvén,

7 Láték a' bolondok között, eszembe vök a' fiak között, egy * bolond ifjat, * *r.* 6: 32.

8 *Ki* menvén az útzán, annak szegeletinél, a' *tisztátalan személy*nek házához * menö úton mégyen vala,

* *Jób* 31: 9.

9 Eftve késön a' napnak eftvéjén, fetét és homályos éjjel.

10 Holott ímé egy aszszonyi-állat eleibe *méne* annak, paráznának ékefségében, álnok az ö elméjében.

11 (Melly * tsátsogó és vak-merö, kinek házában nem marad-hatnak meg az ö lábai. * *r.* 5: 3.

12 Néha kün, néha az útzákon, avagy minden szegeletnél lefelkedik.)

13 Es meg-ragadván ötet, meg-tsokolá ötet, és szemtelenségre vetvén önnön magát, monda néki:

14 Hálá-adó áldozatnak *húsai* vagynak én nálam; ma adom-meg fogadásimat,

15 Azért jövék-ki te elödbe, szorgalmatofon kerefvén a' te ortzádat; jókor találok te reád!

16 Paplanokkal meg-vetettem nyoszolyámat, melly ékes *külömb-külömbféle* szép rakásokkal, és Egyiptomi * szönyegekkel: * *r.* 21: 22.

17 Jó illatot tsináltam az én ágyasházamban, mirhából, áloesböl, és fahéjból!

18 No foglaljuk magunkat böségesen mind virradtig a' szeretetben, mi magunkat vidámítsuk-meg szerelemhez való dolgokkal;

19 Mert nintsen az én férjem az ö házában, el-ment mefzsze útra,

20 Egy erfzény pénzt vön kezéhez: bizoyos napra jö-meg az ö házához.

21 El-hiteté ötet az ö mefterségének fokaságával, az ö ajakinak * hizelkedésével meg-gyözé ötet. * *r.* 5: 3.

22 Követé azt hirtelenséggel, mint az ökör a' meg-nyúzásra mégyen, és miképpen mikor a' békót a' bolondoknak tanításokra lábokra vetik.

23 Míg-nem által-járja a' nyil az ö szivét, miképpen siet a' madár a' törre, nem tudván azt az ö élete ellen lenni!

24 Annak-oká-ért mostan, szerelmes fiaim, hallgassatok engemet, és figyelmezzetek az én számnak befzédire.

25 Ne hajóljon annak útaira a' te elméd, *és* ne tévelyegj annak ösvényin;

26 Mert sok meg-sebesített embereket el-ejtett, és sokan vagynak, a' kik attól meg-ölettettenek.

27 A' koporsóra való útak, az ö házához *menö útak*, mellyek szállanak a' halálnak fenekére!

VIII. RESZ.

Intés a' böltsefségnek tanúlására: megíratik az örök böltsefségnek.

1 AVagy a' böltseség * nem kiált, és az értelem nem botsátjaé-ki

az

az ö izavát? * *r.* 1: 20. 21.

2 A' magas helyeknek tetein, az úton, nagy sok öfvények' helyén megállván.

3 A' kapuk mellett a' városnak bémenetelin, az ajtóknak bé-menetelin énekel, *mondván:*

4 Tinéktek, óh tiszteletes jeles férjfiak, kiáltok: és az én szóm az embereknek fiaihoz *vagyon!*

5 Értsétek-meg, ti bolondok, az észességet, és ti balgatagok vegyétek észetekbe!

6 Halljátok-meg; mert jeles dolgokat szóllok, és az én szájamnak felnyitásával *ki-beszéllek* igaz dolgokat;

7 Mert meg-gondoltt valóságos igazságot mond-ki az én nyelvem; és utálatos az én ajakimnak gonoszságot *mondani.*

8 Igazak az én számnak minden beszédi, semmi nintsen ezekben hamis, vagy el-fordúlt dolog.

9 Mind azok egyenesek az értelmesnek, és igazak azoknak, kik megnyer-hetik a' tudományt.

10 Vegyétek az én tanításomat, és nem a' pénzt: és a' tudományt inkább, hogy-nem mint a' válaſztott aranyat;

11 Mert jobb a' böltseſség * a' drága köveknél: és semmi gyönyörüségek ehez egyenlök nem lehetnek.

* *r.* 3; 14-16. *Jób* 28: 15-19.

12 En, böltséség, lakozom az észességgel: és a' tudomány a' nagy ferénységgel *mindenkor* nálam jelen vagyon.

13 Az URnak félelme, * a' gonoszságnak gyülölése: a' kevélységet és felfúvalkodáſt, és a' gonoszságnak útát, végezetre a' veſzedelmes szájat gyülöltem. * *Jób* 28: 28.

14 Enyim a' tanács, és valami vagyon, én észességem, én erőm!

15 En általam uralkodnak a' Királyok: és az uralkodók végeznek igazságot.

16 En általam a' Fejedelmek viſelnek fejedelemséget, a' tiszteſségesek *és* a' földnek minden Birái.

17 En az engem' szeretőket szeretem, és a' kik engemet szorgalmatoſon * keresnek, meg-találnak engemet. * *v.* 12.

18 A' gazdagság * és tiszteſség énálam vagynak, a' meg-maradandó állatok, és az igazság. * *r.* 3: 16.

19 Jobb az én gyümöltsöm a' *drága* meg-tiszttítatott aranynál, és az én haſznom a' válaſztott ezüſtnél.

20 Az igazságnak útán vezérlek; és az igaznak közép ölvényén.

21 Ki azt tselekeſzem, hogy birják az engem' szeretők azt, a' mi vagyon: végezetre az ö * kintseket meg-szaporítom. * *v.* 18.

22 Az UR bír vala engemet az ö útának kezdetiben: az ö munkái * elött, minden idöknek elötte.

* 1 *Móſ.* 1: 1.

23 Örök idöknek elötte fel-kenettettem, a' kezdetnek elötte, a' földnek lételének elötte.

24 Még mikor semmi mélységek nem vólnának', születtettem * vala: még mikor semmi források vizzel tellyesek nem vólnának. * *v.* 22. 23.

25 Még mikor nem lett vólna, hogy a' magas hegyek fekünnének *a' földön,* a' halmoknak elötte lettem.

26 Még nem tsinálta vala a' * földet, avagy a' mezöket: söt a' kezdetet, e' világnak porát. * *Jób* 28: 4. 5. 6.

27 Mikor ö keſziti vala az egeket, ott valék; mikoron fel-vetné a' mélységeknek szinén a' határt.

28 Miktor meg-erösítené a' felső egeket ott fenn, mikoron meg-erösítené a' mélységeknek forrásit.

29 Mikor fel-vetné a' tengernek határit, és a' vizeknek, hogy által ne * hágnák az ö szájának *parantsolatját;* mikor e' földnek rendelne fundamentomot. * *Sólt.* 104: 9.

30 Holott annak-oká-ért ö nála * neveltettem, és légyek önéki minden napi gyönyörüsége, örvendezvén ö elötte minden idöben. * *v.* 22.

31 Es örvendeztetvén e' világban az ö földét, és az én gyönyörüségimmel az embereknek fiait.

32 Moſtan fiaim, hallgaſſatok engemet; mert bóldogok, * kik az én útaimat meg-tartják. * *Sólt.* 119: 1. 2.

33 Hallgaſsátok a' tudományt, és böltselkedjetek: és ti magatokat el-ne vonjátok!

34 Bóldog ember, a' ki hallgat * engemet, szorgalmatoſon állván az én ajtóm elött minden napon, az én ajtóimnak küfzöbeit örizvén;

* *v.* 11-18.

35 Mert a' ki meg-nyer-het engemet, nyér * életet, mellybe juttat az URnak jó akaratja; * *r.* 3: 16-18.

36 De a' ki vétkezik én ellenem, erö-szakot tselekeſzik az ö lelkén: minden valaki engemet gyülöl, szereti a' * halált! * *r.* 3: 35.

IX. RESZ.

Az Isten' böltseségének tselekedetit, tudományát, és haſznát egybe-veti a' bolondságával.

1 A' fö böltseség meg-épitette az ö házát, annak hét oſzlopit kivágván.

2 Meg-ölte az ö élö marháit; tölti az ö borát, még az ö aſztalát-is el-kéſzítette.

3 *Es* el-botsátván az ö leányit, hivogat a' *házaknak* * tetein, és a' városnak magas helyein: * *r.* 8: 1. 2.

4 Mond-

4 Mondván: Valaki tudatlan, térjen ide, és *valaki* értelem nélkül vagyon!

5 Jövetek-el, éljetek az én étkemmel, és igyatok a' borban, mellyet töltök.

6 Hagyjátok-el a' bolondokat, hogy éljetek, járván az eſzeſségnek útán.

7 A' ki tanítja a' tsúfolót; * nyér magának ſzidalmat: és a' ki feddi a' latrot; ſzidalom *tér* ö reá.

* *r.* 14: 7. *Máté* 7: 6.

8 Ne fedd-meg a' tsúfolót, hogy ne gyülöljön tégedet: fedd-meg a' böltset, * és ſzeret tégedet. * *Sólt.* 141: 5.

9 Adj a' böltsnek *tanátsot*, hogy böltselkedjék fellyebb: fedd-meg az igazat, hogy öregbítse a' tudományt,

10 A' böltseségnek kezdetit, az URnak * félelmét, és a' ſzenteknek eſmíretit, az eſzeſségnek *kezdetit*;

* *Job* 28: 28.

11 Mert én általam ſokaſúlnak-meg a' te * napjaid, és meg-hoſzſzabúlnak tenéked életednek eſztendei.

* *r.* 3: 18. 10: 27.

12 Ha bölts vagy, bölts vagy te magadnak; ha *pedig* tsúfoló léſzſz, te magad véſzed haſznát.

13 A' balgatag aſzſzonyi-állat * fetsegö, bolond, és noha ſemmit nem tud: * *r.* 7: 11-18.

14 Mindazáltal ül az ö házának * ajtajánál, a' ſzékben, a' városnak magas helyein; * *r.* 7: 12.

15 Hogy el-tsalja az úton járókat, a' kik egyenesen mennének-*is* az ö útokon,

16 Es ezt mondja ennek: Valaki bolond térjen ide, és valaki eſztelen!

17 Jóllehet a' lopott vizek édesek, és a' titkon való étel gyönyörüséges:

18 De nem tudja az *uton menö ember*, hogy ott élet nélkül valók vagynak, és a' mélységes pokolba eſnek, a' kik hivattattanak a' *gonoſz aſzſzonyi-állat*tól!

X. RESZ.

Summája a' következendö Réſzeknek mind a' harmintzadikig mind egy: tudni-illik: *Meg-iráſa a' böltſeknek és bolondoknak, azoknak tselekedetek és végek ſzerint.*

Ezek a' Salamon' Bölts-mondáſi.

1 A' bölts * fiú örvendezteti az ö attyát; a' bolond fiú pedig ſzomorúságára *vagyon* az ö annyának.

* *r.* 15: 20.

2 Nem haſználnak a' hamiſsággal † *gyüjtött* kintsek; de az igazság * megſzabadit a' halálból. † *r.* 13: 11.

21: 6. * *v.* 27.

3 Az UR nem hagyja éhezni * az igaznak lelkét; az iſtenteleneknek pedig gazdagságokat el-veſzti.

4 Szegénnyé léſzen a' ki tselekeſzik álnok kézzel; a' gyors munkáſoknak pedig kezek meg-gazdagítja *ötet*.

5 Gyüjt nyárban az eſzes fiú; álomba merült-bé az aratáſnak idején a' meg-ſzégyenítö fiú.

6 Aldáſok *vagynak* az igaznak fején; de az iſtenteleneknek ſzájokat erö-ſzak-tétel fedi-bé.

7 Az igaznak emlékezete * áldott; a' hamiſsaknak nevek pedig meg-rothadt. * *Sólt.* 112: 6.

8 A' bölts elméjében véſzi a' parantsolatokat; a' ki pedig bolondságot ſzóll, az ö maga ajakival veſzti-el magát.

9 A' ki jár tökélleteſségben, jár bátorsággal; a' ki pedig el-fordítja az ö útát, *egyebeknek* tanúságára léſzen.

10 A' ki ſzemmel hunyorgat, bántáſt ſzerez; és a' ki bolond' ajakival, meg-büntettetik.

11 Életnek kút-feje az igaznak * ſzája; az iſtenteleneknek pedig ſzájok álnokságot fedez-el. * *r.* 13: 14.

12 A' gyülölség ſzerez verſengélt; minden vétkeket pedig el-fedez a' * ſzeretet. * 1 *Pét.* 4: 8. 1 *Kór.* 13: 4-7.

13 Az eſzesnek beſzédében vagyon jelen való böltseség, miképpen a' veſzſzö * a' bolondnak hátán. * *r.* 26: 3.

14 A' böltsek meg-tartják a' böltseséget; a' bolondnak ſzájához pedig közzel *vagyon* * a' romlás. * *v.* 8. *r.* 18: 7.

15 A' gazdagnak marhája *ollyan*, *mint* az ö meg-erösíttetett * városa; nyomorúságokra vagyon a' meg-fogyatkoztaknak az ö ſzegénységek.

* *r.* 18: 11. *Sólt.* 49: 7.

16 A' mit munkájával ſzerez az igaz, *ſzerzi* életére; az iſtentelennek *pedig* gazdagsága bünre vagyon.

17 A' böltseségnek meg-örizöinek útjok életre vagyon; a' fenyítéket pedig el-hagyóknak *útjok* tévelygéſt hoz.

18 A' ki el-fédezi a' gyülölséget, álnok az az ö ajakaival; és a' ki ſzóll gyalázatot, bolond az.

19 A' ſok beſzédben * fogyatkozás vagyon; de meg-tartóztatja az ö ajakait az értelmes. * *Préd.* 5: 3.

20 *Mint a'* tiſzta válaſztott ezüſt az igaznak * nyelve; a' gonoſznak elméjéből *ſzármazott beſzéd pedig* betsületlen. * *Sólt.* 141: 5.

21 Az igaznak ajakai ſokakat legeltetnek; a' bolondok pedig az ö eſztelenségekben * halnak-meg.

* *r.* 11: 3. 13: 6.

22 Az URnak áldáſa gazdagít-meg, és azzal ſemmi bántáſt nem ſzerez *az UR*.

23 Miképpen játék a' bolondnak bünt tselekedni: azonképpen az eſzes férjfiúnak * böltsen *tselekedni*.

* *r.* 11: 23. *Sólt.* 37: 30. 31.

24 A'

24 A' mitöl retteg az iſtentelen, az eſik ö rajta; a' mit pedig kivánnak az igazak, * meg-adja *Iſten.*

* *Sólt.* 145 : 19.

25 Mint a' forgó-ſzél el-múlik: úgy nem *áll-meg* az iſtentelen; az igaznak pedig örökké való fundamentoma léſzen.

26 Minémü az etzet a' fogaknak, és a' füſt a' ſzemeknek: ollyan a' reſt azoknak, a' kik azt el-küldötték.

27 Az URnak félelme * hoſzſzabbítja-meg a' napokat; az iſtenteleneknek pedig eſztendeik * meg-rövidülnek. † *r.* 9 : 11. * *Jób* 15:32.33.34.

Sólt. 55 : 24.

28 Az igazaknak reménységek örömökre vagyon; az iſtenteleneknek pedig várakozáſok † el-vész. † *Jób* 18:14.

29 Erőſségére vagyon minden tökélletesnek az URnak úta: romláſokra pedig a' hamiſságnak tselekedőinek.

30 Az igaz ſoha meg nem mozdúl; de az iſtentelenek nem lakják a' * földet. * *Sólt.* 37 : 22.

31 Az igaznak ſzája böségeſen ſzóll böltseséget; a' gonoſzságoknak nyelvétől pedig el-távozott *a' böltseség.*

32 Az igaznak ajakai az *Iſtennek* jó kedvét meg-emérik; az iſtenteleneknek pedig ſzájok az ö gonoſzságoknak * büntetését. * *Róm.* 2 : 6-11.

XI. RESZ.

1 AZ álnok * fontok útálatoſok az URnál; az igaz mérték pedig kedves önéki. * 5 *Moſ.* 25 : 13-16.—

2 A' kevélyſégen * eſik gyalázat; az alázatoſoknál pedig vagyon a' böltseség. * *r.* 18 : 12.

3 Az igazaknak tökélleteſségek vezeti * öket; de a' hitetleneknek gonoſzságok el-puſztítja öket.

* *r.* 15 ; 33. 18 : 12.

4 Nem haſznál a' marha a' * haragnak idején; az igazság pedig ki-ragad a' halálból. * *Sóf.* 1 : 18. *Ezék.* 7:19.

5 A' tökélletesnek igazsága igazgatja az ö útát; de az ö iſtentelenségében el-eſik az iſtentelen.

6 Az igazaknak igazságok * megſzabadítja öket; de az ö gonoſzságokért a' hitetlenek † meg-fogattatnak.

* *Sólt.* 18 : 20-25. † *r.* 13: 6-

7 Mikoron meg-hal az iſtentelen ember: el-vész az ö reménysége, a' kegyetlenek' reménységek-is el-vész.

8 Az igaz a' nyomorúságból megſzabadúl; az iſtentelen ö helyette * bé-eſik abba. * *r.* 21 : 18.

9 Szájával a' kép-mútató meg-rontja fele-barátját; de az igazak a' tudomány által meg-ſzabadúlnak.

10 Az igazaknak elö-meneteleken, és mikoron el-vésznek az iſtentelenek, örül * a' város énekléſsel. * *Sólt.* 52:8.9.

11 Az igazaknak bóldogságokkal magaſztaltatik a' város; az iſtenteleneknek pedig ſzájokkal meg-romol.

12 Meg-útálja fele-barátját a' bolond; az eſzes férjfiú pedig veſzteg hallgat.

13 A' rágalmazó *meg-jelenti a' titkot; de a' hüséges lelkü *ember* el-fedezi a' dolgot *magában.* * *r.* 20: 19.

14 A' hol nintsenek eſzes tanátsok, el-vész a' nép; a' meg-maradás pedig *vagyon* a' tanátsosnak * bölts értelmében. * *r.* 15 : 22.

15 Tellyeſséggel meg-rontatik a' ki kezes léſzen idegen-ért: a' ki pedig eltávoztatja a' kezeſséget, bátorságos léſzen.

16 A' kedves aſzſzonyi-állat megtartja a' tiſztelséget, miképpen a' hatalmaſok meg-tartják a' gazdagságot.

17 Jól télzen ö magával a' máſnak adakozó * férjfiú; meg-háborítja pedig az ö attya-fiát a' kegyetlen.

* *v.* 25. 27. *r.* 3 : 27.

18 Az iſtentelen tselekeſzik álnok tselekedetet; az igazság * ſzerzönek pedig jutalma valóságos. * *v.* 19.

19 A' ki erőſen ragaſzkodik az igaſsághoz, vét *az életre; aki követi pedig a' gonoſzt az ö halálára *vét.* * *Gal.* 6:8.

20 Utálatoſok az URnál az álnok * ſzivü *emberek*; kedveſek pedig ö nála, a' kik az ö útjokban tökélletesek.

* *Sólt.* 5 : 5-7.

21 Minden erejével-is nem nyer-het mentséget a' gonoſz; az igazaknak pedig maradékok meg-ſzabadúl.

22 *Mint* a' diſznó órrában az arany peretz: *ollyan* a' ſzép aſzſzonyi-állat, a' kinek nintsen okoſsága.

23 Az igazaknak kivánságok tsak az * igazság; az iſtenteleneknek pedig várálokon *tsak* az *Iſten*' haragja *vagyon.* * *r.* 10 : 23.

24 Vagyon olly, ki adakozik; * mindazáltal annál inkább gazdagodik: és *vagyon olly*, ki meg-tartóztattja magát az adakozáſtól; de ugyan ſzükölködik. * *Sólt.* 112 : 1. 9.

25 A' máſſal jól tévö ember * megkövéredik; és a' ki böségeſen adakozik, ugyan-azon felyebben oſztogat-hat. * *v.* 17.

26 A' ki búzáját bé-ſzorítja: * átkozzák azt a' népek; *Iſten*nek áldáſa *léſzen* pedíglen a' ki-adónak † fején.

* *v.* 17. 5 *Moſ.* 14 : 28. 29.

27 A' ki ſzorgalmatoſon javára igyekezik *máſnak*, ſzerzi *máſnak* magához *valo* jó-akaratját; a' ki pedig *máſnak* gonoſzt keres, ö magán * eſik.

* *Sólt.* 57 : 7.

28 A' ki bízik az ö gazdagságában, * el-vész; de mint a' *zöldellö* fa az igazak † ki-virágoznak. * *Jób* 8 : 20. *Jak.* 5:1-3. † *Sólt.* 1:1-3. 92 : 13.

29 A' ki

29 A' ki meg-háborítja az ö házát, annak öröksége szél lészen: és a' bolond, szolgája *lészen* a' bölts elméjünek.

30 Az igaznak gyümöltse az élet' fájának *gyümöltse:* és a' ki egyebeket tanít, bölts az.

31 Imé az igaz e' földön meg-fanyargattatik: * mennyivel inkább az istentelen, és a' bünös? * 1 *Pét.* 4:17.18.

32 A' ki szereti a' dorgáláſt, * szereti a' tudományt; a' ki pedig gyülöli a' fenyitéket, oktalan az. * *r.* 3:11.12. *Sid.* 12: 5-7.

XII. SOLTAR.

1 JOt hoz az URnak jó-akaratja; de a' gonosz embert el-kárhoztatja.

2 Nem erösül-meg ember az * Istentelenséggel; az igazaknak pedig gyökerek † ki nem mozdúl. * *Jób* 18:5-20. † *Jób* 8: 16.17.

3 A' gyors afszſonyi-állat * koronája az ö férjének; de mint az ö tetemeiben való rothadás, *ollyan* az, a' melly meg-ſzégyeníti az ö férjét. * *r.* 31: 10-29.

4 Az igazaknak gondolatjaik igazak; az istenteleneknek *pedig* tanátsok tsalárdok.

5 Az istenteleneknek beſzédek leſelkednek a' * vér után: az igazaknak pedig ſzájok meg-ſzabadítja azokat. * *r.* 1: 11.

6 El-veſztik magokat az istentelenek, el-annyira hogy ne légyenek; az igazaknak pedig házok-népe nyomos léſzen.

7 Az ö értelme ſzerint ditsértetik a' férjfiú: de az el-fordúlt elméjü útálatos léſzen.

8 Jobb a' ki eſméri magát * alávalónak, és ſzolgája vagyon; annál a' ki fel-magaſztalja magát, azonközben tsak étele ſintsen. * 1 *Sám.* 18:23.

9 Az igaz az ö barmának életére † gondot viſel: az istenteleneknek pedig könyörületeſségek kegyetlen.

10 A' ki miveli az ö földét, * megelégedik eledellel: a' ki pedig követ hijába-valókat; bolond az. * *r.* 28:19.

11 Kivánja az istentelen a' gonoſzoknak ſegítségeket: de az igazaknak gyökerek meg-gyümöltsözik.

12 Az ajakaknak hazugságok alatt * gonoſz tör vagyon; de ki-menekedik a' nyomorúságból az igaz.

* *Sólt.* 41: 7. 52: 4.

13 Az ö ſzájának gyümöltséből * meg-elégedik a' jó férjfiú, az ö tselekedetinek fizetését-is véſzi az ember önnön magának. * *rész.* 13: 3. *Sólt.* 34: 13-16.

14 A' bolondnak útа jónak *láttatik néki* az ö ſzeme előtt; de a' ki tanátstal él, bölts az.

15 A' bolondnak haragja azon napon meg-eſmértetik; el-fedezi pedig a' ſzidalmat az eſzes *ember.*

16 Igazat ſzóll a' ki meg-jelenti * a' mi igaz; a' hamis bizonyság pedig *ſzéll* álnokságot. * *r.* 14: 5.

17 Vagyon olly, a' ki beſzéll haſonlókat az által-verő * fegyverhez; de a' böltseknek nyelvek, orvoſság. * *v.* 12. 16: 17. *Sólt.* 52: 4.

18 Az igaz mondó ajak meg-erösödik mind örökké; a' hazugságnak pedig nyelve, egy ſzem-pillantáſig *vagyon.*

19 Alnokság *vagyon* a' gonoſz gondolóknak * ſzívekben; s' békeſségnek tanátsoſiban pedig vigaſság. * *v.* 5.

20 Nem vettetik az igaz ſemmi bántásba; az istentelenek pedig tellyeſek léſznek nyavaljával.

21 Utálatoſok az URnál a' tsalárd beſzédek; a' kik pedig tselekeſznek hivségeſen, kedveſek ö nála.

22 Az eſzes ember fedezi a' tudományt; a' bolondoknak pedig elméjek kiált * bolondságot. * *r.* 15: 2.

23 A' gyorſaknak kezek uralkodik; az álnok * pedig léſzen adó-fizetö. * *r.* 19: 15.

24 A' férjfiúnak elméjében való ſzorgalmatos gyötrelem meg-alázza azt; a' jó dolog pedig meg-vidámítja azt.

25 Fellyebb való az ö fele-barátjánál az igaz; de az istenteleknek útjok el-hiteti öket.

26 Nem süti-meg az álnok, a' mit vadáſzáſával fogott; a' ſerény embernek pedig marhája betsületes. * *r.* 19: 15.

27 Az igazságnak útában vagyon élet, és az ö öfvényének útа hal-hatatlan.

XIII. RESZ.

1 A' bölts fiú enged az ö attya' intésének; de a' tsúfoló * ſemmi dorgálásnak helyt nem ád. * *r.* 15: 5.

2 Minden jó *ember* az ö ſzájának gyümöltsével * él; a' hitetleneknek pedig lelkek boſzſzúság-tételhel. * *r.* 12: 13.

3 A' ki meg-őrizi az ö ſzáját, megtartja önnön magát; a' ki vak-merőképpen fel-nyitja ſzáját, romláſa *léſzen* annak.

4 Kivánsággal fel-indúl a' reſtnek lelke; de ſemmi nem *léſzen néki:* a' gyorſaknak * pedig lelkek meg-kövéredik. * *r.* 12: 23.

5 A' hamis dolgot gyülöli az * igaz': az istentelen pedig *magát* gyülölségeſsé téſzi és meg-ſzégyeníti. * *Sólt.* 101: 3-8.

6 Az igazság meg-őrizi azt, a' ki útában tökélletes; az istentelenség pedig * el-veſzti a' bünöſt. * *Sólt.* 34:22.

7 Vagyon olly, ki hányja gazdagságát, holott ſemmije nintsen; viſzontag tetteti magát ſzegénynek, holott ſok marhája vagyon.

8 Az ember' életének váltsága az ő gazdagsága; de a' szegény nem hallja a' dorgálást.

9 Az igazaknak * világosságok fénylő lészen; de az istenteleneknek szövétnekek † meg-aluszik. * *Sólt.* 112: 4. † *Jób* 18: 5. 6. 21: 17.

10 Csak kevélységéből *a' férjfiú* szerez háborúságot; de a' tanátsosoknál * vagyon a' böltseség. * *r.* 11: 14.

11 A' hijába-valóságból keresett marha * meg-kisebbül; a' ki pedig kezével gyüjti, meg-öregbíti *azt*.

* *r.* 10: 2. 20: 2.

12 A' halogatott reménység beteggé tészi az elmét; de a' meg-adatott kivánság, *mint* az életnek * fája,

* *v.* 19.

13 Az igének meg-útálója megrontatik; a' ki pedig féli a' parantsolatot, a' meg-ajándékoztatik békeséggel.

14 A' böltsnek tudománya *életnek' kút-feje, a' halál' törének el-távoztatására. * *r.* 10: 11. 16: 22.

15 Jó elö-menetelt ád a' kegyelem; a' hitetleneknek pedig útjok kemény.

16 Minden észes tselekeszik böltseséggel; a' bolond pedig ki-jelenti az *ő bolondságát. * *r.* 12: 23.

17 Az istentelen követ büntetésbe esik; a' hivséges követ pedig * orvosság. * *r.* 25: 13.

18 Szegénység és gyalázat lészen azon, ki a' tudománytól magát el-vonsza: a' ki pedig meg-fogadja a' dorgálást, tiszteltetik.

19 A' meg-nyert kivánság * gyönyörüséges lészen *ennek* lelkének: de útálatosság a' bolondoknak el-távozniok a' gonosztól. * *v.* 12.

20 A' ki jár a' böltsekkel, böltsebb lészen; a' ki pedig magát társúl adja a' bolondokhoz, gonoszabb * lészen.

* 1 *Kór.* 15: 33.

21 A' bünösöket követi a' gonosz; az igazakat pedig környül-vészi a' jó.

22 A' jó *ember* örökséget hágy unokáinak; és a' bünösnek marhái el-tétettenek az igaznak * *számára.*

* *Jób* 27: 17.

23 Bövétele lészen a' szegény munkálkodónak * mezején; de vagyon olly, ki meg-emészti magát tunyasággal. * *r.* 12: 23.

24 A' ki meg-tartóztatja az ő veszszejét, gyülöli az ő fiát; a' ki pedig szereti azt, idején böltseségre * tanítja azt. * *r.* 22: 15. 23: 13. 14.

25 Az igaz észik az ő kivánságának * meg-elégedéséig; az istenteleneknek pedig hasok szükölködik.

* *Sólt.* 34: 10.

XIV. RESZ.

1 A' bölts asszonyi-állat * építi az ő házát; a' bolond pedig az önnön kezével el-rontja azt. * *r.* 31: 10-31.

2 A' ki jár igazán, féli * az URat; a' ki pedig engedetlen az ő útaiban, meg-útálja ötet. * *Jób* 12: 4.

3 A' bolondnak szájában vagyon kevélységnek páltzája; a' böltseknek pedig beszédek meg-tartja öket.

4 Mikor nintsenek ökrök; tiszta a' jászol, a' gabonának pedig bősége az ökörnek erejéből *vagyon.*

5 A' hivséges tanú *nem hazud; a' kibotsát pedig hazugságot szájából, az hamis tanú. * *r.* 12: 16. 2 *Mós.* 23: 1.

6 A' tsúfoló keresi a' böltseséget, és nem találja-meg: a' tudományt pedig az észesnek könyü *meg-találni.*

7 Menj-el a' bolond férjfiúnak * szeme elöl, és *a' kit* tudsz nem *ékesíttetetnek lenni* tudománynak beszédivel.

* *r.* 9: 7. 23: 9.

8 Az észesnek böltsesége *vagyon* az ő útának meg-tudásában; a' bolondoknak pedig bolondságok az álnokságra.

9 A' bolondokat öszve-kaptsolja a' gonoság; az igazak között pedig a' mi jó dolog, az *szerez barátságot.*

10 Az *embernek* szíve tudja az ö maga keserüségét; és az ö örömében az idegen nem részes.

11 Az istentelenek házok el-vész; de az igazaknak sátorok meg-virágzik.

12 Vagyon olly út, *melly láttatik* igaznak * *lenni* az emberek előtt, mellynek vége a' halálra menő útaknak *vége.* * *r.* 16: 25.

13 A' nevetés közben-is fáj az *embernek* szíve: de végezetre az öröm fordúl * szomorúságra. * *Luk.* 6: 25.

14 Az ö útaival * elégszik-meg az el-méjében el-fordúlt *ember*; *el-távozik* pedig ennek társaságától a' jó férjfiú.

* *r.* 1: 31: 32.

15 A' bolond hiszen minden dologgnak; az észes pedig *csak* a' maga járására vigyáz.

16 A' bölts félvén * el-távozik a' gonosztól; a' bolond pedig belé viszi magát, olly igen vak-merö.

* *Sólt.* 17: 4. 119: 120.

17 A' hirtelen haragú szerez bolondságot, és a' ki bosszúzú állásról gondolkodik, gyülölséges az.

18 Birják az észtelenek a' bolondságot; az észesek pedig fonják a' tudománynak * koszorúját. * *v.* 24.

19 Meg-hajtják magokat a' gonoszok a' jók * előtt, és a' hamisak az igaznak kapujánál. * *Sólt.* 18: 45. *Jób* 20: 10.

20 Még az ö fele-barátjánál-is útálatos * a' szegény; a' gazdagnak pedig sok baráti *vagynak.* * *r.* 19: 7.

21 A' ki meg-útálja az ö fele-barátját, vétkezik; a' ki pedig a' szegényekkel

kel kegyelmeſséget † tselekeſzik, óh * melly boldog az! † *Jób* 31 : 16-20.

* *Máté* 25 : 34-40.

22 Nemde nem tévelygneké a' kik gonoſzt ſzereznek? kegyelmeſség pedig és igazság a' jó * ſzerzöknek.

* *Luk.* 6 : 38.

23 Minden munkában bövölködés *vagyon*; de az ajakaknak beſzédekben, tsak ſzükölködés *vagyon*:

24 A' böltseknek ékeſségek az ö gazdagságok; a' tudatlanoknak pedig bolondságok, tsak bolondság.

25 Meg-ſzabadítja az *embernek* életét az igaz mondó bizonyság; hazugságokat ſzól pedig az álnok.

26 Az URnak félelmében *vagyon* erös bizodalom, ki az ö fiainak ſzokott lenni * gyámolúl. * *r.* 18 : 10.

27 Az URnak félelme az élétnek kút-feje, a' halál' törének el-távoztatására.

28 A' népnek ſokaságában *vagyon* a' Királynak ékeſsége: de a' népnek elſzakadásával az URalkodóra nyomorúság *jö*.

29 A' haragra késedelmes bövölködik értelemmel; a' ki pedig elméjében hirtelenkedö, bolondságot ſzerez az.

30 A' tiſzta ſzív a' teſtnek élete; az irígység pedig a' tsontoknak rothadáſa.

31 A' KI EL-NYOMJA A' SZEGÉNYT * GYALAZATTAL ILLETI ANNAK TEREMTÖJÉT; A' PEDIG TISZTELI, † A' KI KÖNYÖRÜL A' SZÜKÖLKÖDÖN. * *r.* 17 : 5. † *Máté* 10 : 40. 25 : 40. *Sid.* 6 : 10.

32 Az ö nyavalyájába ejti magát az iſtentelen; az igaznak pedig halála' idején-is * reménysége vagyon.

* *Sólt.* 5 : 7. 34 : 20.

33 Az eſzesnek elméjében nyugſzik a' böltseség; a' mi pedig a' tudatlanokban *vagyon*, magát *hamar* * megismérteti. * *r* 13 i 16, 29 : 11.

34 Az igaſság fel-magaſztalja a' nemzetséget; a' bün pedig gyalázatjokra vagyon a' népeknek.

35 A' Királynak jó akaratja *vagyon* az eſzes ſzolgához; önéki pedig haragja az ötet meg-ſzégyenítöhöz.

XV. RÉSZ.

1 AZ engedelmes felelet el-fordítja a' haragnak fel-gerjedését; a' megbántó beſzéd pedig támaſzt * haragot.

* 1 *Kir.* 12 : 13. 16. 19.

2 A' böltseknek nyelvek beſzéll jó tudományt; a' tudatlanoknak pedig ſzájok ki-forr * bolondságot. * *r.* 13 : 16.

3 Minden helyeken *vagynak* az URnak * ſzemei. nézvén a' jókat és gonoſzokat. * *r.* 5 : 21. *Jér.* 16 : 17. 18.

4 A' nyelvnek épsége * életnek fája: az abból való gonoſzság pedig a' lélöknek gyötrelme. * *r.* 13 : 14.

5 Bolond * az, valaki meg-útálja az ö attyának * tanítását; a' ki pedig meg-betsüli a' dorgáláſt, igen éſzes.

* *v.* 10.

6 Az igaznak házában vagyon nagy kints; az iſtentelennek pedig gazdagsága meg-háborítja az ö * házát.

* *Jak.* 5 : 1-4.

7 A' böltseknek ajakaik hinteget-nek tudományt; a' bolondoknak pedig elméjek * *azt hinti*, a' mi távól *vagyon* a' jótól. * *v.* 2.

8 Az iſtenteleneknek áldozatjok * gyülölséges az URnak; az igazaknak pedig könyörgéſek kedves önéki.

* *Ésa.* 1 : 11-15. *Amós* 5 : 21-24.

9 Utálatos az URnál az iſtentelennek útа; azt pedig, a' ki követi az igazságot, ſzereti.

10 A' dorgálás gonoſz*nak tetſzik* annak, a' ki útát el-hagyja; a' ki gyülöli a' fenyítéket *, meg-hal. * *v.* 5.

11 A' koporsó * és a' veſzedelem az UR elött vagynak; mennyivel inkább az embereknek † elméjek. * *Jób* 26: 6. † *Jér.* 17 : 9. 10.

12 Nem ſzereti azt a' tsúfoló, a' ki ötet meg-feddi, és a' böltsekhez nem mégyen.

13 A' vídám elme meg-vidamítja * az ortzát; de a' ſzívnek bánatja miatt a' lélek meg-ſzomorodik.

* *v.* 15. 17 : 22.

14 Az eſzesnek elméje keresi á' tudományt; a' tudatlanoknak ſzájok pedig legeltetik bolondsággal.

15 Minden napjai a' ſzegénynek nyomorúságosok; a' vidám elméjünek pedig ſzünetlen * lakodalma *vagyon!*

* *v.* 13.

16 JOBB A' KEVES AZ URNAK * FELÉLMÉVEL, HOGY-NEM MINT A' TEMERDEK KINTS, A' HOL HABORUSAG VAGYON!

* *Sólt.* 37 : 16.

17 Jobb a' paréjnak * étele, a' hol ſzeretet vagyon, hogy-nem mint a' hizlalott ökörnek *eledele*, a' hol vagyon gyülölség! * *r.* 17 : 1.

18 A' haragos férjfiú * ſzerez háborúſságot; a' hoſzſzú-türö * pedig leſzállítja a' háborgáſt. * *r.* 26 : 32.

19 A' reſtnek útа ollyan, mint a' tövises ſövény; az igazaknak pedig útjok egyenes.

20 A' bölts fiú örvendezteti * az ö attyát: a' bolond ember pedig megutálja az ö † annyát. * *r.* 10 : 1. 23. † *r.* 19 : 26.

21 A' bolondság örömére vagyon az eſztelennek; de az értelmes férjfiú igazán jár.

22 Hijába-valók léſznek a' gondolatok, mikoron nintsen * tanáts; de a' tanátsoſoknak ſokságokban * elömennek. * *r.* 11. 14.

23 Öröme vagyon e' féle embernek, az ö ſzájának beſzédéből; és az idejekorán mondott beſzéd, óh melly igen jó!

24 Az életnek úta *oda* fel-felé viſzi az értelmeſt, hogy el-távozzék a' pokoltól, melly alá-felé vagyon.

25 A' kevélyeknek házokat * kiſzaggatja az UR; meg-erösíti pedig az özvegynek határát. * *r.* 2-22. 14: 11.

26 Utálatoſok az URnak a' gonoſznak * gondolati; a' tiſztáknak pedig *beſzédek*, gyönyörüséges beſzédek!
* *r.* 6: 16. 18.

27 Meg-háborítja az ö házát, a' * ki követi a' tel-hetetlenséget; a' ki pedig gyülöli az ajándékokat, * él az.
* *Sólt.* 15: 5.

28 Az igaznak elméje meg-gondolja mit ſzólljon; az iſtenteleneknek pedig ſzájok ugyan ki-tölti a' gonoſzokat.

29 Meſzſze * *vagyon* az UR az iſtentelenektől; az igazaknak pedig könyörgéſeket * meg-hallgatja.
* *Sólt.* 145: 18. 19.

30 Miképpen a' ſzemnek világa meg-vidámítja a' ſzívet: *akképpen* a' jó hír név * meg-kövéríti a' tsontokat.
* *r.* 25: 25.

31 A' melly fül hallgatja az életnek dorgálását, a' böltsek között lakozik.

32 A' ki el-vonſza magát a' tanítáſtól, meg-útálja az ö lelkét; a' ki pedig hallgatja a' feddéſt, birja az az ö lelkét.

33 Az URnak félelme * a' böltseségnek tudománya, és a' tiſztelteſségnek elötte jár az * alázatoſság. * *Jób* 28:28.
† *r.* 18: 12.

XVI. RESZ.

1 AZ embernél vagyon az elmének gondolatja; de az URtól vagyon a' nyelvnek * beſzéde. * *r.* 19: 21.
Jér. 10: 23.

2 Jóllehet minden ö útaiban tiſztának láttaſsék az ember az ö ſzemei elött: mindazáltal a' ki a' lelket viſzgálja, * az UR az! * *r.* 21: 2.

3 Bízzad az URra a' te dolgaidat; és a' te gondolatid véghez mennek.
* *Sólt.* 37: 5. 1 *Pét.* 5: 7.

4 Mindeneket tselekedett az UR ö magá-ért, az iſtentelent-is, a' büntetéſnek * napjára *ö rendelte*.
* *Jób* 21: 30. *Róm.* 2: 6-11.

5 Utálatos az URnak minden, a' ki elméjében * fel-fúvalkodott, minden erejével-is nem nyer-heti-meg, hogy meg ne büntettetſeſék. * *r.* 6: 16. 17.

6 A' könyörületeſséggel * és igazsággal el-töröltetik a' bün; azoká-ért az URnak félelmé-ért, távozzal-el a' gonoſztól! * *Dán.* 4: 24.

7 Mikor jó-akarattal vagyon az UR valakinek útaihoz, még annak ellenségeit-is jó-akaróivá téſzi ahoz.

8 Jobb a' kevés, igazsággal, * hogy nem mint a'nagy temérdek gazdagság, hamiſsággal. * *r.* 15: 16. 1 *Tim.* 6: 6.

9 Az embernek elméje gondoljameg az ö útát; de az UR igazgatja annak * járását. * *v.* 1. *r.* 19: 21.

10 Mint az Iſten' ſzája, ollyan légyen a' Királynak beſzéde; az itéletben ne ſzólljon *hamiſságot az ö ſzája.
* *v.* 12. *r.* 31: 9.

11 Az URé az itéletnek mértéke és ſerpenyője, és az ö tselekedete minden ſáknak * mérö kövei. * 5 *Moſ.* 25: 13.

12 Utálatos légyen a' Királyoknál iſtentelenséget tselekedni; mert igazsággal erösíttetik-meg a' királyi ſzék.

13 Kedveſek légyenek a' Királyoknak az igaz * beſzédek; és az igaz mondót † ſzereſse *a' Király*. * *v.* 10.
† *Sólt.* 101: 6.

14 A' Királynak fel-gerjedt haragja ollyan, mint a' halál követe; de a' bölts férjfiú le-ſzállítja azt.

15 A' Királynak vidám ortzájában * élet vagyon, a' kinek jó akaratja ollyan, mint a' tavalzi esönek sürü köde. * *r.* 19: 12.

16 Szerzeni böltseséget, óh mennyivel jobb az * aranynal! és ſzerzeni eſzeſséget, kivánatosb az ezüſtnél!
* *r.* 3: 13-15. *Sólt.* 119: 72.

17 Az igazaknak erőſségek el-távozni a' gonoſztól; meg-tartja az ö magát, a' ki meg-örizi az ö útát.

18 A' meg-romláſnak elötte kevélység *vagyon*, és az eſetnek elötte fel-fúvalkodott lélek.

19 Jobb alázatos lélekkel * lenni a' ſzelídekkel, hogy-nem mint foſztott marhát oſztani a' kevélyekkel.
* *Eſa.* 57: 15.

20 A' ki jól meg-gondol *minden* dolgot, jót nyér; és a' ki bízik az URban *, óh melly böldog az!
* *Jér.* 17: 7. 8.

21 A' ki elméjében bölts, hívattatik értelmeſnek; a' beſzédnek pedig édeſsége neveli a' tudományt.

22 Életnek kút-feje * az értelem *annak*, a' ki bírja azt; de a' bolondoknak tudományok bolondság*nak kút-feje*. * *r.* 13: 14.

23 A' böltsnek elméje értelmeſen igazgatja az ö ſzáját, és beſzéde által öregbíti a' tudományt.

24 *Mint a'* lépes-méz, *ollyanok* a' gyönyörüséges beſzédek; édesek a' leleknek, és meg-gyógyítói a' tetemeknek.

25 Vagyon *olly* út, *melly láttatik* * igaznak az embernek ízeme elött, mellynek vége a' halálnak úta. * *r.* 14: 12.

26 A' munkálódó ember magának

munkálódik; mert az ö szája kénszeríti ötet.

27 Az álnok ember ki-ássa a' gonoszt, kinek ajakiban vagyon mintegy * égö tüz. *r. 12: 17. *Jak.* 3: 6.

28 A' gonosz ember versengésre való alkalmatosságot szerez, és a' súsáló *ember* a' Fejedelmek között hasonlást szerez.

29 Az álnok ember el-hiteti az ö fele-barátját, hogy vigye ötet hamis úton.

30 A' ki hunyorgat szemeivel, mikor gondol gonosz dolgokat, és tétovázó beszédében, meg-tselekeszi a' gonoszságot.

31 Igen szépékes korona a' vénség, melly az igazságnak útában találtatik.

32 Jobb a' hoszszú-türö * az erösnél; és a' ki uralkodik az ö indúlatján, annál, a' ki várost vészen-meg. *r. 15: 18.

33 Az ember' kebelébe vetetnekbé a' sorsok; az URtól *vagyon* pedig azoknak minden itéletek.

XVII. RESZ.

1 JObb a' száraz *étek*nek egy * falatja, mellyel vagyon tsendesség; hogy nem a' meg-nyúzott barmokkal tellyes ház, mellyben vagyon háborúság. *r. 15: 17.

2 Az értelmes szolga uralkodik a' gyalázatos fiún, és az atya-fiak között az örökségnek részét vészi.

3 *Mint* az olvasztó-mester tégelye az ezüstöt, és a' kementze az aranyat: *úgy* az UR meg-próbálja * a' szíveket. * *Jér.* 17: 10.

4 A' gonosz-tévö hallgat az álnok beszédekre, a' tsalárd hallgat a' gonosz nyelvre.

5 A' KI MEG-TSUFOLJA A' SZEGENYT, * GYALAZATTAL ILLETI ANNAK TEREMTÖJET: A' KI GYÖNYÖRKÖDIK *MASNAK* NYOMORUSAGABAN, † BÜNTETETLEN NEM LESZEN! *r. 14: 31. † r. 24: 17. 18.

6 A' véneknek ékességek az unokák, és a' fiaknak ékességek az atyák.

7 Kedvetlen a' bolondnak az ékes beszéd; sokkal inkább a' tisztességesnek a' hijába-való beszéd.

8 *Mint a'* drága gyöngy, *ollyan* az ajándék annak kivánójának szemei elött; valamit akar abban, kedve telik!

9 A' ki el-fedezi * *másnak* vétkét, keresi a' szeretetet; a' ki pedig szemre hányja azt, el-szakasztja egy-máftól a' baratságosokat-is. *r. 19: 11.

10 Foganatosb a' dorgálás az * eszesnél, sokkal hogy-nem mintha meg-vernéd a' bolondot száz-szor-is. * *Sólt.* 141: 5.

11 Tsak ellenkezést keres a' gonosz; végezetre kegyetlen követ botsáttatik ö ellene.

12 Találjon *társától vagy fiától* megfosztatott medve a' férjfiúra *inkább*, hogy-nem a' bolond az ö bolondságában.

13 A' ki fizet gonoszt * a' jó-ért, nem távozik-el a' büntetés annak házától. * *Róm.* 12: 17.

14 Az álló-vizet szakasztja-el, a' ki feje a' háborúságnak; azért mielött ki-hatna, hagyd-el a' * versengést. *r. 20: 3.

15 A' ki meg-igazítja * a' bünöst, és kárhoztatja az igazat; útalatos az URnak egyaránt mind a' kettö. *r. 24: 24. *Esa.* 5: 22. 23.

16 Miért vagyon valami gazdagság a' bolondnak kezében? holott a' böltseségnek birására nintsen néki elméje.

17 Minden idöben szeret, a' ki *igaz* † barát, és az atya-fiú * a' nyomorúságban tettzik-meg. † r. 18: 24. * *Luk.* 10: 36. 37.

18 A' bolond ember kezét adja, fogadván kezességet barátja elött.

19 Szereti a' gonoszt, a' ki szereti a' háborgást, mint a' ki magasan építi házát, romlást keres.

20 A' gonosz szívü ember nem nyerhet jót, és a' ki az ö nyelvével gonosz, esik nyomorúságba.

21 A' ki szül bolondot, *szüli* ö magának * bánatra; és nem örvendez a' bolondnak attya. *v. 25.

22 A' vidám elme * jó orvosságot tsinál; a' szomorú lélek pedig megszárasztja a' tsontokat. *r. 15: 13. 15.

23 A' kebelböl ki-vett ajándékot az istentelen el-vészi, az *igaz* törvénynek útának * el-fordítására. *v. 15.

5 *Mós.* 16: 19.

24 Az eszesnek ortzájából ki-tettzik a' böltseség; a' bolondnak pedig szemei *országolnak* a' földnek külsö részéig.

25 Búsúlására vagyon az ö attyának a' bolond * fiú, és az ö szülöjének keserüségére. * *v.* 21. *r.* 10: 1. 15: 20. 19: 13. 26.

26 Még meg-birságolni-is az igazat nem jó; a' tisztelséget pedig meg-verni, igazság kivül *vagyon*.

27 Meg-tartóztatja * beszédét a' tudós ember, és veszlegletes lelkében az értelmes férjfiú. * *Jak.* 1: 19.

28 Még a' bolond-is, mikor hallgat, böltsnek * itéltetik; a' ki ajakit megtartóztatja, eszesnek. * *Jób* 13: 5.

XVIII. RESZ.

1 AZ ö kivánsága szerint kérdezkedik az agyas ember, mindenekben bé-egyelíti magát.

2 Nem gyönyörködik a' bolond az értel-

értelemben, hanem abban, a' mellyek vagynak az ö elméjében.

3 Mikor el-jö az iſtentelen; el-jö a' meg-útálás, és a' ízidalmatoſſal a' gyalázat.

4 *Mint a'* mély vizek; ollyanok a' jeles embernek * ízájából *ſzármazott* igék, *és mint a'* meg-áradott patak, a' böltseségnek kút-feje. * *r.* 20: 5.

5 A' gonoſznak ſzemélyét betsülleni nem jó, hogy el-fordítsad az * igazat az ítéletben. * 3 *Móſ.* 19: 15.

6 A' bolondnak beſzédi ſzereznek verſengéſt, és az ö ſzája haragra ingerel.

7 A' bolondnak ſzája néki * romlására *vagyon*, és az ö beſzédi az ö életének töre. * *r.* 10: 14.

8 A' ſusárlónak beſzédi hizelkedök; de azok az *embernek* ſzívét által-hatják.

9 A' ki lágyan viſeli magát az ö dolgában; haſonló a' tékozló férjfiúhoz.

10 Erös torony az URnak neve, a-hoz * folyamodik az igaz, és bátorságos léſzen! * *Sólt.* 18: 3. 61: 4.

11 A' gazdagnak marhája *ollyan*, *mint* az ö erös * városa, és mint a' magas kö-fal, az ö gondolatja ſzerint. * *r.* 10: 15.

12 A' meg-romlásnak elötte † fel-fúvalkodik az embernek elméje; elötte jár pedig a' tiſzteſségnek * az alázatoſság. † *r.* 11: 2. * *r.* 15: 33.

13 A' ki felel valamit, míg meg nem hallja; e' bolondság néki, és gyalázatos.

14 A' férjfiúnak lelke vígaſztalja az ö erötlenségét; a' meg-romlott ſzívet pedig ki-emeli-fel?

15 Az eſzesnek elméje bírja a' tudományt, és a' böltseknek füle keresi az értelmet.

16 Az embernek ajándéka ſzabad útat ſzerez, és a' tiſzteletes-eknek ortzájok' eleibe viſzi az embert.

17 Igaznak *láttatik* az, a' ki elsö a' törvényben, míg-nem el-jö az ö felebarátja, és meg-viſgálja azt *a' Bíró*.

18 A' verſengéſeket el-véſzi a' ſorsvetés, és az erösek között békeſséget ſzerez.

19 A' fel-ingereltetett atya-fiú erösb a' kerített városnál, és a' verſengések, mint a' várnak *kapujának* zárja.

20 Minden az ö ſzájának haſznával elégíti-meg az ö * hasát; az ö beſzédének jövedelmével elégedik-meg minden. * *r.* 13: 2. *Róm.* 2: 6-11.

21 Mind a' halál mind az élet az *ember'* nyelvének * hatalmában *vagyon*, a' miképpen ki-ki ſzereti azzal élni; *ugy* élzi annak gyümöltsét. * *r.* 21: 23. *Jak.* 3: 6-9.

22 Meg-nyeri a' jót, a' ki talál feleséget, és vett jó-akaratot az * URtól! * *r.* 19: 14.

23 Alázatoson ſzóll a' ſzegény; a' gazdag pedig ſzóll kevélyen.

24 Az embernek, kinek baráti vagynak, tiſztelni kell a' barátságot; mert a' ki *igaz* * barátunk, betsületesb az atya-fiúnál. * *r.* 17: 17.

XIX. RESZ.

1 JObb a' tökélletesen járó * ſzegény a' gonoſz nyelvü *gazdagnál*, a' ki bolond. * *r.* 28: 6.

2 A' léleknek tudománya nélkül-is ſemmi nintsen jó; és a' ki minden dolgában ſiet, tévelyeg.

3 Az embernek bolondsága el-fordítja * az ö útát, és az UR ellen haragſzik az ö ſzíve. * *Jak.* 1: 13-15.

4 A' gazdagság ſzerez ſok * barátokat; a' ſzegény pedig az ö barátjától el-válaſztatik. * *r.* 14: 20.

5 A' hamiſságnak bizonysága * büntetetlen nem léſzen, és a' hazugságoknak találója meg nem ſzabadítja magát. * 5 *Móſ.* 19: 16. 19.

6 Sokan könyörögnek a' tiſzteſséges embernek, és minden *ember'* barátja az adakozónak.

7 A' ſzegényt minden attya-fiai * gyülölik, még a' kik baráti vólnának-is néki, távol vagynak ö töle; ha ſok beſzéddel eſedezik-is, meg nem hallgatják! * *r.* 14: 20.

8 A' kinek ſzíve*ben böltseség* vagyon, ſzereti az ö életét, és meg-örizi az értelmet, hogy jól légyen dolga.

9 A' hamiſságoknak bizonysága * nem léſzen büntetetlen, és a' hazugságoknak gondolója el-vész. * *v.* 5.

10 Nem illik a' bolondhoz a' gyönyörködés; ſokkal inkább nem illik a' ſzolgának * uralkodni a' Fejedelmeken. * *r.* 30: 21. 22.

11 Az embernek értelme hoſzſzútürövé téſzi ötet; és ékeſſégére vagyon néki el-hallgatni * a' vétkeket. * *r.* 17: 9.

12 Mint a' gyermekdéd orofzlánnak ordítáſa, ollyan a' Királynak * haragja; mint a' harmat pedig a' füvön, az ö † jó akaratja. * *r.* 20: 2. † *r.* 16: 15.

13 Keſerüségének oka az ö attyának a' * bolond fiú, és *mint* a' tsepegés, az aſzſzonyi-állatnak ſzünetlen ſzembelödése. * *v.* 26. *r.* 17: 25.

14 A' ház és marha, az atyától való jóſzág; az URtól * vagyon pedig az értelmes feleség. * *r.* 18: 22.

15 A' reſt álmot † ſzerez, és az álnok lélek * meg-éhezik. † *r.* 20: 13. * *r.* 12: 23. 26.

16 A' ki meg-tartja a' parantsolatot; meg-tartya * ö magát: a' ki megútálja az ö útáit; meg-büntettetvén meg-hal. * *r.* 3: 21. 22. *Luk.* 11: 28.

17 Költsön ád az URnak, a' ki kegyelmesen ád a' * ſzegénynek; és az ö

jó téteményét meg-fizeti néki.
* *Máté* 25 : 40.

18 Sanyargasd-meg * a' te fiadat, míg reménység vagyon *felöle*, és az ö veszedelmére ne hajóljon a' te elméd.
* *r.* 13 : 24. 20 : 30.

19 A' ki a' haragban felettébb kemény, kárt vall; ha el-engeded-is *fiadnak vétkét egyszer*; ismét azután megbüntessed.

20 Engedj a' * tanátsnak, és vedd jó néven az oktatáft; hogy böltselkedhessél végezetre. * *r.* 11: 14. 15: 22.

21 Sok gondolatok vagynak mindennek elméjében; de tsak az URnak * tanátsa áll-meg. * *r.* 21 : 30.
Sólt. 33 : 10. 11.

22 A' mit leg-inkább kell embernek kivánnia, az * irgalmasság az; és jobb a' szegény a' hazug férjfiúnál:
* *Máté* 5 : 7.

23 Az URnak félelme életre viszen; és *az illyen* meg-elégedvén, * él *az Istennek ajándékával*, gonoszszal sem illettetik.
* *Sólt.* 34 : 10.

24 El-rejti a' reft az ö * kezét kebelében, még a' szájához sem viszi azt.
* *r.* 26 : 15. *Préd.* 4 : 5.

25 Ha a' tsúfolót meg vered; * okosb bolond lészen: és ha meg-dorgálod az eszeft; meg-érti a' tudományt. * *r.* 21 : 11.

26 El-puszttítja attyát *marhájából*, és el-idegeníti annyát a' meg-szégyenítő és gyalázattal illetö * fiú. * *v.* 13. *r.* 28 : 24.

27 Szünjél-meg, szerelmes fiam, hallgatni az ollyan tanítáft, melly téged' arra viszen, hogy a' böltseségnek igéjétöl el-szakadj.

28 Az álnok bizonyság tsúfolja az itéletet: az istenteleneknek szájok elnyeli a' hamisságot:

29 E' féle tsúfolóknak készíttettenek a' büntetésék, és a' vereség a' bolondoknak hátoknak.

XX. RESZ.

1 A' bor tsúfolóvá tészen, és a' részegitö ital háborgóvá; és valaki abban gyönyörködik, * nem lészen bölts! * *r.* 31 : 4. 5.

2 Mint a' gyermekdéd orosztánnak ordítása: ollyan a' Királynak * rettentése; a' ki azt haragra ingerli, vétkezik az ö maga élete ellen.
* *r.* 19 : 12.

3 Tisztességes embernek fel-hagyni a' * versengést: valaki pedig bolond, magát belé egyelíti. * *r.* 14 : 17.
1 *Kor.* 6 : 7.

4 A ki a' hideg miatt reft *lévén* nem szánt; kóldúl aratáskor, de semmit nem *talál*.

5 *Mint* a' mély vizek, *ollyan* a' férjfiúnak elméjében a' † tanáts: mindazáltal a' bölts ember ki-meríti azt.
† *r.* 18 : 4.

6 Az embereknek nagyobb része hirdeti ki-ki az ö jó vóltát; a' ki pedig mindenben igaz † mondó vólna, ki talál-hat ollyant? † *Jak.* 3 : 2.

7 Ha az igaz szünetlen jár az ö tökélletességében: bóldogok † léfznek az ö fiai ö utánna! † *Sólt.* 142 : 1. 2.

8 A' Király ha az ö itélö székiben ül, *tsak* tekintetivel-is minden gonoszt † el-távoztat. † *v.* 2. 26.

9 Ki mond-hatná azt: Tiszta † az én szívem, tiszta vagyok az én bünömtöl! † 1 *Kir.* 8 : 46.

10 A' külömbözö † font és a' külömbözö mérték, útálatosok az URnál egyaránt mind a' kettö.
† 5 *Mós.* 25 : 13.

11 Az ö tselekedetiböl † esmértessen meg magát még a' gyermek-is, ha tiszták, és ha igazaké az ö tselekedeti?
† *Jak.* 2 : 18.

12 A' halló † fület és a' látó szemet az UR teremtette egyaránt mind kettöt. † 2 *Mós.* 4 : 11.

13 Ne szeressed az álmot, hogy ne légy † szegény; nyisd-fel a' te szemeidet, és elégítsd-meg magadat kenyérrel. † *r.* 19 : 15.

14 Igen hitván *a' marha*, azt mondja a' vévö; de mikor el-ménénd véle, akkoron ditsekedik.

15 Az arany és a' kárbunkulusoknak soksága *drága*: de felette igen drága eszköz az ékesen-szólláfnak tudománya!

16 Vedd-el annak ruháját, a' ki kivül való-ért † kezes lett, és az idegenért vedd-el zálogát. † *r.* 27 : 13.

17 Gyönyörüséges embernek *elöször* az álnokságnak; kenyere † de annak-utánna bé-telik az ö szája következékkel. † *r.* 9 : 17. 18. *Sirak.* 3 : 16.

18 A' gondolatok tanátskozással † erösek; és bölts tanátsokkal indits * hadat. † *r.* 15 : 22. * *r.* 24 : 6.

19 A' ki meg-jelenti a' titkot, a' ki † rágalmazó, és a' ki az ö beszédivel el-hitet; azzal ne barátkozzál.
† *r.* 11 : 13.

20 A' ki az ö attyát vagy az ö annyát † meg-átkozza, annak meg-óltatik szövétneke a' setétségnek hómályosságában. † 2 *Mós.* 21 : 17.

21 A' melly jószág elöször hirtelen † gyüjtetik, annak vége meg nem áldatik. † *r.* 28 : 20.

22 Ne mondjad; Boszszút-állok † rajta! Várjad az URat, és meg-szabadít tegedet! † *Máté* 5 : 39.
Rom. 12 : 17. 19.

23 Útálatosok az URnál a' külömbözö † mértékek; és az álnok fontok nem jó dolgok. † 5 *Mós.* 25 : 13.

24 Az URtól vagynak az embernek † járá-

† járási: az ember pedig mit ért az ö útában? † r. 16: 9. Jér. 10: 23.

25 Halálnak töre, embernek megenni az Istennek szenteltetett † részt, és azután fogadást tenni önéki.

† Józs. 7: 20-25.

26 Meg-szaggatja a' gonoszoknak társaságokat a' bölts † Király, és fordít ö reájok kereket. † v. 8. Sólt. 101: 5. 6. 8.

27 Az URnak előtte világos az embernek lelke, ki meg-vizsgálja a' szívnek † minden rejtekét. † r. 21: 2. Sólt. 17: 3.

28 A' kegyelmesség és az igazság † meg-őrizik a' Királyt, meg-erösíti irgalmasság által az ö székit. † r. 29: 14.

29 Az ifjaknak ékességekre vagyon az ö erejek; és a' véneknek illendőségek az ö † meg-őszülések. † r. 16: 31.

30 A' kékek † és sebek távoztatják el a' gonoszt, és az embernek belső részeiben való * tsapások. † r. 13: 24.

* Sólt. 119: 71.

XXI. RESZ.

1 MInt a' vizeknek folyási, úgy a' Királynak szíve az URnak kezében vagyon, valahová akarja, oda hajtja azt!

2 Az embernek minden ö útája igaznak * láttatik az ö szemei előtt: mindazáltal a' szíveket roftálja az UR.

* r. 16: 2.

3 Az igazságnak és igaz törvénynek gyakorlását inkább * szereti az UR az áldozatnál; * Esa. 1: 11-16. Hós. 6: 6.

4 A' szemnek pedig fel-állatása, és az elmének kevélysége, és az istentelenek szántások, bün.

5 A' szorgalmatosnak gondolatitsak * épületre vagynak; a' hitetlenkedőnek pedig mindenek, tsak a' szükségre. * r. 10: 4. 13: 4.

6 A' hamisságnak * nyelvével gyüjtött kintsek, el-veszett hijába-valóság; a' kik azt keresik, keresnek halált!

* r. 10: 2.

7 Az istenteleneknek ragadományok * el-veszti öket; mert nem akarnak igaz itéletet tselekedni. * r. 5: 22.

Jak. 5: 1-5.

8 El-fordúlt és idegen az istentelen embernek útja; tiszta pedig annak útja, kinek az ö tselekedete igaz.

9 Jobb lakni az háznak * szugolyájában; hogy-nem mint a' háborgó aszszonyi-állattal egy háznak társaságában lenni. * r. 25: 24.

10 Az istentelennek elméje kiván gonoszt: és az ö szeme előtt nem kedves az ö fele-barátja.

11 Mikor meg-büntettetik * a' tsúfoló, böltsebb lészen a' tudatlan; és mikor oktatják a' böltset, eszébe vészi a' tudományt. * r. 19: 25.

12 Értelmet vészen az igaz az istentelen' házának büntetéséből; mert az Isten el-fordítja a' gonoszokat nékik veszedelmekre:

13 A' ki bé-dugja fülét a' szegény' kiáltására: ö-is kiált, de meg nem hallgattatik.

14 A' titkon adatott ajándék el-fordítja a' haragot; és a' kebelben való ajándék a' haragnak kemény búsúlását.

15 Vigasságára vagyon az igaznak tselekedni * igazat; bánatjokra pedig a' hamisságnak tselekedőinek. * r. 10: 23.

16 Az ember, a' ki el-tévelyedik az értelemnek útáról, az élet nélkül valók' gyülekezetiben marad.

17 Szükölködő ember lészen, valaki szereti a' gyakor jól lakást; a' ki szereti a' bort és a' friss étketet, nem lészen gazdag!

18 Az igaz-ért adatik váltságúl * az istentelen, és az igazak helyett a' hitetlen megbüntettetik. * r. 11: 8.

19 Jobb lakozni a' puſztának * földén, hogy-nem mint a' feddödö és haragos aszszonyi-állattal. * v. 9.

20 Kivánatos kints és kenet vagyon a' böltsnek házában; a' bolond ember pedig el-tékozolja azt.

21 A' ki követi az igazságot és az * adakozáſt; nyér életet, igazságot és † tiszteſséget. * r. 22: 9.

22 A' hatalmaſoknak városokba bémégyen a' * bölts, és le-rontja azoknak bizodalmoknak erejét.

* Préd. 9: 15-17.

23 A' ki őrizi az ö szját és az ö nyelvét, meg-tartja a' * nyomorúságtól az ö életét. * r. 18: 21.

24 Kevély, verſenyes, és tsúfoló annak neve, ki haragjában kevélységet tselekeſzik.

25 A' reſtnek kivánsága meg-eméſzti ötet; mert az ö kezei semmit nem akarnak * tselekedni. * r. 19: 15. 22: 13. 26: 14.

26 Egész nap-eſtig kivánságtól gyötretik: az igaz pedig máſnak ád, * és nem tartóztatja-meg az ö kezét.

* Sólt. 37: 26.

27 Az istentelenek' áldozatjok * útálatos; mennyivel inkább, mikor gonoſzúl áldozza azt. * r. 15: 8.

28 A' hazug bizonyság * el-vész; a' ki pedig füleivel hallott dolgot mond, mind örökké szóll.

* r. 19: 5. 9.

29 Meg-keményíti az istentelen ember az ö ortzáját; az igaz pedig jól rendeli minden ö útát.

30 Semmi böltseſség nintsen, semmi értelem, és semmi tanács * az UR ellen.

* r. 19: 21.

31 A' ló el-kéſzíttetik az ütközetnek napjára; de az URé a' * meg-tartás!

* Sólt. 33: 17.

XXII. RESZ.

1 KIvánatosb a' jó hír-név * nagy gazdagságoknál; ezüſtnél és aranynál a' kedvesség jobb.
** Préd.* 7 : 1.

2 A' gazdag * és szegény öſzve-találkoznak, mind kettöt pedig az UR szerzi. **r.* 29 : 13.

3 Az eſzes meg-értvén a' * gonoſzt, el-rejti magát; a' bolondok pedig belé esvén, nyomorgattatnak. ** r.* 27 : 12.

4 Az alázatoſságnak, és az UR' félelmének vége, tiſztesség, gazdagság *, élet! ** Sólt.* 34 : 13-16.

5 Tövisek és török vagynak a' gonoſznak útában; a' ki betsüli az ö lelkét, távól jár azoktúl.

6 Tanítsd * a' gyermeket-is az ö útának módja szerint; még mikor megvénheſzik-is, el nem távozik attól.
** v.* 15.

7 A' gazdag a' szegényeken uralkodik; és szolgájává léſzen, a' ki kölcsön vészen, a' költsön adó embernek.

8 A' ki vét * álnokságot, arat nyomorúságot; és az ö haragjának velőszéje végre meg-töretik ** Jób* 4 : 8.

9 Az irgalmas * szemü ember megáldatik, a' ki adakozik az ö kenyeréből a' szegénynek. ** r.* 21 : 20.
2 *Kór.* 9 : 6-9.

10 Ha ki-veted *házadból* a' tsúfolót, együtt ki-mégyen a' háborgás-is; és meg-szünik a' patvarkodás és a' szidalmazás.

11 A' ki szereti a' szívnek * tiſztaságát, és a' kinek beſzédében vagyon kedvelség, annak barátja a' Király.
** Sólt.* 101 : 6.

12 Az URnak szemei meg-őrizik a' tudományt; a' hitetlennek pedig útát fel-forgatja.

13 A' reſt * azt mondja: Oroszlán vagyon ott kün, az útzáknak közepette meg-ölettetném! ** r.* 21:25.26:13.

14 *Mint* a' mély verem, *ollyan* az idegen * aſzszonyi-állatoknak szájok; a' kit útál az UR, oda esik: ** r.* 23 : 27.
Préd. 7 : 26.

15 A' gyermek' elméjéhez köttetett a' bolondság; de a' tanításnak * veszszeje meszsze el-üzi ö töle azt.
** r.* 13 : 24. 19 ; 18. 24 : 17.

16 A' ki el-nyomja * a' szegényt, hogy szaporítsa az ö marháját; és a' ki ád a' gazdagnak, végezetre szükölködésre *jut*. ** v.* 22. 23.

17 Hajts-meg a' te füledet, és hallgasd a' böltseknek beſzédeket; és a' te elmédet figyelmeztesd az én tudományomra;

18 Mert gyönyörüséges léſzen, ha meg-tartod azokat szívedben, *és ha* léſznek egy-ſzer 's mind a' te ajakidban-is,

19 *Es ha* léſzen az URban a' te bizodalmad, *és a' mit* tudtodra adok ma tenéked, te-is *meg-tselekedénded.*

20 Nemde nem irtamé néked drága szép *tanúságokat*, *mellyek helyheztetnek* tanátsokban és tudományokban;

21 Tudtodra adván tenéked az igazság' beſzédinek bizonyos vóltát; hogy szóllj beſzédedben valóságot azoknak, a' kik te hozzád botsáttatnak!

22 Ne kóborljad-el a' * szegényt, ennek-oká-ért; mert szegény, se meg ne rontsd a' szegényt a' kapuban;
** v.* 16, *Zak.* 7 : 10.

23 Mert az UR * forgatja azoknak igyeket, és azok' lelkeknek ragadozóit, el-ragadja. ** 2 Mós.* 22: 22-24.
Jób 31 : 21-23.

24 Ne tartsd barátságodat a' haragosſal, és a' dühösködövel ne menj szembe,

25 Hogy ne tanúljad az ö útait, és kereſs tört tennen magadnak.

26 Ne légy azok közzül való, kik kezeket egybe * tsapják *sem pedig* az adóſság-ért való kezesek közzül;
** r.* 6 : 1-3. 11 : 15.

27 Ha nem léſzen tenéked miből meg-adnod; el-vészi a' te * ágyadat-is te töled. ** 2 Mós.* 22 : 26. 27.

28 Ne bontsd-el a' régi * határt, mellyet tsináltanak a' te eleid.
** 5 Mós.* 19 : 14. 27 : 17.

29 Láttálé az ö dolgában szorgalmatos * embert? A' Királyok előtt kezd állani, nem marad-meg az alá-valók között. ** 1 Kir.* 11 : 28.

XXIII. RESZ.

1 MIkoron le-üléndesz enni az Ural: szorgalmatoſon reá vigyázz, mitsoda *étket* adnak te elődbe;

2 Mert kést vernél a' te torkodba, ha mértékletlen lennél.

3 Ne kívánjad az ö tsemegéit; mert ezek hazug étkek.

4 Ne fáradzd magadat ebben, hogy * meg-gazdagúlj; ez illyen *testi* eſzességedtöl szünjél-meg. ** 1 Tim.* 6 : 9.

5 Avagy a' te szemeidet vetedé azokra? holott azok semmik, és ollyan szárnyok vagyon, mint a' sas-keselyűnek, *hamar* az ég felé el-repülnek!

6 Ne egyél az irígy szemünek étkében, és ne kívánjad az ö lágy étkeit;

7 Mert a' mint betsül tégedet az ö szívében, ollyan ö. Egyél és igyál, azt mondja tenéked: de azért nem jó akarattal vagyon te hozzád.

8 A' te falatodat, a' mellyet megejéndel, még azt-is ki-okádod; és a' te ékes beſzédidet tsak hijába el-veſzted.

9 A' bolondnak hallására ne szóllj; mert meg-útál * tégedet a' te beſzédidnek böltseségével. ** r.* 14 : 7.
Máté 7 : 6.

10 Ne mozditsd-meg a' régi * határt,

tárt, és az árvának mezeiben ne kapj;
* 5 *Mós.* 19: 14.

11 Mert azoknak boszszú-állójok erös, a' forgatja ezeknek * igyeket te ellened! * *r.* 22: 23.

12 Adjad a' te elmédet a' böltseségre, és a' te füleidet a' bölts beszédekre.

13 Ne vond-el a' gyermektöl a' fanyargatáft; mikoron meg-verénded ötet veszövel, meg nem hal!
* *r.* 20: 3. 22: 15.

14 Te veszszövel verd-meg ötet; és az ö életét a' veszedelemből ki-ragadod.

15 Szerelmes fiam, ha böltselkedik a' te elméd: örvendez az én * lelkem, meg én-is *örvendezek*, * *v.* 25. *r.* 27: 11.

16 Es vígadoznak az én veséim, a' te ajakaidnak igaz mondásán.

17 Ne köveſſe a' te szíved a' * bünösöket, hanem az URat félöket egész napon; * *r.* 1: 10.

18 Mert mivelhogy ennek bizonyos * jutalma vagyon: nyilván a' te várakozásod meg nem tsalatkozik.
* 1 *Tim.* 4: 8.

19 Hallgass * te, szerelmes fiam, *engemet*; hogy légy bölts, és járj ez úton szíved szerint. * *r.* 15: 5.

20 Ne légy azok közzül való, kik bortól * meg-réſzegednek, a' dobzódók közzül, *kik* húſſal hafokat *megterhelik*; * *Esa.* 7: 11. 22. *Róm.* 13: 13.

21 Mert a' réſzeges és dobzódó szegény léſzen, és szakadozott ruhákban öltöztet az aluvás.

22 Hallgasd a' te * atyádat, a' ki nemzett tégedet; és meg ne útáljad, a' te anyádat mikoron meg-vénhedik.
* *v.* 24. *r.* 1: 8.

23 Szerezz *magadnak* * igazságot, és el ne adjad a' böltseségnek, tudománynak, és észeiségnek *valóságát*.
* 2 *Mós.* 20: 12.

24 Igen örül az igaznak * attya, és a' böltsnek szülöje, annak vigadoz.

25 Vígadjon a' te atyád és a' te anyád, és örvendezzen a' te szülöd. * *v.* 15. 16.

26 Adjad, szerelmes fiam, a' te szívedet énnékem, és a' te szemeid az én útaimat szorgalmatoson meg-örizzék;

27 Mert mély * verem a' tiſztátalan afszszonyi-állat, és szoros kút az idegen afszszonyi-állat, * *r.* 22: 14.

28 Es az, mint a' tolvajló leſelkedik, és az embereknek hitetlenit megfogja.

29 Kinek jaj? kinek óhajtás? kinek verſengések? kinek háborgás? kinek bün nélkül való sebek? kinek szemeknek vereſsége?

30 A' bornál múlatóknak, a' kik mennek a' jó bor' kortsomájának kereſésére!

31 Ne nézzed a' bort, mikor veres, mikoron mútatja a' pohárban az ö szinét, és mikor *a' pohárban* peſeg;

32 Végezetre, mint a' kígyó, megmar, és mint a' mérges kígyó, megtsip.

33 A' te szemeid nézik az idegen afszszonyi-állatot, és a' te elméd * gondol gonoszságot. * *Hós.* 4: 11.
Máté 5: 28.

34 Es léſzesz ollyan, mint a' ki feksik a' tenger' közepiben, és a' ki feksik az árbotz-fának tetején.

35 Mikoron vernének engemet, *azt mondod*: Nékem nem fáit! mikoron tafzigáltanak: nem érzettem! mihelyt fel-kelek, el-mégyek, ismét meg-keresem azt!

XXIV. RESZ.

1 NE irigykedjél a' gonosz-tévökre, se ne kivánj * azokkal lenni;
* *r.* 23: 17.

2 Mert pusztítást gondol az ö szívek, és hamisságot szóllnak az ö * ajakaik.
* *Sólt.* 10: 7.

3 A' böltseség által épittetik a' ház, és az értelemmel meg-erösíttetik.

4 Es a' tudomány által a' *háznak* belsö réſzei meg-telnek minden drága és gyönyörüséges marhával.

5 A' bölts férjfiú erös, és a' tudós embert meg-erösíti a' jóſág.

6 Mert az efzes tanátsokkal * viſelhetsz a' te hafznodra hadat; és megmaradáſt találſz a' jó tanátsosoknak sokságok által. * *r.* 15: 22. 20: 18.

7 Igen magaſak a' bolondnak a' † böltseségek; a' közönséges helyen nem nyítja-meg az ö száját. † *r.* 14: 6.

8 A' ki gondolkodik gonoszt tselekedni, azt felette igen gonosznak hivják.

9 A' balgatag dolognak gondoláſa bün; és a' rágalmazó az emberek közt utálatos.

10 Ha reſten viſeled magadat a' nyomorúságnak idején: a' te erőſséged erötlen léſzen;

11 Szabadíts-meg azokat, a' kik a' halálra el-ragadtattak * *ok nélkül*, és a' kik a' halálra vitetnek, és ne szünjél-meg! * *Jób* 29: 12-16. *Sólt.* 82: 4.

12 Ha azt mondanád: Imé nem tudtuk ezt: nem-de a' ki viſgálja az elméket, ö meg értie? és a' ki örizi a' te lelkedet, ö nem tudjaé, és nem fizeté kinek-kinek az ö * tselekedeti szerint?
* *Jób* 34. 11. *Róm.* 2: 6.

13 Egyél, szerelmes fiam, mézet; mert jó: és lépes-mézet, melly édes a' te ínyednek:

14 Ekképpen † a' böltseségnek tudáſa *édes léſzen* a' te lelkednek, ha azt meg-találándod; és léſzen néked jutalmad, és a' te reménységed el nem vész!
* *r.* 22: 18.

15 Ne leſelkedjél, óh te iſtentelen, az igaznak háza ellen, ne puſztítsd-el az ő ágyas-házát!

16 Mert ha hét-ſzer el-eſik-is az igaz: ugyan fel-kél * azért; az iſtentelenek pedig tsak *egy* nyavalyával-is el-veſznek. * *Mik.* 7: 8. *Sólt.* 37: 24.

17 Mikoron el-eſik a' te ellenséged: ne * örülj; és mikor meg-ütközik: ne fúvalkodjék-fel a' te elméd,

* *r.* 17: 5. *Jób* 31: 29.

18 Hogy az URnak ſzemétől meg ne láttaſsék a' gonoſzság, és el-fordítla arról az ö haragját *te read.*

19 Ne gerjedj-fel haraggal a' * gonoſzt-tévőknek elö-mentek-ért, ne irígykedjél az iſtentelenekre;

* *Sólt.* 37: 1.

20 Mert a' gonoſzoknak nem léſzen maradékok, és az iſtenteleneknek ſzövétnekek * meg-óltatik. * *r.* 13: 9. *Jób* 18: 5-19.

21 Féljed az URat, ſzerelmes fiam, és a' * Királyt, a' párt-ütőkkel ne egyelítſed magadat; * *Róm.* 13: 1. 2. 1 *Pét.* 2: 17.

22 Mert hirtelenséggel fel-támad azoknak nyomorúságok: és e' két rendbélieknek *hirtelen való* büntetéſeket, ki tudja?

23 Ezek-is a' böltsekhez *illenek*: Személyt válogatni az † ítéletben * nem jó. † 2 *Móſ.* 23: 2-6. * *Jak.* 2: 1.

24 A' ki mondja az iſtentelennek: * Igaz vagy; ezt meg-átkozzák a' népek, meg-útálják a' nemzetségek:

* *r.* 17: 15.

25 A' kik pedig meg-feddik *a' bünöſt*, azoknak gyönyörüségekre léſzen, és *minden* jónak áldáſa ſzáll reájok!

26 Ajakait tsókolgatják annak, a' ki felel igaz beſzédeket.

27 Szerezd-el kivül a' te dolgodat, és kéſzítsd-el a' te meződben; annak-utánna * építsd a' te házadat-is.

* *Luk.* 14: 28-30.

28 Ne légy bizonyság vak-merőképpen a' te fele-barátod ellen, avagy bolondúl ne tselekedjél a' te ajakiddal:

29 Ne mondjad ezt: A' miképpen tselekedett én velem; úgy tselekeſzem ö véle; meg-fizetek * az embernek az ö tselekedeti ſzerínt. * *Róm.* 12: 17. 19.

30 A' reſt embernek mezejénél elmenék, és az eſztelennek ſzőleje mellett:

31 Imé pedig fel-nöttenek vala mindenütt benne a' töviſek, és annak ſzínét tsalánok fedezték vala bé; és annak kö-gyepüje romlott vala,

32 Mellyet én látván gondolkodám, és arra nézvén tanúságot vök abból, *hogy a' reſtek igy ſzollnak*:

33 Egy kitsinyt * alunnom kell, egy kevéſet ſzunyadnom kell, egy kevéſké kezemet öſzve kell tennem az aluvásra!

34 Azonközbe el-jö, *mint* a' könyü úton-járó, a' te ſzegénységed, és a' te ſzükséged, mint a' paiſos ember!

* *r.* 6: 10. 11.

XXV. RESZ.

1 Még e' *következendö* Bölts beſzédek-is Salamonéi, mellyeket öſzveſzedegettek az Ezékiáſnak Júda' Királyának emberi.

2 AZ Iſtennek tiſzteſségére vagyon a' dolgot † el-titkolni, *mellyet meg-nem jelentett*: a' Királyoknak pedig tiſzteſséges mindenekről tudakozni. † 5 *Móſ.* 29: 29. *Róm.* 11: 33.

3 Miképpen az égnek magaſságát, a' földnek mélységét: azonképpen a' Királyoknak ſzíveket nem tud-hatja *az ember*

4 Miképpen ha az ezüſtből ki-tiſztítják a' ſalakot, abból ſzép edény léſzen:

5 *Ekképpen*, ha el-vetik † a' bünöſt a' Király elöl, meg-erösittetik igazsággal az ö ſzéki. † *Sólt.* 101: 7. 8.

6 Ne magaſztald magadat a' Király elött, és a' tiſzteletesék' helyeken ne állj;

7 Mert jobb ha mondják tenéked: Jer † ide fel; hogy-nem mint le-vettenéd tenéked a' tiſzteſséges elött, mellyet látnak a' te ſzemeid.

† *Luk.* 14: 8-11.

8 Ne indúlj-fel a' verſengéſre hirtelen, hogy valami illetlen dolgot tselekedjél a' *verſengés* után, mikor gyalázzattal illet tégedet a' te fele-barátod.

9 A' te igyedet végezd-el fele-barátoddal; de málnak titkát meg ne jelentsd;

10 Hogy ne gyalázzon tégedet, a' ki hallja; és a' te gyalázzatod el ne távoztaſsék.

11 *Mint az* arany-alma az ezüſt roſtélyokban: *ollyan* az alkalmatoſon mondott ige!

12 *Mint az* arany köſöntyü, és a' ſzép aranyból való ékeſség: *ollyan* a' böltsdorgáló a' ſzó-fogadó fülnél.

13 Mint a' havas hideg az aratásnak idején: ollyan a' hiv † követ azoknak, kik ötet el-botsátják; mert az ö Urainak lelkeket meg-vidámítja.

† *r.* 13: 17.

14 *Mint a'* ködök és a' ſzél, mellyekben nintsen eső: *ollyan* a' férjfiú, ki kérkedik hamis ajándékkal.

15 A' türés után meg-engeſzteltetik a' Fejedelem, és a' lágy beſzéd † megtöri a' tsontot. † *r.* 15: 1.

16 Ha mézet találſz; egyél a' mennyi kell tenéked: hogy ha felette ſokat éjendel, † ki ne okádjad azt.

† *v.* 27.

17 Szorgalmatoſon meg-tartóztaſd a' te lábadat a' te fele-barátodnak házától;

zától; hogy, ha te veled bé-tellyesedik, meg ne gyülöljön tégedet.

18 Pöröly, † fegyver és éles nyil az ollyan ember, a' ki hamis bizonyságot szóll fele-barátja ellen. † *r.* 12: 17. *Sólt.* 57: 5.

19 *Mint a'* romlott fog, és a' ki-menyült láb: *ollyan* a' hitetlennek bizodalma a' nyomorúságnak idején.

20 *Mint a'* ki le-veti ruháját a' hidegnek idején, *mint* az etzet a' salétromon: ollyan a' ki éneket mond a' bánatos † szívü ember előtt.

† *Róm.* 12: 15.

21 Ha éhezik a' ki téged' gyülöl: † adj ennie önéki kenyeret; és ha szomjúhozik: adj néki innia vizet;

† *Róm.* 12: 20.

22 Mert *mint-egy* eleven szenet raksz az ö fejére, és az UR meg-fizeti néked.

23 Mint az északi-szél el-tisztítja az esöt: azonképpen a' haragos ábrázat *meg-enyhíti* a' rágalmazónak nyelvét.

24 Jobb lakni a' háznak szegeletiben, † hogy-nem mint a' háborgó aszszonyi-állattal egy háznak társaságában. † *r.* 21: 9. 19. 30: 23.

25 *Mint a'* hideg viz a' meg-fáradtt embernek: ollyan a' messze földröl való jó † hír hallás. † *r.* 15: 30.

26 *Mint a'* meg-háboríttatott forrás, avagy a' meg-vetzett kút-fö: *ollyan* az igaz, ki a' gonoftól meg-háborítatik.

27 Igen sok mézet enni nem † jó: azonképpen az ö maga tiszteségét viszgálni, nem tiszteséges. † *v.* 16.

28 *Mint a'* meg-romlott és kerítés nélkül való város: *ollyan* az, a' kinek nintsen birodalma az ö † lelkén!

† *r.* 16: 32.

XXVI. RESZ.

1 MInt a' hó a' nyárhoz, és az esö az aratáshoz: úgy nem illik a' bolondhoz a' tiszteség.

2 Miképpen a' madár el-mégyen, és a' fetske el-repül; azonképpen az ok nélkül való átok nem száll az emberre.

3 Miképpen ostort † *vésznek* a' lóhoz, féket a' szamárhoz: azonképpen veszszöt a' * bolondoknak hátokhoz.

† *Sólt.* 32: 9. * *r.* 10: 13.

4 Ne felelj-meg a' bolondnak az ö bolondsága szerint, hogy ne légy te-is ö hozzája hasonlatos:

5 Felelj-meg a' bolondnak az ö bolondsága szerint, hogy ne légyen bölts az ö szemei előtt.

6 A' ki bolond által izen valamit; *mint-ha* lábait vagdalná-el *annak*, és bosszúságot szenved.

7 *Mint a'* sántának lábai egyenetlenek: úgy a' befzéd a' bolondoknak szájokban.

8 Mint a' ki követ tsinál a' szám-szer-ivben: úgy *tselekesik* a' ki a' bolondnak tisztességet *tészen*.

9 *Mint a'* részeg ember' kezébe akadott tövis: *ollyan* az eszes mondás a' bolondoknak szájokban.

10 Gyakorta mindeneket bánattal illet *a' részeg*: azonképpen, mikor jutalmat vészen *magának* a' bolond, még az ártatlanokat-is örömest abba keverné.

11 Mint az eb † meg-tér az okádásra: úgy a' bolond meg-kettőzteti az ö bolondságát. † 2 *Pér.* 2: 22.

12 Láttálé olly embert, ki az ö szemei előtt bölts vólt vólna? A' bolond felöl *jobb* † reménységed légyen, hogy-nem mint a' felöl! † *r.* 29: 20.

13 Azt mondja a' reft: Fene † oroszlán *vagyon ott kün* az úton! oroszlán *vagyon* az útzákon! † *r.* 22: 13.

14 *Mint* az ajtó forog az ö sarkában: úgy a' reft † az ö ágyában.

† *r.* 21: 25. *Préd.* 4: 5. 6.

15 El-rejti a' reft † az ö kezét ruhája' ujjában, r stelli azt tsak szájához-is vinni. † *Préd.* 4: 5.

16 Böltsebbnek *láttatik* a' reft az ö maga * szemei előtt, hogy-nem mint hét *böltsek*, kik az okosságra intenék *ötet*. * *v.* 12.

17 Az ebnek füleit ragadja, a' ki elmenvén meg-haragszik a' dologban, melly ötet nem illeti.

18 *Minémü* a' balgatag, a' ki tüzet, nyilakat és halálos szerszámokat botsát-ki:

19 Ollyan, valaki meg-tsalja az ö fele-barátját, és azt mondja: Tsak tréfálok vala!

20 *Miképpen* a' fák, mikor megfogyatkoznak *a' tüzön*, meg-alufzik a' tüz: úgy, mikor nintsen fusáró, † meg-szünik a' háborgás. † *r.* 20: 10.

21 *Mint* az eleven-szén *alkalmatos* a' hólt szénnek, és a' fa a' tüznek gerjesztésére: ollyan a' háborúság' szerzö † ember a' patvarkodásnak fel-gyújtására. † *r.* 29: 22.

22 A' fondorlónak beszédei hasonlatosok a' vereségekhez, mellyek gyakorta el-hatnak az ember' † belsö részeire. † *r.* 18: 8.

23 *Minémü* a' meg nem tisztittatott ezüst, mellyet valami edényre borítottak: *ollyanok* a' haragra ingerlö ajakak, és a' gonosz szív.

24 Az ö beszédivel másnak tetteti magát a' gyülölö, holott az ö szívében gondol álnokságot.

25 Mikoron kedvesen szóll: ne bizzál ö hozzá; mert hét utzonyatosságok vagynak az ö elméjében.

26 El-fedeztetik a' gyülölség álnoksággal; de ki-jelentetik az ö gonoszsága a' gyülekezetben.

27 A' ki vermet ás *másnak*; abba

† belé esik: és a' ki fel-hajítja a' követ; önnön magára esik. † *Sólt.* 7: 16.

28 Az álnok nyelvü *ember* gyülöli a' meg-romlott embert, és a' hizelkedő beszéd *nagy* romlást szerez.

XXVII. RESZ.

1 NE ditsekedjél a' hólnapi * napról; mert nem tudod mit hoz a' nap *te reád!* * *Jak.* 4: 13. 14.

2 Ditsérjen-meg tégedet a' kivülvaló ember, és nem a' te szájad; az idegenek, és nem a' te beszédid.

3 Nehézség vagyon a' köben, és tereh a' fövenyben; de a' bolondnak haragja nehezebb mind a' kettőnél.

4 A' búsúlásban kegyetlenség *vagyon*, és a' haragban áradás; de ki állhatna-meg az irígység előtt?

5 Jobb a' nyilván való dorgálás a' titkos szeretetnél.

6 Türhetők a' barátságos embertől vett * sebek; de a' gyülölőnek tsókjai tsalárdok. * *Sólt.* 141: 5.

7 A' meg-elégedett ember még a' lépes-mézet-is meg tapodja; de az éh embernek minden keserü édes.

8 Mint a' madárka, *melly* el-téveszti az ö fészkét; ollyan az ember, ki eltéved az ö helyétől.

9 *Mint* a' kenet és jó-illat meg-vidámítja az elmét: úgy *mindent* az ö barátjának édes tanátsa inkább megvidámít, hogy-nem az ö tulajdon tanátsa.

10 A' te barátodat, * és a' te atyádnak barátját el ne hagyjad, és a' te atyád-fiának házába be ne menj a' te nyomorúságodnak idején; Jobb a' közel való szomszéd a' meszsze való atyafiúnál. * *r.* 17: 17. 18: 24.

11 Böltselkedjél, szerelmes fiam, és * vidámítsd-meg az én elmémet; hogy meg-felel-hessek annak, a' ki énnékem valamit szemeimre vetne.

* *r.* 23: 15.

12 Az esztes * meg-látván a' *következendő* nyavalyát, el-rejti ö magát; az esztelenek belé esvén, meg-büntettetnek. * *r.* 22: 3.

13 Vedd-el annak ruháját, a' ki * kezes lett a' kivül-való-ért, és az idegen aszszonyi-állat-ért való kezeslő zálagold-meg. * *r.* 20: 16.

14 Es a' ki áldja az ö barátját beszédével, reggel jó idején fel-kelvén; átkozás gyanánt vagyon annak.

15 A' sebes zápor-eső, idején való szünetlen * tsepegés, és a' morgó aszszony ember, egyaránt vagynak;

* *r.* 19: 13.

16 Valaki el-akarja azt titkolni, haszontalan dolgot tselekszik; miképpen az ö jobbjának kenete ki-tettzik, úgy *az-is* ki-mútatja magát.

17 Miképpen egyik vassal a' másikat élesíti *ember*: akképpen az embert élesíti az ö barátjával való nyájasága.

18 *Mint* a' ki örizi a' figét, észik annak gyümöltsében: úgy a' ki betsüli az ö URát, tiszteltetik.

19 Mint a' vizekben, egyik ortza a' másikat *meg-mútatja*: úgy egyik embernek elméje, a' másikat.

20 Mint a' koporsó és a' veszedelem meg nem elégednek: úgy az embernek * szemei meg nem elégednek.

* *Préd.* 1: 8.

21 Mint az ezüst a' * tégelyben, és az arany a' kementzében *próbáltatik-meg*: úgy az ember, az ötet ditsérőnek szájában. * *r.* 17: 3.

22 *De* ha meg-törnéd-is a' bolondot mosárban, a' mosár törövel meg-törtt gabona között: nem távoznék-el ö tőle az ö * bolondsága. * *Jér.* 6: 29.

23 Szorgalmatoson meg-esmérjed a' te jelen való barmaidat, gondot viselj a' te nyájaidra;

24 Mert avagy örökké valóé a' gazdagság? és az ékesség léfzené minden nemzetségről nemzetségre?

25 Mihelyt ki-nő a' fzéna-fü, és meg-tettzett a' gyenge fü: ottan béfzedetnek a' hegyekről a' füvek.

26 A' te juhaid *légyenek* a' te ruházatodra valók, és a' mezönek árra a' ketske-bakok:

27 Ennek-felette a' mennyi ketske téj *vagyon* a' te ételedre, a' te házadnépének ételére, és leányidnak ételekre való *légyen*.

XXVIII. RESZ.

1 MInden istentelen * fút, ha senki nem üldözi-is; az igazak pedig hasonlatosok a' gyermekdéd bizakodó orofzlánhoz. * *Jób* 15: 21. 22.

3 *Móf.* 26: 36.

2 A' hol hasonlás vagyon a' tartományban, sok Fejedelem vagyon ott: a' hol pedig esztes és tudós ember vagyon, hosszabbodik a' birodalom.

3 A' szegény ember*ből támadott*, ki el-nyomja a' szegényeket, hasonló a' pusztító esőhöz, melly a' gabonát el-veszti.

4 A' kik el-hagyják a' törvényt, ditsérik a' latrokat; de a' kik meg-tartják a' törvényt, hartzolnak azokkal.

5 A' gonoszságban élő emberek nem vészik észekbe az igazat; a' kik pedig keresik az URat, mindeneket észekbe vésznek.

6 Jobb a' szegény, a' ki jár * tökéletesen; hogy-nem mint az istentelen és útában el-fordúlt gazdag. * *r.* 19: 1.

7 A' ki meg-örizi a' törvényt, észes fiú az; a' ki pedig társalkodik a' * dobzódókkal, gyalázattal illeti az ö attyát. * *r.* 29: 3.

8 A' ki öregbíti az ö marháját usorával

rával és felette valóval; gyüjt annak, * a' ki böven adakozik a' ſzegényeknek. * *Préd.* 2: 27.

9 Valaki el-fordítja az ö fülét * a' törvénynek hallásától, annak könyörgéſe-is utálatos. * *Zak.* 7: 11-13.

10 A' ki el-hiteti az igazakat gonoſz útra, az ö vermébe * ö maga béeſik; a' tökélletesek pedig birják a' jót. * *r.* 26: 27. *Préd.* 10: 9.

11 Böltsnek láttatik az ö ſzemei elött a' gazdag ember; de a' ſzegény eſzes meg-viſgálja ötet.

12 Mikoron örvendeznek az * igazak, nagy ékeſség az; mikor pedig az iſtentelenek fel-támadnak, nyomorgattatik az ember. * *r.* 11: 11.

13 A' ki el-fedezi az ö vétkeit; jól nem léſzen dolga: a' ki pedig megvallja * és el-hagyja, irgalmaſságot nyér. * *Sólt.* 32: 5. 1 *Jan.* 1: 9.

14 Bóldog ember, a' ki igen retteg ſzüntelen; a' ki pedig meg-keményíti az ö elméjét, büntetésbe eſik.

15 Mint az ordító orofzlán, és éhezö medve: ollyan a' ſzegény népen uralkodó iſtentelen.

16 A' minden értelem nélkül való Fejedelem, és a' nyomorgatásban fogalatos *meg-rövidíti:* a' ki pedig gyülöli a' tel-hetetlenséget, meg-hoſzſzabbitja a' maga napjait.

17 A' ki hatalmasúl *ártatlan* vért ont, *mind* a' ſirig fút; de ſenki nem táplálja ötet.

18 A' ki jár tökélletesen, meg-tartatik; a' ki pedig gonoſz útakon jár, valamellyikben meg-akad.

19 A' ki ſzántja az ö földét, * megelégedik érellel; a' ki pedig követi a' reſt *embereket*, meg-elégedik ſzegénységgel. * *r.* 12: 10.

20 Az Iſtenben bizó ember bövölködik áldáſokkal; de a' ki hirtelen akar * gazdagúlni, büntetetlen nem léſzen! * *r.* 20: 21.

21 Személyt * válogatni nem jó; mert egy falat kenyer-ért el-ſzakadna az illyen ember *az igaztól.* * *r.* 18: 5. 24: 23.

22 Siet a' marha *keresésre* a' gonoſz ſzemü *ſobrák* ember; de nem tudja a' reá jövö ſzükséget.

23 A' ki meg-feddi az engedetlen embert, inkább kegyelmet nyér, hogynem mint a' ki nyelvével hizelkedik.

24 A' ki el-tékozolja az ö attyának és annyának marháját, és azt mondja: Nem vétek! társa az öldöklö embernek.

25 A' ki bizakodik az ö elméjében; háborúságot ſzerez; a' ki pedig bizik az URban, meg-kövéredik.

26 A' ki bízik ö magában, bolond az; a' ki pedig jár böltsen, e' meg-ſzabadítja ö magát.

27 A' ki ád a' ſzegénynek, * nem léſzen önéki ſzüksége; a' ki pedig elrejti az ö ſzemét, meg-ſokaſúlnak ö rajta az átkok. * *r.* 19: 17. 22: 9. *Móſ.* 15: 7-10.

28 Mikor fel-emeltetnek az iſtentelenek, el-rejti magát az ember; de mikor azok el-veſznek, * öregbülnek az igazak. * 2 *Kir.* 11: 20.

XXIX. RESZ.

1 A' melly ember a' gyakorta való fedéſre meg-keményíti az ö nyakát, hirtelenséggel meg-töretik, úgy hogy meg nem gyógyúl-hat.

2 Mikoron uralkodnak az igazak, † örül a' nép; mikoron pedig uralkodik az iſtentelen, óhajt a' nép.

† *r.* 11: 10.

3 A' böltseség' ſzeretö ember megvidámítja az † ö attyát; a' ki pedig adja magát a' paráznákhoz, el-veſzti a' * marhát † *r.* 10: 1. * *Luk.* 15: 3.

4 A' Király itélettel erösíti-meg a' tartományt; a' ki pedig ajándékot véſzen, el-rontja azt.

5 A' férfiú, ki hizelkedik az ö baráttjának; hálót vét annak lábai ellen.

6 A' gonoſz emberre gonoſz tör következik; az igaz pedig énekel és vígad.

7 Meg-érti az igaz a' ſzegényeknek † igyeket; az iſtentelen * pedig nem gondol reá, hogy meg-értſe.

† *Jób* 29: 16. 17. * *Luk.* 18: 2-4.

8 A' tsúfoló férjfiak fel-gyútják a' városſt; de a' böltsek el-fordítják a' haragot.

9 Az eſzes ember, a' ki vetekedik a' bolonddal, akar meg-háborodjék, 's akar neveſſen; ſemmi haſzna nintsen.

10 A' gonoſz bünös emberek gyülölik az igaz embert; az igazak pedig óltalmazzák annak életét.

11 Az ö egéſz indúlatját elö-mútatja † a' bolond; de a' bölts végre megnyomja azt. † *r.* 14: 33.

12 A' melly uralkodó a' hamiſságnak beſzédire hallgat, annak minden ſzolgai latrok.

13 A' ſzegény és † a' gazdag öſzvetalálkoznak; mind a' kettönek pedig ſzemeit az UR világoſítja-meg.

† *r.* 22: 2.

14 A' melly Király hivségeſen itéli a' ſzegényeket, annak ſzéki mind örökké † meg-marad. † *r.* 20: 28.

15 A' veſzſzö és dorgálás † böltseséget ád; de a' *magának* botsáttatott gyermek meg-ſzégyeníti az ö annyát.

† *r.* 13: 24.

16 Mikor nevekednek az iſtentelenek, nevekedik a' vétek; az igazak pedig azoknak eſeteket † meg-értik.

† *Sólt.* 58: 11. 91: 8.

17 Sanyargaſd-meg a' † te fiad t, és nyú-

nyúgodalmat hoz tenéked, ſzerez gyönyörüſéget-is a' te életednek.

† *v.* 15. *r.* 23 : 13. 14.

18 Mikoron nintsen a' *mennyei* látáſnak *tudománya*, a' nép el-ſzakad *Iſtentől*; a' ki pedig meg-tartja a' törvényt, * óh melly igen bóldog az!

* 5 *Móſ.* 28 : 1-14.

19 Tsak beſzéddel nem tanúl-meg a' ſzolga, ha tudja-is *mit kellene tselekednie*, nem miveli.

20 Láttálé beſzédeiben hirtelenkedö embert? A' bolond felöl több*remény, ſég vagyon, hogy-nem a' felöl!

* *r.* 26 : 12.

21 A' ki lágyan neveli gyermekségétöl fogva az ö ſzolgáját; végezetre *ollyan* léſzen *mint* a' fiú.

22 A' haragos * háborgáſt ſzerez; és a' dühösködöbe ſok vétek *eſik*.

* *r.* 26 : 21.

23 Az embernek kevélysége * megalázza ötet; a' lelkében pedig megaláztattat † táplálja a' tiſzteſség.

* *r.* 18: 12. *Máté* 23: 12. † *Eſa.* 66:2.

24 A' ki oſztozik a' lopóval, * gyüllöli az ö magát: és ha ſzidalmazzák-is, nem meri ſenkinek mondani.

* 3 *Móſ.* 5 : 1.

25 Az emberektöl való félelem botránkozáſt ſzerez; a' ki pedig bízik az URban, méltóságban helyheztetik.

26 Sokan * kivánják a' Fejedelemnek orczáját; de az URtól *vagyon* kinek-kinek itéleti. * *r.* 19 : 6.

27 Iſzonyodnak az igazak a' hamis embertöl; és iſzonyodik az iſtentelen-is az igaznak útától.

XXX. RESZ.

Agur magát álázván, Iſten' böltseségét tsudalván, ſzöll öt karban lévö négynégy haſonló dolgokról.

1 AZ Agurnak, Jáké' fiának beſzédi, Prófétzia mellyet, mondott a' férjfiú *Agur* Itielnek, Itielnek *mondom* és Ukálnak.

2 Minden embereknél gorombább vagyok én, és nintsen emberi értelem én bennem;

3 Es nem tanúltam a' böltseséget, ſem a' ſzentek' tudományát nem tudom.

4 Kitsoda ment-fel az égbe, * hogy onnan lé-ſzállot vólna? Kitsoda kaptsolta a' ſzelet az ö markában? Kitsoda köt-hetné a' vizeket az ö köntöſében? Ki erösítette-meg a' földnek minden határit? kitsoda ennek neve? avagy kitsoda ennek fiának neve, ha tudod? * *Ján.* 3 : 13.

5 Az Iſtennek tellyes beſzéde igen * tiſzta, és pais az ahoz folyamodóknak.

* *Sólt.* 12 : 7.

6 Ne tégy * az ö beſzédéhez; hogy meg ne büntеſſen téged', és hazug ne légy. * 5 *Móſ.* 4 : 2.

7 Kettöt kérek te töled; ne tartsd-meg én tölem addig, míg élek!

8 A' hijába-valóságot és a' hazugságot meſzſze távoztaſd en tölem: ízegénységet avagy gazdagságot ne adj nékem; táplálj engem' hozzám illendö * eledellel, * *Máté* 6 : 11.

9 Hogy meg-elégedvén, meg ne * tagadjalak, és azt ne mondjam: Kitsoda az UR? Se pedig meg-ſzegényedvén, ne lopjak, végezetre gonoſzúl éljek az én Iſtenemnek nevével!

* 5 *Móſ.* 8 : 12-14.

10 Ne vádold a' ſzolgát az ö Urának, hogy meg ne átkozzon tégedet, és bünösnek találtaſſál.

11 *Vagyon olly* nemzetség, ki még az ö attyát-is * meg-átkozza, és az ö annyát-is nem áldja. * *v.* 17.

12 *Vagyon* nemzet, ki az ö maga ſzemei elött * tiſzta, még ha az ö rútságából ki nem tiſztíttatott-is.

* *Eſa.* 65 : 5. 6.

13 *Vagyon* kevély ſzemü nemzetség, és a'kinek ſzemöldöki igen fel-látnak.

14 *Vagyon* olly nemzetség, kinek fogai * fegyverek, és kinek záp-fogai kések; hogy a' ſzegényeket e' földön megemészſzék, és az emberek közzül a' ſzükölködöket. * *Sólt.* 52:4.5. 57:5.

15 A' nadálynak két leánji vagynak, *kik ezt mondják:* Hozd-el, hozd-el! Hárman vagynak, kik meg nem elégeſznek, söt négyen, * kik nem mondnak eleget: * *v.* 16.

16 A' koporsó, és a' bé-rekeſztetett meddö aſzſzonyi-állat; a' föld meg nem elégeſzik a' vízzel, és a' tüz nem mondja: Elég!

17 A' ki meg-tsúfolja attyát, avagy meg-útálja annyának tanitását, ſzemét ki-vájják a' völgynek hollói, avagy meg-éſzik ötet a' ſas-keſelyü' fiai.

18 E' hármak el-titkoltatnak én tölem, söt e' négy dolgot nem tudom:

19 A' keſelyünek útát az égben, a' kigyónak útát a' köſziklán, a' hajónak nyomát a' mély-tengerben, és a' férjfiúnak útát a' leányzóval.

20 Illyen a' paráználkodó aſzſzonyi-állatnak úta; éſzik, azután meg-törli az ö ſzáját, és azt mondja: Nem tselekedtem ſemmi gonoſzt.

21 Három *dolog* alatt indúl-meg a' föld, söt négy alatt, *mellyeket* el nem ſzenved-het.

22 A' ſzolga alatt, mikor uralkodik; és a' bolond alatt, mikor eleget éſzik;

23 A' gonoſz mord kedvü aſzſzonyi-állat alatt, * mikor férjhez mégyen; végezetre a' ſzolgáló alatt, mikor örököſe léſzen az ö aſzſzonyának.

* *r.* 25 : 24.

24 E' négy apró állati *vagynak* a' földnek, mellyek böltsebbek a' böltseknél:

25 A'

25 A' hangyák, erötlen népek: mellyek *mindazáltal* meg-keresik * nyárban az ö ételeket; * *r.* 6: 8.

26 A' hegyen való egerek, erötlen köfség: *mindazáltal* köfziklán * tsinálják az ö házokat; * *Sólt.* 104: 18.

27 Királyok nints a' sáskáknak: mindazáltal mennek mindnyáján fzép renddel;

28 A' pók az ö lábaival munkálkodik: és vagyon a' Királyok' palotáiban.

29 Három állat vagyon, melly fzépen jár, söt négy állatok, mellyek jól járnak:

30 A' régi erös oroszlán a' vadak között, melly el nem fut fenkitöl való féltében.

31 A' hartzra fel-ékesíttetett * *ló*, avagy ketske-bak, és a' Király, a' kinek fenki nem mér ellene támadni.

* *Jób* 39: 22. 23.

32 Ha bolond vóltál magadban felfúvalkodásodban, avagy *gonosz* gondolatodban: kezedet * fzájadra vesséd.

* *Jób* 21: 5.

33 Miképpen a' ki a' tejet köpüli, vajat tsinál; és a' ki keményen fujjaki az ö maga orrát, vért hoz-ki: úgy a' ki haragját meg nem tart-hatja, háborúságot fzerez.

XXXI. RESZ.

A' Királyt oktatja: a' jó afzfzonyi-állatot ditséri, és annak tulajdonságit írja-meg.

1 LEmuel Király' beszédi, és Próféttzia, mellyekre tanitotta vala ötet az ö annya.

2 Mit *szóljak*, fzerelmes fiam? mitsodát, méhemtöl fzakadt fiam? mitsodát én fogadáfimnak *fzerelmes* gyermeke?

3 Ne adjad az afzfzonyi-állatoknak a' te erödet, és a' te útaidat a' Királyoknak * el-töröltetésekre. * *Préd.* 10: 17.

4 Távól légyen a' Királyoktól, óh Lémuel, távól légyen, *mondom*, a' Királyoktól * a' bornak itala: és az Uralkodóktól a' meg-réfzegitö pohárnak kivánsága; * *r.* 20: 1.

5 Hogy mikor ijándik el ne felejtkezzék az *Isten*' parantsolatjáról, és el ne forditla valamelly nyomorúltaknak fgazlágokat.

6 Adjátok a' réfzegitö italt az el-vefzendönek, és a' bort a' * keseredett fzívü *embe*reknek; * *Sólt.* 104: 15.

7 Igyék, hogy felejtkezzék-el az ö fzegénységéröl, és az ö nyavalyájáról ne emlekezzék-meg többé.

8 Nyisd-meg a' te fzádat a' mellett, a' ki néma az ö dolgában, és a' kik adattanak * veszedelemre.

* *Jób* 29: 12. 13.

9 Nyisd-meg a' te fzádat, itélj * igazán; forgasd igyét a' fzegénynek és a' fzükölködönek! * 3 *Mós.* 19: 15.

10 *Gyors*, ferény afzfzonyi-állatot kitsoda talál-hát? Mert ennek árra fokkal fellyül haladja a' * kárbunkulusokat. * *r.* 12: 3.

11 Bízik ahoz az ö férjének lelke, és annak marhája el nem fogy.

12 Jóval illeti ötet és nem gonofzfzal, az ö életének minden napjaiban.

13 Keres gyapjat avagy lent, és megkéfzíti azokat kezeivel akaratja fzerint.

14 Hafonló a' kereskedö hajókhoz, nagy mefzfzül bé-hozza az ö eledelét.

15 E' fel-kelvén még éjjel, eledelt ád az ö házának, és fzólást az ö leányinak.

16 Gondolkodik mezön való örökségröl, és meg-vészi azt; az ö kezeinek munkájából fzölöt plántál.

17 Ö maga-is az ö derekát meg-övedezi, és meg-erösíti az ö karjait.

18 Látja hogy hafznos az ö munkálkodása; meg nem alufzik éjjel-is az ö világa.

19 Az ö kezeit veti a' fonó kerékre, az ö kezeivel fogja az orsót.

20 Az ö markát meg-nyitja a' fzegénynek, és kezeit ki-terjefzti a' fzükölködönek.

21 Nem félti az ö háza-népét a' hidegtöl; mert az ö egéfz háza-népe felruháztatott béllet *ruhák*kal.

22 Szönyegeket tsinál magának; bibor és bársony az ö öltözete.

23 Elsmérik az ö férjét a' kapukban, mikor ül a' tartománynak Véneivel.

24 Gyöltsot fzö, és el-adja; és öveket, mellyeket ád a' kereskedöknek.

25 Erö és ékefség az ö ruhája; és nem fél a' következendö * idöktöl.

* *Jób* 5: 22.

26 Az ö fzáját böltsen nyitja-meg és kegyefségnek tudománya vagyon az ö nyelvében.

27 *Szorgalmatoson* vigyáz az ö házanépe' dolgára, és a' reftségnék * étkét nem észi.

28 Fel-kelvén az ö fiai, bóldognak mondják ötet; az ö férje hafonlatosképpen ditséri ötet,

* *r.* 21: 25. 24: 14. 15.

29 *Mondván*: Sok afzfzonyi-állatok munkálkodtak ferénységgel: te pedig meg-haladod mind azokat!

30 Tsalárd az *emberek előtt való* kedvefség, és hijába-való a' fzépség; a' melly afzfzonyi-állat féli az URat, e' fzerez ditséretet ö magának!

31 Adjatok ennek az ö keze' munkájának gyümöltsöböl, és ditérjék ötet a' kapukban az ö * tselekedetei!

* *v.* 28. 29.

A' PRE-

A' PREDIKATOR' SALOMON,

JERUSALEMBEN VALO KIRALY' BESZEDINEK KÖNYVE.

E' Könyvben azt mútatja-meg, hogy e' világon, a' miben az emberek az ö bóldogságokat szokták helyheztetni, abban semmi állandóság nintsen; hogy így az embereket fel-indítsa a' mennyei jóknak keresésére, és ézért nevezi magát Prédikátornak.

I. RESZ.

Hijába-valósága az emberi böltseségnek

1 A' *Salamon* Prédikátornak, Dávid' † fiának, Jérusálemben * való Királynak Beszédi: †*1 Kón.* 22: 9, 10. * *v.* 12.

2 Felette nagy * hijába-valóság, azt mondja a' Prédikátor; felette nagy hijába-valóság, ezek mindenek hijábavalóság! * *v.* 14. *r.* 2: 1-27.

3 Mitsoda haszna vagyon az embernek minden ö munkájában, mellyel munkálkodik a' Napnak alatta?

4 Egyik nemzetség el-mégyen, és a' másik el-jö: jóllehet a' föld mind örökké meg-marad.

5 Es a' Nap * fel-támadván, minekutánna el-nyúgott a' Nap: ismét az ö helyére siet, a' hol ö fel-támad-hasson: * *Sólt.* 19: 6. 7.

6 Siet Délre, és által-mégyen Eszak felé; az ö el-forgásával környül-járván siet az ég, és hogy az ö kerengése szerint viszsza-tér-hessen az ég.

7 Minden folyó-vizek sietnek a' tengerbe: mindazáltal a' tenger még-is meg nem telik; akár-mitsoda helyre a' folyó-vizek siessenek, ugyan azon helyre viszsza-mennek gyorsasággal.

8 Egyenként ezek a' dolgok mint fáradoznak, senki nem mond-hatná meg; nem elégednék-meg a' szem * látván, sem bé nem tellyesednék a' fül halláffal. * *Péld.* 27: 20.

9 A' mi vólt, ugyan azon a' mi ezután-is léfzen, és a' mi most léfzen, ugyan azon a' mi ennek-utánna-is léfzen; és semmi nintsen új dolog a' Nap alatt.

10 Vagyon valami, a' miről mondják: Néz-hetfze ezt, új ez! *melly* immár sok száz esztendövel vólt mi elöttünk.

11 Nintsen emlékezet az elöbbiekről: azonképpen az utólsó dolgokról-is, mellyek jövendök, nem léfzen emlékezet azoknál, kik ezután léfznek.

12 En Prádikátor, mikoron vólnék Királya *Izraelnek Jérusálemben, *v.* 1.

13 Adván az én elmémet mind azoknak visgálására * és böltsen való tudakozására, mellyek léfznek az egek alatt, (ez a' gonosz hijába-való foglalatosság, mellyet adott Isten az embereknek' fiainak, hogy foglalják magokat abban.) * 1 *Kir.* 4: 30-33.

14 Láttam minden dolgokat, mellyek léfznek a' Nap alatt, hogy ímé, mind ezek * tsak hijába-valóság, és a' léleknek gyötrelme! * *v.* 2. *r.* 2: 1-27.

15 Az egyenetlen meg nem egyenesittet-hetik, és a' fogyatkozás meg nem számláltat-hatik.

16 Szólltam én az én elménmel, mondván: Imé én nagygyá lettem, és nyertem böltseséget mind azoknak felette, * a' kik fök vóltanak én elöttem Jérufálemben, és az én elmém tanúlt sok böltseséget és tudományt!

* 1 *Kir.* 4: 31.

17 Adtam annak-felette az én elmémet a' böltseségnek tudására, és minden esztelenségnek és † bolondságnak meg-tudására; de meg-esmérém ezt-is lenni a' léleknek * nyomorúságának!

† *r.* 2: 4. * *r.* 2: 1.

II. RESZ.

Hijába-valósága e' földi gyönyörüségnek: Az Isten' ajándékival vigan való élés.

1 ANnak-utánna, mivelhogy a' böltseségnek fokságában fok búsúlás vagyon, és valaki öregbíti a' böltseséget, öregbíti a' gyötrelmet:

2 Mondék én az én szívemben: No meg-próbállak téged' a' vígan való lakásban, hogy meg-láfsam, mitsoda jó vagyon abban; de ímé az-is hijába-valóság!

3 A' nevetésről azt mondom: hogy bolondhoz *illik* az! a' vigaságról pedig: mit haszmál az?

4 El-végezém az én szívemben, hogy magamat adnám bor italra (még mikor a' böltseséget követném, és elövenném ezt a' bolondságot,) míg nem meg-látnám, hogyha az emberek' fiainak e' vólna jó, mellyet kellene tselekedniek az ég alatt, az ö életek' napjainak fzámok szerint.

5 Felette igen nagy dolgokat tselekedtem; építék magamnak házakat; ülteték magamnak fzölöket.

6 Tsinálék magamnak kerteket, és almás-kerteket, mellyekben ülteték minden-féle gyümölts-termö fákat:

7 Tsiná-

7 Tsinálék magamnak halas-tókat, hogy azokból öntözném a' gyümöltstermö fáknak erdejét.

8 Szerzék fzolgákat és fzolgálókat; házamnál nevekedett faolgaim-is *fokak* vóltak nékem; öreg és apró barmoknak nyájaival-is többel bírtam mind azoknál, kik vóltanak én elöttem * Jérusálemben:

* 1 *Kir.* 10: 23. 24.

9 Gyüjték magamnak * ezüstöt és † aranyat-is, Királyok' és tartományok' örökségét: fzerzék magamnak éneklö férjfiakat és éneklö afzfonyi-állatokat, és az emberek' fiainak gyönyörüségit, minden-féle vigaság-tévö fzerfzámokat; * 1 *Kir.* 10: 27.

† 1 *Kir.* 10: 14.

10 És nagygyá lök és meg-nevekedém minden *Királyoknak* felette, kik én elöttem vóltak Jérusálemben, az én böltseségem-is * helyén vólt.

* 1 *Kir.* 4: 30.

11 Valamit kivánnak vala az én fzemeim, meg nem fogtam azoktól azokat, meg fem tartóztattam az én fzívemet femmi vígaságtól, hanem az én fzívem örvendezett minden én munkám*mal gyüjtött jók*ban; mivelhogy e' vólt az én réfzem minden én * munkámból: * *v.* 2. *r.* 3: 12. 22.

12 Tekinték minden én dolgaimra, mellyeket tselekedtenek vala az én kezeim, és az én munkámra, mellyet fzorgalmatofsággal fzerzettem vala: ímé pedig ezek mind hijába-valóság, és a' léleknek gyötrelme, el-annyira, hogy nintsen annak femmi hafzna a' Napnak alatta!

13 Azért fordítám magamat én, hogy meg-késérteném a' böltseséget, és minden * bolondságot és efztelenséget, (mert vallyon kitsoda olly ember, ki a' Királyt követ-hetné azok*nak megtudások*ban, a' mellyeket *egyebek* tselekedtek?) * *v.* 4. *r.* 1: 17.

14 Noha látám én hafznosbnak lenni a' böltseséget a' bolondságnál, miképpen hafznosb a' világofság a' fetétségnél;

15 A' böltset lenni ollyannak, mint a' kinek fzemei *vagynak* a' fejében; a' bolondot pedig a' fetétben járni: de meg-elmérém én, hogy ugyan azon egy * végek léfzen mind ezeknek.

* *v.* 17. 18. *Sólt.* 49: 11.

16 Annak-oká-ért mondám az én elmémben: a' bolondnak állapatja fzerínt léfzen az én * allapatom-is, miért böltselkedném tehát én-is fellyebb? és mondék az én elmémben: Ez-is hijába-valóság! * *v.* 17. *Sólt.* 49: 17.

17 Mert nem léfzen emlékezete fem a' böltsnek, fem a' bolondnak mind örökké; mivelhogy a' mellyek immár *vagynak*, azok a' kövétkezendö idökben mind el-felejtetnek: és miképpen meg-hal a' bölts, azonképpen meghal a' bolond-is.

18 Azoká-ért gyülöltem az életet; mert gonofznak látták nékem a' dolog, a' melly léfzen a' Nap alatt; mert mind ez hijába-valóság, és a' léleknek gyötrelme!

19 Gyülöltem én minden munkámat-is, mellyet én * munkálkodom a' Nap alatt; mivelhogy el-hagyom azt olly embernek, ki én utánnam fog élni; * *v.* 5-9.

20 És ki tudja, ha bölts léfzené avagy bolond, a' ki uralkodándik minden én munkámon, a' mellyet tselekedtem, és a' mellyet böltsen fzerzéndek a' Napnak alatta; Ez-is hijába-valóság!

21 Annak-oká-ért én el-fordítám magamat, meg-fogván reménységtöl az én elmémet minden munkám felöl, mellyel munkálódtam a' Nap alatt;

22 Mert vagyon olly ember, kinek munkája *el-végeztetett* böltseséggel, tudománnyal, és igazsággal: olly embernek adja pedig azt örökségül, a' ki abban femmit nem munkálódott: Ez-is hijába-valóság, és nagy gonofz!

23 Mert mitsoda marad-meg annak az embernek minden ö munkájából, és elméjének nyug-hatatlan fáradozásából, mellyel ö munkálkodott a' Nap alatt?

24 Holott annak minden napjaiban vóltanak bánatok és busúlás az ö foglalatofságiban, még éjjel-is nem nyúgott az ö elméje. Ez-is hijába valóság!

25 Nintsen tsak e' jó-is az embernek hatalmában; hogy egyék, igyék, és azt tselekedje, hogy az ö elméje lakozzék gyönyörüséggel az ö munkájából; ezt-is láttam én az Iftennek kezétöl lenni.

26 (Mert *én nálamnál fellyebb* ki * élhetne azzal? kitsoda él-hetne nálamnál nagyobb gyönyörüségre?) * *v.* 9. 10.

27 Mert az embernek, a' ki *jónak láttatik* az ö fzeme elött, ád *Iften* böltseséget és tudományt örömmel; a' bünöfnek pedig ád foglalatofságot az egybe-gyüjtésre és az egybe-hordásra, hogy adja annak, a' ki *jónak tettzik* ö elötte. Az-is hijába-valóság, és az elmének gyötrelme!

III. RESZ.

Az emberi fzorgalmatofságoknak hijábavalóságok.

1 MInden *dolog*nak rendelt ideje *vagyon*, és ideje *vagyon* az ég alatt minden akaratnak:

2 Ideje *vagyon* a' fzületésnek, és ideje a' meg-halálnak; ideje az ültetésnek, ideje annak ki-fzaggatásának a' mi ültettetett.

3 Ideje *vagyon* a' meg-ölésnek, és ideje

ideje a' meg-gyógyíttásnak ; ideje *vagyon* a' rontánnak , és ideje az építésnek.

4 Ideje *vagyon* a' sírásnak, és ideje a' nevetésnek ; ideje *vagyon* a' jajgatásnak, és ideje a' tzökélnek :

5 Ideje *vagyon* a' köveknek elhányattatásoknak, és ideje a' köveknek egybe-gyüjtetéseknek : ideje az ölelgetésnek, és ideje az ölelgetéstől való el-távozásnak.

6 Ideje *vagyon* a' keresésnek, és ideje a' veſztésnek ; ideje a' meg-tartásnak, és ideje az el-vetésnek.

7 Ideje *vagyon* a' tzaggatásnak , és ideje az egybe-varrásnak ; ideje *vagyon* a' hallgatásnak és ideje a' szollásnak.

8 Ideje *vagyon* a' szeretésnek , és ideje a' gyülölésnek ; ideje a' hadakozásnak és ideje a' békeſségnek.

9 Mitsoda haſzna vagyon a' munkásnak abban , a' miben ö munkálkodik ?

10 Láttam ezt lenni foglalatoſságnak, mellyet adott Iſten az emberek' fiainak , hogy foglalnák magokat abban :

11 Hogy *az Iſten* mindent szépen rendel az ö idejében, míg e' világ fennáll-is , ád az emberek' elméjekbe, (attól meg-válva, mellyet az ember meg nem fog-hat *elméjével*) olly dolgot, mellyet az Iſten tselekeſzik kezdettöl fogva mind végig.

12 Meg-esmértem, hogy nintsen az ö hatalmokban a' Jó ; hanem hogy * örvendezzen *ki-ki* , és hogy jót † tselekedjen az ö életében : * *r.* 2 : 11. † *r.* 12 : 15.

13 Söt inkább hogy az ember észik és iſzik, és él az ö egész munkájából, az *mind* Iſtennek ajándéka.

14 Tudom, hogy valamit Iſten tselekeſzik , a' léſzen örökké ; ahoz semmi nem adattat-hatik, és abból semmi el nem vétettet-hetik : és az Iſten ezt miveli e' végre, hogy *az emberek* az ö ortzáját rettegjék :

15 A' mi vólt, moſt-is vagyon, és a' mi következik, immár meg-vólt , és az Iſten forgatja az egy-más után következendö dolgokat.

16 Láttam annak-felette a' Nap alatt , hogy az ítéletnek helyén hamiſság , és az igazságnak helyén latorság vólt ;

17 Es mondék én magamban : Az igazat és a' hamiſat meg-ítéli az Iſten ; mert jóllehet minden ember akaratjának ideje vagyon : de a' ki mind e' dolgokat igazgatja, ö-is jelen vagyon.

18 Igy szóllék azért magamban emberi okoſság szerint , minek-utánna azokat meg-esmértette vólna én velem az Iſten, és látnám, hogy ezek az oktalan állathoz hasonlók :

19 Az emberek' fiainak végek hasonlatos az oktalan állatnak végéhez, és egyenlö végek vagyon azoknak ; a' mint meg-hal egyik * , úgy meg-hal a' másik-is, és ugyan-azon egy lélek vagyon azokban ; annak-okáért az embernek nagyobb méltósága nintsen az oktalan állatoknál, hanem hogy mind ezek hijába-valóságok ! * *v.* 20.

r. 2 : 17. *Sólt.* 49 : 11-13.

20 Ezek közzül mindenik ugyanazon egy helyre mégyen ; mindenik a' * porból való, és mindenik porrá léſzen. * 1 *Móſ.* 1 : 24. 2 : 7. 3 : 19.

21 Vallyon kitsoda vette elſzébe az ember' lelkét , hogy fel-ment vólna ; és az oktalan állat' lelkét , hogy a' föld alá ment vólna ?

22 Azoká-ért nékem láttatik vala, hogy semmi nem vólna jobb , mint hogy az ember * örvendezne az ö dolgaiban, mivelhogy tsak e' vólna az ö réſze *e' világban* ; mert ki tselekeſzi véle , hogy meg-tudja mi következik ö utánna ? * *v.* 12.

IV. RESZ.

Szegénység , meſterség , reſztség , fösvénység , hatalom, és jo kedv az uralkodókhoz.

1 Vlſzontag mikor én látnám mind azokat, a' kik a' Nap alatt nyomorgattatnak ; mert ímé *nyilvan vagyon* azoknak, a' kik nyomorgattatnak, köny-hullatások ; a' kiknek semmi vigaſztalójok nintsen , avagy az öket nyomogatóknak kezekből *meg-ſzabadúlásra* való erejek ; és a' kik minden vigaſztalótól meg-foſztattak :

2 Ditsérem vala én elöſzör a' meghóltakat, a' kik már meg-hóltak vólna , az élöknek felette , a' kik még élnének :

3 De azután e' kettönél jobbnak láttatik vala az, a' ki még nem vólt, a' ki meg nem késértette azt a' gonoſzságot, melly a' Nap alatt léſzen ;

4 Mert látom vala én, hogy annak minden dolgá-ért , és minden igazságos tselekedeti-ért az emberre irigykedik az ö fele-barátja: annak-okáért ezis hijába-valóság, és lélek fájdalom !

5 A' bolond egybe-kaptsolja * az ö kezeit, és meg-emészti az ö teſtét,

* *Péld.* 21 : 25.

6 *Azt gondolván*, hogy jobb egy teljes marok nyúgalommal , hogy-nem mint mind a' két maroknak tellyeſsége nagy munkával és lelki fájdalommal.

7 Viſzontag láték a' Nap alatt *más* hijába-valóságot ;

8 Vagyon olly ember, kihez haſonlatos nintsen, kinek sem fia, sem attya-fia nints : mindazáltal nintsen vége minden ö fáradságának , és az ö szeme-is meg

meg nem elégſzik gazdagsággal, *hogy azt mondaná*: Vallyon kinek munkálkodom, hogy az én lelkemet *minden* jótól meg-foſztom? * Ez-is hijába-valóság, és gonoſz foglalatoſság!

* *Sólt.* 39: 7.

9 Sokkal jobban vagyon dolga a' kettőnek, hogy-nem az egynek; mert azoknak jó jutalmok vagyon az ö munkájokból;

10 Mert ha el-eſnek-is, az egyik felemeli az ö társát: Jaj pedig az egyedül valónak ha el-elik; mert nintsen ki fel-emelje ötet.

11 Hogyha együtt feküſzik-is a' kettö, meg-melegeſznek; az egyedül való pedig mi-módon meleged-hetik-meg?

12 Ha a' máſiknál erösebb léſzen-is valaki, ketten ellene áll-hatnak annak; és a' hármas kötél nem hamar ſzakad-el.

13 Jobb a' ſzükölködö de bölts gyermek, a' vén és bolond Királynál, a' ki nem ſzenvedi-el az intéſt többé;

14 Mert *amaz* a' fogságból-is uralkodáſra mégyen, holott *ez* az ö uralkodásában-is ſzegénységben ſzületteſſék.

15 Láttam hogy a' Nap alatt járó minden élök *adták magokat* a' máſodik gyermekhez; a' ki amannak helyette uralkodandó vala:

16 Es hogy ſemmi népnek nintsen vége, mind annak, melly vólt ö elöttök: és hogy még az utánnok valóknak-is ſemmi Fejedelmeknek nem örvendeztenek. Ez-is *nagy* hijába-valóság és lelki gyötrelem!

V. RESZ.

Bóldogsága ez életnek.

1 ŐRizd-meg mind két lábaidat, mikor az Iſtennek Házához mégy, hogy hajlandó légy a' hallgatáſra inkább, hogy-nem mint a' bolondoknak módjok ſzerint az áldozatra; mert ezek nem tudják, hogy gonoſzt tſelekeſznek.

2 Ne gyorſalkodjál a' te ſzáddal, és a' te elméd ne ſieſſen valamit ſzóllni Iſten elött; mert az Iſten mennyekben vagyon, te pedig e' földön, azért a' te beſzéded * kevés légyen;

* *Máté* 6: 7.

3 Mert *miképpen* hogy álom ſzokott következni a' ſok foglalatoſságból: azonképpen a' ſok beſzédből * bolond beſzéd. * *Peld.* 10: 19.

4 Mikoron Iſtennek fogadáſt téſzſz, ne halogaſſad annak * meg-adását; mert nem gyönyörködik a' bolondokban. A' mit *azért* fogadſz, meg-tellyeſitsed!

5 Jobb hogy ne fogadj, hogy-nem mint fogadj, és ne tellyeſitsd-bé.

5 *Móſ.* 23: 21. 22.

6 Ne engedjed a' te ſzádnak, hogy bünre kötelezzen tégedet, és ne mondjad amaz * Angyal elött, hogy tévelygéſedböl lett; hogy az Iſten a' te beſzéded miatt fel ne háborodjék, és el ne veſzeſſe a' te kezeidnek munkájokat; * 2 *Móſ.* 23: 20. 21.

7 Mert mint a' ſok álomban hijábavalóságok *vagynak*: azonképpen a' ſok beſzédben; hanem az Iſtent féljed!

8 Ha a' ſzegénynek nyomoríttatását, és a' törvénynek 's az igazságnak el-fordíttatását látándod a' tartományban: ne tsudálkozzál ez akaraton; mert a' Magaſságos, ki a' magaſságoſnál fellyebb való, látja * azt; sött a' Magaſſágos *mind* ezeknek felette vagyon, * *Eſa.* 3: 14. 15.

9 A' földnek terméſe mindeneknek haſznos: a' Királynak-is *hoſznál* a' jól mivelt mezönek *gyümöltse*.

10 A' ki ſzereti a' pénzt, nem telikbé a' pénzzel, és a' ki ſzereti a' fokságot, nem *elégeſzik-meg* jövedelemmel. Ez-is hijába valóság!

11 Mikor meg-ſzaporodik ez illyen jó, meg-ſzaporodnak annak megemésztöi-is; mi haſzna vagyon azért annak Urának abban, hanem hogy tsak reája néz ſzemeivel?

12 Édes az álom a' ſzolgának, akár ſokat akár keveſet egyék; a' gazdagnak pedig gazdagsága nem hágy néki * alunni. * *v.* 10. *Jób* 20: 22.

13 Vagyon gonoſz nyavalya, mellyet láttam a' Nap alatt: *tudni-illik* az ö Urának veſzedelmére tartatott gazdagság,

14 Vagy mikor a' gazdagság el-véſz, gonoſz dologban való foglalatoſság miatt; annyira hogy az ö fiának, a' kit nemzett, ſemmi ne légyen kezénél.

15 A' mint ki-jött az ö annyának méhéböl, mezítelen * mégyen iſmét el, a' mint jött vala: és ſemmit nem viſzen-el az ö marhájában, mellyet kezében el-vinne; * *Jób* 1: 21.

1 *Tim.* 6: 7. *Sólt.* 49: 18.

16 Annak-okáért ez-is gonoſz nyavalya, hogy a' mint jött, akképpen mégyen-el. Mi haſzna vagyon néki abban, hogy a' ſzélnek munkálkodott?

17 Es hogy az ö tellyes életében a' ſetétben ett, ſok-ſzori haraggal, keſerüségel, és nagy búsúlással?

18 Ez azért a' jó, mellyet én láttam, hogy ſzép dolog enni és innya, és élni az ö munkájából, mellyel fáraſztotta magát a' Nap alatt, az ö élete' napjainak ſzámok ſzerint, mellyeket adott néki az Iſten; mert *tsak* ez az ö * réſze. * *v.* 15. 3: 12.

19 Es hogy a' melly embernek adott Iſten gazdagságot és jóſzágot, és a' kinek meg-engedte, hogy egyék abból és az ö réſzét el-végye, és örvendezzen

az ö munkájának; ez az Istennek ajándéka!

20 Hogyha nem sokat adott *az Isten, mindazáltal* emlékezzék-meg az ö élete' napjaiban *arról*, hogy az ö szívének örömét az Isten kedvelli.

VI. RESZ.

A' fösvény gazdagnak hijába-valósága.

1 VAgyon egy gonosz, mellyet láttam a' Nap' alatt, és az emberek között gyakorta *vagyon*:

2 Mikor valakinek az Isten ád gazdagságot, jószágot, tiszteséget, és ki semmi nélkül nem szükölködik, valamiben gyönyörköd-hetnék az ö elméje, és az Isten nem engedi annak, hogy éljen azzal, hanem más él azzal: e' *nagy* hijába-valóság és gonosz nyavalya!

3 Bátor szüljön valaki száz *gyermekeket*, és sok esztendeig éljen, jóllehet az ö esztendeinek napjai sokak: *mindazáltal* ha az ö lelke azzal a' jóval meg nem elégeszik, és nem lészen * temetése néki; azt mondom, hogy jobb annál az idétlen gyermek;

* *Esa.* 14: 19. 20. *Jér.* 22: 19.

4 Mert hijába-valóságban jött, setétségben * jár, és setétséggel fedeztetik-bé annak neve. * *r.* 5: 17.

5 Im ez a' Napot-is nem * látta, és nem kélértette; tür-hetöbb ennek állapatja, hogy-nem amannak,

* *Jób* 3: 16.

6 Hogy ha két ezer esztendöt élnéis, és a' jóval nem él: avagy nem ugyan-azon egy helyre * menneké mind ezek? * *Sólt.* 89: 49. *Sid.* 9: 27.

7 Ha az embernek minden munkája jó szerentsés lészen-is: mindazáltal az ö kivánsága bé nem telik.

8 Mert mivel külömböz a' bölts a' bolondtól? és a' gazdag a' szegénytöl, míg az élök között járnak?

9 Jobb, *mond-hatnád*, a' mit ember szemmel lát, hogy-nem mint az ö kivánságának követése: Ez-is hijába-valóság és a' léleknek keserüsége!

10 Valamint vagyon, immár rajta vagyon *az emberen* az *emberi* nevezet, és bizonyos dolog, hogy ö ember, és hogy nem * veteked-hetik azzal, a' ki hatalmasb ö nálánál.

* *Jób* 9: 2. 3. 14. 19. 32.

11 Ha a' jószág sok, a' hijába-valóság-is sok; és mi haszna vagyon az embernek abban?

12 Mert kitsoda tud-hatja mi légyen embernek jó e' világon, az ö hijábavaló élete' napjainak számok szerint, mellyekben mint-egy * árnyékon által mégyen? kitsoda az, a' ki meg-mondhatná az embernek a' Nap alatt, a' mi következik ö reája ezután?

* *Sólt.* 144: 4.

VII. RESZ.

Sok-féle eszközök a' bóldogságra ez élétben.

1 JObb *embernek* a' jó hír * a' drága kenetnél; és a' halálnak napja jobb az ö születésének napjánál.

* *Péld.* 22: 1.

2 Jobb a' síralmas házhoz menni, hogy-nem a' lakodalomnak házához; mivelhogy minden embernek vége vagyon, és az élö ember meg-emlékezik arról.

3 Jobb a' szomorúság a' nevetésnél; mert az ortzának szomorúsága * által jobbá lészen az *embernek* lelke.

* 2 *Kor.* 7: 10. 11.

4 A' bölts embereknek elméjek a' síralmas házban *vagyon*: a' bolondoknak pedig elméjek a' vigaságnak házában.

5 Sokkal jobb a' bölts *ember*nek dorgálását* hallani, hogy-nem valaki hallja a' bolondoknak énekléséket;

* *Sólt.* 141: 5.

6 Mert ollyan a' bolondnak nevetése, mint a' töviſnek * ropogása a' fazék alatt: Ez-is hijába-valóság!

* *Sólt.* 58: 10.

7 A' nyomorúság mivelhogy megháboritja a' bölts *embert*-is, és annak szívének *erejét* el-veszti az ajándék.

8 Jobb akár-mi dolognak vége annak kezdetinél: jobb a' türö, hogy-nem a' kevély.

9 Ne légy hirtelen a' haragra; mert a' harag a' bolondok' kebelekben nyugoszik.

10 Ne mondjad ezt: Mitsoda az oka, hogy a' régi napok jobbak vóltak ezeknél? mert nem böltségből származik ez illyen kérdés.

11 Jó a' böltseség az örökséggel, és elö-meneteleke vagyon az embereknek, kik a' Napot látják;

12 Mert a' böltseségnek árnyéka alatt, *és* a' gazdagságnak árnyéka alatt *nyugoszik az ember*; de a' böltseségnek tudománya * betsületesb, *melly* életet ád az ö Urainak. * *Péld.* 13: 14.

13 Tekintsd-meg az Istennek tselekedetit; mert kitsoda állat-hatja helyére azt, a' mit ö el-ront?

14 A' jó szerentsének idején élj a' jóval: a' gonosz szerentsének pedig idején élj a' jóval: a' gonosz szerentsének pedig idejére vigyázz; mert ezt az Isten * amannak ellenébe helyheztette, annyira hogy az ember semmit *abban* szébe nem vehet, *a' mi* reája következik. * *Esa.* 45: 7.

15 Mind ezeket láttam az én hijába-valóságomnak napjain, hogy vagyon olly igaz, ki az ö igazságában elvész; és vagyon gonosz ember, ki *az ö életének napjait* * meg-hoszszabbítja az ö gonoszságában. * *Sólt.* 73: 4-17.

16 Ne légy felettéb igaz, és felettébb

tébb ne * böltselkedjél; miért keresnél magadnak veszedelmet?
* Róm. 12: 3. 16.
17 Ne légy felettébb gonosz, és ne légy balgatag; miért halnál-meg idöd elött?
18 Jobb hogy ezt meg-fogjad, söt inkább a' te kezedet ettöl meg ne vonjad: hogy a' ki Istent tiszteli, mind ezektöl meg-szabadúl.
19 E' böltseség meg-erösíti a' böltset, inkább hogy-nem mint tíz Hatalmasok, kik azon egy városban vagynak:
20 Jóllehet * nintsen egy igaz ember-is e' földön, ki jót tselekednék és nem vétkeznék. * 1 Kir. 8: 46.
1 Ján. 1: 8.
21 Ne figyelmezzél minden beszédre, mellyet mondanak, még a' te szolgád' beszédére-is ne figyelmezzél, ha néked gonoszt mond;
22 Mert gyakorta a' te lelked vádol tégedet, hogy te-is gonoszt mondottál egyebeknek.
23 Mind ezeket meg-próbáltam az én böltseségem által: Mikor azt gondolnám, *hogy* bölts vagyok; én tölem a' böltseség *akkor* távól vala.
24 Mert a' mi felette igen meszsze vagyon, és felette mélységes, kitsoda tud-hatja meg azt?
25 Fordítám én magamat, és az én szívemet a' böltseségnek tudására, meg-késértésére és keresésére, az okoskodásnak-is *meg-tanúlására*; azonképpen hogy meg-tudnám a' bolondságnak gonoszságát, és minden tévelygésnek balgatagságát:
26 Es találtam én *egy dolgot*; melly keservesb a' halálnál; tudni-illik az ollyan aszszonyi-állatot, kinek az ö szíve ollyan, mint a' tör * és a' vereségek, az ö kezei pedig ollyanok mint a' kötelek: A' ki Istennek elötte kedves, meg-szabadúl attól; a' bünös pedig meg-fogattatik attól.
* Péld. 5: 4. 6: 26. 22: 14.
27 Lát-hatsza, ezt meg-találtam, (azt mondja a' Prédikátor;) mikor gyakorta nagy szorgalmatossággal keresném az okoskodást.
28 De mennél inkább keresi az én lelkem, annál inkább nem találom meg: Ezer közzül egy embernek meg-találom; de az aszszonyi-állatnak *gonoszságát*, melly mind azokkal meg-jegyeztetett, meg nem tud-hatom.
29 Lássad ezt, a' mit találtam, hogy *tudni-illik* az Isten teremtette az embert * igazságban; ök pedig kerestek hijába-való gondolatokat! * 1 Mós. 1: 27.

VIII. RESZ.

Még-is az életi bôldogságnak eszközi, és több hijába-valósági ez életnek.

1 Kitsoda hasonlatos a' böltshöz, vagy ahoz, a' ki valami dolognak magyarázatját tudja? Az embernek böltsesége * meg-világosítja az ö ortzáját; annyira hogy annak ábrázatjának erössége meg-kettöztetik.
* Péld. 16: 22.
2 En mondom, hogy a' Királynak parantsolatját * meg kell örizni; de az Istennek esküvesének módja szerínt.
* Péld. 24: 21.
3 Ne menj-el haraggal az ö ortzája elöl, ne maradj-meg a' gonosz dologban; mert valamit akar, meg-tselekeszi.
4 Valami dolgot parantsol a' Király, azt meg-is tselekeszi; és kitsoda merné néki ezt mondani: Mit mivelsz?
5 A' ki meg-tartja a' parantsolatot, nem késért-meg * nyomorúságot; mert a' böltsnek elméje tudja mind az idöt, mind pedig *minden dolognak* módját;
* Róm. 13: 3.
6 Mert minden akaratnak *meg-tselekedésének* vagyon ideje és módja; de az embernek nyavalyája sok.
7 Mert nem tudja azt, a' mi következik; mert ki mondja-meg néki, mikor lészen valami?
8 Egy ember sem uralkod-hatik az ö maga lelkén, hogy meg-tartsa az ö lelkét; és semmi hatalmasság nem fog a' halálnak * napján, és az ütközetben semmi a' nyil, és a' tusakodás nem szabadítja-meg azt, a' ki azzal él,
* Sid. 9: 27. Jób 14: 5.
9 Mind e' dologban láttam, mikor gondolkodnám minden dologról, melly a' Nap alatt esik, hogy vagyon olly idö, mellyben uralkodik az ember az emberen ö maga kárával;
10 Mert láttam, hogy a' kegyetlenek el-temettettek, minek-utánna meghóltak; és minek-utánna a' szent helyböl ki-mentek, el-felejtettek abban a' városban, a' mellyben úgy tselekedtek. Ez-is hijába-valóság!
11 Mivelhogy hamar sententzia nem mondatik ellenek, melly az ö gonoszságoknak büntetésére vólna; azért * viszi az ö szívek öket e' bátorságra, hogy gonoszt tselekedjenek.
* Sólt. 10: 6. 7.
12 Ha meg-hoszszabbítaná-is *Isten életét* a' bünösnek, a' ki száz-szor-is vétkezik: mindazáltal tudom én, hogy az Isten-félöknek * lészen jól dolgok, a' kik az ö ortzáját félik. * Péld. 1: 33.
Esa. 3: 10. 11.
13 Es a' hitetlennek nem lészen jól dolga, és nem hoszszabbítja-meg az ö életét; ollyan lészen mint * az árnyék; mert nem rettegi az istennek ortzáját.
* Jób 20: 5. 28.
14 Vagyon e' földön illyen hijába-

valóság; mert vagynak olly igazak, kiknek dolgok léſzen a' gonoſzoknak tselekedetek ſzerínt, és vagynak gonoſzok, kiknek dolgok léſzen az igazaknak tselekedetek ſzerínt; azért mondám: hogy ez-is hijába-valóság!

15 Annak-oká-ért ditsérem vala én a' vigaságot, és hogy nintsen embernek jobb e' világon, hanem hogy egyék, *igyék és vígadjon; mivelhogy az ö életének napjaiban, mellyeket ádnéki Iſten e' világon, az ö fáradságának haſzna tsak e' vólna.

* *r.* 5: 18.

IX. RESZ

Ez életnek hijába-valósági; vígan élés az Iſten' ajándékival. Böltseség.

1 Annak-oká-ért adám az én ſzívemet a' böltseségnek meg-tudására, és hogy meg-látnék *minden* dolgot, melly e' földön léſzen, ha ſem éjjel ſem nappal az *én* ſzemem álmot nem lát-is:

2 Es eſzembe vöm az Iſtennek minden dolgai felöl, hogy az ember nem mehet végére e' világon való dolognak, a' melly-ért munkálkodik az ember, hogy annak végére menjen, és nem mehet végére: söt inkább ha azt mondja-is a' böltsember, hogy azon vagyon, hogy végére menjen, mindazáltal nem mehet végére.

3 Mindazáltal látom vala elmémben, hogy mind e' (jóllehet mind e' bizonyságot télzen arról, hogy mind az igazak és böltsek, és azoknak minden tselekedeteik Iſten' kezében vagynak, és hogy ſem ſzerelmes, ſem gyülölséges jóſzágokkal nem él-hetnek az emberek, és hogy azok közzül egyel ſem ſzabadok:)

4 *Látom vala, mondom, hogy ez*, mind ezeken eſik ſzintén úgy, mint egyebeken, és hogy azon ſzerentséje vagyon az igaznak és gonoſznak, jónak vagy tiſztának és tiſztátalannak; mind annak, a' ki áldozik, mind a' ki nem áldozik, úgy a' jónak mint a' bünösnek, az esküvönek úgy, mint a' ki betsüli az esküvélt:

5 Es hogy mind az ég alatt való dolgokban e' gonosz vagyon, hogy mindeneknek egyenlö ſzerentsétek vagyon; és hogy az embereknek fiai, kiknek ſzívek tellyes gonoſzsággal, és kiknek elméjekben minden bolondság vagyon a' míg élnek, haſonlatosképpen a' több halottak közzé mennek;

6 Mert akár-mellyiket válaſzſzad, tsak e' világon vagyon reménysége; söt inkább az élö ebnek-is jobban vagyon dolga, hogy nem a' meg-hólt oroſzlánnak.

7 Mert az élök tudják, hogy meghalnak; de a' halottak ſemmit nem tudnak, és azoknak ſemmi jutalmok nintsen többé; mivelhogy azoknak emlékezetek el-felejtetett.

8 Mind ſzerelmes jóſzágok azoknak mind gyülölséges, mind kívánatos, immár el-veſzett; és többé ſemmi réſzek nintsen ſemmi dologban, melly e' világon léſzen.

9 No azért egyed vígaſsággal a' te kenyeredet, és igyad vidámsággal a' te borodat; a' míglen kedvesek Iſtennek a' te tselekedetid!

10 A' te ruháid mindenkor légyenek fejérek, és az olaj a' te fejedről el ne fogyatkozzék.

11 Elj a' te feleségeddel, mellyet ſzeretſz, a' te hijába-való életednek minden napjaiban, a' melly *feleséget* Iſten adott néked e' világon a' te hijába-valóságodnak minden napjaiban; ez a' te réſzed a' te életedben és a' te munkádban, mellyel e' világon munkálódol!

12 Valamit akarſz tselekedni a' te kívánságod ſzerínt, azt tselekedjed; mert ſemmi tselekedet, okoskodás, tudomány és böltseség nintsen a' koporsóban, a' hová menendö vagy.

13 Fordítván magamat, látám hogy e' világon nem a' könyü embereké a' futás, és nem az erőſeké a' vijadal, nem a' böltseké a' kenyér, nem az okoſoké a' gazdagság, és nem a' ſzépeké a' kedveſség; hanem idö ſzerínt és történetből léſznek mind ezek,

14 Es hogy még az ember-is nem tudja az ö idejét; mint a' halak, mellyek meg-fogattatnak a' gonoſz hálóban, és mint a' madarak, mellyek meg-fogattatnak a' törben: azonképpen meg-fogattatnak az emberek a' gonoſznak idején, mikor a' környülvéſzi öket hirtelenséggel.

15 Ezt a' böltseséget-is láttam e' világon, és én elöttem nagy vólt;

16 *Tudni-illik*, hogy *egy* kitsiny város *vólt*, és abban kevés emberek *vóltak*, és el-jött az ellen hatalmas Király és azt környül-vette, és az ellen nagy erőſségeket épített:

17 Es találtatott abban *egy* ſzegény ember, ki böltsvólt, és az ö böltseségével * a' várost meg-ſzabadította; de ſenki meg nem emlékezett arról a' ſzegény emberről.

* *Péld.* 21: 22.

18 Akkoron én azt mondám: Jobb a' böltseség * az erőſségnél; jóllehet a' ſzegénynek böltsesége útálatos, és az ö beſzédit nem hallgatják-meg.

* *v.* 16. 17.

19 Az alázatos böltseknek beſzédeket kell inkább hallgatni, hogy-nem mint a' bolondokkal uralkodónak kiáltását:

20 Es hogy jobb a' böltseség a' hadakozó * fzerfzámoknál; és hogy egy tévelygö fok jót veſzt-el. * v. 17.

21 Miképpen a' meg-hólt legyek a' Patikáriusnak kenetit meg-büdösíti: azonképpen az ollyan embert, ki a' böltseség-ért és ditsöség-ért betsületes, meg-gyalázza egy kitsíny balgatagság.

22 A' bölts embernek fzíve az ö jobb-kezénél *vagyon*; a' bolondnak pedig fzive bal-kezénél.

23 Mert a' bolond, mikor az úton jár-is, az ö fzíve balgatag, és mindennek hirdeti, hogy ö bolond.

X. RESZ.

Meg-tanít Salamon, mi-módon viſeljék magokat az emberek a' Hatalmaſokhoz.

1 MIkor a' Fejedelemnek haragja fel-gerjed te ellened, a' te helyedet el ne hagyjad; mert a' fzelídség fok bünöket le-tsendesít.

2 Vagyon egy gonoſz, mellyet láttam e' világon a' tévelygés miatt, melly fzármazik a' Fejedelemtöl:

3 Hogy a' bolondságnak nagy méltósága vólt, a' gazdagok pedig gyalázatban ültenek.

4 Láttam, hogy a' fzolgák lovakon ültenek; a' Fejedelmek pedig gyalog mentek a' földön, mint a' fzolgák.

5 A' ki vermet tsinál, abban * béeſik; és a' ki a' gyepüt el-hányja, megmarattatik a' kigyótól. * *Sólt.* 7: 16.

6 A' ki a' köveket helyekböl kihányja, fáradságot fzenved azok miatt; a' ki hafogatja a' fát, veſzedelemben forog a' miatt.

7 Ha a' vas meg-tompúl, és annak éli meg nem köfzörültetik, hanem erejét késértgeti: de a' böltseség *minden dolognak* igazgatására nagy elömenetel.

8 Ha meg-harap a' kígyó, melly meg nem varáſoltatott, ſemmi hafzna nintsen a' varásló beſzédeknek.

9 A' bölts ember' fzájának beſzédi kedveſek; a' bolond pedig az ö maga ajakaival el-veſzti magát:

10 Az ö fzájának beſzédinek kezdete bolondság, és az ö fzájának beſzédinek vége-is balgatagság.

11 A' bolond fzaporítja a' fzót, *és ezt mondja:* Nem tudja az ember a' mi következik, és a' mi utánna léſzen, kitsoda mondja-meg azt néki?

12 A' bolondoknak munkájok el-fáraſztja öket, úgy-mint kik a' városba-is nem tudnak menni.

13 Jaj tenéked országh, mikor a' te Királyod * gyermek; és a' te Fejedelmid reggel éſznek. * *Eſa.* 3: 5. 6.

14 Boldog vagy te országh, mikor a' te Királyod jeles embereknek fia, és mikor a' te Fejedelmid alkalmatos idöben éſznek a' *teſtnek* erejé-ért, és nem az ital-ért.

15 A' reſtség miatt el-hanyatlik a' ház, és azon reſtség miatt tsepegö a' ház.

16 Mikor vígaságnak oká-ért lakodalmat ſzerezünk, és a' bor meg-vidámítja az * élöket, és a' pénz azt ſzerzi, hogy mind ezek meg-légyenek.

* *Sólt.* 104: 15.

17 Még a' te gondolatodban-is a' Királynak gonoſzt ne mondj, és a' te házadnak titkos reſzében-is gonoſzt a' gazdagnak ne mondj; mert az égi madár-is el-viſzi a' ſzót, és a' ſzárnyas állat-is bé-vádolná a' te beſzédedet.

XI. RESZ.

Jó-tétemény, vígaság.

1 VEſſed a' te kenyeredet a' viz mellett; mert ſok napok múlva meg-találod azt.

2 Adj réſzt hétnek * avagy nyóltznak-is; mert nem tudod mitsoda veſzedelem következik a' földre.

* *Sólt.* 112: 9.

3 Mikor a' sürü fellegek meg-telnek, esöt adnak e' földre; és *ha* leéſendik a' fa Délre, vagy Eſzakra; a' melly helyre le-eſik a' fa, ott marad.

4 A' ki a' ſzelet nézi, nem vét az, és a' ki a' sürü fellegre néz, nem arat.

5 Miképpen hogy nem tudod a' ſzélnek útát, és mi-módon gyarapodnak a' tsontok az aſzſzonyi-állatnak méhében: azonképpen nem tudod az Istennek dolgát, mi-módon tselekedjék mindeneket.

6 Reggel veſſed-el a' te magodat, és eſtve-is ne reſtelkedjél; mert nem tudod, mellyik jobb, ez-é avagy amaz, avagy ha mind a' kettö jó léſzen?

7 Jóllehet édes e' világ, és jó e' mi ſzemeinkel nézünnk a' Napot;

8 De ha ſok eſztendeig él-is az ember, és mind azokban örvendez-is: mindazáltal meg-emlékezzék a' ſetétségnek * napjairól, és hogyha ugyan ſok-is a' mi eſztendönk: mindazáltal valami léſzen, mind hijába-valóság!

* *v.* 12: 3.

XII. RESZ.

A' vénségnek meſterséges le-iráſa: e' Könyvnek fö tzelja, es bé-rekeſztése.

1 ÖRvendezz ifjú a' te ifjúságodban, és vidámitſon-meg tégedet a' te ſzíved a' te ifjúságodnak idejében, és járj a' te ſzívednek útaiban, és ſze, meidnek látáſiban: de meg-tudjad hogy mind ezek-ért az Iſten tégedet * itéletre vonſzon! * *v.* 16.

2 Veſd-el a' haragot a' te ſzívedböl, és veſd-el a' gonoſzt a' te teſtedtöl; mert az ifjúság, mint ſzinte a' mi

születésünk, hijába-valóság!

3 És emlékezzél-meg a' te Teremtödröl a' te ifjúságodnak idejében, míg a' veszedelemnek napjai el nem jönek, és míg el-jönek az esztendök, mellyekröl azt mondjad: Nem szeretem ezeket!

4 A' míg a' Nap meg-setétedik, a' világosságal, a' Hólddal és tsillagokkal egybe; és míg a' sürü felhök elérkeznek az esö után:

5 A' melly idöben meg-mozdúlnak a' háznak annak örizöi, és nem birják magokat az erösek, és meg-állanak az ételnek örlöi, és meg-homályosodnak az ablakon ki-nézök:

6 És az ajtók kivül bé-zárlatnak, a' malom' zúgásának meg-állásá-ért: és mikor fel-sérken, tsak a' madárkának szavára-is, és meg-tsünnek minden éneklö leányok:

7 Mikor minden halmotskától félnek, és az úton való botlástól; és mikor a' mondola-fa meg-virágzik, és a' fáska meg-kövéredik, mikor az ö kivánsága meg-fogyatkozik: és mikor az ember az ö életének utólsó idejére jút, és mikor kerülnek az útzán a' * sirók. * *Jér.* 9: 17: 18.

8 Minek-elötte meg-rövidülne az ezüst kötél, és meg-romolna az arany palatzkotska, és a' veder el-törnék a' forrásnál, és meg-törnék a' kerék a' kútnál.

9 És minek-elötte a' por * földdé légyen a' mint az elött vólt; a' lélek pedig meg-térjen az Istenhez, a' ki † adta vólt azt. * 1 *Mós.* 2: 7. 3: 19. † *Zak.* 1: 1.

10 Felette nagy hijába-valóságok, azt mondja a' Prédikátor, mind ezek hijába valóságok!

11 Annak-oká ért (mivelhogy a' Prédikátor bölts vólt, és a' népet tudományra tanította, és tudakozván irott sok bölts * befzédeket.

* 1 *Kir.* 4: 31. 32. 33.

12 Es igyekezett a' Prédikátor megtudni * sok kivánságos befzédeket, minden igaz iráft és igaz befzédeket; * *r.* 9: 1.

13 Mert a' böltseknek befzédeik hasonlatosok a' fulákhoz, és a' *juh-akolnál a' földbe* erösen le-vertt fzegekhez, mellyekre tanított egy pásztor.)

14 Mind ezekböl, mondom, fiam intesél-meg: A' sok könyveknek irásának nem vólna vége, és a' sok könyveknek olvasása fáradságára vólna a' testnek;

15 A' DOLOGNAK SUMMAJA EZ: MIND EZEKET HALLVAN; AZ ISTENT FELJED, * ES AZ Ö PARANTSOLATIT MEG-TARTSAD; MERT EZ AZ EMBERNEK FÖ DOLGA! * *Sólt.* 111: 10. *Luk.* 10: 42.

16 Mert minden tselekedetet az Isten * itéletre elö-hoz, minden titkos dologgal, akár jó, akár gonosz *légyen az.* * 2 *Kór.* 5: 10.

SALAMON' ENEKEK' ENEKE.

Mellyben Salamon meg-irja mint-egy mesében, a' Krisztusnak az Anya-szent-egyházzal való szent egyesülését, mellyet szerzett, tart, és nevel az ö örökké való szerelme ahoz.

I. RESZ.

Krisztus' Jegyese' kivánsága, állapatja, szépsége.

1 ENekeknek Eneke, melly Salamontól *szereztetett.*

2 Tsókoljon-meg engem' az ö szájának tsókjaival; mert a' te szerelmeid * jobbak a' bornál. * *r.* 4: 10.

3 A' te drága kenetid jók illatozásra; a' te neved el-terjedett, mint a' drága kenet; azért szeretnek téged' a' leányzók.

4 Vonj * engemet, *és* te utánnad futunk! *Mikor* bé-viszen engem' a' Király az ö ágyas-házába; örvendezünk † és vígadunk te benned, elö-számláljuk a' te szerelmidet, mellyek jobbak a' bornál: igazságot *beszéllnek*, *a' kik* téged' szeretnek. * *Ján.* 6: 44. † 1 *Pét.* 1: 8.

5 Fekete vagyok, de szép *vagyok*, Jérusálem' leányi: hasonlatos vagyok a' sátorban lakozó Kédárénusokhoz, *de* a' Salamon' sátorában *lakozókhoz*-is hasonlatos *vagyok*.

6 Ne nézzetek engem', hogy én fekete fzinü vagyok, hogy a' Nap sütött engemet; *hogy* az én anyámnak fiai én ellenem meg-haragudván, *idegen* szölöknek örizöjévé tettek engemet, *hogy* az én magam' szölejét nem öriztem.

7 Mondd-meg énnékem, *te*, kit az én lelkem szeret, hol legelteted, és hol nyúgotod *a' te juhaidat* délben; Mert miért vonnám-fel *sátoromat* a' te társaidnak juhaiknál?

8 Mivelhogy nem tudod, óh aszszonyi-állatok között leg-szebb! jöjjki, *ne kövesd* annak a' nyájnak nyomdokát, és örizzed a' te ketskéidet a' pásztoroknak sátoraik környül.

9 A' Faraó' szekereiben való lovakhoz hasonlítlak tégedet én Mátkám.

10 Szépek a' te ortzáid, *mint-egy* drága köveknek rendivel, a' te nyakad *ékes* arany lántzokkal.

11 Arany ékefléget tsinálunk tenéked

ked, ezüstből tsinált gyöngyökkel.

12 Mikor a' Király *en* mellettem ül, nárduſnak jó illatja ſzármazik ö töle.

13 *Ollyan* az én Szerelmeſem énnékem, *mint egy* kötés mirha, melly az én kebeleim között hál.

14 Mint az Engedi' ſzölöiben a' tziprus, *ollyan* énnékem az én Szerelmeſem!

15 Imé ſzép vagy én Mátkám, ímé ſzép vagy, a' te ſzemeid *ollyanok*, *mint a'* galambok*nak* * *ſzemeik*.

* *r.* 4: 1. 5: 12.

16 Imé te-*is* ſzép vagy én Szerelmeſem, és gyönyörüséges vagy, és a' mi nyoſzolyánk zöldellö.

17 A' mi házainknak gerendái tzedrus-fák*ból valók*, és a' mi múlató helyeink tziprusok*ból*.

II. RESZ.

A' Vö-legény' és Meny-aſzſzony ſzépſégek, 's egy-máshoz való ſzerelmek.

1 EN Sáronnak rósája *vagyok*, és gyöngy-virág.

2 Mint a' liliom a' töviſek között: ollyan az én Mátkám a' leányok között.

3 Mint az alma-fa az erdönek fái között: ollyan az én Szerelmeſem az iſjak között. Az ö árnyékában felette igen kívánok ülni; mert az ö gyümöltse gyönyörüséges az én ínyemnek.

4 Bé-viſzen engemet a' lakodalomnak helyére, és ſzáſzló *helyett vagyon* ö nála az én hozzám való ſzerelme.

5 Erösítsetek engemet borral, *és jó illatú* almákkal tápláljatok; mert beteg-vagyok a' ſzerelem miatt.

6 Az ö bal-keze * az én fejem alatt *vagyon*, és jobb-kezével meg-ölelt engemet. * *r.* 8: 3.

7 Kénſzerítlek * titeket, Jérusálemnek leányi, a' vad-ketskékre, és a' mezönek ſzarvaſira; ſel ne költsétek, és fel ne ſerkentsétek az *én* ſzerel*me*met, a' míglen akarja. * *r.* 3: 5. 8: 4.

8 Az én Szerelmeſemnek ſzavát *hallom*, ímé ö, *ím-hol* jö, ſietvén ím' ez hegyeken, vigadozván ím' ez halmokon!

9 Hasonlatos az én Szerelmeſem az özhöz, vagy a' ſzarvasoknak fiához; ímé ö áll a' mi falunkon túl, néz az ablakokról, és mútogatja magát a' roſtélyokról.

10 Szóllván az én Szerelmeſem énnékem, monda: Kelj-fel én Mátkám, én ſzépem, és jöfzte.

11 Mert ímé a' tél el-múlt, az esö el-múlt *és* el-ment.

12 Szép virágok láttatnak a' földön, az énekléſnek ideje el-jött, és a' gerlitzének ſzava hallatik a' mi földünkön.

13 A' fige-fa meg-érlelte az ö elsö gyümöltsét, és a' virágzó ſzölök jó illatot adnak; kelj-fel én Mátkám, én ſzépem, és jöjj *hozzám!*

14 En Galambom, *ki lakozol* ím' e' köfziklának haſadékiban, *és* a' magas köfzálnak haſadékában, mútaſd-meg nékem a' te ortzádat, hadd halljam a' te ſzódat; mert a' te ſzód gyönyörüséges, és a' te tekinteted édes!

15 Fogjátok-meg nékünk a' rókákat, a' róka-fiakat, kik a' ſzölöket elpuſztítják; mert a' mi ſzöleink virágokban vagynak.

16 Az én Szerelmesem * enyim, énis övé *vagyok*, ki a' liliomok között legeltet. * *r.* 7: 10. 11.

17 Míglen meg-jelenik ama * nap, és ez árnyékok el-múlnak; Térj-meg, és háſonló légy én Szerelmesem az özhöz, vagy a' ſzarvaſoknak fiához, *kik lakoznak* a' Béther' hegyein.

* *r.* 4: 6.

III. RESZ.

A' Meny-aſzſzony' kivánsága és ſzerelme a' Vö-legényhez.

1 AZ én ágyas-házamban éjjel kereſvén azt, a' kit ſzeret az én lelkem, kereſvén ötet, mikor meg nem találtam vólna, *mondék*:

2 Immár fel-kelek, és el-járom a' városſt, a' ſzorosakon, és az útzákon keresém azt, a' kit ſzeret az én lelkem; *de* kereſvén ötet, nem találám meg ötet.

3 Meg-találván engemet az örizök, kik a' városſt kerülik vala, *mondék nékiek*: Látátoké azt, a' kit az én lelkem ſzeret?

4 Alig mentem vala el azoktól, mikor meg-találám azt, a' kit az én lelkem ſzeret; meg-ragadám ötet, hogy el ne botsátanám ötet, míg nem bévinném ötet az én anyámnak házába, és az én ſzülömnek ágyas házába.

5 Kénſzerítlek * titeket, Jérusálemnek leányi, a' vad-ketskékre, és a' mezönek ſzarvaſira, fel ne költsétek és fel ne ſerkentsétek az *én* ſzerel*me*met valamíg ö akarja. * *r.* 2: 7. 8: 4.

6 Kitsoda amaz, a' ki fel-jö a' * puſztából, mint a' mirhának, temjénnek, és a' Patikáriusnak minden jó illatú porának füſtinek oſzlopa? * *r.* 8: 5.

7 Imé ez a' Salamonnak ágya, mellynek környüle vagynak az Izraelnek erösei közzül hatvan erös férjfiak!

8 Mindnyájan fegyver-fogók, a' hadakozásban böltsek, kinek-kinek óldalán fegyvere, az éjtſzakának félelme ellen.

9 *A'* háló-ágy, *mellyet* tsinált magának Salamon Király a' Libánus' fáiból,

10 Mellynek oſzlopait ezüſtből tsinálta, ágyát aranyból, leplét bárſony-

ból, mellynek belsö réſze *mint-egy* meg-pádimentomoztatott ſzeretettel, a' Jérusálemnek leányitól *meg-ékesittetett.*

11 Jöjjetek ki, és nézzétek Sionnak leányi Salamon Királyt a' koronában, mellyet ſzerzett önéki az ö annya, az ö Mátkájának el-jegyzésének napjára, és az ö ſzívének vigaságának napjára!

IV. RESZ.

A' Meny-aſzſzonynak jóságos-tselekedete: a' Vö-legénynek hozzá való ſzerelme: a' Meny-aſzſzonynak kérése.

1 IMé ſzép vagy én Mátkám, imé ſzép vagy, a' te ſzemeid * *ollyanok, mint a'* galambok' *ſzemei* a' te hajadon kivül: a' te † hajad haſonlatos a' kets-kéknek nyájához, mellyek a' Gileád' hegyéről le-nyírik *a' fiwet.* * *r.* 1: 15. † *r.* 6: 2.

2 A' te fogaid haſonlatoſok a' ſzépen meg-nyíretett *juh*oknak ſeregéhez, mellyek a' feredöböl fel-jönek, mellyek mind kettösöket ellenek, és nintsen azok között meddö.

3 Mint a' veres tzérna a' te ajakaid *ollyanok*, és a' te beſzéded édes: mint a' pómagránátnak darabja, *ollyan* a' te két vak-ſzemed a' te hajadnak fonatékja között.

4 Haſonló a' te nyakad a' Dávid' tornyához, melly épittetett fegyveres háznak, mellyben ezer paiſok függeſztettek-fel, mind az erös vitézeknek paiſai.

5 A' te két * émlöd haſonló a' vadketskének kettös fiához, mellyek a' liliomok között legelnek. * *r.* 7: 2.

6 Mig el-jö * ama' nap, és el-múlnak az árnyékok, el-mégyek a' mirhának hegyére, és a' temjénnek halmára. * *r.* 2: 17.

7 Mindeneſtöl ſzép vagy én Mátkám, és ſemmi * ſzeplö nintsen te benned! * *Eféſ.* 5: 27.

8 En velem a' Libánusról, óh *én* Jegyeſem, én velem a' Libánusról el-jöjj, nézz az Amanának hegyéről, a' * Sénirnek és Hermonnak tetejéről, az oroſzlánoknak barlangjokból, a' párdutzoknak hegyéről.

* 5 *Móſ.* 3: 9.

9 Meg-ſebesítetted az én ſzívemet, *én* Húgom, *én* Jegyeſem, meg-ſebesítetted az én ſzívemet a' te ſzemeidnek egy *tekintés*ével, a' te nyakadon való egy arany láncztzal!

10 Mellyigen ſzépek a' te ſzerelmeid, *én* Húgom, *én* Jegyeſem! mellyigen jók a' te ſzerelmeid! *jobbak* * a' bornál, és a' te keneteidnek illatja, *drágabb* minden fü-ſzerſzámoknál!

* *r.* 1: 2.

11 Szín-méz tsepeg a' te ajakidról, óh *én* Jegyeſem, méz és téj vagyon a' te nyelved alatt, és a' te ruháidnak illatja, mint a' Libánusnak illatja.

12 *Ollyan vagy, mint a'* bé-rekeſztetett kert, *én* Húgom, *én* Jegyeſem! *mint a'* bé-foglaltatott forrás, *és* petséltetett kút-fö!

13 A' te tsemetéid pómagránátnak, *úgy-mint* almás *kert*nek, *tsemetei*, édes gyömöltsökkel egybe, tziprueſok nárduſokkal egybe.

14 Nárdus és ſáfrány, jó illatú nád és fa-héj, minden-féle temjén-termö fákkal, mirha és * áloes, minden drága fü-ſzerſzámokkal.

* 4 *Móſ.* 24: 6.

15 Oh kerteknek forráſa, élö vizeknek kút-feje, mellyek folynak a' Libánusról!

16 Serkenj-fel Eſzaki-ſzél, és jöjj-el Déli-ſzél, fújj az én kertemre, *hogy* follyanak annak drága illatú ſzerſzámi; jöjjön-el az én Szerelmeſem az ö kertébe, és egye annak gyönyörüséges gyümöltsét!

V. RESZ.

A' Meny-aſzſzony' panaſzſza és ſzerelme a' Vö-legenyhez: ennek ſzépsége.

1 BE-menvén az én kertembe, én Húgom, *én* Jegyeſem, le-ſzedem az én mirhámat, az én drága fü-ſzerſzámommal, élzem az én lépes-mézemet az én mézemmel, iſzom az én boromat az én tejemmel: Egyetek barátim, igyatok, és réſzegedjetek-meg ſzerelmeſim!

2 En el-aluttam vala, jóllehet lelkemben vigyázok vala, *és ímé* az én Szerelmeſemnek ſzava, ki zörget vala *mondván:* Nyiſd-meg nékem, *ſzerelmes* Húgom, én Mátkám, én Galambom, én Tökéletesem; mert az én fejem meg-rakodott harmattal, az én hajam az éjtſzakának harmatjával!

3 *Felelék én:* Le-vetettem ruhámat, hogy-hogy öltöz-hetném-fel? Megmoſtam lábaimat, mi-módon keverném azokat *a' porba?*

4 Az én Szerelmeſem az ö kezét bé-nyújtá az *ajtónak* hafadékán, és az én belsö réſzeim meg-indúlának én bennem.

5 Fel-kelék én, hogy az én Szerelmeſemnek meg-nyitnám, és az én kezeimröl mirha tsepeg vala, és az én újjaimról *válaſztott drága* mirha, *melly* az ajtónak zárját el-folyta vala.

6 Meg-nyitám én az én Szelmeſemnek: de az én Szerelmeſem elmenvén el-vonta vala magát; az én lelkem meg-indúlt vala az ö véle való beſzédem miatt, keresém ötet, de nem találám-meg ötet, kiáltám ötet, de nem felele nékem!

7 Meg-találának engem' az örizök, kik a' városl kerülik, meg-verének engem', meg-sebesítének engem', el-vévék az én fedelemet tölem a' kö-falnak örizöi.

8 Kénszerítelek titeket, Jérusálemnek leányi, ha meg-találjátok az én Szerelmesemet, mit mondotok néki? *Ezt*: hogy én a' szerelem miatt beteg vagyok!

9 Mitsoda *vagyon* a' te Szerelmesedben, *egyéb* szerelmesseknek felette, óh asszonyi-állatoknak szépe? Mitsoda *vagyon* a' te Szerelmesedben, *egyéb* szerelmesseknek felette, hogy minket illyen igen kénszerítesz?

10 Az én szerelmesem fejér és piros, tiz ezernél-is szebb.

11 Az ö feje *mint a'* választott drága meg-tiszttsztatott arany, fodor haja, fekete mint a' hollónak.

12 Az ö szemei, † mint a' viz folyás mellett való galamboknak *szemeik*, mellyek tejben mosattanak-meg, *mintha* bé-foglalták *volna*. † r. 1:15. 4:1.

13 Az ö ortzái hasonlatosok a' drága füveknek táblájához, a' fel-nevekedett szép plántákhoz, az ö ajakai a' liliomhoz *hasonlók*, mellyekről drága olaj folyy,

14 Az ö kezeiben *vagynak* arany gyürök, mellyekbe foglaltattak hiátzintus színü drága kövek: az ö hasa *ollyan*, *mint a'* safirusslal meg-rakott elefánt-tetemnek fejérsége.

15 Az ö szárai, *mint a'* tiszta arany fundámentomon álló márvány-köböl tsinállt oszlopok; az ö tekinteti, mint a' Libánusé, tettetes mint a' tzédrus fa.

16 Az ö ínye édességes, és ö mindenestöl-fogva kivánatos! Ez az én Szerelmesem, és ez az én Barátom, óh Jérusálemnek leányi!

17 Hová, ment a' te Szerelmesed, óh asszonyi-állatoknak szépe? hová fordúlt a' te Szerelmesed, hogy keressük ötet te veled együtt?

18 Az én Szerelmesem el-ment az ö kertébe, a' drága füveknek táblái közzé, hogy lakozzék a' kertekben, és liliomokat szedjen.

19 En az én Szerelmesemé *vagyok*, és az én Szerelmesem enyim, ki a' liliomok között legeltet.

VI. RESZ.

A' Meny-asszony' szépsége: örvendetes igéret a' menyegzöről.

1 SZép vagy én Mátkám, mint a' Tirsa *városa*, édes *vagy*, mint * Jérusálem, rettenetes, mint a' zászlós tábor. * *Sólt.* 48: 4.

2 Nézz én reám a' te szemeiddel ellenembe, hogy azok engemet meg-vidámítsanak. A' te hajad * *ollyan*, mint a' ketskék' seregének gyapja, mellyek Gileádról le-nyírik *a' füvet*. * r. 4:1.

3 A' te fogaid hasonlatosok a' juhok' nyájához, mellyek fel-jönek a' vizből, mellyek mind kettösöket ellenek, és meddö azok között nintsen.

4 Mint a' pómagránát' darabja a' te két vak-szemed, a' te bé-fontt hajaid között.

5 Ha hatvan Királyné asszony *vólna-is*, és nyóltzvan ágyas, és számtalan leányzók:

6 Az én egyetlen egy Galambomat, az én Tökélletesemet, ki az ö annyának egyetlen-egye, az ö annyának szerelmese, mihelyt a' leányok meg-látják, bóldognak mondják' ötet a' Királyné-asszonyok, és az ágyasok, és ditsérik ötet *mondván*:

7 Kitsoda amaz, a' ki úgy láttatik mint-egy hajnal, szép mint a' Hóld, tiszta mint a' Nap, rettenetes mint a' zászlós tábor?

8 A' meg-tiszttsztatott kertekbe mentem vala alá, hogy a' völgynek *szép* zöldségét látnám; hogy meg-nézném ha virágoznék a' szölö, és a' pómagránát-fák ki-fakadtanak?

9 Nem néztem vala még *mind azokat* meg, az én elmém ültete engemet az én engedelmes népemnek szekerébe.

10 Térj-meg, térj-meg, óh Sulamitból való! térj-meg, térj-meg, hogy nézzünk tégedet! Mit néztek a' Sulamitban? mint-egy tábori seregnek rendit!

VII. RESZ.

A' Meny-asszony' szépsége, öröme, kedvessége.

1 OH melly szépek a' te lábaid a' farukban, óh Fejedelem' leánya! A' te tomporodnak kerületei *ollyanok*, mint a' mester-ember' kezétöl tsinálttott kösöntyük;

2 A' te köldököd *mint a' szép* kerekdéd tsészе, melly soha nem szükölködik nedvesség nélkül; a' te hasad *mint a'* liliomokkal meg-kerítetett gabona asztag.

3 A' te két * emlöd *ollyan*, mint a' vad-ketskének kettös fiai. * r. 4: 5.

4 A' te nyakad, mint az éléfánt-tetemböl tsinállt torony; a' te szemeid, *mint az* Esbonbéli halas-tók, a' fok népü kapunál; a' te orrod hasonlatos a' Libánus' tornyához, melly néz Damaskus felé.

5 A' mi a' te fejedre tétetett, hasonló a' Kármelhez, és a' te hajad' fonatékja *ollyan*, mint a' szederjes bársony: akármelly Király-is meg-köttetnék *az* ö járásiban!

6 Melly igen szép * vagy és melly édes, óh én gyönyörüséges Szerelmem! * *Sólt.* 45: 14.

7 A' te magasságod hasonlatos a' pálma-fához, és a' te emlöid a' *szőlő*-gerezdekhez.

8 Azt mondám: Fel-hágok a' pálma-fára, meg-fogom annak ágait; és léfznek a' te emlöid, mint a' fzőlönek gerezdei, és a' te orrodnak illatja, mint az almának.

9 Es a' te ínyed, mint a' jó *illatú* bor, melly gyönyörüségefen és egyenefen mozog, melly miatt az aluvóknak ajakaik-is fzóllnak.

10 En * az én Szerelmefemé vagyok, és engemet kiván ö! *r. 2: 16.

11 No, én Szerelmefem, menjünk-ki a' mezöre, mulaffunk a' falukban.

12 Fel-kelvén menjünk a' fzölökbe, láffuk-meg, ha virágzik a' fzölö, ha ki-mútatta magát a' fzölö-fzem, ha ki-fakadtanak a' pómagránát-fák: ott közlöm az én fzerelmimet veled.

13 A' mandragórák illatoznak, és a' mi ajtónk elött vagynak minden drágalátos gyümöltsök, ók és újak, *mellyeket*, *ón* én Szerelmefem, néked meg-tartottam!

VIII. RESZ.

A' Meny-afzfzony' kivánsága az ó Teftamentomban: annak fzerelme a' Kriftushoz: Kriftus' fzöleje, Jegyesének kerefe.

1 VAjha lennél nékem én atyám-fia, hogy fzopnád az én anyámnak emlöjét, hogy téged' kivül találván meg-tsókolnálak; én-is nem utáltatnám meg:

2 El-vinnélek, *és* bé-vinnélek tégedet az *én* anyámnak házába, ki engemet tanít: adnék néked drága füvel meg-tsinált bort, *és* pómagránátnak levét:

3 Az ö * bal-keze *léfzen* az én fejem alatt, és jobb-kezével meg-ölel engemet. * *r.* 2: 6.

4 Kénfzerítlek * titeket, Jérusálemnek leányi, *mondjátok-meg*, miért költenétek és miért ferkentenétek-fel az *én* fzerelmemet, míg-nem ö akarja? * *r.* 2: 7.

5 Kitsoda ez a' ki-fel-jö a' * pufztából, ki az ö Szerelmeséhez támafzko-dott? Az alma-fa alatt költöttelek-fel tégedet, ott fogadott téged' a' te anyád, ott fogadott a' ki téged fzült! * *r.* 3: 6.

6 Tégy engemet mint-egy petsétet a' te fzívedre, mint-egy bélyeget a' te karodra; mert erös a' fzerefetet mint a' halál, kemény, mint a' koporsó, a' buzgó fzerelem, annak fzenei tüzefek, mint a' febes láng!

7 Sok vizek el nem ólt-hatnák e' fzeretetet; a' folyó-vizek-is nem borít-hatnák azt el: ha az ember minden házabéli marháját adná-is e' fzeretet-ért, még-is meg-vetnék azt.

8 Kitsíny Húgunk vagyon miénkünk, kinek nintsen még emlöje; mit tselekedjünk a' mi Húgunk felöl a' napon, mellyen arról fzót téfznek.

9 Mikor kö-falt *kell épitenünk*, épít-tsünk azon ezüftböl palotát: ha pedig ajtót *tsinálunk*, tsináljuk azt tzédrus defzkákból.

10 *Mikor* én *ollyan léfzek*, *mint a'* kö-fal, és az én emlöim, mint a' tornyok; akkor ö elötte békefséget nyerek.

11 Szöleje vólt Salamonnak kövér helyen, adja az ö fzölejét, a' paíztoroknak, ki-ki *azok közzül* annak gyümöltsé-ért hoz ezer ezer ezüft *fikluft*.

12 Az én fzölömre, melly én reám néz, nékem gondom léfzen: az ezer *fikluf*ok, Salamon, tieid légyenek, a' két-fzáz *fikluf*ok annak gyümöltsének örizöié.

13 Oh te, ki lakozol a' kertekben! A' te társaidnak, kik a' te fzóda figyelmeznek; hirdefs engemet!

14 Jöjj hozzám én Szerelmefem, és légy hafonlatos a' vad-ketskéhez, vagy a' fzarvafnak fiához, a' drága füveknek hegyein!

ESAIAS PROFETA'.

KÖNYVE.

E' Könyvben a' Prófetziának minden-féle nemei vagynak: mellyek vagy az O vagy az Uj Teftamentomra tartozók. Az elsök három rendbéliek: I. A' Sidó orfzágot illetök, a' 13. Részig. II. A' Sidók' ellensegit, és az Izraélitákat-is, a' 29-ig. III. A' Juda' orfzágának a' Babilonbéliek által való jövendö romlását: holott a' Kriftus' orfzágáról-is fok jövendölések vagynak, a' 40-ig. Az Uj Teftamentomra tartozók pedig avagy a' lelki fogságból való fzabadúlást adják-elö, a' Babilonból való fzabádúlás' példájában; avagy a' váltság' tellyes munkájának minden egyéb részeit, okait, gyümöltseit 's a' t: a' következö Részekben.

I. RESZ.

Panasz, a' Juda' nemzete' büneiröl.

1 ESAIASNAK, AMOS' FIANAK Látása, mellyet látott Júda és Jérusálem felöl, a' Júda' Királyainak, Uzziáfnak *, Jótámnak, Akáznak, Ezékiáfnak idejekben.

* 2 *Krón.* 26: 1. 23. *Hóf.* 1: 1.

2 Hall-

2 Halljátok-meg * Egek, és vedd füleidbe Föld; mert az UR szóll: Fiakat † nevelék, és *azokat* nagy méltóságra emelém: ők pedig én tőlem el-szakadának. * § *Móf.* 32: 1. † § *Móf.* 32: 9-18.

3 Az ökör esméri az ö urát, és a' szamár az ö urának jászlát: az Izrael *pedig* nem esméri *az ö URát*, az én népem nem vészi eszébe magát!

4 Oh gonosz nemzetség, hamissággal meg terheltetett nép, gonosz * mag, nem-telen hitván fiak; el-hagyták az URat, † fel-bosszontották az Izraelnek Szentét, hátra-tértenek *az Istenïől!* * *r.* 30: 9-11. *Máté* 23: 31-33. † *Hós.* 4: 10.

5 Mi az oka, hogy mennél inkább * ostorozlak, annál inkább nevelitek a' bünt? *Imé* minden fejet el-fogott a' betegség, és minden szívet az erőtlenség; * *Jér.* 18: 12. 44: 16-19.

6 Talpától fogva tetejéig nintsen e' *testben* épség, *hanem mindenestől* seb, dagadás, éves kelevény, *mellyeket* sem gyógyítottak, sem kötöztek, ólajja-is nem lágyitottak.

7 A' ti országtok pusztaságra * jutott, várositok tüzzel meg-égettetek, a' ti földeteket szemetek láttára idegenek emésztették-meg, és úgy pusztitották-el, a' mint *szoktak* a' meszszünnen való idegenek pusztaságot tenni. * 2 *Krón.* 28: 5-8. 17-18. 2 *Kir.* 18: 9-13. 23.

8 És maradott *csak* a' Sionnak leánya, *mint a' *meg-szedett* szőlőben való kunnyó: mint a' dinnyés kertben való hajlék, mint a' meg-szállott város! * *r.* 17: 5. 6.

9 Ha a' Seregeknek URa valami kevesset meg nem * hagyott vólna bennünk: úgy jártunk vólna mint a' Sodomabéliek, † lettünk vólna hasonlatosok a' Gomorához! * *Sír.* 3: 22. † 1 *Móf.* 19: 24. 25.

10 Halljátok az URnak beszédét, Sodomának * Fejedelmi! te Gomorának népe, végyed füleidbe a' mi Istenünknek tanitását! * *v.* 4. 21. *r.* 3: 10. *Jér.* 23: 14.

11 Mit tétzek én a' ti sok * áldozatitokkal? azt mondja az UR: A' kosoknak egészen meg-égetett áldozatjokkal, és a' hizlalt *barmok*nak kövérivel tellyes vagyok; és a' tulkoknak, bárányoknak 's bakoknak vérekben nem gyönyörködöm;

* *Amós* 5: 21-24.

12 Mikor el-jötök, hogy én előttem meg-mutatsátok magatokat, kitsoda kivánta azt ti tőletek, hogy az én pitvarimat nyomdoknátok?

13 Ne áldozzatok ezután hijábavaló * áldozattal: a' jó illat-tétel útálatos én előttem. Az Uj-hóldnak, és Szombatnak innepét, egyéb nagy innepeknek gyülekezetivel egybe, el nem szenved-hetem; mivelhogy azok hijába-való gyülekezetek, * *r.* 66: 3. 4. *Jér.* 6: 19-21.

14 A' ti Uj-hóldotoknak innepét, és a' ti töletek rendeltetett innepeket gyülöli az én lelkem, énnékem terhemre * vagynak, el-fáradtam azoknak viselése alatt! * *v.* 15.

15 Annakokáért mikor a' ti * kezeiteket ki-terjeszténditek: az én szemeimet *el rejtem ti előttetek, mikor ugyan sok szóval imádkoztok-is: meg nem hallgatlak; *mert* a' ti kezeitek rakvák † vérrel. * *Péld.* 1: 24-28. *Jér.* 18: 17. † *r.* 59: 1-3.

16 Mosdjatok-meg, * tiszitúljatokmeg, vigyétek-el az én szemeim elől a' ti tselelekedeteteknek gonoszságát, szüntsetek-meg a' gonoszságnak † tselekedetitől, * *Jér.* 4: 14. 2 *Kór.* 7: 1. *Jak.* 4: 8. † *Amós* 5: 15.

17 Tanúljatok jót tselekedni, igyekezzetek az * igazságra, szabadítsátok-meg a' nyomorúltat, óltalmazzátok a' törvényben az árvát, az özvegy' perit vegyétek-fel!

* *Jér.* 22: 3. 4.

18 De jöjjetek-elö, és pereljünk, * azt mondja az UR: Ha a' ti bünteitek ollyanok vólnának, mint a' veres festék: fejérek lésznek mint a' hó; ha pirosak lésznek, mint a' piros festék: ollyanok lésznek, mint a' *fejér* gyapju. * *Mik.* 6: 2.

19 Ha engedelemmel hallgatándotok engemet; e' földnek * javaival éltek, * 3 *Móf.* 26: 3-12.

20 Ha pedig nem akartok engem' hallgatni, és ellenem jártok: fegyver emésztt-meg * titeket; mert az UR' szája szóllott. * 3 *Móf.* 26: 14-33. 5: 1. 2.

21 Mi-módon lett * paráznává a' hív város? *elébb* tellyes vala itélettel, igazság lakozik vala abban; most pedig gyilkosok*kal rakva*. * *v.* 10. *Jér.* 2: 21. *Ezék.* 16: 16-35.

22 A' te ezüstöd salakkal * rakva, a' te tiszta borod † meg-egyelíttetett vízzel. * *Ezék.* 22: 18-22.

† *Hós.* 4: 18.

23 A' te Fejedelmid el-hajlottanak, és * orvoknak társai, mindnyájan szeretik az ajándékot, és a' fizetéstre néznek. Az árváknak nem itélnek és az özvegynek perit nem botsátják eleikbe. * *Jér.* 5: 27-29.

24 Annak-okáért azt mondja az UR, a' Seregeknek URa, az Izraelnek Erös *Istene*: Jó vigaszt*alást * vészek az én ellenségim*nek büntetéseiből*, és boszszút-állok az én ellenségimen; * § *Móf.* 28: 63.

25 Mert az én kezemet te reád fordí-

forditom, és el-tiſztítom * mindeneſtöl a' te ſálakodat, és el-véſzem minden te ónodat. * *r.* 4: 3. *Ezék.* 22: 18-22.

26 Es *ollyan* Birákat adok néked, mint eleinte, és *olly* Tanátsoſokat, minémükelein *voltak*. Az után azt mondják te felöled: Ez igaz * város, *és* hiv város! * *r.* 4:2. *Zak.* 8: 3.

27 A' Sion itélet által * ſzabadúlmeg, és az ö meg-téröi igazság által. * *Ezék.* 16: 38. 42.

28 Egyetembe a' bünösök és a' gonoſzok * el-veſznek, és a' kik az URtól el-hajlottanak, meg-emélztetnek; * *v.* 23. 24.

29 Mert meg-ſzégyeníttettek a' berekektöl *, mellyeket magatoknak kivántatok, és meg-ſzégyeníttettek a' kertektöl, mellyeket válaſztottatok. * *Ezék.* 20: 28.

30 Mikor haſonlatoſok léſztek az el-húllott levelü tser-fához, és a' viz nélkül való kerthez,

31 Es a' ti erösségtek ollyan léſzen, mint a' tsepü, és annak faragója, mint a' ſzikra, *és* mind kettö fel-gyúl, és nem léſzen ſenki, a' ki azt * meg-ólt-hatná. * *Jér.* 4: 4. *Amós* 5: 6.

II. RESZ.

Pogányok' hivatala: Sidók' meg-vettetése.

1 ESaiásnak, Amós' fiának beſzéde, mellyet látott Júda és Jerusálem felöl.

2 Léſzen az utólsó idökben, hogy minek-utánna az UR' Házának hegye minden hegyeknek felette helyheztetik, és magaſabb léſzen minden halmoknál: minden † pogányok tárra gyüljenek,

3 És ſok népek el-menjenek, ezt mondván: Jertek-el, menjünk-fel az URnak hegyére, a' Jákób' Iſtenének Házába, hogy meg-tanítſon minket az ö útaira, és járjunk az ö útaiban; mert Sionból mégyen-ki a' törvény, és az URnak beſzéde Jérusálemböl, † *Mik.* 4: 1. 2.

4 Ki a' Pogányok között itéletet téſzen, és ſok népeket meg-fedd; hogy az ö ſzablyájokból † kapákat és az ö dárdájokból Sarlókat tſinállyanak *és egy nép más* nép ellen fegyvert ne vonjon, ſe pedig többé hadakozáſt ne tanúljanak. † *Mik.* 4: 3. 4. *Hóſ.* 3: 17.

5 Jákóbnak háza, no, járjunk az URnak † világoſságában!

† *Sólt.* 89: 16.

6 De bizony el-hagytad † *te, URam*, a' te népedet, a' Jákóbnak házát; mert a' Nap-kelet felöl *való tartományoknak gonoſz erköltsökkel* bé-töltek, és igaz ollyan †† ſzem-fény-veſztök, mint a' Filiſtéuſok: és az idegenek nek fiaikban gyönyörködnek;

† *Hóſ.* 12: 2. †† 2 *Kir.* 21: 5. 6.

7 Es bé-tölt az ö földök ezüſttel, és arannyal, és ſzámtalan ſok kintsekkel, bé-tölt az ö földök lovakkal, és ſok hadakozó ſzekerekkel.

8 Bé-tölt az ö földök † bálványokkal-is, az ö kezek tsinálmányának hajólnak-meg, mellyet az ö újjaik tsináltak. † *Jér.* 2: 28.

9 Es mind a' köz ember meghajtja magát, mind a' Fö ember meg-alázza magát; azért ne kedvezz nékiek.

10 Eredj-bé a' köſziklába, és rejtezzél-el a' földbe, az UR' félelme elött, és az ö nagyságának ditsösége elött.

11 A' kevély † ſzemü ember megaláztatik, és az embereknek magaſságok le-nyomattatik, és tsak az UR magaſztaltatik-fel azon a' napon;

† *r.* 5: 15.

12 Mert a' seregeknek URának *boſzſzú-álló* napja † jö-el minden kevély és magaſságos ellen, és minden fel-emelkedett ellen, hogy meg-aláztaſsék:

13 Es a' Libánus' hegyének minden magas és fel-emelkedett tzédrusfái ellen, és a' Básánnak minden tölgy-fái ellen.

14 Minden magas hegyek ellen, és minden fel-nevekedett halmok ellen;

15 Minden magas torony ellen, és minden erös kö-fal ellen;

16 Es a' nagy tengernek minden hajói ellen, és minden gyönyörüségés képek ellen. † 2 *Kir.* 21: 12-15.

17 Akkor le-nyomattatik a' magas ember, és az embereknek nagyságok meg-aláztatik, és tsak egyedül az UR magaſztaltatik-fel azon a' napon.

18 A' bálványoknaik-is minden *nagyságok* el-változik.

19 Mikor *a' bálvány-imádók* a' köſzikláknak barlangiba és a' földnek haſadékiba † rejteznek az UR' félelme elött, és az ö nagyságának ditsösége elött, mikor fel-kél, hogy a' földet meg-büntéſſe. † *Hóſ.* 10:8. *Sólt.* 97: 7.

20 Akkor az ember el-veti az ö ezüſt † bálványit, és arany bálványit (mellyeket magoknak tsináltak vólt, hogy azok elött meg-hajóljanak) a' vakondakoknak és denevéreknek,

† *Mik.* 5: 13. 14.

21 Bé-menvén a' köſzikláknak likaiba, és a' nagy köſzikláknak haſadékiba az UR' félelme elött, és az ö nagyságának ditsösége elött, mikor fel-kelénd, hogy meg-verje a' földet.

III. RESZ.

III. RESZ.

A' népnek, a' Fejedelmeknek, és az aszszony-népeknek bűneik Jérusálemben.

1 SZünjetek-meg az ember*ben való bizodalom*tól, kinek lelke az ö orrában vagyon; mert mitsoda betsületi vagyon ö néki.

2 Mert imé az UR, a' Seregeknek URa, el-vészi Jérusálemből és Júdából a' támaszt és a' táplálót, a' kenyérnek minden erejét és a' víznek minden erejét;

3 A' Hatalmast és Hadakozót, a' Birót és a' * Prófétát, a' jövendö dolognak meg-látóját, és a' Vén embert; * *Sirál* 2: 9. 20.

4 Az ötvenedes Hadnagyot, a' Betsületest, a' Tanátsost, a' tudós Mester-embert, és az ékesen fzóllót.

5 Es adok nékiek gyermek * Fejedelmeket, és a' gyermekek uralkodnak ö rajtok. * *Préd.* 10: 13.

6 Es illyen módon a' kösség között egyik a' másikat, és ki-ki az ö társát meg-nyomorítja, a' gyermek a' vén embert, és az el-vetett alá-való a' tiszteletes emberen hatalmaskodik.

7 Ha valaki az ö attya'nemzetségéből való rokonát meg-ragadja, *ezt mondván*: Tenéked öltözeted vagyon, légy mi Vezérünk; hogy a' te gondviseléfed által a' mi romlásunkból *fel-épüljünk*:

8 Meg-esküfzik a napon, mondván: Nem orvofol-hatlak-meg titeket, házamban-is nintsen kenyér, se öltözet; ne tégyetek engem' a' népnek Fejedelmévé.

9 Mivelhogy a' Jérusálem el-romlott, és a' Júda el-esett; mert az ö nyelvek, és az ö tselekedetek az UR ellen vagynak, hogy az ö ditsöséges fzemeit * fel-ingerlenék.

* 2 *Kir.* 22: 16. 17. 23: 26.

10. Az ö ortzájoknak meg-keményítése tészen ö ellenek bizonyságot; mert az ö bünökkel mint a' * Sodomabéliek fzemtelenül kérkednek, nem hogy el-titkolnák: Jaj az ö lelkeknek; mert azok fzereznek magoknak gonoszt! * 1 *Móf.* 13: 13. 18: 20. 19: 5.

11 Mondjátok ezt az igaznak, hogy jól * léfzen *dolga*; mert az ö tselekedeteknek gyümöltsével élnek. * *Sólt.* 37: 37-40.

12 Jaj a' latornak az ö vefzedelmére; mert az ö kezeinek * tselekedete fzerint fizetnek önéki!

* *Róm.* 2: 6. 8. 9.

13 Az én népemnek nyomorgatói gyermekek, és aszszonyi-állatok uralkodnak rajtok. En népem, a' kik téged' vezérlenek, azok tsalánakmeg, és a' te útaidat, a' mellyen kellene járnod, el-fedezik te töled.

14 Az UR elö-állott a' törvénykezésre, és áll, hogy a' népeket megitélje.

15 Az UR el-jött ítéletre, az ö népének Vénei és Fejedelmi ellen; mert ti el-kóborlottátok e * fzölöt, a' ti házatok tellyes a' fzegénytől el-prédáltatott marhával. * r. 5: 1. 7.

16 Vallyon mi dolog, hogy az én népemet rontjátok, és a' fzegénynek ortzáját öfzve-töritek? azt mondja az UR, a' Seregeknek URa!

17 Annak-felette azt mondja az UR: Mivelhogy a' Sionnak leányi fel-fúvalkodtanak, és fel-emeltt nyakkal járnak, és fzemekkel pillognak, ide 's tova porofzkálván járnak, és lábokkal nagy zengéft-bongáft fzerezenek:

18 Azért az UR meg-kopaszítja a' Sion' leányinak tetejeket, és az UR az ö fzemérmeket meg-mezíteleníti.

19 Az napon el-vészi az UR az ö lábokon való zengö ékefségeket.

20 A' jó illatra való függöket; az arany lántzokat, és a' fátyolokat.

21 A' *fönek* ékefségeit, a' fzép tsizmákat, a' fzoros ruhákat, a' melyre való ékefségeket, és a' fülön függöket;

22 Az *arany* gyüröket, és az orrokon függö ékefségeket.

23 Az inneplö ruhákat, a' palástokat, a' fedeleket, és a' gombostöket.

24 A' tükröket, a' vékony gyöltsokat, a' kez-kenöket, és a' ketzeléket.

25 Es léfzen a' drága illat' helyében büdöfség, és a' *drága párta*-öv' helyében fzakodozott *és el-terjedett ruha*, és a' fzép fodorhaj' helyében kopofzság, és a' fzoros ruha' helyében fzoros 'sák, és a' fzép gyengeség' helyében *a' Napnak* sütése.

26 A' te férjfiaid fegyver miatt húllanak-el, és az erösek a' hartzon.

27 Bánkodnak pedig és firnak az ö * kapui, *és ö* el-puftíttatván a' földön ül. * *Sir.* 1: 1. 2. 2: 1-4.

28 Akkor hét aszszonyi-állatok meg-ragadnak egy férjfiat, mondván: A' mi kenyerünket eszszük, és mi magunk ruházzuk magunkat, csak hogy a' te nevedről nevezteffünk, *és* vedd-el rólunk a' mi nagy gyalázatunkat!

IV. RESZ.

Krifius' jó-téteményi.

1 AKkor az URnak * TSEMETEJE ditsöséges és tiftefséges léfzen, és a' földnek gyümöltse nagy-sá-

ságos és ékes az Izrael' maradékának. * *Zak.* 6 : 12. 13.

2 Mert a' ki Sionban meg-hagyatik, és Jérusálemben meg-marad, Szentnek * mondatik, minden valaki Jérusálemben az élök közzé béiratott. * *r.* 33 : 24. 52 : 1.

3 Mikor az UR el-mosándja a' Sion' leányinak * undokságokat, és a' Jérusálem' vérét ki-mosándja ö belölök, az ítéletnek † és meg-emésztésnek lelke által. * *r.* 1 : 25-27.

† *r.* 27 : 9.

4 Es teremt az UR a' Sion' hegyének minden hajlékán, az-az, az ö Gyülekezetin, nappal felhöt * és ködöt, és lángozó tüznek fényességét éjtszaka; mert a' *Gyülekezetnek* teljes ditsöségén léfzen *az URnak* óltalma, * 2 *Mós.* 13 : 21. 22.

5 Melly *óltalomnak* hajléka, árnyék léfzen nappal a' hévség ellen, és óltalom, a' hová magát *ember* elrejtse a' veszély ellen, és az esö ellen.

V. RESZ.

A' Sidó népnek hálá-adatlansága.

1 ENeklem immár az én Szerelmesemnek, az én Szerelmesem' énekét az ö szöllejéröl: Az én Szerelmesemnek * szöleje vagyon felette kövér helyen, * *v.* 7. *Jer.* 2 : 21.

2 Mellyet gyepüvél környül-vett, kövektöl meg-tiszta-tott, bé-ültetett drága szölökkel, és épitett abban tornyot, és kéfztett abban sajtót-is: de mikor várná, hogy *édes* szölöt termene; vad * szölöt terme. * *v* 7. *Hós.* 10 : 1. 2.

3 Mostan azért Jérusálem' lakosi, és Júda' férjfiai, tégyetek, kérlek, én köztem és az én szölöm között ítéletet!

4 Mit kellet vólna egyebet tselekednem az én szölömmel, mellyet nem tselekedtem vólna ö véle? Mitsoda *tehát* az oka, hogy mikor várnám, hogy *édes* szölöt termene, vad-szölöt termett?

5 Annak-oká-ért mostan meg-mondom immár néktek, mit tselekeszem én az én szölömmel: El-vonszom az ö * kerítését, hogy el-puszta-ittassék, el-rontom az ö gyepüjét, hogy el-tapodtassék. * *Sólt.* 80 : 13. 14.

6 Es parlaggá tészem azt, nem mettzetik-meg, nem kapáltatik-meg, és a' tövis, 's a' gaz fel-növi: és meg-hagyom a' fellegeknek, hogy esöt ne adjanak reája.

7 A' Seregeknek URának pedig szöleje, az Izrael háza; és az ö gyönyörüséges * ültetése, a' Júdának férjfiai. Várá pedig *az UR*, *hogy tselekedjenek* ítéletet; † de ímé nyomorgatás! igazságot *vár vala*, de ímé óhajtás vala! * *Jér.* 31 : 20. † *Jér.* 5 : 28.

8 Jaj azoknak, kik házokhoz más házat * ragasztanak, mezöt foglalnak *az* ö *mézejekhez* mind addig, hogy semmi hely ne maradjon, hogy tsak ti magatok lakjatok e' földön! * *Mik.* 2 : 2.

9 Az én hallásomra, a' Seregeknek URa *meg-esküt*, ha a' nagy sok *szép* házakat el nem puszti-tja, annyira hogy senki ne légyen azoknak lakója.

10 Es tíz hóld szölö egy Bát *bort* * eresztt: és egy öreg köböl vetés, egy Efa *magot* ád. * *Hag.* 1:6.9.

11 Jaj azoknak, kik jó reggel felkelnek, *hogy* * részegeskedjenek, múlatnak mind eftvéig, *hogy* a' bor fel-gerjeszsze öket!

12 Kiknek lakodalmokban vagyon hegedü, lant, dob, sip, és bor: az URnak pedig dolgát nem tekintik-meg, és az ö kezeinek tselekedetit nem gondolják-meg, * *v.* 13. 24. *Péld.* 23 : 29. 30.

13 Ennekoká-ért vitetik az én népem fogságra, mivelhogy nintsen semmi * böltsesége: és ö közöttök a' Tiszteletes emberek felette igen nagy † éhséget szenvednek, és a' sokaság szomjúság miatt eped-meg. * *Hós.* 4 : 6. † *Sir.* 2: 12.20. 4: 4.5.

14 Azért a' kóporsó-is igen ki-terjeszti magát az ö hasát, és az ö torkát felette igen fel-tátotta, hogy abba le-szálljanak *az én népemnek* Tiszteletesi, és közönséges sokasága, és a' kik a' földön gyönyörüséggel éltek.

15 Es illyen módon nyomorgattatik a' közönséges ember, és a' Tiszetes ember-is * le-nyomattatik, és a' nagyoknak szemeik meg-aláztatnak. * *r.* 2 : 11. 17.

16 Es fel-magasztaltatik a' Seregeknek URa az ö ítéleti-ért, és az Erös Szent *Isten* szentnek esmértetik az ö igazságá-ért.

17 Es a' bárányok legeltetnek, mint *az előtt* szoktak vólt, és a' fogságból haza jött szegények a' gazdagoktól el-hagyatott jókból táplálják magokat.

18 Jaj azoknak, kik a' hamisságot * ugyan hozzájok vonszák hazugságnak köteleivel, a' bünt pedig temérdek kötelekkel!

19 Kik azt mondják: Siessen, jöjön-el hamar az ö ítéleti, hogy lássuk, és el-közelgetvén jöjjön-el az Izraelnek Szent *Istenének* el-végezett tanátsa, hogy késértsük-meg. * *Jér.* 17: 13. 15. *Amós* 5 : 18.

20 Jaj azoknak, kik a' gonoſzt jónak mondják, és a' jót gonoſznak, kik a' ſetétséget világoſsággá, a' világoſságot ſetétséggé változtatják: a' keſerűt édeſnek, az édeſt keſerűnek mondják!

21 Jaj azoknak, kik magoknak bölcſeknek * láttatnak lenni, és magok előtt eſzesek! * *Példa.* 3:7. *Róm.* 12:16.

22 Jaj a' nagy * bor-ihatóknak, és kik ſerények a' réſzegitő italnak töltésére. * *v.* 11. 24.

23 Kik a' latrot ajándék-ért * megjámboritják, és az igazaknak igazságokat el-fordítják ö tőlök.

* *Példa.* 17: 15.

24 Annak-oká-ért miképpen megemészti a' pozdorját a' láng, és a' polyva ſemmivé léſzen a' láng előtt: *azonképpen* ezeknek gyökerek meg-rothad, és ezeknek virágok, mint a' por, elmúlik; mert a' Seregeknek URának törvényét meg-utálták, és az Izrael Szent *Iſten*ének beſzédét meg-károm lották.

25 Annak-oká-ért gerjedett-fel az URnak haragja az ö népe ellen, és felhúzván ellene az ö kezét, meg-verte azt annyira, hogy a' hegyek meg-rendülnének, és az ö hólt teſtek el-vettetvén, az útzákon hevernének: * Mind ezekkel-is pedig az ö haragja el nem múlt, hanem meg-is fel-húzva vagyon az ö keze; * *r.* 9:12. 13. 21. 10:4.

26 Mert a' távol való Pogány népek között záſzlót emel, és süvöltéſſel int a' föld' határán lakozóknak, *hogy eljőjjenek*; és nagy hamarsággal könnyen * el-jönek. * 2 *Kir.* 25: 1-9. 10.

27 Nem léſzen egy-is közzülök elfáradott, ſem pedig a' fáradtság miatt tántorgó, nem ſzúnnyad, ſem aluſzik, az ö derekának-is öve meg nem öldik, ſem pedig ſaruja' kötele el nem ſzakad.

28 Az ö nyilaik élesek, és minden kéz-íveik fel-vetve, az ö lovaiknak körmök mint a' kova, és az ö *ſzekereknek* kerekei mint a' forgó-ſzél.

29 Az ö ordítáſok ollyan, mint az oroſzlán *ordítáſa*, és ordítanak mint az oroſzlán kölykök, dühösködnek és kapják a' prédát, békeſséggel el-viſzik azt, és ſenki el nem véſzi *tőlök*.

30 Es az időben nagy zúgáſſal dühösködnek ö ellene, a' mint ſzokott zúgáſſal dühösködni a' tenger: és *akár-mint* nézzék a' földet; *de nem látnak egyebet* ſetétség*nél*, *az-az*, nyomorúság*nal*, *annyira*, hogy a' nap láttatik * meg-homályoſodni az égen.

* *Hóſ.* 8: 8. 9. 10.

VI. RESZ.

Az URnak ditsőſéges méltósága.

1 A' melly eſztendőben meg-hala Uzziás * Király, akkor látám az URat † ülni nagy magas és fel-emelt-tett ſzékben, és az ö perémi bé-töltik vala a' Templomot. * 2 *Kir.* 15: 7. † *Ján.* 12: 41.

2 Sérafim * *Angyal*ok állának vala a' *ſzék* környül, mindeniknek hat-hat ſzárnya vala; mellyeknek ketteivel ortzáját fedezi vala bé, ketteivel lábait fedezi vala bé, és ketteivel repül vala. * *Jel.* 4: 8.

3 Es egyik a' máſikat indítván, azt mondja vala: SZENT, SZENT, SZENT A' SEREGEKNEK URA, TELLYES MIND A' SZELES * FÖLD AZ Ö DITSÖSÖGEVEL! * *Sólt.* 8: 1. 10.

4 Es az *Angyaloknak* kiáltáſoktól meg-rendülének az ajtónak küſzöbei, és a' Ház bé-telék * füſttel.

* 1 *Kir.* 8: 10. 11.

5 Azért mondék én: Jaj nékem! el-kell veſznem; mert meg-fertéztetett ajakú vagyok, és fertelmes ajakú * nép 'között lakom; mivelhogy a' Királyt a' Seregeknek URát láták az én ſzemeim. * *r.* 1: 4. 10. 3: 10.

6 De egy a' Sérafim *Angyal*ok közzül én hozzám repüle, kinek kezében eleven ſzén vala, *mellyet* fogóval vett vala az óltárról.

7 Es az én ſzámat illeté azzal, mondván: Imé ez illeti * a' te ajakidat, el-vétetik azért a' te hamiſságod, és a' te bünöd el-tiſztíttatik. * *Jér.* 1: 9. *Dán.* 10: 16.

8 Annak-utánna hallám az URnak * ſzavát, ki azt mondja vala: Kit küldjek-el? és kitsoda mégyen-el nékünk; és én mondék: Imhol vagyok én, küldj-el engemet! * *v.* 1.

9 Akkor monda: Eredj-el, mond ezt e' népnek: Hallván * halljatok, és ne értsetek, és látván láſſátok és ne iſmérjetek. * *r.* 42: 20. *Jér.* 5: 21. *Ezék.* 12: 2. *Máté* 13: 13-15.

10 Miveld azt, hogy e' népnek ſzíve kövéredjék-meg, füllei dugattaſſanak-bé, ſzemeket-is fedezd-bé; ne láſſanak ſzemekkel, fülökkel ne halljanak, ſzívekkel ne értsenek, hogy meg-térvén meg ne gyógyúljanak.

11 Es mikor mondanám: Meddig léſzen URam ez? monda: Míg a' városok * puſztán állanak lakoſok nélkül, és a' házak emberek nélkül, a' föld-is mindeneſtől fogva puſzta léſzen. * *Jér.* 29: 10. 33: 4-9.

12 Es az UR az embert nagy meſzſze el-vetvén, nagy puſztaság léſzen a' földön.

13 Es míglen *a' népnek tsak* tized réſze * marad, és míglen meg-térnek *Babilóniából*, el-hűllanak mint a' hárs-*fának* és tser-*fának levei*, mellyekben a' *leveleknek* el-hűlláſa után-is a' nyerſeség bennek vagyon: *Azon-képpen a' népnek tizedében* léſzen az elevenség, a' ſzent mag. * *r.* 10: 21. 22. *Sóf.* 3: 11. 13.

VII. RESZ.

Immánuel Szüztől születik.

1 ES lön a' Júda' Királyának * Acháznak, az Uzziás' fiának Jotám' fiának idejében, el-jöve Rétzin, Siriának Királya, és Rémáliának fia Pékah, Izraelnek Királya, Jérusálem alá, hogy meg-ostromlaná azt: de nem veheté-meg azt.

* 2 *Kir.* 16: 1. 5.

2 Es meg-mondák a' Dávid' házának, illyen módon: a' Siria' *országa* egygyé lett * az Efraim' *országával*, és meg-indúla az ö szíve, és annak népének szíve, miképpen meg-indúlnak az erdönek fái a' szél miat. * *v.* 5. 6.

3 Annak-oká-ért monda az UR Esaiásnak: Eredj eleibe most Acháznak, te és a' te fiad Schear-Jáshub, a' felsö halas-tónak * tsatornájának végéhez, a' ruha-festök' mezejének útára,

* 2 *Kir.* 18: 17.

4 Es mondd ezt néki: Meg-lásd, hogy tsendességben légy, ne félj, és a' te szíved meg ne lágyúljon e' két füstölgö üszög darab előtt, a' Rétzin *Királynak* a' Siriábeliekkel való felgerjedet haragja előtt, és a' Remália' fiának *haragja előtt*;

5 Mivelhogy gonosz tanátsot tartott te ellened a' Siri*ábéli Király*, az Efraimmal és a' Rémália' fiával, mondván:

6 Menjünk-el a' Júda' *országa* ellen, hogy fárasszuk azt, és meg-foszt-ván azt, kaptsoljuk hozzánk, vagy tégyük Királyá közöttünk a' Thabéel' fiát.

7 Azt mondja az UR a' Jehova: Nem lészen az, és nem mégyen véghez!

8 Mert Siriának feje Damaskus, és Damaskusnak feje Rétzin, az Efraim' *nemzetsége* pedig hatvan-öt esztendönek forgásában annyira meg-romol, hogy nem lészen * nép, * *Hós.* 1: 6. 9.

2 *Kir.* 18: 9-11.

9 Mind az Efraimnak fö városával Samariával, és Samariának fejével a' Rémália' fiával egybe! Avagy nem hiszitek-é, mivelhogy bátorságot nem vésztek?

10 Annak-oká-ért szólla ismét az UR Acháznak, mondván:

11 Kérj jelt magadnak a' te URadtól Istenedtöl, vagy a' földön vagy a' magas mennyben akarod.

12 Es mikor Acház azt mondaná: Nem kérek, és nem késértem az URat!

13 Monda *a' Próféta*: Halld-meg Dávid' háza: Avágy nem elégesztekéd-meg azzal, hogy az embereknek boszszúságokra vagytok, hanem annak-felette az én Istenemet boszszontjátok?

14 Annak-oká-ért ád az UR tinéktek jelt: Ime egy szeplötelen * szüz fogad az ö méhébe, és szül fiat, és nevezi azt IMMANUELNEK. * *Máté* 1: 20-23. *Luk.* 1: 30-34.

15 Vajat és mézet észik e' *gyermek*, minek-elötte tudná a' gonoszt megvetni, és a' jót választ-ani.

16 Es bizonyára, minek-elötte az én gyermekem meg-tudná vetni a' gonoszt, és a' jót választ-ani; el-hagyatik az a' föld, mellyet te gyülölöd, az ö * két Királyaitól. * *v.* 1. 8: 4. 17: 1.

2 *Kir.* 15: 29. 16: 9. 17: 6. 18. 23. 24.

17 Az UR pedig hoz te ellened, a' te néped ellen, és a' te atyádnak háza ellen olly időket, * mellyekhez hasonlatosok nem vóltanak az időtöl fogva, mikor el-szakadott Efraim Júdától, az Assiriabéli Király által;

* 2 *Kir.* 18: 13. 23.

18 Mert *azon* a' napon süvölt az UR az Egyiptom' * folyó-vize mellet való legyeknek, és az Assíria' országának darázsinak. * 2 *Kron.* 35: 20-24. 36: 3. 4. 6. 7.

19 Hogy el-jövén mind le-telepedjenek a' puszta helyeknek völgyeiben, a' kösziklákban hasadékiban, minden tövisek között, és minden jó gyümöltstermö fák között.

20 Az időben el-beretválja az UR e' bérlett beretvával, a' vizen túl való Assiriabéli Király által a' fönek és a' lábnak szörit; a' szakált-is meg-emészti.

21 Es lészen az napon, hogy a' ki tart egy fejös tehenet és két juhot;

22 Lészen ez, *mondom*: hogy a' tejnek bösége miatt vajat egyék; mert vajat és mézet ehetik, valaki megmaradánd e' földön.

23 Ez-is lészen az időben, hogy a' melly helyen vagynak ezer szölö-tövek, mellyek ezer ezüst *siklust* értenek vólna; *azt a' helyet* a' tövis és gaz végye-fel,

24 Nyilakkal és kéz-ívvel menjen oda *az ember*; mivelhogy a' tövis és gaz vette-fel az egész földet.

25 Azokat pedig a' hegyeket, mellyeket kapálni kellett vólna, *de nem kapáltak*, a' tövis és gaz nem vészi-fel, hanem barmoknak való *hely* lészen, és hogy a' juhok azt tapodják.

VIII. RESZ.

Siria' és Izrael' romlása: Júda' oltalma az Assíriusok ellen: Sidók' meg-vertetése.

1 ES monda nékem az UR: Végy magadnak egy nagy levelet, és írd * arra közönséges betükkel: SIESS A' DULASRA, SIESS A' PREDARA!

* *v.* 30: 8. *Hab.* 2: 2.

2 Annak-oká-ért vök mellém hív tanú-bizonyságokat, Uriás Papot, és Zakariást a' Jéberekiásnak fiát.

3 Mert mikor hé-mentem vólna a' Pró-

Próféta-aszszonyhoz, fogadott vala, és szült vala fiat, és monda az UR énnékem, Nevezd ennek nevét: SIESS A' DULASRA, SIESS A' PREDARA!

4 Mert minek-elötte e' gyermek ezt tudná mondani: EDES ATYAM, EDES ANYAM! el-vifzi Damaskusnak gazdagságit, és Samáriának prédáját az Affiriabéli *Királynak fzolgája.

*2 *Kir.* 16: 9. 15: 29.

5 Ifmét fzólla nékem az UR, mondván:

6 Mivelhogy meg-útálta e' nép a' Siloah' patakának laffan folyó vizét, és a' Rétzinnek, * és a' Rémália' fiának birodalmát kivánják: **r.* 7: 1.

7 Annak-okáért ímé az UR ezt mivéli, hogy ezek ellen jöjjön amaz erös és fzéles folyó-víz, *tudni-illik* az Affiriának *Királya, és minden ö hatalma, melly minden ö folyáfi felett menvén, és minden partjai felett folyván,

8 Júdát el-folyja, és meg-áradván által-megyen rajta, *és* mind torkig ér, és annak el-terjefztett fzárnyai, el-lepik a' te földednek fzéleffégét, OH IMMANUEL! *2 *Kir.* 18: 13. 23.

9 Társalkodjatok-egybe népek; de meg-rontattok: vegyétek füleitekbe, valakik mefzfze földön laktok, kéfzüljetek: de meg-rontattok, kéfzüljetek; de *ugyan* meg-rontattok!

10 Tanátskozzatok; de * hafzontalan léfzen, fzólljatok-befzélljetek; de nem mégyen véghez; mert Iften vagyon † mi velünk! **r.* 7: 2. 5-7. *Sólt.* 33: 10. † *r.* 7: 14.

11 Mert így fzólla nékem az UR, kezemet fogván, mikoron tanítana engemet, hogy e' népnek útán ne járnék, ezt mondván:

12 Ingyen fe említsétek ti a' pártolkodáft, miképpen e' nép minden dologban örül a' pártolkodásnak; és ne féljetek ezeknek félelmek fzerint: Ingyen fe mondjátok, hogy rettegni kelljen!

13 A' Seregeknek URát fzenteljétek, ö tőle féljetek, és ötet rettegjétek:

14 Es *ö-is* fzenteléftekre leszen *tinéktek*; az Izraelnek pedig két házának ütközetnek * köve, és botránkozálnak kőfziklája gyanánt léfzen, a' Jérusálem' lakofinak *pedig* tör és háló gyanánt,

15 Mellybe fokan meg-ütköznek, és el-esvén meg-romolnak, és meg-hálóltatván meg-fogattatnak.

**Luk.* 2: 34. *Róm.* 9: 33.

16 Köfd-bé * ezt a' tanú-bizonyság-tételt; petsételd-bé a' törvényt az én tanítványim között. * *Dán.* 8: 26.

17 Annak-okáért várom én az * URat, ki el-rejtette † ortzáját a' Jákób' házától; és várom ötet! **r.* 1: 25-27. † *r.* 2: 6.

18 Imhol *vagyok* én *, és a' fiak, kiket adott nékem az UR ** jelül és tsudául Izraelben: a' Sion' hegyén lakozó Seregeknek URától *vagyon ez!* **Sid.* 2: 13.

19 Ha pedig azt mondják tinéktek: Tudakozzatok a' * nézöktől, és a' jövendö-mondóktól, kik futtogva fzólnak: *ti ne* † *engedjetek*; *mert* avagy nem az ö Iftenétől kérdé *minden* nemzetség tanátsot? az élök felöl a' hóltaktól *kellé tudakozni?* ** *v.* 3.

* *1 Sám.* 28: 7. 15. † *5 Móf.* 18: 11. 12.

20 A' törvényre és *annak* tanítására *hallgaffatok*: Valaki nem fzólland annak-befzéde fzerint, nem léfzen annak * világossága! * *5 Móf.* 27: 15-26.

21 Annak-okáért a' *földet* által-járja a' meg-nyomorodott és éhezett *Izraelita*, és mikor az éhség miatt búsúl: átkozza az ö Királyát, és az ö Iftenét; ha oda-fel néz-is, nem léfzen fegítsége,

22 Ha a' földre néz-is; * mivelhogy *mindenütt* nyomorúság, homályosság, kefergésségnek fetétsége és homálya vette-környül ötet!

IX. RESZ.

Krisztus' személye, tiszti, Országa: Izrael' 's Juda' országának meg-fedtetése.

1 MIndazáltal nem léfzen az ö fetétülése a' nyomorúság fzerint, melly ö rajta esék akkor, mikor elöfzör * tsak könnyen illeté az *ellenség* Zebulonnak és Naftalinak földét: fem úgy, mint † utól-fzor, mikor meg-nehezíték a' néppel tellyes Galileát, a' tengernek útán, a' Jordánon túl.

**1 Kir.* 15: 29. † *2 Kir.* 17: 6. 18.

2 A' nép, melly fetétségben * jár, lát nagy világoffágot, a' kik a' halál' árnyékának tartományában ülnek, azoknak világoffág támad.

**r.* 42: 1. 7. *Máté* 4: 13-16.

3 *Mikor* ezt a' népet meg-fokasítod vala-*is*, *mindazáltal* állandó örömet *nékiek* nem adfz vala, *hanem akképpen* örültenek te elötted, mint az aratók az aratáfnak idején, mikor örültek az ellenségnek prédáját ofztván.

4 Mikor az ö terhes igáját, és hátának vefzfzejét, az ötet nyomorgatónak páltzáját meg-rontottad, mint a' Midiániták' * napján, **Bir.* 7: 22-25.

5 Mikor mind az egéfz tábor, az egy-másra támadott fokaság, és minden vérbe ferteztetett öltözet nagy hirtelen *úgy-mint* meg-égett, és lett a' tüznek eledele:

6 De minékünk egy gyermek fzületik, Fiú * adatik minékünk, kinek vállán léfzen Fejedelemség, kinek nevét nevezi Tsudálatosnak, † Tanátsosnak, Erös, Hatalmas *Iften*nek, örökké valóságnak Attyának, békeffégnek Fejedelmének. **Luk.* 2: 10. 11. †*Jér.* 23: 5. 6.

7 Annak Fejedelemségének és békeffégének

ségének nem léfzen * vége, a' Dávid' fzékiben és orfzágában *ül*, hogy megerösítse azt, és meg-gyámolítsa azt itéletben és igazságban, ez időtől fogva mind örökké. A' Seregek' URának buzgó † fzerelme miveli ezt!

* *Luk.* 1:32.33. † 2 *Kir.* 19:31.

8 *Az ő* befzédét küldötte az UR Jákóbnak, és bé-tellyefedik Izraelben;

9 Hogy venné elfzébe magát az egéfz nép, Efraim és Samariának lakofa, kik azt mondják az ö kevélységekben és fel-fúvalkodáfokban:

10 A' *téglából tsinált alkotványok* elromlottak, de faragott kövekből építünk: a' fige-fák ki-vagdaltattak, de tzédrus-fákat ültetünk helyekbe!

11 De *minek-utánna* az UR Rétzin * *Király*on diadalmat ád az ö † ellenségeinek: aztán *Izrael*nek ellenségit egybe-egyelíti. * *r.* 7:1. † 2 *Kir.* 16:9.

12 A' Siriabélieket * elöl, a' Filiftéusokat hátúl, hogy fel-tátott torokkal elnyeljék az Izraelt. Mind ezekkel-is *pedig* az ö haragja nem múlik-el, hanem az ö karját † fel-húzva tartja még-is! * 2 *Kir.* 15:29. †2*Kir.* 17:6.18.23:24.

13 Mivelhogy e' nép * nem tért-meg az ötet meg-verö *Iften*ehez, és a' Seregeknek URát nem kerefték-meg;

* 2 *Kir.* 17:13. 14. *Jér.* 5:3.

14 Azért ki-vágja az UR Izraelből a' föt és farkat, az ágat és a' kákát egy napon.

15 (Az a' fö, a' Vén és tifzteletes ember; az a' fark pedig a' próféta, ki hazugságot fzól.)

16 Mivelhogy e' népnek Vezéri hitetök * vóltak, és a' kik azoktól vezéreltettek, azokat el-vefztették? *Jér. 6:14.

17 Annak-okáért az ö ifjainak nem kedvez az UR, és az ö árváin és özvegyin nem könyörül; mert mindnyájan kép-mútatók, és gonofz tévök, és mindennek fzája gonofzságot fzól: Mind ezekkel-is nem múlik-el az ö haragja, hanem még-is fel-húzva vagyon az ö karja!

18 Mert a' gonofzság fel-gerjed mint a' tüz, *melly* a' töviset és a' tserét megeméfzti, és meg-gyújtja a' sürü erdöt, annyira hogy fel-menjen annak pora a' füftben.

19 A' Seregeknek URának haragja miatt, e' föld * meg-homályofodik: és e' nép léfzen a' tüznek úgy-mint eledele, fenki az ö attya-fián† nem könyörül. *r. 13:9. 10. † *Jér.* 19:6-9,

20 Mert kapdos jobb-kézre, de ugyan meg-éhezik: éfzik bal-kézre, de ugyan nem elégefzik meg: mindnyájan az ö karjoknak húsát éfzik:

21 Manaffé *meg-eméfzti* Efraimot, Efraim Manaffét, és mind ketten ezek Júda * ellen léfznek: Mind ezekkel-is nem múlik-el az ö haragja, hanem még-is fel-húzva † léfzen az ö karja!

* 2 *Krón.* 28: 6-8. † 2 *Krón.* 36:17-20.

X. RESZ.

Jerusálem' hamis Birái: Aſſirius' büntetése: Sidók' meg-térése 's meg-vettetése.

2 JAj a' hamis dékrétom' fzerzöknek, és a' kik irnak emberek' nyomorításra való hamis fententziákat;

2 Hogy a' fzegényeknek itéleteket el-forditsák, és az én népemnek fzegényinek igazságokat * el-ragadják, hogy az özvegyek légyenek ö prédájok, és az árvákban sákmányt veffenek. * *Amós* 2:6. 8:6.

3 Vallyon 's mit miveltek a' meglátogatásnak és a' mefzfzünnen reátok jövö puſztításnak * napján? Kihez folyamodnátok fegítség-ért? Es vallyon holott tennétek-le a' *ti gazdagságtokat*, mellyben ditsekedtek?

* *r.* 7:17-20.

4 Az én *fegítségem* nélkül a' megkötöztetettnél nyomorúltabb vólna, és a' meg-ölettetteknél alább-valók lennének: Mind ezekkel-is nem múlnék-el az ö haragja, hanem még-is az ö keze fel-húzva * vólna! *2*Kir.* 25:1-11.

5 Jaj az* Affiriuſnak az én haragom' vefzfzejének; jóllehet az én búsúlásomnak páltzája † vagyon az ö kezekben, * *v.* 12. *r.* 33:1. † *r.* 7:18.19.

6 *Es noha* a' kép-mútató nép ellen küldöm ötet, és a' melly nép ellen* meg-haragudtam, az ellen parantsolok néki, hogy prédáljon és sákmányt tégyen azokban, és hogy azt el-tapodja, mint az útzán való sárt:

* *r.* 8:4 2 *Kir.* 15:29. 17:6.7. 18:13.

7 Mert ö nem akképpen alítja, és az ö fzive nem úgy gondolja; hanem hogy az ö * akaratja fzerínt vefzeſſen; és mindeneſtöl fogva ki-gyomláljon fok népeket; * *v.* 10.

2 *Kir.* 18:19-33-35.

8 Mert azt mondja: Avagy az én fö fzolgáim nem ollyanoké mint * egy-egy Királyok? * 2 *Kir.* 18:24.

9 Avagy nem *meg-vettemé* Kálnó *városat* mint fzinte Kárkémift? avagy nem úgy *meg-győztemé* Hámát? * *városát* mint Arpádot? Avagy Samariát † nem úgy *meg-vettemé* mint †† Damáskuft? * 2*Kir.* 18:34.35. † 2 *Kir.* 17:6. †† 2 *Kir.* 16:9.

10 Mivelhogy az én kezem*nek erejével* vettem-meg azoknak a' bálványoknak orfzágaikat, mellyeknek bálványi jobbak vóltak a' Jérusálembélieknek * és Samariabélieknek *Iften*eknél.

11 Avagy nem tseleked-hetemé úgy a' Jérusálembélieket, és az ö bálványaikkal, mi-módon tselekedtem Samariával, és az ö bálványival?

* 2 *Kir.* 18:35.

12 De

12 De jövendőbe, minek-utánna elvégezéndi az UR minden dolgát a' Sionnak és Jérusálemnek hegyén; meg-látogatom az Assiriabéli * Királynak nagy-akaró szívének gyümölcsét, és az ö fel-emeltt szemeinek dicsőségét; * *Jér.* 50: 18.

13 Mivelhogy azt mondotta: Az én kezemnek * ereje által mivéltem *ezeket*, és az én böltseségem által, mivelhogy okosággal fel-ékesíttettem; azért vettem-el sok népeknek határit, azoknak kintseikben sákmányt vetettem, és mint erös hatalmas a' lakosokat meg-aláztam.

* *v.* 10.

14 Es az én hatalmaságom, mint egy fészket, úgy találta a' sok nemzetségek' gazdagságának *fészkét*, és mellyet könnyen el-szedik az el-hagyatott madár-tojásokat: azonképpen az egész föld' *népét* én el-takartam, és nem vólt senki, ki csak szárnyát mozditotta vólna, vagy szját meg-nyitotta vólna, vagy csak mottzant vólna-is.

15 Avagy ditsekedik a' fejsze az ellen, a' ki azzal vág? avagy a' füresz fel-emelié magát az ellen, a' ki azzal füreszel? a' veszszö avagy fel-emelié magát azok ellen, a' kik azt forgatják? mikor a' páltzát fel-emelik, avagy nem faé *az*?

16 Annák-oka-ért az UR, a' Seregeknek URa, botsát az ö kövérire öfztövérséget, es az ö ditsöségének helyén tüznek égéséhez hasonló égés ég.

17 Mert az Izraelnek világolsága lészen tüz helyen, és annak szente lészen láng helyett, melly meg-gyújtja, és meg-emészti az ö töviseit, és tseréit egy napon,

18 Es az ö erdejének és mezejének ékességét lelkétöl-fogva testéig meg-emészti! és minek-utánna meg-félemlik; el-futamodik, *és bujdosó leszen.*

19 Azután az ö erdejének fája kevés lészen, annyira hogy egy kis gyermek fel-ir-hatná azok*nak számok*at.

20 Es lészen az időben, hogy többé az Izrael' maradéka, és a' ki megmarad a' Jákób' nemzetségéböl, nem támaszkodik az ötet nyomorgatóhoz; hanem az UR hoz, az Izraelnek megszentelö *Isten*éhez támaszkodik valóban.

21 A' maradék * meg-tér, a' Jákób' maradéka, az Erös hatalmas *Isten*hez; * *v.* 22.

22 Mert ha a' te néped az Izrael *szám szerint annyi* lejéndene-is, mint a' tengernek fövenye; *meg-is* tsak a' maradékja * tér-meg annak *az Istenhez*, ki az ö igazsága által örököl fogva való el-mettzett akaratját mindenektöl ki-áraíztja. * *Róm.* 9: 27.

23 Mert örököl-fogva el-rendeltett véget tselekeszik az UR a' Seregeknek URa, mind ez egész földön.

24 Annak-oká-ért azt mondja az UR, a' Seregeknek URa: Ne félj én népem Sionnak lakosa, az Assiria*béli Királ*ytól; Az ö veszszejével meg-ver tégedet: de az ö páltzáját fel-emeli te éretted, mint szinte * Egyiptomban.

* 2 *Mós.* 14: 19-29.

25 Mert még tsak egy kevés idö vagyon, és annak-utánna haragomot rájok ki-ontom, hogy meg-emésztessenek;

26 Mert a' Seregeknek URa támaszt ez ellen ostort, mint a' Midiánitáknak * le-vágatásoknak idején, a'Hóreb' kösziklájánál, és a' tenger mellett *felemeltt* páltzájához *hasonló páltzát*, és el-veszti ezeket mint az † Egyiptombéliecket. * *Bir.* 7: 22-25.

† 2 *Mós.* 14: 27. 28.

27 Es az időben el-vétetik az ö terhe a' te válladról, és az ö igája a' te nyakadról, söt mindenestöl el-rontatik az iga, az olaj*jal meg-kentt Király*-ért.

28 Ajátba jö. Migronon által-mégyen, Mikmásnál rakja-le az ö hadakozó terhes szerszámit.

29 Által mennek a' réven; Gébában térnek szállásra, Ráma meg-rémül, Gibea, * Saulnak *városa* el-fut.

* 2 *Sám.* 10: 26.

30 Gallimnak népe, emeld-fel a' te szódat, hogy halljék-meg mind * Lais *városig*, *és hallja-meg* a' nyavalyás Anatót!

* *Bir.* 18: 14. 27. 29.

31 A' Madména meg-indúl, Gébimnek lakosi egybe-gyülnek.

32 Nób *városba* mégyen a' Nap fennlévén, hogy ott meg-álljon: Az ö kezét fel-emeli a' Sion' leányának hegye ellen, a' Jérusálem'halma ellen.

33 Imé *akkor* az UR, a' Seregeknek URa, ki-vagdalja az ágakat nagy erövel, annyira hogy a' magasságosok kivágattatnak, és a' fel-magasztaltattak meg-aláztatnak.

34 Es az erdönek sürü ágait le-vágja vassal, és a' Libánus*nak magas fái* hatalmas*nak kezé* által el-esnek.

XI. RESZ.

Krisztus' személye, tiszti, ajándéki: Pogányok' 's Sidók' hivatala.

1 ES az Isai' törsökéböl * egy veszszö szál származik, és az ö gyökereiböl egy virág-szál nevekedik,

* *Tsel.* 13: 22. 23. *Jel.* 5: 5.

2 Kinn az URnak Lelke * meg-nyugoszik, böltseségnek és értelemnek Lelke, tanátsnak és hatalomnak Lelke, tudománynak és az URnak félelmének Lelke. * *Mát.* 3: 16. *Ján.* 3: 43.

3 Kinek illatozása együtt lészen az URnak félelmével; Nem az ö szemei-

meinek látásra szerint itél pedig, és nem füleinek hallása szerint dorgál meg:

4 Hanem igazságban itéli-meg a' szegényeket, és igazság szerint dorgálja a' földnek alázatosit, a' földet megveri szájának veszszével, és ajakainak Lelkével meg-öli a' hitetlent.

5 És derekának övedzője lészen az igazság, és veséinek övedzője az állhatatosság.

6 Es lakozik a' farkas * a' báránnyal, és a' párdutz a' ketske-fiúval fekszik, a' borjú és az oroszlán kölyök, és a' kövér barom együt lészenek, és egy kis gyermek örizi azokat. *r. 65:25.

7 A' fejös tehén, és a' medve együtt legeltetnek, azoknak fiaik együtt feküszenek, és az oroszlán, mint az ökör, szalmát eszik.

8 És a' tsets-szopó gyermek az áspis-*kigyó*nak likában gyönyörködik, és a' tsetstöl el-választatott gyermek a' baziliskusnak likába nyújtja kezét.

9 Nem ártanak, * és senkit el nem vesztenek az én egész szent hegyemen; mert tellyes lészen a' föld az URnak † tudományával, mint a' tenger vizebé-borította e' *földet*. * *Ezék.* 34: 25. † *Jér.* 31: 34.

10 Es lészen az időben, hogy ahoz, a' ki az Isai' gyökeréből *sok* népeknek zászlójok lészen, * Pogányok-*is* gyülnek; és az ö nyúgalma ditsőséges légyen. * *Mik.* 4: 1.2. *Róm.* 15: 12.

11 Es lészen az időben, hogy az UR másod-szor vesse kezét az ö népe' maradékának * meg-keresésére, melly *tudni-illik* meg-maradott † Assiriától, Egyiptustól, Parthiától, Szeretsen-országtól, és az Elámitáktól, †† Káldeától, Hámáttól, és a' tenger' szigetitől.

* 2 *Móf.* 3: 8. 2 *Sám.* 7: 23. 24. †2*Sám.* 15·29. 17: 6. †† 2 *Kir.* 25: 1-12.

12 Es a' Pogányok között zászlót emelvén, egybe-gyüjtse az el-széledett Izraelitákat, és Júdának ide 's tova szakadozott *tagai*t egybe-keresse a' földnek négy szegeletiről.

13 Es Efraimnak irígységét † el-vévén, és Júdának ellenségit el-veszt-vén; Efraim ne irígykedjék * Júdára, és Júda-is ne tselekedjék úgy, mint ellenség Efraim ellen; † *r.* 9. 21. 1 *Kir.* 11: 35. 39. *Amós* 9: 11. 12.

14 Hanem *egyenlö akaratból* hátokon légyenek Nap-nyúgot-felé a' Filistéusoknak, a' Nap-keleti népekben, együtt vessenek sákmányt, az Edómitákra és Moábitákra támadjanak, és az Ammoniták engedjenek nékiek. * *r.* 9: 2.

15 Es az UR meg-szárasztja az Egyiptom' tengerének kebelét-is, és kezét fel-emeli a' *Nilus* folyó-viz ellen-is erös szároztó szél által, a' nagy folyóvizet hét részre szakasztja, és azt miveli, hogy sarus *lábbal* menjen-által *azokon az ö nepe*:

16 Es lészen úta az ö népe' maradékának, melly meg-maradott az Assiriabéliektöl, a' mint vólt Izraelnek, mikor ki-jött Egyiptom' * földéből.

* 2 *Móf.* 14: 29.

XII. RESZ.

Öröm a' Krisztus' országában.

1 ANak-oká-ért azt mondod az időben: Hálákat adok néked, ó URam; mert *jollehet* meg-haragudtál * vólt én reám: *de* el-fordúlt a' te haragod, és meg-vígasztaltál engemet.

* *r.* 54: 7. 8.

2 Imé az erös *Isten* én szabadítóm, bízom és nem félek; mert nékem * erösségem, és énnékem az UR Isten ditsöségem, ki énnékem szabadítóm vólt! * 2 *Móf.* 15: 2. *Sólt.* 118: 14.

3 Es merítetek vizeket nagy örömmel a' szabadítónak kút-fejéből.

4 Es azt mondjátok akkor: Adjatok hálát * az URnak, magasztaljátok az ö nevét, hirdessétek a' népek között az ö tselekedetit, mondjátok: hogy nagy az ö neve! * 1 *Krón.* 16: 8-10.

5 Mondjatok éneket az URnak; mert nagy dolgokat tselekedett: adjátok tudtára ezt az egész földnek!

6 Emeld-fel szódat, és énekelj Sionnak lakosa; mert nagy * te közötted az Izraelnek szent *Istene*!

r. 11: 11-16.

XIII. RESZ.

A' Babilóniai birodalom' romlásáról.

1 BAbilónia ellen való terhes Jövendö-mondás, mellyet látott Esaiás, * Amós' fia. *r.* 1: 1.

2 Emeljetek zászlót a' magas hegyen, Szóljatok fel-emelt szóval nékiek, kezetekkel intsetek, hogy menjenek-bé a' *Babilóniai* Fejedelemnek * kapuin.

* *Jér.* 50: 1-3.

3 En parantsoltam az én tölem választo tt * *vitézim*nek, és az én erösimet hivtam az én haragomnak *véghez vitelére*, kik az én ditsöségemnek örülnek. * *v.* 17-19. *r.* 45: 1-4.

4 Sok népek*nek szavo*khoz hasonló sokasággnak szava *hallatik* a' hegyeken, *sok* országokból öszve-gyüllt pogány népeknek szavok *hallatik*; a' Seregeknek URa mustrálja az *ö* hadra való seregét!

5 El-jönek messze-földröl, az Egeknek utólsó részéröl, az UR és az ö haragjának eszközei, a' *Babilóniabéliek*nek egész földöknek * el-rontására.

* *Dán.* 5: 30. 31.

6 Ordítsatok; mert közel vagyon az URnak napja, mellyen a' Mindenhatótól pusztítás következik!

7 Azért minden kezek meg * erötlenül-

nülnek, és minden emberek' szive * elolvad, * *Jóf.* 5 : 1. *Sólt.* 76 : 6.7.8. *Jér.* 50 : 42. 43.

8 Es meg-rémülnek, nagy kínok és fájdalmak környékezik-meg öket, fájdalmat szenvednek mint a' gyermekszülö aszszonyi-állat, ki-ki az ö fele-barátján álmélkodik ; *mivelhogy* az ö orczájok meg-szégyenültek.

9 Imé az URnak napja el-jö kegyetlen búsúlásal, és fel-gerjedt haraggal, hogy e' földet el-puszútsa, és annak bünöfit el-veszesse arról ;

10 Mert az egeknek tsillaginak, és a' bokros tsillagoknak világosságok * nem fénylik ; a' fel-támadott Nap homályos lészen, a' Hóldnak-is világa fényes nem lélszen. * *r.* 9 : 19. *Ezék.* 32 : 7. 8.

11 Es meg-büntetem a' földnek gonoszságát, és a' gonoszoknak hamisságokat, és azt mivelem, hogy a' kevélyeknek kevélységek * meg-szünjék, és a' kegyetleneknek kevélységeket meg-alázom. * *Jér.* 50 : 29. *Dán.* 4 : 27. 28. 34.

12 Azt mivelem, hogy drágább légyen az ember *az ellenség elött* a' tiszta aranynál, amaz Ofirból hozott szép aranynál-is :

13 Annak-oká-ért az Egeket † megindítom, a' föld-is * az ö helyéből meg-indúl, a' Seregek' URának búsúlása miatt, a' melly napon fel-gerjed az ö haragja. † *Jóel.* 3: 14-16. * *Jér.* 51: 29.

14 Es ollyanok léfznek *a' Babilóniabéliek* mint a' futó szarvas, és mint a' pásztor nélkül való juh, ki-ki az ö népe közzé mégyen, és ki-ki az ö földébe szalad.

15 Valaki ott találtatik, által-veretik, és minden mellettek való bérlett vitézek, fegyver miatt el-húllanak.

16 Es az ö kis gyermekeik az ö szemeik elött, *a' földhöz* * veretnek, házaik el-sákmányoltatnak, és feleségeik meg-szeplösítteinek. * *Sólt.* 137 : 9.

17 Imé én fel-támasztom ezek ellen a' * Médiabélieket, kik elött az ezüstnek semmi betsületi nem léfzen, és az aranyban nem gyönyörködnek ;

* *r.* 45: 1-4. *Jér.* 51: 28. *Dán.* 5: 30. 31.

18 Hanem kéz-ívekkel a' gyermekeket által-lövöldözik, és az *aszszonyiállat'* méhének gyümöltsén nem könyörülnek, a' kis gyermekeknek nem kedveznek.

19 Es Babilon, † melly *fok* országoknak ékessége *volt*, a' Káldéusoknak *pedig* szépségek és ditsekedések volt, *el-puszítul*, mint a' Sodomát * és Gomorát el-puszította Isten. † *Jér.* 51 : 41-45.

* 1 *Móf.* 19 : 25.

20 Nem ülik-meg * azt soha, és soha semmi időben nem lakják, nem vonszák ott fel sátorokat az Arabiabéliek, és a' pásztorok ott nem legeltetik *az ö barmaikat* ; * *Jér.* 51 : 35-43.

21 Hanem laknak ott vadak, és azoknak házaikat ártalmas állatok töltik-bé, lakoznak ott baglyok, és vad emberek szökdösnek ott,

22 Az erdei matskák kiáltanak az ö el-puszúttatott palotáiban, és *az ö* gyönyörüséges házaiban a' sárkányok! Közel * vagyon pedig az ö *romlásának* ideje, és az ö napjai meszszére nem haladnak ! * *Dán.* 5 : 30. 31.

XIV. RESZ.

Szabadítás a' Babilóniai fogságból.

1 MErt könyörül az UR Jákóbon, és az Izraelitákat ismét * választja, hogy azokat az ö földökbe viszszavigye : Es jövevények adják magokat ö hozzájok, és ragaszkodnak a' Jákób' házához ; * *r.* 11 : 11-13. *Esa.* 1: 1-5.

2 Mert a' népeket hozzájok kaptsolják, és azokat az ö lakó helyekbe viszik, és azokat bírni fogják az Izraeliták az URnak földén, hogy azok nékiek szolgák és szólgáló-leányok légyenek ; és a' kiknek ök foglyaik voltak, azok léfznek ö foglyaik, és uralkodnak azokon, a' kik öket nyomorgatták.

3 Es a' melly napon az UR néked nyúgodalmat adánd a' te fáradságodtól, nyomorúságodtól, és ama' kemény szolgálattól, mellyel szolgáltattak tégedet :

4 Akkor illyen tsúfoló köz-beszédet szóllalszsz a' Babilóniai Királyról, és ezt mondod : Mi-módon romla-el a' sattzoltató ? *mint* veszve-el az aranynak kivánója ?

5 El-törte az UR a' gonoszoknak páltzájokat, az uralkodóknak veszszejeket,

6 Ki a' népeket az ö haragjában szüntelen sanyargatja vala, ki a' pogány népeken nagy dühösséggel uralkodik vala, a' nyomorgatókat nem tiltotta-meg a' nyomorgatástól.

7 Nyúgszik, és tsendes az egész föld, nagy örömmel éneket mondanak.

8 Söt a' jegenye-fák-is örvendeznek te rajtad, *és* a' Libánus' tzédrusi, * *ezt mondván* : Miólta te el-veszvél, senki nem jött mi reánk, ki minket ki-vagdalna ! * *r.* 2 : 13.

9 A' koporsók-*is* a' *föld* alatt megindúltak te éretted, hogy te elödbe menjenek, fel-támasztják néked a' halottakat, a' földnek minden Fejedelmit, a' pogányoknak minden Királyit fel-költik az ö székeikből,

10 Kik mindnyájan téged' megszóllítván, azt mondják : Te-is erőtlenné lettél, mint mi ? mi hozzánk hasonlatos lettél ?

11 A' te kevélységed a' koporsóra jutott, *mind* a' te vígaság-tévö szerszámiddal *egyetemben*, a' te ágyad féreg

léfzen, lepled-is féreg *léfzen* !

12 Mi-módon eſtél alá az Egröl, te Lutzifer, hajnalnak fia ? a' földhöz verettélé, ki *ſok* nemzetségeket erötelenné tettél vala ? * *r.* 13 : 19.

13 Te pedig azt mondod vala ſzívedben : A' mennybe mégyek-fel, az Erös *Iſten*' tsillagi felett helyheztetem az én ſzékemet, és ülök a' Gyülekezet' * hegyének Észak felöl való óldalára,

* *Sólt.* 48 : 3.

14 A' magas felhöknek felibe hágok, haſonlatos léfzek a' Magaſságos *Iſten*hez :

15 De a' koporsóba * vettettél, a' temetéſre való veremnek ſzélire ! **v.* 10.

16 A' kik téged' látnak, reád függeſztik ſzemeket, reád figyelmeznek, *és ezt mondják :* Ez-é ama' férjfiú a' földnek háborgatója, ki az orſzágokat meg-rontja vala ?

17 Ki a' földnek kerekségét ollyanná tette, mi-némü a' puſzta, és annak városit rontotta, és az ö foglyainak nem nyitotta-meg a' tömlötzöt ?

18 Minden pogány Királyok, valamennyin vagynak, tiſzteſségeſen feküſznek ki-ki az ö koporsójában ;

19 Te pedig ki-vettetel a' te * koporsódból, mint valami útálatos tsemete, *mint* a' meg-öletett embereknek ruhájok, kik fegyverrel verettek-által, mellyek a' verembe vettettek, *vagy* mint a' meg-tapodtatott hólt teſt,

* *Préd.* 6 : 3. *Jér.* 22 : 19.

20 Nem temettetel te el úgy, mint azok ; mert a' te földedet el-veſztetted, a' te népedet meg-ölted ; A' gonoſzoknak magvok *nem léfzen ſoká emlékezetben. * *Jób* 18:17-21. *Sólt.* 21:9-11.

21 Készítſetek öldökléſt az ö fiainak-*is*, az ö attyaiknak * gonoſságokért ; hogy fel ne gyarapodjanak, és ne birják e' földet örökségül, és ne töltsék-bé e' földet erös városokkal.

* 2 *Móſ.* 20 : 5.

22 Es fel-kelek ö ellenek, azt mondja a' Seregeknek URa, és el-veſztem Babilonnak nevét-*is*, a' maradékokat a' fiaikkal és unokáikkal egybe, azt mondja az UR !

23 Es adom azt hogy örökségül birja a'sült-diſznó, és téſzem azt álló tóknak helyévé, és meg-ſeprem * azt puſztító ſeprövel, azt mondja a' Seregeknek URa ! * 2 *Kir.* 21 : 13.

24 *Söt* meg-eskütt a'Seregeknek URa, ezt mondván : Ha úgy nem léfzen a' mint gondoltam, és ha úgy nem mégyen véghez, a' mint én el-végeztem ;

25 Hogy meg-rontſam az Aſſiriuſt az én földemen, és meg-tapodjam ötet az én hegyeimen, hogy annak igája el-vétetſék * az *én népem*röl, és annak terhétöl meg-menekedjék ezeknek vállok. * *r.* 37 : 36. 45 : 1-3. *Jóel* 2 : 18-20.

26 Ez a' tanáts, mellyet végezett *Iſten* az égéſz Föld felöl ; és ez ama' felhúzott kéz, mind e' pogányok ellen.

27 Mert a' Seregeknek URa végezte, és kitsoda téſzi azt * erötlenné ? és az ö fel-emeltt kezét kitsoda fordít-hatja-el ? * *Péld.* 21 : 30. *Dán.* 4 : 32.

28 A' melly eſztendöben meg-hólt * Acház Király, *akkor* vólt e' terhes Jövendö-mondás. * 2 *Krón.* 28 : 27.

29 Ne örvendezz te Filiſtéuſoknak égéſz *orſzága*, hogy annak veſzſzeje meg-romlott, a' ki téged' * vér vala ; mert a' kígyónak magvából baſiliskus ſzármazik, és annak magva léfzen tüzes ſzárnyas sárkány ! * *r.* 20 : 1.

Jér. 47 : 1-7. *Sóf.* 2 : 5. 6.

30 Aztán legeltetnek a' ſzegényeknek elsö-ſzülöttéik, és a' ſzükölködök bátorſággal nyúgoſznak ; minek-utánna éhséggel meg-öléndem a' te gyökeredet, és a' te maradékidat meg-öléndi.

31 Ordíts kapu, kiálts város, elromlottál te Filiſtéa * mindeneſtöl fogva ; mert Észak felöl jö füſt, és ſenki, a' *hadba menéſre* rendeltetett napon, *orthon* nem marad ! * *Ezék.* 25:15-17.

32 Es mit felelnek *akkor* a' pogány népeknek követi ? Ezt : Hogy az UR fundálta * a' Siont ; hogy az ö népének ſzegényi ahoz folyamodjanak.

* *Sólt.* 87 : 1-5. *Sólt.* 102 : 16. 17.

XV. RESZ.

Moábiták' veſzedelme.

1 A' Moábiták * felöl való terhes prófétálás. Egy éjjel el-puſztúl a' Moábitáknak Ar *nevü városok*, *és* kivágattatik a' Moábitáknak Kir *nevü városok*-is, egy éjjel el-puſztíttatik *és* ki-vágattatik ! * 2 *Kir.* 3 : 5. *Jér.* 48 : 1.

2 Fel-mennek *a' Moábiták* Bajitba, és Díbonba, magas Templomokba nagy ſiráſſal. Nébó és Medéba *városon* jajgatnak a' Moábiták, mindeneknek fejeken * kopaſzság léfzen, és ſzakállokat mind el-nyírik ; * *Jér.* 48 : 37. 38.

3 Az ö útzáin gyáſz ruhába öltöznek, az ö házainak felsö réſzein és az útzákon ki-ki jajgat, *és* keſerveſen sír !

4 Akkor fel-kiált * Hesbon és Eleálé *város*, *annyira hogy* az ö kiáltáſok meghallaſtsék mind Jáhás *városig*. Annakokáért a' Moábnak erös vitézi-is kiáltanak, *és* az ö ſzíve meg-félemlik.

* *Jóſ.* 13 : 15.

5 Az én ſzívem kiáltja a' Moábitákat, *és* annak vég-várait, mind Zoár *városig*, *mint-egy* három eſztendös tulok ; mert a' Luhit' * hágóján nagy ſiráſſal mennek-fel, és a' Horonaim' után az ö romlásokat keſerüséggel jajgatják. * *ér.* 48 : 5. 34.

6 Mert a' Nimra *városbé*lieknek vizek el-fogy ; annak-okáért el-ſzárad a' páſit, el-fogy a' fü, *és* ſemmi zöldellö nem léfzen.

7 Azért

7 Azért ki-ki az ö gazdagságát, és jószágát, a' füz-fák' patakja mellé hordja;

8 Mert a' kiáltás el-kerüli mind a' Moáb határát, az ö jajgatáſa mind Eglaimig, és Beér-Elimig *hallatik* az ö jajgatáſa;

9 Mert a' Dimon' vizei bé-telnek vérrel, mikor én meg-nevelem a' Dimon' *vizeit a' Moábitáknak vérekkel*: a' kik pedig a' Moábiták közzül el-fzaladnak, *botsátok* azokra orofzlánt, azonképpen a' földnek maradékira!

XVI. RESZ.

Moábiták' veſzedelme, 's puſztúlása.

1 Kuldjetek * bárányt a' föld'Urának *engeſztelésére* a' puſztának köfziklájából, a' Sion' leányának hegyére;

* *v.* 12. *Kir.* 8: 41-43.

2 Mert mint a' fészkéből ki-üzetett búidoſó madár, ollyanok léſznek a' Moáb' leányi, mikor az * Arnon' *vizén* által-kelnek. * *Józ.* 13: 9.

3 Tarts tanátsot, tégy itéletet, ſzerezz ollyan árnyékot délben, a' miné mü vagyon éjtel, rejtsd-el azokat, kik *hazájokból* * ki-üzettek, a' ki el-fzaladott azok közzül, ne adjad kézbe,

* 1 *Sám.* 22: 3. 4.

4 Lakozzanak te nálad *békeſséggel* az én *népemnek* futottai: Moáb, te légy óltalom nekik a' rabló ellen; mert vége léſzen a' nyomorgatónak, el-fogy a' * kóborló, el-veſznek e' földről a' † puſztítók. * *r.* 38: 1. †*r.* 14:4-15.

5 Mert meg-erösíttetik az *Iſten*'kegyelméből *az ö* ſzéki, mellyben üljön igazsággal a' Dávid' sátorában, *ki itélő Biró, itéletnek követője, és az igazságra ſietö léſzen. * *r.* 11: 1-5.

6 Hallottuk a' Moáb' * kevélységét, hogy felette igen fel-fuvalkodott; *de* az ö kevélysége, fel-fuvalkodáſa és haragja ſzerint való tehetsége nintsen.

* *Jér.* 48: 29-31.

7 Annakoká-ert egyik Moábita a' máſik Moábität jajgatja, *söt* mindnyájan jajgatni fognak: a' Kir-Haréſet *nevü városnak* fundamentomin nyögtök; mivelhogy azok meg-rontattak.

8 Söt a' Hesbon *városnak* ſzölei-is el-puſztíttattak, a' Sibma *városnak-is* ſzöleje, a' Pogányoknak Fejedelmi el-tapodtatták annak drága ſzölö-veſzfzeit, *mellyek* mind Jaázer *városig* vóltak, *söt* mind a' puſztáig el-terjeſztettek vólt; annak drága üllteléi el-tapodtattak, *mellyek* a' tengert-is meg-haladják vala.

9 Annak-oká-ért az én ſiráſomban ſiratom a' Jaázert és a' Sibma' * ſzölötökéit: meg-nedveſítlek tégedet Hesbon és Elealé az én köny-hullatáſommal; mert a' te nyári gyümöltsöd és aratáſod felöl való víg éneklésed elesett, * *v.* 8.

10 Es a' te mezödnek haſznán való vígaságod * és örömed meg-fzünt, a' ſzölök' haſznának-is nem örültök, nem énekeltek, a' bor-nyomó nem nyom bort a' válukban, a ſzüreten való örömnek véget vetettem! * *Jér.* 48: 33. *Amós* 5: 17.

11 Annak-oká-ert az én ſzívem a' Moáb' *veſzedelmén* zeng mint a' hegedü, és az én belsö † réſzeim a' Kir-Héres *városon*. † *Jér.* 4: 19.

12 Es léſzen ez, hogy mikor megtetſzik, hogy Moáb *hijaba* fáraſztotta magát az ö Templomában: mégyen más ſzentségesb helyre imádkozásnak oká-ert; de ſemmit nem haſznál *azzal-is*.

13 Ez a' beſzéd, mellyet ſzóllott vala az UR a' Moáb felöl még régen;

14 Moſt pedig ſzóll az UR, ezt mondván: Három eſztendöben, *mellyek léſznek* mint a' béreſnek eſztendei, megyáztatik a' Moáb' ditsösége, mind az ö nagy ſokaſágával egybe, és annak maradékja kitsíny, kevés, és erötlen *léſzen!*

XVII. RESZ.

Damaskus', Samaria', Aſſiria' romlása.

1 Damaskus † *város* felöl való terhes Prófétálás. Imé Damaskus el-puſztíttatik, hogy város ne légyen, és léſzen romlásnak halma! † *r.* 8: 4. *Amós* 1: 3-5.

2 Aróernek városi el-hagyatnak, barmok' legelletésére valók léſznek, és nem léſzen, ki azokat onnét el-rettentené.

3 Efraimnak-is † erösſége meg-ſzünik, Damaskusnak-is birodalma egéſz Siriával egybe úgy †† jár, mint az Izraéliták' ditsösége, azt mondja a' Seregeknek URa! † *r.* 7: 16. 9: 21. 2 *Kir.* 17: 6. †† 2 *Kir.* 16: 9.

4 Es léſzen akkor az idöben, *mellyben* a' Jákób' ditsösége † meg-vékonyodik, és az ö húsának kövérsége meg-öſztövéredik:

5 Igaz úgy léſzen, *mondom*, mint mikor az arató a' veteményt öſzve-ſzedi, és a' gabona-fejeket kezével le-aratja, és úgy léſzen mint mikor valaki az el-hagyott gabona-fejeket fel-ſzedi a' Réfaim' völgyében. † *r.* 1: 8. 9.

6 Hagyatik ö bennek tsak kevés ſzámú, mint mikor az olaj-fát meg-verik; két, három gyümölts marad a' magas ágnak tetején, négy, öt *mag* az ö ki-terjedett ágain, azt mondja az Izraelnek URa Iſtene!

7 Akkor az idöben tekint az ember az ö Teremtöjére, és az ö ſzemei nézenek az Izraelnek Szentére,

8 Es nem tekint az óltárokra, a' maga kezeinek alkotmányára, és a' mit

mit az ö kezének újjai tsináltanak, arra nem tekint, ſem a' berkekre, ſem a' képekre.

9 A' napon az ö erös városi, haſonlók léſznek az el-hagyott veſzſzökhöz vagy ágakhoz, miképpen azokat elhagyták vala az Izrael' fiai előtt, és puſztták léſznek;

10 Mert el-felejtkeztél a' te megſzabadító Iſtenedről, és nem emlékeztél-meg a' te erös Köfzikládról; Annak-okáért *akár-mint* ültelſz drága palántákat, és idegen orſzágból hozott ſzölö-veſzſzökkel ültetſſed *ſzölödet*.

11 *Es akár-mint ſzorgalmatoskodjál a' felöl, hogy* a' melly napon plántálod, *azon napon* fel-nevekedjék; és ha magot veténdefzſz, hogy meg-virágozzék: de a' melly napon azzal élned kellene, nem veheted gyümöltsét, és kétségbe esö bánatod *léſzen* rajta!

12 Jaj a' ſok népnek ſokságának, *kik* úgy zúgnak, mint a' tenger ſzokott zúgni, és a' háborgó nemzetségeknek, *kik akképpen* dühösködnek, mint ſzoktak a' nagy erös vizek dühösködni.

13 Zúgnak a' *ſok* népek, miképpen zúgnak a' ſok vizek: de meg-dorgálja azt *az Iſten*, és meſzſze el-fút, és el-ragattatik mint a' hegyeknek pora a' ſzél előtt, vagy mint a' pozdorja * a' forgó-ſzél előtt. * *Jób.* 21: 18.

14 Eſtve meg-rémülnek, minek-elötte meg-virrad; nem léſznek. Ez azoknak réſzek, a' kik minket kóborlanak, és azoknak jutalmok, a' kik minket rabolnak!

XVIII. RESZ.

A' Szeretſenek és Aſſiriuſok ellen jövendöl.

1 JAj a' vitorlák' árnyékának földének, melly a' Szeretſen orſzágnak fölyó-vizein túl vagyon.

2 Kik a' tengeren küldenek követeket, gyékényböl tsinált hajókon a' vizeknek ſzinén, *ezt mondván*: Menjetek-el követek hamarsággal az el-ſzaggattatott és raboltatott nemzetséghez, a' néphez, melly rettenetes *volt* miólta kezdett lenni, 's azután-is; a' nemzetséghez, melly laſſan-laſſan el-tapodtatott, mellynek földét a' folyóvizek * el-borſtották. * *r.* 8: 7. 8.

3 *Ti* világnak minden lakói és földnek lakoſi, meg-látjátok, mikor a' hegyeken záſzlómat fel-emelem, és mikor az én kürtömet meg-fúvallom, meg-halljátok;

4 Mert azt mondá az UR énnékem: En nyúgoſzom, és nézek az én ſátoromból, *és olyan léſzek e' népnek*, mint az esö ſzáraſztó meleg, mint a' harmato zó felhö az aratásnak hévségében.

5 Mert *miképpen* a' ſzüret előtt, mikor immár a' ſzölö' jövéle meg-erösödött, és a' virágából az ö gyümöltsei ki-tiſztúltak, el-vagdalja annak veſzſzeit a' *ſzölö-gazda* mettzö-késekkel, és jövéſit el-metéli *és* el-hányja:

6 *Igy ezek* hagyatnak a' hegyen lakozó madaraknak és a' földi vadaknak, hogy a' madarak azokon nyaraljanak, és a' földnek vadai azokon teleljenek.

7 Akkor az idöben viſzen ajándékot a' Seregeknek URának, az el-ſzaggattatott és raboltatott nép, a' nép, melly rettenetes vólt miólta kezdett lenni, 's azután-is; a' nemzetség, melly laſſan-laſſan el-tapodtatott, mellynek földét a' folyó-vizek el-puſztították, a' Seregeknek URának nevének helyére, a' Sion' hegyére!

XIX. RESZ.

Egyptombéliek: Pogányok' hivatala.

1 EGyiptom felöl való terhes Próféczia: Imé az UR könyü sürü felhöre * ülvén, bé-mégyen Egyiptomba, és meg-háborodnak az ö örtzája előtt Egyiptomnak † bálványi, és az Egyiptombélieknek ſzívek el-hervad ö bennek. * *Sólt.* 104: 3. † *Jér.* 43: 12. 13. *Ezék.* 30: 10-19.

2 Es az Egyiptombélieket az Egyiptombéliekkel egybe-veſztem, hogy hadakozzék ki-ki az ö fele-barátja ellen, és ki-ki az ö barátja ellen, a' város, város ellen, az orſzág, orſzág ellen.

3 Es mikor az Egyiptomiaknak lelkek el-fogyatkozándik ö bennek, és az ö tanátsoknak eſzét veſztem: az ö bálványaiktól, a' ſzem-fény-veſztöktöl, ördöngösöktöl, és jövendö-mondóktól kérdnek * tanátsot.

* 1 *Sám.* 28: 8.

4 Es az Egyiptombélieket kegyetlen Urak' birodalma alá * rekeſztem, és kegyetlen Király uralkodik rajtok, azt mondja az UR, a' Seregeknek URa Iſtene! * *r.* 20: 4. *Jér.* 46: 13-17.

2 *Kir.* 24: 7.

5 El-fogyatkoznak a' tenger' vizei, és a' *Nilus* folyó-viz el-ſzárad és el-apad.

6 A' folyó-vizek el-távoznak, és a' töltéſek között folyó patakok el-ſzáradnak és el-apadnak, a' nád és a' ſás meg-lankadnak.

7 A' folyás mellett, a' folyó-viz' partján való páſit, és a' folyás mellett való minden vetemény meg-ſzárad, el-fogyatkozik és nem léſzen.

8 Es kefergenek a' halászok, és ſírnak mind azok, kik a' patakokban horoggal ſzoktak halászni; és megerötelenülnek azok-is, kik a' vizek ſzínén vetik-meg hálójokat.

9 Es meg-ízégyenülnek *azok-is*, kik lenből és felyemből drága marhákat tsinál-

tsinálták, és kik hálókat kötöttek.

10 Es az ö hálóik el-vesznek, *és* valakik hal-tartókat *és* halas-tókat tsinálták, *meg-szégyenülnek.*

11 Bizony bolondok a' * Zoán *városnak* Fejedelmi; a' Faraó' Böltseinek *és* Tanátsosinak tanátsok bolondság; mi-módon mondjátok Faraónak: Bölts ember' fia vagyok, régi Királyoknak fia? * 4 *Mós.* 13: 23.

12 Hol vagynak most a' te Böltseid? Mondják-meg most néked, és adják tudtodra, mit végezett a' Seregeknek URa Egyiptom felöl?

13 A' Zoánnak Fejedelmi meg-bolondúltak, a' Nóf *városnak* Fejedelmi tévelygettek, és Egyiptomot tévelygöbe hozták az ö nemzetségeknek kövei;

14 Mert az UR részegítette-meg öket el-fordúlt elmével, és tévelygöbe hozták Egyiptomot minden dolgában, miképpen tántorog a' részeg ember az ö okadáfa felett.

15 Es nem léfzen Egyiptomban semmi dolog, mellyet tselekednék a' fö vagy a' * fark, az ág vagy a' nád.

* *r.* 9: 15.

16 A' napon ollyan léfzen Egyiptom, mint az afzfzonyi-állatok, retteg és fél a' Seregeknek URa' kezének fel-emelésétöl, mellyet ö fel-emel az ellen.

17 Es a' Júda' földe * félelmére léfzen Egyiptomnak; valaki arról emlékezik ö elöttök, retteg attól, a' Seregek' URának tanátsá-ért, mellyet ö végezett a' felöl. * 2 *Kir.* 23: 29-35.

18 Az idöben léfznek Egyiptom' földében öt városok, mellyek a' Kanaánusok' nyelveken fzóllnak, és esküfznek * a' Seregeknek URára: Az egyik *város*, pufztíttatott városnak neveztetik. * 5 *Móf.* 10: 20.

19 A' napon léfzen az URnak óltára Egyiptom' földének közepette, és az ö határán-is léfzen az URnak jegyül emeltetett oszlopa.

20 Es léfzen jegyül és bizonyságúl a' Seregeknek URáról Egyiptom' földében; Mert kiáltnak az URhoz a' nyomorgatóktól *való féltekben*, és botsát nékik Szabadítót, és Fejedelmet, ki öket meg-fzabadítsa.

21 Es meg-esmértetik az UR az * Egyiptombéliektöl, és meg-esmérik az URat az Egyiptombéliek a' napon, áldoznak † és ajándékot adnak, és fogadáft téfznek az URnak és meg-adják. * *Sólt.* 87: 4. † *Málak.* 1:11.

22 Ha meg-veri az UR Egyiptomot, meg-vervén ismét meg-gyógyítja: és *mikor* meg-téréndenek az URhoz, meg-kegyelmez nékik és meg-gyógyítja öket.

23 A' napon nagy jártt-út léfzen Egyiptomból Assiriába, és bé-mégyen az Assiriabéli ember * Egyiptomba, és az Egyiptombéli Assiriába, és barátságosok léfznek az Egyiptombéliek és az Assiriabéliek. * 2 *Kir.* 24: 7.

24 Akkor az idöben az Izrael' *nemzetsége* az Egyiptombéliekhez és Assiriabéliekhez harmadik léfzen, a' földön *léfzen Isteni* áldás.

25 Kiket meg-áld a' Seregeknek URa, mondván: Áldott az én népem az * Egyiptombéli *nep*, és az Assiriabéliek, az én kezem' munkája, és az én örökségem az Izrael! * *Sólt.* 87; 4.

XX. RESZ.

Egyiptom és Szeretsenek ellen jövendöl.

1 A' Melly esztendöben bé-ment Tartán, Afdód * *városba*, mikor ötet Sargon, Assiriának Királya el-küldötte vólna, melly *esztend*öben vívá Afdódot, és meg-vevé azt: * *r.* 14: 29.

2 Akkor az idöben fzólla az UR Esaiás által, az Amós' fia *által*, ezt mondván: Eredj-el, és óld-le a' te derekadról a' fekete gyáfz-ruhát, és a' te lábadról vond-le a' te farudat. Es akképpen tselekedék, mezítelenen és faru nélkül járván.

3 Es monda az UR: Miképpen hogy mezítelenen és faru nélkül jár az én fzolgám Esaiás, három esztendeig való jegyül és jelenségül, Egyiptom ellen, és Szeretsen-orfzág ellen:

4 Azonképpen vifzi-el fogva az Assiriabéli Király * Egyiptomnak fokaságát, és Szeretsen-orfzágnak fogságra való népét, gyermekeket és vén embereket, mezítelen és faru nélkül, kiknek al-felek-is mezítelen *léfzen* az Egyiptombéliek gyalázatjokra.

* 2 *Kir.* 24: 7.

5 Es meg-rettenvén meg-fzégyenülnek *az Izraelitak* a' Szeretsenek miatt, kiktöl fegítséget vártak, és az Egyiptombéliek miatt, kikben ditsekedtek.

6 Es a' tartománynak lakofa ezt mondja az idöben: Imé mint járt, a' kitöl mi fegítséget várunk vala, a' hová folyamodtunk fegítségnek oká-ert, hogy az Assiriabéli Királytól meg-fzabadúlnánk: mi tehát mi-módon marad-hatnánk meg?

XXI. RESZ.

Babilónia, Dúma és Arabia ellen jövendöl.

1 A' puszta tengerről való terhes Profétzia: Miképpen a' Délről támadott fzél-vefzek: *úgy* a' puszta felöl, a' rettenetes földről jö *az.*

2 *Mert* kemény látás jelentettett énnékem: A' hitetlenen *ismér* hitetlen léfzen, a' pufztítón pufztító. Eredj-el Elám, fzálld-meg te Madai * *Babilóniát*; minden ö fohafzkodását meg-

vetettem. * *r.* 13 : 1-17. 45 : 1-4. *Dán.* 5 : 30. 31.

3 Ennek-okáért az én derekam erőtlenséggel meg-környékeztetett, nagy fájdalmak fogtak-meg engemet, úgy-mint szülő aszszonyi-állat' fájdalmi: gyötrödöm e' dolognak hallása miatt, meg-háborodtam annak látása miatt!

4 Az én szívem reszket, az iszonyúság el-rettentett engemet, a' kívánatos éjtszakát-is énnékem * félelmesé tette! * *Jób.* 7 : 3.

5 Vessetek asztalt, vigyázzon a' vigyázó: együnk, igyunk; keljetek fel Fejedelmek, ragadjatok * paist!

* *Dán.* 5 : 2-4. 30. 31.

6 Mert ezt mondá nékem az UR: Eredj-el, állass ör-állót, a' mit lát, mondja-meg.

7 Mikor annak-okáért látott vólna szekereket, feles lovagokat, szamároknak szekereit, tevéknek szekereit; és nagy figyelmetességgel vigyázna azokra;

8 Kiálta *mint* az oroszlán: URam, az én ör-álló helyemben állok szüntelen nap-estig, egész éjtszaka-is szorgalmatos vagyok az én vigyázásomban,

9 Es ímé imhól jönek embereknek szekerei, *és* két lovagok; és szólla *az ör-álló,* mondván: El-esett, * el-esett Babilon, és minden ö faragott Istenit a' földre rontotta *az ellenség!*

* *Jér.* 51 : 8.

10 Oh én tsépléssem, és én szerümnek fia, a' mit hallottam a' Seregeknek URától, az Izraelnek Istenétől, azt jelentettem-meg néktek!

11 Dúma ellen való terhes Prófétálás: Seirből kiált én hozzám; Vigyázó, mit *mondasz* az éjtszakáról? Vigyázó mit *mondasz* az éjtszakáról?

12 Monda a' Vigyázó: El-jött a' reggel, azután az éjtszaka-is *el-jö:* ha kérdeni akarjátok, kérdjétek, térjetek-meg, jertek-el!

13 Arabia ellen való terhes Jövendö-mondás. A' sürü erdökön háltok Arabiában, a' Dédanim' ösvényin.

14 Eleikbe menvén, vigyenek vizeket a' szomjúhozónak, a' Téma földnek lakosi vigyenek kenyeret a' bújdosónak;

15 Mert az ellenség fegyvere elött futottak-el, a' mezítelen éles szablya elött, a' meg-húzott kéz-ív elött, és a' veszedelmes hartz elött.

16 Mert azt mondá énnékem az UR: Egy esztendö el-múlván, *melly* hasonlatos *leszen* a' béresnek esztendejéhez, Arabiának minden ditsősége el-vész,

17 Es az Arabiabélieknek erös fiainak kéz-ívböl lövöldözö számok megkevesedik; mert az UR az Izraelnek Istene szóllott!

XXII. RESZ.

Jövendölés Jérusálem és Sóbna ellen.

1 A' Látásnak völgye ellen való Jövendö-mondás. Mi *lelt* most tégedet, hogy mindenestöl a' te házad' tetejére mentél-fel?

2 *Holott ez-elött* nagy zengéssel, tsattogással telltyes város, és víg város *vóltál?* és a' te meg-ölettetteid nem fegyverrel ölettek-meg, sem pedig nem a' hartzon húllottak-el:

3 *Hogy* a' te Hadnagyid mindyájan el-fzaladtak a' kéz-ív elött, meg-köztöztettek mindenek, valakik te benned találtattak, egyetemben meg-közöztettek *azok-is*, kik messzünnen futottak vólt oda.

4 Annak-okáért mondom: Hagyjatok békét énnékem, hadd * kesergessem magamat sirással; ne erőltessetek engemet, hogy meg-vígasztaljatok az én népem' leányának romlása felöl;

* *Jér.* 4 : 19-22.

5 Mert nyomorgatásnak, rontásnak és szorongatásnak napja ez, az URtól, a' Seregeknek URától a' látásnak völgyében, a' kö-falnak romlásának, és a' hegyek között való kiáltálnak *napja*!

6 Az Elámiták * fel-vészik *az* ö tegzeket, emberek' szekereivel *és* lovagokkal *egybe*, és Kír elö-vészi *az* ö paisát; * *r.* 21 : 2.

7 Es a' te választott drága völgyeid bé-telnek szekerekkel, és a' lovagok a' kapu' eleibe szállnak táborba.

8 Es *minek-utánna* el-vészi Júdának minden erösségét, jólthet tekintesz akkor a' *Libánus'* erdejéböl építtetett fegyveres tár-házra.

9 Es meg-tekintitek, hogy a' Dávid' városán sok repedések vagynak, és az alsó halas-tónak vizeit meg-szaporítjátok;

10 Es a' Jérusálem' házait megszámlálván, némelly házakat el-rontotok a' kö-falnak építésére;

11 Annak-felette árkot tsináltok a' két kö-fal között a' régi halas-tónak vizeinek: De nem tekintetek annak fundálójára, és annak formálójára nem néztek jó idején;

12 Mert *mikor* az UR a' Seregeknek URa hívna titeket, akkor az idöben, sirásra, jajgatásra, magatok' meg-kopaszitására, és gyász-ruhában való öltözésre:

13 Imé öröm és vigaság *vala*, ökröknek le-vágása, juhoknak meg-ölése, hús étel, bor ital, *kik ezt mondják vala:* Együnk * és igyunk, mert hólnap meg-halunk!

14 Es ez a' Seregeknek URának füleibe ment; *Bátor* ha meg-botsáttatik néktek ez a' hamisság, míg meg-hal-

tok:

tok: ezt mondja az UR a' Seregeknek URa! *r. 56: 12. *Amós* 6: 1.4-7.

15 Ezt mondá az UR a' Seregeknek URa: Eredj-el, menj-bé e' kints-tartóhoz, SOBNÁHOZ, ki a' *Király'* házának gond-viselője, *és ezt mondjad néki:*

16 Mitsodád *vagyon* tenéked itt? és kitsoda tenéked itt *nemzetséged?* hogy te koporsót vágattál itt magadnak, *mint* a' ki magas helyen építteti koporsóját, *vagy* a' ki kőfziklából vágat magának hajlékot?

17 Imé az UR el-költöztet téged' nagy nevezetes költözéssel, és meg-ruházván meg-ruház tégedet,

18 Hempelgetvén el-hempelget tégedet mint-egy tekét meszsze földre: ott halfz-meg, és ott *szümnek-meg* a' te ditsőségednek folyáli, te, ki a' te Urad'házának gyalázatja *vagy!*

19 Ki-vetlek téged' a' te állapatodból, és a' te helyedből ki-ütlek tégedet.

20 És léfzen a' napon, fzólíltom az én fzolgámat az * ELIAKIMOT, Hilkijásnak fiát, * 2*Kir.* 18: 18.26.37.

21 És fel-öltöztetvén ötet a' te öltözetedbe, és öveddel meg-erősítvén ötet, a' te uraságodat az ö kezébe adom, hogy attyok gyanánt légyen a' Jérusálem' lakosinak és a' Júda' házának.

22 És az ö vállára vetem a' Dávid' házának kúltsát, és *mikor ö valamit* * meg-nyit, fenki bé nem zárja; és *mikor* bé-zár *valamit*, fenki meg nem nyitja. * *v.* 24. *Jel.* 3: 7.

23 És fel-függefztem ötet *mint-egy* fzeget erös helyre, és léfzen tiszteſségére a' Király' fzékinek, *és* az ö attya' házának;

24 És ö reá függefztik az ö attya'házának minden ditsőségét, a' fiak és unokák, *tsak* a' leg-kiſſebb házi eſzközt-is, mind az ivó pohárokat, mind a' vigaság-tévő minden fzerfzámokat.

25 A' napon,* azt mondja a' Seregeknek URa, el-vétetik az a' † fzeg, melly erös helyre függefztetett vala, és elvágatván le-esik, és a' reá rakatott terhis le-esik; mert az UR mondotta! **v.* 6. 7. 2*Krón* 33: 11. 34: 17-20. †*v.* 20. 23.

XXIII. RESZ.

Jövendöles a' Tirusbéliekről.

1 Tirus * *város* ellén való terhes Jövendö-mondás: Jajgaſſatok Társisnak † hajói; mert el-rontatott *Tirus, annyira hogy* egy ház-is ne légyen benne, *és* semmi menetel ne légyen oda Kittim' földéből, *minek-utánna* e' *romlás* nékik tudtokra léfzen.

* *Jér.* 47: 4. † *Ezék.* 27: 12.

2 Hallgaſſatok ti fzigetekben lakozók, te Sídonnak kalmára, kik a' tengeren által-eveztetek, *kik* tégedet betsültenek vala.

3 A' Nílus mellett termett vetemény a' fok vizekben *vagyon*, az ö éléſe a' folyó-víznek áradáſa; és vólt fok nemzetségnek váltó helye.

4 Szégyenljed-meg magadat Sídon' *városa*; mert az mondja a' tenger, *és* a' tenger' erőſsége, mondván: Nem vóltam nehézkes, nem ſzültem, nem neveltem ifjakat, *és nem* tartottam-fel ſzüzeket.

5 Mihelyt a' hír Egyiptomba jút; bánkodni fognak e' híren, mint a' Tirusbéliek.

6 Menjetek-által a' nagy tengeren, jajgaſſatok fzigetnek lakoſi!

7 Ez-é a' ti örvendezö *város*tok, melly fok idötöl fogva kérkedſzik régiségével? *De ez* ö lábai viſzik ötet meſzſze-földre bújdoſni!

8 Kitsoda végezte ezt ama' koronás * Tírus felöl, kinek kereskedöi Fejedelmek, *és* kalmári e' földnek Tiſztelteſi? * 1 *Kir.* 5: 1. *Ezék.* 27: 4-11.

9 A' Seregeknek URa végezte ezt; hogy meg-gyalázná minden ditsekedöknek kevélységeket, hogy gyalázatoſokká tenné azokat, kik e' földön Tiſztelteteſek.

10 Szaladj-ki hamar a' te földedből mint a' folyó-viz, Társisnak leányához; nem *lé,zen* többe erőſsége *Tirusnak.*

11 *Az Iſten* az ö kezét ki-terjeſztette a' tenger ellen, meg-rettentette az országokat. Az UR adott parantsolatot Kanaán felöl, hogy el-veſztené az ö erőſségeit,

12 Ezt mondván: Nem örülſz többé te meg-fzeplösíttetett ſzüz, Sídonnak leánya: kelj-fel, menj-el * Kittimbe; de ott-is nem léfzen nyúgodalmad tenéked. * 4 *Móſ.* 24: 24.

13 Imé a'Káldeuſok' földe nem vólt *elö-ſzör* kiváltképpen való nép; Aſſúr fundálta azt a' puſztának lakoſiból, építének várakat, emelének palotákat: el-ronták *az Aſſúr birodalmát.*

14 Jajgaſſatok * Társisnak hajói; mert el-puſztíttatott a' ti erőſségtek.

* *Jón.* 1: 3.

15 Es léfzen az időben, minek-utánna Tirus' *városa* hetven eſztendeig * feledékenységben léfzen, egy Király' *életének* eſztendei ſzerint, a' hetven eſztendö el-múlván, a' tiſztátalan ſzemélynek természeti ſzerint énekel Tírus. * *Ezék.* 26: 3. 4.

16 Végy hededűt *kezedbe*, kerüld a' várost te el-felejtetett tiſztátalan paráznа: énekelj erősen, hoſzſzan énekelj, hogy meg-emlékezzenek rólad!

17 És a' hetven eſztendö után meglátogatja az UR Tíruſt; de az iſmét az ö kereskedéſére tér és paráználkodik e' földnek minden orſzágival, *mellyek vagynak* a' földnek ſzínén:

18 Végezetre az ö kereskedéſe és árúja

árúja az URnak szenteltetett léſzen: el nem rejtik, sem el nem titkolják; hanem az ö kereskedéſek azoké léſzen, kik az UR előtt lakoznak, hogy eleget egyenek és jól meg-ruháztaſſának.

XXIV. RESZ.

Sidóság' pusztúlása: vigaſztaltatása.

1 IMé az UR meg-üresíti a' földet, és meg-puſztítja azt, és el-fordítván annak ſzínét, el-ſzéleſzti annak lakóitſis.

2 Es egy léſzen állapatja a' köſségnek és * a' Papnak, a' ſzolgának és az ö urának, a' ſzólgáló-leánynak és az ö aſzſzonyának, a' vévőnek és az adónak, a' költsön adónak és a' költsön vévőnek, a' ki uſorára vészen, és a' ki uſorára ád.

3 Mindeneſtől meg-üreſíttetik a' föld, és el-puſztíttatik; mert az UR ſzóllotta e' beſzédet! * *Hóſ.* 4: 9.

4 Sír, meg-romol a' föld; meg-erötlenül, el-romol a' föld' kereksége, meg-erötlenülnek a' föld' népének nagyjai.

5 A' föld álnokúl tselekeſzik az ö lakoſi-ért; mert meg-ſzegték a' törvényeket, el-változtatták az *Iſten'* rendelését, az örökké állandó ſzövetséget fel-bontották!

6 Annak-oká-ért az * átok megeméſzti a' földet; és el-puſztíttatnak a' *földön* lakozók: ezért égnek-meg a' földnek lakoſi, és kevés ember marad. * 5 *Moſ.* 28: 15-68.

7 El-puſztíttatik a' bor, el-puſztíttatnak a' ſzölö-tövek, fohaſzkodnak minden víg ſzívüek.

8 Meg-ſzünik a' dobolásnak * vigaſsága, a' vigadóknak zajgáſok meg-ſzünik, a' hegedülésnek vigaſsága-is meg-ſzünik! * *Jér.* 7: 25. 34.

9 Nem iſzſzák a' bort énekléſſel, keſerü léſzen a' réſzegitö ital annak, a' ki iſzſza.

10 Az álnokſágnak városa el-rontatik; minden házak bé-zárlatnak, hogy ſenki ne mehеſſen-bé azokba.

11 Panaſzolkodás *léſzen* az útzákon a' bor felöl, minden vigaság meg-homályoſodik, el-költözik a' földnek öröme.

12 Marad a' városban *csak* puſztaság, és a' kapu paſztaság miatt le-romol.

13 Minek-utánna így léſzen e' földön e' népek között az *Iſten' itéleti*, kik haſonlatoſok léſznek a' meg-rázott olaj-fának gyümöltséhez, és haſonlatoſok léſznek a' ſzürettől maradott * ſzölö-gerezdekhez: * *Jér.* 24: 13.

14 Azok fel-emelvén ſzavokat, énekelnek az URnak nagyságá-ért, fel-ſzóval ſzóllnak mind a' tengertöl fogva.

15 Annak-oká-ért a' völgyekben dſtsérjétek az URat, az URnak az Izrael' Iſtenének nevét a' tenger' ſzigeteiben.

16 A' földnek utólſó réſzétől fogva hallottuk, hogy az igazaknak ékeſségek vólt a' hálá-adó éneklés. Immár pedig ezt mondod: meg-öſztövéredtem, meg-öſztövéredtem! Jaj nékem; a' hitetlenek hitetlenül tselekeſznek, és hitetlenſéggel hitetlenül tselekeſznek!

17 A' rettegés, a' verem, a' háló * közel vagynak te hozzád, ó földnek lakoſa! * *Jér.* 48: 43. 44.

18 Mert léſzen ez, hogy a' futó minek-utánna hallja a' félelmet, a' verembe * eſik, és a' ki a' veremböl meg-ſzabadúl, a' töruen meg-fogatik; Mert az egeknek tsatornái meg-nyittatnak, és e' földnek fundamentomi meg-rendülnek. * *Sir.* 3: 47.

19 Mindeneſtöl meg-romol a' föld, mindeneſtöl meg-puſztúl a' föld, mindeneſtöl meg-hanyatlik a' föld:

20 Meg-tántorodik mindeneſtöl a' föld, mint a' réſzeg, el-távozik hel lyéről, mint a' ſátor, és minek-utánna reá nehezedik az ö gonoſzſága, úgy eſik-el, hogy többé fel nem kél!

21 Ez-is léſzen az időben, meg-látogatja az UR minden magaſságosnak ſeregét, mind a' magaſságoſsal egybe, és e' földnek minden Királyit, az ö földökkel egybe.

22 Es egybe-gyüjtetnek meg-kötöztetvén a' verembe, és bé-rekeſztetnek a' tömlöztbe, és ſok napok után meglátogattatnak.

23 Es meg-ſzégyenül a' Hóld, megpirúl a' * Nap, mikor uralkodándik a' Seregeknek URa Sionnak és Jérusálemnek hegyén, és az ö Vénei előtt ditsőséges léſzen, *kik azt mondják*:

* *r* 13: 10. *Joel.* 2: 31.

XXV. RESZ.

Hálá-adó ének. Hívek' ſzabadúlása.

1 URam, én Iſtenem vagy te, felmagaſztallak tégedet, a' te nevedet hírdetem; mert tsuda dolgokat tselekedtél, a' te régtöl fogván való tanátsid erösek, áll-hatatoſok;

2 Mert a' városból nagy rakás követtetél, az erös városból omláſt, *a' városſt tetted* idegenek' palotájává, hogy város ne légyen, és ſoha örökké meg nem épül!

3 Annak-oká-ért az erös népek ditsőítenek tégedet, a' hatalmas pogányok' városi félnek tégedet;

4 Mert vóltál erősség az erötelennek, erőſség a' ſzükölködőnek az ö nyomorúságában, óltalom a' ſzél-vész ellen, árnyék a' hévség ellen, mikor a' kegyetleneknek indúlatjok haſonlatos vólna a' kö-fal rontó ár-vizhez.

5 Mint a' nagy hévséget a' ſzáraságnak idején, te le-tsendeſited az idegeneknek háborgáſokat, *mint* a' hévséget sürü felleggel: *akképpen* a' kegye-

kegyetlenek' kegyetlenségét meg-zabolázod;

6 Es a' Seregeknek URa szerez minden népeknek e' hegyen lakodalmat kövér állatokból, meg-tiſztúlt borból, meg-hizlaltt állatokból, ſeprejétől meg-tiſztúltt borból,

7 Es el-vészi e' hegyen a' borítéknak ábrázatját, melly minden népeket bé-borított, és a' fedelet, mellyel minden népek bé-fedeztettek.

8 El-veſzti * e' halált mind örökké, és el-törli az UR Iſten a' köny-húllatást minden ortzákról, és az ö népének gyalázatját el-vészi mind az egész földön; Mert az UR ſzólíott!

* 1 *Kór.* 14: 54. 55.

9 Es ezt mondja *a' nép* akkor: Imé ez a' mi Iſtenünk, vártuk ötet, és megtart minket: ez az UR, a' kit vártunk; örüljünk és örvendezzünk az ö ſzabadításában;

10 Mert nyúgoſzik az URnak keze e' hegyen, és meg-tsépeltetik * Moáb az ö helyében, mint a' polyva meg-tsépeltetik a' ganéjozásra. * *r.* 16: 6-12.

11 Es ki-terjeſzti kezeit ö köztök, miképpen az úſzó ember ki-terjeſzti *kezeit* az úſzáſra, és meg-alázza az ö kevélységét, kezeinek erőſségével.

12 Es a' te magas kö-falaidnak erősségét le-rontja, meg-alázza, el-veti a' földre, a' porba!

XXVI. RESZ.

Hálá-adó éneke az Iſten' népének.

1 A' napon éneklik ez éneket Júdának tartományában: Erös * városunk *vagyon* nékünk; *az ö* ſzabadítását adta kö-fal és bástya gyanánt *az Iſten!* * *Sólt.* 46: 1.

2 Nyiſsátok-fel a' kapukat, hogy menjen-bé az igaz * nép, az igazságnak meg-őrizője. * *r.* 4: 2.

Sólt. 118: 19. 20.

3 El-végezett gondolat, hogy megtartsad a' békeſséget azoknak, a' kik te benned biznak.

4 Bízzatok az URban mind örökké; mert az URban, az URban vagyon az örökké meg-maradandó erőſség;

5 Mert a' magaſságban lakozókat meg-alázza, a' magas várost le-veti, a' földhöz veri azt, le-taſzítja azt a' porig,

6 *Hogy* meg-tapodja azt a' láb, a' ſzegénynek lábai, a' ſzükölködőknek talpaik.

7 Az igaznak öſvénye egyenes, és az igaznak útát igaz mértékkel mértékled.

8 Még a' te itéletidnek útában-is, URam, téged' várunk, a' te nevedet, és emlékezetedet kívánja a' *mi* lelkünk!

9 Az én ſzívemben kívánlak tégedet éjtſzaka, az én lelkemmel-is, *melly* én bennem *vagyon*, te hozzád ſietek; mert mikor a' te itéletid vagynak e' földön, az igazságot meg-tanúlják a' földnek lakoſi.

10 *Ha* kegyelmeſséget tselekeſzik-*is* a' gonoſzſzal; *ugyan* nem tanúlja-meg az igazságot, az igazaknak földökön hamiſságot tselekeſzik: és nem gondolja-meg az URnak méltóságát.

11 URam, *mikor* a' te kezed felmagaſztaltatik, nem vészik észekbe *a' gonoſzok*: meg-látják *végre az ö* ſzégyenekkel a' *te* népedhez való ſzerelmedet: *sőt* a' tüz-is meg-emésztí a' te ellenségidet.

12 Te adſz, URam, nékünk *állandó* békeſséget; mert minden dolgainkat-is meg-tselekedted nékünk.

13 URam, mi Iſtenünk, parantsolnak vala minékünk URak te kivüled-*is*; *de* tsak te általad *vagyon*, *hogy* a' te nevedről meg-emlékezünk.

14 *Ezek* minek-utánna meg-halnak, fel-nem élednek, meg-hóltak, nem emelkednek-fel! Annak-okáért meglátogatván el-veſzted őket, és minden emlékezeteket el-törlöd.

15 *Kegyelmeſsen* tselekedél e' néppel URam, *kegyelmeſsen* tselekedvén e' néppel meg-ditsőíttetel, *a' néppel mondom*, *mellyet* meſzſze földre * el-vetettél vala.

* 2 *Kir.* 36: 17. 18.

16 URam, az ö nyomorúságok*ban* meg-látogattak téged', alázatoſan könyörgöttek néked, *mikor* a' te oſtorod rajtok vólna.

17 Mint a' nehézkes afzſzonyi-állat, mikor el-közelget a' ſzülésnek ideje, fájdalmat ſzenved, kiált az ö fájdalmiban: úgy vóltunk te előtted URam;

18 Nehézkeſek vóltunk, fájdalmat ſzenvedtünk mintha ízelet ſzülnünk vólna; *mert* ſzabadúlaſa a' földnek nem lön, és a' földnek *kegyetlen* lakoſi nem húllának-el.

19 Meg-elevenednek a' te * halottaid, az én teſtemmel *egybe* fel-támadnak; *mert te ezt mondod*: Serkenjetek-fel, és énekeljetek, kik lakoztok a' porban: és a' te harmatod *olyan*, *mint a'* füveknek harmatja, minek-utánna az iſtentelen kegyetleneket a' földhöz vered. * *Sólt.* 88: 6. 7. 141: 7-10.

Ezék 37: 12 *Hoſ.* 6; 2.

20 Eredj-el *azért* én népem, menj-bé a' te ágyas-házadba, és zárd-bé a' te ajtódat te utánnad: rejtſd-el magadat egy kevéſsé, egy ſzem-pillantáſig, míg az *én* haragom el-múlik;

21 Mert ímé az UR ki-jö az ö helyéből, hogy meg-büntesſe e' földnek lakoſinak álnokságokat, és meg-jelenti a' föld az ö véreit, és az ö megölettetit többé el nem fedezi.

XXVII. RESZ.

Jérúsálem' veſzedelme: a' Babilóniai fogság.

1 A' napon meg-látogatja az UR *az* ö kemény, nagy és erös fegyverével,

vel, a' kegyetlen hofzfzú * Léviátán kígyót, és a' tekergö Léviátán kígyót: és meg-öli a' tengerben való nagy sárkányt. * *Ezék.* 29: 3. 51: 9.

2 A' napon a' veres ború * fzölöröl éneket mondotok. * *Sólt.* 80: 9.

3 En UR, meg-örizem azt, minden fzem-pillantásban * öntözöm azt; hogy *valaki* meg ne látogaffa azt, éjjel és nappal meg-örizem azt!

* *r.* 5: 1. 5-7.

4 Nintsen nékem haragom: *jöllehet* ha a' töviffel, *és* galagonyával valaki fzembe botsát viadalra, *azokat* mind meg-gyújtanám.

5 Avagy meg-fog-hatjaé *valaki* az én erömet, *hogy* én velem békefséget fzerezzen, *és* velem meg-béküljen?

6 El-jö *az idö*, *mikor* Jákób * meggyökerezik, meg-virágozik és gyümöltsöt terem az Izrael, és bé-töltik e' földet gyümöltstsel. * *r.* 14: 1-5.

7 Avagy a' mint * meg-verte *Iften* az ö *népének* veröjét, úgy verteé *Jákóbot*? Vagy a' mint meg-ölettek az ö *népe' ellenségének* meg-ölettei, úgy ölettetettémeg? * *r.* 13: 19. 20.

8 Mérték fzerint itéled a' *Jákób'* tsemetéit *még-akkor-is*, * mikor a' kemény fzáraztó Nap-keleti fzéllel reájok fú. * *Jér.* 30: 11.

9 Azoká-ért illyen módon meg-tifztíttatik a' Jákób' hamisága, és e' léfzen minden hafzna *az ö rabságának*, hogy el-végye az ö bünét, mikor *ollyanná* tejéndi az ö óltárának minden köveit, mint a' mészknek meg-rontatott kövei, *és mikor* helyén nem maradnak a' berkek és a' bálványok:

10 Mindazáltal az *ö* erös városa puszta * *leszen*, *mint-egy* el-hagyatott akol, *és* mint-egy lakó nélkül való kietlen puszta: ott legeltetik a' borjú és ott délel, és meg-eméfzti annak ágait. * *Jér.* 29: 10.

11 Minek-utánna meg-fzáradnak az ö ágai, meg-romolnak: az afzfzonyiállatok el-jövén meg-égetik azokat; mert értelem nélkül való nép ez, annak-oká-ért nem könyörül rajta, a' ki azt tsinálta, és a' ki formálta, semmit nem kedvez néki.

12 És léfzen az idöben, hogy az UR tsépléft tégyen az *Eufrátes* folyóviznek folyásától fogva, mind az Egyiptom' folyó-vizéig, hogy egybegyüjtefsetek ti Izrael' * fiai!

* *Jér.* 3: 14.

13 Es léfzen az napon, hogy *minekutánna* meg-fúvallják a' nagy kürtöt, el-jöjjenek a' kik el-veszték vala * Affiriának földén, és a' kik Egyiptom' † földébe ki-üzettek vala, hogy meg-hajtsák magokat az URnak a' Jérusálem' fzent hegyén. * 2 *Kir.* 17: 6. † *Jér.* 43: 7.

XXVIII. RESZ.

Jövendölés Izrael és Júda ellen.

1 JAj a' kevélység' * koronájának, az Efraim' réfzeginek, és az ö ditsöséges ékefségének el-hulló virágának, a' kövér völgy' *Fejedelmi*nek, kik a' bor miatt tántorganak? * *Hós.* 5: 5.

2 Imé egy erös és hatalmas *jö* az URtól, haíonlatos a' sürü kö-esöhöz, a' veszedelmes forgó fzélhez, az erös ki-áradott vizeknek áradásához, *ki mindeneket* a' földhöz vér *tsak* egy kezével.

3 Lábbal tapodtatnak-meg a' kevélység' koronája és az Efraim' réfzegefi.

4 Es *úgy* léfzen dolga az ö ditsöséges ékefségének el-hulló virágának, melly vagyon a' kövér völgynek tetején, mint az idején meg-ért gyümöltsnek, az öfzi *gyümölts* elött, mellyet miheliyt valaki meg-lát, miheliyt kezébe vészi, azonnal el-nyeli!

5 A' napon a' Seregeknek URa léfzen ékes koronája és fzép kofzorúja az ö maradék népének.

6 Es itéletnek lelke annak, a' ki az itélö fzékben ül, és erösség azoknak, kik az ellenséget mind az ö kapujokig vágják.

7 De ezek-is a' bor miatt tévelygettek; és a' réfzegitö ital miatt tévelygettek, mind a' Pap, mind a' Próféta tévelygettek a' réfzegitö ital miatt, a' borba merültek, tévelygettek a' réfzegségben, tévelygettek a' látásban, meg-ütköztek az itéletben;

8 Mert minden afztalok *annyira* meg-töltek okádáfsal *és* undokfággal, hogy femmi üres hely nintsen azoktól.

9 Kitsodát tanít-hatna *a' Tanító* tudományra, és kivel értet-hetné-meg azt, a' mit hallott? azokkalé, kiket a' téjtöl el-fzakafztottak, és a' tsetstöl el-válafztottak?

10 Mert egy parantsolat után más, más után harmadra, egyik tanítás után másra, más után harmadra, egy-fzer-is kevefsé, más-fzor-is kevefsé *kell ötet tanítani*;

11 Mivelhogy idegen fzóval, * és idegen nyelvvel fzóltt *Iften* e' népnek.

* 1 *Kir* 14: 21.

12 Mert meg-mondotta nékik: Ez a' nyúgalom, a' meg-fáradtat nyúgofsátok-meg; ez a' nyúgalom: és nem akarák hallani!

13 Léfzen azért az UR' befzéde nékik, egyik parantsolat után málik, másik után harmadik, egyik tanítás után málik, másik után harmadik, egy-fzér-is kevés, más-fzor-is kevés. Annak-oká-ért el-mennek és hátra-el-

nek,

nek, meg-romlanak és meg-hálóltatván meg-fogatnak.

14 Annak-okáért halljátok az UR' befzédét, ti tsúfoló férjfiak, ti, kik a' Jérusálem' népén uralkodtok!

15 Mivelhogy azt mondjátok: A' halállal frigyet tettünk, és a' koporsóval kötéft kötöttünk: az el-áradott oftor mikor által-mégyen, mi hozzánk nem érkezik; mert a' hazugságot válaſztottuk óltalmúl magunknak, és a' hazugság alatt rejtezünk-el;

16 Azoká-ért azt mondja az UR Iſten: Imé én vetek Sionba * követ, próba-követ, drágalátos fzegelet követ, erös fundamentom követ, a' ki hiſzen, nem ſiet az! * *Sólt.* 118:22. *Máté* 21:42.

17 Es az itéletet mértékre vonſzom, és az igazságot mértékre, és a' kö-esö el-fepri a' hazugságban való reménységet, és az ár-vizek * el-borítják a' *ti* óltamato*kat*. * *r.* 8:7.

18 Akkor, el-töröltetik a' halállal való fzövetségtek, és a' koporsóval való frigyetek nem marad-meg, és az orſzágon el-áradott oſtor el-tapod titeket!

19 Mihelyt által-menénd, el-ragad titeket; által-mégyen pedig nappal és éjjel minden napon, annyira hogy tsak a' félelem-is meg-értefſe az Iſtennek hallott befzédét.

20 Mert rövidebb léſzen az ágy, hogy-nem mint abban el-nyújtóz-hatnék valaki, de kiſſebb léſzen a' lepel, hogy-nem mint azzal bé-lepel-hetné magát.

21 Mert miképpen a' Perázim' * hegyén fel-kél az UR, és mint a' Gibéon'† völgyében meg-haragſzik, hogy az ö dolgát tégye, az ö idegen dolgát: hogy az ö tselekedetit tselekedje, az ö idegen tselekedetit. * 2 *Sám.* 5:20. † *Jóſ.* 10:12. 1 *Krón.* 14:16.

22 Moſtan azért hagyjátok-el a' tsúfoláſt, hogy meg ne keményítteſſenek a' ti köteleitek; mert el-végezett * meg-emészteſt halottam az URtól a' Seregeknek URától, mind ez egész föld ellen. * 2 *Kir.* 22:16. 17.

23 Vegyétek füleitekbe és halljátok-meg az én ſzómat; figyelmezzetek reá, és halljátok-meg az én befzédemet!

24 Avagy mind az egész nap ſzánt é a' ſzántó ember, hogy veſſen? baráz-doljaé *a' földet*, és rontjaé az ö földének *rögeit*?

25 Nemde nem *akkor* vetié-el a' ledneket, avagy *nem akkor* hintié-el a' köményt, az ö jó gabonáját és árpáját, vagy tönkölyét az ö mezejében? nem akkor vetié el, minek-utánna a' *meg-ſzántott földnek* ſzinét meg-egyenesíti?

26 Azután öſzve köti azt a' ſzerint, *a' mint* ötet az ö Iſtene tanítja.

27 Mert nem vaſas boronával törik-ki a' ledneket, a' köményt-is nem ſzekérnek kerekével tapodtatják; mert iſtáppal verik-ki a' ledneket, és veſzſzövel a' köményt.

28 A' búzát *jóllehet* tsépelik; de nem mind örökké tsépelik azt, és az ö ſzekerének kerekeivel *nem mind örökké* tapodtatja, ſem a' lónak lábaival nem *örökké* töreti azt.

29 Ez-is a' Seregeknek URától ſzármazott, *ki* tsudálatos *az ö* * tanátsában, nagyságos *az ö* tselekedetiben! * *Jér.* 32:19.

XXIX. RESZ.

Jérusálem' romlása: Sidók' bünei.

1 JAj Arielnek, Arielnek, *mondom*, a' városnak, *mellyben* lakozott Dávid, eſztendöről eſztendöre ölettefſenek innep-napokon az *áldozatra való* bárányok:

2 Mindazáltal meg-ſzorítom Arielt, és léſzen keſerüség és ſzomorúság, és ollyan léſzen a' *város*, mint Ariel;

3 Mert körüskörnyül táborral * környül-véſzlek tégedet, és meg-környékezlek téged' fából tsinálttornyokkal, és erőſſégeket állatok te ellened. * *Jér.* 6:3-6.

4 Annyira, hogy meg-aláztatván a' földröl ſzóllj, és a' porból léſzen a' te súgva való ſzód, és mint az ördöngös jövendö-mondóké, ollyan léſzen a' földröl a' te ſzód, és mint-ha a' porból ſuttogna a' te ſzód;

5 Mert ollyan léſzen, mint a' por, a' te ellenségednek ſoksága, és az erőſeknek ſoksága, mint a' polyva, melly el-ragadtatik *a' ſzéltöl*, és léſzen hirtelen és hamar.

6 A' Seregeknek Urától látogattatik-meg meny-dörgéſſel, föld-indúláſſal, és nagy zúgáſſal forgó és háborgó ſzél-véſzſzel, és meg-emésztö tüznek lángjával.

7 Es ollyan léſzen, mint az éjjeli-látásnak álma, minden Pogányoknak ſokasága, mellyek hadakoznak Ariel ellen, és mindenek, kik az ellen vitézkednek, a' kik erőſségeket tsinálnak az ellen, és meg-ſzorítják azt.

8 Es ollyan léſzen, mint a' melly éhező ember álmodozik és *álmában* éſzik, és *mikor* fel-ſerken, ugyan üres a' haſa: és miképpen álmodozik a' ſzomjúhozó, ki *álmában* iſzik, fel-ſerken, és ímé ugyan ſzomjú, és kívánja *az italt*: úgy léſzen mind azoknak a' Pogányoknak ſokaságok, a' mellyek vitézkednek a' Sion' hegye ellen.

9 Múlaſſátok, és gondolkodjatok *erről*: Meg-vakúltanak, és meg-vakítanak *egyebeket-is*, meg-részegedtek, de nem a' bortól: tántorganak, de nem a' részegítö italtól;

10 Hanem bé-borított az UR titeket álomnak * lelkével, és bé-zárlotta a' ti szemeiteket, a' Prófétákkal egybe, a' ti bölts Fejedelmiteknek szemeit-is bé-fedezte. * *Róm.* 11: 8.

11 Annak-okáért mind ezeknek látása hasonlatos lészen néktek a' bé-petsételtetett levélnek befzédihez, mellyet ha adnak az írás-tudónak, mondván: olvasd-el, kérlek, ezt! azt mondja: Nem *olvas*-hatom; mert bé-petsételtetett!

12 Ha pedig adják a' levelet annak, a' ki nem tud írás, mondván: olvasd-el, kérlek, ezt! azt feleli: Nem tudok írás!

13 Mert ezt mondá az UR: Mivelhogy e' nép *én hozzám* közelget * fzájával, és az ö ajakaikkal tifzteltek engemet; az ö fzívek pedig távól † vagyon én tőlem: és a' melly tifzteletttel tifzteltek engemet, emberek' parantsolatjából tanulták azt: * *Máté* 15: 8. † *Sólt.* 78: 34-36.

14 Annak-okáért ímé én tsuda dolgokat tselekefzem e' néppel, tsuda dolgokat, *mondom*, és az ö böltseinek * böltseségek el-véfz, és az ö értelmefeinek értelmek el-rejti magát.

* *Abdi. v.* 8. 1 *Kór.* 1: 19.

15 Jaj azoknak, kik az URtól mélységesen * el-rejtik az *ö* tanátsokat, és az ö tselekedeteik fetétségben vagynak, és azt mondják: Kitsoda † lát minket, és kitsoda véfzen minket efzébe? * 1 *Kór.* 4: 5. † *Sólt.* 10: 11-13.

16 A' mit *elmétekben* forgattok, bizony ollyan léfzen, mint a' fazekafnak sárja! avagy mondjaé a' tsinálmány az ö tsinalójáról: Nem tsinált engemet! és mondjaé az alkotmány az ö alkotójáról: Nem tudja * *mit alkott!*

* *r.* 45: 6.

17 Nem-de nem egy kitsíny, egy kevés *idö vagyoné* * *hatra*; és a' Libánus *hegy* Kármellé változik, és a' Kármel ollyannak tartatik, mint az erdö?

* *r.* 2: 13. 14: 8.

18 És meg-hallják a' napon, a' *kik most* * fiketek, a' könyvnek befzédit, és a' homályofságból 's a' fetétségből a' vakoknak fzemeik † látnak,

* *v.* 9. 10. † *v.* 24. *Sólt.* 78: 34-36.

19 És a' fzelídek az URban örülnek, és az emberek között a' fzükölködök vígadnak az Izraelnek Szentében!

20 Mivelhogy fémmivé lett a' kegyetlen, és meg-emészteték a' tsúfoló, és ki-vágattak, valakik fzorgalmatofok vóltanak a' hamifságban.

21 A' kik bünöfé téfzik vala az embert a' befzéd-ért, és hálót vetnek vala annak, a' ki öket a' kapuban * megfeddi vala, és az igazat el-fordítják vala hamifsággal. * *Amós* 5: 10.

22 Azért azt mondja az UR a' Já-

kób' házának, a' ki meg-fzabadította Abrahámot: Nem fzégyenül-meg immár * Jákób, és nem hervad-meg immár az ö ortzája! * *r.* 4:2-5. 10:20. 21.

23 Hanem inkább mikor látja az ö fiait, az én kezeimnek munkáját ö közte, hogy az én Nevemet * fzentelik; a' Jákóbnak Szentét *ök-is* fzentelik, és az Izraelnek Iftenét † félik!

* *Sólt.* 8: 5. 6. † *Sólt.* 102: 16.

24 És a' kik lélekben tévelygenek vala, meg-tudják az értelmet, és a' kik zúgolódnak *vala*, * meg-tanúlják a' törvényt. * *v.* 18.

XXX. RESZ.

Jerusálem' veszedelme. Babilóniai fogság. Assiriának le-vágatása Jerusálem alatt.

1 JAj az engedetlen fiaknak, azt mondja az UR, kik tanátsot tartanak én nálam nélkül, és óltalmat keresnek magoknak az én lelkem nélkül, hogy *az ö* bünöket meg-neveljék,

2 Kik Egyiptomba törekednek menni, holott az én fzámtól tanátsot nem kérdettek, hogy a' Faraó' * erősségével erősítsék-meg magokat, és az Egyiptom' árnyéka alá vonják magokat;

* *Jér.* 37: 7.

3 Mert léfzen néktek a' Faraó' ereje * fzégyentekre, és az Egyiptom' árnyékában való reménységtek gyalázatotokra. * *Ezék.* 29: 6. 7.

4 Mivelhogy vóltak az ö Fejedelmi * Zoán *városban*, és az ö követi Hánes *város*-ig mentek. * *r.* 19: 11.

4 *Móf.* 13: 23.

5 Mindnyájan meg-fzégyenülnek a' nép miatt, *melly* nékiek nem hafznál fem fegítségre, fem valami hafzonra; hanem fzégyenekre és * gyalázatjokra *léfzen*. * *Jér.* 2: 36.

6 A' Déli oktalan állatok ellen való terhes Jövendö-mondás: A' nyomórúságnak, és fzorongatásnak földében hím és nőftény orofzlán *ki-jönek* onnét, bafiliskus és tüzes fzárnyas kígyó, *azok ellen, a' kik* vífzik az ö gazdagságokat fzámárok' hátán, és tevéknek hátokon az ö kintseket a' népnek, *melly* * nem hafznál. * 2 *Krón.* 28:21.

7 Mert az Egyiptombéliek hijába és hafzontalan *igyekeznek* * meg-fegíteni; azért kiáltom ezt ennek: a' ti erősségtek † ebben vagyon, ha tsendefségben léfztek! * *Ezék.* 29: 8. 9. † *Jér.* 37: 7-10.

8 Moftan *amak-okáért* eredj-el, ird táblára ezt ö nálok, és ird-bé könyvbe-is azt, hogy légyen az utólsó idöben, *és* mind örökké bizonyságúl;

9 Mert engedetlen nép ez, hazug * fiak, olly fiak, kik nem akarják hallani az UR' törvényét. * *r.* 1: 4.

10 Kik azt mondják a' Látóknak: Ne * lássatok! és a' Böltseknek: Ne lássatok nékünk igazakat; *hanem* szóljatok nékünk hizelkedő † beszédeket, lássatok tsúfolásokat! * *Amós* 2: 12. † *Mik.* 2: 11.

11 Távozzatok-el az útról, térjetek-el az ösvényről, szünjék-meg tölünk az Izraelnek Szente!

12 Azért azt mondja az Izraelnek Szente: Mivelhogy meg-útáljátok e' beszédet, és bíztok álnokságban és hamisságban, és ahoz támaszkodtok:

13 Azért lészen néktek a' hamisság hasonlatos a' le-esendő *kő-falnak* hasadásához, vagy a' magas ki-düllyedett kő-falhoz, mellynek le-omlása hirtelen, egy * szem-pillantásban lészen,

* *r.* 29: 4. 5.

14 Mellynek romlása hasonlatos lészen a' fazekasok' * edényének romlásához, melly minden kímélles nélkül el-töretik, annyira hogy annak tserepi között nem találtatik olly terép, mellyben tzenet vihetnének a' tüzből, vagy vizet meríthenének a' kútból;

* *Jér.* 19: 1. 10. 11.

15 Mert így szóll az UR Isten, az Izraelnek Szente: Nyúgodalomban és tsendeségben * marad-hattok-meg: tsendeségben és reménységben lészen a' ti erősségtek; de nem akarátok,

* *v.* 7.

16 Hanem azt mondátok: Semmiképpen nem *akarjuk*, hanem lóra ülvén futunk; azért futtok: és gyors állatokon nyargalunk; azért gyorsak lésznek azok, a' kik titeket kergetnek.

17 Ezer ember *futamodik-el* egynek * meg-rijasztása előtt, ötnek rijasztása előtt *mindnyájan* el-futamodtok, mígnem úgy maradtok, mint a' hajónak árbotz-fája a' hegynek tetején, és hasonlatosok léfztek a' halmon való zászlóhoz! * 3 *Mós.* 26: 8. 36. 39.

18 És annak-okáért vár * *titeket* az UR, hogy könyörüljön ti rajtatok, és azért magasztalja-fel magát, hogy meg-kegyelmezzen néktek; mert ítéletnek Istene az UR: Bóldogok mind azok, a' kik * várják ötet!

* *Péld.* 16: 20.

19 Mert a' nép Sionban lakozik, *és* Jérusálemben, azután nem sírsz; könyörülvén könyörül te rajtad a' te kiáltásodnak szavára, mihelyt hallánd ja azt, meg-felel tenéked!

20 És *jóllehet* az UR keserüségnek kenyerét adja tinéktek, és nyomorúságnak vizét: de nem távozik-el többé te töled a' te Tanítód, és a' te szemeid látják a' te Tanítódat.

21 És a' te füleid halljják a' te utánnad *kiáltónak* szavát, ki ezt mondja: Ez amaz út, ezen járjatok, mikor vagy jobb-kézre vagy bal-kézre el-hajoltok:

22 És meg-fertőztetitek a' ti ezüstökböl tsinált bálványoknak szépségét, és aranyatokból öntött bálványoknak öltözetit: el-távoztatod azokat mint a' havi-kórságosnak tisztátalanságát, *és* azt mondod annak: Eredj * dolgodra innét! * *r.* 31: 7.

23 És ád *akkor* * *az Isten* esöt a' te magodra, mellyel a' földet bé-vetetted, annyira hogy a' kenyér, a' földnek terméſe böséges és kövér légyen; a' te barmaid-is széles mezön legeltetnek: * 3 *Mós.* 26: 3. 4.

24 A' *te* ökreid-is és szamáridnak vemhei, mellyek a' földet szántják, tiszta abrakot észnek, mellyet megszórtak szóró lapáttal és roſtával.

25 És léfznek minden magas hegyen, és minden magas halmon patakok, vizeknek folyáſi a' nagy öldöklésnek napján, mikor le-esnek a' tornyok.

26 És a' Hóldnak világoſsága lészen ollyan, mint a' Napnak világoſsága, a' Napnak pedig világoſsága hét-szer *nagyobb* lészen, mint hét napnak világoſsága, a' melly napon az UR bé-köti az ö népének romlását, és annak vereségének sebét meg-gyógyítja.

27 Imé az URnak neve jö nagy meſzszünnen, kinek ortzája ég, és *az ö* terhe nehéz, kinek ajakai bé-töltek haraggal, és az ö nyelve, mint a' megemésztő tüz!

28 És az ö lehelléſe, mint a' megáradott patak, melly torkig ér, hogy a' Pogányokat meg-roſtálja, míg-nem semmivé léfznek, és *mint az* ide 's tova hordozó * zabola a' népeknek szájokban. * 2 *Kir.* 19: 28.

29 Enekeltek akképpen, mint az éjtſzaka, mellyen az innepnek szentelésére *készultök*, és *a' ti* szíveteknek öröme *lészen*, mint annak, a' ki síppal mégyen, hogy fel-menjen az URnak hegyére az Izraelnek Erös *Isten*éhez!

30 És az UR meg-zendíti az ö szavának haralmaſságát, és az ö karjának alá-szállását meg-mútatja *az ö* megbúsúlt haragjában, és meg-emésztő tüznek lángjában, puſztításſal, áradáſsal, és kö-esövel;

31 Mert az URnak beszéde által megrontatik az Aſſiriabéli * *Király*, *és egyebeket* vesztszövel vert, * *r.* 33: 1.

32 És valahová mégyen, a' vesztszö ugyan hozzá ragaſztatott léfzen, mellyet az UR vét ö reá; dobokkal és hegedükkel, és *az ö kezének* fel-emelésének hartzával hadakozik ö ellene.

33 Mert meg-kéſzíttetett eleitől fogva a' Tófet, a' Királynak-is meg-kéſzíttetett, mélységesen *és* szélesen tsinálta *az Isten azt*, mellynek égéle tüz és sok fa, az URnak fúvaláſa gyújtja meg azt, mint-egy kén-kőnek patakjával.

XXXI. RESZ.

Egyiptomi segedelem. Assirius' le-vágatása.

1 JAj azoknak, a' kik Egyiptomba mennek * segítség-ért, és támaszkodnak a' lovakhoz, és reménységeket vetik a' szekerekben; mivelhogy sokak, és a' lovagokban; mivelhogy felette igen-erősek: és nem tekintettek az Izraelnek Szentére, és az URat nem keresték-meg. * *r.* 30: 2-5. *Jér.* 2: 18. 19.

2 De ö-is bölts, és hoz vesződelmet, és az ö beszédit nem változtatja-el; hanem a' gonoszoknak házok ellen támad, és azok ellen, kik segítségül vagynak a' hamisságnak tselekedőinek.

3 Az Egyiptombéliek pedig emberek, és nem * Istenek, és az ö lovaik test, és nem lelkek. Azért *ha* az UR ki-terjeszti kezét; el-romol a' segítő, el-esik a' meg-segíttetett-is, és egyetembe mind ezek el-vesznek; * *Ezek.* 38: 9.

4 Mert ezt mondá énnékem az UR: Mint az ordító oroszlán, és a' gyermekded oroszlán az ö prédája mellett, mikor a' pásztorok fereggel gyülnek ö ellene, azoknak szavoktól meg nem retten, és az ö sokaságok előtt meg nem alázza magát: azonképpen leszáll a' Seregeknek URa, hogy hadakozzék a' Sion'* hegyé-ért, és az ö halmá-ért. * *Sólt.* 48: 3. 4.

5 Mint a' repesö * madarak, azonképpen óltalmazza a' Seregeknek URa Jérusálemet, óltalmazván meg-szabadítja, és környüle járván meg-tartja.

* 5 *Mós.* 32: 11. 12.

6 Térjetek-meg *ahoz*, kit a' ti hitetlenségtekkel fel-ingerlettetek, ti Izrael' fiai!

7 Mert a' napon minden ember elveti az ö ezüst bálványit, és arany * bálványit, mellyeket tsináltak néktek a' ti kezeitek, bünre;

* *r.* 2: 20. 30: 22.

8 És el-esik *akkor* az Assiriai *had*, fegyver miatt; *de* nem ember' *fegyvere miatt*, és nem ember' fegyvere emészti-meg azt, és a' fegyver elött el-szalad, és az ö erösei*nek szívek* el-olvad.

9 Es a' félelem miatt az ö várához folyamodik, és meg-rémülnek az ö Fejedelmi a' zászlótól, azt mondja az UR, kinek tüze vagyon * Sionban, és kementzéje Jérusálemben!

* 2 *Krón.* 7: 12.

XXXII. RESZ.

Krisztus' országa, Sidóság' pusztúlása.

1 IMé a' Király uralkodik * igazságban, és a' Fejedelmek elöl járnak az itélet-tételben. * *Zsak.* 9: 9.

2 Es léfzen *az* a' férjfiú mint-egy óltalom a' szél ellen, és a' zápor-esö ellen meg-maradásnak barlangja: mint a' viznek folyásá a' száraz helyen, mint a' nagy kö-szálnak árnyéka a' szomjúhozó földön.

3 Es a' kiknek látniok kell, azoknak szemeik meg nem homályosodnak, és a' kiknek hallaniok kell, azoknak füleik hallanak.

4 A' bolondoknak-is szívek figyelmetes léfzen a' tudományra, és a' selypeknek nyelvek siet ékesen szólni.

5 Többé a' gonosz *ember* nem nevezetik jámbornak, és a' fölvény nem mondatik adakozónak;

6 Hanem a' gonosz *mondatik* gonoszság' szóllónak, a' kinek szíve tselekeszik hamisságot, ki kép-mútatás szerint tselekeszik, és szóll az UR ellen tévelygését, az éhezönek lelkét megüresíti, és a' szomjúhozónak italát el-vészi.

7 A' fölvénynek gonosz eszközei vagynak, ki gonosz tanátsot tart, hogy az alázatosokat el-vesztse hamis beszédekkel, mikor a' szegény igazságot mondana-is;

8 De az adakozó tanátskozik az adakozásról, és az adakozásban elö-mégyen.

9 Ti gazdag aszszonyi-állatok, keljetek-fel, halljátok-meg az én beszédemet! Ti nagy bátorságban élö leányzók, vegyétek füleitekbe az én beszédemet!

10 Nagy sok esztendökben meg-háborodtok ti bátorságban élök; mert el-fogyatkozik a' szüret, a' takarás nem léfzen.

11 Rettenjetek-meg, ti gazdag *aszszonyi-állatok!* mozdúljatok-meg, ti bátorságban élök! vességtek-le ruháitokat, és mezítelenítsétek-meg magatokat, és övedzétek-bé derekaitokat *gyász-ruhával*;

12 Sirjatok a' tsets-ért, a' szép mezök-ért, a' termö szölö-tövek-ért!

13 Az én népemnek földén tövis *és* tsipke nevekedik, söt minden örömnek házaiban, az örvendezö városban;

14 Mert a' nagy paloták el-hagyatnak, a' városnak sokasága el-pusztíttatik, a' torny*ok* és bástyá*k* barlangok léfznek mind örökké, a' vadaknak örömökre, és a' barmoknak legelteléfekre;

15 Miglen ki-ontatik mi reánk a' Lélek * onnét fellyül, hogy légyen a' puszta ollyan, mint a' Kármel, és a' Kármel ollyannak itélteffék, mint az erdö, * *Jóel* 2: 28. 29. *Tsel.* 2: 16-18.

16 Es lakozzék a' pusztában itélet, és igazság üljön a' termö mezön!

17 Akkor az igazságnak tselekedete léfzen békefség, az igazságnak tselekedete, *mondom*, léfzen tsendefség és bátorság mind örökké;

18 Mert lakozik az én népem békefségnek * hajlékában, és bátorságos sátorok-

torokban, és gazdag nyúgodalmokban. * *Jér.* 33: 16.

19 És mikor a' kö-esö le-fzáll, az erdöre mégyen, és a' város meg-öröködik a' völgyben.

20 Bóldogok vagytok ti, kik minden vizek mellet vetettetek, kik *a' ti* ökrötöknek és fzamárotoknak lábát oda botsáttátok!

XXXIII. RESZ.

Az Assiriaiaknak el-üzetések Jérusálem alól. Oltalma a' Krisztus' Egy-házának.

1 JAj tenéked, ki kóborlafz, holott te máftól nem koboroltattál, ki más ellen hamifan tselekefzel, holott te veled hamifan nem tselekedtek; Mikor meg-fzünöl fofztani: te-is * meg-fofztatol, mikor a' hamis tselekedetnek véget veténdefz: te veled-is hamifan tselekefznek! * *Jér.* 30: 16. *Hab.* 2: 8.

2 URam könyörülj rajtunk; te benned biztunk, légy ezeknek óltalmazójok minden napon, és mi fzabadítónk a' fzorongatásnak idején.

3 A' *te itéletednek* zendülésének fzava elött el-futnak a' népek, a' te ditsöséged elött a' Pogányok el-ofzlatnak.

4 És a' ti kóborlott marhátok egybe-gyüjtetik, mint mikor a' tsere-bogárokat egybe-gyüjtik, a' ragadozónak ollyan nagy gyorfaságával, minémü gyorfaságok vagyon a' fáskáknak.

5 Fel-magafztaltatik az UR, ki lakozik magafságban, bé-tölti a' Siont itélettel és igazsággal.

6 És a' te idejidnek állandósága, erösfége *és* bóldogsága léfzen a' böltseség és tudomány. Az URnak félelme léfzen az ö * kintse! * *Jób* 28: 28.

7 Imé a' követek kiáltnak ott-kin, a' békeffégnek követi nagy keferven firnak.

8 El-puftúltanak az útak, megfzünt az úton-járó, fel-bontotta a' fzövetséget, meg-útálta a' városokat, femminek alította az embert.

9 Sirt, meg-hervadott a' föld, megfzégyenült, a' Libánus ki-vágatott, ollyan lett Sáron, mint a' puszta, és el-puftíttatott Básán és Kármel!

10 Majd fel-kelek, azt mondja az UR, majd fel-magafztaltatom, majd fel-magafztalom magamat!

11 Fogadtok polyvát, fzültök pozdorját, a' ti gondolatotoknak tüze emészt-meg titeket;

12 És *ollyanok* léfznek a' népek, *mint* a' meg-gyújtatott mész-*kemenze*, *mint a'* le-vágatott töviſek, tüzzel égettetnek meg.

13 Halljátok-meg távól-valók, mit tselekedtem én, és értsétek-meg fzomfzédok az én hatalmafságomat!

14 Meg-rettentek vala a' bünösök Sionban, a' hitetleneket környül-vette vala a' félelem, *és ezt mondják vala:* Kitsoda marad-hatna mi közzülünk a' meg-emésztö * tüzzel? Kitsoda lakhatnék mi közzülünk az örökké-való lánggal? *Sid.* 12: 29.

15 A' ki igazságban * jár, igazat fzóll, a' ki meg-útálja a' tsalárdságból való nyereséget, a' ki kezeit meg-óltalmazza ajándék-vételtöl, a' ki béduduja fülét, hogy ne halljon kegyetlenséget, és fzemeit bé-fogja, hogy ne láffon gonofzt:

16 Ez illy *ember* magafságban lakozik, ennek óltalma a' kőfziklákban báſtyája, az ö kenyere meg-adatik, az ö *vizei meg-maradnak. * *Sólt.* 15: 1.4.

17 A' te fzemeid a' Királyt az ö ékefségében látják, látnak mefzfze való földet.

18 A' te fzíved gondolkodik az *elébbi* félelemröl. Hol vagyon az Iródeák? Hol a' ravás-pénznek bé-fzedője? Hol a' fö házaknak írója?

19 Kegyetlen népet nem látfz, *olly* népet-*is*, mellynek nyelvén nem értenéi, idegen nyelvüt, mellyet meg nem ért-hetnél.

20 Tekint-hetfze a' mi gyülekezetünknek városát, a' Siont, a' te fzemeid láfsák Jérusálemet, a' nyúgalomnak hajlékát, olly sátort, melly az ö helyéből ki nem mozdíttatik, mellynek fzegei foha örökké el nem vitetnek, és mellynek kötelei foha el nem fzakadoznak:

21 Hanem ott minékünk az erös UR léfzen folyó-vizek gyanánt, fzéles patakok *gyanánt*, mellyen által nem mégyen a' hajófoknak hajójok, fem pedig az öreg terhes hajó azon által nem mégyen;

22 Mert az UR a' mi Biránk, az UR a' mi Törvény-adónk, az UR a' mi Királyunk, ö tart-meg minket!

23 Meg-tágúltak a' te köteleid, nem tartják erösen az ö árbotz-fájokat; nem terít-hetik-ki a' vitorlát: akkor fok ragadomány ofztatik-el, a' sántak-* *is* kapják a' prédát. * *r.* 35: 6.

24 És nem mondja ezt a' lakos: Beteg vagyok; *mert* a' melly nép abban lakozik, meg-fzabadúl az ö * bünétöl.

* *r.* 4: 2.

XXXIV. RESZ.

Edómiták' romlása.

1 JÖjjetek-elö Pogány népek és halljátok, és nemzetségek vegyétek eſzetekbe; hallja-meg a' föld, és annak tellyefsége, e' földnek kereksége, és annak minden terméli!

2 Mert az URnak buzgó haragja vagyon minden Pogányok ellen, és búsúlása azoknak minden fokaságokon: vefzedelemre rendelte azokat, adja

azokat halálra.

3 Es azoknak meg-ölettetteik el-vettetnek, és azoknak hólt testeiknek büzi fel-mégyen, és a' hegyek meg-olvadnak azoknak vérek * miatt. * *v.* 7.

4 Az Egeknek minden serege-is meg-fenyved, és egybe-hajtatnak az Egek mint a' hártyák, és azoknak minden seregek le-húll,* miképpen le-húll a' szőlőnek levele, és miképpen le-húll a' figének *levele*; * *Jel.* 6: 12-14.

5 Mert meg-részegíttetett * az Egben az én fegyverem, *és* ímé az Edómitákra le-száll ítéletre, és a' népre, mellyet veszedelemre rendeltem!

* *Jer.* 46: 10.

6 Az URnak fegyvere meg-tellyesedik vérrel, meg-hízik kövérséggel, a' bárányoknak és bakoknak vérekkel, a' kosoknak veséiknek kövérével, mikor az URnak áldozatja lészen * Botzrában, és nagy öldöklés az Edómiták' földökön. * *v.* 63: 1-4.

7 El-húllanak az unikornisok-is ö velek, és a' tulkok az erös *bikák*kal, annyira hogy meg-részegedjék az ö földök vérrel, és az ö porok meg-hizzék kövérséggel, * *v.* 3.

8 Mikor az UR' bosztzú-állásának napja, a' büntetésnek esztendeje *lészen* a' * Sion-ért. * *Sólt.* 137: 7.

9 Az-oká-ért az ö patakjai változnak fenyö-viaszfzá, és az ö pora kénkövé, és lészen az ö földe égö fenyöviasz gyanánt.

10 Éjjel és nappal el nem öltatik, mind örökké fel-mégyen az ö * füsti, nemzetségről nemzetségre puszton marad, soha örökké senki azon által nem mégyen, * *Jel.* 14: 11. 19: 3.

11 Hanem örökség szerint bírja azt a' * publikán *madár* és a' bagoly, az esztarág és holló lakja azt: és a' puszta-ságnak lineáját, és a' hijába-valóságnak köveit terjeszti-ki arra.

* *Sóf.* 2: 13-15.

12 Annak Fö-embereit a' Királyságra hivják; de senki nem *lészen* ott *arra való*, és minden ö Fejedelmi semmik lésznek.

13 Es az ö palotáiban töviseknek *sokasága* nevekedik, tsalán és bogátskóró az ö erösségeiben, és lészen sárkányoknak hajléka, strutz-madaraknak tornátza,

14 Es elöl-találják az erdei vadak a' mezei vadakat, és a' vad ember kiált az ö társának: ott nyúgoszik a' bofzorkány-is, és *ott* talál nyugalmas helyet.

15 Ott rak fészket a' bagoly és tojik, és *ott* költi-ki, minek-utánna meleggette az ö tojáit annak arnyékában: oda gyülnek a' fas-kesélyük-is, egyik a' másikkal.

16 Keresésétek-meg az URnak könyvében, és olvasátok-meg, ezeknek egy hijjok nem lészen, ezek közzül egyik sem fosztatik-meg az ö társától; mert az én szájam parantsolta ezeket, és ö gyüjti az ö Lelkével azokat oda a' helyre.

17 Es ö vetette-el az *ö* nyilokat, és az ö keze osztotta-el azt nékiek mértékkel; mind örökké * birják azt, nemzetségről nemzetségre laknak abban! * *Malak.* 1: 3. 4.

XXXV. RESZ.

Isten' népe' öröme. Krisztus' jó tétemények.

1 Örvendeznek a' puszta és út nélkül való helyek, és örül a' puszta, és virágozni fog mint a' rósa,

2 Virágozván virágzik, és nagy örömmel örül és örvendez; A' Libánusnak szépsége adatik néki, a' Kármelnek és Sáronnak ékessége: meglátják azok az URnak ditsőségét, a' mi Istenünknek ékességét!

3 Erösítsétek meg *a' ti* el-lankadott kezeiteket * és erötelen *térdeiteket* erösítsétek-meg. * *Sid.* 12: 12.

4 Mondjátok azoknak, kiknek szívek félelmes: Légyetek erösek, ne féljetek; Ímé a' ti Istentek el-jö bosztzú-állással, az Istennek fizetésével: el-jö az *Isten*, és meg-szabadít titeket!

5 Akkor a' vakoknak * szemeik meg-nyílnak, és a' fiketeknek füleik meg-nyittatnak. † *Máté* 11: 5.

6 Akkor ugrándozik a' sánta mint a' szarvas, és a' némának † nyelve éneklel; mert a' puszтában vizek fakadnak, és patakok * a' kietlenben,

† *Máté* 9: 32. 33. * *Joel.* 3: 18. 19.

7 Es a' száraz hely tóvá lészen, és a' szomjúhozó föld vizeknek forrásivá: a' sárkányoknak lakó helyekben, azoknak barlangjokban nád és káka terem.

8 Es lészen ott ösvény, és út, és szentségnek útának neveztetik: tisztátalan nem mégyen azon által, és azoknak útokat járják, hogy a' bolond-is el ne tévelyedjen *azon*.

9 Nem lészen ott orosztán, és *semmi* kegyetlen vad nem jár azon, és nem találtatik azon, hanem járnak *azon tsak* a' meg-váltattak;

10 Mert az UR meg-váltattai megtérnek, és nagy énekléssel Sionba * mennek, és örökké való öröm lészen az ö fejeken, öröm és vigasság vélzi öket környül, és el-távozik *tölök* a' keserüség és nyögés! * *r.* 51: 11.

Sólt. 126: 1. 2.

XXXVI. RESZ.

Az Assíriusok meg-szállják Jérusálemet.

1 Es lön Ezékiás * Királynak tizennegyedik esztendejében, fel-jöve Sénakérib az Assíriai Király Júdának minden erös városira, és meg-vévé azokat. * 2 *Kir.* 18: 13. 17.

2 Es el-küldé az Aſſiriának Királya Rabſakét Lákisból Jérusálembe Ezékiás Királyhoz nagy ſereggel, ki megálla a' felsö halas-tónak folyásánál, a' ruha feſtök' mezejének útánál.

3 Es ki-méne ö hozzá Eliákim * Hilkiásnak fia, ki a' *Király*' házában Tiſzt-tartó vala, és Sebna, ki Iródeák vala, és Jóák, Aſáfnak fia, ki Kantzellárius vala. * *r.* 22 : 20. 24.

4 Kiknek monda Rabſaké : Mondjátok-meg moſt Ezékiáſnak : Ezt mondja a' nagy Király, az Aſſiriának Királya : Mitsoda bizodalom ez, a' melly hez te támaſzkodol ?

5 Mond-hatnám (de ha mondom-is hijába-való,) hogy elſzéſéged és erösséged vagyon a' hadakozáshoz : annakokáért mihez bizol, hogy ellenem támadtál ?

6 Imé bízol te ím' e' meg-romlott nád-ſzálhoz, az Egyiptomi *Király*hoz, mellyhez, a' ki támaſzkodik, * bémégyen az ö kezébe, és meg-sérti azt : ollyan Faraó, az Egyiptomnak Királya mind azokhoz, a' kik ö hozzá támaſzkodnak. * *Ezék.* 29 : 7.

7 Hogyha azt mondándod nékem : A' *mi* URunkban Iſtenünkben bízunk : avagy nem azé az, a' kinek kápolnáit és óltárit el-rontotta Ezékiás ? ezt mondván Júdának *és* Jérusálemnek : Ez óltár elött hajóljatok-meg !

8 Ha pedig tetſzik, az én Urammal az Aſſiriai Királyal moſtan hartzolj-meg : és adok néked két ezer lovat, ha ad-hatſz *embereket*, kik azokra üljenek.

9 Mi-módon marad-hatnál azért meg az én URamnak leg-kilebb ſzolgai közzül egyik Hadnagy elött ? De bizodalmad vagyon az Egyiptombéli *Király*hoz a' hadakozó ſzekerek-ért és lovagok-ért :

10 De moſtan, avagy az UR hire nélkül jöttemé én e' tartományra, hogy azt el-puſztítſam ? Az UR mondotta nékem : Eredj e' tartományra, és puſztitsd-el azt !

11 Es monda Eliákim, Sebna, és Jóák, Rabſakénak : Kérünk tégéd' ſzóllj *minékünk* te ſzolgaidnak Siriai nyelven ; mert értünk *azon a' nyelven* : és ne ſzóllj minékünk Sidóúl e' nép' hallására, melly a' kö-falon *vagyon*.

12 Es monda Rabſaké : Avagy a' te Uradhoz, vagy te hozzád küldötte engemet az én Uram, hogy ezeket ſzóllanám ? avagy nem az emberekhezé, kik a' kö-falon ülnek, hogy az ö ganéjokat egyék, és vizelleteket igyák ti veletek együtt ?

13 Azért meg-állván Rabſaké, kiálta fel-ſzóval Sidóúl, és monda : Halljátok a' nagy Királynak Aſſiriának Királyának beſzédit !

14 Ezt mondja a' Király : Meg ne tsaljon titeket Ezékiás ; mert meg nem ſzabadít-hat titeket ;

15 Es el ne hitetſſen titeket Ezékiás, hogy bízzatok az URban, ezt mondván : Ketség nélkül meg-ſzabadít minket az UR ; nem adatik e' város az Aſſiriabéli Király' kezébe !

16 Ne engedjetek Ezékiáſnak ; mert azt mondja az Aſſiriának Királya : Tégyetek én vélem ſzövetséget, és jöjjetek-ki én hozzám, és egyék ki-ki az ö ſzölöjéből, és ki-ki az ö figéjéből, és ki-ki igya az ö küttyának vizeit.

17 Míglen el-jövén, fel-véſzlek titeket, hogy vigyelek titeket a' ti földetekhez haſonló földre, gabonás és boros földre, kenyeres és ſzölös földre.

18 El ne tsaljon titeket Ezékiás, ezt mondván : Az UR meg-ſzabadít minket. Avagy meg-ſzabadíttották a' Pogányoknak Iſteneik, ki-ki az ö földét, az Aſſiriabéli Király' kezéből.

19 Hol vagyon Hámátnak és Arpádnak Iſtene ? hol vagyon a' Sefárvaimnak Iſtene ? Avagy meg-mentették Samariát az én kezemből ?

20 Kitsoda ezeknek a' földeknek minden Iſteni közzül, a' ki meg-ſzabadította vólna az ö földét az én kezemből ; hogy az UR meg-ſzabadítaná Jérusálemet az én kezemből ?

21 Hallgatának pedig, és nem felelének néki ſemmit ; mert a' Király parantsolatja vala, ki meg-hagyta vala, hogy ſemmit ne felelnének néki.

22 El-méne azért Eliákim, a' Hilkiás' fia, ki a' *Király*' házában Tiſztartó vala, és Sebna, ki Iró-deák vala, és Jóák, Aſáfnak fia, ki Kantzellárius vala, Ezékiáshoz meg-haſogatott ruhákban, és meg-mondák néki a' Rabſaké' beſzédit.

XXXVII. RESZ.

Az Aſſiriuſok' le-vágatása Jérusálem alatt.

1 ES mikor hallotta vólna Ezékiás Király *ezeket* ; meg-haſogatá * ruháit, és gyáſz ruhába öltözvén bémene az UR' Házába ;

* 2 *Kir.* 19 : 1.

2 Es el-küldé Eliákimot az ö házának Gond-viſelöjét, és Sebnát az Iródeákot, és a' Papoknak Véneit gyáſzruhákba öltöztetvén, Eſaiás * Prófétához, Amós' fiához. * *r.* 1 : 1.

3 Kik mondának önéki : Ezt mondja Ezékiás : Háborúſágnak, dorgálásnak, és káromlásnak napja e' nap ; mert jútottak a' fiak ſzinte a' ſzüléſre, és nintsen ſzüléſre való erö.

4 Vajha hallaná a' *te* URad Iſtened a' Rabſaké' beſzédit, kit el-küldött az ö URa az Aſſiriai Király, hogy az élö

Istent fzidalommal * illetné, és ollyan befzédekkel fzidalmazná, mellyeket hallott a' *te* URad Istened : Annak-okáért te könyörögj a'*mép*'† maradéká-ért, melly még találtatik.

5 El-menének azért az Ezékiás Király' fzolgai Esaiáshoz. * *v.* 10. *r.* 16 : 18-20. † *r.* 1 : 8. 9.

6 És monda nékiek Esaiás : Ezt mondjátok a' ti URatoknak : Ezt mondja az UR : Ne félj a' befzédektől, mellyeket hallottál, mellyekkel káromlottak * engemet az Assiriabéli Király' fzolgai. * *v.* 10.

7 Imé én adok ö beléje olly lelket, hogy hírt hallván meg-térjen az ö földébe : annak-utánna le-vágatom ötet fegyverrel az ö * földében. * *v.* 38.

8 Meg-térvén pedig Rabsaké, találá az Assiriabéli Királyt Libna *város* alatt, hogy azt vítatná ; mert meg-hallotta vala, hogy Lákis alól el-ment vólna.

9 Mikor hallott vólna pedig Tirháka felöl, ki Szeretsen-orfzágnak Királya vala, illyen hírt : El-jött, hogy hadakozzék te ellened ! ezt, *mondom*, meg hallván, követeket külde Ezékiáshoz, ezt mondván :

10 Ezt mondjátok Ezékiásnak, a' Júda' Királyának, mondván : Meg ne tsaljon téged' a' te Istened, a' kiben te bízol, ezt mondván : Nem adatik Jérusálem az Assiriabéli Király' kezébe.

11 Imé te hallottad, mit mivelt az Assiriabéli Királyok minden egyéb tartományokkal, el-vefztvén mindeneftől azokat ; te pedig meg-menekedhetnélé ?

12 Avagy meg-fzabadíttották azokat a' Pogányoknak Istenei, mellyeket az én eleim el-vefztettenek ? Gósánt, Háránt, Réfefet és az Eden' fiait, kik vóltak Télafsárban ?

13 Hol vagyon Hámátnak Királya, és Árpádnak Királya ? és Sefárvaim városnak, Hénának és Hivvának Királya ?

14 És mikor el-vette vólna Ezékiás a' levelet a' követek' kezéből, és el-olvafta vólna azt, fel-menvén az UR' Házába, ki-terjefzté azt Ezékiás az UR előtt,

15 És könyörge Ezékiás az URnak mondván :

16 Szeregeknek URa, Izraelnek Istene, ki ülfz a' * Kérubimokon, te vagy egyedül a' földnek minden orfzáginak Istene, te teremtetted a' mennyet és a' földet ! * 2 *Móf.* 25 : 18-22.

17 Hajtsd-le URam a' te füledet, és hallgafsd-meg ; nyisd-meg URam a' te fzemeidet és láfsd-meg ! Hallgafsd-meg *mondom*, a' Sénachéribnek minden befzédit, ki el-küldött, hogy gyalázattal * illetné az élö Istent. * *r.* 36 : 8-20. 37 : 1-13.

18 Igaz dolog URam, hogy az Affiriának Királyi el-puftították mind azokat a' Pogányokat, és az azoknak földöket,

19 És azoknak Isteneiket meg-égették ; mert nem Istenek valának, hanem embernek kezeinek tsinálmánya, kö és fa ; azért vefztették-el azokat.

20 Moftan azért URam, mi Istenünk, fzabadíts-meg minket az ö kezéből, hogy e' földnek minden orfzági esmérjék-meg, hogy tsak egyedül te vagy az UR !

21 Akkor külde Esaiás, az Amos' fia Ezékiáshoz, mondván : Ezt mondja az Izraelnek URa Istene : Mivelhogy könyörgöttél nékem Sénachérib ellen az Assiriabéli Király ellen ;

22 Ez a' befzéd, mellyet fzóllott az UR ö felöle : Meg-útál téged', megtsúfol * téged' a' Sionnak fzüz leánya, te rajtad hajtogatja fejét a' Jérusálemnek leánya ! * *v.* 36. 38.

23 Kit fzidalmaztál és káromlottál? és ki ellen emelted-fel fzódat ? Kétség nélkül fel-emelted a' te fzemeidet az Izraelnek Szente ellen.

24 A' te fzólgaid által gyalázattal illeted az URat, mikor azt mondanád: Az én fzekereimnek fokságával én felmentem a' hegyeknek magafságokra, a' Libánufnak óldalára : és ki-vágom annak magas tzédrus-fáit, válogatott jegenye-fáit, és bé-mégyek annak végének magafságára-is, erdeire *és* mezeire.

25 En *kútat* ások, és annak vizét ifzom ; mert az én lábaimnak talpával minden meg-fzállott helyeknek folyáfit meg-fzáraztom.

26 Avagy nem hallottad-é régtöl fogva hogy én dolgom ez ? mellyet még a' régi időkben el-végeztem, és azt moft vittem véghez ; hogy lennél * az erös városoknak rakáfokra való rontattatáfokra. * *r.* 8 : 7. 8.

27 Mert azoknak lakofinak kezek meg-tsonkíttatott, meg-rettentek, és meg-gyalázttattak : Ollyanok lettek mint a' mezönek füve, mint a' zöld fü, a' ház' tetején * nevekedett virág, melly minek-előtte meg-érnék, el-fzárad. * *Sólt.* 129 : 6.

28 A' te lakáfodat, jövetelédet, menetelédet, én jól tudom, a' te ellenem való búsúlásodat-is ;

29 Mivelhogy te dühösködöl * én ellenem, és a' te háborgásod fel-jött az én füleimbe : annak-okáért az én horgomat vetem a' te orrodba, és az én zabolámat a' te fzádba, és viffzafzivfzlek az úton, a' mellyen jöttél.

* 2 *Kir.* 19 : 28.

30 E' légyen pedig néked ennek a' jele : Ez esztendöben égyed azokat, a' mellyek fzabadon *vetés nélkül* teremnek

nek, és a' más esztendöben-is, a' melly szabadon terem: A' harmadik esztendöben vessetek és arassatok, plántáljatok szölöket, és egyétek azoknak gyümöltsét;

31 Mert a' Júda' házának maradéka, a' melly még meg-vagyon, ismét meg-gyökerezik mélyen oda alá, és gyümöltsöt terem ide-fel.

32 Mert Jérusálemböl ki-mennek a' maradékok, és a' kik meg-maradtak, a' Sion' hegyéröl: a' Seregeknek URának buzgó szerelme * miveli ezt!

* *r.* 9: 7.

33 Annak-oká-ért azt mondja az UR az Assiriabéli Királyról: Nem jöbé e' városba, és nyilat sem lö ide-bé, paisosok nem foglalják azt el, és töltést nem tészen az ellen.

34 A' melly úton jött, azon *úton* meg-tér, e' városba pedig nem jö, azt mondja az UR;

35 Es meg-óltalmazom e' várost, hogy meg-tartsam azt, én érettem, és az én szolgám-ért * Dávid-ért.

* 2 *Kir.* 20: 6.

36 Annak-oká-ért ki-jövén az URnak Angyala le-vága az Assiriabéliek' seregében száz * nyóltzvan-öt ezer *embert*: Es mikor fel-költek vólna reggel; Imé mindnyájan halva feküsznek vala.

* 2 *Kir.* 19: 35.

37 Akkor el-indúlván el-méne, és meg-tére Sénachérib az Assiriabéli Király, és lakozék Ninivében.

38 Es történék, hogy mikor imádkoznék a' Nisróknak az ö Istenének házában; Adrámélek és Saréser az ö fiai által-verék * ötet fegyverrel, és el-szaladának az Ararát' földébe. Es uralkodék ö helyében az ö fia Esárhaddon.

* *v.* 7.

XXXVIII. RESZ.

Ezékiás' betegsége, és meg-gyógyúlása.

1 A' napokban halálos betegségbe esék * Ezékiás; és Esaiás Próféta, Amósnak fia hozzá menvén, monda néki: ezt mondja az UR: Adj parantsolatokat házad-népének; mert meg-halsz te, és nem élsz.

* 2 *Kir.* 20: 1.

2 Annak-oká-ért Ezékiás artzal a' falhoz fordúlván, könyörge az URnak,

3 Es monda: Kérlek URam, emlékezzél-meg arról, hogy én jártam te elötted igazságban, és tökélletes szívvel, és hogy azt miveltem, a' mi te elötted * jó vólt: Es sira Ezékiás felette nagy sirással. * 2 *Kir.* 18: 3-6.

4 Akkor szólla az UR Esaiásnak, mondván:

5 Eredj-el és mondd-meg Ezékiásnak: Ezt mondja az UR, Dávidnak a' te atyádnák Istene: Meg-hallottam a' te imádságodat, láttam a' te siralmidat, ímé én meg-hoszszabbítom a' te életedet tizen-öt esztendövel.

6 Az Assiriabéli Király' kezéböl-is meg-szabadítlak tégedet és e' várost, és meg-óltalmazom e' várost.

7 Es e' légyen néked jeled az URtól, hogy meg-tellyesíti ezt az UR, a' mit mondott:

8 Imé * én viszsza-hozom ama' gráditsoknak árnyékát, melly jár az Acháztól jegyeztetett gráditsokon, a' Nappal egyetemben viszsza-*hozom*, *mondom*, tíz gráditstsal: és viszsza-tére a' Nap tíz gráditstsal azon gráditsokon, mellyeken alá-ment vala. * 2 *Kir.* 20: 8-11.

9 Ezékiásnak Júda' Királyának irása, mikor meg-betegült vólna, és betegségéböl meg-gyógyúlt vólna:

10 En azt mondom vala: Az én *életem* idejének meg-rövidítésekor a' koporsó' kapujára kell mennem, az én esztendeimnek több részétöl meg-fosztatom!

11 Ezt-is mondom vala: Nem látom az URat, az URat, az élöknek * földökben! nem látom többé az embert e' Világnak lákói között!

* *Sir.* 3: 54.

12 Az én életem el-vitetik, és el-távozik én tölém, mint a' pásztoroknak hajlékok, az én életemet el-szakasztottam, mint a' takáts *el-szakasztja a' fonalat*, betegséggel vág-ki engemet *az Isten!* reggeltöl fogva estvéig meg-ölsz engemet!

13 Gondolom vala reggel, hogy mint az oroszlán, akképpen meg-rontja *Isten* minden tetemeimet; reggeltöl fogva éjtszakáig, hogy meg-ölsz te engemet!

14 Mint a' daru és a' fetske, akképpen tsivogok vala; nyögök vala mint a' galamb: az én szemeim' fel-emelkednek vala a' * magasságba; URam, erö-szakot szenvedek, adj nyúgalmat énnékem! * *v.* 3.

15 Mit mondjak? Szólla nékem; és meg-tellyesíté a' mit *monda*: Az én *életemnek* minden idejében lelkemnek keserüségében járok!

16 URam, mind azoknak-is, kik az *én életemnek esztendei* után élnek, tudtokra lészen az én lelkemnek élete, hogy engem' el-aluttál, és * meg-elevenítettél. * *v.* 5.

17 Imé a' békesség*nek idej*én keserüséges keserüség *esék* rajtam; de te hozzám való szerelmedböl *meg-szabadítád* az én életemet a' * koporsóból; mert hátad megé vetéd minden büneimet.

* *v.* 5.

18 Mert nem a' koporsó tészen * rólad valiást, *nem* a' halál ditsér téged', nem várják a' kik a' koporsóba szállanak, a' te igazságodat; * *Sólt.* 6: 6. 88: 11-14.

19 Az élö, az élö ditsér téged' mint én moſtan: az atya a' fiaknak * hirdeti a' te igazságodat. * *Sólt.* 78 : 4.

20 Az UR *jelen vagyon* az én * megtartásomra; azért az én énekimet énekeljük a' mi életünknek minden napjaiban az URnak Házában! * *v.* 5. 6.

21 Meg-mondotta vala pedig Esaiás: Végyenek egy tsomó figét, kössék * a' sebre, és meg-gyógyúl.

* 2 *Kir.* 20 : 7.

22 Ezékiás pedig ezt mondotta vala: Mitsoda jele * vagyon annak, hogy én fel-mégyek az UR' Házába?

* 2 *Kir.* 20 : 8-11.

XXXIX. RESZ.

Ezékiás meg-mútatja kintsét a' követeknek.

1 Akkor az időben * Mérodák Baladán, Baladánnak fia Babilóniának Királya, külde levelet és ajándékot Ezékiásnak; mert hallotta vala, hogy beteg vólt, és meg-gyógyúlt vólna. * 2 *Kir.* 20 : 12. 13.

2 Örvendeze pedig ö rajtok Ezékiás, és meg-mútatá azoknak az ö egéſz tár-házát, ezüſtét, aranyát, fü-ſzerſzámit, drága kenetit, és minden edényinek házát, és valami találtatik vala az ö tár-házaiban: Semmi nem vólt olly, mellyet meg nem mútatott vólna nékik Ezékiás az ö házában, és minden birodalmában.

3 Annak-okáért bé-menvén Esaiás Próféta Ezékiás Királyhoz, monda néki: Mit ſzollának ez emberek, és honnét jöttenek te hozzád? Kinek monda Ezékiás: Meſzſze földröl jöttek én hozzám Babilóniából.

4 Monda iſmét: Mit látának a' te házadban? és monda Ezékiás? Valami az én házamban vagyon, látták, ſemmi nintsen tár-házaimban, mellyet meg nem mútattam vólna nékiek.

5 Es monda Esaiás Ezékiáſnak: Hallgaſd-meg a' Seregeknek URának ſzavát!

6 Imé napok jönek, mellyekben elvitetik, valami a' te házadban vagyon, és valamit el-tettenek a' te elejd mind e' mái napig, Babilóniába: ſemmit nem hagynak-meg, azt mondja az UR!

7 A' te fiaid közzül-is, kik te töled * származnak, a' kiket te nemzeſz, el-viſznek, hogy légyenek Udvari ſzolgák a' Babilóniabéli Király' palotájában. * 2 *Krón.* 33:11. *Dan.* 1 : 3. 4.

8 Es monda Ezékiás Esaiásnak: Jó az URnak beſzéde, mellyet ſzollál! Azután monda: Tsak légyen békeſség és állandóság az én életemben!

XL. RESZ.

Kriſtus' el-jövetele a' teſtben: Iſtennek ki-ábrázolása. Iſtent oltalom.

1 Vigaſztaljátok, vígaſztaljátok az én népemet, azt mondja a' ti Iſtentek.

2 Szólljatok Jérusálemnek kedve ſzerint valókat, és hírdeſsétek néki, hogy el-töltt az ö el-rendeltt * ideje, hogy meg-botsáttatott az ö büne: hogy kétképpen való *jutalmat-is* el-vett az UR' kezéből minden ö bünei-ért.

* *v.* 4; 3-5. 27 : 9-13.

3 Kiáltó ſzó * a' puſztában: Tiſztitsátok az URnak útát, egyengeſſétek meg a' puſztában a' mi Iſtenünknek útát! * *Máté* 3 : 3.

4 Minden völgy fel-magaſztaltatik, és minden hegy és halom meg-alázzatik, és az egyenetlen *út* egyeneſsé léſzen, és a' magas helyek ſzép tér-földdé *léſznek*;

5 Hogy az URnak ditsősége meg-jelenjék és minden teſt egyenlökképpen meg-láſſa, hogy az URnak ſzája ſzólott!

6 A' ſzó ezt mondja vala: Kiálts! és mondék. Mit kiáltſak? *Ezt hogy* minden teſt *olyan, mint a'* * fü, és annak ſzépsége, mint a' mezei virág:

* *Jób* 14 : 1. 2. *Sólt.* 90 : 5. 6.

7 Meg-ſzárad a' fü, le-eſik a' virág, mikor az URnak ſzele fuvall arra. Bizony ollyan a' nép, mint a' fü!

8 Meg-ſzárad a' fü, a' virág el-húll: de a' mi Iſtenünk' beſzéde meg-marad * mind örökké! * 1 *Pét.* 1 : 25.

9 Magas hegyre menj-fel te öröm mondó Sion, emeld-fel ſzódat magaſan, te öröm-mondó Jérusálem, emeld-fel *ſzódat*, ne félj, mondjad a' Júdának városinak: IM-HOL JÖ A' TI ISTENTEK!

10 Imé az UR Iſten * el-jö nagy hatalommal, kinek karja erös! Imé az ö jutalma véle vagyon, és az ö tselekedete ö elötte. * *v.* 62 : 11.

11 Mint a' * pásztor, *úgy* legelteti az ö nyáját, az ö karjával egybe gyüjti a' bárányokat, és ölében hordozza, az ellöket gyengén hordozza.

* *Ezék.* 34 : 12-16. *Ján.* 10 : 11.

12 Kitsoda mérte-meg markával a' * vizeket, és araſzálzal *kitsoda* mérte-meg az Egeket? vagy *kitsoda* foglalhatja három újja közzé e' földnek porát, és *kitsoda* mérte-meg fonttal a' hegyeket, és ſerpenyöben a' halmokat?

* *Jób* 26 : 10-13.

13 Kitsoda igazgatta az URnak Lelkét, vagy *ki* adott néki * tanátsot, *vagy* tanította ötet? * *Róm.* 11 : 34.

14 Kitöl kérdett tanátsot, és *ki* tanította ötet? *Kitsoda* igazgatta ötet az itéletnek útában, hogy ötet tánitaná böltseségre, és meg-mútatná néki az okoſságnak útát?

15 Imé a' pogányok, mint a' vedernek tsepje, és mint a' mérö ſerpenyöben

ben a' pornak lángja, *ollyanoknak* itéltetnek: Imé a' szigeteket, mint egy kis port, meszsze el-vethetné!

16 A' Libánus *erdö* nem volna *néki* elég tüznek, és azon való vadak nem elegek volnának *néki* áldozatra

17 Minden népek ö elötte ollyanok, mint a' * semmi, a' semminél és a' hijába-valóságnál alább-valók ö hozzá képest. * *v.* 15. *Dán.* 4: 32.

18 Kihez hasonlitjátok * tehát az Istent, és mitsodát hasonlítotok ö hozzá? * *Tsel.* 7: 29.

19 A' mester-ember-tsinálja a' bálványt, és az ötvös aranyozza-meg azt és ö tsinál annak ezüst lántzot;

20 A' ki szegény, hogy nints mivel ajándékozza *a' bálványt*, olly fát választ, melly meg ne rothadjon: tudós mestert keres * a' bálvány tsinálásához, *melly* meg ne mozdittat-hasék *helyéböl*. * *Jér.* 10: 3:5.

21 Nem tudjátoké? nem hallottátoké? nem mondottáké néktek eleitöl fogva? nem tanúltátoké-meg a' földnek fundamentomitól fogva?

22 Azt, a' ki ül a' föld' kerekségén, *ki előtt* a' *földnek* lakosi mint a' sáskák: ki az Egeket ki-terjesztette mint egy vékony kárpitot, és ki-szélesítette azokat, mint-egy lakásra való * sátort. * *Sólt.* 104: 2. *Zak.* 12: 1.

23 Ki a' Fejedelmeket * semmivé tészi, e' Földnek Biráit úgy-mint hijába-valósággá tészi. * *Jób* 12: 24.

24 Mintha nem plántáltattak volna, és nem ültettettek volna, és az ö törsökök meg nem gyökerezett volna a' földben. Mert ha reájok fúvall; megszáradnak, és a' forgó-szél, mint a' pozdorját, el-ragadja öket.

25 Mihez * hasonlítanátok azért engemet, hogy hasonló volnék ahoz? azt mondja a' szent *Isten!* * *v.* 17-19.

26 Emeljétek-fel a' magasságba a' ti szemeiteket, és lássátok-meg, kitsoda teremtette * azokat? A' ki elö-hozza azoknak seregét szám szerint, mindeniket nevén szóllítja, az ö nagy hatalmassága és erössége miatt, tsak egy hijok-is nints azoknak! *1 *Mós.* 1: 3-18. *Sólt.* 147: 4.

27 Miért mondod Jákób, és *miért* szólsz Izrael: El-titkoltatott * *úgymond*, az én útam az URtól, és az én ügyem el-múlt az én Istenem elöl?

* *r.* 27: 8. 9. 49: 14-16

28 Nem tudodé? nem hallottadé, hogy az örökké * való Isten, az UR, ki teremtette a' földnek határit, nem fárad és nem lankad-meg? az ö böltseségének † nem mehet senki végére.

* *Sólt.* 191: 2. † *Róm.* 11: 33.

29 A' meg-fáradottnak eröt ád, és a' kinek nints ereje, erejét meg-fokasítja.

30 Meg-lankadnak és meg-fáradnak a' gyermekek, és az ifjak el-esvén elesnek:

31 De a' kik az URban bíznak, azoknak erejek meg-újjúl, és szárnyokkal magasságra repülnek mint a' sasfelyük: futnak, és nem fáradnak-el; járnak, és nem lankadnak-meg.

XLI. RESZ.

Bálvány-imádók: *Istenben való bizodalom*: *Bálványok*: *Kristusnak el-jövetele.*

1 HAllgassátok tsendességgel engem' ti Szigetben *lakozók*, és a' népek végyenek eröt: Jöjjenek-elö, szólljanak akkor, mind ketten egyenlöképpen álljunk * perbe. * *Jób* 40: 2.

2 Kitsoda indította vala fel az igazat Nap-keletröl, ki-szóllítván ötet, hogy az ö laba' *nyomát követtse*, ö birodalmába adá a' Pogányokat, a' Királyokat meg-hódoltatá, hogy ádná azokat mint a' port az ö fegyvere alá, mint az el-ragadtatott pozdorját az ö kézíve alá.

3 Kergette azokat, ö *pedig* békeségben meg-maradott, az úton, a' *mellyen* az ö lábaival nem járt vala.

4 Kitsoda mivelte, és tselekedte *azt? kitsoda* hívja eleitöl fogva a' nemzetségeket? En UR *vagyok* elsö, és az utólsókkal-is ugyan én vagyok.

5 Láták a' Szigetben *lakozók* és megrettenének, a' földnek utólsó határin el-álmélkodának; egy-máshoz közelgetnek és egybe-gyülnek.

6 Ki-ki az ö fele-barátjának segítséggel vagyon, és az ö attya-fiának azt mondja: Gyorsalkodjál!

7 Az áts-mester indítja az ötvöst, ki az ö pörölyét az ülönek verésére megsimítia, és azt mondja: Jó léfzen ez *a' bálványnak* meg-aranyozására, és meg-erösíti azt *vas*-szegekkel, hogy meg ne mozdúlna.

8 De te Izrael, én szolgám, te Jákób, kit én * választ*tottam*, Abrahámnak én † barátomnak magva!

* 5 *Mós.* 7: 6. † 2 *Krón.* 20: 7. *Ják.* 2: 23.

9 Te, kit én a' földnek utólsó részéröl hoztalak, és azoknak birodalmok alól ki-hívtalak téged', ezt mondván tenéked: En szolgám *vagy* te; választottalak téged', és meg nem útáltalak téged'.

10 Ne félj; mert én te veled *vagyok*, meg ne rettenj; mert én *vagyok* a' te Istened, *ki* téged' meg-erösítlek, annak felette meg-segítlek, és az én igazságomnak jobb-karjával támogatlak tégedet!

11 Imé meg-szégyenülnek, * és meggyaláztatnak, valakik te ellened felgerjednek: ollyanok lésznek mint a' semmi, és el-veszsnek a' te ellenségid!

* *r.* 60: 12. 2 *Mós.* 23: 22.

12 Keresed öket, és nem találod-meg öket: a' kik te veled versengenek, léfznek ollyanok, mint a' semmi, és a' kik téged' háborgatnak, mint a' semmik;

13 Mért én *vagyok* a' *te* URad Istened, ki a' te jobb-kezedet fogom, *és* azt mondom néked: Ne félj, én megségítlek téged'!

14 Ne félj kis férgetske, Jákób, Izraelnek férjfiai, én segítségül léfzek tenéked, azt mondja az UR, és a' te Meg-váltód, az Izraelnek Szente!

15 Imé én tészlek téged' *ollyanná*, mint az új fogú borona, *és* a' két élü tör: meg-tapodod a' hegyeket és meg-rontod, a' halmokat-is ollyanokká téfzed, mint a' pozdorja.

16 Meg-fzórod * öket, és a' fzél el-vifzi öket, és a' forgó-fzél el-hányja öket: te pedig örülfz az URban, ditsekedel az Izrael' fzent *Isten*ében!

* *Jér.* 15: 7.

17 A' fzükölködök és a' fzegények keresnek vizeket, és nem *találnak*, az ö nyelvek fzomjúság miatt meg-fzáradott: En UR, meg-hallgatom öket, *én* Izraelnek Istene, nem hagyom-el öket!

18 A' magas hegyeken * folyó-vizeket támafztok, és a' mezöknek közepiben forrásokat, a' pufztát † vizeknek tavává tészem, és az el-hagyatott földet vizeknek folyásivá.

* *r.* 35: 7- 44: 3. † *Sólt.* 107: 35.

19 A' pufztában tzédrus-fát nevelek, válafztott tzédrust, mirtust, és fényö-fát: a' pufztában nevelek jegenye-fát, fzil-fát, és fzép árnyékú fákat;

20 Hogy meg láfsák és meg-esmérjék, és eszekbe vegyék, és mindnyájan meg-értsék, hogy az URnak keze mivelte ezt, és az Izraelnek Szente teremtette ezt.

21 Hozzátok-elö a' ti ügyeteket, azt mondja az UR! hozzátok mellé *minden* erösségiteket, azt mondja a' Jákób' Királya!

22 Mondják meg, és jelentsék-meg minékünk a' következendö dolgokat, a' mellyek leg-elö-fzör léfznek mondjátok-meg: és hozzátok hajlunk, és meg-tudjuk azoknak végét; vagy a' mellyek következnek, mondjátok-meg nékünk!

23 Mondjátok-meg, ezután minémü dolgok léfznek, hogy esmérjük-meg, hogy ti Istenek *vagytok?* vagy tselekedjetek jól vagy gonofzúl, hogy azt látván álmélkodjunk azon mindnyájan?

24 Imé ti semmiböl *vagytok*, és a' ti alkotmánytok-*is* semmiböl *vágyon*: útálatos * az ember, a' ki titeket fzeret. * *r.* 42: 17.

25 En támafztok Eszak felöl ollyat, ki el-jöjjön, *és* Nap-támadatról, *ki* az én nevemet fegítségül hívja, ki el-jövén meg-tapodja a' Fejedelmeket, mint a' sárt, és mint a' fazék-gyártó a' sárt.

26 Kitsoda mondotta-meg *ezt* eleitöl fogva, hogy meg-tudnók, vagy régtöl fogva, hogy ezt mondanók: Igáz! De senki nintsen, ki meg-mondotta vólna, sem a' kinek fzava hallatott vólna, és senki nintsen, ki a' ti befzéditeket hallaná.

27 *En vagyok a' ki* eleitöl fogva *mondom* a' Sionnak: Imhol, ímhol jelen vagynak: és a' Jérusálembéliek-nek adok * öröm-mondót; * *r.* 40: 1. 2.

28 Mert ha tekintem; egy-is nintsen, ezek között-is nintsen tsak egy-is, ki tanátsot tudna adni, vagy a' kik, mikor kérdem öket, valamit felel-hetnének.

29 Imé mind ezek tsak hijába-valóság, semmi az ö tselekedetek: fzél és hijába-valóság az ö öntött * bálványok. * *Sólt.* 115: 4-8.

XLII. RESZ.

Meffiásról: Sidók' meg-keményedéséről.

1 IMé az én * Szolgám, kihez én támafzkodom, az én Válafztottam, kit az én lelkem kedvell, az én Lelkemet † adom ö belé, a' Pogányoknak itéletet fzólll! * *Máté* 12: 17. 18. † *Máté* 3: 16. 17.

2 Nem kiált, nem emeli-fel *magát*, és nem hallják az ö fzavát az útzán.

3 A' meg-repedezett nádat meg nem rontja; és a' füstölgö gyertya-belet nom öltja-meg: igazságban fzolgáltat itéletet.

4 Nem fárad-el, és nem únja-el, míg-nem e' földön itéletet tészen, és az ö törvényét a' fzigetben *lakozók* nagy örömmel vészik.

5 Ezt mondja a' hatalmas UR *Isten*, a' mennyeknek teremtöje, és ki azokat ki-terjefzti, ki a' földet és abból való állatokat el-terjefzti, ki * ád lelket a' *föld*ön lakozó népnek, és lehellettet azoknak, a' kik a' *föld*ön járnak.

* *Tsel.* 17: 25.

6 En UR, hívtalak téged' igazságban, és a' te kezedet fogván meg-örizlek téged'; és tészlek téged' népnek fzövetségévé, Pogányoknak * világofságává; * *r.* 49: 6. *Luk.* 2: 32.

7 Hogy a' vakoknak fzemeiket megnyifsad, ki-hozzad a' foglyot * a' tömlötzböl, *és* a' fog-házból a' fetétségben † ülöket. * *Luk.* 4: 18. † *r.* 9. 2.

8 En vagyok az UR, ez az én nevem, és az én ditsöségemet * másnak nem adom, fem az én tifztefségemet a' bálványoknak. * *r.* 48: 11.

9 A' régi dolgok ímé el-jöttenek, és új dolgokat én jövendölök, minek-elötte meg-lennének meg-mondom néktek!

17 Ene-

10 Énekeljetek az URnak * új éneket, az ö ditséretit *énekeljék* a' földnek határán : kik a' tengeren jártok, és a' *tengerben* való állatok, szigetek, és azoknak lakói. * *Sólt.* 96 : 1.

11 Emeljék-fel *szavokat* * a' puszta, és annak városi, a' faluk, *mellyekben* lakoznak a' Szeretsenek : énekeljenek a' kősziklának lakosi, a' hegyeknek tetejéről kiáltsanak ! * *Sólt.* 97 : 1.

12 Adjanak ditsőséget az URnak, és az ö ditséretit a' szigetekben hirdessék.

13 Az UR, mint-egy erös *Oriás* kijö, mint-egy hadakozó férjfiú felserkenvén búsúltában kiált és örül, az ö ellenségin erőt vészen,

14 *Ezt mondván* : Régtől fogva hallgattam, siket vóltam, magamat megtartóztattam : mint a' gyermek-szülö kiáltok, pusztítok, és mindeneket eméfztek !

15 El-puszítítom a' hegyeket és halmokat, és azoknak minden füvöket meg-fzáraztom, és a' folyó-vizeket szigetekké télzem, és a' tókat megfzáraztom ;

16 Hogy vezérljem a' vakokat az úton, *mellyet* nem tudnak vala, viszeljem öket az ösvényeken, mellyeket nem tudnak vala, a' setétséget világosságra változtassam ö elöttök, és az egyenetlen *földet* egyenesse : ezeket tselekeszem vélek, és el nem hagyom öket !

17 Hátra-fordúlnak, meg-szégyenülnek, a' kik bíznak * a' bálványban, a' kik mondják az öntött bálványnak : Ti vagytok a' mi Istenünk!
* *Sólt.* 97 : 7.

18 Oh *ti* siketek, halljátok, *és* ti vakok, lássátok !

19 Kitsoda vak, hanem tsak az én * Szolgám ? és *kitsoda ollyan* siket, mint az én Követem, *kit* el-botsátok ? kitsoda ollyan vak, mint a' Fejedelem? és ollyan vak, mint az UR' Szolgája ?
* *Ezék.* 12 : 2. § *Móf.* 32 : 28.

20 Sok dolgokat láttál ; * de nem vetted eszedbe, füleid nyitva vagynak ; de nem hallasz. * *r.* 6 : 9. 10.

21 Az UR gyönyörködik vala * ö *benne* az ö igazságá-ért, az ö törvényével méltóságossá és betsületessé † tette vala *öket*. * § *Móf.* 28 : 63.
† *Sólt.* 147 : 19. 20. § *Móf.* 4 : 8.

22 De e' nép el-ragadoztatott, és el-tapodtatott, meg-kötözvén minden ifjakat tömlötzbe vetik, el-raboltatnak, és nem lészen, ki meg-szabadítsa öket, prédáltatnak, és nem lészen, ki azt mondja : Ad vifzfza !

23 Kitsoda vészi ezt-is közzületek * fülébe ? *kitsoda* figyelmez erre, hogy ezután eszébe végye *magát* ? *v.* 19. 25.

24 Kitsoda adta ragadományra Jákóbot, és Izraelt a' kóborlóknak ? avagy nem az URé ? Ö, a' ki ellen Vétkeztünk ; mert nem akartak az ö útaiban járni, és nem engedtek az ö törvényének.

25 Annak-okáért ki-ontotta ö reá az ö búsúlásának haragját, és a' hadnak erejét : meg-gyújtotta ötet mind környül, és nem vette eszébe : fel-gerjedett ö ellene, és nem vette eszébe !

XLIII. RESZ.

Szabadúlás a' tefti 's lelki fogságból.

1 MOstan pedig ezt mondja az UR, a' te Teremtöd, óh Jákób ! és a' te Formálód, óh Izrael ! Ne félj ; mert meg-váltottalak téged', a' te nevedről nevezlek téged', enyim vagy te !

2 Mikor a' vizeken által-menéndesz ; veled lészek, és a' vizek * el nem boritnak téged'. Mikor a' tüzön járándasz ; meg nem égsz, és a' láng meg nem † persel tégedet ;
* 2 *Móf.* 14 : 22. 29. *Sólt.* 66 : 12.
† *Dán.* 3 : 21-27.

3 Mert én vagyok a' *te* URad Istened, Izraelnek Szentelője, te megtartód : Adtam a' te váltságodban * Egyiptomot, Szeretsen ortzágot és Sébat te éretted. * *Ezék.* 29 : 18. 19.

4 Miólta az én szemeim előtt kedves kezdettél lenni, *az ólta* tiszteletes * vóltál ; mert én szerettelek téged' : az embert éretted adom, és a' népeket a' te életed-ért. * *r.* 42 : 21.
2 *Móf.* 19 : 5.

5 Ne félj ; * mert én veled vagyok, Nap-keletről meg-hozom a' te magodat, és Nap-nyúgotról-is egybe-gyüjtlek téged' ! * *r.* 44 : 2.

6 Azt mondom az Eszaknak : Add-meg ! és a' Délnek : Ne tartsd-meg ! Hozd-meg az én fiaimat meszszünnen, és az én leányimat a' földnek utólsó határából.

7 Mindent, valaki az én nevemről neveztetik, kit az én ditsőségemre teremtettem ; a' kit formáltam, és a' kit teremtettem.

8 Hozd-elö a' vak * népet, mellynek *immár* szemei vagynak, és a' fiketeket, kiknek füleik vagynak.
* *r.* 42 : 18. 19.

9 Minden Pogányok gyüjtessenek egybe, és a' nemzetségek gyüljenek egybe, azok közzül kitsoda * mondaná-meg ezt ? Vagy az elébbi dolgokat mondják-meg minékünk, adjanak bizonyságot magok felöl, hogy légyenek igazak, avagy hallják, és ezt mondják : Igaz ! * *r.* 41 : 22.

10 Ti *vagytok* az én bizonyságim, azt mondja az UR, és az én * szolgám, kit én választottam, hogy meg-tudjátok ;

játok, és higyetek nékem, és megértsétek; hogy én vagyok tsak, *és hogy* én elöttem nem † formáltatott semmi az Istentöl, és én utánnam-is semmi nem léfzen. * *r.* 42: 1. † 41: 4. *Hós.* 13: 14.

11 En vagyok, én vagyok az UR, és én nálamnál több Szabadító nintsen!

12 En mondom-meg * én tartalak-meg, én jelentek-meg *mindeneket*, és nem valamelly idegen *Isten* ti köztetek; ti-is nékem bizonyságim vagytok, azt mondja az UR, hogy én vagyok az Isten! * *r.* 41: 26. 27.

13 Még minek-elötte a' nap vólnais, én vagyok, és fenki az én kezemböl ki nem vészen *valamit*. Mikor én valamit tselekefzem, kitsoda * fordítja azt el? * *r.* 14: 27. *Jób* 9: 12.

14 Ezt mondja az UR, a' ti Megváltótok, az Izraelnek Szente: Ti érettetek el-küldök * Babilóniába, és minden erösséget el-rontok, a' Káldéusokat-is az ö híres hajóikkal.

* *Jér.* 29: 10. 2 *Kron.* 36: 22. 23.

15 En UR vagyok a' ti fzent *Istentek*, Izraelnek teremtöje, ti Királyotok!

16 Ezt mondja az UR, ki a' tengeren * útat tsinál, és az erös vizeken † ösvényt. * 2 *Móf.* 14: 22. 29. † *Jóf.* 3: 16.

17 Ki el-hozza a' fzekereket, lovagokat, nagy fokaságot és eröt, *mellyek* egy-fzer 's mind el-esnek, *úgy hogy* fel ne keljenek; meg-halnak, mint a' gyertya-bél el-óltatnak.

18 Ne emlékezzetek-meg az elébbiekröl, és a' régiekröl ne gondolkodjatok;

19 Imé én új dolgot tselekefzem, ezennel meg-léfzen, avagy nem értitek-é azt meg? A' puſztában útat fzerzek, és a' kietlenben folyó-vizeket.

20 Meg-tiſztel engem' a' mezönek kegyetlen vada, a' sárkányok, és a' ſtrutz-madárnak fiai, minek-utánna a' puſztában vizet fzerzek, a' kietlenben folyó-vizeket, hogy az én népemnek, az én választottamnak innia adnék.

21 A' nép, * mellyet magamnak formáltam, az én ditséretemet hírdetik;

22 Mert te Jákób nem hivſz engemet segítségül, söt inkább meg-fáradtál én bennem Izrael!

23 Nem énnékem áldozol a' te égöáldozatidnak barmával, és a' te áldozatiddal nem tiſztelſz engemet, *noha*, nem terhellek téged' *fellettébb*, hogy nékem fzolgálnál minhával, és nem fáraſztlak téged' jö illat tétellel!

24 Nem vettél nékem pénzen jó illatú állatot, és a' te áldozatidnak kövérével nem réſzegítettél meg engem', söt inkább fzolgálattal terhelſz engem' a' te bünneiddel, faraſztalſz engem' a' te hamiſságiddal!

25 En vagyok, én vagyok, ki-eltörlöm a' te álnokságidat én *magam-ért, és a' te bünneidröl meg nem emlékezem! * *Ezék.* 36: 22. 23.

26 Juttaſd eſzembe nékem, pereljünk ketten, beſzélld-meg *igazságodat*, hogy igaznak találtaſsál.

27 A' te atyád * vétkezett elö-fzör, és a' te Irás-magyarázóid hajlottak-el én tölem.

28 Annak-oká-ért fertelmeſeknek, itélem a' Szentségnek Fejedelmit, és Jákóbot veſzedelemre rendelem, és az Izraelt gyalázatra! *2 *Kir.* 21: 11-13.

XLIV. RESZ.

Istennek lelki jó-téteményi, és ditsősége: bálványoknak hijába-valóságok.

1 ES moſtan Jákób, én * fzolgám hallgaſd-meg, és Izrael, kit én válaſztottam! * *r.* 41: 8.

2 Ezt mondja az UR a' te Teremtöd, és a' ki téged' formált *anyád* méhétöl fogva, *és* fegéll tégedet: Ne félj * én fzolgám Jákób, és én ſzerelmeſem, kit én válaſztottam! * *r.* 43: 5. 6. *Jér.* 30: 10.

3 Mert vizeket töltök-ki a' * fzomjúhozóra, és folyó-vizeket a' fzárazra: ki-töltöm az én Lelkemet a' te magodra, és az én áldáſomat a' te tsemetéidre; * *r.* 35: 7. *Joel.* 2: 28. *Ján.* 7: 38.

4 Es virágoznak mint a' füvek közt *a' virágok*, mint a' füz-fák a' vizek folyáſi mellett!

5 Egyik azt monja: En az URé vagyok! a' máſik neveztetik Jákóbnak nevéröl, némelly az ö maga kezével irja ezt: *En az* URé *vagyok*, és az Izraelnek nevéröl nevezi magát!

6 Ezt mondja az UR, az Izrael' Királya, és az ö Meg-váltója a' Seregeknek URa: En vagyok az * elsö és az utólsó, és nálamnál több Isten nintsen. * *r.* 41: 4. *Jel.* 1: 8-17.

7 Ha valaki én hozzám haſonlatos; hívja-elö *a' mi el-múlt*, és mondja-meg azt és rendelje-el azt nékem, az idötöl fogva, hogy e' világnak népét rendeltem, és a' mellyek *hamar* léſznek, vagy a' mellyek *ſok idö múlva* léſznek, mondják-meg nékiek.

8 Ne féljetek, és ne rettegjetek; avagy nem mondottamé-meg, és nem adtamé tudtodra *ezeket* az idötöl fogva? és ti-is bizonyságim * *vagytok* nékem, ha vagyon *több* Isten én nálamnál, és hogy nintsen olly erös, kit nem tudnék! * 5 *Móf.* 4: 35. 39. 2 *Kir.* 18: 39.

9 A' bálványoknak tsinálói mindnyájan hijába-valók, és az ö ſzerelmes *bálványaik nékiek* nem haſználnak, és azokról ö magok bizonyságok,

gok, hogy nem látnak, * és semmit nem tudnak; annak-okáért megszégyenülnek. * *r.* 39:20. *Sólt.* 115:5.

10 Ki tsinál *azért* Istent, vagy öntött bálványt, *melly* semmit nem hafznál?

11 Imé annak társai * mind megszégyenülnek, és *azoknak* mesterei-is az emberek közzül valók. *Akár-mint* gyüljenek mindnyájan *és* álljanak: *mindazáltal* félnek, *és* mind együtt meg-szégyenülnek. * *r.* 42: 17. *Sólt.* 97: 7.

12 A' kováts *az ö* fogóját *fogván*, * munkálódik a' szénben; az ö pörölyeivel formálja azt, munkálodik a' körül minden erejével; annyira megéhezik, hogy semmi ereje nintsen, nem iszik vizet-is, annyira hogy el-fogyatkozzék. * *Jer.* 10: 3. 4.

13 Az áts a' mérö tzérnát néki-vonsza, el-intézi azt *az ö* festett sinórjával, szegesen szabja azt, avagy tzirkalommal el-formálja azt mind addig, míg-nem emberi formára *és* emberi ábrázatra formálja, hogy üljön *a' bálvány* az ö házában.

14 Tzédrus-fát vág magának, tölgy és tser-fát hoz: válogat az erdönek fáiban: fenyö-fát plántál, mellyet az esö fel-nevel.

15 Azokból az ember tüzet gerjeszt; mert azoknak egy részét vészi, hogy meg-melegedjék; a' *kementzét-is* béfüti *azokkal*, hogy kenyeret süssön: annak felette Istent tsinál, és *azt* imádja: bálványt tsinál, és az elött artzal le-borúl.

16 A' felét meg-égeti tüzzel, a' felénél húst észik, petsenyét süt, és meg-elégedik: Azután meg-melegíti magát, és azt mondja: Bezzeg jól járék; meg-melegedém, a' tüznél vóltam!

17 Annak maradékából Istent farag, az-az, bálványt magának: meg-hajól az elött, és imádja, könyörög néki és azt mondja: Szabadíts meg engemet; mert Istenem vagy te!

18 Nem tudnak semmit, sem nem értenek; mert bé-kente az ö szemeiket, hogy ne lássanak, és szíveket, hogy ne értsenek.

19 Es nem vészi eszébe, nintsen annyi tudománya vagy értelme, hogy azt mondaná: Ennek felét meg-égettem tüzzel, és annak szenénél kenyeret sütöttem, petsenyét sütöttem, jól laktam; a' maradékából pedig útálatosságot kellé tsinálnom? a' fának törsöke elött esnémé térdre?

20 Hijába-való dologgal * legelteti magát, az *ö* meg-tsalatkozott szíve elhajtja ötet, és nem szabadítja meg az ö lelkét, sem ezt nem mondja: Avagy nem hamisság vagyoné az én jobb-kezemben? * *Jób* 10: 14.

21 Emlékezzél-meg ezekről Jákób és Izrael; mert én szolgám vagy te: én formáltalak tégedet, én szolgám vagy te Izrael, el ne felejtkezzél én rólam!

22 El-törlöttem a' te álnokságidat mint a' felleget, és mint a' felhöt a' te büneidet, térj én hozzám; mert én * váltottalak-meg tégedet. * *r.* 43:14.

23 Öruljetek Egek; mert az UR mivelte *ezeket*: örvendezzetek földnek alsó részei, hegyek énekeljetek, erdök, és azoknak minden fái; mert meg-váltotta az UR Jákóbot, és Izraelben meg-ditsöíttetik!

24 Ezt mondja az UR, a' te Megváltód, és ki téged' *anyád*' méhétöl fogva formált: *Én vagyok* az UR, ki mindeneket tselekeszem: az Egeket egyedül * ki-terjeszte, m, a' földet el-szélelítem az én erömmel! * *Sólt.* 104:2.

25 A' jövendö-mondóknak jegyeket *az Isten* el-fordítja, meg-bolondítja a' varáslókat: a' böltseket meg-szégyeníti, és azoknak böltségeseket megboloudítja.

26 Az ö szolgájának befzédét megtellyesíti, és az ö követeinek tanátsokat véghez vifzi, ki azt mondja Jérusálemnek: Te benned jövendöre laknak! és a' Júda' városiról: Meg-építtettek, és az ö púfztáit fel-építem.

27 Ki azt mondja a' mélységnek: Száradj-meg, és a' te folyó-vizeidet meg-fzáraztom.

28 Ki Tzírusnak azt mondja: En pásztorom! * és minden akaratomat véghez vifzi, és Jérusálemnek *ezt* † mondja: Meg-építtetel! és a' Templomnak: Meg-fundáltatol!

* *r.* 45: 1. 4. † 2 *Krón.* 36: 22. 23.

XLV. RÉSZ.

Babilon' meg-vétele. Templom' épüléfe. Sidók' meg-jövéfe. Pogányok' hivatala.

1 EZt mondja az UR az ö meg-kentt *Királyáról* * Tzírusról, kinek jobb-kezét fogtam, hogy ö elötte meghódoltaffam a' népeket, hogy a' Királyoknak derekokat meg-erötelenítfem: hogy ö elötte meg-nyiffam a' kapukat, hogy a' kapuk bé ne zároltafsanak.

* 2 *Krón.* 36: 22. 23.

2 En te elötted mégyek, és az egyenetleneket meg-egyenesítem, az értz kapukat meg-rontom, és a' vas zárokat el-töröm.

3 És néked adom az el-rejtett kintseket, és a' titkos helyre tétetett gazdagságokat; hogy meg-tudjad, hogy én vagyok az UR, ki téged' neveden nevezlek, Izraelnek Istene!

4 Az én szolgám-ért Jákób-ért, és válofztott Izraelem-ért neveztelek tégedet nevedről: el-neveztelek tégedet, jóllehet nem esmérsz engemet!

5 En *vagyok* az UR, és nintsen több, én nálamnál több Iſten nintsen! fel-ö. vedeztelek tégedet, jóllehet engemet * nem eſmérſz! * 5 *Móſ.* 4: 35.

6 Hogy meg-tudják Nap-kelettől fogva es *Nap*-nyúgottól fogva, hogy nintsen több én nálamnál: En vagyok az UR, és nintsen több *én nálamnál!*

7 Ki a' világoſságot formáltam, és a' ſetétséget teremtettem, békeſséget ſzerzek, és gonoſzt * teremtek: En vagyok az UR, ki mind ezeket tselekeſzem! * *Amós* 3: 6.

8 Egek, harmatozzatok onnét fellyül, és az Egek tsepegjék az igazságot, nyiſſa-meg magát a' föld, és ſzármazzanak onnét a' ſzabadítás és igazság: teremje azokat mind edgyütt; én UR teremtettem azt.

9 Jaj annak, a' ki az ö Teremtője ellen támad, *és* a' tserépnek, melly a' több tserepekhez haſonló; Avagy mondja-é a' * sár az ö tsinálójának: Mit tsinálſz, holott e' dologhoz ſemmi kezeid nintsenek?

* *Jér.* 18: 6.

10 Jaj *annak*, a'ki az ö attyának azt mondja: Mit nemzeſz? és *az ö* annyának: Mit ſzülſz?

11 Ezt mondja az UR, az Izraelnek Szente, és Teremtője: Ezeknek jelenségét kérjétek én tőlem, *és* az én haimtól és kezeimnek tselekedetitől * tiltsatok-meg engemet. * *Jér.* 18: 6.

12 En teremtettem a' földet, az embert is azon *én* teremtettem; az én kezeimmel terjeſztettem-ki az Egeket, *és én* parantsolok azoknak minden ſeregének.

13 En támaſztom-fel ötet igazságban, és minden útait én igazgatom, ö épſti-meg az én * városomat, és az én foglyaimat el-botsátja jutalom nélkül és ajándék nélkül, azt mondja a' Seregeknek URa! * *r.* 44: 28.

2 *Krón.* 36: 22-26.

14 Ezt mondja az UR: Az Egyiptomnak marhája, a' Szeretsenek és a' nagy Sabéuſoknak * kereskedéſek te reád fordúlnak és tiéid léſznek, téged' követnek, békókban járnak, és magokat te előtted meg-hajtják *és* tenéked eſedeznek; *mert* tsak te közötted vagyon az † Iſten, és nintsen több Iſten ö nálánál. * *r.* 43: 3.

† 5 *Móſ.* 4: 20.

15 Bizony te, óh Iſten, ki magadat el ſzoktad rejteni, Izraelnek ſzabadító Iſtene vagy!

16 Meg-ſzégyenülnek és meg-gyalázztatnak mindnyájan ök, nagy gyalázattal mentenek-el mindnyájan a' bálványoknak * faragói.

* *r.* 44: 11.

17 Az Izraël meg-ſzabadúl az URban, örökké-való ſzabadúláſſal, nem ſzégyenültök-meg, és nem léſztek gyalázatoſok ſoha örökké;

18 Mert azt mondja az UR, ki az Egeket teremtette, (ö az Iſten, a' földnek formálója és alkotója, ö annak meg-erösítője, nem hijába terémtette azt; *hanem* hogy laknának azon, azért formálta azt) En vagyok az UR, és nintsen több *én nálamnál!*

19 Nem titkon * ſzólltam, *nem* a' föld' ſetétségének helyén, nem mondottam † hijába a' Jákób' magvának: Kereſſetek engemet! En vagyok az UR, ki igazságot ſzóllok, meg-jelentem, a' mellyek igazak. * 2 *Móſ.* 19: 16-19. 20: 18-22. † 5 *Móſ.* 28: 1-14.

20 Gyüljetek-egybe, és jöjjetek-elö: jöjjetek ide, kik a' pogányok közzül meg-ſzabadúltatok: ſemmit nem tudnak a' kik hordozzák az ö faragott bálványoknak fáját, és *olly* Iſtent imádnak, *melly* meg nem tart-hat.

21 Mondjátok-meg, hozzátok-elö, tartsatok egyetembe tanátsot. Kitsoda mondotta-meg ezt régi idötöl fogva, eleitö fogva *kitsoda* jelentette-meg? Avagy nem éné, UR? Es nintsen én nálamnál több Iſten, igaz Iſten, és Meg-tartó nintsen *több* én nálamnal!

22 En reám nézzetek, hogy megtartaſſatok földnek minden határi; Mert én vagyok az Iſten, és nintsen több!

23 En magamra meg-esküdtem, kiment az én ſzámból az igazságnak beſzéde, és meg nem változik, minden térd nékem * hajól-meg, minden nyelv *én reám* esküſzik. * *Málak.* 1: 11. *Rom.* 14: 11.

24 Tsak az URban vagyon, azt mondják én felölem, *minden* * igazság és erö; ö hozzá mennek: de meg-ízégyenülnek mind azok, a' kik hara. guſznak ö ellene. * *r.* 44: 26.

25 Az URban igazíttatnak-meg, és ditsekedik * Izraelnek egéſz magva.

* *r.* 44: 5.

XLVI. RESZ.

Bálványok' romlása Babilóniában.

1 EL-esett * Bél, el-romlott Nébó, az ö bálványaik az oktalan barmokra rakattatnak, a' kik titeket hordoznak, azoknak terhekre léſztek; súlyoſok léſztek, annyira hogy elfáradjanak. * *Jér.* 50: 2.

2 El-eſtenek, meg-romlottak egyenlöképpen, nem óltalmaz-hatták meg * magokat, hogy terhekre ne lennének, és az ö lelkek fogságra vitetett. * *Jér.* 50: 2.

3 Hallgaſſatok engem', Jákób háza, és Izrael' házának minden maradéki, kik hordoztattok *anyátok'* méhétöl * fogva, kik viſeltettek ſzületésektöl fogva. * *Sólt.* 22: 10. 11. 71: 6.

4 Mind vénségtekig ugyan tsak én, és mind addig, míg meg-öſzültök, én

én hordozlak. En teremtettelek, én viselleK, én hordozlak * és meg-tartlak! * 5 *Mós.* 1: 31-33. 32: 10. 12.

5 Kihez hasonlítotok engemet, és *kivel* téfztek * egyenlővé, 's *kivel* vettek egybe engem', hogy egy-máshoz hasonlok lennénk? * *r.* 40: 18. 25.

6 Kik aranyat véfztek-elö a' *ti* erfzényitekből, és az ezüftöt meg-mértek ferpenyöben: meg fzerzödtök az ötvöffel, hogy abból Iftent tsináljon, melly elött meg-hajóljatok, és mellyet imádjatok.

7 Hordozzák azt *az* ö vállokon, * viselik azt, azután helyheztetik azt az ö helyére, holott áll, az ö helyéből el nem mégyen, ha valaki kiált-is önéki; nem hallgatja-meg, az ö nyomorúságából nem fzabadítja-meg azt.

* *Jer.* 10: 5.

8 Emlékezzetek-meg erről, és légyetek erölek, emlékezzetek-meg erről, ti bünösök!

9 Emlékezzetek-meg az elébbeniekről, *mellyek* eleitől fogva *lettek*; *mert* én vagyok az Iften, és nints több Iften *én nálamnál*, és nintsen fenki én hozzám hasonlatos,

10 Ki eleitől fogva meg-mondom *mindennek* végét, és eleitől fogva azokat, mellyek még nem lettenek: ki valamit meg mondok, az én tanátsom * meg-áll, és minden én akaratomat véghez viszem. * *Sólt.* 33: 11. *Sid.* 6: 17.

11 Ki el-hívom Nap-keletről a' madarat, nagy mefzfze földről az én tanátsomnak el-követöjét: fzólltam, és el-hozom ezt, rendeltem, és véghez viszem ezt.

12 Hallgaffatok engemet, ti kemény fzívüek, kik az igazságtól távol vagytok!

13 El-hozám az én igazságomat, nem mefzfze vagyon, és az én fzabadításom * nem kéfik; mert fzerzek Sionban † fzabadúláft, Izraelben *leszen* az én ditsöségem! * *r.* 52: 6. *Jér.* 29: 10. *r.* 44: 28. † *r.* 44: 28.

XLVII. RÉSZ,

Babilónia bélieknek veszedelme.

1 SZállj-le, és ülj a' porban, te fzüz, Babilonnak leánya! ülj a' földön, nintsen *immár* királyi fzéki * a' Káldeabéliek' leányának; Mert nem léfzen többé hogy tégedet gyengének és kedvére tartottnak hívjanak.

* *Dán.* 5: 30. 31.

2 Eredj a' malomba, és örölj liftet: a' te hajadat botsáfd-meg, mezítelenitsd-meg * lábaidat, fedezd-ki fzáradat, eredj-által a' folyó-vizeken.

* 2 *Sám.* 15: 30.

3 Meg-jelentetik a' te mezítelenséged, * és meg-láttatik a' te rútságod; bofzfzut-állok, és nem áll ember én ellenem. * *Jér.* 13: 26. 27. *Nah.* 3: 5.

4 Ezt *mondja* a' mi Meg-váltónk, Seregeknek URa az ö neve, az Izraelnek Szente!

5 Ulj-le, hallgafs, és menj-bé a' fetétbe Káldeufok' leánya; mert nem hivattatol többé országoknak * Afzfzonyának. * *v.* 1.

6 Fel-gerjedtem vala az én népem ellen, az én örökségemet * meg-fertöztettem vala, és adtam vala öket a' te kezedbe; nem tselekedtél vélek irgalmafságot, a' vén emberen a' te igádat igen meg-nehezítetted,

* 2 *Kir.* 25: 1-11.

7 Es ezt mondottad: Mind örökké Afzfzony * léfzek! ez ideig foha nem gondolkodtál erről, és meg nem emlékeztél annak végéről. * *Jel.* 18: 7.

8 Moftan azért halld-meg ezt, te kedvére tartott, ki nagy bátorsággal ülfz, ki azt mondod a' te fzívedben: En * *vagyok*, és nintsen több én nálamnál, nem ülök özvegységben, és az árvaságot foha meg nem kóftolom!

* *Ezék.* 28: 2.

9 De mind e' kettö reád következik nagy hamar egy idöben, az árvaság és özvegység: mikor *a' te bűneid* bé-tellyesednek, akkor következnek reád a' te fzem-fény-veftöidnek böségé-ért *és* varáslóidnak fokságá-ért;

10 Mert a' te gonofzságodban biztál, *és* azt mondottad: Senki nem lát engem'! A' te böltseséged és tudományod tsalt-meg téged'. És ezt mondottad fzívedben: En *vagyok*, és nintsen több én nálamnál!

11 Azoká-ért jö te reád vefzedelem, mellynek kezdetit nem tudod: és következik te reád romlás, mellyet el nem távoztat-hafz: és jö te reád nagy hirtenlenséggel pufztúlás, *mellyet* meg nem tud-hatíz.

12 Állj-elö moftan a' te varáslóiddal, és a' te * fzem-fény-veftéfednek fokságával, mellyekben munkálkodtál gyermekségedtől fogva; ha valamit hafználhatnál, ha valami-módon meg-maradhatnál!

13 Fáraftottad magadat a' te tanátsidnak fokságában: álljanak-elö immár, és tartfanak-meg téged' az Egbenézök, kik a' tsillagokat nézik, és a' hónapokra fzámot tartnak, és ótalmazzanak-meg téged' a' te reád következendöktöl.

14 Imé ollyanok léfznek mint a' pozdorja, a' tüz eméfzti-meg azokat, nem mentik-meg életeket a' tüztöl, nem marad-még a' fzenekben-*is*, melly megmelegítene, *sem* a' tüzben, melly elött ülnének. * *r.* 44: 25.

15 Igy járfz te azokkal, a' kikkel fáraftottad magadat: söt a' te gyermekségedtől fogva való kereskedöid-is elbújdosnak ki-ki *e' Világnak egyik* részére felé,

felé, senki nem *leszen*, ki téged' meg-óltalmazna!

XLVIII. RESZ.

Sidók' bünei. Bálványok' hijába-valósága. Tzirus diadalma a' Babilóniaiak ellen.

1 HAlljátok ezt Jákób' háza, kik nevezik magokat az Izrael' nevéről, és a' Júda' forráfiból származtanak, kik az UR' nevére eskülznek, és az Izrael' Istenét * emlegetik, nem híven, és nem † igazán:
* *Sólt.* 78: 34-36.† *Jér.* 5: 2.

2 Jóllehet a' szent városról nevezik magokat, és az Izrael' Istenéhez támaszkodnak, kinek neve Seregeknek URa.

3 A' *melly* régi dolgokat eleitöl fogva meg-mondottam vala, és az én szájamból származott dolgokat, mellyeket ízólltam vala, *azokat* hamar véghez vittem, és meg-következtenek.

4 Mivelhogy tudtam, hogy kemény *vagy, és a' te nyakad vas inakból áll, és a' te homlokod *ollyan, mint az* atzél!
* 2 *Mós.* 32: 9. *Hós.* 4: 4.

5 Annak-okáért meg-mondottam néked eleitöl fogva, minek-elötte * reád következnek tudtodra adtam, hogy ezt ne mondanád: Az én bálványom mivelte ezeket, az én faragott vagy öntött bálványom parontsolta ezeket!
* *Amós* 3: 7.

6 Hallottad vala, láfsad mind ezt: ti pedig nem tétzteké *erről* bizonyságot? Már most új és el-rejtett dolgokat mondok néked, mellyeket nem tudsz vala.

7 *Mellyek* mostan rendeltetnek és nem régtöl fogva, és *mellyeket* ennek-elötte nem hallottál, hogy azt ne mondanád: Imé tudtam én azokat!

8 *Mellyekben* semmit nem hallottál, sem tudtál, a' te füledbe-is attól fogva nem ment. Jóllehet tudtam hogy te mindeneftöl hitetlenül tselekefzel, és hogy eleitöl fogva* rugódozónak hivattattál: * 5 *Mós.* 32: 15-18.

9 *Mindazáltal* az én nevem-ért * elhalafztom az én búsúlásomat, és az én tifzteſségem-ért meg-mértékem elleneid való *haragomat*, hogy téged' ki ne vágjalak. * *Ezék.* 20: 22.

10 Imé meg-tifztítlak téged', de nem úgy mint az ezüſtöt, meg-tifztítlak téged' a' nyomorúſágnak * kementzéjében. * *r.* 4: 3. 27: 9.

11 En magam-ért, én magam-ért mivelem; mert mi-módon *engedném, hogy az én nevem* meg-fertöztetſék? Az én * ditsöségemet-is máſnak nem adom!
* *r.* 42: 8.

12 Hallgaſs engem' Jákób, és Izrael, én tölem hivattattál, én vagyok, én vagyok az * elsö, utólsó-is én vagyok!
* *r.* 41: 4.

13 A' földet-is az én kezem fundálta, és az én jobb-kezem mérte-meg arafzfzal az Egeket, ha én fzólítom azokat, azonnal jelen vagynak.

14 Gyüljetek-egybe ti mindnyájan, és halljátok-meg, ki mondotta-meg azok közzül ezeket? az UR ſzerette ötet, minden akaratját el-végezi *Babilóniában, és az ö karja *leſzen* a' Káldéuſok *ellen*. * *r.* 46: 1. 47: 1-15.

15 En, én fzólltam, és én hívtam ötet, el-hozom ötet, és az ö úta ſzerentsés léſzen.

16 Jöjjetek én hozzám, halljátok-meg ezt: Nem fzólltam eleitöl fogva * titkon: Az idötöl fogva, hogy e' dolog lett, ott vóltam; mert engemet az UR Isten' küldött-el, és az ö Lelke.
* *r.* 45: 19.

17 Ezt mondja az UR a' te Meg-váltód, az Izraelnek Szente: En vagyok a' te URad Istened, ki téged' tanítlak haſznoſon, és vezérellek az úton, mellyen járſz.

18 Vajha * figyelmeztél vólna az én parantsolatimra, ollyan vólna a' te békeſséged, mint a' folyó-viz; és a' te igazságod, mint a' tengernek habjai.
* 5 *Móſ.* 28: 1-14. *Sólt.* 81: 14-17.

19 A' te magod-is ollyan vólt vólna, mint a' *tenger'* fövenye, és a' te méhednek gyömöltsei, mint annak követskéi: Nem vágattatnék-ki és nem veſzne-el az ö neve az én ortzám elöl.

20 Menjetek-ki Babilonból, * fuſsatok-ki Káldeából, nagy kiáltó fzóval hirdeſsétek, *és* mondjátok ezt, hirdeſsétek ezt a' földnek utólsó határáig *és* mondjátok: Meg-ſzabadította † az UR az ö fzólgáját a' Jákóbot.
* *Jér.* 51: 6-8. † *Jér.* 29: 10.

21 Nem ſzomjúhoztak, *mikor* a' puſztán által-vitte öket, a' kőfziklából * vizet folytatott nékiek, meg-haſsította a' kőfziklát, és vizek jöttek *abból*. * 2 *Móſ.* 17: 6.

22 Nintsen ſemmi * békeſségek az iſtenteleneknek, azt mondja az UR!
* *r.* 47: 10. 11. 57: 21.

XLIX. RESZ.

Krisztus' hivatalából származó jók.

1 HAlljátok-meg beſzédemet fzigetben *lakozók*, és vegyétek elzetekbe távól-való népek. Az UR az *én anyam'* méhétöl fogva hívott engemet, az én anyám' méhében mikor volnék, még-emlékezett az én nevemről.

2 Es ollyanná tette az én ſzájamat mint az éles * fzablya, az ö kezének árnyékával fedezett-bé engemet, és ollyanná tett engemet, mint a' fényes nyil, az ö tegzében rejtett-el engemet.
* *Jér.* 1: 9. 10. *Sid.* 4: 12.

3 És monda nékem: En szólgám vagy te Izrael, te benned ditsekedem!
4 En pedig mondék: Hijába munkálkodtam, hijába és haszontalan költöttem-el az én erömet: mindazáltal az én itéletem az UR elött *vagyon*, és az én munkám az én Istenemnél.
5 Most*an-is* pedig azt mondja az UR, a' ki engem' magának szolgájának formált az *én anyám*' méhétöl fogva, hogy Jákóbot ö hozzá meg-térítsem; *ha* pedig Izrael ö hozzája nem mégyen-is, mindazáltal az URnak szemei elött ditsöséges lészek, és az én Istenem lészen én erösségem.
6 Ezt-is mondá: Kitsiny dolog ez, hogy nékem szolgám légy, a' Jákób' nemzetségeinek meg-épitésére, és az Izrael' pusztaságának helyére állatására: a' Pogány népeknek-is * világosságúl adtalak tégedet, hogy légy én üdvezítöm a' földnek utólsó határáig.
* *r.* 42: 6. 7. *Luk.* 2: 30. 32.
7 Ezt mondja az UR, az Izraelnek Meg-váltója, Meg-szentelöje, annak a' kit meg útálnak lelkében, az útálatos népnek, az URaknak szolgájának: A' Királyok meg-látnak *téged*', és fel-kelnek a' Fejedelmek, és tiszteInek az UR-ért, ki igaz, az Izraelnek Szenté-ért, a' ki választott tégedet.
8 Ezt mondja az UR: Kellemetes idöben * meg-haligattalak téged', és a' szabadításnak napján segítséggel voltam néked, és meg-tartlak téged', és tészlek téged' a' népnek engesztelöjévé, hogy a' földet meg-épitsed, hogy örökségül bírjad az el-pusztúlt örökségeket.
* 2 *Kor.* 6: 2.
9 Hogy ezt mondjad a' foglyoknak: * Eredjetek-ki! *és* azoknak, kik a' setétségben vagynak: Mutassátok-ki magatokat; az útakon legeltetnek, és minden magas helyeken *leszen* az ö füvök,
* *r.* 42: 7
10 Nem éheznek, * sem szomjúhoznak, a' hévség sem árt nékiek vagy a' Nap; mert a' ki rajtok könyörül, az igazgatja öket, és a' vizeknek forrásira viszi öket.
* *Jel.* 7: 16.
11 Az én hegyeimet-is mind útakká tészem, és az én ösvényim magasak lésznek.
12 Imé némellyek messze földröl jönek, és némellyek Szakról, és Napnyúgotról, és némellyek a' Sinnek földéröl.
13 Enekeljetek * Egek, örvendezz Föld, és hegyek kiáltsatok; mert megvigasztalta az UR az ö népét, és az ö szegényin könyörült!
* *Solt.* 96: 11.
14 Ha ezt mondja a' Sion: El-hagyott engem' az UR, és az UR el-felejtkezett én rólam!
15 Vallyon el-felejtkez-hetiké az anya az ö kis gyermekéröl, úgy hogy ne könyörüljön az ö méhének fián? *ha* azok el-felejtkeznének-is: de én nem * felejtkezem-el te rólad;
* *Solt.* 27: 10.
16 Imé az én kezeimre fel-írtalak tégéd'; a' te kö-falaid szüntelen én elöttem *forognak*.
17 *Te hozzád* sietnek a' te fiaid; a' te rontóid és pusztítóid messze távoznak te töled.
18 Emeld-fel körös-környül *szemeidet, és lássad, mind ezek egybe-gyülvén te hozzád jöttenek: Elek én, azt mondja az UR, hogy mind azokkal mint-egy ékességgel fel-öltöztetel, és azokat nyakad környül kötöd, mint a' meny-aszszony *az arany-láncot*;
* *r.* 60: 4.
19 Mert a' te romlásid és pusztaságid, és el-pusztíttatott földed majdan szorosabb lészen, hogy nem mint a' lakosokat bé-fog-hatná, és a' te rontóid messze el-távoznak te töled.
20 Még a' te árvaságodnak fiai a' te füled' *hallására* azt kezdik mondani: Szoros énnékem e' hely, menj-el innét, hogy itt lak-hassam!
21 Es azt gondolod a' te szivedben: Kitsoda szülte nékem ezeket, holott én meg-fosztatott özvegy *voltam?* fogoly és ide 's tova bújdosó *voltam*, és ezeket kitsoda nevelte-fel? Imé én egyedül maradtam volt, *és* ezek honnét vagynak?
22 Ezt mondja az UR Isten: Imé felemelem az én kezemet a' Pogányokhoz, és a' népek között fel-emelem az én zászlómat, és el-hozzák a' te fiaidat ölökben, és a' te leányid az ö vállokon hordoztatnak.
23 Es a' Királyok léfznek te táplálóid, és a' Királyné-aszszonyok te dajkáid, hanyat-homlok le-esnek te elötted a' földre, és a' te lábaidnak porát *nyalják: Es meg-tudod, hogy én vagyok az UR, hogy nem szégyenülnek meg, a' kik várnak engemet.
* *Solt.* 72: 9.
24 Avagy el-vétet-hetiké az eröstöl a' préda? Vallyon az igaznak foglyai meg-szabadúl-hatnaké?
25 De az UR ezt mondja: Söt inkább az eröstöl el-vétetik az ö foglyai *nak sérege*, és a' kegyetlen' *kezéből* a' préda ki-vétetik; mert a' kik téged' háborgattak, én azokat meg-háborítom, és a' te fiaidat én meg-tartom;
26 Es azt mivelem, hogy a' te nyomorgatóid a' magok húsokat meg-egyék, és mint az édes borral, a' magok vérekkel * meg-részegedjenek; hogy meg-tudja minden test, hogy én UR vagyok, a' te Meg-tartód és Még-váltód, a' Jákóbnak erös *Istene*!
Jel. 14: 20. 16: 6.

L. RESZ.

Sidók' meg-vettetése: Krisztus' tiszti, hivatala.

1 EZt mondja az UR: Hol vagyon a' ti anyátoknak meg-vettetéséről valóbizonyság-levél, mellyel ötet meg-vetettem? Avagy kitsoda az én költsönadóim közzül, a' kiknek én el-adtalak vólna titeket? Imé a' ti hamisságtok-ért * adattattok-el, és a' ti anyátok a' ti gonoſzságitok-ért vettetett-meg.

* *r.* 57: 17.

2 Mi az oka, hogy mikor *hozzátok* mégyek, ſenki jelen nintsen? Mikor ſzóllítlak, ſenki nem felel? Avagy ugyan * meg-rövidülté az én kezem, hogy meg nem ſzabadít-hat? avagy nintsenné én bennem ſzabadításra való erö? Imé az én dorgálásommal meg-ſzáraztom † a' tengert, a' folyó-vizeket puſztává tészem, *annyira hogy* megveſzſzenek azokban a' halak, mivelhogy nintsen viz, és ſzomjúval meghaljanak. * *r.* 59: 1. *Móſ.* 11: 23. † 2 *Móſ.* 14: 21. *Joſ.* 3: 16.

3 Az Egeket ſetétséggel bé-boritom, és *ollyanná* tészem azoknak bé-fedezöjét, minémü a' gyáſz-ruha.

4 Az UR Iſten adott nékem bölts nyelvet, hogy alkalmatos idöben tudjam az igét ſzóllni a' meg-fáradottnak; fel-ſerkent minden reggel, fel-ſerkenti az én fülemet, hogy hallgaſſam *ötet* mint Tanító meſtert.

5 Az Iſten nyitotta-meg az én fülemet, és én nem vóltam *néki* engedetlen, * hátra nem fordúltam *ö töle.*

* *Sólt.* 10: 5. 7.

6 Az én teſtemet adtam a' verökneк, és az én ortzámat a' ſzaggatóknak: Az én ortzámat el nem vontam a' gyalázatok elött és a' pökdösés elött.

7 Az UR Iſten pedig nékem ſegítségem, azért nem ſzégyenültem-meg: azért * keményítettem-meg az én ortzámat; mert tudom, hogy meg nem ſzégyenülök! * *Jér.* 1: 18.

8 Közel vagyon, a' ki engemet * meg igazít, kitsoda perel-hetne én velem? álljunk-elö mind egyetembe: kitsoda léſzen nékem pereſem? jöjjön én hozzám. * *Róm.* 8: 33.

9 Imé az UR Iſten az én ſegítségem; kitsoda kárhoztatna engemet? Imé ök mindnyájan mint a' ruha meg-avúlnak, a' moly eméſzti-meg öket.

10 Kitsoda közzületek, a' ki féli az URat? Hallgaſſa az ö ſzolgájának ſzavát: A' ki ſetétségben járt, és nem vólt néki világoſsága, bizzék az URnak nevében, és támaſzkodjék az ö Iſtenéhez.

11 Imé ti mindnyájan tüzet gerjeſztetek, ſzikrákkal meg-környékeztetek: Járjatok a' ti tüzeteknek világoſſágában, és a' ſzikráknál, *mellyeket* ti gerjeſztettetek. Az én kezemből vagyon e' ti rajtatok, nagy fájdalomban fogtok fekünni!

LI. RESZ.

Iſtennek kulömb-kulömb igéreti.

1 HAllgaſſatok engemet, kik követitek az igazságot, kik az URat kereſitek! Tekintſetek a' kőfziklára, *mellyből* ki-vágattatok, és a' meg-nyilat kozott kút-före, *a' honnét* ki-hozzattatok.

2 Tekintſetek Abrahámra a' ti atyátokra, és Sárára, * *ki* titeket ſzült; mert egyedül hivtam ötet, és meg-áldám ötet, 's meg-ſzaporítám ötet.

* *Sid.* 11: 11. 12.

3 Kétség-nélkül meg-vígaſztalja az UR a' Siont, meg-vígaſztalja minden ö puſztaságit, és ollyanná tészi az ö puſztaját mint a' * Hédent, és annak puſztáját, mint az URnak Kertét: öröm és vigaság találtatik abban, hálá-adás és ditséretnek ſzava. * 1 *Moſ.* 2: 8. 9. 10.

4 Hallgaſs én hozzám én népem, és én nemzetem a' *te* füleid figyelmezznek én hozzám; mert a' Törvény én tölem ki-mégyen, és az én itéletemet a' népeknek világoſitáſokra meg-jelentem.

5 Közel vagyon az én igazságom, ki-jö az én ſzabadítáſom, és az én karjaim a' népeket meg-itélik: A' ſzigetek*ben lakozók* engem' várnak, és az én karomban vetik reménységeket.

6 Emeljétek-fel mennybe a' ti ſzemeiteket, és nézzetek a' földre ide alá; mert az Egek mint a' füſt * el-fognak, és a' föld mint a' ruha meg-avúl, annak lakoſi is haſonlatoſképpen el-veſznek: az én ſzabadítáſom pedig mind örökké léſzen, és az én igazságom el nem romol. * *Sólt.* 102: 27.

7 Hallgaſſatok engemet, kik tudjátok az igazságot, ti nép*ek*, kiknek ſziveikben * vagyon az én Törvényem: Ne féljetek † az ember*ek'* gyalázatjoktól, és azoknak ſzidalmok-ért kétségbe ne eſſetek; * *Sólt.* 37: 31. † *Sólt.* 118: 6.

8 Mert mint a' ruhát, meg-éſzi öket a' moly, és mint a' gyapjat, meg-éméſzti öket a' féreg: az én igazságom pedig mind örökké léſzen, és az én ſzabadítáſom nemzetségről nemzetségre.

9 Kelj-fel, kelj-fel, öltözd-fel az erött, *ó* URnak karja, ſerkenj-fel mint a' régi időkben, *és* régen el-múlt napokban; Avagy nem te vagyé *az erö*, melly el-veſztté * Egyiptomot, *és* fájdalommal meg-eméſztté a' † ſárkányt?

* 2 *Moſ.* 14: 28. † *Ezék.* 29: 3.

10 Nem te vagyé *az erö*, melly a' tengert * meg-ſzáraztotta, *és* a' mélységes örvény*ének* vizeit, melly a' mélységes tengert úttá tette? hogy a' meg-ſzabadúltak által-mennének, * 2 *Moſ.* 14: 21.

11 Es az URtól meg-váltattak haza jönének, és Sionba mennének nagy* ditsérettel, és örökké-való öröm *lenne* az ö fejeken: örömet és vigaságot tá-

láljanak; a' bánat és nyögés el-távozzék *tőlök*. * *r.* 35: 10. *Sólt.* 126: 1. 2.

12 En *vagyok*, én vagyok a' ti megvígasztalótok! kitsoda vagy te, hogy félsz * a' halandó embertől, és az embernek fiától, *ki ollyan* léfzen mint a' † fü? * *Sólt.* 118: 6. † *r.* 40: 6.

13 Es el-felejtkeztél a' te teremtö URadról, ki az Egeket * ki-terjefztette, és a' Földet fundálta: és fzüntelen minden-nap félfz a' te nyomorgatódnak harágjától, ki azon igyekezik, hogy elvefzeffen; de hol vagyon a' nyomorgatónak haragja? * *Sólt.* 104: 2.

14 *Sött inkább* fiet a' fogoly, hogy meg-fzabadúljon, és ne haljon-meg a' * tömlötzben, és hogy el ne fogyjon az ö kenyere. * *Zak.* 9: 11.

15 En vagyok a' *te* URad Iftened, ki a' tengert ketté * válafztja, mellynek habjai zúgnak, Seregeknek URa annak neve! * 2 *Mof.* 14: 21.

16 A' ki adtam az én befzédemet a' te * fzádba, és az én kezemnek árnyékával óltalmaztalak tégéd', hogy megplántáljam az Egeket, és fundáljam a' Földet, és azt mondom a' Sionnak: En népem vagy te. * *r.* 49: 2. 3.

17 Serkenj-fel, ferkenj-fel, kelj-fel Jérusálem, ki * meg-ittad az UR' kezéből az ö haragjának pohárát, a' keferüségnek poharának feprejét ittad-meg, *és ugyan* ki-fzoptad *azt*.

* *r.* 51: 1. 2 *Kir.* 25: 1-22.

18 Minden ö fiai közzül, *kiket* fzült vala, fenki nem vezérli vala ötet, és fenki nem fogja vala az ö kezét minden ö fiai közzül, *kiket* fel-nevelt vala.

19 E' kettö éfett rajtad, kitsoda fzánna téged'? pufztaság * és romlás, éhség és fegyver; kitsoda vígafztalna-meg téged'? * 2 *Kir.* 25: 1-22.

20 A' te fiaid meg-rettenvén, fekütenek minden útzáknak fejeinél, mint a' hálóba éfett erdei vad, kik tellyefek *voltak* az URnak haragjával, a' te Iftenednek feddésével.

21 Annak-oká-ért halld-meg ezt moft *te* fzegény, és meg-réfzegíttetett, de nem borral!

22 Ezt mondja a' te URad, az UR, és a' te Iftened, az ö népének gond-viselöje: Imé el-vettem a' te kezedböl a' keferüségnek pohárát, az én haragomnak poharának feprejét, nem iszod többé azt meg;

23 Hanem adom azt a' te nyomorgatóidnak * kezekbe, kik azt mondották a' te lelkednek: hajólj-le elöttünk, † hogy menjünk-által *te rajtad: Kik elött* a' te teftedet ollyanná téfzed vala, mint a' föld, és mint az út a' járóknak. * *r.* 47: 6-15. † *Sólt.* 129: 3.

LII. RESZ.

Szabadúlás a' Babilóniai fogságból. Kristus' fel-magafztaltatása.

1 SErkenj-fel, ferkenj-fel, öltözd-fel a' te erösségedet óh Sion, öltözzél-fel a' te ékefségednek ruháiba Jérusálem, fzent * város; mert nem mégyen többé te rajtad által a' környül-metéletlen és a' tifztátalan. * *r.* 4: 2.

2 Tifztítsd-ki magadat a' porból, kely-fel, ülj-fel Jérusálem, fzabadíts-ki magadat a' te nyakadon való kötelekböl, óh Sionnak fogoly * leánya;

* 2 *Kir.* 25: 1-22

3 Mert azt mondja az UR: Ingyen adattatok-el; és pénz nélkül * megfzabadittattok. * *Esa.* 1: 2-11.

4 Mert azt mondja az UR Iften: Egyíptomba ment vala * régen az én népem, hogy ott bújdofnék: Az Affiriabeli *Király-is* ok nélkül meg-nyomorítá ötet. * 1 *Mof.* 46: 6. 7.

5 Es moftan mi *hafznom* vagyon nékem abban, ezt mondja az UR, hogy az én népem el-vitetett ok nélkül, *és* az ö rajta uralkodók jajgattatják *ötet*, azt mondja az UR, és az én nevem fzüntelen minden napon * bofzfzontatik? * *Ezék.* 36: 20. 23. 24.

6 Annak-oká-ért meg-esméri az én népem az én nevemet a' napon ezért, hogy én magam, a' ki fzóllok * vala, imé jelen vagyok. * *r.* 46: 13.

7 Oh melly fzépek e' hegyeken az Evangyéliom' hirdetönek lábai, a' ki békefséget hírdet, örömet mond a' jóról, fzabadúlást * prédikál, ki azt mondja a' Sionnak: Uralkodik a' te Iftened! * *v.* 1. 3. 4. *r.* 48: 20. 21. *Róm.* 10: 15.

8 A' te ör-állóidnak fzavok *hallatik*, fel-emelik fzavokat, egyetembe kiáltanak; mert az ö tulajdon fzemekkel meg-látják, mikor vifzfza-hozza az UR a' Siont.

9 Enekeljetek, örvendezzetek * mindnyájan Jérusálem' pufztasági; mert meg-vígafztalta az UR az ö népét, meg-fzabadította Jérusálemet.

* *Sólt.* 96: 11-13.

10 Fel-türte az UR az ö fzent karját minden Pogányoknak fzemeik elött, hogy e' földnek minden határi lássák a' mi Istenünknek * fzabadítását.

* *Sólt.* 126: 1-3. 98: 2. 3.

11 Menjetek-el, menjetek-el, fuffatok-ki onnét, femmi tifztátalant * ne illefsetek, menjetek-ki ö közzülök, tifztítsátok-meg magatokat, kik hordozzátok az URnak edényit.

* 2 *Kór.* 6: 17. *Jel.* 18: 4.

12 Mert nem fietséggel * mentek-ki, és nem futva mentek, mert elöttetek mégyen az UR, és az Izraelnek Istene gyüjt titeket öfzve. * 2 *Krón.* 36: 23.

13 Imé jó fzerentsés léfzen az én * Szolgám, fel-magafztaltatik, fel-emeltetik, és igen ditsöséges léfzen!

* *Jér.* 23: 5. 6.

14 Miképpen hogy álmélkodtanak sokan te rajtad; mivelhogy az ő ábrázatja * rútabb vólt, hogy-nem mint valamelly emberé, és az ő formája, hogy-nem mint az emberek' fiaié; * *r.* 53:2.

15 Azonképpen sok népeket meghint, a' Királyok az ő szájokat ő előtte bé-fogják; mert a' mit nékiek nem * befzéllettek vólt, azt meg-látják, és a' mit nem hallottak vólt, meg-értik.

* *Róm.* 15: 21.

LIII. RESZ.

Krisztus' szenvedése 's fel-magasztaltatása.

1 KItsoda hiszen a' mi * prédikálásunknak? és az URnak karja kinek jelenik-meg? * *r.* 40: 27. *Ján.* 12: 38. *Róm.* 10: 16.

2 Mindazáltal fel-nevekedik ő előtte mint-egy vefzfző-szál, és mint-egy gyökér a' fzomjúhozó földből: Nem *vala* néki formája, fe * ékefsége: nézénk ő reája, és nem vala kívánatos ábrázatja, * *r.* 52: 14.

3 Az emberek között útálatos és meg-vettetett, fájdalmokkal tellyes, beteges, és *ollyan vala*, mint a' ki előtt *ember* el-rejti ortzáját, és femminek alítottuk ötet:

4 De a' mi betegségünket * ő vifelte, és a' mi fájdalminkat hordozta; jólhet mi azt alítottuk, hogy meg-oftoroztatott, meg-verettetett 's meg-nyomorúttatott Iftentől: **v.* 6. 7. *Máté.* 8: 17.

5 De ő meg-febesíttetett * a' mi álnokságinkért, meg-rontatott a' mi bűneinkért: a' mi békefségünknek vereféje *vagyon* ő rajta, és az ő febeivel † gyógyúltunk-meg. * *Róm.* 4: 25. † 1 *Kór.* 15: 3. † 1 *Pét.* 2: 24.

6 Mi mindnyájan mint a' juhok eltévelyedtünk, ki-ki az ő útára tértünk; és az UR mindnyájunknak álnokságát ő * reá vetette. * *v.* 4.

7 A' *mi* bűnünk' büntetését fzenvedte, és ő kínoztatott: mindazáltal nem nyitotta-meg * az ő fzáját; mint a' bárány a' méltzár-fzékre vitetett, és mint a' juh az ötet nyírók előtt meg-némúlt, és nem nyitotta-meg az ő fzáját. * *Máté.* 26: 63. *Tsel.* 8: 32-35.

8 A' fogságtól és az itélettől megfzabadúlt: és az ő nemzetségét kitsoda befzéll-hetné-meg? Mivelhogy ki-vágatott az élőknek földökből, az én népemnek bűné-ért *vólt* ő rajta a' vereség!

9 Es az Iftenteleknek adá az ő koporsóját, és a' gazdagnak az ő halálát: jóllehet nem tselekedett hamisságot, és álnokság * nem *találtatott* az ő fzájában: * 1 *Pét.* 2: 22. 24.

10 Mindazáltal az UR akarta ötet meg-rontani 's betegség alá vetni; hogy minek-utánna tejéndi az ő lelkét áldozatúl a' bün-ért, meg-láfsa a' magot, meg-hofszabbítsa napjait, és az URnak akaratja az ő keze által jó fzerentsés légyen.

11 Az ő lelkének fáradtságának megláttván *haszná*t, meg-elégedik: az ő esméretivel az én igaz Szolgám fokakat meg-igazít; mert azoknak álnokságaikat ő vette-el.

12 Annak-okáért öneki részt ofztok a' nagyokkal, és a' hatalmafokkal ofztja-meg a' sákmányt; mivelhogy az ő életét halálra adta, és a' bünösök közé * fzámláltatott, és ő fokaknak bünöket hordozta, és a' bünösök-ért † imádkozott. * *Máté.* 27: 38. † *Luk.* 23: 34.

LIV. RESZ.

Iften' jó-tétemények az Uj Teftamentomi Hivekkel.

1 ENekelj * meddö, *ki* nem fzülsz vala: örülj és örvendezz, *ki* nem fzülsz vala; mert többen *vagynak* az özvegynek fiai, mint annak, a' kinek férje vagyon, azt mondja az UR!

* *Gal.* 4: 27.

2 Szélesítsd-ki a' te sátorodnak helyét, és a' te hajlékidnak kárpitjait terjefzfzék-ki, ne tiltsad *azt* meg; hofszabítsd-meg a' te köteleidet, és erősítsd-meg a' te fzegeidet;

3 Mert mind jobb mind bal-kézre meg-fzaporodol, és a' te magod a' Pogányokat-*is* örökség fzerint bírja, és lakoznak a' puszta városokban.

4 Ne félj; mert nem fzégyenülsz-meg, meg fem pirúlsz; mert meg nem gyalázatol, söt inkább a' te ifjúságodnak fzemérméről el-felejtkezel, és a' te özvegységednek * gyalázatjáról többé meg nem emlékezel; * *Hof.* 2: 1. 18.

5 Mert a' te Férjed a' te Teremtőd, Seregeknek URa annak neve! és a' te Meg-váltód az Izraelnek Szente, az egéfz földnek Iftenének hívattatik!

6 Mert úgy-mint el-hagyatott és keserves lelkű afszfzonyi-állatot hívott téged' az UR, és *úgy-mint* meg-vettetett ifjú afszfzonyi-állatot, azt mondja a' te Iftened.

7 Egy fzem-pillantáfig hagytalak-el téged': de az én nagy irgalmafságimban egybe-gyüjtlek téged'.

8 Egy kis búsúlásomban el-rejtettem vala az én ortzámat te töled egy fzempillantásig: de az én örökké való irgalmafságomban könyörültem rajtad, azt mondja a' te Meg-váltó URad!

9 Mert *fzinte úgy vagyon* e' nékem, *mint* a' Nóé özön-vize, kinek * meg-esküdtem: hogy a' Nóé' özön-vize többé e' földön által nem menne: azonképpen meg-eskűszöm, hogy többé te reád nem haragfzom, és téged' meg nem feddlek; * 1 *Móf.* 8: 21. *Jér.* 31: 35. 36.

10 Mert a' hegyek meg-indúlnak, és a' halmok meg-rendűlnek; az én irgalmafságom pedig te töled el nem távozik, és az én békefségemnek fzövetsége meg nem tántorodik, azt mondja a' te könyörülő URad!

11 Oh

11 Oh *te* szegény, szél-vésztől hányattatott, vígaszta lanságtól meg-fosztatott! Imé én a' te köveidet Kárbunkulus *kőre* rakom, és Safirus *köveken* fundállak tégedet!

12 És a' te ablakidat drága kövekből tsinálom, és a' te kapuidat Kárbunkulus kövekből, és minden te határodat kívánatos kövekből.

13 És minden te fiaid *léfznek* az URtól * taníttattak, és a' te fiaidnak békeségek bőséges *léfzen*. * *Ján.* 6: 45.

14 Igasságban meg-erősíttetel, távól léfzesz a' nyomorúságtól; mert nem félfz *attól*, és a' rettegéstől; mert nem közelget te hozzád.

15 Imé minden kétség nélkül gyülekezik *te ellened nép*; *de* én hírem nélkül. Valaki te ellened gyülekezik, te közötted el-esik *az!*

16 Imé én teremtettem a' kovátsot, ki fuvással a' tzenet meg-éleszti, és ki az ö szerszámát valami állatnak tsinálására elö-hozza: azonképpen én teremtettem a' puszítótot a' veszítésre.

17 Semmi szerszámnak nem léfzen elö-meneteli, *valamelly* te ellened *készíttetik*: és minden nyelvet, *valamelly* te ellened perbe támad; kárhoztatfz. Ez az UR' fzolgainak örökségek, kiknek igazságok én, tőlem *vagyon*, azt mondja az UR!

LV. RESZ.

Intés a' hitre. Idvefségnek igéreti.

1 MIndnyájan kik fzomjúhoztok, jöjjetek * e' vízekre, ti-is, kiknek nintsen pénzetek, jöjjetek-el, végyetek, és égyetek; jöjjetek-el, végyetek *minden* pénz nélkül, és *minden* jutalom nélkül, bort és tejet.

* *Máté.* 5: 6. *Ján.* 7: 37. 38.

2 Miért költötök pénzt a' hafzontalan eledelre, és fáradtok azért, a' mi meg nem elégít-het? Hallgafsatok engem' valóba, hogy jót ehefsetek, és gyönyörködtefse a' ti lelketek magát e' kövérséggel.

3 Hajtsátok-le a' ti fületeket, és jöjjetek én hozzám, hallgafsatok *engem*; hogy éljen a' ti lelketek, és fzerzek ti veletek örökké való fzövetséget, a' Dávidnak *igért* állandó *irgalmafságimat. * 2 *Sám.* 7: 16. *Ifel.* 13: 34.

4 Imé a' nemzetségeknek bizonyságúl adtam ötet, Vezérül és Tanító mefterül a' nemzetségeknek.

5 Imé a' *melly* népet nem esmérfz vala, azt hívod: és a' *melly* nép tégedet nem esmért, te hozzád fiet, a' *te* URad-ert Iftened-ért, és az Izraelnek Szenté-ért, ki téged' meg-ditsőít:

6 Keresfétek az URat, míg * meg-találtat-hatik, hivjátok ötet fegítségül, míg közel vagyon. * *Péld.* 8: 17. 2 *Krón.* 15: 4.

7 Hagyja-el a' gonosz *ember* az ö útát, és az álnok férjfiú az ö gondolatit, és térjen az URhoz, és könyörül * rajta, és a' mi Istenünkhöz; mert hajlandó a' meg-botsátásra;

* *Ezék.* 33: 11.

8 Mert nem *ollyanok* az én gondolatim, *mint* a' ti gondolatitok, fem az én útaim, *mint* a' ti útaitok, azt mondja az UR!

9 Mert *melly* igen távól az Eg a' Földtől: olly igen távól vagynak az én útaim a' ti útaitoktól, és az én gondolatim a' ti gondolaritoktól.

10 Bizonyára, miképpen le-fzáll az esö és hó az Egből, és oda visfzfza nem tér, hanem meg-részegíti * a' földet, és azt miveli, hogy a' *föld* teremjen és gyümöltsözzön, és a' mag-vetőnek magot adjon, és kenyeret az éhezőnek: * *Sólt.* 65: 11.

11 Ugy léfzen az én befzédem, melly az én fzámból ki-mégyen, nem tér én hozzám üresen, hanem meg-tselekefzi a' mit akarok, és fzerentsés léfzen *azoknál*, a' kikhez küldöttem azt;

12 Mert örömmel jötök-ki, és békeséggel vezéreltettek; a' hegyek és halmok ditséretet * énekelnek ti elöttetek, és a' mezőnek minden fái kézzel tapsolnak. * *v.* 35: 1. 2.

13 A' kis vefszfző-fzál' helyébe nevekedik jegenye-fa, a' bogáts-kóró' helyébe nevekedik mirtus, és léfzen az URnak nevére, örökké való jegyül, *melly* el nem töröltetik.

LVI. RESZ.

Intés a' fzent életre, Evangyéliomi igéret az Iften-féléknek. A' Sídók' Tanitóinak bünök.

1 EZt mondja az UR: Örizzétek-meg az itéletet, és tselekedjetek igasságot; mert közel vagyon az én fzabaditásom, hogy el-jöjjön, és az én igazságom, hogy meg-jelenjék.

2 Bóldog ember, a' *ki* ezt tselekefzi, és az embernek fia, a' *ki* ahoz ragafzkodik! ki meg-örizi a' * fzombatot, hogy azt meg ne fertéztesse, és meg-örizi az ö kezét, hogy femmi gonoszt ne tselekedjék. * 5 *Mós.* 6: 14.

3 Es ne mondja az idegen, a' ki az URhoz adja magát, így fzólván: Bizonyára el-fzakafztott az UR engem' az ö népétől! A' herélt *ember*-is ne mondja: Imé én meg-fzáradott fa *vagyok!*

4 Mert ezt mondja az UR a' herélt *emberek*ről A' kik meg-tartják az én fzombatimat, és azt tselekefzik, a' miben én gyönyörködöm, és az én fzövetségemhez ragafzkodnak:

5 Adok azoknak az én Házamban, és az én kö-falaimon belől helyet,

és Jobb nevet, hogy-nem mint a' fiaknak és leányoknak *nevek:* örökké való nevet adok nékiek, melly soha el nem vész!

6 Az idegeneket-is pedig, a' kik ragaszkodnak az URhoz, hogy néki szolgáljanak, és az URnak nevét szeressék, hogy néki szolgai légyenek: mindent valaki meg-örizi a' szombatot, hogy azt meg ne fertéztesse, és a' kik ragaszkodnak az én szövetségemhez:

7 Az én szent hegyemre * viszem azokat, és meg-vidámitom azokat az én imádságomnak házában, azoknak egésszen égö áldozatjok, és véres áldozatjok kedves lészen az én oltáromon; mert az én Házam minden népeknek imádságának † házának hivattatik.

* r. 2: 2. † *Máté* 21: 13.

8 Ezt mondja az UR Isten, ki az elszéledezett Izraelitákat egybe-gyüjti: Még többeket-is gyüjtök ö hozzá, az ö egybe-gyüjtötteihez.

9 Mezönek minden vadai, jöjjetek-el, hogy meg-emésszétek *ezeket*, erdönek minden vadai.

10 Az ö ör-állói vakok, valamennyin *vagynak*, semmit nem tudnak: mindnyájan *ollyanok*, *mint a'* néma ebek, *mellyek* alkalmatlanok az ugatásra, szunnyadozók, veszteg-fekövök, szeretik a' szunnyadást.

11 Es e' *nagy* tel-hetetlen *ebek nem tudnak meg-elégedni, ö magok legeltetik magokat, nem tudnak tanitani: mindnyáian az ö magok útát követik, ki-ki mind tsak tel-hetetlenséget követ az ö tartományában. * *Jér.* 6: 13. 8: 10.

12 Jertek-el, *úgy-mond*, vegyünk bort, részegedjünk-meg borral: hólnap-is úgy lakjunk mint ma, vagy sokkal jobban!

LVII. RESZ.

Sidó nép' bünei, fenyegetése: A' meg-terőknek igéret.

1 AZ igaz el-vész; és nintsen senki, ki észébe venné: az irgalmasság' tévö emberek el-szedetnek; *és* senki meg nem gondolja, hogy a' következendö * veszedelem előtt vétetik-el az igaz. * 2 *Kir.* 22: 20.

2 El-jö a' békesség, nyúgoszszanak az ö ágyas házaikban, a' ki járánd ö előtte.

3 Ti pedig jöjjetek ide, szem-fényveszötönek fiai, paráznának * magva, melly paráználkodol! * r. 1: 4. *Hós.* 2: 1. 3.

4 Ki ellen gyönyörködtetitek magatokat? ki ellen tátottátok-fel szátokat? *és* vetettétek-ki nyelveteket? Avagy nem engedetlen fiak *vagytok* ti, *és* hazug magvai *azoknak*,

5 Kik buálkodtak a' bálványokkal minden * zöld fa alatt, kik az ö gyermekeiket † meg-ölték a' patakokban, a' magas kősziklák alatt. * *Ezék.* 6: 13. † *Jér.* 7: 31. 2 *Kir.* 16: 3. 4.

6 A' völgynek szép sima *köveiben* vagyon a' te gyönyörüséged; azok, azok a' te örökséged, söt azoknak töltöttél itali áldozatot, áldoztál minhával! Avagy jó néven vehetném ezeket töled?

7 A' magas és tettetes helyen helyheztetted a' te * ágyadat, oda-is felmentél áldozatot tenni. * r. 65: 4.

8 Az ajtónak belsö részére-is és a' küszöbre a'te *bálványozásodnak* jelenségét helyheztetted: és én tölem el-távozván, magadat meg-mezítelenítetted, a' te ágyadat meg-szélesítetted, szövetséget vetettél azokkal, szeretted azokkal ágyas-házokat *minden* helyen, *vala mellyet* láttál.

9 Es el-mentél a' Királyhoz olajjal, és meg-sokasítottad a' te kenetidet; és el-küldötted a' te követidet mészsze földre: és meg-aláztatol mind a' koporsóig.

10 A' te sok útaiddal fáraszttottad magadat, még-is nem mondottad: Haszontalan *az én fáradságom!* Segítséget találtál magadnak, azért nem fáradtál-el.

11 Es kitöl rettegtél és féltél, hogy hazudtál, és én rólam meg nem emlékeztél, meg sem gondoltál? Avagy, azért nem félszé engemet, hogy én hallgattam mind eleitöl fogva?

12 En meg-jelentem a'te igazságodat, és a' te tselekedetidet, mellyek tenéked nem használnak.

13 Mikor kiáltándasz; szabadítsanak meg téged' a' te bérlett *vitézid*. De azokat a' szél mind el-viszi, a' hijába-valóság el-ragadja: a' ki pedig énbennem veti * reménységét; örökségül bírja a' földet, és bírja az én szent hegyemet, * r. 56: 4. 5. *Sólt.* 15: 1-5.

14 Es ezt mondja: Töltsétek, töltsétek, egyengessétek * az útat, szedjétek-fel az én népemnek útáról a' botránkozást; * r. 40: 3.

15 Mert ezt mondja a' Magasságos és ditsöséges, ki örökké-valóságban lakozik, kinek neve Szent: En magasságban és szent *helyen* lakom; de a' töredelmes * alázatos szívü *emberrel*-is, hogy meg-elevenítsem az alázatosoknak lelkeket, és meg-élesszem a' töredelmeseknek szíveket; * *Sólt.* 103: 9.

16 Mert nem mind örökké * perlek, és nem mind örökké haragszom, mivelhogy az én orczám előtt a' lelkek meg-emésztetnek, és a' lelkeket én teremtettem! * *Sólt.* 51: 19.

17 A' tel-hetetlenségnek hamisságáért haragudtam-meg, és meg-vertem ötet,

ötet, el-rejtvén *az én orczámat*, és meg-haragudtam: ö pedig el-fordúlván, az ö ſzívének gondolatja ſzerínt jár vala.

18 Az ö útait látom: mindazáltal meg-gyógyítom ötet, hordozom ötet, meg-vígaſztalom ötet és a' kik ö közöttök * ſírnak. * *v.* 15.

19 Meg-újítom az ajakaknak beſzédeket, *hogy azt mondják a' Próféták*: Békeſség, * békeſség a' meſzſze-valóknak, és a' közel-valóknak, azt mondja az UR: és meg-gyógyítom ötet;

* *r.* 40: 1. 29. 48: 20. 52: 8.

20 A' hitetlenek pedig ollyanok léſznek, mint a' meg-háborodott tenger, melly nem nyug-hatik, és annak vizei minden rútságot és sárt hánynak-ki.

21 Nintsen * békeſségek, azt mondja az én Iſtenem, a' hitetleneknek! * *r.* 48: 22.

LVIII. RESZ.

Böjtölés, és Innepi ſzentelés.

1 Kiálts tellyes torokkal, meg * ne ſzünjél, mint a' trombita emeld-fel a' te ſzódat, és mondd-meg az én népemnek az ö bünöket, és a' Jákób' házának az ö hamiſságokat!

* *Mik.* 3: 8.

2 Akár-mint kereſſenek minden nap engemet, és az én útaimat akarják tudni: mintha olly nép vólna, melly igazságot * tselekedett vólna, és az ö Iſtenének ítéletit hátra nem hagyta vólna: tudakoznak én tölem az igazságnak törvényéről, az Iſtenhez való menetelben gyönyörködnek.

* *r.* 1: 4. 10.

3 Mi az oka, *azt kérditek*, hogy mikor böjtölünk; nem tekinteſz reánk? A' mi lelkünket gyötröttük; és nem vetted eſzedbe! Imé a' ti böjtöléſteknek napján azt mivelitek, a' mi néktek tettzik, hogy a' ti marháitokat kizedjétek.

4 Imé perlödéſnek és verſengéſnek oká-ért böjtöltök, és hogy verjetek *valakit* kegyetlenül a' *ti* kezeitekkel: nem böjtöltök (a' mint ez az idö *vagyon*) hogy a' magaſságba fel-emelnétek a' ti ſzótokat.

5 Avagy illyené a' böjt, *mellyet* én parantsoltam, hogy nap-eſtig az ember * gyötörje az ö lelkét, mint a' káka le-hajtſa az ö fejét, vagy hogy ſákot, és hamvat terítſen *maga alá*? ezt nevezedé böjtnek, és az UR elött kedves napnak? * *Zák.* 7: 5.

6 *Avagy inkább* nem ezé a' böjt, mellyet én válaſztottam: hogy a' gonoſzságnak köteleit el-öldjad, meg-öldjad a' terhes igákat, és ſzabadon botsáſſad a' meg-romlottakat, és hogy minden igát el-ſzaggaſſatok;

7 Avagy nem ezé, *hogy* az éhezönek * meg-ſzegd a' te kenyeredet, és a' ſzegény bújdosókat bé-vigyed házadba? mikor mezitelent látſz, meg-ruházzad, és a' te teſted elött el ne rejtſed magadat? * *Ezék.* 18: 5-9. 16. 17.

8 Akkor fel-támad mint a' hajnal a' te világoſságod; és a' te ekeſſéged mindjárt ki-virágzik, és a' te igazságod elötted * mégyen, az URnak ditsösége fedez-hé téged'. * *Sólt.* 37: 6.

9 Akkor könyörgeſz, és az UR meg-hallgat, kiáltaſz, és azt mondja: Imhol vagyok! ha a' terhet el-vetended te közzüled, *és meg-ſzünöl* kezeidet botsátani *gonoſzra*, és álnokságot ſzóllni.

10 Es ha az éhezönek a' te lelkedet ki-adándod, és a' meg-éhezett embert meg-elégítended: fel-támad a' ſetétségben a' te világoſságod, és a' te homályoſságod *ollyan léſzen*, mint a' dél!

11 Es az UR léſzen néked mindenkor vezéred, és meg-elégíti a' nagy ſzárazban-is a' te lelkedet, a' te tsontaidat meg-hizlalja, és ollyan léſzeſz mint a' nedves kert, és mint a' vizeknek folyáſa, mellynek vizei el nem fogynak.

12 *Es léſznek* ti közzületek *ollyak, kik* meg-épitik * a' ſok idötöl fogva való puſztákat, a' ſok nemzetségtöl fogva való fundamentomokat fel-rakatod; és neveztetel romláſnak épitöjének, útaknak meg-újitójának, hogy *az emberek ott* lakozzanak. * *r.* 61: 4.

13 Ha meg-tartóztatod a' te lábadat ſzombat napon, hogy azt ne mivelјed, a' miben gyönyörködöl, az én ſzent napomon, és a' ſzombatot gyönyörüségesnek tartándod, hogy ſzentelteſsék és tiſzteltetſsék az UR, és annak tiſztetséget tejéndeſz, úgy hogy nem a' te dolgaidat téſzed, és nem tselekeſzel 's nem ſzólſz olly beſzédet, mellyben gyönyörködnél:

14 Akkor téged', ki az URban gyönyörködöl, a' magas földre * viſzlek, és azt mivelem, hogy Jákóbnak a' te atyádnak örökségével élj; mert az UR' ſzája mondotta! * *Móſ.* 32: 13.

LIX. RESZ.

Sidó nép' bünei, nyomorúſága: Szabáditas felöl való igéret.

1 Imé az URnak keze nem * rövidült-meg, hogy meg nem ſzabadíthatna, és meg nem ſiketült az ö füle, hogy meg nem hallgat-hatna:

* *r.* 50: 2.

2 De a' ti hamiſſágitok tettek különbséget ti köztetek és a' ti Iſtentek köztött, és a' ti bünteitek miatt

rejtezett-el * az ö ortzája ti elöttetek, hogy meg ne hallgatna;
* 5 *Mos.* 31: 18.

3 Mert a' ti kezeitek meg-fertéztettek * vérrel, és a' ti újjaitok hamisſággal: a' ti ajakitok ſzóllnak hazugságot, a' ti nyelvetek hamisſágot ſzóll.
* *r.* 1: 15.

4 Nintsen ſenki, ki az igazság mellett ſzóllana, és ſenki nintsen, ki az igazság-ért perlene: háſzontalan dologban bíznak, és hijába-valóságot ſzóllnak, boſzſzúság-tételröl * gondolkodnak; és hamisſágot tselekeſznek:
* *r.* 58: 4.

5 Aſpis *kigyónak* tojáſit költik-ki, és pók-hálót ſzönek: Valaki annak tojáſiban élzik; meg-hal, a' kire reá fetsen-is, *mintha* a' kígyó marnámeg.

6 A' *pók*nak hálójából * nem léſzen ruha, és ſenki a' *pók*oknak munkájokkal bé nem fedezi magát, azoknak tselekedeteik hamisſágnak tselekedetei, és erö-ſzaknak tselekedete vagyon az ö kezeikben. * *Jób* 8: 14. 15.

7 Az ö lábaikkal gonoſzra * futnak és ſietnek, hogy ártatlan vért ontſanak: az ö gondolatjaik hamis gondolatok, puſztítás és romlás *vagyon* az ö útaikban. * *Peld.* 1: 16.

8 A' békeſségnek útát nem tudják, és ſemmi igazság nintsen az ö útaikban; az ö magok útát el-fordították, valaki azon jár; nem tud-hatja a' békeſséget.

9 Azért meſzſze el-távozott mi tőlünk az itélet, és az igazság nem vészen-környül minket; Várjuk a' világoſſágot; de ímé ſetétség * *vagyon*: a' fényeſséget *várjuk*; *de ímé* nagy homályoſságban járunk, * *r.* 5: 30.
Amós 5: 18.

10 Tapogatjuk, mint a' vakok a' falt, és mint a' kiknek ſzemek nintsen: akképpen tapogatunk, megütközünk délben-is, mint eſtve; kietlen helyeken *vagyunk*, mint az halottak!

11 Kiáltunk mindnyájan, mint a' medvék, és felette igen nyögünk, mint a' galambok; vártuk az itéletet, és nintsen, a' ſzabadúláſt-*is*, *és* eltávozott tőlünk;

12 Mert meg-ſokaſodtak a' mi gonoſzságink te előtted, és a' mi büneink bizonyságot * tettek mi ellenünk; mert a' mi hamisſágink mi velünk *vagynak*, és a' mi hamisſáginkat eſmérjük: * *Jér.* 14: 7.

13 Hamiſan tselekedtünk, és hazutunk az URnak és hátra állottunk a' mi Iſtenünktöl: ſzólltunk patvart, és *Iſtentöl való* el-ſzakadáſt, gondoltunk és ſzólltunk ſzivünkből hazug beſzédeket;

14 Annak-okáért el-távozott *tőlünk* az itélet, és az igazság meſzſze állott; mert az igazság * el-eſett az útzán, és az igazságnak nintsen elö-mente.
* *Solt.* 12: 2. 3.

15 El-fogyott az igazság, és a' ki a' gonoſzságtól el-távozott, azt bolondnak tartják, mellyet láta az UR, és nem tetſzék nékie, hogy ſemmi igazság nem vólna.

16 Látá, *mondom*, hogy egy *igaz ember*-is nem vólna, és tsudálkozék rajta, hogy ſenki nem vólna Közben-járó: Annak-okáért az ö karjával * ſzabadítá-meg azt, és az ö igazságával erösíté-meg azt.
* *r.* 63: 5.

17 És fel-öltözé az * igazságot mint egy páncélt, és a' ſzabadításnak ſisakját fejébe *tévé*: fel-öltözé a' boſzſzú-állást *mint-egy* ruhát, és búsúláſſal környül-vévé magát, mint-egy paláſtal, * *Eſeſ.* 6: 13-17.

18 Hogy meg-fizeſſen, hogy boſzſzút-álljon az ö ellenségin haraggal, meg-fizeſſen ellenséginek, a' ſzigetek*ben lakozók*nak-*is haſonló* fizetéſſel megfizeſſen.

19 És rettegik *Nap*-nyúgattól fogva az UR' nevét, és Nap-támadattól fogva az ö ditsöségét. Mert az ellenség eljö mint a' * folyó-viz, *de* az URnak ſzele el-kergeti azt.
* *Jér.* 47: 2.

20 És el-jö Sionnak a' * Meg-váltó, és azoknak, kik meg-térnek az ö hamisſágokból a' Jákób közzül, azt mondja az UR!
* *Róm.* 11: 26.

21 És én vélek illyen ſzövetséget ſzerzek, azt mondja az UR: Az én Lelkem, melly te benned *vagyon*, és az én beſzédim, mellyeket adtam a' te ſzádba, el nem távoznak a' te ſzádtól, és a' te magodnak ſzájától, és a' te magodnak magvának ſzájától, azt mondja az UR, moſtantól fogva ſoha örökké!

LX. RESZ.

Az Iſten' népe' Gyülekezetinek állapatja az Evangyéliom' predikálásának kezdetiben.

1 KElj-fel, világoskodjál; mert el-jött a' te világoſſágod, és az URnak ditsösége te rajtad fel-támadott!

2 Mert imé a' ſetétség bé-borította a' földet, és a' homályoſſág a' népeket: te rajtad pedig fel-támad az UR, és az ö ditsösége te rajtad meg-láttatik.

3 És járjanak a' Pogányok * a' te világoſſágodban, és a' Királyok a' tenéked támadott fényeſségben.
* *Jel.* 21: 24.

4 Emeld-fel körös-környül a' te ſzemeidet, * és láſd-meg: Mind ezek egybe-gyültenek, hogy te hozzád jöjenek: A' te fiaid nagy meſzſze *földről* el-jönek, és a' te leányid ölben hozatnak-el!
* *r.* 49: 18.

5 Akkor meg-látod, és világos lé szesz, el-álmélkodik ugyan, de ki-terjed a' te szíved; mivelhogy te hozzád fordúlt a' tengernek soksága, te hozzád gyülekezett a' Pogányoknak erejek.

6 A' tevéknek soksága el-borít tégedet, Midiánnak és Efának tevéinek fiai Mindnyájan Sébából el-jönek, aranyat és temjént hoznak, és az URnak ditséretit hirdetik:

7 Kédárnak minden juhai te hozzád gyülnek, Nébajótnak * kosai szolgálnak tenéked: a' kik az én óltáromhoz járúlnak, kedvesek lésznek, és az én ditsöségemnek házát meg-ditsöítem!

* 1 *Mós* 25 : 13.

8 Kitsodák ezek, a' *kik* úgy jönek mint a' felleg, és mint a' galambok az ö ablakokra?

9 Mert a' szigetek engemet várnak, és elöször-*is* a' Társisnak hajói, hogy el-hozzák a' te fiaidat meszsze *föld*re, az ö ezüstöket és aranyokat vélek egybe, a' *te* URadnak Istenednek nevének, és az Izrael' Szentének; mert meg-ditsöített tégedet!

10 Es meg-építik az idegenek * a' te kö-falaidat, és azoknak Királyaik szolgálnak néked, mert haragomban megvertelek vala; de jó-vóltomból könyörültem rajtad. * *Esd* 6 : 8. 9. *Néhém.* 2 : 8.

11 Es nyitva lésznek * a' te kapuid szüntelen, éjjel és nappal bé nem zároltatnak, hogy bé-vigyék te hozzád a' Pogányoknak sokságát, azoknak Királyaik-is bé-vitettessenek.

* *Jel* 21 : 25. 26.

12 Mert a' nemzetség, az ország, melly néked nem szolgáland, *el-vész, és azok a' népek mideneſtöl el-pusztíttatnak.

* *r.* 41 : 11. 12.

13 A' Libánus' ékessége te hozzád mégyen, a' Jegenye-fa, a' puszpáng és a' fenyö-fa mind egyetemben az én szent helyemnek meg-ékesitésére, hogy az én lábaimnak helyét meg-ékesítsem.

14 Es a' kik téged' nyomorgattanak, azoknak fiaik te hozzád mennek magokat meg-alázván, és * le-borúlnak a' te lábaidnak talpainál, valakik téged' meg-útálnak vala, és neveznek téged' UR' városának, *és* a' Siont az Izrael' szent *Isten*éjének, * *Jel* 3 : 9.

15 A' helyébe, hogy te el-hagyattál vólt, és gyülölséges voltál: és hogy nem vólt senki, ki *te rajtad* által-menne; örökké való szépséget adok tenéked, *és* nemzetségröl nemzetségre való örömet.

16 Es szopod a' Pogányok' tejét, és a' Királyoknak * tsetseket szopod: akkor meg-tudod, hogy én UR *vagyok* te Meg-tartód, és te Meg-váltód, a' Jákób' Erös *Istene!* * *r.* 49 : 23.

17 A' réz' helyébe aranyat hozok, a' vas' helyébe ezüstöt hozok, és a' fák-ért rezet, és a' kövek-ért vasat, és békességnek Fejedelmit adok néked, és igaz adó-szedöket.

18 Nem hallattatik többé a' te földeden ragadozás, pusztítás és rontás a' te határidban, és a' szabadúlást hivod te kö-falaidnak, és kapuidnak a' ditséretet.

19 Nem lészen többé néked a' Nap * nappali világosságod, és a' Hóldnak fénye nem világosít-meg téged'; hanem az UR lészen néked örökké-való világosságod, és a' te Istened te ditsöséged! * *Jel* 22 : 5.

20 A' te napod nem mégyen többé alá, és a' te Hóldod nem fogyatkozikel; mert az UR lészen néked örökké-való világosságod, és a' te keserüségednek napjainak vége szakad.

21 A' te néped mind * igaz *leszen*, mind örökké örökségül birja a' földet, azoknak plántájoknak tsemetéje az én kezem' gyümöltse lészen, hogy én ditsöíttessem. * *r.* 4 : 2.

22. A' kitsíny, ezerre szaporodik, és a' kevés, erös nemzetségre. En UR, az ö idejében nagy hamarsággal megmivelem ezt!

LXI. RESZ.

Kristus' tanítói tíszti. Pogányok' hivatala.

1 AZ UR Istennek*Lelke *vagyon* én raitam; azért kent-meg engem' az UR, el-küldött engem', hogy a' szegényeknek Evangyéliomot hirdetnék, hogy a' foglyoknak szabadúlást hirdetnék, és a' meg-kötöztetteknek a' tömlötznek † meg-nyilását;

* *Luk.* 4 : 17-20. † *Zak* 9 : 11.

2 Hogy az UR' jó kedvének esztendejét hirdetném, és a' mi Istenünk' boszszú-állásának napját, hogy minden siralmasokat meg-vígasztalnék;

3 Hogy a' kik Sionban sirnak, azoknak *vígasztalást* nyújtanék, hogy a' hamu' helyébe azokat fel-ékesíteném, örömnek kenetét *adván* a' bánat' helyébe, ditséretnek palástját, a' keserves lélek' helyébe: hogy nevezteſſenek igazságnak fáinak, és URnak plántáinak az én ditsöségemre.

4. Es meg-építik a' régi idötöl fogva való * pusztákat, a' régi pusztaságot fel-építik, és a' puszta városokat megújítják, mellyek sok nemzetségtöl fogva el-pusztúltanak vólt.

* *rész.* 58 : 12.

5 Es fel-kelvén az idegenek legeltetik a' ti barmaitokat, és az idegenek *lésznek* ti szántóitok és vintzeléritek;

6 Ti pedig az URnak Papjainak * neveztettek, a' mi Istenünk' Szolgainak

nak hivattattok; a Pogányoknak gazdagságit élzitek, és azoknak ditsőségekkel magaſztaltattok-fel.

* *rész* 60: 16.

7 A' ti gyalázatotok-ért két annyi *jutalmat véſztek*, és a' fizidalom' helyében, örvendeznek az ö örökségekben; mert az ö földökben két részt birnak, örökké való örömök lészen;

8 Mert én UR ſzeretem az itéletet, gyülölöm a' ragadományt az áldozatban, és rendelem az ö tselekedeteket igazságban, és örökké-való * ſzövetséget ſzerzek ö vélek.

* *Jér* 32: 40.

9 Es eſméretes léſzen az ö magvok a' Pogányok között, és az ö tsemetéjek a' népek között: valakik látják öket, meg-eſmérik öket, hogy ök az URtól áldatott magok!

10 Nagy örömmel örülök az URban, örvendez az én lelkem az én Iſtenemben; mert idveſségnek ruháival öltöztetett-fel engem', igazſágnak palásttyával vett engem' környül: mint egy vö-legényt meg-ékesített *engem'*, és mint-egy meny-aſzſzonyt, *ki magát* meg-ékesítette az ö ékeſségével;

11 Mert mint a' föld meg-termi az ö tsemetéjét, és mint a' kert meg-termi az ö veteményit: azonképpen az UR Iſten virágoztatja jövendőben az igazságot és a' ditséretet, minden pogány népek között.

LXII. RESZ.

Uj Teſtamentomi Gyülekezet' állapatja.

1 A' Sion' kedvé-ért nem hallgatok, és a' Jérusálem' kedvé-ért nem nyugſzom, míg-nem el-jö az ö igazsága mint a' fényeſség, és az ö ſzabadúlása mint a' lámpás tündöklik!

2 Es meg-látják a' Pogányok a' te igazságodat, és minden Királyok a' te ditsőſségedet, és új nevet adnak tenéked, mellyet az UR' ſzája nevez.

3 Es léſzeſz ditsőſségnek koronája az URnak kezében, és *mint* királyi korona a' te Iſtenednek kezében.

4 Nem neveztetel többé * El-hagyatottnak, és a' te földed nem neveztetik többé Puſztának; hanem neveztetel te illyen módon: En gyönyörüségem! és a' te földed Férjnek-adatottnak; mert az UR gyönyörködni fog te benned, és a' te földed Férjnek-adatik. * *Hós* 1: 10-12.

5 Mert *miképpen* feleségül véſzi magának az ifjú a' leányt: *azonképpen úgymint* feleségül véſznek téged' a' te fiaid, és *mint* a' meny-aſzſzonynak örül a' vö-legény: *azonképpen* örül néked a' te Iſtened!

6 A' te kö-falaidra, óh Jérusálem, őrizöket állatok, *kik* éjiel és nappal ſzünetlen ne hallgaſſanak: ti kik az URról meg-emlékeztek, ne hallgaſſatok,

7 Es *addig* meg ne ſzünjetek töle, míg-nem meg-újítja és míg-nem Jérusálemet ditséretesſé téſzi e' földön.

8 Meg-eskütt az UR az ö jobb-kezére, és az ö erőſségének karjára: Nem adom többé a' te gabonádat eleségül a' te ellenségidnek, és az idegenek nem iſzſzák a' te borodat, melly-ért munkálódtál;

9 Hanem a' kik bé-takarják azt, *azok* élzik azt meg, és ditsérik az URat; és a' kik bé-takarják a' *bort*, azok iſzſzák azt meg az én ſzentségemnek pitvariban.

10 Menjetek-által, menjetek-által a' kapukon, tsináljatok * útat a' népnek, töltsétek-meg, töltsétek-meg az útat, hányjátok-ki a' köveket, emeljetek záſzlót a' népekhez. * *r.* 40: 3. 57: 14.

11 Imé az UR hirdeti mind a' földnek határáig, mondjátok-meg a' Sion' leányának: Imé el-jött a' te * Szabadító, imé az ö jutalma † ö véle *vagyon*, és az ö tselekedete ö elötte! * *Zak.* 9:9. *Máté* 21: 5. † *r.* 40: 10.

12 Es nevezik öket ſzent * népnek, az URtól meg-váltattaknak: te pedig neveztetel Meg-kereſtetett városnak, nem el-hagyatottnak. * *r.* 4: 2.

LXIII. RESZ.

Válaſztottak' ſzabadúlása Könyörgés a' Babilóniai fogságból való meg-ſzabadítás-ért.

1 KItsoda ez, a' ki jö Edomból, veres ruhákban * Botzrából? ki az ö ruháiában ékes, ki az ö erejének nagyságában jár? En *vagyok*, ki igazságot ſzóllok, elégséges vagyok a' megtartáſra. * *r.* 34: 5. 6. 7. 8.

Ezék 35: 6-8.

2 Mi az oka, hogy * veres a' te ruhád, és a' te ruháid ollyanok, mint a' bor-nyomónak *ruhája?* * *Jel* 19: 13.

3 Egyedül tekertem a' * ſajtót, és a' népek közzül ſenki nem *vólt* én velem; mert meg-tapodom öket az én búsúlásomban, és meg-tapodom öket az én haragomban, és azoknak vérek hintetik az én ruháimra, és minden én ruháimat bé-keverem; * *Sir* 1: 15.

4 Mert boſzſzú-állásnak * napja *vagyon* az én ſzivemben, és az enyéimnek meg-ſzabadíttatáſoknak eſztendeje eljött! * *r.* 61: 2.

5 Mikor pedig látnám, hogy ſenki nem volna *a' népnek* ſegítője, és álmélkodnám, hogy ſenki nem ſegellené *öket*: ſzabadúláſt ſzerzett nékem az én * karom, és az én haragom ſegélle engem'. * *r.* 59: 16.

6 Es meg-tapodom a' népeket az én haragomban, és meg-réſzegítem öket az

az én búsúlásomban, és földhöz verem az ő erősségeket.

7 Az URnak kegyelmeſségeiről emlékezem, *és* ditsérem az URat mind azok-ért, mellyeket mi velünk tselekedett az UR, és az Izrael' házával tett ſok jótéteményé-ért, mellyet tselekedett ő vélek az ő irgalmaſsági ſzerínt, és az ő kegyelmeſséginek ſoksága ſzerínt.

8 Mert ezt mondotta: Bizony én népem ez, *olly* fiak, *kik velem* álnokúl nem tselekeſznek; azért lett ő Meg-tartójok!

9 Minden ő háborúságokban ő-is *velek együtt* háborgattatott; Az ő ortzájának * Angyala meg-ſzabadította őket, *hozzájok* való ſzerelméből és kegyelmeſségéből meg-ſzabadította őket, hordozta őket, és vifelte őket minden időben: * 2 *Mós* 32:34. † 5 *Mós* 7:7-9.

10 Ök pedig engedetlenek vóltanak, és * meg-haragíttották az *Iſten*nek Szent Lelkét; annakoká-ért lett önékik ellenségek, ő hadakozott ő ellenek.

* 4 *Mós* 14: 11-22. *Efés* 4: 30.

11 De meg-emlékezék a' régi időkről, Mósesről, *és* az ő népéről, *mondván*: Hol a' ki ezeket ki-hozta * a' tengerből az ő nyájának pásztorával egybe? Hol *vagyon*, a' ki ő belséjé adta az ő Szent Lelkét? * 2 *Mós* 14: 29. 30.

12 Ki vezérli vala őket Mósés' jóbbkeze által, az ő ditsőséges karjával, ki a' vizeket ő előttök ketté * válaſztotta, hogy magának örökké való nevet ſzerzene? * 2 *Mós*. 14:21. *Jós*. 3:15. 16.

13 Ki viſelte ezeket a' mélységes örvényekben, hogy meg ne ütköznének, mint a' ló a' ſik mézön?

14 Mint a' juhokat, mellyek a' völgyre ſzállanak-alá, úgy viſelték őket az URnak Lelke! Igy vezérletted a' te népedet, hogy magadnak ditsőséges nevet ſzereznél.

15 Tekints alá az * Egből, és nézz alá a' te ſzentségednek és ditsőségednek hajlékából: hol *vagyon* a' te buzgó † ſzerelmed és hatalmaſságod? a' te irgalmaſságidnak és kegyelmeſségidnek ſokságok meg-tartózotté én tőlem? * 5 *Mós* 26:15. † *r*. 49: 15. 16.

16 Mert te mi Atyánk *vagy*, ha Abrahám nem tud-is * minket, és Izrael nem eſmér-is minket: *mindazáltal* URam, te mi Atyánk *vagy*, *és* mi Megſzabadítónk, öröktől fogva *vagyon* a' te Neved! * *Job* 14: 21.

17 Miért engednél * minket, URam, a' te útaidról el-tévelyednünk? a' mi ſzivünket miért indegenítetted-el a' te félelmedtől? térj-meg a' te ſzolgaidért, kik a' te örökſégednek nemzetségiből valók! * *Sólt* 81: 13.

18. Kevés ideig bírta a' te ſzentségednek népe *a' te örökségedet*; a' mi ellenségink meg-tapodták * a' te Szent helyedet; * *Sólt* 74: 7.

19 *Ollyanokká* lettünk, * *mint a' kiken* eleitől fogva nem uralkodtál, és a' kik a' te nevedről nem neveztetnek.

* *Sir*. 1: 1. 3.

LXIV. RÉSZ.

A' fellyébb kezdett könyörgés el-végeztetik.

1 VAjha meg-ſzakaſztanád az Egeket, *és* le-ſzállanál, a' hegyek a' te ortzád elött olvadnának-el,

2 Miképpen mikor a' ſebes tüznek lángja miatt *mindenek* meg-olvadnának, *és* a' tüz a' vizet forralná; hogy a' te ellenségidnek a' te nevedet meg-jelentenéd, *és* a' Pogányok te töled rettegnének.

3 Mikor rettenetes dolgokat tselekednél, mellyeket nem vártunk vólna: le-ſzállottál, a' te ortzád elött a' hegyek el-olvadtanak

4 Világ' teremtetésétől fogva nem hallottak, és fülökhe nem ment, ſzem nem látott *más* Iſtent te kivüled, ki így tselekednék azzal, a' ki ötet várja!

5 Segítséggel vóltál az örülönek és a z igazság' tselekedőinek, a' kik a' te útaidban meg-emlékeznek vala te rólad: Imé *pedig* te meg-haragudtál, mivelhogy vétkeztünk; *ha* ſzünetlen a', *te útaidban maradtunk vólna*, meg-tartattunk vólna:

6 De mi mindnyájan ollyanok vóltunk mint a' * tiſztátalan, és mint a' meg-fertéztetett ruha minden mi igazságink; el-húllunk † mi mindnyájan mint a' fák' levele, és a' mi álnokságink el-hordanak minket, mint a' ſzél.

* *r*. 1: 4. 10. 59: 12. 13.

† *r*. 1: 28. 30. 17: 6.

7 Es ſenki nintsen, ki a' te nevedet ſegítségül hívná, a' ki fel-indúlna, hogy téged' követne; mikor a' te ortzádat el-rejted mi tőlünk, és a' mi álnokságinkban minket el-rothaſztottál.

8 Moſtan annak-oká-ért, URam, *te* mi Atyánk vagy, mi *pedig* sár *vagyunk*; te mi Teremtőnk vagy, és mi mindnyájan a' te kezednek munkája *vagyunk*;

9 Ne haragudjál * URam feletté, és ſoha meg ne emlékezzél a' *mi* álnokságinkrol: Imé láſſad, kérünk, mi mindnyájan te néped *vagyunk!*

* *Sólt* 79: 8.

10 A' te ſzentségednek városi *ollyanok mint a'* puſzta, a' Sion * *mint a'* puſzta, Jérusálem *mint a'* kietlen.

* *Sólt* 74: 3-7.

11 A' mi ſzentségünk' és ékeſſégünk' * Háza, mellyben a' mi atyáink téged' ditsértenek, tüzzel meg-égettetett; és minden kivánatos marhánk el-puſztúlt.

12 Avagy meg-tartóztatnadé magadat mind ezek-értőh URam? hallgatnálé, és

és minket felettébb nyomorgatnálé ?
* 2 *Kir.* 25 : 9.

LXV. RESZ.

Sidók' meg-vettetése, Pogányok' fel-vétetése.

1 AZoknak jelentettem-meg magamat, *a' kik* én felölem * nem tudakoztak, azoktól találtattam-meg, *a' kik* engem' nem kerestek, ezt mondottam: Imhol *vagyok* én, imhol *vagyok* én a' népnek, *melly* az én nevemröl nem nevezetik vala !
* *Róm* 10 : 20.

2 Ki-terjesztettem az én kezeimet minden napon *e'* verſenyes * néphez, kik járnak nem jó úton, követvén az ö gondolatjaikat. * 4 *Mós* 14 : 22.

3 A' néphez, kik ingerlenek engemet ſzemröl ſzembe ſzüntelen; *mivelhogy* áldoznak kertekben, és jó illatokat ſzereznek téglákból *tsinált* áltárokon.

4 Kik a' koporsóknál ülnek, és a' kietlen helyeken * hálnak: kik a' diſznó-húſt † *meg*-éſzik, és fertelmes húſnak leve *vagyon* az ö ſazekokban,
* *r.* 57 : 7. † 3 *Mós* 11 : 7.

5 Kik ezt mondják: Maradj otthon, ne jöjj én hozzám; mert * ſzentebb vagyok náladnál: ezek ellen vagyon füſt az én orromban, *és* ſzüntelen égö tüz !
* *r.* 66 : 17. 18.

6 Imé *e'* fel-iratott én elöttem; el nem hallgatom, hanem meg-fizetem ezt, és az ö kebelekbe * fizetem-meg;
* *Sólt* 79 : 12

7 Mint a' ti álnokságitokat, mind egyetembe a' ti atyáitoknak álnokságaikat, azt mondja az UR: Kik a' hegyeken tettek * jó illatokat, és a' halmokon illettek engem' gyalázattal; annak-okáért az ö elébbi tselekedeteket meg-fizetem az ö kebelekbe.
* 2 *Kir.* 21 : 3-7. 11. 12.

8 Ezt mondja az UR: Miképpen mikor ſzölö-ſzemet találnak a' gerézden, ezt mondja *az ember*: Ne veſzeſſed el; mert *Iſten'* áldáſa *vagyon* azon: azonképpen tselekeſzem az én ſzolgaimért, nem veſztem-el mind * ezeket.
* *r.* 17 : 6.

9 Es Jákóbból meg-tartok magot, és Júdából, ki az én hegyeimnek örököſe légyen: és birják ez *örökſéget* az én válaſztottaim, és az én ſzolgaim laknak ott.

10 Es a' Sáron' *tartománya* léſzen a' barmoknak akla, és az Akor' * völgye a' juhoknak feküvö helyek; az én népem-ért, a' kik *tudni-illik* engem' meg-kereſendenek. * *Jos* 7 : 26.

11 Ti pedig, kik az URat el-hagyták, *és* az én ſzent hegyemröl el-feledjtkeztetek, kik az Egnek fereginek aſztalt ſzereztek, és a' tsillagoknak itali áldozatot töltötök:

12 Titeket kétség nélkül ſzablya alá ſzámlállak, és ti mindnyájan meg-ö lettettek; mivelhogy * hívtalak, és nem feleltetek, ſzóllottam, és nem hallottátok, ſöt gonoſzt tselekedtetek én elöttem, és a' mit nem ſzerettem, azt válaſztottátok. * *Péld.* 1 : 24.

13 Annak-okáért ezt mondja az UR Iſten: Imé az én ſzolgaim éſznek: de ti éheztek: Imé az én ſzolgaim iſznak; de ti ſzomjúhoztok: Ime az én ſzolgaim vígadnak; de ti meg-ſzégyenültök:

14 Imé az én ſzolgaim vígadnak az *ö* ſzíveknek gyönyörüségében; de ti kiáltotok a' *ti* ſzíveteknek fájdalma miatt, és a' *ti* lelketeknek keſerüſége miatt jajgattok !

15 Es hagyjátok a' ti neveteket átokra az én válaſztottimnak, és meg-öltéged' az UR Iſten, és az ö ſzolgait más * névvel nevezi; * *v.* 23.

16 *Hogy* a' ki magát áldja e' földön, áldja magát az igaz Iſtenben, és a' ki eskűſzik e' földön, eskűdjék * az igaz Iſtenre: mert el-feledjtettek az elébbi nyomorúságok, és az én ſzemeim elöl el-rejttettek. * *Jer.* 4 : 2. 5 *Mós* 6 : 13.

17 Mert ímé én teremtek új Egeket * és új Földet, és az elebbiek ingyen ſem említtetnek, és *az embereknek* eſzekbe ſem jutnak: * *r.* 66 : 22.

2 *Pét.* 3 : 13.

18. Hanem örülnek és örvendeznek azoknak, mellyeket én teremtek, mind örökkön örökké; mert ímé én megújítom Jérusálemet vígaſsággal, és annak népét örömmel;

19 Es vígadok Jérusálemben, és örvendek az én népemben, és nem hallatik többé abban ſiralomnak ſzava, vagy kiáltának ſzava !

20 Nem léſzen többé ott kitsíny gyermek idövel, ſem vén ember, ki az ö idejét ki nem töltötte vólna; mert a' gyermek ſzáz eſztendös korában hal-meg; a' bünös pedig *ha* ſzáz eſztendös-is, meg-átkoztatik.

21 Es házakat * építvén azokban laknak; és ſzöléket plántálnak, 's azoknak gyümölcsében éſznek.
* *Amós* 9 : 14.

22 Nem építnek, hogy más lakjék abban: nem plántálnak, hogy más égye *annak gyümöltsét*; mert az élötának napjainak ſzáma* ſzerint léſznek az én népemnek napjai, és az ö kezeiknek munkájával ſok ideig élnek az én válaſztottim. * *v.* 20.

23 Nem munkálódnak haijába, és nem nemzenek veſzedelemre; mert az URnak áldottainak magvai léſznek, és az ö gyermekeik ö vélek egybe,

24 Es minek-elötte kiáltanának, én meg-hallgatom, még mikor ſzóllnának, én meg-hallom.

25 A' farkas * és a' bárány együtt legelnek, és az orosz lán, mint az ökör, szalmát eszik, és a' kígyónak kenyere lészen † a' por. Senkit nem bántanak, és senkinek nem ártanak az én szentségemnek egész hegyén, azt mondja az UR! * r. 11: 6. 7. † v. 11. 12.

1 Mós. 3: 14.

LXVI. RESZ

Kép-mutatók' Istени szolgálatja: Istenfélők' ígéreti.

1 EZt mondja az UR: A' Menny nékem ülö * székem, és a' Föld az én lábaimnak nyúgotója! Hol *vagyon* a' ház, mellyet építenétek nékem, és hol vagyon az én nyúgalmamnak helye? * Tsel. 7: 49.

2 Mert mind ezeket az én kezem tsinálta, és *az által* kezdettek lenni mind ezek, azt mondja az UR: Hanem arra tekintek, a' ki szegény, és töredelmes szívü, és a' ki az én beszédemet rettegi.

3 A' ki ökörrel * áldozik *nékem, mintha* embert ölne, a' ki juhval áldozik, *mintha* ebet ölne, a' ki minhával áldozik, *mintha* disznó-vérrel *áldoznék*; a' ki temjént hoz elömbe, *mintha* a' bálványt ajándékozná-meg: Ezeket választották ezek az ö útaikban, és az ö útálatosságaikat szerette az ö lelkek. * Sólt. 50: 8-14. Amós 5: 21-24.

4 En-is választom *azért* az ö megtsúfolásokat, és rájok hozom a' mitöl félnek; mivelhogy * hivtam, és senki nem felelt *nékem*: szóltam, és nem hallották, söt gonoszt tselekedtek én előttem, és azt választották, a' mit nem szerettem. * r. 65: 12.

5 Halljátok az URnak beszédét, kik az ö beszédére rettegtek: Ezt mondották a' ti atyátok-fiai, a' kik titeket gyülölnek, a' kik titeket meg-vetettek az én nevem-ért: Tiszteltessék az UR! De mikor meg-jelenik a' ti * örömetekre; ezek meg-szégyenülnek.

* r. 55: 9. 11. 12.

6 Háborúság' szava *hallatik* a' városból, szó *hallatik* a' Templomból, az URnak szava, ki meg-fizet az ö * ellenségének. * r. 55: 11. 12.

7 Minek-előtte a' szülésnek ideje eljöne, szült, minek-előtte el-jöne a' fájdalom ö reája, szült fiat.

8 Kitsoda hallott hasonlatos dolgot, kitsoda látott hasonló dolgot? Avagy egy nap teremtetté e' föld? Avagy születtetiké egy-szer 's mind egy nemzetség? hogy a' Sion szülni akart, és szülte az ö fiait.

9 Avagy én, *ki* az aszszonyi-állatokat szülökké tészem, nem szülnéké? azt mondja az UR! Avagy én, *ki* azt mivelem, hogy szülnjenek, meg-tiltatomé? azt mondja a' te Istened!

10 Örvendezzetek Jérusálemmel, és örvendezzetek abban mindnyájan, kik szeretitek azt: örvendezzetek ö véle nagy örömmel, kik azt siratjátok * vala; * Sólt. 37: 5.

11 Hogy szopjatok, és meg-elégedjetek az ö vígasztalásinak tejével, hogy tejet végyetek, és gyönyörködjetek az ö ditsöségének fényességében;

12 Mert ezt mondja az UR: Imé én ki-árasztom ö reá a' békeséget mint-egy folyó-vizet, és mint-egy kiáradott patakot a' pogány-népeknek ditsöségeket, mellyet * szoptok: *azoknak* vállokon hordoztattok, és térdeken gyönyörüségesen neveltettek.

* r. 60: 4. 16.

13 Mint a' férfiat, kit az ö annya vígasztal: akképpen vígasztallak * én meg-titeket, és Jérusálemben vígasztaláft vésztek! * r. 40: 1. 2.

14 Meg-látjátok, és örül a' ti tsívetek, és a' ti tetemitek, mint a' fü, meg-virágoznak, és meg-esmértetik az URnak keze az ö szolgaihoz, és haragja az ö ellenségi ellen;

15 Mert ímé az UR el-jö tüzben, és mint a' forgó-szél az ö kerekei, hogy meg-mutassa haragját búsulással, és büntetését sebesen égö lánggal;

16 Mert az UR tüzzel ítéli-meg, és az ö fegyverével minden testet, és sokan léfznek az URtól meg-ölettetnek.

17 A' kik magokat * szenteknek mondják, és a' kik magokat mossák a' kertekben valamelly *fa* mellett, a' *kertnek* közepin, a' kik a' disznó-húft eszik, és *valami* útálatos állatnak, mint az egérnek, *husát*, egyenlöképpen meg-emésztetnek, azt mondja az UR!

* r. 65: 5-7.

18 Mert én az ö tselekedeteiket és gondolatjaikat *tudom*; el-jött *az idö*, hogy minden népeket és nyelveket egybe-gyüjtsek, és el-jönek 's meg-látják az én ditsöségemet.

19 Es meg-jegyezem öket, és a' meg-szabadúltak közzül el-küldök *némellyeket* Társisba, Púl' és Lúd' nemzetségéhez, kik kéz-ivvel lövöldöznek. Tubálhoz és Jávánhoz, a' messze való szigetekhez, kik nem hallották az én nevemet, és nem látták az én ditsöségemet, és hírdetik az én ditsöségemet a' Pogányok között.

20 Es el-hozzák minden ti atyátokfiait minden Pogányok közzül, ajándékon az URnak, lovakon, szekereken, lektikákban, öszvéreken, kotsikon, az én szent hegyemre Jérusálembe, azt mondja az UR: miképpen visznek az Izraeliták az áldozatra való állatokat tiszta edényben az UR' Házába.

21 Es azok közzül választok Papokat, * Lévitákat, azt mondja az UR;

* r. 61: 6.

22 Mert mint amaz * új Egek és az új Föld, mellyet én teremtek, megálla-

állanak én előttem, azt mondja az UR: azonképpen meg-áll a' ti magvatok és a' ti nevetek.

23 És minden hónapról hónapra, és szombatról szombatra, el-jö minden test, hogy engem' imádjon, azt mondja az UR! * *r.* 65: 17.

24 És ki-menvén meg-látják azoknak hólt testeiket, kik én ellenem * vétkeztenek; mert az ö férgek meg nem hal, † és az ö tüzök ** meg nem alszik, és minden ember előtt gyalázatosok lésznek. * *v.* 17. 18. *r.* 65: 5-7.

† *Márk.* 9: 44. ** *Jér.* 4: 4.

JEREMIAS PROFETANAK KÖNYVE.

I. *Feddi az ö idejebéli gonoszságot.* II. *Hírdeti az Isten' itéletit, melly nem sok időre meg-esék.* III. *A' híveket a' Messiás felől való igéretekkel, és az ö ellenségeiknek veszedelmekkel vigaszталja.* IV. *Históriákat-is ír a' Sidok felöl, jövendö-mondásának bizonyságára. Prófétált pedig Judeában és Egyiptomban a' Sidoknak mint-egy* 43. *esztendeig.*

I. RESZ.

Jérémiás' hivatala: két-rendbéli látása.

1 JEREMIASNAK, HILKIA' FIÁNAK beszédi, *melly Hilkia* az Anatót *városba lakozó* Papok közzül *vala*, a' Benjámin' földében.

2 Kinek szólla az UR, Jósiás' * idejében, az ö Királyságának tizen-harmadik esztendejében, ki a' Júda' Királyának Amonnak fia vala.

* 2 *Kir.* 21: 25. 26.

3 Szólla Joákim' * idejében-is, ki Jósiásnak Júda' Királyának fia vala, mind a'† Sédékiásnak, a' Jósiásnak, Júda' Királya' fiának egész tizen-egyedik esztendejéig, mind a' Jérusálemnek rabságra való el-viteléig, *melly lett* ötödik hónapban. * 2 *Kir.* 23: 34.

† 2 *Kir.* 24: 17.

4 Szólla azért az UR nékem, mondván:

5 Minek-elötte a' *te anyádnak* méhében formálnálak; esmértelek * tégedet; és minek-elötte születnél, megszenteltelek tégedet: Prófétának rendeltelek tégedet a' Pogányok között.

* *Gal.* 1: 15.

6 És mondék: Ah, ah URam Isten! ímé nem tudok * szóllni; mert gyermek *vagyok* én! * 2 *Mós.* 3: 11. 4: 10.

7 És monda az UR énnékem: Ne mond *ezt*: Gyermek vagyok én; hanem valamire küldlek téged', el-menj, és valamiket parantsolok néked, megmondjad.

8 Ne félj tölök; mert * veled *vagyok* én, hogy meg-óltalmazzalak téged', azt mondja az UR! * *Sól.* 3: 4-7.

5 *Mós.* 31: 6. 8.

9 És ki-nyújtá az UR az ö kezét, és meg-illeté * az én számat, és monda nékem: Ímé adom az én igémet a' te szádba: * *Esa.* 6: 6. 7.

10 Imé én ma téged' *Prófétává* tészlek a' Pogányokon, és országokon, hogy gyomlálj * ronts, veszess, törj, épits, és plántálj! * *r.* 18: 7.

2 *Kór.* 10: 4. 5.

11 Annak-felette szólla az UR énnékem, mondván: Mit * látsz te Jérémiás? és mondék: mondola-veszszöt látok én! * *Zak.* 4: 2.

12 És monda nékem az UR: Jól láttad; mert *melly hamar a' mondola meg-virágzik, olly igen* vigyázok én az én igémre, hogy bé-tellyesítsem azt.

13 És monda az UR énnékem másod-szor, mondván: Mit látsz te? Felelék én: Forró fazekat látok én, mellynek szája Észak felöl vagyon.

14 És monda nékem az UR: Észak * felöl jö a' veszedelem e' földnek minden lakosira;

* *r.* 4: 6.

15 Mert ímé én az Észak felöl való országoknak minden nemzetségit * öszve-gyüjtöm, azt mondja az UR, hogy el-jövén, ki-ki mind le-tégye az ö székit Jérusálemnek kapui előtt, és körös-környül minden kerítési ellen, és Júdának minden városi ellen:

* *r.* 5: 15. 6: 22-24.

16 És meg-jelentem az én ítéletimet ezek ellen, az ö sok gonoszságok-ért; mert el-szakadtanak én tölem, és idegen Isteneknek * áldoztanak, és az ö tulajdon kezeik' munkáit imádták.

* 2 *Kir.* 21: 4-13.

17 Te azért övezd-meg magadat, és fel-kelvén mond-meg nékiek azokat, mellyeket én tenéked parantsolok: ne félj tölök, hogy téged' előttök el ne veszessellek;

18 Mert ímé én ma tettelek téged' erös * várossá, és vas-oszloppá, és értz bástyává mind ez egész földön a' Júda' Királyi ellen, az ö Fejedelmi ellen, az ö Papjai ellen, és a' föld' népe ellen!

* *r.* 6: 27. 15: 20.

19 A' kik viaskodnak te ellened, de meg nem gyöznek téged'; * mert te veled vagyok én, azt mondja az UR, hogy meg-szabadítsalak tégedet.

* *r.* 26: 8-24.

II. RESZ.

A' Sidó népnek külömb-külömb-féle bünei.

1 ES szólla az UR nékem mondván:
2 Menj-el, és kiálts Jérusálemnek füleibe, mondván: Ezt mondja az UR: Emlékezem a' kegyelemröl, mellyel * vóltam hozzád ifjúságodban, minémü szeretettel vóltam, mikor téged' magamnak jegyeznélek, mikor engem' követnél a' puſztában a' földön, mellyet nem vetnek-bé.

* *5 Móſ.* 32: 9-14.

3 *Es hogy* az Izrael az URnak ſzentelteteti * *nép vólt*, az ö gabonájának fengéje: valakik meg-éſzik vala ötet, vétkeznek vala, nyomorúság következik vala reájok, azt mondja az UR!

* *Sólt.* 114: 1. 2.

4 Halljátok-meg az UR' ſzavát Jákób' háza, és Izrael' házának minden telsédi,

5 Igy ſzóll az UR: Mitsoda álnokságot * találtanak a' ti atyáitok én bennem, hogy el-idegenedtek én tölem, és a' hazugság-után jártak, és hijába-valókká lettek? * *Mik.* 6: 3-5.

6 *Annyira hogy* tsak azt ſem mondották: Hol *vagyon* az UR, a' ki kihozott minket Egyiptomnak földéből, a' ki által-vitt minket a' puſztán, kietlen és járatlan földön, a' vizetlen és halálos földön, a' földön, mellyen ember nem járt, és a' hol ember nem lakott?

7 Es bé-iktattalak titeket a' böv földbe, hogy annak gyümöltsével és javaival élnétek: és bé-menvén meg fertéztetétek az én földemet, és az én örökségemet útálatoſsá tevétek.

8 A' Papok nem mondották: Hol *vagyon* az UR? és a' kik a' Törvényt forgatják, nem eſmérének-meg engemet, és a' Pálztorok hitetlenül el-ſzakadának én tölem, és a' Próféták a' Baál által próféták, és a' bálványokat követék.

9 Annak-okáért meg-perlek veletek, és perlek a' ti fiaitoknak fiaival, azt mondja az UR!

10 Ugyan-is, menjetek-általa' Kittim' * ſzigeteire, és láſſátok-meg; Kédárba-is küldjetek-el, és ſzorgalmatoſan vegyétek eſzetekbe, és láſſátok-meg, ha ehez haſonlatos dolgok lettenek? * *4 Móſ.* 24: 24.

11 Ha *egyéb* nemzetség el-változtatta-é az ö Iſtenit, noha azok nem Iſtenek; az én népem pedig el-változtatta* az ö ditsöségét bálványra!

* *Sólt.* 106: 20.

12 Egek, * tsudálkozzatok ezen, és rettenjetek-meg, erösképpen ſzáradjatok-meg, azt mondja az UR!

* *Eſa.* 1: 2.

13 Mert két gonoſzságot tselekedett az én népem: El-hagytak * engem' élö kút-fejet, és magoknak kútakat áſtanak, bé-omlott kútakat, mellyekben nintsen viz. * *v.* 10. 11.

14 Nem-de rabé az Izrael? avagy ö házi ſzolgaé? Mi az oka *hát*, hogy préda lett?

15 *Es* ö ellene ordítottanak az * orofzlánok, ki-botsátták az ö ſzavokat, és el-puſztították az ö földét, az ö városi † meg-égettettenek, *és* nintsen benne lakozó? * *Eſa.* 5: 29.

† *Eſa.* 1: 7. 8.

16 A' Nóf és Tafné' fiai bé-törik fejedet.

17 Vallyón 's nem te magad ſzerzettedé ezt magadnak; mivelhogy a' *te* URadat Iſtenedet * el-hagyád, mikor téged' vilelme az *ö* útán?

* *Eſa.* 5: 24. 25.

18 Moſtan-is mi dolgod vagyon az Egyiptus' * útával, hogy a' Nilus' vizét iſzod? és mi dolgod vagyon az Aſsúr' útával, hogy az *Eufrátes'* folyóvizét iſzod? * *Eſa.* 30: 2.

19 A' te magad gonoſzsága * tanítſon-meg téged', és a' te *Iſtentöl* való elſzakadáſid dorgáljanak-meg téged'. Vedd eſzedbe, és lásd-meg, mellyen gonoſz és keſerü légyen, hogy el-hagytad a' *te* URadat Iſtenedet, és hogy nem félſz engemet: ezt mondja a' Seregeknek URa Iſtene!

* *2 Krón.* 33: 9. 11.

20 Jóllehet régen meg-rontottam a' te igádat, el-ſzaggattam a' te köteleidet, és te azt mondottad: Nem * ſzolgálok én *idegen Iſtennek*: mindazáltal minden magas halmokon, és minden leveles fa alatt bújdoſol vala † paráználkodván. * *2 Krón.* 34: 32.

† *réſz.* 3: 6.

21 En pedig plántáltalak vala téged' *mint* válaſztott * ſzölöt, mindenestöl igaz *és hív* magot: mi-módon változtál azért nékem idegen † ſzölövefzfzövé? * *Eſa.* 5: 1-7. *Sólt.* 80: 9.

† *Eſa.* 1: 4. 10. 21.

22 Mert ha magadat ſalétrommal meg-moſnád-is, ſzappannal fejérítenédis magadat: *mindazáltal*-jegyeztetve * vagyon a' te álnokságod én előttem, azt mondja az UR Iſten.

* *2 Kir.* 22: 16. 17.

23 Mi-módon mond-hatnád: Nem undokíttattam-meg, a' bálványok után nem jártam! Láſd-meg a' te útáidat a' völgyben, gondold-meg mit tselekedtél, *te, ki ollyan vagy, mint a'* gyors nöſtény teve, melly az ö útáiban ſzéllyel folyat,

24 *Es mint* a' puſztához ſzokott nöſtény vad-ſzamár, *melly* az ö kívánsága ſzerint ſzabadon jár ſzéllyel, mellyet a' *bujálkodáſnak* alkalmatoſsá-

gától kitsoda tartóztat-hatna-meg? Nem szükség, hogy valaki annak kergetésével fáraszsza magát, meg-találja azt az ö hónapjában.

25 *Ha valaki azt mondja:* Ne mezítelenítsd-meg a' te lábadat, és torkodat * óltalmazd-meg a' szomjúságtól: te azt feleled: Kétségbe esném, *nem mivelem*, nem; mert az idegen *Isten*eket szeretem, és azokat követem.
* *r.* 13: 23. 18: 12.

26 Miképpen meg-szégyenül a' lopó, mikor a' lopásban találtatik: azonképpen meg-szégyenül az Izrael' háza, az ö Királyi, Fejedelmi, és Papjai, és Prófétái,

27 Kik azt mondják a' fának: Te vagy az én atyám! és a' könek: Te szültél engemet; mert háttal fordúltak én hozzám és nem ortzájokkal; az ö nyomorúságoknak idején pedig ezt mondják: Kelj-fel, és szabadítsmeg minket!

28 De hol vagynak a' te Istenid, mellyeket magadnak tsináltál? Keljenek-fel, ha meg-szabadít-hatnak téged' a' te nyomorúságodnak idején; mert a' te városidnak * száma *szerint* vóltanak a' te Istenid, óh Júda?
* *rész.* 11: 13.

29 Miért perletek én vélem? Mindnyájan ti el-szakadtatok én tölem, azt mondja az UR!

30 Hijába ostoroztam a' te fiaidat; az intést nem vették-bé, a' ti szablyátok meg-emésztette * a' ti Prófétáitokat, mint a' pusztító oroszlán.
* 2 *Krón.* 24: 20.21. *Máté* 23: 34.35.

31 Oh nemzetség, vegyétek eszetekbe ti az URnak szavát: *ollyan* vóltamé én Izraelnek, *mint* a' puszta? avagy *mint a'* setétség' földe? *Hát* miért mondotta az én népem: Urak vagyunk *immár*, többé te hozzád nem mégyünk!

32 Vallyon a' leány el-felejtkeziké az ö ékességéröl? *vagy* a' jegybéli leány az ö arany-lántzairól? Az én népem pedig számtalan-szor * el-felejtkezett én rólam. * *r.* 3: 21.

33 Miért mondod jónak lenni a' te útadat, holott a' te szeretöid' * után jársz? Annak-oká-ért még a' gonoszokat-is meg-tanítottad a' te útaidra.
* *Hós.* 2: 4-6.

34 Ennek-felette a' magad ruháinak szélén-is találtatott a' szegény ártatlan embereknek * vérek, kiket nem az ásásban találtál, hanem mind ezek felett *vagynak* azok. * 2 *Kir.* 21: 16.
2 *Krón.* 24: 21.

35 *Te pedig* még-is azt mondottad: Bizonyára én *tiszta és* ártatlan vagyok, tsak hogy az ö haragja én rólam fordúljon-el! Imé én törvénykezem te veled, mivelhogy azt mondod: Nem vétkeztem!

36 Mit futkossz illy igen, gyakorta változtatván útadat? Egyiptom * miatt-is meg-szégyenülsz, mint Assúr miatt meg-szégyenültél. * *v.* 18.
Ezék. 29: 6. 7.

37 Még az *Egyiptombéli Király*tól-is el-szakadsz, a' te kezeidet fejedre kúltsolván; mert az UR útálja a' te bizodalmidat, hogy azokban szerentsés ne légy.

III. RESZ.

Sidók' keménysége. Istennek külömb-külömbféle igéreti.

1 EZt mondván: Ha a' férjfiú elhagyja az ö feleségét, és az elhagyván az *ö férjét*, más férjfiúhoz mégyen: vallyon *az elébbi férje* * vészié többé azt hozzá? avagy nem fertéztetnéké-meg valóban az a' föld? Te pedig sok társaiddal paráználkodtál; mindazáltal térj én hozzám, azt mondja az UR! * 5 *Mós.* 24: 1-4.

2 Emeld-fel szemeidet a' hegyekre, és lásd-meg, hol * nem paráználkodtál? önékik le-ültél az útakon, mint az Arabiabéli *tolvaj* a' pusztában, és meg-undokítottad a' földet a' te paráznaságiddal és gonoszságoddal. * *v.* 6.

3 Es *jóllehet* nem adatnék esö, és nem vólna tavaszi esö: mindazáltal a' te ortzád a' parázna aszszonyéhoz hasonló vólt, nem akartad esmérni a' szemérmet.

4 Vallyon avagy tsak mostan nem kiáltodé *ezt* énnékem: En atyám, az én ifjúságomnak te *vagy* vezére!

5 Vallyon mind örökké haragszikké? mind végiglen meg-tartjaé a' *haragot:* Imé mondod, és tselekeszed a' gonoszságokat, a' mint te töled lehet.

6 Es monda az UR énnékem Jósiás Király' idejében: Láttadé mit tselekedett az *én tölem* el-fordúlt Izrael? el-ment ö minden *ö* magas * hegyeire, és minden zöld fa alá, és ott paráználkodott. * *r.* 2: 20. *Esa.* 57: 7.

7 Es mondék minek-utánna mind ezeket tselekedte vólna: Térj-meg * hozzám; és nem tére, és látá *ezt* az ö hitetlen húga a' Júda.
* 2 *Kir.* 17: 8-13. 14-19.

8 Annak-oká-ért tetszék nékem, hogy mind azok-ért az okok-ért, tudni-illik, hogy az *én tölem* el-szakadott Izrael paráználkodott, el-hagynám * ötet, és el-válásról való levelet adnék néki: mindazáltal nem félt az ö hitetlen húga a' Júda, hanem el-ment és paráználkodott ö-is, * 2 *Kir.* 17: 18.

9 Es az ö hires paráznaságával megfertéztette a' földet; mert paráználkodék a' kövel és a' fával.

10 Mindazáltal mind ezek után-is nem

nem tére-meg én hozzám az ö hitetlen húga a' Júda, tiszta szíve szerint, hanem kép-mútatással, azt mondja az UR!

11 Azért mondá nékem az UR: Inkább igazítja magát a' viszszálkodó Izrael, hogy sem mint a' hitetlen * Júda.

* *Ezék.* 16: 51. 23: 1.

12 Menj-el, és kiáltsad e' szókat Északra, és mondjad: Térj-meg viszsza-vonó Izrael, ezt mondja az UR, *és* el-vészem az én haragomat ti rólatok; mert kegyelmes * *vagyok* én, azt mondja az UR, nem tartok *haragot* mind örökké: * *Sólt.* 103: 8. 9.

13 Csak-hogy esmérd-meg a' te hamisságodat, hogy a' *te* URadat Istenedet el-hagytad, és minden útakat eljárván az idegenekhez adtad magadat minden zöld fa alatt, és az én szómat nem fogadtátok, azt mondja az UR!

14 Térjetek-meg *ti* szó-fogadatlan fiak, azt mondja az UR; mert én férjetekké † lettem néktek, és hozzám * vészlek titeket, egyet *egy* városból, kettőt *egy* nemzetségből, és bé-iktatlak titeket Sionba, † *v.* 8. *Esa.* 27: 12. 13. * *Hós.* 2: 1.

15 Es az én szívem szerint való Pásztorokat * adok néktek *ott*, és legeltetnek titeket tudománnyal, és értelemmel. * *r.* 23: 4. *Ezék.* 34: 23.

16 Es minek-utánna meg-sokasúltok és meg-szaporodtok a' földön, a' napokban, azt mondja az UR; többé nem mondják: *Ez* az UR' frigyének Ládája, szívekbe sem ötlik, meg sem gondolják, meg sem látogatják; és nem léfzen többé.

17 Az időben Jérusálemet hívják az UR' királyi székinek, és minden nemzetségek oda gyülnek az UR' nevében, Jérusálembe, és nem követik többé az ö gonosz szíveknek akaratját.

18 Azokban a' napokban a' Júda' háza menvén* az Izrael' házával, el-jönek egyetemben Észak' földe felöl, a' földre, mellyet örökségül adtam a' ti atyáitoknak. * *Ezék.* 37: 16-22.

19 Mert én *illyen módon* szóllék: Miképpen számláljalak titeket a' fiak közzé, és mi-módon adjam néked a' gyönyörüséges földet, a Pogányok' seregeinek kivánatos örökségét? Es azt végezém: Ezt mondjad nékem: EN ATYAM! ES TÖLEM EL NE SZAKADJ.

20 Bizony *miképpen* hitetlenül tselekeszik az aszszonyi-állat az ö férjével, *mikoron* ötet el-hagyja: azonképpen hitetlenül * tselekedtetek én velem Izraelnek háza, azt mondja az UR! * 2 *Mós.* 19: 8.

21 A' *ti* szótok hallatsék a' magas helyeken, az Izraeliták' sirások és könyörgések; mert * el-fordították az ö útólkat, el-felejtkeztek az ö URokról Istenekről. * *r.* 2: 32.

22 Térjetek-meg szó-fogadatlan fiak, *és* meg-gyógyítom a' ti engedetlenségiteket: *Hallattatsék, mondom, e' szó:* Imé mi járúlunk * te hozzád; mert te *vagy a' mi* URunk Istenünk!

* *Hós.* 14: 3.

23 Bizony meg-tsalattattunk a' halmoktól, *és* a' hegyeknek fokságitól: bizony az Izraelnek meg-maradása az * URban a' mi Istenünkben *vagyon*!

* *Sólt.* 121: 2.

24 Mert e' gyalázat emésztette-meg a' mi atyáinknak munkáját gyermekséginktől fogva, az ö juhokat, barmokat, fiaikat és leányaikat.

25 Hevertünk a' mi szégyen-vallásunkban, és a' mi gyalázatunk bé-fedezett minket; mert a' mi URunkkal Istenünkkel * hitetlenül tselekedtünk, mi és a' mi atyáink gyermekséginktől fogva mind e' mái napig, és nem engedtünk a' mi URunk' Istenünk' szavának. * *Sólt.* 106: 6.

IV. RESZ.

Intés meg-téréfre, Sidoság' puſztúlása.

1 HA meg-téréndesz Izrael, azt mondja az UR; én hozzám térj: Es ha én elölem el-veted a' te útálatosságidat, és nem * bújdosol;

* *r.* 2: 18. 25.

2 Es *ha így* eskűszöl: El az UR, tökélleteségben, itéletben és igazságban: áldják ö benne magokat a' nemzetségek, és ö benne ditsekednek;

3 Mert azt mondja az UR a' Juda' férjfiainak és a' Jérusálembélieknek: Szántsatok magatoknak új * ugarat, és ne vessetek a' tövisekbe.

* *Hós.* 10: 12.

4 Metéljétek-környül * magatokat az URnak, és vesétek-el a' ti szívetekben böreit, Júda' férjfiai és Jérusálem' lakosi, hogy az én haragom felgerjedvén annyira ne égjen, hogy senki el † ne ólt-hassa, a' ti tselekedetitekben gonoszságá-ért. * 5 *Mós.* 10: 16. † *Esa.* 65: 5. 66: 24.

5 Hirdessétek Júdában, és Jérusálemben jelentsétek-meg, és mondjátok-meg, trombitáljatok a' földön, kiáltsatok, gyülljetek-egybe és mondjátok: Gyülljetek-ősze és menjünk-bé az erös városokba.

6 Emeljetek zászlót Sionban, gyülljetek-ősze, ne álljatok; mert én veszedelmet hozok Észak * felöl, és nagy romlást. * *r.* 1: 14. 15.

7 Ki-vetette magát az oroszlán az ö barlangjából, és a' nemzetségeknek rablója el-indúlt, ki-jött helyéből, hogy el-puſztítsa a' te földedet, *és* a' te városid el-puſztíttassanak, hogy sen-

ki *azokban* ne lakjék.

8 Ezoká-ért öltözzetek * sákba, sírjatok és jajgassatok; mert az URnak fel-búsúlt haragja nem távozott-el rólunk! * *r.* 6: 26.

9 Mert a' napon, azt mondja az UR, el-vész a' Király' bátorsága, és a' Fejedelmek' bátorsága, és el-álmélkodnak a' Papok, és a' Próféták * tsudálkoznak. * *Ezék.* 13: 9. 10.

10 Es *akkor ezt* mondom: Ah, ah URam Isten, bizony *ezt fogják mondani:* Igen meg-tsaltad e' népet és Jérusálemet, ezt mondván; Békességet lészen néktek: holott a' szablya el-hatott mind lelkünkig!

11 Az időben ezt mondják e' népnek és Jérusálemnek: *Imé nagy* szárazto szél *jö* a' puszt́ának magas helyein, az én népem' leányának útán, nem szórára, sem tisztításra;

12 Ezeknél hatalmasb szél jö-el nékem, akkor én-is itéletet mondok nékiek.

13 Imé mint a' felhö, úgy jö, és mint a' szél-vész az ö szekere, az ö lovai gyorsabbak a' sas-keselyüknél. Jaj nékünk, mert el-vésztünk!

14 Jérusálem, tisztítsd-meg * szívedet a' gonoszságtól, hogy meg-tartassál: meddig maradnak te benned a' te gonosz gondolatid?

* *r.* 4: 4. *Esa.* 1: 16.

15 Mert hír mondó hírdeti *az ellenségnek jövetelit* Dán felöl, és hírdeti a' vesződelmet Ephraim' hegyén-is.

16 Mondjátok-meg e' népeknek: hirdesétek-meg a' Jérusálembéliekneк, imé meszsze földröl el-jönek az örizök, és kiáltanak Júdának városi ellen,

17 Mint a' mezönek örizöi, úgy lésznek a' *város* környül; mert engemet fel-bosszontott, azt mondja az UR!

18 A' te útad, és a' te tselekedetid szerzették ezt tenéked: ez a' te gonoszságod; mert mivelhogy keserü, a' te szívedre-*is* el-hatott.

19 Fáj a' bélem, * a' bélem *és* az én szivemnek rekeszi, az én szivem háborog én bennem, nem hallgatomel; mert a' trombita-szót hallottad, óh én lelkem, *és* a' hadnak kiáltását,

* *r.* 9: 1. *Esa.* 21: 3. 4.

20 *Es hogy egyik* vesződelem a' másik vesződelmet követi; mert az egész föld el-puszt́íttatik, hirtelenséggel el-puszt́íttatnak az én sátorim, *és* az én fel-vontt kárpitjaim egy szem-pillantásban.

21 Vallyon meddig látom a' zászlót? *és* hallom a' trombita-szót?

22 Mig * bolond *lészen* az én népem, *míg*-nem engem' esmérnek, *míg* balgatag fiak és értelem nélkül valók, *míg* böltsek lésznek a' gonoszra, a' jó tselekedetre pedig balgatagok.

* *Esa.* 1: 3.

23 *Ha* tekintem a' földet, imé hijába-való és puszta: ha *tekintem* az Egeket, semmi világosságok nintsen:

24 *Ha* tekintem a' hegyeket, imé * reszketnek, és minden halmok ingadoznak: * *Esa.* 5: 25.

25 *Ha* tekintem, imé *egy* ember-is * nintsen, és minden égi madarak elmentek: * *Sof.* 1: 3.

26 *Ha* tekintem, imé a' siros tartomány *ollyan, mint a'* puszta, és minden ö városi el-törettek, az UR miatt, és az ö haragja miatt;

27 Mert ezt mondja az UR: El-puszt́íttatik az egész * föld; mindazáltal nem léfzen akkor † vége.

* 2 *Kir.* 24: 1-3. † 2 *Kir.* 25: 1-21.

28 Ezért sir * a' föld, és oda fel-meghomályosodik az Eg; mert én mondottam, gondoltam, és meg nem bántam, és azt el nem változtatom.

* *r.* 15: 6.

29 A' lovagoknak és a' kéz-íveseknek kiáltások elött el-futnak mindnyájan a' városbéliek, el-rejteznek a' sürü *erdök*ben, fel-mennek a' köfziklákba, minden város el-puszt́íttatik, és senki sem lakozik azokban.

30 Te pedig el-puszt́úlandó *tartománynak népe*, mit tselekefzel? ki *most*an öltözöl skárlátban, és ékesíted magadat aranyos kösöntyükkel, és a' te ortzáidat meg-fested * festékkel, hijába ékesited magadat; *mert* a' *te* szeretöid útálnak tégedet, keresik a' te életedet; * *Ezék.* 23: 40.

31 Mert mint-egy gyermek-szülö *aszszonyi-állat* szavát hallok; *azt mondom, hogy* mint-egy elsö gyermek-szülö *aszszonyi-állat*nak kiáltását: *úgy-hallom* a' Sion' leányának szavát, *ki* nagy óhajtással öfzve-veri kezeit, *mondván:* Jaj * most nékem; mert el-fogyatkozott az én lelkem a' meg-ölettek-ért!

* *r.* 6: 24.

V. RESZ.

Jérusálembéliek' gonoszsága.

1 JArjátok-el Jérusálem' útzáit, és lálsátok-meg most́an, és vegyétek eszetekbe, és tudakozzátok-meg az ö útzáin, ha lelteké egy embert, ha vagyoné, ki igaz * itéletet tégyen, ki igazságot szeressen; és meg-kegyelmezek néki.

2 Es ha így esküsznek-is: El az UR! bizony hamisan esküsznek.

* *Esa.* 1: 4. 10. 21. 48: 1.

3 URam a' te szemeid avagy nem a' tökélletességre *nézneké?* Meg-verted öket; * de nem bánkódtak, meg-emésztetted öket; *de* a' dorgálást nem akarják fel-venni, az ö ortzáik ke-

ményebbek vóltanak a' közikiknél, nem akartak meg-térni. * *r.* 9 : 13.

4 En azért ezt mondom vala : Bizony parasztok ezek *és* bolondok ; * mert nem tudják az URnak útát, az ö Istenek' itéletét. * *v.* 21. *r.* 8 : 7.

§ *Mós.* 32 : 28.

5 El-mégyek a' Fö-emberekhez , és szóllok nékiek ; mert ök tudják az URnak útát, az ö Isteneknek itéletét : de azok-is egyetemben * el-vetették az igát , el-szaggatták a' köteleket.

* *r.* 6 : 13.

6 Annak-okáért meg-szaggatja öket az oroszlán az erdöböl , a' puszták ban lakozó farkas el-puszt ítja öket , az ö városaik ellen vigyáz a' * párdutz, valaki ki-jö ö közzülök , el-szaggatja ; mert el-áradtak az ö büneik , el-szokodtak az ö pártolkodásaik.

* *Hab.* 1 : 7-9. 1 *Mós.* 49 : 27.

7 Oh miért kegyelmeznék-meg teneked ? A' te fiaid el-hagytanak engemet és esküsznek azokra, kik nem Istenek. Mihelyt meg-elégítem * öket, azonnal paráználkodnak , és nagy sereggel a' paráznának házába gyülnek.

* § *Mós.* 32 : 15.

8 *Mint a'* kövér lovak , mellyek reggel eleget észnek , *ollyanok vóltak* ; ki-ki az ö fele-barátja'* feleségére nyerít. * *Ezek.* 22 : 11.

9 Avagy nem látogatnámé-meg ezért *öket ?* azt mondja az UR ! avagy efféle nemzetséget, minémü ez, nem büntetémeg az én lelkem ?

10 Menjetek-fel az ö kerítéfire , és rontsátok-el, mindazáltal mindeneftöl fogva semmivé * ne tegyétek : törjétek-el a' kerítéseknek magasságit ; mert nem az URéi † azok.

* *r.* 4 : 27. † *Esa.* 1 : 21.

11 Mert vétkezvén vétkezett én ellenem az Izrael' háza és a' Júda' háza, azt mondja az UR !

12 Meg-tagadták az URat , és ezt mondották : Nintsen, és * nem következik mi reánk a' veszedelem, sem fegyvert, sem éhséget nem látunk,

* *Esa.* 28 : 15.

13 Es a' Próféták széllé lésznek , és ö bennek semmi *igaz* beszéd nintsen, nékik léfzen úgy dolgok!

14 Azért azt mondja a' Seregeknek URa Istene , hogy ezt mondottátok : Imé én *ollyanná* tészem az én * beszédemet a' te szádban, minémü a' tüz, és e' népet ; mint a' fákat , és *a'* megemeszti öket.

* *r.* 1 : 9. 10.

15 Imé én hozok ti reátok meszsze földröl való pogányt , óh Izraelnek háza, azt mondja az UR , kegyetlen nemzetséget , régi nemzetséget , olly nemzetséget, mellynek nyelvén * nem értesz, meg sem érted mit szóll !

* *r.* 1 : 15. § *Mós.* 28 : 49.

16 Az ö tegze mint a' meg-nyilt koporsó, mindnyájan erősek lésznek,

17 Es meg-emészti a' te * veteményidet, és a' te kenyeredet . *mellyet* a' te fiaid és leányid ettenek vólna meg : meg-észi juhodat és ökrödet, meg-észi szőlödet és figédet, szegénységre juttatja fegyver által a' te erös városidat, mellyekben bízol vala.

* § *Mós.* 28 : 31-33.

18 De a' napokban-is, azt mondja az UR, ugyan nem végezem-el ti veletek *az én haragomat.*

19 Es mikor ezt kérdénditek : Miért mivelte a' *mi* URunk Istenünk mi velünk mind ezeket ? te ezt mondjad nékik : A' miképpen * el-hagytátok engemet , és idegen Isteneknek szolgáltatok a' ti földetekben : azonképpen szolgáljatok † idegeneknek az idegen földön. * *r.* 16 : 10. 11.

† § *Mós.* 28 : 64.

20 Kiáltsátok ezt a' Jákób' házában, és hirdessétek a' Júdában, mondván :

21 Halljátok-meg most ezt , óh bolond * és balgatag nemzetség, kiknek szemek † *vagyon* 's nem látnak , kiknek fülök vagyon, 's nem hallanak !

* *v.* 4. † *r.* 6 : 10. *Esa.* 6 : 9. 10.

22 Nem félteké engemet ? azt mondja az UR : Az én ortzám elött nem reszketteké ? Ki rendeltem a' fövenyet a' tengernek * határának, örökké való végezés szerint , mellyet által nem hág. Jóllehet meg-indúlnak : de fellyül nem haladják, és meg-háborodnak az ö habjai, de azon által nem mennek.

* *Jób* 38 : 8-11.

23 De e' népnek szíve * el-hajlott és viszsza-vonó ; *a' mint* el-hajlottak, úgy mennek-elö, * *Esa.* 1 : 4.

24 Es nem mondják magokban : Féljük immár a' *mi* URunkat Istenünket, ki ád idején és késön való esöt az ö idejében ; *és* az aratásnak törvényének heteit meg-örzi nékünk.

25 A' ti álnokságitok forditották-el ezeket, és a' ti gonoszságitok tiltákmeg ezt a' jót ti tőletek ;

26 Mert találtatnak az én népem között istentelenek, *mert* két-felé fülelnek mint a' madarászok , *és* tört hánynak, mellyben az embereket megfogják.

27 Mint a' kalitka madarakkal teli, úgy az ö házok teli álnoksággal ; azoká-ért nagyokká lettek, és gazdagokká,

28 Meg-kövéredtek , * fényesek, az istentelennek gonosz selekedetét-is meg-haladták ; *igaz* itélettel † nem itéltek, az árvának *igaz* itéletet *nem rettek :* mindazáltal még-is szerencsések, a' szegényeknek igazságokat-is ki nem szolgáltatták. * § *Mós.* 32 : 15. † *Esa.* 1 : 23. 24. *Amos* 5 : 7. 6 : 12.

29 Ezeket nem látogatomé én meg, azt mondja az UR: a' nemzetséget, melly illyen, nem büntetié-meg az én lelkem?

30 Tsudálatos és rettenetes dolog lett e' földön;

31 A' Próféták hamisan * prófétálnak, és a' Papok ajándékokat vészsznek; az én népemnek pedig tetszenek ezek. Es vallyon mit mivelnétek végezetre? * *r.* 23: 25. 26. *Ezék.* 13: 6.

VI. RESZ.

Babilóniai fogság. Sidók' sok-féle bünei.

1 BEnjáminnak fiai, fussatok-ki Jérusálemből, és Tékoában fuvalljatok trombitát, és Beth-kéremben emeljetek zászlót; mert veszedelem, és nagy gyötrelem láttatik *jöni* Eszak * felöl. * *r.* 1: 15.

2 A' szép és kedvén tartott *asszony*hoz hasonlóvá tettem vala a' Sion' leányát:

3 Ö hozzá jönek a' pásztorok az ö nyájaikkal egybe, hogy ö ellene felvonják sátorokat, *hogy* ki-ki mind az ö helyét meg-emessze.

4 Készítsetek ellene hadat, keljetek-fel, és menjünk hartzra délben: Jaj minékünk; mert el-hanyatlott a' nap, és meg-hosszabbúltak az estvéli árnyékok!

5 Keljetek-fel, és menjünk *ostrom*nak éjtszaka, és rontsuk-le az ö palotáit.

6 Mert azt mondja a' Seregeknek URa: Vágjatok fákat, és Jérusálem környül tsináljatok töltéseket; ez a' meg-látogatásnak városa, mellyben egyéb nintsen * nyomorgatásnál;

* *Esa.* 5: 7.

7 Mint a' forrásban fel-buzog a' viz, úgy ki-forrja az ö gonoszságát; bosszúság-tetel és nyomorgatás hallattatik benne, szüntelen én elöttem betegség és vereség *vagyon*.

8 Vedd eszedbe magadat óh Jérusálem, hogy el ne távozzék az én lelkem töled, hogy ne tégyelek pusztává, olly földdé, mellyen ember nem lakozik.

9 Ezt mondja a' Seregeknek URa: Valóba meg-mezgérlik, * mint a' szőlőt, az Izrael' maradékát; *kik ezt mondják:* Fordítsd a' te kezedet, mint a' szőlö-szedö, a' szőlö-kosárokra.

* *Esa.* 24: 13.

10 Kinek szóljak, és kiket kérjek, hogy hallják? Imé környül-metéletlen * az ö fülök, és nem hall-hatnak, ímé az URnak szava nálok gyalázatban vagyon, nem gyönyörködnek abban. * *r.* 7: 26.

11 Azért az URnak haragjával tellyes vagyok, el-fáradtam, magamat tartóztatván, ki-öntöm *azért* azt a' kitsíny gyermekekre * az útzákon, és egyetembe az ifjaknak gyülekezetekre, söt még a' férjfiú-is az ö feleségével, a' vén, a' meg-teperedett emberrel fogságba esnek. * *Sir.* 2: 21.

12 Es az ö házaik idegenekre maradnak, mezejeik és feleségeik * hasonlóképpen, mikor ki-nyújtom az én kezemet a' földnek lakosira, azt mondja az UR! * 5 *Mós.* 28: 30.

13 Mert kitsínytöl fogva nagyig mindnyájan a' tel-hetetlenségnek adták magokat, a' Prófétától * fogva a' Papig, mind tsalárdok, * *r.* 8: 10. 4: 5. *Esa.* 56: 11.

14 Es gyógyítják vala az én népem' leányának romlását * hazugsággal, mondván: Békesség, békesség: de *ugyan* nem *lön* békesség! * *r.* 8: 11. *Ezék.* 13: 10.

15 Vallyon * szégyenliké, hogy útálatosságot tselekedtenek? bizony nem szégyenlették, és nem tudták mitsoda a' szégyen? Annak-oká-ért el-hullnak a' meg-ölettetek között, az ö meglátogatásoknak idején el-esnek, azt mondja az UR! * *Sóf.* 3: 5.

16 Igy szóll az UR: Alljatok az útakon, és lássátok-meg, és tudakozzatok a' régi ösvényekről, mellyik légyen az igaz út, és azon járjatok, hogy a' ti lelketeknek légyen nyúgodalma, és ezt felelték: Nem mégyünk!

17 Annak-felette rendeltem ö köztök ör-állókat, *hogy* vigyáznának a' trombita-szóra; 's ezt felelték: Nem vigyázunk!

18 Azért halljátok-meg Pogányok, és vedd eszedbe, óh gyülekezet, mi *következik* reájok.

19 Halldd-meg * föld: Imé én hozok e' népre veszedelmet, az ö gondolatjaiknak gyümöltsét; mert az én beszédimre nem hallgattanak, és az én törvényemet meg-útálták.

* 5 *Mós.* 32: 1. *Esa.* 1: 2.

20 Miért hoztok énnékem Sébából temjént, és jó illatú * állatot messze földröl? A' ti egészen meg-égö áldozatitok nem kedvesek, sem a' ti véres áldozatitok nem gyönyörüségesek én elöttem.

21 Azért ezt mondja az UR: Imé én szerzek e' népnek romlást, mellybe meg-ütköznek az atyák és a' fiak egyenlöképpen, a' szomszéd az ö barátjával el-veszsznek!

* *Esa.* 1: 11. 15.

22 Igy szóll az UR: Imé nép jö-el Eszak' * földe felöl, és nagy nemzetség indúl-fel a' földnek végéröl,

* *r.* 1: 14. 15.

23 *Kiknek* kezekben kéz-ív és pais lészen, kegyetlenek lésznek, és semmi

mi irgalmasság bennek nem léfzen: az ö fzavok mint a' tengernek zúgása, és lovagok léfznek, mind egyig viadalhoz kéfzültek te ellened, Sionnak leánya!

24 *Kiknek tsak* hírek' hallására a' mi kezünk ereje el-fzakadott, a' vefzedelem környül-fogott minket, *és* a' fájdalom, mint a' gyermek-fzülö *afzfzonyi-állatot.*

25 Ki ne menjetek a' mezöre, és útra ne indúljatok; mert az ellenség' fegyvere *és* a' félelem minden-felöl *környül-vett.*

26 En népemnek leánya, öltözzél sákba *, és heverj a' porban, fírj * keferveſen, *mintha* egyetlen egy *fiadat* fíratnád; mert hamarsággal el-jö reánk a' puſztító! * *r.* 4: 8.

† *Amós* 8: 10.

27 Ör-álló-toronyban helyheztettelek én téged' az én népem között, *és* nagy * erösségben, hogy meg-tudjad és meg-kémleljed az ö útokat;

* *r.* 1: 8. 18.

28 Mindnyájan felette igen vak-merök, *kik* álnokúl járnak, atzél és vas *természetüek*: mindnyájan ök egyebeknek *erköltsinek-is* meg-vefztegetöi.

29 A' tüztöl meg-égettetett a' fúvó, meg-emésztetett az ón, az *olvaſztó mester* hijába munkálkodik; mert az ö gonoſzságok meg nem * tiſztíttat-hatik. *Ezék. 22: 18. *r.* 13: 10. 23. 18: 11. 12

30 Meg-vettetett ezüſtnek * hivjátok öket; mert az UR meg-vetette öket! *Eſa.* 1: 22.

VII. RESZ.

A' bálványozó 's ſzó-fogadatlan nép hijába bizakodik a' kiſsö Iſteni ſzolgálatban.

1 EZ a' beſzéd, mellyet ſzólla Jérémiásnak az UR, mondván:

2 Allj az UR' Házának ajtajában, és kiáltsad ott e' beſzédet, és mondjad: Halljátok az URnak ſzavát mindnyájan *ti* Sidók, kik bé-mentek ez ajtókon, hogy imádjátok az URat!

3 Igy ſzóll a' Seregnek URa, az Izraelnek Iſtene: Jobbítsátok-meg a' ti útaitokat és tselekedeteiteket; és ti veletek * lakozom ez helyen.

* *r.* 26: 13. 2 *Kir.* 7: 12. 19. 21.

4 Ne bízzatok hazugságban, mondván: AZ URNAK * TEMPLOMA, AZ URNAK TEMPLOMA, AZ URNAK TEMPLOMA EZ!

* *v.* 12. 14. *Mik.* 3: 12!

5 Hanem inkább valóban jobbítsátok-meg a' ti útaitokat, és tselekedeteiteket, és igaz itéletet tégyetek az ember között és az ö fele-barátja között:

6 A' jövevényt, árvát és özvegyet meg ne * nyomorgaſsátok, és az ártatlan vért ki ne ontsátok e' helyen, és idegen Iſtenek után ne járjatok a' tí magatok veſzedelmére.

* *Eſa.* 10: 1. 2. 3.

7 Es azt mivelem, hogy békeſséggel lakozzatok e' helyen, a' földön, mellyet adtam a' ti atyáitoknak mind örökkön örökké.

8 Imé ti hiſztek a' hazug beſzédeknek, mellyeknek ſemmi haſzna nintsen.

9 Vallyon mikor loptok-is, *vagy* öltök, és paráználkodtok, és hamiſan eskűſztök, és áldoztok a' Baálnak; és idegen Iſtenek után jártok, kiket nem eſmértek:

10 Akkor-is el-jötöké, és állotok én elöttem e' Házban, melly neveztetik az én nevemröl, és azt mondjátok: Meg-ſzabadúlunk; hogy azután ugyan ezen útálatos dolgokat tselekedjétek.

11 Vallyon latroknak * barlangjává letté e' Ház ti elöttetek, melly az én nevemröl neveztetik? Azért én-is reá gondoltam, azt mondja az UR.

* *v.* 9. 10. *Máté* 21: 13.

12 Mert menjetek-el az én helyemre, melly *vala* Silóban, a' hol elöſzör * lakozott az én nevem, és láſsátok-meg, mit tselekedtem azzal, az én népemnek Izraelnek gonoſzságá-ért.

* *Józ.* 18: 1. *Sólt.* 78: 60. 61.

13 Mivelhogy pedig mind e' dolgokat tselekeſzitek, azt mondja az UR, és *mikor* ſzüntelen ſzóllok tinéktek reggel fel-kelvén, nem halljátok, és mikor kiáltok * néktek, nem feleltek: * *Eſa.* 65: 12.

14 Annak-oká-ért úgy tselekeſzem e' Házzal, melly az én nevemröl neveztetik, a' mellyben ti * bíztok, és ez hellyel, mellyet adtam néktek és a' ti atyáitoknak, miképpen Silóval † tselekedtem. * *v.* 4. † *Sólt.* 78: 60. 61.

2 *Krón.* 36: 17-19.

15 Es el-vetlek titeket ortzám elöl, miképpen el-vetettem minden ti atyátok-fiait, Efraimnak * egéſz magvát.

* 2 *Kir.* 16: 6. 17: 18.

16 Es te ne * imádkozzal e' nép-ért, és ne kiálts ö érettek, ſe ne könyörögj, és közben ſe járj; mert én téged' meg nem hallgatlak. * *r.* 14: 11. 12. 15: 1,

2 *Móſ.* 32: 10.

17 Nem látodé te, ök mit tselekeſznek a' Júda' városiban, és Jérusálemnek útzáin?

18 A' fiak fát ſzednek, az atyák ſzenet gyújtnak, az aſzſzonyi-állatok dagaſztanak, hogy az Egnek Királynéjának * béleſeket tsináljanak, és áldozzanak az idegen Iſtenekenek, hogy engem' haragra indítsanak.

* *r.* 44: 19.

19 Avagy én ellenem *vagyoné*, *hogy* ezek engem' ingerlenek? azt mondja

az ÚR! avagy inkább nem ö ellenek *vagyoné*, ö magoknak gyalázatjokra?

20 Azért ezt mondja az UR Isten: Imé az én haragom es búsúlásom kiöntetik ez hely ellen, az emberekre és az oktalan állatokra, a' mezönek fáira, és a' földnek gyümöltseire, felgerjed és meg nem * oltatik!

* 2 *Kir.* 22: 17.

21 Ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izrael Istene: A' ti egészen égetendö áldozatitokat tegyétek a' ti *egyéb* áldozatitokhoz, és egyétek-meg * *azoknak* húsát; * *Amós* 5: 21-24.

22 Mert nem szólltam a' ti atyáitokkal és nem parantsoltam nékik a' napon, mellyen ki-hoztam öket Egyiptom' földéböl, az égö áldozatok és *egyéb* áldozatok felöl:

23 Hanem e' szót parantsoltam nékik, mondván: Engedjetek, * az én szómnak, és én tinéktek † Istentek lészek, és ti nékem népeim lésztek: és járjatok mind azon az úton, mellyet parantsolok néktek, hogy jól légyen dolgotok; * 5 *Mós.* 6: 1-3.

† 2 *Mós.* 19: 5. 6.

24 De nem engedtek, * és nem hajtották *hozzám* az ö fülöket, hanem járt anak az ö tanátsokban, az ö gonosz szíveknek keménységében, és hátra-másztanak, nem elö-*mentenek*.

* *Sólt.* 81: 12.

25 A' naptól fogva, mellyen ki-jöttek a' ti atyáitok Egyiptom' földéböl, e' napig, küldöttem * ti hozzátok minden én szolgaimat a' Prófétákat, minden nap reggel fel-kelvén, és küldvén: * 2 *Krón.* 36: 16. 17.

26 De nem hallgattanak * engem' és nem hajtották *hozzám* az ö fülöket, hanem meg-keményítették az ö nyakokat, gonoszbúl tseleked tek, hogy sem mint az ö attyaik!

* *r.* 6: 10. 18: 12.

27 És *mikor* meg-mondod nékik mind e' beszédeket, ugyan nem hallgatnak téged', és *mikor* kiáltasz-is nékiek, meg nem felelnek tenéked.

28 Annak-okáért mondd ezt nékiek: Az a' nép ez, a' melly nem engedett az ö URának Istenének szavának, sem a' tanítást fel nem vették; el-veszett az * igazság, és ki-szagattatott az ö szájokból! * *Esa.* 59: 14. 15.

29 Beretvál-el hajadat, és vesd-el, és nagy jajgatással jajgass a' hegyeken; mert útálja az UR, és el-hagyja a' nemzetséget, a' mellyre haragszik;

30 Mert én elöttem a' Júdának fiai gonoszt tselekedtenek, azt mondja az UR, az ö útálatosságaikat * helyhez tették a' Házban, melly az én nevemröl neveztetik, hogy azt meg-fertéztetnék. * 2 *Kir.* 21: 7-13.

31 Es emeltek óltárokat * Tófetben, melly *vagyon* a' Hinnom' fiának völgyében, hogy meg-égetnék az ö fiaikat és leányaikat tüzzel, mellyet nem parantsoltam, sem szívemben nem gondoltam. * 2 *Kir.* 23: 10.

32 Azért ímé el-jönek a' napok, azt mondja az UR, és többé nem nevezte tik *az a' hely* Tófetnek, és Hinnom' fia' völgyének, hanem ölétésnek völgyének; mert *noha* temetkeznek Tófetben, mindazáltal nem *lészen eleg* hely *a' temetésre*,

33 Hanem e' népnek teste léfzen az égi * madaraknak és e' földnek vadainak étkek, és nem *léfzen* ki el-üzze *azokat*. * *r.* 34: 20. 5 *Mós.* 28: 26.

34 Es azt mivelem, hogy meg-szünjék a' Júda' városiban és Jérusálemnek útzáin az örömnek * szava, és a' vigasságnak szava, a' vö-legénynek szava, és a' meny-aszszonynak szava; mert el-pusztúl a' föld! * *Esa.* 24: 7-12.

Hós. 2: 10-12.

VIII. RESZ.

A' Sidóknak sok-féle bünek.

1 AZ időben, azt mondja az UR, ki-hányják * a' Júda' Királyainak tsontjaikat, az ö Fejedelminek tsontjaikat, a' Papoknak tsontjaikat, a' Prófétáknak tsontjaikat, és a' Jérusálemben lakozó *polgár*oknak tsontjaikat az ö koporsóikból,

2 Es ki-teritik azokat a' Napra és a' Holdra, és az Egnek minden seregei elött, a' mellyeket szerettek, és a' mellyeknek szolgáltak, és a' mellyek után jártak, és a' mellyeket kerestek, és a' mellyeknek térdet fejet hajtottak; nem szedettetnek-össze, és el nem temettetnek, ganéjjá változnak e' földszínén! * 3 *Mós.* 26: 30.

3 Es inkább választ ják * a' halált, hogy sem az életet minden meg-maradtak, valakik meg-maradnak e' gonosz nemzetségböl, minden helyeken a' hol meg-maradnak, a' hová ki-üzöm öket; azt mondja a' Seregnek URa! * *Jel.* 9: 6.

4 Annak-felette ezt mondd nékiek: Igy szóll az UR: Avagy úgy esteneké el, hogy fel nem kel-hetnek? ha megtérnének; * avagy nem térneé hozzájok *az Isten?* * *Ezék.* 33: 11.

5 Miért fordúlt-el e' nép a' Jérusálem' *népe* vak-merö el-fordúlásfial? a' tsalardságnak adták magokat, nem akarnak meg-térni.

6 Reá-vigyáztam, és meg-hallottam, nem igazat szóllnak, senki nintsen, ki az ö gonoszságát meg-bánja, ezt móndván: Mit tselekedtem? Kiki mind az ö útára * indúlt miképpen a' ló, hogy folyva mégyen a' hartzra.

* *r.* 18: 12.

7 Még az eſztarag-is az égben megesméri

esméri az ö idejét, és a' gerlitze, és a' daru, és a' fetske, tudják mikor elkell menni; az én népem pedig nem * esméri az URnak ítéletit! *r. 5 : 4.

Esa. 1 : 3.

8 Mint mondjátok: Böltsek * vagyunk, és az URnak Törvénye nálunk *vagyon*: Bizony ímé hijába tsinálta az ö pennáját *az iró*, hijába-valók az Irástudók. * *Róm.* 2 : 17-23.

9 Miveltéké azt a' Böltsek, hogy meg-fzégyenülnének, és meg-rettennének, és meg-fogattatnának *a' bün miatt?* Ímé meg-vetették * az URnak fzavát, mitsoda böltseség *volna* hát ö bennek? * *Jób* 28 : 28. *Péld.* 1:7.

10 Azért az ö feleségeiket * idegeneknek adom, és az ö mezeiket *más* örökösöknek; mert kitsinytöl fogva nagyig a' fövénységnek † adták magokat, a' Prófétától fogva a' Papig mindnyájan hazugságnak tselekedöi,

*r. 6 : 12. † *Esa.* 56 : 11.

15 Es gyógyítják vala az én népem' leányának febét hazugsággal, mondván: Békefség, békefség; és nem *vala* békefség!

12 Vallyon fzégyenlettéké-meg magokat, hogy útálatosságot tselekedtenek? Még a' fzégyenben-is nem fzégyenlették-meg magokat, és a' fzégyent nem esmérték. Annak-oká-ért el-esnek az el-esttek között, az ö meglátogattatásoknak idején el-húllanak, ezt mondja az UR!

13 El-vefztvén el-vefztem öket, azt mondja az UR; nintsen fzölö a' fzölötökén, fem fige a' fige-fán, a' levele-is el-húllott, és a' miket nékiek adtam, el-vétetnek tölök.

14 Mit ülünk mi? Gyüljetek öfzve, és menjünk-bé a' kerített városokba és ott hallgaffunk; mert bizony az UR, a' mi Iftenünk hallgatáfra juttatott minket, és mérges * vizet adott innunk; mert vétkeztünk az UR ellen!

*r. 9 : 15. *Sólt.* 80 : 6. 7.

15 Várjuk a' békefséget *; de femmi jó nintsen! *várjuk* a' meg-gyógyulásnak idejét, de ímé félelem *vagyon!*

*r. 14 : 19.

16 Dántól fogva hallatott az *ellenség'* lovainak nyerítéfe, az ö erös *lovainak* nagy nyerítéfi miatt meg-retten az egéfz föld; mert el-jönek, és megemélztik a' földet és annak gazdagságát, a' várost és annak lakóit;

17 Mert ímé küldök ti reátok *mérges* báfiliskus kígyókat, kik ellen femmi varáslás * nem *hafznál*, és meg-marnak titeket, azt mondja az UR! * *Sólt.* 58 : 5. 6.

18 Az én fzívem én bennem megerötelenült, *melly* engem' meg-vidámitana fzomorúságomban.

19 Ímé az én népem' leányának kiáltásának fzava, a' mefzíze földröl *jövö ellenségnek félelme miatt*, *ki ezt mondja*: Nintsené az UR Sionban? Nintsené abban az ö Királya? miért ingerlettek ök haragra engemet az ö faragott képeikkel, *és* hijába-való idegen *Iften*ikkel?

20 El-múlt az aratás, el-végezödött a' nyár, és mi meg nem fzabadúltunk!

21 Az én népem' leányának romlása miatt meg-romlottam, meg-fzomorodtam, az almélkodás környülfogott engemet!

22 Nintsené balfamom-olaj * Gileádban? nintsené ott orvos? Miért nem gyógyíttatott-meg az én népem' leánya? *r. 46 : 11.

IX. RESZ.

A' Sidók' és a' környül lakó népek' büntetése.

1 OH ha valaki az én fejemet vizekké * változtat-hatná, és az én fzememet köny-húllatásoknak kútfejévé, hogy éjjel nappal fíratnám az én népem' leányának meg-ölettit! * *Esa.* 22 : 4.

2 Oh ha valaki helyheztetne engem' a' puftában az úton-járóknak vendég-fogadó házokban, hogy el-hagynám az én népemet, és tölök el-távoznám; mert mindnyájan * paráznák, *és* hitetleneknek gyülekezete!

* *Esa.* 1 : 4. 10. 21.

3 Es fel-vetik *mint-egy* kéz-ivet az ö hazug nyelveket, és nem erösítik-meg magokat e' földön az igazságban, hanem *egyik* gonofzságból a' *másik* gonofzságba mennek, és engem' nem esmérnek, azt mondja az UR!

4 Minden az ö barátjától * magát meg-óltalmazza, és minden atyátokfiának ne higyetek; mert minden atyafi meg-tsalván meg-tsal, és minden barátod tsalárdúl jár. * *r.* 12 : 6.

Mik. 7 : 5. 6.

5 Es ki-ki mind az ö barátját megtsalja, és igazat nem fzóllnak; *mert* az ö nyelveket fzoktatták a' hazugságnak fzóllására, a' gonofzság' tselekedetiben el-fáradtak.

6 Lakozol te az álnokságnak közepette, az álnokság miatt nem akartának engem' meg-esmérni, azt mondja az UR!

7 Azért ezt mondja a' Seregekhez URa: Imé én meg-olvafztván öket meg-próbáltam öket: De mit * tselekedjem az én népem' leányával?

* *r.* 6 : 29. 30.

8 Meg-febesítö nyil az ö * nyelvek, álnokságot fzóll; *ki-ki* az ö barátjának békefségefen fzóll fzájával, az ö fzívé-

ſzívében pedig leſt hány. * *Sólt.* 28: 3.

9 Avagy mind ezek-ért nem * látogatomé-meg öket? azt mondja az UR: vallyon *effele* nemzetségen, minémü ez, nem állé bofzſzút az én lelkem?

* *r.* 5: 8. 9. 29.

10 A' hegyek-ért fel-emelem a' jajgatáſt, és a' zokogáſt; és a' puſztáknak aklai-ért a' ſíráſt; mert el-puſztúlnak, annyira hogy ſenki nem léſzen, ki által-menjen, és a' barmoknak ſzavokat nem hallják; mind az égi madarak, mind az oktalan állatok el-költöznek, el-mennek;

11 Es Jérusálemet rakáſra * rontom, sárkányoknak lakó-helyéve *tészem*, és a' Judának városit el-puſztítom, annyira hogy ſenki nem lak-hatja *azt!*

* *r.* 52: 13. 14.

12 Kitsoda ólly bölts férjfiú, a' ki erre meg-tanítſon? és kinek nyilatkozott-meg az URnak ſzája, hogy megmond-haſsa, miért veſzett-el a' föld, *miért* hagyatott-el mint a' puſzta, hogy ſenki nintsen, ki által-menjen rajta?

13 Es monda az UR: Mert el-hagyták az én Törvényemet, mellyet elejekbe vetettem, és nem hallgatták az én ſzómat, és a' ſzerint nem jártanak:

14 Hanem jártanak az ö ſzíveknek gondolatja után, és a' bálványok után, mellyre tanították öket az ö attyaik.

15 Annak-oká-ért azt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Iſtene: Imé én e' népnek enni adok, *tudnillik* keferü * ürmöt, és innia adok mérges vizet. * *r.* 23: 15.

16 Es el-oſzlatom * öket a' nemzetségek között, kiket ſem ök, ſem az ö attyaik nem eſmértek, és ö utánnok fegyvert botsátok, míglen megemészſtem öket. * 3 *Móſ.* 26: 33.

17 Igy ſzóll a' Seregeknek URa: Figyelmezzetek reá, és hivjátok-el a' siró aſzſzonyokat, hadd jöjjenek-el, és a' bölts aſzſzonyokhoz-is küldjetek-el, hadd jöjjenek-el,

18 És ſieſsenek, és ſiraſsanak minket, és a' mi ſzemeink-is húllaſsanak könyveket, és a' mi ſzemünk' héjai közzül folyjanak-alá * vizek;

* *v.* 1.

19 Mert Sionból *illyen* nagy ſiráſnak ſzava hallatik: Miképpen rablattatánk-el! *mi-modon* ſzégyenítteténk-meg felette igen! Mert el-hagytuk a' földet; mert a' mi lakó helyeinket *az ellenség* el-puſztította.

20 Söt inkább halljátok-meg aſzſzony-népek az URnak ſzavát, és hallja-meg a' ti fületek az ö ſzájának beſzédét, és tanítsátok-meg leányitokat a' ſiráſra, és minden aſzſzony az ö barátját a' jajgatáſra;

21 Mert fel-jött a' halál a' mi ablakainkrá, bé-jött a' mi palotáinkba, hogy el-veſzeſse a' kitsiny gyermekeket az útakról, az ifjakat az útzákból;

22 (Szóllj, azt mondja az UR) és hever az embereknek hólt * teſtek mint a' ganéj a' mezön, és mint a' kévék az aratö után, és nintsen a' ki öſzve-gyüjtſe *azokat!* * *r.* 7: 33.

23 Ezt mondja az UR: Ne ditsekedjék * a' bölts az ö böltseségében, ſe az erös ne ditsekedjék erösſégében, ſe a' gazdag ne ditsekedjék † gazdagságában; * 1 *Kór.* 1: 31.

† *Sólt.* 62: 11.

24 Hanem ebben ditsekedjék a' ki ditsekedik, hogy eſmérjen * és tudjon engemet, hogy én *vagyok* az UR, ki tselekeſzem irgalmaſságot, itéletet és igazságot e' földön; mert ezt akarom, azt mondja az UR!

* 2 *Kór.* 10: 17.

25 Imé el-jönek a' napok, azt mondja az UR, és meg-látogatok minden környül-metéllekedettet, a' környülmetéllekedetlennel egybe:

26 Égyiptomot † és Júdát, és Edomot és az Ammon' fiait, és Moábot, és mindeneket, kik lakoznak e' *világnak* külsö ſzegeletiben, kik lakoznak a' puſztában; mert minden nemzetek környül-metéletlenek, az Izraelnek-is minden háza környül-metéletlen * ſzívvel vagyon! † *Eſa.* 15: 18: 19: 20: *rész.* * 3 *Móſ.* 26: 41. 42.

X. RESZ.

Bálványok' hijába-valósága, Jérémiás' imádſága.

1 HAlljátok-meg a' ſzót, mellyet, az UR ſzóll tinéktek, Izraelnek háza!

2 Igy ſzóll az UR: Ne tanúljátok-meg a' Pogányoknak * útát, és az Egen való jelektöl ne féljetek; mert a' Pogányok félnek azoktól.

* 3 *Móſ.* 18: 3. 4.

3 Mert a' Pogányoknak ſzerzetek hijába-valóság; mert fát * *vágnak* az erdön, az áts-meſter kezével meg-gyalúlja *azt*,

4 Ezüſttel és arannyal meg-ékesíti azt, ſzegekkel és pörölyel meg-ſzegezik azt, hogy le ne eſsék.

* *Eſa.* 40: 21. 41: 24.

5 Mint az egyenes pálma-fa, *ollyanok*, és nem * ſzóllnak: hordoztatván hordoztatnak; mert nem jár-hatnak: Ne féljetek tölök; mert ſem jót ſem gonoſzt nem tseleked-hetnek.

* *Sólt.* 115: 5.

6 Nintsen haſonlatos * te hozzád, U-Ram, ſenki, nagy vagy, és nagy a' te neved, a' *te* hatalmaſságod-ért!

* *Sólt.* 86: 8. 10.

7 Ki ne félne téged', * *ki a'* Pogányoknak-*is* Királyok *vagy*? Mert tiéd *a' birodalom*;

dalom, mert a' Pogányoknak minden Böltsei között, és azoknak minden országi között nintsen hozzád hasonló.

* *Jel.* 15 : 4.

8 Mind egyig * bolondok és bolondúl tsetselekefznek, hijába-valóságra tanít a' fa. * *Hab.* 2: 18.

9 El-lapíttatott ezüstöt hoznak Tárfisból, és aranyat Ofirból, a' mefter-embernek tsinálmányát, és az olvafztó mefter' kezének *munkáját* : kék és fzederjes öltözetek * vagyon nékiek, mellyek mind a' böltseknek munkájok. * *Ezék.* 16: 18.

10 Az UR az igaz Iften, az élö Iften, és az örökké-való * Király : az ö haragja elött refzket a' föld, és a' Pogányok nem fzenved-hetik az ö haragját. * *Sólt.* 10: 16.

11 (Ezt mondjátok nékik : AZ ISTENEK, KIK AZ EGET ÉS A' FÖLDET NEM TSINALTAK, ELVESZSZENEK A' FÖLDRÖL, ÉS AZ EG ALOL !)

12 A' ki teremtette a' * Földet az ö erejével, ki rendelte e' *Világnak* kerekségét az ö böltseségével, és az ö értelmével ki-terjefztette az Egeket.

* *r.* 51 : 15. 19.

13 Ki egy fzavával böséges vizet fzerez az égben, mennyi-utánna a' ködöket fel-vifzi a' földnek határából, villámáft * esövel egyetembe tsinál, és ki-hozza a' fzelet az ö rejtek helyéből. * *Jób.* 37: 3-5.

14 Minden ember bolondabb,* hogy nem mint efzébe vehetné, *hogy* minden bálvány-tsináló mefter a' bálvánnyal ötet meg-fzégyeníti ; mert az ö öntéfse hazugság, és nintsen ö bennek lélek. * *Esa.* 44: 19. 20.

15 Hijába-valók ; nevetségre való munka, az ö meg-látogatáfoknak idején * el-vesznek. * *Esa.* 19: 1.

16 Nem ollyan mint azok, a' Jákób' * Öröksége; mert ö mindeneknek teremtöje, és az Izrael az ö örökségének vefzfzeje, Seregeknek URa az ö neve. * 5 *Móf.* 32: 31. *Sólt.* 16: 5. 74: 2.

17 Gyüjtsd-fölzve a' földröl a' te árúidat, a' ki lakol kerített városban ;

18 Mert ezt mondja az UR : Imé én ez úttal úgy-mint parityából hajtom-el e' földnek lakoſit, és meg-verem öket, hogy meg-találják *a' mit kereſtenek !*

19 Jaj nékem az én romlásom miatt, az én vereségem tellyes fájdalommal : és én ezt fogom mondani : Bizony az én vereségem igen * nagy, és *mi-módon* fzenved-hetem-el ? * *r.* 14: 18. 19.

20 Az én fátorom el-hányatott, és minden köteleim el-fzakadoztak, az én fiaim el-fzakadtak én tölem, és egyis nintsen bennek, fenki nintsen, a' ki ki-terjefzfze többé az én fátoromat, és fel-vonja az én kárpitjaimat ;

21 Mert oktalan állatok*hoz* * *hafonlók*ká lettek a' pásztorok, és az URat meg nem kérdették, azért nem léfznek fzerentsések, és minden legeltetö helyek el-puſztíttatott. * *r.* 8: 7.

22 A' hír imé el-jött, és nagy támadás *vagyon* Efzak' * földe felöl, hogy el-puſztítsák Júdának városit, *es tegyék* sárkányok' † lákó helyévé.

* *r.* 4: 6. † *r.* 9 : 11.

23 Tudom URam, hogy az embernek úta nintsen az ö * tulajdon *hatalmában*, *fem* az úton-járónak, hogy az ö maga lépését igazgaſſa.

* *Péld.* 16 : 1-9.

24 Oſtorozz-meg * URam engem, de a' te itéletedben, ne haragodban, hogy engemet el ne ronts.

* *Esa.* 27: 8. *Sólt.* 6: 2.

25 Fordítsd haragodat * a' Pogányokra, kik nem esmérnek tégedet, és az orfzágokra, kik fegítségre nem hivják a' te nevedet ; mert meg-ették a' Jákóbot; azt mondom, hogy el-nyelték ötet, 's meg-emészteték, és lakó-helyét el-puſztították. * *Sólt.* 79: 6.

XI. RESZ.

Iſten' Frigye a' Sidókkal. Anatót' gonoſzsága.

1 EZ a' beſzéd, mellyet fzóllott az UR Jérémiásnak, mondván :

2 Halljátok-meg e' Szövetségnek igéit és mondjátok-meg a' Júda' férjfiainak, és a' Jérusálem' lakoſinak.

3 Ezt mondjad azért nékiek : Azt mondja az UR, az Izraelnek Iſtene : Atkozott az ember, ki nem * hallja e' Frigynek beſzédit, * 5 *Móſ.* 27: 26.

4 Mellyet * parantsoltam a' ti atyáitoknak a' napon, mellyen ki-hoztam öket Egyiptom'földéből, a' vas kemenztéből, mondván : Halljátok-meg az én fzómat, és tselekedjétek mind azokat, mellyeket én néktek parantsolok: és léfztek én népem, és én néktek Iſtentek léfzek; * 2 *Móſ.* 19 : 3-6.

5 Hogy meg-tellyesítsem az * eskü-vést, mellyel meg-eskütem a' ti atyáitoknak, hogy nékiek adom a' téjjel és mézzel folyó földet, e' nap fzerínt ; Es felelék, és mondék : Ugy légyen URam! * 5 *Móſ.* 7: 12.

6 Es monda az UR nékem : Kiáltsd-mind e' fzókat a' Júdának városiban, és Jérusálemnek útzáin, mondván : Halljátok e' Frigy' beſzédit, és tselekedjétek azokat ;

7 Mert tanú-bizonyságokat * tettem a' ti atyáitoknak, a' melly napon fel-hoztam öket Egyiptom' földéből, mind e' napig, reggel fel-kelvén, és bizonyságot tévén, 's mondván : Halljátok-meg az én fzómat ! * *r.* 7: 13: 25.

8 De nem hallák, ſem fülöket ahoz nem hajták, hanem mindenek az ö

szíveknek gonoszsága után jártanak : azért reájok botsáttam e' Frigynek minden * igéit, mellyet parantsoltam hogy tselekedgyenek, és nem tselekedték. * 5 *Mós.* 28: 15-68.

9 Monda azért az UR énnékem: Hasonlás vagyon a' Júda' férjfiai között, és a' Jérusálembéli polgárok között;

10 Meg-tértenek az ő eleiknek gonoszságokra, kik nem engedtek az én befzédimnek; hanem inkább jártanak az idegen Iſtenek után, hogy nékik szolgálnának, meg-szegék az Izraelnek háza és a' Júdának háza az én Frigyemet, mellyet tettem vala az ő attyaikkal.

11 Azért azt mondja az UR: Imé én oſtort hozok reájok, mellyből ki nem mehetnek, és kiáltnak én hozzám; de * meg nem hallgatom öket.

* *Péld.* 1: 28. 29.

12 Es el-mennek a' Júdának városi és a' Jérusalemnek polgári, és kiáltanak az Iſtenekhez, kiknek temjéneztenek: de óltalmazván meg nem óltalmazzák öket az ő nyomorúságoknak idején;

13 Mert a' te városidnak* ſzámok *ſzerint* vóltak a' te Iſteneid, óh Júda, és a' Jérusálem' útzáinak ſzámok *ſzerint* raktátok a' gyalázatra való óltárokat: az óltárokat, mellyeken temjéneznétek a' Baálnak! *r. 2:28. *Ezek.* 16:24-31.

14 Te azért * ne törekedjél e' népért, és ne kiálts ő érettek, fe ne könyörögj; mert én meg nem hallgatom az időhen, mellyben kiáltnak én reám az ő nyomorúságokban. * r. 7: 16.

15 Mitsoda *közi vagyon* az én ſzerelmeſemnek *ezután* az én Házamhoz, holott ő tselekefzik fokakkal *egyetemben* * iſtentelenséget, és a' ſzent húſoknak *áldozatſit* el-hagytad, és örvendeſzſz a' te gonoſz tselekedetedben.

* r. 13: 23. 24.

16 Szép gyümöltsű és formájú zöld olaj-fának nevezte az UR a' te nevedet: *de* a' ſzél-véſznek ſzavára annak *levelcit* tüzzel meg-gyújtja, minek-utánna annak ágait le-rontják;

17 Mert a' Seregeknek URa, ki téged' plántált, rendelt te ellened veſzedelmet az Izrael' házának és a' Júda' házának gonoſzságá-ért, mellyet tselekedtek magok között, hogy engem' haragra ingereljenek, áldozván a' Baálnak.

18 Az UR jelentette pedig meg-nékem, hogy meg-tud-hatnám: és te jelentetted-meg az ő tselekedeteiket-*is* nékem.

19 En pedig mint a' bárány *ollyan valék, és mint* az ökör, melly *a' méſzárſzékre* vitetik, hogy meg-ölettetsék; és eſzembe nem vettem, mitsoda gondolatokat gondoltanak * ellenem, mondván: Veſzeſsük-meg az ő étkét fával, és gyomláljuk-ki ötet az élők közzül, és az ő neve többé emlékezetben ne légyen. * r. 18: 18.

20 De óh Seregeknek URa, igaz Bíró, ki az *embernek* veséit és ſzívét * meg-próbálod, láſſam-meg a' te bünteteſedet ö rajtok; mert tenéked jelentettem-meg az én igyemet!

* 1*Sám.* 16: 7. *Jel.* 2: 23.

21 Azért azt mondja az UR az † Anatóthéli emberekről, kik kereſik a' te lelkedet, és ezt mondják: Ne * prófétálj az URnak nevében, hogy a' mi kezeink miatt meg ne halj!

† *r.* 1: 1. * *Eſa.* 30: 10. *Mik.* 2: 6.

22 Azért a' Seregeknek URa ezt mondja: Imé én meg-látogatom öket; Az Ifjak ſzablya miatt halnak-meg, az ö fiaik és leányaik éhséggel * halnak-meg, * 2 *Kir.* 25: 1. 2.

23 Es ſenki ö közzülök meg nem marad, mikor oſtort hozok az Anatóthéli emberekre, az ö meg-látogatáſoknak eſztendejében.

XII. RESZ.

Jérémiás' panaſzſza az ö házájabéliek' gonoſzságán. Ezeknek és egyebeknek-is büntetéſek.

1 IGaz vagy URam, ha perlek-is veled: de mindazáltal ugyan törvénykezem veled. Mi az oka, hogy illy * bólogsásos a' hitetleneknek útjok? békeſségben vagynak mindnyájan az iſtentelenek? * *Jób.* 21: 7-13.

2 *Hogy* meg-plántálod öket, és meggyökereznek, fel-nevekeduek és gyümöltsöznek, kiknek ſzájokban forgaſz; de távól vagy az ö * ſzívektől.

* *Jób.* 21: 14.

3 Bizonyára te, URam, eſmérſz * engem', látſz engem', és *azért* próbálod az én ſzívemet, *hogy* hozzád *ragaſzkodjek, holott az iſtenteleneket* ölzve-gyüjtöd, mint a' meſzár-ſzékre való juhokat, és kéſzíted öket a' † megöléſnek napjára. * *Sólt* 17: 3.

† *Sólt.* 73: 18-20.

4 Meddig ſirna a' föld? és az egéſz mezőnek füve *meddig* * ſzáradna? A' benne valóknak gonoſzságok-ert *miért* fogyatkoznának-el minden oktalan állatok és † madarak? mert ezt mondották: Nem látja *Iſten* a' mi végünket!

* *Sólt.* 107: 34. † *Sof.* 1: 3.

5 Mikor a' gyalogokkal futſz, megfáráſztanak téged', mi-módon futnál azért a' lovagokkal? Es a' békeſségnek földén-is, *a' mellyhez* te bízol vala, *meg-fáráſztának teged'*, mit tselekednél tehát a' Jordán' *vizének* áradásában?

6 Mert bizony még a' te atyád-fiai-is és a' te atyádnak háza, ök-is * hamiſan tselelekedtek veled, ök-is kiáltottak utánnad nagy fel-ſzóval; ne higy nékiek, ha ſzinten te veled ſzépen beſzéllgetnek-is. * r. 9: 4.

7 El-

7 El-hagyom az én házamat, el-hagyom az én örökségemet, adom azt, a' kit az én lelkem * szeret vala, az ö ellenségének kezekbe. * 5 Mós. 28: 63.

8 Az én örökségem *ollyan* vólt én hozzám, mint az erdöben való oroszlán; fel-emelte én ellenem az ö szavát, azért gyülöltem ötet.

9 Ollyané az én örökségem énnékem, *mint* a' körmös ragadozó madár? avagy nem állanaké a' madarak körös-környül ö ellene? *és ezt mondják*: Jertek-el, gyüljetek-öszve ti mindnyájan erdei * vadak, jertek-el, nyeljükbé *ötet!* * Esa. 56: 9. 10.

10 A' sok pásztorok * veszteték-el az én szölömet. *azok* tapodták-el az én örökségemet, az én szerelmes örökségemet tellyességgel el-pusztították.

* r. 5: 7. 6: 3.

11 El-pusztították azt, *és* immár most el-pusztíttatván én ellenem panaszolkodik: el-pusztíttatik mind ez egész föld; mert senki nintsen, ki szébe venné magát.

12 Minden magas hegyekre a' pusztában el-jönek a' pusztítók; mert az UR' fegyvere emészti-meg *öket*, a' földnek *egyik* határától fogva, a' földnek *más* határáig, senkinek nem lészen békessége.

13 Ha búzát vetnek, töviset * aratnak; ha nagy fáradsággal munkálódnak, semmi elö-mentek nem lészen, és megszégyenültök a' ti veteményteknek gyümöltse miatt, az URnak haragja miatt! * 3 Mós. 26: 16. 5 Mós. 28: 38.

14 Ezt mondja az UR, mind az én gonosz szomszédim felöl, kik illetik az *én* örökségemet, mellyet örökségül adtam vólt az én népemnek az Izraelnek: Imé én ki-gyomlálom öket az ö földökböl, és a' Júdának házát ki-szaggatom ö közzülök.

15 És lészen, minek-utánna ki-szaggatom öket, meg-térek és könyörülök rajtok, és visza-hozom öket, mindent az ö örökségébe, és mindent az ö földébe.

16 Lészen annak-felette, ha valóba meg-tanúlják az én népemnek útait, és az én nevemre esküsznek, *illyen módon*: El az UR; miképpen tanították vólt az én népemet meg-eskünni a' Baálra; fel-építtetnek az én népem között.

17 Ha pedig nem hallgatnak engemet, ki-gyomlálván ki-gyomlálom azt a' népet, és el-veszetem, azt mondja az UR!

XIII. RESZ.

Sidók' romlása a' Babilonbeliek által két dolgokban példáztatik.

1 EZt mondá az UR nékem: Menj-el, és végy magadnak len-övet, és övedezd-bé magadat azzal, és azt a' vizbe bé ne vigyed.

2 Vévék azért övet, a' mint az UR parantsolta vala, és bé-övedzém magamat.

3 És másodszor szólla az UR énnékem, mondván:

4 Végyed az övet, mellyet szerzettél, mellyet reád övedzettél, és kelj-fel, menj-el az Eufráteshez, és rejtsd-el azt ott a' kösziklának hasadékában.

5 El-menék azért és el-réjtem azt az Eufráteshez, a' mint az UR énnékem parantsolta vala.

6 És lön sok napok után, és monda az UR nékem: Kelj-fel, menj-el az Eufráteshez, és vedd-fel onnét az övet, melly felöl parantsóltam vala néked, hogy ott el-rejtenéd.

7 És el-menék az Eufráteshez, és ki-ásám, és el-vévém helyéből az övet, a' hol el-rejtettem vala; és ímé az az öv meg-rothadott vala, semmire kellö vala.

8 Szólla ismét az UR nékem, mondván:

9 Ezt mondja az UR: Illyenképpen meg-rothasztom a' Júdának kevélységét, és a' Jérusálemnek nagy kevélységét.

10 E' gonosz * népnek, *mondom*, melly nem akarja † az én beszédimet hallgatni; járnak az ö szíveknek gonoszságában, és járnak az idegen Istenek után, hogy azoknak szolgáljanak, és azokat imádják: és lészenek ollyanok mint ez öv, melly semmire kellö;

* Esa. 1: 4. † r. 18: 11. 12.

11 Mert miképpen a' férjfiú hozzá övedzi az övet: azonképpen magamhoz * kaptsoltam vala az Izraelnek egész házát, és a' Júdának egész házát, azt mondja az UR, hogy lenne nékem népem, az én nevemre és tiszteségemre, és ditséretemre; de nem hallgatának *engem'!* * 5 Mós. 26: 17-19.

12 E' szót mondd azért nékiek: Ezt mondja az Izraelnek URa Istene: Minden tömlöt borral kell meg-tölteni: és ezt mondják néked: Avagy nem tudjuké jól, hogy minden tömlöt borral kell meg-tölteni?

13 Akkor mondjad nékiek: Ezt mondja az UR: Imé én bé-töltöm e' földnek minden lakóit, és a' Királyokat, kik Dávid helyett ülnek az ö ülö székiben, és a' Papokat, a' Prófétákat, és Jérusálemnek minden lakóit részegséggel,

14 És öszve verem öket, egyiket a' másikhoz, az atyákat és a' fiakat egyetemben, azt mondja az UR: Nem kegyelmezek-meg, és nem kedvezek, és nem lészek irgalmas, hogy el ne veszteném öket.

15 Halljátok-meg, és vegyétek eszetekbe, ne fúvalkodjatok-fel; mert az

UR

UR szóllott!

16 Adjátok a' ti URatoknak Istenteknek * ditséretet, minek-elötte elhozza a' setétséget, és minek-elötte meg-ütitek lábaitokat a' setét hegyekben; mert holott tivártatok † világosságot, azt halálos árnyékká változtatta, és setétséggé tette.

* *v.* 18. *Jóf.* 7: 19. † *r.* 8: 11.

17 Hogyha ezt nem hallgatjátok; a' rejtek helyekben sir * az én lelkem a' *ti* kevélységtek-ért: és sirván sir, és az én szemem könyvez; mivelhogy az URnak népe rabságra † vitetik.

* *Sir.* 1: 2. 16. † *r.* 52: 4. 7. 12-16.

18 Mondd-meg a' Királynak, és Királyné-asszonynak: Alázzátok-meg magatokat, heverjetek *a' földön*; mert ki-esik * fejetekből a' ti ditsöségteknek koronája: * *r.* 52: 10. 11.

19 A' városok, mellyek Délre vagynak, bé-zároltatnak, annyira hogy senki meg ne nyit-hassa, el-vitetik az egész Júda, bizonyára mindeneftöl fogva a' rabságra * vitetik!

* *v.* 23. *r.* 52: 4. 7. 12-16.

20 Emeljétek-fel szemeiteket és lássátok azokat, a' kik jönek Eszak felöl! hol *vagyon* a' fokaság, melly tenéked adatott vala? a' te ékességednek juhai?

21 Mit mondasz, mikor meg-látogat téged'? Mert te tanítád-meg öket, hogy uralkodnának a' *te* fejeden: a' fájdalmak avagy nem környékeznekémeg téged', mint a' gyermek-szülö aszszonyi-állatot?

22 Ha mondándod a' te szívedben: Miért következnének én reám ezek? A' te hamisságodnak fokaságá-ért mezítelenül-meg a' te szemérmes tested, *és* a' te * lábaid azért léfznek mezítelenekké. * *Esa.* 47: 2.

23 Ha el-változtat-hatja a'Szerentsen az ö bőrét, és a' párdutz az ö tarkaságát: ti is jót tseleked-hettek, holott a' gonoſz tselekedetet meg-szoktátok.

24 Azért el-hányom öket, mint a' könyü *pozdorját, a' puſztának szele által.

25 Ez a' te sorſod, *és* a' te mértékeidnek része én tölem, azt mondja az UR, ki el-felejtkeztél én rólam, és hittél a' † hazugságnak! * *Sólt.* 1: 4. 5.

† *r.* 8: 11. 14: 13. 28: 1. 2. 15.

26 Mert én-is meg mezitelenitettem a' te szemérmes testedet a' te ortzád elött, hogy ki-láttassék a' te gyalázatod.

27 A' te paráznaságidat, és a'te * nyerítésidet, a' te paráznaságodnak undokságát a' † hegyeken, a' mezön láttam a' te útálatosságidat. Jaj néked ** Jérusálem! Vallyon létzeſzé valaha †† tiſzta? Vallyon mennyi idö *** után? Még-is meddig? * *r.* 5. 8. *Ezék.* 22: 11.

† *r.* 3: 2. ** *r.* 52: 13. 14. †† *Esa.* 1: 21. *** *Esa.* 4: 3.

XIV. RÉSZ.

Fenyegeti Iſten Júdát nagy éhséggel.

1 EZ az URnak szava, mellyet szóllott Jerémiásnak a' szárazság felöl:

2 Sirni fog a' Júda, és az ö kapui el-romolnak, meg-gyaláztatik a' földig, és a' Jérusálem' kiáltása felmégyen.

3 És az ö Fejedelmeik el-küldik a' kitsinyeket-*is* a' vizre; el-menvén a' kútakhoz, nem találnak * vizeket, visza-térnek üres korsókkal, szégyent vallanak, és meg-gyaláztatván bé-fedik † fejeket, * *Sir.* 4: 4.

† 2 *Sám.* 15: 30. 19: 4.

4 A' földnek szárazsága miat; mert nem esett a' földre esö, szégyent vallanak a' szántó emberek, és bé-fedezik fejeket.

5 Söt még a' szarvas-is meg-ellik a' mezön, és el-hagyja *fiát*; mert nem léfzen fü.

6 És a' vad-szamárok-is fel-állanak a' kőszikiákra, bé-szívják a' szelet mint a' sárkányok, meg-fogyatkoznak az ö szemeik; mert nem *léfzen* füvök;

7 Mivelhogy a' mi álnokságink tésznek ellenünk tanú-bizonyságot. Oh URam, tselekedjél a' te magad * nevéért; mert a' mi álnokságink † el-áradtanak: te ellened vétkeztünk!

* *v.* 21. † *Esa.* 59: 12.

8 Izraelnek reménysége, meg-tartója * a' nyomorúságnak idején, miért vólnál úgy, mint a' jövevény e' földön? és mint az úton-járó, ki bé-tér az ejjeli nyúgovásra? * *Sólt.* 9: 10.

9 Miért lennél ollyan, mint a' megfáradott férjfiu? mint a' hatalmas, *ki* meg nem tart-hat? De te mi közöttünk * vagy URam, és a' te nevedről neveztetünk mi; ne hagyj-el minket!

* 2 *Krón.* 7: 16.

10 Ezt mondja e' népnek az UR: Miképpen szerették a' * bújdosást, *és* az ö lábaikat meg nem tartóztatták: azonképpen az UR sem szerette öket, most emlékezik-meg † az ö álnokságokról, és meg-látogatja az ö büneiket.

* *r.* 2: 18. † *Hoſ.* 8: 13.

11 Es szólla nékem az UR: Ne* könyörögj e' nép-ért, hogy jól tégyek *vele.* * *r.* 11: 14. 15: 1.

12 Mikoron böjtölnek, én az ö kiáltásokat meg nem * hallgatom, és mikoron nékem égö vagy eledeli áldozatokat tésznek, én nálam kedves nem léfzen; mert fegyverrel, éhséggel, és dög-halállal meg-emészlem öket!

* *r.* 13: 23. 24. *Esa.* 1: 15. *Ezék.* 8: 17. 18.

13 Es mondék: Ah, ah, URam Isten! Imé a' Próféták mondják nékik: Fegyvert nem láttok, * éhség sem léfzen rajtatok; hanem áll-hatatos békeſséget adok néktek itt e' helyen!

* *v.* 15. *r.* 8: 11. 29: 8.

14 Es

14 Es monda az UR nékem : Hazugságot prófétálnak a' Próféták az én nevemben ; nem küldöttem * őket , és nem parantsoltam nékik , sem vélek nem beszéllettem ; hazug látást és jövendölést , hijába-való dolgot , és az ő szíveknek tsalárdságát jövendölik tinéktek. * *r.* 28 : 1. 2. 15-17.

15 Azért ezt mondja az UR a' Próféták felöl , kik prófétálnak az én nevemben , holott nem küldöttem őket, és ők ezt mondják : Fegyver és éhség nem léfzen e' földön ; azok a' Próféták fegyver és éhség miatt emélztetnek-meg ;

16 A' nép pedig , mellynek ők prófétáltanak, el-vettetik * Jérusálemnek útzáin az éhség és a' fegyver miatt, és fenki nem léfzen , ki el-temetné őket , őket *és* feleségeiket, fiaikat és leányaikat ; és ő reájok öntöm az ő gonoszságokat. * *Sir.* 2 : 21.

17 Mondjad azért nékik e' fzót: Az én fzemeim fírnak * éjjel és nappal, és meg nem fzünnek ; mert nagy fanyarúsággal meg-fanyargattatott az én népemnek fzüz leánya , igen nagy vereséggel ; * *r.* 13:17. *Sir.* 1:16. 2: 18.

18 Ha ki-mégyek a' mezőre , ímé *ott fekűfznek* a' fegyver miatt meg-ölettettek : ha bé-mégyek a' városba, ímé *ott vagynak* az éhség miatt meg-epedtek ; mert mind a' Próféta 's mind a' Pap meg-kerülték a' földet , és nem tudnak *semmit !*

19 Vallyon valóba meg-vetettedé a' Júdát ? A' Siont útáljaé a' te lelked ? Miért * vertél-meg minket , és semmi orvoſságunk nintsen ? Vártuk a' † békeſséget , de semmi jó *nem volt* : és a' gyógyúlásnak idejét, de ímé félelem vólt ! * *r.* 13: 23. 24. † *r.* 8: 15. 16.

20 Esmérjük , URam , a' mi vétkeinket , a' mi atyáinknak * álnokságokat , *és* hogy vétkeztünk te ellened : * *Dán.* 9 : 8.

21 Ne veſs-meg *minket* a' te * nevedért , ne veſd-meg a' te ditsőségednek † fzékit: emlékezzél-meg , ne tedd hijába-valóvá a' te mi velünk tett †† Frigyedet ! * *Eſa.* 48: 9. *Ezék.* 20:22. † 1*Krón.* 28:2. 20. †† 2*Krón.* 7:12. 14.

22 Vagynaké a' Pogányok' hijába-való *Iſteni* közzül, kik esőt ad-hatnak? adnaké az égből esőt ? Avagy nem te vagyé a' *mi* URunk Iſtenünk ? és te benned biztunk ; mert te tselekedted mind ezeket !

XV. RESZ.

Júda' büntetése. Jérémiás' panaſzſza, 's imádsága.

1 ES monda az UR énnékem : Ha * én előttem állanának Móſes ** és † Sámuel-is : az én fzívem nem *hajlana* †† e' néphez ; Küldd-ki az én ortzám elöl , és menjenek-ki !

* *Ezék.* 14 : 14. ** 2 *Móſ.* 32 : 10. 14. † 1 *Sám.* 7: 9. †† *r.* 13: 23. 24.

2 Ha pedig ezt mondják néked : Hová megyünk-ki ? ezt mondjad nékik : Így fzóll az UR : A' ki halálra * *való*, halálra, és a' ki fegyverre , fegyverre : és a' ki éhségre , éhségre, és a' ki fogságra , fogságra. * *r.* 29:16-18. *Ezék.* 5: 12. *Zak.* 11: 8. 9.

3 Es elejekbe vetek nékik négy-félét , azt mondja az UR : fegyvert * a' meg-öléſre , és ebeket a' meg-fzaggatáſra , és égi madarat , és e' földi vadat a' meg-evésre , és az el-veſztésre.

* 3 *Móſ.* 26 : 15-33.

4 Bújdosókká tészem őket e' földnek minden orfzágiban , Manaſsé-ért * Ezékiáſnak a' Júda' Királyának fiáért , *és* azok-ért , mellyeket Jérusálemben tselekedett. * *v.* 6. 16: 12. 2 *Kir.* 21: 11. 12.

5 Mert ki könyörül te rajtad , Jérusálem ? és ki vígaſztal-meg tégedet ? és ki mozdúl-ki tsak helyéből-is , a' ki tudakoznék a' te állapotod felöl ?

6 Te hagytál-el engemet, azt mondja az UR ; az előbbi *vétek*re * tértél ; azért ki-nyújtom az én kezemet te reád, és el-veſztelek tégedet ; el-fáradtam mind untalan † el-változtatván a' büntetést ! * *r.* 34: 10. 11. 15. 16. † *Sólt.* 106: 43. 78: 38.

7 Es meg-fzórom * fzóro lapáttal őket a' földnek minden kapuiban, árvává tészem , el-veſztem az én népemet ; *mivelhogy* az ő útaikról meg nem tértenek. * *Máté* 3: 12.

8 Meg-haladták ſokaſsággal az ő özvegyi a' tengernek fövenyét ; hozok nékiek az ifjaknak gyülekezeti ellen puſztítót délben , botsátok ő reájok hirtelenséggel való észz-veſzéſt és félelmet :

9 El-fogyatkozik a' hét *gyermek*et fzülő *aſszſzonyi-állat*, a' *fajdalom miatt* el-fogyatkozott az ő lelke : az ő világa el-múlik , mikor még nappal vólna , meg-fzégyenül és el-pirúl , és az ő maradékokat a' fegyverre vetem az ő ellenségeik előtt , azt mondja az UR !

10 Jaj nékem én anyám , hogy fzültél engemet , viſzſza-vonáſnak és az egész földön való per-patvarnak férjfiát ! Nem adtam költsönt , ők-is nem adtak nékem költsönt ; *még-is* minden fzidalmaz engemet !

11 Monda az UR : Ha a' te idődnek hátra való részének jól nem léfzen : ha meg nem engeſztelem tenéked az * ellenséget a' gonoſz időben , és a' háborúſságnak idején. * *r.* 39: 11. 12. 40 : 2. 4. 5.

12 Vallyon el-törié a' vas az északi vaſat és az atzélt ?

13 A' te kintsedet és gazdagságidat a' pré-

a' prédára vetem pénz * nélkül, a' te büneid-ért, minden te határidban,
* *r.* 17: 3. *Sólt.* 44: 13.

14 Es vitetlek *teged'* a' te ellenségidhez a' földre, *mellyet* nem láttál; mert az én búsúláſomnak égö * tüze ti ellenetek fel-gerjedett! * 5 *Móſ.* 32: 22.

15 Te tudod, óh URam, emlékezzél-meg * rólam, és látogaſs-meg engem', és ments-meg engem' az én ellenségimtöl, a' te haragodnak halaſztásában ne végy-ki engem': tudjad, hogy te éretted ſzenvedem a' gyalázatot. * *Néh.* 5: 19.

16 Mikor a' te beſzéded jelen vólt, * helyet adtam annak, és a' te beſzéded nékem örömemre vólt, és ſzívemnek vigaságára; Mert a' te nevedröl neveztetem, óh Seregeknek URa Iſtene! * *Ezék.* 3: 3.

17 Nem ültem a' tsúfolóknak gyülekezetekben, és nem örvendeztem a' te kezed-ért, tsak egyedül ültem; mert boſzſzúsággal bé-töltöttél engemet.

18 Miert léſzen az én fájdalmam örökké való, és az én vereségem halálos *és* gyógyúl-hatatlan? Lennélé nékem mint az áll-hatatlan hazug pataknak * folyáſa? * *Jób* 6; 15.

19 Annak-oká-ért ezt mondja az UR: Ha meg-téréndeſz; én-is meg térítlek tégedet, én elöttem állaſz, és ha el-válaſztod a' jót a' hitvántól, ollyan léſzeſz mint az én ſzám. Térjenek-meg ök te hozzád, de te ne térj ö hozzájok.

20 Es adlak téged' e' népnek erös értz, * báſtyáúl, és viaskodnak ellened; de nem gyözhetnek-meg tégedet; Mert én veled vagyok, hogy meg-tartsalak és meg-ſzabadítsalak téged', azt mondja az UR! * *r.* 1: 18. 19.

21 Es meg-ſzabadítlak téged' a' hitetleneknek markokból, és ki-véſzlek téged' az eröſeknek * kezeköl.
* *r.* 26: 8. 9. 24 38: 6-13.

XVI. RESZ.

Júda fenyegettetik. Szabadúlás igértetik.

1 SZólla az UR nékem, mondván:

2 Ne végy magadnak feleséget, és ne légyenek néked fiaid vagy leányid itt e' helyen;

3 Mert ezt mondja az UR a' fiaik felöl és a' leányok felöl, kik e' helyen ſzülettetnek, és azoknak annyaik felöl, a' kik ſzülik azokat, és azoknak attyaik felöl, a' kik nemzették azokat itt e' földön:

4 Keſerves halállal * halnak meg, nem ſirattatnak, és el nem temettetnek, ganéjjá léſznek e' földnek ſzínén: fegyver és éhség miatt eméſztetnek-meg, és léſzen az ö hólt teſtek az égi madaraknak és a' földnek vadainak étkek;
* *r.* 15: 3. *Sir.* 2: 21. 22.

5 Mert ezt mondja az UR: Ne menj ſiralmas házhoz, ne menj ſirni, ſe pedig fel ne indíttaſsál ö érettek; mert az én békeſségemet e' néptöl elvettem, azt mondja az UR, az én * irgalmaſságomat és kegyelmeſségimet:
* *r.* 15: 1-6.

6 Es meg-halnak mind a' nagyok mind a' kitsínyek e' földön: nem temetik-el öket, ſem ſiratják öket, és nem * metélik magokat, ſem hajokat ki nem ſzaggatják ö érettek,
* 3 *Móſ.* 19: 28.

7 Es *a' kezeket* nem verik-öſzve ö érettek a' gyáſzoláskor, hogy öket vígaſztalnák a' meg-hólt felöl, és nem ítatják öket a' vígaſztaláſoknak pohárából az ö attyok felöl, és az ö annyok felöl!

8 A' lakodalmas házba-is bé ne menj, hogy le ülj vélek az ételre és italra;

9 Mert azt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Iſtene: Imé én elvéſzem innen e' helyröl a' ti ſzemeitek elött a' ti idötökben a' vigaságnak * ſzavát, és az örömnek ſzavát, a' völegénynek ſzavát, és a' meny-aſzſzonynak ſzavát. * *Eſa.* 24: 7-9.

10 Es léſzen, mikor meg-mondod e' népnek mind e' ſzókat, és ezt mondják néked: Miért mondotta * az UR mi felölünk mind ezt a' nagy gonoſzt? Es mitsoda a' mi álnokságunk? Es mellyik a' mi bününk, mellyel vétkeztünk a' *mi* URunk Iſtenünk ellen?
* *r.* 5: 19.

11 Akkor mond ezt nékik: Azért hogy el-hagytak a' ti atyáitok engem', azt mondja az UR, és idegen Iſtenek után mentenek, és nékiek ſzolgáltanak, és imádták öket, és el-hagytanak engemet, és az én Törvényémet meg nem örizték,

12 Es ti * gonoſzabbúl tselekedtetek, hogy ſem mint a' ti atyáitok; és ímé ti el-indúltatok mindnyájan a' ti gonoſz ſzíveteknek keménysége után ugy-annyira, hogy engem' nem hallgatnátók. * *r.* 7: 26.

13 Azért ki-üzlek * titeket e' földröl, a' földre, mellyet ti nem láttatok, ſem a' ti atyáitok, és ott ſzolgáltok az idegen Iſteneknek nappal és éjjel; mert meg nem kegyelmezek tinéktek.
* 5 *Móſ.* 28: 64. 65.

14 Azért ímé el-jönek a' napok, azt mondja az UR, és többé nem mondják: El az UR, a' ki ki-hozta az Izrael' fiait Egyiptomnak földéböl;

15 Hanem *ezt mondják*: El az UR, a' ki ki-hozta az Izrael' fiait az * Eſzaknak földéböl, és egyéb földekböl, mellyekre ſzám-ki-vetette vala öket, minek-

minek-utánna vifzfza-hozom öket az ö † földökbe, mellyet adtam az ö attyaiknak. * *r.* 23: 7. 8. † *Ezék.* 28: 25. 26.

16 Imé én küldök a' fok halászokhoz, azt mondja az UR, és meg-halásztatnak, és annak-utánna el-küldök a' fok vadászokhoz, és ki-vadászfzák öket minden hegyből és minden halomból, és a' kőfziklāknak hasadékjaikból;

17 Mert az én fzemeim vagynak minden ö * útaikon, nem rejteztenek-el az én ortzám elöl, és nem fedeztetett-el az ö álnokságok az én fzemeim elöl. * *Jób* 34: 21.

18 Es elö-fzör meg-fizetek az ö álnokságok-ért és vétkek-ért két-képpen; mert meg-undokitották az én földemet az ö útálatosságaiknak hólt testével, és az én örökségemet bé-töltötték az ö * fertelmefségeikkel.

* *r.* 3: 2. *Ezék.* 43: 7. 8.

19 Az UR az én erősségem és az én báftyám, és az én óltalmam az *én* nyomorúságomnak napján; te hozzád jönek a' népek a' földnek határiból, és ezt mondják: Bizony hazugságot bírtanak a' mi atyáink, hijába-valóságot, és femmi hafzon nem vólt bennek.

20 Vallyon tsinál-haté magának az ember Iſteneket? Bizony azok nem Iſtenek!

21 Azért ímé én meg-mútatom nékik ez úttal, meg-mútatom, *mondom*, nékik az én kezemet és az én erősségemet, és meg-esmérik, hogy az én nevem UR!

XVII. RESZ.

Atkozott, a' ki emberben, áldott, a' ki az URban bizik.

1 A' Júdának vétke fel-íratott vas pennával az adamás-köre, fel-íratott az ö fzíveknek táblájára, és a' ti óltáritoknak fzarvaira;

2 Mivelhogy meg-emlékeznek az ö fiaik * az ö óltáraikról és az ö berkeikről, *mellyek* a' zöld fáknál *vagynak*, *és* a' magas hegyeken. * *r.* 16: 12.

3 *Te*, *ki* a' hegy*ekben bizol*, a' *te* mezödön való örökségedet, *és* minden kintseidet * prédára vetem, a' bálványok-ért, a' *te* bünöd-ért, *melly vagyon* minden te határidban. * *r.* 15: 13.

4 Es meg-fofztatol te-is a' te örökségedtől, mellyet teneked adtam, és fzolgáltatom te veled a' te * ellenségidet, a' földön, mellyet nem esmérfz; mert meg-gyújtottátok a' tüzet az én haragomban, *melly* mind örökké ég!

* 3 *Mós.* 26: 7-33.

5 Ezt mondja az UR: Atkozott a' férjfiú, ki bizik az * emberben, és erősségét helyhezteti a' testben, és az ö fzíve el-távozott az URtól,

* *Sólt.* 146: 3.

6 Es ollyan léfzen, mint a' hangafa a' puſztában, és nem látja, mikor el-jö a' jó; hanem lakozik a' puſztában való fzárazságokban, a' fovány földön, a' hol nem lakoznak.

7 Bóldog a' férjfiú, ki bizik az * URban, és kinek bizodalma az UR;

* *Sólt.* 125: 1. *Esa.* 40: 31.

8 Mert hafonlatos léfzen a' vizek mellett plántáltatott * fához, és a' folyó-viz mellet meg-gyökerezik, és ingyen fem érzi, mikoron el-jö a' hévség, és léfzen az ö levele zöld, és a' fzáraz eſztendötöl nem fél, fem a' gyümöltsözéftöl meg nem fzünik.

* *Sólt.* 1: 3.

9 Tsalárd a' fzív minden dolgok felett és gonosz, ki tud-hatja-meg azt?

10 En *vagyok* az UR, ki meg-roſtálom * a' fzívet, meg-próbálom a' veséket, hogy meg-fizeſſek kinek-kinek az ö útai fzerint, *és* az ö tselekedeteinek gyümöltse fzerint.

* *Sólt.* 7: 10.

11 *Mint* a' fogoly-madár fokat tojik; de nem *mind* költi-ki *mindenkor*: *azonképpen* a' ki gazdagságot gyüjt, és nem igazán, az ö napjainak közepiben * el-hagyja azt, és az ö *halálának* utólsó *órájában* bolond léfzen.

* *Sólt.* 39: 7. *Jób* 20: 5-7.

12 A' Magaſságoſnak ditsőséges fzéki, eleitől fogva *vólt* a' mi fzent Hajlékunknak * helye. * 2 *Krón.* 7: 16. *Sólt.* 132: 12. 13.

13 Oh URam, Izraelnek reménysége, mindenek, kik el-fzakadnak te töled, * meg-fzégyenülnek: a' kik én tőlem el-fzakadnak, a' földön íratnak-bé; mert el-hagyták az URat, az élö vizeknek kút-fejét. * *Sólt.* 73: 27.

14 Gyógyíts-meg URam engem', és meg-gyógyúlok, tarts-meg engem', és meg-tartatom; mert az én ditséretem te *vagy*!

15 Imé ök mondják nékem: Hol *vagyon* az URnak fzava? Jöjjön-el * most! * *Esa.* 5: 19.

16 En pedig nem útáltam-meg a' te utánnad való pásztorságot: és a' háborúságnak napját nem kivántam, te tudod; a' mi az én fzámból ki-jött, te elötted vólt.

17 Ne légy énnékem félelmemre, te *vagy* nékem reménységem * a' háborúságnak napján. * *r.* 16: 19.

18 Meg fzégyenítteſſenek, * kik kergetnek engem', de én ne fzégyenüljek-meg, féljenek ök, én pedig ne féljek. Hozd reájok a' háborúságnak napját, és két-féle nyomorúsággal fontsd-meg öket! * *Sólt.* 35: 4.

19 Ezt mondotta nékem az UR: Menj-el és állj-meg a' népnek fiainak kapui-

kapuiban, a' mellyen bé-mennek és a' mellyen ki-jönek a' Júdának Királyi, és Jerusálemnek-is minden kapuiban,

20 És mondd-meg nékik: Halljátok-meg az URnak Igazát, Júdának Királyi, és egéſz Júda, és Jerusálemnek minden lakói, kik bé-mentek e' kapukon.

21 Ezt mondja az UR: Őrizzétek-meg a' ti lelkeiteket, és Szombat napon * ſemmi terhet ne hordjatok, ſe a' Jérusálem' kapuin bé ne vigyetek.

* *Néh.* 13: 19.

22 Se pedig a' ti házaitokból terhet ki ne vigyetek Szombat-napon, és ſemmi munkát ne tselekedjetek: hanem ſzenteljétek-meg a' Szombat-napot, miképpen a' ti atyáitoknak * meg-parantsoltam:

* 2 *Móſ.* 20: 8-10. 35: 2.

23 De ők nem hallák-meg, ſem fülökkel arra nem figyelmezének; hanem meg-keményíték nyakokat, hogy ne hallanák, és a' tanítáſt bé ne vennék.

24 Mert ha valóba hallgattok engemet, azt mondja az UR, és nem viſzitek-bé a' terhet e' városnak kapuin Szombat-napon; hanem meg-ſzenteltétek a' Szombatnak napját, és ſemmi-némü dolgot akkoron nem tselekedéndetek:

25 Bé-mennek e' városnak kapuin akkoron a' Királyok és a' Fejedelmek, kik ülnek a' Dávid' ſzékiben, és járnak ſzekereken és lovakon, mind ő magok mind az ő Fejedelmeik a' Júdának férjfiai, és Jérusálemnek lakói, és e' városban lakoznak mind örökké.

26 És el-jönek a' Júdának városiból, és Jérusálemnek megyéiből, és Benjáminnak földéből, és a' mezö-földről, és a' hegyes-földről, és Dél * felöl, hozván egéſzen égetendö és *egyéb* áldozatokat, minhát és temjént, és hozván hálá-adó áldozatokat az URnak Házába.

* *Zak.* 7: 7.

27 Ha pedig nem engedtek nékem, hogy meg-ſzentelnétek a' Szombat-napot, és ne hordanátok a' terhet, ſe *teréhvel* bé ne mennétek a' Jérusálem' kapuin a' Szombatnak napján: tüzet gerjeſztek az ö kapuiban, melly megeméſzti Jérusálemnek * palotáit, és meg nem óltat-hatik.

* 2 *Kir.* 25:9.

XVIII. RESZ.

Sidók' keménysége. Gonoſz tanáts Jérémiás ellen.

1 EZ a' beſzéd, mellyet ſzólla az UR Jérémiaſnak, mondván:

2 Kelj-fel, és menj-bé a' fazekaſnak házába, és ott meg-mondom néked az én beſzédimet.

3 Azért be-menék a' fazekas' házába, és ímé *fazekat* tsinál vala a' kereken.

4 És el-romla az edény a' fazekas' kezében, mellyet sárból tsinál vala, és fordúlván tsinála abból más edényt, a' mint jobbnak tetſzék a' fazekaſnak, hogy tselekednék.

5 És ſzólla az UR nékem, mondván:

6 Vallyon mint e' fazekas, nem tseleked-hetemé úgy ti veletek, óh Izraelnek háza? azt mondja az UR: Imé mint a' sár a' fazekaſnak kezében: * úgy vagytok ti az én kezemben, Izraelnek háza.

* *Róm.* 9: 20-23. *Eſa.* 64: 8.

7 *Hasſzóllok* a' nép ellen, és az orſzág ellen, hogy * ki-gyomlálom, meg-rontom, és el-veſztem egy ſzempillantásban;

* *r.* 1: 10.

8 Ha a' nép, a' melly ellen ſzólltam, meg-tér az ö gonofzságából: * én-is meg-bánom a' gonofzt, mellyet el-végeztem vala, hogy ö véle tselekedném.

* *Ezék.* 33: 11.

9 Vilzontag ha ſzóllok a' nép felöl, és az orſzág felöl, hogy meg-építem, és meg-plántálom *azt*,

10 Ha gonofzt tselekeſzik én előttem, és nem hallgatja az én ſzómat: meg-bánom a' * jót, mellyet végeztem vala, hogy véle jól tselekedjem.

* 1 *Sám.* 15: 11.

11 Moſtan azért mondd-meg, kérlek, a' Júda' férifiainak és a' Jérusálemben lakozóknak, mondván: Ezt mondja az UR: Imé én kéſzítek ti ellenetek gonoſzt, és gondolok ti ellenetek gondolatot; térjetek-meg * moſtan, ki-ki mind az ö gonofz útáról, és a' ti útaitokat fordítsátok jóra, és a' ti tselekedeteiteket.

* 2 *Kir.* 17: 13. 14.

12 Es ezt mondották; Nintsen * ſzándékunk *a' meg-téréſre*, hanem a' mi gondolatink útán mégyünk, és mindnyájan a' mi gonofz ſzívünknek gondolatját tselekeſzízük.

* *r.* 2: 25. 13: 23.

13 Azért ezt mondja az UR: Kérdjétek-meg moſtan a' * népeket, ki hallott haſonlatoſt ehez? nagy undokságot tselekedett az Izraelnek leánya!

14 Vallyon el-hagyjaé *valaki* a' mezönek kőſziklájának *vizét*, *és azt*, *a' melly* a' Libánus' havasáról *ſzármazik*? vallyon el-hagyjaé az idegen hives folyó vizeket?

15 Mert el-felejtkezett én rólam az én népem, hijába téſznek áldozatot, holott meg-botránkoztatták öket az ö útokban, az ö régi útokban, hogy járnának az ölvényeken, *tudni-illik* a' járatlan úton:

* *r.* 2: 10-13.

16 Hogy az ö földöket * el-puſztíttſam, *és* nevetségeſſé tégyem örökké, hogy valaki által-mégyen rajta, el-ál-

el-álmélkodjék és fejét tsóválja.

* 3 *Mos.* 26 : 33. 34. 1 *Kir.* 9: 7-9.

17 Mint a' Nap-keleti széllel, el-veszlem öket az ellenség elött, hátamat,* nem ortzámat mútatom nékik az ö veszedelmeknek napján!

* *Péld.* 1: 28. 29. *Esa.* 1: 15.

18 Es mondának: Jertek-el, és gondoljunk Jérémiás ellen * gondolatokat; mert a' Paptól el nem vész a' Törvény, és a' tanáts † a' Böltstöl, sem az ige a' Prófétától. Jertek-el, és verjük-meg ötet nyelvvel, és ne hallgassunk semmi szavaira!

* *r.* 11: 19. *Amós* 7: 10. † *r.* 19; 7.

19 Figyelmezzél, URam, én reám, és az én peresimnek szavokat halld-meg!

20 Vallyon a'jó-ért gonoszszal kell-é * fizetni, hogy árkot áslak az én lelkemnek? Emlékezzél-meg, hogy én te elötted állottam, hogy ö érettek jót † szóllanék, hogy ö rólok a' te haragodat el-fordítanám! * *Sólt.* 35: 12. 13. † *r.* 14: 7-9.

21 Annak-oká-ért az ö haikat vesd * az éhségre, és hányd öket a' szablyára, és légyenek az ö aszszony-népeik özvegyek, és árvák, és azoknak férjeik halálos halállal veretessenek-meg, az ö ifjaik fegyver miatt veszszenek-el a' hartzon. * *r.* 15: 2. 3. 8.

22 Hallattassék a' kiáltás az ö házaikból, mikoron hagy hirtelen reájok hozod a' seregetet; mert vermet ástanak, hogy meg-fogjanak engemet, és tört vetettenek az én lábaimnak.

23 Te pedig URam, tudod minden ö tanátsokat az *én* * halálomra én ellenem, ne kegyelmezz-meg az ö álnokságoknak, és az ö bünöket el ne feledjtsd; h úljjanak-el te elötted, a'te haragodnak idején tselekedjél ö ellenek.

* *v.* 18. *r.* 11: 19.

XIX. RESZ.

Júda' romlása jelentetik az edény' romlása által.

1 EZt mondja az UR: Menj-el, és végy magadnak a' fazekastól egy sárból tsinált korsót, és vedd mellé a' népnek Véneit, és a' Papok' Véneit.

2 Es menj-ki a'Hinnom' fiának völgyéhez, melly *vagyon* a' Nap-keleti kapunak ajtaja felöl, és nagy szóval kiáltsad ott e' szókat, melliyeket én néked mondok,

3 Es ezt mondjad: Halljátok-meg az URnak beszédét Júdának Királyi és Jérusálemnek polgári: Igy szóll a' Seregeknek URa, az Izraelnek Istene: Imé én nyomorúságot hozok e' helyre, úgy-annyira, hogy valaki meg-hallándja azt, meg-tsendülnek * a' fülei *belé!* * *r.* 18: 16.

1 *Sám.* 3: 11.

4 Azért, mert el-hagytanak engemet és el-idegenítették e' helyet, és áldozatot tettenek benne az idegen * Istteneknek, kiket sem ök nem esmértek, sem az ö attyaik, sem a' Júdának Királyi, és be-töltötték e' helyet ártatlan † vérrel; * *Esa.* 65: 11.

† 2 *Kir.* 21: 6-16.

5 Es emelének óltárokat a' Baálnak, hogy az ö gyermekeiket a' tüzben meg-égetnék, *és* áldoznának a' Baálnak; mellyet nem parantsoltam, sem felöle nem szólltam, söt még szívemben-is nem jutott.

6 Azért ímé el-jönek a' napok, azt mondja az UR, és e' hely nem hívatatik többé Tófetnek, és a' Hinnom' fiának völgyének, hanem meg-ölésnek völgyének;

7 Es elözt veszlem a' Júdának, és a' Jérusálemhélieknek e' helyen, és le-vágatom öket fegyverrel az ö ellenségeik elött, és az ö lelkek' keresöinek kezek által, és az ö hólt testeket az égi madarakkal étetem meg, és a' földnek fene vadaival.

8 Es e' várost * tsudának tészem, és meg-süvöltí, valaki által-ménjen rajta, álmélkodik és süvölt az ö nagy romláshn. * *r.* 18: 16.

9 Es meg-étetem vélek az ö fiaiknak húsokat, és leányaiknak * húsokat, és ki-ki mind az ö barátjának húsát meg-észi a' meg-szállásban, és a' nyomorúságban, mellyel meg-szorongatják öket az ö ellenségeik, és a' kik keresik az ö lelkeket. * 5 *Mós.* 28: 53. *Sir.* 2: 20. 21.

10 Azután törd-el a' korsót azoknak szemek' láttára, kik te veled el-mennek,

11 Es mondd *ezeket* nékik: Ezt mondja a' Seregeknek URa: Igy megrontom e' népet és e' várost, mint megrontja *az ember* a' fazekastól *tsinált* edényt, mellyet többé meg nem építhetnek: és a' Tófetben * temettetnekel; mert *más* hely nem *lészen* a' temetségre. * *r.* 7: 32.

12 Ugy tselekeszem, *még-is azt mondom*, e' hellyel, és az ö lakosival, azt mondja az UR, hogy tégyem a' várost ollyanná, mint a' Tófet:

13 Es leszsnek Jérusálemnek házai, és a' Júda' Királyinak házai, mint a' Tófetnek * helye, undokok; mind azok-ért a' házak-ért, a' mellyeknek † tetején áldoztanak az Egnek egészs seregének, és áldozatot tettenek az idegen Istteneknek. * 2 *Kir.* 23: 10.

† 2 *Kir.* 23: 12.

14 Azután *haza* jövén Jérémiás a' Tófetböl, a' hová küldötte vala ötet az UR, hogy prófétálna; meg-állapodék az UR' Házának pitvarában, és szólla az egész kölségnek:

15 Ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Istene: Imé én hozok e' város ellen, és ennek minden városi ellen minden gonoszt, mellyről szóllottam ö ellene; mert meg-keményítették az ö nyakokat, hogy ne hallanák az én * beszédimet.

* *r.* 7: 25. 26. 18: 12.

XX. RESZ.

Babilóniai fogság. Jérémiásnak sok panaszi.

1 ES hallá Passúr Pap, az Immér' fia, (ö pedig Fejedelem vala az URnak Házában,) mikor Jérémiás prófétálván a' szókat *mondaná*;

2 És meg-tsapdosá Passúr Jérémiás Prófétát, és veté ötet a' * tömlötzbe, melly *vala* a' Benjámin' felsö kapujában, melly az UR' Házának ellenében *vala*. * 2 *Krón.* 16: 10.

3 Es lön más nap, hogy ki-venné Passúr Jérémiást a' tömlötzböl; es monda néki Jérémiás: Nem Passúrnak hívta az UR a' te nevedet, hanem Mágor Missábibnak;

4 Mert ezt mondja az UR: Imé én adok félelmet te beléd, te beléd és minden te barátidba, kik el-húllanak az ö ellenségeiknek fegyverek miatt a' te szemeid' láttára: és az egész Júdát adom * a' Babilóniai Király' kezébe, és el-viszi öket Babilóniába, és fegyverrel le-vágatja öket;

5 Es e' városnak minden erösségét, és minden munkáját, és minden ditsöségét, és a' Júda' Királyinak minden kintseit adom az ö ellenségeiknek kezekbe, és sákmányra hányják azokat, el-ragadozzák azokat, és Babilóniába viszik azokat.

*. *r.* 39: 1-9.

6 Te pedig Passúr, és a' te házadnak minden tselédi, a' rabságra vitettek; Babilóniába mégy, és ott halfz meg, és ott temettetel-el, te és minden te barátid, kiknek hamisan prófétáltál.

7 Meg-tsaltál, URam, engemet, és meg-tsalatkoztam, erösebb vóltál nálamnál, és fellyül haladtál *engem!* Szüntelen tsúfolnak engemet, az egész *Júda* tsúfol engemet;

8 Mert mióltától fogva szóllni kezdettem, kiáltok az *ellenem való* boszfzúságról, és az *én* romlásomról kiáltok; mert az URnak szava énnékem mindenkoron gyalázatomra * és tsúfolásomra vagyon! * *v.* 1. 2.

9 Azért mondék: Soha arról meg nem emlékezem, sem az ö nevében többé nem szóllok: de az én ízivemben *az URnak igéje ollyan* vólt, mint az én tsontaimba rekesztetett égö tüz, és azt hordozván el-fáradok, és nem *hordoz*-hatom.

10 Jóllehet hallom sokaknak rágalmazásokat, *és az* ö minden-felöl való * fenyegetéseket, *azoknak-is*, *a' kik így szóllnak*: Mondjátok-meg mit szóllyunk: Minden én barátim az én tántorodásomra figyelmeznek, *mondván*: Talám meg-botránkozik, és meg-foghatjuk ötet, és bofzúnkat áll-hatjuk rajta: * *r.* 18: 18.

11 De az UR én velem úgy-mint erös Oriás, * azért az én kergetöim elesnek, és nem érnek *én velem*, igen meg-fzégyenülnek; mert jól nem lészen dolgok, örökké-való † gyalázat *léfzen rajtok*, *mellyről* el nem felejtkeznek. * *r.* 15: 20. † *r.* 23: 40.

12 Azért óh Seregeknek URa, ki fzereted az igazat, ki látod * a' veséket és a' fzivet, *hadd* lássam a' te büntetésedet ö rajtok; mert néked jelentettem meg az én ügyemet! * *r.* 11: 20.

13 Enekeljetek az URnak, ditserjétek az URat; mert a' fzegénynek lelkét meg-fzabadította a' gonoszoknak kezekből.

14 Átkozott légyen a' nap, * melyen fzülettettem vólt, a' nap, melyen az én anyám fzült engemet, ne légyen áldott!

15 Átkozott az ember, ki megmondotta az én atyámnak, mondván: Született néked férjfiú magzatod, *és* igen meg-örvendeztette ötet,

* *Jób* 3: 3-20.

16 Es légyen az az ember ollyan, mint a' városok, mellyeket el-veſztett * az UR, és meg nem bánta; ennekfelette halljon reggel kiáltást, és zenebonát délben. * 1 *Móf.* 19: 24. 25.

17 Miért, óh *Iften*, hogy meg nem öltél engem' az *én anyám'* méhében? Es az én anyám' nékem koporsóm lett vólna, és méhében foha *fenkét* nem fogadott vólna!

18 Miért jöttem-ki az *én anyámnak* méhéből, hogy látnám a' nyomorúságot és a' bánatot, és *hogy* az én *életemnek* napjai gyalázatban végeztetnének-el?

XXI. RESZ.

Sédékiás tanátsot kérd Jérémiástól.

1 EZ a' beszéd, mellyet fzólla az UR Jérémiásnak, mikor küldé ö hozzá Sédékiás Király Passúrt, Melkiásnak fiát, és Sófóniást a' Maasiás Papnak fiát, mondván:

2 Kérdd-meg most mi érettünk az URat; mert Nabukodonozór a' Babilóniai Király viaskodik mi ellenünk: ha tselekefzik az UR mi velünk minden ö tsudái * fzerint, és el-hágyé minket *Nabukodonozór?* * 2 *Kir.* 19: 32-36.

3 Es monda nékik Jérémiás: Ezt mondjátok Sédékiásnak:

4 Igy szóll az UR, az Izraelnek Istene: Imé én meg-tartóztatom minden hadi szerszámitokat, mellyek a' ti kezeitekben *vagynak*, mellyekkel ti viaskodtok a' Babilóniai Király ellen, és a' Káldeusok ellen, kik kivül a' kö-falon meg-szállottanak titeket, és bé-iktatom * öket e' városnak közepibe;

* *r.* 39: 3.

5 Es én kezem ki-nyújtva vívok ti ellenetek, és nagy erös karral, haragomban, búsúlásomban, és nagy felindúlásomban,

6 Es meg-verem e' városnak lakosit, mind embert, mind oktalan állatot, nagy dög-halállal halnak-meg.

7 Es annak-utánna, azt mondja az UR, Sédékiást a' Júda' Királyát, és az ö szolgait, és a' népet, és a' kik megmaradnak e' városban a' dög-haláltól, a' fegyvertöl és az éhségtöl; adom Nabukodonozórnak kezébe, a' Babilóniai Királynak kezébe, és az ö ellenségeiknek kezekbe, és azoknak kezekbe, a' kik keresik az ö lelkeket, és meg-öli* öket éles fegyverrel: nem kedvez nékik, nem enged, és nem könyörül *rajtok*. * *r.* 39: 6. 7.

8 Es ezt mondjad e' népnek: Ezt mondja az UR: Imé én elötökbe vetem néktek az életnek * és a' halálnak útát. * *v.* 9.

9 A' ki e' városban lakik, fegyver, éhség és dög-halál miatt kell meghalni; a' ki pedig ki-mégyen belölle, és a' Káldeusokhoz mégyen, kik megszállottanak titeket, él, és az ö lelkét meg-nyeri;

10 Mert az én ortzámat fordítottam e' városnak veszedelmére, és nem meg-szabadúlására, azt mondja az UR; a' Babilóniai Király' kezébe adatik, és tüzzel égeti-meg azt!

11 Es a' Júda' Királyának házának *mondd-meg*: Halljátok-meg az UR' szavát!

12 Dávidnak háza, ezt mondja az UR: Hamarsággal tégyetek * igaz itéletet, a' nyomorúltat mentsétek-meg a' nyomorgatónak kezéből, hogy az én haragom, mint a' tüz, ki ne menjen, és fel-gerjedjen, és ne *légyen* ki meg-ólt-hatia, az ö tselekedeteiknek gonoszságá-ért. * *r.* 22: 3.

13 Imé én reád *mégyek te Jerusálem*, ki lakol a' mezön való kösziklának völgyében, azt mondja az UR, kik azt mondjátok: Kitsoda jö mi ellenünk? és kitsoda jö-bé a' mi házainkba?

14 Es meg-látogatlak titeket a' ti tselekedeteiteknek * gyümöltse szerint, azt mondja az UR, és tüzet gyújtok az ö erdejében, és körös-környül mindeneket meg-emészt!

* *Róm.* 2: 6-11.

XXII. RESZ.

Intetnek a' Jerusálemi Fejedelmek. Jövendölés Sallum, Joákim, és Jekoniás ellen.

1 EZt mondja az UR: Menj-alá a' Júda' Királyának házába, és ott mondd-meg e' szót,

2 Es mondd ezt: Halld-meg az URnak szavát, Júdának Királya, ki ülsz a' Dávid' királyi székiben, te és a' te szolgaid, és a' te néped, kik bé-jártok e' kapukon.

3 Ezt mondja az UR: Tegyetek * itéletet és igazságot, és mentsétek-meg a' nyomorúltat a' nyomorgatónak kezéből, a' jövevényt, árvát, és özvegyet ne nyomorgalsátok, és rajta erö-szakot ne tegyetek, és az ártatlan vért e' helyen ki ne ontsátok;

* *r.* 21: 12.

4 Mert ha tselekedvén tselekesszitek e' dolgot: be-mennek e' háznak * kapuin a' David' *magvából* való Királyok, kik ülnek az ö szekiben, szekereken és lovakon ülvén, mind ö, mind az ö szolgai, mind az ö népe;

* *r.* 17: 25.

5 Ha nem fogadjátok e' szókat, én magamra * meg-esküttem, azt mondja az UR, hogy e' ház el-pusztúl.

* *Sidó.* 6: 13.

6 Mert ezt mondja az UR a' Júda Királyának háza felöl: *Olyan vóltál* te én elöttem *mint* Gilead, *és vóltál* a' Libánusnak feje; ha el nem pusztítlak *mint* a' városokat, mellyekben nem lakoznak.

7 Es fel-kélzítem te ellened a' rablókat, mindent az ö fegyverével egyetemben, és ki-vágják a' te válogatott tzédrusidat és a' fzénre tészik;

8 Es által-mennek e' városon sok népek, és ezt mondják egy-másnak: Miért mivelte az UR * ezt e' nagy várossal? * 5 *Mós.* 29: 24. 25.

9 Es ezt mondják: Mert el-hagyták az *ö* URoknak Isténeknek Frigyét, és tértek fejet hajtottanak az idegen Isténeknek, és nékik szolgáltanak.

10 Ne siratsátok a' halottat, és ne bánkodjatok rajta, *hanem* sirván siratsátok *azt*, a' ki *a' rabságra* vitetik; mert többe vifzsza nem jö, és az ö születésének földét nem látja;

11 Mert ezt mondja az UR Sallum felöl, Jósiasnak a' Júda' Királyának fia felöl, ki uralkodik Jósiásnak az ö attyának * helyette: Mikor ki-mégyen e' helyböl, visszsza nem tér többé ide,

12 Hanem a' helyen, a' hová a' rabságra el-vitetik, ott hal-meg, és e' földet többé nem látja.

* 2 *Kir.* 23: 31-34.

13 Jaj annak, a' ki házat épít * hamisan magának, és fel-házakat álnokúl; az ö fele-barátjával ingyen szolgáltat, és munkájának bérit néki meg nem adja, * *Hab.* 2: 9.

5 *Mós.* 24: 14. 15.

14 A' ki ezt mondja: Nagy házat építek magamnak, és széles vatsoráló helyet, és ablakokat tsinál rajta, és tzédrus-fából *tsinált deszkákkal* bélli-meg, és meg-festi tzinóbriummal!

15 Uralkodolé azért, hogy tzédrussal keríted-meg magadat? a' te atyád nem ette és ivotté? mikor igazságot és itéletet tselekednék, akkor jól vólt néki dolga.

16 Igaz törvényt tett a' szegénynek és a' szükölködönek, és akkor jól vólt dolga. Nem ezé az én *igaz* ismeretem? azt mondja az UR!

17 De a' te szemeid, és szíved tsak a' te föl-vényfégedre *vagynak*, és az ártatlan vérnek ki-ontására és a' ragadományra, 's nyomorgatásra, hogy ezeket tselekedjed.

* *Ezék.* 19: 6. 7.

18 Azért ezt mondja az URJoákim * felöl, Jósiásnak a' Júda' Királyának fia felöl: Nem siratják ötet, *mondván:* Jaj atyám-fia, vagy: jaj húgom! nem siratják ötet, *mondván:* Jaj URam, Jaj az ö ditsőségének;

* 2 *Kir.* 36: 4-6.

19 Szamárnak temetségével temetik-el, * ki-vonatik, és el-vettetik Jérusálem' kapuin kivül!

* *Esa.* 14: 19. *Préd.* 6: 3.

20 Menj-fel a' Libánus' *hegyére*, és kiálts, és a' Básán' *hegyében* emeld-fel fzódat, és kiálts mindenfelé; mert el-romlottanak minden te fzeretöid!

21 Szólltam tenéked, még mikor békeségben vólnál; de ezt mondottad: Nem * hallgatlak. Ifjuságodtól fogva ez a' te útad, hogy az én fzómat nem hallgattad! * *r.* 18: 12.

22 Minden te pásztoridat meg-emélzti a' fzél, és a' te fzeretöid a' rabságra mennek: akkor fzégyent vallasz, és meg-pirúlsz minden te gonoszságod-ért.

23 Te, ki lakozol a' Libánusban, fészket vertél a' tzédrus-fákon, mitsoda léfzen a' te vígasságod, mikor el-jönek a' te fájdalmid, mint a' gyermekfzülönek fájdalmi?

24 Elek én, azt mondja az UR, hogy ha ** Kóniás, Joákimnak a' Júda' Királyának fia *ollyan* vólna-is, *mint* az én jobb-kezemben való * gyürö: mind-azáltal onnan én téged' ki-vonnálak,

* *Zak.* 2: 23.

25 Es adlak téged' a' te lelked' keresöinek kezekbe, és azoknak kezekbe, kiknek tekintetektöl félsz, és a' Nabukodonozórnak a' Babilóniai Királynak kezébe, és a' Káldeusoknak kezekbe:

26 Es el-vitetlek téged' és a' te anyádat, a' ki szült téged', idegen földre, mellyben nem születtetek, és ott meghaltok; ** 2 *Kir.* 24: 8-16.

27 Es a' földre vifzfza nem jönek, mellyre az ö lelkek vifzfza-jöni kiványoznék!

28 Avagy útálatos és el-romlott * edényé ez a' férjfiú, ez a' Kóniás? avagy olly edényé, mellyben semmi gyönyörüség nintsen? Miért vettettenek-el, ö és az ö magva, és a' földre hányattanak, mellyet ök nem tudtanak? * *Hós.* 8: 8

29 FÖLD * FÖLD, FÖLD, halld-meg az URnak fzavát!

* *Esa.* 1: 2.

30 Ezt mondja az UR: Irjátok-fel, hogy ez a' férjfiú árva *léfzen*, e' férjfiúnak semmi jó elö-menteli nem léfzen az ö idejében; mert fenkinek ki az ö magvából a' Dávid' fzékiben ül * jó állapatja nem léfzen, és többé Júdában nem uralkodik!

* 2 *Kir.* 24: 17. 25: 1-7.

XXIII. RESZ.

Fenyegettetnek a' Fejedelmek; fzabadítás igértetik: Panasz a' Próféták-ról.

1 JAj a' *pásztoroknak, kik el-vesztik és el-fzaggatják az én mezömnek juhait, azt mondja az UR!

2 Azért ezt mondja az UR, az Izraelnek Iftene, a' pásztoroknak, kik legeltetik az én népemet: Ti kergettétek-el az én juhaimat, és el-fzélhedtétek öket, és meg nem látogattátok öket; ímé én meg-látogatom ti rajtatok a' ti gonosz tselekedeteiteknek gonoszságát, azt mondja az UR.

* *r.* 25: 34-36. *Ezek.* 34: 2-10.

3 En pedig öfzve-gyüjtöm az én juhaimnak maradékát minden földekröl, mellyekre üzéndem öket, és vifzfza-hozom öket az ö aklaikba, és fzaporodnak, és meg-fokafodnak,

4 Es rendelek ö mellékjek pásztorokat, * kik legeltefsék öket, és többé nem félnek, és nem rettegnek, sem meg nem fogyatkoznak, azt mondja az UR! * *Ezék.* 34: 11-15.

Esa. 40: 10. 11.

5 Imé el-jönek a' napok, azt mondja az UR, és fel-támasztom a' Dávidnak igaz * Magvát, és uralkodik a' Király, és fzerentsésen tselekefzik, itéletet és igazságot tselekefzik e' földön. * *r.* 33: 14-16.

Dán. 9: 24. 25. *Luk.* 1: 32. 33.

6 Annak idejében meg fzabadúl a' Júda, és az Izrael' tsendefségben lakozik: és ez az ö neve, mellyel nevezik ötet: Az UR mi igazságunk!

7 Azért ímé el-közelgetnek a' napok, azt mondja az UR, mellyekben nem mondják többé: El az UR, a' ki ki-hozta az Izrael' fiait Egyiptomnak földéből;

8 Hanem inkább *ezt mondják*: El az UR, a' ki ki-hozta, és a' ki * vezérlette az Izrael' házának magvát, az Elzaki földről, és minden földekről, mellyekre ki-üztem vala öket, és lakoznak az ö földökben.

* *r.* 16: 14. 15.

9 A' Próféták-ért meg-keseredett az én szívem én bennem, minden tsontaim meg-mozdúltanak, ollyan vagyok mint a' részeg, és mint az ember, kit a' bor meg-hatott, az UR-ért, és az ö szent igéi-ért;

10 Mert a' föld bé-tölt * paráznákkal, mert a' hamis esküvés-ért a' föld el-puszttítatott, a' pusztának mezeje el-száradott, és az ö futások a' gonoszra vagyon, és az ö hatalmasságok hamis *volt*; * *r.* 5: 8.

11 Mert mind a'Próféta mind * a'Pap vétkeztek, még az én Házamban-is meg-találtam az ö gonoszságokat, azt mondja az UR! * 2 *Kron.* 36: 14.

12 Azért az ö útok lészen ollyan, mint az igen sik * útak a' setétben, meg-botránkoznak és el-esnek; mert háborúságot hozok ö reájok, az ö meglátogatásoknak esztendejét, azt mondja az UR. * *Sólt.* 35: 6.

13 A' Samariabéli Prófétákban-is láttam bolondságot; *mert* a' Baál' *nevében* prófétáltak, és el-tsalták az én népemet az Izraelt.

14 És a' Jérusálembéli Prófétákban-is láttam rúttságot; *mert* paráználkodnak és hazugságban járnak; söt a' gonoszoknak pártjokat fogják, úgy-annyira, hogy senki meg nem tér az ö gonoszságából; úgy tartom öket mindnyájan, mint * Sodomát, és a' benne lakókat, mint Gomorát! * *Esa.* 1: 10.

15 *Azért* ezt mondja a' Seregeknek URa azoknak a' Prófétáknak: Imé én adok enniek * ürmöt, és inniok mérget adok nékiek; mert a' Jérusálembéli Prófétáktól ment-ki a' gonoszság minden földre. * *r.* 8: 14. *Jér.* 3: 15.

16 *Azért* ezt mondja a' Seregeknek URa: Ne hallgassátok azoknak a' Próféták-nak szavaikat, a' kik Prófétálnak tinéktek; meg-bolondítanak titeket, az ö szíveknek látását szólják, nem az URnak szájából.

17 Szüntelen ezt mondják azoknak, a' kik meg-útálnak engemet: Azt mondta az UR: Békessségtek * lészen tinéktek: és mindeneknek, kik járnak az ö szíveknek keménységében; ezt mondották: Nem jö ti reátok a' veszedelem; * *r.* 6: 14. *Ezék.* 13: 10.

18 Mert ki állott az UR' tanátsában, ki látta és hallotta az ö igéjét? ki figyelmezett az ö igéjére, és hallotta azt?

19 Imhol az URnak szél-vesze * nagy haraggal ki-jö, és a' következendö szél-vész a' hitetleneknek fejekre esik. * *r.* 30: 23. 24.

20 Nem szünik-meg az URnak haragja mind addig-is, míg meg nem tselekeszi, és míg az ö szívének gondolatit bé nem tellyesíti, az utólsó napokban értitek-meg e' dolognak értelmét.

21 Nem küldöttem * azokat a' Prófétákat, és ök futnak vala; nem szóllottam nékik, és ök prófétálnak vala.

* *r.* 14: 14.

22 Ha az én tanátsomat fogadták vólna; bizonyára meg-tanították vólna az én népemet az én igéimre, és meg-térítették vólna öket az ö gonosz útokról, *és* az ö tselekedeteknek gonoszságáról,

23 Nem-de nem közel való Isten *vagyoké* én? azt mondja az UR, és nem messze való Istené?

24 Vallyon el-rejtez-hetiké valaki a' rejtek * helyeken, hogy én ne lássam ötet, azt mondja az UR? én vallyon nem töltömé-bé a' Mennyet és a' Földet? Azt mondja az UR:

* *Sólt.* 139: 7-13.

25 Hallottam, hogy mondják a' Próféták, kik prófétálnak az én nevemben hazugságot, mondván: Almot láttam, almot láttam!

26 Meddig léfzen a' hazugságot * prófétáló Prófétáknak szívekben ez? kik az ö szíveknek tsalárdságát prófétálják, * *r.* 5: 31.

27 Kik el-akarják az én népemmel felejtetni az én * nevemet az ö álmaikkal, mellyeket minden az ö társának beszéll, miképpen az ö attyaik el-felejtkeztek az én nevemről a' Baál-ért.

* *Bir.* 8: 33. 34.

28 A' melly Prófétánál álom vagyon, beszélljen álmot; a' kinél pedig az én igém vagyon, beszélje az én igémet igazán; mitsoda *hasonlatosság vagyon* a' polyva és a' búza között? azt mondja az UR!

29 Nem ollyané az én igém, mint a' tüz? azt mondja az UR, és mint a' Pöröly, melly meg-rontja a' kősziklát?

30 Azoká-ért ímé én a' Prófétákra *térek*, azt mondja az UR, kik az én beszédimet el-lopják, ki-ki mind az ö barátjától.

31 Imé én a' Prófétákra *térek*, azt mondja az UR, kik fel-emelik nyelveket, és ezt mondják: Monda *az UR!*

32 Imé én a' *Próféták*ra *támadok*, kik hazug álmokat * prófétálnak, azt mondja az UR, és beszéllik azokat, és meg-tsalják az én népemet az ö hazugsá-

zugságokkal és hizelkedéfekkel: En pedig nem botsáttam öket, fem parantsoltam nékik; és hafználván nem hafználtanak e' népnek, azt mondja az UR! * 5 *Móf.* 18: 20.

33 Mikor pedíg meg-kérd téged' e' nép, vagy a' Próféta, vagy a' Pap, mondván: Mitsoda az URnak terhe? Akkor feleld ezt nékiek: Mitsoda *az URnak* terhe? Ez: EL-HAGYLAK TITEKET, azt mondja az UR!

34 Mert a' melly Próféta, vagy Pap, vagy kőlség azt mondándja: Ez az URnak terhe; meg-látogatom azt az embert és annak házát.

35 Ki-ki mondja ezt az ö barátjának, és ki-ki az ö attya-fiának: Mit felelt az UR? és mit fzólla az UR?

36 Es az URnak terhét ne emlegefsétek többé; mert mindennek terhes léfzen az ö fzava, ha el-fordítjátok az élö Iftennek, a' Seregeknek URának, a' mi Iftenünknek befzédit.

37 Ezt mondjad a' Prófétának: Mit felele néked az UR, és mit fzólla az UR?

38 Hogyha ezt mondjátok: Ez az URnak terhe; tehát ezt mondja az UR: Mivelhogy ti e' fzót mondottátok; Ez az URnak terhe, jóllehet küldék ti hozzátok, a' kik ezt mondanák, Ne mondjátok: Ez az URnak terhe;

39 *Azt mondom, hogy* ezért ímé én el-felejtkezvén el-felejtkezem ti rólatok, és ki-gyomlállak titeket, és a' városft, mellyet tinéktek és a' ti atyáitoknak adtam, *el-vetem* az én ortzám elöl,

40 Es örökké való fzégyent, és örökké való * gyalázatot hozok ti reátok, melly el nem felejtetik!

* *r.* 20: 11.

XXIV. RESZ.

A' jók és gonoszok példáztatnak a' figék által.

1 LAtáft mútata nékem az UR, és ímé két kosár fige tétetett vala le az UR' Temploma előtt, minekutánna Nabukodonozór, a' Babilóniai Király, * Jékóniáft, Joákimnak a' Júda' Királyának fiát el-vivé, és a' Júdának Fejedelmit, és az áts-mefteréket, és az ötvösöket Jérusálemből, és el-vivé öket Babilóniába.

* 2 *Kir.* 24: 15-17.

2 Az egyik kosárban igen jó figék *valának*, minémük az elein érö *figék*; és a' máfik kosárban igen hitván figék *valának*, mellyeket meg fem ehetnének, annyira hitvánok *valának*.

3 Es monda az UR énnékem: Mit látfz te Jérémiás? Es mondék: Figéket: a' jó figék igen jók; de a' hitván *figék* igen hitvánok, mellyeket az ö hitvánságok miatt meg fem ehetnek.

4 Es fzólla az UR énnékem, mondván:

5 Ezt mondja az Izraelnek URa Iftene: Mint e' figéket *látom hogy* jók: azonképpen meg-esmérem a' Júdának foglyait, kiket e' helyről a' Káldeusoknak földökbé vitettem, *nékiek* * javokra, * 5 *Móf.* 8: 16.

6 Es vetem az én fzememet ö reájok, hogy jól *tégyek vélek*, és e' földre vifzfza-hozzam öket, holott megépítem öket, és el nem rontom, és beplántálom öket, és ki nem fzaggatom.

7 Es fzívet * adok nékiek, hogy megefmérjenek engemet, hogy én *vagyok* az UR, és ök én † népeim léfznek, és én nékiek Iftenek léfzek; mert meg-térnek én hozzám tellyes ö fzívekből.

* 5 *Móf.* 30: 6. † *r.* 30: 22.

8 Es minémük a' hitván figék, mellyeket meg nem ehetnek a' keferűség miatt, azt mondja az UR: ollyanná téfzem * Sédékiáft a' Júdának Királyát, és az ö maradékát, és az ö Fejedelmit, és Jérusálemnek maradékát, kik meg-maradnak e' földön, és azokat, kik laknak Egyiptomnak földén;

* *r.* 29: 17. 2 *Kir.* 25: 1-11.

9 Es vetem őket a' * háborúságra, *nékik* vefzedelmekre, e' földnek minden orfzágiban: gyalázatra és példára, köz-befzédre és fzidalomra minden helyeken, a' hová ki-üzöm öket;

* 5 *Móf.* 28: 36. 37.

10 Es botsátok, ö reájok * fegyvert, éhséget, és dög-halált mind addig, míg el-fogynak a' földről, mellyet nékik adtam és az ö attyaiknak.

* *r.* 15: 3. 4.

XXV. RESZ.

Jövendölés a' 70. efztendeig való fogságról.

1 EZ a' befzéd, melly lön Jérémiáshoz az egéfz Júda' népe felöl, Joákimnak * negyedik efztendejében, ki Jófiáfnak a' Júda' Királyának fia vala, (melly első efztendeje Nabukodonozórnak a' Babilóniai Királynak.)

* 2 *Kir.* 23: 34.

2 Melly *befzédet* fzólla Jérémiás Próféta az egéfz Júda' népének, és és Jérusálemnek minden lakofinak, mondván:

3 Jófiáfnak * tizen-harmadik efztendejétől fogva, ki Amonnak a' Júda' Királyának fia vala, e' napig (ez hufzon-harmadik efztendeje,) fzólla az UR énnékem, és meg-mondtam néktek, reggel fel-kelvén fzóltam; de *ti* meg nem hallgattátok.

* 2 *Kir.* 22: 1. 23: 29.

4 Es el-küldte az UR ti hozzátok minden ö fzolgait a' Prófétákat, reggel

gel fel-kelvén, és küldvén; de meg nem hallottátok * és fületeket le nem függesztettétek a' meg-hallásra,
* r. 18: 12.

5 Kik ezt mondanák: * Térjetek-meg már mindnyájan a' ti gonosz útaitokról, és a' ti gonosz tselekedeteitekből, és lakozzatok a' földön, mellyet az UR adott néktek, és a' ti atyáitoknak mind örökkön örökké:
* 2 Kir. 17: 13. 14. 17. 17.

6 Es ne járjatok idegen Istenek után, hogy nékik szolgálnátok, és térdet fejet hajtanátok nékik: ne gerjesszetek-fel engem' a' ti kezeitek' munkájával, a' ti vesződelmetekre. * r. 18: 12.

8 Azért ezt mondja a' Seregeknek URa: Mivelhogy nem engedtetek az én beszédimnek:

9 Imé én el-küldöm, és fel-vészem az Esztaknak minden nemzetségit, azt mondja az UR, és Nabukodonozórt * a' Babilóniai Királyt, az én szolgámat, és bé-hozom őket e' földre, és ennek lakóira, és mind e' környül való nemzetségekre, és el-vesztem őket, és tsudává tészem őket, és † süvöltéssé, és örökké való puszta sággá.
* 2 Kir. 25: 1-11 Esa. 10: 6. † Sir. 2: 15.

10 Es el-vészem tölök az örömnek * szavát, és a' vigasságnak szavát, a' vő-legénynek szavát, és a' meny-asszonynak szavát, a' malmoknak zörgését, és a' fözővétneknek világosságát.
* r. 16: 9.

11 Es ez egész föld el-puszttúl, tsudává lészen, és e' nemzetségek szolgálnak a' Babilóniai Királynak * hetven esztendeig. * 2 Krón. 36: 22. 23.

12 Es lészen, mikoron bé-tellyesednek a' hetven esztendők, meg-látogatom a' Babilóniai * Királyon és az ö népén, azt mondja az UR, az ö álnokságokat, és a' Káldeai földön, és örökké való pusztaságra vetem ötet.
* Esa. 47: 7. Dán. 9: 2. 5: 30. 31.

13 Es bé-töltöm minden én beszédimet azon a' földön, mellyeket fzólltam * felöle, valami meg-vagyon irattván e' könyvben, mellyet próféták Jérémiás minden nemzetségek felöl;
* r 50: 2, 3. Esa. 21: 2-9.

14 Mert ö rajtok-is uralkodnak sok pogány nemzetségek, és nagy Királyok, és még-fizetek nékik az ö tselekedetek * szerint, és az ö kezeiknek munkája szerint. * Róm. 2: 6-11.

15 Mert ezt mondotta az Izraelnek URa Istene énnékem: Vedd-el az én kezemből e' haragnak borának pohárát, és köfzönd azt minden nemzetségekre, kikhez én téged' küldlek,

16 Hogy igyanak, részegüljenek-meg, * és bolondoskodjanak a' fegyver miatt, mellyet én ö közikbe botsátok. * Náh. 3: 11.

17 Es az UR' kezéből el-vévém a' pohárt, és köfzöném minden nemzetségekre, kikhez külde engem' az UR:

18 Jérusálemre, és a' Júda' városira, és az ö Királyira, és az ö Fejedelmire, hogy el-puszttánám őket, hogy tenném tsudává, süvöltéssé, és átokra méltókká, a' mint e' mái napon vagyon:

19 Faraóra * Egyiptomnak Királyára, az ö szolgaira és Fejedelemeire, és minden ö népére; * r. 46: 2.

20 Es minden el-elegyedett népre, és az UZ' földének minden Királyira, és a' Filistéusok' * földének minden Királyira, és Askalonra, Gázára, Akkaronra, és Azótusnak maradékira;
* r. 47: 1.

21 Idumeára, * Moábra és az Ammon' fiaira; * r. 48: 1. 49: 2.

22 Es Tírusnak * minden Királyira, és Sídonnak minden Királyira, és a' szigeteknek minden Királyira, kik túl vagynak a' tengeren; * r. 47: 2.

23 Dedánra * és Témára, és Búzra, és mind azokra, kik e' világnak utólfó határira lakoznak;
* 1 Móf. 25: 3.

24 Es Arabiának minden Királyira, és Arabiának elegy népének minden Királyira, kik lakoznak a' puszttában;

25 Es Zimrinek minden Királyira, és Elámnak minden Királyira, és a' Médusoknak minden Királyaikra;

26 Esztaknak minden Királyaira, mind a' közel valókra, mind a' távol valókra, egyikről a' másikra, és a' földnek minden országira, mellyek e' földnek színén vagynak, és Sésáknak Királya iszik ezek után.

27 Azért mondd ezt nékik: Ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Istene: Igyatok, és részegüljetek-meg, * okádjatok, és hülljatok-el, és fel ne keljetek a' fegyver előtt, mellyet én ti közitekbe küldök.
* v. 16. Néh. 3: 11.

28 Es lészen, ha a' te kezedből nem akarják a' pohárt el-venni, hogy igyanak belőle, ezt mondd nékiek: Így fzólt a' Seregeknek URa: Kétség nélkül meg-kell * innotok;
* Abdi v. 16. 17.

29 Mert ímé a' városra, melly az én nevemről neveztetett, el-kezdem * hozni a' haborúságot, ti pedig megmenekedvén meg-menekedteké? Nem menekedtek; mert én fegyvert hozok

e' földnek minden lakóira, azt mondja a' Seregeknek URa.

* 1 *Pét.* 4: 17. *Esa.* 63: 18. 19.

30 Te pedig mindezeket prófétáld-meg mind e' szókat, és mondd ezt nékik: Az UR a' magasságból szóll, és az ö szent lakó helyéből * kiált, nagy kiáltással kiált az ö házára, minémü a' *bor*-nyomóknak kiáltások, ollyan szóval kiált e' földnek minden lakosi ellen, * *Joel* 3: 16. *Amós* 1: 2.

31 Meg-hallatik a' kiáltás e' földnek végére; mert törvénye vagyon az URnak a' Pogányokkal, ö minden testnek * itélö Birája, a' hitetleneket veti a' † fegyverre, azt mondja az UR!

* 1 *Móf.* 18: 25. † *r.* 15: 1. 2. 6.

32 Igy szóll a' Sereginek URa: Imé a' nyomorúság el-jö *egyik* nemzetségröl *máfik* nemzetségre, és nagy szél-vész támad a' földnek határiból,

33 Es le-vágatnak az URtól a' napon a' földnek *egyik* végétöl fogva a' földnek máfik végéig: nem *firattatnak, és egybe nem hordatnak, és el nem temettetnek; ollyanok léfznek a' földnek színén, mint a' ganéj.

* *r.* 16: 4.

34 Jaigaffatok * pásztorok, és kiáltsatok, és heverjetek a' porban köfségnek nagyjai; mert bé-töltenek a' ti meg-öletésteknek napjai, és el-fzélledésteknek *napjai*, és el-húllotok, noha drága edények *vagytok!*

* *r.* 22: 28. 23: 1. 2. 24: 8-10.

35 Es nem tudnak *hová* futni a' pásztorok, és a' köfségnek nagyjai *nem tudnak hová* fzaladni.

36 A' pásztorok' kiáltásának fzava *hallatik*, és a' köfségnek nagyjainak jajgatásók; mert el-puſztította az UR az ö legeltetö helyeket.

37 El-puſztíttatnak a' békefséges legeltetö helyek, az URnak haragja miatt,

38 *Ki gerjedez haraggal*, mint a' gyermekéd oroſzlán, *melly* el-hagyja az ö barlangját; mert el-puſztíttatott az ö földök a' nyomorgatónak kezе miatt, és az ö búsúlásának haragja miatt.

XXVI. RESZ.

Jérémiás kinra vádoltatik. Meg-fzabadúl.

1 A' Joákim *uralkodásának elein, ki Jóſiásnak a' Júda' Királyának fia vala, e' fzót fzóllá az UR, mondván:

* 2 *Kir.* 23: 34.

2 Ezt mondja az UR: Allj az UR' Házának pitvarában, és fzóllj a' Júdának minden városiban *való polgároknak*, kik * el-jönek, hogy imádkozzanak az URnak Házában, *fzóld mondok*, mind ez igéket, mellyeket parantsoltam néked, hogy fzóljad nékiek, *és* az ígét el ne † lopjad.

* 5 *Móf.* 16: 16. † *r.* 20: 9.

3 Ha fzót * fogadnak, és kiki mind meg-tér az ö gonoſz útáról: én-is meg-érek a' háborúságtól, mellyet gondolok, hogy reájok el-hozzak az ö tselekedeteiknek gonoſzſágá-ért.

* *r.* 22: 3. 5.

4 Es mondd-meg nékiek: Igy fzóll az UR: Ha nem fogadjátok fzómat, hogy az én Törvényimbem járnátok, mellyet néktek elötökbe vettettem;

5 Hogy engednétek a' Prófétáknak az én fzolgáimnak beſzédinek, kiket én ti hozzátok botsátok, reggel fel-kelvén és el-küldven, és nem engedtetek:

6 Bizonyára téfzem e' Házat ollyanná mint a' * Siló, és e' várost meg-átkozzák e' földnek minden nemzetségi,

* *r.* 7: 14.

7 Meg-hallák pedig a' Papok, és a' Próféták, és az egéſz köfség, hogy Jérémiás ez igéket fzóllná az UR' Házában.

8 Es lön mikor Jérémiás el-végezné a' beſzédeket, mellyeket az UR parantsólt vala, hogy meg-mondaná mind az egéſz köfségnek; meg-ragadák ötet a' Papok és a' Próféták, és az egéſz köfség, mondván: Meg-kell * halálnak halálával halnod!

* 2 *Krón.* 24: 20. 21.

9 Miért prófétáltál az URnak nevével, mondván: Mint a' Siló, ollyan léfzen e' * Ház, és e' város el-puſztíttatik úgy-annyira, hogy még lakozó fem léfzen rajta? Es öfzve-gyüle az egéſz köfség Jérémiás ellen az URnak Házába.

* *r.* 52: 7-11. 13-15.

10 Meg-hallák pedig a' Júdának Fejedelmi ezeket, és fel-menének a' Király' házából az URnak Házába, és le-ülének az URnak új kapujának ajtajában.

11 Es fzóllának a' Papok, és a' Próféták a' Fejedelmeknek, és az egéſz köfségnek, mondván: Halálra * méltó ez ember; mert fzóllott e' város ellen, a' mint tulajdon füleitekkel hallottátok!

* *Amós* 7: 10-13.

12 Es fzólla Jérémiás mind azoknak a' Fejedelmeknek; és az egéſz köfségnek mondván: Az UR küldött-el engem', hogy * prófétálnék e' Ház ellen, és e' város ellen, *és fzóllnám* mind e' fzókat, mellyeket hallottatok.

* *v.* 2.

13 Moſtan azért jobbítsátok-meg * a' ti útaitokat és tselekedeteiteket; és fogadjátok az URnak a' ti Istenteknek fzavát, és az UR el-hagyja * a' nyomo

nyomorúságot, mellyel fenyegetett titeket. **r.* 7 : 3.

14 En pedig ímé kezetekben *vagyok*, tselekedjetek én velem a' mint jónak és a' mint igaznak *tettzik* tinéktek :

15 Mindazáltal bizonnyal el-hidjétek, hogy ha meg-öltök engem', ártatlan vér szálli ti reátok és e' városra, és annak lakosira ; mert bizony az UR küldött-el engem' ti hozzátok, hogy a' ti füleitek' hallására meg-mondanám mind e' szókat.

16 Es mondának azok a' Fejedelmek, és az egész kösség a' Papoknak, és a' Prófétáknak : Nem méltó ez ember a' halálra ; mert az URnak, a' mi Istenünknek nevében szólt minékünk !

17 Es fel-kelének a' földnek elei közzül *némelly* férjfiak, és szóllának az egész kösségnek, mondván :

18 A' Moráshtéli * Mikéás prófétált Ezekiásnak a' Júda' Királyának idejében, és szólla az egész Júda' népének, mondván : Ezt mondja a' Seregeknek URa : A' Sion *mint a'* szántó-földet meg-szántják, és Jérusálem el-puſztúl, és e' Háznak hegyét erdö növi-bé :

* *Mik.* 1 : 1. 3 : 12.

19 Meg-ölvén meg-ölteé azért ötet Ezékiás * a' Júdának Királya, és az egész Júda ? nem felteé az URat ? nem könyörgötté az URnak ? és meg nem tartóztattaé az UR magát a' háborúságtól, mellyel fenyegette öket ? és mi nagy gonoszt tselekedünk a' mi lelkeink ellen ? * 2 *Krón.* 32 : 25. 26.

20 Vólt annak-felette egy ember, ki az URnak nevében prófétált, *tudnillik*, Uriás, Semájának fia, Kirjátjeárimból való, és prófétált e' város ellen, és e' Föld ellen, mind a' Jérémiás beszédi szerint :

21 Es meg-hallá Joákim Király, és mind az utánna való URak, és minden ö Fejedelmi az ö beszédit, és akará a' Király ötet meg-ölni ; de meg-érté Uriás, és meg-ijede, és el-futa, és által-méne Egyiptomban.

22 Es Joákim Király embereket külde Egyiptomba, Elnátánt az Akbor' fiát, és *egyéb* férjfiakat véle együtt Egyiptomba,

23 Es ki-hozák Uriást Egyiptomból, és ötet Joákim Királynak eleibe vivék, ki-meg-öleté ötet fegyverrel, és az ö hólt testét vetteté a' kösségnek temetö-helyébe.

24 De az Ahikámnak a' Sáfán' * fiának keze lön Jérémiással, hogy ne adnák ötet a' kösség' kezébe † halálra.

* 2 *Kir.* 22 : 14. † *r.* 1 : 19.

XXVII. RESZ.

A' Babilóniai fogság járomban példázatik.

1 A' Joákim'* Királyságának kezdetiben, ki Jósiásnak a' Júda' Királyának fia vala, e' szót mondá az UR Jérémiásnak, mondván :

* *r.* 26 : 1.

2 Igy szóll az UR énnékem : Tsinálj magadnak * köteleket és jármot, és vedd azokat nyakadba. * *Ezék.* 7 : 23.

3 Es küld azokat az Edom' Királyához, és a' Moáb' Királyához, és az Ammon' fiainak Királyokhoz, és Tírusnak Királyához, és Sidonnak Királyához, a' követek által, kik el-jönek Jérusálembe Sédékiáshoz, Júdának Királyához,

4 Es parantsold-meg nékiek, hogy az ö Uraiknak meg-mondják : Ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Istene, ezt mondjátok a' ti Uraitoknak :

5 En teremtettem e' földet, az embert, és a' barmot, melly e' földnek színén *vagyon*, az én nagy erömmel, és az én ki-nyújtott karommal, és adtam azt * *annak*, a' ki kedves vólt az én szemeim elött : * *Dán.* 4 : 14. 22.

6 Es most én mind e' földeket * kezébe adtam Nabukodonozórnak a' Babilóniai Királynak, az én szolgámnak ; söt még a' mezei állatokat-is néki adtam, hogy néki szolgáljanak ;

* *Dán.* 2 : 37. 38. 4 : 19.

7 Es minden nemzetségek szolgálnak néki, és az ö fiának, és unokájának mind addig, míg az ö földének ideje el nem * jö, és az önnön maga *ideje*, és szolgálnak néki sok nemzetségek, és nagy Királyok. * *Dán.* 5 : 30. 31.

8 Es léfzen, hogy a' nemzetség és az ország, mellyek néki nem szolgálnak, Nabukodonozórnak a' Babilóniai Királynak, és a' ki nem tészi nyakát a' Babilóniai Királynak jármába : fegyverrel és éhséggel, és dög-halállal meglátogatom azt a' nemzetséget, azt mondja az UR, míglen adom öket az ö kezébe.

9 Ti azért ne hallgaſſátok a' ti Prófétáitokat és a' ti Jövendö-mondóitokat, és a' ti Alom-magyarázoitokat, és a' ti Varáslóitokat, és a' ti Szem-fényvesztöiteket, kik ezt mondják néktek, mondván : Ne * szolgáljatok a' Babilóniai Királynak ;

10 Mert ök hazugságot prófétálnak tinéktek, hogy mesſze vigyelek titeket a' ti földetekből, és ki-hajtſalak titeket, és el-vesſzetek ! * *v.* 14. 16.

11 A' nemzetség pedig, melly az ö nyakát adja a' Babilóniai Királynak jármába, és szolgál néki ; az ö földébe hagyom azt, azt mondja az UR, és miveli azt, és lakozik benne.

12 Söt Sédékiásnak a' Júda' Királyának-is mind e' beszédek szerint szóllottam, mondván : Adjátok a' ti nyakaitokat a' Babilóniai Királynak

járomba, és szolgáljatok önéki és az ö népének; és éltek.

13 Miért halfz-meg te és a' te néped fegyver miatt, éhség miatt, és döghalál miatt, a' miképpen szóllott az UR a' népnek, *melly nem *akar* szolgálni a' Babilóniai Királynak? * *v.* 8.

14 Es ne fogadjátok a' Prófétáknak szavokat, kik ezt mondják tinéktek, így szóllván: Ne szolgáljatok a' Babilóniai Királynak; mert ök hazugságot * prófétálnak tinéktek; * *v.* 9. 10.

15 Mert nem küldöttem öket, azt mondja az UR, és ök az én nevemben hazugságot prófétálnak, hogy *imen* titeket ki-üzzelek, és el-vefzfzetek ti, és a' Próféták, a' kik jövendölnek tinéktek.

16 A' Papoknak-is, és az egéfz kösségnek fzóllottam, mondván: Ezt mondja az UR: Ne fogadjátok a' ti Prófétáitoknak fzavokat, kik prófétálnak tinéktek mondván: Imé az UR' Házának edényi vifzfza-hozatnak *Babilóniából mindjárt; mert ök hazugságot prófétálnak néktek. * *r.* 28: 3. 4.

17 *Azért* ne hallgaffátok öket; fzolgáljatok a' Babilóniai Királynak, és éltek; miért puftítttatik-el e' város?

18 Ha ök Próféták, és ha nálok az URnak igéje vagyon: imádkozzanak moftan a' Seregeknek URának, hogy az edények, mellyek *most* az UR' Házában vagynak, és a' Júda' Királyának házában, és Jérusálemben, ne vitefsenek-el Babilóniába;

19 Mert ezt mondja a' Seregeknek URa a' kö-lábak * felöl, és a' tenger felöl, és az oflopok felöl, és az edények' maradéka felöl, mellyek *még* e' városban maradtak, * 2 *Kir.* 11: 14.

20 Mellyeket Nabukodonozór a' Babilóniai Király el nem vitt, mikor fogságba vinné * Jékóniáft, Joákimnak a' Júda' Királyának fiát Jérusálemből Babilóniába, és Júdának 's Jérusálemnek minden fö népeit:

* 2 *Kir.* 24: 14. 15.

21 Még-is, *mondom*, *hogy* a' Seregeknek URa, az Izraelnek Iftene, ezt mondja az edények felöl, mellyek megmaradtanak az URnak Házában, és a' Júda' Királyának házában, és Jérusálemben:

22 Babilóniába * el-vitetnek, és ott léfznek mind a' napig, melliyen † meglátogatom öket, azt mondja az UR; annak-utánna fel-hozom azokat, és vifzfza-hozom azokat ez helyre.

* 2 *Kir.* 25: 13-20. † 2 *Krón.* 36: 22. *Esd.* 1: 1-11.

XXVIII. RESZ.

Hanániás ellene támad Jérémiásnak.

1 LÖn az efztendöben, Sédékiásnak a' Juda' Királyának királyságának kezdetiben, negyedik efztendöben, ötödik hónapban, monda nékem Hanániás (Azurnak fia, Próféta, ki Gabaonból való vala,) az URnak Házában, a' Papoknak és az egéfz kösségnek fzemeik elött, mondván:

2 Ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Iftene, mondván: El-törtem a' Babilóniai Királynak jármát.

3 Minek-utánna két efztendök elmúlnak, én vifzfza-hozom e' helyre az UR' Házának minden edényit, mellyeket Nabukodonozór a' Babilóniai Király * el-vitt innét, és bé-vitt Babilóniába,

4 Es Jékóniáft Joákimnak a' Júda' Királyának fiát, és minden rabokat, kik Júdából el-vitettenek Babilóniába, én vifzfza hozom ide, azt mondja az UR; mert el-töröm a' Babilóniai Királynak jármát. * 2 *Kir.* 24: 1. 11-16.

5 Akkoron monda Jérémiás Próféta Hanániás prófétának, a' Papoknak és az egéfz kösségnek fzemei elött, kik állanak vala az URnak Házában.

6 Es monda Jérémiás Próféta: Ugy légyen, úgy tselekedjék az UR; töltsebé az UR a' te befzédidet, mellyekkel prófétálád, hogy vifzfza-hozatnak az UR' Házának edényi, és a' rabságban való egéfz *kösség* Babilóniából e' helyre:

7 Mindazáltal hald-meg e' befzédet moftan, mellyet én tenéked fzóllok, és az egéfz kösségnek:

8 A' Próféták, kik én elöttem és te elötted eleitől fogva vóltak, prófétálatanak nagy földek ellen, és nagy országok ellen, a' had felöl, és a' háborúság felöl, és a' dög-halál felöl.

9 A' melly Próféta jövendölt a' békefség felöl, mikor bé tellyesedik * a' Prófétának befzéde, *akkor* meg-esmértetik a' Próféta, ha az UR küldötteé azt valóba? * 5 *Móf.* 18: 22.

10 Es el-vévé Hanániás Próféta a' jármot * a' Jérémiás Próféta' nyakából, és el-töré azt, * *r.* 27: 2.

11 Es monda Hanániás mind az egéfz kösség elött, mondván: Ezt mondja az UR: Illyen módon töröm-el Nabukodonozórnak a' Babilóniai Királynak jármát két efztendö bé-telvén, minden nemzetségeknek nyakáról: Es el-méne Jérémiás Próféta az ö útára.

12 Es fzólla az UR Jérémiásnak, minek-utánna el-töré Hanániás Próféta a' Jérémiás Próféta' nyakáról a' jármot, mondván:

13 Menj-el, és mondd-meg Hanániásnak, mondván: Ezeket mondja az UR: A' fa jármot el-törted; de tsinálj *te magadnak* a' helyében vas jármot;

14 Mert ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Iftene: Vas jármot vetet-

vetettem mind e' nemzetségeknek nyakokba, hogy szolgáljanak Nabukodonozórnak a' Babilóniai Királynak, és szolgálnak néki, söt annak-felette a' mezei * állatokat-is néki adtam.

* *v.* 27: 6.

15 Es monda Jérémiás Próféta Hanániás Prófétának: Halld-meg most Hanániás! Nem küldött téged' az UR, és te hazugsággal * bíztatod e' népet.

* *v.* 2-4.

16 Azért így szóll az UR: Imé én ki-küldelek téged' e' földnek színéről, ez esztendöben meg-halsz; * mert az UR ellen való szót szóllál.

* 5 *Mós.* 13: 5. *Ezék.* 13: 3. 9.

17 Meg-hala azért Hanániás Próféta ugyan azon esztendöben, hetedik hónapban.

XXIX. RESZ.

Jérémiás' levele a' fogoly Sidókhoz.

1 E' szók *voltanak* a' levélben, mellyet Jérémiás Próféta külde Jérusálemböl a' rabságban * való Véneknek maradékinak és a' Papoknak, és a' Prófétáknak, és az egész köfségnek, mellyet fogva vitt vala el Nabukodonozór Jérusálemböl Babilóniába.

2 Minek-utánna ki-jöve Jékóniás Király és a' Királyné-is, a' Hop-mesterek, a' Júda' és Jérusálem' Fejedelmi, és az áts-mester, és az ötvös Jérusálemböl, * 2 *Kir.* 24: 10-16.

3 Elasának, a' Sáfán' fiának, és Gamariának a' Hilkiás' fiának kezek által, kiket küldött Sédékiás * a' Júdának Királya Nabukodonozórhoz a' Babilóniai Királyhoz Babilóniaba, mondván: * 2 *Kir.* 24: 17.

4 Ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Istene, minden raboknak, kiket Jérusálemböl Babilóniába vitettem:

5 Epítsetek házakat, és lakjatok bennek, kerteket plántáljatok és azoknak gyümöltseivel éljetek.

6 Vegyetek magatoknak feleségeket, és szüljetek fiakat, és leányokat: és a' ti fiaitokat-is házasítsátok-meg, és a' ti leányitokat adjátok férjnek, és szüljenek fiakat és leányokat, és szaporodjatok-meg ott, és meg ne kevesedjetek.

7 Es a' városnak békeségét kereséstek, mellybe titeket rabságra küldöttelek, és könyörögjetek érette az URnak; mert annak békeségében léfzen a' ti békeségtek;

8 Mert ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Istene: Ne * hitessenek-el titeket a' ti Prófétáitok, kik *vagynak* ti közöttetek, és a' ti Jövendömondóitok, és ne figyelmezzetek a' ti álmaitokra, mellyeket álmodoztok;

* *v.* 14: 14. 28: 2-4.

9 Mert ök hamisan prófétálnak tinéktek az én nevemben; *mert* nem küldtem öket, azt mondja az UR!

10 Mert ezt mondja az UR: Mihelyt bé-tellyesednek Babilóniában a' * hetven esztendök, meg-látogatlak titeket, és ti rajtatok bé-töltöm az én jó szómat, hogy vifzfza-hozzalak titeket e' helyre;

* *v.* 25: 12.

11 Mert én tudom az én gondolatimat, mellyeket én ti felöletek gondolok, azt mondja az UR: békefségnek gondolati és nem háborúságnak, hogy tinéktek adjak * kivánatos véget.

* *v.* 24: 5-7.

12 Akkoron fegítségre * hívtok engemet, és el-mentek és imádtok engemet, és titeket meg-hallgatlak,

* *Ezék.* 6: 9. 10. *Dán.* 9: 3-23.

13 Es kerestek engem', és meg-találtok; mert kerestek engem' tellyes szívetekböl:

14 Es meg-találtatom ti töletek, azt mondja az UR, és meg-hozlak * a' rabságból, és öfzve-gyüjtlek titeket minden nemzetségekböl, és minden helyekböl, a' hová ki-üztelek titeket, azt mondja az UR, és vifzfza-hozlak titeket a' helyre, a' honnan fzám-ki-vettetlek titeket. * *Sólt.* 126: 1. 2.

15 Mert ezt mondottátok: Támafztott nékünk az UR Prófétákat Babilóniában.

16 Azért ezt mondja az UR a' Királynak, ki ül a' Dávid' fzékiben, és az egész köfségnek, melly lakozik e' városban, *tudnt-illik* a' ti atyátok-fiainak, a' kik ti veletek a' fogságra ki nem mentenek.

17 *Azt mondom, hogy* ezt mondja a' Seregeknek URa: Imé én küldök ö reájok fegyvert, éhséget és dög-halált, és tészem öket ollyanokká mint a' meg-veizett * figék, mellyeket a' keferüség miatt meg nem ehetnek;

* *v.* 24: 8-10.

18 Es üldözöm öket * fegyverrel, éhséggel és dög-halállal, és adom öket a' földnek minden orfzáginak gyötrelmére, átkozáfára, és tsudájára, és kisüvöltésére, és minden nemzetségeknek * fzidalmára, a' kik' közibe ki-vettem öket. * 5 *Mós.* 28: 25. 37.

19 Azért; mert * nem fogadták az én befzédimet, azt mondja az UR, mellyeket én önékiek izentem az én fzolgaim által a' Próféták által, reggel fel-kelvén, és el-küldvén: és nem fogadtátok, azt mondja az UR!

* 2 *Kir.* 16: 6-14.

20 Ti azért halljátok-meg az URnak fzavát minden rabok, kiket Jérusálemböl Babilóniába vitettem.

21 Ezt mondja a' Seregek' URa, az Izraelnek Istene, Akábnak, a' Kolája' fiának, és Sedékiásnak, a' Mahasiás' fiának, kik prófétálnak néktek az én nevemben hamisan: Imé én adom öket Na-

Nabukodonozórnak, Babilónia' Királyának kezébe, és ízemeitek' láttára meg-öli öket :

22 Es azoktól fzidalomnak formáját véfznek a' Júdából való minden rabok, kik Babilóniában *vagynak*, mondván : Téged' az UR tégyen ollyanná, mint Sedékiáft és mint Akábot, kiket meg-égete tüzzel a' Babilóniai Király ;

23 Mert gonofzságot tselekedtenek Izraelben, és paráználkodtak az ö felebarátjaiknak feleségivel, és az én nevemben hazugságot fzólltak, mellyet nem parantsoltam nékik : En pedig tudom azt, és bizonyság *vagyok*, azt mondja az UR !

24 Es Semája Nehelámitefnek-is mondd-meg, így fzólván :

25 Ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Iftene, mondván : Mivelhogy te levelet küldöttél magad nevével az egéfz kösséghez, melly Jérusálemben vagyon, és Sófóniás Paphoz a' Mahafiás' fiához, és minden Papokhoz, mondván :

26 Az UR tett téged' Pappá Jójada Pap' helyében, hogy Fejedelmek légyetek az UR'Házában minden bolond férjfiún és Prófétán, hogy veffed ezt a' tömlöztbe, és a' kalodába ;

27 Azért miért nem dorgáltad-meg az Anatótbéli * Jérémiáft, ki néktek prófétál ? * *r.* 1 : 1.

28 Mert mi hozzánk küldött Babilóniába, ezt mondván : Hofszú *a' fzám-ki-vetésnek ideje*, építsetek házakat, és lakjatok bennek ; plántáljatok kerteket, és éljetek azoknak gyümöltseivel.

29 Es el-olvasá Sófóniás' Pap e' levelet Jérémiás Prófétának hallására.

30 Es fzólla az UR Jérémiáfnak, mondván :

31 Küldj-el mind a' rabokhoz, mondván : Ezt mondja az UR, a' Semája Nehelámites felöl : Mivelhogy prófétált néktek Semája, holott én nem küldöttem ötet, és hazugsággal biztatott titeket ;

32 Azért ezt mondja az UR : Imé én meg-látogatom Semája Nehelámiteft, és az ö magvát, nem léfzen néki embere, ki lakozzék e' nép között, fem nem látja a' jót, mellyet én az én népemmel tselekefzem, azt mondja az UR ; mert az UR ellen való fzót * fzóllot ! * *r.* 28 : 16.

XXX. RESZ.

Jövendöl a' Babilonból való ki-fzabadúlásról.

1 Ez a' fzó, mellyet fzóllot az UR Jérémiáfnak, mondván :

2 Ezt mondja az Izraelnek URa Iftene, mondván : Mind a' fzókat, mellyeket néked mondottam, ird-meg magadnak *egy bizonyos* könyvben ;

3 Mert imé el-jönek a' napok, azt mondja az UR, és vifzfza-hozom * az én rabságban való népemet az Izraelt és Júdát: azt mondja az UR, és vifzfza-hozom öket a' földre, mellyet az ö attyaiknak adtam, és birják azt.

* *r.* 25 : 12.

4 Ezek pedig a' fzók, mellyeket az UR Izrael és Júda felöl fzóllott.

5 Mert ezt mondta az UR : A' félelemnek, rettentésnek, és nem a' békeségnek fzavát hallottuk.

6 Kérdjétek-meg moftan és láffátok, ha fzül a' férjfiú : Mi az oka, hogy látom, hogy minden férjfiak az ö kezeiket ágyékokra vetették, mint-egy gyermek-fzülö *aszszonyi-állat*, és az ö orczáik mind meg-hervadtanak ?

7 Jaj ; mert nagy * az a' nap, annyira hogy ne légyen hozzá hafonlatos : *Es noha* a' háborúságnak ideje vagyon Jákóbon : mindazáltal abból meg-fzabadúl ! * *Sof.* 1 : 15. 18.

8 Es léfzen a' napon, azt mondja a' Seregeknek URa, öfzve-töröm az ö * igáját a' te nyakadból, és a' te köteleidet el-fzaggatom, és többé a' fogságra az idegenek ötet nem fzorítják ;

* *Dán.* 5 : 30. 31.

9 Hanem fzolgálnak az URnak, az ö Iſteneknek, és Dávidnak * az ö Királyoknak, kit nékiek fel-támafztok.

* *Ezék.* 34 : 23. *Hóf.* 3 : 5.

10 Te azért ne félj, óh én fzolgám * Jákób, azt mondja az UR, fe ne rettegj Izrael ; mert ímhol vagyok én, ki meg-fzabadítlak teged' mefzfze földről, és a' te magodat az ö rabságoknak földéből : és vifzfza-tér a' Jákób és meg-nyúgofzik, és tsendes léfzen, és fenki nem léfzen félelemben ;

* *Esa.* 41 : 13. 14.

11 Mert én te veled *vagyok*, azt mondja az UR, hogy meg-tartfalak téged' ; mert véget vetek minden nemzetségekben, kik közzé ki-fzélhettelek téged : mindazáltal te benned * véget nem vetek, hanem meg-oftorozlak téged' itéletben, de azért nem veſztelek-el tégedet. * *Esa.* 27 : 8. 9.

12 Mert ezt mondja az UR : Veſzedelmes a' te * romlásod, veſzedelmes a' te vereséged. * *Mik.* 1 : 9.

13 Senki nintsen, ki meg-itélné a' te igyedet, hogy bé-kötné febedet, az orvofságok és flaſtrom nem *haſználnak* tenéked.

14 Minden te fzeretöid el-felejtkeztenek te rólad, és téged' nem kereſnek ; mert meg-vertelek téged' ellenséges * veréſſel, kegyetlen oftorozáſſal a' te bünödnek fokságá-ért, *és hogy* el-áradtanak a' te büneid. * *Sir.* 1 : 1. 2. 19. 2 : 18.

15 Miért kiáltaſz a' te romlásod-ért ? *azért é, hogy* nehéz a' te fájdalmad ? a' te gonofzságodnak fokságá-ért, *és* büneidnek el-áradásá-ért tselekedtem ezeket veled !

16 Azért

16 Azért mindenek, kik bé-nyelnek téged', * el-nyeletnek, és minden te ellenségid mindnyájan a' rabságra mennek: és a' te kóborlóid kóborláſra vettetnek, és mindenek, kik téged' el-prédálnak, el-prédáltatnak;

* *Eſa.* 41: 11. 47: 1-6.

17 Mert gyógyúláſt hozok te reád, és meg-gyógyítlak a' te fájdalmidból, azt mondja az UR. Mert ſzám-ki-vetetettnek hívtanak téged' Sion: Nintsen ki-tudakozzék ö felöle!

18 Ezt mondja az UR: Imé én viſzſza-hozom a' Jákób' sátorinak foglyait, és az ö hajlékin könyörülök, és a' város fel-építtetik az ö magas helyén, és a' paloták az ö helyeken maradnak.

19 És ki-jö belölök hálá-adás, és örömnek ſzava, és meg-ſokaſítom öket, és meg nem kevesſednek, meg-öregbítem öket, meg ſem kiſebbednek;

20 És léſznek az ö fiai mint * elein, és az ö ſerege az én ortzám elött megerösíttetik: és meg-látogatom mind azokat, kik meg-nyomorították ötet.

* *Eſa.* 1: 26.

21 És az ö erös Hadnagya ö belöle támad, és az ö Uralkodója ö belöle jö-ki, és ötet hozzám hívom, hogy hozzám közelgeſſen; mert kitsoda az, a' ki ſzivét arra hajtaná, hogy hozzám jöne? azt mondja az UR!

22 Ti léſztek énnékem * népeim, és én-is ti Iſtentek léſzek. * *r.* 24: 7.

23 Imé *mint a'* ſzél-vész az URnak haragja ki-jött, *és* a' jelen való ſzél-vész a' hitetleneknek * fejeken marad.

* *r.* 23: 19. *Eſa.* 1: 27: 28.

24 Meg nem tér az URnak haragja, míg végre nem viſzi, és míg az ö ſzívének gondolatit meg nem erösíti; az útólsó napokban értitek-meg e' dolgot.

XXXI. RESZ.

Az Iſten' orſzágának Sidókból és Pogányokból lejendö meg-épüléſe igértetik.

1 AZ időben, monda az UR, léſzek Izraelnek minden nemzétségi-nek Iſtene, és ök léſznek nékem népeim.

2 Ezt mondja az UR: Kegyelmet talált a' puſztában, a' fegyvertöl meg-menekedett nép, *az Iſten ö elötte* jára, hogy meg-nyúgotná ötet, *tudni-illik* az Izraelt.

3 Sok idötöl fogva *azt mondja a' nép*: meg-jelent énnékem az UR! söt inkább *azt mondja az UR*, örökké való ſzeretettel ſzerettelek téged', azért terjeſztettem reád az én irgalmaſſágomat

4 Még fel-építlek téged', és fel-építtetel *te*, *ó* Izrael' leánya: Még meg-ékesíttetel, dobokkal és játſzodóknak ſeregekkel mégy-ki.

5 Még ſzölöket * plántálſz Samariának hegyeiben, plántálnak a' plántálók, és élnek gyümöltsével;

* *Eſa.* 65: 21.

6 Mert léſzen *olly* nap, *mellyben* kiáltnak a' pásztorok az Ephraim' hegyében: Keljetek-fel, és menjünk-fel Sionba a' mi-URunkhoz Iſtenünkhöz.

7 Mert ezt mondja az UR: Enekeljetek Jákóbnak vigasággal, és nagy fel-ſzóval ſzóljatok a' Pogányok elött! Hirdeſsétek, ditsérjétek, és mondjátok: Tartsd-meg URam a' te népedet az Izraelnek maradékát!

8 Imé én viſzſza-hozom * öket az Eſzaknak földéből, és öſzve-gyüjtöm öket a' földnek határiból, ö közöttök *leſzen* vak, és sánta, terhes *aſzſzonyi-állat*, és egyetemben gyermekſzülö *aſzſzonyi-állat*, nagy roppant ſereg jö-viſzſza ide. * *Krón.* 36: 22.23.

9 Siralommal * jönek, és kegyelemmel hozom-viſzſza öket, hordozom öket a' vizeknek folyáſi mellett igaz úton, holott el nem eſnek; mert az Izraelnek attya léſzek, és az Ephraim nékem † elsö-ſzülöttem!

* *Sólt.* 126: 1.2. † *v.* 18. 2 *Móſ.* 4: 22.

10 Halljátok-meg az URnak ſzavát Pogányok, és hirdeſſétek a' meſzſze való ſzigeteknek, és mondjátok ezt: A' ki el-oſzlatta az Izraelt, azon gyüjti ötet öſzve, és meg-örzi ötet, mint a' pásztor az ö nyáját;

11 Mert az UR meg-váltotta Jákóbot, és meg-váltotta ötet annak kezéböl, a' ki hatalmasb ö nálánál.

12 Es el-jönek, és énekelnek a' Sionnak magas *hegyén*, és futnak az URnak jó-véltához, búzával, borral, olajjal, és juhoknak és barmoknak nyájával, és léſzen az ö lelkek, mint a' meg-öntözött * kert, és többé nem bánkódnak, * *Eſa.* 61: 11.

13 Akkoron vígadoz a' leányzó a' ſeregben, és az ifjak, és egyetemben a' vének, és az ö ſiralmokat örömre fordítom, és meg-vígaſztalom öket, és meg-vidámítom öket az ö bánatjokból.

14 Es a' Papoknak lelkeket megelégítem kövérséggel, és az én népem bé-tellyeſedik az én jó-tétemönyimmel, azt mondja az UR!

15 Ezt mondja az UR: Szó hallatott a' magas hegyen, ſirás *és* keſerves jajgatás: Rákhel * ſiratván az ö fiait, nem akara meg-vígaſztaltatni az ö fiai felöl; mert nintsenek. * *Máté* 2: 18.

16 Ezt mondja az UR: Tartsd-meg ſzódat a' ſiráſtól, és ſzemeidet a' könyhúllatáſtól; mert a' te tselekedetednek jutalma léſzen, azt mondja az UR, és az ellenségnek földéből * viſzſza-jönek. * *r.* 29: 10.

17 És végezetre jó reménységed lészen, azt mondja az UR, és a' *te* fiaid visszája-jönek az ö tartományokba.

18 Hallván hallottam, hogy *mikor* Efraim firna, *ezt mondotta*: Meg-vertél engem', és meg-verettettem, mint a' tulok, melly *a' jármot* nem szokta: térits-meg * engem', és meg-térek; mert te vagy az *én* URam Istenem!

* *Sir.* 5: 21. *Hós.* 6: 1. 2.

19 Mert minek-utánna * meg-térítettél engem', meg-bántám; és minek-utánna meg-esmértem magamat, vertem az én tzombomat, meg-szégyenültem és el-pirúltam; mert viseltem *az én* ifjúságomnak gyalázatját.

* 5 *Mós.* 30: 2. 3.

20 Avagy nem kedves fiamé nékem az * Efraim? Avagy nem kedvére tartott gyermeké? Mindazáltal miólta szóllottam ö felöle, még meg-emlékezvén meg-emlékezem ö róla, azért az én belsö tagaim meg-indúltanak ö rajta, könyörülvén könyörülök rajta, azt mondja az UR! * *v.* 9. *Hós.* 11: 3. 4.

21 Rendelj magadnak jegyeket, rakj köveket öfzve jelül, vigyázz az öfvényre, az útra, *mellyen* jártál: jöjj-vissza Izraelnek leánya, jöjj-vissza e' te városidba!

22 Meddig bújdosol, óh fzó-fogadatlan leány? Mert az UR új dolgot * teselekesik e' földön: Az afszszonyiállat † környül-veszi a' férjfiat.

* *Esa.* 7: 14. *Luk.* 1: 31.

23 Ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Istene: Még e' fzót mondják á' Júdának földében, és az ö városiban, mikoron vissza-hozom öket a' rabságból: Meg-áldjon téged' az UR, óh igazságnak háza, óh fzent hegy!

24 És lakoznak Júdában, és minden ö városiban a' fzántó emberek, és a' barom-tartó emberek egyetemben.

25 Mert meg-öntözöm a' fzomjú lelket és minden fzomorú lelket bétöltök.

26 Erre vigyázok és nézék az én édes álmomban-is.

27 Imé el-jönek a' napok, azt mondja az UR, és bé-vetem az Izrael' házát, és a' Júda' házát embernek magvával, és baromnak magvával.

28 És léfzen, *hogy* miképpen fzorgalmatos vóltam, hogy öket ki-gyomláljam, és el-rontsam, és meg-törjem, és el-vefzeffem, és osztorozzam: azonképpen vigyázok arra, hogy öket meg-épitsem, és bé-plántáljam, azt mondja az UR!

29 A' napokban * többé nem mondják: Az atyák étték-meg az egréft, és a' fiaknak fogok válott-meg *belé*.

30 Söt inkább ki-ki a' maga gonoszságá-ért hal-meg; minden embernek, ki meg-éfzi az egreft, tulajdon foga vásik-meg *belé*. * *Ezék.* 18: 2-4.

31 Imé el-jönek a' napok, azt mondja az UR, és új * Szövetséget fzerzek az Izrael' házával, és a' Júda' házával:

* *Sid.* 8: 8-11.

32 Nem a' Szövetség fzerínt, mellyet vetettem az ö attyaikkal a' napon, mellyen nékiek kezeket fogtam, hogy ki-hoznám öket * Egyiptomnak földéből; mert ök meg-rontották † az én Szövetségemet, noha én ö férjek maradtam vólna *a' Szövetségben*, azt mondja az UR: * 2 *Mós.* 19: 1-8.

† 2 *Mós.* 22: 7. 8.

33 Hanem ez a' Szövetség, mellyet vetek az Izrael' házával, e' napok után, azt mondja az UR: Ádom az én Törvényemet ö beléjek, és az ö fzivekbe írom-bé azt, és léfzek nékiek * Istenek, és ök énnékem léfznek népeim. * *r.* 30: 22,

34 Többé fenki nem tanítja az ö fele-barátját, és fenki nem az ö attyafiát, mondván: Esmérjétek-meg az URat; mert ök mindnyájan * meg-esmérnek engem' kitsínytöl fogva nagyig, azt mondja az UR; mert meg-kegyelmezek † az ö álnokságoknak, és az ö bünökröl többé meg nem emlékezem. * *Esa.* 54: 13. *Ján.* 6: 45.

† *r.* 33: 8. *Mik.* 7: 18. *Tsel.* 10: 43.

35 Ezt mondja az UR, ki a' Napot adta a' nappalnak világosságúl, a' Hóldnak járásit, és a' tsillagokat *adta* világosságúl az éjtfzakának, ki el-szakaſztja * a' Tengert, és annak habjai zúgnak; Seregeknek URa az ö neve!

* *r.* 51: 15.

36 Ha fel-bomol-hatnak e' * rendelések az én ortzám elött, azt mondja az UR: az Izraelnek-is magva el-fogyatkoz-hatik, hogy fsoha én elöttem nép ne légyen. * *Esa.* 54: 9. 10.

37 Ezt mondja az UR: Ha oda fel az Egeket meg-mérhetik, és itt alatt végére mehetnek a' Föld' fundamentominak: én-is meg-útálom Izraelnek minden magvát mind azok-ért, mellyeket teselekedtenek, azt mondja az UR!

38 Imé a' napok el-jönek, azt mondja az UR: és épittetik város az URnak, a' Hanániel' tornyától fogva, mind a' fzegeletnek kapujáig.

39 És killyebb mégyen még a' mérö-kötél a' *kapunál* mind a' Garéb' hegyéig, és meg-kérüli Góhatát.

40 És a' hólt testeknek * egéfz völgye, és a' hamunak *helye*, és mind az egéfz mezö a' Kedron' patakáig, mind a' lovak' kapujának fzegeletéig, melly Nap-keletre vagyon, az URnak fzenteltetik, ki nem gyomláltatik, sem el nem töretik fsoha többé. * *r.* 7: 32.

XXXII. RESZ.

Jérémiás Isten' hagyásából mezöt vészen.

1 EZ a' fzó, mellyet fzólla az UR Jérémiásnak, Sédékiásnak a' Júda' Királyának tizedik eſztendejében: Ez a' Nabukodonozórnak tizen-nyóltzadik eſztendeje.

2 Es akkoron a' Babilóniai Királynak ſerege meg-fzállotta vala Jérusálemet, és Jérémiás Próféta a' tömlötznek pitvarában bé-rekefztetett vala, melly a' Júda' Királyának házában vala;

3 Mert Sédékiás a' Júda' Királya rekefztette vala bé ötet, mondván: Miért prófétálſz te, ezt mondván: Ezt mondja az UR: Imé én e' városſt adom a' Babilóniai Királynak kezébe, és meg-véſzi azt?

4 Es Sédékiás a' Júda' Királya meg nem menekedik a' Káldeuſok' kezéből, hanem adván adom a' Babilóniai Király' * kezébe, és ennek ſzája ſzól amannak ſzájával, és ennek ſzemei látják amannak ſzemeit. * *r.* 34 : 3.

2 *Kir.* 25 : 6. 7.

5 Es Babilóniába viſzi Sédékiáſt, és ott léſzen mind addig, míg meg nem látogatom ötet, azt mondja az UR; mivelhogy hadakoztok a' Káldeuſok ellen, nem jól léſzen dolgotok.

6 Es monda Jérémiás: Szóllot az UR énnékem, ezt mondván:

7 Imé Hanaméel, Sallumnak a' te öregbik bátyádnak fia te hozzád mégyen, mondván. Vedd-meg magadnak az én mezömet, melly Anatótban *vagyon*; mert te reád *néz* vér ſzerínt, hogy meg-vegyed.

8 El-jöve azért én hozzám Hanaméel az én öregbik bátyámnak fia, az UR' befzéde ſzerínt a' tömlötz' pitvarához, és monda nékem: Kérlek, vedd-meg az én mezömet, melly Anatótban * a' Benjámin' földében *vagyon*; mert te volnál örökös benne, és te reád *néz* törvény ſzerínt-is, hogy meg-végyed: Akkor vöm eſzembe, hogy az UR ſzava vólna. * *r.* 1 : 1.

9 Azért meg-vöm Hanaméeltöl az én öregbik bátyámnak fiától a' mezöt, melly *vala* Anatótban, meg-adám azért néki a' pénzt, tizen-hét ezüſt Sikluſokat.

10 Es bé-irám levélbe, és bé-petsétlém, és tanú-bizonyságot-is tétettem feJöle, minek-utánna a' pénzt meg-fizettem vólna.

11 Kezembe vöm ezek-után a' megvétel felöl való levelet, melly meg vala petsételtetvén, a' parantsolatnak és a' törvénynek *ſzokáſa ſzerínt*, és a' *Fejedelem*' közönséges *levelét-is*.

12 Es e' vétel felöl való levelet adám Báruknak a' Néria' fiának, ki Mahaſias' fia vala, a' Hanaméelnek, az én öregbik bátyám' fiának ſzemei elött, és a' bizonyságok ſzemeik elött, kik bé valának irattatván a' vétel felöl való levélben, minden Sidóknak ſzemeik elött, kik ülnek vala a' tömlötznek pitvarában.

13 Es parantsolék Báruknak azoknak ſzemeik elött, mondván.

14 Ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Iſtene: Vedd-fel e' leveleket, e' vételnek levelét, mind a' bé-petsételtetett mind a' közönséges levelet, és tedd azokat sárból tsinálott edénybe, hogy ſok ideig meg-álljanak;

15 Mert ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Iſtene: Még házakat véſznek és mezöket és ſzölöket e' földön.

16 Es könyörgék az URnak, minek-utánna adám a' vétel felöl való levelet Báruknak a' Néria' fiának, mondván:

17 Ah, Ah, URam Iſten! Imé te teremtetted a' Mennyet és a' Földet, a' te nagy hatalmaddal, és a' te kiterjeſztett karoddal; és ſemmi nints te töled el-rejtetve!

18 Ki irgalmaſságot * tselekeſzel ezeriglen, és az atyáknak álnokságokat az ö fiaiknak kebelekbe ki-öntöd ö utánnok; *te vagy* a' nagy Iſten, hatalmas, a' kinek neve Seregeknek URa! * 2 *Móſ.* 34 : 7.

19 Nagy * tanátsú és nagy tselekedetü; mert a' te ſzemeid nyitva vagynak az emberek' fiainak minden † útaikra, hogy kinek-kinek meg-fizeſs az ö útai ſzerínt, és az ö tselekedeteinek gyümölſe ſzerínt.

* *Eſa.* 28 : 29. † *Jób* 34 : 21.

20 A' ki jeleket és tsudákat tettél Egyiptomnak földében mind e' napiglan, és Izraelben, és az emberekben, és ſzerzettél magadnak nevet, a' mint e' mái napon *vagyon*.

21 Es ki-hoztad a' te népedet az Izraelt Egyiptomnak * földéből jelekkel és tsudákkal, és hatalmas kézzel, és ki-nyújtott karral, és nagy rettegésben. * 2 *Sám.* 7 : 23.

22 Es adtad nékiek e' földet, melly felöl meg-esküdtél az ö attyaiknak, hogy adnál nékik téjjel és mézzel folyó földet

23 Es bé-mentek, és örökségül magoknak vették azt: mindazáltal nem engedtek a' te ſzódnak, és a' te Törvényedben nem jártak, a' mellyeket nékik parantsoltál, hogy meg tselekednének; mind azokat nem tselekedték. Annak-oká-ért mind e' gonoſzt rájok borítottad.

24 Imé kofokkal jöttenek e' városnak meg-vételére, és e' város adatik a' Káldeuſoknak kezekbe, kik ötet oſtrom-

ostromolják fegyverrel, éhséggel és dög-halállal. És valamit fzóllottál * bé-tellyefedett, és ímé te látod!

* 5 *Móf.* 28 : 25.29.49-53.

25 Te pedig mondottad, URam Iften, nékem: Végy magadnak * mezöt pénzen, és tanú-bizonyságid légyenek felöle, és *mindazáltal ímé* a' város a' Káldeufoknak kezekbe adatik!**v.* 7.

26 Es fzólla az UR Jérémiásnak, mondván:

27 Imé én URa Iftene *vagyok* minden * teftnek, vallyon el-titkoltat-hatiké valami én tölem? * 4 *Móf.* 26: 22.

28 Azért ezt mondja az UR: Imé én adom e' varoft a' Káldeufok' kezébe, és a' Nabukodonozórnak a' Babilóniai Királynak kezébe, hogy meg végye azt;.

29 Es bé-mennek a' Káldeufok, a' kik oftromlják e' vároft, és e' várost meg-gyújtják tüzzel, és meg-égetik azt, és a' házakat, mellyeknek tetejeken * füftöt tsináltanak a' Baálnak, és áldozatokat tettenek az idegen Iften eknek, hogy engem' haragra ingerlenének; * 2 *Kir.* 23 : 12.

30 Mert bizonyára az Izrael' fiai, és a' Júda' fiai ifjúságoktól fogva tsak gonofzt tselekedtenek az én fzemeim elött; és az Izraelnek fiai bizonyára haragra gerjefztettenek engem' az ö kezeiknek tselekedetivel, azt mondja az UR!

31 Es haragomnak 's búsúlásomnak gerjefztője vólt e' város az idötöl fogva, mellyben épitették azt, mind ez ideig, hogy el-törleném azt az én fzínem elöl,

32 Az Izrael' fiainak és a' Júda' fiainak minden gonofzságok-ért, mellyet tselekedtek, hogy engem' fel-háborítanának, ö magok, az ö Királyaik, az ö Fejedelmeik, az ö Papjaik, és az ö Próféták, és a' Júdának vitézi, és Jérusálemnek polgári.

33 Es én hozzám háttal * fordúltanak és nem artzal, és mikor öket tanítanám reggel fel-kelvén és tanítván; nem hallák, † hogy bé-vennék a' tanítáft. * *r.* 2:27. † 2 *Krón.* 36:15.16.

34 Es az ö útálatoságaikat helyheztették * a' Házban, melly nevezteretett az én nevemröl, hogy meg-fertéztetnék azt. * 2 *Kir.* 21 : 7.

35 Es emeltenek a' Baálnak magas *óltár*okat, mellyek *vagynak* a' Hinnom' fiának * völgyében, hogy áldoznák az ö fiaikat és leányaikat a' Móloknak, mellyet nékik nem parantsoltam, fem meg nem gondoltam, hogy ez útálatofságot tselekednék, hogy a' Júdát vétkeztetnék. * 2 *Kir.* 23 : 10. *Sólt.* 106 :37. 38.

36 Es azért moftan ezt mondja az Izraelnek URa Iftene e' városnak, a' melly felöl ti mondjátok: Adatott a' Babilóniai Király' kezébe fegyver miat, éhség miatt, és dög-halál miatt:

37 Imé én öfzve-gyüjtöm öket minden földekröl, a' mellyekre ki-vetettem öket haragomban, és fel-gerjedésemben, és nagy bofzfzonkodásban: és vifzfza-hozom öket e' helyre, és lakni hagyom öket nagy bátorságban,

38 És énnekem népeim * léfznek, és én önekik Iftenek léfzek, * *r.* 24:7.

39 Es adok nékiek * egy fzívet, és egy útat, hogy mindenkor engem' féljenek, hogy jól légyen dolgok nékik, és az ö fiaiknak ö utánnok.

* *Ezék.* 11 : 19. 18 : 31. 32.

40 Es örökké való Frigyet vetek ö vélek, *tudni-illik* hogy el nem távozom ö tölök *és* az ö vélek való jó tételemöntöl, és az ö fzívekbe adom az én félelmemet, hogy el ne távozzanak én tölem.

41 Es ö bennek * örvendezek, jót tselekedvén vélek, és meg-plántálván † öket e' földben nagy eröffen tellyes fzívemmel és tellyes lelkemmel;

* 5 *Móf.* 28 : 63. † *Amós* 9 : 15.

42 Mert ezt mondja az UR: A' miképpen hoztam e' népre mind e' nagy haborúságot: azonképpen én hozok ö reájok minden jót, mellyet én ö felölök mondok.

43 Es örökségül biratik a' mezö e' földön, melly felöl ti ezt mondjátok: El-hagyatott e' mind embertöl, mind baromtól, és adatott a' Káldeufoknak kezekbe!

44 Mezöket pénzen véfznek, bé-irván a' levélbe, és bé-petsételvén, és tanú-bizonyságot tétetvén felöle a' Benjámin' földében, és Jérusálem' kerületiben, és Júdának városiban, és a' hegyen való városokban, és a' mezön való városokban, és a' Dél felöl való városokban; mert vifzfza-hozom öket a' * rabságból, azt mondja az UR!

* *r.* 29 : 10. *Amós* 9 : 14. 15.

XXXIII. RESZ.

Szabadúlás a' rabságból.

1 ES másod-fzor fzólla az UR Jérémiásnak, mikor ö még fogva vala * a' tömlötz' pitvarában, mondván:

* *r.* 32 : 2. 3.

2 Ezt mondja az UR, a' ki tsinálta *Jérusálemet*, az UR, a' ki formálta azt, hogy meg-erösítené azt, UR az ö neve:

3 Kiálts én hozzám, és meg-felelek néked, és nagy dolgokat mondok néked, és el-rejtetteket, mellyeket nem tudfz;

4 Mert ezt mondja az UR, az Izraelnek Iftene e' városnak házai felöl, és a' Júda' Királyinak házaik felöl; mel-

mellyek el-rontattak kosokkal és fegyverrel:

5 *Mivelhogy az ö lakosi* el-mentenek, hogy vínának a' Káldeusokkal, és hogy bé-töltenék a' *házakat* az emberekreknek hólt testekkel, kiket az én haragomban és bosszú-álláſomban megöltem, és mivelhogy el-rejtettem az én ortzámat e' várostól az ö sok gonoszságok-ért:

6 Imé én gondot-viſelek *Jérusálem*nek egészségére és orvoſságára, és * meg-gyógyítom öket, és meg-mútatom nékik az állandó békeſségnek fokaságát. * *r.* 38 : 17.

7 És meg-hozom Júdát és Izraelt a' rabságból, és fel-épitem öket mint annak-elötte.

8 És meg-tiſztítom * öket minden ö álnokságokból, mellyel vétkeztenek én ellenem, és meg-kegyelmezek † minden ö álnokságaiknak, mellyekkel vétkeztenek én ellenem, és mellyekkel gonoszúl tselekedtenek én ellenem. * *Esa.* 4 : 3. † *r.* 31 : 34. *Ezék.* 37 : 21-23.

9 És léſzen nékem híremre-nevemre, * örömemre, tiſzteſségemre és ditséretemre e' földnek minden nemzetségínél, kik hallják minden én jótéteményimet, mellyeket én ö vélek tselekeſzem: és félnek, és meg-rettennek minden jó-tétemény-ért és minden békeſség-ért, mellyet én ö vélek tselekeſzem! * *r.* 32 : 41.

10 Ezt mondja az UR: Még jövendöben hallatik e' helyen (melly felöl ti ezt mondjátok: El-hagyatott embertöl és baromtól,) a' Júdának városiban, és Jérusálemnek útzáiban, mellyek el-puſztíttattanak, *és* ember nélkúl, és lakó nélkül, és oktalan állat nélkül *vagynak*.

11 *Hallatik mondom* örömnek ſzava, * és vigaságnak ſzava, vö-legénynek ſzava, és meny-aſzſzonynak ſzava, *és* azoknak ſzavok, kik ezt mondják: Ditsérjétek a' Seregeknek URát; mert jó az UR; mert örökké való az ö kegyelme: *Azoknak ſzavok*, kik áldozatot hoznak az UR' Házába; mert meg-hozom e' föld' *nép*ét a' rabságból, mint annak-elötte, azt mondja az UR!

* *r.* 7 : 34. *Hoſ.* 2 : 11. 12.

12 Ezt mondja a' Seregeknek URa: Még e' puſzta helyen, melly emberektöl, 's oktalan állatoktól meg-foſztatott, és minden ö városiban páſztoroknak hajlékok léſzen, kik az ö juhokat le-telepítik;

13 A' hegyen való városokban, a' mezön való városiban, és a' Dél felöl való városokban, és a' Benjámin' földében, és Jérusálem' kerületiben, és Júda' városiban, még a' juhok általmennek a' ſzámlálónak * keze által, azt mondja az UR! * 3 *Móſ.* 27 : 32.

14 Imé el-jönek a' napok, azt mondja az UR, és meg-erősítem az én jó beſzédemet, mellyet ſzóltam az Izrael' házának, és a' Júda' házának.

15 A' napokban, és az időben meggyümöltsöztetem Dávidnak az igazságnak * Magvát, és itéletet tészen, és igazságot e' földön. * *r.* 23 : 5. *Zak.* 3 : 8.

16 A' napokban meg-ſzabadúl a' Júda, és Jéruſálem bátorságban lakozik, és ez *az ö neve*, mellyel hivattatik ö: AZ UR MI IGAZSÁGUNK!

17 Mert ezt mondja az UR: Nem vágattatik-ki Dávidnak a' férjfiú, ki üljön az Izrael' házának ſzékiben:

18 És a' Lévita Papoknak-is ki nem vágattatik a' férjfiú én elölem, a' ki égö áldozatot áldozzon, és eledeli áldozatot égeſſen, és *egyéb* áldozatot tégyen mindenkoron.

19 És ſzólla az UR Jérémiáſnak, mondván:

20 Ezt mondja az UR: Ha fel-bonthatjátok az én Szövetségemet, *melly vagyon* a' nappal, és az én Szövetségemet, *melly vagyon* az éjtſzakával; úgy hogy ſe nap, ſe éjtſzaka ne légyen az ö idejében:

21 Az én ſzolgámmal a' Dáviddal való Frigyem-is * fel-bomol, úgy hogy ne légyen néki fia, ki uralkodjék az ö ſzékiben, és a' Lévita Papokkal az én ſzolgaimmal. * 2 *Sám.* 7 : 12. 15.

22 Mint az Egnek * ſerege meg nem ſzámláltat-hatik, és a' tengernek fövenye meg nem mérettet-hetik: úgy az én ſzolgámnak Dávidnak magvát és a' Lévitákat, kik nékem ſzolgálnak, meg-ſokaſítom. * 1 *Móſ.* 15 : 5.

23 Es ſzólla az UR Jérémiáſnak, mondván:

24 Nem hallottadé mit ſzólla e' nép? mondván: A' két nemzetséget, mellyet az UR válaſztott vala, el-veté, és az én népemet meg-útálta, úgy hogy többé az ö ítéletek ſzerint ne légyen nemzetség.

25 Ezt mondja az UR: Ha Szövetségem nem léſzen a' nappal, és az éjtſzakaval, *és ha* az Egnek és a' Földnek törvényeket el nem rendeltem:

26 A' Jákóbnak-is és az én ſzolgámnak Dávidnak magvát el-vetem, úgy hogy az ö magvából ſenkit fel ne végyek, ki uralkodjék Abrahámnak, Isáknak és Jákóbnak magván; mert viſzſza-hozom öket a' rabságból, és meg-kegyelmezek nékik.

XXXIV. RESZ.

Sédékiás ellen, és ſzolgaikat el-botsátó Sidoknak hamiſságok ellen jövendöl.

1 EZ a' beſzéd, mellyet ſzóllott az UR Jérémiáſnak (mikor * Nabukodo-

kodonozór a' Babilóniai Király és minden ö serege, és a' földnek minden orszáji, *mellyek* az ö hatalmas kezei alatt *valának*, és minden népek vínák Jérusálémet, és minden ö városit,) mondván: * 2 *Kir.* 25: 1.

2 Ezt mondja az UR, az Izraelnek Istene: Menj-el, és mondd-meg Sédékiásnak a' Júda' Királyának, *azt mondom*, hogy mondd-meg néki: Ezt mondja az UR; Imé én adom e' várost a' Babilóniai Királynak kezébe, és azt fel-gyújtja tüzzel;

3 Es te az ö kezéből el nem szaladsz, hanem minden bizonnyal * megfognak, és kezébe adnak, és a' te szemeid meg-látják a' Babilóniai Királynak szemeit, és az ö szája a' te száddal szóll, és Babilóniába bé-mégy: * *r.* 32: 4. 39 - 4. 5.

4 Mindazáltal halld-meg az URnak szavát Sédékias, Júdának Királya, ezt mondja az UR te felöled: Fegyver miatt meg nem halsz;

5 Békességben halsz-meg, és a' te a' tyáidnak az előbbi Királyoknak *temetö helyeknek* meg-füstölése * szerint, kik te előtted voltanak, füstölik-meg *jó illattal a'* te *temetö-helyed*et, és *igy* siratnak tégedet: Jaj URam! Mert én szólltam e' szót, azt mondja az UR! * 2 *Krón.* 16: 14.

6 Es meg-mondá Jérémiás Próféta Sédékiásnak a' Júda' Királyának mind e' szókat Jérusálémben.

7 A' Babilóniai Királynak pedig serege vívja vala Jérusálemet, és Júdának minden városit, mellyek meg-maradtanak vala, *tudni-illik* * Lákist és † Azekát; mert a' Júda' városi közzül *csak* ezek maradtanak vala hátra a' meg-vételtől, *mellyek* erös városok *valának*. * 2 *Krón.* 37: 8. † *Jós.* 10: 10.

8 Ez a' beszéd, mellyet szólla az UR Jérémiásnak, minek-utánna Sédékiás Király frigyet vete az egész Jérusálembéli néppel, és szabadságot * kiáltata köztök;

9 Hogy ki-ki szabadon botsátaná szolgáját, és ki-ki szolgáló-leányát, Sidó férjfiat és Sidó leányt, hogy senki ne szolgáltatna vélek, *tudni-illik* Sidó attya-fiával. * 2 *Móf.* 21: 2.

10 Es meg-hallák mindnyájan a' Fejedelmek, és az egész köfség, kik e' szövetséget szerzették vala, hogy kiki mind el-botsátaná az ö szolgáját, és ki-ki szolgáló-leányát szabadon, hogy senki azokkal ne szolgáltatna többé, *azt mondom*, *hogy* meg-hallák és el-botsátták,

11 Annak-utánna pedig tanátsokat el-változtatták, és vifszfza-hozák a' szolgákat és a' szolgáló-leányokat, kiket szabadságban el-botsátottak vala, és öket szolgákká és szolgáló-leányokká tévék.

12 Es lön az URnak szava Jérémiáshoz az URtól, mondván:

13 Ezt mondja az Izraelnek URa Istene: En vetettem Frigyet a' ti atyáitokkal, a' napon, mellyen ki-hoztam öket Egyiptom' földéből, a' szolgálatnak házából, mondván:

14 Mikoron a' hét esztendök * bétellyesednek, ki-ki mind el-botsássa az ö Sidó attya-fiát, ki néked adatott vala, minek-utánna hat esztendeig szolgált téged', szabadon botsássad-el töled ötet: De nem hallgatának a' ti atyáitok engemet, és az ö fülöket le nem függeszték. † 2 *Móf.* 21: 2.

15 Es ti ma meg-tértetek vala, és igazat tselekedtetek vala én előttem, hogy ki-ki mind az ö attya-fiának szabadságot kiáltata, és én előttem frigyet vetettetek vala a' Házban, melly az én nevemről neveztetett:

16 De hátra tértetek, és meg-rútítottátok az én nevemet, és ki-ki mind az ö szolgáját vifszfza-hozta és ki-ki az ö szolgáló-leányát, kiket az ö akaratjok szerint szabadosokká tettetek vala, és igába vetettétek öket, hogy tinéktek szolgaitok és szolgáló-leányitok lennének.

17 Azért ezt mondja az UR: Ti nem engedtetek nékem, hogy ki-ki mind az ö attya-fiának szabadságot kiáltana, és ki-ki az ö fele-barátjának; Imé én hirdetek néktek szabadságot, azt mondja az UR, a' fegyverre, a' dög-halálra, és az éhségre, és adlak titeket e' földnek minden * országinak fel-indúlására. * 5 *Móf.* 28: 64.

18 Es adom a' férjfiakat, kik megszegték az én Frigyemet, *az-az*, a' kik meg nem erösítették az *én* Frigyemnek igéit, mellyet vetettenek vala én előttem tulokkal, mellyet ketté vágának, és által-menének annak részei között:

19 Júdának Fejedelmit, és Jérusálemnek Fejedelmit, Hop-mesterit és a' Papokat, és a' földnek minden népét, kik által-mentenek a' tuloknak részei között.

20 *Azt mondom*, hogy adom öket az ö ellenségeiknek kezekbe, és az ö lelkeknek keresöinek kezekbe: és az ö hólt testek az * égi madaraknak és e' földnek vadainak étkek lészen.

* *r.* 7: 33. 16: 4.

21 Sédékiást is a' Júda' Királyát, és az ö Fejedelmit, adom * az ö ellenségeiknek kezekbe, és az ö lelkek keresöinek kezekbe, és a' Babilóniai Király' seregének kezébe: *Jöllehet* el-mentenek † ti töletek; * *r.* 39: 6.

† *r.* 37: 5.

22 Imé én parantsolok, azt mondja az UR, és vifszfza-hozom öket e' városra, és vívják azt, és meg-vészik, és * tüzzel fel-

fel-gyújtják, és el-puſztítom a' Júdának városit *úgy-annyira, hogy* ſenki bennek nem lakik! * 2 *Kir.* 25: 9. 10.

XXXV. RESZ.

A' Rékábiták' példájával feddetnek a' Sidók.

1 EZ a' beſzéd, mellyet ſzólla az UR Jérémiásnak, Joákimnak * a' Jóſiás, Júda' Királya' fiának idejében, mondván: * 2 *Kir.* 23: 34.

2 Menj-el a' * Rékábitáknak házokhoz, és ſzólj vélek, és vidd-bé öket az URnak Házába, a' kamaráknak egyikébe, és adj nékik bort inniok.

* 2 *Kir.* 10: 15.

3 Es mellém vöm Jaazániát, Jérémiásnak fiát, ki Habaſániának fia vala, *és* az ö rokonságit, és minden ö fiait, és a' Rékábiták minden házok-népét.

4 Es bé-vivém öket az URnak Házába, a' Hanán' fiainak kamarájokba, ki Igdaliásnak, az Iſten' emberének fia vala, melly a' Fejedelmek' kamarája mellett *vala*, melly a' Mahaſiáſnak, Sallum' fiának kamaráján fellyül vala, ki az *Iſten' Háza'* ajtajának örizője *vala*.

5 Azért a' Rékábiták házok-népének fiainak eleikbe tévék borral telljes tsészéket és pohárokat, és mondék nékik: Igyatok bort!

6 Es felelének; Nem iſzunk bort; mert Jónadáb *, Rékábnak fia, a' mi atyánk parantsolta nékünk, mondván: Ne igyatok bort ti ſoha, ſe a' ti fiaitok; * 2 *Kir.* 10: 15.

7 Se házat ne tsináljatok, ſe vetést ne veſſetek, ſe ſzölöt ne ültetſſetek, ſe ne tartſatok; hanem sátorokban lakjatok tellyes életetekben, hogy ſok ideig éljetek e' földnek ſzínén, mellyben ti jövevények vagytok.

8 Azért engedtünk Jónadábnak a' Rékáb' fiának a' mi atyánknak ſzavának mindenekben, mellyeket nékünk parantsolt, hogy tellyes életünkben bort ne innánk mi, a' mi feleségink, a' mi fiaink és a' mi leányink.

9 Se házakat ne építenénk, hogy bennek laknánk, ſe ſzölönk, ſe mezönk, ſe vetésünk ne lenne nékünk;

10 Hanem lakoznánk sátorokban: és engedtünk, és a' ſzerint tseleked-tünk, valamint nékünk Jónadáb a' mi atyánk meg-parantsolta vala.

11 Lön pedig mikor fel-jöne Nabukodonozór a' Babilóniai Király a' földre, akkor ezt mondók: Jertekel, menjünk-bé Jérusálembe a' Káldeabéli ſereg elött, és a' Siriabéli ſereg elött, és lakoztunk Jérusálemben.

12 Es ſzólla az UR Jérémiáſnak mondván:

13 Igy ſzóll a' Seregeknek URa, az Izrael' Iſtene: Menj-el, mondd-meg a' Júda' férjfiainak és Jérusálem lakóinak: Nem véſziteké-fel az intéſt, hogy engednétek az én beſzédimnek? azt mondja az UR!

14 Erösek a' Jónadábnak a' Rékáb' fiának beſzédi, mellyeket parantsolt az ö fiainak, hogy bort ne innának, és mind ez ideig ſem ittanak *bort*; mert engedtenek az ö attyoknak parantsolatjának: En pedig ſzólltam tinéktek reggel * fel-kelvén, és ſzóllván; de nem engedtetek nékem.

* *r.* 11: 7.

15 Es küldtem hozzátok minden én ſzolgaimat a' Prófétákat, reggel felkelvén, és küldvén, mondván: Kérlek, ki-ki mind * térjen-meg az ö gonoſz útáról, és tselekedjetek jól, és az idegen Iſtenek után ne járjatok, hogy nékik ſzolgáljatok; és lakoztok a' földön, mellyet adtam néktek és a' ti atyáitoknak, de a' ti fületeket le nem hajtátok, és nem engedétek nékem. * *r.* 25: 5.

16 Mivelhogy erösen tartják a' Rékáb' fiának a' Jónadábnak fiai az ö attyoknak parantsolatját, mellyet parantsólt vala nékik, e' nép pedig nem engede nékem;

17 Azért ezt mondja a' Seregeknek URa Iſtene, az Izraelnek Iſtene: Imé én hozok Júdára és Jérusálemnek minden lakóira, minden gonoſzt, * mellyről ſzólltam nékik; azért, *mert* ſzólltam nékik, de nem fogadták, kiáltottam nékik, de nem feleltek.

* *r.* 15: 2-6.

18 A' Rékábiták' házának pedig monda Jérémiás: Ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Iſtene: Mivelhogy engedtetek Jónadábnak a' ti atyátoknak parantsolatjának, és megöriztétek minden ö parantsolatit, és úgy tselekedtetek, valamint meg-hagyta vólt néktek;

19 Azért ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Iſtene: Nem fogyatkozik-el Jónadábnak a' Rékáb' fiának maradéka, ki én elöttem álla, na mindenkor!

XXXVI. RESZ.

Joákim meg-égeti a' Jérémiás' könyvét.

1 ES * Joákimnak a' Jóſiás', Júda' Királya' fiának negyedik eſztendejében ſzólla az UR Jérémiáſnak, mondván: * 2 *Kir.* 23: 34.

2 Vedd *kezedbe* a' könyvet, és írd belé a' ſzókat, valamellyeket én ſzólltam tenéked az Izrael ellen és a' Júda ellen, és minden nemzetségek ellen, a' naptól fogva, mellyen ſzólltam tenéked, a' Jóſiás' * idejétöl fogva, mind e' napig. * *r.* 1: 2.

3 Ha meg-hallaná a' Júdának háza

mind azokat a' gonoſzokat, mellyeket gondolok, hogy vélek tselekedjem, hogy ki-ki mind az ö gonoſz útáról meg-térjen, és kegyelmes légyek az ö álnokságoknak és bünöknek.

4 Es hívá Jérémiás Bárukot a' Néria' fiát, és meg-írá Báruk a' Jérémiás' ſzájából a' könyvbe mind a' ſzókat, mellyeket az UR ſzóllot vala néki.

5 Es parantsola Jérémiás Báruknak, mondván: En fogoly *vagyok*, nem mehetek-bé az URnak Házába;

6 Azért te menj-bé, és a' könyvből, mellyet az én ſzámból írtál, olvaſd-el az URnak ſzavát a' kösségnek hallattára, az URnak Házában, böjtnek napján: és az egéſz Judának hallattára, kik fel-gyülnek az ö városokból, olvaſd-el nékiek.

7 Ha valahogy ök könyörögnek az URnak, és ki-ki mind meg-tér az ö gonoſz útáról; mert nagy az *UR*nak haragja, és *nagy az ö* fel-háborodáſa, mellyröl ſzóllott az UR e' nép ellen!

8 Tselekedék pedig Báruk a' Néria' fia mind a' ſzerint, a' mint néki Jérémiás Próféta meg-parantsolta vala, el-olvaſván a' könyvből az URnak ſzavát, az URnak Házában.

9 Es lön Joákimnak, a' Jóſiás', Júda' Királya' fiának ötödik eſztendejében, kilentzedik hónapban, böjtöt hirdetének az UR előtt az egéſz kösségnek, *kik valának* Jérusálemben, és az egéſz kösségnek, kik Júda városiból fel-jönek vala Jérusálembe.

10 Es el-olvaſá Báruk a' könyvből a' Jérémiáſnak beſzédit az UR' Házában a' Gamáriának az Irás-tudó Sáfán' fiának kamarájában, a' felsö pitvarban, az UR' Házának új * kapujának ajtajában, az egéſz kösségnek hallattára. * *r.* 26: 10.

11 Es hallá Mikeás Gamáriának fia, *melly Gamária*, Sáfán' fia *vala*, az URnak minden beſzédit a' könyvből.

12 Es le-méne a' Királynak házába a' Kantzellária-ſnak kamarájába; és ímé ott ülnek vala mind a' Fejedelmek, *tudni-illik* Elisáma, *ki* Irástudó *vala*, és Dalajás, Semájának fia, és Elnátán, Akbórnak fia, és Gamária, Sáfánnak fia, és Sédékiás, Hanániáſnak fia, és mind a' több Fejedelmek.

13 Es meg-beſzélé nékik Mikeás mind a' ſzókat, mellyeket hallott vala a' könyvből, hogy olvaſná Báruk a' kösség' hallatára.

14 Azért el-küldék mind a' Fejedelmek Bárukhoz Jéhudit, ki Natániának fia vala, ki Selemiának fia vala, ki Kúſinak fia vala, mondván: A' könyvet, mellyből olvaſtál a' kösségnek hallattára, vedd kezedbe és jövel: Es kezébe véve Báruk a' Néria' fia a' könyvet, és el-mené hozzájok.

15 Es mondának néki: ülj-le moſt, és olvaſd-el a' *könyvet* a' mi fülünk' hallattára-*is*; és el-olvaſá Báruk fülök' hallattára.

16 Es lön mikoron hallanák mind a' ſzókat, ki-ki az ö fele-barátjára *tekinte*, *és* meg-félemlének, és mondának Báruknak: Bizony meg-mondjuk mind e' ſzókat a' Királynak!

17 Mondának pedig Báruknak: Kérünk, mondd-meg nékünk, mi-módon írtad mind e' ſzókat az ö ſzájából.

18 Es monda nékik Báruk: Szájával mondotta nékem mind e' ſzókat, és én téntával bé-írtam e' könyvbe.

19 Es mondának a' Fejedelmek Báruknak: Menj-el, rejtezzél-el te és Jérémiás, és ſenki ne tudja, hol vagytok!

20 Es el-menének a' Királyhoz a' pitvarba (és a' könyvet le-tévék az Irás-tudó Elisámának kamarájában,) és meg-mondák a' Király' hallattára mind e' ſzókat.

22 Es el-botsátá a' Király Jéhudit, hogy *kezébe* venné a' könyvet; azért el-hozá azt az Irástudó Elisámának kamarájából, és el-olvaſá azt Jéhudi a' Király' hallattára, és minden Fejedelmek' hallattára, kik a' Király előtt állnak vala.

22 A' Király pedig ül vala a' téli házban, a' kilentzedik hónapban, és a' tüz ég vala előtte.

23 Es lön mikoron Jéhudi három vagy négy levelet el-olvaſott vólna benne, a' Deáknak kéſivel el-metélé azt, és a' tüzbe hajítá, melly a' tüz-helyen *vala*, míg az egéſz könyv meg nem égne a' tüzben, melly a' tüz-helyen *vala*.

24 Nem félének, ſem ruhájokat nem ſzaggaták-meg a' Király és mind az ö ſzolgai, kik hallják vala mind e' ſzókat.

25 Söt még Elnátán-is és Dalája, és Gamária kérék a' Királyt, hogy a' könyvet meg ne égetné; de nem fogadá ſzavokat;

26 Hanem meg-hagyá a' Király Jérákméelnek a' Hammélek' fiának, és Séráiának, az Azriel' fiának, és Selémiának, az Abdéel' fiának, hogy meg-fognák a' Báruk Deákot és Jérémiás Prófétát; de az UR * el-rejté öket.

* *v.* 19. *r.* 1: 19.

27 Szólla pedig az UR Jérémiáſnak, minek-utánna a' Király meg-égette vala a' könyvet, és a' beſzédeket, mellyeket Báruk a' Jérémiás' ſzájából írt vala, mondván:

28 Térj-viſzſza, végy magadnak más könyvet, és írd-belé mind az elébbi ſzókat, mellyek valának az elébbi könyvben, mellyet Joákim a' Júda' Királya meg-égetett.

29 Es

29 Es Joákimnak a' Júda' Királyának mondd-meg : Ezt mondja az UR ; Te égetted-meg a'könyvet, mondván : Miért irtál illyen szókat a' könyvben : Kétség nélkül el-jö a' Babilóniai Király, és el-veszti e' földet, és el-veszti belőle az embert és *minden* állatot ?

30 Azért ezt mondja az UR Joákim felöl, a' Júda' Királya felöl : Nem lészen néki *helyébe való*, a' ki a' Dávid' székiben üljön, és az ö hólt teste * elvettetik nappal a' hévre, és a' dérre éjtszaka, * *r.* 22 : 19.

31 Es meg-büntetem ötet és az ö magvát, és az ö szolgait az ö álnokságok-ért ; és hozom ö reájok, és a' Jerusálembéli polgárokra, és a' Judának férjfiaira mind a' gonoszt, mellyről szóllottam önékiek, és nem fogadták.

32 Azért Jérémiás más könyvet vön *kezébe*, és adá azt Báruknak az Irás-tudó Néria' fiának, és meg-irá abba a' Jérémiás szájából mind a' szókat, *mellyek valának* a' könyvben, mellyet Joákim a' Júda' Királya meg-égetett vala a' tüzben : Es annak-felette több dolgokat irának belé, hasonlókat az *elébbiekhez*.

XXXVII. RESZ.

Jérémiás a' tömlötzbe, onnét annak pitvaraba vitetik.

1 URalkodott pedig Sédékiás * Király, Jósiásnak fia, Kónia helyett, ki Joákimnak fia vala, kit Nabukodonozór a' Babilóniai Király Júdának földében Királya tett vala.

* 2 *Kir.* 24 : 17.

2 De nem hallgatá sem ö, sem az ö szolgai, sem a' föld' népe az URnak szavát, mellyet szóllott vala Jérémiás Próféta által.

3 Es el-küldé Sédékiás Király Jukált Selémiának fiát, és Sófóniást, Mahasiás Papnak fiát, Jérémiás Prófétához, mondván : Kérlek könyörögj mi érettünk a' *mi* URunknak Istenünknek !

4 Jérémiás pedig bé és ki-mégyen vala a' kőfség között ; mert *még* a' tömlötzbe bé nem vetették vala ötet.

5 A' Faraó' serege pedig ki-jött vala Egyiptomból, és a' Káldeusok, kik meg-szállották vala Jérusálemet, meghallották vala e' hírt ö felölök, és *azonnal* el-hagyák * Jérusálemet.

* *r.* 34 : 21.

6 Es szólla az UR Jérémiás Prófétának, mondván :

7 Ezt mondja az Izraelnek URa Istene : Ezt mondjátok a' Júda' Királyának, a' ki el-küldött titeket én hozzám, hogy meg-kérdenétek engemet : Imé a' Faraó' serege, a' ki-ki jött a' ti segítségtekre, viszsza-még yen * Egyiptom' földébe. * *Sir.* 4 : 17.

8 Es viszsza-térnek a' Káldeusok és ostromolják e' várost, és meg-vészik azt, és meg-égetik tüzzel !

9 Ezt mondja az UR : Ne tsaljátokmeg a' ti lelketeket, mondván : Altalán fogva el-mennek mi rólunk a' Káldeusok ; mert nem mennek-el,

10 Mert ha a' Káldeusoknak egész seregét meg-veritek-is, kik ostromlanak titeket, és maradnak ö közzülök *tsak* a' meg-febesültek : *még-is* minden fel-kél az ö sátorából, és meg-égetik tüzzel e' várost.

11 Es lön, minek-utánna a' Káldeusoknak serege fel-méne Jérusálem alól a' Faraó' * serege miatt, * *v.* 5.

Ezék. 17 : 15.

12 Ki-méne Jérémiás Jérusálemből, hogy menne a' Benjámin' földébe, hogy el-vonná magát a' *kőfségtől* ; *mert* a' kőfség között *vala*.

13 Mikor pedig a' Benjámin' kapujában vólna, és ott *vólna* a' Hadnagy, kinek neve *vala* Jérias, Selémiásnak fia, *melly Selémiás* Hanániásnak fia vala ; meg-fogá Jérémiás Prófétát, és monda : A' Káldeusokhoz szököl te !

14 Es monda Jérémiás : Hamisat *szóllasz* ; *mert* nem szököm a' Káldeusokhoz : de nem hallá-meg *az* ö *beszédét*, és meg-fogá Jérias Jérémiást, és vivé ötet a' Fejedelmekhez,

15 Es meg-haraguvának a' Fejedelmek Jérémiásra, és meg-vereték ötet, és veték ötet a' fog-házba az Irás-tudó Jónatán' házába ; mert azt *a' házat* rendelték vala fog-háznak.

16 Mikor pedig Jérémiás bé-ment vólna a' tömlötzbe, és a' helyre, a' hollott a' foglyok valának, és Jérémiás ott sok napig vólt vólna :

17 Végre el-botsátá Sédékiás Király és elö-hozatá ötet, és meg-kérdezé ötet a' Király a' maga házánál titkon, és monda : Az URnak szavaé ez ? Akkor monda Jérémiás : Az ! Annak-felette monda *néki* : A' Babilóniai Király' kezébe adatol.

18 Es monda Jérémiás Sédékiás Királynak : Mit vétettem te ellened és a' te szolgaid ellen, és e' kőfség ellen, hogy bé-vettettetek engem' a' fog-házba ?

19 Es hol vagynak a' ti Prófétáitok, kik prófétáltanak tinéktek, mondván : Nem jö-el * a' Babilóniai Király ti ellenetek, és e' föld ellen ?

* *r.* 28 : 14.

20 Te azért mostan halld-meg, URam Király, kérlek, és hallgasd-meg az én könyörgésemet, ne küldj engem' viszsza az Irás-tudó Jónatán' házába, és ott ne haljak-meg !

21 Parantsola azért Sédékiás Király, és veték Jérémiást a' tömlötznek * pitvarába, és adának néki *minden* napon *egy-egy* darab kenyeret a' sütök' útzájából,

miglen el-fogyna minden kenyér a' városban: Es marada Jérémiás a' tömlötz' pitvarában. **r.* 32: 2.

XXXVIII. RESZ.

Jérémiás verembe vettetik, fog-házba vitetik.

1 HAllá pedig Saffátiás, Mattánnak fia, és Gedáliás, Paſſúrnak fia, és Júkál a' Selémiás' fia, és Paſſúr, a' Melekiás fia, a' ſzókat, mellyeket ſzóllott vala Jérémiás az egéſz köſſéghez, mondván:

2 Ezt mondja az UR: A' ki megmarad e' városban, meg-hal fegyver miatt, éhség miatt és dög-halál miatt; a' ki pedig ki-mégyen * a' Káldeuſokhoz, él, és léſzen néki az ö élete nyereség helyett, és él. **r.* 21: 9.

3 Ezt mondja az UR: Imé a' Babilóniai Király' ſeregének kezébe adatik e' város, és meg-véſzi azt.

4 Es mondának a' Fejedelmek a' Királynak: Kérünk, haljon-meg ez ember; mert meg-erötleníti a' vitézeknek kezeket, kik meg-maradtanak e' városban, és az egéſz köſſéghez kezeit, hogy efféle ſzókat ſzóll nékik; mert ez ember nem a' köſſéghez megmaradására igyekezik, hanem vefzedelmére.

5 Es monda Sédékiás Király: Am a' ti kezetekben vagyon; mert a' Király ſemmit néktek meg nem tagad-hat.

6 Azért el-vivék Jérémiáſt, és veték ötet a' Melkiáſnak a' Hammélek' fiának vermébe, melly vala a' tömlötznek pitvarában, és le-botsáták Jérémiáſt köteleken; a' veremben pedig nem víz *vala*, hanem sár, és le-esék Jérémiás a' sárba.

7 Melly dolgot mikor hallott vólna Ebedmélek Szeretsen, ki Hop-meſter vala, (ö pedig *vala* a' Király' házában) hogy Jérémiáſt a' verembe vetették vólna; a' Király pedig *akkor* a' Benjámin' kapujában ül vala:

8 Ki-méne azért Ebedmélek a' Király' házából, és ſzólla a' Királynak, mondván:

9 URam Király, gonoſzúl tseleked-tek azok az emberek mindenekben, mellyeket Jérémiás Prófétával tseleked-tek, a' kik ötet a' verembe vetették; mert meg-hal ott éhvel, mert ezután ſemmi kenyér nem léſzen e' városban.

10 Azért parantsola a' Király Ebedmélek Szeretsennek, mondván: Végy kezedhez innét harmintz embert, és vedd-fel Jérémiás Prófétát a' veremből, minek-elötte meg-halna.

11 Vön azért Ebedmélek harmintz embert kezéhez, és bé-méne a' Király' házába, a' helyre, melly *vala* a' kintstartó-ház alatt, és hoza onnét régi meg-rothadott és meg-ſzakadozott poſztókat, és alá-botsátá azokat Jérémiáſnak köteleken a' verembe.

12 Es monda Ebedmélek Szeretsen Jérémiáſnak: Tedd e' régi el-rothadott és meg-ſzakadozott poſztókat hólnad alá, a' kötelek alá; és Jérémiás azt tselekedé.

13 Ki-vonák azért Jérémiáſt köteleken, és ki-hozák ötet a' veremből, és lakék Jérémiás a' tömlötznek pitvarában.

14 El-külde pedig Sédékiás Király, és magához hozatá Jérémiás Prófétát a' harmadik ajtóig, melly *vala* az URnak Házában. és monda a' Király Jérémiáſnak: Téged' valamire kérdelek, ſemmi tagadáſt benne ne tégy.

15 Monda pedik Jérémiás Sédékiáſnak: Ha meg-mondom néked, avagy nem meg-ölvén * meg-ölſzé engemet; és ha tanátsot adok, nem engedſz énnékem. **v.* 4. 5.

16 Es meg-esküvék Sédékiás Király Jérémiáſnak titkon, mondván: El az UR, a' ki teremtette nékünk* e' lelket, ha meg-öllek, és adlak azoknak az embereknek kezekbe, kik keresik a' te lelkedet. ** 4 Móſ.* 16: 22.

17 Akkoron monda Jérémiás Sédékiáſnak: Ezt mondja a' Seregeknek URa Iſtene, az Izraelnek Iſtene: Ha ki-mégy a' Babilóniai Király' Fejedelmihez; él a' te lelked, és e' város meg nem égettetik tüzzel, hanem élſz te, és a' te házad' népe:

18 Ha pedig ki nem mégy a' Babilóniai Királynak Fejedelmihez; adatik e' város a' Káldeuſok' kezekbe, meg-égetik azt tüzzel, te ſem ſzaladſz-el kezekből.

19 Monda Sédékiás Király Jérémiáſnak: Félek én a' Sidóktól, kik a' Káldeuſokhoz futottanak, hogy engem' kezekbe adnak, és meg-tsúfolnak engemet!

20 Es monda Jérémiás: Nem adnak; kérlek halld-meg az URnak ſzavát, mellyet én néked mondok, és jól léſzen dolgod, és él a' te lelked:

21 Ha pedig te ki nem akarſz menni; ez a' ſzó, mellyet nékem megjelentett az UR:

22 Imé minden aſzſzony-népek, kik meg-maradtanak vala a' Júda' Királyának házában, ki-vitetnek a' Babilóniai Királynak Fejedelmihez; és *jólehet* azok meg-mondják, hogy megſaltak téged', és eröt vettek te rajtad a' te ſzolgáid, *és azért* akadtak-meg a' te lábaid a' sárban, *és* viſzſza-fordúltanak:

23 Mindazáltal minden te feleségidet és gyermekidet ki-viſzik a' Káldeuſoknak, te ſem menekedel-meg kezekből, hanem a' Babilóniai Király' kezével

vel meg-fogatol, és e' várost meg-égeti tüzzel.

24 Monda pedig Sédékiás Jérémiásnak: Senkinek ne mondd e' szókat, és meg nem halsz!

25 Ha meg-hallják a' Fejedelmek, hogy befzéllettem veled, és el-jönek hozzád, és ezt mondják néked: mondhatfza-meg nékünk, mit befzéllél a' Királynak, ne tagadd-meg tőlünk, és meg nem ölünk téged; és mit monda néked a' Király?

26 Ezt mondd nékik: Könyörgék a' Királynak, hogy engem' vifzfza ne vitetne a' Jónatán' * házába, hogy ott meg ne halnék: * *r.* 37: 15. 20.

27 Mindnyájan azért a' Fejedelmek el-menének Jérémiáshoz, és meg-kérdék ötet, és azonképpen felele nékik, valamint a' Király meg-parantsolta vala: és hallgatáffal el-menének töle; mert nem hallották vala a' befzédet.

28 Es lakék Jérémiás a' tömlöztnek pitvarában mind a' napig, mellyen meg-vévék Jérusálemet, a' hol vala, mikor meg-vévék Jérusálemet.

XXXIX. RESZ.

Jérusálem meg-vétetik: Jérémiás meg-fzabadúl.

1 SEdékiáfnak, * a' Júda' Királyának kilentzedik eftendejében a' tizedik hónapban, el-jöve Nabukodonozór a' Babilóniai Király, és minden ö ferege Jérusálemre, és meg-fzállák azt.

* *r.* 52: 4. 2 *Kir.* 25: 1.

2 Sédékiáfnak tizen-egyedik eftzendejében, a' negyedik hónapban, kilentzedik *napján* a' hónapnak, le-düle a' város' *kö-fala.*

3 Es bé-menének a' Babilóniai Királynak minden Fejedelmi, és le-ülének a' közép kapuban, *tudni-illik,* Nérgál, Sarézer, Samegár, Nébó, Sárfekim, Rabsáris, Nérgál, Sarézer, Rabmág, és minden több Fejedelmi a' Babilóniai Királynak.

4 Es lön, mikoron látta vólna öket Sédékiás, a' Júda' Királya, és minden vitézlö férjfiak, * el-futamának, és ki-menének éjjel a' városból a' Király' kertének útán, az ajton, *melly vala* a' két kö-fal között, és ki-méne a' puftának útán. * 2 *Kir.* 25: 4-7.

5 Es üzék öket a' Káldeai feregek, és meg-fogák Sédékiáft Jérikónak puftájában, és el-hozák ötet, és vivék * Nabukodonozórnak a' Babilóniai Királynak Ribla *városba, melly vagyon* Emát' földében, és ö reája fententziát monda. * *r.* 32: 4. 34: 3.

6 Es meg-ölé a' Babilóniai Király Sédékiásnak fiait Riblában fzeme' látára, és Júdának minden Nemeseit meg-ölé a' Babilóniai Király.

7 A' Sédékiás' fzemeit pedig * kitolyatá, és vasba vereté, hogy el-vinné ötet Babilóniába. * 1 *Sám.* 11: 2.

8 A' Király' házát pedig, és a' köfség' házait fel-gyújták a' Káldeufok tüzzel, és Jérusálemnek kö-falait el-ronták.

9 A' több köfséget pedig, melly a' városban meg-maradt vala, és a' kik el-fzakadván hozzá futottak vala, és a' több köfséget, melly még meg vala, el-vivé * Nabuzáradán a' vitézek' fö Hadnagya Babilóniába. * *Sof.* 1: 18.

10 Es a' köfségnek fzegényit, kiknek femmijek nem vala, meg-hagyá Nabuzáradán, a' vitezek' fö Hadnagya, Júdának földében, és ada nékiek fzöllöket, és mezöket, azon a' napon.

11 Meg-parantsolá pedig Nabukodonozór a' Babilóniai Király * Jérémiás felöl Nabuzáradánnak, a' vitézek' Hadnagyának, ezt mondván:

* *r.* 15: 11.

12 Vedd hozzád ötet, és viselj gondot róla, és femmi gonofzt néki ne tselekedjél; hanem a' mit akar, * azt tselekedd véle. * *r.* 40: 4. 5.

13 Es el-külde Nabuzáradán a' vitézek' Hadnagya, és Nabusázbán, Rabfaris és Nérgál, Sarézer, Rabmág, és a' Babilóniai Királynak több Hadnagyi:

14 El-küldének, *mondom*, és el-hozák Jérémiáft a' tömlöztnek pitvarából, és bízák ötet Gedáliáfra, az Ahikámnak Sáfán' fiának fiára, hogy házba vinné ötet, és lakoznék a' köfség között.

15 Az UR pedig monda Jérémiásnak, mikor ö még a' tömlöztnek pitvarában vólna mondván:

16 Menj-el, és mondd-meg Ebedmélek * Szeretsennek, így fzóllván: Ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Iftene: Imé én bé-töltöm az én befzédimet e' város' vefzedelmére, és nem fzabadúlására, és a' napon fzemeid elött léfznek.

* *r.* 38: 7-13.

17 Es a' napon meg-fzabadítlak téged', azt mondja az UR, és az embereknek kezekbe nem adatol, a' kiktöl te félfz;

18 Hanem kétség nélkül meg-fzabadítlak téged', fegyver miatt el nem esel, és a' te lelked meg-fzabadúl; mert reménységed én bennem vólt, azt mondja az UR!

XL. RESZ.

Jérémiás Gedáliáshoz mégyen, Gedáliáfnak meg-mondják az Ifmael' gonofz fzándékát.

1 EZ a' fzó, mellyet az UR fzólla Jérémiásnak, minek-utánna Nabuzáradán a' vitézek' fö Hadnagya elbotsátá ötet Rámából, mikor el-vitte

vólna ötet: és ö lántzokkal vala megkötöztetve a' Jerusálembéli és Júdabéli sok foglyok között, kik Babilóniába vitetnek vala.

2 Es a' vitézek' fö Hadnagya el-vivé Jérémiást, és monda néki: A' te URad Istened rendelte ezt a' büntetést e' hely ellen.

3 Es el-hozta, és azt tselekedte az UR, a' mint meg-mondotta vala; mert vétkeztetek az UR ellen, és nem hallgattátok az ö szavát; azért tellyesedett-bé ti rajtatok e' dolog.

4 Mostan azért, ímé én téged' ma meg-szabadítalak a' lántzról, melly a' te kezeiden *vagyon*; ha tetszik néked a' Babilóniába való jövés én velem, jere; énnékem pedig gondom lészen reád: * ha pedig nem tetszik tenéked, hogy Babilóniába el-jöjj én velem, maradj-meg: Imé ez egész föld elötted vagyon, a' mellyiket válaszstod, és a' mellyik jobbnak tetszik, hogy oda mennél, *oda* menj. * *r.* 39: 11. 12.

5 (Mivelhogy még meg nem tért vala *Jérémiás*) Azért menj-viszsza Gedáliáshoz, Ahikámnak, Sáfán' fiának fiához, kit a' Babilóniai Király Tiszttartóva tett Júda' városiban, és lakjál vele a' kösség között, vagy a' mellyik *hely* inkább tetszik a' menésre, *oda* menj: és ada a' vitézek' fö Hadnagya néki étket, és ajándékot, és el-botsátá ötet.

6 Es méne Jérémiás Gedáliáshoz, Ahikámnak fiához * Misspába, és lakék ö véle a' kösség között, a' kik megmaradtak vala a' földön.

* *Jos.* 18: 21. 26.

7 Es mikor hallották vólna a' feregeknek minden Fejedelmi, a' kik *valának* a' mezön, ö magok, és az ö *alattok való* férjfiak, hogy a' Babilóniai Király Gedáliást, Ahikámnak fiát tette vólna Tiszt-tartóvá a' földön; és hogy reá bízta vólna a' férjfiakat és az aszszonyi-állatokat, és a' kisded gyermekeket, és a' földnek szegényit azok közzül, a' kik Babilóniába nem vitettek vala:

8 El-menének Gedáliáshoz Misspába, *tudni-illik*, Ismael, Natániának fia, és Jóhanán, és Jónatán, Káreának fiai, és Serája Tánkumetnek fia, és a' Nétofátbéli Efainak fiai, és Jazánia Maakátnak fia, ök és az ö embereik.

9 Es Gedáliás, Ahikámnak, Sáfán' fiának fia, meg-esküvék nékik és azoknak embereiknek, mondván: Ne féljetek a' Káldeusoknak szolgálni; *hanem* lakozzatok e' földön, és szolgáljatok a' Babilóniai Királynak, és jól lészen dolgotok.

10 Es én ímé lakozom Misspában, hogy eleikbe álljak a' Káldeusoknak, kik jönek mi hozzánk; ti pedig szedjetek bort, és *nyári* gyümöltsöt, és olajt, és szerezzetek a' ti edényitekbe, és lakjatok a' ti várositokban, mellyeket el-foglaltatok.

11 Söt minden Sidók, kik a' Moábitáknál *valának*, és az Ammon' * fiainál, és az Idúmeusoknál, és a' kik külön-külön tartományokban *el-széledtenek vala*, meg-hallák, hogy a' Babilóniai Király Júdából meg-hagyott vólna valami maradékot, és hogy Gedáliást, Ahikámnak, Sáfán' fiának fiát tette vólna elöttök Tiszt-tartóva:

12 Azért haza jövének mindnyájan a' Sidók mindenünnen, a' hová futottak vala, és jövének a' Júda' földébe Gedáliáshoz Misspába, és bort *szürének*, és sok gyümöltsöt szedének.

* *r.* 43: 5.

13 Es Jóhanán, Káreának fia, és a' seregeknek minden Fejedelmi, kik a' mezön *valának*, el-menének Gedáliáshoz Misspába,

14 Es mondának néki: Nem tudod-é, hogy Baál-is, az Ammoniták' Királya el-küldötte * Ismaelt, Natániának fiát, hogy téged' meg-öljön? De nem hive azoknak Gedáliás, Ahikámnak fia. * *v.* 11. *r.* 41: 2. 10.

15 Jóhanán pedig Káreának fia, monda Gedáliásnak titkon Misspában, mondván: Majd el-mégyek, és megölöm Ismaelt, Natániának fiát, *úgy hogy* senki ne tudja; Miért akar megölni téged, és mindnyájan a' Sidók elofzolnak, a' kik te hozzád gyültek vala, és Júdának maradéka-is el-vész.

16 Es monda Gedáliás Ahikámnak fia, Jóhanánnak a' Kárea' fiának: Ne tselekedd e' dolgot; mert te hamisat szóllasz Ismael ellen!

XLI. RESZ.

Ismael meg-öli Gedáliást, és a' véle valókat.

1 ES lön hetedik hónapban, el-jöve * Ismael, Natániának, Elisáma' fiának fia, a' ki királyi nemből vala, és a' Király' fö fö népei, és tíz férjfiak véle, Gedáliáshoz, Ahikámnak fiához Misspába, és ott évének együtt kenyeret Misspában. * *r.* 25: 25.

2 Es fel-kele Ismael Natániának fia, és a' tiz férjfiak, kik véle valának, és meg-ölék Gedáliást, Ahikámnak a' Sáfán' fiának fiát szabjával: és meg-ölé ö azt, a' kit a' Babilóniai Király Tiszttartóvá tett vala a' földön.

3 Es a' Sidókat, valakik Gedáliással valának Misspában, és a' Káldeusokat, kik ott találtatának, *tudni-illik* vitézlö embereket meg-ölé Ismael.

4 Más nap pedig, *minek-utánna* meg-ölé Gedáliást, még mikor senki nem tudná;

5 El-jövének férjfiak Sikemböl, Silóból,

ból és Samariából, *tudni-illik* nyóltzvan férjfiak, kiknek szakállok el-beretváltatott vala, és szakadozott ruhában *valának*, és véres *ortzával*: Vala pedig kezekben áldozatra való ajándék, és temjén, hogy áldoznának az URnak Házában.

6 És ki-méne Ismael, Natániának fia azoknak elejekbe Mispából, járván és sirván. És lön, mikor elejekbe ment vólna, monda nékiek: Jertek-el Gedáliáshoz, Ahikámnak fiához.

7 És lön, mikor bé-mentek vólna a' városba, meg-ölé öket Ismael, Natániának fia, *és hányá öket* az árokba, ö és a' férjfiak, kik ö véle *valának*.

8 Tiz emberek találtatának pedig ö közzülök, a' kik ezt mondának Ismaelnek: Ne ölj-meg minket; mert kintsünk vagyon nékünk a' mezön, *tudni-illik* búza és árpa, olaj és méz; és meg-tartóztatá magát, és nem ölé meg öket az ö attyok-fiai között.

9 Az árok pedig, mellybe Ismael hányá mindeneſtül az embereknek hólt testeket, kiket meg-öle Gedáliáſfal; az, a' mellyet Afa Király tsinált vala * Baáſá-ért, az Izrael' Királyá-ért: Ez *árkot* Ismael, Natániának fia megtöltè a' meg-ölettekkel.

* 1 *Kir.* 15: 9-16.

10 És fogva vivé-el Ismael a' köſségnek minden maradékát, melly *vala* Mispában, *tudni-illik* a' Király' leányit, és az egéſz köſséget, melly hagyatott vala Mispában, kiket Nabuzáradán a' vitézek' fö Hadnagya Gedáliásra, Ahikámnak fiára bízott vala: mellé vévé azert Ismael, Natániának fia öket, és el-méne, hogy az Ammon' * fiaihoz menne.

* r. 40: 14.

11 És meg-hallák, Jóhanán a' Káreának fia, és a' ſeregeknek minden Hadnagyi, kik ö véle *valának*, azt az egéſz vefzedelmet, mellyet Ismael, Natániának fia tselekedett vala.

12 És fel-vévék mind az embereket, és el-menének, hogy meg-vínának Ismaellel, Natániának fiával, és el-érék ötet a' nagy vizeknél, mellyek vagynak * Gibeonnál.

* 2 *Sám.* 2: 13.

13 És lön, mikor látta vólna az egéſz köſség, melly Ismaellel *vala*, Jóhanánt, Káreának fiát, és a' ſeregeknek minden Fejedelmit, kik véle *valának*; örülének.

14 És viſzſza-téré az egéſz köſség, mellyet Ismael el-vitt vala Mispából, és viſzſza-térének, és el-menének Jóhanánnal, Káreának fiával.

15 Ismael pedig Natániának fia *tsak* nyóltzad magával ſzalada-el Jóhanán elött, és az Ammon' fiaihoz méne.

16 És fel-vévé Jóhanán, Káreának fia, és a' ſeregeknek minden Fejedelmi, kik ö véle *valának*, a' köſségnek minden maradékját, mellyet viſzſzahoztanak vala Ismaeltöl, Natániának fiától Mispából: minek-utánna megölé Gedáliáſt, Ahikámnak fiát, *es elvivén* erös férjfiakat, vitézeket, és aſzſzony-népeket, és gyermekeket, és Hop-meſtereket, kiket viſzſza-hozott vala Gibeonból:

17 El menének, és meg-telepedének Gérut Kimhámnál, melly vala Bethlehemhez közel, hogy el-mennének, és bé-mennének Egyiptomba,

18 A' Káldeuſok miatt; mert félnek vala tölök: Mert Ismael Natániának fia meg-ölte vala * Gedáliáſt, Ahikámnak fiát, kit a' Babilóniai Király Tiſztartóvá tett vala a' földön.

* *v.* 2. 3.

XLII. RESZ.

Jérémiás tiltja a' népet Egyiptomba menéſtöl.

1 ELö-jövének pedig a' ſeregeknek minden Fejedelmi, és Jóhanán, Káreának fia, és Jazánia, Ozániának fia, és az az egéſz köſség kitsinytöl fogva nagyig,

2 És mondának Jérémiás Prófétának: Kérünk, hallgaſd-meg kérésünket, és könyörögj érettünk az URnak a' te Iſtenednek, mind e' maradék-ért; mert kevefen maradtunk-meg a' ſokaságból, mint a' te ſzemeid jól látnak minket.

3 És mondja-meg nékünk a' te URad Iſtened az útat, mellyen járjunk, és a' dolgot, mellyet tselekedjünk.

4 És monda nékiek Jérémiás Próféta: Meg-hallottam; Imé én könyörgök a' *ti* URatoknak Iſtenteknek, a' ti beſzéditek ſzerint, valamit pedig felel az UR tinéktek, meg-mondom tinéktek, ſemmit töletek-el nem titkolok.

5 Ök pedig mondának Jérémiáſnak: Légyen az UR mi köztünk tökélletes és igaz tanú-bizonyság, ha mind a' ſzerint nem * tselekefzünk, a' miben téged' mi hozzánk el-botsát az UR, a' te Iſtened.

* *r.* 43: 1-4.

6 Vagy jó, vagy gonoſz, a' *mi* URunk Iſtenünk ſzavának engedünk, mellyért mi téged' ö hozzá küldünk, hogy jól légyen dolgunk, mikor engedünk az URnak, a' mi Iſtenünknek ſzavának.

7 Lön pedig tized nap után, fzólla az UR Jérémiáſnak:

8 És hivá Jóhanánt, Káreának fiát, és a' ſeregeknek minden Fejedelmit, kik véle *valának*, és az egéſz köſséget kitsinytöl fogva nagyig.

9 És monda nékik: Ezt mondja az Izraelnek URa Iſtene, a' kihez küldöttetek engemet, hogy meg-jelenteném a' ti könyörgéſteket ö elötte:

10 Ha-meg-maradván lakoztok e' földön, fel-épitlek titeket, és el nem rontlak, és el-plántállak titeket, és ki

nem gyomlállak; mert meg-bántam a' gonoſzt, mellyet tselekedtem veletek.

11 Ne féljetek a' Babilóniai Királytól, kitől moſt féltek, ne féljetek tőle, azt mondja az UR; mert veletek vagyok, hogy meg-tartſalak titeket, és hogy meg-ſzabadítſalak az ö kezéből.

12 Es tselekeſzem veletek irgalmaſságot, hogy meg-kegyelmezzen néktek, és lakni hagyjon titeket a' ti földetekben.

13 Hogyha ezt mondjátok: Nem lakunk e' földön, nem engedvén a' ti URatoknak Iſtenteknek ſzavának,

14 Mondván: Semmiképpen nem *akarunk*, hanem Egyiptomnak földébe mégyünk-bé, a' hol nem látunk hartzot, és a' trombita-ſzót nem halljuk, és kenyeret nem éhezünk, és ott lakozunk!

15 Moſtan azért halljátok-meg az URnak ſzavát Júdának maradéki, ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Iſtene: Ha ti tsak fordítjátok-is ortzátokat, hogy bé-menjetek Egyiptomba, és bé-mentek, hogy ott bújdoſnatok;

16 Léſzen, hogy a' fegyver, mellytől ti féltek, a' légyen rajtatok * Egyiptomnak földében, és az éhség, mellytől rettegtek, környül-véſzen titeket Egyiptomban, es ott haltok-meg;

* *Ezék.* 30: 10-12.

17 Mert a' léſzen, hogy minden ferjfiak, kik fordítják ortzájokat, hogy bé-menjenek Egyiptomba, hogy ott bújdoſſanak: meg-halnak fegyver miatt, éhség miatt és dög-halál miatt, és meg nem marad bennek, és meg nem ſzabadúl a' veſzedelemtől, mellyet hozok én reájok;

18 Mert ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Iſtene: Miképpen ki-öntetett az én haragom és búsúlásom a' Jérusálem' lakoſira: azonképpen ki-öntetik ti reátok az én haragom, ha-bémentek Egyiptomba, és léſztek átok, tsuda, ſzidalom, gyalázat, és többé e' helyet nem látjátok.

19 Szóllot az UR ti ellenetek, ó Júdának maradéki; ne menjetek Egyiptomba: Bizonnyal tudjátok, mert bizonyságot téſzek ma ellenetek;

20 Mivelhogy * meg-tsaltatok *engem*' a' ti ſzívetekben; mert ti küldöttetek engem' az URhoz a' ti Iſtentekhez, mondván: Könyörögj az URnak, a' mi Iſtenünknek, és valamint † ſzólland a' mi URunk Iſtenünk, úgy mondd-meg nékünk, és *akképpen* tselekeſzünk. * *r.* 43: 1-4.

21 Mikor pedig mondom néktek ma; nem engedtek a' ti URatoknak Iſtenteknek ſzavának, és mind azoknak, mellyek-ért küldött engem' ti hozzátok. † *v.* 23. 5. 6.

22 Moſtan azért tudjátok, mondom, hogy fegyverrel, éhséggel, és dög-halállal haltok-meg a' helyen, a' hová kívánkoztok menni, hogy ott bújdoſſatok.

XLIII. RESZ.

Jóhanán el-viſzi a' nép' maradékat Egyiptomba Jérémiáſſal egybe, a' hol a' Próféta jövendöl Egyiptom' véſzedelméről.

1 ES lön, minek-utánna Jérémiás el-végezte vólna ſzóllni az egéſz köſséghez az ö URoknak Iſteneknek minden ſzavait, mellyek-ért küldötte vala az ö URok Iſtenek hozzájok, mind azokat a' ſzókat, *mondom:*

2 Akkor monda Azárias Hósájának fia, és Jóhanán, Káreának fia, és minden kevély férjfiak, mondván Jérémiásnak: Hazugságot ſzóllſz te, nem küldött téged' a' mi URunk Iſtenünk, hogy ezt mondjad: Ne menjetek-bé Egyiptomba, hogy ott bújdoſnátok;

3 Hanem Báruk, Nériának fia izgat téged' mi ellenünk, hogy minket adjon a' Káldeuſoknak kezekbe, hogy meg-öleſſen minket, és Babilóniába viteſſen minket.

4 Es nem engede Jóhanán, Káreának fia, ſem a' hadaknak minden Fejedelmei, ſem az egéſz köſség az UR' ſzavának, hogy a' Júda' földében laknának;

5 Hanem el-vivé Jóhanán, Káreának fia, és a' ſeregeknek minden Fejedelmi Júdának egéſz maradékát, kik viſzſza-jöttenek vala minden * nemzetségek közzül, a' hová ki-üzettenek vala, hogy lakoznának Júdának földében. * *r.* 40: 11. 12.

6 *Tudni-illik el-vivé* a' férjfiakat, és az aſzſzonyi-állatokat, és a' gyermekeket, és a' Király' leányit, és minden lelket, mellyet Nabuzáradán a' vitézek fő Hadnagya hagyott vala Gedáliáſſal, Ahikámnak, Sáfán' fiának fiával, és Jérémiás Prófétát, és Bárukot, Nériának fiát;

7 Es el-menének Egyiptomnak földébe; mert nem engedének az UR' ſzavának, és el-menének mind Tafnehſig.

8 Es ſzólla az UR Jérémiáſnak Tafnesben, mondván:

9 Végy a' te kezedbe nagy köveket, és rejtsd-el azokat a' sárban a' téglaégető kementzében, melly vagyon a' Faraó' házának ajtajában Tafnesben, a' Sidó embereknek ſzemek láttára;

10 Es mondd ezt nékiek: Ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Iſtene:

Istene: Imé * én el-küldök, és fel-vészem † Nabukodonozórt, a' Babilóniai Királyt, az én szolgámat, és tészem az ö székit e' kövekre, mellyeket el-rejtettem, és az ö sátorát fel-vonsza e' köveken: * *Ezék.* 29: 18. 19.

11 És el-jö, és meg-veri Egyiptomnak földét, a' ki halálra való, halálra *mégyen*, és a' ki rabságra, rabságra, és a' ki fegyverre, fegyverre.

† *Ezék.* 29: 3-13.

12 És tüzet gyújtok az Egyiptom' Isteninek * házaiban, és meg-égeti azokat, és fogva el-viszi öket, és fel-öltözi Egyiptom' földét, miképpen a' pásztor reá vészi ruháját; és békességgel ki-mégyen onnan. * *Esa.* 19: 1-4.

13 És Bethsémesnek, melly Egyiptom' földében *vagyon*, faragott képeit el-rontja; és az Egyiptom' Isteninek házait tüzzel meg-égeti.

XLIV. RESZ.

A' Sidók ellene mondnak Jérémiásnak, de ö meg-marad az ö jövendölésében.

1 EZ a' szó, melly lön Jérémiáshoz, minden Sidók felöl, kik laknak vala Egyiptom' földében, kik laknak vala Migdólban és Tafnesben, és * Nófban, és Pátrós' földében, mondván: * *Esa.* 19: 13.

2 Ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Istene: Ti láttátok a' nyomorúságot, valamellyet hoztam vólt Jérusálemre és Júdának minden városira, és ímé azok mostan el-puszttúltanak, és senki * nem lakozik bennek, * *r.* 43: 5. 6. 7.

3 Az ö gonoszságok-ért, mellyet tselekedtenek, hogy engem' fel-ingerlenének; mikor el-mentenek, hogy áldozatot tenn*é*nek, *és* szolgálnának az idegen Isteneknek, kiket ök nem esmérnek vala, sem ti, sem a' ti atyáitok.

4 És el-küldöttem ti hozzátok minden én szolgaimat a' Prófétákat, reggel fel-kelvén, és el-küldvén, mondván: Kérlek, ne tselekedjétek ez útálatos dolgot, mellyet útálok!

5 De nem engedtenek, sem az ö fülöket *hozzám* nem hajtották, hogy kitérnének az ö gonoszságokból, *és* az idegen Isteneknek ne áldoznának.

6 Azért ki-öntetett az én haragom, és az én hoszszú-állásom, és fel-gerjedett Júdának városiban, és Jérusálemnek útzáin, és el-hagyatván pusztán vagynak mind e' napig.

7 Mostan azért, ezt mondja az UR, a' Seregeknek Istene, az Izraelnek Istene: Mire tselekeszitek e' nagy gonoszságot a' ti lelketek ellen, hogy ki-fogyatsátok közzületek a' férfiat és az aszszonyi-állatot, a' gyermeket és a' tsetsemöt Júda közzül, hogy magatoknak tsak maradékot-is ne hagyjatok?

8 Hogy meg-haragítsatok engem' a' ti kezeiteknek tselekedetivel, áldozván az idegen Isteneknek Egyiptom' földében, mellyre ti jöttetek, hogy ott lakozzatok, hogy veszedelmet szerezzetek magatoknak, és hogy átokban és megyalázatban légyetek e' földnek minden nemzetségénél?

9 Vallyon el-felejtkezteteké a' ti atyáitoknak gonoszságról, és a' Júda'-Királyinak gonoszságirol, és az ö feleségeiknek gonoszságiról, és a' ti gonoszságitokról, és a' ti feleségiteknek gonoszságiról, mellyeket tselekedtenek * Júdának földén, és Jérusálemnek útzáin? * *v.* 15-17.

10 Nem alázták-meg magokat mind e' mái napig-is, és nem féltenek, sem az én Törvényemben nem jártanak, sem az én parantsolatimban, mellyeket adtam elötökbe, és a' ti atyáitoknak eleikbe.

11 Azért ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Istene: Imé én vetem az én ortzámat * ti reátok gonoszra, és hogy az egész Júdát el-veszessem. * *v.* 27. *Amós* 9: 4.

12 És fel-vészem Júdának maradékát, kik fordították ortzájokat, hogy bé-mennének Egyiptom' földébe, hogy ott lakoznának, és meg-emésztetnek mindnyájan Egyiptom' földében, el-esnek * fegyver miatt, meg-emésztetnek éhség miatt kitsinytöl-fogva nagyig: fegyver és éhség miatt halnak-meg, és léfznek átok, tsuda, fizidalom és gyalázat! * *r.* 43: 10-12.

13 És meg-látogatom azokat, kik lakoznak Egyiptom' * földében, miképpen meg-látogattam a' Jérusálembélieket fegyverrel, éhséggel és dögha*l*állal. * *r.* 42: 18. 19.

14 És senki nem szalad-el, és nem szabadúl-meg a' Júdának maradéki között, a' kik jöttenek ide bújdosni, *tudni-illik* Egyiptom' földébe, és hogy meg-térnének Júdának földébe, mellyre ök fel-emelik az ö lelkeket, hogy viszsza-térjenek, *és* ott lakozzanak; mert viszsza nem mennek, hanem tsak a' kik el-szaladnak.

15 És felelének Jérémiásnak minden férjfiak, kik tudják vala, hogy az ö feleségeik az idegen Isteneknek áldoznának, és minden aszszonyi-állatok, kik fenn állnak vala, a' nagy gyülekezet, és az egész kösség, kik lakoznak vala Egyiptom' földében, Pátrósban, mondván:

16 A' szót, mellyel szólltál nékünk az UR' nevében, nem akarjuk töled hallani;

17 Hanem kétség-nélkül azt tselekeszszük, valami ki-származott a' mi szánkból, hogy * áldozatot tégyünk az Egen való állatoknak, és nékik itali

áldoza

áldozatokkal áldozzunk, miképpen tselekedtünk mi, és a' mi atyáink, a' mi Királyink, és a' mi Fejedelmink, Júdának † városiban és Jérusálemnek útzáin, és bé-töltünk ** kenyérrel, és gyönyörüségben vóltunk, és semmi gonoſzt nem láttunk. * *Ezék.* 20: 32.

† *v.* 9. ** *Hóſ.* 2: 4.

18 A' mi idötöl fogva pedig az Egen való állatoknak nem kezdénk áldozatot tenni, és nékik itali áldozatokkal áldozni; minden nélkül ſzükölködünk, fegyver és éhség miatt megemészteténk.

19 Mikor pedig mi az Egen való állatoknak áldozatot tettünk, és nékik itali áldozatokkal áldoztunk, vallyon a' mi * férjeink híre nélkül tsinálthatunké nékik héleſeket, hogy azokat tiſztelnök, és nékik itali áldozatokat tennénk? * *r.* 7: 18.

20 Szólla azért Jérémiás az egéſz kösségnek, a' férjfiaknak és aſzſzonyiállatoknak, és az egéſz kösségnek, kik e' ſzót felelték vala néki, mondván:

21 Avagy a' jó illatról, mellyet tettetek Júdának városiban és Jérusálemnek útzáin, ti és a' ti atyáitok, a' ti Királyitok, és a' ti Fejetelmitek, és a' föld' népe, arról emlékezetté-meg az UR, és a' jutotté néki eſzébe?

22 Nem ſzenved-heti tovább az UR a' ti gonoſz tselekedeteiteket, az útálatoſságok-ért, mellyeket tselekedtetek, és el-puſztúlt a' ti földetek, és *lett* tsuda, és átok, annyira hogy ſenki ne légyen, ki lakja mind e' napig;

23 Azért, mert illatozáſt tettetek, és vétkeztetek UR ellen, s nem engedtetek az UR' ſzavának, és az ö Törvényében, és az ö Parantsolatiban, és az ö Tanú-bizonyságiban nem jártatok: azért következett ti reátok e' nyavalya, miképpen ma *meg-tetſzik*!

24 Monda annak-felette Jérémiás az egéſz kösségnek, és minden aſzſzonyiállatoknak: Halljátok-meg az URnak ſzavát Júdának minden *nemzetsége*, kik *vagytok* Egyiptom' földében.

25 Ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Iſtene, mondván: Ti, és a' ti feleségitek ſzólltatok a' ti ſzájatokkal, és bé-töltöttétek a' ti kezeitekkel, mondván: Kétség-nélkül megtselekefzſzük a' mi fogadáſinkat, mellyeket fogadtunk, hogy az Egen való állatoknak áldozatokat tégyünk, és nékik itali áldozatokkal áldozzunk \ Meg-erösítvén * meg-erösítettétek a' ti fogadáſitokat, és meg-tselekedvén meg-tselekedtétek a' ti fogadáſitokat!

* *v.* 16. 17.

26 Azért halljátok-meg az URnak ſzavát, Júdának minden *nemzetsége*, kik lakoztok Egyiptom' földében: Imé én az én nagy nevemre meg-esküdtem, azt mondja az UR: ha többé neveztetik az én nevem tsak egy Sidó férjfiúnak-is ſzája által, (mondván: El az UR Iſten!) Egyiptomnak minden földében.

27 Imé én vigyázok reájok gonoſz végre, és nem jóra; és meg-emészteténk Júdának minden férjfiai, kik *vagynak* Egyiptom' földében, fegyver miatt és éhség miatt, míg-nem mind el-fogynak:

28 Es a' kik a' fegyvertöl meg-ſzabadúlnak, Egyiptom' földéből viſzſza-térnek Júdának földébe, ſzám ſzerint kevéſen, és Júdának minden maradéki meg-tudják, a' kik be-mentenek Egyiptom' földébe, hogy ott laknának mellyik ſzó tellyeſedik-bé, az * enyimé vagy az övék? * *r.* 42: 15-18.

29 Es e' léfzen néktek a' jel, azt mondja az UR; mert én meg-látogatlak titeket e' helyen, hogy meg-tudjátok, hogy meg-állván meg-állanak az én beſzédim, a' ti reátok következendö veſzedelem felöl.

30 Ezt mondja az UR: Imé én adom Faraó Ofrát, Egyiptomnak Királyát az ö ellenségének kezekbe, és az ö lelkének keresöinek kezekbe: miképpen adtam Sédékiáſt a' Júda' Királyát, Nabukodonozórnak a' Babilóniai Királynak, az ö ellenségének, és az ö lelkének keresöjének kezébe.

XLV. RESZ.

Báruk feddetik, de iſmét meg-vigaſztaltatik.

1 EZ a' ſzó, mellyet Jérémiás Próféta ſzólla Báruknak, Néria' fiának, mikor ö könyvbe irná e' ſzókat Jérémiás' ſzájából, Joákimnak, * Jóſiás' a' Júda' Királya' fiának negyedik éſztendejében, mondván:

* 2 *Kir.* 23: 34.

2 Ezt mondja az UR, az Izraelnek Iſtene, tenéked Báruk:

3 Ezt mondottad: Jaj nékem moſtan; mert az UR *egyik* bánatomra *más* bánatot adott, el-fáradtam az én fohászkodáſomban, és nyúgodalmat nem találtam!

4 Ezt mondd néki: Ezt mondja az UR: Imé, a' kiket én fel-építettem, el-rontom, és a' kiket én plántáltam, ki-ſzaggatom, tudni-illik ez egéſz földet.

5 Es te kivánſzé magadnak nagyokat? Ne kiváns; mert ímé én hozom a' nyomorúságot minden teſtre, azt mondja az UR; és a' te lelkedet adom néked *úgy-mint* * ragadományúl, minden helyeken valahová mégy!

* *r.* 38: 2.

XLVI. RESZ.

Egyiptom' romlaſa. Hivek' vigaſztaláſa.

1 Ez

1 EZ a' szó, mellyet az UR szóllott Jérémiás Prófétának *minden* Pogányok ellen:

2 Egyiptom ellen, a' Faraó Nékónak, Egyiptom' Királyának serege ellen, melly vala az Eufrátes folyó-víz mellett Kárkémisben, * mellyet meg vere Nabukodonozór, a' Babilóniai Király, Joákimnak, Jósiás' fiának Júda' Királyának negyedik esztendejében. * 2 *Krón.* 35: 20.

3 Készítsétek a' paist és az öreg paist, és menjetek a' hartzra.

4 Fogjátok a' lovat, és üljetek lovakra, és légyetek sisakokban, tiszítsátok a' kopjákat, vegyétek reátok a' páncélokat.

5 Miért látom, hogy ök meg-rettentek? el-futottak? az ö vitézi megverettenek és el-futottak, és vissza nem tekintettek? minden-felöl félelem, azt mondja az UR:

6 Ne fusson a' * könnyü, és az erös el ne szaladjon, Észak felöl az Eufrátes' vize' partjánál győzettenek-meg, és el-hullottak. * *Amós* 2: 14. 15.

7 Kitsoda ez, a' *ki*, mint a' folyó-víz, úgy nevekedik; mint a' folyó-vizek, mellynek vizei meg-indúlnak?

8 Egyiptom, mint a' folyó-víz, úgy nevekedik, és mint a' meg-háborodott víz, az ö folyó-vizei, mert ezt mondotta: Fel-mégyek, el-lepem a' földet, el-vesztem a' várost és a' benne lakozókat.

9 Jöjjetek-fel lovak, és zörögjetek szekerek, jöjjenek-ki az erösek, *tudnak-illik* a' Szeretsenek, * és a' Líbiabéliek, kik Paisosok, és a' Lidiabéliek, kik kéz-ívet viselnek, és azzal lönek.

* *Ezék.* 30: 5-9. *Náhum* 3: 9-11.

10 A' pedig a' nap az URnak, a' Seregeknek URának büntetésének napja, az ö ellenségin való bosszú-állásának *napja*: Es a' fegyver meg-emészt és meg-elégesztik, és az ö vérekkel megrészegül; mert áldozatja vagyon az URnak, a' Seregeknek URának, Északnak földében az Eufrátes' vize mellett.

11 Menj-fel Gileádba, és végy balsamomot, *te* Egyiptomnak szüz leánya: hijába lokasitod az orvosságokat; semmi gyógyúlálod nem *leszen* néked!

12 Hallották a' pogányok a' te gyalázatodat, és a' te kiáltásoddal bétölt a' föld; mert az erös meg-ütközött az erösbe, *és* mind a' kettö egyszer 's mind el-esett.

13 Ez a' szó, mellyet az UR szóllott Jérémiás Prófétának, Nabukodonozórnak a' Babilóniai Királynak eljövetele felöl, az Egyiptom' * földének meg-verésére: * *Esa.* 19: 1-4. 20: 1-4.

14 Hirdessétek-meg Egyiptomban, és hirdessétek Migdólban, mondjátokmeg Nófban, * és Táfnesben mondjátok-meg: Allj-meg, és készítsd-fel magadat; mert a' fegyver meg-emészti azokat, a' mellyek a' te kerületidben vagynak!

15 Miért verettek-meg a' te erösséid? Nem áll-hattak-meg; mert az UR ijesztette-el öket! * *v.* 44: 1.

16 Meg-fokasította a' hullókat, és ki-ki az ö társára hullott, és ezt mondották: Kelj-fel, és menjünk a' mi nemzetségünkhöz, és a' mi születésünknek földére, a' gyözedelmesnek fegyvere elött.

17 Ezt kiáltják akkor: Faraó, az Egyiptom' Királya, háborúságnak *Királya*, el-haladta a' rendeltt idöt!

18 Elek én, azt mondja a' Király, kinek neve Seregeknek URa, mert mint a' Tábor *hegy áll* a' hegyek között, és mint a' Kármel a' tenger közöt, *úgy* jö-el.

19 Készíts magadnak el-költözésre való edényeket Egyiptomnak lakozó leánya; mert Nóf el-pusztúl, és meg-ég, annyira hogy még tsak lakozó sem lészen benne.

20 *Mint a'* szép üszö tinó, *ollyan* Egyiptom: *de* el-jövén el-jö a' nyomorúság Észak felöl.

21 Még az ö fogadott vitézi-is ollyanok ö közöttök, mint a' hizlaltt borjúk: de ök-is hátat forditottanak, egyetemben el-futottak, meg sem állottak; mert az ö háborúságoknak napja jött ö reájok, *és* az ö meg-látogatásoknak ideje.

22 Az ö szava, mint a' kigyónak *szava* úgy jár; mert nagy fereggel járnak, és szekertzékkel jönek-el ö ellene, mint a' fa-vágók,

23 Ki-vágják az ö erdejét, azt mondja az UR; mert *a' Káldeusok* meg nem számláltat-hatnak, mert többek léfznek, hogy sem a' sáskák, és számok nékik nem *leszen*.

24 Meg-szégyenittetett az Egyiptom' leánya, adatik az Északi népnek kezébe.

25 Ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Istene: Imé én meg-látogatom a' Nó sokaságát, és Faraót, és Egyiptomot, és az ö * Istenit és Királyit: és Faraót, és azokat, kik bíznak ö benne. * *Esa.* 19: 1-4.

26 Es adom öket az ö lelkeknek keresöinek kezekbe, és Nabukodonozórnak, a' Babilóniai Királynak kezébe, és az ö szolgainak kezekbe; *de* azután lakoznak abban, mint az elött, azt mondja az UR!

27 Es te ne félj, óh * én szolgám Jákób, és ne rettegi Izrael; mert ímé én meg-szabadítlak téged' messzéröl, és a' te magodat az ö rabságoknak földéröl, és vissza-jö Jákób, és megnyu-

nyúgofzik, és békefségben léfzen, és fenki nem *léfzen* ki meg-ijefzíze.
* *r.* 41: 10. 13. 43: 5.

28 *Ezt mondom, hogy* ne félj te, óh *én* fzolgám Jákób, azt mondja az UR; mert én te veled *vagyok*, mert el-fogyatok minden nemzetségeket, kik közzé ki-vetettelek téged'; téged' pedig el nem fogyatlak, hanem meg-verlek téged * itéletben, de mindeneftől ki nem váglak téged'. * *Esa.* 4: 3. 43: 5.

XLVII. RESZ.

A' Filiftéusok, Tírus, és Sídon ellen jövendől.

1 EZ a' fzó, mellyet az UR fzólla Jérémiás Prófétának, a' Filiftéusok * ellen, minek-elötte meg-rontaná Faraó Gázát. * *Esa.* 14: 29. 31.

2 Ezt mondja az UR: Imé fel-jönek Efzakról a' vizek, és léfznek ollyanok, mint a' ki-áradott patak, és ki-áradnak a' földre, és annak tellyes vóltára, *az-az* a' városra és annak lakofira, és kiáltanak az emberek, és a' földnek minden lakofa ordít;

3 Az erös *lovaknak* * láboknak zörgéfe miatt, az ö fzekereinek zörgéfe miatt, az ö kerekeinek zúgáfa miatt; nem tekintettenek az atyák a' fiakra, az ö nagy rettenétek miatt:
* *Esa.* 5: 28.

4 A' következendö nap-ért, mellyen el-puftít minden Filiftéusokat, ki-vágja Tíruft, és Sídont, és minden megmaradott fegítségét; mert az UR el-rontja a'Filiftéusokat, a' Kaftor' * fzigeténck maradékit. * *Amos* 9: 7.

5 El-jött a' * kopafzság Gázára, Askalon el-puftítatott, és az ö völgyöknek maradéki! Vallyon meddig fzaggatod magadat?
Esa. 15: 2. *Mik.* 1: 16.

6 Oh URnak fzablyája, meddig nem nyugfzol-meg? rejtsd-el magadat a' te hüvelyedbe, nyúgodjál-meg, és hallgafs!

7 Miképpen nyug-hatik-meg? holott az UR parantsolt néki, hogy Askalonra, és a' tenger' partjára *menjen*; *mert* oda rendelte ötet.

XLVIII. RESZ.

Jövendöl Moáb' romlásáról a' Káldeusok által.

1 A' Moábiták * ellen ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Iftene: Jai Nébónak; mert el-puftítatott, meg-fzégyenült, el-romlott Kirjátaim, meg-fzégyenült Misgáb, és el-rémült! * *Esa.* 15: 1-9.

2 Többé nem kérkedik Moáb Hesbon ellen; *mert* gondoltanak ö ellene gonofzt, *mondván*: Jertek-el, és vefzefsük-el ötet, *hogy* ne *légyen* nemzetség! Madmen, te-is el-töretel, te utánnad fegyver következik!

3 Nagy kiáltás hallatik Horonáimból, puftaság és nagy gyötrelem!

4 El-nyomorodott Moáb, az ö kitsinyinek fzavokat meg-hallották;

5 Mert Luhitnak hágójára a' * firalom fzünetlen fel-mégyen, mert a'Horonáimnak lejtöjén az ellenségek meghallották e' vélzedelmes kiáltáft.
* *Esa.* 15: 5.

6 Fuffatok, mentsétek-meg lelketeket, és léfztek mint a' * hanga-fa a' puftában;

7 Mert mivelhogy a' te bizodalmad *vólt* a' te marháidban, és a' te kintseidben: te-is meg-fogatol, és † Kámós a' fogságra mégyen, az ö Papjai és az ö Fejedelmi egyetemben.
* *r.* 17: 5.6. † *v.* 13. 46. 1 *Kir.* 11: 7.

8 Es el-mégyen a' puftító minden városra, egy város-is meg nem menekefzik, és el-véfz a' völgy, és el-romol a' mezö, a' miképpen fzóllott az UR.

9 Adjatok fzárnyat Moábnak; mert el-repülvén el-repül, és az ö városi el-puftúlnak, úgy hogy fenki nem lakik azokban.

10 Átkozott, a' ki az URnak dolgát tsalárdúl tselekefzi, és átkozott, a' ki az ö fegyverét meg-fogja a' vértöl!

11 Tsendefségben vólt Moáb gyermekségétöl fogva, és meg nyúgodt az ö * feprejében, és *egy* edényböl *más* edénybe nem öntötték, és rabságra nem ment: Azért meg-maradt az ö ízi ö benne, és az ö fzaga el nem változott: * *Sof.* 1: 12.

12 De ímé el-jönek a' napok, azt mondja az UR, és botsátok ö reá rablókat, a' kik el-rabolják ötet, és az ö edényeit meg-üresítsék, és az ö palatzkjaikat öfzve-törjék.

13 Es meg-fzégyenül Moáb, Kámos * miatt, mint meg-fzégyenült Izraelnek háza Béthel † miatt, az ö bizodalmában. * 1 *Kir.* 11: 17.
† 1 *Kir.* 12: 29. 2 *Kir.* 16: 6-16.

14 Mi-módon mondjátok: Erösek vagyunk, és erös férjfiak a' hadakozáfra?

15 El-puftíttatott Moáb, és az ö városit el-puftította, és az ö válogatott ifjai mentenek a' halálra, azt mondja a' Király, a' kinek neve Seregeknek URa!

16 Közel vagyon Moábnak vefzedelme, ihol jö, és igen fiet az ö vefzedelme!

17 Bánkodjatok *Moáb*on mindnyájan, kik környüle vagytok, és mindnyájan, kik tudjátok az ö nevét, mondjátok-meg, miképpen tört-el az erösnek páltzája, a' fzépségnek vefzfzeje?

18 Szállj-le a' ditsöségböl, és ülj a' fzomjúságban Dibonnak lakozó leánya; mert a' Moábnak rontója fel-jött reád, el-rontja a' te erösségidet.

19 Allj-meg az úton, és nézz ide 's tova

tova Aróernek lakozó *leányai*, kérdjmeg a' futott *embert*, és az el-fzaladott *aſzſzonyi-állatot*, *és* mond ezt: Mint lett a' dolog?

20 Meg-fzégyenült Moáb; mert meg romlott: Ordítſatok, * és kiáltſatok, hírdeſsétek Arnonban, hogy el-puſztíttatott Moáb; * *Eſa.* 16: 7.

21 Es *hogy* az ítélet jött a' mezöföldre, Hólonra, Jására, és Mefátra,

22 Es Dibonra, és Nébóra, és Diblátaimnak házára,

23 Es Kirjáthaimra, és Bethgámulra, és Bethmeonra,

24 Es Kirjótra, és * Botzrára, és Moáb' földének minden mefzíze való és közel való városira! **Eſa.* 34: 6. 63: 1.

25 El-töretett a' Moáb' fzarva, és az ö erőſsége le-tört, azt mondja az UR!

26 Részegítsétek-meg ötet; mert az UR ellen fel-tátotta *fzáját*, és Moáb heverjen az ö okádásában, és légyen tsúfság ö-is.

27 Vallyon nem tsúfod vólté *néked, *te Moáb*, az Izrael, avagy a' lopók között találtatotté? mert valamikor fzóllottál felöle, mindenkor kevélyen fzóllottál! * *Sóf.* 2: 9.

28 Hagyjátok-el a' városokat, és lakjatok a'kőfziklákban Moáb' lakoſi, és légyetek mint a' galamb, *melly* az odúban rak féfzket.

29 Hallottuk a' Moáb' * kevélységét, felette igen kevély: az ö fel-fuvalkodását és kévélységét, és kérkedését, és az ö fzívének fel-emelkedését.

* *Eſa.* 16: 6. *Sóf.* 2: 9.

30 En tudom, azt mondja az UR, az ö kevélységét, és az ö hazugsága nem igaz, nem úgy léfzen, *a' mint gondolta!*

31 Azért a' Moábon jajgatok, és az egéſz Moáb-ért kiáltok, a' Kirhéres'* férjfiai-ért nyög *az én lelkem*!

* *Eſa.* 16: 7.

32 Jaézernek ſiratáſa után, ſiratlak téged' Sibmának fzőlője, a' te hatalid által-mentek a' tengeren, mind a' Jaézer' tengeréig el-jutottak, a' te nyári gyümöltseidre és a' te fzüretedre rájött a' kóborló.

33 Es el-vétetik az öröm és vígaság a' *te* termett mezödröl, és a' Moáb' földéről, és a' ſajtóból meg-fogyatkoztatom a' bort, nem nyomja nagy énekfzóval *a' nyomó a' bort*, az éneklö nem énekel.

34 A' Hesbon' kiáltáſa miatt Eleáléig *és* Jáháſig ki-botsátották az ö fzavokat: Soártól * fogva Horonáimig *kiált Moáb, ki ollyan mint a'* harmad eſztendös üſzö, mert a' Nimrim' vizei el-apadnak. * *Eſa.* 15: 5. 6.

35 Es el-fogyatom Moábból, azt mondja az UR, a' ki áldozatot tenne a' magas *hegyben*, és fültöt tsinálna * az ö Iſteninek. * *v.* 7.

36 Azért az én ſzívem Moáb-ért, mint egy ſip, * zeng, és az én ſzívem a'Kirhéres' férjfiai-ért, mint a' ſip, zeng; mivelhogy a' kintsek el-veſztek, mellyeket gyüjtött vólt. * *Eſa.* 16: 11.

37 Mert minden fö * meg-kopaſzúlt, és minden ſzakáll el-nyírettett, minden kézen metéléſek *vagynak*, és *minden ember'* derekán ſák. **Eſa.* 15: 2. 3.

38 Moábnak minden házain, és az ö útzáin mindenütt ſiralom; mert meg-törtem Moábot, mint az edényt, * melly ſemmire kellö, azt mondja az UR! * *r.* 22: 28. *Hóſ.* 8: 8.

39 Jajgatnak, *ezt mondván:* Miképpen töretett-el? Mi-módon fordúlt háttal Moáb? Meg-ſzégyenült, és tsúffá lett Moáb, és rettentésére mind azoknak, kik környüle vagynak!

40 Mert ezt mondja az UR: Imé mint a' ſas-keſelyü el-repül *az ellenség*, és az ö ſzárnyait ki-terjeſzti Moábra.

41 Meg-vétettek a' városok és az erőſségek el-foglaltattak, és a' Moáb' férjfiainak ſzívek ollyan vólt a' napon, mint a' gyötrelemben való aſzſzonyi-állatnak ſzíve.

42 Es el-veſzett Moáb, annyira hogy nép ſe légyen; mert az UR ellen fel-emelte *ſzáját*.

43 Félelem, * és átok, és tör *jö* te ellened Moáb' lakoſa, azt mondja az UR.

44 A' ki el-fut a' félelem elött, a' verembe eſik, és a' ki ki-jö a' veremböl, a' törben meg-fogatik; mert hozom ö reája, *tudni-illik* Moábra, az ö meg-látogatáſoknak eſztendejét, azt mondja az UR. * *Eſa.* 24: 17. 18.

45 A' Hesbon' árnyékában állottanak a' hatalom elött a' futók; de tüz * jött-ki Hesbonból, és láng Sihonnak közepiböl, és bé-nyeli Moábnak ſzegeletit és határát, és a' háborgó fiaknak tetejét. * 4 *Móſ.* 21: 28.

46 Jaj néked Moáb, el-veſzett Kámóſnak * népe; mert a' te fiaid a' fogságra el-vitettenek, és a' te leányid-is a' fogságra. * *v.* 7.

47 Es Moábot viſzſza-hozom a' rabságból ſok idö után, azt mondja az UR. Eddig vagyon Moábnak itéleti.

XLIX. RESZ.

Próſétál az Ammóniták, Edómiták, Siriabéliek, Arabiabéliek, és Perſiabéliek ellen.

1 AZ Ammon' * fiai felöl ezt mondja az UR: Nintseneké Izraelnek fiai? Nintsené örököſe néki? Miért birja örökségül az ö Királyok a' Gád' *örökségét*, és az ö népe lakozik az ö városiban? * 1 *Móſ.* 19: 38 *Amós* 1: 13.

2 Azért ímé el-jönek a' napok, azt mondja az UR, és meg-hallattatom

* Rabbá.

* Rabbában az AMMON' fiainak harczoknak kiáltását, és léfzen el-puſztíttatott rakás, és az ö leányi tüzzel megégettetnek, és Izrael kezdi bírni azokat, a' kik moſt ötet bírják, azt mondja az UR. * 2 *Sám.* 12: 26. 29.

Amós 1: 13-15.

3 Ordíts Hesbon; mert el-puſztíttatott Hái! Kiáltsatok Rabbának leányi, öltözzetek sákba, ſirjatok, és futkoſſatok a' ſzoroſſakon; mert az ö Királyok el-vitetett a' fogságra, az ö Papjai * és Fejedelmi véle egyetemben.

* *r.* 48: 7.

4 Mit dítsekedel a' *te* völgyeidben? el-múlt a' te völgyed, engedetlen leány, ki bízik az ö kintseiben, *és ezt mondja*: Kitsoda jö én reám?

5 Imé én hozok te reád félelmet, azt mondja az UR, a' Seregeknek URa, minden te környüled való *helyek*böl, és ki-üzettek azok elött, és nem *lész*en, ki öſzve-gyüjtſe az el-ſzélhedteket.

6 Es ezek-után vifzſza-hozom a' fogságból az Ammon' fiait, azt mondja az UR!

7 Ezt mondja a' Seregeknek URa EDOM ellen: Vagyoné böltseség többé * Témánban? el-veſzetté a' tanáts az értelmeſektől? hijába-valóvá letté az ö böltseségek? * *Abdi v.* 8.

Ezék. 32: 29.

8 Fuſſatok-el, (Meg-tértenek, ravaſz tanátsot tartottanak, hogy *otthon* lakjanak) Dédánnák lakoſi; mert Esaunak veſzedelmét hozom ö reája, az ö meg-látogatásának idején.

9 Ha a' ſzölö-ſzedök jöttenek vólna te reád: nem hagytanak vólnaé ſzöllöt? Ha lopók * *jöttenek vólna* éjtſzaka: avagy nem tsak azt veſzették vólnaé-el, mellyel meg-érték vólna ök? * *Abd.* 5.

10 Mert én mezítelenítem-meg Esaut, az ö titkait én jelentem-ki, és ö magát el-puſztíttatott, és az ö attya-fiai, és ſzomſzédi, és nem léfzen a' *ki ezt mondja*:

11 Hagyd-el a' te árváidat, én eltartom, és a' te özvegyid én bennem veſsék reménységeket;

12 Mert azt mondja az UR: Imé a' kiknek nem kell vala meg-inniok a' pohárt, ugyan tsak meg-iſzſzák; te pedig tellyeſséggel ſzabados lennélé? Nem léfzeſz ſzabados; mert kétség nélkül meg-iſzod;

13 Mert én magamra * meg-eskütt-tem, azt mondja az UR, hogy el-puſztúl, és gyalázatban, puſztaſágban és átokban léfzen † Botzra, és minden ö városi örökké való puſztaſágban léfznek! * *Sidó* 6: 13. † *Esa.* 63: 1-4.

14 Szót hallottam * az URtól, és el-küldetett a' követ a' Pogányokhoz, *a' ki ezt mondja*: Gyüljetek-öſzve, és jöjjetek-el ö reá, és keljetek-fel a' hartzra. * *Abdi v.* 1.

15 Mert ímé a' Pogányok között meg-gyaláztalak téged', *és* az emberek között útálatoſsá *tettelek*.

16 Meg-tsalt téged' a' te félelmed, *és* a' te ſzíved' kevélysége, ki lakol a' köſziklák' haſadékiban, ki el-foglaltad a' hegyeknek tetejeket. Ha ollyan magas helyen raknád-is a'te féſzkedet, mint a' * faſs-kefelyü: le-vonſzlak onnét-is téged', azt mondja az UR;

* *Abd. v.* 4.

17 Es el-puſztúl Edom, *úgy hogy* valaki által-mégyen rajta, el-álmélkodik, és minden ö veſzedelmén * sü-völt. * *r.* 50: 13.

18 Sodomának * és Gomorának, és az ö ſzomſzéd *városi*nak el-süllyedések ſzerínt, azt mondja az UR, egy ember ſem lakik ott, és benne embernek fia nem lakozik. * 1 *Moſ.* 19: 25.

19 Imé mint az oroſzlán fel-emelte magát a' Jordánnak magaſſága felett, az Erös *Iſten*nek lakó-helye ellen: De hamarsággal ki-üzöm ötet ez *orſzag*ból, és a' ki válaſztatott, azt téſzem azon Fejedelemmé; mert kitsoda hozzám haſonlo? és ki rendel énnékem időt, és kitsoda az a' páſztor, a' ki én ellenem * meg-áll-hatna? * *Jób* 41: 10.

20 Annak-oká-ért halljátok-meg az UR' tanátsát, mellyet tartott Edom ellen, és az ö gondolatit, mellyeket gondolt Témánnak polgári ellen; ha a' nyájnak kitsinyi nem vetik-le öket, ha az ö lakó-helyeket nyakokba nem vonſzák.

21 Az ö romláſoknak ſzava elött meg-rendült a' föld, az ö kiáltáſoknak ſzava meg-hallatott a' veres tengeren.

22 Imé mint a' faſs-kefelyü fel-jö az *ellenség*, és repül, és az ö ſzárnyait el-terjeſzti Botzrán: Es az Edom' vitézinek ſzívek léfzen a' napon, mint a' fájdalmas aſzſzonyi-állatnak ſzive.

23 DAMASKUS * ellen: Meg-ſzégyenült Emát és Arpád; mert gonoſz hírt hallottak, és el-olvadtak *mint az*, *a' ki* a' tengeren lévén, a' félelem *miatt* nem nyug-hatik.

* *Eſa.* 17: 1. 2 *Kir.* 16: 9.

24 Meg-erötlenült Damaskus, a' futáshoz kéſzül, és reſzketés vette-környül, nyomorúság és fájdalmok környékeztek meg-ötet, mint a' ſzülö *aſzſzonyi-állatot*.

25 Miért nem maradott-ki *a' veſzedelemből* a' ditséretes város, az én örömemnek városa?

26 Azért el-hullanak az ö erös férjfiai az ö útzájokon, és minden vitézlö férjfiak le-vágatnak a' napon, azt mondja a' Seregeknek URa.

27 Es tüzet gyújtok Damaskus' kö-falán,

falán, és a' Benhadád' * palotáit meg-
eméſzti. * *Amós* 1 : 4.
28 Kédárnak és Házornak orſzági
felöl, mellyeket meg-vert Nabukodo-
nozór a' Babilóniai Király, ezt mond-
ja az UR: Keljetek-fel, menjetek-fel
Kédárra, és a' Nap-keletnek fiait ve-
ſzeſsétek-el;
29 Az ö sátoraikat és az ö nyájjo-
kat el-viſzik, és az ö kárpitjaikat és
minden edényeiket és tevéiket ma-
goknak el-hajtják, és kiáltanak, és
körös-környül félelem léſzen rajtok.
30 Fuſſatok-el, menjetek meſzſze,
(ravaſz tanátsot tartottanak hogy *ott-
hon* lakjanak) Házornak lakói, azt
mondja az UR; mert tanátsot tartott
ti ellenetek Nabukodonozór a' Babiló
niai Király, és ellenetek gondolatot
gondolt.
31 Keljetek-fel, menjetek a' bátor-
ságos nemzetség közzé, *azok közzé*,
kik békeſségben lakoznak, azt mond-
ja az UR, kiknek ſem kapujok, * ſem
zárjok nintsen, tsak ö magok laknak!
* *Ezék.* 38: 11.
32 Es az ö tevéik el-hajtatnak, és
az ö ſok barmaik prédák *léſznek*, és el-
ſzéleſztem öket minden ſzélre, min-
den ſzegeletre, és minden ö határi fe-
löl hozok reá veſzedelmet, azt mond-
ja az UR.
33 Es HAZOR léſzen sárkányok'
lakó-helyek, örökké való puſztaság,
ſenki ott nem lakik, és embernek fia
nem lakja azt.
34 Ezt mondá az UR Jérémiás Pró-
fétának ELAM ellen, Sédékiásnak *
Júda' Királyának orſzáglásának elein,
hogy meg-mondaná:
* 2 *Kir.* 24 : 17. 18.
35 Ezt mondja a' Seregeknek URa:
Imé én el-töröm az Elám' kéz-ívét,
mellyben helyheztetik az ö reménysé-
geket;
36 Es hozok * Elám ellen négy ſze-
leket, az Egnek négy határiból, és el-
ſzéleſztem öket mind ezekre a' ſzelek-
re, és nem léſzen nemzetség, a' kihez
nem futnak az Elám' futottai.
* *Dán.* 8 : 2.
37 Es meg-ijeſztem Elámot az ö el-
lenségi elött, és az ö lelkeknek ke-
resöi elött, és hozok ö reájok nyomo,
rúságot, *tudni-illik* az én haragomat,
azt mondja az UR, és utánnok botsá-
tok fegyvert mind addig, míg meg
nem eméſztem öket.
38 Es le-téſzem az én ſzékemet E-
lámban, és onnat el-veſztem a' Ki-
rályt és a' Fejedelmeket, azt mondja
az UR:
39 De végezetre meg-hozom Elá-
mot a' fogságból, azt mondja az
UR!

L. RESZ.

Babilon' romláſa. Iſten' népe' ſzabadúláſa.

1 EZ a' ſzó, mellyet ſzólla az UR
Babilónia felöl, *és* a' Káldeuſok-
nak földök felöl, a' Jérémiás' Pró-
féta' keze által.
2 Hirdeſsétek a' Pogányok között,
és mondjátok-meg, a' záſzlót emeljé-
tek-fel: mondjátok-meg, *azt mondom*,
és el ne titkoljátok: mondjátok ezt:
Meg-vétetett Babilon, meg-ſzegyenült
Bél, el-romlott * Merodák, meg-ſzégye-
nültenek az ö faragott képei, el-rom-
lottanak az ö bálványi;
* *Eſa.* 39 : 1. 46 : 1.
3 Mert az Eſzak felé való nép fel-
jött ö reá, a' ki el-puſztítja az ö föl-
dét, és nem léſzen a' ki lakozzék ben
ne, embertöl fogva oktalan állatig,
el-futottak, el-mentek!
4 A' * napokban, és az idöben,
azt mondja az UR, el-jönek az Iz-
rael' fiai, és a' Júda' fiai egyetembe
menvén, és ſirván mennek, és az ö
URokat Iſteneket meg-kereſik,
* 2 *Krón.* 36 : 22. 23.
5 A' Sionnak útát meg-kérdik,
Sion felé fordítják az ö ortzájokat,
és ezt mondják: Jöjjetek-el és adjá-
tok magatokat az URnak örökké va-
ló ſzövetséggel, *melly* ſoha feledé-
kenységben nem léſzen.
6 *Mint az* el-veſzett † juhok, *ollya-
nok* vóltak az én népem, az ö páſz-
tori el-téveſztették öket, a' hegyek-
ben bújdoſtatták öket, a' hegyekröl
a' halomra mentenek, el-felejtkez-
tek az ö feküvéſekröl. † *Zák.* 10:2.3.
7 Mindenek, a' kik ö reájok ta-
lálkoztak meg-eméſztették öket, és
az ö ellenségeik ezt mondották: Nem
vétkeztünk; mert vétettek az UR el-
len az igazságnak aklában *azok*, a'
kiknek attyaiknak reménységek vólt
az UR.
8 Fuſſatok-ki * Babilonból, és Kál-
dea' földéböl jöjjetek-ki, és légyetek
mint a' ketske-bakok a' nyáj elött;
* *Eſa.* 48 : 20.
9 Mert ímé én fel-támaſztom, és
fel-hozom Babilonra * nagy nemze-
tségeknek gyülekezetét Eſzaknak föl-
déröl, és ö ellene *hadat* rendelnek,
azután meg-verettetik: az ö nyilai
ollyanok, mint az erös öldöklö vité-
zeké, mellyek közzül hijába egy-is
viſzſza nem tér. * *Dán.* 5 : 30.31.
10 Es Káldea léſzen prédára, vala-
kik el-prédálják ötet, bé-telnek véle,
azt mondja az UR;
11 Mivelhogy örültetek, mivelhogy
örvendeztetek *, mikor el-dúlnátok
az én örökségemet, mivelhogy ſokan
vóltatok, mint a' füvön való üſzök,
és nyerítettetek mint az erös *lovak*:
* *Eſa.* 47 : 6.

12 *Azért* meg-szégyenült a' ti anyátok, és a' ti szülötök felette igen elpirúlt: Imé a' nemzetségeknek feprője *lészen, az ö földök* puszta, száraz és el-hagyatott *lészen*,

13 Az UR' haragja miatt, nem lakoznak rajta, hanem tsak puszta ság lészen, valaki * által-mégyen Babilonon, álmélkodik és süvölt minden ö veszedelmin. * *Esa.* 13: 19-22.

14 Készítsétek a' hadat körös-környül Babilon ellen, valakik a' kézívet fel-vonszátok, löjjetek reá, ne kiméljétek a' nyilat; mert az UR ellen vétkezett.

15 Kiáltsatok reá körös-környül; kezét adta, le-húllottak az ö fundamentomi, le-romlottak az ö kö-falai; mert az UR' büntetése ez: büntessétek-meg ötet, *és* a' mint tselekedett *, úgy tselekedjetek véle. * *Sólt.* 137: 8. 9.

16 Vágjátok-ki Babilonból a' magvetöt, és a' ki *kezébe* fogja a' farlót az aratás' idején: a' meg-ölö fegyver elött ki-ki az ö népéhez szalad, ki-ki az ö földe felé fut.

17 *Mint az* el-szélhedt juh az Izrael, az orosztánok el-kergették *ötet*; elö-ször bé-nyelte ötet az Assiriabéli * Király, és végezetre e' Nabukodonozór † a' Babilóniai Király meg-törte az ö tsontjait. * 2 *Kir.* 17: 6.

† 2 *Kir.* 25: 1-10.

18 Azért ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Istene: Imé én meg-látogatom a' Babilóniai Királyt és az ö földét, miként meg-látogatám az * Assiriai Királyt.

* *Esa.* 10: 12.

19 Es vissza-visszem az Izraelt az ö lakó-helyére, és legeltetik a' Kármel' *hegyében* és Básánban, és az Efraim' hegyében, és Gileádban meg-elégszik az ö lelke.

20 A' napokban, és az időben, azt mondja az UR, keresztetik az Izrael' álnoksága, de nem * lészen, a' Júda' gonoszsági, de nem találtatnak; mert kegyelmes lészek azoknak, a' kiket meg-hagyándok. * *r.* 33: 8. *Esa.* 4: 3.

21 A' háborgatóknak földére menj-fel, és a' meg-látogatásnak lakóit vesztsd-el, öljed és veszessed öket, azt mondja az UR, és mind a' szerint tselekedjél, mint meg-parantsoltam néked.

22 Viadal hallatik a' földön, és nagy romlás.

23 Miképpen vezett-el, és el-romlott ez egész földnek * pörölye? miképpen pusztúlt-el Babilon, a Pogányok között?

24 Törbe ejtettelek téged', és meg-is vétettél Babilon, te pedig nem tudtad: meg-találtattál, és meg-is fogattál; mert az URral feddödtél.

* r. 51: 20.

25 Fel-nyitotta az UR az ö kintsét, és elö-hozta az ö haragjának edényit; mert e' tselekedet az URé, a' Seregeknek URáé, Káldeánok földében.

26 Jertek reá minden-felöl, nyissátok-fel az ö rejtek helyeit, tapodjátok ötet mint a' kévét, és veszessétek-el ötet, hogy maradéka ne légyen.

27 Öljétek-meg minden ö tulkait, jöjjenek-alá a' meg-öléstre: jaj nékik; mert el-jött az ö napjok, az ö meg-látogatásoknak ideje!

28 A' futóknak, és a' Babilon földéből el-szabadúltaknak szavok, hogy meg-mondják Sionban az URnak a' mi Istenünknek bosszú-állását, *és* az ö Templomá-ért * való bosszú-állását. * 2 *Kir.* 25: 1. 9. 13-17.

29 Gyüjtsétek-össze Babilon ellen a' hatalmasokat, mindnyájan kik felvetitek a' kéz-ívet, körös-környül járjatok tábort ö ellene, hogy el ne szalad-hassón: fizessétek-meg néki az ö tselekedete szerint, valamint tselekedett, úgy tselekedjetek véle; mert az UR ellen * kevélykedett, az Izraelnek Szente ellen! * *Zák.* 1: 15.

30 Azért el-húllanak az ö ifjai az ö útzáiban, és minden ö vitézi el-vesznek a' napon, azt mondja az UR.

31 Imé én te reád *mégyek*, azt mondja az UR, a' Seregeknek URa, óh * kevély; mert el-jött a' te napod, a' te meg-látogatásodnak napja!

* *Dán.* 4: 27. 5: 23. 24. 30.

32 Es meg-ütközik a' kevély, és el-esik, és senki nem léfzen, a' ki ötet fel-költse; és meg-gyújtom a' tüzet az ö városiban, melly meg-emészsze azokat, valakik környüle vagynak.

33 Ezt mondja a' Seregeknek URa: Meg-nyomorúttattak vólt az Izrael' fiai, és a' Júdának fiai egyetemben, és mindnyájan, kik öket el-rablották, rabságban tartják öket, nem akarják el-botsátani * öket:

34 *De* az ö Meg-váltójok erös, Seregeknek URa az ö neve, bizonnyal fel-vészi az ö pereket, hogy meg-háborítsa a' földet, és a' Babilonnak lakóit meg-rettentse.

35 Fegyver *lészen* a' Káldeusokon, azt mondja az UR, és Babilonnak lakóin, és az ö Fejedelmin, és az ö Böltsein. * *Esa.* 48: 24. 26.

36 Fegyver *lészen* az ö varásloin, és meg-bolondúlnak, fegyver *lészen* az ö vitézin, és el-ijednek.

37 Fegyver *lészen* az ö lovain és az ö szekerein, és az egész kösségnek sokaságán, melly vagyon ö benne, és léfznek hasonlatosok az afzfzonyi-állatokhoz. Fegyver *lészen* az ö kintsein, és meg-fosztatnak.

38 Szárazság *lészen* az ö vizein, és el-száradnak; mert bálványoknak föl-

de

de az, és a' faragott képekben ditsekednek;

39 Azért lakoznak *ott* a' fene vadak a' baglyokkal, ennek-felette lakoznak benne strutz-madárnak fiai, és soha többé azt nem lakják, *azt mondom*, hogy nem lakják nemzetségről nemzetségre.

40 Miképpen Isten el-süllyeszté * Sodomát és Gomorát, és az ö szomszéd városit, azt mondja az UR, nem lakik ott *egy* ember-is, és embernek fia nem lakja azt. * 1 *Mós.* 19: 25.

41 Imé el-jö Eszakról a' nép, és a' nagy nemzetség, és sok Királyok támadnak a' földnek határiból,

42 Ivet és paist vésznek *kezekbe*, kegyetlenek lésznek, és semmi irgalmasság bennek nem lészen; az ö szavok mint a' tengernek zúgása, és lovagok lésznek, készek lésznek *mindnyájan*, mint a' férjfiú, a' viadalra te ellened, te Babilonnak leánya!

43 Hallotta a' Babilóniai Király az ö híreket, és az ö kezei el-szakadoztak a' *félelem miatt*, a' nyomorúság vette ötet környül, a' fájdalom, mint a' gyermek-szülö *aszszonyi-állatot*.

44 Imé mint az orosztán * fel-emelte magát a' Jordán' *vizének* magassága felett, az Erös *Isten*nek lakó-helye ellen: de hamar ki-üzöm ötet e' *föld*röl, és a' ki válaszlatott arra, azt tészem azon Fejedelemmé; mert kitsoda hasonlatos hozzám? és ki szab nékem törvényt? és kitsoda a' pásztor, a' ki én ellenem álljon? * *r.* 49: 19.

45 Azért halljátok-meg az URnak tanátsát, mellyet tartott Babilon ellen, és az ö gondolatit, mellyeket gondolt Káldea' földe ellen: ha le nem vonszák öket a' nyájnak kitsinyi, ha az ö házokat nyakokra nem rontyák?

46 A' meg-vett * Babilonnak kiáltása miatt meg-indúlt a' föld, és az ö kiáltása hallatott a' pogányok között. * *Dán.* 5: 30. 31.

LI. RESZ.

Babilon' romlása, és annak okai.

1 EZt mondja az UR: Imé én támasztok Babilon ellen, és azok ellen, a' kik az én ellenségimnek közepette lakoznak, nagy szél-vészt:

2 Es küldök Babilon ellen szórókat, kik ötet * meg-szórják, és az ö földét meg-üresítik; mert lésznek ö ellene minden-felöl a' nyomorúságnak napján. * *Ezék.* 22: 15.

3 A' kéz-ívesnek, a' ki az ö kézívét meg-vonsza, és a' ki fel-öltözik páncéljába, *azt mondom*, ne kedvezzetek az ö ifjainak, öljétek-meg minden ö seregét:

4 Es el-esnek a' meg-ölettek a' Káldeusok' földén, és az által-verettek az ö útzáin.

5 Mert nem hagyatott-el Izrael és Júda az ö Istenétöl a' Seregeknek URától: (Söt inkább az ö földök rakva vétekkel) az Izraelnek Szentéért.

6 Fussatok-ki * Babilonból, és ki-ki tartsa-meg az ö lelkét, ne veszszetekel az ö gonoszságában; mert az URnak meg-látogatásának ideje ez, megfizet néki. * *r.* 50: 8.

7 *Mint az* aranyas pohár, *ollyan* Babilon az UR' kezében, meg-részegíti ez egész földet: a' pogányok iszsnak az ö borából, azért meg-bolondúlnak a' pogányok.

8 Hamar el-esett † Babilon, és el-romlott; ordítsatok rajta, kössétek-bé † Balsamommal az ö fájdalmát, nétalám meg-gyógyúl. * *Esa.* 51: 9.

Jel. 14: 8. * *r.* 46: 11.

9 Gyógyítottuk Babilont, de meg nem gyógyúlt; hagyjátok-el ötet, és menjünk ki-ki az ö földébe; mert az égig hatott az ö itélete, és fel-emelkedett a' fel-hökig.

10 Ki-hozta az UR a' mi igazságinkat, jertek-el, és beszéljük-meg Sionban a' mi URunknak Istenünknek dolgát.

11 Késztsétek a' nyilakat, a' paisokat kereszsétek-öszve; fel-indítja az UR a' Médiabéli Királyoknak lelkeket; mert Babilon ellen vagyon az ö gondolatja, hogy el-veszesse azt; mert az URnak bosszú-állása ez, az ö * Templomá-ért való bosszú-állása.

* *r.* 50: 28. 33.

12 Babilonnak kö-falain emeljétekfel a' zászlót, erösítsétek-meg az örizöket, szerezzetek vigyázókat, rendeljétek-el a' lesseket; mert az UR megis gondolta, meg-is tselekedte *azokat*, mellyeket szóllott Babilonnak lakói ellen.

13 Oh te, ki lakozol nagy sok vizek mellett, ki felette gazdag *vagy*, eljött a' te határod, *és* a' te nyomorúságod' mértéke!

14 Meg-eskütt a' Seregeknek URa az ö * lelkére, *mondván*: ha bé nem töltlek téged' emberekkel, mint a' tserehogárokkal, és énekelnek te felöled diadalmas éneket. * *Amós* 6: 8.

15 A' ki teremtette a' Földet * az ö erejével, a' ki-meg erösítette a' *Föld*' kerekségét az ö böltseségével, és az ö értelmével ki-terjesztette az Egeket:

* *r.* 10: 12. 16.

16 A' ki egy szavával az égben szerez vizeknek sokaságát, minek-utánna fel-viszi a' felhöket a' földnek határából, villámást esövel egyetemben szerez, és ki-hozza a' szelet az ö kintses *helyei*böl.

17 Minden ember bolondabb, hogy nem mint eszébe vehetné, *hogy* minden ötvös meg-szégyenült a' *tőle öntetett* bálvány miatt; mert hazugság az ö öntéle, és bennek lélek nintsen.

18 Hijába-való dolgok, nevetségre valók, az ö meg-látogatásoknak idején el-vesznek.

19 Nem ollyan, mint * azok, a' Jákóbnak öröksége; mert mindeneknek Teremtője ö, és az ö örökségének páltzája, Seregeknek URa az ö neve! * *Sólt.* 115: 4-7.

20 Pörölyöm * vagy te nékem, hadi eszközim, hogy te általad meg-rontanék *sók* nemzetségeket, és te általad elveszteném az országokat, * *r.* 50: 23.

21 Es te általad meg-rontanám a' lovat és a' rajta ülött: hogy te általad öszve-rontanám a' szekeret és a' benne ülöt:

22 Es öszve-törném te általad a' férjfiat és az asszonyi-állatot: hogy meg-rontanám te általad a' vént, és a' gyermeket: hogy meg-rontanám te általad az ifjat, és a' szüzet:

23 Es öszve-törném te általad a' pásztort és az ö nyáját: és meg-rontanám te általad a' szántó embert, és az ö iga-barmát: és meg-rontanám te általad a' Hadnagyokat, és a' fö-fö Urakat.

24 Es meg-fizetem Babilonnak, és Káldeának minden lakóinak, mind azokat az ö gonoszságaikat, mellyeket tselekedtek * Sionban a' ti szemeitek' láttára, azt mondja az UR!

* *v.* 11. *Zák.* 1: 11.

25 Imé én te reád fordúlok, veszedelemnek hegye, azt mondja az UR, a' ki minden földet el-veszttétél, és te reád ki-nyújtom az én kezemet, és alávetlek * teged' a' kőziklákról, és megégettetett rakásá tészlek tégedet.

* *Sir.* 1: 21.

26 Es te töled nem visznek * követ a' szegeletre, és a' fundamentomra; mert örökké való pusztaságba lészesz, azt mondja az UR. * *Esa.* 13: 19. 20.

27 Emeljetek zászlót a' földön, fúvalljatok trombitát a' pogányok között, készítsétek ö ellene a' pogányokat, gyüjtsétek-öszve ö ellene az Ararátnak, Menninek és Askenáznak országit, válasszatok ö ellene Hadnagyot; hozzátok-ki a' lovakat mint a' rettenetes tsere-bogárokat;

28 Készítsétek ö ellene a' pogányokat, *tudni-illik* Médiának Királyit, az ö Hadnagyit, és minden ö fö-fö Urait, és az ö birodalmának minden földét.

29 Es meg-rendül a' föld, és fájdalomban lészen; mert az URnak minden gondolatja áll-hatatos lészen Babilon ellen, hogy Babilonnak földét el-puszttítsa, annyira hogy senki ne légyen benne * lakozó. * *Esa.* 13: 20-22.

30 A' Babilonnak vitézi meg-szüntenek a' viadaltól, *tsak* a' kerítésekben ültenek, el-fogyatkozott az ö erősségek, hasonlatosokká lettenek az aszszonyi-állatokkoz, fel-gyújtották az ö lakó-helyeit, el-törtenek az ö zárjai.

31 A' poszta a' postának eleibe fut, és a' hír-mondó a' hír-mondónak eleibe, hogy meg-mondja a' Babiloniai Királynak, hogy meg-vétetett az ö városa onnan kivül,

32 Es a' rév-helyek el-foglaltattanak, és az álló-tók tüzzel meg-égettettenek, és a' vitézek el-rettentenek;

33 Mert ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izraelnek Istene: A' Babilonnak leánya olyan, mint a' szérü; jelen vagyon az ö meg-nyomattatásának ideje, még egy kitsíny *idő vagyon ide hátra*, és el-jö az ö aratásának ideje.

34 Bé-nyelt engem', el-rontott engem' Nabukodonozór a' Babilóniai Király, üres edénnyé tett engem', bé-nyelt engem' mint a' sárkány, bé-töltötte a' hasát az én gyönyörüségimmel, *és* ki-vetett engemet;

35 Az én rajtam és az én testemen esett hatalom, Babilonra * *térjen*, azt kezdi mondani a' Sionnak lakozó leánya; és az én vérem e' Káldeának lakozói ellen, azt kezdi mondani Jerusálem! * *Sólt.* 137: 8.

36 Azért ezt mondja az UR: Imé én meg-itélem a' te igyedet, és bosszútállok * éretted, és meg-száraztom az ö tengerét; és az ö forrását ki-apasztom. * *r.* 50: 21-39.

37 Es Babilon lészen *egy-másra* omlott *kö*-rakás, sárkányoknak lakóhelye, tsuda és süvöltés, lakó nélkül való.

38 Együtt ordítnak mint az oroszlánok, ordítnak mint az oroszlánoknak kölykeik.

39 Az ö kedveknek idején tészek nékik lakodalmakat, és meg-részegítem öket, hogy vigadjanak, és örökké való álmot alugyanak, és fel ne serkenjenek, azt mondja az UR!

40 Elö-hozom öket mint a' bárányokat a' meg-mettzésre, mint a' kosokat, a' bakokkal egyetemben.

41 Miképpen vétetett-meg * Sésák, és el-foglaltatott az egész földnek ditséreti? Mi-módon puszttíttatott-el Babilon, minden nemzetségek között?

* *r.* 25: 26.

42 Fel-jött Babilonra a' tenger, az ö habjai miatt * el-boríttatott.

* *Esa.* 8: 7. 8.

43 Az ö városi * el-puszttúlnak, száraz és el-puszttúlt föld *lészen*, mellyen senki nem lakozik, sem az embernek fia által nem mégyen rajta.

* *Esa.* 14: 23.

44 Meg-

44 Meg-látogatom ö *magár*-is Bélt Babilonban, és ki-vonom * ſzájából a' mit bé-nyelt, és többé nem futnak reája a' nemzetségek. Babilonnak kö-fala-is le-romol. * *Eſd.* 1: 7-11. *Dán.* 1: 2.

45 Jöjjetek-ki belőle, óh én népem, és ki-ki ſzabadítsa-meg leikét az UR' haragjától.

46 Es *meg-láſsátok*, hogy el ne olvadjon a' ti ſzívetek, és ne féljetek a' hírtől, melly hallatik e' földön, mikor *első* eſztendőben el-jö a' hír, és a' második eſztendőben-is *azon* hír, és *mikor lészen* a' földön dúlás, *és* az uralkodó *el-jö* az uralkodóra.

47 Azért ímé el-jönek a' napok, és meg-látogatom Babilonnak öntött * képeit, és minden ö föide meg-ſzégyenül, és minden ö meg-öletetti el-húllanak ö közepette. * *Eſa.* 46: 1. 2.

48 Es vigadoznak Babilon ellen az Egek és a' Föld, és minden benne valók; mert Eſzak felöl el-jönek az ö el-puſztítói, azt mondja az UR!

49 Miképpen Babilon *oka volt*, hogy az Izraelnek meg-öletetti el-húllanának: azonképpen Babilonban * el-húllanak az egéſz földnek meg-öletetti. * *Sólt.* 137. 8.

50 Menjetek-el, kik meg-ſzabadúltatok a' fegyvertől, ne álljatok, emlékezzetek-meg távol *föl*dön az URról, és jusſon eſzetekbe Jérusálem.

51 Meg-ſzégyenittettünk; mert hallottuk a' gyalázatot, el-borította a' mi orczáinkat a' kiſſebbség, hogy az idegenek jöttek az UR' Házának Szent hajlékába.

52 Azért ímé el-jönek a' napok, azt mondja az UR, és meg-látogatom az ö öntött képeit, és minden ö földein kiált a' sebes.

53 Ha Babilon fel-mégyen az * Egbe, és ha meg-erösíti az ö erőſségének magaſságát: *mindazáltal* ö ellene elmennek én tőlem a' puſztítók, azt mondja az UR. * *Amós* 9: 2.

54 Kiáltás hallatik Babilonból, és a' Káldeuſok' földéből nagy romlás;

55 Mert el-puſztítja az UR Babilont, és el-veſzti belőle a' nagy ſzót, jóllehet zúgnak az ö habjai, *és* mint a' ſok vizeknek, úgy hallatik az ö ſzavoknak zúgáſa.

56 Mert el-jött ö ellene, *tudni-illik* Babilon ellen, a' puſztító, és rabbá eſtek az ö vitézi, el-törött az ö kéz-ívek: mert a' meg-fizetéſnek * Iſtene az UR bizonnyal meg-fizet. * *Méſ.* 32: 35.

57 Es meg-réſzegítem az ö Fejedelmit, és az ö Böltseit, és az ö Hadnagyit, és az ö Tiſzt-tartóit, és vitézit, és örökké aluſznak, és fel nem ſerkennek, azt mondja a' Király, kinek neve Seregeknek URa!

58 Ezt mondja a' Seregeknek URa: A' Babilonnak ſzéles kö-fala bizonnyal el-töretik, és az ö magas kapui tüzzel meg-égettetnek, és a' népek hijába munkálkodnak, és a' pogányok *munkálkodnak* a' tüznek, és *hijába* fáradnak.

59 Ez a' ſzó, mellyet Jérémiás Próféta parantsola Seráiának, Néria' fiának, ki Maháſiás' fia vólt; mikor ö Babilonba menne Sédékiástól a' Júda' Királyától, királyságának negyedik eſztendejében: Seráia pedig *vala* Ménuchának Fejedelme.

60 Es meg-írá Jérémiás egy könyvbe mind a' háborúságot, melly következendö vala Babilonra, *tudni-illik* mind ezeket a' ſzókat, mellyek meg-írattak Babilon ellen.

61 Es monda Jérémiás Seráiának: Mikor Babilonba jutſz, és látod és el-olvaſod mind e' ſzókat,

62 Ezt mondjad: URam, te ſzóllottál e' hely ellen, hogy el-veſztenéd ezt annyira, hogy benne lakozó ne lenne, embertől fogva oktalan állatig, hanem örökké való puſztaságban lenne.

63 Es léſzen, mikor e' könyvnek olvaſását el-végezed; köſs reá *egy* követ, és hajtsd-bé az Eufrátes' közepibe,

64 Es mondd ezt: így merül-el Babilon, és meg nem menekedik a' nyomorúságtól, mellyet én reá hozok, akár-mint fáradjanak! Eddig *vagynak* a' Jérémiás' beſzédi.

LII. RESZ.

Jérusálem' romlása Jékóniás' fel-magaſztaltatása.

1 HUſzon-egy eſztendös * *vala* Sédékiás, mikor uralkodni kezde, és tizen-egy eſztendeig uralkodék Jérusálemben, és az ö annyának neve vala Hamutál; Libnából való Jérémiásnak leánya. * 2 *Kir.* 24: 18.

2 Es gonoſzt tselekedék az UR' ſzemei előtt, mint * Joákim tselekedett vala; * 2 *Kir.* 23: 36. 37.

3 Mert az URnak haragjá-ért, *melly* vala Jérusálem és Júda ellen, miglen el-vetné őket ſzíne elöl, Sédékiás engedetlen lön a' Babilóniai Királynak.

4 Lön pedig az ö királyságának kilentzedik * eſztendejében, a' tizedik hónapban, a' hónapnak tizedik *napján*, el-jöve Nabukodonozór a' Babilóniai Király, ö maga és az ö derék ſerege Jérusálemre, és tábort járának ellene, és minden-felöl ſántzot vetének-fel ellene, * 2 *Kir.* 24: 1-10.

5 Es a' város meg-ſzállásban lön, Sédékiásnak tizen-egyedik eſztendejéig.

6 A' negyedik hónapban, a' hónapnak kilentzedik *napján*, nagy éhség támada a' városban, annyira hogy a' föld'

föld' népének kenyere nem vólna.

7 Meg-véteték a' város, és a' vitézlö népek mind el-futának, és éjtszaka kimenének a' városból a' kapunak útán, a' két kö-falak között, mellyek *valának* a' Király' kertjénél, (a' Káldeusok pedig *valának* a' város mellett körös-környül,) és el-menének az úton, *melly vifzen* a' puſztába.

8 Meg-üzé pedig a' Káldeuſok' ſerege a' Királyt, és meg-fogák Sédékiáſt Jérikónak puſztájában; mert minden ſerege el-futa mellöle.

9 Meg-fogák azért a' Királyt, és vivék ötet a' Babilóniai Királyhoz Riblába, *melly vagyon* Emát' földében, ki törvényt láttata reája.

10 És fejeket véteté a' Babilóniai Király a' Sédékiás' fiainak, ſzemei láttára, és ennek-felette Júdának minden Fejedelminek fejeket véteté Riblában.

11 Sédékiás Királynak pedig * ſzemeit ki-tolyatá, és láncza vetteté, és viteté ötet a' Babilóniai Király Babilóniába, és veté ötet a' tömlöczbe mind halálának napjáig. * 2 *Kir.* 25: 7.

12 Ötödik hónapban pedig, a' hónapnak tizedik *napján*, (az eſztendö pedig tizen-kilenczedik eſztendeje vala Nabukodonozórnak, a' Babilóniai Királynak,) Nabuzáradán a' vitézeknek Hadnagyok, a' ki áll vala a' Babilóniai Király előtt, el-jöve Jérusálembe;

13 És fel-gyújtá az UR' * Házát 's a' Király' házát, és Jérusálemnek minden házait, és minden nagy házat tüzzel meg-égete.

14 És Jérusálemnek minden kö-falait körös-környül le-ronták a' Káldeuſoknak minden ſeregi, kik valának a' vitézek' Hadnagyával.

* 1 *Kir.* 9: 2. 6-8.

15 A' köſségnek pedig ſzegényiből, és a' több nép közzül, kik a' városban meg-maradtak vala, és a' futottak közzül, a' kik futottak vala a' Babilóniai Királyhoz, és a' ſokaságnak maradékából fogságra vün Nabuzáradán a' vitézek' fö Hadnagya.

16 A' föld' *népének* pedig ſzegényi közzül meg-hagyá Nabuzáradán, a' vitézék' Hadnagya, a' ſzölö-míveſeket és a' ſzántó *embereket*:

17 És a' réz * oſzlopokat, mellyek *valának* az UR' Házában, és a' kö-lábakat, és a' réz-tengert, melly *vala* az UR' Házában, el-törék a' Káldeuſok, és azoknak minden rezét el-vivék Babilonba. * 1 *Kir.* 7: 15-26.

18 A' vas-fazekakat-is, és a' ſeprököt, és az éneklö ſzerſzámokat, és a' medentzéket, és a' kalánokat 's minden réz eſzközöket, mellyekkel ſzolgálnak vala, el-vivék.

19 És a' vedreket, és a' temjénezöket, és a' medentzéket, és a' fazekakat, és a' gyertya-tartókat, és a' mosárokat, és a' pohárokat; mind arany mind ezüſt edényeket el-vün a' vitézek' Hadnagya.

20 Két * oſzlopot, egy *réz* tengert, és tizen-két réz ökröket, a' mellyek *valának* a' *tenger*' feneke alatt, mellyeket tsinált vala Salamon Király az URnak Házába; nem vala mértékek mind ezeknek a' réz edényeknek.

* 1 *Kir.* 7: 15. 26. 40-50.

21 És az oſzlopokat *a' mi nézi*, az egyik oſzlopnak tizen-nyóltz* ſing vala a' magaſſága, és tizen-két ſing ſinór éri vala által körös-környül azt, mellynek temérdeksége *vala* négy újni, *és belöl* üreg *vala*. * 2 *Kir.* 25: 17.

22 A' gombja pedig, *melly vala* ezen fellyül, réz *vala*, egyik gombnak magaſſága öt ſingni *vala*, és a' hálók és pómagránátok a' gombon körös-környül mind rézböl *valának*, és haſonlatoſok a' máſodik oſzlophoz, és a' pómagránátok-is.

23 Vólt pedig a' pómagránát kilentzven-hat minden felöl, mindenestöl a' pómagránát * ſzáz, a' hálón fellyül körös-környül. * 1 *Kir.* 7: 20.

24 El-vivé a' vitézek' Hadnagya Sráját-is a' fö Papot, és Sófóniáſt, a' máſodik Papot, és az ajtónak három örizöit.

25 És a' városból el-vün egy Fö-embert, a' ki Hadnagygyá tetetett vala a' vitézlö renden, és hetet a' férjfiak közzül, kik állanak vala a' Király előtt, a' kik találtatának a' városban, és a' ſeregnek fö Iró-deákját, ki a' föld' népét fel-vélzi vala *a' hadra*: és hatvan férjfiakat a' föld' népe közzül, kik találtatának a' városban.

26 Fel-vévén ezeket Nabuzáradán, a' vitézek' fö Hadnagya, el-vivé öket a' Babilóniai Királyhoz Riblába.

27 És le-vágatá * öket a' Babilóniai Király, 's meg-öleté öket Riblában, Emát' földében, és el-viteték Júda az ö földéből. * 2 *Kir.* 25: 21.

28 Ez a' nép', mellyet el vitete Nabukodonozór, a' hetedik eſztendöben, három ezer és huſzon-három Sidókat.

29 A' tizen-nyóltzadik eſztendöben Nabukodonozór *el-vitete* Jérusálemből nyóltz ſzáz és harmintz-két lelket.

30 Nabukodonozórnak huſzon-harmadik eſztendejében, el-vitete Nabuzáradán, a' vitézek' fö Hadnagya, hétſzáz negyven-öt Sidókat. Mindeneſtöl vóltanak négy ezer és hat-ſzáz lelkek.

31 Lön pedig Joákinnak a' Júda' Királyának fogságának harmintz-hetedik eſztendejében, a' tizen-kettödik hónapban, a' hónapnak huſzon-ötödik *napján*, fel-emelé Évilmerodák a' Babilóniai Király, a' melly eſztendöben

ben uralkodni kezde, Joákinnak * a' Júda' Királyának fejét, és ki-vévé ötet a' tömlötzből. * 2 *Kir.* 24: 15.

32 Es fzólla véle fzép *fzóval*, és helyhezteté az ö Királyi fzékit a' királyoknak fzékek felett, kik véle *valának* Babilonban.

33 Es el-változtatá a' tömlötzben való ruháit, és mindenkor ö nála éfzik vala kenyeret életének minden napjaiban.

34 Es táplálására való eledel adatik vala néki fzüntelen a' Babilóniai Királytól, minden napra mind halálának napjáig, életének minden napjaiban.

JEREMIAS' SIRALMI.

Siratja a' Sidóság' romlását. Vallást tészen a' bünökről. Meg-térésre int. Istent engesztelt.

I. RESZ.

A' Sidó nép' romlásának siratása. Könyörgés.

1 Miképpen ül * *puſztán* tsak ö maga a' Város, melly bövölködik vala fok néppel? úgy-mint özvegygyé lön a' pogány népeknek Afzfzonya? a' Tartományoknak †Fejedelme lön adófizetövé! * 2 *Kir.* 21: 13-15.

† 2 *Sám.* 8: 1-3. 12. 14. 2 *Krón.* 9: 22. 26.

2 *Mi-módon* fír felette igen éjtfzaka, és az ö köny-hullatáfi az ö * ortzáján *le-folynak?* nem találtaték minden ö baráti közzül, ki meg-vigafztalná ötet; minden ö baráti meg-útálák ötet, *és* lönek néki ellenségi. * *Jér.* 13: 17. 14: 17.

3 Szám-ki-vetéfre * méne Júda a' nagy nyomorúság miatt, és a' nagy fzolgálat miatt, *és* ö lakozván a' pogányok között, nem találá nyúgodalmat: Valakik ötet kergetik vala, elérék ötet a' fzoros útakon.

* 5 *Móf.* 28: 36. 64.

4 Sionnak útai *mint* fírnak, hogy nintsenek, kik * fel-mennének az † Ünnep-napra! Minden ö kapui el-puſztúltak, az ö Papjai fírnak, az ö fzüzei fzomorúak, és ö maga vagyon nagy keferüségben! * *Hoſ.* 2: 10.

† 3 *Móf.* 23: 2-44.

5 Az ö ellenségi * fökké lettenek, az ö ellenségi fzerentsésen tselekedtenek; mert az UR verte-meg ötet az ö bünének fokaságá-ért: az ö kisded gyermeki a' rabságra menének az ellenség előtt. * 5 *Móf.* 28: 13.

6 Es el-távozék a' Sion' leányától minden ö ékefſége, lettek az ö Fejedelmi ollyanokká mint a' fzarvafok, *mellyek* nem találnak eledelt, és el-futának *minden* erö nélkül az ellenség előtt.

7 Meg-emlékezék Jérusálem az ö nyomorúságának, és az ö keferüségének napjain minden gyönyörüségiről, mellyek vóltak eleitől fogva, mikor eſnék az ö népe az ellenség' kezébe, és nem *volna* femmi fegedelme. Látá az ellenség ötet, *és* tsúfolá az ö *gyönyörüségének* meg-fzünését.

8 Vétkezék felette igen Jérusálem; azért tsúfoltaték-meg. Mindnyájan a' kik tifztelik vala ötet, meg-útálák ötet, mert láták az ö * rutságát; ö pedig *fírván* fohafzkodott, mivelhogy hátra vettetett. * *Eſa.* 47: 3.

9 Az ö rútsága * vagyon az ö *ruhájának* perémin, nem emlékezett-meg az ö utólsó *idejéről*; le fzálla tsudaláfos-képpen, nem vólt néki vigafztalója. Tekintsd-meg, óh URam, az én nyomorúságomat; mert az ellenség *én rajtam* erőt vett! * *Ezék.* 24: 6. 7.

10 Az ellenség' kezét ki-nyújtotta minden ö *draga* kívánatofira; mert látta a' pogányokat bé-menni az ö Szent helyébe, kik felöl meg-parantsoltad vala, hogy bé * ne menjenek a' te Gyülekezetedbe. * 5 *Móf.* 23: 3.

11 Minden ö népe fohafzkodik, kenyeret * kereſvén, adták az ö drága marhájokat kenyér-ért, hogy meg-újítanák lelkeket. Láfd-meg, *óh* URam, és tekintsd-meg, hogy lettem útálatoſſá!

* *Jer.* 52: 6.

12 Ne légyen nehéz néktek mindnyájan, kik által-mentek az úton, tekintsétek-meg, és láſſátok, ha vagyon é *ollyan* bánat, mint az én bánatom, melly én rajtam esék; mert keferüséggel illetett engem' az UR, az ö haragjának napján!

13 A' magaſſágból tüzet botsátott az én tsontaimra, és uralkodott azokon; hálót vetett az én lábaimnak, el-vetett engem', puſztává tett engem', *és* fzüntelen bánkodom!

14 Egybe-köttetett az én * álnokságimnak igája az ö kezével, egybe-fonattak, és bé-vettettek az én nyakamba, erőtelenné tette az én erömet; adott engem' az UR *azoknak* kezekbe, *kiktől* meg nem fzabadúl-hatok.

* *Jób* 14: 16-18.

15 Meg-tapodta az UR minden én erös vitézimet én közöttem, gyüléſt tett én ellenem, hogy az én ifjaimat meg-rontaná, fajtót * nyomott az UR a' Júda' fzüz leányának. * *Eſa.* 13: 3. 63: 3.

16 Ezek-ért fírok én, az én * fzememből, az én fzememből alá-mégyen a' viz; mert meſzſze távozott tőlem a' vígaſz-

vígaſztaló, ki meg-vígaſztalná az én lelkemet: az *én* fiaim el-veſztenek; mert hatalmat vett az ellenség. * *v.* 2. *Jér.* 13: 17.

17 Ki-terjeſztette Sion az ö kezeit, nintsen néki vígaſztalója, az UR parantsolt Jákób ellen, hogy az ö ellenségi környül-vennék ötet: lett Jérusálem ö közöttök útálatos.

18 Igaz az UR; mert az ö ſzája ellen * rugódoztam: halljátok-meg, kérlek, minden népek, és láſsátok-meg az én bánatomat, az én ſzüzeim és az én ifjaim a' rabságra mentenek! * *Jér.* 18: 12. 1 *Sám.* 12: 15.

19 Kiáltottam az én * barátimat; *de* ök meg-tsalának engemet, az én Papim, és az én Véneim a' városban hóltanak meg, ételt keresvén magoknak, hogy meg-elevenítenék az ö lelkeket. * *Jér.* 30: 14.

20 Tekínts-meg, *oh* URam; mert gyötrelemben vagyok, az én belsö réſzeim * el-epedtek, el-fordúlt az én ſzivem én bennem; mert te ellened rugódoztam: ott-kün fegyver puſztít †, otthon halál vagyon! * *r.* 2: 11. *Eſa.* 16: 11. † *Jér.* 14: 18.

21 Hallották hogy én fohászkodom; de nintsen nékem vígaſztalóm, minden ellenségim hallván az én nyomorúságimat, örültenek, hogy te *ezt* tselekeſzed: el-hozod a' napot *reájok*, *mellyet* te rendeltél, és ollyanok léſznek, * mint *én vagyok*. * *Jér.* 51: 24. 25.

22 Minden ö gonoſzságok menjen elöbbe, és tselekedjél vélek, miképpen tselekedtél én velem minden én gonoſzságim-ért; mert ſok az én fohászkodáſom, és az én ſzivem ſzomorú!

II. RESZ.

Itt-is azon Siralom vagyon.

1 MIképpen homályoſította-meg haragjában az UR Sionnak leányát, az Egöl * alá-hajítá a' földre Izraelnekékeſségét, és meg nem emlékezett haragjának idején az ö lábai alatt való † ſzékröl? * *v.* 9. 10 *r.* 1: 1. † 1 *Krón.* 28: 2. 18. 2 *Móſ.* 25: 18-22.

2 El-veſztette az UR minden ki-mélés nélkül Jákóbnak minden hajlékit, le-töreté haragjában a' Júda' leányának erösségit, a' földre hányatván meg-rútítá az országot, és annak Fejedelmit.

3 Le-töré haragjában Izraelnek minden ſzarvát, hátra vonván karját az ellenségtöl, és gerjeſztett Jákób ellen úgy-mint körös-környül meg-emésztö lángnak tüzét.

4 Meg-voná kéz-ívét mint az ellenség, meg-erösíté az ö jobb-karját mint az ellenség, és mindent, valami a' ſzem elött ſzép vala, meg-öle Sion' leányának sátorában, ki-önté mint a' tüzet az ö boſzſzú-állását.

5 Vólt az UR ollyan, mint az ellenség; el-veſztette az Izraelt, el-veſztette minden ö palotáit, el-hányatta minden ö erösſégit, és meg-ſokaſította Júdának leányában a' ſiráſt és a' jajgatáſt.

6 Es el-hányta, mint a' kertet, * az ö sátorát, el-veſztette az ö Gyülekezetét, el-felejtkezett az UR a' Sionban való Gyülekezetröl, és a' Szombatról, és meg-útálta búsúlt haragjában a' Királyt, és a' Papokat. * *Sólt.* 80: 13. *Eſa.* 5: 4. 5.

7 Meg-útálá az UR az ö óltárát, meg-veté * az ö Szentséges helyét, az ellenség' kezébe adá az ö palotáinak kö-falait: kiáltáſt tön az URnak Házában *az ellenség*, mint az Innep-napon. * 2 *Kir.* 9: 6-8. *Jér.* 26: 9.

8 Gondolá az UR, hogy el-veſztené a' Sion' leányának kö-falát, ki-terjeſzté * mérö kötelét: az el-veſztéköl meg nem voná kezét, és el-puſztítá a' báſtyát és a' kö-falt, egyetemben ezek el-puſztíttattak. * 2 *Kir.* 21: 13. 14.

9 A' földre * le-töretének az ö kapui, el-veſzté és el-töré annak zárjait, az ö Királya és Fejedelmi a' pogányok között *vagynak* törvény nélkül, és az ö Prófétáinak nintsen az URtól † jelentetett látáſok. * 2 *Kir.* 25: 1. 9-11. † *Sólt.* 74: 9.

10 A' földre * le-ültenek, hallgatnak a' Sion' leányának Vénei, port hánytanak az ö fejekre, sákokba öltöztenek, fejeket a' földre botsátották a' Jérusálem' leányi. * *v.* 1. *r.* 1: 1.

11 Meg-fogyatkoztak ſzemeim a' ſiralom miatt, meg-háborodtak az én belsö réſzeim, az én májam a' földre * ki-öntetett, az én népem' leányának gyötrelme miatt; holott el-fogyatkozott a' kis gyermek és a' tsets-ſzopó, a' városnak útzáin, * *r.* 1: 20.

12 Ezt mondották az ö annyoknak: Hol vagyon a' kenyér és a' bor? mikor *tudni-illik* el-vánſzorodtak vólna, mint a' ſebeſek, a' városnak útzáin, mikor az ö lelkek ki-múlnék az ö annyoknak ölökben.

13 Mitsoda bizonyságot hozzak néked elöbbe? mitsoda példát mútathatnék tenéked Jérusálem' leánya? mit haſonlítſak hozzád, hogy meg-vígaſztaljalak téged' Sionnak ſzüz leánya? mert nagy, mint a' tenger, a' te * nyomorúságod: ki gyógyít-meg téged? * *Eſa.* 51: 19. 20. 22.

14 A' te Prófétáid láttak néked * hazugságot, és bolondságot, és ki nem jelentették a' te álnokságidat, hogy meg-térítettek vólna téged' a' fogságból: *azt mondom*, hogy hijába-való próféziákat láttanak tenéked, és ſzám-kivetéſeket. * *Jér.* 2: 8. 5: 31. 14: 14. 28: 2-4.

15 Az ö kezeket egybe-tsapták a' te veſzedelmeden, valakik által-mentenek az úton, süvöltöttenek * és fejeket tsóválták Jérusálemnek leányán,

mond-

mondván: Ezé a' város, melly felöl ezt mondották: Bezzeg szép, az egész földnek † öröme ez!

* 1 *Kir.* 9: 8. 9. *Jér.* 25: 9.
† *Sólt.* 48: 3. 4.

16 Meg-nyitották te rajtad szájokat minden te ellenségid, süvöltöttek, és tsikorgatták fogokat, ezt mondván: Veszessük-el, bizonyára ez a' nap, a' mellyet vártunk, meg-leltük, láttuk'!

17 Meg-tselekedte az UR, a' miket meg-gondolt, meg-tellyesítette szavát, mellyet eleitől fogva * meg-parantsolt vala; el-rontotta, és nem kedvezett, és meg-vidámította te rajtad az ellenséget, fel-emelte a' te ellenségidnek szarvokat. * 5 *Móf.* 28: 15. 36. 37. 1 *Kir.* 9: 7. 8

18 Kiáltott az ö szívek az URhoz: Oh Sion' leányának kö-fala, éjjel és nappal folyjanak a' te * köny-húllatásid mint a' folyó-viz, meg ne szünjél, meg ne nyúgodjék a' *te* szemednek fénye; * *Jér.* 14: 17.

19 Kelj-fel, kiálts éjjel első álomkor, öntsd-ki szívedet, mint a' vizet, az UR előtt, emeld-fel kezeidet hozzá a' te kisdedidnek lelkek-ért, kik el-fogyatkoznak az éhség miatt minden útzáknak elein!

20 Lásd-meg URam, és tekintsd-meg, kivel * tselekedtél így! avagy *illiké hogy* meg-egyék † az aszszonyi-állatok az ö *meheknek* gyümöltsét, *tudnillik* az ö egy singni gyermekeket? avagy *illiké* meg-ölettetni az UR' Szent helyében a' Papnak, és a' Prófétának?

* *Sólt.* 132: 13. 14. † 5 *Móf.* 28: 15. 53.

21 Az útzákon a' földön hevertenek a' gyermek és a' vén *ember*, az én szüzeim és az én ifjaim * fegyver miatt el-húllottanak: meg-öltél haragodnak napján, meg-öltél, és nem kedveztél!

* *Ezék.* 16: 38.

22 Egybe-hívtad, mint az Innepnapra, az én félelmimet minden-felöl, és senki meg nem menekedett, és meg-nem szabadúlt az UR' haragjának napján: a' kiket fel-tartottam és neveltem, az én ellenségem emésztette-meg azokat!

III. RESZ.

Panasz, vígasztalás, vallás-tétel, könyörgés.

1 EN *vagyok* a' sanyarúság-látott ember, az ö haragjának veszszeje miatt;

2 Engem' vezérlett, és vitt a' setétségre, és nem a' világosságra.

3 Bizonyára reám fordúlt, kezét *reám* fordította mind nap-estig,

4 Meg-száraztotta az én testemet és börömet, öszve-rontotta az én tsontaimat!

5 En ellenem *erősséget* épített, és környül-vett méreggel, és nyomorúsággal.

6 A' setétben fektetett engem', mint a' kik régen meg-hóltanak.

7 Meg-rekesztett engem', és ki nem szalad-hatok; nehéz békókat vetett lábaimra.

8 Ha kiáltok és rikóltok-is, bé-dugta * *fületit* az én imádságomra!

* *Példa.* 1: 24. 26. 27. *Ezék.* 8: 18.

9 Faragott kövel rekesztette-bé az én útaimat, az én ösvényimet el-fordította.

10 Ö *mint az* ólálkodó * medve én utánnam, *mint a'* rejtekben való oroszlán.

11 Az én útaimat el-fordította, és darabokra vagdalt engem', el-puszította engem! * *Hós.* 13: 7. 8.

12 Meg-vonta kéz-ívét, és mint-egy tzélúl tett engem' a' nyilnak,

13 Az én * veséimbe lötte-bé az ö tegzének nyilait. * *Sólt.* 45: 6.

14 Az én egész népemnek tsúfja vóltam, *és* * énekek nap-estig.

* *Jób.* 30: 9.

15 Bé-töltött engem' fok keserüséggel, meg-részegített engem' * méreggel.

* *Jér.* 8: 14.

16 Es a' köbe ki-törte * az én fogaimat, a' porba nyomott engemet.

* *Példa.* 20: 17.

17 Es el-távozott az én lelkem a' békeségtől, el-felejtkeztem a' jóról.

18 Azért ezt mondottam: El-veszett az én erősségem, és az én reménységem az URtól,

19 Meg-emlékezvén az én nyomorúságimról, és az én siralmimról, a' méregről, és a' keserüségről;

20 Mert valóba meg-emlékezik *a' nyomorúságokról*, és meg-aláztatik bennem az én lelkem.

21 Erről meg-emlékezem, azért reménységem lészen.

22 Az URnak nagy kegyelmessége, hogy tellyességgel meg nem * emésztettünk; mert nem fogyatkoztak-el az ö irgalmassági. * *Esa.* 1: 9.

23 Minden reggel meg-újúlnak *az* * *ö irgalmassági*, nagy a' te igazságod.

* *Sólt.* 30: 6.

24 En örökségem * az UR, azt mondja az én lelkem; azért várom ötet.

* *Sólt.* 16: 5.

25 Jó az UR azoknak, a' kik várják ötet, a' léleknek, a' melly kéresi ötet.

26 Jó várni és * tsendességben lenni, *mind* az URnak szabadításáig.

* *Esa.* 30: 7. 15.

27 Jó a' férjfiúnak, mikor ifjúságában viseli az * igát. * *Sólt.* 119: 71.

28 Ö magának ül, és hallgat; mert hordozta az *igát nyakában*.

29 Tészi az ö szaját a' porban, *ezt*

mondván: Talám * vagyon még reménység. * *Tsel.* 8: 22.

30 Fordítja ortzáját a' verekedőnek, meg-elégſzik ſzidalommal.

31 Mert örökké * el nem hágy az UR. * *Eſa.* 57: 16.

32 Mert ha bánattal illet; ismét kegyelmes léſzen, az ö kegyelmeſſéginek gazdagsága ſzerint.

33 Mert nem ſzíve ſzerint vér, ſem bánattal nem illeti az embernek fiait.

34 Hogy meg-rontſa lábai alatt a' földnek minden foglyait:

35 Hogy el-fordíttaſſék az embernek itéleti a' hatalmas előtt:

36 Hogy el-fordíttaſſék az ember az ö törvényében; ezt az UR nem miveli.

37 Kitsoda parantsolatjából vagyon valami, *ha* az UR nem parantsolta?

38 Nem a' felséges Iſten' ſzájából jöé-ki mind a' jó, * mind a' gonoſz?
* *Eſa.* 45: 7.

39 Miért panaſzolkodik az élö ember, *és* a' férjfiú az ö bünének büntetése felöl?

40 Tudakozzunk *inkább* a' mi * útaink felöl, és kereſſük-meg, és térjünk-meg az URhoz.
* *Sólt.* 119: 59. 2 *Kór.* 13: 5.

41 Emeljük-fel ſzíveinket kezeinkkel egyetemben az Egbe, az Iſtenhez.

42 Mi * vétkeztünk és engedetlenek † vóltunk; *azért* nem kedveztél te. * *Dán.* 9: 5-9. † *Jér.* 18: 12.

43 Ellenünk támaſztottad haragodat, és minket üldöztél, meg-öltél *és* nem kedveztél.

44 Felhöt vetettél elödbe, hogy által ne menjen a' *mi* imádságunk.

45 Polyvává, és el-vetett * állatokká tettél minket a' népek között.
* r. 2: 21.

46 Meg-nyitották mi ellenünk ſzájokat minden mi ellenségink.

47 Rajtunk vólt a' rettegés, a' tör, * a' puſztítás, és a' rontás.
* *Eſa.* 24: 17. 18.

48 Folyó-vizek * mentenek-alá az én ſzememből, az én népem' leányának nyomorúságá-ért. * *Sólt.* 119: 136.

49 Az én ſzemem nem ſzünik-meg a' ſirálstól, annyira hogy ſemmi nyúgodalma nintsen.

50 Míg reánk nem tekint, és *nem* néz * az UR az Egből. * *Eſd.* 1: 1.

51 Az én ſzemem bánatba ejté az én lelkemet, az én városomnak minden leányi-ért.

52 Vadáſzván vadáſztak engem', mint a' madarat, az én ellenségim, méltatlan.

53 Bé-ſzorították az én életemet a' tömlötzbe, és reám követ hánytanak.

54 A' vizek * fellyül áradtak az én fejem felett, ezt mondottam: Ki-vágattám! * *Eſa.* 8: 6-8.

55 Segítségre hívtam a' te nevedet, óh URam, az alsó tömlötzből.

56 Hallottad az én ſzómat, a' te füledet ne rejtsd-el az én nyögéſem előtt, *és* az én kiáltáſom elött.

57 Hozzám közelgettél a' napon, *mellyen* ſegítségre hívtalak tégedet, és ezt mondottad: Ne félj!

58 Meg-itélted Uram az én lelkemnek itéletit, meg-ſzabadítottad az én életemet.

59 Láttad, óh URam az én nyomorúságomat; itéld meg az én ügyemet.

60 Láttad minden ö boſzſzú-állásokat, minden én ellenem való gondolatjaikat:

61 Hallottad az ö ſzidalmokat URam, *és* minden ellenem való gondolatjaikat.

62 Az én reám támadóknak nyelveket, és az ö én ellenem való minden napi gondolatjokat,

63 Le-üléseket, és fel-keléſeket láſdmeg; én * *vagyok* az ö énekek.
* *v.* 14. *Sólt.* 69: 13.

64 Fizeſs-meg nékik URam, az ö kezeik' munkája * ſzerínt.
* *Róm.* 2: 6-11.

65 Adj nékik ſzív-fájdalmat, *és* a' te átkodat *veſd* rájok.

66 Kergeſd-meg *öket* haragodban, és veſzeſd-el öket az Eg alól, óh URam!

IV. RESZ.

Panaſz, és vígaſztaló jövendölés.

1 MIképpen homályoſodott-meg az arany, el-változott a' ſzép arany, el-hányattanak a' Szentséges helynek kövei az útzáknak eleire!

2 A' Sionnak drága fiai, kik tiſzta aranyba valának fel-öltöztetve, miképpen haſonlíttatának a' fárból tsinált edényhez, melly a' fazekas' kezeinek tsinálmánya?

3 Még a' Sárkányok-is ki-vetik az *ö* emlöjöket, ſzoptatják az ö kölykeket: az én népem' leánya *pedig* kegyetlen, mint a' puſztában való ſtrutzmadarak.

4 A' ſzopó *gyermekek*nek nyelvek az ö inyekhez ragada a' ſzomjúság * miatt, a' kisdedek kenyeret kérének, *de* nem *találtaték*, *a' ki* adna † nékik.
* *Jér.* 14: 3. † *r.* 2: 20. *Jér.* 52: 6.

5 A' kik gyönyörüséges étkeket éſznek vala, meg-halának az útzákon: a' kik veres bárſonyban neveltetnek vala fel, ölelgeték a' * ganéjokat.
* 2 *Kir.* 6: 25.

6 Nagyobb lön azért az én népem' leányának vétke, hogy ſem mint Sodomának büne, melly egy ſzem-pillantásban * el-veſze, és a' veſzedelemnek

lemnek helyei benne nem maradának.
* 1 Móf. 19: 25. Ezék. 16: 48.

7 Az ö Nazaréufi * tiſztábbak valának a' hónál, fejérebbek a' tejnél, verefebbek valának az ö teſteik, hogy ſem mint a' drága kövek: *ollyanok valának, mint a'* ſzépen ki-mettzett Safir-kö: * 4 Móf. 6: 2-8.

8 *De moſtan* feketébb * az ö ábrázattyok a' koromnál, *és* meg nem iſmértettek az útzákon, az ö börök az ö tsontjaikhoz ragadott, el-ſzáradt mint a' fa! * Jób. 19: 20. 30: 30.

9 Jobban vólt dolgok azoknak, a' kik fegyverrel ölettek-meg, az éhel meg-hóltaknál, és a' kik meg-emészettek ſeb miatt, *hogy-nem mint a' kik meg-foſztattak* a' földnek gyümöltsétől.

10 Az irgalmas aſzſzonyoknak kezeik * meg-főzték az ö gyermekeiket, *a' kik* vóltanak nékik étkeik az én népem' leányának nyomorúságában.
* 5 Móf. 28: 57. 2 Kir. 6: 29.

11 Bé-töltötte az UR az ö haragját, *és* az ö boſzſzú-állásának hévségét ki-öntötte, és tüzet gyújtott Sionban, melly meg-emészette annak fundamentomit.

12 Nem hiſzik vala a' földnek Királyi, és e' *föld'* kerekségének lakói, hogy az ellenség, és a' háborgató bé-jöne Jérusálemnek kapuin.

13 Az ö Prófétáinak * vétkeik miatt, az ö Papjainak álnokságaik miatt, kik abban ki-öntötték az igazaknak † véreket. * Jer. 5: 31.
† Jér. 26: 19. 23. 2 Kir. 21: 16.

14 Tántorgottak *mint* a' vakok az útzákon, vérben meg-fertőztettek; mert nem lehetséges, *hogy vért ne* illetnének az ö ruháikkal.

15 Távozzatok-el, a' tiſztátalanok azt kiáltották nékik, távozzatok-el, távozzatok-el, ne illeſſetek! Azért el-repültenek, és bújdoſtanak; azt mondották a' pogányok között: Nem térnek többé vifzſza, hogy *ott* lakoznának.

16 Az URnak haragja oſztalta-el öket, többé nem tekint reájok; *mivelhogy* a' Papoknak * ortzáit nem tiſztelték, *és* a' Véneken nem könyörültenek. * 3 Móf. 21: 8.

17 Még mikoron *békeſségben vóltnánk*, meg-fogyatkozának a' mi ſzemeink, a' hijába-való * ſegítség*nek várása* miatt, a' mi várásunkban, mellyet vártunk a' nemzetségtől, *melly* meg nem ſzabadit-hat.
* Jér. 37: 5-8. Eſa. 30: 1-3.

18 Vadáſzták a' mi járálinkat, hogy ne járnánk a' mi útzáinkon: el-közelegetett a' mi végünk, bé-töltenek a' mi napjaink, bizony el-jött a' mi végünk!

19 A' mi kergetőink gyorſabbak vóltanak az Egen *repülö* * ſas-keſelyüknél. a' hegyeken kergettek minket, a' puſztában leſelkedtek utánnunk.
* Jér. 49: 22.

20 A' mi életünk, *tudni-illik* az UR' meg-kentt *Királya* * meg-fogaték az ö törjökben, kiről azt mondottuk, hogy az ö árnyékában élünk a' pogányok között. * Jér. 52: 8-11.

21 Örülj és vigadozz * Edomnak leánya, ki lakozol Hútznak földében; *mert* még te rajtad-is által-mégyen a' pohár, meg-réſzegülſz, és okádol.
* Sólt. 137: 7.

22 *Minek-utánna* meg-emészteték * a' te álnokságod, óh Sionnak leánya, nem hágy téged' a' † ſzám-ki-vetésben: *de* meg-látogatja a' te álnokságodat: Edomnak leánya, meg-jelenti a' te büneidet.
* Eſa. 4: 3. † Jér. 29: 10.

V. RESZ.

A' népnek panaſzſza, és könyörgése.

1 EMlékezzél meg URam *arról*, a' mi eſett mi rajtunk, tekints *reánk*, és láſd-meg a' mi gyalázatunkat.

2 A' mi örökségünk ſzállott a' kivül valókra, a' mi házaink az idegenekre.

3 Árvák vóltunk * atya nélkül, a' mi anyáink ollyanok, mint az özvegyek. * r. 40: 20.

4 A' mi vizünket árron ittuk, *és* a' mi fáinkat pénzen vettük.

5 A' mi nyakunkon *uralkodók mia* háborúságot ſzenvedtünk, fáradoztunk és nem vólt nyúgodalmunk.

6 Ki-nyújtottuk kezünket az Egyiptombéliekneк *és* az Aſſiriabélieknek, hogy kenyeret adnának.

7 A' mi atyáink vétkeztenek, *és* nintsenek; mi pedig az ö álnokságokat hordozzuk.

8 A' ſzolgák uralkodtak mi rajtunk, *és* nem *vólt*, ki *minket* kezekből ki-ragadna.

9 Életünknek veſzedelmével hozzuk vala a' mi kenyerünket, a' puſztában való fegyver miatt.

10 A' mi böreink, * mint a' kemenctze, meg-feketedtek a' nagy éhség miatt. * r. 4: 8. Sólt. 119: 83.

11 Sionban az aſzſzonyi-állatokat nyomorgatták, *és* a' ſzüzeket Júda' városiban.

12 A' Fejedelmek azoknak kezektől * fel-akaſztattak, a' véneknek ortzáit nem betsülték. * Jér. 52: 10.

13 A' fel-ſerdült ifjakat a' malomba * fogták, és a' gyermekek a' *rakas* fának *terhe* alatt el-eſtenek.
* Bir. 16: 21.

14 A' Vének meg-ſzüntenek a' kapuból, *és* az ifjak az ö énekléſektől.

15 Meg

15 Meg-fzünt a' mi fzívünknek öröme, fíralomra * fordúlt a' mi örömünk. * *Jér.* 31: 13.

16 El-eſett a' mi fejünknek * koronája: Jaj moſt nékünk; mert vétkeztünk! * *r.* 4: 20.

17 Ezért ſzomorú a' mi fzívünk, ezek-ért meg-homályoſodtak a' mi ſzemeink:

18 A' Sion' hegyé-ért, mivelhogy el-puſztúlt, *annyira hogy* rókák lakják azt!

12 Te URam örökké * meg-maradſz, *és* a' te ſzéked nemzetségről nemzetségre. * *Sólt.* 9: 8. 29: 10.

20 Miért felejtkezel-el örökké mi rólunk? el-hagyſzé minket ſok ideiglen?

21 Téríts-meg * URam minket te hozzád, és meg-térünk, újítsd meg a' mi napjainkat, mint *vala* a' régi időben. * *Jér.* 31: 18.

22 De mindeneſtől meg-vetettél minket, felette ígen meg-haragudtál reánk!

EZEKIEL PROFETANAK KÖNYVE.

I. *Ezékiel' hivatalának méltósága.* 1--4. *R.* II. *A' Sidók' bünei és büntetéſi.* 4--25. *R.* III. *A' környülök lévö ellenségnek romláſi.* 25--33. *R.* IV. *A' rabságra vitetteknek feddetéſek 's intetéſek.* V. *Kettös ſzabadúlás.* (1) *Babilóniából.* (2) *Kriſtus által.*

I. RESZ.

Mikor és hol próſétált Ezékiel. Látás a' négy állatokról, kerekekről, Iſten' ſzékéről.

1 ES lön harmintzadik eſztendöben, negyedik *hóban*, a' hónak ötödik *napján*, mikor én vólnék azok között, kik fogságra vitettek vala, a' Kébár folyó-víz mellett: meg-nyilatkozának az Egek, és láték Iſteni látáſokat.

2 Ötödig *napján azért* a' hónak, (ez ötödik eſztendeje Joákin * Király' fogságba vitelének.)

* 2 *Kir.* 24: 8-16.

3 Valójába lön az UR' beſzéde Ezékiel Paphoz a' Búzi' hához; a' Káldeabéliek' földökben a' Kébár folyóvíz mellett, és lön ott ö rajta az URnak keze.

4 Es látám, és ímé forgó-ſzél jö vala Eſzakról, és nagy felhö tüzzel elegy, mellynek környüle nagy fényeſség vala; és közepette mint-egy tüzes ſzínnek ábrázatja, a' tüznek *tudniillik* közepette.

5 *Es* annak közepiböl *tetſzék-ki* négy lelkés állatoknak haſonlatoſsága; és e' vala az ö ábrázatjok, *tudniillik* emberi * kép vala rajtok. * *v.* 10.

6 Es mindeniknek négy ortzája vala, és négy ſzárnya mindeniknek,

7 Es az ö lábaik, egyenes lábak, (de lábaik' talpa mint a' borjú lábak' talpa) és ſzikráznak vala mint a' meg-ſimított atzélnak ſzíne.

8 Továbbá emberi * kezek *valának* az ö ſzárnyaik alatt négy réſz felöl: és ortzájok és ſzárnyaik valának, mind a' négy réſzek felöl. * *r.* 10: 8.

9 Egyik *állat* a' máſikkal ſzárnyokkal egy-más mellé valának ſzerkeztetve: nem fordúlnak vala meg, mikor járnak vala, mindenik artzal elöfelé mégyen vala.

10 Az ö ortzájoknak haſonlatoſsága *e' vala*: emberi * ortza, és oroſzlán ortza mind a' négynek jobbja felöl: és ökör ortza mind a' négynek balja felöl; és ſas-kefelyü ortza mind a' négynek. * *r.* 10: 14. *Jél.* 4: 7.

11 Es az ö ortzáik ezek: az ö ſzárnyaik pedig ki-terjeſztve felyül: mindeniknek két ſzárnyok öſzve-ér vala, mindenik *a' máſikkal*: a' kettei pedig fedezi * vala az ö teſteket.

* *Eſa.* 6: 2.

12 Es mindenik *állat* artzal elöfelé mégyen vala, valahová a' lélek indítja vala, hogy mennének, *oda* mennek vala: meg nem fordúlnak vala, mikor járnának.

13 Es e' lelkes állatoknak tekinteteknek haſonlatoſsága, mint a' tüzes égö üſzögé, mint az *égö* fákiyák' tekinteti, melly ide 's-tova futkároz *vala* a' lélkes állatok közt; és e' tüznek fényeſsége *vala*, és a' tüzböl villámás megyen vala ki.

14 Es a' lelkes állatok futnak és meg-térnek vala, mint-egy villámás.

15 Es mikor láttam vólna a' lelkes állatokat; ímé egy kerék *vala* a' földön az állatok mellett, mind az ö négy * ortzájok felöl.

* *v.* 10. *r.* 10: 9.

16 A' kerekeknek tekinteti, és azoknak tsinálmánya, mint a' Tárſis *kének* ſzíne, és mind a' négynek ugyan azon egy tekinteti vala: azoknak ábrázatjok, és azoknak tsinálmánya mintha egy kerékben *más* kerék vólna.

17 Mikor mennek vala, négy óldalra

dalra mennek vala; meg nem fordúlnak vala, mikor járnak vala.

18 Es kerék talpok vala, és azoknak magaſsága rettenetes vala: és azoknak talpok' háta rakva vala * ſzemekkel körös-körül mind a' négynek.
* r. 10: 12.

19 Es mikor járnak vala az állatok, járnak vala a' kerekek-is azok mellett, és mikor fel-emelkednek vala az állatok a' földröl, fel-emelkednek vala a' kerekek-is.

20 Valahová a' lélek *indítja* vala hogy mennének, mennek vala, és a' kerekek lelke-is oda mégyen vala: és a' kerekek fel-emelkednek vala ellenekbe; mert a' lelkes állatnak lelke vala a' kerekekben.

21 Mikor járnak vala az állatok, mennek vala *a' kerekek-is*, és mikor állanak vala, ezek-is állanak vala: és mikor fel-emelkednek vala a' földröl, fel-emelkednek vala a' kerekek-is ellenekbe; mert a' lelkes-állat' lelke vala a' kerekekben.

22 Es mindenik állatnak feje felett * égnek haſonlatoſsága vala, úgy-mint *egy* rettenetes *fényes* kriſtály' tekinteti, kiterjedvén fellyül fejek felett. * v. 26.

23 Es az ég alatt azoknak ſzárnyaik egyeneſek valának, *mindenik* egyik a' máſikkal *öſzve-érvén*; és mindeniknek két-ket ſzárnyai *valá*nak mellyekkel bé-fedik vala az ö * teſteket.
* v. 11.

24 Es hallám az ö ſzárnyaik' * zúgáſokat, mint ſok vizeknek zúgáſokat, és úgy-mint a' Minden-hatónak ſzavát, mikor járnak vala: ſzólláſoknak ſzavát, mint valami *nagy* tábornak ſzavát: Mikor állanak vala, le-ereſztik vala az ö ſzárnyaikat. * r. 10: 5.

25 Es lön ſzózat az égböl, melly vala az ö fejek felett, mikor azok állanak vala, és le ereſztik vala az ö ſzárnyaikat.

26 Es az ég felett, melly *vala* az ö * fejek felett, ſzéknek haſonlatoſsága *vala*, ollyatén mint a' Safir kö; és a' ſzéknek haſonlatoſsága felett hoſonlatoſság *vala*, mint-egy ember' ábrázatja, *ki ül vala* fellyül a' felett. * v. 22.

27 Es láték mint-egy tüzes ſzínnek ábrázatját, mint-egy tüznek tekintetit abban körös-környül, annak derekától fogva oda fel, és derekától fogva alá, láték mint-egy tüznek ſzinét, és abban fényeſség vala körös-környül.

28 Mint *a' minémü* a' ſzivárvány tekinteti, melly ſzokott lenni a' felhöbenesös idöben, olly *vala* a' fényeſség' tekinteti körös-környül: *E' vala* AZ UR' DITSÖSEGE' * haſonlatoſságának látáſa: és látám, és esém az én ortzámra, és egy ſzóllónak ſzavát hallám. * r. 10: 4. 18. 20.

II. RESZ.

Ezékiel prófétálni küldetik az Izraelhez.

1 ES monda énnékem: Embernek fia! Allj lábaidra, és ſzóllok te veled.

2 Es lélek jöve én belém, minek-utánna ſzólla nékem: és állata * engem' az én lábaimra és hallám azt, a' ki ſzóll vala énnékem. * *Dán.* 10: 9. 10.

3 Es monda nékem: Embernek fia! En küldelek téged' az Izrael' fiaihoz, a' pártos nemzetekhez, kik pártot ütöttek én ellenem; kik, mint az ö attyaik * vétkeztek én ellenem mind e' mái napig. * *Jér* 3: 25.

4 A' kemény * ortzájú fiakhoz és kemény † ſzivüekhez küldlek tégedet, és ezt mondjad nékiek: Igy ſzóll az UR Iſten! * *Eſa*, 48: 4. † *Eſa.* 30: 9-11.

5 Vagy hallják, vagy nem hallják, mivelhogy pártos ház: de *még-is* megtudják, hogy Próféta vólt ö köztök.

6 Te azért, embernek fia, ne félj ö tölök, és az ö beſzédektöl ne rettegj: mivelhogy pártoſok és * töviſek te ellened, és skorpiókkal lakol te: az ö beſzédektöl ne félj, és az ö ortzájoktól ne rettegj; mert engedetlen háznép. * *Mik.* 7: 4.

7 Es ſzóljad az én beſzédimet önékik, vagy hallják vagy nem; mert engedetlenek.

8 Te pedig, embernek fia, halld-meg mikor néked ſzóllok, ne légy engedetlen, mint ez az engedetlen ház, nyiſd-meg ſzádat, és edd-meg a' mit adok néked.

9 Es látám, és ímé egy kéz küldeték én hozzám, és ímé abban öſzvehajtatott levél vala.

10 Es azt ki-teríté elöttem, és ímé bé vala írva, elöl és hátúl; és abban valának írva ſiráſok, nyögéſek és jaj-ſzók!

III. RESZ.

Jérémiás meg-éſzen egy levelet: a' Sidókhoz küldetik.

1 ES monda énnékem: Embernek fia! A' mi elötted vagyon * edd-meg, edd-meg ezt a' levelet: és menj-el, ſzóllj az Izrael' házának.

2 Fel-nyitám azért az én ſzámat, és meg-étété velem a' levelet.

3 Es monda énnékem: Embernek fia! Végyed a' te haſadba és a' te belsö réſzeidet töltsd meg e' levéllel, mellyet adok néked: és meg-évém azt, és lön az én ſzámban mint az édes méz.
* *Jél.* 10: 9. 10.

4 Es monda énnékem: Embernek fia! Eredj, menj-el az Izrael' házához, és ſzólj * az én ſzómmal nékiek;
* *Jér.* 1: 17.

5 Mert nem valami mély beſzédü és nehéz nyelvü néphez küldettetel, *hanem*

nem az Izrael' házához.

6 Nem ſok népekhez, kik mély beſzédüek és nehéz nyelvüek, kiknek nem ért-hetnéd beſzédeket: bizonyára ha azokhoz küldöttelek vólna tégedet, azok-is meg-hallgattak vólna tégedet;

7 De az Izrael' háza nem akar téged' hallgatni; mivelhogy nem akarnak engem' hallgatni; mert az egéſz Izrael' háza erös * homlokú, és kemény ſzivü. * *r.* 20: 4.

8 Imé adtam tenéked erös ortzát az ö ortzájok ellen, és erös homlokot az ö homlokok ellen.

9 A' te homlokodat *ollyá tettem* mint az Adamás, melly erösebb a' tüz-könél: Ne félj *azért* tölök, és meg ne rettenj az ö tekintetektöl; mert vak-merö ház.

10 Es monda nékem: Embernek fia! Minden beſzédimet, mellyeket ſzóllok néked, vedd ſzívedbe, és halld-meg füleiddel,

11 Es menj-el, menj-bé a' foglyok közzé, a' te néped' fiaihoz, és ſzólj nékik, és mondjad, nékik: Igy ſzóll az UR Iſten; vagy halljják vagy nem halljják.

12 Es fel-vön engem' a' lélek, és hallék utánnam nagy rezzenéſnek ſzavát, *mondván:* Aldott az URnak ditsösége, az ö helyéröl!

13 Es amaz állatok' * ſzárnyaiknak ſzavokat, mellyek egy-máſt érik vala, és a' kerkek' tsikorgáſokat ellenekbe: és nagy indúláſnak ſzavát.

* *r.* 1: 25.

14 Es a' lélek fel-vön engemet', és elragada engemet, és el-menék el-keferedvén az én lelkem' haragjában: és az URnak erös keze lön én rajtam.

15 Menék azért a' Thél-Abib *tartomány*ba *vitt* foglyokhoz, kik lakoznak vala a' Kébár foglyó-viz mellett, és le-ülék, ök-is ott ülvén: ülek *azért* ott * hét napon álmélkodva ö közöttök. * *Jób.* 2: 13.

16 Es lön hét nap múlva az UR' ſzava én hozzám, mondván:

17 Embernek fia: * Ör-állóúl adtalak én téged' Izrael' házának; halld-meg azért az én ſzámból az én beſzédemet, és intsd-meg öket az én nevemben. * *r.* 33: 7. 8.

18 Ha én mondándom a' hitetlennek: Halállal halſz-meg; és te ötet meg nem inted, és nem ſzóllaſz néki intvén ötet, *hogy* a' hitetlen az ö iſtentelen útától *el-távozzék*, hogy éllyen: az a' hitetlen meg-hal az ö álnokságában, de az ö vérét a' te kezedböl * kivánom-meg. * *Sidó.* 13: 17.

19 Te pedig ha meg-inted a' hitetlent, és meg nem téránd az ö hitetlenségéhöl, és az ö iſtentelen útáról: az az ö álnokságában hal-meg, de te a' te lelkedet * meg-mentetted.

* *Tſel.* 20: 26.

20 Es ha el-fordúl az igaz az ö * igazságától, és álnokságot tselekeſzik, és botránkozáſt vetek eleibe; ö meg-hal, mert meg nem intetted ötet, az ö bünében hal-meg, és emlékezetbe nem jönek az ö igazsági, a' mellyeket tselekedett: de az ö vérét kezedböl kivánom-meg. * *r.* 18: 24. 33: 12. 13.

21 Te pedig ha meg-inted azt az igazat, hogy az igaz ne vétkezzék, és ö nem vetkeződik többé: élvén él; mivelhogy meg-intetted, és te a' te lelkedet meg-mentetted.

22 Lön pedig akkor az URnak keze én rajtam, és monda nékem: Kelj-fel menj-ki a' mezöre, és ott ſzóllok veled.

23 Fel-kelék azért, és ki-menék a' mezöre: és ímé ott AZ URNAK DITSÖSEGE áll vala, melly haſonló vala ahoz a' ditsöséghez, mellyet * láttam vala a' Kébár folyo-viz mellett, és esém az én ortzámra.

* *r.* 1: 28.

24 Akkor az én lelkem meg-jöve: és állata engemet lábaimra, és ſzóllíta engem' *az UR*, és monda nékem: Menj-bé, és zárd-bé magadat a' te házadban.

25 Te pedig óh embernek fia; Imé köteleket vetnek reád, és azokkal meg-kötöznek téged', és ki ne menj közikbe.

26 A' te nyelvedet azért ínyedhez ragaſztom, és néma léſzeſz, és ne légy nékik meg-feddö férjfiú; mert * vak-merö ház. * *Eſa.* 48: 4.

27 Mikor pedig ſzóllok te veled, meg-nyitom a' te ſzádat, és mondjad nékik: Ezt mondja az UR Iſten: A' ki hallja, hallja-meg, és a' ki nem akarja, ne hallja; mert * vak merö ház!

* *Hóſ.* 4: 4.

IV. RESZ.

Prófétálás Jérusálem' meg-ſzállásáról: és a' nagy éhségről a' fogságban.

1 ES te embernek fia, végy magadnak egy téglát, és tedd azt elödbe, és írd meg rajta Jérusálem' városát.

2 Es írj ellene meg-ſzálláſt és épits ellene ſántzot, és tölts ö ellene *föld* töltéſt, és ſzerezz ellene tábort, és veſs ellene körös-körül * kofokat.

* 2 *Kir.* 25: 1.

3 Es végy magadnak *egy* vas ſerpenyöt, és állaſd-fel azt vas kö-fal gyanánt te közted és a' város között: és erösitsd-meg ortzádat ö ellene, és mintha meg-ſzállották vólna, hogy te meg-ſzállottad: Jegye ez azIzrael' házának.

4 Es te feküdgy a' te bal öldaladra, és

és vesd az Izrael' háza' álnokságát arra:a' napoknak számok szerint,a' mennyin hálsz azon, viseljed az ö álnokságokat.

5 En pedig adtam tenéked az ö álnokságoknak esztendeit, napok' számában, * harom-száz kilentzven napokat, és viseled az Izrael' házának álnokságát. * 4 *Mós.* 14: 34.

6 És ezek ki-telvén, feküdj a' jobb-óldaladra málod-szor, és viseld a' Júda' házának álnokságát negyven napig: *egy* napot *egy* esztendö-ért: egy napot, *mondom*, hogy adtam néked egy esztendö-ért.

7 Es Jérusálem meg-szállására erösitsd-meg a' te ortzádat, és karod feltürve légyen, és prófétálj ö ellene.

8 Es ímé köteleket vetettem reád, és meg nem fordít-hatod magadat egyik óldaladról a' másikra, míg bétöltöd a' te meg-szállásodnak napjait.

9 Es te végy magadnak búzát és árpát, és babot, és lentsét, és kölest, és ledneket, és tedd ezeket egy edénybe, és ezekböl tsinálj magadnak kenyeret: a' napok' száma szerint, míg óldaladon fekszel, három-száz * kilentzven napokon égyed azt, * *v.* 5.

10 A' te éléséd pedig, mellyel élsz, *lészen* mérték szerint, húsz siklus *nyomó* egy napra, idöröl idöre égyed azt.

11 Es a' vizet mértékkel igyad, egy Hinnek hatod részét, idöröl idöre igyad *azt*.

14 Es *mint a' hamú alatt sütött* árpa pogátsát, úgy égyed azt, és szemek' láttára emberi ganéjnál süssed azt.

13 Es monda az UR: Igy észik az Izrael' fiai az ö fertelmes * kenyereket a' pogány nemzetek között, a' kik közzé öket ki-üzöm. * *Hós.* 9: 3.

14 Es mondék: Ah, ah URam Isten! ímé az én lelkem *soha* meg nem fertéztetett; és döggel hóltat és *vadtól* meg-szaggattat nem ettem ifjúságomtól fogva ez ideig, és az én számon bé nem ment tiszta-talan * állat' húsa.

* 3 *Mós.* 11: 22.

15 Es monda nékem: Imé tehén ganéjt adok tenéked az emberi ganéj' helyébe, és süsd a' te kenyeredet annál.

16 Es monda énnékem: Embernek fia! Imé én el-töröm a' kenyérnek botját * Jérusálemben; és észik kenyereket mértékkel és rettegéssel, és vizeket mértékkel és el-ájúlással iszszák.

* 3 *Mós.* 26: 26.

17 Hogy kenyér nélkül és víz nélkül * meg-fogyatkozván, el-álmélkodjanak mindnyájan, és meg-rothadjanak az ö † hamisságokban.

* *Sir.* 4: 4. 5. † 3 *Mós.* 26: 29.

V. RESZ.

El-beretvált haj példázza a' nép' veszedelmét: Isten' haragjának oka az ö népe ellen.

1 ES te, embernek fia, végy magadnak egy éles kést, *tudni-illik* borbély beretvát végy magadnak, és vond-el azt a' te fejeden és szakállodon; és végy magadnak *egy* mértéket, és oszd-el azok*nak* szöröket.

2 Harmad részét tüzzel égesd-meg a' város' közepette,a' meg-szállás' napjai bé-tellyesedése szerint: azután vedd a' harmad részét, és vagdald apróra fegyverrel a' *város* körül: és harmad részét hintsd-el a' szélre: és a' fegyvert ki-vonjzom * utánnok.

* 5 *Mós.* 28: 64-67.

3 Es végy-ki innét egy keveset, és köfd azokat a' te ruhádnak perémire.

4 Es ezek közzül ismét végy-ki, és vesd a' tüz' közepire, és égesd-meg azokat tüzzel: abból mégyen tüz az Izrael' egész házára.

5 Igy szóll az UR Isten: Ez a' Jérusálem a' *város*, mellyet a' pogány nemzetek' * közibe helyheztettem vala, és ö körülötte a' tartományokat;

* *Sir.* 1: 1.

6 De változtatta az én itéletimet hitetlenségre * inkább a' Pogányoknál, és az én rendeléfimet azoknál a' nemzeteknél, kik ö körülötte vagynak; mert az én itéletimet meg-útálták, és az én parantsolatimat,és azokban nem jártanak. * *Esa.* 1: 4. 10, 5: 7.

7 Ezoká-ért így szóll az UR Isten: Mivelhogy a' ti *álnokságtoknak* fokasága fellyebb vagyon * a' Pogányoknál, kik körülöttetek vagynak, az én parantsolatimban nem jártatok, és az én itéletimet nem tselekedtétek: söt tsak a' Pogányok' itéleti szerint-is, kik körülöttetek vagynak, nem tselekedtetek. * *Sir.* 4: 6.

8 Ezoká-ért így szóll az UR Isten: Imé én mégyek reád: én tselekeszem te közötted itéleteket a' Pogányok' szemeik' látván.

9 Es tselekeszem rajtad, a' mit nem tselekedtem, és hasonló dolgot nem tselekeszem többé, minden útálatosságid-ért;

10 Mert az atyák meg-észik * fiaikat te közepetted, és a' fiak meg-észik az ö attyaikat, és tselekeszem te rajtad itéleteket, és minden te maradékidat szélre hányom minden részre.

* 5 *Mós.* 28:53. *Sir.* 4: 10-

11 Ezoká-ért, élek én, azt mondja az UR Isten, ha meg nem tselekeszem; mivelhogy az én Szent helyemet megfertéztetted minden útálatosságiddal és minden undokságiddal: én-is azért el-rontlak, és az én szemem *néked* nem

nem * kedvez, és én-is nem könyörülök *rajtad.* * *r.* 7 : 4. 18.

12 Harmad réſzed dög-halál * miatt véſz-el, és éhség miatt emészteti-meg te közepetted; és harmad réſzed fegyver miatt húll-el te körülötted: és harmad réſzedet minden ſzélre el-hintem, és fegyvert vonſzok utánnok.

* *Jér.* 15 : 2.

13 Es meg-ſzünik az én búsúlásom, és le-ſzállítom az én fel-gerjedett haragomat ö ellenek, és vigaſztaláſt vészek; és meg-értik, * hogy én UR ſzóltam az én buzgóságomban, mikor bofzſzonkodásomat be-töltöm rajtok.

* *Sir.* 2 : 17. 4 : 11.

14 Es adlak tégedet puſztaságra és gyalázatra a' Pogányok között, kik körülötted vagynak, mindennek ſzeme' láttára, ki el-mégyen mellöled.

15 Es léſzen * gyalázat és meg-utálás, példa, és álmélkodás a' Pogányoknak, kik körülötted vagynak, mikor ellened ítéletet télzek búsúltomban és haragomban, és haragos feddéſimben: En UR ſzóltam *ezeket!*

* 3 *Móſ.* 28 : 37.

16 Mikor botsátom az éhségnek veſzedelmes nyilait ö ellenek, mellyeket botsátok, hogy el-veſzeſſelek titeket; és mikor éhséget botsátván ti reátok el-rontom ti köztetek a' kenyér' botját.

17 Botsátok, mondom, reátok éhséget, és gonoſz fene * vadakat, mellyek magzat nélkül hagynak téged'; és dög-halál és vér-ontás mégyen által rajtad: és fegyvert hozok reád. En UR ſzóltam *ezeket!*

* 3 *Móſ.* 26 : 22.

VI. RESZ.

Jövendölés a' Júdának veſzedelméről.

1 ÉS lön az URnak ſzava én hozzám, mondván:

2 Embernek fia! Veſd ortzádat az Izrael' hegyeire, és prófétálj ö ellenek,

3 Es mondjad önékik: Izrael' hegyei, halljátok-meg az UR Iſten' beſzédét; Ezt mondja az UR Iſten a' hegyeknek, a' halmoknak, a' patakoknak és völgyeknek: Imé én hozok reátok fegyvert, és el-veſztem a' ti magaſságitokat.

4 Es el-puſztúlnak a' ti óltáraitok, és el-rontatnak a' ti képeitek, és le-vágatom a' ti ſebeſeiteket a' ti * bálványitok elött.

5 Es vetem az Izrael' fiainak hólt teſteiket az ö bálványaik' eleibe, és ide 's tova hányom a' ti tsontaitokat a' ti óltáritok közzül. * 3 *Móſ.* 26: 30.

6 Minden lakó-helyeitekben a' városok puſztákká maradnak, és a' magaſságok el-puſztíttatnak, úgy hogy el-puſztúlva és el-hagyva léſznek a' ti ól. táritok, és el-rontatnak és ſemmivé léſznek a' ti bálványitok, és ki-vágatnak a' ti képeitek, és el-töröltetnek a' ti munkáitok.

7 Es el-húll a' meg-ölött ti közöttetek, és meg-tudjátok, hogy én vagyok az UR.

8 Es meg-hagyok *válamennyit* * *benneték*, hogy légyenek közzületek, kik meg-menekedjenek a' fegyvertől a' Pogányok közt, mikor el-oſzlattattok a' földekre. * *r.* 5 : 1-5.

9 Es meg-émlékeznek * én rólam, a' kik közzületek meg-menekednek a' Pogányok között, kik között fogságban léſznek; mivelhogy meg-bántatam az ö parázna ſzívek miatt, melly tölem el-ſzakadott, és az ö parázna ſzemek miatt, paráználkodván az ö bálványaik után; és le-vágattatnak azok elött a' gonoſzságok-ért, mellyeket tselekedtenek minden ö utálatoſságokban, * *Hóſ.* 5 : 15.

10 Es meg-eſmérik, hogy én vagyok az UR, hogy nem hijába mondottam, hogy meg-tselekeſzem rajtok e' veſzedelmet.

11 Igy ſzóll az UR Iſten: üsd-öſzve kezedet és tapodj lábaddal, és mond ezt: Jaj az Izrael' házának gonoſzságának minden útálatoſsági-ért; mert * fegyver, éhség és dög-halál miatt hullanak el.

12 A' ki meſzſze léſzen, dög-halál miatt hal-meg, és a' ki közel léſzen, fegyver miatt eſik-el: és a' ki ezektől meg-hagyatik, és környül-vétetik, éhség miatt meg-hal; és bé-töltöm az én bofzſzankodáſomat ö rajtok. *r. 5:12.

13 Es meg-tudjátok, hogy én vagyok az UR, mikor az ö meg-ölettetei az ö bálványaik * között léſznek, az ö óltáraik körül minden magas † halmaikon, minden hegyeknek tetein, és minden zöld fa alatt, és minden sürü ágas tser-fa alatt, a' helyen, a' hol gyonyörüséges illatot tettenek minden ö bálványaiknak. *v. 4. 9. 6.

† 2 *Kir.* 17 : 10. *Eſa.* 57 : 5.

14 Ki-nyújtom azért az én kezemet ö reájok, és téſzem e' földet puſztává és kietlenné, a' puſztától fogva mind Diblatáig minden ö lakó-helyekben; és meg-tudják, hogy én vagyok az UR!

VII. RESZ.

Jövendölés az Izrael' földe' veſzedelméről.

1 ÉS lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván:

2 Es te embernek fia, így ſzólla az UR Iſten az Izrael' földének: Vége *vagyon*, el-jött e' földnek négy ſzegeletinek vége;

3 Immár közel vagyon a' te véged, és

és botsátom az én haragomat reád, és meg-itéllek tégedet a' te útaid * szerint, és vetem reád minden te utálatosságidat. * *Esa.* 57 : 5.

5 *Mós.* 28 : 15-68.

4 Es nem kedvez az én szemem tenéked, sem meg nem szánlak; hanem a' te útaidat vetem te reád, és a' te útálatosságid te közepetted lésznek, és meg-tudjátok, hogy én UR vagyok.

5 Igy szóllott az UR Isten: Imé egyik veszedelem a' másikat éri.

6 El-jött a' vég, el-jött a' vég: felserkent te ellened, ímé el-jött!

7 El-jött a' reggeli sententzia tenéked, te, ki a' földön lakozol! el-jött az idö, közel vagyon a' zengésnek ideje, és nem hegyeknek zengések lésznek.

8 Most rövid * idön ki-öntöm az én haragomat te reád, és bé-töltöm az én búsulásomat te rajtad, és meg-itéllek tégedet a' te útaid szerint, és vetem reád minden te útálatosságidat,

* 2 *Kir.* 25 : 1-11.

9 Es nem kedvez az én szemem, sem meg nem * szánlak, hanem fizetek néked a' te útaid szerint, és a' te útálatosságid te rajtad lésznek; és meg-tudjátok, hogy én vagyok a' meg-verö UR. * *Jér.* 15 : 1-6. 25 : 8-11.

10 Imé a' nap, ímé el-jött, ki-jött a' reggeli sententzia, meg-virágzott a' veszszö, meg-zöldellett a' kevélység.

11 A' hamisság fel-nevekedett hitetlenségnek páltzájává: Senki nem *marad-meg* közzülök, semmi nem *marad-meg* gazdagságokban, sem az ö magvokban, és nem lészen a' siratás köztök.

12 El-jött az idö, jelen vagyon a' nap: a' ki vészen, ne örüljön *annak*, és a' ki ád, ne szomorkodjék *rajta*; mert harag *jött* minden ö sokaságára.

13 Mert az adó az el-adott *jószágra* meg nem tér, még ha életben *leszen-is* az ö lelkek; mert a' látás minden ö sokasága felöl meg nem tér, és senki az ö álnoksága miatt az ö életét meg nem erösít-heti.

14 Ambátor fújjátok a' trombitát, és készítsetek-elö mindent: de nintsen a' ki menjen a' hartzra; mert az én haragom minden ö népén *vagyon*.

15 Kivül fegyver, dög-halál és éhség belöl; a' ki a' mezön *lészen*, fegyver miatt hal-meg, és a' ki a' városban *lészen*, azt az éhség és dög-halál emészti-meg.

16 Es *a' mi kevesen* el-szaladnak közzülök, lésznek a' hegyeken, mint a' völgyekben *bújdosó* galambok, mindnyájan óhajtva, ki-ki az ö álnokságáért.

17 Minden kezek el-erötlenülnek, és minden térdek el-olvadnak mint a' víz.

18 Es öltöznek * sákba, és a' rettegés fogja-el öket; és minden ortzán szégyen, 's minden fejeken kopaszság lészen. * *Esa.* 15 : 2. 3. *Amós* 8:10.

19 Az ö ezüstöket az útzára * vetik-ki, és az ö aranyokat el-hányják; az ö ezüstök és aranyok meg nem szabadít-hatja öket az UR' búsulásának napján: az ö lelkeket meg nem elégít-hetik, és hasokat bé nem töltet-hetik; mert ez a' romlás az ö álnokságok-ért lészen. * *Péld.* 11 : 4. *Sóf.* 1 : 18.

20 Es az ö ékességeknek szépségét kevélységre fordították, és az ö útálatosságoknak és bálványaiknak képeket * tsináltak abból: ezoká-ért vetettem azt el, * *r.* 10 : 18.

21 Es adom azt az idegeneknek kezekbe az el-ragadozásra, és a' földnek hitetlen lakóinak sákmányra, és megfertéztetik azt.

22 Es el-fordítom az én ortzámat ö tölök, és meg-fertéztetik az én Szent helyemet, és bé-mennek abba a' * rontók, és meg-fertéztetik azt.

* 2 *Kir.* 25 : 9.

23 Tsinálj * lántzot; mert a' föld rakva vérnek † itéletivel, és a' város rakva álnoksággal. * *Jér.* 27 : 2. † 2 *Kir.* 21 : 16.

24 Es hozok felette gonosz pogányokat, és el-foglalják az ö házaikat, és azt tselekeszem, hogy meg-szünjék a' hatalmasoknak kevélységek, és megfertéztetnek azoknak templomaik.

25 A' ki-vagás el-jött: és békeséget kereselnek, de nem léfzen.

26 Egy romlás a' másikra jö, és egy hír után más támad, és látát * kereselnek a' Prófétától, és a' törvény elvész a' Paptól, és a' tanáts a' Vénektöl. * *Sir.* 2 : 9.

27 A' Király * szomorkodik, a' Fejedelem puszta ságba öltözik, és a' föld' népének kezei el-háborodnak; az ö útok szerint tselekeszem vélek, és az ö itéletek szerint itélem-meg öket; és meg-tudják, hogy én vagyok az UR! * 2 *Kir.* 25 : 7.

VIII. RESZ.

Négy látások: Izraelnek sok bálványozása.

1 ES lön hatodik esztendöben, hatodik hóban, a' hónak ötödik napján, és ülök vala az én házamban, és a' Júda' Vénei ülnek vala én elöttem, és esék reám ott az UR Istennek keze.

2 Es látám, és ímé mint-egy tüz' ábrázatjának hasonlatossága, az ö derekától fogva pedig és oda fel, mint-egy fényességinek tekinteti, mint-egy tüzes fényességinek látása.

3 Es nyújta ollyat, mint-egy * kéz,

és foga engem' fejem' üstökénél fogva ; és fel-emele engem' a' lélek az ég és a' föld között, és vün engem' Jérusálembe Isteni látásokban, a' belsö *Templom' pitvará*' kapujának ajtajához, melly Északra néz vala; a' hol vala helye a' bozsdzúságnak † bálványának, melly bozsdzúságra ingerel.

* *Dán.* 5: 5. † r. 20: 28. 2 *Kir.* 21: 7.

4 És ímé vala ott az Izrael' Istenének ditsösége, a' látás szerint, mellyet * láttam vala a' mezöben.

* *r.* 1: 28. 3: 23.

5 Es monda nékem: Embernek fia! Emeld fel most a' te szemeidet Észak felé: Fel-emelém azért szemeimet Észak felé, és ímé Északra az óltár' kapuja mellett *vala* az a' bozsdzúságnak bálványa, *mikor a' kapun* bé-mennének.

6 Es monda nékem: Embernek fia! Nem látodé, mit tselekesznek ezek, a' nagy útálatosságokat, mellyeket tselekesznek itt az Izrael' háza-népe, hogy messze el-távozzam az én Szent helyemtöl? De még-is fordúlj, és láttz nagyobb útálatosságokat.

7 Es vün engem' a' *más* pitvar' ajtajához, és látám, és ímé egy lik vala a' falban.

8 Es monda énnékem: Embernek fia! Likaszd-által a' falt: * és általlikaszta'm a' falt, és ímé egy ajtó lön.

* r. 12: 5.

9 Es monda nékem: Menj-bé, és lássd-meg a' gonosz útálatosságokat, mellyeket ezek ott tselekesznek.

10 Bé-menék azért, és tekintém, és ímé minden útálatos tsúszó-mászó, és oktalan állatoknak képek, és az Izrael' házának minden bálványi fel-írva valának a' falon körös-környül.

11 És hetven férjfiú az Izrael' házá' Vénei közzül áll vala elöttök, és Jázániás a' Sáfán' fia áll vala ö köztök, és mindeniknek kezében *vala* az ö temjénezöje, és a' füstnek sürü köde mégyen vala fel:

12 Es monda énnékem: Látádé embernek fia, az Izrael' házának Vénei miket tselekesznek a' setétben, kiki az ö képpel bé-iratott ágyas-házokban? mert azt mondják: Nem * lát minket az UR, el-hagyta az UR ezt a' földet. * *Jób* 22: 13. *Sólt.* 94: 7.

13 Es monda énnékem: Még-is fordúlj, és láttz nagyobb útálatosságokat, mellyeket ezek tselekesznek.

14 Es vün engem' az UR' Háza' kapuja' ajtajához, melly vagyon Északra, és ímé ott aszszonyi-állatok ülnek vala siratván a' Tammúzt.

15 Es monda énnékem: Nem látodé embernek fia? Még-is fordúlj, és láttz nagyobb útálatosságokat ezeknél.

16 Bé-vün azért engem' az UR' Házának belsö pitvarába, és ímé az UR' Temploma' ajtaja mellett, a' tornátz és az óltár között vala úgy-mint huszon-öt férjfi, kik háttal fordúltak vala az UR' Templomára, és ortzájok vala Nap-keletre, és magokat meg-hajtván imádkoznak vala, Nap-támadat felé, a' * Napnak. * 2 *Kir.* 21: 5. 23: 11.

17 Es monda nékem: Nem látádé embernek fia? Avagy kitsinyé Júdának, hogy tselekeszi ez útálatosságokat, mellyeket itt tselekesznek? Mivelhogy bé-töltötték a' földet álnoksággal, és erre tértenek, hogy fel-ingerljenek engem', de ímé ök botsátnak büdösséget az ö * orrokba. * r. 9: 10.

18 En-is búsúlásomban tselekeszem *vélek*, nem kedvez az * én szemem *nékik*, és nem könyörülök *rajtok*, és kiáltanak az én füleimbe nagy szóval, de meg nem † hallgatom öket. * r. 5: 11.

† *Jér.* 11: 11. *Sir.* 2: 8.

IX. RESZ.

A' hivek meg-tartatnak a' tsapás között.

1 ES kiálta az én füleimbe nagy szóval, mondván: El-közelgettenek a' * városnak meg-látogatási, és mindenik' kezében el-veszt'étre való fegyvere *vagyon*. * 2 *Kir.* 25: 1-11.

2 Es ímé hat férjfi jö vala a' felsö kapu' útáról, melly néz Északra, és mindenik' kezében vala az ö rontásra való szerszáma, és egy férjfi vala ö közöttök gyóltsban öltözve, és iró szerszám vala öldalán: kik bé-menvén állának a' réz * óltar mellé. * 1 *Kir.* 8: 64.

3 Es az Izrael' Istenének * ditsösége el-méne a' Kérubról, a' kin vala, a' Ház' küszöbéhez: és hívá a' férjfiat ki-† gyóltsban vala öltözve, a' kinek öldalán az iró szerszám vala.

* 1 *Kir.* 8: 10. 11. † *v.* 2.

4 Es monda az UR önéki: Menj által a' város' közepin, Jérusálem' közepin, és * jegyezz egy TAU betüt a' férjfiaknak homlokokra, kik nyögnek, és *bánattal* kiáltanak mind ezek-ért az útálatosságok-ért, mellyeket tselekesznek annak közepette. * r. 7: 3. 4.

5 Es a' többinek * monda az én hallásomra: Menjetek-által a' városon ö utánna, és vágjátok: ne kedvezzen a' ti szemetek, és ne könyörüljetek. * *v.* 2.

6 Vénekét, ifjakat, és szüzeket, kitsinyeket és aszszonyi-állatokat öljetek-meg mind egy lábig: de azokra a' férjfiakra, a' kiken TAU *betü* lészen, ne * menjetek; és az én Templomomtól kezdjétek-el. El-kezdék azért a' véu † férjfiaktól, a' kik a' Ház elött valának. * *v.* 4. † 2 *Krón.* 36: 17-19.

7 Es monda nékik: Fertéztesétek-meg a' Házat, és töltsétek-meg a' pitvarokat meg-ölettekkel. Menjetek-ki. Ki-menének azért, és vágák a' *népet* a' városban.

8 Es lön mikor le-vágták vólna ö-ket, én maradék-meg, és artzal le-borúlék, és kiáltók, és mondék: Ah, ah, URam Isten! avagy el-veszted Izraelnek minden maradékit, ki-öntvén a' te búsúlásodat Jérusálemre?

9 Es monda nékem: Az Izrael' és Júda'házának álnoksága* felette nagy, és e' föld meg-tölt † vérekkel, és ez a' város rakva el-fordúlt ** *itélette*l; mert azt mondták: El-hagyta az UR e' földet, és az UR nem látja!

* *Jer.* 18:12. † 2 *Kir.* 21:16. ***Esa.* 5:7.

10 Es én-is, (nem kedvez * az én szemem, és nem könyörülök) az ö útjokat fizetem-vifzfza az ö fejekre.

* *r.* 5: 11. 14. 15.

11 Es ímé a' férjfi, a' ki gyóltsba öltözött vala, a' kinek óldalán * író szerszám vala, felele *illyen* befzéddel, mondván: Meg-tselekedtem a' szerint, a' mint parantsoltál énnékem. * *v.* 3.

X. RESZ.

A' férjfiról a' ki eleven-szenet vészen-ki a' kerekek és a' Kérubimok közzül.

1 ES látám, és ímé az ég felett, melly *vala* a' Kérubimok' * fejek felett, mint-egy Safir kö, és mint-egy széknek hasonlatossága tettzik vala ö felettek. * *r.* 1: 22. 26.

2 Es fzólla ama' férjfinak, * ki gyóltsba öltözött vala, mondván: Menj-bé a' kerekek közzé, *mellyek vagynak* a' Kérubimok alatt, és töltsd-meg a' te kezeidet eleven-fzénnel, melly a' Kérubimok között vagyon, és hintsd-el a' városra. Es bé-méne szemem' láttára. * *r.* 9: 3. 10.

3 A' Kérubimok pedig állanak vala a' Háznak jobb-felöl való részе felöl, mikor e' férjfi bé-menne, és a' köd * bé-teli vala a' belsö pitvart.

* 2 *Kir.* 8: 10. 11.

4 Es el-távozék az URnak ditsösége a' * Kérubról a' Ház' küfzöbéhez: és meg-telék a' Ház köddel, és a' pitvar bé-telék az UR' ditsösége' fényességével. * *v.* 18. 2 *Mós.* 25: 18. 22.

5 Es a' Kérubimok fzárnyaiknak * tsattogások-is hallik vala mind a' külsö pitvarig, úgy-mint a' Minden-ható Erös *Isten*nek fzava, mikor fzóll.

* *r.* 1: 24.

6 Es lön, mikor parantsolt vólna ama' gyóltsba öltözött férjfinak, mondván: Végy tüzet a' kerekek közzül és a' Kérubimok közzül: bé-méne és álla a' kerekek közzé.

7 Es *egy* Kérub a' Kérubimok közzül ki-nyújtá * kezét a' tüzhöz, melly vala a' Kérubimok között, és vön és tévé a' gyóltsba öltözöttnek markába; ki el-vévé, és ki-méne. * *r.* 1: 8.

8 Es láttzék a' Kérubimokon emberi kéznek hasonlatossága az ö fzárnyaik alatt.

9 Es látám, és ímé négy * kerék *vala* a' Kérubimok mellett, egyik kerék vala az egyik Kérub mellett, és a' másik kerék a' másik Kérub mellett, a' kerekeknek pedig tekintetek ollyan vala, mint a' Tárfis könek fzíne. * *r.* 1: 15.

10 Es azoknak a' négy kerekeknek ábrázatjok egy *vala*, mintha *egy* kerék a' *más* kerék' közepette vólt vólna.

11 Mikor mennek vala, mind a' négy óldalokra mennek vala, meg nem fordúlnak vala, mikor járnak vala; hanem arra a' helyre, mellyre fordúl vala az elsö *Kérub*, az után mennek vala, és vifzfza nem fordúlnak vala, mikor mennek vala.

12 Es minden testek * és hátok, és kezeik, fzárnyaik, és a' kerekek rakvák valának fzemekkel, mind a' négy kerékneknek kerületin. * *r.* 1: 18.

13 A' kerekeknek kiáltának: óh kerék! az én hallásomra.

14 Es mindenik *Kérub*nak négy ortzája vala: az elsö ortza Kérub * ortza, és a' második ortza ember ortza, és a' harmadik orofzlán ortza, és a' negyedik fas-kefelyü ortza. * *r.* 1:10.

15 Es fel-emelkedének a' Kérubimok: Ez a' lelkes állat, mellyet láttam vala a' Kébár folyó-vize mellett.

16 Es mikor járnak vala a' Kérubimok, járnak vala a' kerekek-is ö mellettek: mikor pedig fel-emelik vala a' Kérubimok az ö fzárnyaikat, hogy fel-emelkednének a' földről, nem térnek vala vifzfza a' kerekek-is ö mellőlök.

17 Mikor állanak vala *a' Kérubimok*, állanak vala a' *kerekek-is*, és mikor azok fel-emelkednek vala, fel-emelkednek vala *ezek-is* ö vélek; mert a' lelkes * állat' akaratja *vala* ö bennek.

* *r.* 1: 5-13. 20. 21.

18 Es ki-méne az UR' ditsöfége a' Ház' küfzöbétöl, és álla a' Kérubimok * felibe. * *v.* 4.

19 Es fel-emelvén azok a' Kérubimok az ö fzárnyaikat, fel-emelkedének a' földről fzemem' láttára: mikor ki-menének ök, a' kerekek-is valának ellenekbe vélek: és meg-álla az UR' Házának nap-keleti kapujának bé-meneteliben, és az Izrael' Istenének ditsösége * fellyül ö rajtok. * *r.* 28.

20 Ez az állat, a' mellyet láttam vala az Izrael' Istene * alatt, a' Kébár' folyó-vize mellett; és meg-esmérém, hogy Kérubimok vólnának.

* *r.* 1: 26-28.

21 Négy ortzája *vala* mindeniknek, és négy fzárnya mindeniknek, és emberi kéznek hasonlatossága az ö fzárnyok alatt.

22 Ortzájoknak pedig hasonlatossága, mint azoknak az ortzáknak, * mellyeket láték a' Kébár folyó-vize mellett,

mind tekintetek, mind ö magok; mindenik artzal mégyen vala elöl.
* *r.* 1: 10.

XI. RESZ.

A Jérusálembéliek' el-hitetöiknek büntetések: A' foglyok' viſzſza-hozásának igéreti.

1 ES fel-emele engem' a' lélek, és bévün engem' az UR' Házának Nap-keleti kapujára, melly néz Nap-keletre: és ímé a' kapu' ajtajában huſzon-öt férjfiak, kik között látám Jaazániát, Azur' fiát, és Pelátiát, Benája' fiát, a' nép' Fejedelmit.

2 Es monda énnékem: Embernek fia! Ezek a' férjfiak, a' kik gondolnak álnokságot, és gonoſz tanátsot tartanak ebben a' városban;

3 Mert azt mondják: Nem kell közel házakat épiteni; mert e' város fazék lenne, mi pedig ama' * hús.
* *v.* 7. 11.

4 Ezoká-ért prófétálj ö ellenek, prófétálj, embernek fia!

5 Esek azért én reám az UR' Lelke, és monda nékem; Mondjád: Igy ſzóll az UR: Igy ſzóllottatok Izrael' háza; és a' ti ſzivetekbe a' mi fel-mégyen, jól tudom én.

6 Sokakat öltetek-meg*ebben a' városban, és az ö útzáit meg-töltöttétek meg-ölettekkel. * 2 *Kir.* 21: 16.

7 Ezoká-ért így ſzóll az UR Iſten: A' kiket ti meg-öltetek, kiket e' város' közepire vetettetek, ezek a' * hús: a' város pedig fazék; és titeket ki-viſzlek ö belöle. * *v.* 3.

8 Fegyvertöl féltetek, és fegyvert * hozok ti reátok, azt mondja az UR Iſten.

9 Es ki-hozlak titeket belöle, és adlak titeket idegenek' kezekbe, és téſzek ti ellenetek itéleteket.
* 2 *Kir.* 25: 1-11. *Jér.* 42: 16.

10 Fegyver miatt húllotok-el, az Izrael' *határában itéllek-meg titeket; és meg-tudjátok, hogy én vagyok az UR. * 2 *Kir.* 25: 5-7.

11 E' *város pedig* nem léſzen tinéktek mint*a' fazék, ſem ti nem léſztek ö közepette mint a' hús; az Izrael' határában itéllek-meg titeket. * *v.* 3.

12 Es meg-értitek, hogy én vagyok az UR; mert az én végezéſimben nem jártatok, és az én itéletimet nem tselekedtétek; hanem a' Pogányok' itéletek ſzerint tselekedtetek, kik ti körülletek vagynak.

13 Es lön mikor prófétálnék, Peláti a' Benája' fia meg-hala: esém azért az én ortzámra, és kiálték nagy felſzóval és mondék: AH, AH URAM ISTEN! avagy el-fogyatodé Izraelnek maradékit?

14 Es lön az URnak ſzava én hozzám, mondván:

15 Embernek fia! Te atyád-fiai, te atyád-fiai, te rokonid, és egéſz Izrael' háza, mind azok, a' kiknek a' Jérusálem' lakói mondották: Távol légyetek az URtól, nékünk adatott ez a' föld örökségül!

16 Ezoká-ért mondjad: Igy ſzóll az UR Iſten: Noha távol vetettem-ki öket a' Pogányok közzé, és el-oſztatam öket e' földekre: de azért léſzek önékik kitsiny Templomúl a' földeken, mellyekre mentenek.

17 Ennek-oká-ért mondjad: Ezt mondja az UR Iſten: Egybe-gyüjtelek * titeket a' népek közzül, és együvé hozlak titeket a' földekröl, a' mellyekre el-oſzlottatok; és adom néktek az Izrael' földét. * *Jér.* 29: 10.

18 Es bé-mennek oda, és el-hányják minden ö benne való * fertelmeſségit, és minden útálatoſságit arról a' földröl. * *Eſa.* 4: 2. 3.

19 Es adok nékik * egy ſzívet, és új † ſzívet adok ö beléjek, és ki-vészem a' kö ſzívet az ö teſtekböl, és adok nékik hús ſzívet; * *Jér.* 32: 39. 33: 8. 9.
† *r.* 18: 31.

20 Hogy az én végezéſimben járjanak, és az én itéletimet meg-örizzék, és tselekedjék azokat, és légyenek nékem népem, és én légyek nékik Iſtenek.

21 De a' kiknek ſzívek az ö fertelmeſségek és útálatoſságok után jár, azoknak útjokat az ö fejekre*vetem, az UR Iſten mondja! * *v.* 6-9. *r.* 9: 5-8.

22 Fel-emelék azért a' Kérubimok az ö ſzárnyaikat, és a' kerekek ö ellenekben; és az Izrael' Iſtenének ditsösége vala * fellyül ö felettek. * *r.* 10: 20.

23 El-távozék az Iſten' ditsösége a' város' közepiröl, és álla a' hegyre, melly a' városnak Nap-kelet felöl való réſzén vagyon.

24 Es a' lélek fel-vön engem', és viſzſza-vön engem' Káldea' földére * a' fogságban valókhoz, látásban az Iſten' lelke által: és el-távozék tölem az a' látás, mellyet láték. * *r.* 1: 1. 2.

25 Es meg-beſzélém a' fogságban valóknak az URnak minden beſzédit, mellyeket énnékem meg-jelentett vala.

XII. RESZ.

Példákkal jelentgeti a' fogságra menést.

1 ES lön az URnak ſzava én hozzám, mondván:

2 Embernek fia! Engedetlen ház' közepette lakol, kiknek ſzemeik vagynak a' látáſra, de nem * látnak, füleik vagynak a' hallásra, de nem hallanak; mert engedetlen ház ez. * *Eſa.* 6: 9. 42: 20. *Tſél.* 28: 26. 27.

3 Es te, embernek fia, kéſzítsd-elö a' te útra való ſzerſzámidat, és menj-el nappal az ö ſzemeik elött: menj-el a' te helyedröl más helyre, ſzemek' láttára, hogyha

hogyha valamiképpen látják; mert engedetlen * ház ez. * *Jér.* 18: 12.

4 Es vidd-ki a' te portékáidat mintegy útra való ſzerſzámokat, nappal ſzemek' láttára, te pedig menj-ki eſtve ſzemek' láttára, mint a' kik máſuvá akarnak menni.

5 Szemek' láttára likaſzd által a' falt, és vidd-ki az által.

6 Szemek láttára válladon hord-ki, a' ſetétben vidd-ki, ortzádat fedd-bé, és a' földet ne nézd; mert tsudául adtalak tégedet az Izrael' házának.

7 Igy tselekedtem azért, a' mint parantsolva vala nékem: Az én portékáimat elö-hozám nappal, mint a' kik máſuvá hordozkodnak, és eſtve általlikaſztám kezemmel a' falt: a' ſetétben hozám-elö vállamon, *és* hordámki ſzemek' láttára.

8 Es lön az UR' beſzéde én hozzám reggel, mondván:

9 Embernek fia! Nem-de nem mondáé tenéked az Izrael' háza, ez engedetlen * haz, *hogy* mit tselekeſzel?

* *Jér.* 42: 2. 5. 6. 43: 1-5. 44: 15-17.

10 Mondjad önékik: Ezt mondja az UR Iſten: Ez a' prófétzia a' Jérusálembéli Fejedelemről vagyon, és az Izraelnek egéſz házáról, ki ö köztök vagyon.

11 Mondjad *nékik*: En ti tsudátok vagyok; a' mint tselekedtem, így lészen nékik *dolgok*; el-mennek, és fogságra mennek.

12 Es a' Fejedelem, ki ö köztök vagyon, vállán hordozza *ruháit* a' ſetétben, és ki-mégyen: a' falt általlikaſztják, *hogy ki-vigyék ötet azon: az ö ortzáját bé-fedi, hogy ſzemével a' földet ne láſſa. * 2 *Kir.* 25: 4-7.

13 Es ki-terjeſztem az én hálómat ö ellene, és meg-fogatik az én varsámban; és vifzem ötet Babilonba a' Káldeuſok' földére, de *mindazáltal* azt nem * látja, és ott meg-hall.

* 2 *Kir.* 25: 7.

14 Es mindeneket, kik ö körülette vagynak az ö ſegítségére, és minden ſeregit el-oſztatom minden ſzélre, és ki-vonſzom a' fegyvert * ö utánnok.

* *Jér.* 43: 5-11.

15 Es meg-tudják, hogy én vagyok az UR, mikor el-oſztatom öket a' Pogányok közzé, és el-hintem öket a' földön.

16 Es hagyok-meg ö közzülök kevés * férjfiakat a' fegyvertöl, az éhségtöl és a' dög-haláltól; hogy megbeſzélljék minden ö útálatoſságokat a' Pogányok között, a' kik közzé mennek: és meg-tudják, hogy én vagyok az UR! * *r.* 5: 1-5. 6: 8.

17 Es lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván:

18 Embernek fia! A' te kenyeredet rettegéſsel égyed, és a' te vizedet reſzketéſsel és félelemmel igyad.

19 Es ſzólj a' föld' népének: Ezt mondja az UR Iſten a' Jéruſálem' lakoſi felöl, az Izrael' földe felöl: Az ö kenyereket félelemmel éſzik, és az ö vizeket puſztaságban iſzſzák; hogy meg-puſztíttaſsék az ö földe az ö teljes vóltától, mind azoknak álnokságok-ért, a' kik benne laknak.

20 Es a' lakott városok el-puſztúlnak, és a' föld el-hagyattatik; és megtudjátok, hogy én vagyok az UR.

21 Es lön az URnak beſzéde én hozzám, mondván:

22 Embernek fia! Mitsoda köz-beſzédetek *vagyon* tinéktek az Izrael' földében, mondván: Nagy mefsze * haladnak az idök, és el-véſz minden látás! * *v.* 26. 27. *Eſa.* 5: 19. *Jér.* 7: 4.

23 Ez oká,ért mondd-meg nékiek: Azt mondja az UR Iſten: Meg-ſzüntetem e' köz-beſzédet, és többé nem mondják ezt a' köz-beſzédet Izraelben: Hanem mondjad nékik: El-közelgettenek azok a' napok, és minden látásnak dolga.

24 Mert nem léſzen többé ſemmi látás hijába-való, és nem *léſzen* hizelkedö jövendölés az Izrael' házában;

25 Mert én UR ſzóllok, *és* a' melly ſzót ſzóllok, meg-léſzen; nem halaſztatik tovább, hanem a' ti idötökben, óh engedetlen ház, ſzóllok, és meg-tselekeſzem azt, azt mondja az UR Iſten!

26 Es lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván:

27 Embernek fia! Imé az Izrael' háza azt mondja: A' látás, mellyet e' lát, ſok idökre * való, és hoſzſzú idökre prófétál. * *v.* 22. *Hóſ.* 6: 3.

28 Es oká-ért mondjad nékik; Igy ſzoll az UR Iſten: Nem halad tovább ſemmi én beſzédem, az én beſzédem, mellyet ſzóllok, * meg-léſzen, azt mondja az UR Iſten! * *Sir.* 2: 17.

XIII. RESZ.

A' hamis Próféták feddetnek.

1 ES lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván:

2 Embernek fia! Prófétálj az Izrael' Prófétai * ellen, kik prófétálnak, és mondjad azoknak, a' kik prófétálnak az ö ſzívekböl: Halljátok-meg az UR' beſzédét! * *Jér.* 14: 14. 28: 12-17. 39: 8. 9.

3 Igy ſzóll az UR Iſten: Jaj a' balgatag * Próféták, kik járnak az ö gondolatjok után, maga † ſemmit nem láttanak. * *Jér.* 28: 15-17. † *v.* 6. 7. *Jér.* 28: 2. 4.

4 Mint a' puſztabéli rókák, a' te Próféták, óh Izrael, *ollyanokká* lettek.

5 Nem hágtatok-fel a' törélekre, ſem sövényt nem tsináltatok az Izrael' háza körül, hogy meg-állanátok a' hartzon

az UR' *haragja* napján.

6 Hivságot láttanak, és hazugságnak jövendölését, kik ezt mondják; Monda az UR! holott az UR nem botsátta ö-ket, és reménységet adnak a' *népnek*, hogy meg-erösitik a' beszédet.

7 Avagy nem hijába-való látást láttatoké, és hazug jövendölést szóllottatoké? *és még-is azt* mondjátok: Szólla * az UR; holott én nem szóllottam. * *Jér.* 28: 2. 3. 15.

8 Ennek-okáért így szóll az UR Isten: Mivelhogy hivságot szóllottatok, és láttatok hazugságot, ezokáért ímé *én* ti ellenetek *leszek*, azt mondja az UR Isten.

9 És lészen az én kezem azok a' Próféták ellen, a'kik hivságot látnak és hazugságot jövendölnek; az én népemnek gyülekezetében nem léfznek, és az Izrael' házának bé-irásában nem írattatnak, és az Izrael' földére bé nem mennek, és meg-tudjátok, hogy *én* vagyok az UR Isten!

10 Ezokáért, hogy el-áltatták az én népemet, mondván: Békesség! és nem vala békesség: és ha egyik épít vala falt, ímé azok mázolják vala azt *a' falt*, semmire * kellö *sárral*.

* *Jér.* 6: 14. 28: 2-4.

11 Mondjad azoknak, kik hitván *sárral* mázolnak: El-esik *a' fal*; nagy bö zápor-esö léfzen, és adok köves esöket, mellyek el-rontják *a' falt*, és a' forgó-fzél el-hafogatja.

12 És ímé, ha el-esik a' fal, avagy nem mondják é tinéktek: Hol vagyon a' mázolás, mellyet mázoltatok?

13 Ezokáért így szóll az UR Isten: Es meg-hafogatom a' forgó-fzéllel az én haragomban, és böséges zápor-esö léfzen az én búsúlásomban, és nagy kö-esök az én haragomban az el rontásra.

14 Es el-rontom a' falt, mellyet mázoltatok hitván *sárral*, és a' földig rontom azt: és az ö fundamentoma fel-hányatik, és le-romol, és el-veszte-tek ö közepette; és meg-tudjátok, hogy *én* vagyok az UR!

15 És bé-töltöm az én búsúlásomat a' falon, és azokon, a' kik azt hitván *sárral* mázolják; és mondom néktek: Nints a' fal, és nintsenek a' kik azt mázolták.

16 *Tudni-illik* az Izrael' Prófétái, kik prófétálnak Jérusálemnek, és látnak önéki * békességet, és nintsen békesség; azt mondja az UR Isten! * *Jér.* 6: 14. 28: 2-4.

17 Es te, embernek fia, fordítsd ortzádat a' te néped' leányira, kik prófétálnak az ö fzivekből; és prófétálj ö ellenek,

18 *Es* mondjad; Igy fzóll az UR Isten: Jaj azoknak, a' kik vánkofokat * varranak mindennek karjának hólna alá: és a' kik tsinálnak egybe-fzorító fzerfzámokat, akár-mikor-bélieknek fejekre, hogy vadáfzfzák a' lelkeket. Nemde nem az én népemnek lelkeket vadáfzfzátoké, hogy a' ti lelketeket elevenen meg-tartsátok? * *v.* 10. *r.* 22: 22-27.

19 Es gyalázattal illettek engem' az én népem között *egy-néhany* marok árpá-ért, és darab kenyér-ért, hogy a' lelkeket meg-öljétek, mellyek meg nem halnának, és elevenen meg-tartsátok a' lelkeket, a' mellyek nem élnének; hazudván az én népemnek, melly *örömeſt* hallgatja * a' hazugságot.

* *Ésa.* 30: 10-11.

20 Ezokáért így szóll az UR Isten: Imé én a' ti vánkofitokra *botsátom haragomat*, mellyekkel ott vadáfztok lelkeket, hogy ki-repülljenek, és el fzaggatom azokat *a' vánkosokat* a' ti karjaitok alól, és el-botsátom a' lelkeket, hogy el-repülljenek, a' melly lelketet ti vadáfztok.

21 Es el-fzaggatom a' ti egybe-fzorító fzerfzámitokat, és meg-ízabadítom az én népemet a' ti kezetekből, 's nem léfznek többé a' ti kezetekben vadáfzásra; és meg-tudjátok, hogy *én* vagyok az UR!

21 Mivelhogy fzomorúsággal illettétek az igaznak fzívét hazugsággal, a' kit én fzomorúsággal nem illettem, és meg-vaftagítottátok a' hitetlennek kezeit, hogy meg ne térjén az ö gonoſz útától, hogy életben ötet meg-tartfam.

23 Ezokáért hivságot nem láttok, és jövendöt nem jövendöltök többé, és ki-mentem az én népemet, a' ti kezetekből; és meg-tudjátok, hogy *én* vagyok az UR.

XIV. RESZ.

Kép-mútató kérdések a' Sidóknak; Négy oſtor a' Sidókra, és a' Babilóniai fogság.

1 ES jövének hozzám férjfiak az Izrael' Vénei közzül, és le-ülének én elöttem.

2 Es lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván:

3 Embernek fia! E' férjfiak bálványokat emeltek-fel az ö fzivekben, és az ö álnokságoknak botránkozását vetették magok' eleibe. Avagy gondoledé inkább, hogy ezek én tölem tanátsot kérdnek?

4 Ezokáért fzóllj önékik, és mondjad nékik: Ezt mondja az UR Isten: Valaki az Izrael' házából az ö bálványit az ö fzívébe bé-vészi, és az ö álnokságának botránkozását veti maga eleibe, és mégyen a' Prófétához: én UR felelek-meg annak, a' ki jö az ö bálványinak fokasága felöl,

5 Hogy meg-fogjam az Izrael' házát

zát az ö szívében, hogy el-szakadtanak * én tőlem mindnyájan ök, az ö bálványaik miatt. * *Jér.* 44: 17. 18.

5 Ezoká-ért mondjad az Izrael' házának : Ezt mondja az UR Isten : Térjetek-meg, és fordúljatok-el a' ti bálványitoktól, és minden útálatosságtoktól fordítsátok-el a' ti ortzátokat ;

7 Mert valaki az Izrael' házából, és a' jövevények közzül, a' kik Izraelben vagynak, el-vonsza magát, hogy én utánnam ne jöjjön, és szivébe bé-véfzi az ö bálványit, és az ö álnokságának botránkozását maga eleibe veti, és menénd a' Prófétához, hogy tanátsot kérdjen ö általa én tőlem : én UR felelek-meg néki én érettem,

8 Es ellene vetem * az én ortzámat annak a' férjfiúnak, és vetem ötet jegyül és † köz-befzédül, és ki-veszteni ötet az én népem közzül ; és megtudjátok, hogy én vagyok az UR !

* *r.* 15 : 7. † 5 *Mós.* 28 : 37.

9 Es a' Prófétát * mikor el-áltatják, és valamit mondánd ; én UR áltattam-el azt a' Prófétat ; és ki-nyújtom az én kezemet ö reá, és ki-törlöm † ötet az Izraelböl az én népem közzül.

* *r.* 13 : 2. 3. † *Jér.* 28 : 15-17.

10 Es vifelik az ö álnokságokat : a' mint vagyon a' kérdönek álnoksága, úgy *léfzen* a' Prófétának-is álnoksága.

11 Hogy ne tévelyegjenek többé az Izrael' háza, nem követvén engemet, és magokat meg ne fertéztefsék többé minden ö el-szakadásokkal ; hanem légyenek énnékem népem, és én légyek önekik Istenek, azt mondja az UR Isten !

12 Es lön az UR' beszéde én hozzám, mondván :

13 Embérnek fia ! Mikor a' föld vétkezik én ellenem, gonoszságot tselekedvén : ki-nyújtvan az én kezemet az ellen, el-töröm önéki a' kenyérnek * botját ; és botsátok ö reá éhséget, és ki-vágom ö róla az embereket és a' barmókat. * *r.* 5 : 16. 3 *Mós.* 26 : 26.

14 Ha ama' három férjfiú léfzen-is a' földön *, *tudni-illik* NOE, DANIEL, ES JOB : ök az ö igazságokkal megszabadítjak *tsak* a' magok lelkeket, azt mondja az UR Isten !

* *Job* 1 : 1. *Jér.* 15 : 1.

15 Ha gonosz fene-vadakat botsátok által a' földre, és puszta vá téfzik azt, és a' puszta marad, úgy hogy fenki által nem mégyen rajta a' fene-vadak miatt.

16 Es ha e' három férjfiú *léfzen* a' földön : élek én, az UR Isten mondja, hogy fem fiakat fem leányokat meg nem szabadítnak, *hanem* tsak ö magokat szabadítják-meg ; a' föld pedig puszta léfzen.

17 Avagy *ha* fegyvert hozok a' földre, és mondándom : Fegyver, menj által a' földön ! és le-vágatom arról az embereket és a' barmokat.

18 Es ama' * három férjfiú *léfzen* a' földön : Elek én, az UR Isten mondja, meg nem szabadítnak fiakat és leányokat ; *hanem tsak* ö magokat szabadít. ják-meg. *v.* 14.

19 Avagy *ha* dög-halált botsátok a földre, és ki-öntöm az én haragomat ö reá, vér-ontásra, hogy ki-vágjam ö róla az embereket és a' barmokat.

20 Es ha Nóé, Dániel, és Jób léfzenis a' földön : élek én, az UR Isten mondja, ha fiat, ha leányt szabadítnak-meg ; *hanem* ök az ö igazságokkal szabadítják-meg *tsak* a' magok * életeket. * *v.* 14.

21 Mert így fzóll az UR Isten : Még hogyha az én négy vefzedelmes ítéletimet, a' fegyvert és az éhséget, és a' gonosz fene-vadakat, és a' dög-halált botsátom-is Jérusálemre, hogy kivágjam belöle az embereket és a' barmokat.

22 Ha meg-maradnak-is valami kevefen ö bennek, kik el-vitetnek *a' fogságba*, fiak és leányok : ímé azok-is ki-mennek ti hozzátok, és meg-látjátok az ö útjokat és tselekedeteiket, és vígafztaláft vészték a' vefzedelmekböl, mellyeket hozok Jérusálemre, mind azokból, mellyeket ö reá hozok.

23 Es vígafztalátokra léfznek tinéktek, mikor látándjátok az ö útjokat és tselekedeteiket : és meg-tudjátok, hogy nem ok-nélkül tselekedtem mindeneket, a' miket tselekedtem ö rajta, ezt mondja az UR Isten!

IXV. RESZ.

Az Isten a' Jérusálem lakozóit, mint hitván szölö-vefzöt, a' tüzre rendelte.

1 ES lön az UR' beszéde én hozzám, mondván :

2 Embernek fia, mitsoda a' fzölötöke' fája egyéb fához képeft? *avagy* a' fzölö-vefzö, az erdöben való fákhoz képeft ?

3 Avagy vészneké abból fát, hogy valamit tsináljanak belöle? avagy tsinálnaké belöle fa-fzeget, hogy valami edényt tégyenek reá ?

4 Imé a' tüznek adatik meg-emésztésre ; ha a' két végét meg-emészti a' tüz, és közepi meg-pergelödik, vallyon hafználé valami dologra ?

5 Imé míg ép vala, femmi dologra nem vala jó ; mennyivel inkább a' hol a' tüz meg-emésztette és megégett, mit tsinál-hatni belöle ?

6 Azért így fzóll az UR Isten : A' mint *vagyon* a' fzölö-töke' fája az erdön való fák között, mellyet adtam a' tüznek meg-emésztésre, így adtam a' Jérusálem lakozóit ;

7 Mert vetem az én ortzámat * ö ellenek, egy tüzből ki-mennek, és más tüz emészti-meg öket; és meg-tudjátok, hogy én vagyok az UR, mikor ö ellenek vetem az én ortzámat,

* *r.* 14: 8.

8 Es adom a' földet puſztaságra; mivelhogy el-hajlottanak gonoſzságokkal, ezt mondja az UR Iſten!

XVI. RESZ.

Le-rajzoltatik a' ſok jóval illettetett Sidó népnek hála-adatlansága, büntetésével együtt.

1 ES lön az UR' ſzava én hozzám, mondván:

2 Embernek fia! Add tudtára Jérusálemnek az ö útálatoſságit,

3 Es mondjad: Igy ſzóll az UR Iſten Jérusálemnek: A' te lakáſod és nemzetséged a' Kánaán' földéről való: a' te atyád Emoréuſok közzül való, és a' te anyád Hittéuſok féle.

4 A' te ſzületésed pedig *illyen*: A' melly napon ſzülettél, el nem mettzetett a' te köldököd, és vízzel meg nem moſtak, hogy tiſzta lenne *teſted*, ſem sóval meg nem sóztanak, ſem bé nem póláltanak.

5 Semmi ſzem meg nem ſzánt tégedet, hogy ezekben valamit te veled tselekedett vólna, könyörülvén rajtad: hanem el-vettettél vólt a' mezőn megútáltatva, a' melly nap ſzülettél.

6 Es el-múlám te mellöled, és látálak téged' el-tapodtatva a' te véredben; és mondék néked: A' TE VEREDBEN ELJ; mondék iſmét néked: A' TE VEREDBEN ELJ;

7 Nagy ſok ezerekre ſzaporíttalak én tégedet, mint a' mezei füvet: és meg-ſzaporodál, és fel-nevekedél, és jutál nagy ſzépségre; emlöid megnevekedének, és ſzöröd ki-nött vala: te pedig mezítelen és bé-fedezetlen valál.

8 Es mellöled mégyek vala el, és látálak téged'; és íme a' te idöd házaſságra való idö vala; és ki-teritém az én ruhámat * te reád, és bé-fedezém a' te mezítelenségedet, és meg-esküvém † néked, és frigyet veték †† te véled, azt mondja az UR Iſten, és löl nékem feleségemmé. * *Rut.* 3: 5.

† 5 *Móſ.* 26: 17. †† 2 *Móſ.* 19: 4-8. 24: 8.

9 Es meg-mosálak téged' vizzel, elmosám a' te véredet rólad, és meg-kenélek téged' *drága* olajjal.

10 Es meg-ruházálak téged' külömbkülömb ſzínü ruhákkal, és karmaſin ſarut adék lábaidra, bíbor övel övedzélek-meg téged', és ſelyemmel fedélek-bé tégedet.

11 E' felett fel-ékesítélek téged' ſzép ékeſséggel; és adtam karra * való ékeſségeket a' te kezeidre, és arany láncot a' te nyakadra, * 1 *Móſ.* 24: 22.

12 Es adtam függöt a' te homlokodra, és fülre való ékeſséget a' te füleidre, és ditsőségnek koronáját a' te fejedbe.

13 Fel-ékesíted azért magadat aranyal és ezüſttel és a' te ruhád bíbor, ſelyem, és külömb-külömb ſzínü vala: ſemlyét és mézet, és olajt ettél; és meg-ſzépülél felette igen, és orſzág* birodalmára jutál. * 2 *Sám.* 7: 10.

14 Es ki-méne a' te híred neved a' Pogányok közzé a' te * ſzépséged-ért; mert tökélletes-képpen nagy vala, az én ékeſségem-ért, mellyet vetettem te reád, azt mondja az UR Iſten!

* 1 *Kir.* 10: 23. 24. 25. *Sir.* 1: 1.

15 De el-bizád magadat a' te ſzépségedbe, és a' te híred neved-ért * paráznává löl, és ki-öntéd a' te paráznaságidat mindenre, a' ki azon † általmenne, ahoz vala *a' te kivánságod.*

* *Jér.* 2: 20. 23. † *v.* 25.

16 Es vévél a' te ruhádból, és tsinálál magas öltárokat magadnak külömb-külömb-féle ſzínnel, és azoknál paráználkodál, nem lettek * *haſonló dolgok*, és nem-*is* léſzen. * 2 *Kir.* 21: 9.

17 Es vévéd a' te ékeſségednek ſzerſzámit az én aranyomból és ezüſtömböl, mellyeket tenéked adtam vala, és tsinálál magadnak férjfiú képeket, és azokkal paráználkodál.

18 Es el-vévéd a' te külömb-külömb-féle ſzínü ruháidat, és bé-fedezéd azokat, és az én olajomat és drága illatomat vetéd eleibe. * *r.* 7: 20.

19 Az én kenyeremet-is, mellyet adſam vala tenéked, ſemlyét, és olajt, és mézet, mellyekkel tartottalak téged', ö eleikbe * rakád, hogy lenne kedves illat, azt mondja az UR Iſten!

* *Héſ.* 2: 4. *Jér.* 44: 16-19.

20 E' felett véved a' te fiaidat és leányidat, kiket énnékem ſzültél vala, és * meg-áldozád öket, hogy megemészteténének! Avagy kitsínyé ez a' te paráznaságid közzül? * 2 *Kir.* 21: 6.

21 Es meg-áldozád * az én fiaimat, és adád öket, hogy ök *tüz által* áldoztatnának-meg azoknak.

* *r.* 20: 26. *Sólt.* 106: 37. 38.

22 Es minden útálatoſságidban és paráznaságidban meg nem emlékeztél a' te kitsínységednek * idejéről, mikor mezítelen és bé-fedezetlen valál, és eltapodtatva a' te véredben. * *v.* 4-16.

23 Es lön minden te gonoſzságod után: (Jaj, jaj tenked! azt mondja az UR Iſten.)

24 Epítél magadnak * bordély házat, és tsinálál magas öltárt minden † útzákon. * 1 *Kir.* 14: 23. 24.

Eſa. 57: 7.

25 Es minden kereſzt-útáknál felépítéd a' te magas öltárodat, és útálatoſsá tévéd a' te ſzépségedet, és tér-

dei-

deidet két-felé vetéd minden* úton-járónak, és felette igen paráználkodál; * *v.* 15. 16.

26 Mert paráználkodál az Egyiptombéliekkel a' te szomszédiddal, a' nagy testüekkel, és meg-szaporítád paráznaságodat, hogy engemet haragra ingerlenél.

27 Ennek-okáért ímé ki-nyújtám az én kezemet te ellened, és meg-kisebbítém a' te rendelt eledeledet, és adálak téged' azoknak kívánságokra, kik téged' gyülölnek, a' Filistéusok'* leányinak, kik általliják a' te éktelen útadat. * 2 *Sám.* 4: 10. 11.

31: 1-6.

28 Es *ezután* paráználkodál az * Affiriabéliekkel, mivelhogy meg nem elégedél; paráználkodál ö vélek, de így-is meg nem eléged-hetél.

* 2 *Kir.* 16: 10-18.

29 Es meg-sokasítád a' te paráznaságodat a' Kanaán' földén, a' Káldeusokkal; de még sem elégedél-meg ezzel-is.

30 Melly erötlen a' te szíved, azt mondja az UR Isten, hogy mind ezeket tselekedted, maga-bíró parázna asszonyi-állatnak tselekedetit?

31 Hogy építetted bordélyidat minden kereszt-útakon, és magas óltárodat fel-tsináltad minden útzákon: és nem vóltál mint *egyéb* kurva, meg-útálván a' bért.

32 *Mint* a' parázna asszonyi-állat, a' ki férje' helyében idegeneket botsát magához;

33 *Mert* minden kurvának bért adnak: te pedig te adtad a' te ajándékidat minden te szeretöidnek, és ajándékoztad öket, hogy bé-mennének te hozzád minden-felöl a' te paráznaságid-ért.

34 Es te közted kölömbség vagyon és a' *több* asszonyi-állatok között, a' te paraznaságidban; *mert* te utánnad nem jártak paráználkodás-ért; hanem te adtál bért, és *más* tenéked bért nem adott, külömben tselekedtél azért *ebben.*

35 Annakoká-ért, * TE KURVA, halld-meg az UR' beszédét!

* *Esa.* 1: 21. *Hós.* 2: 1.

36 Igy szóll az UR Isten: Mivelhogy ki-öntve vagyon a' te rútságod, és kinyilatkozva vagyon mezítelenséged a' te paráznaságidban a' te szeretöiddel: és a' te útálatos bálványiod miatt, és a' te fiaid' vérek * miatt, kiket adtál azoknak. * *v.* 20.

37 Ennek-oká-ért ímé én egybegyüjtöm minden te szeretöidet, kikkel gyönyörüségesen éltél, és mindeneket, kiket szerettél, mind azokkal, a' kiket gyülöltz vala; és mikor egybe-gyüjtöm öket te ellened minden-felöl, megmutatom a' te * mezítelenségedet önékik, hogy lássák minden te mezítelenségedet. * *Esa.* 47: 3.

Jér. 13: 26. 27.

38 És meg-ítéllek téged' a' parázna és a' vért * ki-ontó asszonyi-állatoknak ítéletekkel, és véredet ki-ontatom haraggal és buzgó indúlattal.

* 3 *Mos.* 20: 10. § *Mós.* 22: 22.

39 Es adlak téged' azoknak * kezekbe, és el-rontyák a' te bordélyodat, és el-törik a' te magas óltáridat, és levonszák rólad a' te ruháidat, el-vészik a' te szép † ékességidet, és mezítelen és ruhátlan hagynak tégedet.

* *Hós.* 2: 3. † *Sir.* 1: 1. 2. 2: 21. 22.

40 Es gyüléstt téfznek te ellened, és meg-köveznek téged', és által-vernek téged' az ö fegyverekkel.

41 Es meg-égetik a' te házaidat* tüzzel, és itéleteket téfznek te ellened sok asszonyi-állatok' szemek' láttára: és azt tselekeszem, hogy meg-szünjél a' paráznaságtól, és többe bért nem adsz *szeretöidnek.* * *Jer.* 52: 13. 14.

42 Es így nyúgotom-meg az én haragomat te rajtad: és el-távozik az én * búsúlásom töled, és meg-nyugszom, és többé nem haragszom.

* *Esa.* 4: 3. 4.

43 Mivelhogy meg nem emlékeztél a' te kitsinységednek * idejéröl, hanem haragra ingerlettél engemet mind ezekben: azért ímé, én-is a' te útadat fejedre forditottam, azt mondja az UR Isten, hogy ne tselekedjed a' te gondolatodat minden te útálatosságidban. * *v.* 4-14.

44 Imé valaki köz-beszéddel él, közbeszéddel kezd rólad szólani, mondván: A' MINEMü AZ ANNYA, OLLYAN A' LEANYA-IS!

45 Anyád' leánya * vagy te, a' ki meg-útálta az ö férjét és fiait: és húgaidnak nénnyek vagy, a' kik megútálák az ö férjeket és fiaikat; a' ti anyátok Hittéusok féle, és atyátok Emoreusok féle. * *v.* 35. *Hos.* 2: 3.

46 A' te néném * Samaria, ki az ö leányival egybe bal-kezed felöl vagyon; és a' te húgod, ki lakozik jobbkezed felöl, Sodoma † az ö leányival egybe. * 2 *Kir.* 17: 6-12.

† 1 *Mós.* 13: 13. 18: 20. 21. 19: 24. 25. *Esa.* 1: 10. 21.

47 Es azoknak útjokban nem jártál, és azoknak útálatosságok szerint nem tselekedtél, mintha kitsíny dolog vólt vólna az, hanem meg-vefztél * inkább azoknál, minden te útaidban.

* 2 *Kir.* 21: 9.

48 Elek én, azt mondja az UR Isten: ha így * tselekedett Sodoma, a' te húgod, és annak leányi, a' mint tselekedtél te és a' te leányid. * *Sir.* 4: 6.

49 Imé e' vólt álnoksága Sodomá-

nak a' te húgodnak; a' kevélység, a' kenyérnek * elégsége, és hivalkodásnak bősége vólt néki és az ö leányinak: és a' szükölködönek 's a' szegénynek kezét nem fogta: * 1 *Mós.* 13: 10.

50 Fel-fúvalkodának azért, és tselekedének útálatosságot én elöttem, és el-vetém öket, mikor * meg-láttam vólna. * 1 *Mós.* 18: 20.21. 19:24.25.

51 Továbbá, Samária fél ennyire nem vétkezett mint te; mert meg-sokasítottad a' te útálatosságidat azok felett, és minden te útálatosságidban, mellyeket tselekedtél, náladnál igazabbakká tetted a' te nénédet és * húgodat. * *v.* 46.

52 Te-is azért viseld a' te gyalázatodat, a' ki itéled vala a' te nénédet, a' te büneid-ért, mellyekkel útálatosban vétkeztél azoknál, igazabbak valának te náladnál. Te, mondom, szégyenülj-meg és viseld a' te gyalázatodat; mivelhogy a' te nénédet és húgodat igazabbnak mutatod lenni.

53 Ha meg-térítem azért azoknak fogságokat, *az-az* Sodomának és az ö leányinak fogságokat, Samáriának és az ö leányinak fogságokat: a' te foglyaidnak-is fogságokat, ö vélek együtt *meg-szabadítom.*

54 Hogy viseljed a' te gyalázatodat, és meg szégyenülj mind azokért, a' miket tselekedtél, mikor azoknak vigasztalásokra lészesz.

55 Es ha a' te húgod és nénéd Sodoma és az ö leányi viszsza-térnek régi állapatjokra, és Samaria és az ö leányi meg-térnek regi állapatjokra: te-is és a' te leányid, meg-tértek a' ti régi állapatotokra.

56 Es a' te húgodnak Sodomának hire nem vólt a' te szádban, a' te kevélységidnek idején.

57 Minek-elötte ki-jelennék a' te gonoszságod: mint mikor gyalázatban vólnál a' Siriabélieknek és Filistéusoknak leányival, kik ö körülötte vagynak, kik tégedet mindenestöl fogva meg-útálnak.

58 A' te gonoszságodat és útálatosságidat te viseled, azt mondja az UR!

59 Mert ezt mondja az UR Isten: Ugy tselekeszem veled, mint te tselekedtél, ki meg-útáltad az esküvést, hogy a' frigyet * fel-bontanád.

* 2 *Mós.* 19: 5-8. *Jér.* 44: 16-19.

60 De mindazáltal én meg-emlékezem az én fogadásomról, mellyet *tettem* te véled a' te gyermekségednek idején, és örökké való frigyet vetek veled.

61 Es meg-emlékezel a' te útaidról, és meg-szégyenled magadat, mikor hozzád vészed a' te nénéidet húgaiddal együtt, és adom azokat tenéked leányúl, de nem a' te * frigyedböl.

* *Jér.* 31: 32. 33.

62 Es meg-erösítem az én * frigyemet te veled: és meg-esméred, hogy én vagyok az UR. * *Esa.* 4: 3. 4.

63 Hogy meg-emlékezzél és megpirúlj, és meg ne nyissad többé a' te szádat szegyenletedben, mikor megkegyelmezek néked mindenekben, valamiket tselekedtél, azt mondja az UR Isten!

XXVII. RESZ.

Büntetése Sédékiásnak a' frigy ellen hitinek meg-szegésé-ért: a' Kristus' küldetése.

1 ES lön az UR' beszéde én hozzám, mondván:

2 Embernek fia! Vess mesét és adj példa-beszédet az Izrael' háza' eleibe,

3 Es mondjad: Igy szóll az UR Isten: Egy nagy szárnyú nagy sas-keselyü, mellynek hoszszú szárnyai valának, melly rakva vala tollakkal, mellyekben külömb-külömb-féle szinek valának, jöve a' Libánus' *hegyére*, és a' tzedrus-fának tetejét el-szedé,

4 Az ö gyenge ágainak tetejeket leszaggatá, és vivé azt a' kalmárok' földére, és az árosoknak városokban tévé-le azt.

5 Es vön annak a' földnek magvából, és el-veté azt a' termékeny földben: vivé azt sok vizek mellé, mint a' füz-fát, úgy veté azt el.

6 Es ki-jöve, és ki-ágozott szölötövé lön, alatson magasságra *nevekedvén*, úgy hogy a' szölö-veszszök ö reá *a' töre* néznének, és annak gyökerei ez alatt vólnának: és szölö-tövé lön, és veszszöket terme, és ágatskákat botsáta-ki.

7 Es vala más nagy sas-keselyü, melly-is nagy szárnyú vala, és tollakkal bövölködik vala: és ímé ez a' szölötö az ö gyökereivel ragaszkodék ahoz, és az ö veszszeit ki-nyújtá ahoz, hogy öntözné ötet az ö ültetésének barázdáiból.

8 E' jó földben sok vizek mellett plántáltatott vala, hogy ágakat nevelne, és gyümöltsöt teremne, *és* lenne jeles szölö-tö.

9 Mondjad *azért*; Igy szóll az UR Isten: Vallyon javára lészené e' néki? Vallyon az ö gyökerit nem szaggatjaéki, és gyömöltsét nem vágjaé-ki? és nem szárasztjaé-meg? minden ö jövésének ágait el-szárasztja: nem-de nem erös karral és sok néppel szaggatjaéki azt gyökerestöl?

10 Es ímé el-plántáltatott: Avagy jól lészené dolga? Avagy ha a' Napkeleti szél illeti ötet, nem * el-száradé, és az ö termésének veszszeivel nem meg-száradé. * *r.* 19: 12. *Hós.* 13: 15.

11 Es lön az UR' szava én hozzám, mondván:

12 Mond-

12 Mondjad moſt az engedetlen háznak: Avagy nem értiteké, mit *fegyezzenek* ezek? Mondjad: Ímé el-jött a' Babilóniai Király Jérusálembe, és felvévé az ö * Királyát és Fejedelmit, és el-vivé ö magához Babilóniába.

13 És vön a' királyi magból, és frigyet vete ö véle, és meg-esküté ötet, és a' földnek eröseit el-vivé;

* 2 *Kir.* 24: 8-16.

14 Hogy az ország alázatoſságban tartaná magát, hogy fel ne fúvalkodnék, és hogy az ö fogadását † megtartaná, hogy abban meg-állana:

15 De el-ſzakada ö tőle, botsátván követeket Egyiptomba, * hogy adna önéki lovakat és ſok népet. Vallyon javára eſiké ez önéki? vallyon megſzábadítjaé magát, a' ki ezeket tselekeſzi? a' ki meg-ſzegte a' frigyet, megmenekediké? † 2 *Krón.* 36: 13.

* *Jér.* 37: 5. 11.

16 Elek én, azt mondja az UR Iſten, ha annak a' Királynak * lakó-helyében Babilóniában meg nem hal, a' ki ötet Királyá-† tette vólt, a' kinek tett esküvését meg-útálta, és a' kivel tett frigyét fel-bontotta.

* *Jér.* 32: 5. † 2 *Kir.* 24: 17. 18.

17 És Faraó nagy haddal és nagy ſokaſsággal ſemmit önéki * nem tehet a' hadban, mikor töltést rakni kezd, és sántzokat tsinálni ſok lelkek' veſzedelmére. * *Jér.* 37: 5. 10. 39: 1-8.

18 Meg-útálta az * esküvést, hogy meg-törné a' fogadást, mellyet tett vala kezét bé-adván, és mind ezeket tselekedte; *ezoká-ért* meg nem ſzabadúl.

* 2 *Krón.* 36: 13-17.

19 Annak-oká-ért így ſzóll az UR Iſten: Elek én, ha fejére nem forditom az én esküvéſemet, mellyet meg-útált, és az én frigyemet, mellyet megſzegett.

20 És ki-terítem ö ellene az én hálómat, és belé * akad az én varsámba: és vitetem ötet Babilóniába, és ott ö véle törvénykezem az ö gonoſzságáért, mellyel én ellenem járt.

* 2 *Kir.* 25: 5. 7.

21 És minden ö ſeregivel fegyver miat húllanak-el, és a' kik meg-maradnak minden ſzélre el-hányatnak; és meg-tudjátok, hogy én UR ſzóllottam.

22 Így ſzóll az UR Iſten: És véſzek én ama' magas tzédrus-fának tetejéből, és el-tétſzem: az ö felsö gyenge ágai közzül gyenge ágat ſzegek-le, és én el-plántálom azt a' magas és felemelt hegyen.

23 Az Izrael' magas hegyén plántálom ötet, és ágait fel-neveli, és gyümöltsöt terem: és nagy tzédrus-fává nevekedik; és laknak ö alatta mindenféle ſzárnyas madarak, az ö ágainak árnyéka alatt laknak.

24 És minden mezei fák meg-eſmérik, hogy én vagyok az UR, a' ki a' magas fát alatsonná tésſzem, és az alatſon fát magaſsá tésſzem; én ſzáraztom-meg a' zöldellö fát, és az aſzſzú fát a' ki zölddé tésſzem: EN UR SZOLLOTTAM, ES MEG TSELEKESZEM!

XVIII. RESZ.

A' fiak az atyák helyett nem lakolnak. A' ki miben találtatik, abban ítéltetik.

1 ÉS lön az UR' ſzava én hozzám, mondván:

2 Mi dolog, hogy ezt a' köz-beſzédet ſzoktátok mondani az Izrael' földéröl, mondván: Az atyák * ették-meg az egreſt, és a' fiaknak fogok vaſik-meg belé?

3 Elek én, azt mondja az UR Iſten, ha többé helye léſzen köztetek ennek a' köz-beſzédnek Izraelben.

* *Jér.* 31: 29.

4 Imé minden lélek enyím, úgy az atyának lelke, mint a' fiúnak lelke enyím: a' melly lélek vétkezik, annak kell meg-halnia!

5 És a' férjfiú ha igaz léſzen, és ítéletet és igazságot tselekéſzik:

6 Ha a' hegyeken nem * ett, és az ö ſzemeit fel nem emelte az Izrael' házának bálványira, és az ö fele-barátja' feleségét meg nem † fertéztette, és feleségéhez havi betegségében közel nem járúlt; * *Sólt.* 106: 28. *Eſa.* 57: 7. † 3 *Móſ.* 18: 19. 20.

7 És ſenkit meg nem * nyomorított, az adóſnak a' zálagot † meg-adta, a' *másét* erövel el nem vette, az éhezönek kenyerét ** adta, és a' mezitelent †† ruhával bé-fedezte,

* 2 *Móſ.* 22: 21. † 5 *Móſ.* 24: 12. 15: 7-8.

** *Eſa.* 58: 6. 7. †† *Máté.* 25: 36. 40.

8 A' ki uſorára * nem ád, és többet nem vélzen, meg-vonſza az ö kezét az álnokſágtól, igaz ítéletet téſzen egy-más között. * 2 *Móſ.* 22: 25.

9 Az én parantsolatimban jár, és az én ítéletimet meg-örzi, hogy igazságot tselekedjen: EZ AZ IGAZ ELVEN * EL, azt mondja azt UR Iſten!

* 3 *Móſ.* 18: 5.

10 És ha a' vér-ontó lator fiat ſziülénd, és a' gonoſzságoknak * valamellyikét tſelekeſzi.

* *v.* 11-13. 5 *Móſ.* 28: 15.

11 Mind ezeket pedig nem tselekeſzi; hanem a' hegyeken éſzik, és az ö fele-barátjának feleségét meg-fertéztéti,

12 A' ſzükölködöt és a' ſzegényt meg-nyomorítja, a' *másét* erövel elvéſzi, és a' zálagot viſzſza nem adja, és a' bálványokra emeli ſzemeit, útálatoſságot tselekedvén;

13 Uſorára ád, és többet véſzen; val-

vallyon élé ez? Nem él; mind ezeket az útálatosságokat tselekedte, HALAL-LAL HAL-MEG, *és* az ö vére ö rajta léfzen.

14 Ha fiat fzülénd, és látja az, az ö attyának minden vétkeit, mellyéket tselekfzik, látja, de nem tselekefzik azok fzerínt:

15 A' hegyeken nem éfzik, és az ö fzemeit fel nem emeli az Izrael' háza' bálványira, az ö fele-barátjának feleségét meg nem fertézteti,

16 Es fenkit meg nem nyomorít, a' zálagot meg nem tartja, és a' *másét* erövel el nem véfzi, az ö kenyerét az éhezönek adja, és a' mezítelent ruhával * bé-fedezi, * *Jób.* 31: 19. 20.

17 A' fzégénytöl meg *nem* vonfza az ö kezét, uforát és többet nem vélzen, az én itéletimet tselekfzi, az én parantsolatimban jár: e' meg nem hal az ö attya' álnokságá-ért, *hanem* élvén él.

18 Az ö attya *pedig* mivelhogy nyomorgatáft tett, az ö attya-fiáét erövel el-vette, és a' mi nem jó, azt tselekedte az ö népe között; ez-oká-ért ímé meg-hal az ö maga álnokságá-ért.

19 Ti pedig azt mondjátok: Hogy * nem viselné a' fiú az ö attya álnokságát? Mikor a' fiú itéletet és igazságot tselekefzik, minden én parantsolatimat meg-tartja, és tselekefzi azokat; élvén él. * 5 *Móf.* 24: 16.

20 A' melly lélek vétkezik, annak kell meg-halnia: a' fiú nem víseli az atyának álnokságát, fem az atya' nem víseli a' fiúnak álnokságát, az igaznak ö magán léfzen az ö igazsága, és a' hitetlenen *ö magán* léfzén az ö hitetlensége.

21 A' hitetlen pedig, ha meg-térénd minden ö büneiböl, mellyeket tselekedett, és meg-tartándja minden én parantsolatimat, és itéletet és igazságot tselekefzik: élvén él, *és* meg nem hal;

22 Semmi gonofzságiról, mellyeket tselekedett, emlékezet nem léfzen; az ö igazságá-ért, mellyet tselekedett, él.

23 Nem-de kivánva kivánomé én, hogy a' hitetlen * meg-haljon? azt mondja az UR Iften: Nemde nem *kiránomé* inkább, ha meg-térénd az ö útairól, hogy éljen? * *r.* 33: 11.

24 Ha pedig el-hajól az igaz az ö igazságától, és tselekefzik álnokságot minden útálatofságok fzerínt, mellyeket tselekefzik a' hitetlen: nemde élé? Semmi ö igazsági, mellyeket tselekedett, emlékezetben nem léfznek; *hanem* az ö gonofzságá-ért, mellyet tselekedett, és az ö vétké-ért, mellyet tett, ezek-ért meg kell halnia!

25 Ezt mondjátok még-is: Nem * igaz az URnak úta: Halljátok-meg moftan, Izrael' háza: Avagy nem igaz-é az én útam? avagy inkább nem a' ti útaitoké nem igazak: * *r.* 33: 20.

26 Mikor az igaz az ö igazságától el-tér, és álnokságot tselekefzik, meghal azoká-ért: az ö álnokságá-ért hal-meg, mellyet tselekedett.

27 Es mikor a' hitetlen az ö hitetlenfégétöl meg-tér, mellyet tselekedett, és itéletet tselekefzik és igazságot; ez az ö lelkét meg-tartja életben;

28 Mert efzébe vette magát, és meg-tért minden útálatofságaiból, mellyeket tselekedett, *azért* élvén él, *és* meg nem hal.

29 És mondá *még-is* az Izrael' háza: Nem igaz az UR' úta! Avagy nem igazaké * az én útaim, Izrael' háza? avagy inkább nem a' ti útaitoké nem igazak? * *v.* 26. 27.

30 Ennek-oká-ért mindeniteket az ö útai fzerínt itélem-meg, Izrael' háza, azt mondja az UR Iften: Térjetek-meg, és fordúljatok-el minden ti álnokságitoktól, és tinéktek az álnokság nem léfzen * romláftokra.

* *v.* 27.

31 Veffétek-el töletek minden álnokságtokat, mellyel vétkeztetek, és fzerezzetek magatoknak * új fzívet és új lelket: és miért halnátok-meg, óh Izrael' háza? * *r.* 11: 19.

32 MERT NEM GYÖNYÖRKÖDÖM A' HALALRA VALONAK * HALALABAN, azt mondja az UR Iften! TERJETEK-MEG AZERT, ES ELJETEK! * *v.* 23.

XIX. RESZ.

Az orofzlán-kölykön és az orofzlánon példázza Joákház' és Joákim' fogságát.

1 TE pedig tégy firáft az Izrael' Fejedelmin,

2 Es mondd ezt: Mitsoda *vala* a' te anyád? Nöftény orofzlán, ki fekfzik az orofzlánok között, és a' gyermekéd orofzlánok között neveli az ö kölykeit.

3 Es fel-nevele egyet az ö kölykei közzül, és vaftag orofzlánná lön; és meg-tanúlá a' ragadományt hordani; *és* az embereket meg-enni.

4 Es meg-hallák *ezt* ö róla a' népek, kiknek hálójokban meg-fogaték, és vivék ötet láncokkal * Egyiptom' földébe. * 2 *Kir.* 23: 31. 33.

5 Mikor azért látná *a' te anyád*, hogy fok ideig várta vólna, és hogy oda veszett az ö reménysége: vön egyet az ö kölykei közzül, kit vaftag orofzlánná tön;

6 Es e' jár vala fzüntelen az orofzlá-

lának között, és maga-biró oroszlánná lön, és el-tanúlá a' ragadományt hordani, és embereket * enni.

* *Jér.* 26: 21-23.

7 Es gonoszúl éle azoknak özvegyivel, és el-rontá az ö palotáikat, és városaikat el-puszttá, és puszttán maradá a' föld és minden benne való, az ö ordításának szava miatt.

8 Es reá kélzülének a' népek köröskörül a' tartományokból, és ki-terítéke reá hálójokat, 's meg-fogaték * az ö vermekben.

9 Es veték ötet tömlötzre meg-lántzolván, és vivék ötet a' Babilóniai Királynak, hogy vinnék ötet a' kerítésekbe, hogy többé ne hallattatnék az ö szava az Izrael' hegyein.

* 2 *Krón.* 36: 4-6. *Jer.* 22: 18. 19.

10 A' te nyúgodalmadban a' te anyád ollyatén *vala*, mint a' vizek mellett plántáltatott szölö-tö, gyümöltstsel és veszszövel bövelkedik vala a' sok vizektől,

11 Es valának néki erös veszszei az Uralkodóknak páltzáival egybe, és nagy vala az ö magasúsága a' közöttök el-futott sürü ágak között: és magasságával ki-tetszék az ö veszszeinek sokaságával:

12 De ki-szaggattaték az *Isten*' haragja által, és a' földre vetteték, és a' Nap-keleti szél el-száraztá az ö gyümöltsét; le-töretének és el-száradának az ö erös veszszei, a' tüz emészté-meg azokat.

13 Mostan pedig a' puszttában plántáltatott, a' száraz és szomjú földön;

14 Es tüz menvén-ki *az* ö ágainak veszszejéböl, az ö gyümöltsét megemészté, úgy-annyira hogy nem maradá ö benne erös veszszö *és* páltza az Uralkodásra. Ez a' siralom, és lészen siralomra!

XX. RESZ.

Törvényi és Evangyéliomi Tanítás.

1 ES lön hetedik esztendöben, az ötödik hónak tizedik *napján*: jövének valami férjfiak az Izrael' Vénei közzül, hogy tanátsot kérdenének az URtól, és le-ülének én elöttem.

2 Es lön az UR' beszéde én hozzám, mondván:

3 Embernek fia! Szóllj az Izrael' Véneinek, és mondjad nékik: Igy szóll az UR Isten: Nem-de én hozzám jötöké tanáts' kérdeni? Elek én, ha kérdésztekre meg-felelek néktek, azt mondja az UR Isten!

4 Ezeknek igyeket forgatnádé? avagy igyeket vennédé-fel, embernek fia? add tudtokra az ö attyaiknak útálatosságokat,

5 Es mondjad nékik: Ezt mondja az UR Isten: Azon a' napon, mellyen választám Izraelt, és fel-emelém az én kezemet a' Jákób' háza magvá-ért, és meg-esmértetém magamat vélek Egyiptom' földén; fel-emelém kezemet nékik, mondván: EN VAGYOK AZ UR, A' TI ISTENETEK!

6 Azon a' napon *azért* fel-emelém kezemet nékik, hogy ki-hoznám öket Egyiptom' földéröl, a' földre, mellyet meg-néztem vala nékik, melly téjjel és mézzel folyó, kivánatósb minden tartományoknál.

7 Es mondék nékik: Ki-ki az ö szemei útálatosságit el-vesse, és az Egyiptom' bálványival * meg ne fertéztesstétek magatokat; En vagyok a' ti URatok Istentek! * *Jós.* 24: 14. 23.

8 De pártot ütének én ellenem, és nem akarának énnékem engedni, és senki az ö szeme' útálatosságit el nem veté, és az Egyiptombéli bálványokat el * nem hagyák; Végezém azért, hogy ki-önteném az én haragomat ö reájok, hogy bé-tölteném az én haragomat ö rajtok az Egyiptom' földének közepette: * *v* 23: 8.

9 De tselekedtem az én nevem-ért * hogy ne gyaláztatnék a' Pogányok' szemeik elött, a' kik között valának; mert meg-esmértettem vala magamat ö vélek azoknak szemeik elött, hogy ki-hoznám öket az Egyiptom' földéröl. * *v.* 14: 22. 4 *Mós.* 14: 13-20.

10 Ki-hozám azért * öket az Egyiptom' földéböl, és hozám a' puszttába,

* 2 *Mós.* 13: 18.

11 Es adám önekik az én parantsolatimat, és az én itéletimet ki-jelentém nékik, mellyeket ha ember tselekednék, élne * azok által;

* *r.* 18: 5-9. 3 *Mós.* 18: 5.

12 Es e' felett adám nékik az én * Szombatimat, hogy lennének jegyül én köztem és ö köztök; hogy tudnák, hogy én vagyok az UR, az ö meg-szentelöjök:

* 2 *Mós.* 16: 29. 30. 20: 8-11.

13 De pártot üte én ellenem az Izrael' háza a' puszttában, az én parantsolatimban nem jártanak, és az én itéletimet el-veték, mellyeket ha ember tselekeszik, él azok által: és az én Szombatimat * meg-fertéztették felette igen: *Azért ezt* mondám, hogy ki-ontanám az én haragomat ö reájok a' puszttában, hogy el-veszteném öket:

* 2 *Mós.* 16: 27-29.

14 De tselekedtem az én nevemért, * hogy ne gyaláztatnék a' pogányok elött, kiknek szemek' láttára ki-hoztam vala öket.

* 2 *Mós.* 32: 12. 14.

15 Es én-is fel-emelém nékik az én kezemet a' puszttában, hogy bé nem viszem öket a' földre, * mellyet adtam, *melly* téjjel és mézzel folyó, kivánatosb

tosb minden tartományoknál;
* 4 *Móf.* 14: 15. 20. 21-24.

16 Mivelhogy az én itéletimet elvetették, és parantsolatimban nem jártak, és Szombatimat meg-fertéztették; mert az ö szívek az ö bálványok * után járt. * *Amós* 5: 25. 26.

17 Mindazáltal kedvezett az én szemem nékik, hogy öket el ne vefzteném, és véget nem vetettem bennek a' puſztában.

18 Es mondék azok' fiainak a' puſztában: A' ti atyáitok' parantsolatiban ne járjatok, és azoknak itéleteket meg ne tartsátok, és azoknak bálványaikkal magatokat meg ne fertéztefſétek;

19 En vagyok a' ti URatok Iſtenetek; az én parantsolatimban járjatok, és az én itéletimet tartsátok-meg, és azokat tselekedjétek;

20 Es az én Szombatimat * megſzenteljétek, és légyenek jégyül én köztem és ti köztetek, hogy tudjátok, hogy én vagyok a' ti URatok Iſtentek: * 2 *Móf.* 20: 10.

21 De a' fiak-is pártot ütének én ellenem, az én parantsolatimban nem jártanak, és az én itéletimet meg nem tartották, hogy meg tselekednék azokat, mellyeket ha tselekednék az ember, élne azok által: az én Szombatimat meg-fertéztették; es mondék, hogy ki-önteném búsúlásomat ö reájok, hogy bé-tölteném haragomat rajtok a' puſztában.

22 De meg-vonám az én kezemet, és tselekedém az én * nevem-ért, hogy ne gyalázztatnék a' pogányok előtt, kiknek ſzemek' láttára ki-hozám öket.
* *v.* 9. 14. 2 *Móf.* 32: 12. 14.

23 En-is azért fel-emelém az én kezemet reájok a' puſztában, hogy ide 's tova oſzlatom öket a' pogányok * közzé, és el-hintem öket a' tartományokra; * 1 *Krón.* 15: 13.

24 Mivelhogy az én itéletimet nem tselekednék, az én parantsolatimat meg-vetnék, és az én Szombatimat meg-fertéztetnék, és hogy az ö attyaik' bálványi után vólnának az ö ſzemeik.

25 En-is azért adék nékik nem * jó parantsolatokat és itéleteket, mellyek által ne élnének.
* 4 *Móf.* 55: 32. 35. 36. *Tſel.* 15: 10.

26 Es fertelmeſségre * vetem öket az ö ajándékaikkal; mivelhogy minden elsö-ſzülöttet † meg-égetnek vala, hogy el-puſztíttatnám öket, hogy megeſmérnék, hogy én vagyok az UR.
* *Tſel.* 7: 42: 43. † *r.* 16: 21.

27 Ennek-okáért ſzóllj az Izrael' házának, embernek fia, és mondjad nékik: Igy ſzóll az UR Iſten: Még ebben-is gyalázattal illettek engemet a' ti atyáitok, mikor el-ſzakadván vétkezének én ellenem;

28 Hogy mikor bé-vittem vólna öket a' földre, mellyért * fel-emelém az én kezemet, hogy azt nékik adnám: meg-tekintének minden magas halmot, és minden sürü ágú fát, és ott áldozzák vala az ö áldozatjaikat, és ott téſzik vala az ö haragra ** ingerlö áldozatjaikat, és ott téſzik vala az ö jó illatú áldozattyaikat, és ott áldozzák vala az ö itali áldozatjaikat.
* *v.* 6. 2 *Móf.* 3: 8.** *r.* 8: 5.

29 Es mondék nékik: Mitsoda ez a' magaſság, a' hová ti gyülekeztek? Még-is Bámának' neveztetik mind e' mái napig.

30 Ennek-okáért mondjad az Izrael' házának: Igy ſzóll az UR Iſten: Nem-de a' ti atyáitok módjokra fertéztetiteké-meg magatokat, és az ö útálatoſságok ſzerint paráználkodtoké?

31 Es mikor ajándékot viſztek-fel, hogy a' ti fiaitokat által-vigyétek a' tüzön, meg-fertéztetitek magatokat minden ti bálványitokban mind e' mái napig: és én a' ti tanáts kérdéſtekre meg-felelnéké, óh Izrael háza? Elek én, azt mondja az UR Iſten, ha meg-felelek tinéktek!

32 Es a' mit elmétekben gondoltok, ſemmiképpen nem léſzen-meg, hogy azt mondjátok: Léſzünk ollyatének mint a' Pogányok, mint e' tartományok' nemzetségi, ſzolgálván a' * fának és a' könek.
* *Jér.* 44: 17.

33 Elek én, azt mondja az URIſten, ha erös kézzel és ki-nyújtott karral, és ki-ontott búsúlt haraggal nem uralkodom rajtatok.

34 Es ki-viſzlek titeket a' népek közzül, és egybe-gyüjtelek titeket a' földekröl, mellyekre el-oſzlottatok, erös-kézzel 's ki-nyújtott karral, és ki-ontott búsúlt haraggal.

35 Es viſzlek titeket a' * népek' puſztájára, hol ſzemtöl-ſzembe törvénykezem veletek. * 2 *Kir.* 25: 11. 18-21.

36 A' mint törvénykeztem * a' ti atyáitokkal az Egyiptom' földe' puſztájában: igy törvénykezem veletek, azt mondja az UR Iſten;

37 Es által-viſzlek titeket a' veſzſzö alá, és hozlak titeket a' frigynek kötelére; * 4 *Móf.* 14: 22. 29. 26: 64. 65.

38 Es ki-válaſztom közzületek a' pártoſokat, és a' kik én ellenem járnak, az ö lakó-helyekböl ki-hozom öket, és Izrael' földére *ſenki közzülök* nem mégyen; hogy meg-tudjátok, hogy én vagyok az UR.

39 Es ti Izrael' háza, azt mondja az UR Iſten: Mindenitek járjon * az ö bálványi után, és ſzolgáljatok *azoknak*, minek-utánna nem engedtek nékem; és az én ſzent nevemet többé meg ne fertéztetſétek a' ti ajándékitokkal és bálványitokkal;

40 Mert az én ſzent hegyemen, az Izraelnek magas hegyén, azt mondja az UR Iſten, ott ſzolgál énnékem az Izraelnek egéſz háza, egéſzen azon a' földön: ott léſzen kedves akaratom hozzájok, és ott kivánom-meg a' ti áldozatitokat, és a' ti ajándékitoknak elsö fengéjét minden ti áldozatitokban. * 1 *Kir.* 18: 21.

41 A' ti jó illatú áldozatotok-ért kedves akaratom léſzen hozzátok, mikor ki-hozlak titeket a' népek közzül, és egybe-gyüjtelek titeket a' földekröl, mellyekre ki-ofzlattattatok; és meg-ſzenteltetem ti bennetek a' pogányok' ſzemeik elött.

42 És meg-tudjátok, hogy én vagyok az UR, mikor * bé-vifzlek titeket az Izrael' földére, arra a' földre, mellyért fel-emeltem az én kezemet, hogy adom azt a' ti atyáitoknak.

* *Eſd.* 1: 1-5. *Solt.* 126: 1-4.

43 És ott meg-emlékeztek a' ti útaitokról, és minden tselekedeteitekröl, mellyekkel meg-fertéztettétek magatokat, és méltóknak * itélitek magatokat, kik ki-vágattaſsatok minden gonoſzságitok-ért, mellyeket tselekedtetek. * *Néh.* 9: 33-38.

44 És meg-tudjátok, hogy én vagyok az UR, mikor tselekeſzem veletek az én nevem-ért, nem a' ti gonoſz útaitok ſzerint, és a' ti meg-vefzett tselekedeteitek ſzerint, *óh* Izrael' háza, azt mondja az UR Iſten!

45 És lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván:

46 Embernek fia, veſd a' te ortzádat Délre, és tsepegj Dél felé, és prófétálj a' déli mezö' erdeje felé,

47 És mondjad a' dél' erdejének: Halld-meg az UR' beſzédét; Azt mondja az UR Iſten: Imé én tüzet gyújtok te benned, és meg-emészt te benned minden nyers fát, és minden aſzfzú fát, meg nem aluſzik egyik láng a' máſik után: és meg-égnek a' miatt minden ortzák Déltöl fogván Eſzakig.

48 És meg-látja minden teſt, hogy én UR gyújtottam-meg azt, és meg nem óltatik.

49 És mondék: Ah, ah URam Iſten! ezek azt mondják nékem: Nem de e' *tsak* példa-beſzédekkel ſzóllé?

XXI. RESZ.

A' jövö ellenség' híre, ſzándéka, készületi.

1 ÉS lön az URnak beſzéde én hozzám, mondván:

2 Embernek fia, veſd a' te ortzádat Jérusálemre, és tsepegj a' ſzent helyekre, és prófétálj az Izrael' földe ellen,

3 És mondjad az Izrael' földének: Ezt mondja az UR: Imé én reád *mégyek*, és ki-vonſzom kardomat hüvelyéböl, és ki-vágom belöled az igazat, 's a' hitetlent.

4 Mivelhogy pedig ki-vágom belöled az igazat és a' hitetlent; ezok-ért ki-mégyen az én fegyverem az ö hüvelyéböl minden teſtre Délröl Eſzakig;

5 És meg-érti minden teſt, hogy én UR vontam-ki az én fegyveremet az ö hüvelyéböl, *és* meg nem tér többé,

6 És te, embernek fia, foháſzkodjál-fel, mintha derekadban fájdalmat ſzenvednél, és keſerüséggel tégy foháſzkodáſt ſzemek' láttára.

7 És léſzen, mikor mondják tenéked: Miért nyögſz te? *ezt* mondjad: A' hír-ért, mert jö *immár*, és el-olvad minden ſzív, és minden kezek * elerötlenednek, és minden lélek ſzomorúságba eſik, és minden térdek vizzel folynak: ímé el-jö, és meg-léſzen, azt mondja az UR Iſten! * *Jer.* 6: 24.

8 És lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván:

9 Embernek fia, prófétálj, és mondjad: Ezt mondja az UR Iſten; mondjad: A' fegyver, a' fegyver meg-élesíttetett, és meg-is tiſztíttatott;

10 Hogy áldozatokat öljön, meg-élesíttetett; hogy fényes légyen megtiſztíttatott! Avagy örülljünké? *holott* az én fiam' veſzeje ez, melly minden fát meg-útál!

11 És adta azt meg-tiſztíttáſra, hogy kézben fogják: meg-élesíttetett a' puſztítáſra, és meg-tiſztíttatott, hogy adja azt a' meg-ölönek kezébe.

12 Kiálts, és ordíts embernek fia; mert ez az én népemen léſzen, és Izraelnek minden * Fejedelmin: ettöl a' fegyvertöl való rettegéſek léſznek az én nepemen; ezok-ért üſd-meg a' te tzombodat; * 2 *Kir.* 25: 7. 19-21.

13 Mivelhogy próba ez, mit haſznál az? avagy a' *ſzablya*, melly ſenkinek nem kedvez, nem vólnaé veſzſzö? azt mondja az UR Iſten!

14 Te azért embernek fia, prófétálj és kezeidet üſd-egybe; mert a' fegyver három ízbe tér-meg, a' meg-öletteknek fegyverek, a' meg-öletett Fejedelmeknek fegyverek, melly az ö titkos házokat-is el-járja.

15 Mert hogy *minden* ſzív * el-olvadjon, és ſokak el-hülljanak, minden ö kapuikban vetettem *reájok* fegyver' rettegését. Ah melly fényes, elö-kéſzíttetett az öldöklére! * *Jér.* 6: 24.

16 Eredj-el, tarts jobbra, veſd magadat balra, a' hová tekinteted vagyon rendelve.

17 És én-is az én kezeimet egybe * tsapom, és meg-nyúgotom az én † haragomat; én UR ſzóllottam!

* *r.* 22: 13. † *r.* 4: 4. 6. 9-13.

18 Es lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván:

19 Es

19 Es te, embernek fia, rendelj magadnak két útat, a' mellyen jöjjön a' Babilóniai Király' fegyvere: egy földről jöjjön-ki mind a' kettő, és válaſzdel egyiket: a' *két* út' fejénél, a' városra *való útat* válaſzd.

20 Egyik útat rendeld, hogy jöjjön a' fegyver Rabbátra, az Ammon' fiai' *városokra*; és *a' másikat*, hogy Júdára és Jérusálemnek kerített városára *jöjjön*;

21 Mert a' Babilóniai Király két felé ágazott úton áll-meg, a' kettös útnak fején, hogy *ott* jövendöt láttaſſon; nyilainak vaſokat meg-fényesítette; meg-kérdette a' *bálvány* képeket; meg-nézte a' májat.

22 Az ö jövendöléſe jobb-kéz felé Jérusálemre ſzolgált, hogy rendeljen Hadnagyokat, kik ſzájokat meg-nyiſsák az öldöklésre, hogy fel-emeljék ſzavokat nagy kiáltáſſal; hogy fal-törö koſokat rendeljenek a' kapuk ellen, hogy töltéſeket tsináljanak, és sántzot épitsenek.

23 Es léſzen *ez* önékik, mint-ha ki hamiſat jövendölne ö eltöttök, mivelhogy esküvéſt tettenek nékik, és e' *jövendö-mondás* eſzekbe juttatja a' *Káldeuſoknak* az álnokságot, melly miatt meg-vétetik.

24 Ezoká-ért ezt mondja az UR Iſten: Mivelhogy eſzembe jutott a' ti gonoſzságtok, és nyilván valókká lettek a' ti vétkeitek, és mindennek láttára vagynak a' ti büneitek minden ti tselekedeteitekben, mivelhogy eſzembe jutottatok, kézbe akadtok:

25 Te pedig Izraelnek hamis és hitetlen * Fejedelme, kinek napja és ideje el-jött, hogy vége *légyen* álnokságodnak; * *r.* 17: 15-21.

26 Ezt mondja az UR Iſten: El-véſzem a' királyi süveget, és el-véſzem a' koronát *fejedről*, és nem léſzen ez; az alázatoſt fel-emelem, és a' kevélyt meg-alázom.

27 El-fordítom, el-fordítom, el-fordítom azt; ez-is nem léſzen *többé* mind addig, míg nem el-jö az, a' kié az itélet, és adom annak!

28 Es te, embernek fia, prófétálj, és mondjad: Ezt mondja az UR Iſten az AMMON' * fiairól, és azoknak gyalázatjokról; Mondjad azért: A' fegyver, a' fegyver ki-vonatott öldöklésre, meg-tiſztíttatott, hogy eméſzſzen fényeſſégével. * *v.* 20.

29 *Azonközbe* míg tenéked hivságot látnak, és tenéked hazugságot jövendölnek, hogy adjanak téged' *a' fegyverre*, a' meg-ölött hitetleneknek nyakokkal egybe, kiknek el-jött napjok, az álnokságnak véginek idején.

30 *Nem-de* viſzſza-viſzemé *a' fegyvert* az ö hüvelyébe? a' helyen, mellyen teremtettél, a' te lakó földedben itéllek-meg téged'.

31 Es ki-ontom te reád az én haragomat, az én búsúláſomnak tüzét fel-fútatom te reád, és adlak tégedet goromba férjfiaknak kezekbe, kik fö meſterek *léſznek* a' puſztításra.

32 Tüz miatt eméſztetel-meg, a' te véred léſzen a' földön; emlékezetbe nem jöſz, mert én UR ſzóllottam.

XXII. RESZ.

Jérusálem' vétkeinek laiſtroma.

1 ES lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván:

2 Es te, embernek fia, nem-de megitéled? meg-itéled a' vér-ontó * városſt, és meg-jelentedé néki az ö útálatoſſágit? * 2 *Kir.* 21: 16.

3 Mondjad azért: Ezt mondja az UR Iſten: Oh te város! ki ö közepette a' vért ki-ontja, hogy el-jöjjön az ö ideje; és a' ki bálványokat tsinált ö maga ellen, hogy magát meg-fertéztetné.

4 A' te vér-*ontáſod*dal, mellyet * ki-ontottál, vétkeztél, és a' te bálványiddal, kiket tsináltál, meg-fertéztetted magadat, és közeleb hoztad a' te napodat, és jutottál a' te eſztendeidig; Ezoká-ért adtalak téged' gyalázatúl a' pogányoknak, és meg-tsúfolásúl minden földeknek. * 2 *Kir.* 21: 16.

5 A' kik közel vagynak, és a' kik távól vagynak tőled, nevetnek téged', ki útálatos nevü *léſzſz*, kin ſok-féle romlás *léſzen*.

6 Imé az Izrael' Fejedelmi, ki-ki mind az ö ereje ſzerint azon vólt te benned, hogy vért ontana-ki.

7 Attyokat és annyokat meg-útálták te benned, a' jövevényen hatalmat tselekedtek te közepetted, az árvát és özvegyet meg-nyomorították te benned.

8 A' mi nékem ſzenteltetett, meg-útáltad, és az én Szombatimat meg-fertéztetted.

9 Tsalárd férjfiak vóltak te benned, hogy vért ontanának; és a' hegyeken * ettek te benned, útálatoſságokat tselekedtek te közepetted.

* *r.* 18: 6. *Eſa.* 57: 7.

10 Az atyának ſzemérmét * fel-foſztották te benned; a' havi vér miatt tiſztátalan aſzſzonyi-állatot meg-nyomorították te benned. * 3 *Móſ.* 18: 8.

11 Es ki-ki az ö fele-barátjának * feleségével † útálatoſságot tselekedett; ki-ki az ö menyét ** meg-fertéztette éktelenül; és ki-ki az ö húgát, az ö attya' leányát meg-ſzeplösítette te benned. * *Jér.* 5: 8. † 3 *Móſ.* 18: 20. ** 3 *Móſ.* 18: 9. 10. 15.

12 Ajándékokat vettenek-fel te benned a' vér-ontáſra, uſorát és felit vettél

tél-fel, és meg-tsaltad a' te fele-barátidat meg-rontván öket, és el-felejtkeztél én rólam, azt mondja az UR Isten.

13 Es ímé egybe-* tsapám az én kezemet a' te tel-hetetlenségeden, mellyet tselekedtél, és a' te vér-ontásodon, melly vólt te közepetted. * *r.* 21: 17.

14 Nem-de meg-áll-haté a' te szíved? avagy a' te kezeid erősek lehetneké azokban a' napokban, mikor *ezeket* tselekeszem veled? En UR szóllottam, és meg-is tselekeszem;

15 És el-ofzlatlak * tégedet a' pogányok közzé, és el-hintelek tégedet a' földekre, és véget vetek a' te tiszta-talanságodnak, melly benned vagyon. * *Jér.* 15: 7. 52: 4-15.

16 És léízeíz te magadnak hagyatott örökség a' pogányok' szemek' láttára; és meg-tudod, hogy én vagyok az UR.

17 És lön az UR' beszéde én hozzám, mondván:

18 Embernek fia! Az Izrael' házabéliek ollyanokká lettek nékem, mint a' * falak; mindnyájan ök ollyak, mint a' réznek és a' fejér ónnak, és a' vasnak, és a' fekete ónnak a' kemenze' közepette való *falakja*: ollyakká lettek mint az ezüst falak!

19 Ennek-oká-ért így szóll az UR Isten: Mivelhogy ollyaténokká lettetek mindnyájan ti mint a' falak; ímé én egybe-gyüjtelek titeket Jérusálem' közepire. * *Esa.* 1: 21. 22.

20 A' mint egybe szokták gyüjteni az ezüstöt és a' rezet, és a' vasat, és a' fekete ónot és a' fejér ónot a' koh *kemenze*' közepiben, hogy abban felfújják a' tüzet a' meg-olvasztásra: így gyüjtelek-öfzve az én búsúlásomban és haragomban, és vetlek *a' kohba*, és egybe-olvasztlak titeket.

21 Egybe-gyüjtelek azért titeket, és fel-fúvom az én búsúlásomnak tüzét ti reátok, és egybe-olvadtok ö közepette.

22 A' mint egybe-olvad az ezüst a' kohban: így olvadtok-egybe ö benne; és meg-tudjátok, hogy én UR öntöttem-ki az én haragomat ti reátok.

23 És lön az UR' beszéde én hozzám, mondván:

24 Embernek fia, mondjad néki: Te föld nem tiszta vagy, sem esövel, meg nem öntöztettél a' búsúlásnak idején.

25 Pártosok az ö Prófétái ö közepette, ollyanok mint az ordító orofzlán, melly a' ragadományt el-ragadja; bé-nyelték a' lelkeket, gazdagságot és minden drága szépséget *magokhoz* vettenek, az ö özvegyit meg-fokasították ö benne.

26 Az ö Papjai * az én törvényemet el-lopták, és a' mi nékem szenteltetett. meg-fertéztették; és külömbséget nem tettek a' között, a' mi † szent és a' mi köz, és válogatást nem tettek a' tisztátalan és a' tiszta között; és az én Szombatimtól el-rejtették az ö szemeiket, és meg-útáltattam ö köztök.

* *Sóf.* 3: 4. † *r.* 44: 23.

27 Az ö Fejedelmi ö közepette mint a' ragadozó * farkasok; kéfzek vért ontani, a' lelkeket el-veszteni, hogy nyereséget üzzenek. * *Mik.* 3: 10. 11. *Sóf.* 3: 3.

28 Az ö Prófétái mázolnak vala nékik erötlen *sárral*, hivságos látásokat tévén, és hazugságot * nékik jövendölvén, mondván: Így szóll az UR Isten; holott az UR nem szóllott. * *Jér.* 28: 1-4.

29 A' föld' népe *egy-mást* hamisan nyomorgatták, ragadozást tettenek; és a' szükölködöt és a' szegényt megnyomorították, és a' jövevényt törvénytelen * nyomorgatták. * 2 *Mós.* 22: 21.

30 Es keresék közzülök valakit, a' ki a' sövényt meg építené, és állana * a' törésen én elömbe a' föld-ért, hogy el ne pusztítanám azt; de *senkit* nem találék. * *Jér.* 5: 1.

31 Ennek-oká-ért ki-ontom ö reájok az én haragomat, és meg-emésztem öket az én haragomnak tüzével; az ö útjokat adom az ö * fejekre, azt mondja az UR Isten! * 1 *Kir.* 8: 32.

XXIII. RESZ.

Jérusálem és Samária két parázna aszszony.

1 ÉS lön az UR' beszéde én hozzám, mondván:

2 Embernek fia! Két aszszonyiállatok egy anyának leányi valának.

3 Ezek Egyiptomban paráználkodván, ifjúságokban adák magokat paráznaságra: ott szorongatták az ö emlöjöket, és ott rontották-meg az ö szüzefségeknek emlöit.

4 Továbbá ezeknek nevek: Ahola a' nagyobbik, és annak húga Aholiba; és ezek enyímekké lettek vala, és szülének fiakat és leányokat: ezeknek, mondom, nevek; Samaria Ahola, és Jérusálem Aholiba.

5 Es paráználkodék Ahola én alattam, és fel-gerjede az ö szeretöihez a' közel való Affiriabéliekhez,

6 Kik viola szinü felyem ruhában öltöznek vala, Fejedelmek és Fö Tisztartók, kivánatos ifjak *valának* mindnyájan, lovagok, kik lovakon hordoztatják magokat;

7 Azoká-ért paráználkodék ö vélek, az Affiriabéli minden válogatott ifjakkal, és mindenekkel, a' kiket meg-szeretett; minden ö bálványaikkal megértézteté magát.

8 De az Egyiptombéliektől *vett* * paráznaságit-is el nem hagyta; mert

ö véle háltanak az ö ifjúságában, és ök tapogatták az ö szüzeſségének emlöit, és ki-öntötték az ö paráznaságokat ö reája. * *r.* 20 : 8.

9 Enek-oká-ért adtam ötet az ö szeretőinek kezekbe, az * Affiriabélieknek kezekbe, kiket meg-ſzeretett vala.

10 Azok mutaták-ki az ö szemérmét: fiait és leányit el-vivék, és magát fegyverrel ölék-meg ; és lön híre neve az aſzſzonyi-állatoknál , és tönek itéleteket ö benne. * 2 *Kir.* 17 : 6.

11 És látá az ö húga Aholiba , és meg-haladá * tiſztátalan ſzeretettel ötet, és az ö paráznaságival az ö nénnyének paráználkodáſit. * *r.* 16 : 51. *Jér.* 3 : 8-11.

12 Az Affiriabélieket * meg-ſzerette, a' Fejedelmeket, a' közel való Hadnagyokat, kik minden-féle ſzépségben öltöznek, kik lovagok , lovakon hordoztatják magokat, mindnyájan kellemetes ifjak. * 2 *Kir.* 16 : 7. 10-18.

13 És látám, hogy meg-fertéztetett, *és* egy úton *indúltak* mind ketten.

14 És ö meg-bövíté az ö paráznaságit ; mert hogy látá a' meg-irott férjfiakat a' falon, a' Káldeuſoknak képeket ki-jegyezve tzinobriommal,

15 És hogy párta-övek vagynak derekokon, és feſtett patyolatok az ö fejeken , mindeniknek tekinteti mint a' Fejedelméké, és hafonlók a' Babilóniabéliekhez, kiknek ſzületéſeknek földe Káldea.

16 Ezeket meg-ſzereté , ſzemeivel meg-tekintvén *öket*, és botsáta követeket ö hozzájok a' Káldeuſok' földére.

17 És bé-menének ö hozzá a' Babilóniai fiak a' ſzeretetnek ágyas-házába, és meg-fertézteték ötet az ö paráznaságokkal , és ez-is magát azokkal meg-fertéztette , és el-méne az ö lelke azoktól.

18 És ki-jelenének az ö paraználkodáſi , ki-nyilatkozék az ö rutsága ; azért el-távozék az én lelkem ö tőle, mint az ö nénnyétől az én lelkem * el-távozott vala. * 2 *Kir.* 17 : 18. 20.

19 És meg-ſokaſítá az ö paráználkodáſit, meg-emlékezvén az ö ifjúságának idejéről, mellyben paráználkodott vala az Egyiptom' földében.

20 És meg-ſzereté az ö ſzeretöit, kiknek teſtek *ollyan mint* a' ſzamarok' teſte, és az ö folyáſok *mint* a' lovaknak folyáſok.

21 És meg-emlékezél a' te ifjúságodnak útálatoſságáról, mikor tapogatták Egyiptomban a' te emlöidet, hogy meg-rontanák a' te ifjúságodnak emlöit.

22 Ennek-oká-ért, óh Aholiba ! így ſzóll az UR Iſten : Imé én fel-támaſztom a' te ſzeretőidet te ellened, azokat, a' kiktől el-ſzakadott * a' te lelked, és te reád hozom öket minden-felöl.

23 A' Babilóniabélieket és minden Káldeabélieket, Tiſzt-tartókat , Fejedelmeket, és had-viſelöket, és minden Affiriabélieket ö vélek : kívánatos ifjakat, had-viſelöket és Fejedelmeket, kik mind jeles vitézek 's nevezetesek, és lovagok mindnyájan. * 2 *Kir.* 24: 20. 25 : 1-10.

24 Es jönek te reád kotsikkal, ſzekerekkel és kerékkel, és népeknek ſokaságával ; környül-yéſznek téged' minden-felöl dárdákkal , paiſſal és fiſakkal, és adok nékik hatalmat az ítéletre, és meg-ítélnek téged' az ö ítéletek ſzerint.

25 És vetem az én meg-búsúlt haragomat te ellened, és tselekeſznek te veled búsúláſſal ; a' te orrodat és füleidet el-metélik, és a' te *népednek* allja fegyver miatt hull-el : ök a' te fiaidat és leányidat el-viſzik *fogságra*, és a' te meg-maradott réſzed tüz miatt emészteték-meg.

26 Es meg-foſztának téged' a' te ruháidtól, és el-vészik a' te ékeſségidet.

27 Es véget vetek a' te útálatoſságodnak és paráznaságodnak , *mellyet hoztál* Egyiptom' földéből ; és ſzemeidet reájok fel nem emeled, és többé Egyiptomról meg nem emlékezel.

28 Mert így ſzóll az UR Iſten : Imé én adlak téged' azoknak kezekbe, a' kiket gyülölſz, azoknak kezekbe, a' kiktől el-ſzakadt a' te lelked :

29 És gyülölséggel tselekeſznek veled, és minden munkádat el-vészik, és mezítelen 's ruhátlan hagynak téged', és nyilván léſzen a' te paráznaságidnak rútsága, és a' te útálatoſságod és a' te paráználkodáſid.

30 Ezeket tselekeſzem veled ; mivelhogy paráználkodtál a' pogányok után, mivelhogy meg-fertéztetted magadat azoknak bálványaikkal.

31 A' te néned' útján jártal ; és adom az ö * pohárát a' te kezedbe.

* *v.* 32. 33. 2 *Kir.* 21 : 13. 14.

32 Így ſzóll az UR Iſten : A' te néned *pohárát meg-iſzod, melly mély és ſzéles, hogy meg-nevettéſél és tsúfoltatſál : *nagy e' pohár*, hogy ſok férjen belé. * *r.* 23:4. 2 *Kir.* 16: 6 23. 24.

33 Ré'zegséggel és bánattal megtelel: *az-az* puſztaság' és el-puſztúlás'* pohárával, a' te nénédnek Samariának pohárával.

34 Meg-kell innod azt , és fel-haſtod , és az ö tserepit el-rontod, és ſzaggatod a' te emlöidet ; mert én ſzóllottam, azt mondja az UR Iſten !

* 2 *Kir.* 25 : 1-10.

35 Ezoka-ért ezt mondja az UR Iſten : Mivelhogy el-feledtkeztél * én rólam, és vetettél engem' hátad megé : te-is hordozd a' te útálatoſságodat és pa-

paráznaságidat. * *Jér.* 2 : 32.

36 Es monda az UR énnékem ; Embernek fia ! Avagy nem * ítéledé-meg Aholát és Aholibát, hogy hírdeſſed nékik az ö útálatoſságokat ?

* *r.* 20 : 4. 22 : 2. 3.

37 Mert paráználkodtak, és vér vagyon az ö kezekben , és az ö bálványaikkal paráználkodtak : és e' felett az ö fiaikat-is , kiket ſzülettek vala énnékem , által-vitték * *a' tüzön* azoknak, meg-emészétére. **Sólt.* 106:37.38.

38 Söt ezt-is tselekedték velem : meg-fertéztették az én Szent * helyemet azon a' napon , és Szombatimat meg-undokították. * 2 *Kir.* 21 : 7.

39 Es mikor meg-áldozták az ö fiaikat az ö bálványaiknak, bé-mennek vala az én Szent helyembe azon a' napon , hogy meg-fertéztetnék azt , és imé így * tselekedtek az én Házamban. * 2 *Kir.* 21 : 4-7.

40 Söt még annak-felette , hogy elküldöttek a' meſzíſzünnen jövö emberekhez, kik a' követek' ſzavára mindjárást el-jönek , kiknek kedvek-ért * meg-mosódál , kenettel meg-kenéd ortzádat , és fel-ékesítéd magadat ékeſséggel.

41 Es ülél ékes ágyra, és afztalt kéſzítettél az *ágy* előtt, és tévéd arra az én meg-gyújtott *temjén*emet , és az én olajomat ; * 2 *Kir.* 16 : 8-18.

42 Es lön annál örvendezö fokaságnak ſzava , és hogy meg-fokasíttatnának a' férjfiak, hozatának Sébabéliekis a' puſztából, kik adának karra való ékeſségeket az ö kezeikre, és ékes koronát az ö fejekre.

43 Es mondék *annak, a' ki* el-aggott már az ö paráznaságiban : Immár el-fogynak az ö paráználkodáſi ; de ö *nem tére-meg*,

44 Es bé-menének ö hozzá, mint valaki menne a' parázna aſzſzonyi-állathoz : úgy mentek-bé Aholához és Aholibához , ez útálatos * aſzſzonyi-állatokhoz. * *r.* 23: 4.

45 Es az igaz férjfiak * meg-ítélik öket a' paráznák' és vér-ontók' ítéletivel ; mert paráznák, és vér † vagyon az ö kezekben. * *r.* 16 : 38. † *v.* 37.

46 Mert így ſzóll az UR Iſten : Hozok ö reájok gyülekezetet, és adom öket meg-indúlásra, és ragadományra.

47 Es a' gyülekezet meg-kövezi öket , és ki-vágják öket az ö fegyverekkel , az ö fiaikat és leányaikat meg-ölik , és az ö házaikat tüzzel égetik-meg.

48 Es meg-ſzüntetem az útálatoſſágot a' földröl, és tanúlnak minden aſzſzonyi-állatok, és nem kezdenek tselekedni a' ti útálatoſſágtok ſzerint.

49 Adják azért a' ti útálatoſſágtokat ti reátok, és a' ti bálványitoknak vétkeit viſelitek ; és meg-tudjátok, hogy én vagyok az UR Iſten !

XXIV. RESZ.

Példákkal jövendöli a' Jérusálem' romlását.

1 ES lön az UR' beſzéde én hozzám kilentzedik eſztendöben, tizedik hóban , ugyan azon hónak tizedik napján, mondván :

2 Embernek fia, írd-meg magadnak ennek a' napnak nevét, ezen napot, *mondom ; mert* ezen a' napon * közelgetett a' Babilóniai Király Jérusálemhez. * 2 *Kir.* 25 : 1.

3 Es veſs példa-beſzédet az engedetlen ház ellen , és mondjad nékiek : Ezt mondja az UR Iſten : Tégy fazekat , tégy fazekat *a' tüzhöz* , és tölts vizet-is belé.

4 Gyüjts belé-való darabokat, minden jó darabot , lapotzkáját és tzimerét, és töltsd-meg válogatott velös kontzokkal.

5 Végy válaſztott juhokat-is , és gyújtsd-meg a' tsontokat-is a' *fazék* alatt, forrald azt erösen, főzzétek-el a' tsontokat-is ö benne.

6 Ezoká-ért így ſzóll az UR Iſten : Jaj a' vér-ontó * városnak, a' fazéknak, mellynek tajtékja benne vagyon , és belöle a' tajtékja ki nem ment : darabonként, darabonként ſzedd-ki belöle, ne eſsék ſors reá ; * *r.* 22 : 2.

7 Mert az ö vér-ontáſa ö közepette *vagyon*, a' magas tiſzta köre * önttötte azt ; nem önttötte azt a' földre , hogy porral bé-fedné ; * *r.* 16 : 20. 21.

8 Hogy fel-indítaná a' haragot a' boſzúſzú-állásra : *én-is azért* vetettem az ö vérét a' magas köre , hogy bé ne fedeztetſék.

9 Azért így ſzóll az UR Iſten : Jaj * a' vér-ontó városnak ; én-is nagy tüzet rakok. * *v.* 6. *r.* 22 : 2.

10 Böven rakom *reá* a' fákat , meggyújtom a' tüzet, a' húſt tellyeſséggel el-főzöm , ízi ſzerſzámát meg-adom, és tsontjai el-égnek.

11 Es tétſzem a' *fazekat* üreſen az ö tüzére, hogy meg-heviljön , és meggégjen az ö feneke, és egybe-olvadjon ö benne az ö undokſága , meg-emészteſsék * az ö tajtékja. * *Eſa.* 4 : 3.

12 Hazugságokkal fáraſztotta magát, és belöle ki nem ment az ö ſok tajtéka, *ezoká-ért* tüz miatt emészteték-meg az ö tajtéka.

13 A' te tiſztátalanságodban *vagy meg-is, az-az* a' te vétkedben : és mivelhogy tiſztogattalak tégedet, és meg nem tiſztúltál a' te tiſztátalanságodból ; többé meg nem tiſztúlſz , míg meg nem nyúgotom * az én haragomat te rajtad. * *v.* 11.

14 En URſzóllottam : el-jött *az idö*

és meg-tselekeſzem, hátra nem állok *benne* és nem kedvezek, és meg nem bánom: a' te útaid és tselekedetid ſzerínt itélnek-meg tégedet, azt mondja az UR Iſten!

15 Es lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván:

16 Embernek fia! Imé én el-véſzem töled tsapáſſal a' te ſzemeidnek * kívánságát: ne ſirasd *ötet*, ſe ne jajgasd, ſe könyved ne menjen *rajta*. * *v.* 18.

17 Fohászkodván veſztegséggel légy, és halottakon való ſiráſt ne tégy, a' te före való ékeſſégedet köſd-fel magadra, és faruidat vedd lábaidra; és felsö ajakadat bé ne fedezd, és férfiaknak kenyereket ne égyed.

18 Szóllék azért reggel a' népnek, és eltvére meg-hala az én feleségem; és *más nap* reggel úgy tselekedém, a' mint meg vala hagyva énnékem.

19 Es monda nékem a' nép: Avagy nem jelentedé-meg minékünk, mit *jegyezzenek* ezek minékünk? mert te *ezeket mi érettünk* tselekeſzed.

20 Es mondék önékik: Az UR' beſzéde vólt én hozzám, mondván:

21 Mondd-meg az Izrael' házának: Ezt mondja az UR Iſten: Imé én megſértöztetem az én Szent helyemet, a' ti erösſégteknek * kevélységét, a' ti ſzemeiteknek kívánságát, és a' ti lelketeknek kedvezését; a' ti fiaitok és leányitok-is, kiket el *kell* hagynotok, fegyver miatt húllanak-el. * *Jér.* 7: 4.

22 Es *úgy* tselekeſztek a' mint én tselekedtem: felsö ajakatokat bé nem fedezitek, és férfiaknak kenyereket nem éſzitek.

23 Es a' ti före való ékeſſégitek *leſznek* a' ti fejeteken, és faruitok a' ti lábaitokon: nem jajgattok, ſem nem ſirtok, hanem el-fzáradtok a' ti álnokságitok miatt, és nyögve fohászkodtok egy-másra.

24 Es léſzen tinéktek Ezékiel jegyül, mind azok ſzerínt, a' miket tselekedett, ti-is úgy kezdetek tselekedni: *és* mikor ez el-jö, akkoron tudjátokmeg, hogy én vagyok az UR Iſten.

25 Es te, embernek fia, nem-de azon a' napon, mikor el-véſzem tölök az ö erösſégeket, az ö ditsöségeknek * örömét, az ö ſzemeknek kívánságát, és az ö lelkeknek gyönyörüségét, az ö fiaikat és leányaikat.

* *Jér.* 7: 4.

26 Azon a' napon *azért* avagy nem jöé te hozzád a' ki el-fzalad, hogy tenéked hírt mondjon?

27 Azon a' napon * meg-nyittatik a' te ſzád azzal, a' ki el-fzaladott, és fzóllaſz, és többé meg nem némúlſz; és léſzefz nékik tsudául; és meg-tudják, hogy én vagyok az UR!

*r. 33: 22.

XXV. RESZ.

Prófétál az Ammóniták, Moábiták, Idúmeabéliek és Filiſteusok ellen.

1 ES lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván:

2 Embernek fia, veſd a' te ortzádat az * AMMON' fiaira, és prófétálj ö ellenek, * *Jér.* 49: 1. 2.

3 Es mondjad az Ammon' fiainak: Halljátok-meg az UR Iſten' beſzédét, így ſzóll az UR Iſten: Mivelhogy * te ezt mondád: Ha, ha! az † én Szent helyemen, hogy meg-fertéztetett, és az Izrael' földén, hogy el-puſztíttatott, és a' Júda' házán, hogy fogságra mentek; * *Amós* 1: 13. † *Sólt.* 79: 4. 137: 7. *Sóf.* 2: 8. 9.

4 Ezóká-ért adlak én téged' a' Napkeletieknek örökségül, és helyheztetik az ö palotáikat te benned, és lakóhelyeiket fel-állatják te benned, ok éſzik a' te *földed'* gyümöltsét, és ök iſzfzák a' te tejedet.

5 Es adom * Rabbát iſtállóúl a' teveknek, és az Ammon' fiai*nak tartományokat* feküvö helyül a' barmoknak; és meg-tudjátok, hogy én vagyok az UR. * 2 *Sám.* 12: 26.

6 Mert így fzóll az UR Iſten: Mivelhogy kezeddel tapſoltál, és lábaddal tomboltál, és örülſz lélekböl minden meg-útáláſodból az Izrael' földén:

7 Ennek-oká-ért ímé én ki-nyújtottam az én kezemet te reád, és adlak téged' ragadományúl a' pogányoknak és ki-váglak téged' a' népek közzül, és el-veſztlek téged' a' földekröl, és eltöröllek téged; és meg-tudod, hogy én vagyok az UR.

8 Ezt mondja az UR Iſten: Mivelhogy MOAB ES SEIR * ezt mondta: Imé a' Júda' háza-is ollyan, mint † minden pogányok: * 5 *Móſ.* 2: 4. 5. *Sólt.* 137: 7. † *r.* 35: 12.

9 Ezóká-ért ímé én meg-nyitom a' Moáb' óldalát, a' városoktól *el-kezdvén*, azoktól *tudni-illik* az ö városoktól, *mellyek vagynak* az ö leg-végsö réſzén: *az-az*, a' kívánatos földet, Bethjeſimótot, Baálmeont, és Kirjátaimot.

10 A' Nap-keletieket *hivom* az Ammon' fiai ellen, és adom azt örökségül, úgy hogy emlékezetben ſe légyenek az Ammon' fiai a' pogányok között.

11 A' Moábon-is ítéleteket téſzek, és meg-tudják, hogy én vagyok az UR.

12 Így fzóll az UR Iſten: Mivelhogy az EDOM boſzfzú-álláſt * tselekedett, boſzfzúját meg-állván a' Júda' házán, és vétkezvén vétkeztenek, és boſzfzúsokat meg-állották ö rajtok: * *v.* 8. *r.* 35: 5. *Amós* 1: 11. *Sólt.* 137: 7.

13 Ezóká-ért így fzóll az UR Iſten: Ki-nyújtom az én kezemet Edomra, és ki-vágom ö belöle az embereket, és a' bar-

a' barmokat, és vetem ötet pusztaságra Témán' *városától* fogva, és a' Dédán' *lakói* fegyver miatt húllanak-el.

14 És bosztzúmat meg-állom Edomon az én népemnek * Izraelnek keze által, és tselekesznek Edomon az én búsúlásom szerínt, és az én haragom szerínt, és meg-esmérik az én bosztzú-állásomat, azt mondja az UR Isten!

15 Így szóll az UR Isten: Mivelhogy a' Filistéusok * bosztzúból tselekedtek *Izraellel*, és bosztzújokat meg-állották lélekből való útálattal, hogy el-veszténék örök gyülölséggel:

* *Esa.* 14: 29-31.

16 Ezoká-ért ezt mondja az UR Isten: Imé én ki-nyújtom az én kezemet a' Filistéusokra, és ki-vágom a' Keretéusokat, és el-veszтem a' tenger' partján *lakozóknak* maradékit.

17 És tselekesznem ó rajtok nagy bosztzú-állásokat, haragból való sanyargatásokkal; és meg-esmérik, hogy én vagyok az UR, mikor bosztzúmat meg-állom rajtok.

XXVI. RESZ.

Prófétál Tirus' el-pusztulása felöl.

1 ÉS lön tizen-egyedik esztendöben, a' hónak első napján, lön az URnak beszéde én hozzám, mondván:

2 Embernek fia! Mivelhogy ezt mondá Tírus * Jérusálemröl: Ha, ha! * el-töretett a' népeknek kapujok, én reám fordúlt *az ö kereskedése*, meg-telém *drága árúkkal*, *miólta* el-pusztúlt! * *Amós* 1: 9. † *Sólt.* 79: 4.

3 Ez oká-ért így szóll az UR Isten: Imé én, óh Tírus, * te reád *megyek* és viszek-fel te reád sok pogány nemzeteket, miként a' tenger fel-emelkedik az ö habjaival.

4 És el-hányják a' Tírus' kö-falait, és az ö tornyait el-rontják, és le-vonzom az ö porát ö róla, és tésztem ötet magas köfziklává. * *Esa.* 23: 1.8-14.

5 A' tengerben való varsáknak megtetésekre való hely lészen; mert én szóllottam, azt mondja az UR Isten: és lészen ragadományok a' pogányoknak,

6 És az ö leányi, kik a' földön *vagynak*, fegyverrel ölettetnek-meg; és meg-esmérik, hogy én vagyok az UR.

7 Mert így szóll az UR Isten: Imé én hozom Tírus ellen Nabukodonozort a' Babilóniai Királyt Eszakról, a' Királyoknak * Királyát, lovakkal és szekerekkel, és lovagokkal, és *nagy* gyülekezettel és sok néppel.

* *Dán.* 2: 37. 38.

8 A' te leányidat, kik *vagynak* a' te földeden, fegyverrel öli-meg; és te ellened sántzot vét, és föld-töltést rak te ellened, és emel te ellened paist.

9 És lövö szerszámokat készít a' te kö-falaid ellen, és a' te tornyaidat le-rontja az ö törö szerszámival.

10 Az ö lovainak soksága miatt, bé' lep tégedet azoknak porok, a' lovagoknak és kerekeknek, és szekereknek tsattogások miatt meg-indúlnak a' te kö-falaid, mikor bé-mégyen a' te kapuidon, mint-egy el-romlott városnak bé-menetelin.

11 Az ö lovainak * körmeivel tapodja minden te útzáidat: a' te népedet fegyverrel öli-meg, és a' te erösségednek fel-állatott *köveit* a' földre veti-le. * *Jér.* 47: 3. *Esa.* 5: 8. 9.

12 És prédára hányják a' te gazdagságidat, és el-ragadozzák árúidat, és le-rontják kö-falaidat, és kivánatos házaidat el-rontják, és a' te köveidet és fáidat: és porodat-*is* a' viz' közepire hányják.

13 És meg-szüntetem a' te énekléseidnek sokságát, és a' te * hegedüidnek zengések többé nem hallattatik.

* *Esa.* 24: 8.

14 És tészlek téged' magas köfziklává, varsáknak vetö helyek lészesz, és többe meg nem építtetel; mert én UR szóllottam, azt mondja az UR Isten!

15 Így szóll az UR Isten Tírusnak: Avagy a' te alá-romlásodnak zuhanása miatt, mikor a' te sebeseid kiáltanak, mikor a' te benned valók öltön öletnek, nem indúlnaké-meg a' szigetek?

16 És le-szállanak drága székekböl a' tengeren való Fejedelmek, és el-vetik felsö-ruhájokat, és küllömb-küllömb színü ruhájokat le-vetik, el-iszonyodnak, a' földön ülnek, és rettegnek *minden* ízem-pillantásra, és el-álmélkodnak te rajtad.

17 És siralmas éneket tésznek felszóval rajtad, és mondanak tenéked: Mi-módon veszél-el te, ki a' tengerek között lakol vala? illyen hires neves város, melly a' tengeren erös vala, ö és az ö benne lakozók, kik félelmekre valának mind azoknak, kik a' tenger mellett lakoznak?

18 Mostan meg-félemlenek a' szigetek a' te romlásodnak idején; és megrettennek a' tengerben való szigetek a' te ki-menésed miatt;

19 Mert azt mondja az UR Isten: Mikoron tészlek téged' el-pusztúlt várossá, mint a' melly városokat nem laknak, és mikor fel-hozándom te reád a' *nagy* mélységet, és bé-borítnak téged' a' sok vizek.

20 És le-vonszlak téged' azokkal, kik a' koporsóba le-szállanak a' régen meghólt néphez, és helyheztetlek téged' a' földnek alsó *részében*, *mint* sok idöktöl fogva való puszтaságokban: azok-

kal, kik a' koporsóba le-ſzállanak, úgy hogy többé ſenki ne lakjék rajtad. És minek-utánna meg-mutatom az én dítsöségemet az élöknek földén:

21 Meg-emélſztelek tégedet, és nem léſzeſz, és kereſtetel, és többé örökké meg-nem találtatol, azt mondja az UR Iſten!

XXVII. RESZ.

A' Próféta ſir a' gazdag Tírus' romlásán.

1 ES lön az URnak beſzéde én hozzám, mondván:

2 Te pedig embernek fia, tégy ſiráſt Tíruſon,

3 Es mondjad Tíruſnak, ki lakik a' tenger' rév-helyein, ki ſok népek között kereskedik nagy ſok ſzigetekre: Igy ſzóll az UR Iſten, óh Tírus! te mondtad: En tökélletes * ſzépségben vagyok; * *v.* 4-11.

4 Hogy a' tengernek közepette *vagynak* a' te határid; a' te építöid tökélleteſſé* tették a' te ékeſſégedet. **v.* 25.

5 A' Sénir' hegyéről való jegenyefákból építették teneked minden hajóidat; a' Libánusról hoztak tzédrusfákat, hogy teneked árbotz-fát tsinálnának.

6 A' Básánbéli * tser-fákból tsinálták a' te evezöidet; az evezök ülöhelyeket Kittim' ſzigetiből való éléfánt-tetemből tsinálták az Affiriabéliek. * *Eſa.* 2: 13.

7 Egyiptomi külömb-külömb-féle ſzinü ſelyemből vólt a' te ki-terjeſztett vitorlád: Eliſa ſzigetből való sárga és ſzederjes ſzínü ſelyemből vólt a' te hajód borítékja.

8 Sídonban és Arvádban lakozók vóltak teneked evezöid, a' te böltseid, óh Tírus, *kik* te benned *vagynak*, azok vóltak a' te kórmányoſid.

9 A' Gébálbéli Vének, és abban való böltsek építették-meg te benned a' te hajádékidat: minden tengeren való hajók, és azoknak evezöik valának te benned, a' te kereskedéſednek üzésében.

10 Perſiabéli, és Lidiabéli és Afrikabéli *ferſijaik* valának a' te ſeregedben a' te hadakozó férſijaid, paiſokat és ſisakjokat fel-függeſztették te benned. Ezek ſzerzették *néked* a' te ékeſſégedet!

11 Az Arvád' fiai a' te seregeddel *valának* a' te kö-falaidon körös-körül, és a' Gamadéuſok valának a' te tornyaidban, az ö paisokat fel-függeſztették a' te kö-falaidon körös-körül: Ezek tették tökélleteſſé a' te ſzépségedet.

12 Társis a' te kereskedö * társod, az ö ſok gazdagságának miatta; ezüſttel, vaſſal, fejér és fekete ónnal kereskedett a' te ſokadalmidban. * *Eſa.* 23: 1.

13 Jónia, Túbál és Méſek, ezek vóltak a' te közöſid, *rab* embereket és réz edényeket árúltak a' te ſokadalmidban:

14 A' Togárma' házából lovakat és lovagokat, és öſzvéreket árúltak a' te vásárodon:

15 A' Dédán' fiai *vóltak* a' te kereskedöid, ſok ſzigetekkel *vólt* a' te kereskedéſed: éléfánt-tetemböl való ſzarvakat, a pávákat adnak vala néked ajándékban.

16 Siria-is közösöd *vólt* tenéked a' te ſzép marháidnak ſokasága miatt; ſmaragddal, bárſonnyal, és külömbkülömb-féle ſzínü ruhákkal, és bíborral, és koráliſſal, és drága unió ékövekkel, mellyeket árúltak a' te ſokadalmidban.

17 Júda-is és az Izrael' földe * közöſid vóltak tenéked, Minnit és Pannág' földéből való gabonából, és mézből, és olajból, és balſamomból, mellyeket árúltak a' te ſokadalmidban. * 1 *Kir.* 5: 2. 3.

18 Damaskus-is közösöd vólt tenéked a' te drága müveidnek ſokſága miatt, és a' te ſok gazdagságid miatt, Helbonbéli borban és fejér gyapjúban.

19 Dán pedig és Jónia hordának a' te ſokadalmodra *és* adának tiſzta vaſat, káſia és *jó illatú* fü-ſzál vólt a' te vásáridon.

20 Dédán a' te közösöd drága poſztókban a' ſzekerekre-

21 Arabia és Kédárnak * minden Fejedelmi *vóltak* kereskedö társaid; juhokkal, koſokkal és bakokkal kereskedtél vélek. * *Sólt.* 120: 5.

1 *Moſ.* 25: 12-15.

22 Sába * és Rahémabéli árosok *vóltak* a' te közöſid, minden-féle drága fü-ſzerſzámokban, és minden drágakőben és aranyban, a' te ſokadalmidban kereskedtek. * 1 *Kir.* 10: 1.10.

23 Hárán és Kanné, és Eden, Sébabéli kereskedök: Affiria és Kilmád a' te kereskedö társod.

24 Ezek a' te közöſid minden-féle *árúk*ban, sárga és külömb-külömb-féle ſzínü ruhákban, kötelekkel egybe-köztetett drágaruháknak ſzekrényiben, és arany-lántzokban, a' te ſokadalmidban.

25 A' Társis fö hajói vóltak a' te kereskedéſedben, és meg-telél, és felette igen meg-gazdagúlál a' tengerek között.

26 Mély vizekre vünek téged' a' te evezöid, a' nap-keleti * ſzél-meg-ronta téged' a' tenger' † közepette.

* *r.* 17: 10. † *r.* 28: 2.

27 A' te gazdagságid, és ſokadalmid, kereskedéſed, evezöid, és kórmányoſid, a' te hafadékidnak meg-építöi, és kereskedéſidben való társaid, és

minden

minden hadakozó férjfiak, kik te benned *valának*, és minden te benned való fokaság bé-esnek a' tengernek közepibe a' te romlásodnak idején.

28 A' te hajósidnak * kiáltásokra meg-rettennek a' hóstátok.

* *r.* 26 : 10. 15.

29 Es ki-szállanak az ö hajójokból az evezök, a' hajósok, *és* minden hajós mesterek a' tengeren, a' földre szállanak,

30 Es az ö szavokat mindenek' hallattára fel-emelik te reád, és keservesen kiáltanak, és fejekre port * hintenek, és hamuban hevernek.

* *Jér.* 6 : 26.

31 Es fejeket meg-nyírik te éretted, és sákba öltöznek és keserves siráft tésznek te rajtad *nagy* lelki keserüségben.

32 Es siralmas éneket tésznek te rajtad az ö sirásokban, és *így* siratnak téged: Mellyik *város volt ollyan* mint Tírus? melly így ki-vágattatott a' tenger' közepette!

33 Mikor ki-mennek vala a' te árúid a' tengerekből, sok népeket meg-elégitesz vala; a' te gazdagságidnak fokaságával és kereskedésiddel a' földön való Királyokat meg-gazdagitottad.

34 A' melly időben el-rontatol a' tengereken a' vizeknek mélységiben, a' te árúd és minden benned való fokaság el-veſznek.

35 A' fzigeteknek minden lakofi el-álmélkodtanak te rajtad, és azoknak Királyi igen meg-rettentenek, és meg-háborodtanak ábrázatjokban.

36 A' népek között való kereskedök * süvöltöttek te rajtad: rettenetesſé lettél, és *többé* örökké † nem léſzesz.

* *I Kir.* 9 : 8. † *r.* 26 : 21.

XXVII. RESZ.

A' Tirus' Királya feddetik: Sidon' romlása jövendöltetik.

1 ES lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván:

2 Embernek fia, mondjad a' Tírus' Fejedelmének: Ezt mondja az UR Iſten: Mivelhogy fel-fúvalkodott a' te ſzíved, és ezt mondtad: ISTEN VAGYOK EN, az Iſten' ſzékiben ültem a' tenger' közepette; holott te ember * vagy és nem Iſten, és ſzívedben Iſtennek alítottad magadat.

* *v.* 6. *Eſa.* 31 : 3. 47 : 8. 2 *Theſ.* 2 : 4.

3 Imé böltsebb vagy * Dánielnél; semmi el-rejtetett dolog nintsen, melly te töled el-rejtetett vólna.

* *Dán.* 2 : 26-47.

4 A' te * böltseségeddel és értelmeddel gyüjtötted magadnak a' gazdagságot, és ezüſtöt 's aranyat gyüjtöttél kintsednek. * *v.* 3. 5. 12. *Zak.* 9 : 2.

5 A' te böltseségednek nagy-voltával, és kereskedéſeddel ſokasítottad meg a' te gazdagságodat; és fel-fúvalkodott a' te ſzíved a' te * gazdagságod miatt. * *Sólt.* 62 : 11. *Dán.* 4 : 27.

6 Ezoká-ért így ſzóll az UR Iſten: Mivelhogy ſzívedben ollyannak alítottad magadat, mint ha Iſten *vólnál:* * *v.* 2.

7 Ennek-oká-ért ímé én hozok te reád idegeneket, a' Pogányok között való erös *hadakozókat*, és fegyvereket ki-vonſzák a' te böltseségednek ſzépsége ellen, és a' te ſzépségedet meg-fertéztetik,

8 A' verembe vetnek téged', és meghalſz azoknak halálokkal, kik a' tengernek közepette meg-ölettetnek.

9 Nem-de mondván mondodé *akkor*: Iſten vagyok, az előtt a' ki téged megöl? Holott ember vagy és nem Iſten, *mikor léſzesz* annak kezében, a' ki téged' meg-öl.

10 Környül-metéletlenek' * halálokkal halſz-meg, idegenek' kezek által; mert én ſzóllottam, azt mondja az UR Iſten! * *r.* 31 : 18.

11 Es lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván:

12 Embernek fia! Tégy fel-ſzóval való siráft Tirus' Királyán, és mondd önéki: Igy ſzóll az UR Iſten: Te petsétled-bé a' ſummát, tellyes lévén * böltseséggel, és tökélletes ékeſséggel. * *v.* 3.

13 Az Iſten' kerte' gyönyörüségében vóltál, minden drága kövekkel * környül-vétettél vala *mint-egy sövénnyel*: Sárdiuſſal, Topáziuſſal, és Jáſpiſſal, Kriſólituſſal, Onixal, és Berilluſſal, Safirral, Kárbunkuluſſal, és Smaragddal, *és* arannyal; a' te dobjaidnak és ſipjaidnak ſzerſzámaik te benned attól a' naptól fogva kéſzíttettenek-meg, mikor teremtettél. * *r.* 27 : 5-27.

14 Te *vagy* a' fel-kenetett *és* óltalmazó Kérub, miólta tégedet elö-állattalak: az Iſten' ſzent hegyén vóltál, a' tüzes *drága* kövek között ſzüntelen jártál.

15 Tökélletes valál a' te útaidban attól a' naptól fogva, mellyen teremtettél, miglen álnokság találtaték te benned.

16 A' te kereskedéſednek bősége miatt bé-töltötték a' te belsö réſzeidet ragadománnyal, és vétkeztél: ezokáért le-vetlek téged' az Iſten' hegyéről, és el-veſztlek téged', te óltalmazó * Kérub, a' tüzes drága kövek közzül. * *v.* 14

17 Fel-emelkedett a' te ſzíved a' te ſzépſéged miatt, el-veſztetted a' te böltseségedet * a' te † fényeſségedben; a' földre vetlek *azért* téged', a' Királyok' eleibe vetlek téged', hogy láſſanak téged'. * *v.* 15. † *v.* 13.

18 A' te álnokságodnak ſoksága miatt, és hamis kereskedéſed miatt: meg-fertéztetted a' te ſzent helyedet; azért támaſztok tüzet te benned, melly téged' meg-emészt, és hamuvá tészlek

téged' a' földön mindenek' láttára, kik te reád néznek.

19 Mindnyájan, a' kik esmértek téged' a' népek közt, * el-álmélkodnak rajtad; rettegésekre vóltál *nékik*, és nem lészesz örökké. * *r.* 27: 36.

20 És lön az UR' szava én hozzám, mondván:

21 Embernek fia! Vesd a' te ortzádat SIDON ellen, és prófétálj ö ellene,

22 És mondjad: Így szóll az UR Isten: Imé én te reád *mégyek*, óh Sídon, és meg-ditsőíttetem * te benned; és meg-tudják, hogy én vagyok az UR, mikor ítéleteket tészek ö benne, és ö benne meg-mutatom magamat szentnek lenni. * 3 *Móf.* 10: 1-3.

23 És botsátok ö reá * dög-halált, és vér-ontást az ö útzáira, és el-hullanak a' meg-sebhettek ö benne, fegyverrel *jönek* ö ellene minden-felöl; és meg-tudják, hogy én vagyok az UR!

* *r.* 32: 30.

24 És nem lészen többé az Izrael' házának meg-sértö * tövis, és fájdalom szerzö tövis *nem lészen* mindenek közzül, kik ö körülöttök valának, kik ö ket háborgatták; és meg-tudják, hogy én vagyok az UR Isten!

* 5 *Móf.* 35: 55. 56.

25 Így szóll az UR Isten: Mikor egybe-gyüjtöm * az Izrael' házát a' népek közzül, kik közzé el-oszlattanak, és magamat meg-szentelem ö bennek a' pogányok' szemek' láttára: laknak az ö földökön, mellyet én adtam az én szolgámnak Jákóbnak, * *Jér.* 25: 12. *Sólt.* 127: 1-3.

26 És laknak azon bátorsággal, és házakat * építenek, és szölöket plántálnak, lakván bátorsággal; mikor tészek itéleteket mindeneken, kik öket háborgatták ö körülöttök: és meg-esmérik, hogy én vagyok UR, az ö Istenek! * *Jér.* 31: 4-6.

XXIX. RESZ.

Egyiptomiak' pusztúlása 's el-széledése felöl.

1 Tizedik esztendöben, annak tizedik *hava*ban, a' hónak tizenkettödik *napj*án, lön az URnak szava én hozzám, mondván:

2 Embernek fia! Vessed ortzádat Faraó ellen EGYIPTOM' * KIRALYA ellen, és prófétálj ö ellene, és egész Egyiptom ellen. * *Jér.* 43: 8-13.

3 Szóllj és mondjad: Így szóll az UR Isten: Imé én te reád *mégyek* FARAO, Egyiptom' Királya, te nagy * tzet-hal, ki fekszel a' te folyó-vizeidnek közzepette, ki azt mondtad: Enyim a' folyó-viz, és én teremtettem magamnak! * *Sólt.* 74: 13. 14. *Esa.* 51: 9.

4 Vetek én horgokat * a' te szádba, és *azt* tselekeszem, hogy a' te folyó-vizeidben való halak bé-ragadzkodjanak a' te héjaidba, és ki-vonszlak téged' a' te folyó-vizeidnek közepiből, és a' te folyó-vizeidnek minden halai ragadzkodnak a' te héjaidhoz. * *Esa.* 37: 29.

5 Es hagyslak téged' a' pusztában, téged' és minden te folyásidban való halakat: a' mezö' színére esel, és egybe nem szedetel, és nem gyüjtetel; hogy légy * ételül a' földi vadaknak és az égi madaraknak. * *r.* 32: 4.

6 És meg-tudják mindnyájan az Egyiptomban lakozók, hogy én vagyok az UR; mivelhogy vóltanak az Izrael' házának nád * páltzául.

7 Mikor tartanak ök téged' kézen fogva, meg-töretel, és meg-sérted nékik egész válokat; és mikor te hozzád támafzkodnak, meg-romlafz, és egyenesen állatod az ö egész derekokat. * 2 *Kir.* 18: 21.

8 Azoká-ért így szóll az UR Isten: Imé én hozok te ellened fegyvert, és ki-vágom * belöled az embert és a' barmot. * *Jér.* 43: 10. 11.

9 Es léfzen Egyiptom' földe álmélkodásra és puſztaságra; és meg-tudják, hogy én vagyok az UR, mivelhogy azt mondta: Enyim a' * folyó-viz, és én szerzettem azt. * *v.* 3. *r.* 28: 2.

10 Ezoká-ért ímé én *mégyek* te ellened és a' te folyó-vizeid ellen, és téfzem Egyiptom' földét puſztává, hogy légyen puſztaságra és álmélkodáſra a' Siéne' tornyától fogva, mind Szeretsen orſzág' határáig.

11 Nem mégyen azon által emberi láb, fem baromi láb rajta által nem mégyen, és raita nem laknak negyven eſztendeig.

12 Es adom Egyiptom' földét puſztaságra az el-puſztúlt * földek közt, és az ö városi léſznek az el-puſztúlt városok közt puſztaságra negyven eſztendeig, és el-oſzlatom az Egyiptombélieket a' pogányok közzé, és el-hányom öket *minden* földekre.

* *r.* 30: 6. 7.

13 Mert így szóll az UR Isten: Negyven eſztendö múlva egybe-gyüjtöm az Egyiptombélieket a' népek közzül, kik között léſznek el-oſzlatva.

14 Es viſzſza-viſzem Egyiptomnak fogságát, viſza-viſzem, mondom, öket Pathrós' földére, az ö lakó földökre, és léſznek ott kitsíny orſzágá.

15 A' több orſzágokhoz képelt kitsíny léſzen, és többé fel nem emelkedik a' pogány népek felett; mert megkiſſebbítem öket, hogy ne uralkodjanak a' pogányokon.

16 Es nem léſzen többé bizodalmára az Izrael' házának, melly meg-emlékeztetne *engemet* az ö álnokságokról, ha ezek azok után mennének; és meg tudják, hogy én vagyok az UR Isten.

17 És lön hufzon-hetedik eſztendöben,

ben, elsö *hóban*, a' hónak elsö *napján*, lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván :

18 Embernék fia! Nabukodonozór a' Babilóniai Király nagy ſzolgálattal fáraſztotta az ö ſeregét Tirus ellen; minden fö el-kopaſzúlt, és minden vállnak ſzöre el-ment, és jutalma nem vólt önéki ſem az ö Tírusbéli seregének azért a' ſzolgálat-ért, * mellyel ſzolgált *nékem* ö ellene.

19 Ennek-oká-ért így ſzóll az UR Iſten: Imé én adom Nabukodonozórnak a' Babilóniai Királynak Egyiptom' földét, és el-viſzi az ö ſokaságát, és el-ragadozza az ö ragadományit, és el-prédálja az ö prédáját, és léſzen jutalmúl az ö seregének.

20 Az ö munkájá-ért, mellyel ſzolgált énnékem ö ellene, adtam önéki Egyiptom' földét; mert én ellenem tselekedtek, azt mondja az UR Iſten!

* *Eſa.* 43 : 3.

21 Azon a' napon Izrael' házának ſzarvát * fel-nevelem, és tenéked ízádat meg-nyitom ö közöttök; és megtudják, hogy én vagyok az UR!

* *Sólt.* 92: 11. 132: 17.

XXX. RESZ.

Egyiptom' fö városinak el-puſztíttatásokról.

1 ES lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván :

2 Embernek fia! Prófétálj, és mondd ezt: Így ſzóll az UR Iſten: Ordítsatok, *ezt mondván*: JAJ ANNAK A' NAPNAK!

3 Mert közel vagyon a' nap, közel vagyon az URnak napja, ſetétes nap, a' pogányoknak idejek léſzen.

4 És fegyver jö Egyiptomra, és léſzen félelem * Szeretsen orſzágban, mikor ſeb miatt el-húllanak Egyiptomban, és fel-véſzik az ö ſokaságát, és el-rontatnak az ö fundamentomi.

* *r.* 29 : 10.

5 A' Szeretsenek * és Libiabéliek, és Lidiabéliek, és minden köſség, és Kúb *orſzág*, és a' frigy' földének fiai, ö vélek együtt fegyver miatt húllanak-el. * *Eſa.* 20:3-6. 43: 3.

Jer. 46: 9. 10.

6 Így ſzóll az UR : El-eſnek a' kik Egyiptomot támogatják, és az ö erőſségének kevélysége le-ſzáll : a' Siéne' * tornyától fogva fegyver miatt húllanak-el ö benne, azt mondja az UR Iſten. * *r.* 29 : 10.

7 És el-puſztíttatnak az el-puſztúlt földek között, és az ö városi léſznek az el-puſztúlt városoknak ſzámok között.

8 És meg-tudják, hogy én vagyok az UR, mikor botsátok tüzet * Egyiptomra, és meg-rontatnak minden ö ſegítöi. * *Jer.* 43: 12.

9 Azon a' napon ki-mennek az én követim én előlem hajókban, a' nagy bátorságban lakozó Szeretsen orſzágnak * rettentésére, és léſzen félelem ö bennek mint az Egyiptom' napján; mert íme el-jött. * *Eſa.* 43: 3.

10 Ezt mondja az UR Iſten: Tselekeſzem *ezt*-is, hogy meg-ſzünjék Egyiptomnak ſokaſága, Nabukodonozórnak * a' Babilóniai Királynak keze által. * *Jer.* 43: 10-13.

11 Ö és az ö népé ö véle együtt, a' pogányoknak erőſei el-hozatnak a' földnek el-veſztéſére, és az ö fegyvereket ki-vonſzák Egyiptomra, és a' földet bé-töltik meg-ölettekkel.

12 És a' folyó-vizeket meg-ſzáraztom, és el-adom a' földet a' gonoſzoknak kezekbe, és el-puſztítom a' földet, és valami benne vagyon, idegenek' kezek által; En UR ſzóllottam!

13 Így ſzóll az UR Iſten: El-veſztem a' képeket-is, és tselekeſzem, hogy meg-ſzünjenek a' * bálványok Nófból: és Fejedelem Egyiptom' földéből többé nem léſzen; és botsátok félelmet Egyiptom' földére.

* *Eſa.* 19: 1. *Jer.* 46: 13-17.

14 El-puſztítom * Páthróſt, és botsátok tüzet Zoánra, és tészek ítéleteket Nó *városában*. * *Jer.* 44 : 1.

15 És ki-öntöm az én haragomat Sínra, Egyiptom' erőſſégére: és ki-vágom a' ſokaságot *Nóból*.

16 És botsátok tüzet Egyiptomra, nagy bánatban léſzen Sin, és Nó ide s' tova tzaggattatik, és Nófnak naponként való háborúsági léſznek.

17 Az Aven' ifjai és a' Fibéſetbéliek fegyver miatt húllanak-el, és azok-is fogságra mennek.

18 És * Tafnesben meg-ſetétedik a' nap, mikor el-rontom ott az Egyiptom' igáját, és meg-ſzünik ö benne ez ö erőſſégében való kevélysége: el-fogja ötet a' köd, és az ö leányi fogságba mennek. * *Jer.* 43 : 8-10.

19 És téſzek ítéleteket Egyiptomban, és meg-tudják, hogy én vagyok az UR!

20 Lön továbbá, tizen-egyedik eſztendöben, * az elsö hóban, a' hónak hetedik *napján*, lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván: * *r.* 31: 1.

21 Embernek fia! Faraónak az Egyiptombéli Királynak karját le-törtem, és ímé bé nem kötötték, hogy megorvoslanák, hogy ruhával bé tekernék, hogy meg-erősítenék, hogy fegyvert fog-hafson.

22 Ennek-oká-ért így ſzóll az UR Iſten: Imé mégyek Faraóra az Egyiptom' Királyára, és el-rontom az ö karjait, erőſségét, és immár meg-törtetett; és el-ejtetem véle kezéből a' fegyvert.

23 És el-oſztatom az Egyiptombé-

lieket * a' Pogányok közzé, és el-hányom öket *minden* földekre.
* *r.* 29: 12.

24 Es meg-erösítem a' Babilóniai Királynak karjait, és adom az én fegyveremet az ö kezébe, és el-rontom * a' Faraó' karjait; és kiált ö elötte, mint a' ki halálra sebesíttetett-meg.
* *r.* 32: 2. 9. 10. 11.

25 Meg-erösítem azért a' Babilóniai Király' karjait, és le-esnek a' Farao' karjai; és meg-tudják, hogy én vagyok az UR, mikor adom az én fegyveremet a' Babilóniai Király' kezébe, és ö ki-vonsza azt * Egyiptom' földe ellen. * *Jér.* 43: 8-13.

26 Es el-oszlatom az Egyiptombélieket a' Pogányok * közzé, és el-hányom öket *minden* földekre; és meg-tudják, hogy én vagyok az UR.
* *v.* 23. *r.* 29: 12.

XXXI. RESZ.

Mivelhogy Faraó, mint az Assur, fel-fuvalkodott, hasonlóképpen le-vettetik.

1 ES lön tizen-egyedik esztendöben, a' * harmadik *hóban*, a' hónak elsö *napján*, lön az UR' beszéde én hozzám, mondván: * *r.* 30: 20.

2 Embernek fia! Szóllj az Egyiptombéli Királynak Faraónak és az ö sok népének: Kihez vagy hasonló a' te nagyságodban?

3 Imé az Assur * ollyan vala, mint a' tzédrus-fa † a' Libánus' *erdején*, mellynek szép ágai vagynak, és sürü ágaival árnyékot tészen, és nagy magas, és az ö teteje a' sürü ágak között.
* 2 *Kir.* 16: 8. 9. 17: 6. 18: 13.
† *Dán.* 4: 17-19.

4 A' vizek neveltek-fel ötet, a' mélység tette magassá ötet, az ö folyási körül-járják az ö gyökerét, és ki-botsátta az ö folyásit minden mezei fákra.

5 Ennek-oká-ért fel-méne az ö magassága minden mezei fák felett, és meg-sokasúlának az ö ágai, és nagy hoszszan ki nevekedének az ö ágai, a' sok vizek-ért, mellyeket *az a' mélység* ki-botsát vala.

6 Az ö ágain tsinálnak vala fészket minden égi * madarak, és az ö ágai alatt fiaznak vala minden mezei vadak, és az ö árnyékában lakoztanak minden nagy nemzetségek.
* *Dán.* 4: 18.

7 Annak-oká-ért szeppé lett magasságával, és hoszszan ki-terjedt ágaival; mivel az ö gyökere sok vizek mellett vólt.

8 A' tzédrus-fák ötet el nem rejtették az Isten' * kertében, a' jegenye-fák nem vóltak hasonlók az ö ágaihoz, és a' gesztenye-fák nem vóltak mint az ö ágai, semmi fa nem vólt hasonló az Isten' * kertében ö hozzá az ö szépségében.
* 1 *Mós.* 2: 8.

9 Széppé töm ötet az ö sok ágaival, és irégykedtek reá minden gyönyörüséges fák, mellyek *vagynak* az Isten' kertében.

10 Ennek-oká-ért így szóll az UR Isten: Mivelhogy magassággal fel-emelkedtél: és tetejét *az-is* fel-botsátta a' sürü ágak közzé, és fel-emelkedett az ö szíve az ö magasságában.

11 Adtam ötet erös nemzet' kezébe, mindent el-tselekedszik * ö rajta, az ö hitetlenségé-ért ki-üzém ötet.
* *Náh.* 3: 1-7.

12 Es ki-vágják ötet az idegenek, a' pogányok' * erösei, és el-hagyják ötet: a' hegyeken, és minden völgyekben elhúllanak az ö vetszései, és le-töretnek az ö ágai minden föld' folyási mellett; és le-szállanak az ö árnyékából minden föld' népe, és el-hagyják ötet.
* *r.* 28: 7. 30: 11.

13 Az ö el-dült tökéjén laknak minden égi madarak, és az ö ágain léfznek minden mezei vadak.

14 Azért fel ne emelkedjenek magasságokkal a' viz mellett való fák, és a' sürü ágak között fel ne menjenek, és ne álljanak azok felett mind azok, a' mellyek vizet iszszanak; mert mindnyájan halálra adattanak a' föld alá, az emberek' fiai közzé, a' kik a' koporsóba alá-mentek.

15 Igy szóll az UR Isten: Azon a' napon, mellyen a' koporsóba alá-méne; siralomra hozám, és gyásza ruhába öltöztetém a' mélységet, és az ö folyásit meg-tartóztatám, és a' sok vizek meg-tiltatának; és a' Libánuft-is szomorúságra indítám ö érette, és minden mezei fák el-szomorodának ö érette.

16 Az ö le-eséſének rendüléſe miatt fel-indítám a' pogányokat, mikor ötet le-vetném a' pokolra azokkal, kik a' koporsóba alá-szállának, és vigasztaláſt * vönek a' földön minden alsó rendbéli gyönyörüséges válaſztott fák, és a' † Libanus *szépsége* mindnyájan, mellyek a' vizet iszszák. * *Esa.* 14: 9-12. † *Esa.* 36: 1. 37: 36-38.

17 Azok-is véle együtt alá-szállottak a' pokolra azokhoz, kik fegyver miatt meg-ölettek, és az ö karja által *meg-hódoltattak*, kik az ö árnyéka alatt nyúgoszszanak vala, a' pogányok között.

18 A' kihez *azért* így hasonlóvá lettél a' ditsöségben és méltóságban a' gyönyörüséges fák között: *úgy* le-vetettetel a' gyönyörüséges fákkal az alsó földre a' környül-metéletlenek * között fekszel azokkal együtt, kik fegyver miatt ölettek-meg. Ez a' Faraó és minden ö sokasága, azt mondja az UR Isten! * *r.* 28: 10.

XXXII. RESZ.

Az Egyiptomi Király' romlásán lejendö ſiralom.

1 ES lön tizen-kettödik eſztendöben, a' tizen-kettödik hóban, a' hónak elsö *napján*, lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván:

2 Embernek fia! Tégy ſiráſt nagy fel-ſzóval FARAON az Egyiptombéli Királyon, és mondjad önéki: Haſonlová lettél te az oroſzlán kölyökhöz a' pogányok között, és valál mint a' tzet-hal a' tenger' *vize*iben, ki a' folyó-vizeken ki-jövén, meg-háborítod a' vizeket lábaiddal, és meg-zavarod azoknak folyáſokat.

3 Igy ſzóll az UR Iſten: De meg-vetem ellened az én * hálómat ſok népeket egybe gyüjtvén, kik ki-vonſznak téged' az én varsámban.
* *r.* 12: 13. 29: 3. 4.

4 Es hagylak téged' a' földön, a' mezö' ſzinére * vetlek-ki téged, és minden égi madarakat reád-ſzállítok, és belöled meg-elégítek minden földnek vadait.

5 Es vetem a' te teſtedet a' hegyekre, és bé-töltöm a' völgyeket a' te *dögödnek* magas rakásával. * *r.* 29: 5.

6 Es meg-öntözöm a' te úſzáſodnak * földét a' te véreddel mind a' hegyekig, és az árkok meg-telnek te belöled. * *r.* 29: 3.

7 Es mikor el-óltalak téged, bé-borítom az egeket, és azokon való tsillagokat * bé-ſetétítem, a' Napot köddel bé-fogom, és a' Hóld az ö világoſságát nem adja.

8 Az égen való minden világosító világoſságokat meg-ſetétítem te rajtad, és adok ſetétséget a' te földedre, azt mondja az UR Iſten!
* *Eſa.* 13: 9. 10.

9 Es haragra indítom ſok népeknek ſzíveket, mikor reád hozom a' te romláſodat a' pogányok között, a' földeken, mellyeket te nem tudſz.

10 Es ezt tselekeſzem, hogy el-álmélkodjanak ſok népek te rajtad, és azoknak Királyaik el-rettenek nagy rémüléſſel te miattad, mikor az én fényes fegyveremet ki-vonſzom ö elöttök, és el-rettennek minden ſzem-pillantásban mindenek az ö lelkekben, a' te romláſodnak * napján.
* *r.* 30: 24. 25.

11 Mert ezt mondta az UR Iſten: A' Babilóniai Király' fegyvere jött te reád.

12 Az eröſeknek * fegyverekkel el-húllatom a' te ſokaságodat, a' poganyoknak eröſei léſznek mind, és el-puſztítják Egyiptom' kevélységét, és el-véſz minden ö ſokasága.
* *r.* 31: 12.

13 El-veſztem minden ö barmait a' ſok vizek mellöl, és többé azokat meg nem zavarja embernek lába, és barmoknak körmeik fel nem zavarják azokat.

14 Akkor méllyé téſzem azoknak vizeket, és azoknak folyáſokat folyatom mint az olajt, azt mondja az UR Iſten.

15 Mikor *tudni-illik* adom Egyiptom' földét puſztaságra, és meg-foſztatik a' föld az ö benne valóktól, mikor meg-verem mind a' benne lakozókat; és meg-tudják, hogy én vagyok az UR.

16 Ez a' ſirás, mellyel ſiratják ötet, a' pogányok' leányaik ſiratják ötet, Egyiptom' felöl; és minden ö ſokaságát ſiratják, azt mondja az UR Iſten!

17 Es lön tizen-kettödik eſztendöben, a' hónak tizen-ötödik napján, lön az UR' ſzava én hozzám, mondván:

18 Embernek fia! Sírj Egyiptom' ſokaságán, és veſd- * alá ötet, *veſſed* ötet és a' fö pogányoknak leányikat a' föld alá azokkal, kik a' koporſóba mennek-alá- * *Jér.* 1: 10.

19 Mivelhogy ſzép vagy, menj-alá, és fekügy a' * környül-metéletlenekkel. * *r.* 28: 10. 31: 18.

20 El-eſnek * azok között, kik fegyver miatt ölettek-meg; fegyverre adatott, vonjátok-le *azért* ötet és minden ö ſokaságát. * *v.* 10. 12.

21 Szólljanak ö * véle az erös hatalmaſok a' koporsóból, az ö ſegítöivel együtt, *kik* alá-ſzállottak és el-aluttak a' környül-metéletlenekkel, kik fegyverrel ölettek-meg. * *v.* 12.

22 Ott *vagyon* az Aſſiriabéli * *Fejedelem* és minden ö ſerege, a' körül léſznek ennek koporsói, azok mindnyájan meg-ölettek, és fegyver miatt el-húllottak: * *Náh.* 3: 1. 7.

23 A' kinek koporsója vagyon *immár* a' *mély* ſirnek óldalaiban, és az ö ſokasága az ö koporsója körül vagyon; mindnyajan ök meg-ölettek, és fegyver miatt húllottak-el, kik az élöknek földén rettentéſre vóltak.

24 Ott *vagyon* * ELAM, és minden ö ſokasága az ö koporsója körül, mindnyájan ök meg-öletvén fegyver miatt húllottak-el, kik környül-metéletlenek lévén alá-ſzállottak a' föld alatt valókhoz, kik rettentéſt tettek az élöknek földén, és viſelték az ö gyalázatjokat azokkal, kik a' ſirbe alá-ſzállanak. * *Jér.* 49: 35-39.

25 A' meg-ölettek között vetettek néki ágyat, minden ö népével; ö körülötte *vagynak* annak koporsói, mindnyájan azok környül-metéletlenek, fegyverrel ölettek; * mert az ö rettenetes vóltok ki-hatott az élök' földére, és viſelték ez ö gyalázatjokat azokkal, kik

kik alá-szállanak a' sirbe : a' meg-ölettek közibe vettetett.

26 Ott *vagyon* MESEK, TUBAL, és minden ö fokasága, ö körülötte annak koporsói : mindnyájan környül-metéletlenek, fegyverrel ölettek-meg ; mert félelmet szerzettek az élöknek földén.

27 Es nem feküsznek az erösekkel, kik el-estek a' környül-metéletlenek közzül, kik alá-szállottak pokolra az ö hadi szerszámaikkal, és tették az ö fegyvereiket az ö fejek alá : hanem az ö álnokságok az ö tsontjaikon ; mert az erösöknek rettentésekre *voltak* az élöknek földén.

28 Te pedig a' környül-metéletlenek között rontatol-meg, és fekszel azokkal, kik fegyver miatt ölettek-meg.

29 Ott *vagyon* * EDOM és az ö Királyai, és minden ö Fejedelmi, kik vettettek az ö erösségekkel azokhoz, kik fegyver miatt ölettek-meg : ök a' környül-metéletlenekkel feküsznek, és azokkal, a' kik a' sirba szállanak-alá.

* *Jér.* 49 : 7.

30 Ott *vagynak* az Eszaki minden Fejedelmek és minden * SIDONBELIEK, a' kik alá-mentek a' meg-ölettekkel, az ö rettenetes vóltokkal az ö erösségekben meg-szégyenittetvén, és feküsznek környül-metéletlenek lévén azokkal, kik fegyver miatt ölettek-meg, és viselték az ö gyalázatjokat azokkal, kik alá-szállanak a' koporsóba. * *r.* 28: 21-24.

31 Azokat meg-látja Faraó, és vigaszataláft vészen minden ö fokaságán, a' kik fegyver miatt meg-ölettek : Faraó és minden ö serege, azt mondja az UR Isten.

32 Mert botsáttam az én rettentésemet az élök' földére ; és fekszik a' környül-metéletlenek között azokkal, kik fegyver miatt ölettek-meg, Faraó és minden ö fokasága, azt mondja az UR Isten !

XXXIII. RESZ.

A' Tanítók ör-állók : tisztéknek el-mútalása mit hoz : Isten kegyelmes, de igaz Biró-is.

1 ES lön az UR' befzéde én hozzám, mondvan :

2 Embernek fia ! Szóllj a' te néped' fiainak, és mondjad önékik : Mikor hozándok fegyvert a' földre, és a' föld' népe választ egy férjfiat ö magok közzül, és ötet ör-állóvá tészik ö magoknak ;

3 Es a' látja jöni a' fegyvert a' földre, és a' trombitát meg-fúvallja, és *nezzal* meg-inti a' népet :

4 Valaki hallándja a' trombita szót, és magára gondot nem visel, és a' fegyver el-jö, és el-veszti ötet ; az ö vére az ö fején lészen ;

5 *Mert* a' trombita szót hallotta, és magára gondot nem viselt, az ö vére ö magán lészen ; a' ki pedig ö magára gondot-visel, az ö lelkét meg-mentette.

6 Az ör-álló pedig, ha látja a' fegyvert jöni, és a' trombitát nem fújja, és a' nép magára gondot nem visel, és el-jö a' fegyver és el-veszt közzülök valamelly lelket : az az ember az ö maga álnokságá-ért ragadtatott-el, de az ö vérét annak az ör-állónak kezéből * kivánom-meg. * *r.* 3: 17. 18.

7 Te azért embernek fia ! * ör-állóúl adtalak én téged' az Izrael' házának ; hogy mikor hallod az én számból az én befzédemet, meg-íntsed öket én tölem.

8 Ha mondándom a' hitetlennek : Te hitetlen halállal halfz-meg ; és nem fzóllándafz, hogy *magát* a' hitetlen *meg-örizze* az ö útától : az a' hitetlen az ö álnokságá-ért hal-meg, de az ö vérét a' te kezedből kivánom-meg.

* *r.* 3 : 17. 18.

9 Ha *pedig* te meg-inted a' hitetlent az ö útáról, hogy abból ki-térjen, és ki nem tér az ö útáról : az, az ö álnokságá-ért meg-hal ; és a' te lelkedet meg-mentetted.

10 Te azért, embernek fia, mondjad az Izrael' házának : Ezt mondjátok ti, mondván : A' mi álnokságink és a' mi büneink vagynak mi rajtunk, és azok-ért * kell el-veszünnünk ; mi-módon él-hetünk *azért ?* * 3 *Móf.* 26: 39.

11 Mondjad nékik : Elek én azt mondja az UR Isten : Nem akarom * a' hitetlennek halálát, hanem hogy a' hitetlen ki-térjen az ö útáról, és éljen ! Térjetek-meg, térjetek-meg *azért* a' ti gonofz útaitokról, és miért † halnátok-meg, óh Izrael' háza ?

* *r.* 18: 32. † *v.* 14-16. 19.

12 Te azért, embernek fia, mondjad a' te néped' fiainak : Az igaznak * igazsága, meg nem menti ötet a' napon, mellyen vétkezéndik, és a' hitetlennek hitetlensége el nem veszti ötet azon a' napon, mellyen ki-térénd az ö hitetlenségéből : és az igaz nem él-het az *ö igazságá*-ért a' napon, mellyen vétkezéndik. * *r.* 18 : 24.

13 Mikor azért mondom az igaznak : Elvén élfz ; és bizván az ö igazságához álnokságot tselekefzik, semmi ö igazsága emlékezetbe nem jö ; hanem az ö álnokságá-ért, mellyet tselekedett, meg-hal.

14 Ismét ha mondom a' hitetlennek : Halállal halfz-meg ; és el-fordúl az ö vétkétöl, és itéletet 's igazságot tselekefzik.

15 A' zálogot-meg-adja a' hitetlen, a' mit *erövel* el-vett meg-adja, az életnek parantsolatiban jár, hogy álnokságot

got ne tselekedjen: élvén él, és meg nem hal,

16 Semmi ö büne, mellyet tselekedett, elö nem ſzámláltatik néki; itéletet 's igazságot tselekedett, élvén él.

17 És mondának a' te néped' fiai: Nem igaz az UR' útá; holott az ö útjok nem igaz;

18 Mikor az igaz el-fordúl az ö igazságától, és álnokságot tselekeſzik, meg-hal azért.

19 És mikor a' hitetlen el-fordúl az ö hitetlenségétöl, és itéletet és igazságot tselekeſzik, él * azért. * *v.* 11.

20 És *még-is* azt mondjátok, hogy nem igaz az URnak * útá: mindenitéket az ö útá ſzerint itélem-meg, óh Izrael' háza! * *r.* 18; 25-27.

21 Lön továbbá fogságunknak tizenkettödik eſztendejében, tizedik *hóban*, annak a' hónak ötödik *napján*, jöve hozzám egy ember, ki Jérusálemböl el-ſzaladott vala, mondván: Meg-vévék * a' várost! * 2 *Kir.* 25: 1-4.

22 És az URnak keze lön én rajtam eſtve, minek-elötte jöne reggel *hozzám* az, a' ki el-ſzaladott vala, és megnyitá az én ſzámat, míg az hozzám jöne reggel; meg-nyitá, mondom, az én ſzámat, és többé meg * nem ſzüném a' ſzóllától. * *v.* 24: 27.

23 Lön továbbá az URnak beſzéde én hozzám, mondván:

24 Embernek fia! Ezek, kik az el-puſztíttatott helyeket lakják az Izrael' földén, azt mondják, mondván: Egyedül vólt Abrahám, és bírta e' földet; mi pedig ſokan vagyunk, és minékünk adatott e' föld, hogy birjuk.

25 Ezoká-ért mondjad nékik: Ezt mondja az UR Iſten: Ti vérrel éltek, és ſzemeiteket emelitek a' bálványokra, és vért ontotok-ki; és e' földet birnátoké?

26 A' ti fegyvertekban állottatok, útálatoſságot tselekedtetek, és mindenitek az ö fele-barátja' feleségét megfertéztette; és még-is ezt a' földet birnátoké?

27 Igy ſzóllj nékik: Igy ſzóll az UR Iſten: Élek én, hogy a' kik a' puſztákban *vagynak*, fegyver miatt húllanak-el, és a' ki a' mezönek ſzínén, a' vadaknak adom, hogy meg-egyék ötet; és a' kik kerítésekben és barlangokban *vagynak*, dög-halálval halnak-meg.

28 És adom azt a' földet puſztaságra és el-hagyáſra, és meg-ſzünik az ö erőſſégének kevélysége; és el-puſztúlnak az Izrael' hegyei, úgy hogy nem léſzen ki azon által-menjen.

29 És meg-tudják, hogy én vagyok az UR, mikor puſztává és el-hagyottá téſzem azt a' földet az ö minden útálatoſságok-ért, mellyeket tselekedtek.

30 És te, embernek fia, a' te néped' fiai rágalmaznak téged' a' falok mellett, és a' házaknak ajtaiban, és egyik a' máſikkal ſzóll, ki-ki az ö attyafiával, mondván: Jertek, kérlek, és halljátok-meg mitsoda beſzéd légyen, a' melly az URtól ki-jö!

31 És te hozzád jönek a' népnek ſzokáſa ſzerint, és ülnek te elötted *mint* az én népem, és hallják a' te beſzédidet, de nem * tselekeſzik azokat; mert tsúfoláſt † téſznek az ö ſzájokkal, az ö tel-hetetlenségek után jár az ö ſzívek. * *Jér.* 42:2-4. 43:2.4. 44:15-19. † 2 *Krón.* 36: 16.

32 És ímé te önékik olyan vagy, mint-egy tsúfoló ének, melly ſzépen esik, és gyönyörüséges nótája vagyon; mert hallják a' te beſzédidet, de azokat * nem tselekeſzik.

* *Jér.* 13: 23. 18: 12.

33 De mikor el-jö az, *mert* ímé eljö, meg-tudják, hogy Próféta vólt ö köztök.

XXXIV. RESZ.

A' lelki Páſztornak tiſzti.

1 ÉS lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván:

2 Embernek fia! Prófétálj az Izrael' * Páſztori ellen; Prófétálj és mondd-meg azoknak a' Páſztoroknak: Igy ſzóll az UR Iſten: Jaj az Izrael' Páſztorinak, a' kik magokat legeltetik; avagy nem a' Páſztorok *tiſzteké*, hogy a' juhokat legeltetiſſék?

3 A' kövérit meg-éſzitek, és gyapjújával ruházzátok magatokat, a' mi meg-hizott, azt ölitek-meg, a' juhokat pedig nem legeltettétek. * *Jér.* 23: 1. 2.

4 Az erötleneket nem erösítettétek, és a' beteget nem gyógyítottátok, és a' meg-törőttet nem kötözgettétek, és az el-eſtet viſzſza nem hoztátok, és az el-veſzettet meg nem kereſtétek; hanem keményen és kegyetlenül * uralkodtatok ö rajtok. * 1 *Pét.* 5: 2. 3.

5 Es el-oſzlottak * ide 's tova *az én juhaim* Páſztor nélkül, és el-hagyattak meg-ételre minden mezei vadaknak, és ide 's tova el-ſzélhedtek.

* *Jér.* 23:2. 50:6. 1 *Pét.* 2:25.

6 Él-tévelyedtenek az én juhaim minden hegyekben, és minden magas halmon és minden földnek ſzínén el-oſzlottak az én juhaim, és nem vólt a' ki elö-kérné, ſem a' ki fel-kereſné.

7 Annak-oká-ért, ti Páſztorok, halljátok-meg az UR' beſzédét:

8 Elek én, azt mondja az UR Iſten, ha meg nem *kereſem ezt a' ti kezetekből*; mivelhogy az én nyájam ragadományra hagyatott, és meg-ételre minden mezei vadaknak Páſztor nélkül, és nem kereſték az én Páſztorim az én juhaimat; hanem legeltették a' Páſztorok

torok ö * magokat, és az én juhaimat nem legelették. * *v.* 3.

9 Ennek-oká-ért, ti Pásztorok, halljátok-meg az UR' befzédét.

10 Így fzóll az UR Iften: Imé én *mégyek* azokra a' Pásztorokra, és megkívánom az én juhaimat az ö kezekből, és el-hagyatom vélek, hogy az én juhaimat ne legelteſſék, és nem legeltetik többé a' Pásztorok ö magokat, és ki-ragadom az én juhaimat az ö fzájokból, és nem léſznek önékik ételül;

11 Mert azt mondja az UR Iften: Imé én magam elö-kereſem az én juhaimat, és meg-kereſem öket,

12 Miképpen a' pásztor meg-kereſi az ö nyáját, a' melly napon az ö el-ofzlott juhai között vagyon: így kereſem-meg az én juhaimat, és ki-fzabadítom öket minden helyekről, a' hová el-fzéledtek vólt a' ködnek és homálynak * napján. * *r.* 33:21. 2 *Kir.* 25:1-11.

13 És ki-hozom öket a' népek közzül, és egybe-gyüjtöm a' földekről öket, és bé-vifzem * öket az ö földökbe, és legeltetem öket az Izrael' hegyein, a' folyó-vizek mellett, és a' földnek minden lakó-helyein. * *Eſd.* 1: 1-11.

14 A' jó füvön legeltetem öket, és az Izrael' magas hegyein léſzen az ö aklok, ott feküſznek a' jó akolban, és ſzép kövér füvel legeltetnek az Izrael' hegyein.

15 En legeltetem az én * juhaimat, és én nyúgotom-meg öket, azt mondja az UR Iften! * *v.* 31.

16 Az el-veſzettet meg-kereſem, és az el-tévelyedtet vifzſza-hozom, és a' meg-sérültet bé-kötöm, és a' betegeſt meg-erösítem; a' kövért pedig és az erőſet el-veſztem, és legeltetem öket ítéletben.

17 Ti pedig én juhaim, így fzóll az UR Iften: Imé én ítéletet téſzek a' juhok és a' juhok közt, a' koſok és a' bakok közt.

18 Avagy kitsiny dologé e' tinéktek, hogy jó füvön legeltettek, hogy még a'ti legeltetéſtekre való fünek maradékát-is lábaitokkal el-tapodjátok? és hogy a' mély vizet ifzſzátok, hogy még a' maradékját-is lábaitokkal felzavarjátok?

19 És az én juhaim a' ti lábaitoknak tapodását éſzik, és a' ti lábaitok' zavarásit iſzſzák?

20 Annak-oká-ért azt mondja az UR Iften azokuak: Imé én, én téſzek ítéletet a' kövér és az öſztövér juhok között;

21 Mivelhogy óldallal és vállal tafzítjátok, és ſzarvaitokkal el-ökleldeztek minden erötleneket, míglen ki-üzvén ide 's tova ofzlatjátok öket:

22 Az-oká-ért meg-tartom az én juhaimat, és nem hagyatnak többé ragadományra, és itéletet téſzek a' juh és a' juh között.

23 És támaſztok ö nékik egy Pásztort, és * legelteti öket, az én † fzolgámat Dávidot; ö legelteti öket, és ö léſzen nékik Pásztorok.

* *Eſa.* 40: 10. 11. † *Eſa.* 42: 1-4.

24 En pedig UR léſzek önékiek Iſtenek, és az én fzolgám * Dávid, Fejedelem ö köztök; én UR fzóllottam!

* *Jér.* 30: 9. *Hóſ.* 3: 5.

25 És vetek ö vélek * békeſségnek frigyét, és azt tselekeſzem, hogy meg-ſzünjenek † a' gonoſz vadak a' földről, és laknak a' puſztában bátorságoſan, és az erdökön feküſznek.

* *Jér.* 31: 31-34. † *Eſa.* 11: 6-9. *Hóſ.* 3: 17.

26 És vetek reájok, és *azokra*, a' kik az én halmom körül vagynak, áldáſt, és esöt adok alkalmatos idejekor, áldott * esök léſznek.

* *Jér.* 14: 2-4.

27 És a' mezei termö fa meg-adja az ö gyümöltsét, és a' föld meg-adja az ö gyümöltsét, és léſznek az ö földökön bátorsággal, és meg-tudják, hogy én vagyok az UR; mikor el-rontom az ö igájok' köteleit, és ki-mentem öket azoknak kezekből, kik öket * fzolgáltatják, * *Eſd.* 1: 1.

28 És nem léſznek többé prédául * a' Pogányoknak; és a' földnek vadai meg nem éſzik öket, hanem bátorsággal laknak, és nem léſzen, ki fel-ijeſzſze *öket.* * *r.* 36: 14.

29 És támaſztok nékik egy nevezetes * plántát, és többé meg nem emélztetnek † éhség miatt a' földön, és többé nem viſelik a' pogányok' gyalázatjokat: * *Eſa.* 11: 1-5. 11-14.

† *Jér.* 15: 2.

30 És meg-esmérik, hogy én UR ö Iſtenek * vélek vagyok, és ök én népem az Izrael' háza, azt mondja az UR Iften. * *v.* 24-26.

31 Ti pedig én juhaim, az én legeltetéſemnek juhai, emberek vagytok: én vagyok a' ti Iſtentek, azt mondja az UR Iften!

XXXV. RESZ.

Jövendölés az Edoméuſok ellen.

1 ÉS lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván:

2 Embernek fia! Veſd a' te ortzádat SEIR' HEGYERE, és prófétálj ö ellene,

3 Es mondjad önéki: Ezt mondja az UR Iften: Imé én te reád *mégyek*, óh Seir' * hegye, és ki-nyújtom az én kezemet te ellened, és vetlek téged' el-puſztúlásra és puſztaságra.

* *Móſ.* 2: 4. 5.

4 A' te városidat puſztaságra * vetem, és te puſztúlásra jutſz; és meg-tudod,

tudod, hogy én vagyok az UR.
* *Amós* 1: 11.

5 Mivelhogy örökké való gyülölséget tartottál, és ki-ontád *vereket* az Izrael' fiainak éles fegyverrel az ö vezedelmek' * idején, mikor a' hamiſſágnak † vége lön. * *r.* 25: 8. 12. *Sólt.* 137: 7. † 2 *Kir.* 25: 4-9.

6 Ennek-okáért, élek én, azt mondja az UR Iſten, hogy vérhez * kéſzítelek téged', és vér követ téged': ha a' vért nem gyülölöd, vér ontás követ téged'.

7 Es vetem a' Seir' hegyét puſztaságra és el-puſztúláſra, és el-veſztem ö belöle mind az által-menöt, mind pedig a' viſzſza-térőt.

8 Es bé-töltöm az ö hegyeit azokkal, kik közzüle meg-ölettettek, a' te halmaidat és völgyeidet, és minden viz-folyáſidat *azokkal*, *kik* fegyver miatt veſznek-el, *és* belé *veſznek*,
* *Eſa.* 63: 1-3.

9 Örök puſztaságra adlak téged', és a' te városid elöbbi állapotra nem állanak; és meg-eſméritek, hogy én vagyok az UR.

10 Mivelhogy ezt mondtad: E' két nemzetség, és e' két föld enyim léſzen, és * el-birjuk öket, mikor az UR jelen vólna ott:
* *Sólt.* 83: 5. 7. 13.

11 Ennek-okáért, élek én, ezt mondja az UR Iſten: A' te haragod ſzerint * tselekeſzem, és a' te irégységed ſzerint, mellyet tselekedtél, mivelhogy gyülölted öket; és meg-eſmértetem ö bennek, mikor meg-itélek tégedet; * *v.* 9. *Sólt.* 83: 13.

12 Es meg-tudod, hogy én UR hallottam minden te ſzidalmidat, mellyeket mondottál az Izrael' hegyei ellen, mondván: El-puſztúltak, * nékünk adattak ételül! * *r.* 25: 8.

13 Es nagyokat * tselekedtetek én ellenem a' ti ſzátokkal, és ſok kevély † ſzót tettetek én ellenem; én hallottam! * *Abd. v.* 11. † *Sólt.* 137: 7.

14 Igy ſzól az UR Iſten: Igy örül az egéſz föld a' puſztaságon, mellyet tselekeſzem rajtad:

15 A' mint te * örültél az Izrael' háza' örökségén, mivelhogy el-puſztúlt: így tselekeſzem te veled, el-puſztíttatik Seir' hegye, és minő egéſzen Edom; és meg-tudják, hogy én vagyok az UR! * *Abd. v.* 11. 12.

XXXVI. RESZ.

Igértetik ſzabadúlás, új ſziv, pogányok' hivatala.

1 ES te embernek fia, prófétálj az Izrael' hegyei felöl, és mondjad: Izrael' hegyei, halljátok-meg az UR' beſzédét!

2 Igy ſzól az UR Iſten: Mivelhogy ezt mondá az ellenség ti felöletek: * Ha, ha! még e' világnak magaſságis miéinkké lettek örökségül!
* *r.* 25: 3. 6. 8. 36: 3. *Sólt.* 137: 7.

3 Ennek-okáért mondj jövendöt, és mondjad: Ezt mondja az UR Iſten: Azért, mivelhogy el-puſztítának és meg-emeſztének titeket minden-felöl, hogy légyetek örökségek a' pogányok' maradékinak, és *ſok* nemzetségeknek ajakokra költetek, és *minden* népek elött gyalázatoſokká lettetek:

4 Ez-oká-ért, óh Izrael' hegyei, halljátok-meg az UR Iſten' beſzédét. Igy ſzóll az UR Iſten a' hegyeknek, halmoknak, viz-folyáſok' helyeinek és völgyeknek, és az el-hagyatott puſztáknak, és el-hagyatott városoknak, mellyek hagyattak vólt ragadományra és meg-tsúfoláſra a' pogányok' maradékinak, kik körös-környül *vagynak*.

5 Azért ezt mondja az UR Iſten: Ha az én búsúláſomnak tüzében nem ſzóltam a' pogányok' maradéki ellen, és egéſz * Edom ellen, † kik magoknak akarták foglalni az én földemet örökségül tellyes ſzíveknek örömével, és elmének meg-útáláſával, hogy ki-vetnék ötet ragadományra:
* *r.* 35: 10.

6 Ez-oká-ért mondj jövendöt az Izrael' földére, és mondjad a' hegyeknek, és halmoknak, a' viz-folyáſok' helyeinek és a' völgyeknek: Ezt mondja az UR Iſten: Imé az én búsúláſomban, és fel-háborodott vóltomban ſzóltam; mivelhogy a' pogányok' gyalázatjokat ſzenvedtétek:

7 Ennek-oká-ért ezt mondja az UR Iſten: En fel-emeltem az én kezemet, ha a' pogányok, kik körülöttetek vagynak, magok az ö * gyalázatjokat nem viſelik. * *r.* 35: 7-9.

8 Ti pedig Izrael' hegyei, ágaitokat * meg-nevelitek, és gyümöltsöt hoztok az én népemnek az Izraelnek; mert közel vagynak és el-jönek *ezek az idök*.
* *Jér.* 25: 12.

9 Mert ímé én ti hozzátok *mégyek* és hozzátok fordúlok; és meg-mivelnek és bé-vetnek *titeket*.

10 Es meg-ſokaſítom ti rajtatok az embereket, az egéſz Izrael' házát egéſzen, és a' városokat lakni kezdik, és a' puſztákat meg-épitik.

11 Meg-ſokaſítom, mondom, rajtatok az embereket és a' barmokat, és meg-ſokaſúlnak és el-tenyéſznek; és helyheztetlek titeket a' ti régi lakóhelyeitekre, és több jóval léſzek néktek, hogy nem az elött; és meg-tudjátok, hogy én vagyok az UR.

12 Es viſzek embereket ti reátok, az én népemet az Izraelt, és téged' birnak, és léſzelz nékik örökségül, és többé árvaságban nem hagyod öket.

Igy

13 Igy szóll az UR Isten: Mivelhogy mondják tinéktek: Embereknek * meg-emésztöjök vagy te, és árvaságra juttattad a' te nemzetidet:
* 4 Móf. 13: 33.

14 Ennek-okáért az embereket többé meg nem * emészted, és a' te nemzetidet árvaságra többé nem juttatod, ezt mondja az UR Isten. * r. 34: 28.

15 Es nem engedem, hogy többé halljad a' pogányok' gyalázatjokat, és többé nem viseled a' népeknek szidalmokat, és többé árvákká nem tészed a' te nemzetidet, ezt mondja az UR Isten.

16 Es lön az UR' beszéde én hozzám, mondván:

17 Embernek fia! Az Izrael' háza, mikor az ö földökön laktak, megfertéztettek azt életekkel * és tselekedeteikkel, az ö erköltsök ollyatén volt én elöttem, mint ama' havi † betegségben való aszszonyi-állatnak tisztátalansága; * 2 Kir. 17: 15-19.
21: 15. 16. † 3 Móf. 12: 2.

18 Es ki-öntém az én haragomat * ö reájok a' vér-ért, mellyet ki-ontottak a' földre; és mivelhogy az ö bálványaikkal meg-fertezteték azt.
* 2 Kir. 25: 1-11.

19 Es el-oszlatám öket a' pogányok közzé, és el-hányatának a' földekre, az ö erköltsök és tselekedeteik szerint iteltem-meg öket.

20 Es bé-menvén a' pogányokhoz, a' kikhez mentek, * meg-fertéztették az én szent nevemet, mikor mondának nékik: Az UR' népe ezek, és az ö földéröl jöttenek-ki!
* Jer. 44: 15-19. Róm. 2: 24.

21 De kedveztem az én szent nevemnek, mellyet meg-fertéztetett az Izrael' háza a' pogányok között, a' kik közzé ki-mentenek.

22 Ennek-oká-ért mondjad Izrael' házának: Ezt mondja az UR Isten: Nem ti érettetek * tselekeszem, óh Izrael' háza; hanem az én szent nevem-ért, mellyet ti meg-fertéztettetek a' pogányok között, a' kik közzé mentetek.
* 5 Móf. 9: 5. Esa. 43: 25.

23 Es meg-szentelem az én nagy nevemet, melly meg-fertéztetett a' pogányok között, mellyet ti meg-fertéztettetek ö közöttök; hogy megtudják * a' pogányok, hogy én vagyok az UR, ezt mondja az UR Isten, mikor meg-szenteltetem ti bennetek, a' ti szemetek' láttára. * Sólt. 126: 2.

24 Es fel-vészlek titeket a' pogányok közzül, és egybe-gyüjtelek titeket minden földekröl, és bé-hozlak * titeket a' ti földetekre.
* Esd. 1: 1-11. 3: 10. 11.

25 Es hintek ti reátok tiszta vizet, és meg-tiszтúltok: minden ti * undokságitokból, és minden ti bálványitoktól meg-tiszтítlak titeket.
* Esa. 4: 3.

26 Es adok néktek * új szívet, és új lelket adok belétek; és el-vészem a' kö szívet a' ti testetekböl, és adok néktek hús szívet.
* r. 11: 18-20.

27 Es az én lelkemet adom belétek, és *ezt* tselekeszem, hogy az én parantsolatimban járjatok, és az én itéletimet meg-örizzétek, és meg-tselekedjétek azokat.

28 Es laktok azon a' földön, mellyet adtam a' ti atyáitoknak, és lészтek nékem népem, és én lészek néktek Istenetek.

29 Es meg-tartalak titeket minden ti undokságitoktól: és elö-hívom a' gabonát, és meg-bövítem azt, és nem adok reátok éhséget.

30 E' felett meg-szaporítom a' termö fáknak gyümöltsöket, és a' mezei terméseket, hogy többé ne viseljétek az éhségnek * gyalázatját a' pogányok között.
* r. 4: 9-17.

31 Es meg-emlékeztek a' ti gonosz * útaitokról és tselekedeteitekröl, mellyek nem jók, és *méltóknak itélitek magatokat*, *kik* ki-vágattassatok, ti magatok elött, a' ti álnokságitok-ért és útálatosságitok-ért. * Jer. 17: 2.

32 Nem ti érettek * tselekeszem én, ezt mondja az UR Isten, tudtotokra légyen tinéktek; szégyenüljetek és pirúljatok-meg a' ti útaitok-ért, óh Izrael' háza!
*v. 22.

33 Ezt mondja az UR Isten: Az idöben, mikor titeket meg-tiszтítlak * minden álnokságitokból, ezt tselekeszem, hogy lakják a' városokat, és a' puszták meg-épittetnek. * Esa. 4: 3.

34 Es az el-puszтúlt földet *imés* mivelni kezdik, azért hogy el-puszтúlt volt minden úton-járónak szeme' láttára.

35 Es mondanak: Ez az el-puszтítatott föld ollyanná lett, mint az Eden' * kerte! és az el-hagyatott és el-puszтítatott, és el-rontatott városokat lakják, úgy-mint meg-erösített városokat.
* 1 Móf. 2: 8. 9. Esa. 33: 20-24.

36 Es meg-tudják a' pogányok, kik ti körülöttetek * meg-hagyattatnak, hogy én UR épitettem-meg az el-romlott *hely*eket, és plántáltam-bé az el-puszтúlt *hely*eket: én UR szóllottam, és meg-tselekeszem!

37 Igy szóll az UR Isten: Még ebben-is kegyelmes lészek az Izrael' házának, hogy ezt tselekedjem ö vélek; meg-szaporítom öket emberekkel, mint juhokkal.

38 Mint az áldozatra szenteltetett juhok, mint Jérusálemben a' fö Inne-

népekre való juhok: igy léſznek az el-hagyatott városok tellyeſek emberek' nyájaival; és meg-tudják, hogy én vagyok az UR!

XXXVII. RESZ.

Az Izrael' egybe-gyüjtetéſe a' ſzáraz tſontok által ábrázoltatik.

1 LÖn én rajtam az URnak keze, és ki-vün engem' az UR lélek által, és helyheztete engem' *egy* mezö' közepette, melly tsontokkal rakva vala.

2 Es által-vün engem' azok mellett körös-körül: és ímé ſelette ſok *vala* a' mezö' ſzinén, és ímé igen meg-ſzáradtak *vala*.

3 Es monda énnékem: Embernek fia! Nem-de élnéneké ezek* a' tetemek? és mondék: URam Iſten, te tudod! * *v.* 11. 12.

4 Es monda énnékem: Prófétálj e' tetemek felöl, és mondjad önékik: Ti meg-ſzáradt tetemek, halljátok-meg az UR' beſzédét.

5 Igy ſzóll az UR Iſten ezeknek a' tetemeknek: Imé én botsátok ti belétek lelket, és éltek.

6 Es adok ti reátok inakat, és húlt adok reátok, és börrel bé-borítlak titeket; és adok ti belétek lelket, és éltek; és meg-tudjátok, hogy én vagyok az UR.

7 Prófétálék azért, a' mint meg vala parantsolva énnékem; és mikor prófétálnék lön zúgás, és ímé indúlás, és egybe-menének a' tetemek, mindenik tetem az ö tetemihez.

8 Es látám, és ímé inak valának ö rajtok, és hús nevekedett vala *rajtok*, és fellyül a' bör bé-borította vala öket; de lélek nem vala ö bennek.

9 Monda továbbá énnékem: Prófétálj a' léleknek, prófétálj embernek fia, és mondjad a' léleknek: Ezt mondja az UR Iſten: A' négy ſzelek felöl jöjj-elö te lélek, és lehelj ezekbe a' meg-ölettekbe, hogy éljenek.

10 Prófétálék azért, a' mint hagyta vala énnékem; és lélek méne ö belé-jek, és meg-éledének, és álla az ö lábára ſelette igen nagy ſereg.

11 Es monda énnékem: Émbernek fia! Ezek a' tetemek az Izrael' egéſz háza; Imé ezt mondják: El-ſzáradtak a' mi tsontaink, és el-veſzett a' mi reménységünk, és ki-vágattunk mi magunkban!

12 Annak-oká-ért prófétálj, és mondjad nékik; Igy ſzóll az UR Iſten: Imé én meg-nyitom a' ti * koporsóitokat, és ki-hozlak titeket a' ti koporsóitokból, én népem, és viſzlek titeket az Izrael' földére;

* *Eſa.* 26: 19. *Zak.* 9: 11.

13 Es meg-tudjátok, hogy én vagyok az UR, mikor meg-nyitándom a' ti koporsóitokat, és ki-hozlak titeket a' ti koporsóitokból, én népem.

14 Es adom az én lelkemet ti belétek, és éltek, és meg-nyúgotlak titeket a' ti földeteken; és meg-tudjátok, hogy én UR ſzóllottam, és meg-tselekeſzem, ezt mondja az UR!

15 Es lön az UR' beſzéde én hozzám, mondván:

16 Es te, embernek fia, végy magadnak egy fát, és írd ezt reá: JUDA-JE ES AZ IZRAEL' FIAIE, AZ Ö TARSAIE; és iſmet végy egy fát és írd ezt reá: JOSEF'ES EFRAIM' fája, és az egéſz Izrael' házájé az ö társájé.

17 Es veſd-együvé azokat, egyiket a' máſik mellé, *hogy légyenek* néked egy fává, és léſznek egy fává a' te kezedben.

18 Es ha mondják néked a'te néped' fiai, mondván: Avagy nem jelentedé-meg nékünk, mit akarſz ezekkel *jelenteni*?

19 Szóllj önékik: Ezt mondja az UR Iſten: Imé én fel-véſzem a' Jóſef' fáját, melly az Efraim' kezében *vagyon*, és az ö társait az Izrael' nemzetségét, és téſzem azokat melléje, az az, Júda' fája mellé, és egy fává * téſzem öket, és egygyé léſznek az én kezemben. *1 *Kir.* 11: 29-39. *Eſa.* 11: 12-14.

20 Légyenek pedig e' fák, a' mellyekre írod, a' te kezedben az ö ſzemek' láttára.

21 Es ſzóllj nékiek: Ezt mondja az UR Iſten: Imé én fel-véſzem az Izrael' fiait a' pogányok közzül, a' kik közzé mentek, és egybe-gyüjtöm öket minden-felöl, és viſzem öket az ö földökre;

22 Es egy * néppé téſzem öket azon a' földön az Izraelnek hegyein, és egy † Király léſzen mindnyájan önékik Királyok; és nem léſznek többé két néppé, és többé nem oſzolnak két orſzágra ezután. * 1 *Kir.* 11: 31. 39. *Jér.* 3: 18. † *Bir.* 18: 1.

23 Es többé meg nem fertéztetik magokat az ö bálványaikkal, és az ö útálatoſságokkal, és minden álnokságokkal; és ki-ſzabadítom öket minden ö lakó-helyeikből, a' mellyekben vétkeztenek, és meg-tiſztítom * öket, és léſznek nékem népem, és én léſzek nékik Iſtenek. * *Eſa.* 1: 18. 19. 4: 3. *Jér.* 33: 8.

24 Es az én ſzolgám Dávid' * léſzen önékik Királyok, és egy Páſztorok léſzen mindnyájan önékik, és az én itéletimben járnak, és az én parantsolatimat meg-örzik, és meg-tselekeſzik azokat. * *v.* 34: 23.

25 Es laknak a' földön, mellyet adtam vala az én ſzolgámnak Jákóbnak, a' mellyen laktak a' ti atyáitok, azon laknak ök-is, és azoknak fiaik, és azok-

nak fiaiknak fiaik mind örökké, és Dávid az én fzolgám *léfzen* Fejedelmek nékik örökké.

26 Es vetek vélek békefségnek * frigyét, örökké való frigyem léfzen ö vélek, és helyheztetem öket *az én földembe* és meg-fokasítom öket, és helyheztetem az én fzent Templomomat ö közöttök örökké.

* *Jér.* 31: 31-34.

27 Es léfzen az én lakó-helyem * ö köztök, és léfzek nékik Iftenek, és ök énnékem népem,

* *Eſd.* 3: 10.11.

28 Es meg-tudják a' pogányok, hogy én UR fzentelem-meg Izraelt, mikoron léfzen az én fzent Templomom ö köztök mind örökké.

XXXVIII. RESZ.

Gógról és Mágógról való Prófétzia.

1 ES lön az URnak befzéde én hozzám, mondván:

2 Embernek fia! Fordítsd ortzádat * GOG ellen, a' MAGOG' földe ellen, a' Méſek' és Túbál' Fejedelme ellen, és prófétálj ö ellene,

* *Jóel* 20: 8.

3 Es mondjad: Ezt mondja az UR Iften: Imé én te reád *mégyek* Góg, * Méſek, és Túbál' Fejedelme és feje,

* 1 *Móſ.* 10: 2. *Sólt.* 120: 5.

4 Es meg-rontlak téged, és vetek horgot * a' te fzádba, és ki-vonfzlak téged' és minden te feregedet, lovakat és lovagokat, kik mindnyájan fel-öltöztek minden-féle fegyverekben, nagy fokaságot, kik paifofok és kopjáfok, *és* mindnyájan fegyver-vifelök léfznek.

* *r.* 29: 4. *Eſa.* 37: 29.

5 Perfiabéliek, Szeretsen orfzágbéliek, Libiabéliek *léfznek* ö vélek, kik mindnyájan paiffal és fifakkal *léfznek.*

6 Gómer, és minden ö feregi: a' Togárma' háza, melly Efzak felé lakik, és minden ö feregi, fok népek te veled.

7 Kéfzülj hozzá, és kéfzítsd-elö magadat, te és minden te fokaságid, kik te hozzád gyültenek, és te légy nékik örizöül.

8 Sok idök múlva meg-látogattatol, az utólsó eſztendökben a' fegyver miatt meg-romlott földre jösz, ki fok népek közzül gyüjtetett-egybe, az Izrael' hegyeire, mellyek fzüntelen való puſztúlásban vóltak: kik meg-fzabadúlván a' pogányok közzül, bátorságban laknak mindnyájan.

9 Es reá mégy, úgy mégy mintegy * fzél-vész, és léfzesz mint a' felleg, hogy a' földet bé-borítsad te és minden te feregid, és a' fok nép, *melly* te veled *léfzen.*

* *Dán.* 11: 40. *Joel* 3: 1. 2.

10 Igy fzóll az UR Iften: Es léfzen abban az idöben, tanátsokat forgatfz a' te fzívedben, és gondolfz gonoſz gondolatot,

11 Es mondafz: Fel-mégyek a' falukból álló földre, mégyek azokra, kik nyugodalomban vagynak és bátorságban * laknak, kik mindnyájan kerítés nélkül laknak, zárjok és kapujok nintsen önékik; * *Jér.* 49: 31.

12 Hogy dúláſt-fofztáſt tehefs, és prédál-hafs, hogy vifzfza-térít-hefſled kezedet a' puſztaságokra, mellyeket lakni kezdettek vala, és a' népre, ki a' pogányok közzül gyüjtetett-egybe, ki a' barom-tartáſnak * és jofzágoknak gondja-vifelésére adta vala magát, lakván a' földnek közepette.

* 1 *Móſ.* 46: 32.

13 Séba és Dédán, és a' Tárſisbéli kereskedök, és minden ö orofzláni ezt mondják tenéked: Nem-de azért jöfzfzé, hogy dúláſt-fofztáſt tégy? Nem-de azért gyüjtöttedé-egybe a' te fok népedet, hogy kóborolj, hogy ezüſtöt és aranyat vígy, hogy barmokat és árú-marhákat végy, és nagy dúláſt-fofztáſt tégy?

14 Annak-oká-ért prófétálj, embernek fia, és mondd ezt GOGNAK; Igy fzóll az UR Iften: Avagy abban az idöben, mikor az én népem *az* Izrael' bátorságban *ſzed* lakni, nem tudnádé meg?

15 Es el-jösz a' te helyedről Efzak* felöl, te, és fok népek te veled, lovagok léfznek mindnyájan, nagy gyülés és nagy fereg,

16 Es fel-mégy az én népem ellen *az* Izrael' ellen mint a' felleg, hogy ellepjed a' földet: az utólsó idökben léfzefz, és hozlak téged' az én földemre, hogy a' pogányok meg-eſmérjenek engem', mikor meg fzenteltetem benned azoknak fzemek elött, te Góg!

* *Dán.* 11: 40. 41.

17 Igy fzóll az UR Iften: Nem-de te vagyé az, a' kiről fzóllottam a' régi idökben az én fzolgaim által az Izrael' Prófétái által, a' kik prófétáltak azokban az idökben *ezelött ſok* eſztendökkel, hogy tégedet ö * reájok hoználak? * *Eſa.* 54: 15-17.

18 Es léfzen azon a' napon, a' melly napon Góg el-jö az Izrael' földe ellen, ezt mondja az UR Iften, fel-mégyen az én haragom az én búſulásomban.

19 Es fel-háborodott vóltomban, az én haragomnak tüzében fzóllottam *ezt:* Ha azon a' napon nagy indúlás nem léfzen az Izrael' földén;

20 Es rettegnek az én fzínemtöl a' tengerbéli * halak, és az égi madarak, és a' mezei vadak, és minden tsúſzómáſzó állatok, mellyek mozognak a' földön, és minden emberek, kik *vagy-*

nak

nak a' földnek színén; és fel-fordúlnak a' † hegyek, és el-romolnak, a' magas kőfziklák, és minden kő-fal a' földre romol. * *Hós.* 4: 3.

† *Sólt.* 46: 3. 4.

21 Es elö-hívom ö ellene minden én hegyeimen a' fegyvert, ezt mondja az UR Isten, *és* mindennek fegyvere az ö attya-fia * ellen léfzen.

* 1 *Sám.* 14: 20.

22 És törvénykezem ö véle dög-halállal és vérrel; és böséges zápor * esöt, és kö-esö köveit, tüzet és kénköves esöt botsátok ö reá és az ö feregire, és a' fok népekre, kik ö véle *leſznek*. * *Bir.* 5: 20. 2 *Sám.* 22: 15.

23 Es fel-magafztaltatom és * megfzenteltetem, és meg-esmértetem fok pogányoknak fzemek előtt; és megtudják, hogy én vagyok az UR!

* 3 *Móf.* 10: 2. 3.

XXXIX. RESZ.

Góg 's Mágóg' romlása az Anti-kriſtuſt példázza.

1 ÉS te, embernek fia, prófétálj GOG ellen, és mondjad: Igy fzóll az UR Isten: Imé én te réad *mégyek* Góg, * Mések, és Túbál' Fejedelme és feje. * 1 *Mof.* 10: 2.

2 Es meg-rontalak téged', és hatod téfzt hagyok-meg te benned; és felhozlak téged' * Észak felöl, és hozlak téged' az Izrael' hegyeire.

* *r.* 39: 15.

3 Es ki-ütöm kéz-fvedet a' te bal-kezedből, és nyilaidat jobb-kezedből leütöm.

4 Az Izrael' hegyein * esel-el, te és minden te feregid, és a' népek, kik te veled *léfznek*: a' madarak' feregének, *és* minden fzárnyas állatnak, és a' mezei vadaknak adtalak téged', hogy megegyenek. * *Jóel* 3: 1. 2.

5 A' mezö' fzínén esel-el; mert én fzóllottam, ezt mondja az UR Isten.

6 Es botsátok tüzet MAGOGRA, és azokra, a' kik a' fzigetekben laknak bátorságban; és meg-tudják, hogy én vagyok az UR.

7 Es az én fzent nevemet meg-esmértetem Izrael' között az én népem között, és többé nem hagyom megfertéztetni az én fzent nevemet; és meg-tudják a' pogányok, hogy én vagyok fzent UR az Izraelben!

8 Es ímé el-jött és meg-lett, ezt mondja az UR Isten: ez a' nap, a' mellyről fzóllottam!

9 Es ki-mennek az Izrael' varofinak lakói, és meg-gyújtják, 's meg-égetik * a' fegyvereket, paifokat és koppákat, kéz-íveket és nyilakat, és kézbéli botokat és dárdákat, és hét-efztendeig téfznek tüzet azokkal.

* *Hóf.* 3: 17. *Mik.* 4: 3.

10 Es fát nem hordanak a' mezöről, fem az erdökről nem vágnak; mert fegyvereckből tüzelnek, és az ö foszfoikat * meg-foszfják, és az ö prédálóikat el-prédálják, ezt mondja az UR Isten. * *Esa.* 55: 15-17.

11 Es léfzen azon a' napon, adok GOGNAK temetö helyet ott, *tudni-illik* Izraelben, abban a' völgyben, a' mellyben járnak a' nap-keleti tengerre; és bé-dugják orrokat, a' kik azon általmennek, és ott temetik-el Gógot és minden ö fokaságát, és nevezik Góg' fokasága' völgyének.

12 Es el-temetik öket az Izrael' háza, hogy a' földet meg-tiſztítsák, hét hónapig.

13 Temetik *öket*, mondom, a' földnek minden népe; és nevezetes léfzen nékik az a' nap, a' mellyen megditsöittetem, ezt mondja az UR Isten.

14 Es válafztanak embereket, a' kik fzüntelen a' földet által-járják, *tudni-illik* temetöket, kik járják a' földet és temeſſék azokat, kik a' föld' fzínén hagyattak, hogy meg-tiſztítsák a' földet: hét hónap múlva el-végezik a' *teſtek*' keresését.

15 És által-járják a' kik a' földet nézélik, és ha ki ember tetemet lát, a' mellett jelt téfzen, míg azt el-temeſſék a' temetök, a' Góg' fokasága' * völgyében. * *v.* 11.

16 Es a' városnak-is neve Hámona *léfzen*: és meg-tiſztítják a' földet.

17 Es te, embernek fia, így fzóll az UR Isten, mondjad a' madaraknak és minden fzárnyas állatnak, és minden mezei vadaknak: Gyüljetek-egybe, és jöjjetek-el: gyüljetek-egybe minden felöl az én * áldozatomra, mellyet én fzerzek tinéktek, a' nagy áldozatra az Izrael' hegyeire, hogy egyetek húſt és vért igyatok.

* *Esa.* 34: 6. *Sóf.* 1: 7. 8.

18 Az erőſeknek húſokat éfzitek, és a' földnek Fejedelminek véreket iſzfzátok, kofoknak, bárányoknak, bakoknak és ökröknek, kik mind a' Básánban hiztak-meg.

19 És éfztek kövérséget mind addig, míg meg-elégefztek, és iſztok vért, míg meg-részegedtek az én áldozatomból, mellyet kéfzítek tinéktek.

20 Es meg-elégefztek az én aſztalomnál lovakkal és lovagokkal, az erőſekkel, és minden hadakozó férjfiakkal, ezt mondja az UR Isten.

21 Es meg-mútatom az én * ditsőségemet a' pogányok között, és meglátják mind azok a' pogányok az én ítéletemet, mellyet tselekedtem, és az én kezemet, mellyet vetettem ö reájok. * *r.* 28: 22. 23.

22 Es meg-tudják az Izrael' háza, hogy én vagyok az UR az ö Istenek, attól a' naptól fogva és azután.

23 Meg-tudják a' pogányok-is, hogy az ö álnokságok-ért vitettek fogságra az Izrael' háza; mivelhogy vétkeztek én ellenem, és el-rejtettem * az én ortzámat ö tölök, és adtam öket az ö ellenségeiknek kezekbe, és mindnyájan fegyver miatt el-hullottanak.

* 5 *Mós.* 31: 17. 18.

24 Az ö tiszták talanságok és vétkeik szerint tselekedtem ö vélek, és el-rejtettem az én ortzámat ö tölök.

25 Azért így szóll az UR Isten: Most térítem-meg a' Jákób' fogságát, és meg-kegyelmezek egész Izrael' házának, és fel-indúlok magamban az én szent nevem-ért.

26 Minek-utánna viselik az ö gyalázatjokat, és minden ö vétkeket, mellyel vétkeztenek én ellenem mikor laknának az ö földökön bátorságban, és nem vólna, a' ki *öket* meg-rettentené.

27 Mikor viszsza-hozom öket a' népek közzül, és egybe-gyüjtöm öket az ö ellenségeiknek földökről, és megszenteltetem ö bennek, sok pogányoknak szemeik elött.

28 Es meg-tudják, hogy én vagyok az ö URok Istenek, mikor viszem * öket a' pogányok közzé, és egybe-gyüjtöm öket az ö földökre, és többé lenkit ott nem hagyok ö közzülök.

* *Sólt.* 126: 1-3.

29 Es többé el nem rejtem az én ortzámat ö tölök; mivelhogy ki-öntöttem az én * lelkemet az Izrael' házára, ezt mondja az UR Isten.

* *Jóel* 2: 28. *Tsel.* 2: 17.

XL. RESZ.

Meg-jelenti Isten a' Templomnak jövendö időben való meg-épittetését.

1 HUszon-ötödik esztendejében a' mi fogságunknak, annak az esztendönek kezdetiben, a' hónak tizedik *napján*; a' tizen-negyedik esztendöben, minek-utánna a' város * meg-vétetèk, azon a' napon lön az UR' kéze én rajtam, és vün oda *Jérusálembe* engemet.

* *r.* 33: 21.

2 Isteni látásokban vün engem' az Izrael' földére; és le-tön engem' egy igen magas hegyen, mellyen *vala* mint egy építtetett város Dél felöl.

3 Vün *azért* engem' oda, és ímé *vala ott* egy * férjfiú, kinek tekinteti *vala* mint-egy értznek, és lenböl tsinálttsinór vala az ö kezében és egy mérö páltza; és áll vala a' kapuban.

* *Dán.* 10: 5. 6. *Jel* 1: 13-15.

4 Es szólla énnékem az a' férjfiú, *mondván*: Embernek fia; láss a' te szemeiddel, és halljad * füleiddel, és figyelmetes szívvel légy mindenekre, valamiket mútatok néked; mert hozzattál ide, hogy meg-mútatnám néked *azokat*; hirdetsd mindeneket, a' miket látsz, az Izrael' házának.

* *r.* 44: 5.

5 Es ímé kö-fal *vala* a' Ház kivül körös-környül; és a' mérö páltza annak a' férjfiúnak kezében hat singni vala, *mindenik* sing *hoszszabb vala a' köz singnél* egy tenyérrel; és méré az épületnek szélességét egy *ollyan* páltzánira, és magasságát-is egy páltzánira.

6 Es méne a' kapuhoz, melly néz vala Nap-keletre, és fel-méne annak gráditsin, és meg-méré a' kapu' küszöbét, *egyiket* egy páltza *mérték* szélességre, a' másik küszöbét-is egy páltza *mérték* szélességre.

7 Es a' kamarákat egy páltzani hoszszaságra, és egy páltzáni szélességre, és a' kamarák' közit öt singnire; és a' kapu' küszöbét-is, a' kapu' tornátza mellet belöl, egy páltzánira.

8 Es mikor mérte vólna a' kapu' belsö tornátzát egy páltzánira:

9 Méré annak a' kapunak tornátzát-is nyóltz singre, és annak küszöbit két singre, tudni-illik a' kapunak belsö tornátzát.

10 Es a' Nap-keleti kapunak mind egy felöl 's mind más felöl három-három kamarája vala, egy mértéke mind a' háromnak: és egy mértékek a' küszöböknek-is mind egy felöl 's mind más felöl.

11 Es méré a' kapu' ajtajának szélességét tíz singre, és annak a' kapunak hoszszaságát tizen-három singre.

12 Es a' kamarák elött való tágasságot egy singnire *egy felöl*, azon tágasságot más felöl-is egy singnire: *mindenik* kamara pedig hat-hat singni vala egy felöl, és hat-hat singni más felöl.

13 Méré azért a' kaput, a' kamara' héjazatjától a' másik *kapunak* héjazatjáig, huszon-öt singni szélességre; egyik ajtó a' másikkal ellenben *vala*.

14 Es készíte óldal küszöböket hatvan singnieket, és a' pitvar' mindenik küszöbének, és a' kapunak *ugyan azon vala mértéke* körös-környül.

15 Es a' kapunak bé-menetelétöl fogva a' belsö kapu' tornátzáig ötven singni *tágasság vala*.

16 Es szoros * ablakaik valának a' kamaráknak; és azoknak felsö küszöbéinek-is elöl a' kapuk környül, ekképpen a' tornátzokban-is; és ezek az ablakok körös-környül belöl valának, és *mindenik* óldal küszöbre pálma-fák *faragtattak vala*.

* 1 *Kir.* 6: 4.

17 Es vün engemet a' külsö pitvarba, és ímé kamarák *valának ott*, és kö-

rös-

rös-környül abban a' pitvarbn pádimentom építtetett vala, harmintz kamara vala azon a' pádimentomon.

18 És ez a' pádimentom a' kapuk mellett, azoknak a' kapuknak hoſzſzaságok' ellenében, alsó pádimentom vala.

19 És meg-méré a' ſzéleſſéget, az alsó kapunak küfzöbétöl fogva, a' belsö pitvarnak küfzöbéig kivül, *melly teſzen* ſzáz ſinget Nap-keletre és É-ſzakra.

20 És a' kapunak-*is*, melly néz É-ſzak felé, a' külsö pitvarban, megméré hoſzſzaságát és ſzéleſſéget.

21 És annak kamarái, három egy felöl, más felöl-is három, és annak *a' kapunak* küfzöbi, és tornátzi egy mértéken valának az elsö kapuval: ötven ſingre hoſzſzaságok, és ſzéleſségek huſzon-öt ſingre.

22 Ablaki pedig, és tornátzi, 's pálma-fa *faragáſi*, annak a' kapunak mértéke ſzerint *valának*, melly néz Napkeletre, és hét gráditſon mennek vala fel hozzá: és annak tornátzi a' *gráditſok* elött *valának*.

23 És a' belsö pitvarnak kapuja *vala* az É-ſzaki és Nap-keleti kapu' ellenében: és mére *egyik* kaputól a' *máſik* kapuig ſzáz ſinget.

24 És vün engem' a' Déli útra, holott vala a' Dél felé való kapu; és meg-méré annak küfzöbit és annak tornátzit, ugyan ezen mértékek ſzerínt.

25 Ablaki és tornátzi körös-környül mint azok az' ablakok: hoſzſzaságok ötven ſing, és ſzéleſségek huſzon-öt ſing.

26 És az ö gráditsi hét gráditsok, és az ö tornátzi azok elött, és pálma *faragáſi valának*, egyik egy felöl, a' máſik más felöl az ö küfzöbein.

27 És kapu *vala* a' belsö pitvarban Dél felé; és mére *egyik* kaputól a' *más* kapuig a' Déli út felöl, ſzáz ſinget.

28 És bé-vün engemet a' Déli kapunak belsö pitvarába, és meg-méré azt a' Déli kaput e' mértékek ſzerínt.

29 És annak kamarái, küfzöbei és tornátzi *valának* e' mértékek ſzerínt. és ablakok *valának* rajta és az ö tornátzin körös-környül; ötven ſing vala hoſzſzaságok, és ſzéleſségek huſzon-öt ſing.

30 Tornátzok valának körös-környül, *mellyeknek* hoſzſzaságok *vala* huſzon-öt ſing, és ſzéleſségek öt ſing.

31 És tornatzi *valának* a' külsö pitvar felé, és * palma *faragást* az ö küfzöbein, és gráditſi nyóltz gráditsok.

* 1 *Kir.* 7: 29.

32 Vün továbbá engem' a' belsö pitvarba Nap-kelet felöl, és meg-méré azt a' kaput e' mértékek ſzerínt.

33 Mind kamaráit, mind küfzöbit, mind tornátzit e' mértékek ſzerínt: és ablaki valának annak, és az ö tornátzinak körös-környül hoſzſzaságok *vala* ötven ſing, és ſzéleſségek huſzon-öt ſing.

34 És tornátzi valának a' külsö pitvar' ellenében, és pálma *faragáſok* annak küfzöbin, mind egy, mind más felöl; és gráditsi, nyóltz gráditſok.

35 Vün engem' az Eſzaki kapurais, és meg-méré azt-is ugyan ezen mértékekre.

36 Annak kamaráit, küfzöbit és tornátzit, és ablakit körös-környül; hoſzſzaságok *vala* ötven ſing, és ſzéleſségek huſzon-öt ſing.

37 És küfzöbi a' külsö pitvar' ellenében, és pálma *faragáſok* mindenik' küfzöbén, mind egy felöl, mind pedig más felöl; és gráditsai, nyóltz gráditſok *valának*.

38 És *egy* kamara *vala*, és annak ajtaja a' kapuk' küfzöbinél; ott* moſsák vala az egéſzen égö áldozatokat.

* 1 *Kir.* 7: 38.

39 A' kapunak pedig tornátzában két aſztal vala egy felöl, és más felöl-is két aſztal vala, hogy azokon öljék-meg az egéſzen * égö áldozatot, és bün-ért való áldozatot, és vétekért való áldozatot.

* 3 *Móſ.* 4: *r.* 5: *r.* 6:

40 És óldalra kivül, a' hol fel-mennek az Eſzaki kapu' ajtajára, két aſztal vala, és a' máſik óldalra-is, melly a' kapu' tornátzában *vala*, két aſztal.

41 Négy aſztal egy felöl, és más felöl-is négy aſztal, a' kapu mellett; és ezen a' nyóltz aſztalon ölik vala az áldozatot.

42 És az égö áldozatra való négy aſztal faragott köböl *vala*; más-fél ſing hoſzſzaság, és más-fél ſing ſzéleſſége, és magaſsága egy ſing: ezekre téſzik vala a' ſzerſzámokat, mellyekkel az égö áldozatot és egyéb áldozatot ſzokták vala meg-ölni.

43 És bé-hajlott ſzegek valának egy tenyérniek kéſzítteteve belöl körös-környül, és az aſztalokon áldozat' húſa áll vala.

44 És a' belsö kapun kívül, *valának* a' Kántorok' kamaráik a' belsö pitvarban, melly *vala* az Eſzaki kapu' óldalára, mellyek néznek vala Délre; egyik a' Nap-keleti kapu' óldala mellett, melly Eſzakra néz vala.

45 És ſzólla énnékem: Ez a' kamara, melly Délre néz, a' Papoké, a' kik a' Házhoz való ſzolgálatban foglalatoſok.

46 A' kamara pedig, melly néz Eſzakra, a' Papoké, a' kik az óltárhoz való ſzolgálatban foglalatoſok: Ezek a' * Sádók' fiai, kik járúlnak az

URhoz, a' Lévi' fiai közzül, hogy tzolgáljanak önéki. * 1 *Kir.* 2: 35.

47 Es meg-méré a' pitvart, *és* hoſzſzaſága ſzáz ſing, ſzéleſsége-is ſzáz ſing, négy-ſzegre; és az óltárt-is, melly *vala* a' Ház előtt.

48 Es vün engem' a' Ház' tornátzába, és a' tornátznak küſzöbét meg-méré egy felöl-is öt ſingre, más felöl-is öt ſingre: a' kapu' ſzéleſsége pedig egy felöl-is három ſing, más felöl-is három ſing.

49 A' tornátznak hoſzſzaſága *vala* húſz ſing, és a' ſzéleſsége tizen-egy ſing, és gráditsok valának, mellyeken fel-mennek vala arra; és oſzlopok *valának* a' küſzöbök mellett, egyik egy felöl, másik más felöl.

XLI. RESZ.

A' Templom' több réſzeinek mértéke 's minemüsége.

1 Es bé-vün engem' a' Templomba, és a' küſzöböket meg-méré, hat ſingniek *valának* egy felöl, és más felöl-is hat ſingniek, *mint* a' tornátz' ſzéleſsége.

2 A' kapu' ſzéleſsége pedig tíz ſingni *vala*: és a' kapu' óldalai egy felöl öt ſingniek, más felöl-is öt ſingniek: meg-méré hoſzſzaſágát-is negyven ſingnire, és ſzéleſségét húſz ſingnire.

3 Es bé-méne belöl, és meg-méré a' kapu' küſzöbét két ſingnire, és a' kaput hat ſingnire, és az ajtó ſzéleſségét hét ſingnire.

4 Meg-méré hoſzſzaſágát-is * húſz ſingnire, és ſzéleſségét húſz ſingnire, a' Templom előtt; és monda nékem: Ez a' †Szentségeknek ſzentsége!

* 1 *Kir.* 7: 16. † 2 *Moſ.* 26: 33.

5 Es meg-méré a' Ház' falát hat ſingnire; a' kamara' ſzéleſségét-is négy ſingnire, a' Ház körül minden-felöl.

6 Es e' kamarák, egyik kamara a' másikon, hármaſok *valának*, harmintz renddel, és a' kamaráknak gerendái körös-környül a' Ház' falát érik vala, hogy a' *falhoz* ragadnának; de a' falba nem mennek vala.

7 Mert *a' fal* körös-környül fellyül a' kamarák-ért meg ſzéleſittetik vala, mellyek a' Házat oda fel körös-környül meg-kerülik vala; annak-okáért fellyül a' Háznak tágasb helye *vala*, és illyen módon az alsó *kamarának ſzéleſsége* meg-nevekedik vala fellyül, a' közép rend *kamará*-ért.

8 Es látám a' Háznak magaſságát körös-környül: a' kamarák' fundamentominak pedig tellyeſséggel egy páltzáni, *az-az*, hat * ſingni magaſságok vala. * *v.* 40: 5.

9 A' kamara' falának ſzéleſsége pedig kivül öt ſingni *vala*: és a' kamarák' helyének üresen hagyott közi-is, melly belöl vala:

10 A' kamarák között pedig húſz ſingni ſzéleſség *vala* a' Ház körül, körös-körül.

11 Es a' kamara' ajtaja az üreſen hagyott hely mellett vala, *tudni-illik* egyik ajtó Eſzakra, és a' másik ajtó Délre; ſzéleſsége pedig az üresen hagyott helynek, öt ſingni *vala* körös-környül.

12 Az épület pedig, melly *vala* a' köz-fal előtt Nap-nyúgot felé, hetven ſingni hoſzſzú *vala*: az épület' falának ſzéleſsége pedig öt ſingni *vala* körös-környül, és hoſzſzaſága kilenczven ſingni *vala*.

13 Es meg-méré a' Háznak hoſzſzát ſzáz ſingre, tudni-illik a' köz-falt, az épületet és annak falait ſzáz ſingni hoſzſzaſágra;

14 A' Háznak elsö réſzének, és a' Nap-kelet felöl való köz-falnak ſzéleſségét-is ſzáz ſingre.

15 Meg-méré továbbá annak az épületnek hoſzſzaſágát, melly vala a' köz-fal előtt, és melly vala az után: és a' kamarákat mind egy felöl mind más felöl, ſzáz ſingnire; a' belsö templomot-is, és a' pitvarnak tornátzit.

16 A' küſzöböket és ſzoros ablakokat, és a' kamarákat körös-környül három felé, a' küſzöb' ellenében, melly deſzkákkal vala meg-béllelve körös-környül, és a' földtől fogva az ablakokig, és az ablakok-is béllettek valának.

17 Mind az ajtónak felsö réſzéig a' belsö Házig, és kivül, és az egéſz falt, körös-környül belöl és kivül, mértékre vévé.

18 Es *a' fal* Kérubim és * pálma-fa *képe*kkel vala tsinálva, és egy pálma-fa vala két Kérub között, és mindenik Kérubnak két-két ortzája vala.

* 1 *Kir.* 7: 16.

19 Es az ember' ortza *néz vala* a' pálma-fára egy felöl, és az oroſzlán ábrázat a' másik pálma-fára más felöl; és az egéſz Házon így vala tsinálva körös-környül.

20 A' földtől fogva mind az ajtó' felsö réſzéig, Kérubimok és palma-fák *valának* ki-faragva, és így a' Templom' falán-is.

21 A' Templom' óldal-küſzöbe négy-ſzegü vala, és a' leg-belsö Szentséges helynek *küſzöbének-is* ugyan azon egy formája vala.

22 Es a' fa óltárnak magaſsága * három ſing, és hoſzſzaſága két ſing vala, és az ö ſzegeleti és hoſzſzaſága, és óldalai fából *valának tsinálva*. Es monda énnékem: Ez az aſztal, a' melly áll az UR előtt! * 2 *Moſ.* 30: 1. 2.

23 Es kettös ajtó vala a' Templomban, és a' Szentséges helyben.

24 Es kettös egybe-járó ajtó-tábla mindenik kapu' ajtaján, két ajtó-tábla egyik ajtón, és kettö ismét a' másikon.

25 Es valának tsinálva a' Templom' ajtain Kérubim' és pálma-fa' *képei*, mint a' falakon * valának tsinálva; és egy fa-gerenda-is vala kivül a' tornátz elött. * *v.* 18.

26 Es fzoros ablakok és pálma-fák, mind egy 's mind más felöl a' tornátz' óldalain, és a' Ház' óldalain, és a' gerendákon.

XLII. RESZ.

A' Templom' meg-méréfe el-végeztetik.

1 ES ki-vün engem' a' külsö pitvarba az Efzaki úton, és vün engem' a' kamarához, melly *vala* a' köz-fal' ellenében, és az épület' ellenében Efzak felé.

2 A' fzáz fingni hofzfzaság elött vala az Efzaki ajtó, és ötven fingni vala fzéleffége.

3 *Annak* a' húfz *fingnek* ellenében, melly vala a' belsö pitvarban, és annak a' pádimentomnak ellenében, melly vala a' külsö pitvarban, kamarák valának a' kamarák' ellenekben, három *rend*ben.

4 Es a' kamarák elött tíz fingni fzéles múlató-hely *vala* belöl, egy fingni út, és azoknak nyiláfok Efzakra *vala*.

5 A' felsö kamarák pedig fzorofabbak *valának a' többinél*; mert a' múlató-helyek inkább meg-fzorították vala azokat, hogy nem az alsó és középsö kamarákat;

6 Mivelhogy három rendben valának, és nem *valának* ezeknek oszlopaik mint a' pitvaroknak, ezoká-ért fzorofabbak valának az alsóknál és a' középsöknél a' földtöl fogva.

7 Es a' kö-fal, melly kivül vala a' kamarák' ellenekben, a' külsö pitvar útja felé, a' kamarák' ellenekben, ötven fingni hofzfzú vala.

8 Mert a' kamarák' hofzfzaságok, mellyek a' külsö pitvarban *valának*, ötven fingni vala; és ímé a' Templom elött valóké fzáz fingi.

9 A' kamarák alatt pedig vala bé-járó út Nap-kelet felöl, mikor valaki bé-menne azokba a' külsö pitvarból.

10 A' pitvar' kö-falának fzéleffégében Nap-kelet felöl, a' köz-fal elött és az épület elött kamarák *valának*.

11 Es azok elött való út hafonlatos vala a' kamarák' útjokhoz, mellyek Efzakra *valának*, *és* mind hofzfzaságok, mind fzéleffégek egyaránt vala; és minden ki-járáfok azoknak módjok fzerínt, és ajtaik fzerínt vala.

12 Es a' Dél felöl való kamarák' ajtai mellett *vala* egy ajtó, annak az útnak kezdetin; az útnak, mondom, melly az ékefen rakott kö-fal' ellenében vala, ha ki a' Nap-keleti úton mégyen-bé azokba.

13 Es monda nékem: Az Efzaki és a' Déli kamarák, mellyek vagynak a' köz-fal elött, fzent kamarák, mellyekben a' Papok, kik közel járnak az URhoz, éfzik az igen fzentséges áldozatokat: ott rakják-le az igen fzentséges áldozatokat, és az eledeli áldozatokat és a' bün-ért és vetek-ért vala áldozatokat; mert fzent az a' hely.

14 Mikor bé-mennek oda a' Papok, ki ne jöjjenek onnét a' Szent helyröl a' külsö pitvarba, hanem ott * veffékle az ö ruháikat, mellyekben fzolgáltak; mert fzentek: és más ruhába öltözzenek, és *úgy* menjenek *a' helyre*, a' hol a' nép vagyon. * *r.* 44: 19.

15 Véghez vivé azért a' belsö Háznak méréfit, és ki-vün engem' a' Napkelet felöl való kapu' útán, és megméré azt-is körös-környül.

16 A' Nap-keleti óldalt méré a' mérö páltzával öt-fzáz páltzáni hofzfzaságra, a' mérö páltzával körös-környül.

17 Meg-méré az Efzaki óldalt-is, öt-fzáz páltzánira a' mérö páltzával körös-környül.

18 A' Déli óldalt-is öt-fzáz páltzánira méré a' mérö páltzával.

19 Kerüle a' Nap-nyúgoti óldalra-is, és méré azt-is öt-fzáz páltzánira, a' mérö páltzával.

20 Négy fzegre méré azt: a' kö-fala vala körös-környül, hofzfzasága öt-fzáz *páltzáni*, és fzéleffége öt-fzáz *páltzáni*, hogy válafztáft tenne a' fzent és a' nem fzent között.

XLIII. RESZ.

Ezékiel látja az Iften' ditsöségét a' Templomban.

1 ES vün engem' a' kapura, arra a' kapura, melly néz vala a' Nap-keleti útra.

2 Es ímé az Izrael' Iftenének ditsösége * jö vala Nap-kelet felöl, és az ö zúgáfa, mint-egy nagy viznek zúgáfa, és a' föld világos vala az ö ditsöségétöl. * *r.* 1: 24. 28.

3 Es e' látás, mellyet láték, ollyaténvala, mint az a' látás, mellyet láték, * mikor mennék a' várost el-veszteni: és e' látáfok, mint az a' látás, mellyet láttam vala a' Kébár' folyóvize mellett; és artzal le-borúlék. * *r.* 1: 4. 8: 4.

4 Ez az UR' ditsösége bé-méne a' Házba a' kapunak útán, melly néz Nap-keletre.

5 Es fel-emele engem' a' lélek, és bé-vün engem' a' belsö pitvarba: és ímé az UR' ditsösége * bé-töltè a' Házat. * *r.* 44: 4.

6 Es hallám, hogy *egy* ſzóll *vala* nékem a' Házból, és ama' férjfiú áll vala mellettem,

7 Es monda énnékem: Embernek fia! *Imé, ez* az én ſzékemnek helye, és az én lábaim' talpainak * helyek, a' hol én lakom az Izrael' fiai között örökké: és többé meg nem † fertézteti az Izrael' háza az én ſzent nevemet, ök *és* az ö Királyaik, az ö paráznaságokkal, és az ö Királyaiknak hólt teſtekkel, és azoknak magas kápolnáikkal. * 1 *Krón.* 28: 2. † *Jér.* 16: 18.

8 A' hol az ö *alsó* küſzöböket az én küſzöböm mellé vetették, és az ö óldal-küſzöböket az én óldal-küſzöböm mellé: egy fal *vala* tsak én köztem és ö köztök; és meg-fertéztették az én ſzent nevemet az ö útálatoſſágaikkal, mellyeket tselekedtek; ez-ok-ért elveſztem öket haragomban.

9 Moſtan azért távoztaſſák-el az ö paráznaságokat, és az ö Királyaik' holt teſteket én tölem; és ö köztök lakozom mind örökké.

10 Te embernek fia! hírdeſſed az Izrael' házának ezt a' Házat, és pirúljanak-meg az ö álnokságok-ért, és mérjék-meg ezt a' *Templom'* példáját.

11 Hogyha meg-pirúlnak mindenekröl, a' miket tselekedtenek: e' Ház' formáját, és annak rendeléſit, és ki-járáſit és bé-menéſit, és minden formáit, és minden jegyzéſit, és minden írott képeit, és minden törvényit jelentsd-meg nékik, és ſzemeik elött írd meg; és tartsák-meg annak minden formáját, és minden jegyzéſit, és azok ſzerínt tselekedjenek.

12 Ez a' Háznak törvénye: A' hegy' tetején *léſzen*: minden határa körös-környül tökélletesképpen való ſzentséges *léſzen*; ímé ez annak a' Háznak törvénye!

13 Az óltárnak pedig mértéke e' ſing ſzerínt, (a' ſing pedig *téſzen* egy köz ſinget és egy tenyért) középben *magaſsága az óltárnak* egy ſingni, és egy ſingni ſzéleſsége: pártázatja pedig a' ſzélin körös-körül egy araſzni; E' magaſsága az óltárnak.

14 *Az óltárnak* a' földön való fundámentomától fogva az alsó pártázatig két ſing, *a' pártázatnak* ſzéleſsége egy ſing: az alsó pártázattól fogva a' felsöig négy ſing, melly *pártázat*nak ſzéleſsége egy ſingni.

15 Az óltár pedig négy ſingni léſzen, és az óltár' üregségéböl fel-felé, négy ſzaru mégyen-fel.

16 Továbbá, az óltárnak tizen-két *ſing* hoſzſzasága, és tizen-két *ſing* ſzéleſsége: négy ſzegü, a' négy óldalára.

17 Annak pedig pártázatja tizen-négy ſing a' hoſzſzára, tizen-négy a' ſzélelségére a' négy ſzegeletin, melly *pártázat* mellett *léſzen más* övedzés körös-körül fél ſigni, és a' fundamentoma néki egy ſingni körös-környül; és az ö gráditsi Nap-keletre léſznek.

18 Es monda énnékem: Embernek fia, ezt mondja az UR Iſten: Ezek az óltárhoz való rend-tartáſok, a' melly napon fel-építtetik, hogy azon égö áldozattal áldozzanak, és vért hintſenek reá.

19 Es a' Lévi' nemzetségéböl való Papoknak, kik a' Sádók' * magvából valók, kik járúlnak én hozzám, ezt mondja az UR Iſten, hogy ſzolgáljanak énnékem; adj egy gyermekdéd tulkot † bün-ért való áldozatra.

* *r.* 40: 46. † 2 *Móſ.* 29: 36.

20 Es végy annak véréböl és hintsd-meg az óltárnak négy ſzarvait: és az *óltárnak* felsö pártázatjának négy ſzegeletit, és *annak* ſzélit körös-környül, és tiſztítsd és ſzenteld-meg azt.

21 Es vegyed a' tulkot, melly a' bün-ért *vitetett az* áldozatra, és égeſd-meg a' Háznak rendeltt helyén, a' ſzent helyen kivül.

22 Máſod nap pedig vígy áldozatúl egy bakot épet a' bün-ért; és tiſztítsák-meg véle az óltárt, mint a' tulokkal tiſztították.

23 Mikor el-végezed *az óltár'* megtiſztitását, vígy áldozatúl *egy* gyermekdéd tulkot épet, és *egy* koſt épet a' nyájból,

24 Es áldozzál vélek az UR elött, és a' Papok hintsenek sót * reájok, és vigyék égö áldozatúl azokat az URnak.

25 Heted napig minden nap *egy egy* bakkal áldozzanak a' bün-ért, azonképpen áldozzanak gyermekdéd tulokkal és koſsal, épekkel a' nyájból.

* 3 *Móſ.* 2: 13.

26 Hét napon ſzenteljék és tiſztítsák-meg az * óltárt; és ſzenteljék-meg az ö kezeket.

* 2 *Móſ.* 29: 37.

27 Es mikor ezek a' napok bé-telnek, nyóltzad napon és az után áldozzák a' Papok ez óltaron a' ti égö áldozatitokat és a' ti hálá-adó áldozatitokat; és kegyelmes léſzek ti hozzátok, ezt mondja az UR Iſten.

XLIV. RESZ.

A' Szent helybe merre, és kiknek engedtetik, és nem engedtetik a' bé-menetel.

1 ES viſzſza-vün engem' a' külsö Szent helynek kapuja' útára, melly néz Nap-keletre, és a' bé-zárva vala.

2 Es monda nékem az UR: Ez a' kapu bé-zárva léſzen, meg nem nyílik

lik és senki rajta bé nem mégyen; mert az UR az Izrael' Istene.* ment-bé rajta, azért bé-zárva lészen. *r.43:1.2.

3 A' Fejedelemnek *szabad leszen*, a' Fejedelem * henne ül-het, hogy kenyeret egyék az UR előtt; ennek a' kapunak tornátza' útán menjen-bé, és ennek útán menjen-ki.

* *rész.* 46: 1-3.

4 Es bé-vün engem' az Efzaki kapu' útán a' Ház' eleibe; és látám, és ímé az UR' Háza bé-telék az UR'* ditsőségével; és artzal le-borúlék.

* *r.* 43: 2.

5 Es monda nékem az UR: Embernek fia! Vedd efzedbe és tekintsd-meg fzemeiddel, és halld-meg füleiddel, valamiket én fzóllok te veled az UR' Házának minden rendeléfiről, és minden törvényiről és légy figyelmetes fzívvel a' Háznak bé-menésére, és a' Szent helynek minden ki-menetelire,

6 Es mondjad az engedetlen Izrael' házának: Igy fzóll az UR Isten: Elegek légyenek immár tinéktek a' ti minden útálatoſságitok, óh Izrael' háza!

7 Hogy idegeneket vittetek-bé, kik mind fzívekben mind teſtekben környül-metéletlenek vóltak, hogy lennének az én Szent helyemen, hogy az én Házamat meg-fertéztetnék, mikor az áldozatra fel-vittétek az én kenyeremet; *az-az*, a' kövérséget és a' vért, és azok fel-bontották az én frigyemet minden ti útálatoſſágitokkal egybe.

8 Es meg nem tartottátok az én fzent tiſzteletimnek rendelését; hanem fzerzettetek magatoknak, kik meg-tartanák az én rendeléſemet az én Szent helyemen.

9 Igy fzóll az UR Isten: Senki idegen fiú, a' ki fzívében és teſtében környül-metéletlen, bé ne menjen az én Szent helyemre, minden idegen fiak közzül, kik az Izrael' fiai között vagynak.

10 Söt még azok a' Léviták-is, kik el-távoztanak én tőlem, mikor Izrael' el-tévelyedék, a' kik el-tévelyedtek vólt az ö bálványaik után; az ö álnokságokat * viſeljék. * 2 *Kir.*23: 9.

11 Es léſznek az én Szent helyemben fzolgák, rendeltetvén a' Ház' kapui' őrizetire, és a' Házban való fzolgálatra: ök öljék a' népnek az égő áldozatot és egyéb áldozatot, és ök ö elöttök álljanak, hogy fzolgáljanak nékik.

12 Mivelhogy fzolgáltak nékik az ö bálványaik előtt, és vóltak az Izrael' házának botránkozására az álnokságra: ezoká-ért fel-emeltem az én kezemet ö reájok, ezt mondja az UR Isten, és az ö álnokságokat viſelik;

13 Es közel én hozzám ne járúljanak, hogy én előttem papi tiſztet viſeljenek, és hogy minden én fzentségimhez járúljanak, mellyek igen fzentek; hanem az ö gyalázatjokat viſeljék, és útálatoſságaikat, mellyeket tselekedtek.

14 Es téfzem őket őrizőkké az *én Házam*' őrzésére, annak minden fzolgálatjára, és mindenre, valamit abban kell tselekedni.

15 A' Lévi' nemzetségéből való Papok légyenek a' Sádók' * fiai, a' kik az én Szent helyemnek rend-tartását megtartották, mikor az Izrael' fiai el-tévelyedtek vólt én tőlem, ök járúljanak én hozzám, hogy fzolgáljanak énnékem, és álljanak én előttem, hogy áldozzanak énnékem kövérséggel és vérrel, ezt mondja az UR.

* 1 *Kir* 2: 35.

16 Ök járjanak-bé az én Szent helyembe, és ök menjenek az én aſztalomhoz, hogy fzolgáljanak nékem, és az én rendeléſemet meg-őrizzék.

17 Es mikor a' belső pitvár' kapuin bé akarnak menni, len * ruhába öltözzenek, és gyapjú *ruha* ne légyen rajtok, mikor fzolgálnak a' belső pitvar' kapuiban és *azon* belől.

* 3 *Móſ.* 16: 4.

18 Len süveg légyen az ö fejeken, és len alsó ímeg légyen az ö derekokon, ne övedzék-bé magokat a' verſték' *helyén*.

19 Mikor pedig ki-mennek a' külsö pitvarba, a' külső pitvarba a' néphez, veſsék-le az ö ruháikat, a' mellyekben fzolgáltak, és tegyék-bé azokat a' Szent helynek * kamaráiba, és öltözzenek más ruhákba: és meg ne fzenteljék a' népet az ö ruháikkal. *r.42:14.

20 Es fejeket meg ne * nyirjék, fe hajat ne neveljenek; hanem fejek' *haját* körös-környül óllóval meg-egyengeſsék. * 3 *Móſ.* 21: 5.

21 Es fenki a' Papok közzül bort * ne igyék, mikor a' belső pitvarba bémennek. * 3 *Móſ.* 10: 9.

22 Es özvegyet avagy *ferjétől* * megvettettet feleségül magoknak ne végyenek: hanem fzüzeket az Izrael' háza' magvából, avagy olly özvegyet végyenek, ki Paptól maradott-meg.

* 3 *Móſ.* 21: 13. 14.

23 Es az én népemet tanítsák *megválaſztani* a' fzentet a' nem fzenttől, és a' tiſztátalant a' tiſztától tanítsák *meg-válaſztani*.

24 Es a' perben ök álljanak-elö itélni, az én itéletem fzerint itéljék-meg azt; és az én törvényimet és végezéſimet meg-tartsák minden én Innepimben, és az én Szombatimat meg-fzenteljék.

25 A' meg-hólt emberhez pedig bé * ne menjen a' Pap, hogy magát megfertéztesse; hanem attyán és annyán, és fián és leányán, attya-fián és húgán, kinek még férje nem vólt, magát meg-fertéztet-heti. * 3 *Mós.* 1: 3.

26 Mikor pedig meg-tiſztúlánd; ſzámláljanak néki hét napot.

27 Es a' melly napon bé-mégyen a' Szent helyre a' belsö pitvarba, hogy ſzolgáljon a' Szent helyen; vigyen áldozatot fel az ö büné-ért, ezt mondja az UR Iſten.

28 Es léſzen *a' papság* önékik örökségül; én vagyok az ö * örökségek, és jólzágot ne adjatok bírni önékik Izraelben; én vagyok az ö jóſzágok.

* *v.* 29. 4 *Móſ.* 18: 20.

29 Es az ö élések léſzen az eledeli áldozat, és a' bün-ért és vétek-ért való áldozat, és valami Iſtennek * ſzenteltetik Izraelben, az övék léſzen.

* 4 *Móſ.* 18: 14.

30 És minden elöl-érö gyümöltsnek ſengéi * mindenböl; és mindennek, valami ti töletek áldozatra vitetik, a' Papoké léſzen: és az új gabonából sütött kenyereknek elsö ſengéit adjátok a' Papnak, hogy áldáſt veſſen a' te házadra. * 2 *Móſ.* 22: 29. 30. 4 *Móſ.* 18: 12.

31 Semmi döggel * hóltat, és el-ſzaggattat, vagy madarat vagy egyébféle állatot a' Papok ne egyenek.

* 3 *Móſ.* 22: 8.

XLV. RESZ.

Uj örök föld: kiké: Áldozatok' rendelése.

1 MIkor pedig a' földet nyillal kezditek el-oſztani örökségül, válaſzſzatok-ki * ajándéki áldozatúl az URnak, melly légyen ſzent, a' földböl: hoſzſzaſága *légyen* huſzon-öt ezer *ſing*, és ſzéleſsége tiz-ezer; ſzent léſzen minden ö határában körös-környül.

* *v.* 48: 8. 9

2 Ebböl légyen a' ſzent hely-ért öt-ſzáz *ſigni* négy-ſzegü *tágaſſág*, melly öt-ſzáz *ſinget téſzen* minden-felé, és öt-ven ſingni puſztája *légyen* körös-környül.

3 Ebböl azért e' mérésböl, mérj hoſzſzaságra huſzon-öt ezert, és ſzéleſségre tiz ezer *ſingni helyet*, és abban léſzen a' Szent hely, és a' Szenteknek ſzente.

4 Ez a' ſzent *rész* a' földböl a' l'apoké léſzen, a' Szent helyen a' kik ſzolgálnak, a' kik ſzolgálni mennek az UR' eleibe; hogy légyen nékik helyek, mellyen házakat *épitſenek*, és ſzent hely a' Szent hely-ért.

5 És *kivül ſzakaſzſzatok* huſzon-öt ezer *ſingni földet* hoſzſzában, és tiz ezert ſzéltében, és az a' Léviták léſzen a' Házhoz való ſzolgaké, hogy bírják azt, *és épitſenek rajta magoknak* húſz kamarákat.

6 A' városnak-is adjatok örökséget, mellynek ſzéleſsége légyen öt-ezer ſing, és hoſzſzaſága huſzon-öt-ezer, a' ki-válaſztatott ſzent helynek *földe'* elenében, melly az egéſz Izrael' házáé léſzen.

7 A' Fejedelemé pedig mind két felöl *léſzen* a' ki-válaſztott ſzent *rész* mellett, és a' város' *ſzámára ki-mért* örökség mellett, a' ki-válaſztott ſzent hely, és a' város' *ſzámára való* örökség elött, a' Nap-nyúgoti ſzegelettöl fogva mind Nap-nyúgotig, és a' Nap-keleti ſzegelettöl fogva Nap-keletig, és hoſzſzaſága *léſzen* mindenik réſz ſzerint, a' Nap-nyúgoti határtól fogva a' nap-keleti határig.

8 Azon a' földön léſzen önéki örökſége Izraelben, és többé ne ſanyargaſsák az én Fejedelmim az én népemet, hanem a' *több* földet adják az Izrael' házának, az ö nemzetségek ſzerint.

9 Ezt mondja az UR Iſten: *Légyen* eleg már néktek, ti Izrael' Fejedelmi! A' törvénytelenséget és ragadozáſt távoztaſsátok-el, itéletet és igazságot ſzelekedjetek, veſsétek-el a' ti ſattzoltatáſtokat az én népemtöl, ezt mondja az UR Iſten.

10 Igaz mértéktek légyen, és igaz * EFA és igaz BATH. * 3 *Móſ.* 19: 35. 36.

11 Az Efa és a' Báth egy mértékük légyenek, hogy a' HOMÉRNEK tized *réſze* férjen belé a' Báthba, és a' Hómernek tized réſze az Efába, a' Hómerhez kell mind a' kettöt igazítani.

12 A' SIKLUSBAN * húſz fillér *légyen*: *továbbá* húſz Siklus, huſzon-öt Siklus *és* tizen-öt Siklus légyen ez néktek a' GIRA. * 2 *Móſ.* 30: 13.

13 A' ſzabad akaratból fel-emeltt áldozat, mellyet fel-viſztek, e' *légyen*: Az Efának hatod réſzét egy Hómer búzából, és egy Hómer árpából hatod réſzét vigyétek-fel az Efának.

14 Az olajból való rendeltt *áldozat* pedig (a' Báth pedig olaj mérték) a' Báthnak tized réſzét *adjátok* egy Kórusból: tiz Báth * *egy* Hómer; mert tiz Báth *téſzen egy* Hómert. * *v.* 11.

15 Es két-ſzáz juhból egy bárányt az Izrael' kövér *juhai*ból, az eledeli áldozatra, és az égö áldozatra, és a' hálá-adó áldozatokra, az ö meg-tiſztúlásokra, ezt mondja az UR Iſten.

16 A' földnek minden népe köteles légyen erre az áldozatra, a' Fejedelemért Izraelben.

17 A' Fejedelem' tiſzti pedig léſzen, *hogy adjon* egéſzen égö áldozatokat, és eledeli áldozatokat, és itali áldozatokat az Innepeken, az új Hóldok' elsö napján, és a' Szombatokon, az Izrael' házának minden Fö * Innepin; ö tégyen áldozatot a' bün-ért, és eledeli áldo-

áldozatot és égő áldozatot, és hálaadó áldozatokat, hogy az Izrael' házát meg-tisztítsa. * 3 *Mós.* 23: 2-42.

18 Ezt mondja az UR Isten: Az elsö *hóban*, elsö *napján* a' hónak, végy egy gyermekdéd tulkot épet, és tisztítsd-meg a' Szent helyet.

19 És végyen a' Pap a' bün-ért tett áldozatnak véréből, és hintse a' Háznak öldal-küszöbére, és az öltár' széli' négy szegeletire, és a' belsö pitvar' kapuja' oldal-küszöbére.

20 Igy tselekedjél a' hónak hetedik napján-is minden-ért, valaki tudatlanságból vétkezik és meg-tsalatkozik; hogy meg-tisztítsátok az *Isten*' Házát.

21 Az elsö *hóban*, a' hónak * tizennegyedik napján léfzen tinéktek Husvéttok, az Innep hét napig *tartson*, kováfztalan kenyeret egyetek.

* 2 *Mós.* 12: 3-20.

22 És a' Fejedelem azon a' napon áldozzék ö magá-ért és az egész föld' népé-ért tulokkal, bün-ért való áldozatra;

23 És az Innepnek hét napjain tégyen égö * áldozatot az URnak hét tulokkal és hét kosal, épekkel minden napon, hét napon, és bün-ért való áldozatra *egy* bakkal minden napon.

* 3 *Mós.* 23: 8.

24 És eledeli áldozattal, *minden* tulok mellé egy Efával, és egy Efával áldozzék *minden* kos mellé, és egy Hin olajjal *minden* Efa mellé.

25 Hetedik *hóban*,* a' hónak tizenötödik napján az Innepen hafonlóképpen tselekedjen hét napon, mind a' bün-ért való, mind az égö áldozatban, az eledeli áldozatban, és az olajjal való *áldozat*ban. * 3 *Mós.* 23: 34-36.

4 *Mós.* 29: 12-34.

XLVI. RESZ.

Fejedelem' áldozati: áldozatok' konyhái.

1 EZt mondja az UR Isten: A' belsö pitvar' kapuja, melly néz Nap-keletre, bé-téve légyen a' dolog-tévö hat napokon; Szombat napon pedig nyittassék meg, és az új Hóld' napján-is nyittassék-meg.

2 És a' Fejedelem annak a' kapunak * tornátza' útján menjen-bé onnét kivül, és álljon annak a' kapunak öldal-küszöbe mellett, és áldozzák-meg a' Papok az ö égö áldozatját, és hálaadó áldozatit: ö pedig meg-hajtván magát *imádkozzék* annak a' kapunak küszöbénél, és menjen-ki; a' pedig a' kapu bé ne tétessék eftvéig.* *r.* 44: 2. 3.

3 És magát meg hajtván *imádkozzék* a' föld' népe annak a' kapunak ajtajánál Szombat *napokon*, és az új Hóldnak napjain, az UR elött.

4 Az égö áldozat pedig, a' mellyet a' Fejedelem fel-vigyen az URnak, e' légyen † Szombat napon hat ép bárányt és *egy* ép kost.

5 És eledeli áldozatra egy Efát a' kos mellé; és a' bárányok mellé-is eledeli áldozatra az ö keze' ajándékát, és az Efa mellé egy Hin olajt.

6 Az új Hóldnak napján pedig egy ép gyermekdéd tulok és hat bárány, és egy kos: *ezek-is mind* épek légyenek.

7 És a' tulok mellé *egy* Efát tégyen, és *egy* Efát a' kos mellé-is eledeli áldozatra: a' bárányok mellé pedig a' mi kezétöl lehet, és az Efa mellé *egy* Hin olajt.

8 És mikor bé-mégyen a' Fejedelem, a' tornátz' kapuján menjen-bé, és azon úton menjen-ki.

9 Mikor pedig a' föld' népe bé-mégyen az UR' eleibe az Innepeken, a' ki az Efzaki kapun mégyen-bé, hogy meg-hajtván magát *imádkozzék*, a' Déli kapun menjen-ki: a' ki pedig a' Déli kapun mégyen-bé, az Efzaki kapun menjen-ki, ne térjen arra a' kapu' útára, a' mellyen bé-ment, hanem annak ellenében valón menjen-ki.

10 A' Fejedelem pedig, mikor bémennek, ö köztök menjen-bé, és mikor ki-mennek, együtt menjen-ki véle.

11 És az Innepeken és a' jeles napokon az eledeli áldozat e' léfzen: *Minden* tulok mellé *egy* Efa, és *minden* kos mellé *egy* Efa, és a' bárányok mellé az ö keze' ajándéka, és az Efa mellé *egy* Hin olaj

12 Továbbá mikor a' Fejedelem fzabad akaratból téfzen égö áldozatot, avagy hálá-adó áldozatokat fzabad akaratból az URnak: nyiffa-meg magának azt a' kaput, melly †Nap-keletre néz, és tégye az ö égö áldozatját és hálá-adó áldozatit, mint * Szombat napon fzokott tenni, és azután, mikor ki-mégyen, a' kaput tégye-bé ki-menése után:

† *r.* 44: 1-3. * *v.* 2. 3.

13 És *egy* efztendös ép bárannyal áldozzál égö áldozatra, *minden* napon az URnak, minden reggel áldozzál azzal.

14 És eledeli áldozatot áldozzál minden reggel, melly légyen az Efának hatod *része*, és *egy* Hin olajnak harmad *része*, melly légyen a' femlye lifzt' elegyitésére, melly örök rendelés fzerint való eledeli áldozat léfzen fzüntelenül az URnak.

15 Áldozzanak azért bárannyal és eledeli áldozattal és olajjal minden reggel, fzüntelen égö áldozattal.

16 Ezt mondja az UR Isten: Ha a' Fejedelem ajándékon ád valamit az ö fiai közzül valamellynek az ö örökségéböl: az, az ö fiáé légyen, és annak uraság örökségül övék léfzen.

17 De hogyha fzolgai közzül valamellynek ajándékot ád az ö örökségéböl,

böl; *Izsaé* a' szabadság' * esztendejéig léfzen övé, és térjen-vifzfza a' Fejedelemre *az örökség*, de annak öröksége azoké az ö fiaié léfzen. * 3 *Móf.* 25: 10-13.

18 Es a' Fejedelem el ne végye a' népnek örökségét, hogy ki-veffe öket az ö jófzágokból; hanem az ö fajáit jófzágából hagyjon örökséget az ö fiainak, hogy az én népem közzül fenki ne kénfzerittefsék el-bújdofni az ö jófzágától.

19 Es bé-vün engem' azon a' bé-menéfen, melly vala a' *Nap-keleti* kapu mellett óldalaslag, a' Papokhoz a' fzent kamarákba, mellyek Efzakra néznek *vala*; és ímé vala ott egy hely óldalaslag Nap-nyúgotra.

20 Es monda énnékem: Ez a' hely, holott a' Papok fözzék a' vétek-ért és a' bün-ért való áldozatokat, és a' hol fözzék az eledeli áldozatot, hogy ne kelljen ki-vinniek a' külsö pitvarba a' népnek meg-fzentelésére.

21 Es ki-vün engem' a' külsö pitvarba, és el-hordoza engem' annak a' pitvarnak négy fzegeletin, és ímé annak a' pitvarnak minden fzegeletiben *egy* pitvar *vala*.

22 A' pitvarnak négy fzegeletin valának pitvarok egy-máft érvén, negyven fingni hofzfzak, és harmintz fingni fzéleſek; egy mérték vala azoknak a' négy fzegeleten való *pitvar*oknak.

23 Es fal vala azok körül, mind a' négy körül, és a' falak alatt konyhák valának tsinálva körös-környül.

24 Es monda énnékem: Ez a' fözö ház, holott fözzék a' Háznak * fzolgai a' népnek áldozatját. * *v.* 20.

XLVII. RESZ.

Lát a' Templomból ki-folyó vizeket: Az Izrael' földe el-ofztatását végezi-el.

1 ES vifzfza-téríte engem' a' Ház' ajtajához, és ímé víz * forr vala ki a' Ház' küfzöbe alól Nap-kelet felé; mivelhogy a' Ház Nap-kelet felé *vala*: és a' viz foly vala a' Ház' jobb felöl való óldala alól, az óltárnak Dél felöl való réfze felé. * *Joel* 3: 18.

2 Es ki-vün engem' az Efzaki kapu' útján, és vifzfza-vün engem' a' külsö kapun kivül való úton arra az útra, melly Nap-keletre néz; és ímé a' viz jobb felöl való óldalából forr vala ki.

3 Mikor ki-menne az a' * férjfiú Nap-kelet felé, mérö fínór vala az ö kezében, és ezer fínget mére, és általvün engem' a' vizen, a' víz pedig bokáig *ér vala*. * *r.* 40: 3.

4 Es mére ifmét ezer *fínget*, és általvün engem' a' vizen, a' víz pedig térdig *ér vala*; mére ifmét ezer *fínget*, és által-vün engem' a' vizen, *melly ér vala* veséig.

5 Es mére ifmét ezer *fínget*, *és lön olly* mély folyás, hogy által nem mehetnék rajta; mivelhogy a' víz felemelkedett vala, úgy hogy a' vizet úfzni kellene, *és* a' mély folyás meg nem láboltat-hatik vala.

6 Es monda nékem: Látádé embernek fia? Es ki-vün engem', és vifzfza-vün * engem' a' víz' partjára. * *v.* 3. 4.

7 Es mikor vifzfza-tértem vólna, ímé a' viz' partján igen fok * fák valának mind két-felöl; * *Jel.* 22: 2.

8 Es monda nékem: Ez a' viz az elsö Galileára mégyen-ki, és a' lapátzra mégyen alá, és a' tengerbe mégyenbé, a' tengerbe fzakad; és meg-gyógyúlnak a' vizek.

9 Es léfzen, hogy minden élö lélek, a' melly mozog, valahová e' folyások mennek, él, és halaknak nagy böségek léfzen; mivelhogy ezek a' vizek mentek oda, és meg-javúlnak, és él minden, valahová e' folyó-víz mégyen.

10 Es léfzen, hogy a' halászok e' mellett állanak, Engéditöl fogva mind En-Egláimig terítik-ki hálójokat; minden-némü halak nagy böséggel léfznek benne, mint a' nagy tenger' halai.

11 Az ö sáros helyei és tavai meg nem javúlnak, sófon hagyattatnak.

12 Es a' folyó-viz mellett és annak partján mind két-felöl, minden enni való * gyümölts-fák nevekednek-fel, az ö leveleik el nem húllnak, és el nem fogynak az ö gyümöltseik, minden hóban új-új gyümöltsöt teremnek; mert az ö vizek a' Szent helyböl † foly-ki és az ö gyümöltseik eledelre, 's leveleik orvoſságra valók. * *Jel.* 22: 2. † *v.* 1.

13 Es monda az UR Iften: Ez a' határ, a' melly fzerint örökségül ofzfzátok-el a' földet az Izrael' tizen-két nemzetségeinek: Jófefé *két* *réfz *léfzen*. * 1 *Móf.* 48: 5. 6.

14 Es örökségül vegyétek azt, úgy egyitek mint a' máftok, a' melly *föld* felöl fel-emeltem * az én kezemet, hogy a' ti atyáitoknak adom, és tinéktek örökségül eſik ez a' föld.

* *r.* 20: 6. 2 *Móf.* 3: 8.

15 E' pedig a' föld' határa * Efzakra, a' nagy tengertöl mikor mennek a' Hetlon' útán Sedádra. * 4 *Móf.* 34: 7. 8.

16 Hámát, * Beróta, Sibráim, melly Damaskus' határa és Hámát' határa között vagyon, Háfer-Hattikon, melly Havrán' határában vagyon.

* 2 *Sám.* 8: 8.

17 Es légyen e' határ a' tengertöl fogva; Hasár-Enon a' Damaskus' határa, és Efzakra hajlóbb *határ* a' Hámát' * határa; Es ez az Efzaki határ.

* 4 *Móf.* 13: 22. *Bir.* 3: 3.

18 Es

18 Es a' Nap-keleti réſzt Havrán és Damaskus között, és Gileád között, és az Izrael' földe' közepitől, Jordántól, a' Nap-keleti tenger' határától mérjétek; Ez a' Napkeleti határ.

19 A' Déli réſzt pedig Dél felé Támártól fogva a' háborgásnak vizéig Kádesben, a' pataktól fogva a' nagy tengerig; Es ez a' Dél felé való Déli határ.

20 A' nap nyúgoti határ pedig a' nagy tenger légyen, ettől a' határtó addig a' helyig, melly Hámát' úta' ellenében vagyon; Ez a' Nap-nyúgoti határ.

21 Oſzſzátok-el azért azt a' földet magatoknak az Izrael' nemzetségi között.

22 Es oſzſzátok-el azt örökségül ti magatoknak és a' jövevényeknek, kik lakoznak ti köztetek, kik magzatokat nemzettenek ti köztetek, és úgy tartsátok őket, mint lakoſokat az Izrael' fiai között; együtt léſzen örökségek ti veletek az Izrael' nemzetségi között.

23 Es e' légyen, hogy a' melly nemzetségben léſzen a' jövevény, ott adjátok-ki az ő örökségét, ezt mondja az UR Iſten!

XLVIII. RESZ.

A' XII. nemzetségnek ki-oſztott réſze.

1 ES ezek a' nemzetségeknek neveik: Az Eſzaki határtól fogva Hetlon' úta' határa felé mikor mennek Hámátra, * Haſár-Enánra, melly határos Damaskuſſal Eſzak felé, Hámát' határa felé (mert ezek határi önéki Napkeletröl *és* Nap-nyúgotról) a' DAN' *nemzetségéjé* egy *réſz*. * *r.* 47: 17.

2 Es a' Dán' határa mellett, a' Napkeleti határtól fogva a' Nap-nyúgoti határig, ASER' *réſze* egy.

3 Es az Aſer' határa mellett, a' Napkeleti határtól fogva a' Nap-nyúgoti határig, NAFTALI' *réſze* egy.

4 A' Naftali' határa mellett, a' Napkeleti határtól fogva a' Nap-nyúgoti határig, MANASSE' *réſze* egy.

5 Es a' Manaſſé' határa mellett, a' Nap keleti határtól fogva a' Nap-nyúgoti határig, EFRAIM' *réſze* egy.

6 Es az Efraim' határa mellett, a' Nap-keleti határtól fogva a' Nap-nyúgoti határig, RUBEN' *réſze* egy.

7 Es a' Rúben' határa mellett, a' Nap-keleti határtól fogva a' Nap-nyúgoti határig, JUDA' *réſze* egy.

8 Es a' Júda' határa mellett, a' Napkeleti határtól fogva a' Nap-nyúgoti határig légyen a' ki-ſzakaſztatott réſz, mellyet külön * válaſztſzatok, mellynek ſzéleſsége huſzon-öt ezer *mérö páltzáni légyen*, hoſzſzaſága pedig mint egyik-egyik réſz, a' Nap-keleti határtól fogva a' Nap-nyúgoti határig; és a' Szent hely közepette légyen. * *r.* 45: 1.

9 Es e' ki-válaſztott réſz, mellyet az URnak válaſztotok-ki, huſzon-öt ezer *páltzáni* hoſzfzú, és tiz ezerni ſzéles *légyen*.

10 Es ezeké léſzen ez a' ki-válaſztatott ſzent réſz, *tudni-illik* a' Papoké, Eſzakra huſzon-öt ezer *páltzáni hoſzſzaság*, és Nap-nyúgotra tíz ezernyi ſzéleſség, és Nap-keletre tíz ezernyi ſzéleſség, és Délre huſzon-öt ezernyi hoſzſzaság; és közepette az URnak Szent helye légyen.

11 A' PAPOKE *légyen ez a' réſz*, kik meg-ſzenteltettek a' Sádók' * fiai közzül, a' kik meg-tartották az én rendeléſemet, kik nem tévelygettek, mikor az Izrael' fiai el-tévelyedtek vólna, miképpen el-tévelyedtek vólt a' Léviták. * *r.* 40: 46.

12 Es övék léſzen a' ki-ſzakaſztott réſz a' földnek ki-válaſztott réſzéből, felette igen ſzentséges a' Léviták' határok mellett.

13 A' LEVITAKNAK pedig *réſzek* a' Papok' határok mellett, hoſzſzaſága huſzön-öt ezer, és ſzéleſsége tíz ezer; az egéſz hoſzſzaság huſzon-öt ezer, és ſzéleſsége tíz ezer.

14 Es ſemmit abból el ne * adjanak, ſe el ne tseréljék, ſe a' földnek ſengéjét el ne idegenítsék; mert az URnak ſzenteltetett. * 3 *Móſ.* 25: 23. 1 *Kir.* 21: 2. 3.

15 Továbbá, az öt ezer *páltzáni*, melly a' ſzéleſségben meg-marad a' huſzon-öt ezerből, *melly hely* nem ſzent, a' városé légyen lakáſra, és város alatt való tágaſságra, és abban közép-aránt légyen a' város.

16 Es ezek annak * méréſi: Az Eſzaki határ négy-ezer öt-ſzáz *páltzáni*, és a' Déli határ négy-ezer öt-ſzáz, a' Nap-keleti határ-is négy-ezer öt-ſzáz, és a' Nap-nyúgoti határ-is négy-ezer öt-ſzáz *légyen*. * *Jel.* 21: 16.

17 A' város alatt való tágaſság Eſzak felé két-ſzáz ötven *páltzáni* légyen, és Délre-is két-ſzáz ötven, Napkeletre-is két-ſzáz ötven, Nap-nyúgotra-is két-ſzáz ötven.

18 A' mi pedig meg-marad a' hoſzſzaságban a' ki-válaſztott ſzent réſz' ellenében, tíz-ezer *páltzáni* Nap-keletre, és tíz ezer Nap-nyúgotra, a' ki-válaſztott ſzent réſz' ellenében légyen; annak pedig haſzna azok' táplálóſokra légyen, kik a' városnak ſzolgálnak.

19 Es az Izraelnek minden nemzetségiből légyenek a' ſzolgák, a' kik ſzolgáljanak a' *városnak*.

20 Az egéſz huſzon-öt ezer *páltzáni* réſzt, melly huſzon-öt ezer *páltzánira* négy ſzegre *léſzen*, adjátok ſzent ajándékúl a' városhoz tartozó réſzſzel egybe.

21 A' mi pedig *ettől* meg-marad, a' Fe-

Fejedelemé léfzen mind két-felöl a' ki-válafztott * fzent réfz mellett, és a' városhoz való jófzág mellett, a' huſzon-öt ezer *páltzáni* ki-válafztott réfz' ellenében a' Nap-keleti határig, e' réfzeknek ellenekben, a' Fejedelemé légyen; és ki-válafztott fzent réfz léfzen az, és a' Háznak Szent helye az ö közzepette. * *r.* 45 : 1.

22 És a' Léviták' jófzágától, és a' város' jófzágától fogva a' között, melly a' Fejedelemé léfzen, a' JUDA' határa és BENJAMIN' határa között, a' Fejedelemé légyen.

23 Továbbá a' mi néz a' több nemzetségekre, a' Nap-keleti határtól a' Nap-nyúgoti határig, BENJAMIN' *réſze* egy.

24 És a' Benjámin' határa mellet, a' Nap-keleti határtól a' Nap-nyúgoti határig, SIMEON' *réſze* egy.

25 Es a' Sziméon' határa mellet, a' Nap-keleti határtól a' Nap-nyúgoti határig, ISSAKAR' *réſze* egy.

26 Es az Iſſakár' határa mellet, a' Nap-keleti határtól a' Nap-nyúgoti határig, ZEBULON' *réſze* egy.

27 Es a' Zebulon' határa mellett, a' Nap-keleti határtól a' Nap-nyúgoti határig, GAD' *réſze* egy.

28 Es a' Gád' határa mellett a' Déli határra Dél felé, léfzen a' határ Támártól fogva a' verſengéſnek vizéig Kádesben, a' patakig, melly a' nagy tengerbe *foly.*

29 Ez a' föld, mellyet az Izrael' nemzetségi közt örökségül el-oſzſzatok, és ezek azoknak réſzei, ezt mondja az UR Iſten!

30 Es ezek léſznek a' város' ki-járáli: Az Eſzak felöl való óldalától fogva négy-ezer öt-fzáz *páltzáni* mérték.

31 Es a' város' kapui az Izrael' nemzetséginek nevei ſzerínt *nevezteſſenek*: három kapu Eſzak felöl: RÚBEN' KAPUJA egy, JUDA' KAPUJA egy, LEVI' KAPUJA egy.

32 Es a' Nap-kelet felöl való óldala *a' városnak* négy-ezer öt-fzáz *páltzáni*, és három kapu; Jóſef' KAPUJA egy, BENJAMIN' KAPUJA egy, DÁN' KAPUJA egy.

33 Dél felé való oldala-is négy-ezer öt-fzáz *páltzáni* mérték, és e' három kapu; SIMEON' KAPUJA egy, ISSAKÁR' KAPUJA egy, ZEBULON' KAPUJA egy.

34 Nap-nyúgot felöl való óldala-is négy-ezer öt-fzáz *páltzáni*, és kapujok három; GAD' KAPUJA egy, ASÉR' KAPUJA egy, NAFTALI' KAPUJA egy.

35 Körös-környül tizen-nyóltz-ezer *páltzáni légyen a' város*, és a' város neve attól a' naptól fogva *léſzen*; AZ UR *LAKOZIK* OTT!

* *Sól.* 46 : 6.

DANIEL PROFETANAK KÖNYVE.

Mint Ezékiel, úgy Dániel-is Babilóniában a' fogságnak idején írta ez ö Könyvét, mellyben elö-adja. I. *A' maga 's társai' állapatját.* II. *Az egy-más után következö NEGY FÖBB VILÁGI BIRODALMOKAT és azokban eſendö változáſokat.* III. *Az Anya-ſzent-egy-háznak azokban külömb-külömb állapatját.* IV. *A' Kriſtus' el-jövetelét, halálát, fel-támadását 's a' t.*

I. RESZ.

Dániel mikor, mint, hol neveltetik 's tanittatik.

1 JOákimnak * a' Júda' Királyának birodalmának harmadik eſztendejében, jöve Nabukodonozór a' Babilóniai Király Jérusálemre, és megszállá azt.

2 Es adá az UR az ö kezébe Joákimot a' Júda' Királyát, és az Iſten' Házának edényinek *valami* réſzét; és vivé azokat Sineár' földére az ö Iſtenének házába: és az edényeket bé-vivé az ö Iſtenének kintses házába.

* 2 *Kir.* 24 : 2. *Jér.* 22 : 18. 19.

3 Es a' Király parantsola Aſpenáznak a' komornyikok' Fejedelmének, hogy az Izrael' fiai közzül vinne *Babilóniába*, és a' Királyi nemből és a' Fejedelmek' *fiai* közzül,

4 Olly gyermekeket, kikben ſemmi mákula ne lenne, hanem kik ſzépek vólnának tekintetre és tudóſok minden böltseſégben, és értöi a' tudományoknak, és ékeſen ki-mondói az ö értelmeknek, és a' kikben erö lenne, hogy áll-hatnának a' Király' palotájában, és a' kiket tanítana irásra és a' Káldeuſok' nyelvekre.

5 Es rendele nékik a' Király minden napi éléſt az ö Királyi étele' réſzéből, és az ö bor italából; és hogy öket tartsa három eſztendeig, és azután állhassanak a' Király előtt.

6 Továbbá valának ezek között a' Júda' fiai közzül; DANIEL, ANÁNIAS, MISAEL és AZARIAS,

7 Kiknek a' komornyikok' Fejedelme neveket ada; mert Dánielt * BALTASARNAK, és Anániáſt, SIDRAK-

* NAK,

NAK, és Misáelt MISAKNAK, Azáriált ABEDNEGONAK nevezé.*r. 4: 5.

8 És Dániel el-tökélé az ö szívében, hogy magát meg ne fertéztetné a' Király' ételé' részével és az ö bor italával, és kére a' komornyikok' Fejedelmét, hogy magát meg ne fertéztetné.

9 Továbbá tette vala Isten Dánielt kedvessé a' komornyikok' Fejedelme előtt, hogy ö hozzá kegyelemmel és irgalmassággal lenne.

10 És monda a' komornyikok' Fejedelme Dánielnek: Félem az én Uramat a' Királyt, a' ki az ételt és az italt rendelte néktek, ki hogyha látándja a' ti ortzátokat, hogy hitványabb a' gyermekekénél, a' kik *most* hasonlók ti hozzátok; halálos sententziát hoznátok az én fejemre a' Királytól.

11 És monda Dániel Malasárnak, a' kire a' komornyikok' Fejedelme bízta vala Dánielt, Ananiást, Misáelt és Azariást.

12 Kéllértsd-meg kérlek a' te szolgaidat tíz napig, és adjanak nékünk borsó eleséget, hogy azt együk, és vizet, melyet igyunk;

13 És látassanak-meg te elötted a' mi ábrázatink, és a' gyermekeknek ábrázatjok, a' kik élnek a' Király' ételé' részével; és a' mint tenéked tettzik, úgy tselekedjél a' te szolgaiddal.

14 És engede nékiek ebben a' dologban, és meg-késérté öket tíz napon.

15 És tíz nap múlva, láttaték az ö ábrázatjok szebbnek, és testekben kövérbeknek minden gyermekeknél, a' kik élnek vala a' Király' ételé' részével.

16 És ezoká-ért Malasár az ö ételek' részét el-véfzi vala, és az ö italokra *rendeltt* bort, és ád vala nékik borsó eleséget.

17 És annak a' négy * gyermeknek ada az Isten tudományt és értelmet minden irásban és böltseségben; Dánielnek pedig, hogy értöje lenne minden látásnak és álmoknak- *v. 6. 7.

18 Továbbá a' napok el-múlván, mellyekben * hagyta vala a' Király, hogy eleibe vinnék öket; eleibe vivé öket a' komornyikok' Fejedelme Nabukodonozórnak, * *v. 5.

19 És fzólla vélek a' Király; de nem találtaték mind közzülök-is ollyan, mint DANIEL, ANANIAS, MISAEL és AZARIAS, és udvarlanak vala a' Király előtt.

20 És minden bölts és értelmes hefzédben, mellyről tölök a' Király tudakozék, találá öket tíz-képpen fellyebb minden terméfzet és égi dolgokban tudósoknál, kik az ö egéfz orfzágában valának.

21 És lön Dániel *abban az udvari fzolgálatban* Tzirus Király' * első esztendejéig. **r. 5: 1. 30. 31. Esd. 1: 1-5.*

II. RESZ.

Nabukodonozór álmot lát.

1 TOvábbá a' Nabukodonozór' birodalmának második esztendejében, láta Nabukodonozór álmokat, és meg-rettene az ö lelke, és az álom el-múlék töle.

2 És hagyá a' Király, hogy hívnának terméfzet tudó böltseket, ég-forgás tudókat, varáslokat, és Káldeusokat, hogy a' Királynak meg-jelentenék az ö álmait; és bé-menének, és állának a' Király' eleibe.

3 És monda a' Király nékik: Almot láttam, és meg-rettene az én lelkem, hogy meg nem emlekez-hetem az álomról.

4 És mondának a' Káldeusok a' Királynak Siriai nyelven: KIRALY, MIND ÖRÖKKE ELJ! Mond-meg az álmot a' te szolgaidnak, és magyarázatját meg-jelentjük.

5 Felele a' Király és monda a' Káldeusoknak: Az a' dolog fejemből kifelett, de ha meg nem mondjátok énnékem az álmot és annak magyarázatját: kontzról kontzra hányattattok, és a' ti házaitok perváta fzékké léfznek;

6 Ha pedig az álmot és annak értelmét meg-mondjátok: ajándékokat, * jutalmat és tiszteffséget nagyot vésztek én tölem; ezoká-ért az álmot és annak magyarázatját mondjátok-meg énnékem. * *v. 48.*

7 Felelének másod-szor, és mondának: A' Király mondja-meg az álmot az ö szolgainak, és magyarázatját meg-mondjuk!

8 Felele a' Király és monda: Bizonnyal tudom én, hogy tsak időt halasztotok; mivelhogy látjátok, hogy elmémből ki-ment a' dolog:

9 De ha az álmot meg nem jelentitek nékem, egy sententzia vagyon felöletek; mivelhogy hamis és tétovázó beszéddel akartok engemet tartani, míg idö múljék. Ezoká-ért az álmot mondjátok-meg nékem, hadd tudjam, hogy magyarázatját-is meg-mond-hatjátok énnékem.

10 Felelének a' Káldeusok a' Király előtt, és mondának: Nintsen ember e' földön, ki a' Király' dolgát megjelent-hesse; ezoká-ért fenki, sem Király, sem Fejedelem, sem Fö Tiszttartó nem kívánt valamelly böltstöl, ég-forgáshoz tudótól, és Káldeustól illyen dolgot;

11 Mert a' dolog, mellyről a' Király tudakozik igen nehéz, és nints a' ki azt meg-mond-hassa a' Király előtt; hanem

nem az Istenek, kiknek lakások nints az emberekkel.

12 Ezoká-ért a' Király, haragjában és nagy búsúlásában meg-hagyá, hogy meg-öletnének a' Babilóniai minden böltsek.

13 Es a' parantsolat ki-méne, és a' böltseket ölik vala; és kerefik vala Dánielt-is és az ö társait, hogy meg-ölettetnének.

14 Akkor Dániel tanátskozék a' dolog felöl Ariókkal, a' Király' vitézinek Kapitányokkal, a' ki ki-ment vala ölni a' Babilóniai böltseket,

15 Es monda Arióknak a' Király' Tifzt-tartójának: Mi-ok-ért fiet a' Király ezzel a' parantsolattal? Akkoron a' dolgot meg-jelenté Ariok Dánielnek.

16 Es Dániel bé-méne, és kéré a' Királyt, hogy adna idöt önéki, és a' magyarázatot meg-vinné a' Királynak.

17 Akkoron DANIEL házához méne, és ANANIASNAK, MISAELNEK, és AZARIASNAK az ö társainak e' dolgot meg-jelenté.

18 Es hogy a' mennynek Istenének irgalmasságit * kérnék erröl a' titkos dologról, hogy el ne veſznének Dániel és az ö társai, a' Babilóniai több böltsekkel együtt.

19 Akkoron Dánielnek éjjeli látásban az a' titok meg-jelenteték; és ezoká-ért Dániel áldá a' mennyei Istent. * *Ják.* 1: 5. 6.

20 Felele Dániel, és monda: Aldott légyen az Istennek neve örökkön örökké; *mert* övé a' * böltseség és az erö, * *v.* 11.

21 Es ö a' ki meg-változtatja az idöket, és az idöknek részeit: le-veti a' * Királyokat, és fzerez Királyokat: ád böltseséget a' böltseknek, és tudományt a' tudófoknak: *r.* 4: 14. *Jób* 12: 18. *Sólt.* 75: 8.

22 Ö jelenti-meg a' mély* és el-rejtett dolgokat, érti a' mi a' fetétségben vagyon, és világofság lakozik ö véle!

* *Jób* 38: 36.

23 Tégedet vallak én atyáimnak Istene, és ditsérlek tégedet, hogy böltseséget és eröt adtál énnékem, és most-tan meg-jelentetted énnékem, a' mit kértünk te töled; mert a' Király' befzédét meg-jelentetted minékünk!

24 Annak-oká-ért bé-méne Dániel Ariokhoz, a' kit rendelt vala a' Király, hogy el-veſztené a' Babilóniai böltseket; el-méne azért, és így fzólla önéki: A' Babilóniai böltseket ne veſzefd-el, vígy engemet a' Király' eleibe, és a' magyarázatot meg-jelentem a' Királynak.

25 Akkoron Ariók hamarsággal bévivé Dánielt a' Király' eleibe, és így fzólla néki: Találtam férjfiat a' Júda' nemzete' foglyai között, a' ki a' magyarázatot meg-jelenti a' Királynak.

26 Felele a' Király és monda Dánielnek, kinek neve vala * BALTASAR: Vagyoné tehetséged tenéked, hogy meg-jelent-hefsed énnékem az álmot, mellyet láttam, és annak magyarázatját? * *r.* 1: 7.

27 Felele Dániel a' Király elött, és monda: A' titkot, mellyröl a' Király tudakozik, a' böltsek, ég-forgás tudók, terméfzet tudók, jövendölök, meg nem * jelent-hetik a' Királynak:

28 De vagyon Isten mennyben, a' ki a' titokat meg-jelenti, és tudtára adja Nabukodonozór Királynak, mi léfzen jövendöre az utólsó napokban. A' te álmod és a' te fejed' látáfa a' te ágyadban ez: * 1 *Móf.* 41: 16.

29 Tenéked Király, a' te gondolatid a' te ágyadban elmédbe fel-hatának, hogy ért-hetnéd mi lenne utánnad; és a' ki meg-jelenti a' titkokat, meg-jelentette tenéked, a' mi jövendö.

30 Ennékem pedig nem a' böltseségért, melly én bennem vólna minden élö emberek felett, jelentetett-meg ez a' titok, hanem hogy a' magyarázatot tudtára adjam a' Királynak, és a' te fzívednek gondolatit meg-értenéd.

31 Te, óh Király, látád, és ímé egy nagy álló-kép, nagy és jeles tekintetü kép áll vala elötted, és az ö ábrázatja rettenetes vala.

32 Annak az álló-képnek feje jeles aranyból vala, az ö mellye és az ö karjai ezüftböl, a' hafa és az ö öldalai rézból,

33 Az ö fzárai vasból, lábai réfz fzerint vasból, és réfz fzerint tserépböl.

34 Nézed vala *ezt mind addig*, míg egy kö le-hafada kéz nélkül, és el-töré az álló-képet az ö vas és tserép lábairól, és apróra rontá öket.

35 Akkoron együtt el-romla a' vas, tserép, réz, ezüft és arany, és lönek mint a' polyva a' nyári fzérön, mellyet a' fzél fel-véfzen és femmi helyét fem találni: Az a' kö pedig, a' melly le üté az álló-képet, nagy hegygyé lön, és bé-tölté az egefz földet.

36 Ez az álom; és magyarázatját is meg-mondjuk a' Király elött.

37 Te, óh Király! Királyoknak Királyok vagy; mert a' mennyei Isten orfzágot, hatalmat, eröt és ditsöséget adott tenéked,

38 Es valahol lakoznak emberek' fiai, mezei oktalan állatok, és égi madarak, adta azokat a' te * kezedbe, és Urrá tett téged' mind ezeken: TE VAGY AZ ARANY FÖ!

* *Jér.* 27: 6. 7.

39 És utánnad támad más birodalom, kisſebb a' tiédnél: és harmadik birodalom réz, melly ez egész földön uralkodik,

40 És a' negyedik birodalom léſzen erös mint a' vas; mert miként hogy a' vas el-tör és el-ront mindeneket, és miként a' rontó pöröly: azonképpen e' birodalom-is mindent el-tör és egybe-ront.

41 Hogy pedig láttad lábait és újjait réſz ſzerínt tserépböl, és réſz ſzerínt vasból; a' birodalom két-felé oſzol, és valami vas erőſség léſzen ö benne, a' mint láttad, hogy a' vas elegy vólt a' földi tſeréppel.

42 És hogy a' lába' újjai réſz ſzerínt vas, réſz ſzerínt tserép; léſzen az a' birodalom réſz ſzerínt erös, és réſz ſzerínt léſzen romlandó.

43 Hogy pedig láttad a' vaſat elegyülve a' földi tſeréppel; *jegyzi hogy* öſzve elegyülnek emberi * mag által, de egy-máſſal nem egyesül-hetnek, mint hogy a' vas nem egyesül a' tſeréppel. * *r.* 11: 6.

44 Továbbá azoknak a' Királyoknak idejekben támaſzt a' mennyei Iſten birodalmat, melly * örökké meg nem romol, és ez a' birodalom más népnek nem hagyatik, melly el-rontja és el-töri mind ezeket a' birodalmokat, és az állandó léſzen örökké.

* *r.* 7: 14. *Luk.* 1: 1-33.

45 A' mint láttad, hogy a' hegyről kéz nélkül le-ſzakadt kö el-rontá a' vaſat, rezet, tserepet, ezüſtöt és aranyat: a' nagy Iſten jelentette-meg a' Királynak azt, a' mi ez után jövendöre léſzen; és igaz az álom, és bizonyos annak magyarázatja.

46 Akkor Nabukodonozór Király artzal le-borúla, és Dánielnek maga meg-hajtásával tiſzteſséget tön, és hagyá, hogy áldozattal és jó illattal áldozzanak néki.

47 Felele a' Király Dánielnek, és monda: Bizonnyal a' ti Iſtenetek, ö az Iſteneknek Iſtene, és a' Királyoknak URa! és meg-jelentöje a' titkoknak; hogy meg-jelent-hetted ezt a' titkot!

48 Akor a' Király DANIELT * felmagaſztalá, és nagy és ſok ajándékokat ada néki, és Fő Tiſzt-tartóvá tévé ötet az egész Babilónia' tartományán, és Tiſzt-tartók' Fejedelmévé a' Babilóniai minden böltſeken. * *v.* 6.

r. 5: 11. 1 *Möſ.* 41: 40-43.

49 És Dániel kéré a' Királytól, és válaſztá Tiſzt-tartóúl * SIDRÁKOT, MISÁKOT ÉS ABEDNEGOT, a' Babilóniai tartománynak gondja-viſelésére; Dániel pedig *vala* a' Király' portáján. * *r.* 1: 7.

III. RESZ.

Dániel' társai az álló-képet nem akarják imádni: az égö kementzébe vetetnek.

1 NAbukodonozór Király tsináltata egy arany * álló-képet, *mellynek* magaſſága *vala* hatvan ſing, ſzéleſſége hat ſing; és helyhezteté azt a' Dura' mezején a' Babilónia' tartományában. * *v.* 14.

2 És Nabukodonozór Király el-küldé egybe-gyüjteni a' Fejedelmeket, Hadnagyokat, Tiſzt-tartokat, törvény-ki-ſzolgáltatókat, Kints-tartókat, Tanátſokat, Tömlötz-tartókat és a' tartományoknak minden Fejedelmit, hogy jönének az álló-képnek felſzentelésére, mellyet fel-emelt vala Nabukodonozór Király,

3 Akkoron egybe-gyülének a' Fejedelmek, Hadnagyok, Tiſzt-tartók, törvény-ki-ſzolgáltatók, Kints-tartók, Tanátſok, Tömlötz-tartók, és a' tartományoknak minden Fejedelmi a' kép' fel-ſzentelésére, mellyet fel-állatott vala Nabukodonozór Király; és állanak vala a' kép előtt, mellyet fel-állatott vala Nabukodonozór.

4 És a' porofzló kiált vala fel-ſzóval: Tinéktek parantsoljják népeknek, nemzetségeknek és *minden* nyelveken *valók*nak!

5 Mihelyt halljátok a' kürtnek, ſipnak, hegedünek, hár-fának, tzimbalomnak, énekléſnek és minden vigaság-tévö ſzerſzámoknak ſzavát; leeſſetek és imádjátok az arany álló-képet, a' mellyet fel-emeltetett Nabukodonozór Király.

6 És valaki térdre nem eſik, és nem imádándja; azon orában bé-vettetik * az égö tüzes kementzébe. * *v.* 21. 25.

7 Annak-okáért mihelyt hallák minden népek a' kürtnek, ſipnak, hegedünek, hár-fának, tzimbalomnak és minden vigaság-tévö ſzerſzámnak ſzavát; térdre eſének minden népek, nemzetségek, és *minden* nyelveken *valók*, és imádák az arany álló-képet, mellyet fel-emeltetett vala Nabukodonozór Király.

8 Ezokáért mindjárt el-menének a' Káldeabéli férjfiak, és vádoláſt tönek a' Sidók ellen.

9 Szóllának azért és mondának Nabukodonozór Királynak: KIRÁLY, ÖRÖKKE ELJ!

10 Te, *oh* Király, parantsolatot adtál-ki, hogy minden ember, mikor hallándja a' kürtnek, ſipnak, hegedünek, hár-fának, tzimbalomnak, énekléſnek, és minden vigaság-tevö ſzerſzámnak ſzavát; térdre eſſék, és imádja az arany álló-képet,

11 A' ki pedig térdre nem eſik, és

nem imádándja, bé-vetteſsék az égö tüzes kementzébe.

12 Vagynak Sidó férjfiak, kiket rendeltél a' Babilóniai tartomány' * gond-viſelésére, *tudni-illik* SIDRAK, MISAK és ABEDNEGO: ezek a' férjfiak nem gondolnak veled, Király; a' te Iſtenidet nem tiſztelik, és az arany álló-képet, mellyet fel-emeltél, nem imádják. * *r.* 2: 48. 49.

13 Akkor Nabukodonozór nagy haraggal és búsúlásſal hagyá, hogy elöhoznák Sidrákot, Miſákot, és Abednégót, és mindjárt elö-vivék öket a' Király' eleibe.

14 Szólla Nabukodonozór és monda nékik: Igazé, SIDRAK, MISAK és ABEDNEGO, hogy az én * Iſtenimet nem tiſztelitek, és az arany álló-képet, mellyet fel-emeltem, nem imádjátok? * *v.* 1.

15 Moſtan azért kéſzek vagytoké, hogy mihelyt halljátok a' kürtnek, ſipnak, hegedünek, hár-fának, tzimbalomnak, énekléſnek, és minden vigaság-tévö ſzerſzámnak ſzavát; térdre eſsetek és imádjátok az álló-képet, mellyet tsináltam? ha nem imádándjátok, mindjárt bé-vettettek az égö tüzes kementzébe; és kitsoda az Iſten, ki titeket* ki-végyen az én kezeimböl? * *v.* 26. 28.

16 Felelének SIDRAK, MISAK és ABEDNEGO, és mondának Nabukodonozór Királynak: Nem fzükség minékünk erröl a' dologról meg-felelnünk néked.

17 Imé a' mi Iſtenünk, a' kit mi tiſztelünk, hatalmas ki-ſzabadítani minket az égö tüzes kementzéböl, és a' te kezedböl, Király, ki-véſzen;

18 Ha ki nem *véſzen-is*; tudtodra légyen néked, Király, hogy a' te * Iſtenidet mi nem tiſzteljük, és az álló-képet, mellyet fel-emeltél, nem imádjuk! * *r.* 1: 1. *Tſél.* 4: 19. 5: 29.

19 Akkoron Nabukodonozór el-telék haraggal, és az ö ortzájának ſzíne el-változék, SIDRAK, MISAK és ABEDNEGO ellen: azért ſzólla, és hagyá, hogy bé-gyújtanák a' kementzét hét-ſzerte inkább, mint ſzokták vala bé-gyújtani.

20 Es az erös férjfiaknak, kik az ö ſeregében valának, meg-hagyá, hogy meg-kötöznék Sidrákot, Miſákot, és Abednégot, hogy vetnék az egö tüzes kementzébe.

21 Akkoron ezek a' férjfiak meg-kötöztetének, mentéjekben, felsö ruhájokban, patyolatjokban, és *egyéb* öltözetjekben, és veték öket az égö tüzes kementzébe.

22 Ezoká-ért mivelhogy a' Király' parantsolatja ſietteti vala öket, és a' kementzét igen bé-füttette vala: az okat a' férjfiakat, a' kik Sidrákot, Miſákot és Abednégót ki-vitték vala, megöle a' tüznek lángja.

23 Es ezek a' három férjfiak, SIDRAK, MISAK, ABEDNEGO, eſének az égö tüzes kementze' közepibe kötözve.

24 Akkor Nabukodonozór Király el-álmélkodék, és hamarsággal fel-kele, ſzólla és monda az ö Tanátsoſinak: Nem-de nem három férjfiat vetténké a' tüznek közepibe meg-kötözve? Felelének és mondának a' Királynak. Ugy vagyon Király.

25 Felele és monda: Imé látok négy férjfiat meg-öldva járni a' tüz' közepiben, és ſemmi férelem nints ö bennek; és a' negyediknek ábrázatja haſonló az Iſtennek fiához.

26 Akkor járúla Nabukodonozór az égö tüzes kementze' ſzájához, és ſzólla és monda: SIDRAK, MISAK, és ABEDNEGO, a' nagy Iſtennek ſzolgai, jertek-ki és jöjjetek-ide! Akkor ki-jövének Sidrák, Miſák és Abednégó a' tüznek közepiböl.

27 Egybe-gyülének azért a' Fejedelmek, Tiſzt-tartók és Hadnagyok, és a' Király' Tanátsoſi, hogy néznék ezeket a' férjfiakat, hogy a' tüznek ſemmi hatalma nem lett az ö teſteken, és hogy még hajok' ſzála ſem égett-meg, és az ö menteik meg nem változtanak, és a' tüznek ſzaga által nem járta öket.

28 Szólla Nabukodonozór, és monda: Áldott ezeknek Iſtenek, a' Sidrák', Miſák, és Abednégó' *Iſtene*, ki el-botsátotta az ö * Angyalát, és ki-ſzabadította az ö ſzolgait, kik ö benne bíztanak; és a' Király' beſzedét meg-változtatták, és adták az ö teſteket veſzedelemre, hogy ne tiſztelnének, ſe imádnának ſemmi Iſtent az ö Iſteneken kivül. * *v.* 25.

29 En tölem vagyon azért adva a' parantsolat: hogy minden nép, nemzetség és nyelv, a' ki káromláſt mond a' Sidrák', Miſák', és Abednégó' Iſtene ellen, kontzról kontzra hányattaſſék, és annak háza pervátá ſzékké tétetteſſék; mert nintsen Iſten, ki meg-ſzabadít-haſſon, mint ez.

30 Akkoron a' Király nagyra emelé SIDRAKOT, * MISAKOT és ABEDNEGOT, Babilónia' tartományában.

* *r.* 2: 49.

31 Nabukodonozór Király minden népeknek, nemzetségeknek és nyelveknek, kik lakoznak az egéſz földön: Bőséges békeſſégtek légyen tinéktek!

32 A' jegyeket* és tsudákat, mellyeket tſelekedett én vélem a' Felséges Iſten, illendö dolognak tettzék nékem meg-beſzéllenem. *u. 22: 27. *r.* 2: 31-45.

33 Az

33 Az ö jegyei melly nagyok, és az ö tsudái melly erősek! az ö országa örökké való ország, és az ö * uralkodása nemzetségről nemzetségre *vagyon!*
* *r.* 2 : 21. *Sólt.* 93 : 1. 2.

IV. RESZ.

Nabukodonozór álmában nagy élő-fát lát; fel-fuvalkodott kevélységé-ért hét időkig való baromi oktalanságrá jut, osztán ismet eszére tér.

1 EN Nabukodonozór nyúgodalomban valék az én házamban, és gazdag az én palotámban.

2 Almot * láték, és meg-rettente engem, és a' gondolatok az én ágyamban, és az én fejemnek látáli, meg-háborítának engem'.

3 És adék-ki parantsolatot, hogy bé-hoznák † elömbe Babilóniának minden böltseit, kik az álomnak magyarázatját meg-jelentenék énnékem.
* *v.* 7-13. *r.* 2 : 1. 2. † 1 *Mós.* 41: 8.

4 Akkor bé-jövének *én hozzám*, a' terméfzet tudók, ég-forgás tudók, Káldeusok, és jövendö-mondók; és az álmot meg-befzéllém elöttök, de a' magyarázatját meg nem jelent-heték nékem.

5 Miglen végezetre bé-hozák én hozzám DANIELT, kinek neve * Baltasár, az én Istenemnek neve fzerint, és a' kiben a' fzent Isteneknek lelkek vagyon, és az álmot ö elötte meg-mondám: * *r.* 1 : 7

6 BALTASAR, a' jövendölö böltseknek * fejek, tudom, hogy a' fzent Isteneknek lelkek vagyon te benned, és semmi titok el nem rejtetett te elötted: az én álmomnak látáfit, mellyet láttám, és annak magyarázatját monddmeg énnékem. * *r.* 2 : 48.

7 Az én fejem' látáfi pedig az én ágyamban *ezek*: Látom vala, és ímé egy fa a' föld' közepette, és annak magasága nagy *vala*.

8 Nagy *vala* a' fa és erös, és annak magasága az égig fel-hat vala, és annak el-látáfa az egéfz földnek *külső* határáig.

9 Az ö ága fzép, és gyümöltse fok, és élések minden *állat*oknak *vala* rajta; alatta árnyékot ád vala a' mezei vadaknak, és az ö ágain laknak vala az égi madarak, és abból él vala minden test.

10 Látom vala az én fejem' látáfiban az én ágyamban, és ímé a' Vigyázó és a' Szent az égből le-fzálla,

11 Kiálta erösen és így fzólla: Vágjátok-le a' fát, és vagdaljátok-el az ö ágait, rázzátok-le az ö leveleit, és hányjátok ide 's tova az ö gyümöltseit; menjenek-el a' vadak ö alóla, és a' madarak az ö ágairól:

12 De az ö tökéjét gyökereftől a' földben meg-hagyjátok, és vas és értz kötélben * *légyen* a' mezei füvön; égi harmattal öntöztefsék, és az oktalan állatokkal *légyen* réfze a' földnek füvén. * *v.* 17. 19. 22.

13 Az emberi fzív ö benne meg-változtafsék, és baromnak fzíve adafsék önéki; és hét idö múljék-el ö rajta.

14 A' Vigyázóknak végezesekből *vagyon* ez, és a' Szenteknek befzédekben ez a' kivánság; hogy meg-esmérjék az élök, hogy a' Felséges *Isten* * uralkodik az embereknek birodalmokon, és a' kinek akarja, *annak* adja azt, és az emberek között az alább-valót emeli-fel arra. * *r.* 2 : 21.

15 Ez álmot láttam én Nabukodonozór Király, és te, BALTASAR, *annak* magyarázatját mondd-meg; mert az én országomnak minden böltsei magyarázatját meg nem jelent-hették énnékem: te pedig * meg-mivel-heted; mert a' fzent Isteneknek lelkek vagyon te benned. * *r.* 2 : 28-47.

16 Akkor Dániel, kinek neve vala Baltasár, el-ájúla, úgy-mint egy óráig, és az ö gondolati meg-háborították ötet: Felele a' Király és monda: Baltasár, az álom és annak magyarázatja meg ne rettentsenek téged! Felele Baltasár, és monda: Én URam, az álom *légyen* a' te gonofz-akaróidnak, és annak magyarázatja a' te ellenségidnek!

17 A' FA, mellyet láttál, a' melly nagy és erös vala, és annak magafsága az égig ér vala, és annak el-látáfa minden földre;

18 Es az ö ágai fzépek, és az ö gyümöltse fok, és arról vala éléfek mindeneknek; az alatt laknak vala a' mezei vadak, és annak ágain laknak vala az égi madarak:

19 TE VAGY, KIRÁLY, a' ki nagyggyá és erőfsé lettél, és a' te nagyságod * fel-nevekedék, és az égig mene, és a' te hatalmad a' föld' végéig.
* *r.* 2 : 37. 38.

20 Hogy pedig látá a' Király a' Vigyázót és a' Szentet le-fzállani az égből, és mondani: Vágjátok-le a' FÁT, és hányjátok ide 's tova; de tökéjét gyökereftől a' földben hagyjátok, és vas és értz kötélben a' mezei füvön *légyen*, és égi harmattal hintefsék, és a' mezei oktalan állatokkal *légyen* réfze, míg hét idö múlik-el rajta.

21 E' magyarázatja, Király, és a' Felséges *Istennek* végezéfe, melly néz az én Uramra a' Királyra;

22 Mert tégedet * ki-üznek az emberektől, és a' mezei oktalan állatokkal léfzen a' te lakáfod, és a' fü léfzen tenéked éléfed mint az ökröknek, és az égi harmattal öntöznek

tégedet, és hét idö múlik-el rajtad, míg meg-értsed, hogy a' Felséges *Isten* † uralkodik az emberek' birodalmokon, és adja azt *annak*, a' kinek akarja. * *r.* 5 : 21. † *r.* 2 : 21.

23 Hogy pedig mondák, hogy a' tökéjét gyökereſtöl meg-hagyják a' fának; a' te országod tenéked meg-marad, míg meg-eſméred, hogy az URéi az egek.

24 Annak-okáért, *ó* Király, az én tanátsom teſſék tenéked, és a' te vétkeidet igazsággal váltsd-meg, és a' te hamisságidat szegényekhez való irgalmaſságoddal: ímé léſzen orvoſsága a' te vétkednek!

25 Mind ezek * reá telének Nabukodonozór Királyra. * *v.* 22. 23.

26 Tizen-két hó el-múlván a' Babilóniai országnak palótájában sétál vala.

27 Szólla a' Király és monda: NEM-DE * NEM EZE AMA' NAGY BABILON, MELLYET EN EPITETTEM ORSZÁG' HAZANAK, AZ EN HATALMASSÁGOMNAK EREJE ALTAL, ES AZ EN EKESSEGEMNEK DITSÖSEGERE? * *Ezék.* 28:2.5. *Iſel.* 12 : 22. 23.

28 Még e' ſzó a' Király' ſzájában *vala*, és az égből ſzózat jöve-le, *ezt mondván*: TENEKED MONDJÁK: NABUKODONOZOR KIRALY, A' BIRODALOM EL-MENT TE TÖLED!

29 Es az emberek közzül tégedet ki-vetnek, és a' mezei barmokkal *léſzen* a' te lakáſod, és füvel legeltetnek mint az ökröket; és hét idök múlnak-el te rajtad, míg-meg-eſméred, hogy a' Felséges *Iſten* uralkodik az emberek' birodalmokon, és annak adja azt, a' kinek akarja.

30 Ugyan azon órában a' beſzéd betelék Nabukodonozoron; és az emberek közzül ki-vetteték, és mint az ökör, füvet éſzik vala, és égi harmattal öntöztetik vala az ö teſte, míg az ö ſzöri, mint a' ſas-kefelyüknek *tollaik*, meg-nevekedék, és az ö körmei mint a' madarakéi.

31 Es azoknak a' napoknak utánna, én Nabukodonozór az én ſzemeimet az égbe emelém, és az én értelmem meg-jöve énnékem, és a' Felséges *Iſtent* áldám, és az örökké élöt ditsöítém; mert az ö hatalma örökké * való hatalom, és az ö orſzága nemzetről nemzetre *vagyon*. * *r.* 3 : 33.

32 Es a' földnek minden lakói olyannak betsültetnek, mint a' * ſemmi; és az ö akaratja ſzerínt tselekedik az égnek ſeregében, és a' földön lakozók között, és nintsen, a' ki az ö kezét † meg-bántsa, és mondja önéki: Mit tselekedtél? * *Eſa.* 40 : 15-17. † *Jób* 9 : 12. *Eſa.* 45 . 9.

33 Ugyan azon idöben az én értelmem meg-tére én hozzám, és az én országomnak ditsöségére *térék*, az én ékeſſégem és méltóságom meg-tére hozzám; és az én Tanátsoſim 's Förendeim meg-keresének engemet, és az én orſzágomban meg-erösíttetém, és nagyobb méltóság adaték énnékem.

34 Moſtan *azért* én Nabukodonozór ditsérem, magaſztalom és ditsöítem a' mennyei Királyt; mert minden ö tselekedeti * igazság, és az ö útai itélet, és azokat, a' kik járnak † kevélységben, meg-aláz-hatja. * *Móſ.* 32 : 4. † *v.* 27. *Eſa.* 13 : 11.

V. RESZ.

Baltaſár Király lát iró kezet a' falon, meg-öletik.

1 BAltasár Király ſzerze nagy lakodalmat az ö ezer Fö-rendeinek, és az ezer *Fö-rendek* előtt bort ivék.

2 Es Baltasár hagyá a' bor ital között, hogy elö-hoznák az arany és ezüſt edényeket, mellyeket el-vitt * vala Nabukodonozór az ö attya a' Templomból, melly *vala* Jérusálemben, és hogy innának azokból a' Király és az ö Fö-rendei, az ö feleségei és ágyaſi.

* *r.* 1 : 2. 2 *Kir.* 25 : 13-16.

3 Akkoron elö-hozák az arany edényeket, mellyeket el-vittenek vala az Iſten' házának Templomából, melly *vala* Jérusálemben, és ivának azokból a' Király, az ö Fö-rendei, feleségei és ágyaſi.

4 Ivának *azért* bort, és ditsérék az aranyból, ezüſtböl, rézből, vasból, fából, és köből *tsinálrt* Iſteneket.

5 Ugyan azon órában ki-jövének emberi kéznek * újjai, és irnak vala a' gyertya-tartó' ellenében a' Király' palótája' falának meſzelésén, és a' Király nézi vala azt a' kéz tenyért, a' melly ír vala. * *Ezék.* 8 : 3.

6 Akkoron a' Király ábrázatja megváltozék, és az ö gondolati meg-háborították ötet, és derekában való ereje el-fzakada, és térdei egybe-verödnek vala.

7 Kiálta *azért* a' Király erösen, hogy bé-vinnének ö hozzá * ég-forgásához tudókat, Káldeuſokat, és jövendölöket; és ſzólla a' Király és monda a' Babilóniai böltseknek: Valaki el-olvaſsa ezt az iráſt, és annak magyarázatját meg-jelenti énnékem; bársonyba öltözik az, és arany-láncz léſzen az ö nyakában, és harmadik *léſzen, a' ki* parantsol az országban.

* *r.* 4 : 1-3.

8 Akkoron bé-menének a' Királynak minden böltsei; de el nem olvas-haták az iráſt, és annak magyárázatját meg nem mond-haták a' Királynak.

9 Akkor Baltasár Király igen meg-ré-

rettene, és az ö ábrázatja meg-változzék benne, és az ö Fö-rendei-is megháborodának.

10 A' Királyné-asszony ezért a' dolog-ért, melly esék a' Királyon és az ö Fö-rendein, bé-méne a' lakodalom' házába, *és* szólla a' Királyné-asszony, és monda: KIRALY, ÖRÖKKE ELJ! ne rettentsenek téged' a' te gondolatid, és a' te ábrázatod ne változzék.

11 Vagyon egy * férjfiú a' te országodban, kiben a' szent Isténeknek lelkek vagyon, és a' te atyádnak idejében, értelem, tudomány és böltseség, mint az Isténeknek böltseségek, találtatott ö benne; kit Nabukodonozór Király a' te † atyád a' természet tudóknak, ég' forgásához tudóknak, Káldeusoknak, és jövendölöknek Fejedelmekké tön, *ezt tévé* a' te atyád a' Király. * *r.* 2: 48. † *v.* 30. 31. *Jér.* 27: 7.

12 Mivelhogy Dánielben, kit a' Király Baltasárnak nevezett vala, nagyobb lélek és tudomány, és értelem, álmoknak magyarázatjok, titkoknak meg-jelentetélek, és nehéz dolgoknak meg-fejtetélek találtatott vala. Moltan azért hivattassék DANIEL, és magyarázatját meg-jelenti.

13 Akkoron Dániel viteték a' Király' eleibe, *és* szólla a' Király, és monda Dánielnek: Te vagyé ama' * Dániel, ki *vagy* a' Júda' nemzete' fogságából való férjfiak közzül, kit ide hozott a' Király az én atyám, Júda' országából? * *v.* 11.

14 És hallottam * felöled, hogy az Isténeknek lelkek vagyon te benned, és tudomány és értelem, és böltseség bövebben találtatott te benned.

* *v.* 10. 11.

15 És moltan hozatának én elömbe böltsek, és ég' forgásához tudók, kik ez iráft el-olvasnák, és magyarázatját meg-jelentenék nékem; de e' befzédnek magyarázatját meg nem jelenthették.

16 És én hallottam te felöled, hogy magyarázatokat magyaráz-hattz, és kötéseket meg-fejt-hettz; moft azért, ha el-olvas-hatod ez iráft, és annak magyarázatját meg-jelent-heted nékem: bársonyba öltözöl, és arany-láncz léfzen nyakadban, és harmadik *léfzes*, *ki* uralkodol az országban.

17 Akkoron felele Dániel, és monda a' Király előtt: A' te ajándékid tiéid légyenek, és adományidat másnak adjad: de mindazáltal ez iráft el-olvasom a' Királynak, és ennek magyarázatját meg-jelentem néki.

18 Te Király, (a' Felséges Isten, birodalmat és nagy betsületet, és dítsőséget és méltóságot * ada Nabukodonozórnak a' te atyádnak,

* *r.* 2: 37. 38.

19 És azért a' nagy hatalom-ért, mellyet ada néki, minden népek, nemzetek és nyelvek rettegtek és féltenek az ö ortzájától; a' kiket akar vala meg-öl vala, és a' kiket akar vala, életben meg-tart vala, és a' kiket akar vala, fel-emel vala, és a' kiket akar vala, meg-aláz vala:

20 De mikor szíve * fel-fúvalkodott vólna, és az ö lelke meg-keményedet vólna a' kevélységre; le-vették az ö országának székiből, és ditsőségét el-vévék ö tőle;

21 És az emberek' fiai közzül kivették, és az ö szívét ollyanná tévé *az Isten*, mint a' barmoké, és a' vad szamárokkal lön az ö lakása, és füvel étették ötet mint az ökröket, és égi harmattal öntöztetett az ö teste, míg meg-esmére, hogy a' Felséges Isten uralkodik az emberek' országokon, és azt, a' kit akar, helyhezteti arra.) * *r.* 4: 22-33.

22 Te azért ö fia Baltasár, meg nem aláztad szívedet, noha mind ezt *jól* tudtad;

23 Söt a' mennyei UR ellen * felemelkedél, és az ö Házának edényit elö-hozták te elődbe, és te és a' te Fö-rendeid, és a' te feleségeid és ágyasfid bort ittatok azokból; és az ezüstből és aranyból, rézből, vasból, fából és kőből tsinált Isténeket ditsérél, kik nem látnak, fem nem hallanak, fem nem értenek; és az Istent, a' kinek kezében vagyon a' te † lelked, és minden te útaid, nem ditsőtetted; * *Jér.* 50: 31. 32. † *Jób* 12: 10.

24 Azért az ö színe elöl küldetett e' kéz tenyér, melly ezt az iráft feljegyzette.

25 És ez az irás, melly fel-jegyzetett: MENE, MENE, TEKEL, UFARSIN!

26 E' magyarázatja e' befzédnek: MENE, *az az*, meg-fzámlálta Isten a' te országodat, és azt * bé-töltötte. * *v.* 31. *Jér.* 51: 13. 14. 25-58. 27: 7.

27 *TEKEL*, *az az*, meg-mérettél a' fontban, és hijával találtattál.

28 *PERES*, *az az*, el-oszlatott a' te országod, és adatott a' Média és * Perfiabélieknek. * *v.* 31.

29 Akkoron meg-hagyá Baltasár; és öltöztették Dánielt bársonyba, és arany-láncztot vetének nyakába, és meg-kiálták előtte, hogy harmadik * ö, a' ki parantsolna az országban.

* *r.* 2: 48. 6: 29.

30 Ugyan azon * éjtfzaka meg-öleték †† Ba[illegible] a' Káldeusoknak † Királyok; * [illegible].21: 5-9. † *Esa.* 13: 17-22. *Jér.* 25: 12. 13.

31 Es a' Médiabéli Dárius vévé magához az országot, mikor hatvan-két esztendös vólna. †† *Jér.* 27: 7.

VI. RESZ.

Dániel meg-tartatik az oroszlánok' vermekben.

1 TEttzék Dáriusnak, hogy rendelne az országon százhúsz Tiszttartókat, kik lennének az egész országon;

2 És azok felett három Fejedelmeket, kik közzül * DANIEL egy *vala*, kiknek azok a' Tiszt-tartók számot adnának, hogy a' Királynak semmi bántása ne lenne. * r. 2 : 48. 5 : 29.

3 Akkoron Dániel felyebb haladja vala a' Fejedelmeket és a' Tiszt-tartókat; mivelhogy bövebb lélek *vala* ö benne, és a' Király gondolkodik vala *róla*, hogy ötet rendelné az egész országon.

4 Akkor a' Fejedelmek és Tiszttartók keresnek vala alkalmatosságot Dániel ellen az ország felöl: de semmi alkalmatosságot avagy vétket nem talál-hatának; mert igaz vala, és semmi fogyatkozás és vétek nem találtaték ö benne.

5 Akkoron azok a' férjfiak mondának: Nem talál-hatunk ebben a' Dánielben semmi okot, hanemha *valamit* találunk ö ellene, az ö Istenének törvényében.

6 Akkor a' Fejedelmek és Tiszttartók egybe-gyülének a' Királynál, és így szóllának néki: DARIUS KIRÁLY, ÖRÖKKE ELJ!

7 Tanátsot tartottanak az országnak minden Fejedelmi, a' Hadnagyok, Tiszt-tartók, Tanátsosok és a' Fö-birák, hogy Királyi végezést végezz, és megerösítsd a' fogadást; hogy valaki kér kéröt valamelly Istentöl avagy embertöl harmintz napig, hanem tsak te töled, *ó* Király, vetteſſék az oroszlánoknak barlangjokba.

8 Most *azért*, *ó* Király, erösítsd-meg e' parantsolatot, és írd irásban, hogy meg ne változtatsék * a' Média és Perſiabéliek' törvények szerint, melly el nem múlik. * *Eſt.* 1 : 19. 8 : 8.

9 Annak-okáért Dárius Király bépetsétlé az iráſt, és a' parantsolatot.

10 DANIEL pedig, hogy meg-érté, hogy meg-petsételtetett vólna az irás; bé-méne az ö házába, és az ö vatsoráló házának ablakit ki-nyitá Jérusálem * felé, és három-szor † napjában térdre esvén, le-hajtja vala magát és könyörög vala, és valláſt tészen vala az ö Istene elött, miként tselekeszik vala az elött. * 1 *Kir.* 8 : 44. 48. † *Sólt.* 55 : 18.

11 Akkor azok a' férjfiak egybegyülének, és találák Dánielt, hogy könyörögne és esedeznék az ö Istene elött.

12 Akkoron el-menének és mondának a' Király elött, a' Király ki-adott parantsolatja felöl: Nem-de nem megírádé a' parantsolatot, hogy valaki kérend valamelly Istentöl avagy embertöl harmintz napig, hanem tsak te töled, Király; vettetnék az oroszlánok' barlangjokba? Felele a' Király és monda: Igaz ez a' szó, a' Média és Perſiabélieknek törvények szerint, melly el nem múl-hatik.

13 Akkoron felelének, és mondának a' Király elött: * Dániel, a' ki a' Júda' nemzete' fogságából † való férjfiak közzül vagyon, nem gondolt veled, óh Király, sem a' parantsolattal, mellyet írtál; hanem három-szor könyörög napjában. * *v.* 2. † *r.* 1: 3. 6.

14 Akkoron a' Király, mikor hallotta vólna e' szót, igen meg-szomorodék magában, és *tellyes* szívböl azon vala Dániel felöl, hogy ötet meg-szabadítaná; és nap-nyúgotig törekedik vala *rajta*, hogy ötet meg-ment-hetné:

15 De azok a' férjfiak egybe-ütének magokat a' Királynál, és mondának a' Királynak: Tudjad, Király, hogy ez a' Média és Perſiabéliek' törvénye, hogy semmi parantsolat avagy végezés, mellyet a' Király végez, meg ne * változtatsék. * *v.* 8.

16 Akkoron a' Király szólla, és elöhozák Dánielt, és veték az oroszlánok' vermekbe: Felele a' Király és monda Dánielnek: A' te Istened, a' kit te tiszteltesz szüntelen, a' szabadítson-meg tégedet!

17 És hozának egy követ, és veték a' verem' szájára, és meg-petsétlé a' Király az ö gyürüjével, és az ö Fö-rendeinek gyürüjökkel, hogy meg ne változtatnék az akarat Dániel felöl.

18 Akkor méne a' Király az ö palotájába, és vatsora nélkül méne nyúgodni, és vígaság' tévö szerszámok eleibe nem vitetének; és az álom töle el-méne.

19 Akkoron a' Király nagy reggel fel-kele, mikor meg-világosodnék, és gyorsasággal az oroszlánok' vermekhez méne.

20 És mikor közelgetett vólna a' veremhez, Dánielt szomorú szóval kiáltá, és szóllván a' Király, monda Dánielnek: DANIEL, az élö Istennek szolgája, a' te Istened, a' kinek te szolgálsz szüntelen, meg-tart-hatotté téged' az oroszlánoktól?

21 Akkoron Dániel a' Király szólla, *mondván*: KIRALY, ÖRÖKKE ELJ!

22 Az én Istenem el-botsátta az ö * Angyalát, és bé-zárlá az oroszlánoknak szájokat, és nem árt-hattanak énnékem; mert ö elötte igazság találtatott én bennem, és te elötted-is, Király, semmi gonoszságot nem tselekedtem! * *r.* 3 : 23. 25. 28.

23 Ak-

23 Akkoron a' Király igen * megörüle ö rajta, és Dánielt ki-hozatá a' veremböl, és ki-vévék Dánielt a' veremböl, és semmi férelem † nem találták ö rajta; mert hitt az ö Istenében. * *v.* 14. † *Jób* 5 : 23.

24 Es parantsola a' Király; és elöhozák azokat a' férjfiakat, kik Dánielt * vádolták vala, és az oroszlánok' vermekbe vettetének *mind* ök, *mind* az ö faik és feleségeik; és még a' verem' fenekére nem jutottanak vala, hogy az oroszlánok rajtok hatalmat vönek, és minden ö tsontjaikat egybe-ronták.

* *v.* 4.

25 Akkoron Dárius Király íra minden népeknek, nemzeteknek, és nyelveknek, kik lakoznak vala az egész földön: A' ti békefségtek böséges légyen!

26 En tölem adatott ez a' végezés, hogy az én orfzágomnak minden birodalmában * féljék és rettegjék a' Dániel' Istenét; mert ö az élö Isten, és örökké meg-maradandó, és az ö orfzága mind végig *meg-tart*, * r. 3:29. 31-33.

27 A' ki ki-ment és meg-fzabadít, és jegyeket és tsudákat tselekefzik menyen és földön, a' ki ki-mentette Dánielt az orofzlánok' hatalmokból.

28 Es Dánielnek jó fzerentsésen lön dolga a' Dárius' orfzágában, és a' Perfiabéli * Tzírusnak orfzágában.

* *Esd.* 1 : 1.

VII. RESZ.

Dániel álmot lát négy fene állatokról.

1 BAltasárnak * a' Babilóniai Királynak elsö esztendejében Dániel álmot láta, és az ö fejének látáfi *lönek* az ö ágyában; akkor az álmot megírá, befzédinek kezdetiben monda:

* *r.* 5 : 1. 30.

2 Szólla Dániel és monda: Látom vala az én látáfomba éjtfzaka, és ímé négy égi fzél tufakodik vala a' nagy tengeren.

3 Es négy nagy állat jö vala fel a' tengerböl, kik külömböznek vala egymáftól.

4 AZ ELSÖ mint az OROSZLAN, és fas-kefelyü fzárnyai *valának*, nézem vala míg fzárnyait ki-fzaggaták, és fel-véteték a' földröl, és mint *egy* ember labára álla, és emberi fziv adaték néki.

5 Es ímé a' MASODIK állat hafonlatos a' MEDVEHEZ, és fel-kele egy öldalára, és három öldal-tsont vala fzájában fogai között, és így fzóllnak vala néki: Kelj-fel, egyél fok húlt!

6 Ez után láték *látáft*, és ímé más *állat* mint a' PARDUTZ, és négy madár fzárnyak *valának* az ö hátán: és négy feje az állatnak, és hatalom adaték néki.

7 Ez után látám éjtfzaka látáfomban, és ímé a' NEGYEDIK ALLAT rettenetes és iszonyú, és igen erös *vala*, mellynek nagy vas-fogai *valának*, éfzik és rág vala, és a' mi meg-marad vala, lábaival el-tapodja vala; és külömbözö vala mind azoktól az állatoktól, mellyek ö elötte valának, és tíz fzarva *vala* ennek.

8 Figyelmetes valék a' fzarvakra, és ímé más KIS SZARU nevekedék-ki a' többi között, és három az elébbi fzarvak közzül ki-romla a' *kis fzaru* elött; és ímé fzemek, mint az ember fzemek *valának* ebben a' fzaruban, és fzáj, melly fzóll vala nagyokat. * *v.* 11.

9 Nézem vala míg fzékeket hozának-elö, és a' REGI IDEJü le-üle; az ö ruhája fejér mint a' hó, és feje' haja mint a' tifzta gyapjú; az ö fzéki tüzes láng, kerekei égö tüz;

10 Tüz folyás foly vala és jö vala ki az ö fzíne elöl, ezer-fzer való * ezeren udvarlanak vala néki, és tíz ezerfzer való fzáz ezeren állanak vala elötte; itéletnek üle, és könyvek † nyittának-meg. * *Jel.* 5 : 11. † *Jel.* 20:12.

11 Figyelmetes valék akkoron a' kemény * befzédek' fzavára, mellyeket a' *kis* fzaru fzóll vala; nézem vala *azért*, míg meg-öleték az az állat, és az ö teste el-vefze, és vetteték a' tüzre. * *v.* 8.

12 A' több állatoktól-is el-véteték az ö hatalmok: és az életre hofzfzú idö adatott vala néki IDEIG * és IDEIG. * *v.* 25. *r.* 12 : 7.

13 Látom vala éjtfzakai látáfomban, és ímé az égnek felhöiben mint *egy* embernek fia jö vala; és méne a' * REGI IDEJüHÖZ, és eleibe vivék ötet.

14 Es ada néki hatalmat és ditsöséget, és orfzágot, és minden népek, nemzetek, és nyelvek néki fzolgálnak; az ö hatalma * örökké-való hatalom, a' melly el nem vétetik, és orfzága meg nem romol. * *r.* 2 : 44.

15 El-fogyatkozék az én lelkem, nékem Dánielnek, az én testemben, és az én fejem' látáfi * meg-háborítának engem'. * *r.* 2 : 3. 4 : 2. 5 : 6.

16 Menék egyhez azok közzül, kik fen-állanak vala, és kérék töle igaz *értelmet* ez egész *dolog* felöl; és megmondá nékem, és e' dolognak magyarázatját meg-jelenté nékem, *igy fzólván*.

17 Ez a' négy nagy állat négy Királyok, kik támadnak e' földön.

18 Es a' magafságoknak * fzentei el-vészik az orfzágot, és birják az orfzágot örökké, és mind örökkön örökké. * *r.* 4 : 10.

19 Akkor kivánék igaz értelmet vennem a' negyedik állat felöl, melly

külömböz vala mind a' többitől *és* felette rettenetes, mellynek vas-fogai és értz körmei *valának*, észik és apróra ront vala *mindent*, és a' maradékát lábaival tapodja vala.

20 A' tíz szarvak felöl-is az ö fején ; a' más szaru felöl-is, melly alól nevekedék-fel, és elötte három esék-el az elébbiek közzül ; és ennek a' szarunak szemei *valának*, és szája, melly nagyokat * szóll vala ; tekinteti nagyobb *vala* a' többinél. * *v.* 8.

21 Látom vala, és ez a' szaru hadakozik vala a' szentek ellen, és gyözedelmet vészen vala rajtok ;

22 Míg el-jöve a' REGI * IDEJü, és ítélet adaték a' magasságoknak † szenteinek ; és az idö el-jöve, és az ország got el-vévék a' szentek. * *v.* 9. † *v.* 18.

23 Igy szólla *az* : A' negyedik állat, negyedik ország léfzen e' földön, melly nagyobb léfzen minden országoknál, és meg-észi az egész földet, és el-tapodja 's el-rontja.

24 Es a' tíz szarvak *jegyzik*, *hogy* ebböl az országból tíz Király támad ; és más támad ezek után, és a' nagyobb léfzen az elébbieknél, és három Királyt aláz-meg.

25 Es fokat szóll a' Felséges *Isten* ellen, és a' magasságok szenteit * megrontja ; és *azt* véli, hogy meg-változtat-hatja az idöket és a' törvényt ; és adatnak *a' szentek* az ö kezébe IDEIG, † IDÖKIG, és az IDÖNEK FELEIG. * *v.* 18. 22. *r.* 11 : 36. † *v.* 12.

26 Es ítélet léfzen, és az ö hatalmát el-vészik, hogy el-veszetsék és el-rontsák mindenestöl.

27 Es ország és hatalom, és országnak nagysága az egész ég alatt adatik a' magasságok' szenteinek * népének, kinek országa örök ország *léfzen*, és minden hatalmasságok néki szolgálnak és engednek. * *v.* 18. 25. *r.* 4 : 10.

28 Eddig vége e' beszédnek. Engemet pedig Dánielt az én gondolatim igen meg-rettentének, és az én ábrázatom meg-változék én bennem, és e' beszédet meg-tartám az én szívemben.

VIII. RESZ.

Dániel látja a' kosnak bakkal való viaskodását.

1 BAltasár * Király' birodalmának harmadik esztendejében, látás jelenék énnékem, énnékem Dánielnek, azután, melly jelentt vala nékem elöször. * *r.* 5 : 1. 30. 7 : 1.

2 Es látám látásban, és lön mikor látnám, valék Súsán'* várában, melly vagyon Elám' † tartományában, látám azért látásban, és ímé valék az Ulai folyó-viz mellett. * *Eſt.* 1 : 2.

† *Esa.* 49 : 34-39.

3 Es fel-emelém az én szemeimet, és látám, és ímé egy KOS áll vala a' folyó-viz mellett, és két szarva *vala* ; és azok a' két szarvak magasak *valának*, és egyik a' másiknál magasabb, és a' magasabb nevekedik vala utól-szor.

4 Látám azt a' * kost, hogy szarvaival öklel vala Nap-nyúgotra és Eszakra, és Délre, és semmi állatok meg nem állhatnak vala ö elötte, és nem vala, ki meg-szabadítana *valakit* az ö kezéből, és tselekedék az ö akaratja szerint, és naggyá lön. * *v.* 20. *r.* 11 : 2.

5 És én valék figyelmetes, és ímé egy * KETSKE-BAK jö vala Nap-nyúgatról az egész földnek színére, és nem illeti vala a' földet, és annak a' baknak *vala* egy tettetes szarva az ö szemei között. * *v.* 21.

6 Es méne a' koshoz, a' mellynek * két szarva vala, mellyet láttam vala, hogy áll vala a' folyó-viz mellett, és futamék arra nagy erös haraggal. * *v.* 3.

7 Es látám, hogy a' koshoz közelget vala, és fel-emelkedék a' bak annak ellene, és meg-öklelé a' kost, és mind két szarvát el-rontá, és nem vala erö a' kosban, hogy meg-áll-hatna elötte ; és le-üté azt a' földre és * megtapodá, és nem vala, a' ki meg-mentené attól a' kost. * *r.* 11 : 3.

8 A' ketske-bak azért igen nagygyá lön, és mikor erejében vólna, * el-törék az a' nagy szaru, és a' helyébe négy tettetes *szaru* nevekedék-fel, az égnek négy szele felé. * *v.* 22. *r.* 11 : 4

9 Es azok közzül egyböl nevekedéki egy KIS SZARU, és nagyon felnevekedék Délre, Nap-keletre és e' kivánatos * *földre*. * *r.* 11 : 16. 41-45.

10 Es fel-nevekedék mind az égi seregig ; és a' földre le-ejte az *égi* seregböl *sokakat*, és a' tsillagokból, és azokat meg-tapodá.

11 Es a' seregnek Fejedelméig * nevekedék, és ö töle el-véteték a' szüntelen való *áldozat*, és el-hányattaték az ö Szent hajlékának helye. * *v.* 25. *r.* 11 : 31.

12 Es a' sereg adaték *kézbe* a' szüntelen való *áldozat-ért*, a' vétek-ért ; és veti az igazságot a' földre, és meg-tselekeszi *ezeket*, és jó szerentsés elö-menteli léfzen.

13 Es hallék egy szentet, hogy szóla ; mert szólla egy a' szentek közzül egy tsudálatos szóllónak *mondván* : Meddig *léfzen* a' szüntelen való *áldozat*nak *el-vételének* látása, és a' puszttó gonoszság, hogy mind a' Szent helyet, mind a' sereget el-puszttsa ?

14 Es monda nékem : KET EZER ES HAROM-SZAZ ESTVEIG ES REGGELIG, és *azután* meg-tiszttittatik a' Szent hely.

15 Es lön, hogy mikor én Dániel látnám e' látást, és keresném értelmét ; ímé álla én elömbe *egy* hasonló a' férjfiúhoz.

16 Es

16 Es hallék emberi ſzót az Ulai folyó-viz' közepin, melly kiálta és monda: Gábriel, * tanítsd-meg ezt a' látáſra! * r. 9: 21.

17 Es jöve oda, a' hol állok vala, és mikor jöne, meg-rettenék és borúlék ortzámra, és monda nékem: Értsd meg embernek fia; mert végezett időre *leſzen* e' látás.

18 És mikor ſzóllana vélem, úgymint álomtól el-fogatván esém ortzámra a' földre; de meg-illete * engem', és lábamra állata, * r. 10: 10.

19 Es monda: Imé én meg-tanítlak tégedet, mi léſzen a' haragnak végén; mert a' rendelt időre vége *leſzen*.

20 Az a' kos, mellyet láttál, hogy két ſzarva vagyon, a' Médiának * és Perſiának Királyait *példázza*.

* r. 5: 31.

21 Es a' * ketske-bak a' Görög orſzágnak Királyát; és a' nagy ſzaru, melly vala az ö ſzemei között, az elsö † Királyt. * v. 5. † r. 11:3.4.

22 Es hogy a' ſzaru * el-törék, és négy álla helyébe; négy birodalom támad abból a' nemzetből, de nem annak erösſége ſzerint. * r. 11: 4.

23 Es azoknak birodalmoknak végin, mikor el-fogyattatnak a' gonoſzok, támad egy kemény ortzájú Király, és mesék' értöje.

24 Es annak ereje nagy léſzen, noha nem az ö ereje által, és tsudálatosképpen puſztít, és elö-meneti léſzen, és meg-tselekeſzi *akaratját*, és el-veſzt eröſeket, és a' ſzenteknek * népét.

* v. 9-11.

25 Es az ö értelme által jó ſzerentsés léſzen az álnokság az ö kezében, és az ö ſzívében fel-fúvalkodik, és a' békeſségben el-veſzt ſokakat; söt a' Fejedelmeknek Fejedelme ellen-is fel-támad, és kéz nélkül rontatik-meg.

26 Es az eſtvéröl és * reggelröl való látás, melly meg-mondatott, igazság: Te azért petsételd-bé e' látáſt † mert ſok napokra *való*.

* v. 14. † r. 12: 4-9. *Jél.* 10: 4.

27 Es én Dániel el-ájúlék, és el-betegülék *egy-néhány* napig, és fel-kelék, és a' Király' dolgát * tettem; és el-álmélkodtam ezen a' látáſon, és nem vala, a' ki értené. * r. 6:2.

IX. RESZ.

Dániel' könyörgéſe: 70. titkos hetek.

1 DAriuſnak az Aſſvérus' * fiának elsö eſztendejében, ki a' Médiabéliek' nemzetségéből vala, ki Királyá tétetett vala a' Káldeuſok' orſzágán. * *Eſtér.* 1: 1. 2.

2 Birodalmának *azért* elsö eſztendejében, én Dániel meg-értém a' könyvekből az eſztendöknek ſzámokat, mellyről az UR ſzóllott vala Jérémiás * Prófétának, hogy hetven eſztendöt töltene-bé Jérusálem puſztúláſiban.

* *Jér.* 25: 12. 29: 10.

3 Es emelém az én ortzámat az UR Iſtenhez, hogy keresném *örét* imádsággal, könyörgéſſel, böjtöléſſel, és sákban való öltözéſſel és hamuval.

4 Imádkozám az én URamnak Iſtenemnek, és vallaſt tévék, és mondék: Kérlek, óh URam, * nagy és rettenetes Iſten, ki meg-tartod a' fogadáſt és az irgalmaſſágot azokhoz, a' kik téged' ſzeretnek és meg-örizik a' te parantsolatidat! * *Néh.* 1: 5. 5 *Moſ.* 7: 9.

5 Vétkeztünk és álnokságot tselekedtünk, hitetlenül tselekedtünk, * és el-ſzakadtunk *te töled*, és el-távoztunk a' te parantsolatidtól és itéletidtöl. * 2 *Kir.* 17: 13-20.

6 Es nem vóltunk engedelmeſek a' te ſzolgaidnak a' * Prófétáknak, kik ſzólltak a' te nevedben a' miKirályinknak, Fejedelminknek, atyáinknak és az egéſz föld' népének.

* *Néh.* 9: 28-33. *Jér.* 18: 12. 44: 9-21.

7 Tenéked URam igazság, és minékünk ortzánk' pirúláſa, a' mint ma * *meg-tettzik* a' Júda' férjfiainak, Jérusálemnek lakoſinak, és az egéſz Izraelnek, közel és távól valóknak minden földeken, mellyekre ki-vetetted öket az ö gonoſzságok-ért, mellyel vétkeztenek te ellened.

* 3 *Moſ.* 26: 14. 28-33.

8 Oh URam, nékünk ortzánk' pirúláſa, a' mi Királyinknak, Fejedelminknek, és atyáinknak; mert vétkeztünk te ellened.

9 A' mi URunké Iſtenünké az * irgalmaſság és botsánat: mert ö töle † el-ſzakadtunk.

* *Eſa.* 48: 9. *Sir.* 3: 22. † v. 5.

10 Es nem engedtünk a' mi URunk' Iſtenünk' ſzavának, * hogy járnánk az ö Törvényiben, mellyeket adott vala elönkbe az ö ſzolgai által a' Próféták által. * 2 *Kir.* 17: 13-20.

11 Es az egéſz Izrael által-hágta a' te Törvényedet, és el-hajlottanak, hogy ne engednének a' te ſzódnak. Ezért reánk omlott az átok és * esküvés, melly meg vagyon írva Móſesnek az Iſten' ſzolgájának Törvényében; mert vétkeztünk ö ellene.

* 5 *Moſ.* 28: 15-68.

12 Es valóba meg-bizonyította az ö beſzédét, mellyet ſzóllott vala mi ellenünk és a' mi * Biráink ellen, a' kik minket ítéltenek, hozván mi reánk nagy veſzedelmet; mert nem lett *olly* az egéſz ég alatt, a' minémü lett Jérusálemben; * *Jér.* 34: 2. 3.

13 A' mint *meg* vagyon irva * a' Mósés'Törvényében, mindeneſtöl a' veſzedelem reánk jöve! Es a' mi URunknak Iſtenünknek ſzine előtt nem efedeztünk, hogy meg-térnénk a' mi álnokságinkból, és figyelmeznénk a' te igazságodra. * 5 *Móſ.* 28: 15-68. —

14 Es fiete az UR a' veſzedelemmel, és azt reánk hozá; mert igaz a' mi URunk Iſtenünk minden ö tselekedeteiben, mellyeket tselekedett, mert nem engedtünk az ö ſzavának.

15 Es moſtan mi URunk Iſtenünk, ki ki-hoztad a' te népedet Egyiptom' * földéből hatalmas kézzel, és ízerzetél magadnak nevet, mint e' mái nap *bizonyitja*. Vétkeztünk, hitetlenül tselekedtünk: * 2 *Móſ.* 12: 37. 13: 21. 22. 2 *Kir.* 17: 13-20.

16 URam, a' te minden igazságid * ízerint távozzék-el, kérlek, a' te haragod és búſúlásod a' te városodtól Jérusálemtöl, a' te ſzentſéges hegyedtöl; mert a' mi büneink-ért, és a' mi atyáinknak hamiſságaik-ért, Jérusálem és a' te néped † gyalázatra vagyon mindeneknek mi környülünk.

* *Jér.* 25: 12. † *Sólt.* 79: 4.

17 Es moſtan hallgaſd-meg mi Iſtenünk a' te ſzolgádnak könyörgését és az ö imádságit, és * világoſitsd-meg a' te ortzádat a' te Szent helyeden, melly el-puſztíttatott, az UR-ért.

* 4 *Móſ.* 6: 25. *Eſter* 8: 16.

18 Haitſad én Iſtenem a' te fületedet, és hallgaſs-meg, a' te ſzemeidet nyisd-meg, és tekintsd-meg a' mi puſztúláſinkat, és a' várost, melly a' te nevedről * neveztetik; mert nem a' mi igazságinknak bizodalmában vetjük elődbe a' mi könyörgéſinket, hanem a' te nagy irgalmaſságidban *való bizodalomban*. * *Sólt.* 132: 13. 14. *Sir* 1: 4.

19 URam hallgaſs-meg, URam légy kegyelmes, URam légy figyelmetes és tselekedd-meg, ne kéſedelmezzél, tennen * magad-ért, *ó!* én Iſtenem; mert a' te nevedről neveztetik a' te városod és a' te néped! * *Eſa.* 48: 10. 11.

20 Es még ſzóllok és imádkozom vala, és valláſt tészek vala az én bünömről, és az én népemnek az Izraelnek bünéről; és vetem vala az én könyörgéſemet az én URam' Iſtenem' eleibe, az én Iſtenemnek ſzent * hegyé-ért.

* *v.* 18. *Sólt.* 48: 2. 3.

21 En, mondom, még ſzóllok vala az én imádságomban: és ama' férjfiú a' GABRIEL, * kit láttam vala látásban elö-ſzör hogy nagy ſebeſſéggel repül, meg-illete engemet az eſtvéli áldozatnak idejekor, * *r.* 8: 16.

22 Es meg-taníta, és ſzólla nékem és monda: DÁNIEL, moſt jöttem-ki, hogy meg-tanítsalak téged' az értelemre.

23 A' te könyörgéſidnek kezdetiben, ki-méne a' beſzéd, és én jöttem, hogy meg-jelentſem; mert te kedves vagy *Iſtennél*: értsd-meg azért a' beſzédet és értsd-meg a' látást:

24 HETVEN HETEK végeztettek a' te néped felöl és a' te * ſzent városod felöl, hogy vége ſzakadjon a' gonoſzságnak, és bé-petsételteſſék a' bün, és hogy ki-tiſztittaſsék a' hamiſság, és az örök igazság meg-hozattaſsék, és bé-petsételteſsék a' látás és a' Prófétzia, és fel-kenetteſsék a' ſzentek-nek Szente. * *v.* 18.

25 Tudjad azért és ésſzedbe végyed: e' *népnek* ſzabadúláſa * és JERUSALEMNEK MEG-EPITTETÉSE felöl való beſzédnek ki-menésétöl fogva, a' KRISTUS FEJEDELEMIG HET HETEK, ES HATVAN-KET HETEK *vagynak*, és haza vitetik *a' nép*, és meg-épittetik ismét az útza és a' kerités, *és leſzen ez* az időkneк † ſzorongáſában.

* *Eſd.* 1: 1-11. *Néh.* 2: 1-20. † *Eſd.* 4: 4. 5. 6. 21. *Néh.* 1: 3.

26 Es HATVAN-KET HET után ki-vágattatik * A' MESSIAS, de *a' halál* néki ſemmit nem *árt*. Es a' várost † és a' ſzent *Templomot* el-puſztítja a' következendö Fejedelem' népe annyira, hogy az ö vége légyen *némemü* viz-özönnel, és mind a' hadnak végéig tellyeſséggel való puſztúlás.

* *Luk.* 23: 33. 24: 21. *Ján.* 1: 42. 46. 50. † *Luk.* 19: 41-44.

27 Es meg-erösíti ſokaknak a' ſzövetséget EGY HETEN, ES FEL HETEN véget vét a' véres áldozatnak és az ajándéknak, és az útálatoſságoknak * el-terjedések miatt léſzen puſztúlás, és mindeneſtöl fogva való és el-tökéllett puſztúlás ſzálljon *a' népre*.

* *Máté.* 24: 15.

X. RESZ.

Dániel látja az Iſten' ditsöségét.

1 CZírusnak * a' Perſiai Királynak harmadik eſztendejében, ſzó jelenteték Dánielnek, ki neveztetik * vala az ö neve ſzerint BALTASARNAK, és annak a' ſzónak és a' rendelt nagy időnek igazsága; és eszébe-vévé a' ſzót, és *annak* értelme *adatéк* néki *azon* látásban.

* *Eſd.* 1: 1-11. *Eſa.* 44: 28. 45: 1. 4. † *r.* 1: 7.

2 Azokon a' napokon én Dániel adám magamat ſirásnak, három egéſz hétnek napjain.

3 Kivánatos *állat*ok' étkét nem ettem, hús és bor bé nem ment az én ſzámon, ſem kenettel nem kentem magamat, míg bé nem telének a' három hétnek napjai.

4 Es az elsö hónak huſzon-negyedik nap-

napján valék én a' nagy Hiddékel * nevü folyó-víznek partján.

* 1 *Móf.* 2: 14.

5 Es mikor szemeimet fel-emeltem vólna; látám, és ímé egy férjfiú *vala ott* gyólts *ruhá*ban öltözve, és dereka fel vala * övedezve drága szép aranynyal. * *Ezék.* 40: 3. *Jel.* 5: 13.

6 Es az ö teste mint a' Tárfis *drága kö*, és az ortzája mint a' villámásnak ábrázatja, és az ö szemei mint az égö szövétnekek, és az ö karjai és lábai mint a' tüzes értznek ábrázatja; és az ö beszédének szava, mint a' sokaságnak szava.

7 Es én Dániel látám egyedül e' látást, a' férjfiak *pedig*, kik én velem *valának*, nem * láták ezt a' látást; hanem nagy rettenés szálla reájok, és el-futának, hogy magokat el-rejtenék.

* *Tsel.* 9: 3. 7.

8 Es én magam hagyattam egyedül, és látám ezt a' nagy látást, és semmi erö nem marada bennem, és az én szinem meg-változék * annyira, hogy erőm el-vesze. * *v.* 7: 28.

9 Es hallám az ö beszédének szavát, és mikor hallanám az ö beszédének szavát, *mint-egy* álom miatt orczámra * borúlék, és ortzám a' földön *vala*.

10 Es ímé egy kéz illete engemet, és fel-állata engémet térdeimre, és az én kezeimnek tenyereikre.

* *r.* 8: 18.

11 Es monda nékem: Dániel, kedves férjfiú *Istennél*, értsd-meg a' beszédeket, mellyeket én tenéked szóllok, és állj lábaidra; mert mostan botsátattam te hozzád! Es mikor e' szót szólland én velem, fel-állék reszketvén.

12 Es monda nékem: Ne félj Dániel; mert az első naptól fogva, mellyen indúla a' te szived, hogy megértsed *a' látást*, és magadat * sanyargasstad *böjtölesseddel*; a' te Istened előtt meg-hallgattattak a' te beszédid, és én jöttem a' te beszédid-ért.

* *v.* 3. 4.

13 De a' Perfia' országának Fejedelme álla én elömbe HUSZON-EGY NAPIG, és ímé a' MIHALY * *ANGYAL* egy a' Fö Fejedelmek közzül jöve, hogy nékem segitségül lenne; és én maradék ott a' Perfiai Kiralyoknál. * *v.* 21. 13.

14 Es jöttem, hogy tenéked tudtodra adjam, a' mi következik a' te népedre az utólsó * idökön; mert még a' látás sok napokra *szólgál*.

* *r.* 9: 24-27.

15 Es mikor szóllana én velem e' beszédek szerint; vetém ortzámat a' földre, és meg-némúlék.

16 Es ímé egy, ki hasonló vala az ember' fiai' hasonlatosságokhoz, illeté az én ajakaimat; és meg-nyitám * a' számat és szóllék, és mondék annak, a' ki áll † vala én előttem: Uram, e' látásban reám fordúlának az én fájdalmim, annyira hogy semmi erőm ne lenne. * *v.* 15. † *v.* 5. 11.

17 Es mi-módon szóllhat ezzel az én Urammal az én Uramnak szolgája? mert én *bennem* attól fogva, én bennem, mondom, nem álla-meg az erö, és lélekzet nem marada én bennem.

18 Es ismét illete engemet mint-egy embernek hasonlatossága, és az Angyal meg-erösíte engemet,

19 Es monda: Ne félj te kedves férjfiú; Békefség tenéked, erös légy és bátorítsd-meg magad'! Es mikor fzóllana velem, meg-bátorítám magamat és mondék: Szólljon az én URam; mert meg-bátoritál engemet.

20 Es monda: Tudodé, miért jöttem hozzád? Mert mostan térek-meg, hogy hartzoljak a' * Perfiai Fejedelem ellen; és én ha ki-mégyek, ímé Görög † országa' Fejedelme jö-elö.

* *v.* 13. † *r.* 8: 21

21 De meg-beszéllem néked, a' mi meg vagyon jegyezve az igazságnak irásában; mert fenki nintsen, a' ki magát erösen tartaná ezekben én velem; hanem tsak a' MIHALY * *ANGYAL* a' ti Fejedelmetek. * *v.* 13.

XI. RESZ.

Jövendöt mond az Angyal a' Perfiai, Görög országi, Egyiptomi, és Syriai Királyokról.

1 ES én a' Médiabéli * Dáriusnak első esztendejében állék, hogy ötet meg-erösítsem, és néki segítségel légyek.

* *r.* 5: 30. 31. 9: 1.

2 Es most igazságot jelentek néked: Imé még három Király támad Perfiában, és a' negyedik el-gazdagúl nagy gazdagsággal mindenek felett, és mikor meg-halad mindeneket gazdagsággal, fel-támaszt mindeneket Görög ország ellen.

3 Es támad egy erös * Király, és uralkodik nagy uralkodással, és tselekefzik a' maga akaratja szerint.

* *r.* 8: 5-7. 21.

4 Es minek-utánna meg-állapodik, * meg-rontatik az ö országa, és el-oszol az égnek négy szeleire, de nem *szálla* az ö maradékira, és nem az ö uralkodása szerint *uralkodnak*, mellyel uralkodott; mert ki-szaggattatik az ö birodalma, és egyebeknek *adatik* ezeken kivül. * *r.* 8: 8. 22.

5 Es meg-erösödik a' Déli Király, és az ö Fejedelmi közzül *máfik meg-erösödik*; és e' hatalmat vészen azon, és

uralkodik, nagy uralkodás léſzen az ö uralkodáſa.

6 Es *egy-néhány* eſztendö múlva egybe-barátkoznak, és a' Déli Király' leánya * mégyen az Eſzaki Királyhoz, hogy öket egybe-békéltetſe; de nem léſzen annak arra való karja ereje, ſem pedig a' *Király* meg nem marad az ö erejében, hanem kézbe adatik az aſzſzonyi-állat, mind azok a' kik azt el-hoztak vólt, mind az ö attya, és a' kik az időben azt bátorították.

* r. 2: 33. 43.

7 Es támad annak a' *Király' leányának* gyökerének ſemetéje közzül *egy*, az ö *királyi* rendiben, ki el-menvén hadat viſzen az Eſzaki Király' erösſégei ellen, és azok ellen munkálkodik, és *azokat* el-foglalja.

8 Es annak-felette azoknak Iſteneiket-is, Fejedelmeikkel és azoknak gyönyörüséges arany és ezüſt edényeikkel egybe, fogságba viſzi Egyiptomba, és ö több eſztendeig uralkodik az Eſzaki Királynál.

9 Es a' Déli Király az *ö* országába mégyen, és viſzſza-tér az ö földébe;

10 De annak fiai hadat ſzereznek, és minek-utánna ſokaságot és ſok ſereget gyüjtenek, el-jö nagy gyakorta, és *mint* az ár-viz, *azonképpen* ki-terjed *az ö népe*, és által-mégyen, és meg-térvén hadakozik mind az ö erösſégéig.

11 Es meg-háborodik a' Déli Király, és ki-mégyen, és meg-ütközik az Eſzaki Királyal, és állat nagy ſokaságot, és adatik az a' ſokaság az ö kezébe.

12 Ez a' ſokaság fel-emelkedik, és fel-fúvalkodik annak ſzíve, és ſok ezereket el-veſzt, mindazáltal erejében meg nem marad;

13 Mert az Eſzaki Király meg-térvén, állat az elébbinél nagyobb ſokaságot, és *egy-néhány* eſztendö múlva el-mégyen nagy ſereggel és nagy gazdagsággal.

14 Es azokban az időkben ſokan állanak a' Déli Király ellen, és a' puſztító fiak a' te néped közzül fel-fúvalkodnak, hogy meg-erösítsék a' látáſt, és el-veſznek;

15 Mert el-jö az Eſzaknak Királya, és töltéſt tölt, és meg-véſzi az erös várost; és a' Délnek *Királyának* karjai meg nem áll-hatnak, ſem az ö válogattot népe, és ſemmi ereje nem *léſzen* az *ö ellensége ellen való* meg-maradáſra.

16 Es minek-utánna tselekeſzik az ö ellensége az ö kedve ſzerint, holott ſenki nem léſzen ellene álló, állani fog a' kivánatos földön-is, mellyet az ö erejével meg-emészt,

17 Azután ismét el-végezi, hogy bémenjen az ö országának minden erejével, és békeſségnek ſzíne alatt ö véle *valamit* tselekeſzik, és leányát adja feleségül a' *Királynak*, azt befzédek-kel el-áltatván; de *az* nem áll-meg abban, és az ö *attyának akaratja ſzerint* nem tselekeſzik.

18 Es fordítja ortzáját a' ſzigetekre, és ſok *ſzigetket* meg-véſzen; de annak gyalázatos tselekedetit meg-enyhíti egy Hadnagy, viſzſza-adván annak a' gyalázatot minden *maga* gyalázatja nélkül.

19 Es fordítja ortzáját az ö maga országának erösſégeire; és meg-botránkozván el-eſik, és nem találtatik.

20 Es áll ennek helyébe *egy*, ki az ö birodalmának ditsöségében az adó-ſzedöt által-jártatja; ki rövid napon meg-rontatik, noha nem haragban, ſem viadalban.

21 Es áll ennek helyébe *egy* útálatos, és nem adják önéki az ország' koronáját fejébe; hanem tsalárdsággal mégyen-bé, és hizelkedéſſel jut az országhoz.

22 Es a' karok ár-vizzel fogattatnak el az ö ortzája elött, és meg-töretnek, még a' ſzövetségnek Fejedelme-is.

23 Es békeſségnek ſzíne alatt tsalárdúl tselekeſzik azzal, és el-menvén győzedelmet véſzen kevés néppel.

24 Nagy tsendeſséggel foglalja-el az országnak gazdag réſzét, és azt tselekſzi, a' mit nem tselekedtek ſem az ö attyai, ſem az ö ösei, sákmányt, prédát, és gazdagságot oſzt az *ö vitézinek*, és gondolatival forgolódik az erösſégek *ellen meg-vételek* felöl; de azt ideig *el-titkolja*.

25 Es fel-indítja az ö erejét és ſzívét a' Déli Király ellen nagy ſereggel, és a' Déli Király-is ingereltetik hadra nagy ſereggel és igen erössel, de meg nem áll-hat; mert gondoltak ö ellene gondolatokat,

26 Es a' kik az ö ételének réſzét éſzik, meg-rontják ötet, és az ö ſeregét el-nyomja *ez* ár-viz, és ſokan ſeb miatt el-hullanak.

27 Es ennek a' két Királynak ſzíve gonoſzra *léſzen*, és egy aſztalnál hazugságot ſzóllanak *egy-másnak*: de *az az ö tanátsok* véghez nem mégyen; mert annak vége még *más* bizonyos időre *halaſztatik*.

28 Azért meg-tér az ö földébe nagy gazdagsággal, és elméjében *gondolkodik* a' ſzent Szövetség ellen, mellyet mikor meg-tselekeſzik, meg-tér az ö földébe.

29 Bizonyos időben ismét mégyen Délre; de nem léſzen *ollyan ſzerentsés* mint elö-ſzör, vagy mint utól-ſzor.

30 Es jönek ö reája Olaſz országi hajók, honnét nagy bánatja léſzen, és viſzont haragſzik a' ſzent Szövet-

ség

tség ellen, és véghez viszi *akaratját*; és viszsza-térvén egyet ért azokkal, kik el-hagyják a' szent frigyet.

31 És a' karok ö melléje állanak, és meg-fertéztetik a' szent helyet, és el-veszftik a' szüntelen való *áldozatot*, és fel-tészik a' pusztító útálatosságot.

32 Mert a' kik hitetlenül tselekeszenek az *Isten*' Szövetsége ellen, azokat meg-fertézteti hizelkedésekkel; hogy az ö Isténeket esmérőknek népét megfogják, miképpen hogy meg-is tselekeszik;

33 És a' népnek értelmesi, *a' kik* sokakat oktatnak, el-esnek fegyver és tüz miatt, fogság és rablás miatt sok ideig.

34 És minek-utánna el-hullanak; meg-segíttetnek kitsiny segítséggel, és adják magokat hozzájok sokan szép befzédekkel.

35 És az értelmesek közzül el-hullanak, hogy meg-próbáltassanak magokban, meg-tiszttassanak és megfejéríttessenek a' végezett ideig; mert még az el-rendelett idö *tovább leszen*.

36 És tselekeszik az ö akaratja szerint az a' Király, és fel-emelkedik, és fel-magasztalja magát minden Isten felett, és az Isténeknek Istenek ellen tsudákat szóll, és szerentsés lészen, míg végre mégyen a' harag; mert végezés lett *a' felöl*.

37 Az ö eleinek Istenivel-is nem gondol, sem az asszonyi-állatoknak kívánságára nem figyelmez, és semmit Istennel nem gondol, hanem mindeneknek felette magasztalja magát.

38 És tiszteli a' Maozim Istent az ö székiben, az Istent-is, kit nem esmértenek az ö attyai, tiszteli arannyal, ezüsttel, drága kövekkel, és kívánatos *állat*okkal.

39 És tselekeszi *mind ezeket* az erösségnek kerítésiben az idegen Istennel: a' kit meg-esmérénd, meg-sokasítja annak ditsöségét, azokat sokakon Urrakká tészi, és a' földet el-osztja jutalom gyanánt.

40 A' végnek idején pedig, megütközik ö véle a' Déli Király, és mint a' forgó-szél, úgy mégyen reája az Eszaki Király szekerekkel, lovagokkal, és sok hajókkal; és bé-mégyen a' földekre, és mint-egy ár-víz el-széled, és által-mégyen *az országon*

41 És mégyen a' kívánatos földre, és sok *város*ok meg-romlanak; és ezek meg-szabadúlnak az ö kezéből, Edom és Moáb, és az Ammon' fiainak Fejedelmeik.

42 És veti kezeit a' földekre, és Egyiptom' földe nem menekedik-meg *tőle*.

43 És uralkodik arany és ezüst kintsein, és minden drágalátos javain Egyiptomnak; a' Libiabéliek-is és a' Szeretsenek *lészenek* az ö járásiban.

44 De a' hirek rettentik-el ötet Napkeletről és Eszakról; és ki-jö nagy haraggal, hogy el-vetzeisen és meg-öljön sokakat.

45 És fundálja az ö palotáinak sátorit a' tengerek között a' kívánatos szent * hegyen; és mégyen annak tetejére, és nem lészen néki segítöje.

* *Sólt.* 48: 2. 3.

XII. RESZ.

Prófétál az Angyal a' halottak' fel-támadásáról, és e' próféczia' homályosságáról.

1 ÉS az idöben, mivelhogy a' nagy Fejedelem MIHALY* *ANGYAL* uralkodik, ki a' te néped-ért áll, mikor lejénd a' nyomorúságnak ideje, mellyhez hasonló nem vólt attól fogva, hogy a' nép kezdett lenni mind az ideig: Akkor mondom az idöben a' te néped meg-szabadúl, valaki írva találtatik ama' könyvben. * *r.* 10: 13.

2 És sokan azok közzül, kik alusznak*a' földnek porában, fel-serkennek, némellyek az örök élettre, némellyek pedig gyalázatra és örökké való útálatosságra. * *Ezék.* 37: 11. 12.

3 És a' böltsek fénlenek, mint az égnek fényelsége; és a' kik sokakat az igasságra viszsznek, miként a' tsillagok, örökkön és örökké *fenlenek*.

4 Te pedig Dániel, zárd-bé * e' befzédeket, és petsételd-bé e' könyvet a' végsö ideig: tudakoznak *erről* sokan, és az értelem bövebben lészen.

* *v.* 9. *r.* 8: 26.

5 És tekintém én Dániel, és imé más két *Angyal* áll vala, egyik a' * folyó-viznek partján innét, a' másik túl a' folyó-viznek partján. * *r.* 10: 4.

6 És *egyik* monda a' férj-fiúnak, * ki gyotsba öltözött vala, a' ki a' folyo-viz felett *vala*: Mikor lészen végek e' tsuda dolgoknak. * *r.* 10: 5.

7 És hallám, hogy a' férjfiú, a' ki gyóltsba öltözött vala, a' ki a' folyóviz felett vala, ki fel-emelte vala az ö jobb kezét és bal kezét az * ég felé, meg-esküvék az örökké elö *Istenre*, hogy IDEIG, † IDÖKIG, ÉS AZ *IDÖNEK* FELEIG, és minek-utánna el-végezik a' szent népnek erejének rontatását, mind ezek el-végeztetnek.

* *Jel* 10: 5. 6. † *r.* 7: 25.

8 És én hallám és nem értém, 's mondék: URam, mi *leszen* ezeknek végek?

9 És monda: Menj-el Dániel; mert bé vagynak zárva és * petsételve e' befzédek *az* utólsó ideig. * *v.* 4.

10 Meg-tiszttíttatnak, meg fejéríttetnek, és meg-frisselteknek sokan; de a' hitetlenek hitetlenül tselekeszenek, és a' hitetlenek semmit nem értenek, de az értelmesek értenek.

11 Ez időtől fogva, mellyen el-vétetik a' fiüntelen való * *áldozat*, és fel-tétetik a' puſztítáſnak útálatoſsága; *léſzen* EZER KET-SZAZ ES KILENTZVEN NAP.

* *r.* 11: 31.

12 Bóldog a' ki várja, és éri AZ EZER HAROM-SZAZ ES HARMINTZ-ÖT NAPOT!

13 Es te Dániel, meny-el a' te határodig, és el-nyugſzol, és állaſz a' te állapatodra a' napoknak végén.

HOSEAS PROFETANAK KÖNYVE.

A' Jéroboám' idejében meg-veſztegettetett Iſteni tiſzteletnek követésé-ért, bálványozás-ért, 's egyéb ſzarvas vétkek-ért feddi és fenyegeti a' Népet.

I. RESZ.

Az Izrael' bálványozásának példázatja: végre meg-tartatik Juda és Izrael.

1 AZ URnak ſzava, melly vólt HOSEASHOZ A' BEERI' FIAHOZ, az * Uzziáſnak, Jótámnak, † Akáznak, Ezékiáſnak Júda' Királyinak idejekben; és Jéroboámnak †† idejében, ki Joáſnak az Izrael' Királyának fia vólt. * *Eſa.* 1: 1.

Amós 1: 1. † 2 *Kron.* 27: 1. 28: 1. 29: 1. †† 2 *Kir.* 14: 23.

2 Elö-ſzör így ſzólla az UR Hóſeás által, és monda az UR Hóſeáſnak: Menj-el, végy feleségül magadnak *egy nyilván-való* parázuát, és *nevely* fiakat a' parázna aſzſzonytól; mert paráználkodván paraználkodott e' föld, hogy ne köveſſe az URat.

3 El-méne azért *Hóſeás*, és vévé magának feleségül GOMRET a' Dibláim' leányát, ki teréhbe eſék, és ſzüle néki fiat.

4 Es monda az UR néki: Nevezd az ö nevét JEZREELNEK; mert egy kevés idö múlva meg-büntetem a' Jéhu'* házát a' Jezréel' városában tett † vér-ontaſ-ért, és az Izrael' orlzágát el-rontom. * 2 *Kir.* 9: 1-7. † 2 *Kir.* 10: 6-31.

5 Es akkor léſzen ez, hogy az Izraelnek ívét * el-töröm Jezréelnek völgyében. * 2 *Kir.* 15: 29. *Eſa.* 8: 4.

6 Ismét teréhbe eſék *Gomer*, és ſzüle leányt, és monda az UR néki: Névezd az ö nevét LO-RUCHAMANAK; mert többé nem mivelem, hogy meg-kegyelmezzek az Izrael' házának, hanem * el-veſztvén el-veſztem ötet:

* 2 *Kir.* 17: 6.

7 De a' Júda' házának meg-kegyelmezek, és meg-tartom öket az ö URokban Iſtenekben; de nem ívekkel * ſem fegyerekkel tartom-meg öket, ſem ütközetekkel, ſem lovakkal, ſem lovagokkal. * 2 *Kir.* 19: 35. 36.

8 Es el-válaſztván Ló-Ruchamát a' tsetstöl, ismét teréhbe eſék, és ſzüle fiat.

9 Es monda *az UR*: Nevezd az ö nevét LO-AMMINAK; mert ti *vagytok* nem én népem, én ſem léſzek ti *Iſtentek*;

10 Mindazáltal az Izrael' fiainak ſzámok ollyan léſzen, mint a' tenger' fövenye, melly meg nem mérettethetik, meg ſem ſzámláltat-hatik; és meg léſzen ez, hogy a' helyen, * a' hol ezt mondották nékik: NEM EN NEPEM *VAGYTOK* TI! ott mondják ezt nékik: AZ ELÖ ISTEN' FIAI *VAGYTOK* TI!

* *v.* 9. 12. *Róm.* 9: 25. 26.

11 Es öſzve-gyülnek a' Júda' és Izrael' fiai egyenlö-képpen, és egy * Fejedelemhez hallgatnak, 's fel-jönek az ö *bujdoſásoknak* földéröl; mert nagy léſzen Jezréel' napja.

* *Ezék.* 37: 19-22. 1 *Kir.* 11: 13-39.

12 Mondjátok-meg a' ti atyátok-fiainak, hogy már * én népeim ök, és a' ti húgaitoknak, hogy kedvemben vagynak nékem. * *v* 9. *Eſa.* 4: 2. 3. *Jér.* 31: 31-34. 33: 4-7.

II. RESZ.

Iſten' népének lelki paráznaſága, büntetése: aztan Iſtennel új egyeſüléſe.

1 PEreljetek a' ti anyátokkal, perelj-jetek; mert nem én feleségem ö, én ſem vagyok férje néki: veſſe-el azért az ö * kurvaságát az ö ortzájáról, és az ö paráznaságát az ö mellyéröl:

* *Ezék.* 16: 24. 35. 45-47. 23: 2-21.

2 Hogy meg-foſztván mezítelen ne hagyjam ötet, és ne tégyem ollyanná, minémü vólt * ſzületése' napján; *és* puſztaſágra ne juttaſſam és ſzáraz földdé ne tégyem ötet, és ſzomjúval meg ne öljem ötet. * *Ezék.* 16: 4-7.

3 Az ö fiain ſem könyörülök; mert * paráznaſágból való fiak. * *r.* 5: 7. *Eſa.* 57: 3. *Ezék.* 16: 35. 45. *Jér.* 5: 7.

4 Mert paráználkodott az ö annyok, ſzidalomba bé-merült, a' ki öket e' világra ſzülte; mert ezt mondotta: Elmégyek az én ſzeretöim után, kik énnékem * meg-adják kenyeremet, vizemet, gyapjamat, lenemet, olajomat, és italomat. * *Jér.* 44: 16. 17.

5 Annak-okáért ímé én töviſsel bé-rekeſztem az ö útát, és ſövényt fonok eleibe, hogy az ö öſvényét ne találja-meg.

6 Es az ö szeretöi után járván azokat ne érje-el, és keresvén azokat ne találja meg; azután azt mondja: Elmégyek az én elsö férjemhez; mert nékem akkor vólt jobban dolgom, mikor nála vóltam, hogy nem mint mostan.

7 Mert ö esszébe nem vészi, hogy én adom néki a' búzát, a' bort, és az olajt, és én szaporitom meg az ezüstöt néki; ö pedig a'Baálra költörte *az aranyat. * *Ezék.* 16: 16-19.

8 Azoká-ért reá térek, és el-vészem töle az én * búzámat az ö idejében, és mustomat divatjában, és ki-ragadom *kezéből* az én gyapjamat és lenemet, mellyel az én ellenem való rútságát fedezte. * *Jóel* 1: 4-12.

9 Hogy ki-nyilatkoztassam * az ö gonoszságát az ö szeretöinek szemeik elött, és ötet senki az én kezemböl ki nem ragadja. * *Ezék.* 16: 37-42.

10 Es meg-állatom minden örömét, innepléset, új Hóldnak innepét, Szombatját és minden ö innepe * napját. * *Sir.* 1: 4.

11 El-puszttítom szöleit és fige-fáit, mellyek felöl ezt mondta: Bérembe jutottak ezek nékem, mellyet az én szeretöim adtak énnékem; és erdövé tészem azokat, és a' mezei vad megészi azokat.

12 Es reá emlékeztetem ötet a' Baálnak tiszteletinek napjaira, a' mikor áldozott annak, és mikor fülön függöjével, arany láncával magát fel-ékesitette, és el-ment az ö szeretöi után, és én rólam el-felelejtkezett, ezt mondja az UR.

13 Annak-okáért ímé én hozzám hajtom ötet, mikor a' puszttába viszem ötet, és szóllok néki szép szóval.

14 Es meg-adom néki az ö szöleit onnét, és az Ákor' völgyét *meg-mutatom*, hogy jó reménység támadjon *bennek*, és énekel ott, mint ifjúságának idején, és mint mikor Egyiptomnak földéből fel-jöve.

15 Es meg-lészen ez, azt mondja az UR, hogy akkor ezt mondod énnékem: EN † FERJEM VAGY! és nem mondod többé ezt *énnekem*; En Baálom vagy! † *v.* 22.

†† *Jér.* 2: 27.

16 Es el-vesztem a' Baáloknak neveket fzájából, és nem emlékezik-meg többé azoknak nevekről.

17 Es frigyet * szerzek önékik azon a' napon a' mezei vadakkal és az égi madarakkal, és e' földi tsúszó-mászo állatokkal: és az ívet, a' fegyvert † és a' hadakozást el-vesztem e' földről, és meg-nyúgotom öket nagy bátorsággal. * *Job* 5: 23. *Ezék.* 34: 25.

† *Ezék.* 39: 9. 10. *Esa.* 2: 4.

18 Es *ujjonnan* el-jegyzelek magamnak téged' házas-társúl mind örökké, és el-jegyzelek téged' magamnak igazsággal és ítélettel, kegyelemmel és irgalmassággal. * *Esa.* 4: 2. 4.

19 Es el-jegyzelek * tégedet magamnak hittel, és meg-esméred az URat. * *Esa.* 54: 10-14.

20 Es lészen azon a' napon, hogy meg-hallgatom, ezt mondja az UR, meg-hallgatom az egeket, ök-is meg-hallgatják a' földet.

21 A' föld-is meg-hallgatja a' * búzát, a' mustot, az olajt, és azok-is meg-hallgatják Jezréelt. * *v.* 11.

22 Es bé-vetem én magamnak ötet a' földbe, és meg-kegyelmezek annak, a' ki kegyelem * nélkül vala; és ezt mondom annak, a' ki én népem nem vala: En népem vagy te; ö pedig ezt mondja: *Te* én † Istenem *vagy!*

* *v.* 1. 7. 1: 9. *Róm.* 9: 25.

1 *Pet.* 2: 10. † *v.* 15.

III. RESZ.

Az Izrael' vétke, meg-vettetése: fel-vétetése.

1 TOvábbá monda az UR énnékem; Menj-el még-is, szeress olly aszszonyi-állatot, mellyet a' férje szeretett, de ugyan parázna; az URnak az Izrael' fiaihoz való szeretéti * szerint, kik még-is az idegen Istenekhez vágyakoznak, és szeretik a' † palatzk bort.

* *r.* 9: 10. 11: 8. † *Esa.* 28: 7.

2 Es meg-szerzém azt magamnak tizen-öt ezüst pénzen, és más-fél véka árpán,

3 Es mondék néki: Sok ideig ülsz te *özvegyen* én számomra, nem paráználkodol, *más* férjhez sem mégy, és én *hozzám veszlek* ismét tégedet.

4 Mert az Izrael' fiai sok ideig ülnek Király * nélkül, Fejedelem nélkül, áldozat nélkül, öltár nélkül, pap öltözet nélkül, és képek nélkül.

* *r.* 10: 3.

5 Annak-utánna meg-térnek * az Izrael' fiai, és meg-keresik az ö URokat Isteneket, és Dávidot * az ö Királyokat; és félelemmel járúlnak az URhoz és az ö jóvóltához, az utólsó idökben, * *Jer.* 30: 9. † *Ezék.* 34: 23-25.

IV. RESZ.

Feddi 's inti a' népet a' sok bünröl.

1 HAllyátok-meg az URnak beszédét, ti Izrael' fiai; mert az URnak peri vagyon e' földnek lakóival; azért hogy nints *ö bennek* semmi igaz beszéd, semmi irgalmasság, és az Istennek semmi * esméreti nintsen e' földi *emberek*ben.

* *Jér.* 23: 10. 11. 14.

2 A' hamis esküvés, a' hazugság, a' * gyilkosság, az orvság, és a' parázna-

naság el-áradtanak, és egyik vér a' másikat éri.
* 2 *Kir.* 21: 16.
Ezék. 22: 6-8.

3 Annak-okáért meg-romol e' föld, és minden lakói el-vesznek róla, *minden* mezei vadakkal, égi madarakkal, sőt a' tenger' halaival egyetemben el-vesznek.

4 Még-is bátor senki ne feddje és ne oktassa az embert; mert a' te néped kétség-nélkül hasonlatos azokhoz, kik az ö Papjokkal szembe * szöknek.
* *Ezék.* 3: 26. 27. 2 *Krón.* 26: 20. 21. 25: 16.

5 De el-kell *fényes* nappal veszned, el-vész a' Próféta-is éjjel veled egyetemben; el-veszterm a' * te anyádat-is.
* *r.* 2: 1-3.

6 El-vész az én népem; mivelhogy * tudomany nélkül való, mivelhogy te meg-vetetted az igaz tudományt: éu-is meg-vetlek tégedet, hogy Papom ne légy énnékem; és mivelhogy a' te Istenednek Törvényéről el-felejtkeztél: én-is el-felejtkezem a' te fiaidról.
* *v.* 14. *Jér.* 4: 22.

7 Mennél több jóval vóltam hozzájók, annál inkább ellenem jártak; de én az ö ditsőségeket gyalázatra fordítom.

8 Az én népemnek büné-ért való áldozattal élnek, és azoknak bünökre nagy szorgalmatossággal vigyázznak.

9 Annak-oká-ért, a' mint jár *miattam* a' nép, úgy jár a' Pap; * és meg-büntétem ötet az ö *gonosz* útai-ért, és megfizetek néki munkájá-ért;
* *Esa.* 24: 1. 2. *Sír.* 2: 20.

10 Mert esznek, de meg nem * elégesznek: paráználkodnak, de nem szaporodnak; mert el-szakadtak az URtól, hogy ö *néki* ne szolgáljanak.
* 3 *Mós.* 26: 26. *Mik.* 6: 14.

11. A' * paráznaság, a' bor és a' must el-vette eszeket. * *r.* 5: 4.

12 Az én népem az ö fa *Istenétől* kérd tanátsot, hogy az ö páltzája feleljen néki; mert a' paráznaságoknak * lelke meg-tsalta *ötet*, hogy paráználkodjanak, el-fordúlván az ö Istenektől.
* *r.* 5: 4. *Jér.* 2: 27.

13 A' hegyek' * tetején áldoznak, és a' halmokon gyújtnak áldozó füstöt a' tser-fa alatt, nyár-fa és hárs-fa alatt; mert jó annak az ö árnyéka; annak-oká-ért a' ti leányitok kurvákká lésznek, és a' ti menyeitek paráznákká.
* *Ezék.* 20: 28.

14 Es nem büntetemé-meg a' ti leányitokat, hogy kurválkodtak? és a' ti menyeiteket, hogy paráználkodtak? mert ök a' paráznákhoz adják magokat, és a' kurvákkal áldoznak; és az értelem * nélkül való nép el-vész.
* *v.* 6.

15 Ha te paráználkodol-is, Izrael, tsak *hogy* immár a' Júda ne szakadna-el *én tölem*, és ne menjetek Gilgálba, se ne menjetek-fel *áldozni* Bethávenbe, és ne esküdjetek ott, *mondván*: El az UR!

16 Mert mint a' déltzeg üsző, ollyan déltzeg az Izrael; de ezennel tágas földön örizi öket az UR, mint a' bárányt.

17 A' bálványokhoz ragaszkodott Efraim; hagyj békét * néki *Hoseás!*
* *r.* 7: 16. *Jér.* 15: 1.

18 Meg-döglött az ö * borok; paráználkodván paráználkodtanak, szerették mondani az ö Fejedelmei az ö gyalázatjokra: Hozzatok † *ajándékot!*
* *Esa.* 1: 22. † 2 *Mós.* 23: 8.

19 De a' *hirtelen-való veszedelemnek* szele, szárnyai alá vészi e' *népet*, és meg-szégyenül * az ö áldozati miatt.
* 2 *Kir.* 17: 6-12.

V. RESZ.

Feddi föképpen a' Papokat 's Fö-rendeket.

1 HAlljátok-meg ezt, ti Papok, vegyétek eszetekbe Izrael' házá, és hallgassátok-meg Királynak udvari *népe*, mert ti veletek *vagyon* peri *az URnak*, kik ollyanokká lettetek *a' köz-népnek*, mint a' Mispa' *hegyén meg-vetetett* * tör, és a' Tábor' *hegyén* ki-teríttetett háló. * *Jér.* 23: 1-2.

2 Kik az öldöklésre álnok tanátsot tartottanak; jóllehet én dolgom, hogy mindeneket meg-büntessek.

3 Esmérem én az Efraimot, és az Izrael nem rejtetett-el én előlem; mert te Efraim most-is * paráználkodol, meg-fertéztetett az Izrael.
* *r.* 6: 10. 7: 11.

4 Nem igyekeznek azon, hogy az ö Istenekhez * térjenek; mert a' paráználkodásra való *nagy buzgó* lélek vagyon bennek, és az URat nem esmérik. * *r.* 4: 12. *Jér.* 18: 12. 44: 16-19.

5 De *elég* tanú lésznek Izrael ellen az ö † kevélysége. Az Izrael azért és Efraim az ö * álnokságok-ért el-vesznek, még a' Júda-is ö vélek el-vész.
† *Esa.* 28: 1. * *r.* 7: 10. 11.

6 Az ö juhaikkal és barmaikkal mennek az URat keresni, de nem találják-*meg*; mert el-rejtezett előlök.

7 Hitetlenül tselekedtek az UR ellen; mert idegen * fiakat nemzettenek: most *már a' veszedelem* rövid napon bé-nyeli † öket az ö örökségekkel egybe. * *r.* 2: 3. † 2 *Kir.* 15: 29. 27: 6. 15: 1. 11.

8 Kürtöljetek szaruval Gibeában, trombitáljatok Rámában, kiáltsatok Bethávenben, azután te benned, óh Benjámin!

9 Az Efraim el-puſztúl a' büntetésnek

nek idején: az Izraelnek nemzetségi között *eléggé* tanúſtottam az igazságot.
* 2 *Kir.* 17: 13-18. 23.

10 Fel-hontották a' Júda' Fejedelmi az *Iſten' Törvényének* * határát; de ki-ontom rájok, mint a' viz-özönt, az én búsúlásomat.

11 Prédára költ az Efraim, törvény ſzerint romol-meg; mert ſzabad akaratja ſzerint járt az *emberi* parantsolatok után. * 2 *Kir.* 17: 19-21.

12 De én meg-emésztö moly gyanánt *léſzek* Efraimnak, és a' Júda' házának ſzú-féreg gyanánt.

13 Es látá Efraim a' maga * nyavalyáját, Júda-is látá a' maga sebét, és Aſſiriába ment az Efraim, és *Júda* Járeb Királyhoz küldött; de ö nem gyógyít-hatott-meg titeket, és nyavalyátokból titeket meg nem orvoſol-hatott. * *r.* 7: 11.

14 Mert én az Efraim ellen ollyan *léſzek*, mint a' kegyetlen oroſzlán, és a' Júda' háza ellen, mint az oroſzlán kölyök: én magam, én magam * meg-ſzaggatom, és el-mégyek; meg-ragadom, és ſenki *kezemből* ki nem ragad-hatja! * *r.* 8: 14.

15 El-mégyek, viſzſza-térek az én helyemre, mind addig míg-nem megeſmérik magokat, hogy vétkeztenek, és míg-nem meg-keresſik az én ortzámat; mikor a' nyavalya rajtok léſzen, idején * meg-keresnek engemet, *mondván:* * *Ezék.* 6: 9.

VI. RESZ.

Meg-térés, Gonoſzságokról való panaſz.

1 JErtek-el * térjünk-viſzſza az UR-hoz; mert ö ſzaggatott-meg, és ö gyógyít-meg minket, meg-vert, és békóti a' mi ſebeinket.
* *Jér.* 31: 18. 19.

2 Meg-elevenít * minket két nap múlva; harmad napon fel-támaſzt minket, és élünk az ö ortzája előtt.
* *Eſa.* 26: 19.

3 Meg-eſmérjük *jó-voltát*, és el-jutunk az UR' *kegyelmének* eſméretire, *hozzánk* kéſzült az ö ki-jövetele mint a' hajnal, és el-jö mi hozzánk mint az eső, mint a' tavaſz idöbéli eső, a' földnek alkamatos idejebéli esője!

4 Mit tselekedjem veled Efraim? mit tselekedjem te veled Júda? mert a' ti jámborságtok ollyan, mint a' reggeli harmat, és mint a' köd, *melly* reggel fel-kél.

5 Ezoká-ért meg-vertem az én Prófétáim által, meg-öltem * öket az én ſzamnak beſzédivel; és a' te ítéletid *ollyanok voltak, mint* a' fel-jövö *Napnak* világoſsága. * *Jér.* 1: 10.

6 Mert irgalmaſsagot * kívánok én *töled*'s nem áldozatot, és az Iſtennek eſméretit *inkább* az égö áldozatnál.
* 1 *Sám.* 15: 22. *Eſa.* 1: 11-17. *Amos* 5: 23. 24.

7 De ök, mint *meg-romlott* emberek, meg-ſzegték az *én* * Szövetségemet, és abban hitetlenül tselekedtenek én velem. * *r.* 5: 10. 8: 1.

8 Gileád, az álnokság tselekedöinek városok, és vér-ontásba bé-merült.

9 Es mint a' tolvajok leſik az embereket: azonképpen a' Papi társaság egyenlö tanátstsal az úton *embert* ölnek; mert az ö ſzándékokat tellyesítik-meg.

10 Nagy gonoſzságot látok az Izrael' házában, ott vagyon az Efraimnak paráználkodáſa, meg-fertéztetett az Izrael.

11 Te-is Júda tsemetéket plántálſz magadnak, midön *én* viſzſza-hozom az én népem' foglyait.

VII. RESZ.

Még-is a' bünröl való panaſz.

1 MIkor az Izrael' *népét* orvoslanám: akkor tetſzék-ki Efraimnak álnoksága, és a' Samariának gonoſzsága; mert tsalárdúl tselekedtenek, mint az *éjjel* bé-menö lopó, mint a' kivül való tolvaj *egy-máſt* rontják.

2 Es nem gondolták az ö ſzívekben, hogy minden ö gonoſzságokat látom: Moſtan környül-vették öket az ö gonoſz tselekedeteik, és én előttem vagynak,

3 Az ö gonoſzságokkal vidámítják meg a' Királyt, és az ö hazugságokkal a' Fejedelmeket.

4 Mindnyájan paráználkodnak, haſonlatoſok * a' sütönek bé-gyújtott kementzéjéhez, *ki tsak* akkor ſzünik-meg annak gerjeſztésétöl, mikor a' meg-dagaſztott téſzta meg-kél.
* *v.* 6. 7.

5 A' mi Királyunkat az ö *öröme* napján a' Fejedelmek tömlö borokkal meg-betegitették, *ö-is* * a' tsúfolókhoz tette magát; * *Péld.* 20: 1.

6 Mert ſzíveket az álnoksághoz úgy hozzá kéſzítették alattomban, mint a' * sütö-kementzét, *melly*, mikor egéſz éjtſzaka az ö sütöjök aluſzik, reggel ég mint a' lángozó tüz.
* *v.* 4. 7.

7 Mindnyájan hevek a' gonoſzságban, mint a' hév sütö-kementze, meg-emésztik az ö Biráikat; minden ö Királyaik el-hullanak, *de még-is* egy ſem kiált én hozzám ö közzülök.

8 Az Efraim a' *pogány* népek közzé * elegyitette magát, az Efraim ollyan, mint a' *tuz előtt* meg nem fordíttatott pogátsa. * *Eſa.* 7: 1. 5. 6.

9 Meg-ették az idegen *népek* az ő erejét; és ő nem vészi eszébe; meg-is őszült ő, még sem vészi-eszébe *magát*.

10 És az Izrael' kevélysége jólhet bizonyságot tészen ő ellene; még sem térnek * az ő URokhoz Istenekhez, és nem keresték ötet mind ennyi † *rongálásában*-is. * *Jér.* 18: 12. *Amós* 4: 9.

11 Es ollyan az Efraim, mint a' bolond galamb, balgatag! Egyiptomra kiáltnak, és Assiriába * mennek: * *r.* 5: 13.

12 De valahová mennek, meg-vetem nékik az én hálómat, *és* mint az égi madarat le-vonszom öket, meg-kötözöm öket, mint meg-hallották az ő Gyülekezetekben.

13 Jaj nékik; mert * el-távoztak én tőlem: azért el-pusztíttatnak; mert hitetlenül tselekedtek ellenem: én váltottam-meg öket; és ők hazugságot szólltak én ellenem.

* *Esa.* 30: 1-1.

14 Es nem kiáltottak én hozzám szívek * szerint, mikor az ő ágyas-házokban jajgattak: A' búzá-ért, bor-ért egybe-gyülnek; de én tőlem el-szakadtak. * *Esa.* 29: 13.

15 Es én be-kötöztem az ő karjokat, és meg-erősítettem; de ők gonoszt gondoltak én ellenem.

16 Meg-térnek; *de* nem a' Felséges *Isten*hez, ollyanok vóltanak, mint a' tsalárd * kéz-ív; de fegyverrel húllanak-el az ő Fejedelmeik az ő nyelvek-nek kevélysége miatt. Ez az ő meg-tsúfoltatások Egyiptomnak földében!

* *Sólt.* 78: 57.

VIII. RESZ.

Hirtelen jö veszély a' bálványozás-ért.

1 VEgyed szádba a' kürtöt *Hóseás, és mondjad*: Mint a' keselyü, * *ollyan sebesen jö a' veszedelem* az URnak házára; mert meg-szegték † az én frigyemet, és az én törvényem ellen hitetlenül tselekedtenek. * 5 *Móf.* 28: 49. † *r.* 6: 7. 10: 4.

2 Kiált * én hozzám az Izrael: En Istenem, *úgy mond*, esmérünk tégedet;

* *r.* 7: 14.

3 De meszsze távozott Izrael a' jótól, az ellenség azért kergeti ötet.

4 Királyt emeltenek ők; de nem én tanátsomból, Fejedelemséget szerzettenek, 's én nem tudtam: az ő ezüstökből és az ő aranyokból bálványt tsináltanak; azoká-ért el-vesznek,

5 El-hágy *tégedet* a' te borjú-képed, óh Samária, mikor az én haragom fel-gerjed ő ellenek! Vallyon meddig nem igyekeznek az ártatlanságra?

* 1 *Kir.* 12: 28-30.

6 Mert ez-is *a' borjú* Izraelben támadott, mesterember tsinálta azt, nem Isten ő; mert daraboknként romol Samariának * borjúja. * 2 *Kir.* 23: 15. 16.

7 Bizony tsak szelet * vetnek *a' földbe*, és forgó-szelet aratnak; nem indúl szárba, nem lészen abból a' gobonából liszt, és ha szinte teremne-is; az idegenek meg-emésztik azt.

* *r.* 10: 11. 13. *Jób* 15: 35.

8 Bé-nyeli Izraelt *az ellenség*, majd *immár* a' pogányok között ollyanok lésznek, mint az * el-vettetett edény;

* *Jér.* 22: 28. 48: 38.

9 Mert ők Assiriába mentek-fel: ollyak mint az egyedül való vad szamár: az Efraimiták szeretöket bérlenek magoknak;

10 Noha meg-bérlették a' pogányokat: mindazáltal egybe-gyüjtöm azokat *ő ellenek*, és a' Királynak *és* Fejedelmeknek terhek miatt keseregnek egy kevésé.

11 Mivelhogy az Efraim meg-fokasította az * óltárokat bün-tételre; annak-oká-ért veszedelmire † lészen nékik az ő óltári. * *r.* 10: 1.

† 2 *Kir.* 17: 67.

12 Eleibe irtam az én drága * Törvényemet; *de ők* idegen *dolognak* állították *azt*. * *Sólt.* 147: 19. 20.

13 Az én égő áldozatomnak áldozatjában áldoznak nékem húsfal, és meg-észik: de nem vészi jó néven az UR; immár meg-emlékezik az ő álnokságokról, meg-látogatja az ő álnokságokat, * hogy ők Egyiptomhoz folyamnak. * *r.* 9: 6.

14 Es el-felejtkezett * az Izrael az ő Teremtőjéről; és ő óltárokat épített, és a' Júda' erös városokat szaporított: én pedig tüzet † botsátok-ki az ő városira, melly meg-emészti az ő palotáit.

* 5 *Móf.* 32: 15. 16. *Jér.* 2: 27.

† *r.* 5: 14.

IX. RESZ.

Bizonyos vefzedelem jö a' bün-ért.

1 NE örülj te Izrael a' te békessségednek mint *egyéb* népek; mert paráználkodásoddal el-szakadtál a' te Istenedtől, szereted a' parázna' bérit minden búza * szérüiden:

* *r.* 2: 4.

2 De a' szérü és a' sajtó nem * tartja-el öket, és a' must meg-tsalja öket.

* *r.* 2: 8-10.

3 Nem laknak az URnak földén, hanem ismét Egyiptomba tér * az Efraim, és Assiriában fertelmes étket esznek.

* 2 *Kir.* 23: 33. 34. *Jér.* 43: 7. 44: 16-19. 25.

4 Nem áldoznak az URnak borral, és nem lésznek kedvesek az ő *itali áldozatjai* néki: az ő áldozatjaik ollyanok, mint a' fróknak kenyerek, a' kik

abban

abban éſznek-is, meg-ferteztetnek; mert az ö kenyerek az ö lelkek-ért nem mégyen-bé az UR' Hazába.

5 Mit tselekeſztek az eſztendönként való Innepen, és az URnak Innepe' napján?

6 Mert ímé a' puſztaság miatt elbújdoſnak; Egyiptom * rekeſzti-bé öket, Móf temeti-el öket: kintsekkel *épitett* gyönyörüséges *örökségeket* a' tsalán véſzi-fel, és tövis *fogja-fel* az ö lakó-helyeiket. * *v.* 3. *r.* 8: 13, *Jér.* 44: 27.

7 El-érkeztek az ö meg-látogatáſoknak napjai, el-jutottak a' fizetéſnek napjai, meg-eſméri akkor az Izrael, hogy bolond vólt * Prófétája, balgatag és hijaba-való vólt, az ö álnokságának ſokságá-ért, és *Iſtennek ö ellene való* nagy gyülölségé-ért. * *Sóf.* 3: 7.

8 Az Efraimnak az en Iſtenemmel való ör-állója, *tudni-illik* a' Próféta nadarászнak*törivé lett minden ö útjában, útálatos állat ö az ö Iſtenének Házában! * *Ezék.* 13: 10. 18. 19.

9 Mélyen bé-merültenek *a' gonoſzságba*, meg-romlottanak *életekben*, miképpen a' Gibeabélieknek * idejekben; meg-emlékezik *Iſten* az ö álnokságokról, meg-látogatja az ö gonoſzságokat. * *r.* 10: 9. *Bir.* 19: 22. 25.

10 *Olly kedves vólt én nálam* az Izrael, mint a' puſztában találtt ſzőlö, és mint a' fige-fának elsö gyümöltse az ö elsö terméſében, ollyan kedvefen fogadtam a' ti atyáitokat; *de* ök a' * Baál-péor *bálvány*hoz bé-mentenek, és nagy ſzégyenséggel tölem elſzakadtanak, az ö útálatoſságok vólt az ö kedvek ſzerint. * 4 *Móf.* 25: 3. *Sólt.* 106: 28.

11 Efraimnak ditsősége * el-repült mint a' madár, még ſzületésétől, méh*ben hordoztatásától*, fogantatástól fogva. * *r.* 10: 3. 6. 7.

12 Mert még ha fiakat neveléndnekis; * ki-ſzaggatom öket, hogy ember-kort ne *érjenek*; bizony jaj-is lészen nékik, mikor el-távozom ö tölök! * *r.* 2: 3.

13 Efraim, a' mint én láttam ollyan, mint a' Tírus *városban* hajlék alatt kedvére plántáltatott fa: de mindazáltal Efraim ki-hozza az ö fiait a' veſzedelemre.

14 Adj valamit nékik URam; *de* mit *kérjek*, *hogy* adj? Adj gyermek veſztö méhet nékik, és téj nélkül való kebeleket.

15 Minden ö gonoſzságok * Gilgálban *vagyon*; mert ott gyülöltem-meg öket az ö gonoſz tselekedeteik-ért, kivetem házamból öket, nem ſzeretem többé öket; minden ö Fejedelmeik el-állottanak mellölem. * *r.* 12: 11.

16 Meg-verettetett az Efraim, megaſzott az ö gyökerek, nem teremnek* gyümöltsöt, még ha nemzenének-is, az ö méheknek ſzerelmes magzatit † meg-ölöm. * *v.* 14. † *v.* 12.

17 El-veti az én Iſtenem öket; mert nem fogadták az ö *ſz*avádt, * és bújdoſokká léſznek a' pogáynok között.

* 2 *Kir.* 17: 6.

X. RESZ.

Közel a' veſzedelem a' meg nem térökhöz.

1 MInt a' meg-ſzedett ſzőlö, * ollyan az Izrael: gyümöltsöt terem magának, az ö gyümöltsének ſokaſága ſzerint meg-ſokaſította az öltárokat, böven költött az öltárokra, az ö földöknek bősége ſzerint jól tettek a' képekkel. * 2 *Kir.* 15: 29. *Eſa.* 5: 2.

2 El-hafonlott az *Iſtentől* az ö ſzívek, majdan reájok rakodik az ö bünök: ö maga *az Iſten* el-rontja az ö öltáraikat, és el-töri az ö bálványaikat.

3 Mert ezennel *ö magok* kezdik mondani: * Nintsen nékünk Királyunk; mert nem féltünk az URtól, és a' Király mi jót tehet mi velünk?

* *r.* 3: 4. 2 *Kir.* 17: 6. 7.

4 Szóval tartották *az Iſtent*, hamiſan esküttenek, meg-ſzegték a' * ſzövetséget, az ö jámborságok ollyan, mint a'földnek barázdáiban *termett* üröm. * *r.* 5: 10. 8: 1.

5 Beth-ávennek üſzöi miatt meg-rémülnek Samariának lakói; mert meg-ſiratja * azt az ö népe és az ö Papjai, kik annak örülnek; mivelhogy annak ditsősége el-távozik ö tőle. * *v.* 10.

6 Es az-is Aſſiriába vitetik Járeb Királynak ajándékon: ſzégyent vall Efraim, és meg-ſzégyenül Izrael az ö tanátsa miatt.

7 Ki-vágattatik * Samariának Királya, mint a' viz' ſzínén való tajték,

* 2 *Kir.* 17: 6.

8 Es el-veſznek Aveunek magas helyei, *mellyek* az Izraelnek gonoſzsága: tövis és bogáts-kóró nevekedik az ö öltáraiknak helyeken: és azt kezdik mondani a' hegyeknek: Borítsatok-be * minket! és a' halmoknak: Omoljatok mi reánk! * *Eſa.* 2: 19. *Jel.* 6: 16.

9 Gibeának napjaitól fogva *azon* bünben vóltál Izrael, abban maradtatok-meg; nem fogott ö rajtok a' Gibeabéli * veſzedelem, melly lett az álnokságoknak fiain.

* *Bir.* 19: 22. 25.

10 Fogadáſom * tartja, 's meg-rongálom öket, és népek gyülekeznek ö ellenek, még ha két barázdában béſzorítkoznak-is. * *Jér.* 44: 26. † *v.* 5.

11 Ollyan az Efraim, mint a' nyomtatásra ſzoktatott *és* azt ſzeretö üſző: de én-is az ö kövér nyakán általmentem, lovagolni indítottam Efraimot,

mot, a' Júda fzánt, * Jákób pedig magának boronál.

* *v.* 13. *r.* 8: 7, 8

12 Vefsetek igazságot magatoknak, hogy kegyelemnek mértékét araflatok, fzántsatok magatoknak * új ugarat; mert ideje meg-keresnetek az URat mind addig, míg *hozzátok* jöjjön, és igazságnak esőjét adjon tinéktek.

* *Jér.* 4: 3. 4. *Gál.* 6: 7. 8. *Ják.* 3: 18.

13 Istentelenséget fzántottatok, és álnokságot * arattatok, hazugságnak gyümöltsét ettétek, mert a' te útadban biztál, a' te erös népednek fokaságában: * *Péld.* 22: 8.

14 Ezoká-ért zendülés támad a' te néped között, és minden te erősséged el-puſztíttatik, miképpen el-puſztítá Sálman a'*Beth-Arbelt a'hartznak napján; az anya a' fiakkal egybe a' földhöz veretik.

* 2 *Kir.* 18: 34. 19: 13.

15 Így tselekefzik ti veletek Béth-el a' ti nagy gonoſzságtok-ért: egy hajnalban hirtelen * el-vész az Izrael' Királya!

* *v.* 7.

XI, RESZ.

Panaſzolkodik és fenyegetözik az Iſten.

1 MIkor még gyermek * vala az Izrael, kedvellém ötet: és Egyiptomból † hivám-ki az én fiamat.

2 Hivák öket; de ök más felé menének elölök, Baálimnak áldozának, és a' bálványoknak áldozának jó-illattal.

* 2 *Móſ.* 4: 22. 23. † 2 *Móſ.* 3: 7. 8. 12: 5. 13: 21. *Máté* 2: 15.

3 En igazgattam az Efraim' lábának járását, ölemben * hordoztam az *Efraimot*; de nem esmérték-meg, hogy meg-gyógyítottam öket.

* 5 *Móſ.* 32: 10-12. *Jer.* 31: 20.

4 Embereknek kötelével vontam öket hozzám, fzeretetnek köteleivel, és vóltam nékik ollyan, mint a' kik a' jármot a' baromnak nyakában megkönyebbítik, és ételt adtam nyúgalmaſon eleikbe.

5 Nem tér-vifzfza Egyiptomnak földébe; de az Affiriai *Király* * léfzen az ö Királya, azért hogy nem akartak meg-térni.

6 Es fegyver fzáll az ö városira, és meg-emészti az ö zárjait, és meg-emészti öket az ö tanátskozáſok-ért.

* 2 *Kir.* 17: 6.

7 Az én népem meg-átalkodott * az én tölem való el-fzakadásban, nagy fel-fzóval † hivják *ötet*; de fenki nem ſdúl-meg rajta!

* *v.* 2. *Jer.* 18: 12. † 2 *Kir.* 17: 13-15.

8 Miképpen tselekedjem te veled Efraim? *Miképpen* adjalak kézbe tégedet, Izrael? Miképpen tselekedjem veled úgy, mint * Admával? *úgy* tégyeké veled mint Séboimmal? meg-esett én bennem az én fzívem, és egyetembe meg-bántam igyekezetimet.

* 1 *Móſ.* 19: 24. 25.

9 Nem tselekefzem az én haragomnak búsúlása * fzerint, nem térek Efraimnak el-vefztésére; mert Iſten vagyok én és nem ember: Szent te közötted, és nem mégyek-bé *haraggal* a' városba.

* *Jer.* 31: 20-28.

10 Az UR' után * járnak, *és ö* ordít mint az oroſzlán: mikor ö ordít, akkoron rettegnek a' Nap-nyúgatnak lakói.

* *r.* 3: 5. 5: 15.

11 Rettegve jönek-elö, mint a' madár, Egyiptomból, és mint a' galamb az Affiriának földéből: és lakoſokká tészem öket az ö házaikban, ezt mondja az UR!

12 Környül-vett engem' mint-egy meg-fzállott várat az Efraim' hazugsággal, és az Izrael' háza tsalárdsággal; a' Júda pedig még uralkodik az Iſtennel, és a' fzentekkel a' hivségben meg-maradott *még*.

XII. RESZ.

Hijába-való reménység: fenyegetés.

1 SZéllel * táplálтatik az Efraim, és a' Nap-keleti *fzárazló* fzelet követi; naponként a' hazugságot és a' puſztaságot ſokaſítja: frigyet fzerez az Affiriuſſal, és olajt küld † Egyiptomba.

* *r.* 8: 8. 9. † *r.* 7: 11.

2 Peri vagyon az URnak Júdával, hogy meg-látogaſſa † oſztorával a' Jákóbnak házát az ö útai fzerínt, az ö tselekedetei fzerint * fizet-meg néki.

† *Eſa* 2: 6. * *Róm.* 2: 6-11.

3 Az annya' méhében meg-ragadá *Jákób* az ö báttyának * farkát, és az ö érejével † küzdék az Iſtennel.

* 1 *Móſ.* 25: 26. † 1 *Móſ.* 32: 24-28.

4 Es küzdék az Angyallal, és meggyözé, ſira és könyörge néki; Béthelben † találá-meg *Iſten* ötet, és ott fzóla mivelünk.

† 1 *Móſ.* 35: 7-15.

5 Es Seregeknek URra Iſtene, UR az ö meg-emlékeztető *neve*!

6 Te-is térj-meg a' te Iſtenedhez, örizd-meg az irgalmaſságot és az ítéletet, és mindenkor a' te Iſtenedben veſſed reménységedet.

7 Kanaán * nemzet ez, kezében vagyon a' hamis mérték, fzereti a' ragadozáſt.

* *Ezék.* 16: 45.

8 Es ezt mondja az Efraim: Bizonnyára meg-gazdagúltam, gazdaságot fzerzettem magamnak, ſemmi keresetemben nem találnak énnékem álnokságot; mert nagy bün *volna az*.

9 Maga én *vagyok* a' te URad Istened Egyiptomnok * földétől fogva: *de* sátorokban lakóvá tészlek *ismét* tégedet, mint ama' Gyülekezetnek idején.
* r 13: 4.

10 Es szóllottam néktek a' Próféták által, 's én magam sok látásokat jelentettem *nékik*, és a' Próféták által példázó dolgokat mútogattam.

11 Vallyon *vagyoné* Gileádban hamisság? bizony hazugság vagyon! Gilgálban * ökrökkel áldoztanak, az ö oltáraik-is olly *igen sokak*, mint a' szántó földnek barázdáin a' rakások. * r. 4: 14. 15. 9: 15.

12 Es Siriának földére bújdosott Jákób, 's ott szólgált Izrael az ö * feleségé-ért, és *juhot* őrizett feleségéért. * 1 Mós. 29: 15-18.

13 Es a' Próféta által * fel-hozta az UR Izraelt Egyiptomiból, és a' Próféta által szabadította-meg.
* 1 Kir. 8: 53. Tsel. 7: 35. 36.

14 Ingerlette Efraim *az Istent* az ö magas *bálványozó* helyein: de meg-lakol * az ö istentelenségéről, és megadja néki az ö gyalázatját az ö URa.
* 2 Kir. 17: 6-9.

XIII. RESZ.

Még-is panaszolkodik, a' népnek el-vetemedéséről.

1 MIkor az Efraim szóll vala, *mindenek* rettegnek vala *töle*, fel-vette magát az Izrael' népe között; de vétkezék a' Baállal, 's * meg-hala.

2 Még mostan-is többitik büneiket, és képeket öntöttek magoknak az ö ezüstökből az ö értelmek szerint, *mellyek* bálványok, *és* mester-emberek-nek művök mind ez, mellyekről ö magok mondják, hogy a' melly emberek áldoznak, tsókolgassák a' borjúkat. * 2 Kir. 17: 6-12.

3 Annak-okáért ollyanná léfznek mint a' reggeli köd, mint a' reggel fel-kelö harmat, és mint a' polyva, * mellyet a' szél el-hajt a' szérüről, és mint a' füst, melly a' kürtöröl *kimégyen és el-oszol*. * Sólt. 1: 4.

4 Es én *volnék* a' te URad Istened Egyiptom' * földétöl fogva, 's nem kell vala én nálamnál több Istent esmérned; mert nints több Szabadító én nálamnál. * r. 12: 9.
2 Mós. 19: 5-8.

5 En esmértelek téged' a' * puszták-ban, a' vizetlen *és* a' száraz földön.
* 5 Mós. 2: 7.

6 Böv földre hozám, és meg-elégedének, meg-telének; de el-hivék * magokat, el-felejtkezének én rólam.

7 Azért én, mint az oroszlán, * ollyan léfzek rajtok; mint a' párdutz, le-felkedem útjokban utánnok.
* r. 5: 12. 14. 14: 1.

8 Eleikbe futok mint a' † medve, mellynek *kölykeit* el-vették, meg-szaggatom szíveket, béleket; bé-nyelem öket ott, mint az oroszlán, a' mezei fene vad el-szaggatja öket!

9 Te magad * veszteted-el magadat, Izrael; mert én bennem segítséged *vagyon*. † Sir. 3: 10. * r. 11: 5.

10 En vagyok *örökké*; *de* hol vagyon a' te Királyod, hogy meg-óltalmazna téged' minden városidban? és hol vagynak a' te Biráid, kik felöl ezt mondottad nékem: Adj * Királyt és Fejedelmeket nékem? * 1 Sám. 8: 5.

11 Adék tenéked Királyt * haragomban, és el-vöm te töled az én búsultomban. * 1 Sám. 8: 7. 10: 21. 24. 31: 1-2.

12 Petsét * alatt vagyon Efraimnak álnoksága, el-rejtetett az ö büne;
* Jób 14: 17.

13 *De* gyermek-szülönek fájdalma száll ö reája: bolond * fiú ö; mert születésének idején meg nem fuladna.
* r. 7: 11.

14 A' koporsó' hatalmától megment-hetném öket, a' haláltól megszabadít-hatnám öket: Halál, * te vezedelmed léfzek én, koporsó, romlásod léfzek én néked: el-rejtetett a' változás az én szemeim elött.
* Esa. 25: 8. 1 Kór. 15: 55.

15 Jóllehet ö nevekedik az ö attyafiai között: de el-jö a' Nap-keleti *szárazto* fzél, az UR' fzele, melly a' puszták fel-jö, és * meg-szárad az ö kút-feje; el-ragadozza ö minden drága marhájának kintsét. * r. 10: 14. 15.

XIV. RESZ.

Az Istenhez térök szégyent nem vallanak.

1 EL-pusztíttatik * Samária; meg-keserítette az ö Istenét, fegyver miatt húllanak-el *az ö lakoft*, ofzlopokhoz verik az ö apró gyermekeiket, és az ö terhes aszszonyi-állatjaik ketté vágattatnak.
* r. 12: 7. 2 Kir. 17: 6.

2 Térj-meg Izrael a' te URadhoz Istenedhez; * mert el-romlottál a' te álnokságodban. * r. 13: 9.

3 Vigyetek beszédeket Istenhez vetletek, és térjetek az URhoz; mondjátok ezt néki: Minden álnokságinkat vedd-el mi róluunk, és légy kegyelmes mi hozzánk, és áldozunk néked a' mi * ajakinknak tulkaival.
* Sidó. 13: 15.

4 Az Assíriai *Fejedelem* nem óltalmaz *ezután* minket, nem ülünk lóra, és nem mondjuk ezután a' mi kezeink' munkájoknak: * Mi Istenünk *vagytok* ti; mert az árva te nálad találj kegyelmet. * r. 2: 15. Esa. 17: 4-8.

5 Meg-gyógyítom az ö tölem való el-szakadásokat, ingyen való nagy ked-

kedvembe vészem őket; mert el-fordúl * az én búsúlásom ő róla.
* *r.* 11: 8. 9.

6 Lészek Izraelnek mint a' harmat, virágzik ö mint a' liliom, gyökeret vér, mint a' Libánus' *hegyén való élö-fa.*

7 Ki-terjednek az ö ágai, és az ö ékessége ollyan lészen, mint az olaj-*fának ékessége*, és az ö szaga mint a' Libánusé.

8 Meg-újúlnak az ö árnyékának lakói, és meg-elevenednek, mint a' *földbe vetett* búza-mag, és tsemetéznek mint a' szőlö-tö, és az ö szaga *ollyan lészen*, mint a' Libanus' *hegyén termett* bornak *szaga.*

9 *Ezt kezdi* az Efraim *mondani*: Mit tészek én többé a' bálványokkal? én meg-hallgattam és meg-tekintettem ötet; *lészek* én *néki* mint a' zöldellö jegenye-fa, én nálam lelted a' te gyümöltsödet.

10 Kitsoda a' bölts, * hogy meg-értené ezeket? *Kitsoda* az értelmes, hogy eszébe venné ezeket? Mert igazak az URnak útai, és az igazak járnak azokon; de az istentelenek megbotlanak rajtok. * *Sólt.* 107: 43.

JOEL PROFETANAK KÖNYVE.

Feddi a' népet az Isten' ostora alatt való meg-keményedés-ért: fenyegeti nagy büntetéssel: inti meg-térésre: a' Krisztus' országával való igéretekkel serkentgeti.

I. RESZ.

Feddi a' nép' kemenységét; böjtölésre int.

1 AZ URnak szava ez, melly lett JOEL által, a' PETUEL' FIA által.

2 Vének, halljátok-meg ezt, és földnek minden lakói hallgassátok-meg: Vallyon vólté valaha illyen dolog a' ti idötökben? Es vallyon a' ti atyáitoknak idejekben *vólté?*

3 Beszéljétek-meg ezt a' ti fiaitoknak, és a' ti fiaitok az ö fiaiknak, és azoknak fiaik *beszélljék-meg* az ö maradékjoknak.

4 A' mi meg-maradott vala a' sáskától, meg-évé a' tsere-bogár, és a' mi a' tsere-bogártól meg-maradott vala, meg-évé a' hernyó, és a' mi a' hernyótól meg-maradott vala, el-süté a' ragya.

5 Serkenjetek-fel részegesek, és sirjatok, és ordítsatok mindnyájan ti borivók a' must-ért; mert el-vétetett a' ti szátoktól.

6 Bizonyára erös nép * jöve-fel az én földemre, mellynek száma nintsen: az ö fogai *ollyanok, mint* az oroszlán' fogai, és annak záp-fogai *ollyanok, mint* az öreg oroszlán' *záp-fogai.*

7 Puszlává tevé az én szőlömet, és az én fige-fáimat meg-hántá, meg-mezítelenítvén meg-mezítelenité, és széllyel hányá; meg-hervadának az ö ágai. * *v.* 2. *r.* 2: 2-11.

8 Keseregj, mint a' gyászban járó meny-aszszony az ö ifjúságának férjén.

9 El-költ az UR' Házából a' kenyérrel 's borral való áldozat, keseregnek * a' Papok az URnak szolgai.
* *v.* 13.

10 El-puszlíttatott a' mező, keseregnek a' *földnek lakói*; mert el-vészett a' * búza, el-száradott a' must, megízetlenült az olaj.

11 Szégyenüljetek-meg szántó emberek, ordítsatok ti szölö-mívesek, a' búzá-ért és az árpá-ért; mert el-vészett a' mezö' gabonájának aratála.
* *Hós.* 2: 8.

12 Mert ki-száradott a' szölö-tö, el-vészett a' figés-*kert*, a' pomagránát-is, a' pálma-fa-is, és az alma-fa; a' mezönek minden élö-fái * ki-aszlanak; bizony ki száradott az öröm az embereknek fiai közzül!
* *v.* 7.

13 Öltözzetek *sákba*, és sirjatok ti Papok, jajgassatok ti, kik az óltárhoz szolgáltok, jövetek-el, hálljatok gyász ruhában, kik az én Istenemnek szolgai vagytok; mert a' ti Istenteknek Házából el-vészett * a' kenyérrel és borral való áldozat.
* *v.* 9.

14 Hírdessetek * böjtöt, hivjátok-öszve a' népet, gyüjtsétek-egybe a' Véneket, és a' földnek minden lakóit a' ti URatoknak Istenteknek Házába, és kiáltsatok az URhoz, *ezt mondván:*
* *r.* 2: 15.

15 Jaj *nékünk* e' nap; * mert közel vagyon az URnak napja, és úgy jö mint a' puszlító, a' Minden-ható *Istentöl!*
* *r.* 2: 1. *Esa.* 13: 6.

16 Avagy nem szemünk' láttára vészetté-el az élés? a' mi Istenünk' Házából az öröm és a' vigaság?

17 El-rothadtanak az el-vetett magok a' barázdák alatt, el-puszlíttanak a' gabonás házak, el-romlottanak a' tsürök; mert ki-aszott a' búza *a' földböl.*

18 Miképpen fohászkodik az oktalan állat, bögnek az ökrök, mert nintsen élések: még a' juhoknak nyájoknak is el-vészett!

19 Te hozzád kiáltok, URam; mert az aszálynak tüze meg-emésztette a' puszta-béli füvet, és a' hévség * el-égette

gette a' mezönek minden élö-fáit.
* *v.* 2: 3.

20 Még a' mezei vadak-is te hozzád kiáltanak; mert el-száradtanak a' folyó-vizeknek völgyei; mert megemésztette a' hévség a' puſztabéli zöld füvet!

II. RESZ.

A' sáskák le-iráſa: intés penitentziára, a' természet 's kegyelembéli áldáſoknak igéretei által.

1 KIUrtöljetek * Sionban és kiáltsatok az én ſzent hegyemen: rémüljenek meg e' földnek minden lakói; mert el-jött az URnak napja, mert közel vagyon. * *v.* 17.

2 A' fetétségnek és a' homálynak napja, a' ködnek és sürü homálynak napja; mint a' hajnal *ollyan hirtelen* kiterül a' hegyekre; nagy és rettenetes nép, kihez világ kezdetitől fogva hasonló nem vólt, 's többé ſem léſzen nemzetségről nemzetségre.

3 Meg-emésztö tüz léſzen ö elötte, és ö utánna égetö láng; *Judának* földe ollyan ö elötte, mint a' paraditſom' kerte, de ö utánna puſztúláſnak puſztája léſzen, 's ugyan nem meneked-hetik ö meg.

4 Annak tekinteti, mint a' lovaknak tekintetek, és futoſnak mint a' lovagok.

5 A' hegyek' tetején *olly zörgéſſel* ugrándoznak, mint a' ſzekerek' zörgéſe, és mint a' pozdorja emésztö lángnak tsattogáſa; mint az ütközetre kéſzült erös nép!

6 A' népek el-témülnek töle, minden ortzák el-feketednek *tölök való féltekben.*

7 Ollyanok mint az Oriáſok, ſzéllyel futosnak mint az ütközetre való ferjfiak, a' kö-falra fel-hágnak, és ki-ki ſzabadon jár az ö útján, nem tartóznak-meg útjokban.

8 Senki a' társát *útjában* nem ſzorongatja, ki-ki ſzabadon jár az ö útjában, a' fegyver közzé mennek, még ſem eſik ſeb rajtok.

9 A' városſt ſzabadon által-járják, a' kerítéſen futosnak, házakat meg-hágnak, ablakokon bé-mennek mint a' lopó.

10 Reſzket a' föld ö elötte, és keſeregnek az egek; a' Nap és a' Hóld el-feketednek, és a' tsillagok meg-vonſzák fényeket.

11 Es az UR ſzólt az ö ſerege elött; mert felette igen nagy az ö tábora; mert erös a' ki meg-tselekeſzi az ö beſzédét: Mert nagy az URnak napja, és igen * rettenetes, 's ki áll-hatja-meg azt? * *v* 3. 4. 1: 4. 10.

12 Es még ſzinte moſtan-is, ezt mondja az UR: *Térjetek-meg én hozzám tellyes ti ſzivetek ſzerſint, böjtölléſſel-is, ſiráſſal-is, keſergéſſel-is;
* *Jér.* 4: 1.

13 Es ſzaggaſſátok ſzíveteket, nem ruháitokat, és térjetek a' ti URatokhoz Iſtentekhez; mert ö kegyelmes és irgalmas, kéſedelmes a' haragra, és nagy kegyelmeſségü, *'s meg-tartózik a' büntetéſtöl.
* 2 *Móſ.* 34: 6.

14 Ki tudja, * *talám* hozzátok tér és meg-bánja *ſzándékát*, és *ki tudja, talám* áldáſát hagyja utánna rajtatok, meg-hagyja a' kenyérrel és borral való áldozatot a' ti URatoknak Iſtentekneк. * *Amós* 5: 15. *Jon.* 3: 9.

15 Kürtöljetek Sionban, * ſzentelljetek böjtöt, hirdeſſetek gyüléſt.
* *v.* 1: 14.

16 Gyüjtsétek-öſzve a' népet, hirdeſſetek gyüléſt, vegyétek mellétek a' véneket, vegyétek közzétek az aprótskákat, és a' tsets-ſzopókat: menjen-ki a' vö-legény az ö belsö * házából, és a' meny-aſzſzony az ö ágyas házából.
* 1 *Kor.* 7: 5.

17 A' *Templomnak* tornátza között, és az öltár között ſirjanak a' Papok az URnak ſzolgai, 's mondják ezt: Légy kegyelmes URam a' te népedhez, és ne botsáſſad ſzidalomra a' te örökſéged, hogy a' pogányok ö rajtok uralkodjanak; hogy ne mondják a' népek: Hol * vagyon az ö Iſtenek?
* *Sólt.* 42: 11. 79: 10.

18 Es nagy buzgó ſzeretettel hozzá fogadja az UR az ö földét, 's megkegyelmez az ö népének.

19 Es válaſzt téſzen néki az UR, 's ezt mondja az ö népének: Im én adok tinéktek búzát, muſtot és olajt, és meg-elégedtek véle, és nem adlak többé titeket a' pogányoknak ſzidalmokra.

20 Es az Eſzaki *népet* * meſzſze üzöm töletek, puſzta és ſzáraz földre ſzéllеſztem ötet, a' Nap-keleti tengerre fordítom artzal, és az utólját az utólsó tengerre, fel-mégyen az ö doha, fel-mégyen az ö büzi; mert el-hitte magát, hogy *minden* tehetö légyen.
* *Eſa.* 14: 24-25.

21 Ne félj föld' *népe*, hanem örülj és vigadj; mert az UR nagy kéſzülettel kéſzült a' *te* ſegítségedre.

22 Ne féljetek mezei vadak; mert meg-zöldül a' puſztának mezeje, mert a' fa gyümöltsét meg-termi, a' fige és a' ſzölö ki-hozza az ö gazdagságát.

23 Ti-is Sionnak fiai örvendezzetek és vigadjatok a' ti URatokban Iſtentekben; mert záport esöt ſzállít-le tinéktek, idején és késön való esöt az elsö *hónap*ban.
* *Eſa.* 14: 24-25.

24 Es meg-rakodnak tsüreitek búzával, tsikorognak a' ſajtók borral 's olajjal.

25 Es ki-pótolom az eſztendőket, a' mellyekben a' sáska, * a' tsere-hogár, és a' hernyó az életet meg-ették, az én nagy seregem, mellyet reátok küldöttem vala. * *r.* 1: 4.

26 Es ſzüntelen éſztek 's meg-elégeſztek, és ditsériték a' ti URatoknak Iſtenteknek nevét; mert tsudaképpen telekedett veletek, és nem marad az én népem ſzégyenben örökké.

27 Es meg-tudjátok, hogy az Izrael között vagyok én, és én vagyok a' ti URatok Iſtentek, és nintsen több *én nálamnál*; és nem pironkodik örökké az én népem.

28 Es ezután léſzen ez, hogy ki-öntöm az én Lelkemet * minden emberre, és prófétálnak a' ti fiaitok és leányitok; a' ti véneitek álmokat látnak, és a' ti ifjaitok látáſokat látnak.

* *Eſa.* 44: 3. *Tſel.* 2: 17.

29 Sőt még az én ſzolgáimra és ſzolgáló-leányimra-is ki-öntöm az én Lelkemet azokon a' napokon.

30 Es tsudákat téſzek az egekben és e' földön; vért, tüzet, és köd oſzlopokat.

31 A' Nap * ſetétséggé válik, és a' Hóld vérré, minek-előtte el-jö az URnak nagy és rettenetes napja.

* *r.* 3: 15. *Ezék.* 32: 7. 8.

32 Es akkoron valaki az URnak nevét * ſegítségre hívja, meg-ſzabadúl; mert a' Sion' hegyén és Jérusálemben léſzen a' ſzabadúlás, mint meg-igérte az UR, az-az a' † maradékokban, a' kiket az UR hivánd.

* *Rom.* 10: 13. † *Eſa.* 9: 21. 22.

III. RESZ.

Iſten meg-iténi az ö népe' ellenségit.

1 MErt ímé azokon a' napokon, és abban az időben, mellyben a' Júda' és Jérusálem' fogságát meg-hozom:

2 Akkor egybe-gyütök minden pogányokat, * és ſzóllítok a' Jóſafátnak völgyére, és ott perlek ö vélek az én népem-ért, és az én örökségem-ért az Izrael-ért; mert a' pogányok között azt el-ſzéllefztették, 's meg-oſztoztak az én földemmel. * *Ezék.* 39: 2-13.

3 Es nyilat vontanak az én népemre, és a' gyermekeket árúba vetették a' parázna aſzſzonyi-állat-ért, és a' leányokat boron el-adták, hogy ihaſſanak.

4 Sőt mi közöm vólt nékem te veled, Tirus és Sídon, és Sidóságnak minden határos ſzomſzédi? vallyon érdemlettemé ezt, a' mivel * fizettek nékem? és ha ezzel fizettek nékem, nagy hitetlen a' ti fejetekre fordítom, a' mint érdemlettétek; * *Ezék.* 25: 3. 6. 8. 26: 2. 35: 15. *Sólt.* 137: 7. 8.

5 Mert az én ezüſtömet és aranyamat el-vittétek, és az én drága marháimat a' ti templomitokba vittétek.

6 Es Júdának 's Jérusálemnek fiait a' * Görögöknek pénzen el-adtátok, hogy mefzſze vetnétek őket az ö határoktól: * *Ezék.* 27: 13.

7 De ímé fel-költöm * őket a' helyből, a' hová pénzen el-adtátok, 's megfizetek néktek † a' ti érdemetek ſzerínt. * *Jer.* 25: 12. *Eſd.* 1: 1-11. † *Ezék.* 25: 8-17. 26: 2-21. 28: 21-26.

8 Es adom a' ti fiaitokat és a' ti leányitokat a' Júda' fiainak kezekbe, és ök el-adják azokat pénzen a' Sabeuſoknak, mefzſze való népnek; mert az UR végezte.

9 Hírdeſſétek-meg ezt a' népek között, hírdeſſetek hadat, támaſzſzátok-fel a' hatalmaſokat; el-jönek, fel-kelnek mindnyájan a' hadakozó férjfiak.

10 Rontsátok-el a' ti ſzántó-vaſaitokat, tsináljatok fegyvereket azokból, és kaſzáitokból tsináljatok dárdákat; a' beteges mondja ezt: Erös vagyok én!

11 Gyüljetek-öſzve, és jöjjetek-el minden népek, gyüljetek-fel minden felöl, ott vágja-le az UR a' te erös *ellenségidet*.

12 Serkenjenek-fel és jöjjenek-fel a' népek a' Jóſafát' völgyébe; mert ott ülök, hogy meg-itéljek minden népeket, *kik* körös-környül *vagynak*.

13 Veſſetek farlót * *a' gabonába*; mert meg-ért a' gabona; jertek-el, ſzálljatok-le; mert rakva a' fajtó, teli vagynak a' nyomó ſzerſzámok, mert meg-ſokaſúlt az ö gonoſzságok.

* *v.* 2. 4. 12. *Jel.* 14: 15-20.

14 A' népek, a' népek a' tséplésnek völgyébe *jönek*; mert közel *vagyon* az UR' napja * a' tséplésnek völgyében.

* *v.* 2. 4. 12. *Jer.* 25: 31.

15 A' Nap és a' Hóld * meg-homályoſodnak, és a' tsillagok meg-vonſzák fényeket. * 2: 31.

16 Es az UR Sionból * nagy ſzóval ſzóll, és Jérusálemből ſzózatott téſzen, 's meg-rémülnek az egek és a' föld; és az UR *léſzen* az ö népének reménysége, és az Izrael' fiainak erőſſége. * *Jer.* 25: 30.

17 Es meg-tudjátok, hogy én *vagyok* a' ti URatok Iſtentek, ki lakom * Sionon az én ſzentségemnek hegyén: és léſzen Jérusálem ſzentséggé, † és idegenek többé által nem járják ötet.

* *Sólt.* 132: 13. 14. † *Eſa.* 4: 2-6.

18 Es hogy a' napon a' hegyek * muſttal tsepegnek, és a' halmok téjjel folynak, 's Júdának minden folyáſi vizekkel bövölködnek, és kút-fő ſzármazik † az UR' Házából, melly meg-öntözi a' Sittimnek völgyét.

* *r.* 2: 23-26. *Amós* 9: 13. 14.

19 *De* Egyiptom puſztává lészen, és Edom*nak földe* kietlen puſztaságra jut, a' Júda' fiain tett gyötrelmé-ért; mert ártatlan vért ontottak az ö földökben. † *Ezék.* 47 : 1-9.

20 Es a' Júda örökké * meg-marad, és Jérusálem nemzetségről nemzetségre. * *Amós* 9 : 14. 15.

21 Es ki-tiſztítom * vérekből, mellyből ki nem tiſztítottam vala; mert *en vagyok* a' Sionban lakó UR!

* *Eſa.* 4 : 3.

AMOS PROFETÁNAK KÖNYVE.

Elö-ſzör prófétál az Iſten' ellenségének büntetéſéről: Azután Júda és Izrael ellen; és bé-rekeſztí írását Evangyéliomi ígéretekkel.

I. RESZ.

Némelly nemzetekre jövendö büntetéſek.

1 A Mósnak Betzédi *ezek*, ki a' Tékuabéli páſztorok * közzül való vala, mellyeket látot Izrael' *országa* felöl, † Uzziáſnak Júda' Királyának idejében, és Jéroboámnak, Joáſnak az Izrael' Királyának fiának idejében, két eſztendövel a' föld-indúlás elött.

* *v.* 17 : 14. † *Eſa.* 1 : 1. *Hóſ.* 1 : 1.

2 Es mónda: Az UR Sionból * kiált, és Jérusálemből télzen ſzózatot; és el-veſznek a' páſztoroknak aklaik, 's meg-ſzárad a' Kármel *hegynek* teteje!

* *Joel* 3 : 16.

3 Igy ſzóll az UR: DAMASKUSNAK három és négy gonoſzságá-ért meg nem kegyelmezek; mert a' Gileádbélieket vas tsépekkel tséplették-meg.

4 Es tüzet botsátok a' Háſaél' házára, melly meg-eméſzti a' Benhadád' palotáit.

5 Es el-rontom Damaskusnak * erösſégét, és ki-veſztem az Aven' mezeinek lakóit, és a' Fejedelmet Edennek házából; és Siriának népe Kirbe vitetik, *ezt* mondja az UR. * 2 *Kir.* 16:9. *Jér.* 49 : 23.

6 Igy ſzóll az UR: GAZA *városnak* * három és négy gonoſzságá-ért meg nem kegyelmezek; mert tellyeſséggel rabságra adták' *az én népemet*, hogy öket az Edomiták kézekbe adták.

* *Ezék.* 25:15. 2 *Krón.* 21:16. 17. 28:18.

7 Es tüzet botsátok Gázának kö-falára, melly meg-eméſzti az ö palotáit.

8 Es ki-veſztem AZOTUSBOL a' lakos *népet*, és ASKELONBOL a' Fejedelmet, és térítem az én kezemet AKKARONRA, és a' Filiſteusoknak maradékok * el-veſznek, *ezt* mondja az UR Iſten. * *Ezék.* 25 : 15-17. *Eſa.* 20 : 1.

9 Igy ſzóll az UR: TIRUSNAK * három és négy gonoſzságá-ért meg nem kegyelmezek; mert tellyeſséggel Edomnak fogságába ejtették *az én népemet*, és nem emlékeztenek-meg az atya-fiak' ſzövetségekről. * *Ezék.* 26:2

10 Es tüzet botsátok Tírusnak kö-falára, melly meg-eméſzti az ö palotáit.

11 Igy ſzóll az UR: EDOMNAK három és négy gonoſzságá-ért meg nem kegyelmezek; mert fegyverrel háborgatta * az ö attya-fiát, és nem vólt irgalmaſsággal hozzá, mind örökké ragadozó vólt az ö haragja, és örökké haragot tartott reá. * *Ezék.* 25:12.

12 Es tüzet botsátok * Témám' *városára*, melly meg-eméſzti Bozrának palotáit. * *Jer.* 49 : 7. 8.

13 Igy ſzóll az UR: Három és négy gonoſzságok-ért az AMMON' * fiainak kegyelmes nem léſzek; mert a' terhes aſzſzonyi-állatokat ketté-vágták Gileádban; hogy az ö határokat terjeſztenék. * *Sof.* 2 : 8. 9.

14 Es tüzet gerjeſztek * Rabba' *városának* kö-falára, melly meg-eméſzti nagy jaigatáſſal az ö palotáit az ö harczának napján, az ö háborgó ſzél-veſzének idején. * 2 *Sám.* 12 : 26. 29.

15 Es fogságba vitetik az ö Királyok ö maga, és vele együtt az ö Fejedelmiis, ezt mondja az UR.

II. RESZ.

Fenyegeti Moábot, Júdát és Izraelt.

1 EZt mondja az UR: Három és négy gonoſzságá-ért MOABHOZ nem fordúlok; mert ö égette-meg az Edom' Királyának tetemeit mint a' meſzet.

2 Es tüzet vetek Moábra, melly meg-eméſzti Kériótnak palotáit, és háborúnak zörgésében, és kiürt' zengésében hal-meg Moáb.

3 Ki-véſzem ö belöle a' Birót, és minden Fejedelmeit véle egyetemben meg-ölöm, ezt mondja az UR!

4 Igy ſzóll az UR: Három és négy gonoſzságá-ért a' JUDÁNAK meg nem kegyelmezek; mert meg-vetették az URnak Törvényét, és az ö ſzerzéſit nem örzötték, és tévelygésbe vitték öket az ö hazugságaik, mellyeket az ö attyaik követtenek.

5 Es tüzet vetek Júdába, melly meg-eméſzti Jérusálemnek * palotáit.

* 2 *Kir.* 25 : 1-11.

6 Igy ſzóll az UR: IZRAELNEK három és négy gonoſzságá-ért hozzá nem fordúlok; mert pénzen * el-adták az igazat, és a' nyomorúltat egy öltö ſarun. * *v.* 8 : 6. *Eſa.* 10 : 1. 2.

7 Sietnek e' földön a' szegényeknek fejekre, a' nyomorúltaknak igazságokat el-fordítják, a' fiú az ő attyával *egy* leánynyal vétkezik, hogy az én szent nevemet meg-fertéztessék.

8 Es a' zálagba vetett ruhákon hajtják-meg magokat minden óltároknál, és a' meg elett embereknek birságokból az ő Isteneiknek házokban borral lakoztanak.

9 Jóllehet én szaggattam-ki az * Emoréusokat elöttök földökből, kiknek magasságok ollyan *vala*, mint a' tzédrus-fáknak magasságok, és *kik* olly erösek *valának* mint a' tser-fák: és elvesztettem fellyül az ö gyümöltsét, 's alól az ő tövét *tellyességgel*.

4 *Mós.* 21: 24. 25. * 4 *Mós.* 14:34.

10 Es én hoztalak-ki * Egyiptomnak földéből titeket, és negyven esztendeig hordoztalak a' pusztában, hogy az Emoréusoknak földöket birhatnátok. * 2 *Mós.* 12: 51.

11 Es Prófétákat támasztottam a' ti fiaitok közzül, és a' ti ifjaitok közzül * Nazaréusokat! Vallyon nem úgy vagyoné, Izrael fiai? ezt mondja az UR! * 4 *Mós.* 6: 1-8.

12 Es *ti* bort adátok inniok a' Nazaréusoknak, és a' Prófétáknak meg-hagytátok, mondván: Ne * prófétáljatok! *r. 7:12.13. *Esa.* 30:10.

13 Imé én meg-nyomom ezt a' ti helyeteket, miképpen a' *vasas* szekér nyomja a' tellyes kévét.

14 El-kél azért a' futás a' gyorstól, és az erösnek ereje semmit-nem fog, és a' maga-biró meg nem óhatja magát.

15 Es a' kéz-íves *helyén* meg nem marad-hat, és a' gyors gyalog futásával meg nem szabadúl, a' lovag sem szabad-hat-el.

16 A' jó szívü az erösek között mezítelen szalad a' napon, ezt mondja az UR!

III. RESZ.

Fenyegeti Isten a' népet az engedetlenség-ért.

1 Halljátok-meg, *ti* Izrael' fiai, e' szót, mellyet az UR szóll ti felöletek; mind az egész tselédről, mellyet Egyiptom' földéről * fel-hoztam vala, ezt mondván: * 2 *Mós.* 12: 51.

2 Tsak titeket * válaszlottalak magamnak e' földnek minden nemzetségi közzül; annak-okáért meg-büntetlek titeket minden álnokságitok ért. * 2 *Mós.* 19: 5. 6. *Sólt.* 147: 19.20.

3 Vallyon járnaké ketten együtt, ha ő köztök egyesek nem léfznek?

4 Vallyon ordíté az erdöben az oroszlán, ha ragadományt nem *talál*? vallyon az orozlán kölyök ordíté a' barlangból, mikor semmit nem kaphat?

5 Vallyon eliké a' madár a' földön *meg-vetett* törbe a' madarász nélkül, avagy fel-szedié a' *madarász* a' tört a' földről, míg valamit nem fogott?

6 Vallyon mikor a' városban zeng a' kürt, nem rémülé-meg a' nep? avagy léfzené olly veszedelem a' városban, mellyet az UR nem szerzene?

7 Mert semmi dolgot nem tselekeszik az UR Isten addig, míg-nem * meg-jelenti az ö titkát az ö szolgainak a' Prófétáknak.

8 Az oroszlán ordított, 's ki nem félne? az UR Isten szóllott, 's ki nem prófétálna?* *Esa.* 48: 5. 1 *Mós.* 18: 18. 19.

9 Tégyetek hírt Asdód' palotáiban, és Egyiptom' földében való palotákban, 's mondjátok ezt: Gyülekezzetek-meg ö benne a' sok inséget, és a' nyomorúltakat ö benne.

10 Es nem tudnak jót tselekedni, azt mondja az UR, kik a' ragadomanyból kintset gyüjtnek, és palotáikat kóborlott marhával meg-rakják.

11 Annak-okáért ezt mondja az UR Isten: Az ellenség, és e' föld környül való *szomszédság*-is el-vészi tőled minden erödet, és el-rontatnak a' te palotáid.

12 Ezt mondja az UR: Miképpen a' pásztor az oroszlánnak szájából *a' juhnak* tsak két szárát ragadja-ki, avagy a' fülének külsö réfzét: ezenképpen ragadtatnak-ki az Izrael' fiaihan *a' vesszedelemböl*, kik Samariában ülnek az ágynak óldalán, és Damaskusban az ágy*nak* lábán.

13 Halljátok-meg, és tégyetek tudományt Jákóbnak házában, ezt mondja az UR Isten, a' Seregeknek Istene;

14 Mert a' melly napon meg-büntetem Izraelt az ö gonoszsági-ért: meglátogatom Béth-elnek * óltárit-is, és letöretnek az óltár' szarvai, és a' földre le-romolnak. * 1 *Kir.* 12:28-30. 12: 2. 2 *Kir.* 23: 15. 16.

15 Es el-rontom a' téli házat a' nyári házzal egybe, és az éléfánt-tetemmel meg-ékesíttetett * házak el-veszínek, és el-fogynak a' nagy házak, ezt mondja az UR. * 1 *Kir.* 22: 39.

IV. RESZ.

Feddi, fenyegeti 's inti a' Fejedelmeket a' nyomorúltakon való törvénytelenségről.

1 Halljátok-meg ezt a' beszédet, ti Básánnak ünöi, kik Samariának hegyén *vagytok*, kik nyomorgattátok * a' szegényeket, kik rongálják a' szükölködöket, kik az ö Urroknak ezt mondjátok: Hozd-elö, hadd igyunk! *r. 2-6. 7.

2 Meg-eskütt ezen az UR Isten az ö szentségére, hogy imé napok következnek reátok, mellyeken el-viszen titeket

teket *az ellenség* horgokkal, és a' ti maradéktokat mint a' halászнak halászó * horgaival.

3 És mindenitek töréſen ſzalad-ki egymás után, és a' ti palotáitokból elhányjátok *marhájtokat*, ezt mondja az UR. * *Hab.* 1:14.15. 2*Kir.* 15:29. 17:6.

4 Menjetek Béth-elbe és vétkezzetek, Gilgálban * neveljétek a' ti gonoſzságtokat; hozzátok-fel bátor *minden* reggel a' ti áldozatitokat, és három eſztendönként adjátok-bé a' ti dézmáitokat; * *Hóſ.* 4: 15.

5 Es áldozzatok kovászos * kenyérrel hálá-adó áldozatot, és hirdeſſetek ſzabad akarat ſzerint való áldozatokat, kiáltſátok; mivelhogy így tetſzik kedveteknek, Izrael' fiai, ezt mondja az UR Iſten. * 3 *Móſ.* 7: 11-13.

6 En-is fogaitoknak tiſztaságokkal vertelek-meg titeket minden ti várositokban, az-az, kenyérnek * ſzükségével minden ti helyetekben: de még-is nem * térétek-meg én hozzám, ezt mondja az UR. * *Jóel* 1: 4. 10. 11. *v.* 8.

7 Annak-felette én-is meg-tartóztattam töletek az * esöt az aratás elött három hónappal: és esöt adtam egy városra, más városra pedig nem adtam esöt, a' *földnek* egyik réſze esövel meg-öntöztetett, és a' melly föld nem engedte, hogy esö ſzálljon reája, megſzáradott. * 5 *Móſ.* 11: 17. *Agge* 1: 11.

8 És mennek vala két vagy három város egy városhoz, hogy vizet innának, de nem elégíttetnek vala meg: még-is nem * térétek hozzám, ezt mondja az UR. * *v.* 6.

9 Meg-vertelek titeket ſzárazsággal, és * ragyával, a' ti ſok-féle kerteiteket, ſzőleiteket, figéiteket, és a' ti olajfáitokat meg-emélztette a' ſáska: de még-is nem tértetek * én hozzám, ezt mondja az UR. * *Joel* 1: 4.5. *Hagg.* 2: 17. *Hóſ.* 7: 8. 9. 10.

10 Dög-halált botsáttam reátok mint régen Egyiptomra, fegyverrel * le-vágattam a' ti ifjaitokat, lovaitokat fogságra vitettem; és azt miveltem, hogy a' ti tábortoknak doha a' ti orrotokba-is fel-hatna: de még-is nem † tértetek-meg én hozzám, ezt mondja az UR. * *Ezék.* 14: 19. 2.

† *Jér.* 18: 12. 44: 16-19.

11 Meg-emélztek közzületek * *ſokakat*, mint meg-emélzté Iſten Sodomát és Gomorát, annyira hogy hafonlók lennétek a' tüzből ki-ragadott üſzőghöz: de még ſem tértétek hozzám, ezt mondja az UR. * 2 *Kir.* 15: 29. *Eſa.* 1: 5.

12 Annak-oká-ért ekképpen tselekeſzem veled, óh Izrael: Mivelhogy ekképpen tselekeſzem veled, kéſzülj a' te Iſtenednek eleibe, óh Izrael!

13 Mert ímé a' ki a' hegyeket * formálta, és a' ki a' ſzelet teremtette, és a' ki meg-jelenti az embernek az ö gondolatját, a' ki a' hajnalt ſetétséggé változtatja, és e' földnek hatalmaſságit meg-rontja, Seregeknek URa Iſtene annak neve!

V. RESZ.

A' jövendöltt romlás miképpen távoztat-hatik-el.

1 Hallják-meg e' ſiralmas beſzédet, mellyet ſzóllok ti ellenetek, óh Izraelnek háza!

2 El-eſik, nem marad-hat-meg az Izraelnek ſzüze, és el-hagyattatik az ö földén, *és* ſenki nem emeli-fel ötet;

3 Mert ezt mondja az UR Iſten: A' melly városból ezeren kelnek vala ki, ſzázan maradnak abban, 's a' mellyből ſzázan kelnek vala ki, tizen maradnak az Izrael' házának.

4 Mert ezt mondja az UR az Izrael' házának: Kereſſetek engemet, és éltek.

5 Es ne kereſsétek † Béth-elt, Gilgálba ſe menjetek, Berſebába ſe menjetek által; mert Gilgál kétség-nélkül fogságra mégyen, és Béth-el † ſemmivé léſzen. * *r.* 4: 4. 1 *Kir.* 12: 28-30.

† 2 *Kir.* 23: 15. 16.

6 Kereſsétek az URat, és éltek; hogy el ne emélzſze mint a' tüz a' Jóſef házát, és meg-emélzſze Béth-elt * ólthatatlan *tüzzel*. * *Eſa.* 1: 31.

7 Kik az itéletet * keſerüségre változtatják, és az igazságot a' földön hagyják heverni. * *r.* 6: 12. *Eſa.* 5: 7. *Sir.* 9: 25-28.

8 *Azt az Iſtent, mondom, hogy kereſsétek*, ki * Fias-tyúkot és a' Kalza-húgyat teremtette, ki világoſságra változtatja a' temérdek ſetétséget, és a' nappalt éjtſzakával bé-fedezi; ki a' tengernek vizeit *az égre* fel-vonſza, és ki-tölti azokat a' földnek ſzínére, kinek neve UR. * *Jób* 9: 9.

9 Ki meg-erösíti a' puſztítót az erös ellen, hogy a' puſztító az erősségbe bémenjen.

10 Gyülölik * azt, a' ki a' kapuban *öket* meg-feddette, és útálták az igaz mondót. * *Eſa.* 29: 21.

11 Annak-oká-ért, mivelhogy fárafztjátok a' ſzegényt és az ö rakás gabonájától meg-foſztjátok ötet; faragott * köböl épitettetek házakat *, de nem lakoztok azokban; gyönyörüséges ſzőlöket ültettetek, de nem iſztok azoknak borokban; * *Sóf.* 1: 13.

12 Mert tudom a' ti ſok hamiſságitokat, és a' ti erös büneiteket: az igazat nyomorgatják, *a' bünösöktől* váltságot véſznek, és a' ſzükölködök*nek igazságokat* a' kapuban el-fordítják.

13 Annak-oká-ért az eſzes * ember hallgat akkor, mivelhogy az idö gonoſz. * *Eſeſ.* 5: 15. 16.

14 Ke-

14 Keressétek a' jót és nem a' gonoszt, hogy éljetek, és így veletek lészen a' Seregek' URa Istene, a' mint mondjátok.

15 Gyülöljétek * a' gonoszt és szeressétek a' jót, és szolgáltassatok a' kapuban igaz ítéletet; talám meg-kegyelmez a' Seregeknek URa Istene a' Józef' maradékinak. * *Sólt.* 97: 10.

16 Azoká-ért ezt mondja a' Seregeknek URa Istene, az UR: Minden útzákon *lészen* jajgatás, és minden útzán, kon ezt mondják: JAJ! JAJ! és indítják a' lzántó vetö-embert-is a' siráfra és a' jajgatásra mind azokkal egybe, kik a' jajgatásban mesterek.

17 Minden szöleidben-is * jajgatás *lészen* mikor te közötted által-mégyek, ezt mondja az UR. * *Esa.* 16: 10.

18 Jaj azoknak, kik kívánják * az URnak napját: Mit használ néktek az URnak napja? holott setétségnek, † nem világosságnak napja az!

* *Esa.* 5: 19. † *r.* 8:8.9. *Jóel* 2: 11.

19 Miképpen ha valaki el-szalad az oroszlán előtt, és medve találkozik reája; avagy ha valakit, ki az ö házába bé-ment, és kezével a' falhoz támaszkodott, a' kigyó meg-mar.

20 Avagy nem setétségnek * napjaé az URnak napja, és nem világosságnak? és nem homályos *napé*, mellyben semmi világosság nintsen? * *v.* 18.19.

21 Gyülöltem, meg-vetettem a' ti Innepiteket, és nem szaglom a' ti * Innepeiteken *való jo illatitokat.*

* *Esa.* 1: 11-16.

22 Hogyha egészen égö áldozatokkal és minhákkal áldoztok-is, nem kedvellem; és a' ti hálá-adásra való kövér áldozatotokra nem tekintek.

23 Vedd-el én elölem a' te fok énekléfidet, a' te hegedüidnek énekléseketis nem hallgatom-meg;

24 Hanem folyjon mint a' viz az ítélet, * és az igazság mint a' sebes patak! * *r.* 6: 12.

25 Vallyon énnékem áldoztatoké * és nékem hoztatoké elömbe minhát a' pusztában negyven esztendeig, *ób* Izrael' háza? * *Tsel.* 7: 42. 43.

26 Söt inkább a' ti Molok' *bálványtok'* sátorát hordoztátok, és a' Kiunnak *képeit* a' ti kepeiteket, a' ti Istenteknek tsillagát, mellyeket tsinálta-tok magatoknak.

27 Annak-oká-ért a' Damaskusbéliecknél tovább * vitetlek titetek, ezt mondja a' kinek Seregeknek URa Istene neve. * 2 *Kir.* 15: 29. 17: 6.

VI. RESZ.

Feddi a' Sion' és Samária' testi bátorságát.

1 JAj * azoknak, kik Sionban nagy bátorságban *élnek*, és a' kik a' Samária hegyén el-bizakodtak, melly *hegyek* neveztetnek az ö népek' fejei, nek, mellyekhez szoktak gyülni az Izrael' háza. * *r.* 4: 1. 2.

2 Menjetek-által Kálné *város*ba és nézzétek-meg; és menjetek onnét a' nagy Hámát *város*ba; azután menjetek-alá a' Flisteusok' Gáth *nevü város*ába: avagy jobbaké azok ez országoknál? avagy szélesbé azoknak határok a' ti határotoknál?

3 Kik a' veszedelem' napját messze * vetitek; kik az erőszak-tételnek székeket emeltek: * *r.* 9:10. *Ezék.* 12:22.27.

4 Kik élefánt * tetemből tsinált ágyakban aluszto k, és el-nyújtóztok a' ti nyoszolyáitokban; és kik válogatott bárányokkal laktok, és meg-hizlalt borjúkkal. * 1 *Kir.* 22: 39.

5 Kik hegedü-szó * mellett énekeltek, és vígaság-tévő szerszámokat gondoltatok, mint Dávid: * *Esa.* 5:12.

6 Kik a' bort nagy pohárokkal * ízlsztok, és drága olajjal kenitek *magatokat*; és nem szánjátok a' Józefnek romlását. * *Esa.* 5: 11. 12.

7 Annak-oká-ért ezennel elöl vitettek a' népek között * a' fogságra, és elköltözelget az *ágyban* nyújtózóknak jajgatások. * *Esa.* 5: 13. *Hós.* 10:15.

8 Meg-esküttt az UR Isten az ö életére, ezt mondja a' Seregeknek URa Istene: Utálom én Jákóbnak kevélységét, és gyülölöm az ö palotáit; azoká-ért kézbe adom a' * várost *minden* gazdagságával;

9 És ha tiz emberek maradnának-is egy házban: meg-halnak,

* 2 *Kir.* 17: 6. 25: 1-10.

10 És mikor valakit az ö barátja felvészen, avagy a' temető, hogy ki-vigye annak tetemit a' házból; ha annak azt mondándja annak a' háznak szomszédja: Vagyone még valaki több a' te házadban? azt feleli az: NINTS: annak-felette ezt mondja: HALLGASS; MERT EZEK AZ UR NEVET NEM EMLITETTEK!

11 Mert ímé az UR parantsol, és meg-veri a' nagy házat romlásokkal, és a' kitsiny házat hasadozásokkal.

12 Vallyon fut-hatnaké a' lovak a' kősziklán? vagy fel-szánt-hatjaé azt valaki ökrökön? mert az ítéletet elváltoztattátok méreggé, és az igazságnak gyümölcsét * ürömmé * *r.* 5: 7.

13 Kik örültök hijába-való dolgokon, és ezt mondjátok: Avagy nem a' mi erönkkel szerzettünké illy nagy birodalmokat?

14 De ímé én támasztok titeket ellenetek, óh Izrael' háza, ezt mondja a' Seregeknek URa Istene, olly nemzetséget, melly meg-nyomorít titeket Hámátnak útjától fogva, mind a' mezőségnek patakáig.

VII. RESZ.

Tsapásokat jelentö három látások.

1 Illyen látást mútata nékem az UR Iſten: Hogy ímé ö formálna sáskákat, mikor a' fü kezdene nevekedni; *és* mikor a' derék kafzálás után a' fü *meg-nött vólna.*

2 És mikor *a' sáska* meg-ette vólna a' földnek füvét; mondék akkor: URam Iſten, kérlek légy kegyelmes *e' népnek*; mert mi-módon marad-hatna meg a' Jákób? mivelhogy * kitsíny!

* *v.* 5. *Eſa.* 1; 8. 9.

3 Es el-változtatá * az UR az ö ſzándékat, és monda az UR: Nem léſzen ez! * *Eſa.* 26: 19.

4 Illyen látást-is mútata énnékem az UR Iſten: Hogy ímé tüzzel kéſzül ne az UR Iſten *a' büntetéſre*, melly minék-utánna meg-emésztette vólna a' nagy mélységet, meg-emésztè *Izraelnek-is* egy réſzét.

5 Es mikor ezt mondanám: URam Iſten, ſzünjél-meg kérlek, kitsoda marad-hat-meg a' Jákób közzül? mert igen * kitsíny! * *v.* 2.

6 El-változtatá az UR az ö ſzándékát, és monda az UR Iſten: Ez-is nem léſzen!

7 Illyen látást-is mútata nékem: Hogy ímé az UR áll vala egy lineára rakatott kö-falon, kinek kezében vala egy linea.

8 Es mikor énnékem mondaná az UR; Mit látſz Amós? mondék: *Egy* lineát *látok!* monda az UR: Imé én lineára való egyengetést * ſzerzek az én népem között az Izrael között, nem mivelem többé, hogy ötet † elkerülném; * *Eſa.* 4: 3. † *r.* 8: 2.

9 Mert el-puſztíttatnak az Isáknak magas házai, és az Izraelnek Szent helyei puſztákká tétetnek, minek-utánna fegyverrel támadok a' Jéroboám * háza ellen. * 2 *Kir.* 15: 8. 10.

10 Akkor külde Amáſiás a' Béth-el' Papja Jéroboámhoz az Izrael' Királyához, ezt mondván: Pártot * ütött ellened Amós az Izrael' házának közepette; nem ſzenved-heti-el e' † föld minden ö beſzédit; * *v.* 9.

11 Mert így ſzóll Amós: Fegyver miatt hal-meg Jéroboám, az Izrael pedig bizonnyal rabságra vitetik-el az ö földéből!

12 Aztán monda Amáſiás Amósnak: Te Próféta eredj-el, fuſs-el a' Júda' földére; és ott egyél kenyeret 's ott prófétálj; † *Jér.* 26: 8-11.

13 Béthelben pedig többé ne prófétálj; mert a' Királynak * Szent helye ez, és az Orſzágnak háza.

* 2 *Kir.* 12: 28. 29.

14 Felele pedig Amós, és monda Amáſiásnak: Nem valék én Próféta, ſem Próféta' fia nem valék; hanem barom páſztor valék, és vad-figével élek vala.

15 Es el-híva engem' az UR a' barom mellöl, és meg-parantsolá nékem az UR: Eredj-el, prófétálj az én népemnek az Izraelnek!

16 Moſtan azért halld-meg az UR' beſzédét: Te azt mondod: Ne * prófétálj az Izrael ellen, és ne ſzólj az Isák' † háza ellen. * *v.* 13. † *v.* 9.

17 Azért ezt mondja az UR: A' te feleséged e' városban paráználkodik, a' te fiaid és leányid fegyver miatt húllanak-el, és a' te földed kötéllel oſztatik-el; te pedig meg-halſz a' fertelmes * földön, minek-utánna az Izrael rabságra vitetik az ö földéből.

* *Hoſ.* 9: 3.

VIII. RESZ.

Több gonoſzok között, lelki éhséggel fenyéget.

1 Illyen látást jelente énnékem az UR Iſten: Hogy ímé vólna *én előttem* egy kosár meg-ért nyári gyümölts.

2 És monda nékem: Mit látſz te Amós? mondék én: Egy kosár nyári gyümöltsöt; és monda az UR nékem: El-jött vége az én népemnek az Izraelnek, nem mivelem többé, hogy * elkerüljem ötet. * *Jér.* 1: 11.

3 És jajgatáſra fordúlnak a' Templombéli * énekléſek azon a' napon, ezt mondja az UR Iſten; minden helyeken ſok hólt teſtek tsendeſséggel kezdnek heverni. * *v.* 10.

4 Halljátok ezt ti, kik a' ſzegényeket * bé-nyelitek, és e' föld ſzükölködöit rontjátok; * *v.* 6. *r.* 2: 6. 7.

5 Kik ezt moudjátok: Tsak múlnék-el az új hóld' *innepe*, hogy árúlhatnók gabonánkat, és a' Szombat, hogy nyit-hatnók-fel búza *vermeinket*; * kitsinyít-hetnök-meg a' vékát, öregbít-hetnök az árrát, és hamis mértékeket ſzerez-hetnénk; * *Példa.* 11: 1.

6 Hogy a' ſzegényeket * pénzünkön rabjainkká tehetſük, és a' ſzükölködöket egy öltö ſaruval *meg-kötelezhetſük*, és a' gabona' öltsóját pénzen el-adhaſſuk. * *r.* 2: 6.

7 Meg-eskütt az UR Jákóbnak ditsöségére, *mondván: Bátor* ha ſoha el-felejtkezem ezeknek minden ö gonoſzságokról!

8 Avagy nem zendülneé-meg ezen e' föld, és nem ſírnaé annak minden lakoſa? Hogy fel-jöjjön *a' veſzedelem* mint-egy * folyó-víz az egéſz *földre*, mellyel ki-hányattaſsék, és el-boríttaſsék mint az Egyiptomnak folyó-vizével? * *Eſa.* 8: 7. 8.

9 Söt inkább a' napon ezt mondja az UR Iſten: A' Napot el-nyúgotom * délben, és bé-ſetétítem a' földet fényes nap-

nappal. * *Esa.* 5: 30. *Mik.* 3: 6.

10 Es siralomra fordítom a' ti Innepiteket, és minden énekléſiteket keſerűségre; gyáſz ruhát adok mindenneknek derekára, és mindennek fejére * kopaſzságot; és juttatom *Izraelt olly* keſerűségre, minémű *ſzokott lenni az* egy-† ſzülöttön, hogy annak vége légyen, mint a' keſerűséges nap.

* *Eſa.* 15: 2. † *Jér.* 6: 26.

11 Imé napok jönek, ezt mondja az UR Iſten, mellyeken botsátok éhséget e' földre; nem kenyérnek éhségét ſem vizeknek ſzomjúságát, hanem az UR' beſzédéte' hallgatásának *éhségét és ſzomjúságát.*

12 Es bújdoſnak egyik tengertől fogva a' máſik tengerig, és Eſzaktól fogva Nap-keletig, futoſnak az UR' beſzédének keresésé-ért, és nem találják.

13 Azon a' napon el-epednek a' ſzép ſzüzek, és az iſjak a' ſzomjúság miatt.

14 Kik esküſznek a' Samariának bünére, és ezt mondják: EL A' TE ISTENED, *KI* DAN*BAN* † *VAGTON*, ES EL A' BERSEBA' UTA*NJAK ISTENE!* El-hűllanak * *ez illyenek*, és ſoha többször fel nem kel-hetnek!

* *r.* 9: 2-4. 10. † 1 *Kir.* 12: 28. 29.

IX. RESZ.

Sion' romlásának példája. Meſſiás' országa.

1 LAtám az URat állani az óltáron, ki ezt mondja vala: üſd-meg a' *Templom' ajtajának* felső réſzét, hogy meg-rendűljenek az *ajtónak* óldalai, és az *ajtónak óldalait* a' felső réſzétől fogva mind *az alsóig* rontsd-le, a' mi pedig azok megett vagyon, fegyverrel vágatom-le; nem ſzalad-el ö közzülök, a' ki el akarna futni; meg ſem menekedik, a' ki meg akarna menekedni.

2 Ha a' földnek gyomrába áſnák-is-bé magokat, az én kezem onnan-is ki hozza őket; és ha az égbe * hágnának-is-fel, onnan-is le-vonſzom őket.

* *Sólt.* 139: 8. *Jér.* 51: 53.

3 Es ha a' Kármel' tetején rejteznének-is-el, onnan-is elö-kereſvén kivonnám őket: és ha az én ſzemeim elöl a' tenger' fenekébe rejteznének-is, parantsolok ott-is a' kígyónak, és meg-marja őket.

4 Es ha az ö ellenségeik elött őket fogságra vińzik-is, ott-is parantsolok a' fegyvernek, hogy meg-ölje őket: és fordítom ellenek az én ſzemeimet * veſzedelmekre, és nem javokra. * *v.* 8. *Jér.* 44: 11.

5 Mert mikor a' Seregeknek URa Iſtene meg-veri a' földet; meg-rendül, és ſirnak mind azok, a' kik azon laknak, és fel-jö az egéſz *földre* mint-egy folyó-vize *a' veſzedelem*, és el-borúl *a' föld*, mint Egyiptom a' *Nilus* folyó-vizzel *el-boríttatik*. * *r.* 8. 8.

6 *Azt az URat, mondom*, ki ott-fen mennyekben épitette* az ö lakó-helyét, és az ö feregét e' földön helyheztette: ki a' tengernek vizeit † ſzólíttja, és kitölti azokat a' föld' ſzínére, kinek neve UR. * *Sólt.* 104: 3. 13. † *r.* 5: 8.

7 Avagy nem haſonlók vagytoké én előttem a' Szeretseneknek fiaikhoz, óh Izraelnek fiai? ezt mondja az UR. Avagy nem *én* hoztamé-ki Izraelt az Egyiptom' földéből, mint a' Filiſteuſokat Káftorból, és a' Siriabélieket Kirből?

8 Imé az UR Iſtennek ſzemei vagynak e' bünös orſzág ellen, hogy el-veſzeſſem azt e' földnek ſzínéről: mindazáltal mindeneſtől-fogva * el nem törlöm a' Jákóbnak házát, ezt mondja az UR. * *Eſa.* 10: 21. 22. *Sír.* 3: 22.

9 Mert ímé én parantsolok, és meghányom-vetem minden pogány népek között az Izrael' házát, miképpen meg-hányattatik a' gabona a' roſtában, úgy hogy tsak egy követske-is ne eſſék a' földre.

10 Fegyver miatt halnak-meg az én népemnek minden * bünösei, kik ezt mondják: Nem ér-el minket, és nem léſzen † e' veſzedelem!

* *r.* 8: 14. † *r.* 6: 3.

11 Az időben fel-emelem a' Dávid' le-eſett * Sátorát, és meg-építem annak repedezéſit, és fel-emelem annak romlálit, és meg-építem azt, mint *volt* a' régi időben; * *v.* 14. 15. 1 *Kir.* 11: 31. 32. *Ezék.* 37: 19-22. *Tſel.* 15: 16.

12 Hogy bir-haſsák az * Edomnak maradékát, és minden népeket, azok, a' kik az én nevemről neveztettek, ezt mondja az UR, a' ki ezeket tselekeſzi.

* *Eſa.* 11: 13. 14. *Abd. v.* 18.

13 Imé napok jönek, ezt mondja az UR, és a' ſzántó ember az * aratóval, és a' bor nyomó azzal, a' ki magot viſzen vetni, egybe találkozik, és a' hegyek mufttal † tsepegnek, és minden halmok *mint-egy* meg-olvadnak.

* 3 *Móſ.* 26: 5. *Jóel* 3: 18.

14 Es haza hozom a' fogságból az én népemet az Izraelt, kik meg-épitik az el-puſztúlt városokat, hogy azokba lakozzanak, és ſzőlöket plántálnak, hogy azoknak borokat igyák, és kerteket tsinálnak, hogy azoknak gyümöltsöket egyék.

15 Es el-plántálom * őket az ö földökben, és többé ki nem ſzaggattatnak az ö földökből, mellyet nékiek adándok, ezt mondja a' te URad Iſtened. * *Jér.* 32: 37-44.

ABDIAS PROFETANAK KÖNYVE.

Jövendöl az Edomitákra büneik-ért következendö veszedelmekröl, és a' Krisztus' országáról.

1 ABDIASNAK Látása. Ezt mondja az UR Isten az EDOMITAKROL: * Hírt hallottunk az URtól; és hogy a' pogányokhoz követ botsáttatott, *ki ezt mondja*: Keljetek-fel, hogy támadjunk ö ellene haddal.

* *Jér.* 49: 14-20.

2 Imé kitsínnyé tészlek téged' a' pogány népek között, *és* felette útálatos lészesz.

3 A' te szíved' kevélysége tsalt-meg téged, ki lakozol erös kősziklák között, a' te magas lakó-helyedben, ezt mondván szívedben: Kitsoda vonnale engem' a' földre?

4 De ha fel-emelkednél-is *az* * *égbe* mint a' keselyü, és ha a' tsillagok között helyheztetnéd-is a' te fészkedet: onnét-is le-vetnélek, ezt mondja az UR. * *Jér.* 49: 16.

5 Avagy *tsak* lopók * menteneké te reád? avagy éjtszakai tolvajoké? mimódon vágattattál *azért* ki? avagy nem *tsak* annyit loptak volnáe, a' mennyi nékik elég vólt volna? Ha szölöszedök mentek volna te reád, avagy nem hagytak volnáe *egy-nehány* gerezdeket? * *Jér.* 49: 9.

6 Mi-módon keresztettek-meg Esau' *nemzetségének kintsei*, *melly igen* felkeresztettek *minden* ö rejtek helyei?

7 Határod*ból*-is ki-üznek téged' mind azok, a' kikkel te frigyet tartottál, meg-tsalnak tégedet, eröt vésznek rajtad azok, a' kikkel most békeségesen vagy; a' kiket te vendéglettél, azok álnak vermet alád, annyira hogy ember alig fog-hatja-meg.

8 Avagy nem veszteme-ki az napon a' böltseket Edomból, * ezt mondja az UR, és az észeséget Esau' hegyéröl?

* *Jér.* 49: 7. 8.

9 Es meg-rémülnek a' te erös *vitézid*, óh Témán; mert ki-vágattatik minden az Esau' hegyéröl a' nagy öldöklés miatt.

10 A' te atyád-fia ellen Jákób ellen való erö-szak * tétel-ért száll te reád szidalom, és ki-vágattatol mind örökké; * *Ezek.* 35: 5-7. *Amos* 1: 11.

11 Mert a' napon ö véle ellenkezél, a' melly napon az idegenek az ö jószágokat el-viszik vala, és mikor az idegenek bé-menvén az ö kapuin, Jérusálemre sorsot vetnek vala, te-is azok közzül egy valál.

12 Azért ne nézzed örömmel a' te atyád-fia' * napját, az ö szám-ki-vetésének napját: és ne örülj a' Júdának fiain az ö veszedelmeknek napján, és ne nevesed öket az ö szorongattatásoknak napján. * *Solt.* 137: 7.

13 Ne menj-bé az én népemnek kapuján az ö veszedelmének napján, ne nézzed te-is az ö nyavalyáját romlásának idején: és ne nyúlj az ö jószágához az ö veszedelmének idején.

14 Es ne állj *eleibe* a' törésen, hogy el-vesszéd azokat, a' kik el-szaladnának, és az ö maradékit ne add kézbe háborúságoknak idején;

15 Mert közel vagyon az UR' napja mind e' népek ellen: a' mint tselekedéndel *máshoz*, * úgy tselekesznek te veled-is, a' te fejedre tér, a' mivel *másnak* fizettél. * *Ezék.* 35: 15.

16 Mert mivelhogy ti ittatok az én szent hegyemen, azonképpen isznak szüntelen minden * pogány népek: isznak, *mondom*, és fel-hörpögetik *az UR' poharát*, és ollyanok lésznek, mintha nem vóltak volna.

* *Jér.* 25: 15. 27. *Jóel* 3: 1-15.

17 A' Sion' hegyén pedig lészen szabadúlás, és lészen szentség, és örökségül * birja a' Jákób' háza az ö örökségi jószágát. * *Ambs* 9: 15.

18 Es lészen a' Jákób' háza mintegy tüz, és a' Jósef háza láng, és az Esau' háza * mint pozdorja, és megégetik 's meg-emésztik öket, és nem marad senki az Esau' házából; mert az UR szóllott.

19 Es örökség szerint birják az Esau' hegyének Dél-felöl való rétzét, és a' Filisteusoknak mezö földöket; és bírják örökség szerint az Efraimnak és Samariának mezeit, és a' Benjámin Gileádot *birja*. * *Amos* 9: 12.

20 Es az Izraelitáknak szám-ki-vetésére vitetett sokságok, a' mi vólt a' Kananéusoké mind Sarfárig; és a' Jérusálemnek szám-ki-vettettei, a' mi az ö birodalmoknak határa vólt, azt bírják örökség szerint, a' Dél felöl való városokkal egybe.

21 Es mikor fel-menéndenek a' szabadítók a' Sion' hegyére, hogy megitéljék az Esau' hegyét, akkor lészen az URnak országa!

JO-

JONAS PROFETANAK KÖNYVE.

Istentől a' Ninivébéliekhez két-szeri küldetését mik követték, lásd a' Részek Summáit.

I. RESZ.

Jónás Isten előtt fut: a' tengerbe vettetik.

1 ÉS szólla az UR JONASNAK* az AMITTAI' FIANAK, 's monda: * 2 *Kir.* 14: 25.

2 Kelj-fel, menj-el Ninivébe * a' nagy városba; és kiálts az ellen; mert az ö gonoszságok én előmbe felhatott. * *r.* 3: 3. 1 *Mós.* 10: 11. *Esa.* 37: 37.

3 És fel-kele Jónás, hogy * szaladna Tárfisba az UR elöl: Annak-oká-ért Jáfó *várasba* menvén, és ott hajót találván, melly Tárfisba menne, megadá a' hajó bért, és bé-szálla a' *hajóba*, hogy ö vélek el-menne Tárfisba az UR' színe elöl; * *r.* 4: 2.

4 De az UR támaszta nagy szelet a' tengeren, és lön felette igen nagy szélvész a' tengeren, annyira hogy azt alíttanák, hogy a' hajó el-romlana.

5 És meg-rémülvén a' hajósok kezdének kiáltani ki-ki az ö Istenéhez, és a' hajóban való terhet * hányják vala a' tengerbe, hogy attól meg-könyebbítenék: Jónás pedig a' hajónak *egyik* óldalába le-szállott vala és *veszteg* feküvén aluszik vala. * *Tsel.* 27: 18. 38.

6 És hozzá-menvén a' kormányosmesster, monda néki: Mi *dolog* te nagy alható? Kelj-fel, kiálts a' te Istenedhez, talám meg-kegyelmez az az Isten nékünk, hogy el ne veszszünk.

7 Azután mondának egy-másnak: Jer vessünk sorsot, hogy tud-hassuk-meg, mi ok-ért *szállott* e' veszedelem reánk? Sorsot vetének *azért*; a' sors pedig esék Jónásra.

8 És mondának néki: Beszélld-meg most minékünk, miért *szállot* reánk ez a' veszedelem? Mitsoda rendbéli ember vagy? és honnan jösz? mitsoda a' te hazád? és mitsoda nemzetből való vagy?

9 És monda nékik: Sidó vagyok én, és a' mennyeknek Urát Istenét tiszteltem én, a' ki a' tengert és a' szárazt teremtette.

10 Meg-rettenének azért azok az emberek felette igen, és mondának néki: Miért mivelted ezt? mert tudják vala azok az emberek, hogy az UR színe elöl futna, mivelhogy nékik megbeszéllette vala.

11 Es mondának néki: mit tselekedjünk te veled, hogy a' tenger megszünjék mi tölünk? mert a' tenger *nek habjai* hová tovább inkább nevekednek vala.

12 Es monda nékik: Fogjatok engem' és vessetek a' tengerbe, és megszünik a' tenger ti töletek; mert tudom, hogy én miattam támadott e' nagy háború ti reátok.

13 Es igyekeznek vala azok az emberek, hogy a' szárazra vissza-hoznák a' hajót, de nem lehet vala; mert a' tenger' *habjai* inkább inkább nevekednek vala ellenek.

14 Kiáltának azért az URhoz, mondván: Kérünk téged', URam, ne veszszünk-el ez embernek lelké-ért, és ne büntess-meg minket ennek ártatlan véré-ért; mert te, URam, a' mint akarod, úgy tselekedsz.

15 Es ragadván Jónást veték a' tengerbe; és meg-szünék a' tenger az ö háborgásától.

16 Annak-oká-ért azok az emberek nagy félelemmel félék az URat, és áldozatot tönek, fogadásokat-is fogadának az URnak.

II. RESZ.

Jónás el-nyeletik egy nagy haltól: imádkozik.

1 KEszített vala pedig az UR egy nagy halat, hogy bé-nyelné Jónást; és lön * Jónás a' halnak gyomrában három nappal és három éjjel.

* *Máte* 12: 40.

2 Es könyörge Jónás az ö URának Istenének a' halnak gyomrából,

3 Es monda: Kiáltók * az én keserüségemben az URhoz, és meg-hallgata engemet; a' koporsónak torkából kiálték, és meg-hallgatád az én szómat. * *Sólt.* 120: 1.

4 Mert vetettél vala engemet a' mélységbe, a' tengernek örvényébe, a' víz környül-vett vala engemet; minden te hánykódó * vizeid és a' te habjaid én rajtam által-mennek vala,

* *Sólt.* 42: 8.

5 Annyira hogy én azt mondanám: El-vettettem a' te szemeid elöl: mindazáltal meg nem szünöm nézni * a' te szent Templomodra. * 1 *Kir.* 8: 44. 48.

6 Környül-vettenek vala engemet a' vizek veszedelmesen, a' mélység környül-vett vala engemet minden felöl; fü tekeredett vala az én fejemre.

7 A' hegyeknek alsó réſzeibe ſzállottam vala, a' föld bé-zároltatott vala az ö zárjaival én környülem mind örökké: mindazáltal* meg-ſzabadítád az én életemet a' rothadáſtól, óh én URam Iſtenem! * *v.* 1. 11.

8 Mikor az én lelkem el-fogyatkozott vólna én bennem, meg-emlékezém az URról; és bé-méne imádságom te hozzád a' te ſzent * Templomodba. * 1 *Kir.* 9: 3.

9 A' kik hijába való hazugságok után indúlnak, az ö boldogságoktól el-rekeſztik magokat.

10 En pedig * hálá-adó ſzóval áldozom teneked, *és* a' mit fogadtam, meg-adom *teneked*: Az URé a' ſzabadítás! * *Sólt.* 116: 17. 1*.

11 Es parantsola az UR a' * halnak, és ki-veté Jónást a' ſzárazra. **v.* 1.

III. RESZ.

Az Iſten Jónást iſmét el-küldi a' Ninivebeliekhez, kik az ö prédikálására meg-térnek.

1 SZólla az UR * másod-ſzor Jónásnak, és monda: * *v.* 1: 2.

2 Kelj-fel, menj-el Ninivébe ama' nagy városba, és prédikáljad abban, a' mit én teneked parantsolok.

3 Es fel-kelvén Jónás el-méne Ninivébe az UR' parantsolatja ſzerínt, (Ninivé pedig felette igen nagy város vala, *mellynek kerületi* három napi járó *föld vala.*)

4 Es mikor kezdett vólna menni Jónás a' városban egy napi járó *föl*dön, és kiáltott vólna, mondván: Még negyven nap vagyon, azután Ninivé el-süllyed!

5 Hivének * a' Ninivébéliek az Iſtennek, és böjtöt hirdetvén, kitsínytől fogva nagyig gyáſz ruhába öltözének. * *Máté* 12: 41.

6 Mert minek-utánna e' beſzéd a' Ninivébéli *Királynak fülébe eſett vólna; fel-kelvén az ö királyi ſzékiből letévé az ö királyi ruháját, és gyáſz ruhába öltözvén üle a' porban.

* 2 *Kir.* 19: 36.

7 Es parantsola, hogy meg-kiáltnák Ninivében a' Királynak és az ö Fö-rendeinek akaratjokból, ezt mondván: Se az emberek, ſe a' barmok, ökrök és juhok ſemmit meg ne kóſtoljanak, ne legelteſſenek, és vizet ne igyanak;

8 Hanem öltözzenek gyáſz ruhába az emberek a' barmokkal egybe, és kiáltsanak az Iſtenhez erőſen; és térjen-meg ki-ki az ö gonoſz útáról, és az ö hamiſságoktól, melly az ö kezekben vagyon.

9 Ki tudja * talám meg-tér, és el-változtatja Iſten *a' gonoſzt*, hogy el-fordúlván haragjának búſúlásától, el ne veſzſzünk. * *Jóel* 2: 14.

10 Azoká-ért mikor látta vólna Iſten az ö tselekedeteiket, hogy *tudniillik* meg-tértek vólna az ö gonoſz útjokról: el-változtatá * Iſten a' gonoſzt, a' mellyel öket meg-fenyegette vala, és nem veſztė-el *öket*. * *Jér.* 18: 8. *Amós* 7: 3.

IV. RESZ.

Jónás, haragjá-ért meg-feddetik az URtól.

1 SEmmiképpen nem tettſzék pedig Jónáſnak, és meg-haragvék.

2 Könyörge azért az URnak, és monda: Kérlek URam, avagy nem e' valaé az én mondáſom, még mikor vólnék az én földemben? azért futottam * vala Tárſisba; mert tudom vala, hogy te kegyelmes † és irgalmas Iſten vagy, nagy türhető, és nagy irgalmaſságú; és a' gonoſznak el-változtatója vagy. **r.* 1: 3. † *Jóel* 2: 13. 2 *Moſ.* 34: 6.

3 Moſtan azért, URam, vedd-el, kérlek, az én lelkemet én tőlem; mert jobb énnékem meg-halnom, hogy-nem élnem!

4 Es monda az UR: Avagy méltán gerjedetté-fel a' *te haragod?*

5 Mert ki-menvén Jónás a' városból, ül vala a' város' ellenébe Nap-kelet felöl; holott tsinált vala magának hajlékot, hogy az alatt ülne árnyékban mind addig, míg meg-látná, mint lenne a' városnak dolga.

6 Mert kéſzített vala az UR Iſten egy tököt, hogy fel-menne az a' Jónás' hajlékára, hogy árnyékot tartana a' Jónás' fejének, és meg-óltalmazná a' *bévségnek* bántásától, és örüle Jónás a' töknek felette igen.

7 Azután ſzerze az Iſten egy férget másod napon reggel hajnalban, melly a' töknek tövét meg-rágá, és meg-aſza.

8 Es lön Nap-keletkor, hogy az Iſten Nap-keleti *ſzárazító* ſzelet támaſztana, és a' Nap*nak hévsége* meg-sütné Jónásnak fejét, annyira hogy el-bádgyadna, és kivánna magának halált, ezt mondván: Jobb nékem hóltom, hogy-nem éltem!

9 Es monda az Iſten Jónáſnak: Vallyon méltán haragſzolé ezért a' tökért? és monda: Méltán tselekeſzem, hogy haragſzom mind halálig!

10 Es monda az UR: Te ſzánod e' tököt, melly-ért nem munkálkodtál, és a' mellyet nem neveltél, melly egy éjjel fel-nevekedett, és más éjjel elhervadott:

11 Es én ne ſzánnám Ninivét a' nagy várost, mellyben több vagyon tizen-két-ſzer tíz-ezer embernél, kik nem tudnak különbséget tenni jobb és bal kezek között, *mellyben* barom-is ſok vagyon?

MIKEAS PROFETANAK KÖNYVE.

I. *Feddi 's fenyegeti a' népet a' bálványozás-ért 's hálá-adatlanság-ért.* II. *A' hiveket a' Messiás felöl 's az ö általa szereztetendö jók felöl való igéretekkel vigasztalja.*

I. RESZ.

Fenyegeti az Izrael' és Júda' országát.

1 EZ az URnak beszéde, mellyet szóllot a' Moréset† városból való Mikeásnak, * Jótám, Acház és Ezékiásnak, Júda Királyainak idejekben, mellyet látott SAMARIA ES JERUSALEM felöl. † *Jér.* 26:18.19. * *Hós.* 1:1.

2 Halljátok-meg * minden népek, végyed eszedbe föld, és annak tellyessége: és az UR Isten légyen bizonyság ti ellenetek, az UR, *mondom, légyen bizonyság* az ö szentséges † Templomából; * *Esa* 1: 2. † 1 *Kir.* 9: 3.

3 Mert ímé az UR ki-jö * az ö hellyéböl, és alá-szállván meg-tapodja e' földnek magasságit. * *Esa.* 26: 21.

4 Es el-olvadnak a' hegyek ö alatta, és a' völgyek * el-szakadoznak mint a' viasz a' tüz elött, *és* mint a' vizek magasságról szakadnak alá.
* *Sólt.* 68: 3. *Amós* 9: 5.

5 A' Jákóbnak gonoszságá-ért lészen mind ez, és az Izrael' házának bünei-ért. Vallyon honnét vagyon a' Jákóbnak gonoszsága? Avagy nem Samáriátólé? Es honnét vagyon Júdának bálványozása? Avagy nem Jérusálemtölé?

6 Annak-oká-ért ollyanná tészem Samáriát, mint a' mezöben való rakás * *kö*, és mint a' szölö plántálni való *föld*, és el-széleſztem a' völgybe az ö köveit, és még fundamentomit-is kimútatom. * 2 *Kir.* 17: 6.

7 Es minden ö faragott bálványi elrontatnak, és minden ajándékai tüzzel meg-égettetnek, és minden ö bálványit el-pusztítom; mert paráznaságnak * jutalmából gyüjtötte ezeket, annak-oká-ért ismét paráznaságnak jutalmára fordíttatnak. * *Hós.* 2: 1.4.

8 Ennek-oká-ért kesergek én és jajgatok, ruhátalan és mezítelen járok, sirok mint a' * sárkányok, és jajgatok, mint a' strutz-madárnak fiai;
* *Jób* 30: 29.

9 Mivelhogy keservesek az ö tsapási, és mivelhogy el-érkezett *a' veszedelem* szinte Júdáig, * el-hatott az én népemnek szinte kapujáig, szinte Jérusálemig. * 2 *Kir.* 18:9.10.13. 25:1-10.

10 Gath' *városá*nak tudtára * ne adjátok, sirván ne sirjatok: az Ofra' házá-ért ülj a' porban! * 2 *Sám.* 1: 20.

11 Költözzél-el te-is Sáfir' *városá*nak lakosa, ki gyalázatoson meg-mezítelenítettél: Nem ment-ki a' Saanán *vároſ*nak lakója a' Beth-Esel *lakoſ*nak siralmokra: el-vészi *az ellenség a' ti gazdagságtokat*, a' ti *földeteken* való múlatásá-ért.

12 Mert a' Marót *vároſnak* lakosa bánatba esett az ö javai*nak el-veszések* miatt; mivelhogy az URtól veszedelem szállott Jérusálemnek kapujára.

13 A' te szekeredbe fogj gyors lovakat LAKISNAK * lakója, *ki* a' bünnek kezdöje vóltál a' Sion' leányával egybe; mert te benned találtattanak az Izrael' gonoszsági.* 2 *Kir.* 18:14.19:8.

14 Annak-oká-ért adj bátor ajándékokat a' Gáthhoz tartozó Moréset *vároſ*sal egybe; az Akzib *vároſ*nak házai meg-tsalják az Izrael' Királyit.

15 Jövendöben örököst hozok én tenéked óh Máresának lakója, *ki* mind Adullám *vároſ*ig *és* Izraelnek ditsöségéig el-érkezik.

16 Kopaszítsd-meg * te magadat, és nyírd-el *a' te hajadat* a' te gyönyörüségben *élö* fiaid-ért, terjeszd-ki kopaszságodat mint a' sas-keselyü; mert rabságra vitetnek *a' te fiaid* te töled.
* *Esa.* 15: 2. 3.

II. RESZ.

Fenyegeti az álnokokat 's kegyetleneket.

1 JAj azoknak, kik hamisságot gondolnak, és kik gonoszra szándékoznak az ö * ágyas-hazokban, hogy mihelyt meg-virrad, azonnal meg-tselekedjék azt; mivelhogy arra hatalmok vagyon. * *Sólt.* 36: 5. *Hós.* 7: 6.

2 Es azoknak, a' kik ha meg-szerették *a' más* mezejét, azt azonnal el-ragadják: avagy*házát, és azt el-vészik: és nyomorgatják az embert az ö háza népével egybe, az embert és az ö örökségét. * *Esa.* 5: 8. 9.

3 Annak-oká-ért ezt mondja az UR: Imé én gondolok e' ház-nép ellen gonoszt, mellyböl ki nem von-hatjátok a' ti nyakaitokat; és nem jártok kevélyen, mivelhogy az idö veszedelmes lészen.

4 A' napon példa-beszédbe költ titeket a' siró, és keservesen sirat, ezt mondván: Mindenestöl fogva el-pusztúltunk, az én népemnek egyik részét el-költöztette *az Isten!* Mi-módon foszt-

meg

meg engemet, és a' mi örökségünktől-is el-idegenítvén, *mi-módon* ofztja-el azt?

5 Annak-oká-ért nem léfzen ezután, ki az URnak Gyülekezetében az örökséget forfsal el-ofztaná;

6 *Mert azt mondjátok a' Próféťának:* Ne* próféťáljatok; *de ugyan* próféťálnak *azért:* nem próféťálnak ezeknek, és nem esik ö rajtok gyalázat.

* *Jér.* 11: 21. *Esa.* 30: 10.

7 Oh te, ki Jákób' házának mondatol, avagy meg-fzoríttatotté az URnak lelke, avagy ezeké az ö tselekedeti, *mellyeket ti tselekefztek?* avagy nem hafználnaké az én befzédim annál, a' ki igazán jár?

8 De a' *melly* az előtt én* népem vala, mint ellenségre *én reám* † támadott: ha kinek ruhája vagyon, a' paláfját-is el vonfzátok azoktol, a' kik bátorsággal járnak az úton, mintha hartzról tértek vólna meg. * *Esa.* 1:21. † *Amós* 2: 6. 7. *Esa.* 30: 11.

9 Az én népem' özvegyit ki-üzitek az ö kedves házokból, és az ö kisdeiktől el-véfzitek az én ajándékomat fzüntelen.

10 Keljetek-fel *azért* és menjetek-fel; mert e' föld nem *nyúgalmatok néktek, az ö tifztátalanságá-ért el-vefzt titeket utólsó vefzedelemmel.

* 3 *Móf.* 18: 24. 25.

11 Ha valamelly hazug és tsalárd* hazud *tinéktek, ezt mondván:* Próféták néktek a' bor-ért avagy rélzegítö ital-ért; a' kedves Próféta e' népnek.

* *Esa.* 30: 10.

12 Mindeneftől fogva egybe-gyüjtelek tégedet, Jákób, az Izraelnek maradékát egybe-takarítom, egybe-gyüjtöm azt, mint a' Bofrának juhait, mint a' fereg juhot az akolba, *és* zengnek *a' városok az* embereknek *fokasagok* miatt

13 El-jö a' rontó az ö fzemek' láttára, kik rontanak által-menvén a' kapun, a' mellyen ki-mennek: és az ö Királyok ö előttök * *fogságra* mégyen, és az UR léfzen az ö fejek felett *baſzfzuállásra.* * 2 *Krón.* 33: 11. 2 *Kir.* 25: 1-11.

III. RESZ.

A' Fejedelmeknek kegyetlenségek, és a' hamis Próféťáknak hamifságok ellen próféťál.

1 ÉS mondék én: Halljátok-meg, kérlek, Jákóbnak Fejedelmi, és Izrael' házának Vezéri: Avagy nem ti tifzteteké tudni az ítéletet?

2 De ök azok, a' kik gyülölik a' jót és fzeretik a' gonofzt, kik ezeknek böröket rólok le-vonfzák és húfokat tsontjaikról.

3 És a' kik meg-éfzik az én népemnek húsát, és az ö böröket le-vonfzák ö rólok: az ö tsontjaikat-is meg-rontják, és meg-daraboljáka mint a' fazékba való húft, és mint a' vas-fazékba való huft.

4 Akkor kiáltanak az URhoz, és nem hallgatja-meg öket, hanem el-rejti ortzáját ö tölök akkor, a' miképpen gonofzúl tselekedtenek az ö dolgaikban.

5 Így fzóll az UR a' Próféták ellen, kik az én népemet el-tsaljják, kik mikor eleget éfznek, * békefséget hirdetnek, és az ellen, a' ki valamit nem vét fzájokba, hadat hirdetnek. * *v.* 11. *r.* 2: 11. *Ezek.* 13: 19.

6 Annak-oká-ért éjtzaka *fzáll* ti reátok a' látás-ért, és fetétség *jö* reátok a' jövendö mondás-ért: és a' Nap* elenyéfzik e' Próféťáknak, és meg-fetétedik a' nap nékiek. * *Amós* 8: 8. 9. *Esa.* 5: 30. *Hóf.* 4: 5.

7 És meg-fzégyenülnek a' látók, és meg-pirúlnak a' jövendö-mondók, és bé-dugják mindnyájan az ö fzájokat; mivelhogy nem *léfzen* Iftentől femmi feleletek.

8 En pedig bizonyára bé-tellvefedtem az UR' lelkének erejével, itélettel, állhatatofsággal, hogy * hírdeffem Jákóbnak az ö gonofzságát, és Izraelnek az ö bünét. * *Esa.* 58: 1.

9 Halljátok meg ezt, kérlek, Jákób' házának Fejedelmi, és Izrael' házának Vezéri, kik gyülölik az ítéletet, és minden igazságot el-fordítanak,

10 *Az-is hallja-meg*, a' ki épiti a' Siont * vérrel, és Jérusálemet hamifsággal. * *Ezék.* 22: 27.

11 Kiknek Fejedelmeik * ajándékért ítélnek, és kiknek Papjaik jutalomért tanítanak, és kiknek Próféťáik † pénz-ért jövendölnek, azonközbe az URhoz támafzkodnak, ezt mondván: Avagy nem mi közzöttünk *vagyoné* az UR? Nem következik mi reánk vefzedelem! * *r.* 7: 3. † *Ezék.* 13: 19.

12 Annak-oká-ért ti miattatok a' Sion meg-fzántatik* mint a' fzántó-föld, és Jérusálem rakás-kövé léfzen, és az *Iften'* Házának hegye, erdös hegygyé.

* *Jér.* 26: 18. *Luk.* 19: 43. 44.

IV. RESZ.

A' Kriſtusról 's az ö Egy-háza' állapatjáról.

1 DE az utólsó időkben, *minek-utánna* az UR' Házának * hegye minden hegyeknek felette helyheztetetik, és *minden* halmoknak felette magafztaltatik, arra *fok* népek gyülnek. * *Esa.* 2: 2. 3. *Agge.* 2: 7.

2 És arra fok*pogány népek miennek, és ezt mondják: Jertek-el, menjünkfel az UR hegyére, és a' Jákób' Iftenének Házához, és meg-tanít minket az ö útaira, és járjunk az ö ösvényin; mert Sionból mégyen-ki a' törvény, és az URnak befzéde Jérusalemből.

* *Esa.* 11: 10.

3 Es sok népek között itéletet tészen *az Isten*, és sok nemzetségeket megfedd nagy mesze földig, és az ö fegyvereikből * kapákat tsinálnak, és az ö dárdáikból sarlókat, és egyik nép a' másik ellen fegyvert nem vonszon, és többé hadakozást nem tanúlnak.

* *Ezék.* 39: 6. 9. 10.

4 Es ki-ki mind békeséggel nyúgoszik az ö szőleje alatt, és az ö fige-fája alatt, és senki meg nem rettenti őket; mert a' Seregeknek URának szája szóllott.

5 Mert minden-féle népek az ö Isténeknek nevében járnak: de mi a' mi URunknak Istenünknek * nevében járunk mind örökkön örökké.

* *Zak.* 10: 12. *Sólt.* 20: 6. 8.

6 Az időben, ezt mondja az UR, hozzám fogadom a' * sántát, és egybegyüjtöm azt, a' ki el-szélledett, és azt, a' kit nyavalyákkal meg-látogattam vala. * *Sóf.* 3: 19.

7 Es számlálom a' sántát az *én* maradék *népem* közzé, és a' kit messze el-vetettem vala, erös néppé tészem: és uralkodik az UR ö rajtok a' Sionnak hegyén, mostantól fogva * mind örökké. * *Amós* 9: 15.

8 Es te gyülekezetnek tornya, Sion' leányának vára, el-jö te hozzád és el-érkezik az előbbi * Uraság, a' Jérusálem' leányának birodalma.

* *Amós* 9: 11. 12. 2 *Sám.* 8: 8-14.

9 Mostan miért kiáltasz nagy kiáltással? avagy nintsené egy * Király-is te közötted? és a' te jó tanáts-adód el-veszetté? mivelhogy bánatnak ereztetted magadat mint a' gyermek-szülö. * *Jer.* 8: 18. 19.

10 Bánkodjál és fohászkodjál, *ó* Sionnak leánya, mint-egy gyermek-szülö; mert ki-mégy városodból, és a' mezön lakozol; és vitetel szinte * Babilóniáig, honnét † meg-szabadúlsz, onnét meg-szabadít tégedet az UR a' te ellenségidnek kezekből.

* 2 *Kir.* 25: 1-11. † *Jér.* 25: 12.

11. Mert jóllehet immáron-is sok pogány népek gyültenek te ellened, kik ezt mondják: Immár el-kárhoztatott, és szemeinkkel meg-látjuk a' Sion' *veszedelmét*:

12 *De* ök nem tudják az UR' gondolatit, és nem értik az ö tanátsát, hogy ö öfzve-gyüjti azokat, mint a' kévét * a' szérüre.

* 2 *Kir.* 19: 35.

13 Kelj-fel, és tsépeld *ellenségidet*, Sionnak leánya; mert a' te szarvadat vasá tészem, és a' te körmeidet atzélá, hogy meg-ronts sok népeket; és az ö gazdagságokat az URnak szenteled, és az ö marhájokat az egész földnek URának.

V. RESZ.

Jérusálem' romlásáról' 's a' Kyistus' országáról.

1 MOstan sereggel gyülj-egybe, te sok seregnek népe, ki mi ellenünk a' *mi városunknak* * meg-szállásáról gondolkodol; és verjék artzúl vesszővel az Izraelnek Biráját.

* *Esa.* 7: 1-16. 8: 4.

2 De te Efratának * Betleheme, *jóllehet* kitsíny *város* vagy a' Júdának fő *városi* között: *mindazáltal* te belölled származik énnékem a' ki Izraelben Uralkodó léfzen, kinek ki-jövetelei eleitöl fogva, örök időktöl fogva *vagynak*. * *Máté* 2: 6.

3 Azoká-ért jóllehet * el-hagyja öket, míg a' fzülö ** fzül: mindazáltal az ö attya-fiainak maradékaik † meg-térnek az Izrael' fiaihoz. * *Esa.* 7: 17-25. ** *Esa.* 7: 14. 17-25. † *Ezék.* 37: 19-24.

4 Es állandó léfzen, és legelteti *az ö népét* az URnak erejével, az ö URának Istenének nagyságos nevével: és bátorságosfon élnek; mert fel-magafztaltatik a' földnek határáig.

5 Mert léfzen ö a' *mi* békefségünk, és minek-utánna az Affiriabéli *Fejedelem* a' mi földünkre * jövend, és minek-utánna a' mi palotáinkat meg-tapodja: állatunk ö ellene hét Pásztorokat, és nyóltz Fejedelmeket az emberek közzül. * *Esa.* 7: 17-25.

6 Kik az Affiriának földét el-veszti fegyverrel, és a' Nimródnak lakó földét az ö fegyvereikkel: és meg-szabadít az Affiriabéliektöl, minek-utánna jövéndenek a' mi földünkre, és meg-tapodják a' mi határinkat.

7 Es a' Jákóbnak maradéka a' sok nemzetségek között, ollyan léfzen mint a' mennyei harmat, és mint a' füvön való harmatok, melly nem vár vala embertöl, és nem bízik vala az emberek' fiaiban.

8 Es a' Jákób' maradéka a' pogányok között, és sok nemzetségek között ollyan léfzen, mint az oroszlán az erdei vadak között, és mint az oroszlán kölyök a' juhoknak nyájjok között, melly ha által-mégyen azokon, és meg-fzaggatándja és el-ragadándja, senki ki nem veheti fzájából.

9 A' te kezed eröt vészen a' te * ellenségiden, és minden ellenségid kivágattatnak: * *v.* 14.

10 Mert azon a' napon, ezt mondja az UR, el-veszlem a' te lovaidat te közzüled, el-veszlem a' te *hadakozó* fzekereidet.

11 Es el-rontom a' te földednek városit, és minden te erösségidet le-törröm.

12 Es ki-veszlem közzüled a' jövendö-mondókat, és fzem-fény-veszlöid nem léfznek tenéked. 13 Es

13 Es el-vesztem faragott képeidet, és a' te bálványidat közzüled, és nem tiszteled többé a' te kezeidnek tsinálmányokat.

14 Es el-vesztem a' te berkeidet te közzüled, hogy el-vefzeſſem a' te * ellenségidet. * *v.* 9. 15.

15 Es haragomban 's búsúlásomban bofzfzút-állok a' pogány népeken, kik *énnékem* nem engedtenek.

VI. RESZ.

Mi-némü áldozatok tetſzenek Iſtennek.

1 Halljátok-meg, kérlek, a' mit mond az UR: Kelj-fel, perelj e' hegyekkel, és e' halmok * hallják-meg fzódat. * *Eſa.* 1: 2.

2 Halljátok-meg hegyek az UR' törvénykezését, *és* e' földnek erös fundamentomi; mert az URnak törvénykezése vagyon az ö népével, és az Izraellel perel. * *Eſa.* 1: 18. 19. 20.

3 En népem, mit vétettem te ellened? és miben vóltam tenéked ártalmadra? tégy tudományt én ellenem!

4 Mikor az Egyiptom' földéből * ki-hozván, a' rabságnak házából téged' meg-fzabadítottalak vólna, és te elótted botsátottam vólna Mófeſt, Aront, és Máriát. * 2 *Móf.* 12: 51.

5 En népem emlékezzél-meg, kérlek, mit gondolt vala te ellened * Bálák a' Moábitáknak Királyok, és mit felelt néki Bálám a' Beór' fia; *és mik lettek* † Sittimtól fogva mind ** Gilgálig, hogy meg-tud-hatnád az UR' jótéteményit. * 4 *Móf.* 22: 5. 6.

† 4 *Móf.* 25: 1. ** *Joſ.* 5: 9. 5 *Móf.* 32: 10-14.

6 Mivel menjek eleibe az URnak? *mi-módon* alázzam-meg magamat a' Felséges Iſtennek elótte? Avagy egéſzen égö áldozatokkal menjeké eleibe? avagy eſztendös borjúkkalé?

7 Vallyon kedvét találnámé az URnak ezer kofokkal? tíz ezer *olaj* forrásból *főltt* olajjal? vallyon adjamé elsőfzülöttemet bünömnek *váltságá*-ért? az én méhemnek gyümöltsét az én lelkém' gonofzságának *váltságá*-ért?

8 Oh ember meg-mondotta * néked *az Iſten*, mi légyen a' jó; és mit kíván az UR te töled egyebet, hanem hogy igazságot tselekedjél, fzeresſed az irgalmaſságot, és hogy meg-alázzad magadat, és hogy a' te Iſteneddel alázatoſon járj. * 5 *Móf.* 10: 12. *Ámos* 5: 23. 24.

9 Az URnak fzava a' városban kiált; de tsak az értelmes *emberek* látják a' te nevedet. Halljátok-meg *azért* e' * vesfzöt, és kitsoda fenyegeſſen *titeket* azzal? * *r.* 1: 3. 9.

10 *Vallyon vagynaké* még az iſtentelen ember' házában hamiſsággal gyüjtött kintsek? és *vagyoné* meg-kitsínyített tetett útálatos * véka. * *Ámos* 8: 5.

11 Vallyon jóvá * hagyomé a' hamis mértéket, és a' ſákban *való* tsalárd fontokat? * *Példd.* 11: 1.

12 Mert a' gazdagok ö köztök megtöltöztenek ragadománnyal, és az ö lakói hazugságot fzólltak, és az ö nyelvek az ö fzájokban tsalárd.

13 En-is azért meg-vervén tégedet, meg-keſerítelek, el-vetlek * téged' a' te büneid-ért. * 2 *Kir.* 17: 18. 21: 13.

14 Efzel te, * de meg nem elégefzel, és a' te romlásod te közötted léfzen; örized *magadat*, de nem óltalmazhatod, és a' kiket meg-óltalmazándafz, fegyver alá adom. * *Hóſ.* 4: 10.

15 El-veted *a' földön* magodat, * de fel nem aratod; meg-fajtolod az olajt, de nem kened magadat olajjal; és muſtot *nyomfz*, de te bort nem iſzol, * 5 *Móf.* 28: 38-41.

16 Mert még-is az * Omri *Király*' parantsolatit tartjátok, és az Áchâb' háza-népének minden dolgát, és azoknak tanátsokon jártok; hogy ki-vágjalak téged', és annak lakóit tsúfságra juttaſſam, és hordozzátok az én népemnek fzidalmát. * 1 *Kir.* 16: 25. 26. 30.

VII. RESZ,

Kevés az igaz: nagy az emberi veſzetség.

1 Jáj nékem; mert úgy maradék, mint a' nyári takarodás után * *a' tarló*, és a' fzedés után, a' meg-fzedett fzölö: egy enni való gerezd ſem maradott, elein-érö gyümöltsöt kíván vala az én lelkem. * 1 *Kir.* 19: 10.

2 El-veſzett e' földröl a' jó-tévö *ember*, egy * igaz-is nints az emberek között; mindnyájan vér után ólálkodnak, ki-ki mind hálóval vadáſzfza az ö attya-fiát. * *Jér.* 9: 2-6. 23: 14. *Eſa.* 1: 4. 10. 21.

3 Hogy véghez vigyék a' gonofzságot, melly kezekben vagyon, a' Fejedelem *adományt* kíván, és a' Biró fizetés-ért *ítél*; és a' Fö ember maga beſzélli az ö lelkének gonofzságát, és azt *mások* meg-erösítik.

4 A' ki leg-jobb közöttök, ollyan mint a' * tövis, a' ki leg-igazabb, *közöttök*, ollyan mint a' tövis, bokor; a' te ör-állóidnak napjok, és a' te meglátogatáſodnak *napja* el-jö, moſt fzégyenülnek ök meg. * *Ezék.* 2: 6.

5 Ne higyetek barátotoknak, ne bizzatok tanáts-adótokhoz, annak, a' kit kebeledben tartaſz, ne jelentsed-meg titkodat;

6 Mert a' fiú bofzfzúval illeti az ö attyát, a' leány az ö annya ellen támad, a' meny az ö napára, és embernek az ö háza-népe ellensége.

7 En pedig az URa nézek, várom az én fzabadítáſomnak Iſtenét, *és* meghallgat engemet az én Iſtenem!

8 Ne örülj az *én nyavalyámon* * én

ellenségem; mert *noha* el-estem, *de* fel-kelek, mikor a' setétségben ülén-dek-is, az UR lészen nékem † világosságom. * *Esa.* 14 : 29. † *Sólt.* 27 : 1.

9 Az UR' haragját hordozom; mert vétkeztem ö ellene, mind addig mígnem meg-látja az én peremet, és igaz törvényt tészen nékem, ki-viszen engem' a' világosságra, hogy meg-lássam az ö igazságát.

10 Es meg-látván az én ellenségem ezt, meg-szégyenli magát, ki ezt mondotta én felölem: Hol * vagyon a' te URad Istened? az én szemeim meglátják ezt, hogy *az én ellenségem* majd † el-tapodtatik mint az útzán való sár. * *Sólt.* 79 : 4. † *Esa.* 10:5-26.

11 A' melly napon meg-építi *az UR* a' te *romlott* * gyepüidet, az napon meszsze veti a' te *ellenségednek* parantsolatját. * *Amós* 9 : 11. 12.

12 Az napon te hozzád-is el-jönek Assiriából és az erös városokból, és *minden* erösségböl mind az *Eufrátes* folyó-viztöl fogva, és *egyik* tengertöl fogva a' *másik* tengerig, *egyik* hegytöl fogva a' *másik* hegyig.

13 Es el-pusztíttatik e' föld az ö lakói miatt, az ö tselekedeteiknek * gyümöltsök-ért. * *Jér.* 21 : 14.

14 Legeltessed * a' te népedet, *éh URam*, a' te veszszöddel, a' te örökségednek seregét, melly tsak ö maga lakozik, az erdöben és a' mezönek középette: legeltessenek a' Básán*nak mezején* és a' Gileádon, mint a' régi idökben. * *Sólt.* 79 : 13. 80 : 2.

15 Mint az Egyiptom' földéböl való ki-jöveteledneк idején, azonképpen meg-mútatom néki az *én* tsudálatos dolgaimat.

16 Meg-látják ezt a' Pogányok, és meg-szégyenülnek minden erejekben, kezeket szájokra tészik, és füleik megsiketülnek.

17 A' port * nyalják mint a' kígyók, és mint a' földi férgek, az ö fészkekben meg-rémülnek; a' mi URunk Istenünk elött rettegnek, és félnek te töled! * *Sólt.* 72 : 9.

18 Kitsoda ollyan Isten, mint te vagy, ki el-vészed a' *mi* álnokságinkat, és a' te örökségednek maradékának gonoszságát el-hallgatod? Nem mind örökké tartja-meg az ö haragját; mert gyönyörködik az * irgalmasságban. * 2 *Mós.* 34 : 6.

19 Hozzánk térvén könyörül rajtunk, el-tapodja a' mi álnokságinkat, a' tengernek mélységes örvényibe veti minden büneinket.

20 Nyilván meg-mútatod Jákóbnak *tett* fogadásodat, és Abrahámnak *igértt* irgalmasságodat, mellyeket esküvéssel fogadtál vala a' mi atyáinknak még a' régi idökben.

NAHUM PROFETANAK KÖNYVE.

Jövendöt mond a' Ninivé az Assiriai birodalom' romlásáról, az Isten' népe vigasztalására.

I. RESZ.

Az Isten' természetiröl, 's Ninivé ellen szóll.

1 A' Ninivé *város* * ellen való terhes Prófétzia: az Elkós *városhéli* Náhum' látásának könyve. * *Jón.* 1:2.

2 Nem szenved-hetöje az Isten a' * boszszúnak, és boszszú-álló az UR, boszszú-álló, *mondom*, az UR és buzgó haragú; boszszút áll az UR az ö ellenségin, és meg-tartja *haragját* az ö ellenségi ellen. * 5 *Mós.* 32 : 43.

3 Az UR nagy * türhetö és nagy hatalmú, ki *a' bünt* büntetés nélkül semmiképpen nem hagyja: az URnak úta nagy szél-vészben és forgó-szélben vagyon, és a' felhök az ö lábainak porok. * 2 *Mós.* 34 : 6.

4 Ki a' tengert meg-feddi és * meg-száraztja azt, és minden folyó-vizeket † meg-szárazt, a' Básán és a' Kármel meg-erötelenül, és a' Libánusnak virága meg-hervad. * 2 *Mós.* 14 : 21. † *Jós.* 3 : 16.

5 A' hegyek * meg-rendülnek ö elötte, és a' halmok meg-szakadoznak; a' föld ég az ö színe elött, e' földnek kereksége-is, és mind azok, kik azon laknak. * *Mik.* 1:4. 2 *Mós.* 19 : 18.

6 Az ö haragja elött ki áll-hat-meg? és kitsoda áll-hatja-meg az ö haragjának búsúlását? Az ö búsúlása ki-omol mint a' tüz, a' kösziklák meg-repedeznek ö elötte.

7 Jó az UR, *és* a' szorongatásnak napján * erösség: és nem hagyja azokat, a' kik ö benne bíznak. * *Péld.* 18:10.

8 Es *mint-egy* ár-vizzel által-menvén, végét éri annak a' földnek, és az ö ellenségit setétséggel veri-meg.

9 Mit gondoltok az UR ellen? megemészt ö *titeket*: nem lészen két-szer veszedelmetek.

10 Mert a' szövevényes tövisekhez, és az ö italokkal meg-részegültekhez *el-érkezik az UR' boszszú-állása*, megemésztetnek mint a' száraz pozdorja mindenestöl fogva.

11 Te

11 Te belöled származott, a' ki az UR ellen gonoz tanátsot tartott, az álnok tanáts-adó.

12 Igy szóll az UR: Ha békeségben vagynak-is, akármelly sokan légyenek-is: el-vésznek, és által-mégyen *az UR rajtok*; jóllehet meg-oftoroztalak tégedet *en népem*, de többé nem oftorozlak.

13 Mert most immár el-vészem az ö igáját rólad, és a' te köteleidet el-szaggatom.

14 Es azt végezte az UR te felöled, hogy ezután emlékezeted-is el-vészen: a' te Istenidnek templomokból, ki-vésztem a' faragott és öntetett bálványt: ott helyheztetem koporsódat; mert átkozott vagy.

15 Imé a' hegyeken *vagynak*, a' hír mondóknak *és* a' békeség' * hirdetöknek lábaik: Szenteljed Júda a' te Innepidet, add-meg a' te *hála-adó* fogadásidat; mert nem mégyen többé által † rajtad az istentelen, *ki* mindeneftöl fogva ki-vágattatik. * *Esa.* 52:7. † *Amós* 9:15.

II. RESZ.

Itt-is veszedelemmel fenyegeti Ninivét.

1 FEl-jött a' puszítító szemed' láttára; örizzed a' te erösségidet, nézzed az útat, erösítsd-meg derekadat, keményítsd-meg erödet igen.

2 Mert * el-vette az UR Jákóbnak kevélységét, mint az Izraelnek kevélységét; mert a' puszítók eléggé puszították öket, és az ö tsemetéiket ki-vágták. * *Esa.* 10:12. 33:1.

3 Az ö erös vitézinek paisok meg-veresittetett, az ö hadakozó férjfiai veres ruhákba öltöztek; mint a' tüzes fáklyák az ö szekereik az ö készületek' napján, és a' jegenye-fa *dárdák* rengnek *kezekben*.

4 Az útzákon bolondoskodnak, a' szekerek*ben ülök* egy-másba ütköznek az útzákon, az ö tekintetek mint a' *fenlö* lámpások, futkosnak mint a' villámás.

5 Meg-emlékezik *Ninivé* az ö erös vitéziröl, *de* útjokban meg-tsökkennek, fietnek az ö kö-falára, és kéfzítenek öltalmat.

6 A' folyó-vizek felöl való kapuk meg-nyittatnak, és a' *Király*' palotája meg-romol.

7 Es a' nagy bátorságban nyúgovó *Királyné aszszony* szám-ki-vetésre vitetik, és az ö szolgáló leányi késérik ötet, keferegvén az ö szívekben, mint a' nyögö galambok.

8 Jóllehet Ninivé ollyan *volt*, mint *a' böv* vizü halas-tó régtöl fogva; mindazáltal el-futnak, *és akár-mint mondják nékiek*: Alljatok-meg, álljatok-meg; de senki *ö közzülök* hátra nem tekint.

9 Ragadozzátok-el *az ö* ezüstit, ragadozzátok-el az *ö* aranyát, és az ö vég-hetetlen gazdagságit: az ö ditsösége *vagyon* drága *házi* edzközökben.

10 Meg-üresült, meg-üresült *Ninivé* és meg-mezítelenült; meg-olvadott * szive, egybe-verettetnek térdei, reszket egész dereka, mindeneknek orczáik meg-feketedtek. * *Esa.* 13:7.8.

11 Hol vagyon az oroszlánoknak hajlékok, és az oroszlán kölykök' élésseknek helye? a' hová mégyen vala az oroszlán, az öreg oroszlán, *és* az oroszlán kölyök, és nem vala ki meg-rettentené.

12 Az oroszlán ragadoz vala a' mennyi elég vólna az ö kölykeinek, és az ö nöstény oroszláninak *vadakat* fojt vala, és meg-tölti vala barlangjait ragadománynyal, és az ö rejtek helyeit prédával.

13 Imé én te ellened *mégyek*, ezt mondja a' Seregeknek URa, hogy meg-égetvén füstbe *botsássam* a' te szekereidet, és a' te oroszlán kölykeidet a' fzablya emészsze-meg; és végét vetem e' földön a' te prédálásodnak, és nem hallattatik többé a' te követidnek szavok.

III. RESZ.

Még-is Ninivének 's egész Assiriának romlása.

1 JAj a' * vér szopó városnak, melly rakva hazugsággal és ragadománnyal, *mellyből* szakadatlan a' préda. * *Ezék.* 24:9. *Hab.* 2:12.

2 Oftornak tsattogása, és kerekek' forgásoknak zörgései, nyerítö lovaknak és forgó szekereknek *zörgések hallatik abban*.

3 A' lovag fel-emeli az ö tündöklö szablyáját, és villogó dárdáját: meg-ölettetteknek fokaságok, és a' meg-hólt testeknek fok számok *lészen*, és nem léfzen végek a' *hólt* testeknek, annyira hogy azoknak *hólt* testekbe meg-botlanak.

4 A' tekintetes *és* kedves parázná, nak parázsnaságinak fokaságok-ért, ki a' hitetésre mester vólt, és a' pogányokat el-adta az ö parázsnaságival, és *fok* nemzetségeket az ö étetélivel.

5 Imé én léfzek ellenséged, ezt mondja a' Seregek URa, és ortzádra fordítom-fel a' te * ruhádnak alját, és megmútatom a' pogányoknak a' te mezítelenséged, *és fok* országoknak a' te rútságodat. * *Esa.* 47:3. *Jer.* 13:26.

6 Es minden rútságot reád hányok, és gyalázattal illetlek tégedet, és ollyanná tészlek tégedet, mint a' ganéj.

7 Es minden, valaki látánd tégedet, távól áll töled, és ezt mondja: EL-PUSZTULT *NINIVE! Kitsoda bán-

kodik rajta? hol kereſſek tenéked vigaſztalókat?

8 Avagy jobb vagyé te a' ſok népü Nó *városnál*, melly a' folyó-viz között fekſzik vala? mellynek környüle vizek, mellynek árokja a' tenger, és a' tenger az ö kö-fala?

9 Szeretsen orſzág annak erőſſége és Egyiptom, és ſzámtalan ſok *népek*: Afrika és Libia vóltak néked ſegítségül.

10 De még az-is ſzám-ki-vetésre *és* fogságra jutott, még az ö apró gyermekeik-is abban a' ſálhoz verettettek minden útzáknak elein: és az ö Fejedelmire ſorſot vetettek, és minden ö nagy Urai vasba verettek.

11 Te-is azért * meg-réſzegedel, és ſemmivé léſzeſz; te-is a' te ellenségedtől-is ſegítséget kérſz. * *Jer.* 25: 27.

12 Minden te erőſſégeid ollyak léſznek *mint* a' meg-ért figék, mellyeket ha meg-mozdítnak, az embernek ſzájába esnek.

13 Imé a' te néped te benned ollyan *léſzen*, mint az aſzſzony-népek: a' te földednek kapui meg-nyittatnak a' te ellenségidnek, a' tüz emészti-meg a' te zárjaidat.

14 Szerezz magadnak a' ſzálláshoz való vizet, újíttsd-meg a' te erőſſégidet; nyomjad a' sárt, keverd a' meſzet, erősítsd-meg a' mész-kementzét;

15 *De ugyan* ott meg-emészt tégedet a' tüz, el-fogyat tégedet a' ſzablya, meg-emészt tégedet *az ellenség* mint a' tsere-bogár; ſzaporodjál bátor mint a' tsere-bogár, ſzaporodjál mint a' ſáska.

16 Meg-sokaſítottad a' te kalmáridat, mint az égnek tſillagait; *de mint* a' prédáló tsere-bogár el-repül, *úgy azok-is.*

17 A' te Fejedelmid mint a' ſáska, és a' te Hadnagyid mint a' ſáskáknak ſokaſágok, mellyek a' hideg időben a' gyepükben laknak: de mihelyt a' *meleg* Nap fel-támad, el-mennek, és helyeket meg ſem eſmérik, a' hol vóltak azok.

18 A' te Tanátsoſid, Aſſiriának Királya, ſzunnyadni fognak, a' te erős vitézid el-reſtülnek, a' te néped elofzol a' hegyeken, és nem léſzen ſenki a' ki öſzve-gyüjtené őket.

19 A' te romlásod ſebe bé nem gyógyúl, rakva fájdalommal a' te nyavalyád: mindenek, kik híredet hallják, tapſolnak rajtad; mert ki óltalmaz-hatta vólna meg magát a' te gonoſzságodtól ſzüntelen?

HABAKUK PROFETANAK KÖNYVE.

Panaſzolkodik a' nép' iſtentelenségéről: fenyegeti azt kemény büntetéſſel a' Káldeuſok által: kiknek-is kegyetlenségeken keſereg, 's nékik veſzélyt jövendöl: végre imádkozik:

I. RESZ.

Panaſz a' bünökről: Jövendöles a' büntetésről.

1 EZ a' terhes Próféttzia, mellyet látott HABAKUK Próféta.

2 Mennyi ideje vagyon, URam, hogy kiáltok; és nem hallgatſz-meg? Untatlak téged' az *emberek között való* törvénytelen * hatalom-ért; és nem ſzabadítaſz-meg? * *Amos* 2: 6. 7.

3 Miért hagyod néznem a' hamisſágot, és miért nézeted velem a' nyomorgatáſt? A' ragadozás és a' hatalom miért vagyon elöttem? és miért vagyon elöttem, a' ki pert és verſengéſt támaſzt?

4 Annak-oká-ért nintsen betsülleti az Iſten' törvényének, és ſoha az igazság elö nem mehet; mert az iſtentelen * környül-véſzi az igazat, azért léſzen a' hamis itélet. * *Jer.* 6:28. *Mik.* 7: 2.

5 Tekintsetek a' pogányokra és nézzétek-meg, és tsudálkozáſſal tsudálkozzatok; mert olly dolgot tselekeſzem a' ti idötökben, mellyet ha beſzélleněnek, nem * hinnétek azt.

* *Tſel.* 13: 4. *Sir.* 4: 12.

6 Mert ímé én fel-támaſztom a' Káldeuſokat, a' kegyetlen és vak-merő nemzetséget, melly el-járja a' ti földeteknek ſzéleſségét, hogy el-foglalja a' nem ö hajlékait.

7 Rettenetes és iſzonyú *nemzetség ez*, mellytől ſzármazik e' *népnek* itéleti és rabságra*való vitele. * 2 *Kir.* 25: 1-11.

8 Mellynek lovai gyorſabbak a' párduzoknál, és kegyetlenebbek az eſtve járó * *éh* farkaſoknál; mellynek lovagjai igen ſokak, és az ö lovagjai meſzſzünnen jönek, *gyorſan* répülnek, mint a' dögre ſietö ſas-kefelyü. * *Sof.* 3: 3.

9 Az az egéſz *ſokaság* a' ragadományért jö; az ö ortzájoknak tekinteti, *haſonló* a' Nap-keleti *ſzáraztó* ſzélhez, és *ſzámtalan* rabot gyüjt mint a' fövenyet.

10 Es e' *nép* a' Királyokat neveti, és a' Fejedelmek önéki tsúfságok, minden erőſséget meg-nevet, és töltéſt tsinál az ellen és meg-véſzi azt.

11 Akkor el-változik az ö ſzíve, és meg-haladván *a' tzélt* gonoſzúl tselekeſzik, *és* ezt az ö erejét az ö *bálvány* Iſtenének *tulajdonítja.*

12 Avagy nem öröktöl-fogva való vagyé te? Az UR én Iſtenem, én

Szen

Szentem; nem veszünk-el, URam az ítéletre rendelted ötet, és te én erősségem, a' *mi* dorgálásunkra válaszoltad ötet.

13 Tisztábbak a' te szemeid, hogy nem mint a' gonoszságra *néz-hetnél, és az *embereknek* nyomorgattatásokat nem néz-heted; Miért tekintesz *tehát* a' hitetlenekre? és el-hallgatod, mikor az Istentelen el-nyeli az ö nálánál igazabbat? * *v.* 2-4. *Jób* 34: 12.

14 Ollyanokká teszed az embereket mint a' tenger' halait, és a' tsúszómászó férget, mellynek nintsen vezére.

15 Mindenestöl az ö horgával * kivonsza, bé-gyüjti azokat az ö gyalomjába, és bé-takarítja azokat az ö hálójába; annak-okáért örül és tapsol *annak*. * *Ámós* 4: 2.

16 Azoká-ért áldozik az ö gyalomjának, és jó illatot tészen az ö hálójának; mert ezeknek általa *vagyon* az ö kövér része, és az ö jól lakása.

17 Vallyon azért ki-térjesztié az ö gyalmát, és fzorgalmatos léfzené a' népeknek * öldökléfekben, hogy femmit ne kedvezzen? * *v.* 2: 5.

II. RESZ.

Jövendölés a' Káldeusok veszedelmekről.

1 MIkor az én álló-helyemben állának, és állanék az erősségben, és *szorgalmatoson* vigyáznék annak meg-látására, mit szóllna nékem *az UR*, és mit kellene felelnem az én dorgálásom után:

2 Felele nékem az UR mondván: Ird-meg e' látást tettetes * betükkel e' táblákra, hogy az olvasó fzabadon olvas-hassa azt; * *Esa.* 8: 1.

3 Mert a' látás még bizonyos időre *halasztatott*, és végezetre fzóll, és meg nem tsal: ha késéndik, várjad azt; mert kétség-nélkül meg-léfzen, *és* nem kéfik.

4 Imé a' kinek lelke nem igaz ö benne, fel-fúvalkodik; az igaz *ember* pedig az ö * hitivel él. * *v.* 2. 3. *Róm.* 1: 17.

5 Annak-okáért mivelhogy borba merülvén vétkezik a' kevély *ember*, a' ki nem nyug-hatik egy helyben; és eltátja az ö torkát mint a' koporsó, és hasonló a' halálhoz, melly nem eléggefzik-meg, és minden népeket magához hajt, és minden nemzetségeket magához gyüjt.

6 Avagy nem költiké ötet mindnyájan e' *népek* példa-befzédbe, és nem *fzóllanaké* ö róla mese fejtéssel? ezt mondván: Jaj annak, a' ki gazdagítja *magát* a' máséból, vallyon meddig tart az? és annak-is *jaj*, a' ki sürü sárt gyüjt az ö maga *fejére*!

7 Avagy nem támadnaké hirtelen, kik tégedet mardofsanak, és fel-ébredjenek, a' kik tégedet meg-háborítsanak, hogy ök tégedet el-tapodjanak.

8 Mivelhogy te meg-fosztottál fok nemzetséget: meg-fosztnak * tégedet a' népnek maradéki, az embereknek ártatlan vérek-ért, és a' föld' *népén*, a' városon és annak minden lakóin tett hatalmaskodások-ért. * *Esa.* 33: 1' *Nah.* 3: 1. 2.

9 Jaj annak, a' ki gonoszúl a' másét kivánja * az ö *házának öregbítése*-ért, hogy magas fészket rak-hasson magának, hogy meg-fzabadúl-hassan a' veszedelemtöl. * *Jér.* 22: 13.

10 A' te házadnak gyalázatjára tartottál tanátsot, mikor fok népeket vesztettél volt, és vétkeztél a' magad lelke *ellen*;

11 Mert a' kövek a' kö-falakból te ellened kiáltnak, és a' fa építésekből a' gerendák*te ellened bizonyságot tésznek. * *Jób* 31: 38. 39. *Jak.* 5: 4.

12 Jaj annak, a' ki várost épít * vérrel, és a' ki várost készít álnoksággal! * *Nah.* 3: 1. 2. 3.

13 Avagy ímé a' Seregeknek URától nem *jöe boszszú-állás?* Annak-okáért a' népek tüzre építenek; és hijába munkálkodnak a' nemzetségek.

14 Mert az UR' ditsöségének * esméretivel bé-telik a' föld, miképpen a' vizek a' tengernek *mélységét* bé-borítják. * *Esa.* 11: 9.

15 Jaj annak, a' ki meg-itatja az ö *fele-barátját, és ki reája erősödöl, hogy meg-részegítsed ötet, hogy az ö szemérmeket lát-hassad; * *Esa.* 5: 22.

16 Gyalázattal meg-rakodol a' ditsöség' helyébe: ifzol* te-is, és meg-mezteleníttetel; *mert* te reád fordúl az UR' jobb-kezének pohára, és gyalázatos okádás *esik* a' te ditsöségedre. * *v.* 8. *Jér.* 25: 27. 28.

17 Mert a' Libánusson tett hatalmad, és annak vadainak el-prédáltatások, melly azokat el-rettentette, a' vesztel' tégedet, az embereknek véreknek ki-ontatásá-ért, és a' földön, a' *városon és annak minden lakóin tett hatalmad-ért. * *Esa.* 33: 1.

18 Mit használ *teneked* a' faragott * kép, hogy annak faragója ki-faragta azt, vagy az öntött kép, melly hazugságra tanít; mivelhogy bízik annak faragója az ö tsinálmányában, hogy néma bálványokat csináljon? * *Jér.* 10: 8. 14.

19 Jaj, a' ki a' fának ezt mondja: Serkenj-fel; és a' néma kőnek: ébredj-fel! *Avagy* tanít-haté az? Imé beborittatott arannyal és ezüstel, de semmi lélek nints benne.

20 Az UR pedig az ö szentséges

Templomában *vagyon!* Rettegje azért ötet mind az egész föld' *népe!*

III. RESZ.

Habakuk könyörög a' nép' meg-tartatásáért.

1 HAbakuk Próféta' könyörgése, a' tudatlanságnak büné-ért.

2 URam, hallám a' te *fenyegetö* beszédedet, és meg-rettenék: URam a' te munkádat az ö esztendejének közepette elevenítsd-meg, az ö esztendejének közepette, *mondom*, jelentsd-meg *irgalmasságodat*, haragodban * irgalmasságodról emlékezzél-meg!

* 2 *Mós.* 34: 6.

3 Az Isten a' Témán' *hegyéről* ki-mútatá magát, és a' Szent *Isten* a' Párán' * hegyéről, SELAH. Bé-fogá az egeket az ö ditsösége, és az ö ditséretével rakva a' föld.

* 5 *Mós.* 33: 2.

4 Es az ö fényessége ollyan vólt, mint a' *Napnak* világossága: és ö mellette az ö szarvai; és abban rejtetett-el az ö erölsége.

5 Az ö ortzája elött dög-halál járvala, és lábai elött tüzes kelések járnak vala.

6 Fel-álla *az Isten*, és el-osztá a' földet; *reájok* tekintett és el-olvasztotta a' Pogányokat; meg-félemlettek *a' kikéi valának* az örökké-való hegyek, meg-aláztattak *a' kikéi valának* az örökké-való halmok: örökké-valók az ö útai.

7 Láttam a' Kúsán' sátorinak romlásokat, a' Midián' földének kárpitjai reszkettenek.

8 Avagy a' folyó-vizek ellen gerjedett valaé-fel a' te haragod, URam? avagy a' tenger ellené? mikor ülnél a' te lovaidon, *és* a' te szabadító szekereiden.

9 A' vizek' folyásinak * helyek megjelentetett a' te kéz-íved *által*, *a' Sidó* nemzetségnek *tett* esküvésid és beszéded által, SELAH. Es a' földnek folyó-vizeit † ketté választád.

* *Sólt.* 105: 41. 42. † *Jós.* 3: 16.

10 Látának tégedet és meg-rémülének a' hegyek: a' vizeknek fokósága elméne: a' tengernek mélysége szót ada *néked*, és az ö kezeit fel-emelé.

11 A' Nap *és* Hóld * meg-állának az ö helyekben: a' *Napnak* világánál nyilaid le-szállottanak, és annak fényességénél a' te villogó kopjád.

* *Jós.* 10: 12. 13.

12 Haragodban meg-tapodád a' földet, búsúltodban meg-tsépléd a' pogányokat.

13 Ki-támadál a' te népednek szabadítására, a' *te nepednek* szabadítására, *mondom*, a' te Kriftusoddal; meg-rontád a' föt a' hitetlennek házában, és meg-mútatád a' fundamentomot minden nyakáig, Sélah.

14 Az ö fereginek fejeket által-verted az ö fegyverével; mint a' forgószél, úgy támadtak vala az én veszedelmemre, és örvendeznek vala, mint a' kik titkon a' szegénynek rontására fel-támadnak.

15 A' te lovaiddal * tapodtattad a' tengert, a' mélységes vizeknek rakásokat. * *v.* 8.

16 Hallám, és meg-rettene az én szívem, a' te szódra ajakim-is reszkettenek: az én tsontaimra rothadás szálla, és magamban meg-háborodám: mindazáltal nyúgoszom a' nyomorúságnak napján, mikoron *az ellenség* fereggel jö-fel e' nép ellen, hogy azt el-rabolja.

17 Mert a' fige-fa nem virágzik, és semmi gyümölts nem *lészen* a' szölökben, meg-tsal az olaj-fának munkája, és a' mezök éléít nem teremnek, kivész a' juh az akolból, és nem *lészen* ökör az istállóban.

18 En pedig az URban örvendezek, *és* vigadok az én szabadító Istenemben.

19 Az UR Isten az én erösségem, ki az én lábaimat ollyanokká tészi mint a' nöstény szarvasokéi, és az én magas helyeimen jártat engemet. Akkoris hálá-adó dítséretet éneklek vigaság tévö szerszámokban! * 2 *Sám.* 22:34. *Sólt.* 18: 34.

SOFONIAS PROFETANAK KÖNYVE.

A' népet a' bálványozás-ért a' Káldeusokkal fenyegeti: meg-térésre inti: más népek ellen-is jövendöl: a' híveket békességes térésre inti, és Evangyeliomi igéretekkel vigasztalja.

I. RESZ.

Fenyegeti Isten a' Sidókat a' bálványozás-ért.

1 AZ URnak beszéde, mellyet szólott Sofóniásnak a' Kúsi fiának, ki Gedáliás' fia, ki Amáriás' fia, ki Hiskijás' fia vala; Jósiásnak, az' Amon' fiának a' Júda' Királyának idejében.

* 2 *Kir.* 21: 23. 24. 22: 1.

2 El-veszt*vén* * el-veszt*ek* mindeneket e' földnek színéről, ezt mondja az UR.

3 El-veszt*em* az embert és a' barmot, el-veszt*em* az égi madarakat és a tenger-

tengernek halait, és a' hitetleneknek romlások léſzen; és el-veſztem az embert a' földnek ſzínéről, ezt mondja az UR.

4 És ki-nyújtom kezemet a' Júda ellen, és a' Jérusálem lakói ellen, és ki-veſztem e' helyből a' Baál' maradékit, és az ö tiſztelöinek neveket mind a' Papokkal egybe.

* 2 *Kir.* 22: 14-20.

5 Azok ellen-is, kik az egeknek * tſillagit imádják a' magas helyeken, és a' kik tiſztelik az URat és esküſznek ö reája, és esküſznek az ö Királyokra. * 2 *Kir.* 21: 5. 7. 23: 5. 12. 13. *Jér.* 19: 13,

6 Azok ellen-is, a' kik hátra állottanak, hogy ne köveſſék * az URat, és a' kik nem kereſik az URat, és nem tudakoznak ö felöle. * *Eſa.* 1: 4.

7 Hallgaſs * az UR Iſtennek ortzája előtt; mert közel vagyon az URnak † napja: mert el-kéſzítette az UR az †† áldozatot, el-rendelte az ö hivatalos vendégit. * *Hab.* 2: 20. † *v.* 2-4. †† *Ezék.* 39:17-20. *Iel.* 19:17.18.21.

8 És léſzen az UR' áldozatjának napján, meg-látogatom a' Fejedelmeket, * és a' Király' fiait, és mind azokat, kik idegen öltözetben öltöztenek.

* *Jér.* 34: 17-21. 39: 6. 7.

9 És meg-látogatom mind azt-is, a' ki tombol a' *más ember' házának* küſzöbén a' napon, és a' kik meg-töltik az ö Uraiknak házokat * erövel és tsalárdsággal *gyüjtött gazdagsággal.*

* *Jak.* 5: 4. 3 *Móſ.* 19: 13.

10 És léſzen a' napon, ezt mondja az UR, kiáltásnak * ſzava a' hal-kaputól fogva, és jajgatás a' *városnak* máſik réſzétől fogva, és nagy romlás a' halmok felöl. * *Jér.* 39: 2. 3.

11 Jajgaſſátok ti város' közepin lakozók; mert el-veszett * a' kalmároknak egéſz ſokságok, el-veſztek mind a' kik pénzzel gazdagok valának.

* *Jér.* 39: 6-9.

12 És léſzen az időben, fel-keresem Jérusálemet ſzövétnekekkel, és meglátogatom azokat az embereket, kik az ö ganéjokban * meg-keményedtenek, kik ezt mondják az ö ſzívekben: Sem jót, ſem gonoſzt † nem tselekeſzik az UR!

* *Jér.* 34: 15-18.

† *Mik.* 3: 11. 12.

13 És az ö gazdagságok prédára kél, és az ö házaik el-puſztúlnak: házakat építenek; de nem laknak azokban, ſzőlöket * plántálnak; de nem iſznak azoknak borokban.

* 5 *Móſ.* 28: 30. 39. *Amós* 5: 11.

14 Közel * vagyon az URnak nagy napja, közel vagyon, *mondom*, és igen ſiet: az UR' napjának ſzava keserves, kiált a zon a' napon az erös férjfiú;

* *Jér.* 39: 1. 2.

15 Haragnak napja az a' nap, ſzorongátásnak es * nyomorúságnak napja, háborúságnak és puſztúlásnak napja, ſetétségnek és † homályoſſágnak napja, ködnek és felhönek napja:

* *Jér.* 39: 3. 6-9. † *Amós* 5: 18.

16 Trombitáknak és kiáltáſoknak napja, az erös városok ellen, és a' magas tornyok ellen!

17 Es meg-ſzorongatom az embereket, és járnak mint a' vakok; mert az UR ellen vétkeztek: és ki-omol az ö vérek mint a' por, és az ö teſtek *léſzen* mint a' ganéj.

18 Sem ezüſtök, ſem aranyok * nem ſzabadít-hatja-meg öket az UR' haragjának napján; mert az ö búsúláſának tüze † emélzti-meg ez egéſz földet, és hirtelenséggel való véget vét †† e' földnek minden lakoſiban!

* *Ezék.* 7: 19. *Péld.* 11: 4. † *r.* 38. †† *Jér.* 39: 9.

II. RESZ.

Egy-néhány népeknek romláſt hirdet.

1 VEgyétek eſzetekbe magatokat, vegyétek eſzetekbe, óh te meggyülöltt * nemzetség!

* *Sir.* 2: 6. 7.

2 Minek-elötte a' dékrétom ſzerínt fel-virradna a' nap, mellyen oliyanok léſztek mint a' polyva, melly ſemmivé léſzen: minek-elötte reátok következzék az UR' haragjának búsúláſa, minek-elötte reátok következzék az UR' haragjának * napja:

* *r.* 1. 2-5.

2 *Kir.* 21: 12-14. 22: 16. 17.

3 Kereſsétek az URat e' földnek minden alázatoſi, kik az ö ítéletit tselekedtétek: kereſſétek az igazságot, kereſſétek az alázatoſſágot; talám meg-óltalmaztattok * ti az UR' búsúlásának napján; —* 2 *Kir.* 22: 18-20.

4 Mert puſzta léſzen * Gáza, Askalon-is el-puſztíttatik: Aſſódot nap' † világnál rabságra viſzik, és Akkaron el-rontatik.

* *Jér.* 15: 8. † *Jér.* 47: 1.

5 Jaj a' tenger mellett lakozóknak, a' Kereteuſok' nemzetségeknek; az URnak beſzéde vagyon ti ellenetek Kanaán, Filiſteuſoknak * földök, és el-puſztúlak tégedet, annyira hogy lakos ne légyen rajtad.

6 Es léſzen a' tenger mellett való tartomány páſztorok' aklának hajléka, és barmoknak iſtállójok

* *Jér.* 47: 4-7.

7 És léſzen a' *tenger mellet való* tartomány a' Júda' háza' maradékának *nyúgalmas helye*, ott legeltetnek, az Askalon' házaiban nyúgoſznak eſtve; mert meg-látogatja öket az ö URok Iſtenek, és meg-ſzabadítja * a' fogságból öket.

* *Jér.* 31: 23. 24.

8 Hallottam a' Moáb' * ſzidalmazáſát,

sát, és az Ammon' fiainak boszfzúság-tételeket, mellyekkel gyalázták az én népemet, és fel-fúvalkodtanak az ö határok ellen. * 1 *Móf.* 19: 36-38. *Ezék.* 25: 3. 6. 8.

9 Annak-okáért * élek én, ezt mondja a' Seregeknek URa, az Izrael' Iſtene, hogy Moáb ollyan léſzen mint Sodoma, és az Ammon' fiai mint Gomora, tsalán termö *föld*, fovány és puſzta léſzen mind örökke: az én népemnek maradéka † prédálja-el öket, és az én népemnek maradéka birja öket. * *Abdiás. v.* 10-12.

† *Jér.* 49: 1. 2. *Amós* 1: 13. 14.

10 Ez eſik ö rajtok az ö * kevélységek-ért, mellyel fzidalmazták és boſzfzontották a' Seregeknek URának népét. * *Eſa.* 16: 6. 7.

11 Rettenetes léſzen az UR ö ellenek; mert meg-emészti az ö földöknek minden Iſtenit: és tiſzteli ötet kiki az ö * helyében, *és* a' pogányoknak minden fzigeteik. * *r.* 3: 9.

Malak. 1: 11. *Ján.* 4: 21.

12 Ti-is Szeretsenek * az én fegyveremmel ölettettek-meg, azokkal egyetemben. * *Eſa.* 20: 3. 4. 5.

13 Es fel-emeli az ö kezét Eſzak ellen, és el-veſzti * Aſſiriát, és el-puſztítja Ninivét, és ollyanná téſzi, mint-egy kietlen puſztát. * 2 *Kir.* 17: 6. *Náhum* 1: 8.

14 Es annak közepette fekſzik barmoknak nyájok, és minden pogány népek közt való fene vadak; az ökörbika, és a' bagoly * hálnak az ö ajtaiban, annak ablakában azoknak fzavok hallatik, kapujában puſztaság léſzen; mert el-puſztította az ellenség a' tzédrus-fából tſináltt épületeket.

* *Eſa.* 34: 11. *Jel.* 18: 2.

15 Ez ama' kevély város, melly bátorságban nyugſzik vala, melly ezt mondja vala az ö ſzivében: En *vagyok*, és én nálamnál * több nintsen! Mimódon puſztúlt-el, és lett a' vadaknak lakó-helyekké? Valaki azon általmégyen, süvölt, és az ö kezeit hányja!

* *Eſa.* 10: 5. 8. 12.

III. RESZ.

Panaſzolkodás a' Jérusálembélieknek bünökön. Igéret az Iſten-félöknek.

1 JAj a' meg-fertéztetettnek és meg-undokíttatottnak, e' koborló * városnak!

* *v.* 3. 4.

2 Nem figyelmezett az *UR'* ſzavára, nem fogadta a' fenyítéket; nem bízott az URban, az ö Iſtenéhez nem közelített.

3 Az ö Fejedelmei ö közötte ollyanok, mint az ordító oroſzlánok, az ö Bírái mint az eſtvéli *meg-éhezett* farkaſok, nem halaſztják reggelre, hogy a' tsontokat meg-rontsák. * *Ezék.* 22: 27. *Mik.* 3: 11.

4 Az ö Prófétái áll-hatatlanok és bünös * férjfiak; az ö Papjai meg-fertéztették a' Szent helyet, meg-rontották † a' Törvényt. * *Jér.* 23: 11. 32. *Hóf.* 9: 7. † *Ezék.* 22: 26.

5 Az ö közepette * lakozó igaz UR nem tselekeſzik hamiſſágot; minden reggel nap-fényre hozza az ö itéletit, nem fárad-el; mindazáltal nem tudja a' † ſzemérmet e' hamis *nép*.

* *v.* 15. 17. † *Jér.* 6: 15.

6 El-puſztítottam a' pogányokat, el-puſztíttatott azoknak erösſégek, el-veſztettem azoknak faluikat, hogy azokon ſenki által ne menjen: el-puſztíttattak azoknak városaik, annyira hogy egy ember ſem maradott, és nintsen lakos.

7 Ezt gondolám: Bizony félni kezdeſz engemet, fel-véſzed * a' fenyítéket; és nem véſza-el az ö lakó helye, jóllehet immár meg-látogattam ötet; mindazáltal ſiettek *a' gonoſzságra*, és az ö tselekedeteiket meg-indították.

* *Jér.* 4: 22.

8 Annak-okáért várjatok engemet mind a' napig, ezt mondja az UR, mellyen fel-kelek a' prédálásra; mert az én végezésem ez, hogy egyhe-gyüjtsem a' népeket, hogy egybe-gyüjtsem az országokat, hogy ki-öntsem azokra az én haragomat, az én haragomnak tellyes búsúlását: mert az én haragomnak tüze miatt * emészteték-meg az egész föld. * *r.* 1: 18.

9 Mindazáltal akkor változtatom a' népeknek ajakokat tiſztává, hogy mindenek * ſegítségül hívják, az URnak nevét, hogy ſzolgáljanak néki egyenlö akarattal. * *v.* 13. *r.* 2: 11.

10 A' Szeretsen országnak folyó-vizein túl *lakozók* könyörögnek * énnékem, és az én el-oſzlott népemnek leánya ajándékot hoznak énnékem.

* *Sólt.* 68: 32. *Eſa.* 19: 21.

11 A' napou nem ſzégyenülſz-meg minden te tselekedetid-ért, a' mellyekkel vétkeztél én ellenem; mert akkor el-véſzem közzüled azokat, a' kik örvendeznek a' te kevélységeddel: és többé nem kevélykedel * az én ſzentséges hegyemen. * *Jér.* 7: 4.

12 És maraſztok én te közted megnyomorodott ſzegény népet, kik biznak * az URnak nevében.

* *Eſa.* 6: 13.

13 Az Izraelnek maradéki nem tselekeſznek * hamiſságot, és nem ſzóllnak hazugságot, és nem találtatik az ö ſzájokban álnok nyelv; mert ök legeltetnek *Iſtentöl*, és nyúgoſznak, és nem léſzen ſenki, ki öket el-rettentse. * *Eſa.* 4: 2.

14 Örülj * Sion' leánya, örvendezz Izrael, örülj és tellyes ſzívvel örvendezz Jérusálemnek leánya;

15 Le-

15 Le-tette az UR a' te itéletidet, el-fordította ellenségidet, az Izraelnek Királya az UR te közötted *vagyon*, nem látsz többé veszedelmet.

* *Esa.* 12: 6. 35: 1. 2.

16 A' napon ezt mondják Jérusálemnek: Ne félj! * Sionnak: Ne botsáld-le kezeidet!

* *Esa.* 41: 10. 43: 1.

17 A' te közötted * *lakozó* erös URad Istened meg-tart, nagy örömmel örvendez te rajtad, a' te szerelmedben gyönyörködik, nagy örömmel vigad teneked. * *Sólt.* 46: 6.

18 A' kik te közzüled ideig meg-nyomorodtanak, azokat egybe-gyüjtöm, *és* a' kik gyalázatot szenvedtenek.

19 Imé én el-vészтem minden te nyomorgatóidat akkor az időben, és meg-tartom a' * sántát, és haza hozom a' szám-ki-vetetettet, és öket ditséretessekké és tiszteletessekké tészlek az ö gyalázatjoknak egész földén.

* *Mik.* 4: 6. 7.

20 Az időben haza hozlak * titeket, idővel egybe-gyüjtlek titeket; mert hiressekké nevelekké tészlek titeket e' földnek minden népei között, mikor a' ti szám-ki-vetéstekből † meg-szabadítlak titeket a' ti szemetek' láttára, ezt mondja az UR!

* *Zak.* 1: 16. *Jér.* 30: 3.

† *Sólt.* 126: 1. 2.

AGGEUS PROFETANAK KÖNYVE.

Inti a' Babilóniai fogságból haza ment népnek Fejedelmeit a' Templomnak meg-épitésére, biztatván öket annak, a' Messias meg-jelenése által lejendö ditsőséges változával.

I. RESZ.

Intés a' Templomnak meg-épitésére.

1 DARIUS Királynak második * esztendejének hatodik hónapjában, a' hónapnak első napján, szóla az UR Aggéus Próféta által † Zorobábelnek a' Seáltiel' fiának, Júda' Fejedelmének, és Jósuának, Jehosadák' fiának a' fö Papnak, ezt mondván:

* *Esd.* 5: 1. † *Esd.* 2: 2.

2 Ezt mondja a' Seregeknek URa, mondván: E' nép ezt mondja: Nem jött még el az idö, az UR' Háza' * épittetésének ideje. * *v.* 14. 15.

3 Szólla azért az UR Aggeus Próféta által, mondván:

4 *El-jötté* tinéktek idötök, hogy lakozzatok a' ti szép házaitokban, hogy ez a' Ház puszтán áll?

5 Mostan azért, ezt mondja a' Seregeknek URa: Gondoljátok-meg jól a' ti dolgaitokat!

6 Sokat vetettetek, de keveset hoztok-bé abban; észtek, * de nem elégesztek-meg; ifztok, de nem részegesztek-meg; ruhákba öltöztök, de nem melegesztek-meg; és a' ki *munkájának* jutalmát vészi-bé, mintha meg-lyukadott † sákba töltené azt.

* *Mik.* 6: 14. † *v.* 9.

7 Ezt mondja a' Seregeknek URa: Gondoljátok-meg jól a' ti dolgaitokat!

8 Menjetek-fel a' hegyre, és hozzatok *onnét* fákat, épitsétek-meg ezt a' Házat, és kedves lészen nékem az, és ditsőittetem abban, ezt mondja az UR.

9 Sokat vártatok-bé, de ímé kevés *takarodott-bé*; bé-vittétek azt a' ti házatokba, de én reá * fúvallok arra. Mi okért? Azt mondja a' Seregeknek URa: az én Házam-ért, melly puszтán † áll, ti pediglen sittek ki-ki az ö házának épitésére.

* *v.* 6. † *Esd.* 4: 21. 6: 7-8.

10 Ennek-oká-ért zárlatott-bé az * ég, hogy ne adna néktek harmatot, a' föld-is bé-zárlatott, hogy néktek gyümöltsöt ne teremne.

* 3 *Mós.* 26: 19. 20.

11 És szárazságot * hivtam e' földre, és a' hegyekre, a' gabonára és a' borra, az olajra és arra, valamit a' föld terem; az emberekre-is és a' barmokra, és az *embernek* minden kézi munkájára. * *Amós* 4: 9.

12 Meg-hallá pedig * Zorobábel a' Seáltiel' fia, és Jósua, Jehoiadák' fia a' fö Pap, és mind a' több kölség az ö URa' Istene' szavát, és az Aggéus Prófétá' beszédit, a' mint el-botsátotta vala ötet az ö URok Istenek, és meg-félemlék a' nép az URtól.

* *Esd.* 2: 2.

13 Monda azért Aggéus az URnak * követe, az URnak követségében mondván a' népnek: En ti veletek *vagyok*, ezt mondja az UR!

* 2 *Kór.* 5: 20. *Malak.* 2: 7.

14 És fel-indítá az UR Zorobábelnek Seáltiel' fiának a' Júda' Fejedelmének lelkét a' és Jósuának, Jehoiadák' fiának a' fö Papnak lelkét és mind a' több kőffégnek lelkét; és bémenének és munkálódának a' Seregek' URának az ö Istenéknek * Házában. * *Esd.* 3: 10. 6: 6-15.

15 Ha-

15 A' hatodik hónapnak hufzon-negyedik napján, Dárius Királynak második eſztendejében.

II. RESZ.

Ditsőségesb a' második Templom az elsőnél.

1 A' hetedik hónapnak hufzon-egyedik napján, fzólla az UR Aggéus Próféta által, mondván:

2 Mond-meg moſt Zorobábelnek, Seáltiel' fiának, a' Júda' Fejedelmének, és Jóſuának, Jehoſadák' fiának a' Fö Papnak, és a' népnek maradékának, ezt mondván:

3 Kitsoda maradott-meg ti közzületek, a' ki látta ezt a' Házat az ö elsö ditsőségében? és a' mellyet ti moſt láttok, avagy nem ollyannak tetſziké tinéktek ahoz képeſt, mintha *ſemmi volna? * *Eſd.* 3: 12. 13.

4 Moſtan mindazáltal légy erös, a' *te dolgodban* Zorobábel, ezt mondja az UR, és erös légy te-is Jóſua Jehoſadáknak fia, ki Fö Pap vagy; és erös légy te e' földnek minden népe, ezt mondja az UR, és munkálódjatok; mert én veletek vagyok, ezt mondja a' Seregeknek URa,

5 A' beſzéd ſzerínt, mellyel fogadáſt tettem néktek, mikor ki-jöttetek Egyiptomból, és az én lelkem megmarad bennetek, ne féljetek.

6 Mert ezt mondja a' Seregeknek URa: Még egy kevés *idö* vagyon; és én meg-indítom az egeket, a' földet, a' tengert és a' ſzárazt.

7 És meg-indítok minden népeket, és el-jö a' minden pogány népeknek kivánságok, és bé-töltöm e' Házat ditsőséggel, ezt mondja a' Seregeknek URa.

8 Enyím az ezüſt, és enyím az arany, ezt mondja a' Seregeknek Ura.

9 Nagyobb léſzen ennek a' máſodik Háznak * ditsősége, hogy-nem az elsö *Háznak ditsősége*, ezt mondja a' Seregeknek URa; és ezen a' helyen adok békeſséget, ezt mondja a' Seregeknek URa. * *Malak.* 3: 1.

10 A' kilentzedik *hónap*nak hufzon-negyedik *napján*, Dáriusnak máſodik eſztendejében ſzólla az UR Aggéus Próféta által, ezt mondván:

11 Ezt mondja a' Seregeknek URa: Kérd-meg, kérlek, a' Papokat a' törvény felöl, ezt mondván:

12 Ha valaki ſzentelt húſt viénd az ö köntösének allyában, és az ö *köntösének* ſzélével illetènd kenyeret, főzeléket, bort, olajt, és valami eleséget, vallyon meg-ſzenteltetike az? és feleének a' Papok, 's mondának: Nem *ſzenteltetik.*

13 És monda Aggéus: Ha valaki illeténdi mind ezeket, a' ki lélekben fertelmes *léſzen*, avagy meg-fertéztetike? és felelének a' Papok 's mondának: Meg-fertéztetik.

14 És felelvén Aggéus monda: Azonképpen e' nép és e' nemzetség én elöttem, azt mondja az UR, és akképpen minden ö kezek' munkája, és valamit ök ott *nékem* fel-hoznak, fertelmes léſzen.

15 És moſtan gondoljátok-meg, kérlek, ſzívetekben, e' naptól fogva az elmúltakat, mikor még *egy* követ ſem tettek vólt *más* köre az UR' Templomában.

16 Annak-elötte ha el-ment *az ember* az aſztaghoz, mellyből húſz *véka* *várt*, *tsak* tizet * talált; mikor a' ſajtóhoz ment, hogy ötven veder *bort* merítene, húſzat talált. * *r.* 1: 6. 9.

17 Meg-vertelek titeket * ſzárazsággal, ragyával, és kö-esövel minden ti kezetek munkáját; de ti még-is nem *térétek* én hozzám, ezt mondja az UR.

* *r.* 1: 10. 11. *Amós* 4: 9.

18 Gondoljátok-meg, kérlek, ſzívetekben, e' naptól fogva az el-múltakat; a' kilentzedik *hónap*nak hufzon-negyedik napjától fogva, a' naptól fogva, mellyen az UR' Temploma fundáltatott, gondoljátok-meg a' ti ſzívetekben.

19 Avagy bé-takarodotté a' mag a' ti tsürötökbe? még ſem a' ſzölö, * ſem a' fige és pómagránát, ſem az olaj-fa nem termett; de e' naptól † fogva meg-áldlak *titeket*. * *r.* 1: 6. 9.

† *r.* 1: 14.

20 És ſzólla az UR máſod-ſzor Aggéusnak a' hónak hufzon-negyedik *napján*, mondván:

21 Mondd-meg Zorobábelnek a' Júda' Fejedelmének, ezt mondván: En meg-indítom az egeket és a' földet.

22 És el-fordítom az orſzágoknak Királyi-ſzékeket, és a' pogány orſzágoknak erejeket * el-veſztem, és el-fordítom a' ſzekeret és abban ülöket, és le-húllanak a' lovak és azokon ülök, kiki az ö attya-fiának fegyvere miatt.

* *Zak.* 4: 7.

23 A' napon, ezt mondja a' Seregeknek URa, fel-véſzlek téged' Zorobábel Seáltielnek fia én ſzolgam, ezt mondja az UR, és ollyá téſzlek mintegy petsétes * gyürö *az én ujomban*, mivelhogy válaiztottalak téged, ezt mondja a' Seregeknek URa.

* *Jér.* 22: 24.

ZAKARIAS PROFETANAK KÖNYVE.

Tanitja a' népet, miért lakoltak az ö eleik a' Babilóniai fogságban: inti öket meg-téréſre, ſzabadulásról reménységet nyujt, feddvén öket a' még köztök walakodó bünökről.

I. RESZ.

Intés meg-téréſre: Zakariás' Látáſi.

1 DARIUS' * második eſztendejének nyóltzadik hónapjában ſzólla az UR ZAKARIASNAK a' BARAKIAS' fiának, ki Iddó Próféta' fia vala, mondván: * *Eſd.* 5: 1.

2 Meg-haragutt vólt az UR felette igen a' ti atyáitokra.

3 Ezt mondjad azért nékik: Ezt mondja a' Seregeknek URa: Térjetek * én hozzám, ezt mondja a' Seregeknek URa; és ti hozzátok térek, ezt mondja a' Seregeknek URa.

* *Eſa.* 31: 6. *Malak.* 3: 7. *Jakab.* 4: 8.

4 Ne légyetek ollyanok, mint a' ti atyáitok; mert ez elött való Próféták kiáltottak nékiek, mondván: Ezt mondja a' Seregeknek URa: Térjetek-meg, kérlek, a' ti gonoſz útaitokról és gonoſz tselekedeteitekről: de nem fogadtak * ſzót, és nem figyelmeztek én hozzám, azt mondja az UR.

* *Jér.* 18: 12. 44: 16-19.

5 Hol vagynak a' ti atyáitok? és a' Próféták? mind örökké élneké?

6 De az én befzédim és az én végezéſim, mellyeket az én ſzolgaimnak a' Prófétáknak meg-parantsoltam, vallyon nem * tellyesedteké-bé a' ti atyáitokon? mert meg-térvén azt mondották: A' mint † gondolta vala a' Seregeknek URa, hogy mi velünk tselekedjen, a' mi útaink és tselekedetink ſzerint: úgy tselekedett mi velünk.

* *Jér.* 25: 12. † *Sir.* 2: 17.

7 A' tizen-egyedik hónapnak (mellyet Sebátnak *neveznek*) huſzon-negyedik napján, Dáriusnak második eſztendejében, ſzólla az UR Zakariásnak a' Barakiás' fiának, ki Iddó Próféta' fia vala, mondván:

8 Látám éjtſzaka, és imé egy férjfiú ül vala veres * lovon; és áll vala a' mirtus-fák között, mellyek valának mély helyen: és az ö háta megett valának veres lovak, tarkák és fejérek.

* *r.* 6: 2. 3. *Jél.* 6: 2. 4. 5.

9 Es mondék én: Mit *akarnak* ezek URam? Felele nékem amaz Angyal, a' ki engemet meg-ſzóllita: En megmondom tenéked, mit *akarnak* ezek.

10 Akkor felelvén ama * férjfiú, a' ki áll vala a' mirtus fák között, monda: Ezek, a' kiket az UR küldött, hogy bé-járják e' földet. * *v.* 8.

11 Es felelvén az UR' Angyalának, ki a' mirtus fák között áll vala, mondának: El-jártuk a' földet, és imé az egéſz föld nyugſzik, és nagy bátorságban vagyon.

12 Akkor ſzóllván az UR' Angyala monda: Oh Seregeknek URa! meddig nem könyörülſz te a' Jérusálembélieken és a' Júdának városin, mellyek ellen haraguttál immár hetven * eſztendöktöl fogva?

* *Jér.* 25: 12. 52: 4-14.

13 Felele pedig a' Seregeknek URa az Angyalnak, a' ki én velem ſzóllvala, jó befzédeket és vígaſztaló ſzókat.

14 Annak-oká-ért meg-parantsolá nékem az Angyal, a' ki én velem ſzóllvala: Kiálts, ezt mondván: Ezt mondja a' Seregeknek URa: Szeretem * én Jérusálemet és Siont nagy buzgóságos ſzeretettel. * *r.* 8: 2. 3.

15 De nagy haraggal haragſzom e' bátorságban élö népek ellen; mert én kevéſſé haraguttam vala *az én népemre*, ök pedig kegyetlenül * tselekedtek vélek. * *Jér.* 50: 28. 29. 51: 24. 25.

16 Annak-oká-ért ezt mondja az UR: Meg-tértem a' Jérusálem' *városához* kegyelmeſen, az én Házam meg építtetik abban, ezt mondja a' Seregeknek URa, és ki-nyújtatik a' mérö linea * Jérusálemen. * *r.* 2: 2. 5.

17 Még-is kiálts, mondván: Ezt mondja a' Seregeknek URa: Még az én városim felette * bövölködni fognak ſok jókkal, minek-utánna az UR Siont ismét meg-vigaſztalja, és Jérusálemet ismét magához vészi.

* *r.* 2: 4. 5. *Aggéus.* 2: 6-9.

18 Es fel-emelvén az én ſzemeimet laték, és imé négy ſzarvak *valának*.

19 Es mikor kérdeném az Angyaltól, a' ki én velem ſzóll vala: Mitsodák ezek? monda nékem: Ezek a' ſzarvak, mellyek el-hányták Júdát, Izraelt és Jérusálemet.

20 Azután mútata énnékem az UR NEGY KOVATSOKAT.

21 Es mikor kérdeném: Mit akarnak ezek tselekedni? felelvén monda: Ezek a' ſzarvak, mellyek el-hányták Júdát, annyira hogy ſenki fejét fel ne emel-hetné: e' kovátsok

pedig

pedig el-jöttek, hogy azokat el-rettentsék, hogy a' pogányoknak szarvaikat le-rontsák, kik szarvat emeltek vala Júda' földe ellen, hogy azt el-rontanák.

II. RESZ.

A' pogányok' hivatala jövendöltetik.

1 FEl-emelvén isnét az én szemeimet, láték, és ímé egy férjfiú *vala*, kinek kezében vala egy mérö kötél.

2 Es mondék: Hová mégy? Es felele nékem: Hogy meg-mérjem * Jérusálemet, és meg-lássam mind szélit mind hoszszát. * *r.* 1: 14. 16.

3 Es ímé amaz * Angyal, a' ki én velem szóll vala, ki-jöve; és más Angyal-is ki-jöve annak eleibe.

* *r.* 1: 9.

4 Es monda annak: Fuss-el, szóllj e' gyermeknek, mondván: Jérusálemet kerités nélkül kezdik lakni, az ö benne *való* embereknek és barmoknak * sokságok miatt. * *r.* 16: 17.

5 En pedig, ezt mondja az UR, lészek önéki tüz fal körös-környül, és és ditsöségére lészek néki ö közepette.

6 No, no fussatok-ki Efzaknak földéből, ezt mondja az UR; mivelhogy az égnek négy szele felé el-hánytalak titeket, ezt mondja az UR.

7 Oh Sion, szabadítsd-ki te-is magadat, ki lakozol a' Bábel' * leányánál.

* *Esa.* 48: 20. 52: 11.

8 Mert ezt mondja a' Seregeknek URa: A' ditsöség után el küld engem' a' pogányokhoz, kik titeket megfosztottak; mert a' ki titeket bánt, az ö szeme' * fényét bántja.

* 5 *Mós.* 32: 10. *Sólt.* 17: 8.

9 Mert ímé én fel-emelem az én kezemet ö ellenek, és léfznek az önnön szolgaiknak prédájokká: és megtudjátok, hogy a' Seregeknek URa botsátott engemet.

10 Örülj és örvendezz Sion' leánya; mert ímé én * el-mégyek és lakozom † te közötted, ezt mondja az UR.

* *Esa.* 4: 3-5. 11: 1-10.

† 3 *Mós.* 26: 12.

11 Es sok pogány népek adják a' napon magokat az URhoz, és léfznek én népem; és mikor lakozom te közötted, akkor meg-tudod, hogy a' Seregeknek URa küldött engemet te hozzád.

12 Es örökségül birja * az UR Júdát az ö örökségét a' szent földön, és ismét magához vészi Jérusálemet.

* *Ezék.* 48: 1-35.

13 Hallgasson minden test az UR előtt; mert fel-kél az ö szentséges lakó helyéből.

III. RESZ.

Látás a' Jósua fö Papról. Igéret a' híveknek.

1 AZután mutatá nékem *az Angyal* Jósuát a' fö Papot, hogy állana az URnak Angyala előtt, kinek a' Sátán áll vala jobb-keze felöl, hogy ellenkeznék ö véle.

2 Es monda az UR a' Sátánnak: * Dorgáljon-meg téged' Sátán, az UR: dorgáljon-meg, mondok, téged' az UR, ki Jérusálemet magának † válaszotta: avagy nem *ollyané*, ez, *mint* a' tüzből ki-ragadott üszög?

* *Jud. v.* 9. † *r.* 2: 10.

3 Jósua pedig öltöztetett vala szennyes ruhákban, és áll vala az Angyal előtt.

4 Es szólla *az Angyal*, és monda azoknak, kik előtte állanak vala, mondván: Vegyétek-le ö róla a' szennyes ruhákat; és monda ö nékie: Imé el-vettem a' te álnokságodat, és új ruhákba öltöztettelek téged'.

5 Es mondék: Tégyenek az ö fejébe tiszta pap-süveget: Tönek annakokáért az ö fejébe tiszta pap-süveget, minek-utánna fel-öltöztették vólna ötet ruhákba, az URnak Angyala pedig *ott* áll vala.

6 Es esküvésel fogadá az URnak Angyala Jósuának, ezt mondván:

7 Ezt mondja a' Seregeknek URa: Ha az én útaimban * járándafsz, és ha az én parantsolatimat meg-öriznéded; te-is itélője léfzefz az én Házamnak, söt annak-felette őrizője léfzefz az én pitvarimnak, és meg-engedem tenéked, hogy ez én előttem állók között járj. * 1 *Kir.* 9: 4-7.

8 Halld-meg te Jósua Fö Pap, és a' te barátid, kik te előtted ülnek, mert ezek tsudálatos férjfiak: Imé én elöhozom, az én Szolgámat a' * TSEMETET. * *r.* 6: 12. *Esa.* 11: 1-10. *Jer.* 23: 5. *Luk.* 1: 78.

9 Mert ímé *egy* kö *léfzen*, mellyet én helyheztetek Jósua előtt, és ez egy könek hét* szemei léfznek, és én faragom annak faragáfit, azt mondja a' Seregeknek URa: és el-véfzem e' földnek álnokságát egy napon. * *Jel.* 5: 6.

10 A' napon, azt mondja a' Seregeknek URa, ki-ki mind hívja az ö fele-barátját a' szölö-tö * alá és a' figefa alá. * *Mik.* 4: 1. 4.

IV. RESZ.

Látás egy arany gyertya-tartóról.

1 ES meg-téré az Angyal, a' ki én vélem szóll vala, és fel-költe engemet, mint a' kit álmából fel-költenek.

2 Es monda énnékem: Mit látfz * te? és mondék: Imé egy merö arany gyertya-tartot látok, mellynek a' tetején

jén vagyon az ö tányéra: es azon hét fzövétnekek, és hét töltsérek a' hét fzövétnekekre, mellyek vagynak a' *gyertya-tartónak* tetején.

* *Amós* 7: 8.

3 És két olaj-fák a' *gyertya-tartó* mellett, egyik a' tányéron jobb-kéz felöl, a' máfik bal-kéz felöl.

4 És felelék, és fzóllék az Angyalnak, a' ki én velem fzólt vala, mondván: Mitsodák ezek URam?

5 És felelvén az Angyal, a' ki én velem fzólt vala, monda nékem: Avagy nem tudodé mik ezek? kinek mondék: Nem URam!

6 És felelvén fzólla énnékem, mondván: Ez az URnak befzéde Zorobábelhez, mondván: Nem erövel, fem hatalommal, hanem az én lelkem *által, ezt mondja a' Seregeknek URa:

* *Aggéus.* 2: 5.

7 Mitsoda vagy te, ó nagy hegy, Zorobabel ellen? *el-oszlatol* * *és* térföldé *leszesz* és fel-tészi † *Zorobábel* a' felsö követ a' népnek nagy *hálaadó* kiáltásával: HÁLA LEGYEN, HÁLA LEGYEN *ISTENNEK*!

* *Dán.* 8: 4-7. 20. 21.

† *Esd.* 3: 10. 11.

8 És fzólla nékem az UR, mondván:

9 A' Zorobábel' kezei fundálták e' Házat, és az ö kezei végezik-el; és meg-esméred, hogy a' Seregeknek URa küldött engemet ti hozzátok!

10 Mert a' kik ez *épitésnek* kitsíny kezdetit * meg-útálták vala, örvendezni fognak, és meg-látják a' Zorobábel' kezében a' mérö lineát. Ezek az URnak hét † fzemei, melliyek békerülik ez egéfz földet.

* *Agge.* 2: 3. † *Jel.* 5: 6.

11 És fzóllván mondék nékie: Mit *példáznak* im e' két * olaj-fák a' gyertya-tartó mellett, jobb kez felöl és bálkéz felöl?

* *v.* 3.

12 És másod-fzor-is fzóllván, mondék néki: Mit *példáznak* ime' két olaj folyáfok, mellyek *vagynak* a' két arany töltsérek között, mellyekböl arany *fzinü olaj* foly-ki?

13 És fzólla énnékem mondvan: Avagy nem tudodé mit *példáznak* ezek? és mondék: Nem *tudom*, URam!

14 Annak-oká-ért monda: Ezek a' két olaj forrásfok, mellyek az egéfz földnek URánál meg-maradnak.

V. RESZ.

A' hamis tudománynak példázatja.

1 AZután ismét fel-emelvén az én fzemeimet, látám, hogy ímé egy könyv repül vala *az égen*.

2 És mikor azt mondaná nékem: Mit látfz * te? és én mondék: Látok egy repülö könyvet, mellynek hofszfza husz fing, és fzéle tiz fing

* *r.* 4: 2.

3 És monda nékem: Ez az átok, melly ez egéfz földnek fzinére kimégyen; mert valaki oroz e' *nemzetségben*, mint másban, * meg-büntettetik: és valaki *hamisan* esküfzik e' *nemzetségben*, mint másban, megbüntettetik. * 2 *Móf.* 22: 1.

4 És ki-botsátom ezt *az átkot*, ezt mondja a' Seregeknek URa, és bémégyen a' lopónak házába, és annak házába, a' ki hamisfan * esküfzik az én nevemre, és meg-marad annak házában, és meg-emésztí azt, annak fáit és köveit. * 3 *Móf.* 19: 12.

5 És elö-jövén az Angyal, a' ki én vélem fzóll vala, monda nékem: Emeld-fel a' te fzemeidet, és láfd meg mitsoda ez, a' mi el-jö?

6 És mondék: Mitsoda ez? ö *pedig* monda: A' mi elö-jö, *nem egyéb, hanem* mérték. Es monda: Ez az ö fzemek ez egéfz földön.

7 És ímé egy darab fzéleíen kivertt ón forog *vala az égen*, és egy afzfzonyi-állat ül vala a' mértéknek közepiben.

8 És monda: Ez az istentelenség; és veté azt a' mértéknek közepire, és veté a' darab ónot a' *mértéknek* fzájára.

9 És fel-emelvén az én fzemeimet, látám, és ímé két afzfzonyi-állatok jövének-elö, és azoknak fzárnyaikban fzél vala, és fzárnyaik ollyanok *valának* mint az efzteragnak fzárnyai, és fel-emelék a' mértéket az ég és a' föld közzé.

10 És mondék az Angyalnak, a' ki velem fzóll vala: Hová viszik ezek a' mértéket?

11 És felele nékem: Hogy házat építsenek annak a' * Sineár' földén; és le-tétetik és meg-erösíttetik ott az ö fundamentomán. * 1 *Móf.* 11: 1. 2.

VI. RESZ.

A' jö Angyalok a' híveknek örizöi.

1 ÉS fordúlván fel-emelém fzemeimet, és látám, és ímé négy fzekerek jönek vala ki, két hegyek közzül, és azok a' hegyek értz hegyek *valának*,

2 Az elsö fzekérben veres * lovak *valának*, a' második fzekérben fekete lovak. * *r.* 1: 8. *Jel.* 6: 4. 5.

3 A' harmadik fzekérben fejér lovak, és a' negyedik fzekérben tarka lovak, erösek.

4 És fzóllván, mondék az Angyalnak, a' ki velem fzóll vala: Mitsodák ezek URam?

5 És felelvén az Angyal, monda nékem: Ezek az egeknek négy fzelei, mellyek ki-jönek a' helyekböl, a' hollott fzoktak állani az egéfz földnek URa elött.

6 A melly *szekérben* a' fekete lovak *vagynak*, mennek Eſzaknak földére, a' fejér lovak azok után mennek, és a' tarka lovak a' Délnek földére mennek.

7 Az erőſek ki-jövének, és kivánák el-járni e' földet; és monda az *Iſten*: Menjetek-el, járjátok-el e' földet; és el-járák e' földet.

8 És elö-hiván engemet, ſzólla én velem, mondván: Láthatſza, a' kik ki-menének az Eſzaknak * földére, az én haragomat meg-tsendesíték az Eſzaknak földén. * *v.* 6.

9 Es ſzólla az UR nékem mondván:

10 Végy a' ſzám-ki-vetésből haza jöttektől, *tudni-illik* Heldaitól, Tóbiáſtól, és Jedájától, és menj-el te azon napon, menj-el, mondom, a' Sefániás' fiának, Jóliának házához, kik Babilóniából ſzabadúltak.

11 Végy, *mondom*, *ezektől* ezüſtöt és aranyat, és tsinálj koronákat, és tégyed a' Jehoſadák' fiának * Jóſuának a' Fö Papnak fejére. * *r.* 3: 1-7.

12 És ſzóllj nékie, mondván: Ezt mondja a' Seregeknek URA: Imé egy férjfiú, kinek neve * TSEMETE, az ö helyéből ſzármazik, és az UR' Templomát meg-építi. * *r.* 3: 8.

13 Es ö építi-meg az UR' Templomát, és ö ditsöséges léſzen, és ülvén uralkodik az ö ſzékiben, és Pap-is léſzen az ö ſzékiben, és békeſség tanátsa léſzen e' kettö között.

14 Es légyenek a' koronák Hélemnek, Tóbiásnak, Jedájának és Hénnek a' Sefániás' fiának emlékezetül az UR' Templomában.

15 Es a' meſzſzül valók el-jönek, és építenek az UR' Templomában, és meg-tudjátok, hogy a' Seregeknek URa küldött engemet ti hozzátok, és meg-léſzen ez, ha valóba hallgatjátok a' ti URatoknak Iſtenteknek ſzavát.

VII. RESZ.

Iſtennek tetſzö böjt.

1 ES a' Dárius Királynak negyedik eſztendejében, a' kilentzedik hónak, melly Kislev*nek* * *nevezteték*, negyedik *napján*, ſzólla az UR Zakariásnak. * *Neh.* 1: 1.

2 Minek-utánna *a' nép* küldötte vólna az Iſten' Templomához, Sarézert és Régem-Méleket több társaival egybe, az UR' ortzájának engeſztelésére.

3 Es hogy meg-mondanák a' Papoknak, kik a' Seregeknek URának Házában valának, és a' Prófétáknak illyen ſzókkal: Avagy ſirjaké *még-is* minden ötöd * hónapban, és böjtölj-eké, a' mint tselekedtem ennyi eſztendötöl fogva?

4 Es ſzólla a' Seregeknek URa énnékem, ezt mondván:

* *r.* 8: 16-19.

5 Mondd-meg e' földnek minden népének, és a' Papoknak, mondván: Mikor böjtöltetek és ſirtatok az ötödik és hetedik * hónapban, és e' hétven eſztendökben, vallyon böjtölvén, nékem böjtölteteké?

* *r.* 8: 19.

6 Es mikor ettetek *és* ittatok, vallyon nem ti *magatoknak* ettetek *és* ittatoké?

7 Avagy nem *ezenek voltaké* a' * beſzédek, mellyeket ſzóllott az UR az elöbbi Próféták által, mikor még Jérusálem tsendes és gazdag vólna, és az ö környüle való városok, Dél felöl való réſze, és a' mezöségnek tartománya nyúgodalomban vólna?

* *Eſa.* 58: 3. 4.

8 Es ſzólla az UR Zakariáſnak, mondván:

9 Igy ſzóllott vala a' Seregeknek URa, mondván: Igaz itéletet tégyetek, irgalmaſságot és könyörületeſséget tselekedjen ki-ki az ö fele-barátjával.

10 Az özvegyet és árvát, a' jövevényt és a' ſzegényt meg ne * nyomorítsátok; és ſenki az ö ſzívében fele-barátja ellen való gonoſzról ne gondolkodjék. * 2 *Moſ.* 22: 21. *Eſa.* 1: 23.

11 Es nem akarák * hallgatni, és háttal fordúlának *Iſtenhez*, és füleiket bé-dugák, hogy ne hallanák.

* *Jér.* 18: 12.

12 Es Adamás kövé tévék az ö ſziveket, hogy ne hallanák a' Törvényt és a' beſzédeket, mellyeket a' Seregeknek URa az ö lelke által küldött vala, az ö elöbbi Prófétái által: és lön felette igen nagy harag *reájok* a' Seregeknek URától.

13 Annak-oká-ért miképpen hogy én kiáltottam, és nem hallák-meg: azonképpen * Kiáltottak, és nem hallgattam-meg, ezt mondja a' Seregeknek URa; * *Eſa.* 1: 15. *Jer.* 14: 11. 12.

14 Hanem mint-egy forgó ſzéllel * el-ſzéleſztettem öket minden pogány népek közzé, mellyeket nem ismértek, és a' föld el-puſztúlt ö utánnok, annyira hogy ſenki azon által ne menne avagy meg-térne, és a' kívánatos földet puſztává tévék.

* 2 *Kir.* 15: 29. 17: 6. 25: 1-11.

VIII. RESZ.

Az Iſten' haragja meg-engeſzteltethetö.

1 ES ſzólla a' Seregeknek URa, ezt mondván:

2 Ezt mondja a' Seregeknek URa: Nagy búsúlással meg-búsúltam a' Sion-ért, és nagy * haraggal meg-haragudtam érette. * *r.* 1: 14. 15.

3 Ezt

3 Ezt mondja az UR: Meg-tértem * Sionhoz, és lakozom Jérusálemnek közepette; és neveztetik Jérusálem igazságnak † városának, és a' Seregeknek URának hegye, szent hegynek.
* *r.* 1: 14. † *Esa.* 1: 26. 4: 2.

4 Igy szólla a' Seregeknek URa: Még lakoznak a' vén férjfiak és vén aszszonyi-állatok Jérusálemnek útzáin, és a' férjfiúnak páltza lészen kezében az ö vénsége miatt.

5 Es a' városnak útzái tellyesek lésznek férjfiú gyermekekkel és leányzókkal, kik annak útzáin játzódnak.

6 Ezt mondja a' Seregeknek URa: Ha *e'* tsuda lészen a' maradék népnek szemei elött a' napokban, vallyon az én szemeim elött-is tsuda lészené? ezt mondja a' Seregeknek URa.

7 Igy szóll a' Seregeknek URa: Imé én meg-szabadítom az én népemet, a' Nap-kelet' és a' Nap-nyúgot' földéröl.

8 Es meg-hozom öket, és lakoznak Jérusálemben; és lésznek nékem én * népem, és én lészek nékiek Istenek tökélletességgel és igazsággal.
* *r.* 13: 9.

9 Ezt mondja a' Seregeknek URa: Erösödjenek-meg a' ti * kezeitek, *néktek*†kik halljátok e' napokon e' beszédeket a' Prófétáknak szájokból, *kik szólltak néktek* a' Seregek' URának Háza' fundamentomának*fel-vettetésének napjától fogva, hogy a' Templom ** meg-építtetnék. * *Sidó* 12: 12.
† *Agge.* 2: 7-9. ** *Esdr.* 3: 8-10.

10 Mert e' napoknak elötte sem az embernek sem a' baromnak *fáradságának* nem vólt semmi jutalma, és sem a' ki-menönek sem a' bé-jövönek semmi békessége nem vólt a' nyomorúság miatt, és minden embereket, kit-kit egy-másra támasztottam;

11 De most nem úgy *tselekeszem*, mint az elött való napokon az *én* népem' maradékával, ezt mondja a' Seregeknek URa.

12 Mert a' ti vetéstek békességes *lészen*: a' szölö meg-termi gyümöltsét, a' föld-is meg-adja az ö gyümöltsét, az egek az ö harmatjokat meg-adják, és mind ezeket örökségül adom az én népem' maradékának.

13 Es miképpen átok alatt vóltatok a' pogány népek között, óh Júda' háza, és Izrael' háza: azonképpen meg-tartalak titeket, és áldottak lésztek. Ne féljetek, erösödjenek-meg a' ti kezeitek;

14 Mert ezt mondja a' Seregeknek URa: Miképpen el-gondoltam vala, hogy veszedelmet hozzak reátok, mikor a' ti atyáitok engemet haragra ingerlettek vólna, ezt mondja a' Seregeknek URa, és meg nem bántam:

15 Azonképpen meg-térvén el-gondoltam, hogy e' napokon Jérusalemmel jól tégyek és Júdával; ne féljetek!

16 Ezek a' dolgok, a' mellyeket tselekedjetek: Szólljon ki-ki * igazságot az ö fele-barátjával, igazságnak és békességnek törvényét szolljátok a' ti kapuitokban. * *Efés.* 4: 25.

17 Es senki fele-barátja ellen gonoszt * szivében ne gondoljon, és a' hazug † ésküvést ne szeressétek; mert mind ezek, a' mellyeket én ** gyülölök, ezt mondja az UR.
* *r.* 7: 10. † *r.* 5: 3.
** *Sólt.* 11: 5.

18 Es szólla a' Seregeknek URa énnékem, mondvan:

19 Ezt mondja a' Seregeknek URa: A' negyedik, az ötödik, * a' hetedik és a' tizedik *hónap*nak böjti, Júda' házának örömére fordúl, vigaságára, és jó innepire. Azért szeressétek † az igazságot és a' békességet.
* *r.* 7: 3. 5. † *Efés.* 4: 25.

20 Igy szóll a' Seregeknek URa: Még *lészen olly idö*, mikor el-jönek a' népek, és a' nagy városoknak lakói.

21 Es egyik *város'* lakói a' másikéhoz mennek, mondván: Menten menjünk-el az UR' ortzájának engesztelésére, és a'Seregek' URának keresésére; En-is el-mégyek!

22 Es el-jönek sok * népek, és hatalmas nemzetségek Jérusálembe a' Seregeknek URának keresésére, és az UR' ortzájának engesztelésére.
* *Sólt.* 102: 16. *Esa.* 2; 3. 4.
Mik. 4: 1-3.

23 Ezt mondja a' Seregeknek URa: A' napokban *lészen*, hogy meg-ragadják tíz emberek minden nyelven való pogányok közzül, meg-ragadják, mondom, a' Sidó' köntösének perémit, ezt mondván: El-mégyünk * veletek, mert hallottuk, hogy az Isten *vagyon* veletek!
* *Dán.* 7: 14. *Jel.* 5: 9. 10.

IX. RESZ.

Jövendölés a' Kristus' országáról.

1 AZ UR' *fenyegetö* beszédének súlyossága a' KADRAK' földe ellen, és DAMASKUSON *lészen* a' *fenyítéknek* nyúgalma, minek-utánna az embernek és az Izraelnek minden nemzetségének szeme az URhoz *fordúlt*.

2 Még HAMAT *várós*-is azon határban lészen: TIRUS, SIDON-IS, jóllehet igen * okos;

3 Es erösséget épített magának Tírus,

rus, és gyüjtött ezüstöt mint a' port, és aranyat mint az útzán való sárt.
* *Ezék.* 28 : 2-25.

4 Imé az UR szegénynyé téfzi ötet, és az ö tengeren való hatalmát meg-rontja, és tüz emészti-meg ötet.

5 Meg-látja ezt ASKALON, és megretten; GAZA-IS, és bánkodni fog felette igen, AKKARON-IS; mivelhogy meg-fzégyenült az ö reménységében: és ki-vész a' Király * Gázából, és Askalonban *ember* nem lakik.
* *Sof.* 2 : 4. 5.

6 Es laknak Azótusban idegenek, és el-veſztem a' Filiſteuſoknak kevélységeket.

7 Es el-vészem az ö fzájokból az ártatlan vért, és ki-vonfzom fogaik közzül az ö útálatos ragadományokat; és a'meg-maradott *nép* az-is a'mi Iſtenünké *leſzen*, és ollyan léfzen, mint-egy Fejedelem Júdában, és AKKARON úgy *jar*, mint a' Jébuséus.

8 Es tábort járok az én Házam környyül az ellenség ellen, az által-menö és meg-térö *ellenség* ellen, és nem mégyen többé rajtok által a' kóborló; mert moſt látom fzemeimmel *az én népemnek nyomorúságát*.

9 Örülj erösen Sionnak leánya, örvendezz Jérusálemnek leánya; Imé a' te Királyod * el-jö teénéked, igaz és fzabadító ö; fzegény és fzamár háton ülö és nőſtény fzamárnak vemhén! * *Eſa.* 62: 11. 12. *Máté* 21: 5.

10 Es ki-veſztem a' fzekereket Efraimból, és a' lovat Jérusálemből, a' hadakozáſra való kéz-ívet-is ki-veſztem, és fzóll * békeſſéget a' pogányoknak: és az ö birodalma *egyik* tengertöl fogva a' *máſik* tengerig, és az *Eufrátes* folyó-viztöl fogva, a' földnek utólſó határáig *leſzen*.
* *Mik.* 5 : 4. 5. *Sólt.* 2: 8. 72 : 8. *Eſa.* 49 : 6.

11 Te-is *óh Sion' leánya*, a' te veled való ſzövetségemnek vére által megfzabadítottam a' te foglyaidat a' * kútból, mellyben víz nem *vala*.
* *Eſa.* 51 : 12-14. 61 : 1. *Ezék.* 37 : 12-14.

12 Térjetek az erö-léghez ti reménységnek foglyai! ma-is mondom néktek, hogy kettös jó-tétéménnyel meg-ajándékozlak tégedet;

13 Mert Júdát magamnak mint-egy kéz-ívet fel-vetettem, és Efraimot meg-raktam, és fel-indítottam a' te fiaidat Sion, a' te fiaid ellen te Pogány nemzet, és ollyanná tettelek tégedet, mint az erös *Oriáſ*nak fegyvere.

14 Es meg-tetſzik, hogy az UR vélek vagyon, és ki-mégyen *kezéből* az ö nyila * mint a' villámás; és az UR Iſten kürtöt fúval, és déli forgó-fzélekkel elö-jö.
* *Sólt.* 18 : 15.

15 A' Seregeknek URa meg-óltalmazza öket, hogy *békeſſéggel* égyenek, minek-utánna meg-hódoltatják * a' parittyának köveit, és igyanak és zajogjanak mint a' bortól, meg-teljenek mint a' tsészék, és mint az óltárnak fzegeleti. * *r.* 10: 7.

16 Es meg-óltalmazza öket az ö URok Iſtenek a' napon, mint a' *júnak* nyáját az ö népét, és *mint* a' koronába tétetett drága-kövek fel-emeltetnek * az ö földén.
* *Eſa.* 14 : 2.

17 Mert melly nagy az ö jó-tétéménye? és melly nagy az ö fzépsége? a' gabona * az ifjakat, és a' bor a' leányokat meg-vidámítja.
* *Jóel* 2 : 23-27.

X. RESZ.

Esö: Bálványozás: Igéretek.

1 KErjetek az URtól esöt alkalmatos idöben, és az UR felhöt fzerez, és zápor-esöt * ád néktek, és kinek-kinek füvet az ö mezejében;
* *Tſél.* 14 : 17.

2 Mert a' bálványok * hazugságot fzólltanak, és a' varaſlók hamiſſágot láttak, és hazug † álmokat láttak, hijába-valósággal, †† vigaſztaltak: azért mikor *rabságra* mennének mint a' juhok, bizonyságot tönek arrol, hogy nem vólt pásztorok.
* *Jér.* 10: 8. 9. † *Jér.* 23 : 21. 32. †† *Ezék.* 12 : 27.

3 A' pásztorok ellen fel-gerjedett az én haragom, és meg-látogatom a' bakokat; mert meg-látogatja a' Seregeknek URa az ö nyáját a' Júda' házát, és ollyanokká téfzi öket, mint az ütközetre fel-ékesítetett lovat.

4 Ö közzülök *támad* fzegelet, ö közzülök *támad* fzeg, és hadakozáſra való kéz-ív, és támad ö közzülök minden rovó-is.

5 Es léſznek olly *erösek*, mint az Oriáſok, kik a' hartzon tapodják ellenségeket mint az útzákon lévö fárt, és hartzolnak; mert az UR *vagyon* ö vélek, és meg-fzégyenülnek, a' kik ö *ellenek* lovakra ülnek.

6 Es meg-erösítem a' Júda' házát, és a' * Jóſef házát meg-tartom, és hazza hozom öket; mert könyörültem rajtok, és ollyanok léſznek, mintha meg ſem vetettem vólna öket; mert én *vagyok* az ö URok Iſtenek, és meghallgatom öket. * *Ezék.* 37: 16-22.

7 Es az Efraim' *fiai* ollyanok léſznek mint az * Oriáſok, és örül az ö fzívek, mint *kik* a' bortól *örülnek*, és az ö fiaik meg-látják és örülnek, örvend az ö fzívek az URban!
* *r.* 9: 13. 15.

§ Sö-

8 Süvöltök én önékiek, és egybe-gyüjtöm öket; mert meg-szabaditom öket, és meg-sokasúlnak, mint *az előtt* megsokasúltak vala.

9 És el-szélleszlem öket a' népek között, és a' meszsze való földekben meg-emlékeznek én rólam, és élvén az ö fiaikkal egybe, *én hozzám* * haza térnek. * 2 *Krón.* 36: 20-23.

10 És haza hozom öket Egyiptom'* földéből, és Assziriából † öszve-gyüjtöm öket, és a' Gileádnak és Libánusnak földére hozom öket, és *helyet* sem találnak nékiek.

* 2 *Kir.* 23: 33. 34. *Jér.* 43: 4-7. † 2 *Kir.* 15: 29. 17: 6.

11 És a' tengeren által-mégyen az oszlop, és meg-tsendesíti a' tengernek habjait, és minden folyó-vizeknek mélységek meg-szárad; és meg-töretik Assziriának * kevélysége, és Egyiptomnak † ereje el-távozik.

* *Esa.* 33: 1. † *Jér.* 46: 2-13.

12 És meg-erösítem öket az URban, és az ö nevében * járnak, ezt mondja az UR! * *Mik.* 4: 5. *Sólt.* 20: 8.

XI. RESZ.

El-puszítulása Sidó országnak a' Rómaiak által: a' nép Pásztorinak kölömbözősége.

1 NYisd-meg a' te kapuidat Libánusnak *hegye*, hogy a' tüz meg-emészsze a' te tzédrus-fáidat.

2 Ordíts te jegenye-fa; mert le-esett a' tzédrus-fa, mert a' fö népek el-hullottak: ordítsatok Básánnak tölgy-fái; mert le-vágattatott az erös erdö!

3 A' pásztorok' ordításoknak szava *hallattatik*; mert el-költ az ö erösségek: az oroszlánoknak ordításoknak szava *hallattatik*; mert el-puszttúlt a' Jordánnak kevélysége.

4 Igy szóll az én URam Istenem: Legelteszed az *én* meg-nyomorittatott juhaimat,

5 Mellyeket az ö rajtok uralkodók meg-ölnek, és *azt alitják*, *hogy* nem *vétkeznek*, és a' kik öket el-adják pénzen, ezt mondják: Aldott az UR; mert meg-gazdagodtam! és a' kik azokat legeltetik, semmit nékik nem kedveznek. * *Ján.* 16: 1.

6 Mert nem tselekeszem többé kegyelmesen e' földnek lakosival, ezt mondja az UR: hanem ímé én adok minden embert az ö fele-barátja' kezébe, és az ö Királya' kezébe, és megrontják az ö földöket, és nem szaboditom-meg öket azoknak kezekből.

7 Azért én fel-vöm * gond-viselését a' *maradék* meg-nyomoritttatott juhoknak; tudni-illik a' népnek fzegényinek, és választék magamnak két *pásztori* páltzát, egyiket nevezém szépségnek, a' másikat nevezém egyességnek, és *úgy* legeltettem a' juhokat.

* *Ezék.* 34: 23.

8 És egy hónapon három pásztort botsáttam-el tölök; mert meg-keseredék az én lelkem az ö *hála-adatlanságokon*; mivelhogy az ö lelkek-is megútálta engemet.

9 És mondék: Nem örizlek én titeket; a' ki halálra * való, haljon-meg, és a' kinek ki kell vágattatni, vágattassék-ki; és a' mellyek meg-maradnak, egye-meg ki-ki az ö társának husát. * *Jér.* 15: 2. 3.

10 És kezembe vöm az én veszszömet, a' szépség *nevüt*, és el-törém azt, hogy semmivé tenném az én szövetségemet, mellyet szerzettem vala mind e' népekkel.

11 És semmivé lön a' napon; és illyen módon eszkebe vévék a' nyájnak fzegényi, a' kik engemet tiszteltelnek vala, hogy az UR' dolga vólna *ez*.

12 És mondék nékiek: Ha jónak tetszik néktek, adjátok-meg az én *szolgálatomnak* jutalmát; hogyha nem *tetszik*, hagyjatok békét néki; És harmintz ezüst pénzt * adának bérembe.

* *Máté* 26: 15.

13 És monda az UR énnékem; Vesd a' fazekasra * e' nagy bért, a' mellyre engemet betsültenek: és vöm a' harmintz ezüst pénzt, és vetém az UR' Házába, *hogy* azt a' fazekasnak adnák. * *Máté* 27: 9.

14 Es el-törém az én másik * páltzámat-is, az egyesség*nek páltzáját*, hogy meg-oszlaszam az atya-fiúságot Júda és Izrael között. * *v.* 7.

15 És monda az UR énnékem: Végy immár egy bolond pásztornak való táskát nyakadba.

16 Mert ímé én szerzek pásztort e' földön, a' ki azokat, mellyek a' nyájból ki-szakadtak, meg nem keresi, a' gyengét ölébe nem veszi, a' meg-romlottat meg nem gyógyítja, a' melly békével vagyon, azt nem örizi, a' kövérinek húsával lakik, és azoknak körmeiket meg-rontja.

17 Jaj a' hafzontalan * pásztornak, a' ki el-hagyja a' nyájat; fegyver következik annak karjára és jobb-fzemére; az ö karja meg-száradván meg-szárad, és az ö jobb-fzeme tellyesség-gel ki-apad!

* *v.* 16. *Jér.* 23: 1. *Ezék.* 34: 2.

XII. RESZ.

Anya-szent-egy-ház' óltalma: Sidók' meg-térése.

1 AZ URnak terhes beszéde Izrael ellen: Ezt mondja az UR, ki az egeket ki-terjeszttette, és a' földet fundálta, és az emberben a' lelket * teremtette. *Préd.* 12: 9.

2 Imé én Jérusálemet réſzegitö pohárrá téſzem minden környüle való népeknek: mind annak, a' ki Júdának, mind annak, a' ki Jérusálemnek ellensége léſzen.

3 Es a' napon téſzem én Jérusálemet nehéz kövé minden népeknek, valaki vinni akarja azt, meg-ſzakad * beléje, jóllehet ö ellene gyülnek † a' földnek minden nemzetségi.

* *v.* 9. † *Ezék.* 39:2-22. *Joel* 3:1-17.

4 Azon a' napon, ezt mondja az UR, meg-rémítek minden lovat, és meg-bolondítok minden lovagot, és ſzemeimet vetem Júdára, és a' népeknek minden lovaikat meg-verem vakſsággal;

5 Es ezt mondják a' Júdának Fejedelmi az ö ſzívekben, *és* a' Jérusálemnek lakói: A' mi erösségünk *vagyon* a' Seregeknek URában, az ö Iſtenekben!

6 Azon a' napon a' Júda' Fejedelmit fáknak *meg-emészti* tüz-helyévé téſzem, és ollyanokká mint az égö üſzög a' kévék között, és mind jobb mind bal-kézre meg-emésztnek minden népeket, és meg-marad Jérusálem még az ö helyén Jérusálemben.

7 Es meg-óltalmazza az UR Júdának sátorit, mint elein; azokáért nem ditseked-hetik a' Dávid' házának * ékeſsége, és a' Jérusálem' lakosának ékeſsége Júda ellen.

* *v.* 8.

8 Azon a' napon óltalma léſzen az UR a' Jérusálem' lakosának, és ö közöttök a' leg-alább való, a' napon haſonló léſzen Dávidhoz, és a' Dávid' háza mint az Angyalok, és mint az UR' Angyala az ö ortzájok elött.

9 Es azon a'napon kéſz léſzek el-veſzteni minden * nemzetségeket, valamellyek Jérusálemre jönek. * *v.* 3.

10 Es ki-öntöm a' Dávidnak házára, és Jérusálemnek lakoſira a' kegyelemnek és a' könyörületeſségnek lelkét, és én reám tekintenek, a' kit * boſzſzúsággal illettenek, és ſiratják ötet, mint az *ember* ſzokta ſiratni egyetlen-egy magzatját, és keſeregnek ö rajta, mint ſzoktak keſeregni elsöſzülöttökön. * *Ján.* 9: 34. 37.

11 Azon a' napon nagy ſiralom léſzen Jérusálemben, minémü vólt Hadádrimmonban, a' Megiddon' * mezején. * 2 *Kron.* 35: 22-25.

12 Es ſir a' föld, minden tselédek külön; a' Dávid' házának tselédje külön, és az ö feleségeik külön; a' Nátán' házának tselédje külön, és az ö feleségeik külön:

13 A' Lévi' házának tselédje külön, és az ö feleségeik külön; a' Sémei' tselédje külön, és az ö feleségeik külön.

14 Minden maradék tselédek, minden tselédek külön, és az ö feleségeik külön.

XIII. RESZ.

Kriſtus' jövendö halála, a' Sidók' állapatjok.

1 AZon a' napon kút-fö fakad a' Dávid' házának és a' Jérusálem' lákoſinak, az ö bünökböl való tiſztuláſokra és meg-moſódáſokra.

2 Es léſzen azon a' napon, ezt mondja a' Seregeknek URa, ki-veſztem a' bálványoknak * neveket e' földröl, és ſoha többé emlékezetben nem léſznek: söt még az ö *hamis* Prófétáikat-is, és a' fertelmes lelket ki-ſzaggatom e' földröl.

* *Hóſ.* 2: 17. 18.

3 Es léſzen ez, hogy mikor valaki prófétál többé, ezt mondja annak az ö attya és annya, a' kik azt e' világra ſzülték: Nem élſz; * mert hazugságot ſzólltál az UR' nevében! és által-verik azt az ö attya és annya, a' kik azt ſzülték; mivelhogy prófétált.

* *Jér.* 28: 1. 2. 15-17.

4 Es azon a' napon meg-ſzégyenülnek a' Próféták, ki-ki az ö látáſa miatt, mikor prófétál, és nem öltöznek ſzörös ruhába, hogy hazudjanak:

5 Hanem ezt kezdi mondani: Nem vagyok én Próféta; ſzántó-vetö ember vagyok én, és az emberek engem' gyermekségemtöl fogva, *barom* páſztorságban neveltek.

6 Es ha *valaki* kérdi töle: Mitsoda kékek ezek a' te kezeiden? azt feleli: Az én barátim házokban verének-meg engemet!

7 Fegyver, ſerkenj-fel az én páſztorom ellen, és a' férjfiú ellen, ki nékem társom, ezt mondja a' Seregeknek URa: Verd-meg * a' páſztort, és el-oſzolnak a' juhok, és fordítom kezemet az *én* kitsinyimre.

* *Máté* 26: 31.

8 Es léſzen az egéſz földön, ezt mondja az UR, a' földnek két réſzei ki-vágattatnak és meg-halnak, és a' harmadik meg-marad azon.

9 Es által-viſzem a' harmad *réſzt* a' tüzön, és meg-koholom azokat, mint meg-koholják az ezüſtöt, és * meg-próbálom öket, mint meg-próbálják az aranyat; e' ſegítségül hívja az én nevemet, és én meg-felelek néki, 'ſ *ezt* mondom: EN NEPEM EZ; ö pedig ezt mondja: AZ UR EN ISTENEM! * 1 *Pét.* 1: 6-7.

XIV. RESZ.

Jérusálem' veſzedelme, 's pogányok hivatala.

Imé

1 IMé eljö az URnak napja, és a' te prédádat fel-oſztják te benned;
2 Mert minden népeket fel-gyüjtök Jérusálem ellen ütközetre, és megvéſzik a' városſt, és a' házakat el-kóborolják; az aſzſzonyi-állatokat megfertéztetik; a' városnak fele ſzám-kivetésre mégyen, de a' nép' maradéka nem véſz-ki a' városból.
3 És ki-támad * az UR, és hadakozik e' népek ellen, mint ama' napon hartzolt, a' hartznak napján.
* *Eſa.* 42 : 13.
4 És állanak az ö lábai azon a' napon az Oláj-fák' hegyének tetején, melly Jérusálemnek Nap-kelet felöl ellenében vagyon, és az olaj-fák' hegye középben ketté válik, Nap-keletre, és Nap-nyúgotra, és léſzen igen nagy völgy; és fele a' hegynek Eſzak-felé, a' fele Dél felé ſzakad.
5 Es e' ketté ſzakadott hegynek völgyébe futtok; mert a' hegyeknek völgye Azalig nyúl, és úgy futtok, mint futottatok a' föld indúlás * elött Uziásnak, Júda' Királyának idejében: és el-jö az én URam Iſtenem, és mind a' ſzent *Angyalok* ö véle.
* *Amós* 1 : 1.
6 Es nem léſzen azon a' napon világos és állandó Nap.
7 És léſzen egy napon (mellyet az UR tud) hogy ſem nap ſem éjtſzaka nem *léſzen*; és léſzen eſtvének idején világoſság.
8 Es léſzen azon a' napon, hogy élö vizek jöjjenek-ki Jérusálemböl, fele azoknak a' Nap-keleti tengerre, és fele az utólsó tengerre, és nyárban télben folynak.
9 Es az UR léſzen Királya az egéſz földnek; a' napon egy UR léſzen, és neve-is egy *léſzen*.
10 Es az egéſz föld változik mintegy tér földdé Gébától fogva Rimmonig, Jérusálemnek Dél felöl való réſzében; és fel-magaſztaltatik, és az ö helyén lakják a' Benjámin' kapujától fogva az elsö kapu' helyéig, a' ſzegelet' kapujáig, és a' Hananéel' tornyától fogva a' Király' ſajtójáig.
11 Es laknak abban, és többé el nem véſz; és Jérusálemet bátorſsággal lakják.
12 E' léſzen pedig a' tsapás, mellyel meg-vér az UR minden népeket, mellyek Jérusálem ellen hadakozándnak; meg-ſenyved az ö húſok mikor lábaikon állanak, és az ö ſzemeik ki-járnak helyekböl, és az ö nyelvek meg-rothad ſzájokban.
13 Es léſzen azon a' napon; az UR nagy háborút indít ö közöttök, és kiki meg-ragadja az ö társának kezét, és fel-húzza kezét az ö fele-barátjának keze ellen.
14 Söt még Júda-is hadakozik Jérusálem ellen; és fel-gyül minden népeknek ſeregek körös-környül, aranyok, eziüſtök, és drága ruhájok nagy böſséggel *léſzen*.
15 Es a' lónak, öſzvérnek, tevének, ſzamárnak, és minden baromnak veſzedelme, melly a' táborban léſzen, ollyan léſzen *mint* az *emberek*nek veſzedelmek.
16 Es léſzen, hogy valaki megmarad mind a' népek közzül, mellyek Jérusálem ellen jönek; eſztendöröl eſztendöre fel-menjen a' Királynak, *tudni-illik* a' Seregeknek Urának tiſzteletire, és a' Sátoros innepnek megſzentelésére.
17 Es léſzen, hogy valaki fel nem mégyen e' föld' ház-népei közzül Jérusálembe, hogy a' Királynak, a' Seregeknek URának könyörögjön; nem léſzen azokra esö.
18 Ha Egyiptomnak-is háza-népe fel nem menénd, és meg nem jelenénd; ö reájok-is nem *léſzen esö*, és léſzen ö rajtok az a' büntetés, mellyel az UR meg-bünteti a' pogányokat, kik fel nem jönek a' Sátoros innepnek meg-ſzentelésére.
19 E' léſzen Egyiptomnak, és minden népeknek büntetéſek, mellyek fel nem jönek a' Sátoros innepnek megſzentelésére.
20 Azon a' napon még a' lovaknak fékeken-is *ez az irás* léſzen: AZ URNAK SZENTELTETETT! és léſznek a' vas-fazekak az UR' Házában, mint az öltár elött való medentzék.
21 Es minden vas-fazék Jérusálemben és Júdában a' Seregek' URának ſzenteltetik; és el-jönek mindenek, a' kik áldozni akarnak, és elö-véſznek azokban és föznek bennek: és nem léſzen többé Kananéus a' Seregek' URának Házában, azon a' napon!

MALAKIAS PROFETANAK KÖNYVE.

Panaszolkodik a' bünökön, fenyegetödzik: meg-térésre int: a' Kristus' el-jövetelé-röl jövendöl.

L. RESZ.

A' sok jó-ért hálá-adatlan nép' ellen panaszsza Istennek.

1 AZ UR' beszédének terhes Prófétziája az Izrael ellen, MALAKIAS által.

2 Szerettelek titeket, ezt mondja az UR; és azt kérditek: Miben mutattad hozzánk való szerelmedet? Avagy nem attya-fia valaé Esau Jákóbnak? ezt mondja az UR: Jákóbot * pedig szerettem; * 1 *Mós.* 25: 23. 28: 10. 12-15. *Róm.* 9: 13.

3 De Esaut gyülöltem, és az ö *lakó* hegyeit * pusztáva tettem; és az ö örökségét sárkányoknak barlangjokká. * *Esa.* 34: 5-14.

4 Ha ezt mondándja Edom: El-fogyatkoztunk; de térjünk-meg és épitsük-meg a' mi pusztáinkat: ezt mondja a' Seregeknek URa: Ök építnek, de én * el-rontom; és *ezt* mondják nékik: Istentelenségnek határa *a' ti határotok*, és olly nép ez, mellyre az URnak örökké való haragja vagyon. * *Esa.* 34: 17.

5 Mellyet a' ti szemeitek meg-látnak, és magatok ezt kezditek mondani: Fel-magasztaltatott az UR az Izrael' határában!

6 A' fiú tiszteli az ö attyát, és a' szolga az ö URát; Ha én Atya vagyok, hol az én tisztességem? és ha én UR vagyok, hol az én félelmem? ezt mondja a' Seregeknek URa tinéktek, óh Papok, kik meg-útáljátok az én nevemet, és ezt mondjátok: Miben útáljuk-meg a' te nevedet?

7 Kik az én óltáromra fertelmes kenyeret hoztok-fel, még-is ezt mondjátok: Miben fertéztetünk-meg tégedet? Ebben, mikor azt gondoljátok; hogy az URnak asztala * útálatos! * *v.* 12.

8 Ha vak *oktalan állat*ot visztek az áldozatra, nem gonoszé az? és ha sántát * vagy bénnát visztek, nem gonoszé? Vigyed azt a' te Fejedelmednek, lássad, ha jó néven vészié töled, vagy ha jó szemmel láté tégedet? ezt mondja a' Seregeknek URa! * *v.* 13. 3 *Mós.* 22: 21. 22.

9 Mostan annak-oká-ért engeszteljétek az erös *Isten*nek ortzáját, hogy könyörüljön rajtunk; mivelhogy ti ezt miveltétek, vallyon tekinté valamellyitekre? ezt mondja a' Seregeknek URa.

10 Kitsoda az-is ti közzületek, a' ki *ingyen* bé-zárlaná *a' Templomnak* ajtaját? Avagy az én óltáromon ingyen áldoztoké? Nem kedvellek titeket, ezt mondja a' Seregeknek Ura, és az * áldozatot a' ti kezetekböl nem kedvellem; * *Esa.* 1: 11-16.

11 Mert Nap-kelettöl fogva * Napnyúgotig nagy az én nevem a' pogányok között, és minden † helyen jó illatú füsttel és tiszta eledeli áldozattal áldoznak nékem; mert nagy az én nevem a' pogányok között, ezt mondja a' Seregeknek URa. * *Esa.* 41: 25. † *Esa.* 19: 19. *Luk.* 13: 29. *Róm.* 15: 14. 18. 19. 24.

12 Ti pedig meg-fertéztetitek * azt, mikor ezt mondjátok: Az URnak asztala meg-fertéztetett, és annak jövedelme útálatos eledel. * *v.* 7.

13 Es ezt mondjátok: Imé mint fáradánk, és sohajtottatok az *áldozat* mellett, ezt mondja a' Seregeknek URa: annak-felette *vadaktól* meg-szaggatottat, sántát, és betegest hoztok *nékem*, áldoztok eledeli áldozattal-is; avagy * kedvesé ez a' ti kezetekböl? azt mondja az UR. * *v.* 8.

14 Atkozott pedig az * álnok *ember*, a' ki mikor az ö juhai között hím bárány vagyon, és fogadást tészen, áldozik hitvánnal az URnak; mert nagy Király vagyok én, ezt mondja a' Seregeknek URa, és rettenetes az én nevem a' pogányok között. * *Préd.* 5: 6.

II. RESZ.

A' Papoknak 's a' kösségnek büneik.

1 MOstan azért ti reátok *néz*, OH PAPOK, E' PARANTSOLAT!

2 Ha nem engedéndetek, és ha szívetek szerint nem adtok ditsöséget az én nevemnek, ezt mondja a' Seregeknek URa: átkot * botsátok ti reátok, és a' ti áldástokat meg-átkozom, söt meg-is átkoztam azokat; mivelhogy szívetek szerint nem *figyelmeztek én hozzám.* * 3 *Mós.* 26: 14. 16.

3 Imé én meg-vesztem a' ti vetni való magotokat, és ganéjjal bé-kenem a' ti ortzáitokat, a' ti áldozatotoknak ganéjával; és mindenestöl fogva bé-keverttek lésztek.

4 Mert tudjátok, hogy én adtam néktek e' parantsolatot, hogy nékem * kötésem légyen a' Lévi' nemzetségével, ezt mondja a' Seregeknek URa. * *v.* 8.

5 Es

5 Es hogy nékem kötésem vólt azzal, életnek és békeségnek *kötése*, és adtam néki az én félelmem felöl való törvényt, és félt engemet, és az én nevem elött meg-alázta magát.

6 Az igazság' törvenye vólt az ö * szájában, és álnokság nem találtatott ajakaiban, békeségben és egyenesség-ben járt én velem, és sokakat meg-térített az álnokságból.

* 5 *Móf.* 33 : 8-10.

7 Bizonyára a' Papnak ajakai örizik a' tudományt, és ö töle * kérdenek törvényt; mert a' Seregeknek URának † követe ö: * 5 *Móf.* 17 : 8-10. 33 : 10. † *Agge* 1 : 13. *Jel.* 1 : 20.

8 De ti el-hajlottatok az útról, sokakat meg-botránkoztattak a' törvényben, fel-bontottátok a' Lévivel való * kötésemet, ezt mondja a' Seregeknek URa. * *v.* 4.

9 De én-is fzidalmatosokká tettelek titeket és útálatosokká az egész nép elött, miképpen hogy nem tartottátok-meg az én útaimat, hanem felemeltétek ortzátokat a' törvény ellen.

10 *V*allyon nem * mindnyájunknak egy atyánk *vagyoné*? Avagy nem azonegy Isten teremtette minket? Miért tsalja-meg tehát ki-ki az ö fele-barátját, hogy a' mi atyáink' kötéseket megfertéztetnök? * *Efef.* 4 : 6.

11 Hitetlenül tselekedett Júda, és útálatosság lett Izraelben és Jérusálemben; mivelhogy meg-fertéztette Júda az URnak Szent helyét, hogy szerette és feleségül vette magának az idegen Isten' leányát.

12 El-vefzti az UR az illyen embert, a' ki ezt tselekefzi, mind a' ki indítója mind a' ki tselekedöje, a' Jákób' fátoriból, és a' ki áldozatot vifzen-fel a' Seregek' URának.

13 Ezt-is tselekedtétek másodfzór, hogy köny-hullatással, firással 's kefergéssel bé-töltenétek az UR' öltárát: annyira hogy többé ne * tekintsen az eledeli áldozatra, és ne végye-el kezetekből a' jó akaratot:

* *Amós* 5 : 21-24.

14 Es azt kérditek: Vallyon miért? Azért; mert az UR tett tanú-bizonyságot te közötted, és a' te ifjúságodnak felesége között, a' kit te meg-tsaltál, holott ö te társod, és te hozzád fzövetséggel fzerkeztetett feleséged vólna.

15 Mert nem egygyé * tetteé *a' férjfiat és a'fzfzonyi-állatot*, holott minden lelkes állatok az ö hatalmában vólnának? Miért pedig egygyé? Hogy azok által fzaporodnék az Isten' † magva. Annak-okáért óltalmazzátok-meg lelketeket, és a' ti ifjúságtoknak felesége ellen ne vétkezzetek.

* 1 *Móf.* 2 : 24. † 1 *Móf.* 1 : 27. 28.

16 Ha meg-gyülöli *valaki feleségét*, botsásfa-el *, azt mondja az Izraelnek URa Istene: és bé-fedezi az ö kegyetlenséget mint-egy palásttal, azt mondja a' Seregeknek URa: Azért örizzétek-meg lelketeket és ne tsalárdkodjatok. * 5 *Móf.* 24 : 1. *Máté* 19 : 8. 9.

17 El-fárafztottátok az URat a' ti befzéditekkel, és azt kérditek: Mivel fárofztottuk-el? Ezzel, hogy azt mondjátok: Valaki gonofzt tselekefzik, kedves az UR előtt, és ö azokban gyönyörködik; vagy *mikor ezt mondjátok*: Hol az itélö Isten?

III. RESZ.

Kereſztelö János: Gonoſzságok a' Sidoknak.

1 IMé én el-küldöm az én * Angyalomat, és meg-tiſztítja az útat én előttem, és mindjárást el-jö az ö Templomába az UR, † a' kit ti kerestek, és A' SZÖVETSÉGNEK KÖVETE, a' kit kivántok, ímé el-jö, azt mondja a' Seregeknek URa! * *v.* 4 : 5. * *Máté* 11 : 7. 10. 14. † *Máté* 3 : 11. 13.

2 Es kitsoda fzenved-heti-el az ö eljövetelinek napját? és kitsoda maradhat-meg az ö meg-jelenésekor? mert ö ollyan, mint a' tiſztító * tüz, és mint a' ruha feſtöknek fejérítö füvök.

* *Máté* 3 : 12. 13.

3 Miképpen ül az ezüſtnek olvaſztója és tiſztítója, úgy meg-tiſztítja a' Lévi' fiait, és meg-friſſeli öket mint az aranyat és az ezüſtöt, és az URnak áldoznak igazságnak áldozatjával.

4 Es kedves léfzen az URnak a' Júda' és Jérusálem' * áldozatja, mint a' régi napokban, és a' régi eſztendökben. * *Róm.* 12 : 1. 2.

5 Es hozzátok közelítek az itéletre, és hirtelen tanú léfzek a' fzem-fényvefztök ellen, a' paráznák és hamiſan * esküvök ellen, és azok ellen, kik a' munkás' bérit meg-tartják; az özvegyet, árvát, idegent nyomorgatják, és a' kik nem félnek engem', ezt mondja a' Seregeknek URa.

* 2 *Móf.* 20 : 7. 3 *Móf.* 19 : 12.

6 Mert én UR meg nem * változom, ti, Jákób fiai, azért nem emészthetek-meg. * *Sólt.* 33 : 11. *Jak.* 1 : 17.

7 A' ti atyáitoknak idejektöl fogva el-távoztatok az én parantsolatimtól, és meg nem öriztétek *azokat*. Térjetek † én hozzám, én-is ti hozzátok térek, ezt mondja a' Seregeknek URa; és mondátok: Miben térjünk *te hozzád?* † *Zak.* 1 : 3. *Ezek.* 18 : 30-32.

8 Avagy meg-foſztjaé ember az Istent, mivelhogy ti engem' meg-foſztottatok, és mondátok: Miben foſztottunk-meg tégedet? A' dézmákban és az áldozatokban.

9 Atokkal meg-átkoztattatok, mivel-

vel ti mind fejenként engem' megfoszto ttatok.

10 Hozzátok-bé az egész * dézmát az én tár-házamba, és légyen élés az én Házamban, és próbáljatok-meg ezen engem', ezt mondja a' Seregeknek URa: ha meg nem nyitom néktek az egek' tsatornáit, és ha áldáit nem botsátok reátok, annyira hogy helyet ne talál-hassatok marhátoknak.

* *Ezék.* 44: 30. *Példa.* 3: 9.

11 És meg-dorgálom érettetek a' kar-tévöt, és nem vészi-el földetek' gyümöltsét, és nem lesz a' szölö-tö meddö néktek mezötökön, ezt mondja a' Seregek URa.

12 És bóldognak * mondanak titeket minden népek; mert lésztek drága földnek *lakói*, ezt mondja a' Seregeknek URa. * 5 *Mós.* 28: 9. 10. 33: 29.

13 El-hatalmaztak én ellenem a' ti beszéditek, ezt mondja az UR, és mondátok: Miben szólltunk ellened?

14 Ezt mondottátok: Hijába szolgálunk Istennek; és mi haszna * vagyon, hogy az ö törvényét örizzük, és hogy alázatosan viseltük magunkat a' Seregeknek URa előtt?* *Jér.* 44: 17. 18.

15 Söt inkább bóldogoknak mondják a' kevélyeket; mert nevekednek, a' kik hamisságot tsélekesznek, és a' kik késértik az Istent, meg-szabadúlnak.

16 Akkor a' kik az URat félik, szóllának; és reá figyelmeze az UR 's meghallá, és iraték emlékezet' könyve ö előtte azok-ért, a' kik az URat félik, és nevét betsülik.

17 Es lésznek nékem a' napon, mellyen *igéretemet* meg-tellyesítem, kivaltképpen való népemmé, ezt mondja a' Seregeknek URa: és kedvezek nékik, mint ember * fiának kedvez, ki ö hozzá engedelmes. * *Sólt.* 103: 13.

18 Akkor meg-térvén meg-látjátok *mitsoda külömbség légyen* az igaz és istentelen között, a' között 'a' ki szolgál * Istennek, és a' ki nem szolgál nékie. * *Ezék.* 9: 4-8.

IV. RESZ.

Keresztelö János; Igazságnak fenyes napja.

1 MErt ímé el-jö a' nap, mint az égö kementze, és meg-emésztetnek minden kevélyek, és minden álnokságnak tselekedöi, mint a' pozdorja, és meg-égeti öket a' jövendö nap, ezt mondja a' Seregeknek URa, annyira hogy sem gyökerek, sem ágok ne maradjon.

2 És fel-támad tinéktek, kik az én nevemet félitek, az igazság' Napja, és egészség lészen az ö szárnyai alatt, és elö-mentek, 's meg-szaporodtok, mint a' meg-hizlalt tulkok.

3 És meg-tapodjátok az istenteleneket; mert ollyak lésznek lábaitok' talpai alatt, mint a' hamu, a' melly napon *beszédemet* meg-tellyesítem, ezt mondja a' Seregeknek URa.

4 Meg-emlékezzetek Mósesnek az én szolgámnak Törvényéröl, * mellyet ö általa a Hóreb hegyén az egész Izraelnek adtam, *tudni-illik* az én végezésimet és itéletimet. * 2 *Mós.* 20:

5 Imé én el-botsátom tinéktek Illyés * Prófétát, minek-elötte el-jö az URnak nagy és betsületes napja.

* *r.* 3: 1. *Máté* 11: 7. 10. 14.

6 Es az atyáknak szíveket a' fiakhoz hajtja, és a' fiaknak szíveket az atyákhoz; hogy el-jövén * el ne vesszesem e' földet örök veszedelemmel.

* *r.* 3: 1. 3.

Az O Testamentom' könyveinek vége.

AZ ÖRÖKKE ELÖ EGY ISTENNEK ADASSEK DITSERET ES HALADAS, MOST ES MIND ÖRÖKKE. AMEN, AMEN!

